MELLÉKLETEK

Melléklet Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének
89/2025.(VII.09.) számú határozatához

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere

a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény,
a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint az egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény,
a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény,
az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet,
a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat lefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról szóló 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet
előírásainak megfelelően,

pályázatot hirdet a

Herman Ottó Múzeum

gazdasági igazgató

munkakör ellátására

A munkáltató megnevezése:

Herman Ottó Múzeum

A munkaviszony időtartama:

2025. október 16. – 2030. október 15. között határozott időre, 5 évre szóló munkaszerződésen alapuló jogviszony.

Foglalkoztatás jellege: teljes munkaidő

A munkavégzés helye:

3529 Miskolc, Görgey Artúr u. 28.

A munkakörbe tartozó lényeges feladatok:

A szervezet működésével összefüggő gazdasági, pénzügyi és számviteli rendszer stratégiájának kialakítása és működtetése a mindenkor hatályos jogszabályok figyelembe vételével. Ellátandó feladatok: - a gazdasági szervezet vezetése, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31.) Korm. rendeletben rögzített feladatok ellátása, ezen belül: - a költségvetési szerv előirányzatai tekintetében a tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátása, - az intézmény működésével összefüggő gazdálkodási és pénzügyi feladatok felelős irányítása, - az intézmény éves költségvetésének és az előírt év végi beszámolóinak, pénzforgalmi jelentéseinek elkészítése, a költségvetés és beszámolók adatai valódiságának biztosítása, - a bizonylati fegyelem ,a leltározás, a selejtezés, a tulajdon védelmére vonatkozó előírások érvényesítése.

Javadalmazás:

A létrejövő munkaviszony a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) hatálya alá tartozó munkaviszony lesz, így a bérezés és személyi juttatások megállapítására a Felek közötti megállapodás és a belső szabályok, munkáltatói döntések, valamint az Mt. vezető állású munkavállalókra vonatkozó rendelkezései az irányadóak. Kérjük a bérezésre és a személyi juttatásokra vonatkozó igény pályázatban történő megjelölését.

Pályázati feltételek:

- Főiskola vagy egyetem, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 12. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felsőoktatásban szerzett végzettség és emellett
  a) okleveles könyvvizsgálói vagy államháztartási mérlegképes könyvelői szakképesítés, vagy az engedélyezés szempontjából ezzel egyenértékű szakképesítés, vagy
  b) gazdasági vezetői, belső ellenőri, érvényesítői, pénzügyi ellenjegyzői – 2012. január 1. előtt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti ellenjegyzői -, vagy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szt.) 150. § (1) és (2) bekezdése szerinti feladatok ellátásában költségvetési szervnél legalább öt éves igazolt szakmai gyakorlat, valamint mérlegképes könyvvelői szakképesítés, vagy a felsőoktatásban szerzett gazdasági szakképzettség;
  c) a pályázó szerepel az Szt. 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban, és rendelkezik a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel.
- Cselekvőképesség,
- A pályázó büntetlen előéletű és nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent:

- múzeumi területen szerzett gazdasági vezetői tapasztalat

A pályázat részeként benyújtandó iratok, igazolások:

- a pályázó részletes szakmai önéletrajza,
- végzettséget, szakképzettséget, szakképesítést tanúsító okiratok egyszerű másolata,
- az Szt. 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásba való felvétel igazolása, a tevékenység ellátására jogosító engedély másolata,
- érvényes (90 napnál nem régebbi,) hatósági erkölcsi bizonyítvány vagy igazolás annak megkéréséről,
- a pályázó nyilatkozata arról, hogy hozzájárul a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggő kezeléséhez és továbbításához, valamint ahhoz, hogy a pályázatok elbírálásában résztvevő személyek azt megismerhessék,
- a pályázó nyilatkozata arról, hogy vagyonnyilatkozat-tételi eljárás lefolytatását vállalja,
- a pályázó nyilatkozata, arról, hogy nem áll fenn esetében az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény szerinti tilalom,
- a pályázó nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy nem áll cselekvőképességet részlegesen korlátozó vagy teljesen korlátozó gondnokság alatt,
- a pályázó nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy nem áll fenn vele szemben az Mt. 211. §-a szerinti összeférhetetlenségi ok.

A beosztás betölthetőségének időpontja: 2025. október 16.

A pályázat benyújtásának határideje: 2025. augusztus 21.

A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Skurekné dr. Tóth Adél nyújt a +36-46/512-769-as telefonszámon. A pályázat beadási határidejének szempontjából a postára adás dátuma (postai bélyegző) számít.

A pályázatok benyújtásának módja:

Postai úton: a pályázatot a Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének (3525 Miskolc, Városháztér 8.) címezve 2 egyező papíralapú (1 eredeti és 1 másolati) és ezzel egyidejűleg 1 elektronikus adathordozón zárt borítékban kell benyújtani. Kérjük a borítékon feltüntetni a pályázati adatbázisban szereplő azonosító számot: ..... , valamint a munkakör megnevezését: „Gazdasági igazgató"

A pályázat elbírálásának módja, rendje:

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere nevezi ki a gazdasági igazgatót, a fenntartó - Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének - egyetértésével.
A pályáztató a próbaidőt - az Mt. 45.§ (5) bekezdésére figyelemmel - 3 hónapban határozza meg.

A pályázat elbírálásának határideje: 2025. szeptember 30.

A pályázati kiírás további közzétételének helye:

- Miskolc város honlapja
- Herman Ottó Múzeum honlapja, www.hermuz.hu

A munkáltatóval kapcsolatos egyéb lényeges információ:

A pályázatok elkészítéséhez szükséges tájékoztatás, ill. az intézmény megismeréséhez szükséges információ a pályáztató kiírásában megjelölt munkatársnál kérhető.
A munkáltatóval kapcsolatos további információ a www.miskolc.hu és a www.hermuz.hu oldalon olvasható.

A pályáztató fenntartja magának a jogot, hogy a pályázati kiírást visszavonja, módosított új pályázati felhívást tegyen közzé, vagy az eljárást lefolytatva azt eredménytelennek nyilvánítsa.

Az adatkezelési tájékoztató Miskolc város honlapján elérhető.

A pályázati felhívás megjelentetésének időpontja: 2025. július 17.

Ikt.: 44/2025.

KÖLCSÖNSZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhely: 3525 Miskolc, Városház tér 8.
Képviselő: Tóth-Szántai József polgármester
Adószám: 15735605-2-05
Bankszámlát vezető pénzintézet neve: OTP Bank Nyrt.
Bankszámlaszám: 11734004-15472009
mint kölcsönt nyújtó (továbbiakban Önkormányzat),

másrészről

CINE-MIS Nonprofit Kft.
Székhely: 3525 Miskolc, Kossuth Lajos utca 11.
Képviselő: Bíró Tibor ügyvezető
Cégjegyzékszám: 05-09-016617
Adószám: 21006984-2-05
Bankszámlát vezető pénzintézet neve: MBH Bank Nyrt.
Bankszámlaszám: 10102718-03193500-01000008
mint kölcsönt igénybe vevő (továbbiakban CINE-MIS Nonprofit Kft.)

(a továbbiakban együttesen Felek/Szerződő Felek) között, alulírott napon és helyen, az alábbi feltételekkel:

1. Az Önkormányzat a 2025. évi költségvetésének terhére a CINE-MIS Nonprofit Kft. részére a 21. CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál megrendezése érdekében 40.000.000.-Ft (azaz Negyvenmillió forint) összegű kamatmentes kölcsönt biztosít a 2025. augusztus 15-től 2026. május 31-ig terjedő időszakra, a kapcsolódó pályázat utófinanszírozásos részének, valamint a teljes projekt ÁFA tartalmának megelőlegezéséhez az alábbi megoszlás szerint:

   * Nemzeti Filmintézethez benyújtott és támogatott pályázat utófinanszírozott támogatási összege: 8.000.000 Ft (FEGY/0630/1414 azonosító számú támogatási szerződés alapján);
   * A teljes projekt várható visszaigényelhető ÁFA tartalma 32.000.000 Ft.

2. A kölcsön folyósítása: az Önkormányzat a kölcsön 40.000.000.-Ft forintban megállapított összegét az alábbi ütemezés szerint utalja át a CINE-MIS Nonprofit Kft. MBH Bank Nyrt.-nél vezetett **10102718-03193500-01000008** pénzforgalmi jelzőszámú számlájára:
   - 2025. augusztus 29-ig 10.000.000 Ft
   - 2025. szeptember 16-ig 30.000.000 Ft.

3. Nyilatkozatok
   A CINE-MIS Nonprofit Kft. a jelen szerződés aláírásának napján az alábbi nyilatkozatokat teszi:
   a) a CINE-MIS Nonprofit Kft. a magyar jog alapján érvényesen megalakult és jogszerűen működő gazdasági társaság;
   b) a CINE-MIS Nonprofit Kft. jogosult arra, hogy a jelen szerződést megkösse, ehhez rendelkezik a szükséges társasági határozatokkal, felhatalmazásokkal és engedélyekkel;
   c) a jelen szerződés aláírása, benne foglalt jogügyletek végrehajtása nem sérti a CINE-MIS Nonprofit Kft. társasági dokumentumaiban foglalt rendelkezéseket és a jogszabályokat;

d) a jelen szerződés a CINE-MIS Nonprofit Kft. vonatkozásában érvényes és végrehajtható kötelezettségvállalást tartalmaz;
e) a CINE-MIS Nonprofit Kft. legutolsó pénzügyi beszámolója a számviteli szabályoknak megfelelően készült és hűen tükrözi a CINE-MIS Nonprofit Kft. tényleges pénzügyi helyzetét arra az időszakra vonatkozóan, amelyre készítették;
f) az e) pont szerinti pénzügyi beszámoló elkészülte óta eltelt időszakban nem történt olyan változás, amely lényegesen befolyásolná a CINE-MIS Nonprofit Kft. pénzügyi, gazdasági és piaci helyzetét;
g) nem zajlik olyan bírósági vagy hatósági eljárás a CINE-MIS Nonprofit Kft. ellen, amely befolyásolná azon képességét, hogy a jelen szerződésben foglalt kötelezettségét teljesítse;
h) a CINE-MIS Nonprofit Kft. tudomása szerint jogszerű, lejárt és kiegyenlítetlen követelés nem áll fenn vele szemben;
i) az Önkormányzatnak adott bármely információ és írásos anyag a valóságnak megfelel és pontos, azokból lényeges információ nem maradt ki.

4. Kötelezettségvállalások
A CINE-MIS Nonprofit Kft. ezennel kötelezettséget vállal az Önkormányzat felé arra, hogy a jelen szerződés időtartama alatt:
a) a vonatkozó jogszabályoknak megfelel;
b) esedékességkor minden (jóhiszeműen nem vitatott) köztartozását megfizeti;
c) haladéktalanul tájékoztatja az Önkormányzatot minden olyan hatósági eljárásról, amely ellene indult és amely valószínűsíthetően hátrányosan befolyásolhatja azon képességét, hogy a jelen szerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget tegyen;
d) haladéktalanul tájékoztatja az Önkormányzatot minden olyan eseményről vagy körülményről, amely hátrányosan érintheti azon képességét, hogy a jelen szerződésben vállalt kötelezettségeit teljesítse;
e) átadja az Önkormányzatnak mindazokat a pénzügyi és egyéb információkat, amelyeket az Önkormányzat ésszerűen kér.

5. A CINE-MIS Nonprofit Kft. a kölcsön rendeltetésszerű felhasználásáról a fesztivál forrásaként szolgáló pályázatokban meghatározott előírásoknak megfelelően köteles gondoskodni.

6. A CINE-MIS Nonprofit Kft. tudomásul veszi, hogy a kölcsön összegének a megjelölt céltól eltérő felhasználása vagy a cél meghiúsulása esetén az Önkormányzat jogosult a kölcsönt határidő előtt visszakövetelni.

7. A CINE-MIS Nonprofit Kft. köteles a rendeltetésszerűen fel nem használt kölcsönt 2025. november 28-ig az Önkormányzatnak visszafizetni.

8. A CINE-MIS Nonprofit Kft. köteles a kapott kölcsönt 2026. május 31-ig visszafizetni. Amennyiben a forrás összegek részben vagy egészben beérkeznek, az összegek beérkezését követően, valamint a visszaigényelt ÁFA kiutalását követően köteles a rendelkezésre álló összegeket azonnal visszafizetni. A CINE-MIS Nonprofit Kft. által a jelen szerződés szerinti fizetések az Önkormányzat OTP Bank Nyrt.-nél vezetett, 11734004-15472009 számú bankszámlájára történő banki átutalással teljesítendők.

9. Ha a CINE-MIS Nonprofit Kft. visszafizetési kötelezettségének a jelen Megállapodás 7. és 8. pontjában rögzített határidőig nem tesz eleget, további támogatásban mindaddig nem

részesülhet, amíg a kölcsön – Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) meghatározott mértékű – késedelmi kamattal növelt összegű visszafizetésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget.

10. A CINE-MIS Nonprofit Kft. köteles haladéktalanul megtéríteni minden olyan költséget és kiadást, amely az Önkormányzatnál a jelen szerződés elkészítésével és aláírásával, illetve az Önkormányzat bármely jogának kikényszerítésével vagy megőrzésével kapcsolatban merült fel.

11. A kölcsönt igénybe vevő képviseletében eljáró személy kijelenti, hogy az általa képviselt szervezet a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bek. 1. pontja alapján átlátható szervezetnek minősül, továbbá kijelenti, hogy amennyiben a szervezet már nem minősül átláthatónak úgy azt haladéktalanul bejelenti.

12. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

13. Szerződő felek tudomásul veszik, hogy jelen szerződést külön jogszabályban feljogosított szervek jogosultak ellenőrizni. A CINE-MIS Nonprofit Kft. vállalja, hogy az esetleges vizsgálat esetén az ellenőrzést végző szervek részére a kért felvilágosítást megadja, jelen szerződés teljesítésével kapcsolatos iratokat bemutatja és szükség esetén másolatban átadja.

14. Felek a közöttük felmerülő jogvita esetére - értékhatártól függően - a Miskolci Járásbíróság, illetve a Miskolci Törvényszék kizárólagos illetékességét kötik ki.

15. Jelen szerződés a Felek által történő aláírása napján lép hatályba. Amennyiben a Felek eltérő időpontban írják alá a szerződést, úgy az utolsóként aláíró Fél aláírásának napja a jelen szerződés hatályba lépésének napja.

16. Jelen szerződés 3, azaz három számozott oldalt tartalmaz és három darab egymással mindenben megegyező példányban készült, melyből aláírás után 2 példány az Önkormányzatot, 1 példány a CINE-MIS Nonprofit Kft.-t illeti meg.

A jelen megállapodást a Szerződő felek kölcsönösen átolvasták és azt, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag aláírják.

Kelt: Miskolc, 2025.....hónap....napján

.....
Bíró Tibor
CINE-MIS Nonprofit Kft.
Ügyvezető

Kelt: Miskolc, 2025.....hónap....napján

.....
Tóth-Szántai József
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat
Polgármester

Pénzügyileg ellenjegyzem Miskolcon, 2025.....hónap.....napján:

.....
Szilágyi Kornél
Gazdálkodási Főosztály
Főosztályvezető

Melléklet Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesterének
... 95...../2025. (..VII. 21..) számú határozatához

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
gazdasági társaság esetén
(felújítás)

amely a sportról szóló 2004. évi I. törvényben (a továbbiakban: Sporttörvény) meghatározott Sportszervezeti feladatok hatékony ellátásának céljából jött létre egyrészről a

Megnevezés:	**Magyar Labdarúgó Szövetség**
Székhely:	**1112 Budapest, Kánai út 2/D.**
Képviseli:	**Dr. Vági Márton**
Adószáma:	**19020848-2-44**
Számlaszáma:	**11707024-20485090**
Számlavezető pénzintézete:	**OTP Bank Nyrt.**

(a továbbiakban: **MLSZ**), *másrészről*

Hivatalos név:	**Miskolc Városi Szabadidőközpont Nonprofit Kft.**
Székhelye:	**3530 Miskolc, Görgey u. 19.**
Képviseli:	**Egri István ügyvezető**
Adószáma:	**23981344-2-05**

(a továbbiakban: **Sportszervezet**), *valamint*

Hivatalos név:	**Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata**
Székhelye:	**3525 Miskolc, Városház tér 8.**
Képviseli:	**Tóth-Szántai József polgármester**
Adószáma:	**15735605-2-05**

(a továbbiakban **Tulajdonos**), az MLSZ és a Sportszervezet a továbbiakban: **Felek** között az alábbi feltételekkel.

1/ Az Együttműködés tárgya

1.1. Felek előzményként rögzítik, hogy az Országos Labdarúgópálya Létesítési Program (a továbbiakban: OLLÉ) keretében a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Földhivatalnál Miskolc (település) belterület/külterület 7633/15 helyrajzi számon nyilvántartott, természetben 3530 Miskolc, Görgey u. 19. szám alatti ingatlanon (a továbbiakban: Ingatlan) műfüves futballpálya (a továbbiakban: Futballpálya) létesült. Az Ingatlan Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának (Tulajdonos) 1/1 arányú tulajdonát képezi. Sportszervezet rögzíti, hogy az ingatlan a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti vagyon körébe tartozik. Sportszervezet szavatolja az MLSZ részére, hogy a jelen Együttműködési megállapodás érvényes megkötésének és teljesítésének nincsen jogi akadálya.

1.2. Felek egybehangzóan megállapítják, hogy a Futballpálya felújítást igényel. A felújítás műszaki tartalmát és teljes költségét a Felek a jelen Együttműködési Megállapodás 1. és 2. számú mellékletében részletezik (a továbbiakban: Felújítás).

1.3. Felek megállapodnak, hogy a Futballpálya felújításában az MLSZ is részt vállal, a jelen

Együttműködési Megállapodásban meghatározottak szerint a Futballpálya Felújításának finanszírozásában és a Felújítás megvalósításában a Felek együttműködnek.

1.4. Felek célja a Futballpálya rendeltetésszerű használhatóságának biztosítása, amely cél összhangban van az MLSZ Sporttörvényben és Alapszabályban meghatározott feladataival, továbbá a látvány-csapatsport támogatásra vonatkozó jogszabályokban - így különösen a Társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény – Tao tv. - 22/C. §-ban, valamint a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI.30.) Kormányrendelet – foglalt rendelkezésekkel.

1.5. Felek a fentiekre tekintettel megállapodnak abban, hogy:

a) a Futballpálya Felújításának költségét a Felek akként viselik, hogy a költségek 10%-át a Sportszervezet saját forrásból, 90%-át pedig az MLSZ által a Tao tv. 22/C. § alapján igénybe vett sportfejlesztési program támogatás terhére biztosítják és
b) a Futballpálya felújítását az MLSZ valósítja meg,
c) a Sportszervezet biztosítja a Futballpálya felújításának – az a) és b) pont körébe nem tartozó – feltételeit,
d) Felek a Futballpályát a felújítást követően az alábbi f)-j) alpontok szerint együtt használják, hasznosítják,
e) a Sportszervezet a jelen megállapodás alapján megvalósuló felújítás üzembe helyezését követő 7 (hét) évig biztosítja a Futballpálya rendeltetésszerű, az alábbi f)-j) alpontoknak maradéktalanul megfelelő, sport célú használatát,
f) a Sportszervezet a Futballpályát az MLSZ-szel közösen használja és labdarúgás céljára hasznosítja. A Sportszervezet a jelen pont szerinti kötelezettségének teljesítését az MLSZ jogosult bármikor ellenőrizni;
g) Felek a Futballpályát szabadon – egymással egyeztetve – használják és hasznosítják, Sportszervezet azonban kötelezettséget vállal arra, hogy a Futballpálya üzem idejének piaci alapon történő hasznosítására allokált éves kapacitás nem haladja meg a Futballpálya tényleges teljes éves kapacitásának húsz százalékát. Felek jelen rendelkezést lényeges szerződési feltételnek tekintik, melynek megsértése különösen súlyos szerződésszegésnek minősül. Sportszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a pályahasználattal kapcsolatban – különös tekintettel a korlátozott mértékű piaci alapon történő pályahasználati kötelezettség teljesítésére vonatkozóan – az MLSZ által kért adatszolgáltatási kötelezettséget az MLSZ erre vonatkozó felszólításában megjelölt határidőben teljesíti;
h) Sportszervezet vállalja, hogy az MLSZ által kijelölt szakmai szervezeti egységgel, illetve koordinátorral – elsősorban, de nem kizárólag az MLSZ által kijelölt szakmai kapcsolattartó útján – együttműködik, biztosítja a részvételt az MLSZ által szervezett releváns képzéseken. Az MLSZ a Sportszervezet által kért, a Futballpályán szervezett tevékenységekhez és aktivitásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatásokat teljesíti. A Sportszervezet a Futballpálya használata során az MLSZ által szervezett országos labdarúgó szakmai programokhoz (elsősorban Bozsik program, és szabadidő-futball) kapcsolódó tornák, rendezvények, versenyek lebonyolításának elsőbbséget biztosít, és az MLSZ jogosult a térítésmentes pályahasználatra;
i) MLSZ és Sportszervezet közösen rendelkezik a Futballpálya területére vonatkozó reklám célú felületek hasznosítási jogával. MLSZ a palánkok külső hirdetési felületének kizárólagos felhasználója. MLSZ a palánkok belső hirdetési felületének tekintetében 12 db 100x200 centiméteres hirdetési felület kizárólagos felhasználója. A kizárólagos hirdetési felületek elhelyezkedését MLSZ jogosult meghatározni a Futballpálya felújítás üzembe helyezését követő 30 napon belül, de legkésőbb a Sportszervezet erre vonatkozó felhívásában megjelölt határidőre. MLSZ a nem kizárólagos felületek hirdetési jogát átengedi a Sportszervezetnek, az ebből származó bevétel a Sportszervezetet illeti meg.
j) Sportszervezet tudomásul veszi, hogy a Futballpálya állagsérelmének megelőzését szolgáló házirendjét az MLSZ határozza meg. A házirendet az MLSZ a palánkok külső felületén az általa meghatározott helyre a felújítás műszaki átadás-átvételt követően 2 db 100 x 70 centiméteres felületen helyezi el.

1.6. Felek és a Tulajdonos megállapodnak, hogy a Futballpálya a Tulajdonos tulajdonát képezi, annak

tulajdoni viszonyaiban változás nem következik be, a Tulajdonos hozzájárulását adta a Futballpálya felújításához és a jelen Együttműködési megállapodás szerinti használatához.

2/ A Felújítás finanszírozása

2.1. Felek egyezően rögzítik, hogy az országszerte felújításra kerülő labdarúgó pályák teljes felújítási költségeit az MLSZ sportfejlesztési programja (a továbbiakban: programterv) tartalmazza, a Futballpálya felújításának teljes bruttó (nettó + 27% áfa) beruházási költségét a jelen megállapodás elválaszthatatlan részét képező 2. sz. melléklet tartalmazza (a továbbiakban: Teljes Költség). Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben a Teljes Költség módosításra kerül, ésszerű határidőn belül ennek megfelelően módosítják a 2. sz. mellékletet.

2.2. Felek egyezően rögzítik, hogy a jelen megállapodás tárgyát képező Futballpálya felújítása a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 9. pontjában meghatározott tárgyi eszköz beruházásnak minősül.

2.3. Felek akként állapodnak meg, hogy a Sportszervezet támogatást nyújt a 2.1. pont szerinti felújítási költségekhez az MLSZ-nek. A támogatás (a továbbiakban: Támogatás) mértékét Felek úgy határozzák meg, hogy az a Teljes Költség nettó részének 10%-a + áfa.

2.4. Sportszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a 2.3. pont szerinti Támogatást a jelen együttműködési megállapodás aláírását követő 8 napon belül átutalja az MLSZ bankszámlájára.

2.5. Felek megállapodnak – és Sportszervezet kifejezetten elfogadja –, hogy a Futballpálya felújításának előfeltétele a Támogatás összegének a Sportszervezet általi megfizetése az MLSZ részére.

2.6. A Sportszervezet tudomásul veszi, hogy a Felújítás megkezdésének feltétele az MLSZ sportfejlesztési programjának a 107/2011. (VI.30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott jóváhagyást végző szervezet által történő jóváhagyása.

2.7. Felek egyezően rögzítik, hogy amennyiben a Támogatásból rendelkezésre álló forrás nem biztosít fedezetet a Beruházás megvalósítására, MLSZ nem köteles további forrásokat biztosítani, további forrásbevonás, ilyen iránti kérelem előterjesztése nem feladata. Amennyiben a Felújítás nem valósul meg, a Magyar Labdarúgó Szövetség, vállalja, hogy a Sportszervezet részére a Támogatást visszafizeti.

2.8. A felújítás műszaki átadás-átvétellel való lezárását követően az MLSZ a Beruházás tartalékkerettel növelt teljes bruttó (általános forgalmi adót tartalmazó) költsége alapján a Sportszervezet által biztosított 10% + áfa Támogatással köteles elszámolni és a fel nem használt Támogatás összegét az elszámolás Sportszervezetnek történő megküldését követő 15 napon belül a Sportszervezet részére visszafizeti.

3/ Felek jogai és kötelezettségei

3.1. Sportszervezet biztosítja az MLSZ-nek a Futballpálya, mint munkaterület birtokbavételét a Felújítás céljából.

3.2. Az MLSZ a jelen megállapodás 1. sz. mellékletében meghatározott műszaki tartalommal megvalósítja a Futballpálya Felújítását.

3.3. A felújítási munkák kezdő időpontját az MLSZ jogosult meghatározni azzal, hogy arról a Sportszervezetet legkésőbb a munkakezdést megelőző 8 (nyolc) nappal korábban értesíti.

3.4. A Sportszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a Felújításhoz szükséges valamennyi nyilatkozatot, hozzájárulást és beleegyezést határidőben megadja és szükség esetén az MLSZ rendelkezésére

bocsátja. Amennyiben a Sportszervezet a nyilatkozattétel megtagadásával, illetve a nyilatkozat késedelmes kiadásával az MLSZ-nek kárt okoz, úgy köteles azt megtéríteni. A Sportszervezet kifejezetten hozzájárul ahhoz, hogy jogvita esetén nyilatkozatát bíróság pótolja.

3.5. Felek megállapodnak abban, hogy a megvalósítási határidő elmulasztása esetén a kivitelezőt terhelő és a MLSZ részére megfizetett késedelmi kötbér arányos része (10%) a Sportszervezetet illeti meg.

3.6. MLSZ a Felújítás műszaki átadás-átvételének időpontjáról a Sportszervezetet írásban tájékoztatja, az átadás-átvételre a Sportszervezetet meghívja. Az átadás-átvételi eljárással egyidejűleg az MLSZ a Futballpályát újra a Sportszervezet birtokába adja. Szerződő felek a birtokba adásról jegyzőkönyvet vesznek fel, melyben rögzítik a Futballpálya műszaki állapotát. Sportszervezet már a jelen megállapodás aláírásával hozzájárulását adja ahhoz, hogy amennyiben a műszaki átadás-átvételi eljárásban nem vesz részt, úgy a jegyzőkönyv távollétében kerüljön felvételre. A Sportszervezet távolléte nem akadálya a birtokbaadásnak, amennyiben a műszaki átadás-átvételi eljárás eredményes volt és az MLSZ a Sportszervezet részére erről a jegyzőkönyvet megküldte. A Sportszervezet birtokba lépésének időpontját minden esetben ez az átadás-átvételi jegyzőkönyv rögzíti. A Sportszervezet elfogadja, hogy amennyiben az átadás-átvételi eljárásban nem vesz részt, a bejárástól távol marad, ebből eredően az MLSZ-szel szemben semmilyen kifogást vagy igényt nem támaszthat.

3.7. A Futballpálya Felújítás, mint beruházás a Tulajdonos könyveiben (számviteli nyilvántartásaiban) kerül kimutatásra.

3.8. Felek a felújított Futballpályát a továbbiakban a jelen Együttműködési Megállapodásban foglaltak szerint, különösen pedig Tao tv. 22/C. § (6) – (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően használják és hasznosítják.

4/. Szavatosság

4.1. Az MLSZ a kivitelező vállalkozóval szemben, hibás teljesítésből eredően őt megillető jótállási és szavatossági jogáról jelen megállapodással lemond a Sportszervezet javára. A Sportszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy tájékoztatja a kivitelezőt a szavatossági és garanciális ügyekben eljáró kapcsolattartója személyéről és elérhetőségeiről. Felek megállapodnak abban, hogy a Sportszervezet a Felújítást követő birtokba lépését követően a jótállási és a szavatossági jogokat az MLSZ által a jelen pont szerint adott felhatalmazás alapján kizárólag a kivitelező vállalkozóval szemben érvényesítheti. A Sportszervezet kifejezetten elismeri, hogy az MLSZ-szel szemben az átadás-átvételt követően hibás teljesítésből eredő jótállási és szavatossági igényt nem támaszthat. Sportszervezet kötelezettséget vállal arra, hogy a felmerülő hibát haladéktalanul, de legkésőbb az annak felmerülésétől számított 10 napon belül a kivitelező vállalkozónak bejelenti, valamint arról az MLSZ-t is tájékoztatja. A Sportszervezet tudomásul veszi, hogy a bejelentés elmulasztása a jótállási és szavatossági jogok elvesztésével járhat.

4.2. A Sportszervezet a garanciális idő lejárta előtt garanciális bejárásra hívja a kivitelezőt, közösen megvizsgálják a Felújított Futballpálya állapotát, jegyzőkönyvet vesznek fel az esetleges garanciális hibákról. Hiba esetén a jegyzőkönyvben rögzítésre kerülnek a kijavítandó hibák és a javítási határidők. A javítási határidők lejártával Sportszervezet ellenőrzi azok teljesítését, amelynek eredményéről a jegyzőkönyvek megküldésével értesíti az MLSZ-t. Eredményes garanciális bejárás esetén a Sportszervezet javaslatot tesz az MLSZ részére az óvadékként kezelt összeg kifizetésére, illetve a vállalkozói bankgarancia visszaadására.

5/ Karbantartás

A Sportszervezet tudomásul veszi és vállalja, hogy a felújított Futballpálya részére történő birtokba adását követően jelen szerződés időtartama alatt – 1.5. pont e) alpont - a Sportszervezet felelőssége és költsége a Futballpálya szabályszerű és jelen szerződésnek megfelelő működtetése, karbantartása, valamint a jelen szerződés időtartama alatt a Futballpálya jogszabályoknak és a biztonságos,

balesetmentes üzemeléshez szükséges állagának biztosítása. A Futballpálya teljes körű működtetéséről és karbantartásáról Sportszervezet köteles saját költségén gondoskodni. MLSZ – előzetes értesítést követően – maga vagy megbízottja útján jogosult a karbantartást ellenőrizni és az ellenőrzésekről jegyzőkönyvet készíteni. A karbantartási kötelezettség teljesítését a felek lényeges szerződési feltételnek tekintik, melynek megsértése különösen súlyos szerződésszegésnek minősül.

6/ Szerződésszegés

Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben a Sportszervezet jelen szerződésben foglalt valamely kötelezettségének határidőben nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy a szerződésszegés minden napjára 5.000,- Ft késedelmi kötbért köteles fizetni az MLSZ-nek. A jelen pont szerinti kötbérfizetési kötelezettséget Felek sem összegben, sem időben nem korlátozzák.

7/ A jelen megállapodás hatálya

7.1. Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben a 107/2011. (VI.30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott jóváhagyást végző szervezet nem hagyja jóvá az MLSZ sportfejlesztési programját, MLSZ jogosult a jelen együttműködési megállapodást azonnali hatállyal felmondani.

7.1. Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben a Sportszervezet nem tesz eleget a jelen együttműködési megállapodásban foglalt Támogatás megfizetési kötelezettségének, az MLSZ jogosult a jelen megállapodást azonnali hatállyal felmondani.

7.2. Sportszervezet ismételten kifejezetten megerősíti, hogy őt terheli a hasznosítási cél meghiúsulásából, illetve kötelezettségei nem, vagy nem megfelelő teljesítéséből eredő valamennyi kár, beleértve az MLSZ által igénybe vett Tao tv. 22/C. § alapján igénybe vett sportfejlesztési program támogatás visszafizetését, amennyiben az a szerződésszegéssel összefüggésben szükségessé válik.

7.3. Jelen megállapodás valamennyi fél általi aláírásának napján lép hatályba, eltérő időpontban történő aláírás esetén az utolsó aláírással egyidejűleg lép hatályba. Felek a jelen megállapodást határozott időre, a 107/2011. (VI.30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 9. pont c) alpontja szerinti időtartam lejártáig kötik.

8/ A Felek kapcsolattartására is az Együttműködési Megállapodás rendelkezései az irányadók azzal, hogy a jelen megállapodás teljesítésével kapcsolatos ügyintézésre és kapcsolattartásra a felek által felhatalmazott személyek:

MLSZ részéről jogi és adminisztratív ügyekben:
Név: dr. Kondor Boglárka
Beosztás: jogi előadó
Telefon: 06 30/774-2538
E-mail: kondor.boglarka@mlsz.hu

MLSZ részéről műszaki ügyekben a Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt. részéről:
Név: Hadi József
Beosztás: főosztályvezető
Telefon: 06 30/173 4525
E-mail: jozsef.hadi@mlsz.hu

Tulajdonos részéről:
Név: Horváth Fatima
Beosztás: csoportvezető, Kulturális és Sport Osztály, Sport Csoport
Telefon: 0670/6620563
E-mail: horvath.fatima@miskolc.hu

Sportszervezet részéről:
Név: Praták Péter
Beosztás: gondnok
Telefon: +36 70 518 4477
E-mail: pratak.peter@miskolcivsz.hu

9/ Megállapodás mellékletei

1. számú melléklet: A Futballpálya Felújításának műszaki tartalma
2. számú melléklet: Futballpálya Felújításának Teljes Költsége

Jelen megállapodást a Felek felhatalmazással rendelkező képviselőjük útján elolvasás és értelmezés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt alulírott helyen és napon 4 példányban írták alá, amelyekből 1 példány az MLSZ-t, 3 példány a Sportszervezetet illeti.

Budapest, 2025. _____ __.

Miskolc, 2025. _____ __.

Magyar Labdarúgó Szövetség
képviseli: Dr. Vági Márton főtitkár
- MLSZ -

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
képviseli: Tóth-Szántai József polgármester
- Tulajdonos -

Miskolc, 2025. _____ __.

Miskolc Városi Szabadidőközpont Nonprofit Kft.
képviseli: Egri István ügyvezető
- Sportszervezet -

Ellenjegyző:

_____, 2025. _____ ____.

_____
Név:
Beosztás:

1. melléklet a ..113.../2025. (VIII. 21.) határozathoz

MIÖR
A Miskolc Csoport tagja

A Miskolci Önkormányzati Rendészet Szervezeti és Működési Szabályzata

Hatályos: 2025. augusztus 22.

Záradék: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának polgármestere a Miskolci Önkormányzati Rendészet Szervezeti és Működési Szabályzatát a ..113.../2025. (VIII. 21.) számú határozatával hagyta jóvá.

TARTALOM

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 3
II. A MIÖR VEZETŐ MUNKAKÖRŰ ÉS NEM VEZETŐI MUNKAKÖRŰ MUNKAIRÁNYÍTÓI FELADATOKAT ELLÁTÓ KÖZTISZTVISELŐI 4
III. A MISKOLC ÖNKORMÁNYZATI RENDÉSZET MŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYAI 19
A. A MIÖR működésének rendje 19
B. A MIÖR munkavállalóira vonatkozó általános rendelkezések 20
IV. A MIÖR SZERVEZETE 20
A. A MIÖR szervezeti egységei 20
B. A MIÖR állandó jelleggel működő szervezeti egységei 20
C. A Miskolci Önkormányzati Rendészeten belül működő osztályok: 20
D. A MIÖR eseti jelleggel működő (létrehozható) szervezeti egységei 21
E. A MIÖR irányítása 22
F. A MIÖR vezetése 22
G. A munkáltatói jogok gyakorlása 24
V. A SZERVEZETI EGYSÉGEK KÖZÖTTI FELADATMEGOSZTÁS RENDJE 24
A. Gazdasági Osztály 24
B. Humánerőforrás és Koordinációs Osztály 27
C. Járőrszolgálati Osztály 29
D. Jogi és Hatósági Osztály 31
E. Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály 33
F. Körzeti Rendész Osztály 35
VI. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 37
VII. MELLÉKLETEK 38
1. sz. melléklet | Szervezeti ábra 38
2. sz. melléklet | Hatásköri lista 39
3. sz. melléklet | Létszámadatok 41
4. sz. melléklet | Ügyfélfogadási rend 43
5. sz. melléklet | Vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett munkakörök 44

BEVEZETÉS

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a helyi közbiztonsággal kapcsolatos feladatok ellátására a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 17. §-ban* foglaltak alapján 2013. április 1. napjával megalapította a Miskolci Önkormányzati Rendészetet (a továbbiakban: MIÖR), mint önálló jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szervet.

A MIÖR *az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (1) bekezdés és 9. § b) pontja alapján,* Miskolc Megyei Jogú Város polgármesterének jóváhagyásával Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) az alábbiak szerint állapítja meg.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Elnevezése:	Miskolci Önkormányzati Rendészet
Székhelye:	3531 Miskolc, Győri kapu 27/b.
Telephelyei:	3530 Miskolc, Győri kapu 27/a.
Szakágazati besorolása:	*842410* | Közbiztonság, közrend szakigazgatása
Alapítója:	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
	3525 Miskolc, Városház tér 8.
Alapításának dátuma:	2013. április 1.
Alapító Okiratának száma:	Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének II-9/4210/2013. számú határozata
Alapító Okirat módosításának kelte:	Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének 37/2023. (III.30.) számú határozata
Bankszámla száma:	11734004-15813248-00000000 (OTP Bank Nyrt.)
Törzskönyvi azonosító szám:	813244
Adószáma:	15813248-1-05
Engedélyezett létszám:	160 fő

Jogállása: a MIÖR önálló jogi személyiséggel rendelkező, gazdálkodási jogkör alapján saját gazdálkodási szervezettel rendelkező költségvetési szerv.

Érdekeltségi rendszere: a MIÖR vállalkozási tevékenységet nem folytat, gazdálkodó szervezetek tekintetében alapítói, tulajdonosi jogokat nem gyakorol.

Jogszabályban meghatározott közfeladata: az *Mötv. 13.§ (1) bekezdés 17. pontjában és a 17.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján* jogszabályban meghatározott eszközök alkalmazásával gondoskodik a települési önkormányzat helyi közbiztonságának biztosításáról, vagyonának, valamint más értékeinek védelméről.

Illetékességi területe, működési köre: a MIÖR illetékessége Miskolc Megyei Jogú Város közigazgatási területére terjed ki.

Alaptevékenységek: a MIÖR adatait, az alaptevékenységét, valamint az alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti megjelölését a mindenkor hatályos Alapító Okirat tartalmazza.

A MIÖR feladatai ellátása érdekében együttműködik:

a) a rendvédelmi szervekkel, különösen a Rendőrség, a Katasztrófavédelem és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezeteivel,
b) a Magyar Honvédség területi szerveivel,
c) az egyéb állami ellenőrző szervekkel, különösképpen a kereskedelmi hatóságokkal és a fogyasztóvédelem területi szerveivel,
d) a Polgárőrség helyi szervezeteivel,
e) az önkormányzati társszervekkel,
f) feladatai ellátásához segítséget nyújtó, abban közreműködő egyéb szervekkel és az egyesülési jogról szóló törvény hatálya alá eső egyéb szervezetekkel.

II. A MIÖR VEZETŐ MUNKAKÖRŰ ÉS NEM VEZETŐI MUNKAKÖRŰ MUNKAIRÁNYÍTÓI FELADATOKAT ELLÁTÓ KÖZTISZTVISELŐI

1. Igazgató

1. Az igazgató *a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény* (a továbbiakban: Kttv.) alapján pályázat útján kinevezett, vezető beosztású köztisztviselő. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése határozatlan időre bízza meg és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. Az igazgató esetében egyéb munkáltatói jog gyakorlására Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere (a továbbiakban: polgármester) jogosult. Egyszemélyi felelős vezetőként irányítja a MIÖR tevékenységét és gyakorolja a munkáltatói jogokat az intézmény dolgozói felett.

2. Az igazgató feladata:

a) vezeti és képviseli a MIÖR-t, mint költségvetési szervet, dönt és intézkedik minden olyan kérdésben, amelyet jogszabály vagy Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) személyes hatáskörébe utal,
b) meghatározza az éves munkatervet, munkaprogramot, célfeladatokat, és intézkedik azok végrehajtásairól,
c) gyakorolja a munkáltatói jogokat az intézmény dolgozói fölött, gyakorolja a kiadmányozási jogot az erről szóló szabályzat rendelkezései szerint,
d) dönt az intézmény szervezetének és működésének egészét érintő irányítási kérdésekben, egyebekben pedig meghatározza a szervezeten belüli döntési szinteket,
e) ellátja a MIÖR vezetését, a közvetlen irányítási körébe tartozó szervezeti egységek vezetőinek szakmai irányítását, összehívja és vezeti a vezetői és dolgozói munkaértekezleteket,
f) biztosítja a MIÖR feladatkörét érintő jogszabályok, a Közgyűlés és szervei döntéseinek végrehajtását,
g) képviseli az intézményt Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, annak testületei, szervezeti egységei és más szervezetek, illetve hatóságok, továbbá a bíróság előtt, egyéb társadalmi és szakmai szervezetekben, személyesen, vagy közvetetten kapcsolatot tart az önkormányzati képviselőkkel, részt vesz lakossági fórumokon és intézkedik a MIÖR hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása érdekében,
h) gondoskodik a MIÖR működőképességének fenntartásáról, tevékenységének rendszeres elemzéséről, értékeléséről, szabályozásáról, arról beszámolót terjeszt elő a polgármester és a Közgyűlés részére, rendszeresen tájékoztatja a polgármestert, a Közgyűlést a szervezet szakmai tevékenységéről, gazdálkodásának helyzetéről, a működését, a személyi állomány helyzetét, a döntések előkészítését és végrehajtását érintő kérdésekről,
i) gondoskodik az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtéséről és fenntartásáról,
j) rendszeresen tájékoztatja dolgozóit a munkájukhoz szükséges információkról,
k) ellátja a tevékenység korszerűsítésével és fejlesztésével összefüggő feladatokat,
l) meghatározza a MIÖR társadalmi kapcsolatai fő irányait, módszereit és feladatait, ezeket közvetlenül irányítja,
m) gondoskodik a feladat- és működési körét érintő közgyűlési előterjesztések elkészítéséről,
n) a korrupció elleni hatékony fellépés érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket,
o) elvégzi a szervezetirányítási, az operatív irányítási igazgatóhelyettes és a gazdasági vezető, valamint a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők teljesítményértékelését és minősítését,
p) gondoskodik a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők és munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséről, az esetleges változások átvezetéséről, a munkaköri leírásban foglaltak betartásáról, évenkénti felülvizsgálatáról,

q) gondoskodik a MIÖR tevékenységét, működését, eseményeit érintő kérdésekben a sajtó, média tájékoztatásáról.

3. Az igazgató közvetlenül vezeti és ellenőrzi:

a) az operatív irányítási igazgatóhelyettest
b) a szervezetirányítási igazgatóhelyettest
c) a gazdasági vezetőt.

4. Az igazgató hatásköre:

a) a *2. számú melléklet* szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltatói jogok gyakorlása a MIÖR köztisztviselői, ügykezelői és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt) hatálya alá tartozó munkavállalói (a továbbiakban: foglalkoztatottak) felett,
b) intézkedik a működésére, a munkavégzés rendjére, tartalmára vonatkozó általános érvényű és egyéb utasítások, szabályzatok kiadásáról és betartásáról, működteti a belső ellenőrzési tevékenységet,
c) megállapítja a szervezeti egységek munka-, ellenőrzési- és továbbképzési terveit, valamint a kiadmányozási jogköröket,
d) meghatározza az intézmény kötelezettségvállalásainak rendjét, dönt a létszám-, bér- és jutalmazási keretekről és azok felhasználásairól,
e) jóváhagyja a beszerzéseket, beruházásokokat és ellenőrzi azok végrehajtását,
f) elbírálja a működésével kapcsolatban érkezett kérelmeket, közérdekű bejelentéseket, panaszokat, amennyiben azok nem tartoznak más – különösen bírósági, közigazgatási, szabálysértési és egyéb – eljárás alá,
g) elrendeli a MIÖR köztisztviselőjével, munkavállalójával szembeni kártérítési és/vagy fegyelmi eljárást, megállapítja az intézmény kárviselésének rendjét,
h) pénz- és tárgyjutalom adományozásáról dönt az erről szóló szabályzat rendelkezései szerint,
i) jóváhagyja a foglalkoztatottak éves továbbképzési programját, engedélyezi az eseti képzéseket, továbbképzéseket, szakmai konferenciák lebonyolítását,
j) feladata a szolgáltatások igénybevételére és beszerzésekre vonatkozó megbízási, vállalkozási szerződések aláírása,
k) együttműködési megállapodásokról dönt, és szerződések köt állami, önkormányzati és társadalmi szervekkel, szervezetekkel, megállapodást köt a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Rendőr-főkapitánysággal, valamint gondoskodik a megállapodásban foglaltak végrehajtásáról.

5. Az igazgató felelős:

a) az intézmény jogszerű és szakszerű működéséért, annak folyamatosságáért, az ehhez szükséges személyi, szervezési és technikai feltételek biztosítottságáért, a munkafegyelem betartásáért, felelős a költségvetési szerv tevékenységének gazdaságosságáért, eredményességéért,
b) a MIÖR munkaerő-, bér-, pénz-, vagyon-, és anyaggazdálkodásának szabályozottságáért,

c) a jogszabályokban, a Közgyűlés határozataiban a MIÖR számára meghatározott feladatok pontos, időben történő végrehajtásáért,
d) a belső kontrollrendszer kialakításáért és működtetéséért.

6. Az igazgató távolléte és az álláshely betöltetlensége esetén helyettesítésére az operatív irányítási igazgatóhelyettes, vagy a szervezetirányítási igazgatóhelyettes jogosult.

2. Operatív irányítási igazgatóhelyettes

1. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes a Kttv. szerinti vezető beosztású köztisztviselő, akit az igazgató nevez ki és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. Az igazgatót távolléte vagy akadályoztatása esetén helyettesíti.

2. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes feladata:

a) koordinálja a társadalmi bűnmegelőzési feladatok megvalósításában, a közbiztonság és a közrend védelmében előírt feladatokban való operatív részvételt,
b) a közterület-felügyelői, segédfelügyelői és mezőőri állomány vezénylésének és feladatellátásának optimalizálása,
c) gyakorolja a kiadmányozási jogkört a hatáskörébe rendelt ügyekben,
d) a feladatkörét érintő ügyekben kapcsolatot tart a szolgálati feladatok ellátásában közreműködő, illetve az azt támogató állami rendvédelmi és más szervekkel, szervezetekkel az igazgató tájékoztatása mellett,
e) beszámoltatja az irányítási körébe tartozókat, értékeli a tevékenységüket,
f) fegyelmi és/vagy kártérítési eljárást kezdeményez, jutalmazási, kitüntetési javaslatot tesz az igazgató részére,
g) az érintett ügyfél kérelmére tájékoztatást ad a kezelt személyes adatokról, jogszabályban meghatározott esetben megtagadja az érintett ügyfél tájékoztatását, kiadmányozza az erre vonatkozó értesítést és indokolást,
h) figyelemmel kíséri az irányítása alatt lévő szervezeti egységek feladatkörét érintő jogszabályokat, közgyűlési és bizottsági döntéseket, azok változásait, módosításait, továbbá intézkedéseket kezdeményez azok végrehajtására, gondoskodik a munkarend, ügyfélfogadási rend, valamint a munkafegyelem betartásáról az irányítása alatt lévő szervezeti egységeket illetően,
i) javaslatot tesz az irányítása alatt lévő szervezeti egységek személyi állományára, a technikai feltételek kialakítására,
j) irányítja, összehangolja és ellenőrzi az irányítása alatt lévő szervezeti egységek munkáját, melynek során az irányítása alatt lévő szervezeti egységek köztisztviselőinek és munkavállalóinak utasítást ad a munkavégzés vonatkozásában, biztosítja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek munkájában a törvényességet, a gyorsaságot, a szakszerűséget, az állampolgári jogok és kötelezettségek maradéktalan érvényesülését,

k) javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlásával és humánpolitikai kérdésekkel összefüggésben az igazgatónak,
l) közreműködik a gazdálkodással kapcsolatos döntések előkészítésében,
m) gyakorolja a kiadmányozási jogkört a hatáskörébe rendelt ügyekben,
n) gondoskodik a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők és munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséről, az esetleges változások átvezetéséről, a munkaköri leírásban foglaltak betartásáról, évenkénti felülvizsgálatáról, felelős az irányítása alatt lévő szervezeti egységen belül a munkafegyelem betartásáért,
o) az irányítása alatt lévő szervezeti egységek keretein belül folyó munkát a köztisztviselők és munkavállalók munkaköri feladatainak teljesítését kiadmányozási, láttamozási, szignálási jogkörének gyakorlása során, továbbá folyamatos tájékozódás, jelentéstétel előírása révén ellenőrzi,
p) haladéktalanul köteles tájékoztatni az igazgatót az általa tapasztalt munkafegyelmet sértő, vagy köztisztviselőhöz, illetve munkavállalóhoz nem méltó magatartásról,
q) szükség szerint munkaértekezletet tart az irányítása alatt lévő szervezeti egység köztisztviselői és munkavállalói részére,
r) rendszeresen köteles tájékoztatni az irányítása alatt lévő szervezeti egység köztisztviselőit és munkavállalóit a munkájukhoz szükséges információkról, testületi határozatokról, valamint tisztségviselői és igazgatói rendelkezésekről,
s) gondoskodik a MIÖR utasításainak, szabályzatainak az irányítása alatt lévő szervezeti egységek dolgozóival történő megismertetéséről, betartatásáról,
t) közreműködik az irányítása alatt lévő szervezeti egységek köztisztviselőinek és munkavállalóinak szakmai továbbképzésében,
u) ellátja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek iratkezelési feladatának irányítását, gondoskodik az irányítása alatt lévő szervezeti egység iratai szakszerű selejtezésének végrehajtásáról az adatvédelmi rendelkezések betartásával,
v) gondoskodik a munkakör átadás-átvételi eljárás lefolytatásáról a köztisztviselők és munkavállalók közszolgálati jogviszonyának és munkaviszonyának kezdetekor és megszűnésekor,
w) szakmai kapcsolatot tart az irányítása alatt lévő szervezeti egységek feladatkörét érintően az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokkal és egyéb szakmai szervezetekkel,
x) szervezi és végrehajtja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek dolgozóinak szakmai képzését,
y) elvégzi a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők teljesítményértékelését és minősítését,
z) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat és mindazokat a feladatokat, amelyekkel az igazgató megbízza.

3. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes közvetlenül vezeti, irányítja és ellenőrzi:

a) a Körzeti Rendész Osztályt
b) a Járőrszolgálati Osztály vezetőjét,
c) az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály vezetőjét,

megállapítja feladatkörüket és rendszeresen beszámoltatja őket az általuk irányított szervezeti egység munkájáról.

4. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes hatásköre:

   a) a *2. számú melléklet* szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltatói jogok gyakorlása a közvetlen irányítási körébe tartozó foglalkoztatottak felett,
   b) a részére a Kiadmányozási Szabályzatban átengedett kiadmányozási jogkör gyakorlása,
   c) az irányítási körébe tartozók beszámoltatása, tevékenységük értékelése,
   d) fegyelmi és/vagy kártérítési eljárás kezdeményezése lefolytatása,
   e) elismerési javaslatok előkészítése, felterjesztése.

5. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes felelős:

   a) az irányítási körébe tartozó szervezeti egységek jogszerű és szakszerű irányításáért, a feladatkörébe tartozó ügyek jogszerű és szakszerű elvégzéséért, és azok működésének ellenőrzéséért, valamint az irányítása alatt lévő szervezeti egység feladatkörébe tartozó ügyekben az előterjesztések, beszámolók, tájékoztatók Közgyűlés és szervei, valamint a tisztségviselők számára történő összeállításáért, továbbá felel azok előzetes törvényességi véleményezésre való bemutatásáért,
   b) a feladatkörébe tartozó ügyekben hozott döntések törvényszerűségéért és szakszerűségéért, valamint azok pontos, határidőben történő végrehajtásáért,
   c) az operatív szolgálati feladatok tartalmára, tervezésére, szervezésére és a végrehajtás rendjére vonatkozóan a végrehajtás koordinálásáért, valamint egyedi szolgálatellátási feladatok meghatározásában, koordinálásában a törvényes kereteken belül utasítási jogkörrel történő rendelkezésért.

6. Az operatív irányítási igazgatóhelyettes távolléte esetén helyettesítésére az igazgató, vagy az általa a szakmai feladattal megbízott vezető beosztású köztisztviselő jogosult.

3. Szervezetirányítási igazgatóhelyettes

1. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes a Kttv. szerinti vezető beosztású köztisztviselő, akit az igazgató nevez ki és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat. Az igazgatót távolléte, vagy akadályoztatása esetén helyettesíti.

2. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes feladata:

   a) koordinálja a szervezet irányításához szükséges irányítási rendszereket, fejlesztési, lebonyolítási, humánerőforrás és képzési folyamatokat, intézményi szabályzatokat,
   b) kezeli és koordinálja a sajtó és kommunikációs kapcsolatokat, valamint az intézmény arculati elemeit,
   c) a munkabiztonsági (munkavédelmi) feladatok, továbbá a foglalkozás-egészségügyi, pszichológiai vizsgálatokkal, tevékenységekkel kapcsolatos feladatok ellátása,
   d) közreműködik a gazdálkodással kapcsolatos döntések előkészítésében,
   e) gyakorolja a kiadmányozási jogkört a hatáskörébe rendelt ügyekben,

f) a feladatkörét érintő ügyekben kapcsolatot tart a szolgálati feladatok ellátásában közreműködő, illetve az azt támogató állami rendvédelmi és más szervekkel, szervezetekkel az igazgató tájékoztatása mellett,
g) beszámoltatja az irányítási körébe tartozókat, értékeli a tevékenységüket,
h) fegyelmi és/vagy kártérítési eljárást kezdeményez, jutalmazási, kitüntetési javaslatot tesz az igazgató részére,
i) az érintett ügyfél kérelmére tájékoztatást ad a kezelt személyes adatokról, jogszabályban meghatározott esetben megtagadja az érintett ügyfél tájékoztatását, kiadmányozza az erre vonatkozó értesítést és indokolást,
j) figyelemmel kíséri az irányítása alatt lévő szervezeti egységek feladatkörét érintő jogszabályokat, közgyűlési és bizottsági döntéseket, azok változásait, módosításait, továbbá intézkedéseket kezdeményez azok végrehajtására, gondoskodik a munkarend, ügyfélfogadási rend, valamint a munkafegyelem betartásáról az irányítása alatt lévő szervezeti egységeket illetően,
k) javaslatot tesz az irányítása alatt lévő szervezeti egységek személyi állományára, a technikai feltételek kialakítására,
l) irányítja, összehangolja és ellenőrzi az irányítása alatt lévő szervezeti egységek munkáját, melynek során az irányítása alatt lévő szervezeti egységek köztisztviselőinek és munkavállalóinak utasítást ad a munkavégzés vonatkozásában, biztosítja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek munkájában a törvényességet, a gyorsaságot, a szakszerűséget, az állampolgári jogok és kötelezettségek maradéktalan érvényesülését,
m) javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlásával és humánpolitikai kérdésekkel összefüggésben az igazgatónak,
n) gondoskodik a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők és munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséről, az esetleges változások átvezetéséről, a munkaköri leírásban foglaltak betartásáról, évenkénti felülvizsgálatáról, felelős az irányítása alatt lévő szervezeti egységen belül a munkafegyelem betartásáért,
o) haladéktalanul köteles tájékoztatni az igazgatót az általa tapasztalt munkafegyelmet sértő, vagy köztisztviselőhöz, illetve munkavállalóhoz nem méltó magatartásról,
p) szükség szerint munkaértekezletet tart az irányítása alatt lévő szervezeti egység köztisztviselői és munkavállalói részére,
q) rendszeresen köteles tájékoztatni az irányítása alatt lévő szervezeti egység köztisztviselőit és munkavállalóit a munkájukhoz szükséges információkról, testületi határozatokról, valamint tisztségviselői és igazgatói rendelkezésekről,
r) gondoskodik a MIÖR utasításainak, szabályzatainak az irányítása alatt lévő szervezeti egységek dolgozóival történő megismertetéséről, betartatásáról,
s) közreműködik az irányítása alatt lévő szervezeti egységek köztisztviselőinek és munkavállalóinak szakmai továbbképzésében,
t) ellátja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek iratkezelési feladatának irányítását, gondoskodik az irányítása alatt lévő szervezeti egység iratai szakszerű selejtezésének végrehajtásáról az adatvédelmi rendelkezések betartásával,

u) gondoskodik a munkakör átadás-átvételi eljárás lefolytatásáról a köztisztviselők és munkavállalók közszolgálati jogviszonyának és munkaviszonyának kezdetekor és megszűnésekor,
v) tartja a szakmai kapcsolatot az irányítása alatt lévő szervezeti egységek feladatkörét érintően az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokkal és egyéb szakmai szervezetekkel,
w) szervezi és végrehajtja az irányítása alatt lévő szervezeti egységek dolgozóinak szakmai képzését,
x) sajtónyilatkozatot tehet az irányítása alatt lévő szervezeti egységeket érintően az igazgató koordinálásával.
y) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat és mindazokat a feladatokat, amelyekkel az igazgató megbízza.

3. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes közvetlenül vezeti, irányítja és ellenőrzi:

a) a Humánerőforrás és Koordinációs Osztályt,
b) a Jogi és Hatósági Osztály vezetőjét,
megállapítja feladatkörét, és rendszeresen beszámoltatja az általa irányított szervezeti egység munkájáról.

4. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes hatásköre:

a) a *2. számú melléklet* szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltatói jogok gyakorlása a közvetlen irányítási körébe tartozó foglalkoztatottak felett,
b) a részére a Kiadmányozási Szabályzatban átengedett kiadmányozási jogkör gyakorlása,
c) az irányítási körébe tartozók beszámoltatása, tevékenységük értékelése,
d) fegyelmi és/vagy kártérítési eljárás kezdeményezése lefolytatása,
e) elismerési javaslatok előkészítése, felterjesztése.

5. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes felelős:

a) az irányítási körébe tartozó szervezeti egységek jogszerű és szakszerű irányításáért, a feladatkörébe tartozó ügyek jogszerű és szakszerű elvégzéséért, valamint az irányítása alatt lévő szervezeti egység feladatkörébe tartozó ügyekben az előterjesztések, beszámolók, tájékoztatók közgyűlés és szervei, valamint a tisztségviselők számára történő összeállításáért, továbbá felel azok előzetes törvényességi véleményezésre való bemutatásáért,
b) a feladatkörébe tartozó ügyekben hozott döntések törvényszerűségéért és szakszerűségéért, valamint azok pontos, határidőben történő végrehajtásáért,
c) a MIÖR-nél történő külső ellenőrzések esetén az ellenőrzést végző személyek rendelkezésre állásáért, valamint az azok ellenőrzési munkájához szükséges segítség, támogatás megadásáért, valamint az ellenőrzéshez szükséges dokumentumok rendelkezésükre bocsátásának koordinálásáért,
d) a vonatkozó törvények és rendeletek által meghatározott módon és formában, a közvélemény pontos és gyors tájékoztatása érdekében a MIÖR közérdekű és közérdekből nyilvános adatainak törvényben meghatározott körének elektronikus úton, a MIÖR saját honlapján történő megjelenéséért,

e) tájékoztatás nyújtása a MIÖR által kezelt adatokról, a mindenkor hatályos adatvédelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően,
f) belső szabályzatok rendszeres, dokumentált felülvizsgálatért.

6. A szervezetirányítási igazgatóhelyettes távolléte esetén helyettesítésére az igazgató, vagy az általa a szakmai feladattal megbízott vezető beosztású köztisztviselő jogosult.

4. Gazdasági vezető

1. A gazdasági vezető a Kttv. szerinti vezető beosztású köztisztviselő, akit a polgármester nevez ki. Felette a munkáltatói jogokat az igazgató gyakorolja.

2. Hatásköre, feladatai, felelőssége:

a) egyetértése szükséges minden, a MIÖR-t terhelő gazdasági kihatással járó intézkedés megtételéhez,
b) feladata a számvitel alapjául szolgáló bizonylatok kiállításának rendjére, és az ezzel kapcsolatos ügyvitelre vonatkozóan a költségvetési szerv egészére kötelező intézkedések megtétele,
c) összeállítja a költségvetést és szükség esetén kezdeményezi annak évközi módosítását,
d) megszervezi a jóváhagyott előirányzatokkal történő gazdálkodást, ellenőrzi és elemzi annak felhasználását, elkészíti a havi pénzforgalmi jelentést, az időközi mérlegjelentést, az éves mérleget, valamint a MIÖR gazdálkodásáról szóló éves beszámolót,
e) előkészíti a gazdálkodással kapcsolatos döntéseket,
f) az igazgató döntéseihez analitikus összefoglalókat, elemzéseket készít,
g) elkészíti a fejlesztési tervek költség kalkulációját, az együttműködő szervezetekkel kapcsolatos pénzügyi elszámolásokat,
h) végrehajtja a jogszabályok és belső szabályzatok által előírt gazdasági, pénzügyi és számviteli feladatokat,
i) bonyolítja az intézmény működését érintő banki tranzakciókat,
j) működteti a házipénztárt és ellátja az ezzel kapcsolatos készpénz-gazdálkodási és nyilvántartási feladatokat,
k) vezeti az analitikus nyilvántartásokat,
l) ellátja a számviteli előírásoknak megfelelő adatszolgáltatási és beszámolási feladatokat,
m) gondoskodik az adózással, a társadalombiztosítással és a statisztikai adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok elvégzéséről,
n) végzi a bérgazdálkodással kapcsolatos feladatokat,
o) elkészíti az intézmény gazdasági tárgyú szabályzatait és folyamatosan gondoskodik azok jogszabályoknak való megfeleléséről,

p) kialakítja az anyag- és eszközgazdálkodás rendjét, megszervezi és biztosítja az intézmény anyagellátását, megszervezi a tárgyi eszközök, műszaki berendezések üzemeltetését, karbantartását, javítását,
q) a kiadmányozási szabályzatban foglalt előírásoknak megfelelően gyakorolja a kiadmányozási jogot,
r) szervezi az intézmény gazdasági, pénzügyi belső ellenőrzését,
s) kialakítja és szervezi az intézmény könyvviteli, elszámolási, vagyonnyilvántartási, vagyonvédelmi rendjét, rendszerét,
t) felelős a gazdasági és pénzügyi tevékenységért, a pénzügyi fegyelem megtartásáért,
u) felel a mérleg valódiságáért, valamint a statisztikai beszámolók adatainak a könyvviteli adatokkal való egyezőségéért,
v) felelős a hatáskörébe utalt, illetve az igazgató által számára előírt feladatok pontos elvégzéséért, az irányítása alá tartozó munkavállalók munkájának ellenőrzéséért,
w) elvégzi a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők teljesítményértékelését és minősítését,
x) gondoskodik a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők és munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséről, az esetleges változások átvezetéséről, a munkaköri leírásban foglaltak betartásáról, évenkénti felülvizsgálatáról,
y) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat és mindazokat a feladatokat, amelyekkel az igazgató megbízza.

3. A gazdasági vezető közvetlenül vezeti, irányítja és ellenőrzi:
   a) a Gazdasági Osztályt,
   megállapítja az osztályban foglalkoztatottak feladatkörüket és rendszeresen beszámoltatja őket az általuk elvégzett munkájukról.

4. A gazdasági vezető távolléte, tartós távolléte és az álláshely betöltetlensége esetén az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 55. § (3) bekezdése alapján a felsőoktatásban szerzett gazdasági szakképzettséggel, vagy legalább középfokú iskolai végzettséggel és emellett pénzügyi-számviteli képesítéssel rendelkező köztisztviselő látja el a helyettesítését. A gazdasági vezető tartós távolléte esetén az igazgató a polgármester egyetértésével haladéktalanul gondoskodik a helyettesítéséről, a fentiek szerinti végzettségű alkalmazott kijelölésével. Tartós távollétnek minősül a szülési szabadság, a gyermekgondozás miatti távollét, a betegség vagy fizetés nélküli szabadság miatt harminc napot meghaladó távollét.

5. A gazdasági vezetői álláshely megüresedése esetén az igazgató haladéktalanul gondoskodik annak betöltéséről. Az álláshely betöltéséig tartó átmeneti időszakra az igazgató az Ávr. 55. § (3) bekezdése szerinti végzettségű alkalmazottat jelöl ki a gazdasági vezetői feladatok ellátására, a gazdasági vezető kinevezésére jogosult személy, a polgármester egyetértésével.

5. Osztályvezetők

1. Az osztályvezetők a munkamegosztás szempontjából elkülönült, osztály jogállású szervezeti egységek élén álló, az igazgatóhelyettesek közvetlen irányítása alá tartozó, vezetői munkakörben foglalkoztatott köztisztviselők.

2. Az osztályvezetők általános feladata:

   a) az osztály vezetése,
   b) az osztály tevékenységével kapcsolatos tervezési, szervezési, irányítási, ellenőrzési és értékelési feladatok ellátása, az osztály feladatinak végrehajtásához legalkalmasabb munkamegosztás kialakítása,
   c) a beosztott foglalkoztatottak feladatainak meghatározása, összehangolása, a végrehajtás ellenőrzése,
   d) a MIÖR célkitűzéseinek és feladatainak érvényesítése az osztály vonatkozásában,
   e) A MIÖR egyéb szakmai területeinek vezetőivel való egyéb közreműködés a szakmai irányításért felelőssel való, szükség szerinti egyeztetés alapján,
   f) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat és mindazokat a feladatokat, amelyekkel a közvetlen felettese vagy az igazgató megbízza.

3. Az osztályvezető általános hatásköre:

   a) a 2. számú melléklet szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltatói jogok gyakorlása a közvetlen irányítási körébe tartozó foglalkoztatottak felett,
   b) a részére a Kiadmányozási Szabályzatban átengedett kiadmányozási jogkör gyakorlása,
   c) az igazgató vagy az igazgatóhelyettes eseti megbízása alapján, az általa vezetett szakterület képviselete a MIÖR szakmai fórumain, vagy külső szervezeteknél,
   d) javaslattétel a munkahelyi felettesnek a szakterületet érintő anyagi, technikai, technológiai, szervezetfejlesztési kérdésekben.

4. Az osztályvezető általánosan felel:

   a) az osztály feladatait, működését szabályozó jogszabályok, belső szabályzások megismertetéséért, betartásáért és betartatásáért,
   b) a bizonylati fegyelem megtartásáért,
   c) a munka-, tűz-, és vagyonbiztonsági előírások betartásáért, az osztály kezelésébe adott vagyon megóvásáért,
   d) a feladatok határidőre történő szakszerű elvégzéséért, elvégeztetéséért, az adatszolgáltatások valódiságáért, pontosságáért,
   e) az osztály munkájának eredményességéért, a tevékenység körébe utalt feladatok színvonalas és hatékony elvégzéséért,
   f) a MIÖR szakmai és szolgálati érdekeinek a szakterületet érintő érvényesítéséért,
   g) az adatvédelmi és biztonsági, továbbá információbiztonsági szabályok betartásáért, a kezelt adatok biztonságára vonatkozó előírások érvényre juttatásáért,
   h) a feladatkörébe tartozó ügyekben hozott döntések törvényszerűségéért és szakszerűségéért, valamint azok pontos, határidőben történő végrehajtásáért,

5. Az osztályvezetők helyettesítésére a szakmai felettes vagy az igazgató által a szakmai feladattal megbízott, felsőfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő jogosult.

6. Munkairányítói feladatot ellátó foglalkoztatottak

1. A koordinátor, a váltásirányító és a referens nem vezetői munkakörben foglalkoztatott köztisztviselő, a MIÖR szervezeti struktúrája szerint az igazgató, igazgatóhelyettes, vagy osztályvezető közvetlen irányítása alá tartozó, munkairányítói feladatokkal megbízott foglalkoztatott. A helyettesítésükre kijelöltek feladat- és hatáskörét a munkaköri leírásukban kell rögzíteni.
2. A munkairányítói feladatokkal megbízott foglalkoztatottaknak az irányításuk alá tartozók részére kiadott feladatoknál a vonatkozó, mindenkor hatályos jogszabályokat kell alkalmazniuk. Feladatkörükben végrehajtják a közvetlen felettesük által munkautasításban számukra meghatározott, valamint a munkaköri leírásukban szereplő feladatokat.

3. **Szolgálatszervezési koordinátor**

   a) szolgálati vezénylés útján szervezi és biztosítja a járőrszolgálati és térfelügyeleti szolgálatot teljesítő közterület-felügyelők és segédfelügyelők munkáját,
   b) a szolgálati vezénylés változásait naprakészen vezeti és értesíti a változással érintett munkatársakat,
   c) gondoskodik a táppénzes operatív állományról szóló kimutatások, dokumentációk továbbításáról a Humánerőforrás és Koordinációs Osztály HR szakterülete (továbbiakban: HR szakterület) felé,
   d) gondoskodik a szolgálatok során felmerült túlórákról szóló kimutatások, dokumentációk továbbításáról a HR szakterület felé,
   e) minden héten továbbítja a megvalósult szolgálati vezényléseket a HR szakterület felé,
   f) kapcsolatot tart a rendőrség szakterületi megbízottjaival, biztosítja az esetleges idézéseken való részvételt,
   g) kapcsolatot tart a társszervekkel és társhatóságokkal, igény szerint szervezi a közös szolgálatokat,
   h) gondoskodik a kiemelt rendezvények szolgálati vezénylésben történő megjelenítéséről,
   i) szervezi az igény szerint felmerülő csapatszolgálatokat.

4. A járőrszolgálati és térfelügyeleti állomány irányába tett jelzésével és figyelemfelhívásával példamutató jelleggel elősegíti:

   a) hivatással elvárt erkölcsi, magatartási és viselkedési normák kialakulását,
   b) szervezetszabályzó, feladatot meghatározó jogszabályok megtartását,
   c) belső utasítások, szabályzatok érvényesülését,

d) intézkedési és szervezeti kultúra fejlődését
e) szakmai fejlődését.

5. A szolgálatszervezési koordinátor az ügyeleti és térfelügyeleti osztályvezető irányítása mellett közvetlenül koordinálja:

a) a Járőrszolgálati Osztály, valamint
b) az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály
munkáját, és rendszeresen beszámoltatja őket az általuk elvégzett feladatokról.

6. **Járőrszolgálati koordinátor**

a) a feladat alapú közterületi szolgálat működtetése érdekében éves végrehajtási tervet készít, eredményeiről nyilvántartást vezet,
b) az önkormányzati választókerületi nyilvántartásokról, valamint a feladatok végrehajtásáról, eredményeiről havonta tájékoztatja a munkahelyi vezetőit,
c) közreműködik a járőrtevékenység hatékonyságának megállapítása érdekében, értékeli a feladatvégrehajtás eredményeit, hiányosság észlelése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket,
d) javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlásával és humánpolitikai kérdésekkel összefüggésben a vezetőknek,
e) rendszeresen köteles tájékoztatni az osztály köztisztviselőit és munkavállalóit a munkájukhoz szükséges információkról,
f) gondoskodik a belső utasításoknak, szabályzatoknak az osztály dolgozóival történő megismertetéséről, betartatásáról,
g) havonta közvetlenül megvizsgálja az ügyintézési határidők betartását, ennek eredményéről a közvetlen munkahelyi vezetőt tájékoztatja, javaslatot téve az esetleges hibák felszámolására,
h) felelős az osztályt érintő statisztikai adatok határidőre történő szolgáltatásáért,
i) közreműködik a munka- és tűzvédelmi szabályok betartatásában,
j) felelős a közvetlen irányítása alá tartozók feladatainak ellátásáért,
k) felelős a feltárt hiányosságok megszüntetéséért, illetve a megfelelő munkaszervezésért,
l) a járőrszolgálati osztályvezetővel, az operatív irányítási igazgatóhelyettessel, igazgatóval közösen vesz részt a segéd- és közterület-felügyelői, illetve a mezőőri járőrszolgálatok személyi ellenőrzésében,
m) koordinálja a csapatszolgálatok munkáját, és rendszeresen beszámoltatja őket az általuk elvégzett feladatokról,
n) koordinálja a havária helyzettel kapcsolatos feladatokat,
o) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat,
p) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a közvetlen vezetője és az igazgató megbízza.

7. Állományfejlesztési feladataival összefüggésben szervezi és koordinálja a kényszerítő eszközök készségszintű alkalmazásának gyakorlati oktatását, különös tekintettel a szakszerűség és az arányosság elvére.

8. A járőrállomány irányában tett jelzésével és figyelemfelhívásával példamutató jelleggel elősegíti:

a) hivatással elvárt erkölcsi, magatartási és viselkedési normák kialakulását,

b) szervezetszabályozó, feladatot meghatározó jogszabályok megtartását,
c) belső utasítások, szabályzatok érvényesülését,
d) intézkedési és szervezeti kultúra fejlődését,
e) szakmaiság fejlődését,
f) csapatszolgálatok megbízás alapú irányítását,
g) írásos tevékenység, nyomtatványkezelés szakszerűségi szintjének fejlődését,
h) az észlelt hibák esetén a hibajavítást,
i) észlelt hiányosságok esetén a hiánypótlást és korrekciót.

9. A járőrszolgálati koordinátor a járőrszolgálati osztályvezető irányítása mellett közvetlenül koordinálja:

a) a Járőrszolgálati Osztály
munkáját és rendszeresen beszámoltatja az osztályvezetőt az általa elvégzett feladatokról.

10. **Ügyeleti és térfelügyeleti koordinátor**

a) ellátja a térfelügyeleti feladatellátással, valamint a technikai, informatikai rendszerek működtetésével, hatékonyságával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat, kimutatásokat készít, elemez, melyről a térfelügyeleti osztályvezetőnek beszámol,
b) az ügyeleti- és objektumvédelmi szakterület működését érintő kérdésekben az ügyeleti és térfelügyeleti osztályvezető részére javaslatot tesz,
c) megszervezi és biztosítja az objektumvédelmi feladatot ellátók szolgálatát, biztosítja annak folyamatosságát,
d) folyamatosan figyelemmel kíséri az objektumvédelmi technikai eszközök és berendezések működőképességét, azok meghibásodása esetén vezetője útján intézkedik a szükséges javításról és pótlásról,
e) javaslatot tesz az objektumvédelmi feladatok fokozatára, folyamatosan ellenőrzi annak biztonsági szintjét,
f) gondoskodik az objektumvédelmi járőrszolgálati tevékenység megszervezéséről, ellenőrzi annak végrehajtását, arról dokumentációt készít,
g) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat,
h) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a közvetlen vezetője és az igazgató megbízza.

11. A térfelügyeleti állomány irányában tett jelzésével és figyelemfelhívásával példamutató jelleggel elősegíti:

a) hivatással elvárt erkölcsi, magatartási és viselkedési normák kialakulását,
b) szervezetszabályozó, feladatot meghatározó jogszabályok megtartását,
c) belső utasítások, szabályzatok érvényesülését,
d) intézkedési és szervezeti kultúra fejlődését,
e) szakmaiság fejlődését,
f) írásos tevékenység, nyomtatványkezelés szakszerűségi szintjének fejlődését,
g) az észlelt hibák esetén a hibajavítást,

h) észlelt hiányosságok esetén a hiánypótlást és korrekciót.

12. Az ügyeleti és térfelügyeleti koordinátor az ügyeleti és térfelügyeleti osztályvezető irányítása mellett közvetlenül koordinálja:

a) az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály
munkáját és rendszeresen beszámoltatja az osztályvezetőt az általuk elvégzett feladatokról.

13. **Körzeti rendész koordinátor**

a) szolgálati vezénylés útján szervezi és a körzeti rendész szolgálatot teljesítő közterület-felügyelők munkáját,
b) a szolgálati vezénylés változásait naprakészen vezeti és értesíti a változással érintett munkatársakat,
c) gondoskodik a táppénzes operatív állományról szóló kimutatások, dokumentációk továbbításáról a HR szakterület felé,
d) gondoskodik a szolgálatok során felmerült túlórákról szóló kimutatások, dokumentációk továbbításáról a HR szakterület felé,
e) minden héten továbbítja a megvalósult szolgálati vezényléseket a HR szakterület felé,
f) a feladat alapú közterületi szolgálat működtetése érdekében éves végrehajtási tervet készít, eredményeiről nyilvántartást vezet,
g) az önkormányzati választókerületi nyilvántartásokról, valamint a feladatok végrehajtásáról, eredményeiről havonta tájékoztatja a munkahelyi vezetőit,
h) közreműködik a járőrtevékenység hatékonyságának megállapítása érdekében, értékeli a feladatvégrehajtás eredményeit, hiányosság észlelése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket,
i) javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlásával és humánpolitikai kérdésekkel összefüggésben a vezetőknek,
j) rendszeresen köteles tájékoztatni az osztály köztisztviselőit és munkavállalóit a munkájukhoz szükséges információkról,
k) gondoskodik a belső utasításoknak, szabályzatoknak az osztály dolgozóival történő megismertetéséről, betartatásáról,
l) havonta közvetlenül megvizsgálja az ügyintézési határidők betartását, ennek eredményéről a közvetlen munkahelyi vezetőt tájékoztatja, javaslatot téve az esetleges hibák felszámolására,
m) felelős az osztályt érintő statisztikai adatok határidőre történő szolgáltatásáért,
n) közreműködik a munka- és tűzvédelmi szabályok betartatásában,
o) felelős a közvetlen irányítása alá tartozók feladatainak ellátásáért,
p) felelős a feltárt hiányosságok megszüntetéséért, illetve a megfelelő munkaszervezésért,
q) koordinálja a körzeti rendész szolgálatok munkáját, és rendszeresen beszámoltatja őket az általuk elvégzett feladatokról,
r) koordinálja a havária helyzettel kapcsolatos feladatokat,
s) ellátja a munkaköri leírásában meghatározott feladatokat,
t) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a közvetlen vezetője és az igazgató megbízza.

14. Állományfejlesztési feladataival összefüggésben szervezi és koordinálja a kényszerítő eszközök készségszintű alkalmazásának gyakorlati oktatását, különös tekintettel a szakszerűség és az arányosság elvére.

15. A járőrállomány irányában tett jelzésével és figyelemfelhívásával példamutató jelleggel elősegíti:

a) hivatással elvárt erkölcsi, magatartási és viselkedési normák kialakulását,
b) szervezetszabályozó, feladatot meghatározó jogszabályok megtartását,
c) belső utasítások, szabályzatok érvényesülését,
d) intézkedési és szervezeti kultúra fejlődését,
e) szakmaiság fejlődését,
f) csapatszolgálatok megbízás alapú irányítását,
g) írásos tevékenység, nyomtatványkezelés szakszerűségi szintjének fejlődését,
h) az észlelt hibák esetén a hibajavítást,
i) észlelt hiányosságok esetén a hiánypótlást és korrekciót.

16. A körzeti rendész koordinátor a körzeti rendész osztályvezető irányítása mellett közvetlenül koordinálja:

a) a Körzeti Rendész Osztály
munkáját és rendszeresen beszámoltatja az osztály köztisztviselőit az általuk elvégzett feladatokról.

III. A MISKOLC ÖNKORMÁNYZATI RENDÉSZET MŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYAI

A. A MIÖR működésének rendje

1. A MIÖR az alapító okiratában meghatározott rendészeti tevékenységét a feladat- és hatáskörét meghatározó jogszabályi rendelkezésnek való megfelelés érdekében – *a vonatkozó jogszabályok, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének határozatai, rendeletei, illetve a MIÖR belső utasításai és szabályzatai alapján* – gyakorolja.

2. A MIÖR más hatóságokkal, gazdasági társaságokkal, egyházi és civil szervezetekkel, valamint Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalával (a továbbiakban: Hivatal) való kapcsolattartását a mindenkor hatályos jogszabályi rendelkezések és külön megállapodások rögzítik.

3. A MIÖR gazdálkodásának kereteit Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének mindenkori hatályos költségvetési rendelete határozza meg.

4. A MIÖR ügyfélfogadási rendjét jelen szabályzat *4. számú melléklete* tartalmazza. Az ügyfélfogadásra és munkarendre vonatkozó rendelkezések részletszabályait a mindenkor hatályos *„Ügyfélfogadási Szabályzat"* és *„A munkarendről és munkaidő nyilvántartásról szóló igazgatói utasítás"* állapítja meg.

5. Az ügyiratkezelés szabályaira vonatkozóan a mindenkor hatályos jogszabályi rendelkezéseket, illetve az iratkezelés és irattári terv tárgyában kiadott igazgatói utasításban foglaltakat kell alkalmazni.

6. A belső ellenőrzést *„A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről"* szóló megbízási szerződés alapján a Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalnál foglalkoztatott belső ellenőr látja el.

B. A MIÖR munkavállalóira vonatkozó általános rendelkezések

1. A MIÖR köztisztviselői, közszolgálati ügykezelői és munkavállalói a feladataikat a vonatkozó jogszabályokban, az igazgatói utasításokban és a belső szabályzatokban, valamint a munkaköri leírásokban foglaltak szerint végzik.

2. A vezető munkakörű köztisztviselők helyettesítésének rendjét jelen Szabályzat rendelkezései határozzák meg. A MIÖR egyéb dolgozói a munkaköri leírásukban foglaltak szerint helyettesítik egymást, ettől azonban a közvetlen vezető eltérően is rendelkezhet.

3. A jogszabályban előírt vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséget (vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett munkaköröket) az *5. számú melléklet* tartalmazza.

IV. A MIÖR SZERVEZETE

A. A MIÖR szervezeti egységei

1. Az egyes szervezeti egységek feladataik eredményes, hatékony ellátása érdekében kötelesek együttműködni.

2. A MIÖR feladatai ellátása során és több szervezeti egységét érintő ügy koordinálása esetén a szakterületeknek törekedniük kell a szervezeti és szakmai egységesség megőrzésére, megtartására.

3. A MIÖR szervezeti egységei önálló jogi személyiséggel nem rendelkeznek. A belső szervezeti egységek közötti koordináció és munkamegosztás módját és rendjét, a szervezeti egységek által ellátott munkafolyamatok leírását, a szervezeti egységekhez tartozó munkakörökhöz kapcsolódóan a részletes feladat- és hatásköröket az igazgató *a MIÖR Ügyrendjében* szabályozza.

B. A MIÖR állandó jelleggel működő szervezeti egységei

1. Osztály: jelen Szabályzat által létrehozott szervezeti egység,

C. A Miskolci Önkormányzati Rendészeten belül működő osztályok:

1. A MIÖR feladatait jelen Szabályzat *1. számú mellékletében* meghatározott szervezeti egységekben, az alábbi belső tagozódásban (szervezeti ábra szerint) látja el:

   a) Gazdasági Osztály
   b) Humánerőforrás és Koordinációs Osztály
   c) Járőrszolgálati Osztály
   d) Jogi és Hatósági Osztály
   e) Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály
   f) Körzeti Rendész Osztály

2. Közvetlen igazgatói irányítás alá tartozó munkakörök:

   a) Operatív irányítási igazgatóhelyettes,
   b) Szervezetirányítási igazgatóhelyettes,
   c) Gazdasági vezető.

3. Az igazgatóhelyettesek munkáját az igazgató, az osztályvezetői munkákat közvetlenül az igazgatóhelyettesek, az osztály alá tartozók munkáját az osztályvezető irányítja. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztályhoz tartozók munkáját közvetlenül a szervezetirányítási igazgatóhelyettes, a Gazdasági Osztályhoz tartozók munkáját közvetlenül a gazdasági vezető irányítja, koordinálja és ellenőrzi.

4. A MIÖR egyes szervezeti egységei közötti feladatmegosztás rendjét a jelen szabályzat, *„A szervezeti egységek közötti feladatmegosztás rendjéről"* szóló V. fejezete tartalmazza.

D. A MIÖR eseti jelleggel működő (létrehozható) szervezeti egységei

1. *Munkacsoport:* Meghatározott feladat végrehajtására, az igazgató által meghatározott időtartamra (a feladat teljesüléséig) a MIÖR munkavállalói közreműködésével létrehozott munkacsoport. Vezetőjét az igazgató jelöli ki. Működési szabályait szükség esetén az igazgató állapítja meg. A munkacsoport tagjai számára a feladat célfeladatként is megállapítható.
2. A MIÖR szervezetén belül létrehozható egyéb munkakörök:
   a) Az igazgató igazgatói tanácsadói munkaköröket hozhat létre a MIÖR szervezetén belül, az igazgató tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó feladatok ellátása érdekében.
   b) Ezen tanácsadói tevékenységek nem terjedhetnek ki a jelen szabályzatban meghatározott tevékenységi körök egyikére sem, valamint a tanácsadói létszám nem haladhatja meg a 2 főt.

E. A MIÖR irányítása

1. Igazgató – feladat- és hatáskörét jelen szabályzat II. fejezetének 1. bekezdése tartalmazza.
2. Operatív irányítási igazgatóhelyettes – feladat- és hatáskörét jelen szabályzat II. fejezetének 2. bekezdése tartalmazza.
3. Szervezetirányítási igazgatóhelyettes – feladat- és hatáskörét jelen szabályzat II. fejezetének 3. bekezdése tartalmazza.
4. Gazdasági vezető – feladat és hatáskörét jelen szabályzat II. fejezetének 4. bekezdése tartalmazza.

F. A MIÖR vezetése

1. Osztályvezető

1. Az osztályvezető vezető munkakörű köztisztviselő, az osztály felelős vezetője. Az osztályvezetőt az igazgató nevezi ki határozatlan időre.
2. Az osztályvezetőt távolléte vagy akadályoztatása esetén az igazgatóhelyettes, illetve egyéb indokolt esetben az igazgató által kijelölt, osztályvezető beosztású köztisztviselő helyettesíti.
3. Az osztályvezető vezetői jogkörében:
    a) az osztály hatáskörébe utalt feladatok teljesítésével kapcsolatos ügyekben képviseli a MIÖR-t,
    b) figyelemmel kíséri az osztály feladatkörét érintő jogszabályokat, közgyűlési és bizottsági döntéseket, azok változásait, módosításait, intézkedéseket kezdeményez azok végrehajtására,
    c) irányítja, összehangolja, ellenőrzi a vezetése alá tartozó szervezeti egység és az ahhoz tartozó köztisztviselők és munkavállalók tevékenységét,
    d) javaslatot tesz az osztály személyi állományára, a technikai feltételek kialakítására,
    e) javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlásával és humánpolitikai kérdésekkel összefüggésben az igazgatónak,
    f) biztosítja az osztály munkájában a törvényességet, a gyorsaságot, a szakszerűséget, az állampolgári jogok és kötelezettségek maradéktalan érvényesülését,
    g) az osztályvezető felelős az osztály munkájáért, a munkavégzés megszervezéséért, továbbá az ezt akadályozó tényezők feloldása érdekében a szükséges intézkedések megtételének kezdeményezéséért,
    h) felelős a jogszabályok, a belső szabályzatok, utasítások betartásáért és betartatásáért, a feladatok határidőben történő végrehajtásáért,
    i) felelős az osztály feladatkörébe tartozó ügyekben az előterjesztések, beszámolók, tájékoztatók a Közgyűlés és szervei számára történő összeállításáért, továbbá felel azok előzetes törvényességi véleményezésre való bemutatásáért,

j) részt vesz a költségvetési gazdálkodással kapcsolatos tervezési, szervezési és végrehajtási feladatok ellátásában,
k) ellátja az osztályát érintő és intézményi szerződésekkel összefüggő feladatokat, figyelemmel kíséri azok teljesülését,
l) kapcsolatot tart az Önkormányzat gazdasági társaságainak, közhasznú szervezeteinek, intézményeinek, alapítványainak vezetőivel az osztály feladatkörét is érintő feladatokban,
m) biztosítja a MIÖR valamennyi szakterületeivel a munkakapcsolatot, gondoskodik az onnan érkező megkeresések teljesítéséről,
n) az osztályán folyó munkát, a köztisztviselők, a közszolgálati ügykezelők és munkavállalók munkaköri feladatainak teljesítését kiadmányozási, láttamozási, szignálási jogkörének gyakorlása során, továbbá folyamatos tájékozódás, jelentéstétel előírása révén ellenőrzi,
o) közreműködik a szabálytalanságokkal kapcsolatos eljárási, és a felelősségre vonás rendjének kialakításában, elvégzi az ellenőrzési nyomvonal aktualizálását, közreműködik a belső kontroll megfelelő működtetésében,
p) gondoskodik a közvetlen irányítása alá tartozó köztisztviselők és munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséről, az esetleges változások átvezetéséről, a munkaköri leírásban foglaltak betartásáról, évenkénti felülvizsgálatáról,
q) gondoskodik a köztisztviselők, közszolgálati ügykezelők és munkavállalók munkában töltött idejének nyilvántartásáról,
r) felelős az általa vezetett osztályon a munkarend, az ügyfélfogadási rend, a munkafegyelem és a MIÖR-höz méltó magatartási normák betartásáért és betartatásáért, haladéktalanul köteles tájékoztatni az igazgatót az általa tapasztalt munkafegyelmi vagy köztisztviselőhöz, közszolgálati ügykezelőhöz, munkavállalóhoz nem méltó magatartásról,
s) felelős az ügyintézési határidők betartásáért és betartatásáért,
t) rendszeresen köteles tájékoztatni az osztály köztisztviselőit, közszolgálati ügykezelőit és munkavállalóit a munkájukhoz szükséges információkról, utasításokról,
u) az osztályvezetők részére tartott koordinációs vezetői megbeszélésen elhangzottakról köteles az osztály köztisztviselőit, ügykezelőit és munkavállalóit az őket érintő kérdésekről tájékoztatni,
v) gondoskodik a MIÖR utasításainak, szabályzatainak a munkatársakkal történő megismertetéséről, betartatásáról,
w) gondoskodik a Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal tisztségviselőihez érkezett beadványok megválaszolásához szükséges előkészítő munkálatok elvégzéséről,
x) az osztályvezető felügyeli az osztály rendelkezésére bocsátott anyagok, eszközök, berendezések rendeltetésszerű, szakszerű használatát, gondoskodik a költségtakarékos, ésszerű gazdálkodás betartásáról,
y) végzi az osztályába tartozó köztisztviselők teljesítményértékelését és minősítését,
z) ellátja mindazokat a feladatokat, melyekkel a munkahelyi vezetői megbízzák.

G. A munkáltatói jogok gyakorlása

1. Az igazgató

1. Az igazgató gyakorolja a munkáltatói jogokat a MIÖR:

   a) köztisztviselői,
   b) munkavállalói,
   c) igazgatói tanácsadói tekintetében.

2. Az igazgató a munkáltatói jogok gyakorlása során dönt:

   a) a *2. számú melléket* szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében a MIÖR köztisztviselői, ügykezelői és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálya alá tartozó munkavállalói felett.

3. Gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat:
   a) az operatív irányítási igazgatóhelyettes,
   b) a szervezetirányítási igazgatóhelyettes,
   c) a gazdasági vezető tekintetében.

2. Egyéb munkáltatói jog gyakorlás

Az igazgatóhelyettesek és osztályvezetők a *2. számú melléklet* szerinti hatásköri listában meghatározott munkáltató jogokat gyakorolják a közvetlen irányítási körükbe tartozó foglalkoztatottak felett.

V. A SZERVEZETI EGYSÉGEK KÖZÖTTI FELADATMEGOSZTÁS RENDJE

A. Gazdasági Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Gazdasági Osztály (a továbbiakban: Gazdasági Osztály)

2. A Gazdasági Osztály jogi személyisége

A Gazdasági Osztály közvetlenül a gazdasági vezető vezetése alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egysége, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. A Gazdasági Osztály irányítása és vezetése

A Gazdasági Osztályt az igazgató irányítása mellett a gazdasági vezető vezeti.

4. A Gazdasági Osztály tagozódása

A Gazdasági Osztály további szervezeti egységekre nem tagozódik.

5. A Gazdasági Osztály tevékenységi köre

A Gazdasági Osztály az alább rögzített feladatai teljesítésével ellátja a rendészet éves költségvetésének előirányzatai tekintetében a gazdálkodással, könyvvezetéssel és az adatszolgáltatással, a működtetésével, üzemeltetésével, a szerv vagyongazdálkodása körében a beruházással, a vagyon használatával, hasznosításával kapcsolatos feladatokat.

6. A Gazdasági Osztály feladatai:

1. Gazdálkodási feladatainak ellátása során:
   a) a számvitel alapjául szolgáló bizonylatok kiállításának rendjére és az ezzel kapcsolatos ügyvitelre vonatkozóan a MIÖR egészére kötelező intézkedések megtétele,
   b) összeállítja az éves szakterületi tervet, beszámol annak végrehajtásáról, eredményeiről, elkészíti a havi pénzforgalmi jelentést, az időközi mérlegjelentést, az éves mérleget, elkészíti az éves beszámolót,
   c) végrehajtja a jogszabályok és belső szabályzatok által előírt gazdasági, pénzügyi és számviteli feladatokat,
   d) bonyolítja a banki forgalmat,
   e) működteti a házipénztárt és ellátja az ezzel kapcsolatos készpénzgazdálkodási és -nyilvántartási feladatokat, vezeti az analitikus nyilvántartásokat,
   f) elkészíti az együttműködő szervezetekkel kapcsolatos elszámolásokat,
   g) gondoskodik a MIÖR-t illető bevételek beszedéséről, teljesíti a fizetési kötelezettségeket, figyelemmel kíséri a költségvetési kiadások és bevételek alakulását, arról havonta pénzforgalmi jelentést készít,
   h) a felügyeleti szerv irányába teljesíti a beszámolási kötelezettségeket, a rendszeres, illetve esetenkénti adatszolgáltatási, tájékoztatási feladatokat,
   i) végzi a mezőőri munkabértámogatás igénylésével kapcsolatos feladatokat,
   j) gondoskodik a működéshez szükséges tárgyi eszközök, készletek, különféle anyagok, dolgozók részére védőitalok beszerzéséről,

k) ellátja a rendészeti feladatokat ellátó személyek szolgálati igazolványának és jelvényének megrendelésével járó folyamatot,
l) végzi a MIÖR tulajdonában, kezelésében, illetve használatában lévő vagyontárgyak, készletek nyilvántartását, készletek leltározását, a feleslegessé váló eszközök hasznosítását, selejtezését,
m) statisztikákat, nyilvántartásokat vezet a MIÖR-rel kapcsolatos bevételekről és kintlévőségekről,
n) gondoskodik a tele- és infokommunikációs hálózat üzemképességéről, meghatározza a szükséges fejlesztéseket és dönt azok végrehajtásáról,
o) gondoskodik a MIÖR használatában lévő épületek, ingatlanok, építmények, gépjárművek, gépek és egyéb berendezések, felszerelések rendeltetésszerű működéséről, karbantartásáról és tisztántartásáról,
p) gondoskodik a MIÖR által használt nyomtatványok, bírságtömbök beszerzéséről és nyilvántartásáról, kiadásáról, visszavételéről,
q) gondoskodik a segéd- és közterület-felügyelők, mezőőrök részére az egyenruhák beszerzéséről és kiadásáról,
r) a közszolgálati, valamint munka- és közfoglalkoztatotti jogviszony keletkezése és megszűnése esetén kiadja és visszaveszi a munkavállalók számára biztosított tárgyi eszközöket (egyenruházat, kiegészítők, kényszerítő és technikai eszközök), visszavonja a szolgálati igazolványt, jelvényt, ékítményeket, elvégzi a munkavállalókkal kapcsolatos pénzügyi elszámolásokat,
s) figyelemmel kíséri, elemzi, optimalizálja a szakterületi munkafolyamatokat,
t) szükség esetén intézkedik a szabálytalanságok vagy hiányosságok megszüntetéséről, indokolt esetben kezdeményezi a személyes felelősség érvényesítését,
u) szakterületi vonatkozásban részt vesz és javaslatot tesz a MIÖR éves költségvetésének kialakításában,
v) szakterületi vonatkozásban javaslatot tesz szakmai továbbképzésekre,
w) szakterületi utasítások útján közreműködik a MIÖR belső szabályzatainak elkészítésében/módosításában.

2. Üzemeltetési feladataival összefüggésben ellátja:

a) a MIÖR épületeinek üzemeltetéséhez, valamint tevékenységéhez kapcsolódó üzemeltetési feladatokat,
b) az épületek takarítása, az udvar és az épületek tisztántartási sávjainak rendben tartása (szemét, falevél, hósöprés, síktalanítás), növényzetének gondozását,
c) a MIÖR tulajdonában és használatában lévő gépjárművek szervízelését, karbantartását, külső és belső tisztántartását,
d) tisztító- és takarítószerek, valamint a rendészet működését biztosító anyagok, kellékek, eszközök beszerzését, készletezését, tárolását, kiadását, valamint a hatékony és gazdaságos felhasználás ellenőrzését,
e) az épületbiztonsági eszközök folyamatos meglétének biztosítását, meghibásodásuk esetén azok javítását, pótlását.

B. Humánerőforrás és Koordinációs Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Humánerőforrás és Koordinációs Osztály (a továbbiakban: Humánerőforrás és Koordinációs Osztály)

2. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály jogi személyisége

A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály közvetlenül a szervezetirányítási igazgatóhelyettes vezetése alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egység, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály irányítása és vezetése

A Humánerőforrás és Koordinációs Osztályt az igazgató közvetlen irányítása mellett a szervezetirányítási igazgatóhelyettes vezeti.

4. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály tevékenységi köre

A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály az alább részletezett feladatainak teljesítése útján ellátja a Miskolci Önkormányzati Rendészet szervezeti felépítésével, folyamatainak optimalizálásával, fejlesztésével, szabályzatainak és irányelveinek koordinálásával, kiválasztási, képzési, személyzetfejlesztési rendszerének kialakításával, ügyfeldolgozási tevékenységével járó feladatait.

5. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály tagozódása

A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály további szervezeti egységekre nem tagozódik.

6. A Humánerőforrás és Koordinációs Osztály feladatai:

a) Az osztály előkészíti, lebonyolítja és irányítja a MIÖR toborzási és személyzet-kiválasztási folyamatait,

b) ellátja a MIÖR köztisztviselőivel, egyéb alkalmazottaival kapcsolatos adminisztratív személyzeti és munkaügyi teendőket, előkészíti, nyilvántartja és biztosítja a MIÖR alkalmazottainak személyi anyagát érintő dokumentumokat, és végzi a foglalkoztatási jogviszonyukkal kapcsolatos ügyviteli feladatok előkészítését,

c) előkészíti a MIÖR személyügyi döntéseit,

d) intézi a kitüntetési, jutalmazási és soron kívüli előmeneteli ügyek előkészítését,

e) ellátja a személyügyi nyilvántartások folyamatos, naprakész vezetését, vezeti, karbantartja a szakterületére vonatkozó egyéb nyilvántartásokat, statisztikákat, beszámolókat készít, adatot szolgáltat,

f) ellátja a MIÖR munkavállalóinak a munkájukhoz szükséges informatikai rendszerekhez kapcsolódó jogosultságának kezelését,

g) szervezi és dokumentálja a közigazgatási alap- és szakvizsgára, valamint az ügykezelői alapvizsgára történő jelentkezéseket,

h) gondoskodik a képesítési követelményrendszer előírásainak betartásáról,

i) ellátja a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről szóló 273/2012.(IX.28.) Korm. rendeletben a közigazgatási szerv részére meghatározott feladatokat,

j) előkészíti és végrehajtja a MIÖR alkalmazottainak különböző szociális ellátási, támogatási ügyeit,

k) szervezi és ellátja a MIÖR-nél kötelezően előírt munkakör alkalmassági, valamint az egészségügyi szűrővizsgálatokkal kapcsolatos teendőket,

l) előkészíti a közszolgálati jogviszonnyal, a munkaviszonnyal és egyéb jogviszonnyal összefüggő okiratokat,

m) megállapítja és nyilvántartja az alkalmazottak által igénybevehető éves szabadság mértékét, vezeti az igénybe vett szabadságokat,

n) ellátja a munkahelyi igazolások kiadásával kapcsolatos feladatokat,

o) előkészíti a rendészeti feladatokat ellátó személyek igazolványának és jelvényének megrendelésével járó folyamatokat,

p) előkészíti és végrehajtja az egyéb munkáltatói joghoz kötődő intézkedéseket,

q) ellátja a munkáltatói kölcsönnel kapcsolatos adminisztrációt,

r) közreműködik és ellátja a MIÖR-nél a közfoglalkoztatással, a gyakornoki foglalkoztatással és egyéb szakmai gyakorlattal, utánpótlás tervezéssel összefüggő tennivalókat,

s) koordinálja a munkavédelmi képviselő választással kapcsolatos feladatokat, és kapcsolatot tart a megválasztott munkavédelmi képviselőkkel,

t) részt vesz mindazon munkáltatói jogokkal, munkaüggyel kapcsolatos feladat ellátásában, amelyet a MIÖR Szervezeti és Működési Szabályzata az igazgató kizárólagos hatáskörébe rendel,

u) részt vesz a szervezeti és munkavállalói szükségletek összehangolásában,

v) a HR folyamatok mentén támogatja a MIÖR szervezeti egységeit szervezetfejlesztési és személyzetfejlesztési területen,

w) ellátja és koordinálja a MIÖR munkakör-átszervezéssel, folyamatfejlesztéssel kapcsolatos feladatait,

x) szervezi, ellátja és adminisztrálja a MIÖR külső és belső tréning és fejlesztési folyamatait, vezetőképzéseit,

y) támogatja és ellátja a MIÖR teljesítmény-értékelési folyamatait,

z) előkészíti és ellátja a szervezeti változásokkal kapcsolatos folyamatokat,

aa) előkészíti és szervezi az elégedettségi vizsgálatokat és eseményeket,

bb) ellátja a MIÖR belső kommunikációjának biztosításával összefüggő feladatokat,

cc) ellátja az iktatási, postázási, irattározási és selejtezési feladatokat,

dd) szakterületi utasítások útján közreműködik a MIÖR belső szabályzatainak elkészítésében, módosításában,

ee) figyelemmel kíséri, elemzi, optimalizálja a szakterületi munkafolyamatokat,

ff) szükség esetén intézkedik a szabálytalanságok vagy hiányosságok megszüntetéséről, indokolt esetben kezdeményezi a személyes felelősség érvényesítését,

gg) összeállítja az éves szakterületi tervet, beszámol annak végrehajtásáról, eredményeiről,

hh) végrehajtja az egyéb – az igazgató által meghatározott – feladatokat,

ii) szakterületi vonatkozásban részt vesz és javaslatot tesz a MIÖR éves költségvetésének kialakításában,

jj) beszámol az igazgatónak – heti rendszerességgel – az elvégzett és folyamatban lévő feladatokról.

C. Járőrszolgálati Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Járőrszolgálati Osztály (a továbbiakban: Járőrszolgálati Osztály)

2. A Járőrszolgálati Osztály jogi személyisége

A Járőrszolgálati Osztály közvetlenül az operatív irányítási igazgatóhelyettes irányítása alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egység, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. A Járőrszolgálati Osztály irányítása és vezetése

A Járőrszolgálati Osztályt az operatív irányítási igazgatóhelyettes közvetlen irányítása mellett az osztályvezető vezeti.

4. A Járőrszolgálati Osztály tevékenységi köre

A Járőrszolgálati Osztály az alább részletezett feladatainak teljesítése során ellátja a MIÖR közterületen szolgálatot teljesítő állományának szakmai irányítását. A Járőrszolgálati Osztály feladatkörébe tartozik a feladatot, valamint szervezetet meghatározó jogszabályok, belső utasítások megtartásával és érvényesítésével történő működtetése. Ezzel együtt további feladata a városi stratégiához kapcsolódó adatszolgáltatások teljesítése, rendészeti operatív feladatok végrehajtása.

5. A Járőrszolgálati Osztály tagozódása

A Járőrszolgálati Osztály további szervezeti egységre nem tagozódik.

6. A Járőrszolgálati Osztály feladatai

a) a közterületek jogszerű használatának, a közterületen folytatott engedélyhez, illetve útkezelői hozzájáruláshoz kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése,
b) a közterület rendjére és tisztaságára vonatkozó jogszabály által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszakítása, megszüntetése, illetve szankcionálása,
c) közreműködés a közterület, az épített és a természeti környezet védelmében; a társadalmi bűnmegelőzési feladatok megvalósításában, a közbiztonság és a közrend védelmében; az önkormányzati vagyon védelmében, a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében; az állat-egészségügyi és ebrendészeti feladatok ellátásában,
d) a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvány jogszerű használatának és birtoklásának az ellenőrzése,
e) helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületen a közúti járművel történő várakozási közszolgáltatás (a továbbiakban: parkolás) biztosítása; valamint a parkolásért járó ellenérték megfizetésének ellenőrzése és a fizetés elmaradása esetére előírt jogkövetkezmények alkalmazása,
f) a MIÖR a közterületi járőrszolgálat szervezésével közreműködik Miskolc város közrendjének és közbiztonságának fenntartásában,
g) végrehajtja a MIÖR-höz közvetlenül, illetve közvetetten érkező és közterületi intézkedést, vizsgálatot igénylő bejelentések kivizsgálását,
h) intézkedik a közterületi járőrszolgálat során észlelt, valamint feladat- és hatáskörbe tartozó ügyekben,
i) jelzést tesz az intézkedésre jogosult szervezetek irányába a hatáskörbe, illetékességbe nem tartozó ügyekben,
j) gondoskodik a Bűnmegelőzési Stratégia és a Cselekvési programban meghatározott feladatok gyakorlati végrehajtásáról,
k) részt vesz az önkormányzat által szervezett, illetve annak részvételével, közreműködésével megvalósuló rendezvények biztosításában,
l) közterületi járőrszolgálatának teljesítése során együttműködik a rendvédelmi szervek közterületi állományával,
m) fogadja a lakossági bejelentéseket és tájékoztatást nyújt azokkal kapcsolatban,
n) intézkedik azon szervezetek tájékoztatásáról, amelyek a közterületen észlelt és a közrendet, közbiztonságot, vagyonbiztonságot érintő meghibásodások, üzemzavarok, állagváltozások, megrongálódások tekintetében feladattal érintettek,

o) a szolgálatteljesítés során a kiskorúak védelme érdekében az észlelt veszélyeztetettségről jelzéssel él a gyermekvédelmi intézmények irányába,
p) együttműködik a MIÖR társosztályaival, szervezeti egységeivel,
q) vezeti az adatszolgáltatás során az erre a célra rendszeresített adatkérési naplót,
r) szakterületi vonatkozásban vezetője útján javaslatot tesz a MIÖR éves költségvetésének kialakítására,
s) szakterületi vonatkozásban javaslatot tesz szakmai továbbképzésekre,
t) végrehajtja az egyéb – az igazgató, operatív irányítási igazgatóhelyettes által meghatározott – feladatokat,
u) vezetője útján – heti rendszerességgel – beszámol az operatív irányítási igazgatóhelyettesnek az elvégzett és folyamatban lévő feladatokról,
v) szolgálati vezénylés útján végzi a közterületi feladatellátás gyakorlati végrehajtását.

D. Jogi és Hatósági Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Jogi és Hatósági Osztály (a továbbiakban: Jogi és Hatósági Osztály)

2. A Jogi és Hatósági Osztály személyisége

A Jogi és Hatósági Osztály közvetlenül a szervezetirányítási igazgatóhelyettes irányítása alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egység, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. A Jogi és Hatósági Osztály irányítása és vezetése

A Jogi és Hatósági Osztályt a szervezetirányítási igazgatóhelyettes közvetlen irányítása mellett az osztályvezető vezeti.

4. A Jogi és Hatósági Osztály tevékenységi köre

A Jogi és Hatósági Osztály az alább részletezett feladatainak teljesítése során jogi és hatósági feladatainak ellátásával biztosítja a MIÖR szervezeti működését. A Jogi és Hatósági Osztály feladatkörébe tartozik a MIÖR feladatot, valamint szervezetet meghatározó jogszabályainak, belső utasításainak elkészítése, nyilvántartása, aktualizálása, a megtartásával és érvényesítésével összefüggő jogi feladatok, valamint a hatósági tevékenység ellátása.

5. A Jogi és Hatósági Osztály tagozódása

A Jogi és Hatósági Osztály további szervezeti egységekre nem tagozódik.

6. A Jogi és Hatósági Osztály feladata

a) Folyamatosan figyelemmel kíséri a rendészet működését befolyásoló jogszabályokat, azok változásait, melyekről tájékoztatást ad az igazgatónak,
b) gondoskodik a jogszabályi változások belső szabályzatokba történő integrálásáról,
c) ellátja az intézménnyel kapcsolatos munkajogi feladatokat, melyek során ellátja a fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos előkészítő, vizsgálati, és döntéshozatalt megalapozó tevékenységeket, részt vesz a fegyelmi eljárások lefolytatásában,
d) peres és nem peres eljárásokban ellátja a rendészet képviseletét,
e) feladata a MIÖR által kötött megállapodások, szerződések szövegezésének előkészítése, jogi véleményezése, előkészítése, jogi egyeztetések lefolytatása,
f) szerződéses partnerekkel kapcsolatot tart, egyeztet,
g) közreműködik jogviták rendezésében.
h) közreműködik, illetőleg segítséget nyújt az adatkezeléssel összefüggő döntések meghozatalában, valamint az érintettek jogainak biztosításában,
i) hatályos jogszabályoknak megfelelő szövegezéssel közreműködik a belső adatvédelmi és információ-biztonsági szabályzat elkészítésében,
j) gondoskodik az adatvédelmi és információ-biztonsági szabályzat folyamatos aktualizálásáról,
k) ellenőrzi az adatvédelmi törvény és az adatkezelésre vonatkozó más jogszabályok, valamint a belső adatvédelmi és információ-biztonsági szabályzatok rendelkezéseinek és az adatbiztonsági követelményeknek a megtartását,
l) kivizsgálja a hozzá érkezett adatvédelemre vonatkozó bejelentéseket,
m) jogosulatlan adatkezelés észlelése esetén a jogsértő körülmény megszüntetésére hívja fel az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, illetve a szükséges intézkedést kezdeményezi, megteszi,
n) vezeti a belső adatvédelmi nyilvántartást,
o) gondoskodik az adatvédelmi alapismeretek oktatásáról és azok változása esetén az ismeretek frissítéséről,
p) kapcsolatot tart a MIÖR kijelölt Adatvédelmi Tisztviselőjével (DPO),
q) kapcsolatot tart a MIÖR kijelölt Információbiztonsági felelősével (IBF),
r) az intézményhez érkezett beadványok, levelek kivizsgálása és a választervezetek elkészítése,
s) központi és egyéb nyilvántartó rendszer megfelelő alkalmazása a feladatához kapcsolódó adatok egyezőségének megállapítása érdekében,
t) folyamatosan figyelemmel kíséri a MIÖR működését befolyásoló jogszabályokat, azok változásait, melyekről tájékoztatást ad az igazgatónak,
u) a MIÖR intézmény szintű működésével összefüggő intézkedések végrehajtásához kapcsolódó jogi vélemény, tájékoztatás, tanács adása, állásfoglalás nyújtása a vezetés és az egyes szervezeti egységek részére,

v) gondoskodik a jogszabályi változások belső szabályzatokba történő integrálásról,
w) részt vesz a közgyűlési előterjesztések szerkesztésében, előkészítésében, törvényességi felülvizsgálatában,
x) közreműködik az intézménnyel kapcsolatos munkajogi feladatok ellátásában,
y) előkészíti és közreműködik a fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos vizsgálati és döntéshozatalt megalapozó tevékenységekben,
z) feladata a MIÖR által kötött megállapodások, szerződések szövegezésének előkészítése, jogi egyeztetésének lefolytatása,
aa) közreműködik a szerződésekből származó igények érvényesítésében,
bb) közreműködik adatvédelmi feladatokban, a peres és peren kívüli eljárások előkészítésben, lefolytatásában,
cc) közreműködik jogviták rendezésében,
dd) elvégzi a közterületen szolgálatot teljesítő állomány, valamint a térfelügyeleti szolgálat intézkedéseinek feldolgozását, az azokhoz kapcsolódó eljárási feladatokat,
ee) vezeti a nyilvántartást a kiszabott helyszíni bírságokról és egyéb intézkedésekről,
ff) ellátja a helyszíni bírságokkal kapcsolatos ügyintézést, fizetési felszólításokat küld, a bírságok meg nem fizetése esetén gondoskodik a végrehajtási eljárás megindításának kezdeményezéséről,
gg) szabálysértési és közigazgatási eljárást kezdeményez,
hh) az eljárások lefolytatásához indokolt esetben bizonyítékokat csatol,
ii) önkormányzati rendeletek alapján átiratokat, jelzést készít,
jj) vizsgálja a panaszos levelekkel, kifogásokkal, kérelmekkel, reklamációkkal, bejelentésekkel kapcsolatos ügyeket, válaszlevél tervezeteket készít,
kk) végrehajtási eljárásokat kezdeményez,
ll) adatokat kér le és tölt fel a központi adatnyilvántartó rendszerekből, rendszerekbe,
mm) egyezteti és naprakészen tartja a kiszabott szabálysértési helyszíni-, illetve közigazgatási bírság befolyását, utalásokat és visszautalásokat kezdeményez,
nn) adaptálja a törvények és rendeletek szabályaiban bekövetkező változásokat az eljárási folyamatokba,
oo) ellenőrzi és intézkedik az ügyek adminisztrációs feldolgozása során észlelt hiányosságok megszüntetéséről az intézkedő szervezeti egység bevonásával,
pp) ellátja a folyamatban lévő ügyekhez kapcsolódó ügyfélszolgálati tevékenységet, valamint kezeli az ügyfél által telefonon, illetve személyesen tett észrevételeket,
qq) vezeti az adatszolgáltatás során az erre a célra rendszeresített adatkérési naplót.

E. Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály (a továbbiakban: Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály)

2. Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály jogi személyisége

Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály közvetlenül az operatív irányítási igazgatóhelyettes alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egység, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály irányítása és vezetése

Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztályt az operatív irányítási igazgatóhelyettes közvetlen irányítása mellett az osztályvezető vezeti.

4. Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály tevékenységi köre

Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály térfelügyeleti rendszer útján biztosítja és támogatja a MIÖR operatív közterületi tevékenységét, feladatellátását, valamint ellátja az épületbiztonsággal kapcsolatos objektumvédelmi, valamint a műszaki és adminisztrációs feladatokat.

5. Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály tagozódása

Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály vezetője közvetlenül irányítja az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztályt. Az osztály további szervezeti egységre nem tagozódik.

6. Az Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály feladatai

a) Figyelemmel kíséri Miskolc Megyei Jogú Város közigazgatási területén működő térfelügyeleti kamerarendszer képeit,
b) a térfelügyeleti tevékenység során tapasztalt és intézkedésre okot adó körülmények észlelése esetén megteszi a szükséges intézkedéseket, illetve gondoskodik a jogsértő cselekmények rögzítéséről és biztosításáról,
c) szükség esetén gondoskodik a feladattal és hatáskörrel érintett szervezetek, szolgáltatók értesítéséről,
d) fogadja a telefonon érkező bejelentéseket, mellyel kapcsolatosan megadja a szükséges felvilágosítást, tájékoztatást nyújt vagy intézkedik,
e) fogadja a közterületi járőrszolgálat jelzéseit, jelentéseit és dokumentálja azokat,
f) gondoskodik a feladatellátáshoz rendszeresített elektronikus nyilvántartási felületek útján az adminisztrációs feladatok teljesítéseiről,
g) adatot szolgáltat a jogszabályban megjelölt szervezetek felé,
h) a Járőrszolgálati Osztállyal együttműködve végzi a hozzájuk érkező bejelentések és az általuk észlelt jogsértések kezelésére irányuló feladatok kiosztását, végrehajtásának beszámoltatását,
i) gondoskodik az osztály által rögzített felvételek archiválásáról, adatigénylőnek történő átadásáról,
j) vezeti az adatszolgáltatás során az erre a célra rendszeresített adatkérési naplót,
k) objektumvédelmi tevékenysége útján gondoskodik a MIÖR épületeinek,

vagyontárgyainak biztonságáról,

l) üzemelteti a telepített épületbiztonsági rendszereket és biztonsági berendezéseket,
m) együttműködik a MIÖR szakterületeivel,
n) szakterületi vonatkozásban vezetője útján javaslatot tesz a MIÖR éves költségvetésének kialakítására,
o) szakterületi vonatkozásban javaslatot tesz szakmai továbbképzésekre,
p) vezetője útján rendszeresen beszámol az operatív igazgatóhelyettesnek az elvégzett és folyamatban lévő feladatokról,
q) szolgálati vezénylés útján végzi a térfelügyeleti feladatellátás gyakorlati végrehajtását,
r) végrehajtja az egyéb – az igazgató, operatív irányítási igazgatóhelyettes által meghatározott – feladatokat.

F. Körzeti Rendész Osztály

1. A szervezet elnevezése

MIÖR Körzeti Rendész Osztály (a továbbiakban: Körzeti Rendész Osztály)

2. A Körzeti Rendész Osztály jogi személyisége

A Körzeti Rendész Osztály közvetlenül az operatív irányítási igazgatóhelyettes irányítása alá rendelt, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, osztály szintű belső szervezeti egység, amelynek feladatait, működését, belső felépítését jelen Szabályzat tartalmazza.

3. A Körzeti Rendész Osztály irányítása és vezetése

A Körzeti Rendész Osztályt az igazgató közvetlen irányítása mellett az operatív irányítási igazgatóhelyettes vezeti.

4. A Körzeti Rendész Osztály tevékenységi köre

A Körzeti Rendész Osztály az alább részletezett feladatainak teljesítése során ellátja a MIÖR közterületen szolgálatot teljesítő állományának szakmai irányítását. A Körzeti Rendész Osztály feladatkörébe tartozik a feladatot-, valamint szervezetet meghatározó jogszabályok, belső utasítások megtartásával és érvényesítésével történő működtetése. Ezzel együtt további feladata a városi stratégiához kapcsolódó adatszolgáltatások teljesítése, rendészeti operatív feladatok végrehajtása.

5. A Körzeti Rendész Osztály tagozódása

A Körzeti Rendész Osztály további szervezeti egységre nem tagozódik.

6. A Körzeti Rendész Osztály feladatai

a) a közterületek jogszerű használatának, a közterületen folytatott engedélyhez, illetve útkezelői hozzájáruláshoz kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése,
b) a közterület rendjére és tisztaságára vonatkozó jogszabály által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszakítása, megszüntetése, illetve szankcionálása,
c) közreműködés a közterület, az épített és a természeti környezet védelmében; a társadalmi bűnmegelőzési feladatok megvalósításában, a közbiztonság és a közrend védelmében; az önkormányzati vagyon védelmében, a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében; az állat-egészségügyi és ebrendészeti feladatok ellátásában,
d) a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvány jogszerű használatának és birtoklásának az ellenőrzése,
e) helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületen a közúti járművel történő várakozási közszolgáltatás (a továbbiakban: parkolás) biztosítása; valamint a parkolásért járó ellenérték megfizetésének ellenőrzése és a fizetés elmaradása esetére előírt jogkövetkezmények alkalmazása,
f) a MIÖR a közterületi járőrszolgálat szervezésével közreműködik Miskolc város közrendjének és közbiztonságának fenntartásában,
g) végrehajtja a MIÖR-höz közvetlenül, illetve közvetetten érkező és közterületi intézkedést, vizsgálatot igénylő bejelentések kivizsgálását,
h) intézkedik a közterületi járőrszolgálat során észlelt, valamint feladat- és hatáskörbe tartozó ügyekben,
i) jelzést tesz az intézkedésre jogosult szervezetek irányába a hatáskörbe, illetékességbe nem tartozó ügyekben,
j) gondoskodik a Bűnmegelőzési Stratégia és a Cselekvési programban meghatározott feladatok gyakorlati végrehajtásáról,
k) részt vesz az önkormányzat által szervezett, illetve annak részvételével, közreműködésével megvalósuló rendezvények biztosításában,
l) közterületi járőrszolgálatának teljesítése során együttműködik a rendvédelmi szervek közterületi állományával,
m) fogadja a lakossági bejelentéseket és tájékoztatást nyújt azokkal kapcsolatban,
n) intézkedik azon szervezetek tájékoztatásáról, amelyek a közterületen észlelt és a közrendet, közbiztonságot, vagyonbiztonságot érintő meghibásodások, üzemzavarok, állagváltozások, megrongálódások tekintetében feladattal érintettek,
o) a szolgálatteljesítés során a kiskorúak védelme érdekében az észlelt veszélyeztetettségről jelzéssel él a gyermekvédelmi intézmények irányába,
p) együttműködik a MIÖR társosztályaival, szervezeti egységeivel,
q) vezeti az adatszolgáltatás során az erre a célra rendszeresített adatkérési naplót,
r) szakterületi vonatkozásban vezetője útján javaslatot tesz a MIÖR éves költségvetésének kialakítására,
s) szakterületi vonatkozásban javaslatot tesz szakmai továbbképzésekre,
t) végrehajtja az egyéb – az igazgató, operatív irányítási igazgatóhelyettes által meghatározott – feladatokat,

u) vezetője útján – heti rendszerességgel – beszámol az operatív irányítási igazgatóhelyettesnek az elvégzett és folyamatban lévő feladatokról,
v) szolgálati vezénylés útján végzi a közterületi feladatellátás gyakorlati végrehajtását.

VI. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A jelen Szabályzat, valamint mellékletei elfogadásához Miskolc Megyei Jogú Város polgármesterének jóváhagyása szükséges.

2. A szabályzat mellékleteit és a kapcsolódó belső szabályzatok jelen szabályzathoz történő harmonizálását a Jogi és Hatósági Osztály vezeti át.

3. Jelen szabályzatot a MIÖR minden köztisztviselőjével és munkavállalójával ismertetni kell.

Jelen szabályzat 2025. augusztus 22. napján lép hatályba és visszavonásig érvényes. Ezzel egyidejűleg a 33/2025. (II.28.) számú polgármesteri határozattal jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat hatályát veszti

Miskolc, 2025. július 17.

Kovács László Csaba
igazgató

Tóth-Szántai József
polgármester

VII.MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet | Szervezeti ábra

2. sz. melléklet | Hatásköri lista

Munkáltatói jogokat a Miskolci Önkormányzati Rendészet igazgatója, továbbá a jelen mellékletben meghatározottak szerint átruházott jogkörében az igazgatóhelyettesek és osztályvezetők gyakorolják. Az átruházott munkáltatói jogkör tovább nem ruházható.

Munkáltatói jogkör	igazgató	igazgatóhelyettes	osztályvezető
Közszolgálati jogviszony létesítése, megszüntetése, tartalmának módosítása (Kttv. 38-49.§, Ktt. 60-74.§)	X		
Munkaviszony létesítése, módosítása, megszüntetése (Mt. 42-50.§; 58-62.§; 63-85.§-ok)	X		
Tanulmányi szerződése kötése (Mt. 229.§; Kttv. 82.§)	X		
Munkavégzésre irányuló egyéb és további jogviszony létesítésének engedélyezése (Kttv. 84-87.§-ok)	X		
Köztisztviselő tartalékállományba helyezése (Kttv. 73.§)	X		
Összeférhetetlenség megállapítása (Kttv. 84-87.§-ok)	X		
Fegyelmi eljárás megindítása (Kttv. 156.§)	X		
Fegyelmi eljárás megszüntetése (Kttv. 158.§)	X		
Megrovás fegyelmi büntetés kiszabása (Kttv. 156.§)	X		
Pályázat kiírása üres álláshely betöltésére (Kttv. 45.§)	X	X	
Benyújtott álláspályázatok elbírálása	X	X	
Munkaköri leírás jóváhagyása	X	X	
Munkautasítás adása a közvetlen irányítási körébe tartozók részére (Kttv. 78.§)	X	X	X
Átirányítás elrendelése, megszüntetése (Kttv. 52.§)	X		
Vagyonnyilatkozat megtételére kötelezés	X		
Címzetes vezetőtanácsosi, címzetes főtanácsosi, címzetes vezető-főtanácsosi, címzetes főmunkatársi cím adományozása (Kttv. 128.§)	X		
Szakmai tanácsadói, szakmai főtanácsadói cím adományozása (Kttv. 127.§)	X		
Vezetői kinevezés és visszavonása (Kttv. 129.§)	X		
Képzésben, továbbképzésben, átképzésben résztvevők körének meghatározása (Kttv. 80-81.§)	X		
Köztisztviselő teljesítményének értékelése, minősítése (Kttv. 130.§)	X	X	X
Teljesítménykövetelmények megállapítása	X	X	X
Munkaidő-beosztás megállapítása (Kttv. 89-95.§-ok)	X		
Rendkívüli munkavégzés elrendelése (Kttv. 96.§)	X		
Rendszeresen rendkívüli munkavégzést teljesítő köztisztviselő számára legfeljebb évi 25 munkanap szabadidő átalány megállapítása (Kttv. 98.§)	X		
Köztisztviselő munkavégzésre kirendelése (Kttv. 53.§)	X		

Munkáltatói jogkör	igazgató	igazgatóhelyettes	osztályvezető
Alapszabadság, pótszabadság kiadása, engedélyezése, megszakítása (Kttv. 101-107.§-ok; Mt. 115-125.§-ok)	X	X	X
Fizetés nélküli szabadság biztosítása (Kttv. 111-114. §-ok)	X		
Köztisztviselő alapilletményének besorolástól eltérő megállapítása (Kttv. 133.§)	X		
Idegen nyelvtudási pótlékra jogosult nyelvek és munkakörök megállapítása (Kttv. 141.§)	X		
A képzettségi pótlékra jogosító munkakörök és képzettségek, valamint a képzettségi pótlék megállapítása (Kttv. 142.§)	X		
Helyettesítési díj fizetésének és mértékének megállapítása (Kttv. 52.§)	X		
Kiküldetés elrendelése (Kttv. 54.§)	X		
Fegyelmi eljárás alá vont köztisztviselő állásából való felfüggesztése (Kttv. 157.§)	X		
Kártérítési eljárás megindítása (Kttv. 160-166.§-ok)	X		
Ügykezelő értékelési szempontjainak megállapítása	X	X	X
Ügykezelő tevékenységének értékelése (Kttv. 245.§)	X		
Ügyelet és készenlét elrendelése (Mt. 110-112.§-ok; Kttv. 202.§)	X		
Munkaidő-kedvezmény biztosítása (Mt. 274.§; Kttv. 202.§)	X		
Munkabér megállapítása (Mt. 136-153.§-ok)	X		

A Kttv. 127.§-a szerint adományozható szakmai tanácsadói és szakmai főtanácsadói címek száma együttesen nem haladhatja meg a felsőfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselők számának 20%-át.

A MIÖR szervezeti egységeinek engedélyezett dolgozói létszáma: **160 fő**

I. Igazgató és helyettesei (4 fő)
1. igazgató
2. szervezetirányítási igazgatóhelyettes
3. operatív irányítási igazgatóhelyettes
4. gazdasági vezető

II. Közvetlen szervezetirányítási igazgatóhelyetteshez rendelt további munkakörök (1 fő)
1. jogi és hatósági osztályvezető
2. Humánerőforrás és Koordinációs Osztály (IV.pont szerint)

III. Közvetlen operatív igazgatóhelyetteshez rendelt munkakörök (2 fő)
1. járőrszolgálati osztályvezető
2. ügyeleti és térfelügyleti osztályvezető

IV. Humánerőforrás és Koordinációs Osztály (10 fő)
1. szervezési és koordinációs referens
2. szervezési és koordinációs ügyintéző
3. titkársági ügyintéző
4. HR ügyintézők
5. képzési és kiválasztási ügyintéző
6. iratkezelési ügyintézők

V. Jogi és Hatósági Osztály (8 fő)
1. jogi ügyintézők
2. hatósági ügyintézők

VI. Járőrszolgálati Osztály (73 fő)
1. járőrszolgálati koordinátor
2. közterület-felügyelő
3. mezőőr
4. segédfelügyelő

VII. Ügyeleti és Térfelügyeleti Osztály (34 fő)
1. szolgálatszervezési koordinátor
2. ügyeleti és térfelügyleti koordinátor
3. közterület-felügyelő
4. segédfelügyelő
5. portás

VIII. Gazdasági Osztály (10 fő)

1. gazdasági referens
2. ellátási- és üzemeltetési referens
3. gazdasági ügyintéző
4. készletgazdálkodási ügyintéző
5. fizikai alkalmazottak
6. takarítók
7. pénzügyi ügyintéző

IX. Körzeti Rendész Osztály (19 fő)

1. körzeti rendész koordinátor
2. közterület-felügyelő

A MIÖR ügyfélfogadási ideje (Ügyfélszolgálat):

Hétfő:	08:00 - 16:00
Kedd:	08:00 - 16:00
Szerda:	08:00 - 17:30
Csütörtök:	08:00 - 16:00
Péntek:	08:00 - 12:00

5. sz. melléklet | Vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett munkakörök

A Miskolci Önkormányzati Rendészetnél az alábbi munkakörökben dolgozó személyek kötelezettek vagyonnyilatkozat-tételre:

Kétévente vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett:

1. igazgató
2. operatív irányítási igazgatóhelyettes
3. szervezetirányítási igazgatóhelyettes
4. gazdasági vezető
5. osztályvezetők

Iktatószám: 401.354-.../2025.

Szerződési azonosító: **114/2025. (VIII.25.). sz. határozat melléklete**

KÖZMŰVELŐDÉSI MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről

Név:	**Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata**
képviseli:	Tóth-Szántai József polgármester
székhelye:	3525 Miskolc, Városház tér 8.
adószáma:	15735605-2-05

mint közfeladattal megbízó (továbbiakban mint: **Önkormányzat**)

másrészről

Név:	**Miskolc Megyei Jogú Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat**
képviseli:	Bárány Péter elnök
székhelye:	3525 Miskolc, Városház tér 8.
adószáma:	15790491-1-05

mint feladatellátó (továbbiakban mint: **Feladatellátó**)

(a továbbiakban együttes említésük esetén: **Felek/Szerződő Felek**) között az alulírott napon és helyen az alábbi feltételekkel:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kult.tv.) 83/A. § alapján Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 31/2023. (XII. 15.) önkormányzati rendeletében határozza meg a kötelezően ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, feladatellátás formáját, módját és mértékét. Az Önkormányzat meghatározott közművelődési feladatok ellátására jogi vagy természetes személlyel közművelődési megállapodást köthet. A közművelődési megállapodás kötelező tartalmi elemeit a Kult.tv. 79. § (2) bekezdése határozza meg.

1. A Felek jelen megállapodásukkal Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározottak alapján, a Kult. tv. 76. § (3) bekezdés a), d), e) és f) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatások ellátására állapodnak meg.

2. Az 1. pontban rögzítetteknek megfelelően Feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások ellátása közül az alábbiakat vállalja:
   a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
   d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
   e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
   f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása.

3. Feladatellátó jelen megállapodás 1. és 2. pontjában rögzített közművelődési feladatellátás keretében díjmentesen biztosítja a szolgáltatását, azokért térítési díjat nem kér.

4. Felek rögzítik, hogy a közművelődési alapszolgáltatásokban érintettek köre: legfőbb célcsoport Miskolc Megyei Jogú Város teljes lakossága, de elsősorban Bükkszentlászló Városrész lakói. Feladatellátó kötelezettséget vállal arra, hogy a Rendeletben foglalt, a közművelődési megállapodás tárgyát képező feladatok körében biztosítja a városrész lakossága részvételének egyenlő lehetőségét.

5. Feladatellátó az Önkormányzat 1/1 tulajdonát képező Miskolc III. kerület, belterület 39268 hrsz-ú, természetben Miskolc (Bükkszentlászló településrész), Fő utca 78. szám alatt található ingatlanban, valamint a Miskolc III. kerület, belterület 39189 hrsz-ú, természetben Miskolc (Bükkszentlászló településrész), Fő utca 101-103. szám alatt található ingatlan 189 m^2 területnagyságú ingatlanrészben, mint közösségi színtéren látja el a jelen megállapodásban meghatározott közművelődési feladatokat. Felek kijelentik, hogy Önkormányzat az ingatlant a Feladatellátó részére külön, használati szerződés keretében biztosítja.

6. Feladatellátó a helyi sajátosságokhoz igazodóan biztosítja a szolgáltatást. A megállapodásban rögzített igénybe vevők számára a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet követelményeinek megfelelően nyitvatartást biztosít.

7. Feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások biztosításával kapcsolatban a helyi lakossággal és önszerveződő közösségeivel személyesen, telefonon, email-en tartja a kapcsolatot, továbbá előre egyeztetett időpontban szakmai fórumot, megbeszélést egyéb tapasztalatszerző lehetőséget biztosít.

8. Feladatellátó kötelezettséget vállal arra, hogy az általa vállalt közművelődési alapszolgáltatások ellátására a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet követelményeinek megfelelően szakképzettséggel rendelkező szakembert foglalkoztat.

9. Az Önkormányzat nyilatkozik, hogy a jelen megállapodásban meghatározott közfeladatok ellátásával összefüggésben szükséges önkormányzati infrastruktúrát lehetőség szerint, illetve a jogszabályok által biztosított legkedvezőbb feltételekkel törekszik biztosítani Feladatellátó számára, amennyiben az az Önkormányzat érdekeivel nem ellentétes.

10. Az Önkormányzat vállalja, hogy jelen megállapodásban rögzített közfeladatokkal összefüggő pályázati-támogatási rendszerekben Feladatellátóval kiemelt partnerként számol.

11. Felek megállapodnak abban, hogy a közfeladatot ellátó köteles évente a tárgyévet követő év március 1-ig szolgáltatási tervet, munkatervet küldeni az Önkormányzat számára. A jelen közszolgáltatási tevékenység szakmai eredményeit évenként – a tárgyévet követő év március 1-ig – együttesen értékelik, kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen szerződést évente felülvizsgálják, s annak tartalmi elemeit szükség esetén közös megegyezéssel módosítják.

12. Felek rögzítik, hogy az Önkormányzat a 2. pontban rögzített közfeladat ellátást jogosult ellenőrizni, ennek során az ellenőrzéshez szükséges adatokat, bizonylatokat kérhet be, illetve előre egyeztetett módon és időben ellenőrzést tarthat.

13. Felek rögzítik, hogy a jelen megállapodás 5 (öt) év határozott időtartamra jön létre, 2025. április 1. napjától 2030. március 31. napjáig.

14. A megállapodást bármelyik fél 30 napos felmondási idővel, indokolás nélkül felmondhatja. A felmondás kizárólag írásban érvényes. Az Önkormányzat azonnali hatállyal felmondhatja a megállapodást, ha a Feladatellátó a megállapodás 1. és 2. pontjában foglalt kötelezettségeit neki felróható okból nem teljesíti.

15. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, a Kult. tv., a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 31/2023. (XII.15.) önkormányzati rendelete, továbbá a kapcsolódó jogszabályok rendelkezései az irányadók.

16. Szerződő Felek kötelezik magukat, hogy a jelen szerződéssel kapcsolatos jogviták rendezését peren kívül, megegyezés keretén belül kísérlik meg, ennek eredménytelensége esetén a jogviták rendezésére kikötik a Miskolci Törvényszék kizárólagos illetékességét.

17. Jelen közművelődési megállapodás 3 (három) számozott oldalt tartalmaz és 4 darab, egymással mindenben megegyező, eredeti példányban készült, melyből aláírás után 2 példány az Önkormányzatot, 2 példány a Feladatellátót illet meg.

A Felek jelen megállapodást kölcsönösen átolvasták, értelmezték és mint szerződési akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag aláírták.

Miskolc, 2025. .....hó .....nap

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata
képv.: Tóth-Szántai József
polgármester

Miskolc, 2025. .....hó .....nap

.....

Miskolc Megyei Jogú Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata
képv.: Bárány Péter
elnök

A KKIS Bizottság 38/2025.(VIII.26.) határozatának mellékleteA
TV Bizottság 11/2025.(VIII.26.) határozatának melléklete

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség

Téma: Egészségfejlesztés az óvodában

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok

A szakmai munkaközösség célja:

A Szakmai Munkaközösség célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (ÓNOAP) szellemében megteremtse és működtesse az óvodai élet teljes spektrumára kiterjedő egészségfejlesztési stratégiát. Ennek keretében a gyermekek testi, lelki és szociális jólétének erősítése a fő törekvés. A cél az, hogy a mindennapi óvodai gyakorlatban alakuljon ki az önmagukért és társaikért érzett felelősség tudata. Így megalapozható a gyermekekben a tartós egészségtudatos magatartás. Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. §határozza meg, mely szerint: A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi - lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A szakmai munkaközösség feladata:

A Szakmai Munkaközösség feladatai közé tartozik az óvoda egészségnevelési programjának tervezése, megvalósítása és folyamatos fejlesztése. Gondoskodik a higiéniai és környezeti feltételek kialakításáról, a prevenciós és promotív tevékenységek összehangolásáról. Koordinálja a napi testmozgás, az egészséges táplálkozás és a pszichoszociális támogatás módszereit. Folyamatosan monitorozza a program hatékonyságát, és javaslatot tesz a szükséges korrekciókra.
Együttműködik a családokkal és a szakmai partnerekkel a holisztikus egészségfejlesztés érdekében.
• Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.
• Környezettudatos magatartásformák kialakítása.
• Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
• Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
• A szabadidőhasznos eltöltése.
• Testi - lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.
• Helyes napirend és életrend kialakítása
Fontos alapelvünk, hogy az intézmény minden dolgozója arra törekedjen, hogy egészséges környezet vegye körbe a gyerekeket, felnőtteket egyaránt. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény. Tegyük képessé a gyerekeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket képesek legyenek összekapcsolni az életben tapasztalt dolgokkal, és megoldást találjanak a problémákra. Környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket. Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával.
Ezek a feladatok biztosítják, hogy az óvoda valamennyi nevelési területe szervesen szolgálja a gyermekek testi, lelki és szociális harmóniáját.

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	október	Alakuló ülés, munkaterv elfogadása. Egészségfejlesztés az óvodai nevelési programban.	Munkaterv jóváhagyása. Elérhetőségek aktualizálása. Intézmények bemutatkozása, feladatok megosztása, vállalása Egészségtudatos célok beépítése a pedagógiai tervbe- Módszertani ötlettár készítése- Tapasztalatcsere a munkaközösségben	MIÓVI rendszerén belül az intézmények megismerése. A nevelési terv tartalmazza az egészségfejlesztési elemeket- A pedagógusok aktívan alkalmazzák az új módszereket- Nő a szakmai együttműködés	munkaközösség vezető
2.	november	Egészséges táplálkozás az óvodában	Gyümölcs- és zöldségnapok szervezése- Táplálkozási piramis játékos bemutatása Táplálkozási anácsadó előadása	A gyermekek szívesen fogyasztanak egészséges ételeket- Szülők visszajelzései	munkaközösség vezető
3.	január	Mozgásfejlesztés és aktív életmód	Mindennapos mozgásos tevékenységek bevezetése- Mozgásos játékok fejlesztése- Udvari sporteszközök kreatív használata	A gyermekek örömmel vesznek részt a mozgásban - Javul a mozgáskoordináció - Csökken a passzív tevékenységek aránya	munkaközösség vezető

4.	február	Mentális egészség és érzelmi nevelés	Érzelemkártyák használata - Relaxációs gyakorlatok bevezetése - Nyugodt sarok kialakítása Pszichológus előadása	A gyermekek képesek felismerni és megnevezni érzelmeiket - Csökken a konfliktusok száma - Nő az empatikus viselkedés	munkaközösség vezető
5.	március	Egészségügyi szokások kialakítása	Helyes kézmosás és fogmosás tanítása - Higiéniai szabályok játékos gyakorlása - Egészségnap szervezése Védőnő, gyermek fogorvos előadása	A gyermekek önállóan alkalmazzák a higiéniai szokásokat - A szülők visszajelzései pozitívak - Csökken a fertőzések száma	munkaközösség vezető
6.	április	Alvás és pihenés szerepe a fejlődésben	Pihenőkörnyezet fejlesztése - Altatódalok, mesék alkalmazása - Relaxációs technikák tanítása	A gyermekek könnyebben elalszanak - Nyugodtabb a délutáni pihenő - Javul a gyermekek koncentrációja	munkaközösség vezető
7.	május	Digitális eszközhasználat és egészség	Képernyőidő szabályozása - Alternatív játékok bemutatása - Digitális detox hét szervezése Pszichológus előadása	Csökken a képernyőidő - Nő a kreatív, szabad játék aránya - A szülők tudatosabban kezelik az eszközhasználatot	munkaközösség vezető
8	június	A nevelési év értékelése.	A nevelési évben megszerzett tapasztalatok megbeszélése. Az év	A pozitív tapasztalatok átadása az estleges hiányosságok beépítése a következő nevelési év munkatervébe. Melléklet	munkaközösség vezető

			értékelése. Beszámoló elkészítése.	készítése a 2026-2027 nevelési év munkatervéhez.	

Miskolc, 2025. 09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Interaktív mese az óvodában

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: Interaktív mese az óvodában

Téma: Az interaktív mese bevezetése, alkalmazása a mindennapokban

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok

A szakmai munkaközösség célja:

- A gyermekek szóbeli szövegértésének és nyelvi kifejezőkészségének fejlesztése interaktív mesélési technikák alkalmazásával.
- A pedagógusok módszertani kultúrájának gazdagítása a mesefeldolgozás innovatív formáival.
- A meséléshez kapcsolódó drámapedagógiai, játékos lehetőségek tudatos beépítése az óvodai nevelés mindennapjaiba.
- A tagóvodák közötti szakmai együttműködés erősítése, jó gyakorlatok megosztása.
- A dokumentálás, önreflexió és visszacsatolás rendszerszintű alkalmazása.

A szakmai munkaközösség feladata:

- Interaktív mesemondás elméleti és gyakorlati alapjainak közös feldolgozása.
- Mesefeldolgozási lehetőségek (dráma, báb, IKT, szituációs játék, szerepjáték stb.) kipróbálása és értékelése.
- Egyéni és csoportos szakmai fejlődés támogatása belső képzésekkel.
- Pedagógiai dokumentációk (reflexió, fényképes napló, foglalkozási terv) rendszeres vezetése.
- Munkaterv és év végi beszámoló készítése a munkaközösség működéséről.

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025.10.09.	Alakuló ülés	Célkitűzések, témák, éves ütemterv egyeztetése	A munkaterv elfogadásra kerül Feladatok, felelősök, határidők kijelölése megtörténik	munkaközösség vezető
2.	2025.11.06.	Interaktív mesemondás elmélete	Szakirodalmi műhely – Szinger Veronika írásának feldolgozása	A résztvevők képesek legalább 3 interaktív módszert megnevezni és azok célját megfogalmazni	munkaközösség vezető
3.	2025.12.11.	Interaktív mese bevezetése	Bevezetés lépéseinek, technikáinak bemutatása	A tagintézményekből érkező kollégák tudása bővül, az új ismereteket beépíthetik a mindennapi tevékenységeikbe	munkaközösség vezető
4.	2026.01.15.	Mesélés a gyakorlatban – bemutató foglalkozás	Interaktív mesefoglalkozás megtartása, tapasztalatmegosztás	A résztvevők inspirálónak ítélik, visszajelzések alapján alkalmazható	1 munkaközösségi tag
5.	2026.02.05.	Interaktív mese tervek	Minden munkaközösségi tag készül egy általa választott mese interaktív feldolgozásával, tervezetével	A tervezetekben nyomon követhető legalább két választott módszer	munkaközösségi tagok

6.	2026.03.05.	Módszertani megerősítés	Jó gyakorlatok összegyűjtése, reflektív megbeszélés	A megvalósulások több mint 50%-át sikeresnek, követendőnek ítélik meg.	munkaközösségi tagok
7.	2026.04.09.	Az interaktív mese alkalmazásának eredményei, tapasztalatai	Gyakorlati javaslatok gyűjteményének elkészítése Mesefeldolgozáshoz ötletek gyűjtése.	A közös tudásbázis bővül, a gyakorlatban is megjelenik	munkaközösségi tagok
8.	2026. 05. 07.	Zárás, értékelés	Reflexiók megfogalmazása, javaslatok a jövő évre	A pedagógusok sikeresnek ítélik, tovább viszik a gyakorlatot	munkaközösség-vezető

Miskolc, 2025. 09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

„Játék, öröm, lendület” – Mozgás mindennap az oviban!

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: „Játék, öröm, lendület" – Mozgás mindennap az oviban!

Téma: A mozgásfejlesztés témakörében szervezett szakmai munkaközösség fókuszában a mindennapos mozgás gyakorlatba való beépítése áll, amely a gyermekek harmonikus és holisztikus fejlődését szolgálja. A program különös figyelmet fordít a differenciált mozgásfejlesztésre, hogy a tevékenységek a gyermekek egyéni fejlettségéhez és képességeihez igazodjanak.

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok

A szakmai munkaközösség célja: A munkaközösség tematikájának célja, hogy az óvodapedagógusok elméleti és gyakorlati ismereteinek bővítésével még hatékonyabban támogathassák a gyermekek fejlődését a mozgás örömteli megélése által, figyelembe véve a gyermekkultúra, az esélyegyenlőség, a hagyományőrzés és a fenntarthatóság szempontjait is.

A szakmai munkaközösség feladata:

A mindennapos, örömteli mozgás óvodai gyakorlatát támogató, a gyermekek egyéni fejlettségére építő, differenciált játék- és gyakorlatgyűjtemény összeállítása és közös tudásbázisként való alkalmazása.

A munkaközösségi tagok szakmai fejlődésének támogatása gyakorlati bemutatók, belső műhelymunkák és hospitálási lehetőségek szervezésével a bevált gyakorlatok megosztása és a közös tanulás érdekében.

A gyermekek harmonikus fejlődésének és esélyegyenlőségének biztosítása érdekében együttműködés kialakítása külső partnerekkel (pl. gyermekjóga oktató, mesetornát tartó pedagógus, gyermekpszichológus, logopédus, szakedzők), bevonva a hagyományőrzés és a fenntarthatóság szempontjait is a közös munkába.

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025.10.07.	Alakuló ülés, pszichológiai és törvényi alapok. A munkaközösség céljainak, feladatainak és működési kereteinek meghatározása. A mozgásfejlődés elméleti hátterének és törvényi kereteinek áttekintése (Nkt., ÓNOAP). Életkori sajátosságok, szenzitív periódusok, mozgásfejlődési mérföldkövek.	A munkaterv ismertetése és közös elfogadása, a felelősök és határidők kijelölése. A releváns törvényi dokumentumok (Nkt., ÓNOAP) mozgásfejlesztésre vonatkozó részeinek értelmezése. Az együttműködő partnerek azonosítása. A mozgásfejlődés szakirodalmának áttekintése.	A munkaterv elfogadásra kerül. A tagok ismerik a mozgásfejlesztésre vonatkozó szakmai és törvényi elvárásokat. Átfogó képet kapnak a mozgásfejlődés elméleti alapjairól és elkötelezettek a közös munka iránt.	munkaközösség vezető
2.	2025.11.04.	A mozgásfejlesztés módszertana és eszközrendszere Nagymozgások, egyensúly és testséma – Az alapok öröme és a testtudat A futás, ugrás, mászás, gurulás, kúszás-mászás szerepe a nagymozgások, koordináció és	Új és bevált innovatív mozgásfejlesztő módszerek és játékok megismerése (nagymozgásos, finommotoros, ritmikus). Eszközhasználat és eszközkészítés a fenntarthatóság jegyében.	A résztvevők új, a gyakorlatban alkalmazható módszereket és eszközöket ismernek meg, változatos nagymozgásos, egyensúly- és testséma fejlesztő feladatok	munkaközösség vezető

		egyensúly fejlődésében. A helyes mozgásminták kialakítása, differenciált feladatok. Az egyensúlyérzék fejlesztésének jelentősége a stabilitás és a térbeli tájékozódás szempontjából. A testséma kialakulásának támogatása mozgással.		tervezésével és alkalmazásával. Nő az óvodai eszközök kreatív használatának aránya a mozgásfejlesztésben. A közösen létrehozott „jó gyakorlatok” bekerülnek a munkaközösség gyűjteményébe. Közös ötletelés: mozgásfejlesztő eszközök újrahasznosított anyagokból.	
3.	2026.01.06.	A mozgás és a finommotorika, valamint a labdajátékok kiemelt szerepe A finommotoros készségek és a nagymozgások összefüggései, fókuszban a kéz-szem koordinációval.	Gyakorlati bemutató és játékos tevékenységek, amelyek a finommotorikát és a labdakezelést fejlesztik. Labdajátékos ötlettár közös összeállítása.	A résztvevők tudása bővül a finommotorika és nagymozgások összefüggéseiről. A pedagógusok magabiztosabban és tudatosabban alkalmaznak	munkaközösség vezető

		A labdajátékok (gurítás, elkapás, dobás) szerepe a mozgás- és készségfejlesztésben, valamint a téri tájékozódásban. Finommotorika és grafomotoros készségek – A kéz varázsa A szem-kéz koordináció szerepe.	A kézizmok, ujjak és a csukló fejlesztésének fontossága az önkiszolgálásban (öltözködés, étkezés) és az írás-előkészítésben. Különös tekintettel a finommotorikára: a digitális eszközök és a hagyományos, manipulatív tevékenységek eltérő hatása a kéz izomzatára és az írás-előkészítésre.	labdajátékokat a finommotorika fejlesztésére is.	
4.	2026.02.03.	Mesetorna és drámajátékok a gyermekkultúrában: Ritmus, zene és mesés mozgásfejlesztés A dallam és a mese varázsa A zene és a ritmus hatása a mozgáskoordinációra, testtudatra és érzelmi kifejezésre. A mozgásos zenei játékok szerepe a fejlődésben. A mese és a mozgás integrálásának módszerei. A mesetorna, mint komplex fejlesztő eszköz: a narratíva, a zene és a mozgáselemek összekapcsolása a kreativitás, a képzelet és a	Hogyan építhetők be a mesék cselekményei a mozgásos játékokba, és hogyan fejlesztik ezek a kreativitást és a képzeletet Bemutató tevékenység és interaktív szakmai beszélgetés Gyermekkultúra mozgásos elemei (népi játékok, mondókák, dalok, mesék mozgásos feldolgozása). Egy ismert népmese alapján közösen megalkotni egy teljes	A magyar népi gyermekjátékok, körjátékok, táncos mozgások pedagógiai értékének és fejlesztő hatásának felismerése és integráása a mindennapos óvodai mozgásfejlesztésbe. A hagyományőrzés szerepének felismerése a mozgáskultúra átadásában.	munkaközösség vezető

		beszédfejlődés támogatásáért. A gyermekkultúra mozgásos elemei (népi játékok, mondókák).	mesetorna-vázlatot, kijelölve a történetben a nagymozgásos, finommotorikus és egyensúlyfejlesztő elemek helyét.		
5.	2026.03.03.	A mozgás és az érzelmi-szociális fejlődés – A test és a lélek egyensúlya Gyermekjóga és relaxáció a testi-lelki egészségért A mozgás és a testi-lelki egészség. A mozgás szerepe a feszültség levezetésben, az agressziókezelésben, az önismeretben és az érzelmi intelligencia fejlesztésében. Az együttműködési készség, empátia fejlesztése mozgáson keresztül. A gyermekjóga és a relaxációs technikák szerepe a feszültségoldásban, a koncentráció fejlesztésében és az érzelmi szabályozásban	A testmozgás hatása a testi és mentális egészségre (stresszkezelés, önbizalom, érzelmi szabályozás). Egészséges életmódra nevelés mozgással és a fenntartható életmód alapjainak lerakása Relaxációs gyakorlatok, feszültséglevezető mozgásos játékok, kooperációs feladatok.	A mozgás, mint az önkifejezés és a kulturális identitás eszköze. Az egyéni kreativitás támogatása a mozgásos tevékenységekben. Különböző kultúrák mozgásos hagyományainak bemutatása és inspiráció. A résztvevők ismeretei bővülnek az egészségtudatos nevelésről.	munkaközösség vezető

6.	2026.04.14.	Fenntarthatóság és gyermekvédelem a mozgásban A természettel való kapcsolat erősítése szabadtéri mozgásos játékokkal. A mozgás szerepe a gyermekvédelemben (prevenció, feszültségoldás). Differenciálás és egyéni fejlesztés – Minden gyermek más, minden mozgás egyedi Sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek mozgásfejlesztése. Differenciálás az óvodai csoportban. A mozgás és a beszédfejlődés közötti összefüggések (beszédindítás mozgással, ritmus szerepe a beszédfejlődésben). Inkluzív mozgásfejlesztés, hátránykompenzáció mozgással az esélyegyenlőség jegyében.	Természettel való kapcsolat erősítése mozgásos játékokkal, szabadtéri tevékenységekkel (fenntarthatóság). Mozgás a gyermekvédelemben (prevenció, feszültségoldás, mozgásterápia). Esettanulmányok megbeszélése, személyes élmények, tapasztalatok, legjobb gyakorlatok bemutatása, differenciált feladatok tervezése. Óvodai szociális segítőkkel közös programok tervezése. A gyermekvédelmi prevenciót szolgáló mozgásos tevékenységek gyűjteményének összeállítása.	A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe. A mozgás és a beszédfejlődés összefüggéseinek megértése elmélyül. Gyakorlati javaslatok gyűjteménye készül az inkluzív mozgásfejlesztéshez, figyelembe véve a gyermekkultúrát. A mozgás és a fenntarthatóság, valamint a gyermekvédelem kapcsolata tudatosul. A prevenciós tevékenységek tárháza bővül	munkaközösség vezető

7.	2026.05.12.	A mozgás és a kognitív funkciók a különböző terekben – Gondolkodó test a térben - Hogyan segíti a mozgás a gondolkodást, a memóriát, a problémamegoldást és a térbeli tájékozódást. Képernyő és tornacipő – A digitalizáció és a mozgás kapcsolata A gyermekkori digitalizáció hatása a mozgásfejlődésre. A képernyőidő pozitív és negatív összefüggései a fizikai aktivitással, testtartással, idegrendszeri fejlődéssel. Kockázatok (mozgásszegény életmód) és lehetőségek (mozgásra ösztönző applikációk, "exergaming"). Összegzés és jövőképek – A lendület fenntartása Az éves munka áttekintése, a főbb tanulságok összegzése. Tapasztalatcsere a sikerekről és kihívásokról. Jövőbeli tervek a munkaközösség továbbfejlesztésére.	A figyelem és a koncentráció fejlesztése mozgásos feladatokkal. Alternatív, kreatív eszközök használata. Irányított mozgásos Közös gondolkodás és ötletbörze az egészséges egyensúly kialakításáról. "Képernyőmentes" mozgásos tevékenységek és a mozgást támogató digitális eszközök tudatos használatára vonatkozó ötletek gyűjtése. Nyitott fórum, brainstorming a jövőbeli ötletekről. A munkaközösség írásos beszámolójának előkészítése.	A résztvevők tudatosan támogatják a gyermekek mozgásos önkifejezését és kreativitását. A munkaközösség beszámolója elkészül, és a jövőbeli tervek megfogalmazódnak, figyelembe véve a mozgás kulturális aspektusait A résztvevők ismerik a túlzott képernyőhasználat veszélyeit, és gyakorlati ötlettárral rendelkeznek a prevencióra, valamint a digitális eszközök pozitív integrációjára. Elkészül a munkaközösség beszámolója. A következő nevelési évre vonatkozó tervek megfogalmazódnak. A tagok elkötelezettek a	munkaközösség vezető

				megszerzett tudás beépítésére a mindennapi gyakorlatba.	

Miskolc, 2025. 09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Konfliktuskezelés

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

Téma: Konfliktuskezelési módszerek az óvodai gyakorlatban

Munkaközösségi tagok:

10 fő óvodapedagógus, különböző tagintézmények képviseletében

1 fő óvodapszichológus, szakmai munkaközösség vezető

Külső előadók (alkalmanként meghívva, pl.: szociális munkás, gyógypedagógus, óvodapszichológus)

A szakmai munkaközösség célja:

A konfliktuskezelési kompetenciák fejlesztése a nevelőtestületi tagok körében, különös tekintettel az óvodai intézményrendszerben gyakori konfliktustípusokra. A munkaközösség célja a konstruktív kommunikáció támogatása, a pszichológiai és pedagógiai szemlélet integrálása a mindennapi gyakorlatba, és olyan módszerek megismertetése, amelyek segítik az érintettek közötti bizalom és együttműködés megerősítését.

A szakmai munkaközösség feladata:

Konfliktuskezelési elméleti és gyakorlati eszköztár bővítése (pl. Gordon-módszer, EMK, Resztoratív eljárás, Asszertív kommunikáció, ARK- háromszög)

Az érzelemszabályozás és a reflektív gondolkodás fejlesztése.

Esetmegbeszélések, szituációs gyakorlatok lebonyolítása, különböző konfliktustípusok megértése.

Szakmai együttműködés erősítése az óvodai hálózaton belül és kívül.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025. 10. 09.	Alakuló ülés	- Munkaterv ismertetése, véleményezése - Feladatok, célok, felelősök, határidők meghatározása -Az együttműködő külső előadók azonosítása	- A munkaterv elfogadásra kerül - Feladatok, felelősök, határidők kijelölése megtörténik - A tagok elkötelezettek a közös munka iránt	munkaközösség vezető
2.	2025.11.06.	Kommunikáció	-Asszertív kommunikáció ismertetése, gyakorlása, én-üzenetek, nonverbális jelzések szerepe, belső esetek feldolgozása - Resztoratív eljárás megismerése	-A pedagógusok kommunikációs eszköztára bővül, az együttműködés erősödik - A munkaközösség tagjai felismerik a resztoratív szemlélet helyét és lehetőségeit az óvodai környezetben.	munkaközösség vezető
3.	2026.01.15.	Konfliktus kezelési módszerek elmélet	-Gordon módszer és EMK elméleti bemutatás, szituációs gyakorlatok -ARK háromszög modell bemutatása	A pedagógusok képesek azonosítani és alkalmazni az én-üzenetek, aktív hallgatás és az EMK alaplépéseinek (megfigyelés, érzés, szükséglet, kérés) pedagógiai jelentőségét konfliktushelyzetekben. A munkaközösség tagjai képesek az ARK-modell	meghívott előadó

				(affinitás, realitás, kommunikáció) elemeit tudatosan alkalmazni konfliktushelyzetek értelmezésében és megoldásában a pedagógiai gyakorlat során.	
4.	2026.02.12.	Esetmegbeszélés, tapasztalatmegosztás	-Interakciók, szülői visszajelzések elemzése, tapasztalatcsere szituációs gyakorlatok, esetmegbeszélések	-A résztvevők reflektív módon elemzik a szülő–pedagógus konfliktushelyzeteket, több szempont figyelembevételével, és javaslatot fogalmaznak meg a megoldás irányára. pl.:Szülői visszajelzésekre adott reakciók tudatossága nő.	munkaközösségi tagok meghívott előadó
5.	2026.03.12.	Gyermek–gyermek és pedagógus–gyermek közötti konfliktusok kezelése az óvodai gyakorlatban	-Konfliktuskezelő technikák ismertetése a gyermekcsoportban (pl. bábjáték, dramatikus játék, szabályalkotás) Resztoratív kör és empátiakör adaptálása óvodai közegbe A gyermek érzelemkifejezésének és problémamegoldó készségének fejlesztése	-A pedagógusok képesek tudatosítani és alkalmazni olyan gyakorlati konfliktuskezelő módszereket, amelyek támogatják a gyermekek közötti és gyermek–pedagógus közötti konfliktushelyzetek konstruktív feldolgozását.	2 óvodapedagógus

6.	2025.04.16.	Érzelemszabályozás és stresszkezelés	- Relaxációs és mindfulness gyakorlatok megismerése, mentalizáció	- Résztvevők képesek feszültséghelyzetben kontrolláltabb reakciókra	meghívott előadó és munkaközösségvezető
7.	2025.05.14.	Záró alkalom	- Reflexiók megfogalmazása, értékelés - Visszajelzések szakmai és egyéni tanulságok levonása - Elégedettségi kérdőív kitöltése	-Elkészül a munkaközösség beszámolója - A következő nevelési évre vonatkozó tervek megfogalmazódnak - A tagok eredményesnek ítélik a munkaközösség tevékenységét	munkaközösség vezető és a munkaközösségi tagok

Miskolc, 2025.09.01.

szakmai munkaközösség vezető

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért

Szakmai munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

A munkaközösség neve: „Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért

Téma: Esélyteremtés az óvodában

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok, szakmai munkaközösségi-vezető

A szakmai munkaközösség célja:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése és bővítése.
- A tankötelezettség halasztásához kapcsolódó jó gyakorlatok átadása.
- Egyéni fejlesztési tervek készítésének módszertani támogatása.
- Fejlesztő játékok és célzott tevékenységek tudatos alkalmazásának elterjesztése.
- A fejlesztés digitális lehetőségeinek (pl. Wordwall, Okoskocka) integrálása a mindennapi gyakorlatba.
- Jó gyakorlatok és ötlettár létrehozása más intézmények számára.

A szakmai munkaközösség feladata:

- Munkaterv és tematika kidolgozása és megvalósítása 7 alkalmon keresztül.
- A tagintézmények fejlesztő munkájának összehangolása.
- Dokumentált módszertani gyűjtemény készítése a program végére.
- Óvodai fejlesztőprogram megismerése
- Szülői kapcsolattartási formák fejlesztése, jó gyakorlatok bemutatása.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025.10.08.	A munkaközösség alakuló ülése, munkatervének ismertetése, elfogadása. Célkitűzések	A munkaterv bemutatása. Az esélyteremtési illetmény fogalma és célja. MIÓVI Óvodai Fejlesztőprogram ismertetése	Résztvevők aktív közreműködése, közös célkitűzések megfogalmazása	munkaközösség vezető
2.	2025.11.13.	A tankötelezettség halasztás gyakorlata	Saját jó gyakorlat bemutatása (PPT, Szülői Kör módszertan), jogszabályi háttér	Résztvevők aktív közreműködése, hasonló jó gyakorlatok megfogalmazása	munkaközösség vezető Szülői Kör vezetője
3.	2026.01.12.	Egyéni fejlesztési tervek felépítése	Tervezési lépések, célok meghatározása, differenciált nevelés szempontjai	Résztvevők közösen megbeszélik az eddig használt sablont Minták gyermekek fejlesztéséhez	munkaközösség vezető
4.	2026.02.09.	Célzott tevékenységek és fejlesztő játékok alkalmazása	A megfigyelés, korai szűrés szerepe. Részképesség-specifikusfejlesztés	Módszertani ötletcsere: játéklista és tevékenységjavaslatok összeállítása	munkaközösség vezető
5.	2026.03.09.	Különleges bánásmódot igénylő gyermekek támogatása	BTMN, SNI gyermekek fejlesztése, dokumentációs és szülői kommunikációs szempontok	Tervek készítése	munkaközösség vezető
6.	2026.04.13.	Digitális fejlesztési eszközök	Wordwall, Okoskocka, ingyenes online eszközök bemutatása, játéktervezés	Legalább egy letölthető vagy online játék közös megtervezése	munkaközösség vezető

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
7.	2026.05.11.	Záró alkalom – jó gyakorlatok gyűjteménye	Összegzés, tapasztalatok megosztása, dokumentált eszköztár összeállítása	digitális formában egy módszertani gyűjtemény átadása az intézményeknek	munkaközösség vezető

Miskolc, 2025.09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Magyarságkincsek a gyermekekért

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-ös nevelési évre szóló

MUNKATERVE

Téma: A magyarságtudat gyakorlati megvalósítása az óvodában

Munkaközösségi tagok:

óvodapedagógusok

1 fő szakmai munkaközösség vezető

A szakmai munkaközösség célja:

A Magyarságkincsek a gyermekekért szakmai munkaközösség célja az értékek megőrzése és a gyermekközpontúság előtérbe helyezése az óvodai nevelés területén. Az alábbiakban részletesebben kifejtem a munkaközösség céljait:

1. Értékek Megőrzése: A munkaközösség elsődleges célja az, hogy ápolja és továbbadja a magyar kultúra értékeit és hagyományait a gyermekeknek. Ezáltal segít megerősíteni az identitásukat és kulturális örökségüket, valamint támogatja az értékrendjük kialakulását már kisgyermekkorban.
2. Gyermekközpontúság: A munkaközösség tevékenységei és programjai mindenekelőtt a gyermekek igényeire és fejlődésére fókuszálnak. A cél az, hogy a gyerekek aktívan részt vegyenek a magyar kultúra megismerésében és átélésében olyan módon, ami érthető és vonzó számukra.
3. Élményalapú Tanulás: Az értékőrző tevékenységeken keresztül a munkaközösség arra törekszik, hogy az óvodások számára élménydús és interaktív tanulási lehetőségeket biztosítson. Az élmények révén a gyermekek könnyebben megérthetik és megszerethetik a magyar hagyományokat és kultúrát.
4. Közösségépítés: A munkaközösség célja az óvodai közösség erősítése és összetartása is. A közös tevékenységek, programok és ünnepek segítenek összekovácsolni a gyermekeket, a pedagógusokat és a szülőket, és egy olyan pozitív légkört teremtenek, ahol a magyar kultúra és hagyományok mindenki számára fontossá válnak.
5. A gyermekek kreativitásának és személyiségfejlődésének támogatása hagyományos magyar kézműves technikák és tevékenységek segítségével.
6. Az óvodások személyes kapcsolatának elmélyítése a magyar nyelv, irodalom és hagyományokon keresztül.

Összességében a "Magyarságkincsek a gyermekekért " szakmai munkaközösség olyan értékőrző és gyermekközpontú programokat és tevékenységeket kínál, amelyek segítenek a gyermekeknek mélyebben megérteni és megszeretni a magyar kultúrát és hagyományokat az óvodai nevelés során. A munkaközösség tagjai együtt dolgoznak azért, hogy gazdag és élménydús magyar kulturális tapasztalatot nyújtsanak a kisgyermekeknek, segítve ezzel az identitásuk és kulturális örökségük megerősítését.

A szakmai munkaközösség feladata:

A "Magyarságtudat erősítése" szakmai munkaközösség fő feladata az óvodai gyerekek számára örömteli és játékos tevékenységeken keresztül, élményszerűen átadni a népi kultúra értékeit. A következőkben részletezném a munkaközösség feladatait:

1. Játékos és Kreatív Foglalkozások: A munkaközösségnek az a feladata, hogy olyan játékos és kreatív tevékenységeket gyűjtsön össze, amelyek megismertetik a gyermekeket a magyar népi kultúra értékeivel. Például népi játékok, kézműves foglalkozások, népi énekek és táncok gyakorlása.

2. Élményalapú Tanulás: Az élményszerű tanulás fontos eleme a munkaközösség tevékenységeinek. Az élmények révén a gyermekek könnyebben és élvezetesebben sajátíthatják el a népi kultúra hagyományait és értékeit.

3. Hagyományőrzés és Hagyományteremtés: A munkaközösségnek az a küldetése, hogy hagyományőrző tevékenységeken keresztül ápolja és továbbítsa a magyar népi kultúra értékeit. Emellett lehetőséget teremt új hagyományok és élmények megteremtésére is, amelyek a gyermekek számára maradandó élményekké válnak.

4. Közösségépítés és Öröm: A munkaközösség feladata az is, hogy közösségépítés révén örömöt és pozitív élményeket hozzon a gyerekek és a pedagógusok életébe. A közös élmények és örömforrások erősítik a csoport összetartását és segítik a magyar népi kultúra megéléseit.

Összességében a "Magyarságtudat erősítése" szakmai munkaközösség feladata, hogy játékos, élményszerű és örömteli módon adja át a népi kultúra értékeit a gyerekeknek az óvodai nevelés során. A tevékenységek célja, hogy mélyebb megértést és szeretetet alakítsanak ki a magyar hagyományok iránt, miközben vidám és tanulságos élményeket nyújtanak a kicsiknek.

A munkaközösség a közös tervezéssel és végrehajtással igyekszik gazdagítani az óvodai nevelési környezetet, és hozzájárulni a gyermekek boldog és széleskörű kulturális fejlődéséhez. A feladatok során a kreativitás, játékosság és együttműködés fontos elemek a gyermekek számára nyújtott élményekben.

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	**2025. 10.01.**	**Alakuló ülés** **Magyar irodalom és népszokások**	- Munkaterv ismertetése, véleményezése - Feladatok, felelősök, határidők meghatározása - Magyar költők verseinek megismerése és hangsúlyozása -Október 23.: Az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja: történelmi események feldolgozása az óvodában	- A munkaterv elfogadásra kerül - Feladatok, felelősök, határidők kijelölése megtörténik - A tagok elkötelezettek a közös munka iránt -Egy komplex hagyományőrző tevékenység gyűjtemény elkészítése az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére	Szakmai munkaközösség vezető
2.	**2025.11.12.**	**Magyar kultúra és hagyományok**	November 1 - Mindenszentek ünnepe: népi szokások, hagyományok megismerése November 13- A magyar nyelv napja alkalmából egy tevékenységgyűjtemény elkészítése	- Az óvodapedagógusok közreműködésével elkészül a gyűjtemény a „magyar nyelv napja az óvodában” címmel.	3 fő óvodapedagógus

3.	**2025.12.10.**	**Karácsonyi készülődés és hagyományok**	-Adventi időszak: adventi koszorú készítése, karácsonyi dalok éneklése - Egy hagyományőrző tevékenység megtekintése a gyakorlatban. Bemutató, nyíltnap	A nyíltnap résztvevőinek tudása, tapasztalata bővült, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, kollegáiknak s beépítenek a mindennapi tevékenységekbe.	1 fő óvodapedagógus
4.	**2026.01.14.**	**Magyar népi játékok és szokások**	-Gyakorlati javaslatok gyűjteményének elkészítése -Hagyományos magyar népi játékok gyűjteményének elkészítése -A gyermekek játékos formában ismerkedjenek meg különféle magyar népi gyermekjátékokkal, dalos, mozgásos, párválasztó, kör-és sorjátékokkal.	- A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe - A gyűjtemény elkészül, melynek köszönhetően a gyermekek érdeklődést mutatnak a hagyományos magyar népi játékok iránt, szívesen vesznek részt azokban.	3 fő óvodapedagógus

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

5.	**2026.02.11.**	**Magyar népművészet és kézművesség**	Február15. - A magyar kultúra napja: magyar népművészeti motívumok felfedezése, kalocsai minták, matyó hímzés Fontos, hogy a gyermekek élmény alapú módon ismerkedjenek meg a magyar népművészettel, és saját kreativitásukat is kibontakoztathassák az alkotások során A kolléganők egy gyűjteményt készítenek a magyar kultúra különböző elemeiből	A munkaközösségben elkészített gyűjtemény hozzájárul az óvodai nevelés identitását formáló céljának megvalósításához A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe	3 fő óvodapedagógus
6.	**2026.03.04.**	**Magyar népélet és hagyományok**	Március15. - Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emléknapja A történelmi események feldolgozása az óvodában. Egy komplex tevékenység gyűjtemény elkészítése	A munkaközösségben elkészített gyűjtemény hozzájárul az óvodai nevelés identitását formáló céljának megvalósításához. A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük	3 fő óvodapedagógus

				tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe	
7.	**2026.04.15.**	**Magyar természeti és kulturális örökség**	-Áprilisi babonák és népszokások megismerése -Április22. - Föld napja: környezettudatosságra nevelés a magyar környezeti hagyományokon keresztül - Egy komplex tevékenység gyűjtemény elkészítése	A munkaközösségben elkészített gyűjtemény hozzájárul az óvodai nevelés identitását formáló céljának megvalósításához. A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe	3 fő óvodapedagógus

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

8.	**2026.05.13.**	**Záró ülés** **A munkaközösség éves munkájának lezárása** **A munkaközösség tagjainak érzéseik a munkaközösség éves munkájáról**	-A tapasztalatok, javaslatok megbeszélése, átgondolása, megfontolása. - A munkaközösség eredményeinek jövőbeli fenntarthatóságának, továbbfejlesztési lehetőségének meghatározása -A tagok bátran merjék elmondani érzéseiket az éves munkával kapcsolatban	- A tagok eredményesnek ítélik a munkaközösség tevékenységét. -Befogadónak lenni a tapasztalatokkal, javaslatokkal kapcsolatban. - A következő nevelési évre vonatkozó tervek megfogalmazódnak	Szakmai munkaközösség vezető

Miskolc, 2025.09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-007

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodája

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

mb. tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 6
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 11
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 11
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 12
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 13
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 15
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 15
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 16
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 17
6.4 Tehetséggondozás ---- 17
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 18
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 19
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 21
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 21

8.1 Fogadóórák rendje ---- 21
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 22
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 24
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 25
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 25
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 25
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 26
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 26
9.4 Szülő Szervezet munkaterve ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 28
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 28
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 28
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 28
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 29
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 30
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 30
11.1 Munkarend ---- 30
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 31
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 32
11.2 Továbbképzés ---- 33

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Avastetői Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3524 Miskolc Hajós Alfréd u. 3**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46/561-394; 06-46/561-395**
Elérhetőség/e-mail cím	**avasteto.hetszinvirag@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/intezmenyek/miovi-avastetoi-tagovodaja**
Az intézmény nyitva tartása	**6.00-17.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	20 fő
Óvodapedagógus álláshely	12 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	8 fő
• ebből dajka	6 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Margaréta	**1.**	**középső csoport**	18	1	1	1	0
Tulipán	**2.**	**nagycsoport**	20	0	2	0	0
Pitypang	**5.**	**nagycsoport**	21	1	3	0	0
Hóvirág	**6.**	**vegyes csoport**	17	0	1	1	0
Liliom	**7.**	**kiscsoport**	14	0	0	0	0

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Napraforgó	**8.**	**kiscsoport**	14	0	0	0	0
Összesen			**104**	**2**	**7**	**2**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	150 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	2 fő			0	0	2	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	102 fő			2	7	2	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	7 fő			2	7	2	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.01.	Mentálhigéné	Alkalmazottak	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Csapatépítő, közös karácsonyi délután	Alkalmazottak	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2025.03.16.	Figyelemzavar kezelés gyerekeknél-Neurofeedback terápiával	Nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2025.06.22.	Csapatépítő tréning-kirándulás	Alkalmazottak	óvodapedagógusok
5. Nevelés nélküli munkanap	2025.08.24.	Nevelési évnyitó, tanácskozás a 2026/2027 nevelési évkezdés feladatai	Alkalmazottak	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Sajátos, kiemelt célok megfogalmazása	A Pedagógiai Programban megfogalmazott sajátos célok lebontása nevelési évre (néphagyományőrzés, Örökös Zöld Óvoda, tehetséggondozás)	tagintézmény-igazgató	2025.08.08.	tagintézmény-igazgató
Éves munkaterv elkészítése	Az éves munkaterv elkészítése a stratégiai és operatív dokumentumokkal összhangban, a nevelőtestület közreműködésével	tagintézmény-igazgató	2025.08.08.	igazgató, igazgatóhelyettes
Éves munkaterv elfogadása	Az éves munkaterv véleményezése és elfogadása a nevelőtestület által	tagintézmény-igazgató	2025. 08.11.	igazgató, igazgatóhelyettes
Nevelési terv elkészítése	Adott korcsoportnak megfelelő nevelési terv készítése évente két	óvodapedagógusok	2025. 09.12. 2026. 01.16.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	alkalommal-szeptember és január hónapban.			
Szervezési feladatok tervezése	Adott hónaphoz kapcsolódó szervezési feladatok elkészítése	óvodapedagógusok	havonta	tagintézmény-igazgató
Heti tervek elkésztése	A csoport és a gyermekek egyéni fejlettségének megfelelő differenciált tevékenységek tervezése	óvodapedagógusok	hetente	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlesztési terv elkészítése	A gyermekek egyéni képességének megfelelő egyéni fejlesztési terv készítése	óvodapedagógusok	2025.10.15. 2026.01.31.	tagintézmény-igazgató
Óvodán belüli programok, (ünnepek, hagyományok jeles napok) megtervezése	Programterv elkészítése- feladatok, tevékenységek, felelősök határidők meghatározásával	óvodapedagógusok programok felelősei	programok előtt egy héttel	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartási munkaterv (bölcsőde, iskola)	Közvetlen partnereinkkel (védőnő, iskola, bölcsőde) a nevelési évre munkaterv kidolgozása	felelős óvodapedagógus	2025.09.15.	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A stratégiai és operatív dokumentumok koherenciájának megvalósulása	Az éves munkatervben megjelennek stratégiai célok aktuális elemei. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat,	tagintézmény-igazgató	2025.08.11.	igazgató igazgatóhelyettes

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	intézkedési terv aktuális céljai, feladatai.			
Az éves munkatervek gyakorlati megvalósítása	Az intézmény éves terveinek (munkaterv, munkacsoport, programok, együttműködési megállapodások) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok bevonásával.	tagintézmény-igazgató Munkacsoport vezető felelős óvodapedagógusok	2026. 05.31.	tagintézmény-igazgató
A gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztése	Pedagógiai folyamat váljon követhetővé a tevékenységi tervekben, a csoportnaplóban, valamint a gyermeki produktumokban.	óvodapedagógusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Az éves beszámoló elkészítése	Az éves munkatervek gyakorlati megvalósulásának - beszámolójának elkészítésé.	tagintézmény igazgató, csoportos, felelős óvodapedagógusok	2026.06.05.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Óvoda működését szabályzó dokumentumok betartásának ellenőrzése	SZMSZ, Házirend, Eljárásrendek betartása	alkalmazottak	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Munkafegyelem ellenőrzése	Munkaköri leírások betartásának	alkalmazottak	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Kedvezmények jogos meglétének ellenőrzése	Határozatok nyilatkozatok megléte	óvodapedagógusok	2025.09.05.	tagintézmény-igazgató
Éves munkatervek, programtervek ellenőrzése	Az elkészült munkatervek, programtervek tartalmi ellenőrzése	felelős óvodapedagógusok	2025.09.15. programok előtt egy héttel	tagintézmény-igazgató
Dokumentáció ellenőrzése	Felvételi mulasztási napló, csoportnapló, egyéni fejlődési napló ellenőrzése	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Dokumentáció ellenőrzése	Jelenléti ív, munkanapló	óvodapedagógusok, pedagógiai munkát segítők, közfoglalkoztatottak	havonta	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai munka ellenőrzése tevékenységlátogatás	A pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése	óvodapedagógusok pedagógiai asszisztens	előre egyeztetett időpontban, alkalmanként	tagintézmény-igazgató
Gondozási feladatok ellátásának ellenőrzése	A gondozási feladatok ellátásának ellenőrzése	dajka	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Sajátos feladatok megvalósulásának ellenőrzése	A sajátos kiemelt feladatok megvalósulása	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelemi feladatok ellátásának ellenőrzése	Gyermekvédelmi feladatok ellátása	gyermekvédelmi felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Tisztaságvizsgálat	Az intézmény tisztaságának ellenőrzése	egészségvédelmi felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Energiatakarékosság megvalósulásának ellenőrzése	Energiatakarékosság ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Éves beszámolók ellenőrzése	Az éves beszámolók ellenőrzése	felelősök, óvodapedagógusok	2026.06.05.	tagintézmény-igazgató
TÉR	Az ellenőrzés és értékelés adatainak folyamatos rögzítése	tagintézmény-igazgató	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	az **oviKRÉTA** felületen.			

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	**0**	**0**
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	1	1
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Célja:
Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus szükség esetén
- az óvodai szociális segítő minden héten szerdai napon
- logopédus minden héten kedden és szerdai napon
- utazó gyógypedagógus minden héten kedden és csütörtöki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten hétfői napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vizsgálatok tartalmának áttekintése, főbb adatok rögzítése a Kréta rendszerben	2025.09.05. ill. aktualitásoknak megfelelően	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakember biztosítása, együttműködés a gyógypedagógussal	folyamatos	igazgatóhelyettes óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési naplóban a fejlődés nyomon követése, fejlesztési terv készítése	2025.10.15. 2026.01.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Inkluzív nevelés, fejlesztés megvalósítása	Folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői vizsgálat iránti kérelmek megírása, továbbítása a MIÓVI-nak	beérkezési határidő előtt egy hónappal	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vizsgálatok tartalmának áttekintése, javaslatok, fejlesztendő területek	2025.09.05. ill. aktualitásoknak megfelelően	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakember biztosítása együttműködés a fejlesztőpedagógussal	folyamatos	igazgatóhelyettes óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési naplóban a fejlődés nyomon követése, fejlesztési terv készítése	2025.10.15. 2026.01.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Differenciált egyéni fejlesztés	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői vizsgálat iránti kérelmek megírása, továbbítása a MIÓVI-nak	beérkezési határidő előtt egy hónappal	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).

- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Zenei tehetséggondozás	Kedd 9.30-10.00	A kiemelkedő képességű gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteinek kielégítése megfelelő, szeretetteljes légkörben. A lehető legmagasabb művészi igényeknek megfelelő zenei élmények nyújtása, éves tematika alapján.
„Így tedd rá”- népi játék, néptánc	Péntek 10.30-11.00	Az „Így Tedd Rá” néptánc módszertanon, eszköztáron alapuló komplex személyiség- és mozgásfejlesztés a szabad játékélmény örömével. Olyan, hagyományainkon alapuló táncélmény nyújtása, ahol együtt van kultúra, pedagógia, élmény, fejlődés és tanulás éves tematika alapján.
Bozsik Foci	Csütörtök 10.00-10.30 Meghirdetett alkalmak	A sportághoz kötődés megszilárdítása, technikai alapok megteremtése, a játékkészség alapjainak lerakása, a kreativitás ösztönzése játékos edzések során.
Nemzeti Úszó Program	Szerda 10.15-11.15	A vízbiztos úszástudás elsajátítására a Nemzeti Úszó Program megvalósítása során.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Mihály napi vásár	2025.09.29.	óvodapedagógusok
Népmese világnapja	2025.09.30.	óvodapedagógusok
Október		
Zene világnapja	2025.10.01.	felelős óvodapedagógus
Állatok világnapja	2025.10.03.	óvodapedagógusok
Október 23	2025.10.22.	óvodapedagógusok
November		
Márton nap	2025.11.11.	óvodapedagógusok
Advent	2025.11.28.	óvodapedagógusok
December		
Mikulás	2025.12.05.	felelős óvodapedagógus
Luca nap	2025.12.12.	óvodapedagógusok
Karácsony	2025.12.17.	óvodapedagógusok
Január		
-	-	-
Február		
Farsang	2026.02.12.	óvodapedagógusok
Március		
Gergely járás	2026.03.12.	felelős óvodapedagógus
Március 15	2026.03.13.	óvodapedagógusok
Víz világnapja	2026.03.20.	felelős óvodapedagógus
Április		
Tojásfa állítás	2026.04.01.	óvodapedagógusok
Húsvét- locsolkodás	2026.04.03.	óvodapedagógusok
Föld napja	2026.04.20.	felelős óvodapedagógusok
Májusfa állítás	2026.04.30	óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja	2026.05.4-8 között	óvodapedagógusok
Madarak és fák napja	2026.05.11.	felelős óvodapedagógus
Gyereknap	2026.05.22; 25	felelős óvodapedagógus
Évzáró -ballagás	2026.05.18-29-között	óvodapedagógusok
Június		
-	-	-

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz és balesetvédelmi oktatás	2025. 09.01.	tagintézmény-igazgató
2.	Étkezési nyilatkozatotok összegyűjtése	2025.09.05.	pedagógiai asszisztens

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
3	Adatszolgáltatás	szükség esetén	tagintézmény-igazgató
4	A gyermekek szűréséhez szükséges adattábla kitöltése	Pedagógiai Szakszolgálat által meghatározott határidő	tagintézmény-igazgató
5	KIR adatszolgáltatás	A vezetőség által meghatározott határidőig	tagintézmény-igazgató
6	Tűzriadó	2025.09.26.	tagintézmény-igazgató
7	Teljesítménycélok rögzítése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
8	SNI és BTMN gyermekek nyilvántartása	folyamatos	tagintézmény-igazgató
9	Felülvizsgálati kérelmek elkészítése	beérkezési határidők szerint	óvodapedagógusok
10	Nevelés nélküli munkanap kiírása, jelentése a vezetőség fenntartó felé	feladat előtt 3 héttel	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
11	Tisztítószer, tisztasági felszerelés, irodaszer iránti igény leadása	titkárság által meghatározott időben	tagintézmény-igazgató
12	Óvodai jogviszony létesítése, megszüntetés	igény szerint	tagintézmény-igazgató
13	Utazási költségtérítési papírok elkészítése	havonta	pedagógiai asszisztens
14	Munkaidő beosztás	csütörtökönként	pedagógiai asszisztens
15	Szabadság nyilvántartás	aktualitásoknak megfelelően	pedagógiai asszisztens, tagintézmény-igazgató
16	Távollétjelentés	havonta	tagintézmény-igazgató
17	Baleseti jegyzőkönyv elkészítése	szükség esetén	óvodapedagógusok
18	Mérőóraállás ellenőrzése, óraállások megküldése a MKMK-nak	naponta havonta havonta	tagintézmény-igazgató pedagógiai asszisztens
19	Hibabejelentés	szükség esetén	tagintézmény-igazgató
20	Gyógypedagógus hallgatók fogadása	2026. 05.31.	mentor óvodapedagógusok
21	Gyakorlatot teljesítők fogadása	2026.08.31.	kijelölt mentorok
22	Selejtezés	2026.05.	tagintézmény - igazgató, leltár felelősök

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
23	Táppénzespapír átvétele, továbbítása	folyamatosan	tagintézmény - igazgató
24	Szülők tájékoztatása a tankötelezettség megkezdésének halasztásával (óvodában maradás) kapcsolatban.	2025.12.hó	tagintézmény - igazgató
25	Szülők tájékoztatása a nyári zárásról	2026.02.hó	tagintézmény - igazgató
26	Továbbképzési terv elkészítése	2026.03.10 .	tagintézmény - igazgató
27	Beiratkozás lebonyolítása	Fenntartó által kijelölt időpontban	tagintézmény - igazgató
28	Teljesítményértékelés	2026.08.15.	tagintézmény - igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	Minden hónap első keddje 15-17 óráig novembertől	MIÓVI Avastetői Tagóvodája, tagintézmény-igazgatói iroda	Feljegyzések, indokolt esetben panaszkezelési jegyzőkönyv, jelentések az igazgató felé.	Pontos időpontok megadása 2025.10.15-ig.
Óvodapedagógusok	Minden hónap első hétfő 15-17 óráig novembertől, ill. igény szerint	MIÓVI Avastetői Tagóvodája nevelői szoba	Feljegyzések, indokolt esetben panasz esetén jegyzőkönyvek a tagintézmény-igazgató, majd az igazgató felé	Pontos időpontok megadása 2025.10.15-ig.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
7;8	Tájékoztató szülői értekezlet az óvodába érkező új gyermekek szülei számára	2025.08.25.	tagintézmény igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény igazgató
1;2; 5; 6;	Nevelési év eleji aktuális tájékoztató. Szülői szervezet képviselőinek megválasztása	2025.09. 03-06. között	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény igazgató
1; 2; 5; 6; 7; 8	A csoport életével kapcsolatos aktualitások Szülői tájékoztatók a választott témában.	2025.11. 17. -21. között	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény igazgató
1; 2; 5; 6; 7; 8	A csoport életével kapcsolatos aktualitások Szülői tájékoztatók a választott témában.	2026.02. 16 -20. között	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.09.	Év eleji aktuális feladatok, az Ovikréta aktuális frissítéseinek megismerése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.10.	Féléves munka értékelése, felelősök beszámolója.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.09.	Nevelő fejlesztő munka tapasztalatai, év végi események teendőinek megbeszélése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.10.	Évzáró értekezlet-beszámolók. A következő nevelési év feladatainak kijelölése, javaslatok.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Minden csoport	2026.12.17.	Karácsonyi készülődés- nyílt nap Betlehemes műsor
Minden csoport	2026.03.18-20-ig	Vár az ovi - nyílt hét
	2026.03.18.	Mesekuckó; „Így tedd rá" néptánc
	2026.03.19.	Oviangol
	2026.03.20	Víz világnapja rendezvény
Tulipán, Pitypang, Hóvirág, Margaréta	2025.10.06-10. 2026.01.19-23. 2026.04.13-17. között a kiválasztott napon	Maradj velem az oviban

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői szűrés	Évente három alkalommal, ill. szükség esetén	tagintézmény-igazgató	egészségvédelmi felelős
Fogászati szűrés	Évente egy alkalommal	tagintézmény-igazgató	egészségvédelmi felelős

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Orvos	szükség esetén	tagintézmény-igazgató	egészségvédelmi felelős

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Jelzőlap küldése	szükség esetén	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Eset konferencia	szükség esetén	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Együttműködés a szociális segítővel	szerdánként, ill. szükség esetén	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot” szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is.	Munkatervben meghatározott időpontokban	tagintézmény-igazgató	felelős óvodapedagógus
A bölcsődével konzultációk, szakmai illetve tájékoztató jellegű megbeszélések. Közös rendezvények, programok, ünnepségek Kölcsönös látogatások az intézményekben.	Munkatervben meghatározott időpontokban	tagintézmény-igazgató	felelős óvodapedagógus

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda előmozdítja a Pedagógiai Szakszolgálat munkáját azzal, hogy folyamatosan tájékozódik a gyermek fejlődéséről, betartja a vizsgálat kéréséhez szükséges határidőket, az elvárt szülői együttműködést segíti, a szakértői vizsgálatot követően alkalmazza a megfelelő eljárásrendet.	Szükség szerint	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Részvétel a közművelődési intézmények által szervezett programokon. (Könyvtár, Múzeum, Bábszínház)	Egyeztetett időpontban	tagintézmény-igazgató	csoportos óvodapedagógusok
Az Avasi Arborétumban a természetvédelmi terület, a különféle növények megfigyelésére nyílik lehetőség.	Egyeztetett időpontban	csoportos óvodapedagógusok	csoportos óvodapedagógusok

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
1. Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése. A Szülői Munkaközösség munkatervének ismertetése a nevelőtestülettel, annak megvitatása és elfogadása.	2025.08.08.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
A Téli ünnepek előkészítésében való részvétel: Advent, Télapó, Karácsony	2025.02.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Rajzverseny szervezése.	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvodai beiratkozással kapcsolatos információk megosztása. Anyák napi, évzáró műsorok előkészítésében való részvétel	2026.04.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Gyermeknap megszervezésében való részvétel.	2026.05.21.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Részvétel az óvoda Alapítványi bevételének növelésében	Feladatokhoz kapcsolódóan	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.06.12.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Avastetői Tagóvodája	Katolikus	-	-
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.	
Óvodapedagógus neve	1 fő óvodapedagógus

Az óvodapedagógus hallgató évfolyama		
A mentor neve	1 fő óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
tagintézmény-igazgató helyettesítése	óvodapedagógus
gyermekvédelmi felelős	óvodapedagógus
óvoda-bölcsőde kapcsolattartó	óvodapedagógus
óvoda-iskola kapcsolattartó	óvodapedagógus
egészségvédelmi felelős	óvodapedagógus
tornaszobai beosztás elkészítése	pedagógiai asszisztens
raktár felelős	dajka
szertár felelős	dajka
kulturális program felelős	óvodapedagógus
könyv és folyóirat terjesztés	dajka
foglalkozásegészségügyi kiskönyvek nyilvántartása	óvodapedagógus
Zöld óvoda munkacsoport vezető	óvodapedagógus
pályázatfigyelő	óvodapedagógus
honlapfelelős	tagintézmény - igazgató
jegyzőkönyvvezető	óvodapedagógus
Nemzeti Úszó Program koordinátor	óvodapedagógus
leltárfelelős	óvodapedagógus pedagógiai asszisztens tagintézmény – igazgató dajka

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Diabeteszes gyermekek ellátásáért felelős (szükség esetén)	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	7.00-13.30	10.30-16.30	10.30-16.30	Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
5.cs.	5/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	
6.cs.	6/1	7.00-13.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	10.30-16.30	11.30-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	mb. tagintézmény-igazgató: 26 óra
	6/2	7.00-13.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	10.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	Gyakornok 26 óra
7.cs.	7/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	7/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
8.cs.	8/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00-13.00	Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató 26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/2	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
5.cs.	5/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
6cs.	6/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
7.cs.	7/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
8cs.	8/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	Dajka
1.cs	1/3	pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	pedagógiai asszisztens
6.cs	5/2	pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	pedagógiai asszisztens
8.cs	8/2	pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	pedagógiai asszisztens

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-023

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Bársony János Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 6
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 8
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 8
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 9
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 10
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 10
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 11
5.6 Korrekció ---- 12
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 13
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 13
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 13
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 14
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 15
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 18
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 18
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 19
8.1 Fogadóórák rendje ---- 19
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 20
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 25
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 25
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 26
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 26
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 26
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 26
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 27
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 27
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 27
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 28
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 28

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 28
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 28
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 29
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 30
11.1 Munkarend ---- 30
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 31
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 32
11.2 Továbbképzés ---- 33

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3531 Miskolc, Bársony János utca 27.**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46/509-856, 06-70/652-3143**
Elérhetőség/e-mail cím	**ovodabarsony@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**07:00 - 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**27 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**16 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**10 fő**
• ebből dajka	**8 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Bársony ibolya	**1.**	**Vegyes csoport**	**24**	**0**	**2**	**0**	**0**
Napsugárka	**2.**	**Vegyes csoport**	**24**	**0**	**2**	**0**	**2**
Labdarózsa	**3.**	**Vegyes csoport**	**23**	**0**	**0**	**0**	**0**

Harangvirág	**4.**	**Vegyes csoport**	**26**	**1**	**0**	**1**	**2**
Pitypang	**5.**	**Vegyes csoport**	**25**	**0**	**0**	**0**	**0**
Búzavirág	**6.**	**Vegyes csoport**	**25**	**0**	**0**	**0**	**1**
Napraforgó	**7.**	**Vegyes csoport**	**26**	**0**	**4**	**0**	**0**
Bodza	**8.**	**Vegyes csoport**	**23**	**0**	**1**	**0**	**0**
Összesen	**8**	**196 fő**		**1**	**9**	**1**	**5**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	8 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	200 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	3 fő			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	171 fő			1	6	1	5
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	10 fő			1	9	1	1

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.14.	Diabmentor szakmai továbbképzés, belső tudásmegosztás	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.hó	Belső tudásmegosztás, Kommunikáció fejlesztése a belső szervezetfejlesztésben	Nevelőtestület, alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.24.	II. Néphagyományőrző csoportok találkozója	Alkalmazotti közösség	1/1, 1/2, 7/1, 7/2
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.05.29.	Gulyás parti	Alkalmazotti közösség	3/1, 2/1
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	Csapatépítő kirándulás	Alkalmazotti közösség	8/1

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Külső kapcsolatok kialakítása, meglévő kapcsolatok építése	Az új partnerekkel együttműködés kidolgozása, Meglévő partneri kapcsolatok erősítése.	óvodapedagógusok	2025/2026	tagintézmény-igazgató
Zöld Óvoda Pályázat benyújtása	Pályázati anyag elkészítése	tagintézmény-igazgató	2025/2026	tagintézmény-igazgató
Belső tudásmegosztás	Munkaközösségek tapasztalatainak megosztása, sikeres iskolakezdés, mozgás mindennap az óvodában…	munkaközösségi tagok	2025/2026	tagintézmény-igazgató
Kommunikáció fejlesztés a belső szervezetfejlesztésben	Kommunikációt fejlesztő csapatépítő foglalkozások beépítése	tagintézmény-igazgató	2025/2026	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A szakmai munkaközösségek hatékonyan támogatják az éves kiemelt feladatok magas szakmai színvonalon történő megvalósítását.	Rendszeres részvétel, Tudásmegosztás	munkaközösségi tagok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A gyermekek természet és környezettudatos magatartásának alakítása	Komplex cselekvés útján a természet és a környezetvédelem fontosságának megismertetése	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Belső kommunikációs helyzetkép készítése (meglévő gyakorlatok, problémák feltérképezése).	Konfliktuskezelési technikák, asszertív kommunikáció megismertetése egy belső továbbképzés keretében	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A Felvételi és mulasztási napló naprakész, pontos vezetése.	dokumentum vizsgálata	csoportok óvodapedagógusai	évente 2x	tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA csoportnapló tartalmi elemei koherensek legyenek a helyi pedagógiai programmal.	dokumentum vizsgálata	csoportok óvodapedagógusai	évente 2x	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztési dokumentumainak vezetése.	dokumentum vizsgálat	csoportok óvodapedagógusai	évente 1x	tagintézmény-igazgató
Pedagógusok szakmai attitűdjének megfigyelése.	csoportlátogatás	óvodapedagógus	évente 1x	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0 fő	0 fő
Pedagógus I.:	0 fő	0 fő
Pedagógus II.:	0 fő	0 fő
Mesterpedagógus:	0 fő	0 fő
Összesen:	**0 fő**	**0 fő**

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0 fő	0 fő
Pedagógus I.:	0 fő	0 fő
Pedagógus II.:	0 fő	0 fő
Mesterpedagógus:	0 fő	0 fő
Összesen:	**0 fő**	**0 fő**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente csütörtöki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten csütörtöki napon
- logopédus minden héten szerdai és csütörtöki napon
- utazó gyógypedagógus minden héten - napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten keddi napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Fejlesztőpedagógiai ellátás	2025/2026	fejlesztőpedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Fejlesztőpedagógiai ellátás	2025/2026	fejlesztőpedagógus	tagintézmény-igazgató
Logopédiai ellátás	2025/2026	logopédus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.

A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszó Program	Minden héten hétfőn.	A gyermekek megbarátkozzanak a vízzel, egészséges, sportos életmódra nevelje őket. Tehetségígéretek azonosítása.
Bozsik Program	Évente 4 alkalommal kihelyezett programon, heti rendszerességgel a tagóvodában.	A játék megszerettetése, a tehetséges gyermekek kiszűrése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Befogadó ünnepség	2025.09.05.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Mihály nap a Waldorf iskolában	2025.09.29.	5-6. csoport óvodapedagógusai

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Október		
Állatok világnapja	2025.10.03.	csoport óvodapedagógusai
Ősz családi nap	2025.10.11.	7/2.
Bátorságpróba szülőknek	2025.10.17.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Bátorságpróba	2025.10.17.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Dentozófia előadás	2025.10.hó	5/2.
Intenzív úszótanfolyam	2025.10.hó	3-as és 4-es csoportok óvodapedagógusai
November		
Lampion hajtogatás	2025.11.05.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Szent Márton ünnep	2025.11.11.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Hangszerbemutató	2025.11.17.	4-es csoport óvodapedagógusai
Első gyertyagyújtás	2025.11.24.	1-2.csoport óvodapedagógusai
Adventi barácsolás	2025.11.25.(1)	csoport óvodapedagógusai
December		
2. Gyertyagyújtás	2025.12.01.	3-4.csoport óvodapedagógusai
Mikulás ünnepség	2025.12.04. 2025.12.05.	1.,2.,3.,4.,7.,8. csoport óvodapedagógusai
Szent Miklós (W.)	2025.12.08.	5-6. csoport óvodapedagógusai
3. Gyertyagyújtás	2025.12.08.	5-6. csoport óvodapedagógusai
4. Gyertyagyújtás	2025.12.15.	7-8. csoport óvodapedagógusai
Adventi koncert	2025.12.15.	5/2
Adventi bazár	2025.12.3-4.	1/1, 2/2
Adventi barkácsolás a szülőkkel, sütés	2025.12.04. (4) 2025.12.09. (3) 2025.12.10. (7) 2025.12.11. (8) 2025.12.15. (2)	csoportok óvodapedagógusai
Spiráljárás	2025.12.22.	5-6. csoport óvodapedagógusai
Karácsonyi ünnepség	2025.12.16.(1,4) 2025.12.17.(7) 2025.12.18. (3,8)	csoportok óvodapedagógusai
Karácsonyi vacsora	2025.12.19.	2/1

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
		5/1
Január		
Korcsolyaoktatás	2026.01.hó	3-as és 4-es csoportok óvodapedagógusai
Február		
Farsang	2026.02.13. (8) 2026.02.18. (2) 2026.02.20.(1,4) 2026.02.24. (3)	csoportok óvodapedagógusai
Munkaközösségi bemutató foglalkozás	2026.02.10.	7/2
Március		
Intenzív úszótanfolyam	2026.03.hó	3-as és 4-es csoportok óvodapedagógusai
Március 15. megemlékezés	2026.03.12-13.	csoportok óvodapedagógusai
Víz világnapja	2026.03.20.	csoportok óvodapedagógusai
Húsvéti locsolkodás	2026.03.26.(1) 2026.03.31.(7,8)	csoportok óvodapedagógusai
Április		
Föld napi virág ültetés	2026.04.22.	2/2. 8/1. 6/1.
Húsvéti ünnep	2026.04.01.(w)	csoportok óvodapedagógusai
Húsvéti locsolkodás	2026.04.01.(4) 2026.04.02. (2) 2026.04.08. (3)	csoportok óvodapedagógusai
II. Néphagyományőrző Csoportok találkozója	2026.04.25.	1/1, 1/2, 7/1, 7/2
Anyák napja	2026.04.30. (4)	csoportok óvodapedagógusai
Május		
Anyák napja	2026.05.04.-05.	csoportok óvodapedagógusai
Madarak és fák napja	2026.05.08.11.	csoportok óvodapedagógusai
Évzáró-búcsúzó	2026.05.15. (7) 2026.05.20. (2) 2026.05.21. (8) 2026.05.22.(1,3,4)	csoportok óvodapedagógusai
Évvégi kirándulások	2026.05.15. (7) 2026.05.22. (2) 2026.05.28. (8) 2026.05.29. (1,4)	csoportok óvodapedagógusai
Június		
Pünkösdi ünnepség	2026.05.22.	5-6. csoport óvodapedagógusai

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Gyermeknap	2025.06.03.	3/2., 6/1., 4/2.
Búcsúztató, Nyár ünnep	2026.06.12-13.	5-6. csoport óvodapedagógusai

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	HACCP oktatás	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató
2.	Tűz-, munka-és balesetvédelmi oktatás	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
3.	Adategyeztetés	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok
4.	Adatlapok, nyilatkozatok, anamnézis bekérése	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok
5.	Befogadás	folyamatos	csoportos óvodapedagógusok
6.	Nevelési év eleji szűrés	2025/2026 nevelési év eleje	csoportos óvodapedagógusok
7.	Tűzriadó próba	2025. 10.hó	4/1
8.	Nemzeti Úszó Program megszervezése	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok
9.	Bozsik foci programba való jelentkezés	2025.09.hó	2/2 7/1
10.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató
11.	Fotózás szervezése	2025/2026	4/1
12.	Őszi Szüreti nap szervezése	2025.09.hó	7/2
13.	Intézményi szintű adventi gyertyagyújtás szervezése	2025.11.hó	csoportos óvodapedagógusok
14.	Adventi mesenaptár megszervezése	2025.12.hó	7/2
15.	Karácsonyi rajzpályázat és kiállítás	2025.12.hó	6/2
16.	Gulyás parti szülőkkel közös rendezvény	2026.05.hó	3/1
17.	Gyermeknap megszervezése	2026.06.hó	3/2

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok

elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – oviKréta	2026.01.30. 2026.05.31.	gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.06.30.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény igazgató	igény szerint, előzetes időpont egyeztetéssel	vezetői iroda	feljegyzés, jelenléti ív	szülői igény esetén
Gyermekvédelmi felelős	igény szerint, előzetes időpont egyeztetéssel	foglakoztató szoba	feljegyzés	szülői igény esetén
Óvodapedagógusok	évente 2x2 hét megjelölésével tartanak fogadóórát az óvodapedagógusok– ezen belül a szülőkkel egyeztetett időpontban tartják	csoportszoba vagy foglakoztató szoba	Tartalmi alapja a gyermekek fejlődésének nyomon követő dokumentumának írásos és szóbeli tapasztalata, illetve egyéni, személyes beszélgetések.	2026.január 2026.május

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.sz. Bársony ibolya csoport	1.Befogadás; Óvoda házirendjének ismertetése; Csoport összetétele; Napi -, és hetirend; Felmerülő szülői kérdések megválaszolása.	2025.09.10.	1-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.sz. Bársony ibolya csoport	2. Iskolaérettség kritériumai; Óvoda-, és csoportprogramok, ill. ünnepek;	2025.11.20.	1-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.sz. Bársony ibolya csoport	3. Tavaszi programok, ünnepek óvodai-, és csoport szinten; Év végi kirándulás.	2026.04.10.	1-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
2.sz. Napsugár-ka csoport	Befogadás, visszafogadás folyamata, tapasztalatai, aktualitások	2025.09.10.	2-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.sz. Napsugár-ka csoport	Iskolaérettség kritériumai, aktualitások	2025.11.10.	2-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.sz. Napsugár-ka csoport	A gyermek otthoni szokásrendje, hasznos időtöltései, aktualitások.	2026.02.10.	2-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.sz. Napsugár-ka csoport	Élőszavas mese jótékony hatása, aktualitások.	2026.04.15.	2-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.sz. Labda-rózsa csoport	Befogadás menetének, az óvoda házirendjének, a csoport hetirend, napirend, szokás és szabályrendszerének ismertetése.	2025.09.16.	3-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.sz. Labda-rózsa csoport	Befogadás, közösség formálás tapasztalata. Iskolaérettség fogalma, területei, játékos fejlesztési lehetőségek otthon és a csoportban. Beszélgetés az iskola előkészítő munkáról, a tanköteles korú gyermekek képességeinek és	2025.11.11.	3-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	készségeinek fejlesztéséről az óvodában.				
3.sz. Labda-rózsa csoport	Az egészséges életmód formálásának lehetőségei az óvodában és a családban. Testi képességek kibontakoztatásának lehetőségei. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása.	2026.03.17.	3-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.sz. Harang-virág csoport	A mozgás fontosságának szerepe a gyermekek fejlődésében A házirend ismertetése SZMK tagjainak bemutatása Soron következő programjaink ismertetése.	2025.09.16.	4-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.sz. Harang-virág csoport	Iskolaérettség feltételei és kritériumainak ismertetése Soron következő ünnepeink megbeszélése. Adventi időszak csoportos és óvodai programjai.	2025.12.02.	4-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.sz. Harang-virág csoport	Képességfejlesztési területek megismertetése, és az általunk készített	2026.04.14.	4-es csoport óvoda-	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	fejlesztőjátékok, eszközök bemutatása Soron következő ünnepeink megbeszélése. Anyák napja, ballagás, évzáró, gyermeknap, évvégi kirándulás.		pedagógusai		
5.sz. Pitypang - 6.sz. Búzavirág csoport	1. szülői kör, ismerkedős játékok, aktualitások	2025.09.10.	5-ös, 6-os csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.sz. Pitypang - 6.sz. Búzavirág csoport	2. szülői kör, bátorság próba szülőknek	2025.10.17.	5-ös, 6-os csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.sz. Pitypang - 6.sz. Búzavirág csoport	3.szülői kör, Kim Payne Melegszívű fegyelmezés könyv beszélgetés	2026.02.06.	5-ös, 6-os csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.sz. Pitypang - 6.sz. Búzavirág csoport	4. szülői kör, Kim Payne Melegszívű fegyelmezés könyv beszélgetés	2026.03.18.	5-ös, 6-os csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.sz. Pitypang - 6.sz. Búzavirág csoport	5. szülői kör, az év lezárásának előkészítése	2026.05.20.	5-ös, 6-os csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7.sz. Napra-forgó csoport	Befogadás, a csoport szokás és szabályrendszere, szervezési feladatok.	2025.09.24.	7-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
7.sz. Napra-forgó csoport	Készülődés az adventi időszakra, az advent ünnepei, szervezési feladatok. Iskolaérettség, beiskolázás.	2025.11.12.	7-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7.sz. Napra-forgó csoport	Fejlődés nyomon követés, a csoport fejlettségi szintje 1. félév végén. Aktualitások.	2026.01.28.	7-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7.sz. Napra-forgó csoport	Tavaszi ünnepeink, szervezési feladatok óvodai és csoport szinten.	2026.03.18.	7-es csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8.sz. Bodza csoport	Szokás-és szabályrendszer fontossága	2025.09.23.	8-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8.sz. Bodza csoport	Iskolaérettség	2025.11.27.	8-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8.sz. Bodza csoport	Mi a szabad játék, miért fontos?	2026.02.11.	8-as csoport óvoda-pedagógusai	Jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	A 2025/2026-ös nevelési év előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	Az intézményi szintű programok előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.hó	A 2025/2026-ös nevelési év I. félévének értékelése, II. félévének intézményi szintű előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.hó	A 2025/2026-ös nevelési év értékelése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.

A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Minden csoport	2025.12.hó	Adventi készülődés
Minden csoport	2026.04.hó	Föld napi virágültetés
Minden csoport	2026. 02-04	Óvodába hívogató

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda védőnője	Évente három alakalommal, illetve szükség esetén	védőnő	tagintézmény-igazgató
Az óvoda gyermekorvosa	Szükség esetén	gyermekorvos	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	Évente egy alkalommal, előre egyeztetett időpontban	fogorvos	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodai szociális segítségnyújtás	heti 1 alkalommal	óvodai szociális segítő	tagintézmény-igazgató
Esetkonferencia	szükség esetén	családgondozó	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Bársony Óvoda Alapítvány	2025/2026	kuratóriumi elnök	tagintézmény-igazgató
Bársony János Római Katolikus Általános Iskola	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Waldorf Iskola	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
MESZEGYI Margaréta Bölcsőde	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kemény Dénes Uszoda	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Miskolci Városi Szabadidő Központ	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Herman Ottó Múzeum	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Csodamalom Bábszínház	2025/2026	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.03.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodája	Katolikus	minden héten csütörtökön 15:15	hitoktató
	Református	minden héten kedden15:30	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	2 fő hallgató	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	Második évfolyam	
A mentor neve	1/1, 3/1	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató	1 fő óvodapedagógus
Gyermekvédelmi felelős	1 fő óvodapedagógus
Bársony Óvoda Alapítvány kuratóriumának elnöke	1 fő óvodapedagógus
Bársony Óvoda Alapítvány kuratóriumának tagja	2 fő pedagógiai asszisztens
Baleset és Munkavédelmi felelős	1 fő óvodapedagógus
Munkavédelmi képviselő	1 fő óvodapedagógus
Leltárfelelős	2 fő óvodapedagógus
Közösségi szolgálat szervezése	1 fő óvodapedagógus
Kulturális programok szerevezésének felelőse	1 fő óvodapedagógus
Kapcsolattartás a Waldorf Iskolával	2 fő óvodapedagógus
Kapcsolattartás Margaréta Bölcsödé	1 fő óvodapedagógus
Kapcsolattartás a Bársony János Általános Iskolával	1 fő óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Kapcsolattartás a Kemény Dénes uszodával	1 fő óvodapedagógus
Kapcsolattartás a Miskolci Városi Szabadidő központtal (jégpálya)	1 fő óvodapedagógus
AKI program	1 fő óvodapedagógus
Diabétesz program	1 fő óvodapedagógus
Dekorációs koordinátor	2 fő óvodapedagógus
Szakszervezeti bizalmi	1 fő óvodapedagógus
Gyakornoki mentor	1 fő óvodapedagógus
Tornatermi szertár felelős	1 fő óvodapedagógus
OTP Bank Bozsik Intézményi Program (BOZSIK)	2 fő óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	2 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	2 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	1/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
2.cs.	2/1	7:00-11:30	7:00-11:30	7:00-11:30	7:00-11:30	7:00-11:00	12.30-17:00	12.30-17:00	12.30-17:00	12.30-17:00	13.00-17:00	22 óra tagintézmény-igazgató,
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
3.cs.	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
4.cs.	4/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	4/2	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
5.cs.	5/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	5/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
6.cs.	6/1	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	6/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
7.cs.	7/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	7/2	7:00-12:30	7:00-12:30	7:00-12:30	7:00-12:30	7:00-12:00	10.30-16.00	10.30-16:00	10.30-16:00	10.30-16:00	11.00-16.00	27 óra mesterpedagógus
8.cs.	8/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18.00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
5.cs.	5/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18.00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
5.cs.	5/4	Pedagógiai asszisztens	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	
6.cs.	6/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
7.cs.	7/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18.00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
8.cs.	8/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
8.cs.	8/4	Óvodapedagógust helyettesítő Pedagógiai asszisztens	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	8.00-16:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-025

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 8
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 8
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 10
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 10
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 11
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 12
5.6 Korrekció ---- 13
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 13
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 13
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 14
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 15
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 16
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 17
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 17
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 18
8.1 Fogadóórák rendje ---- 18
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 18
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 20
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 20
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 21
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 21
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 21
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 21
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 21
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 22
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról ---- 22
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 22
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 22
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 22
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 22

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 23
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 24
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 26
11.1 Munkarend ---------- 26
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 26
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 27
11.2 Továbbképzés ---------- 28

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3530 Miskolc, Vörösmarty utca 64.**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46/412-870**
Elérhetőség/e-mail cím	**belvarosiovodamiskolc@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**H-P: 06.30-16.30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	24 fő
Óvodapedagógus álláshely	14 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	9 fő
• ebből dajka	7 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
	1.csoport	vegyes	21	2	0	0	0
	2.csoport	vegyes	23	0	0	0	0
	3.csoport	vegyes	25	1	0	1	0
	4.csoport	vegyes	23	2	3	0	1
	5.csoport	vegyes	25	0	1	0	0
	6.csoport	vegyes	24	1	0	0	0
	7.csoport	vegyes	24	2	1	0	0
Összesen			**165**	**8**	**5**	**1**	**1**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	7 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	175 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	8 fő			8	5	1	1
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	145 fő			8	5	1	1
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	13 fő			8	5	1	1

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.29.	Munka-, baleset-, és tűzvédelmi oktatás HACCP ismeretek felelevenítése	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.22.	Eddigi szakmai eredmények értékelése,	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		Ünnepi alkalmazotti értekezlet		
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.02.	Óvodapedagógusoknak: szakmai módszertani ismeretek rendszerezése, eddig elért eredmények megvitatása Technikai dolgozók: munkájának értékelése minősítési feltételrendszer alapján	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2025.06.01.	Nevelési év értékelése Pedagógus napi köszöntés	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	Szükség szerinti megvalósítás a 2025/2026-os nevelési év folyamán	Rendkívüli helyzet esetén		

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év szakmai alapdokumentumainak átgondolt, összehangolt elkészítése	Helyi nevelési program, éves munkaterv, csoportnaplók, egyéni fejlesztési tervek összeállítása	tagintézmény-igazgató	2025.08.31.	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követését támogató tervezési rendszer működtetése	Egyéni fejlődési lapok, megfigyelések, mérési eredmények alapján tervek készítése	Óvodapedagógusok	Folyamatos, első verzió: 2025.10.15.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év kiemelt céljaihoz illeszkedő tevékenységek és projektek tervezése	Éves tematikus hetek, rendezvények megtervezése	Tagintézmény-igazgató óvodapedagógusok	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
A közös nevelőmunka összehangolása és a pedagógiai egységesség biztosítása	Értekezletek, szakmai műhelyek, egyeztetések szervezése, belső tudásmegosztás tervezése	Tagintézmény - vezető, munkaközösség-vezetők	2025.09-től havi rendszerességgel	Tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési célkitűzések gyakorlati megvalósítása	A célokhoz illeszkedő tevékenységek lebonyolítása a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva	Csoportos óvodapedagógusok	Folyamatos (nevelési év során)	Tagintézmény -igazgató
A szükséges eszközök biztosítása	A tervezett programokhoz, tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése és előkészítése	Óvodapedagógusok, dajkák	A programok előtt 1 héttel	Tagintézmény -igazgató
Egyéni fejlődési utak támogatása	Differenciált tevékenységek megvalósítása a gyermekek egyéni szükségletei alapján	Óvodapedagógusok	Folyamatos	Tagintézmény -igazgató
Hatékonyság biztosítása	Folyamatos önreflexió, megfigyelés, értékelés beépítése a napi gyakorlatba	Óvodapedagógusok	Havonta legalább 1 alkalom	Tagintézmény -igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelőmunka szakmai színvonalának ellenőrzése	Csoportlátogatások, hospitálások, dokumentáció elemzése	Tagintézmény-igazgató	Félévente (október, március)	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlődésének dokumentálása és nyomon követése	Fejlődési naplók, megfigyelési jegyzetek, mérési lapok ellenőrzése	Óvodapedagógusok	Folyamatos, átfogó ellenőrzés: november, április	Tagintézmény-igazgató
Az óvodai adminisztrációs kötelezettségek pontos teljesítése	Csoportnaplók, hiányzási naplók, étkezési nyilvántartás ellenőrzése	Óvodapedagógusok, dajkák	Havonta	Tagintézmény-igazgató
A gyermekvédelmi és esélyegyenlőségi intézkedések végrehajtásának ellenőrzése	Esetnaplók, gyermekvédelmi nyilvántartások áttekintése, együttműködés a gyermekvédelmi felelőssel	Gyermekvédelmi felelős	2025.12.15., 2025.05.15.	Tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

[3] Oktatási Hivatal honlapja

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	1	1
Pedagógus I.:	1	1
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**2**	**2**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	2	2
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**2**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente csütörtöki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten pénteki napon
- logopédus minden héten keddi napon
- utazó gyógypedagógus minden héten hétfői napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten csütörtöki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Logopédiai és gyógypedagógiai fejlesztő feladatok megtervezése	2025.09.30.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Logopédiai és gyógypedagógiai fejlesztő feladatok megtervezése	2025.09.30.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Úszó Nemzet Program	hetente szerdánként	5 éves gyerekek úszásoktatása szakoktatóval a Kemény Dénes Uszodában
Bozsik Intézményi Program	évente 4 alkalom Sportpályán, heti 1 alkalom óvodában	Futball előkészítő foglalkozások, futball fesztiválok
Angol nyelvoktatás	hétfőnként	Játékos nyelvoktatás - előkészítő

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Német nyelvoktatás	csütörtökönként	Játékos nyelvoktatás - előkészítő
Modern tánc oktatás	hétfőnként	Balett elemeken alapuló modern táncoktatás
Korcsolya	november-december heti 1 alkalom 6 hétig	Korcsolyaoktatás szakoktatóval a Miskolc Városi Szabadidőközpont Jégcsarnokában
DVTK Foci	3 havonta 1 alkalom péntekenként	Futball előkészítő oktatás szakoktatóval óvodán belül (tornaszoba, udvar)

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Ovikóstoló	2025.09.22.	5/1 óvodapedagógus
Október		
Állatok Világnapja	2025.10.03.	csoportos óvodapedagógusok
November		
-		
December		
Mikulás	2025.12.05.	csoportos óvodapedagógusok
karácsonyi ünnepség	2025.12.15-19.	csoportos óvodapedagógusok
Január		
-		
Február		
Farsang	2026.02.13.	csoportos óvodapedagógusok
Március		
Nőnap	2026.03.06.	csoportos óvodapedagógusok
Április		
Föld Napja – rajzverseny	2026.04.22.	1/1 óvodapedagógus
Családi Sportnap	2026.04.27.	5/1
Május		
Madarak és Fák Napja – Játékos vetélkedők a csoportokban	2026.05.22.	csoportos óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Anyák napi ünnepség, évzáró műsorok csoportonként	2026.05. 2.- 3. hete	csoportos óvodapedagógusok
Gyermeknapi hét	2026.05.18 -22.	tagintézmény-igazgató
Június		
-	-	-

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Beszoktatás	2025.10.30.	csoportos óvodapedagógusok
2.	Élelmezési nyilatkozatok leadása	2025.09.06.	tagintézmény-igazgató
3.	Nevelési év eleji logopédiai és fejlesztőpedagógiai szűrés	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
4.	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
5.	KIR adatszolgáltatás a MIÓVI igazgatósága felé	2025.10.10.	tagintézmény-igazgató
6.	Csoportos szülői értekezletek	2025.10.15.	csoportos óvodapedagógusok
7.	Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése	2025.10.15.	csoportos óvodapedagógusok
8.	Csoportos szülői értekezletek	2026.01.31.	csoportos óvodapedagógusok
9.	Tanköteles óvodában maradó gyermekek pedagógiai jellemzése	2026.01.31.	csoportos óvodapedagógusok
10.	Partner iskolák pedagógusainak bemutatása szülői értekezlet keretében	2026.02.15.	tagintézmény-igazgató
11.	Csoportos szülői értekezletek	2026.02.15.	csoportos óvodapedagógusok
12.	Minősítő vizsga, minősítő eljárás előkészítése, vizsganap megszervezése	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató, mentor óvodapedagógus

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek mérése (DIFER) – átlagos fejlődési ütemtől eltérő gyermekeknél	2025/2026-os nevelési év	gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2025.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
csoportos óvodapedagógusok	2026.01.12-16.	csoportszobák, meseszoba	eredmények megismertetése	2026. 01. 09.
csoportos óvodapedagógusok	2026.05.18-22.	csoportszobák, meseszoba	eredmények megismertetése	2026. 05. 15.
csoportos óvodapedagógusok	egyéni kérések alapján	csoportszobák, meseszoba	feljegyzés a csoportnaplóba	nem releváns

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.

- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1-7. csoportok	2025/26-os nevelési év rendje, tervezett programok első félév, Szülői Szervezet tagjainak megválasztása	2025. október második hete	csoportos óvodapedagó-gusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív csoportnaplóban	tagintézmény-igazgató
1-7. csoportok	2025/26-os nevelési év értékelése, tervezett programok 2. félév	2026. február első hete	csoportos óvodapedagó-gusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív csoportnaplóban	tagintézmény-igazgató
1-7. csoportok	Tájékoztató iskolába menő gyermekek iskolaérettségéről, közelben lévő iskolák bemutatkozása	2026. február utolsó hete	csoportos óvodapedagó-gusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív csoportnaplóban	tagintézmény-igazgató
1-7. csoportok	Tájékoztató a 2026/27-os nevelési évre beiratkozott gyermekek szülei részére	2026. augusztus harmadik hete	tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv, jelenléti ív csoportnaplóban	tagintézmény-igazgató

<u>Rendkívüli szülői értekezletek rendje:</u>
Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.02.	Évnyitó értekezlet	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.30.	Első féléves nevelési értekezlet	óvoda-pedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.29.	Második féléves nevelési értekezlet	óvoda-pedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.15.	Tanévzáró értekezlet	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1-7. csoportok	2025.12.08-12.	Tevékenységek megfigyelése, karácsonyi közös barkácsolás
1-7. csoportok	2026.04.06-10.	Tevékenységek megfigyelése, közös játék

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
védőnői szűrés	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
fogászati szűrés	2026.01.hó	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Közös együttműködés a MESZEGYI-vel – rászoruló gyermekek és családok támogatása	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	óvodai szociális segítő

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A közeli általános iskolákkal való kapcsolattartás – közös programokon való részvétel, szülői értekezlet megszervezése, pedagógusok bemutatkozása	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, iskola igazgatója

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programokban való részvétel **- „Ovira hangoló” –** segítség a program lebonyolításában	2025.09.hó második hete	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Mikulás ünnepség megszervezése, csomagok beszerzése	2025.11.30.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Karácsonyi adománygyűjtés – **„Ajándékok cipősdobozban”**	2025.11.30.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Karácsonyi játékvásárlás	2025.12.12.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programokban való részvétel **- „Gyermeknapi majális” –** segítség a program lebonyolításában	2026.05.22.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó első hete	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Csoportos ballagások	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.06.15.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Belvárosi Tagóvodája	Katolikus	péntekenként	Katolikus Egyház hitoktatója
	Református	péntekenként	Református Egyház hitoktatója

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.	
Óvodapedagógus neve	5/2
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-

A mentor neve	5/1	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	7/2	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-	
A mentor neve	tagintézmény-igazgató	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Szülői értekezlet a csoportokban	óvodapedagógus
Szakszolgálati szűrővizsgálatok koordinálása	tagintézmény-igazgató
Úszó Nemzet Program	tagintézmény-igazgató óvodapedagógus pedagógiai asszisztens
Bozsik Intézményi Program	tagintézmény-igazgató óvodapedagógus
Korcsolyaoktatás	tagintézmény-igazgató
„Ovira hangoló” családi program – Ovikóstoló	tagintézmény-igazgató óvodapedagógus
Állatok Világnapja látogatás a Vadasparkba	óvodapedagógus
Havi kulturális programok megszervezése	óvodapedagógus
Fényképezés – karácsonyra	óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Mikulás várás a csoportokban	óvodapedagógus Szülői Szervezet tagjai
Karácsonyfa díszítés	óvodapedagógus Szülői Szervezet tagjai
Dolgozók karácsonyi ünnepsége	tagintézmény-igazgató
Szülői értekezlet a csoportokban	óvodapedagógus
Farsangi mulatság a csoportokban	óvodapedagógus
Az iskolába készülő nagycsoportosok szüleinek kisfilmek bemutatása a közeli általános iskolákról	óvodapedagógus
Március 15-i megemlékezés csoportonként. Séta az ország zászlójához.	óvodapedagógus
Víz Világnapja – vízzel kapcsolatos vetélkedők, kirándulások vízközeli helyekre	tagintézmény-igazgató
Fényképezés – anyák napjára	óvodapedagógus
Föld Napja – rajzverseny	óvodapedagógus
Családi sportnap	óvodapedagógus
Nyílt hét az új kiscsoportos gyerekek és szüleik részére	óvodapedagógus
Madarak és Fák Napja – Játékos vetélkedők az udvaron	óvodapedagógus
Anyák napi ünnepség, évzáró műsorok csoportonként	óvodapedagógus
Gyermeknapi majális	tagintézmény-igazgató óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	1 fő

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	4 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	1/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	3/2	7.00-11.30	7.00-11.30	7.00-11.00	7.00-11.00	igazolt távollét	12.00-16.30	12.00-16.30	12.30-16.30	12.30-16.30	igazolt távollét	mesterpedagógus és tagintézmény-igazgató
4.cs.	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	4/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
5.cs.	5/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	5/2	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-13.00	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	10.30-16.30	gyakornok
6.cs.	6/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	6/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
7.cs.	7/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	7/2	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-13.00	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	10.30-16.30	gyakornok

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
2.cs.	2/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
3.cs.	3/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
4.cs.	4/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
5.cs.	5/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
6.cs.	6/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
7.cs.	7/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	
3.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572- 020

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Benedek Elek Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 10
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 10
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 11
5.4 Értékelés ---- 12
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 14
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 14
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 16
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 17
6.4 Tehetséggondozás ---- 17
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 19
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 20
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 20
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 21
8.1 Fogadóórák rendje ---- 21
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 21
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 23
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 23
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 24
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 24
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 24
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 25
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 25
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 25
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 25
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 25
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 26
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 26
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 26

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 26
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 27
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 27
11.1 Munkarend ---------- 27
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 28
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 28
11.2 Továbbképzés ---------- 30

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3516 Miskolc, Szolártsik tér 1.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36-46-360-362**
Elérhetőség/e-mail cím	**benedekelektagovoda@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6.30-16.30.**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	14 fő
Óvodapedagógus álláshely	8 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	6 fő
• ebből dajka	4 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő
Nem szakmai	0 fő
• Konyhai kisegítő	0 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Béka		**nagycsoport**	29	1	4	1	0
Katica		**kiscsoport**	21	0	0	2	0
Pillangó		**vegyes**	24	0	0	2	0
Süni		**vegyes**	28	0	3	2	0
Összesen			**102**	**1**	**7**	**7**	**0**

A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	3		0	1	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	86		1	7	7	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8		1	7	1	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.hó	Célok, feladatok a 2025/2026-os nevelési évben. Balesetvédelmi, tűzvédelmi, munkavédelmi, HACCP oktatás.	alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.hó	Első félév értékelése, tapasztalatok, sikerek, nehézségek.	óvodapedagógusok	tagintézmény igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.hó	Belső tudásmegosztás: továbbképzésen, munkaközösségi foglalkozásokon szerzett új ismeretek átadása a nevelőtestületnek.	óvodapedagógusok	tagintézmény igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	Csapatépítő kirándulás	alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.hó	A nevelési év értékelése, következő nevelési év előkészítése.	alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítása.	A stratégiai célok beépítése az operatív tervezés dokumentumaiba	tagintézmény igazgató óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az alkalmazottak felkészítése a nevelési év feladataira.	Munkaterv elkészítése, feladatok, felelősök meghatározása	tagintézmény igazgató	2025.09.hó	MIÓVI igazgató
A pedagógiai dokumentumok elkészítése	Nevelési tervek, heti tervek, fejlesztési tervek elkészítése a csoportok és a gyermekek fejlettségéhez igazítva.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A stratégiai tervek céljainak ütemezése	A Pedagógiai Program céljainak, feladatainak beépítése a nevelő fejlesztő munkába Hatékony személyiség – és közösségfejlesztést eredményező pedagógiai folyamatok megvalósítása Az intézményi tanfelügyelet intézkedési tervében meghatározott feladatok megvalósítása.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény igazgató
A nevelő – fejlesztő munka terveinek és megvalósulásuk koherenciája	Az éves nevelési-fejlesztési célok lebontása csoportszintre, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni fejlettségét. A megvalósulás dokumentálása a reflexiókban.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Környezeti fenntarthatósághoz kapcsolódó együttműködések megvalósítása.	A fenntarthatóságra törekvő, vagy szemléletformáló társaságok, egyesületek csoportok, kezdeményezések küldetésének megismerése,	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	lehetőségek felkutatása.			
Óvodai inkluzív szemlélet további erősítése. Érzékenyítés és szemléletformálás	Együttműködési lehetőségek felkutatása helyi szervezetekkel.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Jogszerűség, törvényesség betartása	A gyermekek mulasztásainak pontos, naprakész dokumentálása.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai szakmai célok, feladatok tervezése, megvalósítása	Az intézmény pedagógiai programjára és munkatervére épülő pedagógiai munka. Közös értékrend kialakítása A fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselete	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Esélyegyenlőség biztosítása	Kapcsolattartás, együttműködés a gyermekvédelmi intézményekkel, szakemberekkel. Aktív részvétel a gyermekvédelmi	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	jelzőrendszer működésében. Fejlődésben lemaradt, eltérő fejlődésű, SNI, BTMN, HH, HHH gyermekek szakszerű ellátása differenciált fejlesztéssel, szakemberek bevonásával.			

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:

[3] Oktatási Hivatal honlapja

Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes,	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
	tagintézmény-igazgató		

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente keddi napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus, utazó gyógypedagógus, utazó fejlesztőpedagógus a Borsod – Abaúj – Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével történt megállapodás szerint.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények ellenőrzése, adatbázis frissítése	folyamatos	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, a fejlesztő foglalkozások időpontjainak egyeztetése.	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Konzultáció a gyógypedagógussal. A sajátos nevelési igényű gyermekek	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
fejlődésének tudatos támogatása.			
Vizsgálati kérelmek, pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása a megyei szakértői bizottságnak	folyamatos	óvodapedagógusok	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A tanköteles korú gyermekek szüleinek tájékoztatása a tankötelezettség halasztásának lehetőségéről.	2025.12.hó	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Az eredményességi mutatók javítása érdekében szakmai konzultációk, fórumok (szülők, logopédus, gyógypedagógus, pszichológus) szervezése, továbbképzéseken való részvétel erősítése.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények ellenőrzése, adatbázis frissítése	folyamatos	tagintézmény igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, a fejlesztő foglalkozások	2025.09.hó	tagintézmény igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
időpontjainak egyeztetése.			
Konzultáció a gyógypedagógussal. A BTMN gyermekek fejlődésének tudatos támogatása.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Vizsgálati kérelmek, pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása a városi szakértői bizottságnak	folyamatos	tagintézmény igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A tanköteles korú gyermekek szüleinek tájékoztatása a tankötelezettség halasztásának lehetőségéről.	2025.12.hó	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Az eredményességi mutatók javítása érdekében szakmai konzultációk, fórumok (szülők, logopédus, gyógypedagógus, pszichológus) szervezése, továbbképzéseken való részvétel erősítése.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.

A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

[6] MIÓVI Házirend 2025.

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszó Program	heti egy alkalom	A program hosszú távú célja a gyermekek egészséges életmódra való törekvésének ösztönzése, és ezáltal életminőségük javítása. A középtávú cél, hogy minden gyermeknek legyen lehetősége vízbiztos úszás elsajátítására az általános iskola 2. osztályáig nemtől, kortól, identitástól, szociális, fizikai és mentális helyzettől függetlenül.
Bozsik Program	heti egy alkalom	A Bozsik-program célja az, hogy a gyerekek megismerkedjenek a labdarúgással, legyen lehetőségük szervezett keretek között játszani, a pozitív élmények miatt pedig minél tovább sportoljanak.
Tündérszínpad tehetségműhely	heti egy alkalom	A Tündérszínpad tehetséggondozó műhely célja olyan gyermekek támogatása, akik különösen fogékonyak a szerepjátékra, színpadi megnyilvánulásra, mesélésre, éneklésre vagy mozgásra. A foglalkozások célja továbbá a

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		kommunikáció, a beszédkedv, szóbeli és nonverbális önkifejezés erősítése játékos, alkotó folyamatok során, a közös előadások, próbák, szerepjátékok során együttműködés, empátia és egymásra figyelés fejlesztése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Autómentes nap	2025.09.18.	2/1. 4/2.
Szüreti mulatság	2025.09.26.	2/1. 4/2.
Takarítási világnap	2025.09.19.	3/1. 3/2.
Magyar népmese napja	2025.09.30.	4/1.2/2.
Október		
Zene világnapja	2025.10.01.	3/2. 4/1.
Állatok világnapja	2025.10.04.	1/2. 2/1. 4/2
Nemzeti ünnep	2025.10.23.	2/1.3/2.4/1.
November		
Márton nap	2025.11.07.	2/1. 4/2
Advent	2025.11.30.	1/2.
December		
Mikulás	2025.12.05.	1/1.
Karácsony	2025.12.17.	2/1.3/2.4/1.
Február		
Farsang	2026.02.28.	óvodapedagógusok
Március		
Nemzeti ünnep	2026.03.13.	2/1.
Víz világnapja	2026.03.22.	2/2. 2/1. 4/2
Húsvéti ünnepi hét	2026.03.30 - 2026.04.2.	2/1. 4/2
Április		
Föld napja	2026.04. 22.	3/1. 2/1. 4/2
Anyák napja	2026.04. utolsó hete	óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Május		
Madarak és fák napja	2026.05.10.	1/2. 2/1. 4/2
Évzáró, búcsú az óvodától	2026.05.2-3. hete	óvodapedagógusok
Gyermeknap	2026.05.29.	óvodapedagógusok
Június		
Környezetvédelmi világnap	2026.06.05.	2/1.3/1.

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Tűz-, munka-és balesetvédelmi oktatás	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
2	Gyermekek balesetvédelmi oktatása	2025. 09.15.	óvodapedagógusok
3	HACCP oktatás	202509.30.	tagintézmény-igazgató
4	Normatív kedvezmény nyilatkozatok	2025.09.05.	tagintézmény-igazgató
5	Tűzriadó próba	2025. 09.30.	tagintézmény-igazgató
6	Szűrések – logopédiai, BTMN, tehetség	2025.09.-10. hó	tagintézmény-igazgató
7	SNI és BTMN gyermekek nyilvántartása	folyamatos	tagintézmény igazgató
8	Adatszolgáltatás	folyamatos	tagintézmény-igazgató
9	Görömbölyi Ősz	2025.09.hó	1/1, 1/2.
10	Idősek napja	2025.10.hó	2/1.
11	Alapítványi bál	2025.11.hó	Alapítvány kuratórium, Szülői Szervezet
12	Tepertő fesztivál	2026.01.hó	2/1.
13	Ovicsalogató	2026.03.hó	óvodapedagógusok, tagintézmény igazgató
14	Beiratkozás	2026.04.hó	tagintézmény-igazgató
15	Csoportos kirándulások	2026.05.-06.hó	óvodapedagógusok

Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – oviKRÉTA.	2026.01.31. 2026.05.31.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.05.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden hónap első hétfője	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	feljegyzések	2025.09.30-ig
Óvodapedagógusok	minden hónap első keddje	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	feljegyzések	2025.09.30-ig
Óvodapszichológus	szükség szerint	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	feljegyzések	2025.09.30-ig
Szociális segítő	minden kedd 12.00-14.00	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	feljegyzések	2025.09.30-ig

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.

- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
Béka, Katica, Pillangó, Süni csoport	Tájékoztató az új nevelési évről. A Házirend ismertetése. A Szülői szervezet tagjainak megválasztása. Aktualitások	2025.09.hó	óvodapeda-gógusok	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
Béka, Süni csoport	Tankötelezettség, beiskolázás tankötelezettség halasztása	2025.11.hó	óvodapeda-gógusok	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
Béka, Katica, Pillangó, Süni csoport	A csoportot érintő aktualitások	2026.01.hó	óvodapeda-gógusok	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
Béka, Süni csoport	Tájékoztató az új gyermekek szüleinek. A Házirend megismertetése. Befogadás módja Aktuális információk átadása	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató, óvodapeda-gógusok	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

<u>Rendkívüli szülői értekezletek rendje:</u>

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója

- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.06.	2025-2026. nevelési év munkatervének megvitatása.	nevelőtestület	tagintézmény igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Első félévi célok, feladatok	nevelőtestület	tagintézmény igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.hó	Második félévi célok, feladatok	nevelőtestület	tagintézmény igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Nevelési év záró értekezlet	nevelőtestület	tagintézmény igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.

A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Minden csoport	2025.szeptember	Szüreti családi délután
Minden csoport	2025. november	Márton napi lámpás felvonulás
Minden csoport	2025. december	Adventi kézműveskedés
Minden csoport	2026. március	Ovicsalogató
Minden csoport	**2026. április**	**Föld napi udvarrendezés, virágültetés**

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői munkaterv elkészítése	2025.09.hó	védőnő, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Az intézmény védőnőjével való együttműködés	folyamatos	védőnő, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Gyermekek fogászati szűrése	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, Gyermekmosoly egészséges fogakért Alapítvány

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Részvétel a MESZEGYI által szervezett programokon, esetmegbeszéléseken.	folyamatos	gyermekvédelmi felelős	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Részvétel a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésében, egyéni esetkezelések, konzultációk	folyamatos	gyermekvédelmi felelős	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

9.3 Borsod - Abaúj- Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és Miskolci tagintézménye

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
SNI gyermekek felülvizsgálatainak megszervezése	folyamatos	tagintézmén- igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Logopédiai szűrővizsgálatok megszervezése	2025.09.-10.hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
4 évesek pedagógiai szűrése	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Tehetségszűrés	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Eltérő fejlődésű gyermekek alapvizsgálatainak megszervezése	folyamatos	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
BTMN gyermekek felülvizsgálatainak megszervezése	folyamatos	tagintézmén- igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	folyamatos	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők

számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	Görögkatolikus	szerda 15.15.	hitoktató
	Római katolikus	hétfő 15.30.	hitoktató
	Református	hétfő 15.15.	református lelkész

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
A tagintézmény-igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus	óvodapedagógus 2/1.
Gyermekvédelmi felelős	óvodapedagógus 3/1.
Munkavédelmi felelős	óvodapedagógus 1/2.
Egészségügyi könyvek nyilvántartása	óvodapedagógus 3/2.
Szertárfelelős	óvodapedagógus 4/1.
Tisztítószerraktár felelős	óvodapedagógus 4/1. és 3/2.
Óvoda – iskola kapcsolattartó	tagintézmény igazgató 1/1.

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Óvoda – közművelődési intézmény kapcsolattartó	óvodapedagógus 4/2.
Bozsik program kapcsolattartó	óvodapedagógus 1/2.
Információs tábla felelős	óvodapedagógus 2/2.
Dekoráció felelős	óvodapedagógus 2/1.

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs. Béka csoport	1/1	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-11.00	11.00-16.00	11.00-16.00	11.00-16.00	11.00-16.00	12.00-16.00	24 óra
	1/2	7.00-13.30.	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
2.cs. Katica csoport	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
3.cs. Pillangó csoport	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
	3/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
4.cs. Süni csoport	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra
	4/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.00-16.30.	10.30-16.30.	32 óra

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs. Béka csoport	1/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	heti 40 óra
2.cs. Katica csoport	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	heti 40 óra
3.cs. Pillangó csoport	3/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	heti 40 óra

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
4.cs. Süni csoport	4/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	heti 40 óra
1.cs. Béka csoport	1/4	Pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	heti 40 óra
3.cs. Pillangó csoport	3/4.	Pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	heti 40 óra

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

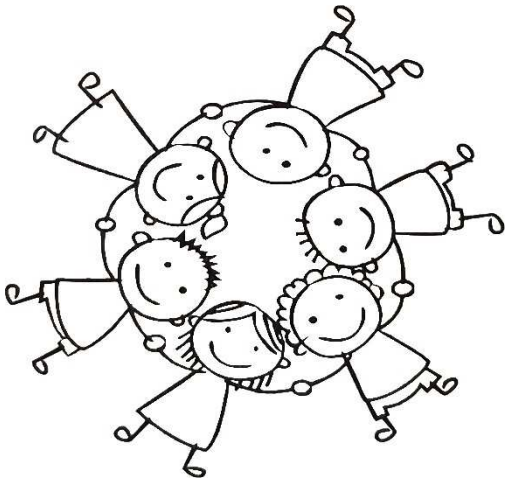
A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-033

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 10
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 19
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 20
6.4 Tehetséggondozás ---- 20
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 21
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 22
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 24
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 25

8.1 Fogadóórák rendje ---- 25
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 25
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 28
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 29
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 29
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 29
9.4 Szülő Szervezet munkaterve ---- 32
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. ---- 33
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 33
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 33
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 33
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 33
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 33
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 34
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 34
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 35
11.1 Munkarend ---- 35
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 36
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 37
11.2 Továbbképzés ---- 38

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3525 Miskolc, Mátyás király u. 17.**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46/509 622 , 06-70/652-3226**
Elérhetőség/e-mail cím	**ovibrunszvik@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	**Adat**
Engedélyezett álláshely	23 fő
Óvodapedagógus álláshely	12 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	1 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	9 fő
• ebből dajka	6 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő 1 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Süni csoport	1	**vegyes csoport**	**22 fő**	0	3	0	3
Pillangó csoport	2	**vegyes csoport**	**23 fő**	4	1	0	1
Méhecske csoport	3	**vegyes csoport**	**17 fő**	**0**	**3**	**4**	**3**
Maci csoport	4	**vegyes csoport**	**21 fő**	**0**	**3**	**0**	**0**
Mókus csoport	5	**vegyes csoport**	**21 fő**	**0**	**4**	**3**	**1**
Katica csoport	6	**vegyes csoport**	**24 fő**	**0**	**4**	**3**	**4**
Összesen	**6**		**128 fő**	**4**	**18**	**10**	**12**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	145 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	5			1	1	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	110			4	18	10	12
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	22			4	18	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.19.	Munka- és tűzvédelmi oktatás Selejtezés	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.11.21.	Zöld Óvodák II. szakmai találkozó	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.20.	Nevelőmunka értékelése. Tevékenységlátogatások, reflexiók, csoportértékelések. Soron következő programok szervezési feladatainak megbeszélése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.12.	Szervezetfejlesztés - csapatépítő szakmai „zöld” tanulmányi út	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.28.	A 2025/2026-os nevelési év értékelése. Munkacsoportok beszámolója. Az elmúlt nevelési év tapasztalatainak megbeszélése, eredmények, javaslatok Szakmai elképzelések ismertetése, feladatok meghatározása a 2026/2027-os nevelési év munkatervének összeállításához.	alkalmazotti közösség, nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pedagógusok teljesítményértékeléséhez szükséges dokumentáció elkészítése	Tájékoztató valamennyi dolgozó számára a TÉR-el kapcsolatban	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Differenciált fejlesztés, a tanköteles gyermekek iskolai felkészítése	Egyéni fejlesztési tervek készítése, tevékenységek személyre szabása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	folyamatos	igazgató
Óvodánk az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott pedagógiai alapelvek megvalósításával kívánja teljesíteni a „Örökös Zöld Óvoda-Bázis intézmény” elvárásait. A fenntarthatóság szemléletének elmélyítése	Ennek megfelelően feladatunknak tekintjük a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	folyamatos	igazgató
A nyíltnapok tudatos fejlesztése és hatékonyságának növelése	Interaktív elemek: közös játék, kézműveskedés, nyílt beszélgetés. Visszajelző lap a szülőknek: mi tetszett, mit látnának szívesen máskor. Pedagógus önértékelés: mi működött jól, mit lehetne fejleszteni. Következő nyíltnap tervezése az előző tapasztalatok alapján.	tagintézmény-igazgató, megbízott pedagógus, óvodapedagógusok	2026. tavasz	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az egészséges életmód népszerűsítése és sport iránti pozitív attitűd kialakítása	A gyermekek biológiai fejlődése, mozgásfejlődése, elsősorban rendszeres testmozgással, testedzéssel biztosítható. Ahhoz, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a rendszeresen végzett- tudatosan irányítottszervezett keretek között végrehajtott sokirányú mozgásban, a mozgásról szerzett pozitív élményeiket kell megerősíteni.	tagintézmény-igazgató, megbízott pedagógus, óvodapedagógusok	folyamatos	igazgató
Mérés-Értékelés dokumentálása, rögzítése	Gyermekek fejlettségi állapotának mérése alapján az egyéni fejlesztésre való odafigyelés. Partnerek elégedettség vizsgálata alapján esetleges fejleszthető területek javítása	tagintézmény-igazgató, megbízott óvodapedagógus	2026.05.31.	igazgató
. Esélyteremtés, inkluzív nevelési környezet fenntartása	A hátránykompenzáció erősítése, a befogadó környezet kialakítása. – Szerepvállalás a családi nevelés támogatásában. –	tagintézmény-igazgató, gyermekvédelmi felelős, óvodapedagógusok	folyamatos	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	A szülő segítése gyermeke megértésében, nevelésében. – A tehetségígéretes gyermekek jellemző megnyilvánulásának felismerése. – A kiemelten tehetséges gyermekek segítése a további fejlődésben, intellektusuk és kreativitásuk támogatása, ösztönzése, speciális szükségleteik kielégítése. – Tehetséges gyermekek részére megnyilvánulási lehetőség biztosítása, ezekre való felkészítésük			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A szakmai munkaközösségek hatékonyan támogatják az éves kiemelt feladatok magas szakmai színvonalon történő megvalósítását.	A szakmai munkaközösségek kiemelt feladatuknak tekintik a kiemelt pedagógiai feladatokat, támogatásként segédanyagokat készítenek,	szakmai munkaközösség-vezető	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	szakmai bemutatók, belső képzések szervezésében aktívan feladatot vállalnak.			
Környezet-tudatosság a mindennapokban	A környezettudatos nevelés hangsúlyos jelenléte a mindennapokban az eddigi gyakorlatok alapján	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az oviKRÉTA felületén vezetett Felvételi és mulasztási napló pontos, naprakész vezetése.	Intézményi felületen történő ellenőrzés.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció szakszerű pedagógiai tartalommal rendelkezzen.	Az intézmény dokumentumainak ellenőrzése.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató
Munkaidő, munkafegyelem betartása (adminisztráció, jelenléti ív)	Az óvoda biztonságos működésének biztosítása.	tagintézmény-igazgató	alkalomszerű	tagintézmény-igazgató
Konyhai kisegítő munkájának ellenőrzése - a HACCP előírásoknak	A tálaló konyha megfelelő működtetése az előírt szabályoknak megfelelően.	tagintézmény-igazgató megbízott tagintézmény-	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
megfelelő munkavégzés, - a munkaköri feladatok ellátásának minősége.		igazgató helyettes		
Az óvodapedagógusok szakmai munkájának ellenőrzése	Tevékenységlátogatások, a TÉR értékeléséhez.	tagintézmény igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	1	1
Összesen:	**1**	**1**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente pénteki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten hétfői napon
- utazó gyógypedagógus minden héten hétfő, szerda, csütörtöki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten hétfő napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az új SNI gyermekek rögzítése az adatbázisba, az iskolába elmenők anyagának irattározása	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató helyettes	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása.	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató helyettes	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztőszoba zavartalan használatának biztosítása	2025/2026.	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025. 11. hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés	2025-2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Folyamatos kapcsolattartás a gyógypedagógussal a zökkenőmentes ellátás érdekében, felmerülő problémák megoldása	2025-2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
A gyermekek felülvizsgálatra jelentése a következő évi kötelező vizsgálathoz.	2026. 06. hó	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az új BTMN gyermekek rögzítése az adatbázisba, az	2025. 09. hónap	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
elmenők anyagának irattározása			
Szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása.	2025. 09. hónap	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek ellátásának megszervezése (fejlesztések ideje, helye)	2025. 09. hónap	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, kontroll vizsgálati kérelmek elkészítése.	2025-2026-os nevelési év	óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal, szükség szerint egyedi problémakezelés	2025-2026-os nevelési	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025. 11. hó	tagintézmény-igazgató óvodapedagógusok	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés	2025-2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Folyamatos kapcsolattartás a fejlesztőpedagógussal a zökkenőmentes ellátás érdekében, felmerülő problémák megoldása	2025-2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
A gyermekek felülvizsgálatra jelentése a következő évi kötelező vizsgálathoz.	2025. 06. hó	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	heti 2x 45 perc pénteki napokon fesztiválok negyedévente 1 alkalom	Az egészséges életmód, sport keretein belül a tehetség ígéretű gyermekek kiszűrése, fejlesztése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Úszás	nevelési évben 2x10 alkalom	Az egészséges életmód, sport keretein belül a tehetség ígéretű gyermekek kiszűrése, fejlesztése.
Judo	heti 1x45 perc	Az egészséges életmód, sport keretein belül a tehetség ígéretűgyermekek kiszűrése, fejlesztése
Lego-robotika	heti 1x 35 perc csütörtöki napon	Gondolkodást, problémamegoldó képességet fejlesztő játékos foglalkozás.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		**Felelős óvodapedagógus***
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Takarítási világnap	2025.09.19.	csoportos óvodapedagógusok
Új óvodások „Zöld Manóvá”avatása	2025.09.20.	
Szüreti mulatság az óvodában	2025. 09. 27.	1/1, 3/1
Október		
Erdők hete	2025. 10. 01 - 04.	délelőttös óvodapedagógusok
Állatok világnapja	2025.10.04.	5/1
A sport napja, családi sportnap	2025.10.11.	csoportos óvodapedagógusok
Idősek hete, nagyszülők köszöntése	2025.10.0 -11.	
Lámpagyújtás napja, tökfaragás	2025.10.31.	
November		
Márton napi vigasság - lámpás felvonulás	2025.12.hó	csoportos óvodapedagógusok
Adventi vásár- Szülői Szervezet	egyeztetés alatt	Szülői Szervezet
December		
Mikulás, bábműsor az óvodapedagógusok előadása	2025 12.06.	4/1, 4/2
Lucázás	2025.12.13.	csoportos óvodapedagógusok
Karácsony a szülőkkel	szervezés alatt	

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Január		
Újra hasznosítási témahét barkácsolás a szülőkkel	2026 01.13-17.	csoportos óvodapedagógusok
Február		
Farsang	szervezés alatt	csoportos óvodapedagógusok
Március		
Vizes élőhelyek világnapja az óvodában Március 15. ünneplése Erdők napja Víz világnapja Nyílt nap a tavasz jegyében ovikóstoló	2026.03.02. szervezés alatt 2026.03.21. 2026.03.22. március utolsó hete	csoportos óvodapedagógusok
Április		
Húsvét az óvodában/Téma hét/ Föld napja- virágültetés a szülőkkel Brunszvik nap nyílt esemény a szülőkkel	2026.04.14-17. 2026.04.22. 2026.04.24.	csoportos óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja, évzáró, búcsúzás Madarak és fák napja Gyermeknap	szervezés alatt 2026.05.09. 2026.05.24.	5/1 csoportos óvodapedagógusok
Június		
Csoportok kirándulása „Zöldmanó” Erdei Óvoda	szervezés alatt szervezés alatt	csoportos óvodapedagógusok, „Zöld Óvoda” szakmai munkaközösség-vezető 1/1, 2/1

*a sorok száma bővíthető

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Nevelési évet megnyitó értekezlet megtartása Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.13.	tagintézmény-igazgató
2.	Új gyermekek befogadása	2025.09.30.	óvodapedagógusok
3.	A befogadással kapcsolatos pedagógiai munka ellenőrzése a csoportokban	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
4.	SNI-s gyermekek szakvéleményeinek áttekintése, a hiányzó dokumentumok beszerzése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
5.	Logopédiai szűrés megszervezése	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
6.	5 évesek pedagógiai szűrése	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
7.	Étkezési nyilatkozatok kiosztása, begyűjtése	2025.09.15.	óvodapedagógus
8.	Egészségügyi alkalmassági vizsgálatok, tüdőszűrések érvényességének ellenőrzése, hiány esetén azonnali pótlása. Új dolgozók egészségügyi alkalmassági vizsgálaton való részvételének megszervezése.	folyamatos	reszortfelelős óvodapedagógus
9.	Év eleji szülői értekezletek megtartása.	2025.09.20.	óvodapedagógusok
10.	Szülői hozzájáruló nyilatkozatok begyűjtése	2025.09.30.	óvodapedagógusok
11.	Szülői igényeken alapuló tehetséggondozó foglalkozások, önköltséges foglalkozások megszervezése „	2025.09.30.	óvodapedagógusok, foglalkozásvezetők
12.	Szülői Szervezet értekezletének összehívása: • Szülői Szervezet vezetőségének újra választása vagy megerősítése. • Munkaterv összeállítása, feladatok meghatározása, elfogadása.	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
13.	oviKRÉTA felületének ellenőrzése csoportonként	folyamatos	tagintézmény-igazgató
14.	Statisztikai adatszolgáltatás a KIR és a fenntartó felé	2025.10.10.	tagintézmény-igazgató
15.	A tanköteles korú gyermekek vizsgálati kérelmének elkészítése: • iskolaérettségi vizsgálatra a Pedagógiai Szakszolgálathoz	2025.11.hó	óvodapedagógusok
16.	Az iskolai téli szünet idejére az ügyelet megszervezése, szabadságok kiadása	2025.12.15-ig	tagintézmény-igazgató
17.	1. Nyílt hét megszervezése	2025.10.30.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
18.	Az oviKRÉTA felületén ellenőrzés: a Felvételi és mulasztási naplók, egyéni fejlődési naplók ellenőrzése:	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
	• tervezőmunka, adminisztráció • egyéni fejlődési naplók ellenőrzése		
19.	Szülői értekezletek • nevelési tervek értékelésének, következő félév feladatainak ismertetése • iskolába menő gyermekek szüleinek tájékoztatás a városi beiskolázás ütemezéséről, feladatairól, • farsangi mulatságok előkészítése	2026.01.30-ig	óvodapedagógusok
20.	2. Nyílt hét megszervezése	2026.02.28-ig	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
21.	Óvodai nyílt napok a leendő óvodásoknak	2026. 03. 30-ig	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
22.	Az intézményi szintű Szülői Szervezet összehívása, éves munka értékelése, véleményezése	2026.05.30-ig	tagintézmény-igazgató
23.	Anyák napi és évzáró ünnepségek megszervezése	folyamatos	óvodapedagógusok
24.	Szülői értekezletek : • évvégi nevelési feladatok értékelése, •iskolába menő gyermekek elbúcsúztatásának megszervezése, • óvodai gyermeknap programjainak ismertetése, • évzárók időpontjainak ismertetése, • csoport kirándulások előkészítése, nyári élettel kapcsolatos információk	2026.05.30-ig	óvodapedagógusok
25.	Nyári szabadságolási terv elkészítése –	2026.04.30.	tagintézmény-igazgató
26.	Éves beszámoló elkészítése, megküldése a fenntartónak	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató
27.	Az új gyermekek szüleinek első szülői értekezletének megszervezése	2026.07.31-ig	tagintézmény-igazgató
28.	Nyári nagytakarítás megszervezése	óvodánk zárva tartásának idején	tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok

elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése	2025 - 2026-os nevelési év	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

*a sorok száma bővíthető

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja
tagintézmény-igazgató	igény szerint előzetes telefonos, e-mailen bejelentkezéssel, időpont egyeztetéssel	tagintézményi szinten, az adott tagintézmény	feljegyzések, írásbeli, iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, indokolt esetben jelentések
óvodapedagógusok	igény szerint előzetes telefonos bejelentkezéssel, időpont egyeztetéssel	tagintézményi szinten, az adott tagintézmény	feljegyzések, írásbeli, iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, indokolt esetben jelentések

*a sorok száma bővíthető

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.

- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1-6 cs.	2025/26-os nevelési év aktuális tájékoztató. Szülői Szervezet képviselőinek megválasztása Egyéb szervezési feladatok	2025.09. hó 2. hete	óvodapedagógusok	jelenléti ív jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1-6 cs.	Az iskolai életre történő alkalmasság feltételei, a sikeres iskolai beváláshoz szükséges képességek fejlődése, fejlesztése – együttnevelés fontosságának tudatosítása. - Az óvodai tanulási folyamatotok helyes értelmezése (játékosság, differenciálás,	2026.01. hó 3. hete	óvodapedagógusok	jelenléti ív jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	egyéni szükségletek, a gyermekek motiválása…).				
1-6 cs.	Összevont szülői értekezletek az iskolába menő gyermekek szülei részére	2026.02. hó első hete	megbízott pedagógus	jelenléti ív jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1-6 cs.	Nevelési évet záró értekezlet	2026. 05. hónap	óvodapedagógusok	jelenléti ív jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.12.	A pedagógus Teljesítmény Értékelési	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		Rendszer (TÉR) bevezetése és alkalmazása		
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.08.	Differenciálás és egyéni fejlesztés az óvodai gyakorlatban	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.03.20.	Szülői együttműködés fejlesztése – nyíltnapok, partnerkapcsolatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.13.	Nevelési évet záró munkatársi megbeszélés - nevelőmunka értékelése - nyári munka megbeszélése	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.

A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. Süni csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek,

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
2. Pillangó csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek
3. Méhecske csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek
4. Maci csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek
5. Mókus csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek
6. Katica csoport	2025.11.10-11.14. 2026.03.23-03.27.	Őszi ünnepkörök Márton nap Tavaszi ünnepek

*a sorok száma bővíthető

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az egészségügyi szakszolgálattal a kapcsolattartás folyamatos. Védőnők közösen összeállított munkaterv alapján látogatják a gyermekeket és végzik feladataikat	2025-206-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az egészségügyi szakszolgálattal a kapcsolattartás folyamatos. Védőnők közösen összeállított munkaterv alapján látogatják a gyermekeket és végzik feladataikat	2025-2026-os nevelési év	gyermekvédelmi felelős	tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Gyermekvédelmi intézmények A családok szociális	2025-2026-os nevelési év	gyermekvédelmi felelős	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
hátterének, problémáinak ismeretében kérjük a Gyermekjóléti szolgálat, valamint a Szociális és Köznevelési Osztály segítségét. Különösen azokra a gyerekekre figyelünk tudatosabban, akiknek családi helyzete, életkörülményei hátrányosan érintik, vagy veszélyeztetik fejlődésüket.			
Közművelődési intézmények Óvodánk a város közművelődési intézményeivel folyamatosan kapcsolatot tart, színesítve ezzel programjainkat, biztosítva a gyermekek számára a sokoldalú ismeretnyújtást, élményeket. A felkínált programokból igyekszünk úgy válogatni, hogy azok az óvoda pedagógiai elveivel, értékközvetítésével, tartalmával összeegyeztethetők legyenek, segítse elő a nevelési feladatok eredményesebb megvalósítását. • Megyei Könyvtár,	2025-2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
• kiállítások megtekintése Múzeum, • Gyermekelőadások Csodamalom Bábszínház			
<u>Fenntartó</u> A fenntartóval mindennapos jó kapcsolatra törekszünk. Támogató, segítő jellegű, korrekt munkakapcsolatot igyekszünk kialakítani. Rendszeres egyeztetésre, kölcsönös tájékoztatásra készen szakmai, pénzügyi és szervezési kérdésekben is tájékoztatást adunk	2025-2026-os nevelési év, folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
<u>Óvoda-iskola</u> A gyermekek könnyebb beilleszkedése érdekében tartjuk a kapcsolatot az Általános Iskolákkal. Kölcsönösen megismerjük egymás elvárásait, lehetőségeit, programjait. Meghívás alapján látogatjuk egymás programjait, a gyermekekkel és nevelőkkel egyaránt.	alkalomszerű	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
<u>Óvoda-család</u> Az óvoda és a szülők között kialakított jó és tartalmas kapcsolat további erősítése. A	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
különböző kapcsolattartási formáink és továbbfejlesztési lehetőségeinek kihasználása: • A nyílt és bizalomra épülő kommunikációra, információcserére, hiteles tájékoztatásadásra törekvés. • Több találkozási lehetőség biztosítása a szülőknek olyan szakemberekkel (orvos, pszichológus, gyógypedagógus, védőnő, dietetikus stb.), akik korszerű és hasznos tanácsokat adnak az otthoni egészséges életmódra nevelés-, az erkölcsi nevelés, a viselkedéskultúra alapozása, illetve a közösségi élethez történő alkalmazkodás segítésének érdekében			
Szakmai kapcsolatok - Zöldegyesület– zöld programok	alkalomszerű 1-1 jeles zöld ünnep, továbbképzések	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.05.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.03.14.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.06.07.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	Katolikus	egyeztetés alatt	hittan oktató
	Református	egyeztetés alatt	hittan oktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1 fő óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	II. évfolyam	
A mentor neve	1 fő óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
könyvtár, fotózás, kirándulások gyermekvédelmi felelős,	óvodapedagógus 3/2
eü. könyvek nyilvántartója munka alkalmasági vizsgálatra jelentkeztetés, alapítvány kuratórium elnök,	óvodapedagógus 1/1
jegyzőkönyvvezető, fotózás, programszervező,	óvodapedagógus 5/2
tűz-és munkavédelmi felelős	óvodapedagógus 2/1
Mikulás műsor szervezése kirándulások szervezése	óvodapedagógus 4/1, 5/1
kiírások, dekoráció felelős, pályázatok figyelése	óvodapedagógus 5/1
tagintézmény-vezetéssel kapcsolatos teendők, szervezések	tagintézmény-igazgató
óvodai folyóiratok, könyvek	pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	3 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
	1/2	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
2.cs.	2/1	7,00-12,00	7,00-12,00	7,00-12,00	7,00-11,00	7,00-11,00	12,00-17,00	12,00-17,00	12,00-17,00	11,30-16,00	11,30-16,00	24 óra tagintézmény-igazgató 1 óra munkaközösség
	2/2											
3.cs.	3/1	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
	3/2	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
4.cs.	4/1	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
	4/2	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	26 óra gyakornok
5.cs.	5/1	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
	5/2	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
6.cs.	6/1	7,00-13,30	7,00-13,30	7,00-12,30	7,00-13,30	7,00-13,00	10,30-17,00	10,30-17,00	11,30-17,00	11,30-17,00	11,00-17,00	
	6/2	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	7,00-12,30	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	10,30-16,00	26 óra gyakornok

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
2.cs.	2/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
2.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	
2.cs.	2/4	Gyógypedagógiai asszisztens	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	9,00-17,00	
3.cs.	3/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
4.cs.	4/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
4.cs.	4/44-cs.	Pedagógiai asszisztens	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	
5.cs.	5/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
6.cs.	6/3	Dajka	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	6,00-14,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	10,00-18,00	
6.cs.	6/4	Pedagógiai asszisztens	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	8,00-16,00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
InštitúciaIntegrovanýMaterskýchŠkôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-014

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 16
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 18
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 19
6.4 Tehetséggondozás ---- 19
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 20
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 21
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 22
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 23
8.1 Fogadóórák rendje ---- 23
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 23
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 28
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 29
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 30
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31

10.1 Mentori feladatok ellátása---------- 31
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása---------- 31
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 32
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 32
11.1 Munkarend ---------- 32
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 33
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 34
11.2 Továbbképzés ---------- 35

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Bulgárföldi Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc Fazola Henrik u. 4. B. épület 1. ajtó**
Elérhetőség/telefonszám	**06 - 46/379-602**
Elérhetőség/e-mail cím	**bulgarfoldiovoda@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitvatartása	**06:30-16:30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**11 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**5 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**6 fő**
• ebből dajka	**3 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**3 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása**/Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Kisvakond	1.	vegyes	20	1	6	1	2
Nyuszi	2.	vegyes	17	0	0	0	3
Süni	3.	vegyes	20	0	1	2	4
Összesen			**57**	**1**	**7**	**3**	**9**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	3 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása**/Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	75 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	56		1	7	3	9	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8		1	7	0	2	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása.[1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 napnevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.18.	Boldogságóra Program (pilot rendszerben) bevezetése az óvodai mindennapokba. Érzelmi	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2]MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		intelligencia fejlesztésének lehetőségei.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.13.	„Mindenki számít” – csapatban jobb. Közös adventi készülődés.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.06.	Az országos szakmai-pedagógiai tanfelügyeleti ellenőrzés dokumentumainak előkészítése.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.12.	A nevelési év tapasztalatainak megbeszélése, értékelése.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
2025/2026-os nevelési év fő feladatai az intézmény jogszerű és törvényes működtetése.	2025/2026-os nevelési év fő feladatainak meghatározása. Törvényi előírások és azok változásainak figyelemmel kísérése, betartása és betartatása.	tagintézmény-igazgató	2025.09.01.	tagintézmény-igazgató
A Gyermekvilág Pedagógiai Programunkban megfogalmazott célkitűzések magas színvonalon történő megvalósítása. Nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai légkör	Az egymást követő napirendi szakaszok integrálása a játékba, a gondozási tevékenységekkel való összekapcsolása,	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
biztosítása, a gyermeki személyiség fejlesztése.	folyamatosság megvalósítása.			
Kapcsolat a MESZEGYI Bulgárföldi Szociális Gondozóközponttal	Közös programok szervezése	1/1 óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az egészséges életmód alakítása, a gyermekek életkorának megfelelő sokrétű mozgáslehetőségek biztosítása, beépítése a mindennapokba.	Kapcsolatfelvétel a szakedzőkkel, közös tervezőmunka	1/1 óvodapedagógus	2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
Boldogságprogram megismertetése a kollégákkal (pilot rendszerben)	A Boldogságóra program tematikájának áttekintése, elméleti ismeretszerzés, gyakorlati megvalósítás lehetőségei (pilot rendszerben)	1/1 3/1 óvodapedagógus	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
Az esélyegyenlőség biztosításának folyamatossága, az inkluzív nevelés feltételeinek biztosítása.	Hátránycsökkentés megvalósítása.	alkalmazotti közösség	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA felületének tudatos és következetes használata.	Az oviKRÉTÁ-val kapcsolatos szakmai munkaközösségen való részvétel, tudásmegosztás az intézményen belül.	nevelőtestület	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A Zöld Óvoda – környezettudatosság a gyakorlatban	Környezettudatos szemlélet megalapozása a	alkalmazotti közösség	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	gyermekek, családok körében.			
TÉR rendszerszintű alkalmazása a gyakorlatban	Értékelési szempontok elemzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A végrehajtás során szerzett tapasztalatok, esetleges korrekció.	Résztervek módosítása	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A Pedagógiai Programban meghatározott, a nevelési gyakorlathoz kapcsolódó módszerek, eljárások egymást kiegészítve, segítve legyenek jelen a mindennapi fejlesztőmunka során.	Nevelési gyakorlat megvalósítása, elért eredmények elemzése, értékelése, a szükséges korrekció előkészítése.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Kapcsolat a MESZEGYI Bulgárföldi Szociális Gondozóközponttal	Közös programok látogatások.	½ óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az egészséges életmód alakítása, a rendszeres és tervszerű mozgástevékenységek megfelelő működtetése	A mozgástevékenységek folyamatos figyelemmel kísérése. Mentálhigiénés szokások alakításának előtérbe helyezése. A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló tanácsok.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Boldogságóra program megismertetése a	A Boldogságóra Program tematikájának beépítése a	1/1 3/1 óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
kollégákkal (pilot rendszerben)	mindennapi tevékenységekbe (pilot rendszerben)			
Az óvoda esélyteremtő szerepének és hátránykompenzáció s képességének erősítése.	A kommunikációs képességek fejlesztés, a másokkal való megfelelő viszony kialakítása, fenntartása. Természettudományo s és digitális kompetencia fejlesztése, tapasztalat általi ismeretszerzés. Korszerű ismeretek nyújtása, készség , képességfejlesztés, motiváció, attitűd alakítás. A tanulás megszerettetése, a kíváncsiságra épített élményekkel, cselekvéssel, gyakorlással.	alkalmazotti közösség	folyamatos	tagintézmény -igazgató
Az oviKRÉTA felületének tudatos és következetes használata	Az oviKRÉTA felületén a dokumentumok naprakész vezetése.	nevelőtestület	folyamatos	tagintézmény -igazgató
A fenntarthatóságra nevelés, természet és környezetvédelmi szemlélet alapozása, a környezettudatos magatartás alakítása.	Környezettudatos természet és környezetvédelemre nevelés, modell értékű felnőttekkel (környezettudatosan gondolkodó és elkötelezett) rendelkező munkatársakkal.	alkalmazotti közösség	folyamatos	tagintézmény -igazgató
Személyre szabott célok megvalósulásának lehetőségei, folyamatos	Értékelési célok tudatos átgondolása, megvalósítása. Végleges értékelés elkészítése.	tagintézmény-igazgató	2025.09.30 .	tagintézmény -igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
felülvizsgálat, korrekció				

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Csoportnapló (oviKRÉTA) felületének naprakész vezetése a Pedagógiai Programnak megfelelően	A felmerülő kérdések megbeszélése, folyamatos ellenőrzés	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció	A dokumentáció szakszerű, pedagógiai tartalommal rendelkezzen.	óvodapedagógusok	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató
HACCP, tálalókonyha tisztasága	Tisztaság, dokumentáció ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
SNI, HH, HHH-s gyermeke egyéni fejlesztési tervének naprakész vezetése, meghatározott fejlesztési feladatok elvégzése.	Gyermekek fejlettségéhez igazodó fejlesztési terv és ennek megvalósítása	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi tevékenységek dokumentációjának megfelelőségi vizsgálata	Dokumentáció ellenőrzése, jegyzőkönyvek készítése.	gyermekvédelmi felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Felvételi és mulasztási napló naprakész, pontos vezetése	Adatok pontossága, naprakészsége	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Munkaidő, munkafegyelem (adminisztráció, jelenéti ív) betartása. Munkaügyi dokumentumok.	Dokumentumok ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Óvoda épületének, udvarának, helyiségeinek tisztasága.	Higiéniai szabályok pontos betartása, a minden területre való pontos munkavégzés, takarítási dokumentumok vezetése.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Az Oktatási Hivatal tájékoztatása szerint bekerült az ellenőrzési tervbe.

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés- komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján.[4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.

[4]Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített

[5]18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus kéthetente keddi napon
- az óvodai szociális segítő minden héten hétfői napon
- logopédus minden héten szerdai napon
- utazó gyógypedagógus minden héten pénteki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten csütörtöki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A fejlesztő foglalkozások megszervezése, a fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztő helység biztosítása.	2025.09.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények átvizsgálása, hiányosságok pótlása, felülvizsgálatok	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A gyermekek integrációjának segítése	folyamatos	alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a gyógypedagógussal a zökkenőmentes ellátás érdekében, az esetleges felmerülő problémák megoldása érekében.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények átvizsgálása, rendszerezése, hiányosságok pótlása, felülvizsgálatok.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a fejlesztőpedagógussal a zökkenőmentes ellátás érdekében, az esetleges felmerülő problémák megoldása érekében.	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
A fejlesztő foglalkozások megszervezése, a fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztő helység biztosítása.	2025.09.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Tanköteles korú gyermekek további egy évig az óvodai	2025.12.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
nevelésben maradásának lehetőségeiről a szülők tájékoztatása.			

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetségígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetségígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetségígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
BOZSIK foci	2025.10.01.	Csapatszellem, labdakezelés, szabályrendszer tudatosítása, mozgásfejlesztés, tehetségek felismerése.
OVI foci	2025.10.01.	A labdarúgásban tehetséges gyermekek felismerése
Mozgáskoordinációt fejlesztő sport tevékenység (DVTK birkózó csarnokban)	2025.10.01.	Nagymozgások, fizikai állóképesség, szociális és akarati tulajdonságok fejlesztése, tehetségek felismerése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Korcsolya	2025.09.30.	Korcsolyázás alaptechnikáinak elsajátítása, mozgásformák megismerés, pozitív énkép, önbizalom fejlesztése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Takarítási világnap	2025.09.27.	1/1 óvodapedagógus
A Magyar Népmese napja	2025.09.30.	minden óvodapedagógus
Október		
Idősek világnapja	2025.01.	1/1, 1/2 óvodapedagógus
Állatok világnapja	2025.04.	minden óvodapedagógus
Magyar Népi játék napja	2025.09.	minden óvodapedagógus
1965-os forradalom	2025.23.	minden óvodapedagógus
November		
Márton nap	2025.11.10.	3/1 óvodapedagógus
Magyar nyelv napja	2025.11.13.	1/2 óvodapedagógus
December		
Télapó ünnepély	2025.12.06.	2/1 óvodapedagógus
Advent-karácsony	2025.12.20.	minden óvodapedagógus
Január		
Magyar kultúra napja	2026.01.22.	2/2 óvodapedagógus
Február		
Farsang	2026.02.28.	minden óvodapedagógus
Március		
1848-as szabadságharc	2026.03.15.	minden óvodapedagógus
Víz világnapja	2026.03.22.	3/1 óvodapedagógus
Április		
Húsvét	2026.04.05.	minden óvodapedagógus
Ovikóstoló	2026.04.10.	1/1 óvodapedagógus
Föld napja	2026.04.22.	3/1 óvodapedagógus
Május		
Madarak és Fák napja	2026.05.10.	1/2 óvodapedagógus
Anyák napja-évzáró	2026.05.31.	minden óvodapedagógus

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Magyar Hősök emlékünnepe	2026.05.31.	2/2 óvodapedagógus
Gyermeknap	2026.	minden óvodapedagógus
Június		
Nemzeti összetartozás napja	2026.06.04.	3/1 óvodapedagógus
Zöld Zsibongó	2026.06.15.	minden óvodapedagógus

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz, munka és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, munkavédelmi felelős
2.	Logopédiai szűrés	2025.09.30.	logopédus
3.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.15.	óvodapedagógusok
4.	KIR, egyéb statisztikai adatszolgáltatás	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató
5.	Egészségügyi szűrések	folyamatos	tagintézmény-igazgató
6.	Óvodai programok (sport, kulturális, közösségi) lebonyolítása	folyamatos	tagintézmény-igazgató
7.	Óvodai szociális segítő általi mentális gondozás	folyamatos	tagintézmény-igazgató
8.	Karbantartási igények jelzése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
9.	Szabadságok engedélyezése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
10.	Fejlesztő foglalkozások megszervezése	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató
11.	Közüzemi mérőóra állások jelentése	minden hónap 5-ig	tagintézmény-igazgató
12.	Óvodai jogviszony létesítés, megszüntetés, átvétel	folyamatos	tagintézmény-igazgató
13.	Kapcsolattartás a Szülői Szervezettel, óvodaszékkel	folyamatos	tagintézmény-igazgató
14.	Beszerzési folyamatok kezdeményezése	szükség esetén	tagintézmény-igazgató
15.	Gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése	folyamatos	gyermekvédelmi felelős
16.	Tűzriadó próba megszervezése	2025.11. hónap	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
17.	Szakértői vizsgálatok kezdeményezése, felülvizsgálatok nyomon követése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
18.	RGYVK, HH, HHH határozatok figyelemmel kísérése	folyamatos	gyermekvédelmi felelős
19.	MESZEGYI Szociális Gondozóházzal való kapcsolattartás	folyamatos	tagintézmény-igazgató
20.	Egészségügyi vizsgálatok időpontjának figyelemmel kísérése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
21.	Beiratkozás lebonyolítása	2026.04-05 hónap	tagintézmény-igazgató
22.	Munkaidő nyilvántartás elkészítése, ellenőrzése	naponta, havonta	tagintézmény-igazgató
23.	Tankötelezettség megkezdésének halasztásáról tájékoztatás	2025.decmber	tagintézmény-igazgató
24.	Leltár	folyamatos	tagintézmény-igazgató
25.	Selejtezés	szükség szerint	tagintézmény-igazgató
26.	Nevelés nélküli napok jelzése	alkalmanként	tagintézmény-igazgató
27.	Tisztítószer, irodaszer, tisztasági felszerelés rendelése	negyedévente	tagintézmény-igazgató
28.	Óvodán kívüli programok jelzése	folyamatos	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
29.	A téli, nyári zárva tartás idejére az az ellátás megszervezése, szabadságok kiadása.	folyamatos	tagintézmény-igazgató
30.	Az oviKRÉTA felületén ellenőrzés: a Felvételi és mulasztási napló. egyéni fejlődési naplók, tervezőmunka, adminisztráció	folyamatos	tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képeség –és készségszintjének felmérése – DIFER	félévente – évente kétszer	érintett gyermekek

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	Feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden hónap első hétfője 13:00-06:30	tagintézmény-igazgatói szoba	feljegyzés	előzetes egyeztetés alapján
Óvodapedagógusok	január, május	nevelői szoba	Fejlődést nyomon követő dokumentáció	január és május elején
Óvodapedagógusok	igény szerint	nevelői szoba	feljegyzés	előzetes egyeztetés alapján

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.

- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.csoport	A szokások és szabályok szerepe a gyermekek fejlődésében.	2025. 09.30.	1/1 1/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.csoport	Iskolaérettség, iskolára való felkészítés otthon és az óvodában.	2026. 01.31.	1/1 1/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.csoport	Fejlődési mérföldkövek, szociális és érzelmi érettség.	2026. 03.31.	1/1 1/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.csoport	Tájékoztató szülői értekezlet az újonnan beiratkozott gyermekek szüleinek, házirend ismertetése, rövid megbeszélés a csoportos óvodapedagógusokkal	2026. 08.31.	1/1 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.csoport	Tájékoztató szülői értekezlet az újonnan beiratkozott gyermekek szüleinek, házirend ismertetése, rövid megbeszélés a csoportos óvodapedagógusokkal	2025. 09.01.	1/1 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.csoport	Az óvodába való befogadás tapasztalatai, a beilleszkedés segítése.	2025. 09.30.	2/1 2/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

2.csoport	Óvoda illetve a csoport hagyományai. A szülők szerepe a közös programok megszervezésében, az együttműködés lehetőségei, fontossága.	2026. 01.31.	2/1 2/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.csoport	A Zöld Óvodai programok megvalósítása, a fenntarthatóság és környezettudatosság jegyében a szülők bevonásával.	2026. 03.31.	2/1 2/2 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.csoport	A Boldogságóra program megvalósítása a mindennapokban. Az érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei.	2025. 09.30.	3/1 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.csoport	Önállóságra nevelés a középső csoportos gyermekeknél. Fejlesztési lehetőségek és elvárások kialakítása a mindennapokban.	2026. 01.31.	3/1 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.csoport	A játék szerepe az iskolára való felkészítésben	2026. 03.31.	3/1 óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.04.	Évnyitó értekezlet: Kiemelt pedagógiai cél, feladat megvalósulásának módjai. TÉR aktuális feladatai. Az óvoda életében bekövetkezett változások.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.31.	Az eltelt időszak munkájának elemzése, értékelése. A következő időszak feladatai, eseményei.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.15.	Az elért eredmények elemzése, értékelése. A következő nevelési év feladatainak meghatározása.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	minden tagintézmény-igazgatói értekezletet követő 5 munkanapon belül	A tagintézmény-igazgatói értekezleten hallottak átadása.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyíltnapok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyíltnapon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyíltnapon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyíltnapok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. Kisvakond csoport	2025.10.22.-2025.10.24.	„Mozgásban a világ – Tök-jó kalandok az óvodában
1.Kisvakond csoport	2026.02.16.-2026.02.20.	Télbúcsúztató nyílt hét – Farsangi Kavalkád
2.Nyuszi csoport	2025.10.22.-2025.10.24.	„Mozgásban a világ – Tök-jó kalandok az óvodában
2.Nyuszi csoport	2026.02.16.-2026.02.20.	Télbúcsúztató nyílt hét – Farsangi Kavalkád
3.Süni csoport	2025.10.22.-2025.10.24.	„Mozgásban a világ – Tök-jó kalandok az óvodában
3.Süni csoport	2026.02.16.-2026.02.20.	Télbúcsúztató nyílt hét – Farsangi Kavalkád

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői szűrővizsgálatok	havonta	védőnő, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	egyeztetett időpontban	fogorvos, tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Jelzőrendszer működtetése	szükség szerint	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Óvodai szociális segítő aktív jelenléte az óvodában	hetente	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Törvények értelmezése, gyakorlati végrehajtása, óvodapszichológus és gyermekvédelmi felelős részvételével.	folyamatos	tagintézmény-igazgató gyermekvédelmi felelős	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
OTP Bank BOZSIK program	hetente, negyedéves fesztiválok	3/1 óvodapedagógus	igazgató
DVTK (mozgásfejlesztés)	hetente	1/1 óvodapedagógus	igazgató
Bulgárföldi Szolgáltatási Központ és Szolgáltatóház	alkalomszerű, jeles napok, ünnepek	1/1, 1/2 óvodapedagógusok	igazgató
Szakértői Bizottság B-A-Z Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat – vizsgálatok, felülvizsgálatok, kapcsolattartás	folyamatos	óvodapedagógusok	igazgató
Miskolci Szimfonikus Zenekar Nonprofit Kft.	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
Miskolci Egyesített Szociális és Gyermekjólét Intézmény	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
Miskolci Csodamalom Bábszínház Nonprofit Kft.	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
Vakok és Gyengénlátók	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesület			
II. Rákóczi Ferenc Könyvtár	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
MiReHu Nonprofit Kft.	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
Stúdium Technikum és Szakképző Iskola	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
Coolmiskolc MMJV 2030-as célkitűzések Hozzájárulás klímavédelmi célokhoz	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025. 09.15.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke, Óvodaszék elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025. 10.01.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.15.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke, Óvodaszék elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026. 05.31.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke Óvodaszék elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Bulgárföldi Tagóvodája	Katolikus	minden második hét szerda	egyház által delegált
	Református	minden csütörtök	egyház által delegált

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai módszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	Nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	Nem releváns	
A mentor neve	Nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató	1/1 óvodapedagógus
A tagintézmény-igazgató távollétében helyettesítő óvodapedagógus	3/1 óvodapedagógus
A tagintézmény-igazgató távollétében helyettesítő óvodapedagógus	2/2 óvodapedagógus
Munkavédelmi felelős	3/1 óvodapedagógus
Gyermekvédelmi felelős	1/1 óvodapedagógus
Egészségügyi könyvekért felelős	1/1 óvodapedagógus
Szertár felelős	3/1 óvodapedagógus
Könyvtár felelős	2/2 óvodapedagógus
Bozsik program koordinátora	3/1 óvodapedagógus
Boldogság program koordinátora	1/1 óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Online felületek tartalmi elemeinek felelőse	2/1 óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 6:30 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 16:30 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	07:00-12:00	07:00-12:00	07:00-12:00	07:00-12:00	07:00-11:00	10:00-15:00	10:00-15:00	10:00-15:00	10:00-15:00	11:00-15:00	tagintézmény-igazgató
	1/2	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
2.cs.	2/1	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	2/2	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:30	07:00-13:50	07:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
3.cs.	3/1	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:00	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:30	08:00-14:00	
Megjegyzés: Reggeli ügyeletet ellátó óvodapedagógus munkarendje heti váltásban 06:30-13:00												

Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.

- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 ó

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	06:-14:00	06:-14:00	06:-14:00	06:-14:00	06:-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	
2.cs.	2/3	Dajka	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
3.cs.	3/3	Dajka	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
3.cs.	3/4	pedagógiai asszisztens	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	07:00-15:00	
3.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

Továbbképzések megvalósulása

Óvodapedagógusok	Előírt óraszám
1/1	120 óra
1/2	felmentve, de ajánlott
2/1	30 óra
2/2	felmentve, de ajánlott
3/1	felmentve, de ajánlott

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-13

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 6
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 11
5.3 Ellenőrzés ---- 12
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 12
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 14
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 14
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 14
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 15
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 15
5.4 Értékelés ---- 16
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 16
5.6 Korrekció ---- 17
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 18
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 18
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 19
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 20
6.4 Tehetséggondozás ---- 20
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 21
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 22
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 24
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 24
8.1 Fogadóórák rendje ---- 24
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 24
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 27
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 28
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 28
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 29
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. ---- 29
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. ---- 29
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 29
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 29
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 29
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 29

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 30
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 31
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 31
11.1 Munkarend ---------- 31
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje---------- 32
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 33
11.2 Továbbképzés---------- 35

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc, Árpád utca 4/a.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36 46 533 448, +36 70 652 3217**
Elérhetőség/e-mail cím	**ovodaarpadut@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6:00 – 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	20 fő
Óvodapedagógus álláshely	10 fő
Óvodapszichológus álláshely	1 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	8 fő
• ebből dajka	5 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	3 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
VUK csoport		vegyes csoport	18	0	3	0	0
BAMBI csoport		vegyes csoport	18	2	1	0	0
KATICA csoport		vegyes csoport	18	0	1	0	0
NAPOCSKA csoport		vegyes csoport	20	1	0	2	2
PILLANGÓ csoport		vegyes csoport	18	0	0	3	6

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Összesen			**92**	**3**	**5**	**5**	**8**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	5 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	200 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	1			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	89			3	5	5	8
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8			3	5	2	2

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20-tól 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított. A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025. 09. 19.	A 2025/2026-os nevelési év feladatai,	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		oviKRÉTA, TÉR, stb.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025. 10. 22.	Pedagógiai, nevelési folyamatok, szakmai megbeszélés – A tanköteles korú gyermekek iskolára való felkészítésének továbbfejlesztése és dokumentálása az Óvodai Nevelés Országos Alapprogram módosításai alapján, figyelembe véve, hogy az óvodában eddig is kiemelt feladatként kezeltük az iskolára való felkészítést.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2025. 12. 19.	Intézményünk közös karácsonya.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026. 03. hó-04. hó	Csapatépítő tréning	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026. 06. hó	Év végi értékelés, nevelőmunkánk eredményei, közösségünk kirándulása.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A Pedagógiai Program célkitűzéseinek továbbvitele a szakmai színvonal megőrzésével, a változó környezeti és jogszabályi elvárásokhoz igazodva.	A pedagógiai alapelveknek megfelelően az éves tervezés átgondolása, a módszertani eszköztár finomítása.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A nyugodt, biztonságos óvodai környezet és a gyermekközpontú szemlélet megerősítése.	Az óvodapedagógus tudatos jelenlétének és támogató szerepének további erősítése a mindennapi nevelési helyzetekben.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az inkluzív nevelés további erősítése, a differenciálás mélyítése a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodva.	Kapcsolatok erősítése a szakértői bizottságokkal és a családsegítő szolgálattal. Egyéni fejlesztési tervek még pontosabb kidolgozása, szükség esetén külső szakemberek bevonásával. Továbbfejlesztett dokumentálási gyakorlat kialakítása az inkluzív nevelési tevékenységek rögzítésére.	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA rendszer funkcióinak egységesebb,	Belső műhelyfoglalkozások tartása a jó	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
mélyebb alkalmazása. A felület használatának egységesítése és továbbfejlesztése a dokumentációs munka minőségének javítására.	gyakorlatok megosztására. Sablonok, segédletek készítése a dokumentálás egységesítéséhez. A rendszeres adatfeltöltések ellenőrzése, visszajelzések biztosítása.	minden óvodapedagógus		
A teljesítményértékelési rendszer (TÉR) tapasztalatainak beépítése a nevelőtestület munkájába.	A korábbi év során megfogalmazott teljesítménycélok elemzése, új célok meghatározása a fejlődésre alapozva.	minden óvodapedagógus	2025. szeptember	tagintézmény-igazgató
A környezettudatos nevelés tartalmi és vizuális megjelenésének erősítése. A környezettudatos nevelés mélyítése és láthatóbbá tétele az óvodai mindennapokban, dokumentumokban is.	Új programelemek tervezése, dokumentumokban való hangsúlyosabb jelenlét biztosítása: Új zöld programok szervezése (pl. „zöld délelőtt”, közös ültetés, hulladékcsökkentő akciók, „zöld szív”). A környezettudatos szemlélet tudatosabb megjelenítése a pedagógiai dokumentációkban és a szülők felé történő kommunikációban.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	Pályázati lehetőségek keresése környezeti nevelés témakörében. Kapcsolatépítés környezetvédelmi szervezetekkel.			
Az egészséges életmódra nevelés személyre szabott támogatása.	Mozgásos tevékenységek, szokásalakítási lehetőségek újragondolása az egyéni szükségletek mentén.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az iskolára való felkészítés szabályozási változásaihoz való alkalmazkodás: A tanköteles korú gyermekek iskolára való felkészítésének továbbfejlesztése és dokumentálása az Óvodai nevelés országos alapprogram módosításai alapján, figyelembe véve, hogy az óvodában eddig is kiemelt feladatként kezeltük az iskolára való felkészítést. A cél, hogy a már működő gyakorlatainkat az új előírásokhoz	A Pedagógiai Program módosítása az új Óvodai nevelés országos alapprogram előírásainak megfelelően. Belső szakmai műhelymunka szervezése, amely az iskolára felkészítő napi 45 perces időkeret pedagógiai tartalmának megtervezését, módszertani gazdagítását és hatékony megvalósítását célozza. A csoportok napirendjének	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
igazítsuk, és még tudatosabban támogassuk a zökkenőmentes átmenetet az iskola felé.	finomítása, a napi 45 perces iskolára felkészítő tevékenységek beillesztése. Az iskolára felkészítő foglalkozások differenciált megvalósítása, a gyermekek egyéni képességeinek és fejlettségének figyelembevételével. A dokumentáció pontosítása és egységesítése az oviKRÉTA rendszerben, különös tekintettel a napi 45 perc tartalmára. A szülők részletes tájékoztatása az új jogszabályi előírásokról, és arról, hogyan illeszkedik mindez a már eddig is végzett óvodai iskolára felkészítő munkához.			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A tervezési szakaszban rögzített célok	A napi nevelőmunka során felmerülő	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
gyakorlati megvalósítása, tapasztalatok összegyűjtése, megosztása.	eredmények és nehézségek dokumentálása, visszajelzése tagintézményi szinten.			
A módszertani egységesség és szakmai együttműködés fenntartása a nevelőtestületen belül.	Az egymást segítő eljárások tudatos megjelenítése a fejlesztőmunka során.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A munkaközösségek szakmai szerepének erősítése.	Rendszeres részvétel a munkaközösségi alkalmakon, jó gyakorlatok aktív megosztása.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az iskolára való felkészítő program napi gyakorlatának zökkenőmentes beépítése a csoportéletbe.	A felkészítő tevékenységek dokumentálása, reflektálása, tapasztalatcsere ösztönzése a nevelőtestületben.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A játékba integrált tanulási helyzetek módszertani továbbfejlesztése,	Csoportterek rendezése, új gyermekek fogadása, a Pedagógiai	minden óvodapedagógus	2025. 09. 01.; folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
a nyugodt, biztonságos óvodai légkör erősítése. A nevelési év kezdeti feltételeinek biztosítása, a befogadás zökkenőmentes lebonyolítása.	Program szellemiségének érvényesítése a beszoktatásban. Új módszertani eszközök, játékformák megismerése és beépítése a mindennapi gyakorlatba. Módszertani műhelyek szervezése, jó gyakorlatok bemutatása nevelőtestületi szinten. A játékba integrált tanulási helyzetek hatékonyságának nyomon követése, elemzése, dokumentálása.			
A tanügy-igazgatási és pedagógiai dokumentációk szabályszerű vezetése.	oviKRÉTA felület egységes használata, dokumentálási protokoll követése.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Az Óvodai Fejlesztő Program céljainak és eszközeinek hatékony alkalmazása.	Egyéni fejlődési naplók, DIFER mérés, iskolára felkészítő tevékenységek rögzítése.	minden óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A szakmai munka színvonalának megőrzése, fejlesztése látogatásokon keresztül.	Foglalkozás- és csoportlátogatások tapasztalatainak visszacsatolása, fejlesztési javaslatok rögzítése.	tagintézmény-igazgató	minden csoport látogatása egy alkalommal	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente 1 napon
- az óvodai szociális segítő minden héten 1 napon
- logopédus minden héten 1 napon
- utazó gyógypedagógus minden héten 1 napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten 1 napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A gyermekek személyiségfejlődésében jelentkező zavarok felismerése, konzultáció a szakemberekkel és a szülőkkel.	folyamatosan	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Egyéni bánásmód megvalósítása.	folyamatosan	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődést nyomon követő dokumentáció vezetése, egyéni fejlesztési terv szerinti fejlesztés.	évente két alkalommal; a fejlesztés folyamatos	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A gyermekek személyiségfejlődésében jelentkező zavarok	folyamatosan	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
felismerése, konzultáció a szakemberekkel és a szülőkkel.			
Egyéni bánásmód megvalósítása.	folyamatosan	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődést nyomon követő dokumentáció vezetése, egyéni fejlesztési terv szerinti fejlesztés	évente két alkalommal; a fejlesztés folyamatos	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
BOZSIK foci	heti egy alkalom, és grassroots fesztivál 4 alkalommal	A gyermekek egészséges életmódra nevelésének, testi-lelki fejlődésének, a mindennapos testedzési programjának

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		elősegítése, a labdarúgás népszerűsítése. A kiválasztott tehetséges gyermekek labdarúgó egyesülethez/klubhoz irányításában való közreműködés.
Zeneovi	kéthetente egy alkalommal	Általános zenei képességek megalapozásának hangsúlyozása, fejlesztése (pl.: tiszta éneklés, hallás, ritmusérzék, ismeretanyag szélesítés, stb.)
Néptánc	kéthetente egy alkalommal	Élményszerű foglalkozások, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, mozgásfejlesztés és hagyományápolás támogatása.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Szüreti Mulatság	2025. 09. 26.	minden óvodapedagógus
A Magyar Népmese Napja	2025. 09. 30.	minden óvodapedagógus
Október		
Állatok Világnapja	2025. 10. 03.	minden óvodapedagógus
Kirándulás	2025. 10. hó második hete	minden óvodapedagógus
Nagyszülők napja	2025. 10. hó	minden óvodapedagógus
1956-os forradalom	2025. 10. 21.	minden óvodapedagógus
November		
Márton napi ünnep	2025.11.11.	Vuk és Bambi csoport
December		
Télapó	2025. 12. 05.	minden óvodapedagógus
Advent, Karácsonyi készülődés,	2025. 12. hó	minden óvodapedagógus
Január		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Maci hét	2026. 01. 26 – 01. 30.	minden óvodapedagógus
Február		
Farsang	2026. 02. 13.	minden óvodapedagógus
Március		
Nemzeti ünnep	2026. 03. 13.	minden óvodapedagógus
Víz Világnapja	2026. 03. 20.	minden óvodapedagógus
Április		
Föld Napja	2026. 04. 22.	minden óvodapedagógus
Május		
Anyák napja és évzáró	2026. 05. hó	minden óvodapedagógus
Gyermekhét	2026. 05. 25 – 05. 29.	minden óvodapedagógus
A magyar hősök emlékünnepe	2026. 05. 29.	minden óvodapedagógus
Június		
Nemzeti összetartozás napja	2026. 06. 04.	minden óvodapedagógus
Ballagás	2026. 06. hó eleje	minden óvodapedagógus

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás	2025. 09. 01.	munkavédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
2.	Új gyermekek befogadása	2025. 09. 01-től	minden óvodai dolgozó
3.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025. 09. 01.	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
4.	Tűzriadó próba	2025. 09. hó	munkavédelmi felelős
5.	Év eleji szülői értekezletek	2025. 09. hó	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
6.	Év eleji szűrővizsgálatok (logopédiai, BTMN)	2025. 09. hó	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus
7.	OTP Bank Bozsik Intézményi Program 2025/2026 gyermeknévsor, regisztráció	2025. 09. hó	tagintézményi sportcsoportvezető,

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
			tagintézmény-igazgató
8.	KIR adatszolgáltatás	2025. 10. 01.	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
9.	Szakértői alap- és felülvizsgálat kérése	folyamatos	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
10.	Fogászati szűrővizsgálat	évente két alkalommal	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
11.	Gyermekvédelmi adatszolgáltatás	évente két alkalommal	gyermekvédelmi felelős, minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
12.	DIFER mérés	évente két alkalommal	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
13.	Védőnői látogatások, ellenőrzések	Védőnői munkaterv alapján	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató, védőnő
14.	Gyermekvédelmi beszámoló a 2025-ös évről	2026. 01. 31.	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
15.	„Óvodai Betekintő” (Zengő-Bongó, Ovikukkantó)	2026. 03. hó	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
16.	Óvodai beiratkozás	2026. 04. hó	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
17.	Esélyegyenlőségi, gyermekvédelmi beszámoló	2026. 04. hó	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
18.	Tagintézmény-igazgatói év végi beszámoló	2026. 06. hó	tagintézmény-igazgató
19.	Év végi csoport szintű értékelés, beszámoló	2026. 06. hó	minden óvodapedagógus,

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
			tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	Évente két alkalommal.	gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. 08. 31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	minden hónap első hétfője	vezetői iroda	feljegyzés	a nevelési év első szülői értekezlete
óvodapedagógusok	minden hónap második hétfője	nevelői szoba	feljegyzés	a nevelési év első szülői értekezlete

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
minden óvodai csoport	Tájékoztató szülői értekezlet az óvodát kezdő gyermekek szüleinek. Információk, a befogadás módja. Házirend ismertetés.	2025. 08. hó utolsó hetében	minden óvodapedagógus	feljegyzés, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
minden óvodai csoport	Az új nevelési év információinak átadása. Szülői Szervezet megválasztása. A nevelési év pedagógiai céljainak, feladatainak ismertetése.	2025. 09. hó második felében	minden óvodapedagógus	feljegyzés, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
minden óvodai csoport	A befogadási időszak tapasztalatai. Aktuális információk.	2025. 11. hó	minden óvodapedagógus	feljegyzés, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
minden óvodai csoport	A gyermekek fejlődésének nyomon követése. Az iskolaválasztás fontossága. Beiskolázással kapcsolatos információk.	2025. 12. hó	minden óvodapedagógus	feljegyzés, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
minden óvodai csoport	Aktuális információk. Az egészséges életmód keretein belül a személyi higiénia fontosságának kiemelése. Az eredményesség érdekében a szülői feladatok tudatosítása.	2026. 03. hó	minden óvodapedagógus	feljegyzés, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 08. 25.	Nevelési évet megnyitó értekezlet, tájékoztatás a 2025/26-os évről.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 12. hó	Gyermek fejlődésének nyomon követése, tankötelezettség halasztás.	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 06. hó	Nevelési évet lezáró értekezlet, értékelés.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Vuk csoport	2025. 12. hó	Advent, közös karácsonyi készülődés

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Bambi csoport	2025. 12. hó	Advent, közös karácsonyi készülődés
Katica csoport	2025. 12. hó	Advent, közös karácsonyi készülődés
Napocska csoport	2025. 12. hó	Advent, közös karácsonyi készülődés
Pillangó csoport	2025. 12. hó	Advent, közös karácsonyi készülődés
Vuk csoport	2026. 03. hó	Tavasz, óvodai betekintő
Bambi csoport	2026. 03. hó	Tavasz, óvodai betekintő
Katica csoport	2026. 03. hó	Tavasz, óvodai betekintő
Napocska csoport	2026. 03. hó	Tavasz, óvodai betekintő
Pillangó csoport	2026. 03. hó	Tavasz, óvodai betekintő

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda védőnője – munkaterve alapján	2025. 09. hó	védőnő	igazgató
Fogászati szűrés megszervezése	A nevelési évben két alkalommal.	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Részvétel a jelzőrendszerhez kapcsolódó megbeszéléseken. Egyéni esetkezelés, konzultáció.	folyamatos	gyermekvédelmi felelős	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
Jelzőrendszeri és gyermekvédelmi beszámoló készítése.	nevelési évben két alkalommal	gyermekvédelmi felelős	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szakértői Bizottságokkal	folyamatos	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

történő együttműködés, kapcsolattartás.			

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése.	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok.	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026. 02. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról.	2026. 06. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Diósgyőri Tagóvodája	Katolikus	heti egy alkalommal	hitoktató
	Református	heti egy alkalommal	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	-	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-	
A mentor neve	-	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Munkavédelmi és balesetvédelmi felelős	3/2 óvodapedagógus
Gyermekvédelmi felelős	4/2, 5/1 óvodapedagógus
Munkaidő nyilvántartás vezetője	3/1 óvodapedagógus
Szertár felelős	3/1 óvodapedagógus
Foglalkozás-egészségügyi vizsgálatokért felelős	5/1 óvodapedagógus
Rendezvényszervező	1/1, 1/2 óvodapedagógus
Újság és könyv felelős	2/2 óvodapedagógus
Média felelős	tagintézmény-igazgató, 2/1, 2/2
BOZSIK program felelős	4/1, 3/2 óvodapedagógus
Óvoda – Iskola összekötő	tagintézmény-igazgató
Leltárfelelős	4/1 óvodapedagógus, 4/4 pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1. / Vuk csoport	1/1	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
	1/2	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
2./ Bambi csoport	2/1	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
	2/2	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
3. / Katica csoport	3/1	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
	3/2	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
4./ Napocska csoport	4/1	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
	4/2	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
5. / Pillangó csoport	5/1	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.30.	7.00. 13.00.	7.00. 12.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	10.30. 17.00.	11.00. 17.00.	
	5/2	7.00. 12.00.	7.00. 12.00.	7.00. 12.00.	7.00. 12.00.	7.00. 11.00.	11.00 16.00.	11.00 16.00.	11.00 16.00.	11.00 16.00.	11.00. 15.00.	tagintézmény-igazgató

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1. / Vuk csoport	1/3	Dajka	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	
2. / Bambi csoport	2/3	Dajka	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	
3. / Katica csoport	3/3	Dajka	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	
4. / Napocska csoport	4/3	Dajka	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	
5. / Pillangó csoport	5/3	Dajka	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	6.00. 14.00.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	9.30. 17.30.	
1/Vuk csoport	1/4	Pedagógiai asszisztens	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	
4/ Napocska csoport	4/4	Pedagógiai asszisztens	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	

5/Pillangó csoport	5/4	Pedagógiai asszisztens	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	8.00. 16.00.	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-034

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Nemzeti
Tehetség Program

Regisztrált
Tehetségpont

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok 5
2 Tagintézményi álláshelyek 5
3 A feladatellátás jellemzői 5
3.1 Tagintézményi adatok 5
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) 6
4.1 A szünetek rendje 7
4.2 Nyári takarítási szünet 7
4.3 Téli zárva tartás 7
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje 7
5 Pedagógiai folyamatok 8
5.1 Tervezés 8
5.2 Megvalósítás 10
5.3 Ellenőrzés 13
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei 13
5.3.2 Külső ellenőrzés 14
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés 16
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások 16
5.4 Értékelés 16
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) 17
5.6 Korrekció 18
6 Személyiség – és közösségfejlesztés 18
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás 18
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása 19
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése 20
6.4 Tehetséggondozás 20
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek 22
6.6 Éves tagintézményi programterv 23
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények 26
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció 26
8.1 Fogadóórák rendje 26
8.2 Szülői értekezletek rendje 27
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje 29
8.4 Óvodai nyílt napok rendje 31
9 Az intézmény külső kapcsolatai 31
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények 31
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény 32
9.3 Egyéb együttműködő partner 32
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve 33
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása 33
10 A pedagógiai működés feltételei 34
10.1 Mentori feladatok ellátása 34
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása 34
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év 34
10.3 Szakmai munkaközösségek 35
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 35
11.1 Munkarend 35

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje....36
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje....37
11.2 Továbbképzés....38

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Dózsa György Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3525 Miskolc, Dózsa György út 36.**
Elérhetőség/telefonszám	**46-507-498,5 46-507-499**
Elérhetőség/e-mail cím	**dozsaovimiskolc@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**14 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**5 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
	1. csoport	**Kiscsoport**	17	0	0	0	1
	2. csoport	**Nagycsoport**	16	0	2	0	1
	3. csoport	**Vegyes életkorú**	17	1	0	1	4
	4. csoport	**Vegyes életkorú**	20	0	1	0	1
Összesen			**71**	**1**	**3**	**1**	**7**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	2			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	69			1	3	1	7
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	4			1	3	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.26.	Tehetségműhelyekbe történő azonosító mérések értékelése,	Óvodapedagógusok, NOKS-os dolgozók	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		új tehetségműhely létrehozásának feladatai		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	A 2025-ös év értékelése, a felmérések, műhelymunkák eddigi eredményeinek értékelése	Óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.20.	oviEXPO feladatai Ovikóstoló, beiratkozás feladatai	Óvodapedagógusok, NOKS-os dolgozók	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.05.08.	Tehetségnap	Óvodapedagógusok NOKS-os dolgozók	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Nevelési év értékelése, mentálhigiénés tevékenység	Óvodapedagógusok, NOKS-os dolgozók	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az óvodás gyermekek személyiségfejlődése támogatásának érdekében nyugodt és kiegyensúlyozott légkör biztosítása	Tudatos pedagógiai, szakmai tervezés az óvodapedagógusok széleskörű szakmódszertani ismereteire vonatkozó továbbfejlesztések igényével	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Fenntarthatóságra nevelés lehetőségei az óvodában	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
A pedagógusok személyre szabott	Boldog Óvoda programba való bekapcsolódás	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os	MIÓVI igazgató,

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
céljainak megvalósítása			nevelési év	tagintézmény-igazgató
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Néphagyományőrzés lehetőségeinek megismerése, alkalmazása a pedagógiai gyakorlatban	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Nemzeti értékeink, ünnepeink, megemlékezések szélesebb körű kibontakoztatása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025-2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Óvodapedagógusok digitális kompetenciájának támogatása.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Széleskörű tájékoztatás, lehetőségek a gyermekvédelem területén	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató
A pedagógusok személyre szabott céljainak megvalósítása	Növényültetés, kiskert kialakítása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	MIÓVI igazgató, tagintézmény-igazgató
A tehetséggondozó műhely létrehozása mozgás témakörben	A tehetségígérettel rendelkező gyermekek felismerése, fejlesztése, műhelymunkák megvalósítása, dokumentációk vezetése	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Az új dolgozók szakmai támogatása	Pedagógiai Program megismertetése, szervezeti kultúrába való beilleszkedés segítése	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Óvodánk programjának, felkínált lehetőségeinknek	Az óvoda népszerűsítésének erősítése a	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
megismertetése a családokkal	beiratkozási időszak előtt			
Pedagógusok hatékony együttműködésének támogatása	Konstruktív és hatékony együttműködés kialakítása az óvodapedagógusok között, valamint az új kollégák beilleszkedésének támogatása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Óvodánk környezetének, eszközeinek fejlesztése	A nevelési környezet esztétikai és funkcionális fejlesztése kisebb, gazdaságos beavatkozásokkal	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az óvodás gyermekek érdekeit mindenekfelett szem előtt tartva tudatos tervezés és megvalósítás a hatékony személyiségfejlesztés érdekében	Kimagasló tervező munka, óvodapedagógus és NOKS-os dolgozók példamutató viselkedése, az elhivatottság és szakmai alázat kimagasló támogatása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Belső tudásmegosztás	Belső tudásmegosztás a dokumentációk elkészítése, szerkesztése, formai és szakmai követelményeknek történő megfelelőség megvalósítására.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	Negyed évente az óvodapedagógusok számára oviKRÉTA, beszámolók, elektronikus dokumentációkkal kapcsolatos belső képzés megvalósítása.			
Tehetséggondozó tevékenység továbbfejlesztése	Együttműködési megállapodás kötése a szakszolgálattal, mozgásos tehetségfejlesztő program kipróbálása a 2025-2026-os nevelési évtől.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Munkaközösségekben való aktív részvétel	A megismert szakmai, módszertani lehetőségek beépítése a tervező munkába, napi gyakorlatba	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Új dolgozók befogadása, munkájuk segítése, hatékony és kimagasló szakmai színvonallal működő nevelőtestület létrehozása	Óvodapedagógusok mentorálása, jó gyakorlatok megosztása, együttműködő képesség kialakításának támogatása	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Szakmai fejlődés támogatása	Továbbképzéseken való részvétel lehetőségeinek felkínálása, feltételeinek megteremtése, helyettesítés biztosítása, az	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	elsajátított ismeretek beépítése a szakmai munkába			
Az óvoda népszerűsítésének erősítése a beiratkozási időszak előtt	Az óvoda népszerűsítésének javítása hozzájárul a magasabb szülői érdeklődéshez, ezáltal a beiratkozási számok növeléséhez, és elősegíti a tagintézmény pozíciójának erősödését a helyi közösségben.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Konstruktív és hatékony együttműködés kialakítása az óvodapedagógusok között, valamint az új kollégák beilleszkedésének támogatása	A jó munkahelyi légkör és a hatékony csapatmunka elősegíti a pedagógusok szakmai és személyes fejlődését, míg az új kollégák zökkenőmentes beilleszkedése támogatja a közösség egységét és stabilitását.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Nemzeti értékeink, ünnepeink, megemlékezések szélesebb körű kibontakoztatása	Nemzeti Összetartozás napja program szervezése. A gyermekek nemzeti identitásának mélyítése,	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	fenntartása és ápolása.			
Fenntarthatóságra nevelés lehetőségei az óvodában	Mit jelent? Mit tehetünk?" Program kidolgozása, innovatív szemléletmód terjesztése	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Óvodánk környezetének, eszközeinek fejlesztése	Az udvari és beltéri terek esztétikai megújítása – dekorációk frissítése, virágok ültetése (kiskert létrehozása) – hozzájárul a gyermekek és a pedagógusok számára inspirálóbb és barátságosabb környezet kialakításához.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025 - 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pedagógiai szakmai célok és feladatok megvalósítása, pedagógiai folyamatok tervezése	Folyamatos szakmai ellenőrzés, önreflexió támogatása, tanácsadás, a Pedagógiai programban kitűzött célok és feladatok megvalósulásának ellenőrzése	tagintézmény - igazgató	2026. 05. 31.	MIÓVI igazgató, szakmai igazgatóhelyettes

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pedagógus szakmai attitűdjének megfigyelése	A kimagasló szakmai színvonal érdekében, a reflektív szemléletmód támogatásával folyamatos ellenőrzés	tagintézmény - igazgató	2026. 05. 31.	MIÓVI igazgató, szakmai igazgatóhelyettes
OviKréta elektronikus csoportdokumentumok tudatos és magas színvonalon történő vezetése	Pedagógiai szakmai célok és feladatok, pedagógiai folyamatok tervezése, a felület értő, rendeltetésszerű, folyamatos, naprakész használatának támogatása, folyamatos ellenőrzéssel	tagintézmény - igazgató	2026. 05. 31.	MIÓVI igazgató, szakmai igazgatóhelyettes
TÉR megvalósulásának ellenőrzése	Az óvodapedagógusok teljesítménycéljainak megvalósulása, dokumentálás, előrehaladás ellenőrzése	tagintézmény - igazgató	2026. 06. hó	MIÓVI igazgató, szakmai igazgatóhelyettes

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente csütörtöki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten pénteki napon
- utazó gyógypedagógus minden héten keddi és szerdai napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten pénteki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Gyógypedagógus és óvodapedagógusok együttműködésének,	2025 – 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	MIÓVI igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
szakmai munkájának támogatása			

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Fejlesztő pedagógus és óvodapedagógusok együttműködésének, szakmai munkájának támogatása	2025 – 2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	MIÓVI igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik Program	minden héten csütörtökön	A program által előírt mozgásos tevékenységek megvalósítása
Észpörgető	két hetente hétfőn (páros hét)	Tapasztalati úton történő tanulással fejlesztjük a gyermekek logikai, matematikai, problémamegoldó képességeit, valamint a figyelmet, a kreativitást, térlátást, memóriát, önfegyelmet, alakítjuk a helyes önértékelést, növeljük önbizalmukat. Egy-egy műhelyfoglalkozáson a pedagógusok a játékos tevékenységek segítségével fejlesztik egyebek mellett a vizuális megfigyelést és koncentrációt, a problémamegoldó képességet, figyelmet, szem-kéz koordinációt, feltárják az ok-okozati összefüggéseket, következtetéseket vonnak le, összpontosítják figyelmüket, erősödik szabálytudatuk.
Ügyes Kezek	két hetente hétfőn (páratlan hét)	Az ábrázoló tevékenységükben kimagaslóbb teljesítményt nyújtó gyermekek számára lehetőséget biztosítunk az előre lepéshez, kreatív- önálló önmegvalósításhoz, segítjük őket, hogy érzékennyé, fogékonnyá váljanak a képzőművészet iránt. A műhelyfoglalkozásokon változatos eszközök biztosításával támogatják a fejlesztő munkát a pedagógusok, olyan technikákat ismerhetnek meg a gyermekek melyek segítik az

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		egyéni képességeik szerinti differenciálást, illetve eltérnek a mindennapi óvodai tevékenységektől, gyakorlattól.
Dúdolda	két hetente kedden (páratlan hét)	A zenei tehetség játékos kibontakoztatását támogatjuk, a gyermekek számára, a felkínált lehetőségek segítségével komplex fejlesztés valósulhat meg, fogékonnyá, érzékennyé válnak az előadóművészet iránt. • zenei hallás, • memória • mozgásfejlesztés • ritmusérzék fejlesztése • ismeretgyarapítás • dallamrajz, • hangmagasság iránti érzék fejlesztése, A műhelyfoglalkozásokon a pedagógusok változatos eszközök biztosításával teszik színesebbé a tevékenységeket.
Mozgás műhely	két hetente előzetes egyeztetés szerint	Mozgásos tevékenységek általi kiemelt képességek kibontakoztatása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Október		
Szüreti mulatság	2025.10.03.	műsor: 4.csop.
Állatok világnapja	2025.10.06.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
1956-os forradalom ünnepe	2025.10.22.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
November		
Márton napi hagyományápolás	2025.11.10.-11.13.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
December		
Mikulás	2025.12.05.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Betlehemes Játék	2025.12.16.	műsor: 4. csop.
Fenyőünnep	2025.12.16.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Február		
Farsangi Mulatság	2026.02.20.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Március		
Március 15. Nemzeti ünnep	2026.03.13.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Húsvéti hagyományápolás	2026.03.30.-2026.04.02.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Április		
Föld napja	2026.04.22.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Május		
Tehetségnap	2026.05.08.	minden óvodapedagógus
Madarak és fák napja	2026.05.011.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Évzárók, Anyák napja, Ballagás	2026.05.18.-2026.05.22.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus
Gyermekhét	2026.05.26.-2026.05.29.	1-es, 2-es, 3-as, 4-es csoport minden óvodapedagógus

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Dokumentumok bekérése (étkezési nyilatkozatok, hozzájárulások, adatlapok, gyermekvédelmi, 2-3 H-s határozatok, egyéb iratok)	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, nevelőtestület
2.	Új gyermekek beszoktatása	2025.11.30.	tagintézmény-igazgató, nevelőtestület, NOKS-os munkatársak

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
3.	„Régi óvodások” visszafogadása	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, nevelőtestület, NOKS-os munkatársak
4.	Tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.16.	tagintézmény-igazgaztó, tűz-, munkavédelmi és balesetvédelmi felelős
5.	Logopédiai szűrés	2025.09.30.	logopédus
6.	4 évesek szűrése	2025.09.30.	pszichológus
7.	Tehetségmérés	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
8.	Tehetségmérés- a Pedagógia szakszolgálat munkatársai által	2025.10.31.	tehetség koordinátor, pszichológus
9.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató
10.	Alap- és felülvizsgálati kérelmek elkészítése, benyújtása (SNI, BTMN)	2025.10.31.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
11.	oviKRÉTA felület használata, folyamatos ellenőrzés, dokumentációk, kötelező dokumentumok naprakész feltöltése	2025-2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
12.	Gyermekek fejlődésének nyomonkövetése	2025-2026 nevelési év	óvodapedagógusok
13.	Kapcsolattartás az intézmény támogató partnereivel (önkormányzati képviselő, szülői szervezet vezetősége, tagjai)	2025-2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
14.	Programszervezés: óvodai előadások, műsorok – Szüreti mulatság, Mikulás, Farsangi hagyományápolás, Gyermeknap	2025-2026 aktuális időszakban	tagintézmény-igazgató
15.	Dúsító-gazdagító programokon való részvétel-tehetséggondozás kapcsán	2025-2026 aktuális időszakban	műhelyvezető óvodapedagógusok
16.	Tanköteles gyermekekkel kapcsolatos tájékoztatás a szülőknek-papír alapon, illetve szülői értekezlet formájában	2025.11.25.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
17.	Téli ellátási igény felmérése	2025. ősz	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
18.	Gyermekek fejlődésének nyomon követésével kapcsolatos tájékoztatás-mérések, megfigyelések, tapasztalatok eredményei I. időszak	2026. 01.-2026.03. hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
19.	Belső ellenőrzések, csoportok, dokumentációk	2026.02.-2026.03.	tagintézmény-igazgató
20.	Óvodai beiratkozás	2026.04. hó	tagintézmény-igazgató
21.	Felvételi döntések elkészítése, átvétel biztosítása	2026.05. hó	tagintézmény-igazgató
22.	Új gyermekek nyilatkozatai (étkezési, hozzájáruló, adatlap, egyéb dokumentumok)	2025.05. hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
23.	Tájékoztatás a tehetségnapról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
24.	Gyermekek fejlődésének nyomonkövetése II. félév	2026.05.31.	óvodapedagógusok
25.	Lejárt határozatok ellenőrzése, bekérése (gyermekvédelem)	2025-2026 nevelési év	gyermekvédelmi felelős, óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
26.	KIR adatszolgáltatás	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
27.	Gyermekek fejlődésének nyomon követésével kapcsolatos tájékoztatás-mérések, megfigyelések, tapasztalatok eredményei II. időszak	2026.05.-2026.08.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
28.	Tehetségműhelyek dokumentációinak elkészítése	2026.06.31.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
29.	Gyermekvédelmi beszámoló elkészítése	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató, gyermekvédelmi felelős
30.	Éves önértékelés (csoportos, tagintézmény szintű)	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS-os dolgozók
31.	oviKRÉTA felületre értékelő-, kötelező dokumentumok feltöltése, folyamatos ellenőrzés	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése –	folyamatosan	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	folyamatosan	A feladathoz rendelve.
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. 08. 31.	A feladathoz rendelve
Tehetségazonosítás- belső mérőeszközzel	2025. 09. 30.	Nagycsoportos korú gyermekek
Fejlesztő műhelyek hatásvizsgálata	2026. 05. 31.	Nagycsoportos korú gyermekek

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	Hétfői napokon	vezetői iroda	írásbeli feljegyzések	Előre egyeztetett időpontban
Óvodapedagógusok	Előre egyeztetett időpontban	nevelői szoba	írásbeli feljegyzések, fejlődési lapokon szignálva	Előre egyeztetett időpontban

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1	Új gyermekek szüleinek tájékoztatója	2025.06.30.	érintett csoportok óvodapedagógusai, tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1-2-3-4	A nevelési év első felének programjai, házirend, a gyermekcsoport életével kapcsolatos fő feladatok	2025.09.16.	minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2-3-4	Nagycsoportosok szüleinek tájékoztatása, óvodában maradás feltételeinek ismertetése	2025.11.25.	érintett csoportok óvodapedagógusai, tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1-2-3-4	A nevelési év második felének programjai, a gyermekcsoport életével kapcsolatos fő feladatok	2026.01.20.	minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.04.	év eleji nyitó értekezlet, aktualitások	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.09.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, mérések eredményei	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.06.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, téli ellátással kapcsolatos információk	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2025.12.04.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, nagycsoportosok óvodában maradásával kapcsolatos egyeztetés	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.08.	tagintézmény-igazgatói értekezleten	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		elhangzottak ismertetése, aktualitások, második félév feladatai		
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.05.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, programok lebonyolításának feladatai	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
7. Nevelőtestületi értekezlet	2026.03.05.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, ovikóstoló feladatai	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
8. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.02.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, beiratkozás feladatai	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
9. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.07.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése, aktualitások, programok szervezésének feladatai	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
10.Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.05.	tagintézmény-igazgatói értekezleten elhangzottak ismertetése,	nevelőtestület, alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		aktualitások, nevelési év önértékelései, értékelése, dokumentációk ellenőrzése		

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1-2-3-4	2025. 11. 10 - 2025. 11. 13.	Libahét (nyílthét)
2-3-4	2026. 03. 19.	Ovikóstoló
1-2-3-4	2026. 03. 30. - 04. 02.	Húsvéti nyílthét

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodaorvos-gyermekek ellátásának biztosítása, szükség esetén vizsgálat	2025 – 2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodaorvos, óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői szolgálat-gyermekek ellátásának biztosítása, időszakos ellenőrzések	2025 – 2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató, védőnők, óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
Gyermekfogászat-időszakos vizsgálat, javaslattétel	2025 – 2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvoda fogorvos, óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodai szociális segítő tevékenysége, együttműködés az óvodapedagógusokkal	2025 – 2026 nevelési év	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Fazekas utcai Általános Iskola és AMI -Tehetségnapon az iskola növendékeinek fellépése, szereplése	2026. 06. hó	tagintézmény-igazgató	kísérő tanár, tagintézmény-igazgató
Tehetségazonosítás-A pedagógiai szakszolgálat munkatársai általi mérés	2025. 10. hó	tagintézmény-igazgató	együttműködő partnerek (pszichológus, tehetségkoordinátor); tagintézmény-igazgató
Új tehetséggondozó program bevezetése (mozgás)	2025. 10. hó	tagintézmény-igazgató	együttműködő partnerek (pszichológus, tehetségkoordinátor); tagintézmény-igazgató
Hokiklub korcsolya program	2026.	tagintézmény-igazgató	együttműködő partnerek, óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
A Szülői Szervezet éves Munkatervének elkészítése, előterjesztése, és annak elfogadása Egyéb aktualitások	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Intézményi szintű programok: A Téli ünnepek teendőivel kapcsolatos megbeszélés: Télapó, Karácsony Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2025. 11. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése A Farsangi időszak előkészítése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák Egyéb aktualitások	2026. 02. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Anyák napi, évzáró, ballagási műsorok teendőivel kapcsolatos megbeszélés Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák Egyéb aktualitások	2026. 04. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves Beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026. 05. hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Dózsa György Úti Tagóvodája	Katolikus	Hétfő 15:00	hittan oktató
	Református	Hétfő 11:00	hittan oktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	-	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-	
A mentor neve	-	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Kinevezett tagintézmény-igazgató, tehetséggondozás szakmai vezető, rendezvényfelelős, önértékelési csoport tagja	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus
Gyermek-és ifjúság védelmi felelős, Ügyes kezek műhelyvezető, jegyzőkönyvvezető, Ovizsaru program vezetője, Bozsik program játékmester, csapatvezető, mentor, önértékelési csoport vezetője	óvodapedagógus
Testnevelési eszközök, szertár felelős, Dúdolda műhelyvezető, önértékelési csoport tagja	óvodapedagógus
Fenntarthatóság, zöld program felelőse, dekorációfelelős, Ügyes kezek műhelyvezető	óvodapedagógus
Munkavédelmi felelős, Észpörgető műhelyvezető, szakszervezeti kapcsolattartó	óvodapedagógus
Könyvtár- és szertárfelelős, Dúdolda műhelyvezető	óvodapedagógus
Jelenléti ívek, létszámok, étkezés megrendeléssel kapcsolatos teendők	pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10.30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	1/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10.30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
2.cs.	2/1	7:00-13:00	7:00-12:30	szaktan.nap	7:00-12:30	7:00-12:00	11:00-17:00	11:30-17:00	szaktan.nap.	11:30-17:00	11:30-17.00	5/ mesterpedagógus
	2/2	7:00-13:00	7:00-13:00	8:00-16.00	7:00-13:00	7:00-13:00	11:00-17:00	11:00-17:00	8:00-16:00	11:00-17:00	11:00-17:00	
3.cs.	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10.30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10.30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
4.cs.	4/1	7.00-12:00	7.00-12:00	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-11:00	12:00-17:00	12:00-17:00	12:00-17:00	12:00-17:00	13.00-17:00	8/tagintézmény-igazgató
	4/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10.30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:0018:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:0018:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:0018:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	6.00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:0018:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4.cs.	6/4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15:00	7.00-15.00	7:00-15.00	7:00-15:00	7:00-15:00	7.00-15:00	7.00-15.00	7:00-15.00	7:00-15:00	7:00-15:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-028

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026. nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 10
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 10
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 12
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 14
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 14
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 16
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 17
6.4 Tehetséggondozás ---- 17
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 18
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 19
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 20
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 20
8.1 Fogadóórák rendje ---- 20
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 21
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 26
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 27
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 29
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 31
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 31

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---------- 31
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 32
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 33
11.1 Munkarend ---------- 33
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje---------- 34
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 34
11.2 Továbbképzés---------- 36

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3530 Miskolc Hadirokkantak útja 14.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36 46/507- 007**
Elérhetőség/e-mail cím	**eszterlanc.miskolc@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/intezmenyek/miovi-eszterlanc-nephagyomanyorzo-tagovodaja**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00 – 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**21 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**12 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**8 fő**
• ebből dajka	**6 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma**	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Katica csoport		Kiscsoport	22	0	0	0	0
Napsugár csoport		Vegyes csoport	22	2	1	0	0
Őzike csoport		Vegyes csoport	20	0	0	0	0
Tulipán csoport		Középső csoport	24	0	0	0	0

Maci csoport		(középső) Nagycsoport	24	0	3	1	0
Pillangó csoport		Kiscsoport	22	0	0	0	0
Összesen		**6 csoport**	**134**	**2**	**4**	**1**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	150 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	2			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	72			2	4	1	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	4			2	4	1	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről A 2025/2026. nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2026. június 19. (péntek).

- Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: 2025. október 22. (szerda) , a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek) , a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő).

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a

nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.17.	Konzultáció a fejlesztőpedagógussal, gyógypedagógussal, logopédussal – egyéni fejlesztési tervek. Aktualitások megbeszélése.	Nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.30.	Az első félév értékelése, összegzés a fejlődési napló alapján – fogadóórák tervezése. Iskolaérettség.	Nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.16.	Életmód tanácsadó, természetgyógyászattal foglalkozó szakember előadása -	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	2025/2026-os nevelési év értékelése	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.28.	Tanévnyitó értekezlet Évkezdési feladatok Munkaterv javaslatok	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
1.Az érzelmi biztonságot nyújtó óvodai környezet kialakítása	A gyermek önbizalmának, önkifejezésének támogatása szeretetteljes, elfogadó, nyugodt légkörben.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagó-gusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
2.Az anyanyelvi nevelés és kommunikációs képességek fejlesztése	A gyermek beszédkedvének, szókincsének és kifejezőkészségének gazdagítása, a közösségi kommunikáció fejlesztése.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagó-gusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
3.A társas kapcsolatok, együttműködés és közösségi magatartás fejlesztése	A gyermek szociális kompetenciáinak alakítása: együttérzés, szabálykövetés, konfliktuskezelés, segítőkészség.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagó-gusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

4.A néphagyomány-ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermek érzelmein át, a családok aktív együttműködésével.	A hagyományőrzés és természetóvás motiváló hatásának folyamatos éltetése.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató, néphagyományőrző-munkaközösség vezető

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
1.Kiegyensúlyozott napirend, következetes szabályok, érzelmi nevelés, pozitív megerősítés, családokkal való együttműködés.	Erősítsük az óvoda és a család közötti partneri kapcsolatot, a nyílt, támogató kommunikációt.	óvodapedagógusok	2026.05.31. folyamatos	tagintézmény-igazgató
2.Verselés, mesélés, dramatikus játékok, beszélgetőkörök, egyéni fejlesztés tervezése	Rendszeresen alkalmazzunk anyanyelvi játékokat, mondókákat, verseket, meséket, báb- és dramatikus játékokat a gyermekek nyelvi fejlődése érdekében.	óvodapedagógusok	folyamatos 2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
3. Közös játékok, projektmunkák, társas helyzetek tudatos megfigyelése és fejlesztése, szülői példamutatás megerősítése.	Teremtsünk naponta lehetőséget közös, kooperatív játékokra és csoportos tevékenységekre, amelyekben a gyermekek gyakorolhatják az együttműködés, segítségnyújtás, szabálykövetés és türelem készségeit.	óvodapedagógusok	2026.05.31. folyamatos	tagintézmény-igazgató

4. A mindennapok hagyományőrző és a jeles napok tevékenységeinek tartalmi gazdagítása. Környezettudatos életmódra nevelés, közösségépítés innovatív ötletekkel való bővítése.	A mindennapok népszokásőrző tevékenységeinek megvalósítása: a földhöz, a természethez, a természetes anyagokhoz való kötődés, a felnőttek és gyermektársak megbecsülésének előtérbe állítása.	óvodapedagógusok	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
1.Annak vizsgálata, hogy a csoportban kialakított pedagógiai gyakorlat valóban biztosítja-e a gyermekek érzelmi biztonságát, önkifejezésének és önbizalmának fejlődését.	A csoportlégkör és az óvodapedagógusok viselkedésének megfigyelése. A napirend és tevékenységszervezés vizsgálata. A gyermekek viselkedésének megfigyelése. Pedagógus önreflexiója és tervezési dokumentumai.	óvodapedagógus	2026.06.30.	tagintézmény-igazgató
2.Annak vizsgálata, hogy a gyermekek nyelvi fejlesztése tudatosan megvalósul-e a nevelési gyakorlatban, és biztosítottak-e a beszédfejlődést támogató pedagógiai feltételek.	Anyanyelvi tevékenységek megvalósulása a mindennapokban A pedagógus kommunikációja a gyermekekkel A gyermekek beszédtevékenységének megfigyelése Egyéni fejlesztés biztosítása	óvodapedagógus	2026.06.30.	tagintézmény-igazgató

	Kapcsolattartás a logopédussal, szakemberekkel			
3. Annak feltárása, hogy a pedagógiai gyakorlat mennyire támogatja a gyermekek szociális készségeinek fejlődését – különös tekintettel az együttműködésre, konfliktuskezelésre és a közösségi normák elsajátítására.	A közösségi együttélés szabályainak megléte és betartása Pedagógusi magatartás, mintanyújtás és támogatás A gyermekek szociális viselkedésének megfigyelése Társas tevékenységek szervezésének minősége Szülőkkel való együttműködés és visszajelzések	óvodapedagógus	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
4.Innovatív módszerek alkalmazása a pedagógiai folyamatokban.	Hagyományőrzés és természetóvás együttes, motiváló hatásának értékelése.	óvodapedagógus	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek,

ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés – Komplex ellenőrzés Kézikönyv első kiadás

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2024/2025. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente **szerdai** napon
- az óvodai szociális segítő minden héten **keddi** napon
- logopédus minden héten **hétfőn és pénteken**
- utazó gyógypedagógus minden héten **csütörtöki** napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten **szerdai** napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása. Szakértői vélemények érvényességének	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés.			
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztőszoba zavartalan használatának biztosítása	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Konzultálás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása kontroll vizsgálathoz.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató,
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése,	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

kontroll vizsgálati kérelmek elkészítése.			
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása	2025.12.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógusok kapcsolattartása, rendszeres konzultálás, fejlesztések megbeszélése.	2025/2026-os nevelési	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának” kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a tovább fejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik program	2025/2026-os nevelési év, heti rendszeresség	tehetséges gyermekek sportszervezetekbe irányítása
Csoport szintű megfigyelés, tehetségígéretek támogatása	2025/2026-os nevelési év, folyamatos	rajzpályázatokon, sport versenyeken, vers- és mesemondó versenyeken való részvétel megszervezése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Magyar népmese napja	2025. 09. 30.	3/1
Október		
Mihály napi vásár	2025.10.03.	7/1
Szüret	2025.10.08.	8/1
November		
Alapítványi bál	2025.11. 08	4/1
Márton nap – közös lámpás felvonulás a szülőkkel	2025.11.11.	óvodapedagógus
„Mézeskalács város” készítés a szülők bevonásával	2025.11. 24. - 12.12.	óvodapedagógus
Közös Adventi gyertya gyújtás a szülőkkel	2025.11.28.	3/2
Karácsony várás – adventi készülődés	2025.11.29. napjától folyamatos	óvodapedagógus
December		
Mikulás várás	2025.12.04. óvodapedagógusok bábelőadása 2025.12.05. Mikulás érkezése	4/1
Lucázás	2025.12.12.	8/2
óvodapedagógusok élő játéka Betlehemi királyok	2025.12. 17.	4/1

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Január		
A magyar kultúra napja Ákom-Bákom Bábcsoport előadása	2026.01.21.	5/1
Február		
Farsang	2026.02. 12.	óvodapedagógus
Március		
Megemlékezés 1848. március 15-ről csoportonként. Koszorúzás a Petőfi, ill. Kossuth szobornál.	2026.03. 13.	óvodapedagógus
Víz világnapja	2026.03. 20.	óvodapedagógus
Április		
Húsvét. Kézműveskedés a szülőkkel. Ünnepi hagyományok felelevenítése	2026.03. 30. – 31.	óvodapedagógus
Kisze báb égetés - Tavaszköszöntő	2026.04. 01.	4/2
Föld napja	2026.04. 22.	óvodapedagógus
Szent György napi állatkihajtás	2026604. 24.	7/2
Anyák napja	202604. 28. napjától	óvodapedagógus
Május		
Madarak és fák napja (csoportos kirándulás)	202605. 08.	óvodapedagógus
Évzáró, óvodai búcsúzó	2026.05. 30. napjáig	óvodapedagógus
Június		
Kihívás napja – DVTK sportolóival	2026.06. 04.	7/2
Gyermeknap	2026.06. 05	óvodapedagógus

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Figyelemmel kísérni a törvények, rendeletek módosításából eredő, az óvodai nevelést érintő változásokat, hogy eleget tegyünk intézményünk törvényes működésének – kapcsolattartás az igazgatósággal	folyamatos	tagintézmény-igazgató

2.	Dokumentumok törvényi változásokhoz történő igazítása	folyamatos	tagintézmény-igazgató
3.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
4.	Nevelési év eleji szűrés	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
5.	Tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09. hó	tagintézmény-igazgató
6.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok összegyűjtése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, pedagógiai asszisztens
7.	Korcsolya oktatás megszervezése	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, pedagógiai asszisztens
8.	Szülők tájékoztatása félévkor, év végén gyermeke fejlődéséről.	2026. 01. 31. 2026. 05. 31.	óvodapedagógus
9.	Fotózás megszervezése karácsony és anyák napja előtt	2025.10.hó 2026.04.hó	óvodapedagógus
10.	Kapcsolattartás kulturális szervezetekkel: bábszínház, könyvtár, múzeum, alkotóház, színház	folyamatos	óvodapedagógus
11.	Vízhez szoktatás megszervezése	2026.03.hó	tagintézmény-igazgató, pedagógiai asszisztens

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. augusztus 31.	a feladathoz rendelve

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.

Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
óvodapedagógus	a nevelési év során folyamatos	Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	igényhez igazodva, vagy a meghirdetett időpontok függvényében a fogadóórát megelőzően 7 nappal
tagintézmény-igazgató	a nevelési év során folyamatos	Tagintézmény-igazgatói iroda	feljegyzés, jegyzőkönyv	igényhez igazodva, vagy a meghirdetett időpontok függvényében a fogadóórát megelőzően 7 nappal

Az óvodapedagógusok fogadó órái: Az óvodapedagógusok minden gyermeket érintően legalább évente két alkalommal, (február, május) hónapban, a pedagógusok által meghirdetett időpontban, melynek tartalmi alapja a gyermekek folyamatos nyomon követésének írásos (Fejlődési napló) és szóbeli tapasztalatainak megbeszélése, a szülők szóbeli tájékoztatása. Szükség esetén a nevelési év bármely napján a szülők fogadóórát kérhetnek, az óvodapedagógusoktól, mely időpontjának meghatározása személyes egyeztetés szerint történik.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Elvárás minden óvodapedagógustól a szülők tájékoztatása a nevelési év első szülői értekezletén:

- Csoportprofil ismertetése.
- Az óvodai szociális segítő, óvodapszichológus tevékenységének bemutatása.
- Házirend ismertetése, felelevenítése, változások kihangsúlyozása.
- Korcsoporttól függetlenül: A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére (ahová együtt kell eljuttatnunk a gyermekeket).
- Éves nevelési és tanulási terv ismertetése.
- Az együttműködés, ezen belül az információ áramlás kialakítása és gyakorlata.
- Korcsoporttól függetlenül, már a legelső, és minden további szülői értekezleten legyen kihangsúlyozva az együttnevelés folyamatos szükségszerűsége, az együttműködés lehetséges formái.
- Intézményi dokumentumok nyilvánosságának biztosításáról történő tájékoztatás.
- Adatvédelemmel, panaszkezeléssel kapcsolatos belső szabályok ismertetése.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
3.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása.	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Önállóságra nevelés játékos formái (öltözködés, étkezés, tisztálkodás)	2025.11.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Képességfejlesztés területei, feladatai. Javaslatok, tanácsok az otthoni fejlesztéshez.	2026.03.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Egészséges életmódra nevelés – mozgásigény kielégítése változatos formában, egészséges táplálkozás.	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	A gyermektanuláshoz szükséges képességeinek fejlesztési lehetőségei, család és óvoda együttműködése.	2026.03.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

5.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	A cselekvésbe ágyazott tanulási folyamat vegyes csoportban.	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	A gyermektanuláshoz szükséges képességeinek fejlesztési lehetőségei, család és óvoda együttműködése.	2026.03.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
6.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Önállóságra nevelés játékos formái (öltözködés, étkezés, tisztálkodás)	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Képességfejlesztés területei, feladatai. Javaslatok, tanácsok az otthoni fejlesztéshez.	2026.03.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása.	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Iskolaérettség és fejlettség	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

	Az óvoda-iskola közötti átmenet megkönnyítése. Mit tehetünk még a nagycsoportos gyerekekért?	2026.03.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8.	Nevelési évkezdéssel kapcsolatos tudni valók, SZM tagok választása.	2025.09.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Önállóságra nevelés játékos formái (öltözködés, étkezés, tisztálkodás)	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Képességfejlesztés területei, feladatai. Javaslatok, tanácsok az otthoni fejlesztéshez.	2026.01.hó	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.09.	Évnyitó Nevelési Értekezlet- Az óvodai Munkaterv elfogadása, Jogszabályi változások.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.07.	Az oviKRÉTA rendszer vezetésének tapasztalatai, a befogadási időszak észrevételei, online szakmai anyagok gyűjtésének szempontjai.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.18.	Mikulás ünnepség, Adventi nyílt hét teendőinek a megbeszélése.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.27.	Féléves munka értékelése, munkaközösségi beszámolók, szakmai közösségek beszámolója. Farsang teendőinek megbeszélése.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.24.	Tavaszi programok tervezése, aktualitások	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.hó	Gyermeknap, nyári élet	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Az intézmény minden csoportjában	2025.10.03.	A Mihály-napi vásár ünnepélyes megnyitója az iskolások néptáncbemutatójával veszi kezdetét, melyet az óvodás gyermekek közösen tekintenek meg. Ezt követően különféle népi játékos feladatok, ügyességi és mozgásos tevékenységek várják a gyerekeket. A vásáros hangulatot idéző standokon az óvodapedagógusok által természetes anyagokból készített játékok, eszközök, dísztárgyak vásárolhatók meg – a hagyományőrzés és a kézműves kultúra jegyében.
Az intézmény minden csoportjában	2025.11.11.	**Márton nap** – Kézműveskedés természetes anyagok felhasználásával, a kreatív műhelyben.
		A csoportos óvodapedagógusok, a **karácsonyi ünnep**re készülve tervezik meg a nyílt hét

Az intézmény minden csoportjában	2025. 11. 28. napjától advent 4. vasárnapjáig csoportonként	tevékenységeit. Célunk, hogy erősödjön a gyermekekben az ünnepi készülődés, a várakozás öröme a különböző tevékenységek során. A szülők megtapasztalhatják az óvodai élet szokásait, mely során erősödik az óvoda és család kapcsolata, átélhetik a gyerekek a szülővel való közös munka örömét. A tevékenységek során a korcsoportok életkori sajátosságainak, egyéni képességeinek megfelelően megjelennek a következő tevékenységek: Karácsonyfa állítás, adventi gyertyagyújtás, díszek, ajándékok készítése, karácsonyi énekek, versek tanulása, mesék, dalok hallgatása, népi hagyományok, játékok megismerése.
Az intézmény minden csoportjában	2026. 04. 20. napjától 2026. 04. 24. napjáig	**Föld napja** - virágültetés, kertrendezés. Az óvodába látogató gyermekek érkezéskor, vagy távozáskor a szülőkkel és óvodapedagógusokkal közösen virágot ültethetnek, az óvoda kiskertjébe.
Az intézmény minden csoportjában	2026.04.hó	A következő nevelési évre beiratkozó óvodások és szüleinek fogadása – **„Nyitva van az ovikapu”**

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnővel névsorok egyeztetése, tisztasági vizsgálatok megszervezése	2025.10.hó 2026.02.hó	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus

Gyermekorvosi szűrővizsgálatok elvégzése érdekében kapcsolatfelvétel	2025-2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Fogászati szűrés helyi feltételeinek megteremtése, csoportbeosztás elkészítése.	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Egyéb higiénés vizsgálatok szervezése szükség esetén külön megbeszélésre.	folyamatos	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Folyamatos kapcsolattartás az egészségügyi szakemberekkel / Gyermekorvos, Védőnők	folyamatos	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Folyamatos kapcsolattartás a munkatársakkal.	folyamatos	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Szociális segítő bevonása az óvodai tevékenységekbe, programokba	folyamatos	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus

9.3 Egyéb együttműködő partner

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Folyamatos kapcsolattartás a munkatársakkal.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Pszichológus, fejlesztő pedagógus meghívása szükség esetén.	alkalomszerű, szükség esetén	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Kölcsönös tájékoztatás a foglalkoztatott gyerekek fejlettségéről, írásos vissza jelzés megkérése.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Szakmai tanácskozások, megbeszélések szervezése szakemberek részvételével	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Év közbeni vizsgálati kérelmek	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Szakértői Bizottsági vizsgálat kérése	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kontroll vizsgálatok kérése	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
SNI-, BTMN fejlesztés	2025.10.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Tanköteles korú gyermekek szakértői vizsgálata BTMN gyanú esetén	2025.10.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Nyelvi fejlettség mérése (3 évesek)	2025.10.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Logopédiai szűrés (5 évesek)	2025.10.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.28.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.06.20.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája	Katolikus	kedd 15:45-16:15	2/hitoktató
	Református	hétfő 15:45-16:15	1/hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
tagóvoda-igazgatói feladatok ellátása programok, rendezvények koordinálása külső kapcsolattartás	5/1 óvodapedagógus

tisztítószer felelős	
gyermekvédelmi felelős	7/1 óvodapedagógus
egészségügyi könyvek, munka alkalmassági időpontok szervezésének felelőse	5/2 óvodapedagógus
munkavédelmi képviselő HACCP felelős	4/2 óvodapedagógus
iskolákkal való kapcsolattartás	3/1 óvodapedagógus
pályázati felelős Eszterlánc Óvodai Alapítvány ügyintézés	4/1 óvodapedagógus
tornaszoba felelős Bozsik program óvodai fényképezés	6/1 óvodapedagógus
óvodai folyóiratok rendelése	7/2 óvodapedagógus
kulturális programok szervezése óvoda szintű rendezvények koordinálása	6/2 óvodapedagógus 3/2 óvodapedagógus 8/2 óvodapedagógus
elsősegély láda ellenőrzése faliújság aktualizálása	8/1 óvodapedagógus
korcsolya oktatás megszervezése plakátok, hirdetések, jelenléti ív megírása	5/4 pedagógiai asszisztens
gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatok úszás oktatás megszervezése	6/4 pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	2 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő

„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	12 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	2 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	2 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
3. Katica cs.	3/1	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
4.Napsugár cs.	4/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	4/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
5.Őzike cs.	5/1	7:00-14:20	7:00-14:20	7:00-14:20	7:00-14:20	7:00-14:20	9:40-17:00	9:40-17:00	9:40-17:00	9:40-17:00	10:00-17:00	Szakmai munkaközösség-vezető, tagintézmény-igazgató.
	5/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
6.Napraforgó cs.	6/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	6/2	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
7.Maci cs.	7/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	7/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30:16:30	
8.Pillangó cs.	8/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	8/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	gyakornok

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
3.Katica cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4. Napsugár cs.	4/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
6. Őzike cs.	5/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	

7. Napraforgó cs.	6/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
7. Maci cs.	7/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
8 .Pillangó cs.	8/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
6 .Napraforgó cs.	6/4	Pedagógiai asszisztens	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	
8. Őzike cs.	5/4	Pedagógiai asszisztens	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

OM azonosító: 028572-032

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
József Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 16
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 18
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 19
6.4 Tehetséggondozás ---- 19
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 20
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 21
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 22
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 22
8.1 Fogadóórák rendje ---- 22
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 23
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 26
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 27
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 28
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 28
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 29
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 30
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 30
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 30

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---------- 30
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 30
10.3 Szakmai munkaközösségek ---------- 31
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 32
11.1 Munkarend ---------- 32
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 33
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 34
11.2 Továbbképzés ---------- 35

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI József Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3531 Miskolc, József út 2.**
Elérhetőség/telefonszám	**46/508-817**
Elérhetőség/e-mail cím	**jozsefovoda@gmail.com**
Honlap	**htpps://miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**14 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**5 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő**
Nem szakmai	**1 fő**
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
1. csoport	Pitypang	Vegyes	18 fő	1	0	1	0
2. csoport	Nyuszi	Vegyes	17 fő	1	0	1	2
3. csoport	Süni	Vegyes	18 fő	1	0	1	0
4. csoport	Maci	Vegyes	18 fő	0	0	0	1
Összesen	**4**		**71**	**3**	**0**	**3**	**3**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	150 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	63		3	0	3	3	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	3		3	0	0	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.26.	A természetes gyógymódok, gyógynövények szerepe az egészségmegőrzésben-szakmai látogatás a	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		„Bükki füves ember” gyógynövénykertjében.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.27.	Szaktanácsadás a tehetségígéretek felismerése és fejlesztése területén.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2025.11.24.	Szaktanácsadás a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése és fejlesztése területén.	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.23.	A „Boldog Óvoda” program eddigi tapasztalatainak értékelése, továbbfejlesztése, elmélyítése. Érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.01.	Szakmai kirándulás-tapasztalatszerzés, közösségépítés, a nevelőmunka támogatása.	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A TÉR tudatos alkalmazása, beépítése a nevelőmunka tervezési és önértékelési folyamataiba.	A tervezés során törekvés arra, hogy a munkatervi és egyéni célkitűzések összhangban legyenek a TÉR-ben megfogalmazott kompetenciaterületekkel, fejlesztési irányokkal.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A hagyományőrzés	Feladatunk, hogy a gyermekek életkoruknak	óvodapedagógusok	folyamatos	

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
és hagyományélteté s tudatos, élményszerű beépítése a mindennapok pedagógiai gyakorlatába	megfelelő módon ismerkedjenek meg kulturális örökségünkkel, és élményeiken keresztül mélyebb kötődést alakítsanak ki a szűkebb és tágabb közösséghez.			
Az állatszeretetre nevelés, állatbarát szemlélet folyamatos érvényesítése a mindennapokba n	Az állatokkal való felelős bánásmód kialakítása, az élőlények tiszteletére, védelmére nevelés. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő módon ismerkednek meg az állatokkal, gondozásuk alapjaival, természetes közegükkel, szükségleteikkel.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény -igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az egészségtudatos életmódra nevelés következetes megvalósítása a mindennapi óvodai életben.	Az egészséges életmód szokásainak megalapozása, a tudatos testi-lelki jóllét támogatása. A gyermekek számára biztosítjuk az egészséges táplálkozáshoz, rendszeres mozgáshoz, higiénés szokások elsajátításához szükséges feltételeket,	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	miközben játékos, élményszerű formában ismerhetik meg testük működését, a prevenció alapjait. Célunk, hogy a gyermekek már óvodáskorban belső motivációt alakítsanak ki az egészséges életvitel iránt, miközben érzelmi biztonságot nyújtó környezetben fejlődnek.			
A gyermekek környezettudatos szemléletének formálása, a fenntarthatóság pedagógiai alapelveinek beépítése a mindennapokba.	A gyermekek életkoruknak megfelelő módon ismerkedjenek meg a természet értékeivel, a környezetvédelem fontosságával, és kialakuljon bennük a felelős viselkedés iránti igény. A mindennapi óvodai élet során kiemelt hangsúlyt kap a fenntarthatóság pedagógiája, a tapasztalati tanulás, valamint a természet közelsége által megélt élmények. Törekszünk arra, hogy a gyermekek megértsék: a	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	természet védelme közös felelősségünk, és már kisgyermekként is képesek pozitív hatással lenni környezetükre.			
Állatbarát szemlélet alakítása az óvodai mindennapokban, a felelős állattartás alapjainak megismertetése.	A gyermekek érzelmi viszonyulása az állatokhoz tudatosabbá váljon, és megismerjék a felelős állattartás alapelveit. Az óvodai élet során törekszünk az állatok iránti tisztelet, empátia és gondoskodás kialakítására.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Belső tudásmegosztás alkalmazása	Pedagógiai eszköztár bővítése	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A szervezeti kohézió erősítése közösségépítő programok bővítésével, valamint a hatékony és átlátható információáramlás biztosítása.	A közösségépítését szolgáló programok megszervezése, valamint a belső információs csatornák tudatos és következetes működtetése.”	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Törekvés a társintézményekkel való konstruktív, kölcsönös együttműködésre, a jó szakmai kapcsolat kialakítására és	Jó gyakorlatok átvétele.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
fenntartására a közös célok és nevelési értékek mentén.				

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Étkezési nyilatkozatok ellenőrzése	A gyermekek számára megítélt kedvezmények érvényesítésének nyomon követése	óvodapedagógusok	2025.09.hó első hete	tagintézmény-igazgató
A felvételi és mulasztási adatok precíz, folyamatos vezetése az Ovikréta rendszerben.	Pontos, törvényi előírásoknak megfelelő ellenőrzés	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A csoportnapló vezetése az oviKRÉTA rendszerében.	Pontos, törvényi előírásoknak megfelelő ellenőrzés	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi tevékenységek dokumentációjának megfelelőségi vizsgálata	Pontos, törvényi előírásoknak megfelelő ellenőrzés	gyermekvédelmi felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció vezetése az Ovikréta rendszerében.	Pontos, törvényi előírásoknak megfelelő ellenőrzés	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
SNI-s és BTMN-s gyermekek ellátása, fejlesztése, ezzel kapcsolatos dokumentációk ellenőrzése	Haladási naplók, fejlesztési tervek nyomon követése.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Szakmai pedagógiai feladatok érvényesülése a TÉR-ben előírtaknak megfelelően	TÉR-ben szereplő elvárások ellenőrzése	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Szabadság nyilvántartás pontos naprakész vezetése	Törvényi előírásoknak megfelelő ellenőrzés.	szabadság felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A pedagógiai munka színvonalának, hatékonyságának vizsgálata.	Pedagógiai kompetenciák mentén való értékelés.	tagintézmény-igazgató.	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	1	1
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente hétfői napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten keddi napon
- utazó gyógypedagógus minden héten kedd-szerdai napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten kedd-szerdai napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az új SNI gyermekek rögzítése az adatbázisba az elmenők anyagának irattározása.	2025.09.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, a fejlesztés időpontjának egyeztetése.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Konzultálás a gyógypedagógussal,	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
fejlesztési tervek megbeszélése.			
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a szakértői bizottságokkal és az érintett szülőkkel.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések biztosítása	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
BTMN gyermekek rögzítése az adatbázisba az elmenők irattározása	szeptember	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
A gyermekek ellátásának megszervezése	szeptember	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, kontroll vizsgálati kérelmek elkészítése	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal,	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
szükség szerint egyedi problémakezelés			
Óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógusok, érintett szülők kapcsolattartása, rendszeres konzultálás, fejlesztések megbeszélése.	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Gyermek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések biztosítása	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
„Vadócák" néptánc műhely	csütörtök	hagyományaink megismerése, összerendezett mozgás

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		kialakítása, ritmusérzék fejlesztése
Kreatív műhely	szerda	kreativitás fejlesztése, önmegvalósítás, önkifejezés
Judo	hétfő	összerendezett mozgás kialakítása, állóképesség növelése
Bozsik foci	6-7 alkalom	pályán való versengés, játék
Lego robotika	hétfő	problémamegoldás, logikai gondolkodás, tervezés, előrelátás fejlődése
DVTK Jegesmedvék jégkorcsolya	5 alkalom	egyensúlyérzék, mozgásfejlődés kialakítása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Nemzetközi hulladék gyűjtő nap/ Takarítási világnap A magyar népmese napja	2025.09.21/23/30.	csoportos óvodapedagógusok
Október		
Zene Világnapja-kortárszenészek Az idősek világnapja-Népmese világnapja Az Állatok Világnapja-Zoo pedagógus előadása A Kenyér Világnapja -szüreti vigadalom-Néptánccsoport előadása	2025.10.01. 2025.10.01. 2025.10.04. 2025.10.16.	csoportos óvodapedagógusok **3/1**
November		
Márton napi néphagyományok	2025.11.11.	csoportos óvodapedagógusok
December		
Adventi készülődés Mikulás várás	2025.12.01. 2025.12.05.	csoportos óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Karácsonyi ünnep	2025.12.15.	
Január		
Farsangi mulatság	2026.01.12-31.	csoportos óvodapedagógusok
Február		
Télűző-Busókkal	2026.02.06.	csoportos óvodapedagógusok
Március		
Nemzeti ünnepünk-Toborzó Víz világnapja	2026.03.15. 2026.03.22.	csoportos óvodapedagógusok **4/1**
Április		
Egészség világnapja Költészet napja- versmondó/rajz verseny Húsvét A Föld napja Népviselet napja és a tánc világnapja	2026.04.11. 2026.04.03-06. 2026.04.22. 2026.04.26-29.	csoportos óvodapedagógusok **1/1** **1/2** **2/1** **3/2**
Május		
Májusfa állítás Madarak és fák napja Anyák napi-évzáró és ballagás ünnepségek Gyermekhét	2026.05.01. 2026.05.10. 2026.05.hó utolsó hete	csoportos óvodapedagógusok 4/1 4/2
Június		
Nemzeti összetartozás napja Pünkösdölés-májusfa kitáncoltatása	2026.06.04. 2026.06.05.	csoportos óvodapedagógusok 1/2 2/1

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Tűzriadó próba megtartása	2025.09.23.	munkavédelmi felelős
2	Munka és balesetvédelmi oktatás	2025.09.08.	munkavédelmi felelős tagintézmény-igazgató
3	Orvosi vizsgálatok (fogászat) lebonyolítása	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató óvodapedagógusok
4	Logopédiai, pedagógiai szűrővizsgálatok biztosítása	2025.10.31.	óvodapedagógusok
5	Étkezési nyilatkozatok összegyűjtése, leadása	2025.09.12.	óvodapedagógusok
6	KIR adatszolgáltatás	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
			óvodapedagógusok
7	Befogadás-óvodai élethez szoktatás segítése	2025.09.01.-12.31.	óvodapedagógusok
8	Beiratkozás, felvételi döntések határozatok	2026.04.hó	tagintézmény-igazgató
9	Fejlettségi szintfelmérések, megfigyelések	2025.12.hó 2026.06.hó	óvodapedagógusok

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	folyamatos	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.01. 2026.06.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden héten hétfőn	vezetői iroda	feljegyzések, írásbeli iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, indokolt	Pontos időpont megjelöléssel: első félévben szeptember 30-ig, második

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
			esetben jelentések	félévben január 15-ig
Óvodapedagógus	minden hónap első hétfője	nevelői szoba	feljegyzések, írásbeli iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, indokolt esetben jelentések	Pontos időpont megjelöléssel a nevelési évben szeptember 30-ig
Gyógypedagógus	minden hónap első szerdája	fejlesztőszoba	feljegyzések, írásbeli iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, indokolt esetben jelentések	Pontos időpont megjelöléssel a nevelési évben szeptember 30-ig

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1	Befogadás, ismerkedés az óvodai élet szabályaival. Az előttünk álló nevelési év feladatainak, programjainak megbeszélése. Iskolakészültség kritériumának ismertetése, aktuális feladatok megbeszélése, iskolai beiratkozással járó feladataink A befogadás tapasztalatai, aktuális információk, feladatok.	2025.09.08. 2026.01.28. 2026.04.13.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2	Az előttünk álló nevelési év feladatainak, programjainak ismertetése, aktuális témák megbeszélése. Tankötelezettséggel járó feladatok ismertetése, OH felé benyújtandó dokumentumok átbeszélése. Csoport fejlettségi szintje, az elért eredmények, tapasztalatok	2025.09.10. 2025.12.03. 2026.04.13.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3	Az előttünk álló nevelési év aktuális feladatainak megbeszélése, éves terv, programok.	2025.09.10. 2026.01.28.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	A gyermeki szocializáció folyamata. a csoport fejlettségi szintje az elért eredmények tapasztalatok. Csoport fejlettségi szintje, az elért eredmények, tapasztalatok.	2026.04.13.			
4	Befogadás, ismerkedés az óvodai élet szabályaival. Az előttünk álló nevelési év feladatainak, programjainak megbeszélése. Iskolakészültség kritériumának ismertetése, aktuális feladatok megbeszélése, iskolai beiratkozással járó feladataink A befogadás tapasztalatai, aktuális információk, feladatok.	2025.09.08. 2026.01.28. 2026.04.13.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

<u>Rendkívüli szülői értekezletek rendje:</u>

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.21.	Munkaterv véglegesítése, elfogadása	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.08.	Nevelési év indítása, feladatok, célkitűzések	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.06.	A pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) alkalmazása, tapasztalatok	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.27.	oviKRÉTÁ-val kapcsolatos kérdések átbeszélése, aktuális feladatok megbeszélése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.26.	Aktuális feladatok megbeszélése, tájékoztatás az óvodánkat érintő programokról, eseményekről	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.13.	Aktuális feladatok megbeszélése, tájékoztatás az óvodánkat érintő programokról, eseményekről	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
7. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.11.	A benyújtandó pályázat tartalmi és formai	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		követelményeinek áttekintése, a benyújtás folyamatának és felelőseinek egyeztetése, valamint a pályázattal kapcsolatos tapasztalatok, észrevételek megosztása.		
8. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.09.	Éves munka értékelése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Pitypang csoport	2025.12.03. 2026.04.05.	Betekintés a csoport nevelő-fejlesztő munkájába
Nyuszi csoport	2025.12.03. 2026.04.05.	Betekintés a csoport nevelő-fejlesztő munkájába
Süni csoport	2025.12.03. 2026.04.05.	Betekintés a csoport nevelő-fejlesztő munkájába
Maci csoport	2025.12.03. 2026.04.05.	Betekintés a csoport nevelő-fejlesztő munkájába

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda védőnője elkészíti éves munkatervét.	szeptember	védőnő-tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Védőnő és óvoda közötti együttműködés, szűrések.	folyamatos	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős
Egészségmegőrzés kapcsolat a háziorvosokkal.	folyamatos	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős
Fogászati szűrés megszervezése.	egyeztetett időpontban	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Kapcsolattartás az óvoda szociális segítőjével, esetmegbeszélések	folyamatos	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős
A Gyermekjóléti Központ és a családsegítők által szervezett programokon való részvétel, együttműködés. Részvétel az esetmegbeszéléseiken.	folyamatos	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős
Egyéni esetkezelések, konzultációk.	folyamatos	óvodapedagógusok	gyermekvédelmi felelős

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Együttműködés a Pedagógiai szakszolgálat munkatársaival	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Környéki iskolákkal kapcsolattartás	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a szülőkkel	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a fenntartóval	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Az óvoda és az egyházközösségek kapcsolattartása	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár képviselőjével	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Csodamalom Bábszínházzal	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Tapolcai Kerek-Kórussal	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés az Aranykor Idősek Otthonával	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Tapolca Fürdőért Egyesülettel	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Miskolci Jegesmedve Jégkorong Sportegyesülettel	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Magyar Labdarúgó Szövetséggel (Bozsik)	folyamatos	3/2 óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI József Úti Tagóvodája	Katolikus	csütörtök	hittan oktató
	Református	szerda	hittan oktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1/2	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	1 évfolyam	
A mentor neve	1/1	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Munkavédelmi felelős	4/2

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Jegyzőkönyv vezető	2/1
Programfelelős	4/1
Pályázat figyelő	3/2
Leltár felelős	2/1
Szabadság vezető	3/2
Gyermekvédelmi felelős	1/1
Alapítvány- elnök	2/2
Alapítvány- titkár	3/1

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	2 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	1/2	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	mesterpedagógus tagintézmény-igazgató
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	3/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
4.cs.	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	4/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 9:30 órától 17:30 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
4.cs.	4/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
3.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00						

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-027

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 10
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 10
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 12
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 14
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 14
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 15
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 16
6.4 Tehetséggondozás ---- 16
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 17
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 18
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 19
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 19
8.1 Fogadóórák rendje ---- 19
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 20
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 22
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 23
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 24
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 24
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 24
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 24
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 25
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 25
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 25
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 26
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 26
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 26
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 26

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 26
10.3 Szakmai munkaközösségek ---------- 27
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 27
11.1 Munkarend ---------- 27
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 28
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 29
11.2 Továbbképzés ---------- 30

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Kassai Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3526 Miskolc Kassai utca 17.**
Elérhetőség/telefonszám	**06/46 508-165**
Elérhetőség/e-mail cím	**kassaiovimiskolc@gmail.com**
Honlap	**miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00 - 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**14 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**5 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Szívecske	1-es csoport	Nagy csoport	**20**	**0**	**3**	**2**	**6**
Süni	2-es csoport	Vegyes csoport	**20**	**0**	**6**	**3**	**1**
Maci	3-as csoport	Kis csoport	**22**	**0**	**0**	**1**	**1**
Pillangó	4-es csoport	Mini csoport	**22**	**0**	**1**	**1**	**1**
Összesen	**4**	**4**	**84**	**0**	**10**	**7**	**9**

A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	5		0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	50		0	0	7	9
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	7		0	10	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.29.	A 2025/26-os nevelési év feladatai, célkitűzései /TÉR, oviKRÉTA/ Baleset, Munka, Tűzvédelmi oktatás, családi nap	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.11.14.	Első félév pedagógiai értékelő értekezlete.Munkaközösségi tudásmegosztások.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.hó	Második félév nevelési értekezlete.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

		Munkaközösségi tudásmegosztások. Zöld Óvoda program.		
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	A 2026/2026-os nevelési év értékelése, csapatépítés közös élményszerzéssel. Évzáró értekezlet.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2025ó6.08.hó	A 2026/2027-es nevelési évet megnyitó értekezlet megtartása.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
TÉR-el kapcsolatos tájékoztatás, célok	Informatikai tudás felelevenítése, új ismeretek megszerzése. A digitális rendszer (oviKRÉTA) naprakész, pontos vezetése.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
oviKRÉTA egyéni fejlődés nyomon követő napló	A gyermekek fejlődéséről vezetett dokumentáció pontos vezetése. Az Anamnézis nyomtatvány bevezetése.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
Pályázat benyújtása - Zöld Óvoda - Állatbarát -Madárbarát örökös címre	Sikeres pályázatok megírása, benyújtása.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
A pedagógiai munka fejlesztése környezettudatos szemlélet erősítésével	A gyermekek környezettudatos szemléletének megalapozása és erősítése, különös tekintettel az	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	élővilág védelmére, az állatok iránti felelősségteljes magatartás kialakítására és a fenntartható életmód mindennapi gyakorlatába való beépítésére.			
Munkaközösségek munkájában való aktív részvétel.	Munkaközösségek kiválasztása	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
Továbbképzéseken való aktív részvétel.	Belső hospitálásokkal egymás munkájának megismerése, jó gyakorlatok átadása, elsajátítása. Szakmai túrák szervezése, nevelés nélküli munkanapokon csapatépítés erősítése.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
Külső kapcsolatok bővítése, meglévő kapcsolatok építése. Az intézmény sajátos profiljához és a csoportok egyéni arculatához illeszkedő szakmai ismeretek elsajátítása és folyamatos fejlesztése	A Kemény Dénes Városi Sportuszodával (úszásoktatás) és a Miskolci Jégcsarnokkal (korcsolyaoktatás) való együttműködés, a partneri kapcsolat erősítése. Külhoni óvodával való kapcsolat kialakítása (Szlovákia, Erdély)	óvodapedagógusok	2025.09.01-2025.09.15	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Közösségfejlesztés	Közös élményszerzés, mentálhigiénés programok	óvodapedagógusok	2025.09.01. - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
TÉR	Teljesítménycélok megvalósítása, értékelése dokumentálása	óvodapedagógusok	2025.09.01. - - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
oviKRÉTA	OVI- Kréta használata, csoportdokumentumok készítése, feltöltése	óvodapedagógusok	2025.09.01. - - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Munkaközösségek	Rendszeres részvétel, Tudásmegosztás	óvodapedagógusok	2025.09.01. - - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Zöld Óvoda és Állatvédelem	megvalósítása óvodai csoporton belül	óvodapedagógusok	2025.09.01. - - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai Program	Munkatervben rögzített feladatok megvalósítása, értékelése, dokumentálása	óvodapedagógusok	2025.09.01. - - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Új külső kapcsolatok létrehozása és a meglévők megerősítése	Kapcsolatfelvétel és együttműködés kialakítása	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Dokumentációk megfelelő vezetése	Naprakész, pontos, szakmailag alátámasztott csoport dokumentáció	óvodapedagógusok	2025.09.01.-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

oviKRÉTA megfelelő használata	Csoport dokumentumok elkészítése, feltöltése határidők betartásával	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai Programunknak való megfelelés	Munkatervben rögzített feladatok megvalósítása, értékelése, dokumentálása	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Szabad játék	Szabad játék elsődleges szerepének érvényesítése, megvalósulása.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
A környezettudatosság, fenntarthatóság, állatvédelem és állatasszisztált nevelési tevékenységek gyakorlati megvalósítása.	A csoportok mindennapi életébe való beépítése, értékelése, dokumentálása.	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Munkaközösségi tudásmegosztás, információ megosztás.	Munkaközösségi foglalkozáson való rendszeres részvétel. Tudásmegosztás	óvodapedagógusok	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai

ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente csütörtöki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten hétfői napon
- logopédus minden héten hétfői napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten hétfői napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szükség esetén szakértői vizsgálat kérése	2025.09.01-2026.05.31	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.

Feladat	Határidő	Felelős	A végrehajtást ellenőrzi
Szükség esetén szakértői vizsgálat kérése	2025.09.01-2026.05.31	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői felülvizsgálati kérelmek elkészítése, beadása	2025.09.01-2026.05.31	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Csoporton belüli egyéni fejlesztés	2025.09.01-2026.08.31	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Csoporton kívüli speciális fejlesztés külső szakemberrel	2025.09.01-2026.06.31	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszó Program	minden héten 1 alkalommal	Játékos formában történő vízhez szoktatás, a vízbiztonság megalapozása és az alapvető úszómozdulatok elsajátítása, melynek célja a gyermekek vízben való magabiztos mozgásának, mozgáskoordinációjának és

		állóképességének fejlesztése, valamint a vízhez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása.
Bozsik foci	nevelési év/4 alkalom	Labdajátékok, ügyesség, gyorsaság fejlesztése, tehetségek felfedezése, támogatása
UEFA Play Makers program	heti 1 alkalom	Sportfoglalkozások, a mozgás megszerettetése, alapvető mozgáskészségek fejlesztése, csapatmunka, probléma megoldás játék közben
Így tedd rá	havi 1 alkalom	Néphagyományőrzés, zenei és mozgásfejlesztés népzenével, dalos játékokkal, néptánccal

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		**Felelős óvodapedagógus***
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Népmese világnapja	2025.09.30.	óvodapedagógusok
Október		
Állatok Világnapja	2025.10.06-10.	óvodapedagógusok
Idősek hónapja	2025.10.22.	óvodapedagógusok
November		
Márton-napi vásár	2025.11.13.	óvodapedagógusok
December		
Mikulás ünnepség	2025.12.05.	óvodapedagógusok
Karácsonyi kézműves tevékenység	2025.12.11.	óvodapedagógusok
Karácsonyi ünnepség	2025.12.11	óvodapedagógusok
Január		
Újévi népszokások	2026.01.05	óvodapedagógusok
Február		
Gyertyaszentelő	2026.02.02.	óvodapedagógusok
Farsangi mulatság	2026.02.19.	óvodapedagógusok
Március		
Nemzeti Ünnepünk Március 15.	2026.03.16.	óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Víz világnapja	2026.03.20.	óvodapedagógusok
Húsvéti tojás keresés	2026. 03.27	óvodapedagógusok
Április		
Ovikóstoló – új kicsik nyílt napja	2026.04.07. és 2026.04.10.	óvodapedagógusok
A Föld napja	2026.04.20.-24.	óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja	2026.05.04.-07.	óvodapedagógusok
Madarak és Fák napja	2026.05.11.	óvodapedagógusok
A méhek világnapja	2026.05.30.	óvodapedagógusok
Évzáró, ballagás	2026.05.19-22	óvodapedagógusok
Gyermekhét	2026.05.26.-29.	óvodapedagógusok
Június		
Apák napja	2026.06.19.	óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.15	óvodapedagógusok
2.	Gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentációk nyomtatványok, nyilatkozatok	2025. 09.15.	óvodapedagógusok
3.	Tűz-, munka-és balesetvédelmi oktatás	2025.09.15	óvodapedagógusok
4.	KIR adatszolgáltatás	2025.09.30	tagintézmény-igazgató
5.	Az új kiscsoportosok befogadása, beszoktatása, óvodások visszaszoktatása	2025.09.01-2025.10.15	óvodapedagógusok
6.	Pedagógiai Programunk célkitűzéseinek való megfelelés, jeles napok tartalmas megvalósítása	2025.09.01-2026.08.31	óvodapedagógusok
7.	A TÉR céljainak megvalósítása, szakmai támogatás biztosítása	2025.09.01-2026.08.31	tagintézmény-igazgató
8.	Az oviKRÉTA használata, szakmai támogatás biztosítása	2025.09.01-2026.08.31	óvodapedagógusok
9.	Közösségfejlesztés további lehetőségeinek keresése, beépítése az óvodai életünk mindennapjaiba	2025.09.01-2026.08.31	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
10.	Munkaközösségekben való aktív részvétel, tudásmegosztás	2025.09.01-2026.08.31	óvodapedagógusok
11.	Partneri kapcsolatok építése, együttműködés, testvér óvoda	2025.09.01-2026.08.31	tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Egyéni fejlődési napló dokumentumának vezetése az oviKRÉTÁ-ban	2025.09.01-2026.05.31	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2025.08.31.	A feladathoz rendelve.
Partneri elégedettségmérés	2026. 05.31	szülők, munkatársak, bölcsőde, iskola, önkormányzati képviselő,

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden hónap első szerdai napján (08.00-11.00)	intézmény irodájában	jelenléti ív jegyzőkönyv	igény szerint egyeztetett időpontban

	ill. igény szerint előre egyeztetett időpontban			
Óvodapedagógusok	előre egyeztetett időpontban (13.00-13.30)	intézmény fejlesztő-szobájában	jegyzőkönyv	igény szerint egyeztetett időpontban

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Szülői értekezlet Az intézmény, óvodapedagógusok bemutatása. Házirend ismertetése.	2025.09.04	tagintézmény-igazgató, csoportos óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Az iskolák bemutatkozása, ismerkedés a leendő elsős tanítókkal Aktualitások, ünnepek megbeszélése	2026.01.28.	általános iskolák képviselői, tagintézmény-vezető, csoportos óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	Leendő óvodásaink szüleinek, hozzátartozóinak tájékoztatása az óvodai életről. Házirend megismertetése.	2026.06.29.	tagintézmény-vezető, csoportos óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2025.12.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.hó	Vezetői értekezleten elhangzott	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		információ átadása, aktualitások pontosítása		
7. Nevelőtestületi értekezlet	2026.03.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
8. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
9. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Csoportok: Szívecske Maci Süni Pillangó	2025.10.22.	Idősek/Nagyszülők napja
Szívecske csoport	2026.04.07.	Ovikóstoló – új kicsik nyílt napja
Szívecske csoport	2026.04.10.	Ovikóstoló – új kicsik nyílt napja
Csoportok: Szívecske Maci Süni Pillangó	2026.04.20.-24	Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés a családok bevonásával.

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Állapot felmérés	2025.09.hó	védőnő	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	Egy nevelési évben 1 alkalommal	fogorvos és asszisztens	tagintézmény-igazgató
Higiénés állapot	Havi szinten	védőnő	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodai szociális segítő tevékenység: családok, óvodai dolgozók támogatása	2025.09.01-2026.05.31 hetente	óvodai szociális segítő	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
DVTK foci	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Kutya iskola	2025.10.01-2026.05.31	külső szakember	tagintézmény-igazgató
DSZÁ állatmentés	2025.10.01-2026.05.31	külső szakember	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Kutyás terápia	2025.10.01-2026.05.31	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Gyermekjóga	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Jégkorcsolya oktatás	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Lego we do	2025.10.01-2026.05.31	DVTK Jégcsarnok külső oktató	tagintézmény-igazgató
Tánc oktatás	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Angol nyelv oktatás	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Gyermek Judo	2025.10.01-2026.05.31	külső oktató	tagintézmény-igazgató
Heim Pál Bölcsőde	2025.10.01-2026.05.31	Bölcsőde vezetősége, kiscsoportos óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Általános Iskolák	2025.10.01-2026.05.31	Iskola vezetősége, tanító nénik nagycsoportos óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kulturális intézmények	2025.10.01-2026.05.31	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Önkormányzati képviselők	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.13.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.14.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.20.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.29.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Kassai Úti Tagóvodája	Katolikus	szerdánként 8.00-8.30	hitoktató
	Református	szerdánként 8.45-9.15	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgatói feladatok Zöld Óvoda, projektek Leltár	mb. tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus
Alapítvány kuratórium tag Egészségügyi kiskönyvek nyilvántartása Dekoráció	óvodapedagógus
Munka- tűzvédelmi és balesetvédelmi felelős Állatbarát Gyermekvédelmi felelős	óvodapedagógus

Rendezvények szervezése, kapcsolattartás az előadókkal Rendezvények szervezése BOZSIK Program Zöld óvoda projekt Pályázatok figyelése	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs. szívecske	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	1/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
2.cs. süni	2/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
3.cs. maci	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
4.cs. pillangó	4/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	4/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs. szívecske	1/3	Dajka	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs. süni	2/3	Dajka	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	
3.cs. maci	3/3	Dajka	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	
4.cs. pillangó	4/3	Dajka	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
	1/4	Pedagógiai asszisztens	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	08:00-16:00	
		konyhai kisegítő	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	06:00-14:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-026

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Katowice Sport Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 8
5.1 Tervezés ---- 8
5.2 Megvalósítás ---- 11
5.3 Ellenőrzés ---- 12
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 12
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 16
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 16
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 16
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 17
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 17
5.4 Értékelés ---- 18
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 18
5.6 Korrekció ---- 19
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 20
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 20
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 23
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 24
6.4 Tehetséggondozás ---- 24
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 25
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 28
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 29
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 30
8.1 Fogadóórák rendje ---- 30
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 30
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 33
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 34
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 35
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 35
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 35
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 35
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 37
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 37
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 37
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 37
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 37
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 37
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 37
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 38

10.3 Szakmai munkaközösségek ---------- 39
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 40
11.1 Munkarend ---------- 40
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 41
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 42
11.2 Továbbképzés ---------- 43

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Katowice Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3526 Miskolc, Katowice utca 33.**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46-506-756; 70-652-3206**
Elérhetőség/e-mail cím	**katowiceovi.miovi@gmail.com**
Honlap	www.miovi.hu
Az intézmény nyitva tartása	**06.00 – 18.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**8 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**7 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Őzike	1	Vegyes	20	1	4	0	0
Maci	2	Vegyes	21	0	0	0	0
Pillangó	3	Vegyes	21	0	0	0	0
Teknős	4	Vegyes	24	0	3	0	0
Összesen	**4**		**86**	**1**	**7**	**0**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	125 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	4		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	55		1	6	0	0	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8		1	7	0	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20. -tól 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025. 09. hó	A nap célja, hogy közösen kikapcsolódjunk, erősítsük az együttműködést, fejlesszük a kommunikációt és jobban megismerjük egymást egy vidám, támogató légkörben. A	Teljes alkalmazotti kör	Csapatépítő tréner, Tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		program során tapasztalt csapatépítő tréner vezet játékos, interaktív foglalkozásokat, amelyek segítik a közösség összekovácsolódását és a mindennapi munkát is könnyebbé tehetik.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025. 10. hó	Környezetvédelmi programok és zöld nevelési tevékenységek beépítése a mindennapokba a természettel való harmonikus kapcsolat és a fenntarthatóság iránti érzékenység fejlesztése érdekében.	Nevelőtestület	Környezetvédelmi szakember – előadó. Tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026. 04. 08.	Új kicsik fogadása – nyílt nap - játékos ismerkedés a gyerekekkel és szülőkkel, Rövid, élményalapú tevékenységek, Csoportszoba és az udvar bemutatása játék közben. Közvetlen, kommunikáció a szülőkkel, hogy bizalom alakuljon ki.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
4. Nevelés nélküli munkanap	2026. 06. 13.	Pedagógusnap és külső helyszínen -	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
TÉR	Valamennyi dolgozó tájékoztatása a teljesítmény értékeléssel kapcsolatosan.	Tagintézmény-igazgató	2025. 09. 18.	Igazgató, Igazgató helyettes, Tagintézmény-igazgató
Kiemelt célok megfogalmazása, megvalósítása	A Pedagógiai programban megfogalmazott sajátos célok lebontása nevelési évre. (Egészséges életmód alakítása, érzelmi erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása).	Tagintézmény-igazgató	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató
2025-2026-os nevelési év munkatervének megismerése	Éves munkaterv elkészítése a stratégiai és operatív dokumentumokkal összhangban, a nevelőtestület segítségével	Tagintézmény-igazgató	2025. 09. hó	Igazgató, Igazgató helyettes

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Nevelési terv elkészítése	Nevelési terv készítése vegyes korcsoportoknak, évente két alkalommal, szeptember és február hónapban.	Óvodapedagógusok	2025. 09. 16. 2026. 02. 26.	Tagintézmény-igazgató
Szervezési feladatok	Az aktuális hónaphoz kapcsolódó szervezési feladatok elkészítése	Óvodapedagógusok	Havonta	Tagintézmény-igazgató
Heti tervek megírása	differenciált tevékenységek tervezése	Óvodapedagógusok	Hetente	Tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlesztési tervek elkészítése	A gyermekek egyéni képességének megfelelő fejlesztési terv készítése	Óvodapedagógusok	2025. 10. 15. 2026. 01. 31.	Tagintézmény-igazgató
Óvodai programok (ünnepek, jeles napok) tervezése	Felelősök megválasztása, feladatok megbeszélése, tervek elkészítése	Programok felelősei, Óvodapedagógusok	Programok előtti időszakban (két, vagy több héttel előtte)	Tagintézmény-igazgató
A differenciált egyéni fejlesztések rendszerének megerősítése a szakemberekkel való együttműködésre építve	Az egyéni eltérések (kommunikáció, szociális és mozgásos területen) további nyomon követése, a fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus bevonásának erősítése és szervezettebbé tétele a nevelési év során.	Tagintézmény-igazgató, fejlesztőpedagógus, csoportos óvodapedagógusok	2026. 06. 15.	Tagintézmény-igazgató, MIÓVI szakmai igazgató helyettese, Igazgató
Az inkluzív nevelés	Az inkluzív pedagógiai	Nevelőtestület, fejlesztőpedagóg	2026. 06. 15.	Tagintézmény-igazgató, MIÓVI

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
továbbfejlesztése az esélyegyenlőség és befogadás elveinek teljes körű érvényesítésével	gyakorlat továbbfejlesztése a gyermekek egyéni szükségleteinek megfelelő fejlesztés és az elfogadó, támogató közösségi légkör biztosítása érdekében.	us, tagintézmény-igazgató		esélyegyenlőségi igazgató helyettese, Igazgató
A mozgásfejlesztés és egészséges életmód szisztematikus erősítése sportóvodai profilunknak megfelelően	A gyermekek mozgásigényének kielégítése, egészséges szokások kialakítása és a mozgásos tevékenységek beépítése a mindennapi nevelésbe a testi-lelki egészség és képességfejlesztés támogatása érdekében.	csoportos óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026. 06. 15.	Tagintézmény-igazgató, szakmai igazgató helyettes, Igazgató
A természet- és környezetvédelem tudatosítása és fenntarthatósági szemlélet kialakítása a gyermekekben	Környezetvédelmi programok és zöld nevelési tevékenységek beépítése a mindennapokba a természettel való harmonikus kapcsolat és a fenntarthatóság iránti érzékenység fejlesztése érdekében.	nevelőtestület, tagintézmény-igazgató	2026. 05. 31.	Tagintézmény-igazgató, Igazgató
A fejlesztőeszközök bővítése, fejlesztőszoba célzottabb kihasználása	A fejlesztőszoba eszközparkjának bővítése és tudatosabb használata a fejlesztőmunka	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026. 05. 31.	Tagintézmény-igazgató, Igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	hatékonyságának növelése érdekében.			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A stratégiai és operatív dokumentumok koherenciájának megvalósulása	Valamennyi dolgozó tájékoztatása a teljesítmény értékeléssel kapcsolatosan.	Tagintézmény-igazgató	2025 – 2026. nevelési év	Igazgató Igazgató helyettes
Az éves munkaterv gyakorlati megvalósítása	A Pedagógiai programban megfogalmazott sajátos célok lebontása nevelési évre. (Egészséges életmód alakítása, érzelmi erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása).	Tagintézmény-igazgató, Felelős óvodapedagógusok	2026. 06. 05.	Tagintézmény-igazgató
Sokoldalú gyermeki személyiség fejlesztése	Éves munkaterv elkészítése a stratégiai és operatív dokumentumokkal összhangban, a nevelőtestület segítségével	Óvodapedagógusok	2025. 08. 08.	Tagintézmény-igazgató
Tagintézmény-igazgatói és csoportos értékelés,	Nevelési terv készítése vegyes korcsoportoknak, évente két	Óvodapedagógusok Tagintézmény-igazgató	2025. 06. 05.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
beszámoló elkészítése	alkalommal, szeptember és február hónapban.			

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év beindításával kapcsolatos feltételek biztosítása: befogadás, csoportok tárgyi környezetének a PP-nak megfelelő kialakítása, fenntartása	Csoportok tárgyi környezetének kialakítása, szakmai elvárások teljesülése a gyermekek fogadásával kapcsolatosan.	Alkalmazotti közösség	2025. 08. 25 – 09. 05.	Tagintézmény-igazgató
Szülői értekezletek megtartása	Szülői értekezletekre való felkészülés, fontos tartalmak közlése.	Óvodapedagógusok	2025. 09. 15 - 19.	Tagintézmény-igazgató
Őszi ünnepkör, jeles napok előkészítése, szervezése. lebonyolítása	Az előkészítés, szervezés folyamatának és a lebonyolítás figyelemmel kísérése.	Alkalmazotti közösség	2025. 09. 24 – 25 - 26.	Tagintézmény-igazgató
Tanügy-igazgatási dokumentumok felfektetése, vezetése Csoportnaplók	A tanügyigazgatási dokumentumok felfektetése az elvárásoknak megfelelően történjen.	Óvodapedagógusok	2025. 09. 30. 10. 01.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Felvételi és mulasztási naplók				
A gyermekek hiányzásának nyomon követése, dokumentálása	A dokumentáció megfelelő vezetése.	Óvodapedagógusok	2025. 10. 02 - 03.	Tagintézmény-igazgató
A csoportok szokásrendszerének kialakítása, működtetése, hetirend, napirend PP-nak megfelelően, csoportnaplók ellenőrzése	Fejlődést elősegítő tartalmak tervezése, valamint a reflexiók az elvártnak megfelelőek-e?	Óvodapedagógusok	2025. 10. 16 - 17.	Tagintézmény-igazgató
A szülői bevonás, nyitott óvodakép kialakításának és fenntartásának módja a csoportokban.	A nyílt hét előkészületeinek és lebonyolításának figyelemmel kísérése, a csoportokban tett látogatás alapján.	Alkalmazotti közösség	2025. 12. 08 - 12.	Tagintézmény-igazgató
A téli ünnepkör, jeles napok előkészítése, ünnepek szervezése és lebonyolítása	Ünnepi hangulat, szakmai felkészültség, ajándékok minősége, az előkészítés, szervezés folyamatának és a lebonyolítás figyelemmel kísérése.	Alkalmazotti közösség	2025. 12. hó	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Fejlődési naplók ellenőrzése	A munkatervben meghatározott határidők pontos betartása.	Óvodapedagógusok	2025. 12. 18 - 19.	Tagintézmény-igazgató
Csoportnapló	A fejlődést elősegítő tartalmak tervezésének ellenőrzése (heti tervek, reflexiók)	Óvodapedagógusok	2026. 01. 08 - 09.	Tagintézmény-igazgató
A szülői értekezletek megtartása	Szülői értekezletekre való felkészülés, fontos tartalmak közlése.	Óvodapedagógusok	2026. 02. 23 - 27.	Tagintézmény-igazgató
Fejlődési napló ellenőrzése	A nagycsoportos gyermekek fejlődésének nyomon követése. A munkatervben meghatározott határidők betartása, a fogadóórák megtartása.	Óvodapedagógusok	2026.02. 19-20.	Tagintézmény-igazgató
Dokumentumok ellenőrzése: csoportnapló, felvételi és mulasztási napló	A dokumentumok formailag és tartalmilag feleljenek meg az elvárásoknak.	Óvodapedagógusok	2026. 02. 25 – 26 -27.	Tagintézmény-igazgató
A tavaszi ünnepkör, jeles napok előkészítése, szervezése, lebonyolítása	Az előkészítés, szervezés folyamatának, és a lebonyolítás figyelemmel kísérése	Alkalmazotti közösség	2026. 04 – 05. hó	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek hiányzásának nyomon	A dokumentumok formailag és tartalmilag	Óvodapedagógusok	2026. 04. 16 - 17.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
követése, dokumentálása	feleljenek meg az elvárásoknak.			
A szülői bevonás, nyitott óvodakép kialakításának és fenntartásának módja a csoportokban	A nyílt hét előkészületeinek és lebonyolításának figyelemmel kísérése, a csoportokban tett látogatás alapján	Alkalmazotti közösség	2026. 04. 27 - 05. 01.	Tagintézmény-igazgató
Anyák napja, évzáró, búcsúzó ünnepségek megtekintése	Ünnepi hangulat, szakmai felkészültség, ajándékok minősége, az előkészítés, szervezés folyamatának és a lebonyolítás figyelemmel kísérése.	Alkalmazotti közösség	2026. 05. 11 - 15.	Tagintézmény-igazgató
Fejlődési napló ellenőrzése	A munkatervben meghatározott határidők betartása, a fogadóórák megtartása.	Óvodapedagógusok	2026. 05. 25 - 26.	Tagintézmény-igazgató
Csoportnaplók ellenőrzése Felvételi és mulasztási napló	A fejlődést elősegítő tartalmak tervezésének ellenőrzése (heti tervek, reflexiók) A felvételi és mulasztási naplók formailag és tartalmilag	Óvodapedagógusok	2026. 05. 27 – 28 - 29.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	feleljenek meg az elvárásoknak.			
Egyéni fejlesztési terv ellenőrzése	Az egyéni fejlesztési tervek feleljenek meg az elvárásoknak.	Óvodapedagógusok	2026. 06. 02.	Tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	1	1
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint

értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente hétfői napon
- az óvodai szociális segítő minden héten hétfői napon
- logopédus minden héten szerdai napon
- utazó gyógypedagógus minden héten keddi – csütörtöki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten keddi napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A SNI gyermekek rögzítése az adatbázisba	2025 – 2026. nevelési év	Megbízott tagintézmény-igazgató helyettes	Tagintézmény-igazgató
Az iskolába menő gyermekek anyagának irattárazása.	2025. 09. hó	Megbízott tagintézmény-igazgató helyettes	Tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása	2025. 09. hó	Megbízott tagintézmény-igazgató helyettes	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztőszoba zavartalan használatának biztosítása.	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató, Gyógypedagógus	Tagintézmény-igazgató
Konzultálás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése.	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató, Gyógypedagógus, Óvodapedagógusok.	Tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése. Szakértői vélemény iránti kérelem	2025 - 2026 nevelési év	Tagintézmény-igazgató, Gyógypedagógus, Óvodapedagógusok.	Tagintézmény-igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
kitöltése alap és felül vizsgálatához, pedagógiai vélemény elkészítése, továbbítása a MIÓVI Pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettesének .			
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025. 12. hó	Tagintézmény-igazgató Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
Adatbázis folyamatos frissítése, kapcsolattartás a MIÓVI Pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettesével a zökkenőmentes ellátás érdekében, a felmerülő problémák megoldása.	2025 - 2026 nevelési év	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A BTMN gyermekek rögzítése az adatbázisba	2025 - 2026 nevelési év	Óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató
Az iskolába menő gyermekek anyagának irattárazása.	2025. szeptember	Óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása	2025. 08. hó	Óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladatok, fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztőszoba zavartalan használatának biztosítása.	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató, Fejlesztőpedagógus.	Tagintézmény-igazgató
Konzultálás a fejlesztő pedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése.	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató, Fejlesztőpedagógus, Óvodapedagógusok.	Tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése. Szakértői vélemény iránti kérelem kitöltése alap és felül vizsgálathoz, pedagógiai vélemény elkészítése, továbbítása a MIÓVI Pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettesének .	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025. 12. hó	Tagintézmény-igazgató Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Adatbázis folyamatos frissítése, kapcsolattartás a MIÓVI Pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettesével a zökkenőmentes ellátás érdekében, a felmerülő problémák megoldása.	2025 – 2026. nevelési év	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Felső légúti prevenció	Heti 1 alkalom csoportonként.	Immunerősítés a só természetes erejével
Felső légúti prevenció	Naponta 1,5 óra alvásidőben	Immunerősítés a só természetes erejével
Angol-torna	Heti 1 alkalom	Alapvető mozgásformák gyakorlása játékosan angol nyelven is.

Gyermektorna	Heti 1 alkalom	Alapvető mozgásformák gyakorlása játékosan.
Bozsik foci	Heti 1 alkalom óvodában/ 4 alkalom pályán	Labdajáték, labdaérzék fejlesztés
Német	Heti 1 alkalom	Játékos német nyelvi fejlesztés
Angol	Heti 1 alkalom	Játékos angol nyelvi fejlesztés
Ügyes kezek – kézműves foglalkozás	Heti 1 alkalom	Kézműves foglalkozás vezető óvodapedagógus

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		**Felelős óvodapedagógus***
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Őszi ünnepkör – Mihály-nap, őszköszöntő családi délután	2025. 09. 26.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Takarítási világnaphoz kapcsolódóan. Minden csoport a saját udvarrészét rendezze, szépítse a szülők és gyerekek bevonásával egy adott héten belül. Alakítsanak ki virágoskertet, amelyet az év során közösen gondoznak. Ültethetnek virágokat, cserjéket – például belépőként minden család hozzon egy kiültethető növényt.	2025. 09. 15 - 19.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
A magyar népmese napja. Mesehallgatás, papírszínházas mese a József Attila könyvtárban minden csoport számára	2025. 09. 30.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Október		
Idősek hónapja Szép korúak házában, gyermekek szüreti műsora	2025. 10. hó	1/1.2.
Állatok Világnapja. Kirándulás az Állatkertbe.	2025. 10. 06 - 10.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Kiállítás a szülők által készített zöldség, gyümölcs, termés állatokból.		
Október 4. Állatok világnapja könyvtárlátogatás a József Attila Könyvtárba, a „Mesél az erdő” projekt megvalósítása	2025. 10. 01 - 03.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Ákom-bákom Bábszínház *Aranyszóló pintyőke* című előadása	2025. 10. 22.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
November		
Márton napi felvonulás	2025. 11. 12.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
„Novemberben Márton napján”a József Attila Könyvtárban	2025. 11. 10 - 14.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
December		
Téli mese játék Mikulás: Egri Kisötlet Játékszínpad	2025. 12. 04.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Mikulás ünnepség	2025. 12. 05.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Karácsonyi ünnepkör – Adventi gyertyagyújtás – karácsonyfa díszítés, ajándékozás.	2025. 12. 01-től	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Szép korúak házában, gyerekek karácsonyi műsora	2025. 12. hó	3/1.2.
Nyílt hét - családi kézműves tevékenységek a csoportokban, Luca napi vásár	2025. 12. 08 - 12.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Január		
„Téli álom” -tél a természetben és az állatvilágban, József Attila Könyvtár	2026. 01. hó	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Február		
„Maskarák és mesék” József Attila Könyvtár	2026. 02. hó	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Farsang: Csiribiri zenekar	2026. 02. 11.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Március		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Nemzeti ünnep – március 15. Megemlékezés, ünnepi műsor, séta a Petőfi szoborhoz	2026. 03. 12 - 13.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
„Tavacskák és tengerek titkai” József Attila Könyvtár	2026. 03. 22.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Vidám Vándorok Társulat: A két ügyes tapsifüles-Interaktív zenés mese előadás.	2026. 03. 23.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Húsvéti Tojás keresés csoportokban.	2026. 03. 31.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Víz Világnapja. Pisztrángos, kirándulás a nagycsoportos gyerekekkel. Kiállítás a gyermekek által készített munkákból.	2026. 03. 22.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Április		
„Húsvéti vidámságok”József Attila Könyvtár	2026. 04. 03 - 04.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Új kicsik fogadása – nyílt nap.	2026. 04. 08.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Költészet napja	2026. 04. 11.	3/1.
Föld Napja. Csanyiki Erdészeti iskolai kirándulás a nagycsoportos gyerekekkel.	2026. 04. 22.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
„Óvjuk meg Földanyát! – környezettudatos foglalkozás József Attila Könyvtár	2026. 04. 22.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Május		
Nyílt hét - tavaszi ünnepkör – Anyák napi – családi kézműves tevékenységek	2026. 04. 27 - 05. 01.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Madarak és fák napja. Csanyiki Erdészeti iskolai kirándulás a nagycsoportos gyerekekkel.	2026. 05. 08.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Tollas barátaink és zöld otthonuk – József Attila Könyvtár	2026. 05. 11.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Anyák napja – évzáró ünnepségek	2026. 05. 12 - 16.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Gyermeknapi hét – Sport nap - Családi Gyermeknapi Majális	2026. 05. 26 - 30.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.
Szépkorúak Házában, gyermekek anyák-napi köszöntő műsora	2026. 05. hó	4/1.2.
Június		
Ballagás	2026. 06. 05.	1/1.2. 2/1.2. 3/1.2. 4/1.2.

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz és balesetvédelmi oktatás	2025. 09. 02.	Tagintézmény-igazgató
2.	Étkezési nyilatkozatok összegyűjtése	2025. 09. hó első hete	Pedagógiai asszisztens
3.	Adatszolgáltatás	Szükség szerint	Tagintézmény-igazgató
4.	A gyermekek szűréséhez szükséges adattábla kitöltése	Szakszolgálat által meghatározott határidő	Tagintézmény-igazgató
5.	KIR adatszolgáltatás	Vezetőség általi határidő	Tagintézmény-igazgató
6.	Tűzriadó próba	2025. 09. hó 24.	Tagintézmény-igazgató
7.	Teljesítménycélok rögzítése	2025. 09. 30.	Tagintézmény-igazgató
8.	SNI, BTMN gyermekek nyilvántartása	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
9.	Felülvizsgálati kérelmek elkészítése	Beérkezési határidők szerint	Óvodapedagógusok
10.	Nevelés nélküli munkanap kiírása, jelentése a vezetőség, fenntartó felé	Nevelés nélküli munkanap előtt 3 héttel	Óvodapedagógusok Tagintézmény-igazgató
11.	Tisztítószer, tisztasági felszerelés, irodaszer iránti igény leadása	Titkárság által megadott határidő	Tagintézmény-igazgató
12.	Óvodai jogviszony létesítése, megszüntetés	Igény szerint	Tagintézmény-igazgató
13.	Munkaidő beosztás	Szükség szerint	Megbízott tagintézmény-igazgató helyettes

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
14.	Szabadság nyilvántartás	Aktualitásoknak megfelelően	Megbízott tagintézmény-igazgató helyettes, Tagintézmény-igazgató
15.	Távollét jelentés	Havonta	Tagintézmény-igazgató
16.	Baleseti jegyzőkönyv elkészítése	Szükség esetén	Óvodapedagógusok
17.	Mérőóra állások leolvasása, fényképezése, megküldése az MkMK-nak.	Naponta, havonta havonta	Gondnok, Pedagógiai asszisztens, Tagintézmény-igazgató
18.	Hibajelentés	Szükség esetén	Tagintézmény-igazgató
19.	Gyakorlatot teljesítők fogadása	2026. 08. 31.	Kijelölt mentorok
20.	Selejtezés	Szükség esetén	Leltár felelősök, Tagintézmény-igazgató
21.	Táppénzes papír átvétele, továbbítása	Folyamatosan	Tagintézmény-igazgató
22.	Szülők tájékoztatása a tankötelezettség megkezdésével, halasztásával kapcsolatban.	2025. 12. hó	Tagintézmény-igazgató
23.	Szülők tájékoztatása a nyári zárásról	2026. 02. hó	Tagintézmény-igazgató
24.	Továbbképzési terv elkészítése	2026. 03. 10.	Tagintézmény-igazgató
25.	Beiratkozás lebonyolítása	Fenntartó által kijelölt időpontban	Tagintézmény-igazgató
26.	Tagintézmény-igazgatói értékelés (beszámoló).	Vezetőség általi határidő	Tagintézmény-igazgató
27.	Teljesítményértékelés	2026. 05. 15.	Tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	folyamatos	gyermekek

Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. 08. 31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden hónap utolsó keddje, ill. igény szerint egyeztetett időpontban	Vezetői iroda, ill. nevelői szoba	Fogadóra dokumentálása nyomtatvány - oviKRÉTA felületén	Folyamatosan megtekinthető faliújságon, honlapon
Óvodapedagógusok	igény szerint előre egyeztetett időpontban	Csoportszoba, nevelői szoba	oviKRÉTA felületén	Előre nem meghatározható
Óvodapedagógusok	2025. 10. – 12. hónapokban	Csoportszoba, nevelői szoba, gyermekfoglalkoztató	oviKRÉTA felületén	Előre egyeztetett időpontban
Óvodapedagógusok	2026. 02. – 05. hónapokban	Csoportszoba, nevelői szoba, gyermekfoglalkoztató	oviKRÉTA felületén	Előre egyeztetett időpontban

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1. 2. 3. 4.	A csoporttal kapcsolatos általános tájékoztatás Csoportok összetétele, első félévi programok. Szülői szervezet képviselőinek megválasztása.	2025. 09. 15 - 19.	Óvodapeda-gógusok.	Jegyzőkönyv - oviKRÉTA	Tagintézmény-igazgató
1. 2. 3. 4.	Az iskolák bemutatkozása, ismerkedés a leendő elsős tanítókkal	2026. 01. 28.	Általános iskolák képviselői, tagintézmény-igazgató óvodapeda-gógusok	Jegyzőkönyv-oviKRÉTA	Tagintézmény-igazgató
1. 2. 3. 4.	Féléves nevelőmunka értékelése. Programok a második félévben.	2026. 02. 23 - 27.	óvodapeda-gógusok	Jegyzőkönyv-oviKRÉTA	Tagintézmény-igazgató
1. 2. 3. 4.	Az új gyermekek szülei részére tájékoztatás az óvodába lépésről, befogadásról Házirend ismertetése	2026. 08. 15.	Tagintézmény-igazgató Óvodapeda-gógusok.	Jegyzőkönyv-oviKRÉTA	Tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 09. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 10. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 11. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 12. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 01. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása,	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		aktualitások pontosítása		
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 02. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
7. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 03. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
8. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 04. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
9. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 05. hó	Vezetői értekezleten elhangzott információ átadása, aktualitások pontosítása	nevelőtestületi és alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.

A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Őzike, Pillangó, Maci, Teknős	2025. 12. 8 - 12.	Téli ünnepkör (Advent, Karácsony)
Őzike, Pillangó, Maci, Teknős	202. 04. 27 - 05. 01.	Tavaszi ünnepkör (Anyák napja)

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői szűrések	Évente 3 alakommal, valamint szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Egészségvédelmi felelős
Fogászati szűrés	Évente egy alkalommal	Tagintézmény-igazgató	Egészségvédelmi felelős
Óvodaorvos	Szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Egészségvédelmi felelős

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Jelzőlap küldése	Szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Gyermekvédelmi felelős
Együttműködés a szociális segítővel	Hétfői napokon, ill. szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató
Eseti megbeszélés	Szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Gyermekvédelmi felelős

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A Pedagógiai Szakszolgálat munkájának elősegítése (tájékozódás a gyermek fejlődéséről, határidők betartása, az elvárt szülői együttműködés	Szükség szerint	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
segítése, a szakértői vizsgálatot követően, a megfelelő eljárásrend alkalmazása).			
Együttműködés a Szép Korúak Háza idősotthon vezetőségével, a szép korúak köszöntése több alkalommal a gyerekek részvételével	Előre egyeztetett időpontban	Tagintézmény-igazgató Intézményvezető (Szépkorúak Háza)	Óvodapedagógusok
Kölcsönös együttműködés a Bosch csoporttal, és összekötőikkel (Mikulás, rajzverseny, farsangi dekoráció, társadalmi munka)	Alkalomszerűen, valamint előre egyeztetett időpontban	Bosch összekötők, Tagintézmény-igazgató	Óvodapedagógusok
Részvétel a közművelődési intézmények óvodások számára szervezett programjain (Bábszínház, Múzeum)	Előre egyeztetett időpontban	Kultúrfelelős óvodapedagógus	Óvodapedagógusok
Részvétel a József Attila Könyvtár óvodásoknak szervezett programjain	Előre egyeztetett időpontban	Óvodapedagógus	Óvodapedagógusok
Szamba-ovi	Heti 1 alkalom	Táncoktató	Tagintézmény-igazgató
DVTK foci	Heti 1 alkalom	DVTK szakoktató	Tagintézmény-igazgató
Kutyás fejlesztés	Heti 1 alkalom	Terápiás kutya fejlesztő	Tagintézmény-igazgató
Gyermekjóga	Heti 1 alkalom	Jógaoktató	Tagintézmény-igazgató
Gyermekjudo	Heti 1 alkalom	Judooktató	Tagintézmény-igazgató
Korcsolya	Heti 1 alkalom	Korcsolyaoktató	Tagintézmény-igazgató
Sakk	Heti 1 alkalom	Sakk oktató	Tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Úszás – vízhez szoktatás	Két hétig minden nap, vagy két hónap heti egy alkalommal	Úszás oktató	Tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025. 08. 12-ig	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025. 08. 12.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026. 02. 24.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026. 05. 29.	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Katowice Sport Tagóvodája	Katolikus	Csütörtök 10.45	Hitoktató
	Református	Csütörtök 10.45	Hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai módszertani tapasztalatainak átadásával.	
Óvodapedagógus neve	2/2

Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-	
A mentor neve	2/1	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Bozsik-program csoportvezető Gyermekbiztosítás adminisztrációja Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Leltár, selejtezés adminisztrációja Új kicsik fogadásának előkészítése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	Tagintézmény-igazgató
Tagintézmény-igazgató távolléte okán helyettesítő Alapítvány kuratóriumi elnök Leltár, selejtezés adminisztrációja Közösségi oldal kezelése Karácsonyi és anyák napi fotózás Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Új kicsik fogadásának előkészítése Gyermeknapi program szervezése Kiállítások szervezése	Óvodapedagógus
Óvoda-iskola kapcsolattartója Gyermekvédelmi felelős Udvar virágosításának megszervezése Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Új kicsik fogadásának előkészítése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	Óvodapedagógus
Kulturális programok szervezése Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Új kicsik fogadásának előkészítése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	Óvodapedagógus
Egészségügyi könyvek nyilvántartása Óvodai dekoráció tervezése Só szobai prevenció és terápia megszervezése Játszóház – kézműves tevékenység szervezése	Óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Új kicsik fogadásának előkészítése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	
Új kicsik fogadásának előkészítése Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	Óvodapedagógus
Gyermeknapi program szervezése Új kicsik fogadásának előkészítése Bozsik-program csoportvezető Mentori feladatok ellátása Könyvtár látogatások megszervezése, kapcsolattartás Úszás megszervezése Játszóház – kézműves tevékenység szervezése Gyermeknapi program szervezése Kiállítások szervezése	Óvodapedagógus
Egészségügyi könyvek nyilvántartása Óvodai dekoráció tervezése Korcsolyaoktatás megszervezése Új kicsik fogadásának előkészítése Kiállítások szervezése Gyermeknapi program szervezése	Óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.

A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.

A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	
	1/2											
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	gyakornok 26 óra
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	tagintézmény-igazgató 26 óra
	3/2											
4.cs.	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	
	4/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30						Köztes dajka munkakör
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
3.cs.	3/3	Dajka	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30						Köztes dajka munkakör
4.cs.	4/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
	4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00						
	4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00						
	4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítés.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-019

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 8
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 8
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 9
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 10
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 10
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 11
5.6 Korrekció ---- 12
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 12
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 12
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 14
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 15
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 16
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 17
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 19
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 19
8.1 Fogadóórák rendje ---- 19
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 20
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 22
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 23
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 23
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 23
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 23
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 24
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 24
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 24
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 24
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 24
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 25
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 25
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 25

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 25
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 26
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 26
11.1 Munkarend ---------- 26
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 27
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 28
11.2 Továbbképzés ---------- 29

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Középszer Úti Tagóvoda**
Az intézmény címe	**3529 Miskolc, Középszer u. 5.**
Elérhetőség/telefonszám	**46/560-288**
Elérhetőség/e-mail cím	**kozepszerovoda@gmail.com**
Honlap	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Az intézmény nyitva tartása	**6:30- 16:30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**24 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**14 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**9 fő**
• ebből dajka	**7 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Pacsirta csoport	**1.**	**kicsi**	19	0	1	0	0
Pillangó csoport	**2.**	**nagy**	16	1	3	0	1
Süni csoport	**3.**	**középső**	13	0	2	0	0
Katica csoport	**4.**	**nagy**	16	0	1	1	0
Nyuszi csoport	**5.**	**középső**	18	0	1	0	0
Méhecske csoport	**6.**	**fejlesztő nagy**	19	0	3	0	0
Maci csoport	**7.**	**kicsi**	20	0	0	0	0
Összesen			**121**	**1**	**11**	**1**	**1**

A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	7 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	175 csoport					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	1		0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	121		1	11	1	1
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	12		1	11	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.18	oviKRÉTA újdonságai, változások, elvárásai	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.hó	Gyakori beszédhibák, és kezelhetőségük	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.hó	magatartási problémák kezelése a gyermekeknél	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	A 2025/2026-os nevelési év értékelése. A fejlettségmérő lapok eredményeinek összegzése, elemzése.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	Igény szerinti megvalósítás a 2025/2026-os nevelési év folyamán	Igény szerint	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A gyermekek nemzeti és kulturális identitásának alakítása	hagyományápolás és hagyományteremtés	csoport óvodapedagógusai	folyamatos	MIÓVI igazgató MIÓVI általános igazgatóhelyettes
A gyermekek természeti környezethez való pozitív viszonyulásának megalapozása	Klímatudatos gondolkodás kialakítása a gyermekeknél	csoport óvodapedagógusai	folyamatos	MIÓVI igazgató MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása	munkájuk szakszerű támogatása, a mentor pedagógia módszertani tapasztalatainak átadásával.	tagintézmény igazgató	folyamatos	MIÓVI igazgató tagintézmény igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Nemzeti és kulturális identitás alakítása a gyermekeknél	ismeretek elsajátítása néphagyomány éltető szakmai munkaközösségben	csoport óvodapedagógusai	2025.10. hótól folyamatos	MIÓVI igazgató MIÓVI általános igazgatóhelyettes
A gyermekek természeti környezethez való pozitív viszonyulásának megalapozása	„Zöld Szív" szakmai munkaközösségben szerzett ismeretek tudásmegosztás az óvodapedagógusok között	csoport óvodapedagógusai	2025.10.hótól folyamatos	MIÓVI igazgató MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása	A szakmai támogatás feladatainak ütemezése	tagintézmény igazgató	folyamatos	MIÓVI igazgató tagintézmény igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pontos tanügyigazgatási dokumentáció vezetése	Csoportnapló ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	MIÓVI igazgató, MIÓVI általános igazgatóhelyettes, MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Pontos tanügyigazgatási dokumentáció vezetése	a Felvételi és mulasztási napló ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	MIÓVI igazgató, MIÓVI általános igazgatóhelyettes, MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Egyéni személyiség nyomon követő dokumentáció vezetése	vezetésének ellenőrzése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli tovább fejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente szerdai napon

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten hétfő és csütörtöki napon
- utazó gyógypedagógus minden héten keddi napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten keddi napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az új SNI gyermekek rögzítése az óvodai adatbázisban	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, intézményi titkár
A szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása	2025.09. hó	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Egyéni fejlesztési terv alapján, a fejlesztés biztosítása /idő, hely, program/	folyamatos	tagintézmény-igazgató	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Konzultálás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése	folyamatos	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása kontroll vizsgálathoz	folyamatos	tagintézmény-igazgató.	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Folyamatos kapcsolattartás a gyógypedagógussal a zökkenőmentes ellátás érdekében, felmerülő problémák megoldása	folyamatos	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**

A BTMN gyermekek felvétele az óvodai adatbázisba.	2025.09. hó	tagintézmény-igazgató, fejlesztő-, és gyógypedagógus	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, intézményi titkár
A szakértői vélemények átnézése, hiányok pótlása	folyamatos	óvodapedagógusok, fejlesztő-, és gyógypedagógusok	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek ellátásának megszervezése /fejlesztés ideje, helye/	2025. 09. hó	tagintézmény-igazgató, fejlesztő-, és gyógypedagógusok	MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, kontroll vizsgálati kérelmek elkészítése	folyamatos	tagintézmény-igazgató, fejlesztő-, és gyógypedagógusok	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató
Óvodapedagógusok, fejlesztő pedagógusok kapcsolattartása, rendszeres konzultálás, fejlesztések megbeszélése	folyamatos	óvodapedagógusok fejlesztő-, és gyógypedagógusok	tagintézmény-igazgató
A Pedagógiai Szakszolgálatnak jelentés készítése és továbbítása, a következő nevelési évben vizsgálandó gyermekekről.	2026.06. hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, fejlesztő-, és gyógypedagógusok	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a

szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a tovább fejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszóprogram	2025. 09 – 2026. 06 hó-ig	Gyermekek vízhez szoktatása, úszás megszerettetése.
BOZSIK foci	2025/2026-os nevelési évben 4 alkalom	Labdajátékot kedvelő gyermekek fejlesztése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		**Felelős óvodapedagógus***
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Szüreti mulatság, szüreti hagyományok felelevenítése, zenés táncház	2025. 09. hó vége	Csoportos óvodapedagógusok
Október		
Állatok világnapjáról való megemlékezés csoportokban. Vadasparki kirándulás	2025. 10. hó eleje	Csoportos óvodapedagógusok
November		
Madáretetők folyamatos ellenőrzése. Karácsonyi ünnepre hangolódás megalapozása minden csoportban.	2025. 11. hó	Csoportos óvodapedagógusok
December		
Adventi koszorú készítése, gyertyagyújtás, karácsonyi készülődés.	2025. 12. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Mikulás: zenés előadás külső előadóval, gyermekek megajándékozása	2025. 12.06.	Csoportos óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Karácsonyi ünnepi hét. Karácsonyfa, ajándék készítése a szülőknek.	2025. 12. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Február		
Farsangi mulatság, néphagyományőrzés /kiszebáb égetés, jelmezek/	2026. 02. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Március		
Március 15-i ünnepi műsor	2026. 03. hó	Nagycsoportok
Víz-világnapja: séta, kirándulás Tapolcára, a tóhoz, Hejő patakhoz Nagycsoportosoknak - Pannon-tenger Múzeum megtekintése	2026. 03. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Április		
Húsvét - népszokások, tojásfestés, locsolkodás	2026. 04. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Föld Napja – Fa- és virágültetés	2026. 04. 21.	Csoportos óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja Anyukák, nagymamák köszöntése ünnepi műsorral	2026. 05. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Évzáró műsorok, Nagycsoportosok búcsúztatása, ballagása	2026. 05. hó	Csoportos óvodapedagógusok
Gyermekhét: zenés műsorok, ugráló vár, kirándulások, játszóház szervezése	2026. 05. hó	Csoportos óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Nevelési év értékelése, és a munkaterv elfogadása	2025. 08. 26.	tagintézmény-igazgató
2.	Tűz, munka és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025. 09. 28.	munkavédelmi felelős
3.	Az új kiscsoportos gyermekek étkezési nyilatkozatainak összegyűjtése	2025. 09. 15.	tagintézmény-igazgató
4.	Az új kiscsoportosok névsorának véglegesítése	2025. 09. 15.	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
5.	A kiscsoportos gyermekek befogadásával kapcsolatos pedagógiai munka ellenőrzése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
6.	Az óvoda tárgyi feltételeinek átnézése.	folyamatos	tagintézmény-igazgató
7.	Az SNI és BTMN szakvélemények átnézése, dokumentálása	2025. 09. 20.	tagintézmény-igazgató
8.	A dolgozók tüdőszűrő érvényességének ellenőrzése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
9.	Igazolások, határozatok bekérése a szülőktől	2025. 09. 19.	gyermekvédelmi felelős
10.	Szülői hozzájáruló nyilatkozatok összegyűjtése	2025. 09. 30.	óvodapedagógusok
11.	Logopédiai szűrések lebonyolítása	2025. 09. 30.	logopédus
12.	Statisztikai adatszolgáltatás	2025. 10. 10.	tagintézmény-ig. óvodapedagógusok
13.	Csoportnaplók, felvételi és mulasztási naplók vezetésének ellenőrzése	2025. 10. 20.	tagintézmény-igazgató
14.	Év eleji szülői értekezletek megtartása	folyamatos	tagintézmény-igazgató óvodapedagógusok
15.	A tanköteles korú gyermekek vizsgálati kérelmének elkészítése	2025. 11. 30.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
16.	Dolgozók tájékoztatása a felhasználható szabadságokról	2026. 01. 30.	tagintézmény-igazgató
17.	A gyermekek szűrése, mérése, az eredmények összegzése, fejlesztési tervek elkészítése	2026. 02. 20.	óvodapedagógusok
18.	Beiskolázási terv elkészítése	2026. 03. 12.	tagintézmény-igazgató
19.	Óvodai beiratkozás	2026. 04. 30.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
20.	Nevelői értekezlet, célok, feladatok megbeszélése	2026. 04. 30.	tagintézmény-igazgató
21.	Gyermekvédelmi beszámoló elkészítése	2026. 05. hó	gyermekvédelmi felelős
22.	Anyák napi és évzáró műsorok, ünnepségek megszervezése	folyamatos	óvodapedagógusok
23.	Szülői értekezletek megtartása	folyamatos	óvodapedagógusok
24.	Szakmai munkaközösségekben részt vett kollégák tapasztalatai, beszámolói	2026. 05. hó	óvodapedagógusok
25.	Nyári szabadság terv elkészítése	2026. 06. 15.	tagintézmény-

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
			igazgató
26.	A nyári zárás idejére a gyermekek ügyeleti igényének felmérése	2026. 06. 15.	óvodapedagógusok
27.	Nevelőtestületi tanévzáró értekezlet megtartása	2026. 06. 18.	tagintézmény-igazgató
28.	Nyári nagytakarítás, karbantartás, festés megszervezése	zárva tartás idején	tagintézmény-igazgató
29.	Tanügyigazgatási dokumentumok átnézése, lezárása	2026. 08. 31.	tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	folyamatos	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2025.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
csoportos óvodapedagógus	minden hónap második hete	a tagóvoda fejlesztőszobája, vagy a nevelői szoba	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tervezett időpont előtt egy héttel

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	minden hónap második hete	a tagóvoda fejlesztőszobája, vagy a nevelői szoba	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tervezett időpont előtt egy héttel

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1., 7., csoport	A 2025/2026-ös nevelési évre felvételt nyert gyermekek szüleinek. befogadás módja, aktuális információk átadása, Házirend ismertetése	2025. 09. hó első hete	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
2, 3, 4, 5, 6. csoport	A már óvodába járó gyermekek szüleinek is házirend ismertetése. Aktuális információk átadása. Nevelési év feladatai, céljai	2025. 10.hó második fele	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
2 -6. csoport	Az óvoda PP-jának megismer-tetése az adott korcsoportra vonat-koztatva. Mozgás, egészség-fejlesztés, környezet-védelem	2026. 02. hó első hete	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató .

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai

- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09. hó	A 2025/2026-os nevelési év, pedagógiai, szervezési feladatainak megbeszélése.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10. hó	A nyílt hetek és a nevelés nélküli munkanapok témájának megbeszélése.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, szaktanácsadó
3. Nevelőtestületi értekezlet	minden hónap első hetében	Az adott időszak aktuális feladatainak megbeszélése, munkaszervezés, információ átadás.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06. hó	A nevelési év értékelése, évzáró értekezlet.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Méhecske csoport	2025. 10. hó	szüreti hét
Pillangó és Katica csoport	2025. 11. hó	Márton napi hét
Süni és Nyuszi csoport	2025. 12. hó	Adventi készülődés
Pacsirta és Maci csoport	2026. 04. hó	Húsvéti készülődés

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A gyermekek „tisztasági" vizsgálata	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, védőnők
Fogászati szűrés	2026.03.hó	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, fogorvosi asszisztens

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodában felmerülő esetleges problémák	hetente keddi napokon	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató, óvodai szociális segítő

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
„Ismerkedés az iskolával”	A nevelési évben 2-3 alkalom/karácsony, farsang, évzáró	tagintézmény-igazgató	Általános Iskola igazgatóhelyettese

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése.	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról .	2026. 06.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Középszer Tagóvodája	Katolikus	minden héten szerdai napokon	hitoktató
	Református	minden héten hétfői napokon	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1 fő óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	III. évfolyamos, végzős hallgató	
A mentor neve	1 fő óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Óvoda-Iskola összekötő	Óvodapedagógus Pillangó csoport
Önértékelési munkacsoport tag	Óvodapedagógus Maci csoport
Túlóra koordinátor	Óvodapedagógus Pillangó csoport
Gyermekvédelmi felelős	Óvodapedagógus Pacsirta csoport
Bozsik program felelős	Óvodapedagógus Méhecske csoport
Önértékelési csoport vezetője	Óvodapedagógus Katica csoport
Rendezvényszervező	Óvodapedagógus Nyuszi csoport
Alapítvány Kuratóriumi elnöke	Óvodapedagógus Méhecske csoport
Leltárfelelős	Óvodapedagógus Méhecske csoport
Munkaidő nyilvántartás vezetője	Óvodapedagógus Katica csoport
Szakmai munkaközösségi-vezető	Óvodapedagógus Nyuszi csoport

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	2 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	1/2	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	tagintézmény igazgató
	3/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
4.cs.	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00 -16.30	10.00 -16.30	10.00 -16.30	10.00 -16.30	10.30 -16.30	
	4/2	7.00-13.15	7.00-13.15	7.00-13.15	7.00-13.15	Szaktanácsadói nap	10.45 -17.00	10.45 -17.00	10.45 -17.00	10.45 -17.00	Szaktanács adói nap	
5.cs.	5/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	5/2	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	
6.cs.	6/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
	6/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	
7.cs	7/2	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	7.30-13.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	10.30-16.30	
	7/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
2.cs.	2/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
3.cs.	3/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
3.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	9-17	
4.cs.	4/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
5.cs.	5/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
6.cs.	6/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
7.cs.	7/3	Dajka	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	
7.cs.	7/4	Pedagógiai asszisztens	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný MaterskýchŠkôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-008

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Leszih Andor Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

Tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 13
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 13
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés- komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 14
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 14
5.4 Értékelés ---- 15
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 16
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 17
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása ---- 17
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 20
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 21
6.4 Tehetséggondozás ---- 21
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 22
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 24
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 25
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 25
8.1 Fogadóórák rendje ---- 25
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 26
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 30
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 31
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 31
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 31
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 32
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 32
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 33
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. ---- 34
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 34
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 34
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 34
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 34

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 35
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 36
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 36
11.1 Munkarend ---------- 36
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje---------- 37
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 38
11.2 Továbbképzés---------- 39

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Leszih Andor Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3524 Miskolc, Leszih Andor u. 6.**
Elérhetőség/telefonszám	**+ 36 46 301-919** **+ 36 70 652 3197**
Elérhetőség/e-mail cím	**leszihovi@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitvatartása	**6:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**22 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**12 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**9 fő**
• ebből dajka	**6 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **1 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszám a** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása**/Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek -létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Katica	**1. sz.**	**középső- nagy**	22	0	0	1	0
Vuk	**2. sz.**	**kis-középső**	18	0	1	1	0
Süni	**3. sz.**	**nagy**	20	1	1	1	0
Kisvakond	**4. sz.**	**mini-kicsi**	19	0	0	0	0
Pillangó	**5. sz.**	**kis-középső**	19	0	1	1	0
Nyuszi	**6. sz.**	**nagy**	14	2	2	0	0
Összesen			**112**	**3**	**5**	**4**	**0**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása**/Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 fő						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	150 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	102		3	5	4	0	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8		3	5	4	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20-tól 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása.[1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény (eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 napnevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.18.	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése-pszichológus	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		szakember meghívása a témában		
2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.16.	Zöld és új Zöldítő programok értékelése, kiemelten a szülők bevonásával a programokba	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.02.	„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösségi tagok előadása	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok: 1/1, 3/1
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Év végi értékelés, nyári munkarend megszervezése, közösségépítés	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.24.	A nevelési év indítása, aktuális kérdések. Munka- és balesetvédelmi oktatás. HACCP oktatás	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus: 3/2

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az óvoda arculatának megfelelő célok meghatározása	- Az inkluzív nevelés folyamatos megvalósítása - Környezeti nevelés prioritásként kezelése	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A környezettudatos életvitel megalapozásához szükséges szokás- és viselkedési formák kialakítása, fenntarthatóságra nevelés „Zöld Szív” mozgalom filozófiájának beépülése nevelési rendszerünkbe.	A felelős környezeti viselkedésünk formálása, A takarékosabb energiafelhasználás tudatosítása	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Különleges bánásmódot igénylő gyermekek hatékony nevelése, alkalmazkodóképességének, önállóságának, együttműködési képességének fejlesztése	- Differenciált, egyéni fejlesztéssel a hátrányok csökkentése - A különbözőség tolerálása, elfogadtatása - inkluzív pedagógiai szemlélet erősítése - Egyéni fejlesztési tervek naprakész vezetése	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Családok Átmeneti Otthonából érkező gyermekek esélyegyenlőségének elősegítése	- Együttnevelés biztosítása szakemberek segítségével gyógypedagógusok, óvodapszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus)	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Pedagógiai Program megvalósulása érdekében magas szintű munkavégzés.	A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok eléréséhez való	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	folyamatos közelítés, a nevelési feladatok magas szintű megvalósítása. Szakmai párbeszéd, együtt gondolkodás kialakítása a szakmailag tapasztaltabb és kevésbé tapasztalt kollégák között.			
A tagintézmény munkatervének elkészítése a nevelőtestület bevonásával	Az operatív és stratégiai dokumentumok-kal koherens munkaterv elkészítése a nevelőtestület közreműködésé vel	Tagintézmény-igazgató, nevelőtestület	2025.08.08.	Igazgató, igazgatóhelyettesek
Közösségfejlesztés (ünnepek, programok, jeles napok, hagyományok) megtervezése	Óvodai programok megtervezése, előkészítése, lebonyolítása.	Tagintézmény-igazgató, programfelelősök, csoportos óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	aktuális hónap	Tagintézmény-igazgató,

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Tagintézmény-igazgatói feladatok megvalósulása, minőségelvű működés támogatása, szakmai irányítása.	A rendszer működtetése: stratégiai és operatív irányítási feladatok ellátása	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Igazgató, szakmai igazgató-helyettes

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Szakmai munka megvalósulása	A pedagógiai munka írásos dokumentumainak (éves tervek, csoportnapló, egyéni fejlesztési tervek, fejlődési napló) napra kész vezetése, megfeleltetése a pedagógus kompetenciákkal. A csoportok nevelő, tervező, gyakorlati munkájának folyamatos nyomon követése, értékelése, elemzése. A közösségi programok (ünnepeik, hagyományok) zavartalan lebonyolítása	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Igazgató, szakmai igazgató-helyettes
Az emberi tevékenységek környezetre gyakorolt hatásának felismertetése a gyermekekkel	Tudás és ismeretek átadásával készségek/képességek fejlesztése Fenntartható életmód elősegítése, pl. felelős fogyasztás, energiatakarékosság Jövőorientált, hosszú távú szemlélet alakítása	Tagintézmény-igazgató, alkalmazotti közösség	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Minden gyermek egyenlő esélyekkel rendelkezzen függetlenül a megkülönböztetést eredményező tényezőktől, pl. etnikai hovatartozás, fogyatékosság stb.	Befogadó nevelési környezet biztosítása Közösségi támogatás, szülők és családok bevonása Személyre szabott nevelés és fejlesztés	Tagintézmény-igazgató, alkalmazotti közösség	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Óvoda működését szabályzó dokumentumokban rögzítettek betartásának ellenőrzése	Eljárásrendek betartása, SZMSZ, Házirend	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok és NOKS munkatársak	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Tanügyigazgatási dokumentumok ellenőrzése	oviKRÉTA: csoportnapló, felvételi és mulasztási napló, egyéni fejlődési napló ellenőrzése	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Éves Munkatervek (Óvoda-bölcsőde, Óvoda–iskola, Egészségvédelem) ellenőrzése	A munkatervek tartalmi ellenőrzése	Kapcsolattartó óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
HH, HHH gyermekek nyilatkozatok, étkezési térítési díjkedvezmények határozatainak ellenőrzése, hatályosságának nyomon követése	Nyilatkozatok, határozatok megléte	Pedagógiai asszisztensek, óvodapedagógusok	2025.09.06.	Tagintézmény-igazgató
Munkaidő nyilvántartás pontos naprakész vezetése, munkafegyelem	Jelenléti ívek ellenőrzése, munkaköri leírások betartása	Óvodapedagógusok és NOKS munkatársak, közfoglalkoztatott dolgozók	Havonta, alkalomszerűen	Tagintézmény-igazgató
Statisztikai jelentés előkészítése, KIR	Statisztikai adattáblák elkészítése	Tagintézmény-igazgató, óvodatitkár	2025.10.01.	Tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi feladatok megvalósulásának ellenőrzése	Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok	Gyermekvédelmi felelős	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	megvalósulásának ellenőrzése			
HACCP rendszer működtetése, dokumentációja	Az előírás szerinti működés ellenőrzése	Óvodapedagógusok és NOKS munkatársak, közfoglalkoztatott dolgozók	folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Tisztaságvizsgálat	Higiéniai szabályok betartásának ellenőrzése	Egészségvédelmi felelős	Havonta 1 alkalommal	Tagintézmény-igazgató
Pedagógiai munka ellenőrzése, tevékenységlátogatás	A pedagógiai folyamatok megvalósulásának ellenőrzése	Óvodapedagógusok	Előre egyeztetett időpontban	Tagintézmény-igazgató
- Sajátos feladatok megvalósulásának ellenőrzése - A zöld óvoda kritérium rendszerében megjelölt területek megvalósulásának ellenőrzése	Zöld programok megvalósulása	Óvodapedagógus 4/1	2026. január és június	Tagintézmény-igazgató
Inklúzió megvalósulása	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésével fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellenőrzése	Óvodapedagógu-sok és NOKS munkatársak	Alkalomszerűen	Tagintézmény-igazgató
Bejárás, munkavédelmi szemle, balesetek megelőzése, testi épség védelme	Biztonságos környezet megteremtése, udvari játékok	Munkavédelmi felelős, gondnok	Havonta	Tagintézmény-igazgató
Éves beszámolók ellenőrzése	Az éves beszámolók ellenőrzése	Kapcsolattartó óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026.06.20.	Tagintézmény-igazgató
A teljesítményértékelés (TÉR) tagintézményi	A teljesítmény nyomon követése, Rendszeres felülvizsgálat,	Tagintézmény-igazgató	2026.05.31.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
bevezetése, hatékony működtetése, ellenőrzése. Az óvodapedagógusok teljesítményének rendszeres és strukturált értékelése	nyomon követés Értékelési megbeszélések Értékelési eredmények dokumentálása, azok rögzítése az OviKréta felületén			

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.
Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés- komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján.[4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

[4]Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden

évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente keddi napon
- az óvodai szociális segítő hetente hétfői napon
- logopédus hetente egy alkalommal
- utazó gyógypedagógusok heti egy, illetve két alkalommal
- fejlesztőpedagógus hetente keddi és pénteki napokon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
SNI gyermekek szakértői véleményének összegyűjtése, nyilvántartás készítése	2025. 09. hónaptól folyamatosan	Tagintézmény-igazgató, gyógypedagógus	Tagintézmény igazgató
Egyeztetés az esélyegyenlőségi igazgató helyettessel az SNI gyermekekkel kapcsolatosan fejlesztések megkérése	2025. 09. hó első hete	Esélyegyenlőségi igazgató-helyettes tagintézmény-igazgató, gyógypedagógus	Tagintézmény igazgató
Inkluzív környezet kialakítása. Társas kapcsolataik kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságaiknak csökkentése	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény igazgató
Gyógypedagógiai dokumentumok megnyitása	2025. szeptember 15-ig	Gyógypedagógus	Tagintézmény igazgató
Gyógypedagógusok egyeztetése az óvodapedagógusokkal.	2025. 09. 30-ig és folyamatosan	Gyógypedagógus, óvodapedagógus	Tagintézmény igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Egyéni fejlesztési tervek elkészítése, szervezett, fejlesztő tevékenység elősegítése, a gyermek sajátos igényeihez igazodó eljárások, eszközök, módszerek terápiák alkalmazásával.			
Az OviKréta rendszerben történő dokumentálás (vizsgálatot végző intézmény neve, címe, BNO kód, a pontos megnevezés, szakértői vélemény dátuma, száma, kontroll vizsgálat időpontja)	2025. 09. 15-ig és folyamatos	Óvodapedagógus	Tagintézmény igazgató
Konzultáció szülőkkel, fogadóóra szükség és lehetőség szerint	2025. 09. hónaptól folyamatos	Gyógypedagógus	Tagintézmény igazgató
Nyomon követés, az egyéni fejlesztési terv felülvizsgálata, szükség szerinti módosítása	2025. 10. hónaptól folyamatos	Tagintézmény-igazgató, gyógypedagógus, óvodapedagógusok	Tagintézmény igazgató
Egyéni / csoportos foglalkozások lezárása, összegzés, év végi beszámoló, dokumentumok lezárása	2026. 05 – 06. hónap	Tagintézmény-igazgató, gyógypedagógus, óvodapedagógusok	Esélyegyenlőségi igazgató helyettes, tagintézmény igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
BTMN-es gyermekek szakértői véleményének összegyűjtése, nyilvántartás készítése	2025. szeptembertől folyamatosan	Tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok, fejlesztő pedagógus	Esélyegyenlőségi igazgató helyettes, tagintézmény igazgató
Speciális pedagógusok bevonása	Folyamatos a nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok	Tagintézmény igazgató, esélyegyenlőségi igazgató helyettes
Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, szervezett, fejlesztő tevékenység elősegítése, a gyermek sajátos igényeihez igazodó eljárások, eszközök, módszerek terápiák alkalmazásával.	Folyamatos a nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok	Tagintézmény igazgató
Inkluzív környezet kialakítása. Társas kapcsolataik kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságaiknak csökkentése	Folyamatos a nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény igazgató
Szoros együttműködés a szülőkkel	Folyamatos a nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató, fejlesztőpedagógus, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény igazgató
Nyomon követés, az egyéni fejlesztési terv felülvizsgálata, szükség szerinti korrekciója	Folyamatos a nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok	Tagintézmény igazgató
Egyéni/csoportos foglalkozások lezárása, összegzés, év végi beszámoló,	2026. 05 – 06. hónap	Tagintézmény-igazgató, fejlesztő pedagógusok	Esélyegyenlőségi igazgató helyettes, tagintézmény igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
dokumentumok lezárása			

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetségígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetségígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „én-tudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetségígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Úszó Nemzet Program	heti 1 alkalom szerdánként	A gyermekek az egészséges életmódra nevelésen túl ellenőrzött keretek között szervezett foglalkozásokon megszerzik az alapvető vízbiztonságot, valamint egy életmentő készség alapjainak lefektetése.
Bozsik Program	heti 1 alkalom keddenként	A gyermekek mozgásigényének kielégítése, közösségi- és csapatszellemük fejlesztése
Varázsceruza	heti 1 alkalom csütörtökönként	A tehetségígéretes gyermekek a nevelési év folyamán a rendszeres, hetente szervezett

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		játékos, kreatív tevékenységekben vesznek részt
Gyermekbirkózás	heti 1 alkalom szerdánként	A sportolás, nevezetesen a birkózás megszerettetése az alapvető általános képességfejlesztő mozgások megismerése
Ovifoci	heti 1 alkalom	A gyermekek sokoldalú mozgáskultúrájának fejlesztése, a sportolás megszerettetése, a tehetségek felfedezése és egyesületekbe történő közvetítése.
Ovi-kori	éves szinten 6 alkalom 09. 30-tól 10. 16-ig	A gyermekek sokoldalú mozgáskultúrájának fejlesztése, új sportág megismertetése, megszerettetése

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Takarítási Világnap	2025. 09. 3. hete	csoportos óvodapedagógusok 1/2
Egészségnap	2025. 09. 25.	csoportos óvodapedagógusok 3/1
Magyar Népmese Napja	2025. 09. 30.	csoportos óvodapedagógusok
Október		
Erdők hete, Állatok világnapja	2025. 10. 1-3.	csoportos óvodapedagógusok 1/2
Magyar Népi Játék napja	2025. 10. 9.	csoportos óvodapedagógusok
Komposztálás világnapja	2025. 10. 10.	csoportos óvodapedagógusok 1/2, 4/1
1956-os forradalom	2025. 10. 22.	csoportos óvodapedagógusok
Kulturális rendezvény	egyeztetés alatt	NOKS 4/2
November		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Márton nap	2025. 11. 11.	2/1
Magyar Nyelv napja	2025. 11. 13.	csoportos óvodapedagógusok
Karácsonyi fotózás	2025. 11. 17 - 18.	3/2
Nyílt napok ”Maradj velem az oviban”	2025. 11. 24-25.	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok
Adventi vásár	2025. 11. 24-28.	csoportos óvodapedagógusok
December		
Mikulás	2025. 12. 05.	5/2, 6/1
Nagycsoportosok karácsonyi műsora a bölcsődében	egyeztetés alatt	3/1, 3/2
Karácsonyi ünnepség	2025. 12. 18.	5/2, 6/1
Karácsonyi meseelőadás	2025. 12. 19.	5/2, 6/1
Január		
Kulturális rendezvény	egyeztetés alatt	NOKS 4/2
A magyar kultúra napja	2026. 01. 22.	csoportos óvodapedagógusok
Február		
Farsangi mulatság, kulturális rendezvény	2026. 02. 26.	2/1, 3/1, NOKS 4/2
Március		
Március 15-i megemlékezés	2026. 03. 13.	4/1
Kulturális rendezvény	egyeztetés alatt	NOKS 4/2
Zöld szív napja	2026. 03. 20.	1/2, 4/1
Nyílt napok leendő óvodásoknak	2026. 03. 23-25.	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok
Víz Világnapja	2026. 03. 24.	1/2
Nyílt napok ”Maradj velem az oviban”	2026. 03. 30-31.	csoportos óvodapedagógusok
Április		
Kulturális rendezvény	egyeztetés alatt	NOKS 4/2
Húsvét	2026. 04. 01.	1/1, 3/2
Föld napja	2026. 04. 22.	6/1
Népviselet napja	2026. 04. 24.	csoportos óvodapedagógusok
Anyák napja	2026. 04. 27-30.	csoportos óvodapedagógusok
Május		
Környezetvédelmi világnap	2026. 05. 05.	1/2, 5/1
Madarak, fák napja	2026. 05. 08.	1/2, 2/1
Anyák napja – évzáró a kis és középső csoportosoknak	2026. 05. 18-22.	csoportos óvodapedagógusok
Pünkösd	2026. 05. 22.	csoportos óvodapedagógusok
Gyermeknap, kulturális rendezvény	2026. 05. 26-27.	1/1, 3/1, 6/1, NOKS 3/2

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Nagycsoportosok táncos, zenés műsora a bölcsődében	egyeztetés alatt	1/1, 1/2
A Magyar Hősök Emlékünnepe	2026. 05. 29.	csoportos óvodapedagógusok
Június		
Évzáró-ballagás	2026. 06. 01-12.	csoportos óvodapedagógusok
Nemzeti Összetartozás Napja	2026. 06. 04.	csoportos óvodapedagógusok
Környezetvédelmi Világnap	2026. 06. 05.	1/2, csoportos óvodapedagógusok
Augusztus		
Államalapítás és Szent István ünnepe	2026. 08. 19.	csoportos óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Tűzriadó	2025. 08. 18.	3/2, csoportos óvodapedagógusok
2	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok dokumentálása	2025. 08. hó	NOKS 4/1, 4/2
3	Teljesítménycélok rögzítése	2025. 09. 30.	Tagintézmény-igazgató
4	Statisztikai jelentések elkészítése a KIR-ben	2025. 10. 01.	Tagintézmény-igazgató
5	Nevelési év eleji szűrések, mérések elvégzése, eredmények rögzítése	2025. 10. 01.	logopédus, fejlesztő pedagógus, csoportos óvodapedagógusok
6	Távollét jelzése	havonta	Tagintézmény-igazgató
7	Munkaidő beosztások elkészítése	kéthetente	Tagintézmény-igazgató
8	Nevelés Nélküli Munkanapok jelzése a szülők, Munkáltató és Fenntartó felé	esemény előtt két héttel	Tagintézmény-igazgató
9	Utazási költségek dokumentációjának elkészítése	havonta	Tagintézmény-igazgató
10	Szabadság nyilvántartások	folyamatosan	Tagintézmény-igazgató
11	Új gyermekek felvétele, óvodai jogviszony létesítése	folyamatosan	Tagintézmény-igazgató
12	Beiskolázási Terv	2026. 03. 14.	Tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok

13	Óvodai beiratkozás	2026. 04. hó	Tagintézmény-igazgató
14	Tisztasági és tisztítószer megrendelés	negyedévente	NOKS 4/1, 4/2, tagintézmény-igazgató
15	Teljesítményértékelés	2026. 08. 15	Tagintézmény-igazgató

7 Az intézménybe folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – MSSST.	2025. 09. 30., illetve folyamatosan	gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. 08. 31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	Minden hónap első csütörtök napján 16.00 – 17.00. Előzetes bejelentkezés alapján	vezetői iroda	feljegyzés, Indokolt esetben jelentések	A nevelési év elején 09. 30-ig A második félévben: 01. 15-ig

	(személyesen és telefonon)			
Óvodapedagógusok	Előre egyeztetett időpontban, családonként évente legalább két alkalommal	logopédiai szoba	feljegyzés, szülői tájékoztatók	Egyeztetett időpontban

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Középső-nagycsoportosok lettünk. Amit az iskolaérettségről tudni kell.	2025. 09.17.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Szülői Fórum. Mit tehet a szülő gyermeke problémamentes iskolakezdésének megsegítése érdekében?	2025. 11.19.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	A digitális világ káros hatása a gyermekek mentális és fizikai egészségére.	2026. 03.04.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
2.	Középső-nagycsoportosok lettünk. Visszafogadás. A 3-5 éves gyermek képességszintjei	2025. 09.16.	Csoportos óvodapedagógus	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Differenciálás és egyéni bánásmód fontossága a gyermek személyiségfejlődésében	2025. 11.12.	Csoportos óvodapedagógus	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	A mese szerepe, hatása az óvodáskorú gyermek fejlődésében	2026. 03.18.	Csoportos óvodapedagógus	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
3.	Nagycsoportosok lettünk, amit az iskolaérettségről tudni kell	2025. 09.17.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Szülői Fórum. Mit tehet a szülő gyermeke problémamentes iskolakezdésének megsegítése érdekében?	2025. 11.19.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Környezetünk óvása, szülők hogyan segíthetik ebben gyermekeiket.	2026. 03.04.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
4.	Új gyermekek befogadásának előkészítése, folyamata. A „Zöld szív" program ismertetése. Információk átadása a nevelési évről.	2025. 08.25.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	A befogadás tapasztalatai. Beszédfejlődés, anyanyelvi képességek alakulása 3-4 éves korban.	2025. 11.13.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	A játék szerepe a 3-4 éves gyermek képesség- és személyiség fejlődésében.	2026. 03.17.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
5.	Általános tájékoztató a leendő kiscsoportos gyermekek szüleinek	2025. 08.25.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Gyermeki önállóság, együttműködés	2025. 09.09.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	A befogadás tapasztalatai. A közösségi élet alakulása	2025. 11.05.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	A gyermeki kommunikáció, és érzelemszabályozás fejlődése	2026. 03.17.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
6.	Nagycsoportosok lettünk, csoportkohézió erősítése, szülők tájékoztatása az óvodában maradás lehetőségéről	2025. 09.10.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Szülői Fórum. Mit tehet a szülő gyermeke problémamentes iskolakezdésének megsegítése érdekében?	2025. 11.19.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató
	Az óvoda-iskola átmenet segítésének lehetőségei	2026. 03.18.	Csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	Tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.25.	2025/2026 nevelési év előkészítése. Munka-, tűz-, balesetvédelmi és HACCP oktatás. Ismerkedés a MSSST mérési rendszerrel	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató, 3/2
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 09. 11.	Az eredményes iskolai előrehaladáshoz szükséges képesség- és készségfejlesztés a nagycsoportokban napi 45 perces időkeretben	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025. 10. hó	Zöld kapcsolatok kiépítése. A MiReHu Nonprofit Kft. Vezető képviselőjének meghívása	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató, 4/1
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 01. 16.	Féléves értékelés. Kapcsolattartási lehetőségek elmélyítése a Családok Átmeneti Otthonának vezetőjével és családsegítőkkel	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026. 06. 19.	Éves beszámoló értékelése, a következő nevelési év előkészítése	Alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyíltnapok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyíltnapon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyíltnapon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyíltnapok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. Katica	2025.11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026 .03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés
2. Vuk	2025. 11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026. 03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés
3. Süni	2025. 11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026. 03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés
4. Kisvakond	2025. 11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026. 03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés
5. Pillangó	2025. 11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026. 03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés
6. Nyuszi	2025. 11. 24 - 25.	Adventi készülődés
	2026. 03. 30 - 31.	Húsvéti készülődés

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői hálózat Egészségügyi (tisztasági) szűrővizsgálatok, Egészségnapon való részvétel	évente 2 alkalommal, alkalomszerűen 2025. 09. 25.	Tagintézmény-igazgató, egészségvédelmi felelős	Egészségvédelmi felelős, 3/1
Gyermekorvos	szükség szerint	Tagintézmény-igazgató	Egészségvédelmi felelős

Gyermekfogászat	évente 1 alkalommal szűrővizsgálat, szükség szerint	Tagintézmény-igazgató	Egészségvédelmi felelős

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása, prevenció	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Gyermekvédelmi felelős
Jelzőrendszer működtetése	szükség esetén	Tagintézmény-igazgató	Gyermekvédelmi felelős
Együttműködés a szociális segítővel	folyamatosan	Tagintézmény-igazgató	Gyermekvédelmi felelős

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
<u>Család</u> A családi nevelés erősítése, a család és az óvoda együttműködésének elősegítése gyermekek összehangolt nevelése érdekében	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény-igazgató
<u>Bölcsőde</u> A kapcsolattartás célja az óvodába lépő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása.	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Óvoda-bölcsőde kapcsolattartó
<u>Iskola</u> Az iskolába lépő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása. A kiemelt figyelmet igénylő	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Óvoda-iskola kapcsolattartó

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
gyermekek beiskolázása esetén SNI-s átvezetés megvalósulása.			
Pedagógiai Szakszolgálat A gyermekek speciális vizsgálata, egyéni fejlesztése, a beiskolázás segítése, valamint tanácsadás nevelési kérdésekbe	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény-igazgató
Ökumenikus Segélyszervezet Családok átmeneti Otthona Az otthonba érkező családok óvodás korú gyermekeinek befogadása	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	Tagintézmény-igazgató gyermekvédelmi felelős
Kemény Dénes Városi Uszoda ÚNP program- az 5 életévét betöltött gyermekek úszásoktatása.	folyamatos	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	úszást koordináló óvodapedagógus 6/1
DVTK Jegesmedve Korcsolya Szakosztály Oktató Programja Ovi-kori oktatás 6 alkalommal	2025. 09. 30 - 10. 30	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok, NOKS munkatársak	korcsolyázást koordináló óvodapedagógus 6/1
Avasi Arborétum	ősszel és tavasszal	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	óvodapedagógusok, 2/1, 6/1

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025. 09. 18.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025. 11. 04.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026. 02. 17.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026. 06. 09.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Leszih Andor Úti Tagóvodája	Katolikus	egyeztetés alatt	egyeztetés alatt
	Református	egyeztetés alatt	egyeztetés alatt

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai módszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	-	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	-	
A mentor neve	-	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	Szakmai igazgatóhelyettes, Tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Nagycsoportosok táncos, zenés tavaszi műsora a bölcsődében Óvoda-iskola kapcsolattartás „Lábra-lépő” - népi játék, és mozgás jegyében tehetséggondozás	Óvodapedagógus 1/1
Sindelar mérések Jeles környezetvédelmi világnapok koordinálása Gyermeki elégedettségmérés	Óvodapedagógus 1/2
Gyermekvédelmi felelős Márton nap Farsang (segítő)	Óvodapedagógus 2/1
Betlehemezés- karácsonyi gyermekműsor Egészségnap Farsang koordinátor Pályázatok figyelése	Óvodapedagógus 3/1
Munkavédelmi képviselő Óvodai fotózás Betlehemezés- karácsonyi gyermekműsor Tehetséggongozás – Varázsceruza Rajzpályázatok	Óvodapedagógus 3/2
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség vezetése BOZSIK foci Plakátok szerkesztése	Óvodapedagógus 4/1
Zöld Szív– segítő Zöld fal Nyílt hét szervezésében segítő	Óvodapedagógus 4/2
Föld napi virágültetés Újságfelelős Könyvterjesztés Mikulás (segítő)	Óvodapedagógus 5/1
Karácsony koordinátor Egészségvédelmi felelős Óvoda-bölcsőde kapcsolattartó Pályázatok figyelése Gyógypedagógusok hallgatók szakmai gyakorlatának vezetése – igény esetén	Óvodapedagógus 5/2
ÚNP és Ovi-kori koordinátor Mikulás koordinátor Karácsony (segítő) Gyereknap	Óvodapedagógus 6/1
Pályázati felelős	Óvodapedagógus 6/2

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Ovis birkózás kapcsolattartó	
Tisztítószer nyilvántartás Raktárfelelős	Dajka 3/1
Étkezés, térítési díj Közcélú dolgozókkal kapcsolatos dokumentumok nyilvántartása	Pedagógiai asszisztens 4/1
Étkezés, térítési díj Munka-alkalmassági dokumentáció nyilvántartása Kulturális rendezvény-szervezés	Pedagógiai asszisztens 4/2

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő + 1 fő munkaközösség-vezető
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
	1/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
2.cs.	2/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
	2/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
3.cs.	3/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
	3/2	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 13:00	10:30 – 16:00	10:30 – 16:00	10:30 – 16:00	10:30 – 16:00	11:00 – 17:00	Munkavédelmi képviselő heti 4 óra
4.cs.	4/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	Munkaközösség-vezető órakedvezménye 1 óra
	4/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
5.cs.	5/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
	5/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
6.cs.	6/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	10:30 – 17:00	11:00 – 17:00	
	6/2	7:00 – 12:00	7:00 – 12:00	7:00 – 12:00	7:00 – 13:00	7:00 – 13:00	10:00 – 15:00	10:00 – 15:00	10:00 – 15:00	10:00 – 16:00	10:00 – 16:00	Mesterpedagógus Tagintézmény-igazgató 27 óra

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra

- mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
5.cs.	5/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
6.cs.	6/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	10:00 – 18:00	
1.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	
3.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	
6.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-003

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 10
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 10
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 11
5.4 Értékelés ---- 12
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 13
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 14
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 14
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 15
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 16
6.4 Tehetséggondozás ---- 16
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 17
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 18
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 18
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 19
8.1 Fogadóórák rendje ---- 19
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 19
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 23
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 24
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 25
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 25
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 25
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 26
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 26
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 27
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 27
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 27
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 27
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 27

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 28
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 28
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 29
11.1 Munkarend ---------- 29
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 30
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 31
11.2 Továbbképzés ---------- 32

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Mesevár Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc, Könyves Kálmán utca 34.**
Elérhetőség/telefonszám	**06/46 370 284**
Elérhetőség/e-mail cím	**mesevarovoda@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	13 fő
Óvodapedagógus álláshely	8 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	5 fő
• ebből dajka	4 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	1 fő 0 fő
Nem szakmai	0 fő
• Konyhai kisegítő	0 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Pillangó	1.	**nagycsoport**	20	0	0	0	0
Micimackó	2.	**kiscsoport**	26	0	0	0	0
Méhecske	3.	**nagycsoport**	22	0	0	0	0
Napocska	4.	**középsőcsoport**	23	0	0	0	0
Összesen			**91**	**0**	**0**	**0**	**0**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)						
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	1		0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	81		0	0	0	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	0		0	0	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20-től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.26	A 2025/26-os nevelési év feladatai, célkitűzései /TÉR, oviKRÉTA, Zöld Óvoda pályázat, munkaközösségek/	Az egész alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19	Pályázatok, tudásmegosztás, digitális kompetencia fejlesztése, csapatépítés, hangolódás az ünnepekre, közösségfejlesztés	Az egész alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.06.	Közösségfejlesztés, hivatásgondozás és a munkahelyi lelki egészségvédelem külső szakemberek bevonásával	Az egész alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.20.	Elégedettségi kérdőívek összeállítása szülőknek, külső partnereknek, munkaközösségi tudásmegosztás	Az egész alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.05.29.	A 2025/2026-os nevelési év értékelése. Vendégeink a MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája /testvéróvoda/ munkatársai kapcsolatépítés, csapatépítés kirándulással, közös élményszerzéssel	Az egész alkalmazotti közösség, valamint a MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodájának alkalmazotti közössége	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A pedagógiai programunkban kitűzött célok, TÉR célok, zöld óvoda pályázat	Kitűzött céljaink hatékony megvalósítása, Környezettudatosság, fenntarthatóság Zöld Óvoda pályázat feltételeinek való megfelelés	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31	tagintézmény - igazgató
Belső és külső közösségfejlesztés, kapcsolatépítés, testvéróvoda, bölcsőde, iskola	Közösségfejlesztési lehetőségek alkalmazása az egész partneri kör bekapcsolásával	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31	tagintézmény - igazgató
Pályázatfigyelés, pályázat írás	Pályázati lehetőségek felkutatása, hatékony pályázatírás	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31 .	tagintézmény - igazgató
Innovatív mentálhigiénés elemek felkutatása és beépítése óvodai gyakorlatunkba	Mentálhigiénés elemek bővítése, hatékony alkalmazásuk az egész partneri kör bevonásával, só szoba kialakítása	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31 .	tagintézmény - igazgató
A gyermekek és az óvodapedagógusok digitális kompetenciájának fejlesztése	Nyitottság, elfogadás és hatékony alkalmazása az innovatív fejlesztő játékoknak, oviKRÉTA használata	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31 .	tagintézmény -igazgató
Munkaközösségek munkájában való aktív részvétel	Munkaközösség kiválasztása, aktív és hatékony részvétel	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31 .	tagintézmény - igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pedagógiai Program megvalósulása	Koherencia a munkatervvel, TÉR célokkal	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Közösségfejlesztés	Partneri kapcsolatok építése, együttműködés	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Hatékony pályázati tevékenység	Pályázatok nyomon követése, együttműködő pályázatírás	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Mentálhigiénés elemek bővítése	Az új elemek beépítése, alkalmazása, só szoba	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Digitális kompetencia fejlesztése	Innovációkkal való ismerkedés, alkalmazás	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Munkaközösség	Rendszeres részvétel, Tudásmegosztás	csoport óvodapedagógusai	2025.09.01. - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Dokumentációk megfelelő vezetése, oviKRÉTA megfelelő használata	Csoport dokumentumok elkészítése, feltöltése határidők betartásával	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai Programnak való megfelelés	Munkatervben rögzített feladatok megvalósítása, értékelése, dokumentálása	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés megvalósítása, zöld óvoda pályázat	A csoportok mindennapi életébe való beépítése, értékelése,	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	dokumentálása, pályázatírás			
TÉR célok megvalósulása	Hatékonyság, minőség, szakmaiság	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás az egész partneri körrel	Kölcsönös együttműködés, közös élményszerzések	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
Munkaközösségi, továbbképzési tudásmegosztás, információátadás	Rendszeres, hatékony részvétel, tudásmegosztás	óvodapedagógusok	2025.09.01 - 2026.08.31.	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatás béli tovább fejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az ovi KRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.
TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (ovi KRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus kéthetente szerdai napon
- az óvodai szociális segítő minden második héten, keddi napon
- logopédus minden héten, csütörtöki napon
- utazó gyógypedagógus nem jár intézményünkbe
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten, csütörtöki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szükség esetén szakértői vizsgálat kérése	2025.09.01-2026.05.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szükség esetén szakértői vizsgálat kérése	2025.09.01-2026.05.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői felülvizsgálati kérelmek elkészítése, beadása	2025.09.01-2026.05.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Csoporton belüli egyéni fejlesztés	2025.09.01-2026.08.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Csoporton kívüli speciális fejlesztés külső szakemberrel	2025.09.01-2026.08.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „én tudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	nevelési év/4 alkalom	Labdajátékok, ügyesség, gyorsaság fejlesztése, tehetségek felfedezése
Ovi foci	nevelési év/4 alkalom	Labdajátékok, ügyesség, gyorsaság fejlesztése, tehetségek felfedezése
Ovi kori	2026.01.hó/ 6 alkalom	Ismerkedés a jégkorcsolyázás alapjaival
Játékos gyermektorna	havi 1 alkalom	Játékos mozgásfejlesztés, koordinációs és kondicionális képességek fejlesztése, tehetségek felfedezése, támogatása
Így tedd rá!	havi 1 alkalom	Néphagyományőrzés, zenei és mozgásfejlesztés népzenével, dalos játékokkal, néptánccal

Barkácsolás	havi 1 alkalom	Kézügyesség, fantázia fejlesztése, tehetségek felfedezése, támogatása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
A gyermekek világnapja	2025.09.19	4/1
Autómentes világnap	2025.09.22	1/2
Magyar népmese napja	2025.09.30	3/2
Október		
Állatok világnapja	2025.10.03.	2/2
A lelki egészség világnapja	2025.10.10.	4/2
„Alakítsuk együtt jövőnket” családi délután	2025.10.10.	4/1
Nemzeti ünnepünk Október 23.	2025.10.22.	1/1
November		
Márton nap	2025.11.11.	2/1
December		
Mikulás Ünnepség	2025.12.05.	1/2
Karácsonyi előkészületek, karácsonyi ünnepség	2025.12.08-12.18.	4/2
Január		
Újévi népszokások	2026.01.12.	3/2
Február		
Farsang	2026.02.20.	1/1
Március		
Nemzeti Ünnepünk Március 15.	2026.03.13.	1/2
Víz világnapja	2026.	3/1
Április		
Húsvéti készülődés, locsolkodás	2026.03.30-04.02.	3/1
Föld napja	2026.	4/1
Május		
Anyák napja	2026.05.04-05.07.	4/1
Madarak és fák napja	2026.05.08.	2/1

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
A családok nemzetközi napja /családi délután/	2026.05.15.	4/1
Évzáró, óvodai búcsúzó	2026.05.22.	4/1
Gyerekhét	2026.05.26-05.28.	4/2
Kihívás napja	2026.05.28.	2/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.15.	óvodapedagógusok
2	Tűz-, munka-és balesetvédelmi oktatás	2025.09.15.	3/1
3	KIR adatszolgáltatás	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
4	Az új kiscsoportosok befogadása, beszoktatása, óvodások visszaszoktatása	2025.09.01-2025.10.15.	óvodapedagógusok
5	Pedagógiai Programunk célkitűzéseinek való megfelelés, jeles napok, TÉR célok tartalmas megvalósítása	2025.09.01-2026.08.31.	óvodapedagógusok
6	„Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram beépülése helyi pedagógiai programunkba, beválásának nyomon követése, elégedettségi mérések	2025.09.01-2026.08.31.	mentálhigiénés team
7	A TÉR céljainak megvalósítása, szakmai támogatás biztosítása	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
8	Az ovi KRÉTA használata, szakmai támogatás biztosítása	2025.09.01-2026.08.31.	óvodapedagógusok
9	Közösségfejlesztés további lehetőségeinek keresése, beépítése az óvodai életünk mindennapjaiba	2025.09.01-2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
10	Munkaközösségekben való aktív részvétel, tudásmegosztás	2025.09.01-2026.05.31.	óvodapedagógusok

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER	2025.09.01. - 2026.05.31.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve	2026.05.31.	A feladathoz rendelve
Partneri elégedettségmérés	2026.05.31.	Szülők, munkatársak, bölcsőde, testvéróvoda, iskola, önkormányzati képviselő

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	Minden hónap első hétfője 15:00-17:00 óráig	MIÓVI Mesevár Tagóvodája tagintézmény-igazgatói iroda	Feljegyzések, írásbeli, iktatott válaszok a szülők felmerült problémáira, Indokolt esetben jelentések	A 2025/2026-os nevelési évben: 10.15-ig
óvodapedagógusok	Minden hónap első hétfője 15:00-17:00 óráig	MIÓVI Mesevár Tagóvodája tagintézmény fejlesztő szoba	Feljegyzések, írásbeli, iktatott válaszok a szülők problémáira	A 2025/2026-os nevelési évben: 10.15-ig

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,

- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1	A 2025/2026-os nevelési év aktuális tájékoztató. Szervezési feladatok	2025.09.hó	1/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1	Tájékoztató a tanköteles korú gyermekek szülei számára a leendő első osztályos tanítók részvételével Iskolaválasztás	2025.11.hó	½	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1	„Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram megvalósulása, a csoport életével kapcsolatos aktualitások, egyéb szervezési feladatok Közösségfejlesztés	2026.01.hó	1/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1	A 2025/2026-os nevelési év értékelése, elégedettségi	2026.04.hó	½	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	mérések eredményei, következtetések megfogalmazása				
2	A 2025/2026-os nevelési év aktuális tájékoztató. Szervezési feladatok	2025.09.hó	2/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2	„Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram, a beszoktatás tapasztalatai, a csoport életével kapcsolatos aktualitások, egyéb szervezési feladatok Közösségfejlesztés	2026.01.hó	2/2	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2	A 2025/26-os nevelési év értékelése, elégedettségi mérések eredményei, következtetések megfogalmazása	2026.04.hó	2/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3	A 2025/26-os nevelési év aktuális tájékoztató. Szervezési feladatok	2025.09.hó	3/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3	„Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram megvalósulása, a csoport életével kapcsolatos aktualitások, egyéb szervezési feladatok, közösségfejlesztés	2026.01.hó	3/2	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
3	A 2025/26-os nevelési év értékelése, elégedettségi mérések eredményei, következtetések megfogalmazása	2026.04.hó	3/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4	A 2025/26-os nevelési év aktuális tájékoztató. Szervezési feladatok	2025.09.hó	4/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4	„Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram megvalósulása, a csoport életével kapcsolatos aktualitások, egyéb szervezési feladatok, közösségfejlesztés	2026.01.hó	4/2	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4	A 2025/26-os nevelési év értékelése, elégedettségi mérések eredményei, következtetések megfogalmazása	2026.04.hó	4/1	jelenléti ív, jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.05	Vezetői értekezlet információk megosztása, oviKRÉTA	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.10.	Vezetői értekezlet információk megosztása, munkaközösség-tudásmegosztás, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.07.	Vezetői értekezlet információk megosztása, oviKRÉTA, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2025.12.05.	Vezetői értekezlet információk megosztása, továbbképzési tudásmegosztás, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
5. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.09.	Vezetői értekezlet információk	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		megosztása, szervezési feladatok		
6. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.06.	Vezetői értekezlet információk megosztása, oviKRÉTA, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
7. Nevelőtestületi értekezlet	2026.03.13.	Vezetői értekezlet információk megosztása, oviKRÉTA szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
8. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.10.	Vezetői értekezlet információk megosztása, munkaközösségi tudásmegosztás, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
9. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.08.	Vezetői értekezlet információk megosztása, szervezési feladatok	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
10. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.30	Vezetői értekezlet információk megosztása, önértékelés, évértékelés	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.

A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Pillangó csoport	2026.04.22. délelőtt 8:00-11:00-ig	Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés a családok bevonásával
Micimackó csoport	2026.04.22. délelőtt 8:00-11:00-ig	Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés a családok bevonásával
Méhecske csoport	2026.04.22. délelőtt 8:00-11:00-ig	Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés a családok bevonásával
Napocska csoport	2026.04.22. délelőtt 8:00-11:00-ig	Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés a családok bevonásával
Pillangó csoport	2026.04.02. 2026.04.09. 2026.04.16. délután 16:00-16:30	„Csivitelő” délutáni programok a leendő kiscsoportosoknak és szülőknek

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Állapot felmérés	2025.szeptember	védőnő	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	Egy nevelési évben 2 alkalommal	fogorvos és asszisztense	tagintézmény-igazgató
Higiénés állapot	havi szinten	védőnő	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodai szociális segítő tevékenység, Családok, óvodai dolgozók támogatása	2025.09.01-2026.05.31. kéthetente	óvodai szociális segítő	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
MIHŐ Erőművek éjszakája, Karácsonyi ünnepség, Föld Világnapja	2025.10.25., 2024.12 hónap, 2025.04.24.	MIHŐ munkatársai 3/2	tagintézmény-igazgató
Iskola Szülői értekezlet, Suli kóstoló, Mikulás ünnepség, Könyvtárlátogatás, Mászó fal kipróbálása	2025.11. hónap, 2025.09.01-2026.05.31	Iskola vezetősége, tanító nénik, nagycsoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Bölcsőde Szakmai megbeszélés, Bölcsődés gyermekek látogatása, Szülői értekezlet, kölcsönös hospitálások, közös programok	2025.10., 2025.04.	Bölcsőde vezetősége kiscsoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Testvér óvoda, együttműködés, hospitálások, közös programok	2025.09.01-2026.05.31.	2/2	tagintézmény-igazgató
Önkormányzati képviselő, Együttműködés, közös programok, az óvoda támogatása	2025.09.01-2026.05.31.	½	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról.	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése		
Aktualitások: intézményi szintű programok, alapítványi működés	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Mesevár Tagóvodája	Katolikus	szerda 16:00	hitoktató
	Református	csütörtök 16:00	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai módszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
MIÓVI Mesevár Tagóvodája tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Gyermek-és ifjúságvédelmi felelős	tagintézmény-igazgató, gyermekvédelmi koordinátor - óvodapedagógus
Munkavédelmi felelős	óvodapedagógus
Önértékelési csoport vezetője	óvodapedagógus
Szakszervezeti titkár	óvodapedagógus
Szertár, könyvtár felelős	óvodapedagógus
Közművelődési intézményekkel való kapcsolattartás - propaganda	óvodapedagógus
Óvoda – iskola – bölcsőde kapcsolattartás	tagintézmény-igazgató
Külső partnerekkel való kapcsolattartás	tagintézmény-igazgató
Könyv-és folyóirat terjesztés	óvodapedagógus
Havi esemény naptár készítése	tagintézmény-igazgató
Egészségügyi könyvek nyilvántartása	tagintézmény-igazgató
Bozsik program kapcsolattartó	óvodapedagógus
Varázsceruza alapítvány koratóriumi elnöke	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5. *számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő

„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	1/2	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	
2.cs.	2/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	2/2	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	
3.cs.	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	3/2	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	
4.cs.	4/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	tagintézmény-igazgató
	4/2	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs.	2/3	Dajka	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	
4.cs.	4/4	Pedagógiai asszisztens	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézményirányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

Iktatószám: 1752/2025

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Munkaterve
2025/2026-ös nevelési év

OM azonosító: 028572

Megfelelve a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27.§ (3) bekezdésének, a 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény nevelőtestülete bevonásával készítette el:

Csizmárné Gede Erika Judit
igazgató

Miskolc, 2025. szeptember 1.

Tartalom

1. Bevezető 4

2. A 2025/2026-os nevelési év munkatervének összeállítása során figyelembe vett jogszabályok és dokumentumok 6

3. Az intézmény adatai és rendszerábrái 8

4. A feladatellátás jellemzői 10

4.1. Szervezeti ágrajz, kapcsolódások 10

4.2. Nevelési év kiemelt céljai 14

5. A nevelési év rendje: 15

5.1 A szünetek rendje 15

5.2 Nyári takarítási szünet 15

5.3 Téli zárva tartás 16

5.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje 16

5.5 Fogadóórák rendje 16

5.6 Szülői értekezletek rendje 17

5.7 Nevelőtestületi értekezletek rendje 18

6. Pedagógiai folyamatok 18

6.1 Tervezés 18

6.2 Megvalósítás 19

6.3 Ellenőrzés 20

6.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei 20

6.3.2 Külső ellenőrzés kiemelt területei 21

6.3.3 Pedagógusminősítési eljárások 22

6.3.4 Törvényességi ellenőrzés 23

6.4 Értékelés 23

6.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) 23

6.6 Korrekció 24

7. Személyiség – és közösségfejlesztés 25

7.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása 25

7.1.1 Óvodai nevelést támogatók köre 25

7.1.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása 26

7.1.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése 26

7.1.4 Tehetséggondozás 27

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

7.2 Közösségfejlesztés - Ünnepek 28
7.2.1 Közösségépítő programok az integrációban 28
8. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények 28
9. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció 30
9.1 Óvodai nyílt napok 30
9.2 MIÓVI Expó 30
10. Az intézmény külső kapcsolatai 30
10.1 A MIÓVI kapcsolati hálója 30
10.2 Fakultatív hitoktatás lehetősége 32
11. A pedagógiai munka feltételeinek a biztosítása 33
11.1 Tárgyi feltételek biztosítása 33
11.2 Személyi feltételek 35
11.3 Mentori feladatok ellátása 37
11.3.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása 37
12. Szakmai munkaközösségek 39
13. Esélyegyenlőségi és Gyermekvédelmi munkaterv 41
MELLÉKLETEK JEGYZÉKE 47
1.sz. melléklet 48
2.sz. melléklet 51
3. számú melléklet 52
4. számú melléklet 53
4/1. számú melléklet 54
4/2. számú melléklet 55
5. számú melléklet 56
6. számú melléklet 58
7. számú melléklet 59

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

1. Bevezető

Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere a 131/2025. (VI.19.) számú határozatában akként döntött, hogy a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat fenntartásában működő Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (idegen nyelven: Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci, rövidített elnevezése: **MIÓVI**, IIMŠM.") székhely intézményében és tagintézményeiben a 2025/2026-os nevelési évben az egy székhely intézmény és annak 29 tagintézményében 144 óvodai csoport működését engedélyezte. Az intézmény igazgatója a döntést követően intézkedéseket megtette a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 25, 26.§-a és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. § és a 6. §-ban foglaltakra tekintettel az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában, illetve a Pedagógiai Program módosításaira vonatkozóan.

A 2025/2026-os nevelési év munkatervének összeállításakor az alábbi prioritási szempontokat vesszük/vettük figyelembe:

- Hatályos jogszabályoknak megfelelő intézményi működést biztosító szabályzatok alapján, a teljes alkalmazotti kör/az érdekelt partneri kör bevonásával, az éves alapokon nyugvó integrált óvodai szervezet hatékony, eredményes és gazdaságos működtetése.
- 2025/2026-os nevelési évet megelőző években kialakított, megalapozott, és a szakmai autonómiát biztosító jól bevált pedagógiai rendszerére való cél, feladat és tevékenység tervezés a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelve, a minőségi óvodai nevelés biztosítása.
- Partnerközpontú, inkluzív intézményi működés a MIÓVI teljes szervezetére és a tagóvodák eddig kialakított rendszerére alapozva.
- Teljesítmény értékelési rendszer hatékony működtetése.
- Az oviKRÉTA-rendszer alkalmazása.
- A fenntartható fejlődés és az egészséges környezettudatos életmódra nevelés elméletének és gyakorlatának megvalósítása.

Az óvodai munkaterv hatékony és biztos szakmai szempontok szerinti működése valóban kulcsfontosságú a pedagógiai munka eredményességének növeléséhez. Egy jól megtervezett munkaterv segít abban, hogy az óvodai nevelés folyamatossága és minősége biztosított legyen, és elősegíti a gyermekek optimális fejlődését.

Az elkészített munkaterv a pedagógiai munka sikerességéhez az alábbiak szerint járul hozzá:

- **Célok és prioritások meghatározása**
  A munkaterv egyértelműen meghatározza az éves pedagógiai célokat és prioritásokat, amelyek a gyermekek életkori sajátosságaira, érdeklődési körére és egyéni szükségleteire épülnek. Ez irányt ad a nevelési tevékenységeknek, és biztosítja, hogy mindenki a közös célok elérése érdekében dolgozzon.

- **Szervezési keretek és ütemezés**
  A munkaterv részletesen tartalmazza az éves tevékenységek és programok időbeli ütemezését. Ez segíti a pedagógusokat abban, hogy hatékonyan tervezzék meg az óvodai élet mindennapjait, és biztosítsák a folyamatosságot. Az ütemezés elősegíti a kiegyensúlyozott napi, heti és havi tevékenységeket.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- **Pedagógiai Programok és módszerek**
  A munkatervben megjelennek azok a pedagógiai programok, módszerek és eszközök, amelyek a gyermekek fejlődését támogatják. A differenciált nevelési módszerek beépítése biztosítja, hogy a pedagógiai munka minden gyermek számára megfelelő legyen.

- **Szakmai továbbképzés és fejlődés**
  A munkaterv része a pedagógusok szakmai fejlődésére vonatkozó továbbképzési terv megvalósítási törekvések, amelyek biztosítják, hogy a pedagógusok naprakész tudással rendelkezzenek, és képesek legyenek a legmodernebb pedagógiai eszközöket alkalmazni.

- **Együttműködés és kommunikáció**
  A munkaterv tartalmazza az óvodapedagógusok közötti együttműködés, valamint a szülőkkel és az alkalmazotti közösségekkel való kapcsolattartás stratégiáit is. Az eredményes kommunikáció és a szoros együttműködés hozzájárul a nevelési célok eléréséhez.

- **Értékelés és visszacsatolás**
  A munkaterv tartalmazza az óvodai nevelési tevékenységek rendszeres értékelését is, amely alapján a pedagógusok visszajelzést kapnak munkájukról, és szükség esetén módosításokat végezhetnek a nevelési folyamatban. Ez biztosítja a folyamatos minőségjavítást, illetve fejlesztendő területek meghatározását.

Ezek a szempontok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a munkaterv ne csak egy adminisztratív dokumentum legyen, hanem a mindennapi pedagógiai munka hatékony és eredményes eszköze.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

2. A 2025/2026-os nevelési év munkatervének összeállítása során figyelembe vett jogszabályok és dokumentumok

Törvények

- ✓ Magyarország Alaptörvénye
- ✓ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- ✓ A pedagógusok új életpályájáról 2023. évi LII. törvény
- ✓ A gyermekek védeleméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- ✓ Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- ✓ A nemzetiségek jogairól 2011. évi CLXXIX. törvény
- ✓ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény

Rendeletek

- ✓ A 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ✓ 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ✓ 363/212. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- ✓ 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- ✓ A 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- ✓ 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes köznevelléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- ✓ 661/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról, valamint a 2024. évi kiegészítő költségvetési támogatásról, továbbá a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról
- ✓ 419/2024. (XII.23.) Korm. rendelet - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről

Útmutatók, irányelvek

- ✓ Önértékelési kézikönyv (Hetedik, javított kiadás)
- ✓ Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez (Hatodik, módosított változat)
- ✓ Kiegészítő Útmutató a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben alkalmazottak Pedagógus II. fokozatot célzó eljárásához
- ✓ Útmutató a Mesterpedagógus fokozatot megcélzó minősítési eljáráshoz (Negyedik, javított változat)
- ✓ Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés Kézikönyv (Nyolcadik, javított kiadás)
- ✓ Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés – Komplex ellenőrzés Kézikönyv (Első kiadás)
- ✓ A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- ✓ SZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítés céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- ✓ A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- ✓ Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz: Szlovák nemzetiségi nevelés-oktatás

Intézményi működést szabályozó dokumentumok

- ✓ Az intézmény Alapító Okirata
- ✓ Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata
- ✓ Intézményünk Helyi Pedagógiai Programja
- ✓ Az intézmény Házirendje
- ✓ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Teljesítményértékelési Rendszer - Kompetencia és Teljesítményalapú Értékelés Szabályzata
- ✓ Az 2023-2028-ig terjedő időszakra elkészített vezetői pályázat
- ✓ Az intézmény 2025-2030 időszakra szóló Továbbképzési Programja
- ✓ Az intézmény Beiskolázási terve
- ✓ Igazgatói és tagintézmény-igazgatói éves beszámolói

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

3. Az intézmény adatai és rendszerábrái	
Az intézmény neve:	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
OM azonosító:	028572
Székhelyintézmény címe:	3534 Miskolc Batsányi János u. 2.
Telefonszám:	06-46/533-400
Email-cím:	miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu[1]
Vezetői megbízások	
Igazgató	1 fő
Általános igazgatóhelyettes	1 fő
Szakmai igazgatóhelyettes	1 fő
Esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	1 fő
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	igazgató
MIÓVI Avastetői Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Belvárosi Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Benedek Elek Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Bulgárföldi Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Diósgyőri Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Dózsa György Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI József Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Kassai Úti Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Katowice Sport Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Középszer Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Leszih Andor Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Mesevár Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Napraforgó Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Nyitnikék Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Petneházy Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Pitypang Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Selyemréti Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Százszorszép Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Szilvás Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Szivárvány Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Tündérkert Sport Tagóvodája	mb. tagintézmény-igazgató
MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Várhegy Úti Tagóvodája	tagintézmény-igazgató
MIÓVI Zsolcai Kapui Tagóvodája	tagintézmény-igazgató

[1] Intézmény honlapja: www.miovi.hu

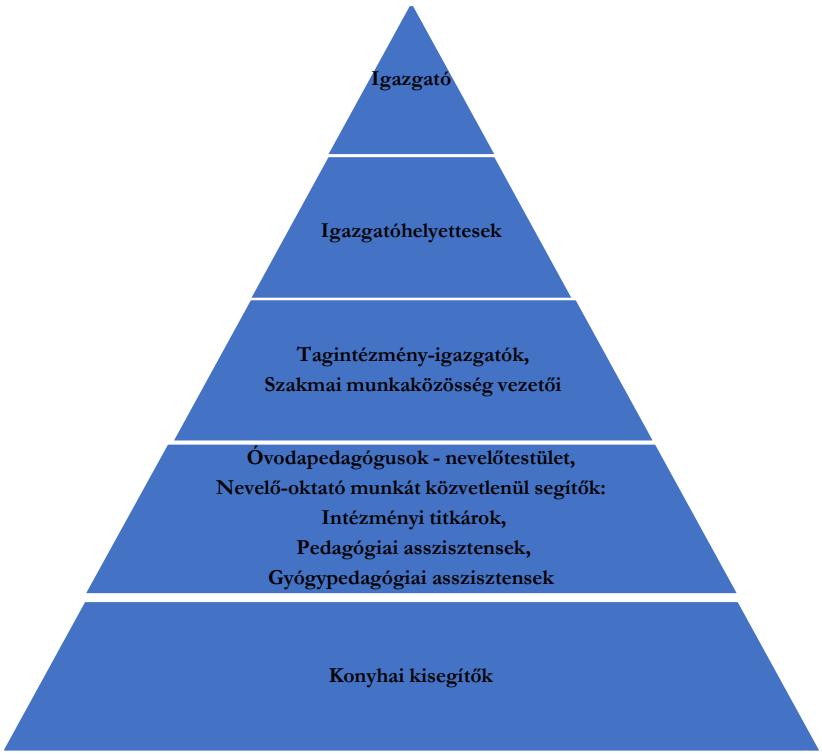
Óvodapedagógus	
Óvodapedagógus	294 fő
Egyéb nevelő, fejlesztő tevékenységet ellátó munkakör	
Gyógypedagógus	2 fő (teljes munkaidőben foglalkoztatott)
Óvodapszichológus	3 fő (teljes munkaidőben foglalkoztatott)
Nevelő, oktató munkát közvetlenül segítők	
Intézményi titkár	7 fő
Gyógypedagógiai asszisztens	2 fő
Pedagógiai asszisztens	50 fő
Egyéb munkakör	
Konyhai kisegítő	18 fő (teljes munkaidőben foglalkoztatott)
Óvodai csoportok adatai 2025. 09. 01-jei adatok alapján	
Alapító Okiratban meghatározott csoportszám	144 óvodai csoport
Alapító Okiratban engedélyezett gyermeklétszám	3765 fő
2025.09.01-jei állapot szerinti gyermeklétszám	2967 fő
Sajátos nevelési igényű gyermekek száma	44 fő
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma	194 fő
Hátrányos helyzetű gyermekek száma	74 fő
Halmozottan hátrányos gyermekek száma	145 fő
Diabéteszes gyermekek száma	0 fő
Diétás étkezésben részesülők létszáma	53 fő

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

4. A feladatellátás jellemzői

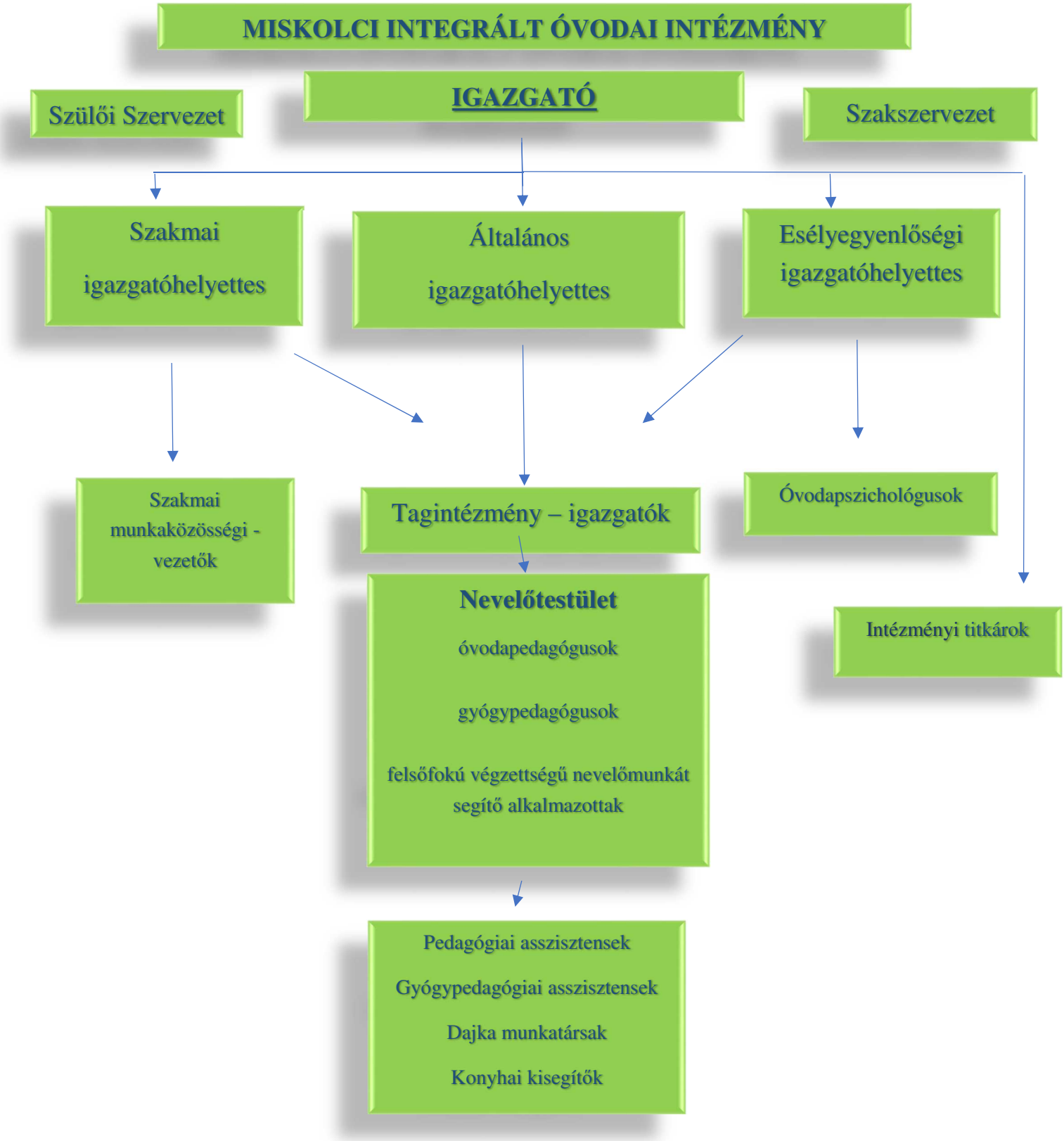
4.1. Szervezeti ágrajz, kapcsolódások[2]

- alá- és fölérendeltség

[2] Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tagintézmény megnevezése	Csopor8tszám	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves) 2025.09.01. létszám	Engedélyezett Gyermeklétszám	2SNI	BTMN	HH	HHH
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	6	118	200	2	11	0	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodája	6	104	150	2	7	2	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája	8	196	200	1	9	1	5
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája	7	165	175	8	5	1	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Benedek Elek Tagóvodája	4	102	100	1	7	7	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	6	128	145	4	18	10	12
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája	3	57	75	1	7	3	9
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája	5	92	200	3	5	5	8
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodája	4	71	100	1	3	1	7

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája	6	134	150	2	4	1	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény József Úti Tagóvodája	4	71	100	3	0	3	3
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodája	4	84	100	0	10	7	9
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája	4	86	125	1	7	0	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája	7	121	175	1	11	1	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Leszih Andor Úti Tagóvodája	6	112	150	3	5	4	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája	4	91	100	0	0	0	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája	5	101	125	4	3	1	12
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Nyitnikék Tagóvodája	7	124	175	0	14	8	44
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája	3	66	75	0	2	0	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Tagóvodája	8	187	200	0	3	0	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Tagóvodája	3	52	75	1	4	2	10

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodája	5	112	125	0	18	1	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodája	6	123	150	1	4	0	6
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája	5	108	125	0	8	1	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Úti Tagóvodája	3	65	100	4	4	0	6
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szivárvány Tagóvodája	4	81	100	1	9	2	1
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája	1	11	25	0	1	0	0
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodája	4	88	100	0	7	3	3
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodája	2	44	45	0	8	10	5
Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Várhegy Úti Tagóvodája	4	73	100	0	0	0	0
Összesen	**144**	**2967**	**3765**	**44**	**194**	**74**	**145**

4.2. Nevelési év kiemelt céljai

1. Kiemelt cél	A fenntartható fejlődés és az egészséges környezettudatos életmódra nevelés elméletének és gyakorlatának megvalósítása.
Felelős:	valamennyi óvodapedagógus
Határidő:	folyamatos
Szakmai beszámoló határideje:	csoportok nevelési év-végi értékelésében 2026.06.30.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Szakmai ellenőrzést végzi:	tagintézmény-igazgató és az igazgatóhelyettesek.

2. Kiemelt cél	Óvodából iskolába történő zökkenőmentesen átmenet biztosítása. Az iskolai szokások fokozatos megismertetése, az iskolaérettséghez szükséges készségek előkészítése, a szülők bevonása a folyamatba.
Felelős:	valamennyi óvodapedagógus
Határidő:	folyamatos
Szakmai beszámoló határideje:	csoportok nevelési év-végi értékelésében 2026.06.30.
Szakmai ellenőrzést végzi:	tagintézmény-igazgató és az igazgatóhelyettesek.

3. Kiemelt cél	Az inkluzív szemlélet további erősítése, támogatása a célzott szakmai munkaközösségek működtetése során.
Felelős:	valamennyi óvodapedagógus
Határidő:	folyamatos
Szakmai beszámoló határideje:	csoportok nevelési év-végi értékelésében 2026.06.30.
Szakmai ellenőrzést végzi:	tagintézmény-igazgató és az igazgatóhelyettesek.

5. A nevelési év rendje:

2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.
A belügyminiszter 27/2025. (VII. 24.) BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2026 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2026. június 19. (péntek).
- Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. október 22. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2025. november 3. (hétfő)
- A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2026. április 13. (hétfő).[3]

5.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A Rendelet 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

Sikerkritérium:
A MIÓVI intézményeiben a nyári zárás ideje alatt ügyeleti rendszerben zavartalan a feladatellátás.

5.2 Nyári takarítási szünet

[3] Magyar Közlöny 2025. évi 87. szám. A belügyminiszter 27/2025. (VII. 24.) BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [4]

Sikerkritérium:
Az előre meghatározott időkeretben az intézmények takarítása, karbantartása a környezettudatos és fenntartható fejlődés és a takarékos gazdálkodás figyelembevételével megtörténik. Az ügyeleti rendszerben a gyermekek ellátása biztosított.

5.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [5]

Sikerkritérium:
A takarékos gazdálkodás figyelembevételével és a jó energetikai jellemzővel rendelkező intézmények kijelölése megtörténik.

5.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelet 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azon gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk tagintézményi szinten gondoskodik.

Sikerkritérium:
Szakmai napok alkalmával a tudásmegosztás, tudásbővítés megtörténik. A gyermekek ellátása ügyeleti rendszerben zökkenőmentes.

5.5 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják. Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen,

[4] MIÓVI Házirend 2025
[5] MIÓVI Házirend 2025

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Sikerkritérium:
A fogadóórák alkalmával biztosított a partnerek rendszeres, igény szerinti tájékoztatása.

5.6 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

Sikerkritérium:
A tervezett szülői értekezleteken a csoportot érintő közös ügyek, a rendkívüli szülői értekezleteken az aktuális témák megbeszélésre kerülnek.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

5.7 Nevelőtestületi értekezletek rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény tagintézményei a nevelőtestületi értekezleteket az éves Munkatervben meghatározott irányelvek alapján tervezik meg. Lásd az adott tagintézmények éves Munkaterve és a kapcsolódó mellékletek. Minden olyan alkalommal kötelező a nevelőtestületi értekezlet megtartása, amelyhez nevelőtestületi jóváhagyás szükséges.

Sikerkritérium:
A nevelőtestületi értekezletek a nevelőközösség jelenlétében, a meghatározott irányelveknek megfelelően megtörténik.

6. Pedagógiai folyamatok

6.1 Tervezés

Az integrált óvodai szervezeten belül, az Intézményi Önértékelési Program elvárás rendszerének és a Pedagógiai Program cél, feladat és tevékenységrendszerének megfelelően valamennyi tagintézményre érvényesítve fő feladataink a következők:

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	Szakmai beszámoló határideje:	Szakmai ellenőrzést végzi:
1	A MIÓVI szakmai működését támogató oviKRÉTA rendszer megismerése, működésének koordinálása, folyamatos fejlődés segítése.	igazgató	2026. 05. 30.	2026. 06. 30	igazgató, tagintézmény-igazgatók és az igazgatóhelyettesek
2	A DIFER fejlődésvizsgáló rendszer kiegészítő használata	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	folyamatos	folyamatos	igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgatók
3	Az inkluzív pedagógiájának, szemléletének	valamennyi óvodapedagógus	folyamatos	csoportok nevelési év-	tagintézmény-igazgatók és az igazgatóhelyettes-ek

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	Szakmai beszámoló határideje:	Szakmai ellenőrzést végzi:
	érvényesítése. Valamennyi óvodás életkorú gyermek nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, harmonikus környezetben való fejlődés további biztosítása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével			végi értékelésében	
4	Teljesítmény Értékelési Rendszer működtetése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	nevelési év-végi értékelésében, beszámolóban	igazgató, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettesek

6.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
1. Az oviKRÉTA alkalmazása és a digitális tartalmak kezelése, és a digitális kompetenciák fejlesztése	Digitális kompetenciák fejlesztése	Óvodapedagógusok, tagintézmény igazgatók	2026. 06. 30	igazgató, tagintézmény-igazgatók, igazgatóhelyettesek
2. A DIFER fejlődésvizsgáló rendszer használata a pontosabb eredmények érdekében	Mérési ellenőrzési, értékelési rendszer alkalmazása	Óvodapedagógusok, tagintézmény igazgatók	folyamatos	igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgatók
3. Az inkluzív pedagógiájának, szemléletének érvényesítése. Valamennyi óvodás életkorú gyermek	Biztonságos, érzékenyítő személyi és tárgyi feltételek lehetőségével támogatjuk az	Óvodapedagógusok, tagintézmény igazgatók	2026. 08. 31.	tagintézmény-igazgatók és az igazgatóhelyettes-ek

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, harmonikus környezetben való fejlődés további biztosítása	optimális fejlődést.			
4. A Teljesítmény Értékelési Rendszer működtetése	Egységes ellenőrzési, értékelési rendszer alkalmazásával növeljük a szakmai munka hatékonyságát.	Belső ellenőrzési munkacsoport	2026. 08. 31.	igazgató, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettesek

6.3 Ellenőrzés

6.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Az intézményi Szervezeti és Működési Szabályzatnak megfelelve, ellenőrzési jogkörrel felruházott dolgozók:

- igazgató,
- igazgatóhelyettesek,
- az adott tagintézmény-igazgató,
- szakmai munkaközösség vezető.

A belső ellenőrzés a 2025/2026-ös nevelési évben kiterjed a:

Tagintézmény-igazgatók tekintetében:

- Teljesítmény célok megvalósítására
- Jogszerűség, törvényesség betartására.
- Tagintézmény-igazgatói tevékenység, szakmai, etikus, támogató működésére.
- Tagintézmény-igazgatók dokumentum ellenőrzésére.
- A Munkatervben megfogalmazott pedagógiai-szakmai célok, feladatok, megvalósítására, betartására.
- Takarékos gazdálkodás megvalósítására.
- Munkaközösségi tudásmegosztásra.
- Mentori tevékenység támogatására.
- TÉR működtetésére.

Óvodapedagógusok tekintetében:

- Teljesítmény célok megvalósítására

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Esélyegyenlőség biztosítására.
- A Munkatervben megfogalmazott Pedagógiai-szakmai célok, feladatok, megvalósítására, betartására.
- Szakmai együttműködésre.
- Pedagógiai folyamatok tervezésére.
- Pedagógiai, nevelési, ismeretátadási folyamatok megvalósítására.
- Pedagógus szakmai attitűdjének megfigyelésére.
- Önreflexiókra.

Intézmény partnerkapcsolataiban:

- Az intézményi partnerhálóra
- A kapcsolat működésére
- Partneri elégedettség mérésére.

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének 1. számú melléklete tartalmazza

6.3.2 Külső ellenőrzés kiemelt területei

6.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

Az Nkt. 78.§ (1) bekezdés f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét. Az Nkt. mellett a Rendelet adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését. Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[6]

2025. évi

Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési tervbe bekerült intézmények:

- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Úti Tagóvodája
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Zsolcai Kapui Tagóvodája

2026. évi

Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben résztvevő tagintézmények:

- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Tagóvodája
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája

Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:

Az Oktatási Hivatal **2025. november 30.-án megjelenő tájékoztatás alapján**.

[6] Oktatási Hivatal honlapja

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési tervbe bekerült intézmények: ➢ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény   ➢ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája   ➢ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája   ➢ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Úti Tagóvodája   ➢ Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Zsolcai Kapui Tagóvodája
2026. évi

6.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [7]

6.3.3 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli tovább fejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

[7] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés – Komplex ellenőrzés Kézikönyv (Első kiadás)

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

2025. évi, ősszel megvalósuló pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Pedagógus I.:	5 fő	4 fő
Pedagógus II.:	4 fő	4 fő
Mesterpedagógus:	5 fő	2 fő
Összesen:	**14 fő**	**10 fő**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Pedagógus I.:	4 fő	3 fő
Pedagógus II.:	3 fő	3 fő
Mesterpedagógus:	1 fő	1 fő
Összesen:	**8 fő**	**7 fő**

6.3.4 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontok szerint és időpontban történik.

6.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyeletet megelőző intézményi önértékelés továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport alakul azokban az intézményekben, akik bekerültek az Országos pedagógiai, szakmai ellenőrzési tervbe.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

6.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2024/2025. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [8]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

6.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- A *Kiemelkedő területekként* meghatározott erősségekre építjük a nevelési év tervdokumentumait.
- *A Fejleszthető területek* feltárása által meghatározzuk a nevelési év kiemelt céljait.

[8] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

7. Személyiség – és közösségfejlesztés

7.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása

7.1.1 Óvodai nevelést támogatók köre

Az óvodai nevelést támogatók köre a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény óvodapszichológusait, gyógypedagógusait, utazó gyógypedagógusait és utazó fejlesztőpedagógusaiból áll. A szakemberek tevékenységeit a MIÓVI esélyegyenlőségi igazgatóhelyettese koordinálja.

Óvodapszichológusok			
Cél	**Feladat**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Prevenció. A pedagógiai munka támogatása a gyermekek fejlődése érdekében.	• Megfigyelések. • Szülői értekezleteken, fogadóórákon való részvétel. • Kapcsolattartás a tagintézmény-igazgatókkal, óvodapedagógusokkal. • Elméleti és gyakorlati ismeretek átadása értekezletek, előadások alkalmával. • Dokumentáció vezetése.	Esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	Igazgató

Gyógypedagógusok			
Cél	**Feladat**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. Azon lehetőségek nyújtása, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.	• Egyéni fejlesztés. • Mérés, értékelés. • Kapcsolattartás a tagintézmény-igazgatókkal, óvodapedagógusokkal. • Dokumentáció vezetés	Esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	Igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

7.1.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[9]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

7.1.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.- ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

[9] MIÓVI Házirend 2025

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

7.1.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a tovább fejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő fejleszthető oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok	
Miskolci Integrált Óvodai Intézményben és tagintézményeiben	Zenei tehetséggondozás
	Sakkjátszótér
	„Így tedd rá!" - népi játék, néptánc
	Bozsik Foci
	Nemzeti Úszó Program
	Angol nyelvoktatás
	Német nyelvoktatás
	Modern táncoktatás
	Judo
	Lego-robotika
	Mozgáskoordináció fejlesztése
	OVI-foci
	Zeneovi
	Észpörgető
	Ügyes Kezek
	Dúdolda
	Vadócák néptánc műhely
	Kreatív műhely
	UEFA Play Makers program
	Felső légúti prevenció
	Gyermektorna
	Varázsceruza
	Gyermekbirkózás
	Barkácsolás
	Játékos gyermektorna
	Sakk-palota program
	Játékos mozgás

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tehetséggondozó programok	
	Robotika
	Néptánc
	Táncoló talpak
	Tudorka
	DVTK Multisport Program
	Kreatív dráma gyakorlatok
	Angol kuckó
	4-Dance Club modern tánc
	Meseterápia
	Táncos tehetségműhely

7.2 Közösségfejlesztés - Ünnepek

Minden tagintézményben a sajátos arculatot tükröző, Pedagógiai Programmal és a nevelési gyakorlattal koherens hagyományok alakultak ki, amelyek a tagintézmények munkaterveiben megjelennek. Kiemelt jelentőséggel bír a nemzeti identitástudat, nemzeti múltunk emlékeit őrző emléknapok megszervezése.

7.2.1 Közösségépítő programok az integrációban

A 2024/2025-ös nevelési évben két új, hagyományteremtő program került bevezetésre az integrációban:

1. **SportOlimpia,** az óvodák közötti sportverseny, amely évente 1 alkalommal kerül megrendezésre.
   A program lehetőséget biztosít a különböző óvodák gyermekei számára, hogy játékos, barátságos formában mérhessék össze tudásukat.
   Célunk, hogy ezzel a kezdeményezéssel erősítsük a közösségi szellemet, ösztönözzük a mozgást és az egészséges életmódot, valamint élményteli és emlékezetes pillanatokat szerezzünk a gyermekek, a szülők számára, melyek célja a közösségépítés és a gyermekek szenzitív, élményszerű fejlesztése. A program keretén belül részeseivé válnak a gyermekek a versengés élményének.

2. **Néphagyományőrző Csoportok Találkozója**: évente 1 alkalommal kerül megrendezésre, mely során az óvodai hagyományőrző csoportok összegyűlnek, hogy bemutassák az általuk megismert népszokásokat, táncokat és énekeket. A találkozó célja, hogy a gyermekek megoszthassák egymással a helyi kulturális értékeket, valamint, hogy erősítsük a közösségi szellemet és az együttműködést az óvodák között. A program során a csoportok műsort adnak elő, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a gyermekek színpadra lépjenek, és büszkén bemutathassák tudásukat a szülők és a társ óvodák előtt.

8. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

Az intézményben folyó pedagógiai munka eredményei több szempontból is vizsgálhatók, beleértve a **gyermekek fejlődés**ét, a **pedagógusok szakmai fejlődés**ét, a **nevelési, oktatási programok hatékonyság**át és az óvoda által elért **közösségi hatás**okat.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Pedagógusok szakmai fejlődése esetében kiemelendő, hogy a s**zakmai továbbképzések és innovációk milyen formában és hatékonysággal valósulnak meg a tagintézmények esetében.** Az intézményben dolgozó pedagógusok részvétele szakmai továbbképzéseken, valamint új pedagógiai módszerek bevezetése és alkalmazása az oktatásban fontos, hiszen, ha ezek monitorozására sor kerül, mérhető az adott tagintézmény innovációra való törekvése. Fontos továbbá kiemelni a k**ollaboráció és tudásmegosztás** kérdését, hiszen a MIÓVI rendszere lehetőséget biztosít a pedagógusok közötti együttműködés, a tudásmegosztás gyakorlására, bizonyos jó gyakorlatok átadására, valamint a közös projektek sikeressége is priorizált indikátora a pedagógiai munka eredményességének.

A mérések által a **közösségi hatások** eredményei is kirajzolódnak.

- **Szülői elégedettség eredménye megmutatja** az óvoda munkájával kapcsolatban véleményt, beleértve a gyermekek fejlődését és az óvoda által nyújtott támogatás minőségét.
- **Óvodai közösség fejlesztésére irányuló mérés megmutatja** az intézmény szerepét a helyi közösségben, beleértve a közösségi programok, események szervezését és a közösségi kapcsolatok építését.
- **Hosszú távú társadalmi hatások** mérhetők az intézmény által kibocsátott gyermekek társadalmi szerepvállalása, közösségi aktivitása, és az, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a közösség fejlődéséhez.

Az említett eredmények nemcsak a gyermekek szempontjából értékelhetők, hanem az intézmény teljesítményének átfogó képét is adják. Ezen eredmények rendszeres értékelése és visszacsatolása segíti az intézmény folyamatos fejlesztését és a pedagógiai munka hatékonyságának növelését.

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reálisak-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során az eredményesség értékeléséhez az alábbi mérési eredményekből várunk adatokat:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
oviKRÉTA Gyermek fejlődésének nyomon követése	2026. január 15. 2026. június 15.	Gyermekek és szüleik
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER. (kiegészítő lehetőség)	2026. augusztus 31.	Gyermekek és szüleik.
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026. augusztus 31.	A feladathoz rendelve.

A **partneri elégedettség mérés**e kulcsfontosságú a nevelési intézmények sikeres működésében és fejlődésében. Az eredményességi mutatók segítenek abban, hogy folyamatosan nyomon követhessük és értékelhessük az elért eredményeket, valamint szükség esetén módosíthassuk a pedagógiai programokat és módszereket a kitűzött célok sikeres elérése érdekében.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

9. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

9.1 Óvodai nyílt napok

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének 2. *számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

9.2 MIÓVI Expó

A szülők számára első alkalommal kerül megrendezésre az **MIÓVI Expó.** Célja, hogy az újonnan beiratkozó gyermekek és szüleik megismerkedhessenek a tagintézmények színes és gazdag programkínálatával. Az expón bemutatjuk az óvodai csoportokat, tevékenységeket és a különböző fejlesztési lehetőségeket, amelyeket a tagintézmények kínálnak.
A rendezvény során interaktív bemutatókat, kézműves foglalkozásokat és játékos tevékenységeket szervezünk, ahol a gyermekek kipróbálhatják magukat, míg a szülők információkat kaphatnak az óvodai élet minden aspektusáról.

10. Az intézmény külső kapcsolatai

10.1 A MIÓVI kapcsolati hálója

A **fenntartóval** az intézmény vezetősége folyamatos napi kapcsolatot tart fenn a 2025/2026-os nevelési évben is. Kiemelt partnerünkként a naprakész információk áramlása prioritást élvez, hiszen csak így válnak tervezhetővé a nevelési célok, feladatok, amelyek a fenntartót is érintik.

A **Miskolci Közintézmény-működtető Központ** igazgatójával, igazgatóhelyetteseivel, osztályvezetőivel és munkatársaival az Alapító okiratban meghatározott gazdálkodási feladatok terén kimagaslóan jó partneri viszonyt tartunk fenn. Partneri kapcsolatunk alapját a hatályos jogszabályi és az erre épülő belső szabályozások maradéktalan, felelősségteljes ellátása biztosítja.

A 31 intézmény **szülői szervezetével** folyamatos a párbeszéd, amelyek a tárgyévben tagintézményi szinten valósulnak meg.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézményével a meglévő Együttműködési Megállapodás keretében a MIÓVI valamennyi tagintézményében a szociális, gyermekvédelmi feladatok eredményes és hatékony megvalósulására törekszünk.

A MIÓVI **esélyteremtő, integrálódást elősegítő nevelés**ének eredményességét szolgálja a tárgyévben kiépített és tudatosan megalapozott rendkívül széleskörű partneri hálózat.

Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központtal aktív a kapcsolattartása a MIÓVI vezetőségének. Továbbképzési palettájuk szakmai munkánk folyamatos fejlődésének lehetőségeit biztosítja valamennyi a MIÓVI intézményben dolgozó óvodapedagógusa számára. A képzési lehetőségeken túl a szakértő és szaktanácsadói hálózat segítő, támogató közreműködése biztosítja számunkra a hatékony naprakész szaktudást.

Miskolci Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Tanárképző Intézetének Gyógypedagógia Tanszékével megkötött Együttműködési Megállapodás keretén belül a **gyógypedagógus képzésben** résztvevő hallgatók számára óvodáink gyakorlati helyül szolgálnak. Tagintézményeink óvodapedagógusai, a MIÓVI gyógypedagógusai és óvodapszichológusai az óvodai élet bemutatásával kívánják kiegészíteni az egyetemen megszerezhető ismereteket, beépülő kompetenciákat. Bízunk abban, hogy a közös munkánk gyümölcse megfelelő szakemberek pályára kerülését fogja eredményezni a jövőben.

A **Pedagógiai Szakszolgálatokkal** való együttműködésünk eredményeként a **kiemelt figyelmet igénylő gyermekek** fejlesztése – sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI), beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (BTMN), kiemelten tehetséges (tehetségígéretek) -, gyermekek megfelelően valósul meg. Ebben a nevelési évben kiemelt feladatként határoztuk meg a MIÓVI inkluzív óvodai nevelésének fejlesztését, a tehetségígéretekkel való differenciált nevelő-fejlesztő munkát.

Az **óvoda-iskola átmenet** zökkenőmentes biztosítását garantálják, hogy tagóvodáink a körzetükbe tartozó általános iskolákkal Együttműködési megállapodás keretén belül tartalmas, élménydús, érzékenyítő programokat szerveznek a gyermekeknek, egyaránt. A tagóvodák dolgozói fontosnak tartják az iskolai körzetben való közvetlen felelősségteljes részvételt. Az iskolai felvétellel kapcsolatban az óvoda dolgozói minden információt a szülők részére bocsájtanak, valamint a nyílt napokra is rendszerint átkísérik az óvodás gyermekeket, illetve közös nemzeti ünnepen való részvétellel kerülnek közelebbi kapcsolatba a jövőbeli tanítóikkal a gyermekek. Közös célunk a zökkenőmentes átmenet biztosításán túl a városban tapasztalható természetes szegregáció ellen való küzdelem.

A **védőnő**kkel való szoros együttműködés jelzőrendszeri munkánk egyik fontos alapja is egyben. A védőnők aktívan részt vesznek a felmentésre javasolt gyermekek életében is.

Az **óvodaorvosok** véleményező szerepe az egészségügyi dokumentumainkat érintően kiemelendő (*MIÓVI - Az anafilaxiás sokk óvodai kezelésének eljárásrendje, MIÓVI - Diabéteszes gyermek speciális ellátási eljárásrendje*). Tagintézményekben felmerülő fertőzések esetén szakmai álláspont kikérése.

A város középiskoláival való kapcsolattartásunk folyamatos, amelynek célja, hogy a diákok teljesíteni tudják a jogszabályban előírt **közösségi szolgálat**ukat. Az Együttműködési Megállapodások megkötése folyamatos a jelentkező középiskolákkal, illetve a tanulók fogadása is egész évben biztosított a diákok számára.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A gyermekeknek egyéb **mozgásfejlesztés**ét, **környezetvédelmi szemlélet** formálását és **egészséges életmódra nevelését** szolgáló partnerekkel is megfelelő a kapcsolattartás a nevelési év során. Minden esetben a cél, hogy a gyermekek tapasztalataik útján gazdagodjanak, formálódjanak, bízva abban, hogy felnőtté válási folyamataikban meghatározó lépcsőfokai lehetnek ezen alkalmak.
Az alábbi tapasztalatszerzési lehetőségeik vannak a MIÓVI óvodásainak:

- Erdei Ovi,
- Bozsik Foci,
- Városi Sport Iskola programjai,
- Városi Uszodák programjai,
- DVTK Multisport programjai,
- Korcsolya pálya programjai.

Felnőttképző szervekkel is folyamatos a kapcsolattartás, amellyel a szakképzett nevelő, oktató munkát közvetlenül segítők (dajka, pedagógiai asszisztens) minőségi utánpótlásának biztosítása megoldott a MIÓVI rendszerén belül. Ennek megfelelően a tárgyévben megkötésre került a Megállapodás, így tagintézményeink folyamatos gyakorlati helyet biztosítanak a felnőttképzésben résztvevők számára.

Az egyetemek **óvodapedagógus képzés**ében résztvevő hallgatók kiemelt figyelmet igényelnek számunkra. A kapcsolattartás számunkra igazán fontos az utánpótlás biztosítása miatt, s ennek megfelelően Hallgatói Megállapodás keretein belül felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat elvégzésére vonatkozóan a tárgyéven az alábbi egyetemekkel kötöttük a szerződést:

- Debreceni Egyetem,
- Tokaj-Hegyalja Egyetem.

Hiszünk abban, hogy a nálunk szerzett tapasztalataikkal gazdagodó leendő óvodapedagógusok megtalálják a MIÓVI rendszerén belül a jövőjüket.

A **Supersum Közhasznú Alapítvánnyal** megkötött Együttműködési megállapodás célja, hogy a MIÓVI-nak és Tagintézményeinek az óvodákban felhasználható felszerelésekkel, eszközökkel, fejlesztőjátékokkal és egyéb a mindennapi életet segítő berendezésekkel, anyagokkal támogatja, amellyel a tárgyi feltételek kiszélesített formában támogatják a nevelő, oktató munka szakmaiságát.

Szépkorúak Háza Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. Szépkorúak Háza Idősek Otthonával megkötött Megállapodás értelmében létrejött a „Fogadj Örökbe egy Óvodát Program". A programnak köszönhetően lehetőség van a generációk közötti kapcsolattartásra, minőségi közös programok szervezésére.

Cél az újabb együttműködési pontok megkötése Miskolc városában működő különböző szervezetekkel, amellyel a MIÓVI szakmai munkájában és infrastrukturális helyzetében lehetőség nyílna változtatásokat, korszerűsítéseket eszközölni.

10.2 Fakultatív hitoktatás lehetősége

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A szülői igényeknek megfelelően kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra. A lehetőség tagintézményenként a tárgyévi munkaterv részét képezi.

11. A pedagógiai munka feltételeinek a biztosítása

11.1 Tárgyi feltételek biztosítása

Az óvodák tárgyi feltételeinek biztosítása kulcsfontosságú ahhoz, hogy megfelelő környezetet teremtsünk a gyermekek fejlődéséhez és neveléséhez. Ezek a feltételek az óvodák fizikai infrastruktúrájára és az ott elérhető eszközökre vonatkoznak, amelyek segítik a pedagógiai munkát és a gyermekek sokoldalú fejlesztését.

A legfontosabb tárgyi feltételek rendszerezése az alábbi:

- **Épület és helyiségek**
- **Biztonságos és megfelelő méretű épület**: Az óvoda épületének megfelelő méretűnek és biztonságosnak kell lennie, figyelembe véve a gyermekek számát és szükségleteit. A Rendelet 2. mellékletének történő megfeleltetése a tagintézmények esetében folyamatos. A hiányos kötelező helyiségek biztosítása az ideiglenes csoportbezárásokkal részlegesen megoldottá váltak.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- **Csoportszobák**: Tágas, jól felszerelt csoportszobák, ahol a gyermekek játékosan fejlődhetnek. A Rendelet előírásainak, amely szerint 2 m² / gyermek biztosított.
- **Mozgásfejlesztő helyiségek**: Tornaszoba vagy udvar a mozgásos tevékenységekhez részben biztosított a tagintézmények esetében.
- **Különálló WC és mosdó**: Az életkornak megfelelő mosdók és WC-k, megfelelő higiéniai feltételekkel biztosítottak.

A partneri háló kiszélesítésével cél az esetleges felújítási lehetőségekhez jutás a 2025/2026-os nevelési évben, illetve fokozott figyelem fordítása a különböző építési, felújítási pályázatokra.

➢ **Játékok és fejlesztő eszközök**

- **Korosztályi igényekhez igazodó játékok**: A gyermekek korosztályának megfelelő játékok biztosítása. Ezek lehetnek építőjátékok, társasjátékok, puzzle-k, illetve szerepjáték eszközök (pl. babakonyha, autók, bábok).
- **Fejlesztő eszközök**: Nevelési, oktatási és fejlesztő eszközök, mint pl. képességfejlesztő játékok, kreatív anyagok (festékek, gyurmák, színes papírok).
- **Sport- és mozgásfejlesztő eszközök**: Labdák, tornaszerek, csúszdák, mászókák, amelyek segítik a gyermekek motorikus készségeinek fejlődését.

A partneri háló kiszélesítésével cél a meglévő eszközök fejlesztési lehetőségeinek felkutatása, illetve fokozott figyelem fordítása a különböző szakmai pályázatokra.

➢ **Kültéri feltételek**

- **Biztonságos udvar**: Jól karbantartott, biztonságos udvar, amely megfelelő árnyékolást és védelmet nyújt. Ideális, ha olyan a játszóudvar, ahol különböző mozgásfejlesztő eszközök találhatók, például mászókák, hinták, homokozó. A teljes MIÓVI-t tekintve a legerősebben fejlesztendő terület, hiszen az udvari játszóeszközök zömmel felújításra szorulnak.
- **Zöld felületek**: Növények, fák jelenléte, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára a természet közelségének megtapasztalását. A CoolMiskolc Programhoz történő csatlakozás lehetővé teszi a teljes MIÓVI részére az interaktív szemlélet formáló programokon történő részvételt, illetve a Zöld Óvodák szakmai tevékenysége az egymás közötti tudásmegosztással bővíthető.

A partneri háló kiszélesítésével cél a meglévő fenntarthatóság témában lévő tárgyi eszközök fejlesztési lehetőségeinek felkutatása, illetve fokozott figyelem fordítása a különböző szakmai pályázatokra, amely a környezet és egészségvédelemmel témában kerül kiírásra.

➢ **Technikai eszközök**

- **Multimédiás eszközök**: Bár az óvodai nevelésben a digitális eszközök használata limitált, bizonyos helyzetekben hasznos lehet projektor, interaktív tábla vagy számítógép használata oktatási célokra.
- Az **oviKRÉTA rendszer** bevezetésének és mindennapi hatékony alkalmazásának feltételeihez a szükséges informatikai eszközök beszerzése folyamatos.

A partneri háló kiszélesítésével cél a meglévő digitális eszközök fejlesztési lehetőségeinek felkutatása, illetve fokozott figyelem fordítása a különböző digitális kompetencia fejlesztésér célzó szakmai pályázatokra.

➢ **Bútorzat**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- **Gyermekbarát bútorok**: Kisebb méretű, lekerekített szélű bútorok, amelyek biztonságosak és kényelmesek a gyermekek számára. Fontosak a megfelelően elhelyezett asztalok és székek, amelyek a gyermekek méretéhez igazodnak.
- **Tárolók**: Jól rendszerezett tárolók a játékok és eszközök számára, amelyek könnyen hozzáférhetők a gyermekek számára. Átlátható, tiszta, rendezett környezet biztosítása MIÓVI szinten.

A partneri háló kiszélesítésével cél olyan gyermekbarát, egészséges, biztonságos környezet további kialakítása, amelyben a gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát. Olyan egyéb lehetőségek felkutatása, akár szakmai pályázatokon történő részvétellel is, amelynél önerő felhasználásra nem kerülne sor. Fokozott figyelem fordítása a különböző szakmai pályázatokra történő jelentkezésekre tagintézményi szinten.

➢ **Higiéniai feltételek**

- **Kézmosási lehetőségek**: A gyermekek számára elérhető magasságban elhelyezett kézmosók, papírtörlők és folyékony szappanok.
- **Tisztítószerek és fertőtlenítők**: Az intézmény rendszeres tisztántartásához szükséges eszközök biztosítása.

Az üzemeltetési feladatokat ellátó MKmK Műszaki Igazgatósága munkatársaival a már meglévő jó gyakorlatok tovább fejlesztése folytatandó.
Az óvodai környezet a belső és külső terek esetében továbbra is fejlesztendő.
Az MKmK központi beszerzéseinek lefolytatásával a gazdaságos óvodai működés biztosított.
A partneri háló kiszélesítésével cél olyan gyermekbarát, egészséges, biztonságos környezet további kialakítása, amelyben a gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát. Olyan egyéb lehetőségek felkutatása, akár szakmai pályázatokon történő részvétellel is, amelynél önerő felhasználásra nem kerülne sor. Fokozott figyelem fordítása a különböző építési, felújítási pályázatokra, illetve az egészségvédelem témában kiírt szakmai pályázatokra történő jelentkezésekre tagintézményi szinten is.

➢ **Baleset-megelőzési eszközök**

- **Biztonsági berendezések**: Pl. tűzoltó készülékek, elsősegélynyújtó dobozok, baleset-megelőzési táblák és védelmi eszközök, amelyek biztosítják a gyermekek biztonságát.

A partneri háló kiszélesítésével cél olyan gyermekbarát, egészséges, biztonságos környezet további kialakítása, amelyben a gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát. Olyan egyéb lehetőségek felkutatása, akár szakmai pályázatokon történő részvétellel is, amelynél önerő felhasználásra nem kerülne sor. Fokozott figyelem fordítása a különböző szakmai pályázatokra történő jelentkezésekre tagintézményi szinten.

Ezek a feltételek alapvetően meghatározzák az óvoda működésének minőségét és azt, hogy mennyire képes támogatni a gyermekek testi, értelmi és érzelmi fejlődését.

11.2 Személyi feltételek

A MIÓVI személyi feltételeit a szervezeti ábra mutatja be.

Az óvodák személyi feltételeinek biztosítása kulcsfontosságú a gyermekek megfelelő fejlődésének és jólétének érdekében. Az óvodákban dolgozó személyzetnek megfelelő szakképzettséggel és kompetenciákkal kell rendelkeznie, hogy a gyermekek nevelése, gondozása és oktatása a legmagasabb színvonalon történjen.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A legfontosabb személyi feltételeket, amelyeket biztosítunk a MIÓVI és tagintézményeiben:

- **Igazgató/Igazgatóhelyettes/Tagintézmény-igazgató**
  Vezetői képességek: Az igazgató/tagintézmény-igazgató rendelkezik a megfelelő vezetői tapasztalattal és a jogszabályban előírt szakképzettséggel.
  Szervezési feladatok: A vezető felelős az óvodai munkaszervezésért, a személyzet irányításáért, valamint a szakmai munka minőségének biztosításáért.

- **Óvodapedagógusok**
  Képzettség: Az óvodapedagógusok rendelkeznek az előírt szakképesítéssel, amely óvodapedagógus felsőfokú végzettséget jelent.
  Szakmai fejlődés: A folyamatos szakmai továbbképzés biztosítása fontos a MIÓVI vezetősége számára. Kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógusok naprakészek legyenek a legújabb pedagógiai módszerek és fejlesztések terén.
  Szakszerűség: Az óvodapedagógusoknak képesnek kell lenniük a gyermekek egyéni igényeinek és fejlődési ütemének megfelelő nevelési és oktatási tevékenységek biztosítására.

- **Gyógypedagógusok**
  Specializált képzettség: Az alkalmazásban álló és utazó szakembereknek speciális, az adott területre vonatkozó képesítéssel rendelkeznek.
  Egyéni fejlesztés: Az egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozások tartása, különös tekintettel a beszéd- és mozgásfejlesztésre, valamint a különböző tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítésére. A gyermekek Pedagógiai Szakvéleményben foglalt fejlesztési előírásokhoz igazodik az ellátó személye.

- **Óvodapszichológus**
  Specializált képzettség: Az alkalmazásban álló szakembereknek speciális, az adott területre vonatkozó képesítéssel rendelkeznek.
  Ellátás: Szakmai módszereinek és eszközeinek megválasztásában – az intézmény pedagógiai programjának nevelési célkitűzéseihez igazodva – autonómiával rendelkezik

- **Pedagógiai asszisztens**
  Képzettség: A pedagógiai asszisztenseknek szükséges szakmai képesítéssel rendelkezniük, amely megfelelő szintű nevelői kompetenciákat biztosít. A munkakör betöltői zömmel pedagógiai és családsegítő munkatársa szakképzettséggel rendelkező személyek.
  Gyakorlat: A tapasztalat az óvodai környezetben előnyt jelent, mivel a pedagógiai asszisztensek közvetlen kapcsolatban állnak a gyermekek mindennapi ellátásával.

- **Gyógypedagógiai asszisztens**
  Képzettség: A gyógypedagógiai asszisztenseknek szükséges szakmai képesítéssel rendelkezniük, amely megfelelő szintű nevelői kompetenciákat biztosít. A munkakör betöltői zömmel gyógypedagógiai és családsegítő munkatársa szakképzettséggel rendelkező személyek.
  Gyakorlat: A tapasztalat az óvodai környezetben előnyt jelent, mivel a gyógypedagógiai asszisztensek közvetlen kapcsolatban állnak a gyermekek mindennapi ellátásával.

- **Dajkák**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Képzettség: A dajkáknak szükséges szakmai képesítéssel rendelkezniük, amely megfelelő szintű gondozói és nevelői kompetenciákat biztosít.
Gyakorlat: Tapasztalat az óvodai környezetben előnyt jelent, mivel a dajkák közvetlen kapcsolatban állnak a gyermekek mindennapi ellátásával.

- **Egyéb személyzet**

Adminisztratív dolgozók:
Intézményi titkár:
Biztosítani kell az adminisztratív feladatok ellátását, amelynél cél, hogy a munkavállaló digitális kompetenciái magas színvonalú, fejlődésre alkalmas legyen.

Technikai dolgozók:
Konyhai kisegítő:
Biztosítják az óvoda tálalókonyhája környezetének tisztaságát és biztonságát.

Gondnok:
Biztosítják az óvoda fizikai környezetének tisztaságát és biztonságát. Az MKmK munkavállaóinak köre.

A fent felsorolt munkakörök betöltésével elvárás:

- **A szülőkkel való együttműködés**

Kommunikáció: Az óvodai személyzetnek rendszeres kapcsolatban kell állnia a szülőkkel, tájékoztatva őket a gyermekek fejlődéséről, és együttműködve a nevelési kérdésekben.

- **Az etikai normák és jogszabályi megfelelés**

Szakmai etika: Az óvodai dolgozóknak tiszteletben kell tartaniuk a gyermekek és a családok jogait, és etikus módon kell végezniük munkájukat, amelynél a Nemzeti Pedagógus Kar által elfogadott Etikai Kódex a mérvadó.
Jogi követelmények: Minden óvodai dolgozónak meg kell felelnie a vonatkozó törvényi előírásoknak, beleértve a gyermekvédelemmel kapcsolatos szabályozásokat is.

Ezen feltételek biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy az óvoda megfelelő környezetet nyújtson a gyermekek számára, amelyben azok biztonságban, jól érezve magukat fejlődhetnek, elérve az iskolás kort.

11.3 Mentori feladatok ellátása

11.3.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

A MIÓVI integrációs folyamatában hatékony mentori támogatást nyújtunk a gyakornok pedagógusok számára. A mentorálás tervszerűen, rendszeresen és dokumentált módon történik. Célunk, hogy a gyakornokok sikeresen beilleszkedjenek a MIÓVI rendszerébe, és pedagógiai munkájuk során teljes potenciáljukat kiaknázhassák.

Cél: A pályakezdő pedagógus gyakornokok munkájának szakszerű segítése a mentor pedagógiai módszertani, szakmai támogatásával.		
Gyakornokok száma	**10 fő**	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

A pedagógus (óvodapedagógus, óvodapszichológus, pedagógiai asszisztens) gyakornokok mentori feladatainak ellátása kiemelt szerepet játszik a kezdő pedagógusok szakmai fejlődésében és pályakezdésének támogatásában. A mentorálás célja, hogy a gyakornokokat bevezesse a szakma gyakorlati oldalába, segítséget nyújtson számukra a mindennapi feladatok elvégzésében, és elősegítse a pedagógiai módszerek elsajátítását.

A legfontosabb mentori feladatokat az alábbiak:

- **Bevezetés az intézménybe és a szakmai kultúrába**
  Intézmény megismertetése: A mentor bemutatja az óvodai intézmény felépítését, működését, a pedagógiai programot, a nevelési célokat, valamint a házirendet és az intézményi további alap és stratégiai dokumentumokat, egyéb szabályzatokat.
  Kollégák bemutatása: Segít a gyakornoknak megismerkedni a kollégákkal, a munkakörökkel, és az óvoda közösségi életével.

- **Szakmai támogatás és fejlesztés**
  Pedagógiai módszerek átadása: A mentor bemutatja a hatékony nevelési, oktatási módszereket, és támogatást nyújt azok alkalmazásában. Segít a különböző nevelési helyzetek megértésében és kezelésében.
  Tevékenységlátogatás és visszajelzés: A mentor részt vesz a gyakornok által tartott tevékenységeken, majd részletes visszajelzést ad. Ez magában foglalja a pozitívumok és a fejlesztendő területek megbeszélését is.
  Portfóliókészítés támogatása: Segíti a gyakornokot a portfólió elkészítésében, amely a pedagóguséletpálya része, és amely bemutatja a szakmai fejlődést, a tervezési és reflexiós képességeket az adott szakterületen.

- **Személyes és szakmai fejlődés elősegítése**
  Önreflexió ösztönzése: A mentor támogatja a gyakornokot abban, hogy rendszeresen reflektáljon saját pedagógiai gyakorlatára, értékelje saját fejlődését és alakítson ki önfejlesztési terveket.
  Pályaszocializáció segítése: Segíti a gyakornokot a pedagógusi hivatásra való felkészülésben, a szakmai identitás kialakításában és a szakmai, etikai normák elsajátításában.

- **Támogatás a pálya nehézségek kezelésében**
  Problémamegoldás: A mentor segít a gyakornoknak a felmerülő problémák, konfliktusok kezelésében, és tanácsot ad a megfelelő pedagógiai megoldások kidolgozásában.
  Stresszkezelés és motiváció: A mentor támogatást nyújt a munkahelyi stressz kezelésében, és motiválja a gyakornokot a folyamatos fejlődésre és a pedagógusi pálya iránti elköteleződésre.

- **Adminisztratív feladatok**
  Dokumentáció ellenőrzése: A mentor segít a gyakornoknak a szükséges dokumentumok elkészítésében és azok helyes vezetésében (pl. csoportnaplók, fejlődési naplók, fejlesztési tervek stb.).

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Visszajelzések rögzítése: A mentor dokumentálja a gyakornok előrehaladását, és rendszeresen tájékoztatja a vezetőséget (tagintézmény-igazgató, szakmai igazgatóhelyettes) a gyakornok fejlődéséről.

- **Kapcsolattartás és kommunikáció**
  Rendszeres konzultáció: A mentor és a gyakornok között rendszeres megbeszélések zajlanak, amelyek során a gyakornok kérdéseire választ kaphat, és megoszthatja tapasztalatait.
  Szülőkkel való kapcsolattartás: A mentor segíti a gyakornokot a szülőkkel való kommunikációban, tanácsot ad a szülői értekezletek lebonyolításában és a szülői kérdések kezelésében.

A mentorálási folyamat során fontos a kölcsönös bizalom és nyitottság, valamint az, hogy a mentor támogató, irányító szerepét érzékeltesse, de egyben hagyja, hogy a gyakornok önállóan is fejlődhessen.

12. Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulásukat követően a munkaközösségi munkatervekben kerülnek meghatározásra, amelyek a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezik. A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei szerint szerveződnek. Az intézményi szinten elérhető maximális számú szakmai munkaközösség a Rendelet szerint tíz, így az óvodapedagógusok ezek közül választhatnak.
A szakmai munkaközösségek munkatervei a MIÓVI Munkatervének mellékleteiben találhatóak.

Sorszáma	Szakmai munkaközösség megnevezése
1.	Egészségfejlesztés az óvodában
2.	Interaktív mese az óvodában
3.	„Játék, öröm, lendület” – Mozgás mindennap az oviban!
4.	Konfliktuskezelés
5.	„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért
6.	Magyarságkincsek a gyermekekért

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

7.	„Ne sajnáld a cipellődet!”
8.	„Sulira-hangoló”
9.	„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető
10.	„Zöld Szív”

A munkaközösségek a Szakmai Munkaközösségi Munkatervben meghatározott időbeli ütemezés szerint szervezik meg a foglalkozásokat.

A szakmai munkaközösségeknek jelentős szerepük van a nevelési, oktatási intézmények működésében és a pedagógiai célok elérésében. A szakmai munkaközösségek a tagintézményi nevelőtestületi munkák közösségeire gyakorolt hatásait és azok eredményességének mutatói az alábbi területeken válnak mérhetővé, érezhetővé:

- **Szakmai fejlődés és innováció támogatása:**
  Tudásmegosztás: A szakmai munkaközösségek lehetőséget biztosítanak a pedagógusok számára, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, módszereiket és új ötleteiket. Ez elősegíti az innovációt és a nevelési, oktatási gyakorlatok fejlesztését.
  Folyamatos szakmai fejlődés: A szakmai munkaközösség tagjai egymást támogatva folyamatosan fejlesztik tudásukat és képességeiket, ami pozitívan hat a gyermekekre is.

- **Közösségépítés és együttműködés:**
  Csapatmunka erősítése: A szakmai munkaközösségek elősegítik a pedagógusok közötti együttműködést és a csapatszellem kialakulását, ami növeli az intézmény belső kohézióját.
  Szolidaritás: A pedagógusok közötti szorosabb együttműködés és kommunikáció erősíti a kollegiális kapcsolatokat, ami pozitívan hat az intézményi, tagintézményi légkörre.

- **Pedagógiai hatékonyság növelése:**
  Közös célok és stratégiák: A szakmai munkaközösségek lehetőséget adnak arra, hogy közös célokat fogalmazzanak meg, és összehangolják a nevelési, oktatási módszereket, ami hatékonyabbá teszi a nevelést, oktatást különböző területeken.

- **Intézményi kultúra fejlesztése:**
  Közös értékek és normák: A szakmai munkaközösségek hozzájárulnak egy közös pedagógiai kultúra kialakításához, ami megerősíti az intézmény identitását és küldetését.
  Innovációk bevezetése: Az új pedagógiai módszerek és ötletek kipróbálása és bevezetése által a szakmai munkaközösségek frissítik az intézményi gyakorlatokat, és segítenek lépést tartani a nevelési, oktatási trendekkel.

- **Kapcsolatok és kommunikáció fejlesztése:**
  Szakmai kapcsolatok építése: A szakmai munkaközösségek révén erősödnek a kapcsolatok nem csak az intézményen belül, de más oktatási intézményekkel és szakmai szervezetekkel is. A MIÓVI-ban minden pedagógus szabadon választja meg, mely munkaközösséghez csatlakozik, így a 31 tagintézményben dolgozó pedagógusok megismerik egymást, pedagógiai nézetek, jó gyakorlatok ismertetésére sor kerülhet ezen alkalmakkor.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Szülőkkel és közösséggel való kapcsolattartás: A szakmai munkaközösségek támogatják a hatékony kommunikációt a szülőkkel és a tágabb közösséggel, ami növeli az intézmény iránti bizalmat.

A szakmai munkaközösségek tevékenysége jelentős hatással van az intézményi kultúrára, a pedagógiai hatékonyságra és a gyermekek eredményeire. Az ilyen közösségek által generált együttműködés és innováció közvetlenül hozzájárul az intézmény fejlődéséhez, valamint a pedagógusok és a gyermekek közötti kapcsolatok erősítéséhez. **Az eredményesség kulcsa a folyamatos kommunikáció, a közös célok kitűzése és a gyermekek érdekében végzett összehangolt munka.**

13. Esélyegyenlőségi és Gyermekvédelmi munkaterv

Az óvodai esélyegyenlőség és gyermekvédelem célja:

- A gyermeki jogok érvényesítésének biztosítása.
- Gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működésében való aktív részvétel.
- A család tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése és ezzel együttesen a gyermekek iránti felelősség ébrentartása.
- A gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében tett intézkedések.
- Prevenció, esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező kiemelt figyelmet igénylő és veszélyeztetett gyermekek számára.
- A nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás enyhítése és a tehetséggondozás.

Feladataink:

Kiemelt Feladat	**Az Óvodai Fejlesztő Program eredményes gyakorlati megvalósításának támogatása**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Felelős:	Igazgató
Határidő:	2026.08.31.
Szakmai ellenőrzést végzi:	Esélyegyenlőségi területért felelős igazgatóhelyettes,

Feladat	**Éves gyermekvédelmi munkaterv elkészítése.**
Felelős:	Gyermekvédelmi felelősök
Határidő:	2026. 08.31.
Szakmai ellenőrzést végzi:	Esélyegyenlőségi területért felelős igazgatóhelyettes, Tagintézmény-igazgató

Feladat	**A kötelező óvodába járás biztosítása érdekében kapcsolatfelvétel a védőnővel, gyermekorvossal, a bölcsőde vezetőjével. A családlátogatásokon tapasztaltakról a gyermekvédelmi felelős-helyi feladatot ellátó pedagógus- tájékoztatása.**
Felelős:	Gyermekvédelmi megbízottak, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
Határidő:	Folyamatos
Szakmai ellenőrzést végzi:	Tagintézmény-igazgató

Feladat	**A gyermekek szociális hátterének, életkörülményeinek feltérképezése, különös tekintettel az újonnan érkezőkre. Nyilvántartás vezetése az alábbi szempontok szerint: Igazolatlan hiányzás, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, ingyenesen étkező, veszélyeztetett, védelembe vett, BTMN, SNI, nevelésbe vett, gyámság alatt lévő, valamint a szülők családi állapota szerint.**
Felelős:	Óvodapedagógusok
Határidő:	2025. 09. 23. - Folyamatos
Szakmai ellenőrzést végzi:	Igazgató, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettes

Feladat	**Logopédiai felmérések, a beszédhibás, megkésett beszédfejlődésű gyermekek logopédushoz irányítása. Egészségügyi szűrések megszervezése. Gyermekbalesetek nyomon követése.**
Felelős:	Óvodapedagógusok
Határidő:	2025. 09. 30. - Folyamatos
Szakmai ellenőrzést végzi:	Igazgató, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettes

Feladat	**Kapcsolattartás, együttműködés a gyermekvédelmi társintézményekkel. Jelzőrendszeri feladatok ellátása. Az**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

	alapellátásban gondozott, a védelembe, illetve nevelésbe vett gyermekekkel kapcsolatos szükséges információk átadása.
Felelős:	Gyermekvédelmi megbízott, Óvodapedagógusok
Határidő:	Folyamatos
Szakmai ellenőrzést végzi:	Igazgató, tagintézmény-igazgató, igazgatóhelyettes

Feladat	**Konzultációk, esetmegbeszélések az intézmény óvodapedagógusaival a gyermekvédelmi rendszerbe bekerülő gyermekekről.**
Felelős:	Óvodapedagógusok
Határidő:	Heti rendszerességgel a tagintézmény-vezetőjével történő megbeszélések alkalmával, illetve azonnali intézkedés probléma jelzése esetén.
Szakmai ellenőrzést végzi:	Tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus.

Az óvodába járó gyermekek hiányzásának figyelemmel kísérése, a hiányzás okainak felkutatása. A hiányzás második napján a csoportos óvodapedagógusok felveszik a kapcsolatot a gyermek értesítendő hozzátartozójával, tájékozódnak a hiányzás oka felől. Ha a gyermek távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Ha az óvodaköteles gyermek egy nevelési évben **igazolatlanul öt nevelési napnál többet mulaszt, az óvoda igazgatója értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes család- és gyermekjóléti központot, családból kiemelt gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálatot.** Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az óvoda bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a gyermeket veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a gyermek óvodába járásával a gyermek érdekeit szolgáló feladatokat. Amennyiben az igazolatlanul mulasztott napok száma a **húsz óvodai napot elérte**, az intézmény igazgatójának kötelezettsége a családi pótlék szüneteltetésének kezdeményezése a szülő lakóhelye szerinti megyei kormányhivatal családtámogatási feladatokat ellátó szervezeti egységénél. Ezzel egyidőben értesíti a területileg illetékes Gyámhivatalt.

Feladat	**Anyagi veszélyeztetettség esetén tájékoztatás az igényelhető támogatásokról.** **A szükséges nyomtatványok kitöltésében segítségnyújtás.** • **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** • **Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás** • **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás** • **Gyermektartásdíj megelőlegezése** • **Otthonteremtési támogatás** • **Gyermekétkeztetés és tankönyvtámogatás, tanszerellátás, tandíjtámogatás, egészségügyi ellátásért fizetendő térítési díj**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

	• **A szülők által felajánlott „adományok" (ruha, cipő, könyv, játékok) megfelelő helyre juttatása** • **Támogatások igényléséhez szükséges nyomtatványok kitöltésében segítségnyújtás.**
Felelős:	Tagintézmény- igazgató, óvodapedagógusok
Határidő:	folyamatos
Szakmai ellenőrzést végzi:	Tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus.

Feladat	**Fogadóóra kezdeményezése a szülők részére, probléma feltárása, megszüntetésére megoldások keresése igény szerint**
Felelős:	Tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus
Határidő:	Folyamatos

Feladat	**A gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez kiállított dokumentum nyomon követése, változás esetén a szülői nyilatkozat aktualizálása.**
Felelős:	Tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus
Határidő:	Folyamatos

Az óvodapedagógusok fokozott figyelemmel követik a gyermekek családi életkörülményeiben bekövetkező változásokat.
Amennyiben úgy ítéljük meg a rendelkezésünkre álló információk alapján, hogy egy gyermek életében negatív változások állnak fenn, konzultálunk az óvodai szociális segítővel, jelzést küldünk a területileg illetékes család és gyermekjóléti szolgálatnak, szükség esetén családlátogatást kezdeményezünk.

Feladat	**A veszélyeztetett gyermekek sorsának figyelemmel kísérésének folyamata, esélyteremtés biztosítása.** • Problémák feltárása • Fogadóóra • Segítségadás, információ átadás • Kapcsolatfelvétel a területileg illetékes Család és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatóságával, Védőnői Szolgálattal, jelzőrendszer tagjaival.
Felelős:	Tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus
Határidő:	Folyamatos

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Feladat	**Különleges bánásmódot igénylő gyermekek szakemberhez való irányítása, folyamatos kapcsolattartás.**
Felelős:	Tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok
Határidő:	Folyamatos a törvényi szabályozás szerint.

Kapcsolattartás a gyermekvédelem gyermekvédelmi partnerszervezetekkel. Problémás esetekben segítség kérése, esetmegbeszélés, írásos jelzés a védő-óvó intézkedések megtételéről.
Kapcsolattartás-partneri háló részvevői köre:

- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Központ
- Ökumenikus Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona
- Ökumenikus Szeretet Szolgálat Krízisambulancia
- Miskolci Áldozatsegítő Központ
- Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
- Borsod- Abaúj - Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye, Megyei Szakértői Bizottsága
- Körzeti védőnői hálózat, gyermek háziorvosok
- Bölcsődék
- Általános Iskolák
- Rendőrség, Polgárőrség
- Miskolc Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Az óvodai szociális segítő szakemberek rendszeresen az intézményekben tartózkodnak, illetve a problémás helyzetek megoldása esetén. A csoportok látogatás alkalmával személyesen konzultál az óvodapedagógusokkal, gyermekvédelmi felelőssel. A szülők számára lehetőséget biztosít, a személyes problémák megbeszélésére, feltárva a megoldási lehetőségeket. A nevelési-oktatási intézményben nyújtott szociális szolgáltatás során eljáró óvodai szociális segítő a gyermekkel, közvetlenül foglalkozik, az egyéni szociális szolgáltatások megvalósításának ideje alatt a gyermek felügyeletéről maga gondoskodik.

Feladat:	**A gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változásának folyamatos figyelemmel kísérése, nevelőtestület tájékoztatása.**
Felelős:	**óvodapedagógusosok, gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus**
Határidő:	Folyamatos

Feladat:	**A gyermekvédelemmel kapcsolatos aktuális információk átadása a szülők és a dolgozók részére.**
Felelős:	**Tagintézmény-igazgatók, gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus**
Határidő:	Folyamatos

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Feladat:	**A kiemelt figyelmet igénylő és veszélyeztetett gyermekek nyári elhelyezésének figyelemmel kísérése/ visszafogadásuk a csoportba.**
Felelős:	**óvodapedagógusosok, gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus**
Határidő:	Folyamatos

Feladat:	**Esetmegbeszéléseken, szakmai fórumokon, konferenciákon való részvétel, beszámoló a nevelőtestületnek.**
Felelős:	**Tagintézmény-igazgatók, gyermekvédelmi feladatok ellátásával megbízott óvodapedagógus**
Határidő:	Folyamatos

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény vezetői körének az elvárása, hogy az alkalmazotti közösség olyan attitűddel rendelkezzen, hogy az intézményeinkbe járó gyermekek javára tudjon cselekedni.

Prioritásként kezeljük, hogy:

- Gondoskodó szeretettel vegyük körül a gyermekeket.
- Feltétel nélkül tiszteljük a szabad játék erejét és létjogosultságát.
- Jó példaként álljunk a gyermekközösségben.
- Értő figyelemmel forduljunk a gyermekek felé.
- Engedjük, hogy a gyermekek az egyéni, eltérő fejlődési ütemüknek megfelelően fejlődjenek.
- Folyamatosságot, spontaneitást, állandóságot vigyünk a nevelési folyamatokba.
- A játék, a mese lelket finomító, képzeletet, fantáziát megmozgató, a megismerési vágyat felkeltő erejű.
- A gyermeki személyiség sokoldalúan, harmonikusan kibontakozzon.

Mind ehhez:

- Folyamatos szakmai, emocionális fejlődésre van szükség.
- Pedagógiai és szakmai kérdésekben vitathatatlan álláspontot képviselünk.
- Az intézmény partnereivel kiegyensúlyozott kapcsolatot ápolunk.
- Hiszünk a reánk bízott gyermekek fejlődésében és önmagunk elhivatott szakmaiságában és a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény iránt érzett lojalitásunkban.

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény alkalmazotti közösségének esélyegyenlőségről alkotott hipotézisének alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, továbbá kiemelten kezelje gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítését. Az intézmény szakmai munkaközösségei elsődleges feladatának tekinti az alkalmazotti kör hozzáértő támogatását.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	
Melléklet szám	**Melléklet megnevezése**
1.számú melléklet	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagóvodáinak vezetőségének pedagógiai munkát ellenőrző dokumentumai
2. számú melléklet	Részvételi szándék MIÓVI …….Tagóvodája nyílt napjára
3. számú melléklet	Tájékoztatás külső helyszínre történő utazásról
4. számú melléklet	Szakmai Munkaközösség vezető Önértékelő lapja A 2025/2026-os nevelési év során végzett nevelő-fejlesztő munka önértékelése
4/1. számú melléklet	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény …….Tagóvodája Tagóvoda összesítő adata 2025/2026-os nevelési év értékelés
4/2. számú melléklet	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény …….Tagóvodája Tagóvoda összesítő adata 2025/2026-os nevelési év értékelés „A gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentuma” alapján csoport szintű adatok összesítése
5. számú melléklet	Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározott országos szakmai elvárásoknak és az intézményi céloknak való megfelelés 2025/2026-os nevelési év
6. számú melléklet	A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó Munkatervei
7. számú melléklet	A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szakmai Munkaközösségei Munkatervei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

1.sz. melléklet

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagóvodáinak vezetőségének pedagógiai munkát ellenőrző dokumentumai

Ellenőrzés		**Ellenőrzött pedagógus neve**	**Az ellenőrzés témája, célja (ellenőrzési szempontsor csatolva)**	**Az ellenőrzést végző neve, beosztása**
időpontja	**helyszíne**			

Az óvodapedagógusok csoportban végzett pedagógiai munkájának értékelése az Oktatási Hivatal által kiadott „Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez” című dokumentumban közzétett Kompetencia táblázattal koherensen történik.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az ellenőrzés összegzése: megállapítások, észrevételek, javaslatok az ellenőrzést végző részéről:

Az ellenőrzött pedagógus észrevételei:

A 2025/2026-os nevelési év nevelő-fejlesztő munka belső ellenőrzéséről készített feljegyzés:

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Szakmai ellenőrzést záró intézkedések:

Intézkedés megnevezése	Határidő	Sikerkritérium
Aláírások:		
Ellenőrző(k): …… …… ……	**Ellenőrzött:** ……	

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

2.sz. melléklet

Részvételi szándék
MIÓVI ……Tagóvodája nyílt napjára

Időpont: 202.. …….. hónap ……nap

A szülő a részvételi szándékát: „X" –el jelöli az adott napon

Gyermek neve	**Hétfő**	**Kedd**	**Szerda**	**Csütörtök**	**Péntek**

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

3. számú melléklet

Tájékoztatás
külső helyszínre történő utazásról

Tájékoztatom, hogy a MIÓVI ……. Tagóvodája 202…/év ……/hónap …. napján külső helyszínre utazik.

A külső helyszínre történő utazás célja:
……
……

Az úti cél pontos megnevezése:
……
……..

Utazási eszköz/ök……

Indulás: ……
Érkezés: ……

Résztvevők névsora: *

Gyermek neve	Csoport neve	Kísérő neve	Kísérő beosztása

sorok száma bővíthető

Miskolc, 202… ……hónap …..nap

……
Tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

4. számú melléklet

……munkaközösség
Szakmai Munkaközösség vezető Önértékelő lapja
A 2025/2026-os nevelési év során végzett nevelő-fejlesztő munka önértékelése

Munkaközösség vezető neve: ……

1. A Szakmai munkaközösség munkájának értékelése: Minősítsd éves munkádat: Megfelelő; Fejlesztendő; *(Kérjük aláhúzással jelölni)*

   Szöveges elemzés *(Pótlapon folytatható!)*

   - Szakmai munkaközösség kiemelt céljai:
   - A szakmai munkaközösség feladata:
   - Erősségek, eredmények:
   - Fejlesztendő területek, esetleg gyengeségek:

2. A következő nevelési év terveinek meghatározása, a tervek megvalósításával kapcsolatos igények megjelölése:

3. 2025/2026-ös nevelési évben szerzett tapasztalatok alapján kitűzött feladatok:

4. Egyéb észrevételeid az intézmény vezetés felé:

5. A hatékonyabb munkavégzés érdekében tett jobbító jellegű javaslatok:

Dátum:

……
Szakmai munkaközösség vezető aláírása

Mellékletek:
- 2025/2026-os nevelési év Szakmai munkaközösség munkaterve
- 2025/2026-os nevelési évben lezajlott Szakmai munkaközösségi találkozók jegyzőkönyvei, jelenléti ívek
- 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó beszámoló eredményei és fejlesztési tervei alapján készített

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

4/1. számú melléklet

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény ……Tagóvodája
Tagóvoda összesítő adata
2025/2026-os nevelési év értékelés

2025.10.01-jén gyermeklétszám/fő		**2025.05.31-én gyermeklétszám/fő**		**BTMN gyermekek létszáma /fő 2025.05.31.**		**SNI gyermekek létszáma /fő 2025.05.31. állapot**		**Iskolába menő gyermekek létszáma /fő**		**Óvodában maradó tankötelés korú gyermekek létszáma /fő**		**2025/2026-os nevelési évben várható gyermekek kor szerinti megoszlása /fő**			
fiú	lány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	3-4 éves	4-5 éves	5-6 éves	7-8 éves

Tehetségígéretek fejlesztésével kapcsolatos programban részt vevő gyermekek kimutatása:

Tehetségígéretek fejlesztésével kapcsolatos program megnevezése	**Résztvevők száma/fő**	
	leány	fiú

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

4/2. számú melléklet

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény ……Tagóvodája
Tagóvoda összesítő adata
2025/2026-os nevelési év értékelés
„A gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentuma" alapján csoport szintű adatok összesítése

Értékelt Fejlődési terület	**A nevelési év végi mérés eredménye alapján, életkorának megfelelően:**							
	Nem jellemző		**Kezdődő, sok segítséget igényel**		**Megfelelő**		**Tehetséget mutat**	
	fiú/fő	leány/fő	fiú/fő	leány/fő	fiú/fő	leány/fő	fiú/fő	leány/fő
Szociális és érzelmi fejlődés								
Öntudat és önbecsülés								
Önuralom és kapcsolatok								
Szociális viselkedés								
Nyelvi fejlődés								
Megértési készségek								
Kifejezési készségek								
Írással kapcsolatos készségek								
Szlovák nemzetiség nyelvi fejlődés (csak a szlovák nemzetiségi óvoda tölti ki)								
Kognitív fejlődés								
Motiváció és problémamegoldás								
Logikai és matematikai gondolkodás								
Műveltség és tájékozottság								
Fizikai fejlődés								
Nagymotoros tevékenység								
Finommotoros tevékenység								
Egészség és biztonság								

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

5. számú melléklet

Partneri elégedettségmérő dokumentum

1. Milyen szempontot vett figyelembe az óvodaválasztás előtt?
   - A körzetébe tartozunk
   - Ajánlották, jó hírét hallottam
   - Felkeltette az érdeklődésemet a nyílt napok során
2. A választott intézmény megfelel-e az előzetes elvárásainak?
   - Igen
   - Nem
3. Mennyire elégedett az óvodapedagógusok nevelő, fejlesztő munkájával?
   - Elégedett vagyok
   - Nem vagyok elégedett
4. Mennyire elégedett a tagintézmény igazgatójának munkájával, kommunikációjával?
   - Elégedett vagyok
   - Nem vagyok elégedett
6. Az óvodapedagógusok hatékonyan támogatják a gyermekem értelmi, érzelmi, testi fejlődését.
   - Igen
   - Nem
7. A gyermekem fejlődéséről rendszeresen kapok szóbeli és írásbeli tájékoztatást.
   - Igen
   - Nem
8. A nevelési kérdéseimmel, problémáimmal fordulhatok az óvodapedagógusokhoz.
9. A tagintézmény változatos, nyílt közösségépítő rendezvényeket, programokat szervez.
   - Igen
   - Nem
10. A gyermekem érdeklődési körének és képességeinek megfelelő foglalkozások (idegen nyelv, mozgás, zene, tánc, robotika, kreatív műhely) látogatására nyílik lehetőség.
   - Igen
   - Nem

11.. Az egészséges életmód, rendszeres mozgás, szabad levegőn tartózkodás, pihenés feltételeit megteremti az intézmény.
   - Igen
   - Nem

12. A fenntartható fejlődés és a környezettudatos magatartás szemléletét az óvodapedagógusok képviselik.
   - Igen
   - Nem
13. Az intézmény hatékonyan alkalmazza a digitális platformokat a kapcsolattartás érdekében.
   - Igen
   - Nem
14. Az intézmény hatékonyan képviseli a nemzeti kultúra hagyományok megismertetését, a magyarságtudat kialakítását.
   - Igen
   - Nem

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

15. Az intézmény dolgozóira az előítélet-mentesség jellemző
    - Igen
    - Nem
16. Az étrend összeállításával és az ételek minőségével elégedett vagyok.
    - Igen
    - Nem
17. Az óvoda tiszta, biztonságos.
    - Igen
    - Nem
18. Javaslataim az intézmény munkája hatékonyságának emelése érdekében:

Észrevétele, véleménye fontos számunkra!
Köszönjük, hogy értékes idejét rászánta a kérdőív kitöltésére!

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

6. számú melléklet

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei

2025/2026-os nevelési évre vonatkozó Munkatervei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

7. számú melléklet

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Szakmai Munkaközösségei Munkatervei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-017

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Sport Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 10
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 11
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 12
5.6 Korrekció ---- 13
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 13
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 13
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 14
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 15
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 16
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 17
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 17
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 18
8.1 Fogadóórák rendje ---- 18
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 18
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 23
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 23
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 24
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 24
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 24
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 24
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 25
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 25
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 25
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 25
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 25
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 25
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 25

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 26
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 26
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 27
11.1 Munkarend ---------- 27
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 28
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 29
11.2 Továbbképzés ---------- 30

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3529 Miskolc, Gesztenyés utca 18.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36-46/555-293**
Elérhetőség/e-mail cím	**napraforgo.ovoda.miskolc@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6:30-16:30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	18 fő
Óvodapedagógus álláshely	10 fő
Óvodapszichológus álláshely	1 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	6 fő
• ebből dajka	5 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	1 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
	1.	kiscsoport	21	0	0	0	5
	2.	nagycsoport	23	2	3	1	2
	3.	középső	18	0	0	0	0
	4.	nagycsoport	22	1	0	0	4
	5.	középső	17	1	0	0	1
Összesen	**5**		**101**	**4**	**3**	**1**	**12**
	Óvodai korcsoportok adatai						

	(2025.09.01)					
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	5 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	125 fő					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	100		4	3	1	12
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	7		4	3	1	0

4. A nevelési év rendje (2025. szeptember 01 - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.22.	Sport óvoda programjához kapcsolódó feladatok. Sportedző előadása.	nevelőtestület külső előadó	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.16.	Fenntarthatóságra nevelés- Zöld programok, a Zöld Óvoda pályázat feltételeinek megteremtése, az eddig elért eredmények értékelése. (külső előadó)	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

3. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.02.	Innovatív megoldások az óvodai nevelésben-munkaközösségi tapasztalatok átadása, tudásmegosztás a nevelőtestületben, figyelembe véve az Esélyteremtő program céljait.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Nevelési év értékelése külső helyszínen	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A fenntarthatóságra nevelés értékrendjének közvetítése, a környezettudatos magatartás kialakítása, megalapozása, csoportos illetve intézményi szinten.	Innovatív zöld programokkal. „Zöld óvoda” pályázat folytatása.	1/2 óvodapedagógus	folyamatos	tagintézmény-igazgató, Igazgató
A gyermekek mozgásfejlődésének támogatása innovatív módszerekkel, programokkal.	Mozgásfejlesztés kiemelkedő sportolási lehetőséget biztosító infrastruktúrára (műfüves focipálya) építve –különös tekintettel a korszerű és inspiráló környezetben. Szakmai együttműködések (sportegyesületek, edzők) révén minőségi mozgásnevelés nyújtása.	Programfelelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A kiemelkedő képességű gyermekek támogatása	Tehetségígéreteket támogató program gyakorlati kivitelezésének szervezése, az objektív feltételek biztosítása.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Esélyteremtés a hátrányos helyzetű gyermekeknek.	Hátránykompenzációs program gyakorlati megvalósítása, objektív feltételek biztosítása.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Környezettudatos magatartás kialakítása, „Zöld gondolkodás” megalapozása.	Fenntarthatósági feladatok beépítése a gyakorlatba.	óvodapedagógus 1/2	folyamatos	tagintézmény-igazgató, Igazgató
Az egészséges életmód megalapozása, a mozgás iránti igény formálása speciális elemekkel.	Sokszínű sport rendezvények megvalósítása partnerekkel közösösen. Sportedzések révén alaptechnikák elsajátítása.	óvodapedagógus 1/1; 2/1	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Tehetségígéreteket támogató program gyakorlati megvalósítása	Tehetségígéreteket támogató program gyakorlati kivitelezésének szervezése, az objektív feltételek biztosítása.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, fejlődésük biztosítása	Az esélyteremtő program gyakorlati megvalósítása, a hátránykompenzáció objektív feltételeinek a biztosítása. Együttműködés a fejlesztő munkát segítő szakemberekkel és a családsegítő kollégákkal.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

	Jelzőrendszer működtetése, családlátogatás, személyes beszélgetés szervezése.			

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A csoportdokumentáció objektivitása-dokumentum ellenőrzés	Az oviKRÉTA csoportszintű használatának ellenőrzése (naprakész, a törvényi előírásoknak megfelelően)	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlődésének nyomon követése-dokumentum ellenőrzés.	Mérések eredményeinek áttekintése. Esélyteremtési programban résztvevő gyerekek fejlesztésének nyomon követése.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig
közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente 1 napon
- az óvodai szociális segítő minden héten 1 napon
- logopédus minden héten 1 napon
- utazó gyógypedagógus minden héten 2 napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten 1 napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Verbális kifejező készség, szövegértés fejlesztése.	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Kognitív képességek fejlesztése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Mozgáskoordináció fejlesztése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Verbális kifejező készség fejlesztése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Gondolkodási műveletek fejlesztése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Figyelem és viselkedés zavar fejlesztése és korrigálása.	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szociális képességek, önellátás fejlesztése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Általános ismeretek bővítése	2026.08.31.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).

- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszó Program	Heti egy alkalom	Úszás
Bozsik foci	Háromhavonta vagy ütemezés szerint	Labdarúgás
Táncoló talpak	Heti egy alkalom	Mozgásfejlesztés
Tudorka	Heti egy alkalom	Kognitív képességek erősítése
Labdarúgó edzés	Heti egy alkalom	Komplex mozgásfejlesztés

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Mihály napi vásár-néphagyományőrzés	2025.09.26.	2. csoport/2. óvodapedagógus
Október		
Zene világnapja	2025.10.01.	2. csoport/2. óvodapedagógus
Állatok világnapja-állatvédelem	2025.10.03.	3. csoport/2. óvodapedagógus
A kézmosás világnapja-egészségnevelés	2025.10.15.	csoportos óvodapedagógusok
November		
Márton napi lámpás felvonulás, „libás programok”	2025.11.11-11.12-ig	csoportos óvodapedagógusok
December		
Adventi játszóház a szülőkkel	2025.11.28-12.02-ig	5. csoport/1 óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok
Mikulás várás	2025.12.02-05. között	csoportos óvodapedagógusok
Karácsonyi hét	2025.12.15-tól 12.19-ig	5. csoport/2. óvodapedagógus
Február		
Farsangi hét	2026.02.10-tól -02.14-ig	5. csoport/1. óvodapedagógus
Március		
Március 15-nemzeti ünnep	2025.03.13.	2. csoport/1-2. óvodapedagógus

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Víz világnapja-fenntarthatóságra nevelés	2026.03.16-03.20-ig	3. csoport/1-2 óvodapedagógus
Április		
Húsvét	2026.03.30. -04.08-ig	csoportos óvodapedagógusok
Gyermekkönyvek világnapja, a költészet napja-irodalmi nevelés	2026.04.02-04.17.	4. csoport /1. óvodapedagógus
Föld napja-fenntarthatóságra nevelés	2026.04.20-04.24.	1. csoport /2. óvodapedagógusa
Május		
Anyák napja	2026.05.05.	csoportos óvodapedagógusok
Madarak és Fák napja-fenntarthatóságra nevelés	2026.05.12.	5. csoport/2. óvodapedagógus
Évzáró és ballagási műsorok	2026.05.13-05.22 között	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok
A családok nemzetközi napja-közös program a szülőkkel – családi foci	2026.05.15.	csoportos óvodapedagógusok
Gyermekhét	2026.26-29-ig	1. csoport/1 óvodapedagógus
Június		
Környezetvédelmi világnap	2026..06.05.	csoportos óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz-, munka-, balesetvédelmi oktatás, tűzriadó próba	2025.09.31.	tagintézmény-igazgató
2.	Étkezési nyilatkozatok	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
3.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
4.	Logopédiai szűrővizsgálat	2025. 10.01.	tagintézmény-igazgató
5.	Szakszolgálati és szakértői vizsgálatok	2025.10.01. 2026. 02.hó	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése.	Bemeneti mérés: 2025.11.hó Kimeneti mérés: 2026.05.hó	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Csoportos óvodapedagógusok	Előre egyeztetett időpontban	Csoportszobák	Szülői aláírás a tájékoztatásról	Fogadóóra előtt egy héttel

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.

- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Befogadás tapasztalatai. Programok, szervezési feladatok.	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Szociális képességek támogatása csoporton belül, a játékos tevékenységek fejlesztő szerepe óvodáskorban.	2025.11.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Egészséges életmód (mentálhigiénia) szemléletének megalapozása, együttműködés a szülőkkel.	2026.03.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Nevelés év kiemelt céljainak és feladatainak megvalósítása csoportszinten. Programok, szervezési feladatok.	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Iskolaérettség kritériumai, feladatok a tankötelezettséggel kapcsolatban. Tájékoztatás a mérések csoportszintű eredményeiről.	2025.11.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
	Óvoda-iskola átmenet támogatása.	2026.03.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

3.	Nevelés év kiemelt céljainak és feladatainak megvalósítása csoportszinten. Programok, szervezési feladatok.	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
	Tájékoztatás a mérések csoportszintű eredményeiről, feladatok megfogalmazása, együttműködés a szülőkkel.	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
	Fenntarthatóságra nevelés –mint kiemelt intézményi feladat- személyiségfejlesztő hatása, gyakorlati megvalósítása a csoportban. Együttműködés a szülőkkel, szemléletformálás	2026.03.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
4.	Nevelés év kiemelt céljainak és feladatainak megvalósítása csoportszinten. Programok, szervezési feladatok. Iskolaérettség kritériumai, feladatok a tankötelezettséggel kapcsolatban.	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
	Tájékoztatás a mérések csoportszintű eredményeiről.	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató

	Óvoda-iskola átmenet támogatása.	2026.03.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
5.	Nevelés év kiemelt céljainak és feladatainak megvalósítása csoportszinten. Programok, szervezési feladatok.	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
	Tájékoztatás a mérések csoportszintű eredményeiről, feladatok megfogalmazása, együttműködés a szülőkkel.	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
	Fenntarthatóságra nevelés –mint kiemelt intézményi feladat- személyiségfejlesztő hatása, gyakorlati megvalósítása a csoportban. Együttműködés a szülőkkel, szemléletformálás.	2026.03.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.02.	Évnyitó értekezlet; Törvényi változások ismertetése. Őszi ünnepkörök szervezési feladatai. Baleset és munkavédelmi oktatás.	alkalmazottak	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.07.	Tehetséggondozó program aktualizálása, szervezése. Téli ünnepkörökhöz kapcsolódó szervezési feladatok.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.03.	Mérések tapasztalatainak megbeszélése; eredmények, fejlesztendő területek. Fejlesztési irányok meghatározása.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.13.	A bevezetett új mozgásprogramok, edzések hatása a gyermekek mozgásfejlődésére. Sportóvodai tevékenységünk tapasztalatai.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.

A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1-5.csoport	2025.11.28 - 12.02-ig	Tevékenységlátogatás
1-5 csoport	2026. 04.13 - 04.17-ig	Tevékenységlátogatás

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői látogatások	Havi rendszerességgel, és szükség szerint	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Fogorvosi vizsgálat	Évente egy alkalommal	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szociális segítőnkkel való rendszeres kapcsolattartás.	Heti rendszerességgel, és szükség szerint.	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Jelzés a családsegítő szolgálat felé	Szükség szerint	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
ME Egészségügyi Kar	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató
Gesztenyéskerti Idősek otthona	2025.10. és 12.hó 2025.05.hó	Tagintézmény-igazgató	Nagycsoportos óvodapedagógusok

Labdarúgóedző	Heti egy alkalom	Tagintézmény-igazgató	Felelős óvodapedagógus

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése .	2025. 09.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok.	2025.11.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026. 02. 28.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Napraforgó Sport Tagóvodája	Katolikus	szervezés alatt	hitoktató
	Református	szervezés alatt	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai módszertani tapasztalatainak átadásával.	
Óvodapedagógus neve	nem releváns
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns
A mentor neve	nem releváns

Feladat	Határidő	Felelős
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki Szabályzatban foglaltak szerint.	-	-

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermekvédelmi felelős	óvodapedagógus 4/1
Bozsik Program	óvodapedagógus 1/1; 2/1
Labdarúgó programok	óvodapedagógus 1/1; 2/1
Úszó Nemzet Program, korcsolyázás	óvodapedagógus 2/2
Hátránykompenzációs és tehetségígéreteket támogató program	óvodapedagógus 4/1
Partnerkapcsolatok és az ahhoz kapcsolódó programok szervezése.	óvodapedagógus 3/1
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nyomon követése, óvodai dokumentációjának kezelése, differenciált fejlesztésük figyelemmel kísérése.	óvodapedagógus 5/1
Fenntarthatóságra nevelés és természetvédelmi programok.	óvodapedagógus 1/2; 3/2
Munkavédelmi és egészségügyi vizsgálatok	óvodapedagógus 5/2

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	1/2	7:00-14:00	7:00-14:00	7:00-14:00	szakértő	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	szakértő	10:30-16:30	szakértő, heti 27 óra
2.cs.	2/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
3.cs.	3/1	8:00-13:00	8:00-13:00	8:00-13:00	8:00-13:00	8:00-12:00	10:00-15:00	10:00-15:00	10:00-15:00	10:00-15:00	10:00-14:00	tagintézmény- igazgató heti 24 óra
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
4.cs.	4/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	4/2	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-14:00	7:30-13:30	
5.cs.	5/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	5/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	1/3	1/3	1/3	1/3	1/3	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	
2.cs.	2/3	Dajka	2/3	2/3	2/3	2/3	2/3	1/3	1/3	1/3	1/3	1/3	
3.cs.	3/3	Dajka	3/3	3/3	3/3	3/3	3/3	3/4	3/4	3/4	3/4	3/4	
4.cs.	4/3	Dajka	4/3	4/3	4/3	4/3	4/3	5/3	5/3	5/3	5/3	5/3	
5.cs.	5/3	Dajka	5/3	5/3	5/3	5/3	5/3	4/3	4/3	4/3	4/3	4/3	
3.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	
4.cs.	4/4	Pedagógiai asszisztens	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Nyitnikék Sport Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

1 Intézményre vonatkozó adatok 4
2 Tagintézményi álláshelyek 4
3 A feladatellátás jellemzői 4
3.1 Tagintézményi adatok 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) 5
4.1 A szünetek rendje 6
4.2 Nyári takarítási szünet 6
4.3 Téli zárva tartás 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje 6
5 Pedagógiai folyamatok 7
5.1 Tervezés 7
5.2 Megvalósítás 9
5.3 Ellenőrzés 10
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei 10
5.3.2 Külső ellenőrzés 11
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés 11
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés 12
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások 13
5.4 Értékelés 13
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) 14
5.6 Korrekció 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés 15
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás 15
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása 18
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése 18
6.4 Tehetséggondozás 19
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek 21
6.6 Éves tagintézményi programterv 22
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények 22
Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció 23
8.1 Fogadóórák rendje 23
8.2 Szülői értekezletek rendje 23
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje 25
8.4 Óvodai nyílt napok rendje 25
9 Az intézmény külső kapcsolatai 26
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények 26
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény 27
9.3 Egyéb együttműködő partner 27
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve 28
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása 28
10 A pedagógiai működés feltételei 28
10.1 Mentori feladatok ellátása 28
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása 28
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év 29
10.3 Szakmai munkaközösségek 30
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 30

11.1 Munkarend 30
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje 31
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje 32
11.2 Továbbképzés 33

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3533 Miskolc, Andrássy út 53/a**
Elérhetőség/telefonszám	**+36 70 652 3182** **+36 46 652 406**
Elérhetőség/e-mail cím	**m.nyitnikekovi@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/**
Az intézmény nyitva tartása	**6:30-16:30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**25 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**14 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**10 fő**
• ebből dajka	**7 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**3 fő** **0 fő**
Nem szakmai	**1 fő**
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Csicsergő csoport	1. csoport	Vegyes csoport	17	0	3	2	4
Katica csoport	2. csoport	Vegyes csoport	17	0	1	0	9
Süni csoport	3. csoport	Vegyes csoport	19	0	6	2	7
Napocska csoport	4. csoport	Vegyes csoport	15	0	1	1	7
Ugrifüles csoport	5. csoport	Vegyes csoport	18	0	1	1	6
Pillangó csoport	6. csoport	Vegyes csoport	19	0	1	0	7

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Csiga-biga csoport	7. csoport	Vegyes csoport	19	0	1	2	4
Összesen	**7**		**124**	**0**	**14**	**8**	**44**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	**7 csoport**						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	**175 fő**						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	124		0	14	8	44	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	14		0	14	2	4	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.19.	A nevelési év feladatai Balesetvédelmi oktatás	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		HACCP 2025/2026 feladatai Workshop/ADHD, Autizmus (ERGO)		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.07.	Kirándulás (Tanulmány út NEA pályázat)	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.06.	Tudásmegosztás Sakkjátszótér Bee boot Így tedd rá	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.15.	Kirándulás Évzáró értekezlet	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.hó	2026/2027-es nevelési év előkészítése	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év szakszerű és hatékony elindítása	Az éves munkaterv elkészítése az új pedagógiai program és jogszabályok alapján	tagintézmény-igazgató	2025.09.hó	igazgató
A célkitűzések és elvárások egyeztetése	Éves munkaterv bemutatása és egyeztetése a nevelőtestülettel	tagintézmény-igazgató	2025.09.01.	igazgató
TÉR feladatok meghatározása.	Tájékoztató valamennyi dolgozó számára a TÉR-el kapcsolatban	tagintézmény-igazgató	2025.09.30.	igazgató
A gyermekek fejlődésének támogatása	A gyermekek egyéni képességének	óvodapedagógusok fejlesztőpedagógus	2025.09.20 -ig, majd folyamato-san	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	megfelelő egyéni fejlesztési terv készítése			
Szervezési feladatok tervezése	Adott hónaphoz kapcsolódó szervezési feladatok elkészítése	óvodapedagógusok	havonta	tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA eredményes használata.	Az oviKRÉTA hatékony alkalmazása a tervező munka során. Belső tudásmegosztás, önképzés	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Egészséges életmódra való nevelés, sport tevékenységek megszerettetése	Intézményünk Sportóvodaként működik szeptembertől. Az új program bevezetése	tagintézmény-igazgató , óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Környezettudatos szemlélet kialakítása, fenntarthatóságra nevelés	Környezettudatos szemlélet kialakítása, fenntarthatóságra nevelés Részvétel a COOLMiskolc programban (komposztálás, kiskertek kialakítása, takarékosság)	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Eredményes gyakorlataink váljanak ismertté nevelőközösségen belül.	Intézményi szintű jó gyakorlatok kidolgozása. Ösztönzés az intézményen belüli	óvodapedagógusok	2025/2026 -os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	tudásmegosztásra. (pl. Heti terv/projekt kidolgozása és megosztása)			
Esélyteremtés hátránycsökkentés az óvodában	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beóvodázása (védőnő családsegítő bevonása) Rendszeres óvodába járás ellenőrzése (gyermekvédelmi felelős) Minden gyermek egyenlő eséllyel, kudarcmentesen kezdje meg iskolai tanulmányait	óvodapedagógusok gyermekvédelmi felelős	folyamatos	tagintézmény-igazgató , esélyegyenlőségi igazgató-helyettes

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelés gyakorlata összhangban legyen a pedagógiai programban megfogalmazottak-kal.	A nevelési gyakorlat elemzése, összevetése a pedagógiai programmal, szükség esetén a gyakorlat újragondolása.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A szakmai	A szakmai munkaközösségek	munkaközösségekben résztvevő	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
munkaközösségek munkájában való aktív részvétel.	segítik a pedagógiai feladatokat megvalósulását. Segédanyagokat készítenek, belső képzéseket szerveznek.	óvodapedagógusok		
Klímavédelmi intézkedések	Faültetés Kiskertek alakítása Komposztálás A „Zöld szemlélet” kialakítása a gyerekekben A megvalósítás nyomonkövethetősége a tervezésben és a gyermeki produktumokban	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Az éves beszámoló elkészítése.	Az éves munkatervek gyakorlati megvalósulásának beszámolójának elkészítésé.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2026. 06.30.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A dokumentáció naprakész pontos vezetése **A tervezésnek megfelelő nevelőmunka a csoportokban**	A dokumentáció ellenőrzés Szakmai munka nyomon követése Jegyzőkönyv készítése	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció	A dokumentáció elle Szakmai munka	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	nyomon követése Jegyzőkönyv készítése			
HH, HHH gyermekek ellátása, fejlesztése, annak dokumentációjának ellenőrzése.	Fejlesztési terveknek áttekintése. Fejlesztő foglalkozások megvalósulása	óvodapedagógusok tagintézmény-igazgató	2025/2026-os nevelési év	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi tevékenységek dokumentációjának megfelelőségi vizsgálata	A dokumentáció ellenőrzés Szakmai munka nyomon követése Jegyzőkönyv készítése	gyermekvédelmi felelős(ök)	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Munkaügyi dokumentumok ellenőrzése (jelenléti ív,	A dokumentum ellenőrzése	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek,

ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
időpontja még nem ismert

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]
-

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	1	1
Összesen:	**1**	**1**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente 1napon
- az óvodai szociális segítő minden héten 1 napon
- logopédus minden héten 2 napon
- utazó gyógypedagógus minden héten - napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten 1 napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
SNI gyermekek rögzítése az adatbázisba, az elmenők anyagának iktatása	2025/2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztéshez használt helyiség biztosítása (fejlesztőszoba, tornaterem)	2025/2026 nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Kapcsolattartás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése. Gyermek fejlődésének követése.	2025/2026 nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai vélemények készítése. Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése	2025/2026 nevelési év	óvodapedagógusok	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025.12.1.	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	igazgató, tagintézmény-igazgató
SNI gyermekek rögzítése az adatbázisba, az elmenők anyagának iktatása	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

megjegyzés: jelenleg nincs SNI gyermek, 3 gyermek vizsgálata van folyamatban.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A BTMN-s gyermekek rögzítése adatbázisba, elmenők anyagának iktatása	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek ellátásának megszervezése (fejlesztések ideje, helye). fejlesztéshez használt helyiség biztosítása (fejlesztőszoba, tornaterem)	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, felülvizsgálati kérelmek elkészítése.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025.12.01.	óvodapedagógusok	igazgató, tagintézmény-igazgató
Óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógusok kapcsolattartása, rendszeres konzultálás, fejlesztések megbeszélése.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-

[6] MIÓVI Házirend 2025.

oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	hetente 2 alkalom kedd, csütörtök	Óvodáskorúak (5-6 éves korosztály) megismertetése, megszerettetése a labdarúgással
„Így tedd rá!"	hetente 1 alkalom	5-ös és 3-as csoportban Játékos formában, a hagyományos népi játékok segítségével a gyermekek mozgáskészségének fejlesztése magyar néptánc alapjainak elsajátítása
Ügyes kezek	havonként 1 alkalom	Kézműves foglalkozás kreatív, alkotni vágyó gyermekeknek.
Bee-bot	havonként 1 alkalom	Játékos formában segíti az óvodásokat az irányok, sorrendiség és térbeli tájékozódás elsajátításában. A gyerekek gombok segítségével előre beállítják a robot mozgását, ezáltal fejlődik

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		logikai gondolkodásuk és problémamegoldó képességük.
Sakkjátszótér	hetente 1 alkalom	A 4.-es csoportban. A sakkjátszótér célja a logikai gondolkodás, koncentráció és stratégiai látásmód fejlesztése játékos környezetben. A gyerekek óriás sakkfigurákkal, színes eszközökkel ismerkednek meg a sakk alapjaival, szabályaival, miközben együttműködést és türelmet is tanulnak.
Sakk (DVTK közreműködésével)	hetente 1 alkalom	A sakkfoglalkozások során a gyerekek lépésről lépésre ismerik meg a sakkfigurák mozgását és a játék szabályait. A játék fejleszti az emlékezetet, a logikai gondolkodást és a problémamegoldó képességet, miközben hozzájárul a szabálytudat és kitartás kialakulásához.
Birkózás	hetente 1 alkalom	A birkózás játékos formában jelenik meg, ahol a gyerekek mozgásos gyakorlatokon keresztül fejlesztik testtudatukat, koordinációjukat és erőnlétüket. A foglalkozások célja az egészséges versenyszellem kialakítása és az alapvető küzdősportos technikák megismertetése a biztonság szem előtt tartásával.
Zenei Tehetségműhely	havonta 1 alkalommal	Zenei tehetséggondozás nagycsoportosoknak. (zenei játékok, csengettyűk)

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
A magyar népmese napja	2025.09.30.	6. csoport
Október		
Őszi Kavalkád	2025.10.21	minden óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
November		
Adventi gyertyagyújtás	2025.11.27.	3. csoport
December		
Mikulás	2025.12.04.	3/2 óvodapedagógus Tagintézmény Igazgató
„Lucázás” Búzaültetés	2025.12.12.	1. csoport
Adventi játszóház szülőkkel	d2025.12. 16.	4. csoport
Karácsonyi ünnep	2025.12.18	3. csoport minden óvodapedagógus
Január		
Egészséghét	2025.12.12-16	2. csoport
Február		
Farsang	2025.02.12.	minden óvodapedagógus
Nyílt nap a leendő elsős tanító néniknek (nyílt héttel egybekötve)	2025.02.16.-20.	minden óvodapedagógus
Március		
Március 15.	2025.03.12.	3. csoport
Víz világnapja	2025.03.24.	7/2
Április		
Utazás a világ körül	2025.04.09.	2/1 minden óvodapedagógus
Tavaszi kavalkád	2025.04. 22.	1. csoport
Május		
Anyák napja (csoportonként)	2025 1. hete	minden óvodapedagógus
Lurkóhét	2025.05.25.-29.	3/2
Kihívás napja	2025.05.27	5/1, 7/2
Június		
Ballagás	2025.06.10	4-es és 5-ös csoport

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Tűz és balesetvédelmi oktatás	2025.09.19.	tagintézmény-igazgató
2	Óvodai beszoktatás	2025.09 30	óvodapedagógusok
3	KIR statisztikai adatok összegyűjtése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
4	Szabadság nyilvántartás	folyamatos	tagintézmény-igazgató, megbízott óvodapedagógus
5	Távollétjelentés	havonta	tagintézmény-igazgató
6	4 évesek szűrése (Szakszolgálat)	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
7	5 évesek szűrése (logopédus)	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
8	3 évesek szűrése (logopédus)	2025.10.15.	óvodapedagógusok
9	Szülők tájékoztatása a tankötelezettség halasztásról	2025.12.10.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok
10	Segítség megszervezése a szülőknek a tankötelezettség halasztásának intézéséhez	2026 első és második hete	tagintézmény-igazgató
11	Nyílt napok megszervezése	2026 február	tagintézmény-igazgató
12	Nyári zárás kihirdetése	2026.február 15	tagintézmény-igazgató
13	Beiskolázási terv elkészítése	2026.03.10.	tagintézmény-igazgató
14	Gyermekvédelmi jelzőrendszeri beszámoló	2026.03.30	tagintézmény-igazgató
15	Beiratkozás lebonyolítása	Fenntartó által kijelölt időpontban	tagintézmény-igazgató
16	Gyermekhét szervezése	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató
17	Nyári élet megszervezése	2026.06.01.	tagintézmény-igazgató
18	Teljesítményértékelés	2026.08.15.	tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése	2025.10.15. 2026.01.31.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Igazgató	kedd 13.00-14.00 vagy előre egyeztetett időpontban	tagintézmény-igazgató irodája	jegyzőkönyv	munkatervben, faliújságon közzétéve
óvodapedagógusok	december/május előre egyeztetett időpontban	irodák	jegyzőkönyv csoportnapló	személyesen, faliújságon, zárt facebook oldal/messenger csoportban meghirdetve
gyermekvédelmi felelős(ök)	előre egyeztetett időpontban	irodák	feljegyzés	személyesen, faliújságon, zárt facebook oldal/messenger csoportban meghirdetve

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.

- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.
- A Nyitnikék Sport Tagóvodában évi 2 alkalommal a szülőket **szülői fogadóórára** hívják az óvónénik. Előre beosztott időpontban (október, május) találkoznak a szülőkkel, tájékoztatást adnak a gyermekek fejlődéséről. Ez azért került bevezetésre, mert a szülők kis számban vagy egyáltalán nem jelentek meg a szülői értekezleten.
- Szülői értekezletet 2 alkalommal tartunk.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1-7	Összevont szülői értekezlet az újonnan érkező gyermekek szüleinek.	2025.08. utolsó hete	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	jegyzőkönyv jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1-7	Összevont szülői értekezlet nagycsoportos szülők részére. Tájékoztatás a tankötelezettség halasztásáról, segítségnyújtás	2025.12.hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	jegyzőkönyv jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1-7	A csoport életével kapcsolatos aktualitások Szülői tájékoztatók a választott témában.	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató

<u>Rendkívüli szülői értekezletek rendje:</u>
Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Nevelőtestületi értekezleteket hetente hétfői napon tartunk. Minden olyan esetben összehívásra kerül a nevelőtestület, ha nevelőtestületi határozat szükséges!

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.19.	Az intézmény munkatervének és a tagóvoda feladattervének, megismertetése.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.15.	Évzáró értekezlet	nevelőtestület	nevelőtestület
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.08.hó	2026/2027-es nevelési év előkészítése	nevelőtestület	nevelőtestület

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.

A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. csoport	2026.02.16-20.	Ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
2. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
3. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
4. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
5. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
6. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)
7. csoport	2026.02.16-20.	ajánlott témák: Tél/Farsang/Fűszeres kert előkészítése (magok ültetése)

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda védőnője elkészíti éves munkatervét, melyet egyeztet a tagóvoda-igazgatójával	2025.09.30	az óvoda védőnője tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés megszervezése, minden óvoda a saját fogorvosával.	2025/2026 nevelési év egyeztetett időpontban (2 alkalom)	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Védőnői kerekasztal kapcsolattartás a velünk kapcsolatban álló védőnőkkel	2026. 08. egyeztetett időpontban 1 alkalom	az óvoda védőnője, tagintézmény-igazgató	az óvoda védőnője, tagintézmény-igazgató
Óvoda orvosa	2025/2026 nevelési év egyeztetett	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
	időpontban/ szükség esetén		

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Egyeztetés az óvodai szociális segítővel	2025.09.hó	óvodai szociális segítő, tagintézmény-igazgató	óvodai szociális segítő, tagintézmény-igazgató
A Gyermekjóléti Központ és a családsegítők által az esetmegbeszéléseken való részvétel Jelzések megírása	2025/2026 folyamatos	Tagintézmény Igazgató óvodapedagógusok gyermekvédelmi felelős(ök)	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
ERKE (NEA pályázat)	2026.03.30.	tagintézmény-igazgató, Pereckék Alapítvány képviselője	tagintézmény-igazgató
Pereckék Alapítvány	folyamatos	tagintézmény-igazgató, Pereckék Alapítvány képviselője	tagintézmény-igazgató
Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „iskolakóstoló programsorozatot” szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába	2025/2026-os nevelési év egyeztetett időpontok	tagintézmény-igazgató ,óvodapedagógusok, Iskolák megbízott pedagógusai	tagintézmény-igazgató
Együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal.	2025/2026 nevelési év szükség szerint	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Vizsgálatok kérése.			

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Munkaközösség megalakulása, új tagok bemutatása Tájékoztatás az óvodában történő változásokról A nevelési év tervei, feladatai, A Szülői szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Aktualitások Ünnepi előkészületek A mikuláscsomagokra pénz összegyűjtése. Ha szükséges a csomagok elkészítésének megszervezése	2025.11.20	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése A Farsangi ünnepség előkészítése Egyéb aktualitások	2026.02.20.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői szervezet munkájáról	2026.05.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodája	Katolikus	heti 1 alkalom (kedd)	A katolikus egyház megbízott hitoktatója
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Jelenleg nincs gyakornok óvodapedagógus

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermekvédelmi feladatok összefogása	6/1 óvodapedagógus tagintézmény-igazgató
Munka-és Tűzvédelem	5/2 óvodapedagógus
Egészségügyi vizsgálatok nyilvántartása	4/2 óvodapedagógus
Bozsik foci	2/2,5/1, 7/1, óvodapedagógus
Tehetséggondozó Foglalkozások	minden óvodapedagógus
Intézmény Díszítése évszakonként	óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens
QB program használata	óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, tagintézmény-igazgató
HACCP	tagintézmény-igazgató
Fejlesztés	óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
Pályázatfigyelés, pályázatírás,	tagintézmény-igazgató
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás - intézményekkel, szervezetekkel	óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
Óvoda-iskola átmenet	3/2 óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
Szülői Kör	1/2 óvodapedagógus
Raktár felelős /tisztitószer	dajka (5, 6)

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Raktár felelős /egyéb eszközök	óvodapedagógus 3/2
Leltár	óvodapedagógus 4/2
Tornaterem/eszközök/beosztás	2/2,5/1, 7/1, óvodapedagógus
Báb munkacsoport	6/2 óvodapedagógus
Honlap/sajtó	óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató
Jegyzőkönyvvezetés	4/2 óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	4 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 16:30 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.00.	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00-13.00	7.00.-10.00	11.30.-16.30.	11.30.-16.30	11.30.-16.30	11.30.-16.30	13.30.-16.30.	Tagintézmény Igazgató 24 Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
	1/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	3/2	8.30-15.00	8.30-15.00	8.30-15.00	8.30-15.00	9.00-15.00	8.30-15.00	8.30-15.00	8.30-15.00	8.30-15.00	9.00-15.00	
4.cs.	4/1	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-12-30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	4/2	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-12-30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
5.cs.	5/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	5/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
6.cs.	6/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	6/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
7.cs	7/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	7/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 09.00 órától 17:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.30-14.30	6.30-14.30	6.30-14.30	6.30-14.30	6.30-14.30	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	nincs dajka párja
	1/4	pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
	3/4	pedagógiai asszisztens	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	8.00-16.00	
4.cs.	4/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
	4/4	pedagógiai asszisztens	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	7.00.-15-00	élelmezési feladatokat is ellát
5.cs.	5/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
6.cs.	6/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
7.cs.	7/3	Dajka	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	6.00-14-00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-018

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Petneházy Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 7
5.3 Ellenőrzés ---- 8
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 8
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 9
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 10
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 10
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 11
5.6 Korrekció ---- 12
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 12
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 12
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 13
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 14
6.4 Tehetséggondozás ---- 14
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 15
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 16
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 17
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 17
8.1 Fogadóórák rendje ---- 17
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 18
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 20
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 21
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 22
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 22
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 22
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 22
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 23
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 23
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 23
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 23
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 23
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 23
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 23

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 24
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 24
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 25
11.1 Munkarend ---------- 25
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 26
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 26
11.2 Továbbképzés ---------- 27

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Petneházy Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3529 Miskolc, Petneházy utca 4.**
Elérhetőség/telefonszám	**06 46/363-705**
Elérhetőség/e-mail cím	**penteovi.nyitottkapu4@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6.00 – 16.30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	11 fő
Óvodapedagógus álláshely	6 fő
Óvodapszichológus álláshely	0 fő
Gyógypedagógus álláshely	0 fő
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	5 fő
• ebből dajka	3 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	0 fő

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Napocska	1-es	vegyes	25	0	0	0	0
Szivárvány	2-es	vegyes	18	0	1	0	0
Kékbolygó	3-as	vegyes	23	0	1	0	0
Összesen	**3**		**66**	**0**	**2**	**0**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	3 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	75 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	43		0	2	0	0	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	2		0	2	0	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.18.	A fenntarthatóság elvének megvalósulása a nevelési év folyamán - vállalások, az óvoda jó gyakorlatának továbbvitele	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.13.	Mentálhigiénés nap az óvodapszichológus ajánlásával.	Alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.10.	Tanulói elégedettségmérő kidolgozása. A partnerek körének bővítési lehetőségei.	Nevelőtestületi	1/1 tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.07.	Kiállítás szervezése a hagyományaink témakörben	Alkalmazotti	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Nevelési év értékelése	alkalmazotti	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A jogszabályi változásokból adódóan a jogviszonyban állók tájékoztatása	A TÉR motiváló rendszerének megismerése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Infrastrukturális fejlesztések	Tanulási, tapasztalatszerzési környezet fejlesztése	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A fenntarthatóság elvének alkalmazása a mindennapi tevékenységek során	Jó gyakorlat továbbvitele	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A szakmai munkaközösségek	tudásmegosztás	munkaközösségi tagok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
hatékonyan támogatják az éves kiemelt feladatok magas szakmai színvonalon való megvalósítása				
Óvodakert szakszerű kialakítása, madárbarát óvodakert	szakemberek, szülők bevonása	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A Felvételi és mulasztási napló pontos naprakész vezetése	dokumentum vizsgálat	csoportok óvodapedagógusai	évente 2 alkalommal	tagintézmény-igazgató
oviKRÉTA csoportnapló koherens legyen a tagintézmény Pedagógiai Programjával	dokumentum vizsgálata	csoportok óvodapedagógusai	évente 2 alkalommal	tagintézmény-igazgató
Az kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztési dokumentumainak vezetése	dokumentum vizsgálata	csoportok óvodapedagógusai	évente 2 alkalommal	tagintézmény-igazgató
Óvodapedagógusok szakmai attitűdjének megfigyelése	tevékenység látogatás	csoportok óvodapedagógusai	évente 1 alkalommal	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó vagy hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli tovább fejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.

Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente szerdai napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- logopédus minden héten szerdai napon
- utazó gyógypedagógus minden héten szerdai napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten pénteki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Óvodaszichológiai ellátás	folyamatos	óvodapszichológus, óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Logopédiai ellátás	folyamatos	logopédus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Fejlesztőpedagógiai ellátás	folyamatos	fejlesztőpedagógus, óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy

[6] MIÓVI Házirend 2025.

érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
BOZSIK Intézményi futball	évente 4 alkalommal, kihelyezett helyszínen, továbbá heti egy óvodai alkalommal	mozgásfejlesztés, tehetség ígéret beazonosítása
Nemzeti Úszó Program	minden csütörtök	mozgásfejlesztés, tehetség ígéret beazonosítása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Takarítási Világnap	2025. 09. 19.	2/1
Autómentes Világnap	2025. 09. 22.	1/1
Szüreti szokások felelevenítése	2025. 09. 26.	3/1 1/1
A Magyar Népmese Napja	2025. 09. 30.	3/2
Október		
A zene világnapja	2025.01.01.	2/2
Állatok Világnapja kiállítás	2025.10. 04.(03)	1/1
Madármegfigyelés napja	2025.10.03.	1/1 2/1 3/1
A takarékosság Világnapja	2025.10.31.	1/1 3/2
November		
Márton napi libadalom, lámpás felvonulás	2025. 11. 11.	3/1, 1/2
December		
Mikulás ünnepség	2025. 12. 06.	2/2
Adventi gyertyagyújtás	2025. 12. 01.	3/2
Karácsonyi műsor	2025. 12. 15 - 19.	csoport óvodapedagógusai
Január		
Könyvtárlátogatás	2026. 01. 21.	3/1
Február		
Barkácsmackó játszóház	2026. 02. 03.	1/1, 2/1, 3/2
Március		
Nemzeti ünnepünk – Március 15. megünneplése	2026. 03. 13.	csoport óvodapedagógusai
A Víz Világnapja	2026. 03. 20.	2/2

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Április		
Föld Világnapi virág, fűszernövény, palánta ültetés	2026. 04. 22.	3/2
Május		
Anyák napi műsorok	2026. 05. 4 - 8.	csoport óvodapedagógusai
Madarak és Fák napja	2026. 05. 12.	1/1
Évzáró és ballagó ünnepségek	2026. 05. 18 - 22.	csoport óvodapedagógusai
Gyermekhét	2026. 05. 26 - 29.	2/1, 2/2
Június		
Környezetvédelmi Világnap	2026. 06. 05.	3/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz, munka és balesetvédelmi oktatás	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
2.	HACCP oktatás	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
3.	Adategyeztetés, adatlapok, nyilatkozatok, anamnézis bekérése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
4.	BOZSIK programba való jelentkezés	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
5.	Nemzeti Úszóprogram szervezése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
6.	Befogadás	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
7.	Nevelési év eleji szűrések	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
8.	Szüreti kavalkád szervezése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
9.	Libadalom szervezése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus
10.	Fotózások szervezése	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
11.	Adventi gyertyagyújtás	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
12.	Karácsonyi fehérasztal vacsora	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
13.	Tűzriadó próba	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok
14.	Kiállítás szervezése – hagyományápolás	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
15.	Gyermek hét	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – oviKRÉTA szükség szerint DIFER.	1. és 2. félév vége	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
1/1 óvodapedagógus	minden hónap első keddje	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete
1/2 óvodapedagógus	minden hónap első keddje	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete
2/1 óvodapedagógus	minden hónap első hétfője	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
2/2 óvodapedagógus	minden hónap első hétfője	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete
3/1 óvodapedagógus	minden hónap első szerdája	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete
3/2 óvodapedagógus	minden hónap első szerdája	nevelői szoba	feljegyzés csoportnaplóba	2025/2026-os nevelési év kezdete
Tagintézmény-igazgató	igény szerint egyeztetett időpontban	nevelői szoba	feljegyzés	szülői igény szerint

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tevezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Programok az év menete.	2025. 09. 08.	óvodapedagógus 1/2	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.	Miből lesz a cserebogár? tapasztalatok,	2025. 10. 06.	óvodapedagógus 1/2	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tevezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	élmények megbeszélése. iskolaérettség				
1.	Közösségépítés, társas kapcsolatok, viselkedési normák alakítása csoportban Megváltozott világunk nevelési feladatai	2025. 11. 07.	óvodapedagógus óvodapedagógus 1/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.	A csoportban lezajlott mérések és azok eredményei, aktualitások	2025. 02.09.	óvodapedagógus 1/2	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Az óvoda elvárásainak megismertetése, a család szokásainak megismerése. Főbb tevékenységeink részletezése.	2025. 08. 27.	óvodapedagógus 2/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Programok az év menete.	2025. 09. 09.	óvodapedagógus 2/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Miből lesz a cserebogár? tapasztalatok, élmények megbeszélése. iskolaérettség	2025. 10. 06.	óvodapedagógus 2/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	A csoportban lezajlott mérések és azok eredményei, aktualitások	2025. 02.10.	óvodapedagógus 2/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	Az óvoda elvárásainak megismertetése, a család szokásainak megismerése.	2025. 08. 27.	óvodapedagógus 3/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	Főbb tevékenységeink részletezése.				
3.	Programok az év menete.	2025. 09. 10.	óvodapedagógus 3/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	Közösségépítés, társas kapcsolatok, viselkedési normák alakítása csoportban. Megváltozott világunk nevelési feladatai.	2025. 11. 07.	óvodapedagógus óvodapedagógus 3/1	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	A csoportban lezajlott mérések és azok eredményei, aktualitások.	2025. 02.11.	óvodapedagógus 3/2	feljegyzés és jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Nevelési év előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	Intézményi szintű programok előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.hó	Az 1. félév értékelése, a 2. félév előkészítése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Nevelési év értékelése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Napocska csoport	2025.09.22-26.	Szüreti mulatság
Napocska csoport	2025.12.01-05.	Adventi készülődés
Szivárvány csoport	2025.09.22-26.	Szüreti mulatság
Szivárvány csoport	2025.12.01-05.	Adventi készülődés
Kékbolygó csoport	2025.09.22-26.	Szüreti mulatság
Kékbolygó csoport	2025.12.01-05.	Adventi készülődés

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvoda védőnője	2025/2026 folyamatos	védőnő	tagintézmény-igazgató
Az óvoda gyermekorvosa	2025.09.hó	gyermekorvos	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	2025/2026-os nevelési év	fogorvos	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
óvodai szociális segítés	heti 1 alkalom	óvodai szociális segítő	tagintézmény-igazgató
esetkonferencia	szükség esetén	családgondozó	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
MESZEGYI Petneházy Bölcsőde	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Miskolci Szilágyi Dezső Általános Iskola	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kemény Dénes Sportuszoda	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Miskolci Városi Szabadidőközpont	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Herman Ottó Múzeum	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Csodamalom Bábszínház	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Zöld Pont Egyesület	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Miskolci Állatkert	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Csanyiki Erdőház	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09 hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026.03.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról .	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Petneházy Úti Tagóvodája	Katolikus	hétfő	hitoktató
	Református	hétfő	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.	
Óvodapedagógus neve	nem releváns
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns
A mentor neve	nem releváns

Feladat	Határidő	Felelős
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Kapcsolattartás a Kemény Dénes Uszodával	1/2 óvodapedagógus
Kapcsolattartás MESZEGYI Petneházy Bölcsődével	1/2 óvodapedagógus
Tagintézmény-igazgató	1/2 óvodapedagógus
Tagintézmény-igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus	1/1 óvodapedagógus
Kapcsolattartás a Miskolci Szilágyi Dezső Általános Iskolával	1/2 óvodapedagógus
Szakszervezeti bizalmi	1/2 óvodapedagógus
Jegyzőkönyvvezető	1/1 óvodapedagógus
Leltárfelelős	2/1 óvodapedagógus
Ovi Alapítvány kuratóriumának elnöke	2/1 óvodapedagógus
Kulturális programok szerevezésének felelőse	3/1 óvodapedagógus
Kapcsolattartás a Miskolci Városi Szabadidő központtal (jégpálya)	3/1 óvodapedagógus
Kommunikációs összekötő	3/1 óvodapedagógus
Dekorációs koordinátor	3/1 óvodapedagógus
Baleset és munkavédelmi felelős	3/2 óvodapedagógus
Gyermekvédelmi felelős	3/2 óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.30-14.00	7.30-14.00	7.30-14.00	7.30-14.00	7.30-13.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	
	1/2	7.30-12.30	7.30-12.30	7.30-12.30	7.30-12.30	8.00-12.00	10.30-16.00	10.30-16.00	10.30-16.00	10.30-16.00	11.00-15.00	tagintézmény-igazgató 24 óra
2.cs.	2/1	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	
	2/2	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	
3.cs.	3/1	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	
	3/2	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	6.30-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
.1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
5.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-029

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Sport Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

ÖRÖKÖS
ZÖLD ÓVODA

MADÁRBARÁT ÓVODA

Állatbarát ÓVODA
állatvédelemgyerekeknek.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 5
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 5
3 A feladatellátás jellemzői ---- 5
3.1 Tagintézményi adatok ---- 5
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 6
4.1 A szünetek rendje ---- 7
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 7
4.3 Téli zárva tartás ---- 7
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 7
5 Pedagógiai folyamatok ---- 8
5.1 Tervezés ---- 8
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 10
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 10
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 11
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 11
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 12
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 13
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 14
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 15
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 15
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 16
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 17
6.4 Tehetséggondozás ---- 17
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 18
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 19
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 20
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 21

8.1 Fogadóórák rendje ---- 21
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 21
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 25
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 26
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 27
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 27
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 27
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 27
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 28
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 28
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 28
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 28
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 28
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 29
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 30
11.1. Munkarend ---- 30
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 30
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 32
11.2 Továbbképzés ---- 33

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3528 Miskolc, Fövényszer utca 35.**
Elérhetőség/telefonszám	**46/530-565**
Elérhetőség/e-mail cím	**pitypangovi1@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu** **https://www.facebook.com/miskolcipitypangovi**
Az intézmény nyitva tartása	**6.30-17.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**27 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**16 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**10 fő**
• ebből dajka	**8 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	**1 fő**
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Pillangó csoport	1.	középső-nagy	24	0	1	0	0
Süni csoport	2.	kis-középső	27	0	0	0	0
Nyuszi csoport	3.	vegyes	26	0	0	0	0
Kisvakond csoport	4.	középső-nagy	25	0	0	0	0

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Kutya csoport	**5.**	mini	20	0	0	0	0
Csőrike csoport	**6.**	nagy	13	0	1	0	0
Maci csoport	**7.**	kis-középső	26	0	0	0	0
Cica csoport	**8.**	nagy	26	0	1	0	0
Összesen	**8**		**187**	**0**	**3**	**0**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	8 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	200 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	140		0	3	0	0	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	3		0	3	0	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)

- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a sz13ülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.22.	Ehető kincsek a természetből – Szemléletformálás és fenntarthatóság	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Töltődjünk együtt – Lelki egészségvédelem a mindennapokban Csapatépítés, közösségfejlesztés.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.16.	Mozgáskotta a mindennapokban – mozgásfejlesztés játékosan az óvodában	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.08.	A nevelési év értékelése - eredmények, kihívások, fejlesztési célok	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.31.	Új nevelési év, új célok – a szakmai munka megalapozása	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Sport és környezeti nevelés együttes alkalmazása a pedagógiai gyakorlatban.	A sport- és környezeti nevelési elemek rendszeres beépítése a mindennapi tevékenységekbe. Közösségi programok szervezése. Értékelés és visszacsatolás.	óvodapedagógusok, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A kommunikációs kultúra fejlesztése az intézményi hatékonyság és nyilvánosság erősítése érdekében.	Az intézményi kommunikáció minőségének és nyitottságának fejlesztése egységes kommunikációs irányelvek kialakításával, rendszeres belső tájékoztatással és nyitott párbeszéd ösztönzésével.	óvodapedagógusok, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
A szülők és az alkalmazotti közösség elégedettségének feltérképezése a nevelőmunka, szervezeti működés és kommunikációs folyamatok fejlesztése érdekében.	Kérdőíves visszajelzési rendszer kidolgozása és lebonyolítása; a válaszok feldolgozása, értékelése és az eredmények beépítése az éves munkatervbe.	óvodapedagógusok	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A mindennapi nevelési gyakorlat gazdagítása sport- és mozgástevékenységekkel. Közösségi programok lebonyolítása a családok bevonásával. A nevelési folyamat rendszeres értékelése és visszacsatolása.	Úszás és korcsolya bevezetése, megszervezése. Családi sport- és környezeti programok lebonyolítása. Tevékenységek dokumentálása. Tapasztalatok értékelése, visszacsatolás	óvodapedagógu-sok	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	nevelőtestületi és szülői oldalról.			
Az intézményi belső és külső kommunikáció tudatos fejlesztése a hatékonyabb együttműködés és a pozitív intézményi kép erősítése érdekében.	A belső és külső kommunikáció tudatos fejlesztése érdekében egységes információáramlás kialakítása, rendszeres visszacsatolás biztosítása és a szülői kapcsolattartás formáinak gazdagítása.	óvodapedagógusok	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
A visszajelzések alapján célzott intézkedések meghatározása a szervezeti kultúra, szülői együttműködés és munkatársi elégedettség javítása érdekében.	Az eredmények értelmezése alapján fejlesztési javaslatok megfogalmazása, a változások hatásának nyomon követése.	óvodapedagógusok	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A pedagógiai munka eredményességének növelése a nevelőtestület szakmai egységének erősítésével, az új óvodapedagógus kollégák támogatásával és a fejlesztendő	Tevékenységlátogatások, tapasztalatmegosztó alkalmak szervezése, új kollégák mentorálása, rendszeres szakmai visszajelzés és fejlesztési lehetőségek feltárása.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
területek feltárásával.				
Tanügyigazgatási dokumentumok naprakész és pontos vezetése az oviKRÉTA rendszerben.	A tanügyigazgatási dokumentumok rendszeres ellenőrzése az oviKRÉTA rendszerben a pontos és naprakész vezetés biztosítása érdekében.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők hatékony és szakszerű munkavégzésének biztosítása az óvodai nevelés minőségének támogatása érdekében.	Rendszeres munkavégzés-ellenőrzés és visszajelzés adása a dajkák és pedagógiai asszisztensek tevékenységéről, valamint szükség szerinti szakmai támogatás nyújtása	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

[3] Oktatási Hivatal honlapja

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	1	1
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	1	1
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente szerdai napon
- az óvodai szociális segítő minden héten szerdai napon
- logopédus minden héten pénteki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten hétfői napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vélemény alapján megfelelő szakember biztosítása.	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlesztés megvalósítása a csoportban.	2026.05.31.	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a törvényes	2026.05.31.	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
képviselővel, segítő szakemberekkel.			

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vélemény alapján megfelelő szakember biztosítása.	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlesztés megvalósítása a csoportban.	2026.05.31.	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kapcsolattartás a törvényes képviselővel, segítő szakemberekkel.	2026.05.31.	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).

- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Ritmus, mozgás, tánc	heti 1 alkalom	Ritmus- és mozgásfejlesztés. Táncelőkészítő gimnasztika.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Úszó Nemzet Program	folyamatos 2025. 09. 08-tól kedd és csütörtök	1/1, 1/2, 3/1, 3/2, 4/1, 4/2, 6/1, 6/2, 8/1, 8/2
Családi délután – autómentes nap	2025.09.19.	2/1, 2/2, 6/2
Őszi kirándulások	2025.09.15 - 10.10.	óvodapedagógusok
Október		
Nagyszülők napja	2025.10.01.	óvodapedagógusok
Túra nap	2025.10. 8.	óvodapedagógusok
November		
Márton napi projekt	2025.11.11.	óvodapedagógusok
Korcsolyaoktatás	2025.11.17-28-ig 6 alkalom	1/1, 1/2, 3/1, 3/2, 4/1, 4/2, 6/1, 6/2, 8/1, 8/2
December		
Adventi kézműves családi délutánok	2025.11.24-12.05.	óvodapedagógusok
Mikulás	2025.12.06.	
Karácsony	2025.12.15.	1/1, 1/2, 4/1, 4/2, 6/1, 6/2, 8/1, 8/2
Január		
Iskolalátogatás	második hét	6/1, 6/2
Február		
Farsang	2026.02.11.	óvodapedagógusok
Március		
Nemzeti ünnep	2026.03.12.	óvodapedagógusok
Víz világnapja	2026.03.23.	óvodapedagógusok
Április		
Túra nap	2026.04.18.	óvodapedagógusok
Föld napja	2026.04.22.	6/1

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Május		
Anyák napja, évzáró	2026.05.15-29.	óvodapedagógusok
Tavaszi kirándulások	2026.05.15-06.12.	óvodapedagógusok
Június		
Gyereknapok	2026.06.01-05.	
Erdei Óvoda	2026.06.22-26.	1/1, 1/2, 3/1, 3/2, 4/1, 4/2, 6/1, 6/2, 8/1, 8/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Év eleji szűrés	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
2.	Tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatás	09. hónapban	tagintézmény-igazgató
3.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.15.	óvodapedagógus
4.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.01.	tagintézmény-igazgató
5.	Szabadságok engedélyezése, nyilvántartás vezetése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
6.	Útiköltség-térítés	havonta	tagintézmény-igazgató
7.	Egészségügyi alkalmassági vizsgálatok jelentése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
8.	Közüzemi mérőóra állások jelentése	minden hónap 5-ig	tagintézmény-igazgató
9.	Karbantartási igények jelzése	folyamatos	tagintézmény-igazgató
10.	Beiratkozás lebonyolítása	2026.04-05. hónap	tagintézmény-igazgató
11.	Értesítések óvodai jogviszony megszüntetéséről	2026.08.31.	tagintézmény-igazgató
12.	Jogviszony létesítés, óvodai átvétel	folyamatos	tagintézmény-igazgató
13.	Éves beszámoló elkészítése	2026.06.hónap	tagintézmény-igazgató
14.	Nyári ügyeleti igény felmérése, adatszolgáltatás	2026.05.hónap	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
15.	Szülői Szervezet kapcsolattartás	folyamatos	tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
16.	Munkaidő nyilvántartás elkészítése, ellenőrzése	naponta, havonta	alkalmazottak, tagintézmény-igazgató
17.	Tankötelezettség megkezdésének halasztásáról tájékoztatás	2026.01.hónap	tagintézmény-igazgató
18.	Leltár	folyamatos	tagintézmény-igazgató
19.	Selejtezés	szükség szerint	tagintézmény-igazgató
20.	Esélyegyenlőségi adatbázisba adatszolgáltatás	folyamatos	tagintézmény-igazgató
21.	Óvodán kívüli programok jelzése	folyamatos	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
22.	Nevelés nélküli munkanapok jelzése	alkalmanként	tagintézmény-igazgató
23.	Tisztítószer, tisztasági felszerelés, irodaszer rendelés	negyedévente	tagintézmény-igazgató
24.	Beszerzési folyamtok kezdeményezése	szükség esetén	tagintézmény-igazgató
25.	Tűzriadó próba megszervezése	2025.11.hónap	tagintézmény-igazgató
26.	RGYVK figyelemmel kísérése	folyamatos	gyermekvédelmi felelős
27.	Szakértői vizsgálatok kezdeményezése, felülvizsgálatok nyomon követése	folyamatos	gyermekvédelmi felelős
28.	Gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése	folyamatos	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
29.	Gyermekbalesetek, dolgozói balesetek dokumentálása, jelentése	szükség esetén	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján.

A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Fejlődés nyomon követése dokumentum rögzítése az oviKRÉTÁ-ban	2026.01.31. és 2026.05. 31.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.05.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	igény szerint	tagintézmény-igazgatói szoba	feljegyzés	előzetes egyeztetés alapján
Óvodapedagógusok	2026.01. és 05. hó	fejlesztőszoba	fejlődést nyomon követő dokumentáció	január és május elején
Óvodapedagógusok	igény szerint	fejlesztőszoba	feljegyzés	előzetes egyeztetés alapján

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1. csoport	Iskolaérettség, iskolára való felkészítés a családban és az óvodában.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1. csoport	Az önállóság és a beszédkészség fejlesztése a gyermekek nevelésében.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1. csoport	Társas kapcsolatok alakulása a csoportban.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2. csoport	Az önállóság fejlesztése az óvodai nevelés során.	2025.11. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2. csoport	A tudatos nevelőmunka erősítése az óvodai gyakorlatban és a családi nevelésben.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2. csoport	Hatékony konfliktuskezelés az óvodai élet mindennapjaiban.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3. csoport	Képes rá, ha hagyjuk. Az óvodás gyermekek önállósága és feladatvállalása a hétköznapokban.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
3. csoport	Képernyő használt óvodás korban. A digitális világ hatásai a gyermekekre.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3. csoport	Következetesség az otthoni és az óvodai szokás rendszerben. A szabályok értelme.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4. csoport	Iskolaérettség, iskolára való felkészítés a családban és az óvodában.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4. csoport	A tervezett óvodai tevékenységek célja, feladatai és a gyakorlatban való megvalósulásuk.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4. csoport	Az önállóságra nevelés fontossága az óvodás gyermek életében.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5. csoport	A kiscsoport szokás-és szabályrendszerének megismertetése. Életkori sajátosságok, aktualitások megbeszélése.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5. csoport	Beilleszkedés tapasztalatai, a szocializáció és társas kapcsolatok fejlődése a csoportban. A második félévi programok	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	megbeszélése, ismertetése.				
5. csoport	A mese és játék személyiségfejlesztő hatása.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
6. csoport	Az óvoda-iskola átmenet támogatása – a napi 45 perces egyéni és mikrocsoportos fejlesztések szerepe a sikeres iskolakezdésben.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
6. csoport	Az óvodapszichológus válaszol! Óvodai élet, óvoda-iskola átmenet, képernyőhasználat, mesék fontossága.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
6. csoport	Az óvodás évek lezárása – rendhagyó szülői közösségi alkalom	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7. csoport	Életkori sajátosságok és fejlődési szakaszok – elvárások és lehetőségek	2025.11. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7. csoport	A digitális eszközök hatása az óvodás korú gyermekek fejlődésére.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
7. csoport	Meséken keresztül fejlődve – Az érzelmi és értelmi fejlődés támogatása.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
8. csoport	Iskolaérettség kritériumai. Hogyan készüljünk az iskolai életre.	2025.09. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8. csoport	Az első félév értékelése, valamint a második félév feladatainak, terveinek és programjainak bemutatása.	2026.01. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
8. csoport	Digitális eszközök hatása a kisgyermekek fejlődésére.	2026.04. hónap	óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2026.09.01.	Évnyitó értekezlet. Kiemelt pedagógiai cél, feladat megvalósításának módjai. Az óvoda életében bekövetkezett változások ismertetése.	minden alkalmazott	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.05.	A félév munkájának elemzése, értékelése, tapasztalatok megbeszélése. A második félév eseményei.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.15.	A nevelési év munkájának elemzése, értékelése. A következő nevelési év feladatainak meghatározása.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.

A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Minden óvodai csoport	2025.11.hónap	Márton napi projekt
Minden óvodai csoport	2025.12.hónap	Adventi kézműves délutánok
Minden óvodai csoport	2026.04.hónap	Leendő kiscsoportosok fogadása

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői szűrővizsgálatok	havonta	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Fogászati szűrés	évi egy alkalom	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Jelzőrendszer működtetése	szükség szerint	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Óvodai szociális segítővel való folyamatos kapcsolattartás	hetente	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Miskolci Tompa Mihály Fiókkönyvtár	havonta	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógusok
Miskolci Arany János Általános és Alapfokú Művészeti Iskola	szeptember, december, január	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógusok

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról.	2025.09.16.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok. Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése.	2026.01.20.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák.	2026.06.09.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Pitypang Sport Tagóvodája	Katolikus	csütörtök	hitoktató
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1 fő óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama		
A mentor neve	1 fő óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
„Zöld Óvoda” koordinátori feladatok ellátása	óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermekkert Alapítvány-ügyintézés	
Leltárral járó feladatok segítése	óvodapedagógus
Helyettesítések szervezése	pedagógiai asszisztens
Munkavédelmi képviselő, Rendezvények, programok koordinálása, Óvodai facebook csoportban-az óvodát érintő információk megosztása, Pályázatok figyelése	óvodapedagógus
Munkavédelmi feladatok, Egészségügyi könyvek munka alkalmassági időpontok szervezése, nyomon követése.	óvodapedagógus
Rendezvények, programok koordinálása	óvodapedagógus
Élelmezés, rendelés, közfoglalkoztatás, adminisztratív feladatok segítése	pedagógiai asszisztens
Gyermekvédelmi feladatok	óvodapedagógus
Dekoráció felelős	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	4 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	2 fő

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1. Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:00órától 16:30 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7-12	7-12	7-12	7-12	8-11	10-15	10-15	10-15	10-15	10-14	tagintézmény-igazgató, mesterpedagógus
	1/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
2.cs.	2/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	2/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
3.cs.	3/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	3/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
4.cs.	4/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	4/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
5.cs.	5/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	5/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
6.cs.	6/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	6/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
7.cs.	7/1	7-13.00	7.30-12.30	7.30-12.30	7.30-12.30	7.30-12.30	10.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	11.30-16.30	gyakornok
	7/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
8.cs.	8/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	
	8/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10-16.30	10.30-16.30	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra

- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 9:30 órától 17:30 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
2.cs.	2/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
3.cs.	3/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
4.cs.	4/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
5.cs.	5/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
6.cs.	6/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
7.cs.	7/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
8.cs.	8/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	9.30-17.30	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	
7.cs.	7/4	Pedagógiai asszisztens	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	8-16	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-030

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Selyemréti Sport Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 10
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 11
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 11
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 12
5.6 Korrekció ---- 13
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 13
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 13
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 14
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 15
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 16
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 17
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 17
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 18
8.1 Fogadóórák rendje ---- 18
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 18
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 20
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 21
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 21
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 21
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 22
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 22
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 22
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 22
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 22
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 22
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 23
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 23
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 23

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 23
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 24
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 24
11.1 Munkarend ---------- 24
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 25
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 26
11.2 Továbbképzés ---------- 27

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Selyemréti Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3527 Miskolc, Selyemrét utca 38.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36-46/350-148**
Elérhetőség/e-mail cím	**miovi.selyemret@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/intezmenyek/miovi-selyemreti-tagovodaja**
Az intézmény nyitva tartása	**6:30 – 16:30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**10 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**6 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**4 fő**
• ebből dajka	**3 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09. 01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Vidra	1.	Kiscsoport	13	0	0	0	0
Kisteknős	2.	Vegyes	19	0	1	0	8
Szitakötő	3.	Vegyes	19+1	1	3	2	2
Összesen			**51+1**	**1**	**4**	**2**	**10**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	3 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09. 01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	75 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	51			1	4	2	10
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	5			1	4	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20-tól 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.03.	Leltározási és selejtezési folyamat, leltári körzetek felülvizsgálata és helyesbítése.	Alkalmazotti közösség	Óvodapedagógus
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.08.	Hátrányos helyzetű	Nevelőtestület	Óvodapedagógus

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		gyermekek nevelését és oktatását támogató egyeztetés. Iskolába készülő gyermekekkel kapcsolatos aktuális feladatok áttekintése és az adminisztráció előkészítése.		
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.13.	A *Tanfelügyeleti ellenőrzéshez* szükséges dokumentáció előkészítése.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.13.	Csapatépítő tréning a szakmai fejlődés, innováció és közös kreatív munka támogatására.	Alkalmazotti közösség	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.05.	A nevelési év tapasztalatainak értékelése, valamint a tanügyigazgatási dokumentumok, az oviKRÉTA ellenőrzése.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
*A Teljesítményértékelési rendszer*rel kapcsolatos intézményi feladatok megbeszélése.	A kapcsolódó dokumentáció megismerése, megismertetése az alkalmazotti közösséggel.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év jogszerű megkezdése a hatályos dokumentumok szerint.	A tanügyigazgatási dokumentumok tartalmának felelevenítése (főként az új dolgozók számára), a felmerülő kérdések megvitatása.	Tagintézmény-igazgató	2025. szeptember	Tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA felületének tudatos és következetes használata	Részvétel az oviKRÉTA kapcsolódó munkaközösségi megbeszéléseken. Tudásmegosztás, folyamatos ellenőrzés.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Az esélyegyenlőség biztosításának folyamatossága, az inkluzív nevelés feltételeinek biztosítása	A hátránycsökkentés megvalósítása a gyermekek számára.	Nevelőtestület	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A *Teljesítményértékelési rendszer*rel összefüggő intézményi feladatok folyamatos végrehajtása.	A szükséges dokumentumok pontos elkészítése.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
A tehetségműhely foglalkozásainak rendszeres folytatása.	A tánc és a mozgás területén tehetségígéretes gyermekek felmérése.	A 2/1 és 2/2 óvodapedagógusok	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
A *Tanfelügyeleti ellenőrzés* előkészítése	A szükséges dokumentumok átvizsgálása, előkészítése.	Nevelőtestület	A megadott határidőig	Tagintézmény-igazgató
Óvodai programok szervezése, lebonyolítása.	Csapatmunka, precíz tervezés, szervezés és lebonyolítás.	Nevelőtestület	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az oviKRÉTA felületének naprakész vezetése.	A felmerülő kérdések megbeszélése, folyamatos ellenőrzés	Nevelőtestület	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Az esélyteremtéshez kapcsolódó adminisztrációs és gyakorlati megvalósítás	A gyermekek folyamatos nyomon követése megfigyelés és mérés során.	Nevelőtestület	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Aktív részvétel: továbbképzéseken, szakmai napokon, műhelymunkákon, munkaközösségi megbeszéléseken, szaktanácsadásokon.	Motiváció, az érdeklődés felkeltése, és fenntartása, a fejlődés elősegítése.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek,

ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Az országos szakmai -pedagógiai tanfelügyeleti ellenőrzésbe bekerült.

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	1	1
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**1**	**1**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente *keddi* napon
- az óvodai szociális segítő minden héten *csütörtöki* napon
- logopédus minden héten *szerdai* napon
- utazó gyógypedagógus minden héten *csütörtöki* napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten *pénteki* napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vélemények áttekintése a	Minden nevelési év szeptembere	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
felülvizsgálatok határidejének figyelembevételével.			
Alapvizsgálati kérelmek elkészítése, beküldése.	Minden nevelési év október hónapja	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
Egyeztetések a gyógypedagógussal.	folyamatos	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A szakértői vélemények áttekintése a felülvizsgálatok határidejének figyelembevételével.	Minden nevelési év szeptembere	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
Alapvizsgálati kérelmek elkészítése, beküldése.	Minden nevelési év októbere	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
Egyeztetések a gyógypedagógussal.	folyamatos	nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a

szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	Péntek	Játékos mozgásügyességi foglalkozások labdával.
Táncos tehetségműhely	Kedd	Zenés, táncos mozgásfejlesztés.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
A magyar népmese napja	2025.09.26.	3/1
Mihály napi forgatag	2025.09.29.	2/1
Október		
Az állatok világnapja és Madármegfigyelési világnap	2025.10.06.	2/2
„Idősek hava" program	2025.10.17.	1/2
November		
Márton napi lámpás felvonulás	2025.11.11.	1/1
December		
Mikulás ünnepség	2025.12.05.	nevelőtestület
Luca nap	2025.12.12.	3/2
Karácsonyi ünnepség	2025.12.18.	nevelőtestület
Január		
A magyar kultúra napja	2026.01.22.	3/1
Február		
Farsangi mulatság	2026.02.12.	nevelőtestület
Március		
Nemzeti Ünnep	2026.03.13.	3/2

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
A szájápolás világnapja	2026.03.20.	2/1
A víz világnapja	2026.03.23.	1/1
Április		
Az egészség világnapja	2026.04.07.	nevelőtestület
Húsvét	2026.04.01.	2/2
A Föld napja	2026.04.22.	3/1
Május		
Anyák napja	2026.05.01.	nevelőtestület
Madarak és Fák napja	2026.05.11.	1/1
Évzáró és ballagás	2026.05.18-22.	nevelőtestület
Gyermek-hét	2026.05.25-29.	nevelőtestület
Június		
Környezetvédelmi világnap	2026.06.04.	1/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Óvó-védő szabályok, balesetvédelmi foglalkozás tartása a gyermekek számára.	2025.09.01.	óvodapedagógus
2.	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.01.	óvodapedagógus
3.	HH/HHH határozatok bekérése	2025.09.08.	nevelőtestület
4.	KIR adatszolgáltatás	folyamatos	tagintézmény-igazgató
5.	Logopédiai szűrés	2025.09.hó	óvodapedagógus

7 Az ntézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2025. 0.hó 2026.03.hó	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2025.09.01.	A feladathoz rendelve.
Egyéni fejlesztési tervek elkészítése	folyamatos	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény – igazgató	Páros héten csütörtökönként 12:30-15:00	Vezetői iroda	Feljegyzés	Folyamatos
1/1 óvodapedagógus	Páratlan héten csütörtökönként 12:30-15:00	Fejlesztő szoba	Feljegyzés	Folyamatos
2/1 óvodapedagógus	Páros héten keddenként 12:30-15:00	Fejlesztő szoba	Feljegyzés	Folyamatos
2/2 óvodapedagógus	Páratlan héten keddenként 12:30-15:00	Fejlesztő szoba	Feljegyzés	Folyamatos
3/1 óvodapedagógus	Páros héten hétfőnként 12:30-15:00	Fejlesztő szoba	Feljegyzés	Folyamatos
3/2 óvodapedagógus	Páratlan héten hétfőnként 12:30-15:00	Fejlesztő szoba	Feljegyzés	Folyamatos

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	2025/2026-os nevelési év megnyitása	2025. 09.01.	csoportos óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	2025/2026-os nevelési év megnyitása	2025. 09.04.	csoportos óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	2025/2026-os nevelési év megnyitása	2025. 09.09.	csoportos óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.	Befogadási, gondozási tapasztalatok szülőcsoportos megbeszélése.	2025. 11. 07.	csoportos óvodapedagógus	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2 és 3	Óvoda-iskola átmenet, a körzetes, illetve közeli iskolák tanítóinak meghívása	2026. 02.12.	óvodapedagógus 1/1	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1, 2 és 3	Ballagás és évzáró, anyák napja a gyermekekkel elért eredmények, a további teendők megbeszélése	2026. 04.28.	Tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde

- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2024.09.02.	A nevelési év megnyitása, a munkaterv pontjainak felelevenítése, a befogadás menetének megbeszélése, tűz-, baleset és munkavédelmi oktatás.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	A vezetői értekezletet követő első nap (minden hónap első csütörtöki napja)	A vezetői értekezleten elhangzottak átadása	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	folyamatos	A munkaközösségi megbeszéléseken szerzett tudás megvitatása	nevelőtestület	A munkaközösségi alkalmon részt vevő pedagógus
4. Nevelőtestületi értekezlet	folyamatos	Aktuális gyermekvédelmi, jelzőrendszeri kérdések megvitatása	nevelőtestület	Gyermekvédelmi felelős

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1, 2, 3. csoport	2025.11.10-14.	Márton napi programok
1, 2, 3. csoport	2025.04.06-10.	Az egészség hete

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Gyermekek negyedéves védőnői vizsgálata, illetve alkalomszerű vizsgálata kérésre, megbeszélés szerinti látogatás	Negyedévente, megbeszélt időpontban	2/2	Tagintézmény-igazgató
Fogorvosi szűrővizsgálat	Fél évente, megbeszélt időpontban	2/1	Tagintézmény-igazgató
Gyermekorvos	Megbeszélt időpontban	3/2	Tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Óvodai szociális segítő	Minden héten csütörtökön, igény szerint	gyermekvédelmi felelős	Tagintézmény-igazgató
Bölcsőde	Folyamatos	óvodapedagógus	2/2
Idősellátás	Folyamatos	óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Roma Önkormányzat	folyamatos	óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató
Supersum Alapítvány	folyamatos	óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.09.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.09.09.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.03.02.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.11.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Selyemréti Sport Tagóvodája	Katolikus	-	-
	Református	Minden héten szerdán 10:00	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermekvédelmi felelős	2/2 óvodapedagógus
Munkavédelmi összekötő	1/1 óvodapedagógus
Kulturális és média felelős	2/1 óvodapedagógus
Programszervező	2/2 óvodapedagógus
Bozsik-program felelős	2/2 és 3/2 óvodapedagógus
Táncos tehetségműhely felelős	2/1 óvodapedagógus
Udvari játszóeszköz felelős	3/1
Egészségügyi és higiéniai felelős	3/2

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:00 órától 16:30 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	
	1/2	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-11:00	11:00-16:00	11:00-16:00	11:00-16:00	11:00-16:00	12:00-16:00	Tagintézmény-igazgató
2.cs.	2/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
3.cs.	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30-16:30	

Heti váltásban reggeli ügyelet biztosítása 6:30 és 7:00 között

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 09:00 órától 17:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-015

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 11
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 11
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 12
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 13
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 14
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 15
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 15
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 16
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 17
6.4 Tehetséggondozás ---- 17
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 18
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 19
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 21
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 21

8.1 Fogadóórák rendje ---- 21
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 21
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 27
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 28
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 28
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények. ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 31
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 31
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 31
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 32
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 33
11.1 Munkarend ---- 33
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 34
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 35
11.2 Továbbképzés ---- 36

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc, Stadion út 47/a**
Elérhetőség/telefonszám	**+36 46 370535**
Elérhetőség/e-mail cím	**stadionovoda@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/**
Az intézmény nyitva tartása	**hétfőtől péntekig 06.30- 17.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**17 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**10 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**7 fő**
• ebből dajka	**5 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
	1.	kiscsoport	22	0	0	0	0
	2.	középső csoport	22	0	7	1	0
	3.	középső csoport	24	0	2	0	0
	4.	nagycsoport	22	0	4	0	1
	5.	vegyes csoport	22	0	5	0	0
Összesen			**112**	**0**	**18**	**1**	**1**

A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	5 csoport					
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	125 fő					
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	3		0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	102		0	18	1	1
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	18		0	18	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.19.	Természeti nevelés a fenntarthatóság jegyében	Alkalmazotti kör	1/1
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.10.	Mesetorna és a beszédfejlődés kapcsolata	Alkalmazotti kör	3/2
3. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Digitális kompetenencia fejlesztése az óvodában-tudatos médiahasználat	Alkalmazotti kör	2/2

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		és digitális biztonság		
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.01.	A mozgás, mint kulturális kifejezés és az egyéni kreativitás – gondolatkifejezés a mozgáson keresztül	Alkalmazotti kör	5/1
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Mozgásban az óvoda- összegzés és jövőkép	Alkalmazotti kör	4/1

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A pedagógusok teljesítmény értékelésének (TÉR) koherenciája az éves tervekkel. Az óvodapedagógusok szakmai fejlődésének támogatása, a minőségi munkavégzés ösztönzése, valamint az intézményi célok eléréséhez való hozzájárulás mérése.	Az óvodapedagógusok támogatása egyéni szakmai fejlődési célok kitűzésében, amelyek illeszkednek az intézményi célokhoz.	Tagintézmény-igazgató	2025.09.01	Igazgató
Mese-torna program beindítása	Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában (ÓNOAP), és a PP-ben rögzített mozgásfejlesztési célok elérése a	Tagintézmény-igazgató	2025.10.10.	Igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	mese-torna keretében (nagymozgás, finommotorika, egyensúly, koordináció, ritmusérzék, testséma). A mese cselekményéhez, szereplőihez és hangulatához illeszkedő mozgásformák, mozdulatok, mozgásos játékok tervezése.			
Játéktól az iskoláig: a sikeres óvoda-iskola átmenet.	A gyermekek harmonikus fejlődésének biztosítása, felkészítve őket az iskolai életre. A zökkenőmentes átmenet az óvodából az iskolába, megalapozza a sikeres iskolai pályafutást	4/1	2025.09.01.	Igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az óvodapedagógusok közötti szakmai együttműködés és a közös munka elősegítése, a TÉR-folyamatba építve, a szakmai fejlődés és a minőségi	A fejlődési tervben szereplő célok, megvalósítása, elemzése, dokumentálása.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
munkavégzés érdekében.				
A mese-torna program megvalósítása az egész nevelési éven át zajlik, folyamatos felméréssel, fejlesztéssel és nyomon követéssel.	Minden gyermek számára biztosítani kell a harmonikus fejlődéshez szükséges élményeket és mozgásformát.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek iskolaérettségének fejlesztése	Játékos foglalkozások szervezése a figyelem, a koncentráció és a finommotorika fejlesztésére. Szabályjátékok bevezetése a szabálykövetés gyakorlására. Mesék és történetek felhasználása a szókincs és a narratív gondolkodás bővítésére. Csoportos projektek indítása a társas készségek és a kommunikáció fejlesztésére.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Célja, hogy biztosítsa a pedagógiai munka minőségét, támogassa a pedagógusok szakmai fejlődését, és hozzájáruljon a nevelési intézmény hatékonyságának növeléséhez.	Az óvodapedagógusok teljesítmény értékelési (TÉR) céljainak folyamatos ellenőrzése és az előrehaladási napló figyelemmel kísérése	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Cél biztosítani, hogy a mesetorna foglalkozások hatékonyan és biztonságosan támogassák a gyermekek mozgásfejlődését, kreativitását és szociális készségeit, miközben a foglalkozás élvezetes és játékos marad.	Feladat, figyelemmel kísérni a foglalkozás felépítését és dinamikáját, értékelni a pedagógus módszereit, különös tekintettel a gyermekek aktivitására, a mozgásanyag helyes végrehajtására, a biztonsági szabályok betartására, valamint a mese és a mozgás harmonikus összekapcsolására.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Fejlődési területek mutatói: A nagymozgás, finommotorika, beszédfejlődés, kognitív képességek, szociális-érzelmi érettség fejlődésének mértéke.	Folyamatos figyelemmel kísérés, hogyan tudják a gyerekek megtartani a figyelmüket a foglalkozásokon, miközben a program elején és végén mérjük a finommotoros mozgásuk fejlődését, így biztosítva a fejlődés nyomon követhetőségét.	Tagintézmény-igazgató	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente hétfői napon
- az óvodai szociális segítő minden héten csütörtöki napon
- logopédus minden héten, szerdai napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten, pénteki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A fejlesztő foglalkozások megszervezése, a fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztőszoba zavartalan használatának biztosítása.	2025.09.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A fejlesztőpedagógus és a család kapcsolatának erősítése	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermekek integrációjának segítése	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A gyermek felülvizsgálati kérelmének elkészítése, egyeztetve a gyógypedagógussal.	2026.05.31.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A BTMN-s szakértői vélemények átvizsgálása, rendszerezése	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A fejlesztőfoglalkozások megszervezése (ideje, helye)	2025.09.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, Szakértői vizsgálati kérelmek elkészítése	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben maradásához a szülők tájékoztatása	2025.12.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Rendszeres konzultáció az óvodapedagógusok, és fejlesztőpedagógus között	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a

szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.
Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Úszásoktatás	2025.09.15.	Vízhez szoktatás, tehetségígéretek felismerése
Korcsolya oktatás	2025.09.29.	Jégkorong, jégtánc tehetségek kiválasztásában való részvétel
Bozsik-foci	2025.10.01.	A labdarúgásban tehetséges gyermekek kiválasztása
Ovi-foci	2025.10.01.	A labdarúgásban tehetséges gyermekek kiválasztása.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Magyar Diáksport Napja	2025.09.26.	3/1
Október		
Állatok Világnapja	2025.10.03.	óvodapedagógusok
Mesetorna	2025.10.10.	3/2
November		
„Tök jó" hét	2025.11.03-11.07.	óvodapedagógusok
Márton nap	2025.11.11.	óvodapedagógusok
December		
Advent	2025.12.01-18.	óvodapedagógusok
Mikulás	2025.12.05.	1/2
Karácsonyi készülődés	2025.12.16.	óvodapedagógusok
Karácsonyi ünnepség	2025.12.17.	5/1
Január		
Micimackó nap	2026.01.30.	4/2
Február		
Farsang	2026.02.19.	óvodapedagógusok
Március		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Nőnap	2026.03.09.	óvodapedagógusok
Nemzeti ünnep- március 15.	2026.03.13.	óvodapedagógusok
Víz világnapja	2026.03.20.	óvodapedagógusok
Április		
Ovikóstoló	2026.03.25.	2/2
Húsvéti előkészületek	2026.03.30.-03.31	óvodapedagógusok
Föld napja	2026.04.23.	4/1
Május		
Anyák napja	2026.05.04-05.05.	óvodapedagógusok
Évzáró műsor	2026.05.20.-05.22.	óvodapedagógusok
Gyereknapi hét	2026.05 26- 05.29.	2/1, és 4/2
Június		
Ballagás	2026.06.05.	4/1, 4/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Éves munkaterv elkészítése	2025.09.01.	Tagintézmény-igazgató
2.	Nevelési év eleji szűrővizsgálatok	2025.09.01.	Tagintézmény-igazgató
3.	Évnyitó munkatársi értekezlet lebonyolítása	2025.09.20.	Tagintézmény-igazgató
4.	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.01.	3/1
5.	Szülői nyilatkozatok beszerzése	2025.09.15.	Óvodapedagógusok
6.	oviKRÉTA adatokkal való feltöltése	2025.09.15.	Óvodapedagógusok
7.	Étkeztetési nyilatkozatok beszerzése	2025.09.15.	Óvodapedagógusok
8.	Befogadás	2025.09.01-09.12.	1/1, és 1/2
9.	Fejlesztőfoglalkozások megszervezése	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
10.	Mozgástevékenységek megszervezése	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
11.	Iskolaelőkészítő foglalkozások megszervezése	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
12.	Kapcsolatfelvétel a közeli Általános iskolákkal	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
13.	Mesetorna foglalkozások megszervezése	folyamatos	3/2
14.	Folyamatos belső ellenőrzés	folyamatos	Tagintézmény-igazgató
15.	Statisztika elkészítése	2025.10.01.	Tagintézmény-igazgató
16.	Állatok Világnapja alkalmából adománygyűjtés	2025.10.04.	2/1

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
17.	Szülői munkaközösség működésének biztosítása	folyamatos	Tagintézmény-igazgató
18.	Online felületek kezelése, tartalommal megtöltése	folyamatos	Óvodapedagógusok
19.	Ünnepkörök tartalommal megtöltése	folyamatos	Óvodapedagógusok
20.	Boldogságprogram havi célkitűzéseinek megvalósítása	folyamatos	Óvodapedagógusok
21.	Nyílt hetek megszervezése	kétszer egy nevelési évben	Óvodapedagógusok
22.	Téli zárva tartás idejére ellátást igénylő gyermekek részére ügyelet biztosítása	2025.12.15.	Tagintézmény-igazgató
23.	Gyermekek féléves szűrése	2026.01.31.	Óvodapedagógusok
24.	Féléves értékelés, szülők tájékoztatása	2026.01.31.	Óvodapedagógusok
25.	Második féléves nevelési terv elkészítése	2026.01.31.	Óvodapedagógusok
26.	Szakértői vizsgálatok lejáró felülvizsgálati kérelmeinek elkészítése, továbbítása a PSZMT felé	folyamatos	Óvodapedagógusok
27.	Barátságos, vidám, inspiráló, évszakonként, ünnepenként változó dekoráció készítése	folyamatos	Óvodapedagógusok
28.	Új gyerekek felvételének előkészítése, a beiratkozás megvalósítása, felvételi döntések elkészítése	2026.05.02.	Tagintézmény-igazgató
29.	Anyák napi köszöntés megvalósítása	2026.05.06-07.	Óvodapedagógusok
30.	MIÓVI II. oviOlimpia megszervezése, megvalósítása	2026.05.20.	Óvodapedagógusok, Tagintézmény-igazgató
31.	Iskolába menő gyermekek búcsúztatása az óvodától	2026.06.05.	4/1, és 4/2
32.	Élményteli gyermeknapi hét megszervezése a gyermekek számára	2026.05.26-29-	2/1, 4/2
33.	Éves értékelések elkészítése, szülők részére tájékoztatás	2026.05.31.	Óvodapedagógusok
34.	Csoportos, intézményi éves önértékelések elkészítése	2026.06.20.	Óvodapedagógusok, Tagintézmény-igazgató
35.	Adatszolgáltatás	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
36.	TÉR működtetése	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
37.	2025/2026-os nevelési év előkészítése	2026.08.31.	Tagintézmény-igazgató
Ezen felül szülői igényekre alapozottan, és a nevelőtestület kezdeményezésére is megvalósulhatnak programok.			

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Megfigyelésen alapuló mérés	2026.01.31, 2026.05.31.	Gyermekek
Elégedettség mérés	2026.05.31.	Szülők
Iskolára való felkészültség	2026.06.19.	Általános iskolai tanítók

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	minden hónap első hétfője	MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája hivatalos helyisége	jelenléti ív, feljegyzés	faliújság, online
óvodapedagógusok	minden hónap második hétfője	MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája hivatalos helyisége	jelenléti ív, feljegyzés	faliújság, online

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.

- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	„Óvodás lett gyermekünk” Az óvodai élet bemutatása a Házirend alapján. Jelek kiosztása. Szülői munkaközösség vezetőinek megválasztása	2025. 06.11.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.	A befogadás tapasztalatai. Gyakorlati tanácsok. A 2025/2026-os nevelési évvel kapcsolatos feladatok, tervek ismertetése. Az óvodai élet és a családi nevelés összhangja, a beilleszkedés lelki, gyermeklélektani vonatkozásai Szülői kérdések, hozzászólások	2025. 10.02.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.	A csoport alakulása, eredmények, az eltelt időszak értékelése. Óvodai	2026. 01.29.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	rendezvényeink, programok. Gyermekeink védelmében – a média közvetett és közvetlen hatásai az óvodáskorú gyermekek viselkedésére. Megbeszélés, szülői hozzászólások.				
1.	A gyermekek fejlettségi szintjének alakulása. Nyári élet az óvodában. Megbeszélés, szülői hozzászólások	2026. 05.29.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	A 2024-2025-ös nevelési évvel kapcsolatos feladatok, tervek ismertetése. Sport foglalkozások. Gyakorlati tanácsok. Az óvodás gyermek mozgásigénye, mozgás szükséglete, -kielégítése a különféle óvodai tevékenységek során.	2025. 09.17.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
2.	Féléves értékelés. Fejlesztési javaslatok Szülői kérdések, hozzászólások	2025. 01.28.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
2.	A nevelési év értékelése. A digitalizáció hatása a gyermekekre. Ötletek a képernyőmentes időszakokra.	2025. 05.21.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	A nevelési év kezdés szervezési feladatai, várható mozgásos tevékenységek megszervezése, az első félév programjai. Szülői hozzászólások, kérdések	2025. 09.16	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	A gyermekek félévi értékelésének összegzése, az elkövetkezendő időszak oktatási - nevelési feladatainak és események időpontjainak megismertetése	2026. 01.27.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
3.	A Boldogságóra program alkalmazása, pedagógiai hatása, gyakorlati tapasztalatai csoportunkban. A csoport alakulása, eredmények, az eltelt időszak értékelése. Óvodai rendezvényeink, programok.	2026. 05.27.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.	Nevelési év kezdés; szervezési feladatok; az első	2025. 09.15	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	félév során várható események; rendszeres sportfoglalkozások ismertetése; óvodai ünnepek, megemlékezések, szünetek, nevelés nélküli munkanapok időpontjai Megbeszélés, szülői hozzászólások.				
4.	Iskolakezdéssel kapcsolatos teendők megbeszélése; segítségnyújtás a halasztott iskolakezdéshez; tanév lezárása, feladatai.	2025. 12.10.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.	Első félév nevelőmunkájának értékelése; a második félév szervezési feladatai; közelgő események, időpontok.	2026. 01.28.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
4.	Nevelési évet záró szülői értekezlet: a ballagásra készülődés, a nevelőmunka értékelése. Szülői hozzászólások, kérdésekre válaszok.	2026. 05.19.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.	A tanévkezdés szervezési feladatai, várható mozgásos	2025. 09.04.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
	tevékenységek megszervezése, az első félév programjai.				
5.	A gyermekek félévi értékelésének összegzése, az elkövetkezendő időszak oktatási - nevelési feladatainak és események időpontjainak megismertetése	2026. 01.27.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
5.	Fenntarthatóságra nevelés, gyakorlati tapasztalatok csoportunkban. A csoport alakulása, eredmények, az eltelt időszak értékelése. Óvodai rendezvényeink, programok.	2026. 05.17.	óvoda-pedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.

A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.17.	Nevelési évet nyitó nevelőtestületi értekezlet	nevelőtestület	2/2
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.10.	A mesetorna módszertanának elmélyítése, új gyakorlatok megismerése	nevelőtestület	mesepedagógus
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.26	Pedagógus jóllét- mentális egészség az egyensúly megőrzése a hivatásban	nevelőtestület	3/2
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.19.	Nevelési évet záró nevelőtestületi értekezlet	nevelőtestület	2/2

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1.	2025.12.16.- 2025.12.17.	Karácsonyi készülődés
1.	2026.04.28.- 2026.04.30.	Föld napja

2.	2025.12.16.- 2025.12.17.	Karácsonyi készülődés
2.	2026.04.28.- 2026.04.30.	Föld napja
3.	2025.09.02.- 2025.09.20.	Befogadás
3.	2025.12.16.- 2025.12.17.	Karácsonyi készülődés
3.	2026.04.28.- 2026.04.30.	Föld napja
4.	2025.12.16.- 2025.12.17.	Karácsonyi készülődés
4.	2026.04.28.- 2026.04.30.	Föld napja
5.	2025.12.16.- 2025.12.17.	Karácsonyi készülődés
5.	2026.04.28.- 2026.04.30.	Föld napja

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnő	havonta	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Fogorvos	évente kétszer	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szociális segítségadás	hetente	3/2	tagintézmény-igazgató
Jelzőlap készítése	probléma esetén	3/2	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Miskolci Sportiskola	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Úszóedzők	hetente	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
DVTK Jegesmedvék	2025.09.29-től 6 alkalom	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Bozsik foci szervezői	évente 4 alkalom	2/1	Tagintézmény-igazgató
Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Tehetséggondozás			
Szépkorúak Háza Szociális Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft., Szépkorúak Háza Idősek Otthona, *Önkéntes tevékenység szervezése*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
M.A.P: Learning Oktató és Oktatásszervező Nonprofit Kft. *Pedagógiai asszisztens, dajka képzés*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Oktatási Stúdió '90 Kft. *Pedagógiai asszisztens, dajka képzés*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Best-Work Kft. *Pedagógiai asszisztens, dajka képzés*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Pannon Kincstár Kft. *Pedagógiai asszisztens, dajka képzés*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Szakképzési Centrum, *Pedagógiai asszisztens képzés*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Coolmiskolc MMJV 2030-as célkitűzések *Hozzájárulás klímavédelmi célokhoz*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Zrínyi Ilona Gimnázium *50 órás közösségi szolgálat*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Bartók Zeneművészeti Szakközépiskola *50 órás közösségi szolgálat*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Hermann Ottó Gimnázium *50 órás közösségi szolgálat*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Stúdium Technikum és Szakképző Iskola *óvodai nevelők képzése*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Csodamalom Bábszínház *gyermekek kulturális és művészeti nevelésének gazdagítása*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Szimfonikus Zenekar *a gyermekek zenei érzékenyítése és kulturális nevelése.*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény *intézményközi kapcsolatok erősítése*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató
II. Rákóczi Ferenc Könyvtár *a nevelési gyakorlat komplex gazdagítása*	folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő személyi változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.10.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Sporttevékenységek rendszerének elfogadtatása, egyeztetés, véleménynyilvánítás	2025.10.01.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Karácsonyi készülődés, ünnepség szervezésének feladatai	2025.12.09.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények.	2026.02.15.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.30.	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája	Katolikus	csütörtök	egyház által delegált hitoktató
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény- igazgató	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus

Tagintézmény- igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus	3/2
Tagintézmény- igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus	4/1
Tagintézmény- igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus	2/1
Munkavédelmi felelős	3/1
Gyermekvédelmi felelős	3/2
Egészségügyi könyvekért felelős	3/1
Szertár felelős	4/1
Könyvtár felelős	4/2
Bozsik Program koordinálása	2/1
Boldogságprogram koordinálása	4/1
Online felületek tartalmi elemeinek feltöltése	5/1

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	5 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	3 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:20	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:30-16:50	
	1/2	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:20	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:30-16:50	
2.cs.	2/1	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:20	9:30-16:20	9:30-16:20	9:30-16:20	9:30-16:20	10:00-16:20	
	2/2	7:00-12:20	7:00-12:20	7:00-12:20	7:00-12:20	7:00-11:20	11:30-16:50	11:30-16:50	11:30-16:50	11:30-16:50	12:30-16:50	tagintézmény- igazgató
3.cs.	3/1	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:30-16:20	
	3/2	7:00-12:50	7:00-12:50	7:00-12:50	7:00-12:50	7:00-12:20	11:00-16:50	11:00-16:50	11:00-16:50	11:00-16:50	11:00-16:20	szakmai munkaközösség-vezető
4.cs.	4/1	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-12:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:30-16:50	
	4/2	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-12:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:00-16:50	10:30-16:50	
5.cs.	5/1	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:20	10:10-17:00	10:10-17:00	10:10-17:00	10:10-17:00	10:40-17:00	
	5/2	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:20	10:10-17:00	10:10-17:00	10:10-17:00	10:10-17:00	10:40-17:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	
2.cs.	2/3	Dajka	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	
4.cs.	4/3	Dajka	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	
5.cs.	5/3	Dajka	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	6.00.-14.20	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	9.30-17.50	
1.cs.	2/4	Pedagógiai asszisztens	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	7.30-15.50	
5.cs.	3/4	Pedagógiai asszisztens	8..00-16.20.	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	8..00-16.20	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-022

Százszorszép Óvoda

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 10
5.3 Ellenőrzés ---- 12
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 12
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 13
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 13
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 14
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 15
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 15
5.4 Értékelés ---- 15
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 16
5.6 Korrekció ---- 17
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 17
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 17
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 20
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 21
6.4 Tehetséggondozás ---- 21
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 22
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 23
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 24
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 25
8.1 Fogadóórák rendje ---- 25
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 26
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 28
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 28
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 29
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 29
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 30
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 30
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 31

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 31
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 32
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 33
11.1 Munkarend ---- 33
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 34
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 35
11.2 Továbbképzés ---- 36

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Százszorszép Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3530 Miskolc, Serház utca 1.**
Elérhetőség/telefonszám	**06 46 412 965**
Elérhetőség/e-mail cím	**szazszorszep.miskolc@gmail.com**
Honlap	**https://miskolciszazszorszepovoda.hu/**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**21 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**12 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**8 fő**
• ebből dajka	**6 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)

Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Süni	1	Vegyes	18	0	0	0	0
Maci	2	Vegyes	19	0	1	0	2
Tulipán	3	Vegyes	19	0	1	0	2
Cica	4	Vegyes	22	1	0	0	1
Nyuszi	5	Vegyes	23	0	2	0	1
Katica	6	Vegyes	22	0	0	0	0
Összesen	**6 csoport**		**123**	**1**	**4**	**0**	**6**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	150 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	2			0	0	0	1
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	102			1	4	0	6
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	5			1	4	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.10.	„Zöld Óvoda” program szemléletformáló tevékenység, munkaterv,	Nevelőtestület	Óvodapedagógusok

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		programterv összeállítása		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.12.	Szülői fórum szervezése, óvoda-általános iskola átmenet, kapcsolatépítés erősítése	Nevelőtestület	Óvodapedagógusok
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.13.	Kapcsolatépítés Százszorszép Tagóvoda Szülői közösségével	Szülők, alkalmazotti kör	Óvodapedagógusok
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.17.	Művészeti foglalkozás szervezése, technikai ismeretek bővítése	Alkalmazotti kör	Óvodapedagógusok
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Mentálhigiénés foglalkozás-csapatépítés	Alkalmazotti kör	Alkalmazottak

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A környezettudatos magatartás fejlesztése és intézményi szintű fenntarthatósági szemléletmód megerősítése a Zöld Óvoda kritériumrendszeréhez igazodva.	Óvodánkban már jelen van a környezeti nevelés gyakorlata - zöld jeles napok, állatbarát programok, közösségi zöld tevékenységek. A nevelési évben a fenntarthatóságra nevelés, természetközeli tevékenységek, állatasszisztált foglalkozások	Tagintézmény-igazgató óvodapedagógus,	2025.10.10.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	célirányos rendszerezése, elmélyítése és a pedagógiai programhoz való illesztése, mely a *Zöld Óvoda* minősítés újbóli megszerzését készíti elő.			
A sikeres iskolakezdés elősegítése érdekében az általános iskolákkal való kapcsolat erősítése és intézményi szintű együttműködési gyakorlat kialakítása	A beiskolázás folyamatában fontos szerepe van az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésének. A közös nyílt napok, pedagógus konzultációk, visszajelzések, valamint a gyermekek fejlettségének kölcsönös ismerete támogatja a zökkenőmentes átmenetet. Intézményi célként kezelhető az iskolákkal való kapcsolat tudatosabb építése, szakmai egyeztetések. Ezzel a gyermekek érzelmi és szociális biztonsága is nő, miközben a pedagógusok is jobban tudnak reflektálni az iskolai elvárásokra.	Tagintézmény-igazgató, iskolai kapcsolattartás ért felelős pedagógus	2025.12.12.	Tagintézmény-igazgató
A tehetségígéretek felismerése, nyomon követése és fejlesztő foglalkoztatásuk	A nevelési év folyamán – különösen az ünnepi programok, a jeles napokhoz	Tehetségfejlesztésért felelős pedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026.04.17.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
biztosítása a nevelési év során	kapcsolódó szereplések és a csoportos megfigyelések alkalmával – számos gyermek esetében körvonalazódott kiemelkedő érdeklődés, motiváció vagy tehetségígéret. Fontos, hogy ezeket az adottságokat célzott módszertani megközelítéssel gondozzuk, dokumentáljuk. A tehetséggondozó pedagógiai kultúra erősítéséhez való pozitív hozzáállás erősítése művészeti foglalkozásokon keresztül.			
A pedagógiai adminisztráció minőségének egységesítése és a digitális rendszerek (oviKRÉTA) tudatosabb, pontosabb alkalmazása az óvodai dokumentációs folyamatokban.	Az adminisztrációs területeken – különösen az oviKRÉTA rendszer használatában – még szükséges az egységes szemlélet kialakítása és a gyakorlat mélyítése. A cél, hogy a nevelőtestület minden tagja magabiztosan, önállóan, a jogszabályoknak megfelelően tudja kezelni a digitális naplót, a jelenléti íveket, a statisztikai adatszolgáltatásokat és a gyermekek	Tagintézmény-igazgató, belső tudásmegosztá sért felelős pedagógus	2026.01.30.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	fejlettségét követő dokumentumokat.			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A gyermekek környezettudatos magatartásának fejlesztése, a fenntarthatósági szemléletmód mélyítése az óvodai élet minden területén, a Zöld Óvoda kritériumrendszerével összhangban.	A környezeti nevelés intézményi gyakorlatának rendszerszintű fejlesztése: fenntarthatóságra nevelés, természetközeli tevékenységek, mint kertészkedés, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, energiatakarékosság, állatasszisztált foglalkozások terápiás, vagy nevelési céllal, valamint a pedagógiai programhoz való tudatos illesztés a Zöld Óvoda minősítés megújítása érdekében.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025.09. – 2026.05. (folyamatos)	Tagintézmény-igazgató
Az óvoda-iskola átmenet támogatása érdekében a partner általános iskolával való együttműködés megerősítése, a gyermekek sikeres iskolakezdésének elősegítése.	A partner iskolával való kapcsolat tudatosabb kiépítése, közös program, szakmai találkozó, fórum szervezése. Nyílt napok, intézménylátogatások, tevékenységek szervezése az iskolával.	Tagintézmény-igazgató, nagycsoportos óvodapedagógusok	2025.09. – 2026.06.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	Pedagógus konzultációk szervezése: a nagycsoportos gyermekek iskolai alkalmasságáról, szociális és érzelmi érettségéről.			
A tehetségígéretek felismerése és célzott fejlesztése a nevelési év során, a tehetséggondozó pedagógiai szemlélet erősítése az intézményben.	A tehetségígéretek célirányos megfigyelése, nyomon követése és dokumentálása. A gyermekek érdeklődésének, kreativitásának, problémamegoldó képességének megfigyelése játékhelyzetekben, szereplések során, jeles napi programok alkalmával. Megfigyelési szempontok rögzítése, célirányos megfigyelések dokumentálása. Kiemelt képességterületeken gazdagító, művészeti és kreatív foglalkozások biztosítása, a differenciált tehetségfejlesztés megvalósítása.	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025.09.– 2026.05. (folyamatos)	Tagintézmény-igazgató
A pedagógiai adminisztráció minőségének egységesítése, a digitális rendszerek (oviKRÉTA) szakszerű, önálló és	A nevelőtestület digitális dokumentációs gyakorlatának fejlesztése: belső útmutatók, képzések,	Tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	2025.09. – 2026.05. (folyamatos)	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
pontos használatának elmélyítése a dokumentációs folyamatokban.	konzultációk alkalmazása. Az oviKRÉTA felületeinek (napló, jelenlét, fejlettségkövetés) egységes, jogszabályoknak megfelelő használatának megerősítése.			

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Nevelőmunka hatékonyságának vizsgálata	Gyermekcsoportok mindennapi életének, a nevelési folyamat minőségének, az egyéni bánásmód és a fejlesztő tevékenységek megvalósulásának megfigyelése	Óvodapedagógus	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Pedagógiai dokumentációk ellenőrzése	Az oviKRÉTA rendszer szakszerű, naprakész használata (felvételi és mulasztási napló, csoportnapló, egyéni fejlődés nyomon követése), dokumentációk tartalmi és formai megfelelése	Óvodapedagógus	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
Nevelőmunkát segítők munkájának ellenőrzése	Pedagógiai asszisztens és dajka együttműködése, feladatellátása, gyermekekkel való	Pedagógiai asszisztens, dajka	Folyamatos	megbízott Tagintézmény-igazgató helyettes

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	bánásmód, kommunikáció, gondozási feladatok ellátása			
Környezeti nevelés megvalósulásának ellenőrzése	Zöld jeles napok, környezettudatos tevékenységek, pedagógiai programhoz való illeszkedés, Zöld Óvoda elvárások teljesülése	Óvodapedagógus	2025.10 – 2026.05.	Tagintézmény-igazgató
Iskolakezdésre való felkészítés vizsgálata	Nagycsoportos gyermekek egyéni fejlettségi mutatói, tartalma, tevékenységek illeszkedése az iskolára való felkészítés céljaihoz	Óvodapedagógus	2026.02. – 04.	Tagintézmény-igazgató
Tehetséggondozás dokumentálása	Tehetségígéretek nyomon követése, fejlesztő tevékenységek tervezése, gyermekmegfigyelések rendszerezettsége	Óvodapedagógus	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai

ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente szerdai napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten hétfői, szerdai, pénteki. napon
- utazó gyógypedagógus minden héten keddi napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten pénteki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A pedagógusi attitűd, kommunikációs stílus, empátia és viselkedésmodelláló	2025.09. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
szerep megfigyelése a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel való mindennapi interakciókban.			
A differenciált bánásmód, érzelmi támogatás és viselkedésszabályozás megvalósulásának vizsgálata hospitálás és gyermekmegfigyelés alapján.	2025.09. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
Az együttműködés formáinak vizsgálata: kapcsolattartás a szülőkkel, gyógypedagógussal, óvodapszichológussal, gyermekvédelmi felelőssel.	2025.09. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
A fejlesztésben részt vevő szakemberek (óvodapedagógus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus) együttműködésének, kommunikációjának, feladatmegosztásának és a szülőkkel való kapcsolattartás formáinak vizsgálata.	2025.09. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az alkalmazkodási nehézségek időben történő felismerésének és dokumentálásának vizsgálata (megfigyelések, jelzések, szakszolgálati vélemények).	2025.10. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
A gyermek fejlődését célzó együttműködés vizsgálata a fejlesztést végző szakemberekkel (megbeszélések, fejlesztési tervek egyeztetése, közös célmeghatározás).	2025.10. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
Az óvodapedagógus alkalmazkodást segítő tevékenységeinek, módszereinek és az egyéni bánásmód érvényesülésének megfigyelése a mindennapi gyakorlatban.	2025.10. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
A társas kapcsolatok tudatos fejlesztésére irányuló pedagógiai gyakorlat megfigyelése: szabálytudat formálása, konfliktuskezelés, érzelemkifejezés támogatása.	2025.10. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
A differenciált bánásmód érvényesülésének	2025.10. – 2026.05.	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
vizsgálata a mindennapi helyzetekben: egyéni szükségletekhez való igazodás, gyermekre szabott reakciók és megerősítések.			

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Így tedd rá!	heti egy alkalom csütörtöki napokon	Népi játékok „visszatanítása", magyar néptánc alapjainak elsajátíttatása, népi kultúra átadása. Belső fejlődés, önismeret, önkifejezés segítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Ügyes kezek	heti egy alkalom hétfői napokok	Művészeti tevékenységen keresztül gyermekek sikerélményhez juttatása. Változatos technikák, anyagok megismertetése, kreatív, alkotó gondolkodás, cselekvés alakítása, önálló egyéniség kifejezése.
Kreatív dráma gyakorlatok	heti egy alkalom szerdai napokon	Helyzetgyakorlatokkal tarkított drámapedagógiai fejlesztő elemek és eszközök alkalmazása. Verbális és nonverbális kommunikáció, szókincs bővítés, nyelvgyakorlatok által az anyanyelv területén, memória és gondolkodási műveletek terén történő fejlesztés.
Bozsik foci	négy alkalmas Bozsik fesztivál	Mozgásfejlesztés, edzettség, a sport megszerettetésére.
Nemzeti Úszó Program	heti egy alkalom keddi napokon	Egészséges életmód megalapozása, életminőség javítása, vízbiztonság alakítása.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
	-	
Október		
Zene Világnapja	2025.10.01.	3. csoport
Állatok Világnapja	2025.10.04.	5. csoport
Nemzeti ünnep	2025.10.23	óvodapedagógusok
Népi játék napja	2025.10.hó	6. csoport
November		
Márton napi ludasságok, lámpás felvonulás	2025.11.11.	4. csoport

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
December		
Adventi gyertyagyújtás	Adventi időszak négy hétfői napján	óvodapedagógusok
Mikulás ünnep	2025.12.06.	óvodapedagógusok
Karácsonyi ünnep	2025.12.16-22.	óvodapedagógusok
Január		
	-	
Február		
Farsang	2026.02.hó	óvodapedagógusok
Március		
Ovi hívogató	2026.03.hó	tagintézmény-igazgató
Nemzeti ünnepünk	2026.03.15.	óvodapedagógusok
Boldogság világnapja	2026.03.20.	3. csoport
Víz világnapja	2026.03.22.	1. csoport
Április		
Húsvét	Mindenkori naptári évnek megfelelően	óvodapedagógusok
Föld napja/Nagyszülők napja	2026.04. 22.	
Anyák napja	Április utolsó hete- Május első hete	2. csoport
Apák Napja	2026.04.-05.	óvodapedagógusok
Május		
Madarak és fák napja	2026.05.10.	5. csoport
Pünkösd	Mindenkori naptári évnek megfelelően	
Gyermek heti programok	2026.05.utolsó hetén	óvodapedagógusok
Június		
Évzáró rendezvények csoportonként	2026.05.közepétől 2026.06. közepéig eső időszakban	óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1	Nevelési év eleji szűrés	2025.09.hó	óvodapedagógus
2	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.hó	munkavédelmi felelős
3	Tűzriadó próba	2025.10.hó	munkavédelmi felelős
4	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.hó	óvodapedagógus
5	Befogadás	2025.09.hó	óvodapedagógus
6	KIR adatszolgáltatás	2025.09.hó 2026.05.hó	tagintézmény igazgató
7	Szabadság nyilvántartás	folyamatos	tagintézmény igazgató
8	Munkaegészségügyi intézkedések	szükség szerint	tagintézmény igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
9	Távollét jelentés	havonta	tagintézmény igazgató
10	Mérőóra állás rögzítése	havonta	tagintézmény igazgató
11	Karbantartás jelzése	Szükség szerint	tagintézmény igazgató
12	Alapítványi bál	2026.02.13.	óvodapedagógus
13	Ovi hívogató	2026.03.18.	tagintézmény igazgató
14	Beiratkozás	2026.04.hó	tagintézmény igazgató
15	Értesítés óvodai átvételről	folyamatos	tagintézmény igazgató
16	Értesítés óvodai jogviszony megszüntetéséről	folyamatos	tagintézmény igazgató
17	Elégedettség mérés	2026.05.hó	tagintézmény igazgató
18	Beszámoló	2026.06.hó	tagintézmény igazgató
19	Nyári ügyelet megszervezés	2026.06.hó	tagintézmény igazgató
20	Munkaterv	2026.08.hó	tagintézmény igazgató
21	Úti-költség elszámolás	folyamatos	tagintézmény igazgató
22	Szülői Szervezet kapcsolattartás	folyamatos	tagintézmény igazgató
23	Jegyzőkönyvek elkészítése	folyamatos	tagintézmény igazgató
24	Munkaidő nyilvántartás	folyamatos	tagintézmény igazgató
25	Tankötelezettség halasztásában segítségadás, tájékoztatás	2026.01.hó	tagintézmény igazgató
26	Leltározás	szükség szerint	tagintézmény igazgató
27	Selejtezés	szükség szerint	tagintézmény igazgató
28	Esélyteremtő adatszolgáltatás	szükség szerint	gyermekvédelmi felelős
29	Szakértői vizsgálat iránti kérelem elindítása	szükség szerint	óvodapedagógus
30	Szakértői véleményekben foglaltak nyomon követése	szükség szerint	óvodapedagógus
31	Gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése	szükség szerint	gyermekvédelmi felelős
32	Gyermekbalesetek dokumentálása	szükség szerint	munkavédelmi felelős
33	Nevelés nélküli munkanapok adminisztrációja	szükség szerint	tagintézmény igazgató
34	Óvodán kívüli programok jelzése	szükség szerint	tagintézmény igazgató
35	Tisztítószer, tisztasági, irodaszer igény jelzése	negyed évente	tagintézmény igazgató
36	Beszerzési folyamatok kezdeményezése	szükség szerint	tagintézmény igazgató

7. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok

elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2026.05.30.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.05.30.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
csoportos óvodapedagógusok	2026.02.hó második fele	fejlesztőszoba	fejlődést nyomon követő dokumentum aláírása	2026.01.hó második hete
csoportos óvodapedagógusok	2026.05.hó	fejlesztőszoba	fejlődést nyomon követő dokumentum aláírása	2026.05.hó
óvodapedagógus	igény szerint	nevelői szoba	jegyzőkönyv	előzetes egyeztetés alapján
tagintézmény igazgató	2025.11.06.	nevelői szoba	jegyzőkönyv	2025.10.22.
tagintézmény igazgató	2026.02.12.	nevelői szoba	jegyzőkönyv	2026.02.02.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
minden csoportban	2025/2026-os nevelési év új óvodásai szüleinek tartandó	2025. 08.21.	tagintézmény-igazgató, csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
minden csoportban	2025/2026-os nevelési év feladatai, Házirend ismertetése, befogadás folyamata, tapasztalatai	2025. 08.19. között	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
minden csoportban	Iskolába készülő gyermekek szülői számára tájékoztató Mentálhigiénés előadás: Időbeosztás, túlterheltség, gyermek személyiségének pozitív irányba való terelése	2025. 11.20.	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
minden csoportban	2025/2026-os nevelési év első felének értékelése, második félév várható programok	2026 02.hó	csoportos óvodapedagógusok	Jegyzőkönyv	tagóvoda-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai

- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Nevelési év feladatai, TÉR	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	óvoda-iskola átmenet, kapcsolattartás az általános iskolával	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.hó	Második félév feladatai, mérési eredmények dokumentálása, értékelése	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.hó	partnerkapcsolat mérése, fejlesztendő területek, kiemelkedő területek	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.

A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Minden csoport	2025.11.hó	Márton-napi ludasságok
Minden csoport	2025.12.hó	Adventi barkács nap/ Karácsony
Minden csoport	2026.02.hó	Farsang
Minden csoport	2026.03.hó	Nyílt nap/Fordított nap
Minden csoport	2026.05.hó	Nagyik napja/Föld napja

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
védőnő	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
fogászat	2025.04.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szükség esetén jelzés	szükség esetén	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Óvodai szociális segítővel való heti egy nap	folyamatos	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodájával ügyeleti segítségadás biztosítása	szükség szerint	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató
Közművelődési intézményekkel - bábszínház, múzeum látogatás, programszervezés	szükség szerint	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Partner általános iskolával történő egyeztetés, közös megbeszélés iskolaválasztás előtt	2025.11.hó 2026.03.hó	óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.04.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Százszorszép Tagóvodája	Katolikus	hetente péntekenként	hitoktató
	Református	hetente péntekenként	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki Szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény igazgató	tagintézmény-igazgató 1.cs óvodapedagógus/1
Tagintézmény igazgató távolléte esetén intézkedésre jogosult	6.cs óvodapedagógus/1
Leltár felelős	1.cs óvodapedagógus/1 pedagógiai asszisztens
Munkavédelmi képviselő	3.cs óvodapedagógus/2
Munkavédelmi felelős	6.cs óvodapedagógus/2
Boldog Óvoda Program/mester	3.cs óvodapedagógus/1
Kulturális programok koordinálása	3.cs óvodapedagógus/1
Programszervező (Bozsik program)	6.cs óvodapedagógus/1
Gyermekvédelmi felelős	5.cs óvodapedagógus/1

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Óvodai fotózás szervezése	1.cs óvodapedagógus/1
Nemzeti Úszó Program kapcsolattartó	6-cs óvodapedagógus/1
Bozsik foci kapcsolattartó	6-cs óvodapedagógus/1
Mozgás eszközök felelőse	2.cs óvodapedagógus/1 1.cs óvodapedagógus/2
Épület dekoráció felelőse	2.cs óvodapedagógus/1 1.cs óvodapedagógus/2
Óvodai dramatizálások szervezése	4.cs óvodapedagógus/2
Média felelős: plakátok, hirdetések, programfüzetek, szórólapok szerkesztése	6.cs óvodapedagógus/2 3.cs óvodapedagógus/2
Élelmezési csoporttal kapcsolattartó	1.cs pedagógiai asszisztens
Dajka munkatársak felelőse	5.cs dajka

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	2 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	2 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 A intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00 13.00	7.00 13.00	10.30 16.30	10.30 16.30	szakértői nap	7.00 13.00	7.00 13.00	10.30 16.30	10.30 16.30	szakértői nap	tagintézmény igazgató-mesterpedagógus
	1/2	10.30 17.00	10.30 17.00	7.30 14.00	7.30 14.00	7.30 13.30	10.30 17.00	10.30 17.00	7.30 14.00	7.30 14.00	7.30 13.30	
2.cs.	2/1	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
	2/2	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
3.cs.	3/1	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
	3/2	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
4.cs.	4/1	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
	4/2	7.30 14.00	7.30 14.00	7.30 14.00	7.30 14.00	7.30 13.30	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
5.cs.	5/1	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
	5/2	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
6.cs.	6/1	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	
	6/2	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.30	7.00 13.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	10.30 17.00	11.00 17.00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján

- gyakornok óraszáma 26 óra
- mesterpedagógus óraszáma 27 óra
- tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
- mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

*a sorok száma bővíthető

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	
2.cs.	2/3	Dajka	8.00 16.00	8.00 16.00	8.00 16.00	8.00 16.00	8.00 16.00	9.00 17.00	9.00 17.00	9.00 17.00	9.00 17.00	9.00 17.00	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	
4.cs.	4/3	Dajka	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	
5.cs.	5/3	Dajka	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	
6.cs.	6/3	Dajka	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	6.00 14.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	10.00 18.00	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	
6.cs.	6/4	Pedagógiai asszisztens	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	7.30 15.30	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-004

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 10
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 10
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 11
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 11
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 11
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 12
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 12
5.4 Értékelés ---- 13
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 13
5.6 Korrekció ---- 14
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 14
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 14
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 15
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 16
6.4 Tehetséggondozás ---- 16
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 17
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 18
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 19
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 19
8.1 Fogadóórák rendje ---- 19
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 20
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 22
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 22
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 23
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 23
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 23
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 23
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 23
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 24
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 24
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 24
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 24
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 25
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 25

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 26
11.1 Munkarend ---------- 26
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 27
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 28
11.2 Továbbképzés ---------- 29

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3533.Miskolc,Szeder u.2/a**
Elérhetőség/telefonszám	**46/370-084, 70/652-3184**
Elérhetőség/e-mail cím	**szederovi@gmail.com**
Honlap	**https://miovi.hu/intezmenyek/miovi-szeder-uti-tagovodaja**
Az intézmény nyitva tartása	**6:00-17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**17 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**10 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	
• ebből dajka	**5 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Bambi csoport	1.	Vegyes csoport	22 fő	0	2	0	1
Zsebibaba csoport	2.	Vegyes csoport	22 fő	0	2	0	0
Micimackó csoport	3.	Vegyes csoport	18 fő	0	0	1	0
Tapsi csoport	4.	Kis- középső csoport	23 fő	0	1	0	0
Méhecske csoport	5.	Vegyes csoport	23 fő	0	3	0	0

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Összesen	**5**		**108 fő**	**0**	**8**	**1**	**1**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	5						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	125 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	1 fő			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	92fő			0	8	1	1
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8 fő			0	8	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.22.	Tapasztalatcsere,tudásmegosztás ,nevelési utak beépítése a tervező munkába- Madárbarát-óvoda programban. Testvéróvoda	Nevelőtestület	tagintézmény igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		Tanfelügyeletre felkészülés-szakmai igazgatóhelyettes asszony vezetésével.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Mentálhigiénés foglalkozás ,kommunikációs tréning a MESZEGYI munkatárs bevonásával,Adventi ünnepség	Teljes alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.hó	A féléves nevelési feladatok, rendezvények értékelése. A II .félév feladatai. A gyermekek fejlődési nyomon követési naplók értékelése.	Nevelőtestület	tagintézmény igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.17.	Zöld óvoda látogatása Komlóskán a testvéróvodával(MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája) a környezeti nevelés és a fenntarthatóság beépítése a mindennapi tervező-nevelő munkában	Teljes alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	Közösségfejlesztés, csapatépítő tréning külső helyszínen-csoportdinamika,érzelmi és társas intelligencia fejlesztése.	Teljes alkalmazotti közösség	tagintézmény igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Innovatív programok beépítése, továbbfejlesztése a mindennapokba.	"Nyugi ovi" program, Zöld Óvoda, Csillagsuli Élménypedagógia beemelése a mindennapokba	tagintézmény-igazgató és minden csoport óvodapedagógusa	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató
A TÉR működésének tapasztalatai, felkészülés a	A 2024/2025 nevelési év fő feladata a tájékoztatás valamennyi dolgozó számára	tagintézmény-igazgató	2025.10.31.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
tanfelügyeleti ellenőrzésre	a TÉR-rel, és a tanfelügyeleti ellenőrzéssel kapcsolatban.			
Érzelmi intelligencia fejlesztése a mindennapokban	A jövő nevelési év egyik fókusza az érzelmi tudatosság, önszabályozás, empátia és társas készségek fejlesztése lehet – életkornak megfelelő játékos módszerekkel.	1 és 3 csoport óvodapedagógusai	2025.10.hó-2026.08.hó	tagintézmény-igazgató
Természetközeli nevelés	Az „erdei óvoda” elemeinek beépítése - A „Zöld Óvoda” programhoz szervesen kapcsolódva, a szabadtéri, természetközeli nevelés még hangsúlyosabbá tétele.	4. és 5. csoport óvodapedagógusai, tagintézmény-igazgató	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató
Az iskolakezdéshez szükséges alapképességek, szokások, kompetenciák kialakítása, erősítése a zökkenőmentes iskolai beilleszkedéshez.	Célzott, játékos tevékenységek tervezése a részképességek fejlesztésére. Egyéni fejlődési utak figyelemmel kísérése. Szoros együttműködés a szülőkkel az iskolai átmenet támogatása érdekében. Kapcsolattartás az iskolákkal. ismerkedő látogatások	tagintézmény-igazgató, minden csoport óvodapedagógusa	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	szervezése, leendő tanítókkal való együttműködés .			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Innovatív programok beépítése	"Nyugi ovi" program, Zöld Óvoda, Csillagsuli, Skillo program	tagintézmény-igazgató, minden csoport óvodapedagógusa	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató
TÉR és aTanfelügyelet feladatai	Segédanyag megismertetése, a felmerülő kérdések megbeszélése	tagintézmény igazgató	2025.10.31.	tagintézmény igazgató
Érzelmi intelligencia a mindennapokban	Bevezethetők: „érzelemkártyák”, érzelem-játékok, érzékenyítő mesék, csoportos beszélgető körök, melyek támogatják a gyermekek lelki jólétét és konfliktuskezelését	1. és 3. csoport óvodapedagógusai	2025.10.hó-2026.08.hó	tagintézmény-igazgató
Természet közeli nevelés a gyakorlatban	Rendszeres „erdei napok”, séta- és megfigyelőtúrák, természetalapú játéktevékenységek, madárles, kiskert-program vagy esőnapos tapasztalás bevezetése a gyermekek természeti világ	4. és 5. csoport óvodapedagógusai, tagintézmény-igazgató	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	iránti érzékenyítése céljából.			
Iskolai életre való felkészülés	Szükség esetén fejlesztési terv készítése. Szülői értekezletek, tájékoztatók, egyéni konzultációk). Ismerkedő látogatások szervezése, leendő tanítókkal való együttműködés.	tagintézmény-igazgató, minden csoport óvodapedagógusa	2025.09.hó-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Gyakornokok felkészítése	A sikeres minősítő vizsgára való felkészítés	mentor, óvodapedagógusok (2/1)	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
Pedagógiai munka	Szakmai elhivatottság, nevelő,fejlesztő munka,pontos dokumentum vezetés. A tanfelügyeleti ellenőrzésre való felkészülés	tagintézmény igazgató	2026.08.hó	tagintézmény-igazgató
NOKS munkájának megsegítése	Az egyedi és eseti feladatok önálló elvégzéséhez támogatás	óvodapedagógusok	2026.08.hó	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Az országos szakmai-pedagógiai tanfelügyeleti ellenőrzési tervbe bekerült, időpont még nem került kijelölésre.

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	2	2
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**2**	**2**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente szerdai napon

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- az óvodai szociális segítő minden héten szerdai napon
- logopédus minden héten pénteki napon
- utazó gyógypedagógus minden héten - napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten szerdai napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
nem releváns az intézményben			

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A nehézséggel küzdő gyermekek megsegítése	folyamatosan	fejlesztőpedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási

[6] MIÓVI Házirend 2025.

Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	2025.09.hó - 2026.05.hó	Tehetséges,ígéretes gyermekek felkutatása
Zeneovi	2025.10.hó - 2026.05.hó	Zenei tehetség kibontakoztatása,zenei szenzitív periódus fejlesztése
Angol kuckó	2025.10.hó - 2026.05.hó	Az idegen nyelv játékos, ösztönös tanulási folyamatának megismertetése
4-Dance Club Tánc	2025.10.hó - 2026.05.hó	Ritmus,testtartás,mozgás alapok a balett és más táncformák megismerése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Mobilitási hét	2025.09. 3.hete	minden csoport óvodapedagógusa
Október		
Zenei világnap	2025.10.01.	Tapsi csoport óvodapedagógusai
Állatok világnapja	2025.10.03.	Méhecske csoport óvodapedagógusai
Komposztálás világnapja	2025.10.10.	Micimackó csoport óvodapedagógusai
1956-os Forradalom Ünnepe	2025.10.23.	minden csoport óvodapedagógusa
November		
Márton –nap	2025.11.07.	Zsebibaba csoport óvodapedagógusai
Adventi gyertyagyújtás	minden adventi hét péntekén	minden csoport óvodapedagógusa
December		
Mikulás-váró	2025.12.05.	Tapsi csoport óvodapedagógusai
Fenyőünnep	2025.12.15.	Micimackó csoport óvodapedagógusai

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Január		
Nyílt napok		minden csoport óvodapedagógusa
Február		
Farsang	2026.02.9-13.	minden csoport óvodapedagógusa
Március		
Március 15.	2026.03.13.	Zsebibaba csoport óvodapedagógusai
Víz világnapja	2026.03.20.	Méhecske csoport óvodapedagógusai
Mocorgó	2026.03.hó.utolsó hete	Zsebibaba csoport óvodapedagógusai
Április		
Tavaszi játszóház	2026.04.2.hete	minden óvodapedagógus
Húsvét	2026.04.01-10.	minden óvodapedagógus
Föld napja	2026.04.22.	Micimackó csoport óvodapedagógusai
Május		
Anyák napja	2026.05.4-8	minden csoport óvodapedagógusa
Madarak,fák napja	2026.05.12.	Zsebibaba csoport
Gyermeknap	2026.05.hó utolsó hete	minden csoport óvodapedagógusa
Június		
Évzáró ünnepségek	2026.06.hó első hete	minden csoport óvodapedagógusa

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz, munka és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.30.	munkavédelmi előadó
2.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok dokumentálása	2025.09.19.	gazdasági ügyintéző, pedagógiai asszisztens
3.	Nevelési év eleji szűrővizsgálatok	2025.09.hó-10.hó	logopédus, fejlesztőpedagógus, óvodapedagógusok
4.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.hó	tagintézmény igazgató
5.	Befogadás az új gyermekek számára	2025.11.hó	Zsebibaba és Méhecske csoport óvodapedagógusai

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
6.	Beiratkozás a következő nevelési évre	2026.04.hó – 05.hó	tagintézmény-igazgató
7.	Iratkezelési leltár	2026.06.hó	tagintézmény-igazgató és a helyettese

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2026.06.15.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.05.29.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	minden hónap első hétfő napja	MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája	írásbeli feljegyzések, jelenléti ív	pontos időpont egyeztetés
Óvodapedagógusok	minden hó első hete	MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája	írásbeli feljegyzések,jelenléti ív	minden hónapban egy alkalommal, melynek időpontja a szülők számára nyilvános az óvodai faliújságon,

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
				internetes zárt csoportban közzé téve

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1-5	Év eleji adategyeztetés nevelői munkához kapcsolódó tervezett programok, óvoda életében , Házirend ismertetése, befogadás folyamata,tapasztalatai	2025. 09.22-23-24	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény igazgató
1,2,3,5	Iskolába készülő gyermekek szüleinek tájékoztatás.	2025. 12.03.	tagintézmény igazgató, óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1-5	Első félév összegzése, következő félév eseményeinek megbeszélése	2026.02. 10-11-12	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
	2025/2026 nevelési év új szülei számára tartandó tájékoztató	2026. 06.22.	tagintézmény igazgató, óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.13.	Éves munkaterv részleteinek megvitatása, elfogadása	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.23.	Féléves munka értékelése, felelősök beszámolója	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.13.	Nevelő-fejlesztő munka tapasztalatai, év végi események teendőinek megbeszélése	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Évzáró nevelési értekezlet. Az éves beszámoló véleményezése, elfogadása	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.

A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1-5 csoport	2025.11.hó első hete	Márton-napi játszóház
1-5 csoport	2026.01.hó 3. hete	Nyílt napok
1-5 csoport	2026.04.hó 2. hete	Tavaszi játszóház

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Fogászati szűrés	körzetes fogorvossal egyeztetve	tagintézmény-igazgató	fogorvosi asszisztens
Általános státusz vizsgálatok	folyamatosan	tagintézmény-igazgató	védőnő

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Esetenkénti jelzőlapok	folyamatos	tagintézmény igazgató, gyermekvédelmi felelős	óvodapedagógusok
Esetmegbeszélés	folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

*

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Rendezvények, programok a nevelési év során az iskolával, civil szervezettel	folyamatosan	tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája	Katolikus	kedd 15.30-16.00	hitoktató
	Református	péntek 8.00-8.30	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1 fő óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	gyakornok	
A mentor neve	1 fő óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató, Óvoda – Iskola kapcsolattartó, Óvoda- Konyha kapcsolattartó , mentor,tisztítószer rendelés	óvodapedagógus (5/1.), tagintézmény-igazgató
A tagintézmény-igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus , gyermekvédelmi felelős, Miskolci Fekete Szeder Alapítvány	óvodapedagógus (2/2.)
A tagintézmény-igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus, Bozsik program szervezés (DVTK) mentor, könyvterjesztés	óvodapedagógus (2/1.)
Közművelődési kapcsolattartó	óvodapedagógus (3/1.)
Óvodai központi kiírások, munkavédelmi felelős, Social média felelős	óvodapedagógus (3/2.)
Tűzvédelmi felelős, könyvtár felelős	óvodapedagógus (4/2.)
Jegyzőkönyv vezetés, munkacsoport vezető, egészségügyi dokumentumok kezelése	óvodapedagógus (4/1.)
Raktárfelelős, mozgás eszközök felelőse,úszás	óvodapedagógus (1/2.)
DVTK program szervező(korcsolya,úszás), leltár felelős	óvodapedagógus (1/1.)
Könyv és folyóirat terjesztés, leltár felelős	óvodapedagógus (5/2.)
Létszám leadás, étkezési igények, hiányzások jelentése	pedagógiai asszisztens (2/4. ;5/4.)

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	2 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
	1/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
2.cs.	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
3.cs.	3/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
	3/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
4.cs.	4/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	
	4/2	7.00-12.50	7.00-12.50	7.00-12.50	7.00-12.50	7.00-11.20	11.10-17.00	11.10-17.00	11.10-17.00	11.10-17.00	12.40-17.00	gyakornok
5.cs.	5/1	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-12.00	7.00-11.00	11.30-17.00	11.30-17.00	11.30-17.00	11.30-17.00	12.00-16.30	heti 24 óra tagintézmény igazgató kedvezmény -8 óra
	5/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	10.00-17.00	heti 32 óra
	6/1											
	6/2											

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
2.cs.	2/3	Dajka	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
3.cs.	3/3	Dajka	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
4.cs.	4/3	Dajka	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
5.cs.	5/3	Dajka	6,00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	6.00-14.30	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	10.00-18.00	
2.cs.	6/4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	
5.cs.	7/4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	7.00-15.30	
			6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-009

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Szilvás Sport Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 14
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 14
5.4 Értékelés ---- 15
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 16
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 20
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 21
6.4 Tehetséggondozás ---- 21
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 23
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 24
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 24
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 25
8.1 Fogadóórák rendje ---- 23
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 25
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 28
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 29
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 29
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 29
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 30
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 31

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 31
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 32
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 33
11.1 Munkarend ---- 34
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---- 34
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---- 35
11.2 Továbbképzés ---- 36

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Szilvás Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3529 Miskolc, Szilvás u. 37.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36-46/369-943, 0670 652 3198**
Elérhetőség/e-mail cím	**avasteto.szilvas@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6.00 - 17.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**10 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**6 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**1 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**4 fő**
• ebből dajka	**3 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Katica csoport	1.	vegyes	21	1	3	0	3
Süni csoport	2.	vegyes	22	2	0	0	2
Nyuszi csoport	3.	vegyes	22	1	1	0	1
Összesen	**3**		**65**	**4**	**4**	**0**	**6**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	**3 csoport**						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	2						
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	65			4	4	0	6
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8			4	4	0	6

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2026 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -tól 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.26.	A Sport Tagóvoda címmel járó nevelési feladatok, attitűdök kialakítása, erősítése az alkalmazotti közösségben	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.03.	A mozgásfejlesztés innovatív formái az óvodai nevelés során	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.22.	A nevelési év értékelésének előkészítése.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.20.	A nevelési év lezárása. Közösségépítő nap.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.08.25.	Az új nevelési év előkészítése.	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelőtestület szakmai értékeinek megtartása, fokozása. Felkészülés a Sport Tagóvodával járó cím feladatainak komplex megvalósítására.	A tanügyigazgatási dokumentumok folyamatos tanulmányozása, gyakorlati megvalósításának lehetőségei. Az óvodapedagógus szakos hallgatók segítő-támogató folyamata. A szervezeti kultúra erősítése. A pedagógiai kommunikáció fontossága, innovatív formái. A mozgás tevékenység módszertani,	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	didaktikai elveinek átismétlése. Jó gyakorlatok megosztása.			
Tájékoztatás a TÉR-rel kapcsolatos intézményi feladatokról.	Egyedi intézményi értékelési szempont kijelölése.	tagintézmény-igazgató	2025.08.25.	igazgató, tagintézmény-igazgató
A teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése utáni konklúziók levonása, a Sport Tagóvodával kapcsolatos új teljesítmények, nevelési feladatok megfogalmazása.	A pedagógusok személyre szabott éves teljesítményértékelési céljainak meghatározása. Az óvodapedagógus professzió erősítése.	tagintézmény-igazgató	2025.09.30.	igazgató, tagintézmény-igazgató
A mozgás tevékenység innovatív célkitűzései, módszertani kultúra, tudásátadása.	Jó gyakorlatok tanulmányozása, bemutatása a produktívabb nevelőmunka érdekében.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató
A jogszabályi és intézményi változások kapcsán a működést meghatározó dokumentumok tartalmi megfelelőségének biztosítása.	Dokumentumok aktualizálása.	tagintézmény-igazgató	2025.09.30.	igazgató, tagintézmény-igazgató
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelése. A BTMN, SNI, HH, HHH, tehetség ígéretű gyermekek figyelemmel kísérése, fejlődésük nyomon követése, egyéni fejlesztési terv készítése. Az inkluzív	Elméletei megalapozás. Törvények betartása. Friss neveléstudományi kutatások tanulmányozása az inkluzív szemléletformálás érdekében.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
szemlélet erősítése az alkalmazotti közösségben.	A pályakezdők mentorálása a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált óvodai nevelése érdekében.			
Az alkalmazotti közösség egyéni, szakmai fejlődésének segítése. Továbbképzések nyomon követése, az élethosszig tartó tanulás erősítése a szakmai fejlődés és énhatékonyság érdekében.	Továbbképzések, felsőoktatási felvételi információk nyomon követése. Alkalmazotti közösségen belül a tudástranszfer erősítése a csapatszellem jegyében.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Azoknak a hagyományoknak, szakmai értékeknek, pedagógiai attitűdöknek a megtartása, fiatalabb kollégáknak való átadása, mellyel az óvoda funkciói megvalósulnak. A mozgásfejlesztés lehetőségeinek megvalósítása az óvodában.	Lehetőség a nevelőtestület számára az intézményen belüli hospitálásra, önreflexiók megfogalmazására. Segítő-támogató folyamat a pályakezdő kollégák felé. Szakirodalmi áttekintés után, jó gyakorlatok megbeszélése, bemutatása.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató,
Tájékoztatás a TÉR-rel kapcsolatos intézményi feladatokról.	Folyamatos tájékozódás, a teljesítményértékeléssel kapcsolatban. Felhívni a figyelmet a TÉR-rel kapcsolatos szakmai	tagintézmény-igazgató	aktualitás szerint	igazgató, tagintézmény-igazgató,

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	önfejlődés fontosságára.			
A teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése utáni konklúziók levonása, a Sport Tagóvodával kapcsolatos új teljesítmények, nevelési feladatok megfogalmazása.	A teljesítményértékelés motiválóerejének kiaknázása a produktív nevelőmunka érdekében.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató,
A mozgás tevékenység innovatív célkitűzései, módszertani kultúra tudásátadása. Az idegrendszer fejlődésének támogatása a megfelelő mennyiségű és minőségű mozgás segítségével, figyelembe véve az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságait.	Az elméleti háttér áttekintése után a mozgástevékenység fejlesztéséhez szükséges eszközök alkalmazása a pedagógiai munkában.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató,
A jogszabályi és intézményi változások kapcsán a működést meghatározó dokumentumok tartalmi megfelelőségének biztosítása.	Az alkalmazotti közösség felé támasztott kommunikációs eszközök erősítése.	tagintézmény-igazgató	aktualitás szerint	igazgató, tagintézmény-igazgató,
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelése.	A pedagógiai attitűd formálása, pozitív minta adás a pályakezdő kollégák	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató,

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A BTMN, SNI, HH, HHH, tehetséges gyermekek figyelemmel kísérése, fejlődésük nyomon követése, egyéni fejlesztési terv készítése. Az inkluzív szemlélet erősítése az alkalmazotti közösségben.	személyiségformálása, pályamotivációja érdekében.			
A nevelőtestület szakmai fejlődésének segítése. Továbbképzések nyomon követése, az élethosszig tartó tanulás erősítése a szakmai fejlődés és énhatékonyság érdekében.	A pedagógusok továbbképzésével kapcsolatos törvény ismertetése.	tagintézmény-igazgató	folyamatos	tagintézmény-igazgató,

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Felvételi- és mulasztási napló pontos, naprakész vezetése.	dokumentum vizsgálata	tagintézmény-igazgató	2025.09.30. 2026.01.30. 2026.06.30.	igazgató, általános igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató
Az oviKRÉTA pontos, naprakész vezetése.	dokumentum vizsgálata	tagintézmény-igazgató	2025.09.30. 2026.06.30.	igazgató, általános igazgatóhelyettes tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció szakszerű pedagógiai tartalommal rendelkezzen.	dokumentum vizsgálata	tagintézmény-igazgató	2026.01.30. 2026 06.30.	igazgató, szakmai igazgatóhelyettes tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A fejlesztőpedagógusok, pszichológusok együttműködése az óvodapedagógusokkal.	dokumentum vizsgálata, interjú a tagintézmény-igazgatóval	tagintézmény-igazgató	2025/2026 nevelési év során egyeztetés alapján	igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes tagintézmény-igazgató
Munkaügyi dokumentumok ellenőrzése: jelenléti ív.	dokumentum vizsgálata	tagintézmény-igazgató	2025.11.30. 2026.06.30.	igazgató, tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóságok által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente **csütörtöki** napon
- az óvodai szociális segítő minden héten **csütörtöki** napon
- logopédus minden héten **hétfői** napon
- utazó gyógypedagógus minden héten **hétfői - szerdai** napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten **szerdai - csütörtöki** napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az új SNI gyermekek rögzítése az adatbázisban, az elmenők anyagának irattározása.	2025.09.30.	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
A gyermekek ellátásának megszervezése (fejlesztések ideje, helye).	2025.09.30.	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Konzultálás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása kontroll vizsgálathoz.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025.12.15.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a gyógypedagógusok vezetőivel, a zökkenőmentes ellátás érdekében a felmerülő problémák megoldása.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A gyermekek ellátásának megszervezése (fejlesztések ideje, helye).	2025.09.30.	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Konzultálás a gyógypedagógussal, fejlesztési tervek megbeszélése.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása kontroll vizsgálathoz.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása, és a szülők kérésére szakszerű és hitelesített dokumentumok másolatának átadása.	2025.12.15.	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, nyomtatványok kitöltetése, továbbítása. Vizsgálatok kérése, szükség szerint egyedi esetkezelés.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a gyógypedagógusok vezetőivel, a zökkenőmentes ellátás érdekében a felmerülő problémák megoldása.	folyamatos	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-

[6] MIÓVI Házirend 2025.

oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Úszó Nemzet Program	keddi napokon	úszás oktatás A gyermekek egészséges életmódra való törekvésének ösztönzése és ezáltal életminőségük javítása. A középtávú cél, hogy minden gyermeknek legyen lehetősége vízbiztos úszás elsajátítására az általános iskola 2. osztályáig nemtől, kortól, identitástól, szociális, fizikai és mentális helyzettől függetlenül.
OTP Bank - Bozsik-program	szerdai napokon	játékos foci A gyermekek ismerkedjenek meg a labdarúgással, legyen lehetőségük szervezett keretek között játszani, a pozitív élmények miatt pedig minél tovább, egészen felnőttkorukig

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		sportoljanak, másképpen: a sport világában maradjanak.
Lovagoltatás	megegyezésen alapuló, szervezés alatt áll	A lovaglás fizikai, mentális és érzelmi szinteken is fejleszti a gyermekeket. A sérülés/károsodás, a fogyatékosság/zavar, az akadályozottság/korlátozottság ismeretében a ló és a lovaglás hatásainak felhasználása a minél gyorsabb, eredményesebb gyógyulás, képességfejlődés, és rehabilitáció érdekében. (BTMN, SNI gyermekekre vonatkoztatva)
Magyar Mozgáskotta Program	folyamatos	Játszva, könnyedén és vidáman valósuljon meg a mozgásfejlesztés.
Labdajátékok: • kosárlabda • kézilabda • röplabda	folyamatos	A kognitív, motoros és szociális képességek fejlesztése.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Takarítás világnapja	2025.09.17.	1/2
Népmese napja	2025.09.26.	3/1
Október		
Zene világnapja	2025.10.01.	2/2
Állatok világnapja	2025.10.03.	2/1
Az 1956-os forradalom ünnepe	2025.10.17.	1/1
November		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Márton nap	2025.11.11.	minden óvodapedagógus
Erzsébet nap	2025.11.19.	minden óvodapedagógus
Katalin nap	2025.11.25.	minden óvodapedagógus
András nap	2025.11.30.	minden óvodapedagógus
December		
Mikulás ünnepség	2025.12.05.	3/2
Adventi játszóház (nyílt nap)	2025.12.12.	2/2
Gyermek karácsony ünnepség	2025.12.16.	1/1
Január		
Vízkereszt	2026.01.06.	minden óvodapedagógus
Február		
Farsang	2026.02.20.	3/1
Március		
Szabadságharc ünnepe	2026.03.13.	2/1
Víz világnapja	2026.03.18.	3/2
Húsvéti játszóház (nyílt nap)	2026.03.25.	3/1
Április		
Magyar költészet napja	2026.04.11.	minden óvodapedagógus
Föld napja (nyílt nap)	2026.04.22.	1/2
Mese nap (nyílt nap) Tánc világnapja	2026.04.29.	2/2
Május		
Anyák napja	2026.05.06.	3/1
Madarak és fák napja	2026.05.12.	1/2
Gyerekhét	2026.05.18-05.22.	2/1
Évzáró ünnepségek	2026.05.27-05.29.	3/1
Június		
Környezetvédelmi világnap	2026.06.05.	2/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Logopédiai szűrés	2025.09.30.	logopédus
2.	Szakszolgálati szűrővizsgálatok	2025.09.30.	pszichológus, fejlesztőpedagógus
3.	Gyermekek adatainak bekérése	2025.09.15.	óvodapedagógusok
4.	Befogadás	2025.09.30.	óvodapedagógusok
5.	Étkezéssel kapcsolatos iratok bekérése	2025.09.15.	pedagógiai asszisztens
6.	Tűz- és balesetvédelmi oktatás az alkalmazotti közösség részére	2025.08.26.	tagintézmény - igazgató
7.	Tűzriadó-tűzvédelmi gyakorlat	2025.09.15.	tagintézmény - igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
8.	Balesetvédelmi oktatás a gyermekek részére	évszakváltáskor és aktualitás szerint	óvodapedagógusok
9.	Fogászati szűrés	egyeztetés alapján	tagintézmény - igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	Folyamatos a gyermekek életkorát figyelembe véve.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	minden kedden 8-14	iroda	feljegyzés, jegyzőkönyv	2025.09.02.
gyermekvédelmi megbízott	minden szerdán 8-14	nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	2025.09.02.
óvodapedagógusok	Szülőkkel megbeszélt időpontban	nevelői szoba	oviKRÉTA feljegyzés	2025.09.02.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.,2.,3.	A kiscsoportos gyermekek befogadása, a többi korcsoportos gyermek visszafogadása az óvodába Az óvoda szerepe a kisgyermek nevelésben	2025. 09.30.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1.,2.,3.	A kötelező beiskolázással kapcsolatos törvényi szabályozás. Az iskolaérett gyermek jellemzői.	2025. 11. 25.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1.,2.,3.	A digitális és nem digitális eszközök hatásai az óvodáskorú gyermekekre	2026. 03. 31.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató
1.,2.,3.	A nevelési év tapasztalatai, s szülők visszajelzései az óvodai neveléssel kapcsolatban.	2026. 05. 19.	óvodapedagógusok	jegyzőkönyv, jelenléti ív	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.03.	Évnyitó értekezlet, munkatervi feladatok előkészítése, ismertetése	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.10.08.	A mozgás fejlesztés módszertani kultúrája az óvodában	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.07.	Féléves értékelés, az előttünk álló feladatok megbeszélése	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.17.	Évzáró értekezlet	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2025. 10. 07-10.	Őszi betakarítás
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026. 04. 07-10.	Ébredő természet

A szülők részére szervezett egyéb nyílt rendezvényeink:

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2025.12.12.	Adventi játszóház
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026.03.27.	Húsvéti játszóház
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026.04.22.	Föld napja
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026.04.29.	Mese nap
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026.05.06.	Anyák napja
1. Katica, 2. Süni, 3. Nyuszi	2026.05.27-29.	Évzáró műsor

A szülők részére szervezett nyílt programjainkra dekoratív plakátokon hívjuk fel a figyelmüket, amely tájékoztatja őket a pontos dátumról, a program részleteiről, az esetlegesen szükséges eszközökről (olló, kerti szerszámok, papucs). A programokon jelenléti ív kerül kitöltésre.

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői tisztasági ellenőrzés	évi 3 alkalom, illetve szükség esetén	tagintézmény - igazgató	védőnő
Fogászati szűrés: Gyermekmosoly Egészséges Fogakért KHA.	egyeztetés alapján	tagintézmény - igazgató	Gyermekmosoly Egészséges Fogakért KHA.

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Esetmegbeszélések	csütörtöki napok	gyermekvédelmi megbízott	óvodai szociális segítő

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Miskolci Herman Ottó Általános Iskola	Előre egyeztetett időpontokban	óvodapedagógusok	tagintézmény - igazgató
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Katica Bölcsőde	Előre egyeztetett időpontokban	óvodapedagógusok	tagintézmény - igazgató
ME-BTK Tanárképző Intézet Gyógypedagógus hallgatóinak fogadása (Pszicho-pedagógiai gyakorlat mentorálása)	Előre egyeztetett időpontokban	óvodapedagógusok	tagintézmény - igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.25.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.27.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.26.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.04.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Szilvás Sport Tagóvodája	Katolikus	-	-
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiai-módszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve		
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	III. évfolyamos	
A mentor neve		
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermekvédelmi megbízott	óvodapedagógus
Bölcsőde - óvoda kapcsolattartó	óvodapedagógus
Iskola - óvoda kapcsolattartó	óvodapedagógus
Menza program	óvodapedagógus
Tűz-, baleset- és munkavédelem	munkavédelmi megbízott (MIÓVI Leszih Úti Tagóvodája) pedagógiai asszisztens
HACCP	tagintézmény-igazgató
Egészségügyi foglalkozás- egészségügy	tagintézmény-igazgató
Bozsik-program	óvodapedagógus
Úszó Nemzet Program	óvodapedagógus
Központi dekoráció, faliújság	óvodapedagógus
Kulturális programok	óvodapedagógus
Pályázatfigyelő	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs. Katica csoport	1/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-1630	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-16.30	10.30-16.30	-
	1/2	7.30-13.00	7.30-13.00	7.30-13.00	7.30-12.00	7.30-12.00	10.00-1630	10.00-16.30	10.00-1630	10.00-1630	10.30-16.30	tagintézmény-igazgató
2.cs. Süni csoport	2/1	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	-
	2/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	10.30-17.00	11.00-17.00	-
3.cs. Nyuszi csoport	3/1	7.30-13.00	7.30-13.00	7.30-13.00	Szaktanácsadói nap	7.30-13.00	10.30-16.00	10.30-16.00	10.30-16.00	Szaktanácsadói nap	10.30-16.00	mesterpedagógus 27
	3/2	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.30	7.00-13.00	10.00-16.30	10.00-16.30	10.00-1630	10.00-16.30	10.30-16.30	-

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1. Katica csoport	1/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
2. Süni csoport	2/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
3. Nyuszi csoport	3/3	Dajka	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	
2. Süni csoport	1/4	Pedagógiai asszisztens	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	6.00-14.00	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	8.30-16.30	
3. Nyuszi csoport	2/4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	7.00-15.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	9.00-17.00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-011

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Szivárvány Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 14
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 17
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 18
6.4 Tehetséggondozás ---- 18
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 19
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 21
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 21
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 22
8.1 Fogadóórák rendje ---- 22
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 22
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 25
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 25
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 26
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 26
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 26
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 27
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 27
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. ---- 27
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 28
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 28
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 28
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 28

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 29
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 30
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 30
11.1 Munkarend ---------- 30
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje---------- 31
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 32
11.2 Továbbképzés---------- 33

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Szivárvány Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc Kacsóh P. u. 8.**
Elérhetőség/telefonszám	**46-379-787, 70-652-3248**
Elérhetőség/e-mail cím	**szivarvanyovi62@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6:30 – 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**13 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**5 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő** **0 fő**
Nem szakmai	**0 fő**
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Aranyhal csoport	1. csoport	vegyes csoport	20	1	1	0	0
Szélike csoport	2. csoport	vegyes csoport	20	0	1	1	0
Hétszínvirág csop.	3. csoport	vegyes csoport	21	0	4	0	1
Tűzmanó csoport	4. csoport	vegyes csoport	20	0	3	1	0
Összesen	**4 csoport**		**81**	**1**	**9**	**2**	**1**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	**4 csoport**						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	**100 fő**						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek	1			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek	74			0	0	1	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek	10			1	9	1	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.19.	Az alkalmazotti közösség mentálhigiénés fejlesztése, valamint az együttműködésen	alkalmazotti közösség Vendég: MESZEGYI	tagintézmény-igazgató óvodai szociális segítő

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		alapuló, támogató kollektíva építése.	szociális munkás	
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.11.21.	Tehetséggondozás, differenciálás. Módszertani és technikai képzés a Kaffka iskola művésztanárának közreműködésével. (Új technikák, új eszközök megismerése.)	alkalmazotti közösség Vendégek: szaktanácsadó, a Kaffka Margit Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskola művésztanára	tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.20.	Az egészséges életmódra nevelés, valamint a mozgásfejlesztés eszköztárának bővítése a gyermekek testi-lelki jóllétének elősegítése érdekében.	alkalmazotti közösség Vendég: gyógytestnevelő	tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.12.	-Játékos bátorságpróba a ballagó nagycsoportosok számára – Felejthetetlen élmény nyújtása, egyedi ballagási program keretében	alkalmazotti közösség	minden óvodapedagógus
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.07.03.	- Lecsengő, erőgyűjtő tréning - kirándulás	alkalmazotti közösség	tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az egyéni TÉR célok rögzítése és az oviKRÉTA eredményes használata.	Az egyéni célok megfogalmazása, rögzítése. Az oviKRÉTA hatékony alkalmazása a tervező és adminisztratív munka során.	Tagintézmény-igazgató és minden óvodapedagógus	2024.08.27. nevelési értekezlet során egyéni célok megfogalmazása a nevelőtestület tagjai által. 2025/2026-os nevelési év során folyamatos	Tagintézmény-igazgató és MIÓVI vezetősége
Az alkalmazotti közösség mentálhigiénés fejlesztése, valamint az együttműködésen alapuló, támogató kollektíva építése.	Mentálhigiénés tréning szervezése. Munkacsoport szervezése a mindennapi munka segítése céljából.	Tagintézmény-igazgató és MESZEGYI óvodai szociális segítő	2025.08.27. alkalmazotti értekezlet során célok, feladatok ismertetése az alkalmazotti közösség felé és munkacsoport létrehozása. 2025.09.19. nevelés nélküli munkanap során csapatépítő program. Munkacsoport foglalkozásai havi rendszerességgel a 2025/2026-os nevelési év folyamán.	Tagintézmény-igazgató
Az egészséges életmódra nevelés, valamint a mozgásfejlesztés eszköztárának bővítése a gyermekek testi-lelki jóllétének elősegítése érdekében.	Az egészséges életmódra nevelés eszköztárának bővítése, sokoldalú lehetőség megteremtése a mozgásfejlesztés területén és az	Tagintézmény-igazgató	2025.08.27. az egészséges életmódra nevelés tervének elkészítése és az óvodán kívüli kapcsolódási pontok megjelölése.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	óvodán kívüli kapcsolódási pontok megkeresésével.		2026.02.20. nevelés nélküli munkanap során ismeretátadás	
Tehetséggondozás lehetőségeinek eredményesebbé válása az óvodában.	Tehetségígéretek azonosítása, tehetséggondozás eszköztárának bővítése, sokoldalú lehetőség megteremtése az óvodán belül és az intézményen kívüli kapcsolódási pontok megkeresésével.	Tagintézmény-igazgató	2025.09. hó tanköteles korú gyermekek felmérése Difer mérési-értékelési rendszerrel. 2025.10. hó a mérés kiértékelése 2025.11.21. Tehetségígéretek nevelés terve, agytorna tehetségműhely létrehozása. 2025.12.hó-2026.05.31. A tervben foglaltak megvalósítása.	Tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az egyéni teljesítménycélok megfogalmazása, melyben érvényesül a szakmai fejlődés és az intézmény/csoportok egyéni arculata. Az oviKRÉTA naprakész vezetése.	Egyéni értékelési célok átgondolása, megfogalmazása és megvalósítása. Dokumentumok feltöltése, adminisztratív feladatok naprakész vezetése.	minden óvodapedagógus	2025.09. hó – célok megfogalmazása 2025/2026-os nevelési év – célok megvalósítása 2025/2026-os nevelési év - folyamatos	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Kiegyensúlyozott, együttműködő kollektíva építése.	Mentálhigiénés tréningen, nevelőtestületi megbeszéléseken csapatépítő játékok alkalmazása. Munkacsoport működési tervének készítése és megvalósítása a mindennapi munka segítése érdekében.	minden óvodapedagógus	2025.09. 19. nevelés nélküli munkanap alkalmával és a nevelési év során folyamatosan. 2025/2026-os nevelési év során folyamatosan	Tagintézmény-igazgató
A gyermekek egészséges életmódra nevelése, mozgásfejlesztése, gyakorlati eszköztár bővítése	Óvodán belüli és kívüli kapcsolódási pontok, szponzorok felkutatása, pályázatok írása, mozgásfejlesztő eszközök bővítése, egészségmegőrző programok szervezése, gyermekek mozgásfejlődésének elősegítése.	Tagintézmény-igazgató és pályázatfigyelő, szponzorkereső csoport tagjai.	2025/2026-os nevelési év folyamán	Tagintézmény-igazgató
A tehetséggondozás eszköztárának bővítése, gazdagítása, játékos fejlesztési lehetőségek keresése.	Tanköteles korú gyermekek képességmérése, tehetségígéretek azonosítása. Ötletbörze tartása, játékgyűjtemény, segédanyag összeállítása, alkalmazása a mindennapokban és az „Agytorna tehetségműhely” foglalkozásain.	Tagintézmény-igazgató és minden óvodapedagógus	2025.09. hó tanköteles korú gyermekek felmérése Difer mérési-értékelési rendszerrel. 2025.10.hó felmérések kiértékelése. 2025.11. hó-2026. 05. hó „Agytorna tehetségműhely” foglalkozások.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
			Óvodapedagógusi beszámolók, éves értékelésben dokumentálás.	

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Egységes elvárásrendszer a magas színvonalú pedagógiai munka érdekében. – Belsőellenőrzési terv készítése a 2025 - 2026 nevelési évre.	Ellenőrzési dokumentáció elkészítése, megismertetése a nevelőtestülettel és bevezetése. Szakmai munka ellenőrzése csoportok látogatása során.	tagintézmény-igazgató	2025.09. hó - nevelőtestület tájékoztatása, dokumentáció elkészítése, bevezetése. 2026.05. hó - a nevelőtestület tájékoztatása az ellenőrzés tapasztalatairól.	tagintézmény-igazgató
A dokumentáció naprakész, pontos vezetése.	A kötelezően előírt tanügy-igazgatási dokumentumainak ellenőrzése az oviKRÉTA felületén: csoportnaplók, felvételi és mulasztási naplók fejlődés nyomon követési naplók	minden óvodapedagógus	2025/2026-os nevelési év (folyamatos)	tagintézmény-igazgató
A gyermekek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása.	A gyermekek fejlődés nyomon követési naplójának és DIFER - gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérési	minden óvodapedagógus 1/2, 2/1, 3/2, 4/2 óvodapedagógus	2025/2026-os nevelési évben 2 alkalommal. 2025.09. hó	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	dokumentációjának ellenőrzése.			

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0 fő**	**0 fő**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0 fő**	**0 fő**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente 1 napon
- az óvodai szociális segítő minden héten 1 napon
- logopédus minden héten 1 napon
- utazó gyógypedagógus minden héten 1 napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten 1 napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Különleges bánásmódot igénylő gyermekek szakemberhez való irányítása – B.A.Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal való kapcsolatfelvétel	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató
Folyamatos kapcsolattartás a szakemberekkel és a szülőkkel		tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
BTMN gyermekek szakemberhez való irányítása – B.A.Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal való kapcsolatfelvétel	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Folyamatos kapcsolattartás a szakemberekkel és a szülőkkel		tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Osztatlan csoportban differenciálás útján történő fejlesztés	mindennapok során	Tehetség ígéretű gyermekek személyiségének komplex fejlesztése, tehetség kibontakoztatása.
Idegen nyelvi (angol/német) fejlesztés	mindennapok során	Játékos angol/német nyelvi fejlesztés, idegen nyelvvel való ismerkedés játékos formában.
BOZSIK foci	hetente 1 alkalom	5-6 éves korosztály labdarúgással történő megismertetése, utánpótlás

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		nevelés és a labdarúgás népszerűsítése.
Agytorna - tehetségműhely	hetente 1 alkalom	Játékos képességfejlesztés a tanköteles korú gyermekek számára

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Szüreti vigadalom	2025.09.25.	3/1 óvodapedagógus
Népmese napja	2025.09.30.	minden óvodapedagógus
Október		
A zene világnapja	2025.10.01.	minden óvodapedagógus
Állatok Világnapja	2025.10.03.	minden óvodapedagógus
Őszi családi kirándulás- szülőkkel közös program	2025.10.18.	minden óvodapedagógus
November		
HALLOWEEN-i játszódélután az angol nyelvi csoportban- szülőkkel közös program	2025.11.03.	4/1 óvodapedagógus
Tudományok hete	2025.11.03. – 11.07.	minden óvodapedagógus
Márton napi játszódélután - szülőkkel közös program	2025.11.10.	minden óvodapedagógus
Nyílt délelőttök az óvodában- szülőkkel közös program	2025.11.10.-11.14.	minden óvodapedagógus
December		
Adventi készülődés	2025.12.01.-12.19.	minden óvodapedagógus
„Mikulás várás” - szülőkkel közös program	2025.12.05.	minden óvodapedagógus
Adventi vásár- szülőkkel közös program	2025.12.11-12.	minden óvodapedagógus
Adventi készülődés a MESZEGYI - Aranykor Idősek Otthona lakóival		4/1 óvodapedagógus

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Karácsony az óvodában, a csoportok közös ünneplése	2025.12.17.	minden óvodapedagógus
Január		
A magyar kultúra napja	2026.01.22.	minden óvodapedagógus
Február		
Farsangi játszódélután és ovicsalogató - jelenlegi és leendő óvodások és szüleik számára	2026.02.09.	minden óvodapedagógus
Farsangi mulatság	2026.02.13.	minden óvodapedagógus
Március		
Március 15. - Megemlékezés Nemzeti ünnepünkről	2026.03.13.	minden óvodapedagógus
Víz világnapja	2026.03.23.	minden óvodapedagógus
Ovicsalogató – leendő óvodások és szüleik számára	2026.03.26.	minden óvodapedagógus
Április		
„Bolondos” nap	2026.04.01.	minden óvodapedagógus
Húsvéti népszokások feleleventése (tojásfestés, locsolkodás, tojáskeresés)	2026.04.02.	minden óvodapedagógus
Nyílt délelőttök az óvodában-szülőkkel közös program	2026.04.20-04.24.	minden óvodapedagógus
Föld napja	2026.04.22.	minden óvodapedagógus
Május		
Anyák napja	2026.05.01.	minden óvodapedagógus
Anyák napja a MESZEGYI - Aranykor Idősek Otthona lakóival	2026.05.04.	3/1 és 3/2 óvodapedagógus
Madarak és fák napja – tavaszi családi kirándulás - szülőkkel közös program	2026.05.11.	3/2 óvodapedagógus és minden óvodapedagógus
Gyermekhét	2026.05.25.-05.29.	minden óvodapedagógus
Nagyszülők napja – nagyszülőkkel közös program	2026.05.28.	minden óvodapedagógus
Anyák napja	2026.05.02.	minden óvodapedagógus
Június		
Évzáró ünnepségek	2026.06.02. - 06.05.	minden óvodapedagógus
Nagycsoportosok búcsúzója – játszó délelőttel bátorság próbával	2026.06.12.	minden óvodapedagógus
Nagycsoportosok „óvodában alvós” pizsama partija	2026.06.26.	4/1, 4/2 és 1/1, 1/2 óvodapedagógus

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatás	2025.08.27.	Tagintézmény-igazgató, tűzvédelmi felelős, munka- és balesetvédelmi felelős
2.	új gyermekek befogadása	2025.09.hó	minden óvodapedagógus
3.	étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.hó	minden óvodapedagógus
4.	tanköteles korú gyermekek nevelési év eleji szűrése	2025.09.hó	fejlesztőpedagógus
5.	3 és 5 éves gyermekek kötelező logopédiai szűrővizsgálata	2025.09.hó	logopédus és minden óvodapedagógus
6.	HACCP oktatás	2025.09.01.	tagintézmény-igazgató
7.	tűzriadó	2025.09.30.	tűzvédelmi felelős
8.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
9.	B.A.Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat felé vizsgálati- és felülvizsgálati kérelmek benyújtása	2025.10.hó 2026.03.hó	tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus
10.	Tankötelezettség halasztásával kapcsolatosan szülői tájékoztatás	2025.12.hó	tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus
11.	Szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről	2025.12. - 2026.01. 2026.05. – 2026.06.	minden óvodapedagógus

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2025.10.hó	Gyermekek
Gyermekek fejlődésének nyomon követése	félévenként	Gyermekek

Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.06.hó	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
tagintézmény-igazgató	csütörtökönként 7:00-12:00, 12:00-16:00 heti váltásban, illetve előzetes egyeztetést követően	vezetői iroda	feljegyzés	2025.09.01.
1. csoport óvodapedagógusai	előzetes időpont egyeztetést követően	vezetői iroda	feljegyzés a csoportnaplóban	2025.09.01.
2. csoport óvodapedagógusai	előzetes időpont egyeztetést követően	vezetői iroda	feljegyzés a csoportnaplóban	2025.09.01.
3.csoport óvodapedagógusai	előzetes időpont egyeztetetést követően	vezetői iroda	feljegyzés a csoportnaplóban	2025.09.01.
4. csoport óvodapedagógusa	előzetes időpont egyeztetést követően	vezetői iroda	feljegyzés a csoportnaplóban	2025.09.01.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.

- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.csop. 2.csop. 3.csop. 4.csop.	Összevont szülői megbeszélés az új óvodásaink szülei számára Házirend és PP. bemutatása	2025. 07.03.	tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény-igazgató
1.csop. 2.csop. 3.csop. 4.csop.	Befogadás előkészítése a leendő óvodások szülei számára	2025. 07.03.	minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv/ csoportnapló	tagintézmény-igazgató
1.csop. 2.csop. 3.csop. 4.csop.	Újra az óvodában és a befogadás tapasztalatai. Aktualitások megbeszélése és a csoportot érintő közös döntések meghozatala	2025. 09.22. – 26.	minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv/ csoportnapló	tagintézmény-igazgató
1.csop.	„Iskolaérett” lesz a gyermekem?	2025. 12.08.	tagintézmény-igazgató,	jegyzőkönyv/ csoportnapló	tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
2.csop. 3.csop. 4.csop.	Halasztási kérelem beadásának lehetősége /Tanköteles korú gyermekek szülei számára/		minden óvodapedagógus		
1.csop. 2.csop. 3.csop. 4.csop.	A nevelési év során felmerülő nevelési téma feldolgozása pszichológus vendég segítségével.	2026. 01.29.	tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv/ csoportnapló	tagintézmény-igazgató
1.csop. 2.csop. 3.csop. 4.csop.	A csoportok fejlődésének értékelése, sikerek, nehézségek a nevelési év folyamán	2026. 05.11. – 15.	tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	jegyzőkönyv/ csoportnapló	tagintézmény-vezető, óvodapedagógusok

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.27.	Tanévnyitó értekezlet, új kollégák megismerése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.hó	Első féléves nevelési értekezlet	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.05.hó	Második féléves nevelési értekezlet	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Nevelési év záró értekezlet	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Aranyhal csoport – 1.csop. Szélike csoport - 2.csop. Hétszínvirág csoport - 3.csop.	2025.11.10. – 11.14.	Nyílt délelőttök az óvodában – „Egy napra újra óvodás

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Tűzmanó csoport - 4.csop.		vagyok" szülők részvétele a délelőtt során.
Aranyhal csoport – 1.csop. Szélike csoport - 2.csop. Hétszínvirág csoport - 3.csop. Tűzmanó csoport - 4.csop.	2026.02.09.	Farsangi játszódélután és oviba csalogató - jelenlegi és leendő óvodások és szüleik számára
Aranyhal csoport – 1.csop. Szélike csoport - 2.csop. Hétszínvirág csoport - 3.csop. Tűzmanó csoport - 4.csop.	2026.03.26.	Oviba csalogató délelőtt – leendő óvodások és szüleik számára
Aranyhal csoport – 1.csop. Szélike csoport - 2.csop. Hétszínvirág csoport - 3.csop. Tűzmanó csoport - 4.csop	2026.04.20. - 04.24.	Nyílt délelőttök az óvodában
Aranyhal csoport – 1.csop. Szélike csoport - 2.csop. Hétszínvirág csoport - 3.csop. Tűzmanó csoport - 4.csop.	2026.05.28.	Nagyszülők napja

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A védőnő feladatkörébe tartozó feladatok, melyet az 51/1997. (XII. 18.) NM-rendelet szabályozza.	rendszeres időközönként	védőnő	tagintézmény-igazgató
fogászati szűrővizsgálat	ősszel és tavasszal	Diósgyőri Rendelőintézet Gyermekfogászat fogorvosa	tagintézmény-igazgató
szakértőként közreműködik, a gyermekek egészségügyi ellátásában	esetenként	óvodaorvos	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása.	esetenként	Esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, MESZEGYI óvodai szociális segítő, tagintézmény-igazgató, minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Kaffka Margit Általános és Művészeti Tagiskola	rendezvények, programok, versenyek alkalmával	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató, Iskolai kapcsolattartó
Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	rendezvények, programok alkalmával	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató, Iskolai kapcsolattartó
MESZEGYI - Aranykor Idősek Otthona	rendezvények alkalmával	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Kilián Észak Közösség Egyesülete, Kacsóh-Kert	tavasszal és ősszel heti rendszerességgel	minden óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató, kapcsolattartó

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése.	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok, téli ünnepkör előkészítése.	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. Egyéb aktualitások.	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az új gyermekek óvodai felvételével kapcsolatos	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
információk átadása az óvodavezetésének részéről. A következő nevelési év csoportlétszámaival kapcsolatos megbeszélés a mindenkori jogszabályi elvárásnak megfelelve. Nyári udvari élettel kapcsolatos feladatok megbeszélése. Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról. Egyéb aktualitások.		

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Szivárvány Tagóvodája	Katolikus	kedd	hitoktató
	Református	csütörtök	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	4/2 – óvodapedagógus gyakornok	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama		
A mentor neve	4/1	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató Észak-Kiliáni Óvodai Nevelési Alapítvány kuratóriumának tagja Kapcsolatépítés, kapcsolattartás, intézményekkel, szervezetekkel Mentálhigiénés programok szervezése Mentor Mesterprogram megvalósítása	tagintézmény-igazgató óvodapedagógus 4./1.
A tagintézmény-igazgató távollétében megbízott óvodapedagógus, Munkaegészségügyi vizsgálatok nyilvántartásának vezetése Tűzvédelmi felelős Kulturális programok szervezése	óvodapedagógus 1./1.
Dekoráció / Fsz. Udvari játékeszközök állapotának nyomon követése, jegyzőkönyvek vezetése	óvodapedagógus 1./2.
Játékos német nyelvi fejlesztés Dekoráció / Fsz.	óvodapedagógus 2./1.
Gyermekvédelem Pályázatfigyelő, szponzorkereső csoport tagja	óvodapedagógus 2./2.
Jegyzőkönyvíró Kapcsolatépítés, kapcsolattartás a körzetes iskolával Pályázatfigyelő, szponzorkereső csoport tagja	óvodapedagógus 3./1.
Dekoráció / Emelet Óvoda Facebook oldalának kezelése	óvodapedagógus 3./2.
OTP Bank Bozsik Intézményi Program felelőse Dekoráció / Emelet Óvoda Facebook oldalának kezelése Alkalmazotti testület szabadságigényének dokumentációja, munkaszervezés	óvodapedagógus 4./2.
Észak- Kiliáni Óvodai Nevelési Alapítvány kuratóriumának tagja Baleset- és Munkavédelmi felelős OTP Bank Bozsik Intézményi Program felelőse	pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
	1/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
2.cs.	2/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
	2/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
3.cs.	3/1	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
	3/2	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:30	7:00 – 13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:30–16:30	
4.cs.	4/1	7:00 – 12:00	7:00 – 12:00	7:00 – 11:00	7:00 – 11:00	7:00 – 11:00	11:00-16:00	12:00-16:00	12:00-16:00	12:00-16:00	11:00 -16:00	mesterpedagógus tagint.-ig.
	4/2	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 12:30	7:00 – 11:00	10:30-16:00	10:30-16:00	10:30-16:00	10:30-16:00	12:00 -16:00	óvodapedagógus gyakornok
Megjegyzés: Reggelenként az ügyelet ellátása (6:30-7:00 között) heti váltásban valósul meg, ezért az óvodapedagógusok munkarendje esetenként 6:30-13:00							Megjegyzés: Délutánonként az ügyelet ellátása (16:30-17:00 között) heti váltásban valósul meg, ezért az óvodapedagógusok munkarendje esetenként 10:30-17:00					

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	6:00 – 14:00	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	9:30 – 17:30	
	4/4	Pedagógiai asszisztens	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	8:30 – 16:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-002

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetiségi Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 10
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 10
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 13
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 15
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 17
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 18
6.4 Tehetséggondozás ---- 18
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 19
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 20
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 21
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 22
8.1 Fogadóórák rendje ---- 22
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 22
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 24
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 24
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 25
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 25
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 25
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 26
9.4 Szülői Szervezet Munkaterve ---- 27
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 27
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 28
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 28
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 28
10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---- 28
10.3 Szakmai munkaközösségek ---- 29

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 29
11.1 Munkarend ---------- 29
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 30
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 31
11.2 Továbbképzés ---------- 32

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3510 Miskolc, Fő utca 103.**
Elérhetőség/telefonszám	**46- 745-792**
Elérhetőség/e-mail cím	**bukkszentlaszlo.ovoda1998@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**7:00- 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**4 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**2 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**2 fő**
• ebből dajka	**1 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő** **0 fő**
Egyéb munkakör	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves) /	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Fiókák	1	Vegyes csoport (3-7 éves)	11	0	1	0	0
Összesen	**1**		**11**	**0**	**1**	**0**	**0**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	1 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves) /	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	25 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	0	0	0	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	11		0	1	0	0	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	4		0	1	0	0	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.22.	Kapcsolat felvétel a MIÓVI Szeder úti Tagóvodájával- „Madárbarát” óvodával. Madárbarát nevelési utak beépítése a tervező munkába	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Mentálhigiénés foglalkozás, kommunikációs tréning a MESZEGYI munkatárs bevonásával, Adventi ünnepség	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.23.	A fél éves nevelési feladatok, rendezvények értékelése. A II. félév feladatai. A gyermekek fejlődés nyomon követési naplók értékelése	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.04.17.	Zöld óvoda látogatása Komlóskán – A környezeti nevelés és fenntarthatóság beépítése a nemzetiségi óvodák mindennapjaiba.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.08.	Csapatépítő tréning külső helyszín biztosításával - csoportdinamika-érzelmi és társas intelligencia fejlesztése számára	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Szlovák nyelvi kompetenciák	A gyermekek szlovák nyelvi készségeinek	tagintézmény-igazgató,	2025.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
fejlődésének támogatása, kibontakoztatása. Kétnyelvűség előmozdítása, nemzetiségi értékek, tradíciók megjelenítése a mindennapi tevékenységekben.	fejlesztése élményszerű, játékos tevékenységekkel, mindennapos szlováknyelvi jelenléttel. A kétnyelvűség megalapozása ismétlődő nyelvi szerkezetek, dalok, versek, mondókák alkalmazásával. A helyi szlovák közösség hagyományainak óvoda szintű megjelenítése az évkörhöz kapcsolva.	óvodapedagógus	09.01-2026. 06. 30.	
Intézményi kapcsolatrendszer tudatos építése	Kapcsolattartás és együttműködés erősítése a nemzetiségi óvodákkal, a helyi és a szlovák nemzetiségi önkormányzatokkal, valamint a MIÓVI Tagóvodáival és a közösségi partnerekkel.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025.09.0-2026. 06. 30.	tagintézmény-igazgató
Természetközeli nevelés-Környezeti fenntarthatóság- „Madárbarát óvoda” cím elnyerése, elemeinek beépítése. Természetalapú játéktevékenységek, madáretetők kihelyezése, madár les kialakítása, rendszeres séták, kirándulások a minket körülvevő természetben	Madárbarát programok megvalósítása (etetők, leshely), természetalapú játékok, séták, kirándulások szervezése a közvetlen természeti környezetbe.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025.09.01.-2026. 06. 30.	tagintézmény-igazgató
Szociális készségek fejlesztése- érzelmi intelligencia fejlesztése közösségfejlesztő-, érzékenyítő játékokon keresztül, (Érzékenyítő -	Érzelmek felismerését és kifejezését segítő helyzetek, beszélgetések, szerepjátékok, mesekártyák,	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025.09.01.-2026.06. 30.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
beszélgetések, -mesék, -kártyák, - játékok)	érzékenyítő játékok rendszeres alkalmazása a csoporton belüli együttműködés támogatására.			

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A gyermekek nyitottá váljanak a szlovák nyelv és kultúra iránt, örömmel kapcsolódjanak a nemzetiségi tartalmakhoz. A kétnyelvű nevelés megalapozása mellett a helyi identitás erősítése a közösségi élményeken keresztül.	A szlovák nyelv és kultúra mindennapi jelenlétének biztosítása játékos formában, hagyományőrző tevékenységek és ünnepek által, a kétnyelvűség élményszerű támogatása.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025. 09.01-2026.06. 30.	tagintézmény-igazgató
Szakmai és közösségi együttműködések erősítése, mely hozzájárul az intézmény nyitottságához, elismeréséhez és a nemzetiségi nevelés támogatásához.	Közös programok, szakmai napok, hospitálások, tematikus műhelymunkák, tapasztalatcserék szervezése és folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a partnerekkel.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025. 09.01-2026.06. 30.	tagintézmény-igazgató
A gyermekek természet iránti érzékenységének fejlesztése, az állatok, növények iránti gondoskodás megalapozása, fenntarthatóságra nevelés a gyakorlati tapasztaláson keresztül.	Madármegfigyelés beépítése a mindennapi tevékenységekbe, gondozási feladatok ellátása, élményalapú természetjárások szervezése, gyermekek aktív bevonása az óvoda zöldítésében (komposztálás, virágültetés).	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025. 09.01-2026.06. 30.	tagintézmény-igazgató

A gyermekek érzelmi biztonságának és társaskapcsolati készségeinek erősítése elfogadó, támogató légkörben.	Közösségi szabályok közös kialakítása, érzelemkifejező játékok beépítése, társas helyzetek megbeszélése, pozitív viselkedés megerősítése élménypedagógiai eszközökkel.	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógus	2025. 09. 01-2026. 06. 30.	tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Intézményi dokumentációk, szabályozók vezetésének ellenőrzése	Az elvárásoknak megfelelő, pontos, szakmailag kidolgozott dokumentációk vezetése. A kétnyelvűség megjelenése.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
A Pedagógiai Programunknak és az ONAP összhangjának ellenőrzése	Pedagógiai Programunknak és az ONAP elveinek szempontjai szerinti tervező munka megjelenése.	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Tanügyigazgatási dokumentumok ellenőrzése	Csoportnapló-oviKRÉTA, Felvételi és mulasztási napló, egyéni fejlődési napló ellenőrzése	óvodapedagógusok	folyamatos	tagintézmény-igazgató
Szülői nyilatkozatok, étkezési térítési díjkedvezmények határozatainak ellenőrzése, hatályosságának nyomon követése	Nyilatkozatok, határozatok megléte	óvodapedagógusok	2025.09.15.	tagintézmény-igazgató
Munkaidő nyilvántartás pontos	Jelenléti ívek ellenőrzése,	teljes alkalmazotti kör	havi szinten	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
és naprakész vezetése, munkafegyelem	munkaköri leírások betartása			
Statisztikai jelentés előkészítése	Statisztikai adatok elkészítése	tagintézmény-igazgató, óvodatitkár	2025.10.01.	igazgató, tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi feladatok megvalósulásának ellenőrzése	Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok megvalósulásának ellenőrzése	gyermekvédelmi felelős	folyamatos	igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Pedagógiai munka ellenőrzése, tevékenységlátogatás	A pedagógiai folyamatok megvalósulásának ellenőrzése, kétnyelvűség beépítése a tevékenységekbe.	óvodapedagógusok	egyeztetett időpontban	tagintézmény-igazgató
Inklúzió megvalósulása	Jó gyakorlatok alkalmazása a gyermekek nevelésében, a fejlesztő munkában	óvodapedagógusok	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató
Környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés megvalósítása	A csoport mindennapi életébe való beépítése, értékelése, kétnyelvű dokumentálása	óvodapedagógusok	folyamatosan	igazgató, tagintézmény-igazgató
HACCP rendszer működtetése, dokumentációja	Az előírás szerinti működés ellenőrzése, Higiéniai szabályok betartásának ellenőrzése	teljes alkalmazotti kör	folyamatos	igazgató, tagintézmény-igazgató
Bejárás, munkavédelmi szemle, balesetek megelőzése, testi épség védelme	Biztonságos környezet megteremtése, udvari játékok	munkavédelmi felelős, gondnok	havi szinten	igazgató, tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A TÉR tagintézményi hatékony működtetése, ellenőrzése. Az óvodapedagógus teljesítményének rendszeres és átfogó értékelése.	Rendszeres felülvizsgálat, nyomon követés, Értékelési megbeszélés, Értékelési eredmények dokumentálása, azok rögzítése az oviKréta felületén	tagintézmény-igazgató	2026.05.31.	tagintézmény-igazgató
Éves csoport beszámoló ellenőrzése	Éves csoport beszámoló ellenőrzése	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató	2026.06.30.	igazgató, tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

[3] Oktatási Hivatal honlapja

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli tovább fejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.

Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy- és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus igény szerinti napon
- az óvodai szociális segítő minden két hetente pénteki napon
- logopédus minden héten csütörtök napon
- utazó gyógypedagógus minden héten csütörtöki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten csütörtöki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
-	-	-	-

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A BTMN szakértői vélemények átvizsgálása, rendszerezése Szakértői vizsgálati kérelmek elkészítése, Szakember biztosítása	Folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A fejlesztő foglalkozások megszervezése (ideje, helye)	2025.09.15.	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben maradásához a szülők tájékoztatása	2025.12.15	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Rendszeres konzultáció: óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógus, szülők	Folyamatos	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik -foci	Évszakonként 1 alkalom	A foci, mint sport megszerettetése. A labdarúgásban tehetséges gyermekek kiválasztása

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Labdajátékok	Heti 1 alkalom	A labdajátékok megszerettetése, mozgás öröme. Tehetségek felismerése.
Úszásoktatás	2026. tavasza	Vízhez szoktatás, úszás alapjainak lefektetése, tehetségek felismerése

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
A népmese napja	2025.09.30.	Óvodapedagógusok
Szent Mihály napja	2025.09.29.	Óvodapedagógusok
Október		
Állatok világnapja	2025.10.06.	Óvodapedagógusok
Október 23.	2025.10.22.	Óvodapedagógusok
November		
Márton nap	2025.11.11.	Óvodapedagógusok
December		
Mikulás nap	2025.12.05.	Óvodapedagógusok
Karácsonyi ünnepség	2025.12.18.	Óvodapedagógusok
Január		
Vízkereszt	2026.01.06.	Óvodapedagógusok
Magyar kultúra napja	2026. 01.22	Óvodapedagógusok
Február		
Farsang	2026.02.13.	Óvodapedagógusok
Március		
Március 15- Nemzeti ünnep	2026.03.13.	Óvodapedagógusok
Víz világnapja	2026.03.20.	Óvodapedagógusok
Április		
Húsvét	2026.04.01.	Óvodapedagógusok
Föld napja	2026.04.22.	Óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja	2026.05.04.	Óvodapedagógusok
Madarak és fák napja	2026.05.08.	Óvodapedagógusok

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Gyermek nap	2026.05.29.	Óvodapedagógusok
Június		
Környezetvédelmi világnap	2026.06.03.	Óvodapedagógusok
Évzáró- Ballagás	2026.06.05.	Óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Évnyitó munkatársi értekezlet lebonyolítása	2025.09.01.	Tagintézmény-igazgató
2.	Tűz-, munka-, és balesetvédelmi oktatás lebonyolítása; Tűzriadó	2025.09.01.	Tagintézmény-igazgató, Munka és tűzvédelmi előadó
3.	Étkeztetési nyilatkozatok beszerzése	2025.09.10.	Óvodapedagógusok
4.	Befogadás	2025.09.01- től folyamatosan	Óvodapedagógusok
5.	Az oviKRÉTA adatokkal való feltöltése, dokumentációk vezetése	folyamatos	Óvodapedagógusok
6.	Fejlesztő foglalkozások megszervezése, szűrések	2025.09.15.	Tagintézmény-igazgató
7.	Nevelés nélküli munkanapok jelzése szülők, munkáltató és a fenntartó felé	Esemény megtartása előtt két héttel	Tagintézmény-igazgató
8.	Szülői értekezletek, Szülői munkaközösség vállasztás,	3 alkalom	Óvodapedagógusok
9.	Teljesítménycélok rögzítése	2025.09.30.	Tagintézmény-igazgató
10.	Statisztika elkészítése	2025.10.01.	Tagintézmény-igazgató
11.	Online felületek kezelése, tartalommal megtöltése	folyamatos	Óvodapedagógus
12.	Családi napok megszervezése, témákhoz igazodó tartalmak megfogalmazása	5 alkalommal	Óvodapedagógus
13.	Téli zárva tartás idejére ellátást igénylő gyermekek részére ügyelet biztosítása	2025.12.15.	Tagintézmény-igazgató
14.	Gyermekek fejlődési, nyomon követési dokumentumának értékelése, szülői konzultációk	2026.01.31. és 2026. 05.30.	Óvodapedagógus
15.	Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése	Folyamatos	Óvodapedagógus

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
16.	Szakértői vizsgálatok lejáró felülvizsgálati kérelmeinek elkészítése, továbbítása a szakszolgálat felé	Folyamatos	Óvodapedagógus
17.	Az óvodai beiratkozás felvételének előkészítése, megvalósítása, felvételi döntések elkészítése	2026.05.20.	Tagintézmény-igazgató
18.	Éves értékelések elkészítése, szülők részére tájékoztatás	2026.06.15.	Óvodapedagógus
19.	Csoportos, intézményi éves önértékelések elkészítése	2025.06.30.	Tagintézmény-igazgató
20.	Adatszolgáltatás	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
21.	TÉR működtetése	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató
22.	A 2024-25-s nevelési év lezárása és a 2025-26-s nevelési év tervezése	2025.09.01.	Tagintézmény-igazgató
23.	Tisztítószer és tisztasági csomag igénylése	negyedévente	Tagintézmény-igazgató
24.	Utazási költségtérítéses dokumentáció elkészítése	havonta	Tagintézmény-igazgató
25.	Szabadság nyilvántartás	folyamatos	Tagintézmény-igazgató
26.	Távollét jelentés	havonta	Tagintézmény-igazgató
27.	Mérőóraállások ellenőrzése és megküldése az MKMK-nak	havonta	Tagintézmény-igazgató
28.	Szülők tájékoztatása a tankötelezettség megkezdésének halasztásával kapcsolatban	2025.12.15.	Tagintézmény-igazgató
29.	Táppénzes papírok átvétele, továbbítása	folyamatos	Tagintézmény-igazgató
30.	Szülők tájékoztatása a nyári zárásról	2026.02.hó	Tagintézmény-igazgató
31.	Beiratkozás lebonyolítása	a fenntartó döntése alapján	Tagintézmény-igazgató
32.	Teljesítményértékelés	2026.08.15.	Tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok

elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése	Folyamatos	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató, Óvodapedagógus	Havonta egy alkalommal és egyéni igények szerint	MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája irodájában	Feljegyzések, írásbeli válaszok a szülők felmerült problémáira. Indokolt esetben jelentés	2025.09.30-ig

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős
1	Nevelési év eleji aktuális tájékoztató, szervezési feladatok. Kapcsolatok erősítése. Szülői Szervezet képviselőinek megválasztása.	2025. 09. 10.	Óvodapedagógusok
1	Az iskola kezdéssel kapcsolatos teendők, szülők tájékoztatása. Beszámoló az elmúlt félév eseményeiről. Az előttünk álló félév programjai	2026.02. eleje	Óvodapedagógusok
1	Közösségépítő játékok beiktatásával a család-óvoda kapcsolatának erősítése Beszámoló a nevelési évről.	2026. 05. hó	Óvodapedagógusok

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.01.	Éves aktuális feladatok megbeszélése- Munkaterv ismertetése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.24.	Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák, aktualitások	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.01.23.	A fél éves nevelési feladatok, rendezvények értékelése. A II. félév feladatai. A gyermekek fejlődés nyomon követési naplók értékelése	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.10.	Évzáró értekezlet. A következő nevelési év feladatainak megfogalmazása	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.

A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Fiókák csoport	Folyamatosan	Befogadás
Fiókák csoport	2025.09.20.	Családi Egészségnap
Fiókák csoport	2025.11.11.	Mártonnapi Családi délután
Fiókák csoport	2025.12.15.	Karácsonyi készülődés
Fiókák csoport	2026.02.13.	Farsangi mulatság
Fiókák csoport	2026.04.01.	Húsvéti játszóház

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Védőnői hálózat: Egészségügyi szűrővizsgálatok,	havonta	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Gyermekorvos	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Gyermekfogászat	évente 1 alkalommal	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Együttműködés a szociális segítővel	folyamatos	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
Jelzőrendszer működtetése	folyamatos	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős
A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, esélyegyenlőség biztosítása, prevenció.	alkalomszerűen	tagintézmény-igazgató	gyermekvédelmi felelős

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
MIÓVI vezetősége	folyamatos	teljes alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
Helyi önkormányzati képviselő	folyamatos	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
A családi nevelés erősítése, a család és az óvoda együttműködésének elősegítése gyermekek összehangolt nevelése érdekében	folyamatos	teljes alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
Miskolc Megyei Jogú Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatával	folyamatos	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
A Bükki Szlovák Nemzetiségi Óvodák óvodapedagógusaival szakmai, módszertani tudás megosztás	évente 2 alkalommal és igény szerint	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	nemzetiségi óvodapedagógusok
Az iskolákkal, az iskolába lépő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő programokon való részvétel.	folyamatos	tagintézmény-igazgató	óvodapedagógus
Pedagógiai Szakszolgálattal, a gyermekek speciális vizsgálata, egyéni fejlesztése, a beiskolázás segítése, valamint tanácsadás nevelési kérdésekben	folyamatos	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülői Szervezet Munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.10.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
A Téli ünnepkör eszközeinek, ajándékainak beszerzése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.20.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. A Farsangi előkészületek segítése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.10.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Tavaszi programok eszközeinek, ajándékainak beszerzése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. Egyéb aktualitások	2026.03.27.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az új gyermekek óvodai felvételével kapcsolatos információk átadása az óvodavezetésének részéről. A következő nevelési év csoportlétszámaival kapcsolatos megbeszélés a mindenkori jogszabályi elvárásnak megfelelve. Nyári udvari élettel kapcsolatos feladatok megbeszélése. A 2024/2025-ös nevelési év munkájának értékelése. Egyéb aktualitások	2026.05.25.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők

számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája	Katolikus	hétfő 15:30-tól	hitoktató
	Református	--	--

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató
Gyermek és ifjúságvédelmi felelős	Óvodapedagógus
Szertár felelős	Óvodapedagógus
Óvoda-iskola kapcsolattartás	Tagintézmény-igazgató
Könyv és folyóirat terjesztés	Óvodapedagógus
Óvodai honlap aktualizálása	Tagintézmény-igazgató
Egészségügyi könyvek nyilvántartása	Tagintézmény-igazgató

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
Fiókák	1/1	7-12	7-12	7-13	7-12	7-12	12-17	12-17	11-17	12-17	12-17	26 óra +26 óra= 52 óra Tagintézmény-igazgató 6 óra kedvezmény
	½	7-13:30	7-13:30	7-13:30	7-13:30	7- 13	10:30-17	10:30-17	10:30-17	10:30-17	11-17	32 óra+32 óra =64 óra

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
Fiókák	1/1	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	40 óra/hét
Fiókák	1/2	Pedagógiai asszisztens	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	9,30-17,30	40 óra/hét

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-024

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodájának Munkaterve 2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 9
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 9
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 9
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 9
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 10
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 10
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 10
5.4 Értékelés ---- 11
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 12
5.6 Korrekció ---- 13
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 13
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 13
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 14
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 15
6.4 Tehetséggondozás ---- 15
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 16
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 16
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 17
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 17
8.1 Fogadóórák rendje ---- 17
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 18
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 20
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 20
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 21
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 21
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 22
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 22
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 22
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 22
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 22
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 22
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 23
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 23
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 23

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 23
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 24
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 24
11.1 Munkarend ---------- 24
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje---------- 25
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 26
11.2 Továbbképzés---------- 27

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIOVI Tündérkert Sport Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3531 Miskolc , Aba utca 49.**
Elérhetőség/telefonszám	**46/505-038**
Elérhetőség/e-mail cím	**aba.ovoda@gmail.com**
Honlap	**www. miovi.hu/intézmények tündérkert tagóvoda**
Az intézmény nyitva tartása	**7-17 .00 óráig**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	16 fő
Óvodapedagógus álláshely	8 fő
Óvodapszichológus álláshely	1 fő
Gyógypedagógus álláshely	
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	6 fő
• ebből dajka	4 fő
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	2 fő 0 fő
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	1 fő

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Micimackó csoport	1.cs.	Kiscsoport	22	0	0	0	0
Szivárvány csoport	2.cs.	Nagycsoport	19	0	2	3	1
Doromboló csoport	3.cs.	Nagycsoport	25	0	4	0	1
Zöld csoport	4.cs.	Középsőcsoport	22	0	1	0	1
Összesen			**88**	**0**	**7**	**3**	**3**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	6 fő			0	1	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	80 fő			0	0	3	3
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	7 fő			0	7	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtar tamán kívül nincs szünet.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09. hó	Mentálhigiénés nap csapatépítő tréning, közösség építés külső helyszínen.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény - igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.10. hó	Munkahelyi elsősegély oktatás kiemelten a gyermekbalestekre való tekintettel. oviKRÉTA aktualitásainak, feladatainak nehézségeinek, tapasztalatcseréje. (igazgatóhelyettes asszony bevonásával)	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény - igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.19.	Karácsonyi ebéd és ünnepség.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény - igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2025.02.hó	Kapcsolatépítés Tündérkert Sport tagóvoda, szülők alkalmazotti közösség.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény - igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2025.06.hó	Pedagógus Burn – out okai és következményei. Okok, testi-lelki tünetek, megelőzés, kezelés.	Teljes alkalmazotti kör	Tagintézmény - igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
TÉR működése	2025/26 nevelési év fő feladata a tájékoztatás valamennyi dolgozó számára a TÉR-rel kapcsolatban	Tagintézmény igazgató	2025.10.31.	Tagintézmény igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztése, megerősítése.	Közös programok fejlesztése, fórumokkal, előadásokkal, rendezvényekkel.	Óvodapedagógusok, Tagintézmény igazgató	folyamatos	Tagintézmény igazgató
Tehetséggondozás, tehetségígéretes gyerekek fejlesztése, aktív együttműködés	A fejlesztő pedagógus bevonása, vizsgálatok, fejlesztések.	Tagintézmény igazgató	folyamatos	Tagintézmény igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
TÉR működése	Segédanyag megismertetése a kollégákkal, a felvetett problémák kérdéseinek átbeszélése,	Tagintézmény igazgató	2025.10.31.	Tagintézmény igazgató
Szülőkkel való kapcsolattartás fejlesztése, megerősítése	Márton napi vigaszságok, Adventi barkács délután Húsvéti barkácsolás Tündérkertnap a föld napján . Gyermeknap szülőkkel az udvaron .	3/1 minden óvodapedagógus minden óvodapedagógus 3/1, minden óvodapedagógus 4/2, 3/1, minden óvodapedagógus	2025.11.hó 2025.12.hó 2026.04.hó 2026.04.hó 2026.06.06.	Tagintézmény igazgató
Tehetséggondozás tehetségígéretes gyermekek fejlesztése, aktív együttműködés	Pedagógiai Szakszolgálat segítségével	3/2	folyamatos	Tagintézmény igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Pedagógiai dokumentumok ellenőrzése	Pontos dokumentum vezetés	Tagintézmény igazgató	2026.08.hó	Tagintézmény igazgató
A nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése	Csoportlátogatás, szokások szabályrendszer ellenőrzése.	Tagintézmény igazgató	2026.08.hó	Tagintézmény igazgató
Szakmai – pedagógiai tevékenység	Szakmai elhívatottság a nevelő fejlesztő munkában	Tagintézmény igazgató	2026.08.hó	Tagintézmény igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:

[3] Oktatási Hivatal honlapja

Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli tovább fejlődésének ösztönzése.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente pénteki napon
- az óvodai szociális segítő minden héten csütörtöki napon
- logopédus minden héten hétfői napon
- utazó gyógypedagógus minden héten napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten szerdai napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Nehézséggel küzdő gyermekek megsegítése	Folyamatosan	Fejlesztőpedagógus	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Nehézséggel küzdő gyermekek megsegítése	Folyamatosan	Fejlesztőpedagógus	Tagintézmény igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik foci	2025. szeptembertől – 2026. májusig	Tehetséges ígéretes gyermekek felkutatása
Judó	2025. szeptembertől – 2026. májusig	Tehetséges ígéretes gyermekek felkutatása
Kreatív kuckó	2025. szeptembertől – 2026. májusig	Tehetséges ígéretes gyermekek felkutatása
Gyarmati Dezső Sportiskola labdajátékok	2025. szeptembertől – 2026. májusig –	Tehetséges ígéretes gyermekek felkutatása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	Időpontja	
Szeptember		
	-	
Október		
Állatok Világnapja	2025.10.03.	4/1
November		
Márton nap	2025.11.11.	3/1, 4/2
December		
Mikulás	2025.12.06.	4/1
Karácsonyi ünnepség a dolgozóknak	2025.12.19.	2/1
Január		
	-	
Február		
Farsang	2026.02.13.	4/1 minden óvodapedagógus
Március		
Nemzeti ünnep	2026.03.14.	minden óvodapedagógus
Víz Világnapja	2026.03.21.	minden óvodapedagógus
Április		
Föld napja	2026.04.21.	3/2
Május		
Anyák napja	2026.05.05-09.	minden óvodapedagógus
Madarak fák napja	2026.05.12.	1/1
Évzárók	2026.05.25-29.	4-es és a 1 csoport óvodapedagógusai
Ballagás	2026.05.22-29.	3-as és a 2.csoport
Gyereknap	2026.06.05.	4/2, 3/1

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz , munkavédelmi , balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.10.hó	Munkavédelmi előadó
2.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok,	2025.09.hó	Pedagógiai asszisztens, gazdasági ügyintéző

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
3.	Beszoktatás az új gyerekek számára	2025.11.hó	Micimackó csoport óvodapedagógusai
4.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.hó	Tagintézmény-igazgató
5.	Nevelés év eleji szűrővizsgálatok	2025.09.-10.	Logopédus, fejlesztőpedagógus, óvodapedagógus
6.	Beiratkozás a következő nevelési évre	2026.04.-05.	Tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2026.05.31.	gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2025.08.31.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
1/1	Minden hónap első hétfője 17.00-18.00 óráig	1-es csoportszoba	feljegyzés, jelenléti ív	Faliújság, Facebook zárt csoportban közétéve.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
2/1 2/2	Minden hónap első hétfője 17.00-18.00 óráig	2-es csoportszoba	feljegyzés, jelenléti ív	Faliújság, Facebook zárt csoportban közétéve
3/1 3/2	Minden hónap első hétfője 17.00-18.00 óráig	3-es csoportszoba	feljegyzés, jelenléti ív	Faliújság, Facebook zárt csoportban közétéve
4/1 4/2	Minden hónap első hétfője 17.00-18.00 óráig	4-es csoportszoba	feljegyzés, jelenléti ív	Faliújság, Facebook zárt csoportban közétéve
Tagintézmény-igazgató	Minden hónap első hétfője 17.00-18.00 óráig	iroda	feljegyzés, jelenléti ív	Faliújság, Facebook zárt csoportban közétéve

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Házirend, aktualitások, Szülői Szervezet tagjainak megválasztása, befogadás első tapasztalatai	2025.09.23.	1/1	jegyzőkönyv	tagintézmény
1.	Első félév összegzése, következő félév megbeszélése.	2026.01.15.	1/1	jegyzőkönyv	tagintézmény
1.	Nevelési év értékelése	2026.05.08.	1/1	jegyzőkönyv	tagintézmény
2.	Nagycsoportosok lettünk, aktualitások	2025.09.24.	2/1, 2/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
2.	Első félév összegzése, következő félév megbeszélése.	2026.01.16.	2/1, 2/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
2.	Nevelési év értékelése	2026.05.07.	2/1, 2/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
3.	Nagycsoportosok lettünk, aktualitások	2025.09.25.	3/1,3/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
3.	Első félév összegzése, következő félév megbeszélése.	2026.01.14.	3/1,3/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
3.	Nevelési év értékelése	2026.05.01.	3/1,3/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
4.	Nagycsoportosok lettünk, aktualitások	2025.09.26.	4/1,4/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
4.	Első félév összegzése, következő félév megbeszélése.	2026.01.13.	4/1,4/2	jegyzőkönyv	tagintézmény
4.	Nevelési év értékelése	2026.05.04.	4/1,4/2	jegyzőkönyv	tagintézmény

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete

- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.08.06.	Éves munkaterv részleteinek megvitatása , elfogadása	Alkalmazotti közösség	Tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.06.	Féléves munka értékelése , felelősök beszámolója	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.04.10.	Nevelő fejlesztő munka tapasztalatai	Óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Évzáró nevelési értekezlet	Alkalmazotti közösség	Tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.

A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Micimackó csoport	2025.12.01-05.	Karácsonyi ünnepvárás, Mikulás
Szivárvány csoport	2025.12.01-05.	Karácsonyi ünnepvárás, Mikulás
Doromboló csoport	2025.12.01-05.	Karácsonyi ünnepvárás, Mikulás
Zöld csoport	2025.12.01-05.	Karácsonyi ünnepvárás, Mikulás
Micimackó csoport	2026.04.13-17.	Húsvéti készülődés
Szivárvány csoport	2026.04.13-17.	Húsvéti készülődés
Doromboló csoport	2026.04.13-17.	Húsvéti készülődés
Zöld csoport	2026.04.13-17.	Húsvéti készülődés

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Fogászati szűrés	Körzetes fogorvossal egyeztetve	Tagintézmény-igazgató	Fogorvosi asszisztens
Általános státusz vizsgálatok	Folyamatosan	Tagintézmény-igazgató	Védőnő
Háziorvos / védőnő	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató	Óvodapedagógus/ Védőnő

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Esetenkénti jelzőlapok	Folyamatos	Tagintézmény-igazgató, Gyermekvédelmi felelős	Óvodapedagógusok
Esetmegbeszélés	Folyamatos	Óvodapedagógus	Tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Rendezvények, programok a nevelési év során az iskolákkal.	Folyamatosan	Tagintézmény-igazgató	Tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.11.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.hó	tagintézmény-igazgató Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Tündérkert Sport Tagóvodája	Katolikus	péntek	hitoktató
	Református	hétfő	hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	Nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama		
A mentor neve		
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tagintézmény-igazgató	2/1 óvodapedagógus
A tagintézmény-igazgató távollétében megjelölt óvodapedagógus, Alapítvány elnöke	1/1 óvodapedagógus
Pályázatifigyelő, jegyzőkönyvvezető, egészségügyi könyvek	3/1 óvodapedagógus
Szertár felelős , Bozsik foci csoportvezető , tisztítószer felelős, Alapítvány ügyintézése	4/1 óvodapedagógus
Munkavédelem , műsorszervezés,	4/2 óvodapedagógus
Gyermekvédelemi feladatok	1/2 óvodapedagógus
Szakszervezeti megbízott	2/1 óvodapedagógus
Közfoglalkoztatottak dokumentációjának ellenőrzése	4/4 pedagógiai asszisztens

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Dekoráció felelős	2/2 óvodapedagógus, 4/1 óvodapedagógus 4/4 pedagógiai asszisztens

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	tagintézmény-igazgató:26 óra
	1/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	
2.cs.	2/1	7.30-12	7.-12	7-12	7-12	7-11	11.30-16	11-16	11-16	11-16	12-16	
	2/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	
3.cs.	3/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	
	3/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	
4.cs.	4/1	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10,.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	
	4/2	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13.30	7-13	10.30-17	10.30-17	10.30-17	10.30-17	11-17	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
2.cs.	2/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	7-15	
3.cs.	3/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
4.cs.	4/3	Dajka	6-14	6-14	6-14	6-14	6-14	10-18	10-18	10-18	10-18	10-18	
4.cs.	4/4	Pedagógiai asszisztens	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	
.		Konyhai kisegítő	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	7.30-15.30	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

OM azonosító: 028572-021

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Várhegy Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 6
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 8
5.1 Tervezés ---- 8
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 14
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 18
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 19
6.4 Tehetséggondozás ---- 19
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 20
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 21
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 23
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 23
8.1 Fogadóórák rendje ---- 23
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 24
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 27
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 28
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 28
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 28
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 29
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 29
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 30
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 30
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 30
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 31
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 31
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 31
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 31

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 31
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 33
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 33
11.1 Munkarend ---------- 33
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 34
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 35
11.2 Továbbképzés ---------- 36

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Várhegy Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3519 Miskolc, Várhegy utca 2.**
Elérhetőség/telefonszám	**+36 46 422 286** **+36 70 652 3218**
Elérhetőség/e-mail cím	**varhegy@napraforgo.miskolc.t-online.hu**
Honlap	**https://miovi.hu/**
Az intézmény nyitvatartása	**7:00 – 17:00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	**Adat**
Engedélyezett álláshely	**13 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**8 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**5 fő**
• ebből dajka	**4 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**1 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)

Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Pacsirta	**1. csoport**	Vegyes csoport	18	0	0	0	0
Fülemüle	**2. csoport**	Vegyes csoport	17	0	0	0	0
Zöldike	**3. csoport**	Vegyes csoport	17	0	0	0	0
Cinege	**4. csoport**	Vegyes csoport	21	0	0	0	0
Összesen	**4**	Vegyes csoport	**73**	**0**	**0**	**0**	**0**

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	4 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	100 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	1			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	52			0	0	0	0
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	0			0	0	0	0

***** sorok száma bővíthető

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.19.	-Tanévnyitó értekezlet	alkalmazotti közösség	tagintézmény - igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		-Balesetvédelmi oktatás -HACCP -2025/26-os nevelési év feladatai - (oviKRÉTA, TÉR)		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.31.	Hatékony és eredményes iskolára való felkészítés - tudásmegosztás (differenciálás, projekt alapú tervezés, fejlesztő feladatok és játékok). -- Tehetséggondozás	alkalmazotti közösség	tagintézmény - igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.01.30.	Hagyományápolás és népi kultúra megjelenítése a mindennapokban– csoport és intézményi szinten - vendégelőadó közreműködésével.	alkalmazotti közösség	tagintézmény - igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.20.	Csapatépítő játékok, tréning (MESZEGYI - szociális munkás közreműködésével) -Aktuális feladatok megbeszélése	alkalmazotti közösség	tagintézmény - igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.19.	Évzáró értekezlet 2025/2026-os nevelési év értékelése 20A pedagógiai és nevelői munka eredményessége, elemzése; sikerek és nehézségek Kirándulás	alkalmazotti közösség	tagintézmény - igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési év hatékony és eredményes elindítása	Éves Munkaterv elkészítése a módosított Pedagógiai Program és az aktuális jogszabályok alapján. Az új Munkaterv bemutatása és egyeztetése a nevelőtestülettel.	Tagintézmény-igazgató	2025.09.hó	Igazgató
A TÉR célok meghatározása.	Tájékoztató valamennyi dolgozó számára a TÉR-el kapcsolatban.	Tagintézmény-igazgató	2025.09.30.	Igazgató
Az oviKRÉTA eredményes használata.	Az oviKRÉTA hatékony alkalmazása a tervező és adminisztratív munka során. Belső tudásmegosztás, önképzés	Tagintézmény-igazgató óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató, MIÓVI vezetősége
A komplex személyiség fejlesztés kiaknázása a mozgás tevékenységben - különös tekintettel a tanköteles gyermekek fejlesztése terén.	A gyermekek eredményes személyiség fejlesztése, iskolára való felkészítése.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A hagyományápolás és népi kultúra megjelenítése az óvodai nevelésben.	Pedagógiai munka során a népi hagyományok betervezése, megjelenítése és feldolgozása.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató
A tehetséggondozás, tehetségtámogatás hatékony megvalósítása.	Tehetségműhelyek hatékony és eredményes működtetése, tehetség azonosítás.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató
Fenntarthatóságra nevelés, klímatudatos szemlélet továbbfejlesztése.	A fenntartható környezet szemléletének tudatos elmélyítése, szervezett programok megvalósítása.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	Tagintézmény-igazgató

*a sorok száma bővíthető

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelési célok és feladatok megismerése az összehangolt alapdokumentumoknak megfelelve.	A nevelési gyakorlat összevetése a Munkatervvel és Pedagógiai Programmal.	minden óvodapedagógus	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Az egyéni teljesítménycélok megfogalmazása, melyben érvényesül a tagintézmény arculata és az óvodapedagógusok szakmai fejlődése.	Az egyéni TÉR célok megfogalmazása és azok megvalósítása.	minden óvodapedagógus	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az oviKRÉTA naprakész vezetése.	A dokumentumok feltöltése, adminisztratív feladatok naprakész vezetése.	minden óvodapedagógus	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A gyermekek hatékony és eredményes személyiség fejlesztése mozgáskultúrájuk bővítése által.	Változatos mozgástevékenységek tervezése és megvalósítása, iskolára való felkészítés megalapozása.	minden óvodapedagógus (2/2)	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A hagyományápolás, népi kultúra eszköztárának bővítése.	A gyermekek népi kultúrával való játékos, élményalapú, tapasztalati megismertetése.	minden óvodapedagógus (3/2)	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A személyi feltételek biztosítása a tehetségtámogatás érdekében. A foglalkozásokhoz szükséges eszközök, hely, idő biztosítása.	Tehetségműhelyek továbbműködtetése. A gyermekek sikerélményhez való juttatása a tehetségműhely foglalkozások alakalmával. Szülők tájékoztatása, elért eredmények publikálása. A tehetséggondozás módszertanának folyamatos figyelemmel kísérése, innovatív eljárások alkalmazása.	1/1 és 2/2 óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
A gyermekek fenntarthatóságra nevelése, gyakorlati eszköztár bővítése, az eddigi gyakorlat továbbfejlesztése.	A gyermekek gyakorlati tapasztalatszerzésének biztosítása a meghatározott programok, események,	minden óvodapedagógus (4/1)	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	rendszeres tevékenységek során. A feladathoz szükséges tárgyi eszközök biztosítása.			

*a sorok száma bővíthető

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Egységes elvárásrendszer a minőségi pedagógiai munka érdekében.	Ellenőrzési terv készítése a 2025/2026-os nevelési évre. A dokumentum megismertetése a nevelőtestülettel.	tagintézmény-igazgató	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
A dokumentáció naprakész, pontos vezetése. A tervezésnek megfelelő nevelőmunka megvalósulása a csoportokban.	A dokumentáció ellenőrzése, szakmai munka nyomon követése. Jegyzőkönyv készítése	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Egyéni fejlődési dokumentáció vezetése.	A dokumentáció ellenőrzése. Szakmai munka nyomon követése. Jegyzőkönyv készítése	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató
Gyermekvédelmi tevékenységek dokumentációjának megfelelőségi vizsgálata.	A dokumentáció ellenőrzése. Jegyzőkönyv készítése	gyermekvédelmi felelős	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Munkaügyi dokumentumok megfelelősége, ellenőrzése (jelenléti ív, szabadság nyilvántartása, egyéb távollét)	A dokumentumok pontos vezetése, ellenőrzése.	óvodapedagógusok	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.
Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	1	1
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	1	1
Összesen:	**2**	**2**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint

értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,

b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus két hetente 1 napon
- az óvodai szociális segítő minden héten 1 napon
- logopédus minden héten 1 napon
- utazó gyógypedagógus minden héten 1 napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten 0 napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.

Feladat	Határidő	Felelős	A végrehajtást ellenőrzi
SNI gyermek/ek rögzítése az adatbázisba	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Fejlesztés időpontjának egyeztetése, fejlesztéshez használt helyiség kijelölése	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Kapcsolattartás a gyógypedagógussal; a gyermek fejlődésének figyelemmel kísérése.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, új kérelmek kiállítása, pedagógiai vélemény kitöltése, azok továbbítása. Vizsgálatok kérése.	2025/2026 folyamatos 2025.12.01.	óvodapedagógusok óvodapedagógusok tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes tagintézmény-igazgató, igazgató

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása,			

Megjegyzés: jelenleg nincs SNI gyermek tagóvodánkban

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
BTMN-s gyermekek rögzítése az adatbázisba	2025/2026 folyamatos	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Fejlesztés időpontjának egyeztetése, a fejlesztéshez használt helyiség kijelölése	2025/2026 folyamatos	tagintézmény-igazgató	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
Kapcsolattartás a fejlesztőpedagógussal; a gyermek fejlődésének figyelemmel kísérése	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény - igazgató
Szakértői vélemények érvényességének nyomon követése, új kérelmek kiállítása, pedagógiai vélemény kitöltése, azok továbbítása.	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes
A tanköteles korú gyermekek további egy nevelési évig	2025.12.01.	óvodapedagógusok	igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
az óvodai nevelésben való részvételéről a szülők tájékoztatása			

Megjegyzés: jelenleg nincs BTMN gyermek tagóvodánkban

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Nemzeti Úszó Program	hetente 1 alkalom	óvodáskorúak (5-6 éves korosztály) vízhez/mélyvízhez szoktatása, durva koordinációs szint - hát-és gyorsúszás, kondíció-fejlesztés
BOZSIK foci	hetente 1 alkalom	óvodáskorúak (5-6 éves korosztály) labdarúgással történő megismertetése,

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
		utánpótlás nevelés, a labdarúgás népszerűsítése
DVTK foci	havonta 1 alkalom	óvodáskorúak (5-6 éves korosztály) labdarúgással történő megismertetése; labdajátékok megkedveltetése
Játékos ovis angol (tehetségműhely)	hetente 1 alkalom	óvodáskorúak (5-6 éves korosztály) idegen nyelvvel való ismerkedése, az angol nyelv alapjainak elsajátítása játékos formában
Ügyes kezek (tehetségműhely)	két hetente 1 alkalom	kreatív, alkotni vágyó óvodáskorúak (4-5-6 éves korosztály) kézműves foglalkozása

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Autómentes nap	2025.08.23.	minden óvodapedagógus
Népmese napja	2025.08.30.	1/2 óvodapedagógus
Október		
A zene világnapja	2025.10.01.	3/2 óvodapedagógus
Állatok világnapja	2025.10.03.	minden óvodapedagógus 2/2 óvodapedagógus
Őszi kavalkád Családi közös délután	2025.10.03.	minden óvodapedagógus 1/1
Október 23	2025.10.22.	minden óvodapedagógus
November		
Márton napi készülődés	2025.11.11.	3/1 óvodapedagógus
Adventi játszóház szülőkkel	2025.11.26.	minden óvodapedagógus
Adventi gyertyagyújtás	2025.11.28.	minden óvodapedagógus 2/1
December		

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Mikulás várás	2025.12.04.	minden óvodapedagógus 1/1
Karácsony az óvodában	2025.12.16-18.	minden óvodapedagógus
Január		
Téli madárgondozás	folyamatos	minden óvodapedagógus
Ép testben ép lélek Egészséghét	2026.01.19-23.	4/1 és 4/2 óvodapedagógusok
Február		
Farsangi mulatság	2026.02.06.	minden óvodapedagógus/ 1/2 óvodapedagógus
Március		
Március 15-i megemlékezés	2026.03.13.	minden óvodapedagógus/ 2/2
Víz világnapja	2026.03.20.	4/2 és 3/2 óvodapedagógus
Április		
Húsvéti játszóház szülőkkel	2026.04.01.	minden óvodapedagógus
Föld napja	2026.04.22.	4/1 óvodapedagógus
Május		
Anyák napi köszöntés	2026.05. hó .első hét	minden óvodapedagógus
Madarak és fák napja	2026.05.11.	4/2 óvodapedagógus
Évzáró és ballagás	2026.05.19-22.	minden óvodapedagógus
Gyermek hét	2026.05.26-29.	1/2, 2/1, 3/1 óvodapedagógusok
Június		
Juniális Családi közös délután	2026.06.05.	minden óvodapedagógus/ 1/1

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Új gyermekek befogadása	2025.09.30.	óvodapedagógusok
2.	Nyilatkozatok összegyűjtése étkezéshez	2025.09.15.	óvodapedagógusok
3.	KIR statisztikai adatok összegyűjtése	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató
4.	Tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatás	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató, tűz-, munka- és balesetvédelmi felelős
5.	HACCP oktatás	2025.09.hó	tagintézmény-igazgató,

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
			élelmezésbiztonsági szakember
6.	Szabadság nyilvántartása	folyamatos	tagintézmény-igazgató
7.	Távollétjelentés	havonta	tagintézmény-igazgató
8.	3 és 5 éves gyermekek kötelező logopédiai szűrővizsgálata	2025.10.15.	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató logopédus
9.	4 éves gyermekek szűrése (Szakszolgálat által)	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
10.	Tűzriadó	2025.10.hó	tagintézmény-igazgató
11.	KIR adatszolgáltatás	2025.10.15.	tagintézmény-igazgató
12.	Egészségügyi szűrővizsgálatok megszervezése (védőnő, gyermekorvos, fogorvos)	2025.10.-2026.05.hó	tagintézmény-igazgató
13.	B.A.Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat - vizsgálati- és felülvizsgálati kérelmek benyújtása	2025.10.hó 2026.03.hó	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
14.	Nyílt napok megszervezése	2025.11.hó 2026.03.hó	tagintézmény-igazgató
15.	Tankötelezettség halasztásával kapcsolatosan szülői tájékoztatás	2025.12.hó	tagintézmény-igazgató
16.	Szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről	2026.01.hó 2026.05.-06.hó	óvodapedagógusok
17.	Nyári zárás kihirdetése	2026.02.15.	tagintézmény-igazgató
18.	Beiskolázási terv elkészítése	2026.03.15.	tagintézmény-igazgató
19.	Gyermekvédelmi jelzőrendszeri beszámoló	2026.03.30.	gyermekvédelmi felelős, tagintézmény-igazgató
20.	Óvodai beiratkozás lebonyolítása	Fenntartó által kijelölt időpontban (2026.04.-05.)	tagintézmény-igazgató
21.	Partneri elégedettség mérése	2026.05.-06. hó	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
22.	Éves beszámolók elkészítése	2026.06.hó	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
23.	Nyári élet megszervezése	2026.06.01.-08.31.	óvodapedagógusok, tagintézmény-igazgató
24.	Nyári zárás – ügyelet megszervezése	2026.07.-08. hó	tagintézmény-igazgató
25.	Teljesítményértékelés	2026.08.15.	tagintézmény-igazgató

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – (DIFER)	2026.01.31. és 2026.05.31. 2025.11. hó	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.06.30.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Tagintézmény-igazgató	Hétfő 13:00-15:00 vagy	Vezetői iroda	jegyzőkönyv	2025.09.01.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
	előzetes egyeztetést követően			
Óvodapedagógusok	Kedd du. 16:00-17:00 vagy előzetes egyeztetést követően	Nevelői szoba	jegyzőkönyv	2025.09.01.

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezet t időpont	Felelős	Dokumentál ás módja	Ellenőrző beosztása
1.2.3.4. csoporto k	Tájékoztató, összevont szülői értekezlet az új óvodások szülei számára. Házirend és PP. bemutatása, befogadás	2025. 09.01.	tagintézmény-igazgató óvodapedagóguso k	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezet t időpont	Felelős	Dokumentál ás módja	Ellenőrző beosztása
	előkészítése, fontos tudnivalók az óvodakezdéshez.				
1.2.3.4. csoporto k	Év eleji tájékoztató, a befogadás tapasztalatai. Aktualitások megbeszélése, a csoportot érintő döntések meghozatala. Tehetség-gondozás és tehetségműhelye k óvodánkban. Egyéb szervezési feladatok.	2025. 09.24-26.	óvodapedagógu-sok, tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
1.2.3.4. csoporto k	Szülői készségek fejlesztése. A csoportot érintő és felmerülő nevelési téma feldolgozása szakember előadásában. Iskolára való felkészítés-célok, feladatok. Aktualitások a csoport életével kapcsolatban.	2025. 11.19-21.	óvodapedagóguso k tagintézmény-igazgató	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató
1.2.3.4. csoporto k	Az iskolaérettség feltételei. Tájékoztató tanköteles korú gyermekek szülei számára. Halasztási kérelem	2025. 12.10.	tagintézmény-igazgató óvodapedagóguso k	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezet t időpont	Felelős	Dokumentál ás módja	Ellenőrző beosztása
	beadásának lehetősége. Pszichológus - vendégelőadó				
1.2.3.4. csoporto k	A csoportok fejlődésének értékelése, sikerek és nehézségek a nevelési év folyamán. A gyermekek fejlődésének nyomon követése. Aktualitások a csoport életével kapcsolatban.	2026.03. 25-27.	tagintézmény-igazgató óvodapedagóguso k	jegyzőkönyv	tagintézmény -igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.19.	A nevelőtestület bemutatkozása, új kolléga fogadása. A tagintézmény feladattervének egyeztetése, új dokumentumok vezetésének megbeszélése. Egyéni teljesítmény célok (TÉR) megfogalmazása.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.10.	A hatékony és eredményes szakmai munka megvalósulása, sikeres iskolára való felkészítés, komplex személyiség fejlesztés. Óvoda-iskola átmenet elősegítése.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.09.	Az ellenőrzési terv hatékonysága a minőségi pedagógiai munka érdekében. Mérések mutatói a gyermekek fejlődése tekintetében.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06 19.	Sikerek és nehézségek a nevelési év során. Tehetséggondozás és tehetség-műhelyek megvalósulása és hatékonysága.	nevelőtestület	tagintézmény-igazgató

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		Partneri elégedettségmérés kiértékelése.		

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1.Pacsirta 2.Fülemüle 3.Zöldike 4.Cinege	2025.11.11-14.	*Ajánlott témák:* Ősz/Zöldségek, gyümölcsök/Egészséges életmód/Család
1.Pacsirta 2.Fülemüle 3.Zöldike 4.Cinege	2026.04.07-10	*Ajánlott témák:* Tavasz/ Virágok és növények /Tengerek és óceánok élővilága/Föld napja-környezetvédelem

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
A védőnő feladatkörébe tartozó szűrések és egyéb vizsgálatok elvégzése a	2025/2026-os nevelési év rendszeres/havi/időszakos	körzeti/területi védőnő	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
gyermekek egészséges fejlődése érdekében, fejlődési rendellenességek és egyéb elváltozások kiszűrése, prevenció.			
Fogászati szűrővizsgálat	2025/2026-os nevelési év egyeztetett időpontban/ 2 alkalommal	körzeti gyermekfogászat fogorvosa	tagintézmény-igazgató
Óvodaorvos - a gyermekek egészségügyi ellátása, fejlődésük nyomon követése	2025/2026-os nevelési év egyeztetett időpontban/ szükség esetén	óvodaorvos tagintézmény-igazgató	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Egyeztetés és feladatvállalás a MESZEGYI szociális munkatársával.	2025.09.01-től folyamatos	óvodai szociális segítő	tagintézmény-igazgató
A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, az esélyegyenlőség biztosítása. (Gyermekjóléti Központ, családsegítő munkatárs)	2025/2026-os nevelési év folyamatos	tagintézmény-igazgató, gyermekvédelmi felelős, óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató, esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Miskolci Kazinczy Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Miskolctapolcai Tagiskolája	2025/2026-os nevelési év	tagintézmény-igazgató, óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgatók (iskolai és óvodai)
Napház Gondozó Centrum	2025/2026-os nevelési év	óvodapedagógusok,	tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
		tagintézmény-igazgató	
ERKE (Esély és Részvétel Közhasznú Egyesület) - (NEA pályázat)	2025/2026-os nevelési év alkalomszerű	tagintézmény-igazgató, Tapolcai Óvodásokért Alapítvány elnöke/képviselője	tagintézmény-igazgató

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A nevelési év tervei, feladatai. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése.	2025.09.30.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások megbeszélése: intézményi szintű programok, téli ünnepkör előkészítése. (Mikulás és Karácsony)	2025.11.21.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése. Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák. A Farsangi ünnepség előkészítése, aktualitások megbeszélése.	2026.02.02.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
A következő nevelési év szervezésével kapcsolatos információk átadása. Éves Beszámoló a Szülői szervezet munkájáról. A nyári udvari élettel kapcsolatos feladatok megbeszélése. Egyéb aktualitások	2026.05.29.	tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Várhegy Úti Tagóvodája	Katolikus	hétfő du.	Katolikus egyház által megbízott hitoktató
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	1/2 óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	**-**	
A mentor neve	2/1 óvodapedagógus	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
• Tagintézmény vezetése, menedzselése • Kapcsolatépítés, kapcsolattartás intézményekkel, szervezetekkel • Pályázatfigyelés, pályázatírás • Óvoda-iskola átmenet • HACCP • Angol nyelvi játékos foglalkozás - tehetségműhely vezetése • Tehetséggondozás	tagintézmény-igazgató, 1/1 óvodapedagógus

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
• Nemzeti Úszó Program koordinálása	
• Kulturális programok szervezése • Leltár felelős • Dekoráció/nyár • DVTK foci koordinálása	1/2 óvodapedagógus
• Mentor felelős • Dekoráció/ősz • Egészségügyi vizsgálatok nyilvántartása	2/1 óvodapedagógus
• Jegyzőkönyvvezetés • Dekoráció/ősz • QB program használata • Leltár felelős • Tehetségműhely vezetése	2/2 óvodapedagógus
• Gyermekvédelem • Kulturális programok szervezése • Dekoráció/tavasz	3/1 óvodapedagógus
• Udvari játékeszközök állapotának nyomon követése • Dekoráció/tavasz • Balesetvédelmi felelős • Szertár felelős	3/2 óvodapedagógus
• QB program használata • Dekoráció/tél • Honlap/sajtófelelős • Leltár felelős	4/1 óvodapedagógus
• Mentálhigiénés programok szervezése • Kulturális programok szervezése • Dekoráció/tél	4/2 óvodapedagógus
• Munka- és tűzvédelem • OTP Bank Bozsik Intézményi Program felelőse • Leltár felelős • Dekoráció/nyár	pedagógiai asszisztens 1/4

*a sorok száma bővíthető

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	3 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	1 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	3 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-12:00	7:00-11:00	11:00-16:00	11:00-16:00	11:00-16:00	11:00-16:00	11:00-15:00	24 / tagintézmény-igazgató
	1/2	7:30-13:00	7:30-13:00	7:30-13:00	7:30-13:00	7:30-11:30	10:30-16:00	10:30-16:00	10:30-16:00	10:30-16:00	11:30-15:30	26 / gyakornok
2.cs.	2/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
3.cs.	3/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	3/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
4.cs.	4/1	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	
	4/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	10:30-17:00	11:00-17:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	10:00-18:00	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

A 2025/2026-os nevelési évben a pedagógus-továbbképzéseken való részvétel a MIÓVI Pedagógus Továbbképzési Intézményi Programjában meghatározottak szerint történik. A továbbképzések célja, hogy elősegítsék az óvodapedagógusok szakmai fejlődését, támogassák a korszerű pedagógiai szemlélet érvényesülését, valamint hozzájáruljanak a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny nevelési gyakorlat kialakításához.

A megszerzett új ismeretek és kompetenciák folyamatosan beépülnek a mindennapi nevelési-oktatási gyakorlatba. Ezáltal bővül az óvodapedagógusok módszertani eszköztára, erősödik a reflektív pedagógiai gondolkodás, és magasabb szinten valósul meg a nevelőmunka tervezése, szervezése és értékelése.

A program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítunk a szakmai megújulás lehetőségeinek biztosítására, a horizontális tudásmegosztás ösztönzésére, valamint a belső továbbképzések és hospitálások rendszerének erősítésére is.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-012

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Vadász Úti Tagóvodájának
Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

tagintézmény-igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 5
4.1 A szünetek rendje ---- 5
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 6
5 Pedagógiai folyamatok ---- 7
5.1 Tervezés ---- 7
5.2 Megvalósítás ---- 8
5.3 Ellenőrzés ---- 10
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 10
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 12
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 12
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 12
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 13
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 13
5.4 Értékelés ---- 14
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 14
5.6 Korrekció ---- 15
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 16
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 16
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 17
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 18
6.4 Tehetséggondozás ---- 18
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 19
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 20
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 20
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 21
8.1 Fogadóórák rendje ---- 21
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 21
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 23
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 23
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 24
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 24
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 24
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 25
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 25
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 26
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 26
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 26
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 26
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 26
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 26

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 27
10.3 Szakmai munkaközösségek---------- 27
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 27
11.1 Munkarend ---------- 27
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 28
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 29
11.2 Továbbképzés ---------- 30

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája**
Az intézmény címe	**3518 Miskolc Vadász u. 2.**
Elérhetőség/telefonszám	**06 46/439 343; 06 70 652 3188**
Elérhetőség/e-mail cím	**vadaszovoda@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**6.30-16.30**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**4 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**4 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**2 fő**
• ebből dajka	**2 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**0 fő**
Nem szakmai	**0 fő**
• Konyhai kisegítő	**0 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Vadvirág	1.	vegyes	22	0	1	2	5
Somvirág	2.	vegyes	22	0	7	8	0
Összesen	**2**	**vegyes**	**44**	**0**	**8**	**10**	**5**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	2 csoport						

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	42 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	0		0	8	10	5	
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	45		0	8	10	5	
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	8		0	8	8	5	

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig

tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.09.hó	oviKRÉTA felületén adategyeztetés. Negyedéves feladatok. QB táblázat. SWOT elemzés.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		Helyszín: MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája.		
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.10.hó	Esélyegyenlőség, hátránycsökkentés.	Alkalmazotti kör. Szaktanácsadó.	Tagintézmény-igazgató
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.02.hó	Boldogságóra tapasztalatai. intézményi szintű bevezetése. oviKRÉTA elért eredmények, javítandó elemek, sikerek.	Alkalmazotti kör	2/1-es óvodapedagógus Tagintézmény-igazgató
4. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.hó	TÉR felkészülés az értékelésre.	Nevelőtestület.	Tagintézmény-igazgató
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	Évértékelés: Munkaközösségi beszámolók, bemutatásuk.	Nevelőtestület	Tagintézmény-igazgató

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Befogadás, inkluzív nevelés	Év elején és év közben érkező gyermekek befogadása. Egyéni fejlettségtől függően.	1/2, 2/1, 2/2 óvodapedagógus	2025.09.hó – 2026.06.hó folyamatosan.	Tagintézmény-igazgató
TÉR -el kapcsolatos pedagógusi tájékoztatás	Tér céloknak megfelelő haladás, felület egyeztetése óvodatitkárral	1/2, 2/1 óvodapedagógus	2025.10.05.-ig	Tagintézmény-igazgató
Év eleji szakszolgálati szűrések	Szűréstáblázat elkészítése. Időpont egyeztetése a	1/2, 2/1, 2/2 óvodapedagógus	2025.10.10.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	szakszolgálattal, fogorvossal.			
BTMN és SNI-s gyermekek év eleji felülvizsgálata	orvosi, pedagógiai és szakértői papírok elkészítése. Szülői tájékoztatás	1/2, 2/1, 2/2 óvodapedagógus	2025.10.10. felülvizsgálat. Alapvizsgálat folyamatosan, szükség szerint.	Tagintézmény-igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Befogadás. Inkluzív szemléletű nevelés.	Év elején és év közben érkező gyermekek befogadása. Egyéni fejlettségtől függően. Inkluzív szemléletű nevelés beépítése a napi kontaktus során.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	2025.09.01. – 2026.08.31.	Tagintézmény-igazgató, 2/2-es inkluzívmunkaközösségbe járó pedagógus.
TÉR -el kapcsolatos teendők, pedagógusi tájékoztatás.	Az oviKRÉTAI. és oviKRÉTA II. munkaközösségben hallottak alkalmazása.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1	2025.09.hónaptól a munkaközösség 2026.06.hónap zárásáig, majd augusztusi zárásig.	Tagintézmény-igazgató 2/1-es pedagógus.
Év eleji szakszolgálati szűrések, szakszolgálati alap és felülvizsgálat, fogászati szűrőtáblázat.	Gyermekek: szókincs felmérés, 3-4 éves, 5 éves szűréstáblázat.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	2025.10.25.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Esélyegyenlőség, hátránycsökkentés a jeles napok, ünnepek alkalmával. Óvoda-iskola átmenet segítése.	Nyílt napok, ünnepek intézményen belül és környezetünkbe.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Egész évben: a hagyományoknak, jeles napok alkalmával.	Tagintézmény-igazgató
Boldogságóra bevezetése intézményi szinten. Éves tematika.	Önismeret, óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, szociális hátrány csökkentése érdekében. Fejlődés dokumentálása a fejlődési lapon.	Óvodapedagógus: 2/1	2025.09.01.-2026.06.hóig	Tagintézmény-igazgató
BTMN-s és SNI-s gyermekek felülvizsgálata	Alap és felülvizsgálati kérelmek leadása. Fejlesztő és gyógypedagógus napjainak beépítése.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Folyamatosan időpontok betartásával.	Tagintézmény-igazgató
A fejlesztési tervek felülvizsgálata.	Gyógypedagógussal konzultáció.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Folyamatosan.	Tagintézmény-igazgató
TÉR célok, haladás.	Előrehaladás ellenőrzése, megvalósítás utáni dokumentáció.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Folyamatosan: cél teljesítése után dokumentálás. Egyéni beszélgetés, értékelés, pontozás, összesítés.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Éves értékelés.	Óvoda-iskola átmenet és egyéni fejlődés értékelése.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Dokumentumok folyamatos feltöltése, értékelés.	Tagintézmény-igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Esélyegyenlőség és egyéni fejlődés a tankötelesség eléréséhez. Óvoda-iskola átmenet segítése.	Szakemberekkel kapcsolatfelvétel, együttműködés. Szakértői vizsgálathoz pedagógiai vélemény elkészítése. Egyéni fejlesztési terv vezetése, korrekciója. oviKRÉTA feltöltése a feladatokról, megvalósulásukról.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	2026.06.25.	Tagintézmény-igazgató
Önismeret, önbizalom, társas viselkedéskultúra kialakulása csoportonként. Pilot program bevezetése intézményi szinten.	Eredményes módszerek megtartása, sikertelen elemek korrekciója.	Óvodapedagógus: 2/1	2026.06.25.	Tagintézmény-igazgató
Fejlesztési tervek készítése.	Gyógypedagógussal, fejlesztő-pedagógussal, logopédussal való megbeszélés után Egyéni, kis - csoportos fejlesztések	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/22.	Folyamatosan: cél teljesítése után dokumentálás. Egyéni beszélgetés, értékelés, összesítés.	Tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	elkészítése. közben, szükség esetén korrekció.			

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Takarékosság az intézmény egész területén.	Gyermekek, alkalmazotti kör bevonása. Fűtési protokoll betartása.	Óvodapedagógus: 1/1 1/2 2/1 2/2	2026.05.30.	tagintézmény-igazgató
Tervezés és megvalósítás. A pedagógiai folyamat beépülése.	oviKRÉTA felületén az egymásra épülés legyen. Népmese, népi dalos játékok domináljanak.	Óvodapedagógus: 1/1	2025.09.01- 2026.05.25.	tagintézmény-igazgató
Önállóságra, egészséges életmódra nevelés.	Egészséges, balesetmentes környezet kialakítása. Minél többet friss levegőn, kint tartózkodás, kinti-benti tudásmegosztás.	Óvodapedagógus: 1/1 1/2 2/1 2/2	2026.05.25.	tagintézmény-igazgató
Minden gyermek kapja meg a számára fontos fejlesztéséhez a megfelelő szakembert.	Szakszolgálathoz irányítás után megfelelő szakember keresése. Szükség esetén szakorvoshoz irányítás.	Óvodapedagógus: 1/1 1/2 2/1 2/2	2025.10.20.	tagintézmény-igazgató
Tankötelezettség alóli felmentés. Amelyik gyermek nem iskolaérett még egy évig megkaphatja a	Pedagógiai jellemzés, Gyermekek fejlődés nyomon követésének dokumentum elkészítése	Óvodapedagógusok: 1/1 1/2 2/1 2/2	2025.12.04.	tagintézmény-igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
szükséges fejlesztést.	Leadása aláíráshoz.			

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek, ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
Nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.

[3] Oktatási Hivatal honlapja

- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
Nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0

[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]

Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodai szociális segítő minden héten csütörtöki napon
- logopédus minden héten 2x MIÓVI Nyitnikék Tagóvodájában.
- utazó gyógypedagógus minden héten csütörtöki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten csütörtöki napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Vizsgálatokra időpont kérése a szakemberektől. Egyeztetés. Pedagógiai szakvélemény, szakértői vizsgálathoz nyomtatvány kitöltése.	2025.09.01.-től-2026.05.25-ig	Óvodapedagógusok: 1/1 2/1 2/2	Tagintézmény-igazgató
Szakemberrel feladatok egyeztetés, az óvodában végezhető gyakorlatok megismerése. Gyógytestnevelés gyakorlása.	2025.09.01.-től-2026.05.25-ig	Óvodapedagógusok: 1/1 2/1 2/2	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Szakemberrel feladatok egyeztetése az óvodában végezhető	2025.09.01-től-2026.05.30-ig	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Tagintézmény-igazgató

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
gyakorlatok megismerése. Gyógytestnevelés gyakorlása.			
Boldogóra pilot program bevezetésével önbizalom erősítése, önismeret, társas viselkedések fejlesztése.	2025.09.01-től-2026.05.30-ig	2/1-es óvodapedagógus.	Tagintézmény-igazgató
Iskolára felkészítés, a. munkaközösségeken tanultak átadása, a gyermekek és családjaik segítése. Jó gyakorlatok megismerése, átadása. Bevált módszerek továbbfejlesztése.	2025.09.01-től-2026.05.30-ig	óvodapedagógusok	Tagintézmény-igazgató

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy

[6] MIÓVI Házirend 2025.

érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.
- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a tovább fejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik Intézményi foci	keddenként. ¼ évente találkozók a DVTK pályán.	Teremben és udvaron egyéni, páros és csoportos nagymozgások. Akadályok megismerése, állóképesség javítása.
Boldogságóra	Önértékelés, önismeret, szocializáció fejlesztése.	2/1 pedagógus. A csoportjában tapasztalatainak átültetése a mindennapokba, intézményi szinten.

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Magyar Népmese Napja	2025.09.30.	1/1, 2/1, 2/2
Október		
Állatok Világnapja	2025.10.04.	1/1, 2/1, 2/2
November		
Márton Nap	2025.11.11.	1/1, 2/1, 2/2
December		
Mikulás, Advent, Karácsony.	2025.12.06, 12.20-ig	1/1, 2/1, 2/2
Január		
Béke Világnapja	2026.01.08.	1/1, 2/1, 2/2
Magyar Kultúra Napja	2026.01.22	1/1, 2/1, 2/2
Február		
Farsang	2026.02.20-ig	1/1, 2/1, 2/2
Március		
Március 15. Petőfi szobornál	2026.03.14.	1/1, 2/1, 2/2
Víz Világnapja	2026.03.22.	1/1, 2/1, 2/2
Április		
A Föld Napja	2026.04.25-ig	1/1, 2/1, 2/2
Anyák Napja	2026.04.28.	1/1, 2/1, 2/2
Május		
Évzáró	2026.05.20.	1/1, 2/1, 2/2
Június		
Gyermeknap	2026.06. 15-ig	1/1, 2/1, 2/2

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	Tűz és Balesetvédelmi oktatás. Tűzriadó megtartása.	2025.10.04.-ig	óvodapedagógus 2/2
2.	KIR adatszolgáltatás, statisztikai adatok. Étkezési nyilatkozatok.	2025.09.14.	óvodapedagógusok tagintézmény-igazgató
3.	BTMN-s státusz felülvizsgálata vizsgálati lapok elküldése	2025.10.15.	csoportos óvodapedagógusok
4.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok	2025.09.10.	tagintézmény-igazgató
5.	Tankötelezettség alóli felmentések felmérése. Orvosi papírok kiadása.	2025.09.20.	tagintézmény-igazgató
6.	Év eleji szűrővizsgálatok	2025.10.05.	tagintézmény-igazgató
7.	Befogadás	2025.09.02-től folyamatosan	tagintézmény-igazgató
8.	Munkaalkalmasság, orvosi lapok kiadása	2025.09.01.-2026.05.30. Lejárattól függően.	tagintézmény-igazgató
9.	Tankötelezettség halasztásához orvosi alkalmassági és pedagógiai szakvélemény elkészítése	2025.12.05.	tagintézmény-igazgató
10.	Boldogságóra pilot program bevezetése	2025.10.01.-2026.05.31.	óvodapedagógus: 2/1
11.	Munkaközösségi beszámolók. A munkaközösségben tanultak beépítése a pedagógiai folyamatokba. Néphagyományőrzés és esélyegyenlőséggel kapcsolatban.	2025.10.01.-2026.05.31.	óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2
12.	Nyílt napok: a szülők ismerjék meg, vegyenek részt a nyílt napok alkalmával a népi hagyományőrzés elemeit, tevékenyen vegyenek részt.	2025.10.01.-2026.05.31.	óvodapedagógus: 1/1, 2/1,2/2

7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2025.10.10.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.05.30.	A feladathoz rendelve.

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Óvodapedagógusok: 1/1, 2/1, 2/2	2025.09.04.	1.csoport 2. csoport	napló	2025.09.01.
Páros héten: 1.cs.:1/1, 2.cs.: 2/1	szerdai napokon	1.csoport	napló	Egy héttel
Páratlan hét: 2.cs. 2/2	szerdai napokon	2. csoport	napló	Egy héttel
Óvodapedagógusok: 1/1, 2/1, 2/2	2025.10.25.	1.csoport	napló	Egy héttel

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Óvodás lettem	2025.09.25.	1/1 2/1 2/2 óvodapeda-gógus	csoportnapló	tagintézmény-igazgató
2.	Tankötelesség halasztási kérelem	2025.09.05.	1/1 2/1 2/2 óvodapeda-gógus	csoportnapló	tagintézmény-igazgató
3.	Évvégi	2025.04.20.	1/1 2/1 2/2 óvodapeda-gógus	csoportnapló	tagintézmény-igazgató

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:
Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde
- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.

A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Évnyitó: Statisztikai adatok egyeztetése.	alkalmazotti kör	tagintézmény-igazgató
2. Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	Első negyedév oviKRÉTA tapasztalatok	óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	óvodapedagógus: 2/1 tagintézmény-igazgató
3. Nevelőtestületi értekezlet	2026.02.hó	Féléves értekezlet	óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	óvodapedagógus: 2/1 tagintézmény-igazgató
4. Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Évet záró értekezlet	óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	óvodapedagógus: 2/1 tagintézmény-igazgató

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét” formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét” időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
Somvirág	2025.11.11.	Márton Nap
Vadvirág	2025.11.11.	Márton Nap
Somvirág	2025.12.06.	Mikulás
Vadvirág	2025.12.06.	Mikulás
Somvirág	2026.02.hó	Egészségnap
vadvirág	2026.02.hó	Egészségnap
Somvirág	2026.02.28.	Farsang
Vadvirág	2026.02.28	Farsang
Somvirág	2026.03.25.	Húsvéti Játszóház
vadvirág	2026.03.25.	Húsvéti Játszóház
Somvirág	2026.03.25-27.	Egy napom az óvodában, Ovikóstoló
Vadvirág	2026.03.25-27.	Egy napom az óvodában, Ovikóstoló

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Fogászati szűrés	2025.10.30.	csoportos óvodapedagógusok	tagintézmény-igazgató
Szűrés: 3-4 évesek	2025.10.20.	csoportos óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató
Védőnői tisztasági vizsgálatok Egészség Nap	Minden hónapban. Szükség esetén. ¼ évente.	csoportos óvodapedagógus	tagintézmény-igazgató

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Családok felkutatása. Új családok megismerése.	2024.09.30.	Óvodapedagógus: 1/1 1/2 2/1 2/2	tagintézmény-igazgató
Családok segítése: étel, ruha adomány időpontjának a szülők felé faliújságra kiírása.	2025.09.01.- 2026.05.31. Hetente kiírása.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Tagintézmény-igazgató
Segítségnyújtás nyilatkozatok és egyéb nyomtatványok kitöltésében.	Szülői kérés esetén.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2	Tagintézmény-igazgató

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
		óvodai szociális segítő	
Esetmegbeszélések szülőkkel-szociális segítővel, szükség esetén esetmenedzser bevonásával.	Év elején 2025.09.20-ig Év végén: 2026.06.30. Szükség esetén.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2 óvodai szociális segítő.	Tagintézmény-igazgató
Óvodapedagógusoknak szervezett előadás, megbeszélés.	Az email-be értesített időpontban.	Óvodapedagógus: 1/1 2/1 2/2 óvodai szociális segítő	Tagintézmény-igazgató

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Közösségi Házzal rendezvények.	2025.09.05.-2026.05.05.	2/1	Tagintézmény-igazgató és Közösségi Ház vezetője.
Új Bányamécs Baráti Kör Mikulás, Gyertyagyújtás.	2025.10.15.-2025.11.20.	1/1	Tagintézmény-igazgató, Baráti kör tagjai.
Nyugdíjas klub Nyugdíjasok vendégségbe hívása.	2025.12.05. 2026.02-05. ünnepek.	2/2	Tagintézmény-igazgató és nyugdíjasok képviselője.
Perecesi Tanoda	Egész tanévben	2/1	Tagintézmény-igazgató, Tanoda vezető pedagógus

9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

Tevékenység	Határidő	Felelős
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.10.hó	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.hó	Tagintézmény-igazgató, Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája	Katolikus	csütörtökön, 9.00-tól.	hitoktató
	Református	-	-

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	nem releváns	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama	nem releváns	
A mentor neve	nem releváns	
Feladat	**Határidő**	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Tűzoltó készülékek negyedéves ellenőrzése.	óvodapedagógus: 2/1
Intézmény ünnepre díszítése	óvodapedagógus: 2/2
Egészségügyi alkalmassági könyvek	Tagintézmény-igazgató
Értekezletek, szülőkkel, partnerháló bővítése, kapcsolattartás.	Tagintézmény-igazgató

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny” – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló” Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!” Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	0 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Játék, öröm, lendület” – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Zöld Szív” Szakmai Munkaközösség	1 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	0 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 6:30 órától 13:00 óráig 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 9:30 órától 16:00 óráig 10:00órától 16:30 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
1.cs.	1/1	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	6:30-13:20	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	
	1/1	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	7:00-13:50	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	
	1/2	6:30-12:50	6.30-12:50	6.30-12:50	6.30-15:30	6.30-12:50	10.00-16:20	10.00-16:20	10.00-16:20	10.00-16:20	10.00-16:20	tagintézmény-igazgató/ 26 óra
	1/2	7:00-15:20	7:00-15:20	7:00-15:20	7:00-1520	7:00-15:20	10.00-16:20	10.:00-16:20	10..00-16:02	10.:00-16:.20	10..00-16:20	tagintézmény-igazgató/ 26 óra
2.cs.	2/1	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	
	2/2	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	6:30-13:00	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	10:00-16:30	
	2/2	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	7:00-13:30	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	9:30-16:00	

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra
  - tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
  - mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 17:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	9.00-17:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

OM azonosító: 028572-006

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
(3534 Miskolc, Batsányi János u.2.)

Munkaterve
2025/2026-os nevelési év

A 2025/2026-os nevelési évre szóló Munkatervet a nevelőtestület bevonásával készítette el:

igazgató

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Tartalomjegyzék

1 Intézményre vonatkozó adatok ---- 4
2 Tagintézményi álláshelyek ---- 4
3 A feladatellátás jellemzői ---- 4
3.1 Tagintézményi adatok ---- 4
4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.) ---- 6
4.1 A szünetek rendje ---- 6
4.2 Nyári takarítási szünet ---- 6
4.3 Téli zárva tartás ---- 6
4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje ---- 7
5 Pedagógiai folyamatok ---- 8
5.1 Tervezés ---- 8
5.2 Megvalósítás ---- 9
5.3 Ellenőrzés ---- 11
5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei ---- 11
5.3.2 Külső ellenőrzés ---- 13
5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés ---- 13
5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés ---- 14
5.3.3 Törvényességi ellenőrzés ---- 14
5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások ---- 15
5.4 Értékelés ---- 15
5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR) ---- 16
5.6 Korrekció ---- 17
6 Személyiség – és közösségfejlesztés ---- 17
6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás ---- 17
6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása ---- 20
6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése ---- 21
6.4 Tehetséggondozás ---- 21
6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek ---- 22
6.6 Éves tagintézményi programterv ---- 23
7 Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények ---- 25
8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció ---- 25
8.1 Fogadóórák rendje ---- 25
8.2 Szülői értekezletek rendje ---- 26
8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje ---- 30
8.4 Óvodai nyílt napok rendje ---- 31
9 Az intézmény külső kapcsolatai ---- 32
9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények ---- 32
9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény ---- 33
9.3 Egyéb együttműködő partner ---- 33
9.4 Szülő Szervezet vagy Óvodaszék munkaterve ---- 35
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése ---- 35
Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák ---- 35
9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása ---- 35
10 A pedagógiai működés feltételei ---- 36
10.1 Mentori feladatok ellátása ---- 36
10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása ---- 36

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év ---------- 36
10.3 Szakmai munkaközösségek ---------- 37
11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak 37
11.1 Munkarend ---------- 37
11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje ---------- 38
11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje ---------- 39
11.2 Továbbképzés ---------- 40

1 Intézményre vonatkozó adatok

Az intézmény neve	**Miskolci Integrált Óvodai Intézmény**
Az intézmény címe	**3534 Miskolc Batsányi János u. 2.**
Elérhetőség/telefonszám	**06-46/533 - 401**
Elérhetőség/e-mail cím	**batsanyiovi@gmail.com**
Honlap	**www.miovi.hu**
Az intézmény nyitva tartása	**7.00-17.00**

2 Tagintézményi álláshelyek

Álláshely	Adat
Engedélyezett álláshely	**32 fő**
Óvodapedagógus álláshely	**16 fő**
Óvodapszichológus álláshely	**0 fő**
Gyógypedagógus álláshely	**0 fő**
Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő álláshely	**16 fő**
• ebből dajka	**6 fő**
• intézményi titkár	**7 fő**
• ebből pedagógiai asszisztens, • gyógypedagógiai asszisztens	**2 fő** **0 fő**
Nem szakmai	
• Konyhai kisegítő	**1 fő**

*2025. szeptember 01. állapot alapján

3 A feladatellátás jellemzői

3.1 Tagintézményi adatok

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Napsugár csoport	1-es csoport	középső csoport (4-5 éves)	19	0	0	0	0

Óvodai korcsoportok adatai (2025. 09.01.)							
Megnevezése* (név esetén kitöltendő)	**Csoportszáma** (név hiányában a csoportszám megnevezése)	**Korcsoport meghatározása** /Kiscsoport (3-4 éves), Középső csoport (4-5 éves), Nagycsoport (5-6-7 éves), Vegyes csoport (3-7 éves)/	**Gyermek-létszám**	**SNI**	**BTMN**	**HH**	**HHH**
Napraforgó csoport	2-es csoport	Nagycsoport (5-6-7 éves)	19	0	1	0	0
Hétszínvirág csoport	3-as csoport	vegyes csoport (3-7 éves)	16	1	3	0	0
Micimackó csoport	4-es csoport	Nagycsoport (5-6 éves)	21	0	5	0	1
Katica csoport	5-ös csoport	vegyes csoport (3-4-5 éves)	22	1	0	0	0
Gomba csoport	6-os csoport	Nagycsoport (5-6 éves)	22	0	3	0	0
Összesen	**6**		**118**	**2**	**11**	**0**	**1**
A tagintézmény engedélyezett csoportszáma	6 csoport						
Az intézmény alapító okirat szerinti engedélyezett gyermeklétszáma	200 fő						
Diétás étkezésben részesülő gyermekek*	3			0	0	0	0
Térítésmentes étkezésben részesülő gyermekek*	105			1	9	0	1
Fejlesztő foglalkozáson várhatóan részvevő gyermekek*	13			2	11	0	0

4 A nevelési év rendje (2025. szeptember 01. - 2026. augusztus 31.)

A belügyminiszter 27/2025. (VII.24.) sz. BM rendelete a 2025/2026. tanév rendjéről

- A 2025/2025 nevelési év első tanítási napja 2025. szeptember 1. (hétfő), az utolsó tanítási napja 2025. június 19. (péntek).
- Őszi szünet: 2025. október 23-tól november 2-ig. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap: október 22.(szerda), a szünet utáni első tanítási nap pedig november 3. (hétfő)
- Téli szünet: 2025. december 20 -től 2026. január 4-ig. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2025. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2026. január 5. (hétfő)
- Tavaszi szünet: 2026. április 2-től 12-ig. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap 2026. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 13. (hétfő)

4.1 A szünetek rendje

Az óvodában a nyári zárás időtartamán kívül nincs szünet.
A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete (továbbiakban: Rendelet) 3. § (7) bekezdésének megfelelve a nyári zárás időpontját a törvényi előírásoknak megfelelően a szülőkkel tárgyév február 15-ig tudatjuk, amellyel kapcsolatos döntést az előzetes, írásbeli kérelmünk alapján Miskolc Megyei Jogú Város Polgármestere hozza meg.

4.2 Nyári takarítási szünet

A fenntartó, az általa meghatározott időtartamban, minden nevelési évben nyári zárást rendel el. Az óvoda épületeinek üzemeltetése a meghatározott nyári zárva tartás alatt az egyes feladatellátási helyeken szünetel. A szülők előzetes igénylése alapján a gyermekek ellátása a kijelölt tagintézmény épületében biztosított A nyári zárva tartás időpontjáról a szülők február 15. napjáig tájékoztatást kapnak. A zárva tartó tagintézményekben minden hét szerdai napján délelőtt 9:00-14:00 óráig ügyelet tartása kötelező. A nyári zárva tartás alatt a hivatalos ügyeket a tagintézmény-igazgató, illetve az általa kijelölt személy intézi. Ebben az időszakban a történik az épületek az éves karbantartása, nagytakarítása. [1]

4.3 Téli zárva tartás

A karácsony és újév közti zárva tartásról az igazgató dönt, kijelölve ezzel együtt az ügyeletet biztosító tagintézmény(eke)t. A szülők írásbeli nyilatkozattal igényelhetik ezen időszakra az óvodai ellátást. Az ügyeleti ellátásra vonatkozó igényeket a zárás előtt 15 nappal a tagintézmény-igazgatónak kell összegyűjtenie. [2]

[1] MIÓVI Házirend 2025.
[2] MIÓVI Házirend 2025.

4.4 Nevelés nélküli munkanapok rendje

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) nevelőtestülete a nevelési évben, integrált szinten eltérő számban, de maximum 5 nap nevelés nélküli munkanap megtartásának lehetőségével élhet, megfelelve a Rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 3. § (5) és (7) bekezdésének. A nevelés nélküli munkanapok időpontját két héttel az adott időpont előtt a szülőkkel írásos formában tudatjuk. Azokat a gyermekeket, akiket szüleik ezen a napon nem tudnak elhelyezni, felügyeletükről intézményünk gondoskodik.

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelés nélküli munkanap	2025.11. 06.	XXVII. Országos Közoktatási és Szakképzési Szakértői Konferencián - Óvodai szekción-való részvétel	nevelőtestület	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus
2. Nevelés nélküli munkanap	2025.12.hó	Csoportos tréning, Belső továbbképzés a mese szerepének személyiségfejlesztő hatásairól Aktuális feladatok szervezése a következő időszakra vonatkozóan	alkalmazotti közösség	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus
3. Nevelés nélküli munkanap	2026.03.hó	Környezettudatos szemlélet formálása - szakmai program a Csanyiki Erdőház Erdészeti Erdei Iskola közreműködésével	nevelőtestület	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus
4. Nevelés nélküli munkanap	2025.04.hó	Érzékenyítő programok tervezése az óvoda alkalmazotti közösségének részére az inkluzív nevelés terén	alkalmazotti közösség	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus
5. Nevelés nélküli munkanap	2026.06.hó	Intézményi csapatépítés,	alkalmazotti közösség	igazgató

	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		közösség fejlesztés. Kirándulás szervezése- ”.zöld „ tanulmány út		feladattal megbízott óvodapedagógus

5 Pedagógiai folyamatok

5.1 Tervezés

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Az oviKRÉTA szakszerű vezetése a teljes nevelőtestület körében	Belső tudásmegosztás keretében a megbízott óvodapedagógus kollégák tervszerű és folyamatos tudásátadása a rendszer működtetéséhez	feladattal megbízott óvodapedagógusok	A 2025-2026-os nevelési év során folyamatosan	igazgató
Belső szervezetfejlesztés a hatékony és minőségi nevelő-fejlesztő munka fenntartása érdekében	Nevelésnélküli munkanapok keretében szakmai csapatépítő tréningek szervezése Érzékenyítő programok szervezése.	feladattal megbízott óvodapedagógus	2026.04.hó	igazgató
Egészségtudatos életmódra nevelés keretében a nevelési év során legalább két alkalommal projekthét szervezése	Az óvodás gyermekek egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos ismereteik erősítése, bővítése.	feladattal megbízott óvodapedagógus	2026.01hó . 2026.05.hó	igazgató
A gyermekek és családjaik környezettudatos	A környezettudatos és	feladattal megbízott óvodapedagógus	A 2025-2026-os	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
szemléletének alakítása, a fenntarthatóságra való neveléssel kapcsolatos ismeretek gyakorlatorientált bővítése külső partneri kör bevonásával.	fenntarthatóságra nevelés ismereteinek bővítése szervezett óvodai tevékenységek által.		nevelési év során folyamatosan	
A szülőkkel való együttműködési formák eredményes megvalósítása és bővítése	Az eddig kialakult „Jó Gyakorlataink” további fenntartása.	feladattal megbízott óvodapedagógusok	2026.06.hó	igazgató

5.2 Megvalósítás

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelőtestület szakmai tudásának folyamatos bővítése az oviKRÉTA rendszer eredményes használatában	A feladattal megbízott kollégák folyamatos szakmai tudásátadása a nevelőtestület számára egyéni konzultációs megbeszélések, és nevelőtestületi megbeszélések, értekezletek során.	megbízott óvodapedagógusok	folyamatos a nevelési évben	igazgató
Nevelésnélküli munkanapok keretében közösségfejlesztő, csapatépítő tréningek szervezése	1.Teljes munkatársi kör részvételével mentálhigiénés tréning szervezése segítő szakmai szakemberek bevonásával 2. Intézményi csapatépítés külső helyszínen	fmegbízott óvodapedagógus	2026.06.hó	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	3.Az alkalmazotti kör érzékenyítése az inkluzív nevelés terén, új ismereteket nyújtó módszertan megismerésével			
Az óvodás gyermekek egészségtudatos életmódra neveléssel kapcsolatos ismereteik erősítése Egészséges táplálkozás, mozgás, testi-lelki egészség alakítása, megőrzése	A nevelési év során két egészségvédelmi hét szervezése, a témának megfelelő projektek komplex módon történő megvalósításával kidolgozása, megvalósítása szakemberek bevonásával	megbízott óvodapedagógus	2026.05.hó	igazgató
A környezettudatos magatartás és fenntarthatóságra nevelés ismereteinek bővítése szervezett óvodai tevékenységek által	1.A családok bevonása a kiskertek és az udvar őszi rendezésébe 2. Madáretetők ,bogárszállók, madárodúk elhelyezése csoportonként 3. A Víz világnapja alkalmából közös vetélkedő szervezése, kiállítás rendezése a gyermeki alkotásokból 4. A Föld napja alkalmából az óvoda udvarának szépítése, közös ültetés, kerti dekorációk készítése a szülőkkel	megbízott óvodapedagógusok	2026.06.hó	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
	5.Komposztálás ismereteinek bővítése 6. Előadások szervezése a témában, interaktív vetélkedők			
A szülőkkel való kapcsolattartásunk eddig kialakult „Jó Gyakorlatai” épüljenek be a csoportok mindennapi életébe	1.Az új óvodások gyermekközpontú befogadása 2.Családi napok szervezése: ősszel és tavasszal 1-1 alkalommal a hagyományőrzés értékeit megjelenítve 3.Családi délutánok szervezése a csoportokban a hagyományápolás területén 4.Közös családi kirándulás (-ok) 5.A szülők számára előadások szervezése a szakmai partnerek bevonásával	megbízott óvodapedagógusok	2026.06.	igazgató

5.3 Ellenőrzés

5.3.1 A belső ellenőrzés kiemelt területei

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A MIÓVI „oviKRÉTA” megfelelő működtetése valamennyi csoportban.	Az „oviKRÉTA” rendszer működésének folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén segítségnyújtás.	megbízott óvodapedagógus	folyamatos	igazgató

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
A nevelőtestület tagjai TÉR céljai megvalósulásának, haladási ütemének ellenőrzése.	A tervezett TÉR célok megvalósítása, azok eredményességének ellenőrzése.	megbízott óvodapedagógus	2026.05.hó	igazgató
A tervezett csapatépítő tréningek megvalósulása.	A nevelési évre tervezett 2 csapatépítő tréning értékelő ellenőrzése.	megbízott óvodapedagógus	2026.06.hó	igazgató
A nevelési évre tervezett partneri kapcsolatok rendjének megvalósulása	A tervezett partner kapcsolatok rendjének folyamatos megvalósulásának nyomon követése, ellenőrzése	megbízott óvodapedagógus	2026.06.	igazgató
A nevelési évre tervezett szülői kapcsolati rendszer eredményes megvalósulásának ellenőrzése: csoportos és intézményi szinten tervezett programok	A tervezett szülői kapcsolatok, rendezvények, közösségfejlesztő programok folyamatos megvalósulásának nyomon követése. Szülői elégedettségmérések az intézményi programok megvalósulásáról	megbízott óvodapedagógus	2026.06.hó	igazgató
A gyermekek fejlődését nyomon követő mérések ellenőrzése: fejlődési mutatót pozitív elmozdulása.	A csoportok nevelési tervének, a szervezett képességfejlesztő foglalkozások megtartásának, a szülőkkel való kapcsolattartásnak ellenőrzése, valamint a gyermekek fejlődési mutatóinak megbeszélése	igazgató, igazgató-helyettesek	évente kétszer	megbízott óvodapedagógus, mesterpedagógus

Cél	Feladat	Felelős	Határidő	A végrehajtás ellenőrzője
Környezettudatos magatartás és fenntarthatóság biztosítása a csoportokban	Megfigyelések megfigyelési szempont alapján.	igazgató, igazgató-helyettesek	folyamatosan	megbízott óvodapedagógus
Az oviKRÉTA rendszerben a Felvételi és mulasztási naplóban vezetett gyermeki hiányzások igazolásainak törvényi előírásoknak megfelelő vezetése.	Dokumentum-elemzés	igazgató, igazgató-helyettesek	Minden hónap 10-ig	megbízott óvodapedagógus
A tanköteles korú gyermekekkel kapcsolatos teendők ellenőrzése.	Dokumentumok elkészítése, vezetése	igazgató, igazgató-helyettesek	folyamatosan	megbízott óvodapedagógus

A belső ellenőrzés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *1. számú melléklete* tartalmazza

5.3.2 Külső ellenőrzés

5.3.2.1 Tanfelügyeleti ellenőrzés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 78.§ (1) f) pontja írja elő, jogszabályi hátterét az Nkt. mellett a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) adja az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) rendszerének működtetését.
Az ellenőrzést legalább ötévente egyszer el kell végezni, fenntartótól és intézménytípustól függetlenül minden köznevelési intézményben.

Az ellenőrzés feladata és célja, hogy a pedagógusok, a vezetők, valamint az intézmények értékelésén keresztül támogassa a nevelési-oktatási intézmények szakmai fejlődését. Ennek megfelelően az intézményellenőrzés és a komplex ellenőrzés keretében lefolytatott országos pedagógiai-szakmai ellenőrzések a standardokban meghatározott eljárásrend szerint, a megadott eszközök felhasználásával valósulnak meg. Az ellenőrzések során alkalmazott eljárásrendek egységesek,

ugyanakkor a különböző szakterületekre jellemző sajátosságoknak megfelelően az alkalmazott eszközök és értékelési szempontok intézménytípusonként eltérhetnek egymástól.[3]

2025. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
nem releváns
2026. évi
Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés intézményi tanfelügyelet időpontja:
nem releváns

5.3.2.2 Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés - komplex ellenőrzés

- A komplex ellenőrzés az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) speciális típusa.
- Azokra a köznevelési intézményekre vonatkozik, amelyekben jelentős rendellenes működés állapítható meg.
- Az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzése során legalább három területen hatvan százalék alatti vagy egy területen harminc százalék alatti eredmény született.
- Az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának, szervezeti működésének hatékonysága és eredményessége elválaszthatatlan a pedagógusok és az intézmény igazgatójának munkájától, ezért a komplex ellenőrzés keretében pedagógusellenőrzés, vezetőellenőrzés és intézményellenőrzés folyamatai valósulnak meg (részfolyamatok).
- Az intézmény a tanfelügyeleti eljárást követően nem töltötte fel a fejlesztési vagy intézkedési tervét.
- Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.
- Az ellenőrzés alá vont intézményeket az oktatásért felelős miniszter jelöli ki az Oktatási Hivatal javaslata alapján. [4]

2025. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
nem releváns
2026. évi eljárásban részt vevő
Intézményi komplex ellenőrzés időpontja:
nem releváns

5.3.3 Törvényességi ellenőrzés

A fenntartó és a hatóság által meghatározott szempontokkal és időpontban történik.

[3] Oktatási Hivatal honlapja
[4] Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv. Kilencedik, Javított kiadás

5.3.4 Pedagógusminősítési eljárások

Célja:
1. A köznevelés rendszerének eredményesebbé tétele.
2. A nevelő-oktató munka értékelésében országosan egységes rendszer kialakítása.
3. A nevelő-oktató munka eredményességének növelése.
4. A minőség elismerése és jutalmazása.
5. A pedagógusok hivatásbeli továbbfejlődésének ösztönzése.
6. A pedagógusok motiválása saját teljesítményük javítására.

Intézményi feladatok:
1. A MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes és a tagintézmény-igazgató egyeztetését követően kijelölésre kerül a delegált személye, a pedagógusminősítési bizottság felállásához a tervezett látogatás időpontjának publikálását követően legkésőbb a 10. napig.
2. Biztosítania szükséges az intézményben zajló minősítési eljárások személyi, technikai és tárgyi feltételeit.

2025. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**
2026. évi pedagógusminősítési eljárásban részt vevő óvodapedagógusok		
Célfokozat	**Jelentkezett**	**Bekerült**
Gyakornok:	0	0
Pedagógus I.:	0	0
Pedagógus II.:	0	0
Mesterpedagógus:	0	0
Összesen:	**0**	**0**

5.4 Értékelés

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) értelmében az intézményi tanfelügyelet (önértékelés) továbbra is feladat.

Cél:

- Az intézmény tekintetében a kiemelkedő és fejleszthető területek meghatározása.
- Intézkedési tervek rögzítése.

Az intézményi önértékelés elvégzésére intézményi munkacsoport szervez.

Intézményi Munkacsoport			
Feladat	**Felelős**	**Határidő**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az önértékelési terv alapján a tagintézmény önértékelésének elkészítése.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes
Dokumentumok feltöltése az értékelő felületre	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	Az Oktatási Hivatal által meghatározott határidőhöz igazítva.	MIÓVI szakmai igazgatóhelyettes

5.5 Pedagógus teljesítményértékelési rendszer (TÉR)

A Púétv. és a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024.(IV.4.) BM rendeletben (a továbbiakban: TÉR rendelet) foglaltak alapján a 2025/2026. nevelési évtől a munkáltató minden évben köteles a köznevelésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szabályok szerint értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott teljesítményét.

A teljesítményértékelés (a továbbiakban: TÉR) intézményi célja:

- Az általunk kidolgozott belső teljesítményértékelési rendszer sikeres bevezetése.
- Pedagógusaink ösztönzése a minőségi munkavégzésre.
- Szakmai szervezetünk továbbfejlesztése a pedagógusok teljesítménye által.
- Olyan belső értékelési rendszer meghonosítása, melynek eredményeként ösztönző-motiváló jelleggel lesz lehetőség az értékelés eredményeire épülő differenciált bérezésre.

Az értékelési rendszer két részből áll össze:

- Személyre szabott teljesítménycélok meghatározása és értékelése.
- Munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

A konkrét, részletes értékelési szempontok meghatározása a MIÓVI Teljesítményértékelési rendszer kompetencia és teljesítményalapú értékelésében, továbbá az oviKRÉTA felületen a TÉR ikonon kerül megnevezésre.

TÉR rendelet 5. § (1) bekezdése szerint az értékelő vezető az értékelendő személlyel egyeztetve június 30-ig, de legfeljebb

a) vezetői megbízással rendelkező értékelendő személy esetén augusztus 31-ig,
b) más értékelendő személy esetén szeptember 30-ig

közösen, az értékelendő személy véleményének mérlegelésével határozza meg a személyes teljesítménycélokat, és ezeket rögzíti a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben. [5]
Továbbá az 5.§ (4) bekezdése értelmében az értékelendő személy teljesítményének értékelését június 30-ig, óvodában augusztus 15-ig szükséges elvégezni. Az értékelés alkalmával a véglegesített pontszám és teljesítményszint az értékelt személlyel való közlést követően rögzítésre kerül a teljesítményértékelési (oviKRÉTA) elektronikus rendszerben, ezt követően pedig a véglegesített értékelést az értékelt személy számára elektronikus dokumentumként, szintén a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben kerül kézbesítésre.
Az értékelő vezető a teljesítményértékelést követően a teljesítményszintek szerint besorolja az értékelendő személyeket, és dönt az illetményeltérítésről.

5.6 Korrekció

Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során kapott eredményekből adódó feladatok:

- Az ellenőrzések során feltárt információkat feldolgozzuk és felhasználjuk a következő évi tervezés során.
- Az önértékelés eredményei alapján megtörténik a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása.
- Szükség esetén a kapott eredmények függvényében korrekciót végzünk.

6 Személyiség – és közösségfejlesztés

6.1 A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátás

A speciális fejlesztést, kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel, heti rendszerességgel utazó gyógy-, és fejlesztőpedagógus foglalkozik.

Az óvodapedagógusok munkáját segíti és támogatja:

- az óvodapszichológus hetente keddi napon
- az óvodai szociális segítő minden héten keddi napon
- logopédus minden héten csütörtök és pénteki napon
- utazó gyógypedagógus minden héten hétfő és pénteki napon
- utazó fejlesztőpedagógus minden héten szerdai napon

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
Az SNI-s gyermek Szakértői véleményének áttekintése,	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	igazgató, megbízott óvodapedagógus

[5] 18/2024.(IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
intézményi adatbázisba történő jelentése.			
Az SNI-s gyermek fejlesztésével kapcsolatos feladatok egyeztetése a gyógypedagógussal.	2025/2026-os nevelési év 09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	igazgató, megbízott óvodapedagógus
Kapcsolattartás a gyermeket fejlesztő gyógypedagógussal, konzultáció, fejlesztési terv megbeszélése, tapasztalatok átadása.. A zavartalan fejlesztés megvalósulásának támogatása (hely, idő)	2025/2026-os nevelési év	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, óvodapedagógusok, gyógypedagógus, szülők	igazgató, megbízott óvodapedagógus
Kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.	2025/2026-os nevelési év	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, óvodapedagógusok, gyógypedagógus, szülők	igazgató, megbízott óvodapedagógus
Szakértői vélemény érvényességének megfelelően a gyermek felülvizsgálatának előkészítése, pedagógiai vélemény elkészítése, továbbítása	2025/2026-os nevelési év január	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, óvodapedagógusok	igazgató, megbízott óvodapedagógus

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A 11 fő BTMN gyermekek szakértői	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes,	igazgató,

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
véleményének áttekintése, az új BTMN-es gyermekek intézményi adatbázisban való rögzítése		megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok	megbízott óvodapedagógus
Az iskolába ment BTMN-es gyermekek dokumentációjának irattárba történő elhelyezése	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, megbízott óvodapedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus
A 11 fő BTMN gyermek fejlesztésével kapcsolatos feladatok szervezése, egyeztetés a fejlesztőpedagógussal (hely, időpont, zavartalan fejlesztés megvalósulása)	2025/2026. nevelési év szeptember folyamatosan	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus
A BTMN gyermekek szakértői véleményeinek folyamatos figyelése, felülvizsgálati időpontok nyomon követése, kontroll vizsgálati kérelmek előkészítése	2025/2026. nevelési év folyamatosan	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok, fejlesztőpedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus
Kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatásuk a tankötelesség esetén a még egy év óvodai nevelésben való részvételről, a szülők kérésére kitöltött és hitelesített dokumentumok átadása	2025.12.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes megbízott óvodapedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása			
Cél: biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését. A gyermek megkapja azokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek, hogy tudásának, képességének megfelelően fejlődjön.			
Feladat	**Határidő**	**Felelős**	**A végrehajtást ellenőrzi**
A gyermekek fejlesztését végző fejlesztőpedagógussal való kapcsolattartás megvalósítása, konzultáció. Fejlesztési terv megbeszélése, tapasztalatok megbeszélése	2025/2026-osnevelési év folyamatosan	fejlesztőpedagógus óvodapedagógusok, megbízott óvodapedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus
Szakértői felülvizsgálati kérelmek előkészítése, pedagógiai vélemények elkészítése, továbbítása	2025/2026-os nevelési év folyamatosan	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, megbízott óvodapedagógus	igazgató, megbízott óvodapedagógus
A 11 fő BTMN gyermekek szakértői véleményének áttekintése, az intézményi adatbázisban való rögzítésük	2026. május 31-ig	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes megbízott óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok	igazgató, megbízott óvodapedagógus

6.2 Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása

A közétkeztetésben résztvevő gyermekek étkezésének táplálkozás-egészségügyi szabályait a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Közétkeztetési rendelet) tartalmazza, melynek köszönhetően a köznevelési intézményekben minden fogyasztó az életkorának és egészségi állapotának megfelelő ételhez juthat.
A Közétkeztetési rendelet előírásai szerint elkészített étel hozzájárulhat a gyermekek egészséges testi és mentális fejlődéshez, ezért arra kell törekedni, hogy a közétkeztetés keretében valósuljon meg a diétás étrendek biztosítása.
A szülő igényt nyújthat be gyermek számára, hogy diétás étrendet biztosítson az intézmény. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján, amennyiben a szakorvos által igazolt diétás étkeztetési igénynek megfelelő étrend az intézmény által, a közétkeztetés keretében nem biztosítható, úgy a

szülő írásbeli nyilatkozata alapján, otthonról hozott vagy a nevelési-oktatási intézménybe rendelt étellel is megoldható.[6]
Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján igyekszünk biztosítani az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében a tagintézményben az óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást közvetlenül segítő szakember rendelkezik DiaPed tanúsítvánnyal – „Diabétesz oktatási program pedagógusoknak". A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerzik/szerezték meg. A képzés során elsajátítják a vércukorszint mérést és inzulin beadását.
A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- Szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal.
- Szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról.
- A gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével.
- Diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján.
- A gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint.
- Az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása.
- Az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása.
- Megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel.

6.3 A gyermekek súlyos allergiás reakciójának (anafilaxia) kezelése

Az Nkt.-ban foglaltak alapján a szülő kötelezettsége, hogy a nevelési-oktatási intézménnyel óvodai jogviszonyban álló, fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermek fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről a beiratkozással egyidejűleg, vagy a diagnózis ismertté válását követően haladéktalanul tájékoztassa a nevelési-oktatási intézményt, továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert leadja gyermeke óvodájában.

6.4 Tehetséggondozás

A tagintézmény tehetséggondozó munkája a Pedagógiai Program alapján, a tagintézmény gyakorlatában meghatározottak szerint történik. A tagintézmény a tehetségfejlesztést a mindennapi cselekvéses helyzetekbe építik be.

Tehetséggondozásunk fő céljai:

- A tehetség ígéretű gyermekek személyiségének optimális alakítása, komplex fejlesztése az óvodai tevékenységek, programok keretében, elsősorban integrált megoldásokat alkalmazva.

[6] MIÓVI Házirend 2025.

- A tehetség ígéretű gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A gyermek pozitív „éntudatának" kialakítása, erősítése.
- Az elfogadó és támogató környezet megteremtése.
- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit és segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit (erős oldalának fejlesztése).
- A tehetség ígéretű gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Tehetséggondozó programok		
Megnevezés	**Időpont**	**Tartalom**
Bozsik-foci	előre egyeztetett időpont	játékos mozgás
oviFoci	előre egyeztetett időpont	játékos mozgás
Sakk-palota program	előre egyeztetett időpont	játékos sakk
Játékos mozgás	előre egyeztetett időpont	mozgás
Robotika	előre egyeztetett időpont	informatikai ismeretek
Néptánc	előre egyeztetett időpont	néptánc

6.5 Közösségfejlesztés - Ünnepek

A rendszeres óvodai programok és tevékenységek idővel hagyománnyá válnak. Minden tagintézményben különböző hagyományok alakultak ki, amelyek az adott intézmény sajátosságait tükrözik. Az ünnepek és hagyományok megtervezése az intézményi Pedagógiai Program és a tagintézmények nevelési gyakorlata alapján történik.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Szeptember		
Mária napi búcsún történő fellépés	2025.09.12.	megbízott óvodapedagógus, teljes alkalmazotti kör
Őszi családi nap - A magyar Népmese napja alkalmából	2025.09.30.	
Október		
Idősek napja alkalmából a nagyszülők köszöntése.	2025.10.01.	megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok
Zenei Világnap	2025.10.03.	
Állatok Világnapja	2025.10.04.	
A magyar népi játék napja	2025.10.09.	
Októberi szüreti mulatság	2025.10.15.	
Október 23.Nemzeti ünnep	2025.10.23.	teljes alkalmazotti kör
Tök-jó hét	2025.10.27-31.	
November		
Márton napi vigasság	2025.11.11.	megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok
A magyar nyelv napja	2025.11.13.	
December		
Mikulás ünnep	2025.12.06.	

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja		Felelős óvodapedagógus*
Megnevezése	**Időpontja**	
Lucázás Adventi délutánok, karácsonyi készülődés	2025. 12.13. 2025.12.15-19.	megbízott óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok
Január		
Egészségnapok A magyar kultúra napja	2026.01.15. 2026.01.22.	megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok
Február		
Farsangi mulatság	2026.02.hó	megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok
Március		
Nőnapi köszöntés Március 15. Nemzeti ünnep Víz Világnapja	2026.03.08. 2026.03.14. 2026.03.22.	megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok
Április		
Húsvéti hagyományok Föld napja Népviselet napja	2026.04.05. 2026.04.22. 2026.04.24.	megbízott óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok
Május		
Anyák napja Madarak és Fák napja Méhek világnapja Pünkösd napja Családi nap – Gyermeknap Évzárók, ballagók	2026.05.hó 2026.05.10. 2026.05.17. 2026. 05.24 2026.05.31.	megbízott óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok
Június		
Nemzeti Összetartozás napja Környezetvédelmi Világnap Csoportos kirándulások a szülőkkel	2026.06.04. 2026.06.05. 2026.06.hó-ban	megbízott óvodapedagógus csoportos óvodapedagógusok

6.6 Éves tagintézményi programterv

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
1.	A nevelési év eleji szűrővizsgálatok megszervezése	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
2.	Tűz -, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
3.	Egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomkövetése, ellenőrzése,dokumentációja	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
4.	Étkezéssel kapcsolatos nyilatkozatok bekérése	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
4.	A szülői nyilatkozatok bekérése csoportonként	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
5.	A KIR adatrendszerben megadott adatok egyeztetése az óvodatitkárral	2025.09.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
6.	Az új kiscsoportosok beszoktatása	2025.09-től folyamatosan	feladattal megbízott óvodapedagógus
7.	Szülői értekezletek szervezése az óvodai csoportokban	2025. 09-10.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
8.	Őszi kirándulások szervezése Erdei iskolai látogatás	2025.10.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
9.	Szülői Szervezet számára tartott tájékoztatás a nevelési évben tervezett eseményekről	2025.10.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
10.	Nyílt családi program szervezése	2025.11.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
11.	Egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése-fogászat, védőnői vizsgálat	2025.11.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
12.	Szülői tájékoztatás a tankötelesség teljesítésével kapcsolatosan, a még egy év óvodai nevelésben való részvétellel kapcsolatosan	2025.12.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
13.	A tanköteles gyermekek szüleitől az OH határozatok, szakértői vélemények bekérése	2026.01.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
14.	A gyermek fejlődés menetének ismertetése, tapasztalatok megbeszélése a szülőkkel	2026.01.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
15.	Tűz -, munka-, és balesetvédelmi oktatás megtartása	2026.02.hó	munkavédelmi szaktanácsadó
16	Nyílt nap szervezése a leendő óvodásoknak	2026.02.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
17.	Az általános iskolák bemutatkozása, közös találkozó a szülőkkel	2026.02.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
18.	Szülők tájékoztatása az óvoda nyári zárásáról, ügyeleti lehetőségről	2026.02.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
19.	Szülői értekezletek szervezése az óvodai csoportokban	2026.03.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
20.	Nyílt családi napok szervezése a csoportokban	2026.04.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
21.	Óvodai ünnepségek szervezése	2026.05.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
22.	A gyermek fejlődés menetének ismertetése, tapasztalatok megbeszélése a szülőkkel	2026.05.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus

Ssz	Esemény	Határidő	Felelős
23.	Családi rendezvény- Gyermeknap szervezése	2026.06.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
24.	Nyári ügyelet igénylésének megszervezése	2026. 06. hó – 08.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus
25.	Nyári udvari élet szervezése	2026. 06. hó – 08.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus

7Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

A tagintézményben folyó munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a MIÓVI Pedagógiai Programjában és a tagintézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. A nevelési év során eredményességi mutatókat a következő mérési eredményekből várunk:

Mérés megnevezése	Határidő	Megkérdezett partnerek
Gyermekek képesség- és készségszintjeinek felmérése – DIFER.	2026.08.31.	Gyermekek
Igény- és elégedettség mérés feladatokhoz kötve.	2026.08.31.	A feladathoz rendelve.
TÉR –en belüli mérések	2026.08.31.	Alkalmazotti közösség

8 Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

8.1 Fogadóórák rendje

A tagintézmény-igazgató és az óvodapedagógusok a fogadóórák tervezett időpontjáról a szülőket a tagintézményi faliújságon tájékoztatják.
Amennyiben a szülőknek olyan jellegű problémája van, mellyel nem tudja megvárni a tervezett fogadóóra időpontját, úgy az óvodai telefonon, e-mailen, illetve személyesen keresi meg a tagintézmény-igazgatóját/óvodapedagógust – erről a szülőket a Házirendben és a nevelési év első szülői értekezletén tájékoztatjuk.

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
Igazgató	Ügyfélfogadási időben, előre megbeszélt időpontban	MIÓVI Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	pontos időpont megjelöléssel. 2025/2026-os nevelési évben:

Fogadóórát tartó beosztása	Fogadóóra időpontjai	Fogadóóra helyszíne	Dokumentálás módja	Fogadóóra időpontjáról való tájékoztatás időpontja
				09. 30-ig közzé téve
Általános igazgatóhelyettes	Ügyfélfogadási időben, előre megbeszélt időpontban	MIÓVI Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	pontos időpont megjelöléssel. 2025/2026-os nevelési évben: 09. 30-ig közzé téve
Szakmai igazgatóhelyettes	Ügyfélfogadási időben, előre megbeszélt időpontban	MIÓVI Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	pontos időpont megjelöléssel. 2025/2026-os nevelési évben: 09. 30-ig közzé téve
Esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes	Ügyfélfogadási időben, előre megbeszélt időpontban	MIÓVI Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	pontos időpont megjelöléssel. 2025/2026-os nevelési évben: 09. 30-ig közzé téve
Csoportos óvodapedagógusok	Nevelési évben 2 fogadó óra 2025.12.hó 2026.05.hó Esetenként időpont egyeztetéssel	MIÓVI Nevelői szoba	feljegyzés, jegyzőkönyv	pontos időpont megjelöléssel. 2025/2026-os nevelési évben: 09. 30-ig közzé téve

8.2 Szülői értekezletek rendje

Egy nevelési évben, tervezetten:

- valamennyi csoportban minimum három,
- az új óvodás gyermekek, illetve az iskolába menő gyermekek szülei számára további egy szülői értekezletet tartunk valamennyi óvodai csoportban.
- A szülőket a szülői értekezlet időpontjáról – az intézményi faliújságon és az óvoda online oldalán írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
- A szülői értekezletek időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.

- A szülői értekezletre, az aktuális témának megfelelve, külső előadót is meghívhat a csoport óvodapedagógusa, melyet előzetesen köteles egyeztetnie a tagintézmény-igazgatóval.
- A szülői értekezletekről az óvodapedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek, melyek a csoportnapló mellékletét képezik. A jegyzőkönyvet két részt vevő szülővel hitelesíteni kell.
- A csoportszintű szülői értekezletek időpontja 16:30 és 17:00. óra, az ettől eltérő időpontot az óvodapedagógusok jelzik.

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
1.	Környezettudatos magatartás szemlélet formálása a csoport mindennapjaiban	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
1.	A mese szerepe a gyermekek személyiségének fejlesztésében-érzelmi nevelésében	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
1.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
2.	Az óvoda-iskola átmenet eredményes megvalósításának feltételei, feladatai	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
2.	Tankötelezettséggel kapcsolatos információk ismertetése-iskolaérettség jellemzői	2025.12.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
2.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
3.	Környezettudatos magatartás, szemlélet formálása a csoport mindennapjaiban	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
3.	A mese szerepe a gyermekek személyiségének fejlesztésében-érzelmi nevelésében	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
3.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
4.	Közösségalakítás, szokás és szabályrendszer a csoportban	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
4.	Tankötelezettséggel kapcsolatos információk ismertetése-iskolaérettség jellemzői	2025.12.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
4.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
5.	A kiscsoportos óvodások beszoktatása, az óvoda szokás rendszerének megismertetése Közösségalakítás	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus

Óvodai csoport száma	Szülői értekezlet tervezett témája	Tervezett időpont	Felelős	Dokumentálás módja	Ellenőrző beosztása
5.	A mese szerepe a gyermekek személyiségének fejlesztésében-érzelmi nevelésében	2026.01.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
5.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
6.	Az óvoda-iskola átmenet eredményes megvalósításának feltételei, feladatai	2025.09.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
6.	Tankötelezettséggel kapcsolatos információk ismertetése-iskolaérettség jellemzői	2025.12.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus
6.	A nevelési év értékelése, eredmények	2026.05.hó	csoportos óvodapedagógusok	jegyzőkönyv	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus
2-3-4-6	Összevont szülői értekezlet az iskolába készülő gyermekek számára	2026.02.hó	feladattal megbízott óvodapedagógus	jegyzőkönyv jelenléti ív	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus

Rendkívüli szülői értekezletek rendje:

Rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezhet:

- az Intézmény szülői szervezete
- az Intézmény igazgatója/tagintézmény-igazgatója
- a csoportok óvodapedagógusai
- fenntartó
- egyéb közvetlen partner: általános iskola, bölcsőde

- egyéb közvetett partner: orvos, védőnő, családsegítő szolgálat

A rendkívüli szülői értekezletben érdekelt szülőket a rendkívüli szülői értekezlet időpontjáról -az intézményi faliújságon és az óvoda honlapján írásos formában – a meghirdetett időpontot megelőzően 7 nappal értesítik a csoportos óvodapedagógusok.
A rendkívüli szülői értekezlet időpontját úgy határozzuk meg – figyelembe véve a szülők munkahelyi kötelezettségeit - hogy azon minden szülő részt vehessen.
A szülői értekezletről jegyzőkönyv készül, melyet két részt vevő hitelesít aláírásával. A hitelesített jegyzőkönyvet a tagintézmény-igazgatója iktatja be az intézményi irattárba.
A hitelesített jegyzőkönyv másolatát az tagintézmény-igazgatója hivatalos formában: kézbesítő könyvvel, vagy tértivevényes- ajánlott levél formájában megküldi a rendkívüli szülői értekezletet kezdeményező számára.

8.3 Nevelőtestületi értekezletek rendje

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
1. Nevelőtestületi értekezlet	2025.09.hó	Év eleji nevelőtestületi megbeszélés. Digitális dokumentáció vezetésének áttekintése az oviKRÉTA rendszerében. Programjavaslatok megbeszélése. A nevelési év feladatainak meghatározása, feladatvállalások. Munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzat ismertetése	alkalmazotti közösség	feladattal megbízott óvodapedagógus
2.Nevelőtestületi értekezlet	2025.11.hó	A nevelési évben tartandó ünnepekre, rendezvényekre való előkészületek megbeszélése, feladatok meghatározása.	alkalmazotti közösség	feladattal megbízott óvodapedagógus
3.Nevelőtestületi értekezlet	2026. 03.hó	Munkatársi megbeszélések,	alkalmazotti közösség	feladattal

Értekezlet	Tervezett időpont	Téma	Résztvevői kör	Felelős
		szabadságolás, továbbképzési terv elkészítése. Aktuális nevelési feladatok megbeszélése a munkatervnek megfelelve.		megbízott óvodapedagógus
4.Nevelőtestületi értekezlet	2026.06.hó	Az éves nevelői munka értékelése, dokumentációi. A nyári élettel kapcsolatos feladatok megbeszélése.	alkalmazotti közösség	feladattal megbízott óvodapedagógus

8.4 Óvodai nyílt napok rendje

Valamennyi tagintézményben „nyílt hét" formájában - nevelési évenként két alkalommal: első és második félévben - tervezzük a nyílt napok megtartását az érdeklődő szülők számára.
A szülők a „nyílt hét" időpontjáról, az aktuális időpontot megelőző 14 nappal értesülnek, ezzel egy időben – a magas csoport létszámok miatti, egyszeri magas szülői létszámot megelőzve - jelzik, hogy a megadott héten, melyik napon kívánnak betekinteni gyermekük óvodai életébe.
A nyílt héten a nyílt napon való szülői részvételt úgy kell megszervezni, hogy egy napon maximum 10 fő szülő vegyen részt, annak érdekében, hogy a gyermekek napi tevékenységét ne zavarjuk meg.
A szülő, az általa választott napon reggel 8 órától – 17 óráig – tekinthet be az óvoda életébe.
A szülők számára az óvodapedagógusok biztosítják a nyílthétre tervezett nevelő-fejlesztő munkájuk projektjét.
A nyílt napon részt vevő szülők jelenlétét a csoportnaplóban kell rögzíteni: jelenléti ív formájában.
A nyílt napokon szerzett tapasztalatokat a szülőkkel a csoportok óvodapedagógusai, a nyílt napot követő szülői értekezleten beszélik meg.
A nyílt napra jelentkezés dokumentumát a MIÓVI Munkatervének *3. számú melléklet* tartalmazza.
A nyílt napok megszervezéséért felelős: tagintézmény-igazgató

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
1-6 csoport	2025.09.hó	Őszi családi nap az óvodában- A népmese napja alkalmából
1-6 csoport	2025.10.hó 2025.10.hó	Környezettudatos szemlélet alakítása céljából közös barkácsolás délután a szülőkkel, a fenntarthatóságra törekvés jegyében. Idősek napja alkalmából a nagyszülők köszöntése.

Óvodai csoport neve	Időpont	Téma
		Tök-jó hét alkalmából közös tökfaragás, kiállítás az elkészült alkotásokból.
1-6 csoport	2025.11.hó	Közös családi délután a hagyományőrzés keretében – Márton napi barkácsolás és közös játék a szülők bevonásával.
1-6 csoport	2025.12.hó	Adventi délután közösen a szülőkkel, karácsonyi készülődés: mézeskalács készítése, díszek készítése, szülők aktív bevonása a karácsonyi műsorba.
1-6 csoport	2026.01.hó	Egészségnapok szervezése a szülők segítségével, együttműködésével.
1-6 csoport	2026.03.hó	A Víz Világnapja alkalmából közös barkácsolás a fenntarthatóság jegyében, újrahasznosítás, környezettudatos szemlélet alakítása vetélkedővel.
1-6 csoport	2026.04.hó	A Föld napja alkalmából kiskertek gondozása, rendezése virágültetés közösen.
1-6 csoport	2026.05.hó	Tavaszi családi nap – Gyermeknapi hét programjaiba a szülők aktív bekapcsolódása, érzékenyítése
1-6 csoport	2026.06.hó	Közös kirándulások, séták a szülőkkel.

9 Az intézmény külső kapcsolatai

9.1 A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Az óvoda védőnőjével történő kapcsolattartás, egyeztetés. Együttműködési	2025.09.hó	védőnő, igazgató	feladattal megbízott óvodapedagógus

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
megállapodás az óvoda orvossal és védőnővel.			
Védőnők által szervezett tisztasági vizsgálatok rendszeres szervezése, egyéni esetekben azonnali segítségkérés.	2025/2026-os nevelési év, folyamatosan	védőnő, igazgató, megbízott óvodapedagógus, csoportos óvodapedagógusok	feladattal megbízott óvodapedagógus
Fogászati szűrés megszervezése, lebonyolítása az óvoda körzeti fogorvosával.	2025/2026-os nevelési év, egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus

9.2 Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti intézmény

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Szülőkkel történő konfliktuskezelésben nyújtott segítség	2025.10.hó	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
Csapatépítő tréning szervezése az alkalmazotti közösségben	2026.04.hó	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus

9.3 Egyéb együttműködő partner

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
B-A-Z Vármegyei Pedagógia Szakszolgálat Miskolci Intézménye-Logopédiai szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása	2025.09.hó	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, logopédus, csoportos óvodapedagógusok	feladattal megbízott óvodapedagógus
Logopédiai fejlesztés az óvodában	2025/2026-os nevelési év folyamatosan	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, óvodapedagógusok	feladattal megbízott óvodapedagógus
Folyamatos kapcsolattartás az óvodában a logopédussal, konzultáció	2025/2026-os nevelési év folyamatosan	csoportos óvodapedagógusok, logopédus	feladattal megbízott óvodapedagógus

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
Miskolci Petőfi Sándor Könyvtár-könyvtárpedagógiai foglalkozások megvalósítása	2025/2026-os nevelési év folyamatosan előre egyeztetett időpontban	megbízott óvodapedagógus	csoportos óvodapedagógusok
Csanyiki Erdőház Erdészeti Erdei Iskola-erdei iskolai foglalkozások látogatása	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	megbízott óvodapedagógus	csoportos óvodapedagógusok
„Zöld Kapcsolat Egyesület" – fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységek szervezése	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	megbízott óvodapedagógus	csoportos óvodapedagógusok
Diósgyőri Nagy Lajos Király Általános Iskola-óvodások számára szervezett programok megvalósítása	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
MESZEGYI Diósgyőri Bölcsőde-szülői tájékoztatások, nyílt napi rendezvények	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
MESZEGYI Időseket ellátó intézmény"- ünnepek szervezése	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontokban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
DVTK Sport Egyesület-Bozsik foci, oviFoci	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	BOZSIK programért felelős óvodapedagógus
MiReHu Nonprofit Kft- környezettudatos szemlélet alakítását támogató programok, előadások szervezése, megvalósítása	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
Herman Ottó Múzeum-múzeumpedagógiai	2025/2026-os nevelési év	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus

Tartalma	Időpont	Felelős	Koordináló
foglalkozások látogatása	előre egyeztetett időpontban		
„Mondjunk Mancsot!" Terápiás és Segítőkutyás Egyesület-közreműködésükkel érzékenyítő programok megvalósítása a	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus
Csodamalom Bábszínház-előadások látogatása	2025/2026-os nevelési év előre egyeztetett időpontban	igazgató, megbízott óvodapedagógus	feladattal megbízott óvodapedagógus

9.4 Szülő Szervezet munkaterve

Tevékenység	Határidő	Felelős
Tájékoztatás az óvodában történő változásokról, az előttünk álló feladatokról, programokról. A Szülői Szervezet éves munkatervének elkészítése	2025.09.hó	igazgató feladattal megbízott óvodapedagógus Szülői Szervezet elnöke
Egyéb aktualitások: intézményi szintű programok	2025.10.hó	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus Szülői Szervezet elnöke
Az óvoda nyári zárási időpontjának egyeztetése Az eltelt időszak értékelése: eredmények, problémák	2026.02.hó	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus Szülői Szervezet elnöke
A nevelési évre tervezett programok, események ismertetése Aktualitások megbeszélése	2026.03.hó	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus Szülői Szervezet elnöke
Éves beszámoló a Szülői Szervezet munkájáról	2026.05.hó	igazgató, feladattal megbízott óvodapedagógus Szülői Szervezet elnöke

9.5 Egyház-hitoktatás lehetőségének biztosítása

Intézményünkben felmérjük a szülők igényét – melyről írásban nyilatkoznak - a fakultatív hit- és vallásoktatás iránt, melyhez a napirendben biztosítjuk a megfelelő helyet és időt az érdeklődők

számára. A szülői igényeknek megfelelően a délutáni időszakban kerül sor a katolikus és a református hitoktatásra.

Tagóvoda neve	Hittan formája	Hittan időpontja	Hittan oktató
MIÓVI (3534 Miskolc Batsányi János u. 2.)	Katolikus	szerda délután	hitoktató óvodapedagógus
	Református	csütörtök délelőtt	református hitoktató

10 A pedagógiai működés feltételei

10.1 Mentori feladatok ellátása

10.1.1 A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok mentorálása

Cél: A pályakezdő óvodapedagógus gyakornokok munkájának szakszerű támogatása a mentor pedagógiaimódszertani tapasztalatainak átadásával.		
Óvodapedagógus neve	2/2 óvodapedagógus	
Az óvodapedagógus hallgató évfolyama		
A mentor neve	2/1 óvodapedagógus	
Feladat	Határidő	**Felelős**
A szakmai támogatás feladatainak ütemezése a Gyakornoki szabályzatban foglaltak szerint.	Folyamatos	igazgató szakmai igazgatóhelyettes

10.2 Megbízatások reszortok - 2025/2026-os nevelési év

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Gyermek és ifjúságvédelmi felelős	óvodapedagógus
Kulturális rendezvények szervezése és Közművelődési Intézményekkel való kapcsolattartás	óvodapedagógus
Óvoda-iskola, óvoda-bölcsőde , egyéb partnerekkel való kapcsolattartás felelőse	óvodapedagógus
Óvodai programok felelőse	óvodapedagógus
Média felelős	óvodapedagógus
Egészségügyi könyvek nyilvántartása	pedagógiai asszisztens

Megbízatás pontos megnevezése	Megbízott beosztása
Bozsik program felelős	óvodapedagógus
Óvoda dekorációk felelőse	óvodapedagógus
Leltár felelős	óvodapedagógus
Udvari játékeszközök felelőse	óvodapedagógus
Élelmezési feladatokért felelős	pedagógiai asszisztens
Munkavédelmi képviselő Munkavédelmi és tűzvédelmi felelős	óvodapedagógus

10.3 Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek működésének rendje és éves feladatai a megalakulást követően a munkaközösségi munkatervekben fog realizálódni, mely a MIÓVI Munkatervének mellékletét képezi.
A munkaközösségek az óvodapedagógusok igényei alapján szerveződnek, intézményi szinten maximálisan tíz szakmai munkaközösség közül választhatnak az óvodapedagógusok.
A szakmai munkaközösségek munkatervét a MIÓVI Munkatervének 5.*számú melléklete* tartalmazza.

Szakmai munkaközösség megnevezése	Óvodapedagógusok száma
„Lépéselőny" – Munkaközösség a sikeres iskolakezdésért Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Sulira hangoló" Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Ne sajnáld a cipellődet!" Szakmai Munkaközösség	0 fő
Konfliktuskezelés Szakmai Munkaközösség	1 fő
Interaktív mese az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő
„Játék, öröm, lendület" – mozgás mindennap az oviban Szakmai Munkaközösség	0 fő
„Tulipános láda" – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség	2 fő
„Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség	2 fő
Magyarságkincsek a gyermekekért Szakmai Munkaközösség	1 fő
Egészségfejlesztés az óvodában Szakmai Munkaközösség	1 fő

11 Az intézménytípusra vonatkozó, nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak

11.1 Munkarend

11.1.1 Óvodapedagógusok munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Óvodapedagógus	Délelőttös hét 7:00 órától 13:30 óráig					Délutános hét 10:30 órától 17:00 óráig					Megjegyzés Kedvezmény óra száma/ megnevezése
2	2/3	10.30-12.30	10.30-12.30	10.30-12.30	10.30-12.30	10.30-12.30	07:00-09:00	07:00-09:00	07:00-09:00	07:00-09:00	07:00-09:00	Heti 6 óra
1	1/3	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	Heti 20 óra
4	4/3	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	Mesterpedagógus - Heti 20 óra Szaktanácsadói nap péntek
6	6/3	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	8:00-11:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	11:00-14:00	Mesterpedagógus - Heti 20 óra Szaktanácsadói nap péntek
1.cs.	1/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	1/2											
2.cs.	2/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	2/2	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét gyakornok-Heti óraszáma 26 óra
3.cs.	3/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	3/2	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
4.cs.	4/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	4/2	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
5.cs.	5/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	5/2	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét Mesterpedagógus –Heti 27 óra Szaktanácsadói nap csütörtök
6.cs.	6/1	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7.00-13.00	10.30-17:20	10.30-17:00	10.30-17:00	10.30-17:00	11.00-17:00	32 óra/ hét
	6/2	7.00-13.30.	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	7:00-13.30	10.30-17:20	10.30-17:20	10.30-17:20	10.30-17:20	10.30-17:20	32 óra/hét

- Szakszervezeti Bizalmi órakedvezményének számítása: jogszabály szerint: 2 fő/1 óra/hó.
- Szakmai munkaközösség-vezető órakedvezménye: 1 óra
- A munkaidő nyilvántartás alapján
  - gyakornok óraszáma 26 óra
  - mesterpedagógus óraszáma 27 óra

- tagintézmény-igazgató-26-24-22 óra
- mesterpedagógus tagintézmény-igazgató 22+5 óra

11.1.2 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkarendje

Csoport szám és megnevezése	Dolgozók	Munkakör	Délelőttös hét 6:00 órától 14:00 óráig					Délutános hét 10:00 órától 18:00 óráig					Megjegyzés
1.cs.	1/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
1.cs.	1/4	Pedagógiai asszisztens	7.00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	
2.cs.	2/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:0	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
3.cs.	3/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:0	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
4.cs.	4/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:0	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
5.cs.	5/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:0	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	
5.cs.	5/4	Pedagógiai asszisztens	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	7:00-15:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	9:00-17:00	
6.cs.	6/3	Dajka	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	6:00-14:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	10.00-18:00	

11.2 Továbbképzés

A pedagógus továbbképzés azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, kiegészítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van

- a nevelő, oktató munka keretében a gyermekekkel való közvetlen foglalkozás megtartásához,
- a köznevelési intézmény tevékenységének megszervezéséhez,
- a pedagógiai szakszolgálatok és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátásához,
- a mérési, értékelési feladatok, a köznevelési intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.[7]

A munkatársak belső képzése, szakmai támogatása annak érdekében történik, hogy szakmai tudásuk, felkészültségük megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

Az 2025/2026-os nevelési év MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Programban meghatározottak alapján történnek a továbbképzéseken való részvételek. A megszerzett ismeretek beépülnek a mindennapok nevelési gyakorlatába, segítve ezzel szakmai munkánk magasabb szinten történő megvalósítását, az óvodapedagógusok módszertani eszköztárának bővítését, valamint a gyermekek egyéni szükségleteire érzékeny, korszerű pedagógiai szemlélet erősítését.

[7] MIÓVI Pedagógus Továbbképzés Intézményi Program

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

„Ne sajnáld a cipellődet!”

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-ös nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: „Ne sajnáld a cipellődet!" szakmai munkaközösség

Téma: Az óvodai csoportokban megvalósítható ének-zenei, népijáték, néptánc módszertani lehetőségek sokszínűségének bemutatása.

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok, szakmai munkaközösségi vezető

A szakmai munkaközösség célja:

Ének-zenei módszertanok, bevált gyakorlatok bemutatása a MIÓVI Tagintézményeiben dolgozó óvodapedagógusok számára, a pedagógusok komplexitás szemléletének formálása a zenei módszertani eszköztár bővítésével. Szakmai színvonal, nemzeti identitástudat, a magyar népi kultúra tiszta forrásanyagából merítő, igényes zenei ízlés erősítésére törekvés. A „produkció létrehozásának" szemlélete helyett kerüljön fókuszba az „élményt nyújtó" pedagógiai gondolkodás formálása a korosztályi sajátosságok tükrében.

Év végére egy közös ének-zenei tematikus gyűjtemény létrehozása, amellyel gazdagítjuk az óvodai zenehallgatás eszköztárát.

A szakmai munkaközösség feladata:

A szakmai munkaközösségben résztvevő pedagógusok a munkaközösségi alkalmakon tapasztalják meg, a zenei programok, néptánc módszertanon alapuló komplex személyiség és mozgásfejlesztés lehetőségeit, a tehetséggondozás innovatív formáit.
A gyermekek önfeledt játékélményben részesülhetnek, ahol együtt van kultúra, pedagógia, élmény, fejlődés és tanulás. A hagyományos népi játékok segítségével kerüljön fejlesztésre a gyermekek mozgáskészsége, miközben észrevétlenül sajátítják el a magyar néptánc alapjait és értik meg egy-egy motívum struktúráját. Közben fejlődik a gyermekek mozgáskoordinációja, játékkészsége, a ritmikai és zenei hallása, szociális készségei. Kerüljön bemutatásra az eszközök (színes tulipánok, korongok, diók, babzsák, kötelek, gumiszalag) fejlesztő hatása a mozgáskészségre, amely megalapozza a későbbi tánctanuláshoz szükséges technikákat. Kapjanak fontos szerepet a mondókák, a kör- és ügyességi játékok, ugróiskolák, mozgásra késztető egyszerű játékok, melyek optimálisan fejlesztik a gyermekek memóriáját, gondolkodását, szókincsét, kommunikációs készségeit.

„A játékok évszázadokon át segítették a gyerekeket az életre való felkészítésben. Ha jól nyúlunk hozzá ehhez az örökséghez, a ma gyerekeinek is épp olyan jó játékos tanulási élményt közvetíthetünk. Mert a játék örök!" (Balatoni Katalin)

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025.09.15.	Alakuló ülés (online zárt facebook csoportban)	- Munkaterv ismertetése, véleményezése - Feladatok, felelősök, határidők meghatározása, időpontok véglegesítése	- A munkaterv elfogadásra kerül - Feladatok, felelősök, időpontok, helyszínek egyeztetése.	Online zárt facebook csoport elnevezése: „Ne sajnáld a cipellődet!” Munkaközösség
2.	2025.09.29. 15:00-16:00	Meghívott előadó: „Így tedd Rá” program módszertani oktatójának, a nyíregyházi munkaközösség vezetőjének prezentációja	- Balasa Mónika néptáncpedagógus, „ITR” Mintapedagógus szakmai életútjának bemutatása - Így tedd rá!" Játékos ,táncos mozgásfejlesztés az óvodai mindennapokban a Kerekerdő " Így tedd rá!" Mintaóvodában	A prezentációból megtapasztalt pozitív fejlesztési lehetőségektől motiváltan továbbképzésekre, városi munkaközösségbe jelentkezés.	néptáncpedagógus Helyszín: MIÓVI Avastetői Tagóvodája
3.	2025.10.10. délután (időpont pontosítás alatt)	2025. Népi Játék Napja	A munkaközösségi tagok bevonása a 2025 Október 9. A Népi Játék Napja c. városi rendezvény lebonyolításában, családok megszólításában, csoportok szervezésében.	Minél több MIÓVI Tagóvodából érkezzenek pedagógusok, családok a jeles napra	néptáncpedagógus és óvodapedagógus Városház Tér

4.	2025. November (időpont pontosítás alatt)	„Márton-napi vígasságok”	Márton-Naphoz kapcsolódó népijátékok, mondókák eljátszása, ízelítő az „ITR” módszertani eszköztár alkalmazásának lehetőségeiből Középső csoportban	A megismert bevált gyakorlat beépítése a saját módszertani eszköztárba.	óvodapedagógus Helyszín: MIÓVI Avastetői Tagóvodája
5.	2025.12.17.15:45	„Csillagrege” interaktív könyvbemutató	Az adventi témakör feldolgozása a „Csillagrege” anyagából	Az óvodapedagógusok ismerkedjenek meg az ünnepkörhöz kapcsolódó könyvben található mondókákkal, dalokkal, énekes, mozgásos népi játékokkal, ezek hiteles beépítése a saját szakmai munkába.	óvodapedagógus Helyszín: MIÓVI Avastetői Tagóvodája
6.	2026.02.10.10:00	A farsangi népszokásokkal való ismerkedés, a népi hagyományok feldolgozásával hagyományápolás. Népi játékok a farsanghoz kapcsolódóan, Így tedd	Népi játékok, farsangi dramatikus játékok segítségével a szokások megismertetése és megszerettetése a gyerekekkel Az ünnepre való készülődéssel a közösségben való együttélés, a közösségi érzés fejlődésének	A bemutatott gyakorlatból megtapasztalt pozitív fejlesztési lehetőségektől motiváltan továbbképzésekre, városi munkaközösségbe jelentkezés.	mesterpedagógus Helyszín: MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodája, 7.Napraforgó Művészeti csoport

		rá! módszer játékainak elsajátítása, gyakorlása	segítése Így tedd rá! dalanyagának, népi gyermekjátékainak elsajátíttatásával a gyerekek zenei és ritmusérzékének fejlesztése, a közös játék és éneklés örömének megéreztetése		
7.	2026.03.23-27. (Az időpont szervezés alatt)	Húsvéti néphagyományok	Szakmai tapasztalatcsere, jó gyakorlatok adaptálása	A megismert jó gyakorlat beépítése a helyi sajátosságok tükrében, saját módszertani eszköztár bővítése.	Sátoraljaújhelyi Hétszínvirág Óvoda Szlovák és Német Nemzetiségi Óvoda, Bölcsőde Diána Művészeti Tagóvodája
8.	2026.04.23. 9:30-10:30	A gyermekek természeti környezettel kapcsolatos pozitív élményeinek gazdagítása, a tavaszi változások (pl. virágzás, rügyfakadás) megfigyelése. A természet iránti érdeklődés, esztétikai érzék és érzelmi	Népi gyermekjáték elsajátítása ének, mozgás és közösségi játék kombinálása. Táncos mozgásgyakorlatok végzése (Így tedd rá elemek beépítésével), a zene és mozgás összehangolása.	A bemutatott gyakorlatból megtapasztalt pozitív fejlesztési lehetőségek adaptálása, módszertani ötlettár bővítése.	óvodapedagógus Helyszín: MIÓVI Leszih Andor Úti Tagóvodája

		kötődés fejlesztése, valamint az évszakok megkülönböztetésének megerősítése játékos, tapasztalati tanuláson keresztül.			
9.	2025.05.12.	Záró ülés (online zárt facebook csoportban)	- Reflexió megfogalmazása, értékelése - A munkaközösség eredményeinek, jövőbeli továbbfejlesztésének lehetőségeinek megfogalmazása - A nevelési év során közösen létrehozott ének-zenei tematikus gyűjtemény befejezése.	- Elkészül a munkaközösség beszámolója - Megfogalmazódnak a következő nevelési évre vonatkozó tervek - A tagok a szakmai színvonalat kiegészítő, módszertani szempontból innovatív eszköztárral bővülőnek ítélik meg a bemutatott gyakorlatokat. - Olyan ének-zenei gyűjtemény megalkotása, mely bővíti az óvodai zenehallgatás eszköztárát, a zenei tiszta forrás, igényesség jegyében.	Online zárt facebook csoport elnevezése: „Ne sajnáld a cipellődet!” Munkaközösség

Miskolc, 2025. 09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

„Sulira-hangoló”

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

Készítette: szakmai munkaközösség vezető

A munkaközösség neve: „Sulira-hangoló" Szakmai Munkaközösség

Téma: Az Óvoda-Iskola átmenet megkönnyítése, az iskolára való felkészítés megvalósítása.

Munkaközösségi tagok:

10 fő óvodapedagógus vagy tagintézmény-igazgató

1 fő gyógypedagógus

A szakmai munkaközösség célja:

A nagycsoportos óvodások felkészítésének segítése:

-az iskolakezdésre,

-az iskolai élet kihívásaira,

-a sikeres tovább haladásra, így csökkentve a családok terheit.

A gyermekek fejlesztésénél előtérbe helyezve a beszéd és kommunikációs készséget, a figyelem koncentrációt, a mozgáskordinációt, a szenzoros integrációt, az általános tájékozottságot, a térbeli, síkbeli és időbeli orientációt, a gondolkodási sajátosságokat, a verbális- és vizuális memóriát, a finommotorikát, a grafomotoros készséget, a feladathelyzetbe való bevonódási készségét, a monotóniatűrést és a kitartást.

A szakmai munkaközösség feladata:

-Az iskolába lépéshez szükséges képességek fejlesztéséhez tapasztalati, elméleti, gyakorlati tanácsok, útmutatók, foglalkozási ötletek nyújtása az óvodapedagógusok számára.

-A cél elérésének érdekében kapcsolatfelvétel és együttműködés kialakítása az érintett társ szakmák képviselőivel.

-Hatékony és eredményes team munka megvalósítása, és a gyűjteményben összefoglalt tudás megosztása a kollégákkal.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025.10.15.	Alakuló ülés	- Munkaterv ismertetése, véleményezése. - Feladatok, felelősök, határidők meghatározása. - Együttműködő partner szervezetek, személyek azonosítása.	- A munkaterv elfogadásra kerül. - Feladatok, felelősök, határidők kijelölése megtörténik. - Együttműködő partnerek azonosítása megtörténik. - A tagok elkötelezettek a közös munka iránt.	munkaközösség-vezető
2.	2025.11.12.	Iskolába lépéshez szükséges fejlettség	-Iskolaérettség kritériumainak megismerése. -A testi, kognitív, emocionális, szociális képességek fejlesztésének lehetőségei. -Kérdések, problémák felvetése, megoldások keresése, jó gyakorlatok megismertetése.	-A hiányosságok, problémák lehetséges orvoslása tapasztalat és tudás megosztással.	munkaközösség-vezető óvónők gyógypedagógus
3.	2025.01.14.	Az iskolakezdés nehézségei	-Az iskolakezdéskor felmerülő problémák bemutatása, megoldása tanítói szemszögből.	-Közös gondolkodás, ötletek az óvodai megoldásokra. -Elméleti, gyakorlati tanácsok beépítése a mindennapi foglakozásokba.	munkaközösség-vezető meghívott tanító

4.	2026.02.11.	Az első osztály sikeres teljesítése	-Tudásmegosztás, gyakorlati tanácsok, segítségnyújtás a gyerekek felkészítéséhez.	-A tagintézményekből érkező kollégák tudása, gyakorlati tapasztalata bővül, melyet továbbadnak nevelőtestületük tagjainak, s beépítenek a mindennapi tevékenységeikbe.	munkaközösség-vezető tanító-fejlesztőpedagógus
5.	2026.03.11.	Iskolaérettség pszichológia vonatkozásai	- A 6 éves gyerekek pszichés érettsége, kudarc és monotónia tűrése, konfliktus kezelése. - Együttműködési lehetőségek, segítségnyújtás a családoknak.	-Az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában eredményes foglalkozások tervezése és vezetése. -Szülői segítségnyújtás felvilágosító és támogató attitűddel.	munkaközösség-vezető pszichológus
6.	2026.04.15.	Családok nehézségei az iskolába lépéssel kapcsolatban	-Észrevételek, tapasztalatok megosztása, tanácsok, javaslatok.	-Hatékony együttműködés lehetőségeinek megvalósítása a családokkal, a beiskolázással kapcsolatban.	munkaközösség-vezető családsegítő
7.	2026.05.13.	Záró ülés	- Reflexiók megfogalmazása, értékelés. - Jövőbeni feladatok megbeszélése. - Elégedettségi kérdőív kitöltése.	- Elkészül a munkaközösség beszámolója. - A következő nevelési évre vonatkozó tervek. - A tagok eredményesnek ítélik a munkaközösség tevékenységét.	munkaközösség-vezető

Miskolc, 2025. szeptember 01.

szakmai munkaközösség-vezető

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

„Tulipános láda” – Néphagyomány éltető

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: „Tulipános láda” – Néphagyomány éltető Szakmai Munkaközösség

Téma:

A néphagyományok élményszerű közvetítése az óvodai nevelésben – jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megújítása a 21. század eszközeivel.
Ez a téma lehetővé teszi:

- a hagyományos értékek megőrzését és továbbadását,
- a pedagógusok módszertani fejlődését,
- a közösségi identitás erősítését a gyerekekben,
- és a hagyományőrzés korszerű, élményszerű megközelítését.

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok

A szakmai munkaközösség célja:

- A néphagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek elmélyítése, tovább gondolása a helyi óvodai nevelési gyakorlatban.
- A népi játékok, mesék, dalok és szokások élményszerű megjelenítése a gyermekek mindennapjaiban.
- Közösségi értékek, az identitás és kulturális gyökerek erősítése a gyermeki nevelésen keresztül.
- A pedagógusok módszertani ismereteinek gazdagítása a hagyományőrzés eszközeivel.
- A jeles napokhoz, népszokásokhoz kapcsolódó tevékenységek gazdagítása, bővítése.
- A pedagógusok közötti együttműködés, tudásmegosztás fejlesztése.

A szakmai munkaközösség feladata:

- Tematikus programcsomagok kidolgozása a jeles napokhoz kapcsolódóan (pl. Szent Mihály-nap, Márton-nap, adventi időszak stb.).
- Hagyományőrző tevékenységek adaptálása a különböző korcsoportok igényeihez, sajátosságaihoz.
- Műhelymunkák, bemutató foglalkozások szervezése a jó gyakorlatok megosztása érdekében.
- Partnerkapcsolatok kialakítása és elmélyítése helyi közösségekkel, népművészekkel, civil szervezetekkel.
- Szakirodalom-feldolgozás, közös gondolkodás és reflexió a néphagyományőrzés pedagógiai szerepéről.

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1.	2025. október 2.	Helyszín: Herman Ottó Múzeum Néprajzi Tár 3529 Miskolc, Görgey A. u. 28. Alakuló ülés. Szakmai munkaközösségi munkaterv megismerése, elfogadása. Múzeumpedagógiai foglalkozás – *„Virágzó népművészet”*	A hagyományéltető tevékenységek rendszerének, mint folyamatnak felismertetése. Néprajzi ismeretek bővítése.	Szakmai támogatás lehetőségeinek megismerése. Új ismeretek, tapasztalatok alkalmazása.	munkaközösség-vezető
2.	2025. október 10.	Óvodapedagógusok Néphagyományőrző Egyesületének Teréz-napi találkozójának megszervezése - Szentendre.(Akkreditált továbbképzési lehetőség nem csak munkaközösségi tagoknak.)	Néphagyományőrző szemléletmód, gondolkodásmód formálása.	Néphagyományőrző szemléletmód, gondolkodásmód gyakorlati megvalósítása.	munkaközösség-vezető

3.	2025. november 6.	Márton-napi népszokások felelevenítése az óvodai nevelésben – közösségi élmények és hagyományőrzés játékos formában	Márton-napi hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek gyűjtése, tervezése és megvalósítása az óvodai nevelésben.	Jeles naphoz kapcsolódó játékok, dalok, mondókák gyakorlati alkalmazása az óvodában	munkaközösség-vezető, óvodapedagógusok
4.	2026. január 29.	Téli munkák a ház körül – disznótoros.	A disznótorhoz kapcsolódó népi szokások, eszközök, ételek, népszokások gyűjtése és bemutatása az óvodás gyermekek számára élményszerű, játékos módon.	Közösség formálás, közösség építés a néptánc segítségével.	munkaközösség-vezető, óvodapedagógusok
5.	2026. március 19.	Népi játékok gyűjtése és alkalmazása az iskola-előkészítő fejlesztésben.	Módszertani ötletek, jó gyakorlatok megosztása egymás között.	A foglalkozás végére létrejön egy közösen szerkesztett „Népi játék ötlettár” (pl. kézzel írott vagy digitális formában), amely később is használható.	munkaközösség tagjai
6.	2026. április 17.	Óvodapedagógusok Néphagyományőrző Egyesületének tavaszi	Néphagyományőrző szemléletmód, gondolkodásmód formálása.	Néphagyományőrző szemléletmód, gondolkodásmód gyakorlati megvalósítása.	munkaközösség-vezető

		találkozója. Akkreditált továbbképzés. Helyszín: Inárcs			
7.	2026. április 21.	Nemezelés – tulipán gyapjúból	Kézműves tevékenységek – ismerkedés a népi kismesterségekkel.	Anyák napi ajándék – gyakorlati megvalósítás csoportban.	munkaközösség-vezető
8.	2026. június	„Népi játék ötlettár” - szerkesztés	Módszertani ötletek, jó gyakorlatok megosztása, kiadvány szerkesztése.	Jeles naphoz kapcsolódó játékok, dalok, mondókák gyakorlati alkalmazása az óvodában	munkaközösség-vezető, óvodapedagógusok

Miskolc, 2025. augusztus

Dőry Péterné
szakmai munkaközösség-vezető

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

„Zöld Szív”

Szakmai Munkaközösség

2025/2026-os nevelési évre szóló

MUNKATERVE

A munkaközösség neve: „Zöld Szív" Szakmai Munkaközösség

Téma: Környezeti nevelés az óvodában

Munkaközösségi tagok: óvodapedagógusok

A szakmai munkaközösség célja:

A környezeti nevelésünk magasabb szintre emelése.

Olyan tanulási légkör kialakítása, mely során megismerkedünk a Zöld Szív Mozgalom természetpedagógiai módszereivel és fokozatosan beépítjük a napi pedagógiai gyakorlatunkba.

A szakmai munkaközösség feladata:

- Ismereteink bővítése, korszerűsítése a környezeti nevelés területén.
- Ismerkedés a Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő Mozgalom alapfilozófiájával, célkitűzéseivel, módszereivel és ezek adaptálási lehetőségivel a pedagógiai gyakorlatunkba. „Zöldszíves Kapcsoskönyv".
- Ismerkedés a „szelíd" természetismereti módszerekkel
- A környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységrendszerünk átgondolása, frissítése.
- Környezettudatos magatartásforma alapjainak lerakásához szükséges módszerek, játékok korszerűsítése, bővítése.
- A csoportokban folyó szakmai munka segítése.
- A nevelőközösség mellett a dajkák, és a szülők bevonása a zöld szíves munkába

A munkaközösség feladatainak időbeli ütemezése

Ssz.	Időpont	Téma	Feladat	Sikerkritérium	Felelős
1	2025. október 1.	Alakuló ülés	Munkaterv jóváhagyása. Elérhetőségek aktualizálása, intézmények bemutatkozása, feladatok megosztása, vállalása, „Zöldszíves Kapcsoskönyv”	MIÓVI rendszerén belül az intézmények megismerése. Jógyakorlatok megosztása.	Szakmai munkaközösség-vezető
2	2025. november …	Zöld Óvodák II. megyei találkozója	A vármegyében működő Zöld Óvodák megismerése. Külső előadók előadása „Zöld szemlélet az óvodában (gyógynövények és közösségi kezdeményezések)” címmel.	Tudásmegosztás, jógyakorlatok elsajátítása	Szakmai munkaközösség-vezető
3	2025. január 14.	Ismerkedés a Zöld Szív Mozgalommal	Bemutató anyag készítése, levetítése (PPT)	A tagok megismerhetik: - a mozgalom célját, - logóját, - a Zöld Szív 10 pontját, - megismerési módszereit,	Szakmai munkaközösség-vezető

				- szemléletének kapcsolódását a nevelési területekkel és a különféle műveltség-területekkel, - a Mozgalomhoz való csatlakozás lehetőségét Saját élményhez kapcsolhatják a filozófiát	
4	2026. február 4.	Mi a különbség a Zöld Óvoda és a Zöldszíves Óvoda között?	Saját pedagógiai gyakorlat elemzése és fejlesztési lehetőségek azonosítása. Háromoszlopos táblázat készítése. Zöldszíves alapelv | Jelenlegi gyakorlat nálunk |Mit tudunk fejleszteni?	A résztvevők meg tudnak fogalmazni legalább 3 lényeges különbséget a két cím között	Szakmai munkaközösség-vezető
5	2026. március 4.	Zöld Szív szemlélethez kötődő jeles napok. Kiemelten: Zöld Szív Napja (március 21.)	A jeles nap feldolgozása az óvodában <u>Ötletelés</u>: - Óvodások 7 próbája, - Zöldszíves avatás	Legalább egy „zöldszíves” hagyomány kialakulása kezdeményeződik (pl. évente visszatérő szimbólum, szertartás, közös ének, körjáték).	Szakmai munkaközösség-vezető

			- Ajándékötletek a jeles napra.		
6	2026. április 1.	Hogyan lehet elnyerni a Zöldszíves Óvoda címet? A Zöldszíves Óvoda cím elnyeréséhez szükséges lépések megismerése.	„idővonal” készítése a cím elnyerésének lépéseiről, prezentálva a lépéseket, kiegészítve lehetséges akadályokkal és megoldási javaslatokkal.	Minden résztvevő tud legalább egy konkrét tevékenységet említeni, ami segítheti az óvoda zöldszíves cím elnyerését.	Szakmai munkaközösség-vezető
6	2026. május 6.	A zöldszíves szemlélet átélését segítő versek, mesék	Új „zöldszíves” versek, mesék megismertetése a munkaközösség tagjaival	A munkaközösségi tagok elköteleződnek legalább egy új vers vagy mese beépítése mellett a saját pedagógiai gyakorlatukba az adott nevelési év során.	Szakmai munkaközösség-vezető
8	2026. június…	A nevelési év értékelése (Online, kérdőív formájában)	A nevelési évben megszerzett tapasztalatok megbeszélése. Az év értékelése. Beszámoló elkészítése.	Minden tag értékeli saját fejlődését Összegyűjtött javaslatok a következő nevelési év munkatervébe.	Szakmai munkaközösség-vezető

Miskolc, 2025. 09.01.

szakmai munkaközösség-vezető

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

AVASTETŐI
TAGÓVODÁJÁNAK

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2025.

Tartalom

Bevezető ... 3
Intézményünk bemutatása ... 4
1. Pedagógiai programunk rendszerábrája ... 5
2. Gyermekkép ... 6
3. Óvodakép ... 7
4. Óvodai nevelésünk célja és feladatai ... 9
4.1. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program ... 11
4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 16
4.3. Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 17
4.3.1. Anyanyelvi nevelés és fejlesztés ... 18
4.3.2. Értelmi nevelés és fejlesztés ... 20
5. Az óvoda sajátos személyi és tárgyi feltételei ... 20
6. Az óvodai élet megszervezése ... 21
7. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása ... 25
7.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében ... 25
7.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében ... 26
7.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén ... 27
8. Az óvoda tevékenységformái ... 29
8.1. Játék ... 29
8.2. Munka jellegű tevékenységek ... 32
8.3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 34
8.4. A külső világ tevékeny megismerése ... 35
8.5. Mindennapos mozgás ... 45
8.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ... 48
8.7. Verselés, mesélés ... 50
8.8. Ének, zene, népi játék, tánc ... 52
9. Óvodai kapcsolatrendszerünk sajátosságai ... 55

Bevezető

Pedagógiai programunk alapját az Óvodai nevelés országos alapprogramja képezi. Megalkotásakor figyelembe vettük a külső és belső környezeti tényezők változásait, valamint a helyi hagyományokat, szokásokat, programokat, a fenntartó, a gyermekek, a szülők és az óvodapedagógusok igényeit és elvárásait.

Óvodánk legfőbb szakmai dokumentuma helyzetelemzésre építve tartalmazza az óvoda nevelési koncepcióját, mindazokat az értékeket, melyek meghatározzák nevelési sajátosságainkat, alapelveinket. Programunkban kiemelt hangsúlyt fektetünk a környezetvédelem, a hagyományőrzés, a magyar nemzeti identitás tudat rendszeres és tudatos beépítésére.

Célunk, hogy a gyerekek és családtagjaik örömmel vegyenek részt a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, ünnepeken, jeles napokon, melyek során feladatunk a néphagyományok megismertetése, átadása, a pozitív közösségi élmények, az összetartozás megélésének nyújtása. Az értékek átadása során fejlődnek a gyermekek tanuláshoz szükséges kompetenciái, képességei, erkölcsi, esztétikai érzékük, igényük formálódik.

Az „Örökös Zöld Óvoda” cím birtokosaként a természet megszerettetése, védelme, a tiszta környezet, az egészséges életmód és a fenntarthatóság iránti igény alapjainak a lerakása szintén feladata óvodai nevelésünknek. A fenntarthatóság pedagógiájának jelenlétével tág, horizontálisan és vertikálisan is az egész nevelést átható elveket valósítunk meg a családok aktív bevonásával.

Intézményünk bemutatása

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodája az avasi lakótelepen található.

A panel épület a 80-as években épült, két szinten, 6 csoportban tudjuk fogadni a gyermekeket. A mozgásfejlesztéshez jól felszerelt tornaszoba áll rendelkezésre. Az egyéni-és kiscsoportos fejlesztéshez, az erre a célra kialakított fejlesztő szoba biztosítja a feltételeket.

Tágas, zárt udvarral rendelkezik óvodánk, amely csendes, zöldövezeti, forgalomtól mentes, levegője tiszta. Az udvar teraszos kiképzésű, szintenként biztosított a gyermekek szabad mozgáslehetősége, minden csoport rendelkezik külön játszórésszel. A fák, bokrok, sövények esztétikai élmények hordozói, hozzájárulnak a jó közérzet kialakulásához, valamint a játék feltételeinek bővítéséhez. Szemet gyönyörködtető látványa mellett pedagógiai célzatú tevékenységek végzésére ad lehetőséget.

Tárgyi felszereltség tekintetében intézményünk folyamatosan fejlődik, a pályázati lehetőségeket folyamatosan kihasználjuk, bővítjük a támogató partnerek körét.

Az óvoda elnyerte az „Örökös Zöld Óvoda" minősítést, ami a környezettudatos magatartásformálás gyakorlatának, a környezet-természetvédelem érdekében kifejtett pedagógiai munkának köszönhető.

Az intézmény lakótelepi környezete hasonló szociokulturális hátterű gyermekek nevelését jelenti. Vannak különbségek a családok anyagi helyzete, családszerkezete, nevelési kultúrája között, az óvodapedagógusok többféle csatornán keresztül törekednek ennek megismerésére, a szülőkkel való együttműködés kialakítására.

Óvodapedagógusaink elkötelezetten végzik munkájukat, lépést tartanak a köznevelésben bekövetkező változásokkal. Vállalkozó szellem jellemzi a nevelőtestületet az új pedagógiai módszerek kipróbálása terén is. (Néphagyományőrzés, Mozgáskotta, Okoskocka)

Az óvoda nevelőközössége legfontosabb partnerének a gyermekeket és családjaikat tekinti. Nagy hangsúlyt fektetünk az esélyteremtő, befogadó nevelésre, változatos színtereket biztosítunk a szülőkkel való kapcsolattartásra.

1. Pedagógiai programunk rendszerábrája

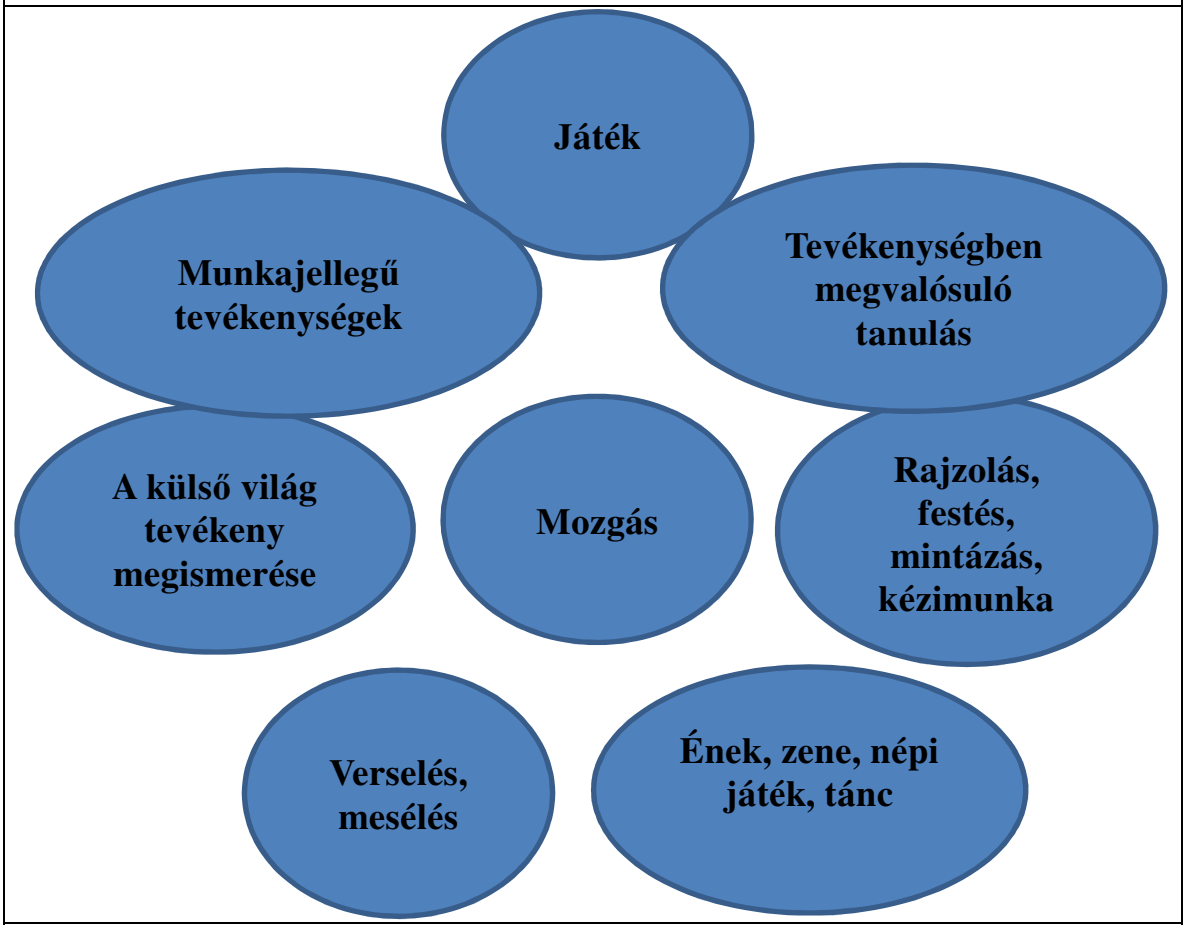
A program célja, feladata:

Komplex személyiségfejlesztés a néphagyományőrzés és a környezetvédelem kiemelt feladatainak megvalósításával

Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program	**Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés**

Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A program tevékenységformái

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodás kor végére

2. Gyermekkép

Minden gyermek maga a csoda, mással nem helyettesíthető, egyedi. Az óvodai nevelés a 3-7 éves gyermek személyiségének alakulásában egész életre meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt.

Óvodai nevelésünk abból indul ki, hogy a gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény. Célunk az egyéni fejlődési ütem, képesség, tehetség, szociokulturális háttér figyelembevételével a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás segítése, a tehetség kibontakoztatása. Nyitottak vagyunk a speciális nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelésére.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára a magas színvonalú és szeretetteljes nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére, ugyanakkor nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Nevelőtestületünk az óvodai évek során befogadó, érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes légkörben törekszik a gyermekek egyéni képességeinek a kibontakoztatására. Az egyenlő hozzáférés esélyével biztosítunk a számukra olyan sokféle tevékenységet, amelyek által szabadon kiteljesedhetnek, testileg-lelkileg megerősödhetnek, kibontakozhat egyéniségük.

Meggyőződésünk, hogy nevelésünk eredményessége érdekében kulcskérdés, a gyermekek én-tudata mellett a magyarság-tudat formálása is. Fontos az óvodás korú gyermekek számára, hogy megismerjék a nemzetüket éltető hagyományokat, ezekről pozitív élményeket szerezzenek, és ezáltal hiteles, követendő mintákat kapjanak.

A gyermekek, olyan külsőségekben, tartalmakban gazdag visszatérő élményeket élnek át, amelyek otthonukhoz, szülőföldjükhöz kötik őket. A gyermekek játéka, ami örömöt és boldogságérzetet ad, jól ötvözhető a néphagyomány ápolásával, a természetszeretettel, s mindez alkalmanként kiegészül a családok aktív bevonásával.

Az óvodánkban kialakított néphagyományőrző és természetvédő tevékenységek elősegítik a társas kapcsolatok kialakítását, a közösségé formálódást is.

3. Óvodakép

Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy:

- A gyermek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodnak.
- Nevelőmunkánk során a hagyományőrzésen keresztül megismerkednek a régmúlt értékeivel, megtanulják tisztelni azokat, ezek jó alapot szolgáltatnak későbbi kultúrájukhoz is.
- A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük.
- Törekszünk arra, hogy folyamatosan biztosítsuk a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását, célzott és személyre szabott beavatkozások, intézkedések megvalósulását.

Munkánk során törekszünk arra, hogy minden gyermeket önmagához képest fejlesszünk. A gyermekek egyéni fejlettségi fokát megismerve, differenciált képességfejlesztéssel kívánjuk elérni harmonikus, sokoldalú fejlődésüket, elősegítjük a gyermeki személyiségük kibontakoztatását, hátrányok csökkentését, biztosítva számukra az alapvető emberi és a gyermeket megillető jogot, szabadságuk tiszteletben tartását, az egyenlő hozzáférés lehetőségét. Célunk, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Valljuk, hogy szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs óvodai légkörben, a gyermeki szükségleteknek megfelelően az óvodás legintenzívebben a játékon keresztül fejlődik.

Hisszük, hogy nevelésünk során akkor hatékonyabb az ismeretek átadása, ha a gyermekeknek sokoldalú tapasztalatszerzésre és élményszerű átélésre adunk lehetőséget.

Azon dolgozunk, hogy az e feladatok sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával.

Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására, ezért a helyi köznevelési intézmények hálózatos kapcsolódásának, külső és helyi kapcsolataink erősítésére, továbbfejlesztésére törekszünk.

Célunk, hogy fejlődjön a gyermekek felelősségérzete önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt. Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, amelyben minden feltétel biztosított ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességei optimálisan fejlődjenek.

Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét.

Az IKT eszközeit használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok figyelembevétele mellett.

A mi óvodáinkban az óvodapedagógus fontosnak tartja, hogy:

- tudatos értékközvetítő, az együttműködést, altruizmust, nyitottságot, társadalmi érzékenységet, más kultúrák elfogadását segítő tevékenységet végezzen
- megvalósítsa a tevékenységek, tartalmak közötti integrációt, és ennek érdekében a kollégáival való együttműködést,
- munkáját az óvodás korú gyermekek személyiségének és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztésének szem előtt tartásával végezze,
- a gyermekek pozitív tulajdonságait megerősítse,
- megismertesse a gyermekeket szűkebb és tágabb környezetükkel, amely segíti a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés kialakulását.
- szakmai munkájával hozzájáruljon az intézmény pedagógiai programjának megvalósításához,
- pedagógiai munkáját a szabályzó dokumentumok alapján tervezze, és valósítsa meg,
- munkáját az alapos felkészülés, tervezés és a rugalmas megvalósítás jellemezze,
- az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő stratégiákat, módszereket tudatosan alkalmazza,
- a nevelést és fejlesztést egységként kezelje,
- minden egyes gyermekben megtalálja az értéket, a fejlődés lehetőségét,
- az egyéni fejlesztést segítő módszertant alkalmazzon,
- a gyermekek fejlődésében a folytonosságot biztosítsa,
- szociális érzékenységgel, segítőkészséggel dolgozzon,
- szakszerű, érthető, nyílt és hiteles kommunikációt folytasson
- pedagógiai helyzetekben együttműködést, kölcsönösséget, asszertivitást segítő kommunikációt alkalmazzon,
- pedagógiai munkáját előítéletektől mentesen végezze,
- az integráció, inklúzió szemléletét a gyakorlatban is megvalósítsa,
- a változtatást, változást természetesként kezelje,
- példaadó magatartás, munkavégzés jellemezze,
- felelősséget vállaljon nevelő és fejlesztő munkájáért,
- a pedagógus pálya jogi- és etikai normáit betartsa,
- elfogadja a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikát,
- lojális legyen intézménye hitvallásához, kövese e hitvallás által képviselt értékeket.
- a szülőkkel való folyamatos együttműködést a családok elköteleződésének támogatását

A pedagógusainktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. Nyújtsanak támogató környezetet a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez

4. Óvodai nevelésünk célja és feladatai

- Nevelési programunkban biztosítjuk a nevelés optimális feltételeit, a barátságos, biztonságot nyújtó, befogadó – és esélyteremtő légkört, a gyermekbarát környezetet.
- Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését a tanulási képességek megalapozásával.
- Elősegítjük a környezettudatos magatartás fejlődését a szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek közvetítésével, az életviteli szokások kialakításával.
- Erősítjük azt a nevelési stílust, mely a segítőkészséget, a pozitívumok kiemelését helyezi előtérbe a számonkérés, bírálat, negatív megkülönböztetés helyett.
- Az intézmény működésében figyelembe vesszük közvetlen – és közvetett partnereink igényeit.
- Célunk, hogy aktív szakmai együttműködésünk eredményeként óvodánk a város és a régió elismert intézményévé váljon.
- Küldetésünknek tarjuk az emberi értékek, erkölcsi normák továbbítását, (közösségi magatartási szabályok, empátia, tolerancia, másság elfogadását, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációját stb.), a magyarság- tudat megalapozását, a nemzeti értékeink megismerését, átadását; megőrzését (népzene, néptánc, népi hagyományok, mesterségek stb.).
- Nevelőmunkánkkal el szeretnénk érni, hogy az általunk nevelt gyermekek nyitottak legyenek az őket körülvevő világra, a természet értékeinek megőrzésére, a környezettudatos szemléletmódra.
- Kiemelten fontosnak tartjuk óvodánk esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését.

Óvodai nevelés programunk a néphagyományőrzés kiemelt megvalósításával átfogja a teljes óvodáskor nevelő fejlesztő munkáját, az Alapprogramban meghatározott pedagógiai alapelvek szerint. A program sajátossága, hogy az óvodai nevelést a néphagyomány-ápolás érzelmekre ható eszközrendszerével gazdagítja, amely hat a gyermekek és a családok szemlélet módjára. Az értékek átadása során fejlődnek a gyermekek tanuláshoz szükséges képességei, erkölcsi, esztétikai érzelmei, megvalósul a hazafiságra nevelés és a szocializáció.

Az Örökös Zöld Óvoda cím birtokában feladatunknak tekintjük óvodásainknál a természeti környezet megismerését, s annak védelmét a már óvodás korban is végezhető tevékenységeken keresztül. Óvodánk esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítésének érdekében fontosnak tartjuk:

- A nevelőtestület átfogó, intézményre szabott, belső intézményi innovációt támogató és komplex (kiemelten pedagógiai) fejlesztési programokba való bekapcsolódását.
- A helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések kialakítását, működtetését, fenntartását a kitűzött célok elérése érdekében. A minőségi nevelés nyújtásához szükséges komplex fejlesztést, valamint a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett csoportok tanulási sikerességének elősegítését, az egyenlő esélyek megteremtését.

Valljuk, olyan közösségben lehet eredményesen és színvonalasan együtt dolgozni a gyermekek érdekében, ahol jó a közérzet, tere van az önállóságnak, kezdeményezésnek, kreativitásnak. Ahol minden munkatárs pozitív emberi értékekkel rendelkezik, azt mások elismerik, értékelik. Hisszük, csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket annak érdekében, hogy biztosan eligazodjanak majd a világban.

Alapvető céljaink

- ✓ A családi nevelés kiegészítéseként óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az egyéni sajátosságok, eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- ✓ A gyermeki szükségletekhez, igényekhez, érési tempóhoz igazodó, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, differenciált személyiségfejlesztés, hátránykompenzálás és tehetséggondozás.
- ✓ A 3-7 éves gyermekek szocializációjának segítése, a kívánatos magatartásformák kialakítása.
- ✓ A testi-lelki és szociális érettség kialakításával az iskolai életre való felkészítés.
- ✓ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek inkluzív nevelésének megvalósítása.
- ✓ Néphagyományőrző tevékenységeinkkel a magyarság-tudat elmélyítése
- ✓ A természeti környezet megismertetése és védelme elsődlegesen saját környezethez kapcsolódó tevékenységeken keresztül
- ✓ Befogadó, hátránycsökkentést támogató működés megvalósítása és hosszabb távon való fenntartása

Feladataink

- ✓ A befogadó, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, fenntartása.
- ✓ A gyermek testi és lelki szükségleteihez, igényeihez igazított játékban, tevékenységekben megvalósuló tanulás, tapasztalatszerzés biztosítása.
- ✓ A gyermek egyéni fejlődési üteméhez alkalmazkodó komplex, differenciált személyiség-és képességfejlesztés megvalósítása, szem előtt tartva a prevenció és korrekció szükségességét.
- ✓ A tanuláshoz szükséges képességek és részképességek megalapozása a játékban és szervezett tevékenységekbe ágyazottan.
- ✓ Az egészséges életmód szokásainak és a környezettudatos magatartás alapjainak lerakása a gyermek szociokulturális hátterének figyelembevételével.
- ✓ Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés.
- ✓ Az anyanyelvi, és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Céljaink megvalósítása érdekében az óvodapedagógus:

- ✓ Személyiségével, példamutató magatartásával, értékátadó modellként arra törekszik, hogy hitelesen, és eredményesen tudja átadni a nemzeti értékeket, hagyományokat.
- ✓ Csoportjában egyéni arculatot, sajátos hagyományokat alakít ki természetes anyagok felhasználásával, melyet az óvodai évek alatt folyamatosan ápol, továbbfejleszt.
- ✓ Tervező munkája során komplexen jeleníti meg az egyes hagyományőrző tevékenységeket a fejlesztés tartalmi eszközeivel – anyanyelvi, irodalmi, zenei, vizuális nevelés, mozgás, külső világ tevékeny megismerése sokoldalú harmonikus személyiség kibontakoztatását.
- ✓ Lehetővé teszi a mindennapi tevékenységekbe jól beilleszthető természetes anyagból készült játékeszközök használatát.
- ✓ Tudását folyamatosan bővíti, gyűjti a különböző népi mondókákat, kiolvasókat, gyermekjáték dalokat, szólásokat, közmondásokat, találós kérdéseket, melyeket a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni képességeinek megfelelően tudatosan épít be a mindennapi nevelőmunkába.

4.1. Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program

A teljes körű egészségfejlesztés célja:

Az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét biztosító, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, óvodánk mindennapjaiban rendszer szerint működő, egészségfejlesztő tevékenységekben. Az egészséges életmód kialakítása az egészségprogramban megfogalmazott elvek, feladatok alapján valósul meg.

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, pihenés megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel biztosítjuk az egészséges életvitel igényének kialakulását, elősegítjük testi-lelki fejlődését, az éltvezetési képeségek másnéven a mindennapi élet készségeinek kialakulását, hozzájárulunk az egész személyiség fejlődéséhez.

Egészséges, tiszta, biztonságos környezet megteremtése, higiéniás szabályok kialakítása, az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeli, szükség esetén kezdeményezi javítását, cseréjét. Az udvari, vagy játszótéri játékoknál, sétán, felhívja a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, a biztonságos játék és közlekedés szabályaira.
- ✓ Stabil szokásrendszert alakít ki a higiéniás szabályok betartását illetően.
- ✓ Folyamatosan felhívja a figyelmet a házirendben rögzített szabályok betartására.
- ✓ A gyermekek testi képességeit folyamatosan fejleszti, a harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését elősegíti.
- ✓ Védi és edzi a gyermekeket, alakítja az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásait.
- ✓ Fejleszti a gyermekek életvezetési képességét ezen belül az önállóságot, szocializációt, önbizalmat, gondolkodást, hatékony kommunikációt.
- ✓ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, nyugodt és biztonságos környezetet biztosít.
- ✓ Biztosítja az óvodában a gyermekek mentálhigiénés védelmét.
- ✓ A különleges bánásmódot igénylő, ezen belül a sajátos nevelésű igényű gyermekek esetében speciális szükségleteket kielégíti, a megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat lát el.
- ✓ Személyes példaadással, az ünnepekhez kapcsolt szokásrendszer alakításával a gyermekek megfelelő étkezési szokásainak alakítására törekszik.

Az egészségvédelem területei

- ✓ Egészséges táplálkozás
- ✓ Mindennapos mozgás, szabad levegőn való tartózkodás
- ✓ Tisztálkodás
- ✓ Öltözködés
- ✓ Pihenés, szabadidő hasznos eltöltése
- ✓ Helyes életritmus,
- ✓ Napirend
- ✓ Testi és lelki egészség fejlesztés, a viselkedési függőségek kialakulásának megelőzése
- ✓ A bántalmazás, erőszak megelőzése
- ✓ Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Egészséges táplálkozás

Az egészségfejlesztési program az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja. Az egészséges táplálkozás megvalósulása az élelmezési normán, az étrend összeállításán, a pedagógusok egészségpedagógiai kulturáltságán és a szülők segítő együttműködésén is múlik.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Tájékozódik a gyermekek esetleges ételérzékenységéről.
- ✓ Nyugodt, kulturált étkezési körülményeket biztosít.
- ✓ A szülőket partnerként megnyerve ösztönzi az egészséges élelmiszerek fogyasztását ünnepek, rendezvények alkalmával is.
- ✓ Tálaláskor figyelembe veszi az egyéni igényeket.
- ✓ Gondoskodik arról, hogy a gyermekeknek az egész nap folyamán lehetőségük legyen a folyadékpótlásra.
- ✓ Az ünnepek alkalmával az egészségtelen édességek nyújtotta örömök helyett élményszerű társas együttlétet biztosít /társak figyelmessége, szeretete, az együttlét öröme, a társra figyelés/. Megtapasztaltatja a gyermekekkel, hogy nem az evés, ivás nyújtja a legnagyobb örömet az ünnepek során.
- ✓ Az ismeretek rögzítését az élményszerű tapasztalatszerzés, cselekedtetés segíti /piaci séta, vásárlás, salátakészítés, ételek elkészítése/.
- ✓ A dajkával közösen az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében tapintatosan ösztönözi a gyermekeket az új ételek megkóstolására, maga is példát mutat, pozitív minta kiemelésével rögzíti a helyes táplálkozás szokásait.

Mindennapos mozgás

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
- ✓ Minden nap szervez mozgásos tevékenységet a csoportszobában, tornateremben vagy tornaszobában, udvaron.
- ✓ Úgy szervezi a napirendet, hogy a gyermekek nagyfokú mozgásigénye kielégüljön.
- ✓ Lehetővé teszi a minél változatosabb mozgásformák kipróbálását és gyakorlását csoportszobában, tornaszobában, tornateremben, udvaron.
- ✓ Időjárástól függően törekszik a szabadban történő mindennapos mozgás megvalósítására.
- ✓ Lehetőség szerint, a gyermekek életkorához igazodva sétákat, kirándulásokat szervez.
- ✓ A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi, biztosítva az egészséges kint tartózkodás feltételeit.

Tisztálkodás

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- ✓ A tisztálkodási folyamatot megismerteti, kialakítja a helyes sorrendet és technikát, folyamatosan biztosítja az ehhez szükséges feltételeket.
- ✓ Fokozott figyelmet fordít a gyermekek fogápolási szokásainak alakítására, eközben a takarékos vízhasználatra is felhívja a figyelmet.
- ✓ A tisztaság alapvető fontosságát, a betegség, a fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel, folyamatosan tudatosítja a gyermekekben.

Öltözködés

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A dajkával együttműködve elegendő időt és segítséget biztosít az öltözködéshez, kialakítja a megfelelő helyet a ruházat elkülönített tárolására.
- ✓ A szülőkkel való kapcsolattartás során kéri a szülőket a kényelmes, egészséges benti és kinti ruha, váltócipő és pótruha biztosítására.
- ✓ Ösztönzi a gyermekeket, hogy hőérzetüknek megfelelően vetkőzzenek le, ill. öltözzenek fel.
- ✓ Tájékoztatja a szülőket az egészséges cipőviselet fontosságáról, a lúdtalp valamint a balesetveszély megelőzése érdekében.
- ✓ Kéri a szülőt a szervezett mozgáshoz a tornafelszerelés biztosítására.
- ✓ Ösztönzi a szülőket arra, hogy óvodai ünnepségeken az alkalomhoz illő ruhában jelenjenek meg a gyermekek.

Pihenés

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A csoport szükségleteinek megfelelően és a fertőzésveszély csökkentése érdekében gondoskodik a nyugodt pihenés feltételeinek megteremtéséről. (szellőztetés, légfertőtlenítés, sötétítés, ágyak kellő távolságra történő lerakása)
- ✓ A gyermekek elalvását, kényelmét, biztonságát segítő szokásrendszert alakít ki (felesleges ruházat levetése, meleg takaró, mesélés, éneklés, relaxációs zenehallgatás, testi közelség, puha tárgyak, gyertya, párologtató).
- ✓ A pihenés időtartamát a gyermek szükségletéhez igazítja, az ébren lévő gyermeknek csendes tevékenységet biztosít.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a gyermek kedves, apró, személyes tárgyát magához vehesse.

Helyes életritmus

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A gyermek óvodában töltött idejét élettani szükségleteik figyelembevételével tudatosan tervezi.
- ✓ A családdal együttműködve fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően alakítja a helyes életritmust.
- ✓ Az étkezések, a szabad játéktevékenységek, a kötött és kötetlen foglalkozások célszerű megszervezésével egy nyugodt, kiegyensúlyozott napirendet biztosít.

Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek kialakulásának megelőzése

Az óvodában folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Az egészség megőrzéséhez szükséges magatartásformák megismertetése, rögzítése, a nem kívánatos magatartásformák elkerülése, a folyamatos és fokozatos ismeretnyújtás a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével.
- ✓ A gyermekek testi és pszichikai feltöltődése érdekében - a szülők bevonásával – az optimális napirend, hétvégi napirend kialakítása.
- ✓ A szülők szemléletformálása, meggyőzése a gyermekek TV-nézéssel, számítógép, tablet, okostelefon használattal töltött napi óraszámának csökkentése érdekében, mely elősegítheti a pihentebb idegrendszert, lehetőséget biztosítva a kognitív képességek optimális fejlődéséhez.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmódot, a szexuális visszaélést, az elhanyagolást vagy hanyag bánásmódot, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját. Elhanyagolást jelent, ha a szülő, gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét. Érzelmi bántalmazást jelent a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmód, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ide tartozik a gyermekben az állandó félelem érzet vagy szorongás keltése, megszégyenítés, kritizálás, érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Szexuális bántalmazást jelent a gyermek bevonása olyan szexuális aktivitásba, amelyre a gyermek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Tudatosítja a gyermekekben, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengetek baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne.
- ✓ Ismerteti az óvodai nevelési év elején, valamint szükség szerint, a tevékenységek megkezdésekor és a játékeszközök használatba vétele előtt a védő óvó előírásokat.
  Kitér az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásra, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokra, a tilos és az elvárható magatartásformákra.
- ✓ A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismerteti. Az ismertetés tényét a csoportnaplóban dokumentálja.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek:

- ✓ önállóan végzi a testápolási teendőket,
- ✓ a kulturált étkezés szokásainak megfelelően, önállóan étkezik, készség szinten használja az evőeszközöket,
- ✓ törekszik az asztal rendjének, tisztaságának megtartására,
- ✓ önállóan, megfelelő sorrendben vetkőzik, öltözik, ruháit rendben tartja,
- ✓ csizmáját, cipőjét letisztítja, cipőfűzőjét megköti.

A gyermek tevékenységei:

- ✓ bekapcsolódik az óvodapedagógus által kezdeményezett és szervezett tevékenységekbe,
- ✓ egyéni szükségleteinek, életkori sajátosságainak megfelelően étkezik, használja az evőeszközöket,
- ✓ a mosdóban használja a tisztálkodási eszközöket,
- ✓ egyéni képességeihez mérten öltözködik,
- ✓ használja a mozgásfejlesztő eszközöket,
- ✓ részt vesz az évszaknak megfelelő mozgáslehetőségekben,
- ✓ részt vesz orvosi szűrővizsgálatokon,

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Óvodás korban a gyermekek személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott légkör vegye körül, ahol biztosított a fejlődésükhöz szükséges sokféle, változatos élmény és tevékenység. A csoportnak igen fontos szerepe van ebben, mivel a család hatásait kiegészíti és a szocializáció egyéb lehetőségeit biztosítja, amely fontos az iskolai alkalmasság szempontjából is.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, a társadalmi szerepek elsajátítása alapvető, személyiségfejlesztő. Ennek része kell, hogy legyen az erkölcsi nevelés, az akarati tulajdonságok fejlesztése, az erkölcsi érzelmek alakítása, a táj-és szülőföld szeretetére nevelés, a munkához való pozitív viszony, az egymással szembeni tolerancia, a keresztény kulturális értékek megismerése, mélyítése, nyitottság az új értékek befogadására. Óvodánkban a gyermekeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.

Programunk sajátossága, hogy az óvodai nevelést a néphagyomány-ápolás érzelmekre ható eszközrendszerével gazdagítja, amely hat a gyermekek és a családok szemlélet módjára is. Meggyőződésünk, hogy fontos az óvodás korú gyermekek számára, hogy megismerjék a nemzetüket éltető hagyományokat, ezekről pozitív élményeket szerezzenek, és ezáltal hiteles, követendő mintákat kapjanak.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Bővíti a gyermekek közötti kapcsolatrendszert, társas szükségleteik kielégítésére törekszik.
- ✓ Fejleszti szociális érzékenységüket. Az óvodába kerüléstől fokozatosan és folyamatosan ismerteti meg a gyermekeket közvetlen környezetükkel, a néphagyományokkal, népmesékkel, népi énekes játékokkal, erősítve ezzel a gyermekek nemzeti identitástudatát.
- ✓ Alakítja az erkölcsi és akarati tulajdonságokat. Nevelőmunkája során folyamatosan törekszik a keresztény értékként is megjelenő legfontosabb tulajdonságok: szeretet, jóság, önzetlenség, tolerancia, megbocsátás - alakítására.
- ✓ Az intézmény összes alkalmazottjával mintát ad a helyes kommunikációra.
- ✓ Pozitív érzelmi töltettel segíti a szociális érzékenység fejlődését, az én-tudat alakulását (együttérzés, bizalom, örömszerzés, bánat stb. átélése).
- ✓ Kialakítja a gyermekekben saját érzelmeik kifejezésének képességét, viselkedésükben a pozitív tulajdonságok értékét, valamint az erkölcsi érzelmekhez való helyes viszonyukat.
- ✓ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében magas szintű elfogadással, toleranciával, empátiával, hitelességgel segíti az inkluzív nevelés megvalósulását.

A jutalmazás, értékelés elvei:

A jutalmazás mindig konkrét, a gyermekek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást csak ritkán, indokolt esetben alkalmazunk.

A fegyelmező intézkedések mindig a gyermekek viselkedésének közösség ellenességére irányulnak, a pillanatnyilag adott magatartást ítélik el és nem a gyermeket. Elkülönítés /csoport területéről/, étel, levegőzés vagy szeretet-megvonás nem alkalmazható.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Az értékelést fontos személyiség- és közösségalakító tényezőként alkalmazza.
- ✓ Az óvodában a pozitív értékelést alkalmazza elsődlegesen, melynek formája a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás, érzelmek kifejezése,
  kiemelt - megtisztelő feladatadás, a gyermek számára kedves tevékenység biztosítása.
- ✓ Mintaadással, áttereléssel, megbeszéléssel erősíti a gyermekek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja a pozitív motivációkat.

A befogadás

A befogadás folyamatában az óvodai életbe újonnan kerülő gyermek megszerzi biztonságát, elfogadja az óvodapedagógust, az óvodás társait és az óvodai élet szokásait, beilleszkedik.

A sikeres befogadáshoz alkalmazott módszerek, eljárások:

- ✓ Bölcsődés gyermek esetében konzultáció a gondozónővel.
- ✓ Valamennyi dolgozó törekszik a szeretetteljes, tapintatos légkör kialakítására a szülővel és gyermekkel egyaránt.
- ✓ Folyamatos információcsere megvalósítása a szülőkkel és kolléganőkkel.
- ✓ Lehetőség szerint a gyermekek óvodában töltött idejének emelése fokozatosan történik.
- ✓ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekről befogadás előtt alaposabb tájékozódás, egyéni igény szerinti, szülőkkel egyeztetett befogadási folyamat megvalósítása indokolt.
- ✓ A biztonságérzetet segítő, megnyugtató tárgyak behozatalának preferálása elősegíti a zökkenőmentes befogadást.

4.3. Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, eredményes megvalósítása hozzájárul a gyermek személyiségének teljes kibontakoztatásához, az iskolai képességek megalapozásához, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Változatos tevékenységi formákon keresztül a gyermekek megismerkednek természeti és társadalmi környezetükkel, mindeközben fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességeik, melynek segítségével képesek lesznek az őket körülvevő világban eligazodni.

Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés fókuszában a gyermekek szocializációjának elősegítése, egyéni fejlesztésének biztosítása, cselekvésbe ágyazott képesség fejlesztése, az iskolára való alkalmasságának elősegítése áll. Mindez a gyermekek spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára, élményeikre alapozva, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, differenciáltan, cselekvésbe ágyazva történik, mely átfogja az óvodai nevelőmunka egészét. A kommunikáció által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei, kapcsolatai, fejlődik beszédkészsége, beszédértése, anyanyelvi kultúrája. A beszédfejlesztés magába foglalja a beszédszervi izomzat ügyességét, erősítését és koordinálását segítő gyakorlatok játékos formában történő végeztetését is.

Az anyanyelvi nevelés során figyelmet fordítunk a lassabban fejlődő gyermekre, hogy időben részesüljön szakember segítségében, valamint a nyelvi hátrányokkal küzdő nemzetiségi gyermek esetében a korrekcióban.

A hagyományőrző szemléletű nevelés tudatosan ráirányítja a figyelmet az anyanyelv szépségeire. A gyakori mondókázás, népi rigmusok, a mindennapos mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek gyakorlása által a gyermek intenzívebben részesül az anyanyelv élményében. Elvezeti a gyereket a beszéddallam, az anyanyelv ritmusának megérzéséhez.

4.3.1. Anyanyelvi nevelés és fejlesztés

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Megismeri a család anyanyelvi kultúráját, az eredményesség érdekében törekszik, hogy partnerré váljanak a szülők gyermekük anyanyelvi nevelésében.
- ✓ Ösztönzi a szülőket arra, hogy gyermekeikkel sokat beszélgessenek, meséljenek nekik.
- ✓ Tudatosan és folyamatosan megfigyeli a gyermekek beszédét, ezzel megismeri azt a beszédszintet, amelyről elkezdheti a csoport, illetve az egyes gyermekek fejlesztését.
- ✓ A gyermekek anyanyelvi és értelmi képességeinek alakulásáról tájékozódik a megfigyelésekkel, képességmérésekkel, az eredmények függvényében megtervezi a gyermekek differenciált fejlesztését. Elvégzi a szükséges dokumentálást.
- ✓ Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlégkör kialakításával eléri, hogy
- ✓ a gyermekek szívesen és bátran beszéljenek, kérdezzenek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.
- ✓ Élmény gazdag környezetet teremt, anyanyelvi játékokat szervez.
- ✓ A fejlesztő játékokat tudatosan tervezi, melynek során a beszédszervek ügyesednek, a beszédkedv erősödik, a hallás, beszédhallás fejlődik, az auditív ritmus és emlékezet bővül, a fonológiai kódoláshoz szükséges képességek megalapozódnak.
- ✓ Fogalomhasználata pontos, a 3-7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó mintát nyújt példamutató beszédével, helyes stílusával, változatos szóhasználatával.
- ✓ A bábjáték és a drámajáték elemeit az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközeként alkalmazza.
- ✓ Differenciált fejlesztéssel elősegíti mind a beszédében gátolt, mind a kiemelkedően gazdag szókinccsel rendelkező, választékosan beszélő gyermekek beszédkészségének fejlődését.
- ✓ Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére neveli a gyermekeket.
- ✓ Törekszik arra, hogy megismertesse a gyermekeket a régies, népi nyelvezettel, tárgyakkal, neveikkel, használatukkal, szavak jelentésével.
- ✓ Az óvodai élet egészében törekszik a gyermekek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására.
- ✓ Ösztönzi a gyermekek verbális és nem verbális kommunikációját.
- ✓ A gyermekek kérdéseire mindig válaszol, személyre irányuló figyelmet biztosít.
- ✓ Olyan beszédfegyelmet alakít ki a gyermekekben, hogy legyen türelmük egymást meghallgatni.
- ✓ Figyelmet fordít a gátlásos gyermekekre, empátiájával törekszik a szóbeli aktivizálásra.
- ✓ Odafigyeléssel kezeli az ingerszegény, rossz szociális háttérrel rendelkező gyermekek szűk ismereteinek, szókincsének bővítését.
- ✓ Lehetőséget biztosít a különösen fejlett kommunikációs készségekkel rendelkező, tehetséges gyermekek kreatív megnyilvánulására.
- ✓ Figyelemmel kíséri az előforduló beszédhibákat, a súlyosan beszédhibás, illetve megkésett beszédfejlődésű gyermekeket további vizsgálatokra, szakemberekhez irányítja
- ✓ Tanköteles korú gyermekek esetében fokozottabban együttműködik a logopédussal a szűrővizsgálatok lebonyolításában, különös tekintettel az év közben érkező gyermekekre.

- ✓ Folyamatosan kapcsolatot tart a logopédussal. A szerzett tapasztalatokat, ismereteket beépíti a gyermek egyéni fejlesztési tervébe.
- ✓ Anyanyelvi játékokat tervez és szervez
- ✓ Tudatosan beilleszti a mindennapok nyelvezetébe a néphagyományokhoz kötődő kifejezéseket, a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve megmagyarázza azt.
- ✓ A jeles napokhoz és néphagyományokhoz kötődő rigmusokat, verseket tudatosan kutatja és beilleszti a mindennapi tevékenységekbe.

A gyermek

- ✓ az óvodai élet minden tevékenységében életkorának és fejlettségének megfelelően, szívesen kommunikál,
- ✓ beszélget a társaival és a felnőttekkel, nonverbális eszközökkel is kifejezi magát,
- ✓ odafigyel és megérti környezete nonverbális közléseit,
- ✓ az óvodapedagógus által megkezdett mesét befejezi, önállóan mesél, történeteket talál ki, folyamatosan, érthetően kommunikál, beszél,
- ✓ aktívan használja a már meglévő szókincsét,
- ✓ képes gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal kifejezni,
- ✓ tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat,
- ✓ minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot,
- ✓ nyugodtan, figyelmesen végig hallgatja az óvodapedagógust és társait,
- ✓ ismeri a néphagyományokhoz, jeles napokhoz kötődő kifejezéseket, azok tartalmát és helyesen használja azokat.
- ✓ használja képzeletét,
- ✓ mondókákat, verseket mond, rövid rigmusokat improvizál,
- ✓ ismert meséket, kitalált történeteket jelenít meg bábokkal, dramatizál,
- ✓ szituációs játékok során, nyelvi fordulatokat, udvariassági kifejezéseket gyakorol,
- ✓ anyanyelvi játékokat játszik,
- ✓ drámajátékokat játszik.
- ✓ megismerkedik a néphagyományokhoz kötődő szavakkal, kifejezésekkel, mondókákkal, rigmusokkal.

A gyermeki fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek

- ✓ folyamatosan, érthetően kommunikál, beszél,
- ✓ aktívan használja a már meglévő szókincsét,
- ✓ képes gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal kifejezni,
- ✓ tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat,
- ✓ minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot,
- ✓ nyugodtan, figyelmesen végig hallgatja az óvónőt és társait,
- ✓ beszédét személyiségének és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmének megfelelő,
- ✓ természetes gesztusokkal, arcjátékkal kíséri,
- ✓ ismeri a néphagyományokhoz, jeles napokhoz kötődő kifejezéseket, azok tartalmát és helyesen használja azokat.

4.3.2. Értelmi nevelés és fejlesztés

Célja a pszichikus funkciók és részképességek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Figyelembe veszi a gyermekek értelmi fejlesztése, nevelése során a gyermekek már meglévő tapasztalatait, élményeit és ismereteit; a nevelés során épít azokra.
- ✓ A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra épít, minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít.
- ✓ Olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyermek dolgokról, jelenségekről természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben tapasztalatokat szerezhet.
- ✓ Megvalósítja a gyermek spontán ismereteinek rendszerezését, bővítését, a kognitív képességek, kreativitás fejlesztését.
- ✓ Élmények nyújtásával, mesehallgatással, játékos tevékenységek biztosításával fejleszti a képzeletet és fantáziát.
- ✓ Az ismeretanyag cselekvő és kísérletező jellegű feldolgozásával megalapozza a későbbi problémamegoldó gondolkodás kialakulásának feltételeit.
- ✓ A problémák változatos megfogalmazásával az egyéni válasz keresésére ösztönöz.
- ✓ Lehetőséget biztosít az értelmi nevelés során a gyermekek spontán ismereteinek a. rendszerezésére, különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlására.

5. Az óvoda sajátos személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltétel

Az óvoda arculatában meghatározó jelentőségűnek tekintjük dolgozóink felkészültségét, emberi értékeit. Az óvoda egységesen, magas színvonalon megvalósuló pedagógiai munkájának feltétele az óvodapedagógusok folyamatos önképzése, továbbképzése, önálló tanulása. Az óvodában folyó belső továbbképzés alapját a bemutató foglalkozások, a beszámolók, a munkaközösségi foglalkozások adják, amelyek segítik az óvodapedagógiai változásokkal történő lépéstartást.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó óvodapedagógiai munkájának segítése és értékes szakmai ötletek közkinccsé tétele, valamint az új kolléganők óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása. A bemutató foglalkozásokon való részvételi lehetőség igény és érdeklődés szerint, kölcsönös betekintési alkalmat ad egymás nevelőmunkájába.

Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket, melynek megvalósulásához törekszik folyamatosan megszerzi a megfelelő képzettséget. Célunk a színvonalas kisgyermekkori nevelés biztosítása minden gyermek számára, különösen a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül a fogyatékkal élő, valamint a tehetséges gyermekek részére. Ezért az elkövetkezendő években óvodapedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – kiemelten a pedagógiai programunkban megfogalmazott cél és feladatrendszer határozza meg.

Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket, melynek megvalósulásához törekszik folyamatosan megszerezni a megfelelő

képzettséget. A néphagyományőrző és „Zöld Óvoda" -i tartalmakat megvalósító nevelőmunka folyamatosan jó gyakorlata érdekében szükségünk van a belső és külső továbbképzéseken való részvételre, az önfejlesztés megvalósítására. Óvodapedagógusaink nyitottak és elfogadóak a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit felé, arra törekszenek, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. Programunk megvalósulását segíti óvodapedagógusaink alapképzettsége és egyéb szakirányú végzettségei.

Az óvoda tárgyi feltételei

Az óvoda objektív feltételrendszerének a fejlesztése az óvoda évenkénti költségvetési keretének a függvénye, melyet a Fenntartó a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelően biztosít. Az óvoda tárgyi feltételei közül azokat az eszközöket, amelyeket a gyermekek használhatnak számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságát szem előtt tartva kell kihelyezni. Folyamatos felülvizsgálatukra nagy gondot kell fordítani.

A gyermekek mindennapi tevékenységéhez kapcsolódó helyiségek biztosítottak az intézményben, felszereltségük megfelelő, esztétikus, otthonos, barátságos. Örökös Zöld Óvoda révén igyekszünk minél több természetes anyagot felhasználni a díszítés és képességfejlesztés során. A tornaszoba mozgásfejlesztő eszközökkel jól felszerelt A fejlesztőszobaként funkcionáló óvodai helyiség berendezése és eszközellátottsága megfelel a gyermekek tervszerűen végzett fejlesztő tevékenységeinek megvalósítására és ez a szoba ad helyet a logopédus és az utazó gyógypedagógus fejlesztő terápiáinak is.

Az óvoda tárgyi feltételeinek javításához az alábbi forrásokat vesszük igénybe:

- ✓ Éves költségvetés
- ✓ Pályázatok
- ✓ Az óvodák alapítványának támogatása
- ✓ Szponzori támogatás
- ✓ Képviselői támogatás
- ✓ Szülői felajánlás
- ✓ A nevelőtestület hozzájárulása.

6. Az óvodai élet megszervezése

A teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek szervezése, vezetése az óvodapedagógus által történik. Óvodai nevelésünket a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósítjuk meg; melynek hatékonyságát meghatározza az óvodapedagógus egyénisége. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a dajkával. Az óvodai élet szervezésében a gondozás kiemelt szerepet kap.

6.1 Az óvodai élet tervezése

Csoportok kialakítása:

Tagóvodánkban vegyes és azonos életkorú gyermekcsoportokat alakítunk ki.

A csoportszerkezet alakításánál figyelembe vesszük:

- ✓ a helyi sajátosságokat
- ✓ a gyermekek életkorát
- ✓ a szülői igényeket
- ✓ óvodapedagógus beállítottságát

Csoportnapló

Az óvodapedagógus pedagógiai munkáját a Pedagógiai Programnak megfelelően tudatosan tervezi. A tervezést és megvalósítást elektronikusan az oviKRÉTA felületén található csoportnaplóba dokumentáljuk. A nevelési és tevékenységi tervek, a kitűzött céloknak megfelelően, egymásra épülve készülnek. A nevelési tervet és annak beszámolóját a csoportokban dolgozó óvodapedagógusok félévente készítik el. A szervezett tevékenységek tervezése egy vagy több hetes lebontásban az aktualitásnak megfelelő témában (évszak, jeles nap, hagyomány,) vagy projektek alkalmazásával, szeptember 1-től május 31.-ig történik.

Fejlődési napló

A gyermekek fejlődésének nyomon követése óvodánkban a gyermek óvodába lépésétől az óvodáskor végéig tartó folyamatos feladat. Az óvodai megismerés elsődleges eszköze a meghatározott céllal, tervszerűen, rendszeresen végzett megfigyelés, elsősorban spontán játékban. Ez nem zárja ki a szervezett tevékenységek során történő információszerzés lehetőségét. A megfigyelések tapasztalatainak rögzítése az oviKRÉTA felületén megtalálható „A gyerek fejlődésének nyomonkövetése" dokumentumban történik.

A gyermek fejlődésének nyomonkövetése dokumentum tartalma:

Anamnézis lap

Életszakasz: óvodakezdés előtt

- ✓ A gyermek általános egészségi állapota
- ✓ A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
- ✓ Egyéb jellemzők

Életszakasz: óvodakezdés

- ✓ A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
- ✓ A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
- ✓ A gyermek szokásai, önállósági szintje
- ✓ A gyermek általános egészségi állapota
- ✓ Egyéb

Értékelési szempontok:

A gyermek motoros fejlettsége

- ✓ nagymozgás
- ✓ finommozgás
- ✓ vizuomotoros mozgás

A gyermek kommunikációs fejlettsége

- ✓ beszédértés
- ✓ beszédprodukció

A gyermek szociális fejlettsége

- ✓ társaskapcsolatok
- ✓ játék
- ✓ énfejlődés

A gyermek önállóságának fejlettsége

- ✓ önállóság
- ✓ önszabályozás
- ✓ szokások

A gyermek kognitív fejlettsége

- ✓ megismerő funkciók

Napirendünk

Az óvoda napirendjének összeállítása során az óvodapedagógus törekszik a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtésére. A tevékenységeket a gyermekek érdeklődésének, fáradékonyságának és egyéni szükségleteinek figyelembevételével szervezi. A napirend rugalmassága ellenére a főbb kereteket megtartja a szokásrendszer alakulása, a biztonságérzet és tájékozódás érdekében. A különféle tevékenységek szervezésénél arra törekszik, hogy azok lehetőség szerint folyamatosan, a gyermekek felesleges várakoztatásának kiküszöbölésével folyjanak.

	Időkeret	Tevékenységek
Délelőtt	**6.00-7.00**	**A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban**
	7.00-10.00	**Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, testápolás, folyamatos tízórai**
	10.00-11.30	**Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban** **Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás**
	11.30-13.00	**Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd**
	13.00-14.45	**Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés**
Délután	**14.45-15.30**	**Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás**
	15.30-17.00	**Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés**

Hetirendünk

A hetirend pedagógiai programunknak megfelelően a komplexitás elvét követi.
Alapja a kötetlenség, kivétel a szervezett mozgás, melyet heti egy, illetve két alkalommal, kötelező jelleggel, előre megtervezett napokon tartanak a csoportok.

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Mindennapos mozgás/ szervezett mozgás	Mindennapos mozgás/ szervezett mozgás	Mindennapos mozgás/ szervezett mozgás	Mindennapos mozgás/ szervezett mozgás	Mindennapos mozgás/ szervezett mozgás

A külső világ tevékeny megismerése
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
Ének, zene, népi játék, tánc
Verselés, mesélés
Anyanyelvi nevelés

Az óvodapedagógus feladata

- ✓ A testi-lelki harmónia kialakításához megteremti a rugalmas napirendet és heti rendet.
- ✓ A tevékenységek tervezésénél és szervezésénél megfelelő időkeretet biztosít a gyermeki szükségletek számára. Figyelembe veszi a gyermekek aktuális állapotát, érdeklődését, terhelhetőségét.
- ✓ Az egész nap folyamán biztosítja a folyamatosságot.
- ✓ A tevékenységek szervezésénél előtérbe helyezi a játék kiemelt szerepét, a legtöbb időt erre fordítja.
- ✓ A játékhoz megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít és olyan harmonikus légkört teremt, amelyben felszabadultan tevékenykedhet a gyermek.
- ✓ A helyes életritmus kialakításánál nagy hangsúlyt fordít a szokások alakítására, megalapozására.
- ✓ Kiemelten törekszik a mindennapos mozgás megvalósítására.
- ✓ Az óvodai élet megszervezése során törekszik a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.
- ✓ A tanulást cselekvésbe ágyazottan, növekvő időtartamú (5 – 35 perces) csoportos foglalkozások, kezdeményezések tervezésével, szervezésével valósítja meg.
- ✓ A tanköteles korú gyermekeket a tankötelezettség betöltését megelőző nevelési évben az eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó - iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket szervez.
- ✓ A gyermekek személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, első sorban a játékukon keresztül tárja fel.
- ✓ Elvégzi azokat a megfigyeléseket, amelyekhez megfelelő kompetenciával rendelkezik Megfigyeléseit rögzíti a gyermekek fejlődésének nyomonkövetése dokumentumban.
- ✓ A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével

egészül ki a kötelező dokumentumban, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

- ✓ A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszert alkalmazhat.
- ✓ Az eredmények ismeretében differenciált fejlesztést tervez.
- ✓ Egyéni, mikro vagy kis csoportos fejlesztést végez, a fejlesztés eredményességéről reflektál.
- ✓ A reflexió alapján tervező, nevelő, fejlesztő munkájában korrekciót hajt végre.

7. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének eredményességét elősegítő óvodapedagógusi jellemzők:

- ✓ Az elfogadás, integrálás, inklúzió természetes a számára
- ✓ Folyamatos, rugalmas napirendet biztosít
- ✓ Olyan tevékenységeket szervez, amelyekben minden gyermek képességének megfelelően lehet aktív
- ✓ Empatikus, toleráns, rugalmas attitűddel rendelkezik
- ✓ Nyitott a munkáját segítő szakmai kapcsolatok építésére, az együttműködésre
- ✓ Igénye van a szakmai fejlődésre
- ✓ Tisztában van saját kompetenciáinak határaival

7.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében

Az eredményes integrált nevelés megvalósításának folyamata:

A befogadás szakasza

Célunk, hogy:

- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermek illeszkedjen be az óvodai csoportba, a csoport fogadja őt be, a közösség hasson rá húzóerőként.
- ✓ Az óvodai nevelés és a gyógypedagógiai fejlesztés hatására képességei optimálisan fejlődjenek.
- ✓ A többségi gyermek és felnőtt közösség az együttélés során olyan humán értékekkel gazdagodjon, mint elfogadás, tolerancia, segítőkészség, értékelődjön fel az egészség, mint érték.

A nevelés, fejlesztés szakasza

A nevelőtestület feladata:

- ✓ Valamennyi pedagógusnak ismernie kell a különböző eljárásrendeket, helyettesítés esetén a csoportos óvodapedagógussal konzultáció a gyermek nevelésének, fejlesztésének módjáról. Óvodaszinten érzékenyítő programok megvalósítása az alábbi területeken:
- ✓ Érzékenyítő program látássérült gyermekek integrált neveléséhez: „Egy nap más szemmel” 1
- ✓ Érzékenyítő program hallássérült gyermekek integrált neveléséhez: „Csupafül nap”2

[1] „Ilyenek vagyunk” anyaga p.:133-146.
[2] Ilyenek vagyunk” anyaga p.:150-159.

- ✓ Érzékenyítő program beszédfogyatékos gyermekek integrált neveléséhez „Más-beszéd nap”3

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Megfigyelések, elvégzése, dokumentálása.
- ✓ A gyermek csoportban történő fejlesztésének megvalósítása differenciált fejlesztéssel
- ✓ Folyamatos konzultáció a gyógypedagógussal.
- ✓ A gyermek kontroll vizsgálatának előkészítése.
- ✓ Folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a szülővel.

Eredmények

- ✓ A gyermekek számára természetessé válik a másság elfogadása, szeretik, segítik társaikat.
- ✓ A többségi szülői közösség elfogadóbbá, támogatóvá válik.
- ✓ Az óvoda nevelési, tanulási gyakorlata segíti, hogy minden gyermek egyéni képességei, érdeklődése szerint vegyen részt az óvodapedagógusok által felkínált tevékenységekben.
- ✓ Az óvodapedagógusok egyre több olyan módszert ismernek és alkalmaznak, amellyel segíteni tudják a SNI-s gyerekek óvodai csoportba való befogadását.

Az óvodából iskolába történő átmenet szakasza

- ✓ Beiskolázáshoz szükséges kontroll vizsgálat előkészítése.
- ✓ A gyermek iskolai készültségének vizsgálatával kapcsolatos valamennyi óvodapedagógusi mérés, megfigyelés eredményének megismertetése a szülővel.
- ✓ A szülő segítése az iskolaválasztásban.
- ✓ Óvoda- iskola átmenet megvalósítása az eljárásrendnek megfelelően.

7.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít. Közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. A gyermek fejlesztő foglalkozáson való részvétele szükséges. A fejlesztő foglalkozás a pedagógiai szakszolgálat irányításával és az általa készített szakvélemény alapján, az óvodai nevelés keretében, fejlesztő pedagógus részvételével valósítható meg.

Cél: a gyermek társas kapcsolatai kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságainak csökkentése. A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével a közösségbe történő integrálása, megismerő funkcióinak differenciált fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Elfogadó, befogadó óvodai légkört alakít ki.
- ✓ Differenciált bánásmóddal, pozitív megerősítéssel, társas kapcsolatokat alakít ki.
- ✓ Óvodapedagógusi kompetenciáival segíti a gyermek fejlesztését.

[3]Ilyenek vagyunk” anyaga p.:162-164.

- ✓ A gyermek sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével valósítja meg a közösségbe történő integrálást, fejlesztést.
- ✓ Csökkenti a gyermek magatartásszabályozási hiányosságait.
- ✓ Az óvodapedagógus a szakvéleményben foglalt iránymutatások figyelembevételével tervezi nevelő, fejlesztő munkáját
- ✓ Nevelő, fejlesztő munkája során törekszik egyéni- és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között történő differenciált fejlesztésre.
- ✓ Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- ✓ Együttműködik a gyermeket ellátó más szakemberekkel (logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus).
- ✓ Folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről.
- ✓ Segítséget nyújt az otthoni neveléshez.
- ✓ A gyermek kontroll vizsgálatát előkészíti.
- ✓ Elősegíti a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenetet.

Várható eredmények:

- ✓ A gyermek beilleszkedik a csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadja, alkalmazkodik hozzá.
- ✓ Magatartása az életkor szerinti elvárható viselkedési formák felé közelít.
- ✓ A tanuláshoz szükséges képességei az óvodapedagógusi és fejlesztőpedagógusi fejlesztés hatására fejlődnek

7.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén

A köznevelési törvény szerint „kiemelten tehetséges gyermek „...az a különleges bánásmódot igénylő gyermek…, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség…”

Óvodában még jellemzően tehetség ígéretekkel találkozunk, felismeréséhez három területen kell megfigyelünk a gyermeket: milyen képességgel rendelkezik, amely átlagon felülinek tekinthető, emellett mennyire jellemző rá a magas fokú kreativitás és az erős motiváció.

Kiemelkedő képességterületek lehetnek az alábbiak:

- ✓ nyelvi,
- ✓ zenei,
- ✓ matematikai-logikai,
- ✓ vizuális, téri,
- ✓ testi-mozgásos,
- ✓ szociális-interperszonális,
- ✓ intraperszonális

A magas fokú kreativitással rendelkező gyermek nehezen illeszthető keretek közé, kérdésfeltevése és problémamegoldása sem a megszokott, viselkedése sokszor nem bejósolható, ezért "zavaró" lehet. Az érdeklődési köréhez köthető erős motiváltság, folyamatos, kíváncsiság és az ehhez kapcsolódó elmélyülés szintén jellemzője az óvodai tehetségígéreteknek.

Célunk a tehetségígéretes gyermekek nevelése, fejlesztése kapcsán kettős:
- Tehetségének gondozása
- Gyengébb képességterületeinek fejlesztése

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Felismeri - szükség esetén kolléga vagy szakember segítségével- a tehetség megjelenési formáit.
- ✓ Teret ad a gyermek kreatív megnyilvánulásainak
- ✓ Differenciált fejlesztéssel segíti kiemelkedő képességeinek kiteljesedését, fejlődését
- ✓ Rugalmas napirenddel, elkülönülés lehetőségével biztosítja a gyermek számára az elmélyült alkotást
- ✓ A gyermek gyenge területét (ami gyakran szocializációs probléma) tudatosan fejleszti.
- ✓ Lehetőségeket teremt a gyermek tehetségének óvodában, óvodán kívüli megmutatkozására (rajzpályázat, sportverseny, Bozsik-program, DVTK –ovi foci, versmondó verseny, dramatizálás).
- ✓ Tájékoztatja, és együttműködő kapcsolatot alakít ki a szülőkkel a tehetséges gyermek tovább fejlődésének érdekében.
- ✓ A tehetség specifikumának megfelelően irányítja a gyermeket szakemberekhez.
- ✓ Segíti a szülőket a tehetség ígéretet mutató gyermek megfelelő iskolatípusba való irányításában.

Várható eredmények:

- ✓ A gyermek személyisége, erős és gyenge képességei, sokoldalúan, folyamatosan fejlődnek.
- ✓ Önkifejező és önérvényesítő törekvések során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.
- ✓ A szülők támogatják a gyermeket tehetségük kibontakoztatásában.
- ✓ Tehetségének megfelelő iskolatípusban kezdi meg a tanulmányait.

A tehetséggondozás speciális lehetőségei intézményünkben:

- ✓ Zenei képességterületen kiemelkedő jegyeket mutató gyermekek számára zenei tehetségműhelyen való részvétel lehetőségének biztosítása óvodaszinten
- ✓ Matematikai-logikai képességterületen kiemelkedő jegyeket mutató gyermekek számára sakk tehetségműhelyen való részvétel lehetőségének biztosítása óvodaszinten
- ✓ Bozsik-foci programba való bekapcsolódás lehetősége óvodaszinten
- ✓ Zenei és testi-mozgásos képességek területeken kiemelkedő jegyeket mutató gyermekek számára csoporton belüli fejlesztés az „Így tedd rá" módszer-és eszközrendszerének alkalmazásával

A tehetségműhelyekhez kapcsolódó óvodapedagógusi feladatok:

- ✓ A foglalkozásokat vezető óvodapedagógusok speciális szempontsort állítanak össze, amely az adott, kiemelkedő képességterületet vizsgálja
- ✓ A szempontsor szerinti értékelést a gyermekeket nevelő óvodapedagógusok töltik ki
- ✓ A kitöltött szempontsor alapján a tehetségműhelyeket szervező pedagógusok összeállítják a 10-12 főből álló csoportot

- ✓ A műhelyvezető óvodapedagógusok éves tervet állítanak össze; a tehetségműhely-foglalkozásokat heti rendszerességgel megtartják
- ✓ A gyermekek fejlődéséről szóbeli tájékoztatást nyújtanak a gyermekek óvodapedagógusainak, igény szerint a szülőknek

8. Az óvoda tevékenységformái

8.1. Játék

A játék az óvodáskor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a gyermekek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermekek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásaikat játékukban tagolják. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A gyermek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagok iránt (gyapjú, fonal, bőr, fa). Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készteti és fejleszti a gyermekek alkotóképességét. Az elkészült népi játékszerek gazdagítják játékát, tovább motiválják tevékenységét, alkotásra kész emberré teszik. A hagyományápolás gazdag eszközrendszerével segítjük elő a gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiség fejlődését, a gyermeki tevékenység kibontakoztatását. A játék folyamatában történik a műveltségtartalmak közvetítése, elsajátítása is.

A gyermeki játéktevékenységekben rejlő nevelési lehetőségek megfelelő feltételek biztosításával bontakoztathatók ki:

- ✓ Nyugodt légkör megteremtése.
- ✓ Megfelelő hely biztosítása a különböző játékformákhoz.
- ✓ Játékhoz szükséges optimális idő biztosítása.
- ✓ Esztétikus játékszerek, anyagok, eszközök.
- ✓ A gyermek tapasztalatainak gazdagítása, élményszerzési lehetőségek biztosítása.

Nyugodt légkör megteremtése

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Tudatos jelenlétével biztosítja a játék folyamatában az indirekt irányítást.
- ✓ Nyugodt, alkotó és derűs légkört teremt, mely biztonságérzetet nyújt a gyermek számára.
- ✓ Lehetőséget biztosít a gyermeknek a szabad téma, eszköz és társválasztásra.
- ✓ Segíti a játékot kellő időben sok új ötlettel, megerősítéssel, ha szükséges a konfliktus helyzetek megoldásával, hatékony kommunikációjával.

Megfelelő hely biztosítása a különböző típusú játékokhoz

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelő helyet biztosít a változatos játéktevékenységeknek (kuckósítás, mesesarok, bábozás, barkácsolás, rajzolás-festés- mintázás-kézimunka, képességfejlesztő-, mozgásos-, szerepjátékok stb.).

- ✓ Lehetővé teszi, hogy játék közben a gyermek maga is kialakíthasson babasarkokat, kuckókat, kedve szerint bevonhassa a környezetében lévő tárgyakat játékába.
- ✓ Törekszik arra, hogy a gyermeknek a szabadban is legyen módja minden évszakban különböző játék fajták játszására.
- ✓ Alkalmat biztosít a gyermeknek az udvar valamennyi mozgásfejlesztő eszközének használatára.

A játékhoz szükséges idő biztosítása

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Biztosítja az elmélyült szabadjáték kialakulásához a minél hosszabb, megszakítás nélküli, folyamatos játékidőt.
- ✓ Folyamatos, rugalmas napirend kialakításával megteremti a feltételeit annak, hogy a megkezdett játékot a megszakítás után is folytathassa a gyermek.
- ✓ Biztosítja, hogy a délelőtti és délutáni játékidő egyenértékű legyen.
- ✓ A napi élet szervezése során, az udvari játéktevékenységekhez minél több időt biztosít a gyermek számára évszakhoz, időjáráshoz igazodva.

Az esztétikus játékeszközök

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A játékhoz olyan eszközöket biztosít, melyek ízlésesek, egyszerűek, és minden alkalommal a gyermek rendelkezésére állnak, könnyen elérhető helyen.
- ✓ Figyelembe veszi, hogy a korosztályoknak, illetve a gyermekek egyéni fejlettségének különböző az eszközigénye, így a minőségről, választékról és azok bővítéséről folyamatosan gondoskodik.
- ✓ Megengedi, hogy a gyermek a környezetében található tárgyakat kedve szerint bevonhassa a játékába.
- ✓ Olyan játékszereket biztosít, amelyek alkotásra ösztönzik a gyermeket, többféle módon felhasználhatóak, a velük való játék kihívás a gyermek számára.
- ✓ Újrahasznosítható és természetes anyagokból játékeszközöket készít.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek az óvodai játékhoz felhasználható, kedvelt, otthoni tárgyaikat behozhassák az óvodába.
- ✓ Az udvaron is megteremti a kreatív, szabadjáték lehetőségét, a kirakott csoportszobai játékokkal, udvari játékeszközökkel.
- ✓ Biztosítja a gyermekek számára, a népi kultúra más területein használt játékeszközök megismerését és azok által közvetített értékeket.

A gyermek tapasztalatainak gazdagítása

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Megismeri a gyermek otthoni játékfeltételeit, az óvodán kívüli tapasztalatait, élményeit.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a gyermek a családban, óvodában, tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat, élményeket játékidőben újra, s újra átélhesse.
- ✓ Elősegíti, hogy a gyermek játékának színvonala egyre magasabb szintre jusson, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és a cigány nemzetiségi gyermekek játékkultúrájának fejlesztésére.
- ✓ Biztosítja a gyermek számára, az élményszerzési és tapasztalathoz jutás lehetőségét a különböző játékformákhoz.

- ✓ Ösztönzi a gyermeket arra, hogy az egyénileg és közösen átélt élmények megjelenjenek játéktevékenységeiben.
- ✓ Sétákat, kirándulásokat szervez, mert ezek fejlesztő hatása megmutatkozik a gyermeki játéktémákban, tevékenységekben, élmények feldolgozásában.
- ✓ Együttjátszáskor utánozható mintát ad, beleérző képessége motiváló a gyermek számára.
- ✓ Bevonható társ, segítő kezdeményező, ha a játékfolyamat elakad.
- ✓ Magatartása, hangja mindig igazodik a játék tartalmához, hangulatához.
- ✓ Észreveszi és támogatja a gyermek egyéni játékötleteit, hagyja a gyermeket „kalandozni".
- ✓ A félénk, bátortalan, passzív vagy újonnan érkező gyermeket próbálja bevonni a játékba, megfelelő odafigyeléssel, kommunikációval, érzelmi ráhangolódással, tapintattal segíti.
- ✓ Törekszik arra, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermek minden játéktevékenységben részt vehessen, ehhez sokféle, a gyermek képességeinek megfelelő, speciális játékeszközöket biztosít.

A gyermek tevékenységei:

A gyermek
- ✓ játékában megjelennek a különböző játékfajták,
- ✓ mozgásos, verbális és manipulációs játékot játszik,
- ✓ játékszerekből, különböző anyagokból, elemekből tárgyakat hoz létre, konstruál, átéli az „én készítettem" alkotás örömét,
- ✓ képessé válik arra, hogy bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozzon létre,
- ✓ ÖKO játékokkal játszik, vagy maga is készít ilyen játékokat.
- ✓ szerepjátéka során különböző emberi-társadalmi szituációba éli bele magát, majd „sajátos" mondanivalója szerint eljátssza, átéli a helyzeteket,
- ✓ szimbolikus szerepjátékot játszik, ami többoldalú örömszerzést jelent a számára, oldja esetleges szorongásait,
- ✓ gyakorolja a szociális magatartásformákat, fejleszti társas kapcsolatait,
- ✓ szabályjátékokat játszik, igyekszik betartani a szabályokat,
- ✓ bábozik, meséket dramatizál.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A gyermek
- ✓ játék elgondolása szélesedik, és ez által megjelenik a többféle ötletből kialakított tartalmas játék,
- ✓ játékában dominánsan jelentkezik a szimbolikus játék,
- ✓ képes kitartóan, több napon keresztül egyazon játéktémában részt venni,
- ✓ megérti és elfogadja játszótársai elgondolásait, tevékenységük logikáját, együttműködő, alkalmazkodik játszótársaihoz,
- ✓ szabályjátékot játszik, alkalmazkodik a játék szabályaihoz, figyelmezteti társait a szabályok betartására,
- ✓ játékában jelen van az egészséges versengés,
- ✓ képes a játéktevékenység megszervezésére, játékeszköz kiválasztására, felhasználására,
- ✓ a szerepekből fakadó magatartási formákat betartja,
- ✓ megfelelő tapasztalatok élmények birtokában együttműködő a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, elosztásában, váltogatásában,

- ✓ vállalja a számára kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is,
- ✓ le tud mondani egy-egy kedves játékszerről,
- ✓ tud a játékelemekből játékszereket is készíteni, és ezt felhasználja játékában,
- ✓ szerepjáték közben épít, szerel, szerkeszt, barkácsol, a létrehozott alkotás hatására képzeli bele magát különböző élethelyzetekbe.

8.2. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és cselekvő tapasztalással egybeeső, munka jellegű tevékenység. A társadalmi környezet tevékeny megismertetésének fontos részét képezi. Ahogy a tevékenység az idők során egyre önállóbbá válik (önkiszolgálás, naposi munka, megbízások önálló teljesítése), ez a gyermekek egyre magasabb együttműködését igényli. A munkavégzés segíti a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességtudat, önértékelés kialakulását és fejlődését, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. A munka esztétikai nevelő hatása önmagából következik, általa a „szép" fogalma mélyebb tartalmat kap.

A néphagyományőrző életmód tevékenységei gazdagítják a gyermek cselekvési lehetőségeit. A természetközelségben a természetes anyagok használata során, a rendszeresen visszatérő munkálatok ráébresztik a gyereket, hogy az emberi élet velejárója egy-egy adott cselekvéssor. A gyerek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtti munkafolyamatokat utánozza.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Minél több munka jellegű tevékenységet biztosít a gyermek számára – életkorához igazodóan.
- ✓ Támaszkodik a munka játékkal megegyező sajátosságaira.
- ✓ Megteremti a gyermek számára az életkorához, erejéhez mért munkalehetőségeket.
- ✓ Erősíti a gyermekben a munka szükségességének érzését, nélkülözhetetlenségének felismerését.
- ✓ Elegendő időt biztosít minden egyes gyermeknek a munkafogások elsajátítására, megtapasztalására.
- ✓ Az óvoda lehetőségeit figyelembe véve a gyermeknek tartalmilag gazdag, változatos feladatokat ad.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a gyermek az általa különösen kedvelt munkafajtákban elmélyedhessen.
- ✓ Olyan pedagógiai feltételeket teremt, hogy a munka örömteli legyen a gyermek számára és önként vállalja azt.
- ✓ A munkavégzéshez megfelelő időt, a tevékenység gyakorlásához megfelelő méretű, biztonságos eszközt biztosít.
- ✓ Gondoskodik arról, hogy a munka jellegű feladatok a napi tevékenységek természetes részét alkossák.
- ✓ Törekszik a gyermekkel való együttműködés során a folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermek saját magához mért, fejlesztő értékelésére.
- ✓ Minden csoportban - minden fajta munkához-, megteremti az önálló munkavégzés lehetőségét.
- ✓ Fokozatosan vezeti be a munkafajtákat, megfelelő mintát ad az eszközök használatához, a helyes sorrendiséghez.
- ✓ Figyelembe veszi, hogy a munka a gyermeki fegyelmezett magatartás alakításának egyik fontos eszköze.

- ✓ Tudatosítja a gyermekben, hogy a naposi munka végzése nélkülözhetetlen a csoport számára.
- ✓ Különös gondot fordít a más csoport, vagy az egész óvoda érdekében végzett munkára.
- ✓ Minden évszakban folyamatosan bevonja a gyermeket az élősarok, udvar, kiskert és sziklakert gondozásába.
- ✓ A munka nevelőértékének felhasználásával törekszik a szociálisan hátrányos helyzetű gyermek beilleszkedésének elősegítésére.
- ✓ A család és óvoda elvárásai közötti összhang kialakítására törekszik a gyermek saját személyével kapcsolatos munka elvégzése terén.
- ✓ A gyermek fejlettségi szintjének megfelelően, pozitív megerősítéssel értékeli a munkavégzést.
- ✓ Dicsérettel, biztatással a gátlásos, visszahúzódó gyermeket is megpróbálja bevonni a munkavégzésbe.
- ✓ Biztosítja a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, konyha és/vagy virágoskert, gyógynövénykert működjék.
- ✓ Biztosít minden eszközt és lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- ✓ Megszervezi a Zöld Óvoda - i tartalmakhoz kapcsolódó munkatevékenységeket / pl. Madarak, fák napja, Föld napja – papírgyűjtés, kertrendezés, szülőkkel közös virágültetés stb./.

A gyermek tevékenységei:

A gyermek

- ✓ önkiszolgáló tevékenységet végez,
- ✓ naposi munkát végez,
- ✓ felelősi munkát vállal: öltöző-, mosdó-, élősarok felelős,
- ✓ segíti a felnőtt munkáját a környezet kialakítása, a napirend megvalósítása érdekében,
- ✓ az ünnephez kapcsolódó munkatevékenységekben részt vesz (takarítás, díszítés),
- ✓ segíti a kisebb-, és a segítséget igénylő társát,
- ✓ az évszakoknak megfelelő munkában segít a felnőttnek (falevélgyűjtés, sepregetés, veteményeskert, sziklakert, virágoskert gondozása, locsolás, hólapátolás),
- ✓ a tevékenységek eszközeinek elpakolásában aktívan részt vesz,
- ✓ kisebb feladatokat önállóan elvégez,
- ✓ ágyneműjét, ruháját összehajtogatja, a ruhaneműjét a helyére teszi,
- ✓ fogápolási eszközeit tisztán tartja,
- ✓ segédkezik a csoportszoba díszítésében, rendezésében,
- ✓ a szabadban való játékhoz szükséges eszközöket a megjelölt helyre viszi,
- ✓ részt vesz ajándék- és környezetének díszítésére alkalmas tárgyak készítésében,
- ✓ körülményektől függően az óvodapedagógus által megbízatásokat teljesít,
- ✓ ismerkedik és részt vesz az utánzó környezetalakító munkálatokban.
- ✓ a hagyományőrző tevékenységek gyakorlásán keresztül a munkajellegű tevékenységeket megszereti, az elvégzett munkát megbecsüli.
- ✓ Részt vesz a Zöld Óvoda - i tevékenységekben, programokon

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek
- ✓ igényévé válik az esztétikus környezet megteremtése saját munkájával,
- ✓ a vállalt naposi munkáját önállóan, örömmel végzi,
- ✓ önállóan ellátja a maga körüli teendőket,
- ✓ szívesen vállalja és teljesíti a felnőttől kapott megbízatásokat,
- ✓ észreveszi, ha a társa segítségre szorul és segíti,
- ✓ a csoport játékait elrakja, elrendezi a csoportszobában és az udvaron,
- ✓ szívesen és önállóan végzi felelősi munkáját,
- ✓ örömmel és aktívan részt vesz környezete tisztán tartásában és díszítésében,
- ✓ ismeri és óvja az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkáját,
- ✓ ötleteivel és tevékenységeivel bekapcsolódik a csoportszoba átrendezésébe,
- ✓ egyéni ötleteit felhasználva végez munka jellegű tevékenységeket,
- ✓ az élősarokban lévő növények gondozásában, átrendezésében, a növények, termések gyűjtésében vesz részt,
- ✓ megtanulja, mit, hol, mikor gyűjthetnek,
- ✓ segít az udvar, az óvoda környezetének rendben tartásában, szépítésében.

8.3. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás az óvodai nevelés teljes folyamatában jelen van, belső motivációból táplálkozik, a gyermek cselekvő aktivitására épít, és játékba ágyazottan valósul meg. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendszerezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésekor épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire, a hagyományos tevékenységformákat a hagyományőrzésből fakadó tevékenységekkel gazdagítja.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásra épülő, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg, melyek a csoportok hetirendjében tükröződik.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás során a gyermekek fejlesztése leghatékonyabban differenciált személyiségfejlesztéssel valósul meg. Ez magában foglalja a gyermek sajátos fejlettségéhez, személyiségéhez, érdeklődéséhez, motiváltságához igazodó tanulásszervezést, a megfelelő tevékenységi forma, hely, idő, eszköz megválasztását, a módszertani gazdagság megvalósítását. Része e tevékenységnek a folyamatos hátránykompenzáció csakúgy, mint a tehetséggondozás.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás lehetséges formái az óvodában:
- ✓ utánzásos minta-és modellkövetéses magatartás- és viselkedés tanulás; szokások alakítása
- ✓ spontán, játékos tapasztalatszerzés;
- ✓ játékos, cselekvéses tanulás;
- ✓ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- ✓ az irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- ✓ a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus feladata:

- Olyan környezetet alakít ki a gyermekek számára, ahol spontán és szervezett módon, változatos körülmények között, lehetőségük van a minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzésre.
- A gyermekek tapasztalataira építve, nyugodt légkörben, gazdag, sokszínű élményt nyújt, miközben bővíti, rendszerezi meglévő ismereteiket, fejleszti megismerő funkcióikat, a tanuláshoz szükséges képességeiket.
- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára épít, megpróbálja kielégíteni megismerési vágyukat. A felmerülő kérdésekre mindig választ ad, kérdéseivel a problémamegoldó gondolkodást elősegíti.
- Figyel az egyéni szükségletekre, igényekre, ennek megfelelő módszereket, eljárásokat alkalmaz, változatosan alkalmazza a lehetséges munkaformákat, előtérbe helyezi a mozgást, a játékosságot, kihasználja a szociális nevelés lehetőségeit.
- Egy dolgot, témát több oldalról, minél sokoldalúbban megismertet.
- Minél több, a gyermeki aktivitásra épülő, a kreativitását fejlesztő tevékenységet szervez.
- Érdeklődő, motiváló magatartásával segíti a gyermeki aktivitás kibontakoztatását.
- A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömét. Ennek érdekében IKT eszközöket is használ.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségfejlődését.
- Felfedezi és gondozza a tehetségígéretnek bizonyuló, érdeklődő gyermekek képességeit.
- Tekintettel van a gyermekek eltérő szociokulturális helyzetére, differenciált neveléssel hátránykompenzációt valósít meg, különös figyelmet fordít a hátrányos, halmozottan hátrányos, az értelmileg, szociálisan lassabban fejlődő gyermekekre.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében szokásostól eltérő nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárásokat alkalmaz.
- Felfigyel a különböző tanulási részképesség zavarokra, szükség esetén szakember bevonásával azokat korrigálja
- A népi hagyományok gazdag tárházából a gyerekek korának megfelelő, számukra örömteli ingereket, élményeket adó és cselekvésre késztető elemeket válogat, melyeket beilleszt a nevelési folyamatba.
- Megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzés feltételeit
- Elősegíti a gyerekek és szülők hagyományokhoz való kötődését.
- A folyamatos napirendbe és a játéktevékenységekbe ágyazottan tervezi és szervezi a hagyományőrző tevékenységeket.

8.4. A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerésének célja, hogy a gyermekek életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti-és társadalmi környezetről. A valóság felfedezése során alakuljon pozitív érzelmi viszonyuk a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulják meg azok védelmét, az értékek megőrzését.

Óvodánk nyitottsága, a családokkal való szoros együttműködés lehetővé teszi számunkra a szülő természetbarát szemléletének formálását is. Intézményünk felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az egészséges életvitelre.

A néphagyományőrző szellemben nevelkedett gyermekek alkotó kölcsönhatásban élnek a természettel, ráéreznek arra, hogy a világot képesek alakítani. Alapozódik bennük a természet, hagyományok és a haza iránti szeretet érzése. Ünnepeink, hagyományaink, a jeles napok tevékenységei a hagyományos óvodai ünnepekhez, néphagyományőrző tevékenységeinkhez és a Zöld Óvoda-i, természetvédelmi, jeles napokhoz kapcsolódnak.

A külső világ tevékeny megismerésének témakörei

- ✓ Család
- ✓ Felnőttek munkája
- ✓ Testünk
- ✓ Érzékszerveink
- ✓ Egészséges táplálkozás, egészségvédelem
- ✓ Szűkebb és tágabb környezet
- ✓ Közlekedés
- ✓ Idő múlása: napszakok, napok, hetek, hónapok
- ✓ Évszakok,
- ✓ Növények, állatok
- ✓ Színek
- ✓ Nemzeti ünnepek
- ✓ Iskolások leszünk
- ✓ Környezetvédelmi jeles napok
- ✓ Ünnepeink, hagyományaink

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Elegendő időt, alkalmat, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- ismeret szerzésére, a környezeti kultúra megismerésére.
- ✓ A gyermekeket az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az egészséges életvitel igényére, valamint, az ezekhez szükséges önfegyelemre neveli.
- ✓ Ösztönözi a gyermekeket a tiszta ivóvíz fogyasztására.
- ✓ Épít a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára.
- ✓ Törekszik arra, hogy az állat-és növényvilág megismerése során a felelős magatartás gyakorlására is sor kerüljön (téli madáretetés, virágültetés).
- ✓ Megalapozza a gyermekekben a környezettudatos magatartást.
- ✓ Megláttatja a gyermekekkel a természet szépségét, hatékony kommunikációjával, környezettudatos magatartásával bemutatja a környezetvédelem fontosságát.
- ✓ A környezetvédelmi jeles napokon különféle tevékenységeket, játékos feladatokat, a helyi lehetőségeknek megfelelően kirándulásokat szervez.
- ✓ Séta, kirándulás alkalmával megtanítja a gyermekeket a szabadban, a természetben való kulturált viselkedésre, a környezettudatos magatartásra.
- ✓ Törekszik arra, hogy amit csak lehet helyszínen, a természetben, élőben figyeltessen meg.
- ✓ Kialakítja a csoportszoba egyéni arculatát természetsarok létrehozásával, a természet által adott kincsekkel.
- ✓ Megismerteti a gyermekekkel az óvoda különböző helységeit, azok funkcióit.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek megismerkedhessenek az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkájával.

- ✓ Szituációs játékok segítségével ösztönözi a gyermekeket arra, hogy a személyes adataikat ismerjék meg.
- ✓ Lokálpatrióta szemlélet kialakítására törekszik közvetlen városunk, lakóhelyünk megismertetésével.
- ✓ Sétákat szervez az óvoda környékén a gyalogszerrel könnyen megközelíthető intézmények, szolgáltatók, természeti környezet (orvosi rendelő, OTP-fiók, könyvtár, posta, templom, gyógyszertár, kisállat-kereskedés, élelmiszer-zöldség- és virágbolt, pékség, fodrászat, rendőrség, bölcsőde, piac, avasi arborétum, avasi sportpálya, Avasi Kilátó, Országos Meteorológiai Hálózat Miskolci Állomása) megismerése céljából.
- ✓ Élményszerző alkalmakat szervez a pályaudvar, tűzoltóság, mentőállomás, illetve az ott dolgozók munkájának megismerésére.
- ✓ Megismerteti és gyakoroltatja a közlekedés alapvető szabályait.
- ✓ A gyermekeket a vízzel, árammal, papírral történő takarékoskodásra ösztönzi.
- ✓ Szelektív hulladékgyűjtés szervezésével erősíti a gyermekekben és a családokban a környezet megóvása iránti elkötelezett magatartást.
- ✓ Tudatosan épít a gyermekek életkori sajátosságaira - a természetben gyökerező tevékenységek, és a néphagyomány-ápoló tevékenységek érzelmi hatásaira.
- ✓ Megteremti és ötvözi a környezeti nevelés és a néphagyomány-ápolás olyan feltétel
- ✓ és tevékenységrendszerét, amelyet a gyermekek egyénileg és közösen élnek át.
- ✓ Megalapozza a néphagyományok tiszteletének, a természet szeretetének környezettudatos szemléletnek a kialakítását, a gyermek érzelmein keresztül, a családok együttműködésével.
- ✓ Néphagyományokhoz kapcsolódó ismereteit folyamatosan bővíti.
- ✓ Használja a Néphagyományőrző munkaközösség által összeállított szakmai anyagot.
- ✓ Ráirányítja a figyelmet régi népszokásokra.
- ✓ Az óvodai nevelés folyamatában megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzésnek feltételeit és lehetőségeit
- ✓ Folyamatos napirendben, a játéktevékenységbe ágyazottan tervezi és szervezi a hagyományőrző cselekvési formákat.
- ✓ Tudatosan törekszik arra, hogy a gyermekek minél több élményt gyűjtsenek a kirándulások, séták, kerti munka, vagy az ünnepek alkalmából.
- ✓ Megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.
- ✓ Biztosít minden eszközt és lehetőséget a gyermekeknek természetben valófolyamatos tevékenykedtetéshez.
- ✓ Biztosítja a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, konyha és/vagy virágoskert, gyógynövénykert működjék.
- ✓ A néphagyományok, természeti környezet bemutatására bátran használja az IKT adta lehetőségeket.
- ✓ Mintaadással, tevékenységek szervezésével, a gyermekek tevékenységeinek irányításával Zöld Óvoda - i tartalmakat ismertet meg a gyermekekkel.
- ✓ Zöld jeles napokat tervez, szervez.
- ✓ Kapcsolatot keres a munkáját, a Zöld Óvoda - i tartalmakat segítő szervezetekkel, intézményekkel /Vadaspark, Madártani Egyesület, Arborétum, Baráthegyi Majorság, MIREHU, Csanyiki Erdészeti Erdei Iskola stb. /.
- ✓ Bekapcsolódik az erdei óvoda szervezésébe
- ✓ Az új kollégákkal megismerteti a Zöld Óvoda tartalmakat
- ✓ Lehetőség szerint részt vesz a Zöld Óvodák számára szervezett továbbképzéseken
- ✓ A jeles környezeti napokhoz igazítva fejleszti az óvoda zöld falát.

A gyermek tevékenységei

A gyermek:

- ✓ figyeli a hónapok, napok, napszakok változásait, ehhez kapcsolódóan tevékenykedik,
- ✓ megismerkedik a növény-és állatvilággal, rendszeresen gyűjt természetes anyagokat, eteti a télre itthon maradt madarakat,
- ✓ aktívan bekapcsolódik az élősarok növényeinek gondozásába,
- ✓ részt vesz a szelektív hulladékgyűjtésekben,
- ✓ séták, kirándulások alkalmával megismerkedik szűkebb és tágabb környezetével, gyakorolja a közlekedés szabályait,
- ✓ megismerkedik az óvoda helységeivel, azok funkciójával,
- ✓ aktívan részt vesz az óvodai környezet szebbé tételében,
- ✓ elsajátítja az egészség megóvásához szükséges ismereteket, szokásokat, gyakorolja azokat,
- ✓ megfigyeli az évszakok körforgásában- a néphagyományőrzés keretén belül az élő és élettelen világ változásait.
- ✓ megismerkedik a néphagyományokkal és azok tartalmi elemeivel
- ✓ tapasztalatokat szerez a természetben megfigyelhető változásokról és ehhez kapcsolódó megfigyelések tartalmáról
- ✓ ismerkedik az időjárás változásaiból fakadó hagyományos népi életmóddal, utánzó környezetalakító munkálatokkal
- ✓ Zöld Óvoda - i tevékenységeket gyakorol, programokon vesz részt

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek

- ✓ tudja személyes adatait-lakása címét, szülei foglalkozását, munkájukról van elképzelése,
- ✓ fel tudja sorolni a fő testrészeket az emberi test felépítése szerint, az érzékszervek funkcióit, védelmét,
- ✓ ismeri és képes alkalmazni az elemi gyalogos közlekedési szabályokat,
- ✓ ismeri a különböző közlekedési eszközöket,
- ✓ ismeri szűkebb, tágabb környezetét,
- ✓ ismeri és biztonsággal tájékozódik az óvoda helyiségeiben,
- ✓ ismeri a környezetében lévő néhány intézmény rendeltetését,
- ✓ felismeri és megnevezi a színeket, azok sötét és világos változatait,
- ✓ felismeri és segítséggel megnevezi a napszakokat, megnevezi a hét napjait, hónapokat, évszakokat, különbséget tesz azok között, megfogalmazza jellemzőiket,
- ✓ rendelkezik ismeretekkel, hogy gyermekként mit tehet környezetünk megóvása érdekében, gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat,
- ✓ tisztában van a környezetszennyezés ártalmaival,
- ✓ ismeri a növény, állat és más gyűjtőfogalom tartalmát,
- ✓ ismeri a növények fejlődésének feltételeit, tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van,
- ✓ ismeri a jeles napok tartalmát, átérzi az ünnepek jelentőségét,
- ✓ munkájával aktívan részt vesz környezete szebbé tételében,
- ✓ rendelkezik ismeretekkel egészségének megóvása érdekében gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat.
- ✓ ismeri a néphagyományokat és azok tartalmi elemeit.

- ✓ ismeri az időjárás változásaiból fakadó hagyományos népi életmódot, utánzó környezetalakító munkálatokat.
- ✓ tapasztalatai vannak a természetben megfigyelhető változásokról.
- ✓ képessé válik a környezetében található élőlények, növények gondozására, óvására, védésére.
- ✓ kialakul benne a hagyományok tisztelete.

Ünnepek, hagyományok és ~~a~~ jeles napok ajánlott szervezése

Minden ünnepet és jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, mely során az óvodapedagógus folyamatosan változatos élményeket, tevékenységeket biztosít. Az előkészület időszakában történő élmények, séta, kirándulás, együttjátszás, együttmunkálkodás, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát.

Ünnepségeink kiemelkednek mindennapi életünkből, de előzményei és emlékei illeszkednek a gyermekek természetes életmenetébe

Ajánlott tartalmak:

A gyermekek **születés-és névnap**ját a csoportban kialakított hagyományok szerint ünnepeljük meg.

Szeptember 30: A népmese Világnapja

Benedek Elek születésnapja. Kapcsolódó óvodai tevékenység: Magyar népmese dramatizálása, óvodapedagógusi bábozás

Október 1: A Zene Világnapja

Ez a nap a zeneművészet legnagyobb alakjaira emlékeztet. Lehetőséget ad a népzenével történő ismerkedésre is. Ezen a napon is fontos a zene megszeretetése élményadással. (Táncház, hangszerek megismerése, készítése)

Október 4. Állatok Világnapja

Az állatokkal ismerkedünk a korcsoportnak megfelelő szervezési keretben /kirándulás, állatkert, séták, állatsimogatás, baromfiudvar, zoopedagógusi bemutató/.

November 11: Márton nap

Márton püspök legendája. Kapcsolódó óvodai tevékenység:

Márton napi lakoma (libazsíros kenyér), Márton napi lámpások készítése

November 30. Advent

Várakozással lelki felkészülés a karácsonyra, ráhangolódás a szent ünnepre. Advent kezdete: az adventi koszorú elkészítésével megkezdődik az ünnep-várás, a karácsonyi készülődés szívet-lelket melengető időszaka. A gyertya színeinek jelentése (hit, remény, öröm, szeretet), mint keresztény értékek közvetítése.

December 6: Miklós nap

Miklós püspök legendája. Dalokkal, versekkel, dramatizálással készülünk a Mikulás fogadására. A gyermekeknek meglepetésekkel kedveskedünk. Szent Miklós legendájának elmesélése, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

December 13: Luca nap

Luca napi pogácsa készítése szerencsepénzzel. Luca napi búza, ha karácsonyig kizöldell, a jövő évi termésre utal.

December 24-26: Karácsony

Jézus születésének ünnepe. A szeretet, öröm, békesség, család, otthon ünnepe. bő termést, sok jószágot kívánva köszöntöttek. Szokás a kántálás, betlehemezés, karácsonyfa állítás, ajándékozás, karácsonyi étkek Szép terítővel való terítés. A karácsonyi készülődés egy hosszabb időszakot foglal magában. Ebben az időszakban a játéksarokban nagytakarítást végzünk, termet, öltözőt, előteret díszítünk, ajándékokat, díszeket készítünk, mézeskalácsot sütünk. A karácsonyi készülődésnek része a szülőkkel közös program, amely kellemes hangulatával a család és az óvoda kapcsolatát is erősíti.

Január 6: Farsang

A karácsonyi ünnepkör záró, a farsang kezdő napja. Ezen a napon még utoljára meggyújtják a gyertyákat a karácsonyfán, majd le is bontják azt. A farsang előkészületei során a gyermekekkel együtt farsangi szemüvegeket, álarcokat, maszkokat készítünk. Feldíszítjük a csoportszobát, öltözőt, előteret. Jelmezes farsangi mulatságokat szervezünk csoportonként.

Február 2: Időjósló nap

Ha ezen a napon a téli álmából ébredő medve napos időt talál és meglátja a saját árnyékát, akkor visszabújik, mert még hosszú lesz a tél. Gyertyaszentelőkor, ha esik a hó, fú a szél, nem sokáig tart a tél".

Március 12: Gergely nap

Gergely nap-i Diáktoborzó: Az Avastetői Óvodának a szomszédos általános iskolával közösen kialakított, hagyománnyá váló rendezvénye. Az iskolai tanulmányaikat szeptemberben megkezdő óvodásaink nevét, óvodai jelét a csoportjának színével megegyező színű szalagra írjuk, rajzoljuk fel. Ez a szalag az ünnepség során felkerül az iskolai vándorbotra. Az iskolás gyermekek rövid műsora teszi hangulatossá ezt a napot.

Március 22.- A Víz Világnapja

A Víz világnapján való megemlékezést természetes vizeink természetes környezetében való megfigyeltetésével, vízzel való játékkal, vizsgálódással tesszük élményszerűvé. (Lillafüred: forrás - vízesés – Hámori tó – pisztrángos, Tapolca: csónakázó tó, Hejő patak.)

Húsvét- mozgó ünnep

A húsvéti készülődés során teremdíszítésre, természetes anyagokkal tojás díszítésére, locsolkodó versek, és a locsolkodási tavaszváró néphagyomány megismertetésére kerül sor. Kapcsolódó óvodai tevékenység: tojásfestés növényi festékekkel, tojásfa készítés, locsolóversek, locsolkodás, tojásgyűjtés

Április 22. –A Föld Világnapja

Föld Napján Óvodai szintű projekt keretében megvalósítjuk a gyermekekkel, családokkal közös virágültetést. Minden csoport közös alkotással, vizuális munkával készül a témához kapcsolódóan. Az udvaron játékos vetélkedőn vesznek részt a gyermekek.

Anyák napja a gyermek és az anya érzelmi kapcsolatának legmeghatóbb ünnepe. Verssel, dallal és ajándékkal köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat.

Május 10. A Madarak és Fák Napja

A madarakkal való tudatosabb és elmélyültebb ismerkedés lehetőségét teremtik meg a tevékenységek: „Madárnap", játékos vetélkedők, mozgásos játékok, madárgyűrűzés megtekintése.

A nagycsoportosok búcsúztatása az egyes óvodai egységek hagyományainak megfelelően történik

A **Gyermeknap**ot a vidámság, derű, jó hangulat jellemzi. Tartalmas, vidám műsorokat, szervezünk és ajándékokkal lepjük meg óvodásainkat.

Június 05. Környezetvédelmi Világnap

A Környezetvédelmi Világnap alkalmával csoportonként kirándulást szervezünk, mely a környezettudatos magatartást, a környezetvédő életmód kialakításának megalapozását, a természetszeretetére nevelést segíti elő.

Október- Január - Április:" Maradj ma velem az oviban!"

Évente 3 alkalommal szerveződik a rendhagyó nyílt nap, melyen egy-egy alkalommal 6-8 szülő vehet részt. A szülő nem csupán megfigyelője, hanem a csoport életének aktív részt vevője, mivel egy délelőttre maga is „óvodás" lesz. A szülők óvodai jelet választanak maguknak, „felszerelést" kell hozniuk (váltócipő, tízórai, kis törülköző, mozgásos tevékenységnél sport ruházat), s vállalniuk, hogy az óvodai délelőtt valamennyi tevékenységében aktívan részt vesznek. Aktivitásuk lehetőséget ad arra, hogy átérezhessék gyermekük óvodai létét, jobban megismerhessék az óvodai nevelőmunkát. Az óvodapedagógusok jó tervezéssel, szervezéssel fókuszba tudják helyezni a családi nevelésben is problémásabb területeket, segítséget tudnak nyújtani ahhoz, hogy a családok jó ötleteket, hatékony módszereket kaphassanak gyermekük neveléséhez, fejlesztéséhez.

Nemzeti ünnepeink - Október 23. és Március 15.:

A 3-7 éves gyermekek számára fontos, hogy életkori sajátosságaiknak megfelelő módon részesei legyenek nemzeti ünnepeinknek. Megemlékezünk a régi korok eseményeiről, hőseiről, megteremtve ezzel csiráját a szülőföld, a haza szeretetének.

A nemzeti ünnepeinkről való megemlékezés csoportszinten történik a gyermekek életkorának és fejlettségének figyelembevételével. Megéreztetjük az ünnepi hangulatot, amely később alapja lesz a mélyebb tartalom megértésének. A megemlékezés során arra törekszünk, hogy a különböző tevékenységek- zászló festése, kokárda készítése, óvoda díszítése- során a gyermekek átérezhessék az ünnep hangulatát. Tudatosítjuk bennük, hogy magyarok vagyunk, Magyarország a hazánk. Meghallgatjuk a Himnuszt, a Szózatot, felkeressük a városi köztéri ünneplő helyeket, ahol elhelyezzük a megemlékezés virágait, illetve a gyerekek által készített nemzeti színű szimbólumokat. (zászló, kokárda).

* **Ó: Óvodai, közös CS: Csoportonként**

Hónap	**Óvodai hagyományok és nemzeti ünnepek**	**Ó***	**CS**	**Néphagyo-mányhoz kötődő**	**Ó**	**CS**	**Zöld Óvodai tartalom-hoz kötődő**	**Ó**	**CS**
Szeptember				30. A népmese világnapja		**X**			
Október	„Maradj ma velem az oviban!”1.		**X**	01.Zene világnapja	**X**		04. Állatok világnapja		**X**
	Október 23.		**X**						
Hónap	**Óvodai hagyományok és nemzeti ünnepek**	**X**	**X**	**Néphagyo-mányhoz kötődő**	**X**	**X**	**Zöld Óvodai tartalomho z kötődő**	**X**	**X**
November				Márton nap		**X**			
				Advent		**X**			
December	Karácsonyi készülődés		**X**						
	06.Mikulás	**X**	**X**	13.Luca nap		**X**			
	Karácsony	**X**					Madár-karácsony	**X**	
Január				01.Újév		**X**			
	„Maradj ma velem az oviban!”2.		**X**						

Február	02. Időjósló nap		**X**	Farsang		**X**			
Március	Március 15.		**X**	12.Gergely-járás	**X**		22. Víz világnapja	**X**	
Április				Húsvét		**X**	22. Föld napja	**X**	
	„Maradj ma velem az oviban!”3.		**X**						
Május	Anyák napja		**X**				10. Madarak és Fák Napja		**X**
	Gyermeknap	**X**							
	Évzáró, ballagás		**X**						
Június							05.Környe-zetvédelmi világnap		**X**
Folyamatos	Gyermekek születés-és névnapja		**X**						

Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése

A gyermek az őt körülvevő környezeti valóság mennyiségi és térbeli viszonyait, formáit a mindennapi élethelyzetben, játékos formában megfigyeli, felfedezi, megtapasztalja. A megismerő, felismerő képességek /érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, tapasztalás, megértés, probléma megoldás/ mindeközben fejlődnek.

A külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolható matematikai tartalmak:

- ✓ Halmazok, részhalmazok keletkeztetése, összehasonlítása tulajdonság szerint (tárgyak szétválogatása és összehasonlítása megadott szempont szerint, saját szempont szerint)
- ✓ Halmazok keletkeztetése számlálással, növekvő számsor kialakításával, kiegészítéssel
- ✓ Homogén és heterogén elemű halmazok számosságának megállapítása, tőszámnevek (több-kevesebb-ugyanannyi megállapítása)
- ✓ Különböző számosságú halmazok egyenlővé, egyenlőtlenné tétele (hozzáadás, elvétel, ugyanannyivá tétel)
- ✓ Rendezett sor alakítása, sorszámnevek
- ✓ Műveletek végzése halmazokkal: halmaz részhalmazokra bontása, részhalmazok nagyságának változtatása, halmaz egységességének megfigyelése
- ✓ A külső világ tárgyainak megfigyelése jellemző kiterjedésük (hosszúság, magasság, szélesség) tekintetében
- ✓ A tárgyak kiterjedésének összehasonlítása (hosszabb-rövidebb, alacsonyabb- magasabb, keskenyebb-szélesebb), sorba rendezése térben és síkban

- ✓ A külső világ geometriai testeinek (gömb, téglatest, kocka) és síkidomainak (kör, téglalap, négyzet) megismerése
- ✓ Szimmetrikus formák létrehozása
- ✓ Térbeli relációk megismerése és gyakorlása (alul-felül, alá-fölé, elől-hátul, elé-mögé stb.)
- ✓ Mérések különféle egységekkel (hosszúság, magasság, terület, űrmérték stb.)

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Figyelemmel kíséri a gyermekek érdeklődését, matematikai megnyilvánulásait, erre alapozva újabb jelenségek, összefüggések megláttatására, matematikai tartalmú tevékenységek végzésére ösztönzi őket.
- ✓ Megteremti a feltételeket a matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzéséhez játékélményhez, élethelyzetekhez kapcsolódva.
- ✓ Lehetőséget biztosít a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra, felfedezésre.
- ✓ Úgy szervezi a tevékenységeket, hogy sikeres feladatmegoldásra minden gyermeknek legyen lehetősége.
- ✓ A gyermekek kutató kíváncsiságára, érdeklődésére épülve matematikai tartalmakat közvetítő tevékenységeket tervez és szervez.
- ✓ A gyermekek aktivitását és érdeklődését fenntartó eszközöket biztosít.
- ✓ Problémaszituációk megteremtésével segíti a gyermekek problémamegoldó gondolkodásának fejlesztését.
- ✓ Problémaszituációk megoldása során teret enged a gyermekek sajátos, kreatív problémamegoldásának érvényesülésének.
- ✓ Változatos, érdeklődést keltő szituációk megteremtésével és felfedeztetésével eléri, hogy a gyermekek érzékennyé váljanak az ismeretlen, újszerű helyzetek iránt és szívesen vállalkozzanak azok megoldására.
- ✓ Differenciált fejlesztéssel segíti a matematikai tevékenységek szervezésének az eszközével is az értelmi képességek területén elmaradást mutató gyermekeket.
- ✓ Felfigyel a kiemelkedő képességű gyermekekre, fejlesztésük irányvonalához szükség szerint szakember segítségét kéri.
- ✓ Ösztönzi a gyermekeket arra, hogy tevékenységeik során alkalmazzák a megszerzett matematikai tartalmú ismereteket.
- ✓ Megismeri a csoport és ezen belül az egyes gyermekek értelmi képességeinek egyéni fejlettségi szintjét.

A gyermek tevékenységei

A gyermek

- ✓ a külső világ tevékeny megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokat szerez, matematikai kifejezéseket ismer meg,
- ✓ képes játékos cselekvés közben matematikai műveletek végzésére (számolás, sorba rendezés, párba rendezés, mérés, összemérés),
- ✓ tájékozódik térben és síkban, ismerkedik mértani testekkel (kocka, téglatest, gömb), síkmértani alakzatokkal (négyzet, téglalap, kör),
- ✓ összkép alapján ismerkedik a kis számokkal (0-6),
- ✓ játékos matematikai feladatok keretén belül,10-es számkörben elemi műveleteket végez,

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek

- ✓ tud halmazokat létrehozni, szétválogatni, részhalmazokra bontani, összeméri azok elemeit becsléssel, számolással, párosítással, másolással mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság, megadott szempont alapján,
- ✓ érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket (több, kevesebb, ugyanannyi),
- ✓ önállóan össze tud hasonlítani becsléssel, méréssel mennyiségeket (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület, szélesség, vastagság),
- ✓ a relációs szavakat készségszinten használja,
- ✓ ismeretei vannak a szimmetriáról, felismeri a szimmetrikus alakzatokat,
- ✓ tud sorba rendezni,
- ✓ használja a tő és sorszámneveket,
- ✓ megkülönbözteti az irányokat térben és síkban, érti és használja a névutókat,
- ✓ egyre nagyobb biztonsággal használja a jobb- bal irányokat,
- ✓ képes térbeli és síkbeli alakzatokat megkülönböztetni, megnevezni,
- ✓ kialakult a számfogalma, elemi műveletekre képes 10-es számkörön belül,
- ✓ kis számoknál, számlálás nélkül, számkép alapján felismeri a számosságot, érti a semmi (0) fogalmát,
- ✓ tud ellentétpárokat képezni,
- ✓ megjelennek játékában a matematikai ismeretek,
- ✓ szívesen vesz részt matematikai játékokban.

8.5. Mindennapos mozgás

A rendszeresen végzett mozgásos játékoknak nagy szerepe van a mozgásigény kielégítésében, a képességek fejlesztésében, a nagy- és kismozgások alakulásában, az ismeretszerzésben és a feladatmegoldó képesség alakításában. A rendszeres mozgás, mozgásos játékok során fejlődnek a gyermek pszichikai, testi, értelmi, szociális képességei, ennek eredményeként egészségesebb lesz, biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A programban a mozgás fejlesztés tartalma bővül a népi sportjátékok nyújtotta mozgásformákkal.

A mindennapos mozgás biztosított teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül egyaránt

- ✓ spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- ✓ irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- ✓ szervezett mozgásos tevékenység.

formájában. Az óvodai élet minden napján a szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembevételével.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Törekszik a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzésére, a mozgás megszerettetésére.
- ✓ Lehetőséget teremt az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe vevő játékos mozgásra, irányított mozgásos tevékenységre.
- ✓ A mozgás változatos eszközeivel, lehetőségeivel segíti elő a test egészséges fejlődését, az egészséges életvitel, egészségmegőrző szokások kialakulását, a gyermek mozgás- és játékigényének kielégítését.
- ✓ Szem előtt tartja, hogy az irányított mozgásos tevékenységek legértékesebb része a játék.
- ✓ Bővíti a gyermek mozgástapasztalatait, alakítja a mozgáskészséget.
- ✓ Az alapmozgások eredményes elsajátítása érdekében fejleszti a motoros képességeket, a koordinációt.
- ✓ Rendszeresen szervez udvari mozgásos játékokat, játékos versengéseket, kooperatív mozgásos játékokat, amelyeken az óvoda valamennyi gyermeke részt vehet.
- ✓ Gondoskodik a tornaszerek balesetmentes elrendezéséről, használatáról.
- ✓ Felhívja a szülő figyelmét a mozgásos tevékenységhez szükséges tornafelszerelés fontosságára.
- ✓ Jó levegőt, tiszta környezetet biztosít a tornateremben, csoportszobában végzett mozgásos tevékenységekhez.
- ✓ Csoportszobai játékidőben is biztosítja a mozgás lehetőségét, az egyéni mozgásigény kielégítését, a meglévő tornaszobai eszközökkel, az erre kialakított helyen.
- ✓ A mozgás tervezése, szervezése során tekintettel van az évszakok adta lehetőségekre.
- ✓ Alakítja a gyermekek mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolódó szókészletét, utasításait egyszerű felszólító módban adja.
- ✓ Él a környezeti és tárgyi feltételek adta lehetőségekkel (tornaszoba, különböző tornaszerek, eszközök, udvar, udvari fajátékok.).
- ✓ Biztosítja a szabad játék lehetőségét a meglévő tornaszerekkel, tornaeszközökkel.
- ✓ Törekszik arra, hogy az irányított mozgásos tevékenységek végzése során a várakozási idő minél kevesebb legyen, folyamatosan mozogjon a gyermek.
- ✓ Optimális gyakorlási időt, helyet biztosít, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően gyakorolhassa a különböző mozgásformákat.
- ✓ A mozgásformákat, gyakorlatokat a pozitív minta kiemelésével javítja.
- ✓ A gyakorlatok, mozgásformák esztétikus bemutatására, bemutattatására törekszik.
- ✓ Épít a gyermek meglévő mozgástapasztalatára, játékos kedvére a különböző mozgásos játékok tervezése során.
- ✓ Használja a speciális fejlesztő tornaszereket.
- ✓ Törekszik arra, hogy a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc) kiemelt szinten jelenjenek meg.
- ✓ Felfigyel a gyermek mozgásában fellelhető különleges képességekre.
- ✓ Törekszik versenytapasztalatokhoz, sikerélményhez juttatni a gyermeket.
- ✓ Használja a Néphagyományőrző munkaközösség által összeállított szakmai anyagot.
- ✓ Céltudatosan szervez népi mozgásos játékokat a teremben, a szabadban.

A gyermek tevékenységei

A gyermek:

- ✓ természetes mozgásokat végez az óvoda bármely területén /pl.: fára mászik, dombon csúszik, kúszik, játékpályán kerékpározik, hóembert épít, szánkózik, csúszkál a havas dombon, sík területen/,
- ✓ jár és fut különféle módon, alakzatokban,
- ✓ fut természetes módon, kötetlenül, a járásnál megismert alakzatokban, versenyszerűen,
- ✓ csúszik, kúszik, mászik változatos eszközökön és módon,
- ✓ különböző testhelyzetekkel ismerkedik,
- ✓ gimnasztikai gyakorlatokat, rendgyakorlatokat végez,
- ✓ egyensúlyozik természetes és mesterségesen létrehozott helyzetekben,
- ✓ távol-, magas-és mélyugrást végez,
- ✓ erő, ügyesség, állóképességet, gyorsaságot fejlesztő gyakorlatokat végez,
- ✓ láb-és testtartást javító gyakorlatokat végez játékosan,
- ✓ gurul a test hossztengelye körül, guruló átfordulást végez különböző kiinduló helyzetekből,
- ✓ az óvoda tornatermének gazdag eszköztárával különféle mozgásfejlesztő feladatokat végez, az elsajátított mozgásformákat változatos helyzetekben gyakorolja,
- ✓ futó- és fogójátékokat, szabályjátékokat, és labdajátékokat játszik,
- ✓ labdajátékok során ismerkedik a labda „különleges" tulajdonságaival,
- ✓ többféle méretű, anyagú, súlyú labdával dob, játszik,
- ✓ mozgásos, vagy alakoskodó, szerep- vagy utánzó játékot, szabályjátékot, stresszoldó mozgásos gyakorlatokat játszik,
- ✓ az udvaron és csoportszobában rendelkezésre álló mozgásos eszközöket igényének megfelelően használja.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek:

- ✓ teljesítőképessége növekszik, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik,
- ✓ mozgástapasztalatai bővülnek,
- ✓ térbeli tájékozódó képessége, térészlelése pontosabbá válik,
- ✓ megszereti és igényli a mozgást,
- ✓ képes minden természetes mozgás elvégzésére,
- ✓ képes változó tempójú, ritmusú, irányú mozgásra,
- ✓ tudja rendezni a mozgássorokat,
- ✓ testsémája kialakul,
- ✓ uralkodik saját mozgásán,
- ✓ önként vesz részt a közös mozgásos játékokban,
- ✓ betartja a szabályokat, csapatban együttműködő,
- ✓ megtapasztalja a küzdeni vágyást, a győzni akarást, a kitartást, valamint a nagy közösséghez való tartozást,
- ✓ tud dönteni versenyhelyzetekben, egyéni képességeinek megfelelően,
- ✓ ügyesen használja a tornaeszközöket, tornaszereket, érti a szakkifejezéseket,
- ✓ képes alkalmazkodni társaihoz megváltozott helyzetekben is,
- ✓ népi mozgásos játékokat játszik

8.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka tevékenysége a gyermek élmény-és fantázia világának képi, szabad önkifejezése. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. A gyermeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi-, plasztikai kifejező képesség birtokába juttatja, kialakítja benne az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességeket. Általa gazdagodik a gyermek tér-, szín-, forma képzete, fejlődik esztétikai érzéke, a szép iránti nyitottsága, esztétikus környezetre való igénye. Fejlődik önkifejezése, egyénisége. Jártasságra tesz szert a különböző eszközök használatában, változatos technikákat ismer meg, kialakul az írás elsajátításához szükséges finommotorikája.

A tárgyi népművészet forma, szín és díszítő világa követendő modell nevelésünk folyamán. A vizuális nevelés tevékenységein belül lehetőségek vannak a régi népi kismesterségekkel való ismerkedésekre, tevékenységbe ágyazva azok gyakorlására.

Hagyományőrző nevelésünk feladata:

- A népi kismesterségekkel való ismerkedés, azok tudatos, hiteles átadása.
- Az alkotás örömének megéreztetése.
- Kézügyesség fejlesztése a népi kismesterségek alkalmazásával.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Megteremti a feltételeket az esztétikai élmény befogadására.
- ✓ Az egész nap folyamán teret és nyugodt, biztonságos légkört biztosít az önálló rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenykedéshez.
- ✓ Segíti a kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutását.
- ✓ Megismerteti a gyermeket az eszközök használatával, egyszerű munkafogásaival, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- ✓ Felkelti a gyermekben a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka anyagaival, eszközeivel, való tevékenység vágyát.
- ✓ Előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását, eszközeivel, javaslataival elősegít a kreatív környezettudatos gondolkodást, a fenntarthatóságra való nevelést.
- ✓ Olyan csoportlégkört teremt, melyben a gyermek legegyszerűbb produktumának is tud örülni és a gyermekek is észreveszik egymás munkáját.
- ✓ Megfelelő helyet biztosít a gyermek produktumainak gyűjtéséhez.
- ✓ Feloldja a gyermek esetleges félelmeit a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka eszközeivel szemben, szükség esetén alternatív lehetőséget ajánl fel.
- ✓ A fejlesztés eszközeként tervezi és alkalmazza a kis kézműves technikákat – agyagozás, szövés, fonás, gyöngyfűzés, batikolás -, biztosítja az ehhez szükséges eszközöket.
- ✓ Értékként kezeli a gyermekek produktumát, gondoskodik minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által jól látható helyen is.
- ✓ Segíti a gyermek tér-, forma-, és színképzetének gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységét, szép iránti nyitottságát, igényességét, fogékonyságát.
- ✓ Rajzolás közben figyelemmel kíséri a helyes ceruzafogást.
- ✓ Alkalmat teremt sok, apró résztevékenységből álló, mikro csoportos munkára is, amikor a gyermekek közösen alkothatnak.

- ✓ Ösztönzi a gyermeket az óvodás rajzpályázatokon való részvételre.
- ✓ Megismerteti a gyermeket értékes műalkotásokkal, népművészeti alkotásokkal.
- ✓ Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása, fejlesztése a népi motívumok alkalmazásával
- ✓ Megismerteti a gyermekeket a szövés, fonás, nemezelés, gyöngyfűzés, mézeskalács készítés alapvető fogásaival.
- ✓ Megismerteti a gyermekeket a húsvéti népszokásokhoz kapcsolódó számos tojásdíszítő technikával (írókázás, berzselés, karcolás)
- ✓ Biztosítja a varrás, hímzés technikájának megismeréséhez szükséges színes fonalakat
- ✓ Biztosítja a gyermekek számára, hogy a "Kiskézműves" mesterségek tevékenységei az egész nap folyamán rendelkezésükre álljanak. Ezáltal biztosítja számukra az alkotás, az önmegvalósítás, a technikák elsajátításának lehetőségét
- ✓ Bevonja a gyermekeket a jeles napi készülődések során, az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésébe (pl..: az adventi koszorú készítése, mézeskalács gyúrása, díszítése, a karácsonyi gyertyaöntése, a Luca-búza vetése, a farsangi maszk készítése, a húsvéti tojásfa díszítése, a májusfa szalagozás, pünkösdi koszorú készítése)

A gyermek tevékenységei

A gyermek:

- ✓ firkálgat, homokot, havat formáz, gyurkál, nyomot hagy,
- ✓ ismerkedik a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka anyagaival, óvodapedagógusi segítséggel a felhasználási lehetőségekkel,
- ✓ szívesen alkalmazza a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka eszközeit, hogy saját elképzeléseit megvalósítsa, örömét lelje az alkotásban,
- ✓ játékidőben kedve szerint, rajzolgat, gyurmázik, hajtogat, fest, mintáz különböző eszközökkel, ujjal, ecsettel,
- ✓ képeket alkot rajzolással, festéssel, ragasztással, karcolással, nyomtatással papírra, aszfaltra, homokba,
- ✓ egyre nagyobb részletességgel ábrázol embert,
- ✓ tapasztalatokat gyűjt a környező világ formai, színbeli tulajdonságairól,
- ✓ játékeszközöket, tárgyakat, kellékeket készít játékához, dramatizáláshoz, bábozáshoz, társai, szülei megajándékozásához, környezete szebbé tételéhez,
- ✓ mintáz tárgyakat, állatokat, növényeket, embereket egyéni elképzelései alapján,
- ✓ papírt hajtogat, tép, vág, ragaszt, díszítő elemeket alkalmaz a kézimunkában,
- ✓ az óvodapedagógus segítségével makettet, terepasztalt készít természetes anyagok felhasználásával,
- ✓ változatos formákat mintáz agyagból, gyurmából, homokból, hóból,
- ✓ egyszerűbb technikákkal varr,
- ✓ a vizuális tevékenységeken keresztül megismerkedik az ősi népi technikákkal, alkotásokkal, s gyakorolja azokat
- ✓ szívesen vállalkozik az eszközök adta lehetőségek kihasználására
- ✓ megismerkedik egy-egy természetes anyagban rejlő alkotó-lehetőséggel
- ✓ a jeles napi készülődések során aktívan részt vesz az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésében.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek:

- ✓ változatos formákat, színeket alkalmaz, érvényesíti kedvelt színeit,
- ✓ élménye, elképzelése, képzetei megjelenítésében többnyire biztonsággal használja a képi kifejezés eszközeit,
- ✓ fokozott önállósággal tudja alkalmazni a megismert technikákat és eszközöket,
- ✓ kialakul alkotó, együttműködő képessége,
- ✓ emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is,
- ✓ egyéni képességeinek, fejlettségének megfelelően alkalmazza a kis kézműves technikákat,
- ✓ képes az írásmozgás kialakulásának megfelelően használni a ceruzát,
- ✓ képes a közös kompozíciók elkészítésére, örömét leli a közös munkában,
- ✓ szívesen készít ajándékot, mellyel átéli az ajándékozás élményét, örömét,
- ✓ szívesen vesz részt az óvodai környezet szépítésében,
- ✓ rácsodálkozik környezete esztétikus elemeire.
- ✓ egyéni képességeinek, fejlettségének megfelelően alkalmazza a kis kézműves technikákat
- ✓ aktívan részt vesz a különféle természetes anyagok gyűjtésében

8.7. Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A vers és a mese az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, fejleszti a gyermek erkölcsi képességeit és esztétikai fogékonyságát. Az érzelmi biztonság megteremtésének egyik fontos eszköze.

Az óvodában közvetített élőszavas mesék nagy részét a népmesék alkotják. Finom árnyalataival, nyelvi fordulataival, a mondatok szép lejtésével, ismétlésekkel vizuális képek sorát vetíti a gyermek elé. Eközben fejleszti belső képalkotását, szókészletét, fantáziáját, esztétikai érzékét.

A népmesék mellett a klasszikus és kortárs irodalmi művek is helyet kapnak az irodalmi élmény közvetítése során, melyek közösségteremtő ereje is megvalósul, ezáltal erősítjük és elmélyítjük a nemzeti és keresztényi tudatot. Helyet kapnak - főként Nemzeti Ünnepeinkről való megemlékezések alkalmával, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi. Az altatók, mondókák, kiszámolók, találós kérdések, szólások, rigmusok, természet változását figyelő, időjárást jósló mondások a gyermekkor hagyományai. A mondókák többségéhez, mint a kiolvasó, táncoltató, lovagoltató, kézjáték, játékos mozgás is párosul.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Nyugodt feltételeket teremt a meséléshez, verseléshez szükséges hangulat kialakításához.
- ✓ Mesehallgatási szokások kialakítására törekszik, a mesemondást a nap kiemelkedő eseményévé igyekszik tenni.
- ✓ Törekszik a vers és a mese megszerettetésére, a művek kifejező hangulatos előadására, a beszéd zenei elemeinek érvényesítésére.
- ✓ Ügyel a példaértékű, tiszta, érthető, szép beszédre, kiejtésre, törekszik belső átéléssel, személyiségének egyéni varázsával élményhez juttatni a gyermeket.
- ✓ Igényes irodalmi anyag összeállítására törekszik.
- ✓ Figyelembe veszi, hogy a gyermek életkorának megfelelő irodalmi élményben részesüljön.
- ✓ A mesék mágikus csodákkal és átváltozásokkal teli világképe közvetítésének segítségével ráébreszti a gyermeket a pszichikus realitásokra, hozzájárul a mesei kettős tudat kialakulásához.
- ✓ Épít a vers, mese azon tulajdonságaira, mely az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokat közvetít, erkölcsi tartalmat hordoz.
- ✓ Mindennapi élőszavas meséléssel elősegíti a gyermek belső képalkotási képességének fejlődését, érzelmeinek mesén keresztül történő feldolgozását, mentálhigiénés fejlődését.
- ✓ A mese élményszerű előadásával, bábozással, a drámapedagógiai eszközök beépítésével inspirálja a gyermeket az önálló dramatizálásra, bábozásra.
- ✓ Eszközök, hely biztosításával elősegíti, hogy a gyermek ismert meséket, verseket szimbolikus játékában megjelenítsen.
- ✓ A gyermeket önkifejezésre ösztönzi saját, mozgással vagy ábrázolással kísért vers- és mese alkotásán keresztül.
- ✓ Gyakori ismétlési lehetőséget biztosít a gyermek számára.
- ✓ Tudatosan tervezi egyes mesék fokozatos feldolgozását.
- ✓ Esztétikus kellékeket biztosít a bábozáshoz, dramatizáláshoz.
- ✓ Törekszik a családok mesélési szokásainak megismerésére, igény szerint segítséget nyújt az értékes gyermekirodalom kiválasztásában.
- ✓ Megalapozza az irodalomhoz, a könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolat kialakulását.
- ✓ A nyugodt pihenés előtti mesék megválasztásában és előadásában körültekintő.
- ✓ Lehetőség szerint bábszínházi, színházi előadások élményéhez juttatja a gyermeket.
- ✓ Gondoskodik arról, hogy esztétikus mesekönyvek és képeskönyvek álljanak a gyermek rendelkezésére, lehetővé teszi az azokban való önálló, zavartalan elmélyülést.
- ✓ A gyermeket a könyvek megfelelő használatára, tiszteletére tanítja.
- ✓ Ünnepekre és jeles napokra való készülődés hangulatát az igényesen kiválasztott versekkel, mesékkel fokozza, a készülődés során törekszik a komplexitásra.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a szülők is tájékozódhassanak a vers és mese anyagáról.

A gyermek tevékenységei

A gyermek

- ✓ képeskönyvet nézeget,
- ✓ mondókát és verset mond,
- ✓ mesét és verset hallgat, ismert mesét mond, kitalál mesét,
- ✓ ismert verset, mesét, történetet, kitalált cselekményt dramatizál,
- ✓ drámajátékot játszik,
- ✓ kedvenc meséit szimbolikus játékban megjeleníti,
- ✓ bábozik,
- ✓ színházi- és bábelőadáson vesz részt,
- ✓ cselekményt ábrázoló képekről történeteket talál ki

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek

- ✓ az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik,
- ✓ ismert és kedvelt mesei motívumot dramatizál, báboz, lerajzol,
- ✓ mesél a képek alapján,
- ✓ várja, igényli, figyelmesen, csendben hallgatja a verset, mesét,
- ✓ szívesen mesél, bábozik, dramatizál,
- ✓ fejlődik erkölcsi ítélőképessége, önkifejező készsége,
- ✓ az esztétikai élmények hatására fejlődik képi világa,
- ✓ elvonatkoztat a mesétől a valóságig,
- ✓ gazdagodik szókincse, beszédértése,
- ✓ vigyáz a könyvekre.

8.8. Ének, zene, népi játék, tánc

Az éneklés, a népi gyermekdalok, a népi játékok, a zenélés, az ölbeli játékok, a környezet hangjainak megfigyelése örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, pozitívan befolyásolják személyiség fejlődését, megalapozzák a zenei anyanyelv kialakulását. Az élményt nyújtó, közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, és továbbélését segítik elő.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. Ünnepek alkalmával lehetőséget teremtünk a vallásos témájú énekekkel való ismerkedésre. A mondókák, népi játékok a népdalok, hozzátartoztak az emberek mindennapjaihoz, fennmaradniuk is ezért sikerült. A program erre a néphagyományra építkezve alakítja ki zenei nevelését, juttatja a gyerekeket sajátos élményekhez, teszi gazdagabbá érzelmi, zenei, esztétikai világukat.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ Az óvodai életet úgy szervezi, hogy megteremtse az éneklés, zenélés alapvető feltételeit.
- ✓ Oldott, derűs légkör megteremtésével segíti, a gyermek játékos, zenei alkotókedvének, kreativitásának kibontakozását.
- ✓ Az éneklésen, zenélésen keresztül feloldja a gyermek gátlásait, növeli biztonságérzetét, önfegyelmét, hat a gyermek érzelmeire.
- ✓ Segíti a közösségi érzésnek és magatartásnak a kialakulását a zene eszközeivel is.
- ✓ Tudatosan, tervszerűen, az életkori sajátosságok, egyéni zenei fejlettség figyelembevételével tervezi, fejleszti a gyermek éneklési készségét, zenei ritmusérzékét, hallását, harmonikus, szép mozgását.
- ✓ Épít a cigány nemzetiségi gyermek ritmusérzékének, mozgáskészségének szembetűnő fejlettségére és képességeit kiaknázva sikerélményhez juttatja őt.
- ✓ Ölbeli játékokkal, mondókákkal, gyermekdalokkal, népi dalos játékokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal alakítja a gyermek nyelvi kifejezőképességét, bővíti szókincsét, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
- ✓ Örömmel fogadja, és támogatja a gyermek spontán zenélésre, éneklésre való törekvését.
- ✓ Törekszik arra, hogy a csoport és az óvoda ünnepeihez hangulatilag kapcsolódó dalanyagot a gyermek megismerje, elsajátítsa.
- ✓ Olyan dalt, népdalt, zenei művet választ a zenehallgatás anyagaként, ami felkelti a gyermek érdeklődését, és esztétikai élményhez juttatja.
- ✓ Önképzéssel törekszik arra, hogy zenei repertoárja gazdag, változatos, sokszínű legyen.
- ✓ Zenehallgatási anyag kiválasztásánál előtérbe helyezi a népdalokat.
- ✓ Törekszik az élményszerű előadás módra.
- ✓ Igényesen válogat a kortárs művészeti alkotások közül.
- ✓ Hangszeres játékával élményszerűbbé teszi a zene hallgatását.
- ✓ Felismeri és támogatja a zenei képességeiben tehetséges gyermeket, egyéni fejlesztéssel segíti képességeinek a kibontakozását.
- ✓ Természetes anyagokból ritmushangszereket készít, a csoport létszámának megfelelően.
- ✓ A csoportszobában zenesarkot, vagy zenepolcot alakít ki.
- ✓ Lehetőséget biztosít arra, hogy heti egy alkalommal, nagy térben (tornaszobában, tornateremben) vegyen részt a gyermek az éneklésben, zenélésben, gyermektáncban.
- ✓ Lehetővé teszi, hogy a szülők is tájékozódhassanak a mondóka és dalanyagról.
- ✓ Használja a Néphagyományőrző munkaközösség által összeállított szakmai anyagot.
- ✓ A zenehallgatási anyag nagy részeként olyan magyar népdalokat választ, amelyek a gyermeki világhoz közel állnak, az aktuális évszakhoz, ünnephez, jeles naphoz kapcsolódnak.

A gyermek tevékenységei

A gyermek

- ✓ kifejezi az egyenletes lüktetést tapssal, mozgással, eszközzel,
- ✓ felhasználja a természetben található anyagokat, terméseket a mondókák, dalos játékok egyenletes lüktetésének, ritmusának kifejezésére,
- ✓ ritmushangszereket használ,
- ✓ megkülönbözteti a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú mondókát és éneklést,
- ✓ figyel környezete hangjaira és felismeri azokat,
- ✓ felismeri a dalokat, mondókákat ritmusáról, dallamfordulatairól, játékáról, eszközeiről,
- ✓ egyszerű, játékos táncmozgásokat végez, társaihoz igazodva mozog,
- ✓ mondókára, dalra ritmikusan mozog, táncol,
- ✓ saját örömére énekelget egyedül, és a közösségben is,
- ✓ ünnepi alkalmakkor társaival énekel,
- ✓ énekes játékokat kezdeményez, játékot talál ki, improvizál,
- ✓ népi játékokat és népi dalos játékokat játszik, és ezeken keresztül megismeri a különböző mozgásformákat, térformákat és alkalmazza azokat
- ✓ zenei képességfejlesztő játékokat játszik.

A gyermeki fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek

- ✓ a hat hang terjedelmű dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel énekli,
- ✓ egyszerű dallammotívumokat tisztán énekel vissza,
- ✓ megkülönbözteti és alkalmazza az egyenletes lüktetést, valamint a ritmust,
- ✓ ritmusmotívumokat tud visszatapsolni,
- ✓ használja a ritmushangszereket a dalok, mondókák zenei kísérésére,
- ✓ felismeri a természet és környezete hangjait, társai hangját,
- ✓ képes megkülönböztetni és alkalmazni a halk-hangos, magas-mély, gyors - lassú mondókázást, éneklést,
- ✓ felismeri az énekes játékokat kezdő-vagy belső motívumáról, jellemző ritmusáról, játékáról, eszközéről, dúdolásról, hangszerjátékról,
- ✓ bátran énekel csoporttársaival és egyedül is,
- ✓ felelgetős mondókákat, énekes játékokat tud két csoportban mondani, énekelni,
- ✓ képes gyors-lassú tempó kifejezésére énekléssel és mozgással,
- ✓ változatos térformában, játékos táncmozdulatokkal mozog,
- ✓ társaival egyöntetű szép mozgásra képes,
- ✓ kitalál szövegeket, ritmusokat, dallamokat, mozdulatokat, improvizál,
- ✓ szívesen, érdeklődve hallgatja az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát, a gépi zenét.

Az óvodapedagógus feladata:

- ✓ A gyermekek személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, első sorban a játékukon keresztül tárja fel.

9. Óvodai kapcsolatrendszerünk sajátosságai

Óvodánk kapcsolata a családdal

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvoda a családokkal közösen szervezett eseményeken, ünnepeken, családias hangulat kialakításával erősíti az óvoda-család pozitív kapcsolatát. Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Óvoda-iskola kapcsolat

Az óvoda-iskola átmenetet közvetlenül meghatározó további fontosnak ítélt alapelveink, melyet az iskolai tanítókkal éves munkaterv alapján együttműködve kívánunk megvalósítani:

- ✓ Óvoda-iskola együttműködés keretében az életkori sajátosságok és az egyéni különbségek figyelembevétele a követelmények támasztásában, a tanulás tervezésében és irányításában;
- ✓ Az intézmény partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése;
- ✓ Intézményi és intézményközi műhelyek működtetése;
- ✓ Intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alap képességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat;
- ✓ Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot" szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is;
- ✓ A gyermekhez illesztett iskolakezdést, a kudarcok megelőzését szolgálják a pedagógiai programban azok a speciális, pedagógusokra vonatkozó feladat-meghatározások is, amelyek általános hatókörű szabályozóként érvényesek az intézmény teljes nevelőtestületére.
  A kapcsolattartás fontos alapelvei, melyet az iskolai tanítókkal éves munkaterv alapján együttműködve kívánunk megvalósítani:
- ✓ A gyermekek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez és a sikeres iskolai előrehaladás megalapozásának érdekében óvoda-általános iskola átmenet program kidolgozása és bevezetése a kötelező felvételt biztosító általános iskolával;
- ✓ Az óvoda-iskola átmenet komplex (mérésen és nyomon követésen alapuló) differenciált pedagógiai támogatása,
- ✓ elfogadó légkör, a kellemes, esztétikus környezet megteremtése;
- ✓ a gyermek szükségleteire figyelő szokásrend kialakítása;
- ✓ az életkori sajátosságok és az egyéni különbségek figyelembevétele a követelmények támasztásában, a tanulás tervezésében és irányításában;
- ✓ a beilleszkedés segítése, egyéni átvezetés;
- ✓ a biztonságot nyújtó személyhez kötődés elősegítése;
- ✓ az érdekes, élményszerű tanítás (fokozatosságra, egyéni bánásmódra épülő, egyéni képességeket figyelembe vevő differenciálás);

- ✓ segítségnyújtás a lemaradások, hátrányok kompenzálásához;
- ✓ partneri együttműködés a szülőkkel;
- ✓ odafigyelés az egészséges terhelésre;
- ✓ a kapcsolattartást a kölcsönös bizalom, a nyitottság és egymás munkájának tisztelete, megbecsülése jellemezze;
- ✓ a gyermekek jogainak és érdekeinek messzemenő figyelembevétele.

A kapcsolattartás formái:

- ✓ Tanítói hospitálások az óvodában.
- ✓ Óvodapedagógusok látogatása az iskolában.
- ✓ Tanítók bemutatkozása az óvodai szülői értekezleteken.
- ✓ Októberben átvezető időszak.
- ✓ Tapasztalatainak megbeszélése (az óvodapedagógusok és a tanítók körében), feladatok meghatározása.
- ✓ Munkatervi szinten szabályozott folyamatos szakmai kapcsolattartás az iskolával.
- ✓ Az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése az iskolába kerülő gyerekekkel.
- ✓ Az iskola magatartási szabályrendszerének megismertetése a gyermekekkel és a szüleikkel

<u>Óvoda-bölcsőde kapcsolat</u>

A kapcsolattartás formái:

- ✓ Konzultációk, szakmai, illetve tájékoztató jellegű megbeszélések
- ✓ Közös rendezvények, programok, ünnepségek
- ✓ Kölcsönös látogatások az intézményekben

Óvodapedagógusi feladatok:

- ✓ Tájékozódik a bölcsődéből érkező gyermekekről a gondozónőktől.
- ✓ Megismeri a bölcsődei szokásrendszert és a befogadáskor épít arra.
- ✓ Meglátogatja a leendő kiscsoportosokat még a bölcsődében.
- ✓ Közreműködik a közös programok szervezésében.

<u>Óvoda- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat:</u>

Az óvoda előmozdítja a Pedagógiai Szakszolgálat munkáját azzal, hogy folyamatosan tájékozódik a gyermek fejlődéséről, betartja a vizsgálat kéréséhez szükséges határidőket, az elvárt szülői együttműködést segíti, a szakértői vizsgálatot követően alkalmazza a megfelelő eljárásrendet.

Óvodapedagógusi feladatok:

- ✓ Előkészíti a gyermekek számára szükséges vizsgálatokat
- ✓ Együttműködik a szülőkkel, a Szakszolgálattal a vizsgálat lebonyolításában.
- ✓ Együttműködik a gyermekek fejlesztését végző szakemberekkel.

Óvoda- Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti Otthona

Az Otthonból érkező gyermekek speciális törődést és nagyobb figyelmet igényelnek. A Gyermekek Átmeneti Otthonából érkező gyermekek esetében figyelembe kell venni – s az óvodának a lehetőségek arányában kompenzálnia kell - a családi háttér hiányát is.

Óvodapedagógusi feladat:

- ✓ Szükség szerint konzultál a családsegítőkkel.

Óvoda- Közművelődési intézmények

A kapcsolattartás formája:

Részvétel a közművelődési intézmények által szervezett programokon.

Óvodapedagógusi feladatok:

- ✓ Megismerteti a könnyen megközelíthető intézményeket a gyermekkel.
- ✓ Tájékozódik a könyvtári-, múzeumi-, és bábszínházi programokról.
- ✓ Megismerteti a szülőkkel is a közművelődési intézmények programjait.

Óvodai partnerkapcsolatok a Zöld Óvoda-i tartalmak megvalósításához kapcsolódóan:

Avasi Arborétum

A természetvédelmi terület közelsége miatt gyakran lehetőséget biztosít a különféle növények megfigyelésére

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Az egyesület miskolci tagjaival együttműködve elsősorban az óvoda épületén belül vagy az udvaron, szervezünk programokat. (madárgyűrűzések megfigyelése óvodánk udvarán, madárbarát óvoda udvar kialakításában segítség igénylése)

Miskolci Állatkert és Kultúrpark

A gyermekek számára életkori sajátosságaikhoz igazodó programokat tudunk szervezni. A parkban eltöltött programok mellett, lehetőség szerint élünk az intézményben megvalósítható programokkal is.

MiReHu Nonprofit Kft.

Az intézményben rendszeresen szervezett papírhulladék gyűjtés lebonyolításában, a szelektív hulladékgyűjtés megvalósításában egyaránt segítséget nyújt a szervezet.

Csanyiki Erdészeti Erdei Iskola

Részt veszünk az óvodások számára szervezett programokon (Tanösvény túra, környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó programok)

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

BÁRSONY JÁNOS ÚTI TAGÓVODÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 028572

Készítette: MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

1. HELYZETKÉP 5
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT 6
3. ÓVODÁNK CÉLJAI ÉS FELADATAI 6
3.1 Általános célok 6
3.2 Speciális célok 7
3.3 Óvodai nevelésünk feladatai 7
3.4 Óvodai nevelésünk speciális feladatai 8
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE 9
4.1 Személyi feltételek, pedagógusképünk 9
4.2 Tárgyi feltételek 9
4.3 Az óvodai élet megszervezése 10
4.3.1. Az óvodai élet tervezése és a fejlődés nyomonkövetése 10
4.4 Elvek 11
4.5 Ünnepek megszervezése 12
4.5 Az óvoda kapcsolatai 13
4.5.1 Óvoda és a család kapcsolata 13
4.5.2 Az óvoda és a társintézmények kapcsolata 15
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI 15
5.1 A tevékenységekben megvalósuló tanulás 15
5. 2 Az óvodapedagógusi tevékenységek és a szokás és normarendszer 16
6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁINAK MÓDSZERTANI ALAPELVEI, FELADATOK, FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 16
6.1 A játék 16
6.1.1 Módszertani alapelvek 16
6.1.2 Az óvodapedagógus feladatai 16
6.1.3 Tevékenységek 17
6.1.4 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 18
6.2 Verselés, mesélés 18
6.2.1 Módszertani alapelvek 18
6.2.2 Az óvodapedagógus feladatai 19
6.2.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 20
6.3. Ének, zene, népi játék, tánc 20
6.3.1 Módszertani alapelvek 20
6.3.2 Az óvodapedagógus feladatai 20
6.3.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 21
6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 22
6.4.1 Módszertani alapelvek 22
6.4.2 Az óvodapedagógus feladatai 22
6.4.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 23
6.5 Mindennapos mozgás 23
6.5.1 Módszertani alapelvek 23
6.5.2 Az óvodapedagógus feladatai 24
6.5.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 25

6.6 A külső világ tevékeny megismerése 25
6.6.1 Módszertani alapelvek 25
6.6.2 Az óvodapedagógus feladatai 25
6.6.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 27
6.7 Munka jellegű tevékenységek 28
6.7.1 Módszertani alapelvek 28
6.7.2 Az óvodapedagógus feladatai 28
6.7.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 29
7. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE 29
7.1 A tehetséggondozás megalapozásának elvei 29
7.2 A hátrányos és nehezen nevelhető gyermekek nevelésének elvei 29
MELLÉKLETEK 31
1. sz. melléklet 31
PEDAGÓGIAI PROGRAM 31
a Pitypang és Búzavirág Waldorf csoportban 31
1. Helyzetkép 31
2. Gyermekkép 31
3. Nevelésünk speciális célja és feladatai 31
3.1 Nevelésünk célja 31
3.2 Nevelésünk feladatai 32
4. Az óvodai élet megszervezése a waldorf csoportokban 32
4.1 A környezet megteremtése, a személyi és tárgyi feltétel 32
4.2 Az óvodai életünk ritmusai 33
4.3 A waldorf csoportok kapcsolatai 36
5. Az óvodai élet tevékenységformái a waldorf csoportokban 36
5.1 Háztartási munka, kézimunka 37
5.2 Módszertani alapelvek 39
5.3 Zene, ének, vers 40
5.4 Szép mozgás – a ritmikus játékban, euritmiában 41
5.5 Képalkotás, formázás 43
5.6 Szabad játék 44
6. A tevékenységben megvalósuló tanulás 46
2.sz. melléklet 47
Művészeti Pedagógiai Program a Napraforgó csoportban 47
1. Programunk cél és feladatrendszere 47
1.1 A program célkitűzései 47
2. Óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai 48
2.1. Komplex tevékenység 48
3.sz. melléklet 52
Mozgás orientált program a Labdarózsa és Harangvirág csoportban 52
1. A program céljai 52
2. Módszertani alapelvek 52
3. Óvodapedagógus feladatai 53

4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére 53
4.sz.melléklet 54
Ének-zene tánc orientáció programja a Bársony ibolya csoportban 54
1. Cél 54
2. Módszertani alapelvek: 54
3. Óvodapedagógus feladatai: 55
4. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 55

"Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém, ki nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a szívdobogásunk."
/Bírtalan Ferenc: Míg megnövök/

1. HELYZETKÉP

Tagintézményünk, a MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodája épülete 1974-ben lakótelepi környezetben épült és került átadásra. Csendes környezetben, emeletes házak között, a Szinva patak közelében helyezkedik el. Udvarunkat magas, lombos fák övezik, az épületet tágas udvar fogja közre, mely minden évszakban megfelelően biztosítja a szabadban tartózkodás élményét. Csoportszobáink esztétikusak, világosak, jól felszereltek. Az óvoda tömegközlekedéssel és gépjárművel egyaránt jól megközelíthető.
Teljes körű korszerűsítésére 2014 nyarán került sor, melynek köszönhetően az óvoda épülete megszépült és egy csoportszobával bővült. Ennek megfelelően 8 csoportba jelenleg 200 gyermek fejlesztésére, nevelésére van lehetőség.
Az óvoda bejáratának és az alsó szintjének akadálymentesítésére és három saját parkolójának kialakítására is ekkor került sor.
Csoportjainkban változatos, színes, magasszintű szakmai pedagógiai munka folyik, ahol óvodapedagógusaink személyiségüknek és érdeklődésüknek megfelelően saját specifikumuk szerint nevelik életre gyermekeinket.
Óvodánk épületeit, udvarait, kertjeit, berendezéseit úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Törekszünk arra, hogy az óvoda tárgyi környezete egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak számára is. Csoportszobáink berendezése az adott csoport szellemiségét tükrözi. Óvodáink tágas kerttel, játszóudvarral rendelkeznek.

- Lassan 30 éve Waldorf pedagógiai módszer adaptálásával működik két csoportunk. (*1. melléklet)*
- Egy csoportban komplex művészeti nevelés folyik. *(2. melléklet)*
- Két óvodai csoportban mozgásorientált program alapján működik. *(3.melléklet)*
- Ének-zene-tánc orientációs program szerint működik egy óvodai csoport. *(4.melléklet)*

Az óvodapedagógusok személyiségüknek, szakmai érdeklődésüknek, tapasztalataiknak és a gyermekcsoport igényeinek megfelelően élnek pedagógiai szabadságukkal a gyermekek nevelése során, ennek alapján csoportjaink specifikumai a program mellékleteiként találhatóak meg becsatolva.

Óvodapedagógusaink elkötelezettek a folyamatos szakmai fejlődés iránt, melyet képzések és önképzések formájában valósítanak meg.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Óvodai nevelésünk során elsődleges feladatunk, hogy a családokkal szorosan együttműködve boldog, kiegyensúlyozott gyermekeket neveljünk. Éppen ezért kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a gyermekek eltérő fejlődési ütemére, egyéni életkori sajátosságaikra, szükségleteikre alapozva alakítsuk mindennapjainkat. A gyermekek fedezzék fel az őket körülvevő világot, szeressék, óvják azt. Élményekben gazdag, nyugodt, szeretetteljes, elfogadó, támogató légkörben neveljük csoportjainkba járó vegyes életkorú gyermekeinket. Számunkra fontos, hogy olyan gyermekeket neveljünk, akik nyitottak a körülöttük lévő világra, bíznak a körülöttük élő felnőttekben, ezzel együtt képesek megválogatni azt, életkoruknak megfelelően önállóak, szabadak a játékukban, szeretik és elfogadják társaikat, örömmel járnak óvodába.
Az érzelmi intelligencia fejlesztése, valamint az érzelmi nevelés szövi át a kezdeményezéseink tartalmi részeit is, így nem csak az értelemre, hanem az érzelmeikre is nagy hatást igyekszünk gyakorolni. Óvodánk minden dolgozója a családok mellett, a családokkal közösen, velük egyetértésben vesz részt az óvodánkba járó gyermekek nevelésében. A családias és derűs légkörű vegyes életkorú csoportjainkban együtt nevelődhetnek a testvérek és barátok.

Milyen egy „Bársonyos" gyermek?
Bízunk benne, hogy kezeink közt a gyermekek vidámak, kíváncsiak, nyitottak, mozgékonyak, empatikusak, elfogadóak, okosak, kísérletezőek, önállóak, magabiztosak, önkifejezőek, kreatívak, figyelmesek megértőek, együttműködőek, segítőszándékúak, jó kapcsolatteremtők, alapos mérlegelés után bizalommal fordulnak az arra érdemes felnőttekhez, természetvédőek és szeretetteljesek lesznek.
Hisszük és valljuk, hogy a gyermekeket csak a családokkal összhangban lehet szeretetben, egyéniségük elfogadása mellett harmonikusan, eredményesen nevelni.
Meggyőződésünk, hogy a pedagógus saját személyiségével, a gyermekek számára is követhető mintaadással nevel elsősorban. Ezért alapvetésünk, hogy a gyermekek biztos támaszai legyünk és segítsünk nekik eligazodni a világban. Mindemellett pedig feladatunknak tartjuk, hogy általunk testileg, lelkileg egészségesebb, szabadszellemű, nyitott, kreatív emberekké váljanak.

3. ÓVODÁNK CÉLJAI ÉS FELADATAI

3.1 Általános célok

- Óvodai programunk felvállalja az óvodás gyermekek sokoldalú és harmonikus fejlesztését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását, a hátrányok csökkentését, az eltérő fejlődési ütem, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével, a szabad játék eszközével.
- Az érzelmi nevelés eszközeivel célunk a gyermekek pozitív énképének erősítése, érzelmi intelligenciájuk fejlesztése.
- A családokkal közös ünnepek, programok által célunk az érzelmi nevelés az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása a gyermekek emberi kapcsolatainak megalapozása.

- Az egészséges életmódra nevelés területén fontosnak tartjuk az egészséges életvitel igényének megalapozását, alakítását a gyermekekben, az egészség óvására, megőrzésére irányuló törekvéseket.
- A gyermekek életkorának megfelelő, valamennyi tevékenységi forma megvalósítása során arra törekszünk, hogy fenntartsuk a gyermekek érdeklődését, kommunikációs kedvét, ösztönözzük az anyanyelvi, értelmi képességeik kibontakoztatását. Ezek megvalósítását életkori, valamint egyéni differenciálás alkalmazásával tesszük.
- Tiszteletben tartjuk a család elsődleges szerepét, segítjük a nevelési elvek közös kialakítását.
- Óvodai nevelésünk során biztosítjuk a nemzetiséghez tartozó, valamint a hazájukat elhagyó családok gyermekei számára az önazonosság megőrzését, ápolását, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Olyan szokások kialakítására törekszünk, melyek a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódnak, és amelyek a gyermekeket természet szerető, tisztelő, és védő emberré teszik.
- Az eltérő nevelési igényű (testileg-szellemileg, szociálisan) gyermekek speciális ismereteket, sajátos törődést igényelnek. Ehhez szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor) segítségével, valamint a szülőkkel együttműködve dolgozunk.

3.2 Speciális célok

- *Műv*: Változatos tevékenységek során a néphagyományok, népszokások, a magyar népi kultúra átörökítése, kulturális értékeink védelme.
- *Műv*. A gyermek személyiségének fejlesztése a drámapedagógia eszközével.
- M: Célunk, hogy a mindennapos mozgás olyan eszközzé váljon a kezünkben, amely szükségletet, érdeklődést, tehetséget, érzelmeket és értelmi folyamatokat fejleszt.
- *W*. Célunk védeni, ápolni és erősíteni, a gyermek fejlődő belső világát, hogy testileg egészséges, lelkileg szabad, szellemileg kreatív legyen, hogy képessé váljon arra, hogy környezetét emberségesebbé tegye.
- *W*. Olyan védett környezetet kívánunk teremteni, ahol a kisgyermek szabadon megnyilvánulhat, játszhat, ahol áttekinthető világ veszi körül, ahol szabadon utánozhat.

3.3 Óvodai nevelésünk feladatai

- Az óvodai nevelésünk feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- Az egészséges életmód alakítása, az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek,

készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátosságára a magatartás érzelmi vezéreltségére építve, feladatunk az érzelmi biztonság, szeretetteljes légkör megteremtése.
- Segíteni kívánjuk a gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlődését, az éntudat alakulását, önkifejező készségeit, miközben egymás elfogadására, megértésére neveljük őket.
- Fontos feladatunknak tartjuk a hátrányok csökkentését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek felzárkóztatását.
- Segítjük a gyermekeket abban, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, nemzeti identitásukat, kulturális értékeinket, a szülőföldhöz a családhoz való tartozás, a hazaszeretet érzését, mindezek megbecsülését.
- Az anyanyelvi nevelés minden tevékenységünkben, az óvodai nevelés egésze alatt jelen van, melyet a beszélő környezettel és a helyes mintaadással biztosítunk a gyermekek számára. Így kívánjuk az anyanyelvet megismertetni, védeni és megszerettetni a gyermekek meghallgatása, kommunikációra ösztönzése által.
- A gyermekek értelmi nevelését a gyermekek egyéni kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve változatos tevékenységeken keresztül, spontán és tervezett módon kívánjuk bővíteni, az értelmi képességek fejlesztése érdekében.
- Óvodánk tevékenységrendszere, tárgyi és személyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását, az egészséges életmód, az érzelmi, erkölcsi és értékorientált nevelés, az anyanyelvi és értelmi nevelés és fejlesztés megvalósulását.
- Legfontosabb tevékenységnek tekintjük, a mással nem helyettesíthető játékot.

3.4 Óvodai nevelésünk speciális feladatai

- A gyermekekkel megismertetjük és megszerettetjük a magyar népszokásokat, jeles napokat, a népi mesterségeket. Ezek jelennek meg ünnepeinkben, a játékban, népmesékben, néptáncban, énekes és dalos játékainkban, a gyermekek alkotásaiban.
- Csoportjainkban heti rendszerességgel felfedezzük közvetlen környezetünk természeti, társadalmi értékeit, különös tekintettel városunk és környékének adottságaira.
- *Műv.* Művészeti nevelésünkben kiemelt feladatunk a gyermekek képességeinek komplex fejlesztése a drámapedagógia és a néphagyományőrzés, gyermektánc eszközével.
- *M* Az egész nap folyamán biztosítjuk a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának feltételeit a csoportszobában és az udvaron egyaránt, változatos eszközkészletünkkel, melyet folyamatosan bővítünk. Ősszel, télen és tavasszal kéthetes intenzív úszásoktatást szervezünk a nagycsoportos, illetve vízhez szoktatást a középső csoportos gyermekeknek. A téli időszakban heti rendszerességgel korcsolyaoktatást szervezünk. Ősszel és tavasszal heti rendszerességgel kirándulunk.
- *M* Korrekciós, prevenciós feladatokat látunk el a gerinc és talp deformitások megelőzése

érdekében.

- Speciális továbbképzéseken veszünk részt, melynek elemeit beépítjük tervező munkánkba, így biztosítjuk az egyéni fejlettségi szinthez, sajátos nevelési igényhez, a hátrányos helyzet csökkentéséhez alakított differenciált feladatokat.
- W. Egészséges tárgyi, szokás béli, érzelmi és tartalmi környezet biztosítása az óvodapedagógusok és a gyermekek személyi környezetét alkotó felnőttek és a gyermekek szeretetteljes együttélése által.
- W. Óvni kívánjuk a gyermek fejlődő belső világát, fokozatos érdeklődését, ezért ott ajánlunk segítséget, ahol a gyermek éppen tart. Feladatunk megvárni, és elegendő időt hagyni, hogy a gyermek önállóan találja meg a következő lépést, így tiszteljük a gyermek alakuló világképét.
- W. Elegendő időt kívánunk hagyni a gyermeknek arra, hogy a saját tempója szerint tudja felfedezni a világot, feldolgozni a tapasztalataiból származó élményeket és elsajátítani a sokféle minőséget, különbözőséget minden érzékszerve által.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

4.1 Személyi feltételek, pedagógusképünk

Pedagógiai munkánkat magas szintű szakmai elhivatottság jellemzi. Napi szintű pedagógiai munkánkat átszövik minden esetben a pedagógusi kompetenciák, melyek lehetővé teszik, hogy a gyermekek sokoldalú, harmonikus nevelése, fejlesztése megvalósuljon:

- rendelkezik a hatályos jogszabály által előírt szakirányú végzettséggel,
- korszerű elméleti tudáson alapuló ismeretekkel,
- folyamatos önképzési igény jellemzi,
- kommunikációja kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértését tükrözi,
- pedagógiai munkája tükrözi elhivatottságát,
- a kötelező dokumentációkat kellő szakmaisággal vezeti,
- a pedagógusetika követelményeit a munkafegyelem és közösségi együttműködés normáit megtartja,
- a humanista pedagógia elveit követi,
- megjelenése és viselkedése mindenkor pozitív értéket közvetít,
- képviseli a pedagógiai program szellemiségét.

4.2 Tárgyi feltételek

- A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

- Tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül.

4.3 Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, amelyek növekvő időtartamú (5-35 perc) csoportos és differenciált tevékenységek szervezésével valósulnak meg. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni. Óvodapedagógusaink a csoportok arculatához igazodva építik fel, választják ki a számukra megfelelő szervezeti és időkeretet a tevékenységekhez.

4.3.1. Az óvodai élet tervezése és a fejlődés nyomonkövetése:

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

NAPIREND

Napirendünk alkalmazkodik az egyéni és életkori sajátosságokhoz. A napirend keretet ad a játék, a játékba ágyazott fejlesztés és a gondozási tevékenységek folyamatosságának. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

7:00 – 9:00 Játék, szabadon választott tevékenység, játékba ágyazott fejlesztés (tanköteles korban összesen napi 45 perc), tízórai
9:00 – 11:30 Udvari, csoportszobai játék, játékba ágyazott tevékenység (tanköteles korban összesen napi 45 perc), mindennapos mozgás
11:30 – 13:00 Készülődés az ebédhez, ebéd, testápolás, tisztálkodás
13:00 – 15:30 Pihenés, ébredés, testápolás, uzsonna
15:30 – 17:00 Játék, szabadon választott tevékenység

A pedagógiai módszertani szabadság tükrében a napirend elemei a csoportok specifikumának függvényében eltérhetnek csak úgy, mint a heti rend is.

NYÁRI NAPIREND

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadon élvezzék, közben legyen lehetőségük változatos tevékenységekre, közvetve kompetenciáik fejlesztésére.

7:00 – 12:00 Párhuzamos tevékenységek: játék a szabadban, tízórai, gyümölcs fogyasztás, többszöri folyadékbevitel zuhanyozás, napozás, egyéb szabadon választott tevékenység, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység.
12:00 – 13.00 Előkészület az ebédhez, ebéd, testápolás, tisztálkodás
13:00 – 15:30 Előkészület a pihenéshez, pihenés, folyamatos ébredés, uzsonna
15:30 – 17:00 Játék, szabadon választott tevékenység

Hetirend

A hetirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit, valamint a csoportok egyéni arculatát.
Fontosnak tartjuk, hogy a különböző tevékenységi formák kiegészítsék egymást, épüljenek egymásra, lehetőséget adva egy téma sokoldalú megközelítésére.

A gyermekek számára heti rendszerességgel szervezünk
• verselés, mesélés
• ének, zene, népi játék, tánc
• rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
• mindennapos mozgás
• a külső világ tevékeny megismerése foglalkozásokat.

4.4 Elvek

- A színes és gazdag óvodai nevelés eredményességét az óvodapedagógusok, az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája, valamint a gyermekek fejlődését támogató környezet kell, hogy együttesen biztosítsa.
- Óvodánkban, az életkorban heterogén összetételű csoportszervezésben látjuk a gyermeki fejlődés legoptimálisabb fejlesztési lehetőségét.
- A csoportok szervezésénél az arányos elosztásra törekszünk (életkor-, nem-, és szociális háttér) figyelembevételével, valamint lehetőséggel a csoportprogramok választására a szülők számára.

4.5 Ünnepek megszervezése

- Óvodai életünket a nemzeti és keresztény ünnepek, hagyományok és jeles napok színesítik, gazdagítják, melyek hozzájárulnak sajátos arculatunk kialakításához.
- Célunk, hogy a gyermekek pozitív élményként számukra érthető és átélhető tartalommal éljék át az ünnepet.
- Az ünnepvárás öröme izgalma, érzelmi átélése, a gazdagon motivált tevékenységek, a közösségformálásunk, és a családdal való együttműködésünk fontos eszköze.
- *W.* A Waldorf csoportban ünneptől-ünnepig, a ritmusokkal összhangban él az óvodapedagógus és gyermek. A saját és az év ünnepein a személyes élmények megélésén túl a „közös emberi" értékeket élik meg.
- *W.* Az ünnepek megformálását bizonyos tradíciók segítik, melyek részben ősi, népi hagyományokhoz kapcsolódó „természetvallásos" megértésből, részben - a mi kultúránkban - keresztény szokásokból, részben pedig átélhető „képekből" állnak.
- *W.* Az óvodapedagógus felelőssége az ünnepek tartalmát érzékekkel felfogható és átélhető formába ölteni a saját személyes viszonyán keresztül, hogy kapcsolatot teremtsen a természethez, az évszakokhoz, a hagyományokhoz.

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja	
Megnevezése	**Időpontja**
Befogadó ünnepség, játék (W)	szeptember
Családi – Sportnap (M)	szeptember
Szent Mihály nap Aranymadár előadás a Waldorf iskolában (W)	szeptember
Kirándulás a Miskolci Állatkertbe	szeptember
Bátorságpróba(W)	szeptember
A magyar népmese napja	szeptember 30.
Állatok Világnapja	október.04.
Őszi szüreti mulatság – Családi nap	október
Október 23.	október
Márton napi lámpás felvonulás (W)	november
Márton nap	november
Adventi készülődés	november - december
Első Gyertyagyújtás	november
A Mikulás ajándékba – bábelőadás	december
Második Gyertyagyújtás	december
Mikulás a csoportban	december
Adventi készülődés, sütés a gyerekekkel és a szülőkkel	december

Megemlékezés, ünnepség megnevezése, időpontja	
Megnevezése	**Időpontja**
Adventi bazár	december
Harmadik Gyertyagyújtás	december
Karácsonyi Betlehemezés	december
Negyedik Gyertyagyújtás	december
Adventi kert	december
Farsang a csoportban	február
Farsangi mulatság	február
Március 15.	március
Víz Világnapja	március 22.
Húsvéti locsolkodás	március- április
Húsvéti kirándulás (W)	április
Föld napi virágültetés	április 22.
Népviselet napja	április 24.
Anyák napi köszöntés	május
Madarak és Fák napja	május10.
Évzáró	május – június
Évzáró-Kirándulás	május – június
Pünkösdi kirándulás Waldorf iskolával közös(W)	június
Gyermeknap	június

Ünnepeink, megemlékezéseink szervezését óvodapedagógusaink csoportjaik sajátos arculatának, a gyermekek érettségének megfelelően a szülőkkel együttműködésben, az aktuális egészségügyi rendeleteknek megfelelve valósítják meg.

4.5 Az óvoda kapcsolatai

4.5.1 Óvoda és a család kapcsolata

Óvodánknak legszorosabb kapcsolata az óvodába járó gyermekek családjával van. Elfogadjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s hogy ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik. A kettő összhangja a gyermekek harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltétele. Az együttműködést egyenrangú nevelőtársi viszonyban, a jó partner kapcsolatra épülve valósítjuk meg. Alapja a kölcsönös bizalom és segítségnyújtás. Az egyenrangú nevelőtársi viszony az óvodapedagógusok és a szülők alkalmazkodásában nyilvánul meg.

A család és óvoda együttműködési formái:

Szülői értekezletek: szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg óvodaszintű és csoportos értekezleten. Az óvodavezető és az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembevétele. Az óvodapedagógus mindenkor tájékoztatja az értekezleten felmerülő kéréseket, javaslatokat, problémákat az tagintézmény-igazgató felé, intézkedés céljából. Lehetséges formái: személyes jelenléttel, online formában megtartott szülői értekezletek.

Családlátogatások: még az óvodába lépés előtt, igény szerint meglátogatjuk a családokat, valamint szükség esetén, ha komoly problémát kell megoldani. A családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, felmérje helyét a családban, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól. Családlátogatásra mindig a szülővel történő előzetes egyeztetés után kerül sor.

Befogadás: célja, a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek szociális átmenetének, beilleszkedésének segítése.

Formái:
-a nevelési év megkezdése előtti ismerkedés,
-fokozatos befogadás,
-anyás befogadás (néhány órát édesanyával tölthet el a gyermek a csoportban az óvodapedagógusok és az idegen környezet könnyebb megismerése, elfogadása érdekében)

Játszóovi: leendő kiscsoportos gyermekeink számára játékos, nyílt, délelőtti ismerkedés.
Óvodai rendezvényeink: közös programok (kirándulások, munkadélutánok, ünnepekre való készülődés)

Nyíltnap: a szülőknek lehetőséget biztosítanunk a napi óvodai életbe valóbetekintésre.

Fogadóóra: a szülők tájékoztatása a gyermekek egyéni fejlődéséről, a személyiségfejlődést nyomon követő dokumentum eredményeiről, megállapításairól félévenként. Személyre szabottan, igény szerint, időpont egyeztetés után bonyolítjuk le.

Honlapon való tájékoztatás

Bársony Óvoda Alapítványával való együttműködés, közös programok szervezése az alapító okirat céljainak megfelelően.

Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

4.5.2 Az óvoda és a társintézmények kapcsolata

Bölcsőde:
A bölcsődékkel való kapcsolattartás elősegíti a gyermekek óvodába való beilleszkedését. Ennek érdekében a bölcsődei dolgozóknak lehetőségük van részt venni óvodai ünnepségeinken, rendezvényeiken. Közös szülői értekezleteket tartunk.
W. Barkács és játszó délutánokat tartunk, közös programokat szervezünk.

Iskola:
Az óvoda és iskola kapcsolata elősegíti a gyermekek zökkenőmentes iskolába lépését. Támogatjuk az iskolák által szervezett nyílt napokat, melyre a szülők, a gyermekek, az óvodapedagógusok is ellátogathatnak. A tanítóknak alkalmuk van részt venni óvodai rendezvényeinken, ahol betekintést kaphatnak az óvodai tevékenységekbe. Lehetőséget adunk a környező iskoláknak, hogy az óvodában is bemutatkozhassanak a szülőknek. Támogatjuk azokat a lehetőségeket, amikor az iskolába készülő gyermekek ismerkedhetnek az iskolával, a tanítókkal.

- Bársony János Római Katolikus Általános Iskola
- Hámori Waldorf Iskola (W.)
- Margaréta Bölcsőde
- Tündérudvar Bölcsőde (W.)
- Kemény Dénes Városi Sportuszoda
- Miskolci Városi Szabadidőközpont
- Szimbiózis Alapítvány
- Kalamajka Bábszínház
- Miskolci Nemzeti Színház
- Herman Ottó Múzeum
- FŐNIX közösségi tér
- DVTK Labdarúgó Sport Akadémia

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

5.1 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

- A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.
- Az óvodánkban a tanulás, az egyéni szükségletekhez igazodó, játékba ágyazott tevékenységeken keresztül történő differenciált fejlesztéssel valósul meg. A tevékenységek megvalósításakor építünk az előzetes élményre, tapasztalatra, ismeretekre az utánzásos, spontán, játékos felfedeztető és cselekvéses, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzésre, az irányított és szervezett tevékenységekre.

- *W* A gyermekek minden tevékenysége az óvodapedagógus jelenlétében vagy tudomásával folyik, ahol az óvodapedagógus minden, a csoport életéhez szükséges munkát a gyermekek előtt a gyermekekkel együtt végez. A tárgyi, a szokásbeli, az érzelmi és a tartalmi környezet a gyermek fejlődésének, játékának és tanulásának az alapja.

5. 2 Az óvodapedagógusi tevékenységek és a szokás és normarendszer

- A szabály- és szokásrendszer kialakítása tudatos és tervszerű, figyelembe veszi a gyermekek életkorát, egyéni-, és sajátos fejlődését.
- Épít az utánzásra, mint mintakövetésre, a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a változatos szervezési és munkaformák megvalósulása által.
- A csoportok pedagógusai a napirendet és a heti rendet a fenti szempontok figyelembevételével szabadon határozzák meg csoportjuk számára.
- Az óvodapedagógusoknak lehetősége van a gyermekcsoportja ismeretének függvényében a tanulás megszervezésében arra, hogy különböző időintervallumban tervezhessen, legyen az projekt-vagy hetiterv. A dokumentációt korszerű, digitális felületen végezheti el. A nyári életre egy közös nevelési terv vonatkozik.
- *W*. Állandóságra, átláthatóságra törekszünk a ritmikus ismétlődések és a felnőtt utánzása által.
- *W*. Szabad teret adunk a gyermeki kíváncsiságnak, felfedezésnek, a szabad játéknak, az érzéken alapuló tapasztalásnak, a világ felfedezésének.

6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁINAK MÓDSZERTANI ALAPELVEI, FELADATOK, FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

6.1 A játék

6.1.1 Módszertani alapelvek

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

6.1.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa az önkéntességet, a szabad választás lehetőségét.

- Vegye figyelembe a gyermek egyéni játéksajátosságait és eltérő élményanyagát.
- Tegye lehetővé, hogy mindennap visszatérő módon elegendő idő álljon a gyermekek számára a benti és a szabadban történő játékra.
- Biztosítson a korcsoportnak megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt
- Segítse a hátrányos helyzetű és a nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek élményhez jutását
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.
- Biztosítson minden korosztály számára megfelelő nyugodt légkört.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a játékeszközök használatát, helyét és variációs lehetőségeit.
- Biztosítson olyan több funkció ellátására alkalmas eszközöket, amelyek elősegítik a fantázia fejlődését.
- Biztosítsa a több napon keresztül tartó játék zavartalanságát.
- Biztosítson a gyermekek számára játéktevékenységet gazdagító élményeket, adjon utánzáson alapuló mintát.
- Bábjátékával ébressze fel a gyermekek érdeklődését az önálló bábozáshoz, nyújtson segítséget a megvalósításához.
- Szervezze a napi tevékenységet úgy, hogy minél hosszabb megszakítás nélküli játékidő álljon a gyermekek rendelkezésére
- Teremtse meg a feltételeket, hogy játékidőben barkácsolhassanak, bocsásson rendelkezésükre olyan eszközöket, anyagokat, melyek könnyen megmunkálhatók.
- Biztosítson olyan játékeszközöket, melyek esztétikusak, könnyen tisztíthatók és ezek legyenek balesetmentesek
- Engedjen teret érzelmeik, belső feszültségeik levezetésére a különböző játékfajtákon keresztül

6.1.3 Tevékenységek

Gyakorló játék
Véletlen mozgásokból, cselekvésekből fakadó siker, amely ismétlésekre készteti a gyermeket és ezáltal okoz örömet.

Konstrukciós játék
Tapasztalatok hatására spontán létrejövő alkotások, és az előre elgondolt, meghatározott céllal történő építés.
Szerepjáték
Az óvodás gyermek legkedveltebb, személyiségformálást tekintve a legfontosabb játékformája. A gyermek ismereteit, tapasztalatait, elképzeléseit és az ezekhez kapcsolódó érzelmeit jeleníti meg. A szerepjáték a gyermek feszültségeit feloldja, a játék szerepekben történő megformálása örömet jelent számára.

Dramatizálás, bábozás
A gyermekek saját elgondolásaik alapján az átélt élményeiket előadják, az általuk felfogott cselekvés, történés tartalmát közvetítik. játékformája. A gyermek ismereteit, tapasztalatait, elképzeléseit és az ezekhez kapcsolódó érzelmeit jeleníti meg. A szerepjáték a gyermek feszültségeit feloldja, a játék szerepekben történő megformálása örömet jelent számára.

Barkácsolás
Játékeszközök készítését, javítását, a szerszámokkal való gyakorlati tevékenységet jelenti.

Szabályjáték
Jellemzője a pontos, meghatározott szabályok rendszere. Személyiségformáló értéke van, növeli a gyermek akaraterejét, önfegyelmét, elősegíti a társas kapcsolatok erősítését, megkönnyíti a szocializációt

6.1.4 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A játékhoz szükséges feltételeket önállóan teremti meg, az előzetes, közös tervezés alapján.
- Önálló a szerepek kiválasztásában, a játékeszközök megválasztásában, a szabályok betartásában.
- Képes több napon át egy témát feldolgozni, továbbfejleszteni. Önállóan készít, barkácsol játékeszközöket, bábokat. képes jól ismert meséket dramatizálni, bábozni.
- Szívesen konstruál mintát követve, alkalmaz különböző anyagokat, eszközöket.
- Ragaszkodik a szabályok betartásához és képes önállóan szabályokat alkotni.

6.2 Verselés, mesélés

6.2.1 Módszertani alapelvek

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó

mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

6.2.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Az irodalmi anyag kiválasztásánál vegye figyelembe a gyermek életkori sajátosságait, a csoport érzelmi beállítottságát.
- Részesítse előnyben a magyar népmeséket, népi hagyományokat felelevenítő mondókákat, rigmusokat, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit és meséit.
- Adjon helyet az irodalmi anyag kiválasztásakor a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek.
- Tartsa szem előtt, hogy a mondókák, dúdolók, versek a ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermek számára érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, miközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
- A változatos népi mondókák, dúdolók, versek megismertetésén keresztül alapozza meg a könyvekhez való pozitív érzelmi viszonyt és segítse elő az olvasóvá válást.
- Törekedjen arra, hogy a nyugodt derűs légkör megteremtésével a gyermek értelmi fejlődése mellett érzelmileg is gazdagodjon
- A mesék, versek ismétlésének gyakoriságával használja ki azok én erősítő hatását
- Teremtsen olyan érzelmi hangulatot, mely az irodalmi élmény befogadását elősegíti.
- Segítse a gyermek ráhangolódását, a mesei élmény befogadását változatos, ismétlődő rítusok, szokások kialakításával.
- A hét minden napján meséljen a gyermekeknek, így juttassa őket rendszeres irodalmi élményhez.
- Előadásmódjával segítse a gyermek belső képteremtését.
- Használja ki a nap folyamán adódó spontán helyzeteket a mondókázásra, verselésre.
- Segítse elő a fizikai kontaktus által a gyermek és a felnőtt érzelmi egymásra találását (hörögtetők, lovagoltatók).
- A mesemondás alkalmait ismétlődő szokásokkal teremtse meg.
- Törekedjen arra, hogy az évszakokról szóló verseket természetes környezetben tanítsa.
- Az irodalmi anyag legyen összhangban az évszakokkal, ünnepekkel, aktualitásokkal.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek az ismert meséket, motívumokat bábozhassa, dramatizálhassa.
- Mondjon a gyermekeknek általa kitalált mesét és ösztönözze erre a gyermekeket is.
- Mondjon mesét, melynek a befejezését a gyermekek találják ki.

6.2.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek várja, kéri a mesemondást, mesét, verses mesét szívesen végig hallgat.
- Van kedvelt mesehőse.
- Képes folytatásos mesék szálainak összekötésére.
- Ismert meséket, illetve azok egyes motívumait képes bábozással, dramatizálással megjeleníteni.
- Képes az önálló mesemondásra, kitalált mesét tovább szövi, befejezi.
- Játékában megjelenik és azt átszövi egy-egy meseélménnyé.
- Néhány verset, mondókát ismer, szeret és azt örömmel, önállóan is képes elmondani.

6.3. Ének, zene, népi játék, tánc

6.3.1 Módszertani alapelvek

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A népi játékok és az igényesen válogatott magyar kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.
Az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

6.3.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Törekedjen a gyermekek zenei nevelésében arra, hogy a zenei tevékenységek során keltse fel zenei érdeklődésüket, juttassa őket élményhez, formálja zenei érzéküket, esztétikai fogékonyságukat.
- Törekedjen arra, hogy minden zenei tevékenységet hasson át a jókedv, az öröm, a vidámság.
- A zenei anyag kiválasztásakor és a tervezéskor vegye figyelembe, hogy a zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez

fűződik.

- Tartsa szem előtt, hogy az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben.
- Teremtsen a játéktevékenységekhez kapcsolódva tervszerűen előkészített szituációkat, melyekben közös tevékenységen keresztül fejleszti a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét és alkotókedvét.
- A nap folyamán adjon alkalmat a szervezett formákon kívül is a spontán éneklésre, aktív játékra, a zene hatásával érzelmek kiváltására, a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Juttassa a gyermekeket zenei élményhez énekével, hangszerjátékával, gépi-, illetve élőzene hallgatásával (karácsonyi koncert, farsang).
- A dalos játékokon keresztül ismertesse meg a gyermekeket a népi hagyomány ápolással.
- Adjon alkalmat a gyermekeknek egyéni képességeik figyelembevételével a hangszerek használatára.
- Adjon alkalmat a zenei nevelés keretein belül is, egyszerű hangszerek készítésére, ezek alkalmazására (pl. termények felhasználásával).
- Úgy szervezze a napi tevékenységet, hogy játék közben is alkalma legyen a gyermekeknek a környezet hangjaiban lévő zeneiség felfedezésére.
- Az énekes, mozgásos játékok alkalmával tanítson egyszerű táncos lépéseket, melyet a felnőtt utánzásával követni tudnak a gyermekek.
- Keltse fel a gyermek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlését (igényesen válogatott népi játékok, kortárs művészeti alkotások stb.).
- A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a napi gyermekdalok, az énekes játékok, a zenélés, éneklés nyújtson örömet a gyermeknek.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe kell venni a nemzetiségi, etnikai kisebbségi hova tartozását a gyermeknek.

6.3.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Önálló tempóban, tisztán énekel az óvodapedagógus indítására egyedül is.
- Szeret énekelni, önállóan kezdeményez énekes játékokat.
- Ismert dallamot felismer és megnevez kezdő, illetve belső motívumról.
- Dallammotívumot, ritmusmotívumot önállóan is és csoportosan is mozgással, tapssal alkalmaz, illetve visszaidéz.
- Megkülönbözteti a zenei fogalmakat, ezeket mozgásában, énekében alkalmazni tudja (halk, hangos, magas, mély, gyors, lassú)
- Különféle zörejeket, hangszíneket felismer és megnevez.
- Ismeri és betartja a dalos játékok szabályait, dalhoz játékszabály kitalálására képes.
- Egyenletes lüktetés, illetve ritmus megkülönböztetésére hangoztatására képes.
- Dallam, ritmus, mozgás improvizálására képes.

6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

6.4.1 Módszertani alapelvek

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

6.4.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson olyan hangulatot, melyben a gyermekek szabadon alkothatnak.
- Segítse a gyermekeket, hogy az alapvető technikákban egyre inkább kialakíthassák, érvényesíthessék saját kifejezési módjukat.
- Ösztönözze a gyermekek egyedi ötleteik megvalósítására.
- Példamutatásával, munkájával vegyen részt minden vizuális tevékenységben.
- Helyezze előtérbe a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékidőben, kirándulások, egyéb tevékenységek során vizuális élményeket szerezzenek.
- Teremtse meg a gyermekek képi, plasztikai kifejező nyelvének, ábrázoló és konstruáló képességének fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Törekedjen arra, hogy a vizuális tevékenységek légköre legyen oldott, érzelmi telítést biztosító, amelyben a gyermekek egyéni élményeiknek, elképzeléseiknek, képzeletük működésének hátteret biztosít. Ébressze fel a gyermekekben az építés, rajzolás, festés, mintázás, konstruálás, kézimunka alkotás örömét.
- Ismertesse meg a gyermekkel az ábrázolás egyszerű munkafogásait, technikáit, az anyagok, eszközök használatát, gondozását.
- Neveljen önértékelésre, mások munkájának megbecsülésére.
- A gyermekek egyéni fejlődési jellemzőinek megfelelően alakítsa ki bennük a képi kifejezés és térbeli rendezőképességeket.
- Segítse elő a kreatív gyermeki magatartást.
- Biztosítsa az ábrázoló tevékenység során a gyermekek térbeli, formai és színképzeteinek kialakulását és gazdagítását.
- Gyakoroltassa közös cselekvések keretében az ízléses, esztétikus környezet észrevételét,

alakítását, óvását.

- Kezdje meg gyermekeknél már a gyermekkorban az esztétikum iránti érzékenység és érzékelő-képesség alapozását. Tevékenységek: a gyermek épít, rakosgat térben, elrendez egyénileg és csoportosan.

6.4.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek tud formákat mintázni, elképzelései alapján és megfigyelései felhasználásával.
- Formaábrázolásai változatos, többnyire képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Színhasználatban érvényesítik kedvenc színeiket.
- Képes térbeli kiterjedések megnevezésére, ötletes az építésben, a tér kialakításában.
- Önállóan és csoportmunkában is készít játékokat, kellékeket.
- Séták során szerzett tapasztalataik, élményeik – szobrok, épületek, díszítései, képek színei, formái, - megjelennek munkáikban.
- Fokozott önállósággal tudja alkalmazni a megismert technikákat pl. papírhajtogatás, nyírás.
- Önállóan díszít tárgyakat. Kialakul az önértékelése.
- Tevékenyen vesz részt környezete kialakításában.
- El tudja dönteni melyik technika a legalkalmasabb az adott feladat megvalósításához.

6.5 Mindennapos mozgás

6.5.1 Módszertani alapelvek

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. Szervezeti keretei a spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, az irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, a szervezett mozgásos tevékenység. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a

zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

6.5.2 Az óvodapedagógus feladatai

- A különböző mozgások elsajátításának folyamatát az óvodapedagógus a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építse.
- Tartsa szem előtt az egészség megőrzését, megóvását.
- A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető. Törekedjen az udvar adta lehetőségek a szabad levegő minél sokrétűbb kihasználására.
- Minden nap adjon szervezett vagy önkéntes formában alkalmat az egészségfejlesztő testmozgásra az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, hiszen a gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás.
- Tartsa szem előtt, hogy hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
- A mindennapos irányított testmozgás tervezésekor vegye figyelembe, hogy részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
- Teremtse meg azokat a feltételeket, melyek a gyermekek egészségmegőrzését és megszilárdítását lehetővé teszik (gondozási fejezet). A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.
- Az óvoda lehetőségeit kihasználva (óvodaudvar, óvoda környéke) minél több alkalommal szervezzen foglalkozásokat a szabadban.
- Szervezzen spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységet, illetve a nap bármely szakában szabályjátékokat, versenyjátékokat, kooperatív mozgásos játékokat melyek erősítik a gyermekek közösségi érzéseinek fejlődését, olyan személyiségjegyek kialakulását, mint pl. egymás segítése, együttműködés.
- A foglalkozásokon a mozgáskultúra fejlesztése mellett segítse a térben és időben való tájékozódást, helyzetfelismerést, döntést, alkalmazkodásképességet, segítse elő változatos módszerekkel a testséma fejlődését.
- Szerettesse meg a mozgást a családdal együttműködve az óvodán kívüli lehetőségek kihasználásával.
- Szervezze meg a természetes mozgások gyakorlása érdekében évszakonként, alkalmanként a csoportokban a kirándulást.

- A foglalkozások szervezésénél, lebonyolításánál ügyeljen a balesetek megelőzésére, azok elhárítására.
- Fejlessze a gyermekek kondicionális képességeit, koordinációs képességeit, hajlékonyságát, indulati, akarati élet kontrollját.
- Valósítson meg heti egy alkalommal szervezett mozgásos tevékenységet.

6.5.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek teste arányosan fejlett, teherbíró, mozgása összerendezett, mozgáskoordinációja és finommotorikája fejlett.
- Kialakult a mozgás utáni igénye és annak szeretete.
- Megérti a vezényszavakat.
- Fejlődik tér, idő, tájékozódó képessége.
- Biztonsággal használja a különböző kéziszereket (szalag, karika, bot, babzsák).
- A szabályokat képes pontosan megérteni, betartani az egyéni és csoportos sor és váltóversenyek során.

6.6 A külső világ tevékeny megismerése

6.6.1 Módszertani alapelvek

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.

6.6.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Keltse fel a gyermekek érdeklődését, alakítsa ki a pozitív érzelmi beállítódást a gyermekekben, a megismerés befogadás vágyát.
- Érje el, hogy a gyermekek aktívan, öntevékenyen vegyenek részt az ismeretek elsajátításában.
- A gyermekekkel mindent sokoldalúan érzékeltessen, minden lehetséges helyzetben hozza őket kapcsolatba az érzékelhető valósággal.

- Teremtsen olyan problémahelyzetet, mely a gyermekeket megoldásra készteti
- Az egyéni, önálló tapasztalatszerzés legyen a foglalkoztatás meghatározója
- A módszerek, eszközök segítségadásánál vegye figyelembe a gyermekek egyéni különbözőségét.
- Tegye lehetővé a gyermekek gondolkodási képességének fejlődését olyan helyzetekkel, melyekben a gyermekek többféle megoldás között válogathatnak.
- A gyermeket a környező világ minél több jelenségével hozza természetes, érzékszerveit ingerlő közelségbe, figyeltesse meg a tárgyak, jelenségek esztétikai szépségét.
- Szervezzen heti egy alkalommal témához kapcsolódó élményszerző sétát, kirándulást, múzeum-, tárlatlátogatást stb. a gyermekcsoport számára.
- Teremtsen lehetőséget az alkalmi és folyamatos megfigyelésekre, a tapasztalatszerzésekre.
- Figyeltesse meg az évszakok, a természet változásának jellemző jegyeit.
- Tevékenységeken keresztül ismertesse meg a hónapok, napok, napszakok változását, egymásutániságát.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek tapasztalatokat gyűjtsenek az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről.
- Ismertesse meg a gyermekekkel az évszakokhoz kapcsolódóan a növények (zöldség, gyümölcs, virág) jellemző tulajdonságait, gondozását, felhasználásának lehetőségeit.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a környezetükben található fák, bokrok, gyógynövények nevét, fedeztesse fel jellemző tulajdonságaikat, figyeltesse meg évszakonkénti előfordulásukat.
- Figyeltesse meg az állatok külső jegyeit, kicsinyeit, hangját valóságos környezetükben.
- Biztosítsa a madáretetéshez, halak gondozásához szükséges feltételeket.
- Fedeztesse fel környezetünk színeit.
- Ébressze fel a gyermekekben a környezetük iránti szeretet, a megóvás igényét.
- Ösztönözze a gyermekeket arra, hogy aktívan vegyenek részt környezetük formálásában, védelmében, és a megóvásához kapcsolódó szokások gyakorlásában.
- Ismertesse meg a szülőföld, a helyi néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeit, védelmét.
- Ismertesse meg a gyermekeket közvetlen környezetükkel, a környező intézmények rendeltetésével, a helyi nevezetességekkel.
- Adjon lehetőséget, hogy a gyermek beszéljen a családról, a családtagok összetartozásáról.
- Figyeltesse meg és gyakoroltassa a gyalogos közlekedés szabályait, illetve a járműveken való utazást, a helyes viselkedést.
- Ismertesse meg a környezetükben élő felnőttek munkájával.
- Használja ki a gyermekek természetes kíváncsiságát, érdeklődését.
- Biztosítsa a tapasztalatszerzést, gyakorlást a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.

- A 3-4 éves gyermekek között játék közben biztosítson a teremben helyzeteket a matematikai tartalmú tapasztalatszerzésre.
- Az 5-6 éves gyermekeknek kezdeményezzen tevékenységeket a matematikai műveletek, ismeretek gyakorlására.
- A hátrányos helyzetű gyermekek körében felzárkóztató foglalkoztatásokon biztosítsa a hiányzó ismeretek pótlását.
- Biztosítsa a gyermekek önálló problémamegoldó gondolkodásának fejlődését.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek kísérletezzenek, próbálkozzanak különböző megoldásokkal.
- Biztosítson megfelelő számú eszközt.
- Mikro csoportos foglalkozásoknál ügyeljen arra, hogy minden gyermek részt vegyen a feladatok megoldásában.
- A feladatok megadásánál törekedjen annak pontos megfogalmazására.

6.6.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Felismeri a napszakokat, a reggelt, az estét.
- Felsorolja az évszakokat, legjellegzetesebb sajátosságait, különbséget tesz közöttük.
- Ismeri a hónapokeat, napokat, évszakhoz, tevékenységekhez, ünnepekhez kötötten.
- Ismeri a növény fogalmának tartalmát. (pl.: fa, bokor, virág, zöldségféle stb.). Tudja, hogy a növény magból kel ki. Tudja, hogy a gyümölcsöt megmosva fogyasztjuk. A gyermek tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van.
- Ismeri a környezetünkben leggyakrabban előforduló fák, bokrok, gyógynövények nevét, felismeri ezek levelét, termését.
- Ismeri a legfontosabb növényápolási munkákat.
- A tanult, megismert állatokat csoportosítja aszerint, hogy hol élnek. A háziszárnyasokat összehasonlítja a többi ismert madárral, környezetük, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismeri teljes nevét, lakcímét, korát, szülei foglalkozását, munkájukról van elképzelése.
- Gyakorlott az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismeri a közlekedési eszközöket, tudja, hogy hol közlekednek (vízen, szárazföldön, levegőben), tudja, hogy a közlekedési eszközök az ember munkájaként készülnek.
- A gyermek ismeri a környezetében lévő intézmények (iskola, orvosi rendelő, posta, rendőrség, tűzoltóság, színház, múzeum, vár stb.) rendeltetését.
- A gyermek felismeri és megnevezi a környezete színeinek sötét és világos változatát. Emlékezetében felidézi a környezetében gyakran észlelt tárgyak színeit. A tárgyak, jelenségek közötti feltűnő összefüggést felismeri, a hiányzó részeket kiegészíti
- A gyermek felsorolja a testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően. Igényes teste tisztaságára
- Felismerik városuk nevezetes épületeit, szobrait.

- Az 5-6 éves gyermek megérti az óvodapedagógus kérdéseit.
- Megítélik egymás állításainak igazságát.
- Tud halmazokat létrehozni, megadott, illetve általa kitalált szempontok szerint, csoportosít, osztályoz.
- Összehasonlítja a tárgyakat és megkülönbözteti őket jellemző tulajdonságaik alapján.
- Tárgyakat megszámlál tízig.
- Bontással, számlálással előállít ugyanannyit, többet, és kevesebbet.
- Képes különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni.

6.7 Munka jellegű tevékenységek

6.7.1 Módszertani alapelvek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység, az önkiszolgálás, a naposi munka, az alkalmi megbízások teljesítése, a környezet-, a növény és állatgondozás. A gyermek munka jellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység, a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége és a közösségi kapcsolatok a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

6.7.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus erősítse a gyermekekben a munka sajátos játéktól eltérő vonásait (be kell fejezni, pontosan kell végezni stb.).
- Az óvodapedagógus és a gyermek közelében tevékenykedő felnőtt munkája példaként álljon a gyermekek előtt, pontosan, utánzásra méltóan végezzék.
- A munka tevékenységek megszervezésénél vegye figyelembe az életkori és egyéni sajátosságokat, minden gyermek képességének megfelelő feladatot kapjon, amit örömmel végez.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a munkához szükséges eszközök használatát. a munkavégzés módját, sorrendjét.
- Biztosítsa a feltételeket a csoportszobában és az udvaron a tiszta, esztétikus környezet megteremtéséhez.
- Szervezze meg a csoport mindennapi életével kapcsolatos teendők elvégzését, tegye egyértelművé a feladatot és tanítsa meg a helyes elvégzés módjára.
- Használja ki a csoport életében az év során alkalomszerűen adódó lehetőségeket a munkavégzésre.
- Szervezze meg az évszaknak megfelelő, szabadban történő munkalehetőségeket

(lombseprés, hólapátolás, veteményezés, gyümölcsszedés stb.).

- Adjon módot az önálló munkavégzésre, gyakorlásra, hogy a gyermekek lássák munkájuk célját, hasznosságát.
- Az egyes munkafajtákat tervszerűen, fokozatosan vezesse be.
- Szervezze úgy a munkát, hogy a gyermekek a munka egész folyamatát áttekinthessék.
- Fordítson gondot azokra is, akik kevésbé aktívak, visszahúzódóak.
- Adjon módot arra, hogy az udvaron használatos eszközöket a gyermekek vegyék elő és tegyék a helyére.

6.7.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Az önmaga ellátásával kapcsolatos munkákat önállóan végzi.
- A gyermek ismeri a munkafolyamatok részmozzanatait, célszerű sorrendjét, a munkát előre eltervezi.
- Erősödik kezdeményezőképessége, észreveszi a környezetében adódó hiányosságokat és azok megoldására törekszik.
- Kisebb megbízatásokat örömmel teljesít.
- Szívesen vállal a közösségért feladatokat.
- Segít a kisebbeknek a munkák elvégzésében, kialakul feladattartása, munkatempója, önállósága, kitartása
- különbséget tesz a játék és a munka között.

7. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

7.1 A tehetséggondozás megalapozásának elvei

- Fontosnak tartjuk a tehetségnek és annak megjelenési formáinak felismerését.
- Differenciált, egyénre szabott fejlesztéssel segítjük a tehetségígéretek kibontakoztatását.
- A szülők támogatásának elnyerésével hatékonyabban tudjuk megvalósítani tehetséggondozó feladatainkat.

7.2 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének elvei

- A gyermekek megismerésével erősségeik és gyengeségeik felfedezésével alakítjuk ki a fejlesztés egymásra épülő folyamatát.
- Fontosnak tartjuk formálni és segíteni a gyermekek felnőttekkel és társakkal való kapcsolatát, az együttélés formáit, szabályait.
- A szülők bevonásával, támogatásával kívánjuk a hatékony fejlesztési lehetőségeket megvalósítani.

- Szoros együttműködésben kívánunk dolgozni a speciális szakemberekkel a fejlesztés érdekében.
- Lehetőleg már az óvodakezdés előtt felvesszük a kapcsolatot a gyermeket ellátó szakemberekkel a rugalmas „átlépés" érdekében.
- Megoldáskereső magatartásunkkal, mintánkkal igyekszünk az „elfogadást" erősíteni a társakban, szülőkben.
- Hátránycsökkentő feladatunk a gyermekek szeretet szükségletének az önbecsülés és önmegvalósító szükségletének kielégítése.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

PEDAGÓGIAI PROGRAM
a Pitypang és Búzavirág Waldorf csoportban

Készült a Waldorf Óvodapedagógiai Program (1999) és a Bársony János Úti Tagóvoda 2010-ben elfogadott Helyi Pedagógiai Programja alapján.

1. Helyzetkép

Óvodánkban a waldorf nevelés közel 30 éve az óvodapedagógusok kezdeményezésére, valamint a szülők támogatására jött létre. Waldorf óvodai csoportjaink a MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodájában, annak szerves részeként működnek. Jelenleg kettő, életkor szerint osztatlan csoportban, waldorf képesítéssel rendelkező óvodapedagógus látja el a gyermekek nevelését. A waldorf csoportok életét csoportonként nevelést, oktatást közvetlenül segítő dajka segítségével, valamint a szülői kör támogatása révén valósítjuk meg. Csoportjaink eszközfelszereltsége a waldorf nevelési elveknek megfelelő.

2. Gyermekkép

Nevelésünk során úgy tekintünk a gyermekre, mint individumra, aki egyetlen, egyszeri. Ezért minden gyermeket, mint a jövő csíráját kívánjuk szemlélni. A kisgyermek olyan, mint egy „érzékszerv". Minden, ami körülötte történik hatással van fejlődésére. A világot maga körül a cselekvésein keresztül az érzékelése segítségével fedezi fel. Így szerez tapasztalatot. Ezért fontos, hogy mi felnőttek igaz gondolatokkal, érzésekkel, utánzásra méltó példát adjunk számára egy olyan környezetben, mely segíti az érzékszerveken keresztüli tapasztalását, megismerését.
Azt valljuk, hogy ha szabadon hagyjuk fejlődni, szeretettel, figyelemmel, örömmel, vesszük körbe a gyermeket, akkor érdeklődő, kíváncsi gyermekké válik, aki képessé válik arra, hogy új képességeket fejlesszen ki magában.

3. Nevelésünk speciális célja és feladatai

3.1 Nevelésünk célja

- Célunk védeni, ápolni és erősíteni a gyermek fejlődő, belső világát, hogy testileg egészséges, lelkileg szabad, szellemileg kreatív legyen, hogy képessé váljon arra, hogy környezetét emberségesebbé tegye.
- Olyan védett környezetet kívánunk teremteni, ahol a kisgyermek szabadon megnyilvánulhat, játszhat, ahol áttekinthető világ veszi körül, ahol szabadon utánozhat.

3.2 Nevelésünk feladatai

- Az óvodáskorú gyermekek testi, lelki és szellemi szükségleteinek figyelembevételével, fejlődésük biztosítása.
- Egészséges tárgyi, szokásbéli, érzelmi és tartalmi környezet biztosítása az óvodapedagógusok és a gyermekek személyi környezetét alkotó felnőttek és a gyermekek szeretetteljes együttélése által.
- Óvni kívánjuk a gyermek fejlődő belső világát, fokozatos érdeklődését, ezért ott ajánlunk segítséget, ahol a gyermek éppen tart. Feladatunk megvárni, és elegendő időt hagyni, hogy a gyermek önállóan találja meg a következő lépést, így tiszteljük a gyermek alakuló világképét.
- Mellőzni kívánjuk az idő előtti, túl korai fejlesztést, a túl korai intellektuális „felébresztést".
- A mindig ritmikusan ismétlődő tevékenységekkel, áttekinthetővé kívánjuk tenni a mindennapi cselekvések világát a gyermek körül, hogy az életünket és világunkat átszövő összefüggéseket megkíséreljük érzékelhetővé és tapasztalhatóvá tenni a gyermek számára.
- Segíteni kívánjuk a gyermekeket abban, hogy elég ideje legyen arra, hogy a saját tempója szerint tudja felfedezni a világot, feldolgozni tapasztalataiból származó élményeket, és elsajátítani a sokféle minőséget, különbözőséget mindegyik érzékszerv területén.
- Differenciált módon kívánjuk segíteni a gyermekek individuális fejlődését, és lehetőséget adni számukra abban, hogy lényüket a közösségben is ki tudják bontakoztatni, azzal, hogy alkalmat teremtünk a mindennapokban egy valódi közösség létrehozására.
- Követendő mintát kívánunk nyújtani a mindennapokban a saját tevékenységeinkkel, érzelmeinkkel, gondolatainkkal a gyermek számára, hiszen alapvető tulajdonsága és megismerési módja az óvodás korú gyermeknek az utánzás.
- A családi élet tevékenységeihez leginkább hasonlatosan olyan valós helyzeteket kívánunk teremteni számára, amelyekben a gyermek saját igénye szerint feltalálja magát, és egyre növekvő önállósággal jelzi saját fejlődését aktivitásában.
- Óvni, ápolni és erősíteni kívánjuk a játszó gyermekben megjelenő természetes erőket és képességeket, mivel a játék a kisgyerekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége.

4. Az óvodai élet megszervezése a waldorf csoportokban

4.1 A környezet megteremtése, a személyi és tárgyi feltétel

- A waldorf csoport életét csoportonként két óvodapedagógus látja el, akik közül legalább egyikük rendelkezik waldorf óvodapedagógusi végzettséggel. Az óvodapedagógusok váltott munkarendben dolgoznak, lehetőleg a nap nagy részében együtt látják el nevelési tevékenységeiket. Pedagógiai munkájukat dajka segíti. Az „anyai" gondoskodást, gondozást az óvodapedagógusok tudatosan magukra vállalják, mivel a Waldorf-pedagógia szerint ez az óvodapedagógus nevelői tevékenységének, a gyermekekkel való kapcsolatának meghatározó része a gondoskodás. Az óvodapedagógus bánásmódja, az

eltérő szükségletek, érzelmi állapotok és hangulatok iránti toleranciája mintát jelent a gyermekek egymás közötti kapcsolatának formálásában.

- A Waldorf-óvoda teljes egészében és minden részletében az óvodáskorú gyermekek sajátos életformáját, egészséges fejlődését kell, hogy szolgálja. Bútoraink megfelelnek a gyermekek méretének, természetes anyagból készülnek, változatos anyagukkal teret adnak az érzékelésen keresztüli megismerésnek. Eszközeink nagy része kézzel készített, félig kidolgozott, vagy a természetben található eszközök, melyek a gyermeki fantázia és kreativitás fejlődését szolgálják. Óvodai csoportjainkban, működő konyharész, vizes blokk, öltöző áll a rendelkezésünkre, valamint, egy, az óvoda többi csoportjától elválasztott udvarrész.

4.2 Az óvodai életünk ritmusai

A Waldorf-óvoda tudatosan él a ritmikus ismétlés én-erősítő, szorongásoldó hatásával. (WOP. 1999.21.oldal)

- A kisgyermek igényli az ismert és áttekinthető ismétlődésekkel tagolt időrendet. Saját testi ritmusai csak lassan válnak rendszeressé, ezért a mi feladatunk, hogy a gyermek életét mindig ismétlődő, rendszeresen visszatérő időbeosztással tagoljuk. Igyekszünk ezért tudatosan úgy kialakítani a napokat, hogy a koncentráltabb tevékenységek után mindig egy szabadabb következzen. Mindez segíti a gyermekeket abban, hogy egészségesebben tudjon élni, biztonságban érezze magát.
- Minden tevékenységünk, munkánk, heti, havi és évi ritmusokban is visszatér az óvodai életünkbe. A Waldorf-óvodában ünneptől-ünnepig a ritmusokkal összhangban próbálunk élni. Az ünnepek megformálását a természeti vagy a keresztény tradíciók segítik, melyeket a gyermekek számára a szokások és jelképek segítségével adunk át. Ennek egyik leginkább látható és érzékelhető helye az évszakasztal. Az ünnep először bennünk, óvodapedagógusokban születik meg, ezáltal lesz mindig élő, ami minden készülődésünket, munkánkat áthatja.
- A csoportszoba berendezése, díszei, az évszakasztal, a mesék, a versek, dalok tartalma a tevékenységek, melyek az ünnephez kapcsolódnak (pl. lámpáskészítés) teszik a gyermekek számára érzékelhetővé milyen időszakban él.

A waldorf csoportjainkban az alábbi ünnepeket éljük meg közösségünkben:

- A gyermekek születésnapja
- Aratás – betakarítás – hálaadás
- Szent Mihály időszaka
- Szent Márton időszaka
- Advent – Szent Miklós
- Vízkereszt – Három király időszaka
- Farsang
- A tavasz kezdő napja

- Húsvét
- Mennybemenetel
- Pünkösd
- Szent János időszak – a nyár ünnepe

A hét napjaihoz kötődő művészeti tevékenységekben is felfedezhetőek az adott ünnep jelei. Valamint, minden napnak meg van a maga gabonája, amiből a reggelit készítjük el és meg van a maga művészeti tevékenysége is, ami segíti a gyermekeket az időben való eligazodásban.
Heti ritmusunk egy lehetséges példája:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Szép mozgás, ritmikus játék, Zene, ének, vers	Szép mozgás, ritmikus játék, Zene, ének, vers	Szép mozgás, ritmikus játék, Zene, ének, vers	Szép mozgás, ritmikus játék, Zene, ének, vers	Szép mozgás, ritmikus játék, Zene, ének, vers
Képalkotás formázás: Formázás gyapjúval filctáblára	Képalkotás formázás: Festés akvarell	Képalkotás formázás: Formázás viaszgyurmával	Képalkotás formázás: Formázás tésztával, Sütés	Képalkotás formázás: Rajzolás viaszkrétával
Mese, bábozás, babázás	Mese, bábozás	Mese, bábozás	Mese, bábozás	Mese, bábozás
Háztartási és kézimunka, kézművesség	Háztartási és kézimunka kézművesség	Háztartási és kézimunka kézművesség	Háztartási és kézimunka kézművesség	Háztartási és kézimunka kézművesség
Szabad játék	Szabad játék	Szabad játék	Szabad játék	Szabad játék
Rizs	Árpa	Köles	Rozs	Zab

A napi ritmusunk kialakításakor a helyi igényekre, szokásokra és a lehetőségekre építünk. Törekszünk arra, hogy egymás után rövidebb és hosszabb tevékenységek, valamint az általunk vezetett tevékenységek és a szabad tevékenységek váltakozva valósuljanak meg, mindig azonos időpontban.

Napi ritmusunk egy lehetséges változata:

Tevékenység			Tevékenység megnevezése
Kezdete	Vége	Időtartama	
6:30	7:00	0:30	Összevont gyülekezés, játék
7:00	8:40	1:40	A felnőttek megérkeznek, és előkészítik a helyiségeket a gyermekek fogadására, a napnak megfelelő művészeti

Tevékenység			Tevékenység megnevezése
Kezdete	**Vége**	**Időtartama**	
			tevékenységre, melyben az érkező gyermekek is részt vesznek szabad akaratuk, érdeklődésük alapján. Részt vehetnek a szabad játékon túl, a reggeli kásák, lepény elkészítésében is az érkezésüket követően. A termet közösen előkészítjük a tízóraihoz és az évszakasztal körül egy rövid napindító játékkal kezdjük az óvodai napot. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a waldorf óvodai élet tevékenységi formái során, tanköteles korban napi 45 percben.
8:40	9:05	0:25	Tisztálkodás után önállóan megterítve elegendő időt hagyva a nyugodt étkezésre, megesszük az elkészített tízórait. Tisztálkodunk, termet rendezünk és takarítunk.
9:05	10:40	1:35	A reggeli és a közös takarítás után a szabad játékra, valamint a napi alkotó tevékenységekre nyílik lehetőség a gyermekek számára. A közös játékot követően a játék csendesülése után a rendrakást követően egy ritmikus körjátékban az utánzásos mintakövetéssel az ünnepkörhöz kapcsolódó versekkel, dalokkal és mozgással zárjuk le közösen a játékidőt. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a waldorf óvodai élet tevékenységi formái során, tanköteles korban napi 45 percben.
10:40	12:10	1:30	A játék a szabadban, szabad mozgás, levegőzés, kerti munka után az öltözködést és tisztálkodást követően az évszakasztalnál illatadás után következik a mese, vagy bábozás
12.10	13.00	0:50	Ebéd
Tevékenység			**Tevékenység megnevezése**
Kezdete	**Vége**	**Időtartama**	
13:00	15:00	2:00	Testápolás, pihenés előkészítése Pihenés
Tevékenység			**Tevékenység megnevezése**
Kezdete	**Vége**	**Időtartama**	
15:00	17:00	2:00	Ébredés, közösen megágyazunk, azután elmegyünk a mosdóba tisztálkodni, és leülünk az asztalhoz uzsonnázni. Szabad játék ideje, közben folyamatosan

Tevékenység			Tevékenység megnevezése
Kezdete	Vége	Időtartama	
			érkeznek a szülők és viszik haza a gyermekeiket. Tavasszal, vagy kora ősszel, amikor még sokáig jó idő vagy világosság van, akkor még délután is kimehetünk az udvarra.

4.3 A waldorf csoportok kapcsolatai

4.3.1 Belső kapcsolatok

- A szülőknek és az óvodapedagógusoknak egy kölcsönös együttműködést kell felajánlaniuk és elfogadniuk egymástól. Ez az együttműködés természetesen a gyermekre kell, hogy irányuljon és a gyermek javát kell, hogy keresse. A kapcsolattartás lehetséges színterei a családlátogatás, a rendszeres szülői körök, fogadóórák, vagy gyermekmegbeszélések, a csoport életével kapcsolatos ünnepek, kézimunkák, udvarrendezések, előadások stb.
- Az óvodapedagógusi kollégiumban a waldorf csoportok óvodapedagógusai rendszeres találkozásaikon gyermekmegbeszélést, konferenciát tartanak, ahol pedagógiai és a csoportok életéhez kapcsolódó szervezési, tervezési, feladatokat látnak el.

4.3.2 Külső kapcsolatok

- Hámori Waldorf Iskola: közös előadások, pedagógiai kollégiumok, játszóházak szervezése, közös ünnepek megvalósítása
- Tündérudvar Waldorf jellegű Bölcsőde: közös programok, kollégiumok, előadások szervezése, lebonyolítása
- Waldorf Szövetség
- Waldorf Óvodapedagógiai képzés
- A MIÓVI Bársony János Úti Tagóvodájának kapcsolatai

5. Az óvodai élet tevékenységformái a waldorf csoportokban

A gyermekek minden tevékenysége az óvodapedagógus jelenlétében vagy tudomásával folyik, ahol az óvodapedagógus minden, a csoport életéhez szükséges munkát a gyermekek előtt a gyermekekkel együtt végez. Minden apró mozzanatunkkal, tevékenységünkkel segítjük a gyermekben érlelődő erőket, miközben érzelmi biztonságot és áttekinthető környezetet alakítunk ki körülöttük.
„A Waldorf-óvoda, mint érzelmi burok a szokásbeli, az érzelmi, és a tartalmi környezet megteremtésével alapozza meg a gyermek fejlődését, a játék és a tanulási tevékenységeit.” *(WOP. 1999. 18.oldal)*

A speciálisan waldorf tevékenységek éppen ezért, komplex módon az alábbiak szerint felelnek meg az Óvodai nevelés országos alapprogram tevékenységeinek.

Waldorf Óvodapedagógiai program megnevezései	Óvodai nevelés országos alapprogram megnevezései
Háztartási, kerti munkák, kézművesség	A külső világ tevékeny megismerése, Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Munka jellegű tevékenységek
Szabad játék	Játék, Mindennapos mozgás, A külső világ tevékeny megismerése
Szép mozgás – a ritmikus játékban, euritmiában	Ének, zene, népi játék, tánc Mindennapos mozgás A külső világ tevékeny megismerése Verselés, mesélés
Zene – ének – vers	Ének, zene, népi játék, tánc Verselés, mesélés, Mindennapos mozgás
Mese – bábozás – babázás	Játék, Verselés, mesélés
Képalkotás, formázás	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, Munka jellegű tevékenységek
Waldorf óvodai élet tevékenységi formái	Tevékenységben megvalósuló tanulás

5.1 Háztartási munka, kézimunka

Saját, illetve az óvodapedagógusi munkán keresztül a valóság változásainak, folyamatainak, tapasztalható, érzékelhető módon történő átélése, melynek célja, eredménye van, ami mindenki számára mérhető. Fejleszti a gyermekek érzékelését, szociális viselkedését, érzelmi életét, gondolkodását, ügyességét. Finomodik aprólékos mozgása. Megismeri a külvilág emberhez kapcsolódó eseménysorait.

5.1.1 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:

- tegye lehetővé a gyermek számára az érzéki, áttekinthető tapasztalatokat a munkatevékenységek során, a külvilág fontos, hozzánk kapcsolódó eseményeiről,
- törekedjen arra, hogy valamennyi tevékenysége a gyermek szabad játékát inspirálja, s táplálja.

5.1.2 A waldorf óvodapedagógus feladatai

A waldorf óvodapedagógus:

- lehetőleg a csoport életével kapcsolatos minden munkát (mely a hagyományos háztartási munkákhoz hasonlít) az emberi kéz erejével, a gyermek előtt, a szabad játékidő alatt szervezze és végezze,
- csak olyan munkatevékenységet végezzen, melynek a közösségre, az egyénre, a tapasztalatszerzésre irányuló közvetlen, látható célja van,
- szervezzen minden munkatevékenységet úgy, hogy meghatározott, a munkafolyamat minden elemét átható ritmusa lehetővé tegye minden gyermek számára, a munkatevékenység bármelyik eleménél bekapcsolódását,
- segítse a gyermek munkatevékenységbe való bekapcsolódását, örömmel végzett munkájának követésre méltó példájával,
- szervezze úgy a munkatevékenységet, hogy minden gyermek fejlődési fokától, életkorától függően rövidebb, illetve hosszabb ideig végezhessen munkajellegű tevékenységet,
- segítse a gyermeket abban, hogy a munkatevékenység után a spontán a játékba visszataláljon,
- biztosítson minden munkatevékenységben a gyermek méretének megfelelő, elegendő balesetmentes eszközt, „védőruhát", köténytt.

5.1.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek:

- a csoport mindennapi életével kapcsolatos munkáit önállóan, illetve kisebb segítséggel, a megfelelő sorrendet, határokat betartva el tudja végezni: (asztalt étkezéshez az esztétikára ügyelve meg tudja teríteni, az edényeket használat után elmossa, eltörli, helyére tudja tenni, játék és egyéb tevékenységek után belső indíttatásból a teremben a rendet helyre tudja állítani.),
- ismeri és használja az egyszerűbb eszközöket rendeltetésüknek megfelelően,
- ismeri és alkalmazza az utánzás során megtapasztalt mozdulatokat és ezzel munkatevékenységet végez,
- kerti munkákat végez, tud vetni, locsolni, gereblyézni, ültetni,
- tud eszközök segítségével fonni, szőni, csomózni, kötelet kötni,
- a megtanult kézműves fogásokkal tud játékához eszközt készíteni és javítani,
- a munkatevékenységek végzése közben tud figyelni saját és társai biztonságára, segítséget ad rászoruló társainak,
- munkatevékenységei során a külvilág-ember kapcsolatáról, természetről szerzett tapasztalatait játékában megjeleníti.

5.1.4 Mese, bábozás, babázás

A mese bepillantást nyújt a valóság világába, mivel olyan lelki-szellemi értékekről, emberi fejlődési folyamatokról szól, melyek örök emberi tartalmukkal adnak lelki táplálékot a

fantáziának. Felidézi a fogalmak érzelmi töltését, érzékelhetővé, átélhetővé teszi a tartalmat. Fejleszti a gyermek szókincsét, mely a belső képek kialakítását segíti.
A gondos mese kiválasztás mellett amint pedagógiai segítség adunk lehetőséget a bábozásnak. A bábozást egy hosszabb mese képeinek érzékeltetésére, egy ünnepi esemény emelésére adjuk elő. A bábozáshoz saját készítésű, felülről mozgatható bábokat, selymeket, zenei aláfestést is használunk, mellyel mintát adunk a gyerekeknek ahhoz, hogy szabad játékukban a belső képeik megjelenítésére ők is meg tudják szervezni. Ezzel közösségi érzésüket, a mesei képek megélését, türelmüket, szociális kapcsolataikat, emlékezetüket is tudjuk támogatni.

5.2 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:

- tegye lehetővé mindennapi meséléssel, hogy a pedagógiai szempontok figyelembevételével kiválasztott mesékkel a gyermek mágikus világképének megfelelően segítse a gyermeket a valóság megismerésében.

5.2.1 A Waldorf óvodapedagógus feladatai

A waldorf óvodapedagógus:

- alakítson ki megfelelő helyet a meséhez, ahol minden gyermek egyformán résztvevője lehet a mese szertartásának,
- törekedjen arra, hogy mindig ugyanazon gesztusok, események (függönybehúzás, gyertyagyújtás, éneklés, hangszerjáték) adják meg a jelet a mese megkezdéséhez,
- válasszon az ünnepkörhöz, évszakhoz kapcsolódó, lehetőleg népmesét, melyet legalább egy hétig mesél,
- mesélje a meséket sokszínűen, hogy a szókincs bűvöletében a gyermek belső képi világa kialakuljon,
- segítse a gyermeket abban, hogy kedvenc meséiket játékidő alatt, játékuk szerves részeként eldramatizálhassák,
- tegye lehetővé a gyermekek számára, hogy dramatizálásukban az eszközöket, jelmezeket szabadon választhassák ki,
- segítse a gyermeket abban, hogy a lehetőségekhez képest minden szerepet átélhessen,
- alkalmazza a bábozás pedagógiai segítségét arra, hogy a csoport összetétele miatt a hosszabb, komplikáltabb mesét a kisebbek is fáradás nélkül, örömmel tudják végighallgatni,
- babázás során a saját készítésű álló, illetve marionett bábokat takaratlanul, felülről, kézzel, illetve zsinórral mozgassa,
- adjon alkalmat és segítséget a gyermek számára a bábozásra a már megtapasztalt szokások, szertartások szerint,
- segítse a gyes éneket abban, hogy rögtönzött mesélésével, s a gyermek egyidejű bábozásával megszülethessen a közös népi nyelven történő gondolkodás az

óvodapedagógus és a gyermek, s a csoport között,

- készítsen körültekintő gondossággal esztétikus, jó minőségű, a pontos testtartásra figyelő, nagyjából kidolgozott arcú babát,
- teremtsen lehetőséget minden gyermek számára, hogy egy olyan babát szerethessen, melyre kivetítheti saját énjét és így dolgozhatja fel élményeit, érzéseit.

5.2.2 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek:

- örömmel hallgat végig hosszabb, komplikáltabb szerkezetű mesét,
- ismeri és beszédében alkalmazza a mesék során hallott új kifejezéseket,
- a meséről véleménye van, melyet meg is tud fogalmazni,
- az ismeretlen szavakkal, kifejezésekkel kapcsolatban kérdéseket képes feltenni, ezen kifejezéseket később beszédében alkalmazza,
- ismeri és megkülönbözteti a különböző erkölcsi tartalmakat, felismeri és várja. a mese fordulatait, ezek következményét, megoldását,
- játékában megjeleníti a mese szereplőit, eseményeit, általában bábozás, dramatizálás formájában,
- a bábozáskor, dramatizáláskor a feltételeket megteremti,
- örömmel bábozik saját, társai, s családja szórakoztatására is,
- tud és akar társaival közösen bábozni, ismer és kitalál történeteket is,
- képes a közös képi nyelven történő gondolkodásra,
- örömmel bábázik, a babával való viszonya bensőséges.

5.3 Zene, ének, vers

A jó zene a csendből indul ki, éltetően hat a gyermekre. A hang ott keletkezik, ahol a felnőtt vagy a gyermek zenél. A gyermek a zenét az egész testében érzékeli, amire azonnal mozogni kezd. Ezért többféle hangzású eszközzel vesszük őket körbe, hogy érzékeljék a különböző hangi minőségeket. A mindennapi tevékenységekhez, Fontos, hogy a gyermekek fel tudják fedezni a hang eredetét, és lássák a zenélő embert.
A zenélés, az improvizálás, az éneklés, gyakran kíséri a mindennapi tevékenységeket, így jelezve számára, hogy éppen mi történik körülötte. Segítségével motiválhatjuk egy-egy tevékenység felé, vagy teremtünk éppen csendet. A zenét, az éneket, a verseket gyakran alkalmazzuk egy-egy szertartás részeként. (reggeli kör, mese, olajcsepp osztás, kézmosás, öltözködés, fohászok stb.)

5.3.1 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:

- biztosítsa a gyermekek számára, hogy éneklése, verselése a hangzás sokféle megjelenítésével legyen példa a szép beszéd, az éneklés megszerettetésére,
- ösztönözze a gyermekeket saját példájával az önfeledt éneklésre, ritmusos verselésre, hangszerjátékra a játékidőben és a tevékenységek közben is.

5.3.2 A waldorf óvodapedagógus feladatai

A waldorf óvodapedagógus

- szervezze úgy a napi tevékenységet, hogy a nap bármelyik részében adjon alkalmat az éneklés, zenélés, verselés különböző formáira,
- használjon kvint intervallumú és pentaton zenét, mivel az megnyugtató hatású ebben az életkorban,
- énekléskor, hangszeres játékokon törekedjen arra, hogy jól láthassák a gyermekek az előadását (mozgását, érzéseit, koncentrációját),
- hibáit a gyermek előtt javítsa, így adjon mintát egész magatartásával hibáinak kezelésével is,
- éneklése, verselése a hangzás sokféle megjelenítésével legyen példa a szép beszéd, ének megszerettetésére,
- biztosítson a gyermek számára életkorának megfelelő a különböző minőségek érzékeltetésre alkalmas hangszereket (metallofon, csengők, harangjátékok, pengetős hangszerek, kövek, kavicsok stb.),
- szervezze úgy a tevékenységeket, hogy az énekszó vonja be a gyermeket az óvodapedagógus tevékenységébe, illetve a dalról tudja, hogy most éppen mit tevékenykedik az óvodapedagógus,

5.3.3 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek:

- tud a nap folyamán a tevékenységek alatt énekelni, csoportban és egyedül is,
- ismeri a különböző hangszereket (metal0ofon, csengők, harangjáték, lant), azok használatát, és „dallamokat” tud improvizálni,
- éneklése, verselése során hibáit javítani tudja,
- tudja, s ismeri a különböző tevékenységekhez kapcsolódó énekeket, verseket,
- játékában, tevékenységében dallamot tud kitalálni,
- képes kedvenc versének, mondókájának dallamot improvizálni.

5.4 Szép mozgás – a ritmikus játékban, euritmiában

A gyermek saját test- és térérzékelésének a mozgásformák harmonizálódásának, a természetes mozdulatok felelevenítésével, a kisgyermek utánzóképességére épülő sajátos mozgás, mely

megjelenik a ritmikus játékokban, az euritmiában és a természetes mozgás segítségével hat fejlesztően az akarat, érzés, gondolkodás fejlődésére. Segíti a mozgások összerendeződését.
Ritmikus játékban a mesei, természeti jelenetek megjelenítésével, az óvodapedagógust utánozva dalokkal, versekkel, történetekkel átszőtt, finom és erőteljes mozgásokkal, vidám és komolyabb hangulatokkal aktuális az évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódó mozgásnyelvvel történő, mindennap visszatérő tevékenység.
Az euritmia Rudolf Steiner nevéhez fűződő úgynevezett látható beszéd, zene, mely a hangokat, intervallumokat, mozdulatokkal fejezi ki, egy szabályos testi „gesztus-nyelvet" alakítva ki. A mozdulatok összefüggenek a beszéd, nyelv és zene szerkezetével.
Jelenleg waldorf óvodai csoportjainkban képzett euritmia tanár hiányában ez a mozgásforma nem tud megvalósulni. Mivel a magyar népi kultúra megismertetése fontos számunkra, ezért heti egy alkalommal a magyar nemzeti kultúra dal és mozgáskultúrájával játékos és utánzásra épülő módon ismerkedhetnek az 5 éves gyermekek.

5.4.1 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:

- a gyermek testét és lelkét úgy kell mozdítsa, hogy utasítás nélkül álmodozó, önfeledt tudatállapotban utánozza a felnőttet,
- biztosítsa, hogy az azonos tartalmú ünnepkörhöz, természeti változásokhoz kapcsolódó ritmusos játék legalább két hétig naponta ismétlődjön

5.4.2 A waldorf óvodapedagógus feladatai

A waldorf óvodapedagógus:

- mindig legyen elegendő hely a gyermekeknek arra, hogy szabadon, akadályok nélkül végezhessék a mozgásokat,
- a mondókák, versek, dalok mindig az adott ünnephez, évszakhoz kapcsolódjanak, a mozgásokat hassa át az aktuális ünnep, az évszak hangulata, érzésvilága,
- váltakozásban jelenjenek meg az erőteljes és gyengébb, illetve a nagy és egészen finom mozgások, a vidám és komolyabb hangulatok,
- a természet élete és az emberi munka sokféle szempontból jelenjen meg ebben a mozgásnyelvben, s ezt az élményt a vers és a dal zeneiségével és tartalmával megfelelően egészítse ki,
- építse úgy fel a körjátékot, hogy helyet kapjanak a szabályosabb dalos játékok és körtáncok,
- biztosítsa a feltételeket, hogy a benti-kinti játékban egyaránt lehetősége nyíljon a gyermeknek az életkorának megfelelő természetes mozgások gyakorlására.

5.4.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek:

- test- és térérzékelése, mozgásformái összerendezettek, harmonizált, mozdulatai, gesztusai kifejezőek,
- figyelme tartós,
- a hangok hangoztatása és a ritmusok ismételgetése testi-lelki jóérzéssel tölti el,
- akarata mozdulataiban kifejeződik, képes fél lábon szökdécselni,
- ismeri a környezete adta lehetőségeket, ezeket szabad mozgásával (gurulás, csúszás, mászás) „kihasználja" mozgásigénye szempontjából.

5.5 Képalkotás, formázás

A szabad játék idejében a heti ritmusnak megfelelően, minden napnak megvan a maga alkotó, formázó tevékenysége. Rajzolás, festés, gyurmázás, plasztikus formázás, sütés, gyapjúkép készítse).
A képalkotás, formázás során a gyerekek téma nélkül, önállóan tevékenykednek. érzéki úton megismerkednek különböző minőségekkel, anyagokkal, a velük való tevékenység technikájával. minden művészeti tevékenységet körültekintően készít elő az óvodapedagógus. az elkészült képek és formák tükröt adnak a gyermek fejlődéséről, a világról alkotott képéről.

5.5.1 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:
- alakítson ki olyan heti rendet, melyben a hét minden napjához kötődik egy-egy művészeti tevékenység,
- úgy szervezze a tevékenységeket, hogy minden gyermek saját életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően hosszabb vagy rövidebb ideig tevékenykedve befejezhesse a munkáját.

5.5.2 A waldorf óvodapedagógus feladatai

A waldorf óvodapedagógus:
- adjon lehetőséget minden gyermeknek arra, hogy a rajzolásban, festésben, gyurmázásban és a gyapjúkép készítése során alkotó- és formáló készségét fejleszthesse,
- szervezze úgy a körültekintően előkészített tevékenységeket, hogy a folyamat minden elemét meghatározó ritmus hassa át,
- minden tevékenységhez biztosítson a gyermekek számára elegendő jó minőségű eszközt,
- biztosítsa az elmélyült érdeklődéssel, belső motivációval folytatott tevékenységhez, valódi aktivitáshoz szükséges nyugalmat, kiegyensúlyozott légkört, az értelmes figyelem kialakulását,
- segítse a gyermekek tevékenységekbe való bekapcsolódását természetes belső aktivitásból fakadó örömteli tevékenységének követésre méltó példájával.

Tevékenységek:
- A gyermekek témához nem kötötten, önállóan
- viaszkrétával rajzolnak
- vizes lapon előre feloldott festékkel festenek
- viaszgyurmával gyurmáznak,
- filclapra, gyapjú felrakásával képet készítenek.

5.5.3 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek:
- tevékenysége, alkotásvágya, belső érzéseinek, érzelemvilágának visszatükröződése; a megalkotott rajz, kép, festmény megmutatja a gyermek egyéniségét, fejlettségi állapotát,
- örömmel, belső aktavitással, figyelemmel végzi el a tevékenységet,
- alkotásvágya nagy, színélménye gazdag,
- a rajzolás, formázás, gyapjúkép készítése során a grafikusan letisztult sémát, mint jeleket, ahhoz kapcsolódó formákat alkot,
- tárgyakat, embereket, állatokat rajzol, formáz, melyek felismerhetők, s ezeket mozgásban is megjeleníti ábrázolja az embereket, részletesen kidolgozva.

5.6 Szabad játék

A kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából nyert tagolatlan benyomásait a játékban vetíti ki és ott újra tagolja. Megismerteti a kisgyermek érzékei segítségével a környezet tárgyaival, tulajdonságaival, jelenségeivel, saját akaratának, szabadságának határaival. Lehetőséget ad az utánzással a gyermek számára a megfelelő viselkedési formák, megtapasztalására, kipróbálására, szociális képességei fejlesztésére.

5.6.1 Módszertani alapelvek

A waldorf óvodapedagógus:
- biztosítson olyan játékeszközöket, melyek természetes anyagból készültek, a fantázia kialakulását, fejlesztését szolgálják, s ezeket minden esetben pedagógiai szempontok szerint válassza ki,
- ösztönözze a játéktevékenységek kialakulását, folytatását úgy, hogy segítségadása azt az érzést keltse a gyermekben, hogy a játékát saját maga uralja,
- törekedjen arra az állandóság és a szertartásjelleg kialakításával, hogy a játékelrakás a játék folyamatának szerves része maradjon,
- segítse és óvja a gyermekben megjelenő természetes erőket, képességeket, a spontán aktivitást, hogy az cselekvésre indítva építse fel testi-lelki erőit.

5.6.2 A waldorf óvodapedagógus feladatai

A Waldorf óvodapedagógus:

- szervezze úgy a napi ritmust, hogy abban játékra délelőtt minimálisan kétszer egy-egy óra és délután legalább egy óra valósuljon meg,
- alakítson ki munkája körül olyan hangulatot, meleg, derűs légkört, hogy a gyermek érzelmi biztonságban „burokban" érezze magát,
- biztosítson természetes anyagokból (fa, kő, bársony, gyapjú stb.) eszközöket, melyeket játékához felhasználhat,
- biztosítson a gyermek számára többé-kevésbé kidolgozott játékeszközöket, melyek a fantázia előhívását szolgálják,
- adjon a gyermek részére, az érzékszervek számára is változatos eszközöket, melyek a valóság megismerésében, igaz információkat adva segítik,
- biztosítson olyan játékteret, melyben szabadon építheti, alakíthatja környezetét a játék témájához, egyéni érzéseihez, élményeihez kapcsolódva.
- a gyermek számára naponta használható eszközöket jól láthatóan, egy állandó helyen helyezze el, hogy mindent használhasson játéka alkalmával,
- saját példáján keresztül, az állandósággal (eszközök helye) a dalok, mozdulatok ismétlésével segítse a gyermeket a játékeszközök elrakásában, a terem rendjének helyreállításában,
- segítse a gyermeket abban, hogy játéka során rácsodálkozhasson a természeti, évszakonkénti változásokra,
- éreztesse minden gyermekkel, hogy játékát figyelemmel, megértéssel követi, segítség kérése esetén legyen játékának egyenrangú szereplője,
- segítse a gyermekben megjelenő belső aktivitást, hogy az majd a későbbiekben a tanulásának, munkájának hajtóereje lehessen,
- kísérje figyelemmel, minden gyermekjátékban elfoglalt helyét, szerepét, hogy a játéktevékenység során a társas kapcsolatai alakulhassanak, az érintkezési lehetőségek megtapasztalhatóak legyenek a számára.

5.6.3 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- játékát gyakran előre megtervezi, előzetes elképzelései (belső kép) szerint,
- a játékeszközt az előre elhatározott céllal választja,
- játéka fantáziadús; kreatív, játékához mindent, s mindenkit felhasznál,
- gondolkodása fejlődése miatt alkalmanként játékötletei kifogynak, unatkozik, ilyenkor felnőtt irányítását igényli, mely inkább a játékeszközök készítésére korlátozódik (babaruhavarrás, szögelés, kalapálás, játékjavítás,
- gyakran a társa kedvéért vállalja a szerepet, társai irányítását elfogadja,
- vállal olyan szerepet, melyben irányítják (pl. kisebb társának kérésére kutya-, cicaszerepet

vállal),

- saját maga által felállított szabályok szerint alakítja játékát, ezekhez ragaszkodik, társaival is beváltatja,
- szereti a megszokásokat, ezek adják biztonságát.

6. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Hisszük és valljuk, hogy a kisgyerekkor tanulásának legfőbb formája az önkéntelen figyelem által vezérelt spontán utánzás. A cselekvés átélésével a gyermek érzelmileg kötődik a tapasztalatokhoz, majd később saját érésének tempójában fedezi fel. Sajátossága az önkéntelen, igen intenzív, de könnyen elterelhető figyelem, mely kb. a hetedik év fordulójáig tart. Ekkor válik képessé a szóbeli tanítás befogadására.
A nevelési folyamat egészében a cselekvés, az érzés és a gondolkodás fejlődésében az óvodapedagógus figyelmes, tapintatosan segítő vezetése által valósul meg, A gyermek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben naponta összesen 45 perces időkeretben a waldorf tevékenységek együttes megvalósulása során készülnek az iskolára. Az óvodai életünk minden mozzanatában figyelemmel vagyunk ara, hogy támogassuk a gyermek saját érésének és kibontakozásának tempóját. Lehetőséget nyújtunk arra, hogy a gyermek saját útját a neki legmegfelelőbb módon találja meg, és egyre önállóbban járjon ezen az úton. Így lehetőség nyílik az egyéni bánásmódra, differenciálásra. Kerüljük a korai fejlesztést, az ismertek tapasztalatok nélküli megismerését.
A tanulás mit a környező világ megismerésének útja az óvodai életünk minden nevelési területét átfogja, abba integrálódik.

2.sz. melléklet

Művészeti Pedagógiai Program a Napraforgó csoportban

1. Programunk cél és feladatrendszere

A kora gyermekkorban nyert pozitív érzelmi benyomások fejlesztik a gyermek érzelmi intelligenciáját, stabilizálják a jövendő lelki fejlődést, beállítottság formáló hatásuk van. Óvodás korban alapozzuk meg az egész személyiség kialakulását. A személyiségfejlesztés eszközeként olyan nevelési területeket emeltünk ki programunkban- irodalom, zene, képzőművészet-, amelyek érzelmileg a legközelebb állnak az óvodáskorú gyermekhez, és ezen komplex játékoskeretek között képessé válhatnak önmaguk, érzéseik, akaratuk kifejezésére és irányítására.

1.1 A program célkitűzései

A komplex művészeti nevelés programjával célunk, a gyermek sokoldalú tapasztalatszerzését előtérbe helyezve, megismerni a gyermek gondolatait, vélekedését, fokozatosan táguló teret teremtve, melyben a gyermek kreativitása és értelmének szabadsága képességei szerint bontakozhat ki.

1.1.2 Fő feladataink

Művészeti nevelésünkben elsődleges feladatunk a gyermekek képességeinek komplex fejlesztése az irodalom, a zene, a képzőművészet és a drámapedagógia eszközeivel. Továbbá kiemelt feladatunk a gyermekekkel megismertetni és megszerettetni a magyar népszokásokat, a magyar kultúrát, a hagyományokat, a magyar néptáncot.

1.1.3 Gyermekképünk

Minden gyermek vonzódik az élményekhez, a meséhez, zenéhez, tánchoz, alkotó tevékenységekhez. Ha mindezt megkapja az óvodában, kialakul az óvodás tartása, önállóvá, nyugodttá, kreatívvá, kiegyensúlyozottá válik. Tudd nevetni, felfedezni, rácsodálkozni.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Óvodáskor végére szeretnénk, ha gyermekeink boldog, önálló, nyugodt, kommunikatív személyiséggel rendelkeznének, akik nyitottak a művészetekre, az őket körülvevő világra, okosak, kreatívak és együttműködőek társaikkal. Ha hallanak egy népdalt, ha táncolnak, vagy ünnepelnek, jusson eszükbe nemzeti identitásuk.

1.2.1 Egészséges életmódra nevelés

Fontos számunkra, hogy óvodásaink nyugodt, derűs kiegyensúlyozott légkörben nevelkedjenek, ahol tiszta, esztétikus, és biztonságos környezet veszi őket körül. Nagy hangsúlyt fektetünk az

egészséges táplálkozásra, napi szinten fogyasztunk gyümölcsöt, és fontos számunkra a testi képességük fejlődésének elősegítése, mozgásigényeik kielégítése.

1.2.2 Érzelmi nevelés, szocializáció

Elengedhetetlen, hogy a gyermekeinket a csoportban érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül. Az élményszerzéssel közös tevékenységekkel a közösséghez tartozás érzését erősítjük. A csoport nyílt ünnepein a családdal való kapcsolattartás során erősítjük a gyermekek érzelmi, szociális nevelését, az ebben rejlő értékeket. Csoportunkban a mindennapi drámajátékok során folyamatosan erősítjük az egymásra odafigyelést, szociális érzékenységet, baráti kapcsolatokat.

1.2.3 Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelvi nevelés minden tevékenységformánkban megjelenik. Mindennap lehetőséget biztosítunk a közös beszélgetésekre, ahol a gyerekek szabadon mesélhetik el élményeiket. Arra biztatjuk őket mindig türelemmel, odafigyeléssel hallgassák meg a társaikat, és bátran mondják el véleményüket. Fontos az óvodapedagógus példaértékű beszéde mind a szülőkkel, mind a gyermekekkel. Arra ösztönözzük őket, hogy mindig összefüggő mondatokat alkossanak. Mindennapi meséléssel fejlesztjük erkölcsi érzéküket és bővítjük szókincsüket.

2. Óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

2.1. Komplex tevékenység

Komplex tevékenység, mely magába foglalja a Külső világ tevékeny megismerése, a Veselés, mesélés, az Ének, zene, népi játékok, tánc, a Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka és a Drámajáték tevékenységeket. Az általunk kiválasztott irodalmi, zenei, képzőművészeti anyag egymásra épülő, motiváció szempontjából bármelyikből kiindulható mindennapos, játékos komplex tevékenység, amely a nevelés középpontjában áll. Ezt öleli körbe a drámajáték, aminek a célja: a boldog és kiegyensúlyozott személyiség. A drámajáték fogékonnyá tesz az örömre, fejlesztő hatású, mert aktív cselekvést követel és valóságos érzelmeket kelt. A drámajátékok kapcsán fontosnak érezzük, hogy a projektekhez szervesen kapcsolódó kapcsolatteremtő, lazító, érzékelő gyakorlatok, verses, énekes, szöveges ritmus játékok, mímes improvizatív és szöveges helyzet gyakorlatok elősegítik az alkotást, önálló gondolkodást, öntevékenységet, problémamegoldó képességet.
Mindez a folyamat egy állandó ritmusban történik, - pl.: mindennap ugyanabban az időben hallják a mesét, minden kedden indulunk élményszerző sétára, amely biztonságérzetet nyújt a gyermeknek, elősegíti a nyugodt testi és lelki fejlődést.
A komplex tevékenységeket projektekben tervezzük, változó időtartamra.

2.1.1 Módszertani alapelveink

A nevelési területek közötti kapcsolat, a gyermekeket érő sokféle hatás együttese jelenti a gyermekek képességeinek folyamatos fejlesztését. Az irodalmi, képzőművészeti és zenei anyag komplexitásával szeretnénk elérni a különféle témák több oldalról való megtapasztalását, lehetőséget biztosítani a gyermekeknek a számukra legérdekesebb tevékenység alkotó módon való befogadására.

2.1.2 Óvodapedagógus feladatai:

- Minél több időt és alkalmat biztosítsunk a gyermekek számára az elmélyült szabad játékra.
- A játék során igyekszünk nyugodt, derűs játékidőt biztosítani.
- Folyamatos élményekhez juttatjuk a gyerekeket a gazdag, tartalmas játékhoz.
- Mivel a gyermekeknek szükségük van valóságos fizikai minőségekre, ezért a csoportszobában természetes anyagokkal vesszük körül őket: vesszőből font, fából készült a bútorok nagyobb része. Tároló kosarak vesszőből, háncsból, játékok papírból, gyapjúból, gyapjúfonalból, természetes szálú textíliákból, fából készültek. Játék eszközként felhasználjuk a természet kincseit: kövek, kagylók, csigaházak, termések.
- Fontos számunkra, hogy a gyermekek minden nap halljanak élőszavas mesét, ugyanazt a mesét egy hétig. Következő héten a mesét a gyermekekkel együtt bábozzuk, dramatizáljuk. A bábokat gyakran a gyerekekkel közösen készítjük.
- Drámajátékainkat a meséből kiindulva választjuk ki.
- Ének-zene anyagunkat nagyrészt a népi mondókák, népi dalos játékok, népdalok, népzene gazdag repertoárjából válogatjuk. A zene, az éneklés végig kíséri egész napunkat, hiszen dalra tesszük el a játékokat, sorakozunk, alkotás közben is énekelünk, furulyaszó jelzi a mesét, halk zene szól csendes pihenő alatt.
- Feladatunk a magyar népi kultúra, népszokások, hagyományok átadását mondókáink és népi dalos játékaink éneklésével, régi kézműves technikák felelevenítésével, a jeles napok megünneplésével, hagyományőrző dramatikus játékaink megőrzésével, illetve gazdag népmese kincsünk átadásával valósítjuk meg.
- Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, amelyhez az óvodapedagógus a gyerekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosít változatos tevékenységeket.
- A hagyományok ápolása közben történő együtt játszás, együtt munkálkodás, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát.
- Feladatunk, hogy a gyermekeket minél több vizuális technikával megismertessük, hogy mindenki úgy és azzal fejezhesse ki érzelmeit, élményeit, ahogyan az számára a legmegfelelőbb. Nagycsoportban kézimunka keretében a gyermekeink kötnek és tarisznyát szőnek.
- A tevékenységhez szükséges eszközöket a gyermekek számára mindig biztosítjuk: Agyag, gyurma, méhviaszkréta, szén, festék, színes ceruza, filctoll, olló, ragasztó, színes papír, gyapjúfonal, szövőkeret, természet kincsei.

- Igyekszünk minden kedden a projekt tervünknek megfelelően kirándulásokat, élményszerző túrákat biztosítani a gyerekeknek, ahol a „Mese ÉLŐ Világ" program keretében megismerkedhetnek a gyermekek a természet csodáival, és saját tapasztalatokkal gazdagodhatnak. A természetbeni drámajátékokkal hozzájárulunk a gyermekek környezeti érzékenyítéséhez.
- Elősegítjük a mozgáskultúra fejlődését a néptánc, az improvizatív utánzó drámajátékok, a szabad levegőn töltött szabad játék, a heti 1 alkalommal szervezett nagymozgás, a minden kedden szervezett séták, kirándulások alkalmával.
- Példamutató magatartásunkkal ösztönözzük a gyermekeket a munkára.
- Különböző feladatokkal bízzuk meg a gyermekeket (pl.: mosdófelelősség, naposi munka).
- Fontosnak tartjuk, hogy a játékosság, önkéntesség, öröm jellemezze a munkajellegű tevékenységeket.
- Az élményszerű séták, kirándulások, a komplex foglalkozások és tevékenységek által készségeiket, képességeiket sokoldalúan fejlesztjük.
- A gyermekek megismerési vágyát, kíváncsiságát kielégítjük, a játékszituációkban rejlő lehetőségek felismerésével és kihasználásával.
- Feladatunk a különböző képességek fejlesztése, a dolgok minél több érzékszervvel való tapasztalása, a kreativitás felfedezése és kibontakoztatása.
- Vegyes csoportból kifolyólag nagy hangsúlyt kap a szocializáció és a differenciálás a mindennapokban.
- Ünnepeink hangsúlyos része a néphagyományőrzés, ehhez biztosítjuk a gyermekek és pedagógusok részére a népviseletet, illetve a jeles naphoz szükséges eszközöket.

Heti terv

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Komplex tevékenység (külső világ tevékeny megismerése, matematika tartalmú tapasztalatok, verselés, mesélés, ének, zene, népi játék, tánc, drámajáték,	**Külső világ tevékeny megismerése** (kirándulás, séta) **Verselés, mesélés** **Anyanyelvi játékok** **Drámajáték** **Mindennapos mozgás**	**Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka** **Néptánc** **Mindennapos mozgás** **Verselés, mesélés** **Anyanyelvi játékok**	**Komplex tevékenység** (külső világ tevékeny megismerése, matematika tartalmú tapasztalatok, verselés, mesélés, ének, zene, népi játék, tánc, drámajáték,	**Mozgás** **Verselés, mesélés** **Anyanyelvi játékok** **Drámajáték**

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
anyanyelvi játékok) **Mindennapos mozgás**		**Drámajáték**	anyanyelvi játékok) **Mindennapos mozgás**	

3.sz. melléklet

Mozgás orientált program a Labdarózsa és Harangvirág csoportban

A játék és a mozgás az óvodás korú gyermekek két legfőbb tevékenysége. Egyszerűen lényükből fakad. Mi a csoportunkban nem is teszünk mást, mint e két tevékenységet kiaknázva, játékos mozgáslehetőségek biztosításával fejlesztjük gyermekeinket. A mozgás nem csak testi képességeikre (erő, gyorsaság, állóképesség, koordináció, egyensúly stb.) hat, hanem gondolkodásukra is. Amikor egy gyermek felfedezi környezetét – kúszik, mászik, fut, hempereg, billeg stb. – fontos mozgásformákat gyakorol be. Az agy megfelelő fejlődéséhez nagyon sok és rendszeres mozgás szükséges. A mozgásnak nagy szerepe van a különböző részképességek, (alaklátás, formaészlelés, térészlelés, testséma stb.) fejlődésében, melyekre szüksége lesz az iskolában való sikeres tanuláshoz.

1. A program céljai

- a gyermeki személyiség kibontakoztatása, az értelmi, érzelmi, szociális és pszichomotoros terület komplex fejlesztése a mozgás eszközével,
- a gyermekek képességeinek komplex fejlesztése a mozgás adta lehetőségek kiaknázásával
- az élethosszig tartó rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása,
- a mozgás, mint szükséglet épüljön be a mindennapokba, szerves része legyen életüknek, segítve ezzel egészségük védelmét, a mozgásszegény életmód miatt kialakuló betegségek megelőzését,
- megalapozni a gyermekekben az egészséges életvitel igényét, lehetőséget adni az úszás és korcsolya sportágak alapjaival való ismerkedésre,
- a gyermekeken keresztül hatni a családra, formálni, együttműködésre sarkalni őket is az egészséges életmód kialakításában, fenntartásában.

2. Módszertani alapelvek

Az óvodapedagógus

- törekedjen arra, hogy teljesíthető kihívásokat, változatosságot, sikert és nehézséget egyaránt átéljenek,
- építsen a gyermekek előzetes mozgástapasztalatára, játékos kedvére,
- törekedjen arra, hogy a más tevékenységekben is a mozgással szerzett tapasztalat és ismeretszerzés legyen az elsődleges
- tartsa szem előtt, hogy a gyermekek egyéni, eltérő fejlettségi szintje nem nehézség, hanem lehetőség a differenciálásra, a sokrétű feladathelyzetek kialakítására,
- törekedjen arra, hogy a mozgásos feladatok, játékok a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, figyelmesség, önzetlenség stb.) és akaratának (feladattudat, kitartás, önfegyelem stb.) fejlődését is szolgálják,

- teremtsen olyan motiváló környezetet, melyben megőrzik motivációjukat, nyitottságukat a mozgásos feladatok, kihívások felé.

3. Óvodapedagógus feladatai

- szervezzen hetente irányított, egymásra épülő, egymást fejlesztő hatását erősítő mozgás tevékenységet lehetőség szerint a szabadban, tornaszobában,
- fejlessze a gyermekek kondicionális, koordinációs képességeit, hajlékonyságukat,
- biztosítson helyet és időt a mindennapos mozgásra,
- építsen be terveibe prevenciós feladatokat a láb és gerinc deformitások megelőzése érdekében,
- biztosítson változatos mozgás fejlesztő eszközöket, melyek folyamatosan a spontán, szabad játék kereteiben elérhetőek a gyermekek számára a csoportszobában, illetve az udvaron egyaránt,
- szervezzen ősszel és tavasszal kéthetes, intenzív úszásoktatást a középső csoportos gyermekeknek, akik életkoruk okán még nem vehetnek részt a Nemzeti Úszó Programban
- a téli hónapokban heti egy alkalommal szervezzen korcsolya oktatást,
- ösztönözze az egészség napokkal a zöldség és gyümölcsfogyasztást, a magas cukor, só tartalmú ételek mellőzését,
- rendszeres kirándulások, élményszerző séták, természetjárás szervezésével formálja a gyermekek környezettudatos magatartását, a környezet védelméhez kapcsolódó szokásaikat.

4. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- a gyermek teste arányosan fejlett, megfelelő teherbírással rendelkezik,
- a gyermek mozgása összerendezettebb, koordinált nagymozgások, fejlett finommozgások jellemzik,
- mozgását szándékosan irányítani képes,
- keresztcsatornák működése megfelelően fejlett,
- kialakult jobb vagy bal dominancia,
- megfelelően tud térben tájékozódni, ismeri a térirányokat,
- testsémája kialakult,
- kedveli, igényli a mozgásos tevékenységeket, feladathelyzeteket,
- ismernek, önállóan kezdeményeznek mozgásos játékokat, a hozzájuk kapcsolódó szabályokat betartják.

4.sz.melléklet

Ének-zene tánc orientáció programja a Bársony ibolya csoportban

1. Cél

Néphagyományokon, népi gyermekjátékokon alapuló játékos zenés, táncos nevelés és mozgáskultúra megalapozása, sokirányú fejlesztése. Néptáncos tudás megalapozása játékos formában „Lippozoo" oktatás módszertani eszköz felhasználásával. Magabiztosságra nevelés, az éneklés és játék örömének átélése, közösségformáló erejének megélése.

Csoportunk programjának megvalósítása során fontosnak tartjuk, hogy minden tevékenységi területtel komplex módon kapcsolódjon:

- Anyanyelvi, irodalmi neveléssel, mert a népi játékok, mondókák mind egy-egy irodalmi alkotásnak tekinthetők. A jó ritmusú versek az irodalmi élményen túl zenei hangzással is bírnak, alkalmasak a nyelvben rejlő ritmus megéreztetésére. Énekléskor a dalok helyes prozódiája segíti a beszéd hangsúlyozását.
- A játékkal, mert a népi játékokban viselkedésmódokat, jellegzetes mozdulatokat, gesztusokat, mimikákat másol le és tesz magáévá.
- Közösségi neveléssel, mert közös énekléskor, játszáskor figyelni kell egymásra, alkalmazkodni egymáshoz, párt, partnert választani, barátságokat kialakítani. A közös játék, élmény erősíti az összetartozás érzését, a „mi" tudat alakulását.
- Vers, mese, dramatizálás, bábozás, mert alkalma nyílik a megtanult dalokat beépíteni előadásába, mesékhez, versekhez találhat ki dallamokat.
- Rajzolással, festéssel, mintázással, mert a dalokat, érzéseiket kifejezhetik ábrázolással, közben énekelhetnek, mondókázhatnak.
- A külső világ tevékeny megismerésével, mert a dalok, mondókák nagy része a környezetünkről szól.

2. Módszertani alapelvek:

Az óvodapedagógus:

- Törekedjen a tevékenység iránti érdeklődés felkeltésére.
- Juttassa őket élményhez, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Magyarság tudatukat alakítsa a magyar népszokások, népi játékok megismertetésével.
- Figyeljen arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeknek fokozott szüksége van az ének a mozgás és ritmus összekapcsolására a mozgáskoordináció fejlesztéséhez.
- Törekedjen a Lippogó módszer és a Tímár-módszer alkalmazására, melynek lénye, hogy a gyermekek minél kisebb korban ismerkedjenek meg a még elevenen élő néptánc- és népzene-hagyománnyal, mint megélt tapasztalat épüljön be a mindennapi életükbe.

3. Óvodapedagógus feladatai:

- Teremtsen minél több alkalmat, melyben közös tevékenységeken keresztül fejleszti a gyermekek zenei képességeit, improvizációs készségégét.
- A magyar népi gyermekjátékkincs megismertetése, megszerettetése.
- Néphagyomány, népszokások megismertetése.
- Felkelti a gyermek zeni érdeklődését, élményhez juttatja a gyermekeket.
- Ösztönözze a mozdulatok és ritmus pontos összhangját.
- Érvényesítse a gyermek zenei tevékenységében a zene és mozgás összefonódását, a mindennapi tevékenységek során, a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Ösztönözze a gyermekeket a tevékenységben való aktív részvételre.
- Adjon lehetőséget a gyermekek számára „LippoZoo kártyák" szabad felhasználására játéktevékenység közben.
- Használja ki a tánc nyújtotta személyiségfejlesztési lehetőségeket, érje el, hogy a gyermekek szeressék meg a zenét, tudjanak önfeledten zenére mozogni, érzelmeket kifejezni.

4. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Egyszerű játékos táncmozgásokat, kedvvel végeznek.
- Ismernek népi gyermekjátékokat, a hozzájuk kapcsolódó mozgást, és a játék szabályait.
- Ismerik az egyes játékokhoz kapcsolódó népszokásokat.
- Esztétikus testtartással, egyenletesen lépnek.
- Képesek egyensúlyváltást kívánó mozgásokra: kilépés, dobbantás, sarokkoppantás, térdrúgó tapssal kísérve (csapásolás, előkészítése) zárás, forgás egyedül vagy társsal.
- Különböző térformákat alakítanak ki az óvodapedagógus segítsége nélkül is.
- Fejlett ritmusérzékkel, önbizalommal, rendelkeznek.
- A csoportban jó közösségi szellem uralkodik.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
BELVÁROSI TAGÓVODÁJA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Belvárosi Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

Bevezető....4
Gyermekkép, óvodakép....5
Gyermekképünk....5
Óvodaképünk....5
Az óvodai nevelés feladatai....6
Egészséges életmód....6
Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés....7
Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....8
Személyi feltételek....9
Az óvodapedagógus és kompetenciái....9
A megvalósítás alapelvei....11
Tárgyi feltételek....12
Az óvodai élet megszervezése....13
Hetirend....13
Óvodai dokumentáció....13
Az óvoda kapcsolatai....16
Család....16
Az óvoda kapcsolata más intézményekkel....18
MIÓVI Igazgatósága....19
Bölcsőde....20
Iskola....20
Közművelődési intézmények....21
Sportlétesítmények....21
Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények....22
Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai....23
Játék....23
Verselés, mesélés....25
Ének, zene, népi játék, tánc....27
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka....29
Mindennapos mozgás....31
Külső világ tevékeny megismerése....34
Munka jellegű tevékenységek....39
A tevékenységekben megvalósuló tanulás....40
A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére....42
A testi fejlődés jellemzői....42
A lelki fejlődés jellemzői....42
Az értelmi fejlődés jellemzői....42
A szociális fejlődés jellemzői....43
Egészség nevelési és környezet nevelési program....43
A szomatikus nevelés feladatai....44
A pszichohigiénés: lelki, érzelmi, akarati nevelés feladatai....45
A szociális egészség fejlesztési feladatai....46
A környezet védelme....46
A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések....46
A szociális hátrányok enyhítését segítő nevelés....47

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelése 48
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelése 49
Óvoda-iskolai átmenet támogatása 49
Tehetséggondozás 50
Gyermekvédelem 50
Hagyományok, ünnepek 52
Ellenőrzési, értékelési, mérési rendszer 53
A nevelőmunka ellenőrzése 53
A nevelőmunka értékelése 53

Bevezető

„Mi a gyermekszeretettel nem elégszünk meg.
Hirdetjük, hogy szeresd és ismerd meg a gyermeket.
Ismerd meg, hogy igazabban szerethessed, hogy
mélyebben védelmezhessed, s jobban nevelhessed!"
Nagy László

A MIÓVI Belvárosi Tagóvodája nevelőtestülete küldetésének tartja, hogy olyan óvodát működtessen, mely méltó helyet foglal el Miskolc Megyei Jogú Város életében, az elvárásoknak, igényeknek való megfeleléssel, a külső és belső partnerek elégedettségével. Célunk, hogy óvodáinkban magas színvonalú, gyermekközpontú nevelés folyjon; az integrált intézmény tudatos, szakszerű, innovációra képes szervezetként működjön. Az óvodás gyermekek felnőtté válásának kulcsa részben a mi kezünkben van. Az óvoda a gyermek életében, személyiségfejlődésében fontos helyszín, ahol meleg, szeretetteljes családias légkörű, érzelmekben és tevékenységekben gazdag nevelés valósul meg, az egyéni képességeik kibontakozásával, szocializációs folyamatok fejlődésével. A családi neveléssel együttműködve meghatározó időszaka minden gyermeknek a sikeres élet elkezdéséhez.

A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével lehet megvalósítani, a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával és elfogadásával. Mindenki számára egyaránt fontos az egyénre irányuló odafigyelés, a pozitív megerősítés, az őszinteség. Nevelőtestületünknek azt kell szem előtt tartania, hogy minden, ami az intézményben zajlik, a gyermekek érdekében történjen. A Pedagógiai Program megalkotása és kidolgozása során szakmai elképzeléseink folyamatos változások, módosítások során érlelődtek, forrták ki magukat. Építettünk meglévő értékeinkre, helyi adottságainkra, eddigi tapasztalatainkra, azonosultunk a kompetencia alapú nevelés alapelveivel, felhasználtuk a korszerű fejlődés-, és neveléslélektani ismereteket, eredményeket. Nevelőtestületünk a Pedagógiai Programot az Óvodai nevelés országos alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere alapján készítette, melynek megvalósítását felkészült, szakmai megújulásra kész óvodapedagógusaink elhivatottsággal végzett pedagógia munkája biztosítja.

Gyermekkép, óvodakép

Gyermekképünk

Az Óvodai nevelés országos alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A nevelés során pedagógusaink arra törekednek, hogy gyermekek optimista életszemléletű, színesen kommunikáló, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, a másságot toleráló, empatikus, széles látókörű, kreatív emberekké váljanak.

Óvodapedagógusaink arra törekednek, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.

Nevelőtestületünk az óvodai évek során igyekszik a gyerekeket úgy nevelni, annyi szeretet, törődést, és sokféle lehetőséget adni nekik, hogy személyiségük szabadon kiteljesedhessék.

„Az ember rendeltetése, hogy egyre emberibbé váljék.”
(Albert Schweitzer)

Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióit a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelőtestületünk törekszik az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Óvodapedagógusaink a tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítják, egyéni fejlődési tervet készítenek, az eredményeket mérik és értékelik. Célunk, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés célja és feladatai

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül

1. Egészséges életmód alakítása.
2. Érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.
3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Egészséges életmód

Az egészséges életmódra nevelés célja: az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek gondozása, egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése; a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése; a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Az életvezetési képességek fejlesztése területén az óvodapedagógus feladatai

- Jól átgondolt napirend biztosítása, időnként kisebb változások bevezetésével.
- Változatos szociális helyzetek biztosítása, különböző gyerekekkel való együttműködés ösztönzése, döntési lehetőségek biztosítása.
- Pozitív példamutatás váratlan helyzetek megoldásában.
- Segítségadás a gyerekek saját és mások érzelmeinek felismerésében, megnevezésében.
- Pozitív megerősítés, bátorító mondatok alkalmazása.
- Olyan helyzetek teremtése, amiben a gyerekek dönthetnek, megindokolhatják választásaikat, gyakorolhatják a következmények előrelátását.
- Beszélgetés ösztönzése, a hallgatás képességének gyakoroltatása, érzelmi kommunikáció fejlesztése, nonverbális kommunikáció tudatosítása.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés célja: a társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, éntudatának alakítása. Az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól, a nemzeti identitástudat, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozása, erősítése.

Az óvodapedagógus feladatai

- Törekszik arra, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék.
- Nevelőmunkáját úgy végzi, hogy az óvodapedagógus és a gyermek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze.
- Segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseinek.
- A gyerekeket annak elfogadására, megértésére neveli, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A gyermek nyitottságára építve segíti a gyereket abban, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, kötődjön a családhoz, szülőföldjéhez; rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra.

A szocializáció a társadalomba való beilleszkedés folyamata, amelynek során az egyén megtanulja megismerni önmagát, környezetét, elsajátítja a társadalmi együttélés szabályait, a lehetséges és elvárt viselkedési módokat. A gyermek szocializációja szempontjából fontos a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan óvodai életet biztosít, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség; és akaratának: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat fejlődését.
- A gyermeket arra neveli, hogy tisztelje szüleit, társait, az óvoda dolgozóit.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, sajátos nevelést igénylő, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelésében szükség szerint szakemberek segítségét kéri.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi - kommunikációs nevelés célja, hogy átfogva az óvodai nevelőmunka minden területét, hozzájáruljon a gyermek személyiségének teljes kibontakoztatásához, a képességek megalapozásához.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan óvodai légkört teremt, amelyben a gyerekek gátlás nélkül, szívesen kommunikálnak.
- Tudatosan és folyamatosan megfigyeli a gyerekek beszédét, hogy megismerje azt a beszédszintet, amelyről elkezdheti a gyermekek fejlesztését.
- Megismerve a család anyanyelvi kultúráját, figyel a családban esetleg előforduló beszédhibákra, megnyeri partnernek a családot a gyermek anyanyelvi neveléséhez.
- Felismeri a gyermeknél a különböző beszédhibákat, szükség esetén logopédus segítségét kéri.
- Elősegíti a logopédiai kezelésre járó gyermekek fejlesztésének eredményességét.
- Az óvodai élet minden területén törekedik a gyermekek szóbeli aktivizálására, a gyerekek valamennyi kérdésére választ ad, saját kérdéseit érthetően, pontosan, egyszerűen fogalmazza meg.
- Figyelembe veszi, hogy a nem verbális kommunikáció nemcsak kiegészíti, megerősíti, de helyettesítheti is a nyelvi kifejezéseket.
- Kihasználja a kommunikációs képességfejlesztés valamennyi területét: a spontán helyzeteket, a kifejezetten fejlesztés céljából szervezett tevékenységeket, és a dominánsan nem e célból szervezett tevékenységek kommunikációs képességfejlesztő hatásait is.
- Ösztönözi a gyerekeket a folyamatos, összefüggő, megfelelő tempójú és erősségű beszédre, a tiszta artikulációra; differenciált fejlesztéssel elősegíti mind a beszédében gátolt, mind a kiemelkedően gazdag szókinccsel rendelkező, választékosan beszélő gyermek beszédkészségének fejlődését.
- A bábjáték és drámajáték elemeit az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb eszközének tekinti.

- A gyerek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyerekek tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- Helyes mintaadással figyelmet fordít a beszédkedv fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, s a válaszok igénylésére.
- Megismeri a hátrányos helyzetű gyermekek anyanyelvi, szintjét, erre építi fejlesztő munkáját.
- Rendszerezi a gyermek spontán szerzett tapasztalatait, bővíti ismereteit, fejleszti az értelmi képességeket: érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást és kreativitást.
- Az óvónő egész nevelőmunkáját áthatja a szereteten, őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló, a gyermekek egyéni különbségeit tiszteletben tartó magatartása.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a **gyermek** áll.

Az óvodapedagógus és kompetenciái

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az **óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.
A korai iskolaelhagyás megelőzésének és a lemorzsolódás csökkentésének érdekében célunk az óvodapedagógusaink szakmai tudásának felfrissítése, fejlesztése és a pedagógus kompetenciák magas szintre történő emelése.
Óvodapedagógusainktól az önértékelési, minősítési elvárásoknak megfelelve az alábbi kompetenciák megléte, fejlesztése várható el.

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

- Az óvodapedagógus ismeri a gyermek fejlődését, életkori sajátosságait.
- Jártas a nevelési programokban és azok alkalmazásában.

2. A pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

- Tudatosan tervezi a nevelési folyamatokat (pl. éves, havi, heti tervek).
- Differenciáltan készül az egyéni és csoportos fejlesztésre.

3. A tanulás támogatása

- Alkalmazza a játékos, élményszerű tanulást.
- Figyelembe veszi a gyermek egyéni szükségleteit, fejlődési ütemét.

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

- Érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó környezetet biztosít.
- Támogatja a szociális és erkölcsi fejlődést, együttműködést.

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre és a fenntarthatóság szempontjaira, integrációs tevékenység

- Tudatosan alakítja a csoportkohéziót.
- Fejleszti az együttműködési és konfliktuskezelési készségeket.

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

- Folyamatos megfigyelés alapján értékeli a gyermek fejlődését.
- Dokumentálja az eredményeket, visszajelzést ad a szülőknek.

7. Környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselete és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

- Környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása.
- A fenntartható cselekvések, attitűdök bemutatása.

8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

- Hatékonyan kommunikál a gyermekekkel, szülőkkel és kollégákkal.
- Aktív tagja az óvodai nevelőtestületnek, szakmai munkaközösségeknek.

9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

- Folyamatosan fejleszti önmagát (képzéseken, önképzéssel).
- Nyitott az új módszerekre, technológiákra (pl. oviKRÉTA használata).

Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája teszi lehetővé az óvodai nevelés eredményességét. Ennek feltétele az óvodapedagógus, dajka és egyéb dolgozók törvényben meghatározott létszámú foglalkoztatása, ami biztosítja a szakszerű ellátást, a minőségi munkavégzést.

Pedagógiai asszisztens attitűdjei

Nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére, alkalmazására; képes az óvodapedagógus útmutatása alapján segíteni a gyerekeket a különböző tevékenységek során. Elkötelezett az óvoda felé, munkatársaival jó kommunikációs, elfogadó partneri kapcsolatot tart fenn; magatartása,

tevékenysége példa értékű mind a gyermekek, mind a szülők előtt; kedves, nyitott, elfogadó; segíti az integrált nevelés megvalósítását; munkáját az óvodapedagógus ajánlásai szerint végzi.

Dajka attitűdje

Mintaszerepet vállalni tudó, viselkedésében példamutató; a nevelésben, gondozásban optimálisan segítő, befogadó, különbözőségeket elfogadó, gyermekszerető; beszédét, kommunikációját tekintve modellértékű. A nevelőmunka közvetlen segítője; tisztában van az egészségügyi ismeretekkel, rendelkezik környezettudatos szemlélettel; érzelmileg közel tud kerülni a gyermekhez, a felnőttekkel jó kollegiális kapcsolatot tud ápolni; nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére; igényli az önfejlődést, részt vesz a neki szóló képzéseken.
Pedagógusaink a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését személyre szabott, egyéni fejlesztő tervek alkalmazásával és speciálisan képzett szakemberek: fejlesztő pedagógus, logopédus segítségével végzik.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A mai globalizált világban egyre több család kényszerül elhagyni hazáját háborúk, gazdasági nehézségek vagy más krízishelyzetek miatt. Az ő gyermekeik gyakran már idegen országban kezdik meg óvodai nevelésüket, ahol új nyelvvel, új szokásokkal és új közösséggel kell ismerkedniük. Ebben a helyzetben az óvodapedagógusok felelőssége és lehetősége is az, hogy támogató, elfogadó, multikulturális környezetet teremtsenek, ahol minden gyermek értékesnek és biztonságban érezheti magát.

A megvalósítás alapelvei

- Tisztelet a sokféleség iránt – minden kultúra értékes.
- Saját identitás megerősítése – minden gyermek büszke lehet a saját nemzetére.
- Aktív élményszerzés – a gyerekek tapasztalatokon keresztül tanulnak a legjobban.
- Szülők bevonása – a családok kulturális öröksége gazdagíthatja az óvodai nevelést.

Az óvodapedagógus feladatai

- Multikulturális környezet teremtése különböző népek képeivel, zászlóival, más kultúrát bemutató babák, könyvek biztosításával.
- Multikulturális tematikus hetek/projekteken keresztül más nemzet kultúrájának bemutatása: zászló, étel, zene, tánc, mese, viselet, játék.
- Érzelmi-szociális fejlesztés: az elfogadás, az empátia fejlesztése a különbségek elfogadását fejlesztő játékokkal.

Tárgyi feltételek

A kétszintes panel épület a belváros közepén található, 7 gyermekcsoport befogadására alkalmas. Az óvoda autóval és tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthető. Az óvoda épülete a folyamatos karbantartásoknak köszönhetően megfelelő állapotú. 2011-ben az épületet akadálymentesítették, lehetővé téve a mozgáskorlátozottak közlekedését az épületben.

A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül. A gyermekek számára az óvoda az első olyan közösségi színtér, ahol hosszabb időt töltenek szüleiktől távol, és ahol a játék, a tanulás, a társas kapcsolatok és a fejlődés mindennapi színterei egymásba fonódnak. Az ideális óvodai tér kialakítása nem csupán esztétikai kérdés, hanem pedagógiai feladat is. A jól megtervezett környezet ugyanis aktívan hozzájárul a gyermekek fejlődéséhez, önállóságának alakulásához, valamint a játék és mozgás iránti természetes igényük kielégítéséhez.

A megfelelő óvodai élet színtereinek kialakításban az óvodapedagógus feladatai

- Meleg színek, természetes anyagok, textíliák alkalmazásával otthonos légkör kialakítása.
- Kuckók, szociális terek kialakításával a társas kapcsolatok támogatása.
- Játékra ösztönző, inspiráló környezet biztosítása változatos játékeszköztár, élményszerző sarkok kialakításával.
- A gyermekek bevonásával a környezet közös alakítása, rendezése.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket.

Napirend

A napirend rugalmas, folyamatos, igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

Időkeret	Tevékenységek
6.00-7.00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen napi 45 perc) testápolás, folyamatos tízórai
10.00-11.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás (nagycsoportban összesen napi 45 perc)
11.30-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
13.00-14.45	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés
14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

Hetirend

A gyermekek személyiségének fejlesztése a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú: 5–35 perces csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósul meg kötött és kötetlen formában.

Óvodai dokumentáció

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és

közreműködésével.
Az óvodai nevelés nem csupán a gyermekek mindennapi ellátását, felügyeletét jelenti, hanem egy tudatosan megtervezett, szakmai alapokra épülő fejlesztési folyamatot, amely következetes megvalósítása a megfelelő dokumentációs rendszer működtetésével valósítható meg. A dokumentáció vezetése az oviKRÉTA felületén történik.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A gyermekek óvodai nevelése során fokozatosan fejlődnek azok a képességek és készségek, amelyek az iskolai életben való helytálláshoz szükségesek. Az óvodai nevelés utolsó évében, közvetlenül az iskolába lépés előtt különösen fontos szerepet kap az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység, amelynek célja, hogy a gyermekek az iskolakezdéshez szükséges alapkészségekkel magabiztosan rendelkezzenek, és kiegyensúlyozottan, örömmel lépjenek be az új élethelyzetbe.

Az óvodapedagógus feladatai

- Fokozatosság és játékosság biztosításával tevékenységbe ágyazott, élményt nyújtó fejlesztés megvalósítása.
- A differenciálással – a gyerekek fejlettsége és terhelhetősége alapján változó részvétel, feladat, időtartam megvalósuló tanulási folyamat szervezése.
- A napi 45 perc időtartamú fejlesztés biztosítása oly formában, hogy az a gyereknek ne legyen megterhelő: például rövidebb 15 - 20 perces egységek, köztük mozgásos játékok alkalmazása.
- Változatos szervezési formák biztosítása.
- Külső zavaró ingereket csökkentő, támogató háttér biztosítása.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
Az iskolaérettség kérdése az óvodai nevelés egyik legösszetettebb és legnagyobb felelősséggel járó területe. Előfordulhat, hogy egy gyermek elérte a tanköteles kort, mégsem áll készen arra, hogy megkezdje általános iskolai tanulmányait. Ezekben az esetekben – a szakértői vélemények, valamint az óvodapedagógus és a szülők közös megítélése alapján – lehetőség van arra, hogy a gyermek még egy évet az óvodában töltsön.

A megelőző nevelési évben járó gyermek nevelését végző óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek egyéni fejlettségéhez, terhelhetőségéhez és szükségleteihez igazított differenciált fejlesztés biztosítása kiemelt figyelmet fordítva azokra a területekre, amelyek fejletlensége miatt az iskola kezdés elhalasztásra került.
- Fokozott kreatív, türelmes, a gyermekek belső motivációjának erősítését szolgáló pedagógusi attitűd biztosítása a tanulásra előkészítő tevékenységek során.
- A kognitív képességek fejlesztése mellett a pszichés és szociális képességek: az önszabályozás, a feladattartás, az együttműködés és az érzelmi stabilitás fejlesztése.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

Az óvodai nevelés egyik alapvető célja a gyermekek egyéni fejlődésének segítése és az iskolai életre való fokozatos felkészítés.
A kötelező dokumentumban – jellemzően az egyéni fejlődési naplóban – a pedagógusok rögzítik a gyermek aktuális fejlettségi szintjét olyan területeken, mint a finommotorika, az anyanyelvi fejlettség, a figyelem- és emlékezeti funkciók, a gondolkodás, a szociális készségek, illetve az önállóság.
Nem minden gyermek fejlődik ugyanolyan ütemben, és nem ugyanazokon a területeken igényel támogatást. A dokumentáció segítségével azonban az óvodapedagógusok célzottan, differenciáltan tudják megtervezni azokat a játékos, de fejlesztő hatású tevékenységeket, amelyek elősegítik az egyéni erősségek kibontakoztatását és a fejlesztendő területek megerősítését.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Amennyiben a gyermek iskolaérettségét illetően bizonytalanság merül fel, akkor a DIFER mérőeszköz használatával kaphat objektív képet a gyermek aktuális fejlettségi szintjéről, hogy segítve ezzel a szülőnek megalapozott döntést hozni az iskolakezdésről vagy az óvodában maradásról.

A DIFER-mérés segítségével az alábbi **képességterületeket** lehet vizsgálni:

1. Érzelmi, szociális érettség

- Együttműködés képessége
- Feladattudat
- Figyelem a szabályokra
- Kapcsolatteremtés

2. Beszédhanghallás

- Hangdifferenciálás
- Hangsúly, ritmus, beszédtempó észlelése
- Szavak hangokra bontása

3. Szókincs – nyelvi kifejezőkészség

- Szókincsbővítés
- Fogalmi gondolkodás
- Mondatalkotás, történetmesélés
-

4. Relációszókincs

- Téri, idői és mennyiségi relációk megértése és használata

5. Gondolkodási képességek

- Összefüggések felismerése
- Következtetés
- Egyszerű logikai műveletek

6. Figyelem

- Folyamatos és megosztott figyelem
- Figyelemkoncentráció, tartósság

7. Emlékezet

- Rövid távú verbális és vizuális memória
- Munkamemória

8. Finommotorika – grafomotorika

- Ceruzafogás
- Vonalvezetés
- Írásmozdulatok előkészítése
-

Az óvoda kapcsolatai

Család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyek az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás feladatai

- Törekszik a szülőkkel való nyílt, őszinte kapcsolat kialakítására.

- Az óvodapedagógus elismeri a nevelésben a család elsődlegességét, tiszteli a szülőt, és minden családdal megtalálja a kapcsolatteremtés, az együttműködés megfelelő módját.
- Mindig reálisan tájékoztatja a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- Az óvodapedagógus minden esetben érezteti az őszinte odafordulást, empátiát.
- Az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen közeledik a családhoz.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet.
- Közösen szervezett ünnepek során törekszik a családias hangulat kialakítására, élménynyújtó közös tevékenységek biztosításával.
- A nyílt napok fogadóórák, szülői értekezletek segítik a betekintést az óvoda és a család életébe.
- Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás elvei

- A két fél közötti kapcsolat alapja a bizalom, melynek eredményeként a szülő érzi az óvónő segítő szándékát, empátiáját.
- Előítéletmentes, elfogadó együttműködés kialakítása, melyben az óvodapedagógus nyitott, partneri kommunikációra képes, elfogadó attitűdjével támogatja a szülőket gyermekeik nevelésében, szülői szerepükben való helytállásukban.
- A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családok rendszerként történő értelmezése, a szülők szerepelvárásainak, kihívásainak ismerete.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad.

A kapcsolattartás módja, formái

- A napi párbeszéd lehetőséget ad a kölcsönös érdeklődés kifejezésére, tájékoztatásra.
- Szülői értekezlet évente legalább kétszer kerül megszervezésre; külön tartva a tájékoztatást az újonnan érkező és az iskolába készülő gyerekek szülei számára.
- Egyéni megbeszélések, egyéni esetmegbeszélések; az aktualitásnak megfelelően, a Házirendben rögzítettek szerint.
- Szülői Szervezeti gyűlések: az intézménnyel kapcsolatos, óvodai szintű programok szervezésének és lebonyolításának megbeszélése, szülők véleményének meghallgatása.
- Játékdélután, ahol a szülők bekapcsolódhatnak a gyermekeik minden napi óvodai életébe, játékába.
- Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvónő között megvalósuló együttműködésre.

- Kulturális programok, kirándulások.

Az óvoda kapcsolata más intézményekkel

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező, a kapcsolattartás formái, módszerei pedig alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez.

MIÓVI Igazgatósága

A kapcsolattartás feladatai

1. Adminisztratív adatszolgáltatás

- Jelenléti ívek, statisztikák, hiányzások összesítése
- Felvett és távozó gyermekek adatainak időben történő jelentése
- Tanügyi dokumentumok: csoportnaplók, egyéni fejlesztési tervek elkészítése, oviKRÉTA adatok pontos vezetése.

2. Szakmai együttműködés

- Nevelési év indításával és lezárásával kapcsolatos anyagok eljuttatása: munkatervek, beszámolók
- Részvétel szakmai egyeztetéseken, értekezleteken
- Közös projektekben való részvétel: Oviexpó, Oviolimpia
- Tapasztalatcsere, jó gyakorlatok megosztása

3. Munkaszervezési és működési egyeztetés

- Havi programtervek egyeztetése
- Személyi változások bejelentése
- Munkaidő-beosztások, helyettesítések összehangolása

4. Pénzügyi és gazdálkodási információk továbbítása

- Eszközigények, karbantartási szükségletek jelzése
- Leltári adatok kezelése, eszközmozgások jelentése

A kapcsolattartás elvei

1.Kölcsönös tisztelet és partneri együttműködés elve

- A tagóvoda és a főintézmény a közös cél (gyermekek nevelése, intézményi egység) érdekében együttműködnek.
- A felek tiszteletben tartják egymás munkáját, hatáskörét, véleményét.

2. Egyértelműség és átláthatóság elve

- A feladatmegosztás, hatáskörök, elvárások világosan rögzítettek.
- Az információk hozzáférhetők, pontosak, naprakészek.

3. Kétirányú, rendszeres kommunikáció elve

- Rendszeres visszacsatolás, kérdések és észrevételek megosztása biztosított.

4. Felelősségen alapuló működés elve

- Minden szereplő felelősséggel tartozik a rá bízott feladatokért, információkért.
- A tájékoztatás, határidők betartása közös kötelezettség.

5. Gyermekközpontúság és szakmaiság elve

- A kommunikáció és együttműködés minden szintjén a gyermekek érdeke a legfontosabb.
- A szakmai szempontok előtérbe helyezése minden döntésnél és egyeztetésnél.

6. Diszkréció és adatvédelem elve

- A tagóvoda és a főintézmény felelősen kezeli az intézményi és gyermekekkel kapcsolatos információkat.
- A belső ügyeket zárt rendszerben kezelik, harmadik fél számára nem közvetítenek illetéktelenül adatokat.

7. Egységesség elve

- A közös arculat, eljárásrendek és szakmai irányvonalak követése egységes intézményi képet biztosít.

Bölcsőde

A kapcsolattartás formái

- A gondozónők és az óvodapedagógusok közötti folyamatos kapcsolattartás megkönnyíti az óvodába lépő gyermek közösségbe történő beilleszkedését.

A kapcsolattartás elve

- Törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

Iskola

A kapcsolattartás formái

- Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot” szervezése, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is.
- Az óvodapedagógusok és tanítónők közötti információcsere lehetőségének biztosítása, melynek során alkalom nyílik a tájékozódásra az óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről.

A kapcsolattartás elve

- A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, jellemzik, elősegítve ezzel a gyerekek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.

Közművelődési intézmények

A kapcsolattartás formái

- Ellátogatnak a könyvtárba, ahol lehetőség nyílik a gyerekek, könyvek és a könyvtár iránti pozitív érzelmeinek kialakítására, erősítésére.
- Megnéznek a múzeumokban olyan kiállításokat, amelyek elősegítik a gyermekek óvodán kívüli ismeretszerzését.

A kapcsolattartás elve

- A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megvalósítását, mely során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képezve az általános műveltség kialakulásához.

Sportlétesítmények

Miskolci Jégcsarnok

- A gyerekek élményalapú mozgásfejlesztés keretében megismerkedhetnek a korcsolyázás alapjaival egy biztonságos, szakmailag támogatott környezetben.

Kemény Dénes Városi Sportuszoda

- Az Úszó Nemzet Programban résztvevő gyermekek szakképzett edzők segítségével elsajátíthatják az úszás alapjait, a vízbiztos úszást.

DVTK multisport program

- DVTK sportegyesület multisport foglalkozásain a gyermekek szakedzők segítségével ismerkedhetnek meg különböző sportágakkal.

Bozsik program

- A program biztosítja a résztvevő gyermekeknek a rendszeres testmozgást, a labdarúgás alapjainak megismerését, a tehetséggondozást.

A kapcsolattartás elve

Gyermekközpontúság elve

- Minden együttműködés és szervezés során a gyermekek testi, lelki és érzelmi biztonsága az elsődleges szempont.
- A programok a gyerekek életkori sajátosságaihoz és fejlettségi szintjéhez igazodnak.

2. Kölcsönös tisztelet és partnerség elve

- Az óvoda és a sportlétesítmény képviselői partnerként működnek együtt, egymás feladatait, szempontjait és időkereteit tiszteletben tartva.

3. Rendszeresség és kiszámíthatóság elve

- A kapcsolattartás legyen időben tervezhető, a programok és foglalkozások rendszeresen, előre egyeztetett módon történjenek.
- A programokról a felek időben tájékoztatják egymást.

4. Pontos és hiteles információáramlás elve

- A kapcsolattartók között világos, egyértelmű kommunikáció zajlik (időpontok, felelősségek, eszközigények, biztonsági szempontok).
- Minden változást időben jeleznek egymás felé.

5. Biztonság és felelősség elve

- Az együttműködés során biztosítani kell a gyermekek testi épségét, a balesetvédelmi szabályok betartását.
- Felelősségi körök (kíséret, öltözés, felszerelés használata stb.) előre tisztázottak.

6. Pedagógiai és szakmai célok támogatása

- A sportlétesítmény szolgáltatásai és programjai támogassák az óvodai nevelés céljait (pl. mozgásfejlesztés, egészséges életmód, élménypedagógia).

7. Dokumentálhatóság és átláthatóság elve

- A közös tevékenységekről (programok, foglalkozások) szükség esetén írásos megállapodás, jelenléti ív vagy fényképes dokumentáció készül.
- A kapcsolattartás hivatalos keretek között zajlik (írásban, jegyzőkönyvvel, e-mailen keresztül).

Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények

- Oktatási Hivatal
- Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
- Egészségügyi szolgáltatók

A kapcsolattartás feladatai

- Orvos, fogorvos évente szűrővizsgálatot végez.

- A védőnők havonta figyelemmel kísérik a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.
- Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család, a gyermekjóléti központok és az óvoda között.
- Logopédus felméri a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejleszti. Elvégzi az év elején szükséges szűréseket a három évet betöltő és a tanköteles korú gyerekek körében; az eredményről egyeztet az óvodapedagógusokkal.

A kapcsolattartás elve

- Figyelemmel kísérik a gyermek fejlődését, fejlettségét, segítik az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.
- A gyermek mellett a családok segítése, támogatása.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

Játékkal kapcsolatos elvek

- A gyermekek egyedüli játékát éppen úgy tisztelni kell, mint a társas játékhoz való jogát.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre; amikor a szabad játékfolyamat kialakul, bevonható társ marad; illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti azokat a feltételeket, helyzeteket, amelyek hatással vannak a játék kialakulására, a gyermekek játék kedvére.
- Megteremti a feltételeket: hely, idő, légkör és eszköz, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.

- Gondoskodik a pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így ad minél több játéktémát a gyerekeknek.
- Biztosítja, hogy a gyermekek megvalósíthassák saját elgondolásaikat.
- Lehetővé teszi, hogy a gyerekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák.
- Megteremti a játék lehetőségét a szabadban, udvaron, kirándulások alkalmával.
- Szem előtt tartja, hogy a gyermekeknek fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Megismerteti a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Ismeri a fejlesztő játékeszközöket, azokat kreatív módon alkalmazza a mindennapi óvodai életben, a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodva.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejleszti a gyermekek értelmi képességeit: megfigyelés, emlékezet, gondolkodás.
- A játékokhoz szükséges eszközöket folyamatosan bővíti, olyan játékeszközöket biztosít, amelyek az elmélyült játék kialakulását és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Kialakítja a gyerekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékhoz szükséges eszközöket.
- Figyelemmel kíséri a játszócsoportok szerveződését, a gyerekek elképzelését, gondolatmenetüknek alakulását.
- Elősegíti, hogy az óvodai programok élményei beépüljenek a gyerekek játéktevékenységébe.
- Differenciálással elősegíti a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek tartalmas játéktevékenységét.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek gyakorló játékot játszik, a tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit, melyeket sajátos módon újra alkot.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabályjátékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket készít.
- Építményeket konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Gyakorlójáték
Ebben a korban a gyakorlójáték akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, tapasztalatai, élményei szegényesek, vagy ha a sikeres játékhoz a játékszerrel való manipulálásra van szükség. Jelentkezik a konstrukciós és szerepjáték elemeiként is.

Szerepjáték
Képes olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalatai, érdeklődése alapján ábrázolhatja a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait. Megérti és elfogadja játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját, alkalmazkodik a játék szabályaihoz. Képes lemondani egy-egy játékszerről, vállalja a számára kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is. Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önálló a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.

Barkácsolás
A barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze, a kellékekként létrehozott eszközöket felhasználja játékában, dramatizálásban. Jól ismeri a könnyen megmunkálható anyagokat, ismeri és megfelelően használja a szerszámokat.

Dramatizálás, bábozás
A gyerek a kézméretének megfelelő bábokkal bábozik. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket ad elő. Az óvónő segítségével különböző anyagokból bábot készít, mellyel megjeleníti, eljátssza kedvelt meséit; szívesen öltözik jelmezbe, válik kedvelt, mesefigurává.

Építő, konstruáló játék
A gyerek képes különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására, tud a játék elemekből játékszereket készíteni, mind igényesebbé válik alkotásaival szemben, eredményességre törekszik. Szerepjáték közben épít, szerel, szerkeszt, vagy a létrehozott alkotás hatására beleképzeli magát különböző élethelyzetekben.

Szabályjáték
A gyerek olyan szabályjátékot választ, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

Verselés, mesélés
A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az

olvasóvá válást. A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
Az élőszavas mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője és különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál, ezért a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.
A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás eleven, belső képvilágot jelenít meg, és ez a folyamat a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Az óvodapedagógus feladatai

- Nyugodt feltételek megteremtésével elősegíti a meséléshez, verseléshez szükséges hangulat kialakulását, törekszik csoportjának sajátságos mesemondó, verselő szokásainak, szertartásainak kialakítására.
- Ösztönzi az ahhoz kedvet érző gyermekek önálló vers és mesemondását, bátorítja a visszahúzódó, nehezen feloldódó gyermeket is.
- Fejleszti a gyermeknek az aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővíti ismeretanyagát.
- Törekszik olyan mesék, versek népi mondókák, népmesék megismertetésére, melyek emberi kapcsolatokra tanítanak, erkölcsi tartalmuk van, belső indulati élményeket, érzelmeket közvetítenek.
- Az irodalmi anyag összeállításánál a magyar népmesékből, magyar költők verseiből válogat, kiegészítve azt a klasszikus, nemzeti, etnikai, migráns és a kortárs irodalmi művekkel.
- A vers- és meseanyag kiválasztásánál tudatosan ügyel arra, hogy a gyermekek az életkoruknak, korosztályuknak megfelelő, gyermekközpontú, nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak.
- Kezdeményez verset, mesét; a gyermekek kérésének, érdeklődésének megfelelően, biztosítja az ismétlések megfelelő gyakoriságát, a gyermekek szabad választásához, igényéhez igazodva.
- Lehetővé teszi a gyermekek számára a gyermekkönyvek hozzáférhetőségét, az azokban való önálló, zavartalan elmélyülést.
- Beszélget a szülőkkel az otthoni mesélés fontosságáról, igény szerint segítséget nyújt a gyermekirodalom kiválasztásában.
- Eszköz és hely biztosításával elősegíti, hogy a gyermekek az ismert meséket, verseket dramatizálhassák.

- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan figyel a mese, vers, mondóka anyagválasztásánál a gyerekek egyéni fejlettségi szintjére és érdeklődésére. Képi megjelenítést használ a mesélésnél, versmondásnál.
- Tehetséges gyermekeit hozzásegíti az önmegvalósításhoz, teret adva kibontakozásuknak.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekeket a könyvek szeretetére, megbecsülésére neveli.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja néhány vers, mese feldolgozását, megismertetését csoportszinten. Igyekszik minél több mondókát, verset, mesét a magyar kultúrából megismertetni, megszerettetni velük, ezzel biztosítva számukra egymás kulturális értékeinek megismerését.

A gyermek tevékenységei

- Játék időben kedve szerint egyedül, vagy csoportosan óvodai, vagy otthonról hozott könyvet nézeget, beszél, mesél a kép alapján, mondókázik, versel kedve szerint.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít, felnőtt segítségével ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- A hallott meséket eljátssza, bábozza, dramatizálja.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Részt vesz dramatikus játékokban.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvónő által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik.
- Várja, kéri a mesemondást, segít a feltételek kialakításában, csendben, figyelmesen hallgatja a mesét.
- Kedveli a folytatásos meséket, meseregényeket, azok szálait össze tudja kötni.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Játék közben ismételgeti az ismert mondókákat, verseket; kedvelt mesei motívumait dramatizálja, bábozza, lerajzolja.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei

anyanyelv kialakulását. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyerekeket az énekléssel és zenehallgatással élményekhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Az óvodai életet úgy szervezi, hogy a gyerekek gyakran jussanak zenei élményekhez spontán és szervezett formában is.
- Tudatos, tervszerű fejlesztéssel eléri, hogy a gyerekek zenei ízlése formálódjon, zenei hallásuk, ritmusérzékük, mozgáskultúrájuk, zenei emlékezetük fejlődjön.
- Oldott, derűs légkör megteremtésével elősegíti a gyerekek játékos zenei alkotókedvének kibontakozását.
- A zenei anyag többségét úgy választja ki, hogy az kapcsolódjon a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez.
- Figyelembe veszi a gyerekek egyéni zenei képességeit, eltérő élményanyagát, támaszkodik a gyermekek otthoni, egyéb spontán szerzett zenei élményeire.
- Összehangolja a dalanyagot a zenei nevelés: éneklési készség, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, alkotókészség fejlesztésének feladataival.
- Az életkornak megfelelő népi dalosjátékok megismerésével elősegíti a hagyományok továbbélését.
- Folyamatos önművelődéssel és önképzéssel eléri, hogy a gyerekeket színvonalas, életkoruknak megfelelő, változatos zeni élményekben részesítse.
- A dalokhoz kapcsolódó mozgásanyag megtervezésénél több olyan dalosjátékot is választ, amelyekben a táncos mozgáson van a hangsúly.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is, megismerteti a kortárs- és a kisebbségi zene hangzásvilágát.
- Megismerteti a gyermekeket hangszerekkel, megalapozza a gyermekek komolyzene iránti igényét.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során fokozott hangsúlyt fektet a hallásfejlesztésre. ritmusfejlesztésre, hangképzési gyakorlatokra.
- A tehetséges gyerekeknél lehetőséget biztosít arra, hogy társaik előtt is megmutathassák tudásukat, és egyéni bánásmóddal elősegíti fejlődésüket.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztett gyermekeknél tudatosan figyel arra, hogy mindennapi zenehallgatás, énekes, dalos játékok nagy szerepet játszanak a közösségi magatartás alakításában.

- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja a gyerekek számára néhány saját kultúrájukból vett anyag feldolgozását.

A gyermek tevékenységei

- Népi dalos játékokat játszik, ritmikus mondókákat mond szabadon és alkalomszerűen a nap bármely időszakában.
- Bábjáték során a bábot énekelteti, mozgatja, szerepjátékába mozgásos, táncos elemeket sző, játékában is használja az egyszerű hangszereket.
- Játszik a hangjával: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekel, mondókázik.
- Udvari játék során énekel, dalosjátékokat szervez; otthonról hozott zenei élményét az óvodában szívesen előadja, ünnepek alkalmain társaival énekel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A bemutatott dalt, zenét érdeklődéssel hallgatja, hat hangterjedelemig a dalokat tisztán énekli.
- A mondókák, dalok tempóját a természetes járásnak megfelelően érzékelteti, az egyszerű, táncos mozgásokat képes megformálni, térformákat tud kialakítani az óvónő segítsége nélkül is.
- Ismert dalokat szöveg nélkül, zümmögve, vagy játékos szótagokkal énekel; egyszerű dallammotívumokat tisztán visszaénekel.
- Felismeri a magas és mély éneklés közötti különbséget, tud magasan, mélyen énekelni.
- Ismeri a halk és hangos közötti különbséget, tud halkan, hangosan énekelni, beszélni.
- Felismeri a dallamot dúdolásról, motívumról; valamint a természet, környezet hangjait.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusáról, ismert dalokat, mondókákat ritmus alapján is felismer, szöveges ritmusmotívumot visszatapsol, ismeri és használja a különböző óvodai ritmushangszereket.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái; továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elősegíti a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészeti alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti igény kialakulását.
- Biztosítja a szabadidős, illetve a szervezett tevékenység tárgyi, hangulati feltételeit, elősegítve a gyermekek önálló ábrázolási törekvéseit, alkotókedvét, önbizalmuk megerősítését.
- Átgondolt tervezéssel, a csoport sajátosságainak figyelembevételével úgy alakítja a csoportszobát, hogy az esztétikus, praktikus legyen.
- Személyes példamutatással kialakítja a gyerekekben az igényt a környezetük formálására, rendjének, esztétikumának megteremtésére.
- Inspirálja a gyerekeket a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére.
- Megismerteti a gyerekeket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelemeivel; erősíti az eszközhasználat balesetmentes használatát, az eszközök tisztántartásának igényét.
- Előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását új megoldásokat keres, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevel.
- Értékként kezeli a gyermekek produktumát, gondoskodik minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által látható helyen is.
- Olyan oldott csoportlégkört teremt, amelyben a gyerekek produktumának örülnek és a gyerekek is értékelik egymás munkáját.
- Gyermekmunkákkal részt vesz pályázatokon, a gyermeki alkotásokból kiállítást rendez.
- Figyelembe veszi a gyermekek egyéni manuális képességeit, a fejlődés egyénenként változó ütemét, a gyermekek eltérő élményi hátterét.
- A gyerekeket megismerteti néhány értékes műalkotással; a nemzeti szimbólumok jelentésével, helyzetnek, életkornak megfelelően.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél; a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, valamint a multikulturális, interkulturális nevelés során tudatosan fejleszti a gyerekek finommozgását. Szem előtt tartja, hogy az alapvető technikák megismertetésével, megszerettetésével a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különösen jó eszköze az önkifejezésnek.
- A tehetséges gyereket segíti a képességeik kibontakoztatásában, figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek kezdetben firkál, majd elnevezi műveit.
- Rajzol, fest élményei, elképzelései alapján különböző felületekre, a rendelkezésére bocsátott anyagokkal.
- Játékaihoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsol vágással, ragasztással, papírból, textilből, termésből.

- Homokot, agyagot, lisztgyurmát gyúr, közben megismeri az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Különféle természeti tárgyakat, terméseket gyűjt, ezeket felhasználja plasztikai munkák készítéséhez, felületek díszítéséhez.
- Különböző formák rakosgatásával, sorakoztatásával kisebb-nagyobb térbeli alakzatokat épít.
- Megismerkedik néhány népi kismesterséggel: egyszerűbb formában sző, fon, agyagozik, tojást fest, mézeskalácsot készít.
- Papírt hajtogat, montázst készít.
- A szabadban homokozik, nagy felületre rajzol krétával, kavicsokat rakosgat, köveket fest, virágból láncot fűz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésére is ábrázol, kommunikációjában bátran használja az ábrázolás eszközeit.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Színhasználatukban érvényesíti kedvenc színeit, képes észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Formaábrázolása gazdag, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudja az elemi téri viszonyokat. Élményei elképzelései, képzetei megjelenítésében biztonsággal használja a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Elmondja véleményét az óvodai környezetről, szívesen vesz részt annak szépítésében, igényes a környezetére.
- Formákat mintáz elképzelései, megfigyelései alapján.
- Önállóan és csoportmunkában is készít egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket.
- Ismeri a népi kézműves technikák: szövés, fonás, agyagozás alapjait, kis segítséggel alkalmazza is azokat.

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok

és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszköze. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A mindennapos mozgás szervezeti keretei

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetőséget biztosít a gyereknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Minél több mozgási lehetőséget teremt óvodán kívül is, a gyermeket játszótérre, sétálni, kirándulni viszi.
- Lehetővé teszi a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Olyan mozgásos tevékenységeket szervez, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket.
- Törekszik arra, hogy a gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- Fejleszti a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül előkészíti a szellemi aktivitást, a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növeli az önértékelést és az önbizalmat.
- Fejleszti a nagy és finommozgásokat, egyensúlyérzéket; szem- kéz, szem- láb koordinációt; ritmikus tevékenységgel a ritmusérzéket; fizikai erőnlétet, amely megfelelő állóképességet, gyors reagáló képességet, kellő izomerő fejlettséget biztosít a gyereknek.
- Kialakítja a gyermekekben az egészséges versenyszellemet, társuk iránti tiszteletet, kudarctűrő képességet; felébreszti a gyermekek versengési vágyát, erősíti a csapatokon belül az összetartozás érzését, a győzni akarást.
- Megvalósítja az erkölcsi nevelés és érzelmi nevelés feladatait pl.: eszközök megbecsülése, egymásra odafigyelés, akarati tulajdonságok fejlesztése.

- Ügyel a testséma fejlesztésére: testrészek ismeretére, test koordinációjának alakítására, test fogalom kialakítására, a kezesség, lateralitás fejlesztésére, dominanciák erősítésére.
- Törekszik a problémamegoldások erősítésére mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Épít a különböző mozgások elsajátításának folyamatánál a gyerek mozgástapasztalatára, játékos kedvére. Szem előtt tartja, hogy a mozgás legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új tapasztalatok szerzésére is.
- A mindennapos irányított testmozgás részeként zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatokat, (népi) játékokat és táncokat (kiemelten a néptánc) is tervez, amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
- Biztosítja a csoportszobában a mozgásra inspiráló eszközöket, ötleteivel gyarapítja a kézi szerek skáláját.
- Az eszközök kiválasztásánál és a feladatok végzésénél igazodik a gyermekek fejlettségi szintjéhez, elősegíti, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Törekszik arra, hogy az óvoda aktív sportéletébe a szülőket is bevonja, elősegítve ezzel az egészséges szemléletmód alakulását. Szükség esetén javaslatot tesz a szülők felé, hogy gyermekük vegyen részt szakemberek által irányított szervezett foglalkozásokon, különös tekintettel a tehetségnek ígérkező gyerekekre.
- Sportnapokon biztosítja a mozgásos játékhoz szükséges balesetmentes eszközöket, tornaszereket és a megfelelő helyet, hogy az esemény zavartalan, örömteli, élményben gazdag legyen minden résztvevő számára.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan ügyel a gyakorlatok bemutatására, elegendő időt adva egy-egy mozdulatsor begyakorlására, rögzítésére. Erősíti a pozitív érzelmi viszonyulást, hogy a mozgás mindig élményt adó, örömet okozó legyen.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyerekek mozgásigényének kielégítésére biztosítja számukra a megfelelő teret és időt.
- A tehetséges gyerekeket bevonja a gyakorlatok bemutatásába, támogatja óvodán belül és kívül is, hogy részt vegyenek mozgásos tevékenységekben, sportokban.
- A multikulturális, interkulturális integráció során a közösségi élményt a játékos versengéssel mélyíti, használja a csoportversenyek, sor-, és váltóversenyek által adott lehetőségeket, ezzel fejlesztve a csoporthoz tartozás élményét, megakadályozva a perifériára sodródás esélyét.

A gyermek tevékenységei

Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

Az óvodai nevelés az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosít a spontán mozgásos tevékenységekre. Az óvodapedagógus törekszik a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
Minden korcsoportban naponta 5-15 perces időtartammal kerül megszervezésre, lehetőség szerint a szabadban. Tartalmát a mozgásos játékok adják, kiegészülve a láb és tartásjavító gyakorlatokkal, gimnasztika alkalmazásával, természetes mozdulatokkal.

Szervezett mozgásos tevékenysége
A kötelező mozgásos tevékenység olyan tanulási környezet, melynek alapja: a sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák és a mozgásos játékok.

Sportprogramok
A kötelező mozgás tevékenységen kívül a gyerekek részt vesznek sportnapokon, melyek hozzájárulnak az egészséges életmód megalapozásához és a családok életmódjának, szemléletének kedvező alakításához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermek teste arányosan fejlett, teherbíró; eljut az első alakváltozáshoz.
- Mozgása összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb; képes a mozgások kombinációjára és a különböző helyzetekben való végrehajtásra.
- Ismeri testrészeit, kialakult az oldaliság dominanciája, finommotorikája fejlett, kézizomzata erős.
- A mozgások végrehajtása gördülékeny, könnyed, pontos, megfelelő ritmusú; képes a járás, futás gyors irányváltoztatására, cselekvőképessége gyors; mozgásban kitartóvá válik.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Mozgástapasztalatai az egyensúlyozásban, ugrásban növekednek; nagyobb erőkifejtésre képes; állórajtból kiindulva fut; nekifutással tetszés szerinti akadályt átugrik, ugrását a talajéréskor fékezni tudja; labdát, kislabdát biztonsággal kezeli.
- Képes végrehajtani a verbális utasításokat különböző tornagyakorlatok végzésekor.
- Egyéni, csoportos, sor-, és váltóversenyeket játszik a szabályok betartásával.
- Jártasságot szerez néhány sportágban.

Külső világ tevékeny megismerése
A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok,

szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét.
A gyermek a környezet megismerése során **matematikai tartalmú** tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközöket biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Lehetővé teszi a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, figyelembe veszi és épít a gyermek aktivitására, érzelmi dominanciájára, természetes kíváncsiságára.
- Olyan tevékenységeket biztosít, amelyben a gyerek megismeri és megérti az őt körülvevő világot, épít a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre; törekszik arra, hogy a tárgyakat, jelenségeket lehetőleg természetes környezetben és természetes megjelenési formájukban mutassa be.
- Ismeretterjesztő könyveket, verses köteteket, internetes lehetőségeket biztosít növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről.
- Figyelembe veszi a gyermek a környezettel kapcsolatos élményeit és törekszik az összhang megteremtésére az otthonról hozott ismeretek és az óvodai nevelés között; kidolgozza a differenciálás módjait.
- Szenzitív játékokat, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít a környezet élményszerű megismeréséhez séták, kirándulások során, az óvoda udvarán, a természetsarokban végzett tevékenységek alkalmával.
- Kialakítja a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt, lehetővé teszi, hogy a gyerekek megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Megismerteti a gyerekeket a környezetünkben található természetvédelmi fontos területeket, igyekszik a gyermekeket minél több olyan élményhez juttatni, amely mélyíti kötődésüket a természethez.
- Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában.
- Méltón, a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepli a gyermekcsoporttal a jeles napokat.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés biztosításával gyarapítja a gyermek aktív és passzív szókincsét, bővíti a fogalmak körét és tartalmát.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során törekszik arra, hogy a gyerekek elsajátítsák az alapvető szokásokat, viselkedési formákat a környezettudatos magatartás jegyében.

- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekekkel megismerteti a társadalmi együttélés szokásait, normáit, rámutat a környezet szépségeire, értékeire, megóvásuk, megbecsülésük fontosságára.
- A tehetséges gyermekekkel megismerteti a tágabb életterünk megóvására, fenntarthatóságára irányuló témákat is, pl.: felmelegedés élettani hatásai a tengerekre; élet más kontinenseken; talajszennyezés; bolygónk- naprendszerünk.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során megismerteti a gyerekeket a más országok természeti környezetével, kultúrájával.
- Megfigyeltetések, tevékenykedések alkalmával fejleszti a gyermekek észlelését: vizuális és auditív észlelést, a mozgás és tapintásos észlelést, az alaklátást és formaállandóságot.
- Fejleszti a keresztcsatornák működését, a finommotorikát, a testsémát.
- Épít a gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, segíti az önálló problémamegoldást, biztosítja az egyéni, cselekvő tapasztalatszerzést.
- Fejleszti a gyerekek ítélőképességét, problémalátását, egyéni megismerő és problémamegoldó képességét.
- Kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek, minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget teremt; törekszik arra, hogy a problémahelyzet és a probléma megoldására irányuló tevékenység önmaga is motiváljon.
- Hagyja a gyereket saját logikája szerint gondolkodni, lehetővé teszi a gondolkodási képesség hajlékonyságát, a többféle megoldás lehetőségét, a hibajavítást, a gondolatok tevékenységgel és szóban történő kifejezését.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél nagy gondot fordít a differenciált foglalkoztatási formára, figyelembe véve a képességeikből eredő hátrányokat.
- A szociálisan és halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű gyermekeknél fokozottan figyel a matematikai fogalmak helyes használatára, a logikus gondolkodás megalapozására.
- Tehetséges gyerekeknek igyekszik olyan magasabb szintű gondolkodásra késztető játékos feladatokat adni, amellyel még jobban fejlődik matematikai gondolkodásuk pl.: logikai játékok, fejszámolás, Logico játékok magasabb szintjei.
- A multikulturális és interkulturális nevelés során a különböző környezetből érkező gyermekeket fejlettségi szintjüket felmérve differenciáltan fejleszti.

A gyermek tevékenységei

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát; tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.

- Kerti munkát végez, megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával; közben megfigyeli a fákat, bokrokat és rovarokat; ültet, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat.
- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magokat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt az élősarok bővítéséhez.
- Zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít: reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban, játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.
- Tapasztalatot szerez a természeti és társadalmi környezetről: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, repülőtér, állomás, piac, múzeum, könyvtár.
- Részt vesz az óvoda által szervezett természet ünnepein, jeles napokon, kirándul, sétál, terméseket gyűjt, barkácsol, papírt gyűjt, megismeri annak újrahasznosítási lehetőségeit, a szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében, megismerésében.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét pl.: füst, por, zaj stb., ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálatokat végez, egyéni fejlettségének megfelelően bekapcsolódik óvodánk környezetvédő- és alakító munkájába.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.
- Tevékenykedés közben számol, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végez: hozzáad, elvesz, egyenlővé tesz; tapasztalatokat szerez a darabszám változásairól.
- Ismereteket szerez a geometria körében, síkmértani formákat tép, vág, rajzol, megismerkedik a testek jellemző tulajdonságaival.
- Összehasonlít, szétválogat megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint: halmazok, részhalmazok képzése.
- Kiválaszt tárgyakat tapintás, látás, hallás és körbeírás alapján.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végez: sorszámok, számlépcső.
- A számfogalom megalapozása érdekében összemér, párosít mennyiségeket, halmazokat becsléssel, számlálással. Méréseket végez különböző egységekkel, különböző szempontok alapján: magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség.
- Tükör előtt tevékenykedik, tapasztalatot szerez a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másol le, önállóan alkot.
- Ritmikus sorokat hoz létre térben és síkban, önállóan, szabály alapján.

- Tevékenykedés közben tájékozódik a síkban ábrázolt világban: zárt, nyitott vonalak, labirintus; és a térben: testtudat, irányok, lateralitás, névutók.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket; tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését, tisztában van a testápolás alapvető higiéniás szokásaival.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri az egyes évszakok jellegzetességét, tudja a napszakokat.
- Ismeri a gyűjtőfogalmakat, tudja, hogy mi tartozik az egyes csoportokba.
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit; alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Csoportosítja az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit, védelmét, hasznukat.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt felsorol; tisztában van fontosságukkal az egészséges táplálkozás szempontjából.
- Képes matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolatait elmondani; egymás állításainak igazságát megítélni, megbeszélni, tévedéseit javítani.
- Képes megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre, valamint saját szempontú válogatás, sorba rendezés elvégzésére.
- Összehasonlításait szóban is kifejezi, érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket össze tud mérni, az összemérés alapján helyes megállapítást tud tenni; részt tud venni más mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.
- Össze tud mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tud állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet, tárgyakat meg tud számlálni legalább 10-ig.
- Másolással képes megépíteni a mintával megegyező, de színben, nagyságban eltérő elemekből is a térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képes különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyszerűbb tulajdonságokat megnevezni.
- A tükörrel való tevékenységük során alakzat tükörképét megépíti.

- A térben való tájékozódásban meg tudja különböztetni a jobb, bal, jobbra, balra irányokat, értik és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat: alá, fölé, közé, alatt, fölött, mögött.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. A gyermek munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység; mely a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze; a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munkafajták

- Saját személyükkel kapcsolatos munkák
- Közösségért végzett munkák
- Alkalomszerű megbízatások
- Környezet rendjének megőrzése
- Növény- és állatgondozás

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti a gyerekek számára az életkorukhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket, a gyermekeknek tartalmilag gazdag, változatos feladatokat ad.
- Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezeti be, megismerteti a gyerekekkel az egyes munkafolyamatokat, a részmozdulatok sorrendjét, a munka legcélszerűbb fogásait, a munka ellenőrzésének módjait.
- Biztosítja az alkalmas eszközöket, megismerteti az adott munka eszközeit, célszerű használatát, rászoktatja a gyermekeket az eszközök rendbe tartására.
- Megteremti a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört; biztosítja, hogy a gyermekek az életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni fejlődési ütemben végezhessék a munkát; lehetővé teszi, hogy a különösen kedvelt munkafajtákban elmélyülhessenek.
- Törekszik arra, hogy a munka értékelése során a gyerekekben kedvet ébresszen a további munkához; elősegíti a gyerekek önértékelési képességének, közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését; az elvégzett munka értékelését, személyre szabottan végzi, erősítve ezzel a pozitív megerősítést.
- Erősíti a gyerekekben a munka iránti pozitív érzelmeket, a munkára késztető indítékokat, fejleszti a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket.

- Erősíti a gyermekekben a munka szükségességének érzését, megszervezi a munka állandósságát és folyamatosságát, szoktatja a gyerekeket a fegyelmezett, kitartó munkavégzésre.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeknél a munkavégzésnél kiemelten kezeli az önkiszolgálással kapcsolatos munkát.
- A hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett és multikulturális, interkulturális környezetből érkező gyerekekkel megismerteti a munkavégzés értékét, örömét, pozitív megítélését, fokozottan ügyel a sikerélményhez juttatásra, segítve a társadalmi beilleszkedést, kompenzálva az esetleges családi hatásokat.

A gyermek tevékenységei

- Önkiszolgáló munkát végez.
- Közösségi megbízatásként naposi munkát végez a feladatok fokozatos bővülésével; besegít a növények, állatok gondozásába.
- Segít átrendezi a csoportszobát, segít a tevékenység eszközeinek kiosztásában.
- Segít az udvari játékeszközök ki- és behordásában, részt vesz a játékok javításában, tisztán tartásában, időközönként szétválogatja a játékeszközöket, rendbe teszi a babaszobai szekrényeket.
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységeket végez: csíráztatás, rügyeztetés, virágoskert gondozása, fű, levél gereblyézése, hósöprés, homok fellazítása.
- Segít udvarrészüknek tisztán tartásában, sepreget, részt vesz a környezet rendjének biztosításában.
- Ünnepekre, különleges eseményekre tárgyakat készít, részt vesz a csoportszoba díszítésében.
- Alkalomszerűen megbízatásokat teljesít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Jártasságot szerez a különböző munkafajták végzésében.
- Segítséggel használja a munkaeszközöket.
- Szívesen és önként vállalja a naposságot és egyéb megbízatásokat.
- Feladatait a megismert szokások alapján végzi, munkájában kitartó, megbízható.
- Érzi munkája fontosságát és hasznosságát.
- Munkavégzés közben képes az együttműködésre.
- Egyéni megbízatásokat önállóan teljesít.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a

gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre; az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. **Az óvodai tanulás célja** az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése; tanulási kompetenciáinak egyéni képességeinek megfelelő fejlesztése; az egész életen át tartó tanulás igényének és képességének megalapozása.

A tapasztalatszerzési folyamat megszervezésével és irányításával kapcsolatos elvek

- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
- Biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő helyet és esztétikus eszközöket a tapasztalatszerzéshez.
- A tevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés minden korcsoportban kötetlen formában szervezi, a mozgás kivétel, ami minden életkorban kötelező tevékenységek keretében valósul meg.
- Az óvónő elősegíti, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön; a gyerekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készteti sokoldalú tevékenységre.
- A tanulási folyamatban az óvónő törekszik a komplexitásra, egy-egy ismeret sokoldalú megközelítésére, feldolgozására.
- A játékosság, mint alapelv a tanulás egész folyamatában érvényesül.
- A tevékenységek irányítása során alkalmazott pedagógiai eljárásait a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségi szintjéhez igazítja.
- A tudástartalmakat érthetően közvetíti a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével, épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira, ismereteire, érzelemvezéreltségükre, cselekvési és közlési vágyukra.
- Változatos módon motivál, támogatja az önálló tapasztalatszerzés igényét, kreativitását.
- Nagy hangsúlyt fektet a tevékenységek során az értékelésre, a reális énkép kialakulására, lehetőséget ad – támogatva a pozitívumok kiemelését - az ön- és társértékelésre.
- Változatos és innovatív módszereket (pl.: kísérletezés) és szervezeti kereteket (pl.: kooperatív munka) alkalmaz céljai eléréséhez.
- Beépíti az online információszerzés lehetőségét, használja információs és kommunikációs technológia eszközeit.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás: szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés.
- A gyakorlati probléma és feladatmegoldás.

A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodás kor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolaérettségnek, az iskolai életre való felkészültségnek

1. **testi**
2. **lelki,**
3. **értelmi,**
4. **szociális** kritériumai vannak.

A testi fejlődés jellemzői

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró; mozgása összerendezettebb, harmonikusabb; erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelki fejlődés jellemzői

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

Az értelmi fejlődés jellemzői

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.

- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét; a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségű ismeretei vannak.

A szociális fejlődés jellemzői

- Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan** is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermekkel.

A szociálisan érett gyermek

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint.

Egészség nevelési és környezet nevelési program

Az egészség fejlesztése a kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodásgyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki: érzelmi, akarati, értelmi és szociális készségét. A gyermek egészsége társadalmi ügy, megvédése és fejlesztése az óvodapedagógia kulcsfeladata.
Nevelőtestületünk a személyiség sokoldalú fejlesztésével, egészséges életmódra való nevelésével, korszerű ismeretek és a környezettudatos szemlélet közvetítésével, versenyképes tudást nyújtva felkészíti a gyerekeket az eredményes további tanulmányokra.

Az óvodai egészségfejlesztés célja: minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét hatékonyan fejlesztő tevékenységekben.

Egészségfejlesztési feladatok

- A gyerekek gondozása, testi szükségleteiknek kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód – testápolás, tisztálkodás, étkezés, mozgás -, megalapozása, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A gyerekek mentális egészségének figyelemmel kísérése.
- Megfelelő szakemberek bevonásával és a szülők együttműködésével speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészségfejlesztési feladataink a gyerekek

- szomatikus;
- pszichohigiénés: értelmi, érzelmi, akarati;
- szociális: társas, közösségi fejlesztésére vonatkoznak.

A szomatikus nevelés feladatai

A személyi higiénia fejlesztése

A legfőbb személyi higiéniás nevelési feladat: a kézmosás szokássá fejlesztése, a saját személyi felszerelés: törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés, tornafelszerelés használata. Követelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Környezeti higiénia

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását;
- az udvar tisztán tartását, gondozását;
- a játékeszközök higiéniáját, rendben tartását.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése

Az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát, aminek az előkészületben, az önkiszolgálásban a gyermekek is bevonja életkori fejlettségüknek megfelelő szinten.

- biztosítása a saláta, gyümölcstál készítésében.

Rendszeres mozgás biztosítása

A mozgás élettanilag a gyermek alapvető életjelensége, ami folyamatos cselekedtetést igényel. A cél a testedzés mellett a sport megszerettetése, a játékos mozgás által kiváltott öröm átélése.
A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését

- a mindennapos mozgás
- a kötelező mozgás tevékenység
- a sport tevékenységek szolgálják.

A pszichohigiénés: lelki, érzelmi, akarati nevelés feladatai

A pszicho higiénés nevelés a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségeknek, képességeknek fejlesztése.
A pszicho higiénés lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai:

- a társas-társadalmi beilleszkedés, integráció megvalósítása,
- szokásrendszer elsajátítása.

A beilleszkedési képesség gyakorlása

Az óvodai nevelés feladata a gyerekek beilleszkedési képességének elősegítése, amely az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységekben valósul meg.

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása;
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- gyermekközösségekkel történő kapcsolattartás, barátkozás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az alkalmazkodóképesség fejlesztése

Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulás, hozzá illeszkedés, aktív elfogadás, beállítódás:

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabálykövető készséges magatartás;
- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias, segítő viselkedés;

- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel.

A szociális egészség fejlesztési feladatai

A szociális egészség fejlesztés a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja.

A környezet védelme

A külső világ tevékeny megismerésének fő feladata, hogy a gyermekekhez közel hozza a társadalmi és természeti környezet hozzá érzelmileg közel álló jelenségeit, s megalapozza ezzel a környezetet ismerő és védő személyiség kialakulását.
Az óvodapedagógus nevelő munkája során olyan természetszemlélet megalapozására törekszik, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó személyiség sajátja.

Az óvodapedagógus feladatai

- A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyez a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására; a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására.
- Közös programokat szervez a családokkal pl.: papírgyűjtés, kirándulások, ültetés.
- Ösztönzi a gyereket, hogy aktívan részt vegyen a környezete tisztaságának megőrzésében: szemetes használat, levélseprés, gereblyézés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása.
- Lehetőséget biztosít az állat- és növényvilág megismertetése során a felelős magatartás pl.: téli madáretetés gyakorlására.
- Környezettudatos magatartásra nevel, megszervezi a környezeti jeles napokhoz kötődő programokat.

Környezetvédelmi világnapok

- **Állatok Világnapja**- október 04. - Kirándulás a természetbe
- **Víz Világnapja**- március 22. - Kirándulás a város vizes élőhelyeire
- **Föld Napja** - április 22. - Udvar szépítése, esztétikus környezet alakítása., virágok ültetése
- **Madarak és Fák Napja**-május 10. - Kirándulás a város természeti értékeinek védett helyeire

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség és a másság elfogadása az az emberi jog, hogy minden embert – származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérülésére, fogyatkozására tekintet nélkül – ugyanazok a jogok és lehetőségek illetik meg az életben való érvényesülés folyamatában. Az óvodapedagógus alapfeladata a másság elfogadtatása a gyermekközösséggel.

A nevelés célja

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása, az esélyegyenlőség biztosítása, a közösségbe való beilleszkedés segítése.
A tanulási zavarokat megelőző, támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint – a hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével és elterjesztésével, valamint óvodapedagógusaink fejlesztésével – az Óvodai nevelés Országos Alapprogramban rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, a szociális hátrányok csökkentése, a lemaradások folyamatos kompenzálása.

A célokból adódó feladatok

- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szocializációjának segítése.
- Bátorító nevelés az emberi kapcsolatok kialakításában, egyéni képességfejlesztés, mely mindig az egyes gyermek aktuális fejlettségéhez igazodik. A gyermekek megfigyelése, felmérése, az aktívitás elősegítése; finommotorika, vonalbiztonság, íráskészség kialakításának játékos fejlesztése; a figyelemkoncentráció alkotásközpontú módszerrel történő fejlesztése; gondolkodási képességek fejlesztése, új struktúrák létrehozása; fantáziafejlesztés; a sztereotip megfogalmazások elkerülésének támogatása; együttműködési képességek fejlesztése.
- A gyerek testi, lelki, szellemi szükségletének kielégítése.
- Kölcsönös tiszteleten, feltétel nélküli szereteten alapuló kapcsolat kialakítása.
- Jó kapcsolat építése a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együtt neveléshez.

A szociális hátrányok enyhítését segítő nevelés

- A szociális hátrányú gyermekeknél nem a szervezeti fogyatkozás okoz hátrányt a személyiség fejlődésében, hanem a családi, társadalmi, kulturális, anyagi háttér kedvezőtlen hatása. Az óvodai nevelés a szociális hátrányú gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz, szükség esetén, a gyermekvédelmi szakhálózat munkatársai nyújtanak segítséget.

A nevelés célja a hátrányos helyzetből adódó lemaradások folyamatos kompenzálása pl.: alacsony beszédszínvonal, kifejezésmód, illemszabályok hiánya, a szegényes szókincs.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Észlelési tapasztalatok szóbeli megerősítése, tudatosítása.

- Szókincsbővítés tárgyak, cselekvések, események, térbeli viszonyok, színek, formák, méretek, azonosságok, különbözőségek meghatározásával.
- Irodalmi élmények feldolgozása, anyanyelvi játékok alkalmazása.
- A beszédkedv fokozása, beszédkészség fejlesztése.
- A nyelvileg gátolt gyermekeknél a probléma okainak felderítése, a fejlesztés lehetőségeinek megkeresése, szükség esetén logopédus segítségének kérése.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés területén a hátrányos helyzetből származó lemaradások enyhítését célzó folyamat elvei:

- Kedvező érzelmi hatások érjék a gyereket már az óvodába lépéskor.
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- Jó kapcsolat kiépítése a szülőkkel, mely lehetővé teszi a bizalmon alapuló együttműködést.
- A gyermekbarátságok kialakulásának támogatása, hogy a gyerekek örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe.
- A szokásrendszer megalkotásában a gyerekek bevonása lehetővé teszi az elvárásoknak való könnyebb megfelelést.
- Óvodai és csoport szinten közös programok, ünnepek szervezése, a hagyományok ápolása.
- Biztonságérzetük, stabil helyük kialakítása a szűkebb, tágabb környezetükben, megértő, befogadó, elfogadó légkör teremtése.

Egészséges életmód alakítása

- Az óvodapedagógus fokozottan odafigyel és egyénileg, differenciáltan fejleszti a gyerekeket a higiénés, az egészséges táplálkozási szokások, az egészséges életvitel szokás kialakításában, gyakorlásában.
- A fokozatosság elvét betartva a már ismert szabályokra alapoz, az óvodai szokások bevezetését utánzásos helyzetekben fokozatosan végzi.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz a pedagógiai szakszolgálat nyújt segítséget.

A nevelés célja: a sajátos nevelési igényű gyermek alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése; az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakítása, fejlesztése.
Az óvodapedagógus feladata: egyéni fejlesztési terv alapján a gyermek fejlesztése; és együttműködés a fejlesztést segítő szakemberrel.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelésének általános elvei

- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és módszertani differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását; kiegészítő fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását; egyéni fejlesztési terv készítését teszi szükségessé.
- A fejlesztés tartalma minden esetben az orvosi- gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat eredményeire épül.
- Az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődésének üteméhez, a fejlesztés a számukra megfelelő területeken valósul meg.
- Az óvodai fejlesztés akkor a leghatékonyabb, ha a fejlesztő tevékenység mindig több funkciót érint egyszerre, fontos, hogy a gyermek mindig a lehető legtöbb csatornáját használja tevékenységei során.
- A fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.
- A fejlesztésben a lemaradás területeinek függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt, de a gyermeket a nevelés, a fejlesztés nem terhelheti túl.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú fejlesztő tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósul meg.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelése

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében alapelv

- Az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése.
- A társadalmi integráció támogatása.
- Az elfogadó, segítő környezet biztosítása.

Óvoda-iskolai átmenet támogatása

Az átmenet támogatásának célja

Az intézmény partnerkapcsolatainak bővítésével, az együttműködési formák erősítésével, az intézményi és intézményközi műhelyek működtetésével az óvoda-iskola közötti átmenet előkészítése, megkönnyítése, eredményessé tétele.

A célból adódó feladatok

- A két intézmény átmenetét segítő programok kidolgozása és működtetése.
- Az óvoda-iskola átmenet komplex: mérésen és nyomon követésen alapuló, differenciált pedagógiai támogatása.
- A tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek fejlesztése a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődését elősegítő pedagógiai eszköztár használatával.

Tehetséggondozás

Az óvodai tehetséggondozás a nevelőmunka szerves része, a tehetség-ígéretek felfedezése, egyénre szabott fejlesztése.

Tehetséggondozás célja: a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerése.

Tehetséggondozás feladatai

- Ingergazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása.
- Az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése, változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére.
- A tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése.
- Az elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.
- Az óvodában a tehetséges gyermekek fejlesztése az óvodai csoportban, illetve tehetséggondozó tevékenységeken zajlik. A csoporton kívüli tehetségfejlesztő tevékenységeket szakképzett pedagógusok vezetik.

Gyermekvédelem

A gyermek jogainak érvényesítése: ellátása, gondozása, nevelése elsődlegesen a családra tartozik, az óvodai nevelés kompetenciaköre: a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal történő kapcsolattartás. A gyermekvédelmi munkát a gyermekvédelmi felelősök koordinálják.

A gyermekvédelem célja: a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése. Minden gyermeknek joga van az egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára kevésbé korlátozó és szegregált környezetben nevelkedni.

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

- igazgató, tagintézmény igazgató
- gyermekvédelmi megbízott,
- óvodapedagógus,
- óvodai szociális segítő.

Óvodáinkban megvalósuló gyermekvédelem feladatai

- Észlelő- és jelzőrendszeri tevékenység megvalósítása: érzékenyítés, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtás, a jelzés megtételének támogatása.

- Veszélyeztetettség kialakulásának korai felismerése, felderítése; hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetből adódó lemaradások felismerése, kompenzálása; BTMN gyerekek szakemberhez való irányítása.
- Az egyenlő bánásmód elvének biztosítása, az esélyegyenlőségnek mindenkire kiterjedő megvalósulása, az előítéletek kialakulásának megelőzése.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermek szociális problémáinak figyelemmel kisérése, szükség esetén intézkedési terv készítés; a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében való közreműködés.
- Rendszeres kapcsolattartás a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel, gyermekorvossal, szociális segítővel, aki támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is.
- A preventív gyermekvédelem erősítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- A gyermek egyéni bánásmódban és kiemelt figyelemben részesítése.
- Tájékoztatás nyújtása az igénybe vehető térítési díjkedvezményről, a támogatások lehetséges módjairól, a segítők elérhetőségeiről, az egyes programokba a szülők bevonása, egyéni segítségnyújtás, tanácsadás.
  Munkaformái: esetmegbeszélések, szupervízió, intézményen belüli belső képzések

Hátrányos helyzetű gyermek

- Mindkét szülő legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.
- Lakáskörülményei csak korlátozottan biztosítják az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket.
- A szülők bármelyike legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és akinél a hátrányos helyzetű gyermeket meghatározó körülmények között legalább kettő fenn áll.
- A nevelésbe vett gyermek.

Veszélyeztetett gyermek

- Az olyan gyerek, akinek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő és a családi környezet által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény gátolja vagy akadályozza.

Intézményünk gyermekvédelmi felelősei

- Koordinálják a gyermekvédelmi munkát.
- Kapcsolatot tartanak a Gyermekjóléti Szolgálattal és a Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Szociális Osztályával, valamint a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Együttműködnek a kollegánőkkel, érdeklődnek a gyermek helyzetétről, figyelemmel kísérik a problémás eseteket.

- Nyilvántartást vezetnek a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekről.
- Beszámolnak a nevelőtestületnek a munkájukról.
- Részt vesznek gyermekvédelmi továbbképzéseken.

Hagyományok, ünnepek

Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a gyermeki személyiség fejlesztésére, a pozitív életérzés elmélyítésére. A gyerekek megismerik a nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékeit, védelmét. Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvodapedagógus között megvalósuló együttműködésre. A családközpontú munka fontos fókusza a szülők segítése, támogatása abban, hogy gyermekük társas-érzelmi készségeinek fejlődését hatékonyan támogassák. A nevelőtestületnek a tervezési-szervezési feladatokban való aktív részvételének támogatása lehetővé teszi a befogadó óvodai nevelést célzó tevékenységek hatékonyságának növelését.

Ünnepeink

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Adventi barkácsolás		X
Mikulás	X	
Farsang	X	
Március 15.	X	
Október 23.	X	
Húsvét	X	
Anyák napja		X
Búcsú az óvodától		X
Gyermeknap		X
Állatok Világnapja	X	
Víz Világnapja	X	
Föld Világnapja	X	
Madarak és Fák Napja	X	
Kirándulás		X
Sportnap		X

Ellenőrzési, értékelési, mérési rendszer

A nevelőmunka ellenőrzése

Intézményünk belső ellenőrzési rendje kiterjed a nevelőmunka dokumentációjára, a követelmények, normák és a szokásrendszer vizsgálatára.

A belső ellenőrzés folyamata intézményünkben

Az ellenőrzés lépései

- Folyamatos információgyűjtést követően az ellenőrzés témájának eldöntése, a munkaterv részeként ellenőrzési terv készítése.
- A csoportnaplóban az ellenőrzés idejének rögzítése, valamint az ellenőrzés előtt a vizsgált dokumentumok előkészítése.
- Az ellenőrzés elvégzése, módszerei: dokumentumvizsgálat, elemzés, megfigyelés, beszélgetés.

A nevelőmunka értékelése

A belső értékelés folyamatosan végzett munka, mely lehet

- átfogó jellegű, teljes körű intézményértékelés,
- a nevelőmunka egy-egy részterületének értékelése,
- önértékelés.

A pedagógiai munka ellenőrzésének és értékelésének elvei

- Az ellenőrzés a Pedagógia Program célkitűzései alapján az óvodapedagógusok felkészültségének egyéniségének, módszertani szabadságának figyelembevételével történik.
- Az ellenőrzés előre megbeszélt időpontban, és megbeszélt szempontok alapján történik.
- Az ellenőrzési folyamat a gyermekek egyéni fejlettségi szintjére épül; az értékelés: konkrét, előre mutató, pozitív megerősítésre épülő.

MIÓVI BENEDEK ELEK TAGÓVODÁJA

Pedagógiai Programja

Készítette: A MIÓVI Benedek Elek Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tartalom

Bevezetés 2
1 Gyermekkép, Óvodakép 3
1.1 Gyermekkép 3
1.2 Óvodakép 3
2 Óvodai nevelésünk feladatai 4
2.1 Az egészséges életmód alakítása 4
2.2 Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés 7
2.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 10
3 Az óvoda kapcsolatai 12
4 Óvodánk egészség fejlesztési programja 13
5 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése 14
5.1 SNI, BTMN, HH, HHH gyermekek nevelése 15
5.2 Tehetséges gyermekek nevelése 15
6 Az óvodai nevelés tevékenységrendszere 18
6.1 Játék 18
6.2 Munkajellegű tevékenységek 20
6.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás 22
6.4 A külső világ tevékeny megismerése 23
6.4.1 Természet, társadalom, ember 23
6.4.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés 26
6.5 Mindennapos mozgás 28
6.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 30
6.7 Verselés, mesélés 32
6.8 Ének, zene, népi játék, tánc 33
7 Ünnepek, hagyományok 35
8 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére 35

Bevezetés

Óvodánk Miskolc – Görömbölyön, családi házas zöldövezetben helyezkedik el. Jól megközelíthető a város bármelyik részéről, mégis a forgalom zajától távolabb, biztonságos, családias környezetben található.
Csoportszobáink világosak, tágasak, esztétikusak, berendezésük a gyermekek igényeihez igazodik. Játszóudvarunk az utcától teljesen védett, biztonságos, mely számos mozgáslehetőséget biztosít a gyermekek számára. Többféle mászóka, mozgásfejlesztő eszköz, csúszda, babaház, nagy homokozók, kerékpárok, rollerek, motorok elégítik ki a gyermekek mozgásigényét, teszik változatossá az udvarra szervezhető tevékenységeket.
A nevelő - oktató munka négy csoportban folyik, ahol jól képzett, gyermekszerető óvodapedagógusok foglalkoznak a rájuk bízott gyermekekkel. Az óvodapedagógusok munkáját szakképzett, kedves dadus nénik segítik.
Lényeges számunkra a szeretetteljes, otthonos óvodai légkör biztosítása, az egészséges környezet megteremtése, ahol minden gyermek biztonságban érezheti magát.
Célunk, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
Kiemelt nevelési területeink az egészséges életmód alakítása, a mozgásfejlesztés, érzelmi nevelés és szocializáció, értelmi nevelés, anyanyelvi nevelés megvalósítása.
A mozgásra és a játékra alapozva végezzük a pedagógiai feladatainkat. Játékos tanulással, egyéni képességfejlesztéssel szeretnénk elérni azt, hogy óvodásaink kudarc nélkül kezdhessék el az iskolát. Napirendünkben a legtöbb időt az örömteli szabad játékra fordítjuk, és biztosítjuk, hogy változatos tevékenységekben ismerjék meg a világ sokoldalúságát, fedezzék fel sokszínűségét. Fontosnak tartjuk, hogy közvetlen tapasztalatszerzéssel ismerkedjenek gyermekeink az őket körülvevő természeti és társadalmi környezettel, ezért gyakran szervezünk óvodán kívüli sétákat, kirándulásokat.
A testi képességek, a mozgáskoordináció fejlesztése érdekében a csoportszobában is rendelkezésre állnak korszerű mozgásfejlesztő eszközök. A nagycsoportos korú gyermekek, igény szerint részt vesznek korcsolya- és úszásoktatáson, néptáncórán, ovifocin (Bozsik program).
Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás megalapozására, ezen belül a szelektív hulladékgyűjtésre, környezetünk védelmére, tisztaságának megóvására.
Hagyományos óvodai ünnepeink (Mikulás, Karácsony, Farsang, Március 15., Húsvét, Anyák napja, Ballagás) mellett ünnepeljük az Állatok Világnapját, a Víz Világnapját, a Föld Napját, a Madarak- és Fák Napját és a Környezetvédelmi Világnapot.
A gyermekek egészségének megőrzése érdekében hangsúlyozzuk a mindennapi gyümölcs- és zöldségfogyasztást, a cukros italok helyett az ivóvizet preferáljuk, és sokat tartózkodunk a szabadban (télen is).
Nevelőmunkánk során tartalmas és örömteli óvodáséletet igyekszünk biztosítani gyermekeinknek. Ennek érdekében rendszeresen szervezünk zenés gyermekelőadásokat, bábszínház- és múzeumlátogatásokat.
Aktívan részt veszünk településünk közösségi életében is, mellyel célunk a lokálpatriotizmus megalapozása.
Óvodánkban minden feltétel adott ahhoz, hogy az ide járó gyermekek nyugodt, szeretetteljes, élményekkel teli éveket tölthessenek el itt.

1 Gyermekkép, Óvodakép

1.1 Gyermekkép

Pedagógiai programunk – az Óvodai nevelés országos alapprogramjával egyezően – az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermeket fejlődő személyiségnek tekintjük, akinek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesenhatározzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

1.2 Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda miközben teljesíti funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő), a gyermekekben segíti a következő életszakaszba, az iskoláskorba való átlépéshez szükséges belső pszichikus funkciók fejlődését.

Óvodai nevelésünk célja

- Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának, a hátrányok csökkentésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
- A testi, szociális és értelmi érettség elősegítése az iskolai beilleszkedés és a tanulási zavarok megelőzése érdekében.

Óvodai nevelésünk alapelvei

- A gyermek személyiségét, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A gyermeket szerető gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- A nevelésnek a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell irányulnia oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- Nevelőmunkánkat partnerközpontúság jellemzi, ezért fontosnak tartjuk a család és az intézmény együttműködését.

Óvodai nevelésünk alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról,
- az egyéni eltéréseket toleráló, arra épülő képességfejlesztésről, amely segít és alapjául szolgál a gyermek teljes személyiségfejlesztésében,
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- a nemzetiséghez tartozó gyermekek önazonosságának megőrzéséről, erősítéséről, ápolásáról, nyelvi neveléséről, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségéről,
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekek önazonosságának megőrzéséről, erősítéséről, a társadalmi integráció elősegítéséről.

2 Óvodai nevelésünk feladatai

Az óvodai nevelésünk feladata a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja: az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek gondozása, egészségének védelme, edzése, óvása megőrzése.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek gondozása, testi-szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás, testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, alkalmazkodóképességének alakítása, a betegségek kialakulásának megelőzése gyakori szellőztetéssel, megfelelő fűtéssel, edzéssel, higiénikus eszközökkel, a megbetegedett gyermek elkülönítésével.
- A testápolás, az étkezés, öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése az óvoda épületén belül és külső területein is.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával – óvodapszichológussal, védőnővel - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Táplálkozás

- Biztosítson az étkezéshez kulturált körülményeket. Alakítsa ki a gyermekekben az esztétikus étkezés igényét.
- Biztosítsa a megfelelő időt az önkiszolgálás szokásainak kialakítására, fokozatosan, tapintatosan végezze azt.
- Tájékozódjon a gyermekek esetleges ételintoleranciájáról.
- Gondoskodjon a gyermekek folyadékigényének kielégítéséről.
- Tanítsa meg a gyermekeket az evőeszközök helyes használatára.

Testápolás

- Alakítson ki személyes bensőséges kapcsolatot a testápolási, gondozási műveletek során.
- Ösztönözze a gyermekeket egészségük védelmére, testük, ruházatuk gondozására, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásra, segítse elő, hogy mindez a gyermekek igényévé váljék.
- Segítse elő a papír zsebkendő, a wc papír használatát, a helyes orrfújás gyakorlását.
- Biztosítsa ebéd után a fogmosás lehetőségét.
- Ösztönözze a gyermekeket a takarékos vízhasználatra

Öltözködés

- Irányítsa a gyermekek figyelmét a helyes öltözködés fontosságára egészségvédelmük érdekében.
- Biztosítsa, hogy a gyermek a lehető legkevesebbet várakozzon felöltözve a fűtött helyiségben.
- Biztosítsa, hogy a gyermekek a hőmérséklet változásának megfelelően öltözzenek.

Mozgás, edzés

- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- Szervezzen minél több szabadban és csoportszobában végezhető mozgásos tevékenységet, a gyermek mozgásigényének kielégítésére és fejlesztésére.
- Biztosítson a gyermek számára kirándulási lehetőséget is, amely a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt nyújt.
- Juttassa a gyermeket örömhöz és sikerélményhez a mozgás segítségével, kedveltesse meg változatos tevékenységekkel a testmozgást.
- Növelje a gyermek ellenálló képességét a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással.
- A csoportszobában gondoskodjon a mozgásos játékok alkalmával friss levegőről, kellemes hőmérsékletről.
- Biztosítson a lehetőségek függvényében egyéb edző hatású tevékenységeket: kerékpározás, úszás, labdázás, rollerezés.

- Javítsa a testtartást fejlesztő mozgással, a lábboltozatot erősítő speciális gyakorlatokkal segítse a lúdtalp korrigálását.

Pihenés

- Pihenés, idején az óvodapedagógus biztosítsa a gyermeknek a nyugodt alvás körülményeit.
- Tartsa tiszteletben a gyermekek alvási szokásait (apróbb tárgyak, kendő stb.).
- Biztosítsa a levegőcserét alvás alatt is.

Gyermeki tevékenységek

- Elvégzi a saját személyével kapcsolatos feladatokat (testápolás, öltözködés, étkezés stb.).
- Igény szerint használja a zsebkendőt.
- Érzi, ha melege van, fázik, öltözködik le-fel.
- Segít a csoportszoba rendjének helyreállításában, a tisztaság fenntartásában.
- Önmaga is kezdeményez mozgásos játékot a csoportban és a szabadban.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Táplálkozás

- Étkezés közben kulturáltan viselkedik. Igényli az asztal esztétikai rendjét.
- Helyesen használja az evőeszközöket, esztétikusan, kulturáltan étkezik.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látja el.

Testápolás

- Képes mindennapi szükségleteit életkorának megfelelően önállóan kielégíteni. Testi szükségleteit képes szándékosan is irányítani, ha kell, késleltetni.
- Önállóan mosakodik, törülközik, kezet mos, amikor szükséges. Ruhája ujját feltűri, fogat mos, fogápoló szereket tisztán tartja. Haját rendben tartja.
- Önállóan használja a WC-t. Képes vigyázni a WC, a mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszi.
- Használja zsebkendőjét, helyesen fújja az orrát. Tüsszentéskor, köhögéskor azsebkendőt szája elé tartja, zsebkendő használat után kezet mos.

Öltözködés

- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, vetkőzik.
- Ruháját hajtogatja, gombolja, cipzározza, cipőfűzőjét megköti.
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.

Mozgás, edzés

- Mozgása harmonikus, összerendezett finommozgásokra képes.
- Igényükké válik a rendszeres testmozgás, örömmel végzik.
- Ismerik és biztonsággal használják a mozgásfejlesztő eszközöket.
- Mozgásminták utánzása folyamatos, pontos.
- Képesek társaikra figyelni, és a szabályokat betartani.

2.2 Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés célja: a társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek szocializálása, az óvodai közösségbe való beilleszkedés elősegítése, nyitott, együttműködő közösség kialakítása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, éntudatának alakítása. Az értelmes fegyelem kialakítása, az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól. A nemzeti identitástudat, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozása, erősítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítsa az elfogadó érzelmi alapokra épített kellemes nyugodt, biztonságérzetet adó derűs óvodai légkört, amit áthat a kölcsönös bizalom.
- Gondoskodjon a csoportszoba otthonos, barátságos berendezéséről oly módon, hogy az a gyermekek életkorának testi-lelki szükségleteinek megfeleljen.
- Biztosítsa annak lehetőségét, hogy a felnőttekkel és a társakkal szembeni, s a társadalmilag elfogadott viselkedési szokás- és normarendszert elsajátítsa a gyermek.
- Teremtsen minél több változatos tapasztalati lehetőséget, melyben alapozódhatnak a társas együttélés szabályai, az alapvető erkölcsi normák, az állandó értékrend, tegye lehetővé az elfogadott viselkedési módok természetes szituációkban történő gyakorlását.
- Életkornak megfelelő szinten ismertesse meg a gyermekeket a keresztény kulturális értékekkel, szimbólumokkal.
- Ismertesse meg a gyermekekkel az egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket, és azok tiszteletére nevelje őket.
- Szűkebb és tágabb környezetük tevékeny megismerésével, a magyar nemzeti ünnepekről és emléknapokról, magyar jeles napokról való megemlékezéssel erősítse a nemzeti identitástudat, hazaszeretet kialakulását.
- Segítse elő a gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együtt dolgozás képességének kialakulását, az élményekben gazdag környezet járuljon hozzá, hogy a gyermekek befogadóvá, elfogadóvá, segítőkésszé váljanak.
- Biztosítsa, hogy a gyermek társai irányában mindig megértést tanúsítson.
- Teljes személyiségével mutasson példát arra, hogy különbözőek vagyunk, de ez a különbözőség mindannyiunk számára értéket jelent. Érje el, hogy a gyermekek számára természetes legyen a különbözőség.
- A tudatos értékközvetítés által, mely a gyermek - felnőtt szeretetkapcsolatára épül, segítse a felnőttekkel és a társakkal szembeni társadalmilag elfogadott viselkedési szokás- és normarendszer elsajátítását.
- Segítse közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása közben a gyermekek erkölcsi tulajdonságaiknak /segítőkészség, figyelmesség, együttérzés, önzetlenség/ megalapozását.
- Biztosítson alkalmat közös élményeken alapuló pozitív érzelmi kapcsolatok, baráti kapcsolatok kialakulására.
- Teremtsen a közösség iránti szerepvállalást erősítő helyzeteket.

- Segítse a közvetett iskolai beilleszkedést a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.
- Tegye képessé a gyermeket arra, hogy az adódó esetleges konfliktusokat önállóan próbálják egymás között megoldani.
- Segítse elő a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakulását a gyermeki tevékenység folyamatos értékelése által.
- Tegye lehetővé a csoport életét színesítő visszatérő hagyományok éltetését.
- Segítse a környezettudatos magatartás megalapozását a környezettudatos cselekvési szükségletek, szokások, gondolkodás, értékrend, döntési képességek fejlesztésével.
- Vetesse észre a gyermekekkel a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó szépet és jót, mindazok megbecsülését, a rácsodálkozás örömét.
- BTMN és az SNI gyermekek speciális fejlesztésével segítse a testi-, lelki-, és szociális érettség kialakulását az iskolai munkához.
- Tartsa szem előtt a gyermekek egyéni különbözőségét, eltérő életkörülményeiket, neveltetésük különbözőségét. Ennek megfelelően érvényesítse az egyéni bánásmód elvét.
- Szoktassa a gyermekeket a különbözőségek elfogadására.
- Segítse a gyermekek én - képének, éntudatának, önismeretének, önértékelésének, feladattudatának, kudarctűrő képességének fejlődését.
- Ismerje el a közösség alakulására kedvezően ható magatartást, cselekvést.
- Őszinte, természetes magatartással adjon pozitív mintát.
- Gondossággal végezze a beszoktatást, teremtse meg a szülőktől való fokozatos elszakadás lehetőségét, alakítson kis szoros érzelmi kapcsolatot a gyermekkel.
- Tartsa szem előtt, hogy az új környezet a gyermeknek lelki megterhelést jelent, ezért minden egyes gyermekhez nagy szeretettel, gondoskodással forduljon.
- Fogadja el, hogy óvodába lépéskor a gyermekek különböző fejlettségi fokon vannak. Támogassa, bátorítsa őket, ismerje el elért eredményeiket.

Gyermeki tevékenységek

- Folyamatosan ismerkedik a szokásrendszerrel, és mindinkább sajátjává teszi azt.
- A nap folyamán gyakorolja, helyes viselkedésmódokat.
- Udvariasan fordul társaihoz és a felnőttekhez.
- Szívesen segítséget a kisebbeknek, rászorulóknak.
- Megtanulja tevékenység közben a másokkal való érintkezést és együttműködést.
- Ismeri és alkalmazza társas kapcsolataiban az alapvető társadalmi és erkölcsi normákat.
- Törekszik a felmerülő konfliktusok önálló megoldására, és ezáltal szocializálódik.
- Baráti kapcsolatokat alakít ki - ezekben tevékenykedik. Közösen tervezget több napra szóló játékot.
- Eljut az „én” - től a „mi” tudatig.
- Formálja önfegyelmét, önkifejező, önérvényesítő képességét, ezáltal szabálytudata magasabb szintre jut.

- Társainak segítségére siet.
- Tolerálja a különbözőséget.
- Önként részt vesz a közös munkavégzésekben, a csoportszoba rendezésében.
- Figyel az óvodapedagógusra, végrehajtja a kapott feladatokat.
- A népi hagyományok ápolásában tevékenyen részt vesz. E közös élmények hatására erősödik a csoport közösségéhez, valamint az óvodai közösséghez való kötődése, s ez által formálódik magyarságtudata, nemzeti identitástudata.
- Felfedezi szűkebb lakóhelyét, séták, kirándulások alkalmával irányított megfigyelések által megismerkedik szülővárosa nevezetességeivel, ezáltal kialakul benne az együvé tartozás érzése, legyen ez a szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Belsővé válnak a csoport szokásai, szabályi, használja az helyes magatartásformákat.
- Képes az együttműködésre felnőttel, gyermekkel.
- Alkalmazkodik a közösség elvárásaihoz.
- Eligazodik a csoport életében, a napirendben.
- A közös tevékenységekben aktívan részt vesznek.
- Igényli a társas kapcsolatokat, és életkorának megfelelően tudja azokat kialakítani, kezelni
- Az együttműködés zavartalansága érdekében kölcsönös engedményekre képes.
- A kívánt játékszert elkéri társától, használja az udvarias beszédmód kifejezési formáit.
- Eleget tesz a felnőtt kéréseinek, végrehajtja a kapott feladatokat.
- Megköszöni, ha kap valamit, kezd segíteni másoknak, szívesen játszik együtt.
- Betartja a kulturált étkezés szokásait.
- Tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival.
- Tevékenységeiben egyre önállóbb.
- Természetes szükségletté válik a közös tevékenység, képes saját akaratát alávetni másokénak.
- Szívesen játszik együtt társaival, érdeklődik társai iránt, segíti őket.
- Tudatosodik benne, hogy egy összetartó csoport része, ezáltal együtt érez társaival, türelmes irántuk, figyelmesen hallgatja meg őket, örül a közösen elért sikernek.
- Átérzi a csoportért végzett tevékenység fontosságát.
- A megkezdett tevékenységet befejezi.
- Tűrő és konfliktusmegoldó képessége magasabb szintre jut.
- Vállalkozik önálló véleményalkotásra.

2.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés célja: Képessé tenni a gyermekeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk befogadására, megértésére.

Képessé tenni őket arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat, szóban pontosan és hatásosan ki tudják fejezni. Megtudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakuljon tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük. Az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel, kifejezőkészséggel rendelkezzenek.

Az értelmi nevelés célja: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek- érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás és kreativitás- fejlesztése.

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a gyermeki személyiség megismerését, fejlesztését, kibontakoztatását segíti elő, hozzájárul, hogy a gyermek képessé váljon a világban való tájékozódásra, alkalmazkodásra.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Teremtsen olyan szeretetteljes, derűs légkört, beszéltető, beszélő környezetet, amelyben a gyermekek bátran, szívesen, gátlások nélkül nyilatkoznak meg, közlési vágyukat kielégíthetik.
- Szép kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéljen, fogalomhasználata szakszerű legyen, érthetően közvetítsen a gyermekeknek, korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével.
- A gyermeki beszédkedv, kifejezőképesség, a beszédfegyelem fejlesztése, a szókincs folyamatos bővítése, kommunikációs készségek fejlesztése beszélő helyzetek megteremtésével, játékokkal, bábozással, mesével, verssel, személyes példamutatással.
- Az óvodába lépéskor tájékozódjon a gyermekek nyelvi fejlettségéről.
- A beszédfejlesztés érdekében ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját. A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség és képességfejlesztés valósítson meg.
- Ismerje fel, megfelelő módszerekkel próbálja javítani a beszédhibákat logopédus segítségével.
- Az anyanyelvi játékokat (beszédszerveket ügyesítő gyakorlatok, beszédészlelés, beszédértés auditív emlékezet, mondat és szövegalkotást fejlesztő gyakorlatok), építse be a mindennapi óvodai életbe.
- Ismerje meg és tudatosan használja a gyermekek más forrásból szerzett tapasztalatait, ismereteit.
- Az összefüggéseket megragadó megfigyeléssel ösztönözze a gyermekeket a tapasztalatok verbális megfogalmazására (tulajdonságok kiemelése, összehasonlítása).
- A gyermekek megismerési vágyára, tudásvágyára, érdeklődésére, kíváncsiságára, aktivitására építve biztosítson lehetőséget élmény – és tapasztalatszerzésre a természeti, társadalmi környezetről.
- Segítse az élményeken alapuló tartalmas játék kialakulását, mely alkalmas az ismeretnyújtásra, a készség – és képességfejlesztésre.
- Tudatosan teremtsen problémahelyzeteket a gyermekek logikus gondolkodásának fejlesztése érdekében.
- Gondoskodjon a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezéséről.
- Az értelmi fejlesztés folyamatában fektessen kiemelt hangsúlyt a differenciálásra, az egyéni képességek szerinti fejlesztésre, a személyre szabott pozitív értékelésre

Gyermeki tevékenységek

- Igényeiket, szükségleteiket világosan, érthetően megfogalmazzák.
- A tevékenységek során használják a párbeszéd fordulatait, közlik egymással gondolataikat, ötleteiket, fokozódik beszédkedvük.
- Az irányított és spontán tanulási folyamatban a gyermekek használják a megismert tárgyak, jelenségek, történések kifejezéseit, folyamatosan gazdagodik szókincsük.
- Családi és egyéni élményeikről szívesen mesélnek társaiknak és az óvodapedagógusnak.
- Anyanyelvi és kommunikációs játékokat játszanak.
- Társaik mozgását, cselekvéseit verbálisan is kifejezik, megnevezik a téri irányokat, használják a névutókat, a matematikai kifejezéseket, udvariassági formulákat.
- Történeteket találnak ki és mondanak el, ilyenkor alkalmazzák az ismert nyelvi formákat, mesélnek egyszerű és összetett mondatok használatával.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen beszélnek saját cselekvésükről, a velük megtörtént eseményekről.
- Jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozással, hangerővel és megfelelő tempóval beszélnek, helyzetnek megfelelően kommunikálnak.
- Tisztán ejtenek minden beszédhangot.
- Gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni, közölnek, mesélnek.
- A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak és a megszokott jelenségek nevét. Tárgyi és személyi környezetükkel kapcsolatos gondolataikat összefüggően fejezik ki.
- Értik és használják az ismert szavakat akkor is, ha az azokkal jelölt tárgyakat, személyeket nem szemlélik közvetlenül.
- Társaik és a felnőttek beszédére odafigyelnek és igénylik, hogy őket is figyelmesen meghallgassák.
- Alkalmazzák a párbeszéd jellegzetes fordulatait, a figyelem felhívást, a köszönést, az udvariassági kifejezéseket.
- Helyesen használják a jelen és a múlt idejű igeidőket, a képzőket, a ragokat, a határozott és határozatlan névelőt.
- Megfelelően fejlett szövegértésük, megfigyelőképességük, memóriájuk, légzéstechnikájuk, téri tájékozódásuk.
- Hallási figyelmük, emlékezetük, akusztikus differenciálásuk, hangfelismerésük megfelelően fejlett.
- Érdeklődéssel vesznek részt a különböző tevékenységekben.
- Alapvető ismereteik vannak közvetlen környezetről.
- Képesek hosszabb idejű szándékos figyelemre.
- Észrevesznek egyszerűbb összefüggéseket.
- Felismerik a problémahelyzeteket, s törekednek megoldásukra.
- Képzeleti működésük közeledik a valósághoz.
- Ismereteiket tudják alkalmazni a gyakorlatban is.

- Ellenőrzik saját tevékenységüket, segítséggel észreveszik hibákat, és törekednek az önértékelésre.
- A cselekvő szemléletes és szemléletes képszerű gondolkodásuk mellett felfedezhető az elemi, fogalmi gondolkodás.
- Aktívan részt vesznek a különböző óvodai tevékenységekben és képesek azokban elmélyülni.
- Nyitottak, érdeklődők, készek az iskolába lépésre, a tanuláshoz szükséges képességeik folyamatosan fejlődnek, egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni a feladatok megértésében, egyre eredményesebb végzésében.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni képességeiknek megfelelő fejlettségi szintre jutnak, speciális szakemberek bevonásával.

3 Az óvoda kapcsolatai

Célunk: Eredményes óvodai nevelésünk érdekében jó partneri kapcsolatok kialakítása, ápolása.
Feladatunk: A hatékony együttműködés legmegfelelőbb formáinak megválasztása, működtetése.

Partnereink	A kapcsolattartás módjai
Szülők	- szülői értekezlet - fogadóóra - eseti megbeszélések
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	- jelzések - konzultáció - esetmegbeszélések
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye	- szűrővizsgálatok szervezése - szakértői vizsgálatok szervezése - konzultáció
POK Miskolc	- szaktanácsadás - pedagógiai tájékoztatás - tanügy igazgatási szolgáltatás - pedagógusok továbbképzésének, önképzésének segítése, szervezése
Az óvoda orvosa, védőnője	- rendszeres és szükség szerintiszűrővizsgálatok - alkalmankénti esetmegbeszélés
Görömbölyi Általános Iskola	- közös rendezvények, szakmai programok, továbbképzések - szülői értekezletek - nyílt napok az iskolában – volt óvodásaink meglátogatása -iskolakóstoló rendezvények nagycsoportosoknak
Közművelődési intézmények	- rendezvényeken való részvétel - rendezvények közös szervezése
Sportlétesítmények	- a sportlétesítmények által kínált lehetőségek igénybevétele, szervezett sportrendezvényeken való

Partnereink	A kapcsolattartás módjai
	részvétel
Helyi önkormányzati képviselő	- konzultáció
Egyházak	- hitoktatás

4 Óvodánk egészség fejlesztési programja

Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.

Az egészség:

- biológiai egészség: a szervezetünk megfelelő működése
- lelki egészség: személyes világnézetünk, magatartási alapelveink
- mentális egészség. a tiszta és következetes gondolkodásra való képesség.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
Az intézményünkben működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A teljes körű egészségfejlesztési feladataink

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus környezet kialakítása.
- Egészséges életmódra nevelés a gyermekek gondozása, testi szükségleteiknek a kielégítése, a gyermek egészséges életvitel iránti, igényének felkeltése.
- A gyermekek testi – lelki egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, betegségek megelőzése
- A gyermekek szociális biztonságának megteremtése, a pszichés stressz feldolgozásához szükséges képességeinek fejlesztése.
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, mozgásigényük kielégítése.
- Baleset megelőzési szokások, magatartásformák kialakítása
- Az egymással kapcsolatos szociális együttműködési készségek kialakítása.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása.
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülők együttműködésével – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása.
- A családok szemléletének, értékrendjének formálása
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek elfogadtatása inkluzív szemlélettel, példamutató attitűddel. A különbözőséget elfogadó magatartás közvetítése, tolerancia, empátia fejlesztése.

- A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

Az egészségfejlesztés megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladataival, azaz: az egészség védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat.
Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik. Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető.
Az óvoda nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül, és az óvodai élet valamennyi szakaszára kiterjed. Nevelő, fejlesztő munkánk kiemelkedő része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló nevelő tevékenység.

5 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- sajátos nevelési igényű gyermek
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- kiemelten tehetséges gyermek
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges gyermek*:* az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll: a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, alacsony foglalkoztatottságú, vagy a gyermek elégtelen lakókörnyezetben, illetve lakáskörülmények között él.
Halmozottan hátrányos helyzetű az, aki esetében a hátrányos helyzetűként meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll. *Halmozottan hátrányos helyzetű* a nevelésbe vett gyermek is.

5.1 SNI, BTMN, HH, HHH gyermekek nevelése

Célunk a harmonikus, nyugodt, biztonságot adó óvodai környezetben természetessé váljon a gyermekek között személyiségük különbözősége. Célunk továbbá a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésük elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Inkluzív szemlélettel, példamutató attitűddel a különbözőséget elfogadó magatartás közvetítése, tolerancia, empátia fejlesztése.
- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása az egyenlő hozzáférés és gondoskodás biztosításával.
- Az esélyegyenlőtlenségek csökkentése mellett, a befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontásához való hozzájárulás, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzése.
- Együttműködés logopédussal, fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal, a gyermekvédelem szakembereivel.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek közösségbe való integrálása és differenciált fejlesztése.

5.2 Tehetséges gyermekek nevelése

Óvodás korban még nem beszélhetünk tehetségről, viszont tehetségígéretes adottságokról, hajlamokról, képességekről már igen.

<table>
<tr><th colspan="2">Tehetségígéretek jellemzői</th></tr>
<tr><td colspan="2">Általános képességek:
• Könnyen, gyorsan megért dolgokat, tanul.
• Tartósan megjegyez dolgokat, könnyen felidéz.
• Jó a megfigyelőképessége, foglalkoztatják a részletek.
• Az átlagnál sokkal hosszabb ideig képesek egy dologra figyelni.
• Elsőként veszi észre az ellentmondásokat, érzékeny a problémákra.
• Gyorsan felismeri az összefüggéseket, elvont dolgok, fogalmak iránt érdeklődik.
• Fantáziál, és a dolgok működésének megértésére törekszik.
• Sok kérdése van, érti az absztrakt fogalmakat, jól használja.
• Gondolkodása kritikus önmagával szemben, önreflexió korai megjelenése (szóhasználatban megjelenik pl. „szerintem”;” erre gondoltál” kifejezés)</td></tr>
<tr><td>Kreativitás
• Újszerű ötletei vannak a feladatok megoldására
• Nincs számára megoldhatatlan helyzet, többször próbálkozik, új utakat keres
• Nagy az alkotókedve, szívesen hoz létre új dolgokat
• Sokszor felteszi a kérdést: Mi lenne, ha...?</td><td>Motiváció
• Tud egy dologra intenzíven figyelni
• Nem könnyen adja fel a küzdelmet
• Nagy benne az önálló ismeretszerzési vágy
• lelkesedik az erőfeszítést igénylő feladatokért
• Általában többet teljesít, mint amit elvárnak tőle</td></tr>
</table>

Tehetségígéretek jellemzői	
Nyelvi tehetség: • Az átlagnál gazdagabb a szókincse, választékosan fogalmaz • Beszédben könnyen és jól fejezi ki magát • Bonyolultabb mondatszerkezeteket használ, mint korosztálya • Szívesen talál ki mesét, történetet	**Zenei tehetség:** • Jó a ritmusérzéke • Könnyen megjegyzi a dallamokat, ritmusokat • Önállóan kezdeményez énekes játékokat • Nehezebb dallamokat is tisztán énekel • Nyitott a hangszerek használatára
Matematikai – logikai tehetség • Szívesen foglalkozik logikai problémákkal • Gondolkodtató feladatokban „gyorsan kapcsol". • Fáradhatatlan, ha számolásról van szó • Keres és talál összefüggéseket • Könnyen tájékozódik térben	**Képzőművészeti tehetség:** • Nagyon jó a kézügyessége, rajzai kifejezőek • Rajzaiban újszerű elemek mutatkoznak • Rengeteg időt tölt rajzolással, ügyesen másol • Nyitott az új technikák megismerésére
Testi – mozgásos tehetség • Ügyesen végzi el, jól utánozza a mozgásos feladatokat • Mozgása összerendezett • Finommotoros mozgása fejlett • Egyensúlyérzéke megbízható	**Tehetségre utaló jelek hátrányos helyzetű gyermekeknél** • Jó nonverbális képességére támaszkodik hiányos ismeretek szókincs esetén • Általában nincs kiemelt helyzete a csoportban, mégis szívesen követik társai • Tudása hiányos, gyengén teljesít, külső motivációt igényel, viszont rengeteg ötlete van, és jó problémamegoldó

Célunk:

- A tehetségígéretes gyermek kreatív megnyilvánulásainak felismerése, átlagon felüli kognitív képességeinek (figyelem, megfigyelőképesség, érzékelés-észlelés, emlékezet, gondolkodási funkciók), speciális képességeinek, (zenei, nyelvi, mozgás, matematikai, rajz, szociális), feladat iránti elkötelezettségének, illetve gyenge képességeinek sokoldalú fejlesztése.
- Olyan tanulási helyzetek teremtése, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti, tanulási vágyukat felkelti.
- A gyermekek terhelhetőségének figyelembe vételével differenciált optimális fejlesztés.
- A szülők bevonása, támogatása, együttműködő partneri viszony alakítása a tehetségsegítés folyamatában.
- Hatékony együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal.

Tehetséggondozás alapelvei:

- – A hangsúly a tehetségígéret felismerésén, megalapozásán van.

- – A szabad játék fejlesztő hatásának kiaknázása.
- - A szabad játékra fordítható idő védettségének biztosítása.
- - Folyamatos pedagógiai megfigyelés, és a tehetség jeleinek korai felismerése.

Az óvodapedagógusok a tehetségígéretre utaló személyiségvonásokat információk gyűjtésével, mindennapi megfigyelések (kiemelkedő képességek, kreativitás, motiváltság), alkalmával igyekeznek azonosítani. A kiemelkedő képességekkel, adottságokkal rendelkező gyermekek fejlődését differenciált tevékenységszervezéssel igyekszünk segíteni. A differenciálás megjelenhet feladatadásban, munkaformában, tempóban, eszközökben, segítségadás mértékében, motiválásban, értékelésben.

A csoportok napirendjének alakításával lehetőséget teremtünk a gyermek számára az elmélyült játékra, alkotásra, a kreativitásuk további fejlődésére.

A tehetséggondozás feltételei:

- Személyi feltételek:
  Intézményünkben a tehetséggondozás valamennyi óvodapedagógus feladata.
- Tárgyi feltételek:
  Óvodánk alapítványa és a Szülői Szervezet támogatásával művészeti tevékenységekhez jó minőségű kézműves eszközök, zenei tevékenységekhez hangszerek, tapasztalatszerzéshez ismeretterjesztő könyvek, földgömb, változatos fejlesztőjátékok állnak rendelkezésünkre.
- Kapcsolattartás:
  A tehetséggondozó munkánk eredményességének érdekében konstruktív, őszinte kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alakítson ki elfogadó légkört a gyermekek körül, amely őket elfogadja, személyiségüknek fejlődését segíti.
- Ismerje fel - szükség esetén szakember segítségével- a kiemelkedő képességű gyermekeket, a tehetségígéreteket.
- Pedagógiai megfigyelésekre alapozva, céltudatos tervezéssel a gyermek tehetségével összefüggő kimagasló területek fejlesztése.
- Megfelelő lehetőségek biztosításával segítse a tehetség kibontakoztatását.
- Felfigyeljen a - élmények, tevékenységek, eszközök, széles skálájának biztosításával a tehetségfejlesztő-gondozó munka alapjainak megteremtése.
- Sokféle kreatív tevékenység biztosításával bátorítsa az egyéni megoldásokat, dicsérettel, elismeréssel ösztönözze a gyermeket.
- A gyermek gyenge területét (ami gyakran szocializációs probléma) tudatosan fejlessze.
- Alakítson ki együttműködő kapcsolatot a szülőkkel a tehetséges gyermek további fejlődésének érdekében.
- A tehetség specifikumának megfelelően irányítsa a gyermeket szakemberekhez.

6 Az óvodai nevelés tevékenységrendszere

Napirend

Időkeret	Tevékenységek
6.30-7.00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
7.00-10.30	Szabad játék, testápolás, folyamatos tízórai, tervezett, szervezett tevékenységek, tevékenységekben megvalósuló tanulás - nagycsoportban összesen napi 45 perc, egyéni differenciált képességfejlesztés
10.30-11.30	Játék, tapasztalatszerzés, mozgás a szabadban
11.30-12.30	Előkészületek az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
13.30-14.45	Testápolás, készülődés a pihenéshez, mese, pihenés
14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna
15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni differenciált képességfejlesztés

6.1 Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek, mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell teljesülnie.
A játék a gyermek sajátos tevékenysége, ami szabad akaratra épül, benne és általa érvényesül az önkifejezés.
A kisgyermek a külvilágtól és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. Benne fejlődnek azok a tulajdonságok, melyek később a játékán kívül is jellemzőek lesznek rá.
A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységhez, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, ill. segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
Intézményünkben, előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését.
A játék kiemelt jelentősége az óvodánk napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Az óvodapedagógus tanítsa a gyermekeket játszani, ismertesse meg a játékeszközök rendeltetésszerű használatát.
- Biztosítsa a szükség és igény szerinti együttjátszást, támogató, serkentő, ösztönző, indirekt magatartásával.
- Az óvodapedagógus teremtse meg a feltételeket /hely, idő, légkör és eszköz/, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.

- Gondoskodjon pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így adjon minél több játéktémát a gyermekeknek.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák, szabadon mozoghassanak a csoportszobához tartozó játékhelyiségekben is.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Biztosítson olyan játékeszközöket, amelyek az elmélyült játék kialakulását, és a fantázia fejlődését szolgálják
- Törekedjen arra, hogy a gyermekeknek az udvaron is álljanak rendelkezésükre barkácsoló, ábrázoló, manipuláló, konstruáló eszközök.
- Ismertesse meg a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejlessze a gyermekek értelmi képességeit /figyelem, emlékezet, gondolkodás/.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermek gyakorlójátékot játszik, e tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit. Ezeket sajátos módon alkotja újra.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabályjátékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket.
- Konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból építményeket.

A fejlődés jellemzői korosztály szerint

Gyakorlójáték:

3-4 éves kor: a játékos mozgást mindig ugyanabban a formában, ugyanolyan szabályok szerint ismétlik. Játékszereket, eszközöket rakosgatnak céltalanul, vagy maguk alkotta szabály szerint.

4-6-7 éves kor: gyakorló játék csak akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, de jelentkezhet konstrukciós és szerepjáték elemeként is.

Szerepjáték:

3-4 éves kor: képesek olyan szerepjátékok kezdeményezésére és eljátszására, amelyek egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmaznak.

4-5 éves kor: mozgásuk, értelmi és érzelmi fejlődésük alapján megértik környezetük egyszerűbb jelenségeit, viszonyulásait, készek ezeket játékukban újra alkotni.

5-6-7 éves kor: tudnak vezetni, és játszótársaikhoz alkalmazkodni. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait.

Barkácsolás:

3-4 éves kor: az óvodapedagógus, a gyermekek bevonásával készít kiegészítő játékszereket.

4-5 éves kor: segítenek az óvodapedagógusnak a játékszerek készítésében és a játékok megjavításában.
5-6-7 éves kor: a barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze.
A kellékekként létrehozott eszközöket felhasználják játékukban
Dramatizálás, bábozás:
3-4 éves kor: elsősorban a báb mozgása kelti fel a gyermekek érdeklődését, ezért a bábok „éljenek" a gyermekek között, legyen helyük a csoportban.
4-6-7 éves kor: kézméretüknek megfelelő bábokkal báboznak. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket adnak elő.
Építő, konstruáló játék:
3-4 éves kor: a gyermekek gyakran bonyolult építményeket alkotnak, amelyeket még nem képesek megismételni.
4-6-7 éves kor: építő elemekből játékszereket képesek építeni. Az építés gyakran szerepjátékokhoz kapcsolódik.
Szabályjáték:
3-4 éves kor: mozgásszükségletet kielégítő, egyszerű szabályokat tartalmazó játékokat játszanak**.**
4-5 éves kor: képesek a szabályok megértésére, az óvodapedagógussal közösen ellenőrzik a szabályok betartását, a győzelem érdekében megpróbálnak együttműködni**.**
5-6-7 éves kor: olyan szabályjátékot választanak, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

6.2 Munkajellegű tevékenységek

A gyermeki munka önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.
A személyiség fejlesztés fontos eszköze a munka és a munka jellegű játékos tevékenység. A játékkal sok mindenben azonosságot mutat.
A gyermekek a feladatok elvégzése során megtanulják az eszközök használatát, tapasztalják, hogy az ember folyamatosan alakítja, változtatja környezetét. Az eszközök használatán kívül kialakulnak a munkavégzés képességeinek alapjai, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság.
A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának fontos eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
A munka célra irányuló tevékenység, külső késztetés, többnyire külső irányítással folyik, a gyermektől belső fegyelmet, felelősséget, kötelezettség vállalást és annak teljesítését igényli. A munka elvégzését külső szükséglet indokolja, a gyermekeknek valamit teljesíteniük kell, munkájuk eredményét ők és mások egyaránt tapasztalják.

Célja:
A gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert. Munkavégzés közben alkalmazkodnak egymáshoz, megbecsülik egymás munkájának eredményét, fejlődnek közösségi kapcsolataik, alakul feladattudatuk, felelősség érzetük.

- Munkafajták:
- saját személyükkel kapcsolatos munkák,
- közösségért végzett munka /naposság/,

- alkalomszerű megbízatások,
- környezet rendjének megőrzése,
- növény és állat gondozás.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus teremtse meg a gyermekek számára az életkorokhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek saját személyük, ill. a csoport érdekében maguk végezhessenek el minden olyan munkát, amelyre egészségük károsodása nélkül képesek.
- Ismertesse meg a gyermekeket a munka társadalmi értékével, váljon a gyermekek igényévé az értékteremtés, ami magába foglalja a materiális, szellemi, erkölcsi, esztétikai értéket egyaránt.
- Az óvodapedagógus biztosítsa a legalkalmasabb eszközöket, szoktassa rá a gyermekeket, hogy tartsák azokat rendben.
- Teremtse meg a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört. - Erősítse a munkára késztető indítékokat a gyermekekben.
- Ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait.
- Törekedjen arra, hogy a munka értékelése során kedvet ébresszen a gyermekekben a további munkához, értékelése személyre szabott legyen.
- Gondoskodjon arról, hogy a szülő is értse mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.
- Erősítse a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.
- Segítse elő a gyermekek önértékelési képességének, igényszínvonalának és közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését.
- Fejlessze a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket
- Az SNI gyermekek munkavégzését segítse a megfelelő speciális eszközök használatával. Adjon lehetőséget a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb, tudatos fejlesztésére.

Gyermeki tevékenységek:

- Közösségi megbízatásként naposi munkát középső és nagycsoportban végeznek a feladatok fokozatos bővülésével.
- A naposok terítenek, leszedik az asztalt, megkínálják társaikat.
- Szükség szerint átrendezik a termet, segítenek a foglalkozási eszközök kiosztásában.
- Ellenőrzik a csoportszoba és a mosdó rendjét, tisztaságát.
- Segítenek az udvari játékeszközök ki és behordásában.
- Részt vesznek játékok javításában, tisztán tartásában.
- Évszakonként gondozzák kertrészüket és az élő sarok növényeit. Locsolnak, ültetnek, kapálnak, gyomlálnak.
- Az udvar tisztaságára ügyelnek, összeszedik a szemetet, sepregetnek.
- Alkalomszerűen apró megbízatásokat teljesítenek. Időközönként szétválogatják a játékeszközöket, rendbe teszik a babaszobai szekrényeket, részt vesznek a hó eltakarításban.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén:
Jártasságot szereznek a különböző munkafajták elvégzésében. Önállóan használják a munkaeszközöket. Szívesen és önként vállalják a naposságot és egyéb megbízatásokat. Munkavégzésük során fegyelmezettek, munkájukban kitartóak megbízhatóak. Érzik munkájuk fontosságát és hasznosságát. Munkavégzés közben képesek az együttműködésre. Az egyéni megbízatásokat önállóan teljesítik.

6.3 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljesóvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.
Az óvodai tanulás elsődleges célja, az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perceses időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását. Az SNI gyermekek esetében fontos annak szem előtt tartása, hogy egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek. Az ő spontán tanulásukat, a „kiemelkedő terület" – ükre kell összpontosítani.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedés tanulás,
- a spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés - a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

Óvodánkban a tanulás folyamatos, hiszen a gyermek minden helyzetben képes tanulni. A tanulás alapvető formája a játék. A felfedezés, a megtapasztalás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a képességek, mely alapján a gyermek számára a későbbi tanulás örömet jelent. A tanulási folyamatban a játékos feladatokkal vonzóvá tesszük a tanulást, mert a belső motivációra építünk. Növeljük a gyermek aktivitását, kíváncsiságát, a figyelem tartalmát és mélységét.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek nyitottságára és kíváncsiságára építve biztosítja a közvetlen tapasztalatszerzés lehetőségét, a valóság sokoldalú megismerését.
- Változatos módszereket alkalmazva segíti, hogy a gyermekek megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket.
- A tevékenységek irányítása során alkalmazott pedagógiai eljárásait a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségi szintjéhez igazítja.
- Tevékenységeiben korszerű tudástartalmakat alkalmaz.
- A tudástartalmakat szakszerűen, érthetően közvetíti a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével.
- Épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira, ismereteire, érzelem vezéreltségükre, cselekvési és közlési vágyukra, a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre.
- Kihasználja az adott tárgyi és természeti környezet, kulturális értékek nyújtotta lehetőségeket.
- Változatos módon biztosítja a gyermekek motiváltságát, támogatja az önálló tapasztalatszerzés igényét, kreativitásuk megnyilvánulásait.
- Nagy hangsúlyt fektet a tevékenységek során az értékelésre, a reális énkép kialakulására, lehetőséget ad – támogatva a pozitívumok kiemelését - az ön- és társértékelésre.
- Változatos és innovatív módszereket (pld: kísérletezés) és szervezeti kereteket (pld: kooperatív munka) alkalmaz céljai eléréséhez.
- Biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő helyet és esztétikus eszközöket a tapasztalatszerzéshez.
- Lehetőség szerint beépíti az online információszerzés lehetőségét, használja az IKT eszközeit.
- Komplex tevékenykedtetésre törekszik, támogatva ezáltal a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztését.
- Minden pedagógiai eljárásban betartja a differenciálás elvét (felzárkóztatás, tehetségígéretek támogatása)

6.4 A külső világ tevékeny megismerése

6.4.1 Természet, társadalom, ember

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi- környezetről annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek segítik a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások értékeit, védelmét, szeretetét.

A nevelés célja:

A gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek mozgásos és érzékszervi tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Fedezzék fel a természeti és tárgyi környezet szépségeit. Tudjanak rácsodálkozni a szépre, a jóra.

Váljék igényükké a természeti és épített környezet védelme megóvása, a környezettudatos életforma.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tervezzen és teremtsen olyan alkalmakat, amelyek során a gyermekek rácsodálkozhatnak a természet szépségeire, összhangjára, tapasztalhatják a kölcsönös előnyöket s maguk is tehetnek azért, hogy kellemes környezetben éljenek.
- Biztosítson lehetőséget az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, ezek feldolgozására a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az információ szerzés sokoldalú biztosításával gyarapítsa az aktív és passzív szókincsüket.
- Alapozza meg a gyermekekben környezetük védelmének, és a természet szeretetének igényét.
- Biztosítson a gyermeknek olyan tevékenységeket, hogy megismerje és megértse az őt körülvevő világot, építsen a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek megismerje azt a szűkebb emberi tárgyi környezetet, amelyben él, és hívja fel a figyelmet annak értékeire és szépségeire.
- Biztosítson tapasztalási lehetőséget, séták kirándulások során, az óvoda udvarán és kertjében végzett tevékenységek által.
- Biztosítsa a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, és virágoskert működjék.
- Alakítsa ki a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt. Tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Méltón a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepelje a gyermekcsoporttal a jeles napokat.
- Alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt tárgyi környezetével, és a természettel, gondoskodjon a környezettudatos magatartás megalapozásáról.
- Segítse a gyermekeket, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Biztosítson a gyermekek számára növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről szóló folyóiratokat, ismeretterjesztő könyveket.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Gyermeki tevékenységek

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát, tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.
- Kerti munkát végez, közben megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával.
- Veteményez, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat, közben megfigyeli a fákat, bokrokat és felbukkanó rovarokat.
- Madáretetőt készít, megfelelő eleséggel látja el az itt telelő madarakat, ismerkedik a környezetében élő madárfajokkal, fokozottan figyel védelmükre. Etetőket, itatókat helyez el felnőtt irányítása mellett, megfigyeli a madárodú körüli teendőket.

- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magvakat csíráztat, megfigyeli az induló életet.
- Zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít –reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- Segít az óvoda udvarának, kertjének gondozásában.
- Játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.
- Örömmel vesz részt a város adta lehetőségek látogatásán: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, vasútállomás, piac, múzeumok, könyvtár, Csodamalom Bábszínház, Nemzeti Színház, Vadaspark, Avasi Arborétum, Tapolca, Lillafüred.
- Részt vesz az óvoda „zöld" programjain, jeles napokon, kirándul, sétál, terméseket gyűjtöget, barkácsol, papírt gyűjt, szelektíven gyűjti a hulladékot, illetve megismeri annak újrahasznosítási lehetőségeit.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében megismerésében s ez erősíti magyarságtudatát.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét (füst, por, zaj stb.), felismeri az ezekkel kapcsolatos ok – okozati összefüggéseket.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett folyóiratok, könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Elfogadja és tiszteletben tartja a különbözőségeket.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket.
- Tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését.
- Tudja a napszakokat.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri egyes évszakok néhány jellegzetességét.
- Alkalmazza a „növény" szót, mint gyűjtőfogalmat, tudja, hogy mi tartozik oda (fa, bokor, virág, fű stb.,).
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit.
- Alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Tudja csoportosítani az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit, védelmét.
- Összehasonlítja a házi szárnyasokat az ismert madarakkal, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt felsorol, ismer. Ismeri ezek fontosságát az egészséges táplálkozás szempontjából.

A környezet védelme

A környezetszennyezés és a természet pusztítása olyan méreteket öltött, hogy a kiutat a gyökeres szemléletváltásban találhatjuk.
Már óvodás korban alapozzunk meg egy olyan természetszemléletet, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó, jelzéseit befogadó személyiség sajátja.
A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása ezért tölt be központi szerepet pedagógiai programunkban. Fontosnak tartjuk a tiszta, egészséges környezet iránti igény, szemlélet kialakítását a családokban is. Nagy figyelmet fordítunk a Zöld Napok szervezésére:

- Takarítási világnap – szeptember 23.
- Állatok Világnapja – október 4.
- Víz világnapja - március 22.
- Föld napja – április 22.
- Madarak/Fák napja - május 10.
- Környezetvédelmi világnap – június 5.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása,
- környezettudatos magatartás megalapozása, ismereteik bővítése,
- a családok szemléletformálása, közös programok szervezése, szelektív szemétgyűjtés
- vetélkedők, papírgyűjtés, kirándulások, kertészkedés szervezése.

A nevelés célja:

Mindennek szellemében természetszerető, környezetbarát, nyitott gyermekek nevelése.

Óvodásaink aktívan részt vesznek környezetük tisztaságának megőrzésében /szemetes használat, levélseprés, gereblyézés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása, szelektív hulladékgyűjtés/.
Kirándulások alkalmával tudatosítjuk a gyermekekben, hogy viselkedésükkel ne zavarják az élővilág nyugalmát, gyönyörködjenek a szépségében, csak azt gyűjtsenek, ami már lehullott, amit a természet már „elengedett”.
A családok bevonásával óvodánkban papírgyűjtést szervezünk, folyamatosan, igény szerint alakítjuk a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét. Madárbarát óvodaként kiemelten foglalkozunk a madarak védelmével, az évszaknak megfelelő teendőkkel (pl.: etetők, itatók elhelyezése, odúk takarítása), környezetük madarainak jobb megismerésével. Lehetőség szerint madárgyűrűzést szervezünk, ahol megismerkedhetnek a madarak életével.

6.4.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Az óvodában egész nap folyamán adottak a lehetőségek matematikai tapasztalatok szerzésére.
A matematikai nevelés lehetőséget teremt a természeti – és társadalmi környezetben megtalálható formai, mennyiségi, téri viszonyokkal kapcsolatos tapasztalatszerzésre.
A csoportszoba berendezési tárgyai, eszközei az azonosságok, különbözőségek felismertetésére, sorbarendezésére, halmazalkotásra, matematikai műveletek végzésére. A matematikai ismereteket bármely tevékenységben lehet bővíteni. A szervezett tevékenységekben a gyermekek az

óvodapedagógus segítségével felfedezhetnek, kísérletezhetnek. A matematikai tapasztalatszerzésnek meghatározó szerepet van a gyermekek képességeinek fejlesztésében, a fogalmi gondolkodás kialakulásában.

A nevelés célja:

A környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása, ezáltal a gyermek ítélő képességének tér-sík és mennyiség fogalmának alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, aktivitásuk fokozása, a figyelmük tartósságának növelése, elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus gondolkodás megalapozása.
- Az iskolai tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók fejlesztése, különös tekintettel az érzékelés, észlelés, a figyelem, a memória és a gondolkodás fejlesztésére.
- A gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére építve, segítse önálló problémamegoldását, biztosítsa az egyéni, cselekvő tapasztalatszerzést.
- A gyermekek matematikai tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése.
- Teremtsen minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget.
- Használja ki azokat a spontán lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek.
- Matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések (térbeli viszonyok, irányok, helyzetek) megismertetése, megtapasztaltatása.

Gyermeki tevékenységek

- Tevékenykedés közben számolnak, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végeznek.
- Tapasztalatokat szereznek a darabszám változásairól (hozzáadnak, elvesznek, egyenlővé tesznek).
- Ismereteket szereznek a geometria körében. Tépnek, vágnak, rajzolnak síkmértani formákat. Bemozogják a földre rajzolt alakzatokat (kör, négyszög, háromszög stb).
- Összehasonlítanak, szétválogatnak, megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint (halmazok, részhalmazok képzése).
- Kiválasztanak tapintás, látás, hallás, körbeírás alapján tárgyakat.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végeznek (sorszámok).
- A számfogalom megalapozása érdekében összemérnek, párosítanak, mennyiségekkel, halmazokkal (becslés, számlálás). Méréseket végeznek különböző egységekkel (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség).
- Tükör előtt mozognak, tükörrel tevékenykednek, tapasztalatot szereznek a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másolnak le, illetve önállóan alkotnak.
- Ritmikus sorokat hoznak létre térben és síkban, önállóan, illetve szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódnak a síkban ábrázolt világban (zárt, nyitott vonalak, labirintus) és a térben (testtudat, irányok, lateralitás, névutók).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek képessé válnak arra, hogy az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatát megértsék, kövessék.
- Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon is elmondják, egymás állításainak igazságát megítélik, megbeszélik, esetenként kijavítják, ha tévednek. Általában szívesen vállalkoznak a felvetett, vagy felismert problémák megoldására.
- Képesek megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, saját, vagy adott szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére. Összehasonlításaikat szóban is kifejezik.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni. Az összemérés alapján helyes megállapítást tudnak tenni. Részt tudnak venni más mennyiségek összemérésében, egységgel való mérésben.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással, az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Számfogalmuk 10-es számkörben kialakult.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet. Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 10-ig.
- Építéseik, síkbeli alkotásaik során azonosítani tudnak tárgyakat, síkbeli, térbeli alakzatokat (négyzet, kör, téglalap, háromszög, kocka, téglatest, gömb).
- Másolással képesek megépíteni, kirakni a mintával megegyező térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képesek a részekből az egészet kirakni.
- Tapasztalattal rendelkeznek a tükörképről, szimmetriáról.
- Ismerik az irányokat: a jobbra, balra, előre, hátra, lent, fent, helyesen használják a névutókat.

6.5 Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, az egészséges életvitel kialakulásához. Ebben az életkorban a gyermek leginkább a mozgás által szerez információt környezetéről, ezáltal gazdagodnak tapasztalatai.
A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:
a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
c) szervezett mozgásos tevékenység.
A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Célunk: a testmozgás megszerettetése, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, a rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Az egész nap során biztosítson megfelelő helyet és változatos eszközöket a mozgásos tevékenységre mind a csoportszobában, mind az udvaron.
- Változatos, differenciált mozgáslehetőségek szervezésével biztosítsa a gyermekek mozgásigényének kielégítését.
- Fejlessze a gyermekek fizikai állóképességet.
- Fejlessze a nagy és finommozgásokat és a fizikális erőnlétet, állóképességet, egyensúlyérzéket, szem- kéz-, szem- láb koordinációt, téri tájékozódást
- Ügyeljen a testséma fejlesztésére: testrészek ismeretére, test fogalom kialakítására.
- Ügyeljen a balesetvédelmi szabályok betartatására.
- Segítse elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Tartsa szem előtt az egészség megőrzését, megóvását.
- Ösztönözze a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra.

Gyermeki tevékenységek:

- Járás -, futásgyakorlatokat végez különböző tempóban, irányváltoztatással, különböző alakzatokban

- Gimnasztikai gyakorlatokat végez kéziszerekkel
- Természetes támaszgyakorlatokat végez különböző eszközökön, különböző alakzatokban
- Egyensúlyozó gyakorlatokat végez különböző szereken
- Futó, fogó, sor - és váltóverseny játékokat játszik
- Labdagyakorlatokat végez: gorít, vezet, dob, labdaátékokat játszik,
- Megismerkedik néhány sportággal: korcsolyázás, úszás, futball

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- Az óvodáskor végére a gyermekek igényévé válik a rendszeres testmozgás.
- Mozgásuk összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb.
- Képesek a mozgások kombinációjára és különböző helyzetekben való végrehajtására.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani képesek.
- Biztosan ismerik testrészeiket, magabiztosak az oldaliság tekintetében. Finommotorikájuk fejlett, kézizomzatuk erős.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Képesek végrehajtani a verbális utasításokat különböző tornagyakorlatok végzésekor.
- Egyéni, csoportos, sor és váltó versenyeket játszanak a szabályok pontos betartásával.
- Jártasságot szereznek néhány sportágban.

6.6 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, a festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Sokféle tevékenység sorolható ide a firkálástól a rajzon át a festésig, a bábkészítéstől kezdve a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával barkácsolt eszközökig minden. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A nevelés célja:

Élmények biztosításával sokszínű tevékenység kibontakoztatása, alkotóképesség, kreativitás fejlesztése. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés feltételeit.
- Keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát, az alkotás örömének átélését.
- Segítse a gyermek téri, formai és színképzetének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását.

- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozást.
- Biztosítson sokféle eszközt és anyagot, ismertesse meg a gyermekeket a különböző technikákkal
- Változatos technika használatával lehetőség biztosítása a differenciálásra.
- Szabad önkifejezés lehetőségének biztosítása, a gyermekek önbizalmának erősítése.
- Erősítse az eszközhasználat pontosságát, az eszközök tisztántartásának igényét.
- Ügyeljen arra, hogy az ábrázolás eszközeivel balesetmentesen bánjanak.
- Ismertesse meg a gyermekeket művészeti, népművészeti alkotásokkal, különleges épületekkel.

Gyermeki tevékenységek:

- A gyermekek kezdetben firkálnak, majd elnevezik műveiket.
- Rajzolnak, festenek élményeik, elképzeléseik alapján különböző felületekre, a rendelkezésükre bocsátott anyagokkal.
- Játékaikhoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsolnak vágással, ragasztással papírból, textilből, termésből.
- Gyurkálgatnak homokot, agyagot, lisztgyurmát, papírt, közben megismerik az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Papírt hajtogatnak, montázst készítenek.
- Képeket készítenek vágyaikról, gondolataikról változatos technikákkal: fonal, nyomat, mozaik, a festés és rajzolás mellett.
- Terméseket gyűjtenek, kavicsokat válogatnak, ezekkel díszítenek felületeket.
- Megismerkednek néhány új technikával, mint pl. a batikolás, gyertyaöntés, gipszöntés, textilfestés, só gyurmázás, kollázs készítés.
- Megismerkednek néhány népi kismesterséggel. Egyszerűbb formában szőnek, fonnak, agyagoznak, tojást festenek, mézeskalácsot készítenek.
- Rakosgatnak, építenek saját elképzelés alapján különböző anyagok felhasználásával.
- A szabadban homokoznak, nagy felületre rajzolnak krétával, kavicsokat rakosgatnak, köveket festenek, virágból láncot fűznek.

A fejlődés jellemzői 5-7 éves korra:

- Örömmel, saját kezdeményezésükre is végeznek alkotó tevékenységet.
- Életkoruknak megfelelő kézügyességgel és munkatempóval rendelkeznek.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részletek, a legegyszerűbb mozgások jelzése, formaábrázolásuk változatos.
- Nyitottak esztétikai élmények befogadására.
- Képesek életkoruknak megfelelő barkácsolásra természetes és újrahasznosított anyagokból.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával.
- Ismerik a népi kézműves technikák alapjait (szövés, fonás, agyagozás), kis segítséggel alkalmazzák is azokat.

- Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat, nyitottak a modern technikák iránt.

6.7 Verselés, mesélés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és a szavak egységével a gyermeknek érzelmi élményeket adnak, kiemelt szerepük van a szókincsbővítésben, az emlékezet és gondolkodás fejlesztésében.
A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag tárházat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.
A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, és megfelelő viselkedési formákat.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál.
A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A nevelés célja:
Irodalmi élmény nyújtásával a gyermekek érzelmi, értelmi, esztétikai, erkölcsi fejlődésének elősegítése, művészi értékű alkotásokkal a gyermeki személyiség sokoldalú formálása, az olvasóvá nevelés alapjainak lerakása.

Az óvodapedagógus feladatai:
- Biztosítsa az érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt légkört. Alakítson ki állandó mesélő helyet.
- Keltse fel a mese és a vers iránti érdeklődést.
- Törekedjen az anyanyelv megszerettetésére, beszédkultúra megalapozására.
- Az irodalmi anyagkiválasztás igazodjon az életkori sajátosságokhoz, a gyermekek igényeihez, érdeklődéséhez, érzelemvilágához igazodva, a tervszerűség, tudatosság, fokozatosság elvét szem előtt tartva.

- Fejlessze a gyermeknek mind az aktív, mind a passzív szókincsét, kifejezőkészségét, támogassa az önálló mese és versmondást.
- Teremtse meg a bábozás, dramatizálás feltételeit.
- Alkalmazzon minél több mozgással kísérhető verset, mondókát.
- Nyújtson irodalmi élményt a népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül, történetekkel, elbeszélésekkel, szólásokkal, közmondásokkal, csúfolókkal, találós kérdésekkel ismertesse meg a gyermekeket.
- Szervezzen könyvtárlátogatást.
- Biztosítson a gyermek számára igényes könyveket. Érje el, hogy a gyermekek szeressék, örömmel lapozgassák, becsüljék a könyveket.

Gyermeki tevékenységek

- Mondókázik, versel kedve szerint.
- A hallott meséket eljátssza, bábozza, dramatizálja, játékába beépíti.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít felnőtt segítségével.
- Ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Szívesen nézeget meséskönyveket, esetleg mesél a képekről.
- Dramatizálják, bábozzák az ismert meséket.
- Bábszínházi, színházi előadáson vesz részt.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Megszilárdultak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokások.
- Igénylik a rendszeres mesehallgatást, szívesen hallgatnak és idéznek fel meséket, mondogatnak hangulatokhoz kötődő verseket, mondókákat, bátran alkotnak saját mesét, mondókát, verset.
- Ismernek és felismernek népi, klasszikus és kortárs műveket, népmesei, népi kifejezéseket, közmondásokat, szólásokat, szállóigéket.
- Szeretik, becsülik, örömmel lapozgatják, nézegetik a könyveket, óvják az eszközöket.
- Szívesen élik újra élményeiket a bábozás, dramatizálás segítségével.
- Erkölcsi értékeket felismerik az irodalmi művekben.

6.8 Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés felkelti a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.
Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A közös éneklés fejleszti a zenei képességeket /egyenletes lüktetés, ritmus, hallás, éneklés, mozgás/. Az énekes népi játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik a gyermekek mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája.
A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.

A nevelés célja:
A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése. Fogékonyságukra, tevékenységi vágyukra alapozva, a zene befogadáshoz szükséges képességek, zenei készségek fejlesztése.
Zenei élmény nyújtáson a gyermekek érzelmeinek gazdagítása.

Az óvodapedagógus feladatai:
- Megfelelő idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és a szervezett formában történő zenei tevékenységekhez, megfelelő légkör megteremtése.
- Gondoskodjon arról, hogy a zene mindig örömforrás legyen.
- Az óvodapedagógus juttassa a gyermekeket az énekléssel és zenehallgatással zenei élményekhez, keltse fel zene iránti érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a népi játékokat, a gyermekdalokat, népi mondókákat.
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, éneklési készségét, ritmus érzékét, mozgását.
- Tanítson a gyermekeknek táncos mozgásokat, néptánc-elemeket.
- Ismertesse meg a gyermekeket egyszerű hangszerekkel.
- A zenehallgatási anyag igényes megválasztásával formálja a gyermekek zenei ízlését.
- Az óvodapedagógus önmaga zenei kulturáltságát is fejlessze.

Gyermeki tevékenységek
- Népi játékokat játszanak, népi mondókákat mondanak, szabadon és alkalomszerűen a nap bármely szakában, jókedvvel és érzelmi gazdagsággal.
- Önállóan, tisztán énekelnek, zenét hallgatnak.
- Érzékeltetik az egyenletes lüktetést, ritmust tapsolnak.
- Egyszerű néptánc-mozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvodapedagógus irányításával, később önállóan is.
- Megismerik és játékukban is használják az egyszerű hangszereket (dob, cintányér, triangulum).
- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekes és hangszeres előadását.
- Játszanak a hangjukkal: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekelnek, mondókáznak.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek a dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel éneklik. A dalokat önállóan is el tudják kezdeni, bártan énekelnek akár egyedül is.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják.
- Felismerik, megkülönböztetik a zenei fogalompárokat: magas – mély, halk-hangos, gyors-lassú.
- Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés különbségét, ritmusmotívumokat visszatapsolnak.
- Felismerik, megkülönböztetik a hangszerek hangját, örömmel használják a hangszereket.
- Felismernek dallamokat, dúdolásról, hangszerről, motívumokról.
- Képesek a dallam- motívum bújtatására,
- Az egyszerű néptánc elemeket, változatos mozgáskombinációkat hajtanak végre.
- Képesek dallam, ritmus, és mozgás improvizálására.
- Figyelmesen hallgatják a bemutatott élőzenét és hangszeres játékot.
- Ismernek néhány szemelvényt a világ zeneirodalmából ünnepeinkhez kapcsolódóan.

7 Ünnepek, hagyományok

Az óvodai élet ünnepei, helyi hagyományai, szokásai, a közös tevékenység, a közös készülődés, a várakozás öröme, élményt és érzelmi átélést, feltöltődést jelent a gyermekek számára. Növeli az összetartozás érzését, erősíti a közösséghez való tartozás élményének kialakulását. Szervezésében a gyermekek is aktívan részt vesznek, közösen díszítik a termet, ajándékot készítenek. A gyermekek átélik az örömszerzés örömét. Az ünnep, az ünneplés az óvoda mindennapjaiból kiemelkedve, eltérő szokásrendben zajlik.
Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a gyermeki személyiség fejlesztésére - a pozitív érzelmek elmélyítésére. Megismerik a nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét. Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a keresztény kulturális értékek megismerésére, erősítésére.

Ünnepeink

- **Születésnap, névnap**
- **Advent**
- **Mikulás**
- **Karácsony**
- **Farsang**
- **Nemzeti ünnepek**
- **Húsvét**
- **Anyák napja**
- **Évzáró, búcsú az óvodától**
- **Gyermeknap**

8 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

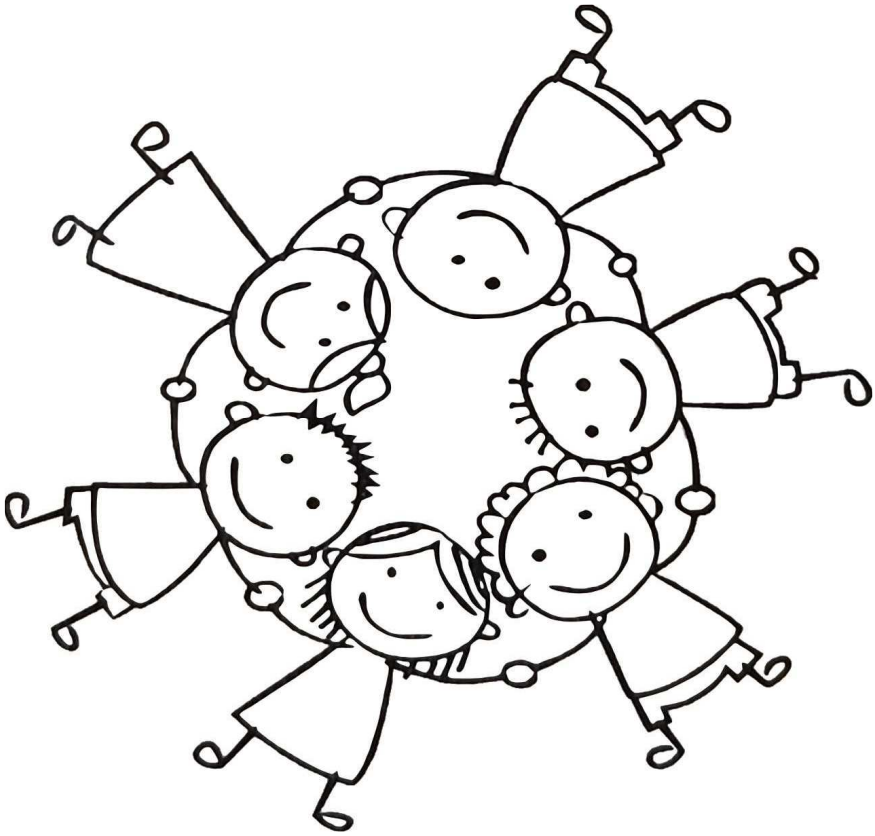
„1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges

fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:
a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
3. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél
a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
4. Az egészségesen fejlődő gyermek
a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.
6. A szociálisan érett gyermek:
a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
b) feladattudata kialakulóban van, és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben."[1]

[1] 77/2025. (IV/15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról. Megtekintés: 2025. április 15. https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200363.kor

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
BRUNSZVIK TERÉZ SPORT TAGÓVODÁJA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Brunszvik Teréz Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalomjegyzék

1. Óvodai nevelésünk alapelvei, céljai....3
1.1. Óvodánk szakmai munkavégzését meghatározó minőségi elemek....3
1.2. Óvodakép....4
1.3. Gyerekkép....4
1.4. Felnőtt – kép....5
2. Az óvodai élet megszervezésének elvei, csoportszervezési elvei....5
Hetirend és napirend....5
Hetirend....6
3. EFOP-3.1.5-16-2016-00001 a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt uniós projektben való részvétel....6
4. Esélyteremtési feladatok....7
5. „Zöld élet a Zöld Óvodában" - Környezettudatos szemlélet....8
6. Az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítése....9
7. Óvodai hagyományok, ünnepek....12
8. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai....13
8.1. Játék....13
8.2. Mozgás....16
8.3. Verselés, mesélés....20
8.4. Ének, zene, népi játék, tánc....22
8.5.Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka....25
8.6. Külső világ tevékeny megismerése....27
8.7.Munka jellegű tevékenységek....32
8.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás....34

1. Óvodai nevelésünk alapelvei, céljai

Alapelveink
A nevelés folyamatos, mindenki felé irányuló és globális; mindenki képes fejlődni és formálódni élete során, az élettér alapvető szerepet játszik a személyiség fejlődésében; a játszás a kisgyermek természetes kor sajátos, globális, érési-tanulási aktivitása; a nevelésben a valódi tudás az, amit a gyerek maga fejt meg, cselekvésein keresztül sajátít el és azt képes alkalmazni;
különbségek elfogadtatása, a mássággal szembeni tisztelet, tekintet nélkül nemére, eredetére, hitére, kultúrájára, szociális helyzetére, adottságaira, képességeire; a fenntartható fejlődés egyet jelent környezetünk értékeinek megtartásával, a jövő generációk iránti felelősségünkkel.

Sajátos célunk:
- aktív, öntudatos kezdeményező gyerekek nevelése a kivárás és a bizalom stratégiájával;
- a gyermekek sokoldalú, harmonikus, fejlődésének elősegítése, a gyermeki személyiség minél teljesebb kibontakoztatása csoporthelyzetben;
- a hátrányok kiegyenlítése lehetőségek szerint, az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek ellátását is);
- a szociális tanulás periódusában lévő gyereket képessé tenni a tudatos tanulásra;
- az egyenlő hozzáférés, a multikulturális nevelés lehetőségének biztosítása;
- a családok fokozatos szocializációja, az intézménnyel való együttműködésre - a gyerek egyéni fejlettségének megfelelő, reális toleranciára való nevelés, a különbségek enyhítésével, az esélyegyenlőség segítése;
- az érzelmi biztonság, a kölcsönös kommunikációra épített inkluzív nevelés;
- a gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása; a családdal együttműködő szemléletalakítás, amely megalapozza a környezettudatos szokás- és szabályrendszer belsővé válását.

1.1. Óvodánk szakmai munkavégzését meghatározó minőségi elemek

Nevelési programunk lehetőséget ad számunkra, hogy minden gyereket külön és egyedi személyiségként fogadjunk el és neveljünk.
Olyan környezetet biztosítunk számukra, mely a nyugalmat, az ismétlési, gyakorlási lehetőséget, vagy valami teljesen új felfedezését teszi lehetővé az intimitás megteremtése és a személyes kontaktusrendszer kialakítása mellett.
Értékeinket, elért eredményeinket, hagyományainkat az új kihívásokkal szemben is igyekszünk megőrizni.
Tevékenységünket szolgáltatásnak, szerződésnek tekintjük, melyet a társadalmi és partneri igényeknek megfelelő nyitott, elfogadó légkörben végzünk.
A rendszeres önértékelés következtében tudatosabbá válik intézményünk szervezeti működése, tudatosabban vesszük szemügyre erősségeinket, gyengeségeinket.
Megőrizzük, erősítjük az intézményünkre jellemző, derűs, mindenkire odafigyelő munkahelyi légkört, melyben a problémákat őszintén fel lehet tárni, ahol segítséget lehet kérni és kapni.
Nevelőtestületünkben mindenki számára fontos a folyamatos képzés, önképzés, szakmai megújulás.

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem. A jó óvoda az, ahol legfőbb érték minden gyerek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata. A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés a gyermekeknek lehetőség, a felnőtteknek kötelesség…" /Dr. Hűvös Éva/

1.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, a gyermek óvodába fogadásától, az iskolába lépéséig. Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda teljesíti védő, gondozó funkcióit, és ezek mellett elősegíti, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus és szomatikus feltételei. Claparéde szerint „a kisgyerek nevelésének közvetlen célja nem lehet a felnőtt mesterségre való felkészítés, mert annak olyan struktúrák az előfeltételei, amelyekkel a kisgyerek még nem - vagy nem ilyen formában – rendelkezik." Az óvodai nevelésnek a gyerekek érdekeit, szükségleteit kell szolgálnia. Ehhez nyugodt, biztonságos, harmonikus, esztétikus környezetet, önálló játszásához, fantáziájához megfelelő eszközöket, valóságban átélt élményeket biztosítunk. Az alapvető cél nem a pedagógiai program mindenáron való végrehajtása, hanem az, hogy a meghatározott gyerekekkel való személyes kommunikációban, bánásmódban hogyan bonthatók cselekvéssé a programban megfogalmazott, alternatívát nyújtó elvek és tevékenységek. Célunk, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

1.3. Gyerekkép

Gyerekképünk modern szemléletű és tudományosan megalapozott. Nyugodt, tartalmas környezetet biztosítunk, mely ezt tükrözi, és ebben minden gyerek, még a diszharmonikus adottságokkal rendelkező is kíváncsi és érdeklődő. A gyerekek a felnőtt kedvéért sok mindenre képesek, de a siettetett fejlesztés, a kikényszerített produktumok veszélyeztetik harmonikus fejlődésüket. Szemléletmódunk preventív jellegét ez az álláspont alapozza meg. A gyerekek játszanak és játszani akarnak mindennel. Tapasztalatokat gyűjtenek, kielégítik kíváncsiságukat, próbálgatják önmagukat, kapcsolatokat alakítanak. Megtanulják az ÉN és MI közötti kapcsolatokat. Ráismernek arra a nagy emberi titokra, hogy „én vagyok", aki átélem élményeimet, örömeimet, bánataimat. Az óvodai évek alatt megismeri „én"- jét, különválasztja magát a környezetétől, önálló és függő, elutasító és/vagy együttműködő lesz. Ebben a folyamatban ismeri meg a másik embert, mindent, ami más, mint ő. Kitapasztalja, mi a jó és mi a rossz, mi az igaz, és mi a hamis. Tanulja az életet, amelynek az óvoda egy sajátos színtere. Figyelnek egymásra, a játszás, nem-játszás közben is tanulnak egymástól. Hol lassúak, hol gyorsak. Érdeklődésük, tudás anyaguk változatos, de van egy közös vonásuk: viszonylag nyugodtak, mert azt szokták meg, hogy a személyes kapcsolatokban a felnőtt figyel rájuk. Joguk, hogy különbözőek legyenek Pl. a befogadási periódusban, a kapcsolatokban vagy autonómiájuk mértékében. Programunk hatékonyságát az jelzi, ha a gyerekek figyelnek, aktívak, önállóan tájékozódnak környezetükben, ha ki tudják fejezni igényüket, örömüket, bánatukat, fáradságukat, erőfeszítéseiket. Kérdeznek a felnőttől, tudnak róla, hol és hogyan kaphatnak segítséget. Legyenek képesek az önálló gondolkodásra, kísérje őket a kíváncsiság és az erőfeszítésből adódó jó érzés. Igyekszünk minden gyermek számára biztosítani a magas

színvonalú és szeretetteljes nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére, ugyanakkor nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

1.4. Felnőtt – kép

Munkatársaink olyan autonóm felnőttek, akik önállóak, képesek differenciálni környezetükben. Alkotómunkájukban érzelmeiket értelmes egyensúlyban tartják. Megnyilvánulásaik, érzelmeik hitelesek felnőttek, gyerekek számára egyaránt. Az itt dolgozó felnőtt önkritikusan viszonyul saját munkájához, azt állandóan ellenőrzi és értékeli. A külső és belső szakmai értékelést és ellenőrzést nyitottan, együttműködően fogadja. A felnőttek a kölcsönös megbecsülés és tisztelet jegyében alakítják kapcsolataikat, ezáltal egységes nevelői csapatot alkotnak. A nevelési légkör egésze – az intézmény stabilitása, a felnőttek kommunikációja és nyitottsága, a gyerekekre irányuló figyelem és a velük történő cselekvések tartalma – határozza meg az alapbiztonságot. A felnőtteknek igénye kell, hogy legyen az élethosszig tartó tanulás (ön- és továbbképzés), a módszertani kultúra fejlesztése.

2. Az óvodai élet megszervezésének elvei, csoportszervezési elvei

- A csoportok összetételét, megszervezését a szülői igények és az óvoda lehetőségeinek figyelembe vételével alakítjuk ki.
- Figyelembe vesszük az alábbi szempontokat:
- a gyerekek aránya (életkor, nem)
- szülők teljesíthető kívánsága (testvérek, barátok elhelyezése együtt vagy külön)
- hátrányos (HH), halmozottan hátrányos (HHH), beilleszkedési tanulási, magatartási zavarokkal küzdő gyerekek (BTM), sajátos nevelési igényű gyerekek (SNI) arányos létszáma a csoportokban.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

Hetirend és napirend

A gyermekek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket. A megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (3x15 perces) kisebb vagy mikro csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend és heti rend igazodik az óvodai csoport különböző programjaiban megfogalmazott feladatokhoz, figyelembe veszi a csoportszokásokat és igényeket. A tanköteles (adott nevelési évben augusztus 31-ig ötödik évet betöltött) korúaknál már elvárjuk a 8-órai

érkezést: a napirend, feladattudat alakulásának segítése, illetve a felkínált fejlesztési lehetőségek miatt.

Hetirend

Az óvodai élet tevékenységformái (játék, mese, vers, ének, zene, énekes játék, gyerektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, mozgás, külső világ tevékeny megismerése), komplex módon jelennek meg a Helyzetekben (Gyűjtögetés, Élmény, Mozgás, Kommunikáció, Játék és Tárgyak anyagok). A csoportba járó gyerekek az intézményi, heti beosztás alapján (délelőtt és délután) használhatják a tornatermet mozgásra és a sószobát szabad játékra. Ezek a tevékenységek segítik az egészséges életmód alakulását is. A heti terv csoportonként különböző, befolyásolja az intézményi beosztás, a sószoba, tornaterem használatának, séta napjának, a csoport vitaminnapjának ideje.

3. EFOP-3.1.5-16-2016-00001 a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt uniós projektben való részvétel

Tagóvodánk vesz részt az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 a tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása kiemelt uniós projektben.
A pályázat Óvodai Alprojektjének célja:
A hátrányos helyzetű gyermekek elfogadása, befogadása a közösségbe, bevonva őket a közösségi programokba szüleikkel/gondviselőikkel együtt. Az így megtapasztalt, együtt átélt tevékenykedés, pozitív élményként marad meg bennük, és jó alapot nyújt ahhoz, hogy a későbbiekben tovább tanulhassanak. A pozitív megerősítés utat nyithat a fejlődés irányába, melynek eredményeként csökken a későbbiekben az iskolai lemorzsolódás aránya.
A projektben bővült kapcsolatrendszerünk, horizontális tanulás keretében kölcsönösen betekinthettünk a résztvevő társintézmények szakmai munkájába.
Az ILMT előkészítése során nevelőtestületünkben SWOT analízissel végeztük az intézményi folyamatok elemzését. Az összegyűjtött információk rendszerezése, összegzése alapján nevelőtestületünkben megerősítést kaptunk munkánk eredményességéről, és feltárultak előttünk a további fejlesztési lehetőségek.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések Óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint a több szakterületet érintő megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

Céljaink:
- a tanulási zavarokat megelőző, támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint a hátárnycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével és elterjesztésével, a szakemberek fejlesztésével az Óvodai nevelés országos alapprogramjában rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása
- a szociális hátrányok kompenzálása

Feladataink:

- a mindennapi élethez szükséges képességek, valamint szokás és szabályrendszer kialakítása,
- a szülő figyelmének felhívása a térítési díjkedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és egyéb támogatások lehetőségére, szükség esetén segítségnyújtás a kedvezmények igényléséhez,
- családi életre és egészséges életmódra nevelés, az egészséget értéknek tekintő gondozásmód kialakítása, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényére való nevelés
- differenciált képességfejlesztés,
- szülői értekezletek, csoportmegbeszélések, egyéni beszélgetések biztosítása,
- folyamatos, rendszeres tájékoztatás a család működését segítő szolgáltatásokról
- szülőkkel közös programok szervezése.

4. Esélyteremtési feladatok

A gyermekek fejlődését nyomon követjük, írásban rögzítjük és az eredményeket elemezve egyéni fejlesztési tervet készítünk. A tevékenységek során az egyéni képességekhez, fejlettségi szinthez igazítva választjuk a feladatokat, szem előtt tartva azt, hogy a fejlesztésén túl sikerélményhez is juttassuk a gyermeket, mely további aktivitásra motiválja. A gyermekek igényeit figyelembe véve valósítjuk meg tervünket, a feladatok elvégzésére bátorítjuk a gyerekeket és erősítjük pozitívumait. A gyermek fejlettségének ismerete azt a célt szolgálja, hogy az óvodapedagógus a gyermek fejlődésében bekövetkező változásokat figyelemmel kísérve időben tudjon reagálni. Így a fejlesztési feladatok segítségével a gyermek személyiségének és képességeinek fejlődése maximálisan megvalósítható.

Az óvodai fejlesztő program megszervezése:
Az intézmény a hátrányos helyzetű gyermekek számára személyiségfejlesztő, tehetséggondozó és felzárkóztató program szerint óvodai fejlesztő programot szervez.

Az óvodai fejlesztő program keretében a gyermek igényeihez igazodva biztosítja az óvoda:

- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet,
- az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermek óvodai nevelése során a szülőket támogatják és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak

Az óvodai fejlesztő program szervezésének feltétele:

- az adott nevelési évben a hátrányos helyzetű gyermekek korcsoportonként legalább hetven százaléka részt vesz az óvodai nevelésben
- az óvodában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya eléri a tíz százalékot

Az óvodai fejlesztőprogramban részvevő gyermeket az egyéni fejlesztési terv alapján a fejlesztésben részvevő pedagógusok legalább háromhavonta értékeli. Az értékelésen részt vesznek a gyermek szülei is.

A MIÓVI Brunszvik Teréz Sport Tagóvodában megvalósuló nevelőmunkára vonatkozó helyzetelemzés a SWOT analízis eredményei alapján: Nagy értéknek tekinti a nevelőtestület az óvoda épületét: rendelkezünk tornaszobával, logopédiai szobával, ahol a szakszolgálat kihelyezett munkatársa dolgozik a hét minden napján tagintézményünkben, a sószobát, ahová hetente többször ülünk be a csoportokkal.

5. „Zöld élet a Zöld Óvodában" - Környezettudatos szemlélet

Óvodánk Zöld Óvoda Bázisintézményi címmel rendelkezik. A környezettudatos nevelés számunkra nem kampánymunka, hanem óvodánk múltjában gyökerező elkötelezett, céltudatos, folyamatos tevékenység. A fenntartható életmódra nevelés egyet jelent környezetünk értékeinek megismerésével, megtartásával, a jövő generációk iránti felelősségünkkel. A környezettudatos szemléletmód alakítása óvodánkban a szokásokban, hagyományokban, a hétköznapok apró történésein keresztül érvényesül. A környezettel való aktív ismerkedés a felnőttek példája, a szakszerűen, tudatosan berendezett környezet által, közvetve áthatja az egész óvodai életet, a nevelés komplex folyamatát. A természet szépségének megláttatása megalapozza a természet iránti vonzódást. A megismerésen keresztül alakul ki az a pozitív érzelmi viszony, mely szükséges ahhoz, hogy a gyerekek környezetük értékeit becsülő, szerető, óvó emberekké váljanak. Fontos számunkra az „érzelmekkel kísért tapasztalatszerzés", mint a pozitív környezeti attitűd formálásának lehetősége. A gyerekek felfedezik, megismerik a környezetüket, a természet sok jelenségét, csodáját. A komplex módon való tervezést, változatos lehetőségek felajánlását segíti az óvodapedagógusok számára a Nevelőtestület által közösen készített szakmai anyaggyűjtemény. Arra törekszünk, hogy a környezet megismerésére nevelés lehetőleg természetes környezetben, vizsgálódásokkal, megfigyelésekkel, szenzitív játékokkal történjen, és komplex módon hassa át az óvodai élet mindennapjait.

Cél:

- A környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés korszerű értelmezése, egymáshoz való viszonyuk megláttatása, a fenntarthatóság, a környezettudatos szemlélet, az egészséges életmód alakítása.
- A környezettudatos szemlélet, viselkedés megalapozása, természetet szerető, tisztelő gyermekek nevelése.
- A családdal együttműködő szemléletalakítás, amely megalapozza a gyerekek környezettudatos látásmódjának, szokás- és szabályrendszerének kialakulását.
- Állatbarát Óvoda Cím elnyerése

Feladat:

- Szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása.
- Képességek tudatos alakítása, amelyek szükségesek a természetes és az ember által épített, létrehozott, környezettel való harmonikus kapcsolat létrejöttéhez, a környezeti problémák iránti érzékenység, a környezettudatos életvitel kialakulásához.
- Modell értékű példamutatásunkkal, kihasználva az óvoda és a környezet által nyújtott lehetőségeket, mintát adunk. A környezettudatos nevelés hatékonyságának érdekében különböző tevékenységeket építünk be az óvodai nevelés mindennapjaiba, hogy a korszerű szemléletmód és viselkedés gyermekeink magatartásának részévé váljon.

- Értékek, ismeretek, magatartásformák és életviteli szokások közvetítése, melyek felkészítik gyermekeinket arra, hogyan óvhatják meg természetes és épített környezetüket, megtanulnak odafigyelni közvetlen környezetükre és tágabb világukra, Földünkre.
- Minden csoportszobában természetsarok kialakítása, mely alkalmas a természet kincseinek gyűjtésére, kísérletezésre, állatok gondozására.
- Séták, kirándulások, alkalmával a közeli utcák, parkok, erdők, patakok, élővilágának megfigyelése, ok- okozati összefüggések felfedezése.
- Az óvoda környezetének, udvarának alakítása évszakonként és folyamatosan: fák, bokrok, virágok ültetése, gondozása, lomb söprése, hó lapátolása; madarak etetése; gyógynövények, fűszernövények telepítése, komposztáló használata.
- A csoportszobák, udvar eszközeinél, berendezéseinél törekszünk a természetes anyagból készültek választására, beszerzésére.
- A környezet tisztaságára, megóvására, energiatakarékosságra nevelés.
- Szelektív hulladékgyűjtés lehetőség szerint.
- Hulladék újra felhasználása /használt papírra rajzolás, ajándék készítése, stb./
- Egészséges életmód kialakulásának segítése.
- „Zöld" ünnepnapok megtartása /Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap/.
  A „Zöld Óvodák B-A.Z. Vármegye Bázis Intézménye kritériumrendszerének megtartása.
- Helyi nevezetességek, hungarikumok, természeti értékek megismertetése.
- Családokkal kapcsolattartás, együttműködés alakítása,"Fogadj be a kertedbe, otthonodba!" program, tapasztalatszerzések a kerti munkákról, háziállatokról, foglalkozásokról.
- A nagycsoportos gyermekek ZOO-foglakozáson vesznek rész a helyi Állatparkban, évszakkirándulásra mennek a Népkertbe.
- Mezítlábas sétányt alakítottunk ki, a szülők rendszeres, tevékeny bevonása is erőssége az intézménynek. Rendszeresen járunk kirándulni busszal a családokkal együtt.
- Egészséges életmódra nevelünk, főző napokat szervezünk, ahol salátákat készítünk, saját fűszerkertünk, zöldségeskertünk növényeit is használjuk ekkor.
- Tanösvényt alakítottunk ki az óvodánk udvarán.
- Erdei tábor nagycsoportosok részére nyári időszakban.

6. Az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítése

Értéknek tekintjük, hogy minden óvodánkba járó gyermek egyéni, differenciál fejlesztésben részesül a nap folyamán, amit a vegyes csoport és a kötetlen szervezés maximálisan támogat. Nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni bánásmódra. Minden csoportunkban a folyamatosság elve érvényesül az étkezés alkalmával is. Az inkluzív nevelés az intézményünk csoportjaiban teljes mértékben elfogadott, úgy, mint a másság, toleráns viselkedés is a nevelőtestület és alkalmazotti kör részéről is. A szülőkkel való kommunikációt is az erősségek közé sorolnánk, aminek minden esetben a tisztelet az alapja. Megtisztelő hangvételben szólunk a hátrányos helyzetű gyermekek szüleihez, mint ahogyan azt tesszük mindegyik gyermek hozzátartozójával is.
Az óvodai nevelés csak családdal együtt képes a minőségre. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek harmonikus fejlődését. Lehetőségünknek tartjuk a szülőkkel való kapcsolatrendszer minél szélesebb kialakítását, a korrekt és folyamatos tájékoztatást a gyermek fejlődéséről és a kölcsönös bizalom kialakítását a gyermek hatékony együttnevelése érdekében.

Az érzelmi nevelés a helyi programunk fő egyik meghatározó fogalma is, az óvodába lépés első napjától arra törekszünk, hogy minden lehetséges eszközzel, nyugodt légkörrel arról biztosítsuk a kis óvodásainkat, hogy jó helyen vannak a csoportjukban, elfogadó, befogadó, toleráns, türelmes, szeretettel teli helyen tölthetik óvodai napjukat.
A projekt tükrében fejlesztési lehetőségnek tartjuk szülői fórum szerevezését, ahol előadók, szakemberek segítségével kéthavonta/fél évente egy-egy fontos témát megjelölve a tagóvodánk falain belül beszélgethetünk, megoszthatjuk egymással tapasztalatainkat, aggodalmainkat, véleményeinket gyermekeink nevelésével kapcsolatban, ahol a szülők bátran kérdezhetnek a szakemberektől, és kérdéseikre azonnali választ is kaphatnak.
Fontos lehetőségnek tartjuk az óvodánk kapcsolatrendszerének bővítését és a szorosabb kapcsolattartást, hisz a kapcsolatrendszer minősége nagyban befolyásolja a nevelési folyamatokat, a folyamatok szabályozhatóságát és hozzájárul az óvodánkról kialakított társadalmi megítéléshez.
A kapcsolat területei a következők: család, bölcsőde, környező iskolák, önkormányzati fenntartású óvodák, szakszolgálat, támogatók, civil szervezetek.

Évente több alkalommal szervezünk nyílt napokat, havonta egyszer játszódélutánra várjuk a szülőket, ahol megtapasztalhatják az inkluzív szemlélet, a prevenció fontosságát, a toleráns nevelés, a hátrányos helyzet elfogadásának minden elemét. Tagóvodánkban változatos fejlesztő játékkal, mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkezünk, de a saját készítésü játékaink a legnagyobb erősségeink közé tartoznak. Gyermekeink részt vehetnek külön sportfoglalkozásokon, ami a hátrányos helyzetű gyermekek egyik kiemelkedési lehetősége lehet a jövőben. Járunk színházba, bábszínházba, koncertre, komolyzenei bemutatóra, itt is olyan élményekhez juthatnak a gyermekek, amit nem biztos, a szülők tudnának biztosítani családon belül saját gyermeküknek. Legnagyobb erősségünk az innovatív, szakképzett, megfelelő számú óvodapedagógus az intézményben.

Célunk:
A színvonalas kisgyermekkori nevelés biztosítása minden gyermek számára, különösen a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül a fogyatékkal élő, valamint a tehetséges gyermekek részére. Ezért az elkövetkezendő években óvodapedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – kiemelten a pedagógiai programunkban megfogalmazott cél és feladatrendszer határozza meg.
A fejlesztési lehetőségek szoros összefüggésben vannak a jelenleg megvalósuló tevékenységekkel, azok eredményességének növelésére irányulnak. Célunk elsősorban a gyermekek önbecsülésének, önértékelésének, én-hatékonyság érzésének fejlesztése. A társas kompetenciák esetében a tolerancia, a szolidaritás és az együttműködési képességek fejlesztése.

Feladataink:
- a gyermekek megfigyelése, felmérése
- a bevonódás elősegítése
- finommotorika, vonalbiztonság, íráskészség kialakításának játékos fejlesztése alkotásközpontú módszerrel
- gondolkodási képességek fejlesztése
- fantáziafejlesztés
- sztereotip megfogalmazások elkerülésének támogatása
- együttműködési képességek fejlesztése a pedagógiai kultúra megújítása, az innovációs hajlandóság erősítése.

A projekt elvárásaival összhangban a szociális hátrányok enyhítésére megvalósuló tevékenységeink, és további fejlesztési lehetőségeink:

- Nevelőtestület együttműködése (rendszeres team munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások);
- Óvodánk nevelőtestülete inkluzív szemlélettel, megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket, melyhez folyamatosan bővíti képzettséget;
- Intézményi önértékelés, eredményesség;
- A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása;
- A gyermekek beilleszkednek, biztonságban érzik magukat a befogadó óvodai közösségben;
- A szülők tapasztalják a z integráló, befogadó környezet pozitív hatását, ezért ők is segítséget tudnak nyújtani a gyermek elfogadásában és fejlesztésében;
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel;
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése;
- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis);
- Kommunikáció fejlesztése (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése);
- Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés);
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat megalapozása, helyes táplálkozásra nevelés);
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás);
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése);
- Óvoda-iskola átmenet támogatása;
- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés;
- Tanügyigazgatást támogató munka (Szülői kérelmek benyújtása);
- Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatása, szülői reziliencia fejlesztése);
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyermekek alkotásainak megmutatása, elemzése;
- Egyéni beszélgetések, gyermeknevelléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása;
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése (családi napok, nagyik napja, adventi időszak, anyák napja);
- Védőnői hálózat (korai képességfejlesztéssel kapcsolatos tanácsadás);
- Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos tevékenység;
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése, megszervezése;
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok);
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kirándulások szervezése; rendezvények látogatása);

- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, kiemelt figyelemmel a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat támogató tevékenységére;
- A hátrányos helyzet leggyakoribb okai (környezeti, anyagi, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok).

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében:
Pedagógiai Programunk jellemzője a befogadó, gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint a több szakterületet érintő megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a társintézményekkel, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.
Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Az ünnepekkel közvetítjük egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a népi hagyományokat.
Szüksége van gyermeknek, felnőttnek egyaránt arra, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme. Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal.

7. Óvodai hagyományok, ünnepek

Óvodánkban az ünnepeket a szülők javaslatainak figyelembevételével és részvételével szervezzük és bonyolítjuk.

Szeptember	Takarítási világnap, szeptember 3. hete
	Szeptember 30. Népmese napja
Október	Október 4. Állatok Világnapja
	Szüret
	Tök jó nap
November	November 11. Márton nap
December	Mikulás: Meglepetésszerzés.
	Adventi készülődés, koszorú készítése.
	Karácsony: Ráhangolódás az ünnepre. Ajándékkészítés, népszokások feleleventése, betlehemezés. Szülők is részt vesznek az ünnepi készülődésben.
Február	Farsangi mulatság: Zenés, táncos maskarázás.
	Február 2. Vizes Élőhelyek Világnapja
Március	Március 15. Nemzeti jelképeink megismerése, felkeresése.
	Március 22. Víz világnapja
Április	Húsvéti előkészületek, tavaszi verselés.
	Április 22. A Föld Napja
Május	Anyák napja: A csoportok egyéni elképzeléseik szerint teremtenek meghitt körülményt a köszöntéshez.
	Május 10. Madarak és Fák Napja
Június	Gyereknap: Programja változó. Kirándulás vagy műsoros előadás, szórakoztató rendezvény a gyermekek részére.

- Nagycsoportosok búcsúztatása: A kicsik ajándékkal, virággal búcsúztatják csoporttársaikat. Az iskolába készülők verses, énekes összeállítással búcsúznak.
- Június 5. Környezetvédelmi Világnap.
- A gyermekek születés-vagy névnapját megünnepeljük a csoportokban.

8. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

8.1. Játék

Kisgyermekkorban a játék és a tanulás nem különíthető el egymástól, úgy tanul, hogy játszik, közben érik, tapasztalatokra tesz szert, fejlődnek készségei és képességei.
A játékhoz helyre, alakítható, fantáziát megmozgató anyagokra, eszközökre, nyugodt, a játékot támogató helyre, időre és csoportlégkörre van szükség. Mindezek biztosításával, átgondolt megtervezésével az óvodapedagógus feladata, hogy segítse a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, fejlődését amellett, hogy bevonható társsá válik a játékban, segítő, mintát adó, olykor kezdeményező szerepet is betöltve. Kommunikációjával, metakommunikációjával segítse az élményszerű, elmélyült játéktevékenység kialakulását, mely alkalmat ad a gyermekek mozgásfejlesztésére, a külső világ megfigyelésére, a fejlesztési tevékenység megvalósítására.

Célunk:
Célunk a tudatos jelenléttel az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozásának segítésével, a szabadjáték minél gazdagabb feltételeinek biztosításával, a gyermek játékának pedagógiai, pszichológiai szakértelemmel való támogatása, indirekt módszerekkel az óvodáskorú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében.
Célunk a tehetségígéretes gyermek kreatív megnyilvánulásainak, átlagon felüli kognitív képességeinek (figyelem, megfigyelőképesség, érzékelés-észlelés, emlékezet, gondolkodási funkciók), speciális képességeinek, (mozgás, zenei, nyelvi, matematikai, rajz, szociális), feladat iránti elkötelezettségének, illetve gyenge képességeinek sokoldalú fejlesztése.
Célunk játék közben a gyermekek olyan személyiségjegyeinek megerősítése, amelyek segítik a sporttehetségek kibontakozását, a környezettudatos gondolkodás megalapozását, és feltételei az iskolai életbe való beilleszkedésnek.

Az óvodapedagógus feladata
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a gyermekek lehetőségeikhez mérten mindig a szabadban játszanak, mert értékes környezeti tapasztalatokat szerezhetnek.
- Az óvodapedagógus erősítse azokat a baráti kapcsolatokat, amelyben a gyermekek személyisége pozitívan fejlődik, és ösztönző hatással van a további baráti kapcsolatok kialakulására.
- A játék fejlődésének általános tendenciáján túl vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait is: eltérő élményanyagát, fejlettségük szintjét, aktivitásuk eltérését, érdeklődésük különbözőségeit, de segítse elő, hogy – egyéni lehetőségeiknek megfelelően- magasabb szintre jussanak.
- Építsen a játéknak olyan motiváló erejére, mely segít leküzdeni az akadályozottságból eredő hátrányokat.
- Vegye figyelembe, hogy a játék olyan nevelési terület, amely a legalkalmasabb az ép és sérült gyermekek együttműködésére és egymásra találására.

- Biztosítson az óvodapedagógus a különböző korosztályok számára megfelelő nyugodt légkört.
- Az óvodapedagógus teremtse meg a játékhoz szükséges feltételeket.
- Teremtsen olyan feltételeket, melyek ösztönzik a szimbolikus-szerepjáték megjelenését.
- Biztosítson olyan feltételeket, amelyek a gyermekek játékkedvét ösztönzik.
- A délutáni játékidőben ugyanazokat a játékfeltételeket biztosítjuk, mint délelőtt.
- Teremtsen az óvodapedagógus olyan helyzeteket, amelyben a gyermekek értékes tapasztalatokat szerezhetnek.
- Teremtse meg annak lehetőségét, hogy a gyermekek felhasználhassák tapasztalataikat, élményeiket.
- Ösztönözze a gyermekeket kiegészítő játékok készítésére.
- Teremtsen olyan helyzeteket, amelyekben a gyermekek saját ötleteik alapján a játékfajtákat összedolgozhatják.
- Biztosítsa az óvodapedagógus a játékeszközök áttekinthetőségét és elérhetőségét.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékukhoz átrendezhessék a berendezést.
- Adjon lehetőséget arra, hogy a gyermekek a játékeszközöket és azok helyét kedvük szerint változtathassák.
- Tegye lehetővé az eszközök variációs lehetőségeit.
- Biztosítson olyan feltételeket, amelyekben a gyermekek a játékokat kreatívan használhatják.
- A gyermekek bármilyen játékkal játszhatnak korosztályoktól függetlenül.
- A gyermekek bárhol "kuckót" alakíthatnak ki.
- Saját játékszereiket kedvük szerint hozhatják.

Az óvodapedagógus vegye figyelembe, hogy a sérült gyermekek játékának fejlettsége eltér az ép fejlődésű gyermekekétől.
Segítse elő, hogy oldódjanak a sérült gyermekek kapcsolatteremtési zavarai, ezáltal hamarabb résztvevőivé válhatnak az ép gyermekekkel való játéknak.
Teremtsen olyan szabadjáték feltételeket, melyek a gyermekek számára élményt adnak, kreativitásukat fejleszti és erősíti.
Törekedjen arra, hogy tudatos jelenléte felelősséggel biztosítsa az indirekt játékirányítást.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei

- a közösségi szabályok értelmezése (ok-okozati összefüggések)
- a negatív viselkedés elutasítása
- tevékenységükben ne jelentsenek veszélyt önmagukra és társaikra
- bizalom és szituációs játékokkal feszültségoldás
- lehetőség biztosítása az elbújásra, kuckózásra

Gyermeki tevékenységek
Szabadjáték:
A szabadjáték a gyermek szabad elhatározásából születik és abban is ér véget. A játék célja maga a játszás, melyet a gyermek fogalmaz meg, s amely az örömszerzés által motivált.
A szabadjátékba nincs helye szervezett tanulásnak, mert a szabadjáték a gyermekek szabad képzettársításaira épül, s benne csak a spontán tanulási forma érvényesülésének van egyedül létjogosultsága.

Gyakorlójáték:
- érzékszervek játszó begyakorlása
- különböző mozgások begyakorlása
- játék, különböző anyagokkal
- tárgyak, eszközök rakosgatása
- hang és beszéd játékos gyakorlása

Szimbolikus szerepjáték
- utánzó játékok
- tárgyakat, természeti jelenségeket utánzó
- tematikus játékok
- bábjáték
- dramatizálás
- fantáziajátékok

Konstruáló játék
- építőjáték
- barkácsolás
- konstrukciós játék

Szabályjáték:
- mozgásos
- értelemfejlesztő
- társas játékok
- népi játékok
- számítógépes játékok
- speciális fejlesztő játékok

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
- Önállóan képesek játékot kezdeményezni, betartják a játék szabályait, képesek a szerepek kiosztására és a szerepnek megfelelően tevékenykedni.
- Játék közben képesek alkalmazkodni egymáshoz, kialakul a kreatív együttműködés készsége. Megnyilvánulnak és kialakulnak baráti kapcsolataik, elfogadják a viselkedési szabályokat. Fejlődik beszédkészségük, közlési vágyuk ösztönzi beszédkedvüket, bővül szókincsük.
- Igényükké válik a szellemi erőfeszítést feltételező, szabályokat betartó, ügyességet, együttműködési igénylő játékfajták játszása.
- A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez hozzájárulnak a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, melyek a gyermekek együttműködő készségét, feladattudatát, kiemelkedő képességeit, tehetségét fejlesztő, növekvő időtartamú tevékenységek a gyermekek életkorától, igényeitől, fejlettségi fokától függően.
- A komplex tervezésben minden nap más tevékenység dominál, így teremtünk lehetőséget az egyes tevékenységekben való elmélyülésre.

A terület kapcsolata más nevelési területekkel

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, a játék nagyfokú alkalmazkodásra készteti a gyermeket. Az egymás melletti, illetve a közös tevékenységben alakulnak a társas kapcsolatok, alakul az együttműködés, megtanulják a kölcsönös alá - illetve fölérendeltség szükségességét. A játék megkívánja a társra figyelést, a kívánságok késleltetését, esetleg módosítását.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés
A játék során alkalma nyílik, hogy felismerje és gyakorolja a különböző beszédhelyzetekhez illeszkedő beszédmódokat, a nyelvi eszközök használatát. Amikor együtt játszik a többiekkel, alkalmazkodik hozzájuk a beszédében is. Szerepvállaláskor utánzással, modellkövetéssel szóban, hanglejtésben, gesztusokban igyekszik megfelelni a szerepnek. Bátran, gátlások nélkül kérdez, nyilvánul meg, mert a játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek.

Munka jellegű tevékenységgel, mert az végig játékos jellegű marad. Ugyanakkor vannak játékfajták, melyek a munka jegyeit viselik magukon, cél érdekében valami produktum létrehozásáért zajlik a konstruálás, barkácsolás. Ezekben a tevékenységekben megismeri a gyermek az erőfeszítés örömét. Az elkészült alkotások új játékszituációban használhatók. A munka során szerzett új tapasztalatok, ismeretek pedig új játéktémák alapjai, motivációi lehetnek.

Mozgással, mert a játék fejleszti a gyermekek mozgását. Segíti új mozgásformák kialakítását, azok gyakorlását, tökéletesítését. Fejleszti kézügyességüket és segíti őket abban, hogy pillanatnyi mozgásfejlettségük határaival számolni tudjanak. A veszélyhelyzetekkel való ismerkedés, és az azokhoz való alkalmazkodás hozzájárul kiegyensúlyozott, félelemmentes közérzetükhöz, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében.

8.2. Mozgás

2019. szeptemberében együttműködési megállapodás keretében óvodánk bekerült a sport programba. A megállapodás tartalmazza, hogy az adott nevelési évben kétszer, ősszel és tavasszal 10 alkalmas ingyenes úszásoktatásban részesülnek nagycsoportosaink. Heti egy alkalommal 40 perc Judo oktatásban, valamint heti kétszer egy-egy óra labdajáték, játékos sport foglalkozáson vehetnek részt a középső és nagycsoportos gyermekeink a Gyarmati Dezső Sport Általánosiskola tanítóinak vezetésével. Ezek a foglalkozások külön díjazásúak, melynek összegét a fenntartó finanszírozza.
A mozgás jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben.
A sokféle mozgáslehetőség, amit biztosítunk, kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését. Hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. Elősegíti a harmonikus testi-lelki fejlődést, a biológiai egyensúly fenntartását, az egészség megóvását Megfelelő terheléssel, az aktivitási szintek változtatásával a testi képességek fejlődését segíthetjük.
Mindennapos mozgás
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.
A különböző mozgásformák sokszori gyakorlásával a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával, egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
A rendszeresen végzett mozgásos játékoknak nagy szerepe van a mozgásigény kielégítésében, a képességek fejlesztésében, a nagy- és kismozgások alakulásában, az ismeretszerzésben és a feladatmegoldó képesség alakításában.
A rendszeres mozgás, mozgásos játékok során fejlődnek a gyermek pszichikai, testi, értelmi, szociális képességei, ennek eredményeként egészségesebb lesz, biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
A mozgás sokoldalú tevékenység- és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Kedvezően befolyásolja a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró, ellenállóképességét és az egyes szervek teljesítőképességét.

Célunk:

- Minden gyermek az egyéni képességének, ügyességének megfelelően bátran, gátlások nélkül mozogjon és találjon ki mozgásformákat.
- A kedvvel végzett mozgás nyújtson élményt és serkentse a gyermekeket további mozgásra.
- A természetes nagymozgások fejlesztése mellett hangsúlyt helyezünk a gyermekek szem - kéz, szem – láb koordinációja fejlődésének segítésére, a gömbérzék fejlesztésére játékos gyakorlatokon keresztül.
- A mozgáskoordináció fejlesztése eszközök használatával.
- Testi képességek, fizikai erőnlét, állóképesség, kitartás fejlesztése, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése (kondicionálás, koordináció).
- A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásának megalapozása.
- A gondozás, az egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése.
- A mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása.
- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása.
- Mozgáson keresztül a tehetségfejlesztés és a szociális képességek fejlesztése.
- A sport tagóvodai feladatok eredményes megvalósítása érdekében a nevelőtestület kiemelt feladata a sportban tehetséges gyermekek szervezett fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Biztosítson tiszta, egészséges környezetet.
- Biztosítsa az óvodapedagógus a gyermekek szervezetének egészséges fejlődését.
- Időjárástól függően a gyakorlatokat a szabadban végeztesse.
- Tanítsa meg a helyes légzéstechnikát.
- Alakítsa a mozgásműveltséget.
- Szerettesse meg a mozgást.
- Fejlessze a kondicionális képességeket (erő, gyorsaság, állóképesség).
- Fejlessze a koordinációs képességeket:
  - ✓ társra figyelés
  - ✓ mozgékonyság, hajlékonyság
  - ✓ téri tájékozódási képesség
  - ✓ mozgásérzékelési képesség
  - ✓ reakció képesség

- ✓ ritmusképesség
- ✓ egyensúlyozó képesség

- Fejlessze az állóképességet.
- Végeztessen páros gyakorlatokat.
- Törekedjen arra, hogy az egyik oldali végtaggal történő gyakorlás segítse elő a másik végtaggal történő elsajátítást (transzfer hatás).
- Végeztessen a labdával különböző kartartással dobást
- egykezes alsó-felső
- kétkezes alsó-felső
- Végeztessen kislabda dobást, célba dobást.
- Végeztessen gimnasztikai gyakorlatokat különböző szerekkel (kendő, szalag, karika, labda, bot stb.).
- Használjanak a gimnasztikához más szereket (szék, bordásfal, tornapad).
- Végeztesse a gimnasztikát különböző térformákban (kör, két vonal stb.).
- Végeztessen járásgyakorlatokat.
- Ismertesse meg a gyermekekkel az állórajtot.
- Végeztessen a gyermekekkel mászást, csúszást, kúszást.
- Végeztessen gurulást a test hossztengelye körül és előre.
- Végeztessen függés gyakorlatokat.
- Végeztessen lengést különböző irányba.
- Végeztessen természetes egyensúlyozó járást (gerendán, felfordított padon).
- Hajtsanak végre a gyermekek különböző ugrásfajtákat (felugrás, mélyugrás, távolugrás, magasugrás).
- Végeztessen labdavezetést jobb kézzel, bal kézzel, váltott kézzel, lábbal.
- Végeztessen labdavezetést különböző irányokban.
- Végeztessen labdadobást párban.
- Keltse fel a gyermekek igényét a játékok, versenyek iránt.
- Szervezzen futó-, fogójátékokat, sor- és váltóversenyeket.
- Fejlessze az egymáshoz való alkalmazkodás képességét.
- Fejlessze a figyelmet.
- Fejlessze a szabályok pontos betartásának képességét.
- Fejlessze a küzdeni tudás képességét.
- Fejlessze a kudarctűrő képességet.
- Tanítsa meg az ép és az enyhén sérült gyermekeket mozgás közben egymáshoz alkalmazkodni, egymást tiszteletben tartani.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a vezényszavakat.
- Tornáztassa a gyermekeket zenére.
- Használja ki az óvodapedagógus a tornaterem adta lehetőségeket.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekek tornafelszereléssel rendelkezzenek.
- Adjon lehetőséget a hamarabb fáradó gyermekeknek a pihenésre.
- Szervezzen lábboltozatot erősítő és gerinctorna gyakorlatokat.
- Ügyeljen a balesetek elkerülésére.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a balesetveszélyre.

<u>Tevékenységek:</u>

- A gyermekek szerep- vagy utánzó játékokat játszanak.
- Futójátékokat játszanak fogásmódok változtatásával.

- Szabályjátékokat játszanak:
  - ✓ fogójáték
  - ✓ sorverseny
  - ✓ váltóverseny
  - ✓ labdajátékok
- Gimnasztikai gyakorlatokat végeznek, szabad-, páros-, társas-, továbbá labdával, babzsákkal, karikával, bottal, kendővel, szalaggal.
- Különböző gimnasztikai gyakorlatokat végeznek szereken (pad, kisszék, bordásfal, zsámoly).
- Járnak természetes módon, irányok változtatásával, csigavonalban, nyolcasban, járnak lábujjhegyen, sarkon, cicatalpon, guggolásban, járnak dobszóra, zenére.
- Ugranak távol- és magasugrást, mélyugrást, felugrást.
- Futnak természetes módon, kötetlenül, különböző alakzatokban, futnak versenyszerűen.
- Másznak különböző formákban, pók, rák, sánta róka, medve stb. járással.
- Gurulnak a test hossztengelye körül, magastartásba emelt karral, párokban kézfogással.
- Guruló átfordulást végeznek, előre guggoló - zárt – terpeszállásból.
- Természetes módon egyensúlyoznak padon, gerendán, létrán járással.
- Dobnak egykezes alsó- felső dobással, léglabdával.
- Dobnak kétkezes alsó- felső dobással, különböző súlyú labdával.
- Dobnak távolba kislabdával, maroklabdával.
- Célba dobnak különböző cél megjelölésével.
- Labdagyakorlatokat végeznek, labdát vezetnek járással, futással, lábbal.
- Labdát vezetnek párhuzamos vonal között.
- Labdáznak párokban egy és két kézzel.

Módszertani alapelvek:
Az óvodapedagógus vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, ennek megfelelően valósítsa meg a differenciált fejlesztést, valamint a tehetséggondozást.
Az óvodapedagógus a foglalkozásokat az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével szervezze meg.

Az óvodapedagógus tartsa szem előtt, hogy a labdával való tevékenység által fejlődik a gyermekek kézügyessége, finommozgása, mélyül a téri irányok konkrét megismerése, a labda használata fokozza mozgáskedvüket.
A sportóvodai foglakozásokat óvodapedagógusok és sportszakemberek látják el.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
- teljesítőképessége növekszik, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik,
- mozgástapasztalatai bővülnek,
- térbeli tájékozódó képessége, térészlelése pontosabbá válik,
- megszereti és igényli a mozgást,
- képes minden természetes mozgás elvégzésére,
- mozgások végrehajtása gördülékeny, könnyed, pontos,
- képes változó tempójú, ritmusú, irányú mozgásra,
- tudja rendezni a mozgássorokat,
- önként vesz részt a közös mozgásos játékokban,

- betartja a szabályokat, csapatban együttműködő,
- megtapasztalja a küzdeni vágyást, a győzni akarást, a kitartást, valamint a nagy közösséghez való tartozást,
- tud dönteni versenyhelyzetekben, egyéni képességeinek megfelelően,
- ügyesen használja a tornaeszközöket, tornaszereket, érti a szakkifejezéseket,
- képes alkalmazkodni társaihoz megváltozott helyzetekben is,
- önérvényesítő törekvések során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.

A gyermekek iskolai életre való felkészítése az óvodánk egyik legfontosabb, kiemelten kezelt feladata. A sporttal kapcsolatos feladatok megvalósítása a Gyarmati Dezső Sport Általános Iskolával szoros együttműködésben történik. A közös munka sikeres megvalósulásáért a fenntartó többletkötelezettséget vállalt.
A gyermek képességeit, munkájának eredményességét figyelembe véve az óvodapedagógus javaslatával lehetőséget biztosít arra, hogy a szülő gyermeke számára a legmegfelelőbb iskolát válassza. Szakmailag felkészült pedagógusok lelkiismeretes munkával a gyermekek számára zökkenőmentes átmenetet tudnak biztosítani.

8.3. Verselés, mesélés

A magyar gyermek költészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A vers és a mese az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, fejleszti a gyermek erkölcsi képességeit és esztétikai fogékonyságát. Az érzelmi biztonság megteremtésének egyik fontos eszköze. Finom árnyalataival, nyelvi fordulataival, a mondatok szép lejtésével, ismétlésekkel vizuális képek sorát vetíti a gyermek elé. Eközben fejleszti belső képalkotását, szókészletét, fantáziáját, esztétikai érzékét.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására.
A mesélővel való személyes kapcsolat során a gyermek érzelmi biztonsága erősödik, szorongásai feloldódnak. A népmesék mellett a klasszikus és kortárs irodalmi művek is helyet kapnak az irodalmi élmény közvetítése során, melyek közösségteremtő ereje is megvalósul.
Az igényesen megválogatott versek, mesék erősítik a szülőföldhöz kötődést, a haza szeretetét. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.
Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókákat felelevenítjük, emellett a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Célunk

- A gyermekek szemléletmódjának és világképének alakítása.
- A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, irodalmi élmény nyújtásával a személyiség fejlesztése.
- Az anyanyelvi kultúra fejlesztése mellett az értelmi és az érzelmi nevelés erősítése.
- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése.
- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.

Az óvodapedagógus feladata

- Keltse fel a gyermekek irodalom iránti érdeklődését.
- Törekedjen arra, hogy a mese, vers által közvetített mondanivaló érzelmileg hasson a gyermekre.
- Törekedjen arra, hogy olyan alkotásokat válogasson, amelyben a beszéd zenei elemei érvényesülnek, ritmussal, mozdulattal és a szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.
- Adjon helyet a gyermek önkifejezésének, melyben kombinálhatja saját szellemi alkotását és annak mozgással, ábrázolással történő megjelenítését.
- Tartsa szem előtt, hogy a versek mondogatása, a mesék újra átélése jelentős a gyermekek érzelmi életében, belső indulati élményeket közvetít és hozzásegíti őket a szép, a jó és az igaz átéléséhez, ezáltal elősegíti erkölcsi fejlődésüket.
- Használja ki a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésekor az irodalmi alkotásokban rejlő azon lehetőségeket, amelyek verbális, illetve metakommunikációs megnyilvánulásokra késztetik őket.
- Válogassa úgy az irodalmi alkotásokat, hogy azok lehetőséget kínáljanak a gyermekek szorongásainak feloldására, és megoldást kínáljanak.
- Válogasson a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok adta versek, mesék között, különös tekintettel a kortárs és a klasszikus irodalmi művekre.
- Alapozza meg a gyermekek könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolatát.
- Fejlessze a gyermekek esztétikai fogékonyságát.
- Fejlessze a gyermekek kifejezőkészségét, a helyes és szép kiejtést.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a szépre.
- Teremtsen esztétikus környezetet a gyermekek számára az irodalmi élmény befogadásához.
- Formálja a gyermekek esztétikai ízlését, megalapozza a megfelelő viselkedésformákat.
- Törekedjen arra az óvodapedagógus, hogy előadásmódja példaértékű legyen.
- Fejlessze a gyermekek képzeletét, miközben a gyermeket ráébreszti arra, hogy a csoda és a valóság között különbség van.
- Törekedjen arra, hogy az évszakokról szóló verseket a természetes környezetben tanítsa.
- Teremtsen az óvodapedagógus olyan érzelmi hangulatot, amely az irodalmi élmény befogadását elősegíti.
- Tanítson a gyermekeknek játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókákat, dúdolókat, verseket.
- Éreztesse meg a vers zeneiségét.
- Szervezze úgy, hogy a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjüknek és különbözőségüknek megfelelő irodalmi élményben részesüljenek.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei

- lehetőség szerint minden korosztály igényeihez alkalmazkodás az irodalmi témák feldolgozása során
- az irodalmi élményt sok egyéb tevékenységgel kapcsolhatjuk össze, így biztosíthatjuk a tartalom értelmezését
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- a gyermek páros játékokat játszik (lovagoltató, ujj kiszámolók stb.)
- versel, mesél

- verset, mesét alkot
- verset, mesét megjelenít mozgással, ábrázolással
- verset, mesét hallgat
- dramatizál
- mondókázik
- könyveket nézeget
- diafilmet néz
- színházi és báb előadásokon részt vesz
- elalvás előtt mesét hallgat

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik,
- ismert és kedvelt mesei motívumot dramatizál,
- lerajzol,
- mesél a képek alapján,
- várja, igényli, figyelmesen, csendben hallgatja a verset, mesét,
- szívesen mesél, dramatizál,
- fejlődik erkölcsi ítélőképessége, önkifejező készsége,
- az esztétikai élmények hatására fejlődik képi világa,
- elvonatkoztat a mesétől a valóságig,
- gazdagodik szókincse, beszédértése.

8.4. Ének, zene, népi játék, tánc

A zene, az ének a második anyanyelvünk, amivel ki tudjuk fejezni magunkat a szavakon kívül. Az éneklés, a népi gyermekdalok, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, pozitívan befolyásolják személyiségfejlődését, megalapozzák a zenei anyanyelv kialakulását. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az élményt nyújtó, közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, és továbbélését segítik elő. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, valamint különböző állami, egyházi, jeles ünnepekhez fűződik.

Célunk:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A zenei készségek és képességek fejlesztése.

- A zenei élmény megteremtésén keresztül zeneszerető gyermekek nevelése. Esztétikai igény megalapozása, az igényes zenedarabok megválasztásán keresztül.
- A zenei kreativitás, önkifejezés fejlesztése.
- Spontán tánc jellegű motívumok elsajátítása, utánzáson alapuló táncmozgások megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógus alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását.
- Keltse fel a gyermekek zenei érdeklődését.
- Tegye őket fogékonnyá a zenei élmény befogadására.
- Biztosítsa a zenei játékok feltételeit.
- Alakítson ki az óvodapedagógus olyan oldott légkört, amelyben a gyermekek képzelete és alkotókedve kibontakozhat.
- Az óvodapedagógus törekedjen olyan népi és kortárs zenei élmények kiválasztására, amely felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Az óvodapedagógus válogasson olyan zeneműveket, amelynek meghallgatása elősegíti a gyermekek mozgás improvizációjának fejlődését.
- Az óvodapedagógus a zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe csoportjának összetételét.
- Tartsa szem előtt, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeknek fokozott szüksége van az ének-mozgás és ritmus összekapcsolására a mozgás koordináció fejlesztéséhez.
- Éreztesse meg a zene lüktetését.
- Az óvodapedagógus hangszeres játéka keltse fel a gyermekek érdeklődését a hangszeres zene iránt (furulya, gitár).
- Keltse fel a gyermekek zenehallgatás iránti érdeklődését, mélyítse esztétikai érzékenységüket.
- Segítse elő a gyermekek hallási képességeinek kibontakozását.
- Ösztönözze a gyermekek önálló éneklését, aktivitását.
- Fejlessze a gyermekek ritmusérzékét.
- Tegye lehetővé, hogy különbséget tudjanak tenni a zenei és zörejhangok között.
- Tanítsa meg a zenei fogalompárokat (magas-mély, halk-hangos stb.).
- Fejlessze a gyermekek zenei kreativitását, alkotókedvét.
- Fejlessze a gyermekek komplex zenei képességét.
- Segítse elő a tiszta éneklést.
- Tanítsa meg a ritmushangszerek használatát.
- Tartsa szem előtt, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében fokozottan kell építeni a ritmushangszerek képességfejlesztő hatására, mert ez visszahat a gyermekek mozgás-, beszéd-, és értelmi fejlődésére.
- Biztosítson a sajátos nevelési igényű gyermekek számára fejlettségi szintjének megfelelő zenei anyagot és képességfejlesztő feladatot.
- Alapozza meg a gyermekek esztétikus, szép mozgását.
- Tanítsa meg az egyensúlyváltást kívánó mozgásokat.
- Tanítsa meg a járás és lépés változatos formáit.
- Törekedjen különböző térformák tanítására.
- Ismertesse meg a gyermekeket a néphagyományokkal, népi gyermekdalokkal, ölbeli játékokkal.
- Fedeztesse fel a természet hangjait (vízcsobogás, madárhang stb.).

- Fejlessze zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Zenei élményeken keresztül keltse fel a gyermekek képek és irodalmi alkotások iránti kíváncsiságát, alkotókedvét.
- Az óvodapedagógus szervezze a foglalkozásokat az időjárás függvényében a szabadban.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei

- az egyes gyermekek egyéni mozgáskultúrájának megfelelő játékok választása
- az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása
- hangszerek használatának gyakorlása
- egyéni képességeik figyelembevétele
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- Énekelnek, a dalokhoz tartozó játékok változatos formáival ismerkednek:
  - ✓ sor- és ügyességi játékokkal, új térformákkal,
  - ✓ esztétikus mozgást igénylő párjátékokkal,
  - ✓ bonyolultabb mozgást, szervezést igénylő játékokkal.
- Énekelnek megszokott hangmagasságban és tempóban.
- Énekelnek ismert dalokat vagy újszerű dallammotívumokat.
- A zenehallgatásban ismerkednek magyar és idegen népdalokkal, a régi és a mai zene szemelvényeivel, énekes és hangszeres műzenei darabokkal, az óvodapedagógus énekével és hangszeres játékával.
- Felelgetős játékokat játszanak, énekelnek folyamatosan két csoportban.
- Énekelnek halkan és hangosan, más fogalompárokkal összekötve.
- Dallamfelismerést játszanak, jellegzetes kezdő vagy sajátos kezdő, illetve záró motívumról.
- Dallamot bújtatnak rövid, majd később hosszabb motívumszakaszokkal.
- Finomabb hangszínekre felfigyelnek.
- Megkülönböztetnek és összekapcsolnak egyenletes lüktetést és dalritmust.
- Dalokat és mondókákat felismernek, kifejezik énekkel és mozgással.
- Egyszerű játékos, táncos mozgásokat végeznek.
- Ütőhangszereket használnak változatosan, az éneklés kísérésére is.
- Dallamokat találnak ki versekhez, mondókához, bábozáshoz, énekesen beszélgetnek, kérdés-felelet játékot játszanak egyenként is.
- Játékokat, játékos mozdulatokat találnak ki.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- egyszerű dallammotívumokat tisztán énekel vissza, megkülönbözteti és alkalmazza az egyenletes lüktetést, valamint a ritmust,
- ritmusmotívumokat tud visszatapsolni, használja a ritmushangszereket a dalok, mondókák zenei kísérésére,
- felismeri a természet és környezete hangjait, társai hangját,
- képes megkülönböztetni és alkalmazni a halk-hangos, magas-mély, gyors - lassú mondókázást, éneklést,
- felismeri az énekes játékokat kezdő-vagy belső motívumáról, jellemző ritmusáról, játékáról, eszközéről, dúdolásról, hangszerjátékról,
- bátran, kiemelkedő teljesítménnyel énekel csoporttársaival és egyedül is,
- felelgetős mondókákat, énekes játékokat tud két csoportban mondani, énekelni,

- képes gyors-lassú tempó kifejezésére énekléssel és mozgással,
- változatos térformában, játékos táncmozdulatokkal mozog,
- társaival egyöntetű szép mozgásra képes,
- kitalál szövegeket, ritmusokat, dallamokat, mozdulatokat, improvizál,
- az önérvényesítő törekvései során kiemelkedő teljesítményre lesz képes,
- szívesen, érdeklődve hallgatja az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát, a gépi zenét.

8.5.Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka tevékenysége a gyermek élmény-és fantázia világának képi, szabad önkifejezése. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. A gyermeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi-, plasztikai kifejező képesség birtokába juttatja, kialakítja benne az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességeket. Általa gazdagodik a gyermek tér-, szín-, formaképzete, fejlődik esztétikai érzéke, a szép iránti nyitottsága, esztétikus környezet iránti igénye. Fejlődik önkifejezése, egyénisége. Jártasságra tesz szert a különböző eszközök használatában, változatos technikákat ismer meg, kialakul az írás elsajátításához szükséges finommotorikája. Falvak, városok, táj jellegű szokások, eszközök megismertetése, (szüret, Márton - nap, disznótor, Advent - várakozás, Karácsony, kántálás, betlehemezés, Húsvét, pünkösdölés), a keresztény értékekre épülő néphagyomány, a népi technikák, eszközök, motívumok megismerése, megismertetése, alkalmazása a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység alkalmával.

Célunk

- Képi – plasztikai kifejezőképesség és készség kialakítása, fantázia, kreativitás, alkotóképesség fejlesztése, a tevékenységi vágy felkeltése.
- Igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, az esztétikai élmények befogadására.
- A vizuális látásmód, a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása, egyéni alkotóképesség kibontakoztatása.

Az óvodapedagógus feladata

- Teremtse meg a gyermekek képi- plasztikai kifejező nyelvének ábrázoló- és konstruáló és önkifejező képességének fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Ismertesse meg a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeit és eljárásait.
- Segítse elő képi gondolkodásuk fejlesztését.
- Keltse fel a gyermekekben az ábrázoló tevékenységek iránti vágyat.
- Az óvodapedagógus biztosítsa, hogy a gyermek az egész nap folyamán az elképzeléseit, élmények által szerzett tapasztalatait az ábrázolás eszközeivel kifejezhesse.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény az alkotásra, az esztétikus környezetre és az esztétikai élmények befogadására.
- Az óvodapedagógus segítse kialakítani, hogy a gyermekek egymásra való tekintettel becsüljék meg egymás munkáját.
- Az óvodapedagógus szervezzen olyan vizuális élményeket, amelyek által fejlődik a gyermekek művészetek iránti fogékonysága és esztétikai értékelő képessége.

- Tartsa szem előtt, hogy az ábrázoló tevékenység a maga eszközrendszerével sajátos lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű gyermekek fejleszthetőségéhez a személyiségfejlődés minden területén.
- Fejlessze a gyermekek aktivitását.
- Fejlessze a gyermekek manuális készségét.
- Juttassa el a gyermeket a "valamit" alkotás öröméhez.
- Biztosítson sokféle lehetőséget a gyermekek élményeinek, fantáziájának, megfigyelésének képi és térbeli megjelenítésére.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket juttassa minél több és változatosabb élményanyaghoz, mivel képi látásmódjuk eltérő lehet.
- Használja ki az ábrázoló tevékenység lehetőségeit abból a szempontból, hogy a sajátos nevelési igényű (pl.: beszédfogyatékos) gyermek gátlásait oldja, csoportba való beilleszkedését segítse.
- Alakítsa ki a gyermekek alapvető térbeli, formai, színbeli képzetét.
- Az óvodapedagógus alakítsa ki az ábrázoló tevékenység állandó helyét.
- Biztosítsa az óvodapedagógus az egész nap folyamán a gyermekek számára az ábrázoló tevékenységhez szükséges eszközöket.
- Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a gyermek irányított tevékenységük mellett saját elképzelésük szerint is tevékenykedhessenek.
- Biztosítsa az óvodapedagógus, hogy a gyermekek az udvari játék közben is ábrázoló tevékenységet végezhessenek.
- Az óvodapedagógustanítsa meg azoknak az eszközöknek a biztonságos használatát, amelyek balesetet okozhatnak (olló, tű stb.).
- Alakítson ki az óvodapedagógus olyan esztétikus környezetet, amely a gyermekek életkorához és igényeihez igazodik.
- Alakítsa a gyermekek ízlését, a tárgyakhoz való viszonyát.
- Az óvodapedagógus biztosítsa, hogy a gyermekek elkészült munkáit a szülők megtekinthessék.
- Az óvodapedagógus biztosítson minden gyermek számára rajzalbumot, amelyben a gyermekek munkáit gyűjtheti.
- Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a mintázás alkalmával elkészült munkákat játékaikban felhasználhassák.
- Az óvodapedagógus a csoportok munkáiból szervezzen kiállítást.
- Az óvodapedagógus biztosítsa, hogy a gyermekek a város által szervezett kiállításokon részt vegyenek.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei

- választási, döntési lehetőség biztosítása a gyermekek számára
- ujjgyakorlatok végzése egyéni gyakorlással
- az elvonatkoztatás, a vizuális nyelv értelmezése
- a teljes tér kitöltésének értelmezése
- különböző eszközök folyamatos biztosítása
- fejlődési szintekhez, eltérésekhez való alkalmazkodás
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- Rajzolnak ceruzával, krétával, zsírkrétával, ujjal papírra, homokba, aszfaltra, táblára.

- Festenek különböző vastagságú ecsettel, vízfestékkel, temperával, ujjal, rajzlapra, textíliára, üvegre, fára.
- Mintáznak lisztgyurmával, plasztilinnal, agyaggal, sárral.
- Varrnak tűvel papírra, textíliára.
- Firkálnak ceruzával, zsírkrétával, krétával, ujjal porba, papírra, aszfaltra, táblára.
- Ragasztanak különböző ragasztóval papírt, textíliát, fonalat, terméseket papírra, textíliára, fára, műanyagra.
- Konstruálnak ollóval, hurkapálcával, ragasztóval, fonállal, természetes anyagokkal papírra, fára, műanyagra.
- Tépnek papírból, fonálból.
- Szőnek.
- Fűznek gyöngyöt, tésztát, szívószálat.
- Mozaik képet, dísztárgyat készítenek csempével.
- Karcolnak speciális papírra (gyertya, tus, tempera).
- Vágnak ollóval, hajtogatnak különböző méretű papírt, batikolnak.
- Lenyomatokat készítenek papírra, textíliára.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- változatos formákat, színeket alkalmaz, érvényesíti kedvelt színeit,
- élménye, elképzelése, képzetei megjelenítésében többnyire biztonsággal használja a képi kifejezés eszközeit,
- formaábrázolása gazdag, változatos, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- fokozott önállósággal tudja alkalmazni a megismert technikákat és eszközöket, képes az önálló elképzeléseit megvalósítani,
- kialakul alkotó, együttműködő képessége,
- emberábrázolásában megjelennek a részformák,
- próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is,
- egyéni képességeinek, fejlettségének megfelelően alkalmazza a kis kézműves technikákat,
- képes az írásmozgás kialakulásának megfelelően használni a ceruzát,
- képes a közös kompozíciók elkészítésére, örömét leli a közös munkában,
- szívesen készít ajándékot, mellyel átéli az ajándékozás élményét, örömét, rácsodálkozik a szépre, tud gyönyörködni benne,
- megfogalmazza értékítéletét, tud beszélni az alkotásokról,
- szívesen vesz részt az óvodai környezet szépítésében,
- bátor, ötletes az építésben, a téralakításban,
- önkifejező alkotótevékenység során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.

8.6. Külső világ tevékeny megismerése

Külső világ tevékeny megismerése, a környezettudatos magatartás megalapozása:
az óvodai élet egészét áthatva, minden tevékenységében megvalósítható, nem csupán a „külső világ tevékeny megismerése” során történik. A fejlesztés tartalmi eszközeinek azon összetevője, mely leginkább alkalmat ad a megismerő tevékenységre, az értelmi fejlesztésre. A külső világ tevékeny megismerésén keresztül lehetőségünk van arra, hogy megmutassuk a világot teljes valójában. A közvetlen társadalmi és természeti környezettel, valamint a környezet matematikai vonatkozásaival való ismerkedés közben valamennyi értelmi képesség fejleszthető. A gyermekek előbbre jutnak az

önálló tapasztalatszerzésben, növekszik önbizalmuk, kitartásuk, figyelmük tartósabbá válik, erősödik akaratuk, önfegyelmük. Egész életre kihatóan alakulnak a környezetkultúra alapvető szokásai és viselkedési formái.
Szűkebb és tágabb környezetük megismerése által jobban kötődnek szülőföldjükhöz, városukhoz.
A mese, a vers, az ének, a zene, a bábozás, a tánc, a játék, a dramatizálás, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás gyakorlása közben veszik észre az őket körülvevő világban rejlő csodákat. Ezek kapcsán a gyermek egyénisége bontakozik ki, az őt ért hatásokat egyéniségén keresztül dolgozza fel, önmaga elképzeléseit valósítja meg. Ezek a tevékenységek lehetőséget teremtenek az ötletek gazdagítására, a fantázia fejlesztésére, végső soron a kreativitás kialakítására.
Zöld Óvoda tartalomként munkánkban kiemelt jelentőségűnek tartjuk olyan pedagógiai attitűd kialakítását, amely segíti a gyermekben a szűkebb és tágabb környezet megismerését, a fenntarthatóság biztosítását, megalapozza a hazaszeretetüket, szülőföldhöz való kötődésüket, nemzeti identitástudatukat. Mindez az érzelmi biztonságot nyújtó óvodapedagógus és az óvoda alkalmazottai közötti kommunikáció, bánásmód, viselkedés modellhatásával és a gyermeki viselkedésre adott visszajelzéseivel valósul meg.

A környezettudatos gondolkodás megalapozása
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Pedagógiai Programunk környezeti nevelési elvei
- a Zöld Óvoda működési elvei;
- környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása;
- a növény és állatfajok tiszteletére, megbecsülésére, a szülőföld, a lakóhely és az ott élő emberek megismerésére és szeretetére nevelés;
- a gyermekek egyértelmű fogalomként értsék, mi a környezetvédelem, az élet tisztelete, a haza, szülőföld szeretete.
- Állatvédelmi témahét tartása, Állatbarát Óvoda cím elnyerése.

Célunk
- A természet szeretetére és védelmére nevelés.
- A Zöld Óvoda működési elveivel azonos pedagógiai attitűd tudatos alkalmazása.
- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartás megalapozása, alakítása.
- A gyermekek, életkoruknak megfelelően szerezzenek meg minél több tapasztalatot, cselekvés – tevékenykedés közben (mozgásos és érzékszervi) az őket körülvevő természeti és a társadalmi környezetről.

Az óvodapedagógus feladata
- Tartsa szem előtt, hogy az értelmi képességek fejlesztésének leghatékonyabb formája az egyéni cselekedtetés.
- Vegye figyelembe, hogy a gyermekeket nem csak globális, hanem lokális gondolkodásra is meg kell tanítania.
- Valósághűen ismerteti meg a gyermekeket az őket körülvevő világgal, szűkebb és tágabb környezetükben is biztosít tapasztalatokat.

- Kapcsolatot keres a Zöld Óvoda - i tartalmakat segítő szervezetekkel, intézményekkel /Vadaspark, Baráthegyi Majorság stb. /.
- Az új kollégákkal megismerteti a Zöld Óvoda tartalmakat.
- Lehetőség szerint részt vesz a Zöld Óvodák számára szervezett továbbképzéseken.
- Keltse fel a gyermekek érdeklődését, alakítsa ki a pozitív érzelmi beállítódást, a befogadás, a megismerés vágyát.
- Partnerkapcsolatok ápolásával segítse az élményszerű és hatékony ismeret- és tapasztalatszerzést.
- Segítse és biztosítsa a környezeti jeles napok méltó megünneplését.
- Minél szélesebb körben segítse a szelektív hulladékgyűjtést.
- Ismertesse meg a gyermekeket a komposztálással és annak hasznosságával.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a környezeti ártalmakra a környezetszennyezés negatív hatásaira.
- Szervezzen ismeretszerző tevékenységet a föld, levegő, víz védelmére.
- A gyermekeket az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az egészséges életvitel igényére, valamint, az ezekhez szükséges önfegyelemre neveli.
- Az egészséges életmód igényének kialakítása érdekében segíti a családok szemléletváltását.
- Épít a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára.
- Elősegíti a gyermekekben az önálló döntésképesség alakulását a környezet alakításával kapcsolatban.
- Törekszik arra, hogy az állat-és növényvilág megismerése során a felelős magatartás gyakorlására is sor kerüljön.
- Megalapozza a gyermekekben a környezettudatos magatartást.

Természeti környezet

- Figyeltesse meg az óvodapedagógus az évszakok, természet változásait, jellemző jegyeit.
- Biztosítson lehetőséget arra, hogy a gyermekek tapasztalatokat szerezzenek az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyógyteák ízét, annak az egészségre gyakorolt hatását.
- Ösztönözze a gyermekeket a tiszta ivóvíz fogyasztására.
- Figyeltesse meg az állatok külső jegyeit, hangját, kicsinyeit.
- Szervezze meg, hogy a gyermekek a házi állatokat saját környezetükben megtekinthessék.
- Biztosítsa a madáretetéshez szükséges feltételeket, ismertesse meg az állatok téli életét, gondozását.
- Hívja fel a figyelmet a környezeti ártalmakra, szennyezésekre (pl. kipufogógáz).
- Ösztönözze a gyermekeket arra, hogy aktívan részt vegyenek környezetük formálásában.
- Éreztesse meg a kerti munka fontosságát (növénygondozás, öntözés).
- Fedeztesse fel és figyeltesse meg az óvoda udvarán megtalálható madarakat, bogarakat, növényeket.
- Tudatosítsa a séták és kirándulások alkalmával a természetben való helyes viselkedést.
- Figyeltesse meg a víz közelében és a vízben élő állatokat.
- Képek gyűjtése során ismertesse meg a gyermekeket a védett madarakkal, állatokkal, különleges növényekkel.
- Lehetőségekhez mérten alakítsanak ki természetsarkot.
- Ismertesse és szerettesse meg a gyermekekkel a hazai táj, a szülőföld szépségeit, a néphagyományok, a népszokások sokszerűségét.
- Ápolja azokat a hagyományokat, melyek óvodánk helyi sajátosságai, szokásai.

- A gyermekekkel közösen vegyenek részt városunk saját ünnepein, rendezvényein.

Társadalmi környezet

- Ismertesse meg a gyermekeket óvodai környezetükkel, az óvoda környékével és a velük foglakozó felnőttekkel.
- Beszéljen a családról, a családtagok összetartozásáról.
- Ismertesse meg a gyermekeket saját testük egészével, azok részeivel.
- Tudatosítsa a testrészek tisztántartásának fontosságát.
- Ismertesse meg a gyermekeket az orvos munkájával.
- Figyeltesse meg a gyalogos közlekedést, tanítsa meg azok szabályait.
- Bővítse a gyermekek ismereteit a közlekedési eszközökről, figyeltesse meg a közlekedés irányítását.
- Figyeltesse meg az óvodában lévő felnőttek munkáját.
- Figyeltesse meg a napszakokat.
- Figyeltesse meg a különböző évszakokra jellemző munkálatokat.

Matematikai tapasztalatok

- Építsen az óvodapedagógus a gyermekek természetes kíváncsiságára.
- Segítse a tapasztalatszerzést, az élmények gyűjtését.
- Fejlessze problémamegoldó képességüket.
- Segítsen felismerni az összefüggések, kérdések, utasítások megértését.
- Törekedjen arra, hogy egy matematikai problémát, témakört minél több összefüggésben, változatosabb eszköz és módszerhasználattal ismertessen meg, kiemelten a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében.
- Biztosítson lehetőséget az összefüggések felfedezésére, állítások eldöntésére.
- Segítse elő, hogy a gyermekek átéljék a felfedezés örömét, a megoldás megtalálását.
- Alakítsa feladattudatukat.
- Törekedjen a feladatok világos megfogalmazására.
- Segítsen a megértés érzésének kifejlődésében (AHA).
- Szervezze meg, hogy a gyermekek a számfogalom megalapozására végezzenek mérési, összemérési feladatokat.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekek a geometria köréből tapasztalatokat szerezzenek.
- Biztosítson lehetőséget a gyermekeknek a tükör előtti mozgásokra.
- Tanítsa meg a térben és síkban való tájékozódást.
- Törekedjen arra, hogy megnevezett mennyiségi tulajdonságot, felismert szabályosságok szerint a gyermekek végezzenek sorba rendezést.
- Alakítson ki olyan kedvező légkört, hogy az elsajátított ismereteket, tapasztalatokat a gyermekek a játékban feldolgozhassák.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei

- gyermekek matematikai, logikai ismereteinek fejlesztése, tehetségfejlesztés
- a környezettudatos szemlélet megalapozáshoz, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő kutatási, kísérletezési lehetőségek biztosítása
- sokféle érdeklődési körnek megfelelő eszköz biztosítása
- azonos témán belüli különböző tevékenységek kezdeményezése
- térbeliség és síkbeli ábrák leképezése, eszközök méret, szín és forma azonosítása

Gyermeki tevékenységek

- Szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket, változatos tevékenységeken és cselekvéseken keresztül felfedezik, megismerik az óvodapedagógusok és dajkák segítségével.
- A kialakult szokás és szabályrendszert folyamatosan betartják, törekednek a harmonikus együttélésre környezetükkel.
- Tiszteletben tartják a saját és mások által létrehozott értékeket.
- Az élő és élettelen környezet összefüggéseiről minél szélesebb körű érzékszervi tapasztalatokon át ismerkednek.
- Folyamatosan figyelemmel kísérik az őket körülvevő növény és állatvilágot, /pl.: erdei séták, kirándulások során „nyomokat", madárhangokat, madárfészkeket keresnek és figyelnek meg/.
- Tevékenyen részt vesznek környezetük alakításában, fejlesztésében és megóvásában /növénygondozás/.
- Megismerik az ésszerű energia és víztakarékossági szokások alapjait.
- Bekapcsolódnak a szelektív hulladékgyűjtési programba, szülők, óvodai dolgozók segítségével.
- Ismerkednek a környezet matematikai vonatkozásaival, tapasztalatokat szereznek, gondolkodási műveleteket végeznek, majd ezeket feldolgozva beépítik ismeretrendszerükbe.
- A gyermekek élményeket és tapasztalatokat szereznek séták és kirándulások alkalmával.
- Szimulációs játékokat játszanak (pl. családról).
- Ismerkednek a testükkel, végtagokkal, érzékszervek funkcióival, érzékszervezek ápolásával, védelmével.
- Összehasonlítják az állatok mellső lábainak és az ember kezének funkcióját.
- Beszélgetnek az állatok érzékszerveinek szerepéről.
- A gyermekek megfigyelik az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkáját.
- Általuk ismert néhány foglalkozást szimulációs játékban megjelenítenek.
- Az óvoda környékén tájékozódnak, élményeiket rajzban és szóban kifejezik.
- Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést.
- Összehasonlítják a közlekedési eszközöket a valóságban és képen (pl.: vízi, légi, szárazföldi).
- Megfigyelik a napszakokat, évszakokat.
- Összehasonlítják az évszakok tulajdonságait.
- Magokat, terméseket gyűjtenek.
- Madarakat etetnek és megfigyelik, mely madarak látogatják a madáretetőt.
- Különböző időszakokban megfigyelik környezetük növényeit, bogarait.
- Csoportosítják az ismert állatokat tulajdonságaik, életmódjuk szerint.
- Ismerkednek környezetük színeivel.
- Hagyományokat ápolnak.
- Ünnepelnek, rendezvényeken vesznek részt.
- Részt vesznek óvodai környezetük formálásában.
- Szelektíven hulladékot gyűjtenek.
- Tárgyakat összehasonlítanak, szabadon és megnevezett tulajdonság szerint.
- Tárgyakat szétválogatnak, osztályoznak színük, alakjuk, ismert tulajdonság, illetve saját szempont szerint.
- Tárgyakat, személyeket, halmazokat sorba rendeznek mennyiségi tulajdonságai szerint.

- Tárgyakat, személyeket, halmazokat összehasonlítanak szavakkal, egyszerű megállapítások megfogalmazásával, összehasonlítanak különböző relációk szerint (ugyanolyan, magasabb, alacsonyabb), összemérnek tárgyakat hosszúságuk, tömegük, űrtartalmuk szerint.
- Ismerkednek az összemérés eszközével, módjával.
- Összehasonlítanak becsléssel.
- Halmazokat összemérnek 6-12-es számkörben.
- Párosítanak a több, kevesebb fogalmának pontosabbá tétele érdekében.
- Használják az „ugyanannyi" szót.
- Számolnak, leszámolnak 6-10 körben.
- Építenek szabadon és másolással.
- Építő elemeket, építményeket összehasonlítanak, szétválogatnak különféle geometriai tulajdonságok alapján.
- A gyermekek megfigyelik tükörképük mozgását, egymás mozgását utánozzák.
- Térben, síkban ábrázol világban tájékozódnak, irányokat egyeztetnek és megkülönböztetnek, követik mozgásukkal.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ismeri a Zöld Óvodai tartalmakat,
- tudja személyes adatait, szülei munkájáról van elképzelése,
- fel tudja sorolni a fő testrészeket az emberi test felépítése szerint, az érzékszervek funkcióit, védelmét,
- ismeri és képes alkalmazni az elemi gyalogos közlekedési szabályokat,
- ismeri a különböző közlekedési eszközöket,
- ismeri szűkebb, tágabb környezetét,
- ismeri és biztonsággal tájékozódik az óvoda helyiségeiben,
- ismeri a környezetében lévő néhány intézmény rendeltetését,
- felismeri és megnevezi a színeket, azok sötét és világos változatait,
- felismeri és segítséggel megnevezi a napszakokat, megnevezi a hét napjait, a hónapokat, évszakokat, különbséget tesz azok között, megfogalmazza jellemzőiket,
- ismeri a növény, állat és más gyűjtőfogalom tartalmát,
- ismeri a növények fejlődésének feltételeit, tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van,
- ismeri a jeles napok tartalmát, átérzi az ünnepek jelentőségét,
- munkájával aktívan részt vesz környezete szebbé tételében,
- rendelkezik ismeretekkel egészségének megóvása érdekében gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat, rendelkezik ismeretekkel, hogy gyermekként mit tehet környezetünk megóvása érdekében, gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat,
- tisztában van a környezetszennyezés ártalmaival.

8.7.Munka jellegű tevékenységek

A munka jellegű tevékenység a személyiségfejlesztés fontos eszköze, a társadalmi környezet tevékeny megismertetésének fontos részét képezi. Ahogy ez a tevékenység az idők során egyre önállóbbá válik (önkiszolgálás, naposi munka, megbízások önálló teljesítése), ez a gyermekek egyre magasabb együttműködését igényli. A munkavégzés segíti a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességtudat, önértékelés kialakulását és fejlődését, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. A munka esztétikai nevelő hatása önmagából következik, általa a „szép" fogalma mélyebb

tartalmat kap. A vegyes életkorú, vagy nagyon eltérő fejlettségi szintű csoportban ügyelni kell arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, de egyik gyermeket se terhelje az túl.

Célunk

- A gyermek feladattudatának megalapozása, fejlesztése az alábbi területeken:
- Saját személyünkkel kapcsolatos feladatok (önkiszolgálás)
- Közösségért végzett munka jellegű tevékenység (naposság)
- Alkalomszerű megbízatások
- Környezet rendjéért végzett munka jellegű tevékenység

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógus teremtsen meg minden lehetőséget, hogy a gyermekek a korukhoz és képességeikhez mért munkákat önállóan végezhessék.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a munka a gyermek számára önkéntes, aktív tevékenység legyen, erősítse a munka játéktól eltérő vonásait.
- Az óvodapedagógus tegyen lehetővé olyan, a gyermekek által különösen kedvelt munkafajtákat, amelyekbe a gátlásos, visszahúzódó gyermekeket is bevonhatja.
- Támogassa a munkavégzés közben kialakuló barátságokat, éreztesse meg, hogy az együtt végzett munka örömet okoz.
- Tanítsa meg az elemi munkafogásokat, technikai tudnivalókat.
- Különféle munkafajtákat tervszerűen és fokozatosan vezesse be.
- A munkakészségek és szokások alakításakor tartsa szem előtt a gyermekek önállóságát.
- Biztosítsa az önálló munkavégzés folyamatosságát és állandóságát.
- Szervezze úgy, hogy a gyermekek a munka egész folyamatát áttekinthessék.
- Teremtse meg a kiegyensúlyozott munkához a nyugodt légkört.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a munkamegosztás lehetőségeire.
- Ismertesse meg a gyermekeket a kertben végezhető tevékenységekkel.
- Biztosítson lehetőséget a kerti szerszámok használatára.
- Teremtsen az óvodapedagógus lehetőséget az időjárástól függetlenül növénygondozásra, élősarok kialakítására.
- Az óvodapedagógus tartsa szem előtt, hogy a nagyok segédkezzenek a kisebbek tevékenységeiben.
- Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a gyermekek a foglalkozás feltételeinek megteremtésében segédkezzenek.
- Az óvodapedagógus saját példájával ösztönözze a gyermekeket a játékelrakásra.
- Teremtsen az óvodapedagógus lehetőséget arra, hogy az udvari játékeszközök kivitelében és behozatalában a gyermekek segédkezzenek.
- Teremtsen olyan feltételeket, amelyben a gyermekek a nyári fürdőzés kellékeinek kikészítésében részt vesznek.
- Biztosítson az óvodapedagógus a gyermekek számára olyan önálló munkavégzést, ahol a szükséges készségeket elsajátítják, gyakorolják, látják munkájuk célját és hasznosságát.
- Ügyeljen arra, hogy értékelése konkrét, reális legyen, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodjon.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára a képességéhez mérten nyújtson segítséget.
- Törekedjen arra, hogy a közösségi kapcsolatok erősítésével a gyermekek saját és mások munkáját felfedezzék és elismerjék.

Gyermeki tevékenységek

- teremrendezésben segítenek,
- részt vesznek a terem díszítésében,
- játékelrakásban részt vesznek,
- játékszerek tisztításában részt vesznek,
- a mosdó rendjére vigyáznak,
- terméseket gyűjtenek,
- falevelet gyűjtenek,
- segédkeznek az élősarok kialakításában rendezésében,
- madáretetőt készítenek,
- madarat etetnek,
- különböző megbízatásokat teljesítenek,
- ajándékokat készítenek,
- segédkeznek a gyermekmunkák faliújságra való kihelyezésében,
- ügyelnek az öltöző rendjére,
- a foglalkozási eszközök előkészítésében és elrakásában segítenek,
- asztalt terítenek, terítőt hajtogatnak, helyére teszik,
- az asztalokat letörlik,
- kiosztják az étkezéshez szükséges eszközöket,
- összeseprik a morzsákat,
- udvari játékszereket ki- és behozzák,
- kerékpárokat a helyére teszik.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a vállalt naposi munkáját önállóan, örömmel végzi,
- önállóan ellátja a maga körüli teendőket,
- szívesen vállalja és teljesíti a felnőttől kapott megbízatásokat,
- észreveszi, ha a társa segítségre szorul és segíti,
- a csoport játékait elrakja, elrendezi a csoportszobában és az udvaron,
- szívesen és önállóan végzi felelősi munkáját,
- örömmel és aktívan részt vesz környezete tisztán tartásában és díszítésében,
- ismeri és óvja az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkáját,
- ötleteivel és tevékenységeivel bekapcsolódik a csoportszoba átrendezésébe,
- részt vesz a játékszerek tisztításában, csoportszoba takarításában,
- egyéni ötleteit felhasználva végez munka jellegű tevékenységeket,
- a növények gondozásában, átrendezésében, a növények, termések gyűjtésében vesz részt,
- megtanulja, mit, hol, mikor gyűjthetnek,
- segít az udvar, az óvoda környezetének rendben tartásában, szépítésében.

8.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

- Óvodánkban a tanulási folyamat a tanulást támogató környezet megteremtésével történik.
- A kötetlen tevékenységek keretében szervezett tanulási folyamat irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül. A tervezett témakörök feldolgozásai a nap folyamán játékosan, a játékidőbe építve történnek, mikrocsoportos vagy egyéni formában szerveződnek, a gyermekek részére önkéntes választási lehetőséget biztosítanak.

- Az óvodapedagógus tudatos tervezőmunkáját a gyermek tapasztalataira, ismereteire, érdeklődésére, kíváncsiságára, igényeire, tudásvágyára alapozza. A feldolgozandó ismeretanyagok mennyiségét és milyenségét a résztvevő gyermekek életkori sajátosságai, fejlettségi szintje és érdeklődése határozza meg.

- A tanulási folyamatban a *játékos jelleg dominál.* Az óvodapedagógus a spontaneitásra, az önkéntelen figyelemre építve alakítja a tanulási folyamatot. A folyamat közben jön létre a gyermek tanuláshoz szükséges *aktivitása*, alakulnak az *elengedhetetlen tulajdonságok* (feladattudat, feladattartás stb.).
- A cselekvéses tanulás a gyermekek számára spontán vagy szándékos tevékenység. A játék a spontán tanulás alapvető formája, amelyben a gyermekek akaratától függetlenül fejlődik:
  - ✓ az értelmi képesség,
  - ✓ a gondolkodás,
  - ✓ a memória,
  - ✓ a figyelem stb.

Célunk

- A gyermek önálló döntésén alapuló, jól megtervezett tevékenységrendszerben természetes és szimulált környezetben minél több tevékenység biztosítása, mely a személyiség fejlődését-fejlesztését szolgálja.
- A szenzoros és motoros rendszerek fejlődési és összerendeződési folyamatának játékon keresztül való segítése, a tudás gyarapítása, az egyéni fejlesztés.
- A tanulás minden műveltségi területet átható, és az óvodai nap egésze alatt adódó helyzetekben valósul meg.
- A megismerő folyamat és a tevékenység, cselekvés összekapcsolása, a cselekvéses tanulás erősítése.
- A sikertelenség kiküszöbölése a gyermek önbizalmának erősítésével, aktivizálásának fokozásával.
- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, pozitív attitűdök erősítése.
- A teljes személyiség fejlesztése az egyéni képességek, készségek, adottságok, érési ütem figyelembevételével, mely kiterjed a tehetségfejlesztésre, a környezettudatos attitűdre, magatartásra, viselkedésre és értékrendre is.

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembevételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükségletekhez és egyéni képességekhez igazodva, tehetségfejlesztés.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott, pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.

Az óvodapedagógus külön figyel

- hogy a személyre szabott pozitív egyéni, fejlesztő értékelésével segítse a gyermek személyiségének kibontakozását.
- a gátlásos, érdektelen, visszahúzódó, magatartási zavarral, esetleg megkésett vagy akadályozott fejlődési ütemmel rendelkező gyermekekre.

- megkeresi a zavar okát és kihasznál minden alkalmat a közös, bensőséges kapcsolatteremtésre, a vele való játékra.
- differenciált feladatadással vonja be a tevékenységekbe.
- sikerélményhez juttatja, önbizalmát növeli.

A mikrocsoportos foglalkozások lehetőséget biztosítanak

- Differenciált egyéni bánásmód alapján történő, a gyermek adott fejlettségi szintjéhez igazított foglalkozásokra.
- A gyermek egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére.
- Az óvodapedagógus rugalmas helyzetmegoldásaira, nagyobb áttekinthetőségre és tudatosságra.
- A változó létszámú és összetételű csoporttal való foglalkozás hatékonyabbá tételére.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a tanulás akadályokba ütközik. Olyan tevékenységekre van szükség, amelyek erőfeszítést igényelnek a gyermektől, de azokat sikerrel meg tudja oldani. Ebben a gyógypedagógus személyre szóló fejlesztő programja képezi az alapot.
- A szándékos tanulás irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül.
- A felfedeztetés, a rácsodálkozás, a megtapasztaltatás, a megláttatás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a készségek, képességek, melynek alapján a gyermekekben kialakul a tudatos tanulás iránti képesség és érdeklődés.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetősége.
- A szándékos tanulás irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül.

A tanulás folyamata a következőképpen valósul meg

- A gyermeki tevékenységbe megfelelő időben, alkalmas pillanatban kapcsolódik be az óvodapedagógus.
- Az óvodapedagógus által felkínált tevékenységbe, mint napi kínálatba a gyermekek igényeik és belső késztetéseik szerint bármikor és bármennyi időre kapcsolódhatnak be.

Formái

- utánzásos modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás
- kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés
- irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés
- gyakorlati problémamegoldás

Gyermeki tevékenységek - A játékban megvalósuló tanulási folyamatban a gyermekek

- tapasztalataikat és a világról alkotott elképzeléseiket megjelenítik
- szélesebb, differenciáltabb tudáskészletre tesznek szert
- a környezet tárgyainak, jelenségeinek képzeletbeli jelentést tulajdonítanak
- a konkrét észlelés és a képzelet között rugalmas kapcsolatot hoznak létre
- a fennálló vagy megegyezéssel kialakított szabályokhoz alkalmazkodnak

A játékban megvalósuló tanulási folyamatban a gyermeknek lehetősége nyílik

- önfeledt tevékenységre
- problémahelyzetek megoldására
- kommunikációs képességek elsajátítására
- önálló tapasztalatszerzésre, felfedezésre
- a kívánt magatartásformák elsajátítására
- kíváncsiságának kielégítésére
- az önmegvalósításra
- kreativitásuk erősítésére
- szocializációs képességek gyakorlására

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet,
- belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból az iskolában iskolássá érik,
- megfelelő szintű testi. lelki, szociális érettség jellemzi,
- képes azonosulni az óvodapedagógus által meghatározott feladattal,
- rendelkezik az iskolai tanulás megkezdéséhez szükséges tanulási képességekkel,
- kialakul szabálytudata, feladat tudata,
- képes kitartóan végezni feladatát, törekszik a sikeres megoldásra,
- megfelelő szintű alkalmazkodásra képes ja felnőttekhez, társaihoz.

A gyermek fejlődésének nyomon követése

A gyermek fejlődésének nyomon követése az oviKRÉTA felületén történik a Gyermek fejlődésének nyomon követése címmel. A beérkező kiscsoportosokról anamnézis kerül feltöltésre. A gyermekekről egy nevelési évben két alkalommal készítünk fejlődési nyomon követési dokumentációt és a megfigyelés eredményétől függően készítünk egyéni fejlesztési tervet.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Az óvoda kapcsolatai

Óvoda-Család
Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Óvoda-Külső intézmények
Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei,

gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.
A felekezeti, illetve egyházi óvodák kapcsolatot tartanak az adott egyházi intézményekkel.
A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külhoni magyar óvodákkal való együttműködésre, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

BULGÁRFÖLDI TAGÓVODÁJA „GYERMEKVILÁG”

Pedagógiai Programja

Készítette: A MIÓVI Bulgárföldi Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Megszerzett cím: Örökös Zöld Óvoda 2019.01.21.

Tartalomjegyzék

1 AZ ÓVODA BEMUTATÁSA....4
2 GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP....5
2.1 Gyermekkép....5
2.2 Óvodakép....5
2.3 Pedagóguskép....7
2.4 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők képe....7
3. AZ ÓVODAI NEVELÉSI FOLYAMAT CÉLJA ÉS FELADATAI....8
3.1 Az egészséges életmód alakítása....8
3.2 Az érzelmi és erkölcsi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés....9
3.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....10
4 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI....11
4.1 Személyi feltételek....11
4.2 Tárgyi feltételek....11
4.3 Az óvodai élet megszervezése....13
4.3.1 Napirend....13
4.3.2 Hetirend....14
5. Az óvoda kapcsolatai....16
5.1 Az óvoda-család kapcsolata....16
5.2 Az óvoda és iskola kapcsolata....18
5.3 Óvoda és fenntartó kapcsolata....18
6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI....18
6.1 A játék....18
6.2 Verselés, mesélés....22
6.3 Ének-zene, népi játék, tánc....24
6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka....26
6.5 Mindennapos mozgás....27
6.6 A külső világ tevékeny megismerése....29
6.7 Munka jellegű tevékenységek....31
6.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás....33
7. Ünnepek, hagyományok....35
8. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek....36
9. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére....37

„Ha kedvesen bánnak veled, kedvessé válsz, ha érzékenyen bánnak veled, empatikus leszel, ha őszintén bánnak veled, őszinte leszel"

(Steve Biddulph)

1 AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája Miskolc város külső kerületében található, a bulgárföldi lakótelep egyik intézménye.

Századunk elején, a bolgár történelem nehéz időszakában egyre több bolgár nemzetiségű család keresett és talált hazát városunkban. Köztük volt az a Georgi Sztanev is, aki példamutató szorgalommal, kitartással virágzó kertgazdaságot hozott létre ezen a területen.

A mai lakótelep helyén még fél évszázaddal ezelőtt is hatalmas, csatornahálózattal átszőtt veteményesek zöldelltek, elválasztva egymástól Miskolcot és Diósgyőrt. A két település közötti környéket csak „bolgárföld"-ként emlegették az emberek, s a köznyelvben meghonosodott elnevezés így névadója lett a később épült lakótelepnek.

Miért különleges Bulgárföldi óvodásnak lenni?

- Óvodánk immár öt évtizedes nevelési munkájában proiritást élvez kezdettől fogva az egészséges életmódra nevelés.
- Az épületünk zöld övezetben, forgalomtól távol, biztonságos helyen helyezkedik el. Az udvar árnyékos, ami a kisgyermekeknek nyáron különösen fontos.
- A Zöld Óvoda hálózat tagjaként, 2019-től már Örökös Zöld Óvoda, mely hasznos tudást ad a gyermekeknek, ezen túl pedig a természet szeretetére, tiszteletére tanítja őket, melynek manapság kiemelkedő jelentősége van.
- Gördülékenyen és problémamentesen megvalósítjuk az eltérő szociokulturális környezetből érkező gyermekek integrációját.
- Végül, de nem utolsó sorban szakképzett,elhivatott óvodapedagógusok, és nevelésioktatási munkát közvetlenül segítődolgozók alkotják az óvoda személyzetét,akik egytől egyig szeretik a gyermekeket. Az óvodai nevelésnek ez az alapja, amit a gyermekek is éreznek, erre pedig a továbbiakban lehet építkezni a nevelés terén.

2 GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

2.1 Gyermekkép

Óvodásaink számára olyan értékeket igyekszünk közvetíteni és elmélyíteni, amely a társadalom és az egyén későbbi életvitele céljából hasznosak.

A nevelés elsődleges céljának tekintjük, hogy minden kisgyermek saját erőforrásainak megfelelően kiteljesítse képességeit. Mindezt gyermekközpontú neveléssel, szeretetteljes, vidám, kiegyensúlyozott, családias légkörben valósítjuk meg, ezzel biztosítva minden gyermek számára az érzelmi biztonságot, elfogadást és védettséget.

A nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll, és célunk az, hogy gyermekeink életvidám, sokoldalú, harmonikus személyisége és kreatív gyermeki jelleme kibontakozhasson.

Az intézményben fontosnak tartjuk, kiemelten kezeljük a már kora gyermekkorban megalapozható környezettudatos magatartás formálását, a közösségi, egészséges életvitelre, a fenntartható fejlődésre nevelést, a családok ökológiai szemléletformálását.

A fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettségünk eredményeként 2019-től „Örökös Zöld Óvoda" címmel büszkélkedhetünk.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Megfelelő pedagógiai légkörben kialakul az egymás közötti kölcsönös megértés és szeretet, elfogadás, segítőkészség és együttműködés. **Célunk** a harmonikus, tevékeny gyermekközösség kialakítása, ahol a különbözőség elfogadása mindenkinek igényévé válik.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, a meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kialakulásának.

2.2 Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek elsődleges nevelési színtere a család. A családi nevelés kiegészítőjeként, a gyermekek érdekét szem előtt tartva szeretetteljes, derűs, nyugodt, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó, bizalomteli légkörben neveljük a gyermekeket harmadik életévtől az iskolába lépésig.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének alapvető feltételeit és segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását. Arra törekszünk, hogy a gyermekek minél közelebb kerüljenek a természethez, megismerjék, tiszteljék, védjék környezetük értékeit. A családokkal, partnerekkel

közösen alapozzuk a gyermekek egészséges életviteléhez nélkülözhetetlen szokásokat, formáljuk személyiségüket, érzékenységüket környezetük védelme iránt.

Folyamatosan gyarapítjuk a környezeti neveléshez tartozó szakirodalom gyűjteményt a felnőtt és a gyermekkörnyezet-és egészségbarát szemléletre ható ismeretek vonatkozásában. Alakítjuk a gyermekek és családtagjaik környezettudatos szemléletét.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Célunk, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az **óvodai nevelés célja,** hogy az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermekek ellátást is).

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről, a testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkorszerinti specifikus alakításáról: a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő –tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékról.

- E tevékenységen keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítésével, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tatozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, erősítését, ápolását, átörökítését.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését megfelelő végzettségű utazó gyógypedagógusok és fejlesztőpedagógusok látják el. Az óvoda nevelőtestülete számára kiemelt hangsúlyt kap az önképzés e területen is.

Óvodai nevelésünk biztosítja a gyermekek személyiségfejlődését, az egyéni készségek, képességek kibontakoztatását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételét (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében szükséges biztosítani az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. A szociális érzékenység kialakításával segítjük a különbözőség elfogadását, mely lehetővé teszi, hogy minden gyermek megtalálja helyét a csoportban.

2.3 Pedagógusképe

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek felkészültsége, elhivatottsága és folyamatos szakmai fejlődése alapvető fontosságú a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében. Ezért támogatjuk őket abban, hogy részt vegyenek továbbképzéseken és szakmai programokon, amelyek hozzájárulnak tudásuk és kompetenciáik bővítéséhez.

Távlati célként tűzzük ki, hogy óvodai közösségünkben legyenek olyan munkatársak, akik drámapedagógiához, táncpedagógiához, élménypedagógiához, mozgásfejlesztéshez, tartásjavító tornához, szenzitív környezetpedagógiához és inkluzív pedagógiához szükséges szakirányú végzettséggel rendelkeznek. Ezzel biztosítjuk óvodánk egységes nevelési koncepciójának megvalósítását és a gyermekek sokoldalú fejlesztését.

Az óvodapedagógusok kötelező hétévenkénti továbbképzésének részét képezik a környezettudatos neveléshez kapcsolódó területek, ezzel biztosítva, hogy a pedagógusok naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a fenntarthatóság és a környezetvédelem terén is.

A gyermekekkel való egyéni bánásmód a nevelő, fejlesztő pedagógiai munka megkívánja, hogy az óvodapedagógusok fejlesztőpedagógiai ismeretekkel is rendelkezzenek. Ezért az ilyen irányú önképzést é továbbképzést is fontosnak tartjuk és támogatjuk.

Az óvodapedagógusoktól elvárjuk, hogy képesek legyenek együtt tervezni, feladatokat megosztva, összehangoltan dolgozni. Fontos, hogy pedagógiai elveiket és nevelési gyakorlatukat egyeztetni tudják, valamint önértékeléssel elemezni.

A szakmai munkaközösség működése a nevelőtestületünk önképzésének módja. Célunk a szakmai tapasztalatok átadása, módszertani eljárások megosztása és egymás gyakorlati munkájának gazdagítása.

2.4 Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők képe

A gyermekek gondozásában valódi társaink a nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársak (pedagógiai asszisztens, dajka), akiktől elvárjuk, hogy ismerjék és szeressék a gyermekeket, legyenek segítőkészek, figyelmesek, megértőek és toleránsak. Munkaköri feladataik mellett, amikor lehetséges, hasznosítsák más jellegű szakmai ismereteiket, mint például a festés, kézimunka vagy virágkötés.

Az óvoda minden dolgozója tisztában van a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel, amelyek minden tevékenységben megnyilvánulnak. Azóvoda felnőtt közössége életmódjával és munkájával is pozitív mintát nyújt a környezettudatosmagatartásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására és az ökológiai szemléletformálásra.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉSI FOLYAMAT CÉLJA ÉS FELADATAI

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

Az óvodai nevelés általános feladatai
Az óvoda nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű, amely magában foglalja:

- A gyermekek életkori sajátosságainak, szükségleteinek figyelembevételével a gyermek gondozását, testi fejlődésének elősegítését.
- A gyermek mozgásigényének kielégítését.
- A gyermek egészségének védelmét, óvását, edzését, megőrzését.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítását.
- Az életvezetési készségek fejlesztését, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtését.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítását, környezettudatos magatartás megalapozását. Legfőbb célunk, hogy a természet szeretetére fogékony gyermekeket neveljünk.
- Környezetfejlesztési törekvéseinket a helyi sajátosságok és a Zöld óvoda kritériumrendszerének szem előtt tartásával, családok bevonásával, pályázati részvétellel, alapítványi és egyéb támogatói források igénybevételével igyekszünk megvalósítani.
- A rendszeres tevékenységek biztosítása, a testi és szellemi fejlődés optimalizálását napirend alakítását.
- Megfelelő szakemberek bevonásával –a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve, speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátását.
- A családok segítését a helyes életritmus és táplálkozási szokások megismerésében.
- Szűrővizsgálatok rendszerességének biztosítását.

Az óvodapedagógus személyiségével, beszédével természetes módon képviseli az egészséges életvitel, életmód igényét a gyermek felé. Mintaadó szerepe döntően meghatározó abban, hogy a gyermek egészséges életvitel iránti igénye kialakuljon.

Alapelveink

- Egyedi igények, képességek, sajátosságok figyelembe vétele.
- Tiszta, egészséges, balesetmentes környezet megteremtése.
- Testi, érzékszervi problémák megelőzése, korrekciója.
- Fokozatosság, rendszeresség.
- Fenntarthatóságra nevelés.

3.2 Az érzelmi és erkölcsi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés

Célunk, hogy a gyermekek biztonságban érezzék magukat és derűs, szeretetteljes, családias légkörben éljék óvodai életüket. Olyan erkölcsi normák, szokások kialakítására törekszünk, amelyek értékes tulajdonságokat jelentenek a gyermekek személyiség formálásához, az emberi erények elsajátításához. Kiemelten figyelemmel kísérjük az átlagostól (pozitív vagy negatív irányban) fejlődő gyermekeket.

Az óvodánk szellemiségében a környezeti nevelés alapján működik. Programunkban a környezeti nevelést kiemelten kezeljük, erre építjük a fejlődést elősegítő tevékenységeket, amelyben megjelenik a fenntarthatóságra nevelés.

Feladataink

- Meleg, elfogadó nevelői attitűddel megalapozzuk érzelmi biztonságukat, közös élményeket, szokás- és normarendszert biztosítunk.
- Folyamatosan alakítjuk a gyermekek kapcsolatait, viselkedéskultúráját.
- Törekszünk arra, hogy az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet töltsön be.
- A gyermekeket megismertetjük az elvárható szabályokkal, tilalmakkal, az együttélés szabályaival.
- Kiemelt jelentőségű a gyermekek együttműködésére épülő együttnevelés –a szocializáció erkölcsi tulajdonságainak (pl.: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás-és normarendszerének megalapozása.
- Problémák megoldásával sikerélményhez juttatjuk a gyermekeket.
- Biztosítjuk a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek megalapozását, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Az óvoda nyitottságára építve a szülőkkel/családokkal együttműködve teret adunk a szociális kompetenciák fejlesztésére, együttélés, együttes tevékenységek során.

A játék természetszerűleg kínálja az együttes tevékenység alkalmait, a tanulásban viszont az együtt vagy kisebb csoportokban megoldott feladatok hatásait használjuk ki.

Célunk, hogy az óvodáskor végére alakuljon ki a gyermekekben a problémamegoldás képessége, a frusztrációs tolerancia. Modellértékű befogadó légkörben éljék meg a gyermekek a különbözőség tiszteletét, sajátosságainak elfogadását, alapos megismerését. A szülőkkel személyes találkozások alkalmával megismertetjük az óvoda szokás –szabályrendszerét annak érdekében, hogy az egységes neveléssel ők is segítsék gyermekeik kultúrát magatartásának alakulását.

3.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

„ A gyerekek oda mennek, ahol izgalom van. ott maradnak, ahol szeretet van”

(ZigZiglar)

A gyermek tevékenykedő lény, életkori sajátossága a kíváncsiság és érdeklődés. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban. Óvodai nevelőmunkánk során a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve biztosítunk a gyermekeknek változatos tevékenységet, melyen keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a szűkebb és tágabb környezetükről. A gyermeki tevékenységek fogalmát az alábbiakban foglaljuk össze:

- valamennyi belső szükséglet kielégítésének vagy külső követelmény teljesítésének eszköze,
- a képesség-felhasználás, képesség-fejlesztés eszköze.

Célunk

- élmények nyújtásával sokrétű és komplex tevékenységformák kialakítása,
- sokrétű tevékenység biztosításával a gyermekek sokoldalú képesség fejlesztése, differenciált fejlesztése.
- az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése.
- az anyanyelv ismeretére, szeretetére nevelés, a gyermek természetes kommunikációs kedvének erősítése, helyes nyelvhasználattal és mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés magalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Élmények nyújtásával elősegítjük a sokrétű, komplex tevékenységformák kialakulását.
- A gyermekek kíváncsiságára, életkori sajátosságaira építve sokoldalú megtapasztalást biztosítunk.
- A szerzett tapasztalatok rendszerezésével elősegítjük a gondolkodási műveletek minél alaposabb begyakorlását (analízis, szintézis, összehasonlítás) változatos élethelyzetekben való aktív részvétellel segítjük az értelmi és anyanyelvi fejlődést együtt.
- Biztosítjuk a gyermekek számára érdekes, az adott csoport számára fontos és hasznos tevékenységeket.
- Olyan tevékenységeket szervezünk, amelyek életkorukhoz közel állnak, melyek elvégzése során a gyermekek a tevékenység eredményét is megtapasztalhatják.
- A célokat a gyermekekkel közösen alakítjuk ki.
- Biztosítjuk a feltételeket, hogy minél többféle tevékenység álljon gyermekein rendelkezésére (idő, hely, eszköz).
- A tevékenységek megszervezésében támaszkodunk a gyermekek tapasztalataira, aktuális élményvilágukra.
- A kooperatív tanulási lehetőségek megteremtésével különböző tevékenységekben és élethelyzetekben biztosítjuk az értelmi képességek fejlesztését, a képzelet, a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezetet.
- A tevékenységek pedagógiai értékelése során figyelembe vesszük az egyéni adottságokat, fejlettségi szinteket.
- Hangsúlyozzuk a mozgásfejlesztés szerepét az értelmi fejlesztésben, amellyel fejlődik a gyermekek testsémája, térérzékelése, oldalisága, tájékozódása, finommotorikája.

- Kiemelt feladatként kezeljük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetből érkező gyermekek fejlődését, hogy a lassabban fejlődő gyermekek is érjék el a saját koruknak megfelelő kompetencia szintet (attitűd,készségek, tudás).

Beszédkészség, egyéb képességfejlesztés lehetőségei

- a tevékenységekhez kapcsolódó tevékenységekkel a gyermekek anyanyelvi kultúráját fejlesztjük,
- a gyermekeknek lehetőséget biztosítunk, hogy élményeiket, tapasztalataikat elmondhatják s tevékenységek közben,
- a gyermekek szókincsét bővítjük tevékenység folyamatok megszervezésével,
- a tevékenységek közben a párbeszéd elemit gyakoroljuk,
- a tevékenység a képességfejlesztés eszköze, forrása, színtere,
- változatos és élményszerű tevékenységekkel biztosítjuk az utánzásos, mintakövetéses tanulási lehetőségeket,
- a tevékenységek közben fejlesztjük a gyermekek akarati tulajdonságait, feladattudatát, értelmi, testi, érzelmi, szociális képességeit,
- az értelmi és az anyanyelvi nevelés minden tevékenységbe beleértendő, a konkrét cselekvések által megvalósítandó feladat.

4 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1 Személyi feltételek

- Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent.
- Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvodai működést segítő alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés egészéhez.
- A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
- A felekezeti, egyházi óvodák munkatársai számára meghatározó a lelkiség szerinti bánásmód, nevelés-és műveltségtartalom biztosítása.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodákban dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy lehetőséget teremtsenek arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

4.2 Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezése szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét, megfelel a gyermek változó testméretének, segíti a környezetbarát szemléletmódot, biztosítja egészsége megőrzését és fejlődését.

A csoportszobák, a gyermeke óvodai életének színterei otthonosak, játékra motiválóak, barátságosak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. A gyermekek által használt eszközöket, játékokat körültekintően vásároljuk meg (nem káros a környezetre, nincs mérgező festékkel bekenve), az eszközöket számukra is hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el.

Mindhárom csoportszobának egyéni arculata van, sok-sok növénnyel, a természetsarokban a természet adta kincsekkel. Lehetővé téve mozgás-és játékigényük kielégítését és a gyermeknek harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokat használva. A gyermekek növényápolási, állatgondozási feladatokat látnak el az egészségügyi előírásoknak megfelelő és megengedett mértékben.

Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak és teremtsen lehetőséget a szülők fogadására is.

Az óvoda udvara mentes az allergiát, a mérgezést, a sérülést okozó növényektől.

Az óvodakertben a helyi lehetőségek figyelembevételével valósítjuk meg a zöldséges és virágoskert, a gyógy- és fűszernövény területet. A szabadban történőegészséges mozgáshoz, játékhoz megfelelőhely és idő áll rendelkezésre minden nap a gyermekek számára.

Az épületek berendezése, a tárgyi eszközök mennyisége és minősége megfelelő, fokozatosan fejleszthető és korszerűbbé tehető.

Infokommunikációs eszközeink: telefon és számítógép hálózat, biztonsági rendszer.

- A csoportszobák esztétikusan berendezettek, otthonosak, ahol állandó a tisztaság, a gyermekek igényeit szolgálja.
- Környezeti fejlesztő játékok folyamatos beszerzése, készítése. a megfigyelésekhez, kísérletekhez, tapasztalatszerzéshez szükséges eszközök biztosítása (nagyító, mikroszkóp, távcső, rovarmegfigyelő, homok-víz asztal stb.)
- A természetsarok tükrözi a Zöld Óvoda szellemiségét.
- Kerüljük a zsúfoltságot, a berendezés megválasztásánál előnyben részesítjük a természetes anyagok alkalmazását.
- A bútorok (asztalok, székek, szekrények) a gyermekek számára megfelelő méretűek legyenek, a játékhoz legyen puha szőnyeg, párna biztosítva.
- Külön tornaszobánknak mindenekelőtt a mozgásfejlesztésben és a közösségi élet formálásában van jelentősége.
- Lehetőség szerint növényekkel, gyermekek által készített eszközökkel díszítünk.
- Az étkezéshez porcelán és üvegedények szükségesek, a kenyérkosarak, tálcák, terítők legyenek esztétikusak.

4.3 Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködőképességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

4.3.1 Napirend

Törekszünk arra, hogy az óvoda teljes nyitvatartási idejében óvodapedagógus foglalkozzon a gyermekekkel. A napirend folyamatos és rugalmas, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Az egyes tevékenységformák játékba ágyazottan szerveződnek. A folyamatosság elsősorban a várakozásmentességet, a tevékenységek gördülékeny egymásutániságát jelenti. Differenciált tevékenységek szervezésére ad lehetőséget, tekintettel a gyermekek egyéni szükségleteire, a helyi szokásokra és igényekre. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. Napirendünk készítésénél figyelembe vesszük a nyugodt, saját ütemben zajló fejlődés lehetőségét.

	Időkeret	**Tevékenységek**
Délelőtt	06:30 – 07:00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportban
	07:00 – 10:00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás (nagycsoportban összesen napi 45perc) testápolás, folyamatos tízórai
	10:00 – 11:30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobában. Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás (nagycsoportban összesen napi 4 perc).
	11:30 – 13:00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka) ebéd
Délután	13:00 – 14:45	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14:00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen, egyéni képességfejlesztés

	Időkeret	Tevékenységek
	14:45 – 15:30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
	15:30 – 16:30	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

4.3.2 Hetirend

A hetirend az óvodapedagógusok munkáját segítik úgy, hogy a nevelőmunkát a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint végezhessük.

Az óvodapedagógusok alkalmazott módszerei segítik a tanulási környezet megteremtését, a tanulás tanulásának megvalósulását (játék, szenzitív módszerek, felfedezés, élménypedagógia, projektmódszer alkalmazása, kooperatív tanulás stb.)

A hét egyes napjain a következő tevékenységeket biztosítjuk a gyermekek számára:

- Játék,
- Verselés, mesélés,
- Külső világ tevékeny megismerése,
- Mozgás,
- Ének, zene, népi játék, tánc,
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka,
- Munka jellegű tevékenységek.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomonkövetését különböző dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó-amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett- iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Tervezés

Az éves nevelési munkatervet a nevelőtestület készíti el. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követesét a digitális naplóban, az oviKRÉTA felületén rögzítik az óvodapedagógusok.

A nevelés feladatainak megvalósítását a nevelés tervezése biztosítja. A csoportok féléves nevelési tervét az óvodai nevelési program, az éves pedagógiai munkaterv és a tanulási folyamat terve alapján a csoport óvodapedagógusai készítik el saját oviKRÉTA felületükön. A csoport éves nevelési terve tartalmazza a csoport szokás-szabályrendszerét, célokat, feladatokat. A nevelési tervmegvalósítását rendszeresen értékeljük annak érdekében, hogy a hiányosságokat korrigáljuk. Az értékelés időpontjai: félévente.

A tanulási folyamat tervezését heti terekre bontjuk, ennek során konkrét témákat, módszereket, eszközöket, fejlesztési lehetőségeket jelölünk meg. A gyermekek fejlődésének nyomon követését is az oviKRÉTA felületen végezzük.

A Zöld Óvoda cím által közvetített értékeket kiemelten építjük be óvodai nevelésünk mindennapi folyamatába, a környezeti és egészségnevelési prioritásokat hangsúlyosan kezeljük. Élménypedagógiára épülő projektekben, témahetekben megvalósítható, a gyermekek személyiségfejlődését biztosító tevékenységeket tervezünk, hagyományőrző és zöld jeles napokat, programokat szervezünk.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermek fejlődésének nyomon követése:

Anamnézis

Életszakasz: óvodakezdés előtt:

- a gyermek általános egészségi állapota
- a gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
- egyéb jellemzők

Életszakasz: óvodakezdés

- a gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
- a gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
- a gyermek szokásai, önállósági szintje
- a gyermek általános egészségi állapota
- egyéb

Értékelési szempontok:
A gyermek motoros fejlettsége
- nagymozgás
- finommozgás
- vizuomotoros mozgás

A gyermek kommunikációs fejlettsége
- beszédértés
- beszédprodukció

A gyermek szociális fejlettsége
- társas kapcsolatok
- játék
- énfejlődés

A gyermek önállóságának fejlettsége
- önállóság
- önszabályozás
- szokások

A gyermek kognitív fejlettsége
- megismerő funkciók

5. Az óvoda kapcsolatai

5.1 Az óvoda-család kapcsolata

Alapelveinkhez híven a nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként tervezzük meg, tiszteletben tartva, hogy a gyermekek nevelésének elsődleges színtere a család.

Gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével valósítjuk meg, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. A hatékony nevelés érdekében együttműködő, bizalomra épülő, partneri kapcsolat kialakítására törekszünk.

Törekszünk az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakítására a felnőttek és a gyermekek közös tevékenységére is, amelyek örömteli érzelmi állapotot nyújtanak.

Az eltérő szociokulturális háttérből érkező gyermekek számára megvalósul az óvodai életben az életkoruknak megfelelő hagyományok ápolása, gazdagítása a szülők bevonásával, így a családdal

való kapcsolatban is. A Zöld jeles napok (természeti ünnepek, egészségi jeles napok) kiválasztásánál érvényre jutnak a környezeti adottságok.

A nemzetiséghez tartozó gyermeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzeti önkormányzatokkal, szervezetekkel.

Intézményünk nyitott a külhoni magyar óvodákkal való együttműködésre és- lehetőség szerint - szakmai kapcsolatot tartunk fenn.

Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az együttnevelés lehetőségei

Hisszük és valljuk, hogy az aktív együttműködés eredményeként formálódik a gyermekeink, a családok ökotudatos szemlélete. Környezeti nevelésünk, programjaink gazdag tapasztalatai lehetőségeket biztosítanak a környezetünket védő, óvó magatartás formálására.

- Családok megismerése, nevelési szokásaik, módszereik feltérképezése.
- Az intézményben folyó nevelési program megismertetése a szülőkkel, folyamatos betekintés az óvodai életbe (mintaadás).
- Közös programok szervezése (kirándulás, sport program, kulturális esemény megtekintése).
- Ötletek közös otthoni játékkészítésre, játszásra.
- Egyéni beszélgetések a napi kapcsolat során (rövid lehetőségek), fogadó órák, szükség szerint szülői értekezlet tartása.
- Közös ünnepségek.
- Minőségi nevelésről akkor beszélünk, ha a család és az óvoda kapcsolata azonos alapértékeken nyugszik.

A gyermek harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődéséhez csakis a családok és az óvoda ilyen jellegű együttműködése vezethet.

Az óvoda társadalomban elfoglalt helye szerint kapcsolatban áll pedagógiai, speciális társadalmi és egészségügyi intézményekkel, szervezetekkel.

A nevelőmunka fejlesztését, tudatos tervezését szolgálja a pedagógiai intézményekkel való kapcsolat.

Az óvodapedagógusok feladatai

- A bölcsődei nevelés megismerése,
- Kapcsolat kiépítése: a területünkön lévő általános iskolákkal, annak tanítóival,
- Pedagógiai Szakszolgálattal,
- A Speciális képességeket vizsgáló Szakértői Bizottsággal,
- Az Egészségügyi Szakszolgálattal,
- Családsegítő Szolgálattal,

- Védőnővel, gyermekorvossal, fogorvossal,
- Kapcsolattartás kulturális, valamint természet-és környezetvédő intézményekkel,
- Kapcsolat a kisebbségi szervezetekkel.

5.2 Az óvoda és iskola kapcsolata

Az óvodába járó gyermekeknek lakóhelyüket tekintve nem egykörzethez tartoznak, az iskolaválasztásban eltérő szempontokat vesznek figyelembe a családok. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket és családtagjaikat segítsük a számukra megfelelő iskola kiválasztásában.
Ennek lehetőségei:

- A környező iskolák pedagógusai által tartott szülői értekezletek, amelyek révén az érdeklődő szülők betekintést nyerhetnek az iskola életébe.
- Az iskolák nyílt napokat szerveznek az óvodások számára, ahol a gyermek a szülővel együtt részt vehet az iskolai tanórákon.
- Hiteles információkként kezeljük az iskolai tanulmányaikat megkezdő egykori óvodásainktól érkező visszajelzéseket is.

5.3 Óvoda és fenntartó kapcsolata

Kapcsolatunk elsősorban együttműködésre épülő, hivatalos jellegű, a pedagógiai munka koordinálása és az intézmény törvényes működésének biztosítása céljából.

Széleskörű kommunikációs kapcsolat kialakítására törekszünk az óvoda és partnerei között, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet és természetvédelem érdekében: az óvoda környezetében élőkkel, a szülőkkel, a lakossággal (szülői értekezleti témák, fórumok szervezése, rendezvények: sportnap, állatok gondozása, egészséges táplálkozás, növényápolás és védelem, kirándulások), az óvodákkal és más gondozási-nevelési, valamint nevelési-oktatási intézményekkel, a fenntartóval.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező a folyamatos szakmai megújulás, tájékozódás és hiteles modellnyújtás érdekében szakmai kapcsolatépítésre törekszik külhoni és magyar óvodákkal.

6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

6.1 A játék

A játék a kisgyermek legfontosabb és legjelentősebb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A tanulási tevékenységeket a szabad játékból kezdeményezzük.

Az aktív önálló, tartalmas, érzelemmel telített játék kibontakozása sokoldalúan alakítja a gyermek személyiségét. A játék hatására változik a gyermek érzelmi, képzeleti világa, ami visszahat a közérzetére, testi állapotára, mozgására. Fejlődnek értelmi képességei, erkölcsi, esztétikai érzelmei, megindul a kapcsolatteremtés folyamata. Megkezdődik a barátkozás, alakulnak a társas kapcsolatok,

fejlődik a gyermek közösségi magatartása. A játék tehát, mint a gyermek alaptevékenysége áthatja minden megnyilvánulását.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt (a szülő és az óvodapedagógus). Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játék folyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé válik, ha a játékfolyamat elakad. A nemzetiségi gyermek játékára jellemző a sok mozgás, hangos beszéd, az eszköztelenség, a természeti környezet adta lehetőségek kihasználása.

Mozgásuk bátrabb, biztosabb a korukra jellemző szintnél, mivel magukra vannak hagyva, s nagyobb gyermekek között hamarabb végeznek iskolásokra jellemző mozgásokat. Népi játékaik meghonosításával, eszközök biztosításával, játékban mutatott magatartásuk csiszolásával fejleszthető személyiségük. A játék felzárkóztatásukhoz is sok lehetőséget kínál (alkotó-, szerepszabály játék).

Az óvodapedagógus és a gyermekek közötti kölcsönös bizalom, az érzelmi biztonság az alapja a barátságos, aktivitásra késztető, vidám alkotó játék légkör kialakulásának. Az óvodapedagógus magatartásával segítse elő, hogy a játék közben adódó helyzetekben erősödjön a gyermek önállósága (pl: játszótársak, téma és eszközök szabad megválasztásában vagy a konfliktus helyzetek megoldásánál). Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatban a gyermek nem csak arra reagál, amit az óvodapedagógus mond, hanem arra is, hogyan mondja, és milyen nem szóbeli megnyilvánulás kíséri, vagy helyettesíti a beszédet (mosoly, fejcsóválás, suttogás, simogatás, egyszerű jelenlét), mindez befolyásolja a megfelelő légkör kialakulását.

Feltételek megteremtése

A csoportszoba legyen otthonos, célszerűen berendezett, ne legyen zsúfolt, mozgásteret kell biztosítania a lehetőségekhez képest, térelválasztók elhelyezésével kisebb, meghitt játszóhelyeket, kuckókat célszerű kialakítani.

Állandó játszóhelyek (babaszoba, babakonyha, bábsarok) létrehozható térelválasztó elemekkel, a bútorok megfelelő elhelyezésével. A barkácsolásnak is legyen, külön szeglete, ahol a gyermekek az alkotáshoz szükséges eszközeiket mindig megtalálják. Elérhető helyen legyenek a könyvek, lehetőleg egy csendes sarokban, ahol nyugodtan nézegethetnek, mesélhetnek. Nagyon fontos, hogy legyen a csoportnak kialakított szokás- és szabályrendszere, hogy mit, hol játszunk.

Ideiglenes játszóhelyek hozhatók létre a gyermekek egyéni ötletei alapján, asztalok, padok, kisebb szekrények elmozdításával. (Pl: állandó jelleggel fenntartható lenne a csoportszoba egy bizonyos részében egy üres is hely erre a célra).

A játékeszközökkel szemben támasztott legfontosabb követelmények:

- legyenek tartósak,
- könnyen tisztán tarthatóak,
- esztétikusak,
- színben, méretben, funkcionalitásban feleljenek meg a gyermekek igényeinek, keltsék fel érdeklődésüket, csináljanak kedvet a játékhoz.

Fontos, hogy releváns témákhoz megfelelő játékszerek legyenek elérhetőek, ugyanakkor nem kell minden lehetséges eszköznek rendelkezésre állnia. Ez segíti a kreativitást és a játék rugalmasságát.

A gyermekeknek maguknak kell felfedezniük, ha hiányzik egy tárgy a játékhoz, és meg kell találniuk hogyan pótolják azt. A környezetben olyan tárgyak legyenek, amelyek átformálhatók játékeszközökké, hogy ösztönözzék a kreativitást és a problémamegoldó képességet.

Mindig legyen egy „kincsesláda" minden csoportban, amelybe az óvodapedagógusok, a gyermekek és a szülők olyan tárgyakat gyűjtenek, amelyek már nem kellenek nekik, de a játék során még hasznosak lehetnek (pl: gyufásdobozok, flakonok, dobozok, termések). A gyermekek a természet kincsei által játszanak és fejlődnek, mivel a játékeszközök között előnyben részesítjük a természetes anyagokból készült eszközöket. Mottónk: Keress, kutass, fedezd fel, ismerd meg", hangsúlyozva az újrahasznosítás fontosságát.

Minden csoport rendelkezik egy kreatív kellékes ládával, amely régi táskákat, kalapokat és szép régi anyagokat tartalmaz, hogy segítse a mesék dramatizálását és a színházi játékokat. Emellett gondoskodunk minden csoportszobában életkoruknak megfelelő bábokról, amelyek nagy örömet szerezhetnek és pedagógiai szempontból is értékes játékot biztosíthatnak a gyermekeknek.

Elegendő idő biztosítása

A csoportok számára a napirendben a játékra biztosított idő a nap minden időszakában, akár csoportban, akár szabadban, lehetőleg összefüggő legyen. Indokolatlanul ne szakítsa meg, ne zavarja az óvodapedagógus a játékot. Az étkezés, tisztálkodás, és az alvás kivételével a gyermekek csaknem minden időt fordítsanak játékra.
A 3-4 évesek számára különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli időnek, mint feltételnek a megteremtése, mivel az óvodába érkezéskor, csak nehezen kezdik el a játékot, majd többfélébe is belefognak, míg végül a játék tartósabban leköti figyelmüket.
A 4-5 éves gyermekek már jól összeszoktak, gyakran kialakulnak együttjátszó csoportok is. A megfelelő hely megtalálásához, a játékszerek kiválasztásához, a játékhelyzet és a folyamatos gazdag játék kialakulásához elegendő időre van szükség.
Az 5-6-7 évesek számára a játékszerek elkészítéséhez, felhasználásához különösen, ha a barkácsolás beépül a játékba, mg hosszabb idő szükséges. Fontos, hogy a játékidőben, a csoportszobában és a szabadban egyaránt több napon keresztül is játszhassák ugyanazt, és kedvük szerint más tevékenységgel is foglalkozzanak (rajzolás, mintázás stb.).

Élmények biztosítása

A játék témája, tartalma nagyrészt a gyermekek valóságról szerzett benyomásaitól, tapasztalataitól, ismereteitől függ. Az óvodapedagógus gondoskodjon arról, hogy a gyermekek minél jobban megismerjék környezetüket. A tapasztalat és ismeretszerzés pozitív érzelmeket váltson ki, élménnyé váljon. Tervszerűen, tudatosan alakítsa úgy az óvoda életét, hogy tapasztalatokat, élményeket nyújtson a gyermekek számára. Éljen a séták, kirándulások, látogatások lehetőségeivel.
A játékban a gyermekek negatív tapasztalatai és érzelmei is megjelennek. Az óvodapedagógus jelenléte szükség esetén védelmet adó magatartása –biztonságot nyújt az agresszív vagy szorongó gyermekeknek.

Feladat

- a megfelelő hely, idő, eszköz, nyugodt légkör megteremtése a szabd játékhoz,
- a szabad játékválasztás, a gyermekek kreatív ötleteinek támogatása,
- tudatos jelenlét biztosítása a játék folyamatában, szükség esetén a tevékenység továbbfűzése mintaadással, segítségadással, együtt játszással,
- ösztönző, biztató reakcióval a gyermek személyiségfejlődésének segítése,
- a gyermekek meghallgatása, válaszadás kérdéseikre,
- udvarias beszédformák alakítása példaadással,
- érthető és betartható szokások és szabályok kialakítása a nevelést-oktatást segítő dolgozók bevonásával,
- változatos szituációk, helyzetek teremtése, melyben a gyermek bátran megszólalhat,
- a gyermekek által készített alkotások, eszközök tiszteletben tartása, játékban történő felhasználásra ösztönzésük,
- egyéni választások, döntések, valamint konfliktusok megoldásának segítése.

Játékfajták

Gyakorlójáték: (**A** érzékszervi, mozgásos vagy funkciós játék)

3-4 évesek: a játék célja a funkció öröme, a tevékenység végzése. Kézügyessége, figyelme fejlődik, tapasztalatokat szerez környezetéről.

4-7 évesek: konstrukciós és szerepjáték elemeiként jelentkezik, elősegíti az egyes műveletek gyakorlását. A részképességekben elmaradást mutató gyermekeknél jellemző.

Szerepjáték:

3-4 évesek: Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyben tapasztalataik, érdeklődésükalapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét. Megtanultak alkalmazkodni a játék szabályaihoz, képesek lemondani egyes játékszerekről.

4-7 évesek: A játszócsoportok tagjai között szoros kapcsolat alakul ki. A gyermekek szerepeket vállalnak, nemcsak kedvező, hanem számukra kevésbé érdekes szerepeket is. Megtanulnak szervezni, társaikhoz alkalmazkodni, képesek a játék előzetes megtervezésére, a szerepek elosztására, a játékszerek, eszközök megválasztására.

Bábozás, dramatizálás:

3-4 évesek: amit gyermekként nem tehet meg, azt bábjátéksorán kipróbálhatja, részese lehet.

4-7 éveseknél a mindennapi játék része lehet. A gyermekek önállóan báboznak, dramatizálnak. Az eszközök, jelmezek felöltésével beleélik magukat a választott szerepbe, mozgásukat, hangjukat igyekeznek ahhoz igazítani, azaz dramatizálnak. Ismert meséket, történeteket, saját maguk által kitalált, vagy megtapasztalt élethelyzeteket is eljátszanak.

Szabályjáték:

4-7 évesek:általában nem jellemző, de szívesen választanak olyan játékokat már ők is, melyek nagyobb ügyességet igényelnek.

4-7 évesek:a gyermekek játékában öt éves kor tájékán jutnak elsődleges szerephez a szabályok.

Feltétele:

1. képes legyen késleltetni cselekvési és mozgásvágyát
2. tudja a cél érdekében bizonyos szabályoknak alárendelni viselkedését
3. konkrét fogalmi gondolkodás kialakulása, mely a szabály megértésének az alapja
4. szabálytudat kialakulása

Differenciálás

A gyermekek számára kezdetben egyénileg tanítjuk a játéktevékenységeket és játékeszközök használatát. A gyermekek egyéni képességeinek figyelembevételével egyre csökkenő mennyiségű segítséget biztosítunk az önálló vagy társas tevékenységeikhez. Az iskolaérettség egyik kiemelkedő feltétele a szabálytudat kialakulása, ezért a szabályjátéknál öt éves kor körül kiemelt hangsúlyt fektetünk, biztosítjuk a játékhoz az eszközöket, erősítjük és betarttatjuk a gyermekekkel a szabályokat. Szerepjátéknál gyakran az óvodapedagógus is részt vesz, amennyiben a gyermek igényli, új ötletekkel, eszközökkel tovább bővíthető a szerepjáték tartalma.

6.2 Verselés, mesélés

A játék mellett a mese révén közelíthetők meg legjobban a gyermekek, mert segítségével tudnak kapcsolatba lépni a környező világgal. A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléshez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki- érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mese hatása a gyermekekre

- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
- Az élőszavas mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.
- A mese-képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel is feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

- Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait és egyben feloldást, megoldást kínál.
- Kötelékek a nemzeti kultúránk múltjával, a velük azonos nyelvet beszélő, értő kortársakkal.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág eleme, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.
- Feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat a bábozás és dramatizálás eszközeivel.

Az óvodapedagógus feladatai

- Meseválasztáskor tudatosan olyan irodalmi anyagot állítson össze korcsoportokra bontva, amelyben az egész éves anyag szerepel, lehetőséget adva a válogatásra, a kortárs és a klasszikus műveket helyes arányban alkalmazza.
- Az irodalmi anyag kiválasztásában törekedjen arra, hogy az kapcsolódjon az éppen feldolgozás alatt lévő témához, évszakhoz, ünnephez, az ezekhez kapcsolódó tevékenységekhez, a spontán szituációkhoz.
- A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segítse a gyermekeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására, az élményfeldolgozás lehetőségeit a napi életben teremtse meg azzal a céllal, hogy az a gyermekek számára öröm legyen, utánzásra késztessen, a megismerés igényét ébressze fel bennük.
- Nemzetiségi irodalom beépítése a tevékenységekbe, mely segíti az énkép kialakító munkát.
- Törekedni kell a komplexitásra, saját mese-vers alkotás mozgással, ábrázolással kombinálva.
- Vegye figyelembe a csoport érdeklődését és az egyéni fejlettségi szinteket szabad kezet adva a pedagógiai önállóságnak, tervezés során kapjanak helyet a klasszikus és kortárs irodalmi művek egyaránt (népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mesék).
  Minden nap hallgassanak mesét vagy verset.
- A gyermekek önállóan, biztonsággal használják az ehhez szükségesnek vélt vagy vélhető tárgyi eszközöket.
- A szülőkkel való együttnevelés, figyelmük felhívása a napi mesélés jelentőségére.

Mit jelent a gyermekek számára a mese?

- a legfontosabb erkölcsi fogalmak konkrét képekbe fogalmazva,
- a mesebeli törvények az erkölcs alapszabályai is,
- beszélni tanítás nyelvleckék nélkül,
- belső képek készülnek –olvasásra nevelés,
- érzelmeket, meghittséget, játékot, ismeretet ad,
- a kifejezés új lehetőségét biztosítja,
- új verseket, kifejezéseket, gondolatok összekapcsolásának fonalát adja,
- a versben az önkifejezés és a közlés vágya elválaszthatatlan,
- tartalom és forma itt egymást hívják elő.

Képességfejlesztési lehetőségek a verselés-mesélés tevékenységekben

- pozitív viselkedésformák alakítása,
- igazságérzet fejlesztése,
- szókincs bővítése, szép magyaros beszédre nevelés,
- érzelmi élet, tulajdonságok fejlesztése,
- kapcsolatteremtő képesség fejlesztése,
- énkép fejlesztése, pozitív erkölcsi tulajdonságokra irányulás.
- A gyermekek jellemformálásában kiemelt figyelemmel hívjuk segítségül a verselés-mesélés tevékenység adta lehetőségeket.

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek: Szeressék nézegetni a könyveket, vigyázzanak azok épségére. Szívesen bekapcsolódnak, improvizáló játékkezdeményezésekbe és az irányított tevékenységekbe. A verseket, mondókákat kezdetben segítséggel, majd önmaguktól felidézik, várják, kérik a mesét.

4-7 évesek: Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokások. Követni tudják a folytatásos mesét is. Önálló mesemondásra, mesebefejezésre képesek. Örömmel báboznak, dramatizálnak. A közösen készített jelmezek, eszközök motiválják őket a mese eseményeinek kifejezésére (mimika, mozgás, hang). A mesék tartalmáról, hőseiről beszélgetnek.

Differenciálás

Az irodalmi befogadóképességnek köszönhetően a kiemelt figyelmet igénylő gyermek személyiségfejlődésének nagy hatású segítője lehet a verselés-mesélés. A mindennapokban való eligazodás, azok megértése, elfogadása, élményeik, érzéseik feldolgozása előtérbe kerül. Megoldást nyújthat lelki problémákra, oldja a szorongásokat.

6.3 Ének-zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik a gyermek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Ezen kívül fejleszti a közösségi összetartozás érzését, szépérzéket, a hallás- és a ritmusérzéket. Az élményt nyújtó közös ének zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvoda ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását, mind az ének zenei, mind az irodalmi anyag kiválasztásánál szerepeltetjük.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző-állami, egyházi, jeles-ünnepekhez fűződik.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Célunk

- A gyermekek ének-zene kultúrájának megalapozása, néphagyományőrzés.
- A gyermekek rendszeres zenei élményhez juttatása.
  A környezet hangjainak megfigyelésével, ölbeli játékokkal, énekes játékokkal ébresszenek az óvodapedagógus zenei érdeklődését, formáljon zenei ízlést a gyermekekben.
- Megfelelő minta nyújtása, az ének-zene a napi élet része legyen.
- Minden nap játsszanak körjátékot, mondogassanak mondókát, énekeljenek, mindezeket kísérjék mozgással.
- Szükséges megkülönböztetni a kizárólag hallgatásra szánt dalokat és azokat, amelyeket megtanulásra szánnak.

- A zenei anyag feldolgozása során figyelembe kell venni a fokozatosság elvét, hogy a képességek lépésről lépésre fejlődjenek.
- Az egyenletes lüktetés, ritmus, tiszta éneklés, hallásfejlesztés és mozgáskultúra segítse elő a zenei képességek fejlődését.
- A korcsoportnak megfelelő dalanyag kiválasztása és a hallás, ritmusérzék fejlesztése kulcsfontosságú. Az énekes népi játékok és a gondosan válogatott kortárs zeneművek támogatják a gyermek zenei képességeinek és kreativitásának fejlődését.
- A különböző nemzetiséghez tartozó gyermekek zenei élményei erősíthetik a nemzetiséghez való kötődésüket, identitásukat.
- Zenehallgatáskor szükséges figyelembe venni a gyermekek nemzeti hovatartozásának sokszínűségét, és ilyen szempontok alapján válogassunk.
- A gyermek saját képessége szintjén tudjon, és merjen énekelni.
- Távlati cél: „Zenét művelő, élvező és értő emberek kiművelése” (Kodály Zoltán)

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek személyiségének, érzelmeinek, mozgáskultúrájának fejlesztése, gazdagítása, az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig.
- A gyermekek megismertetése a zenei kultúrával (népi mondókák, gyermek-néptáncok, népi gyermekjátékok, népi dalosjátékok, népmesei hanganyagok, gyermekdalok, közös éneklés, tánc örömének felfedeztetése, kialakítása).
- Esztétikai nevelés zenei élményeken és mozgáson keresztül.
- Zenei készségek fejlesztése (ritmusérzék, hallás-éneklési készség stb.)
- Fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása.
- Az ünnepekhez kapcsolódó dalanyag, hangszerek megismertetése.
- Zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése.
- Nemzeti értékeket hordozó művészeti alkotások megismertetése.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása, változatos zenei élményhez juttatással a gyermekek esztétikai fogékonyságának alakítása.

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek: szívesen vesznek részt zenei tevékenységekben, maguk is kezdeményeznek. Kialakul a belső motiváció az éneklésre, táncolásra, zenélésre. Figyelemmel hallgatják a mások által előadott zeneműveket. Képessé válnak az egyenletes lüktetés érzékeltetésére, ritmusok létrehozására és visszaadására.

4-7 évesek: Képesek ritmusok létrehozására és visszaadására. Megkülönböztetik a zenei hangokat más zörejhangoktól, képesek különböző hangok felismerésére és megnevezésére. A ritmusképzés eszközeit alkalmazzák (dob, triangulum, cintányér, xilofon stb.). Dallammotívum alapján felismerik a dalokat, dallambújtatással folytatni képesek a különböző részeket. Zenei fogalompárok jelentését és tartalmát (halk-hangos, gyors-lassú, magas-mély) megkülönböztetik. Örömmel vesznek részt zenei tevékenységekben.

Differenciálás

A legfontosabb, hogy a gyermek saját képességei szintjén tudjon, merjen és szeressen énekelni.

A zenei készségek változatos mozgással és hangszeres előadással gyakoroljuk. A mozgással és játékkal kísért előadás és az éneklés mellett a hallás, a ritmusérzék, éneklési készség fejlesztése, hangszerhasználat megalapozása történik.

6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermeki személyiség fejlesztésének, a kreatív önkifejezés eszköze a rajzolás, festés, mintázás, épités, képalakítás, a kézi munka, az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés. A gyermeki alkotások a belső képek gazdagítására épül. A vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. Az óvodások számára a szabad rajzolás az egyik legjelentősebb önkifejezési mód, mely során a gyermek sémákat használ. A sémák alapformák, melyek a valóságról szerzett tapasztalatok során folyamatosan gazdagodnak. A papíron nyomot hagyó rajzeszközök a funkció öröm érzését keltik a firkáló gyermekekben. A különböző motívumok tetszés szerinti kombinálásával jut el a formákig, majd végül a kompozíciók megalkotásáig. Amit a világról tud alkotásaiban is el tudja mesélni, amit nem tud ábrázolni azt hozzámeséli. Az ábrázoló tevékenység célja maga az örömteli cselekvés. A létrejövő alkotás jelzés számunkra a gyermek ismereteiről, érzelmi életéről és kézügyességének fejlettségéről.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek minél közelebb kerüljenek a természethez, ismerjék, tiszteljék, védjék környezetünk értékeit. Igyekszünk a környezeti nevelés fontosságát hangsúlyozni az ábrázoló tevékenységek során: zöld jeles napjaink, semmiből valamit, újrahasznosítással készült játékok barkácsolása. A használt papírok külön tárolóba kerülnek a csoportszobában lehetőséget adva az újbóli felhasználásra (hajtogatásra, rajzolásra). A tevékenységekhez felhasznált eszközöket körültekintően választjuk meg (környezetbarát) az életkoruknak és egyéni sajátosságaik figyelembevételével.

Állandó tevékenységeink:

- mintázás,
- rajzolás,
- festés,

- képalakítás (gyűrés, tépés, vágás, ragasztás),
- kézimunka jellegű tevékenységek (varrás, fonás, szövés, papírhajtogatás),
- építés, barkácsolás.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan alkotó tevékenység biztosítása, amely a gyermek egyéni fejlettségéhez és képességéhez igazodik, fejleszti a gyermek képi-plasztikai kifejezőkészségét, komponáló, térbeli-, tájékozódó-és rendezőképességének alakulását, gyermeki élmény- és fantáziavilágának gazdagodását és ennek képi kifejezését.
- A gyermekek megismertetése az ábrázolás különböző fajtáival, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel.
- A gyermekek megismertetése az ábrázoló tevékenység eszközeivel, azok használatával, különböző anyagokkal, a rajzolás, a mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Az önkifejezés lehetőségeinek biztosítása a belső képi világuk kifejezésére ösztönzés.
- A természetes anyagok, termések felhasználásának előtérbe helyezése, új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.
- Az elkészült gyermekmunkák felhasználása játékukban, illetve az esztétikus környezet kialakításában.
- Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek Okozzon örömet az alkotás a gyermekeknek. Képesek rácsodálkozni a szépre.

4-7 évesek Ábrázolásaik egyéni jegyeket viselnek magukon. A megismert technikákat változatos módon alkalmazzák. Élményeik, elképzeléseik hatására egyéni képalkotásra képesek. Meg tudják fogalmazni véleményüket a saját vagy társuk munkájáról. Önállóan és csoportosan is készítenek alkotásokat. Ügyelnek az esztétikai megjelenítésre is.

Differenciálás

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára igyekszünk megfelelő ingereket biztosítani a játékos, motivált gyakorlásra. Erősítjük, hogy a gyermeki alkotás pozitív érzelmekkel kísért legyen. A fejlesztésben a toleranciát és az empátiát érvényesítjük.

6.5 Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben végzett testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, az egészséges életvitel kialakulásához.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Kiemelt szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. A mozgás felerősíti és kiegészíti a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását.

Mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben való tájékozódást, helyzetfelismerést, döntést, alkalmazkodóképességet és a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgástevékenység
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
- szervezett mozgásos tevékenység

A szabad játék során alkalmat, lehetőséget teremtünk, eszközöket biztosítunk csoportszobákban, udvaron egyaránt. Sokfajta lehetőséggel és eszközzel tudjuk elősegíteni, hogy a gyermekek önmagukat kipróbálhassák és egyéni képességeiknek megfelelő mozgástevékenységet válasszanak. A mozgástevékenység és a mindennapos mozgássorán célzott feladatokkal oldjuk meg a mozgás fejlesztését. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, , amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészséget és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A Jeles napokon, sportvetélkedőkön, óvodai rendezvényeken mozgásos szabályjátékok szervezésével, zenés, játékos tornával fejlesztjük a gyermekek személyiségét, kitartását, önfegyelmét, küzdőszellemét, együttműködő készségét.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell.
- Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A mozgásos tevékenységek során öröm és sikerélmény biztosítása.
- Testi képességek (erő, állóképesség, gyorsaság, ügyesség) fejlesztése.
- Mozgáskoordináció, téri tájékozódás, egyensúlyérzék fejlesztése.
- A gyermekek egyéni képességeinek figyelembe vétele, társra figyelés erősítése.
- A mozgástevékenységhez szükséges eszközök biztosítása.

- Eszközkészletünk folyamatos bővítése pályázati lehetőségek és alapítványi források kihasználásával.
- Szülők aktivizálása a szervezett közös mozgástevékenységekben

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek: Mozogjanak: örömmel és szívesen, aktívan vegyenek részt mozgásos tevékenységekben.

4-7 évesek: Mozgásuk összerendezett, harmonikus. Feladatuk kivitelezésében pontosságra törekszenek. Tudnak térben tájékozódni, ismerik az irányokat, kitartóak a mozgásokban. Különböző eszközökkel képesek a mozgások kivitelezésére. Képesek sor és köralakításra. Szabály és versenyjátékok során betartják a szabályokat. Kudarctűrő képességük kialakul, megerősödik.

Differenciálás

A mozgás az idegrendszer érését, fejlődését, esetleges sérülésének a korrekcióját segíti elő. A kognitív funkciók terén:

- A mozgásos játékok felidézésével fejlődik a gyermek vizuális memóriája.
- A testrészek és téri irányok megismerésével, megnevezésével fejlődik térészlelésük, szókincsük bővül.
- A megnevezett, látott és elvégzett cselekvések, mozgások elősegítik a különböző észlelési területek integrációját és a fogalomalkotás fejlődését.

Minden mozgástevékenység során arra törekszünk, hogy a bemutatás mintaértékű legyen, az utasítások egyszerűek, érthetőek, minden gyermeket támogatunk, hogy saját képességei szerint mozogjon. Az eltérő korosztályokban más és más a követelmény, így a differenciálás megjelenik a feladatok megfogalmazásában, azok bemutatásában.

6.6 A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő, biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek védelmét, szeretetét. Óvodánkban megvalósuló nevelés-oktatás tervezésében konkrét célként jelenik meg a környezetet szerető, környezettudatosan gondolkodó harmonikus gyermeki személyiség formálása. A helyi lehetőségek, adottságok feltárásával, felhasználásával az élő és élettelen környezeti tényezők közötti összefüggések megláttatásával, a közvetlen környezet megismerésével, megszerettetésével, a pozitív érzelmi viszony, viselkedési formák, magatartásmódok kialakításávala környezeti kultúra iránti igény megalapozásával, a mindennapokban élővé, elérhetővé tesszük a **Zöld Óvoda** kritériumrendszerét. Nevelési céljaink megfogalmazásával, elképzeléseink megvalósításával, elkötelezettségünk modellértékű prezentálásával igyekszünk tudatosan felkészíteni a gyermekeket a fenntartható életre, ahol jó zöld ovisnak lenni.

Zöld mottónk:

Amit hallok, azt elfelejtem,
Amit látok, arra emlékszem,
Amit csinálok, azt tudom is"
(ősi bölcsesség)

A Zöld Óvoda által közvetített értékeket kiemelten építjük be a nevelés mindennapi folyamatába, hangsúlyosan kezelve a környezeti és az egészségre nevelést.

Céljainkat, törekvéseinket a helyi sajátosságok és a Zöld Óvoda kritériumrendszer figyelembevételével valósítjuk meg. A helyi célok, feladatok megfogalmazásában kiemelten szerepelnek a természeti és környezetvédelmi feladatok a helyi adottságok alapján. Pl.: madárvédelem, fák védelme, fa ápolása, ültetése, egészséges táplálkozás, energiatakarékosság, az épített és a természeti környezet védelme, lakóhelyünk megismerésével kapcsolatos tevékenységek, hulladékkezelés és felhasználás.

A város peremén lévő kirándulóhelyek közelsége lehetővé teszi számunkra. hogy a gyermekeknek olyan programokat, tevékenységeket szervezzünk, amely során gazdag, természetismereti és környezetismereti tapasztalatokat szerezhetnek.

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetővé tesszük a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Alkalmazkodóképesség alakítása a szűkebb-tágabb környezetük emberi kapcsolataiban, viselkedéskultúrájuk megnyilvánulásaiban, környezetük értékeinek védelmében.
- Elegendő idő, alkalom, hely, eszközök biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Önálló véleményalkotás, döntési képességek fejlődésének segítése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- A tapasztalatok révén tájékozódóképességük formálása a kíváncsiság, az érdeklődés. a megismerni vágyás felkeltésével, ébrentartásával.
- Kommunikációs készségek fejlesztése az ismeretek gyarapításán, rendszerezésén, elmélyítésén keresztül a szókincsük bővítésével, ítéletek alkotásával, cselekvések, gondolatok szóbeli megfogalmazásával, logikus gondolkodásra késztető helyzetekkel, az összefüggő beszéd gyakorlásával, térbeli relációk, arányok, irányok megnevezésével.
- Együttműködés, együttnevelés elsősorban a közös tevékenységekbe igyekszünk bevonni a szülőket.
- A környezettudatos magatartás alapozása, formálása, alakítása a fenntartható fejlődés érdekében.

A fenntarthatóságra nevelés feladatai óvodánkban

- környezetünk tisztántartásában való aktív részvétel,
- takarékos vízhasználat,
- palántázás a csoportszobában –hajtatás, csíráztatás,
- magaságyásokban növények gondozása,

- gyógynövénykert ápolása,
- csoportszobában természetsarok kialakítása,
- Zöld jeles napok,
- hulladék újra hasznosítása,
- pályázati lehetőségek kihasználása.

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek: Nyitottak a környező világ megismerésére, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, amelyek a természeti, emberi, tárgyi környezete megismeréséhez, megóvásához szükségesek. Közvetlen környezetüket ismerik, abban biztonságban érzik magukat.

4-7 évesek: Az egészségesen fejlődő gyermek elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről (tudja nevét, lakcímét, születési idejét, szülei foglalkozását, nevét, felismeri a napszakokat, évszakokat, azok időbeli sorrendjét, az évszakok körforgását és az azokhoz kapcsolódó jelenségeket). Tisztelettel, szeretettel viselkednek az óvoda légkörében. Képesek a cselekvések időbeli sorba rendezésére. Ismerik és gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, megóvja a természeti és természeti környezetét, megbecsüli azt. Ismeri a szűkebb lakóhelyét, a környezetben élő növényeket, állatokat, azok gondozását, védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

Képes megnevezi saját testrészeit, érzékszerveit, azok funkcióit. A környezet megismerése során matematikai tapasztalatú ismereteket szerez játék, célzott matematikai játékok és külső világ tevékeny megismerése során. Rendelkeznek elemi mennyiségi, formai ismeretekkel. A tapasztalatszerzések alkalmával alakítjuk és fejlesztjük a gyermekek ítélőképességét, tér-, sík- és mennyiségszemléletét. Megismertetjük őket a szelektív hulladékgyűjtés módjával, fontosságával.

Megismertetjük őket a védett természeti értékeinkkel.

Differenciálás

Fontos feladatunknak tartjuk a család, természettel kapcsolatos információk tudatosítását, feldolgozását, rendszerezését. Egyidejűleg több érzékszervre ható gyakorlás és élmény feldolgozás lehetőségének biztosítása a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevételével.

Motiváló játékokat, eszközöket biztosítunk mindenki számára. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a természeti környezet megfigyeltetésekor egy-két konkrét szempont adásával vagyunk a segítségükre, hogy a sok információ közül sikerüljön megtalálni a legfontosabb jellemzőket.

6.7 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű tevékenység- az önkiszolgálás, a segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény és állatgondozás. A munka sajátossága, hogy bizonyos külső kényszer is

motiválja, lemérhető, konkrét célja van. A fejlesztés csak és kizárólag a gyermek örömmel vállalt tevékenységén keresztül valósul meg.
A tevékenység során felgyorsul a szocializációjuk, fejlődik társas kapcsolatuk, felelősségérzetük és toleranciájuk.

Munka jellegű tevékenységek:

- önkiszolgálás,
- a társaikért, a csoport érdekében végzett tevékenységeket (naposság, alkalomszerű munkák, környezetgondozás, növény és állatgondozás).

Az óvodapedagógus feladatai

- Egy szeretetteljes, nyugodt légkör megteremtése, melyben önállóan tevékenykedhetnek, de szükség esetén lehetőség van egymástól vagy felnőttől segítséget kérni.
- Annak biztosítása, hogy a munka örömteli tevékenység legyen.
- A gyermekek igényének formálása környezetük tisztaságára, gondozottságára.
- Önkéntes tapasztalatszerzés elősegítése játékos módon, a különbözőélethelyzetekben adódó feladatokról.
- Elegendő idő biztosítása a munka elvégzéséhez, megfelelő hely biztosítása, ahol az adott feladatot kényelmesen, önmagukat és másokat nem akadályozva, veszélyeztetve elvégezhetik.
- Az egyéni képességek figyelembevétele az elvárások kialakításánál, a különböző munka jellegű tevékenységek szervezésénél.
- A tevékenység folyamatos támogatása, pozitív értékelése.
- A nyelvhasználat segítése a kommunikációs helyzetek kihasználásával.

A fejlődés jellemzői korcsoportonként

3-4 évesek: Örömmel kapcsolódjanak be a közösségért végzett tevékenységekbe. Szeressék a környezetükben lévő növényeket és állatokat. Az együttdolgozás öröm számukra.

4-7 évesek: Aktívan kapcsolódjanak be a közösségért végzett tevékenységekbe. Képesek pontos és tudatos megfigyelésekre. Megbecsülik mások munkáját, a közös tevékenység alatt tudnak egymáshoz alkalmazkodni, pozitív viszony alakul ki bennük a munkához. A gyermekek a megszerzett ismereteket, tapasztalatokat változó élethelyzetekben is tudják alkalmazni. Óvják a környezetükben lévő növényeket és állatokat. Rendelkeznek bizonyos szintű kötelesség és feladattudattal.

Differenciálás

Feladatunk, hogy minden gyermek megtalálja a kedvére megfelelő elfoglaltságot. A szabadon választható közös tevékenységekbe való bevonás fejlesztő hatású. Lehetőséget teremtünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára is, hogy részt vehessenek a munkajellegű tevékenységekben (a feladatokat differenciáljuk), ezzel is növeljük önbecsülésüket. Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat, a gyermekek terhelhetőségét. Változatos munkalehetőségeket szervezünk, lehetővé

tesszük, hogy megismerkedhessenek a különböző munkaeszközökkel, azok használatával, a munkavégzés célszerűségével. A munkát mindig ösztönző módon értékeljük.

6.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.
Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. A gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli, a tanulás során is ebből indulunk ki. A tanulás tevékenységben valósul meg. A tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
Az óvodáskor egy rendkívül érzékeny időszaka a fejlődésnek, éppen ezért már óvodáskorban fontos szerepet szánunk a környezeti nevelésnek. Ennek érdekében minden olyan alkalmat, lehetőséget megragadunk, mely ezt támogatja, segíti. Környezeti nevelésünkhöz elsősorban a helyi adottságokat vesszük figyelembe, a különféle tevékenységeket erre építjük, és komplex módon tervezzük. A környezettudatos életvitel megalapozásához szükséges szokás és viselkedésformák kialakítása napjaink fő feladata. Ennek érdekében kiemelt tevékenységünk az újrahasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés helyi megvalósítása, a takarékosság és a természetvédelem. Mindezt az óvodások életkori sajátosságait figyelembe véve sok-sok tevékenység és játék közben valósítjuk meg. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos. cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés. felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás korú gyermek kompetenciáinak fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékban integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, többérzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodapedagógusok feladatai

- Sokirányú, sokrétű tapasztalatok biztosítása, amelyek során a gyermekek a tapasztalataikat folyamatosan bővítik, alkalmazzák, rendszerezik, kreativitásuk fejlesztése.
- Inspiráló tanulási környezet megteremtése, érzelembe ágyazottság, felhívó ingerek alkalmazása.
- Vonzó és motiváló tevékenységek szervezése a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- Változatos játéktémák, differenciálásra alkalmas eszközök használata, olyan tevékenységi formák biztosítása, amelyekben a gyermekek saját élményű tanulás keretében jutnak ismeretekhez önmagukról, környezetükről, szokás-szabályokról, normákról.
- A tanulás irányítása során egyéni pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szembe.
A gyermekek nevelése egyéni fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján tevékenységközpontú módszerekkel történik, kiterjed a sajátos nevelési igényű, a különleges bánásmódot igénylő, a nemzetiségi és kisebbségi gyermekek nevelésére is.
Módszereink (pl.: játék, tapasztalás, érzékenyítő játék, szenzitív módszerek, felfedezés, drámapedagógia, élménypedagógia, kooperatív tanulás, projekt módszer) segítik a tanulási környezet megteremtését, a tanulás támogatását.

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése

Minden gyermek egyedi, aki egyéni nevelési oktatási szükségletekkel rendelkezik. Vannak olyan gyermekek, akiknek speciális nevelési-oktatási szükségleteik vannak, őket nevezzük különleges bánásmódot igénylő gyermekeknek, akiknek óvodai nevelésük során különleges bánásmódra van szükségük.

A sajátos nevelési igényű gyermek és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlesztése, nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a kívánt érettség.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktívpedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Pedagógiai Programunk aktualizálása során, valamint napi munkánk folyamán figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében foglaltakat.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek speciális fejlesztését, ellátását, óvodai nevelésünk keretei között óvodapedagógusaink a megfelelő szakemberek segítségével (logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, óvodapszichológus) valósítják meg.

Célunk

- Az integrált nevelés és gyógypedagógus által végzett egyénre szabott fejlesztés keretében a hátrányok csökkentése.
- A sajátos nevelés igényű gyermekek differenciált beiskoláztatása, esélyegyenlőség biztosítása.
- A gyermek fejlődési ütemének figyelembevétele, az elvárások ehhez igazítása.
- A gyermekek számára a megfelelő területeken történő fejlesztés megvalósítása.
- Megfelelő mértékű terhelés alkalmazása, a túlterhelés elkerülése.
- A közösségbe való beilleszkedésük elősegítése a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során.

Kiemelt jelentőségű a már elsajátított ismeretek, jártasságok, készségek állandó gyakorlása, valamint az új ismeretekbe való beépítése. Fontos, hogy megismerje önmagát, kialakuljon reális énképe, testsémája, eligazodjon saját testén, síkban, térben. Utánozható mintával, pozitív megerősítéssel segítjük a gyermek önállóságát, kezdeményezőképességét, az elmélyült figyelmének kialakítását, a kívánt viselkedési forma elsajátítását. A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítjük a gyermekek személyiségének kibontakoztatását.

7. Ünnepek, hagyományok

A néphagyományhoz kapcsolódóan átélt tevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyermekekre, erősítve a közösséghez tartozás érzését. Nemcsak érzelmi kötődés, hanem egy komplex személyiségfejlődés elősegítője. Az ünnepek, jeles napok jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Az ünnepekkel közvetítjük az egyeteme és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a néphagyományokat.

„*A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása" (Jean Jaurés)*

A hagyományőrzés nem külön témahétként jelenik meg, hanem az óvodai nevelés komplex részeként. Beépítjük ünnepeinkbe, hétköznapjainkba, barkácsolásba, irodalmi, ének zenei, mozgásos tevékenységekbe.

Az elnyert Örökös Zöld Óvoda cím arra ösztönöz bennünket, hogy újabb utakat keresve, a fenntarthatóságra nevelést előtérbe helyezve még nyomatékosabban tegyünk meg mindent a családok bevonásával a környezetünk megóvására.

Lehetőséget nyújt:

- a kreativitás kibontakoztatására,
- a természet felé nyitottságot teremt, közelséget a természete anyagokhoz,
- barkácsoláson keresztül manuális készség erősödik,
- az értelmi nevelés népmeséken, gyermekmondókákon keresztül, ezzel erősödik az anyanyelvi nevelés,
- dalos játékoknál a zenei anyanyelv megalapozását, népdalaink érzelmi motivációt indítanak el
- a mozgásos játékok az egészséges testfejlődést alapozzák meg, valamint segítik a szabályok betartása által az értelmi nevelést.

Magyar Nemzeti Ünnepek és emléknapok, jeles napok, keresztény ünnepeink

• A magyar kultúra napja	január 22.
• Farsang	február
• Nemzetközi Nőnap	március 8.
• 1848-49-es forradalom és szabadságharc ünnepe	március 15.
• Víz világnapja	március 22.
• Nagyböjt - húsvét – pünkösd	
• Föld napja	április 22.
• A népviselet napja	április 24.
• Anyák napja	
• A magyar sport napja	május 6.
• Madarak és fák napja	május 10.
• Gyermeknap, magyar hősök emlékünnepe	
• Zöld Zsibongó	
• Nemzeti összetartozás napja	június 4.
• Környezetvédelmi világnap	június 5.
• Szent István ünnepe, államalapítás	augusztus 20.
• A népmese napja	szeptember 30.
• Idősek világnapja	október 1.
• Állatok világnapja	október 4.
• Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékünnepe	október 23.
• Szent Márton napja	november 11.
• A magyar nyelv napja	november 13.
• Szent Miklós – mikulás napja	december 6.
• Advent – karácsony	

8. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az óvodánkban dolgozók munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése. A gyermekvédelem fontos alapelve a nevelési hatások összehangolása a fejlődő személyiség veszélyeztetettségének megelőzése érdekében. Tiszteletben tartjuk a szülők felelősségérzetét, hangsúlyozva a családi nevelés fontosságát.

Titoktartási kötelezettségünk minden családokat érintő kérdésekben érvényesül.

Célunk

- A „másság" elfogadtatása a gyermekek, szülők, a dolgozók körében.
- Lehetőségeinken belül minden segítséget megadunk a hátrányok kompenzálásához, a tehetség kibontakoztatásához, a családgondozás és egyéni bánásmód keretei között.
- A gyermeki jogok, mint alapérték érvényesítése.
- Biztonságos, egészséges óvodai környezet biztosítása.

Feladataink

- A gyermek megismerése, fejlettségi szintjének felmérése, hiányosságok, lemaradások feltárása, fejlesztése, szükség esetén szakemberek bevonása.
- A családok szociokulturális hátterének megismerése.
- Befogadó környezet megteremtésével a kialakult előítéletek lebontása, esélyegyenlőtlenség csökkentése.
- Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülésének elősegítése, óvodai hiányzások csökkentése.
- Rendszeres kapcsolattatás a szülőkkel, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekek fejlődését segítő szakemberekkel, szervezetekkel.
- Együttműködésünk által szeretnénk új szemlélettel, új formákkal gazdagítani a családokat.

9. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek setében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az alábbiakban leírt fejlettség.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.
- A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:
    - a testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
    - a lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.

Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettséglének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél
  - az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos felidézés és bevésés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
  - megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása, átvitele,
  - a cselekvő- szemléletes kép és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

- Az egészségesen fejlődő gyermek
  - érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
  - elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
  - ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

- A szociálisan érett gyermek:
  - egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
  - feladattudata kialakulóban van és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb-szükség szerint kreatív-elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

DIÓSGYŐRI TAGÓVODÁJA

„Csemeték”

Pedagógiai Programja

Készítette: A MIÓVI Diósgyőri Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

I. Bevezető....2
Az óvodai nevelésünk pedagógiai alapelvei, értékei, célkitűzései....2
Helyzetelemzés....4
II. Gyermekkép, óvodakép....5
II.1. Gyermekkép....5
II.2. Óvodakép....5
III. Az óvodai nevelés feladatai....6
III.1. Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, mozgás, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása....6
III. 2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása....8
III. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....8
IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei....9
IV.1. Személyi feltételek....9
Pedagógusmodell....9
IV.2. Tárgyi feltételek....10
IV.3. Az óvodai élet megszervezése....10
IV.4. Óvoda kapcsolatai....11
Óvoda és család....11
Az óvoda és a miskolci (diósgyőri) általános iskolák....11
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény....12
Borsod- Abaúj- Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye....12
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala Szociális és Köznevelési Osztály....12
Egészségügyi szolgáltatások intézményei (óvodaorvos, védőnők, gyermekfogászat)....12
Közművelődési intézmények....12
V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai; a fejlődés jellemzői az óvodáskor végére....12
V.1. Játék....12
V.2. Verselés, mesélés....13
V.3. Ének, zene, népi játék, tánc....14
V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka....14
V.5. Mindennapos mozgás....15
V.6. A külső világ tevékeny megismerése....16
V.7. Munka jellegű tevékenységek....17
V.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás....17
VI. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelésével kapcsolatos irányelveink, céljaink, feladataink 18
Sajátos nevelési igényű gyermekek....19
A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek....19
Esélyegyenlőség, a szociális hátrányok enyhítése....19
A tehetséges gyermek, tehetségígéret....20

„én, én vagyok magamnak,
s néked én te vagyok,
s te én vagy magadnak,
két külön hatalom,
s ketten mi vagyunk,
de csak ha vállalom.”
(Radnóti Miklós: Kis nyelvtan)

I. Bevezető

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (továbbiakban: MIÓVI) Diósgyőri Tagóvodájának Pedagógiai Programját az Óvodai nevelés országos alapprogramja (továbbiakban Alapprogram) alapján és a Mályva Integráló-differenciáló Óvodai Program egyes elemeinek alkalmazásával készítettük el. Programunk követi az Alapprogram irányvonalát, igazodik az óvoda funkcióihoz, társadalomban betöltött szerepéhez, kialakult hagyományaihoz, értékeihez.
Óvodánk arculatát azok a nevelni tudó és akaró óvodapedagógusok határozzák meg, akik hisznek a gyermekek nevelhetőségében és tudatosan aktív nevelőmunkájukkal a programot megvalósítják.
Óvodai nevelésünk középpontjába a gyermeket és önmagunkat állítjuk.

Az óvodai nevelésünk pedagógiai alapelvei, értékei, célkitűzései

- A gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.[1]

Folyamatosság:
Az egymást követő napirendi szakaszok játékba integrált, a gondozási tevékenységekkel összekapcsolódó szervezeti kerete-formája.
Feltétele és differenciált lehetősége annak, hogy a gyermekek a meglévő fejlettségi szintjükről egyéni tempójukban haladjanak, fejlődjenek. Cselekvéseikhez, tevékenységeikhez elegendő idő, hely, tér, eszköz álljon a rendelkezésükre.
Az óvodapedagógus a gyermekek és a csoport ismeretében a biztonságot nyújtó és cselekvésre ösztönző helyzetekbe differenciáltan kapcsolódik be, ha szükséges segítséget nyújt, továbbfejleszt.
A gyermekek ismerik a nevelési folyamat szabályait, és személyiségüktől függően - az időhatárokhoz igazodva - betartják azokat.
A folyamatosságban növekszik a játék szerepe, lehetősége. Láthatóvá válik az egyén, mint individuum. Létrejöhetnek azok a társas és emberi kapcsolatok, amelyekben a gyermekek szociális értékrendje kialakul.
A folyamatosság, mint szervezeti keret, részlegesen vagy teljes egészében a napirendi folyamat egészére érvényes. Alapja és szükségszerű szervezeti kerete az osztatlanságnak, az osztottságnak, a koncentrációnak és a specializációnak is.

[1] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

A folyamatos napirend szervezése:

- Figyelembe veszi a gyermekek biológiai szükségleteit, tempóját a fejlettség különböző szintjét és az intimitást.
- Segíti a gyermekek bioritmusának stabilizálódását és a tevékenységek önálló gyakorlását.
- Nyugodt légkört eredményez, nincs stressz, sürgetettség, várakozási idő.

Osztatlanság - osztottság

A különböző életkorú, nemű és fejlődésű, - fejlettségükben műveltségi területenként és azokon belül is - egymástól eltérő gyermekek integrált és differenciált nevelése.
Alapja a folyamatosság, amely osztatlan csoportban a teljes napirendet átfogja úgy, hogy a gyermekek önértékelését, énképük kialakulását szolgálja. Olyan széleskörű érzelmi-társas kapcsolatrendszer, amelyben a testvérek, rokonok, barátok, ismerősök egy csoporton belül együtt maradhatnak.
Az utánzás, a modellkövetés lehetőségei megvalósulhatnak. A gyermekek és a felnőttek kölcsönös, egymásra ható szocializációja érvényesülhet. Létrejöhet az egyén, a társak és a csoportok szociális viszonyulása: alá-, mellé-, fölérendelt szerepekben.
Az osztatlan szervezésű csoport megoldást jelent a lassabban érő és fejlődő gyermekek 1–4 évig tartó óvodai nevelésében. Mindehhez elégséges időt és érzelmi biztonságot nyújt.
Az iskolába távozók helyére évenként különböző korú gyermekek érkeznek. Változik a csoportok összetétele, a gyermekek más helyzetekbe kerülnek. Régi és új társaikkal az egyéni státuszuk, szerepeik is megváltoznak.
A még óvodában maradó gyermekek számára, akik azonos korú társaikkal nem mehetnek tovább az iskolába, a státusz- és szerepváltozás nem jelent megrázkódtatást.
Az osztatlanság kedvező környezeti feltételeket teremt az érzékszervi-, az értelmi-, a beszéd- vagy más fogyatékosságot mutató gyermekek képességeinek csoporton belüli integrált és egyénenként differenciált speciális fejlesztésére.
Szükségtelen az osztatlan csoportok kor és fejlettség szerinti különválasztása. Az óvodapedagógusok számára megoldást, a gyermekek számára eredményt az egyénenként differenciált feladatátadást és értékelést jelent.
A szülők igényeinek megfelelően indítunk azonos korosztályú csoportot is.

Koncentráció, specializáció

A játékos tevékenységek koncentrálva, az egymással összefüggésben álló műveltségi területeket ötvözve jelennek meg óvodai életünkben (tevékenységekbe integrálódnak). Az egészséges életfeltételeket megteremtő gondozás, a napirend teljes folyamatát összeköti a játékból kiinduló és oda visszatérő tanulással és a munka jellegű tevékenységekkel. Igazodik a gyermekek biológiai szükségleteihez, önállóságuk, képességeik szintjéhez. A játék elégséges időt, megfelelő teret és eszközöket kínál ahhoz, hogy a gyermekek tapasztalataikat, élményeiket, ismereteiket különböző helyzetekben feldolgozhassák.
Az óvodapedagógus feladata, hogy a tevékenységek az alacsonyabb szintről haladjanak a magasabb szintek felé. Közben arra is ügyel, hogy a gyermek életkorát és a csoport fejlettségi szintjét vegye alapul.
A tevékenységek játékos jellege lehetővé teszi, hogy a különböző életkorú és fejlettségű gyermekek akkor kapcsolódjanak be, és addig vegyenek részt a tevékenységeken, ameddig erre motiváltak és képesek. Így jelenik meg specializációként a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek inkluzív szemléletű nevelése. Az adott témakörök feldolgozása egyénenként, párokban vagy kisebb csoportokban is lehetséges.

Legfontosabb célunk a játék szerepének, időtartamának, terének, eszközeinek bővítése, növelése.
Folyamatos feladatunk a gyermekek egyénenkénti megismerése, fejlődésük nyomon követése, elősegítése, személyiségük kibontakoztatása.
A csoportok kialakításakor szorgalmazzuk a családias jelleg, illetve az osztatlan csoportok létrejöttét, de teret biztosítunk másfajta szülői igényeknek is.
A gyakorlat tapasztalatai alapján az adott társadalmi környezetből érkező gyermekek szükségleteit, az infrastrukturális lehetőségeket és szolgáltatási feladatokat figyelembe véve, az óvoda speciális foglalkoztatásait is beépítve készült el helyi programunk.
Az elkészült dokumentáció nevelési alapelvek rendszerezésével, irányelvek jelölésével, szabályozással kívánja segíteni az óvodapedagógusok munkáját.

Helyzetelemzés

A MIÓVI Diósgyőri Tagóvodája 1973-ban épült Miskolcon a Diósgyőri lakótelep első óvodájaként. Intézményünkben jelen vannak mind a szélsőséges, szociálisan halmozottan hátrányos körülmények között élő gyermekek, de megtalálhatók a társadalmilag stabil helyzetben lévő, jól szituált családok gyermekei is.
Programunk kidolgozása során a jelenlévő társadalmi különbözőség igényeit, elvárásait vettük figyelembe és alakítottuk ki programunkat.
Az Alapító Okiratunkban rögzített alaptevékenységek összhangban állnak a nevelőtestülettel közösen készített, szükségletekre épülő Csemeték helyi óvodai nevelési programunkkal, ami alapja személyiségfejlesztő munkánknak, tartalmazza humanista nevelésfilozófiánkat és gyermekközpontú.
Óvodánk szakmailag önálló, felvállalja a családi nevelés kiegészítését, segíti a gyermekek sokszínű személyiséggé érlelését, a hátrányok kiküszöbölését, az iskolai beváláshoz szükséges képességek megalapozását, a minél teljesebb ismerettár kiépítését.

Nevelő-fejlesztő munkánkban hangsúlyozott:
- A gondozás, szocializáció;
- A játékközpontúság;
- Az élménypedagógia;
- A minél teljesebb komplexitás;
- A fejlesztő differenciálás.

II. Gyermekkép, óvodakép

II.1. Gyermekkép

Programunk a 2,5 - 7 éves korú gyermekek sokoldalú fejlődését és személyiségük kiteljesítését helyezi előtérbe. A nevelés középpontjába azt a gyermeket és óvodapedagógust állítja, aki autonómiáját megőrizve, gyermektársaival és a felnőttekkel alkotóan tud együttműködni, s a szabályokhoz igazodva szabadon választani, elfogadó, segítő, együttműködő személyiségmutatókkal rendelkezik
Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.[2]

II.2. Óvodakép

A MIÓVI Diósgyőri Tagóvodájának épülete 200 kisgyermeket befogadni képes épület. Óvodánk, mely szakmailag önálló, felvállalja a családi nevelés kiegészítését, segíti a gyermekek sokszínű személyiséggé érlelését, 3 éves kortól iskolakezdésig.
Óvodánkban jelen vannak a szociálisan halmozottan hátrányos körülmények között élő gyermekek, valamint a kiemelkedően jól szituált családok gyermekei is.
Az egyenlő hozzáférés pedagógiai elve alapján végezzük munkánkat.
A nevelés hatékonysága érdekében segítő együttműködésre törekszünk a különböző helyi, társadalmi, művelődési, egészségügyi, gazdasági és egyéb szervezetek képviselőivel.
Nevelésünk célja elősegíteni óvodásaink sokoldalú harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakozását az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Kiemelten kezeljük a hátrányok csökkentését, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
Az óvodánkban folyó színvonalas nevelőmunka elengedhetetlen feltétele a meleg, biztonságot nyújtó családias légkör, ahol a gyermekek jól érzik magukat. A sokféle tevékenység közül szabadon választanak, s azt élményszerű játéknak tekintik. A nyugodt környezetben az óvodapedagógus és a gyermekek harmonikusan együttműködnek, miközben egyre jobban kiteljesedik a pozitív tulajdonságokban gazdag személyiség. Törekszünk az empatikus viselkedéssel a gyermek saját identitásának megőrzésére.

[2] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

III. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelésünk feladata az óvodáskorú gyermek testi szükségleteinek kielégítése, személyiségének sokoldalú fejlesztése, különös tekintettel az értelmi, érzelmi és lelki fejlődés támogatására, a biztonságot nyújtó, szeretetteljes környezet megteremtésével.

III.1. Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, mozgás, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

Óvodánkban a helyes életritmus a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás és edzés a pihenés és az alvás megszervezésével az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások elsajátításával gyakorlásával biztosítjuk a gyermekek egyéni sajátságainak megfelelő egészséges életmód alakítását.

Feladataink:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a megfelelő folyadék bevitelről való gondoskodás, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.[3]

A gyermek gondozása és testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése:

Minden kisgyermek óvodába lépéskor már egy bizonyos, kialakult életritmussal rendelkezik. A rendszeresen, ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, feltételei az egészséges testi és szellemi fejlődésnek. A test gondozása közben lehetővé kell tennünk, hogy a gyermekek jártasság szinten, tudatosan végezzék azokat a tennivalókat, amelyek az egészséges életmód szokásainak alapjául szolgálnak. Nagyobb hangsúlyt fektetünk az eltérő egyéni szükségletekre. Mozgásigényük kielégítésére naponta tervszerű és spontán formában biztosítunk alkalmat. A harmonikus mozgás elsősorban szabad mozgással fejleszthető, melyet igyekszünk a

[3] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

szabad levegőn biztosítani, a gyermekek által választott sokféle mozgásos tevékenységgel színesíteni. Az udvar alkalmas arra, hogy kedvező időjárás esetén a gyermekek a nap nagy részét a szabadban tölthessék. Fontos, hogy az udvari játékok természetes alapanyagokból készüljenek, ezek a gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos játékát segítsék elő.

A testi képességek fejlődésének elősegítése:

A testi képességek fejlődésének fő színtere az óvoda udvara. A szabad mozgásra minden évszakban, naponta biztosítunk időt. A családok egészségtelen életvitele, mozgásterének leszűkülése teszi szükségessé a tervszerű mozgásfejlesztést. A gyermekek mozgás szükséglete befolyásolja optimális terhelhetőségüket, a szervezeti keret a mozgást és nem a gyermek korlátozását szolgálja. A sokszori gyakorlás lehetőségét folyamatosan biztosítjuk, az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést juttatjuk érvényre. A szervezett mozgás fejlesztés a 3-7 éves korban fontos eszköze a természetes mozgások, az általános testi képességek, a mozgáskultúra fejlesztésének, a térben való tájékozódás, helyzetfelismerés megalapozásának, a testséma megismerésének, a koordinált mozgás kialakításának. Prevenciós céllal testtartás és lábboltozat erősítő gyakorlatok rendszeres beépítése a szervezett mozgásos tevékenységeinkbe.

Egészséges, biztonságos környezet kialakítása:

Az óvodai környezet feltételei jelentősen befolyásolják a gondozás színvonalát, hatékonyságát. A kedvező környezeti viszonyok a fejlődés zavartalanságát és optimális fokát teszik lehetővé. Nevelőmunkánk kiinduló pontja a gyermek fejlődését elősegítő óvodai környezet megteremtése. Az udvar alkalmas arra, hogy kedvező időjárás esetén a gyermekek a nap nagy részét a szabadban tölthessék. Fontos, hogy az udvari játékok természetes alapanyagokból készüljenek, ezek a gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos játékát segítsék elő. Az öltöző berendezésénél arra törekszünk, hogy minden gyermek felszerelésének megfelelő, jellel ellátott helyet biztosítsunk. Az öltözőszekrények gyermekméretűek, elhelyezésüknél a tágasság, elférhetőség volt a cél. A csoportszoba barátságossá, esztétikussá tétele fontos a gyermekek jó közérzetének biztosítása érdekében. Igyekszünk harmonikus, családias légkört biztosítani. A csoportszoba berendezési tárgyai megfelelő méretűek, könnyen tisztán tarthatóak, elrendezésük célszerű, hogy a gyermeki tevékenységek számára megfelelő helyet teremtsen. A természetes, jó megvilágítást a terem egyik falán végigfutó ablakok teszik lehetővé. A hirdetőtábla, mely az öltöző előterében található, tájékoztatást ad a szülőknek a csoportban folyó munkáról, az aktuális információról.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése:

Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Az évszakok adta lehetőségeket kihasználjuk a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással /kirándulás, túrázás, séta, foci, korcsolyázás, úszás, tánc/. Rossz idő esetén nyitott ablakok mellett szervezzük meg a mozgásos tevékenységeket, fontos a napközbeni gyakori, illetve folyamatos szellőztetés. Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír- tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

III. 2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása

A 3-7 éves gyermek egész viselkedését az érzelmek irányítják. A gyermekek viselkedésére, személyiségére akkor tudunk fejlesztő módon hatni, ha érzelmeit aktivizáljuk. Meleg, szeretetteljes légkörben válik valóban hatékonnyá, eredményessé nevelőmunkánk. Az óvodás érzelmeinek fejlődése az érzelmek differenciálódásában nyilvánul meg. Az óvodába kerülés első napjainak, a befogadás időszakának érzelmei, élményei meghatározóak a közösségi élet alakulásának későbbi folyamatában. A befogadáshoz a lehető legnyugodtabb feltételeket kell megteremtenünk. Fontos, hogy kedvező érzelmi hatások érjék a gyermekeket. A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet. Az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése példaértékű kell, hogy legyen az intézménybe járó gyermekek és szüleik számára. Az óvodai élet során olyan viselkedési rendet tanul meg a gyermek, ami segíti a társas beilleszkedést. Az óvoda alkalmazottai – gyermekek, a gyermekek - gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze. A gyermek pozitív erkölcsi érzelmeire hatva, a közösségi szokások alapvető normáit kialakítva váljon a csoport közösségének egyenrangú tagjává. Fejlődjön igazságérzete, lelkiismeretessége, konfliktusmegoldó képessége, erkölcsi, szociális érzelmei gazdagodjanak. Alakuljon „én tudata”, teremtsünk lehetőséget önkifejező törekvéseinek. A gyermekeket neveljük egymás tiszteletére és a másság elfogadására. A közös együttlétek, a közösen végzett tevékenységek öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint az együttérzés, a segítőkészség, a lelkiismeretesség, az őszinteség, a figyelmesség és akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás és normarendszerének megalapozása. A társas együttlét során az óvodás gyermek egyre több közös együttes élményben részesül. A gyermekeket hozzásegítjük, hogy rácsodálkozzanak a természetre, az emberi környezetben megmutatkozó szépre-jóra, és azok megbecsülésére. A gyerekek nyitottságára építünk, abban segítjük óvodásainkat, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja (március 15., A magyar hősök emlékünnepe, Nemzeti összetartozás napja, augusztus 20., október 23.; advent, húsvét, pünkösd; A Magyar Népmese Napja). A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel. Óvodánkban a gyermekeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.

III. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése.[4]

IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei

IV.1. Személyi feltételek

Óvodánkban a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakember segítségét vesszük igénybe. A idegen anyanyelvű (migráns) gyermek jelenléte esetén az óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. Óvodákban a közoktatási törvényben meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok dolgoznak, akik a meghatározott továbbképzéseken való részvétellel, önképzéssel, melyek helyi munkaközösségek és pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények által szervezettek, biztosítják az óvodánkban folyó pedagógiai munka magasabb színvonalát.[5]

Pedagógusmodell

Programunk szerint az óvodapedagógus számára a vállalt szerep egyet jelent:

- Olyan feltételek meglétével, mely kedvez az érzelmi kötődések kialakulásának, megerősítésének.
- A különböző szociokulturális helyzetű családokból érkező gyermekek iránti szeretettel való befogadással, másság iránti toleranciával és elfogadással.
- Az átlagos, ill. az attól eltérő képességek korrekciójával, speciális és differenciált fejlesztésével.

Az óvodapedagógus, mint mintakövető modell az alábbi tulajdonságokat, személyiségjegyeket birtokolja és juttatja kifejezésre:

- Gyermekkel szemben szeretetteljes, rájuk figyelő, együtt érző, kreatív, fejlődést szolgáló magatartást, probléma- és feladatérzékenységet;
- Tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.
- Testi-lelki harmóniáját, etikus magatartást minden helyzetben;
- Társadalmi környezetével szemben tisztelet megadását, a rábízott gyermekek fejlesztését szolgáló értékek, normák közvetítését.

[4] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása
[5] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

IV.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épületének belső berendezése otthonos környezetet, meleg, családias légkört biztosít, ahol a berendezési tárgyak többnyire természetes anyagból készültek. Törekszünk a színek, formák harmóniájára, az esztétikai igény belsővé válására.
Az óvodánk udvarának felszereltségével kapcsolatosan, olyan feltételrendszer megvalósításán fáradozunk, ami segíti a gyermekek sokirányú mozgásfejlesztését, az önálló gyakorlások révén pedig fejlődnek a kis és nagymozgások. A játékeszközök is a gyermekek tevékenységéhez, fejlődéséhez igazodók.
Csoportszobáink tágasak, világosak, jó elosztásúak, rendelkezésre állnak a szükséges szociális helyiségek. A gyermekcsoportokhoz tartozó járulékos helyiségek is jól szolgálják a gyermekek nyugodt körülmények között történő nevelését, gondozását.
A nevelőmunkát segítő eszközök, felszerelések, játékok, szemléltetőeszközök megléte kielégítő. Ehhez jelentős mértékben hozzájárul az óvodapedagógusok, alkalmazotti közösségünk önfeláldozó gyűjtőmunkája, ötletessége, kreativitása, a szülők, az alapítványok segítő jelenléte.

IV.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.[6]

- A heti rend kialakítása az óvodapedagógus felelős szabadsága, figyelembe véve a csoport igényeihez való rugalmas alkalmazkodást, valamint a többi csoporttal való együttműködés összhangját.
- A napirendet folyamatos életszervezés jellemzi, amely a játékban keret és színtere az integrált tevékenységeknek, foglalkozásoknak, egészséges életmódra nevelés folyamatának.

Óvodai életrendünk - ahol nevelési célok és feladatok valósulnak meg - elképzelhetetlen tudatos tervező, szervező, ellenőrző, értékelő munka nélkül.
Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése

[6] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

érdekében. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.[7]

IV.4. Óvoda kapcsolatai

Óvoda és család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ehhez nélkülözhetetlen a különféle szociokulturális hátterű családokkal a differenciált és árnyalt kapcsolattartás, mely folyamatban az óvoda nyitott és kezdeményező.

A kapcsolattartás formái:

- Ismerkedő, tájékozódó látogatás az óvodában.
- Szülővel közösen történő differenciált befogadás.
- Igény szerint ismerkedés az óvoda programjával, az óvodában folyó nevelőmunkával.
- Fogadóórák, szülői értekezletek.
- Hirdetőtáblák aktuális nevelési-pedagógiai információi.
- Nyílt nap, nyílt hét feltételeinek megteremtése.
- Játékdélutánok, színes szabadidős programok.
- Az óvoda hagyományos ünnepeiben való aktív részvétel biztosítása.

A különféle kapcsolattartási formák, azok módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz, szükségletekhez.

Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvodánk alkalmazotti közösségének szakmai felkészültsége, munka iránti elkötelezettsége, felelősségtudata jelenti a garanciát a legcélravezetőbb együttműködési formák megtalálásához, sikeres alkalmazásához.

Az óvoda és a miskolci (diósgyőri) általános iskolák

Együttműködésünk célja, hogy programjainkat összehangolva megkönnyítsük az óvodából az iskolába való átmenetet. Az együttműködés alapelveinek valljuk: a kölcsönös nyitottságot, érdeklődést, szakmai együttműködést, bizalmat és zavartalan átmenetet. A nevelésnek, fejlesztésnek vertikálisan is és horizontálisan is együtt kell haladnia ahhoz, hogy előkészítse az élethosszig tartó tanulás lehetőségét, ezért egyértelművé kell tennünk, és el kell fogadtatnunk környezetünkkel a lassú átmenet az óvodából az iskolába elvet.

Értelmezésünkben ez azt jelenti, hogy óvodapedagógusként egyféleképpen és ugyanúgy gondolkodunk a gyermekekről, elfogadjuk, hogy a saját képességeinek megfelelő ütemben kell haladnia, életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő ismeretet kell kapnia saját tanulási útján.

Kapcsolattartási, együttműködési formák:

- kapcsolattartás a tanítókkal,
- kölcsönös intézménylátogatások, közös programokon való részvétel,
- iskolák programjainak közzététele a szülők felé.

[7] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
Az együttműködés formái:
- szoros együttműködés a szociális segítőkkel,
- értekezletek, beszélgetések a gyermekjóléti ellátásról,
- gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése.

Borsod- Abaúj- Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
Az együttműködés formái:
- szakmai együttműködés a prevenciós ellátás erősítésére,
- esetmegbeszélések,
- team megbeszélések, közös értekezletek szervezése,
- folyamatos konzultáció a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési feladatairól.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala Szociális és Köznevelési Osztály
Fontosnak tartjuk a rendszeres információ-áramlást, mint kapcsolattartási formát, mert nagy szerepet játszik az óvoda nevelőmunkájának társadalmi megítélésében. Szükségesnek tartjuk, hogy óvodánk nevelőmunkáját, hagyományainkat, eredményeinket az önkormányzati képviselők megismerjék, szakmai sikereinkben osztozzanak.

Egészségügyi szolgáltatások intézményei (óvodaorvos, védőnők, gyermekfogászat)
Az együttműködés formái:
- közreműködés az egészségügyi gondozásban,
- részvétel az egészségmegőrző foglalkozásokban,
- gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése.

Közművelődési intézmények
Az együttműködés formái:
- programok figyelemmel kísérése,
- intézmények látogatása,
- részvétel a pedagógiai tartalmú foglalkozásokon,
- aktív részvétel a meghirdetett pályázatokon, versenyeken.

V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai; a fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

V.1. Játék
Óvodás korban a játék nem eszköze a tanulás folyamatának, hanem magát a tanulást jelenti: A játék nem csupán egy kellemes időtöltés vagy szórakozás a gyermek számára, hanem a tanulás legtermészetesebb formája (aktív cselekvés, élményhez jutás, döntéshozás, kísérletezés, próbálgatás, probléma megoldás, következtetés, ismeretszerzés). A játékos tevékenység során fejlődik a gyermek gondolkodása, nyelvi kifejezőkészsége, mozgása, valamint szociális és érzelmi intelligenciája. Ezért óvodai nevelésünk olyan környezet biztosítására épít, amelyben a játék ad teret a tanulásnak és fejlődésnek.
Ebben az életkorban a gyermekek legfőbb, legfontosabb és a személyiséget komplexen fejlesztő tevékenysége a játék. Kiemelt feladatunk, hogy minél több időt, alkalmat, lehetőséget biztosítsunk

az elmélyült szabad játékra. Tudatos tervező munkával biztosítjuk a játék alapvető feltételeit (idő, hely, eszköz, játékterek, nyugodt légkör, élmény és tapasztalatszerzési lehetőségek). Célunk, hogy minden gyermek képessé váljon önállóan, nyugodtan tevékenykedni külső irányítás nélkül is. A gyermekek fejlettségi szintjét a játékban folyamatosan nyomon követjük, ennek alapján figyelmet fordítunk a differenciált fejlesztésre. A nyugodt, szeretetteljes légkör, érzelmi biztonság megteremtésével segítjük a szociális hátrányokkal érkező gyermekek beilleszkedését. A játékban elősegítjük, hogy a gyermekek tudjanak alkalmazkodni a maguk alkotta szabályokhoz, miközben érzelmi kötődések, baráti kapcsolatok alakulnak. Az együtt játszás feltételeinek megteremtésével, elfogadással, dicsérettel, buzdítással, ötletadással segítjük őket, hogy minél több játékeszközt és lehetőséget megismerjenek. Figyelembe vesszük és a gyakorlatban tudatosan alkalmazzuk a segítő szakemberek javaslatait a különleges bánásmódot igénylő gyermekek differenciált, egyéni fejlesztéséhez.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
Önállóan képesek játékhelyzetek létrehozására, játékhoz szükséges eszközök elkészítésére, kombinálására. Játék közben megtanulnak alkalmazkodni a maguk alkotta szabályokhoz, miközben érzelmi kötődések, baráti kapcsolatok is kialakulnak. Igényükké válik a szellemi erőfeszítést feltételező, szabályokat betartó, ügyességet, társak együttműködését igénylő különféle - kritikai érzéket, együttműködési képességet, közösségi magatartást is megerősítő - játék.

V.2. Verselés, mesélés

Célunk a belső igény kialakítása az anyanyelvi és irodalmi élmények befogadására, amely segíti a gyermekeket a környező világ érzelmi viszonyainak megismerésében. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, a verselés, a mesélés fontos eszköze, módszere és egyik szervezeti formája az anyanyelvi nevelésnek, mely érzelmi biztonságot nyújt a gyermekek számára és az anyanyelvi kultúra alapozását szolgálja. A megfelelően kiválasztott irodalmi művek alakítják erkölcsi és esztétikai fejlődésüket. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.
Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.[8] A mindennapokba beépülő irodalmi élmények alakítják a kisgyermek mentális egészségét. Nyelvi fordulatokkal, ritmikus ismételgetésekkel, a képi világ összekapcsolásával tesszük a gyermekek számára a mese és a vershallgatást örömforrássá. A verselés, mesélés komplex módon fejleszti az óvodás gyermekek személyiségét.

[8] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
A gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.[9]
Kialakulnak és megszilárdulnak az irodalmi élményekhez fűződő szokások. Megjelenik a gyermekeknél az elbeszélések iránti érdeklődés és a saját mese létrehozásának igénye. Kedvelt tevékenységükké válik a bábozás-dramatizálás, vers és mesemondás, - hallgatás. Érdeklődnek a betűk és az iskola iránt.

V.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.[10]
Az ének a zene, a népi játék, a tánc a művészeti nevelés része. A zenei anyanyelv az óvodáskorú gyermekek legbensőbb megnyilvánulása, az érzelmek hordozója, a képzelet előidézője, a kreativitás megmutatkozásának lehetősége. A zenei nevelés átszövi a teljes nevelési folyamatot a mindennapi tevékenységek során, az óvodapedagógus mintaadó szerepe meghatározó. Feladatunk a derűs barátságos légkör megteremtése, amelyben a gyermek személyisége komplex módon fejlődik. Lehetőség nyílik a gyermek számára érzelmek kifejezésére, társas érintkezések gyakorlására, a zenei képességek fejlesztésére, zenei ízlés-, mozgáskultúra alakítására. A megfelelően megválasztott ének, zenei anyag tartalmazza a magyar népdalok, népi mondókákat, színes dallamvilágú gyermekdalokat. A zenehallgatás anyagában a népzenei művek mellett helyet kapnak klasszikus és modern zenei alkotások is. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.[11]

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:
Szívesen, érdeklődéssel legyenek képesek zenét hallgatni. Tudjanak különbséget tenni az egyenletes lüktetés, ritmus, a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú között.
A játékos gyermekdalokat képesek legyenek saját maguk által kitalált mozgással kísérni. Tudjanak tisztán, érthető szöveggel énekelni, különböző hangokat biztonsággal felismerni.

V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázolási tevékenység során megismerkednek a gyermekek a rajzolás, festés, mintázás, építés, téralakítás, különféle anyagokkal való bánásmód változatos technikáival, az ehhez szükséges

[9] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása
[10] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása
[11] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

eszközökkel. Az ábrázolás különböző fajtái a gyermeki személyiségfejlesztés fontos eszközei műalkotásokkal, néphagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal és az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés során. A napi tevékenységek szervezésében állandó helyet kap az ábrázolás, kézimunka, barkácsolás. A gyermekek cselekvéséhez változatos eszközöket biztosítunk - a természetes anyagok, termések felhasználásának előtérbe helyezésével-, melyek könnyen elérhetőek, vonzóak, alkotásra, cselekvésre ösztönzőek, segítik a gyermekek kreativitásának kibontakozását, fejlődését. Változatos, gazdag lehetőséget biztosítunk a vizuális élményű tapasztalatszerzésre, amely elősegíti a gyermek önkifejezését, fejleszti alkotó fantáziáját és kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevel. Az ilyen tevékenységek során a gyermekek együtt örülnek az együtt elkészített alkotásoknak, melynek közösség teremtő hatása van. Alakul esztétikai érzékük, rácsodálkoznak a környező világ csodáira, szépségeire, megfogalmazzák a látott alkotásokról a véleményüket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:
A megismert technikai alapelemekkel ki tudják magukat fejezni, elképzeléseiket megjeleníteni. Tudjanak örülni egyéni és közösen készített kompozícióknak. Tudjanak örülni és rácsodálkozni a környező világ csodáira, szépségeire, miközben a látott alkotásokról meg is fogalmazzák véleményüket. Munkájukban tükröződjék a szín és formagazdagság.

V.5. Mindennapos mozgás

Az egészséges életmódra nevelés valamint az optimális személyiségfejlődés támogatása érdekében legfontosabb feladatunk a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, mozgás fejlesztése. Célunk egész életre szóló igény és szeretet kialakítása a mozgás iránt, valamint a testi képességek, a mozgáskultúra fejlesztése a személyiség akarati tényezőinek alakítása.
A gyermekek sokoldalú harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével tervszerű, rendszeres mozgással biztosítva történik. Lehetőséget adunk spontán, aktív, szabad játékban megjelenő mozgásra, végzünk irányított mindennapos mozgásfejlesztést és szervezett mozgásos tevékenységeket valósítunk meg.
Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.[12]

[12] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

A mozgásnak nagy szerepe van értelmi, érzelmi, akarati, közösségi viselkedés formálásában. A mozgástevékenységet segítik a megfelelő méretű torna- és kézi szerek, melyeket folyamatosan bővítünk a jól felszerelt tornatermünkben. Különös figyelmet fordítunk a gerinc- és láb deformitások megelőzését segítő eszközökre. Kiemelt szerepet kap a mozgás tevékenység gazdag játékanyaggal történő szervezése, a testmozgások kellő játékosságának biztosítása. Figyelmet fordítunk a gyermekek egyéni fejlesztésére differenciált feladatadással.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:
Megváltoznak a gyermekek testarányai, megkezdődik a fogváltás. Testük arányosan fejlett, teherbíró. Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani képesek. Szeretik, igényükké válik a mozgás, miközben képessé válnak szabályok megértésére, betartására. Mozgásuk összerendezetté válik, növekszik ügyességük, teljesítőképességük, kitartásuk, tűrőképességük miközben fejlődik mind a tér, mind az idő és tájékozódó képességük.
Mozgástapasztalataik megsokasodnak, melyek hatására biztonsággal eligazodnak a különféle helyzetekben, s helyesen fejlesztően használják a kézi és egyéb tornaeszközöket.

V.6. A külső világ tevékeny megismerése
A külső világ tevékeny megismerésének színtere az a természeti, társadalmi valóság, mely sokféle információt hordoz, melynek felfedezése során olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek segítik eligazodni a gyermeket az őt körülvevő világban. Célunk a természetet, környezetet védő, óvó, szerető gyermek nevelése. A körülöttünk lévő világ felfedezése során pozitív érzelmi viszony kialakítása a természeti és az ember alkotta környezethez, miközben megtanulja a gyermek az értékek védelmét, megőrzését. Legfontosabb elv, mindent a természetes környezetben megfigyeltetni, az összefüggéseket, változásokat megértetni és ezáltal megfelelő ismertekhez juttatni a gyermekeket. Munkánk során fontos az óvodapedagógus példaadó szerepe, a környezeti értékek átadása, környezettudatos magatartási formák alakítása és a fenntarthatóság elvének közvetítése. Meg kell értetni a gyermekekkel, hogy saját életterük védelme, gondozása egészségesebbé teszi fejlődésüket. Meglévő hagyományainkat beépítjük óvodai életünkbe, amely teljesebbé, sokszínűvé teszi mindennapjainkat. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a zöld jeles napok, világnapok méltó megünneplését.
A külső világ tevékeny megismerése során matematikai tartalmú ismeretek birtokába jut a gyermek. Célunk a bennünket körülvevő világ matematikai összefüggéseinek felfedezése a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, játékos formában. Az óvodás gyermekek matematikai műveltségtartalma része a környező világról alakuló ismerettárának. A műveltségi területek komplex feldolgozása növeli a matematikai tartalmú tapasztalatszerzési lehetőségeit, teljesebbé teszi a gyermek matematikai szemléletét. A külső világ tevékeny megismerésének feldolgozását segíti a kötetlen matematikai tevékenység, mely során a gyermek felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik mennyiségi szemlélete. Az óvodapedagógus szervező munkájában helyet kap a szabad játékidőbe integrált matematikai gondolkodás fejlesztése, figyelembe véve az egyéni képességek differenciált fejlesztését. A tevékenységekhez változatos eszközöket és lehetőségeket biztosítunk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
Ismerjék, tanulják meg és tudják értékelni a természet szépségét, növény és állatvilágát. Tudatosuljon bennük, hogy mi emberek is a természet részei vagyunk, ezért annak óvása-védése, szeretete mindnyájunk feladata és felelőssége. Ismerjék és szeressék szülőföldjüket az ott élő embereket, azok hagyományait, szokásait, tárgyi, kulturális értékeit.

Térben-időben különböző helyzetekben jól és biztonságosan tudnak tájékozódni. Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, s szívesen játszanak matematikai tartalmú játékokat. Biztonsággal végeznek matematikai műveleteket 10-es számkörben. Tudnak szín, forma, nagyság, mennyiség szerint különféle mennyiségeket összehasonlítani.
Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről (név, lakcím, szülei foglalkozása, napszakok, gyalogos közlekedés alapvető szabályai, a környezetében élő növények, állatok ismerete, azok gondozása és védelme; az öltözködés és az időjárás összefüggései). Ismeri a viselkedés azon szabályait, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

V.7. Munka jellegű tevékenységek

Feladatunk a munka jellegű, játékos, cselekvő tevékenységek megszerettetésével olyan személyiség jegyek kialakítása, mely pozitívan befolyásolja a gyermekek közösségi kapcsolatát (önkiszolgálás, segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, elvállalt naposi vagy egyéb munka, környezet-, növény- és állatgondozás).
Célunk, hogy a gyermekek a saját szükségleteik kielégítésére való képességeik és készségeik kialakuljanak. Fejlesztenünk kell a kitartásukat, önállóságukat, felelősségtudatukat. A gyermeki próbálkozásoknak teret és kellő időt adunk, hogy maguk fedezhessék fel, gyakorolhassák a különböző munkafogásokat, eszközök használatát. Ezt a tevékenységet a játékosság és az önkéntesség jellemzi, fontos, hogy a gyermekek örömmel végezzék. A munka jellegű tevékenységek komplex módon fejlesztik a gyermekek személyiségét, hozzájárulnak a közösség alakításához, környezetünk megóvásához. Fontos, hogy legyenek büszkék munkájukra, és becsüljék meg másokét is.
A munka jellegű feladatok integrálása, megfelelő rendű differenciálása lehetőséget ad a gyermeknek ismeretei, képességei ellenőrzésére, az együtt, egymásért ténykedésre, feladatmegosztás megítélésére.
A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés eszköze, saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
A gyermek önálló a saját magával kapcsolatos feladatok elvégzésében, aktívan tevékenykedik környezete formálásában, szépítésében. Kreatív, szükség esetén tud más, vagy új megoldást találni. Önként vállalja a közösségért végzett tevékenységeket. A gyermek közösségi kapcsolata, kötelességtudata alakulóban van, alakul reális önértékelése a munkavállalás során, a jól végzett munka örömmel tölti el és megbecsüli eredményét.

V.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.[13]

[13] 77/2025. (IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosítása

A játék folyamatába spontán vagy szervezetten integrálódott (tanulási) tevékenységek fontos szerepet játszanak a tanulás szervezeti keretének és a tanulási formák kialakításának meghatározásában. A tanulás nevelési alapelve a játékosság. Megteremtjük a lehetőségét annak, hogy a gyermek minden érzékszervét bevonva, aktív cselekvő részese legyen saját tanulási folyamatának. Az óvodai élet egészében tudatosan kihasználjuk a szociális tanulás lehetőségeit. Kiemelt feladatunk a gyermekek képességeinek, készségeinek komplex módon történő fejlesztése, az eltérő fejlettségi szintet alapul vevő differenciálással. A differenciálást, mint pedagógiai módszer valamennyi formáját alkalmazzuk a mindennapok során (tartalmi, módszerbeli, eszközbeli, tempó szerinti, feladat nehézségi szintje szerinti, egyéni fejlesztési cél szerinti, értékelési formák szerinti, csoportalakítás szerinti). Személyre szabott pozitív értékeléssel a gyermekek egészséges énképét, önbecsülését formáljuk, fejlesztjük. A megismerési folyamat során kiemelt szerepet kapnak a magyar kultúrát, hagyományokat, megismertető tevékenységek. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében egyéni fejlesztési terv alapján, a segítő szakemberekkel és a családdal szorosan együttműködve végezzük fejlesztő munkánkat.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
Alakulóban van a szándékos tanulás képessége, valamint az ehhez szükséges akarati tulajdonságai (feladattudat, kitartás, munkatempó, önellenőrző képesség, nyelvhasználat, önállóság, önfegyelem). A gyermek nyitott a világra, kialakult a belső motivációja a tanulási helyzetek iránt, képes önálló feladatmegoldásra, kialakul a problémamegoldás csírája, kreatív, szereti, várja a feladathelyzeteket. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteinek kielégítését, örül a saját és mások sikerének, elviseli a kudarcot. Eljut a pontos észlelésig, ismeretei azáltal megalapozottak lesznek, megismerkedik az elemi ok-okozati összefüggésekkel, a környezet mennyiségi, formai eltéréseivel, a fogalmi gondolkodás kialakulása felé halad, kialakulóban van az elemi fogalmi gondolkodása.

VI. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelésével kapcsolatos irányelveink, céljaink, feladataink

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlettségének és állapotának megfelelően biztosítjuk az óvodai élet mindennapos tevékenységeit, lehetőséget teremtve a differenciált fejlesztésre.
Céljaink a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése kapcsán
- A különböző fejlődési képességű gyermekek közötti kölcsönös elfogadás és tolerancia kialakítása.
- A sajátos nevelési igényből és a hátrányos helyzetből adódó különbségek csökkentése.
- A tehetséges gyermek esetében korai tehetség felismerés, személyiségfejlődésének támogatása.

Feladataink a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése kapcsán:
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek befogadása, fejlesztése
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szocializációjának elősegítése.
- Az életkori és az egyéni fejlődésbeli különbségekre épülő differenciált fejlesztés.

- A tehetséges gyermek esetében korai tehetség felismerés, tehetségazonosítás, személyiségfejlődésének támogatása, szükség esetén további megsegítésre irányítás.

Sajátos nevelési igényű gyermekek

Sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) nevelése kapcsán célunk, hogy a nevelési programunkban foglaltak és a sajátos nevelési igény „összhangba" kerüljenek.
Mindezeket úgy érhetjük el, hogy elvárásaink igazodnak a fejlődési ütemhez, a fejlesztés a megfelelő területeken történjen, és ne terhelje túl a gyermeket.
A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítjük oly módon, hogy a többi gyermekkel együtt, integráltan neveljük. Az együttnevelés által intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget.
Sikerkritérium: a gyermekek beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi gyermekkel, tanulóval való együtt haladás kereteinek fenntartása.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek

A gyermekek tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézsége (BTMN), olyan beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, mely jelentős alulteljesítéshez vezet a tanulásban, és/vagy társas kapcsolati problémákat és magatartásszabályozási hiányosságokat generál, vagy éppen a közösségbe való beilleszkedését gátolja, illetve a személyiségfejlődés nehezített vagy sajátos tendenciáit eredményezi.
Feladataink a BTMN gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében a kudarcok halmozódásának elkerülése (negatív értékelés elkerülése, önértékelési problémák kialakulásának kivédése); az elkülönítés, elszigetelődés megelőzése; az eredmény, a siker elérése a gyermekek óvodai nevelésében.
Sikerkritérium: ha a szakértői vélemény által megállapított beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megszűnik, vagy jelentősen csökken, gyengül. Ritkább és kisebb súlyú konfliktusokat eredményez, mint korábban. Nem eredményezi azokat a következményeket (alulteljesítés, társas kapcsolati probléma, tanulási és magatartás-szabályozási hiányosság, közösségi beilleszkedésének, illetve személyiségfejlődésének nehezítettsége vagy sajátos tendenciái), amelyek előállása miatt a BTMN minősítés korábban megszületett.
A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN) integrálását, óvodai nevelését a szakértői vélemény figyelembevételével, gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus együttműködésével végezzük. A fejlesztés minden esetben egyénre szabott terv alapján valósul meg, amelyet a szakember készít el, ugyanakkor minden egyéb tevékenység továbbra is biztosított az óvodai élet keretén belül.
A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködéssel, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Esélyegyenlőség, a szociális hátrányok enyhítése

Alapelvünk a gyermekek mindenek felett álló érdekének szem előtt tartása, a gyermeki jogok védelme. A gyermekvédelem 3-7 éves korban a gyermek (életkori) kiszolgáltatottsága miatt minden gyermekre vonatkozik.
A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a teljes óvodai élet diszkriminációmentes légkörben zajlik. A hátrányos helyzet esetében a pedagógusok a gyermek fejlődési üteméhez igazodva, differenciált foglalkozás keretében csökkentik a hátrányból fakadó lemaradást ott, ahol a

családi, társadalmi, kulturális és anyagi háttér kedvezőtlen hatása hátráltatja a gyermek személyiségfejlődését.

Célok:
- előítélet- és szegregációmentesség, valamint az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése,
- gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakulása,
- segítségnyújtás a hátrányos helyzet megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink
- Megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés biztosítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.
- Az intézményen belül az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembevételével.
- Gyermekközpontú családorientált szemlélet kialakítása.
- Személyes, hatékony és folyamatos együttműködés kialakítása a szülőkkel.
- Az intézményes nevelésbe való beilleszkedés elősegítése. Bizalom, elfogadás, együttműködés érvényesítése.
- Az egészségügyi ellátás, a szociális segítségnyújtás intézményeivel való folyamatos kapcsolattartás.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése, feltételek biztosítása.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (ruhák, játékok, könyvek stb. gyűjtése).
- A szülők közötti elfogadó és segítő magatartás alakítása, formálása.

A tehetséges gyermek, tehetségígéret

Kiemelten tehetséges: „Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség”[14]

Óvodás kórú gyermekek esetében tehetségígéretes adottságokról, hajlamokról, képességekről beszélünk, amelyeket fontos fejleszteni. A tehetségígéret reményt, esélyt, lehetőséget hordoz magában.

Az óvodai tehetséggondozás a tehetségígéretek megtalálásával kezdődik, majd a fejlesztés egyénre szabott módjaival folytatódik.

A tehetség megjelenésének területei az óvodai nevelésünkben
- Általános képességek tekintetében: gondolkodtató feladatokban gyorsan, választékosan fejezi ki magát, elsőként veszi észre az ellentmondásokat, tartósan megjegyez dolgokat, jó a megfigyelőképessége, gyorsan felismeri az összefüggéseket.
- Nyelvi területen: az életkori átlagánál gazdagabb a szókincse, beszédben választékosan, könnyen és jól fejezi ki magát, szívesen talál ki mesét, történetet, bonyolultabb mondatszerkezeteket használ.
- Zenei területen: jó a ritmusérzéke, könnyen megjegyzi a dallamokat, ritmusokat, szívesen énekel, dúdol, önállóan kezdeményez énekes játékokat, nehezebb dallamokat is tisztán énekel, nyitott a dallamjátszó, ritmusjátszó hangszerek használatára.
- Matematikai-logikai területen: szívesen foglalkozik logikai problémákkal, fáradhatatlan, ha számolásról van szó, keres és talál összefüggéseket, könnyen tájékozódik a térben.

[14] 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

- Képzőművészeti területen: nagyon jó a kézügyessége, rajzaiban újszerű elemek, ötletek mutatkoznak, sok időt tölt rajzolással, ügyesen másol, kiváló a vizuális emlékezete, nyitott az új technikák megismerésére és alkalmazására.
- Testi-mozgásos területen: kedveli a mozgást, jó a térbeli tájékozódása, nehezen fárad el, ügyesen végzi el, jól utánozza a mozgásos feladatokat, mozgása összerendezett, egyensúlyérzéke megbízható.
- Motiváció: tud egy dologra intenzíven figyelni/kitartóan koncentrálni, nem könnyen adja fel a küzdelmet, nagy benne az önálló ismeretszerzési vágy, lelkesedik az erőfeszítést igénylő feladatokért, általában többet teljesít, mint amit elvárnak tőle, szereti próbára tenni a saját ügyességét.

Elveink és céljaink

- Annak biztosítása, hogy minden gyermek a saját képességeinek, motiváltságának, kreativitásának megfelelő nevelésben részesüljön.
- A tehetségígéret felismerése, gondozása, komplex személyiségfejlesztés megvalósítása.
- Családokkal való fokozott kapcsolat, szakmai együttműködések kialakítása és fenntartása.
- A nevelőtestületünk szakmai, módszertani ismereteinek folyamatos gazdagítása a tehetségnevelés terén.

Feladataink

- A kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek felfedezése, kreativitásuk motiválása, ösztönzése, támogató környezet megteremtése.
- A tehetségígéretes gyermekek erős oldalának fejlesztése, gyenge területeinek erősítése.
- Együttműködés a családdal a szocializáció segítése.
- Szükségletük kielégítése: megismerési, elfogadási, alkotási vágy kielégítése, a feladatok sokszínűségének megteremtése, különböző helyzetekben segítségnyújtás.
- A gyermek együttműködésének, társas kapcsolatainak, kommunikációjának fejlesztése.
- Olyan műhelyek kialakítása, melyben a tehetségígéretes gyermekek kibontakoztathatják képességeiket.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
DÓZSA GYÖRGY ÚTI TAGÓVODÁJA

„KOMPLEX PREVENCIÓS RÉSZADAPTÁCIÓ”
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Dózsa György Úti Tagóvodájának nevelőtestületre

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

TARTALOM

BEVEZETŐ…….. 2
2. GYERMEKKÉP ÉS ÓVODAKÉP……... 3
2.1. GYERMEKKÉP……. 3
2. 2. ÓVODAKÉP……. 3
2.3. PEDAGÓGUSKÉP…… 4
2.4. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT KÖZVETLENÜL SEGÍTŐ DOLGOZÓK……. 4
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI……... 5
3.1. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI……... 5
3.2. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSA……. 5
3.3. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS……. 5
3.4. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA……. 6
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI…….. 7
4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK……... 7
4.2. TÁRGYI FELTÉTELEK……... 7
.4.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE……... 8
4.3.1. HETIREND…… 8
4.3.2. NAPIREND…… 8
4.3.4. AZ ÓVODAI NEVELÉS TERVEZÉSE…… 9
4.4. AZ ÓVODA KÖZÖS PROGRAMJAI, ÜNNEPEI…….. 9
5. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI……. 10
6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 11
6.1. JÁTÉK…… 11
6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS……. 15
6.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC……... 16
6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA…… 17
6.5. MINDENNAPOS MOZGÁS……. 18
6.6 KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE……... 20
6.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK……... 22
7. TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS……... 23
8. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM…… 25
9. A FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE, AZ EREDMÉNYEK ELEMZÉSE, SZÜKSÉGES KORREKCIÓJA……. 27
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE…….. 30

BEVEZETŐ

„Engem ne emeljen a magasba senki,
ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém, ha nem csak hallani, de érteni is akar,
hogy közelebb legyen a szívdobbanásunk!"
(Birtalan Ferenc)

A programunk megírását megkönnyítette, hogy folyamatosan fejlődő, egyéni arculatot mutató nevelőmunkánkat sok éve a Komplex prevenciós óvodai program elvei, gyakorlata alapján a gyermekközösségünkre, helyi sajátosságainkra igazítva végezzük. Jelen programunk részadaptációja e koncepciónak.
Eddigi munkánk és gyakorlatunk – valamint a továbbiakban programunk – azon a pedagógusi felelősségen alapszik, amely alapján minden gyermeket a saját fejlődési ütemét figyelembe vevő optimális fejlesztésben kívánunk részesíteni.
Gyermekeink, akik zömében a Jókai lakótelepen és a környező családi házakban élnek, genetikai, szociokulturális különbségeik miatt differenciált foglalkoztatást igényelnek.
Az óvodai neveléstől azt várják a szülők, hogy gyermekük az iskolai életre jól felkészülten hagyja el az óvodát, s az itt töltött napjaik kellemesek és tartalmasak legyenek.
A sokoldalú, szakszerű fejlesztésen túl az egyéni bánásmód és a differenciált foglalkozás igénye is egyre erősebben fogalmazódik meg a szülők részéről.
E feladatokat vállaljuk fel a programunkban, ami az egészséges, harmonikusan fejlődő gyermek esetében tehetséggondozást, az egyéni színek kibontakoztatását, a kreatív önkifejezés fejlődésének lehetőségét jelenti, másrészről bármilyen fejlődési probléma esetén a korrekciót, a kompenzáló fejlesztést. A prevenció elméleti, gyakorlati keretein belül azt támogatjuk, hogy az egyenlőtlen fejlődés fennállásakor a plasztikus, fejlődőképes idegrendszer öngyógyító tendenciái erősödjenek. A feltételek kialakításával, a tevékenységek szervezésével, de elsősorban a gyermek saját aktív tevékenységén keresztül segítsük a fejlődést.
Tehetséggondozó programunk megvalósítása által lehetőséget biztosítunk a kiemelt figyelmet igénylő, tehetségígérettel rendelkező gyermekek azonosítására és gondozására az életkoruknak, egyéni sajátosságaiknak legmegfelelőbb módszerekkel és eszközökkel.
Alapelvünk, hogy feladatainkat derűs, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, a gyermek személyiségét tisztelő, óvodai légkörben valósítsuk meg. Szép, igényes környezetben minden gyermek számára harmonikus fejlesztést biztosítsunk, kiegészítve a családban folyó nevelést, a legmesszebb menőkig figyelembe véve a gyermek életkori és egyéni sajátosságait.

Óvodai nevelésünk alapelvei:

- Az óvodai nevelés elsődleges színtere a család, a nevelés elsősorban a család joga és kötelessége, óvodai nevelésünk kiegészítő, szükség esetén hátránycsökkentő szerepet tölt be
- A gyermekek személyiségéhez igazodó pedagógiai hatások határozzák meg óvodai nevelésben alkalmazott módszereinket, eszközöket, szervezési módot, törekedve a változatosságra, sokszínűségre
- A gyermeki személyiséget szeretet, tisztelet, elfogadás, megbecsülés és bizalom illeti meg, bátorító, toleráns és segítő dolgozói magatartással segítve valósítjuk meg a fejlődés optimalizálását

- A teljes nevelési időben érvényesülő gyermeki tevékenységszervezés, képességek kibontakoztatása, tapasztalatok, érzelmek, vágyak kifejezésének támogatása kiemelt feladatunk
- A testi és mentális egészség támogatására, a szociális kapcsolatok harmóniájának alakítására nagy hangsúlyt fektetünk.
- A nem magyar nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében kiemelten kezeljük a gyermekek és a család önazonosságának megőrzését, támogatását, erősítését, átörökítését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét és a nyelvi nevelést.
- Pedagógiai környezetünk kialakítása során kiemelt figyelmet szentelünk a SNI-s, BTMN-es gyermekek nevelésére, inkluzív szemléletmóddal törekszünk a másság elfogadására, egymás segítésének természetessé válására
- Valljuk, hogy az óvodánkban végzett tehetséggondozó tevékenység gyermekink számára lehetőséget biztosít kiemelkedő képességeik fejlesztésére, érzelmeik gazdagítására, útjának egyengetésére

2. GYERMEKKÉP ÉS ÓVODAKÉP

2.1. GYERMEKKÉP

Pedagógiai Programunk az Alapprogrammal összhangban az emberi személyiségből indul ki, a gyermek lényegét adó érzelmeiről, kötődéseiről, gondolatairól, szükségleteiről, mely által egyedi és semmi mással nem helyettesíthető személyiségként szocializálódik.
A gyermek fejlődését a genetikai sajátosságok mellett, az érés mérföldkövei a tervszerűen és spontán jelentkező környezeti hatások befolyásolják.
A gyermek érzelmeinek megismerése által az óvodapedagógus önismerete is alakul, fejlődik, nevelő munkánk hatására a személyiség szabad, sokrétű kibontakoztatása valósulhat meg.
Minden gyermekre úgy kell tekintenünk, hogy lássuk benne az egyedit, a megismételhetetlent, hogy tudjuk, fejlődésének csak egy állomásánál tart, és rajtunk is múlik, mivé válik.
Gyermekközpontú szemléletünkkel a boldog gyermekek nevelése, a kiegyensúlyozott személyiségfejlesztés, az egészséges kíváncsiság, a világ szépségeire való nyitottság és fogékonyság támogatását kívánjuk megvalósítani.
Célunk érzelmileg gazdag, érdeklődő, elfogadó, együttműködő, önmagát megfelelően értékelő gyermekek nevelése, óvodai életük szeretetteljes, elfogadó környezetben történő támogatása.

2. 2. ÓVODAKÉP

Harmonikus személyiség olyan közegben alakítható, mely békés, nyugodt, szereteten alapszik, elfogadó a gyermek azon tulajdonságai tekintetében is melyek nem pontosan egyeznek az általánosan elfogadottakkal, eltérnek a megszokottól. A reális énkép alakulása ilyen környezet hatására alakul optimálisan, a gyermek felfedezi saját értékeit, kiemelkedő tulajdonságait, és tudatossá válnak benne személyiségének azon vonásai, melyek hiányosak, eltérőek, nem pozitív előjelűek. Kiemelkedő feladatunk az önismeret alapozása, támogatása, mert e folyamat már óvodás korban megkezdődik.
Ahhoz, hogy kapcsolatait jól tudja kialakítani és kezelni a gyermek, elsősorban önmaga elfogadása szükséges.
Az óvodai élet minden szereplőjével gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt az optimális, támogató és építő jellegű kapcsolatok kialakítására törekszünk, az interakció legfontosabb eszközének tudatos fejlesztésével a nyelvi képességek, a beszéd életkornak megfelelő szintű támogatásával.

Nevelőmunkánkban nem csupán helyet, teret adunk a gyermek spontán fejlődésének, hanem elősegítjük azt tudatosan tervezett és szervezett nevelési helyzetek teremtésével, közösségben végezhető sokszintű tevékenységekkel. Ezekben a tervezett nevelési helyzetekben figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, és az eltérő fejlődési ütem szem előtt tartásával tervezzük a fejlesztő tevékenységeket. Törekszünk arra, hogy ezek a tevékenységek a tárgyi környezet erősítő hatásával együtt a korunk által megkívánt környezettudatos magatartás kialakulását segítsék elő.
Célunk az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztés.
Testi, szociális, értelmi képességeik életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő fejlesztése vonzó, az egészséges fejlődést jól szolgáló tevékenységek megszervezésével.
Prevencióval a potenciális tanulási zavarok megelőzése, a sikeres iskolai beilleszkedés elősegítése a tanulási képességek célzott fejlesztésével. E fejlesztés a gyermek igényeire építő, meghatározó életkori sajátosságaikat figyelembevevő, s ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő támasznyújtás.
Kiemelt feladatunk, hogy a különös figyelmet igénylő gyermekek együtt nevelkednek a többiekkel és felzárkóztatásuk összhangban legyen a képességeikkel.
A társadalmi elvárásoknak történő megfelelés érdekében közös felelősséget vállalunk a családdal a gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében. Célunk, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Nevelőtestületünk tagjai több éves szakmai tapasztalattal, folyamatos önképzéssel kíván megfelelni a társadalmi és szakmai kihívásoknak.

2.3. PEDAGÓGUSKÉP

Intézményünkben tevékenykedő óvodapedagógusainkra a segítőkészséget előtérbe helyező gyermekszeretet, a pedagógiai optimizmus, a megértés, az együttérzés, az elfogadás és a szülők tisztelete jellemző.
A „jó óvoda" a benne munkálkodó pedagógusoktól jó. Merjük hinni: lelkes, mindig jobbat akaró kollektívánk, munkatársaink színvonalas pedagógiai munkája nélkül nem valósíthatnánk meg a gyermekek egészséges, boldog, harmonikus személyiségfejlesztését.
Családias, baráti légkörben, jóban-rosszban együtt, mindenki tőle telhetően végzi tevékenységét a legfontosabbért, a ránk bízott gyermekekért. Tudjuk a gyermekek is nagyon sokfélék, ezért a legfontosabb, hogy mindegyikük számára megtaláljuk azt az utat, amely részükre a legmegfelelőbb. Észrevétlenül, természetes egyszerűséggel segítsük őket ahhoz, hogy megtalálják helyüket a világban, megismerjék önmagukat és annyi segítséget, feltételt biztosítsunk számukra, amennyit az adott pillanatban igényelnek ahhoz, hogy képességeiket kibontakoztassák.
Kiemelkedő célunk, hogy szakmailag kiválóan felkészült, elhivatott, folyamatos innovációra törekvő, egymás tiszteletére, elfogadására és támogatására alkalmas pedagógusok vegyék körül az óvodás gyermekeket és nyújtsanak követendő példát mind a szülők, mind pedig egymás számára.

2.4. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT KÖZVETLENÜL SEGÍTŐ DOLGOZÓK

Óvodánk nevelő-oktató munkáját közvetlenül segítő dolgozóival szoros együttműködésben valósíthatóak meg pedagógiai programunk céljai és feladatai, a gyermek egészséges személyiségfejlődésének támogatása. Gyermekszerető, empatikus, feladatait legjobb tudása és elhivatottsága szerint végző pedagógiai asszisztens és dajka dolgozók egészítik ki a nevelőtestületet.

Magatartásukkal, viselkedésükkel a jó példák kiemelésével támogatják a gyermekek szeretetteljes óvodai életét, az intézmény pozitív megítélését, a szülők elégedettségét.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

3.1. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

a) az egészséges életmód alakítása
b) az érzelmi, az erkölcsi és az értékorienlált közösségi nevelés
c) az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3.2. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A gyermekek testi-, mentális egészségének védelme, fejlődésük támogatása, az egészséges életmód szokásainak kialakítása kiemelkedő feladatunk.

Az egészséges életvitel igényének alakításához az óvoda teljes alkalmazotti köre hozzájárul felelős, példamutató magatartással, pozitív mintákkal, preventív szemléletmóddal.

Feladataink:

- a gyermekek fejlesztéséhez és fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a gyermekek gondozása, testi-, lelki szükségleteinek kielégítése
- a gyermekek mindennapos mozgásigényének kielégítése változatos formában, szervezett, vagy szabad mozgásos tevékenységek által, törekedve a harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztésére
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód alakítása, kiemelten a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a környezettudatos magatartás, a környezet megóvása, környezetvédelem szokásainak kialakítása
- az egészséges életmód kialakításához szükséges képességek, készségek, ismeretek elsajátításának támogatása az életvezetési készségeken alapuló nevelés által a gyermek alkalmassá válik a problémamegoldó, rugalmas, mérlegelő gondolkodásra, képessé válik az alkalmazkodásra, nehézségek leküzdésére, hatékony kommunikációra.
- speciális gondozó-, prevenciós-, korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása megfelelő szakemberek bevonásával a szülőkkel és óvodapedagógusokkal együttműködve.
-

3.3. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Óvodánkban nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó családias légkör biztosításával, teremtünk állandó értékrendet, a gyermekek ismereteire, tapasztalataira alapozva alakítjuk a társas kapcsolatokat, nyújtunk mintát a viselkedési szokások alakításához.

A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése, a szeretetteljes, gondoskodó légkörben biztosított fejlődés lehetőséget biztosít a kötődések kialakulására, a szocializációs folyamatok optimalizálására.

A kedvező érzelmi hatások óvodába lépést megelőzően is kiemelkedő jelentőségűek, a különbözőségek elfogadtatása az érzelmi nevelés szempontjából elengedhetetlen.

Fontos feladatunk a gyermekek alapvető erkölcsi normáinak és tulajdonságainak megalapozása és kialakítása, a jó és rossz felismerése, az igazságosság, felelősségvállalás, őszinteség, segítőkészség, önfegyelem, kitartás, melyeket közös élményekre épülő, közös tevékenységeken keresztül alakunk, formálunk.

Célunk, hogy a gyermekek megismerjék szűkebb és tágabb társadalmi környezetüket, amely, a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyengébbek védelmére nevelés, tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, inkluzív szemléletmód formálása, a nemzetiségi gyermekek integrációjára.

A kooperációs készségek alakítása mellett az önérvényesítő képességüket megalapozzuk és erősítjük.

Az óvodapedagógusok és a nevelő-oktató munkát segítő dolgozók pozitív viselkedési normák kialakítását modellértékű példamutatással, kommunikációval és bánásmóddal támogatják.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel szoros együttműködéssel, eredményes partneri kapcsolattal valósítjuk meg gyermekeink eredményes fejlesztését.

3.4. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A megfelelő beszélő környezet megteremtésével, mintaadó magatartással ösztönözzük anyanyelvünk szeretetét, megismerését, megbecsülését.

Az anyanyelvi nevelés az óvodai nevelés egészében jelen van, tudatosan építünk a gyermek kíváncsiságára, egyéni érdeklődésére, életkori sajátosságaira, valamint, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire. Változatos tevékenységek felkínálásával támogatjuk további élmények átélését, tapasztalatok szerzését az öt körülvevő természeti és társadalmi környezettel kapcsolatosan.

A beszéd fejlődésének elsődleges és természetes színtere a játék, ahol különböző szerepekben, élethelyzetekben kerülnek egymással kontaktusba a gyerekek.

A nyelvi játékokkal, a tevékenységeket kísérő beszélgetésekkel alakítható a beszédminőség, bővíthető a gyermekek szókincse, finomítható a kifejezőkészség.

Az értelmi nevelés során feladatunk a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosítunk.

Kiemelt célunk, hogy gyermekeink érezzék, hogy fontosak számunkra, kíváncsiak vagyunk a véleményeikre, kérdéseikre, élményeikre, tapasztalataikra.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

4 csoportos óvodánkban 8 fő óvodapedagógus, ebből 1 fő tagintézmény-igazgató, 5 fő nevelő-oktató munkát segítő dolgozó, melyből 1 fő pedagógiai asszisztens, 4 fő dajka és 1 konyhai dolgozó végzi munkáját.

Az óvodapedagógusok szervezik a gyermekek óvodai életét, tevékenységeiket, biztosítják a számukra a nevelést, megteremtik az optimális fejlődés feltételeit.

Gyermekközpontú, elfogadó, támogató magatartásukkal példát adnak a szülők és gyermekek számára egyaránt, empátiájuk, innovatív szemléletmódjuk által hozzájárulnak a város óvodáinak magas szakmai színvonalához.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottakkal összehangolt tevékenység és szoros együttműködés által válik eredményessé az óvodai nevelés.

A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési-, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése szakemberek bevonásával történik, utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és logopédus közreműködésével biztosított a gyermekek optimális fejlesztése. Az óvodapedagógusok és a speciális képzettséggel rendelkező szakember között rendkívül szoros a szakmai együttműködés, ezáltal eredményes a nevelő-fejlesztő tevékenység.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családoknak és gyermekeiknek a teljes dolgozói kör támogatásával, elfogadó attitűdjével biztosít lehetőséget egymás anyanyelvének és kultúrájának megismerésére.

4.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Játszóudvarunkon biztosított a gyermekek számára a változatos, szabadban megvalósítható mozgás- és játéklehetőség. Minden csoport számára külön homokozók kerültek kialakításara, udvari játékaink lehetőséget biztosítanak többféle, változatos mozgások fejlesztésére, gyakorlására

Udvarunk fásított, így megfelelő árnyékot biztosít gyermekeinknek a nyári időszakban. Növényeinket folyamatosan ellenőrizzük, szükség esetén gallyazással, frissítéssel tesszük esztétikusabbá, biztonságosabbá udvari környezetünket.

Csoportszobáink esztétikusak, barátságosak, a praktikusságot és a gyermekek igényeit és szükségleteit figyelembe véve kerültek kialakításra, berendezésre így a játékpolcok elhelyezése, a tér kihasználása alkalmas a derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtésére.

Épületünk energetikailag és infrastrukturálisan is felújított, a korszerű működési feltételeknek megfelel.

Tárgyi eszközeinket alapítványi és képviselői támogatás segítségével biztosítjuk gyermekeink számára.

Tehetséggondozó programunk eredményes megvalósításához kialakításra került egy tehetségszoba, melyet a fejlesztő tevékenység mellett képességmérésre, egyéni- és csoportos foglalkozásokra is egyaránt használunk, az utazó pedagógusok, gyermekpszichológus, hitoktatók számára is rendelkezésre bocsátva.

4.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

4.3.1. HETIREND

A komplex, differenciált, párhuzamosan végezhető tevékenységeket, melyek korcsoportnak és képességeknek megfelelően növekvő időtartamúak a hetirend tartalmazza.

Tervezésekor a gyermekcsoport összetételét, a szokásokat, helyi sajátosságokat vesszük figyelembe rugalmas, helyzethez alkalmazkodó szemléletmóddal.

A gyermekek érzelmi biztonságát a rendszerességgel és tudatossággal teremtjük meg.

4.3.2 NAPIREND

A napirend a különböző tevékenységekhez igazodva a gyermekek egyéni szükségleteit, a helyi szokásokat, igényeket figyelembe véve kerül összeállításra az óvodapedagógusok által, törekedve a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására a játék kiemelkedő szerepét figyelembe véve.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tevékenység időtartama	**Tevékenység**
7.00- 9.00	Gyülekezés, játék, szabadon választott tevékenységek, tisztálkodás, folyamatos reggeli

9.00- 10.00	Szabad játéktevékenységben megvalósuló tanulás, differenciált képességfejlesztés, nagycsoportban összesen napi 45 perc
10.00-10.30	Mindennapi gyümölcs elfogyasztása, mindennapos mozgás (szabadban, csoportszobában)
10.30-11.30	Levegőzés, séta, kirándulás, udvari játék
11.30-12.30	Tisztálkodás, előkészület az ebédhez, ebéd
12.30-12.45	Testápolás, fogmosás, tisztálkodás, előkészület a pihenéshez
12.45-14.30	Pihenés
14.30-15.00	Ágyazás, testápolás, előkészület az uzsonnához, uzsonna, tisztálkodás
15.00-17.00	Játék, szabadon választott tevékenységek, egyéni képességfejlesztés

4.3.4. AZ ÓVODAI NEVELÉS TERVEZÉSE

Az óvodai nevelés a jóváhagyott pedagógiai program alapján, a gyermekek megismeréséből és fejlesztéséből kiindulva, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek által az óvodapedagógus közreműködésével és tervezésével valósul meg.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket az ONOAP 6. pontjának alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
Az iskolaelőkészítő-fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése és megvalósítása érdekében
A gyermek fejlődésének nyomon követése dokumentum az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével kerül kiegészítésre a kötelező dokumentumban a tanköteles kort megelőző nevelési évtől. A tanköteles kor betöltési évében diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

4.4. AZ ÓVODA KÖZÖS PROGRAMJAI, ÜNNEPEI

Az óvoda közös programjai lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és az óvoda között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket.
A közös programok nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megtervezett kirándulásokat, sportnapokat, kulturális eseményeket, s az ezekre való felkészülést.
Fontos, hogy az ünnepek kiemelkedjenek az óvoda mindennapi életéből, úgy külsőségeiben, mint belső tartalmukban. Fényüket emeli a feldíszített óvoda, csoportszoba, a gyermekek, felnőttek ünneplő ruhája, az ajándékkészítés és meglepetések, a felszabadult, vidám hangulat.

Jeles napok, ünnepek óvodánkban:

szeptember	október	november	december	január	február
A magyar népmese napja	Állatok világnapja	Márton napi hagyományápolás	Mikulás	Újév	Farsangi mulatság

Szüreti mulatság	A magyar népi játék napja	A magyar nyelv napja	Advent, Karácsony	A magyar kultúra napja	
	1956-os forradalom		Betlehemes játék		

március	április	május	június	július	augusztus
1848-as szabadságharc	Nagyböjt Húsvét	Anyák napja	Pünkösd		Államalapítás Szent István ünnepe
	Víz világnapja	Madarak és fák napja	Nemzeti összetartozás napja		
	Népviselet napja	Évzáró, ballagás			
		Gyermeknap			
		Magyar hősök ünnepe			

A néphagyományok ápolása, nemzetünk értékeinek megőrzése, a gyermekek számára is elérhetővé válik a színes óvodai ünnepek és mulatságok által, mely jeles alkalmak kiemelkednek mindennapi életünkből.

Nemzeti ünnepeink eseményei, megemlékezéseink, a felnőttek ünneplésében való részvétel mind segíti annak átérzését, hogy fontos eseménye ez egy nagy közösségnek, a magyarságnak, melynek ők is tagjai.
Fontos feladatunk, hogy a néphagyományainkat, népszokásokat, értékeinket megőrizzük.

5. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

REGISZTRÁLT TEHETSÉGPONT-ként olyan együttműködési formát és gyakorlatot kívánunk kialakítani több tehetségpontként működő intézménnyel, amely hozzájárul egy működőképes, fenntartható, konstruktív program megvalósításához.
Napi kapcsolatban állunk a bölcsődével, mivel egy épületben dolgozunk, közös udvari játékterünket csak kis kerítés választja el egymástól. Gyermekeink egy része a bölcsőde gondozottjaként kerül hozzánk. Gondozónőikkel élő a kapcsolatunk. A gyermekekről hasznos információkat kapunk az óvodáskor előtti fejlődésről. A gyermekek gondozónőikkel együtt átjönnek az óvodakezdést megelőző időben új csoportjukba, ahol közösen játszanak a nagyobb gyerekekkel, ismerkednek jövendő óvodapedagógusukkal. Ezek a gyerekek könnyebben, gyorsabban szoknak be új környezetükbe, mint a családból jött társaik. Leendő (a szomszédos bölcsődébe járó) óvodás gyermekeink szüleinek, az óvodai beiratkozást megelőzően a tagintézmény-igazgató általi szülői tájékoztatást tartunk, melyen a bölcsődevezető is részt vesz, így biztosított a bölcsőde-óvoda átmenet. A szülők a jogszabályi előírások, a beiratkozás menetének megismerése mellett hasznos információkat kapnak óvodánkkal kapcsolatban. Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Óvodánk környezetében három iskola van, melyekbe gyermekeink felvételüket kérik. A nevelőtestület tagjai (főként az alsós tanítók) és az óvodapedagógusok ismerik egymást. Jó kapcsolatunk szakmai célja, hogy gyermekeink számára megkönnyítsük a közösségváltást. Ezt segítik a közös szórakoztató programokon túl a kölcsönös óralátogatások, a szülők nyílt órán való részvétele. A tanítónők tájékozódnak a jövendő tanítványaik felkészültségéről, mi pedig képet kapunk volt óvodásaink iskolai előmeneteléről.
A Pedagógiai Szakszolgálat a gyermekek nevelését speciális szakismereteikkel segíti. A Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság, a logopédus hasznos segítséget nyújt számunkra azokban az esetekben, amikor egy gyermek különleges fejlesztést igényel, esetleg speciális, optimális fejlődését jobban segítő intézménybe kell átirányítani.
A speciális nevelési igény és a BTMN ellátás megszervezése gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus szakemberek bevonásával történik, a szakértői véleményekben foglaltaknak megfelelően az előírt módon és időkeretben végzik az egyéni és csoportos foglalkozásokat intézményünkben.
Óvodapszichológus segítségével a szülők és gyermekek támogatása egyaránt biztosított.
Egészségügyi Szakszolgálattal elsősorban az óvodaorvosunkon és körzeti védőnőnkön keresztül van kapcsolatunk. Általuk kiegészülnek a gyermekről szerzett információink, mely a családi életben folyó eseményekkel, a gyermek egészségével, fejlődésével kapcsolatosak, mivel gyermekeink zömének a családorvosa és védőnője látja el e feladatot óvodánkban is.
A Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekek részére nyújtott anyagi támogatás szervezésén túl a családgondozásból is eredményesen veszi ki a részét. A gyermekelhelyezés, ellátás kiszélesedő formái is segítik munkájukat. Heti rendszerességgel látogat el hozzánk a szolgálat segítő munkatársa, tanácsadást, megfigyelést végez, részt vesz a szükséges intézkedésekben (családlátogatás, esetmegbeszélés, jelzőlapok küldése).
A Közművelődési Intézmények közül a legélőbb a kapcsolatunk a Csodamalom Bábszínházzal, a Miskolci Szimfonikus Zenekarral, a Városi Könyvtárral, a Városi Sportcsarnokkal, a Diósgyőri Stadionnal van, ahol különböző, gyermekek számára szervezett programok kapcsán sűrűn megfordulunk.
A városvezetés, az önkormányzati képviselő felkérésére ünnepekhez, jeles napokhoz, eseményekhez kapcsolódó városi rendezvényeken is részt veszünk (tojásfa díszítés, adventi gyertyagyújtás, autizmus világnapja)
A háború sújtotta országokból érkező gyermekek számára befogadó intézményként állunk rendelkezésre. Kapcsolatot ápolunk a Magyar Vöröskereszt szervezetével és az érintett helyi nemzetiségi önkormányzatokkal is.
Nyitottak vagyunk a külhoni magyar óvodákkal való kapcsolattartásra.

6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

6.1. JÁTÉK

A gyermek alapvető tevékenységi formája, fejlődésének alapja a játék, s egyben ugyanolyan természetes megnyilvánulása, mint a mozgás. A játék mással nem helyettesíthető, kiemelt jelentőségű. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A gyermek játéka nemcsak önfejlődésének, hanem fejlesztésének is színtere. A játék szervezi eggyé a gyermek érzelmi és társas folyamatait akarati, közösségi életét, jelöli meg számára énjének határait. Alkalmazkodását a közösséghez egyben önérvényesítését csak társas kapcsolatban tudja megtanulni. Ennek az iskoláskor kezdetére el kell érnie az érés egyéb jellemzőivel együtt azt a minőségi változást, amely az eredményes tanulási tevékenységhez szükséges. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. Különösen a hátrányos helyzetben levő gyermekek fejlesztésének hatásos eszköze a játék, elősegíti a társas kapcsolat szokásainak kialakulását.

Cél: - egyéniségben rejlő lehetőségek támogatása,
- játszócsoportok támogatása,
- nagycsoport végére társas együttműködésben rejlő lehetőségek támogatása

Az óvodapedagógus feladata
- a játék feltételeinek biztosítása,
- a játékfajták tartalma, alakítása, gazdagítása a gyermeki igények figyelembevételével
- a nyelvi képességek fejlesztése a játéktevékenységekben
- a játékirányító módszerek alkalmazása: segítés, támogatás

A játék objektív feltételei

A légkör legyen kreatív és alkotó. Amit a gyermek megél, az jelenik meg a játékában, ezért a pedagógusok a megismert **élményekre, tapasztalatokra** alapozva igyekeznek igazítani a játék feltételeit.
Eredményesen nevelni óvodás gyermeket csak szeretetteljes, oldott, elfogadott légkörben lehet. A körülölelő védettség adta érzelmi biztonság tehát alapvető feltétel. A nyugodt légkörben a gyermekek szabadon szervezik meg a játékukat, önállóan választják meg hozzá a társakat, helyet, eszközt, melynek során élményszerzési lehetőséghez is jutnak. A szabályok a biztonságos, rugalmas légkört biztosítják. Megvalósul az ötletek szabad áramlása, a másik gyermek meghallgatása, az alkotó együttműködés.

Hely: A gyermek szabad mozgását, biztonságát, térbeli kibontakozását szolgálja. Színtere a csoportszoba, illetve a korábban említett udvar, és szabad tér. A csoportszobánk adott bútorait (beépített játékpolcok, fiókos, polcos szekrények, asztalok, székek stb.) úgy rendezzük el, hogy az adott csoport igényeit a legjobban szolgálják. Kisebb, mozgatható bútorokkal különböző tevékenységekhez, igény szerint szeparált területeket, kuckókat alakítunk ki, rugalmasan, változatosan, a gyermekek segítségével. Különböző funkciókat szolgáló tereket is kialakítunk a csoportszobába, ezek lehetnek vizuális tér, környezet (élősarok), lego asztal. A kellemes hangulatú csoportszobák kialakításánál figyelünk a színek, textíliák kiválasztására és a természetes anyagok használatára. A dekorációkat igyekszünk a gyermekek szemmagasságában elhelyezni. Az óvodapedagógus elhelyezkedésekor mindig figyel arra, hogy ez az ajtó és a gyermek csoport felé történjen. A csoportszobában funkciókat ábrázoló piktogramok (vizuális, autók, építő… stb.) segíthetik a tájékozódást az új gyermekeknek, az autizmus spektrum zavarral küzdő és az SNI gyermekeknek.

Az udvarunkon nagyobb a hely a mozgásos játékokhoz és a különböző tevékenységekhez (játék a hóban, hóval, barkácsolás, ábrázoló tevékenységek, családi- és szerepjátékok, bábozás, homokozás stb.)
Az óvodapedagógusnak ezen feltételek között kell differenciált fejlesztéssel kapcsolatos feladatait megoldani.

Játékidő: A napirendünk sajátosságaiból fakadóan folyamatos. A gyerekek zömmel 7.30 után érkeznek, de igazodva a szülők életrendjéhez, természetesnek vesszük, hogy 8.45 óra után is érkeznek gyermekek. Bekapcsolódásuk a játékba, illetve egyéni játékidejük így nagymértékben különbözik.
A délelőtt elkezdődő játéktémát nemcsak délután, hanem akár több napon, héten keresztül is játszhatják. A játékhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek, amelyek teljessé teszik a játékélményt (pl. eszköz, díszletkészítés, feltételek megteremtése, barkácsolás, kézimunka stb.) jó lehetőséget nyújtanak, hogy a spontán alkalmakat kihasználva fejlesszük a gyermeket.

Játékszerek: Valljuk, nem a sokféle játékszer a jó játék alapja, bár elengedhetetlen, hogy legyen úgy a csoportszobában, mint a szabadban (udvaron). A gyerekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és biztonságra figyelve helyezzük el. Figyelünk arra, hogy a csoportszobában életkori sajátosságoknak és fejlettségi szintnek megfelelő játékok legyenek. Időszakosan (2-3 havonta) cseréljük, témához igazítjuk és közösen is készítünk játékokat. A megélt élményeket, tapasztalatokat alapul véve továbbfejlesszük a játékot, igény szerint eszközökkel, textíliákkal bővítjük. Törekszünk arra, hogy ízléses, praktikus és jó minőségű játékokat használjunk.

Elveink a játékszerekkel kapcsolatban:

1. Legyen a gyermek számára hozzáférhető
2. A játékszer inspirál, de túl sok belőle a játékpolcon, a bőség zavara szertelenné, felületessé teheti
3. Váltogassuk, és vonzó, ha egy aktuális játéktémához vesszük elő
4. Legyen esztétikus, lehetőleg természetes anyagból készült.
5. A természetes anyagok (agyag, gyapjú, fonal, csutka, csuhé) alapanyagként is álljanak a gyerekek rendelkezésére, pl. játékkészítéshez.
6. A dramatikus játékeszközök: textíliák, korona, palást, tarisznya stb. elindítói lehetnek egy-egy szerepjátéknak, mesedramatizálásnak.
7. Szolgálja jól a gyermek fantáziának, problémamegoldó képességének, ügyességének, egész személyiségének fejlődését.
8. A csoportszobában változatosan legyen mozgásos, intellektuális igényt kielégítő játék
9. Alakuljon ki a gyermekekben, hogy óvják és remdeltetésszerűen használják azokat.
10. Fontos, hogy legyenek barkácsoló munkával, kreatív ötletekkel kivitelezett játékszerek, eszközök, amelyek készítésébe a gyermek is részt vesz. Bátran alkalmazzuk eszközkészítésre a legkülönfélébb anyagokat.

A magyar néphagyomány ápolása, a népi gyermekjátékok, a népszokások felelevenítése, játszása új tartalommal töltik meg a gyermekek játékát.

1. Énekes, táncos játékok, leánykérő – lakodalmas, farsangi-fonó, vásári, népszokásőrző
2. Népi játékszer készítése:

- csutkababa, fonal-, ill. rongybaba, töklámpás, szekér stb.
- népviseleti jellegű ruhák, kalapok, vőfélybot alkalmazása

Az anyanyelvi nevelésnek és a játéknak egyaránt szerves része a bábozás és a dramatizálás, melyen keresztül tükröződnek a gyermek irodalmi élményei, kiegészülve hangulatukkal, kreativitásukkal, fantáziájukkal. A gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit, ezáltal fejlődik személyisége. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket, díszleteket, kiegészítőket saját maguk is elkészíthetik barkácsolás keretében, ezzel a játék örömét az önálló alkotás élményével fokozva. A lehetőségek felkínálása mellett a szabad döntés biztosítása.
Az agyagozás, szövés, hímzés, fonás, batikolás, tojásbatikolás, berzselés lehetőséget nyújt a régi mesterségekkel való ismerkedésre, megismerésre.
Az óvodapedagógus is legyen a gyermek fantáziájának megtámogatója, maga is rendelkezzen rugalmas, alkotó szemlélettel, vállalkozó kedvvel.
Fontosnak tartjuk, hogy a szülők megismerjék a játék nevelő értékét, hasznos információkat kapjanak közvetlenül is a gyermek játékáról, általánosságban, és konkrétan a saját gyermekükről. (Nyílt napok, látogatások, közösségi programok.)

A nyári időszakban sokat foglalkozunk a virágok gyűjtésével, az azokból történő fűzés, összeillesztés, díszítés közben fejlődik figyelmük, erősödik kitartásuk.

Viszonyulásunk a gyermek játékához

1. Az együtt játszásunk a gyermekekkel mindig abból kiindulva történik, hogy a játszó csoportnak mire van szüksége. Az együtt játszás nem lehet beavatkozás, nem korlátozhatja a gyermek önállóságát.
2. A játék folyamatában jelenlétünk biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
3. Nem irányító szerepet vállalunk, nem korlátozzuk az eszköz- és témaválasztást. Irányító, segítő, ötletadó szerepünk mindig a játszók igényeihez igazodik.
4. Az együtt játszás lehetőséget ad arra, hogy „belülről” segítsük a gyermek elképzelésének a megvalósítását, és segítsünk a feszültségek levezetésében.
5. Az irányításunk nem válhat állandó fegyelmezéssé, a gyermekek zaklatásává. A túlirányított csoport kevesebb viselkedési próbálkozásra kap lehetőséget, csökken a szereptanulási esély.
6. Ügyelünk arra, hogy a gyermekek ne zavarják egymást. Lehetővé tesszük a különböző fejlettségű, igényű gyermekek elkülönült játékát. Alkalmazzuk azokat a nevelési eljárásokat, ami a különböző korú testvérek esetében természetes: „ne zavard most a nagyokat” stb.
7. Élmények nyújtásával gazdagítjuk a játékot, de soha nem kötjük meg fantáziájukat.
8. A szabad játékban a játék önkéntessége sérthetetlen.
   NOKS-os (dajka) dolgozók feladata:
   - szabadjáték során segíti, támogatja a gyermekek játék kezdeményezéseit
   - az óvodapedagógus által irányított játéktevékenység folyamatosságát támogatja, segíti azzal, hogy a többi játszó csoportot figyelemmel kíséri, az esetleges konfliktus megoldását segíti
   - tiszteletben tartja a gyermekek játék ötleteit, alkotásait, annak megőrzésében segítséget nyújt

- az udvari játék során a változatos játéktevékenységeket biztosító játékeszközök használatakor folyamatosan ügyel a balesetek megelőzésére, biztosítja a gyermekek felügyeletét az óvodapedagógus jelenlétében.

A játék nem céltalan. A szabadság és a rend egyszerre van jelen.

6.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

Az anyanyelvi-irodalmi nevelés az óvodai élet egészét átható folyamat. A magyarság mondavilágának, népmesének helye van az óvodai nevelésben, a 3-7 éves gyermekekhez igazodva. Célja a magyar nyelv szépségének és kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondat szerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása, a korosztálynak megfelelő irodalmi érdeklődés felkeltése. Az irodalmi alkotások emberi kapcsolatra tanítanak, erkölcsi tartalmuk van, belső indulati élményeket közvetítenek, megmozgatják a gyermekek fantáziát. Segítenek az érzelmi, gondolati feszültségek rendezésében, belső képvilágot jelenítenek meg, ezért az óvodapedagógus sokféle pedagógiai helyzetben használhatja az irodalmi alkotásokat, mondókát, verset, mesét, elbeszélést, folytatásos történetet. A mese, vers által pozitív normákat adunk át a gyermekeknek. Az óvoda a beszédfejlesztés feladatait legnemesebben a mese, vers eszközével közvetíti, melyek a régi értékeket, hagyományokat, szokásokat is közvetítik a gyermekeknek. Szép anyanyelvünkön a mese, vers közösen átélt örömök, élmények forrása, mely összeköti a pedagógust a gyermekekkel. Az élőszavas mese és versmondás lényeges elemeit – testbeszéd, tekintettartás, verbális emlékezet – az óvodapedagógus személyes példáján keresztül sajátítja el és gyakorolja a gyermek. A mesehallgatás során türelemre neveljük a gyerekeket. A magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok gazdag és sok alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Örömforrás és társélmény, amely a játékhoz hasonlóan nagy belső energiákat mozgósít. A vers játék a nyelvvel, az érdekesen szépen hangzó beszéddel. A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/ vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mesélés, verselés, mondókázás által fejlődik a gyermekek képzelete, szókincse emlékezete.
A meseválasztásnál fontos a tudatosság, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, életkori sajátosságaikat egyaránt szükséges figyelembe venni.
A mesélési szokásaink elősegítik, hogy a gyermekek betudják fogadni, és rá tudjanak hangolódni a mesére.

Feladatunk, hogy:

1. felkeltjük és elmélyítjük a gyermekirodalom iránti érdeklődését, az életkorának, nyelvi fejlettségének megfelelő alkotások, élményszerű közvetítésével
2. megalapozzuk az irodalomhoz, könyvhöz fűződő kapcsolatot, irodalmi élményt közvetítünk
3. fejlesztjük a gyermek erkölcsi érzelmeit, ítéleteit, magatartását, esztétikai fogékonyságát,
4. alakítjuk a gyermek beszédét, bővítjük szókincsét,
5. szélesítjük a látókörét, értelmi képességeit, különösen az emlékezetet és a képzeletet,
6. alakítjuk ki a „mesetudatot” a mese és a valóság megkülönböztetésének képességét,

7. alkalmat teremtünk arra, hogy a kedves mesét, verset a gyermekek eljátsszák, elbábozzák, kitalált történeteiket elmondják, vagy a befejezetlen meséket tovább szőjjék saját elképzelésük szerint
8. csak nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset, irodalmi alkotást ismertetünk meg a gyermekekkel,
9. fontosnak tartjuk a többszöri kezdeményezést, a mesék-versek ismétlését, a gyermekek kéréseinek, érdeklődésének, az életkori sajátosságoknak megfelelő anyagválasztást.
10. a gyermek hangulatát felkeltve, élményt nyújtunk az írásmű jó megválasztásával, illetve a színes, óvodapedagógusi előadással.
11. a pihenéshez a nyugodt feltételek elengedhetetlenek, ehhez a mese segítségével gondoskodunk megfelelő hangulatról.

6.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

1. Óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének- zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az óvodában a mondókázás, éneklés, zenélés nem kötődik konkrét időponthoz és mozgáshoz sem. Ha a gyermek elég motivált az éneklésre, énekelünk. A nap folyamán bármikor szerezhetnek zenei élményeket. Az elmélyült játék is lehetőséget biztosít a spontán éneklésre. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy igazi örömforrássá váljon az éneklés.

A-népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközként szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

3. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

4. A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál azóvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az énekes játékok örömteli, közös programok legyenek, a felnőtt minta spontán utánzásával a zenei nevelés, mozgásfejlesztés feladatain túl a közös játék élményével is gazdagítják a gyermeket.

Az óvodában a mondókázás, éneklés, zenélés nem kötődik konkrét időponthoz és mozgáshoz sem. Ha a gyermek elég motivált az éneklésre, énekelünk. A nap folyamán bármikor szerezhetnek zenei élményeket. Az elmélyült játék is lehetőséget biztosít a spontán éneklésre. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy igazi örömforrássá váljon az éneklés.

5. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

6. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

6.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A gyermek ábrázoló tevékenysége a világ tárgyi megismerését, feldolgozását, újra alakítását teszi lehetővé a gyermek számára.

Az ábrázoló tevékenység célja nem a tevékenység során létrejövő alkotás, annak esztétikai értéke, hanem maga az örömteli cselekvés. Az elkészült mű, alkotás csak jelzés a gyermek ismeretéről, érzelmi életéről, kézügyességéről.

A nevelési cél a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá, könnyebbé tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása.

Ennek kibontakoztatásához elsődleges, hogy minél több egyéni, és közös élményt biztosítsunk, ami a vizuális bevéséődést is pontosabbá teszi.

1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Az ábrázoló tevékenység célja nem a tevékenység során létrejövő alkotás, annak esztétikai értéke, hanem maga az örömteli cselekvés. Az elkészült mű, alkotás csak jelzés a gyermek ismeretéről, érzelmi életéről, kézügyességéről.

A nevelési cél a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá, könnyebbé tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása.

2. Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosítunk. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

3. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Ennek kibontakoztatásához elsődleges, hogy minél több egyéni, és közös élményt biztosítsunk, ami a vizuális bevéséődést is pontosabbá teszi.

Az ábrázoló tevékenységek, technikák gyakorlásával produktumai egyre kifejezőbbé válnak.

4. Feladatunk megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Az ábrázolás lehetőségei az egész nap folyamán adottak. Törekszünk vonzó eszközökkel,

technikák bemutatásával, az önkifejezés e formája felé is ösztönözni őket. Sokféle anyag

megtapasztalására, felhasználására adunk lehetőséget a tépés, vágás, ragasztás, karcolás, festés, mintázás, hajtogatás, rajzolás, barkácsolás során.

5. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Örülünk minden gyermeki próbálkozásnak, feloldjuk a gátlásokat buzdítással. A gyermeki

munkák kiállításakor, értékelésekor, a személyiségfejlődés, nevelés egyedi feladatait is szem előtt tartjuk. Nevelőmunkánk során mindig figyelembe vesszük a gyermek képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociális kultúrájának hátterét.

A gyermekek megismerik a természetes anyagokat, megtapasztalják az anyagok tulajdonságait.

Fontos ebben az életkorban a gyerekeket megismertetni a népművészet tiszta elemeivel, eszközeivel. Teret biztosítunk az anyagoknak a kipróbálására, spontán formálására, alakítására. A különböző díszítő formaelemek a legegyszerűbb ősi elemektől a bonyolultabbig terjedhetnek. A mindennapokban, kezdeményezéseken is megfigyelhetünk, szemléltethetünk népművészeti eszközöket.

A műalkotásokkal való megismertetés, szemléltetés gazdagítja a gyermekek önkifejezését, hozzájárul az elgondolásaik konkretizálásához. A műalkotásokkal, azok hangulatával is fejlesztjük nemcsak esztétikai érzéküket, hanem értelmi képességeiket is.

Feladatatunk, hogy a nap folyamán lehetőséget biztosítunk a különböző ábrázolási tevékenységekre. A megfelelő eszközök és légkör megteremtésével motivációt érezzenek a gyerekek az alkotásra, élményeik képi kifejezésére. Életkoruknak megfelelően olyan anyagokkal és technikákkal ismertjük meg őket, ami fejleszti fantáziavilágukat, tér- és formaérzéküket. Ezáltal fejlődik esztétikai érzékenységük, igénylik környezetükben a szépet, amely során fejlődik képi gondolkodásuk.

6.5. MINDENNAPOS MOZGÁS

Célunk, hogy óvodai életünk minden napján, játékba ágyazottan, játékos környezetben fejlesszük az alapvető mozgásos készségeket, képességeket és a hozzá kapcsolódó fogalmi rendszert.
A mozgás a gyermek legalapvetőbb szükséglete. A legtermészetesebb megnyilvánulási forma, melynek fejlettsége képet ad a gyermek általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés tempójáról.
Ezért prevenciós munkánkban alapvető szerepe van a mozgásfejlődés nyomon követésének, regisztrálásának.
Mivel a gyerek ismereteihez e korban nagyobbrészt mozgásos úton jut, ezáltal értelmi és szociális fejlődését egész személyisége alakulását segíti feladataink megvalósítása.
A nagymozgások, a szem – kéz – láb koordináció, egyensúly érzék, finommotorika, testséma fejlesztését természetes módon építjük be a gyerek tevékenységébe. Tehát nem erőltetett fejlesztésről van szó, hanem a célokhoz igazodva a fejlesztési lehetőségek megkereséséről.

A mozgás sokoldalú tevékenység- és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Kedvezően befolyásolja a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró, - ellenálló képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.
Kiemelten szem előtt tartjuk, hogy a mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek fejlődésére. A játékos feladatokat úgy állítjuk össze, hogy azok a legoptimálisabban hassanak az erő és az állóképesség fejlődésére. Segítsék elő a gyermeki szervezet egészséges fejlődését. Rendszeresen végzünk testtartást javító tornát, gyakorlatokat. Ezek együttesen kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A mindennapi mozgásfejlesztés főbb feladatai

- A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása
- A mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs)
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése

Mindennapi mozgásfejlesztés a szabad játékban

Feladatunk, hogy megőrizzük a gyermek természetes mozgásvágyát, hagyjuk, ha kell felkeltsük ezt a mozgáskedvet és tudatosan építsünk rá. Lényeges a motiváció, a mozgásra inspiráló környezet és a pozitív megerősítés.
A szükséges és elégséges szabályok megtanítására törekszünk.
A biztonságos játék feltételeinek megteremtése fontos, de nem jelenthet túl óvatosságot vagy kényelmességet sem a csoportszobában, sem az udvari játékban.
A szabad játékhoz biztosítjuk a megfelelő helyet és eszközöket.
Az eszközök és tevékenységek kiválasztásával a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodunk.
Ezekhez a tevékenységekhez a helyet a csoportszoba szükség szerinti átrendezésével biztosítjuk, (időjárás függvényében, nyáridőben a szabadban).
Az óvoda udvarunk részben növényzettel szeparált, amellyel a csoportoknak állandó helye van egy-egy évre. Ezt évenként cseréljük. A kiválasztás fő szempontja, hogy a rögzített játékok, egyéb lehetőségek melyik csoport számára a legoptimálisabbak.
A szabadjáték tevékenységben célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet.
A gyerekek mozgásigénye különböző. Nagyon fontos, hogy az aktívabb mozgás és a passzívabb, nyugodtabb tevékenységet kedvelő gyermekek is megtanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, tartsák tiszteletben egymást. Ehhez elengedhetetlen bizonyos szabályok megtanítása és betartatása.
Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermekek örömmel vesznek részt, és a pozitív élmény újabb cselekvésre készteti őket. Így a mozgás természetesen beépül a gyermek spontán tevékenységeibe, szokássá, igénnyé válik.
A rendszeres mozgás során fejlődnek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességeik, ezek eredményeképpen egészségesebbek lesznek.

Mozgásfejlesztés

A mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy - és kismozgások kialakulásához. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodó képességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. Bár tornateremmel nem rendelkezünk, feladatainkat folyamatosan, házilag bővített eszközök segítségével, egy alap eszközkészletet felhasználva igyekszünk eredményesen megvalósítani (Greswald tornaszőnyeg-padok, zsámoly).

A mozgásfejlesztő foglalkozások tervezésénél figyelembe vesszük a csoport fejlettségét, fejlődési ütemét, a korcsoporti összetételt, a didaktikai szempontokat.

E sokrétű feladat tervezése, szervezése, kivitelezése a csoportok egymás közötti jó kooperációjával eredményesebben megoldható, különösképpen a nagy létszám és a tornaszoba hiánya miatt.

Tervezésünk során ezért nagymértékben vesszük figyelembe az udvarunkat, az ugrások, dobások, futások feladatait elsősorban a szabadtérre tervezzük. A gyermekek különböző mozgásigényét, tempóigényét differenciált módon vesszük figyelembe, lehetőséget adva a külön gyakorlásra, játék időben is. (pl. magasugrás, kosárlabda játék, bújás, függeszkedés mászókán, labdadobás, elkapás stb.) A feladatok során olyan készségeket, képességeket fejlesztünk, amelyekre a gyermekeknek szükség van. A cél tehát, hogy ne marasztaljunk el senkit sikertelenség esetén, hanem a biztatás, pozitívumok kiemelésével tartsuk ébren a próbálkozó kedvet. Erre a magatartásra szoktassuk gyermekeinket egymás teljesítményének megítélésekor is. A helyes mintát mutassuk, vagy mutattassuk be, és ha lehet, tornásszunk együtt a gyermekekkel.

Fontos az eszközök, elsősorban a kézi szerek gyakori használata, mert a gyermek számára vonzó, és a célkitűzések megvalósítását jól szolgálják.

A közös mozgásba személyre szólóan is biztosítjuk a megfelelő fizikai terhelést. Csak az örömmel végzett részvétel segítségével fejleszthető a gyorsaság, erő, ügyesség, állóképesség.

Az egészségfejlesztő testmozgás az óvodai nevelés minden napján**,** jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésünkben.

A sokféle mozgáslehetőség, amit biztosítunk, kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését. Hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. Elősegíti a harmonikus testi-lelki fejlődést, a biológiai egyensúly fenntartását, az egészség megóvását. Megfelelő terheléssel, az aktivitási szintek változtatásával a testi képességek fejlődését segíthetjük.

A különböző mozgásformák, kooperatív mozgásos játékok a szabad levegőn biztosítják a gyermekek számára az egyéni szükségletek kielégítését, képességeik optimális fejlődését.

A sokszori gyakorlás biztosításával, a mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával, egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket, egyre jobban eligazodnak a térben.

A mindennapos testmozgást a csoportszobában és a játszóudvaron egyaránt szervezzük.

A mozgáskultúra fejlődését elősegítjük zenére, zenei ritmusra végezhető táncokkal, népi játékokkal, néptánccal, melyek részét képezik a mindennapos irányított testmozgásnak.

6.6. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezetéről, miközben megismeri szűkebb, tágabb környezetét a szülőföldet, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja azok szeretetét, védelmét. Séták, kirándulások, közös élmények nyújtásával felfedezi környezetét, észreveszi a szépet, változásokat, s közben pozitív viszonya alakul ki a természethez.
Az óvodában tudatos formálással alakítjuk a gyermek viselkedését.
A gyermeket alkalmassá kell tennünk a megfigyelésre, és elsősorban látni kell megtanítanunk. Ezért alapvető feladatunk, hogy minél több, elsősorban mozgásos játékra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásra épülő érdekes, vonzó élményben kell részesíteni, amit csak lehet a helyszínen, élőben figyeltetünk meg, és minden spontán lehetőséget felhasználunk az ismeretnyújtásra, tudva, hogy ezek hatékonysága rendkívül nagy.
Elemi szintű ismeretet nyújtunk arról a rendről, amely a világban, így környezetükben is megfigyelhető. A környezetünk védelmével kapcsolatos szokások kialakítása: szelektív hulladékgyűjtés, az utcán, kiránduláson történő kulturált viselkedés - szemetelés, dohányzás negatív hatása; törekvés a levegő, a Föld tisztaságának megmentésére. Megtapasztaltatjuk a fejlődést, (növények, állatok, ember), a tárgyak, lények funkcióját, egymásra hatásának következményeit.
Folyamatos megfigyelést végzünk a környezetünkben, az óvoda udvarán a csoportszobai élősarokban, magvak, hagymák, ágak hajtatása, virágok ültetése, a növények gondozása, ápolása során.
Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
Ezt segítik az örömteli közös programok, óvodai hagyományok, amelyek mélyítik az összetartozás tudatát.
A környezet megismerésére irányuló feladatainkat a többi nevelési terület feladataival komplexen kezeljük, mert az egyes témák, ismeretek, nevelési területek áthatják egymást. (Az adott témákhoz csoportosítjuk a zenei, anyanyelvi, ábrázoló tevékenységünket is.)
Óvodában a hagyományok, népszokások megismerésének, ápolásának lehetőségei: tájházak, múzeumok megtekintése, népi játékok, népdalok megkedveltetése.

Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései

Célunk a minket körülölelő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása, játékos formában, a gyermek igényeihez, ötleteihez igazodva.
A környezet megismerése során matematikai tartalmú ismereteknek is birtokába jut a gyerek és azokat a tevékenységeiben is alkalmazza. Megismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér- sík-és mennyiségszemlélete.

Feladatunk, hogy lehetővé tegyük a gyerekek számára a környezet tevékeny megismerését, alkalmat biztosítunk, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

Elősegítjük a gyerek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

Feladatunk a gyermek matematikai érdeklődésének a felkeltése, elemi ok-okozati összefüggések felismerése, megtapasztalása. Pozitív viszony kialakítása a probléma helyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása.

6.7 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

E tevékenység a gyermektől belső önfegyelmet, kötelességvállalást és annak teljesítését igényli. Tapasztalat útján felfedezi a munka hasznosságát, szükségességét. Megéli az „én csináltam", „mi csináltuk" sikerélményt, aminek átélése, szépsége, nehézsége, társai, a felnőttek munkájának tiszteletben tartására serkenti. Közben megtanulja az eszközök használatát, a munka menetét, eredményessége érdekében a szabályok betartását. Fejlődik a manipulációs készsége, gondolkodása, akarata, gazdagodik szókincse.
A munka jellegű tevékenységek megszervezésénél fontos_feladatunk, hogy figyelembe vegyük a gyermekek életkori és egyéni fejlettségi szintjét, szociokulturális hátterét, teherbírását. Nagyon fontos, hogy a különböző, szervezett munka- tevékenységek (pl. kerti munka: -őszi levélseprés) során minden gyermeknek legyen feladata, azonban egyik gyermeket se terheljük túl. A fejlesztés a gyermekek saját örömteli, örömmel vállat tevékenységén belül valósul meg.
A negatív- és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok – az óvodapedagógus tapintatos segítségével – közösen vezetnek el a kívánt változásokhoz. Így a gyermekeket munkájuk során ne csak a „megfelelni akarás" vezesse, hanem természetes, észrevétlen módon reagáljanak a külső szükségletekre, segítsenek önmagukon, és vegyék észre, ha valamit meg kell csinálniuk.
A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybe eső munka és munka jellegű játékos tevékenység.
A gyermeki munka a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A gyermek munkajellegű tevékenységei

Önkiszolgáló munka:
Az óvodás életében fontos feladat, hogy megtanulja önmagát ellátni, kezdetben több, később egyre kevesebb segítséggel, a saját fejlődési ütemében, tempójában.
E tevékenységek az étkezés, öltözködés, testápolás
A mindennapi élettel kapcsolatos munkák.
A különböző előkészítésénél történő segítségnyújtás, illetve a befejezést követő feladatokban szükséges aktív részvétel
Önként vállalt tevékenységek:
Váljanak képessé testreszabott, önálló tevékenységként végzett, alkalmi megbízatások teljesítésére.
Segítség az óvodapedagógusnak, dajka néninek a csoportszoba, öltöző, udvar, mosdó rendjének, tisztaságának megőrzésében.
Az asztalfelelősök munkája (terítés, asztalleszedés, morzsaseprés, asztaltörlés,

A csoportszoba rendjének ellenőrzése.
Környezetgondozás: a csoportszobában, ill. az udvaron lévő növények állatok gondozása, óvása.
Téli madáretetés

Ünnepekhez kapcsolódó közös tevékenységek:
Csoportszoba díszítése, szépítése, babák csinosítása,
Születésnapok ünneplése, óvodai ünnepek előkészületei.
A személyiség fejlődése, fejlesztése történik a közös cselekvések során a **munka jellegű feladatok** végzésekor is.
E tevékenység a gyermektől belső önfegyelmet, kötelességvállalást és annak teljesítését igényli. Tapasztalat útján felfedezi a munka hasznosságát, szükségességét. Megéli az „én csináltam", „mi csináltuk" sikerélményt, aminek átélése, szépsége, nehézsége, társai, a felnőttek munkájának tiszteletben tartására serkenti. Közben megtanulja az eszközök használatát, a munka menetét, eredményessége érdekében a szabályok betartását. Fejlődik a manipulációs készsége, gondolkodása, akarata, gazdagodik szókincse.
Feladatunk a munka-jellegű tevékenységek megszervezésénél, hogy figyelembe vegyük a csoport összetételét (életkor, fejlettségi szint, szociokulturális háttér), mert a vegyes életkorú, vagy nagyon eltérő fejlettségi szintű csoportban ügyelni kell arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, de egyik gyermeket se terheljük túl. A fejlesztés a gyermekek saját örömteli, örömmel vállat tevékenységén belül valósul meg.
A negatív- és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok – az óvodapedagógus tapintatos segítségével – közösen vezetnek el a kívánt változásokhoz. Így a gyermekeket munkájuk során ne csak a „megfelelni akarás" vezesse, hanem természetes, észrevétlen módon reagáljanak a külső szükségletekre, segítsenek önmagukon, s vegyék észre, ha valamit meg kell csinálniuk.
A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybe eső munka és munka jellegű játékos tevékenység.
A gyermeki munka a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

7. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Óvodánkban a tanulás folyamatos, hiszen a gyermek minden helyzetben képes tanulni, a jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.
Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.
Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
A felfedezés lehetőségének biztosítása, a kreativitás, erősítése a megtapasztalás játékos élménye lehetővé teszi, hogy a gyermekben kialakítsa azokat a képességeket, amely alapján örömet jelent számára a későbbi tanulás, önfejlesztés.

Egyértelműen elkülönítjük azonban a játékidőben játszott és a tanulási folyamatban használt játékot. Ez mindig egyéni képességekhez tervezett játék, amely arra szolgál, hogy az adott gyermek képességeit fejlesszük öntevékeny részvételével. Az a cél, hogy a szenzoros és motoros rendszerek fejlődési és összerendeződési folyamatát (szín, alaklátás, egész-rész összefüggések helyes felismerése, formaészlelés, szem –kéz - láb koordináció stb.) a játékon keresztül segítjük, hiszen ez alapfeltétele a magasabb rendű megismerési folyamatoknak, a sikeres iskolai tanulásnak.
A játék a tanulás alapvető formája. A tanulási folyamatban a játékos feladatokkal vonzóvá tesszük a tanulást, mert a belső motivációra építünk. Növeljük a gyermek intellektuális aktivitását, kíváncsiságát, a figyelem tartalmát és mélységét.

Célunk:

1. A megismerő folyamat és a tevékenység, cselekvés összekapcsolása, a cselekvéses tanulás erősítése
2. Tudásgyarapítás
3. A modellkövetés és utánzás szerepe
4. Az egyéni fejlesztés
5. Motiváló erő legyen a tanulás öröme, élménye, sikere.
6. A sikertelenség kiküszöbölése a gyermek önbizalmának erősítésével, aktivizálásának fokozásával.
7. A tanulás szintjének lemérése az eredményekben.
8. A gyermekek olyan ismereteket, jártasságokat, készségeket sajátítsanak el, hogy tudjanak eligazodni a világban és az élet egyre változó helyzeteiben jelentkező feladatokat meg tudják oldani.

Feladatunk:

1. A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára támaszkodva az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben valósítjuk meg a gyermeki tanulást.
2. Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).
3. Átgondolt szervezéssel kellő időt fordítunk egy-egy gyermekre, jobban előtérbe kerül az egyéni bánásmód, a differenciált fejlesztés, a kiemelkedő képességű gyermekek továbbfejlesztése, a felzárkóztatás.
4. A saját élményű tapasztalatszerzést preferáljuk, a minél kisebb csoportokban történő felfedezés, kísérletezés örömének átélését.
5. Érdeklődéstől függően biztosítjuk, egy-egy tevékenységet újra és újra kipróbálhatnak, érezzék, milyen lehetőségek között képesek eredményt elérni.

   A tanulás minden lehetséges formáját alkalmazzuk az ismeretek bővítésére:

   a) az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása;
   b) a spontán játékos tapasztalatszerzés;
   c) a játékos, cselekvéses tanulás;
   d) a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
   e) az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;

f) a gyakorlati problémamegoldás.

Kultúraátadás a komplexitás függvényében

Tapasztaljuk, az óvodai nevelésünk gyakorlatában nem választhatók szét mereven a foglalkozási ágak, hiszen a gyermekeket érő természetes ingerek az életben sem szelektálódnak.
A komplexitás lényege, hogy ezt a lehetőséget tudatosan használjuk ki, az adott témát több oldalról megközelítve egy-egy foglalkozási napon, héten belül.
A „foglalkozások" természetesen mindig tartalmaznak a gyermekek számára választási lehetőséget.
Az ismeretszerzési lehetőségeket egy témakörön belül csoportosítjuk. A gyermekhez érzelmileg közel álló feldolgozást előtérbe helyezzük, és azt több foglalkozáson keresztül biztosítjuk.
Az ismeretnyújtás irányítása során törekszünk egyéni, pozitív értékeléssel segíteni a gyermekek személyiségének kibontakozását.
Napirendünkben a komplex foglalkozásokra fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, váratlan események hatására.

8. TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM

Kiemelkedő feladatunknak tekintjük az óvodai tehetséggondozás fontosságát. 2009-ben csatlakoztunk az Országos Tehetségpont Hálózathoz, amely akkoriban régiónkban egyedüli óvodaként jegyzett minket.
Programunk a Játék és Öröm – Játékos Óvodai Tehetségfejlesztés az óvodás gyermekekben rejlő tehetség kibontakoztatására irányul több területen.
Hosszú távú célunk az óvodai tehetségsegítő programok, lehetőségek biztosítása a tehetségígérettel rendelkező gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
Rövid távú célunk a modell értékű tehetséggondozás megteremtése, kipróbálása és elterjesztése az óvodában.
A korai felismerést követően minden eszközt és lehetőséget megragadva tudatos tervezéssel valósítjuk meg tehetségígéreteink differenciált fejlesztését. A Nemzeti Tehetségsegítő Program átfogó célkitűzései összecsengenek a program megvalósítható lehetőségeivel: tehetséges fiatalok megtalálása kora gyermekkorban, óvodai műhelyek létrehozása, projekt, mintaprojektek készítése.
Óvodánk alkalmas arra, hogy kiegyensúlyozott légkörével, az évek óta eredményesen dolgozó óvodapedagógusok birtokában felszínre hozza a többet mutató óvodás gyermekek személyiségének összetevőit.
A tehetséggondozás az alábbi öt területen valósul meg, amelyek nem különülnek el egymástól, hiszen a fejlesztés komplex megvalósítással történik:

1. Mozgásfejlesztés
2. Anyanyelvi fejlesztés
3. Logikai képességfejlesztés
4. Zenei képességfejlesztés
5. Vizuális képességfejlesztés

Programunk megvalósítása

A tehetségazonosítást követően a szülőket tájékoztatjuk arról, hogy gyermekük melyik tehetségműhelybe került be, majd megkezdjük a fejlesztő tevékenységek megvalósítását három tehetségműhelyünkben:

1. Dúdolda tehetségműhely: a zenei tehetség játékos kibontakoztatásához nyújtunk segítséget a gyermekek számára, a felkínált lehetőségek segítségével komplex fejlesztés valósulhat meg, fogékonnyá, érzékennyé válnak az előadó művészet iránt.
Kiemelten fejlesztjük:
1. zenei hallást
2. memóriát
3. mozgást,
4. ritmusérzéket,
5. hangmagasság iránti érzéket,
6. belső hallást (dallamrajz)

A műhelyfoglalkozásokon a pedagógusok változatos eszközök biztosításával teszik színesebbé a tevékenységeket.

2. **Észpörgető** tehetségműhely: Tapasztalati úton történő tanulással fejlesztjük a gyermekek logikai, matematikai, problémamegoldó képességeit, a figyelmet, a kreativitást, térlátást, memóriát, önfegyelmet. Alakítjuk a helyes önértékelést, növeljük önbizalmukat. A műhelyfoglalkozásokon az óvodapedagógusok a játékos tevékenységek segítésével fejlesztik egyebek mellett:
1. a vizuális megfigyelést
2. a koncentrációt
3. a problémamegoldó képességet
4. figyelmet
5. a szem-kéz koordinációt
6. ok-okozati összefüggések feltárásának képességét
7. következtetések levonásának képességét, figyelem összpontosítást
8. erősítik a gyermekek szabálytudatát

3. Ügyes kezek tehetségműhely**:** képességfejlesztés a képzőművészet eszközeivel. Az ábrázoló tevékenységükben kimagaslóbb teljesítményt nyújtó gyermekek számára lehetőséget biztosítunk az előrelépéshez, kreatív- önálló önmegvalósításhoz, segítjük őket, hogy érzékennyé, fogékonnyá váljanak a képzőművészet iránt.
A műhelyfoglalkozásokon változatos eszközök biztosításával támogatjuk a fejlesztő munkát, olyan technikákat ismerhetnek meg a gyermekek, melyek segítik az egyéni képességeik szerinti differenciálást, illetve eltérnek a mindennapi óvodai tevékenységektől, gyakorlattól.
A fejlesztő tevékenységek segítségével az alábbi területek erősítése, támogatása valósul meg:
1. önbizalom erősítése
2. tér-, forma- színérzék gazdagítása
3. kreativitás, fantázia fejlesztése
4. finommozgások, kézügyesség fejlesztése
5. esztétikai érzék, szép iránti igény fejlesztése

6. vizuális önkifejező készség kiteljesedhet

Dúsító-gazdagító programok

Tehetséggondozó tevékenységünk fontos részét képezi a dúsító-gazdagító programok szervezése, melynek során a gyermekek intézményünkön kívül is megismerkedhetnek különböző művészeti tevékenységekkel, eszközökkel.
Óvodánk szoros kapcsolatot ápol a város kulturális intézményeivel, közvetlen szomszédunk a Miskolci Szimfonikus Zenekar székhelye, ahová rendszeresen ellátogatunk Dúdoldás gyermekeinkkel.
Ügyes kezes gyermekeinkkel kiállításokon, múzeumpedagógiai programokon veszünk részt.

Tehetségnapok

Minden nevelési évben szervezünk Tehetségnapokat, melyeken szakmai előadások mellett bemutatkoznak a tehetségműhelyekbe járó gyermekek és az őket fejlesztő pedagógusok.
Színvonalas rendezvényeinken a korábban intézményünkbe járt gyermekek is részt vesznek, hiszen legtöbben művészeti általános iskolát választanak, így hangszeres, táncos és szavaló tudásukat is bemutathatják nálunk.

9. A FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE, AZ EREDMÉNYEK ELEMZÉSE, SZÜKSÉGES KORREKCIÓJA

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát az oviKRÉTA rendszerben, az óvodába lépéstől az iskolakezdésig.
A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációban vizsgált területeket a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit, szempontok szerint értékeli az óvodapedagógus, hogy az életkorának megfelelően hogyan fejlődik, eléri-e az iskolakészültség kritériumait. A gyermek fejlődését és az értékelést az oviKRÉTA rendszerben rögzíti az óvodapedagógus.

„A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza
a) a gyermek anamnézisét,
b) a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit,
c) a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
d) amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait,
e) a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
f) a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket”

Montessori sokat idézett mondata – „Csak azt a gyermeket tudom tanítani, akit megismertem” – a pedagógiai gondolkodás egyik alapvetése. A gyermek megismerése, fejlődésének nyomon követése előírt szakmai feladat a kora gyermekkori nevelés intézményeiben. A játékos formában történő mérés és a megfigyelés a gyermek megismerésére, fejlődésének nyomon követésére alkalmazott

módszerek gyűjtő megnevezései. Ezek a gyakran használt fogalmak számos módszert, eszközt és technikát tartalmazhatnak, melyek között csoporton belül is különbségek lehetnek. A gyermek tudatos megfigyelése mellett saját munkánk eredményességét is nyomon tudjuk követni, illetve a gyermek folyamatos fejlődését elsősorban önmagához, de társaihoz, saját korosztályához képest is tudjuk viszonyítani.

Az óvodai nevelési folyamat eredményeként eljut a gyermekek többsége az óvodáskor végére az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szintre.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket is tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazandó.

Gyermek fejlődésének nyomon követése területei:

- Anamnézis
- Életszakasz: óvodakezdés előtt
- A gyermek általános egészségi állapota
- A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
- Egyéb jellemzők
- Életszakasz: óvodakezdés
- A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
- A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
- A gyermek szokásai, önállósági szintje
- A gyermek általános egészségi állapota
- Egyéb
- Értékelési szempontok:
- A gyermek motoros fejlettsége
- nagymozgás
- finommozgás
- vizuomotoros mozgás
- A gyermek kommunikációs fejlettsége
- beszédértés
- beszédprodukció
- A gyermek szociális fejlettsége
- társaskapcsolatok

- játék
- énfejlődés
- A gyermek önállóságának fejlettsége
- önállóság
- önszabályozás
- szokások
- A gyermek kognitív fejlettsége
- megismerő funkciók

A mérésnek és a megfigyelésnek a gyermek még alaposabb megismerése a célja, annak érdekében, hogy a fejlődését eredményesebben támogathassuk. Ebben a megközelítésben a megfigyelés, a mérés és az értékelés folyamatosan jelen van.

A gyermek **közvetlen** megismerésének spontán és szándékos formáját alkalmazzuk A spontán megismerés lényege, hogy a pedagógus a gyermekkel való együttlét, a közös tevékenységek és a közös élmények során benyomásokat, tapasztalatokat szerez a gyermekről. A szándékos megismerés valamilyen pedagógiai feladat, cél által vezérelt tevékenység, ami szakmailag végig gondoltan, választott módszerekkel és eszközökkel történik, és a kapott információk elemzését is a szakszerűség vezérli.
A **közvetetten** szerzett információk a szülőktől, a védőnőtől és a házi gyermekorvostól, továbbá a pedagógus kollégáktól származó információk, melyek fontos megalapozói, kiegészítői a saját megfigyeléseknek és a spontán megismerés során szerzett információknak.
A közvetett megismerés forma az anamnézis és a szülőkkel való beszélgetések során szerzett információ, mindennapos beszélgetések, továbbá a csoportban dolgozó pedagógussal folytatott beszélgetések. A közvetett megismerési lehetőség a gyermek alkotásainak elemzése, valamint a gyermektársak jelzései, pl. a szociometria.

Az eredmények ismeretében lehetővé válik a fejlesztési célok kijelölése. Az óvodapedagógus a tevékenységek tartalmának megválasztásával igazodik a gyermekcsoport igényeihez és a gyermekek egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez. A választott módszerek, munkaformák és szervezési módok szintén igazíthatóak az aktuális fejlettségi szintekhez. A tevékenység felépítése, az önállóság foka, a feladatvégzés tempója, valamint a segítségadás módja a gyermeki igényekhez történő alkalmazkodás számtalan lehetőségét kínál. Differenciáltan valósul meg az egyes gyermekekre fordított idő mennyisége, illetve az egyéni bánásmód minősége is. A fejlődés támogatása tervszerű folyamat, de nem korlátozódik kizárólag a tervezett tevékenységekre. A gyermekek fejlődését a spontán és tervszerű hatások együttesen határozzák meg. A nap folyamán adódó spontán lehetőségek kihasználásával tovább fokozható az eredményesség. Az óvodai élet mindennapjaiban tudatosan teremtünk olyan pedagógiai helyzetek, amelyek támogatják a gyermekek fejlődését.

A szülő joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a neveléséhez tanácsokat és segítséget kapjon.
A gyermekek fejlődésével kapcsolatos szülői tájékoztatás az óvodákban törvényi kötelezettség. Az óvodapedagógusok a fejlődés eredményeit nevelési évenként legalább kétszer írásban rögzítik, így

a szülők tájékoztatásának ütemezését is az írásbeli értékelések időpontjához igazítják. A tájékoztatás tényét a szülők aláírásukkal igazolják, és az aláírt értékelések vagy az erről szóló feljegyzések a fejlődést nyomon követő dokumentáció részét képezik.
A szülőkkel kialakított partneri viszony és kiegyensúlyozott kapcsolat a gyermek megismerésében is segít. Az óvodapedagógus és a szülő eredményes kommunikációjának kötelező eleme a diszkréció. A kölcsönös bizalom fenntartásához elengedhetetlen a pedagógiai tapintat és az objektivitás.

10.A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

„A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek
többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti
iskolakezdésre.
2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:
a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb,
harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
3. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél
a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
4. Az egészségesen fejlődő gyermek
a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában,
életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, azzal, hogy
a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását,
felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri
szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.
6. A szociálisan érett gyermek:
a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
b) feladattudata kialakulóban van, és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermekiszemélyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai
munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.”

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY ESZTERLÁNC NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ TAGÓVODÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodájának nevelőtestülete
Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

I. BEVEZETŐ 4
I.1. Az óvoda bemutatása 5
II.GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP 6
II. 1. Gyermekkép 6
II. 2. Óvodakép 6
II. 3. Életrend 8
II. 4. A játék szerepe a programban 8
II. 5. Az óvoda légköre, „pedagógiai klímája” 8
II. 6. Az óvodapedagógusi minta 8
II. 7. Alkotó együttműködés a családokkal 9
II. 8. A környezet külsőségeiből fakadó kulturális jelzések 9
III. NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÓVODAI PROGRAM NEVELÉSI FELADATAI 10
III.1 Nevelési feladatok 10
III. 2. Az óvodai nevelés általános feladatai 10
III. 3. A néphagyományőrzésbe ágyazódó gyermeki tevékenységformák: 10
III.4. A hagyományőrzést szolgáló feladatok: 10
III.5. Az egészséges életmód alakítása 11
III.6. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 11
III.7. A szocializálódást segítő nevelés 12
III.8. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 13
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI 14
IV.4. A nevelés tervezése, gyermeki fejlődés nyomon követése, dokumentálás 15
IV.5. Az óvoda kapcsolatai 16
V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 17
V.1. Néphagyományőrzés a nevelés folyamatában 17
V.2. Évkör 18
V.3. Játék 19
V.4. Verselés, mesélés 20
V.5. Ének, zene, népi játék, tánc 22
V.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka (esztétikai nevelés) 24
V.7. Mindennapos mozgás 26

V.8. Külső világ tevékeny megismerése 28
Környezetvédelem 30
V.9. Munka jellegű tevékenységek 31
V.10. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 33
VI.1. Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása 34
VI.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése 34
VI.3. Tehetséggondozás 35
VII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 37

I. BEVEZETŐ

„Itt minden érted van, érezd jól magad!"

Minden embernek születésétől fogva joga van a szeretetteljes, fejlesztő légkörre. Ehhez a munkához hathatós segítséget találunk a nemzeti hagyományaink felelevenítésében, őrzésében. Megtanítja az idejáró gyermekeket örülni a szépnek, jónak, ünnepnek. Erkölcsi tartást ad – volt-e valaha erre nagyobb szükség? Nemzeti értékeinket felfedi, átmenti a jövőnek. Hiszen a jövő is elvész a múlt ismerete nélkül.
Programunkban benne van a test, a lélek ápolása, az eltérő képességű gyermekek fejlesztése, az idejárók iskolára alkalmassá tétele.

Olyan összetett, komplex program, amely átfogja a gyermekek minden irányú fejlesztését.
- Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára.
- Az óvodapedagógus elfogadó-, segítő-, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
- Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Ez az óvodai program, mely – kihasználva az ember fejlődésében legfogékonyabb, jellemformálásra legalkalmasabb időszakot – a magyar nép kulturális értékeinek átadásával szeretne tenni az alkotó, harmonikus személyiség kibontakozásáért. A történelmi idők során, vidéken, falun kialakult az erkölcsileg erősen meghatározott életvezetési forma, amelyre a nagyobb közösségek, családok bátran bízhatták magukat. Egyéni tartást, közösségi összetartozást adott az embereknek, hiszen „kollektív bölcsesség" volt. A szokásrendszerek fellazulása miatt ez a segítség, keret hiányzik sok-sok család életéből. Elemei azonban ma is megvannak, élnek.
A saját hagyományainkra, értékeinkre szeretnénk tehát építeni, amelynek nagy része ugyan széttöredezve, de még ismeretes a városi emberek életében is. Hatni szeretnénk a családokra is a gyermekeken keresztül.
Kollektívánk tisztában van azzal, hogy nézeteink akkor válhatnak elfogadottá, élővé, ha a néphagyományőrző programot választva felismerjük a gyökerek éltető szükségletét, az átadás, az újra teremtés felelősségteljes kötelességét. Legyen ez közös munka a szülőkkel, a családokkal!

Ez a program az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján a gödöllői Néphagyományőrző Óvodai Program adaptálásával készült, amely megfelel a hatályos kormányrendeletben foglaltaknak. Már évek óta foglalkozunk a néphagyományápolással, mert felismertük, hogy a magyar nép kulturális értékeinek átadása az alkotó harmonikus gyermeki személyiség kibontakoztatásának egyik hatékony forrása. Azért választottuk a gödöllői programot, mert nevelésfelfogásukkal és hagyományteremtő szemléletükkel azonosulni tudtunk.
Elfogadtuk a program sajátosságát, hogy az óvodai nevelést a néphagyomány-éltetés érzelemre ható eszközrendszerével gazdagítja. Hat a gyermekre, alakítja a családok szemléletmódját, egy emberléptékű kapcsolatrendszerben működik.

Gyakorlati tapasztalataink igazolják, hogy az óvodai nevelés folyamatába a népi kultúra azon elemei építhetők be, amelyek igazodnak a gyermek életkori sajátosságaihoz, és a mindennapi életét gazdagítják.

Néphagyományőrző szemléletű óvodai nevelésről akkor beszélhetünk, ha a népi hagyományok ápolása az egész nevelési folyamatot áthatja, és az a mindennapok gyakorlatában jelen van.
A gödöllői óvodai programban a hagyományőrző tevékenységrendszert a gyakorlatban kipróbálták, továbbfejlesztették.

Óvodánkban is már régebben megfogalmaztuk azt a célunkat, hogy gyermekeink megismerjék életkori sajátosságaiknak megfelelően a népszokások, néphagyományok, mondókák, gyermekjátékok csodálatos világát. Olyan élményekhez szeretnénk juttatni gyermekeinket, melyek az én-tudat mellett a magyarság tudatot is alapozzák.
Mivel elveink megegyeznek (nem lényeges különbségekkel), az adoptálás mellett döntöttünk. Minden újra „vevők" vagyunk megfontolás és átgondolás után, mert a gyermek nem lehet divatos áramlatok, kísérletezések szenvedő alanya.

I.1. Az óvoda bemutatása

Óvodánk a panelházak közt 1982-ben nyitotta meg kapuit a gyermekek előtt, akkor még Szinva-Népkerti Napköziotthonos Óvoda néven. 2012. májusában, intézményünk 30. születésnapján kapta az „Eszterlánc Néphagyományőrző Óvoda" nevet. 2021-ben a városi szervezeti átalakítások után kapta meg a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája nevet.

Az óvoda Miskolc belvárosában helyezkedik el, tömegközlekedéssel, gyalogosan egyaránt könnyen megközelíthető. A gyermekeket hat csoportban tudjuk fogadni. A csoportszobák mindegyike világos, tágas, gyermekbarát bútorzattal berendezett. Minden csoportnak külön mosdója, wc-je, öltözője van. Tornaszobánk a gyermekek számára változatos mozgásra ad lehetőséget. Az intézmény belső helyiségeinek átalakítása során egy új logopédiai-fejlesztő szobát, elkülönítő szobát, egy *„tiszta szobát"* és egy foglalkoztató helyiséget sikerült kialakítani, sőt az akadálymentesítés is megoldott az épületben.

Az óvoda **udvara** rendezett, parkosított. A füves terület ideális helyszín a különféle játéktevékenységekhez. A napirendet ezért úgy alakítjuk, hogy minél több időt tölthessenek a gyermekek a levegőn, a szabadban. Az udvari játék eszközöket folyamatosan bővítjük, újítjuk a szülők és a szülői szervezet segítségével, adományaival. Fontosnak tartjuk a környezetvédelemre, az egészséges életmódra való tudatos odafigyelést!
Jelenleg az óvoda 150 férőhelyes. A csoportok kialakításakor figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, a szülők igényeit és a gyermekközösségek összetételét. Ezért óvodánkban homogén és vegyes korosztályú csoport is működik.

II.GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

II. 1. Gyermekkép

Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Célunk az, hogy gyermekeink életvidám, sokoldalú, harmonikus személyisége és kreatív gyermeki jelleme kibontakozhasson, a néphagyományok összetartó, közösségi élményt nyújtó erejével.

A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Meggyőződésünk, hogy az óvodás korú gyermeknek joga van ahhoz, hogy a nemzetét éltető hagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen, és ezáltal hiteles, követendő mintákat kapjon. A gyermek, családtagjaival, társaival olyan külsőségekben, tartalmukban visszatérő élményeket él át, amelyek otthonához, szülőföldjéhez kötik, életre szóló útravalót kap.

Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves életkor érzelmileg és értelmileg fogékony időszak kiemelkedően fontos az ÉN alakulása szempontjából. A program az óvodáskorra egyedülállóan jellemző érzelmi fogékonyságra és sajátos aktivitásra alapoz. A gyermek játéka, ami örömet és boldogság érzetet ad, jól ötvözhető a néphagyomány-éltetéssel, a természet szeretettel.
Mindez alkalmanként kiegészül a család aktív közreműködésével.

Hitvallásunk, meggyőződésünk fontos eleme az is, hogy az „ünnepelni tudás" képességének alakítását a néphagyomány-ápolás, a természet és a társak szeretetére nevelés elősegíti. A gyermek évről-évre örömmel vesz részt a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, számára az ünnepnap a várva várt nap. Ha az ünnep napján a gyereket körülvevő felnőttek magatartása, és a környezet jelzései (ünnepi jelképek) hitelesek, a naphoz kapcsolódó közös élmények a gyermekben mély érzelmi nyomokat hagynak. Átérzik az ünnepnapok „másság"-át, a bensőséges összetartozás élményét, alapozódik az „ünnepelni tudás" képessége. Ezek a gyermeki élmények hatnak a családok szemléletmódjára, az óvoda megteremtheti a családokkal való együttműködés sajátos formáit.

II. 2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az

óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:
a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:
- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról;
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
A néphagyományőrző nevelési program elkötelezettséget vállal a magyar óvodai nevelés időtálló értékeiért és hagyományaiért.
Szemléletmódunkat befolyásoló **egyetemes emberi értékek**:

Eszmei értékek	Erkölcsi és interperszonális magatartás értékek	Kulturális értékek
humanizmus	az „én” tisztelete	a kultúra iránti érzékenység
demokratizmus	a másság elfogadása	a hagyomány tisztelete
	nyitottság, őszinteség, szeretet	a természetes környezet védelme

Eszmei értékek	Erkölcsi és interperszonális magatartás értékek	Kulturális értékek
	udvariasság	az ember és környezet harmóniája
	a család, a haza tisztelete, szeretete	az „élet" tisztelete
	felelősségtudat	

II. 3. Életrend

A néphagyományőrző szemléletű nevelés nem csak a népművészet értékeinek megőrzésére vállalkozik. A népi kultúra más területein, a népi életmód mindennapjaiban is fellelhetők azok az értékek, amelyek újra felhasználásra alkalmasak. Ez egy olyan komplex nevelési rendszerben valósul meg, amelynek feltétele a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő optimális környezet. A programban az optimális környezet - a tárgyi és személyi feltételeken túl - egy gyermekközpontú életrendet jelent.

II. 4. A játék szerepe a programban

"A kisgyereknek a legfontosabb tevékenység a szabad játék."
(Vekerdy Tamás)

Ezt valljuk és megteremtjük a gyermeket éltető szabad játék sajátos feltételrendszerét. A hagyományos értelemben vett játék tartalmát a néphagyomány-éltetés tevékenységei, eszközei gazdagítják. A hagyományőrzés leginkább a játékban jelenik meg. Ezzel növekszik a gyermek választási lehetősége, és a személyiség fejlődésének, fejlesztésének új távlatai bontakoznak ki.

II. 5. Az óvoda légköre, „pedagógiai klímája"

A gyermeket elfogadó, szeretetteljes megerősítő légkör veszi körül. Az óvodában dolgozók közösen megfogalmazott és elfogadott általános érvényű szabályzók betartásával egy olyan belső szokásrendszert alakítanak ki, amely derűs összhangot, biztonságot áraszt. Magatartásuk tükrözi a gyermek és a szülő iránti tiszteletet. Egész lényük példát mutat, viselkedésük mintát ad.

II. 6. Az óvodapedagógusi minta

Az óvodapedagógus a néphagyományőrző szemlélettel azonosul és így elsajátítja azokat az ismereteket, készségeket, amelyek a program megvalósításához szükségesek. Biztonságot áraszt, képes hitelessé tenni önmagát, tudatosan alkalmazza a metakommunikáció, a „testnyelv" kifejező eszközeit. Kezdeményező, elfogadó a nevelési folyamatban, követi és tiszteletben tartja az egyes gyermek és a család haladási irányát, ütemét. Segítségnyújtása egyénre szabott, amit drámapedagógiai szemlélete is segít. Nevelési tevékenysége tudatos, abban a hagyományőrzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik.

II. 7. Alkotó együttműködés a családokkal

Az óvodában folyó néphagyomány-éltetés hatása a családok szemléletmódjában tartalmi változásokat idéz elő. Ez megmutatkozik a családok mindennapjaiban, ünnepnapjaiban, együttműködő, cselekvő részvételükben. Fontos, hogy a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet (család, óvoda) összhangja megteremtődjön. Ezáltal az óvodai nevelés olyan hiteles többletet ad, amellyel kiegészíti és teljessé teszi a gyermeki személyiség kibontakozását.

II. 8. A környezet külsőségeiből fakadó kulturális jelzések

Az óvodába lépő gyermeket, felnőttet fogadják, az óvoda szellemi, emberi kisugárzását erősítik a környezet külsőségeiből fakadó kulturális jelzések. Ezek a tudatosan kialakított és gondozott környezet jelzéseivé válnak. Ezek a jelzések hiteles alapul szolgálnak a nevelésben zajló kommunikációs folyamatokhoz, segítik az óvoda nevelési programjának elfogadtatását.

III. NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÓVODAI PROGRAM NEVELÉSI FELADATAI

III.1 Nevelési feladatok

A program az Óvodai nevelés országos alapprogramja szellemében fogalmazza meg a nevelési célokat, feladatokat.

További törekvésünk, hogy a közös cselekedetek folyamatában a gyermekben alapozódjanak meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre, majd az iskolai életmód elfogadására.

III. 2. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Programunk fontos kiindulópontja, hogy a hagyományőrzés érzelmeket kiváltó hatásából fakadóan az érzelmi nevelés mindhárom területet áthatja. A gyermek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése az anyanyelvi neveléstől szintén elválaszthatatlan.

A hagyományőrzés érzelmi hatástöbblete, az örömökkel átélt aktivitás, az egészségnevelés, a szocializálódás, az értelemfejlesztés mozgató ereje. Ez vonul át az óvodai élet valamennyi tevékenységformáján, a fejlesztés területein, vagyis áthatja az egész nevelési rendszert.

III. 3. A néphagyományőrzésbe ágyazódó gyermeki tevékenységformák:

- a játék,
- a mozgás,
- a külső világ tevékeny megismerése, (munka, tanulás)
- az esztétikai tevékenységek, (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, ének, zene, gyermektánc, mese, vers).

Az óvodai nevelésben a néphagyományőrzés folyamatosságát a mindennapok hagyományőrző tevékenységei és a jeles napok tevékenységei adják.

III.4. A hagyományőrzést szolgáló feladatok:

A népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának megfelelő, számukra örömteli ingereket, élményeket adó és cselekvésre késztető elemek kiválogatása, és azoknak a nevelés folyamatába illesztése kulcsfontosságú feladat.

- A **mindennapok** népszokásőrző tevékenységei közül a programban azok kapnak helyet, amelyek a földhöz, a természethez, a természetes anyagokhoz való kötődést, a felnőttek és gyermektársak megbecsülését állítják előtérbe.
- A **jeles napok, ünnepek** közül azok kerülnek a programba, amelyek eddig is jelen voltak és vannak az óvodai nevelésben (karácsony, farsang, húsvét stb.), csak itt új tartalommal bővülnek ki. Továbbá azok, amelyek a hétköznapok népszokásőrző tevékenységeit visszatérő jelképekkel, cselekvésekkel ünnepivé emelik.

➢ A **népi kultúra** szellemi, tárgyi alkotásai közül az esztétikai élményeket fokozó alkotások kiválogatása, és ezeknek a programba fűzése képez fontos feladatot.
A program sajátos tartalom- és eszközrendszerével az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióját szolgálja, felvállalva a népi kultúra átörökítését.

III.5. Az egészséges életmód alakítása

A néphagyományőrző szemléletű nevelés olyan életrendet kínál, amely a napirendet a népi hagyományok eszköztárával gazdagítva figyelembe veszi a gyerekek fejlődésének egyéni ütemét.
Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.
Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek testi képességének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, fogmosás az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- A gyerekeket olyan alapvető életvezetési készségekre tanítjuk, amelyek segítenek nekik megoldani a problémákat, alkalmazkodni a változásokhoz, átlendülni a nehézségeken, okosan átgondolni a helyzeteket, és jól kommunikálni másokkal. A nevelés célja, hogy a gyerekek megtanulják, hogyan éljenek egészségesen, és ehhez megszerezzék a szükséges tudást, képességeket és szokásokat.
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Szükség esetén a gyerekek fejlődését szakemberek is segítik – együttműködve a szülőkkel és az óvodapedagógusokkal. Ezek a szakemberek külön figyelmet fordítanak a testi, lelki és értelmi problémák megelőzésére, javítására és kezelésére.

III.6. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A hagyományőrző szemléletű nevelés, az óvodáskorú gyermek érzelmi, értelmi fogékonyságára alapoz. A program összetett tevékenységrendszeréből fakadó motivációk, az érdekes élményekkel a gyermek érzelmi életében meghatározó változásokat idéznek elő. A népi mondókák ritmikussága, az énekes játékok mozgáselemei, a hangulatőrző népdalok, a népmesék varázslatos világa is sajátos érzelmi hatást hordoznak.
A megismerési folyamatot érzelmek kísérik. Az érzelmek jelzik a gyermeket ért hatások miképtjét, egyben további értelmi aktivitásának motiváló erejévé válnak. Az érzelem kifejezés egy része veleszületett. Később a gyermek utánzás útján megtanulja az érzelmeit kifejezni, és kezelni. Ezért is nagy a környezetében élők, az őt nevelők felelőssége.

Az óvodapedagógus tudatosan törekszik saját érzelmi kifejezésmódját hitelessé, sokszínűvé tenni, és a gyermeki érzésvilágba való beleélési képességét fejleszteni. Átérzi, hogy a gyermek-óvodapedagógus és a gyermek-gyermek viszonyát az együttes tevékenységek élményei határozzák meg. Ennek tudatában alakítja a gyermek erkölcsi érzelmeit: szeretet, barátság, tisztelet. Formálja erkölcsi tulajdonságait, mint például a tettrekészség, együttérzés, bátorság. Az óvodapedagógus a gyermek intellektuális érzelmeit, - a kíváncsiságot, a rácsodálkozást, a felfedezést, a sikert, az aktivitást - a néphagyományőrzés és természetszeretet hatásrendszerével tudatosan ébren tartja, fejleszti.
Az esztétikai érzelmek alakításában a harmonikus környezet, a népművészeti alkotások nyújtotta élményekre épít.
Az óvodapedagógus fokozza a szülőkben az igényt, hogy felelősséggel vegyenek részt gyermekük testi, érzelmi, értelmi fejlesztésében, felhasználva az óvoda nyújtotta lehetőségeket.

III.7. A szocializálódást segítő nevelés

A hagyományápoló nevelés visszatérő közös tevékenységei, hagyományai megteremtik az együttélés egyedi kommunikációs kapcsolatrendszerét. A hagyományőrzés sajátos teret nyújt a gyerek szocializálódásához. A játékban megjelenő hagyományápoló tevékenységekben gyakorolja az önkifejezési formákat, a társas érintkezés mintáit. A gyermekeket a különbözőségek elfogadására és tiszteletére neveljük. A közös élmények hatására valamit megérez a közösség ősi összetartó erejéből. Ha az óvodapedagógus „ölelő" szeretete átsegíti a gyereket a kapcsolatfelvétel nehézségein, és mindezt melegséggel teli élmények, társaktól kapott elfogadó jelzések erősítik, létrejön a gyerekben az a biztonságérzet, ami további szocializálódásának alapja.
Az óvoda minden dolgozója kommunikációjával, bánásmódjával pozitív viselkedési formát közvetít a gyerek felé.
Programunk lehetőséget ad arra, hogy a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi, vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelt képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus stb.) közreműködésével.

A szocializálódás alakulásának színterei:

- A befogadás időszaka
- Együttlét a mindennapokban.
- Óvodai ünnepnapok, közös programok.

A befogadás időszakában szerzett pozitív érzelmi benyomások segítik a gyermeket a szociális tanulás folyamatában.
Az egyes gyerek szociális viselkedési készségének szintjét befolyásolja a gyermek kommunikációs fejlettsége. A gyermek az egymás mellett játszástól az együtt játszásig, majd az együtt játszás és tevékenykedés során a „mintha" helyzetekben viselkedést gyakorol, tapasztalatokat szerez, alakul szocializációs készsége.
A programunk tartalmából fakad, hogy a néphagyományőrzés erősíti az óvodai élet hagyományait, gazdagítja azt a népszokásőrző és a természetóvó jeles napokkal. Megismertetjük a gyermekeket tágabb és szűkebb környezetükkel, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Egy-egy eseményt mindig izgalmas készülődés előz meg. Ez az ünnepre hangoló örömteli közös tevékenykedés, maradandó hatást gyakorol a gyerekek szociális viselkedésére.

III.8. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Értelmi nevelés

A hagyományőrző program játékba ágyazott tevékenységeivel kínálja a gyereknek a változatos cselekvésen alapuló tapasztalatszerzés lehetőségét. A gyermek élményeire és ismereteire építve további élményeket, tapasztalatokat halmozunk, az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
A gyerek tevékenységének állandóságát, folyamatos érdeklődési vágya tartja fenn. A cselekvés során a gyerekben kellemes testi érzés, jóleső belső érzés támad.
A gyermek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit közösen rendszerezzük, bővítjük különböző tevékenységeken és élethelyzeteken keresztül gyakoroljuk. Feladatunk kreativitásuk és értelmi képességeik fejlesztése.

Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv áthatja az élet minden mozzanatát. Jelen van az óvodai nevelés teljes folyamatában, valamennyi tevékenységi formában megvalósítható.
Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére nagy figyelmet fordítunk.
A hagyományőrző szemléletű nevelés tudatosan ráirányítja a figyelmet az anyanyelv szépségeire. A gyakori mondókázás, a mindennapos mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek által a gyerek intenzívebben részesül az anyanyelv élményében.
Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

Az anyanyelvi nevelés célja, feladata:

- oldott, derűs légkör megteremtése, amelyben nem csupán fejleszthető a gyerek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédkészsége, hanem fejlődik is.
- a gyerek beszédkészségének gondozása, fejlesztése.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

IV.1. Személyi feltételek

Az óvoda működését a törvényben rögzített létszám biztosítja: tagóvoda-igazgató, csoportonként két óvodapedagógus és egy dajka, akik heti váltásban dolgoznak. Két pedagógiai asszisztens az óvodapedagógusok nevelő munkáját segítik.
Pedagógiai programunk megvalósítását felsőfokú, illetve főiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok végzik.

IV.2. Tárgyi feltételek

Az óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését.
Lehetőséget biztosítunk mozgás- és játékigényük kielégítésére, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vesszük körül.
A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelve helyezzük el.
Egyidejűleg biztosítjuk a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, megteremtjük a lehetőséget a szülők fogadására.

Az óvodai környezetünkben szükséges a **természetes anyagok jelenléte**. Igyekszünk a díszítő textíliákat, tárgyakat a helyi népművészet alkotásaiból választani. Lényeges, hogy az óvoda nem múzeum, hanem nevelési intézmény, amely igyekszik megteremteni az egyensúlyt a régi és a mai világ között, értékmegőrző, értékteremtő, értékközvetítő szerepe van.
Az elmúlt években az udvari játékok felújítása volt a cél, melyet részben sikerült teljesíteni. Alapítványunk segítségével EU szabványnak megfelelő mászórendszerrel, játékokkal, árnyékolóval gazdagodott udvarunk.
Minden évben azon munkálkodunk, hogy a programunknak megfelelő és fejlesztő játékokkal játszanak a gyermekek. Folyamatosan olyan játékszereket vásárolunk, mellyel a gyermekek értelmét, kreativitását, mozgáskoordinációját tudjuk fejleszteni. Így olyan ügyességet, mozgást fejlesztő kisebb játékszereket vettünk, melyeket naponta tudnak a gyermekek az udvaron és a csoportszobában használni.
Két fejlesztő helyiséggel rendelkezünk: ahol logopédiai és gyógypedagógiai fejlesztést végez az utazó fejlesztőpedagógus és a logopédus. A fejlesztő szobákban lehetőségünk van az egyéni felmérések elvégzésére is.

IV.3. Az óvodai élet megszervezése

A nevelés kereteibe azok a pedagógiai feladatok és gyermeki tevékenységek tartoznak, amelyek az óvodai élet egésze alatt periodikusan ismétlődnek az óvodába lépéstől a hazamenetelig. A tevékenységek tartalmazzák a játékon belüli szervezett tanulási tevékenységekbe ágyazott tevékenységközpontú differenciált nevelést.
<u>Napirend</u>
A napirend folyamatos, az egyes tevékenységformák a játékba ágyazottan vagy kötelezően szerveződnek.

Napirendünk készítésénél figyelembe vettük a nyugodt, saját ütemben haladó fejlődés lehetőségét, az óvoda egész életének átgondolását. Tervezésnél figyelünk a gyermekek szükségletére, esztétikus, higiénikus gondozására fordítható időre. Folyamatosság, rugalmasság hatja át mindennapjainkat, ez azt jelenti, hogy a gyermek egész napja tevékenyen zajlik.
A folyamatosság elsősorban a várakozásmentességet, a tevékenységek gördülékeny egymásutániságát jelenti.

Javaslat a napirend készítéséhez:

7:00-11:30	Gyülekezés, játék, szabadon választott tevékenység, tízórai, kezdeményezett és kötelező tevékenységi formák, 5-35 perces csoportos foglalkozások, differenciált tevékenységek, szabad játék, gondozás, séta, megfigyelés, élményszerzés.
11:30-12:30	Előkészület az ebédhez, ebéd, gondozás.
12:30-17:00	Előkészület a pihenésre, gondozás, mese, pihenés, uzsonna, szabad játék, kezdeményezett tevékenységi formák.

Hetirend
A hetirend elsősorban az óvodapedagógus munkáját segíti abban, hogy nevelőmunkáját a **folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság** elve szerint végezhesse.

Javaslat hetirend készítéséhez, amely minden korcsoport számára irányt mutató:

Életkor	Szervezett/ Kötött tevékenység	Kezdeményezett tevékenységi formák
3-4-5- 6-7 évesek	Mozgás és mesélés a hét minden napján	Verselés – mesélés Ének, zene, népi játék, tánc Külső világ tevékeny megismerése Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

IV.4. A nevelés tervezése, gyermeki fejlődés nyomon követése, dokumentálás

Egyéni fejlődés – fejlesztés dokumentumai:
A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés, fejlesztés irányát.
A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnézisét,
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket, a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,

- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, annak szakértői véleményét.

Az anamnézis és a gyermekek fejlődésének nyomon követése az oviKRÉTA felületén rögzítve.

A gyerekeknek, mielőtt iskolába mennének, az utolsó óvodai évükben minden nap 45 perces iskola-előkészítő tevékenységbe kell részt venniük. Ezek a tevékenységek segítenek fejleszteni azokat a képességeiket és készségeiket, amelyek fontosak az iskolai tanuláshoz. A tevékenységeket úgy szervezzük, hogy azok illeszkedjenek a gyerek egyéni terhelhetőségéhez.

Az óvodapedagógusok nyomon követik a gyerek fejlődését, és feljegyzik, hogy milyen képességeket sajátított el az iskolakezdéshez. Ezeket az adatokat kötelező dokumentumban rögzítik, hogy segítse a további tervezést és felkészítést.

IV.5. Az óvoda kapcsolatai

IV.5.1. Óvoda és a család

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
Az óvoda és a család kapcsolatrendszerében a programunk új lehetőségeket tár fel. Az óvoda a néphagyományőrzés és az értékteremtés kezdeményezőjeként újraéleszti a nép, az adott közösség hagyományait, egyben új megvilágításba helyezi a család biztonságadó szerepét. Igyekszik megteremteni az egyensúlyt a családi és az intézményes nevelés között úgy, hogy kiegészíti, gazdagítja azt.
Az óvodában folyó hagyományápolás hatására olyan szokások jelennek meg az egyes családoknál, amelyek életmódjukban szemléletváltást jelentenek: vállalják, magukénak kezdik vallani a múlt értékeit. A gyermek az együttlétekből a családi-óvodai egymáshoz tartozás, együvé tartozás örömét kapja örökül. A családok aktív részvétele során kiderül, hogy minden emberben él a derűs együttlétek, a közös játékok iránti igény. A múlt felkutatásával és közös éltetésével mindkét „intézmény" az alkotás részeseivé válik. Az óvoda és a család kapcsolatát átgondoltság, szervezettség, tervszerűség jellemzi.

Az együttnevelés célja, feladatai: óvó, védő, segítő kezet nyújtani a gyerekeknek, a családoknak, olyan emberi kapcsolatrendszert létrehozni, amelyből merít a gyerek, a család és az óvodai testület.

IV.5.2. Óvoda és más intézmények

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék, egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, pedagógiai szakszolgálat intézményei, egészségügyi, illetve közművelődés ügyi intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

V.1. Néphagyományőrzés a nevelés folyamatában

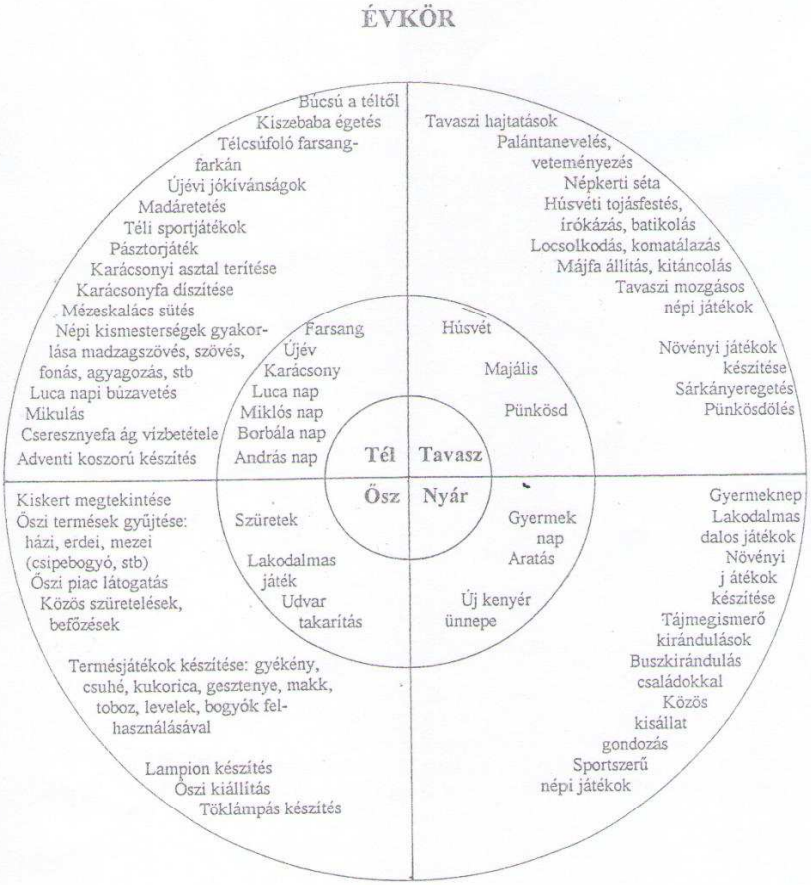
Az óvodában folyó nevelést olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyermekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ennek keretét a népi hagyományok ápolása is képes megteremteni. Ez a program nemcsak a népművészet és a szokásőrző jeles napok elemeit öleli fel, hanem a mindennapi élethez kapcsolódó tevékenységeket is.
A néphagyományőrző tevékenységeket tartalmilag és időrendileg egységes rendszerbe foglalja. Ennek összefoglaló keretét évszakonkénti rendezésben az „Évkör" adja.
A néphagyományőrzés célja az óvodai nevelésben is a múlt értékeinek átörökítése, éltetése.

A néphagyományőrző tevékenység feladata:
- Népszokások megismerése.
- Népi időjóslások felidézése.
- A természetes anyagok állandó jelenléte.
- Népi gyermekjátékszerek készítése.
- Az udvari játékok bővülése a hagyományápoló tevékenységekkel.
- A szülőföld szépségének megláttatása.
- A népi kultúra tárgyainak megjelenése az óvodában.

Óvodapedagógus a néphagyományőrző nevelés folyamatában:
- néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti,
- a tárgyalkotás, a környezet alakítás technikai fogásait elsajátította, illetve elsajátítja,
- a néphagyományőrzés elemeit mértéktartóan jeleníti meg az óvodai környezetben,
- megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzésnek feltételeit és lehetőségeit a mindennapokban, munkadélutánokon.

A hagyományőrzés személyiségfejlesztő hatása:
- a közösség aktív tagja,
- ismeri a hagyományokhoz kapcsolódó szokásokat, jelképeket.

V.2. Évkör

ÉVKÖR
Búcsú a téltől
Kiszebaba égetés
Télcsúfoló farsang-farkán
Újévi jókívánságok
Madáretetés
Téli sportjátékok
Pásztorjáték
Karácsonyi asztal terítése
Karácsonyfa díszítése
Mézeskalács sütés
Népi kismesterségek gyakorlása madzagszövés, szövés, fonás, agyagozás, stb
Luca napi búzavetés
Mikulás
Cseresznyefa ág vízbetétele
Adventi koszorú készítés
Tavaszi hajtatások
Palántanevelés, veteményezés
Népkerti séta
Húsvéti tojásfestés, írókázás, batikolás
Locsolkodás, komatálazás
Májfa állítás, kitáncolás
Tavaszi mozgásos népi játékok
Növényi játékok készítése
Sárkányeregetés
Pünkösdölés
Kiskert megtekintése
Őszi termések gyűjtése: házi, erdei, mezei (csipebogyó, stb)
Őszi piac látogatás
Közös szüretelések, befőzések
Termésjátékok készítése: gyékény, csuhé, kukorica, gesztenye, makk, toboz, levelek, bogyók felhasználásával
Lampion készítés
Őszi kiállítás
Töklámpás készítés
Gyermeknep
Lakodalmas dalos játékok
Növényi j átékok készítése
Tájmegismerő kirándulások
Buszkirándulás családokkal
Közös kisállat gondozás
Sportszerű népi játékok
Farsang
Újév
Karácsony
Luca nap
Miklós nap
Borbála nap
András nap
Húsvét
Majális
Pünkösd
Szüretek
Lakodalmas játék
Udvar takarítás
Gyermek nap
Aratás
Új kenyér ünnepe
Tél
Tavasz
Ősz
Nyár
Népi mondókák
Gyermekjáték dalok
Zenehallgatáshoz népdalok
Népdalok
Népmesék
Dramatikus játékok
Népi bábjátékok

V.3. Játék

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék kiemelt jelentőségű tevékenység óvodánkban, pszichikumot, kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.
A játék célja maga a játék.

A játék és a hagyományőrzés kapcsolata
Régen a gyerekek nevelése, a több generáció együttéléséből adódóan nemcsak a szülők feladata volt. A nagyszülők, idős rokonok, a saját gyermekkorukban játszott játékok továbbadásával nem csupán szórakoztatták, tanítgatták unokáikat, hanem lehetővé tették ezeknek a játékoknak fennmaradását, tovább élését. Tehát hagyományőrzést végeztek.
Egy családias légkörű, rugalmas életrend alkalmas arra, hogy a hagyományőrzést az óvodai nevelés keretein belül folytassa. A régen feledésbe merült vagy éppen a mai generációk számára már ismeretlen játékok, népszokások, néphagyományok, játékeszköz késztetések felelevenítésre kerülnek. Ezzel színesedik, gazdagodik a mai gyerek élete, bővül a nevelés eszköztára. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé. Ez a komplex hatásrendszer nyugodt játéklégkörben, kiegyensúlyozott, derűs óvodapedagógusi viszonyulással érhető el.

A játék feltételrendszere
A hagyományőrző tevékenységek beiktatásának a tartalmas, elmélyült játék az alapja.
Feladatunk, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközt és élményszerzési lehetőségeket biztosítsunk a különböző játékformákhoz. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.
Napirendünkben a szabad játék túlsúlya jellemző.

A játék tartalma
A gyerekek a hagyományőrző életmódban is saját elhatározásuk és kedvük szerint játszanak. A játék „klasszikus" tartalma kiegészül népi játékokkal. Ezek közé sorolhatók:
- az énekes, táncos gyerekjátékok,
- mozgásos és küzdő játékok (versenyző, váltást tartalmazó sorjáték, hidas játékok)
- népszokásőrző dramatikus játékok (jeles napokhoz kötődő játékok)
- népi játékszer készítések (bábok, játékbútorok, rongybabák, napraforgószár, kukoricaszár, lovacska, csontbaba, töklámpás stb.)

Óvodás korban az alábbi játékfajták jelennek meg:
- gyakorló játék,
- szerepjáték,
- dramatizálás – bábozás – bábkészítés,
- barkácsolás,
- építő, konstrukciós játékok,
- szabályjátékok.

Az óvodapedagógus viszonyulása a gyermek játékához

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodapedagógust a fantáziát serkentő és kíváncsiságot ébresztő derű jellemzi. Az óvodapedagógus a gyermeki személyiség megismerésére törekszik. Ehhez a játék sokrétű információt nyújt. A gyermek játékának követése intenzív együttélést kíván az óvodapedagógustól. A „játékból való olvasni tudás" empátiát, tapintatot, megfelelő szintű intelligenciát követel. Az óvodapedagógus ráérez a gyermek lelkiállapotára, empátiája segítségével a felmerülő problémák okát kutatja. Magatartásával képes feloldani a feszültséget, illetve az elszigeteltséget, aminek az óvodapedagógus és a gyermek közötti jó kapcsolat, érzelmi kötődés az alapja. Megerősítő viselkedésével alakítja a csoportban a toleranciát, elfogadtatja a magányos vagy az agresszív, azaz eltérő viselkedésű gyermeket. A felnőtt beavatkozása csak mintaadás, megoldási lehetőségek felállítása, választhatóság, valamint a testi épség megőrzése szempontjából indokolt.

Az óvodapedagógus a hagyományos játékeszközök motiváló hatása mellett gondoskodik a dramatikus népszokások játékaihoz szükséges kellékekről, hangulati elemekről. Viselkedésével közös játékra inspirál. A színvonalas óvodapedagógusi bábjáték hatására a gyermekek kedvelt tevékenységévé válik a bábozás. A csoport játékszintje általában is az óvodapedagógus viszonyulását tükrözi.
Élmények nyújtásával gazdagítja a játékot. Az együttes játékban az óvodapedagógus lehet egyenrangú játéktárs, alárendelt irányított, vagy mintaadó modell is. Mintaadása a gyermeket utánzásra készteti. A gyermeket az utánzás mellett a szabályok is segítik az eligazodásban. A szabályok nemcsak a társasjátékokban, hanem a játékeszközökkel való bánásmódban, magában a játékban vagy a szokásrend alakításában is megjelennek.

A gyermeki önállóság a játék szabadságában teljesedik ki, az óvodapedagógus ezt tiszteletben tartja, a gyermekek által vállalt szabályokkal együtt. A játékszabadság nélkülözhetetlen elemei a szabályok. Szokássá válásukkal megteremtik a játéktevékenység nyugalmát a teremben és az udvaron.

V.4. Verselés, mesélés

Az irodalom és a néphagyományőrzés
A mondókákat, a meséket régen a szájhagyomány éltette. A kisgyermeket születésétől „irodalmi környezet" vette körül. Az altatók, a dúdolók, az ölbe vevők érzelmi biztonságát erősítették, játékos mozgással összekapcsolva. A természettel, az emberi környezettel kapcsolatos népköltészeti alkotások végig kisérték a gyerekkort. A program ezt az irodalmi hatást kívánja őrizni.
A néphagyományápoló óvodai programban a mese-, vers-, mondóka anyag zömmel a népköltészet tárházából származik. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A gyermek érzelmein át épülnek be ízlésvilágába, alapozzák meg „kulturális anyanyelvét". A magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A gyermek önkifejezésének egyik módja saját vers- és mese alkotásai mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása.

Az irodalmi nevelés célja, feladata

- A gyermek szívesen hallgasson mondókákat, verset, mesét, váljon az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadójává.
- A változatos irodalmi élmények nyújtásával a vágy felélesztése a könyv, a színház, a múzeum értékei iránt.

Az óvodapedagógus a folyamatban

Az óvodapedagógus benyomásokat szerez a család irodalmi, művészeti érdeklődéséről, és megismeri az egyes gyermek, otthonról hozott irodalmi élményeit és beszédértésének fokát
A drámapedagógiai szemlélet jegyében segíti a gyermek önálló dramatikus és bábos kezdeményezéseit. A rendszeres lehetőségnyújtás, az óvodapedagógusi megerősítés eljuttatja a gyermeket, hogy egyre gazdagabb szókinccsel, egyre magasabb dramatikusjáték szinten adja vissza élményeit. A dramatizálásnál, ahol kell, ott segít. A mese cselekményének eljátszásán van a hangsúly, kerüli a szöveg betanítását, hagyja a gyermekeket játszani a fantáziájukkal, a nyelvvel.

Az óvodapedagógus a verselést, mesélést kötelező és kötetlen formában szervezi. Épít a gyermekek által kialakított spontán helyzetekre, de kezdeményez maga is. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembe vételére. A mesélést, verselést átgondolt anyagválogatás, az irodalmi anyag tudatos időrendi ütemezése előzi meg.

Az óvodapedagógus találja meg a mindennapos mesélés állandó időpontját. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. (Más szerepet tölt be az elalvás előtti mesélés, felelősségteljes válogatás előzi meg, nem lehet véletlenszerű.) Az élőszavas mesélés helye: lehet a csoportszoba meghatározott kuckója, meseszőnyeg, sarka. A meséhez erre szükség van, de a ritmikus állatos vagy egyéb mondókázáshoz, verseléshez kiváló terep az udvar, a park, a bokrok alja, udvari babaház, erdő, stb.
Mondókázni lehet a hangulatban hozzá kapcsolódó foglalatosságok közben is, ez az óvodapedagógus „napra- és tettrekészségétől" függ.
A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és a szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
Az óvodapedagógus megteremti a meséléshez szükséges családias, szeretetteljes légkört. A mesemondást és a befogadást nem zavarják külső elterelő ingerek. Az óvodapedagógus egész lénye árasztja azt, amit közvetíteni akar. Szemkontaktust teremt, mesélése hatására a gyermek belső képet alkot. Az élőszavas mesélés, a rendszeresen visszatérő hangulatkeltő elemek, rítusok kialakítása (furulyaszó, gyertya, csengő stb.) segíti a gyermekeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Az irodalmi nevelés személyiségformáló hatása

Az óvodapedagógus beszédminta alapján a befogadás, a gyakorlás által a gyermekek kiejtése csiszolódik, gyarapodik szókészletük. A mechanikus bevésésből fakadó sikerélmény ösztönzően hat a gyermek tanulási folyamatára. Anyanyelve, irodalmi szépérzéke tökéletesedik.

A népmesék, mondókák, az irodalmi művek hallgatása, mondogatása közben erősödik az egymás iránti figyelem, az összetartozás érzése is. Az irodalmi élmény érzelmeket vált ki a gyermekben. A gyermek átéli a sok pozitív érzelem, öröm, boldogság, lelkesedés, csodálkozás, derű mellett a negatív érzéseket, igazságtalanságot, szomorúságot, bánatot is. Az ismétlések, a dramatikus játszások, a bábozások lehetőséget nyújtanak az irodalmi élmény újra átélésére, az önálló fantáziadús alkotásra.

A népi mondókában rejlő ritmikusság képes a gyermeket vidámabb, jobb hangulatba emelni, a belső mozgásfeszültségét levezetni, mozgását összerendezettebbé alakítani. Konfliktuskezelési módjuk, problémamegoldó készségük a népmesei minták hatására alakul. A népmesék cselekménye állásfoglalásra készteti a gyermeket, ami erkölcsi érzékük, avagy ítélőképességük alakulását segíti. Az élmények hatására, kötődésük alapozódik a népköltészet értékei iránt.

V.5. Ének, zene, népi játék, tánc

A néphagyományőrzés és a zene kapcsolata

A környezethangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, mondókák, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, hozzátartoznak az emberek mindennapjaihoz. Ezért sikerült fennmaradniuk. Munkájuk egyhangúságát énekléssel oldották fel, sokszor e képen fejezték ki érzelmeiket, örömüket, bánatukat. Gyermekeiket énekléssel ringatták a bölcsőben. Minden alkalomnak megvolt a saját dal- és szokásrendszere. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

A programunk erre a néphagyományra építkezve alakítja ki zenei nevelését, juttatja a gyerekeket sajátos élményekhez, teszi gazdagabbá érzelmi, zenei, esztétikai világukat. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

A zenei nevelés célja

- az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre szoktatás
- a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése,
- játékos zenei alkotókedvük, kreativitásuk ösztönzése,
- az esztétikai, zenei ízlés-, és mozgáskultúra formálása,
- igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások megismertetése.

A programunk zenei anyagát hangsúlyosan alkotják:

- a népi mondókák,
- pentaton karakterű, hat hang terjedelmű népi dalos-játékok,
- zenehallgatás dal anyaga (hangulatokat, érzelmeket közvetítenek, mintát nyújtanak),
- énekes népszokások,
- készségfejlesztés zenei elemei.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei

tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.
A mondókák játékok szerint: ölbe vevők, cirógatók, csiklandozók, tapsoltatók, ujj-és tenyérjátékok, lovagoltatók, csúfolók, kiszámolók, páros fordulók, stb.
A dalos játékok: állathívogatók, naphívogatók, esővárók, sípkészítők, játékra hívogatók, leánykérők, kifordulós játékok, ludas játékok, kapus játékok, küzdő játékok, sorjátékok, csúfolók.

A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent a gyermekeknek. A mindennapos hangszerhasználat a zenei készségfejlesztésben fontos szerepet játszik. Láthatatlan szállal köti őket a muzsikához, amelyet az óvodapedagógus hangszerének, zenélésének a tisztelete erősíti. Lehetőség nyílik a népi hangszerek megismerésére, készítésére is. Ilyenek: köcsög duda, doromb, citera, hegedű, lopótök, duda, dob, levélsíp, nádsíp, cserépsíp, fűzfa síp, furulya. A gyermekek által önállóan elkészíthető pl.: dióhéj pengető, kukorica hegedű, stb.
A néptánc az óvodában a felnőttek és a gyermekek táncát jelenti, amely élménynyújtó a gyermekek számára. A nehéz lépések nem felelnek meg a 3-6-7 éves korú gyermekek mozgásfejlettségének! A gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák kényszer nélkül fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását. Előkészítik a későbbi néptánc tanulást.

A zenehallgatás anyaga az óvodapedagógus igényes válogatását tükrözi. Az anyagot népdalok és műdalok alkotják, élő előadásmódban és IKT eszközök alkalmazásával is. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az óvodapedagógus a folyamatban

A gyermekkel való ismerkedés során, a személyes kontaktus létrehozásában, az óvodai környezet elfogadtatásában, segítséget nyújt az éneklés. A mindennapos éneklés az óvodapedagógus belső igényéből fakad. Kapcsolódhat spontán kialakult játékhelyzetekhez, kezdeményezhetik a gyermekek, vagy az óvodapedagógus. Fontos az óvodapedagógus módszertani kulturáltsága és naprakészsége, a dalanyag igényes válogatása. A részvétel önkéntes, a gyermekek maguk döntik el, hogy aktívan részt vesznek-e benne, vagy csak „hallgatói" és „szemlélői" maradnak.

Az óvodapedagógus gyakran énekel népdalokat, amelyek hangulatfokozói lehetnek egy-egy hagyományőrző cselekvésnek pl.: tréfás dalok a farsangi készülődésben. Az ünnepvárás és

készülődés hangulata énekléssel, zenéléssel, zenehallgatással teljesedik ki. Az ünnep ünnepibbé válik, az óvodapedagógus hangversenyével vagy hagyományőrző táncos játékával.

Az óvodapedagógus teret, lehetőséget teremt a gyermek zenei önkifejezésmódjának gyakorlására. A tanult mondókák, dalok, mozgáselemek gyakorlása mellett segíti az egyéni improvizációs megnyilvánulásokat: szövegben, dalban, ritmikus mozgásban.

Zenei nevelés személyiségfejlesztő hatása

Az ölbéli, mondókás játékok, a testközelség, az érintés, pozitív érzelmeket ébresztenek, szerepet játszanak az érzelmi kötődés kialakulásában. Az egyszemélyes játékhelyzetből fejlődik ki a gyermek éneklési kedve. A kiszámolók segítik az igazságos döntésre törekvést és a konfliktusok megelőzését. A küzdő játékok erősítik a fiúk egészséges küzdőszellemét, nemi hovatartozásukat.

A dalos játékok a lányok számára a lányos mozgás és viselkedés szabályait is közvetítik. Mit, hogyan illik egy lánynak stb. A dramatikus énekes népszokások a felnőttek viselkedési szokásait adják tovább. Mindezek a mozgáskultúrát is gazdagítják.

A zene belső lüktetése, a szabályosan ismétlődő mozdulatok fejlesztik a gyermeki mozgás összerendezettségét, a fegyelmezettséget. A gyermek harmonikus, ritmikus mozgása alakul, ami a tánc alapja.
A hangszeres játék felkelti a gyermekek érdeklődését, rácsodálkozást ébreszt, különleges világot teremt. A zenei nevelés hat a gyermekek érzelemvilágára, esztétikai fogékonyságára.
Megalapozza a zenei befogadás képességét, emléknyomai fellelhetők a gyermekek improvizációiban. Az öröm újra átélésre készteti, amit a társakkal együtt szerzett élmény is fokoz.

V.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka (esztétikai nevelés)

Az esztétikum és a néphagyományőrzés
A népi kultúrában az ember összhangban élt a természettel, harmonikus környezetet teremtett.
Az ember az őt körülvevő tárgyakat vizuális jelrendszerrel látta el. Ezek a tárgyak esztétikai értéket hordoznak ugyanúgy, mint szellemi alkotásaik. A program sajátosságából fakad, hogy az esztétikai nevelésben fontos szerepet kap a tárgyi- és a szellemi népművészet. Egyes területei áthatják a gyermeki tevékenységformákat, gazdagítják a cselekvési lehetőségeket:

- a népköltészet – mondóka, népmese, szólások, közmondások, találós kérdések, rigmusok,
- a népi díszítőművészet, fonás, szövés, hímzés, tojásfestés, agyagozás,
- a népzene, népi énekek, gyermekjátékok,
- a népi gyermekjátékszerek és játékok,
- a népi színjátszás, dramatikus népi játékok, pl. karácsonyi pásztorjáték, lakodalmas, vásáros játék.

A tárgyi népművészet anyagai, forma-, szín- és díszítő világa ma is követendő modell lehet az alkotó ember számára. A hagyományőrzésben az értékek újra felhasználásával létrejön a folyamatosság. A vizuális nevelés lehetőségei a hagyományőrző tevékenységek, a népi kismesterségek, a növényi játékeszközök készítése által gazdagodnak.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az ábrázoló tevékenység célja:
- az élmények, emlékek, fantáziák önkéntes, szabad kifejezése,
- az esztétikum iránti érdeklődés kiaknázása, érzékeny értékelő képesség kialakítása,
- tér-, forma-, színképzet gazdagítása, igényesség alakulása
- a gyermekek, a hagyományos óvodai ábrázolás eszközei és technikái mellett megismerik és használják a régi gyermekkor játékkészítő és a népi kismesterségeket őrző technikáit, eszközeit.

A vizuális tevékenységek tartalma:
Az óvodában használt és ismert tevékenységformák, a hagyományőrző díszítő művészet technikáival, művészetőrző formáival bővülnek. A rajz, a festés, a kézimunka, a papírhajtogatás mellett megjelennek a népi kismesterségeket őrző elemek is.

Hagyományőrző elemek:
- a népi kismesterségek technikái,
- a jeles napok „jelkép készítő" technikái.

A kézi munka sorában megjelennek a kézi szövés alapelemei: sodrások, fonások, szövések. A gyapjú anyaga szárazon, nedvesen, - nemezelés - többféle technikát kínál. A méhviasz, a tojás írókázása mellett, batikolásra is alkalmas. Egy-egy szép hímzett terítő, a színes fonalak hímzés utánzására késztetnek. A játékeszköz készítések technikáit a gyermekek utánzás után képesek elsajátítani: rongybaba vagy csutkababák, terméseszközök, pl. napraforgószár - lovacska, sátrak, kunyhók stb. Az agyagozás kiégetett alkotásai a gyermekek kedvenc játékeszközei.

A jeles napi készülődések során a gyermekek részt vesznek az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésében. Például az András nap utáni adventi koszorúkészítés, a mézeskalács gyúrása, díszítése, a Luca búza vetése, a farsangi-maszk készítések, a húsvéti tojásfa díszítése, a májfa szalagozás, a pünkösdi koszorú készítés stb.

A természetes anyagokat beszerezzük, gyűjtögetjük:
- termések: kukorica, makk, gesztenye, csuhé, bab, lencse
- növények: nád, sás, gyékény, szalma, vessző
- állati eredetű anyagok: gyapjú, toll, méhviasz, bőr
- textíliák, fonalak, spárgák, agyag, kavics

Az óvodapedagógus a folyamatban
Épít a gyermekek kíváncsiságára, megadja számukra a választás lehetőségét, anyagban, témában, technikában vagy mindháromban. Egyénileg megerősítően nyújt segítséget a gyermek továbbfejlesztése érdekében.
A *változatos tevékenységek gyakoroltatása* során nem feledkezik el a gyermek rajzában megnyilvánuló jelzések követéséről, nem hagyja, hogy rajzolása sémává merevedjék. A gyermek az ösztönös

firkálástól a vizuális percepciója hatására újraalkot, ez elvezeti a tudatos rajzolásig. Mozgásfantáziáját hagyja kibontakozni, és segíti fejlődni.
A *nyugodt vizuális alkotás*, a használatos anyagok és eszközök tárolása szempontjából nagyon fontos a műhely, kézműves sarok kialakítása. Itt kapnak helyet a hagyományos eszközökön, és a gyűjtött anyagok egy részén kívül a szövőkeretek, a különböző fonalmunkákhoz használatos eszközök, de egy időre az elkészült munkák is. Fontos a természetes anyagok, a jó minőségű eszközök és a munkálatokhoz használt védőkötények esztétikus tárolása, amelyek mindig könnyen elérhetők.

Az óvodapedagógus a vizuális tevékenységeket *kötetlen formában* szervezi, kezdeményez, de épít a gyermekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára. A vizuális tevékenységek lehetőségét egész nap biztosítja a gyermekek számára. Az óvodapedagógus által kezdeményezett egy-egy tevékenységi forma legalább egy héten keresztül gyakorolható. Ügyel arra, hogy minden gyermek hozzájusson a számára megfelelő, illetve szükséges foglalkozáshoz. A gyermekek a vizuális tevékenységet már érkezéskor választhatják, és délután hazamenetelig gyakorolhatják, illetve folytathatják. A hagyományápoló tevékenységformák időrendben kapcsolódnak az „Évkör"- ben bemutatottakhoz, de a gyakorlásra az óvodapedagógus ezen időszakon kívül is lehetőséget nyújt.

A vizuális tevékenységek személyiségfejlesztő hatása
A gyermek a vizuális technikák gyakorlása során minden alkalommal átéli az alkotás örömét, a sikerélmény pedig újabb alkotásra motiválja. Formálódik alkotó képzelete, ábrázolókészsége, önkifejezési módja. Az óvodapedagógusi leleményesség hatására a problémamegoldó készsége fejlődik, kezdeményezővé válik, önbizalma erősödik.

A természet és a természetes anyagok sokrétű lehetőséget nyújtanak a manuális tevékenységek gyakorlására, és a finommotorikus készségek fejlődéséhez, fejlesztéséhez is új terepet szolgáltatnak. Egyben hozzájárulnak a természettel való együttélés folyamatosságához. A természet látványa segíti a vizuális funkciók, azaz a szín, forma, alak észlelés fejlődését.

A változatos cselekvések során csiszolódik a gyermek alkotó készsége, fantáziája, amely hat értelmi képességeinek fejlődésére is. A gyermek képessé válik arra, hogy átértelmezze megfigyeléseit, azokat új kombinációban alkalmazza. Alakul képszerű gondolkodása, fogalomalkotása konkréttá válik. Az elkészült tárgyak, népi játékszerek tovább motiválják tevékenységüket, gazdagítják játékukat, alkotásra képes emberré teszik őket.

V.7. Mindennapos mozgás

A mozgás és a néphagyományőrzés
A népi életmódban az anya és az apa gondoskodott gyermeke ügyességéről, erőnlétéről. Mintát és feladatot kapott a családban, a társaktól és tágabb közösségektől. Felnőtt korára a játékok, dramatikus szokások viselkedésmintái mellett a néptánc mozgáselemeit is magáévá tehette. Az emberi test (tartás) elődeinek életében is az egyén meghatározó jellemzője volt.

A mozgás, az érés folyamatában a fejlődő gyermek természetes szükséglete. A program sokrétűen elégíti ki a gyerek mozgásigényét. Tudatosan segíti a mozgás és az észlelési funkciók összerendeződését. Nagy hangsúlyt fektet az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlesztésére, mint

minden összerendezett mozgás alapjára. A mozgás nem szűkül le a testnevelés foglalkozások, mondókás-énekes játékok körére, jelen van az óvodai élet minden területén.

A mozgásfejlesztés célja, feladatai:

- a természetes mozgáskészségek fejlesztése, stabilizálása,
- a mozgáselemek beépülésének segítése a természetes mozgások sorába,
- az egészséges testi fejlesztés,
- prevenció.

A mozgás tartalma:

Az óvodában a gyerekek minden nap mozognak, mert a rendszeres testmozgás fontos az egészséges fejlődésükhöz. A mozgásos játékokat és feladatokat úgy választjuk ki, hogy azok illeszkedjenek a gyerekek életkorához és egyéni fejlettségéhez.

Az óvodáskor a mozgás fejlődésének egyik legfontosabb időszaka: ekkor tanulják meg a gyerekek a helyváltoztató mozgásokat (például futás, mászás), a kézmozdulatokat (finommotorika), és fejlődik a mozgásuk összehangolása (koordináció). Ezt a fejlődést változatos, örömteli és biztonságos játékokkal segítjük.

A szabad játék mellett az óvodában naponta irányított mozgásos foglalkozásokat is tartunk. Ezek játékos formában segítik a gyerekek mozgáskészségének fejlődését, és közben bővítik a mozgáshoz kapcsolódó ismereteiket is.

Az óvodai élet minden napján van lehetőség szabad játékra, amikor a gyerekek szabadon mozoghatnak. Emellett fontos szerepet kapnak a szervezett mozgásos foglalkozások is. Ezeket játékos formában, vidám környezetben tartjuk, melyek segítenek a gyerekeknek a mozgáskészségeik fejlesztésében, valamint abban, hogy jobban megértsék a mozgással kapcsolatos fogalmakat.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység: Az óvoda udvara lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására. A mozgásos népi játékok színtere is igazában a kinti tér: szembekötősdi, labdacica, célba dobások, ugróiskola, kötélugrás, kötélhúzás, várvédők stb. A gyerekek különböző terepen gyakorolhatják a természetes és egyéb mozgásokat – fogó, bújócska, fára mászás, labdajátékok. Az óvodapedagógus a téli időszakban havas-jeges játékokat szervez: csúszkálás, hóember-, hó várépítés, szánkózás, hógolyózás. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszínek-, eszközök megválasztása.

Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés: részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok - kiemelten a néptánc - amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A szervezett mozgásos tevékenység: tartalmát a természetes emberi mozgások, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, támasz, függés, emelés-hordás, egyensúlyozás, a mozgásos játékok alkotják, és testi képességeit, mint erő, ügyesség, állóképesség, gyorsaság, társra figyelés.

A játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.
Sokféle eszköz biztosításával tesszük változatossá a mozgásos tevékenységeket – kézi szerekkel, óvodai taneszközökkel, székkel, asztallal stb.
Úszás, korcsolyázás megszervezését szülői igény szerint tervezzük.

Az óvodáskor végére célzott szint a következő:

- Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Mozgás tapasztalatuk az egyensúlyozásban és az ugrásban növekszik.
- Cselekvő képességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Fejlődik tájékozódó képességük térben és időben, igénylik a mozgást.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógus segítségével, a szabályok pontos betartásával.
- Megértik az egyszerű vezényszavakat.
- A természetes járás mellett ismerik az ütemes járást.
- Álló rajtból 20 – 30 métert futnak.
- Talicskáznak, egyensúlyoznak, kislabdát dobnak, labdát vezetnek helyben.

V.8. Külső világ tevékeny megismerése

Az emberiség régebben szinte még együtt lélegzett környezetével, a legfontosabb törvényszerűségeket a természetből merítette. Tudása nem elvont tények, hanem gyakorlati tapasztalatok és a hozzájuk tapadt szokások, szertartások formájában őrződött meg.
A következő generációk jövője, léte függ attól, hogy milyen szemlélettel, értékrenddel, viselkedéskultúrával rendelkeznek, hogyan viszonyulnak természeti és társadalmi környezetükhöz. Ennek alakítása, megalapozása már kisgyermekkorban megkezdődhet.

A program tudatosan épít:

- a gyermekek életkori jellemzőire
- a természetben gyökerező tevékenységek, és a néphagyomány-ápoló tevékenységek érzelemfokozó hatásaira.

A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy a gyermekben születése pillanatától működik. A gyermeki jellemzők, a rácsodálkozás, az erős közlési vágy, a kommunikációra való nyitottság, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, az élőlények jelenségeire, a személyes kipróbálási vágy, az állandó tettre kész cselekvőkészség, mind-mind kedvez a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek.

A külső világ megismerésének tartalma

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés folyamata sokrétű, a gyermek minden cselekvését áthatja. Az óvodai gyakorlatban általánosan feldolgozásra kerülő témák mellett a néphagyomány-ápolás mindennapos, természethez kapcsolódó tevékenységei is megjelennek.

- Környezeti nevelés
- Mindennapos néphagyományéltető tevékenységek
- Környezetvédelem
- Közösségért végzett munkajellegű tevékenységek
- Környezetalakítás.

Környezeti nevelés és néphagyomány-éltetés

A gyermek a hagyományos óvodai ismeretanyagot: a család, az óvodai környezet, az emberi foglalkozások, a közlekedés, az emberi test, a napszakok, az évszakok, az állatok, a növények, stb., egy sajátos hatásrendszerben szerzi meg.
Az ember, a természet, a hagyomány szoros kapcsolatban vannak. Ezt a kapcsolatot a következő tevékenységek őrzik, erősítik:

- az évszakok változásából fakadó időjárás megfigyelő tapasztalatszerzések, egy-egy jeles névnaphoz kapcsolódó természeti jelenségek szokásaival fűszerezve,
- az időjárás változásaiból fakadó, a hagyományos népi életmódot utánzó környezetalakító munkálatok (pl.: palántanevelés, növénygondozás),

- termések, gyógynövények gyűjtése az óvoda környékén, szüretelések családoknál, befőzések, gyümölcs-szárítások,
- udvaron, télen gondoskodás a madarakról,
- jeles napok előtti készülődések,
- a rendszeres környezet megismerő séták, tájmegismerő kirándulások.

Felfogásunk a matematikai nevelés önállóságát is hangsúlyozza. A tudatosabb óvodai nevelésnek időben követnie kell a családi ösztönzéseket.
A gondolkodási műveletek, szokások, részképességek szükségesek az iskolai alkalmassághoz.
A gyermek igényli és képes is kisebb-nagyobb csoportban az óvodapedagógus által irányított formában a mélyebb összefüggések feltárására.

A környező valósággal való ismerkedés során a gyermekek tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő tárgyak, jelenségek formai és mennyiségi jellemzőiről. Minden tevékenységükben megjelenik a matematika pl.: játékukban párosítanak: csésze-csészealj, ló-lovas, stb., halmazokat képeznek: baromfiudvar benépesítése, játékválogatás, stb.
Ismerkednek a mennyiségekkel pl.: terítéskor a naposi munka során, társasjátékok játszásakor, stb.

Összehasonlító méréseket végeznek pl.: ki ugrott nagyobbat, kinek nehezebb a hátizsákja, stb. sorba rendezik egymást, tárgyakat adott tulajdonságok, szabályosságok szerint. A geometria világából tapasztalatokat szereznek síkbeli, térbeli alakzatokról pl.: különféle építések során, papírnyírás, puzzle kirakások alkalmával, stb. A tükörrel való játék során figyelik tükörképük mozgását, utánozzák egymás tükörképét, festékfolttal tükrös (szimmetrikus) alakzatokat hoznak létre. Gyakorolják a térben és síkban történő tájékozódást.

Környezetvédelem
A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. Ilyen tevékenységek lehetnek például a madáretető készítés, a kertészkedés, az udvargondozás. A gyermekek természethez való kötődését és az élőlények megszerettetését szolgálják azok a valódi történetek is, amiket az óvodapedagógus a megfigyelések során elmond. Mindezeket irodalmi, zenei alkotásokkal is színesíti.

Az óvodapedagógus az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó-védő tevékenység eredményeként a gyermekek emocionális alapokon eljutnak annak belátásához, hogy az élőlényeket óvni, védeni kell.

A népi kismesterségek gyakorlása, a természetes anyagok „közelsége” és a velük való tevékenykedés sajátos élményt és érzelmi többletet jelent a gyermekeknek. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, amelyek belsővé válása a természetben való kulturált viselkedést eredményez. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

Az óvodapedagógus a folyamatban
Az óvodapedagógus környezethez, természethez fűződő viszonya, alap-beállítottsága, értékrendje minta a gyermek, a szülők számára. A gyermeki környezetet aktívan, kedvvel alakítja. Természetes számára a jeles napok (pl.: karácsony, húsvét) előtti közös „nagytakarítás" teremben, vagy a tavaszi „határjárás", ami az óvodaudvar és környékének tisztogatását, rendbetételét jelenti a gyermekekkel közösen. Ha mindez a szülők bevonásával történik, már ráirányítja a figyelmet egy régi népszokásra, közben alakítja a tiszta környezet iránti belső igényt.

Az óvodapedagógus megteremti és ötvözi a környezeti nevelés és a néphagyomány-ápolás olyan feltétel és tevékenységrendszerét, amelyben a gyermek egyénileg és közösen éli át a változatos ingereket, újrateremtheti saját környezetét. Egyben megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.
Törekszik az élővilág sokoldalú megismertetésére.

Az óvodapedagógus kezdeményezője minden olyan családokkal együtt történő munkálkodásnak,

- amely alakítja, növeli a környezet iránti érzékenységet, (udvar, erdőgondozás),
- amely erősíti a hovatartozás érzését (pl.: jeles napokhoz fűződő szokások közös gyakorlása, hazánk nevezetességeit megismerő kirándulások).
- amely a harmonikus környezet létrehozására ösztönöz.

Személyiségfejlesztő hatás
A tevékenységek során a gyermekek tapasztalatokat szereznek a növények, állatok életéről, az ezekhez kapcsolódó emberi munkálatokról, az idő múlásáról. Ez a tapasztalat évszakonként más és más, de évről-évre visszatérő. Ez a hovatartozást, a biztonságérzést erősíti.
A felsorolt lehetőségek, tevékenységek által a gyermekek egyrészt megismerkednek a „külső" világgal, másrészt szert tesznek arra az érzelmi kötődésre, amelyet felnőve, a szülőföld szeretetteként fogalmaznak meg. Ez különösen igaz, ha a gyermek érzelmeken, cselekvéseken keresztül történő ismeretszerzését odaillő hangulati elemek mélyítik: mondókák, gyermekdalok, népdalok, mesék, történetek.

V.9. Munka jellegű tevékenységek

A néphagyományőrző életmód tevékenységei gazdagítják a gyermek cselekvési lehetőségeit. A természetközelségben a természetes anyagok használata során, a rendszeresen visszatérő munkálatok ráébresztik a gyermeket, hogy az emberi élet velejárója egy-egy adott cselekvéssor. A gyermek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtti munkacselekvéseket játékában utánozza. A hiányzó eszköz nem akadály, ezen a mássá változtatás vágya átrepíti, a cselekvésben mindenáron ki akarja magát próbálni. A gyermek a gyermekméretű, valósághű eszközökkel is „mintha" cselekvést végez, játszik.
Ez a fajta cselekvés, ha rendszerességgel tér vissza, és az egyén, a környezet, a közösség javát szolgálja, munkajellegű tevékenységgé válik. Mozgatója a gyermek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicsérő értékelése.

Munka jellegű tevékenységek tartalma:

- önkiszolgálás
- közösségért végzett tevékenységek

Munkajellegű, közösségért végzett tevékenységformák: a naposi munka, a mindennapi élettel kapcsolatos állandó- és alkalomszerű munkák, növénygondozás.
A naposság vállalásában az önkéntesség dominál. A jelkép (kötény) nem csak a megbízást és a feladatvállalást jelzi, hanem vonzóvá is teszi a tevékenységet, amire büszke és örömmel, sikeresen teljesíti azt. A naposi munka tartalmát úgy célszerű alakítani, hogy minél kevesebb időt vegyen el a gyermek játékából. A naposi munkát kisebb gyermek is vállalhatja. A hagyományőrző cselekvések bővítik a naposi teendőket. Például a kerti szerszámok rendben tartása, a befőzésekhez, a sütésekhez szükséges eszközök előkészítése stb.
A mindennapi élettel kapcsolatos állandó- és alkalomszerű munkákhoz tartoznak: az udvar- és teremrendezés, a játék javítás, tisztítás, készítés, az egyéni megbízatások, az üzenetek teljesítése, az ünnepi készülődés (ajándékkészítés, szobacsinosítás, díszítés), a házimunka jellegű tevékenységek (étkezések utáni seprés, sütés-főzés, ünnepek előtti nagytakarítás stb.).
A növénygondozás munkálatai közben a gyermek megismerkedik egyes munkafolyamatokkal (ültetés, vetés, locsolás, kapálás stb.). Az óvoda udvarán kialakított virágos-, és sziklakert folyamatos munkát igényel ültetéstől-betakarításig, ezért fontos a munkafolyamatok megszervezésénél az „erők" tudatos elosztása. A kisebb gyermeket az eszköz, a cselekvés vonzza, míg a nagyobb már tudatosan végzi el feladatát.

Az óvodapedagógus a folyamatban
Megismeri az óvodába lépő gyermek önkiszolgálási szintjét. A szülőket ösztönzi, hogy a gyermekotthon is gyakorolja az önkiszolgálás és a családért végezhető munkajellegű tevékenységeket.
Az óvodapedagógus munkához való viszonyában példát mutat a gyermeknek, munkatársainak, a szülőnek. (igényesség, szervezettség, jókedv)
Figyelembe veszi a gyermek fejlettségi szintjét, teherbírását. Az önpróbálkozás mellett a munkafogásokat is megmutatja. A tevékenységek során az adott szituációnak megfelelő beszélgetés ösztönzi a gyermeket a felnőttel való közös munkálkodásra, az önállóságra. Figyelemmel kíséri, hogy a tevékenységek során a kisebb gyermek önállóságra törekvését a nagyobb gyermek segítőkészsége ne nyomja el.

A munkajellegű tevékenységek személyiségfejlesztő hatása
Önkiszolgálása során gyakorolja azokat a fogásokat, készségeket, amelyek az egyéb munkajellegű tevékenységek végzésére alkalmassá teszik. Megbecsüli saját és mások munkáját. Kitartása, a megkezdett tevékenység befejezésére való igénye, felelősségtudata alakul. Az együtt munkálkodás érzelmi élménye a közösség iránti igényét alapozza. Megtalálja helyét a csoportban, a csoport, a közösség hasznos tagjává válik. A segítségnyújtás igénye alakul. Óvja, védi, gondozza a környezetében lévő növényeket, kisállatokat, alapozódik a másról való gondoskodás igénye.

V.10. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek **képességeinek** fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:
- utánzásos, minta- és modellkövetéses, magatartás- és viselkedéstanulás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- játékos cselekvéses tanulás,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- óvodapedagógus által irányított megismerés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
A tanulás önálló és nem önálló tevékenységformaként jelenik meg. Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságaiból következik, hogy a gyermek cselekvésein, érzékszervi mozgásos tapintásos észlelésen keresztül tanul. A gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény, az utánzási vágy. A környezetében lévő ingerek aktivitásra késztetik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket szerez, készségei, szokásai gyarapodnak, tanul. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben a 3-7 éves gyermek ismeretei bővíthetők. A gyermek a folyamatban többször átéli, tanulja, mikor, miként figyeljen a környező világra és belső jeleire. Érzékenységgel, érdeklődéssel fordul az őt körülvevő környezeti ingerek, hatások felé, tevékeny aktivitását a felnőtt megerősítő, elfogadó viselkedése befolyásolja, ismétlésre készteti. Ebben az életkori szakaszban a gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez ez az érzelmi fogékonyság szolgál alapul.

A tanulás célja:
- ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása a tevékenységeken keresztül,
- tudásgyarapítás,
- az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése

Óvodapedagógus a folyamatban
Elfogadó, megerősítő légkört teremt, amelyben a gyermek számára az önkéntelen tanulás lehetősége az egész nap folyamán adott. Pozitív megerősítéssel, dicsérettel ösztönzi a gyermeket a kívánt viselkedés elsajátítására. Sikerélményhez juttatja, amelynek motiváló hatására tudatosan épít.

A hagyományőrzés, a természetvédelem változatos tevékenységeit tudatosan használja a spontán, a szervezett és az utánzásos tanulásra. Az azonos életkorú csoportok által nyújtott tanulás lehetőségeit célszerűen szervezi, a foglalkozásokat kezdeményezi.
A családokkal való együttműködés során a szülőkkel elfogadtatja a gyermeki tanulás sajátosságait.

VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

VI.1. Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása

A pedagógiai programunk elkészítésekor figyelembe vettük az óvodánkba járó hátrányos gyermekek helyzetét. A programban a személyiségfejlesztés alapelve az individualizálva szocializálás, a fejlesztés stratégiai metodikája a differenciálás.
Ahhoz, hogy az óvodapedagógus tevékenységei a gyermekkel egyénileg testre szabottak legyenek, a pedagógusoknak minden egyes gyermeket alaposan meg kell figyelniük, és meghatározni képességeit, igényeit, érdeklődését, temperamentumát és tanulási stílusát. A gyermekek megfigyelése és a családjukkal folytatott beszélgetések során a pedagógus megismeri az egyes gyermekek erősségeit, szükségleteit és érdeklődését. Ezeknek az ismereteknek az alapján tudnak személyre szóló célokat kitűzni. Nevelőtestületünk a gyermekek fejlődéséről személyiséglapot vezet.
Mind az óvodai nevelési feladatok, mind a fejlettségi területek feladatainak meghatározásakor figyelembe vettük a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.

VI.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

A gyermekek jogaival összhangban, különleges gondozásra tarthatnak igényt mindazok a gyermekek, akik pedagógiai szempontból az értelem, a látás, a hallás, a mozgás vagy a beszédszervek hibás működése, vagy az érzelmi élet súlyos zavara által eltérő fejlődésűek.

A fogyatékosság megállapítása

A vizsgálat a szülő kérésére, illetve egyetértésével történik, szakértői vélemény készítését a szülő bármikor kérheti. Természetesen, ha a nevelési intézmény megítélése szerint a gyermek vizsgálata szükséges, az indok közlésével javasolhatja, illetve kezdeményezheti a szülő számára, hogy kérje gyermeke vizsgálatát.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

A sajátos nevelési igényű gyermek részére az óvodai nevelést akkor lehet, kell biztosítani, ha a gyermek részt tud venni az óvodai nevelésben, és az által fejlődése biztosított.
A gyermek nevelése megszervezhető az óvodában, ha erre az anyagi, tárgyi, személyi feltételek egyaránt biztosítottak. Abban a kérdésben, hogy az adott gyermek eredményes nevelése, fejlesztése mely formában oldható meg, az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság foglal állást.
A Bizottság szakvéleményének tartalmaznia kell:

- a fogyatékosság tényének megállapítását és az azt, alátámasztó tényeket;
- annak megállapítását, hogy a gyermek csak az e célra létrehozott, a fogyatékosság típusának megfelelő nevelési intézményben, vagy a többi gyermekkel együtt – integráltan – is részt vehet az óvodai nevelésben;
- a gyermek nevelésével kapcsolatos sajátos követelményeket.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését biztosító feltételek megteremtése

Sajátos nevelési igényű gyermekek együtt nevelése az ép társaikkal, azt az üzenetet hordozza, hogy minden embert egyformán kell megbecsülnünk. Az átlagosan fejlődő gyerekek is megtanulnak segítő szándékkal fordulni a barátságban, játékban és munkában különleges igényekkel rendelkező társaik felé.

Módosítások, amelyek szükségesek lehetnek:

- Érzelmi, beilleszkedési- és viselkedési zavarok: segítünk a gyermekeknek szavakba önteni érzéseit, és kevés választási lehetőséget hagyunk. Sok pozitív visszajelzést igyekszünk adni, a szabályok és elvárások terén igyekszünk következetesek lenni. Bábokat és babákat próbálunk használni, melyek segítségével a gyerek kifejezheti érzéseit és gondolatait. Segítünk a többi gyereknek határokat szabni és biztonságban érezni magukat a problémás társukkal szemben anélkül, hogy kirekesztenék őket. A visszahúzódó gyermeknek megengedjük, hogy először csak nézze, mit tesznek a többiek, mielőtt csatlakozna hozzájuk. Igyekszünk, hogy barátot találjanak maguknak a csoportban.
- Megkésett nyelvi fejlődés: egyszerű mondatokban modelláljuk a megfelelő nyelvhasználatot. A nyelvi megnyilvánulásokat vizuális segédanyagokkal, képekkel, tárgyakkal kísérjük. Az információkat és utasításokat ismételten elmondjuk és ismételtetjük a gyermekkel is. Anyanyelvi játékokat arc- és száj izom fejlesztőjátékokat játszunk.
- Mentális retardáció: Élményekhez juttatjuk a gyermekeket azáltal, hogy megfelelő foglalatosságokat, anyagokat adunk neki. Megtanuljuk az egyes tevékenységeket a legelemibb alkotórészeire bontani. Egyszerű, világos utasításokat adunk és gyakran adunk visszajelzést a gyermeknek. Segítjük a többiek játékába bekapcsolódni.
- Koncentrálási nehézségek: Rövid mondatokat és világos utasításokat használunk. Rövidre szabjuk a csoportmunkát. Vizuális segédeszközöket használunk. Csoportos munka idején az ilyen problémával küzdő gyermek ül az óvodapedagógus mellé.

VI.3. Tehetséggondozás

A tehetség három összetevő együttes eredménye:

- átlagon felüli intellektuális képesség,
- feladat iránti elkötelezettség,
- magas fokú kreativitás.

Óvodás korban a tehetség csirái már felfedezhetők, ebből következik, hogy a tehetség azonosítás és a tehetség fejlesztés egymással szorosan összefüggő folyamata a nevelési folyamatokban kiemelt célunk.

Feladataink:

- Megismerjük a gyermek fejlettségi szintjét, tudatosan megtervezzük az ennek ismeretén alapuló egyéni képességfejlesztést.
- Tovább erősítjük és fejlesztjük azokat a részképességeket, amelyekben a gyermek kiemelkedő, kreativitást mutat.
- Kihasználjuk a gyermekben rejlő tehetséget, személyiségének pozitív fejlesztéséhez, ezáltal segítjük elő a megfelelő "énkép" kialakulását.
- Ügyelünk arra, hogy túlzott pozitív megkülönböztetésben ne részesítsük a gyermeket, csoportközösségben elfoglalt helye ne ezáltal kerüljön megítélésre.

- Figyelemmel kísérjük a bemutatkozási lehetőségeket, ezeken való részvételre ösztönözzük, illetve felkészítjük a gyermekeket, biztosítjuk a részvételt.
- Tájékoztatjuk a szülőket gyermekük kiemelkedő képességéről, a fejlesztés illetve jövőbeni perspektívák lehetőségéről.
- Segítségest adunk /ha igénylik/ a szülőknek a gyermek tehetségének kibontakoztatásához.
- Alkalmat adunk az önmegvalósításra, önkifejezésre, a gyermeki belső élmények egyedi megnyilatkozására, kreativitás kibontakoztatására, megteremtjük az ehhez szükséges idő és hely feltételeit.
- Alkalmazkodunk az egyéni fejlődési ütemhez, gyermeki érdeklődéshez.

VII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Óvodásainknak olyan környezetet igyekszünk teremteni, amelyben fejlődik a gyermek értelme, teljes személyisége. A gyermekeknek a maguk erejét mozgósítva kell újra felfedezni és átrendezni az ismereteiket. Számunkra fontos, hogy a gyermekek egyéni eltéréseinek, különbségeinek felismerése után differenciáltan fejlesszük őket. Hiszen azok a gyerekek válnak alkalmassá az iskolai élet megkezdésére, akik saját fejlődési szintjüknek megfelelő kihívásokkal találkoznak, s így jó közérzetűek, magabiztosak, s szívesen állnak elő új ötletekkel, cselekvésekkel. Mindehhez szükségük van a játékra, problémahelyzetekre és az azokban szerezhető szenzomotoros érzékelésen alapuló tapasztalatokra.
A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.
A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.
A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az **iskolakezdéshez az alábbi feltételek** megléte szükséges testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális, az akusztikus és a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
-

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek **kedvező iskolai légkörben** készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.
A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A **hároméves kortól** kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Továbbá óvodásaink akkor válnak alkalmassá arra, hogy az iskolai tanulmányaikat megkezdhessék, ha:

- pozitív énképpel rendelkeznek, önállóak, kíváncsiak, ismerik saját értékeiket, erősségeiket;
- szeretnek felfedezni, megismerni és ezekről többet tudni;
- minél több pozitív tapasztalatot szereznek, mely hozzájárul a testi, szociális, érzelmi és értelmi fejlődésükhöz;
- tudnak társaikkal kompromisszumot, egyetértést (konszenzust) teremteni, és kapcsolatot fenntartani;
- tevékenységekben önmagukat is motiválják, és a problémáikat igyekeznek kevés felnőtt segítséggel megoldani;
- szeretik és védik a természetet;
- tisztelik a hagyományokat, érzékenyek mások problémáira, igyekeznek elfogadni társuk másságát;
- kialakul igényük az egészséges életmódra;
- rendelkeznek az ismeretek elsajátításához az alkalmazkodó képes tudáshoz szükséges készséggel, (probléma érzékeny gondolkodás, szükséges logikai műveletek végzésének képessége,)
- örülnek a sikereknek.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY JÓZSEF ÚTI TAGÓVODÁJA

„KEREK-VILÁG” PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI József Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

2025.

Tartalom

I. Küldetésnyilatkozatunk....3
Jövőképünk....3
II. Bevezető....4
II.1 Az óvodapedagógus személyiségjegyei....5
II.2. Óvodakép gyermekkép....5
Óvodaképünk....5
Gyermekképünk....6
Erkölcsi nevelés:....8
Értelmi fejlesztés és nevelés:....9
VIII. Az óvodai élet megszervezése....12
VIII.1. Az egészséges életmód alakítása....13
VIII.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés....16
VIII.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés....21
IX.1. A játék....24
IX.2. Mozgás....27
IX.3. Verselés, mesélés....29
IX.4. Ének, zene, népi játék, tánc....31
IX.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka....33
IX.6. Külső világ tevékeny megismerése....35
IX.7. Munka jellegű tevékenységek....37
IX.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás....38
X. BOLDOGÓVODA program....41
XI. Óvodánk ünnepei....41
XII. A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentum tartalma....45
XIII. Néptánc és néphagyományőrzés az óvodai nevelésünkben....47

I. Küldetésnyilatkozatunk

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, mely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik.
A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban.
Csakúgy, mint a magban, a gyermekben is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége."
/Thomas Gordon/

A MIÓVI József Úti Tagóvodájában dolgozó óvodapedagógusok ajánlják az integrált óvoda programját azoknak a szülőknek, akik szeretnék, hogy gyermeküket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs légkör, szeretet vegye körül.
Óvodáink épületei, udvarai, előkertjei, berendezései jól szolgálják a gyermekek kényelmét, biztosítják egészségük megőrzését, lehetővé teszik a mozgás- és játékigényük kielégítését.
Pedagógiai Programunk abból a tényből indul ki, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető személyiség.

Gyermekközpontú óvodai nevelésünk célja:
Az óvodás gyermek sokoldalú harmonikus fejlődésének elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A MIÓVI József Úti Tagóvodájában olyan **óvodapedagógusok** nevelik a rájuk bízott gyermekeket, akik elkötelezettek programunk értékei iránt. Munkájuk során az egyéni képességek kibontakoztatására törekednek és differenciáltan fejlesztik a gyermekek egyéni képességeit. Fontosnak tartják a továbbképzést, önképzést. Nevelőtestületünk szakértelme, lelkesedése, értékközvetítő szerepe és tevékenysége, a vállalt feladatok határidőre történő teljesítése a garancia céljaink megvalósítására.
Valljuk, hogy óvodapedagógusaink és a nevelés és oktatást közvetlenül segítők együttes munkája hozzájárul az óvodai nevelésünk hatékonyságához.
Erősítjük az énkép-önismeret-önértékelés fejlesztését a gyermekek természetes megnyilvánulásaira és teljesítményére adott konkrét és pozitív megerősítések által.
Óvodai nevelésünk mélyen **tiszteletben tartja** a család és az óvoda kapcsolatát, hiszen a gyermekek nevelése közös ügyünk, amelyet a szülőkkel együttműködve, partnerként kívánunk megvalósítani!
Törekszünk arra, hogy óvodásaink az iskolára felkészülte váljanak értelmileg, lelkileg és fizikailag egyaránt.

Jövőképünk
Olyan óvodai nevelést biztosítunk:

- ahol a családi nevelést kiegészítve boldog óvodás éveket nyújthatunk;
- ahol jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő alkalmazott;
- ahol a gyermek alkotó részese az óvoda mindennapi életének;
- ahol érvényesülnek a gyermeki és szülői jogok;
- ahol érték az egészség, a helyes viselkedés, a természeti és társadalmi környezet, a másság elfogadása, a tolerancia;
- ahol a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra;
- ahol az óvoda nyitottságával, rugalmasságával képes a társadalmi környezet változó igényeihez alkalmazkodni, a belső értékstabilitás megtartásával.

II. Bevezető

A MIÓVI József Úti Tagóvodában a gyermekek nevelése családias, derűs légkörben folyik. Nyitottak vagyunk az újra, a gyermekek érdekében megőrizve az értékeket, hagyományokat. Arra törekszünk, hogy a hozzánk járó gyermekek sokoldalú, többszempontú értékközvetítést és megfelelő minőségű és mennyiségű élményt kapjanak, sokféle játéklehetősséggel, boldogan töltsék napjaikat velünk és társaikkal. Fontosnak tartjuk az egyéni bánásmódot, a méltányos nevelést, a tevékenységcentrikusságot, a gyermekközpontú szemléletet. Az életkori sajátosságok figyelembevételével elsőrendű feladatnak tartjuk a képességek következetes, egymásra épülő fejlesztését. A tudatos együttnevelés érdekében a szülőket partnerként kezeljük. A család és az óvoda közötti kapcsolat a kölcsönös bizalmon, egymás segítésén, együttműködésén alapszik. Várjuk és igényeljük a szülők építő javaslatait, nyitottak vagyunk az újra. A gyermekek az óvodában életkoruknak megfelelő napirend szerint élhetnek, figyelünk a szellemi és fizikai fejlesztésük egyensúlyára. Érzelmi biztonságban vannak, és jól érzik magukat. A gyermekkort megőrizve alapozzuk meg a gyermekek képességeit, átérezve a felelősséget, hogy az iskoláskorra viselkedésük, szokásaik, ismereteik minősége megfelelő alapot nyújtson a további fejlődésük számára. A családokkal kialakított kapcsolattartására jellemző az óvoda iránti segítőkészség, kölcsönös bizalom és elfogadás. Az óvoda egyrészt folytatja a család nevelő munkáját, másrészt új módon egészíti ki azt. Az óvodába lépés pillanatától kezdve a családdal együtt felelős azért, hogy a gyermekek személyiségének alakulása megfeleljen társadalmunk követelményeinek, és az együtt elért eredmények megalapozzák a sikeres iskolai nevelést.

Óvodai nevelésünk célja, hogy a családi nevelést kiegészítve segítsük elő a gyermekek sokoldalú, harmonikus, egészséges fejlődését, a magasabb rendű érzelmek kibontakozását, az életkor és az egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Óvodásaink a belső érés és a sokoldalú képességfejlesztés eredményeként váljanak alkalmassá az iskolai életre, szomatikus, mentális és szociális érettség terén egyaránt. A gyermekekkel foglalkozó óvodapedagógusok és dajkák feltétel nélkül szeretik őket, elfogadják különbözőségüket. Érzelmi gazdagság, pedagógiai optimizmus és derű jellemzi az együtt dolgozó kollektívát. Óvodánkban a helyi igényeket és lehetőségeket figyelembevéve szervezzük az óvoda életét. Hangsúlyozzuk a családi nevelés pótolhatatlanságát és elsődlegességét, amit nevelőmunkánkkal kiegészítünk.
Közös célunk, hogy az iskolába induló gyermekek érzelmileg gazdag, jól tájékozódó, megfelelő önbizalommal rendelkező, nyitott személyiségekké váljanak. Igényeljék a közösséget, s annak életében tevékenyen vegyenek részt. Derűs, a humort értő és igénylő, a szépre s jóra fogékony, boldog gyermekek legyenek.

Tárgyi feltételek: Csoportszobáink esztétikus berendezésűek, otthonosak, barátságosak és tágasak, a gyermekek igényeinek megfelelően kialakítottak. Alakításában a gyermekek aktívan vehetnek részt a játéktevékenységeknek megfelelően, játék-és mozgásigényük kielégítésére. A gyermekeket körülvevő terek kialakításánál törekszünk a természetes anyagok, harmóniát árasztó színek, formák használatára. Tárgyi feltételeink tekintetében, folyamatos fejlesztésre törekszünk a változó igényeknek figyelembevételével. A kisgyermekek elsődleges tevékenysége a játék, amelyre mind a csoportszobában, mind az udvaron elegendő időt, helyet és a gyermekek biztonságát figyelembe vevő eszközöket biztosítunk.
Az óvodánk udvara és kertje megfelelően biztosítja a gyermekek egészségének megőrzését, a füves-kavicsos- homokos területek, napos, árnyas udvarrészek megfelelő arányával lehetővé teszi a mozgás- és játékigényük kielégítését. A funkcionális helyiségek (logopédiai szoba, gyógypedagógiai fejlesztő szoba) megfelelően biztosítják a gyermekek egyéni fejlesztéséhez szükséges feltételeket.

Személyi feltételek
Óvodánkban a nevelőmunkát felsőfokú végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok végzik, a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztését szakirányú gyógypedagógusok látják el. A felsőfokú szakirányú végzettség mellett elengedhetetlen a pedagógusok kreativitása, az ismeretanyag csoportra, gyermekre lebontott tudatos, tervszerű, alkotó alkalmazása. Fontosnak tartjuk valamennyi munkatárs folyamatos együttműködését, összehangolt munkáját a befogadó szellemiségű óvoda, az inkluzív nevelés kialakítása érdekében. A speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve valósítható meg.

II.1 Az óvodapedagógus személyiségjegyei

Az óvodapedagógus mintát jelent a gyermekek számára; személyiségét elfogadó, segítő, támogató attitűd jellemzi. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Cél és feladatrendszerünkből adódó kiindulási pontok, hogy a gyermek:

- nevelhető, fejleszthető.
- gyermeket fejlesztik a társas kapcsolatok, neveli az óvoda összes dolgozója.
- irányába a felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet.
- megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét.
- érdekében a hatni tudás vágya, az adni tudás képessége jellemzi az óvodánkban dolgozó óvodapedagógust és a nevelő-fejlesztő munkánk segítőit
- tudásunk megújítása érdekében továbbképzésükre megfelelő időt biztosítunk.
- érdekében tiszteletben tartjuk a szülők felé átadható információk határait.
- emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

II.2. Óvodakép gyermekkép

„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök. Guggoljon ide mellém, ki nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a szívdobogásunk!"
(Birtalan Ferenc)

Óvodaképünk

Célunk, hogy az óvodáinkban nevelődő és onnan kikerülő gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, hátrányok csökkentését, személyiségük kibontakoztatását elősegítsük, ideértve a sajátos nevelést igénylő gyermekek ellátását is. Óvodánkból jól szocializált gyermekeket szeretnénk kiengedni, akik biztos érzelmi alapon állnak, képességeik önmagukhoz mérten optimálisan fejlettek, és megfelelő műveltségtartalmakkal rendelkeznek. Mindezen tulajdonságok együttesen szükségesek az iskolai élet megkezdéséhez. Harmonikus személyiség olyan közegben alakítható, mely békés, nyugodt, szeretteten alapszik, elfogadja a gyermeknek azokat a tulajdonságait, jegyeit is, melyek esetleg nem pontosan egyeznek az általánosan elfogadottakkal. Nevelésünk a családi nevelés kiegészítőjeként gondoskodik a gyermekek, testi, szociális és értelmi képességeinek, egyéni és életkorspecifikus alakításáról. A gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, különösen a mással nem helyettesíthető játékról. Ezeket a lehetőségeket kihasználva valósítjuk meg, a képességekhez igazodó műveltségtartalmak és az értékek közvetítését. Ilyen környezet hatására alakul énképe reálisan, látja meg saját értékeit,

kiemelkedő tulajdonságait, és válnak tudatossá benne személyiségének azon vonásai, melyek hiányosak, esetleg negatív előjelűek.

Gyermekképünk

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként, egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Ezek az önismeret alapjai, mert e folyamat már óvodás korra tehető. Önmaga elfogadása szükséges ahhoz, hogy kapcsolatait jól tudja kialakítani, illetve kezelni. Ez egyaránt értendő a gyermek-felnőtt és gyermek-gyermek kapcsolatra, hogy a különbséget megérezze, illetve értelmes kooperációra alkalmassá váljon. A kapcsolatteremtés interakcióban zajlik, melynek legfontosabb eszköze a beszéd. Így szükségessé válik, hogy a gyermek az életkorának megfelelő nyelvi szinten álljon. Befogadó, gyermekközpontú óvodai nevelésünkben, arra törekszünk, hogy a gyermekek egyformán, magas színvonalú, szeretetteljes nevelésben részesüljenek, nem adva semmilyen helyet az előítéletek kibontakozásának.

Óvodai nevelésünk alapvető értékei

Pedagógiai Programunkban alapvető **érték** a gyermekközpontú szemlélet, ennek megfelelően nevelőtestületünk a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes, méltányos nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

III. Óvodai nevelésünk céljai

Az óvodai nevelésünk, és a néphagyományőrző programunk célja, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is. Célunk az óvodáskorú gyermekek sokoldalú fejlesztése, az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődése érdekében.
Célunk az óvodába lépéstől az iskolába lépéshez szükséges fejlettség eléréséig a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi ütemének szem előtt tartásával a személyiség kibontakoztatása, sokoldalú fejlesztése. Az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése, testi, szociális és értelmi érettség kialakítása, a potenciális tanulási zavarok megelőzése. Ennek érdekében, a gyermekek számára, tanköteles korukat megelőző nevelési évben, az óvodai csoportokban, naponta összesen 45 perces időkeretben, iskolaelőkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységet szervezünk. Az iskolai előrehaladáshoz szükséges képességeik, készségeik, differenciált fejlesztésének tervezésekor, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni, eltérő fejlettségi szintű képességeit.

Célunk az egészséges személyiség fejlesztése

Ennek érdekében kiemelt terület a személyes motívumok kialakítása

- az önkiszolgálás: a fiziológiai szükségletek, a mozgás és élményszükséglet megalapozása
- az egészséges életmódra nevelés
- a konfliktusok kezelésére nevelés, az önállósulásra és öntevékenységre nevelés
- az „én-tudat” fejlesztése, az önbizalom, az önbecsülés és a reális önértékelés megalapozása
- a természet szeretetének a megalapozása, a környezettudatos szemlélet kialakítása, és a néphagyományok ápolása a gyermekek érzelmein keresztül, a családok együttműködésével.

Célunk a szociális képességek fejlesztése

- kommunikációs képességek fejlesztése
- a szociális kötődés képességének fejlesztése
- a szervezet és társas együttműködésre való képesség megalapozása és fejlesztése

Célunk a tanulási motívumok fejlesztése

- az érdeklődés, a megismerési vágy felkeltése
- a felfedeztető tanulás iránti érdeklődés felkeltése
- a reális értékelés, az optimális teljesítmény iránti vágy kialakítása

Célunk az értelmi képességek fejlesztése

- a megismerés képességeinek fejlesztése
- a beszéd, a kommunikáció, a gondolkodási műveletek fejlesztése
- a tanulási képesség fejlesztése

Célunk a személyes képességek fejlesztése

- az önkiszolgálás, önellátás képességeinek megfelelő szintű fejlesztése
- testi képességek fejlesztése
- az önértékelés, az önmegismerés és az önfejlesztés képességeinek megalapozása

Célunk a speciális kompetenciák fejlesztése a tehetségfejlesztésben

- a sport, a mozgás
- a matematikai, logikai
- a zenei és
- az ábrázoló tevékenység terén

Célunk az általános alapok fejlesztése, a tehetség-ígéretes gyermekek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása, a tehetség-ígéretes gyermekek fejlesztését a gyermekek közötti különbségeket figyelembe vevő egyéni és differenciált foglalkoztatással tudjuk megvalósítani.
Célunk a játékos tevékenységekben, tudatos tervezéssel, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő szinten tudományosan közvetíteni az ismereteket, és megalapozni a környezettudatos magatartást. Célunk az esélyteremtés, a hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése, különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekekre.
Célunk, hogy az óvodapedagógusok és a feladatok ellátásában közreműködő nevelőmunkát segítő kolléganők tudásuk legjavát adva, ismereteik folyamatos bővítésével neveljék és fejlesszék a gyermekeket. Célunk a szülők részéről az együttműködés lehetőségének minél sokrétűbb biztosítása az óvodai nevelés, fejlesztési folyamatában. Célunk, hogy az intézményünkkel jogviszonyban állókkal elégedettségére, szakmai területükkel összhangban, velük együttműködve végezzük munkánkat.

IV. Óvodai nevelésünk feladatai

A gyermeki személyiség kibontakoztatása, sokoldalú fejlesztése az egészséges életmód alakítása, az érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés által. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermeki személyiség komplex fejlesztésének a személyiség szociális területén belül. Nevelőmunkánk alapelve, a hagyományőrzés által nyújtott érzelmi töltet kiaknázása, mely áthatja a nevelési-tanulási folyamatokat.

Ennek megalapozása érdekében alapvető feladatunk:

- A csoporton belüli együttműködés képességének kialakítása.
- A kontaktusfelvétel lehetőségének megalapozása és gyakorlása.
- A helyes viselkedési módok kialakítása.
- A felelősségérzet kialakítása a csoportért.
- A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása.
- Megértetni és tolerálni az emberek különbözőségét.
- A hagyományok iránti érdeklődés felkeltése, az ehhez kapcsolódó ismeretek megalapozása, a családi neveléssel együtt. A népi kultúra megismerése által ízlésviláguk formálása.

Egészséges életmód alakítása:

- a gyermek testi képességei fejlődésének segítése, tudatosan tervezett mozgásfeladatokkal, koncentrálva a mozgáskoordináció, mozgásfejlettség kialakítására
- a napi nevelőmunkán belül olyan tevékenységek szervezése, melyek elsődlegesen a gyermek általános fizikai képességeit alakítják, hatnak erőállapotának, teherbíró képességének fejlődésére
- rendszeres mozgással, korszerű táplálkozással az egészséges életvitel megalapozása
- a természetes mozgások iránti igény megalapozása, a mozgás megszerettetése
- testi képességek, fizikai erőnlét, edzettség fejlesztése
- az életkorból adódó természetes kíváncsiságra építve, spontán és irányított tapasztalatszerzés, életvezetési készségeken alapuló neveléssel, az egészséges életmód kialakulásához, szükséges ismeretek, készségek, képességek elsajátítása, melyekkel a problémamegoldó gondolkodás, rugalmas, alkalmazkodó képesség, mérlegelő gondolkodás, hatékony kommunikáció kialakítható.
- megfelelő terhelhetőség kialakítása az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez

Érzelmi nevelés:

- érzelmi átélés, az érzelmek kifejezése, az érzelmek feletti kontroll alakítása, erősítése
- a természeti környezet rendezése, szépítése
- a környező természet, a szülőföld iránti szeretet megalapozása

Erkölcsi nevelés:

- szabályok, normák kialakítása, a társas együttélés, az önérvényesítés szabályainak megismerése, annak gyakorlása által
- erkölcsi normák alakítása: a jó, a rossz felismerése, az őszinteség, az igazmondás élethelyzetekben való megtapasztalásán keresztül, valamint az irodalmi élmények átélésén keresztül
- lokálpatriotizmus alapjainak a lerakása

Közösségi nevelés:

- a különbözőségek tolerálása, elfogadása
- a lehetséges és megfelelő viselkedésformák megismerése, elsajátítása
- önismeret, önértékelés fejlesztése, a reális óvodapedagógusi visszajelzések eredményeként

Anyanyelvi fejlesztés:

- valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó, az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van
- a nyelvhasználat tervszerű, rendszeres fejlesztése annak érdekében, hogy a gyermek képes legyen az élő, szóbeli közlésre
- az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel az óvodai nevelőtevékenység egészében
- a beszédhibák időbeli felismerése, szűrése, fejlesztése – javítása (az aktuális jogszabályoknak megfelelően, szülői hozzájárulással, szakember által)
- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása

Értelmi fejlesztés és nevelés:

- a tapasztalásélmények, ismeretek rendszerezése, bővítése olyan módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek a megismerésre vonatkozó képességeik (kognitív) (valósághű észlelés, tudatos figyelem, emlékezet, képzelet, logikus gondolkodás, kreativitás)
- a játék és a mese nevelő hatása legyen ösztönző erő az értelmi érettség megalapozása során
- az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése, az észlelés és a finommotorika optimális támogatásán keresztül.
- a környezettudatos magatartás megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása

V. Óvodai nevelésünk alapelvei

Nevelőtestületünk az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékra; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítésére; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetre.

VI. Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekkel kapcsolatban

Társadalmilag elfogadottan az integráció lényege, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkednek ép társaik közé. A funkcionális integráció esetében az együttnevelés az együttfejlesztés minden foglalkozásra kiterjed, megjelenik az inklúzió. A teljes integráció akkor valósul meg, ha a sajátos nevelési igényű gyermek minden idejét együtt tölti ép társaival, miközben megvalósul egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése.

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjával kapcsolatosan célunk:

A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük, és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba. Célunk, egyrészt folytatni a család nevelő munkáját, másrészt pedig kiegészíteni azt. A harmonikus, nyugodt, biztonságot adó óvodai környezetben természetessé válik a gyermekek között személyiségük különbözősége. Még inkább érvényes ez a sajátos nevelési igényű gyermekekre, mert ők csak mélyen érzelmi alapon álló, empátiás környezetben tudják leküzdeni

különbözőségükből adódó hátrányukat. Így tudjuk segíteni e gyermekek komplex rehabilitációját, elősegíteni társadalmi adaptációjukat.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjával kapcsolatos feladataink
Inkluzív szemlélettel, a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása. Az óvodapedagógus ismerje fel és gondozza kiemelten a sajátos nevelési igényű gyermekben rejlő kiemelkedő teljesítményt. Az óvodai nevelés egész időtartamát átfogó feladat a kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése, alapvető önkiszolgálási szokások elsajátítása, az aktív nyelvhasználat építése. Ennek érdekében az óvodapedagógus fejleszti a beszédértést, szókincset, biztosítja az érthető kiejtésre nevelést.
Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy az ép, vagy kevésbé sérült funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek. A sajátos nevelési igényű gyermekek optimális nevelésének érdekében az óvodapedagógusok folyamatosan bővítik ismereteiket gyógypedagógiai téren. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését elősegítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárscsoportban megél.
Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodunk a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről. A hatékonyság, eredményesség, szakszerűség és célszerűség érdekében biztosítjuk az együttműködést a speciális szakemberekkel: gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus. A részképességek fejlődésében, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás okait azonosítjuk, egyéni fejlődési tervet biztosítunk, eredményeinket mérjük és értékeljük.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik
- a téri tájékozódás,
- a finommotorika,
- a figyelemkoncentráció,
- az emlékezet,
- a bonyolultabb gondolkodási folyamatok,
- a kommunikáció, és a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

A fejlesztés szervezeti keretei
A speciális fejlesztést heti rendszerességgel, az óvodánkban alkalmazott gyógypedagógus szakemberek végzik. Segítséget a sérülésüknek, fogyatékosságuknak megfelelő területen dolgozó szakemberek nyújtanak.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének jellemzői az óvodáskor végére:
- Szívesen járnak óvodába, a speciális foglalkozásokon örömmel vesznek részt.
- A közösségen belül megtalálják helyüket, nem kerülnek peremhelyzetbe.
- A bemeneti fejlettséghez képest kimutatható személyiségük fejlődése.
- A sajátos nevelési igényű gyermek az új feladatokra felkészült, az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonásokkal rendelkezik.

Az esélyegyenlítő tevékenység célja a segítségnyújtás abban, hogy a felnövekvő generáció tagjai életük minden szakaszában:
- boldogok és kiegyensúlyozottak legyenek,
- rendelkezzenek biztonságot jelentő morális normákkal, értékekkel,
- erősek maradjanak a megpróbáltatások idején is, meg tudják oldani problémáikat,

- legyen elegendő önbizalmuk, szeretni és becsülni tudják önmagukat,
- merjenek hinni képességeik hatalmában, legyen bátorságuk tehetségük felfedezéséhez, akaratuk és kitartásuk a megvalósításhoz,
- rendelkezzenek megfelelő készségekkel és kellő határozottsággal a veszélyt jelentő helyzetek visszautasításához.

VII. Az óvoda kapcsolatrendszere

VII.1. Az óvoda és a család kapcsolata

A kapcsolattartás célja:

Az óvodai nevelőmunka a nevelés színtereinek szoros együttműködésével lehet csak eredményes. Az óvodai nevelés a gyermek családi kultúrájának figyelembevételére, a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épít. Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A gyermekek fejlesztését a szülők együttműködésével valósítjuk meg, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Ebben az együttműködésben felvállaljuk a kezdeményező szerepet.
A szülőket nevelőpartnernek tekintjük. Megismertetjük velük szemléletünket, programunk célját, feladatait, ugyanakkor igyekszünk megismerni a család nevelési eljárásait, szokásait. Nevelőmunkánk csak a kölcsönös családi megerősítéssel lehet eredményes, fontos az összhang megteremtése. A szülőknek érezniük kell, hogy szeretjük gyermekeiket, tiszteletben tartjuk nevelési elveiket. Emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben is pozitív modellt nyújtunk.
A gyermekek fejlődéséről folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, hitelességre, tapintatosságra törekszünk, fontosnak tartjuk a segítségnyújtást.

A kapcsolattartás formái:

- Beiratkozás, az első találkozás.
- Összevont szülői értekezlet megtartása, részletes tájékoztatás nyújtása helyi pedagógiai programunkról, óvodánk működéséről.
- Csoportos szülői értekezlet a nevelési év folyamán két alkalommal – a csoportot érintő legfontosabb témák, feladatok, programok, esetleg problémák megbeszélése, a szülői vélemények, javaslatok meghallgatása.
- Nyílt napok szervezésével lehetőséget biztosítunk a napi óvodai életbe való betekintésre.
- A szülők segítségnyújtását igényeljük és elfogadjuk, számítunk közreműködésükre, az óvodáért végzett munkájukra.
- Óvodai ünnepségeinkre, rendezvényeinkre alkalmanként meghívjuk a szülőket, a gyermekek ajándékkal kedveskednek nekik.
- Egyéni beszélgetések közösen megbeszélt időpontban.
- Elektronikus kapcsolattartás a törvényi és etikai szabályok figyelembevételével.
- Aktuális információcsere.

VII.2. Az óvoda és az iskolák kapcsolata

A kapcsolattartás tartalma:

Az iskolával kialakított jó partneri kapcsolattartás, az eredményes óvoda-iskola átmenet további folytatására törekszünk.
Kiemelt feladatunknak tekintjük a sport terén, a zenében, ábrázoló tevékenységben, valamint a matematikai-logikai gondolkodásban tehetséges gyermekek megfelelő iskolatípusba irányítását. Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda - iskola átmenet minél zavartalanabb, zökkenőmentesebb legyen.

Ennek érdekében kölcsönös megbecsülésen, tiszteleten, érdeklődésen alapuló kapcsolatra törekszünk a környező iskolák nevelőtestületeivel. A hasonló pedagógiai szemlélet, személyes kapcsolatok, ismeretségek megkönnyítik, eredményessé teszik mindennapi munkánkat.
Egymás munkájának alaposabb megismerése, a jó kapcsolat ápolása, szakmai információcsere céljából részt veszünk egymás rendezvényein.
A **közművelődési intézmények** a művészeti nevelés, kultúraközvetítés óvodán kívüli színterei. A rendezvényeket (pl. bábelőadás, kiállítás, gyermekműsorok, közös programok, könyvtárlátogatás stb.) a gyermekek érdeklődését és életkori sajátosságait figyelembe véve látogathatják csoportosan a pedagógusok vezetésével. Az óvodapedagógusok igényessége és felelőssége határozza meg a felkínált programokból, lehetőségekből történő válogatás eredményét.

VIII. Az óvodai élet megszervezése

Napirend

Napirendünket úgy állítottuk össze, hogy igazodjon a gyermekek életkori és egyéni szükségleteihez, és hozzájáruljon egészséges fejlődésükhöz. Napirendünk rugalmassága lehetővé teszi, hogy az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beilleszthetőek legyenek, figyelembe véve a párhuzamosan végezhető differenciáló tevékenységeket. Főbb kereteit azonban igyekszünk mindig megtartani a gyermekek biztonságérzete, tájékozódása és a szokások alakulása érdekében.
A napirend tevékenységeiben valósul meg a tanulás, melynek szervezeti keretei:
Kötött, kötetlen, vagy esetenként mindkét tevékenységi formát is jelentheti.

NAPIREND
(Általános formátum)

7.00 – 11.30	Gyülekezés, játék, szabadon választott tevékenység, tízórai, kezdeményezett fejlesztő tevékenységek: 5-35 perces csoportos foglalkozások, differenciált tevékenységek, szabad játék gondozás, séta, megfigyelés. élményszerzés
11.30– 12.30	Előkészület az ebédhez, ebéd, gondozás, fogmosás.
12.30- 17.00	Előkészület a pihenésre, gondozás, mese, pihenés, uzsonna, szabadjáték, kezdeményezett fejlesztő tevékenységi formák.

A szervezett tanulás munkaformái: frontális, részben frontális, mikrocsoportos és egyéni munka.
A Heti rend a tevékenységek tervezésével, szervezésével biztosítja a fejlesztés megfelelő kereteit, feltételeit.

Az óvoda szakmai dokumentumai

- Az óvoda Pedagógiai Programja
- Csoportnapló
- Felvételi és mulasztási napló
- A gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentum

A csoport szokás- és szabályrendszere a játékra, a munkajellegű tevékenységre és az egészséges életmód alakítására vonatkoztatva.

A tervezési ciklus időtartamát az óvodapedagógusok a csoport egyéni és életkori sajátosságait, valamint a kialakult szokásokat figyelembe véve határozzák meg.

Fejlesztési területek

- A külső világ tevékeny megismerése
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, népi játék, tánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás

Ezeken belül az adott ciklusban megvalósítandó képességfejlesztéshez rendelt műveltséganyagot fektetjük le, a tervezési ciklus idejét pedig valamennyi csoportban a csoport igényeihez és hagyományaihoz igazodva az óvodapedagógusok határozzák meg.

VIII.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészség: az ember testi, lelki állapotának és szociális helyzetének egyensúlya. Elengedhetetlen annak felismertetése, hogy az egészségi állapot minősége döntő mértékben meghatározza életkilátásainkat, jövőnket, egyéni és családi szinten egyaránt. Az egészséges életmódra nevelés folyamatában célunk a gyermekek életkorát és egyéni szokásait, szükségleteinek kielégítését figyelembe véve a megfelelő óvodai életritmus kialakításával az egészséges testi - lelki - szellemi fejlődés biztosítása, az egészséges életvitel iránti igény kialakítása, a gyermek egészségének védelme, edzése és óvása. Az óvoda, mint az intézményes szocializáció alapvető és kiemelkedő fontosságú színtere, meghatározó szerepet játszik a felnövekvő generációk életmódjának, és ezen belül egészségmagatartásának formálásában. Erre kiváló lehetőséget teremt az a körülmény, hogy a gyermekek, fejlődésük egy különösen érzékeny szakaszában idejük jelentékeny részét az óvodában töltik. Pedagógiai Programunk működőképességét csak akkor tudjuk biztosítani, ha az megfelelőképpen tud illeszkedni óvodásaink életkori sajátosságaihoz és intézményünk életéhez. Mindezt napi szinten, Pedagógiai Programunkkal összhangban teremtjük meg. A játék során szerzett tapasztalatokkal történik meg a pozitív attitűdök megalapozása. Fontos, hogy még az ártalmak megjelenése előtt kövessünk el mindent, ami megtehető és elvárható az óvodáktól – ez tehát az óvodai prevenció lényege, amely során életvezetési ismereteket nyújtunk a gyermekeknek az életkori sajátosságaikkal összhangban lévő módszerek alkalmazásával.

Az egészséges óvodai élet megszervezése, megvalósítása a nevelési folyamatban

Az óvodai napirendünkben, megfelelő tevékenységek és rugalmas időkeretek biztosításával az optimális életritmus kialakítására törekszünk. A rendszeresen visszatérő, ugyanabban az időben végzett tevékenységek érzelmi biztonságot nyújtanak, segítik a gyermeket eligazodni az időben, ritmust adnak napjának. A napirend rugalmasságával lehetővé válik, hogy minden gyermek egyéni igény és tempó szerint végezze a tevékenységeket. Napirendünket úgy állítottuk össze, hogy igazodjon a gyermekek életkori és egyéni szükségleteihez, hozzájáruljon egészséges fejlődésükhöz. Napirendünk rugalmassága lehetővé teszi, hogy az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beilleszthetőek legyenek, figyelembe véve a párhuzamosan végezhető, differenciáló tevékenységeket. Főbb kereteit azonban igyekszünk mindig megtartani a gyermekek biztonságérzete, tájékozódása és a szokások alakulása érdekében.

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése az óvoda épületén belül és külső területein is.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, alkalmazkodóképességének alakítása.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Szükség esetén az óvodánkban dolgozó megfelelő szakemberek bevonásával gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Helyes életritmus:

- Óvodapedagógusaink a gyermek óvodában eltöltött idejét tudatosan, élettani – és pszichikai szükségleteik figyelembevételével tervezzék.
- Törekedjék a helyes életritmust a szülőkkel együtt kialakítani.
- Az óvodapedagógus az étkezéseket a napirendnek megfelelően szervezze meg és bonyolítsa le.

Táplálkozás:

- Vegye figyelembe az egyes gyermekek étkezési szokásait, kedvelt ételeit, érzékenységét, nagy tapintattal segítse, szoktassa őket a kívánt táplálkozási elvárásokhoz.
- Alakítsa ki a gyermekekben az esztétikus étkezés igényét.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek folyadékigényének kielégítésére, illetve pótlására egész nap álljon rendelkezésükre folyadék.
- Tanítsa meg a gyermekeket az evőeszközök helyes tartására, használatára.

Testápolás:

- Ösztönözze a gyermekeket egészségük védelmére, testük, ruházatuk gondozására, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásra, segítse elő, hogy mindez a gyermekek igényévé váljék.
- Biztosítsa a gyermekek számára a főétkezés után a fogmosás lehetőségét. Tanítsa meg a gyermekeket a helyes fogmosási technikára, már hároméves kortól kezdődően.
- Fordítson nagy figyelmet arra, hogy minden gyermek helyesen használja a papírzsebkendőt, szükség szerint segítse használatát.
- Vegye figyelembe, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében az egészséges életmódhoz kapcsolódó szokások általában nem kapnak megtámogatást a család részéről, így még inkább figyelnie kell erre a területre.

Öltözködés:

- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekek óvodai öltözéke kényelmes, cipőjük biztonságos, egészséges legyen.
- Biztosítsa, hogy az időjárás változásainak megfelelően öltözzenek, fejlessze önállóságukat.
- Szükség szerint a szülőkben is tudatosítsa az időjárásnak megfelelő, réteges öltözködés fontosságát.

Edzés:

- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek sokat tartózkodjanak a szabadban.
- Biztosítsa, hogy minél több mozgásos tevékenységet végezhessenek a teremben és az udvaron is, a környezetet, a tevékenységeket szervezze úgy, hogy a sérüléseket, baleseteket minél jobban kiküszöbölje.
- Teremtse meg a lehetőségét annak, hogy rossz idő esetén nyitott ablak mellett mozgásos játékot végezhessenek a gyermekek.
- Segítse elő a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődését.
- Segítse a gyermek testi képességeinek fejlődését.

Pihenés, alvás:

- Tartsa tiszteletben a gyermekek alvási szokásait (apróbb tárgyak, kendő stb.).
- Biztosítsa, hogy ahol a gyermekek pihennek ott csend és nyugalom, friss levegő legyen.
- Segítse a nyugodt pihenést az elalvás előtti mesemondással.

Az egészséges életmód alakításához kapcsolódó gyermeki tevékenységek

A gyermek az óvodában töltött ideje alatt a táplálkozáshoz, a testápoláshoz, öltözködéshez, mozgáshoz, edzéshez, pihenéshez és alváshoz kapcsolódó gyermeki tevékenységeket végzi, az ezen alapuló szokásokat megismeri, gyakorolja, így alakul életmódja, életritmusa.

- Gondozottságuk érdekében mosakodnak, fogat mosnak, fésülködnek, megigazítják a ruhájukat.
- A WC-t több, majd kevesebb segítséggel használják.
- Időjárásnak megfelelően helyes sorrendben öltözködnek.
- Naponta levegőznek, ahol egyéni igényüknek megfelelően mozognak és játszanak. Mozgásformákat gyakorolnak, új mozgásformákat találnak ki.
- Szűkebb és tágabb környezetükben sétálnak, illetve kirándulnak.
- Egyéni szükségletüknek megfelelően étkeznek, pihennek.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Testápolás:

- Iskolába lépés előtt a gyermek önmaga is képes mindennapi szükségleteit életkorának megfelelően önállóan kielégíteni. Testi szükségleteit képes szándékosan is irányítani, ha kell, késleltetni.
- A gyermek tud önállóan mosakodni, törülközni, figyelmeztetés nélkül kezet mos, amikor csak szükséges. Megfelelően használja a körömkefét. Ruhája ujját fel- és letűri, begombolja, kikapcsolja.
- Önállóan használja a WC-t. Képes vigyázni a WC, a mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszi.
- Önállóan fogat mos, a fogápoló szereket tisztán, rendben tartja.
- Használja zsebkendőjét, helyesen fújja az orrát. Tüsszentéskor, köhögéskor a zsebkendőt szája elé tartja.
- Mozgása összerendezett, harmonikus finommozgásokra is képes.
- Edzett és egészséges.

Önkiszolgálás:

- A gyermek az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látja el. Szükség esetén segítséget nyújt társainak és a felnőtteknek.

Étkezés:

- Étkezés közben kulturáltan viselkedik. Igényli az asztal esztétikus rendjét.
- Helyesen, önállóan használja az evőeszközöket (kanalat, villát, kést).

Öltözködés:

- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, vetkőzik.
- Holmiját, ágyneműjét összehajtogatva a helyére teszi.
- Ruhaneműjével gondosan bánik. Cipőfűzőjét megköti.
- Az épületbe belépve használja a lábtörlőt.

A terület kapcsolata más nevelési területekkel

Anyanyelvi neveléssel, mert az egészséges életmód alakítása során a gyermek beszéddel, kezdetben esetleg metakommunikációs jelekkel adja az óvodapedagógus, dajka tudtára szükségleteit, ezek kielégítése közben folyamatosan verbális kapcsolatban vannak. Az egészséges életmód alakításakor a modellkövetés mellett feltétlenül szükséges a verbális magyarázat az oksági összefüggések megláttatására.

Mozgással, mert a gyermek mozgásigényének kielégítése, testének edzése, testi képességeinek alakítása ezen a területen is megvalósul.

Érzelmi neveléssel és a szocializációval, mert az óvodapedagógussal, dajkával szoros együttműködés szükséges a testi szükségletek kielégítésekor, a szokásrendszer kialakítása közben megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást, a segítségnyújtást.

A **munka jellegű tevékenységekkel,** mert a gondozás és egészséges életmóddal kapcsolatos feladatok végzése közben olyan tevékenységeket végeznek, amelyek a munka jellegű tevékenységek fogalomkörébe tartoznak.

VIII.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A közösség életének céltudatos tervezése, szervezése és lebonyolítása, melynek tevékenység- és kapcsolatrendszerében a gyermek mások cselekvésének eredményét megfigyelve tanul, utánzás, minta- és modellkövetés útján alakulnak érzelmei, magatartásformái, beállítódása. Hatására értékrendszere egyre szilárdabb lesz, a tevékenységeket egyre objektívabban értékeli, fokozatosan kialakul a csoporthoz tartozás érzése, a csoportért érzett felelősség, a különbözőségek elfogadása, tisztelete. Megalapozódik szokás-és normarendszere. Fejlődik szociális érzékenysége, alakul éntudata, önkifejező és önérvényesítő törekvéseit megfelelő módon alkalmazza. A személyiségfejlesztést a 3-7 éves korú gyermek életkori sajátosságaiból adódóan a tevékenységfejlesztés központba állításaként fogjuk fel. Személyiségük rendszere (szomatikus, mentális, illetve szociális szféra) tevékenység közben alakítható. Ebben az életkorban a három szféra fejlesztése nem különíthető el egymástól, mert a gyermek egész személyiségével vesz részt a feladatokban, érzelmektől áthatva cselekszik, mozog, tanul és akarati megnyilvánulásai is meghatározzák a tanulási folyamat eredményességét.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megalapozása
Az óvodai élet megalapozása, befogadás

Az első találkozás szinte minden gyermek esetében alapvetően meghatározza az óvodához fűződő további kapcsolatát. A gyermekek különböző érzelmekkel fogadják az óvodát. Ebben az időszakban mindenfajta érzelmi megnyilvánulás lehetséges.
A gyermekek óvodánkkal első ízben az „ovicsalogató" napon találkozhatnak, amikor megismerkedhetnek leendő óvodapedagógusaikkal, az óvoda csoportszobáival, tárgyi felszereltségével. Intézményünkben másodszor a beiratkozásnál találkozik a gyermek az óvodával, az óvodapedagógusokkal. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek már nyáron is bejöhessenek hosszabb - rövidebb időre az óvodába. Az óvodába lépés első napjaiban módot adunk a szülőknek, hogy részt vegyenek a befogadásban. Ennek ideje, a szülő lehetőségeitől, igényeitől, a gyermek érzelmi reakcióitól függ. Általában egy – két hét szükséges ahhoz, hogy a gyermekek elfogadják az óvodai környezetet, de előfordulhat, hogy több hét szükséges ehhez, ettől sem zárkózunk el. A csoport beindítása előtt, általában augusztus végén tartjuk az első szülői értekezletet. Ekkor megbeszéljük, hány gyermek kezdi meg egyszerre az óvodai életet, hány gyermeket tudunk egyszerre fogadni. A folyamatos befogadás több szempontból is indokolt. Az első óvodai héten a két óvodapedagógus a gyermekek létszámának, illetve a csoport igényének megfelelően szervezi munkabeosztását. Előfordulhat, hogy ekkor mindkét óvodapedagógus az egész napot a csoportban tölti. Így több idő jut az egyéni bánásmódra, a gyermekek feszültségeinek oldására, komfortérzetének biztosítására. Több időt tudunk tölteni a szülőkkel való beszélgetéssel is, mert ekkor fokozottabban igénylik az állandó információt, a részletekbe menő tájékoztatást.
Megkönnyíti a gyermek számára az elválást, ha az otthonra emlékeztető kedves tárgyat behozzák az óvodába. Már a befogadás alatt kezdjük alakítani a szokásrendszert, hogy a megszokott ritmus is segítse a gyermeket a biztonságérzet alakulásában.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megszervezése, megvalósítása a nevelési folyamatban

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék:

- a gyermek - gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, mint az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség és akaratának, ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának, szokás- és normarendszerének megalapozása.
Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és az Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladata

- Tartsa szem előtt, hogy az új környezet a gyermeknek lelki megterhelést jelent, ezért minden egyes gyermekhez nagy szeretettel, gondoskodással forduljon.
- Fogadja el, hogy óvodába lépéskor a gyermekek különböző fejlettségi fokon vannak. Támogassa, bátorítsa őket, ismerje el elért eredményeiket.
- Legyen tisztában azzal, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségi állapotának megőrzése érdekében milyen terápiás eljárások szükségesek, illetve milyen speciális szakemberek segítségét veheti igénybe a prevenció és a korrekció érdekében.
- Törekedjen arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekekhez sok tapintattal, állapotukat elfogadva, empátiával közeledjen, hogy a gyermek érezze, őt a sérülésével együtt fogadja el.
- Az óvodai élet egészének szervezésében tartsa szem előtt, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek fokozottan sérülékenyek.
- Hasson oda, hogy a már kialakult szokásokat ne csak az óvodában, hanem otthon is alkalmazzák, mert a képességek, készségek fejlesztésének ez az optimális módja.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek rendszeresen látogassák az óvodát, vegyenek részt a közös tevékenységekben.
- Egyértelműen és következetesen képviselje a csoport életét szabályozó szokásrendszert.
- Alakítsa ki a kapcsolattartás alapvető normáit, szabályait.
- Adjon lehetőséget, illetve bátorítsa a szociális érzelmek megjelenítését, ezek átélésével a csoport komfortérzetét alakítsa, az összetartozás érzését erősítse.
- Tegye értékké a tiszteletteljes magatartást, pozitív megerősítéssel, mintaadással segítsen a helyes viselkedési szokások kialakításában.
- Építse be a gyermek szokásrendszerébe a mások iránti figyelmességet, különös tekintettel az ép és a sajátos nevelési igényű gyermekek személyes kapcsolatában. Szoktassa őket arra, hogy figyeljenek egymás hangulatára, érzelmeire, keltse fel a másoknak szerzett öröm igényét, az ügyesebbek segítsenek az arra rászorulóknak.
- Hasson oda, hogy a gyermek vágyait, elképzeléseit, önérvényesítő törekvéseit a csoportnormákhoz igazítva valósítsa meg, szükség esetén képes legyen azokat módosítani, vagy teljesen lemondani róluk.
- Segítse a gyermeket a konfliktusok kezelésében, adjon mintát, illetve teret az önálló konfliktusmegoldás gyakorlására.
- Segítse az egyes gyermeket képességei reális felismerésében, fejlessze önértékelését, kudarctűrő képességét.
- Igyekezzen elfogadtatni a gyermekekkel társaiknak a többiekétől eltérő külsejét, beszédét, kultúráját, különleges állapotát, adjon személyes példát a különbözőségek elfogadására.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek a rájuk jellemző egyéni, sajátos vonásokat, eltéréseket maguk is elfogadják,
- Törekedjen arra, hogy minden gyermek találjon csoportjában olyan személyt (felnőttet vagy gyermeket), akihez szorosan kötődhet.

- Hasson oda, hogy modell értékű legyen az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
- Kísérje különös figyelemmel az ép és a sajátos nevelési igényű gyermekek kapcsolatteremtését.
- Segítse elő, hogy a gyermek képességeinek megfelelően részt vállaljon a közösség életében.
- Nyújtson lehetőséget az óvodán kívüli kapcsolatok, közösségek megismerésére is.
- Segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- A gyermek nyitottságára építve segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt.
- Ismertesse meg a gyermekkel a szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja lehet.
- Juttassa el a gyermeket a társakkal való puszta együttléttől az együvé tartozás érzéséig, az együttműködésig.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekekkel differenciáltan, egyéni sajátosságaikat szem előtt tartva, de mindig igazságosan, tapintatosan bánjon, de tartsa szem előtt a fejlesztés feladatait.
- Biztosítsa a lehetőséget a konfliktushelyzetekben a gyermekek önálló megoldási módjára, mert a viselkedés normáinak belsővé válása az alku, az érzelmi azonosulás, az értelmes belátás útján megy végbe legeredményesebben.
- Az óvodai élet egésze során biztosítsa az ép és a sérült gyermekek társra és egymásra találását, elfogadását, hogy az épekkel együtt tudjanak játszani, foglalkozásaikba bekapcsolódni.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés alakításához kapcsolódó gyermeki tevékenységek

- Folyamatosan ismerkedik a szokásrendszerrel, és mindinkább sajátjává teszi azt.
- A gyermek az egész óvodai nap folyamán gyakorolja a tapintatos, helyes viselkedésmódokat (érkezés, étkezés stb.).
- Udvariasan, a csoportban megszokott kifejezéseket alkalmazva fordul társaihoz és a felnőttekhez.
- A gondozási és munkatevékenységekben segítséget nyújt a kisebbeknek, illetve rászorulóknak, a sajátos nevelési igényű gyermekeknek.
- A munka különféle területein a gyermek figyel, és vigyáz a felnőttek és társaik által létrehozott produktumokra.
- A derűs, barátságos óvodai légkör hatására bátran megéli és kifejezi szociális érzelmeit, ezzel is segítve szociális kapcsolatait.
- Játékában úgy viselkedik, hogy társa tevékenységét nem zavarja.
- Játszótársként vigasztalja a szomorúan érkezett gyermekeket.
- Tiszteletben tartja a csoportban kialakult játékhagyományokat, ezzel is erősítve a csoport összetartozásának érzését.

- Játékban segít a sajátos nevelési igényű társainak, megmutatja a játékeszközökben rejlő lehetőségeket, bevonja őket szerepjátékába.
- Közös élményekre épülő közös tevékenységeket gyakorolja.
- Megalapozódik szokás-és normarendszere.
- Játékában társas kapcsolatai révén megérti, elfogadja társai elképzeléseit, alkotó módon együttműködik.
- A tevékenységek során a gyermek figyel az óvodapedagógusra, megérti és követi az irányítását.
- Igényeit, szükségleteit világosan megfogalmazza, használja az erre irányuló kifejezéseket.
- A közös játék során oldott légkörben kerülnek kapcsolatba egymással, élénk kommunikatív kapcsolat alakul gyermek-felnőtt, gyermek-gyermek között.
- Az együtt játszás során újabb szavakkal, kifejezésekkel gazdagodik szókincse, fokozódik beszédkedve, észrevétlenül javul beszédértése.
- A szerepjáték során alkalmazza, felismeri és gyakorolja a különböző szerepeknek megfelelő beszédmódokat, nyelvi eszközöket.
- A csoport mindennapi tevékenységeiben a gyermek használja a párbeszéd különböző, az együttműködést elősegítő fordulatait, kifejezéseit, az egymáshoz fordulás udvarias formáit.
- A munkafolyamat sikerének érdekében a gyermek folyamatos szóbeli kapcsolatot tart fenn társaival és az óvodapedagógussal. Kérdéseit, válaszait pontosan, a szituációhoz alkalmazkodva fogalmazza.
- Egyéni élményeiről beszámol társainak, az óvodapedagógusnak.
- A szervezett tanulási folyamatban a gyermek megismeri a személyek, tárgyak, jelenségek nevét, milyenségét, a cselekvések, történések idejét, ezek egymáshoz való viszonyulásának kifejezéseit, olyan szófajtákat, melyek nélkülözhetetlenek fokozatosan önállósuló beszédükhöz.
- A sajátos nevelési igényű, de kommunikációra képes gyermek mintaadással kísért verbális utasításra reagál, de önmaga is próbálkozik rövidebb mondatokkal kísérni tevékenységét.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Követi az óvodapedagógus utasításait.
- Igényli a társas kapcsolatokat, és életkorának megfelelően tudja azokat kialakítani, kezelni. Képes az együttműködésre felnőttel, gyermekkel.
- Használja az elsajátított magatartási szabályokat.
- Betartja a közösség által elfogadott szokásokat, alkalmazkodik a közösség elvárásaihoz, és ezt társai viselkedésében is figyelemmel kíséri.
- Önfegyelme eljut arra a szintre, hogy egyéni céljait a csoportnormákhoz alkalmazkodva valósítja meg.
- Alakul önértékelése, kudarctűrő képessége.
- Önmaga és társai tetteinek értékelésében egyre objektívebb.
- Egyéni teljesítményét a közösség szempontjából is mérlegeli.
- Együttérző, segítőkész, önzetlen, egyre több figyelmet fordít társaira.
- A tevékenységek során önálló, kitartó, képes az önfegyelemre, feladattudata kialakult, szabálytudata van.

A terület kapcsolata más nevelési területekkel

Kapcsolatban áll a **munka jellegű tevékenységekkel,** mert jelentős szerepe van a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulásában. Egyrészt a gyermek tevékenységének eredményességét a társak is figyelemmel kísérik, értékelik, s ez motiváló, irányt mutató az egyén részére.
Másrészt az együtt, egymásért végzett munka fontos szociális tulajdonságok, értékek, kialakulását eredményezi.
Az **egészséges életmód alakításával**, az óvodapedagógussal, dajkával szoros együttműködés alakul ki, az óvodapedagógus, dajka megkönnyíti a beilleszkedést, alkalmazkodást a gondozás során. A szokásrendszer alakítása közben megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást, gyakorolják a segítségnyújtást.
A **játékkal**, mert az egyénnek a gyermekekkel való társas kapcsolatai a játék során fejlődnek, olyan szintű együttműködés jöhet létre a játék kapcsán, melyre más területen még nem képes a gyermek.
Az **anyanyelvi neveléssel**, mert a szocializáció folyamatának alapvető eszköze a beszéd. Ennek segítségével teremtenek kapcsolatot a gyermekek. A közösség alakulása, változása kommunikációs helyzetben mutatkozik meg, s a kommunikációs, metakommunikációs jelek jelentik a közösségbe tartozást.

VIII.3. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés

Óvodai nevelésünk egyik legfontosabb feladata az anyanyelv ápolása, fejlesztése, így valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A beszéd az önkifejezés része, egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatok kialakításában. Az anyanyelvi nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka valamennyi területét. Lehetőséget nyújt a gyermekek számára a sokoldalú és aktív ismeretszerzésre, miközben bővül a szókincsük és erősödik a társas kapcsolatrendszerük.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megszervezése, megvalósítása a nevelési folyamatban

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan - népmesék, néphagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi - a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Az anyanyelvi nevelés kiemelten a verssel-mesével, a költészet és az irodalom nyelvével közvetlenül hat a gyermekek érzelmeire, erkölcsi tudatukra, értelmükre. A népköltészeti alkotások (mondókák, rigmusok stb.) a gyermekek beszédtempóját, ritmusát közvetlenül is fejlesztik. A mesék olyan szavakat is megismertetnek a gyermekekkel, amik passzív szókincsüket fejlesztik, gyakori használatukkal aktívvá is válhatnak. A dramatizálás, bábozás során ők is megpróbálják a mese, vers nyelvi kifejezéseit, fordulatait használni. Így fejlődik kifejezőkészségük, mondatalkotásuk. Társakkal való beszélgetés során megtanulnak egymásra odafigyelni, reagálni, rögtönözni.
A magyar gyermekköltészet, a néphagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A néphagyományápolás során átélt, közös tevékenységek fejlesztik a gyermekek értelmi és anyanyelvi képességét. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait.

Az anyanyelvi nevelés átfogja az egész óvodás kor éveit, kulcsszerepe van a személyiség fejlesztésében, mivel az anyanyelv a gondolatformálás, valamint a gondolat-, érzelem- és akarat-kifejezés eszköze. Segíti a gyermek önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és feltétele az iskolai tanulás megkezdésének.

Az óvodapedagógus feladata

- Olyan szeretetteljes és derűs légkört alakítson ki, amelyben a gyermekek bátran, gátlások nélkül nyilatkoznak meg.
- Szép kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéljen, beszéde követésre méltó, példaértékű legyen.
- Tájékozódjon az óvodába kerülő gyermekek beszédfejlettségéről.
- A beszédfejlesztés érdekében ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját. A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség- és képességfejlesztést valósítson meg.
- Ismertesse meg a gyermekeket a kommunikáció nem verbális eszközeivel is.
- Valamennyi nevelési területhez kapcsolódva folyamatosan bővítse a gyermekek szókincsét.
- Biztosítson lehetőséget élményszerzésre, tapasztalatszerzésre, az ismeretek rendszerezésére.
- Fejlessze a gyermekek beszédhallását, emlékezetét az erre szolgáló játékokkal.
- Az óvodapedagógus tartsa szem előtt, hogy az anyanyelvi nevelés az óvodai élet egészében kiemelt feladat.
- Éreztesse meg a nyelv kifejező erejét és szépségét.
- Kérdéseivel ösztönözze beszédre a gyermekeket.
- Az óvodapedagógus tapintattal kezelje a beszédhibával küzdő-gyermekek felzárkóztatását.
- Törekedjen a szemléletességre, a képszerű kifejezések alkalmazására.
- Az óvodapedagógus tartsa szem előtt, hogy a mese az egyik megnyilvánulási vagy közlési mód, amely valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegíti.
- Az óvodapedagógus vegye figyelembe, hogy a gyermekek csak biztonságot nyújtó, derűs légkörben „nyílnak meg”.
- Differenciált, egyéni bánásmód alkalmazásával segítse a nyelvileg fejletlen, illetve a kiemelkedően fejlett gyermekeket egyaránt.
- Az eredmény megvalósítása érdekében erősítse az óvodapedagógus és a gyermek között lévő érzelmi kapcsolatot, engedje beszélni a gyermekeket érdeklődésüknek, fantáziájuknak megfelelően. Így olyan nyelvi közeget alakítson ki, melyben „érdemes” beszélni, és a gyermek a beszédhelyzetekben egyenrangú félként szerepel.
- Juttassa érvényre az anyanyelvi nevelésnek az egész nevelési folyamatot átfogó jellegét: gondoskodjon arról, hogy a nyelvi fejlesztés a nap minden időszakában hasson.
- Gondoskodjon arról, hogy az integráció adta lehetőségek az anyanyelvi nevelés területén is érvényesüljenek.
- Tartsa szem előtt, hogy az ép gyermekek nyelvi mintaadása motiválja a sajátos nevelési igényű gyermekeket a kapcsolat tartalmasabbá tételében.
- Tartsa szem előtt, hogy a hátrányos helyzet megszüntetésének egyik legfontosabb feltétele az anyanyelvi fejlettség, a nyelvi készségek alakítása.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és neveléshez kapcsolódó gyermeki tevékenységek

- Igényeiket, szükségleteiket megfogalmazzák.
- A gondozási feladatok közben figyelik és megértik az óvodapedagógus utasításait, közléseit.
- Játék közben közlik egymással gondolataikat, használják a párbeszéd fordulatait, kifejezésre juttatják ötleteiket.

- Az irányított ismeretszerzés folyamatában a gyermekek használják a megismert tárgyak, jelenségek, történések nevét, kifejezéseit.
- Családi és egyéni élményeikről beszámolnak az óvodapedagógusnak, illetve társaiknak.
- Anyanyelvi játékokat játszanak az óvodapedagógus irányításával.
- Történéseket találnak ki és mondanak el, miközben alkalmazzák az ismert nyelvi formákat.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek aktívan használják a tapasztalások során bővült szókincsüket. Türelmesen meghallgatják az óvodapedagógust és társaikat, részt vesznek a társalgásban. Kifejezően, a témához kapcsolódóan kezdeményeznek beszélgetést.
- Helyes mondatszerkezeteket alkotnak, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel, hangerővel és tempóval beszélnek.
- Képesek önállóan mesélni, drámajátékokat játszani.
- Tisztán ejtenek minden beszédhangot.
- Elbeszélésük folyamatos, páros és csoportos beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatot.
- Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, a jövő idejű igeidőt és az igemódokat.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.
- Beszédüket személyiségüknek és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- A gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően szívesen beszélnek saját cselekvésükről, a velük történt eseményekről. Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak és megszokott tevékenységek nevét. Leggyakrabban kérés, kérdés, felkiáltás formájában nyilatkoznak meg. Tárgyi és személyi környezetükkel kapcsolatos gondolataikat egyszerű mondatokkal fejezik ki.
- Gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni, közölnek, leírnak, mesélnek, felsorolnak. Bátran, gátlás nélkül beszélnek. Beszédük az elvont gondolkodás elemeit is tartalmazza. Használják a személyes névmásokat és személyragokat. Mondatalkotásuk tökéletesedik. Megjelenik az érzelmek szóbeli megfogalmazása. Társaik beszédére odafigyelnek és igénylik, hogy őket is figyelmesen meghallgassák. Alkalmazzák a párbeszéd jellegzetes fordulatait: a figyelemfelhívást, a köszönést, az udvariassági kifejezéseket.

A terület kapcsolata más nevelési területekkel

Az óvodai anyanyelvi nevelés olyan komplex feladat, ami az egész nevelési folyamatunkban jelen van, kifejti hatását. Valamennyi nevelési területet áthat, velük szoros kapcsolatban van.

A **külső világ tevékeny megismerésével,** mert a környezet megismerése csak aktív tevékenység közben lehet sikeres, a gondolkodás és a beszéd kapcsolata útján, kölcsönhatásukra építve. A gyermek fogalmakkal ismerkedik, gondolkodási műveleteket végez, megfogalmaz oksági összefüggéseket. A környezet **matematikai** vonatkozásai újszerű nyelvi közeget jelentenek. A feladatok megjelölése során, problémamegoldás közben, matematikai manuális tevékenység végzésekor olyan nyelvi kifejezéseket is megismernek, illetve használnak, melyek a hétköznapi beszédben ritkábban fordulnak elő.

Szoros kapcsolatban van a j**átékkal** azért, mert a játékszituációban való aktív részvétel folyamatos kommunikálást igényel. A játékban szinte észrevétlenül tanulnak meg új fogalmakat, mondatszerkesztési szabályokat. A játék alkalmas arra, hogy a gátlásosabb gyermekek is oldottan megnyilvánuljanak.

Az **egészséges életmód alakításával**, mert a különböző tevékenységek végzésekor a gyermek szoros nyelvi kontaktusban van az óvodapedagógussal, igényeit, szükségleteit szóban közli, az óvodapedagógus pedig folyamatos beszéddel kíséri tevékenységét. Lehetőség van a tárgyak, személyek, szükségletek nevének, fogalmának gyakorlás útján történő megszilárdulására.

IX. Az óvodai nevelés tevékenységrendszere

Az intézményi pedagógiai folyamatokat úgy alakítjuk, hogy elősegítsék az óvodáskor végére elvárható eredmények teljesülését.
Pedagógiai Programunkban a nevelés és fejlesztés a következő tevékenységrendszerben valósul meg:

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

IX.1. A játék

Minden életkornak megvan az adekvát tevékenysége, amely a személyiségfejlesztés optimális feltételeit megteremti. Ez a tevékenység az óvodás korban a játék. A játék fő jellemzője, hogy önkéntes és szabad. Szabad akaratból, külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet csak létre. Magáért a folyamatért, az azt kísérő érzésekért, élményért végzi a gyermek, indítéka magában a cselekvésben rejlik. Az óvodai nevelésünk egészét átszövő, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységi forma, amely egyben az örömforrás alapja, a kisgyermek elemi szükséglete, személyiségének legsokoldalúbb és leghatékonyabb fejlesztő eszköze, melyre Pedagógiai Programunk alapvetően épül.

Célunk

Célunk a tudatos jelenléttel az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozásának segítésével, a szabadjáték minél gazdagabb feltételeinek biztosításával, a gyermek játékának pedagógiai, pszichológiai szakértelemmel való támogatása, indirekt módszerekkel az óvodáskorú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében.
Célunk a tehetségígéretes gyermek kreatív megnyilvánulásainak, átlagon felüli kognitív képességeinek (figyelem, megfigyelőképesség, érzékelés-észlelés, emlékezet, gondolkodási funkciók), speciális képességeinek, (mozgás, zenei, nyelvi, matematikai, rajz, szociális), feladat iránti elkötelezettségének, illetve gyenge képességeinek sokoldalú fejlesztése.

A játék a megismerés eszköze. A gyermek a különféle játékok közben ismerkedik a külvilággal: a valóság tárgyaival, a környezetében élő személyekkel és a köztük fennálló emberi kapcsolatokkal. A játéktevékenység a spontán ismeretszerzés széles bázisa, nem kötelező jellegű tevékenység. A gyermek a valóságot játéka során képszerűen fogja fel és benyomásait is ugyanígy adja vissza: konkrétan, képszerűen, szemléletesen, ezáltal egyre több ismeretet sajátít el a világból.
Spontán tanulási folyamat valósul meg a gyermekek játéktevékenysége során, ismerkednek a külvilággal, megértik, birtokba veszik környezetüket.

Az óvodapedagógus feladata

- Tartsa szem előtt, hogy a játék a nevelési célok elérésének legfőbb eszköze.
- Törekedjen az indirekt játékirányításra, ennek érdekében teremtse meg a feltételeket, helyzeteket, amelyek hatással vannak a játékra, amelyektől a játék függ.
- A játék fejlődésének általános tendenciáin túl vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait is: eltérő élményanyagát, fejlettségük különböző szintjét, aktivitásuk eltérését,

érdeklődésük különbözőségeit, de segítse elő, hogy – egyéni lehetőségeiknek megfelelően – magasabb szintre jussanak el.

- Tartsa szem előtt, hogy a játéktevékenység megfigyelése alapján a csoport és az egyes gyermek fejlődéséről egyaránt értékes tapasztalatokat szerezhet. Jelzéseket kaphat érzelmi-hangulati állapotáról, esetleges érzelmi sérüléséről, az értelmi képesség és a beszéd alakulásáról.
- Építsen a játéknak olyan motiváló erejére, mely segít leküzdeni a sajátos nevelési igényből adódó hátrányukat.
- Vegye figyelembe, hogy a játék az a nevelési terület, amely a legalkalmasabb az ép és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttműködésére és egymásra találására.
- Törekedjen megfelelő élményanyag biztosítására annak érdekében, hogy a gyermek minél jobban megismerje környezetét, törekedjen közben arra, hogy ez a tapasztalat – és ismeretszerzés pozitív érzelmeket váltson ki.
- Biztosítsa a nyugodt légkört, mivel ez a gyermek kiegyensúlyozottságához nélkülözhetetlen, amely játékára közvetlenül hatással van.
- Érvényesítse, hogy a gyermeknek lehetősége legyen az elbújásra, a szemlélődésre, illetve a terem átalakítására a játék céljainak megfelelően.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermek szabad mozgására, a játék térbeni kibontakozására, az egymás mellett játszó csoportok és az egyedül játszó gyermek számára is megfelelő hely szükséges.
- Gondoskodjék arról, hogy a gyermeknek az udvaron, a szabadban is, minden évszakban módja legyen a játékra.
- A napirend összeállítása közben vegye figyelembe, hogy a gyermeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Biztosítson olyan játékszereket, amelyek az elmélyült játék kialakulását segítik, motiváló, fejlesztő hatásúak.
- A játékeszközök válogatása során vegye figyelembe, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek esetleg speciális játékeszközöket igényelnek.
- Tegye lehetővé az eszközök variációs lehetőségeit.
- Ösztönözze a gyermekeket különböző játékok készítésére.
- Vegye figyelembe, hogy egy-egy gyermek óvodán kívüli egyéni élménye is lehet a közös játék kiindulópontja, és a közös játék ösztönözheti a kívülálló gyermeket arra, hogy bekapcsolódjék a játékba.
- Tartsa szem előtt, hogy a játékeszközökből, anyagokból megfelelő mennyiségű álljon a gyermek rendelkezésére.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermekek tekintettel legyenek egymásra, ne zavarják egymást, kíméljék egymás játékát.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermek a szabadon választott játékban is megtartsa annak szabályait, társaihoz udvarias, előzékeny legyen.
- Ügyeljen arra, hogy az aktív, szervezőképes gyermekek ne kerüljenek összeütközésbe egymással az irányító szerepek szétosztásakor, ne szorítsák háttérbe a félénk, visszahúzódó gyermeket, ne kényszerítsenek rájuk nem kívánatos szerepet.
- A félénk, bátortalan, passzív, vagy az újonnan érkező gyermeket kapcsolja be a játékba.
- Ismertesse meg a barkácsoláshoz szükséges anyagokat, a szerszámok használatát, az egyszerűbb technikai fogásokat.
- Adjon lehetőséget arra, hogy irodalmi élményeit dramatizálhassa, bábozhassa el.

- Ösztönözze, hogy a gyermek szereplési vágya alkotó tevékenységgel párosuljon.
- Vegye figyelembe, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek játékának fejlettsége eltér az ép gyermekekétől.
- Segítse elő, hogy oldódjanak a sajátos nevelési igényű gyermekek kapcsolatteremtési zavarai, ezáltal hamarabb résztvevőivé válhatnak az ép gyermekekkel való játéknak.
- Nyelvi, kommunikációs helyzetek teremtésével fejlessze a gyermekek önkifejező készségét.
- Biztosítsa a változatos eszközöket az improvizációs játékok létrejöttéhez.
- Hívja fel a szülők figyelmét a drámajátékok személyiségfejlesztő hatására.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- a közösségi szabályok értelmezése (ok-okozati összefüggések)
- a negatív viselkedés elutasítása
- tevékenységükben ne jelentsenek veszélyt önmagukra és társaikra
- bizalom és szituációs játékokkal feszültségoldás
- lehetőség biztosítása az elbújásra, kuckózásra

Gyermeki tevékenységek

A gyermekek tevékenységei élményszinten egymással egészet alkotnak, összefonódva, a napi tevékenység alkotóelemeiként jelennek meg:

- Tapasztalatait, ismereteit, elképzelését és az ezekhez fűződő érzelmeit megjeleníti szerepjátékában.
- Irodalmi élményeit szabadon választott, kötetlen módon dramatizálja, elbábozza.
- Az élethelyzeteket újra alkotó szerepjátékához, irodalmi élményéhez maga készíti el (barkácsolja) a szükséges eszközök egy részét, a bábokat.
- Kockákból és más játékszerekből, különböző alkatrészekből, anyagokból építményeket, különféle tárgyakat hoz létre (épít, konstruál).
- Pontos, meghatározott szabályok szerint zajló szabályjátékot játszik, amely lehet mozgás, vagy értelmi képességeket fejlesztő.

A gyermekek **gyakorló játékot** játszanak. E tevékenység közben ismerkednek az őket körülvevő világgal, annak tárgyaival, eszközeivel, szokásaival. Konstruálnak, eleinte nagyobb, később apróbb eszközök, alkatrészek, anyagok felhasználásával. S**zerepjátékot** játszanak, melyben megjelenítik tapasztalataikat, elképzeléseiket, érzelmeiket, pozitív vagy negatív élményeiket, melyeket a játék eszközrendszerén keresztül reprodukálnak. Báboznak, dramatikus játékot játszanak. **Szabályjátékot** játszanak szabályokhoz igazodva a mozgásos és kognitív fejlesztő tevékenységek közben. **Barkácsolnak,** különféle eszközökből, sokféle változatos anyagból játékhoz használható kiegészítőket készítenek. **Spontán tanulási folyamat** valósul meg a gyermekek játéktevékenysége során, ismerkednek a külvilággal, megértik, birtokba veszik környezetüket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Önállóan képesek játékot kezdeményezni, betartják a játék szabályait, képesek a szerepek kiosztására és a szerepnek megfelelően tevékenykedni.
- Játék közben képesek alkalmazkodni egymáshoz, kialakul a kreatív együttműködés készsége. Megnyilvánulnak és kialakulnak baráti kapcsolataik, elfogadják a viselkedési szabályokat. Fejlődik beszédkészségük, közlési vágyuk ösztönzi beszédkedvüket, bővül szókincsük.

- Igényükké válik a szellemi erőfeszítést feltételező, szabályokat betartó, ügyességet, együttműködést igénylő játékfajták játszása.
- A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez hozzájárulnak a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, melyek a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát, kiemelkedő képességeit, tehetségét fejlesztő, növekvő időtartamú tevékenységek a gyermekek életkorától, igényeitől, fejlettségi fokától függően.
- A komplex tervezésben minden nap más tevékenység dominál, így teremtünk lehetőséget az egyes tevékenységekben való elmélyülésre.

A terület kapcsolata más nevelési területekkel
Szocializációval, mert a játék nagyfokú alkalmazkodásra készteti a gyermeket. Az egymás melletti, illetve a közös tevékenységben alakulnak a társas kapcsolatok, alakul az együttműködés, megtanulják a kölcsönös alá - illetve fölérendeltség szükségességét. A játék megkívánja a társra figyelést, a kívánságok késleltetését, esetleg módosítását.
Anyanyelvi neveléssel. A játék során alkalma nyílik, hogy felismerje és gyakorolja a különböző beszédhelyzetekhez illeszkedő beszédmódokat, a nyelvi eszközök használatát. Amikor együtt játszik a többiekkel, alkalmazkodik hozzájuk a beszédében is. Szerepvállaláskor utánzással, modellkövetéssel szóban, hanglejtésben, gesztusokban igyekszik megfelelni a szerepnek. Bátran, gátlások nélkül kérdez, nyilvánul meg, mert a játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek.
Munka jellegű tevékenységgel, mert az végig játékos jellegű marad. Ugyanakkor vannak játékfajták, melyek a munka jegyeit viselik magukon, cél érdekében valami produktum létrehozásáért zajlik a konstruálás, barkácsolás. Ezekben a tevékenységekben megismeri a gyermek az erőfeszítés örömét. Az elkészült alkotások új játékszituációban használhatók. A munka során szerzett új tapasztalatok, ismeretek pedig új játéktémák alapjai, motivációi lehetnek.
Mozgással, mert a játék fejleszti a gyermekek mozgását. Segíti új mozgásformák kialakítását, azok gyakorlását, tökéletesítését. Fejleszti kézügyességüket és segíti őket abban, hogy pillanatnyi mozgásfejlettségük határaival számolni tudjanak. A veszélyhelyzetekkel való ismerkedés, és az azokhoz való alkalmazkodás hozzájárul kiegyensúlyozott, félelemmentes közérzetükhöz, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében.

IX.2. Mozgás
A mozgás a gyermek fejlődése során keletkező mozgáskésztetés lehetőségeinek tudatos, tervszerű biztosítása.

Az óvodáskorú gyermekek legtermészetesebb megnyilatkozási formája a mozgás, amely jelentős szerepet tölt be fejlődésükben. A játékba ágyazott mindennapos mozgás adta lehetőségek által gazdagodnak tapasztalataik, alakul testsémájuk, térbeli tájékozódásuk fejlődik, erőnlétük fokozódik. A mozgásnak szerepe van az egészség megőrzésében és megszilárdításában, illetve az életkornak megfelelő, egészséges fejlődés kedvező befolyásolásában. A gondozó tevékenységek minden részlete kihat a testi nevelés folyamatának eredményeire (az egészséges környezet, életmód és higiénés szokások kialakítása, ellenőrzése). Új mozgáskészségek tanításával, tanulásával, a spontán, szabad játékban megjelenő, mozgásos tevékenységek, valamint az irányított mindennapos mozgásfejlesztés során, az ismeretek alkalmazásában tanúsított ügyesség fokozásával növeljük a gyermekek mozgásintelligenciáját, megalapozzuk a mozgászavarok helyreállítását.

Célunk

- Minden gyermek az egyéni képességének, ügyességének megfelelően bátran, gátlások nélkül mozogjon és találjon ki mozgásformákat.
- A kedvvel végzett mozgás nyújtson élményt és serkentse a gyermekeket további mozgásra.
- A természetes nagymozgások fejlesztése mellett hangsúlyt helyezünk a gyermekek szem - kéz, szem – láb koordinációja fejlődésének segítésére, a gömbérzék fejlesztésére játékos gyakorlatokon keresztül.
- A mozgáskoordináció fejlesztése eszközök használatával.
- A természetes mozgásigény megőrzése, kielégítése és fejlesztése.
- Testi képességek, fizikai erőnlét, állóképesség, kitartás fejlesztése, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése.
- A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásának megalapozása.
- A gondozás, az egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógus alakítson ki elég helyet – amely biztonságot is nyújt – a mozgáshoz.
- Valamennyi gyermek számára változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőséget biztosítson a mindennapos mozgásra, kihasználva a szabadlevegőn szervezett mozgás nyújtotta lehetőségeket is.
- Biztosítson mind a teremben, mind a szabadban kellő számú eszközt.
- Az óvodás korú gyermek biológiai és pszichikai fejlettségét figyelembe véve, (mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség) a fokozatosság elvének betartásával szervezze meg mind a kötetlen, mind a kötött mozgás feladatait.
- Alakítsa ki a gyermekekben a biztonságos mozgás végzése közben betartandó legalapvetőbb szabályokat, akár az udvarra, vagy a torna, illetve csoportszobába szervezett mozgásról legyen szó.
- Tegye örömforrássá a gyermekek számára a mozgásformák gyakorlását.
- Az eszközök kiválasztásakor vegye figyelembe a gyermekek fejlettségi szintjét. Tervezzen, szervezzen és vezessen korszerű, fejlődésközpontú, egészségorientált szemlélettel foglalkozásokat.
- Ismerje a modern óvodai mozgásfejlesztés alapelveit, és tudja alkalmazni azokat.
- A mindennapos, irányított testmozgás részét, képezzék, a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok, hozzájárulva a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztéséhez.
- Ismerje meg a gyermekek motivációs rendszerét erősítő technikákat, és bővítse tudását a differenciált tevékenységszervezés módszereivel kapcsolatban, különösen a fejlődésközpontú mozgásos játékok terén.
- Tudatosan tervezze a fejlesztési feladatokat, fejlessze a gyermekek térbeli tájékozódási képességét, valamint személyiségük akarati tényezőit, egyéni szükségleteiket és képességeiket figyelembe véve.
- Biztosítsa a kötött és kötetlen mozgás során a jó hangulatot.
- Segítse elő a társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képességének fejlődését.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- sürgetés - mentes fejlődés – fejlesztés támogatása
- önbizalom fejlesztése – egyéni gyakorlás, hibajavítás
- az eszközhasználat egyéni gyakorlása - hibajavítás
- fizikai képességeik, korlátaik, egészségi állapotuk figyelése, megfigyelése
- differenciálás feladatban, módszerben, időtartamban, szervezésben, eszközökben
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek/A fejlesztés tartalma

A mozgásos tevékenység rendszere:

- kötetlen, úgynevezett szabad mozgásra épülő
- irányított, minden gyermek számára kötelező mozgás.

A kötelező rész felépül: a természetes mozgásokból, a játékos mozgásokból, a szabályjátékokból, illetve a prevenciós gyakorlatokból. (láb és tartásjavító gyakorlatok). A napi tevékenységhez igazodó időpontban rendszeresen játszanak különféle mozgásos szabályjátékokat, kooperatív mozgásos játékokat melynek színtere: az udvar.
Az egészséges életmódra nevelés része: a mindennapi mozgásos játék, amely tervezett, illetve spontán mozgásokból, mozgáselemekből áll. Gyakori és ajánlatos a mozgásfejlesztő eszközök használata, amelyek hozzájárulnak az egyéni képességek fejlesztéséhez.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek teste arányosan fejlett, terhelhető és teherbíró.
- Mozgásuk összerendezett, a tanult mozgásformák kivitelezése esztétikus.
- Képesek a mozgáskombináció végrehajtására.
- Fejlődik a térbeli tájékozódó képességük.
- Ismerik testrészeiket, kialakult az oldaliságuk.
- Sor- és váltóversenyeket játszanak, a szabályokat betartják, a kudarcot tűrik.
- Kialakul a mozgás iránti igényük, a mozgás szeretete.

A verselés – mesélés; az **ének, zene, népi játék, tánc,** a **rajzolás, festés, mintázás, kézimunka** egymást áthatva és kiegészítve, komplex módon jelenhet meg a nap bármely szakában.
A mondókák, dúdolók, versek, hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléshez. Ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével, a gyermekeknek érzéki, érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

IX.3. Verselés, mesélés

Mesehallgatáskor a szó segítségével következik be a valóság és vágyak áthidalása. A mese örömforrás és társas élmény. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a meseélmény befogadását, az érzelmi ráhangolódást. A mese tanít az emberi együttélés törvényeire, magyar népünk szép erkölcsi szokásaira. A mese cselekménye megmozgatja a gyermekek képzelőerejét, megbékíti őket esetleges félelmeikkel, erősíti önbizalmukat. A magyar gyermekköltészet, a mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Ezért meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szint figyelembe vételére. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Célunk

- A gyermekek szemléletmódjának és világképének alakítása.
- A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, irodalmi élmény nyújtásával a személyiség fejlesztése.
- Az anyanyelvi kultúra fejlesztése mellett az értelmi és az érzelmi nevelés erősítése.
- A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése.
- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.

Az óvodapedagógus feladata

- Minden nap mondjon mesét a gyermekek számára, mivel ez a gyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan része.
- Az életkori sajátosságokhoz igazodó népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, klasszikus és kortárs irodalmi művek, valamint más népek, nemzetiségek meséi egyaránt jelenjenek meg meseválasztása során.
- Az irodalmi élmény nyújtása legyen kifejező, meggyőző, bánjon változatosan hangjával, hangszínével, gesztusaival, anyagát igényesen válassza meg.
- Teremtsen lehetőséget a mesedramatizálásra.
- Fejlessze a gyermekek aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővítse ismeretanyagát.
- Az óvodapedagógus előadásmódja legyen élményszerű, hogy kialakuljon a belső képalkotás folyamata, mely hozzájárul a gyermeki élményfeldolgozáshoz.
- Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy az ismétlések kellő arányának megválasztásával legyen kedvenc meséjük a gyermekeknek.
- Engedjen teret és adjon lehetőséget az életkori sajátosságokból fakadó gyermeki fantázia kiteljesülésének, tegye lehetővé a mesének mozgással vagy ábrázolással történő kombinálását az önkifejezés részeként, így valósítva meg a komplexitást.
- Fedezze fel a kommunikáció terén jelentkező tehetségígéretet.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- lehetőség szerint minden korosztály igényeihez alkalmazkodás az irodalmi témák feldolgozása során
- az irodalmi élményt sok egyéb tevékenységgel kapcsolhatjuk össze, így biztosíthatjuk a tartalom értelmezését
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- Képeskönyveket nézegetnek, mesét hallgatnak, miközben erősödik az egymás iránti figyelmük.
- Átélik az összetartozás élményét.
- Átéléssel hallgatják a mesét, verset, mondókát.
- A mese elemeit beleszövik a játékukba.
- Játék közben spontán módon mesélnek, verselnek vagy „alakoskodnak”.
- Dramatizálják, bábozzák, saját elképzeléseikhez igazítják az ismert meséket.

- Találós kérdéseket, nyelvtörőket, csúfolókat mondogatnak saját maguk és egymás szórakoztatására.
- Beszédükben megjelenítik a mese nyelvi fordulatait.
- Maguk is találnak ki történeteket, megjelenik a saját mese-, vagy versalkotás tevékenységeikben.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Játék közben megjelenítik irodalmi élményeiket, beszélgetnek a mesében elhangzottakról.
- Mondókákat, rigmusokat mondogatnak. Képesek arra, hogy emlékezetből felidézzék a mese cselekményét, a versek szövegét, és szívesen mondják el ezeket.
- Képesek figyelmük fenntartására, a helyes magatartásra.
- Várják és érdeklődéssel hallgatják a folytatásos meséket.
- Megértik a mesék erkölcsi, etikai mondandóját.
- Érzelmileg azonosulnak a mesehősökkel. Azonosulnak vele, vagy elhatárolódnak a mese szereplőinek erkölcsi tulajdonságától. A mese motívumait megjelenítik a játékukban.

IX.4. Ének, zene, nép játék, tánc

Az óvodás korú gyermekek a legfogékonyabbak a zene iránt.
Zenei nevelésünket a néphagyományokra épülő dalos játékokra, népi mondókákra, a természet jelenségeihez, évszakok változásaihoz, jeles ünnepekhez kapcsolódó dalokra, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokra építettük fel.
Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak, felkeltik a zenei érdeklődést, formálják a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságot.
A közös éneklés, mondókázás fejleszti a zenei készségeket, ritmusérzéket, hallást, valamint formálja a gyermekek nyelvi kifejezőképességét. Helyesebb lesz beszédük ritmusa, hanglejtése. Meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, értékeket közvetítve, a gyermeki fejlettséget figyelembe véve, korosztályi sajátosságokra építve
A dalos játékokhoz tartozó mozgásformák, valamint a tánc során fejlődik mozgáskészségük, testséma ismeretük, térérzékelésük.

Célunk

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A zenei készségek és képességek fejlesztése.
- A zenei élmény megteremtésén keresztül zeneszerető gyermekek nevelése. Esztétikai igény megalapozása, az igényes zenedarabok megválasztásán keresztül.
- A zenei kreativitás, önkifejezés fejlesztése.
- Spontán tánc jellegű motívumok elsajátítása, utánzáson alapuló táncmozgások megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata

- Alapozza meg és segítse elő a zenei anyanyelv kialakulását.
- Az óvodapedagógus az éneklésen és zenehallgatáson keresztül juttassa zenei élményekhez a gyermekeket, keltse fel a zene iránti érdeklésüket, formálja az ízlésüket az igényes válogatáson keresztül.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyermekdalokat, dalos játékokat, fedeztesse fel az éneklés örömét.

- Vegye figyelembe a gyermekek sajátos egyéni adottságait, fejlessze zenei hallásukat, ritmusérzéküket, szoktassa őket harmonikus, szép mozgásra, fedezze fel a tehetségígéreteket.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását.
- Törekedjen a mozgáskultúra fejlesztésére, ismertesse meg a gyermekekkel népi mozgásformáink elemeit.
- Együttmozgások, különböző lépések (dobbantás, koppantás, páros táncmozdulatok, irányok, forgások) elsajátításának segítése.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a környezetükben található zajokra, zörejekre.
- Ismertesse meg a gyermekeket élményt nyújtó módon a népi dalos játékok sokszínűségével.
- Tartsa szem előtt a zene közösségformáló hatását.
- Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel.
- Ismertesse meg a gyermekeket népi hangszereinkkel, illetve néhány más hangszerrel.
- Biztosítsa a gyermekek részére a sokszínű zenei tapasztalatszerzést.
- A téri helyzetek, téri irányok mozgásos formáival fejlessze a térészlelést.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- az egyes gyermekek egyéni mozgáskultúrájának megfelelő játékok választása
- az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása
- hangszerek használatának gyakorlása
- egyéni képességeik figyelembevétele
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- Népi dalos játékokat játszanak, ritmikus mondókákat mondanak, szabadon és alkalomszerűen a nap bármely szakában, érzelmektől, hangulattól vezérelve.
- Egyszerű táncmozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvodapedagógus irányításával, később önállóan, napi tevékenység közben, saját örömforrás céljából.
- Megismerik és használják az egyszerű hangszereket. (dob, cintányér, xilofon, csörgődob stb.)
- Jeles napokhoz kapcsolódóan népi hagyományokat elevenítenek fel mozgásformákon, rigmusokon keresztül.
- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát vagy az óvodapedagógus által igényesen válogatott zeneszámokat.
- Zenei ismereteiket beépítik játékukba, játszanak a hangjukkal, halkan – hangosan, mélyen – magasan énekelnek, mondókáznak.
- Megfigyelik a természet hangjait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek felismerik egymás hangját.
- A dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel éneklik.
- Biztonsággal, örömmel énekelnek egyénileg és csoportosan.

- Óvodapedagógusi irányítás nélkül is el tudják kezdeni a dalokat, és el tudják játszani a felelgetős dalokat.
- A mondókákat ritmusosan mondják. Felismerik a magas és a mély éneklés közti különbséget, önmaguk is képesek magasan és mélyen énekelni.
- Ismerik a halk és hangos közti különbséget, tudnak halkan és hangosan énekelni, mondókázni és beszélni. Képesek a dallammotívum bújtatására.
- Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés közti különbséget, ritmusmotívumok tapsolására képesek.
- Az egyszerű játékos és táncos motívumokat szívesen végzik, élvezik a mozgásformát.
- Változatos mozgáskombinációk végzésére is képesek.
- Szívesen zenélnek egyszerű ritmushangszereken. Képesek dallam, ritmus és mozgás improvizálására.
- Szívesen és örömmel énekelnek. Figyelmesen hallgatják az élő zenét, a hangszeres játékot.

IX.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, kiemelt figyelemmel a tehetségek bátorítására. Ezért fontos, hogy esztétikus, ízléses és szép tárgyak vegyék körül a gyermekeket.
A tárgyi világ megismerése, feldolgozása, újra alkotása során fejlődik a gyermek vizuális észlelése, emlékezete, képzelete, szín- és formaészlelése. Manuális tevékenysége közben „művei" kifejezővé válnak, tükrözik a világról szerzett ismereteit, elképzeléseit és érzelmi motiváltságát.

Célunk

- Képi – plasztikai kifejezőképesség és készség kialakítása, fantázia, kreativitás, alkotóképesség fejlesztése, a tevékenységi vágy felkeltése.
- Igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, az esztétikai élmények befogadására.
- A vizuális látásmód, a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása, a tehetségek kibontakoztatása.

Az óvodapedagógus feladata

- Fejlessze a gyermekek egyéni szintjének megfelelően a látás, a vizuális gondolkodás, a tér, a forma és színképének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását.
- Ismertesse meg a gyermekeket különböző anyagokkal és technikákkal.
- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkoztatással, művészeti alkotások, szép épületek megtekintésével a szépség iránti vonzalmuk alakulását.
- Keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát, teremtse meg hozzá a hangulati, tárgyi és eszközbeli feltételeket, alkotó légkört teremtsen.
- Fejlessze a finommotorikát, a szem-kéz koordinációt a látási, tapintási, mozgási érzékeléseken keresztül.

- Teremtse meg az ábrázoló tevékenység folyamatosságának lehetőségét a játékos tevékenységeken és az eszközök állandó hozzáférésén keresztül.
- Legyen alkalmuk a gyermekeknek a népi szín- és formavilággal való ismerkedésre, annak kifejezésre juttatására.
- Keltse fel a gyermekekben a manuális tevékenység utáni vágyat, ösztönözze őket az elképzeléseik megvalósítására.
- A mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel gazdagítsa a belső képet, ösztönözze annak megjelenítését.
- Biztosítsa élményeik, megfigyeléseik, illetve fantáziájuk képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét, az alkotó alakító önkifejezés fejlődését.
- Juttassa el a gyermekeket a szépség felfedezésének képességére.
- Legyen igényes a környezet formálásában.
- Törekedjen a természetes anyagok használatára a gyermekcsoportban, ezzel is segítve a gyermekek környezettudatos magatartását kialakulását.
- A környezetünkben található eszközök újrahasznosításával kreativitásuk fejlődését, valamint a fenntarthatóságra nevelést biztosítsa.
- Az óvodapedagógus biztosítsa az egyéni fejlesztés lehetőségét, az egyes gyermekek közti ábrázolókészség és képességbeli különbségek figyelembevételével.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- választási, döntési lehetőség biztosítása a gyermekek számára
- ujjgyakorlatok végzése egyéni gyakorlással
- az elvonatkoztatás, a vizuális nyelv értelmezése
- a teljes tér kitöltésének értelmezése
- különböző eszközök folyamatos biztosítása
- fejlődési szintekhez, eltérésekhez való alkalmazkodás
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez

Gyermeki tevékenységek

- A gyermekek eleinte firkálgatnak, nevet adnak a firkának.
- Élményeik, elképzeléseik alapján rajzolnak, festenek, mintáznak.
- A manuális tevékenység során érzelmeiket kifejezésre juttatják az elkészült „művekben”.
- Játszanak a formákkal és a színekkel, megismerkednek az ábrázolás sokféle technikájával.
- Játékaikhoz, bábozáshoz, dramatizáláshoz eszközöket készítenek, barkácsolnak, vágnak, ragasztanak, közben változatos anyagokat, terméseket használnak.
- Terméseket gyűjtenek, ezekkel díszítenek, változatos felületeket képeznek.
- Ismerkednek a népi kismesterségekkel, pl.: mézeskalácsot készítenek.
- Ismerkednek a népművészet szín-, anyag- és formavilágával.
- Rácsodálkoznak a természet és a műalkotások szépségeire.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Élményeik, elképzeléseik, képzeteik megjelenítésében biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Képalakításban kifejezik az elemi térviszonylatokat.
- Formaábrázolásuk változatos, önállóan alkalmazzák a megismert technikákat.

- Képesek hangsúlyozni formaábrázolás során a legfontosabb megkülönböztető karakterjegyeket.
- Emberábrázolásaikban megjelennek az aprólékos részletek, az arcelemek.
- Próbálkoznak az egyszerűbb mozgások jelzésével.
- Tudnak formákat mintázni saját elképzeléseik alapján.
- Önállóan és csoportosan képesek játék kiegészítőket, bábokat készíteni.
- Finommotorikájuk, térérzékelésük fejlett.
- Önállóan képesek a tér alakítására, rendezésére, díszítésére.
- Megbecsülik társaik és önmaguk munkáját.
- Felfedezik a szépet, a tetszetőst, amit kifejezésre is juttatnak.

IX.6. Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése magában foglalja a gyermeket körülvevő világ megismerését, megismertetését. Törekszünk komplex módon kialakítani ezt a nevelési területet, hiszen a valóságban is egységben jelenik meg a gyermek számára a külvilág, és matematikai ismereteit is az őt körülvevő környezet megismerése és az attól való elvonatkoztatás útján szerzi meg. A közvetlen társadalmi és természeti környezettel, valamint a környezet matematikai vonatkozásaival való ismerkedés közben valamennyi értelmi képesség fejleszthető. A gyermekek tudatosabbá válnak az önálló tapasztalatszerzésben, növekszik önbizalmuk, kitartásuk, figyelmük tartósabbá válik, erősödik akaratuk, önfegyelmük. Egész életre kihatóan alakulnak a környezetkultúra alapvető szokásai és viselkedési formái. A tapasztalatszerzés során pozitív érzelmi viszonyba kerülnek a természettel, felfedezik annak szépségeit, meglátják annak értékeit, annak formai, mennyiségi és téri viszonyaival együtt. Ismereteik segítik őket abban, hogy életkoruknak megfelelően, egyre könnyebben igazodjanak el az emberek és a természet világában. A környezet felfedezése, megismerése során kialakulnak a gyermekekben a kulturált magatartási formák, az érzelmileg motivált viselkedésformák. A hagyományápoló szemléletű nevelés az aktív cselekedtetéssel fejleszti a kognitív képességeket. A néphagyományápoló tevékenységek fejlesztik a gyermekek értelmi képességeit egyben intellektusuk is gazdagodik. Megismerik a helyi hagyományokat, szokásokat, feléled bennük a hazai táj, a családi és tárgyi kultúra iránti érdeklődés és szeretet. Szűkebb és tágabb környezetük megismerése által jobban kötődnek szülőföldjükhöz, városukhoz. Ezáltal erősödik nemzeti identitás tudatuk.

Célunk

- A gyermekek életkoruknak megfelelően szerezzenek meg minél több tapasztalatot, cselekvés – tevékenykedés közben (mozgásos és érzékszervi) az őket körülvevő természeti és a társadalmi környezetről.
- A természet szeretetére és védelmére nevelés.
- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartás megalapozása, alakítása.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodapedagógus a gyermekek élményeire, tapasztalataira, spontán érdeklődésére, kíváncsiságára és megismerési vágyára támaszkodva ismertesse meg a gyermekeket az őket körülvevő környezeti, társadalmi világgal.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek a természeti és az emberi környezetről valósághű ismereteket szerezzenek.
- Nyújtson számukra új ismereteket, segítse őket a meglévő tapasztalataik elrendezésében az emberi-, tárgyi-, természeti környezet megismerése során.

- Fejlessze a gyermekek értelmi képességeit, érzékelését, észlelését a valóság felfedezése során.
- Fejlessze közben a gyermekek emlékezetét, tartós figyelmét, gondolkodását, beszédkészségét és kreativitását.
- A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésére való felhasználása során nyújtson tapasztalatszerzési lehetőséget a formai, mennyiségi, téri viszonyokról, a tevékenységben való alkalmazás lehetőségeit gazdagítva teremtsen problémahelyzetet.
- Fejlessze a természeti és társadalmi környezet iránti fogékonyságukat, a helyes erkölcsi – érzelmi – magatartásbeli formák kialakulását.
- Irányítsa rá a gyermekek figyelmét a környezetvédelem fontosságára és gyakoroltassa azt tevékenység közben.
- Figyeltesse meg a természet színeit, hangjait, formáit, változásait.
- Biztosítsa a tervszerű tapasztalatszerzési lehetőségeket a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismertetésére.
- Az óvodapedagógus segítse a szülőket abban, hogy felismerjék a gyermekek környezet iránti érdeklődésének fontosságát.
- Az óvodapedagógus keltse fel a gyermekek érdeklődését a természet és az emberek világa iránt, alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt, a megismerés és a befogadás vágyát keltse fel a tapasztalatszerzés során, megalapozva ezzel a környezettudatos gondolkodást.
- Adjon lehetőséget az irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjére, az önálló véleményalkotásra, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok összegzésére.
- Érzékeltesse a természeti és az emberi környezetben a szépet, a környezettudatos gondolkodás, a környezetvédelem kiemelkedő szerepét.

Differenciált és egyéni fejlesztés lehetőségei:

- a gyermekek matematikai, logikai ismereteinek fejlesztése, tehetségfejlesztés
- reális gyermeki én-kép megalapozása a tehetségfejlesztéshez
- a környezettudatos szemlélet megalapozáshoz, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő kutatási, kísérletezési lehetőségek biztosítása
- sokféle érdeklődési körnek megfelelő eszköz biztosítása
- azonos témán belüli különböző tevékenységek kezdeményezése
- térbeliség és síkbeli ábrák leképezése, eszközök méret, szín és forma azonosítása

Gyermeki tevékenységek

- Séták, kirándulások alkalmával elsajátítják a közlekedés alapvető és biztonságos szabályait, a kulturált magatartási formát.
- Kísérleteket, kutatásokat megfigyeléseket végeznek a természeti jelenségek változásaival kapcsolatosan.
- Tapasztalatokat szereznek a természet és az évszakok változásairól, az időjárás változásáról, az állatok életéről, a növények fejlődéséről.
- Ok-okozati összefüggéseket ismernek fel.
- Szépítik, gondozzák, óvják környezetüket, eközben formálódik környezettudatos gondolkodásuk.
- Gondozzák a növényeket, állatokat.
- Terméseket, magokat, köveket gyűjtenek.

- Játékukban megelevenítik a természetből, az emberi társadalomból szerzett ismereteiket.
- Ismerkednek a tér, az idő és a mennyiségi viszonyokkal.
- Közintézmények látogatása során ismereteket szereznek tágabb környezetükről.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról, környezetükről.
- Ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását.
- Gyakorolják a közlekedési szabályok betartását, ismerik a közlekedési eszközöket, a környezetükben lévő intézmények rendeltetését.
- Ismerik és megnevezik az emberi testrészeket.
- Ismerik a környezetükben élő növényeket és állatokat, különböző szempontok alapján csoportosítják azokat.
- Értik a növények fejlődése és az időjárás közti összefüggést.
- Gondozzák, védik természeti környezetüket.
- Érzelmileg kötődnek lakókörnyezetükhöz, városukhoz.
- Jól tájékozódnak a térben és időben.
- Mennyiségfogalmuk megfelelő szintet ér el.
- Ismerik a hagyományőrzéshez kapcsolódó fogalmakat, szokásokat, tárgyi, kulturális értékeket.

A **szocializáció szempontjából** különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. A gyermek tevékenységformái – a játék, a munka jellegű tevékenységek és a tevékenységekben megvalósuló tanulás – a nap folyamán nem egymástól elkülönülten, hanem összefonódva, a hatásokat felerősítve és segítve jelennek meg.

IX.7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal sok hasonlóságot mutat. Különbség a tevékenység indíttatásában van, mert elsősorban külső szükségesség indokolja a végzett tevékenységet. Felelősséggel jár, következménye van az elvégzett tevékenységnek. Külső irányítással történik, a gyermektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. A munka az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés a legnagyobb motiváló erő, ösztönző, megerősítő tényező. Hozzájárul a gyermeki kapcsolatok színesítéséhez, mélyítéséhez, fejleszti a gyermekek kitartását, felelősségérzetét, önértékelését, kötelességtudatát.

Célunk

A gyermek feladattudatának megalapozása, fejlesztése az alábbi területeken:

- Saját személyünkkel kapcsolatos feladatok (önkiszolgálás)
- Közösségért végzett munka jellegű tevékenység (naposság)
- Alkalomszerű megbízatások
- Környezet rendjéért végzett munka jellegű tevékenység

Az óvodapedagógus feladata

- Tudatos pedagógiai tervezés, szervezés, fejlesztő értékelés
- Az óvodapedagógus teremtse meg a gyermekek önálló munkavégzésének lehetőségét, a cselekvő tapasztalás lehetőségét.

- Biztosítsa a munka jellegű tevékenység végzéséhez az eszközöket, ismertesse meg a gyermekekkel azok használatát, hogy a szükséges készségeket el tudják sajátítani.
- Az eszközök a gyermekek által elérhető helyen legyenek elhelyezve.
- Biztosítsa a munka jellegű tevékenység állandóságát és folyamatosságát.
- Az óvodapedagógus vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait a megbízatások során. A sikerélmény átélése érdekében a gyermekek képességeiknek megfelelő feladatot kapjanak.
- Éreztesse meg a gyermekekkel a munka örömét és hasznosságát.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.

Gyermeki tevékenységek

- Naposi munkát végeznek a gyermekek koruknak, fejlettségüknek megfelelően.
- Részt vesznek a gyermekek a teremrendezésben.
- Segítenek társaiknak és a felnőtteknek.
- Gondozzák a környezetükben lévő növényeket és állatokat.
- Megbízatásokat teljesítenek.
- Tevékenyen hozzájárulnak a környezetvédelemmel kapcsolatos teendőkhöz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a vállalt naposi munkáját önállóan, örömmel végzi,
- önállóan ellátja a maga körüli teendőket,
- szívesen vállalja és teljesíti a felnőttől kapott megbízatásokat,
- észreveszi, ha a társa segítségre szorul és segíti,
- a csoport játékait elrakja, elrendezi a csoportszobában és az udvaron,
- szívesen és önállóan végzi felelősi munkáját,
- örömmel és aktívan részt vesz környezete tisztán tartásában és díszítésében,
- ismeri és óvja az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkáját,
- ötleteivel és tevékenységeivel bekapcsolódik a csoportszoba átrendezésébe,
- részt vesz a játékszerek tisztításában, csoportszoba takarításában,
- egyéni ötleteit felhasználva végez munka jellegű tevékenységeket,
- a növények gondozásában, átrendezésében, a növények, termések gyűjtésében vesz részt,
- megtanulja, mit, hol, mikor gyűjthetnek,
- segít az udvar, az óvoda környezetének rendben tartásában, szépítésében.

IX.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulási folyamat a tanulást támogató környezet megteremtésével történik. A kötetlen tevékenységek keretében szervezett tanulási folyamat irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül. A tervezett témakörök feldolgozásai a nap folyamán játékosan, a játékidőbe építve történnek, mikrocsoportos vagy egyéni formában szerveződnek, a gyermekek részére önkéntes választási lehetőséget biztosítanak. Az óvodapedagógus tudatos tervezőmunkáját a gyermek tapasztalataira, ismereteire, érdeklődésére, kíváncsiságára, igényeire, tudásvágyára alapozza. A feldolgozandó ismeretanyagok mennyiségét és milyenségét a résztvevő gyermekek életkori sajátosságai, fejlettségi szintje és érdeklődése határozza meg. A tanulási folyamatban a *játékos jelleg dominál.* Az óvodapedagógus a spontaneitásra, az

önkéntelen figyelemre építve alakítja a tanulási folyamatot. A folyamat közben jön létre a gyermek tanuláshoz szükséges *aktivitása*, alakulnak az *elengedhetetlen tulajdonságok* (feladattudat, feladattartás stb.). A cselekvéses tanulás a gyermekek számára spontán vagy szándékos tevékenység. A játék a spontán tanulás alapvető formája, amelyben a gyermekek akaratától függetlenül fejlődik:

- az értelmi képesség,
- a gondolkodás,
- a memória,
- a figyelem stb.

Célunk

- A gyermek önálló döntésén alapuló, jól megtervezett tevékenységrendszerben természetes és szimulált környezetben minél több tevékenység biztosítása, mely a személyiség fejlődését-fejlesztését szolgálja.
- A szenzoros és motoros rendszerek fejlődési és összerendeződési folyamatának játékon keresztül való segítése, a tudás gyarapítása, az egyéni fejlesztés.
- A tanulás minden műveltségi területet átható, és az óvodai nap egésze alatt adódó helyzetekben valósul meg.
- A megismerő folyamat és a tevékenység, cselekvés összekapcsolása, a cselekvéses tanulás erősítése.
- A sikertelenség kiküszöbölése a gyermek önbizalmának erősítésével, aktivizálásának fokozásával.
- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, pozitív attitűdök erősítése.
- A teljes személyiség fejlesztése az egyéni képességek, készségek, adottságok, érési ütem figyelembevételével, mely kiterjed a tehetségfejlesztésre, a környezettudatos attitűdre, magatartásra, viselkedésre és értékrendre is.

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembevételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükségletekhez és egyéni képességekhez igazodva, tehetségfejlesztés.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott, pozitív értékeléssel, a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.

Az óvodapedagógus külön figyel

- hogy a személyre szabott pozitív egyéni, fejlesztő értékelésével segítse a gyermek személyiségének kibontakozását.
- a gátlásos, érdektelen, visszahúzódó, magatartási zavarral, esetleg megkésett vagy akadályoztatott fejlődési ütemmel rendelkező gyermekekre.
- megkeresi a zavar okát és kihasznál minden alkalmat a közös, bensőséges kapcsolatteremtésre, a vele való játékra.
- differenciált feladatadással vonja be a tevékenységekbe.
- sikerélményhez juttatja, önbizalmát növeli.

A mikrocsoportos tevékenységek lehetőséget biztosítanak

- differenciált egyéni bánásmód alapján történő, a gyermek adott fejlettségi szintjéhez igazított foglalkozásokra.
- a gyermek egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére.
- az óvodapedagógus rugalmas helyzetmegoldásaira, nagyobb áttekinthetőségre és tudatosságra.
- a változó létszámú és összetételű csoporttal való foglalkozás hatékonyabbá tételére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a tanulás akadályokba ütközik. Olyan tevékenységekre van szükség, amelyek erőfeszítést igényelnek a gyermektől, de azokat sikerrel meg tudja oldani. Ebben a gyógypedagógus személyre szóló fejlesztő programja képezi az alapot.
A szándékos tanulás irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül. A felfedeztetés, a rácsodálkozás, a megtapasztaltatás, a megláttatás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a készségek, képességek, melynek alapján a gyermekekben kialakul a tudatos tanulás iránti képesség és érdeklődés. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetősége.
A szándékos tanulás irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül.

A tanulás folyamata a következőképpen valósul meg:

- a gyermeki tevékenységbe megfelelő időben, alkalmas pillanatban kapcsolódik be az óvodapedagógus.
- az óvodapedagógus által felkínált tevékenységbe, mint napi kínálatba a gyermekek igényeik és belső késztetéseik szerint bármikor és bármennyi időre kapcsolódhatnak be.

Formái:

- utánzásos modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás
- kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés
- irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés
- gyakorlati problémamegoldás

Gyermeki tevékenységek/A játékban megvalósuló tanulási folyamatban a gyermekek:

- tapasztalataikat és a világról alkotott elképzeléseiket megjelenítik
- szélesebb, differenciáltabb tudáskészletre tesznek szert
- a környezet tárgyainak, jelenségeinek képzeletbeli jelentést tulajdonítanak
- a konkrét észlelés és a képzelet között rugalmas kapcsolatot hoznak létre
- a fennálló vagy megegyezéssel kialakított szabályokhoz alkalmazkodnak

A játékban megvalósuló tanulási folyamatban a gyermeknek lehetősége nyílik:

- önfeledt tevékenységre
- problémahelyzetek megoldására
- kommunikációs képességek elsajátítására
- önálló tapasztalatszerzésre, felfedezésre
- a kívánt magatartásformák elsajátítására

- kíváncsiságának kielégítésére
- az önmegvalósításra
- kreativitásuk erősítésére
- szocializációs képességek gyakorlására

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet,
- belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból az iskolában iskolássá érik,
- megfelelő szintű testi. lelki, szociális érettség jellemzi,
- képes azonosulni az óvodapedagógus által meghatározott feladattal,
- rendelkezik az iskolai tanulás megkezdéséhez szükséges tanulási képességekkel,
- kialakul szabálytudata, feladat tudata,
- képes kitartóan végezni feladatát, törekszik a sikeres megoldásra,
- megfelelő szintű alkalmazkodásra képes a felnőttekhez, társaihoz.

X. BOLDOGÓVODA program

A nevelőtestület innováció iránti igénye alapján bevezetésre kerül a BOLDOGÓVODA program. A nevelési év olyan témákat ölel körül, mely segíti és támogatja a gyermekeket a mindennapi problémákkal való megküzdésben, és állandó önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó módszer bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti.

Célunk

A napi óvodai tevékenységek mellett, a BOLDOGÓVODA program élménygazdag tevékenységeivel, óvodásaink pozitív gondolkodásának, optimista, vidám szemléletének megalapozása annak érdekében, hogy magabiztos óvodások legyenek, majd pozitív énképpel rendelkező iskolássá váljanak.

A nevelési év során a következő témákat érintjük:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok gyakorlása
- Boldogító jó cselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömök élvezete
- Megbocsátás
- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

XI. Óvodánk ünnepei

Az ünnep a maga sajátos tartalmával, külső megjelenésével különleges érzelmek átélésére ad lehetőséget. A közös készülődések, tervezgetések távlatot jelenthetnek a gyermek számára. Az ünnep célját akkor éri el, ha az óvoda mindennapjaitól eltérő külsőségek között zajlik, szervezésében a gyermekek is részt vesznek, koruknak megfelelő tevékenységgel. Amennyiben

lehetséges, a szülőket is bevonjuk az előkészületekbe, az ünnepi események lebonyolításába. Az óvodapedagógusok lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és az óvoda között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket. A gyermekek életkoruktól függetlenül – de figyelembe véve életkori sajátosságaikat – minden ünnepen részt vesznek. Az óvodai ünnepek, ünnepélyek, jeles napok nyitott, vagy zárt megrendezését az óvodapedagógusok döntik el figyelembe véve a gyermekek fejlettségét, az óvoda hagyományait, a gyermekek és a szülők igényeit.

ÜNNEPEINK
Általános formátum

Ünnepek	**Gyermekek ünnepei**	**Természeti ünnepek**	**Társadalmi ünnepek**
	Nyitott vagy zárt	**Nyitott vagy zárt**	**Nyitott vagy zárt**
Csoportok ünnepei	Évzáró Születésnap Névnap	Farsang Húsvét Mikulás Advent Karácsony	Anyák napja
Óvoda ünnepei	Gyermeknap Gyermek közösségi nap	Májális Föld napja Madarak-fák napja Víz világnapja Állatok világnapja	Október 23. Óvoda születésnapja március 15.

Az ünnepek szervezésénél figyelembe vesszük, hogy a 3-7 éves gyermekek érzelmeiken keresztül látják a világot. Arra emlékeznek szívesen, ami lelküket, érzékszerveiket megragadja. Ezért az ünnepi készülődés a külsőségekben való megjelenítésén túl élményt nyújtó tevékenységeket jelent számukra. Az ünnepek dokumentálását a csoportnaplóban az érzelmi nevelés és szocializáció foglalja magában, tartalmazza az ünnepekhez, valamint az eseményekhez kapcsolódó tervezési-szervezési feladatokat.

A fejlődés eredményei óvodáskor végére

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.
Pedagógiai Programunkban nevelőtestületünk az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározottakkal azonosan rögzítette az óvodáskor végére várható fejlődési eredményeket az alábbiak szerint:

- A gyermek belső érése által alkalmassá válik az iskola kezdésre.
- A testi, lelki és szociális érettség, megfelelő a sikeres iskolai munkához.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél;
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni;
- minden szófajt használ;
- különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot;
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek);
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét;
- felismeri a napszakokat;
- elemi mennyiségi ismeretei vannak;
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait;
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását;
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait;
- kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek;
- megfelelő az önértékelése, önbecsülése;
- ismeri önmagát, családját és kulturális csoportját.
- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.
A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a leírt fejlettségi szint.

A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.
A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése során a nevelés hatására a sérülés arányában a fogyatékos kisgyermeknél is ki kell alakulnia az:

- alkalmazkodó készségnek,
- akaraterőnek,
- önállóságra törekvésnek,
- együttműködésnek.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni; a multiszenzoros fejlesztés magába foglalja a:

- vizuális,
- akusztikus,
- taktilis mozgásos észlelés folyamatait,

- a motoros képességek,
- a beszéd-és nyelvi készségek fejlesztését – a fogyatékosság szintjének megfelelően más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

XII. A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentum tartalma

Tartalmazza:

- a gyermek adatait
- a gyermek aktuális fejlettségi állapotát
- képességfajták szerint (érzékszervi fejlettség, értelmi fejlettség, mozgásfejlettség, verbális fejlettség, szociális fejlettség)
- szakvélemények alapján (a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye)
- a gyermek egyéni képességeiből kiinduló fejlesztési lehetőségeket, javaslatokat
- a tanköteles kort megelőző nevelési évben az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek állapotának rögzítése az iskolaelőkészítő, fejlesztő, pedagógiai tevékenység tervezése érdekében,
- a gyermek fejlődését segítő egyéb javaslatokat

A gyermekek egyéni fejlődésének dokumentálása

A gyermek fejlődését figyelembe véve folyamatosan jegyezzük le pedagógiai, pszichológiai észrevételeinket a következő szempontok szerint:

Testi fejlettség terén (szomatikus szektor)

- Erőállapot, általános fizikai képességek
- Mozgásfejlettség, mozgáskoordináció, testrészek részletes fejlesztése
- Teherbíró képességek, terhelhetőség
- Akarati-, szociatív szektor
- Szociális tulajdonságok fejlettsége, feladattudat, feladattartás
- Akaraterő, kitartás
- Önállóság szintje vagy önállótlanság
- Bátorság, vezetőképesség hiánya, illetve megléte - Csoportban elfoglalt hely – változása
- Munkához való viszony, igényszint, igénynívó

Megismerési, értelmi szektor

- Ismeretek köre, gazdagsága, matematikai, környezetismereti ismeretek
- Motiválhatósága, érdeklődése
- Gondolkodási műveletek, felfogás gyorsasága
- Emlékezet, figyelem fejlettsége

Affektív szektor

- Jellemző hangulatok
- Önbizalom, illetve annak hiánya
- Kiegyensúlyozottság, illetve agresszivitás
- Félelem-, szorongásszint
- Erkölcsi-, és esztétikai érzelmek

Beszéd és kommunikációs képességek terén

- A beszéd értése, tisztasága, érthetősége
- A beszédtechnikai eszközök használatának helyessége (légzés, kiejtés, artikuláció stb.)
- A beszéd prozódiai elemeinek alkalmazása (beszéddallam, ritmus, tempó, hangsúly)

- Metakommunikatív eszközök használata

Az integrált nevelésben részesülő sajátos nevelési igényű gyermekek és a különleges helyzetben lévő gyermekek megfigyelési szempontjai megegyeznek az ép gyermekekével, illetve kiegészülnek az

- Anamnézissel
- Az óvodapedagógusok megfigyeléseivel
- A szakpedagógusok észrevételeivel

XIII. Néptánc és néphagyományőrzés az óvodai nevelésünkben

A magyar népi kultúra megismerése és élményszerű átélése kiemelt jelentőséggel bír az óvodai nevelésünk során. A néptánc és a néphagyományőrzés az anyanyelvi, érzelmi és közösségi nevelés hatékony eszköze, amely hozzájárul a gyermekek identitásának, kulturális kötődésének és mozgáskoordinációjának fejlődéséhez.

A néptánc – mint mozgásforma – fejleszti a gyermekek ritmusérzékét, testi ügyességét, térbeli tájékozódását, valamint a közösségi együttműködés képességét. Az élő zene, az énekes játékok és a mozgásos tevékenységek összekapcsolása természetes módon segíti az óvodás korú gyermek zenei-mozgásos képességeinek kibontakozását.

Intézményünkben az óvodai nevelés részét képezi a szervezett néptáncfoglalkozás is. Az óvodán belül működő néptánccsoport heti rendszerességgel tartja foglalkozásait, ahol a gyermekek korosztályuknak megfelelő módon ismerkednek meg a magyar tájegységek táncaival, népi játékokkal, dalokkal. A néptánccsoport szereplései – például óvodai ünnepségeken vagy közösségi rendezvényeken – lehetőséget biztosítanak a gyermekek számára a közös élmények megélésére és az önkifejezésre.

A néphagyományok ápolása során megismertetjük a gyermekeket a jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kötődő szokásokkal, népmesékkel, népdalokkal, kézműves technikákkal, viseletekkel. Az évkörhöz kapcsolódó népszokások dramatikus megjelenítése játékosan segíti a gyermekek időbeli tájékozódását és a természet rendjének megértését.

Pedagógiai munkánk során a hagyományőrzés nem tananyagként jelenik meg, hanem a mindennapok részeként, élményekben gazdag, érzelmileg motivált tevékenységek formájában. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek számára a magyar népi kultúra értékei szerethető, megélhető, és az önkifejezést segítő formában váljanak ismertté.

A néptánc és néphagyományőrzés az óvodai élet komplex részeként hozzájárul a gyermek sokoldalú személyiségfejlődéséhez, a nemzeti identitás megalapozásához, valamint a közösségi élmények megéléséhez.

Vadóca Néphagyományőrző Csoport

„Aki megőrzi a dalokat, imákat, hímzéseket, meséket – az megőrzi a nép lelkét is.
Nem számít, mennyien. Ha a lelkünk magyarul dobban, él még az a világ, amit az ősök ránk bíztak."

/Wass Albert/

Éves programterv – hónapról hónapra

Hónap	Program neve	Leírás
Szeptember	Szüret – őszi hagyományok	Szüreti dalok, népi játékok, terménybábok, préselés, szőlő és alma kóstoló
Október	Mihály-nap, pásztorélet bemutatása	Népi mesterségek, pásztorbot, puli, ostorpattogtatás, állatfigurák
November	Márton-nap	Libás mondókák, lámpás készítés, libatánc, népi ételkóstoló
December	Advent, Luca-nap, karácsonyi szokások	Luca-búza, karácsonyi énekek, mézeskalács sütés, betlehemezés
Január	Újévi köszöntők, fonóhagyományok	Dalos játékok, fonás-bemutató, babonaismertetés

Február	Farsang	Álarckészítés, busómaszk, kiszebábégetés, táncház
Március	Március 15. – Nemzeti ünnep	Kokárda készítés, huszáros népi játékok, versek
Április	Húsvét – locsolkodás, tojásírás	Népi locsolóversek, tojásfestés, tojáspatkolás
Május	Pünkösd – tavaszi köszöntés	Pünkösdi királyválasztás, zöldág-játékok, májusfa
Június	Szent Iván-éj – nyárköszöntő	Tűzugrás, gyógynövények gyűjtése, esti népdaléneklés

Heti programstruktúra

Nap	Tevékenység
Hétfő	Népdaléneklés, mondókázás
Kedd	Népi játékok (ugróiskola, karikázás)
Szerda	Kézműveskedés népi motívumokkal
Csütörtök	Néptánc tanulás, körjáték
Péntek	Mesemondás, dramatikus játék

Kiegészítő ötletek és javaslatok

- Népi motívumokkal díszített kézműves sarok kialakítása az óvodában.
- Népzenészek meghívása bemutatóra
- "Magyar Népviselet Napja"
- Népi ételek kóstolása szülői bevonással.
- Népi időjósló naptár készítése a gyerekekkel együtt.

Zenei és táncos alapanyag-javaslatok

- **Zene**: Kolompos, Tükrös, Muzsikás, Gyimes együttes és Korpás Éva gyerekeknek szóló számai
- **Tánc**: Ügyességi, páros, ritmusjátékos táncelemek (pl. „Kis kece lányom", „Tekeredik a kígyó")
- **Hangszerek**: Csörgődob, fadob, üvegpalack-harang, kanalak
- **„Vadóca Néptánc Gála"**: évente egy alkalommal bemutató a szülőknek – tánccal, énekkel, kiállítással.

Néptáncos programok az óvodába
Táncház óvodásoknak

- Egyszerű lépések tanítása (pl. csárdás, kanásztánc elemei).
- Élőzenei vagy felvételről szóló kíséret.
- Párban, körben táncolás, csalogató játékok.

Vendég meghívása

- Néptánccsoport fellépése az óvodában.
- Néptáncos vagy népzenész bemutatója
- Interaktív alkalom: hangszerek kipróbálása, ismerkedés a viseletanyaggal

Néptánc a mindennapokban

- Heti rendszerességű néptánc-foglalkozás óvodapedagógus vezetésével.
- Ismerkedés a különböző tájegységek táncaival, viseleteivel (pl. Kalotaszeg, Mezőség).

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY KASSAI ÚTI TAGÓVODÁJA

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM azonosító: 028572

Készítette: a MIÓVI Kassai Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalomjegyzék

Bevezető ... 3
1. Gyermekkép, óvodakép ... 4
1.1. Gyermekképünk ... 4
1.2. Óvodaképünk ... 4
2. Az óvodai nevelés feladatai ... 5
2.1. Egészséges életmód alakítása ... 5
2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 7
3.3. Az óvodai élet megszervezése ... 13
3.3.1. Napirend ... 13
3.3.2. Hetirend ... 14
3.3.3. Óvodai dokumentáció ... 14
3.4. Az óvoda kapcsolatai ... 15
4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai ... 18
4.1. Játék ... 18
4.2. Verselés, mesélés ... 20
4.3. Ének, zene, népi játék, tánc ... 22
4.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ... 24
4.5. Mindennapos mozgás ... 25
4.7. Munka jellegű tevékenységek ... 32
4.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 34
5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére ... 35
5.1. A testi fejlődés jellemzői ... 35
5.2. A lelki fejlődés jellemzői ... 36
5.3. Az értelmi fejlődés jellemzői ... 36
5.4. A szociális fejlődés jellemzői ... 36
6. Egészségnevelési és környezetnevelési program ... 37
6.1. A szomatikus nevelés feladatai ... 37
6.2. A pszichohigiénés: lelki, érzelmi, akarati nevelés feladatai ... 38
6.3. A szociális egészség fejlesztési feladatai ... 39
7. A környezet védelme ... 39
8. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 39
8.1 A szociális hátrányok enyhítését segítő nevelés ... 40
8.1.1. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelése ... 41
8.2 A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelése ... 41
9. Óvoda-iskolai átmenet támogatása ... 42
10. Tehetséggondozás ... 42
11. Gyermekvédelem ... 43
12. Hagyományok, ünnepek ... 44

Bevezető

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodájának nevelőtestülete küldetésének tartja, hogy egy olyan óvodát működtessen, mely méltó helyet foglal el Miskolc Megyei Jogú Város életében. Az elvárásoknak, igényeknek való megfeleléssel, a külső és belső partnerek elégedettségével. Célunk, hogy óvodáinkban magas színvonalú, gyermekközpontú nevelés folyjon; az integrált intézmény tudatos, szakszerű, innovációra képes szervezetként működjön.

Az óvodás gyermekek felnőtté válásának kulcsa részben a mi kezünkben van. Az óvoda a gyermek életében, személyiségfejlődésében fontos helyszín, ahol meleg, szeretetteljes családias légkörű, érzelmekben és tevékenységekben gazdag nevelés valósul meg, az egyéni képességeik kibontakozásával, szocializációs folyamatok fejlődésével. A családi neveléssel együttműködve meghatározó időszaka minden gyermeknek a sikeres élet elkezdéséhez.

A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével lehet megvalósítani, a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával és elfogadásával. Mindenki számára egyaránt fontos az egyénre irányuló odafigyelés, a pozitív megerősítés, az őszinteség.

Nevelőtestületünknek azt kell szem előtt tartania, hogy minden, ami az intézményben zajlik, a gyermekek érdekében történjen.

A Pedagógiai Program megalkotása és kidolgozása során szakmai elképzeléseink folyamatos változások, módosítások során érlelődtek, forrták ki magukat. Építettünk meglévő értékeinkre, helyi adottságainkra, eddigi tapasztalatainkra, azonosultunk a kompetencia alapú nevelés alapelveivel, felhasználtuk a korszerű fejlődés-, és neveléslélektani ismereteket, eredményeket. Nevelőtestületünk a Pedagógiai Programot az Óvodai nevelés országos alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere alapján készítette, melynek megvalósítását felkészült, szakmai megújulásra kész óvodapedagógusaink elhivatottsággal végzett pedagógia munkája biztosítja.

1. Gyermekkép, óvodakép

1.1. Gyermekképünk

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A nevelés során pedagógusaink arra törekednek, hogy gyermekek optimista életszemléletű, színesen kommunikáló, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, a másságot toleráló, empatikus, széles látókörű, kreatív emberekké váljanak.

Óvodapedagógusaink arra törekednek, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.

Nevelőtestületünk az óvodai évek során igyekszik a gyerekeket úgy nevelni, annyi szeretet, törődést, és sokféle lehetőséget adni nekik, hogy személyiségük szabadon kiteljesedhessék.

„Az ember rendeltetése, hogy egyre emberibbé váljék."
(Albert Schweitzer)

1.2. Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióit a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelőtestületünk törekszik az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Óvodapedagógusaink a tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítják, egyéni fejlődési tervet készítenek, az eredményeket mérik és értékelik.

Az óvodai nevelés alapelvei

- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások igazodjanak a gyermek személyiségéhez.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről.
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról.
- E tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Az óvodai nevelésnek biztosítania kell az óvoda esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok: migráns gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

2. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés célja és feladatai

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül

- Egészséges életmód alakítása.
- Érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja:

Az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek gondozása, egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.

- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése; a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése; a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

2.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
Az érzelmi nevelés célja:
A társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, éntudatának alakítása. Az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól, a nemzeti identitástudat, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozása, erősítése. Kiemelt célunk a környezetünk óvása, fenntarthatósága, azon belül a gyermekek érzékenyítése az állatvédelem és a felelős állattartás irányába.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Törekszik arra, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék.
- Nevelőmunkáját úgy végzi, hogy az óvodapedagógus és a gyermek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze.
- Segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseinek.
- A gyerekeket annak elfogadására, megértésére neveli, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A gyermek nyitottságára építve segíti a gyereket abban, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, kötődjön a családhoz, szülőföldjéhez; rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra.

A szocializáció a társadalomba való beilleszkedés folyamata, amelynek során az egyén megtanulja megismerni önmagát, környezetét, elsajátítja a társadalmi együttélés szabályait, a lehetséges és elvárt

viselkedési módokat. A gyermek szocializációja szempontjából fontos a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan óvodai életet biztosít, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség; és akaratának: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat fejlődését.
- A gyermeket arra neveli, hogy tisztelje szüleit, társait, az óvoda dolgozóit.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, sajátos nevelést igénylő, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelésében szükség szerint szakemberek segítségét kéri.

2.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi- kommunikációs nevelés célja:
Átfogva az óvodai nevelőmunka minden területét, hozzájáruljon a gyermek személyiségének teljes kibontakoztatásához, a képességek megalapozásához.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan óvodai légkört teremt, amelyben a gyerekek gátlás nélkül, szívesen kommunikálnak.
- Tudatosan és folyamatosan megfigyeli a gyerekek beszédét, hogy megismerje azt a beszédszintet, amelyről elkezdheti a gyermekek fejlesztését.
- Megismerve a család anyanyelvi kultúráját, figyel a családban esetleg előforduló beszédhibákra, megnyeri partnernek a családot a gyermek anyanyelvi neveléséhez.
- Felismeri a gyermeknél a különböző beszédhibákat, szükség esetén logopédus segítségét kéri.
- Elősegíti a logopédiai kezelésre járó gyermekek fejlesztésének eredményességét.
- Az óvodai élet minden területén törekedik a gyermekek szóbeli aktivizálására, a gyerekek valamennyi kérdésére választ ad, saját kérdéseit érthetően, pontosan, egyszerűen fogalmazza meg.
- Figyelembe veszi, hogy a nem verbális kommunikáció nemcsak kiegészíti, megerősíti, de helyettesítheti is a nyelvi kifejezéseket.
- Kihasználja a kommunikációs képességfejlesztés valamennyi területét: a spontán helyzeteket, a kifejezetten fejlesztés céljából szervezett tevékenységeket, és a dominánsan nem e célból szervezett tevékenységek kommunikációs képességfejlesztő hatásait is.
- Ösztönözi a gyerekeket a folyamatos, összefüggő, megfelelő tempójú és erősségű beszédre, a tiszta artikulációra; differenciált fejlesztéssel elősegíti mind a beszédében gátolt, mind a kiemelkedően gazdag szókinccsel rendelkező, választékosan beszélő gyermek beszédkészségének fejlődését.
- A bábjáték és drámajáték elemeit az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb eszközének tekinti.
- A gyerek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyerekek tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.

- Helyes mintaadással figyelmet fordít a beszédkedv fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, s a válaszok igénylésére.
- Megismeri a hátrányos helyzetű gyermekek anyanyelvi, szintjét, erre építi fejlesztő munkáját.
- Rendszerezi a gyermek spontán szerzett tapasztalatait, bővíti ismereteit, fejleszti az értelmi képességeket: érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást és kreativitást.
- Az óvodapedagógus egész nevelőmunkáját áthatja a szereteten, őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló, a gyermekek egyéni különbségeit tiszteletben tartó magatartása.

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

3.1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a **gyermek** áll.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

3.1.1. Az óvodapedagógus és kompetenciái

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az **óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.
A korai iskolaelhagyás megelőzésének és a lemorzsolódás csökkentésének érdekében célunk az óvodapedagógusaink szakmai tudásának felfrissítése, fejlesztése és a pedagógus kompetenciák magas szintre történő emelése.
Óvodapedagógusainktól az önértékelési, minősítési elvárásoknak megfelelve az alábbi kompetenciák megléte, fejlesztése várható el.

Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás
Rendelkezik az óvodai tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges szaktudományos és művészeti ismeretekkel. Ismeri a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani eljárásokat a játék; verselés, mesélés; az ének-zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; a mozgás, a külső világ tevékeny megismerése; a munka jellegű tevékenységek, és a tevékenységekben megvalósuló tanulás területén. Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit, az óvodai nevelés tartalmát meghatározó alapdokumentumokat, az óvodás gyermek megismerő tevékenységének sajátosságait, az élményszerű tevékenységszervezés eljárásait, az óvodai tevékenységi formák céljait, feladatait, szerepét a gyermekek személyiségfejlődésében. Ismeri az óvodás gyermek fejlődésének jellemzőit az óvodáskor végére. Ismeri a műveltségtartalmak közvetítése során felhasználható nyomtatott és nem nyomtatott, valamint a digitális információforrásokat, az azokról való tájékozódás lehetőségeit, a hatékony nevelési-oktatási stratégiákat, tanulásszervezési módokat, munkaformákat, módszereket, eszközöket. Képes a pedagógiai-pszichológiai módszerek, eljárások alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, felismerésére, megvalósítására, valamint szakszerűen tudja magát kifejezni mind szóban, mind írásban. Képes szaktudományi, szakmódszertani, nevelési és tanuláselméleti tudásának hatékony integrálására, a nevelő, fejlesztő tevékenységével kapcsolatos önreflexióra és önkorrekcióra.

Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.

Ismeri a pedagógiai tevékenységet meghatározó tervezési dokumentumokat, átlátja ezeknek a gyermeki tevékenységszervezésben, tartalmi szabályozásában betöltött szerepét. Ismeri a tervezéshez szükséges információk forrását, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodó pedagógiai, pszichológiai, továbbá szakmódszertani szempontokat, képes az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja fejlesztési területeinek nevelési céljait érvényesíteni. A gyermeki személyiség fejlesztésére vonatkozó célkitűzések, a gyermekek életkora, a rendelkezésre álló eszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével képes pedagógiai munkájának megtervezésére, rendszerszemléletű megközelítésre. Képes a gyermekei tevékenységek során felhasználható eszközöket, egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni, a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani, valamint pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban szakmai önreflexióra, illetve önkorrekcióra. Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást, a tervezés során együttműködik a kollégákkal és figyelembe veszi az adott gyermekcsoport sajátosságait: motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociokulturális sajátosságok.

A tanulás támogatása
Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások óvodai képességfejlesztésben való alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit, módszereit. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a gyermekek érdeklődésének felkeltéséhez, motiváltságuk fenntartásához alkalmazható módszerekről. Rendelkezik a tevékenységközpontú környezet fizikai, érzelmi, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel és ismeri a sokoldalú tapasztalatszerzés óvodai és óvodán kívüli lehetőségeit, színtereit. Tájékozott a differenciálás pedagógiai módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben és ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. Képes a felfedezést, aktivitást biztosító, a gondolkodási, probléma megoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, illetve megvalósítására. Képes a nyugodt, biztonságos környezet megszervezésére; az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére, kezelésére; a hagyományos és az információ-kommunikációs technikákra épülő eszközök célszerű alkalmazására.

A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség.

Alapvető pszichológiai, pedagógiai és szociológiai tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról és a perszonalizációról, a hátrányos helyzetű gyermekekről, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól, a gyermeknevelés, a tehetséggondozás és az egészségfejlesztés módszereiről. Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit, az anyanyelv által közvetített fogalmak kialakulásának életkori sajátosságait, a gyermekek fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét, a gyermeki tevékenységek által fejlesztendő kompetenciákat, ezek fejlődésének mérési, megfigyelési módszereit. Képes a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe véve olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését, az egészséges életmód kialakítását. Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési

igényű, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, és a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket felismerni, hatékonyan nevelni, fejleszteni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes, nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek elsajátítására. Tiszteli a gyermekek személyiségét, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel, szeretettel viszonyulni minden gyermekhez, érzékeny a gyermekek, családok problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden gyermek számára.

A gyerekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység.
Alapvető tudással rendelkezik a társadalmi és csoportközi folyamatokról, a demokrácia működéséről, a kulturális értékek és szokások elsajátításáról, és a multikulturalizmusról. Ismeri a gyermeki szocializáció sajátosságait és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális hatásait, a gyermekek társas kapcsolataira vonatkozó fontosabb feltáró módszereket, a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket. Alkalmazza az együttműködést támogató, motiváló módszereket a gyermekek valamennyi tevékenységében, kiemelten a játékban. Képes értelmezni és a gyermekek érdekében felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a gyermekek óvodai és óvodán kívüli életét. Képes az óvodai nyitott és elfogadó légkör megteremtésére, előítéletektől mentesen végzi pedagógiai munkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni. Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra és magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt, tudatosan törekszik az értékek sokféleségének elfogadására, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására, különös tekintettel az etnikumokra és nemzetiségekre. Belátja, hogy a konfliktusok is a közösségi élethez tartozhatnak, képes azokat hatékonyan kezelni, folyamatosan együttműködik a szülőkkel.

Pedagógiai folyamatok és a gyerekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése.
Szakszerű tudása van az értékelés funkcióiról, folyamatáról, formáiról és módszereiről, tisztában van az óvodai értékelési és mérésmetodikai szabályaival, összefüggéseivel. Ismeri az óvodás gyermek érési sajátosságait, az önmagához viszonyított fejlődésének folyamatos megfigyelési módszereit, a különböző képességterületeken történő elmozdulás regisztrálásának módját, eszközeit. Az értékelés körébe bevonja a rendszeresen és célirányosan végzett megfigyelések során a gyermeki produktumokat, a verbális és nem verbális megnyilvánulásokat, a cselekvésekben, feladat-, és problémamegoldásban megnyilvánuló jellemzőket, a társas viselkedést. Képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására. Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, a szülőktől kapott gyermekük fejlődésére vonatkozó információkat, és képes az értékelés eredményeire épülő, a gyermek egyéni fejlődési tempójához illeszkedő fejlesztési feladatok meghatározására.

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselete és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.
Segíti a gyerekeket, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit. Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai

lehetőségeit. Lehetővé teszi a gyerekek számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik. Segíti a gyerekeket, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
Ismeri az óvodai kommunikáció sajátosságait és azoknak a kapcsolatok minőségére kifejtett hatását. Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól. Ismeri a pedagógusszerepre vonatkozó pszichológiai, szociológiai és pedagógiai elméleteket, a szereppel kapcsolatos különböző elvárásokat, a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit. Tájékozott az óvodapedagógusi hivatásához kötődő információs forrásokról, szervezetekről, képes a gyermekekkel a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési formák közös kialakítására, elfogadtatására. Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra gyermekkel, szülőkkel, kollégáival, az óvodán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. Képes felismerni, értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni, meghatározni saját szakmai szerepvállalását. Pedagógiai munkájában felmerülő problémákhoz képes adekvát szakirodalmat keresni, felhasználni, jól tájékozódik az óvodapedagógiai szakirodalomban, képes elemezni, értelmezni e területek kutatási, fejlesztési eredményeit, tisztában van a pedagógiai kutatás, fejlesztés, valamint innováció sajátosságaival. Képes egyszerűbb kutatási módszerek használatára, pedagógiai helyzetekben együttműködésre, kölcsönösségre, segítő kommunikációra. Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon, kész részt vállalni a pedagógiai munkájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben. Betartja a pedagógus pálya jogi és etikai normáit, törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra, nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
Önállóan képes az óvodapedagógiával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására. Az óvodai nevelő-fejlesztő tevékenységhez kapcsolódó tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, illetve azok képviselőivel kapcsolatban. Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik óvodapedagógusi hivatása átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában. Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására, egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végig gondolja és képviseli az óvodapedagógusi szakterület etikai kérdéseit.

3.1.2. Pedagógiai munkát segítő alkalmazottak

Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája teszi lehetővé az óvodai nevelés eredményességét. Ennek feltétele az óvodapedagógus, dajka és egyéb dolgozók törvényben meghatározott létszámú foglalkoztatása, ami biztosítja a szakszerű ellátást, a minőségi munkavégzést.

Pedagógiai asszisztens attitűdjei
Nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére, alkalmazására; képes az óvodapedagógus útmutatása alapján segíteni a gyerekeket a különböző tevékenységek során. Elkötelezett az óvoda felé, munkatársaival jó kommunikációs, elfogadó partneri kapcsolatot tart fenn; magatartása, tevékenysége példa értékű mind a gyermekek, mind a szülők előtt; kedves, nyitott, elfogadó; segíti az integrált nevelés megvalósítását; munkáját az óvodapedagógus ajánlásai szerint végzi.

Dajka attitűdje
Mintaszerepet vállalni tudó, viselkedésében példamutató; a nevelésben, gondozásban optimálisan segítő, befogadó, különbözőségeket elfogadó, gyermekszerető; beszédét, kommunikációját tekintve modellértékű. A nevelőmunka közvetlen segítője; tisztában van az egészségügyi ismeretekkel, rendelkezik környezettudatos szemlélettel; érzelmileg közel tud kerülni a gyermekhez, a felnőttekkel jó kollegiális kapcsolatot tud ápolni; nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére; igényli az önfejlődést, részt vesz a neki szóló képzéseken.

Pedagógusaink a **sajátos nevelési igényű** gyermek fejlesztését személyre szabott, egyéni fejlesztő tervek alkalmazásával és speciálisan képzett szakemberek: fejlesztő pedagógus, logopédus segítségével végzik.

3.2. Tárgyi feltételek

2021. augusztus 1-től az óvoda, mint a Miskolci Belvárosi Óvoda Tagóvodája a Miskolci Integrált Óvodai Intézménybe integrálódott. A MIÓVI Kassai Úti Tagóvodája 100 férőhellyel működik.
Az 4 gyermekcsoport ellátásra alkalmas kétszintes óvoda a Kassai úton van, az úgynevezett „Toronyház" mögött, panelházak és kertes családi házak találkozásánál. Az óvodát körülvevő ligetes parkok meghatározzák az óvoda hangulatát. A csoportszobák az óvodapedagógusoknak köszönhetően otthonosak, esztétikusak, a dekorációk színesek, ízlésesek. A csoportszobák berendezése játékra motiváló, a gyermekek szükségletének kielégítését elősegíti, különös tekintettel mozgás és játék igényükre. Az udvar szépen karbantartott, rendezett, a zöld területek és a betonos részek aránya megfelelő, a növényzet ápolt, gondozott.
A Miskolci Belvárosi Óvoda és a Kassai Úti Tagóvoda energiafogyasztása, a 2019-ben megvalósult korszerűsítésnek köszönhetően, megfelel a város smart & green elvárásainak. A felújítás során az épületek külső nyílászáróit korszerű hőtechnikai jellemzőkkel rendelkezőkre cserélték; az oldalfalakon és a tetőkön utólagosan hőszigetelést végeztek, ahová napelemeket is elhelyeztek, hogy környezetbarát módon biztosítsák az óvodák villamosenergia igényét. Az épületben új, okosfűtést is kiépítettek, amit a lapradiátorokra szerelt, vezeték nélküli kommunikációval működő okos radiátorszelepeken keresztül egy komplex épületmenedzsment-rendszer szabályoz. A város energiamenedzsment központja többek között automatikusan vezérli az intézményekben a belső

hőmérsékletet, figyelemmel követi és előre programozhatóvá teszi az épület energiafelhasználását. Ezek a korszerűsítések közel 70 százalékkal kevesebb felhasznált energiamennyiséget jelentenek, ami hozzájárul az üvegházhatású gázkibocsátás jelentős csökkentéséhez.

3.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket.
Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket, tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

3.3.1. Napirend

A napirend rugalmas, folyamatos, igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

Tevékenységek	3-4 évesek számára		4-5 évesek számára		5-6-7 évesek számára	
	okt.1.-máj.31.	jún.1.-szept.30.	okt.1-máj.31.	jún.1-szept.30.	okt.1.-máj.31.	jún.1.-szept.30.
Játék, egyéb szabadon választott tevékenység, mindennapos mozgás	4 óra	4 ¾ óra	5 óra	6 óra	5 ½ óra	6 ¾ óra
Előkészület az étkezéshez, étkezés	2 óra	1 ¾ óra	1 ½ óra	1 ½ óra	1 óra	1 óra

Öltözés egyéb testápolási teendők	1 ¾ óra	1 ½ óra	1 ¼ óra	1 óra	1 óra	1 óra
Pihenés (alvás)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 ½ óra	1 ½ óra

3.3.2. Hetirend

A gyermekek személyiségének fejlesztése a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú: 5–35 perces csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósul meg. Intézményünkben a mozgás kivételével, a tevékenységek: a verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; a külső világ tevékeny megismerése mind az osztott, mind az osztatlan csoportban kötetlen formában kerülnek megszervezésre.

3.3.3. Óvodai dokumentáció

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvodapedagógusok által vezetett dokumentumok
A felvételi és mulasztási napló

A felvételi és mulasztási napló naprakész pontos jogszabálynak megfelelő vezetését a gyermekcsoport óvodapedagógusai végzik.

Az óvodai csoportnapló

Az óvodai csoportnapló tartalmazza a napirendet, a heti rendet; a csoportba járó gyerekek egyes adatainak nyilvántartását; a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységekhez, foglalkozásokhoz kapcsolódó szervezési feladatokat; a heti tematikus tervet, a nevelési feladatokat, értékelő feljegyzéseket; a SNI státuszú gyermek egyéni fejlesztési tervét; valamint heti rendszerességgel történő csoportra és óvodapedagógusra egyaránt vonatkozó reflexiókat.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációk

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációk a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett dokumentumok, amelyek tartalmazzák a gyermek anamnézisét; fejlődésének mutatóit: érzelmi-szociális, értelmi, anyanyelvi, mozgás és finommotoros fejlettségét; egyéb észrevételeket, megfigyeléseket; amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatot, valamint a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket, aláírásokat. Az óvodapedagógus a gyermekek mérésére, fejlődésük nyomon követésére szolgáló, a nevelőtestület által készített fejlődési naplóban évente kétszer rögzíti a tapasztalatokat, a fejlődés mutatóit.

3.4. Az óvoda kapcsolatai

3.4.1. Család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyek az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

A kapcsolattartás feladatai

- Törekszik a szülőkkel való nyílt, őszinte kapcsolat kialakítására.
- Az óvodapedagógus elismeri a nevelésben a család elsődlegességét, tiszteli a szülőt, és minden családdal megtalálja a kapcsolatteremtés, az együttműködés megfelelő módját.
- Mindig reálisan tájékoztatja a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- Az óvodapedagógus minden esetben érezteti az őszinte odafordulást, empátiát.
- Az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen közeledik a családhoz.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet.
- A nyílt napok, közös ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek segítik a betekintést az óvoda és a család életébe.

A kapcsolattartás elvei

- A két fél közötti kapcsolat alapja a bizalom, melynek eredményeként a szülő érzi az óvodapedagógus segítő szándékát, empátiáját.
- Előítéletmentes, elfogadó együttműködés kialakítása, melyben az óvodapedagógus nyitott, partneri kommunikációra képes, elfogadó attitűdjével támogatja a szülőket gyermekeik nevelésében, szülői szerepükben való helytállásukban.
- A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családok rendszerként történő értelmezése, a szülők szerepelvárásainak, kihívásainak ismerete.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad.

A kapcsolattartás módja, formái

- A napi párbeszéd lehetőséget ad a kölcsönös érdeklődés kifejezésére, tájékoztatásra.
- Szülői értekezlet évente legalább kétszer kerül megszervezésre; külön tartva a tájékoztatást az újonnan érkező és az iskolába készülő gyerekek szülei számára.
- Egyéni megbeszélések, egyéni esetmegbeszélések; az aktualitásnak megfelelően, a Házirendben rögzítettek szerint.
- Szülői Szervezeti gyűlések: az intézménnyel kapcsolatos, óvodai szintű programok szervezésének és lebonyolításának megbeszélése, szülők véleményének meghallgatása.

- Játékdélután, ahol a szülők bekapcsolódhatnak a gyermekeik minden napi óvodai életébe, játékába.
- Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvodapedagógus között megvalósuló együttműködésre.
- Kulturális programok, kirándulások.

3.4.2. Az óvoda kapcsolata más intézményekkel

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező, a kapcsolattartás formái, módszerei pedig alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez.

Fenntartó

A kapcsolattartás feladatai

- A fenntartó dönt a köznevelési intézmény gazdálkodásáról, átszervezéséről, az óvodába történő jelentkezések módjáról, a felvétel időpontjáról.
- Meghatározza az óvoda költségvetését, mellyel biztosítja a működés feltételeit.
- Dönt az intézményvezető kinevezéséről.

A kapcsolattartás elve

- A kapcsolattartásban fontos az információáramlás biztosítása, a kölcsönös tájékoztatás.

Bölcsőde

A kapcsolattartás formái

- A gondozónők és az óvodapedagógusok közötti folyamatos kapcsolattartás megkönnyíti az óvodába lépő gyermek közösségbe történő beilleszkedését.

A kapcsolattartás elve

- Törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

Iskola

A kapcsolattartás formái

- Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot” szervezése, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is.
- Az óvodapedagógusok és tanítónők közötti információcsere lehetőségének biztosítása, melynek során alkalom nyílik a tájékozódásra az óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről.

A kapcsolattartás elve

- A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemzik, elősegítve ezzel a gyerekek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda lehetőséget ad a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésére, és – szükség szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Idősek

A kapcsolattartás formái

- Különböző ünnepek alkalmával az idősek köszöntése műsorral, ajándékkal.

A kapcsolattartás elve

- A városrészben élők összetartozás érzésének erősítése, lokálpatriotizmus, az időskorúak iránt érzett tiszteletre, megbecsülésre nevelés.

Közművelődési intézmények

A kapcsolattartás formái

- Ellátogatnak a könyvtárba, ahol lehetőség nyílik a gyerekek, könyvek és a könyvtár iránti pozitív érzelmeinek kialakítására, erősítésére.
- Megnéznek a múzeumokban olyan kiállításokat, amelyek elősegítik a gyermekek óvodán kívüli ismeretszerzését.

A kapcsolattartás elve

- A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megvalósítását, mely során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képezve az általános műveltség kialakulásához.

Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények

- Oktatási Hivatal
- Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
- Egészségügyi szolgáltatók

A kapcsolattartás feladatai

- Orvos, fogorvos évente szűrővizsgálatot végez.
- A védőnők havonta figyelemmel kísérik a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.
- Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család, a gyermekjóléti központok és az óvoda között.
- Logopédus felméri a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejleszti. Elvégzi az év elején szükséges szűréseket a három évet betöltő és a tanköteles korú gyerekek körében; az eredményről egyeztet az óvodapedagógusokkal.

A kapcsolattartás elve

- Figyelemmel kísérik a gyermek fejlődését, fejlettségét, segítik az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.
- A gyermek mellett a családok segítése, támogatása.

4. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

4.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

Játékkal kapcsolatos elvek

- A gyermekek egyedüli játékát éppen úgy tisztelni kell, mint a társas játékhoz való jogát.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre; amikor a szabad játékfolyamat kialakul, bevonható társ marad; illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti azokat a feltételeket, helyzeteket, amelyek hatással vannak a játék kialakulására, a gyermekek játék kedvére.
- Megteremti a feltételeket: hely, idő, légkör és eszköz, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.
- Gondoskodik a pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így ad minél több játéktémát a gyerekeknek.
- Biztosítja, hogy a gyermekek megvalósíthassák saját elgondolásaikat.
- Lehetővé teszi, hogy a gyerekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák.
- Megteremti a játék lehetőségét a szabadban, udvaron, kirándulások alkalmával.

- Szem előtt tartja, hogy a gyermekeknek fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Megismerteti a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Ismeri a fejlesztő játékeszközöket, azokat kreatív módon alkalmazza a mindennapi óvodai életben, a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodva.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejleszti a gyermekek értelmi képességeit: megfigyelés, emlékezet, gondolkodás.
- A játékokhoz szükséges eszközöket folyamatosan bővíti, olyan játékeszközöket biztosít, amelyek az elmélyült játék kialakulását és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Kialakítja a gyerekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékhoz szükséges eszközöket.
- Figyelemmel kíséri a játszócsoportok szerveződését, a gyerekek elképzelését, gondolatmenetüknek alakulását.
- Elősegíti, hogy az óvodai programok élményei beépüljenek a gyerekek játéktevékenységébe.
- Differenciálással elősegíti a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek tartalmas játéktevékenységét.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek gyakorló játékot játszik, a tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit, melyeket sajátos módon újra alkot.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabályjátékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket készít.
- Építményeket konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Gyakorlójáték

Ebben a korban a gyakorlójáték akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, tapasztalatai, élményei szegényesek, vagy ha a sikeres játékhoz a játékszerrel való manipulálásra van szükség. Jelentkezik a konstrukciós és szerepjáték elemeiként is.

Szerepjáték

Képes olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalatai, érdeklődése alapján ábrázolhatja a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait. Megérti és elfogadja játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját, alkalmazkodik a játék szabályaihoz. Képes lemondani egy-egy játékszerről, vállalja a számára kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is. Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önálló a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.

Barkácsolás
A barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze, a kellékekként létrehozott eszközöket felhasználja játékában, dramatizálásban. Jól ismeri a könnyen megmunkálható anyagokat, ismeri és megfelelően használja a szerszámokat.

Dramatizálás, bábozás
A gyerek a kézméretének megfelelő bábokkal bábozik. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket ad elő. Az óvodapedagógus segítségével különböző anyagokból bábot készít, mellyel megjeleníti, eljátssza kedvelt meséit; szívesen öltözik jelmezbe, válik kedvelt, mesefigurává.

Építő, konstruáló játék
A gyerek képes különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására, tud a játék elemekből játékszereket készíteni, mind igényesebbé válik alkotásaival szemben, eredményességre törekszik. Szerepjáték közben épít, szerel, szerkeszt, vagy a létrehozott alkotás hatására beleképzeli magát különböző élethelyzetekben.

Szabályjáték
A gyerek olyan szabályjátékot választ, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

4.2. Verselés, mesélés

Az érzelmi biztonság megadásának, s az anyanyelvi nevelésnek fontos eszközei a mese és a vers. A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője és különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál, ezért a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az óvodapedagógus feladatai

- Nyugodt feltételek megteremtésével elősegíti a meséléshez, verseléshez szükséges ráhangolódást és befogadást, törekszik csoportjának sajátságos mesemondó, verselő szokásainak, szertartásainak kialakítására.
- Ösztönzi az ahhoz kedvet érző gyermekek önálló vers és mesemondását, bátorítja a visszahúzódó, nehezen feloldódó gyermeket is.
- Fejleszti a gyermeknek az aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővíti ismeretanyagát.
- Törekszik olyan mesék, versek népi mondókák, népmesék megismertetésére, melyek emberi kapcsolatokra tanítanak, erkölcsi tartalmuk van, belső indulati élményeket, érzelmeket közvetítenek.
- Az irodalmi anyag összeállításánál a magyar népmesékből, magyar költők verseiből válogat, kiegészítve azt a klasszikus, nemzeti, etnikai, migráns és a kortárs irodalmi művekkel.
- A vers- és meseanyag kiválasztásánál ügyel arra, hogy a gyermekek az életkoruknak megfelelő, nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak.
- Kezdeményez verset, mesét; a gyermekek kérésének, érdeklődésének megfelelően, biztosítja az ismétlések megfelelő gyakoriságát, a gyermekek szabad választásához, igényéhez igazodva.
- Lehetővé teszi a gyermekek számára a gyermekkönyvek hozzáférhetőségét, az azokban való önálló, zavartalan elmélyülést.
- Beszélget a szülőkkel az otthoni mesélés fontosságáról, igény szerint segítséget nyújt a gyermekirodalom kiválasztásában.
- Eszköz és hely biztosításával elősegíti, hogy a gyermekek az ismert meséket, verseket dramatizálhassák.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan figyel a mese, vers, mondóka anyagválasztásánál a gyerekek egyéni fejlettségi szintjére és érdeklődésére. Képi megjelenítést használ a mesélésnél, versmondásnál.
- Tehetséges gyermekeit hozzásegíti az önmegvalósításhoz, teret adva kibontakozásuknak.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekeket a könyvek szeretetére, megbecsülésére neveli.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja néhány vers, mese feldolgozását, megismertetését csoportszinten. Igyekszik minél több mondókát, verset, mesét a magyar kultúrából megismertetni, megszerettetni velük, ezzel biztosítva számukra egymás kulturális értékeinek megismerését. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A gyermek tevékenységei

- Játék időben kedve szerint egyedül, vagy csoportosan óvodai, vagy otthonról hozott könyvet nézeget, beszél, mesél a kép alapján, mondókázik, versel kedve szerint.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít, felnőtt segítségével ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.

- A hallott meséket eljátssza, bábozza, dramatizálja.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Részt vesz dramatikus játékokban.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik.
- Várja, kéri a mesemondást, segít a feltételek kialakításában, csendben, figyelmesen hallgatja a mesét.
- Kedveli a folytatásos meséket, meseregényeket, azok szálait össze tudja kötni.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Játék közben ismételgeti az ismert mondókákat, verseket; kedvelt mesei motívumait dramatizálja, bábozza, lerajzolja.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

4.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyerekeket az énekléssel és zenehallgatással élményekhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Az óvodai életet úgy szervezi, hogy a gyerekek gyakran jussanak zenei élményekhez spontán és szervezett formában is.
- Tudatos, tervszerű fejlesztéssel eléri, hogy a gyerekek zenei ízlése formálódjon, zenei hallásuk, ritmusérzékük, mozgáskultúrájuk, zenei emlékezetük fejlődjön.
- Oldott, derűs légkör megteremtésével elősegíti a gyerekek játékos zenei alkotókedvének kibontakozását.
- Figyelembe veszi a gyerekek egyéni zenei képességeit, eltérő élményanyagát, támaszkodik a gyermekek otthoni, egyéb spontán szerzett zenei élményeire.
- Összehangolja a dalanyagot a zenei nevelés: éneklési készség, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, alkotókészség fejlesztésének feladataival.
- Az életkornak megfelelő népi dalosjátékok megismerésével elősegíti a hagyományok továbbélését.

- Folyamatos önművelődéssel és önképzéssel eléri, hogy a gyerekeket színvonalas, életkoruknak megfelelő, változatos zeni élményekben részesítse.
- A dalokhoz kapcsolódó mozgásanyag megtervezésénél több olyan dalosjátékot is választ, amelyekben a táncos mozgáson van a hangsúly.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is, megismerteti a kortárs- és a kisebbségi zene hangzásvilágát.
- Megismerteti a gyermekeket hangszerekkel, megalapozza a gyermekek komolyzene iránti igényét.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során fokozott hangsúlyt fektet a hallásfejlesztésre. ritmusfejlesztésre, hangképzési gyakorlatokra.
- A tehetséges gyerekeknél lehetőséget biztosít arra, hogy társaik előtt is megmutathassák tudásukat, és egyéni bánásmóddal elősegíti fejlődésüket.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztett gyermekeknél tudatosan figyel arra, hogy mindennapi zenehallgatás, énekes, dalos játékok nagy szerepet játszanak a közösségi magatartás alakításában.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja a gyerekek számára néhány saját kultúrájukból vett anyag feldolgozását.

A gyermek tevékenységei

- Népi dalos játékokat játszik, ritmikus mondókákat mond szabadon és alkalomszerűen a nap bármely időszakában.
- Bábjáték során a bábot énekelteti, mozgatja, szerepjátékába mozgásos, táncos elemeket sző, játékában is használja az egyszerű hangszereket.
- Játszik a hangjával: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekel, mondókázik.
- Udvari játék során énekel, dalosjátékokat szervez; otthonról hozott zenei élményét az óvodában szívesen előadja, ünnepek alkalmain társaival énekel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A bemutatott dalt, zenét érdeklődéssel hallgatja, hat hangterjedelemig a dalokat tisztán énekli.
- A mondókák, dalok tempóját a természetes járásnak megfelelően érzékelteti, az egyszerű, táncos mozgásokat képes megformálni, térformákat tud kialakítani az óvodapedagógus segítsége nélkül is.
- Ismert dalokat szöveg nélkül, zümmögve, vagy játékos szótagokkal énekel; egyszerű dallammotívumokat tisztán visszaénekel.
- Felismeri a magas és mély éneklés közötti különbséget, tud magasan, mélyen énekelni.
- Ismeri a halk és hangos közötti különbséget, tud halkan, hangosan énekelni, beszélni.
- Felismeri a dallamot dúdolásról, motívumról; valamint a természet, környezet hangjait.
- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusáról, ismert dalokat, mondókákat ritmus alapján is felismer, szöveges ritmusmotívumot visszatapsol, ismeri és használja a különböző óvodai ritmushangszereket.

4.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái; továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elősegíti a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészeti alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti igény kialakulását.
- Biztosítja a szabadidős, illetve a szervezett tevékenység tárgyi, hangulati feltételeit, elősegítve a gyermekek önálló ábrázolási törekvéseit, alkotókedvét, önbizalmuk megerősítését.
- Átgondolt tervezéssel, a csoport sajátosságainak figyelembevételével úgy alakítja a csoportszobát, hogy az esztétikus, praktikus legyen.
- Személyes példamutatással kialakítja a gyerekekben az igényt a környezetük formálására, rendjének, esztétikumának megteremtésére.
- Inspirálja a gyerekeket a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére.
- Megismerteti a gyerekeket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelemeivel; erősíti az eszközhasználat balesetmentes használatát, az eszközök tisztántartásának igényét;
- Értékként kezeli a gyermekek produktumát, gondoskodik minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által látható helyen is.
- Olyan oldott csoportlégkört teremt, amelyben a gyerekek produktumának örülnek és a gyerekek is értékelik egymás munkáját.
- Gyermekmunkákkal részt vesz pályázatokon, a gyermeki alkotásokból kiállítást rendez.
- Figyelembe veszi a gyermekek egyéni manuális képességeit, a fejlődés egyénenként változó ütemét, a gyermekek eltérő élményi hátterét.
- A gyerekeket megismerteti néhány értékes műalkotással; a nemzeti szimbólumok jelentésével, helyzetnek, életkornak megfelelően.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél; a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, valamint a multikulturális, interkulturális nevelés során tudatosan fejleszti a gyerekek finommozgását. Szem előtt tartja, hogy az alapvető technikák megismertetésével, megszerettetésével a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különösen jó eszköze az önkifejezésnek.

- A tehetséges gyereket segíti a képességeik kibontakoztatásában, figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek kezdetben firkál, majd elnevezi műveit.
- Rajzol, fest élményei, elképzelései alapján különböző felületekre, a rendelkezésére bocsátott anyagokkal.
- Játékaihoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsol vágással, ragasztással, papírból, textilből, termésből.
- Homokot, agyagot, lisztgyurmát gyúr, közben megismeri az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Különféle természeti tárgyakat, terméseket gyűjt, ezeket felhasználja plasztikai munkák készítéséhez, felületek díszítéséhez.
- Különböző formák rakosgatásával, sorakoztatásával kisebb-nagyobb térbeli alakzatokat épít.
- Megismerkedik néhány népi kismesterséggel: egyszerűbb formában sző, fon, agyagozik, tojást fest, mézeskalácsot készít.
- Papírt hajtogat, montázst készít.
- A szabadban homokozik, nagy felületre rajzol krétával, kavicsokat rakosgat, köveket fest, virágból láncot fűz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésére is ábrázol, kommunikációjában bátran használja az ábrázolás eszközeit.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Színhasználatukban érvényesíti kedvenc színeit, képes észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Formaábrázolása gazdag, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudja az elemi téri viszonyokat. Élményei elképzelései, képzetei megjelenítésében biztonsággal használja a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Elmondja véleményét az óvodai környezetről, szívesen vesz részt annak szépítésében, igényes a környezetére.
- Formákat mintáz elképzelései, megfigyelései alapján.
- Önállóan és csoportmunkában is készít egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket.
- Ismeri a népi kézműves technikák: szövés, fonás, agyagozás alapjait, kis segítséggel alkalmazza is azokat.

4.5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális

személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:
a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszköze.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetőséget biztosít a gyereknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Minél több mozgási lehetőséget teremt óvodán kívül is, a gyermeket játszótérre, sétálni, kirándulni viszi.
- Lehetővé teszi a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Törekszik arra, hogy a gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- Fejleszti a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül előkészíti a szellemi aktivitást, a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növeli az önértékelést és az önbizalmat.
- Fejleszti a nagy és finommozgásokat, egyensúlyérzéket; szem- kéz, szem- láb koordinációt; ritmikus tevékenységgel a ritmusérzéket; fizikai erőnlétet, amely megfelelő állóképességet, gyors reagáló képességet, kellő izomerő fejlettséget biztosít a gyereknek.

- Kialakítja a gyermekekben az egészséges versenyszellemet, társuk iránti tiszteletet, kudarctűrő képességet; felébreszti a gyermekek versengési vágyát, erősíti a csapatokon belül az összetartozás érzését, a győzni akarást.
- Megvalósítja az erkölcsi nevelés és érzelmi nevelés feladatait pl.: eszközök megbecsülése, egymásra odafigyelés, akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Ügyel a testséma fejlesztésére: testrészek ismeretére, test koordinációjának alakítására, test fogalom kialakítására, a kezesség, lateralitás fejlesztésére, dominanciák erősítésére.
- Törekszik a problémamegoldások erősítésére mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Épít a különböző mozgások elsajátításának folyamatánál a gyerek mozgástapasztalatára, játékos kedvére. Szem előtt tartja, hogy a mozgás legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új tapasztalatok szerzésére is.
- Biztosítja a csoportszobában a mozgásra inspiráló eszközöket, ötleteivel gyarapítja a kézi szerek skáláját.
- Az eszközök kiválasztásánál és a feladatok végzésénél igazodik a gyermekek fejlettségi szintjéhez, elősegíti, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Törekszik arra, hogy az óvoda aktív sportéletébe a szülőket is bevonja, elősegítve ezzel az egészséges szemléletmód alakulását. Szükség esetén javaslatot tesz a szülők felé, hogy gyermekük vegyen részt szakemberek által irányított szervezett foglalkozásokon, különös tekintettel a tehetségnek ígérkező gyerekekre.
- Sportnapokon biztosítja a mozgásos játékhoz szükséges balesetmentes eszközöket, tornaszereket és a megfelelő helyet, hogy az esemény zavartalan, örömteli, élményben gazdag legyen minden résztvevő számára.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan ügyel a gyakorlatok bemutatására, elegendő időt adva egy-egy mozdulatsor begyakorlására, rögzítésére. Erősíti a pozitív érzelmi viszonyulást, hogy a mozgás mindig élményt adó, örömet okozó legyen.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyerekek mozgásigényének kielégítésére biztosítja számukra a megfelelő teret és időt.
- A tehetséges gyerekeket bevonja a gyakorlatok bemutatásába, támogatja óvodán belül és kívül is, hogy részt vegyenek mozgásos tevékenységekben, sportokban.
- A multikulturális, interkulturális integráció során a közösségi élményt a játékos versengéssel mélyíti, használja a csoportversenyek, sor-, és váltóversenyek által adott lehetőségeket, ezzel fejlesztve a csoporthoz tartozás élményét, megakadályozva a perifériára sodródás esélyét.

A gyermek tevékenységei
Szabadjáték

Az óvodai nevelés az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosít a spontán mozgásos tevékenységekre. Az óvodapedagógus törekszik a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Mindennapos mozgás

Minden korcsoportban naponta 5-15 perces időtartammal kerül megszervezésre. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Mozgás szervezett tevékenysége
A kötelező mozgásos tevékenység olyan tanulási környezet, melynek alapja: a sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák és a mozgásos játékok. **Sportprogramok**
A kötelező mozgás tevékenységen kívül a gyerekek részt vesznek sportnapokon, melyek hozzájárulnak az egészséges életmód megalapozásához és a családok életmódjának, szemléletének kedvező alakításához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
- Az óvodáskor végére a gyermek teste arányosan fejlett, teherbíró; eljut az első alakváltozáshoz.
- Mozgása összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb; képes a mozgások kombinációjára és a különböző helyzetekben való végrehajtásra.
- Ismeri testrészeit, kialakult az oldaliság dominanciája, finommotorikája fejlett, kézizomzata erős.
- A mozgások végrehajtása gördülékeny, könnyed, pontos, megfelelő ritmusú; képes a járás, futás gyors irányváltoztatására, cselekvőképessége gyors; mozgásban kitartóvá válik.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Mozgástapasztalatai az egyensúlyozásban, ugrásban növekednek; nagyobb erőkifejtésre képes; állórajtból kiindulva fut; nekifutással tetszés szerinti akadályt átugrik, ugrását a talajéréskor fékezni tudja; labdát, kislabdát biztonsággal kezeli.
- Képes végrehajtani a verbális utasításokat különböző tornagyakorlatok végzésekor.
- Egyéni, csoportos, sor-, és váltóversenyeket játszik a szabályok betartásával.
- Jártasságot szerez néhány sportágban.

4.6. Külső világ tevékeny megismerésére
A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét. Fő célunk a gyermekek érzékenyítésével kiemeljük a természet- és állatvédelem, valamint a felelős állattartás fontosságát.

A gyermek a környezet megismerése során **matematikai tartalmú** tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközöket biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Lehetővé teszi a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, figyelembe veszi és épít a gyermek aktivitására, érzelmi dominanciájára, természetes kíváncsiságára.
- Olyan tevékenységeket biztosít, amelyben a gyerek megismeri és megérti az őt körülvevő világot, épít a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre; törekszik arra, hogy a tárgyakat, jelenségeket lehetőleg természetes környezetben és természetes megjelenési formájukban mutassa be.
- Ismeretterjesztő könyveket, verses köteteket, internetes lehetőségeket biztosít növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről.
- Figyelembe veszi a gyermek a környezettel kapcsolatos élményeit és törekszik az összhang megteremtésére az otthonról hozott ismeretek és az óvodai nevelés között; kidolgozza a differenciálás módjait.
- Szenzitív játékokat, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít a környezet élményszerű megismeréséhez séták, kirándulások során, az óvoda udvarán, a természetsarokban végzett tevékenységek alkalmával.
- Kialakítja a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt, lehetővé teszi, hogy a gyerekek megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Megismerteti a gyerekeket a környezetünkben található természetvédelmi fontos területeket, igyekszik a gyermekeket minél több olyan élményhez juttatni, amely mélyíti kötődésüket a természethez.
- Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában.
- Méltón, a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepli a gyermekcsoporttal a jeles napokat.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés biztosításával gyarapítja a gyermek aktív és passzív szókincsét, bővíti a fogalmak körét és tartalmát.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során törekszik arra, hogy a gyerekek elsajátítsák az alapvető szokásokat, viselkedési formákat a környezettudatos magatartás jegyében.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekekkel megismerteti a társadalmi együttélés szokásait, normáit, rámutat a környezet szépségeire, értékeire, megóvásuk, megbecsülésük fontosságára.

- A tehetséges gyermekekkel megismerteti a tágabb életterünk megóvására, fenntarthatóságára irányuló témákat is, pl.: felmelegedés élettani hatásai a tengerekre; élet más kontinenseken; talajszennyezés; bolygónk- naprendszerünk.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során megismerteti a gyerekeket a más országok természeti környezetével, kultúrájával.
- Megfigyeltetések, tevékenykedések alkalmával fejleszti a gyermekek észlelését: vizuális és auditív észlelést, a mozgás és tapintásos észlelést, az alaklátást és formaállandóságot.
- Fejleszti a keresztcsatornák működését, a finommotorikát, a testsémát.
- Épít a gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, segíti az önálló problémamegoldást, biztosítja az egyéni, cselekvő tapasztalatszerzést.
- Fejleszti a gyerekek ítélőképességét, problémalátását, egyéni megismerő és problémamegoldó képességét.
- Kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek, minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget teremt; törekszik arra, hogy a problémahelyzet és a probléma megoldására irányuló tevékenység önmaga is motiváljon.
- Hagyja a gyereket saját logikája szerint gondolkodni, lehetővé teszi a gondolkodási képesség hajlékonyságát, a többféle megoldás lehetőségét, a hibajavítást, a gondolatok tevékenységgel és szóban történő kifejezését.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél nagy gondot fordít a differenciált foglalkoztatási formára, figyelembe véve a képességeikből eredő hátrányokat.
- A szociálisan és halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű gyermekeknél fokozottan figyel a matematikai fogalmak helyes használatára, a logikus gondolkodás megalapozására.
- Tehetséges gyerekeknek igyekszik olyan magasabb szintű gondolkodásra késztető játékos feladatokat adni, amellyel még jobban fejlődik matematikai gondolkodásuk pl.: logikai játékok, fejszámolás, Logico játékok magasabb szintjei.
- A multikulturális és interkulturális nevelés során a különböző környezetből érkező gyermekeket fejlettségi szintjüket felmérve differenciáltan fejleszti.

A gyermek tevékenységei

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát; tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.
- Kerti munkát végez, megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával; közben megfigyeli a fákat, bokrokat és rovarokat; ültet, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat.
- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magokat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt az élősarok bővítéséhez.
- Zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít: reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban, játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.

- Tapasztalatot szerez a természeti és társadalmi környezetről: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, repülőtér, állomás, piac, múzeum, könyvtár.
- Részt vesz az óvoda által szervezett természet ünnepein, jeles napokon, kirándul, sétál, terméseket gyűjt, barkácsol, papírt gyűjt, megismeri annak újrahasznosítási lehetőségeit, a szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében, megismerésében.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét pl.: füst, por, zaj stb., ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálatokat végez, egyéni fejlettségének megfelelően bekapcsolódik óvodánk környezetvédő- és alakító munkájába.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.
- Tevékenykedés közben számol, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végez: hozzáad, elvesz, egyenlővé tesz; tapasztalatokat szerez a darabszám változásairól.
- Ismereteket szerez a geometria körében, síkmértani formákat tép, vág, rajzol, megismerkedik a testek jellemző tulajdonságaival.
- Összehasonlít, szétválogat megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint: halmazok, részhalmazok képzése.
- Kiválaszt tárgyakat tapintás, látás, hallás és körbeírás alapján.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végez: sorszámok, számlépcső.
- A számfogalom megalapozása érdekében összemér, párosít mennyiségeket, halmazokat becsléssel, számlálással. Méréseket végez különböző egységekkel, különböző szempontok alapján: magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség.
- Tükör előtt tevékenykedik, tapasztalatot szerez a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másol le, önállóan alkot.
- Ritmikus sorokat hoz létre térben és síkban, önállóan, szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódik a síkban ábrázolt világban: zárt, nyitott vonalak, labirintus; és a térben: testtudat, irányok, lateralitás, névutók.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket; tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését, tisztában van a testápolás alapvető higiéniás szokásaival.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri az egyes évszakok jellegzetességét, tudja a napszakokat.
- Ismeri a gyűjtőfogalmakat, tudja, hogy mi tartozik az egyes csoportokba.

- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit; alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Csoportosítja az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit, védelmét, hasznukat.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt felsorol; tisztában van fontosságukkal az egészséges táplálkozás szempontjából.
- Képes matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolatait elmondani; egymás állításainak igazságát megítélni, megbeszélni, tévedéseit javítani.
- Képes megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre, valamint saját szempontú válogatás, sorba rendezés elvégzésére.
- Összehasonlításait szóban is kifejezi, érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket össze tud mérni, az összemérés alapján helyes megállapítást tud tenni; részt tud venni más mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.
- Össze tud mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tud állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet, tárgyakat meg tud számlálni legalább 10-ig.
- Másolással képes megépíteni a mintával megegyező, de színben, nagyságban eltérő elemekből is a térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képes különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyszerűbb tulajdonságokat megnevezni.
- A tükörrel való tevékenységük során alakzat tükörképét megépíti.
- A térben való tájékozódásban meg tudja különböztetni a jobb, bal, jobbra, balra irányokat, értik és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat: alá, fölé, közé, alatt, fölött, mögött.

4.7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. A gyermek munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység; mely a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze; a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munkafajták

- Saját személyükkel kapcsolatos munkák
- Közösségért végzett munkák
- Alkalomszerű megbízatások

- Környezet rendjének megőrzése
- Növény- és állatgondozás

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti a gyerekek számára az életkorukhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket, a gyermekeknek tartalmilag gazdag, változatos feladatokat ad.
- Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezeti be, megismerteti a gyerekekkel az egyes munkafolyamatokat, a részmozdulatok sorrendjét, a munka legcélszerűbb fogásait, a munka ellenőrzésének módjait.
- Biztosítja az alkalmas eszközöket, megismerteti az adott munka eszközeit, célszerű használatát, rászoktatja a gyermekeket az eszközök rendbe tartására.
- Megteremti a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört; biztosítja, hogy a gyermekek az életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni fejlődési ütemben végezhessék a munkát; lehetővé teszi, hogy a különösen kedvelt munkafajtákban elmélyülhessenek.
- Törekszik arra, hogy a munka értékelése során a gyerekekben kedvet ébresszen a további munkához; elősegíti a gyerekek önértékelési képességének, közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését; az elvégzett munka értékelését, személyre szabottan végzi, erősítve ezzel a pozitív megerősítést.
- Erősíti a gyerekekben a munka iránti pozitív érzelmeket, a munkára késztető indítékokat, fejleszti a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket.
- Erősíti a gyermekekben a munka szükségességének érzését, megszervezi a munka állandóságát és folyamatosságát, szoktatja a gyerekeket a fegyelmezett, kitartó munkavégzésre.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeknél a munkavégzésnél kiemelten kezeli az önkiszolgálással kapcsolatos munkát.
- A hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett és multikulturális, interkulturális környezetből érkező gyerekekkel megismerteti a munkavégzés értékét, örömét, pozitív megítélését, fokozottan ügyel a sikerélményhez juttatásra, segítve a társadalmi beilleszkedést, kompenzálva az esetleges családi hatásokat.

A gyermek tevékenységei

- Önkiszolgáló munkát végez.
- Közösségi megbízatásként naposi munkát végez a feladatok fokozatos bővülésével; besegít a növények, állatok gondozásába.
- Segít átrendezi a csoportszobát, segít a tevékenység eszközeinek kiosztásában.
- Segít az udvari játékeszközök ki- és behordásában, részt vesz a játékok javításában, tisztán tartásában, időközönként szétválogatja a játékeszközöket, rendbe teszi a babaszobai szekrényeket.
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységeket végez: csíráztatás, rügyeztetés, virágoskert gondozása, fű, levél gereblyézése, hósöprés, homok fellazítása.
- Segít udvarrészüknek tisztán tartásában, sepreget, részt vesz a környezet rendjének biztosításában.
- Ünnepekre, különleges eseményekre tárgyakat készít, részt vesz a csoportszoba díszítésében.

- Alkalomszerűen megbízatásokat teljesít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Jártasságot szerez a különböző munkafajták végzésében.
- Segítséggel használja a munkaeszközöket.
- Szívesen és önként vállalja a naposságot és egyéb megbízatásokat.
- Feladatait a megismert szokások alapján végzi, munkájában kitartó, megbízható.
- Érzi munkája fontosságát és hasznosságát.
- Munkavégzés közben képes az együttműködésre.
- Egyéni megbízatásokat önállóan teljesít.

4.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre; az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése; tanulási kompetenciáinak egyéni képességeinek megfelelő fejlesztése; az egész életen át tartó tanulás igényének és képességének megalapozása.

A tapasztalatszerzési folyamat megszervezésével és irányításával kapcsolatos elvek

- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
- Biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő helyet és esztétikus eszközöket a tapasztalatszerzéshez.
- A tevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés minden korcsoportban kötetlen formában szervezi, a mozgás kivétel, ami minden életkorban kötelező tevékenységek keretében valósul meg.
- Az óvodapedagógus elősegíti, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön; a gyerekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készteti sokoldalú tevékenységre.
- A tanulási folyamatban az óvodapedagógus törekszik a komplexitásra, egy-egy ismeret sokoldalú megközelítésére, feldolgozására.
- A játékosság, mint alapelv a tanulás egész folyamatában érvényesül.

- A tevékenységek irányítása során alkalmazott pedagógiai eljárásait a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségi szintjéhez igazítja.
- A tudástartalmakat érthetően közvetíti a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével, épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira, ismereteire, érzelemvezéreltségükre, cselekvési és közlési vágyukra.
- Változatos módon motivál, támogatja az önálló tapasztalatszerzés igényét, kreativitását.
- Nagy hangsúlyt fektet a tevékenységek során az értékelésre, a reális énkép kialakulására, lehetőséget ad – támogatva a pozitívumok kiemelését - az ön- és társértékelésre.
- Változatos és innovatív módszereket (pl.: kísérletezés) és szervezeti kereteket (pl.: kooperatív munka) alkalmaz céljai eléréséhez.
- Beépíti az online információszerzés lehetőségét, használja információs és kommunikációs technológia eszközeit.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás: szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés.
- A gyakorlati probléma és feladatmegoldás.

5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodás kor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolaérettségnek, az iskolai életre való felkészültségnek
1. testi
2. lelki,
3. értelmi,
4. szociális kritériumai vannak.

5.1. A testi fejlődés jellemzői

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró; mozgása összerendezettebb, harmonikusabb; erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

5.2. A lelki fejlődés jellemzői

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

5.3. Az értelmi fejlődés jellemzői

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét; a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségű ismeretei vannak.

5.4. A szociális fejlődés jellemzői

Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan** is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermekkel.

A szociálisan érett gyermek

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint.

6. Egészségnevelési és környezetnevelési program

Az egészség fejlesztése a kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodásgyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki: érzelmi, akarati, értelmi és szociális készségét. A gyermek egészsége társadalmi ügy, megvédése és fejlesztése az óvodapedagógia kulcsfeladata.

Nevelőtestületünk a személyiség sokoldalú fejlesztésével, egészséges életmódra való nevelésével, korszerű ismeretek és a környezettudatos szemlélet közvetítésével, versenyképes tudást nyújtva felkészíti a gyerekeket az eredményes további tanulmányokra.

Az óvodai egészségfejlesztés célja: minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét hatékonyan fejlesztő tevékenységekben.

Egészségfejlesztési feladatok

- A gyerekek gondozása, testi szükségleteiknek kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód – testápolás, tisztálkodás, étkezés, mozgás -, megalapozása, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A gyerekek mentális egészségének figyelemmel kísérése.
- Megfelelő szakemberek bevonásával és a szülők együttműködésével speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészségfejlesztési feladataink a gyerekek

- szomatikus;
- pszichohigiénés: értelmi, érzelmi, akarati;
- szociális: társas, közösségi fejlesztésére vonatkoznak.

6.1. A szomatikus nevelés feladatai

A személyi higiénia fejlesztése

A legfőbb személyi higiéniás nevelési feladat: a kézmosás szokássá fejlesztése, a saját személyi felszerelés: törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés, tornafelszerelés használata. Követelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Környezeti higiénia

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását;
- az udvar tisztán tartását, gondozását;
- a játékeszközök higiéniáját, rendben tartását.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése
Az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát, aminek az előkészületben, az önkiszolgálásban a gyermekek is bevonja életkori fejlettségüknek megfelelő szinten.

- A gyerekek megismertetése új ízekkel, italféleségekkel pl.: zöldséglé.
- A megfelelő mennyiségű folyadékbevitel biztosítása a nap bármely szakaszában.
- A gyerekek aktív részvételének biztosítása a saláta, gyümölcstál készítésében.

Rendszeres mozgás biztosítása
A mozgás élettanilag a gyermek alapvető életjelensége, ami folyamatos cselekedtetést igényel. A cél a testedzés mellett a sport megszerettetése, a játékos mozgás által kiváltott öröm átélése.
A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését

- a mindennaposmozgás
- a kötelező mozgás tevékenység
- a sport tevékenységek szolgálják.

6.2. A pszichohigiénés: lelki, érzelmi, akarati nevelés feladatai

A pszicho higiénés nevelés a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségeknek, képességeknek fejlesztése.
A pszicho higiénés lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai:

- a társas-társadalmi beilleszkedés, integráció megvalósítása,
- szokásrendszer elsajátítása.

A beilleszkedési képesség gyakorlása
Az óvodai nevelés feladata a gyerekek beilleszkedési képességének elősegítése, amely az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységekben valósul meg.

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása;
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- gyermekközösségekkel történő kapcsolattartás, barátkozás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az alkalmazkodóképesség fejlesztése
Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulás, hozzá illeszkedés, aktív elfogadás, beállítódás:

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabálykövető készséges magatartás;

- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias, segítő viselkedés;
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel.

6.3. A szociális egészség fejlesztési feladatai

A szociális egészség fejlesztés a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja.

7. A környezet védelme

A külső világ tevékeny megismerésének fő feladata, hogy a gyermekekhez közel hozza a társadalmi és természeti környezet hozzá érzelmileg közel álló jelenségeit, s megalapozza ezzel a környezetet ismerő és védő személyiség kialakulását.
Az óvodapedagógus nevelő munkája során olyan természetszemlélet megalapozására törekszik, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó személyiség sajátja.

Az óvodapedagógus feladatai

- A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyez a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására; a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására.
- Közös programokat szervez a családokkal pl.: papírgyűjtés, kirándulások, ültetés.
- Ösztönzi a gyereket, hogy aktívan részt vegyen a környezete tisztaságának megőrzésében: szemetes használat, levélseprés, gereblyézés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása.
- Lehetőséget biztosít az állat- és növényvilág megismertetése során a felelős magatartás pl.: téli madáretetés gyakorlására.
- Környezettudatos magatartásra nevel, megszervezi a környezeti jeles napokhoz kötődő programokat.

Környezetvédelmi világnapok

- **Állatok Világnapja**- október 04.
- **Víz Világnapja-** március 22.
- **Föld Napja** - április 22.
- **Madarak és Fák Napja**-május 10.

8. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség és a másság elfogadása az az emberi jog, hogy minden embert – származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérülésére, fogyatkozására tekintet nélkül – ugyanazok a jogok és lehetőségek illetik meg az életben való érvényesülés folyamatában. Az óvodapedagógus alapfeladata a másság elfogadtatása a gyermekközösséggel.

A nevelés célja

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása, az esélyegyenlőség biztosítása, a közösségbe való beilleszkedés segítése.
A tanulási zavarokat megelőző, támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint – a hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével és elterjesztésével, valamint óvodapedagógusaink fejlesztésével – az Óvodai nevelés Országos Alapprogramban rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, a szociális hátrányok csökkentése, a lemaradások folyamatos kompenzálása.

A célokból adódó feladatok

- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szocializációjának segítése.
- Bátorító nevelés az emberi kapcsolatok kialakításában, egyéni képességfejlesztés, mely mindig az egyes gyermek aktuális fejlettségéhez igazodik. A gyermekek megfigyelése, felmérése, az aktívitás elősegítése; finommotorika, vonalbiztonság, íráskészség kialakításának játékos fejlesztése; a figyelemkoncentráció alkotásközpontú módszerrel történő fejlesztése; gondolkodási képességek fejlesztése, új struktúrák létrehozása; fantáziafejlesztés; a sztereotip megfogalmazások elkerülésének támogatása; együttműködési képességek fejlesztése.
- A gyerek testi, lelki, szellemi szükségletének kielégítése.
- Kölcsönös tiszteleten, feltétel nélküli szereteten alapuló kapcsolat kialakítása.
- Jó kapcsolat építése a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együtt neveléshez.

8.1 A szociális hátrányok enyhítését segítő nevelés

A szociális hátrányú gyermekeknél nem a szervezeti fogyatkozás okoz hátrányt a személyiség fejlődésében, hanem a családi, társadalmi, kulturális, anyagi háttér kedvezőtlen hatása. Az óvodai nevelés a szociális hátrányú gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz, szükség esetén, a gyermekvédelmi szakhálózat munkatársai segítenek.

A nevelés célja a hátrányos helyzetből adódó lemaradások folyamatos kompenzálása pl.: alacsony beszédszínvonal, kifejezésmód, illemszabályok hiánya, a szegényes szókincs.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Észlelési tapasztalatok szóbeli megerősítése, tudatosítása.
- Szókincsbővítés tárgyak, cselekvések, események, térbeli viszonyok, színek, formák, méretek, azonosságok, különbözőségek meghatározásával.
- Irodalmi élmények feldolgozása, anyanyelvi játékok alkalmazása.
- A beszédkedv fokozása, beszédkészség fejlesztése.
- A nyelvileg gátolt gyermekeknél a probléma okainak felderítése, a fejlesztés lehetőségeinek megkeresése, szükség esetén logopédus segítségének kérése.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés területén a hátrányos helyzetből származó lemaradások enyhítését célzó folyamat elvei.

- Kedvező érzelmi hatások érjék a gyereket már az óvodába lépéskor.
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- Jó kapcsolat kiépítése a szülőkkel, mely lehetővé teszi a bizalmon alapuló együttműködést.
- A gyermekbarátságok kialakulásának támogatása, hogy a gyerekek örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe.
- A szokásrendszer megalkotásában a gyerekek bevonása lehetővé teszi az elvárásoknak való könnyebb megfelelést.
- Óvodai és csoport szinten közös programok, ünnepek szervezése, a hagyományok ápolása.
- Biztonságérzetük, stabil helyük kialakítása a szűkebb, tágabb környezetükben, megértő, befogadó, elfogadó légkör teremtése.

8.1.1. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelése

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében alapelv

- Az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése.
- A társadalmi integráció támogatása.
- Az elfogadó, segítő környezet biztosítása.

Egészséges életmód alakítása

- Az óvodapedagógus fokozottan odafigyel és egyénileg, differenciáltan fejleszti a gyerekeket a higiénés, az egészséges táplálkozási szokások, az egészséges életvitel szokás kialakításában, gyakorlásában.
- A fokozatosság elvét betartva a már ismert szabályokra alapoz, az óvodai szokások bevezetését utánzásos helyzetekben fokozatosan végzi.

8.2 A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz a pedagógiai szakszolgálat nyújt segítséget.

A nevelés célja: a sajátos nevelési igényű gyermek alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése; az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakítása, fejlesztése.
Az óvodapedagógus feladata: egyéni fejlesztési terv alapján a gyermek fejlesztése; és együttműködés a fejlesztést segítő szakemberrel.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelésének általános elvei

- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és módszertani differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását; kiegészítő fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását; egyéni fejlesztési terv készítését teszi szükségessé.

- A fejlesztés tartalma minden esetben az orvosi- gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat eredményeire épül.
- Az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődésének üteméhez, a fejlesztés a számukra megfelelő területeken valósul meg.
- Az óvodai fejlesztés akkor a leghatékonyabb, ha a fejlesztő tevékenység mindig több funkciót érint egyszerre, fontos, hogy a gyermek mindig a lehető legtöbb csatornáját használja tevékenységei során.
- A fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.
- A fejlesztésben a lemaradás területeinek függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt, de a gyermeket a nevelés, a fejlesztés nem terhelheti túl.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú fejlesztő tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósul meg.

9. Óvoda-iskolai átmenet támogatása

Az átmenet támogatásának célja

Az intézmény partnerkapcsolatainak bővítésével, az együttműködési formák erősítésével, az intézményi és intézményközi műhelyek működtetésével az óvoda-iskola közötti átmenet előkészítése, megkönnyítése, eredményessé tétele.

A célból adódó feladatok

- A két intézmény átmenetét segítő programok kidolgozása és működtetése.
- Az óvoda-iskola átmenet komplex: mérésen és nyomon követésen alapuló, differenciált pedagógiai támogatása.
- A tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek fejlesztése a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődését elősegítő pedagógiai eszköztár használatával.

10. Tehetséggondozás

Az óvodai tehetséggondozás a nevelőmunka szerves része, a tehetség-ígéretek felfedezése, egyénre szabott fejlesztése.

Tehetséggondozás célja: a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerése.

Tehetséggondozás feladatai

- Ingergazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása.
- Az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése, változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére.
- A tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése.
- Az elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.

Az óvodában a tehetséges gyermekek fejlesztése az óvodai csoportban, illetve tehetséggondozó tevékenységeken zajlik. A csoporton kívüli tehetségfejlesztő tevékenységeket szakképzett pedagógusok vezetik.

11. Gyermekvédelem

A gyermek jogainak érvényesítése: ellátása, gondozása, nevelése elsődlegesen a családra tartozik, az óvodai nevelés kompetenciaköre: a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal történő kapcsolattartás. A gyermekvédelmi munkát a gyermekvédelmi felelősök koordinálják.

A gyermekvédelem célja: a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése. Minden gyermeknek joga van az egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára kevésbé korlátozó és szegregált környezetben nevelkedni.

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

- intézményvezető, tagóvodavezető
- gyermekvédelmi megbízott,
- óvodapedagógus,
- óvodai szociális segítő.

Óvodáinkban megvalósuló gyermekvédelem feladatai

- Észlelő- és jelzőrendszeri tevékenység megvalósítása: érzékenyítés, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtás, a jelzés megtételének támogatása.
- Veszélyeztetettség kialakulásának korai felismerése, felderítése; hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetből adódó lemaradások felismerése, kompenzálása; BTMN gyerekek szakemberhez való irányítása.
- Az egyenlő bánásmód elvének biztosítása, az esélyegyenlőségnek mindenkire kiterjedő megvalósulása, az előítéletek kialakulásának megelőzése.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermek szociális problémáinak figyelemmel kisérése, szükség esetén intézkedési terv készítés; a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében való közreműködés.
- Rendszeres kapcsolattartás a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel, gyermekorvossal, szociális segítővel, aki támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is.
- A preventív gyermekvédelem erősítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- A gyermek egyéni bánásmódban és kiemelt figyelemben részesítése.
- Tájékoztatás nyújtása az igénybe vehető térítési díjkedvezményről, a támogatások lehetséges módjairól, a segítők elérhetőségeiről, az egyes programokba a szülők bevonása, egyéni segítségnyújtás, tanácsadás.

Munkaformái: esetmegbeszélések, szupervízió, intézményen belüli belső képzések

Hátrányos helyzetű gyermek

- Mindkét szülő legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.
- Lakáskörülményei csak korlátozottan biztosítják az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket.
- A szülők bármelyike legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és akinél a hátrányos helyzetű gyermeket meghatározó körülmények között legalább kettő fenn áll.
- A nevelésbe vett gyermek.

Veszélyeztetett gyermek
- Az olyan gyerek, akinek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő és a családi környezet által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény gátolja vagy akadályozza.

Intézményünk gyermekvédelmi felelősei
- Koordinálják a gyermekvédelmi munkát.
- Kapcsolatot tartanak a Gyermekjóléti Szolgálattal és a Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Szociális Osztályával, valamint a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Együttműködnek a kolleganőkkel, érdeklődnek a gyermek helyzetétről, figyelemmel kísérik a problémás eseteket.
- Nyilvántartást vezetnek a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekről.
- Beszámolnak a nevelőtestületnek a munkájukról.
- Részt vesznek gyermekvédelmi továbbképzéseken.

12. Hagyományok, ünnepek

Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a gyermeki személyiség fejlesztésére, a pozitív életérzés elmélyítésére. A gyerekek megismerik a nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékeit, védelmét. Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvodapedagógus között megvalósuló együttműködésre. A családközpontú munka fontos fókusza a szülők segítése, támogatása abban, hogy gyermekük társas-érzelmi készségeinek fejlődését hatékonyan támogassák. A nevelőtestületnek a tervezési-szervezési feladatokban való aktív részvételének támogatása lehetővé teszi a befogadó óvodai nevelést célzó tevékenységek hatékonyságának növelését.

Ünnepeink

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Általános ünnepek		
Népmese napja	X	
Idősek napja		X
Márton-napi vásár		X
Mikulás	X	
Karácsony		X
Farsang	X	
Március 15.	X	

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Általános ünnepek		
Húsvét		X
Ovi-kóstoló		X
Anyák napja		X
Búcsú az óvodától		X
Gyermeknap		X
Zöld ünnepek		
Állatok Világnapja		X
Víz Világnapja	X	
Föld Napja	X	
Madarak és Fák Napja	X	
Méhek Világnapja	X	

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
KATOWICE SPORT TAGÓVODÁJÁNAK

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2025.

I. Bevezető

„A gyermekek úgy éreznek,
ítélnek és cselekednek,
miként azt azoknál látják,
akiket szeretnek és becsülnek!”
Dr. Wlassics Gyula

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája nevelőtestülete küldetésének tartja, hogy olyan óvodát működtessen, mely méltó helyet foglal el Miskolc Megyei Jogú Város életében, az elvárásoknak, igényeknek való megfeleléssel, a külső és belső partnerek elégedettségével. Célunk, hogy óvodánkban magas színvonalú, gyermekközpontú nevelés valósuljon meg; az integrált intézmény tudatos, szakszerű, innovációra képes szervezetként működjön.
Sport óvodaként kiemelt feladatunk az egészséges életmód szokásrendszerének megalapozása és folyamatos fejlesztése a gyermekek mozgáslehetőségeinek szélesítése, a rendszeres aktív mozgáshoz való szoktatás, a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése.
Az óvodás gyermekek felnőtté válásának kulcsa részben a mi kezünkben van. Az óvoda a gyermek életében, személyiségfejlődésében fontos helyszín, ahol meleg, szeretetteljes családias légkörű, érzelmekben és tevékenységekben gazdag nevelés valósul meg, az egyéni képességeik kibontakozásával, szocializációs folyamatok fejlődésével. A családi neveléssel együttműködve meghatározó időszaka minden gyermeknek a sikeres élet elkezdéséhez.
A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével lehet megvalósítani, a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával és elfogadásával. Mindenki számára egyaránt fontos az egyénre irányuló odafigyelés, a pozitív megerősítés, az őszinteség.
Nevelőtestületünknek azt kell szem előtt tartania, hogy minden, ami az intézményben zajlik, a gyermekek érdekében történjen.
A Pedagógiai Program megalkotása és kidolgozása során szakmai elképzeléseink folyamatos változások, módosítások során érlelődtek, forrták ki magukat. Építettünk meglévő értékeinkre, helyi adottságainkra, eddigi tapasztalatainkra, azonosultunk a kompetencia alapú nevelés alapelveivel, felhasználtuk a korszerű fejlődés-, és neveléslélektani ismereteket, eredményeket. Nevelőtestületünk a Pedagógiai Programot az Óvodai nevelés országos alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere alapján készítette, melynek megvalósítását felkészült, szakmai megújulásra kész óvodapedagógusaink elhivatottsággal végzett pedagógia munkája biztosítja.

II. Gyermekkép, óvodakép
Gyermekképünk

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az Óvodai nevelés országos alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
A nevelés során pedagógusaink arra törekednek, hogy gyermekek optimista életszemléletű, színesen kommunikáló, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, a másságot toleráló, empatikus, széles látókörű, kreatív emberekké váljanak.
Óvodapedagógusaink arra törekednek, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, meg tanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.
Nevelőtestületünk az óvodai évek során igyekszik a gyerekeket úgy nevelni, annyi szeretet, törődést, és sokféle lehetőséget adni nekik, hogy személyiségük szabadon kiteljesedhessék.

„Légy csodálatos példakép, mert te leszel az az ablak, amelyen keresztül sok gyermek látja majd a jövőjét."
Thomas Mckinnon

Óvodaképünk
Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióit a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.
Nevelőtestületünk törekszik az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Óvodapedagógusaink a tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítják, egyéni fejlődési tervet készítenek, az eredményeket mérik és értékelik.
Az óvodai nevelés alapelvei
a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A testi, szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról,
- E tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Az óvodai nevelésnek biztosítania kell az óvoda esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok: migráns gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

III. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül

- Egészséges életmód alakítása,
- Érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése; a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
3. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.
5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladatai

- törekszik arra, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék,
- nevelőmunkáját úgy végzi, hogy az óvodapedagógus és a gyermek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze,
- segíti a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és teret enged az önkifejező törekvéseinek,
- a gyerekeket annak elfogadására, megértésére neveli, hogy az emberek különböznek egymástól,
- a gyermek nyitottságára építve segíti a gyereket abban, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, kötődjön a családhoz, szülőföldjéhez; rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra.
- Olyan óvodai életet biztosít, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség; és akaratának: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat fejlődését.
- A gyermeket arra neveli, hogy tisztelje szüleit, társait, az óvoda dolgozóit.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, sajátos nevelést igénylő, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelésében szükség szerint szakemberek segítségét kéri.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd-

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
2. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan óvodai légkört teremt, amelyben a gyerekek gátlás nélkül, szívesen kommunikálnak.
- Tudatosan és folyamatosan megfigyeli a gyerekek beszédét, hogy megismerje azt a beszédszintet, amelyről elkezdheti a gyermekek fejlesztését.
- Megismerve a család anyanyelvi kultúráját, figyel a családban esetleg előforduló beszédhibákra, megnyeri partnernek a családot a gyermek anyanyelvi neveléséhez.
- Felismeri a gyermeknél a különböző beszédhibákat, szükség esetén logopédus segítségét kéri.
- Elősegíti a logopédiai kezelésre járó gyermekek fejlesztésének eredményességét.
- Az óvodai élet minden területén törekedik a gyermekek szóbeli aktivizálására, a gyerekek valamennyi kérdésére választ ad, saját kérdéseit érthetően, pontosan, egyszerűen fogalmazza meg.
- Figyelembe veszi, hogy a nem verbális kommunikáció nemcsak kiegészíti, megerősíti, de helyettesítheti is a nyelvi kifejezéseket.
- Kihasználja a kommunikációs képességfejlesztés valamennyi területét: a spontán helyzeteket, a kifejezetten fejlesztés céljából szervezett tevékenységeket, és a dominánsan nem e célból szervezett tevékenységek kommunikációs képességfejlesztő hatásait is.
- Ösztönözi a gyerekeket a folyamatos, összefüggő, megfelelő tempójú és erősségű beszédre, a tiszta artikulációra; differenciált fejlesztéssel elősegíti mind a beszédében gátolt, mind a kiemelkedően gazdag szókinccsel rendelkező, választékosan beszélő gyermek beszédkészségének fejlődését.
- A bábjáték és drámajáték elemeit az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb eszközének tekinti.
- A gyerek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyerekek tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- Helyes mintaadással figyelmet fordít a beszédkedv fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, s a válaszok igénylésére.
- Megismeri a hátrányos helyzetű gyermekek anyanyelvi, szintjét, erre építi fejlesztő munkáját.
- Rendszerezi a gyermek spontán szerzett tapasztalatait, bővíti ismereteit, fejleszti az értelmi képességeket: érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást és kreativitást.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Az óvodapedagógus egész nevelőmunkáját áthatja a szereteten, őszinte érdeklődésen és elfogadáson alapuló, a gyermekek egyéni különbségeit tiszteletben tartó magatartása.

IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

1. Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
2. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
3. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
4. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
5. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
6. A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Az óvodapedagógus és kompetenciái

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az **óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.
A korai iskolaelhagyás megelőzésének és a lemorzsolódás csökkentésének érdekében célunk az óvodapedagógusaink szakmai tudásának felfrissítése, fejlesztése és a pedagógus kompetenciák magas szintre történő emelése.
Óvodapedagógusainktól az önértékelési, minősítési elvárásoknak megfelelve az alábbi kompetenciák megléte, fejlesztése várható el.

1.**Pedagógiai módszertani felkészültség**
Pedagógiai tevékenysége biztos módszertani tudást tükröz. Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott Óvodai nevelés országos alapprogramját és az intézménye pedagógiai programjának főbb tartalmait. Ismeri és tudatosan alkalmazza a gyermekcsoport sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési/tanítási módszereket, eszközöket. Ismeri és tudatosan felhasználja a gyermekek más forrásból szerzett tapasztalatait, ismereteit, tudását. Ismeri a nevelés/tanulás, képességfejlesztés szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását.

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók.
Egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiákat, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket. Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek tevékenységeinek fejlesztése. Terveiben szerepet kap a gyermekek

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

motiválása, motivációjuk fejlesztése. Tervező tevékenysége során a nevelési/tanulási folyamatba illeszti a szabad játékhoz, cselekvéshez kötött ismeretszerzésen és egyéb tevékenységeken kívüli ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőségeket. Tervei készítése során figyelembe veszi az Óvodai nevelés országos alapprogramjában és az óvoda pedagógiai programjában megfogalmazott tartalmi és intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, tanított gyermekek és csoportok fejlesztési célját. Tervező tevékenységében épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre. A gyermekek optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált nevelési-tanulási-tanítási folyamatot tervez. A gyermekek fejlettségére is figyelemmel a kommunikáció, együttműködés szintjén bevonja őket a nevelés-tanulás-tanítás tervezésébe.

3. A tanulás támogatása.
Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát. A gyermekek hibázásait, tévesztéseit a nevelési/tanulási folyamat szerves részének tekinti, és a megértést segítő módon reagál rájuk. Felkelti és fenntartja a gyermekek érdeklődését. Feltárja és szakszerűen kezeli a nevelési / tanulási folyamat során tapasztalt megértési nehézségeket. Fejleszti a gyermekek tanulási képességeit, az önálló felfedezés gyakorlására lehetőséget teremt. A nevelés / tanulás támogatása során épít a gyermekek egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermekcsoport sajátosságaira. Nyugodt, és biztonságos nevelési, tanulási környezetet teremt. Ösztönzi a gyermekeket a hagyományos és az infokommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a nevelési / tanulási folyamatban. Az önálló tanuláshoz, tapasztalatszerzéshez - játékhoz és egyéb tevékenységekhez - szakszerű útmutatást, az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő tanulási eszközöket biztosít. Támogatja a gyermekek önálló gondolkodását, ismeri, és a nevelési-tanítási-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
A nevelési/tanulási folyamatban a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít. Megalapozza, segíti, ösztönzi a gyermekeket a későbbi tudatos értékválasztásra és saját értékrendjük kialakítására. Tudatosan alkalmazza a gyermekek sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket. Tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a gyermekek, komplex személyiségfejlődését. Tiszteletben tartja a gyermekek személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket, felelősen és elfogadóan viszonyul a gyermekekhez. Az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megismerteti a gyermekekkel az egyetemes emberi és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket. Az együttnevelés keretei között is módot talál a gyermekek esetében az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére. Felismeri a gyermekek személyiségfejlődési - az esetlegesen jelentkező - tanulási nehézségeit, és képes számukra hatékony segítséget nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni. Felismeri a gyermekekben a tehetség ígéretét, és tudatosan segíti annak kibontakoztatását.

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, fenntarthatóság szempontjainak figyelembevétele, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvodapedagógus az általa nevelt, vezetett, fejlesztett gyermek- és gyermekcsoportok fejlesztését a közösségfejlesztés folyamatának ismeretére, és a csoportok tagjainak egyéni és csoportos szükségleteire, a játék és más élmény gazdag tevékenység, program sajátosságaira alapozza. Ösztönzi a gyermekek közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességüket, harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt. Pedagógiai feladatai során figyelembe veszi és értékként közvetíti a gyermekek, közösségek eltérő kulturális, társadalmi háttérből adódó sajátosságait. A gyermekeket egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet mentességre neveli. Pedagógiai tevékenységében a nevelt gyermekek életkorából következő fejlődés-lélektani jellemzőik ismerete tükröződik. Megteremti az általa irányított nevelési/tanulási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket. Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit. A gyermekek nevelése/tanítása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő helyzetet teremt.

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Az óvodai pedagógiai program és a csoport éves nevelési tervének tartalmait, a gyermekek egyéni pedagógiai - pszichológiai szükségleteihez is igazodva eredményesen és adaptív módon alkalmazza. Változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz, a nevelési-tanulási-tanítási folyamatban célzottan alkalmazza a fejlesztő és összegző értékelési formákat. Az adott nevelési helyzetnek megfelelő ellenőrzési, értékelési módszereket használ. Pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít. A gyermekeknek személyre szabott értékelést ad. Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általa megkezdett nevelési/tanulási folyamat elején megismerteti a gyermekekkel, a szülőkkel. A gyermeki tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében. Az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek személyiségének fejlődésére. Elősegíti a gyermekek önértékelési képességének kialakulását, fejlődését.

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás.

Tevékenysége során az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően érthetően és hitelesen kommunikál. A gyermekek nevelése/tanítása érdekében kezdeményezően együttműködik az óvodapedagógus társaival, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel és a szülőkkel. A gyermekekkel történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg. Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására. Szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepvállalásokhoz. Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi. A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő/tanító munkát segítő munkatársaival, a gyermek fejlődését támogató más szakemberekkel. Fontos számára tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza. Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet vállal.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

9. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselete és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.
Segíti a gyermekeket, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit. Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit. Lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik. Segíti a gyermekeket, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Pedagógiai munkát segítő alkalmazottak
Az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája teszi lehetővé az óvodai nevelés eredményességét. Ennek feltétele az óvodapedagógus, dajka és egyéb dolgozók törvényben meghatározott létszámú foglalkoztatása, ami biztosítja a szakszerű ellátást, a minőségi munkavégzést.

Pedagógiai asszisztens attitűdjei
Nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére, alkalmazására; képes az óvodapedagógus útmutatása alapján segíteni a gyerekeket a különböző tevékenységek során. Elkötelezett az óvoda felé, munkatársaival jó kommunikációs, elfogadó partneri kapcsolatot tart fenn; magatartása, tevékenysége példa értékű mind a gyermekek, mind a szülők előtt; kedves, nyitott, elfogadó; segíti az integrált nevelés megvalósítását; munkáját az óvodapedagógus ajánlásai szerint végzi.

Dajka attitűdje
Mintaszerepet vállalni tudó, viselkedésében példamutató; a nevelésben, gondozásban optimálisan segítő, befogadó, különbözőségeket elfogadó, gyermekszerető; beszédét, kommunikációját tekintve modellértékű. A nevelőmunka közvetlen segítője; tisztában van az egészségügyi ismeretekkel, rendelkezik környezettudatos szemlélettel; érzelmileg közel tud kerülni a gyermekhez, a felnőttekkel jó kollegiális kapcsolatot tud ápolni; nyitott a pedagógiai módszerek megismerésére; igényli az önfejlődést, részt vesz a neki szóló képzéseken.

Pedagógusaink a **sajátos nevelési igényű** gyermek fejlesztését személyre szabott, egyéni fejlesztő tervek alkalmazásával és speciálisan képzett szakemberek: fejlesztő pedagógus, logopédus segítségével végzik.

Óvodánkban **nemzetiséghez** tartozó gyermekek nevelése nem folyik.
Óvodánkban jelenleg **migráns gyermekek** nevelése nem folyik, amennyiben migráns gyerek kerül felvételre az óvodapedagógus lehetőséget teremt arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Tárgyi feltételek
Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegye körül. A gyermekek által

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

MIÓVI Katowice Sport Tagóvodája

2021. augusztus 1-től a Miskolci Belvárosi Óvoda Katowice Sport Tagóvoda, a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája rendszerébe integrálódott, mely 125 férőhellyel működik.

A kétszintes panel épület, amely öt óvodai csoportnak biztosít helyet, Miskolc Szentpéteri kapu városrészén található a B.-A.-Z. Vármegyei Központi Kórházzal szemben lévő domboldalon. A csoportszobák esztétikusak, játékeszközökkel jól felszereltek. Az óvodában sószoba van, melynek használata az egészség prevenció szerves része, ezért az egészséges és légzőszervi betegségben szenvedő gyermekek egyaránt használhatják. Az udvar – a domborzati viszonyokhoz képest - a legoptimálisabb kihasználtsággal biztosítja a gyermekek szabadban való tartózkodását, mozgását. 2006 júliusától sportóvodaként is működik az intézmény, így a gyerekek sporttevékenységeire nagy hangsúlyt fektetünk. A tornaszoba jól felszerelt, többféle sport- és játéktevékenységre lehetőséget adó eszköztárral rendelkezik.

Az intézményben két csoport, és egy csoport fele részben, a Robert Bosch cégcsoport miskolci üzemeiben dolgozók gyermekeit látja el, melyben német-magyar nyelvű nevelő munka folyik. Az együttműködésnek köszönhető, hogy az óvoda felszereltsége, játékparkja folyamatosan bővül.

Az óvodai élet megszervezése

1. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

2. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

	Időkeret	Tevékenységek
Délelőtt	6.00-7.00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
	7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen napi 45 perc), testápolás, folyamatos tízórai
	10.00-11.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás (nagycsoportban összesen napi 45 perc).
	11.30-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
Dél-után	13.00-14.45	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés
	14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
	15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.

4. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

5. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltéskori nevelési évben **diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható**.

A tagóvoda vezető által használt nyomtatványok

- Jelenléti és munkaidő-nyilvántartási ív
- Változásjelentések
- Elvégzett munkák igazolása
- Dolgozó szabadságengedélye (kivéve a rendkívüli szabadság)
- Nyugdíjazási szándéknyilatkozat ellenjegyzése
- Éves szabadságok ütemezése
- Óvodai munkarend kialakítása
- Írásbeli feljegyzés
- Jegyzőkönyv
- Szakmai ellenőrzések, értékelések, munkatervek, beszámolók
- Iskolai Közösségi Szolgálat dokumentálása
- Felsőoktatási és egyéb szakmai gyakorlat biztosításával kapcsolatos dokumentumok
- Jegyzőkönyvek, feljegyzések
- Szándéknyilatkozatok
- Óvodalátogatási igazolás
- Felvételi és mulasztási napló
- Csoportnapló
- Szakértői vélemény iránti kérelem alap- és felülvizsgálathoz
- Pedagógiai jellemzés (gyermekjellemzés)
- Szülői munkaközösség éves tagintézményi munkaterve és a működés dokumentumai
- Üzemeltetés – Leltározással, selejtezéssel kapcsolatos aláírások
- Számlák igazolása

Az oviKRÉTA felületen óvodapedagógusok által vezetett dokumentumok

A Felvételi és mulasztási napló
A felvételi és mulasztási napló naprakész pontos jogszabálynak megfelelő vezetését a gyermekcsoport óvodapedagógusai végzik.

Az óvodai csoportnapló
Az óvodai csoportnapló tartalmazza a napirendet, a heti rendet; a csoportba járó gyerekek egyes adatainak nyilvántartását; a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységekhez, foglalkozásokhoz kapcsolódó szervezési feladatokat; a heti tematikus tervet, a nevelési feladatokat, értékelő feljegyzéseket; a SNI státuszú gyermek egyéni fejlesztési tervét; valamint heti rendszerességgel történő csoportra és óvodapedagógusra egyaránt vonatkozó reflexiókat.

A gyermek fejlődésének nyomon követése
A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció, az oviKRÉTÁ-ban évente kétszer rögzített dokumentum, amely tartalmazza: a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit, a fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatot, valamint a szülő aláírását, hogy gyermeke fejlődéséről a tájékoztatást megkapta

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvoda kapcsolatai

Család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele, a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyek az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás feladatai

- Törekszik a szülőkkel való nyílt, őszinte kapcsolat kialakítására.
- Az óvodapedagógus elismeri a nevelésben a család elsődlegességét, tiszteli a szülőt, és minden családdal megtalálja a kapcsolatteremtés, az együttműködés megfelelő módját.
- Mindig reálisan tájékoztatja a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- Az óvodapedagógus minden esetben érezteti az őszinte odafordulást, empátiát.
- Az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen közeledik a családhoz.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet.
- A nyílt napok, közös ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek segítik a betekintést az óvoda és a család életébe.

A kapcsolattartás elvei

- A két fél közötti kapcsolat alapja a bizalom, melynek eredményeként a szülő érzi az óvodapedagógus segítő szándékát, empátiáját.
- Előítélet mentes, elfogadó együttműködés kialakítása, melyben az óvodapedagógus nyitott, partneri kommunikációra képes, elfogadó attitűdjével támogatja a szülőket gyermekeik nevelésében, szülői szerepükben való helytállásukban.
- A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családok rendszerként történő értelmezése, a szülők szerepelvárásainak, kihívásainak ismerete.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad.

A kapcsolattartás módja, formái

- A napi párbeszéd lehetőséget ad a kölcsönös érdeklődés kifejezésére, tájékoztatásra.
- Szülői értekezlet évente legalább kétszer kerül megszervezésre; külön tartva a tájékoztatást az újonnan érkező és az iskolába készülő gyerekek szülei számára.
- Egyéni megbeszélések, egyéni esetmegbeszélések; az aktualitásnak megfelelően, a Házirendben rögzítettek szerint.
- Szülői Szervezeti gyűlések: az intézménnyel kapcsolatos, óvodai szintű programok szervezésének és lebonyolításának megbeszélése, szülők véleményének meghallgatása.
- Játékdélután, ahol a szülők bekapcsolódhatnak a gyermekeik minden napi óvodai életébe, játékába.
- Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvodapedagógus között megvalósuló együttműködésre.
- Kulturális programok, kirándulások.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvoda kapcsolata más intézményekkel

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Fenntartó

A kapcsolattartás feladatai

- A Fenntartó, Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a gazdálkodás feladatait ellátó Miskolci Közintézmény-működtető Központ dönt a köznevelési intézmény gazdálkodásáról, átszervezéséről, az óvodába történő jelentkezések módjáról, a felvétel időpontjáról.
- Meghatározza az óvoda költségvetését, mellyel biztosítja a működés feltételeit.
- Dönt az igazgató kinevezéséről.

A kapcsolattartás elve

- A kapcsolattartásban fontos az információáramlás biztosítása, a kölcsönös tájékoztatás.

Bölcsőde

A kapcsolattartás formái

- A gondozónők és az óvodapedagógusok közötti folyamatos kapcsolattartás megkönnyíti az óvodába lépő gyermek közösségbe történő beilleszkedését.

A kapcsolattartás elve

- Törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

Iskola

A kapcsolattartás formái

- Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot" szervezése, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is.
- Az óvodapedagógusok és tanítónők közötti információcsere lehetőségének biztosítása, melynek során alkalom nyílik a tájékozódásra az óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről.

A kapcsolattartás elve

- A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemzik, elősegítve ezzel a gyerekek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.

Közművelődési intézmények

A kapcsolattartás formái

- Ellátogatnak a könyvtárba, ahol lehetőség nyílik a gyerekek, könyvek és a könyvtár iránti pozitív érzelmeinek kialakítására, erősítésére.
- Megnéznek a múzeumokban olyan kiállításokat, amelyek elősegítik a gyermekek óvodán kívüli ismeretszerzését.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A kapcsolattartás elve

- A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megvalósítását, mely során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képezve az általános műveltség kialakulásához.

Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények

- Oktatási Hivatal
- Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
- Egészségügyi szolgáltatók

A kapcsolattartás feladatai

- Orvos, fogorvos évente szűrővizsgálatot végez.
- A védőnők havonta figyelemmel kísérik a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.
- Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család, a gyermekjóléti központok és az óvoda között.
- Logopédus felméri a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejleszti. Elvégzi az év elején szükséges szűréseket a három évet betöltő és a tanköteles korú gyerekek körében; az eredményről egyeztet az óvodapedagógusokkal.

A kapcsolattartás elve

- Figyelemmel kísérik a gyermek fejlődését, fejlettségét, segítik az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.
- A gyermek mellett a családok segítése, támogatása.

V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

Játékkal kapcsolatos elvek

- A gyermekek egyedüli játékát éppen úgy tisztelni kell, mint a társas játékhoz való jogát.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre; amikor a szabad játékfolyamat kialakul, bevonható társ marad; illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti azokat a feltételeket, helyzeteket, amelyek hatással vannak a játék kialakulására, a gyermekek játék kedvére.
- Megteremti a feltételeket: hely, idő, légkör és eszköz, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.
- Gondoskodik a pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így ad minél több játéktémát a gyerekeknek.
- Biztosítja, hogy a gyermekek megvalósíthassák saját elgondolásaikat.
- Lehetővé teszi, hogy a gyerekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák.
- Megteremti a játék lehetőségét a szabadban, udvaron, kirándulások alkalmával.
- Szem előtt tartja, hogy a gyermekeknek fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Megismerteti a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Ismeri a fejlesztő játékeszközöket, azokat kreatív módon alkalmazza a mindennapi óvodai életben, a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodva.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejleszti a gyermekek értelmi képességeit: megfigyelés, emlékezet, gondolkodás.
- A játékokhoz szükséges eszközöket folyamatosan bővíti, olyan játékeszközöket biztosít, amelyek az elmélyült játék kialakulását és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Kialakítja a gyerekekben azt az igényt, hogy maguk készítsék el a játékhoz szükséges eszközöket.
- Figyelemmel kíséri a játszócsoportok szerveződését, a gyerekek elképzelését, gondolatmenetüknek alakulását.
- Elősegíti, hogy az óvodai programok élményei beépüljenek a gyerekek játéktevékenységébe.
- Differenciálással elősegíti a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek tartalmas játéktevékenységét.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek, gyakorló játékot játszik, a tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit, melyeket sajátos módon újra alkot.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabályjátékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket készít.
- Építményeket konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Gyakorlójáték

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Ebben a korban a gyakorlójáték akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, tapasztalatai, élményei szegényesek, vagy ha a sikeres játékhoz a játékszerrel való manipulálásra van szükség. Jelentkezik a konstrukciós és szerepjáték elemeiként is.

Szerepjáték
Képes olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalatai, érdeklődése alapján ábrázolhatja a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait. Megérti és elfogadja játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját, alkalmazkodik a játék szabályaihoz. Képes lemondani egy-egy játékszerről, vállalja a számára kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is. Megfelelő tapasztalatok és élmények birtokában önálló a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.

Barkácsolás
A barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze, a kellékekként létrehozott eszközöket felhasználja játékában, dramatizálásban. Jól ismeri a könnyen megmunkálható anyagokat, ismeri és megfelelően használja a szerszámokat.

Dramatizálás, bábozás
A gyerek a kézméretének megfelelő bábokkal bábozik. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket ad elő. Az óvodapedagógus segítségével különböző anyagokból bábot készít, mellyel megjeleníti, eljátssza kedvelt meséit; szívesen öltözik jelmezbe, válik kedvelt, mesefigurává.

Építő, konstruáló játék
A gyerek képes különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására, tud a játék elemekből játékszereket készíteni, mind igényesebbé válik alkotásaival szemben, eredményességre törekszik. Szerepjáték közben épít, szerel, szerkeszt, vagy a létrehozott alkotás hatására beleképzeli magát különböző élethelyzetekben.

Szabályjáték
A gyerek olyan szabályjátékot választ, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

Verselés, mesélés
Az érzelmi biztonság megadásának, s az anyanyelvi nevelésnek fontos eszközei a mese és a vers. A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés,visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál, ezért a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Az óvodapedagógus feladatai

- Nyugodt feltételek megteremtésével elősegíti a meséléshez, verseléshez szükséges hangulat kialakulását, törekszik csoportjának sajátságos mesemondó, verselő szokásainak, szertartásainak kialakítására.
- Ösztönzi az ahhoz kedvet érző gyermekek önálló vers és mesemondását, bátorítja a visszahúzódó, nehezen feloldódó gyermeket is.
- Fejleszti a gyermeknek az aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővíti ismeretanyagát.
- Törekszik olyan mesék, versek népi mondókák, népmesék megismertetésére, melyek emberi kapcsolatokra tanítanak, erkölcsi tartalmuk van, belső indulati élményeket, érzelmeket közvetítenek.
- Az irodalmi anyag összeállításánál a magyar népmesékből, magyar költők verseiből válogat, kiegészítve azt a klasszikus, nemzeti, etnikai, migráns és a kortárs irodalmi művekkel.
- A vers- és meseanyag kiválasztásánál ügyel arra, hogy a gyermekek az életkoruknak megfelelő, nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak.
- Kezdeményez verset, mesét; a gyermekek kérésének, érdeklődésének megfelelően, biztosítja az ismétlések megfelelő gyakoriságát, a gyermekek szabad választásához, igényéhez igazodva.
- Lehetővé teszi a gyermekek számára a gyermekkönyvek hozzáférhetőségét, az azokban való önálló, zavartalan elmélyülést.
- Beszélget a szülőkkel az otthoni mesélés fontosságáról, igény szerint segítséget nyújt a gyermekirodalom kiválasztásában.
- Eszköz és hely biztosításával elősegíti, hogy a gyermekek az ismert meséket, verseket dramatizálhassák.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan figyel a mese, vers, mondóka anyagválasztásánál a gyerekek egyéni fejlettségi szintjére és érdeklődésére. Képi megjelenítést használ a mesélésnél, versmondásnál.
- Tehetséges gyermekeit hozzásegíti az önmegvalósításhoz, teret adva kibontakozásuknak.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekeket a könyvek szeretetére, megbecsülésére neveli.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja néhány vers, mese feldolgozását, megismertetését csoportszinten. Igyekszik minél több mondókát, verset, mesét a magyar kultúrából megismertetni, megszerettetni velük, ezzel biztosítva számukra egymás kulturális értékeinek megismerését.

A gyermek tevékenységei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Játék időben kedve szerint egyedül, vagy csoportosan óvodai, vagy otthonról hozott könyvet nézeget, beszél, mesél a kép alapján, mondókázik, versel kedve szerint.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít, felnőtt segítségével ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- A hallott meséket eljátssza, bábozza, dramatizálja.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Részt vesz dramatikus játékokban.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik.
- Várja, kéri a mesemondást, segít a feltételek kialakításában, csendben, figyelmesen hallgatja a mesét.
- Kedveli a folytatásos meséket, meseregényeket, azok szálait össze tudja kötni.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Játék közben ismételgeti az ismert mondókákat, verseket; kedvelt mesei motívumait dramatizálja, bábozza, lerajzolja.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyerekeket az énekléssel és zenehallgatással élményekhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Az óvodai életet úgy szervezi, hogy a gyerekek gyakran jussanak zenei élményekhez spontán és szervezett formában is.
- Tudatos, tervszerű fejlesztéssel eléri, hogy a gyerekek zenei ízlése formálódjon, zenei hallásuk, ritmusérzékük, mozgáskultúrájuk, zenei emlékezetük fejlődjön.
- Oldott, derűs légkör megteremtésével elősegíti a gyerekek játékos zenei alkotókedvének kibontakozását.
- Figyelembe veszi a gyerekek egyéni zenei képességeit, eltérő élményanyagát, támaszkodik a gyermekek otthoni, egyéb spontán szerzett zenei élményeire.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Összehangolja a dalanyagot a zenei nevelés: éneklési készség, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, alkotókészség fejlesztésének feladataival.
- Az életkornak megfelelő népi dalosjátékok megismerésével elősegíti a hagyományok továbbélését.
- Folyamatos önművelődéssel és önképzéssel eléri, hogy a gyerekeket színvonalas, életkoruknak megfelelő, változatos zeni élményekben részesítse.
- A dalokhoz kapcsolódó mozgásanyag megtervezésénél több olyan dalosjátékot is választ, amelyekben a táncos mozgáson van a hangsúly.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is, megismerteti a kortárs- és a kisebbségi zene hangzásvilágát.
- Megismerteti a gyermekeket hangszerekkel, megalapozza a gyermekek komolyzene iránti igényét.
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során fokozott hangsúlyt fektet a hallásfejlesztésre. ritmusfejlesztésre, hangképzési gyakorlatokra.
- A tehetséges gyerekeknél lehetőséget biztosít arra, hogy társaik előtt is megmutathassák tudásukat, és egyéni bánásmóddal elősegíti fejlődésüket.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekeknél tudatosan figyel arra, hogy mindennapi zenehallgatás, énekes, dalos játékok nagy szerepet játszanak a közösségi magatartás alakításában.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során biztosítja a gyerekek számára néhány saját kultúrájukból vett anyag feldolgozását.

A gyermek tevékenységei

- Népi dalos játékokat játszik, ritmikus mondókákat mond szabadon és alkalomszerűen a nap bármely időszakában.
- Bábjáték során a bábot énekelteti, mozgatja, szerepjátékába mozgásos, táncos elemeket sző, játékában is használja az egyszerű hangszereket.
- Játszik a hangjával: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekel, mondókázik.
- Udvari játék során énekel, dalosjátékokat szervez; otthonról hozott zenei élményét az óvodában szívesen előadja, ünnepek alkalmain társaival énekel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A bemutatott dalt, zenét érdeklődéssel hallgatja, hat hangterjedelemig a dalokat tisztán énekli.
- A mondókák, dalok tempóját a természetes járásnak megfelelően érzékelteti, az egyszerű, táncos mozgásokat képes megformálni, térformákat tud kialakítani óvodapedagógus segítsége nélkül is.
- Ismert dalokat szöveg nélkül, zümmögve, vagy játékos szótagokkal énekel; egyszerű dallammotívumokat tisztán visszaénekel.
- Felismeri a magas és mély éneklés közötti különbséget, tud magasan, mélyen énekelni.
- Ismeri a halk és hangos közötti különbséget, tud halkan, hangosan énekelni, beszélni.
- Felismeri a dallamot dúdolásról, motívumról; valamint a természet, környezet hangjait.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusáról, ismert dalokat, mondókákat ritmus alapján is felismer, szöveges ritmusmotívumot visszatapsol, ismeri és használja a különböző óvodai ritmushangszereket.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái; továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elősegíti a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészeti alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti igény kialakulását.
- Biztosítja a szabadidős, illetve a szervezett tevékenység tárgyi, hangulati feltételeit, elősegítve a gyermekek önálló ábrázolási törekvéseit, alkotókedvét, önbizalmuk megerősítését.
- Átgondolt tervezéssel, a csoport sajátosságainak figyelembevételével úgy alakítja a csoportszobát, hogy az esztétikus, praktikus legyen.
- Személyes példamutatással kialakítja a gyerekekben az igényt a környezetük formálására, rendjének, esztétikumának megteremtésére.
- Inspirálja a gyerekeket a jelenségek formai, színbeli tulajdonságainak megfigyelésére.
- Megismerteti a gyerekeket a különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelemeivel; erősíti az eszközhasználat balesetmentes használatát, az eszközök tisztántartásának igényét;
- Értékként kezeli a gyermekek produktumát, gondoskodik minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által látható helyen is.
- Olyan oldott csoportlégkört teremt, amelyben a gyerekek produktumának örülnek és a gyerekek is értékelik egymás munkáját.
- Gyermekmunkákkal részt vesz pályázatokon, a gyermeki alkotásokból kiállítást rendez.
- Figyelembe veszi a gyermekek egyéni manuális képességeit, a fejlődés egyénenként változó ütemét, a gyermekek eltérő élményi hátterét.
- A gyerekeket megismerteti néhány értékes műalkotással; a nemzeti szimbólumok jelentésével, helyzetnek, életkornak megfelelően.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél; a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, valamint a multikulturális, interkulturális nevelés során tudatosan fejleszti a gyerekek finommozgását. Szem előtt tartja, hogy az alapvető technikák megismertetésével, megszerettetésével a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különösen jó eszköze az önkifejezésnek.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A tehetséges gyereket segíti a képességeik kibontakoztatásában, figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket.

A gyermek tevékenységei

- A gyerek kezdetben firkál, majd elnevezi műveit.
- Rajzol, fest élményei, elképzelései alapján különböző felületekre, a rendelkezésére bocsátott anyagokkal.
- Játékaihoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsol vágással, ragasztással, papírból, textilből, termésből.
- Homokot, agyagot, lisztgyurmát gyúr, közben megismeri az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Különféle természeti tárgyakat, terméseket gyűjt, ezeket felhasználja plasztikai munkák készítéséhez, felületek díszítéséhez.
- Különböző formák rakosgatásával, sorakoztatásával kisebb-nagyobb térbeli alakzatokat épít.
- Megismerkedik néhány népi kismesterséggel: egyszerűbb formában sző, fon, agyagozik, tojást fest, mézeskalácsot készít.
- Papírt hajtogat, montázst készít.
- A szabadban homokozik, nagy felületre rajzol krétával, kavicsokat rakosgat, köveket fest, virágból láncot fűz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésére is ábrázol, kommunikációjában bátran használja az ábrázolás eszközeit.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Színhasználatukban érvényesíti kedvenc színeit, képes észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Formaábrázolása gazdag, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudja az elemi téri viszonyokat. Élményei elképzelései, képzetei megjelenítésében biztonsággal használja a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Elmondja véleményét az óvodai környezetről, szívesen vesz részt annak szépítésében, igényes a környezetére.
- Formákat mintáz elképzelései, megfigyelései alapján.
- Önállóan és csoportmunkában is készít egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket.
- Ismeri a népi kézműves technikák: szövés, fonás, agyagozás alapjait, kis segítséggel alkalmazza is azokat.

Mindennapos mozgás

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet **minden napján** biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszköze.
A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.
A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Az óvodapedagógus feladatai

- Lehetőséget biztosít a gyereknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Minél több mozgási lehetőséget teremt óvodán kívül is, a gyermeket játszótérre, sétálni, kirándulni viszi.
- Lehetővé teszi a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Törekszik arra, hogy a gyerekek jó közérzettel, jó hangulatban vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- Fejleszti a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül előkészíti a szellemi aktivitást, a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növeli az önértékelést és az önbizalmat.
- Fejleszti a nagy és finommozgásokat, egyensúlyérzéket; szem- kéz, szem- láb koordinációt; ritmikus tevékenységgel a ritmusérzéket; fizikai erőnlétet, amely megfelelő állóképességet, gyors reagáló képességet, kellő izomerő fejlettséget biztosít a gyereknek.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Kialakítja a gyermekekben az egészséges versenyszellemet, társuk iránti tiszteletet, kudarctűrő képességet; felébreszti a gyermekek versengési vágyát, erősíti a csapatokon belül az összetartozás érzését, a győzni akarást.
- Megvalósítja az erkölcsi nevelés és érzelmi nevelés feladatait pl.: eszközök megbecsülése, egymásra odafigyelés, akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Ügyel a testséma fejlesztésére: testrészek ismeretére, test koordinációjának alakítására, test fogalom kialakítására, a kezesség, lateralitás fejlesztésére, dominanciák erősítésére.
- Törekszik a problémamegoldások erősítésére mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Épít a különböző mozgások elsajátításának folyamatánál a gyerek mozgástapasztalatára, játékos kedvére. Szem előtt tartja, hogy a mozgás legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új tapasztalatok szerzésére is.
- Biztosítja a csoportszobában a mozgásra inspiráló eszközöket, ötleteivel gyarapítja a kézi szerek skáláját.
- Az eszközök kiválasztásánál és a feladatok végzésénél igazodik a gyermekek fejlettségi szintjéhez, elősegíti, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Törekszik arra, hogy az óvoda aktív sportéletébe a szülőket is bevonja, elősegítve ezzel az egészséges szemléletmód alakulását. Szükség esetén javaslatot tesz a szülők felé, hogy gyermekük vegyen részt szakemberek által irányított szervezett foglalkozásokon, különös tekintettel a tehetségnek ígérkező gyerekekre.
- Sportnapokon biztosítja a mozgásos játékhoz szükséges balesetmentes eszközöket, tornaszereket és a megfelelő helyet, hogy az esemény zavartalan, örömteli, élményben gazdag legyen minden résztvevő számára.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél fokozottan ügyel a gyakorlatok bemutatására, elegendő időt adva egy-egy mozdulatsor begyakorlására, rögzítésére. Erősíti a pozitív érzelmi viszonyulást, hogy a mozgás mindig élményt adó, örömet okozó legyen.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos, veszélyeztetett gyerekek mozgásigényének kielégítésére biztosítja számukra a megfelelő teret és időt.
- A tehetséges gyerekeket bevonja a gyakorlatok bemutatásába, támogatja óvodán belül és kívül is, hogy részt vegyenek mozgásos tevékenységekben, sportokban.
- A multikulturális, interkulturális integráció során a közösségi élményt a játékos versengéssel mélyíti, használja a csoportversenyek, sor-, és váltóversenyek által adott lehetőségeket, ezzel fejlesztve a csoporthoz tartozás élményét, megakadályozva a perifériára sodródás esélyét.

A gyermek tevékenységei

Szabadjáték

Az óvodai nevelés az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosít a spontán mozgásos tevékenységekre. Az óvodapedagógus törekszik a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Mindennapos mozgás

Minden korcsoportban naponta 5-15 perces időtartammal kerül megszervezésre, lehetőség szerint a szabadban. Tartalmát a mozgásos játékok adják, kiegészülve a láb és tartásjavító gyakorlatokkal, gimnasztika alkalmazásával, természetes mozdulatokkal.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Mozgás szervezett tevékenysége
A kötelező mozgásos tevékenység olyan tanulási környezet, melynek alapja: a sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák és a mozgásos játékok.

Sportprogramok
A kötelező mozgás tevékenységen kívül a gyerekek részt vesznek sportnapokon, melyek hozzájárulnak az egészséges életmód megalapozásához és a családok életmódjának, szemléletének kedvező alakításához.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermek teste arányosan fejlett, teherbíró; eljut az első alakváltozáshoz.
- Mozgása összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb; képes a mozgások kombinációjára és a különböző helyzetekben való végrehajtásra.
- Ismeri testrészeit, kialakult az oldaliság dominanciája, finommotorikája fejlett, kézizomzata erős.
- A mozgások végrehajtása gördülékeny, könnyed, pontos, megfelelő ritmusú; képes a járás, futás gyors irányváltoztatására, cselekvőképessége gyors; mozgásban kitartóvá válik.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Mozgástapasztalatai az egyensúlyozásban, ugrásban növekednek; nagyobb erőkifejtésre képes; állórajtból kiindulva fut; nekifutással tetszés szerinti akadályt átugrik, ugrását a talajéréskor fékezni tudja; labdát, kislabdát biztonsággal kezeli.
- Képes végrehajtani a verbális utasításokat különböző tornagyakorlatok végzésekor.
- Egyéni, csoportos, sor-, és váltóversenyeket játszik a szabályok betartásával.
- Jártasságot szerez néhány sportágban.

Külső világ tevékeny megismerésére
A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, szeretetét, védelmét.
A gyermek a környezet megismerése során **matematikai tartalmú** tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Az óvodapedagógus feladatai

- Elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközöket biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Lehetővé teszi a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, figyelembe veszi és épít a gyermek aktivitására, érzelmi dominanciájára, természetes kíváncsiságára.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Olyan tevékenységeket biztosít, amelyben a gyerek megismeri és megérti az őt körülvevő világot, épít a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre; törekszik arra, hogy a tárgyakat, jelenségeket lehetőleg természetes környezetben és természetes megjelenési formájukban mutassa be.
- Ismeretterjesztő könyveket, verses köteteket, internetes lehetőségeket biztosít növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről.
- Figyelembe veszi a gyermek a környezettel kapcsolatos élményeit és törekszik az összhang megteremtésére az otthonról hozott ismeretek és az óvodai nevelés között; kidolgozza a differenciálás módjait.
- Szenzitív játékokat, tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosít a környezet élményszerű megismeréséhez séták, kirándulások során, az óvoda udvarán, a természetsarokban végzett tevékenységek alkalmával.
- Kialakítja a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt, lehetővé teszi, hogy a gyerekek megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Megismerteti a gyerekeket a környezetünkben található természetvédelmi fontos területeket, igyekszik a gyermekeket minél több olyan élményhez juttatni, amely mélyíti kötődésüket a természethez.
- Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a környezet alakításában.
- Méltón, a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepli a gyermekcsoporttal a jeles napokat.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés biztosításával gyarapítja a gyermek aktív és passzív szókincsét, bővíti a fogalmak körét és tartalmát.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekek nevelése során törekszik arra, hogy a gyerekek elsajátítsák az alapvető szokásokat, viselkedési formákat a környezettudatos magatartás jegyében.
- A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyerekekkel megismerteti a társadalmi együttélés szokásait, normáit, rámutat a környezet szépségeire, értékeire, megóvásuk, megbecsülésük fontosságára.
- A tehetséges gyermekekkel megismerteti a tágabb életterünk megóvására, fenntarthatóságára irányuló témákat is, pl.: felmelegedés élettani hatásai a tengerekre; élet más kontinenseken; talajszennyezés; bolygónk- naprendszerünk.
- A multikulturális, interkulturális nevelés során megismerteti a gyerekeket a más országok természeti környezetével, kultúrájával.
- Megfigyeltetések, tevékenykedések alkalmával fejleszti a gyermekek észlelését: vizuális és auditív észlelést, a mozgás és tapintásos észlelést, az alaklátást és formaállandóságot.
- Fejleszti a keresztcsatornák működését, a finommotorikát, a testsémát.
- Épít a gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, segíti az önálló problémamegoldást, biztosítja az egyéni, cselekvő tapasztalatszerzést.
- Fejleszti a gyerekek ítélőképességét, problémalátását, egyéni megismerő és problémamegoldó képességét.
- Kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek, minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget teremt; törekszik arra, hogy a problémahelyzet és a probléma megoldására irányuló tevékenység önmaga is motiváljon.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Hagyja a gyereket saját logikája szerint gondolkodni, lehetővé teszi a gondolkodási képesség hajlékonyságát, a többféle megoldás lehetőségét, a hibajavítást, a gondolatok tevékenységgel és szóban történő kifejezését.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyerekeknél nagy gondot fordít a differenciált foglalkoztatási formára, figyelembe véve a képességeikből eredő hátrányokat.
- A szociálisan és halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű gyermekeknél fokozottan figyel a matematikai fogalmak helyes használatára, a logikus gondolkodás megalapozására.
- Tehetséges gyerekeknek igyekszik olyan magasabb szintű gondolkodásra késztető játékos feladatokat adni, amellyel még jobban fejlődik matematikai gondolkodásuk pl.: logikai játékok, fejszámolás, Logico játékok magasabb szintjei.
- A multikulturális és interkulturális nevelés során a különböző környezetből érkező gyermekeket fejlettségi szintjüket felmérve differenciáltan fejleszti.

A gyermek tevékenységei

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát; tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.
- Kerti munkát végez, megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával; közben megfigyeli a fákat, bokrokat és rovarokat; ültet, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat.
- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magokat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt az élősarok bővítéséhez.
- Zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít: reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban, játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.
- Tapasztalatot szerez a természeti és társadalmi környezetről: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, repülőtér, állomás, piac, múzeum, könyvtár.
- Részt vesz az óvoda által szervezett természet ünnepein, jeles napokon, kirándul, sétál, terméseket gyűjt, barkácsol, papírt gyűjt, megismeri annak újrahasznosítási lehetőségeit, a szelektív hulladékgyűjtés szabályait.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében, megismerésében.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét pl.: füst, por, zaj stb., ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálatokat végez, egyéni fejlettségének megfelelően bekapcsolódik óvodánk környezetvédő- és alakító munkájába.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Tevékenykedés közben számol, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végez: hozzáad, elvesz, egyenlővé tesz; tapasztalatokat szerez a darabszám változásairól.
- Ismereteket szerez a geometria körében, síkmértani formákat tép, vág, rajzol, megismerkedik a testek jellemző tulajdonságaival.
- Összehasonlít, szétválogat megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint: halmazok, részhalmazok képzése.
- Kiválaszt tárgyakat tapintás, látás, hallás és körbeírás alapján.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végez: sorszámok, számlépcső.
- A számfogalom megalapozása érdekében összemér, párosít mennyiségeket, halmazokat becsléssel, számlálással. Méréseket végez különböző egységekkel, különböző szempontok alapján: magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség.
- Tükör előtt tevékenykedik, tapasztalatot szerez a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másol le, önállóan alkot.
- Ritmikus sorokat hoz létre térben és síkban, önállóan, szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódik a síkban ábrázolt világban: zárt, nyitott vonalak, labirintus; és a térben: testtudat, irányok, lateralitás, névutók.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket; tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését, tisztában van a testápolás alapvető higiéniás szokásaival.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri az egyes évszakok jellegzetességét, tudja a napszakokat.
- Ismeri a gyűjtőfogalmakat, tudja, hogy mi tartozik az egyes csoportokba.
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit; alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Csoportosítja az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit, védelmét, hasznukat.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt felsorol; tisztában van fontosságukkal az egészséges táplálkozás szempontjából.
- Képes matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolatait elmondani; egymás állításainak igazságát megítélni, megbeszélni, tévedéseit javítani.
- Képes megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre, valamint saját szempontú válogatás, sorba rendezés elvégzésére.
- Összehasonlításait szóban is kifejezi, érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket össze tud mérni, az összemérés alapján helyes megállapítást tud tenni; részt tud venni más mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Össze tud mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tud állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet, tárgyakat meg tud számlálni legalább 10-ig.
- Másolással képes megépíteni a mintával megegyező, de színben, nagyságban eltérő elemekből is a térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képes különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyszerűbb tulajdonságokat megnevezni.
- A tükörrel való tevékenységük során alakzat tükörképét megépíti.
- A térben való tájékozódásban meg tudja különböztetni a jobb, bal, jobbra, balra irányokat, értik és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat: alá, fölé, közé, alatt, fölött, mögött.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. A gyermek munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység; mely a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze; a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Munkafajták

- Saját személyükkel kapcsolatos munkák
- Közösségért végzett munkák
- Alkalomszerű megbízatások
- Környezet rendjének megőrzése
- Növény- és állatgondozás

Az óvodapedagógus feladatai

- Megteremti a gyerekek számára az életkorukhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket, a gyermekeknek tartalmilag gazdag, változatos feladatokat ad.
- Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezeti be, megismerteti a gyerekekkel az egyes munkafolyamatokat, a részmozdulatok sorrendjét, a munka legcélszerűbb fogásait, a munka ellenőrzésének módjait.
- Biztosítja az alkalmas eszközöket, megismerteti az adott munka eszközeit, célszerű használatát, rászoktatja a gyermekeket az eszközök rendbe tartására.
- Megteremti a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört; biztosítja, hogy a gyermekek az életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni fejlődési ütemben végezhessék a munkát; lehetővé teszi, hogy a különösen kedvelt munkafajtákban elmélyülhessenek.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Törekszik arra, hogy a munka értékelése során a gyerekekben kedvet ébresszen a további munkához; elősegíti a gyerekek önértékelési képességének, közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését; az elvégzett munka értékelését, személyre szabottan végzi, erősítve ezzel a pozitív megerősítést.
- Erősíti a gyerekekben a munka iránti pozitív érzelmeket, a munkára késztető indítékokat, fejleszti a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket.
- Erősíti a gyermekekben a munka szükségességének érzését, megszervezi a munka állandóságát és folyamatosságát, szoktatja a gyerekeket a fegyelmezett, kitartó munkavégzésre.
- A sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeknél a munkavégzésnél kiemelten kezeli az önkiszolgálással kapcsolatos munkát.
- A hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett és multikulturális, interkulturális környezetből érkező gyerekekkel megismerteti a munkavégzés értékét, örömét, pozitív megítélését, fokozottan ügyel a sikerélményhez juttatásra, segítve a társadalmi beilleszkedést, kompenzálva az esetleges családi hatásokat.

A gyermek tevékenységei

- Önkiszolgáló munkát végez.
- Közösségi megbízatásként naposi munkát végez a feladatok fokozatos bővülésével; besegít a növények, állatok gondozásába.
- Segít átrendezi a csoportszobát, segít a tevékenység eszközeinek kiosztásában.
- Segít az udvari játékeszközök ki- és behordásában, részt vesz a játékok javításában, tisztán tartásában, időközönként szétválogatja a játékeszközöket, rendbe teszi a babaszobai szekrényeket.
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységeket végez: csíráztatás, rügyeztetés, virágoskert gondozása, fű, levél gereblyézése, hósöprés, homok fellazítása.
- Segít udvarrészüknek tisztán tartásában, sepreget, részt vesz a környezet rendjének biztosításában.
- Ünnepekre, különleges eseményekre tárgyakat készít, részt vesz a csoportszoba díszítésében.
- Alkalomszerűen megbízatásokat teljesít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Jártasságot szerez a különböző munkafajták végzésében.
- Segítséggel használja a munkaeszközöket.
- Szívesen és önként vállalja a naposságot és egyéb megbízatásokat.
- Feladatait a megismert szokások alapján végzi, munkájában kitartó, megbízható.
- Érzi munkája fontosságát és hasznosságát.
- Munkavégzés közben képes az együttműködésre.
- Egyéni megbízatásokat önállóan teljesít.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre; az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
Az óvodai tanulás célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése; tanulási kompetenciáinak egyéni képességeinek megfelelő fejlesztése; az egész életen át tartó tanulás igényének és képességének megalapozása.

A tapasztalatszerzési folyamat megszervezésével és irányításával kapcsolatos elvek

- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
- Biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő helyet és esztétikus eszközöket a tapasztalatszerzéshez.
- A tevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés minden korcsoportban kötetlen formában szervezi, a mozgás kivétel, ami minden életkorban kötelező tevékenységek keretében valósul meg.
- Az óvodapedagógus elősegíti, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjön; a gyerekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készteti sokoldalú tevékenységre.
- A tanulási folyamatban az óvodapedagógus törekszik a komplexitásra, egy-egy ismeret sokoldalú megközelítésére, feldolgozására.
- A játékosság, mint alapelv a tanulás egész folyamatában érvényesül.
- A tevékenységek irányítása során alkalmazott pedagógiai eljárásait a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségi szintjéhez igazítja.
- A tudástartalmakat érthetően közvetíti a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével, épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira, ismereteire, érzelemvezéreltségükre, cselekvési és közlési vágyukra.
- Változatos módon motivál, támogatja az önálló tapasztalatszerzés igényét, kreativitását.
- Nagy hangsúlyt fektet a tevékenységek során az értékelésre, a reális énkép kialakulására, lehetőséget ad – támogatva a pozitívumok kiemelését - az ön- és társértékelésre.
- Változatos és innovatív módszereket (pl.: kísérletezés) és szervezeti kereteket (pl.: kooperatív munka) alkalmaz céljai eléréséhez.
- Beépíti az online információszerzés lehetőségét, használja információs és kommunikációs technológia eszközeit.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás: szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A gyakorlati probléma és feladatmegoldás.

VI. A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodás kor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
Az iskolaérettségnek, az iskolai életre való felkészültségnek testi, lelki, szociális valamint értelmi kritériumai vannak.

A testi fejlődés jellemzői

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró; mozgása összerendezettebb, harmonikusabb; erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelki fejlődés jellemzői

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A szociális fejlődés jellemzői

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermekkel.

A szociálisan érett gyermek

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az értelmi fejlődés jellemzői

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét; a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségű ismeretei vannak.

Egészség nevelési és környezet nevelési program

Az egészség fejlesztése a kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodásgyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki: érzelmi, akarati, értelmi és szociális készségét. A gyermek egészsége társadalmi ügy, megvédése és fejlesztése az óvodapedagógia kulcsfeladata.

Nevelőtestületünk a személyiség sokoldalú fejlesztésével, egészséges életmódra való nevelésével, korszerű ismeretek és a környezettudatos szemlélet közvetítésével, versenyképes tudást nyújtva felkészíti a gyerekeket az eredményes további tanulmányokra.

Az óvodai egészségfejlesztés célja: minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét hatékonyan fejlesztő tevékenységekben.

Egészségfejlesztési feladatok

- A gyerekek gondozása, testi szükségleteiknek kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód – testápolás, tisztálkodás, étkezés, mozgás -, megalapozása, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása.
- A gyerekek mentális egészségének figyelemmel kísérése.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Megfelelő szakemberek bevonásával és a szülők együttműködésével speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészségfejlesztési feladataink a gyerekek

- szomatikus;
- pszichohigiénés: értelmi, érzelmi, akarati;
- szociális: társas, közösségi fejlesztésére vonatkoznak.

A szomatikus nevelés feladatai

A személyi higiénia fejlesztése

- a legfőbb személyi higiéniás nevelési feladat: a kézmosás, szokássá fejlesztése,
- a saját személyi felszerelés: törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés, tornafelszerelés használata.

Követelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Környezeti higiénia

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását;
- az udvar tisztán tartását, gondozását;
- a játékeszközök higiéniáját, rendben tartását.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése

Az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát, aminek az előkészületben, az önkiszolgálásban a gyermekek is bevonja életkori fejlettségüknek megfelelő szinten.

- A gyerekek megismertetése új ízekkel, italféleségekkel pl.: zöldséglé.
- A megfelelő mennyiségű folyadékbevitel biztosítása a nap bármely szakaszában.
- A gyerekek aktív részvételének biztosítása a saláta, gyümölcstál készítésében.

Rendszeres mozgás biztosítása

A mozgás élettanilag a gyermek alapvető életjelensége, ami folyamatos cselekedtetést igényel. A cél a testedzés mellett a sport megszerettetése, a játékos mozgás által kiváltott öröm átélése.

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését

- a mindennapos mozgás
- a kötelező mozgás tevékenység
- a sport tevékenységek szolgálják.

A pszichohigiénés: lelki, érzelmi, akarati nevelés feladatai

A pszicho higiénés nevelés a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségeknek, képességeknek fejlesztése.

A pszicho higiénés lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai:

- a társas-társadalmi beilleszkedés, integráció megvalósítása,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- szokásrendszer elsajátítása.

A beilleszkedési képesség gyakorlása

Az óvodai nevelés feladata a gyerekek beilleszkedési képességének elősegítése, amely az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységekben valósul meg.

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása;
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- gyermekközösségekkel történő kapcsolattartás, barátkozás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az alkalmazkodóképesség fejlesztése

Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulás, hozzá illeszkedés, aktív elfogadás, beállítódás:

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabálykövető készséges magatartás;
- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias, segítő viselkedés;
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel.

A szociális egészség fejlesztési feladatai

A szociális egészség fejlesztés a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja.

A környezet védelme

A külső világ tevékeny megismerésének fő feladata, hogy a gyermekekhez közel hozza a társadalmi és természeti környezet hozzá érzelmileg közel álló jelenségeit, s megalapozza ezzel a környezetet ismerő és védő személyiség kialakulását.

Az óvodapedagógus nevelő munkája során olyan természetszemlélet megalapozására törekszik, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó személyiség sajátja.

Az óvodapedagógus feladatai

- A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyez a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására; a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására.
- Közös programokat szervez a családokkal pl.: papírgyűjtés, kirándulások, ültetés.
- Ösztönzi a gyereket, hogy aktívan részt vegyen a környezete tisztaságának megőrzésében: szemetes használat, levélseprés, gereblyézés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása.
- Lehetőséget biztosít az állat- és növényvilág megismertetése során a felelős magatartás pl.: téli madáretetés gyakorlására.
- Környezettudatos magatartásra nevel, megszervezi a környezeti jeles napokhoz kötődő programokat.

Környezetvédelmi világnapok

- **Állatok Világnapja** - október 04. - Kirándulás a természetbe

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- **Víz Világnapja -** március 22. - Kirándulás a város vizes élőhelyeire
- **Föld Napja** - április 22. - Udvar szépítése, esztétikus környezet alakítása, virágok ültetése
- **Madarak és Fák Napja** - május 10. - Kirándulás a város természeti értékeinek védett helyeire

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
Az esélyegyenlőség és a másság elfogadása az az emberi jog, hogy minden embert – származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérülésére, fogyatkozására tekintet nélkül – ugyanazok a jogok és lehetőségek illetik meg az életben való érvényesülés folyamatában. Az óvodapedagógus alapfeladata a másság elfogadtatása a gyermekközösséggel.

A nevelés célja
A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása, az esélyegyenlőség biztosítása, a közösségbe való beilleszkedés segítése.
A tanulási zavarokat megelőző, támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint – a hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével és elterjesztésével, valamint óvodapedagógusaink fejlesztésével – az Óvodai nevelés Országos Alapprogramban rögzített hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, a szociális hátrányok csökkentése, a lemaradások folyamatos kompenzálása.

A célokból adódó feladatok
- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szocializációjának segítése.
- Bátorító nevelés az emberi kapcsolatok kialakításában, egyéni képességfejlesztés, mely mindig az egyes gyermek aktuális fejlettségéhez igazodik. A gyermekek megfigyelése, felmérése, az aktívitás elősegítése; finommotorika, vonalbiztonság, íráskészség kialakításának játékos fejlesztése; a figyelemkoncentráció alkotásközpontú módszerrel történő fejlesztése; gondolkodási képességek fejlesztése, új struktúrák létrehozása; fantáziafejlesztés; a sztereotip megfogalmazások elkerülésének támogatása; együttműködési képességek fejlesztése.
- A gyerek testi, lelki, szellemi szükségletének kielégítése.
- Kölcsönös tiszteleten, feltétel nélküli szereteten alapuló kapcsolat kialakítása.
- Jó kapcsolat építése a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együtt neveléshez.

A szociális hátrányok enyhítését segítő nevelés
A szociális hátrányú gyermekeknél nem a szervezeti fogyatkozás okoz hátrányt a személyiség fejlődésében, hanem a családi, társadalmi, kulturális, anyagi háttér kedvezőtlen hatása. Az óvodai nevelés a szociális hátrányú gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz, szükség esetén, a gyermekvédelmi szakhálózat munkatársai nyújtanak segítséget.
A nevelés célja a hátrányos helyzetből adódó lemaradások folyamatos kompenzálása pl.: alacsony beszédszínvonal, kifejezésmód, illemszabályok hiánya, a szegényes szókincs.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Észlelési tapasztalatok szóbeli megerősítése, tudatosítása.
- Szókincsbővítés tárgyak, cselekvések, események, térbeli viszonyok, színek, formák, méretek, azonosságok, különbözőségek meghatározásával.
- Irodalmi élmények feldolgozása, anyanyelvi játékok alkalmazása.
- A beszédkedv fokozása, beszédkészség fejlesztése.
- A nyelvileg gátolt gyermekeknél a probléma okainak felderítése, a fejlesztés lehetőségeinek megkeresése, szükség esetén logopédus segítségének kérése.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés területén a hátrányos helyzetből származó lemaradások enyhítését célzó folyamat elvei.

- Kedvező érzelmi hatások érjék a gyereket már az óvodába lépéskor.
- Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- Jó kapcsolat kiépítése a szülőkkel, mely lehetővé teszi a bizalmon alapuló együttműködést.
- A gyermekbarátságok kialakulásának támogatása, hogy a gyerekek örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe.
- A szokásrendszer megalkotásában a gyerekek bevonása lehetővé teszi az elvárásoknak való könnyebb megfelelést.
- Óvodai és csoport szinten közös programok, ünnepek szervezése, a hagyományok ápolása.
- Biztonságérzetük, stabil helyük kialakítása a szűkebb, tágabb környezetükben, megértő, befogadó, elfogadó légkör teremtése.

Egészséges életmód alakítása

- Az óvodapedagógus fokozottan odafigyel és egyénileg, differenciáltan fejleszti a gyerekeket a higiénés, az egészséges táplálkozási szokások, az egészséges életvitel szokás kialakításában, gyakorlásában.
- A fokozatosság elvét betartva a már ismert szabályokra alapoz, az óvodai szokások bevezetését utánzásos helyzetekben fokozatosan végzi.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, fejlesztő nevelésükhöz a pedagógiai szakszolgálat nyújt segítséget.
A nevelés célja: a sajátos nevelési igényű gyermek, alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése; az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakítása, fejlesztése.
Az óvodapedagógus feladata: egyéni fejlesztési terv alapján a gyermek fejlesztése; és együttműködés a fejlesztést segítő szakemberrel.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek óvodai nevelésének általános elvei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és módszertani differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását; kiegészítő fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását; egyéni fejlesztési terv készítését teszi szükségessé.
- A fejlesztés tartalma minden esetben az orvosi- gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat eredményeire épül.
- Az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődésének üteméhez, a fejlesztés a számukra megfelelő területeken valósul meg.
- Az óvodai fejlesztés akkor a leghatékonyabb, ha a fejlesztő tevékenység mindig több funkciót érint egyszerre, fontos, hogy a gyermek mindig a lehető legtöbb csatornáját használja tevékenységei során.
- A fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.
- A fejlesztésben a lemaradás területeinek függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt, de a gyermeket a nevelés, a fejlesztés nem terhelheti túl.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú fejlesztő tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósul meg.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelése

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében alapelv

- Az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése.
- A társadalmi integráció támogatása.
- Az elfogadó, segítő környezet biztosítása.

Óvoda-iskolai átmenet támogatása

Az átmenet támogatásának célja

Az intézmény partnerkapcsolatainak bővítésével, az együttműködési formák erősítésével, az intézményi és intézményközi műhelyek működtetésével az óvoda-iskola közötti átmenet előkészítése, megkönnyítése, eredményessé tétele.

A célból adódó feladatok

- A két intézmény átmenetét segítő programok kidolgozása és működtetése.
- Az óvoda-iskola átmenet komplex: mérésen és nyomon követésen alapuló, differenciált pedagógiai támogatása.
- A tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek fejlesztése a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődését elősegítő pedagógiai eszköztár használatával.

Tehetséggondozás

Az óvodai tehetséggondozás a nevelőmunka szerves része, a tehetség-ígéretek felfedezése, egyénre szabott fejlesztése.

Tehetséggondozás célja: a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerése.

Tehetséggondozás feladatai

- Inger gazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése, változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére.
- A tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése.
- Az elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.

Az óvodában a tehetséges gyermekek fejlesztése az óvodai csoportban, illetve tehetséggondozó tevékenységeken zajlik. A csoporton kívüli tehetségfejlesztő tevékenységeket szakképzett pedagógusok vezetik.

Gyermekvédelem

A gyermek jogainak érvényesítése: ellátása, gondozása, nevelése elsődlegesen a családra tartozik, az óvodai nevelés kompetenciaköre: a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal történő kapcsolattartás. A gyermekvédelmi munkát a gyermekvédelmi felelősök koordinálják.

A gyermekvédelem célja: a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése. Minden gyermeknek joga van az egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára kevésbé korlátozó és szegregált környezetben nevelkedni.

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

- intézményvezető, tagóvodavezető
- gyermekvédelmi megbízott,
- óvodapedagógus,
- óvodai szociális segítő.

Óvodánkban megvalósuló gyermekvédelem feladatai

- Észlelő- és jelzőrendszeri tevékenység megvalósítása: érzékenyítés, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtás, a jelzés megtételének támogatása.
- Veszélyeztetettség kialakulásának korai felismerése, felderítése; hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetből adódó lemaradások felismerése, kompenzálása; BTMN gyerekek szakemberhez való irányítása.
- Az egyenlő bánásmód elvének biztosítása, az esélyegyenlőségnek mindenkire kiterjedő megvalósulása, az előítéletek kialakulásának megelőzése.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermek szociális problémáinak figyelemmel kisérése, szükség esetén intézkedési tervkészítés; a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében való közreműködés.
- Rendszeres kapcsolattartás a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel, gyermekorvossal, szociális segítővel, aki támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is.
- A preventív gyermekvédelem erősítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- A gyermek egyéni bánásmódban és kiemelt figyelemben részesítése.
- Tájékoztatás nyújtása az igénybe vehető térítési díjkedvezményről, a támogatások lehetséges módjairól, a segítők elérhetőségeiről, az egyes programokba a szülők bevonása, egyéni segítségnyújtás, tanácsadás.

Munkaformái: esetmegbeszélések, szupervízió, intézményen belüli belső képzések

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Hátrányos helyzetű gyermek

- Mindkét szülő legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.
- Lakáskörülményei csak korlátozottan biztosítják az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket.
- A szülők bármelyike legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.
-

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és akinél a hátrányos helyzetű gyermeket meghatározó körülmények között legalább kettő fenn áll.
- A nevelésbe vett gyermek.

Veszélyeztetett gyermek

- Az olyan gyerek, akinek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő és a családi környezet által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény gátolja vagy akadályozza.

Intézményünk gyermekvédelmi felelőse

- Koordinálja a gyermekvédelmi munkát.
- Kapcsolatot tart a MESZEGYI szakembereivel és a Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Lakosságszolgálati Főosztály, Szociális és Köznevelési Osztályával, valamint a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal.
- Együttműködik a kolleganőkkel, érdeklődik a gyermek helyzetéről, figyelemmel kíséri a problémás eseteket.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekről.
- Beszámol a nevelőtestületnek a munkájukról.
- Részt vesz gyermekvédelmi továbbképzéseken.

Hagyományok, ünnepek

Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a gyermeki személyiség fejlesztésére, a pozitív életérzés elmélyítésére. A gyerekek megismerik a nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékeit, védelmét. Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a család-óvoda kapcsolatának erősítésére, a szülő, a gyermek és az óvodapedagógus között megvalósuló együttműködésre. A családközpontú munka fontos fókusza a szülők segítése, támogatása abban, hogy gyermekük társas-érzelmi készségeinek fejlődését hatékonyan támogassák. A nevelőtestületnek a tervezési-szervezési feladatokban való aktív részvételének támogatása lehetővé teszi a befogadó óvodai nevelést célzó tevékenységek hatékonyságának növelését.

Ünnepeink

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Őszi Mihály napi családi nap		x
Adventi barkácsolás		x
Mikulás	x	
Karácsony	x	

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Farsang	x	
Március 15. 1848/49-es szabadságharc	x	
Október 23. 1956-os forradalom	x	
Anyák napi barkácsolás		x
Évzáró - Ballagás		x
Gyermeknap		x
Állatok Világnapja	x	
Víz Világnapja	x	
Föld Világnapja	x	
Madarak és Fák Napja	x	
Kirándulás		x
Keresztény ünnepek alkalmával ünnepi műsor a Szép korúak házában	x	
Magyar jeles napok alkalmából könyvtárlátogatás	x	
Környezetvédelmi napok alkalmából könyvtárlátogatás	x	

6. Belső továbbképzési rendszer

A továbbképzéseken szerzett ismeretek és kompetenciák óvodán/szervezeti egységeken belül történő átadása.

Hospitálás

- Nevelőtestület tagjai részt vesznek a csoportok tevékenységeinek látogatásán, ami segíti az egyéni szakmai tapasztalatok gazdagodását és fontos szerepe van egymás csoportjában folyó munka megismerésében, segítésében.

Munkaközösségek rendszere

A munkaközösségek az intézmény pedagógiai programjának megvalósításában alapvető szerepet töltenek be, melyeket a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény nevelőtestülete az óvodapedagógusok igényei alapján működtet.

Szakmai továbbképzési rendszer

Belső továbbképzés

- Pedagógiai Program megvalósulásának figyelemmel kísérése az óvodapedagógusok egyéni módszertani kultúrájának megjelenítésével, reflektálásokkal, elemzésekkel, értékelésekkel.
- A belső továbbképzések részvételi arányának folyamatos növelése, a tanultak beépítése a nevelőmunka tervezésébe.
- Önképzési lehetőségek bővítése könyvek, digitális anyagok folyamatos beszerzésével.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Külső továbbképzés
A külső képzésben részt vevő óvodapedagógus tájékoztatja a megszerzett ismereteiről a kollégákat, támogatva a pedagógusok szakmai fejlődését, megújulását.

Ellenőrzési, értékelési, mérési rendszer
A nevelőmunka ellenőrzése
Intézményünk belső ellenőrzési rendje kiterjed a nevelőmunka dokumentációjára, a követelmények, normák és a szokásrendszer vizsgálatára.
A belső ellenőrzés folyamata intézményünkben
Az ellenőrzés lépései
- Folyamatos információgyűjtést követően az ellenőrzés témájának eldöntése, a munkaterv részeként ellenőrzési terv készítése.
- A csoportnaplóban az ellenőrzés idejének rögzítése, valamint az ellenőrzés előtt a vizsgált dokumentumok előkészítése.
- Az ellenőrzés elvégzése, módszerei: dokumentumvizsgálat, elemzés, megfigyelés, beszélgetés.

A nevelőmunka értékelése
A belső értékelés folyamatosan végzett munka, mely lehet
- átfogó jellegű, teljes körű intézményértékelés,
- a nevelőmunka egy-egy részterületének értékelése,
- önértékelés.

A pedagógiai munka ellenőrzésének és értékelésének elvei
- Az ellenőrzés a Pedagógia Program célkitűzései alapján az óvodapedagógusok felkészültségének egyéniségének, módszertani szabadságának figyelembevételével történik.
- Az ellenőrzés előre megbeszélt időpontban, és megbeszélt szempontok alapján történik.

Az ellenőrzési folyamat a gyermekek egyéni fejlettségi szintjére épül; az értékelés: konkrét, előre mutató, pozitív megerősítésre épülő.

A MIÓVI Katowice Sport Tagóvodája német orientációs csoportjainak pedagógiai programja

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja által megfogalmazott alapelveknek megfelelően csoportunkban a gyermeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. Nevelőmunkánk során a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére törekszünk.

Mottónk
„A gyermeket tiszteletben kell fogadni, szeretetben kell nevelni és szabadságban kell elbocsátani.” (Rudolf Steiner)

Gyermekkép

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg.
Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.

Óvodakép
Az óvodai nevelés során gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és a fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Bevezető
A Robert Bosch Energy and Body Systems és Robert Bosch Power Tool Kft. és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködésének köszönhetően óvodánk két csoportnak német fejlesztést biztosít.

Célunk
Az óvodás korú gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a német nyelv megismertetése, elsajátíttatása; a különböző kultúrából érkező, más nyelvet beszélő gyermekek beilleszkedésének segítése; olyan nyelvi készségek, képességek kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy a szülők német nyelvterületre történő áthelyezése esetén a gyerekek be tudjanak illeszkedni az életkoruknak megfelelő intézményekbe.
A nyelvi nevelés az óvodai élet minden területét átszövi, a mindennapokban a spontán és tervezett helyzetekben egyaránt ahol, egyszerű szavak, mondatok segítségével, játékos formában történhet meg az idegen nyelvelsajátítás az anyanyelvvel párhuzamosan.

Az óvodapedagógus feladatai
- A német nyelvi tevékenységek anyagát a magyar nyelvű tevékenységekre építve, a gyerekek egyéni nyelvi fejlettségi szintjét figyelembe véve tervezi.
- Kihasználja a mindennapi tevékenységek, játékszituációk kínálta lehetőséget a nyelvi helyzetek megteremtésére, a szókincs bővítésére, a passzív nyelvi ismeretek aktivizálására és a kifejezőkészség fejlesztésére.
- A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben biztosítja az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást, melynek során fokozottan használja a szemléltetés, érzékeltetés és cselekedtetés módszereit.
- A multikulturális nevelés megvalósítása során tevékenységeknek, céloknak megfelelő tárgyi eszközöket használ.
- Lehetőséget biztosít a hagyományápolásra, mely a gyermek személyiségét, a családokkal

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

való együttműködését gazdagítja.

Az idegen nyelv elsajátításának színterei és lehetőségei az óvodában

Játék

A játék az óvodás korú gyermek legalapvetőbb, legtermészetesebb és legfejlesztőbb tevékenysége, mely számos lehetőséget nyújt a nyelvi, idegen nyelvi készségek elsajátítására., fejlesztésére. Mivel a gyermek számára a játék örömforrás, a játékban végbemenő tanulás (így az idegen nyelv elsajátítása) is örömöt jelent. Az óvodáskorú gyermekekre jellemző játékfajták így a szerepjáték és a szabályjáték és az ebben rejlő lehetőségek is sokoldalúan járulnak hozzá a gyermek idegen nyelvi tanulásához.

A szerepjátékban a gyermekek eljátsszák az élményeikből fakadó eseményeket, történéseket, a felnőttek, állatok, mesehősök szerepébe bújnak. A játékukban olyan valós helyzeteket is eljátszanak, amelyekben megjelennek az intraperszonális kapcsolatokon keresztül idegen nyelven az alapvető kommunikációs fordulatok, társalgási formák és szabályok, mint például a köszönés, a kapcsolatfelvétel, az udvariassági formák. A párbeszédekben elsajátítják azt, hogy hogyan kell reagálni a különféle helyzetekben. Elsajátítják a különféle grammatikai struktúrákat, gyakorolják, elmélyítik a már ismert szavakat, kifejezéseket. A pedagógus a szerepjátékban betöltött szerepből (irányítója vagy szereplője a játéknak) fakadóan a vele folytatott kommunikáció során a gyermekek elsajátítanak új szavakat, egyszerű mondatokat. Így a játék során fejlődik az idegen nyelvi kiejtésük, fokozódik a beszédkedvük.

A szabályjátékok is alkalmasak az idegen nyelv elsajátíttatásra. Az értelemfejlesztő játékoknál pl. társasjátékok, memóriakártyák, a játékban részt vevő gyermekeknek meg kell beszélniük a szabályokat, a sorrendet és a játék alatt sokat beszélgetnek. A memória játék témáját a pedagógus a heti témához kapcsolódóan állítja össze. A játék során bővül a gyermekek aktív szókincse, miközben megnevezik az ábrázolt tárgyakat, állatokat, azok tulajdonságait, összehasonlítják őket, gyűjtőfogalmakat is megneveznek, elsajátítanak, ezáltal sokoldalúan fejlődnek.

Az egyszerűbb idegen nyelvű mesét lerövidített formában hallják a gyermekeknek, amelynél a megértés elérésére szemléltetőeszközt alkalmazunk és a mesébe sok párbeszédet építünk be, amely a gyermekeket a produktív beszédre motiválja.

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A nyelvi nevelés keretében a gyermekeknek mondókákat, verseket tanítunk meg, meséket mondunk az idegen nyelven. Ide tartozik a képeskönyvek nézegetése is, amely bizonyítottan az egyik leghatékonyabb nyelvfejlesztő módszer.

A verselés, mesélés a nyelvi nevelés nagy jelentőségű területe, mert a német nép kultúrájából válogatott irodalmi alkotások: versek, mesék közvetítése a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését, a német nyelv elsajátításának folyamatát segíti. A tevékenység során a magyar nyelven megismert meséket rövidített formában német nyelven is hallják; a versek és mondókák esetében a német irodalmi anyag szolgál alapul, ahol a megértést a szemléltető eszközök használata segíti, a berögződést az ismétlések gyakorisága biztosítja.

Ének, zene, népi játék, tánc

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A zenei nevelésben a gyermekek megismerik az idegen nyelv kultúrájához tartozó gyermekdalokat, körjátékokat, egyszerű táncokat. A körjátékok során a beszéd cselekvéssel párosul, a gyermekek a szavak és fogalmak jelentését érzékszerveiken keresztül értik meg, ha énekelnek egymással, jókedvűen megszólítják egymást a körben, vagy közösen játszanak. A dalok sokszor ismételjük, mert így jegyzik meg azokat a nyelvtani szerkezeteket, amelyek a másokkal folytatott kommunikáció során is előfordulhatnak. A dalok, körjátékok, táncok megtanulásával nemcsak új nyelvismeretet szereznek, hanem a hagyományápolás is megvalósul.

A mozgásos, dalos játékok, népi játékok is hozzájárulnak az óvodai nyelvelsajátíttatáshoz, hisz ezen játékok is, a szabályának és szövegének megtanulásával, a játékok többszöri ismétlésével, eljátszásával szókincsbővülést, nyelvi fejlődést eredményez.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
A vizuális nevelés a kétnyelvű neveléshez rengeteg lehetőséget biztosít: Az elkészített gyermeki alkotásokkal szemléltethetjük a nyelvi anyagot. Az óvodapedagógus a vizuális tevékenység közben a nyelvi anyagot komplex módon dolgozza fel: egyszerű utasításokat ad a tevékenységgel kapcsolatban, megnevezi az elkészített alkotásokat, gyakoroltatja a témához tartozó szókincset, kérdezi a gyermekeket alkotásaikkal kapcsolatban, dalokat énekel, mondókákat mond a témával, az elkészített alkotásokkal kapcsolatban.

Mindennapos mozgás
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenységet spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység; irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, és szervezett mozgásos tevékenység során valósítjuk meg.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk.
A mozgás is szemléltetés elvének érvényesítésével valósul meg, ahol összekapcsolódik a hallás, a látás és a mozgás, javítva a megértést és a hosszú távú memóriát.
A mozgás során a pedagógus olyan mozgásos játékokat játszik a gyermekekkel, amelyekben megjelenik a más területen már elsajátított szókincs, nyelvismeret, alkalmazva az ismétlés elvét, a tanulási folyamat eredményességének biztosítása érdekében.

Külső világ tevékeny megismerése
A külső világ tevékeny megismerése a nyelvi fejlesztéssel rendkívül szoros kapcsolatban áll, mert a szókincs és a beszédkészség fejlesztésének egyik legfontosabb területe. A témákat az óvodapedagógus a gyermek közvetlen környezetéből, az őt körülvevő természetből és a tágabb környezetéből választja ki. A természethez kötődő témakörök feldolgozásához az óvodai mindennapokban az óvodán belül szervezett tevékenységeken túl, sok óvodán kívüli lehetőség is kínálkozik. A rendszeres óvodai séták, kirándulások, sok lehetőséget nyújtanak arra, hogy az óvodából kilépve rácsodálkozzunk a körülöttünk lévő világra. A séták, a kirándulás rengeteg új ismeretet, élményeket nyújtanak a gyermekeknek.
A séták során tett megfigyelések, és a beszélgetés alkalmával lehetőségünk van az idegen nyelvvel való játékos ismerkedésre is. Az élmények, új ismeretek feldolgozása során a magyar-német

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

kétnyelvű játékok tudatos választása az élményalapú tanulás által elősegíti, hogy a magyar- német szavak, mondatok nyelvi szókapcsolatok ismétlődéssel rögzüljenek a gyermekeknél.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekekben kialakul a pozitív érzelmi viszony a német nemzet kultúrája és nyelve iránt.
- Életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően rendelkeznek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteiket német nyelven tudják közvetíteni.
- A gyermekek képesek a kommunikációs helyzetek során egyszerű kérdések megértése, kérések teljesítésére, egyéni képességeiknek megfelelő mennyiségű passzív és aktív szókinccsel rendelkeznek.
- Ismernek német nyelvű dalokat, verseket, mondókákat, játékokat, szokást, hagyományt.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

KÖZÉPSZER ÚTI TAGÓVODÁJA

„EGÉSZSÉG, MOZGÁS, KÖRNYEZET,

mint a jövőnk alapja”

Pedagógiai Programja

Készítette: A MIÓVI Középszer Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

1 Bevezetés ... 3
1.1 Helyzetkép ... 3
1.2 Óvodánk jellemzői ... 3
2 Óvodai programunk nevelésrendszere ... 4
2.1 Gyermekkép ... 4
2.2 Óvodakép ... 4
3 Óvodánk nevelési alapelvei ... 5
4 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ... 5
4.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése ... 6
4.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése ... 7
4.3 Tehetséges gyermek az óvodában ... 8
4.4 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek az óvodában ... 9
4.5 Veszélyeztetett gyermek ... 10
5 Óvodánk gyermekvédelmi feladatai ... 10
6 Óvodai program nevelési feladatai ... 12
6.1 Az egészséges életmód alakítása ... 12
6.1.1 A testi (szomatikus) nevelés feladatai ... 13
6.1.2 A lelki, érzelmi, (pszichohigiénés) akarati nevelés feladatai ... 16
6.1.3 A szociális nevelés egészségfejlesztési feladatai ... 17
6.2 Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés ... 17
6.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 20
7 Az óvodai élet tevékenységformái ... 22
7.1 A játék ... 22
7.2 Munka jellegű tevékenységek ... 26
7.3 Tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 28
8 Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai ... 30
8.1 A külső világ tevékeny megismerése ... 30
8.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzések a külső világ tevékeny megismerése során ... 34
8.3 Verselés, mesélés ... 37
8.4 Ének, zene, népi játék, tánc ... 40
8.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ... 42
8.6 Mozgás ... 44
9 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére ... 51
9.1 Az egészségesen fejlődő gyermekek ... 51
10 Esélyegyenlőség biztosítása ... 52
11 Az óvodai élet megszervezése ... 53
11.1 Személyi feltételek ... 53
11.2 Tárgyi feltételek ... 54
11.3 Napirend ... 54
11.4 Hetirend ... 55
11.5 Ünnepeink, hagyományaink ... 55
12 Óvodánk kapcsolatrendszere ... 58
13 Felhasznált Irodalmak Jegyzéke ... 62

1 Bevezetés

A köznevelési rendszer legalsó lépcsőfokát az óvoda jelenti, ezért mintegy megalapozó szereppel rendelkezik. Azon egységes folyamat első intézményi szakasza, melyet az iskolai oktatás folytat tovább. A felelősségünk nagy, mert ebben az életkorban (3-6-7 éves kor) az elszalasztott nevelési és fejlesztési lehetőségek már nem pótolhatóak. Óvodai nevelésünk a gyermeki tevékenységekre épül, mely figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket. Fő szempontunk az egyéni fejlődési ütem. Úgy gondoljuk, hogy minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, ezért gyermekeink személyiségfejlődését és az egyéni képességeik kibontakoztatását spontán és szervezett élethelyzetek megteremtésével segítjük elő. Azt szeretnénk elérni, hogy az óvodáskor végére minden gyermekünk váljék iskolára alkalmassá és a saját maga képességéhez képest a legmagasabb szintre fejlődjön. Építünk a gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, nyitottságára, miközben gazdagítjuk, bővítjük ismereteiket, olyan képességeket alapozunk meg, melyek az egész életen át tartó tanulásra hatással vannak. Igyekszünk olyan értékeket képviselni, hogy a gyermekeink felnőtté válva értékes tagjai legyenek a társadalmunknak és helyt tudjanak állni az újabb kor kihívásainak. Óvodánk a saját Pedagógiai Programja alapján dolgozik. Ezen programunkat az aktuális törvényi előírásoknak, változásoknak megfelelően kiegészítettük és továbbfejlesztettük.

1.1 Helyzetkép

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében, Miskolcon, egy nyugodt, panelházas környezetben található, az Avasi lakótelepen. Az intézmény könnyen megközelíthető tömegközlekedési eszközökkel és autóval egyaránt.
Az óvoda 1974-ben kezdte meg működését 8 csoporttal, melyekben azonos korú gyermekek jártak. Az épülete a fenntartó támogatásával 2014-ben, fűtéskorszerűsítést, szigetelést és nyílászárók cseréjét végezték el. Alapító Okiratunk szerint 130 gyermek mindennapi ellátást tudjuk biztosítani. A csoportszobák modern berendezéssel és sok fejlesztő hatású játékkal vannak felszerelve. Intézményünkben közösségét óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák, konyhai kisegítő alkotja.

1.2 Óvodánk jellemzői

Az udvar tágas, fákkal övezett, hangulatos és inspiráló környezetet teremt a gyermekek számára. A kavicsos, füves és betonos terület rengeteg lehetőséget kínál a felfedezésre és a játékra. A dombok különösen izgalmasak lehetnek, mivel kihívást jelentenek és fejlesztik a gyermekek mozgáskészségeit. Az, hogy minden csoportnak van saját kis udvarrésze, lehetővé teszi a kisebb csoportokban való közösségi élményeket és a játék örömét.
Az udvar környezettudatos nevelés szempontjából is kulcsszerepet játszik. A növények és madarak gondozása, a madárodúk ellenőrzése és a virágok ültetése mind olyan tevékenységek, amelyek segítik a gyermekek környezettudatosságát és felelősségérzetét.
Gyermekközpontú és befogadó szemlélettel rendelkezünk. Minden gyermek számára egyaránt biztosítjuk a szeretetteljes nevelést, az esélyegyenlőséget, a meglevő hátrányok csökkentését. Tevékenységünket, fejlesztő munkánkat az életkori sajátosságok és az egyéni képességek figyelembevételével valósítjuk meg.
Az egészséges életmódra való nevelés is fontos része az óvodai programnak. Az egészséges táplálkozás és a rendszeres mozgás mellett a természet közelsége és a friss levegő segíthet a gyermekek egészségének megőrzésében és fejlesztésében.

Az udvar valóban egy olyan hely, ahol a gyermekeknek lehetőségük van tanulni és fejlődni, miközben élvezik az óvodai élményeket és kapcsolatokat építenek egymással.

2 Óvodai programunk nevelésrendszere

2.1 Gyermekkép

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen. Ez az egyediség genetikai adottságokból, veleszületett hajlamokból és átélt élményekből áll össze. A személyiség lényeges elemei az átélt élmények folyamatában alakulnak ki, és ebben igen nagy szerepe van a környezeti hatásoknak és a nevelésnek. Az óvodai környezet, kulcsszerepet játszik a gyermekek személyiségfejlődésében és értékrendjük kialakításában. A felnövekvő nemzedéket fel kell készíteni a változó, fejlődő társadalomra, valamint arra, hogy őrizzék az emberi értékeket, védjék a természetet, óvják az egészségüket, legyen önbizalmuk és belső tartásuk. Ismereteiket, tudásukat képesek legyenek alkalmazni és céljaik elérésének szolgálatába állítani. Felelősségteljes feladat hárul a szülőkre és a nevelő intézményekre, óvodákra, iskolákra.
Az óvodába lépés valóban fontos mérföldkő a gyermekek életében. Itt tanulják meg az önállóságot, a társas kapcsolatokat, és építik fel az alapjait annak, hogy hogyan legyenek felelős felnőttek a jövőben. Az óvoda nemcsak tanulást, hanem érzelmeket, kapcsolatokat és értékeket közvetít. Az elfogadás, a szeretet és a kölcsönös tisztelet légkörében a gyermekek könnyebben fejlődnek és tanulnak.
A gyermekközpontú nevelés és a bizalomra épülő kapcsolat segíti a gyermekeket abban, hogy önmaguk legyenek, és kihozzák magukból a legjobbat. Az együttműködés és a segítés megtanítja őket az empátiára és az egymás iránti tiszteletre, ami alapvető fontosságú az egészséges társadalmi kapcsolatok kialakításában.
Az óvodai nevelés és közösség nagy felelősséggel jár, de éppen ezért lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy megtapasztalják a szeretet, a bizalom és a felelősség fontosságát, ami segíti őket az élet minden területén.

2.2 Óvodakép

„Foglalkozzunk meleg, sugárzó szeretettel a gyermekekkel, és akkor ők csodákra képesek."
(Erich Fromm)

Az óvodalétfontosságú része a köznevelési rendszernek, és számos fontos feladatot lát el a gyermekek fejlődésének és nevelésének támogatásában. Az óvodai pedagógiai tevékenység és a kialakított környezet segíti a gyermekek széleskörű fejlődését, mind szellemi, mind érzelmi és szociális téren.
Szerepe azon túlmutat, hogy egyszerűen csak gondoskodik a gyermekek felügyeletéről. Segít a gyermekeknek az életre való felkészülésben, az iskolába való átmenet folyamatában. Ez a folyamat nemcsak a szükséges tanulási készségek megszerzését jelenti, hanem az iskolai környezethez való alkalmazkodásra, az önállóságra és a társas készségekre való fejlődésre is kiterjed.
Az óvoda feladatai között szerepel továbbá a különféle nevelési igényű gyermekek támogatása is. Az óvodai környezetnek és pedagógiai módszereknek rugalmasnak kell lenniük annak érdekében, hogy minden gyermek számára biztosítani tudják a fejlődésükhöz szükséges segítséget és támogatást.
Az óvoda, tehát nemcsak a gyermekek gondozására és nevelésére szolgál, hanem a köznevelés rendszerének fontos részeként hozzájárul a társadalom tagjainak kiegyensúlyozott, egészséges fejlődéséhez és az egyéni képességeik kibontakozásához.

3 Óvodánk nevelési alapelvei

„Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásakor a gyermek, fejlődő személyiségéből indulunk ki és a gyermek egyenlő esélyéhez érkezünk el."

- A gyermek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A gyermeket szerető gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- A nevelésnek a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell irányulnia oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésében.

Nevelési alapelveink megvalósítása érdekében gondoskodunk

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről.
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, szociális, és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és a fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról.
- A tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről.
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

Óvodai nevelésünk célja, hogy elősegítsük az óvodások harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

4 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyermek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztése elsősorban gyógypedagógiai kompetencia, ezért az óvodai nevelés során az óvodapedagógusoknak és a gyógypedagógiai szakembereknek hatékony együttműködése elengedhetetlen. Ennek a megvalósítására törekszünk.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

- sajátos nevelési igényű gyermekek,
- beilleszkedési, tanulási, és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek,
- kiemelten tehetséges gyermekek,
- hátrányos helyzetű gyermekek,
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek,
- veszélyeztetett gyermekek,
- más nemzetiségű gyermekek.

4.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 3. § (6) szerint a köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkori fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésüknek az elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése. [1]

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, tartós és súlyos rendellenességgel küzd. Fejlesztésük gyógypedagógus fejlesztő tevékenységével, ajánlásaival valósulhat meg.

Az esélyegyenlőség magában foglalja a másság elfogadását, azaz egy olyan másik személynek egyenlő társként történő elfogadását, aki a mindennapi életben átlagos jellemzőkkel mérve eltérő személyiség, és akit eltérése miatt a közösségből való kirekesztés veszélye fenyeget.
Az SNI gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk:

- A sajátos nevelési igény szerinti tárgyi feltételek, segédeszközök meglétét és az utazó szakember alkalmazását.
- Nagyobb mértékű differenciálást, fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását, egyéni fejlesztési tervet.
- A gyermekek érzelmi-értelmi életének fejlesztését az együttnevelés lehetőségeinek felhasználásával, megfelelő mentális komfortérzetét.

Célunk a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében az alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése. Az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakításának fejlesztése.
Feladatunk

- Egyéni fejlesztési terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása.
- Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívák keresése,
- A gyógypedagógus iránymutatásainak beépítése a pedagógiai munkába.
- Együttműködés a szakemberekkel.
- A gyermekkel szemben támasztott elvárások igazodjanak a gyermek fejlettségéhez.
- A fejlesztés a számukra megfelelő területen, igényünknek megfelelően valósuljon meg.
- A fejlesztés ne terhelje túl a gyermeket, viszont kapjon meg minden segítséget hátrányainak leküzdéséhez.
- Egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósuljon meg.
- A fejlesztés céljait minden esetben az orvosi-gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat diagnózisára kell építeni.
- A gyermekek integrált nevelésében részt vesz a fogyatékosság típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus.

[1] A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

4.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ (3) bekezdése alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. [2]
Célunk olyan életvezetési képességek elsajátíttatása, amelyek szükségesek a közösségen belüli viszonylag önálló, vagy önálló élet eléréséhez.

Feladataink

- befogadó, elfogadó, előítéletektől mentes pedagógiai attitűd,
- szülő és pedagógusok szoros együttműködése a beilleszkedés segítésében,
- gyógypedagógiai szakemberekkel való konzultáció után egyéni fejlesztési terv készítése,
- kapcsolattartás, rendszeres konzultáció, együttműködés a szülőkkel és a szakemberekkel,
- individuális, a gyermek szükségleteihez igazodó módszerek alkalmazása, alternatívák keresése, rugalmas szervezési keretek,
- differenciálás: az egyes gyermek egyéni szükségleteihez igazított fejlesztési folyamat biztosítása,
- az eltérő terhelhetőség figyelembevétele,
- annak elismerése és felismerése, hogy a gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre képes (erősségek feltérképezése),
- kapcsolatépítő képességek, önismeretnek a fejlesztése közösségi nevelésnek a pozitív irányú erejének kihasználása.

A kapcsolattartás színterei

- a szülőkkel való kapcsolattartás, a szülők lelki segítése, (az elfogadás kialakulásának támogatása),
- a szülő-gyermek kommunikációjának támogatása,
- az óvodai szociális segítővel való kapcsolattartás,
- gyógypedagógussal való kapcsolattartás,
- tájékozódás a gyógypedagógus segítő szerepéről,
- a gyermek erős és gyenge oldalának közös elemzése,
- közös tervezés a fogadó pedagógus feladatait illetően,
- a fogadó pedagógus hospitálási lehetőségének biztosítása a fejlesztés során.

Elvárható a gyógypedagógusoktól

- iránymutatás, segítségadás a fejlesztési terv elkészítéséhez,
- együttműködés és konzultálás a pedagógussal,
- nyomon követi a gyermek fejlődését,
- kapcsolatot tart a szülőkkel.

[2] A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

A gyermek csoportba való beilleszkedése

- a csoport tagjaitól valamiben eltérő gyermekek természetes kezelése,
- segítségnyújtás lehetőségeinek megismertetése a gyermek társaival,
- a többi gyermek figyelmének fókuszálása, ráirányítása a fogyatékos gyermek erősségeire.

4.3 Tehetséges gyermek az óvodában

Tehetségígéretű az a gyermek, akinek adottságai valamilyen területen az átlagosnál jobb, és ehhez szokatlan erősségű akarat és kíváncsiság is társul. Az adottság egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatásai által.
Az egész óvodáskort elsősorban alapozó időszaknak kell tekinteni, elsősorban a megfelelő érzelmi fejlődést kell biztosítani a gyermekek számára. Azzal is törődünk a gyermekkel, ha engedjük őket szabadon játszani, tevékenykedni is. Vannak olyan területek, ahol nagyon fontos, hogy megtörténjen a kiemelkedő képességek felismerése 6 éves korig.
Az intelligencia három fő területre osztható, amelyek mérhetők.

- IQ: értelmi intelligenciát jelenti, röviden okosnak lenni
- EQ: érzelmi intelligenciát jelenti, röviden jól bánni az érzelmeinkkel
- SQ: szociális intelligenciát jelenti, röviden bölcsen cselekedni

Kétféle tehetségígéretet tudunk megkülönböztetni:

- amikor egy gyermek rendkívüli intellektuális képességgel és kreativitással rendelkezik, vagy
- amikor kivételes képessége van egy speciális területen: például művészetek, zene, nyelv.

Tehetségre utaló jellemzők az óvodáskor végére:

- jó koncentrációs képességek, hosszú ideig tudnak figyelni
- szokatlanul jó memória
- gazdag szókincs
- fejlettebb kognitív funkciók
- fejlett igazságérzet
- kreativitás
- túlérzékenység
- humorérzék
- maximalizmus
- fejlett képzelőerő
- valóság és fikció korai megkülönböztetése
- kiemelkedő matematikai képességek
- önreflexió
- fejlett koordináció, mozgásügyesség, finommotoros mozgás.

Célunk a tehetségígéretek megjelenési formáinak felismerése és fejlődésük elősegítése.
Feladatunk a tehetségígéretek felismerése, azonosítása, erősségekre való támaszkodás, ha van rá lehetőség, akkor a gyengébb oldal kiegyenlítése.

Feladataink

- A tehetségígéretek felismerése és beazonosítása, gyenge oldalainak kiegyenlítése.

- A többi gyermektársuk iránti érzékenyítés.
- A fejlesztés feltételeinek biztosítása (anyag, eszköz, hely, idő).
- Sikerélmény biztosítása.
- Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálat tehetségkoordinátorával.
- A szülők, a család figyelmének felhívása, segítségnyújtás.
- Érzelmi stabilitás nyújtása a gyermeknek.
- Differenciálás, elfogadás, elfogadtatás, befogadó szemlélet.
- Egyéni bánásmód.

Tehetségígéretek módszerei

- gyorsítás: magasabb szintű feladat adása,
- gazdagítás: fejlesztés kis csoportban.

4.4 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek az óvodában

Feladataink

- A hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak felismerése, kezelése.
- Óvodába járásának elősegítése, felzárkóztatása, valamint a rendszeres óvodalátogatásnak és hiányzásnak a figyelemmel követése, a szükséges intézkedések megtétele.
- A problémákat okozó tünetek felismerése -szükség esetén- az óvodai szociális segítő bevonása.
- Hiányzással kapcsolatos adatszolgáltatás a gyermekvédelmi felelős és az igazgató felé.
- Együttműködés az esetben érdekelt gyermek családgondozójával, esetmenedzserével, ha szükséges, akkor szorosabb kapcsolattartás a szakemberekkel.
- Együttműködés az esetben érdekelt gyermek családgondozójával.
- Titoktartási kötelezettség betartása, a gyermek személyiségi jogainak védelme.
- A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése a családok számára a szociális segítő bevonásával.

Hátrányos helyzetű gyermekek

- szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban,

illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.[3]

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a)–c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.[4]

4.5 Veszélyeztetett gyermek

- olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.[5]

5 Óvodánk gyermekvédelmi feladatai

A gyermekeknek joguk van a törvények adta védelemhez, gondozáshoz, neveléshez, szeretethez, megértéshez, és gyermeki mivoltuk elismeréséhez. Joguk van továbbá ahhoz, hogy képességeiket kibontakoztathassák, és érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben részesüljenek. A gyermekek személyiségét tiszteletben tartjuk, és a családokkal együttműködve igyekszünk kiküszöbölni a fejlődésüket veszélyeztető vagy hátráltató tényezőket, esetlegesen feltárva ezek okait, és megvédve őket a testi, lelki, erkölcsi károsodásoktól.
Minden óvodai dolgozó kötelessége, hogy a rábízott gyermekeket védje és pedagógiai eszközökkel segítse. Tiszteletben kell tartanunk a gyermekek személyiségi jogait, különösen a szabad kibontakozás, önrendelkezés, cselekvési szabadság, valamint a családi és magánélethez való jogukat. Ugyanakkor e jogok gyakorlása nem korlátozhat másokat azok érvényesítésében. A gyermek nem veszélyeztetheti saját vagy társai, valamint az intézmény dolgozóinak egészségét és testi épségét.
Rendszeresen felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű (HH, HHH), valamint a veszélyeztetett gyermekeket és családokat, és szükség esetén intézkedési tervet készítünk. Az érintett gyermekek nevelőiktől nagyobb figyelmet kapnak. A nevelőnek bizalmon alapuló, jó kapcsolatot kell kiépítenie a családdal, hogy mind a szülő, mind a nevelő elmondhassa észrevételeit és problémáit. Szükség esetén meg kell győzni a szülőt a helytelen nevelési módszerek elhagyásáról.

Feladatunk az önellátó, egészségvédő képességek kialakítása, a testi szükségletek kielégítése, higiéné, táplálkozás, mozgás, öltözködés, edzés, életritmus nyújtása. Ezáltal a lelki szükségletek kielégítését is elősegítjük stressz-mentes életvitelt, érzelmi biztonságot és nyugalmat ad. **Legfontosabb feladatunk a felderítés, jelzés és nyilvántartás.**

Minden nevelési év elején felmérjük a gyermekek családi helyzetét, valamint megvizsgáljuk egészségügyi, szociális és családi körülményeiket. Nyilvántartásba vesszük az intézménybe járó hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekeket.

[3] 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A § (1)
[4] 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A § (2)
[5] 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 5.§ (n)

Célunk az óvodai nevelésben részt vevő gyermekek – különös tekintettel a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek – segítése, a hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése és a prevenció előmozdítása.

Óvodánkban gyermekvédelmi felelős képviseli a gyermekek érdekeit, személyes részvételével elősegíti a gyermeki jogok, érdekek érvényesülését. Együttműködik a családokkal, a pedagógusokkal, a gyermekvédelmi szervekkel. Munkájában a meggyőzés, a megértés, a határozottság, a következetesség, törvényesség vezérli.

Tagintézmény-igazgatói feladatok

- a szülők tájékoztatása az óvoda házirendjében is meghatározott, a gyermekek óvodai életrendjével kapcsolatos információkról, a gyermeki jogok és kötelezettségek gyakorlásával kapcsolatos törvényi előírásokról,
- ha problémák jelentkeznek, akkor a törvényi előírásoknak megfelelően jár el:
  - igazolatlan hiányzások esetén jelzési kötelezettsége van,
  - közvetlen kapcsolatot tart fenn a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel,
  - a gyermekvédelmi feladatok ellátásához kapcsolódó személyi és tárgyi feltételeket biztosítja,
  - irányítja és ellenőrzi az intézményben folyó gyermekvédelmi feladatokat.

Óvodapedagógus feladatai

- befogadó, elfogadó környezet kialakítása,
- a gyermekek beilleszkedésének zökkenőmentes biztosítása, rugalmas hozzáállással, differenciálással.
- a gyermekek és családok minél jobb megismerése, bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása,
- szülői és gyermeki jogok és azok érvényesítésének megismertetése (törvények, szabályzatok), tájékoztatás a gyermekvédelmi munkáról,
- a szociális segítő bevonása szükség esetén,
- segítő kapcsolat kiépítése a társszakmák képviselőivel,
- jelzési kötelezettség fontosságának, az egyén felelősségének folyamatos erősítése.

A gyermekvédelmi felelős feladatai

- a gyermekvédelmi tevékenységek összehangolása, egybefogása az óvodapedagógusok között,
- éves munkaterv elkészítése és értékelése,
- a jogszabályi háttér változásainak figyelemmel kísérése, a kollégák tájékoztatása,
- az óvodapedagógusok felderítő tevékenységének segítése, tanácsadás, a felmerült helyzet kezelésére, esetjelző lapok kiosztása,
- a gyermekvédelmi esetek dokumentációjának kezelése (esetjelző lapok),
- a tagintézmény-igazgató mindenkori tájékoztatása az intézményben zajló gyermekvédelmi problémákról,

- hatékony együttműködés az óvodai szociális segítőjével, a területi gyermekvédelmi felelőssel, a MESZEGYI-vel, a Rendőrséggel, a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival, védőnői hálózattal és egyéb szakemberekkel.

6 Óvodai program nevelési feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
Ezen belül

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

6.1 Az egészséges életmód alakítása

„Én alig hiszem, hogy a test, még, ha egészséges is, a maga kiválóságával jóvá tudná tenni a lelket. Fordítva: a jó lélek tudja csak a testet a maga erejével a lehető legjobbá tenni."
(Szokrátész)

Az egészséges életmódra nevelés célja az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek gondozása, egészségének védelme és edzése.
A gyermek szükségleteinek kielégítése, mely hozzájárul egészségük védelméhez és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

Feladataink

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a testápolás, az étkezés, öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása,
- a gyermeki testi képességek fejlődésének,
- harmonikus, összerendezett mozgás elősegítése,
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása és megőrzése,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása,
- a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen szírtartalmú ételek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásának alakítása,
- a megfelelő szakemberek bevonásával prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása.

Óvodai nevelésünk elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló nevelő tevékenység.

Mindkét egészségfejlesztési feladat 3 részből áll

- testi (szomatikus),
- lelki (érzelmi, értelmi, akarati), és
- szociális (társas, közösségi) nevelő tevékenységekre vonatkozik.

Az óvoda nevelési programja az egészségvédelemre és az egészségfejlesztésre épül, az óvodai élet minden szakaszára kiterjed. Az egészségre nevelés megalapozó jelleg a személyiségfejlesztésben. Az ember az egészségét csak a folyamatos önkontroll segítségével és az életmódod befolyásoló külső körülmények megfelelő változtatásával képes csak fenntartani.

6.1.1 A testi (szomatikus) nevelés feladatai

- a személyi higiénére való nevelés (testápolás, a ruházat, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés gyakorlása),
- az óvodai környezet tisztaságának megóvása,
- a fertőző betegségek és tartási rendellenességek megelőzése.

A szomatikus nevelés aktív gyakorlatának tartjuk a testedzést, a nevelési programunkban szereplő mindennapi mozgást, és a nagy mozgást. Célunk, hogy a rendszeres mozgás és a fizikai aktivitás szokássá váljon a gyermekek életében, és természetes részévé váljon magatartásuknak.

A személyi és környezeti higiénia fejlesztése
Személyes tisztálkodás, Testápolás
A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozva az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül egyeznek az óvoda mindennapos tisztálkodási és testápolási rendjével. Higiénés szemléletünk átadása azonban nem jelenthet a gyermek számára megszégyenítést. Az óvodapedagógusok részéről következetes és diszkrét segítségnyújtást igényel.

Célunk a gyermekek egészségének védelme, a rendszeres és szükség szerinti tisztálkodás és tisztaságigény kialakítása.

Feladataink
- a gyermekek késztetése szükségleteik, kívánságaik jelzésére és kifejezésére,
- esztétikus, ápolt külső igényének kialakítása,
- tisztaságigény kialakítása,
- a kézmosás szokássá fejlesztése (mely a pandémiás helyzet óta még fontosabb lett),
- a saját személyi felszerelés (törölköző, zsebkendő, fésű, fogmosófelszerelés, tornafelszerelés, alvópárna) használata,
- a családok biztatása a mindennapos otthoni fogápolásra,
- a legintimebb higiénés tevékenység a wc és a wc-papír használata. Ennek begyakoroltatása fokozott intimitást igényel az óvodapedagógus és a dajka részéről.
- a mosdóhelyiségekben jelekkel ellátott tisztálkodási és fogápolási eszközök álljanak rendelkezése, ez alapvető feladat,
- a megfelelő magasságban elhelyezett tükrök segítségével a gyermek is kontrollálhatják a gyermekek saját jól ápoltságukat.

Környezeti higiéniára való nevelés magában foglalja

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását,
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását,
- az ivóvíz higiéniáját,

- az udvar tisztán tartását, gondozását,
- a csoportszoba felszerelésének, bútorzatának állandó tisztántartása

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az óvodáskorú gyermek táplálkozási szükségletei nem vezethetők le a felnőttek szükségletei alapján, mivel a kisgyermek biológiai sajátosságai eltérőek. Az óvodás gyermek gyomra kicsi, így nem alkalmas nagy mennyiségű táplálék befogadására egyszerre. Emiatt nem javasoltak a nehezen emészthető, magyaros ételek. Az étkezés megszervezése és lebonyolítása az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladata.
A gyermekeknek az életkoruknak megfelelő szinten részt kell venniük az étkezés előkészületeiben és az önkiszolgálásban. Az egészséges táplálkozás népszerűsítése érdekében közösen a szülőkkel gyümölcs- vagy zöldségnapokat szervezünk. Fontos, hogy az óvodapedagógus megismertesse a gyermekeket új ízekkel és ismeretlen italokkal, mint például a zöldséglé. A gyermekek maguk is vegyenek részt gyümölcssaláta és gyümölcstál készítésében. Ezen kívül rendkívül fontos a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel biztosítása a nap bármely szakaszában, az egyéni igényeknek megfelelően.

Feladatok

- a kulturált étkezés, viselkedés kialakítása, az illemszabályok elsajátítása,
- ízlésformálás (terítés, étkezés),,
- a gyermek étkezési szokásainak például kedvelt ételeinek, érzékenységének, esetleges undorának ismerete,
- a megfelelő idő biztosítása étkezéshez,
- szükség szerint különleges étkezés biztosítása (tejallergia, tojásfehérje érzékenység),
- az étkezésben jelentkező különbözőség elfogadtatása a társakkal,
- vitaminnap, egészség nap szervezése,
- folyadékpótláshoz szükséges eszközök biztosítása.

Napi és heti rendünk szerves része a gyümölcsevés, mellyel gazdagítjuk a gyermekek vitaminbevitelét.

Öltözködés

Célunk az öltözködés műveleteinek, sorrendjének elsajátíttatása, az időjárás elleni védelem, ízlés, önállóság fejlesztése.

Feladataink

- a megfelelő időkeret biztosítása az öltözködés gyakorlásához, mozdulatok, fogások elsajátítása,
- rendezett, esztétikus külső jegyek kialakítása,
- az időjárás és öltözködés ok-okozati összefüggéseinek megláttatása, belsővé válásának segítése,
- a családok meggyőzése (naponta tiszta fehérnemű, célszerű a tiszta gyermeki önállósággal, óvodai élettel összhangban levő öltözék).

Minden gyermekcsoportnak saját öltözőhelyisége van, ahol a gyermekeknek van saját jellel ellátott polca, és cipőtárolója is van.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor vég

- önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek,
- ruhájukat összehajtogatva teszik be a helyére,
- cipőjüket önállóan bekötik,
- ha fáznak, felvesznek pulóvert, önállóan, ha melegük van, segítenek magukon,
- észreveszik és javítják a rendezetlen öltözéküket.

Rendszeres mozgás biztosítása

A kisgyermekek alapvető életjelensége a mozgás, melynek igénye folyamatos kielégítésre vár. A mozgás segíti a gyermeket a környező világ felfedezésében, jobb megismerésében és meghódításában. Mozgásigényük kielégítése legnagyobbrészt a játéktevékenység során valósul meg, ezért a mindennapi mozgás középpontjában is a sok mozgással járó játékokat részesítjük előnyben.

Mindennapi mozgás

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését a programunkban szereplő délelőtti edző tevékenységek. Úgy, mint

- a mindennapos mozgás,
- a kötelező nagy mozgás tevékenység megszervezése,
- sportfoglalkozások: úszás, vízhez szoktatás, Bozsik programban való részvétel.

A testmozgás mellett fontos a mozgás szeretetének kialakítása és a közös, játékos mozgás által kiváltott öröm átélése. A mindennap alkalmazható mozgásgyakorlatok közé tartozik a kúszás, mászás, futás, ugrás, dobás és elkapás. A mozgásos tevékenységeket korcsoportokra szabottan szervezzük, kis és középső csoportban heti egy alkalommal, nagycsoportban pedig általában heti két alkalommal. Fő célunk az egy életen át tartó sporttevékenység megalapozása a gyermekek körében.

Mozgás a szabadban

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és a munkaeszközökkel való munkálkodások. Mindezek az általános balesetvédelmi szabályok megismertetését, begyakoroltatását és ellenőrzését igénylik az óvodapedagógusoktól. Jelentős figyelmet igényel a szabadban a túlmozgás, a fegyelmezetlen játék felderítése, megfékezése a balesetek elkerülése érdekében.

Óvodánkban működnek alternatív mozgásprogramok, úszás oktatás, gyermektorna, és Magyar Labdarúgó Szövetség OTP Bank Bozsik Intézményi programja, Ovi judo és modern táncoktatás.

Levegőzés

Célunk: a szabadban tartózkodás igényének felkeltése, a szabad mozgás feltételeinek megteremtése, a gyermekek edzése, ezzel a betegségek megelőzése.

Feladataink

- szabad mozgás biztosítása a gyermekek számára,
- a választható mozgásos játékok szervezése,
- megfelelő mennyiségű és minőségű homokozó, játék és sporteszköz biztosítása,

- udvari mászó eszközök karbantartása,
- télen szánkózás, csúszkálás megszervezése,
- zöld terület pótlása, gondozása.

Feltételek megléte
Az óvoda udvara kiváló lehetőséget nyújt a gyermekeknek a szabad mozgásra és változatos tevékenységekre. A sok zöld terület, a fák, a napfény és az árnyék egyaránt lehetővé teszi a kellemes időtöltést a szabadban. A homokozóhoz napernyőt is tudunk felállítani, így még komfortosabbá és élvezetesebbé téve a játékot. Emellett sétákra is van lehetőség, így a gyermekeknek lehetőségük van a környezetük felfedezésére és a friss levegő élvezetére.

Pihenés, alvás
Célunk a szervezet nyugalmi állapotba hozatalával az egészséges testi és lelki fejlődés elősegítése a gyermekek egyéni szükségleteinek figyelembevételével.
Feladataink

- megfelelő feltételek biztosítása,
- zavaró belső és külső ingerek megszüntetése,
- kellemes, nyugodt légkör biztosítása,
- fektetők és ágyneműk folyamatos tisztántartása,
- fényszűrés, pihenés alatti levegőcsere.

6.1.2 A lelki, érzelmi, (pszichohigiénés) akarati nevelés feladatai

A lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel. Főbb területei közé soroljuk a gyermek egészséges napirendjének gyakorlását és készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését, a stresszhatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, valamint a gyermekektől érkező segítségkérések, az úgynevezett segélykiáltások megértését és megoldását.
A lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai

- a társas, társadalmi beilleszkedés (integráció) megvalósítása,
- a normatartás (adaptáció) elsajátítása.

A beilleszkedési képesség gyakorlása
Az óvodai nevelési gyakorlatunk kiemelt feladata a gyermekek beilleszkedési képességének (a csoportba történő integrációjának) elősegítése, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális integrációjának megvalósítása. A beilleszkedési képeség megvalósítása az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységeket kívánja az óvodai csoportok életébe beilleszteni:

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása személyesen,
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat,
- más származásúakkal, vallásúakkal együttműködés szorgalmazása,
- más gyermekközöségekkel, egyesületekkel kapcsolattartás, barátkozás,
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben,
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az alkalmazkodó képesség fejlesztése (normatartás)
Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulást, „hozzáilleszkedést", aktív elfogadást, beállítódást jelent. Napjaink globalizációs környezete ilyen alkalmazkodó képességet igényel a jövő nemzedékétől.

- Egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás.
- A változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés.
- Az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias, segítő viselkedés.
- Napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való aktív részvétel.
- Betegség esetén a beteg viselkedés elfogadása.
- Feladatunk az életvezetési készségek fejlesztése. Nevelő munkánk során segítjük alkalmazkodó és problémamegoldó képességük fejlődését, hatékony kommunikációjuk kialakulását.

6.1.3 A szociális nevelés egészségfejlesztési feladatai

Az ember a társadalomban, emberi közösségekben éli le életét, ami az együttélés szabályozottságát, a társak egymásra történő kölcsönhatását tételezi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezet közössége, amely óvó, védő, szociális és nevelő funkciója körében elvégzi a társas-társadalmi életének beszabályozását is. E nevelési feladat a gyermeket a közösségbe való befogadására, egyenértékű emberként való elfogadására készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja.
Az óvodában elsajátított szociokulturális nevelő hatások a gyermek későbbi életében is éreztetik hatásukat. Az óvodának, mint társadalmi intézménynek a zavartalan működéséhez és sikeres nevelőmunkájához nélkülözhetetlen a kiegyensúlyozott légkör, a harmonikus környezet. Az együttműködés során keletkezett feszültségek feloldására, a másság és különbözőség elfogadására, baráti kapcsolatok létesítésére van igény páros kapcsolatokban, illetve az együtt játszó gyermekcsoportokban is. Az óvodai csoport tagjait összekötő személyi kommunikáció és együttműködés forrasztja össze egészen az „én csoportom tudatáig", a „mi-tudat-ig.

6.2 Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

„A gyermek fejlődésére nézve legkisebb korától fogva döntő fontosságú, hogy érezze, nemcsak szeretik, hanem olyannak szeretik, amilyen."
(Hermann Alice)

Az óvodáskorú gyermekek jellemzője, hogy a magatartásukat érzelmeik irányítják, ezért nagyon fontos az, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs és szeretetteljes légkör vegye körül. Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások vegyék körül. Az óvoda minden alkalmazottja és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze. Az óvodapedagógusnak, de az óvoda minden alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja, viselkedése minta értékű szerepet tölt be a gyermek viselkedése, magatartásának alakulása szempontjából. A gyermekek számára kitágul a világ, mikor óvodában lépnek, megismernek más embereket is a családjukon kívül. A szocializáció egy újabb minőségét élik át. Emberi kapcsolatai gazdagodnak. A kortársak és az óvoda dolgozói jelzéseikkel, értékeléseikkel alakítják ki benne az önmagáról kialakított képet. Megtanulja megismerni önmagát, az együttélés szabályai, a társas életben elvárt viselkedésmódokat. A szocializáció szempontjából különös

jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Az óvodás gyermekekben igen erős az érzelmi kötődés személyekhez, tárgyakhoz, helyzetekhez. Az óvodapedagógus, mint modell alapjában érinti érzelmeit. A csoport egészére gyakorolt befolyás leghatékonyabb eszköze a felnőttek és gyermekek közt kialakult érzelmi kötődés. Érzelmi kapcsolat szükséges ahhoz is, hogy a gyermek elvárásainkat megértse, befogadja. Fontos az érzelmek dominanciája, a kudarcok feldolgozása, a félelmek és a szorongások feloldása: Óvodapedagógus – gyermek, gyermek-gyermek, gyermek-dajka között. Az óvodában dolgozó felnőttek tekintetében fontos az empátiás készségük megléte, fejlesztése. A társadalmi és egyéni értékek alakulása a nevelés folyamatában szokásokon át történik. Az érzelmeken, az akarati cselekvéseken át az értékes erkölcsi szokásokhoz és normákhoz érkezünk. A gyermek így megtanul igazodni a változó világhoz, képessé válik az új dolgok szeretetére, feladatok és döntések megfogalmazására.
A szocializáció szempontjából szemlélve a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása meghatározó. A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak így történik a megalapozása (mint például az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség). De az akaratának is a megalapozása (mint például az önállóságának, az önfegyelmének, a kitartásának, a feladattudatának és szabálytudatának is), valamint a szokás és normarendszer megalapozása is.

Az óvodai élet során mindenképpen feladatunk a gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységét fejleszteni. Teret kell engednünk az önkifejezésnek is, mellyel „én-tudata" alakul. Arra kell nevelnünk őket, hogy elfogadják és meg tudják érteni az emberek másságát, különbözőségét egy bizonyos határig. Valamint a gyermekek nyitottságára építve törekednünk kell arra, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amellyel nemzeti identitástudat, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alakul.

A nehezen szocializálható, vagy lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, vagy hátrányos helyzetű gyermekek nevelés speciális ismereteket és differenciált fejlesztést, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével. (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus)

A nevelés célja a társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, én-tudatának alakítása. Az értelmes fegyelem kialakítása, az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól. Mások megbecsülésére a hagyományok tiszteletére és ápolására nevelés. Erkölcsi értékek közvetítése. Érzelmi hatások segítségével az ember és a természet által létrehozott szűkebb és tágabb környezet megismerése. Környezettudatos magatartásra nevelés a fenntarthatóság szempontjából, valamint az emberi munka, alkotások megbecsülésére nevelés.

Feladataink

- óvodapedagógus-dajka-gyermek harmonikus, bensőséges kapcsolatának erősítése,
- mintát közvetíteni a befogadó nevelés érdekében,
- az egyéni sajátosságok és különbözőségek elfogadása, tiszteletben tartására (differenciált nevelés, multikulturális nevelés),
- kihasználni a szokás és normarendszer megalapozását segítő lehetőségeket a mindennapokban,
- közös élményekre épülő tevékenységek által biztosítani a közösségi magatartás fejlődését, a másokra való odafigyelést, a kortárs kapcsolataik alakulását,

- oldjuk a felmerülő feszültségeket, gátlásokat, szorongásokat,
- megismertetjük őket konfliktuskezelési módokkal,
- fejleszteni erkölcsi tulajdonságaikat (együttérzés, önzetlenség, figyelmesség, segítőkészség)
- fejleszteni akarati tulajdonságaikat (kitartás, önfegyelem, önállóság, feladattudat, szabálytudat),
- pozitív viselkedésformák alakítása (egyén és csoport, egyén és egyén között) az együttműködésre építve,
- a nemzeti ünnepeinkhez való pozitív viszony kialakítása,
- a pozitívumokra épülő fejlesztő értékelés előnyben részesítése a személyiségük fejlődése érdekében,
- a családi értékek tiszteletben tartására nevelés,
- nyugodt, biztonságot árasztó, derűs légkör megteremtése,
- kölcsönös bizalom megteremtése,
- a csoportszoba otthonos, barátságos berendezése, úgy, hogy feleljen meg a gyermekek testi, lelki szükségleteinek,
- a csoportszoba ünnepeknek megfelelő dekorálása,
- kihasználni a zene lélekre gyakorolt megnyugtató, derűs hatásait,
- minél több változatos tapasztalatszerzési lehetőséget kell teremtenünk, amelyben a gyermekeknek lehetőségük van megismerni a társas együttélés szabályait, az alapvető erkölcsi normákat és az állandó értékrendet,
- gondossággal végezni a beszoktatást, megteremteni a szülőkről való fokozatos leválás lehetőségét és szoros érzelmi kapcsolatot teremteni a gyermekkel.
- észrevetetni velük a természetben és az emberi környezetben megtalálható szépet és jót a rácsodálkozás örömében, és mindazon értékek megbecsülésére figyelemfelhívás,
- ismétlődő tevékenységek szervezése a biztonságérzet megteremtéséhez,
- együttműködő kapcsolat kialakítása a szülőkkel, hogy segítséget és társat találjanak bennünk a gyermekeik nevelése során,
- nagyfokú tapintat, türelem a beszoktatási, befogadási időszak alatt,
- az első szülői értekezleten a szülőknek megnyugtató válaszok adása,
- lehetővé tesszük, hogy a gyermekek behozhassák kedvenc tárgyaikat, amelyek a megnyugtatásukhoz szükségesek (alvóka, cumi, egyéb játékok, plüssök) fontos a gyermektől és a szülőktől a bizalmat megnyerni, fontos az érzelmi biztonság feltételeinek megteremtése, hogy a gyermek az anyától a családtól való elszakadást minélzökkenőmentesebben élje meg és a szülő azt érezze, hogy gyermeke jó kezekben van.

A fejlődés várható jellemzője az óvodáskor végére

- a gyermek szeret óvodába járni,
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait, viselkedését képes szándékosan irányítani,
- a szokásokat és szabályokat ismeri, elfogadja és azokat betartja,
- feladattudata megfelelő, feladattartása kialakult,
- feladatvégzésében motivált és jó megoldásra törekszik,
- rendelkezik megfelelő szintű önbizalommal,
- kudarctűrő képessége kialakult,
- képes a másság elfogadására,

- tisztelettudóan viselkedik a felnőttekkel, vigyáz saját és mások munkájának eredményeire,
- érthetően kommunikál, ismeri az óvodapedagógus metakommunikatív jelzéseit,
- konfliktus-helyzetekben képes a társaival megoldást találni,
- figyelmesen meghallgatja a felnőttek és a társai mondanivalóját,
- ki tudja mutatni és képes közölni érzelmeit az adott helyzetben az óvodai szabályoknak megfelelően.

6.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi és értelmi nevelés áthatja az egész óvodai életet, valamely tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk, melynek a nevelő tevékenység egészében jelen kell, hogy legyen. Az anyanyelv ápolása kötelező feladat az óvodapedagógusi nevelésben és a nevelésben résztvevő összes felnőtt számára. A gyermekek beszédkedvének felkeltése, ébren tartása, a nyelvi fejlődés játékos keretek közötti megtámogatása alapvető feladatunk.

A gyermekek beszédtanulását befolyásolja az idegrendszerük fejlődése, a családi vagy bölcsődei környezet, illetve az óvodai környezet. Az óvodába érkező gyermekek különböző szintű szókinccsel és anyanyelvismerettel rendelkeznek. Az anyanyelvi nevelés lehetőséget teremt a gyermeknek a szókincs bővítésére, az aktív ismeretszerzésre, az írás és az olvasás hangtani megalapozására, a kommunikációs készség fejlődésére.

A beszéd az önkifejezés fontos eszköze, a személyiség legfontosabb megnyilatkozása, hozzátartozik az egyén fejlődéséhez. A beszéd képességének feltételeit örökli az ember, de kifejező, árnyalt beszédet tanítani kell. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban. Az anyanyelvi nevelés segíti a gyermek önbizalmának megerősödését, a szociális kapcsolatának alakulását, és a zökkenőmentes iskolai tanulás megkezdését is. Ezért az óvodai nevelésünk fontos része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése.

A nevelés célja

- Oldott, derűs légkör megteremtése, amelyben a gyermekek természetes beszédkedve kapcsolatteremtő képessége fejlődik. Képessé válnak gondolataikat és érzéseiket a magyar nyelv szabályainak megfelelően kifejezni.
- Képessé tenni a gyermeket arra, hogy a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információkat befogadják és megértsék.
- Tudják megfogalmazni élményeiket, alakuljon ki tudásvágyuk, kreatív személyiségük.
- Rendelkezzenek az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel és kifejezőkészséggel.

Feladataink

- beszélgetésre alkalmas, nyugodt légkör megteremtése,
- az óvodába lépéskor tájékozódás a gyermek nyelvi fejlettségéről, a család nyelvi kultúrájának megismerése és a szülők figyelmének felhívása a beszélgetés kapcsolaterősítő hatására,
- a gyermekek anyanyelvi fejlettségi szintjének folyamatos figyelemmel kísérése,
- lehetőséget adni a gyermekeknek a folyamatos beszéd gyakorlására,
- tudjanak meghallgatni másokat is,
- a gyermekek auditív emlékezetének fejlesztése ehhez megfelelő játékokkal,

- a gyermekek beszédritmusának fejlesztése az ezt szolgáló játékokkal,
- természetes beszédszituációk létrehozása, melyben gyakorolhatják a mondatalkotást, az önkifejezést, a metakommunikációt,
- türelmesen és figyelmesen hallgassuk végig a beszélgetőtárs mondanivalóját, és gyakorolják a társalgási szabályait, ezáltal formálódik a beszédfegyelmük,
- kommunikáció során gyakorolják az illemszabályokat, a helyes viselkedést és a társas együttlét szabályait,
- folyamatosan bővíteni a gyermekek szókincsét, népi kifejezésekkel ismertetjük meg őket, a gyermekek kommunikációs kedvét igyekszünk ösztönözni és fenntartani,
- fejleszteni a beszédészlelésüket és a beszédmegértésüket,
- egyéni bánásmódot alkalmazva segíteni a nyelvileg hátrányos helyzetből érkező gyermekeket,
- a kiemelt nyelvi képességekkel rendelkező gyermekek tovább fejlődését is segíteni szükséges (tehetség),
- nemzetiségi és migráns gyermekek egyéni fejlesztése a magyar nyelv megismertetése terén,
- anyanyelvi játékok beépítése a mindennapi óvodai életbe,
- a beszédhibák felismerése és logopédus segítsége által megfelelő módszerekkel történő javítása,
- SNI gyermekek speciális segédeszköz használatát segíteni,
- példaadás a helyes artikulációra, a megfelelő hangképzésre, beszédtempóra, hangsúlyra, megfelelő hanglejtésre, tiszta beszédre minta nyújtása,
- mindig érthető, egyszerű, világos és adott szituációnak megfelelő beszéd alkalmazása.

Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása
Az óvodai nevelés során a gyermekek életkorának megfelelően játékos formában, cselekedtetéssel, változatos módszerekkel és eszközökkel fejlesztjük a gyermekek értelmi képességeit. A gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára építve, mint életkori sajátosságra, biztosítja a kisgyermekek számára a változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhet a természeti és társadalmi környezetéről. Mindez elősegíti a kognitív képességek fejlődését, úgy, mint az észlelés, az érzékelés, képzelet, a gondolkodás, a megfigyelés, az emlékezet és a figyelem.

A környező világról szerzett tapasztalatok rendszerezése eljuttatja a gyermeket egy magasabb fejlettségi fokra. Biztosítanunk kell olyan motivált környezetet, amelyben a gyermekek aktív cselekedtetésével, közvetlen és sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzésével eljutnak a szemléletes képszerű gondolkodástól a cselekvő gondolkodásig, a fogalomalkotásig. Ösztönző környezetet kell biztosítanunk annak érdekében, hogy fejlődjön kreativitásuk.

Az értelmi nevelés célja egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismeretinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek: észlelés, érzékelés, gondolkodás, emlékezet, figyelem, kreativitás fejlesztése. Az értelmi fejlesztés során kiemelt hangsúlyt kap a differenciálás, az egyéni képességek szerinti fejlesztés. Az óvodai életben előre haladva egyre nagyobb szerepet kap az önálló gondolkodásra nevelés. A döntési képesség kialakítása és erősítése, a percepció fejlesztése, a figyelemkoncentrációs tevékenységek bővülése.

Feladatunk

- a gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, mélyítése és különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása, a felfedezés, és cselekvéses, tapasztalati úton szerzett tanulás biztosítása,
- az értelmi, kognitív képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és alkotóképesség: kreativitás) fejlesztése,
- játékba ágyazott, változatos cselekvéseken alapuló tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése a természeti és társadalmi környezetről szerzett tapasztalatok bővítése és beépítése különböző tevékenységekbe,
- az észleléses struktúrák fejlesztése,
- mindig válaszoljuk meg a gyermeki kérdéseket,
- a problémamegoldó és logikus gondolkodás fejlesztése,
- valamennyi értelmi képesség, de kiemelten a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet megteremtése,
- a családi nevelésre építés: otthon minél többet beszélgessenek, ezt javasoljuk a szülőknek, érdeklődjenek a gyermeket érintő dolgok iránt, ne hagyjanak megválaszolatlan kérdéseket, biztosítsanak közös élményeket.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- képesek figyelmüket összpontosítani,
- spontán és szervezett tevékenységekben aktívan részt vesznek,
- emlékezetük szándékos, megbízható,
- problémafelismerő és megoldó képességük alakulóban van,
- feladattudatuk és feladattartásuk kialakult,
- munkatempójuk életkoruknak megfelelő,
- türelemmel meghallgatják egymást,
- tisztán artikulálnak és érthetően beszélnek,
- verbálisan ki tudják fejezni gondolataikat,
- szívesen kommunikálnak felnőttekkel és gyermekekkel egyaránt,
- beszédészlelésük és beszédértésük fejlett,
- kifejező metakommunikációs jelzéseket alkalmaznak,
- szókincsük megfelel az elvárható életkori jellemzőknek,
- változatos mondatfajtákat használnak.

7 Az óvodai élet tevékenységformái

„…Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy a világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle."
(Varga Domonkos)

7.1 A játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, amely az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermekek elemi pszichikus szükséglete, amely mindennap visszatérő módon, hosszan és zavartalanul kell teljesüljön. Ez a tevékenység önkéntes, kreativitást

fejlesztő, élményt nyújtó, és nem helyettesíthető mással. A gyermekek pszichikai és kognitív fejlődése szorosan összefügg a játékkal, mely során fejlődik mozgásuk, szocializációjuk és problémamegoldó képességük. A szabadjáték lehetőséget biztosít a tapasztalatszerzésre, a feszültség oldására, valamint lelki békéjük és belső harmóniájuk megteremtésére. A játék során a gyermekek megtanulják az együttműködést, alkalmazkodást, valamint nyelvi képességeik is gazdagodnak. A játék figyelése révén megismerhetjük a gyermekek adottságait, jellemvonásait és érzelmeit. A játék alapvetően a szabad akaratra épül, önkifejezést biztosít, és fejleszti a teljes személyiséget. A gyermekek első játszótársai a felnőttek, akik mintát adnak és segítenek a játék folyamatában.

Célunk a gyermek saját elképzeléseinek, vágyainak, önállóságának, kreatív ötleteinek kibontakoztatása.

Játéktípusok

Gyakorló játék bevezetője és kiegészítője a többi játékfajtának. Főleg a 3-4 évesek játékát jellemzi. A gyakorló játék az eszközhasználatban, mozgássorok gyakorlásában, a manipulálásban realizálódik.

Szerepjátékban a gyermekek a tapasztalataikat, elképzeléseiket, a hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A vállalt szerepen keresztül ábrázolják a valóság számukra lényeges mozzanatát.

K**onstrukciós játék** során a gyermekek különféle elemekből, anyagokból építményeket, játékszereket, modelleket hoznak létre saját elképzelésük alapján.

Szabályjátékban nem a művelet, nem a szerep rögzített, hanem a feladat és a szabály. Meghatározott célelérésre irányul. Mozgás és értelemfejlesztő játékokkal találkozhatunk itt, valamint mozgásfejlesztő és értelemfejlesztő hatása van.

Dramatizálás során eljátszanak ismert meséket, kitalált helyzeteket, szituációkat. A játék során beleélik magukat a szereplők helyzetébe.

A fejlődés jellemzői korosztály szerint

1. **Gyakorló játék**

3-4 éves korban: a játékos mozgást mindig ugyanabban a formában, ugyanolyan szabályok szerint ismétlik. Játékszereket, eszközöket rakosgatnak céltalanul, vagy maguk alkotta szabály szerint.

4-6-7 éves korban: a gyakorló játék csak akkor jelentkezik, ha a gyermek a fejlődésében kissé lemarad, képességei még fejletlenebbek, viszont jelentkezhet konstrukciós és szerepjáték elemeként is.

2. **Szerepjáték**

3-4 éves korban: képesek olyan szerepjátékok kezdeményezésére és eljátszására, amelyek egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmaznak.

4-5 éves korban: mozgásuk, értelmi és érzelmi fejlődésük alapján megértik környezetük egyszerűbb jelenségeit, viszonyulásait, készek ezeket játékukban újra alkotni.

5-6-7 éves korban: tudnak vezetni és játszótársaikhoz alkalmazkodni. Képesek olyan játékhelyzeteket teremteni - és abban együttműködni -, amelyben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait.

3. Barkácsolás

3-4 évese kor: az óvodapedagógus a gyermekek bevonásával készít kiegészítő játékszereket.

4-5 éves kor: segítenek az óvodapedagógusnak a játékeszközök elkészítésében és a játékok megjavításában is.
5-6-7 éves kor: a barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze. A kellékekként létrehozott eszközöket felhasználják játékukban.

4. Dramatizálás

3-4 éves korban: elsősorban a bábú mozgása kelti fel a gyermekek érdeklődését, ezért a bábúk „éljenek" a gyermekek között, legyen helyük a csoportban.

5-6-7 éves korban: kézméretüknek megfelelő bábokkal báboznak. Kedvelt mesealakokkal, hátköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket adnak elő.

5. Szabályjáték

3-4 éves kor: mozgásszükséglet kielégítő, egyszerű szabályokat tartalmazó játékokat játszanak. (mozgásos játékok például)

4-5 éves kor: képesek a szabályok megértésére, az óvodapedagógussal közösen ellenőrzik a szabályok betartását, a győzelem érdekében megpróbálnak együttműködni.

5-6-7 éves kor: olyan szabályjátékokat választanak szívesen a gyermekek, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem. (Itt figyelnünk kell, hogy maradjon is egészséges szinten a versenyszellem.)

Az óvodapedagógus feladatai

- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléti biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Biztosítsa a szükség és igény szerinti együtt játszást, támogató, serkentő, ösztönző, indirekt magatartásával.
- Az óvodapedagógus teremtse meg a feltételeket/hely, idő, légkör és eszköz), hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.
- Gondoskodjon pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így adjon minél több játéktémát a gyermekeknek.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák, szabadon mozoghassanak a csoportszobához tartozó játékhelységekben is.

- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Biztosítson olyan játékeszközöket, amelyek az elmélyült játék kialakulását és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekeknek az udvaron is álljanak rendelkezésükre barkácsoló, ábrázoló, manipuláló, konstruáló eszközök.
- Ismertesse meg a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Az óvodáskorban megjelenő játékfajták és azok tartalmának és minőségének gazdagítása az egyéni sajátosságok figyelembevételével (gyakorló, szerep, konstruáló, szabályjáték, barkácsolás, bábozás, dramatizálás, népi játékok).
- Játék-és eszköztáruk folyamatos gazdagítása, folyamatos bővítése: készen vásárolt, illetve közösen készített játékeszközökkel, kiegészítőkkel, játékeszközök készítésével, anyagok gyűjtése és felhasználása, népi és újrahasznosítható elemekből.
- Változatos ötletek és élethelyzetek, élményszerzési lehetőségek biztosítása, a gyermekek megfigyelése, tapasztalataik tudatos és célirányos felhasználása, erre építve a gyermekek személyiségének, értelemi képességeinek fejlesztését.
- Egyszerű, teljesíthető szabályok kialakítása.
- A gyermeki önállóságot tiszteletben kell tartani, a szabadjáték védelem alatt áll.
- Szükség és igény szerint a pedagógus játsszon együtt a gyermekekkel, adjon utánozható mintát, támogassa és ösztönözze a gyermekeket.
- Alakítson ki társas kapcsolatokat a gyermekek között, fejlessze a szociális magatartást és az önállóságot.
- Kreatív személyiségvonásokat erősítse a gyermekekben.
- Fejlessze beszédkészségüket és metakommunikációjukat.
- Segítse a gyermekeket az együtt játszásban, az alkalmazkodásban, a szerepek elosztásában, a konfliktusok megoldásában.
- az óvodáskorban megjelenő játékfajtákat és azok tartalmát és minőségét gazdagítsa, de mindezt az egyéni sajátosságok figyelembe vételével (gyakorló, szerep, konstruáló, szabályjáték, barkácsolás, bábozás, dramatizálás és népi játékok terén).

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- az életkori sajátosságainak megfelelő játékfajtákat játszanak,
- örömmel, elmélyülten, gazdag képzelettel, kreatívan játszanak, melyet több napon keresztül is képesek folytatni,
- társas kapcsolataikban együttműködőek, a szerepeket egymást közt elosztják,
- betartják a szabályokat, elviselik a kudarcot,
- elfogadják társaik ötleteit, saját ötleteiket elfogadtatják, tiszteletben tartják a másik játékát,
- szabálytudatuk fejlett, ehhez kialakult erkölcsi tulajdonságokkal rendelkeznek (becsületesség, kitartás, türelem), ezáltal képesek konfliktusaikat megoldani, kezelni,
- önállóan képesek játékot kezdeményezni, játékaikhoz eszközöket készíteni,
- logikai gondolkodásuk fejlett, képesek bonyolultabb szabályjátékok eljátszására is,
- képesek a tartalmas, kifejező párbeszédre,
- metakommunikációs jelzéseikkel képesek utánozni a megszemélyesített egyént szerepjátékokban,

- tevékenyen részt vesznek a gyűjtőmunkában, próbálnak eszközöket készíteni a szerepjátékokhoz.

7.2 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játék és a munka, amelyek gyakran összefonódnak. Az óvodapedagógusnak tudatosan kell szerveznie a gyermeki munkát, folyamatosan együttműködve a gyermekekkel, és pozitív, fejlesztő értékelést adva. A munka során fejlesztjük a kitartást, céltudatosságot, önállóságot, felelősségérzetet és fegyelmezettséget. Az elvégzett munka eredménye közvetlenül érzékelhető a gyermekek számára, sokoldalúan hat képességeik fejlődésére, és a közösségi kapcsolatokat is alakítja. A gyermeki munka örömmel végzett, játékos tevékenység, amely során megtanulják az eszközök használatát, környezetük alakítását, és kialakulnak a munkavégzés alapjai. A munka célirányos tevékenység, amely külső irányítással és belső fegyelmet igényel.

Célja:
A gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert. Munkavégzés közben alkalmazkodnak egymáshoz, megbecsülik egymás munkájának eredményét, fejlődnek közösségi kapcsolataik, alakul feladattudatuk, felelősségérzetük.

Munkafajták az óvodában

- saját személyükkel kapcsolatos munkák: önkiszolgálás
- közösségért végzett munka (naposság)
- környezet rendjének megőrzése
- növény -és állatgondozás, kerti munkák
- alkalomszerű megbízatások

Önkiszolgálás: gyermekek minden, saját személyükkel kapcsolatos tevékenységében folyamatosan szoktatjuk őket az önállóan végzett, önkiszolgáló munkára, az egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően.

A közösségért végzett munkaformák egyike, naposság: a csoport életében nélkülözhetetlen a naposság, ami feladattudatot, figyelmet és összpontosítást igényel a gyermekektől. Ezt csak középső és nagy csoporttól alkalmazzuk, az egyéni fejlettségi szintjükhöz mérten. Az óvodapedagógusok fokozatosan vezetik be az egyes munkafázisokat, szükség esetén verbális és tevőleges segítséget nyújtva. A gyermekcsoportokban napos táblák találhatók, ahol a naposok jelét kifüggesztjük. A naposok kötényekkel óvják ruházatukat. Feladataik közé tartozik az étkezéssel kapcsolatos teendők elvégzése, mint az asztalok megterítése, evőeszközök előkészítése, kínálás, és az asztalok környékének tisztán tartása. Emellett szalvétahajtogatás, papírzsebkendők feltöltése, és a játékok polcokra helyezésének ellenőrzése is feladataik közé tartozik, az életkorhoz méretezett munkaeszközökkel.

A környezet rendjének megőrzése: a gyermekek segítenek a játék végén a játékokat a helyükre elpakolni, mondókával kísérve. Részt vesznek a csoportszoba átrendezésében és visszarendezésében, például székek elvitele és visszahozatala, abrosz leterítése és összehajtása, ceruzák, zsírkréták, gyurma elpakolása. Vágás után összesöprik és kidobják a papírhulladékot. Gyurmázás után kis seprűvel és lapáttal összeszedik a gyurmadarabokat. Saját zsebkendőjüket és a padlón talált szemetet kidobják a szemetesbe. Szólnak, ha ilyet észlelnek, és örömmel segítenek. Az

udvari játék során visszapakolják a homokozó játékokat a kosárba, és a kismotorokat is visszahozzák, egymás mellé állítva.

Növény-és állatgondozás: ha található például akvárium, csigafarm, bogárfarm az óvodában, az állatok etetésében részt vállalnak felnőtt irányításával. A csoportban található élősarok, növények megöntözésben részt vesznek. A csoportszobában különböző magvak elültetése során megfigyelik a keletkező életet, részt vesznek az időnkénti megöntözésben.

Kerti munkák: Az óvoda udvarán található konyhakert, sziklakert, virágágyás, fás és füves terület gondozásába évszakonként bevonjuk a gyermekeket. Például összegyűjtik a lehullott faleveleket és tobozokat, kis lapáttal és vödrökkel a megfelelő szeméttárolóba öntik. Segítenek homokot gereblyézni, szemetet összeszedni és zsákba vagy szeméttárolóba helyezni. A virágágyásoknál részt vesznek az ültetésben, locsolásban, gyomlálásban, és a gyomokat vödörbe gyűjtik.

Alkalomszerű megbízatások: ezek a munkaformák gyakran spontánul adódnak az óvodai mindennapokban. Például egy megbízható gyermeket megkérhetünk, hogy adjon át egy dokumentumot vagy üzenetet egy másik óvodapedagógusnak vagy felnőttnek a másik csoportban. Egy ügyes nagycsoportos gyermek segíthet egy kiscsoportosnak kezet mosni vagy a csapot megnyitni. Gyermekek segíthetnek az óvodapedagógus munkájában, például szétválogathatják az összekeveredett játékeszközöket rendrakáskor, vagy kioszthatnak valamit, például szalvétákat. Ezeken a helyzeteken keresztül a gyermekek gyakorolhatják a felelősséget és segítőkészséget, miközben integrálódnak az óvodai közösségbe.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus teremtse meg a gyermekek számára az életkorhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek saját személyük, illetve a csoport érdekében maguk végezhessenek el minden olyan munkát, amelyre egyéni képességeik szerint képesek.
- Biztosítson balesetvédelmi szempontoknak megfelelő anyagú, méretű szerszámokat, eszközöket.
- Teremtse meg a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört.
- Ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait.
- Törekedjen arra, hogy a munka értékelése során kedvet ébresszen a gyermekekben a további tevékenységhez.
- Gondoskodjon arról, hogy a szülő is értse, mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.
- Erősítse a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN) munkavégzését képességeikhez mérten segítjük.
- Segítse elő a gyermekek önértékelési képességének, igényszínvonalának és közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését.

Gyermeki munkatevékenységekre példák közösségi megbízatásként

- Naposi munkát középső és nagy csoportban végeznek, a feladatok fokozatos bővülésével. A naposok terítenek, leszedik az asztalt, megkínálják pajtásaikat.

- Szükség szerint átrendezik a termet, segítenek a foglalkozási eszközök kiosztásában. Ellenőrzik a csoportszoba és a mosdó rendjét, tisztaságát.
- Segítenek az udvari játékeszközök ki-és behordásában.
- Évszakonként gondozzák kertrészüket és az élősarok növényeit. Locsolnak, ültetnek, kapálnak, gyomlálnak.
- Udvarrészüket tisztán tartják, összeszedik a szemetet, sepregetnek.
- Alkalomszerűen apró megbízatásokat teljesítenek.
- Időközönként szétválogatják a játékeszközöket, rendbe teszik a babaszobai szekrényeket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- jártasságot szereznek a különböző munkafajták elvégzésében,
- önállóan használják a munkaeszközöket,
- szívesen és önként vállalják a naposságot és egyéb megbízatásokat,
- munkavégzésük során fegyelmezettek, munkájukban kitartóak, megbízhatóak,
- érzik munkájuk fontosságát és hasznosságát,
- munkavégzés közben képesek az együttműködésre,
- az egyéni megbízatásokat önállóan teljesítik,
- önmagáért végzett munkáját önállóan végzi,
- a naposi munkát feladattudattal, osztott figyelemmel, igényességgel végzik,
- szívesen és önként vállalnak munkát,
- tevékenyen részt vesznek a környezetük rendjének és tisztaságának megőrzésében,
- szívesen díszítik, szépítik környezetüket,
- szívesen tevékenykednek a közösség érdekében örömszerzés céljából,
- segítő szándékkal állnak társaikhoz.

7.3 Tevékenységekben megvalósuló tanulás

„Hallom és elfelejtem. Látom és emlékszem. Csinálom és megértem."
(Konfúciusz)

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzése, és az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkereteken belül valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása. Az óvodai tanulás elsődleges célja, az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását. A kiemelt figyelmet igénylő (SNI, BTMN) gyermekek esetében fontos annak szem előtt tartása, hogy

egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek. Az ő spontán tanulásukat az erősebb területeire, oldalaira összpontosítva segítjük elő.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- Utánzásos, minta-és modellkövetéses, magatartás-és viselkedés tanulás.
- Spontán, játékos tapasztalatszerzés.
- Cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés-gyakorlati probléma-és feladatmegoldás.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek szervezése által megvalósuló tanulás.

Célunk

- a spontán és szervezett tapasztalatszerzés útjának biztosításával a gyermeki személyiség kibontakoztatása, képességek fejlesztése, tapasztalatok bővítése, rendezése.
- a szociális tanulás során, gyermekeinkkel elsajátíttatni a kommunikációs és kooperációs technikákat és azok alkalmazását.

Feladataink

- Tudatos, tervszerű felkészülés.
- A tevékenységek szervezése során elegendő mennyiségű, minőségű és méretű, esztétikus eszközök biztosítása.
- A gyermekek életkorának, egyéni fejlettségének megfelelően valósítjuk meg az időkeretet, a helyet és a módszereket.
- Tanulástámogató környezetet teremtünk meg.
- A kitűzött célunk eléréséhez a gyermeki tevékenységek megfelelő felépítése, a gyermekek motiváltságának fenntartása, aktivitásuk fenntartása.
- Figyelembe venni a gyermekek saját ütemű fejlődését és ehhez igazítani a feladatadást, többféle lehetőséget felkínálni egy adott képességtípus gyakoroltatásában, fejlesztésében.
- Eltérő szükségletű gyermekek támogatása.
- A tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók fejlesztése.
- Személyre szabottan, pozitívumokra építve, differenciáltan adjunk olyan értékelést a gyermekeknek, amelyek fejlesztően hatnak a gyermekek személyiségének fejlődésére.
- A gyermekek önértékelési képességének megalapozása, fejlesztése.
- A gyermekek belső pszichés szükségleteit kielégítő, változatos tevékenységek, élményszerzési lehetőségek megtervezése és megvalósítása.

Pedagógus kötelezettségei

- Pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és az óvoda pedagógiai programjának célrendszerével
- A foglalkoztatási formákat (egyéni, mikrocsoportos), tanulásszervezési eljárásokat (differenciált, kooperatív technikák, párhuzamost tevékenységek) ismeri és a csoport sajátosságainak figyelembevételével alkalmazza.

- A módszerek megválasztását a gyermekek életkori sajátosságainak, testi-lelki állapotának, érdeklődésének, kíváncsiságának megfelelően befolyásolja.
- Az alkalmazott pedagógiai módszerei a sokoldalú személyiségfejlődést támogatják és módszertani kultúrájának kimővelésére törekszik.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Folyamatosan elemzi, értékeli és fejleszti pedagógiai munkáját.
- A gyermekeket fokozatosan, különösen az utolsó évben az iskolai nevelésre, oktatásra készíti fel.
- Az IKT eszközök adta lehetőségeket használja szakmai munkája során.
- Nyitott az online megvalósuló szakmai együttműködésekre.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.

A gyermeki fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- érzékelésük, észlelésük differenciálódik,
- megjelennek akarati tulajdonságaik: kitartás, önállóság, céltudatosság,
- kialakul a szándékos figyelmük, rendelkeznek a felidézés, a bevésés képességével,
- a cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van,
- önálló megfigyeléseket végeznek, a jelenségeket változásukban is felismerik,
- felfedezik az összefüggéseket, az ok-okozati viszonyokat,
- képesek az önálló feladatvégzésre, kialakulóban van feladattudatuk, szabálytudatuk,
- társas kapcsolataikra az együttműködés jellemző,
- ellenőrzik a saját tevékenységüket, ismerik értékeiket,
- az eszközökre vigyáznak, megfelelően használják azokat,
- élményeiket, tapasztalataikat önállóan, érthetően elmondják,
- beszédük fejlett, képesek a tartalmas, kifejező párbeszédre.

8 Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

8.1 A külső világ tevékeny megismerése

„A természet világa sem nem végtelen, sem nem sebezehetetlen. Kíméletre és védelemre van szüksége."
(David Attenborough)

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen, szűkebb és tágabb, természeti, -emberi, -tárgyi környezetről, annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja a védelmét, az értékek megőrzését. Miközben felfedezi a környezetét olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek segítik a gyermeket a környezetben való biztos eligazodásban. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, közösséghez való tartozás élményét, a család értékeit, és mindezek védelmét és szeretetét.

A nevelés célja a gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek mozgásos és érzékszervi tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Fedezzék fel a természeti és tárgyi környezet szépségeit. Tudjanak rácsodálkozni a szépre, a jóra. Váljék igényükké a természeti és épített környezet megóvása, a környezettudatos életforma. A közvetlen természeti és társadalmi környezetét tevékenyen befolyásolni és védeni tudó gyermekek nevelése.

Az óvodapedagógus feladatai

- A mi feladatunk, hogy megtervezzük és megteremtsük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermekek rácsodálkozhatnak a természet szépségeire, összhangjára, tapasztalhatják a kölcsönös előnyöket és maguk is tehetnek azért, hogy kellemes környezetben éljenek.
- Lehetőséget biztosítsunk az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, ezek feldolgozására, a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az információszerzés sokoldalú biztosításával gyarapítsuk az aktív és passzív szókincsüket.
- Megalapozzuk a gyermekekben környezetük védelmének és a természet szeretetének igényét. Természetbarát szemléletmód kialakítása.
- Megismertetjük a környezettudatos magatartás alapjait a gyermekekkel.
- Biztosítson tapasztalatszerzési lehetőséget séták, kirándulások során, az óvoda udvarán és kertjében, vagy a csoportszobai természetsarokban végzett tevékenységek által.
- Biztosítsa a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok és virágoskert működjék.
- Alakítsa ki a szülőföldhöz, nemzeti kutúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszont.
- Tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Tartsa szem előtt a fenntarthatóság tartalmi jellemzőit és a mindennapi munkájában ezt ismertesse meg a gyermekekkel. Nyújtson pozitív mintát a környezettudatos magatartásra, a gyermekek ökológiai szemléletformálás megalapozására.
- Tanítsa meg a gyermeket a rácsodálkozásra, a környezet szépségeinek értékelésére, figyeltesse meg a természet színeit, hangjait, változásait.
- A néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepelje a gyermekcsoporttal a jeles napokat.
    - A biztonságos életvitel szokásainak kialakítása.
    - Természetes anyagok előtérbe helyezése.
    - A családok szemléletének is formálása közös programok: szelektív hulladékgyűjtés által.
    - Esővízgyűjtő elhelyezése az óvoda udvaron.
    - Madárvédelmi berendezések ellenőrzése, karbantartása, madáretetők, itatók téli feltöltés.

Környezetismereti témakörök

- család-óvoda-lakóhely,
- testrészek – egészségvédelem,
- évszakok megfigyelése, természeti változások, jellemzők,
- évszakok-időjárás-öltözködés összefüggései,
- napszakok-hónapok,
- magyar állatvilág: ház körül élő állatok, erdei állatok, vadállatok megismertetése,

- magyar növényvilág, erdei és ház körüli virágok, bokrok, fák megismertetése,
- a ház körüli szárnyasoktól a madarakig, összehasonlítás, külső jegyeik, hasznosságuk szerint
- gyümölcsök-zöldségek fogalma, felsorolása, összefüggése az egészséges táplálkozással,
- közlekedés szűkebb környezetében,
- közlekedés: szárazföldi, föld alatti, vizi, légi,
- népi hagyományaink, melyek az ünnepeinkhez és a természet változásaihoz kapcsolódnak, például őszi betakarítások, szüretek, tökhét … ezeket változatos tevékenységekkel, élmények átélésével biztosítjuk,
- ünnepek: családi ünnepek: névnapok, születésnapok, Mikulás, Advent, Karácsony, Farsang, Húsvét, Pünkösd, nemzeti ünnepek október 23, március 15., magyar népszokásaink, jelképeink megismertetése
- olyan lehetőségek megteremtése, ahol megismerkedhetnek lakóhelyük épületeivel, hídjaival, természeti és művészeti nevezetességeivel
- jeles napok: Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja, Takarítási Világnap, Autómentes Világnap
- Fenntarthatóságra nevelés

Környezetvédelmi világnapok megünneplése óvodánkban

Időpont	Esemény
09. 20. Feladat ajánlás Jelszavunk:	Takarítás Világnapja Csoportszoba, öltözők takarítása, szemétszedés, kertgondozás „Tiszta udvar, rendes ház!”
10. 04. feladat ajánlás Jelszavunk:	Állatok Világnapja Vadon élő állatok, bogarak megismerése, hasznuk, fontosságuk. Kirándulás a Miskolci Vadasparkba. „Ne bántsd a bogarakat és rovarokat, ismerd meg őket!”
03. 22. feladat ajánlás Jelszavunk:	Víz Világnapja A víz fontosságának tudatosítása. Élhetünk-e víz nélkül? Takarékoskodjunk a vízzel! Kirándulás a békás tóhoz és a Hejő patakhoz. „A víz az élet, takarékoskodjunk vele!”
04. 22. feladat ajánlás Jelszavunk:	Föld Napja Szép környezet kialakítása, virágok ültetése. Értékeink megóvása! „Óvd a Földet!”
05. 10. feladat Jelszavunk:	Madarak és Fák Napja Kirándulás a Tapolcai park és tó környékére. „Vigyázz a madárra, ha a kertedbe repül!”
06. 05. feladat Jelszavunk:	Környezetvédelmi Világnap Kirándulás Lillafüredre „Védd a természetet! Ne szemetelj!”

Környezetvédelem (föld, víz, levegő és élővilág)

A gyermekek érzelmi kötődésük révén megtanulják megbecsülni és védeni környezetüket. Különböző tevékenységeik során tapasztalják, hogy saját cselekedeteikkel hozzájárulhatnak környezetük fenntarthatóságához. Szervezhetünk szemétszedési akciókat, újrahasznosítási projekteket, amelyekkel felhívjuk figyelmüket a hulladék csökkentésére és újrahasznosítására. Az ilyen tevékenységek segítik a döntéshozatali és kommunikációs készségeik fejlődését, miközben érzelmileg kötődnek a természethez és annak védelméhez.

A fenntarthatóságra nevelés

- a fenntartható fejlődés érdekében környezettudatos magatartásforma megalapozására törekszünk,
- programunk a környezeti nevelést kiemelten kezeli, erre építve a fejlődést elősegítő tevékenységeket a fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséggel,
- a természeti és környezetvédelmi feladatokat kiemelten kezeljük a helyi adottságok alapján,
- minden óvodai dolgozó szem előtt tartja a fenntarthatóságra nevelés tartalmi jellemzőit és ez megnyilvánul mindennapi munkájukban. Az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, illetve ennek megalapozására a gyermekek körében. (Takarékosság az árammal, a vízzel, minél kevesebb szemetelés, szelektív hulladékgyűjtés, és újrahasznosítás stb.)
- a szelektív hulladékgyűjtés rendjének és módjának, feltételeinek továbbfejlesztése. Az udvaron elhelyezett komposztáló használata.

Gyermeki tevékenységek

- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát, tapasztalatot szerez, összefüggéseket fedez fel a természet változásai, az időjárás és az öltözködés között.
- Kirándulások, séták, során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés szabályait.
- Kerti munkát végez, közben megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával.
- Az udvaron fákat, növényeket ültet. Veteményez, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat, közben megfigyeli a fákat, bokrokat és a felbukkanó rovarokat.
- Madáretetőt készít, eleséggel látja el az itt telelő madarakat.
- A természetsarokban fa és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magvakat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt a bővítéshez.
- A közösen vásárolt, vagy otthonról hozott zöldség-és gyümölcsfélékből vitamintálat készít-reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátsza szimulációs játékban.
- Játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.
- A város adta lehetőségek maximális kihasználása látogatásra: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, repülőtér, rendőrség, vasútállomás, piac, múzeumok, Csodamalom Bábszínház, Nemzeti Színház, Miskolci Állatkert, Avasi Arborétum, Tapolca, Lillafüred.
- Megünnepli a természet ünnepeit, kirándul, barkácsol, gyűjtöget, játékos programokon vesz részt.

- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében, megismerésében, s ez erősíti magyarságtudatát.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét (füst, por, zaj, szemét) ezekkel kapcsolatban egyszerű vizsgálódásokat végez.
- A közelben lévő Hejő-patakban megfigyeli a víz tisztaságát, vizsgálódást végez.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról és környezetükről.
- ismeri a társadalmi és családi környezete fontosabb adatait,
- ismerik az ünnepeket és jelképeiket,
- megtudnak nevezni hazai növényeket állatfajtákat és nevezetességeket,
- ismerik a hónapokat, napszakokat és az ezekhez köthető tevékenységeket,
- felismerik nemzeti zászlót és jelképeinket,
- elfogadja és tiszteletben tartja a különbözőségeket,
- alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt,
- ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt és azok rendeltetését,
- felismeri a tárgyak és jelenségek közötti összefüggéseket,
- tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít,
- ismeri a testrészeket, a test felépítését,
- tudja a napszakokat,
- megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri az egyes évszakok néhány jellegzetességét,
- alkalmazza a „növény" szót, mint gyűjtőfogalmat, tudja, hogy mi tartozik oda. (fa, bokor, virág, fű, stb.),
- ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit,
- alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit,
- tudja csoportosítani az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit, védelmét,
- összehasonlítja a házi szárnyasokat, az ismert madarakkal, külső jegyeik, hasznosságuk alapján,
- ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, többféle zöldséget és gyümölcsöt meg tud nevezni,
- az egészséges táplálkozás (vitamin és zöldség fogyasztás) és gyümölcsfogyasztás összefüggéseit megérti,
- gyakorlatban alkalmazzák a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismerik a közlekedési eszközöket.

8.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzések a külső világ tevékeny megismerése során

A környezetünk valóságával való ismerkedés során a gyermekek tapasztalatokat tudnak szerezni az őket körülvevő tárgyak és jelenségek formai, mennyiségi és téri viszonyairól. Nagyon sok lehetőség nyílik a játék és a szabadidős tevékenységekben matematikai tartalmak közvetítésére. A kíváncsiság és az érdeklődés felkeltése alapvető a matematikai szemlélet megalapozásához. Cselekedtetéssel és megfigyelésekkel igyekszünk biztosítani a tapasztalatszerzéseket (mérések, összehasonlítások,

kísérletek stb.), melyek idővel ismeretekké válnak, ezeket az ismereteket pedig a későbbiekben gyakoroltatjuk, mélyítjük, bővítjük.

Nevelési célunk a környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása lehetőség szerint természetes környezetben. A gyermekek tér, sík és mennyiség fogalmának alakítása.

Feladataink

- matematikai tapasztalatszerzési lehetőségek,
- megfigyelések és Kísérletezések biztosítása,
- matematikai tartalmú felfedeztetések lehetőségének biztosítása, tudatosítása
- ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása
- a logikus gondolkodás, a problémamegoldó képesség alapozása, fejlesztése,
- tevékenykedtetés közben figyelni a csoport igényeire és szükségleteire a képességeik terén
- érdeklődés felkeltése, az aktivitás fokozása, a figyelem tartósságának növelése, a jó teljesítményre serkentés, de úgy, hogy a gyermek számára érdekes játékot, jó élményt jelentsen,
- építeni a gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére,
- elősegíteni a gyermekek önálló problémamegoldását,
- cselekvő tapasztalatszerzés biztosítása,
- megfigyeltetések biztosításával fejleszteni a gyermekek észlelését,
- fejleszteni a vizuális és az auditív észlelést,
- a mozgást és tapintásos észlelés fejlesztése,
- az alaklátást és a formaállandóság fejlesztése,
- fejleszteni a finommotorikát és a testsémát,
- fejleszteni az egyéni megismerő képességeket, a problémalátásukat, a problémamegoldó képességüket, összehangolva a csoport egészének fejlesztésével,
- tegyük lehetővé a többféle megoldást,
- minél több problémahelyzetet teremtsünk, hogy nyíljon lehetőség ezek megoldásának megtapasztalására,
- a gyermek valamennyi érzékszervét vonjuk be a tapasztalásba,
- erősítsük a jó megoldások megtalálásának kedvét, az igazság, és a hibajavítás igényét,
- hagyjuk a gyermekeket saját logikájuk szerint gondolkodni,
- egyénileg fejlesszünk és differenciáljunk,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében (SNI, BTMN) a kognitív funkciók a meglévő ismeretek fejlesztése, az észleléses struktúrák: látás, hallás, tapintás fejlesztése.

Gyermeki tevékenységek

- Tevékenykedés közben számolnak, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végeznek.
- Tapasztalatokat szereznek a darabszám változásáról (hozzáadnak, elvesznek, egyenlővé tesznek.
- Ismereteket szereznek a geometria körében. Tépnek, vágnak, rajzolnak, síkmértani formákat. Bemozognak földre rajzolt alakzatokat (kör, négyzet, háromszög, téglalap stb.)

- Összehasonlítanak, szétválogatnak, megnevezett tulajdonságok, vagy saját szempontok szerint (halmazok, részhalmazok képzése)
- Kiválasztanak tapintás, látás, hallás, körbeírás alapján tárgyakat.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorbarendezést végeznek. (Sorszámok gyakorlása)
- A számfogalom megalapozása érdekében összemérnek, párosítanak, mennyiségekkel, halmazokkal (becslés, számlálás). Méréseket végeznek különböző egységekkel (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség)
- Tükör előtt mozognak, tükör előtt tevékenykednek, tapasztalatot szereznek a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másolnak le, illetve önállóan alkotnak.
- Ritmikus sorokat hoznak létre térben és síkban, önállóan, illetve szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódnak a síkban ábrázolt világban. (zárt, nyitott vonalak, labirintus) és a térben (testtudat, irányok, lateralitás, névutók)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- a gyermekek képessé válnak arra, hogy úgy általában megértsék az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatait, gondolatát képesek követni.
- Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataik vannak, azt el is mondják, egymás állításainak igazságát megítélik, megbeszélik, esetenként javítják saját tévedéseiket.
- Általában szívesen vállalkoznak a felvetett, vagy felismert problémák megoldására.
- Képesek megnevezett tulajdonságok szerinti válogatására, sorbarendezésére.
- Összehasonlításaikat szóban is kifejezik és mások megállapításainak igazságát megítélik.
- Értik és helyesen használják a mennyiségeket, halmazokkal kapcsolatban összehasonlítást tudnak végezni.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni. Az összemérés alapján helyes megállapítást tudnak tenni.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), akkor is ha az elemek különféle színűek, különböző nagyságúak, és különféleképpen lehet elrendezni is.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet és kevesebbet is.
- Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 10-ig.
- Felismerik és megnevezik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.
- Képesek ok-okozati összefüggések megértésére.
- Tudnak mesélni tevékenységről, történésekről, képről, egyszerű darabszámmal is kapcsolatos történeteket.
- Az elmondott történetet eljátszással, kirakással, rajzzal meg tudják jeleníteni.
- Építéseik, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye továbbra is a szemléletük fejlődése: azonosítani tudnak különféle helyzetekben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Ha mintát adunk, akkor másolással képesek megjeleníteni megegyező színben, nagyságban, eltérő elemekből is kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat.
- A tükörrel való tevékenységük tapasztalatszerzésre és élményszerzésre szolgál.
- Matematikai tartalmú ismereteiket tevékenyen alkalmazzák: sorszámnevek, tőszámnevek, geometria.

- Képesek mennyiségek megállapítására, összehasonlítására, becslésére, képesek tulajdonság szerint halmazok csoportosítására, párosítására.
- Több, kevesebb, ugyanannyi relációkat alkalmazzák, képesek halmazok számosságának változtatására: hozzáadás, elvevés.
- Térbeli és síkbeli tájékozódásuk alakulóban van.
- A téri tájékozósásukat érintően ismerik a jobbra, balra irányokat, meg tudják különböztetni az állásokat, értik és követni tudják az irányokat, illetve ismerik a helyeket kifejező névutókat: alá, fölé, közé, alatt, fölött. Ismerik és tudják mit értünk a vízszintes síkban az alatta, fölötte szavakon.

8.3 Verselés, mesélés

„A mesékben minden benne van, élet és halál, vereség és győzelem, túlvilág, csodák, csodatévő lények."
(Csukás István)

„A mesékben minden megtörténhet, ahogy az életben is."
(Csoóri Sándor)

A mesélés-verselés tevékenység ráhangolódását rituálékkal, bensőséges szokásokkal segítjük. Anyagválasztásunkban hangsúlyos a korosztályoknak megfelelő népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág meséi. Mindemellett választunk a kortárs és klasszikus hazai és más nemzetiségek alkotásaiból is.

Az érzelmi biztonság és az anyanyelvi nevelés fontos eszközei a játékos mozgásokkal kísért mondókák, dúdolók és versek. Ezek érzéki és érzelmi élményt nyújtanak a gyermekeknek ritmusukkal és mozdulataikkal. A magyar gyermekköltészet és népi hagyományok számos alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra és mesélésre. A mesék segítenek a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésében, és megoldásokat kínálnak a különböző helyzetekre. A népmesék pozitív jellemvonásokat fejlesztenek, és életre szóló nyomot hagynak a gyermekekben. Az óvodában a gyermekek életkorának megfelelően különböző mesék és mondókák segítik a szemléletmódjuk és világképük kialakítását.
Az irodalmi alkotások dramatizálása során fejlődik a gyermekek fantáziája és beszédkészsége. A bábjáték és dramatikus játékok inspirálják a gyermekeket a megismerésre és érdeklődésre. Az élményeket kötetlen formában szervezzük, ahol az óvodapedagógus előadása és a gyermekek fantáziája dominál. A nap folyamán többször mesélünk, különös figyelmet fordítva az alváshoz nyugalmat biztosító mesékre. A mese gerincét a népmesék adják, de más típusú mesék is helyet kapnak. Fontos, hogy a meséket többször meghallgassák, és különböző módszerekkel dolgozzuk fel, hogy erősítsük a pozitív hatásukat. Az önálló szöveg- és mesemondás is bátorított. Az előadásokat metakommunikációs jelzésekkel támogatjuk, hogy esztétikai élményt nyújtsunk a gyermekeknek. A vers és mese mellett a bábozás és dráma fontos szerepet kapnak. A játékokba bevonjuk a személyiségfejlesztés eszközeit is. A nyugodt légkör és szokásrendszer kialakítása kiemelt feladatunk.
Nevelési célunk a nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése az irodalmi nevelés által. Irodalmi élmény nyújtásával a gyermekek érzelmi, értelmi, esztétikai, erkölcsi fejlődésének elősegítése, művészi értékű alkotásokkal a gyermeki személyiség sokoldalú formálása, olvasóvá nevelés alapjainak lerakása.

Feladataink

- Keltsük fel a mese és vers iránti érdeklődést.
- Az óvodapedagógus elsődleges feladata az élménynyújtás. Beszédmódunk utánzásra méltó példa legyen.
- Biztonságot nyújtó és nyugodt érzelmi légkör megteremtése.
- Ismerje meg a család mesélési szokásait, beszéljen a szülőknek a mese és vers fontosságáról.
- Teremtse meg a mindennapos mesélés lehetőségét (hely, idő, szokásrendszer) A pihenés előtti rendszeres meséléshez is!
- Az irodalmi anyagot úgy válassza ki, hogy nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek.
- Mese és versmondás alkalmával építsen a spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények kivárására.
- Az anyanyelv megszerettetése és a beszédkultúra megismertetése.
- Művészi értékű anyagkiválasztás az életkori sajátosságokhoz, a gyermekek igényeihez, érdeklődéséhez, érzelemvilágához igazodva, a tervszerűség, tudatosság, fokozatosság elvét szem előtt tartva.
- Népi, klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetése.
- Megértő, a gyermekeket elfogadó, biztonságot sugárzó légkör megteremtése.
- Beszédmódunk utánzásra méltó példa legyen (élmény nyújtás).
- Anyanyelv megszerettetése, beszédkultúra megalapozása.
- Szeptember 30.: a Népmesék Világnapja alkalmából csoportszintű megemlékezést biztosítson az óvodapedagógus. A magyar kultúra napja január 22.
- Mese-versmondás örömszerző élményének megteremtése, anyanyelvi játékokból fakadó ritmus-és hangzásélmény biztosítása.
- Éljen a komplexitás lehetőségével. A gyermekek életkori sajátosságai, egyéni fejlettségi szintjük figyelembevételével teremtse meg a dramatizálás lehetőségét. (Ennek megfelelően biztosítsa a szükséges eszközöket: a helyet és a feltételeket: ruhadarabok, fejdíszek, bábok.)
- Fejlessze a gyermekek aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővítse ismeretanyagát.
- A jeles napokhoz és ünnepnapokhoz is keressünk megfelelő meséket.
- Alkalmazzon minél több mozgással kísérhető verset és mondókát.
- Alkalmazza a néphagyományhoz kapcsolódó irodalmi anyagot.
- Ismertesse meg a népmesék sajátos nyelvezetét, és ez által bővítse szókincsüket, használja a tájnyelvet.
- A mesemondás és versmondás örömszerző élmény legyen.
- anyanyelvi játékból fakadó ritmus-és hangzásélmény biztosítása.
- Igaztörténetekkel, elbeszélésekkel, szólásokkal, közmondásokkal, csúfolókkal, találós kérdésekkel ismertesse meg a gyermeket.
- Művészeti nevelés (a szép iránti fogékonyság felébresztése, esztétikai érzelmek gazdagítása)
- A gyermeki önkifejezés alternatív lehetőségeinek biztosítása az óvodai nevelés e tevékenységeinek megvalósulásában.
- Szervezzen könyvtárlátogatást!
- Biztosítson a gyermek számára könyveket és szoktassa a helyes használatára!

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN) nevelése irodalmi élményekbe ágyazott fejlesztéssel.

A gyermekek 3-4 éves korban
főként az ölbeli játékokat, lovagoltatókat játszunk. Ezek nagy örömet szereznek a gyermekeknek, oldják az óvodába lépés feszültségét, segítik az óvodapedagógus és gyermek közötti szeretetteljes érzelmi kötődés kialakulását. Ezeken a mondóka játékokon kívül egyszerűbb népi rigmusokat, rövid versikéket szituációkban mondogatunk nekik. A mesék közül olyanokat válasszunk, amelyeknek cselekménye egyszerű, érthető, pozitív érzelmeket, a biztonságot, a jót sugallják. A meséket, a mondókákat sokat ismételjük.

4-5 éves korban
népi mondókákat, névcsúfolókat, hangutánzó mondókákat, tréfás verseket, halandzsa szövegű kiolvasókat válogatunk, melyek ritmusosak és könnyen megjegyezhetőek. A vidámságot és a humort fontosnak tartjuk, ebben a korban a gyermekek már ezt megértik. Az egyszerűbb állatmeséket fokozatosan váltják fel a népmesék, egyszerűbb népszokások dramatizálása. Egyre több csodás elemet tartalmazó rövidebb tündérmeséket is mondhatunk már nekik. A csoda ebben a korban kezd izgalmassá válni. Rövid csalimeséket is mondunk, találós kérdésekkel csiszoljuk gondolkodásukat.

6-7 éves korban
megerősítjük a néphagyományok ápolását és a természet szeretetét. Megismerkedünk a nagy magyar költők gyermekeknek szánt, szép lírai verseikkel. Verses meséket, hosszabb tündérmeséket és hosszabb népmeséket is mesélünk.

Gyermeki tevékenységek
- Mondókázik, verset mond az óvodapedagógussal együtt.
- A hallott meséket eljátsza, dramatizálja.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít, felnőtt segítségével.
- Ábrázolja kedvenc hőseit.
- Szívesen nézeget mesekönyveket, esetleg mesél a képekről.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- Bábozás közben megjeleníti belső érzelmeit, és szorongásai oldódnak.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére
- Igénylik a rendszeres mesehallgatást, szívesen hallgatnak és idéznek fel meséket, mondogatnak hangulatokhoz kötődő verseket, mondókákat, bátran alkotnak saját mesét, mondókát, verset.
- Megszilárdultak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokások.
- Ismernek és felismernek népi, klasszikus és kortárs műveket, népmesei, népi kifejezéseket, közmondásokat, szólásokat, szállóigéket.
- Szeretik, becsülik, örömmel lapozgatják, nézegetik a könyveket, óvják az eszközöket.
- Össze tudják kötni a folytatásos mesék, verses mesék, meseregények szálait. (szövegértés)
- Szívesen élik újra élményeiket a bábozás, dramatizálás segítségével.
- Az erkölcsi értékeket felismerik az irodalmi művekben.

- Mesehallgatás közben képesek belső képalkotásra és azok képi kifejezésére (ábrázolás, mozgásformák, zene, ritmus).

8.4 Ének, zene, népi játék, tánc

„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, ami átsegíti sok bajon. A zene tápláló, vigasztaló elixír és az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza."
(Kodály Zoltán)

A zenei anyag tervezése során figyelembe vesszük az évszakok változásait, jeles napokat, ünnepeket, természeti jelenségeket.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc a néphagyomány meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésbe, élményalapú értékközvetítés eszközével.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkelti a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvoda ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza és elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik. A dalos játékok közös éneklése fejlesztik a zenei készségeket/ritmusérzék, hallás, éneklési készség/és formálják a gyermek nyelvérzékét. Helyesebbé válik a beszéde, kiejtése, hanglejtése. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességének és zenei kreativitásának alakulásában. A zene világnapja: október 1. (Az Idősek Világnapja is ez a nap)

Nevelési célunk zenei készségek, a zene befogadásához szükséges képesség fejlesztése, valamint zenét értő és szerető, egészséges, boldog emberré nevelés.

Gyermeki tevékenységek

- Népi, dalos játékokat játszanak, ritmikus mondókákat játszanak a nap bármely szakában jókedvvel és érzelmi gazdagsággal.
- Önállóan, tisztán énekelnek, zenét hallgatnak.
- Érzik és érzékeltetik az egyenletes lüktetést, ritmust tapsolnak.
- Egyszerű néptánc mozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvodapedagógus irányításával később önállóan is.
- Megismerik és játékukban is használják az egyszerű hangszereket: dob, cintányér, háromszög.
- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekes és hangszeres előadását.
- Játszanak a hangjukkal, halkan-hangosan, mélyen-magasan énekelnek, mondókáznak.

Feladataink

- Az óvodapedagógus juttassa élményekhez a gyermekeket az énekléssel és a zenehallgatással, keltse fel a zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Hangolja össze a dalanyagot a zenei nevelési feladattal.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyermekdalokat, dalos játékokat, szoktassa a tiszta éneklésre őket.
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, ritmus érzékét, harmonikus, szép mozgását.
- Tanítson a gyermekeknek táncos mozgásokat, néptánc-elemeket.
- Ismertesse meg a gyermekeket egyszerű hangszerekkel.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetiségi hovatartozást.
- Az óvodapedagógus az önmaga zenei kulturáltságát is fejlessze, kutasson új zenei, még nem tanított alkotások után.
- Pozitív zenei és érzelmi légkör megteremtése.
- Zenei anyanyelv alakítása.
- Népi kultúra értékeinek közvetítése.
- Ének-zene-ritmus-mozgás egységének megalapozása.
- Zenei képességek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) egyénhez mért fejlesztése.
- Ölbeli játékok, népi gyermekdalok, népdalok, kortárs és klasszikus művészeti alkotások gyűjtése éneklés zenehallgatás céljából.
- Néptánc alapelemeinek megismertetése.
- Esztétikus mozgáskultúra alakítása.
- Zenei alkotókészség fejlesztése.
- Zenei eszközök és hangszerek megismertetése és használata. (Esőbot)Természetes és újrahasznosított anyagból hangszerek készítése.
- Megismertetni pár szemelvényt, főleg társadalmi és természeti ünnepekhez kapcsolódó klasszikus és kortársa zeneirodalomból.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek szépen és tisztán éneklik a dalokat, és képesek önállóan is elkezdeni az éneklést.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Felismerik a magas-mély éneklés közti különbségeket, maguk is tudnak így énekelni, dalt kezdeni.
- Képesek a dallam-motívum bújtatására. Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés különbségét, ritmusmotívumokat visszatapsolnak.
- Megfelelően használják az ütő, vagy ritmushangszereket.
- Az egyszerű, játékos, táncos mozgásokat motívumnyi ismétlődő szakaszokkal szépen megformálják. Változatos mozgáskombinációkat hajtanak végre.
- A mozgás során a teret maguk körül kihasználják, bemozogják.
- Képesek dallam, ritmus és mozgás improvizálására.
- Figyelmesen hallgatják a bemutatott élőzenét és hangszeres játékot.
- Felismerik a magas-mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak így énekelni és dalt kezdeni.

- Ismerik a halk-hangos közti különbséget, tudnak halkan és hangosan is énekelni, tapsolni és beszélni.

8.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, a festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, mint az ábrázolások különböző fajtái a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre, az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra. A kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Sokféle tevékenység sorolható ide a firkálástól, a rajzon át a festésig, a bábkészítőstől kezdve a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával barkácsolt eszközök felhasználásáig minden. Az óvodai művészeti alkotásoknak legjobb modellje a család, a természet változása, állandó megújulása, a növény és állatvilág. A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás, zene, olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből élete végéig táplálkozhat. A tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel az egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejező képesség komponáló, térbeli, tájékozódó-és rendező képességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermeki tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakulását.

Nevelési célunk a gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri, szabad önkifejezése. A gyermekek tér-forma-szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás és a zene kapcsolata olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből élete végéig táplálkozhat.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit.
- Az óvodapedagógus segítse a gyermek téri, formai és színképzetének gazdagodását, esztétikai érzékének gazdagodását
- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészi alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti vonzódás alakulását.
- Biztosítson sokféle eszközt és anyagot, ismertesse meg a gyermekeket a különböző technikákat, keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát.
- Erősítse az eszközhasználat pontosságát, az eszközök tisztántartásának igényét.
- Ügyeljen arra, hogy az ábrázolás eszközeivel, balesetmentesen bánjanak.
- Segítse elő, hogy a szülők is adjanak gyermeküknek lehetőséget az otthoni ábrázolásra.
- Teremtse meg a szabadidős, illetve kötött ábrázolás hangulati, tárgyi, eszközbeli feltételeit, a minden gyermek fejlődését belülről segítő motiválást.
- Az ábrázoló tevékenységek során biztosítsa a kötetlen, műhelyhangulat kialakulását. (halk zeneszó, közös éneklés, mondókázás, versmondás). Legyen igényes a környezet formálásában, törekedjék a természetes, jó minőségű anyagok használatára.
- A csoportszoba díszítésében mértéktartó legyen.

- Gyűjtse és időnként elemezze a gyermekrajzokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél (SNI, BTMN) fogyatékosságuk figyelembevételével erősítse az észlelő apparátust, a taktilis érzékelést és a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb fejlesztését célozza. Külön gondot fordítva arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermekek kezdetben firkálnak, majd elnevezik műveiket.
- Rajzolnak, festenek, élményeik, elképzeléseik alapján különböző felületekre a rendelkezésükre bocsátott anyagokra.
- Játékaikhoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat barkácsolnak vágással, ragasztással, papírból, textilből, termésből.
- Gyurkálgatnak homokot, agyagot, lisztgyurmát, papírt, közben megismerik az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Papírt hajtogatnak, montázst készítenek.
- Képeket készítenek vágyaikról, gondolataikról, élményeikről, változatos technikákkal: fonal, nyomat, mozaik, viaszkarcolás, a festés és a rajzolás mellett.
- Terméseket gyűjtenek, kavicsokat válogatnak, ezekkel készítenek felületeket.
- Megismerkednek néhány új technikával, mint például a batikolás, gyertyaöntés, gipszöntés, textilfestés, sógyurmázás, kollázs készítése.
- Megismerkednek néhány népi kismesterséggel. Egyszerűbb formában szőnek, fonnak, agyagoznak, tojást festenek, mézeskalácsot készítenek.
- Rakosgatnak, építenek saját elképzelés alapján különböző anyagok felhasználásával.
- A szabadban homokoznak, nagy felületre rajzolnak krétával, kavicsokat rakosgatnak, köveket festenek, virágból láncot fűznek.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésre is ábrázolnak.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudják az elemi térviszonylatokat. Élményeik, elképzeléseik, képzeteik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket. Képesek vezetéssel észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Képesek színeket felismerni, megnevezni, azonosítani, megkülönböztetni.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részletek, a legegyszerűbb mozgások jelzése, formaábrázolásuk változatos.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával.
- Önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat. Önállóan készítenek tárgyakat.
- Ismerik a népi kézműves technikák alapjait (szövés, fonás, agyagozás), kis segítséggel alkalmazzák is azokat.

8.6 Mozgás

„Ha egy szóban akarom összefoglalni, hogy számomra mit jelent az élet mozgást. Élni annyi, mint mozgásban lenni."
(Jerry Seinfeld)

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Az óvodáskor a természetes hely-helyzetváltoztató és finommotoros-mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. A gyermek a mozgás által szerez információkat az őt körülvevő környezetről, ezáltal gazdagodnak tapasztalatai, birtokba akarja venni a világot. A mindennapos mozgás hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához. A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere átszövi az egész óvodai életet. Jelen van a szabad játékban, az óvodapedagógus által szervezett kötelező nagy mozgás tevékenységben (heti 1-2 alkalom), és a mindennapos mozgás tevékenységekben is, valamint a különféle sport programokon (úszás, Bozsik Ovi foci, tánc szakkör, TSMT torna, mely óvodánkban már működik) Pedagógusként elő kell segítünk a harmonikus összerendezett mozgás fejlődését mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok által. Ezek rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességekre (erő-állóképesség), amelyek befolyásolják a gyermek teherbíró képességét és a gyermek egészséges fejlődését.

Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait. A mozgás a fejlődő gyermek természetes szükséglete. A mozgásfejlesztés hatása az idegrendszer fejlődésére pozitív hatást gyakorol, a megfelelő igény szerinti testmozgás kedvezően hat agyi idegvégződésekre, így hozzájárul az értelmi fejlődéshez is. A mozgásos tevékenységek közben fejlődnek, alakulnak a a gyermek szociális képességei is (együttműködések). Munkánk során törekszünk rá, hogy minél jobban kielégítsük a gyermekek mozgásigényét, az aktív nagy mozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig. A komplex testmozgások együtt hatnak a gyermekek személyiségének fejlődésére (alakul a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás). Az óvodai nevelés mindennapjaiban nagy hangsúlyt kapnak a játékos mozgások bent a teremben és szabadlevegőn egyaránt, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán, vagy szervezett formában. A mozgásfejlesztés tartalma bővül a népi sportjátékokkal, az azok által kínált mozgásformákkal, ezek igazi helyszíne az udvar. (lépegető, ugróiskola, gólyaláb, karikadobáló …) Segítjük a mozgás és az észlelési funkciók összerendeződését (térlátás). Minden összerendezett mozgás alapja az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlődése, így ezek fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk.
A mozgásnak számtalan kedvező hatása van, például kedvezően befolyásolja a gyermek anyagcseréjét fokozza a teljesítőképességét, segíti az új mozgásformák kialakulását, begyakorlását, a mozgásszervek fejlődését, alakítja a játéktudat, feladattudat szintjét. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, és ezek mind együtt hatnak a gyermekek személyiségére, fejlesztik azt. (Pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődik a mozgás által.) A mindennapos mozgást és a nagymozgásos tevékenységeket minden csoportban szervezetten tartjuk tavasztól őszig. Igyekszünk minél több időt a szabadban tartózkodni.

A mozgásfejlesztés célja a testmozgás, a sport megszerettetése, a mozgás általi öröm átélése, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása az egészséges életvitel megalapozása miatt. A gyermekek pszichomotoros készségeinek, képességeinek

kialakítása és fejlesztése. Az iskolai életmód megkezdéséhez szükséges testi és fizikai erőnlét, a megfelelő koordinált mozgás és finommotoros készség elérése.

Nevelési feladataink

- A természetes mozgáskedv megőrzése, a mozgás szeretete, a mozgásigény kielégítése.
- Egészséges életvitel megalapozása, mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészségek alakítása.
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése, a szervezet edzése.
- A mozgáson keresztül az észlelési és értelmi struktúrák fejlesztése: észlelés, érzékelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet.
- Motoros képességek fejlesztése, mozgásjártasságok alakítása.
- Minden gyermek optimális fejlődésének elősegítése érdekében differenciáltan kell a folyamatokat megtervezni és megvalósítani, minden gyermek egyéni képességeihez mérten.
- A gyermekek életkorát, képességeit, egyéniszükségleteiket, és képességeiket a csoport sajátosságainak figyelembevételével kell megtervezni.
- A szervezet rendszeres edzése, főként a kondicionális képességek (testi erő, állóképesség) az időjáráshoz való alkalmazkodás megalapozása, és a teherbíró képesség fejlesztése.
- A gyermekek személyisége, mozgáskultúrája, mozgáskészségük (harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kismozgások) kialakítása.
- Alkalmazzuk a kooperatív mozgásos játékok széles körét, amit lehetőség szerint a szabad levegőn valósítunk meg.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezheti a zenék, zenei ritmusra végzett zenés mozgás (népi játék, néptánc)

A gyermekek mozgásigényének kielégítését óvodánkban a csoportszobában és a tornateremben végzett egészségfejlesztő testmozgás, mozgásos játékok adják. Valamint lehetőség van sport programokon részt venni, illetve a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek is szolgálják. Mindezeket a gyermekek nagy részben szabadon választhatnak meg, részben pedig a nevelő szervezi, vezeti. A gyermek az udvaron annyit mozoghat, amennyire egyénileg szüksége van. Azon kívül a séták és a kirándulások együttes élményt jelentenek a csoport számára.

A mozgásfejlesztés területei:

- **szabad, spontán mozgás:** ha a gyermek állandó belső késztetést érez a mozgásra, akkor van rá lehetősége, hogy örömmel és természetes módon gyakorolja azt. Maga választja meg ilyenkor játékát, társait. A szabadidőben zajló szervezett mozgásos játékban a gyermek döntheti el, hogy önként részt vesz-e, vagy sem. Törekedni kell a spontán, mozgásos tevékenyeségek szervezése során a kooperatív játékok széleskörű alkalmazására.
- **irányított mozgásos tevékenység:** szervezett, tervezett, óvodapedagógus által vezetett, módszertanilag kidolgozott formában.
- **mindennapos mozgás:** minden nap, általában délelőtt, játékos formában történő mozgásfejlesztés. Célja a test felfrissítése, a gyermekek mozgásigényének kielégítése. Fontos, hogy mindig legyen kellő mennyiségű mozgásos játék és a heti nagymozgásos tevékenység anyagához igazodjon, figyelembe véve a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, fizikai, érzelmi állapotukat. (Minden korcsoportban, naponta kétszer szervezzük meg, 10-15 perces időtartamú, anyagát a mozgásos játékok adják, kiegészülve a láb és tartásjavító gyakorlatokkal és a gimnasztika gyakoroltatásával)

- **nagymozgásos tevékenység:** kis és középső csoportban heti 1 alkalommal, nagy csoportban heti 2 alkalommal szervezik az óvodapedagógusok, az egyéni szükségletekhez és a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó időtartamú célzott mozgásfejlesztés. Tartalmát **a természetes mozgások adják, úgy, mint a járás, futás, ugrás, dobás, csúszás, kúszás, mászás, függés, egyensúlyozások, mozgásos játékok** (futó, fogó és versenyjátékok) alkotják.

A nagymozgás tartalma

- Járások, futások, ugrások, csúszás, kúszás, mászások, különböző tempóban, különböző irányokban és sávok között, tárgyak kerülésével, tárgyak alatt és fölött.
- Egyensúlyozó járás: földön, padon, szereken.
- Labda, babzsák, karika dobása: különböző irányokba, célba.
- Ugrókötelezés, ugróiskola.
- Függések szeren.
- Testrészek megismerése, megnevezése: gyakorlatok testrészekkel.
- Lateralitás, névutók használata, eszközök rakosgatása.
- Csukott szemmel mozgások végzése.
- Játékok.

A mozgásos tevékenységek anyagát korcsoportra lebontva a mindenkori csoportnapló ütemtervében rögzíti az óvodapedagógus.

A dominancia elvei

A 3-4 éveseknél: nagy mozgásának, egészségfejlesztő mozgás anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza. Ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése, valamint a testrésze ismerete, a tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása, a test személyi zónájának alakítása a kiemelt feladat.
4-5 éveseknél: korban nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Előtérbe kerül az egyensúlyérzék, a szem-kéz koordináció, a szem-láb koordináció fejlesztése.
6-7 éveseknél: az észlelés fejlesztése a legcélzottabb. Új feladat a finommotorika fejlesztése, az oldaliság tanítása.

Tevékenységek:

Játékok:

- szerep és utánzó játékok,
- futójátékok: sorban, körben szétszórtan, több csoportban, párban, egy és két sorból, körből, fogásmódok változtatásával,
- szabályjátékok,
- fogójátékok szerepvállalással körben, házzal, egy fogóval,
- egyéni és csoportos versenyek feladattal, akadályon át,
- kézi szerrel, gimnasztikai alapformákból, járásból, futásból, támaszgyakorlatokból, szökdeléssel, változatos feladatokkal, azonos testhelyzetekből történő indulással és érkezéssel,
- labdajátékok gurítással, átadással, dobással és célzással,
- egyéb játékok (az évszaknak megfelelően),

- fogójátékok: átfutással, ház nélkül egy fogóval, két fogóval.

Gimnasztika
Végezzenek szabad gyakorlatot és legalább kétféle kézi szergyakorlatot (például szalaggal, körkötéllel, babzsákkal, labdával stb.) Kézi szergyakorlatok és padgyakorlatok (kézfogással, tapssal, kopogással, dobogással, futás közbeiktatásával)

Végezzenek szabad, páros, továbbá kézi szergyakorlatot (például kisszék labda, asztal és padgyakorlatot) a következő alakformákat felhasználva: kartartások: mély, mellső, magas és oldalsó középtartás, csípőre és válltartás, fejtetőre kör és vállhoz tartás, fogásmódok változtatásával (például kézfogás saját magával, valamint egy kézzel és társsal könyökfűzéssel, keresztetzett kézfogással.) Tarkóra-, mellhez-, vegyes kartartás. Fogásmódok alsó és felsőfogás.
Testhelyzetek: alap és terpeszállás, térdelés (két térden, kissé nyitott lábbal), nyújtott és terpeszülés, hasonfekvés és hanyattfekvés, guggoló-és térdelőtámasz, csípőbe és térdben hajlított hátsó-és mellső fekvőtámasz.

Lábujj-és sarokállás, hajlított harántterpeszállás, térdelés zárt lábbal, törökülés, zsugor-, sarokülés, mellső-és hátsó fekvőtámasz.

Guggoló-lépő és levegőállás térd és lábemeléssel előre és hátra, térdelés egy térden és a másik láb oldalt, lebegőülés, oldalon fekvés, oldalsó fekvőtámasz.

Kar-törzs-térd-és lábmozgások:_emelés, leengedés, lendítés, lengetés, lebegtetés, lökés, húzás, hajlítás, nyújtás, fordítás, páros lábon szökdelés, ujjak nyitása, zárása, mozgatása, csukló hajlítása és nyújtása. Karkörzés egy és két karral előre és hátra a test oldalán és a test előtt lefelé.

Törzshajlítás oldalt, törzsforgatás, térd-és lábemelés, egy lábon szökdelés, után lépés előre és oldalt. Karkörzés két karral és a test előtt lefelé kezdve, tölcsér és malomkörzés, lábkörzés előre, törzsfordításban hajlítás, törzs gyakorlatok kar-és lábtartással és mozgással, után mozgások, helycserék, galoppszökdelés párosával.

Járások
Természetes járás egyenesen és különböző irányokba, (balra, jobbra kanyarodással, tárgyak és személyek megkerülésével, körben az óvodapedagógus vezetésével, kézfogással és kézfogás nélkül.) Speciális járás lábujjon és térdemeléssel. Ütemérzéket fejlesztő járás tapssal, dobbantással. Természetes módon egyesével, párokban kézfogással és anélkül, egymáshoz alkalmazkodva, hullámvonalban és átlóirányban oldalt, hátra, különböző kartartásokkal, körben és szétszórtan, közben 180 fokos fordulattal, rövidebb és hosszabb lépéssel váltakozva, sarkon és lábujjhegyen (speciális járás) járjanak az óvodapedagógus, majd a gyermekek számolására (ütemérzéket fejlesztő járás). Járjanak természetes módon és az irányok változtatásával, továbbá csigavonalban, nyolcasban. A gyakorlóhely közepén haladjanak balra, majd jobbra kanyarodással körbe, majd ugyanez ellentétes irányba kanyarodással, természetes járás. A talp külső élén guggolásban és feladatokkal (speciális járás) 8-16 lépést ütemre, dobszóra, majd zenére (ütemérzéket fejlesztő járás.)

Futás
Fussanak a gyermekek természetes módon, kötetlenül, egyenes és különböző irányokba, körbe, szétszórtan, irányváltoztatással: balra és jobbra kanyarodással, tárgyak és személyek ki és megkerülésével. Fussanak többféle testhelyzetből való indulással és megállás után helyezkedjenek

el azonos és különböző testhelyzetekben, lassítással és gyorsítással. Fussanak egy-két akadályon át. Fussanak 10-15 méter távon, harántterpeszállásból indulva. Fussanak 3-4 akadályon át.

Támaszgyakorlatok, függések
Csússzanak, kússzanak, másszanak talajon előre, oldalt, körben kézi szerrel is. Bújjanak át egy, majd két különböző magasságú szer alatt. Másszanak át, fel és le, egy, majd két különböző szeren vízszintes és függőleges irányban. Guruljanak egyenes irányban, magasba nyújtott karral.

Másszanak négykézláb egyenes irányba és irányváltoztatásokkal (2*20 méter távon). Másszanak át, fel és le különbözőféleképpen felállított szerekre 150 cm magasságig, meghatározott támasz-és fogáskereséssel, kézzel és lábbal, tempóváltoztatásokkal. Csússzanak padon karhúzással és tolással. Gyakorolják a guruló átfordulást hajlított terpeszállásból. A kézállás előgyakorlataként végezzenek rézsútos mély fekvőtámaszt különböző szereken. Gyakorolják a „csikórugdalózást", járjanak függőállásban, érintő magas szeren. Végezzenek lábmozgásokat hátsó függőállásban. Talicskázzanak combfogással.

Másszanak 2-4 akadály, különböző módokon való leküzdésével. Végezzenek guruló átfordulást terpesz, zárt, guggoló állásból mellső középtartás emelt karral érkezés guggoló támaszba, majd állásba.

Végezzenek gurulóátfordulást szalagon, karikán stb. helyből és néhány lépésből, továbbá egymás mellé állva kézfogással párokban. (ikerbukfenc) Álljanak kézen a lépő láb magasra lendítésével és távoli kilépéssel. Végezzenek „lajhármászást".

Egyensúlygyakorlatok
Egyensúlyozzanak talajon 50-10 cm széles vonal között kúszva, mászva, természetes járással, egyensúlyozzanak 30 cm magasságig emelt szeren, kézi szerekkel is, 20-10 cm távolságra lévő vonalak, padok között, 5 cm széles vonalon, vízszintes és rézsútos szereken magasabb térdemeléssel, különböző kartartásokkal és közben lépjenek át két-három kézi szert, padon járással és közben 360 fokos fordulattal, fej-kar-lábmozgásokkal összekötve a talajon, járás egyensúlyvesztés nélkül.

Ugrások
Előkészítő ugrások: szökdeljenek páros lábon helyben és haladással 1-2 akadályon át. Lépjenek, fussanak át 10-15 cm magas és 50-60 cm széles sávon. Ugorjanak kézi szeren át páros lábbal, helyből távolba és magasba, mélyugrással 30-40 cm magasból guggoló támaszba, majd hajlított állásba. Ugrás célba 100 cm széles sávba, vagy körbe, kéztámasszal a padra fel és le, nekifutással távolra és magasra, egy lábról két lábra és egy lábra. Végezzenek távol-és magasugrást néhány lépés nekifutással. Mélyugrás maximum 80 cm magasból 40-10 cm széles szerről. Felugrás nekifutással keresztbe állított két részes ugrószekrényre térdelve, majd guggolásba és tetszés szerinti módon leugrás.

Labdagyakorlatok
Ismerkedjenek a labdával: a labda fogásával, tartásával, két kézzel különböző kartartásokkal. A labdát gurítsák terpeszülésből és állásból társuknak, gurítsák egyenes irányba, majd fussanak a guruló labda után és fogják meg. Dobják fel és le állóhelyből, fogják meg két kézzel. Dobják fel és le, kapják el a labdát állva és különböző testhelyzetekben, majd végezzenek különböző feladatokat járás és futás közben. Vezessék a labdát járás, lassú és gyors futás közben. Futás közben tegyék egy

meghatározott helyre a labdát, majd vegyék fel. A labdát vezessék két párhuzamos vonal, pad mellett. Adják át a labdát párokban 3-4 méter távolságra lévő társnak egy és két kézzel.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamban.
- Teremtsen minél több mozgási lehetőséget óvodán kívül is, vigye a gyermeket játszótérre, uszodába, jégpályára, kirándulni
- Tegye lehetővé a játék-és mozgásigényt természetes gyakorlatokkal és játékokkal.
- Biztosítsa a gyermek szabad mozgás-gyakorlásának feltételeit, adjon ötleteket, irányítsa a gyermek figyelmét a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.
- Biztosítson változatos eszközöket, megfelelő helyszíneket a változatos mozgásgyakorláshoz, ötleteivel gyarapítsa a kézi szerek skáláját, hozzon létre sokféle eszközkombinációt.
- Az óvodapedagógus fejlessze a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül készítse elő a szellemi aktivitást, illetőleg a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növelje az önértékelést és az önbizalmat.

- Az óvodapedagógus a nagy és finommozgásokat és a fizikális erőnlétet is fejlessze:
  - egyensúlyérzékelés fejlesztése
  - szem-kéz, szem-láb koordináció, és
  - ritmikus tevékenységgel a ritmusérzék fejlesztését.

- Ügyeljen a testséma fejlesztésére:
  - a testrészek ismerete,
  - test koordinációjának alakítása
  - testfogalom alakítása
  - a kezesség (lateralitás fejlesztése, dominancia erősítése)

- Az óvodapedagógus gyakoroltassa a vizuális és az audítív észlelést fejlesztő, alapozó mozgásokat.
- Az óvodapedagógus törekedjen a problémamegoldások erősítésére, mozgásos tevékenységekkel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Az óvodapedagógus fejlessze a mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolódó szókészletet.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek jó közérzettel, jó hangulattal vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- A csoportszobában biztosítson mozgásra inspiráló eszközöket, tornapad, zsámoly, bordásfal, karika, egy-egy labda.
- Az óvodapedagógus az udvari játék során is biztosítson elegendő labdát, karikát, ugrókötelet.
- Az óvodapedagógus tanítson a gyermeknek sok mozgásos játékot, régi, népi játékokat is, például labdajátékokat, ugrókötelezést, ugróiskolát.

- A kiemelt figyelmet igényló gyermekek esetében (SNI, BTMN) bővítse a kompenzációs lehetőségek körét, a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működését célozza. TSMT torna ezen gyermekek részére intézményünkben elérhető.
- Fogadtassa el a speciális segédeszközök használatát.
- Az óvodapedagógus a különböző mozgások elsajátításának folyamatát a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építse. Tartsa szem előtt, hogy a mozgás legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új, meg új tapasztalatok szerzésére is.
- Az óvodapedagógus az óvodai mozgás feladatainak teljesítésére a mozgás két formáját használhatja fel: a naponta szervezett, úgynevezett mindennapi frissítő, kétszer 10 perces mozgást, és a heti 1, illetve nagycsoportban 2 mozgásos foglalkozást. A mozgásos tevékenységeket kísérje pozitív megerősítésekkel.
- Tanítsa meg a mozgás során betartandó szükséges és elégséges szabályokat.
- Az egész nap során biztosítson megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységre mind a csoportszobában, mind az udvaron.
- Az eszközök kiválasztásánál igazodjon a gyermekek fejlettségi szintjéhez.
- Segítse elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő mozgásos feladatot.
- Tudatosan tervezze havonkénti lebontásban a gyermekek mozgásának fejlesztését.
- A mozgásos anyaghoz természetes módon igazítsa a fejlesztési feladatokat.
- Az óvodapedagógus tartsa szem előtt az egészség megőrzését, megóvását.
- Ösztönözze a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra.
- A fizikai aktivitás erősítésével hívja elő szellemi aktivitást.
- Építsen a spontán érzelmi motivációkra.
- A foglalkozáson a gyermekek jó hangulattal, jó közérzettel vegyenek részt.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek teste aranyosan fejlett az óvodáskor végére, teherbíró, eljutnak az első alakváltáshoz.
- Mozgásuk összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb.
- Képesek a mozgások kombinációjára és különböző helyzetekben való végrehajtására.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Biztosan ismerik testrészeiket, magabiztosak az oldaliság tekintetében. Finommotorikájuk fejlett, kézizomzatuk erős
- Egyéni, sor és váltóversenyeket játszanak a szabályok pontos betartásában. Jártasságot szereznek néhány sportágban.

Prevenció és korrekció

Fontosnak tartjuk a testtartást javító és erősítő gyógytestnevelési játékokat, valamint a speciális tartásjavító mezítlábas talptornákat, amelyek egyénre szabott prevenciós és korrekciós fejlesztéseket nyújtanak. Nyáron például homokozóban szervezünk mezítlábas játékokat, mint a homokpakoló verseny, ami fejlesztő hatású a láb izmai számára. Kiemelten fontos számunkra a korszerű mozgásfejlesztés szemléletének beépítése a mindennapi gyakorlatunkba. A sporttevékenységek megismertetése és gyakorlása is része a programunknak, így például Bozsik Ovi

Foci Program, TSMT torna, úszás, Ovi-Judo és modern tánc szakkör. Részt veszünk óvodák közötti sportrendezvényeken is, ahol a gyermekek megtapasztalják a siker és kudarc kezelését. Évente szervezünk kirándulásokat is a szülők bevonásával, amelyek hozzájárulnak az egészséges életmód kialakításához és pozitívan befolyásolják a családok életmódját és szemléletét.

Úszás, vízhez szoktatás
A vízhez szoktatás során hangsúlyozzuk a vízbiztonság megszerzését, a víz megszerettetését. Oktatók által irányított uszodai játékokból és egyszerű mozgások gyakorlásából áll, amit a gyermekek csoportban, úszóoktató segítségével végeznek. Különböző vizi játékeszközökkel a mozgásokat a gyermekek utánzással és a szabályok elfogadásával sajátítják el. Kezdetben egyszerűbb, majd fokozatosan bonyolultabbá váló mozgások végrehajtását végzik a városi sport uszodában. Úszófelszereléssel rendelkeznek.

9 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: **testi, lelki és szociális érettség**, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

- **a testileg egészségesen fejlődő gyermek** 6 éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak test arányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes.

- **a lelkileg egészségesen fejlődő gyermek** az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentőssége van a térészlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálódásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és átvitele.
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

9.1 Az egészségesen fejlődő gyermekek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja a nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket és állatokat, azok gondozását és védelmét. Ismeri az időjárás és öltözködés összefüggéseit.

- ismeri az alapvető viselkedési formákat, kialaulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttekkel és gyermektársaival egyaránt.

A szociálisan érett gyermek

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb-szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében (SNI, BTMN) folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség. Ezen gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

10 Esélyegyenlőség biztosítása

Az esélyegyenlőség és a másság elfogadása alapvető emberi jogokat képviselnek, melyek minden embert megilletnek, függetlenül származástól, nemtől, nemzetiségtől, vallástól vagy testi-lelki állapottól.
Az **óvodapedagógusok feladata** az integráció és befogadás elősegítése a gyermekközösségben. Fontos, hogy a fogyatékkal élő gyermeket nem betegnek, hanem másnak tekintsék, és biztosítsanak számára megfelelő segítséget és támogatást az önálló életvitelhez és a közösségi részvételhez. **Az integráció megvalósítása** érzelmi támogatást, szeretetteljes légkört, figyelmességet és segítőkészséget igényel mind a gyermekektől, mind a felnőttektől. Az óvodai nevelésben az együttnevelés társadalmi igényeinek megfelelően egyre inkább előtérbe kerül az integráció, amely segíti a sérült gyermekek életminőségének javítását és a társadalmi befogadást. Fontos, hogy a pedagógusok szakmai együttműködjenek logopédusokkal, gyógypedagógusokkal és más szakemberekkel a gyermekek egyéni fejlesztésének támogatása érdekében.

Az egészségfejlesztés nemzeti stratégiája országos feladatként tűzi ki az óvodáskorúak nevelésében

- Nemzeti identitásuk megtartása mellett az óvodai napirend (szokásrend) megismertetését, elfogadását.
- Az egészséges életvitel szabályainak gyakorlását,

- Az egészséges táplálkozási szokások alakítását,
- A közösségi viselkedés kultúrának a többségi társadalomhoz illesztését.
- Az egészséget támogató családi környezet segítő támogatását, megvalósítását.
- A szülők szemléletének, értékrendjének alakítását.

A gyermekbántalmazás és agresszió megelőzése
A gyermekvédelem fontos jogi hátteret biztosít a gyermek jogainak védelméhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, valamint a veszélyeztetés megelőzéséhez. Az óvodai nevelés része a gyermek személyiségfejlesztése és a veszélyeztetettség megelőzése, valamint a kapcsolattartás a gyermekvédelmi szolgáltatókkal. Ha egy gyermek veszélyeztetett helyzetben van, az óvodapedagógusnak fel kell ismernie a jeleket és intézkednie kell. Ebben segíthet az esetmegbeszélés és a háttérben rejlő okok feltárása a többi nevelővel együtt. A helyzet felderítése, az intézkedés és a tanácsadás különböző módszerekkel valósulhat meg, például családlátogatással vagy szakértők bevonásával.

11 Az óvodai élet megszervezése

Nevelőtestületünk legfontosabb jellemzői

- Világosan megfogalmazott, közös célok és elfogadott normák alapján maximális részvétellel végzi munkáját.
- Jó munkahelyi légkörben, folyamatos, megbízható kommunikációval, a demokrácia működtetésével, összetartó közösséget alkotó, s mindezek befolyásolják óvodánk nevelési elveit.
- A vezető irányítás hatékonysága az együttműködés fokával, a közösség állapotával mérhető.
- Optimális feltételek, munkakörnyezet biztosítása az óvoda munkatársainak.

11.1 Személyi feltételek

Nevelőtestületünk bemutatása
Nevelőtestületünk tagjai óvodapedagógusok, akik további végzettségekkel is rendelkeznek, például fejlesztőpedagógus, közoktatási vezető vagy tanügyi szakvizsga. A nevelőmunkát pedagógiai asszisztensek, dajkák és konyhai kisegítők segítik. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését gyógypedagógusok és fejlesztőpedagógusok végzik, míg a beszédhibás gyermekek logopédusokkal dolgoznak együtt. Hetente rendszeresen érkezik óvodai szociális segítő is intézményünkbe.

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus. Személyisége, elfogadó, támogató attitűdje mintát jelent a gyermekek számára. A segítő alkalmazottak és az óvodapedagógus összehangolt munkájának eredménye a sikeres nevelőmunka. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok végzik, a beszédhibás gyermekek logopédiai fejlesztésben részesülnek. A más országból érkező, hazájukat elhagyni kényszerülő gyermekek esetében feladatunk lehetőséget adni kultúrájuk megismerésében óvodástársaik felé.

11.2 Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges eszközökkel és tárgyi feltételekkel. Berendezései, tárgyai, felszereltsége praktikus, esztétikus. A csoportszobákat úgy alakítjuk ki, hogy barátságosak, otthonosak legyenek, esztétikus, harmóniát árasztó dekorációval legyenek díszítve. Előnyben részesítjük a természetes anyagokat.

Játékainkat az életkornak megfelelően biztonság, tartósság, célszerűség, tudatosság alapján vásároljuk és készítjük.

Szakkönyvtárunkat folyamatosan bővítjük, gazdag módszertani, pedagógiai, pszichológiai, közoktatásügyi könyvkínálat segíti az óvodapedagógusi, vezetői munkát.
Informatikai eszközparkunk és hangszerkészletünk fejlesztésre szorul. A szakmai munka színvonalának szinten tartása és fejlesztése céljából figyelmet fordítunk és keressük a lehetőségeket arra, hogy az óvodánk tárgyi feltételeit bővítsük folyamatosan.
Az udvarunk az EU-s szabványoknak megfelelő játékeszközökkel van felszerelve.

11.3 Napirend

A nevelésünk céltudatos szervezésekor kialakítjuk a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását, úgy, hogy figyelembe veszük a szabadjáték túlsúlyát és a megfelelő időtartalmú, párhuzamosan is végezhető, differenciált egyéni és csoportos tevékenységek szervezését. A gyermekek egészséges és a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket. A rendszeresség és az ismétlődések biztonságot adnak a gyermekek számára. Minden csoportnak a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően kell alakítania a saját napirendjét a többi csoporttal egyeztetve, életkoronként más-más pihenési idővel.

Napirendünk rugalmasan alkalmazkodik az adott nap eseményeihez, az aktualitásokhoz, az időjáráshoz és az évszakok változásaihoz. A tevékenységekre szánt időtartamot az óvoda nyitvatartási idejét figyelembe véve tervezzük meg, de ügyelve a harmonikus arányokra.

Tudatos tervezéssel a gyermekek fejlődésének nyomonkövetésével, mindezek dokumentálásával tesszük hatékonnyá nevelőmunkánkat. Tanköteles korukat megelőzően óvodásainknak biztosítjuk a napi 45 perces időkeretben a differenciált, egyénre tervezett iskolaelőkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységeket. Az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségeket és képességeket rögzítjük, ezzel segítve a pedagógiai munka tervezését.

A gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét kizárólag óvodapedagógus irányíthatja. A nyári időszakban az év közben már kialakított szokások és szabályok megtartásával, kötetlen formában változatos, játékos tapasztalatszerzési lehetőségeket, tevékenységeket kínálunk fel. Lehetőségeink szerint növeljük a játék és a szabadban való tartózkodás idejét.

Célunk a megfelelő életritmus, szokás és szabályrendszer kialakítása.

Feladataink

- biztosítani a gyermekek gazdag és változatos tevékenységét, a tevékenységek szervezése olyan módon, hogy a legtöbb időt a játékkal töltsék el a gyermekek,
- a várakozási idő minimalizálása, tartalommal való feltöltése,
- javaslattétel a szülők felé, az óvodai és családban kialakított napirend közelítésére,

- a családi hozzáállás befolyásolása az óvodapedagógus részéről a család felé: a túl sok televíziónézés, tabletezés káros hatásai és a délutáni pihenés fontossága kérdéseiben.

11.4 Hetirend

A hetirend az óvodánkban egyfajta szervezeti keretet ad, biztosítja, hogy a tevékenységek rendszeresek és tervezhetőek legyenek. A hetirend összeállításánál sokféle szempontot figyelembe kell vennünk.

Szempontok a hetirend összeállításához

- a tevékenységekhez kialakított helyiségek használatának beosztását a csoportok között,
- a két egymás mellett lévő csoport kialakított napirendjét és az életkori sajátosságokat,
- a gyermekek szabadjátékát, a gyermekek hangulatát, kreativitását és a gyermeki igényeket,
- a tevékenységek tartalmának összeilleszthetőségét (komplexitást),
- az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a növekvő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek tervezését és szervezését,
- a heti rendünk során egy - két alkalommal a gyermekek életkorától függően az óvodapedagógusok szerveznek különböző mozgásfejlesztő tevékenységeket, szabályjátékokat, kezdeményezett vagy kötött formában, a gyermekek részképességeinek fejlesztésére törekedve.
- a műveltségtartalmat integráló tevékenységeinket úgy alakítjuk ki, hogy naponta legyen lehetőség a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka különböző művészeti tevékenységeire, (sógyurmázás, festés, rajzolás stb.)
- mindennap legyen lehetőség a mondókázásra, verselésre, mesélésre, a mindennapi mesélés elvének megfelelve, valamint a mindennapi mozgás megteremtéséhez napi két alkalommal (egyszer délelőtt tízórai előtt, és egyszer délután) 10-15 perces frissítő testmozgásra legyen lehetőség
- mindennap legyen lehetőség éneklésre, és az ehhez kapcsolódó énekes játékokra,
- csoportjainkba azonos életkorú gyermekek járnak, a nagyobbaknak kötelezően választható és önként választható differenciált tevékenységi lehetőségeket ajánlunk fel, míg a kisebbek számára a tevékenységek önként választható lehetőséget jelentenek.

11.5 Ünnepeink, hagyományaink

„Ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözés. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás."
(Márai Sándor)

Az ünnepek az érzelmi nevelés egy sajátos megnyilvánulási formája, mert ezek eltérnek a mindennapoktól. Mély érzelmi nyomokat hagynak a gyermekek és felnőttek lelkében is az ünnepnapokhoz kapcsolódó közös élmények. Átérzik az ünnepnapok másságát, s bensőséges összetartozás élményét, ezek a gyermeki élmények hatnak a család szemléletére is, bevonva őket a készülődésbe és majd később az ünneplésbe is. Az ünnepnapokon szép, díszes ruhába öltözik testünk és lelkünk is, ezzel összhangban a csoportszobákat az ünnepnek megfelelően dekoráljuk.

Az egész óvoda ünnepi ruhát ölt ilyenkor, mely az esztétikai nevelés szempontjából fontos. Az esztétikai szép hatással van lelkünkre. Az ünnepi készülődésnek is van már egy sajátos, érzelemfokozó, jó hangulata. A várakozás is örömmel teli. Az ünnep pedig maga az élmény. A hagyományok ápolása, a közös tevékenység érzelmi átélést és feltöltődést jelent a gyermekeknek is és a felnőtteknek is. Az előkészületekben is szervesen részt vesznek a gyermekek, átélik az örömszerzés örömét. Az ünnep, az ünneplés kiemelkedik az óvoda hétköznapjaiból, ilyenkor eltérő szokásrend is van, ezáltal az ünnepnapok kiemelik az ünnep résztvevőit a hétköznapokból. Pedagógiai szempontból ilyenkor lehetőség nyílik a pozitív életszemlélet kialakítására, megalapozására.

Ünnepek

- Az óvodai élet hagyományos ünnepei
- Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek
- Egyházi ünnepek: Karácsony, Húsvét
- Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek
- Időszakos ünnepek

Eseményeink

Olyan óvodai programokat tartalmaznak, amelyek előre nem tervezhetőek ugyan, de a gyermek óvodai életét színesítik, gazdagítják. Ide tartoznak az esetenként megtartott bábszínházi előadások megtekintése, valamint együttesek műsorán való részvétel, ezen kívül a népi hagyományok köréből ismert jeles napok megtartása és a sportnapok is.

Jeles napjaink

- Szeptember közepe: Szüreti mulatság
- Szeptember 30.: A népmese világnapja
- Október 01. Az idősek világnapja, Zene Világnapja
- Október 4.: Állatok Világnapja
- Október vége: Tökjó hét, Halloween
- November 11.: Szent Márton püspök napja
- December 06: Mikulás
- December 13.: Luca nap
- December 24-25-26: Karácsony
- Január 01. Újév
- Február 02.: A medve kibújása, az új tavasz kezdete, tavaszváró ünnep (Gyertyaszentelő)
- Február: Farsang: mozgó ünnep, kezdete mindig Vízkeresztre, január 6-ra esik és hamvazószerda napjával zárul,
- Április: Húsvét: mozgó ünnep, azért „mozog” a húsvét ünnepének időpontja, mert húsvét vasárnapja a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni első vasárnap. A tavaszi napéjegyenlőség március 21-én következik be, ezért ehhez kell tehát igazítani a húsvét időpontjának megállapítását.
- Május 01.: Majális, Munkaszüneti nap (májusfa állítása)
- Május első vasárnapja: Anyák napja
- Május utolsó vasárnapja: Gyermeknap
- Pünkösd: a Húsvétot követő ötvenedik nap, mozgó ünnep

- Óvodai Ballagások: mozgó ünnep, csoportonként, óvodánként eltérhet, május vége - június eleje

Nemzeti Ünnepeink

- 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója: március 15.
- 1956. október 23. forradalom és szabadságharc emléknapja

Zöld Ünnepek

- Takarítási Világnap (szeptember 23.)
- Állatok Világnapja (október 04.)
- Víz Világnapja (március 22.)
- Föld Napja (április 22.)
- Méhek napja (április 30.)
- Madarak és fák napja (május 22.)

Hagyományaink

- Szüreti mulatság
- Márton napi felvonulás
- Adventi készülődés együtt a családokkal (november 30. András naptól)
- Egészség nap
- Borbála ág hajtatása
- Húsvétkor locsolkodás

Időjósló napok

- Erzsébet nap (november 19.)
- Katalin nap (november 25)
- András nap (november 30.)
- Borbála nap (december 04.)
- Gyertyaszentelő Boldogasszony (február 02.)
- Sándor-József-Benedek (március 18-19-21.)
- Szervác, Pongrác, Bonifác (május 12-13-14.)

Ünnepeink nyilvánossága

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Szüreti mulatság		*
Márton nap		*
Mikulás	*	
Karácsonyra készülődés		*
Farsang	*	
Március 15.	*	
Húsvét	*	
Anyák napja		*
Gyermeknap	*	
Óvodai Ballagások		*

Az óvoda nyitottabbá tétele érdekében a hagyományos ünnepeinket a szülőkkel közösen szervezzük meg, építve részvételükre.

Kirándulásaink, sportprogramjaink
Az egészséges életmód és a természet szeretetére nevelés szellemében szervezünk alkalmankénti, illetve tervszerűen az óvodai közösség egészét érintő kirándulásokat. Az alkalmankénti kirándulások a környezet tevékeny megismerésére épülnek. A szülőfölt szeretete, az ahhoz való kötődés alapja, hogy a gyermek ismerje meg szűkebb-tágabb környezetét, lakóhelyének jellegzetességeit, nevezetességeit.

A sport programjainkon, ha saját szervezésű sport rendezvényről van szó, akkor az óvodán belüli csapatok, csoportok indulnak, illetve óvodák közötti csoportok is részt vesznek rendezvényen, valamint városi és óvodai sportrendezvényeken.
Kirándulásainkat a szülő és a gyermek együttes részvételével szervezzük meg, annak érdekében, hogy a család és az óvoda kapcsolata a kölcsönös tisztelet jegyében elmélyüljön. Különösen kedveltek az úgynevezett kalandtrák, és az állatparki kirándulások

12 Óvodánk kapcsolatrendszere

Óvoda-Család
Célunk: a kiegyensúlyozott partnerkapcsolatra törekvés.

Feladatunk, hogy az óvodai, családdal közösen szerzett tevékenységek jó hangulatúak, örömteli események legyenek.

Mindennapos kapcsolattartás mellett, kiemelt jelentőségű tevékenységünk a Szüreti Mulatság, valamint az óvodazáró ünnepség, amely segítségével az óvoda dolgozói, a gyermekek és a szülők egyaránt közelebb kerülhetnek egymáshoz.

A kapcsolattartás feladatai

- a kapcsolattartás legyen folyamatos, törekedjünk az együttműködésre és a kölcsönös alkalmazkodásra,
- a kapcsolat alapja legyen a tapintat, érezze a szülő az óvodapedagógus segítő szándékát, empátiáját.
- a nevelési módszerek összehangolása a gyermekek egészséges fejlődése érdekében.
- nyitott, kölcsönös, kompromisszumkész kapcsolat ápolása.
- a közös programok segítsék elő a kapcsolat mélyülését.
- a nyílt napok, a közös ünnepek és fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások segítik a minél nagyobb betekintést az óvoda és a család életébe egyaránt.
- az óvodapedagógus minden egyes családdal találja meg a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a segítés legmegfelelőbb módját.
- mindig reálisan tájékoztassa a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- a szülők tájékoztatása az iskolába menő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum betekintésébe való lehetőségéről.

- indirekt hatások mellett tudatos szemléletformálás különös tekintettel az egészségfejlesztés feladataira.

Az együttműködés formái

- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- óvodai ünnepek,
- kirándulások (alkalmanként felkért szülőkkel tájmegismerés, vagy hagyományápoló ismeretszerzés),
- szülői fórumok,
- nyílt nap.

A kapcsolattartás elve

- Az óvoda a családi nevelést kiegészítve, erősítve tudja betölteni nevelő szerepét, elismerve a család elsődleges szerepét.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet, amely működési feltételeit, feladatait, az érvényes jogszabályok alapján alakítja ki.
- A két fél közötti együttműködés egyenrangú nevelőtársi viszonyban valósuljon meg.
- Szükséges, hogy az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen tudjon közeledni minden családhoz.
- A pedagógust és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és a családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad, a kötelezettség kiterjed azokra is, akik részt vesznek a nevelőtestület ülésén
- A szülői szervezetbe azon szülőket érdemes bevonni, akik közvetlen kapcsolatot tudnak teremteni az óvodapedagógussal és szülőkkel egyaránt, partnerként tudnak együttműködni a célok elérése érdekében.

Fenntartó-Óvoda

A kapcsolattartás elve

A fenntartó felelőssége az óvodai intézmény folyamatos és zavartalan működésének biztosítása kiemelkedő fontosságú. Ennek részeként gondoskodik a szakmai autonómiáról, lehetővé téve a pedagógusoknak és szakembereknek, hogy szakmai munkájukat hatékonyan végezzék az elkészített helyi pedagógiai program alapján. A fenntartónak szerepe van a helyi pedagógiai program beválásának ellenőrzésében is, és szakértők felkérésével tájékozódik a program hatékonyságáról.
A kapcsolattartásban is kiemelt szerepet tölt be a fenntartó, hiszen fontos, hogy az információk szabadon áramoljanak mindkét irányban. Ez magában foglalja a kölcsönös tájékoztatást is, amely segít abban, hogy a fenntartó és az óvoda közötti kommunikáció gördülékenyen működjön, és mindkét fél tisztában legyen az intézmény életével és működésével kapcsolatos fontos információkkal.

Az óvoda és a társintézmények

Óvoda-Bölcsőde
A kapcsolattartás feladatai

- a bölcsődéből óvodába való zökkenőmentes átmenet biztosítása,
- a kapcsolatfelvétel és a folyamatos kapcsolattartás a gondozónők és az óvodapedagógusok között, amely lehetővé teszi, hogy a gyermek egyéni tulajdonságait figyelembe vegyük, alapot nyújtva az óvodai fejlesztő munkához,
- törekedni kell a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

A kapcsolattartás elve
az intézmény gyermekközpontú szemléletén alapuló, jól összehangolt nevelési gyakorlat segíti az átmenetet a gyermek számára az új közösségbe való beilleszkedéshez.

Óvoda-Óvoda
Célunk a szakmai együttműködés
Feladataink

- továbbképzések szervezése,
- részvétel más intézmények szakmai rendezvényein, munkaközösségein,
- a pályázatok figyelemmel kísérése.

Óvoda-Iskola
Célunk az óvodából az iskolába való átmente zökkenőmentessé tétele

A kapcsolattartás feladatai

- Lehetőség biztosítása a tanítók számára az óvodai nevelésbe való betekintésbe.
- Szülői értekezlet szervezése tanköteles korú gyermekek szüleinek (téma az iskolára való alkalmasság szempontjai, iskolák bemutatkozása)
- A nagycsoportosok részére iskolai órák meglátogatásának megszervezése,
- Az óvodapedagógusok és a tanítók közötti eszmecsere lehetőségének biztosítása.
- Az óvodapedagógusok biztosítják a gyermekek számára, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzenek az iskoláról, egy-egy látogatás, vagy szervezett program alkalmával.
- Az óvodapedagógus kísérje figyelemmel a gyermek iskolai beilleszkedését, saját nevelőmunkájának tapasztalatait adja át.
- Konzultáció, óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről, előmeneteléről.

A kapcsolattartás elve
A kapcsolatot a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése jellemezze, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemezze, amely elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolába lépését.

Óvoda – közművelődési intézmények kapcsolata (Könyvár, Múzeum, Bábszínház)
A kapcsolattartás feladatai

- Az óvodai gyermekcsoport látogatása a könyvtárba, gyermekkönyvtárba, ahol az óvodapedagógus felkelti a gyermekek érdeklődését a könyvek és a könyvtár iránt.
- Nézzenek meg olyan kiállításokat a múzeumokban, amely felkelti a gyermek érdeklődését, életkoruknak megfelelő szinten.
- Látogatás a Miskolci Állatkertbe, ahol a környezetvédelmi nevelésben kitűzött nevelési feladatok megvalósítására nyílik lehetőség.
- Szervezzenek látogatást színházba, bábszínházba, ahol erkölcsi érzelmük, esztétikai fogékonyságuk fejlődik, és formálódik magatartásuk.

A kapcsolattartás elve
A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megoldását, megvalósítását, amely során a gyermekek esztétikai élményhez jutnak, képessé válnak a művészetek befogadására.

Jó kapcsolatra törekszünk még

- az illetékes védőnői hálózattal,
- a gyermekorvossal,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival,
- óvodai szociális segítővel,
- az illetékes Pedagógiai Szakszolgálattal,
- MESZEGYI-vel
- Szakértői Bizottságokkal
- családsegítőkkel
- egyéb szakember

13 Felhasznált Irodalmak Jegyzéke

1.) 2011. évi CXC. a nemzeti köznevelésről
2.) 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
3.) 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
4.) Egyezmény a gyermekek jogairól ENSZ Magyar Nemzeti Bizottsága
5.) Agárdi Sándor: Praktikum az óvodai és általános iskolai környezeti neveléshez mindenkinek, Én és a világ, ember és környezete 1-6. évfolyamon Programtanterv
6.) Babik Ildikó: Zenei játékok óvodások számára OVIZUÁL, BP., 2003.
7.) dr. Balázsné Szűcs Judit: Gyermekközpontú vizuális nevelés, Szort Kiadó, 2005.
8.) Balogh Tibor: Lélek és játék, Akadémiai Kiadó, Bp., 1991.
9.) Bauer Gabriella: Az óvodai irodalmi nevelés módszertana, Óvónőképző Intézetek, Tankönyvkiadó, BP., 1978.
10.) Bihariné dr. Krekó Ilona – Konczler Gyuláné dr.: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési programhoz Természet – Társadalom - Ember
11.) Becsy Bertalan Sarolta: Az óvodai foglalkozások módszertana, Óvónőképző Intézetek, Tankönyvkiadó, Bp., 1985.
12.) Boza Erzsébet: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program művészeti tevékenységéhez vizuális komplex foglalkozásainak szervezéséhez
13.) Dr. Buchernáné-Faustné: Néphagyományőrzés az óvodába, Hogyf Editio Kft, 1998.
14.) Dr. Dankó Ervinné: Nyelvi kommunikációs nevelés az óvodában OKKER Kiadó, Bp., 2000.
15.) Dr. Dankó Ervinné: Az óvodai irodalmi nevelés kérdései korunkban, Flaccus Kiadó, Bp., 2003.
16.) Fábián Katalin: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések tervezéséhez
17.) Fábián Katalin: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program hoz, A tevékenységeken alapuló szokásrendszer kialakítása, a gondozás és az egészséges életmódra nevelés az óvodában
18.) Dr. Fejes Erzsébet: Mesélő természet, Alex-Typo Kft., Bp., 1994.
19.) Forrai Katalin: Ének az óvodában, Móra Könyvkiadó, 2008.
20.) Havas Ferenc: A környezeti nevelés célja
21.) Kádár Annamária: Mesepszichológia, Kulcslyuk Kiadó, 2012.
22.) Dr. Kovács György (szerk.): Óvodapedagógia, Óvónőképző Intézetek, Tankönyvkiadó, Bp., 1973.
23.) Kovács Lajosné: Vigyázok rád, A természet szeretete és a magyar nyelvi nevelés, Gábriel 2000 Bt.,
24.) Kerekerdő Óvoda Pedagógiai Programja, 2023. 10. 13. https://www.kerekerdoovoda9.hu/pages/kerekerdo-ovoda-ix/contents/media/155/154146/kerekerdo-ovoda-p-p-2020-09.pdf 2023
25.) A természet szeretete és a magyar nyelvi nevelés, Környezeti nevelés az iskolarendszer egészében és az óvodában, Természet-és környezetvédő Tanárok Egyesülete

26.) Kunos Andrásné-Becsy Bertalan Sarolta: Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása, Tankönyvkiadó, Bp., 1986.
27.) Dr. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék, Calibra Kiadó, Bp., 1993.
28.) Németh Imre-Némethné Katona Judit: Zöld kalandra fel! Óvodai nevelési program, 1989., Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Művelődési és Közoktatási Minisztérium
29.) Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.
30.) Perlai Rezsőné: Az óvodáskor fejlesztő játékai, Okker Kiadó, Bp., 1998.
31.) Perlai Rezsőné: Az óvodáskor viselkedéskultúrája, OKKER, Bp., 1999.
32.) Porkolábné Balogh Katalin-Dr. Páli Judit-Dr. Balázsné Szűcs Judit-Bíró Antalné: Kudarc nélkül az iskolában, Alex Typo Kiadó és Reklámiroda BT., 1992.
33.) Szarkáné H. Valéria: Az óvodai ének-zene foglalkozások módszertana, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.
34.) Dr. Szemán Józsefné: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program matematika komplex foglalkozásainak szervezéséhez, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.
35.) Dr. Székely Lajos: Az óvodai egészségnevelés elmélete és gyakorlata, Fővárosi Egészségnevelési Központ, Bp., 1981.
36.) Tátrai Zsuzsanna: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás Kiadó, Bp., 1997.
37.) Dr. Tóthszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában, FER-co, Kft.
38.) Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában, Editio Musica, Bp., 1982.
39.) Turi Edéné: Gyermekirodalom és anyanyelvi nevelés
40.) Zilahi Józsefné: Mese-vers az óvodában, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1992.
41.) Zöld Ovi Tisza Klub Környezetvédő Szervezet, Szolnok, 1997.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Leszih Andor Úti Tagóvodája
Pedagógiai Programja

OM: 028572

2025.

Tartalom

Óvodánk bemutatása 2
Óvodánk arculata 3
Tárgyi feltételek 7
Személyi feltételek 7
Óvodakép 8
Gyermekkép 8
Óvodai nevelésünk céljai és feladatrendszere 9
Az óvodai élet megszervezése 12
Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása 13
A külső világ tevékeny megismerése 13
A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatszerzés 13
Mozgás 14
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 17
Verselés, mesélés 17
Ének, zene, népi játék, tánc 18
Játék 19
Munka-jellegű tevékenységek 19
Ünnepek, jeles napok 19
oviKRÉTA 22
Az óvoda kapcsolatai 23

Óvodánk bemutatása

Kétszintes, 6 csoportos óvodánk nagyon szép zöldövezetben, az Avasi kilátótól nem messze az Avasi Arborétum mellett, a város zajától távol, nyugodt, környezetben található.
Környékünkön városi sportpálya, általános iskola, Városi víztározó, illetve épülő tanösvény is található. Gyönyörű udvarunk szintes elrendezésű, a gyermekek számára megfelelő fény-árnyékhatást a kertben élő fák biztosítják. Több éven át tartó, folyamatos munkával elértük, hogy óvodánk udvarán ma egy arborétum szépségű táj fogadja a hozzánk érkezőket.
Tornatermünk gazdag eszköztárával és nagy terével szolgálja a testi nevelést és a játékos nagymozgásos tevékenységek megszervezését, valamint a gyógytestnevelői és fejlesztő foglalkozások lebonyolítását.
Ugyanakkor ez a tér szolgál arra is, hogy a teljes óvodai közösséget befogadja az év során jelentkező ünnepeink, hagyománnyá vált eseményeink alkalmával. Így állandóan visszatérő találkozási ponttá vált az együttes élmények mentén történő közösségszervezésre.
Egyéni és kiscsoportos foglalkozásokra a csoportokon kívül a logopédiai, fejlesztő, illetve a só szobánkban is lehetőség van. Munkánkat szükség esetén speciális szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szociális segítő) is segítik.
Óvodánk épülete 2019-ben energetikai felújításon esett át, melynek során megtörtént a nyílászárók cseréje, árnyékolása, az épület külső szigetelése, színezése, napelem-rendszer, illetve „okos fűtés” kiépítése is.
A természet közelsége alapvetően meghatározza óvodánk arculatát.
Pedagógiai munkánk során a gyermekek iskolához szükséges képességeinek kibontakoztatásán, valamint az ismeretek megalapozásán és elmélyítésén túl a legnagyobb hangsúlyt a fenntarthatóság, környezettudatos, környezetbarát szemlélet formálása kapja, melynek célja az óvodai élet folyamatában a gyermekek számára közel hozni a természet, környezet megismerését, megóvását, védelmét.
Kiemelt feladatunknak tekintjük olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozását, valamint azon képességek tudatos fejlesztését, amelyek szükségesek a környezettel való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer és a környezettudatos életvitel kialakításához.
Óvodánk 2015-ben elnyerte az „Örökös Zöld Óvoda” minősítést, ami a környezettudatos magatartásformálás gyakorlatának, a környezet-természetvédelem érdekében kifejtett pedagógiai munkának köszönhető.
Ennek fényében nagy hangsúlyt fektetünk a környezetvédelmi jeles napok megtartására (Takarítás világnapja, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja, Környezetvédelmi világnap), melyek beépültek az óvoda életébe.
Óvodánk adottsága, szellemisége igazi óvodás éveket biztosít minden kisgyermeknek.
Intézményünk a folyamatosan változó társadalmi igényeket szem előtt tartva, figyelmet fordít a folyamatos fejlesztésekre, innovatív törekvések megvalósítására.
A gyermekközpontú szemléletünk támogatja a család-óvoda közötti jó együttműködő kapcsolat kialakulását, a családi igényeket, elvárásokat szem előtt tartva, a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve fogalmazta meg pedagógiai programját. Ennek birtokában kiemelt jelentőséggel bír a gyermekek egyéni képességeire alapozott személyiségfejlesztés, az egyes területeken való lemaradás csökkentése, fejlesztés, a tehetségek felismerésére tett törekvések, nyugodt, szeretetteljes légkörben.
Óvodapedagógusaink olyan játékos helyzeteket és tanulási alkalmakat teremtenek, melyben a gyermek képességeinek fejlesztése differenciáltan, egyénre szabottan, gyermekhez igazított

módszerekkel, eszközökkel történik, mely lehetőséget biztosít arra, hogy kielégítsék a gyermekek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését.
Kiemelt szerepe van a nevelőmunkában a szabad játéknak, a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulásnak, a mozgásnak melyet a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módjának tartunk.
Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek eltérő adottságait és az integrált nevelésen túl inkluzív neveléssel igyekszünk odafigyelni testi, lelki és szociális fejlődésükre, óvodánk elfogadó és befogadó, közössége, környezete által.
Óvodánk közössége szakmai tevékenységében értékmegőrző és értéket megújító szerepet is felvállal, mely általános érvényben az emberi, a természeti, a tárgyi értékek tiszteletére való nevelést jelenti.

Óvodánk arculata

A környezeti nevelés célrendszere, a „Zöld szív" szemlélet megalapozása óvodai gyakorlatban

Pedagógiai hitvallásunk:
„Az új nemzedéknek kell felnőnie. Olyan új nemzedéknek, amely szakít a múlt természetromboló módszereivel és kíméli, óvja a Földünk még megmaradt természeti értékeit! És ennek a neveléséért az idősebb generációknak kell minden erejét, tapasztalatát latba vetnie." /Balogh János/

Küldetésnyilatkozatunk:

- A nevelés középpontjában a gyermek és környezete áll.
- Az egyszeri és megismételhetetlen gyermeki személyiség adottságainak, képességeinek és szükségleteinek kielégítése az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Olyan természeti és társadalmi környezettel szoros kapcsolatban működő óvodát létrehozni és fenntartani, amely nemcsak kultúrát közvetít, hanem annak teremtésére is vállalkozik.
- A személyiség kibontakozásában fontos szerepet játszik a természetközelség, az életközeliség, életszerűség, a munkálkodás, alkotás és a szabad önkifejezés. Becsüljük és óvjuk a természet értékeit.

Nevelésünk célrendszere túlmutat az óvodáskoron. Környezetünk jelenlegi állapota sürgeti a szemléletváltást, amely a gyermekeken keresztül fejti ki hatását a családra, a családon át a tágabb környezetre.

Zöld Óvoda

A 2006., 2009. és 2012-es években sikeresen elkészített Zöld Óvoda pályázataink eredményeként Óvodánk 2015. december 16-án nyerte el az Örökös Zöld Óvoda címet. Óvodánkban a Zöld Óvoda programok éves terv alapján történnek.
A zöld jeles napok közül az Európai Autómentes Világnapot, a Takarítás Világnapját, az Állatok világnapját, az Erdők Hetét, a Komposztálás Világnapját, a Víz világnapját, a Föld napját, a Madarak és fák napját, a Környezetvédelmi Világnapot, továbbá új, innovatív kezdeményezésként a Zöld Szív napját ünnepeljük.
Évszakonként teszünk megfigyelő sétákat, kirándulásokat az óvodánk szomszédságában lévő Arborétumban, a parkokban, vagy városunk utcáin, gyűjtögetjük a természet kincseit, (színes faleveleket, fakérgeket, terméseket, kavicsokat, madártollakat) ezeket felhasználjuk az ábrázoló foglalkozásokon.
Komposztálunk.

Minden óvodai csoportunknak elültettünk egy kis fát óvodánk udvarán, amit a csoportok védnökségük alá helyeztek. Megfigyelik fejlődését, évszakonként változását, gondozzák, óvják.
Védjük, etetjük és itatjuk is a környékünkön élő madarakat. Különös figyelmet fordítunk arra is, hogy az óvodánk udvarán kihelyezett madáretetőkbe, odúkba befészkeljenek a madarak.
Részt veszünk mások által meghirdetett rajzversenyeken.
Az Ovi-vakáción pancsolással, gyűjtött anyagok barkácsolásával tesszük szebbé a gyermekek nyári életét.
Szelektíven gyűjtjük a papír- és műanyag hulladékot, kupakokat.
A Környezetvédelmi Világnap alkalmából kirándulásokat szervezünk
Az óvodánk udvarára kihelyezett magasított virágágyásokban gyógynövényeket termesztünk, melyeket felhasználunk tea és szörpkészítésre.
Zöld óvoda programunkba bevonjuk a szülőket is, számítunk segítségükre.
A 2016/17-es nevelési évben indítottuk útjára „ÖKO-JÁTÉKOK" címmel azt a játékos kezdeményezésünket, mely az újrahasznosítás jegyében zajlik, és ami azóta is töretlen sikert arat mind a gyermekek, mind pedig a szülők nagy örömére.
Több civil szervezettel is kapcsolatban állunk, akik segítik munkánkat: Polgárőrség, Rendőrség, Városi Könyvtár, Avasi Arborétum, Miskolci Állat és Kultúrpark Zoo-pedagógusai, Csanyiki Erdészeti Iskola, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Mályi Madármentő Állomás, MiReHu Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Zöld jeles napok

Olyan örökzöld ünnepek, amelyek évről évre visszatérnek, mint a néphagyomány ünnepei, vagy a családi ünnepeink. A cél valamely környezeti – természeti elem védelmére vagy globális probléma megoldására összpontosítani aktív részvétellel és tudatos cselekvéssel. Fontos az értelemre hatni, de nem elégséges. Az érzelmi tényezők teszik emlékezetessé és hatékonyabbá a nevelést. Ezek az ünnepek helyi, hazai vagy nemzetközi kezdeményezésűek lehetnek. Az élethosszig tartó tanulás jegyében bármely korosztálynak szólhatnak az óvodásoktól a felnőttekig, megfelelő módszertani megközelítésben.
A gyermekeket őszinte elhivatottsággal, családias, meleg, biztonságot adó légkörben fejlesztjük, neveljük. Ezt a légkört az itt dolgozó felnőttek személyisége, attitűdje, egymással való kapcsolata, együttműködő készsége határozza meg.

Környezet rendjének megóvása – megőrzése

Kiemelkedő terület a környezet rendjének megőrzésére, szépítésére, átalakítására irányuló tevékenységek. Itt kínálkozik lehetőség a természet és környezetvédelmi szemléletmód megalapozására, az állat- és növényszeretet kialakítására. Megfigyeljük az ember munkája által változó világot, a munka hatását az életünkben. Így például, hogy a növények nemcsak az eső, nap, levegő hatására fejlődnek, hanem az ember gondoskodása által is. Ezeket az ok-okozati összefüggéseket tesszük számukra érzékelhetővé, a gyakorlatban is. A gyermeki tevékenység színterei változatosak. Átrendezzük a csoportszoba bútorait a gyermekek ötletei alapján, újra feldolgozzuk a használt papírt, ünnepnapokra együtt készítünk ajándékokat. Állatgondozásnál készítünk madáretetőt, gyűjtünk magvakat a madaraknak. Növénygondozáskor lehetőséget biztosítunk a szobanövények ápolására, locsolására, levelek lemosására, ha szükséges átültetésére. Minden gyermeknek lehet saját növénye, palántája, amit ő ültet és ápol. Ezáltal megfigyelik a növények fejlődését, a hajtatás, csíráztatás, ültetés, palántázás közötti különbséget, a növényvilág sokszínűségét. Gyűjtünk és préselünk őszi leveleket. Ügyelve a balesetvédelemre készítünk közösen

gyümölcssalátát, gyümölcstálat, konyhakertünk gyógynövényeiből teát, szörpöt. Az udvarhoz kapcsolódó tevékenységeknél ügyelünk az udvar tisztaságára, játékok és a gyermekméretű kerti szerszámok tisztán és rendben tartására. A szabadban végzett munka is mind a négy évszakra kiterjed: falevelek gereblyézése, száraz ágak gyűjtése, hó seprés, a gyógynövényes kert gondozása. A gyermekek aktívan közreműködnek a talaj előkészítésében, az ültetésben, a komposztálásban, a veteményezésben, a folyamatos gondozásban és a betakarításban. A környezetvédelem érdekében szelektív hulladékgyűjtést valósítunk meg. A Föld napján óvodaszépítő virágültetést szervezünk. Az állat- és növénygondozási igény felélesztésével fejlődik a gyermekek érzelmi élete, formálódik és kialakul helyes környezeti beállítódásuk.

Az óvodai környezeti nevelés alapozó jellegű, így meghatározó szerepet játszik a megfelelő színvonalú környezeti kultúra, gondolkodás és viselkedésmód kialakításában. A környezeti nevelés célja is értékközvetítés. Nevelési értékeredménye a konstruktív életvezetés megalapozása. A célok, feladatok megvalósításához, természetes módon adnak keretet az évszakok változásai. Az óvodás gyermek ahhoz kötődik legjobban, ami neki tetszik, ami érzelmileg megfogja. Ezért fontos megismertetnünk, megszerettetnünk vele az őt körülvevő természeti, társadalmi környezetet.

Az élőlényeket, élettelen tárgyakat, jelenségeket környezetükben, összefüggésükben kell bemutatni, pl.: nem elég az állatok tulajdonságait megismertetni az óvodásainkkal, környezetükre, életmódjukra is rá kell irányítanunk a figyelmüket. Ehhez az szükséges, hogy minél több, sokoldalúbb tapasztalatot szerezzenek a gyermekek a valóságról és az ok-okozati összefüggésekre az életkoruknak megfelelő tudományos magyarázatokat kapjanak. Környezeti nevelőmunkánk során kötelességünk a világ valóságos tényeit, jelenségeit feldolgozni a gyermekekkel. A valóság felfedezése során megismeri, megszereti a hazai táj, a helyi hagyományok - szokások, a természet, a család, az emberi alkotás, a tárgyi kultúra értékeit és megtanulja azok védelmét. A szavak, a tapasztalatok, a cselekedetek ismeretfoszlányokká sűrűsödnek. A műveltségi anyag közvetítésében nagy szerep jut a szülőknek, a nevelőknek, az óvodapedagógus tudatos irányításának. A tudatosság feltételezi, hogy a környezetismeret anyagának feldolgozásában a legnagyobb tervszerűséggel haladjunk a gyermeki világkép formálásában úgy, hogy közben a gyermekek tevékenyen részt vesznek a tapasztalatok, ismeretek gyűjtésében, az elemzésben és az alkalmazásban egyaránt. A gyermekek érdeklődését, kitartását fokozzák és fenntartják a játékos feladatmegoldások. A játékosság forrása lehet az eszköz és a módszer, de mindemellett a meseszerű elemeknek nincs helye a környezeti nevelésben. Az óvodai oktatás módszereinek kiválasztásakor is figyelembe vesszük a 3-6-7 éves gyermekek életkori sajátosságait. Környezeti nevelőmunkánk során tudatosan alkalmazzuk - a gyermekek képességeinek minél sokoldalúbb fejlesztése érdekében - a természettudományos megismerő módszerek közül a megfigyelést, a leírást, a vizsgálódást-kísérletezést. Pl. télen a gyermekek ismerkedhetnek a hó tulajdonságaival: hideg, tapad, ropog, gyúrható. Majd egyszerű - általunk beállított kísérletekkel - nyomon követhetjük a víz halmazállapot változásait. A természetsarokban megfigyelhetjük többek között az élettelen környezeti tényezők: levegő, víz, napfény, hőmérséklet, föld hatását a növényekre (pl. hajtatás, csíráztatás). A jól megválasztott eszközök a gyermekek érdeklődését, figyelmét felkeltve gyorsítják az ismeretek elsajátítását, segítik a jártasságok, készségek kibontakozását. A környezeti nevelés legeredményesebb eszköze az élő valóság. A természetes környezetben tartott foglalkozások (kiskert, természetsarok, séták, kirándulások) remek lehetőséget nyújtanak a közvetlen tapasztalatszerzéshez. Alkalmat adnak a természet változásainak, az ember természetet és környezetet átalakító tevékenységének megfigyelésére. Érdeklődésükhöz igazodva biztosítanunk kell a lehetőséget az alkalmi és a folyamatos megfigyelésre, az egyéni és közös felfedezésre, az óvás-védés-gondoskodás tudatosítására, pl.: madáretetés – itatás, mely jó lehetőséget ad arra, hogy a madarak életmódját: mozgását, táplálkozását, növekedését, szaporodását, gondozását megfigyeljük

gyermekeinkkel. Az állatok ellátásába fokozatosan bevonjuk a gyermekeket, ügyelve a tevékenységek utáni alapos kézmosásra. Ezek különleges élményekhez juttatják az óvodásainkat, miközben személyiség- és tudatformáló erejük is van, ezen kívül segítenek a pozitív viselkedési formák megalapozásában. A helyszíni foglalkozások, alkalomszerű séták egyben lehetőséget adnak a közlekedési ismeretek és jártasságok kialakítására, gyakorlására, a balesetmentes, helyes közlekedési morál elsajátítására. A gyermekek újabb és újabb élményekkel érkeznek nap, mint nap az óvodába. Feladatunk, hogy az óvodán kívüli spontán hatásokat felhasználjuk és a nevelés folyamán e hatások pozitív befolyásolására törekedjünk. Fel kell erősítenünk, illetve kompenzálnunk kell a szűkebb és tágabb környezet - a család, a rokonok, az "utca" – inger együttesét. A környezeti nevelés segítségével érhetjük el azt, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelően mind biztonságosabban és bátrabban igazodjanak el és tevékenykedjenek a folyton változó világban. Már óvodáskorban meg kell kezdenünk a környezetvédő, természetszerető ember személyiségének alakítását, a környezettudatos magatartás formálás alapozását. Ebben az életkorban teremthetjük meg a természet iránti érzelmi vonzódást, ekkor alakíthatjuk ki azoknak a szokásoknak a körét, amelyek szilárd alapot adhatnak a további életkorokra. A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével a kertben található, ill. a nap során felhalmozódó szerves anyagokat komposztáljuk. A komposztot a kiskertek talajának előkészítésében hasznosítjuk.

Csak az a pedagógus nevelhet természetszerető gyermekeket, aki maga is jól ismeri, szereti környezetét, és magas szintű ismereteit a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudja átadni. Állandóan képezi magát és képes környezeti szokásainak, szemléletének folyamatos formálására, magatartását a tenni akarás, a cselekvés hatja át. A környezetvédelmi nevelési feladatokat csak akkor tudjuk megvalósítani, ha az áthatja az óvodai élet egészét. Az udvari játékok, séták, kirándulások, múzeumlátogatások, kerti munka, természetsarok, állatkert sokféle lehetőséget kínálnak arra, hogy ráirányítsuk a gyermekek figyelmét a természetes és mesterséges környezet csodáira, s azok védelmére. Beszélgetünk a véletlenül vagy tudatosan felfedezett élőlényekről, természeti jelenségekről. Mindezekre lehetőségünk van például óvodánk veteményes-virágoskertjében is. A gyermekek irányításunk, segítségadásunk mellett aktívan részt vesznek (életkoruknak megfelelően) a gyógynövények, virágok gondozásában. Eközben közvetlenül tapasztalhatják a növények fejlődését, megfigyelhetik a talaj élővilágát, átélhetik munkájuk természetre gyakorolt hatását. A kertünkben termő gyógynövényekből készült teák, szörpök elfogyasztása közben alkalmunk nyílik arra is, hogy beszélgessünk az egészséges táplálkozásról.

Az állatkertben szerzett élmények érzékennyé teszik a gyermekeket a természet iránt. Ezért óvodásainkkal lehetőség szerint minél többször ellátogatunk a Miskolci Állat- és Kultúrparkba is, ahol bővíthetjük az élőlényekkel kapcsolatos ismereteiket. Az Állatok Világnapján, a zoo-pedagógusok közreműködésével megrendezett állatsimogatóban olyan állatokkal kerülhetnek testközelbe, melyeket sokan csak képeken láthattak.

Meg kell láttatnunk a gyermekekkel néhány riasztó példát is (utcai szeméthalmok, zaj, por stb.), fel kell hívnunk a figyelmüket ezek környezetre gyakorolt negatív hatására, s e jelenségek okaira - emberi gondatlanság, figyelmetlenség, nemtörődömség. Rá kell mutatnunk a pozitív megoldási lehetőségekre, illetve kérhetjük, ők mondják meg, mi a helyes megoldás - emberi gondosság, odafigyelés, munka.

A környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozását és a tudatformálást segíti elő, hogy közösen megéljük a természet ünnepeit, a zöld-jeles napokat. Az óvodaudvar, épület növényállományának gazdagítását, az esztétikus környezet iránti igény megalapozását segítik elő „kertszépítő” hagyományaink: - családokkal közös virágültetés. A gyermekekben nem csak azt a nézetet kell kialakítanunk, hogy a világ megismerhető, de egyszerű megfigyelésekkel, tevékenykedésekkel, kísérletekkel a valóságban beigazolódott tényekkel azt is, hogy

megváltoztatható. Fontos, hogy a környezetvédelmi nevelés is érzelmi telítettségű legyen, hiszen ily módon alapozhatja meg a természet, környezet iránti vonzódásukat, a természetet, környezetet szerető, tisztelő, értékeit megbecsülő és azokat védő emberré válásukat.

Tárgyi feltételek

Az intézményben folyó nevelőmunkához szükséges szakmai felszereltség jónak ítélhető, helyi sajátosságaink és pedagógiai célkitűzéseink határozzák meg.
Az óvodai keretek között folyó óvodai nevelés személyi, tárgyi feltételei lehetővé teszik a zavartalan működést.
Az óvoda külső és belső környezetét igyekszünk olyanná varázsolni, ahol a gyermekek testi és lelki fejlődése biztosított, amelyben megtalálják a mozgás, a játék, a tevékenykedés örömét, ez által olyan élmények birtokába jutnak, ami később értékként épül be személyiségükbe.
A balesetmentes környezeti feltételek megteremtéséhez elengedhetetlen az udvar burkolatának biztonságosabbá tétele, illetve lehetőség szerinti bővítése. Mindezt a fenntartó és alapítványunk támogatásával, valamint célirányos pályázati lehetőségek felkutatásával igyekszünk folyamatosan megvalósítani.
Csoportszobáink esztétikusan berendezettek, tágasak, napfényesek, a berendezési tárgyak a gyermekek testméretéhez, igényeihez igazodnak.
Minden csoportot egyéni ízléssel alakítottak ki óvodapedagógusaink, bensőséges családias hangulat árad, bárhová lépünk be. A nyugodt, öntevékeny, a gyermekek igényének (testi, mozgás, játék…) megfelelő, különböző tevékenységi formákhoz a feltételek maximálisan biztosítottak.
Fontos feladatunknak tekintjük a pedagógiai program megvalósításához, szabad játékhoz szükséges eszközök, korszerű foglalkoztatási eszközök, képességfejlesztő játékok (szem előtt tartva a sajátos nevelési igényű, tehetséges gyermekek alapvető, speciális szükségleteit is) folyamatos beszerzését, cseréjét, bővítését, kiegészítve a nevelőközösségünk által, a gyermekekkel közösen vagy a családban készített játékeszközökkel.

Személyi feltételek

Az óvodánkban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a Köznevelési törvényben meghatározott feltételeknek.
Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára.
Munkatársaink folyamatos összehangolt munkája előfeltétele befogadó szellemiségű óvodánk működésének, ezért fontos feladatunknak tartjuk, a pedagógiai, fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai ismereteink fejlesztését, szakirányú végzettségek további megszerzését, továbbképzéseken való aktív részvételt.
Valamennyi csoportban két óvodapedagógus és egy dajka dolgozik, továbbá óvodánkban kettő pedagógiai asszisztens támogatja és segíti gyermekeink, továbbá a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését.
A pedagógiai asszisztenseink, dajkáink óvodánk nevelési elveit, céljait megismerve az óvodapedagógusokkal együttműködve részt vállalnak a nevelési feladatok megvalósításában, betartva a kompetencia határokat.

Óvodapedagógusok száma: **12** fő, ebből			
Gyakornok: **-**	Pedagógus I.: **5 fő**	Pedagógus II. **6 fő**	Mesterpedagógus: **1 fő**

Nevelőmunkát segítők száma: **10** fő, ebből			
Pedagógiai asszisztens: **4 fő**	Dajka **6 fő**	Gondnok**: 1 fő**	Közfoglalkoztatott: **2 fő**

Óvodapedagógusaink között, többen rendelkeznek fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember, népi játék, néptánc oktató, Sindelar-Zsoldos Program 1, sportoktató, gyermek aerobikoktató és közoktatás vezetői végzettséggel.
Szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető: **3** fő óvodapedagógus
Szakvizsgázott mentorpedagógus: **1** fő óvodapedagógus
Egészségfejlesztő mentálhigiénikus: **1** fő óvodapedagógus
Szakvizsgázott fejlesztőpedagógus: **2** fő óvodapedagógus
Fejlesztőpedagógus: **2** fő
Felkészítő képzés Zöld Óvoda/ Ökoiskola koordinátorok részére: **1** fő

Óvodakép

Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Családias hangulatban, szerető, figyelmes és toleráns felnőttek jelenlétével biztosítjuk a gyermekek számára személyiségük szabad kibontakozásának lehetőségét, valamint a szülői ház nevelésének kiegészítését, megerősítését, segítését.
Gyermekeinknek az óvodánk a második otthon, mely védettséget, biztonságot nyújt, ahol jól érzik magukat, szabadon tevékenykednek, és élményekhez jutnak.
Figyelmet fordítunk az inkluzív nevelésre, az egyéni kompetenciák megfelelő alakítására, a hátrányok csökkentésére, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására, a környezettudatos magatartás megalapozására.
Az intézmény tárgyi környezete és a pedagógus tevékenységrendszere segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását, a fenntarthatóságra nevelés megvalósítását. Ezek a tevékenységek az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó, megfelelő műveltségtartalmakat közvetítenek, melyek által a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (iskolai élet) való átlépés belső, pszichikus feltételei.
Célunk, hogy elérhető közelségbe vigyük a gyermekeket az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetbe. Alkotó, családias légkörben segítsük önkibontakozásukat úgy, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez, képességeihez viszonyítva fejlődjön, testi, lelki, szociális, értelmi érettség terén. Az életre neveljük őket.
A színvonalas pedagógiai munka érdekében közösségünk elkötelezett vállal a pedagógiai kompetenciák minél teljesebb érvényesülése mellett, mely szakmai tájékozottságot, módszertani felkészültséget, innovatív szemléletet, aktív kommunikációt, ön reflektív értékelést, megújulásra való készséget, nyitottságot, együttműködést, toleranciát és empátiát kíván tőlünk.

Gyermekkép

A megtervezett pedagógiai tevékenységrendszerek kialakításával segítjük a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.
A környezet és a fenntarthatóság elválaszthatatlan fogalmak egymástól. Környezetünk befolyásolja mindennapi életünket és ahhoz, hogy a bennünket körülvevő világ élhető legyen, tudatosan ügyelnünk kell a fenntartható működésére. A környezettel való harmonikus életvitelt tanulni kell és erre legalkalmasabb a kisgyermekkor, amikor még a világra rácsodálkozó gyermek a tevékenységein keresztül sajátíthatja ezt el, az ehhez szükséges jártasságokat, készségeket az egészségesebb élhető élethez.

Célunk, hogy a gyermek:

- életmódjában, szokásaiban és viselkedésmódjában jelenjen meg a környezetre való érzékenység;
- ismerje fel és tisztelje a természeti értékeket, legyen tudatában az élő és élettelen környezeti tényezők közötti alapvető összefüggéseknek;
- ismerje meg a víz, levegő és az élőlények közötti kapcsolatot;
- legyen tudatában a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének;
- legyen ismerete a hulladék másodnyersanyagként való használatáról;
- találja meg a hulladékkal való felelős viselkedés lehetőségeit;
- legyen ismerete a közlekedés környezetbarát módjairól.

Óvodai nevelésünk céljai és feladatrendszere

Az óvodai élet megszervezése a tanköteles kort megelőző nevelési év tükrében különösen fontos, mivel ez az időszak az iskolai életre való felkészítés kulcsfontosságú szakasza.
A tanköteles kort megelőző nevelési év (azaz az iskolába lépés előtti utolsó óvodai év) kiemelt jelentőséggel bír az óvodai nevelés folyamatában. Ebben az időszakban az óvodai nevelés cél- és feladatrendszere fókuszáltan az iskolai életre való felkészítésre irányul, miközben továbbra is a gyermek életkori sajátosságait, egyéni fejlődési ütemét és játékos tanulását tartja szem előtt.

Célrendszer

1. Iskolai életre való alkalmasság elérése
   - Az iskolába lépéshez szükséges érzelmi, szociális, értelmi és testi fejlettségi szint biztosítása.
   - Érzelmi biztonság és önbizalom megerősítése a gyermekben.
2. Komplex személyiségfejlesztés
   - A gyermek teljes személyiségének fejlesztése, beleértve a kognitív, motoros, szociális és kommunikációs képességeket.
3. Önállóság és feladattudat kialakítása
   - A gyermek legyen képes irányított tevékenységekben részt venni.
   - Növekedjen a gyermek önállósága, kitartása, koncentrációs képessége.
4. Pozitív attitűd kialakítása a tanulással szemben
   - A gyermek érdeklődő, motivált, nyitott legyen az új ismeretek, tevékenységek iránt.

Feladatrendszer

1. Játék elsődlegessége
   - A játék továbbra is a fő tanulási forma marad, de célzott, fejlesztő jellegű játékhelyzetekkel.
   - Szerepjátékok, szabályjátékok, konstruáló játékok tudatos beépítése a tanulási folyamatba.
2. Célzott képességfejlesztés
   - Anyanyelvi fejlesztés: szókincs bővítés, beszédértés és kifejezőkészség fejlesztése.
   - Gondolkodási műveletek: összehasonlítás, csoportosítás, ok-okozati összefüggések felismerése.
   - Finommotorika, grafomotorika: írás-előkészítés, eszközhasználat.
   - Figyelem, emlékezet, feladattartás fejlesztése.
3. Testi-lelki egészség támogatása
   - Mozgásos tevékenységek rendszeres beépítése.
   - Egészséges életmódra nevelés: helyes étkezés, higiéniai szokások, napirend betartása.

4. Szociális kompetenciák fejlesztése
   - Együttműködés, konfliktuskezelés, szabályok elfogadása és követése.
   - Közösségi életre nevelés, csoporthoz való alkalmazkodás.
5. Önismeret és önértékelés erősítése
   - A gyermek képes legyen saját tevékenységét értékelni, véleményt nyilvánítani.
   - Saját képességeinek megismerése, reális önkép kialakítása.
6. Egyéni bánásmód, differenciálás
   - A gyermekek egyéni fejlődési útjának követése, szükség esetén egyéni fejlesztési terv alapján történő nevelés.
   - Együttműködés a fejlesztő szakemberekkel (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus).
7. Szülőkkel való aktív együttműködés
   - Szülők bevonása a felkészítés folyamatába, rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
   - Közös nevelési elvek megerősítése.

Összefoglalva: a tanköteles kort megelőző nevelési évben az óvoda célja, hogy biztos alapokat adjon az iskolakezdéshez, mégpedig úgy, hogy:
- a gyermek jól érezze magát az óvodában,
- képessé váljon az iskolai környezethez való alkalmazkodásra,
- fejlődjenek az önálló tanuláshoz szükséges alapkészségei,
- és egészséges személyiségként kezdje meg iskolai pályafutását.

Feladatok az óvodapedagógus részéről:
- A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságokra épít, minél több érzékszerve ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít.
- Olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyermek dolgokról, jelenségekről természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben tapasztalatokat szerezhet.
- Megvalósítja a gyermek spontán ismereteinek rendszerezését, bővítését, a kognitív képességek, kreativitás fejlesztését.
- Élmények nyújtásával, mesehallgatással, játékos tevékenységek biztosításával fejleszti a képzeletet és fantáziát.
- Nyitott, játékos helyzetek megteremtésével többféle megoldás keresésére ösztönzi a gyermekeket.
- Az ismeretanyag cselekvő és kísérletező jellegű feldolgozásával megalapozza a későbbi probléma megoldó gondolkodás kialakulásának feltételeit.
- A problémák változatos megfogalmazásával az egyéni válasz keresésére ösztönöz.

A gyermekek iskolára való felkészültsége az óvodáskor végére egyéni fejlettségüknek megfelelően

Az óvodáskor végére az óvoda és a családi neveléssel, valamint a gyermekek egyénenként változó fejlődési ritmusával, óvodásaink többsége belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.
A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére – az egyéni fejlettség figyelembevételével – az iskolára való alkalmasság, amely több területen is megmutatkozik.

1. Érzelmi, szociális érettség

- Képes az óvodai szabályok betartására, tud együttműködni társaival és felnőttekkel.
- Meg tudja fogalmazni érzéseit, vágyait, kérni tud és reagál mások kéréseire.
- Van pozitív énképe, önbizalma, motivált a tanulásra, érdeklődő.

2. Anyanyelvi és kommunikációs fejlettség

- Tisztán, érthetően beszél, szókincse gazdagodik.
- Képes másokat meghallgatni, párbeszédben részt venni.
- Megérti az egyszerűbb összetett utasításokat, szabályokat.

3. Értelmi fejlettség, gondolkodás

- Képes figyelmét tartósan fenntartani, emlékezete és gondolkodása fejlődik.
- Megkülönböztet alapvető formákat, színeket, mennyiségeket.
- Észrevesz egyszerű összefüggéseket, képes ok-okozati viszonyok felismerésére.

4. Mozgásos, testi fejlettség

- Mozgása összerendezett, egyensúlyérzéke, finommotorikája fejlődik.
- Képes önállóan öltözködni, enni, higiéniai szokásokat betartani.
- Fáradékonysága csökken, terhelhetősége nő.

5. Önállóság és feladattudat

- Képes egyéni és csoportos feladatokat megérteni és végrehajtani.
- Feladatvégzésben kitartó, képes befejezni a megkezdett tevékenységet.
- Elkezdi a feladatokat önállóan is, nem mindig igényel felnőtt segítséget.

6. Alapvető tanulási képességek megléte

- Képes utánozni, memorizálni, ismételni – ez elősegíti a tanulás megkezdését.
- Nyitott az új ismeretekre, érdeklődik a környezete iránt.
- Vannak tapasztalatai az időről, térbeli viszonyokról, mennyiségekről.

A gyermekek

- gondolkodásmódjában alakulnak a természethez és a környezethez való pozitív viszonyuk;
- tudatosul bennük, hogy a természetben nincs elhanyagolható, „felesleges" elem (minden élőlénynek helye van az ökoszisztémában);
- úgy gondolkodnak, hogy a „természet részei vagyunk, nem tulajdonosai"; „Ne árts, vigyázz rá!"
- ismernek néhány környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket: fenntarthatóság, hulladékszelektálás, újrahasznosítás, komposztálás, stb.;
- tudják, hogy egészséges, tiszta környezetben az élet minősége javul, míg a szennyezett környezet rontja azt. Meglátják az ok – okozati összefüggést az egészség és a környezet minősége között;
- megtanulják a helyes életvitel szokásait, kialakulnak az egészséges életmóddal kapcsolatos szokások alapjai;
- képesek a jelenségek egyes részeinek észrevételére vagy globális szemléletére;
- felismerik, kutatják, értelmezik az ok – okozati összefüggéseket;
- emlékeznek jelenségekre, történésekre, élőlényekre, tárgyakra;
- képesek elemi következtetések levonására, egyszerű ítéletek alkotására;
- megkülönböztetik a mennyiségi-, formai-, nagyságbeli viszonyokat, azonosságokat, különbözőségeket;
- felhasználják a természet tárgyait, élőlényeit a közvetlen tájékozódásban;
- figyelnek a környezet új jelenségeire, változásaira, érdeklődnek a változás iránt;
- elítélik a környezet és az élőlények pusztítását;

– ismerik a Zöld Szív Mozgalom alapelveit.

Mindezek a kompetenciák nem egyforma mértékben jelennek meg minden gyermeknél, hiszen az óvodapedagógusnak a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez kell igazodnia. Az iskolai alkalmasság nemcsak az ismeretek meglétét, hanem az alkalmazkodási képességet, érettséget és tanulási motivációt is jelenti.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítőfejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles kor előtti nevelési évben kiemelt szerepet kap a gyermekek iskolai előrehaladásához megalapozó képességek és készségek célzott fejlesztése. Ennek érdekében az óvodai csoportokban napi 45 perces időkeret áll rendelkezésre az iskola-előkészítőfejlesztő pedagógiai tevékenységek megvalósítására. A fejlesztés során alapelv a differenciált feladatadás, amely figyelembe veszi a gyermek egyéni fejlettségi szintjét, terhelhetőségét és haladási tempóját. Az optimális fejlesztési hatékonyság érdekében indokolt a tevékenységek külön térben történő megszervezése, amennyiben ezt az intézmény tárgyi feltételei lehetővé teszik. A cél a tanuláshoz szükséges alapképességek megerősítése, a szociális kompetenciák fejlesztése és a sikeres iskolakezdés megalapozása.

Napirend

	Időkeret	Tevékenységek
Délelőtt	6.00-7.00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
	7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen napi 45 perc) testápolás, folyamatos tízórai
	10.00-11.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás
	11.30-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
Délután	13.00-14.45	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés
	14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
	15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

Törekszünk az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítására.
Jeles nap keretében a családokat az élelmiszer szükséglet terén a tudatosságra ösztönözzük: a pazarló életvitel helyett a takarékos bánásmódra, továbbá a ruházat megválasztásnál a természetes anyagokat preferáljuk. A saját tisztálkodási eszközök használatát folyamatosan ellenőrizzük. Mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítására törekszünk az udvaron és az óvoda épületében egyaránt.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
Célunk és feladatunk olyan pedagógiai folyamat kialakítása, amely elősegíti és megalapozza a gyermekek környezettudatos magatartását, életvitelét, életmódját. Alakítanunk kell érzelmi viszonyulásukat, értékrendjüket, s képessé tenni a gyermekeket az együttműködésre, toleranciára, empátiára, a másság elfogadására. Érzelmi, cselekvési, környezettudatos magatartási minták megalapozása.
Tapasztalataik segítsék a környezetben való eligazodást, az értékek védelmét, a szülőföld és az ott élő emberek megismerését, szeretetét, tiszteletét. „Minden gyermeket ahhoz segíteni, hogy elérje önmaga lehetőségének maximumát." A családi neveléssel együtt olyan nemzedék felnevelése, amely visszafordul a természethez, gondolkodásában, cselekedeteiben, beállítottságában keresi az utat, ami összeegyeztethető környezetével. Szeretettel és kellő alázattal fordul a természet valamennyi létezője felé, és ez jellemzi emberi kapcsolatait is. Nyugodt, derűs és családias légkör megteremtése az óvodában, amely lehetőséget biztosít az önállóságra és a kezdeményezésre.
„A gyermek érdeklődését nem felébresztenünk kell, hanem ébren tartanunk, ugyanis az emberrel veleszületett képessége, hogy tapasztalni, megismerni vágyik" /Célestin Freinet/
A környezeti nevelés igen gazdag és sokrétű, ezért az óvodai élet valamennyi területével kapcsolatos. E kapcsolatok dialektikusak. Gyermekkorban a világ egy és oszthatatlan. Összefonódik a játék, a munka, a művészet, és mindez elkeveredik a természet – környezet szépségével. Az óvodapedagógusnak ezt világosan kell látnia és ki kell használnia a munkája hatékonyságának érdekében. Tehát feladatunknak tekintjük, hogy e területek ismeretanyagai egymásra épüljenek, és ahol lehet egyben maradjanak. A tevékenységeket a „Zöldóvoda" cím elnyerése óta annak jegyében végezzük.

A külső világ tevékeny megismerése – matematikai tapasztalatszerzés

A mindennapi életben nagyon sok matematikai jelenség veszi körül a gyermekeket. Szorosan kapcsolódik tevékenységeikhez, életritmusukhoz, spontán felbukkan életükben, s ezt a természetességet őrizzük meg, adjuk át az óvodai nevelés folyamán.
Célunk: életkoruknak megfelelő matematikai tapasztalatok bővítése, rendszerezése.
Feladatunk:

- spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzés biztosítása;
- a tapasztalatok és ismeretek gazdagítása, tudatosítása, elmélyítése, rendszerzése;
- a gyermek önálló véleményalkotásának elősegítése, döntési képességeinek fejlesztése;
- a tapasztalatok, élmények feldolgozásának segítése, kiegészítése, továbbfejlesztése;
- a gyermekek előkészítése a megfigyelésre;
- a gyermekek bevonása, aktív részvételre késztetése a nevelési – tanulási folyamatban;
- gyermekektől függően egyéni bánásmód, fejlesztés alkalmazása.

A gyermekek valóságos élményeit, ismereteit, tapasztalatait felhasználjuk a matematikai nevelés érdekében. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. Ilyenek az összehasonlítható mennyiségek, a megszámlálható, lemérhető, osztályozható dolgok, az ismétlődő, a szimmetrikus, a páros jelenségek. A gyermekben mindezek iránt megvan a nagyfokú érdeklődés, ezért cselekvési aktivitásukra építünk, és arra törekszünk, hogy minél több érzékszervvel tapasztalják meg a matematikai relációkat. Játék és egyéb tevékenység közben is lehetőséget biztosítunk matematikai kíváncsiságuk felkeltésére és kielégítésére, problémamegoldásra késztető helyzetek elé állítjuk őket. A tevékenységeket úgy alakítjuk, hogy a gyermekek maguk lássák meg a problémát és maguk próbálják megoldani. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik tér -, sík és mennyiség szemlélete. Kihasználjuk a természetben rejlő lehetőségeket matematikai tapasztalatok nyújtására. Szabadidős tevékenységek, kirándulások alkalmával olyan élményekhez juttatjuk a gyermekeket, amelyek matematikai tényeket, viszonyokat is tükröznek. Figyelmüket ráirányítjuk a lényeges jegyekre, részletekre életkori sajátosságuknak, egyéni adottságaiknak megfelelően. A matematikai viszonyok, összefüggések, problémák iránti érdeklődés matematikai tevékenységre serkenti a gyermekeket. A természet folyamatos megfigyelése, változásai matematikai ismereteket nyújtanak, fejleszti emlékezetüket, elősegíti az értelmi képességek fejlesztését, az érzelmi-akarati nevelést. Figyelmük eleinte önkéntelen, de jól megválasztott módszerekkel fokozzuk figyelmük tartósságát. A spontán és szervezett matematikai tapasztalatszerzések kiterjednek matematikai tényekre, matematikai és nem matematikai relációkra, matematikai műveletekre. A tapasztalatok tudatosítása elengedhetetlenül fontos. Ha ezekhez kapcsolódik általánosítás, ítéletalkotás, akkor létrejön az ismeretszerzés. Az érzékelés, a tapintás, a természetes mozgások (csúszás, mászás, bújás, ugrás) mozgáskultúrájuk fejlesztése mellett konkrét matematikai tapasztalatokat is nyújtanak. (térbeli irányok, névutók stb.). Az átélt élmények beépülnek a gyermekek tudatába, változatos, természetes élethelyzeteket hozunk létre. A gyermekek valóságos élményeiből merítjük a matematikai fogalmakat. Mielőtt a foglalkozásokat megtervezzük, megfigyeljük a gyermekek játékát, tevékenységüket, spontán tanulásukat, ebből határozzuk meg az elérendő célokat, feladatokat. Tudatosan tervezünk, de engedjük, hogy a gyermekek aktuális problémái más irányba tereljék a témát, teret adunk a spontaneitásnak. A témák összefűzése, a jó kérdések eljuttatnak a kívánt célhoz. Az óvodapedagógusok kérdése akkor jó, ha rövid, érthető, tömör, gondolkodásra késztető, ha minél több gondolkodási művelet elvégzésére serkenti a gyermeket. Ilyen az ok-okozati összefüggés feltárására, az összehasonlításra késztető kérdés, valamint a problémafelvetést tartalmazó kérdés.

Mozgás

Az óvodai nevelés alapvető pillére a mindennapos aktív szabad játék biztosítása, amely a gyermekek fejlődésének elsődleges terepe. Emellett kiemelt figyelmet kapnak a tudatosan tervezett, irányított mozgásos tevékenységek, melyek szervesen illeszkednek az óvodai élet rendjébe. Ezek a mozgásos

alkalmak nem elszigetelten, hanem a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, játékos, motiváló helyzetekbe ágyazottan valósulnak meg.
A pedagógus célja, hogy a mozgásos cselekvéseket élményszerűen, a játék természetes közegében szervezze, elősegítve ezzel a gyermekek belső motivációjának kibontakozását.
A mozgástevékenységek során fejlődnek az alapvető mozgáskészségek, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, valamint a finommotorika és az egyensúlyérzék. A változatos hely- és helyzetváltoztató gyakorlatok elősegítik a testséma fejlődését, a mozgáskoordináció finomodását és a mozgásbiztonság növekedését. A gyermekek nemcsak saját testük működéséről szereznek tapasztalatokat, hanem fejlődik térbeli tájékozódásuk, iránydifferenciálásuk és ritmusérzékük is. A tevékenységek szóbeli kísérettel történnek, így a mozgás és a beszéd fejlődése párhuzamosan valósul meg. Az irányított mozgásos játékok révén bővül a gyermekek fogalmi rendszere is, különösen a térbeli és időbeli viszonyfogalmak terén. A mozgásos helyzetek során erősödik az együttműködés, a szabálytudat és a társas kapcsolatok is fejlődnek. A pedagógus szerepe kiemelkedő a megfelelő mozgáskörnyezet kialakításában, az egyéni szükségletek figyelembevételében és a differenciált fejlesztés biztosításában. A mozgástevékenységek tervezése során hangsúlyt kap a fokozatosság, a terhelés egyenletes elosztása és a sikeres mozgásélmények biztosítása. Az irányított mozgásos alkalmak támogatják a gyermekek testi-lelki harmóniájának kialakulását, önbizalmuk fejlődését és a kompetenciaérzés megerősödését. Az óvodapedagógus a mozgásos nevelést nem elkülönült területként kezeli, hanem az óvodai nevelés egészébe ágyazva, más műveltségtartalmakkal összekapcsolva szervezi. Így a mozgás a személyiségfejlődés egyik komplex eszközeként jelenik meg, amely támogatja az iskolára való alkalmasság kibontakozását is.
Az óvodai nevelés mindennapjaiban központi szerepet kap a mozgás, amely a gyermek fejlődésének alapja és elengedhetetlen feltétele. A mozgás nem csupán testi szükséglet, hanem egyben a megismerés, a tapasztalatszerzés és a személyiségfejlődés egyik legfőbb eszköze. A spontán és szervezett mozgásos lehetőségek egyaránt jelen vannak a napirendben, biztosítva ezzel a gyermekek számára a változatos és rendszeres testmozgást. A mozgásfejlesztés tudatos, komplex nevelési folyamat része, amelyben az óvodapedagógus kiemelt szerepet vállal a gyermekek mozgásos képességeinek fejlesztésében. A pedagógus a gyermekek egyéni fejlődési ütemét, életkori sajátosságait, érdeklődését és aktuális testi-lelki állapotát figyelembe véve tervezi és szervezi meg a mozgásos tevékenységeket. A mindennapos testmozgás az egészséges életvitelre nevelés szerves része, amely támogatja a fizikai fittség kialakulását, a betegségekkel szembeni ellenálló képességet, valamint a testi-lelki egyensúly fenntartását. A mozgás hozzájárul a gyermekek idegrendszeri éréséhez, segíti az agyi funkciók harmonikus működését és támogatja a tanuláshoz szükséges részképességek fejlődését. A testtartás, egyensúly, koordináció, izomerő és állóképesség fejlesztése mellett a mozgás a figyelmi funkciókat, a kitartást, az önfegyelmet és az önszabályozást is erősíti. A mozgástevékenységek során szerzett élmények támogatják az érzelmi biztonság kialakulását, az önbizalom fejlődését és a pozitív énkép megerősödését. A gyermekek szociális képességei is fejlődnek a közös mozgás során, mivel megtanulnak együttműködni, alkalmazkodni, szabályokat követni és empatikusan viselkedni társaikkal. A játékos mozgás nemcsak örömforrás, hanem a tanulás hatékony formája is, hiszen a gyermek ebben az életkorban elsősorban mozgáson keresztül ismeri meg a világot. A térbeli, időbeli és mennyiségi viszonyfogalmak megtapasztalása során fejlődik a gyermek fogalmi rendszere is. A mozgásos helyzetekben alkalmazott szóbeli instrukciók és ritmikus kíséretek segítik a nyelvi fejlődést, a hallás utáni figyelmet és a beszédértést. A mozgás és gondolkodás szoros kapcsolatban állnak, így a mozgásos tapasztalatok hozzájárulnak a kognitív fejlődéshez is. A környezeti ingerek feldolgozása, a test és a tér kapcsolatának megértése, valamint a testséma tudatosítása is a mozgáson keresztül valósul meg. A testtudat kialakulása alapfeltétele a helyes térbeli tájékozódásnak és a megfelelő vizuális észlelésnek, amelyek nélkülözhetetlenek az

iskolai élet megkezdéséhez. A fejlett mozgásos képességek megalapozzák az írás, olvasás és számolás megtanulásához szükséges alapképességek működését. Az irányított tevékenységek játékba ágyazva valósulnak meg, így nem okoznak teljesítményszorongást, hanem a sikeres élmények által belső motivációt ébresztenek. A strukturált helyzetek lehetőséget adnak a differenciálásra, az egyéni képességek fejlesztésére és a lemaradások kompenzálására. A gyermekek fejlődését az is elősegíti, hogy lehetőségük van saját tempójukban kipróbálni, újra és újra átélni a különféle mozgásformákat. A szabad és az irányított mozgás egymást kiegészítve biztosítják az optimális fejlődési feltételeket. A szabad tevékenységek során a gyermekek saját érdeklődésük alapján kezdeményeznek, kreatívan alakítják a játéktér mozgáshasználatát, míg az irányított alkalmak során célzott fejlesztés történik. A kettő közötti egyensúly biztosítja a mozgás örömének és fejlesztő hatásának egyidejű megvalósulását. A pedagógus feladata, hogy olyan környezetet és tevékenységrendszert alakítson ki, amely biztonságos, gazdag ingereket nyújt, és teret ad a fejlődést támogató tapasztalatszerzésre. A szabadtéri mozgásos játékok lehetőséget adnak az együttműködésre, szabálykövetésre és a társakkal való pozitív kapcsolatok építésére. Mindez hozzájárul az egészséges életmód iránti pozitív attitűd formálásához, miközben örömteli mozgáselményben részesülnek a gyermekek. A fejlesztés eszköztára rendkívül sokrétű: a természetes mozgásformák, nagymozgások, finommozgások, ritmusos gyakorlatok, tornaeszközök és mozgásos játékok egyaránt szerepet kapnak. A fejlesztés során fontos a fokozatosság, a sikerorientált feladatadás és a gyermek aktív részvételének biztosítása. A gyermekek élményei kihatással vannak személyiségük egészére, hozzájárulnak a pszichés stabilitás, a társas beilleszkedés és az önkifejezés fejlődéséhez. Az óvodai mozgásfejlesztés hosszú távon megalapozza a gyermekek egészségtudatos magatartását és aktív életmód iránti elköteleződését. Az egészséges testi fejlődés, a jó közérzet, a mozgás szeretete és az örömteli tapasztalatok egyaránt támogatják a gyermek harmonikus személyiségfejlődését. Ezáltal a mozgás nem csupán egy tevékenységi forma, hanem kulcsfontosságú nevelési terület, amely komplex módon hat a gyermek egész lényére. A környezetbarát anyagból készült udvari játékokon, a szabadban történő egészséges mozgáshoz, játékhoz megfelelő helyet és időt biztosítunk minden nap a gyermekek számára. Rendszeresen szervezünk udvar adta természeti környezetben (fás, bokros, dombos, füves területeken) mozgásos játékokat, játékos versengéseket, ügyességi feladatokat, amelyeken az óvoda valamennyi gyermeke részt vehet. Jó levegőt, tiszta környezetet biztosítunk a tornateremben, csoportszobában végzett mozgásos tevékenységekhez. Sétákat, kirándulásokat szervezünk a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítésére, szervezetük edzése érdekében, melyek során környezettudatos magatartás megalapozására is törekszünk. A szabadon mozgó gyermekek megtanulnak a környezet sokféleségében tájékozódni, és azoknak megfelelő mozgással alkalmazkodni. Környezetükről szerzett tapasztalataikat mozgásukban is megjelenítik, utánozzák (állatok, járművek, természeti jelenségek…) mozgásos játékok szabályait környezetük tapasztalataiból is alakítják. A séták, a kirándulások az élményhatásokon kívül a gyermekek mozgásigényének kielégítését is szolgálják. Sor és ügyességi játékokon természetes, illetve újrahasznosított anyagból készített eszközöket is használva szereznek tapasztalatokat (PET palack, gurigák, kupakok). Továbbá az évszakoknak, időjárásnak megfelelő mozgásos tevékenységeket végeznek, környezeti tapasztalatokat szereznek (jég, hó-csúszkálás; melegben vizes pancsolás, sarazás, dagonyázás, építés; hűvösebb időben több, intenzívebb futás, mozgás… stb.).

Mozgásigényüket kielégítő sporttevékenységek

- Birkózás;
- OTP Bank Bozsik program;

- 2023. szeptemberétől óvodánk bekapcsolódott az Úszó Nemzeti Programba, mely keretén belül nagycsoportos korú gyermekeink heti egy alkalommal úszásoktatáson vesznek részt a Miskolci Kemény Dénes Uszodában.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka - mint az ábrázolás különböző fajtái - , továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. Alkalmat és időt hagyva az ötleteknek, próbálgatásoknak, gyakorlásnak, illetve a változatos technikák készségszintre történő eljuttatása - ez a két feltétele a kreativitás kialakulásának. Az óvodások tevékenységét sok egyéni és közös élmény, tapasztalás előzheti meg: állatkert, múzeumok látogatása, séták a közvetlen környezetünkben. Kialakítjuk a tevékenységhez szükséges szokásokat, szabályokat. (eszközhasználat, balesetvédelem, munka jellegű tevékenység) A különböző eszközök és technikák alkalmazásánál gyermekeink megtapasztalják az anyagok tulajdonságait, alakíthatóságát. A természetes anyagokat részesítjük előnyben. Felhasználásuknál figyelembe vesszük a természetvédelmi és környezetvédelmi szemléletmód kialakításának szabályait. Földről gyűjtünk termést, falevelet, virágszirmot és nem a száráról letépve. Fokozottan figyelünk az újrahasznosítás lehetőségeire. A világunk szépségére irányuló közös esztétikai élmények pozitív érzelmi állapotot váltanak ki. Párosulnak a harmónia, a boldogság, a szeretet érzésével. Létrehozhatnak megfelelő természetvédelmi látásmódot és viselkedési szokások elsajátítását is eredményezhetik. Vizuális élményt nyújthat még természeti tájakról készült fényképek, poszterek nézegetése, elhelyezésük a csoportban. Játékban adódó ötleteiket barkácsolás során realizálhatják. Erre ösztönözzük is őket, hiszen fejleszti a kézügyességet, a problémamegoldó gondolkodást. A barkácsolt játék nemcsak azért fontos, mert beépül a különböző játéktevékenységbe és gazdagítja, tartalmasabbá teszi azt, hanem személyes jellegű, csak egy van belőle, ezért becses kincs. A gyermek számára lehet, hogy nagyobb az értéke, mint egy készen kapott játéknak. Ezért tartjuk fontosnak, (ha lehetőség van rá), hogy csak esztétikus, környezetbarát anyagokkal dolgozzanak. Az ábrázolás beépülhet a szabadidős tevékenységbe, udvari játékba. Itt is nagy szerepük van a természetes anyagoknak: homok, kavics, sár, lehullott falevelek, termések. Készíthetnek kavicsból képeket, rajzolhatnak a homokba, sárból sárkunyhót, várat építhetnek, lehullott száraz gallyakból, elszáradt fűszálakból vályogépítési technikát tanulhassanak. Télen lehet hóból hó szobrocskákat, hó kunyhót, udvari fenyőfára kiöntött formákból jégdíszeket készíteni. Később, amikor melegszik az idő együtt figyelhetjük meg a jég olvadását. A lehetőségek szinte korlátlanok. A vizuálisan érzékelhető szépség és harmónia az esztétikai érzelmek megjelenésével olyan értékeket mutatnak meg, melyek elősegítik a természet és környezetvédelmi látásmód és viselkedéskultúra kialakulását. Így közvetíti számunkra mindez, hogy ezen értékek szorosan kapcsolódnak az emberhez; a természetet védeni, óvni kell, - felelősségteljesen, szeretettel kell élni benne. Tehetséggondozás keretén belül „Varázsceruza" tevékenységen vehetnek részt a tehetségígéretes gyermekek.

Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.
A mese, vers, a mondóka érzelmi biztonságot ad, segíti a belső képalkotást, mely a gyermeki élmény feldolgozás egyik legfontosabb formája. Az óvodás korú gyermek fejlődését az érzelmek dominanciája határozza meg, s ez lesz a meghatározó később az irodalomhoz fűződő kapcsolatában is. Az emóciókon keresztül tudunk kapcsolódni az óvodánk arculatát meghatározó fő nevelési feladatunkhoz, ami a természet védelmének, szeretetének megalapozása. Ezt az irodalom segítségével érzelmileg tudjuk közelebb hozni a gyermekhez. A közvetlen tapasztalatok és élmények érzelmi hatását fokozhatjuk egy-egy tartalmilag kapcsolódó irodalmi művel. Ugyanis egy-egy évszakhoz, természeti jelenséghez kötődő mese, vers, elbeszélés, mondóka katartikus élményű lehet, s ezzel megteremti azt a hangulatot, mely elengedhetetlen a természet megszerettetéséhez, s egyben láttatja a benne rejlő szépséget, esztétikumot. A tündérmesékben szereplő szólószőlő, csengő barack, aranyalma stb. csodálatos világa megérezteti a természetben meglévő hétköznapi csodákat. Az állatos mesék, versek, mondókák megerősítik állatszeretetüket. Persze nem minden mesében tükröződik a természet szeretetének szemléletmódja, hiszen a mese-szimbólumok valamilyen emberi tulajdonságot jelenítenek meg, s ezek között negatív tulajdonságok is szerepelnek. A róka ravasz, a pocok oktondi, a farkas gonosz. Ezekben az esetekben a mese tartalma és az állatok szeretetére nevelés látszólag szembe kerül egymással. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a mesékben és a természetben előforduló „nemszeretem" állatokat is elfogadtassuk a gyermekekkel. A mesék, versek segítséget nyújthatnak abban, hogy rögzüljenek a természetben már megfigyelt, megismert fogalmak.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodások általános fejlődésére, érzelmi életére, értelmi képességeinek alakulására, társas magatartására ható zenei nevelés a környezetihez hasonlóan jelen van az óvodai élet egészében. A közöttük lévő sokoldalú kölcsönhatás így könnyen kimutatható. A környezettel való találkozások alkalmával számtalan zenei élményben is részük van a gyermekeknek. Hallják a madarak és más állatok sokféle hangját, lépéseik alatt a száraz ágak, a levegőmozgás hatására levelek zörgését, a fák, cserjék lombjának susogását, vihar esetén a mennydörgést stb. A környezeti tevékenységek tervezésekor gondoljuk végig és tervezzük meg, hogy milyen dalok kapcsolódnak tartalmilag, illetve hangulatvilágában a témához.
A kirándulások, séták helyszínein a játék alkalmas környezetünk hangjainak, sőt, csendjének érzékelésére.
A társadalmi környezet számtalan hangjának megfigyeltetése szintén lehet feladat akkor, ha pl. csoportunkkal közlekedési eszközökön utazunk, ha várunk azok érkezésére.
A környezeti és a zenei nevelés összekapcsolása az is, amikor komolyzenei művek olyan részeit hallgatjuk meg, amelyek az adott környezeti témához hangulatilag illenek.
A felsorolt alkalmakor a zene az egész csoporthoz, illetve a körénk gyűlő gyermekek mindegyikéhez szól. Megzenésített verseket, elsősorban a környezeti hangokat valamint az állathangokat tartalmazó, készen kapható adathordozók is biztosítják a gyermekek auditív élményét, illetve szinte észrevétlenül a hozzá kapcsolódó környezeti tartalmat.
Számos hangszert készíthetünk az óvodásokkal, sőt a szüleikkel közösen, a kirándulásokon és az udvaron gyűjtött vagy termelt növények részeiből.
A saját készítésű hangszerek szerepet kapnak a játéktevékenységben, bábozáskor, a mindennapi mozgásos tevékenységben, énekléskor kíséretként stb. Nem feledkezünk meg hangszereink

„anyagairól" sem. Megnevezzük a növényt és a növényrészt, figyeljük meg jellemző tulajdonságaikat.

Játék

Több olyan játékhelyzetet teremtünk – a már meglévők mellett, - melyben tükröződik programunk szellemisége. Erre jó alkalmat adnak az explorációs - kutató, feltáró játékok is. Modern világunkban újra értékessé váltak a természetes anyagok. A játékeszközök kiválasztásánál ezt figyelembe vesszük. Gyermekeinket arra ösztönözzük, hogy a természetben előforduló anyagokból (gallyak, termések, kavics, homok, csuhé stb.) alkossanak játékokat, díszeket, eszközöket.

Munka-jellegű tevékenységek

Munkavégzés közben – irányításunkkal - a gyermekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek a természeti-társadalmi környezetükről. Megfigyelik a természet és a környezet esztétikáját, világról alkotott ismereteik bővülnek. Ezeket a gyakorlatban is kipróbálhatják. A különböző nevelési (tevékenységi) területek egybefonódnak, de a munkának a legszorosabban a környezet megismerésére való neveléssel és az egészséges életvitel megalapozásával van kapcsolata. A munkatevékenység sokrétű lehet: végezhető egyéni önkiszolgáló és közösségi indítékból is. A környezet megszerettetésének alapvető feltétele, hogy az tiszta, gondozott és esztétikus legyen. Ezért a környezet rendjének megőrzésére az óvodába lépés pillanatától nagy hangsúlyt fektetünk. Eleinte mi felnőttek végezzük el ezt a munkát, majd fokozatosan bevonjuk a gyermekeket. Először viselkedésükkel, kialakított szokásokkal, mint például a lábtörlés, kézmosás, ruháik, játékaik rendben tartása. Később középső és nagycsoportban különböző feladatok elvégzésével, mint például naposi munka, mosdófelelős stb.

Célunk: konstruktív életvezetés megalapozása.
Feladatunk:

- megismertetni, megszerettetni a gyermekekkel az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti - társadalmi környezetet;
- környezeti kultúra iránti igény megalapozása;
- élő és élettelen környezeti tényezők közötti lényegesebb összefüggések meglátása;
- pozitív viselkedési formák és magatartásmód, szokások, hagyományok kialakítása;
- védés – óvás - gondoskodás tudatosítása.

Ünnepek, jeles napok

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
Az óvodai ünnepek és jeles napok nem csupán szórakoztató események, hanem mélyebb, pszichológiai és pedagógiai jelentőséggel bírnak a gyermekek fejlődése szempontjából. Ezek az alkalmak az óvodai élet szerves részét képezik, és kiemelt szerepet játszanak a gyermekek szociális, érzelmi, valamint értelmi fejlődésében.

Célok

- **Az ünnepek által közvetített értékek (szeretet, tisztelet, hála, összetartozás) megélése**

Az óvodai ünnepek által közvetített értékek – mint a szeretet, tisztelet, hála és összetartozás – megélése kulcsfontosságú része az óvodai nevelésnek, mivel ezek az értékek alapvetően formálják a gyermekek személyiségét, kapcsolataikat és társadalmi viselkedésüket. Az óvodai ünnepek és jeles napok kiváló lehetőséget biztosítanak arra, hogy a gyermekek átéljék, megtapasztalják és interiorizálják ezeket az értékeket, miközben egy-egy ünnepi alkalom különböző szituációkat és példákat ad a számukra.

- **Közösségi élmények és összetartozás érzésének erősítése**

Az óvodai ünnepek segítenek abban, hogy a gyermekek átéljék a közösséghez tartozás élményét. Az együtt ünneplés lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek megtapasztalják, milyen egy közös célért dolgozni (például egy közös műsor elkészítése) és együtt örülni valaminek. Mindez erősíti az összetartozás érzését, ami az egész óvodai közösség számára alapvetően fontos. A gyermekek megtanulják a szociális készségeket: hogyan osztozzanak az örömükben, hogyan támogassák egymást, hogyan dolgozzanak együtt egy közös cél érdekében.

- **Hagyományok, szokások ápolása, és a kultúra átörökítése**

Az ünnepek révén a gyermekek megismerkedhetnek a különböző hagyományokkal és szokásokkal, amelyek részei a családjuknak és a tágabb közösségüknek. Legyen szó nemzeti ünnepekről (pl. március 15., augusztus 20.) vagy népi hagyományokról (pl. Márton-nap, húsvét), ezek segítenek a gyermekeknek abban, hogy megértsék az őket körülvevő világot és a saját identitásukat is formálják.

- **Az ünnepekhez kötődő érzelmi fejlődés és biztonság megteremtése**

Az ünnepek és jeles napok segítenek abban, hogy a gyermekek érzelmi biztonságban érezzék magukat. Mivel sok ünnep és jeles nap ismétlődő, így a gyermekek megtapasztalhatják a stabilitást és a rendszert. Az ismétlődő események, mint például a születésnapi ünnepségek, mindig egyfajta érzelmi biztonságot nyújtanak.

- **Az idő múlásának, évszakok váltakozásának tudatosítása**

Az idő múlásának és az évszakok váltakozásának tudatosítása óvodáskorban fontos része a gyermeki világkép alakulásának. A kisgyermekek még főként az „itt és most" világában élnek, így az időbeli tájékozódás fejlesztése fokozatosan, élményszerűen történik. A jeles napok segítenek a gyermekeknek abban, hogy tudatosítsák magukban az évszakok váltakozását és az idő múlását. Ezáltal a természetes ciklusok tisztelete válik, az idő múlása és a természet változásai segítenek a gyermekeknek jobban megérteni a világot és a saját helyüket benne.

- **Az élmények által a gyermekek önkifejezésének és kreativitásának fejlesztése**

Az óvodai ünnepek remek alkalmat biztosítanak arra, hogy a gyermekek kreatívan kifejezhessék magukat. Legyen szó egy-egy ünnepi előadásról, kézműves foglalkozásról, versmondásról vagy táncolásról, az ünnepi készülődés mindegyike segíti a gyermekek önálló gondolkodásának és kreativitásának fejlődését, mert az alkotó tevékenységek segítenek erősíteni a gyermekek önbizalmát és azt a képességüket, hogy bátran kifejezhessék érzéseiket és gondolataikat.

- **Értékek és normák közvetítése**

Az ünnepeken keresztül a gyermekek megtanulhatják azokat az értékeket, amelyek fontosak a közösségben, például a szeretetet, tiszteletet, segítőkészséget, vagy akár a hála kifejezését (pl. anyák napja). Az óvodapedagógusok és szülők példáján keresztül ismerhetik meg azokat az alapvető emberi értékeket, amelyek segítenek számukra egy empatikus, toleráns és felelősségteljes személyiség kialakulásában.

- **Szülők és családok bevonása**

Az óvodai ünnepek fontos lehetőséget biztosítanak arra is, hogy az óvoda és a családok közötti kapcsolat erősödjön. Az ünnepi programok gyakran közös tevékenységek, amik lehetőséget adnak arra, hogy a szülők részt vegyenek gyermekük óvodai életében, és így még inkább támogassák a

gyermekek fejlődését. Így a közös ünneplések erősítik a közösségi kapcsolatokat és elősegítik a szülők aktív részvételét a gyermekek nevelésében.

Fejlesztő hatások

Az óvodai jeles napok és ünnepek nemcsak a hagyományápolás és a közösségi élmények szempontjából fontosak, hanem számos területen fejlesztő hatással bírnak a gyermekekre. Az alábbiakban összefoglalom, hogy ezek az alkalmak milyen fejlődési területeket támogatnak:

Szociális és érzelmi fejlődés

- Közösségi érzés erősítése - a közös ünneplés során a gyermekek átélhetik az összetartozás élményét.
- Empátia fejlődése - a mások örömének, szereplésének megélése támogatja az együttérzést.
- Önbizalom és énkép erősítése - szereplések, éneklés, versmondás alkalmával a gyermekek pozitív visszajelzést kapnak, ami növeli önértékelésüket.

Kognitív fejlődés

- Ismeretszerzés - megismerkednek a hagyományokkal, évszakokkal, történelmi és kulturális eseményekkel (pl. Márton-nap, karácsony, nemzeti ünnepek).
- Fogalomalkotás - időbeli, térbeli és természeti összefüggések megértése (évszakok váltakozása, napok jelentősége).
- Memória és figyelem - versek, dalok, mesék hallgatása fejleszti az emlékezetet és a koncentrációt.

Esztétikai-művészeti nevelés

- Ének, zene, tánc, drámajáték - ünnepekhez kapcsolódó előadások során fejlődik a ritmusérzék, zenei hallás, kifejezőkészség.
- Kézműveskedés - dekorációk, ajándékok készítése során fejlődik a kreativitás, szépérzék.

Motoros képességek

- Finommotorika - alkotó tevékenységek, díszítések készítése közben.
- Nagymozgások - ünnepi táncok, dramatikus játékok során a mozgáskoordináció fejlődik.

Anyanyelvi és kommunikációs fejlesztés

- Szókincsbővítés - új szavak, kifejezések tanulása az adott ünnephez kapcsolódóan.
- Kommunikációs készség - verselés, mesélés, mondókázás, beszélgetések során fejlődik a beszédkészség, az önkifejezés.

Környezeti nevelés és identitásformálás

- Hagyományőrzés - a nemzeti és népi ünnepek ápolása segíti a gyermekek kulturális identitásának kialakulását.
- Természethez fűződő kapcsolat – a környezettudatosság fejlődik.

Feladatok az óvodapedagógus részéről

- Az ünnepekhez kapcsolódó felkészülés megszervezése (díszítés, műsor, kézműves tevékenységek);
- Az ünnepekhez illő értelmi és érzelmi ráhangolódás segítése;
- A gyermekek egyéni képességeinek figyelembevétele a felkészülés során;
- Szülők bevonása az ünnepek előkészítésébe és megélésébe;
- A jeles napokat ne csak formálisan, hanem tartalmilag is gazdag élményként közvetíteni.

Magyar nemzeti ünnepek és emléknapok

- Március 15 - 1848/49-es szabadságharc

- Május utolsó vasárnapja - A magyar hősök emlékünnepe
- Június 4. - Nemzeti összetartozás napja
- Augusztus 20. - Államalapítás és Szent István ünnepe
- Október 23. - 1956-os forradalom

Magyar jeles napok

- Január 22. - A magyar kultúra napja
- Április 24. - Népviselet napja
- Szeptember 30. - A magyar népmese napja
- Október 9. - A magyar népi játék napja
- November 13. - A magyar nyelv napja

Keresztény ünnepeink

- Advent - Karácsony
- Nagyböjt - Húsvét
- Pünkösd – Szentlélek eljövetele

Jeles környezetvédelmi világnapok

- Szeptember 3. szombatja - Takarítási világnap
- Október 4. - Az állatok világnapja
- Október 10. - Komposztálás napja
- Március 21. - Zöld szív napja
- Március 22. - A íz világnapja
- Április 22. - Föld napja
- Május 10. - Madarak és fák napja
- Június 5. - Környezetvédelmi világnap

Óvodai közösségi ünnepek

Születésnapok, névnapok, anyák napja, évzáró, ballagás

oviKRÉTA

Az óvoda nevelőmunkájának hatékony tervezése, szervezése, dokumentálása és értékelése érdekében intézményünk a digitális adminisztrációt, mint korszerű, átlátható eszközt alkalmazza. Ennek központi eleme az oviKRÉTA rendszer, amely az Oktatási Hivatal által jóváhagyott, hivatalos óvodai adminisztrációs felület.

Az oviKRÉTA rendszer jelentős szerepet tölt be az óvodás gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követésében, hiszen digitálisan támogatja az óvodapedagógusok dokumentációs munkáját, és elősegíti az átlátható, folyamatos fejlődéskövetést.

Az oviKRÉTA szerepe a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követésében

Fejlődési napló vezetése

- Az oviKRÉTA lehetőséget ad egyéni fejlődési napló digitális rögzítésére.
- Az óvodapedagógusok rendszeresen bejegyzéseket készíthetnek a gyermek érzelmi, értelmi, szociális, mozgásos és kommunikációs fejlődéséről.
- A naplóban időrendben követhető a gyermek előrehaladása és az esetleges elakadások.

Kompetenciaterületek dokumentálása

- A rendszer támogatja a különböző fejlesztési területekhez kapcsolódó megfigyelések rögzítését.
- Segít abban, hogy a pedagógus célzottan tudja követni, miben szükséges támogatni az adott gyermeket.

Egyéni fejlesztési tervek rögzítése

- Azoknál a gyermekeknél, akiknél szükséges, az oviKRÉTA lehetőséget ad egyéni fejlesztési terv elkészítésére és nyomon követésére.
- A rendszerben jelezhető a sajátos nevelési igény, BTMN státusz, és ehhez kapcsolódó intézkedések.

Visszajelzések, értékelések rögzítése

- Az óvodapedagógusok az oviKRÉTA felületén időszakos értékeléseket adhatnak a gyermekek előrehaladásáról.
- Ezek az értékelések segítik a pedagógiai tervezést és a gyermek egyéni útjának dokumentálását.

Kapcsolattartás a családokkal

- A szülők betekintést nyerhetnek a gyermekük fejlődésével kapcsolatos információkba, erősítve ezzel az óvoda-család együttműködést.

Az óvoda kapcsolatai

Széles körű kommunikációs kapcsolat folyik az óvoda és partnerei között. Ezzel biztosított a társadalmi hatás a minőségfejlesztési elvek alapján, vagyis partneri kapcsolat működik a környezet- és természetvédelem érdekében: az óvoda környezetében élőkkel szülőkkel, a lakossággal, (szülői értekezleti témák, fórumok szervezése, rendezvények: állatok gondozása, egészséges táplálkozás, növényápolás és védelem, kirándulások stb.), az óvodákkal, és más gondozási-, nevelési-, valamint nevelési-oktatási intézményekkel, a fenntartóval.

Kiemelt feladatunk megvalósítása érdekében kapcsolatban állunk:

Fenntartó: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával
A Fenntartó biztosította óvodánk energetikai felújítását, mely jelentősen hozzájárul a gazdaságosabb, környezetkímélőbb működtetéshez.
Az óvoda működtetése során továbbá az óvoda vezetősége a környezetkímélő anyaghasználatra (környezetbarát tisztítószereket használata), a tudatos takarékosságra, a kapcsolatok széles és többirányú kiépítésére kiemelten törekszik. Szelektív hulladékgyűjtés biztosított az óvoda egész épületében (pl. papír, műanyag stb.) Pályázati lehetőségek felkutatása, biztosítása többek között a környezettudatos fenntarthatóság érdekében.

Családokkal:
A „hulladék nem szemét" elv hasznosítása az újra felhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) megvalósul.
ÖKO játékok, dekorációk készítése, újra hasznosítható anyagok gyűjtése, felhasználása.
Szülők munkahelyi lehetőségeinek kiaknázása környezet megismerés szempontjából (pl. víztározó látogatása, kukásautó megfigyelése).
Szülők segítségnyújtása óvodánk udvarrendezésében.

Bölcsőde:
Kölcsönös látogatások során újra hasznosítható anyagokból készített ajándékok készítésére törekszünk.
A bölcsődei élet során igyekeznek megalapozni a környezettudatos magatartás alapjait a gyermekekben.

Iskola:
Az óvoda-iskola környékének rendben tartására, tudatos megóvására tett lépések a szűkebb környezet időszakos rendezése, takarítása során.
Játékos környezetvédelmi és környezet megismerő közös programok, gyűjtések, vetélkedők, ismerkedő programok.

Családok Átmeneti Otthona:
A CSÁO és az Ökomenikus Segélyszervezet által biztosított programokon, közös sport- és környezeti játékokon való részvétel biztosítása (környezet rendben tartása, játékos programok, a CSÁO sportpályájának használata, lakók környezettudatosságának támogatása, erősítése…)

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel:
Tájékozódás, kapcsolatfelvétel a könyvtári-, múzeumi-, és bábszínházi környezettudatos programokról, előadásokról, rendezvényekről.

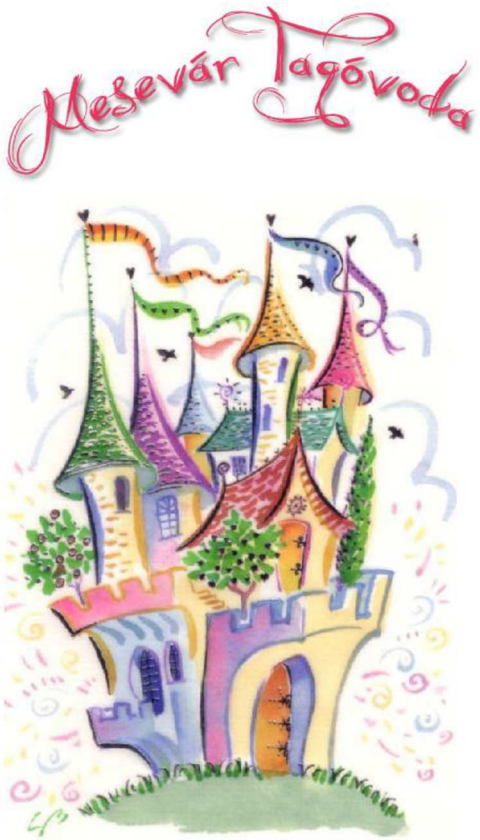
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület:
Madarak és fák napján közös program szervezése óvodánk udvarán.

Miskolci Állatkert és Kultúrpark:
Látogatás az Állatparkba, illetve a zoo-pedagógusok együttműködésével ismertető programok, állat simogatók, környezetvédelmi rendezvények megtartása akár óvodánkban is.

Csanyiki Erdőház Erdészeti Erdei Iskola: Környezetvédelmi világnapon látogatás, kirándulás szervezése a Csanyik völgybe, előadásokon, játékos programokon való részvétel.

Amennyiben módunkban áll, törekszünk a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda és a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolat fenntartására.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
MESEVÁR TAGÓVODÁJA
„VARÁZSLATOS TERMÉSZET”
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: MIÓVI Mesevár Tagóvodája nevelőtestülete
Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

A Mesevár gyermekvilága ……4
I. Gyermekkép, óvodakép……5
I.1.Gyermekképünk……..……5
I.2. Óvodapedagógus képünk……....5
I.3. Óvodaképünk……6
I.4. Helyi Pedagógiai Programunk célja……7
I.5. Alapelveink……8
II. Az óvodai nevelés feladatai……..8
II.1. Az egészséges életmód alakítása……8
II.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés……...10
II.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása……11
II.3.1. Anyanyelvi fejlesztés és nevelés ……...11
II.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés……..13
II.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek……15
II.4.1 Különleges bánásmódot igénylő gyermekek……...15
Tehetségígéretek nevelése, fejlesztése……15
SNI, BTMN gyermekek nevelése, fejlesztése……16
Hátrányos helyzetű gyermekek…….. 17
II.5 Mérési mutatók……17
III. Az óvodai élet megszervezésének elvei……18
III.1. Személyi feltételek……18
III.2. Tárgyi feltételek ……...19
III.3. Az óvodai élet megszervezése……..20
III.3.1 Az óvodai csoportok dokumentumai……20
III.3.2 Fejlesztő, iskola előkészítő tevékenységek……...22
III.3.3 Az óvoda kapcsolatai……22
III.4 Pedagógiai folyamatok tervezése……..……23
III.4.1 Napirend……...23
III.4.2 Heti rend……..24
IV. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai……..25
IV.1Játék……..……..……..……25
IV.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás……..……...…….……25
IV.2.1. Verselés, mesélés……...……...……...……..27
IV.2.2. Ének, zene, népi játék, tánc……..……28
IV.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka……..……..……..…...29
IV.2.4. Külső világ tevékeny megismerése……..…..…….....29
IV.2.5. Mindennapos mozgás ……30
IV.3. Munka jellegű tevékenységek……..……..……..……...32
V. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére……..……33
Felhasznált irodalom……..34

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A Mesevár gyermekvilága

A Bükk-hegység lábánál, a Diósgyőri várhoz közel, friss levegőjű zöldövezet közepén található az óvodánk. A vár, a Szinva patak, az erdő közelsége, mint környezetünk szépségei és értékei minden nap új csodákkal gazdagítanak bennünket. A minket körülölelő természet és a gyermekek mesevilága, valamint intézményünk régi neve – Könyves Kálmán úti Óvoda – késztetett arra, hogy egy ránk illő nevet válasszunk óvodánknak, így lettünk Mesevár Óvoda.

Mi

Együtt

Segítünk

Egy

Varázslatos világba

Átlépni a

Ránk bízott gyerekeknek

Néhány év elteltével döntöttük el közösen, hogy alternatív törekvéseket megismerve, saját arculatú, adott körülményeink között megvalósítható és működő programot dolgozzunk ki. Kíváncsiságunk, érdeklődésünk, hivatásszeretetünk arra késztetett bennünket, hogy egy jól bevált napirenddel, lelkes, megújulni vágyó óvodapedagógusokkal működő óvodánk mindennapjait saját módszereinkkel szervezzük meg.

Hitvallásunk: formálni a ránk bízott óvodásokat és megmutatni számukra a világot olyannak amilyen. Programunk a külső világ tevékeny megismerésére épül és komplexitásra törekszik. Az ismereteket nem elszigetelten, hanem összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatjuk be a gyermekeknek, úgy, ahogy a valóságban előfordul.

Többéves pedagógiai munkánk eredményei és tapasztalatai, illetve a társadalmi változások számunkra is szükségessé tették egy új, saját arculatunkat tükröző helyi program kidolgozását. Pedagógiai Programunk a gyermeket megillető jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartását és esélyegyenlőséget biztosítja. A gyermekek sokoldalú harmonikus fejlődését igyekszünk az óvodai nevelés során innovatív pedagógiai törekvésekkel biztosítani, fő irányelvünk a gyermekközpontúság. Az intézményünket választó szülők támogatják nevelési értékeinket, továbbra is igénylik, hogy ebben a szemléletben neveljük gyermekeiket. Programunk irányelvei

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

figyelembe veszik a sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelését, szorosan együttműködve a családdal, szükség esetén a megfelelő szakemberek bevonásával.

A mindennapi munkánkat szem előtt tartva, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának irányelveit figyelembe véve, a törvényi kötelezettségeknek eleget téve és az intézményünk iránti elvárásoknak és igényeknek megfelelően dolgoztuk ki saját Helyi Óvodai Pedagógiai Programunkat. Programunk új, módosított elnevezése: **„Varázslatos természet".**

MIÓVI Mesevár Tagóvodájának Helyi Pedagógiai Programjába 2023. januártól beépült az „Alakítsuk együtt jövőnket" mentálhigiénés program gyakorlati megvalósítása, folyamatos nyomon követése, tagintézményen belül Jó gyakorlattá alakításának megalapozása.

I. Gyermekkép, óvodakép

I.1. Gyermekképünk

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és saját programunk is szem előtt tartja, hogy az ember mással nem helyettesíthető egyéniség, szellemi, erkölcsi és pszichológiai értelemben egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Ez a kor a kisgyermek második kiteljesedett fázisa, amely a gyermek személyiségének jelentős változását életkoronkénti és egyénenkénti eltéréseit tükrözi.

Számunkra fontos, hogy milyen környezetben tevékenykednek, fejlődnek gyermekeink.

Igyekszünk olyan spontán és tervszerű környezeti légkört teremteni, mely kedvező befolyással bír a gyermekek fejlődő személyiségére, tehát boldog, derűs, kiegyensúlyozott, érzelmekben gazdag gyermekké válnak. Nyitottak az új befogadására, érzékenyen reagálnak a természeti és társadalmi problémákra, őszinte érdeklődéssel fordulnak egymáshoz a közvetlen és tágabb környezetükben.

I.2. Óvodapedagógus képünk

Óvodánk egész dolgozói köre- az óvodapedagógusok és a nevelést és oktatást közvetlenül segítők- elkötelezetten hisz abban, hogy a gyermekek iránti szeretettel és feltétel nélküli elfogadással lehet teljes értékű, harmonikus személyiségű gyermekeket nevelni.

Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosít, a társadalmi egyenlőség elvét figyelembe véve, előítéletek nélküli szemléletet követ.

Minden gyermeket egyéni képességeihez mérten fejlesztünk, lehetőséget biztosítunk a tehetségígéretek kibontakoztatására és az esélyegyenlőség megteremtésével a hátrányok kompenzálására.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Úgy érezzük, gyermekképünket hűen tükrözi ez az idézet:

„HA
türelemben nő fel, türelmes lesz
bátorítják, bizalmat örököl
megdicsérik, megtanulja értékelni a dolgokat
őszinteséget lát, törekedni fog arra
biztonságot érez, megtanul hinni
a gyermeket elismerik
megtanulja becsülni magát
szeretik és barátságosak vele,
megtanul szeretetet találni a világban."

I.3. Óvodaképünk

Az óvoda olyan nevelési intézmény a közoktatás rendszerében, ahol a gyermekek 3. életévétől az iskolába lépésig neveljük, fejlesztjük. Intézményünk funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő. A funkciók teljesítésének hatására a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Óvodánk a Kilián-déli lakótelep zöldövezetében található. Az intézmény 1965-ben épült állagát évről-évre védjük, karbantartjuk, ezért megfelelőek a mikrokörnyezeti adottságok.

Családias hangulatú óvodánkban 4 csoport van 100 férőhellyel.

Kedvező helyi adottságunkat, az ide járó gyermekek, szülők igényeit figyelembe véve alakítottuk egyéni arculatunkat, amely helyi pedagógiai programunkat is meghatározta.

„Varázslatos természet" programunk szemlélete az optimális feltételek megteremtésével szeretetteljes, érzelemben gazdag környezetet, sokoldalú, játékos fejlődési lehetőségeket, tevékenykedtetést biztosít a gyermekek egyéni képességeinek megfelelően. Számunkra nagyon fontos, hogy a nevelésünk cél- és feladatrendszerében a gyermekek mindenekfelett, elsőként szerepeljenek. A környezeti nevelés fő hangsúlyt kap munkánk során, ezért törekszünk arra, hogy nyitottak legyenek a természeti és társadalmi élmények befogadására.

A gyermekek személyiségéhez igazodva saját fejlődésük ütemében, egyéni képességeiknek és készségeiknek kibontakoztatásával, a mással nem helyettesíthető szabad játék elvének, a játék elsődleges szerepének megfelelően, közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedést.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Az óvodánk helyi adottsága a körülvevő környezet, valamint az elhivatott óvodapedagógusok szemléletmódja ösztönzött minket arra, hogy fő célként kezeljük a gyermek nevelésében a külső világ tevékeny megismerését.

Fontos számunkra a test egészségvédelme mellett a lélek egészségvédelme is, amely magába foglalja a testi, szellemi, lelki, szociális jólét állapotát.

Nevelőtestületünk minden tagja minőségi munkára törekszik, nyitott a megújulásra. Az „Alakítsuk együtt jövőnket" mentálhigiénés mesterprogram adta lehetőségek beépítésével, gyakorlati alkalmazásukkal a gyerekek, a családok, a dolgozói kör, partnereink mentális állapotát nyomon követjük, támogatjuk, építjük.

Felnőtt és gyermekközösségünk nyitott arra, hogy az óvodánkba érkező nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek multikulturális és befogadó nevelését biztosítsuk.

Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét szem előtt tartva, az integráció során az önazonosság elvének megtartásával, erősítésével lehetőséget adunk nyelvi kultúrájuk, hagyományaik ápolására.

Az alkalmazotti közösségünk vállalja, hogy óvodásaink fejlődése érdekében a jövőben is igyekszik megtartani az intézményünkben folyó szakmai munka színvonalát, partnereinkkel való jó kapcsolat ápolását.

Arra törekszünk, hogy összehangolt munkánk, kommunikációnk, bánásmódunk modell értékű legyen. Intézményünk neve továbbra is jelentsen garanciát, bizalmat. Figyelembe vesszük partnereink elvárásait a Fenntartó iránymutató célkitűzéseit, és elkötelezettséget érzünk a helyi pedagógiai programunkban megfogalmazottak eredményes megvalósítása iránt.

Mindezek mellett a továbbképzések során szakirányú végzettséget szerzett óvodapedagógusaink különféle tervszerű foglalkozásokat szerveznek, melyen a tehetséges, a hátrányos helyzetű, a speciális fejlesztést igénylő gyermekek is egyéni ütemben fejlődhetnek.

I.4. Pedagógiai Programunk célja

Az óvodai nevelés célja az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását a hátrányok csökkentését elősegítse az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, beleértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

I.5. Alapelveink

Pedagógiai Programunkban nevelésünk alapelvei tükrözik gyermekképünk, óvodaképünk és nevelési filozófiánk gondolatát, amelyek a következőkben fogalmazódnak meg:

- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, elfogadása, szeretetet és megbecsülést nyújtó óvodai élet alakítása
- a gyermekek egyéni képességeinek figyelembevételével, személyiségük sokoldalú kibontakoztatása
- nemzeti, etnikai kisebbség nevelése keretében biztosítani kell a kisebbségi önazonosság megőrzése, ápolása
- szükség esetén a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésünkben biztosítjuk az önazonosság megőrzését, társadalmi integrálását
- óvodai nevelésünk egész nap folyamán lehetőséget biztosít a gyermekek fejlesztésére, az egyéni képességeket és differenciált fejlesztést figyelembe véve, szakképzett pedagógusok által tudatosan tervezett program segítségével
- az óvodapedagógusok szem előtt tartják a játék elsődleges szerepét, a szabad zavartalan játéktevékenység feltételeinek biztosításával építik fel az óvodai nevelés feladatait a célkitűzéseik összhangjában, szem előtt tartva a komplexitás elvét

Alapelveink megvalósítása érdekében arra törekszünk, hogy érzelmi biztonságot nyújtó légkört formáljunk, amelyet sokszínű változatos tevékenységek révén valósítunk meg.

II. Az óvodai nevelés feladatai

A nevelési célunk elérése érdekében az óvodai nevelőmunkánk során az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk az óvodás korú gyerekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése révén:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösség nevelés
- az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

II.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód, életvitel, szokások és cselekedetek, valamint magatartásformák összessége, amelyek a gyermekek szellemi, lelki és testi egészségének megőrzését, fenntartását szolgálják, valamint a fizikai állapot védelmét és fejlesztését eredményezik. E területen célunk a gyermekek

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

helyes életritmusának, megfelelő öltözködésének, edzésének, mozgásának, pihenésének megszervezése, amelyekben az érzelmek dominanciája meghatározó.

A megvalósítás során figyelembe kell venni óvodánk gyermekeinek vele született adottságait, mentális és biológiai érés sajátosságait, személyi és tárgyi környezetet, amelyben a gyermekek élnek. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Az óvodai nevelés feladata a gyermekek testi fejlődésének elősegítése:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteiknek, mozgásigényeinek kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- mindennapos mozgás feltételeinek biztosítása
- a gyermekek testi képességei fejlődésének segítése
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, étkezés, öltözködés, betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- az egészséges táplálkozás érdekében a gyümölcsnap bevezetése
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása
- a környezettudatos magatartás, fenntartható fejlődés megalapozása: szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, komposztáló kihelyezése, újrafelhasználás
- Óvodai tankert kialakítása, ismertető táblák kihelyezése
- a mozgás preventív szerepének érvényesítése az egészségtudatosság fontossága, a lelki egészségünk megóvására és megtartására törekvés

Célunk:

A kisgyermekek szükségleteinek kielégítése, mely elősegíti szomatikus, pszichikus és szociális fejlődésüket, hozzájárul egészségük megőrzéséhez, jó közérzetük, egészséges életmódjuk kialakulásához.

Feladatunk:

- egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása
- helyes életritmus kialakítása: gondozás, testi szükséglet, mozgásigény kielégítése, testi képességek fejlesztése, mindennapos mozgás biztosítása

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- a család és az óvoda együttműködése a szokások összehangolásával (egészséges táplálkozás, gyümölcsnapok)
- ha szükséges speciális szakember bevonása a prevenciós és korrekciós testi, lelki fejlesztés megvalósításához a szülővel együttműködve.
- rendszeres séták, kirándulások során élményszerű tapasztalatszerzés által a természet szeretetére, védelmére nevelés, a környezettudatos magatartás megalapozása és az ehhez kapcsolódó szokások kialakítása
- óvodai tankertünkbe gyógy-, és fűszernövények ültetése, gondozása, megfigyelések végzése az ismertető táblák használatával, komposztálás az óvodában keletkező zöldhulladék felhasználásával
- gyerek jóga néhány gyakorlata, légzésgyakorlatok, relaxációs zenékre való önkéntelen mozgás, ringatózás, pihenés, lazulás a délelőtti időszakban

II.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Ezért fontos, hogy:

- már az óvodába lépéskor kedvezőbb érzelmi hatások érjék a gyermeket
- az gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását, engedjen teret önérvényesítő, önkifejező törekvéseinek
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit, nevelje a gyermeket a másság elfogadására, tiszteletére
- a gyermekek mentálhigiénés állapotának nyomon követése, támogatása
- A gyermekek szocializációs folyamatának segítése érdekében fontos a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Ezért olyan óvodai életet szervezünk számukra, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának, szokás és normarendszerének) fejlődését.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A gyermekek nyitottságára építve elősegítjük, hogy tudjanak rácsodálkozni a természetben fellelhető szépségekre, az emberi környezetben megmutatkozó belső értékekre. Tisztelje, becsülje, óvja természeti és társadalmi környezetét, a néphagyományok megismerésével alakuljon ki kötődése szülőföldjéhez.

A közösségi nevelés egy átfogó, alapvető folyamat, mely során értékes tulajdonságok, megfelelő értékrend alakul ki a gyermekekben. A szocializáció folyamatában a gyermekcsoport tagjai megismerik, elfogadják és alkalmazzák a környezetük normáit, szokásait, szabályait, értékeit. A gyermekek óvodába lépésétől kezdve érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó derűs, nyugodt légkört teremtünk. Szeretetteljes odafordulással, változatos tevékenységekkel, közös játékokkal könnyítjük meg a gyermekek befogadását a közösségünkbe. A gyermek szükségleteit figyelembe véve közösen alakítjuk ki a közösségi szokásrendet.

Az óvoda dolgozói mintául szolgálnak a gyermekek számára kommunikációjukkal, erkölcsi magatartásukkal, toleranciájukkal. Nevelő-fejlesztő munkánkat a dajkák segítő együttműködésével végezzük.

Célunk:

A gyermekek zavartalan fejlődésének biztosítása, a szociális biztonságérzet és a közösségi érzések megalapozása.

Feladatunk:

- nyugodt, derűs, befogadó biztonságos légkör kialakítása
- a gyermekekben a bizalom, szeretet és kötődés képességének megalapozása
- mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének alakítása
- pozitív társ és önértékelés kialakítása
- szociális érzékenységük fejlesztése
- önkifejező, önérvényesítő törekvéseik lehetővé tétele
- egymásra való odafigyelés, alkalmazkodás, humánus problémamegoldás

II.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

II.3.1. Anyanyelvi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikációkülönböző formáinak alakítása – helyes mintaadással - valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Különösen a beszédkedv

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

fenntartására, a gyermekek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére, a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A mindennapi életben szinte minden területen megkívánják tőlünk az értelmes, tömör, világos, célratörő szóbeli kifejezést. A kisgyermek, amikor az anyanyelvét sajátítja el tulajdonképpen beszélni tanul és a beszéd révén a hozzá intézett közlések feldolgozásával, majd azok ismétlésével tanulja meg a nyelvet. Az anyanyelv használata szerves része az óvodai életnek és a nevelés egész folyamatának. Ezért nem kezeljük az anyanyelvi nevelést elszigetelten.

Szeretetteljes, biztonságot nyújtó, jó csoportlégkört teremtünk, ahol a gyermekek bátran megnyilatkozhatnak, kialakulhat beszédkedvük, elmondhatják a gyerekek, hogy érzik magukat az óvodában, mit szeretnének annak érdekében, hogy még jobban érezzék magukat.

Fontos szerepet tulajdonítunk a dramatizálás és bábozás adta lehetőségeknek, hiszen a gyermekek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze. Ezáltal felelevenítik tapasztalataikat, elképzeléseiket, esztétikai, szociális élményeiket. A bábozásnak személyiség formáló hatása van, mely lehetőséget nyújt az önmegvalósításra. A dramatizálás, bábozás nagy szerepet játszik a társas kapcsolatok alakulásában, mely csak oldott légkörben jöhet létre. A gyermekek szereplési vágya alkotó tevékenységgel párosul, melyben fejlődik emlékezetük, önértékelésük, alkalmazkodó képességük, szervezőkészségük.

Célunk:

A magyar nyelv szépségeinek megismertetésén és megbecsülésén keresztül a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének felkeltése, fenntartása, és a helyes beszéd kialakítása.

Feladatunk:

- anyanyelvünk, mint nemzeti kincsünk értékeinek átadása
- beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör kialakítása
- a gyermekek aktív és passzív szókincsének bővítése
- verbális és nonverbális kifejezésmódok alkalmazása,
- érzelmeik, érzéseik kifejezésének segítése: hangulat kifejező piktogramok, üdvözlő tábla, érzelem kártyák használatával
- a már kialakított beszélgető kör folytatása
- beszédkultúra kialakítása (beszédfegyelem, mások meghallgatása)

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- felnőtt közösségünk példa értékű kommunikációja

II.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés

Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása során az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve – egyéni fejlődési üteméhez mérten – biztosítson a gyermekeknek változatos tevékenységeket. Ezeken keresztül spontán tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről, amelyeket különböző tevékenységekben és élethelyzetekben gyakorolhatnak.

Az óvodában folyó értelmi nevelés feladatának tekintjük a gyermekek ismereteinek rendszerezését és gazdagítását, az értelmi képességek fejlesztését. Az ismeretek bővítését játékos, mozgásos tevékenységeken keresztül a gyermek aktív közreműködésével valósítjuk meg. Új fogalmak alkotására, valósághű tapasztalatok megítélésére, ok-okozati összefüggések felismerésére, tehát gondolkodni ösztönözzük gyermekeinket.

A kudarcmentes iskolakezdés biztosításában fontos helyet foglal el az értelmi képességek kibontakoztatása, így tud majd a gyermek 6-7 évesen önállóan alkotó, aktív módon gondolkodni. Ennek megfelelően tervezzük feladatainkat, szem előtt tartva és alkalmazkodva a gyermekek életkorához, hiszen az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, kreativitás) a gyermek fejlődésével minőségi változást mutatnak.

Célunk:

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve biztosítsunk nekik változatos tevékenységeket, amelyek által további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Feladatunk:

- a gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának kielégítése
- a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása
- mentálhigiénés jólét állapotának biztosításával a gyermekek értelmi fejlődésének segítése
- a gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelően tevékenységek biztosítása
- a gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, feladattudatának fejlesztése
- a részképességek, mint alapvető képességek segítségével magasabb rendű pszichés funkciók kialakítása
- a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet megerősítése

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- optimális feltételek biztosítása minden területen a pszichikus funkciók fejlődéséhez
- az egyéni képességek, életkori sajátosságok figyelembe vétele, a differenciálás elvének alkalmazása

Az értelmi képességek fejlesztési területei:

a) Az érzékelés fejlesztése:

A tapintás, hallásérzék, látás és látásélesség finomítására törekszünk, a perspektivikus látás alakulását segítjük a természetben folytatott tevékenykedéssel, szabályjátékokkal.

A hallás terén nem csak a zenei hallás fejlesztésére törekszünk, hanem a beszéd kifinomultabb hallását is alakítjuk. A megnevezett hangok megkülönböztetésére törekszünk, tudjanak különbséget tenni köztük, és azt meg is tudják fogalmazni.

A tapintási érzék fejlődését formák észlelésével és tárgyak manipulálásával segítjük.

b) Az észlelés fejlesztése:

Az észlelés az érzékelés alapjaira épül. A tárgyak számos tulajdonsága egyszerre tükröződik vissza tudatunkban, az ingerületek egysége kép formájában tükrözi a valóságot, ekkor beszélünk észlelésről.

A gyermekek eddigi tapasztalatait felhasználva, arra építve az analízis és a szintézis műveletét igyekszünk alakítani.

A gyermeki észlelés fejlesztése folyamán figyelmet fordítunk a tér, idő, mozgás, vizualitás, mennyiségi gondolkodás, beszéd, tapintás fejlesztésére.

c) A megfigyelés fejlesztése:

A gyermekeket minden érdekli, spontán tevékeny módon szerzik ismereteiket, az önkéntelen megfigyelés érvényesül. Ezek sokszor pontatlanok lehetnek. A pontos megfigyelés nem választható el az érzékszervek fejlesztésétől.

Az érzékelés-észlelés finomítása megkönnyíti a pontos megfigyelést. A szándékos megfigyelés alakítására törekszünk, mivel feltétele az iskolai tanulásnak.

d) A figyelem fejlesztése:

Elsősorban a gyermekek önkéntelen figyelmére építünk. Kitartóbb figyelemre kell nevelnünk, melynek alapja a tájékozódási reflex. A fejlesztés lehetséges eszközei: érdeklődést felkeltő szemléltető képek, eszközök, tárgyak, játékok, amelyekkel manipulálni is tud.

Figyelemfelkeltés nélkül nincs szándékos megfigyelés, nem működik a képzelet, nincs gondolkodási művelet, sem átgondolt cselekvés.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

e) Az emlékezet fejlesztése:

Ezen a téren a feladatunk kettős. Az önkéntelen emlékezetből a szándékos emlékezet kialakulásáig eljutni, valamint a terjedelmét fejleszteni. A szándékos és a gondolati bevésés elválaszthatatlan egymástól, így mindkettőre kiemelt figyelmet fordítunk.

f) A képzelet fejlesztése:

A játék, mese, elbeszélés, ábrázolási tevékenység, bábozás egyaránt fontos eszköze a képzelet fejlesztésének. Ha a gyermek nem talál magyarázatot, képzeletét hívja segítségül, ilyenkor az ismeretek bővítésével, a valóság sokoldalú megismerésével juttatjuk el a realitás irányába.

g) A gondolkodás fejlesztése:

A szemléletes-cselekvő gondolkodásból fokozatosan jut el a gyermek a képszerű gondolkodás szintjére, majd óvodáskor végén szükséges a fogalmi, nyelvi gondolkodás kialakulása, amely az iskolai tanulás alapja.

Problémamegoldó képességük függ a gondolkodási műveletek fejlettségétől. Analizálni tudnak cselekvési és szemléleti síkon, tárgyakat felsorolnak gondolkodás síkján. A szintézis legtöbbször együtt jelentkezik az analízissel (tárgyakat szétszed, összerak).

Összehasonlítanak, fogalmakat alkotnak, képesek következtetéseket hozni.

A gondolkodás mellett a beszéd fejlesztésére is törekszünk, hiszen a gyermek gondolatainak nyelvi eszköze.

II.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

A kiemelt figyelmet igénylő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, elhanyagolt, illetve kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, konduktor) közreműködésével.

II.4.1 Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Tehetségígéretek nevelése, fejlesztése

Fontos számunkra a tehetségígéretek kibontakoztatásának támogatása, komplex személyiségfejlesztése differenciált módszerekkel, rendszeres, tervszerű foglalkozásokkal.

Ennek megvalósulási területei:

- Játékos mozgásfejlesztés
- Zenei és mozgásos képességeinek fejlesztése, néphagyományőrzés

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Bozsik program

A kiemelkedő tevékenységek megnyilvánulási formáit, fejlesztésének módját rendszeresen rögzítjük.

Célunk:

- A tehetségígéretek felismerése, a kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése
  A tehetségígéretek gondozása, komplex személyiségfejlesztés óvodai keretek között
- differenciált tanulási stratégiák biztosítása, a gyermekek saját képességeihez igazodó fejlesztés
- családokkal való kapcsolat, szakmai együttműködés kialakítása, fenntartása

Feladatunk:

- differenciált fejlesztés megvalósítása
- gyermekek fejlődésének nyomon követése
- a nevelőtestület szakmai módszertani ismereteinek folyamatos bővítése a tehetségnevelés terén
- személyi és tárgyi feltételek biztosítása

SNI, BTMN gyermekek nevelése, fejlesztése

Óvodáinkban, az intézmény Alaptó Okiratának megfelelően látjuk el az SNI, BTMN gyermekek integrált nevelését, fejlesztését.

Célunk:

- hátránykompenzáció
- az együttnevelés megvalósítása
- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a speciális fejlesztés biztosítása
- a nevelőtestület a gyermekek fejlesztéséhez szükséges hiteles magas szintű pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel és képességekkel rendelkezzen

Feladatunk:

- Az óvodapedagógus megfigyelése alapján a sajátos nevelési igényre utaló jelek felismerése
- A szülőkkel, a szakemberekkel való együttműködés

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A fejlődés nyomon követése, a fejlesztendő területek rögzítése a gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentumában
- A fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- Elfogadó, toleráns környezet biztosítása, közösségbe való beilleszkedésük segítése
- Képességek differenciált fejlesztése, a javasolt fejlesztési területeknek megfelelően
- Együttműködés a szakemberekkel, javaslataik figyelembe vétele a pedagógiai folyamatok megvalósítása során.
- A nevelőtestület szakmai módszertani ismereteinek folyamatos bővítése

Hátrányos helyzetű gyermekek

A társadalmi, gazdasági változások hatással vannak a családok életére, melyek szociális, anyagi, működésbeli problémákat okozhatnak. Az óvodában ezért kiemelten fontos feladat a gyermekvédelem. Bizalmon alapuló nyugodt, kiegyensúlyozott légkör kialakításával, az óvoda dolgozóinak elfogadó, támogató hozzáállásával biztosítjuk minden gyermek számára az esélyegyenlőséget, a hátrányok kompenzálását.

Célunk:

- Hátránykompenzáció
- Megfelelő minőségű óvodai nevelés biztosítása
- Gyermekvédelmi feladatok hatékony ellátása

Feladatunk:

- A családi háttérből adódó hátrányok kompenzálása,
- Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés biztosítása,
- Gyermekvédelmi feladatok ellátása
- Gyermekjogok érvényesítése
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése.
- A differenciált fejlesztés egyéni képességek figyelembe vételével

II.5 Mérési mutatók

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A gyermekek mérési eredmények kimutatása intézményünkben az egyes gyermekek fejlődésének nyomon követésének eredményei (A gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentuma) és a csoportszintű eredmények (Csoportnapló), alapján történik.

Az óvodapedagógusok tudatosan törekednek, a gyermekek a szociokulturális hátterének megismerésére, a szociális hátrányok enyhítésére. Az óvoda fejlesztő hatását a gyermekek képességeinek megismerésének intézményi gyakorlata, az óvoda tehetséggondozó tevékenysége, az SNI és BTMN gyermekek nevelése biztosítja.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése részeként valamennyi gyermek képességeit az óvodapedagógusok figyelemmel kísérik. Az óvoda az átlagosnál gyengébben teljesítő gyermekek esetében differenciált fejlesztést valósít meg szorosan együttműködve a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel. A Pedagógiai programban rögzített szabályok alapján végzett gyermekvédelmi tevékenységgel hátránykompenzációs tevékenység megvalósul. Az óvodában valamennyi gyermek egyéni, differenciált bánásmódban részesül, mely a többi gyermekkel való együtt haladását támogatja.

III. Az óvodai élet megszervezésének elvei

III.1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelő munka kulcsszereplője az óvodapedagógus, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó és segítő attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok tevékenységének és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez.

Óvodai férőhelyek eloszlása a MIÓVI Mesevár Tagóvodájában:

1.Pillangó csoport	25 fő
2.Micimackó csoport	25 fő
3.Méhecske csoport	25 fő
4.Napocska csoport	25 fő
Összesen:	100 fő

Személyi feltételrendszer:

A magas szintű nevelő-fejlesztő munkát az óvodapedagógusok elhivatottsága mellett a folyamatos továbbképzése és önképzése biztosítja. Az „Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

megvalósításához szükséges ismeretek megszerzésével, megosztásával, gyakorlatba való beépítésével a Helyi Pedagógiai Programunk még magasabb színvonalú szakmai hátteret biztosít óvodásaink testi-lelki fejlődéséhez.

Intézményünk valamennyi óvodapedagógusa felsőfokú képzettséggel rendelkezik, illetve többségük a pedagógus életpálya modell PED II. minősítését sikeresen megszerezte, valamint egy óvodapedagógus mesterpedagógus minősítéssel rendelkezik.

Szakvizsgával a következő területen rendelkeznek óvodapedagógusaink:

- Fejlesztő pedagógus
- Tanügy igazgatási, nevelési-oktatási, intézményi ismeretek kiemelt tanulmány területen
- Közoktatás vezetői pedagógus szakvizsga

Továbbképzések, tanúsítványok:

- Dyslexia prevenció
- Beszédpercepciós diagnosztika és terápia
- Művészeti nevelés
- Ének-zenei tehetséggondozás
- Vizuális nevelés
- Mozgásfejlesztő terapeuta
- Kedves ház pedagógia
- Okos kocka fejlesztőjáték család ismerete
- Esélyegyenlőség, hátránycsökkentés
- Inkluzív nevelés
- Így tedd rá! –népi zenei játékok
- Számítógép-kezelői ismeretek
- Diabéteszes gyermek speciális ellátása
- MLSZ Grassroots Önkéntes Szervező

Az „Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram megvalósításához szükséges ismeretek:

- Közoktatás vezetői pedagógus szakvizsga
- Mérési értékelési ismeretek
- Mentálhigiénés ismeretek bővítése (előadások, szakirodalom, továbbképzések)

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

III.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény 1965-ben kezdte meg működését 3 csoporttal, amely 1 év múlva 4 csoportra bővült. 1998 szeptemberétől a magas gyermeklétszám indokolttá tette egy 5. csoport megnyitását, melyet az óvodához tartozó szolgálati lakásból alakítottak át. A hely adottságai miatt itt egy kis létszámú csoport működött, mely 2021-ben megszüntetésre került.

Jelenleg óvodánk 4 csoporttal, 100 férőhellyel működik.

2019.év folyamán a TOP-6.5.1-16-MI1-2017-00007 pályázat keretein belül energetikai és villamossági felújításon esett át óvodánk, mely során az épület akadálymentesítése is megtörtént. Az óvoda belső elosztása nem változott, nem minden csoporthoz kapcsolódik közvetlenül öltöző és mosdó helyiség, tornateremmel nem rendelkezünk.

Az intézmény csoportszobái esztétikusak, jól elrendezettek. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket hozzáférhető és biztonságos helyen tartjuk.

Igyekszünk optimális munkakörnyezetet kialakítani az óvodai munkatársaknak.

Külön helyiséget alakítottunk ki a szülők fogadására, ahol a gyermekekkel kapcsolatos beszélgetésekre nyílik lehetőség.

Az óvoda udvarát, kertjét, épületét, berendezését úgy alakítottuk ki, hogy az a gyermekek biztonságát, kényelmét és a harmonikus fejlődését szolgálja. Fontosnak tartjuk a gyermekeink mozgás- és játékigényeinek kielégítését.

Az „Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram megvalósításához szükséges helyek kialakítása, tárgyi feltételek biztosítása.

III.3. Az óvodai élet megszervezése

III.3.1 Az óvodai csoportok dokumentumai

Az óvodai nevelés tervezését, a gyerekek megismerését és fejlődésük nyomon követését egységes dokumentumok segítik, melyeket az ovi KRÉTA felületén használunk.

III.3.1.1 Csoportnapló

Csoportnapló tartalma:

- A gyermekek névjegyzéke, óvodai jele
- Összesített adatok
- Tanköteles gyermekek nyilvántartó lapja
- Napirend 09.01- 05.31-ig

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Napirend 06.01-08.31-ig
- Heti rend
- Születésnapok
- Hivatalos látogatások
- Óvó-védőintézkedések
- Nevelési terv I. félév
- Nevelési terv értékelése I. félév
- Nevelési terv II. félév
- Nevelési terv értékelése II. félév
- Befogadási terv
- Befogadási terv értékelése
- Csoportprofil
- Feljegyzés a csoport életéről
- Fogadóóra
- Kiemelt cél
- Kiemelt cél értékelése
- Logopédiai ellátás
- Nyári élet tervezése
- Nyári élet reflexiója
- Nyílt napok rendje
- Szülői értekezletek
- Szervezési feladatok
- Szokás és szabályrendszer
- Statisztikai adatok
- Ünnepek, kirándulások terve és reflexiója

III.3.1.2. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek fejlődésének nyomon követése az ovi KRÉTA felületén történik.

Rögzítjük a gyermekek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, javaslatokat, valamint az elért eredményeket, melyről a nevelési évben két alkalommal tájékoztatjuk a szülőket. Szükség esetén speciális szakember, logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus segítségét kérjük.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Gyermek fejlődésének nyomon követése

Anamnézis

Életszakasz: óvodakezdés előtt

A gyermek általános egészségi állapota

A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői

Egyéb jellemzők

Életszakasz: óvodakezdés

A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői

A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői

A gyermek szokásai, önállósági szintje

A gyermek általános egészségi állapota

Egyéb

Értékelési szempontok:

A gyermek motoros fejlettsége

Nagymozgás

Finommozgás

Vizuomotoros mozgás

A gyermek kommunikációs fejlettsége

Beszédértés

Beszédprodukció

A gyermek szociális fejlettsége

Társas kapcsolatok

Játék

Énfejlődés

A gyermek önállóságának fejlettsége

Önállóság

Önszabályozás

Szokások

A gyermek kognitív fejlettsége

Megismerő funkciók

III.3.2 Fejlesztő iskola előkészítő tevékenységek

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A nagycsoportos gyermekek, tankötelezettségi korukat megelőző nevelési évben naponta összesen 45 percben fejlesztő iskola előkészítő tevékenységekben vesznek részt.

Azokat a képességeket, készségeket fejlesztjük, amellyel lehetővé tesszük számukra a sikeres iskolakezdést, és elősegítjük a későbbi eredményes tanulást.

A tanköteles korú gyermekek egyéni fejlettségi szintjét az oviKRÉTA felületén rögzítjük.

III.3.3 Az óvoda kapcsolatai

A gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása érdekében intézményünk rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, szervezetekkel. A kapcsolattartás formái: szóban, írásban, digitálisan valósulnak meg.

A MIÓVI Mesevár Tagóvodája partnerei:

- A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodájának fenntartója, a Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzata
- A MIÓVI vezetősége
- A MIÓVI Tagintézmény igazgatói
- Az óvodánkba járó gyermekek családjai
- MESZEGYI Kiliáni Bölcsőde
- Közvetlen környezetünkben található iskolák
  Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
  és a Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kaffka Margit Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskolája
- BAZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Területi Védőnői Szolgálat
- A MESZEGYI szociális munkatársa
- A MIÓVI speciális szakemberei: óvodapszichológus, fejlesztő pedagógus
- Kilián városrész önkormányzati képviselője
- A MIHŐ Kft
- A Tapolcai Kerek kórus

III.4 Pedagógiai folyamatok tervezése

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A nevelési folyamatokat féléves időszakra tervezzük az elért eredményeket az nevelési terv értékelésében rögzítjük. Tervezésnél figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni képességeit, a csoport összetételét.

A nevelési terv fejezetei:

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

III.4.1 Napirend

A gyermekek egészséges fejlődéséhez napirendünk biztosítja a szükséges feltételeket. Mindezeket megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével valósítjuk meg.

Napirendünk, heti rendünk figyelembe veszi a helyi szokásokat, az épület adta lehetőségeket, igényeket, egyéni szükségleteket. Azokban a csoportokban, ahol nincs közvetlen kapcsolat a mosdóval, vagy távol esik a csoportszobától a mosdó a gyerekek biztonságát és a baleset megelőzését szem előtt tartva nem tudjuk megvalósítani a folyamatos étkeztetést. Napirendünket a csoportokkal megbeszélve alakítottuk ki.

A napirendben megjelölt tevékenységek egységesek az óvodán belül, az időkeret pedig rugalmasan alkalmazkodik a csoport összetételéhez, korosztályához, fejlettségi szintjéhez.

A szabad játék nagy hangsúlyt kap, megfelelő időt biztosítunk a tevékenységekre.

Törekszünk arra, hogy az óvodai mindennapjainkat a rugalmasság és a szabad játék elsődleges szerepe jellemezze.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő tevékenységeket óvodapedagógus irányítja. Biztosítjuk nagycsoportban összesen napi 45 percben az eredményes iskolakezdéshez szükséges képességek, készségek differenciált fejlesztését.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Napirend

	Időkeret	Tevékenységek
DÉLELŐTT	6.00-7.00	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportban
	7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, differenciált képességfejlesztés (Nagycsoportban összesen napi 45 perc) Mindennapos mozgás Gondozási tevékenységek Tízórai
	10.00-11-30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, spontán és tervezetten szervezett tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobában. (Nagycsoportban összesen napi 45 perc) Mindennapos mozgás Mozgás, levegőzés, séta
	11.30-13.00	Előkészületek az ebédhez Gondozási feladatok Munka jellegű tevékenységek (naposi munka, önkiszolgálás) Ebéd
DÉLUTÁN	13.00-14.45	Gondozási tevékenységek (fogmosás) Előkészületek a pihenőhöz Pihenő
	14.45-15.30	Gondozási tevékenységek Uzsonna
	15.30-17.00	Szabad játéktevékenység, differenciált képességfejlesztés, csoportszobában vagy az udvaron

III.4.2. Heti rend

A Heti rend tartalmazza a tevékenységi területeket, melyek a külső világ tevékeny megismeréséből indulnak ki. A naponként megjelölt tartalmak csoportonként eltérőek, ami a komplex megvalósítás során rugalmasan változhat.

- Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés
- Rajzolás, mintázás, kézimunka

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Ének, énekes játék, gyermektánc
- Verselés, mesélés
- Mozgás

IV. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

IV.I Játék

Az óvodai nevelésünk egészét átszövő tevékenységi forma, amely egyben az örömforrás alapja, a kisgyermek elemi szükséglete, személyiségének legsokoldalúbb és leghatékonyabb fejlesztő eszköze. A gyermek a különféle játékok közben ismerkedik a külvilággal: a valóság tárgyaival, a környezetében élő személyekkel és a köztük fennálló emberi kapcsolatokkal. A játéktevékenység a spontán ismeretszerzés széles bázisa, nem kötelező jellegű tevékenység. A gyermek a valóságot játéka során képszerűen fogja fel és benyomásait is ugyanígy adja vissza: konkrétan, képszerűen, szemléletesen, ezáltal egyre több ismeretet sajátít el a világból.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A szabad játék elsődleges szerepének érvényesítése
- Megfelelő hely idő és eszköz és élményszerzési lehetőség biztosítása
- Mintaadás, támogató, segítő magatartás
- A játékban való tudatos jelenlétével elmélyült, tartalmas játék segítése
- Tartsa szem előtt, hogy a játék a nevelési célok elérésének legfőbb eszköze.
- A játék fejlesztő hatásának kibontakoztatása a gyermekek egyéni sajátosságait szem előtt tartva
- A játéktevékenység megfigyelése alapján a csoport és az egyes gyermek fejlődéséről egyaránt értékes tapasztalatokat szerzése a gyermekek érzelmi-hangulati állapotáról, esetleges érzelmi sérüléséről, az értelmi képesség és a beszéd alakulásáról.
- A játék motiváló erejét kihasználva a sajátos nevelési igényből adódó hátrányok leküzdésének segítése
- Közösségformálás, szociális képességek fejlesztése, mentálhigiénés jólét lehetőségének biztosítása a játéktevékenység során

IV.2 Tevékenységben megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulási folyamat a tanulást támogató környezet megteremtésével történik. A

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

kötetlen tevékenységek keretében szervezett tanulási folyamat irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül. A tervezett témakörök feldolgozásai a nap folyamán játékosan, a játékidőbe építve történnek, mikro csoportos vagy egyéni formában szerveződnek, a gyermekek részére önkéntes választási lehetőséget biztosítanak.

Az óvodapedagógus tudatos tervezőmunkáját a gyermek tapasztalataira, ismereteire, érdeklődésére, kíváncsiságára, igényeire, tudásvágyára alapozza. A feldolgozandó ismeretanyagok mennyiségét és milyenségét a résztvevő gyermekek életkori sajátosságai, fejlettségi szintje és érdeklődése határozza meg.

A tanulási folyamatban a játékos tevékenykedés dominál. Az óvodapedagógus a spontaneitásra, az önkéntelen figyelemre építve alakítja a tanulási folyamatot. A folyamat közben jön létre a gyermek tanuláshoz szükséges aktivitása

A cselekvéses tanulás a gyermekek számára spontán vagy szándékos tevékenység, melynek feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetősége. A szándékos tanulás irányított cselekvésre, szemléletes helyzetekben szerzett konkrét tapasztalatokra épül**.**

Az óvodai tanulás célja:

- komplex személyiségfejlesztés
- tapasztalatszerzés, ismeretek szerzése, rendszerezése
- az iskolai előrehaladáshoz szükséges képességek, készségek fejlesztése

(a gyermek tanköteles korát megelőző nevelési évben naponta 45 perces időkeretben)

Formái:

- utánzásos modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- szervezett játékos, cselekvésesbe ágyazott tanulás, irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembevételével
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükségletekhez és egyéni képességekhez igazodva, tehetségfejlesztés, hátránykompenzáció
- Személyre szabott pozitív egyéni, fejlesztő értékelésével gyermek személyiségének

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

kibontakozásának segítése, sikerélmény biztosítása

- A szervezetten tervezett tanulási folyamatok komplex módon való megvalósítása
- A felfedeztetés, a rácsodálkozás, a megtapasztaltatás, a megláttatás játékos élménye
- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, pozitív attitűdök erősítése.
- A teljes személyiség differenciált fejlesztése az egyéni képességek, készségek, adottságok, érési ütem figyelembevételével, mely kiterjed a tehetségfejlesztésre, a környezettudatos attitűdre, magatartásra, viselkedésre és értékrendre is.
- Az iskolai előrehaladáshoz szükséges képességek, készségek fejlesztése
- A gyermek tanköteles korát megelőző nevelési évben naponta 45 perces időkeretben biztosítása

Formái:

- utánzásos modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- szervezett játékos, cselekvésesbe ágyazott tanulás, irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés

IV.2.1 Verselés, mesélés

Mesehallgatáskor a szó segítségével következik be a valóság és vágyak áthidalása. A mese örömforrás és társas élmény.

A mese tanít az emberi együttélés törvényeire, magyar népünk szép erkölcsi szokásaira. A mese cselekménye megmozgatja a gyermekek képzelőerejét, megbékíti őket esetleges félelmeikkel, erősíti önbizalmukat.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok lehetőséget adnak a mindennapos verselésre, mondókázásra. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A mese - képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mesélés során kialakult személyes kapcsolatban a gyermek biztonságban érzi magát, oldódnak szorongásai

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos, gyermekközpontú, korosztálynak, egyéni fejlettségnek megfelelő meseválasztás

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A mesélés, verselés anyaga a népi rigmusok, mondókák, a magyarság történelmét feldolgozó mondák, népmesék mellett a klasszikus és az igényes kortárs irodalmi alkotások, más népek mesék közül kerüljön kiválasztásra.
- Élőszavas mesehallgatás biztosítása
- Minden napos mesemondás, ami a gyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan része.
- Gyermekek ösztönzése saját vers és mese alkotására, dramatizálására, ábrázolására.
- Kifejező, meggyőző, magával ragadó előadásával irodalmi élmény nyújtása.
- Aktív és passzív szókincs, kifejezőkészség fejlesztése, a gyermekek ismereteinek bővítése

IV.2.2 Ének, zene, népi játék, tánc

Zenei nevelésünket a néphagyományokra épülő dalos játékokra, népi mondókákra, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokra építettük fel. Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak, felkeltik a zenei érdeklődést, formálják a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságot.

A közös éneklés, mondókázás, a környezet hangjainak megfigyelése fejleszti a zenei készségeket, ritmusérzéket, hallást, valamint formálja a gyermekek nyelvi kifejezőképességét. Helyesebb lesz beszédük ritmusa, hanglejtése. A dalos játékokhoz tartozó mozgásformák, valamint a tánc során fejlődik mozgáskészségük, testséma ismeretük, térérzékelésük.

A népdalok éneklése, hallgatása a népi játékok a néptáncok segítik a népi kultúra átörökítését, a hagyományok ápolását.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A zenei készségek és képességek fejlesztése, zenei anyanyelv kialakulásának támogatása
- A zenei élménynyújtása, esztétikai igény megalapozása, az igényes zeneművek megválasztásán keresztül.
- A zenei kreativitás, önkifejezés fejlesztése.
- Tánc jellegű motívumok, a népi tánc elemeinek megismertetése, utánzáson alapuló táncmozgások megalapozása.
- Gyermekdalokat, dalos játékokat, népi mondókák, rigmusok, népdalok megismertetése
- A gyermekek sajátos egyéni adottságait figyelembe véve a zenei hallásuk, ritmusérzékük fejlesztése, tehetségígéretek támogatása

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Közösségformálás, szociális képességek fejlesztése, mentálhigiénés jólét lehetőségének biztosítása a zenei tevékenységek során
- A zenei anyag a népi rigmusok, mondókák, a népi játékok, gyermekdal, népzene, néptánc klasszikus és az igényes kortárs zenei alkotások közül kerüljön kiválasztásra.

IV.2.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztését segíti. Ezért fontos, hogy esztétikus, ízléses és szép tárgyak vegyék körül a gyermekeket.
A tárgyi világ megismerése, feldolgozása, újra alkotása során fejlődik a gyermek vizuális észlelése, emlékezete, képzelete, szín- és formaészlelése. Manuális tevékenysége közben
alkotásai tükrözik a világról szerzett ismereteit, elképzeléseit és érzelmi motiváltságát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek egyéni szintjének megfelelően a látás, a vizuális gondolkodás, a tér, a forma és színképének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását fejlesztése
- Különféle anyagok, technikák és eszközökkel megismertetése a gyermekekkel
- Természetes anyagok, eszközök, termések használatának előtérbe helyezése, újrafelhasználás lehetőségeinek kiaknázása
- A természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkoztatás
- Folyamatos alkotó légkör megteremtésével az alkotókedv felkeltése
- Egyéni képességek fejlesztése: finommotorika, a szem-kéz koordináció a látási, tapintási, mozgási érzékelés
- A gyermekek sajátos egyéni adottságait figyelembe véve a tehetségígéretek támogatása

IV.2.4 Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése magában foglalja a gyermeket körülvevő világ megismerését, megismertetését. Törekszünk komplex módon kialakítani ezt a nevelési területet, hiszen a valóságban is egységben jelenik meg a gyermek számára a külvilág. Matematikai ismereteit, tapasztalatait a formai, mennyiségi, téri viszonyokról az őt körülvevő környezet megismerése és az attól való elvonatkoztatás útján szerzi meg.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

A közvetlen társadalmi és természeti környezettel, valamint a környezet matematikai vonatkozásaival való ismerkedés közben valamennyi értelmi képesség fejleszthető. A gyermekek tudatosabbá válnak az önálló tapasztalatszerzésben, növekszik önbizalmuk, kitartásuk, figyelmük tartósabbá válik, erősödik akaratuk, önfegyelmük. Egész életre kihatóan alakulnak a környezetkultúra alapvető szokásai és viselkedési formái.

A tapasztalatszerzés során pozitív érzelmi viszonyba kerülnek a természettel, felfedezik annak szépségeit, meglátják annak értékeit, annak formai, mennyiségi és téri viszonyaival együtt.

Ismereteik segítik őket abban, hogy életkoruknak megfelelően, egyre könnyebben igazodjanak el az emberek és a természet világában.

Szemléletünkben kiemelt fontosságú a természetvédelem, a környezettudatos életmód megalapozása. Célunk természetet szerető és védő, környezetbarát életmódot folytató, a környezettel harmóniában élő gyermekeket neveljünk, a környezettudatos életmód megalapozása, a fenntartható fejlődés biztosítása. Változatos, élményekkel teli tevékenységekkel, játékos tapasztalatszerzéssel, a természet szépségeinek felfedezésével koruknak megfelelően ismertetjük meg óvodásainkkal az őket körülvevő világot.

A környezet felfedezése, megismerése során kialakulnak a gyermekekben a kulturált magatartási formák, az érzelmileg motivált viselkedésformák. Megismerik a helyi hagyományokat, szokásokat, feléled bennük a hazai táj, a családi és tárgyi kultúra iránti érdeklődés és szeretet. Szűkebb és tágabb környezetük megismerése által jobban kötődnek szülőföldjükhöz**,** városukhoz.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermekek élményeire, tapasztalataira, spontán érdeklődésére, kíváncsiságára és megismerési vágyára támaszkodva a gyermekeket körülvevő környezeti, társadalmi világ megismertetése. A meglévő tapasztalataik és az új ismeretek elrendezésében segítség nyújtása

- A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésére való felhasználása során tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása a formai, mennyiségi, téri viszonyokról, tevékenységben való alkalmazás során.
- A természet színeinek, hangjainak, formáinak, változásainak megfigyeltetése
- Tervszerű tapasztalatszerzési lehetőségek teremtése a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismertetésére.
- A természet és az emberek világa iránt pozitív érzelmi viszonyt kialakítása a megismerés és a befogadás vágyának felkeltése a környezettudatos gondolkodás megalapozása

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- A természet szeretetére, a környezet és az állatok védelmére nevelés.
- Gyermekek bevonása az óvodánk udvarán lévő fürkész kert gondozásába, komposztáló használatába
- Növények, állatok megismertetése, megfigyeltetése élőkörnyezetükben óvodánk udvarán, séták, kirándulások alkalmával
- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartás megalapozása, alakítása.

IV.2.5 Mindennapos mozgás

Az óvodáskorú gyermekek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A mozgás adta lehetőségek által gazdagodnak tapasztalataik, alakul testsémájuk, térbeli tájékozódásuk, mozgáskoordinációjuk fejlődik. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő mozgás elősegíti a harmonikus személyiségfejlődést, az egészség megőrzését, megalapozza az egészséges életmód kialakítását.

A mozgásos tevékenység szervezeti keretei:

- szabad mozgásra épülő, játékban megjelenő spontán mozgásos tevékenység
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
- szervezett mozgásos tevékenység

A mindennapos mozgás a gyermekek számára aktív szabad játék mellett hangsúlyosan megjelenik irányított mozgás formájában is. A tervezetten szervezett mozgásos tevékenységek játékba ágyazottan, játékos formában valósulnak meg.

A spontán és szervezett mindennapos mozgás fejleszti a gyermekek erőnlétét, állóképességét, kondicionális képességeit ezzel támogatják a gyermekek egészséges fejlődését. z alapvető mozgáskészségek és a hozzá kapcsolódó fogalmi rendszer kialakulásában és megszilárdításában

A szervezett, illetve spontán mozgásokból, mozgáselemekből álló játék, mindennapi mozgás mozgásfejlesztő tevékenységek, az eszközök használata hozzájárul az egyéni képességek differenciált fejlesztéséhez, a gyermekek mozgásintelligenciájának fejlődéséhez, a helyes testtartás kialakításához, valamint a pszicho motoros készségek, képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

A mindennapos spontán mozgások, komplex mozgásformák pozitívan hatnak a gyermekek személyiségfejlődésére: pozitív énkép, önkontroll, szabálykövetés, együttműködés, kommunikáció, tanulási képességek, problémamegoldó gondolkodás.

Az óvodai nevelés minden napján, rendszeresen végzett spontán és szervezett egészségfejlesztő

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

testmozgást a gyermekek fejlettségi szintjét, egyéni képességeit, igényeit figyelembe véve minden gyermek számára biztosítjuk a gondozás, az egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítve.
A mindennapos mozgást változatos módón biztosítjuk: zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok, kooperatív mozgásos játékok, mind ezzel elősegítve a mozgáskultúra játékos, táncos fejlesztését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mindennapos mozgás feltételeinek megteremtése: hely, biztonságos környezet megfelelő idő, eszközök biztosítása a csoportszobában vagy a szabadban
- A természetes mozgásigény megőrzése, kielégítése és fejlesztése, a mozgás megszerettetése, az egészséges életmód megalapozása változatos tevékenységekkel a mozgáskedv felkeltése, a közös mozgás élményének, örömének biztosítása
- A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásának megalapozása.
- Az óvodai élet minden napján minden gyermek számára az egyéni képességeket és szükségleteket figyelembe véve az egészségmegőrző testmozgás megszervezése
- Mozgásos tevékenységek során a személyiség sokoldalú fejlődésének segítése: természetes nagymozgások, mozgáskoordináció, szem - kéz, szem – láb koordináció, téri tájékozódási képesség, testtudat, szabálytudat fizikai erőnlét, állóképesség, kitartás fejlesztése.
- Segítse elő a társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával, kooperatív játékokkal a gyermek szociális képességeinek, a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képességének fejlődését.
- Zenére, ritmusra végzett feladatok, mozgásos, kooperatív játékok, népi játékok és táncok szervezése
- Eszközök használatának megismerése, gyakorlása
- Ismerje meg a gyermekek motivációs rendszerét erősítő technikákat, és bővítse tudását a differenciált tevékenységszervezés módszereivel kapcsolatban,

IV.3. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, külső irányítással történik, a gyermektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. A munka az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés a legnagyobb motiváló erő, ösztönző, megerősítő tényező.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

Hozzájárul a gyermeki kapcsolatok színesítéséhez, mélyítéséhez, fejleszti a gyermekek kitartását, felelősségérzetét, önértékelését, kötelességtudatát.

Az óvodai élet során a gyermekek fejlettségi szintjüknek megfelelően munka jellegű játékos tevékenységek: önkiszolgálás, segítés a felnőtteknek, a csoporttársaknak, alkalmi megbízatások, naposi munka, udvari, kerti munkák, növénygondozás.

A gyermek munkajellegű tevékenység jellemzői:

- önkéntes, örömet szerez a gyereknek
- személyiségfejlesztő hatású, kitartásra, önállóságra, felelősség vállalásra nevel.
- megvalósulása során új ismereteket, tapasztalatokat szereznek a gyerekek
- közösségépítő hatású

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos pedagógiai tervezés, szervezés, fejlesztő értékelés
- A munka jellegű tevékenység lehetőségének biztosítása figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait, képességeit
- Folyamatos pozitív visszajelzés, sikerélmény biztosítása
- A munka örömének és hasznosságának megéreztetése
- Közös növény és kertgondozás megszervezése az udvaron és a csoportszobában.

V. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1. az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget eléri
2. Az iskolaérettség feltételei, melyek biztosítják az eredményes iskolai előrehaladást: testi, lelki és szociális érettség

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődő. A tanuláshoz szükséges képességei kialakultak. Érzékelése, észlelése differenciált: a téri, vizuális és akusztikus észlelés, téri tájékozódás, a testséma.
- A szociálisan érett gyermek, képes az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival egyaránt. Készen áll a változások elfogadására.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Szabálytudata, feladattudata kialakulóban van, késleltetni tudja szükségletei kielégítését, kitartó, önálló, megfelelő önfegyelemmel rendelkezik.

Az eredményes iskolai előrehaladáshoz szükséges képességek, készségek:

- az önkéntelen és szándékos emlékezeti bevésés és felidézés,
- Szándékos figyelem, fokozatosan növekvő tartalommal, terjedelemmel,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészséges fejlődő gyermek:

- érthetően kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában fejezi ki. a hangokat tisztán ejti Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és szűkebb és tágabb környezetéről; elemi mennyiségi fogalmakat ismer, matematikai tapasztalatokkal rendelkezik.

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:
Az iskolaérettség eléréséhez szükséges képességek, készségek folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett fejlesztő pedagógiai munkával érhető el.

Felhasznált irodalom:

- Magyar közlöny 44. szám 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci Szervezeti és Működési Szabályzata OM: 028572
- Tanfelügyeleti kézikönyv https://www.oktatas.hu/kiadvanyok/tanfelugyeleti_kezikonyvek
- Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában Alex-tipo 1992
- Lukács Józsefné-Ferencz Éva: Óvodai játékos fejlesztések kézikönyve, és fejlesztő játékok gyűjteménye, Flaccus kiadó 2010.
- „Alakítsuk együtt jövőnket” mesterprogram 2022.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

- Pályázat a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája Tagintézmény-igazgató (magasabb vezető) munkakör betöltésére.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu;
Telefon: +36-46/533-400;
Honlap: www.miovi.hu

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
NAPRAFORGÓ SPORT TAGÓVODÁJA

„Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja”

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette: A MIÓVI Napraforgó Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

KÖSZÖNTŐ 3
BEVEZETÉS 3
1. ÓVODÁNK SZOCIOKULTURÁLIS HÁTTERE 4
2. GYERMEKKÉP – ÓVODAKÉP 4
2.1 Gyermekkép 4
2.2 Óvodakép 5
2.3. Sportóvoda 6
3. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA - ALAPELVEI 7
4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK FELADATAI 9
4.1 Az egészséges életmód alakítása 9
4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés 10
4.3 Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 11
5. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA 13
6. GYERMEKVÉDELEM AZ ÓVODÁBAN 14
7. A NEVELÉS KERETEI ÉS TARTALMA 17
7.1. Egészséges életmód kialakítása 17
7.2. Játék 22
7.3. Anyanyelvi értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása nevelés 25
7.4. Munka jellegű tevékenységek 27
7.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 29
7.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 31
8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 33
8.1. A külső világ tevékeny megismerése 33
8.1.1. Fenntarthatóságra nevelés 35
8.1.2. Környezetvédelmi Világnapok megünneplése 37
8.1.3. Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés 37
8.2. Mindennapos mozgás 40
8.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 43
8.4. Verselés, mesélés 46
8.5. Ének, zene, népi játék, tánc 49
8.6. Ünnepek, hagyományok 50
9. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 52
10. ÓVODÁNK KAPCSOLATAI 53
Mellékletek 56
Az óvoda egészségfejlesztési programja (1.sz. melléklet) 56
1. A szomatikus nevelés feladatai 58
1.1 A személyi és környezeti higiénia fejlesztése 59
2. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása, megalapozása 59
3. A rendszeres testmozgás, testedzés igényének a kialakítása 60
4. A betegségek megelőzésére nevelés 61
5. Balesetek megelőzésére nevelés 61
5.1 A beilleszkedési képesség gyakorlása 62

5.2 Az alkalmazkodóképesség fejlesztése / normatartás/ 62
5.3 A szociális egészség fejlesztési feladatai 62
A MIÓVI NAPRAFORGÓ SPORT TAGÓVODÁJÁNAK TEHETSÉGÍGÉRETEKET TÁMOGATÓ PROGRAMJA (2.sz. melléklet) 64
1. Az óvodai tehetséggondozás feladatai, folyamata 64
2.1. A tehetségígéretek felfedezése 65
2.2. A tehetséggondozás tervezése 66
2.3. Feladatok a tehetséggondozó program eredményessége érdekében. 67
2.4. Az óvodapedagógus feladatai: 67
3. Mit adhat a program a gyermekeknek? 68
Irodalomjegyzék 70

KÖSZÖNTŐ

Köszöntöm mindazokat, akik e programot kezükbe veszik, megismerkednek vele és úgy gondolják, hogy legféltettebb kincsük, gyermekük nevelését az e program szerint dolgozó óvodapedagógusokra bízzák.

A MIÓVI Napraforgó Sport Tagóvodája a város avasi lakótelepén várja az óvodás korosztályt, hogy gyermekszerető, jól képzett óvodapedagógusaival és alkalmazottaival együtt igazi otthont adva nekik, egyenlő eséllyel részesülhessenek színvonalas nevelésben.

BEVEZETÉS

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja hangsúlyossá teszi a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítését, ezen belül az óvoda hátránycsökkentéssel kapcsolatos feladatait. Kiemeli a tanulási képességeket meghatározó spontán, valamint az irányított tevékenységek keretében végzett rendszeres egészségfejlesztés jelentőségét. Erősíti az óvoda érték és normaközvetítő szerepét, az erkölcsi nevelés fontosságát. Meghatározza a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelését, fejlesztését segítő követelményeket. Intézményünkben előtérbe helyezzük az értékorientált közösségi nevelést, a nemzeti identitástudatot, a keresztény kulturális értékek erősítését és a szülőföld, a család értékeinek hangsúlyozását.

1. ÓVODÁNK SZOCIOKULTURÁLIS HÁTTERE

Óvodánk az avasi lakótelepen található, panelházas övezetben. Az itt élők között kevés az értelmiségi, több a fizikai munkát végző szülő, illetve sok a munkanélküli vagy közfoglalkoztatott, akik megélhetési gondokkal küzdenek. A szülők iskolázottságra az alsó és középfokú végzettség jellemző. A családok egy részének életstílusát a megélhetésért való küzdelem, anyagi szűkösség jellemzi. Viszont a hátrányos helyzetű családok között is már gyakori az állandó munkahellyel rendelkező családfő, a rendezettebb anyagi háttér. Előfordul, hogy több generáció (vagy rokonság) él együtt egy háztartásban. Egyre több a nevelőszülős gyermek, akik szintén kiemelt figyelmet igényelnek.
Az itt élő családok többségének vagy nincs lehetősége az egészséges életmódra, rendszeres mozgásra, kirándulásra, utazásra, kulturális rendezvények látogatására vagy értékrendjük, életszemléletük miatt nem biztosítanak gyermekeik számára változatos élményeket, egészséges körülményeket, fenntartható környezetet, szemléletet.
Az óvodánkra hárul az a feladat, hogy az esetleges családi környezetből adódó hátrányokat enyhítse, kiküszöbölje. Feladataink között szerepel, hogy változatos tevékenységekkel, szabadtéri mozgás biztosításával, különböző anyagok, eszközök megismertetésével, differenciált fejlesztéssel, értő odafigyeléssel felzárkóztassuk a nehezebb körülmények között élő gyermekeket, tartalmas programokkal, lehetőségekkel színesebbé tegyük az óvodai életüket. A családi nevelés kiegészítőjeként hátránycsökkentő szerepet tölt be az intézményünk.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyformán magas színvonalú szeretetteljes-nevelést, az esélyegyenlőséget, a meglévő hátrányok csökkentését és az igény szerinti kiemelt figyelmet.

2. GYERMEKKÉP – ÓVODAKÉP

2.1 Gyermekkép

Az egyik legcsodálatosabb dolog a világban, hogy minden ember más és más, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi, és biológiai értelemben is egyedi személyiség és **szociális** lény egyszerre.
Ez már a születésnél is így van, nincs két egyforma gyermek. Már ilyenkor különböző sajátosságokkal rendelkeznek, amelyek befolyásolják későbbi fejlődésüket. A genetikai adottságok, a veleszületett hajlamok azonban csak előfeltételei a különböző képességek kifejlődésének. A személyiség lényeges elemei az átélt élmények folyamatában alakulnak ki, s ebben igen nagy szerepe van a környezeti hatásoknak és a nevelésnek.
Valljuk, hogy a gyermekeket minden életszakaszban orientálnunk kell valamire, vezetnünk kell valahová. A felnövekvő nemzedéket fel kell készíteni a változó, fejlődő társadalomra, arra, hogy őrizzék az emberi értékeket, védjék környezetüket, óvják egészségüket, tudjanak alkalmazkodni a körülöttük lévő változó világhoz. Tudjanak együttműködni szűkebb és tágabb közösségük tagjaival, legyen reális önértékelésük, önbizalmuk, belső tartásuk.

Rendelkezzenek a szükséges képességekkel, tudással, ismeretüket képesek legyenek alkalmazni, s céljaik elérésének szolgálatába állítani.
A gyermekeket növelni, gyarapítani kell a bennük rejlő értékek kibontakoztatása, kiteljesítése által. E szép és összetett feladat hárul a szülőkre és a nevelő intézményekre, óvodákra, iskolákra.
Az óvodába lépés kulcsfontosságú a gyermek életében. Az óvodába lépéssel kezdődik a gyermek társas élete, családján kívül másokkal is kapcsolatba kerül. Növekszik benne az öröm, a szeretetérzés mindenki iránt, aki szereti és elfogadja őt. Képzelőereje a csúcspontját éri el. Gyakran álmodozik és ebben éli ki vágyait, kívánságait, törekvéseit. Minden érdekli, folyton kérdez, birtokba akarja venni a világot, törekszik az önállóság felé. Felébred érdeklődése a kortársak iránt, barátot választ, de nem mond le a felnőttel való közös tevékenységről.
Tevékenységét, reakcióit elsősorban érzelmei irányítják. A mi feladatunk, hogy ráhangolódjunk a gyermek érzelmi hullámhosszára, elfogadjuk vágyait, megértsük fantáziáját, segítsük a nyitott személyiségének a kibontakozását.
Hiszünk a gyermekben, elfogadjuk úgy amilyen, és nem úgy amilyennek lennie kellene. A **kölcsönös bizalom**, a **szeretet, a gyermekek iránt érzett felelősség** révén, nyílt és derűs légkörben, ésszerű szabályok között **a gyermekek felelőssége is kialakul.**
A társas együttműködés közben megtanulják az egymás felé fordulást, egymás segítését, az együttműködést, az elfogadást és a szeretet megnyilvánulási formáit.

„Mi kaptunk kedvet arra, hogy odafigyeljünk, gyermekeinkre esetleg hátunkon hordozzuk őket, mint az indián anyák mi próbáljuk megérteni zaklatottságukat, kutatni furcsa - okoskodásuk jelentését. Felismertük ezzel azt is, hogy a gyerekek élményvilága a valóság egyik érvényes feldolgozása, - elfogadtuk az öntörvényű gyermeki létet mint a látványnak egyik lehetőségét, mint az esztétikumnak egyik forrását."

/Mérei F./

2.2 Óvodakép

„A gyermek a legfőbb érték a sajátos életkoronként / életkori szakaszonként/ és egyénenként változó testi és lelki szükségleteivel, sajátosságaival együtt. „ [1]

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a **családi nevelés kiegészítője**, gyermek harmadik életévétől addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkori fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek eredményes fejlődésének elősegítése.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda miközben teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő funkcióit, felkészíti a gyermekeket a következő életszakaszba, az iskoláskorba való átlépésre.

[1] 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

2.3. Sportóvoda

MIÓVI Napraforgó Sport Tagóvodája: „Egészséges testben boldog lélek!"

2025. szeptemberétől intézményünk **sportóvodává** vált. Környezeti elhelyezkedésünk, udvarunk adottságai, óvodapedagógusaink elkötelezettsége a mozgás nevelésben-fejlesztésben betöltött szerepéről, hangsúlyossá teszi óvodánk sport jellegét. A mozgás szeretetének megalapozása már kisgyermekkorban elkezdődik, kialakítjuk egyészségtudatos szokásaikat, a tudatos mozgás iránti igényüket.
Célunk: A gyermekek sokoldalú fejlődésének elősegítése úgy, hogy **középpontban a mozgás, az egészségtudatos életmódra nevelés, valamint a sport iránti pozitív attitűd kialakítása** áll. Sportóvodai szemléletünk szerint **a mozgás nemcsak napi tevékenység, hanem örömforrás, eszköz az önkifejezésre, a társas együttműködésre, a sikerélményre.** A **grassroots** elv mentén arra törekszünk, hogy minden gyermek részesüljön ebben a mozgásélményben. A sport iránt érdeklődő gyermekek tehetségét is kibontakoztatjuk.
Célzott mozgásfejlesztéssel, differenciálással a gyermekek életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos tevékenységekben vesznek részt. Fejlődnek testi (koordináció, egyensúly, ritmusérzék, gyorsaság, mozgásemlékezet), és értelmi képességeik, szociális készségeik (szabálykövetés, együttműködés, kitartás), erősödik önbizalmuk, kommunikációs készségük.
Mindennapjainkba a mozgás komplex módon beépül a nevelésbe, a szabad játék és az irányított mozgásos tevékenységek aránya kiegyensúlyozott. A mindennapos testmozgás biztosított, többféle formában is (játékos torna, tánc, labdás játékok). Szabad játék során is aktív mozgásra ösztönző udvari környezetet alakítunk ki. Részt veszünk úszóprogramban, szülői igényektől függően korcsolyázás, judo edzés, tánc kerül megszervezésre.
Udvarunkon korszerű **műfüves focipálya** áll rendelkezésre, mely egész évben lehetőséget nyújt a mozgásos tevékenységek végzésére. A foci népszerűsége motiválja a gyermekeket az aktív részvételre. A pálya kialakítása gyermekbarát, így a legkisebbek is örömmel és biztonságban használhatják, eső után is gyorsan szárad, nem marad sáros. Naponta használjuk mozgásos játékokhoz, focihoz, versenyekhez, és közös sportélményekhez. Ideális környezet a manipulatív mozgások (rúgás, dobás), a nagy sebességű helyváltoztató mozgások, különösen a foci és egyéb labdajátékok gyakorlásához. Rossz idő esetén óvodánk tornaterme is rendelkezésünkre áll, változatos sporteszközökkel felszerelve.
Részt veszünk az MLSZ OTP Bank Bozsik Intézményi, és a DVTK Ovifoci Programjában, melynek célja a labdarúgás népszerűsítése, a sportág alapismereteinek elsajátítása, minél szélesebb körben való megismertetése. Felkészült külsős edzők segítségével heti 1-2 alkalommal rendszeres játékos mozgásfejlesztés történik. A foci fejleszti a gyermekek alapvető mozgásformáit, labdaérzékét, térbeli tájékozódását, koordinációját, együttműködését, szabálykövetését. A Bozsik Programnak köszönhetően eszközellátottságunk bőséges, szabadtéren és az épületben is a mozgásfejlesztő eszközök biztosítottak. A labdarúgáson keresztül támogatjuk az egészséges életmódot, a sportot, szocializálunk, értékeket közvetítünk. Pályánkat **közösségi térként** is működtetjük (verseny, akadálypálya, szülő-gyermek bajnokságok, tematikus hetek, mozgásos mesejátékok), így a gyermekek/szülők átélhetik a sport közösségformáló, összetartó erejét. Természetesen nem a versenyen van a hangsúly, hanem a mozgásélményen, a részvételen. A focit elérhetővé tesszük mindenki számára, kortól, nemtől, képességtől függetlenül.
Feladataink:

- Játékos élményszerzés (labdagurítás, kapura rúgás, passzolás).

- Sport területén a tehetséges gyermekek támogatása, lehetőség szerint utánpótlás nevelése.
- Inspiráló mesék ismert játékosokról mesefigurák bemutatásával.
- Futsall és futball mérkőzések megtekintése a szülőkkel közösen.
- Kapcsolattartás a helyi sportegyesülettel, edzőkkel, akik betekintést nyújtanak a sport világába.
- Apa-fia focimeccs szervezése és lebonyolítása a műfüves udvari pályánkon, családi sportnapok szervezése.
- Szülők alkalmankénti bevonása az edzésekbe.
- DVTK U6 edzések látogatása, tapasztalatszerzés.
- Óvodai rendezvények labdarúgás témában.
- Kis „foci-bajnokságok" szervezése.
- Focis tematikus projektek beépítése a nevelési programba (zászlók, színek, számok, országok, foci kapcsán).
- Nevelőtestület mozgásfejlesztési kompetenciájának biztosítása.
- Műfüves pálya rendszeres biztonsági ellenőrzése, karbantartása.

Mozgásgazdag tevékenységeinkkel azt szeretnénk elérni, hogy minden gyermekünk élményekkel gazdagodva, testileg és lelkileg megerősödve kezdje meg az iskolai életét; egészségtudatosan, önbizalommal, és mozgásszeretettel. Az egészséges életmód szokásrendszerére épülve egy mozgáson alapuló, hosszú távú egészségmegőrző prevenció alakuljon ki bennük.

3. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA - ALAPELVEI

Elősegítsük az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését az életkori és egyéni sajátosságok és az **eltérő fejlődési ütem figyelembevételével**, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI

„Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásakor a gyermek fejlődő személyiségéből indulunk ki, és a gyermek egyenlő esélyéhez érkezünk el."

- A gyermek személyiségét, **elfogadás**, **tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.**
- A gyermeket szerető gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- A nevelésnek a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell irányulnia oly módon, hogy minden gyermek **egyenlő eséllyel részesülhessen** színvonalas nevelésben.
- Nevelőmunkánkat partnerközpontúság jellemzi, ezért fontosnak tartjuk a család és az intézmény együttműködését.

Óvodai nevelésünk alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről.
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.
- Az egyéni eltéréseket toleráló, arra épülő képességfejlesztésről, mely segít és alapjául szolgál a gyermek teljes személyiségfejlesztésében.
- A tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről.
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk

- Az **önazonosság** megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését.
- A **multikulturális** nevelésen alapuló **integráció** lehetőségét.

A nemzetiségi óvodai nevelés célja

Az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően, a nemzetiség kultúrájának megismertetése és a kulturális hagyományok átörökítése és fejlesztése. A gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony saját nemzetiségi kultúrájuk iránt.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk

- Az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését.
- A társadalmi integráció támogatását.
- Az elfogadó, segítő környezetet.

SNI gyermekek óvodai nevelése

Az esélyegyenlőség magában foglalja a másság elfogadását, azaz egy olyan másik személynek egyenlő társként történő elfogadását, aki a mindennapi életben, átlagos jellemzőkkel mérve, eltérő személyiség, és akit eltérése miatt a közösségből való kirekesztés veszélye fenyeget. Az elfogadás mércéjét az mutatja, hogy valaki mennyire hajlandó – a saját értékelése alapján – például egy sérültet, fogyatékost, szociálisan hátrányos helyzetű, kultúrában elmaradott személyt társadalmilag egyenértékű emberként elismerni, megérteni és befogadni.

Az SNI gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk

- A sajátos nevelési igény szerinti tárgyi feltételek, segédeszközök meglétét és szakember (utazó gyógypedagógus) alkalmazását.
- Nagyobb mértékű differenciálást, fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását, egyéni fejlesztési tervet.
- A gyermekek érzelmi-értelmi életének fejlesztését az együttnevelés lehetőségeinek felhasználásával, megfelelő mentális komfortérzetét.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének célja

A sajátos nevelési igényű gyermek alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése. Az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakítása fejlesztése.

Feladatunk

- a gyermekkel szemben támasztott elvárások igazodjanak a gyermek fejlettségéhez;
- a fejlesztés a számukra megfelelő területen, igényüknek megfelelően valósuljon meg;
- a fejlesztés ne terhelje túl a gyermeket, kapjon meg minden segítséget hátrányainak leküzdéséhez;
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósuljon meg;
- a fejlesztés céljait minden esetben az orvosi- gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat diagnózisára kell építeni;
- a gyermekek integrált nevelésében részt vesz a fogyatékosság típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK FELADATAI

Az óvodai nevelésünk feladatai

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja: az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek **gondozása,** egészségének védelme, edzése, óvása megőrzése.

Feladataink

- a gyermek **gondozása,** testi-szükségleteinek, **mozgásigényének kielégítése;**
- a testápolás, az étkezés, öltözködés, a pihenés, a **betegségmegelőzés** és az **egészségmegőrzés** szokásainak alakítása;
- **életvezetési készségek** fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz; az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése mindennapos mozgással,
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása;

- a családok segítése a helyes életritmus és táplálkozási szokások megismerésében.

4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek, jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége.
A kisgyermek személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteli légkör vegye körül, és már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék. Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
A gyermek magatartásának alakulása szempontjából az óvodapedagógusnak és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az óvodai életben a gyermek a szocializáció újabb minőségét éli át. Tágul a vele kapcsolatban állók köre, emberi kapcsolatai gazdagodnak. A kortársak és az óvoda dolgozói jelzéseikkel, értékeléseikkel alakítják az önmagáról kialakított képét, megtanulja megismerni önmagát. Elsajátítja az együttélés szabályait és a társas életben elvárt viselkedésmódokat, az együttműködés feltételeit.
A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő együttes tevékenységek gyakorlása. Ezért olyan óvodai élet szervezésére törekszünk, amely segíti a gyermek **erkölcsi tulajdonságainak,** és **akaratának szokás- és normarendszerének** megalapozását.

A nevelés célja: a társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, éntudatának alakítása. Az értelmes fegyelem kialakítása, az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól. **A nemzeti identitástudat, a hazaszeretet**, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés megalapozása, erősítése.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi vagy szociálisan hátrányos helyzetű, gyermekek nevelése speciális ismereteket, differenciált fejlesztést, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor) közreműködésével.

Feladataink

- Megteremteni a nyugodt, biztonságérzetet adó derűs légkört, amit áthat a kölcsönös bizalom.
- Gondoskodni a csoportszoba otthonos, barátságos berendezéséről oly módon, hogy az a gyermekek életkorának testi-lelki szükségleteinek megfeleljen.
- Minél jobban megismerni az anya-gyermek, gyermek-család kapcsolatát.
- Minél több változatos tapasztalati lehetőséget teremteni, melyben alapozódhatnak a társas együttélés szabályai, az alapvető erkölcsi normák, **az állandó értékrend.**
- Törekedni a tudatos értékközvetítésre, mely a gyermek-felnőtt szeretetkapcsolatára épül.
- Saját értékrend kialakítására ösztönzés, a szabályok és a normák türelmes és következetes betartatásával.
- Az óvodapedagógus teljes személyiségével példát mutat arra, hogy különbözőek vagyunk, de ez a különbözőség valamennyiünk számára értéket jelent.

- Megismertetni a gyermekekkel az egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket, és azok tiszteletére nevelni őket.
- Közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása közben erkölcsi tulajdonságaiknak /segítőkészség, figyelmesség, együttérzés, önzetlenség/ megalapozása.
- A gyermekek én - képének, éntudatának, önismeretének, önértékelésének, feladattudatának alakítása.
- Felkelteni a gyermekek belső igényét a társas-kapcsolat felvételére.
- Változatos lehetőségek felkínálása a gyermekek számára az együttműködésre, segítségnyújtásra.
- A közösség alakulására kedvezően ható magatartás, cselekvés elismerése.
- Korosztályi, képességbeli különbözőségek pozitívumainak kihasználása.
- Szoktatni a gyermekeket " a másság " elfogadására.
- Őszinte, természetes magatartással pozitív mintát adni, viselkedésünkkel jelezni elvárásainkat a gyermek felé.
- Gondossággal végezni a befogadást, megteremteni a szülőktől való fokozatos elszakadás lehetőségét, szoros érzelmi kapcsolatot teremteni a gyermekkel.
- A gyermek nyitottságára építve hozzásegíteni őt ahhoz, hogy megismerje szűkebb, tágabb környezetét, amely hazaszeretet a szülőföldhöz, a családhoz való kötödés alapja.
- Észrevetetni velük a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó szépet és jót, mindazok megbecsülését, a rácsodálkozás örömét.
- Támogatni a keresztény értékrend megismerését.
- A gyermekek hazájuk és nemzetük iránti elköteleződésének kialakítása.

4.3 Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Óvodai életünk minden tevékenységformájában jelen van az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés. A két nevelési terület folyamata szoros egységet alkot, egymást kiegészítve, egymásra épülve jelenik meg pedagógiai munkánkban.

Anyanyelvi nevelés-fejlesztés
A beszéd az önkifejezés fontos eszköze, a személyiség legfontosabb megnyilatkozása, hozzátartozik az egyén fejlődéséhez.
A beszéd képességének feltételeit örökli az ember, de a kifejező, árnyalt beszédet tanítani kell. Ezért óvodai nevelésünk fontos része: a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenység forma keretében megvalósítandó feladat. Lehetőséget ad a gyermeknek a sokoldalú, aktív ismeretszerzésre, a szókincsbővítésre, az írás, olvasás hangtani megalapozására, a kommunikációs készség fejlődésére. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszéltető környezettel, helyes mintaadással, szabályközvetítéssel, természetes beszéd és kommunikációs kedv, közlésvágy, beszédfantázia fokozásával -- az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

A nevelés célja
Képessé tenni a gyermekeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk

befogadására, megértésére.
Képessé tenni őket arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat, szóban pontosan és hatásosan ki tudják fejezni. Megtudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakuljon tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük. Az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel,kifejezőkészséggel rendelkezzenek.

Feladataink

- A gyermekek szókincsének bővítése új szavakkal, fogalmakkal, a sajátos nyelvi formák megismertetése, a helyes artikuláció, a választékos beszédstílus megalapozása.
- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, derűs légkör megteremtése, amelyben a gyermekek bátran, szívesen nyilatkoznak meg, mesélnek élményeikről.
- Közlési vágy felkeltése, ötletek, vélemények közös szóbeli megfogalmazása, szófordulatok, utánzásra késztető udvarias viselkedés szóbeli kifejezéseinek gyakorlása, használata.
- Példaadás a megfelelő hangképzésre, beszédtempóra, hangsúlyra, hanglejtésre, tiszta beszédre, memória, ritmus és szóértés fejlesztése. Mindig érthető, egyszerű, világos az adott szituációnak megfelelő beszéd alkalmazása, spontán párbeszédes helyzetek teremtése, támogatása. Igényes megfogalmazással törekszünk a gyermekek kérdéseire hiteles választ adni, mondanivalójukat meghallgatni.
- Az óvodába lépéskor tájékozódás a gyermek nyelvi fejlettségéről, a család nyelvi kultúrájának megismerése, a szülők figyelmének felhívása a beszélgetés fontosságára, kapcsolaterősítő hatására.
- A gyermekek anyanyelvi fejlettségi szintjének folyamatos figyelemmel kisérése.
- Lehetőséget adunk minden gyermeknek a helyzetnek megfelelő folyamatos beszéd, szituációs tevékenységek gyakorlására, ösztönözzük a gyermekeket arra, hogy másokat is meg tudjanak hallgatni, beszédkedvük, beszédértésük, nyelvi kifejezőkészségük képességeiknek megfelelően fejlődjön.
- A gyermekek megismertetése a kommunikáció verbális és nonverbális eszközeivel.
- Ismert anyanyelvi fejlesztőjátékok gyakorlása (hallás, ritmus, mondat és szövegalkotást fejlesztő gyakorlatokkal, mondatismétléssel), bábbal, mesével, dramatikus játékokkal, drámajátékkal beszéd és kommunikációs kedv fokozása.
- Beszédszerveket ügyesítő gyakorlatok, beszédtechnika-légzéstechnika-fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása.
- Mozgás-cselekvés-megismerés-nyelvi megfogalmazás és rögzítés nyelvi elemeinek fejlesztése komplex módon.
- Az összefüggéseket megragadó megfigyeléssel a tapasztalatok verbális megfogalmazására ösztönzés (tulajdonságok kiemelése, összehasonlítása).
- A beszédhibák felismerése, megfelelő módszerekkel történő javítása, együttműködés a logopédussal.
- SNI gyermekek speciális segédeszköz használatának támogatása igény szerint.

Az értelmi fejlesztés-nevelés megvalósítása

Az óvoda a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosítja a kisgyermeknek a változatos tevékenységeket, melyen keresztül tapasztalatokat szerezhet a természeti, társadalmi környezetről. Mindez elősegíti kognitív képességeinek /érzékelés, észlelés

megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás/ fejlesztését. A környező világról szerzett tapasztalat rendszerezése eljuttatja a gyermeket egy magasabb fejlettségi fokra.
Az értelmi fejlődésben az óvodás gyermeknek el kell érnie az észleléses, finom mozgásos funkciók maximális szintű működését, amelyhez a nyelvi szimbolikus megismerési szint szervesen integrálódik.

Az értelmi nevelés célja: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek - érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás és kreativitás - fejlesztése.
Az értelmi fejlesztés folyamatában kiemelt hangsúlyt kap a differenciálás, az egyéni képességek szerinti fejlesztés. Az óvodai életben előre haladva egyre nagyobb szerepet kap az önálló gondolkodásra nevelés, a döntési képesség, a percepciófejlesztése, a fokozott figyelemkoncentrációt igénylő tevékenységek bővülése.

Feladataink

- A természeti és társadalmi környezetről tapasztalatok szerzése, bővítése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezése, tudás vágyának felkeltése és kielégítése.
- Észleléses struktúrák fejlesztése.
- A problémamegoldó és logikus gondolkodás elősegítése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása.

5. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

Az esélyegyenlőség és a másság elfogadása azt az emberi jogot testesíti meg, hogy minden embert – származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérülésére, fogyatkozására tekintet nélkül – ugyanazok a jogok és lehetőségek illetik meg az életben való érvényesülés folyamatában.

Az óvodapedagógusaink alapfeladata e kérdésben a másság elfogadtatása a gyermekközösséggel. Az óvodapedagógus hangoztatott elve legyen az, hogy a fogyatkozással élő gyermek nem beteg, hanem más, más az életmódja, más a teljesítménye, több segítséget igényel. Elő kell segíteni, hogy a gyermek önállóan tudjon közlekedni (eligazodni), szükségleteit (kívánságait) jelezni, az óvodai személyzettel kommunikálni és a csoportban szokásos viselkedést megvalósítani. A befogadás megvalósításának előfeltétele az érzelmes bemutatás, a szeretetteljes elfogadó légkör, figyelmesség, segítőkészség biztosítása, mind a gyermekek, mind a felnőttek részéről.

Az integráló nevelés követelményeinek teljesítése
Az óvodai nevelésben egyre szélesebb körben valósul meg az együttnevelés (integráló nevelés) társadalmi igénye. Integráló neveléssel-oktatással a sérült életminősége javítható.

A fogyatkozással rendelkezők közül leggyakrabban beszédhibás gyermekek (dadogók, hadarók, elakadó beszédűek) ritkábban érzékszervi fogyatékosok, enyhén értelmi fogyatékosok találhatók az óvodában nevelkedők között. Fejlesztő nevelésükhöz szakszerű segítséget a pedagógiai szakszolgálatok és a szakértői bizottságok nyújtanak. Az óvodapedagógus feladata az

együttműködés a logopédussal, a gyógypedagógussal és a gyermek egyéni fejlesztési terve alapján a gyermek fejlesztése.

A mozgásfogyatékkal élők számára a biztonságos és akadálymentes környezet megteremtése a legfontosabb feladat. Biztosítani kell számukra, hogy a mozgáskorlátozottság ne akadályozza a közösségi tevékenységekben való részvételt.

A hallássérült gyermekek jellemzően bizonytalanok, visszahúzódóak. Számukra a mentális biztonság a legalapvetőbb. Fontos, hogy fejlesztésüket szakképzett pedagógus végezze (szomatopedagógus, konduktor, szurdopedagógus) az óvoda pedagógusokkal együttműködve.

Külön csoportot képeznek a szociális hátrányú gyermekek, akiknél nem a szervezeti fogyatkozás okoz hátrányt a személyiség fejlődésében, hanem a családi, társadalmi, kulturális, anyagi háttér kedvezőtlen hatása (durva bánásmód, mélyszegénység, lakásnélküliség, kisebbségi megkülönböztetés és más hátrányos körülmény).
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai „megelőző" egészségneveléséhez szükség lehet a gyermekvédelmi szakhálózat (jogi, pedagógiai, egészségfejlesztő) segítségét kérni.

Tehetségígéretes gyermekeink részére külön tehetséggondozó programot dolgoztunk ki, mely Pedagógiai Programunk mellékletét képezi.

A gyermekbántalmazás és agresszió megelőzése
A gyermekvédelem a gyermek jogainak érvényesítéséhez, a szülők kötelességeinek teljesítéséhez, a veszélyeztetés megelőzéséhez nyújt jogi hátteret. Az 1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról a gyermek jogainak védelmét, a hatósági intézkedések lebonyolítását a családra, az óvodára, a gyermekvédelmi intézményrendszerre, továbbá az egyes szakszolgálatokra és a társadalmi szervezetekre bízza. A gyermek jogainak érvényesítése elsődlegesen a családra tartozik, ebből az óvodai nevelés kompetenciakörébe a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal való kapcsolat tartozik. A gyermek a veszélyeztetett helyzetét félelem, szorongás, agresszív viselkedés jeleinek kíséretében hozzátartozói köréből hozza magával az óvodai életbe. A veszélyeztetettség hátterében leggyakrabban alkoholista, kábítószer-élvező, nagydohányos, bűnöző magatartású családi háttér fedezhető fel. Ha a bántalmazott gyermeken az óvodapedagógus észreveszi a bántalmazás nyomait, intézkedhet. Az adott csoport nevelésében közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményezhet, majd közösen feltárják a háttérben fellelhető okokat. A felderítés, az intézkedés és a tanácsadás családlátogatással, egyéni beszélgetéssel, vagy külső szakember bevonásával valósítható meg.

6. GYERMEKVÉDELEM AZ ÓVODÁBAN

„A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik." [2]

[2] 1997. évi XXX. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Az óvodáinkban gyermekvédelmi felelősök működnek, akik koordinálják a gyermekvédelmi munkát.
Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza a Gyermekjóléti Szolgálattal való kapcsolattartás formáit és Gyermekvédelmi felelős munkaköri leírását.
Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség elmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezései:
- Sajátos nevelési igényű az a gyermek: aki szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján
a) testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság – együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, tartós és súlyos rendellenességgel küzd – fejlesztésük gyógypedagógus fejlesztő tevékenységével valósulhat meg;
b) a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzd – fejlesztésüket nem gyógypedagógus végzettségű pedagógus is végezheti, gyógypedagógus segítő útmutatása szerint.

Óvodánk gyermekvédelmi programjának célja, feladatai

- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése.
- Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen, ez a gyermek oldaláról szükséglet, a felnőttek számára kötelesség.
- Az esélyegyenlőtlenség csökkentése mellett kiemelt feladat az előítéletek kialakulásának megelőzése.
- A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – különleges védelem illeti meg.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége s ebben óvodánk kiegészítő szerepet játszik.
- Az óvodánk egyik alapelve, hogy biztosítsa az egyenlő bánásmód elvének, és az esélyegyenlőségnek mindenkire kiterjedő megvalósulását.
- Fokozott figyelemmel kísérjük a HH, a HHH, és veszélyeztetett gyermek szociális problémáit, gyermekvédelmi felelős rendszeresen kapcsolatot tart a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel, gyermekorvossal. Figyelemmel kíséri azon gyermekek sorsát, akik a Gyermekek Átmeneti Otthonában, és a Családok Átmeneti Otthonában élnek.

Gyermekvédelmi programunk tartalma

Gyermekvédelem alapjai:

1. Hátrányos helyzetű gyermek

- Alapvető szükségleteik kielégítésének lehetőségei korlátozottak.
- Családja, a szűkebb társadalmi környezethez az átlagoshoz képest negatív eltérést mutat.
- Normálisan fejlett, fiziológiailag nem sérült.
- A szülők rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek.

2. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

- Védelembe vett illetőleg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.
- Törvényes felügyeletet ellátó szülője, illetve szülei legfeljebb az iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányaikat fejezték be sikeresen.

Segítésük
Támogatással, sikerélményhez juttatással, lehetőség szerint társadalmi integrációval programokba, rendezvényekbe való bevonással.

3. Veszélyeztetett gyermek

- Testi, lelki értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő és a családi környezet nem biztosítja,
- A szülő viselkedésével veszélybe sodorja gyermeke testi-lelki jóllétét.
- A szülő által nyújtott családi közegben egészségre ártalmas szerek fogyasztása feltételezhető.
- Felmerül a gyermek bántalmazás vélelme a családban

Segítésük
Szakemberek által nyújtott támogatás, fejlődési lehetőségek nyújtása, anyagi segítség, szerető érzelmi légkör biztosítása.
Hivatalos pártfogók kijelöltetése a GYÁM hatóság által.
Átmeneti gondozásba vétel kezdeményezése.

Feladataink

- Rendszeresen felmérjük a HH, HHH, veszélyeztetett gyermekeket (családokat), és szükség esetén intézkedési tervet készítünk.
- A gyermek kapjon a nevelőtől nagyobb figyelmet.
- Szülői értekezletek, fogadó órák, családlátogatások, közösségi életbe bevonása.
- A család és nevelő jó, bizalmas kapcsolatának megteremtése, hogy a szülő és a nevelő is elmondhassa az észlelt problémákat.
- Meg kell győzni a szülőt a helytelen nevelési módszerének elhagyásáról.
- Felvilágosítást kell adni a támogatásokról. Szükség esetén a gyermeket egyéni bánásmódban részesíteni, szorosan együttműködni a gyermekvédelmi felelőssel és a Gyermekjóléti szolgálattal.

A gyermekvédelem elsődleges meghatározó szerepe a prevenció. A jelentősége, hogy biztosítja a gyermek testi, lelki, szellemi, erkölcsi fejlődésének feltételeit, megteremti a lehetőséget a nem megfelelő családi környezetben élő gyermekeket veszélyeztető okok, ill. ezekből eredő káros hatások megszüntetésére.
A veszélyeztető tényezők ritkán jelentkeznek váratlan és súlyos formában, ezért van jelentősége a kellő időben történő beavatkozásnak.

Legfontosabb feladatunk a felderítés, jelzés, nyilvántartás.
Óvodánk érdeke a folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, szülők felé tanácsok, javaslatok adása nem bántó és nem sértő módon.

- Minden nevelési év kezdetén felmérjük gyermekeink családi helyzetét, megvizsgáljuk az egészségügyi vagy szociális veszélyeztetettség okait.
- Nyilvántartásba vesszük az intézménybe járó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett gyermekeket.

- Kapcsolatot tartunk a MESZEGYI-vel, a Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Lakossságszolgálati Főosztályának Szociális és Köznevelési Osztályával, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével.
- Közreműködünk a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében.
- Tájékoztatást nyújtunk arról, kit lehet megkeresni gyermekvédelmi problémákkal kapcsolatban.
- Felvilágosítást adunk az igénybe vehető segélyekről, térítési díjkedvezményről.

Gyermekvédelmi felelős egyéb feladatai

- Gyermekvédelmi továbbképzéseken való részvétel.
- Szükség esetén konzultáció a szociális segítővel.
- Nyilvántartásba vett gyermekek egyéni fejlődésének értékelése.
- Óvodás gyermekeink gyermekvédelmi szempontból való nyilvántartása.
- A tanköteles korú gyermekek felkutatása.

7. A NEVELÉS KERETEI ÉS TARTALMA

7.1. Egészséges életmód kialakítása

Óvodánkban a helyes életritmus, a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, az edzés, a pihenés és az alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások elsajátításával, gyakorlásával biztosítjuk, a gyermek egyéni sajátosságainak megfelelő egészséges életmódot.

A helyes életritmus

A gyermek életkorának megfelelő helyes életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés központi kérdése. A napi életritmust a rendszeresen megszokott időben végzett tevékenységeket, az élettani szükségletek figyelembevételével tervezzük óvodáinkban.

A helyes életritmust fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a családdal együttműködve alakítjuk ki. Nagyon nagy hangsúlyt fektetünk a **befogadásra**, a **napirend és hetirend kialakítására, betartására.**

A jól szervezett napirendünk hozzájárul a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtéséhez.
Napirendünkben **a legtöbb időt a játék kapja.** Egész nap érvényesül a **folyamatosság,** a tudatos, tervszerű munka. Az indokolatlan várakozási időt igyekszünk kiküszöbölni.

Napirendünk rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermek személyiség fejlődését szolgáló események beillesztését. Figyelembe vesszük a gyermek önállóságát, ügyességének fejlődését. A napirend főbb kereteit megtartjuk a gyermek biztonságérzete, tájékozódása és a helyes szokások kialakulása érdekében.

A táplálkozás

A növekedés és a fejlődés egyik legfontosabb feltétele a táplálkozás. A gyermek a táplálkozással nem csak a különböző tevékenységek során elfogyasztott táplálékot pótolja, hanem a

növekedéséhez és a fejlődéséhez szükséges energiát is biztosítja. Az óvodában napi háromszori étkezést biztosítunk a gyermekeknek, amely során figyelembe vesszük, hogy a napi tápanyagszükségletüket a kellő mennyiségben és elosztásban kapják meg. A főzőkonyhák az ÓÉTI által közzétett és megkívánt nyersanyag-ajánlás szerint, reform ételeket főznek. A szülők a kifüggesztett étlapról maguk is tájékozódhatnak az óvodában felszolgált ételekről. Az étkezésre a korcsoportoknak megfelelően mindig azonos időpontban kerül sor. Az étkezési előkészületekben a gyermekek fejlettségüktől függően aktívan részt vesznek. Kialakítjuk bennük az esztétikus tálalás, a kulturált étkezés szokásait. Az ételek biztosításánál figyelembe vesszük a gyermek egyéni igényeit és törekszünk az új ízeket is megismertetni velük.

A gyermekek egészségének védelme, és az egészségesebb táplálkozáshoz való szoktatás érdekében nem hozható be az óvodába otthonról cukorka, csokoládé, rágógumi, édes sütemények, cukros italok, torta.

Testápolás
A testápolás a gyermek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. A testápolási műveletek során az óvodapedagógus és a gyermek, dajka és a gyermek között bensőséges kapcsolat alakul ki. A testi szükségletek kielégítésében a gyermeket gondozó felnőtt bizonyos mértékig az anyát helyettesíti. A gyermek a benne kialakuló kellemes közérzet hatására sikeresebben sajátítja el az önálló testápolási műveleteket.
Kialakult szokásrendszerünk lehetővé teszi, hogy igényüknek megfelelően használják a mosdót, amikor annak szükségét érzik. Természetesen ilyenkor is szüksége van a felnőtt tapintatos jelenlétére, hogy a gyermek kérésének megfelelően bármikor segíthessen. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodáinkban dolgozó felnőttek ügyeljenek a tisztaságra, a rendre, a személyes ápoltságukra (példamutatás).

Öltözködés
Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejlesztheti a gyermek ízlését és önállóságát is. A gyermek ruhája évszaknak megfelelően célszerű, kényelmes legyen, ne akadályozza a gyermek önállóságát. A váltóruhát, a sportoláshoz szükséges ruhát a szülők biztosítják gyermekeik számára. A gyermek lábboltozatát és sarkát tartó váltócipő viselése a csoportszobában kötelező.

Az öltözködés nagyon fontos eleme, hogy öltözködés közben a gyermek megismeri testrészeit, az öltözködés szabályait, megjegyzi saját személyes dolgainak helyét, viselését. Eközben fejlődik testséma-ismerete, térészlelése, finommozgása, kommunikációs készsége, értelmi képességei, teljes személyisége.

Mindennapos mozgás
A gyermekek mozgásigényének kielégítését és mozgás készségének fejlesztését a csoportszobában, és az iskolai tornateremben végzett, egészségfejlesztő testmozgás, a mozgásos játékok és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják, amelyeket a gyermek részben szabadon választhat meg, részben a nevelő kezdeményezi és szervezi.
A gyermek az udvaron annyit mozoghat, amennyire egyénileg igénye van. A séták és a kirándulások a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt jelentenek a csoport számára.

Edzés
Az edzés megőrzéséhez fontos, hogy a gyermek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Ezért minden évszakban lehetőséget biztosítunk a szabadban való mozgásra, így növeljük ellenálló képességét. A légfürdőzés az edzés könnyen megoldható, és legáltalánosabb formája. Légfürdőzést jelent szabadban, tornaruhában végzett mozgásfejlesztés, a játék és a séta is. Jó idő esetén szabadban tornázunk, napfürdőzünk. Az évszaknak megfelelően kerékpározhat, rollerezhet, labdázhat, szánkózhat a gyermek az óvodai udvaron.

Pihenés
A gyermek alvás szükségletének kielégítése részben az óvodára hárul. A pihenéshez, a nyugodt alváshoz meg kell teremteni a szükséges feltételeket. A megfelelő pihenéshez csendre, nyugalomra van szükség. Az óvodapedagógus elalvás előtti halk dúdolással, rövid mesével biztosítja a nyugalmat.
A gyermek egyéni szükségleteit figyelembe véve, megengedjük az otthonról hozott alvós játékot /csak kiscsoportban/ valamint, a nagyok tekintetében csendes tevékenységet biztosítunk, ha nem tud aludni /mesekönyv nézegetése/.

Gondozás - szokások alakítása
A gondozás és a helyes szokások kialakítása, a helytelen szokások korrigálása feltétele az összes nevelési hatások érvényesülésének. Hozzájárul a gyermek egész személyiségének alakulásához – a különbözőségek természetes módon való elfogadása, gyermeki empátia erősítése, multikulturális, interkulturális befogadó nevelés, az iskolai beilleszkedés közvetett előkészítése, testi-, lelki-, szociális érettség fejlesztése, fokozott figyelem a SNI gyermekek felzárkóztatására.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal. Területei – összehangolt sürgetésmentes munka, fejlesztő kommunikáció, pozitív érzelemkinyilvánítás, reális, a pozitívumokra épülő értékelés.

Az óvodapedagógus feladatai
- Biztosítsa az óvoda helyiségeiben a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezetet.
- Óvodába lépésnél az új környezet különböző tüneteket válthat ki. Kísérje figyelemmel, és gondozza a gyermekeket türelemmel, szeretettel.
- Segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését.
- Kérje az orvos, védőnő tanácsát, segítségét. Tartson kapcsolatot velük, és teremtse meg a szükséges feltételeket az öltöző kialakításánál a kényelmes öltözködésnek.
- Alakítsa ki a csoportszobákat úgy, hogy legyen elegendő hely és felszerelés a gyermeki tevékenységek számára.
- Gondoskodjon róla, hogy az erős napsugárzás ellen legyen sötétítő az ablakon, a természetes megvilágítás domináljon.
- Fordítson gondot a többszöri 5-10 perces szellőztetésre, különösen étkezés után, alvás alatt és mozgásos tevékenység közben.

- Ügyeljen arra, hogy 20-22 Celsius fokos hőmérséklet legyen a csoportszobában.
- Teremtse meg a feltételeket, hogy a mosdóban mindennek legyen meg a helye (fésű, fogmosó, törülköző), tisztántartásukról rendszeresen gondoskodjon.
- Tartsa távol, illetve távolítsa el a balesetet okozható tárgyakat.
- Ismerje meg a család és a gyermek szokásait, szociokulturális hátterét, ennek figyelembe vételével differenciáltan fejlessze a gyermeki készségeket és képességeket.
- Szoktassa a gyermeket az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítására.
- Rögzítse napirendben az egészséges életmód ritmusát, időbeosztást, a tevékenységek váltakozását.
- Folyamatosan konzultáljon probléma esetén – speciális gondozó prevenciós és korrekciós testi, lelki, nevelési feladatok ellátása a megfelelő szakemberek bevonásával /logopédus, pszichológus, szakorvos, szakszolgálatok szakemberei, szülők/.
- Vegye figyelembe a gyermek egyéni sajátosságait, ennek megfelelő készség- és képességfejlesztés eszközeit, módszereit alkalmazza.
- Gondozással, védje a gyermekek egészségét, előzze meg a betegségek kialakulását, gyakori szellőztetéssel, megfelelő fűtéssel, edzéssel, higiénikus eszközökkel, az esetleg megbetegedett gyermek elkülönítésével.
- Tájékoztassa a szülőket az óvoda gondozási feladatairól, követelményeiről, hívja fel a figyelmet a következetes megtartás fontosságára.

Testápolás

- Alakítson ki személyes bensőséges kapcsolatot a testápolási, gondozási műveletek során.
- Hívja fel a szülők figyelmét a hetenkénti hajmosás fontosságára, a körmök tisztántartására, amely betegségek forrása is lehet.
- Segítse elő a papírzsebkendő, az egészségügyi papír használatát, a helyes orrfújás gyakorlását.
- Biztosítsa naponta legalább 1 alkalommal a fogmosás lehetőségét.
- Igényelje a tisztaságot és rendet, vetesse észre a rendetlenséget, és megszüntetésébe vonja be a gyermeket is. Érje el, hogy ez a gyermek belső igényévé váljon.

Táplálkozás

- Étkezés terén szervezzen az étkezéshez kulturált körülményeket, mindig tiszta, ép edényeket használjon.
- Biztosítsa a megfelelő időt az önkiszolgálás szokásainak kialakítására, fokozatosan, tapintatosan végezze azt.
- Érje el, hogy a gyermek csak a saját evőeszközével és saját tányérjából fogyassza az ételt, ösztönözze annak elfogyasztására.
- Teremtsen lehetőséget az egész nap folyamán folyadék fogyasztására.
- Alakítsa ki a napirendben, hogy azonos időpontban történjen az étkezés, így megerősödnek a táplálkozás feltételes reflexei.
- Segítse elő az új ízek megismerését, megkedveltetését.

Öltözködés

- Kísérje figyelemmel, hogy megfelelő váltócipőt biztosítsanak a szülők a gyermek számára a lúdtalp megelőzése érdekében.
- Az óvodapedagógus irányítsa a gyermekek figyelmét a helyes öltözködés fontosságára, egészségvédelmük érdekében.
- Érje el, hogy a gyermek naponta váltson fehérneműt, harisnyát.
- Biztosítsa, hogy a gyermek a lehető legkevesebbet várakozzon felöltözve a fűtött helyiségben.
- Kérje a szülőket, hogy legyen tartalék fehérnemű, nadrág stb.
- Javasolja a szülőknek a gyermekek többrétegű öltöztetését.
- Biztosítsa, hogy a gyermek bátran öltözhessen, vetkőzhessen a hőmérséklet változásának megfelelően.

Mozgás, az egészséges életmód alapja

- Szervezzen minél több szabadban és csoportszobában végezhető mozgásos tevékenységet, a gyermek mozgásigényének kielégítésére és fejlesztésére.
- Biztosítson a gyermek számára kirándulási lehetőséget is, amely a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt nyújt.
- Tájékozódjon a kirándulás előtt a helyszínről, a megközelítés módjáról, a hely balesetmentességéről, ösztönözze a gyermeket a környezet tisztaságának megóvására.
- Segítse elő, hogy a gyermek változatos mozgással tapasztalhassa, mire képes, adjon módot arra, hogy új és újabb mozgásformákat próbáljon ki, és gyakorolja a már megszerzett mozgáskészségüket.
- Juttassa a gyermeket öröm és sikerélményhez a mozgás segítségével.
- Az óvodapedagógus növelje a gyermek ellenálló képességét a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással.
- Biztosítsa, hogy a lehető legtöbb időt töltsék a szabadban.
- A csoportszobában gondoskodjon a mozgásos játékok alkalmával friss levegőről, kellemes hőmérsékletről.
- Teremtse meg a lehetőséget a légfürdőzésre és napfürdőzésre az évszaknak megfelelően, és a fokozatosság elvének megtartásával.
- Nyáron használja ki a víz edző hatását permetező zuhanyozással, lábfürdővel.
- Biztosítson a lehetőségek függvényében egyéb edző hatású tevékenységeket: kerékpározás, úszás, labdázás, rollerezés.
- Kedveltesse meg változatos tevékenységekkel a testmozgást.
- Javítsa a testtartást fejlesztő mozgással, a lábboltozatot erősítő speciális gyakorlatokkal segítse a lúdtalp korrigálását.

Pihenés

- Pihenés, alvás idején az óvodapedagógus biztosítsa a gyermeknek a nyugodt alvás körülményeit, az alvásigényhez szükséges időt, segítse elő az elalvás előtti nyugalmi állapotba kerülést dúdolással, meséléssel.
- Ügyeljen arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják a még alvókat.
- Ne erőszakolja a mozdulatlanságot, az alvást.

- Biztosítsa a levegőcserét alvás alatt is.
- Ismerje fel a veleszületett rendellenességet, neurotikus tüneteket, nevelési hibákat, amely lehetővé teszi a mielőbbi korrekciót.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermek megszokja a helyes testtartást a gerincoszlop és mozgásszervi elváltozások megelőzése érdekében, nyugalmi és mozgásos állapotok gyakran váltakozzanak a nap folyamán.

Gyermeki tevékenységek

- Elvégzi a saját személyével kapcsolatos feladatokat (testápolás, öltözködés, étkezés stb.), pihen, alszik játszik, mozog.
- A pihenés, alvás egyéni szükséglete eltérő, de nem zavarják egymást a gyermekek.
- Igény szerint használja a zsebkendőt.
- Érzi, ha melege van, fázik, öltözködik le-fel.
- Segít a csoportszoba rendjének helyreállításában, a tisztaság fenntartásában.
- Önmaga is kezdeményez mozgásos játékot a csoportban és a szabadban.
- Egyéni ötletei alapján alkot játékszabályokat.
- Sétál, kirándul, ez alatt lég- és napfürdőzik.
- Változatos mozgásokkal erősödik, differenciálódik mozgása.
- Megismerkedik eddig ismeretlen ételekkel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Önállóan mosakodik, törülközik, kezet mos, amikor szükséges. Ruhája ujját feltűri, fogat mos, fogápoló szereket tisztán tartja. Haját rendben tartja.
- Helyesen fújja az orrát.
- Tüsszentéskor a szája elé tartja a zsebkendőt.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látja el.
- Segédkezik a foglalkoztató átrendezésében.
- Segítséget nyújt társainak és a felnőtteknek.
- Étkezés közben kulturáltan viselkedik. Igényli az asztal esztétikai rendjét.
- Helyesen használja az evőeszközöket.
- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, vetkőzik.
- Ruháját hajtogatja.
- Cipőfűzőjét megköti, cipőjét szükség esetén letisztítja.
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.
- Az eszközökkel óvatosan bánik.
- A rendetlenséget megszünteti.
- Óvja maga és társai testi épségét.

7.2. Játék

„Csodálatos milyen eredeti tud lenni egy gyermek, ha hagyják."
/Kosztolányi Dezső/

A gyermeki játék legélvezetesebb, legvonzóbb és egyben legféltettebb sajátja annak szabadsága. Nem mindegy, hogy e szabadsággal a gyermek, hogyan tud élni, s hogy a felnőtt, a játéktámogató, szerepében hogyan tud számolni a játék végtelenségével.
A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. **A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek, minden nap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell teljesülnie.**
A játék a gyermek sajátos öntevékenysége, ami szabad akaratra épül, benne és általa érvényesül az önkifejezés.

A kisgyermek a külvilágtól és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. Benne fejlődnek azok a tulajdonságok, melyek később a játékán kívül is jellemzőek lesznek rá.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is **a felnőtt** - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységhez, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, ill. segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

Intézményünkben, előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését.
A játék kiemelt jelentősége az óvodánk napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

Játékfajták
A gyakorlójáték bevezetője és kiegészítője a többi játékfajtának. Főleg a 3-4 évesek játékát jellemzi. A gyakorló játék az eszközhasználatban, mozgássorok kialakításában, manipulálásban realizálódik.

A szerepjátékban a gyermekek tapasztalataikat, elképzeléseiket hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A vállalt szerepen keresztül ábrázolják a valóság számukra lényeges mozzanatait.

A szabályjátékban nem a művelet, nem a szerep a rögzített, hanem a feladat és a szabály. Meghatározott cél elérésére irányul. Mozgás és értelemfejlesztő hatása van.

Konstrukciós játék során a gyermekek különféle elemekből, anyagokból építményeket, játékszereket, modelleket hoznak létre saját elképzelésük alapján.

Bábozás, dramatizálás során eljátszanak ismert meséket, kitalált helyzeteket, szituációkat. A játék során beleélik magukat a szereplők helyzetébe.

Az óvodapedagógus feladatai
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Az óvodapedagógus tanítsa a gyermekeket játszani, ismertesse meg a játékeszközök rendeltetésszerű használatát.

- Biztosítsa a szükség és igény szerinti együttjátszást, támogató, serkentő, ösztönző, indirekt magatartásával.
- Az óvodapedagógus teremtse meg a feltételeket /hely, idő, légkör és eszköz/, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.
- Gondoskodjon pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így adjon minél több játéktémát a gyermekeknek.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák, szabadon mozoghassanak a csoportszobához tartozó játékhelyiségekben is.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Biztosítson olyan játékeszközöket, amelyek az elmélyült játék kialakulását, és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekeknek az udvaron is álljanak rendelkezésükre barkácsoló, ábrázoló, manipuláló, konstruáló eszközök.
- Ismertesse meg a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Ismerje a fejlesztő játékeszközöket, azokat kreatív módon alkalmazza a mindennapi óvodai életben, a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodva.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejlessze a gyermekek értelmi képességeit /megfigyelés, emlékezet, gondolkodás/.
- Az óvodapedagógus a játékokhoz szükséges eszközöket folyamatosan bővítse.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermek gyakorlójátékot játszik, e tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit. Ezeket sajátos módon alkotja újra.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabályjátékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket.
- Konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból építményeket.

A fejlődés jellemzői korosztály szerint

Gyakorlójáték

3-4 éves kor: a játékos mozgást mindig ugyanabban a formában, ugyanolyan szabályok szerint ismétlik. Játékszereket, eszközöket rakosgatnak céltalanul, vagy maguk alkotta szabály szerint.
4-6-7 éves kor: gyakorló játék csak akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, de jelentkezhet konstrukciós és szerepjáték elemeként is.

Szerepjáték
3-4 éves kor: képesek olyan szerepjátékok kezdeményezésére és eljátszására, amelyek egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmaznak.
4-5 éves kor: mozgásuk, értelmi és érzelmi fejlődésük alapján megértik környezetük egyszerűbb jelenségeit, viszonyulásait, készek ezeket játékukban újraalkotni.
5-6-7 éves kor: tudnak vezetni, és játszótársaikhoz alkalmazkodni. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait.

Barkácsolás
3-4 éves kor: az óvodapedagógus, a gyermekek bevonásával készít kiegészítő játékszereket.
4-5 éves kor: segítenek az óvodapedagógusnak a játékszerek készítésében és a játékok megjavításában.
5-6-7 éves kor: a barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze.
A kellékekként létrehozott eszközöket felhasználják játékukban.

Dramatizálás, bábozás
3-4 éves kor: elsősorban a bábú mozgása kelti fel a gyermekek érdeklődését, ezért a bábúk „éljenek" a gyermekek között, legyen helyük a csoportban.
4-6-7 éves kor: kézméretüknek megfelelő bábokkal báboznak. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket adnak elő.

Szabályjáték:
3-4 éves kor: mozgásszükségletet kielégítő, egyszerű szabályokat tartalmazó játékokat játszanak.
4-5 éves kor: képesek a szabályok megértésére, az óvodapedagógussal közösen ellenőrzik a szabályok betartását, a győzelem érdekében megpróbálnak együttműködni.
5-6-7 éves kor: olyan szabályjátékot választanak, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

7.3. Anyanyelvi értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása nevelés
Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak megvalósítása, az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

Az óvodapedagógus feladatai
- Teremtsen olyan szeretetteljes, derűs légkört, beszéltető, beszélő környezetet, amelyben a gyermekek bátran, szívesen nyilatkoznak meg, mesélnek élményeikről, kérdéseket tesznek fel, kíváncsiságuk, érdeklődésük fokozódik, igényes beszédbeli megfogalmazással kommunikálhatnak a helyzetnek megfelelően.
- Az anyanyelvi játékokat építse be a mindennapi óvodai életbe, gyakoroltassa a hangzók tiszta ejtését.
- Az óvodába lépéskor tájékozódjon a gyermekek nyelvi fejlettségéről.
- Ismerje fel a beszédhibákat.
- Súlyosabb beszédhibák esetén irányítsa a gyermeket logopédushoz.

- Szép kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéljen, beszéde követésre méltó legyen.
- Fogalomhasználata szakszerű legyen, érthetően közvetítsen a gyermekeknek, korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével. Közléseit kapcsolja össze cselekvéssel, szemléltetéssel.
- Ismertesse meg a gyermeket a kommunikáció verbális és nonverbális eszközeivel.
- Valamennyi nevelési területnek megfelelően folyamatosan bővítse a gyermekek szókincsét új szavakkal, fogalmakkal, használja a jelenségekhez kapcsolódó jelzős kifejezéseket, ösztönözze az összefüggéseket megragadó megfigyeléssel, megfigyeltetéssel a tapasztalatok verbális megfogalmazását.
- Fejlessze a gyermekek beszédhang hallását és beszédértését, auditívemlékezetét, a beszéd helyes ritmusát, a megfelelő mondat és szövegalkotást ezt szolgáló játékokkal, igényes vers, mondóka, mese válogatásával.
- Támogassa, segítse spontán párbeszédes helyzetek kialakulását, építsen a gyermekek természetes közlési vágyára, ötletek, vélemények közös szóbeli megfogalmazásával, szófordulatok, utánzásra késztető udvarias viselkedés szóbeli kifejezéseinek gyakorlásával fejlessze a gyermekek kommunikációs készségeit.
- A gyermekek igényeihez igazodva törekedjen a beszédgátlás oldására, a beszédaktivitás, beszédfantázia erősítésére a megfelelő módszer, motivációs eszköz kiválasztásával /bábbal, mesével, dramatikus játékkal, drámajátékkal, mimetizálással/.
- Ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját, hívja fel a szülők figyelmét a beszélgetések kapcsolaterősítő, fejlesztő hatására.
- Igény szerint segítse az SNI gyermekek speciális segédeszköz használatát.

Gyermeki tevékenységek

- Igényeiket, szükségleteiket világosan, érthetően megfogalmazzák használják az erre utaló kifejezéseket.
- Gondozási tevékenységek során figyelik az óvodapedagógus utasításait.
- Játék, tevékenykedés közben használják a párbeszéd fordulatait, közlik egymással gondolataikat, ötleteiket, fokozódik beszédkedvük.
- Az irányított és spontán tanulási folyamatban a gyermekek használják a megismert tárgyak, jelenségek, történések kifejezéseit, folyamatosan gazdagodik szókincsük.
- Családi és egyéni élményeikről beszámolnak társaiknak és az óvodapedagógusnak.
- Anyanyelvi és kommunikációs játékokat játszanak az óvodapedagógus irányításával.
- Társaik mozgását, cselekvéseit verbálisan is kifejezik, megnevezik a téri irányokat, használják a névutókat, a matematikai kifejezéseket, udvariassági formulákat.
- Történeteket találnak ki és mondanak el, ilyenkor alkalmazzák az ismert nyelvi formákat, mesélnek egyszerű és összetett mondatok használatával, kifejeznek véleménynyilvánítást.

A fejlődés jellemzői korosztályonként

3-4 éves korban

A gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően szívesen beszélnek saját cselekvésükről, a velük megtörtént eseményekről. Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak és a megszokott jelenségek nevét. Leggyakrabban kérés, kérdés, felkiáltás formájában nyilatkoznak meg. Tárgyi és személyi

környezetükkel kapcsolatos gondolataikat összefüggően fejezik ki, még gyakori szövegszerkesztési hibával.
A magán és mássalhangzók nagy részét tisztán ejtik. Képességeiknek megfelelő anyanyelvi és kommunikációs gyakorlatok eredményeképpen megfelelően fejlett szövegértésük, megfigyelőképességük, memóriájuk, légzéstechnikájuk, téri tájékozódásuk.

4-5 éves korban
A gyermekek bátran, szívesen beszélnek. Értik és használják az ismert szavakat akkor is, ha az azokkal jelölt tárgyakat, személyeket nem szemlélik közvetlenül. Gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni, közölnek, leírnak, mesélnek. Társaik beszédére odafigyelnek és igénylik, hogy őket is figyelmesen meghallgassák. Alkalmazzák a párbeszéd jellegzetes fordulatait, a figyelem felhívást, a köszönést, az udvariassági kifejezéseket. Helyesen használják a jelen és a múlt idejű igeidőket, a képzőket, a ragokat, a határozott és határozatlan névelőt. Még előfordul néhány helytelenül képzett vagy helyettesített hang. Hallási figyelmük, emlékezetük, akusztikus differenciálásuk, hangfelismerésük megfelelően fejlett.

5-6-7 éves korban
A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket. Összefüggő beszédükben sok a szóismétlés, kötőszó - halmozás. Elbeszélésük folyamatos, de még nem követi mindig a történések logikai, időbeli sorrendjét. Beszédfegyelmük koruknak megfelelő, figyelmesen végighallgatják az óvodapedagógust, részt vesznek párbeszédben, végig várják a másik gyermek megnyilatkozását. Jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozással, hanglejtéssel, hangerővel és megfelelő tempóval beszélnek, helyzetnek megfelelően kommunikálnak, melyet természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérnek. Tisztán ejtenek minden beszédhangot. Helyesen használják a névmásokat, névutókat, a jövő idejű igéket.

7.4. Munka jellegű tevékenységek

A gyermeki munka önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.
A személyiség fejlesztés fontos eszköze a munka és a munka jellegű játékos tevékenység. A játékkal sok mindenben azonosságot mutat.
A feladatok elvégzése során megtanulják az eszközök használatát, tapasztalják, hogy az ember folyamatosan alakítja, változtatja környezetét. Az eszközök használatán kívül kialakulnak a munkavégzés képességeinek alapjai, mint kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság.
A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának fontos eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
A munka célra irányuló tevékenység, külső késztetés, többnyire külső irányítással folyik, a gyermektől belső fegyelmet, felelősséget, kötelezettség vállalást és annak teljesítését igényli. A munka elvégzését külső szükséglet indokolja, a gyermekeknek valamit teljesíteniük kell, munkájuk eredményét ők és mások egyaránt tapasztalják.

Célja
A gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert. Munkavégzés közben alkalmazkodnak egymáshoz, megbecsülik egymás munkájának eredményét, fejlődnek közösségi kapcsolataik, alakul feladattudatuk, felelősség érzetük.
Munkafajták:

- Saját személyükkel kapcsolatos munkák

- Közösségért végzett munka /naposság/
- Alkalomszerű megbízatások
- Környezet rendjének megőrzése
- Növény és állat gondozás

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus teremtse meg a gyermekek számára az életkorokhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek saját személyük, ill. a csoport érdekében maguk végezhessenek el minden olyan munkát, amelyre egészségük károsodása nélkül képesek
- Ismertesse meg a gyermekeket a munka társadalmi értékével, váljon a gyermekek igényévé az értékteremtés, ami magába foglalja a materiális, szellemi, erkölcsi, esztétikai értéket egyaránt.
- Az óvodapedagógus biztosítsa a legalkalmasabb eszközöket, szoktassa rá a gyermekeket, hogy tartsák azokat rendben.
- Teremtse meg a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört. - Erősítse a munkára késztető indítékokat a gyermekekben.
- Ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait.
- Törekedjen arra, hogy a munka értékelése során kedvet ébresszen a gyermekekben a további munkához.
- Gondoskodjon arról, hogy a szülő is értse mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.
- Erősítse a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.
- Segítse elő a gyermekek önértékelési képességének, igényszínvonalának és közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését.
- Fejlessze a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket
- Az SNI gyermekek munkavégzését segítse a megfelelő speciális eszközök használatával. Adjon lehetőséget a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb, tudatos fejlesztésére.

Gyermeki tevékenységek

- Közösségi megbízatásként naposi munkát középső és nagycsoportban végeznek a feladatok fokozatos bővülésével.
- A naposok terítenek, leszedik az asztalt, megkínálják pajtásaikat.
- Szükség szerint átrendezik a termet, segítenek a foglalkozási eszközök kiosztásában.
- Ellenőrzik a csoportszoba és a mosdó rendjét, tisztaságát.
- Segítenek az udvari játékeszközök ki és behordásában.
- Részt vesznek játékok javításában, tisztán tartásában.
- Évszakonként gondozzák kertrészüket és az élő sarok növényeit. Locsolnak, ültetnek, kapálnak, gyomlálnak.
- Udvarrészüket tisztán tartják, összeszedik a szemetet, sepregetnek.
- Alkalomszerűen apró megbízatásokat teljesítenek. Időközönként szétválogatják a játékeszközöket, rendbe teszik a babaszobai szekrényeket, részt vesznek a hó eltakarításban.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén
Jártasságot szereznek a különböző munkafajták elvégzésében. Önállóan használják a munkaeszközöket. Szívesen és önként vállalják a naposságot és egyéb megbízatásokat. Munkavégzésük során fegyelmezettek, munkájukban kitartóak megbízhatóak. Érzik munkájuk fontosságát és hasznosságát. Munkavégzés közben képesek az együttműködésre. Az egyéni megbízatásokat önállóan teljesítik.

7.5. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodai életben a gyermek a szocializáció újabb minőségét éli át.
Megtanulja megismerni önmagát, az együttélés szabályait, a társas életben elvárt viselkedésmódokat. A közösségi nevelés szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Ezért olyan óvodai élet szervezésére törekszünk, amely segíti a gyermek **erkölcsi tulajdonságainak,** és **akaratának szokás-és normarendszerének** megalapozását.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa az elfogadó érzelmi alapokra épített kellemes óvodai légkört.
- Tegye lehetővé a gyermek és társai közötti, valamint a gyermek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktus felvételt.
- Biztosítsa annak lehetőségét, hogy a felnőttekkel és a társakkal szembeni, s a társadalmilag elfogadott viselkedési szokás- és normarendszereket elsajátítsa a gyermek.
- Tegye lehetővé az elfogadott viselkedési módok természetes szituációkban történő gyakorlását.
- Életkornak és a gyermek igényeinek megfelelően ismertesse meg a gyermekeket a keresztény kulturális értékekkel, szimbólumokkal.
- Segítse elő a gyermekcsoporton belül az együttműködés, a kooperatív munka képességének kialakulását,
- Biztosítson élményekben gazdag környezet, hogy a gyermekek befogadóvá, elfogadóvá, segítőkésszé váljanak és legyen természetes számukra a különbözőség.
- Segítse a közvetett iskolai beilleszkedést a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.
- Tegye képessé a gyermeket arra, hogy az adódó esetleges konfliktusokat önállóan próbálják egymás között megoldani.
- Segítse elő a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakulását a gyermeki tevékenység folyamatos értékelése által.
- Biztosítsa, hogy a gyermek társai irányában mindig megértést tanúsítson. Tisztelje társai másságát.
- Személyes példával ösztönözze a gyermekeket egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására.
- Bátorítsa az eltérő kultúrából érkező gyermekek önkifejezését, társas kapcsolataikat.
- Tegye lehetővé a csoport életét színesítő visszatérő hagyományok éltetését.

- Erősítse a szűkebb és tágabb környezetük tevékeny megismerésével a nemzeti identitástudatot, hazaszeretetet, családhoz való kötődést.
- Állítson a csoport elé távlatokat, melyek a közös tevékenységekkel a gyermekek fejlődésének serkentői.
- Biztosítson alkalmat a baráti kapcsolatok kialakulására. Állandósulását tegye lehetővé közös tevékenységek, élményszerzések biztosításával.
- Környezettudatos magatartás megalapozása, érzelmi viszonyulásuk alakítása a környezettudatos cselekvési szükségletek, szokások, gondolkodás, értékrend, döntési képességek fejlesztésével.
- Alkalmazzon speciális fejlesztéseket a HHH és az SNI gyermekek testi-, lelki-, és szociális érettségének megalapozására az iskolai munkához.

Gyermeki tevékenységek

- Megtanulja tevékenység közben a másokkal való érintkezést és együttműködést.
- Ismeri és alkalmazza társas kapcsolataiban az alapvető társadalmi és erkölcsi normákat.
- Törekszik a felmerülő konfliktusok önálló megoldására, és ezáltal szocializálódik.
- Baráti kapcsolatokat alakít ki - ezekben tevékenykedik. Közösen tervezget több napra szóló játékot.
- Eljut az „én” -től a „mi” tudatig.
- Alárendeli saját akaratát másokénak.
- Formálja önfegyelmét, önkifejező, önérvényesítő képességét, ezáltal szabálytudata magasabb szintre jut.
- Társainak segítségére siet – tolerálja a különbözőséget.
- Véleményt mond társairól, tevékenységeikről, környezetéről.
- Önként részt vesz a közös munkavégzésekben, a csoportszoba formálásában – csoport, illetve óvodai közös programokban.
- A népi hagyományok ápolásában tevékenyen részt vesz - pld. Luca napi búzát ültet, komafát cserél, Kisze bábot készít stb. E közös élmények hatására erősödik a csoport közösségéhez, valamint az óvodai közösséghez való kötődése, s ez által formálódik magyarságtudata, nemzeti identitástudata.
- Programokat szervez rövidebb és hosszabb távú célok szerint.
- Felfedezi szűkebb lakóhelyét, séták, kirándulások alkalmával irányított megfigyelések által megismerkedik szülővárosa nevezetességeivel, ezáltal kialakul benne az együvé tartozás érzése, legyen ez a szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek hozzájárul a csoportszoba szebbé és otthonosabbá tételéhez, figyel az óvodapedagógusra, végrehajtja a kapott feladatokat.
- Megköszöni, ha kap valamit, kezd segíteni másoknak, szívesen játszik együtt.
- A kívánt játékszert elkéri társától, használja az udvarias beszédmód kifejezési formáit.
- Tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival. Köszönti a csoportba érkező vendéget.

- Eligazodik a csoport életében, a napirendben. A korábban kialakult szokásokat önállóan alkalmazza. Érti a szabályok lényegét és törekedik is azok betartására. Tevékenységeiben egyre önállóbb.
- Szívesen játszik együtt, érdeklődik társai iránt, segíti őket öltözködés, séta stb. közben. Önállóan keresi a segítségadás megfelelő formáit. Bízik önmagában és társaiban. Számba veszi a csoport tagjait.
- Keresi a közös tevékenység lehetőségét. Jelzi, ha közölni valója van.
- Tudatosodik benne, hogy egy összetartó csoport része, ezáltal együtt érez társaival, türelmes irántuk, figyelmesen hallgatja meg őket, örül a közösen elért sikernek. Átérzi a csoportért végzett tevékenység fontosságát.
- A megkezdett tevékenységet befejezi. Elfogadja az adott tevékenység által megkívánt magatartásformát.
- Természetes szükségletté válik a közös tevékenység, képes saját akaratát alávetni másokénak. Tűrő és konfliktusmegoldó képessége magasabb szintre jut. Vállalkozik önálló véleményalkotásra. Alakul a csoport közvéleménye.
- Kapcsolatot alakít ki a többi csoportba járó gyermekkel.
- Korosztályának megfelelően kezd kialakulni reális önképe, önértékelése, próbálkozik a társértékeléssel.

7.6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.

Az óvodai tanulás elsődleges célja, az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.
Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását. Az SNI gyermekek esetében fontos annak szem előtt tartása, hogy egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek.
Az ő spontán tanulásukat, a „kiemelkedő terület” – ükre kell összpontosítani.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedés tanulás
- a spontán, játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés - a gyakorlatiprobléma- és feladatmegoldás
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás

Óvodánkban a tanulás folyamatos, hiszen a gyermek minden helyzetben képes tanulni. A tanulás alapvető formája a játék. A felfedezés, a megtapasztalás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a képességek, mely alapján a gyermek számára a későbbi tanulás örömet jelent.

Elkülönítjük a játékidőben játszott és a tanulási folyamatban használt játékot.
A tanulási folyamatban a játékos feladatokkal vonzóvá tesszük a tanulást, mert a belső motivációra építünk. Növeljük a gyermek aktivitását, kíváncsiságát, a figyelem tartalmát és mélységét.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermek fejlődését az óvodapedagógus folyamatosan nyomon követi, és azt dokumentálja, az óvodai nevelés kezdetétől.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek nyitottságára és kíváncsiságára építve biztosítja a közvetlen tapasztalatszerzés lehetőségét, a valóság sokoldalú megismerését.
- Változatos módszereket alkalmazva segíti, hogy a gyermekek megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket.
- A tevékenységek irányítása során alkalmazott pedagógiai eljárásait a gyermekek egyéni szükségleteihez és fejlettségi szintjéhez igazítja.
- Tevékenységeiben korszerű tudástartalmakat alkalmaz.
- A tudástartalmakat szakszerűen, érthetően közvetíti a korosztályi és egyéni jellemzők figyelembevételével.
- Épít a gyermekek spontán és tudatosan szerzett tapasztalataira, ismereteire, érzelem vezéreltségükre, cselekvési és közlési vágyukra.
- Kihasználja az adott tárgyi és természeti környezet, kulturális értékek nyújtotta lehetőségeket.
- Változatos módon biztosítja a gyermekek motiváltságát, támogatja az önálló tapasztalatszerzés igényét, kreativitásuk megnyilvánulásait.
- Nagy hangsúlyt fektet a tevékenységek során az értékelésre, a reális énkép kialakulására, lehetőséget ad – támogatva a pozitívumok kiemelését - az ön- és társértékelésre.
- Változatos és innovatív módszereket (pld: kísérletezés) és szervezeti kereteket (pld: kooperatív munka) alkalmaz céljai eléréséhez.
- Biztosítja a nyugodt légkört, a megfelelő helyet és esztétikus eszközöket a tapasztalatszerzéshez.
- Lehetőség szerint beépíti az online információszerzés lehetőségét, használja az IKT eszközeit.
- Komplex tevékenykedtetésre törekszik, támogatva ezáltal a gyermekek sokoldalú személyiségfejlesztését.
- Minden pedagógiai eljárásában betartja a differenciálás elvét (felzárkóztatás, tehetségígéretek, támogatása).

- Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység során biztosítsa a napi 45 perces időkeretet.

8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

8.1. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti, emberi-, tárgyi- környezetről annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek segítik a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások értékeit, védelmét, szeretetét.

A nevelés célja
A gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek mozgásos és érzékszervi tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Fedezzék fel a természeti és tárgyi környezet szépségeit. Tudjanak rácsodálkozni a szépre, a jóra. Váljék igényükké a természeti és épített környezet védelme megóvása, a környezettudatos életforma.

Nevelési feladataink
- A mi feladatunk, hogy megtervezzük és megteremtsük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermekek rácsodálkozhatnak a természet szépségeire, összhangjára, tapasztalhatják a kölcsönös előnyöket s maguk is tehetnek azért, hogy kellemes környezetben éljenek
- Lehetőséget biztosítsunk az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, ezek feldolgozására a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az információ szerzés sokoldalú biztosításával gyarapítsuk az aktív és passzív szókincsüket.
- Megalapozzuk a gyermekekben környezetük védelmének, és a természet szeretetének igényét.
- Lefektessük a környezettudatos magatartás alapjait.

Óvodapedagógus feladatai
- Biztosítson a gyermeknek olyan tevékenységeket, hogy megismerje és megértse az őt körülvevő világot, építsen a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre.
- Szenzitív játékok, tapasztalatok biztosítása a környezet élményszerű megismerésére.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek megismerje azt a szűkebb emberi tárgyi környezetet, amelyben él, és hívja fel a figyelmet annak értékeire és szépségeire.

- Biztosítson tapasztalási lehetőséget, séták kirándulások során, az óvoda udvarán és kertjében, vagy a természetsarokban végzett tevékenységek által.
- Biztosítsa a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, és virágoskert működjék.
- Alakítsa ki a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt. Tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.
- Méltón a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepelje a gyermekcsoporttal a Jeles Napokat.
- Alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt tárgyi környezetével, és a természettel, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Biztosítson a természetsarokban növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről szóló folyóiratokat, ismeretterjesztő könyveket és verses köteteket.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés biztosításával a gyermek aktív-passzív szókincsének gyarapítása, fogalmak körének és tartalmának bővítése.
- Tanítsa meg a gyermeket a rácsodálkozásra, a környezet szépségeinek értékelésére, figyeltesse meg a természet színeit, hangjait, változásait.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása.

Gyermeki tevékenységek

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát, tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.
- Kerti munkát végez, közben megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával.
- Az udvaron olyan fákat, növényeket ültet, amelynek termését később elfogyasztja.
- Veteményez, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat, közben megfigyeli a fákat, bokrokat és felbukkanó rovarokat.
- Madáretetőt készít, megfelelő eleséggel látja el az itt telelő madarakat, ismerkedik a környezetében élő madárfajokkal, fokozottan figyel védelmükre. Etetőket, itatókat helyez el felnőtt irányítása mellett, megfigyeli a madárodú körüli teendőket.
- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magvakat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt a bővítéshez.
- Az akvárium gondozása közben tapasztalatot szerez a víz állagának változásáról és ennek következtében fellépő élőlényváltozásról.
- A közösen vásárolt, esetleg otthonról hozott zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít –reszel, szeletel, ízesít, ízlel.
- Segít az óvoda udvarának, kertjének, sziklakertjének gondozásában.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban.
- Játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, annak ápolásáról szerzett ismereteit.

- A város adta lehetőségek maximális kihasználása, látogatása: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, repülőtér, nagyállomás, piac, múzeumok, könyvtár, Csodamalom Bábszínház, Nemzeti Színház, Vadaspark, Avasi Arborétum, Tapolca, Lillafüred.
- Részt vesz az óvoda „zöld" programjain, jeles napokon, kirándul, sétál, terméseket gyűjtöget, barkácsol, papírt gyűjt, szelektíven gyűjti a hulladékot, illetve megismeri annak újrahasznosítási lehetőségeit.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében megismerésében s ez erősíti magyarságtudatát.
- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét (füst, por, zaj stb.), ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálódásokat végez.
- A közelben lévő Hejő-patakban megfigyeli a víz tisztaságát, vizsgálódást végez.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett folyóiratok, könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Elfogadja és tiszteletben tartja a különbözőségeket.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket.
- Tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését.
- Tudja a napszakokat.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri egyes évszakok néhány jellegzetességét.
- Alkalmazza a „növény" szót, mint gyűjtőfogalmat, tudja, hogy mi tartozik oda (fa, bokor, virág, fű stb.,).
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit.
- Alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Tudja csoportosítani az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit védelmét.
- Összehasonlítja a házi szárnyasokat az ismert madarakkal, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt felsorol, ismer.
- Ismeri ezek fontosságát az egészséges táplálkozás szempontjából.

8.1.1. Fenntarthatóságra nevelés

A környezetszennyezés és a természet pusztítása olyan méreteket öltött, hogy a kiutat a gyökeres szemléletváltásban találhatjuk.

Már óvodás korban alapozzunk meg egy olyan természetszemléletet, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó, jelzéseit befogadó személyiség sajátja. Pedagógiai fejlesztő munkánk során törekszünk a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviseletére és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadására. Kihasználjuk az intézményben a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit és lehetővé tesszük a gyermekek számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.

A fenntarthatóságra nevelés gyakorlati megvalósítása:

- komposztálás,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- újrahasznosítás,
- virágok, fák ültetése,
- bogárhotelek elhelyezése,
- fűszerkert kialakítása,
- energiatakarékos felhasználás a napi gyakorlatban,
- udvartakarítás,
- papírgyűjtés.

A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása ezért tölt be központi szerepet pedagógiai programunkban. Fontosnak tartjuk a tiszta, egészséges környezet iránti igény, szemlélet kialakítását a családokban is.

Feladatunk

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása,
- környezettudatos magatartás megalapozása, ismereteik bővítése,
- a fenntarthatóság elvének és lehetőségeinek megismertetése,
- a családok szemléletformálása, közös programok szervezése, szelektív szemétgyűjtés
- vetélkedők, papírgyűjtés, kirándulások, kertészkedés szervezése.

A kisgyermekkori környezeti nevelés terén végzett tevékenységünk elismeréseként intézményünk „MADÁRBARÁT ÓVODA” címmel is büszkélkedhetett. Ennek szellemében természetszerető, környezetbarát, nyitott gyermekeket nevelünk.

Óvodásaink aktívan részt vesznek környezetük tisztaságának megőrzésében /szemetes használat, levélseprés, gereblyézés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása, szelektív hulladékgyűjtés/.
Kirándulások alkalmával tudatosítjuk a gyermekekben, hogy viselkedésükkel ne zavarják az élővilág nyugalmát, gyönyörködjenek a szépségében, csak azt gyűjtsenek, ami már lehullott, amit a természet már „elengedett”.
A családok bevonásával óvodánkban papírgyűjtést szervezünk, folyamatosan, biztosítjuk a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét. Óvodánk kiemelten foglalkozik a madarak védelmével, az évszaknak megfelelő teendőkkel (pl.: etetők, itatók elhelyezése, odúk takarítása), környezetük madarainak jobb megismerésével.
Lehetőség szerint madárgyűrűzést szervezünk, ahol meg is ismerkedhetnek a madarak életével.

8.1.2. Környezetvédelmi Világnapok megünneplése

Október 04. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Állatok Világnapja** Vadon élő állatok, bogarak megismerése, hasznuk, fontosságuk Kirándulás a Miskolci Vadasparkba, Nyíregyházi Állatparkba, állatsimogatás és érzékenyítő programok szervezése. „Ne bántsd a bogarakat és rovarokat, inkább ismerd meg őket!”
Március 22. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Víz Világnapja** A víz fontosságának tudatosítása. Élhetünk-e víz nélkül? Takarékoskodjunk a vízzel! Kirándulás Lillafüredre a vízeséshez, a Pisztrángosba, a Békás-tóhoz, a Szinva és a Hejő patakhoz. „A víz az élet, takarékoskodjunk vele!”
Április 22. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Föld Napja** Szép környezet kialakítása, virágok ültetése, tágabb természeti környezetünk megismerése, értékeink megóvása! Kirándulás az Avasi Arborétumba és a Tapolcai rétre. „Legyen mosolygós a Föld!”
Május 10. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Madarak és Fák Napja** Facsemeték ültetése, kihelyezett madárodúk figyelemmel kísérése, madárgyűrűzés szervezése. Kirándulás a Miskolci Vadasparkba „Ölelj meg egy fát!”
Június 05. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Környezetvédelmi Világnap** Szemétszedés, papírgyűjtés a szülők közreműködésével. Kirándulás a tapolcai turista útvonalon, a Tisza-tavi Ökocentrumba „Védd a természetet! Ne szemetelj!”

8.1.3. Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Az óvodás gyermek környezetét szeretné egyre jobban megismerni és abban a helyét megtalálni. Utánozza a felnőtteket és a társait, újra és újra próbálgatja képességeit, sikerélményt okoz neki egy-egy összefüggés felismerése, megértése, a problémahelyzetek megoldása. A matematika mindenben benne van!
Erre épül az óvodai matematikai tapasztalatszerzés. Sokszínű matematikai tevékenykedéssel, a gyermek érzékszerveire ható változatos cselekedtetéssel érhetjük el a célunkat.
A *”matematika játékosan”* elv helyett jobb megközelítés a *„játékban a matematika”*.
A foglalkozások során (kötött vagy kötetlen) a játékos cselekvés, a cselekvő tapasztalatszerzés kap hangsúlyt. A „problémahelyzeteket” teljes testükkel megtapasztalva éljék át!

„Minden módszer jó, melyik éhséget ébreszt a tudás iránt…”

/C. Freinet/

A nevelés célja

A környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása ezáltal, a gyermek ítélő képességének tér-sík és mennyiség fogalmának alakítása.

Nevelési feladatunk

- Az iskolai tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók fejlesztése, különös tekintettel a vizuális és auditív észlelés, a memória és a figyelem fejlesztésére.
- A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus és problémamegoldó gondolkodás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Építsen a gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, segítse önálló problémamegoldását, biztosítsa az egyéni, cselekvő tapasztalatszerzést.
- Az óvodapedagógus megfigyeltetések, tevékenykedések alkalmával fejlessze a gyermekek észlelését (vizuális, auditív mozgásos és tapintásos észlelést, az alaklátást és a formaállandóságot).
- Fejlessze a keresztcsatornák működését, a finommotorikát, a testsémát és a lateralitás kialakulását.
- Vegye észre, használja ki a spontán adódó helyzeteket a fejlesztésre.
- Az óvodapedagógus fejlessze a gyermekek ítélőképességét, egyéni megismerő erőiket, problémalátásukat, problémamegoldó képességüket, összehangolva a csoport egészének fejlesztésével.
- Tegye lehetővé a gondolkodási képesség hajlékonyságát, a többféle megoldás lehetőségét.
- Teremtsen minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget.
- A gyermekek valamennyi érzékszervét vonja be a tapasztalatszerzésbe.
- Alapozza meg a matematikai beállítódást, szemléletet.
- Használja ki azokat a lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek.
- Erősítse az igazság, a jó megoldások megtalálásának kedvét és a hibajavítás igényét, a gondolatok tevékenységgel és szóban történő kifejezésének képességét.
- Hagyja a gyermekeket saját logikájuk szerint gondolkodni és csak szükség esetén irányítsa.
- Helyezze előtérbe a páros és mikrocsoportos foglalkoztatási formákat.
- Teremtsen lehetőséget az egyéni fejlesztésre és a differenciálásra.
- A gyermekek képességeinek ismeretében tervezze, az egyénre és csoportra szabott fejlesztéseket.
- A SNI gyermekek esetében a kognitív funkciók, a meglévő ismeretek fejlesztése, az észleléses struktúrák (látás, hallás, tapintás) fejlesztése által.

Gyermeki tevékenységek

- Tevékenykedés közben számolnak, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végeznek. Tapasztalatokat szereznek a darabszám változásairól (hozzáadnak, elvesznek, egyenlővé tesznek).
- Ismereteket szereznek a geometria körében. Tépnek, vágnak, rajzolnak síkmértani formákat. Bemozogják a földre rajzolt alakzatokat (kör, négyszög, háromszög stb.).

- Összehasonlítanak, szétválogatnak, megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint (halmazok, részhalmazok képzése).
- Kiválasztanak tapintás, látás, hallás, körbeírás alapján tárgyakat.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végeznek (sorszámok).
- A számfogalom megalapozása érdekében összemérnek, párosítanak, mennyiségekkel, halmazokkal (becslés, számlálás). Méréseket végeznek különböző egységekkel (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség).
- Tükör előtt mozognak, tükörrel tevékenykednek, tapasztalatot szereznek a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másolnak le, illetve önállóan alkotnak.
- Ritmikus sorokat hoznak létre térben és síkban, önállóan, illetve szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódnak a síkban ábrázolt világban (zárt, nyitott vonalak, labirintus) és a térben (testtudat, irányok, lateralitás, névutók).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek általában képessé válnak arra, hogy az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatát megértsék, kövessék.
- Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon is elmondják, egymás állításainak igazságát megítéljék, megbeszéljék, esetenként javítsák saját tévedéseiket. Általában szívesen vállalkoznak a felvetett, vagy felismert problémák megoldására.
- Képesek megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére. Összehasonlításaikat szóban is kifejezik és mások megállapításainak igazságát megítélik.
- Értik és helyesen használják az év során szereplő mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni. Az összemérés alapján helyes megállapítást tudnak tenni. Részt tudnak venni más mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet. Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 10-ig.
- Tudnak mesélni tevékenységről, történésekről, képről, egyszerű darabszámmal kapcsolatos történetekről, az elmondott történetet eljátszással, kirakással, rajzzal meg tudják jeleníteni.
- Építéseik, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye továbbra is a szemléletfejlődés: azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képesek megépíteni a mintával megegyező elemekből és színben nagyságban eltérő elemekből is kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerűbb tulajdonságokat meg is nevezni.
- A tükörrel való tevékenységük tapasztalat- és élményszerzésre szolgál: általában kettő, négy elemből álló alakzat tükörképét zsebtükör mögött meg tudják építeni.

- A térben való tájékozódásban elérhető a jobbra, balra irányok és állások megkülönböztetése, értik és követni tudják az irányokat, ill. helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, közé, alatt, fölött). A síkban megszokott megegyezést megértik (mit értünk a vízszintes síkban az alatt, fölött szavakon).

8.2. Mindennapos mozgás

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Az óvodáskor a természetes helyhelyzetváltoztató, és finommotoros-mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ebben az életkorban a gyermek leginkább a mozgás által szerez információt környezetéről, ezáltal gazdagodnak tapasztalatai. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.
A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Jelen van a szabad játékban, a kötelező mozgás foglalkozásokon, a sportprogramokon. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. A mozgásfejlesztés, az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását.
A mozgásos tevékenységek, játékok, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességekre, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulására, kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Célunk

- A harmonikus összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- A gyermekek pszichomotoros készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése.
- Az iskolai életmód megkezdéséhez szükséges testi és fizikai erőnlét, a megfelelő koordinált mozgás és finommotoros készség elérése.
- A mozgás, a sport szeretetének megalapozása.

Nevelési feladataink

- A természetes mozgáskedv megőrzése, a mozgás megszerettetése, a mozgásigény

kielégítése.

- A mozgáskultúra megalapozása.
- Egészséges életvitel elősegítése, mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészségek alakítása.
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése, a szervezet edzése.
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák fejlesztése /érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet/.
- Motoros képességek fejlesztése, mozgásjártasságok, készségek kialakítása.
- Környezeti nevelés a testséma alakítása során.
- Szociális fejlesztés az együtt végzett tevékenységek által.

Gyermeki tevékenységek

Mindennapos mozgásfejlesztés
Minden korcsoportban naponta szervezzük meg, lehetőség szerint a jó levegőn a szabadban. Anyagát a mozgásos játékok adják, kiegészülve a láb és tartásjavító gyakorlatokkal, gimnasztika alkalmazásával, természetes mozdulatokkal.

Sportprogramok
Programunkban lehetőséget biztosítunk arra, hogy a kötelező mozgás tevékenységeken kívül a gyermekek jártasságot szerezzenek néhány sportágban (úszás, korcsolyázás, kerékpározás). A gyermekek részt vesznek óvodák közötti szervezett sportrendezvényeken, ahol átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését, elviselését. Évente szervezünk kirándulásokat a szülők bevonásával, ezzel hozzájárulunk az egészséges életmód megalapozásához, és kedvezően befolyásoljuk a családok életmódját, szemléletét.

Szabad játék
Az óvodai nevelés során az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani a -spontán- mozgásos tevékenységekre. Törekedni kell a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására. Ezekben mindenki játszhat , senki nem esik ki végleg. Nincs győztes vagy vesztes, a játéktevékenység és a mozgásöröm áll a fókuszban, nem a teljesítmény vagy az eredmény.

Szervezett mozgásfejlesztő tevékenység
A sokszínű, változatos örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák, játékok azt a légkört, tanulási környezetet jelentik, amelyeket a kötelező mozgásos tevékenységekben is figyelembe kell venni. Kötelező mozgásfejlesztő tevékenységeket kis és középső csoportban hetente 1x, nagycsoportban hetente 2x tartunk. Nagycsoportban a szervezett úszás és korcsolyázás szervezhető az egyik foglalkozás időtartamában.

A dominancia elvei

- A 3-4 évesek számára a mozgásfejlesztés anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza. Ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése, valamint a testrészek ismerete, a tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása, a test személyi zónájának alakítása kiemelt feladat.
- 4-5 éves korban nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Előtérbe kerül az egyensúlyérzék, a szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése.

- 6-7 éveseknél az észlelés fejlesztésén túl a legcélzottabb a finommotorika fejlesztése, az oldaliság tanítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Teremtsen minél több mozgási lehetőséget óvodán kívül is, vigye a gyermeket játszótérre, uszodába, jégpályára, kirándulni stb.
- Tegye lehetővé a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Biztosítson változatos eszközöket, megfelelő helyszíneket a változatos mozgásgyakorláshoz, ötleteivel gyarapítsa a kézi szerek skáláját, hozzon létre sokféle eszközkombinációt.
- Fejlessze a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül készítse elő a szellemi aktivitást, illetőleg a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növelje az önértékelést és az önbizalmat.
- Fejlessze a nagy és finommozgásokat és a fizikális erőnlétet:
  - egyensúlyérzéket, szem- kéz-, szem- láb koordinációt,
  - ritmikus tevékenységgel a ritmusérzéket
- Ügyeljen a testséma fejlesztésére:
  - testrészek ismeretére
  - test koordinációjának alakítására
  - test fogalom kialakítására
  - a kezesség (lateralitás fejlesztésére), dominanciák erősítésére.
- Gyakoroltassa a vizuális és auditív észlelést fejlesztő, alapozó mozgásokat.
- Törekedjen a problémamegoldások erősítésére mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekek jó közérzettel, jó hangulatban vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- Biztosítson az óvodapedagógus a csoportszobában mozgásra inspiráló eszközöket.
- Tanítson a gyermeknek sok mozgásos játékot, régi népi játékokat.
- Fogadtassa el a speciális segédeszközök használatát
- Építse a különböző mozgások elsajátításának folyamatát a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére. Tartsa szem előtt, hogy a mozgás legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új meg új tapasztalatok szerzésére is.
- Az óvodai mozgás feladatainak teljesítésére a mozgás két formáját használhatja fel: a naponta szervezett, úgynevezett mindennapi frissítő mozgást és a heti egy, ill. két mozgásos foglalkozást. A mozgásos tevékenységeket kísérje pozitív megerősítéssel.
- **Tanítsa** meg a mozgás során betartandó szükséges és elégséges szabályokat.
- Az egész nap során biztosítson megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységre mind a csoportszobában, mind az udvaron.
- Az eszközök kiválasztásánál igazodjon a gyermekek fejlettségi szintjéhez.
- Segítse elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Tudatosan tervezze havonkénti lebontásban a gyermekek mozgásának fejlesztését.

- A mozgásos anyaghoz természetes módon igazítsa a fejlesztési feladatokat.
- Tartsa szem előtt az egészség megőrzését, megóvását.
- Használjon erőgyűjtő és erőfejlesztő módszereket a természetes testtartás megtartására
- Ösztönözze a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra.
- A fizikai aktivitás erősítésével hívja elő a szellemi aktivitást.
- Építsen a spontán érzelmi motivációra.
- A SNI gyermekek esetében bővítse a kompenzációs lehetőségek körét, a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működését célozva.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- Az óvodáskor végére a gyermekek teste arányosan fejlett, teherbíró, eljutnak az első alakváltozáshoz.
- Mozgásuk összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb.
- Képesek a mozgások kombinációjára és különböző helyzetekben való végrehajtására.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani képesek.
- Biztosan ismerik testrészeiket, magabiztosak az oldaliság tekintetében. Finommotorikájuk fejlett, kézizomzatuk erős.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Képesek végrehajtani a verbális utasításokat különböző tornagyakorlatok végzésekor.
- Egyéni, csoportos, sor és váltó versenyeket játszanak a szabályok pontos betartásával. Jártasságot szereznek néhány sportágban.

8.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, a festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására, a tehetségek bátorítására.

Az óvodapedagógus a tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Sokféle tevékenység sorolható ide a firkálástól a rajzon át a festésig, a bábkészítéstől kezdve a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával barkácsolt eszközökig minden. Az óvodai művészeti alkotásoknak legjobb modellje a család, a természet változása, állandó megújulása, a növény és állatvilág.
A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás, zene olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből élete végéig táplálkozhat.
A tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítik a képi - plasztikai kifejezőképesség komponáló - térbeli tájékozódó - és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi

kifejezését: a gyermek tér - forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A nevelés célja

A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit.
- Segítse a gyermek téri, formai és színképzetének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását.
- Segítse a gyermek látási, tapintási, mozgási érzékelésének összerendeződését, a vizuális élmények teljesebb átélését.
- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészeti alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti vonzódás alakulását.
- Biztosítson sokféle eszközt és anyagot, ismertesse meg a gyermekeket a különböző technikákkal, keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát.
- Változatos technika használattal biztosítsa a lehetőséget a differenciálásra és az öndifferenciálásra.
- Erősítse az eszközhasználat pontosságát, az eszközök tisztántartásának igényét.
- Ügyeljen arra, hogy a tevékenység eszközeivel balesetmentesen bánjanak.
- Segítse elő, hogy a szülők is adjanak gyermeküknek lehetőséget az otthoni ábrázolásra.
- Teremtse meg a szabadidős, illetve kötött ábrázolás hangulati, tárgyi és eszközbeli feltételeit, a minden gyermek fejlődését belülről segítő motiválást.
- Használja ki egész évben az udvari lehetőségeket, a spontán helyzeteket.
- Legyen igényes a környezet formálásában, törekedjék a természetes, jó minőségű anyagok használatára.
- Biztosítsa, ismertesse az esztétikus tárgyi környezetet.
- A csoportszoba díszítésében legyen mértéktartó, a lehetőség szerint vonja be a gyermekeket.
- Gyűjtse, és időnként elemezze a gyermek rajzokat.
- Gyermekmunkákkal vegyen részt rajzpályázatokon, a gyermeki alkotásokból rendezzen kiállítást (ovi galéria).
- Bátorítsa, gondozza a tehetségeket, szervezzen tehetségnapokat az óvodában.
- Környezettudatos gondolkodásunkhoz híven alkalmazza a tevékenységek során az újra hasznosítható anyagokat, eszközöket (flakonok, dobozok, kupakok).
- Biztosítsa a lehetőséget, a helyet és az eszközöket az önálló alkotáshoz, építéshez, bátorítsa erre a gyermekeket.
- Ismertesse meg a gyermekeket - helyzetnek, életkornak megfelelően -, a nemzeti szimbólumok jelentésével.
- A sajátos nevelési igényű gyermeknél fogyatékosságuk figyelembevételével erősítse az észlelő apparátust, a taktilis érzékelést és a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb fejlesztését célozza. Külön gondot fordítva arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermekek kezdetben firkálnak, majd elnevezik műveiket.
- Rajzolnak, festenek élményeik, elképzeléseik alapján különböző felületekre, a rendelkezésükre bocsátott anyagokkal.
- Játékaikhoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsolnak vágással, ragasztással papírból, textilből, termésből.
- Gyurkálgatnak homokot, agyagot, lisztgyurmát, papírt, közben megismerik az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Papírt hajtogatnak, montázst készítenek.
- Képeket készítenek vágyaikról, gondolataikról változatos technikákkal: fonal, nyomat, mozaik, viaszkarcolás, a festés és rajzolás mellett.
- Terméseket gyűjtenek, kavicsokat válogatnak, ezekkel díszítenek felületeket.
- Megismerkednek néhány új technikával, mint pl. a batikolás, gyertyaöntés, gipszöntés, textilfestés, só gyurmázás, kollázs készítés.
- Megismerkednek néhány népi kismesterséggel. Egyszerűbb formában szőnek, fonnak, agyagoznak, tojást festenek, mézeskalácsot készítenek.
- Önállóan alkotnak, rakosgatnak, építenek, saját elképzelés alapján, különböző anyagok felhasználásával.
- A szabadban homokoznak, nagy felületre rajzolnak krétával, kavicsokat rakosgatnak, köveket festenek, virágból láncot fűznek.

A fejlődés jellemzői 5-7 éves korra

- Örömmel, saját kezdeményezésükre is ábrázolnak.
- Kommunikációjukban bátran használják az ábrázolás eszközeit.
- Tevékenyen részt vesznek az őket körülvevő tér, valamint a térbeli makettek berendezésében.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudják az elemi térviszonylatokat. Élményeik elképzeléseik, képzeteik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket. Képesek rávezetéssel észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Formaábrázolások változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat, emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- A közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával. Önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat. Önállóan készítenek tárgyakat, az óvodapedagógus irányításával képesek az anyagszerűségre törekvés szabályait betartani.
- Ismerik a népi kézműves technikák alapjait (szövés, fonás, agyagozás), kis segítséggel alkalmazzák is azokat.
- Kezdenek érdeklődni az érdekes, szokatlan dolgok iránt. Elmondják véleményüket az

óvodai környezetről, szívesen vesznek részt annak szépítésében. Időnként felszólítás nélkül is észreveszik a tennivalókat.

- Késztetést éreznek arra, hogy figyelmüket összpontosítsák, technikai tudásukat aktivizálják.

8.4. Verselés, mesélés

Az érzelmi biztonság megadásának, s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és a szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

A magyar gyermekköltészet a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyairól, a lehetséges, és megfelelő viselkedési formákról.

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megjelenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal nem elvezet a mélyebb értelemben vett pszichikus realitástól és a külvilágra irányított megismerési törekvésektől, hanem ráébreszt ezekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.
A mese a gyermek számára maga a csoda. Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élmények feldolgozásában. A mese gerincét a **népmesék** adják, de az igényes **modern, kortárs** és **klasszikus mesék** is helyet kapnak az anyaggyűjtésben. Fontosnak tartjuk, hogy a mesét többször meghallgatva, **különböző módszerekkel, eszközökkel** dolgozzuk fel, mert az erősíti a gyermekekben a mese pozitív személyiségfejlesztő hatását.

A nap folyamán többször, de legalább két alkalommal mesélünk a gyermekeknek. Lehetőséget teremtünk az önálló szöveg és mesemondásra. Az élő mesélés alkalmával különböző eszközök segítségével színesítjük előadásunkat. Az előadásunk összhangban van metakommunikációs jelzéseinkkel. Törekszünk arra, hogy verselésünk, mesélésünk **esztétikai élményt** nyújtson a gyermekeknek, hasson érzelmeikre, fantáziájukat kibontakoztassa.

A vers és mese mellett fontos szerep jut a **bábozásnak és a dramatikus játékoknak**.

A közös játékokba a személyiségfejlesztéshez a **drámapedagógia eszközeit** is felhasználjuk. A megfelelő eredmény eléréséhez azonban elengedhetetlenül fontos, a nyugodt légkör, a jól kialakított szokásrendszer, melynek megteremtése már kiscsoporttól feladatunk.

A nevelés célja
A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése, az irodalmi nevelés által.
A gyermekek pozitív személyiségjegyeinek, kulturális anyanyelvüknek, ízlésvilágguknak megalapozása változatos és igényes irodalmi élmények nyújtásával, a népi kultúra felhasználásával.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus elsődleges feladata az élménynyújtás.
- Biztosítsa az érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt légkört. Alakítson ki állandó mesélő helyet.
- Keltse fel a mese és a vers iránti érdeklődést!
- Ismerje meg a család mesélési szokásait, beszéljen a szülőknek a mese és a vers fontosságáról
- Teremtse meg a mindennapos mesélés lehetőségeit (hely, idő, szokásrend) a pihenés előtti rendszeres meséléshez is!
- A kiválasztott irodalmi alkotások nyújtotta érzelmeket természetes viselkedési módjával közvetítse.
- Az irodalmi anyagot úgy válassza ki, hogy nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek, melyek fejlesztik erkölcsi ítéleteit, magatartását.
- Mese és versmondás alkalmával építsen a spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények kivárására.
- Éljen a komplexitás lehetőségével. Érje el, hogy a gyermekből, mint „befogadóból" a későbbiekben „előadó" váljék, teremtse meg ennek a megfelelő hely és eszköz feltételeit (ruhadarabok, fejdíszek, bábok).
- Fejlessze a gyermeknek mind az aktív, mind a passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővítse ismeretanyagát.
- Alkalmazzon minél több mozgással kísérhető verset, mondókát.
- Alkalmazza a néphagyományhoz kapcsolódó irodalmi anyagot.
- Ismertesse meg a népmesék sajátos nyelvezetét, s ezáltal bővítse szókincsüket, használja a tájnyelvet.
- Igaz történetekkel, elbeszélésekkel, szólásokkal, közmondásokkal, csúfolókkal, találós kérdésekkel ismertesse meg a gyermeket.
- Szervezzen könyvtárlátogatást.
- Biztosítson a gyermek számára könyveket és szoktassa a helyes használatára.
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése versekkel, mesékkel, bábozással, dramatikus játékokkal.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése irodalmi élményekbe ágyazott fejlesztéssel.
- Állítson össze igényes irodalmi anyagot.

Fontosnak tartjuk, hogy **igényes anyagválasztás** előzze meg az irodalmi élmény nyújtását. Csak igazán művészi értékű, a gyermek életkorának és érdeklődésének megfelelő irodalmi műveket

választunk. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Intézményünkben a nevelőtestületek közösen állítottak össze irodalmi anyagokat, ebbe szorosan beépítették a Jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó értékes irodalmi alkotásokat, vagy a népköltészet egyes jellegzetes elemeit.

3-4 éves korban főként különböző **ölbeli játékokat**, lovagoltatókat játszunk. Ezek nagy örömet szereznek a gyermekeknek, oldják az óvodába lépés feszültségét, segítik az óvodapedagógus – gyermek közötti szeretetteljes érzelmi kötődés kialakulását. A „mondóka játékokon" kívül egyszerűbb **népi rigmusokat, dajka rímeket, rövid versikéket** szituációban mondogatunk nekik. A **mesék k**özül olyanokat választunk, melyeknek **cselekménye egyszerű, érthető**, pozitív érzelmeket, a biztonságot, a jót sugallják. A meséket, mondókákat sokat ismételjük.

4-5 éves korban népi mondókákat, névcsúfolókat, hangutánzó mondókákat, tréfás verseket, halandzsa szövegű kiolvasókat válogatunk, melyek ritmusosak, és könnyen megjegyezhetőek. A vidámságot és a humort fontosnak tartjuk, ebben a korban a gyermekek ezt már megértik. Az egyszerűbb állatmeséket fokozatosan váltják fel a **népmesék**, egyszerűbb **népszokások dramatizálása**. Egyre több csodás elemet tartalmazó **rövidebb tündérmesét** mondunk nekik. A csoda ebben a korban kezd igazán izgalmassá válni. **Rövid csalimeséket** is mondunk, **találós kérdésekkel** csiszoljuk gondolkodásukat.

5-6-7 éves korban versanyagunk a különböző típusú **népi mondókákkal, kiolvasókkal** gazdagodik. Megerősítjük a **néphagyomány-ápolást, és a természet szeretetét. Megismerkedünk a nagy magyar költők gyermekeknek szánt, érzelmeire ható szép, lírai verseivel**, a magyar népmesekincs legszebb darabjaival, korunk íróinak **elbeszéléseivel, verses meséivel, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemeivel, meséivel** stb.

Gyermeki tevékenységek

- Mondókázik, versel kedve szerint és az óvodapedagógussal.
- A hallott meséket eljátssza, bábozza, dramatizálja.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít felnőtt segítségével.
- Ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Szívesen nézeget meséskönyveket, esetleg mesél a képekről.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- Bábozás közben kitárulkozik, szorongásai oldódnak.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Részt vesz dramatikus játékokban.
- Bábszínházba, színházba mennek az év folyamán több alkalommal.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek, játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogat.

- Az elhangzott vers, mondóka, mese ismétlését kéri.
- 8 verset megjegyez, 15-20 verset meghallgat az év folyamán.
- Hangzás, hangulat, érzelem egységében kezdi felfogni a hallott verset, mesét.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Csendben végig hallgatja a mesét, tekintetén látszik a belső képzeleti kép.
- A folytatásos mesék szálait össze tudja kötni.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Vigyáz a könyvekre.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

8.5. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkelti a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.
Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.
A dalos játékok közös éneklése fejleszti a zenei készségeket /ritmusérzék, hallás, éneklési készség/ és formálják a gyermek nyelvérzékét. Helyesebb lesz beszéde, kiejtése, hanglejtése. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.

A nevelés célja
A zenei készségek, a zene befogadáshoz szükséges képesség fejlesztése, valamint zenét értő és szerető egészséges, boldog emberré nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai
- Az óvodapedagógus juttassa a gyermekeket az énekléssel és zenehallgatással élményekhez, keltse fel zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Hangolja össze a dalanyagot a zenei nevelési feladattal.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyermekdalokat, dalos játékokat, szoktassa a gyermekeket tiszta éneklésre.
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, ritmus érzékét, harmonikus, szép mozgását.
- Tanítson a gyermekeknek táncos mozgásokat, néptánc-elemeket.
- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet töltsön be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

- Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé váljon a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Dalos játék, tánc során fejlessze a nagymozgásokat, az egyensúlyérzékelést.
- A téri helyzetek, téri irányok mozgásos megélésével fejlessze a térészlelést.
- Ismertesse meg a gyermekeket egyszerű hangszerekkel.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.
- Az óvodapedagógus önmaga zenei kulturáltságát is fejlessze, kutasson új zenei, - még nem tanított- alkotások után.
- Alapozza meg a gyermekek komolyzenei igényét is.

Gyermeki tevékenységek

- Népi dalos játékokat játszanak, ritmikus mondókákat mondanak, szabadon és alkalomszerűen a nap bármely szakában, jókedvvel és érzelmi gazdagsággal.
- Önállóan, tisztán énekelnek, zenét hallgatnak.
- Érzékeltetik az egyenletes lüktetést, ritmust tapsolnak.
- Egyszerű néptánc-mozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvodapedagógus irányításával, később önállóan is.
- Megismerik és játékukban is használják az egyszerű hangszereket /dob, cintányér, háromszög/.
- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekes és hangszeres előadását.
- Játszanak a hangjukkal: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekelnek, mondókáznak.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek a dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel éneklik. 10 dalt biztonsággal énekelnek csoportosan és egyénileg is. A dalokat önállóan is el tudják kezdeni.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Felismerik a magas - mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak így énekelni, dalt kezdeni.
- Ismerik a halk-hangos közti különbséget, tudnak halkan - hangosan énekelni, tapsolni, beszélni.
- Képesek a dallam-motívum bújtatására.
- Megfelelően használják az ütő hangszereket.
- Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés különbségét, ritmusmotívumokat visszatapsolnak.
- Az egyszerű, játékos, táncos mozgásokat motívumnyi ismétlődő szakaszokkal szépen megformálják. Változatos mozgáskombinációkat hajtanak végre. A mozgás során a teret maguk körül kihasználják, bemozogják.
- Képesek dallam, ritmus, és mozgás improvizálására.
- Figyelmesen hallgatják a bemutatott élőzenét és hangszeres játékot.

8.6. Ünnepek, hagyományok

Az óvodai élet ünnepei, helyi hagyományai, szokásai, a közös tevékenység, a közös készülődés, a várakozás öröme, élményt és érzelmi átélést, feltöltődést jelent a gyermekek számára. Növeli az

összetartozás érzését, erősíti a közösséghez való tartozás élményének kialakulását. Szervezésében a gyermekek is aktívan részt vesznek, közösen díszítik a termet, ajándékot készítenek. A gyermekek átélik az örömszerzés örömét. Az ünnep, az ünneplés az óvoda mindennapjaiból kiemelkedve, eltérő szokásrendben zajlik. „Ez a nap más, mint a többi." Az ünnepek kiemelik az ünnep résztvevőit a hétköznapokból.
Az ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a gyermeki személyiség fejlesztésére, a pozitív életérzés elmélyítésére. Megismerik a nemzeti, családi, tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét. Az ünnepek gazdag lehetőséget kínálnak a keresztény kulturális értékek megismerésére, erősítésére.

Ünnepeink

- Az óvodai élet hagyományos ünnepei
- Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek
- Nemzeti ünnepeink és egyéb ünnepek
- Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek
- Időszakos ünnepek, melyek adott alkalomhoz kapcsolódnak.

Események

Olyan óvodai programokat tartalmaznak, amelyek előre nem tervezhetők ugyan, de a gyermek óvodai életét színesítik, gazdagítják.
Ide tartoznak az esetenként megtartott bábszínházi előadások megtekintése, valamint más együttesek műsorán való részvétel, ezen kívül a népi hagyományok köréből ismert „jeles napok" megtartása és a sportnapok.

Kirándulások, sportprogramok

Az egészséges életmód és természetszeretetre nevelés jegyében szervezünk alkalmankénti, valamint tervszerű, az óvodai közösség egészét érintő kirándulásokat. Az alkalmankénti kirándulások a környezet tevékeny megismerésével kapcsolatosan szervezettek – szem előtt tartva a Zöld Óvoda program kritériumrendszerének szempontjait. A szülőföldhöz való kötődés alapjaként a gyermek ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét – szülővárosának jellegzetes nevezetességeit.

Sportprogramjaink saját szervezésű sportrendezvények óvodán belüli csapatok, csoportok, illetve az óvodák közötti csoportok részvételével, valamint részvétel városi és óvodai sportrendezvényeken.

Óvodánk és a család közös programjai

Az óvoda nyitottabbá tétele, valamint a család-óvoda kapcsolatának erősítése érdekében a hagyományos ünnepeinket a szülőkkel közösen szervezzük meg, építve aktív részvételükre.
Kirándulásainkat a szülő és a gyermek együttes részvételével valósítjuk meg annak érdekében, hogy az óvoda és a család kapcsolata a kölcsönös tisztelet jegyében elmélyüljön. Különösen kedveltek az úgynevezett kalandtúrák, állatparki látogatások.

ÜNNEPEINK

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Adventi barkácsolás		X
Mikulás	X	
Karácsony		X
Farsang	X	
Március 15.	X	
Húsvét	X	
Anyák Napja		X
Búcsú az óvodától		X
Gyermeknap	X	

9. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Az óvodai nevelés szakasza a gyermek 3 éves korában kezdődik és addig az időpontig tart ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi.
A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte.
A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
Az eredményes iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:
a) testi érettség
b) lelki egészség
c) szociális érettség
a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus, finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozódásnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, növekszik a tartalma terjedelme. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Végig hallgatja mások beszédét és megérti azt. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat, ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait. Ismeri a növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és időjárás

összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.
c.) Az óvodáskor végére szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan érett gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre. Képes egyre több szabályhoz alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s a feladatok elvégzésében egyre kreatívabb, kitartása, munkatempója, önállósága fokozódik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek estében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait.

10. ÓVODÁNK KAPCSOLATAI

Óvoda - család

Az óvoda nyitottabbá tétele érdekében a hagyományos ünnepeinket a szülőkkel közösen szervezzük meg, építve aktív részvételükre.
Kirándulásainkat a szülő és a gyermek együttes részvételével valósítjuk meg annak érdekében, hogy az óvoda és a család kapcsolata a kölcsönös tisztelet jegyében elmélyüljön. Különösen kedveltek az úgynevezett kalandtúrák, állatparki látogatások. Hagyományként szerveződik minden nevelési évben a szülők kikapcsolódását és közösségi formálódását segítő farsangi bál.

A kapcsolattartás feladatai

- A kapcsolattartás legyen folyamatos, törekedjen az együttműködésre és a kölcsönös alkalmazkodásra.
- A két fél közötti kapcsolat alapja legyen a tapintat, érezze a szülő az óvodapedagógus segítő szándékát, empátiáját.
- Közös programok segítsék a kapcsolat mélyülését.
- A nyílt napok, közös ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások segítik a minél nagyobb betekintést az óvoda és a család életébe egyaránt.
- Az óvodapedagógus minden egyes családdal külön találja meg a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a segítés legmegfelelőbb módját.
- Mindig reálisan tájékoztassa a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- A szülők tájékoztatása az iskolába menő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum betekintésébe való lehetőségéről.
- Indirekt hatások mellett tudatos szemléletformálás, különös tekintettel az egészségfejlesztés feladataira.
- Komplex intervenciós (beavatkozási) stratégia, cselekvési terv és gyakorlat kidolgozása, a helyi szükségletek alapján a HH és HHH gyermekek esetében.

A kapcsolattartás elve

- Az óvoda a családi nevelést kiegészítve, erősítve tudja betölteni nevelő szerepét, elismerve a család elsődleges szerepét.
- A szülői szervezet ellátja a szülői képviseletet, amely működési feltételeit, feladatait, az érvényes jogszabályok alapján alakítja ki.
- A két fél közötti együttműködés egyenrangú nevelőtársi viszonyban valósuljon meg.
- Az óvodapedagógus minden esetben éreztesse az őszinte odafordulást, empátiát addig a pontig, amíg a szülő ezt képes elfogadni.
- Szükséges, hogy az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen tudjon közeledni minden családhoz.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. A titoktartás határidő nélkül fennmarad, a kötelezettség kiterjed azokra is, akik részt vesznek a nevelőtestület ülésén.
- A szülői szervezetbe azon szülőket érdemes bevonni, akik közvetlen kapcsolatot tudnak teremteni az óvodapedagógusokkal és szülőkkel egyaránt, partnerként tudnak együttműködni a célok elérése érdekében.

Óvoda – társintézmények
Bölcsőde - óvoda
A kapcsolattartás feladatai

- A folyamatos kapcsolattartás a gondozónők és az óvodapedagógusok között lehetővé teszi a gyermek egyéni tulajdonságainak figyelembevételét, alapot nyújtva az óvodai fejlesztő munkához.
- Törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.

A kapcsolattartás elve

- Az öt intézmény gyermekközpontú szemléletén alapuló, jól összehangolt nevelési gyakorlat segíti az átmenetet a gyermek számára az új közösségbe való beilleszkedéshez.

Óvoda – iskola
A kapcsolattartás feladatai

- Az óvodapedagógusok és tanítónők közötti eszmecsere lehetőségének biztosítása.
- Biztosítja az óvodapedagógus a gyermek számára, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzen az iskoláról egy-egy látogatás, szervezett program alkalmával.
- Kísérje figyelemmel a gyermek iskolai beilleszkedését, saját nevelőmunkájának tapasztalatait adja át.
- Konzultáció óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről, előmeneteléről.

A kapcsolattartás elve

- A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemezze, amely elősegíti a gyermek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.

Civil szervezetek: idősek otthona - óvoda

A kapcsolattartás feladatai

- Különböző ünnepek alkalmával az idősek köszöntése.
- Az időskorúak tiszteletére nevelés
- Megbecsülésünk jeleként kisebb ajándékok barkácsolása a gyermekekkel.
- A városrészben élők összetartozás érzésének erősítése, lokálpatriotizmus
- A gyermekben alakuljon ki az idős emberek iránti tisztelet, megbecsülés.

Óvoda - közművelődési intézmények
A kapcsolattartás feladatai

- Látogassanak el a könyvtárba, ahol az óvodapedagógus felkelti a gyermek érdeklődését a könyvek és a könyvtár iránt.
- Nézzenek meg olyan kiállításokat a múzeumokban, amely felkelti a gyermek érdeklődését, életkoruknak megfelelő szinten.
- Látogassanak ki a Vadasparkba, ahol a környezetvédelmi nevelésben kitűzött feladatok megvalósítására nyílik lehetőség.
- Szervezzenek látogatást színházba, bábszínházba, ahol erkölcsi érzelme, esztétikai fogékonysága fejlődik, formálódik magatartásuk.

A kapcsolattartás elve

- A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megoldását, mely során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képez az általános műveltség kialakulásához.

Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények

- Oktatási Hivatal, Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ
- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
- MESZEGYI szociális szakemberei
- Egészségügyi Szolgáltatók
- Miskolci Egyetem Egészségügyi Kara
- Labdarúgó szakedzők, sport szakemberek

A kapcsolattartás feladatai

- Az óvoda vegye igénybe a Szakszolgálat szolgáltatását a problémás helyzetekben, bizonytalan iskolára való alkalmasság esetén.
- Évente látogassa a gyermekeket orvos, végezzenek szűrővizsgálatot.
- A védőnők havonta kövessék figyelemmel a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.
- Logopédus mérje fel a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejlessze. Végezze el az év elején szükséges szűréseket a tankötelesek körében. Az eredményről egyeztessen az óvodapedagógusokkal.
- A testi betegségekkel küzdő gyermeket gyógytornász segítse a gyógyulásban.
- Szponzorok támogatásával óvodai rendezvények, gyermekprogramok szervezése.
- Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család-gyermekjóléti központok-(szociális szakemberek) óvoda között

A kapcsolattartás elve

- Tartsák szem előtt, kísérjék figyelemmel a gyermek fejlődését, fejlettségét, segítsék az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.
- A gyermek mellett a családok segítése, támogatása.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében lehetőség szerint - pályázati forrásokból - kapcsolatépítés, szakmai kapcsolat fenntartása a külhoni magyar óvodákkal.

Mellékletek

Az óvoda egészségfejlesztési programja (1.sz. melléklet)

Felgyorsult világunk egyre újabb egészségvédő/egészségfejlesztő feladatok elé állítja az óvodai nevelést. Az informatikai társadalom a jövő állampolgárát egészséges, edzett, terhelést elbíró személyiségnek kívánja. Az egészség fejlesztése a kisgyermekkortól kezdődik, így **az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű** a személyiségfejlesztésben.

A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodásgyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarati, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét. A gyermek egészsége társadalmi ügy, megvédése és fejlesztése a nemzeti nevelési program szerves része, így válik az egészségpedagógia az óvodapedagógia kulcsfeladatává. A mindennapos óvodai nevelés az egészséget, mint alapvető értéket állítja nevelő programjába. Biztosítja az esélyegyenlőséget, fejleszti és korrigálja a gyermek életmódbeli képességeit.

Az egészség hármas: testi, lelki, társkapcsolati jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, azaz: annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat. A

speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre azonban nekünk, óvodapedagógusoknak tudatosan kell felkészülnünk.

A teljes körű egészségfejlesztés célja: hogy az óvodánkban eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét hatékonyan fejlesztő tevékenységekben. Támogassa a gyermek környezethez történő alkalmazkodását, felkészítse őt a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szembe, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiségét érő változásokra.

Az *egészség* modern értelmezése a testi, valamint a lelki és társkapcsolati jólétet, az aktív alkalmazkodó- és teljesítőképességet foglalja magában, azaz: az egészség nem azonosítható a betegség hiányával. Az egészség fogalmán az egészség aktív, célirányos megvalósítását, az egészségvédelemre vonatkozó folyamatos ismeretbirtoklást, az egészségesebb választását, valamint annak visszajelzését értjük. Az ember az egészségét csak folyamatos önkontroll segítségével és az életmódot befolyásoló külső körülmények megfelelő változtatásával képes fenntartani.

Az óvodai nevelés az egészség fogalmának anatómiai-orvosi meghatározói mellett szociális tényezőket is figyelembe vesz. Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik. **Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető.**
Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület. *(Székely 2003).* Az egészség védelme az egyén és a társadalom érdeke. Abban a családnak, az egészségügyi szakszolgálatnak, a köznevelési rendszernek és más érdekelt társadalmi szervezetnek alkotmányos feladata van.

A gyermek-egészségügyi szakszolgálat és óvodánk kapcsolata
Óvodánk egészségfejlesztő pedagógiai tevékenysége beágyazódik a gyermek-egészségügyi szakhálózat szervezeti tevékenységébe. A gyermek-egészségügyi szolgálat és óvodánk együttműködése kiterjed a gyermek, egészségügyi - ellenőrző vizsgálataira, az óvodai egészségnevelésre, a pedagógusokra, szülőkre és gyermekekre vonatkozó egészségmegelőző és fejlesztő (orvosi, védőnői) tevékenységekre.
Az együttműködésnek több formája beépül, óvodai nevelésünk mindennapi programjába.
Az egészségügyi szolgálat visszatérő feladata: a gyermekek fogászati gondozása, a csoportos fogászati, hallás és általános szűrővizsgálatok megszervezése óvodánkban. Minden egészségügyi vizsgálat együttes védőnői és óvodapedagógusi előkészítést, megbeszélést igényel.

A szülők és a külső szervezetek együttműködésének segítése
A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába. Ezért fontos feladatunk az egészségügyi szolgálat egészségvédő és fejlesztő tevékenységének segítése, a szülők számára rendezett közös programok, ismeretterjesztő előadások, higiénés és sportrendezvények szervezése.

- „Mozdulj ügyesen” sportnap
- Alternatív mozgásprogramok

- Úszásoktatás
- Korcsolyaoktatás
- Házi focibajnokság

Az óvoda egészségfejlesztési feladatai
Az óvoda nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül, és az óvodai élet valamennyi szakaszára kiterjed.
Nevelő, fejlesztő munkánk kiemelkedő része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló nevelő tevékenység.

Az egészségfejlesztés nemzeti stratégiája országos feladatként tűzi ki az óvodáskorúak nevelésében
- a mentális nehézségekkel küzdő gyermekeknek a családból az óvodai közösségbe való átmenetének segítését;
- nemzeti identitásuk megtartása mellett az óvodai napirend (szokásrend) megismertetését, elfogadását;
- az egészséges életvitel szabályainak gyakorlását;
- az egészséges táplálkozási szokások alakítását;
- a közösségi viselkedéskultúrának a többségi társadalomhoz illesztését;
- az egészséget támogató családi környezet segítő támogatását, megvalósítását;
- a szülők szemléletének, értékrendjének alakítását.

Erre épülve fogalmaztuk meg egészségfejlesztési feladatainkat
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteiknek a kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, mozgásigényük kielégítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése;
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód – testápolás, tisztálkodás, étkezés, mozgás -, megalapozása, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása;
- a gyermekek mentális egészségének figyelemmel kísérése;
- a családok szemléletének, értékrendjének formálása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülők együttműködésével – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi és lelki nevelési feladatok ellátása.

Egészségfejlesztési feladataink a gyermekek szomatikus, pszichoszomatikus és szociális fejlesztésére vonatkoznak.

1. A szomatikus nevelés feladatai
A szomatikus nevelés körében mindennapos óvodai feladat
- A személyi higiénére nevelés (a testápolás, a ruházat, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés gyakorlása),

- A környezeti higiénia fejlesztése, a környezetünk tisztaságának megóvása,
- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása, megalapozása.
- A napi rendszeres testmozgás, testedzés igényének kialakítása.
- A betegségek megelőzésére nevelés.
- A balesetek megelőzésére nevelés.

1.1 A személyi és környezeti higiénia fejlesztése

Személyes tisztálkodás

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme.

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és korrekció.

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak, az óvoda mindennapos tisztálkodási, testápolási rendjével. Higiénés szemléletünk átadása nem jelenthet a gyermek számára megszégyenítést. Következetes, de diszkrét segítségnyújtást igényel az óvodapedagógustól.

A legintimebb higiénés tevékenység a vécé és a vécépapír használata. Ennek begyakoroltatása fokozott intimitást igényel az óvodapedagógus és a dajka részéről.

Környezeti higiénia

Célunk: a környezeti higiéniai iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetvédő gondolkodás, életvitel megalapozása, a fenntarthatóság lehetőségeinek megismerése.

Feladatunk: a tágabb és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, környezetvédő magatartás szokásainak kialakítás. Példamutatás, gyakoroltatás, ellenőrzés.

A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékosságot is beemeli az óvodai nevelés kompetenciájába.

Az óvodai környezet feltételei jelentősen befolyásolják a gondozás színvonalát, hatékonyságát, ezért feladatunk az optimális környezet biztosítása.

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja:

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását;
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását;
- az ivóvíz higiéniáját;
- az udvar tisztán tartását, gondozását;
- a játékeszközök higiéniáját, rendben tartását;

2. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása, megalapozása

Célunk: az egészséges táplálkozás igényének kialakítása, a megfelelő szemlélet megalapozása.

Feladatunk: a gyermekek megismertetése az egészséges ételekkel, megfelelő étkezési szokások kialakítása, együttműködés a szülőkkel.

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az óvodáskorú gyermek táplálkozási szükségletét nem lehet a felnőttek szükségleteihez arányosítva levezetni, mert a kisgyermek biológiai sajátossága más.

Az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt – életkori fejlettségüknek megfelelő szinten -, és legyenek részesei az önkiszolgálásnak. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében szülőkkel, támogatókkal közösen gyümölcs- vagy zöldségnapot szervezünk. Fontos, hogy az óvodapedagógus a gyermekeket új ízekkel, ismeretlen italféleségekkel /pld. zöldséglé/, kevésbé ismert gyümölcsökkel ismertesse meg. A gyermekek maguk is vegyenek részt saláta, gyümölcstál készítésében.
Rendkívül fontos a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel biztosítása a nap bármely szakaszában, egyéni igény szerint.
Kiemelten odafigyelünk az allergiás, diétát igénylő gyermekekre. Ha szükséges szakemberekkel konzultálunk.

3. A rendszeres testmozgás, testedzés igényének a kialakítása

A szomatikus nevelés aktív gyakorlatának tartjuk a testedzést, az óvodai nevelési programban szereplő mozgásfejlesztést, a mozgáskultúra megalapozását, vagyis a rendszeres mozgás, fizikai aktivitás, szokássá, magatartásuk részévé alakítását.
A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való késztetésben mutatkozik meg, és nagyobb energiafelhasználással jár, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A gyermek mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár. A mozgás segíti a gyermeket a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában.
A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg, ennek megfelelően a mindennapi mozgás középpontjában is a sok mozgással járó játékot preferáljuk.

<u>Mozgás a szabadban</u>

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és munkaeszközökkel való munkálkodások. Mindezek az általános balesetvédelmi szabályok megismertetését, begyakoroltatását és ellenőrzését igénylik az óvodapedagógusoktól.
Jelentős figyelmet igényel a szabadban a túlmozgás, a fegyelmezetlen játék felderítése, megfékezése a balesetek elkerülése érdekében.

<u>Szervezett mozgásfejlesztés</u>

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését a programunkban szereplő edző tevékenység:

- a mindennapos mozgásfejlesztés
- a kötelező mozgásfejlesztő foglalkozás
- sportfoglalkozások / úszás, korcsolyázás, futball, ovifoci/
- Bozsik fociprogram szolgálják.

A testedzés mellett a mozgás, a sport megszerettetése, a közös játékos mozgás által kiváltott öröm átélése a cél.

Mindennap alkalmazható mozgásgyakorlatok: a mászás, járás, futás, ugrás, dobás, elkapás. A mozgásfejlesztő foglalkozás korcsoportra szabott, kis- és középső csoportban heti egy, nagycsoportban általában heti két alkalommal. Az óvodai mozgásfejlesztés során alkalmazott mozgásformák alkalmassá tehetik a gyermekeket az életen át tartó sporttevékenység megalapozására.

4. A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvodapedagógusi feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.
Célunk: az egészségvédő jó szokások kialakítása.
Feladatunk: ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával, példamutatással a gyermekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére. A védekezéshez szükséges magatartásformák megismertetése elsajátíttatása.
Az egészséges gyermekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket lehetőség szerint elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük. (Csak érvényes orvosi igazolás ellenében fogadhatjuk ismét közösségben a gyermeket.)
Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, gyermekorvosával, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be. Kapcsolatot építünk ki az egészségügy szakembereivel, a preferált területeken szorgalmazzuk gyermekeink rendszeres vizsgálatát (pl. fogászat).

5. Balesetek megelőzésére nevelés

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. A felgyorsult technikai fejlődés számtalan olyan eredményt is hozott, melynek jelentősége balesetveszélyes, életveszélyt is hordoz magában. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.
Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.
Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, folyamatos korrekció.

A pszichohigiénés /lelki, érzelmi, akarati /nevelés feladatai

A pszichohigiénés nevelés a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel. Főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését, a stressz hatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások” megértését és megoldását.
A pszichohigiénés / lelki/ egészség fejlesztésének főbb feladatai:

- a társas-társadalmi beilleszkedés (integráció) megvalósítása,
- a normatartás (adaptáció) elsajátítása.

5.1 A beilleszkedési képesség gyakorlása

Az óvodai nevelési gyakorlatunk kiemelt feladata a gyermekek beilleszkedési képességének (a csoportba történő integrációjának) elősegítése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális integrációjának megvalósítása. A beilleszkedési képesség megvalósítása az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységeket kívánja az óvodai csoportok életébe beilleszteni:

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása személyesen;
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- más származásúakkal, vallásúakkal együttműködés szorgalmazása;
- más gyermekközösségekkel, egyesületekkel kapcsolattartás, barátkozás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

5.2 Az alkalmazkodóképesség fejlesztése / normatartás/

Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulást „hozzáilleszkedést" aktív elfogadást, beállítódást jelent.
Napjaink globalizációs környezete ilyen alkalmazkodóképességeket igényel a jövő nemzedékétől.

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás;
- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias (segítő) viselkedés;
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel;
- betegség esetén a betegviselkedés elfogadása.

5.3 A szociális egészség fejlesztési feladatai

Az ember társadalomban, emberi közösségekben éli le életét, ami az együttélés szabályozottságát, a társak egymásra történő kölcsönhatását tételezi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását is elvégzi.
E nevelési feladat a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja.
Az óvodában elsajátított szociokulturális nevelő hatások a gyermek későbbi életében is éreztetik hatásukat.
Az óvodának, mint társadalmi intézménynek a zavartalan működéséhez és sikeres nevelőmunkájához nélkülözhetetlen a kiegyensúlyozott légkör, a harmonikus csoportmiliő. Az együttműködés során keletkezett feszültségek feloldására, a másság különbözőségeinek elfogadására, baráti kapcsolat létesítésére van igény páros kapcsolatokban, illetve az együttjátszó gyermekcsoportokban. Az óvodai csoport tagjait összekötő személyi kommunikáció és együttműködés forrasztja össze, egészen az „én csoportom" tudatáig.

A MIÓVI NAPRAFORGÓ SPORT TAGÓVODÁJÁNAK TEHETSÉGÍGÉRETEKET TÁMOGATÓ PROGRAMJA (2.sz. melléklet)

Hitvallásunk szerint: „Emberi érték a tehetség, ami majdnem mindenkiben megtalálható, csak sokáig kell faragni a követ, hogy végül megcsillanjon a drágakő.” /dr. Czeizel Endre/

Egy gyermek egészséges fejlődéséhez, egyéni adottságainak kibontakoztatásához számos tényező optimális összjátéka szükséges. Fontos, hogy az óvodás gyermekek megérezhessék annak az örömét, amit egy kihívást jelentő feladat megoldása adhat, amit akkor élhetnek át, amikor a legjobb képességeiket alkalmazzák, azokat kibontakoztatják.

Az óvodai nevelés akkor lehet igazán hatékony, ha a gyermek saját tapasztalata alapján hozhat létre, alkothat, kreatívan tevékenykedhet bátorító, támogató közeg, felnőttek, élmények, tevékenységek, eszközök széles skálájának segítségével. A kora gyermekkori tehetségfejlesztés fontossága a 3-7 éves kor egyszeri, soha vissza nem térő szenzitív, alapozó időszaka miatt kiemelt jelentőségű.

A tehetség már kora gyermekkorban megmutatkozhat, mint lehetőség! Minél korábban érik a személyiséget a tudatos, fejlesztő hatások, annál valószínűbben tud teljesen kibontakozni a tehetség. Az óvodának olyan kihívások elé kell állítania a gyermekeket, amelyek képességeiknek megfelelő, de teljesítményre ösztönző, és boldoggá teszi őket, biztosítja a sikerélményt a számukra.

Óvodánk olyan tehetséggondozó programot kíván működtetni, amelynek célja, hogy elősegítse a gyermekekben rejlő tehetség kibontakozását és esélyt adjon a hátrányos helyzetben lévő gyermekek is arra, hogy megélhessék a képességeikben rejlő lehetőségeket.

1. Az óvodai tehetséggondozás feladatai, folyamata

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, ***céltudatos fejlesztés*** *által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” /Harsányi István/*

Ahhoz, hogy a gyermekek ki tudják bontakoztatni képességeiket, az intézményekben tehetségfejlesztő - gondozó programra van szükség.

Ebben a korban elsősorban **tehetségígéretekről, tehetségre való hajlamról** beszélhetünk.

Az óvodában a tehetség fejlesztése, tehetség-ígéretes gyermekek támogatása sajátos körülmények között zajlik. Viszonylag kevés az a gyermek, akinek a tehetsége korán megnyilatkozik (kiválóan

rajzol, énekel, számol fejben stb.), de a **tehetségígéretek felfedezése** és fejlesztése igazi kihívás az óvodapedagógusok számára.

2.1. A tehetségígéretek felfedezése

Az óvodai tehetséggondozás a tehetségígéretek beazonosításával kezdődik. A tehetségazonosítás, a tehetségígéretek felismerése nem egyszeri alkalom, hanem egy tehetséggondozási folyamatba ágyazott komplex folyamat, amely végig követi a tehetségígéretek fejlődését. Eredményességét nagymértékben segíti, ha a család és a szakemberek együttműködésében valósul meg.

Óvodáskorban az azonosítás szempontjából elsődleges a sokrétű tevékenységek biztosítása a gyermekeknek, annak érdekében, hogy kipróbálják képességeiket, megmutatkozzon tehetségük. Ezen tevékenykedések során azonosíthatjuk azokat a gyermekeket, akik a megfelelő pedagógiai fejlesztő munka segítségével kibontakoztathatják a bennük rejlő lehetőségeket.

Óvodáskorú gyermekek esetében a személyiség megismerésének alapvető eszköze a **megfigyelés,** annak mindkét típusa, a mindennapi tevékenységek során történő spontán, és egy adott szempont alapján történő célzott, szervezett megfigyelés.

Segítheti az azonosítást az intézményünkben alkalmazott szűrőprogram, amellyel a nevelési év során két alkalommal „vizsgáljuk„ a gyermekek képességszintjét. Az eredményekre építjük – tervezzük – a fejlesztés folyamatát.

A tehetséges gyermek jellemzői

A tehetséges gyermekek általában nagyon korán kis egyéniségekké vállnak, a kiemelkedő képességekre utaló jelek már esetleg 2-3 éves korban észlelhetőek. Olyan tulajdonságok ezek, amelyek jelzik, sejtetik különleges egyéniségüket.

Általános jellemzőik lehetnek /pozitív tulajdonságok, erős oldal/:

- jó megfigyelőképesség, információk megjegyzése;
- gyors felfogás, ok-okozati összefüggések gyors felismerése;
- tudásvágy, széleskörű érdeklődés, kíváncsiság, nyitottság;
- szokatlanul jó memória;
- korán induló beszédfejlődés, gazdag szókincs, korai olvasás;
- fejlett képzelőerő, gazdag fantáziavilág;
- kreativitás /egyéni ötletek/;
- humorérzék;
- magas energiaszint, motoros intenzitás, kevés alvás;
- versenyszellem;

- tökéletességre törekvés;
- fejlett koordináció és finommotoros mozgás, korai figuratív rajzolás;
- zenei képességek;
- érdeklődési körüknek megfelelő témákkal, tárgyakkal, tevékenységekkel való elmélyült, koncentrált foglalkozás, kiemelkedő teljesítmény /zene, mozgás, vizualitás, anyanyelvi terület, intellektualitás/.

A tehetséges gyermekekkel azonban problémák is adódhatnak (" gyenge oldal"):

- érzelmi-szociális éretlenség;
- túlzott érzékenység;
- ambivalencia a személyiségjegyekben;
- nonkonformista jegyek /szabályok, szokásrendszer elfogadásában/.

Mindenképpen olyan hiányosságok ezek, amelyek a tehetség fejlődését megnehezíthetik, ezért fontos az egyéni, differenciált fejlesztés, a pedagógusok segítsége, a család-óvoda szoros együttműködése, a gyermek gyengébb oldalának kiegyenlítése.

2.2. A tehetséggondozás tervezése

A programunkban meghatározzuk a feladatokat, a gyermekek fejlesztésével kapcsolatos teendőket, a mérés-értékelés rendszerét, a családokkal történő „együttnevelés" formáit, lehetőségeit.

A komplex program működtetésével egyszerre fejleszthetjük a gyermekek személyiségét és képességeit, erős és gyenge oldalát. Meghatározzuk a csoportdokumentáció tervezésének irányvonalát. A fejlesztési terveinkbe (nevelési-, tematikus- és egyéni fejlesztési terv) beépítjük a tehetségígéretes gyermekek támogatásának gyakorlati elemeit. Az optimális tehetséggondozást a napi játéktevékenységek, tapasztalatszerzések és alkotó tevékenységek folyamatába igyekszünk beépíteni.

3-4 éves korban az egész éves megfigyelések már hozhatnak eredményeket a gyermekek átlagon felüli adottságainak feltérképezésében. 4-5 éves kortól kezdve az azonosított tehetségígéreteknél az óvodapedagógusok elindíthatják az egyéni fejlesztéseket integráltan, a saját csoportjukban, illetve tehetségígéreteket gondozó műhelyekben.

A tehetségműhelyekben kis létszámú közösségekben „dolgozhatnak", alkothatnak a gyermekek, érdeklődésüknek és igényeiknek megfelelően (elsősorban 5-6-7 évesek).

A műhelyek óvodapedagógusok irányításával, éves terv alapján működnek, kooperatív, problémamegoldó, bátorító módszereket alkalmazva.

A tervek megfogalmazzák a célokat, feladatokat, módszereket, a témákat és a gyakorlati kivitelezést. (Egy csoportot két pedagógus vezet.)

A tervezés területén a feladatok megfogalmazása, a gyakorlati megvalósítás kivitelezése a következő **irányvonalak** figyelembevételével történik:

- A tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése.
- A tehetséges gyermek (tehetséggel összefüggő) gyenge oldalának kiegyenlítése.
- Olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.
- A támogató környezet kialakítása és a szükséges eszközállomány biztosítása.
- A relaxálás, a pihenés módjai.

2.3. Feladatok a tehetséggondozó program eredményessége érdekében.

- A gyermek személyiségének figyelembevételével átlagon felüli adottságaik, kreativitásuk minél előbbi felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése, önmagukhoz mérten tehetségük kibontakoztatása az óvodai csoportban vagy külön foglalkozás keretén belül. (megfigyelések, mérések)
- Szükséges bevonni a szülőket a fejlesztő munkába (anamnézis, beszélgetés).
- Lehetőséget kell adni a hátrányos családi háttérrel rendelkező gyermekeknek. (esélyteremtés, hátránykompenzáció)
- Szükséges a gyermekek számára olyan műhelytevékenység biztosítása, amelyben önmagukhoz mérten kibontakoztathatják tehetségüket.
- A tehetségdiagnosztika rendszerének kialakítása /tehetségazonosítás, beválogatás, hatásvizsgálat/, megvalósítása, évenkénti felülvizsgálata.
- Az egyéni képességekhez igazodó tevékenységtartalmak kimunkálása (műhelyek kialakítása), éves munkaterv, gazdag, színes tehetséggondozó programok készítése.
- Szükséges az újszerű módszerek, egyéni technikák, elsajátítása, a kreatív tevékenykedés.
- A fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítása.
- Az óvodai szabályrendszer és a csoportszokások figyelembevételével a gyermekek egyéni igényeinek kielégítése.
- Szükség esetén külső szakember bevonása.

2.4. Az óvodapedagógus feladatai:

- felismerni és gondozni a tehetség-ígéretes gyermekeket az óvodai csoportban vagy külön foglalkozásban,
- bevonni a szülőket a tehetségfejlesztő munkába,
- elfogadó, támogató közösség kialakítása,
- újszerű módszerekkel, egyénre szabott technikák alkalmazása a fejlesztés során,

- megfelelő környezeti feltételek és tér a fejlesztéshez,
- gazdag kelléktár biztosítása például az ábrázoló, művészi tevékenységekhez, improvizációhoz, dramatikus- és szerepjátékhoz, bábozáshoz, zenéléshez.

Csak kreatív óvodapedagógus képes kreatív gyermeket fejleszteni, ezért fontos az óvodapedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos gazdagítása:

- szellemi-önképzés, tanfolyamokon való részvétel,
- szakmai tárgyi feltételek biztosítása,
- külső szakember előadásának megszervezése,
- óvodán belüli bemutató foglalkozások tartása, hospitálás,
- óvodán kívüli tapasztalatok megismerése,
- pályázati lehetőségek kihasználása.

3. Mit adhat a program a gyermekeknek?

- Komplex személyiségfejlődés, önismeret, reális önértékelés kialakulása.
- Szabad önkifejezés, szárnyaló fantázia, kreativitás.
- Felszabadult együttlét, oldott légkör.
- Öröm, élmény, pozitív énkép fejlődése.
- Alkotás, mozgás öröme.
- Esztétikai érzékenység.
- Szociális képességek fejlődése (önbizalom, empátia, segítőkészség, nyitottság).
- Motiváltság megőrzése.
- Kommunikáció, nyelvi kifejezőkészség fejlődése, szókincs – és ismeretbővítés.
- Bátorság, kitartás, kooperativitásra való készség erősödése.
- Óvoda- iskola átmenet megkönnyítése.

Epilógus

A gyermeki kreativitás fejlődésében a környezet hatalmas szerepet játszik. A nyitott és elfogadó környezet segíti a fejlődést, támogatja a gyermek önismeretének és önértékelésének kialakulását. A gyermekek számára a legjobban megfelelő környezet megteremtésének legfontosabb eleme a tudatosan segítő, bátorító felnőtt (szülő, pedagógus) és az empatikus közösség (család, csoport).

A kis tehetségígéretek kibontakoztatásához lényeges, hogy minden óvodáskorú gyermekben felébresszük és továbbfejlesszük a bennük szunnyadó kreativitást. Olyan tevékenységekben, játékokban érhetjük el ezt, ahol a képzelet, a gondolkodás szabadon szárnyalhat. Céltudatos fejlesztésként tudatosítjuk a gyermekekben, hogy egy-egy kihívást jelentő probléma

megoldásaként „ötleteljenek" szabadon, kutassanak, kíváncsiskodjanak bátran, kreatívan bizalommal és önbizalommal. Legyenek nyitottak a világra!

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye, csak a kibontakoztatását kell segíteni."

(Maria Montessori)

Irodalomjegyzék

- Agárdi Sándor:
Praktikum az óvodai és általános iskolai környezeti neveléshez mindenkinek

- Bauer Gabriella:
Az óvodai irodalmi nevelés módszertana

- Becsy Bertalan Sarolta:
Az óvodai foglalkozások módszertana

- Bihariné dr. Krekó Ilona – Konczler Gyuláné dr.:
Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési programhoz
Természet – társadalom – ember

- Boza Erzsébet:
Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program művészeti tevékenységéhez vizuális komplex foglalkozásainak szervezéséhez

- Epochális rendszerű tanulási folyamat az óvodában
Debrecen 1996.

- Fábián Katalin:
Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések tervezéséhez

- Fábián Katalin:
Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program
A tevékenységeken alapuló szokásrendszer kialakítása, a gondozás és az egészséges életmódra nevelés az óvodában

- Forrai Katalin: Ének az óvodában

- Havas Ferenc: A környezeti nevelés célja

- Dr. Kovács György: Óvodapedagógia

- Kovács Lajosné: Vigyázok rád

- A természet szeretete és a magyar nyelvi nevelés
Környezeti nevelés az iskolarendszer egészében és az óvodában
Természet- és környezetvédő Tanárok Egyesülete

- Kunos Andrásné: Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása

- Német Imre – Némethné Katona Judit: Zöld kalandra fel!

- Óvodai nevelési program 1989.
- Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában
- Országos Pedagógiai Alapprogram
Művelődésügyi Minisztérium, 2018.
- Szarkáné H. Valéria: Az óvodai ének-zene foglalkozások módszertana
- Dr. Szemán Józsefné: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program matematika komplex foglalkozásainak szervezéséhez
- Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában
- Tanfelügyeleti kézikönyv nyolcadik módosított kiadás https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/psze/Tanfelugyeleti_kezikonyv_2024.pdf (letöltés ideje: 2024. 08.12.)
- http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Pedaggus_mestersgV2/83_tehetsgfejleszts_az_vodban.html
- https://megoldaskozpont.com/csalad-es-gyermek/tehetseggondozas-ovodaskorban/
- https://wonderteam.hu/tehetsegazonositas-az-ovodaban
- https://tudasbazis.ntk.hu/tehetseggondozas-az-ovodaban/
- https://tehetseg.pte.hu/tartalom/tehetseg
- Magyar Közlöny 2025. évi 44.szám; 77/2025.(IV.15.) Kormány rendelet
https://magyarkozlony.hu/ (letöltés ideje 2025.05.17. 20:00)

OM azonosító: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY NYITNIKÉK SPORT TAGÓVODÁJA

„LÉPÉSRŐL-LÉPÉSRE” HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025

ADAPTÁCIÓ:

A LÉPÉSRŐL-LÉPÉSRE MINŐSÍTETT ÓVODAFEJLESZTŐ PROGRAM ALAPJÁN

Tartalom

OM azonosító: 028572 1
I. BEVEZETÉS 5
I.1. Helyzetelemzés 5
I.2. A pedagógiai program küldetése – filozófiája 5
I.3. Az óvodai nevelési programunk értékei 6
I.3.1. Célunk 6
I.3.4. A Pedagógiai Program jellemzői 7
I.3.5. Gyermekkép 7
I.3.6. Óvodakép 8
II. A MIÓVI NYITNIKÉK SPORT TAGÓVODÁJÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 9
II.1. Az óvodai nevelés feladatai 10
II.1.1. Az egészséges életmód kialakítása 11
II.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 12
II.1.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés 12
II.2. A Lépésről- Lépésre Óvodafejlesztő program alappillérei 13
II.2.1. Individualizálva szocializál 13
II.2.2. Az individualizálás elvei és lehetőségei óvodánkban 14
II.2.3. Sajátos tevékenységközpont rendszer– az óvodai élet tevékenységeinek formái 15
II.2.4. A családok bevonása az óvodai életbe 16
II.2.5. Családgondozás és szociális munka 17
III. Az óvodai élet tevékenységformái 18
III.1. Játék 18
III.2. Munka jellegű tevékenységek 19
III.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 20
III.3.1. Mozgás 21
III:3.2. Ének, zene, népi játék, tánc 25
III.3.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 27
III.3.4. Verselés, mesélés 28
III.3.5. A külső világ tevékeny megismerése 30
A) Élő-élettelen környezet 30
B) Matematika 31

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE 33
IV.1. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei 34
V. ESÉLYTEREMTÉS, ESÉLYEGYENLŐSÉG 36
V.1. Esélyteremtés / a HH és HHHH gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése / ... 36
V.2. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek 37
V.3. Tehetséggondozás 38
VI. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE 40
VI.1. Partnereink 40
VII. GYERMEKVÉDELEM 43
VIII. A GYERMEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MÉRÉSE ÉRTÉKELÉSE 44

I. BEVEZETÉS

I.1. Helyzetelemzés

A MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodája 7 vegyes csoporttal működő intézmény, egy tornaszobával és önálló konyhával és étteremmel rendelkezik. A hatalmas füvesített udvarunk sokféle játéktevékenységre, mozgásra ad lehetőséget. A rendszerváltást követő társadalmi-gazdasági változások az óvodánkat erőteljesen érintették. Az 1980-as évek elejétől a környezetünkben élő lakosság cserélődése kezdődött el. A szép kertes munkáslakásokba egyre több peremhelyzetbe került család költözött be, - melynek következményeként mára a város egyik legveszélyeztetettebb területén helyezkedik el intézményünk, olyan utcák határolják, ahol a lakosság többsége cigány származású, mentálisan, szociálisan veszélyeztetett. Az óvodánkba járó gyermekek közül is egyre több a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, potenciálisan veszélyeztetett gyermek.
Az innovációra, megújulásra kész nevelőtestület felmérve a gyermekek fejlettségi szintjét, a családból hozott ismereteket, 1999-ben adaptálta a Lépésről- Lépésre minősített Óvodafejlesztő Programot. 2007-ben HEFOP 3.1.2. UNIÓS pályázat sikeres befejeztével a Kompetencia Alapú Óvodai Programcsomag beillesztésre került Pedagógiai Programunkba. 2019-ben csatlakoztunk EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása programhoz.

1998-ban óvodánk Szabó Lőrinc „Nyitnikék" című kedves gyermek verse ihletésére felvette a Nyitnikék Óvoda nevet. E név választásával az óvoda sokszínű pedagógiai munkáját, nyitottságát, érzelemgazdagságát, vidámságát kívántuk kifejezni. Az óvoda kapcsolatot épített ki a Magyar Máltai Szeretet Szolgálattal a Jelenlét Mintaprogramja megvalósítása kapcsán. Ez különösen a Lyukóvölgyben élő gyermekeket és szülőket érinti. A program célja, hogy a városi nyomortelepeken végzett állandó és intenzív szociális munka révén a lakosság közreműködésével elősegítse a leszakadó közösségek felemelkedését, társadalom peremére szorult emberek integrációját. Az óvoda és a jelenlét program munkatársai közösen végezték el a „A Kedvesház program" továbbképzést 2021-ben. A kialakult kapcsolatnak köszönhetően biztosítani tudjuk a szülők tájékoztatását, jobban ismerjük a gyermekek és szülők helyzetét. Az intézményt érinti, hogy többek között a mi szakmai véleményünk alapján nem épült szegregált óvoda Lyukóvölgyben. Jellemzően ezeket a gyermekeket a mi óvodánk fogadja be.

I.2. A pedagógiai program küldetése – filozófiája

Pedagógiai programunk hangsúlyai:

Közös felelősséget kell érezni szülőnek és pedagógusnak egyaránt gyermekeink neveléséért. Ennek megfelelően olyan nyitott óvoda megvalósítására törekszünk, melyben az eltérő szülői igény és az együttnevelés megvalósítható.

Közös célunk a gyermekeket felvértezni mindazokkal a tapasztalatokkal, melyekkel eligazodhatnak a világban. A nyitottság élményt, tapasztalatot, helyzeteket kínál, amelyben a gyermekek:

- önállóan gondolkodhatnak,
- a természetes kíváncsisághoz támogatást kaphatnak,

- felfedező kedvüket és csodaérzéküket erősíthetik,
- kreatívan reagálhatnak,
- együtt gondolkodhatnak,
- helyzetek között választhatnak, dönthetnek.

Célunk továbbá az egészséges és biztonságos körülmények között megvalósuló nevelés. Az intézmény ennek jegyében a szülő, törvényes s képviselő tájékoztatása alapján biztosítja a diabétesszel élő, valamint a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.
A biztonságos ellátás érdekében a munkatársak továbbképzéseken vettek részt.

Pedagógiai programunkban kiemelkedő szerepet kap:

- gyermekek egyéni különbségei, eltérései, a fejlettségi szinthez igazodó komplex - képességfejlesztés,
- egyedi tevékenységközpont rendszer,
- szülők óvodai életbe való bevonása, a családgondozás,
- élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása.
- egészségtudatos nevelés: egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, egészségmegőrzés, prevenció
- környezeti nevelés
- hátrányok csökkentése, tehetség kibontakoztatása
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése
- tehetségek felkutatása, gondozása (mozgás, tánc, zenei nevelés)

Az óvodánk feladatának tekinti esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését. Segítjük és közreműködünk a komplex felzárkóztató és jelenléti programokban.

I.3. Az óvodai nevelési programunk értékei

„Minden élmény arra tanítja a kisgyermekeket, hogy értékesek és tiszteletre méltóak. Tudják, hogy az egyéni szükségleteik ki lesznek elégítve és jogaikat védelmezik a felnőttek. Közben egyre jobban törődnek környezetükkel és feladják én-központúságukat mások és a csoport javára."

/Carol Seefeldt/

I.3.1. Célunk

A személyiségértékek, tulajdonságok sokoldalú fejlesztését megalapozni az adaptált Lépésről - lépésre minősített óvodafejlesztő helyi Pedagógiai Program által, amelyeket a beillesztett kompetencia alapú óvodai programcsomag tesz színesebbé. A helyi Pedagógiai Integrációs Program célja továbbá, hogy az óvoda körzetében élő valamennyi 3 éves, HH és HHH gyermek óvodába kerüljön és rendszeresen járjon óvodába, ahol megfelelő minőségű óvodáztatással, tudatos óvodai nevelő-fejlesztő munkával biztosítjuk a gyermekek iskolai sikerességét, egyenlő esélyét az iskolakezdéshez. A törvény előírja a kötelező beóvodázást. Annak érdekében, hogy az óvodaköteles gyermekek eljussanak a beiratkozásig, a családsegítőkkel és a védőnőkkel közösen dolgozunk. Az intézményhez kapcsolódó családok körében gyakori jelenség, hogy ideiglenesen Kanadába, Nyugat-

európai országokba migrálnak, Az intézményünknek célja, hogy a visszatérő családok, gyermeket visszafogadja annak érdekében, hogy a nevelési folyamat ne törjön meg véglegesen. Az óvodából iskolába menő HHH gyermekek évről-évre egyre nagyobb számban, integrált iskolai környezetben kezdjék meg általános iskolai tanulmányaikat.
Együttműködő partneri kapcsolat kiépítése - a szülői házzal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, Szakmai és Szakszolgálatokkal, Általános Iskolákkal, Nemzetiségi Önkormányzattal, Civil szervezetekkel, Miskolc Város Kulturális- Sport intézményeivel– annak érdekében, hogy a gyermekek sokoldalú fejlesztése, szociális támogatása sikeresen valósuljon meg.

I.3.4. A Pedagógiai Program jellemzői

- gyermekközpontú és családorientált szemlélet,
- olyan interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymás kiegészítőnek tartja.

I.3.5. Gyermekkép

A gyermek egyedi és megismételhetetlen személyiség, aki testi, lelki, szociális egységként fejlődik. A gyermek szociális lény, fejlődését genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, valamint a környezeti hatások alakítják. Programunk a gyermek méltóságát, jogainak tiszteletben tartását és a személyiségfejlődéshez szükséges biztonságos, szeretetteljes környezet megteremtését helyezi előtérbe. Elkötelezettek vagyunk az előítélet-mentes, inkluzív nevelés mellett, amely minden gyermek számára biztosítja az egyenlő esélyeket.

Az óvodás gyermekre jellemző:

- testi szükségletei a gondozás, a táplálkozás, a tisztálkodás, az öltözködés, a mozgás és a pihenés,
- lelki szükségletei a szeretet, az érzelmi biztonság, a türelem, a megértés és az elfogadás,
- elsődleges és legfontosabb tevékenysége a játék,
- jellemző rá a fokozott kíváncsiság, érdeklődés, nyitottság, és az utánzás iránti vágy, vonzódik a természethez, az állatokhoz, a növényekhez, a zenéhez, meséhez és az alkotó tevékenységekhez, ezáltal tud nevetni, felfedezni, csodálkozni.

Szeretnénk, hogy óvodásaink:

- minden nap szívesen jöjjenek óvodába,
- legyenek boldogok, tudjanak egyedül és társakkal játszani,
- személyiségük legyen kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő, betartó és kreatív,
- testileg, szellemileg önmagukhoz képest fejlődjenek.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, biztosítja minden gyermek számára:

- az egyenlő hozzáférést
- az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit (ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön)

- meglévő hátrányai csökkenése lehetőségeit
- a kiemelkedő képességei tehetséggondozását

Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának!

Az óvodáskor végére olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akikre jellemző:

- az összerendezett, harmonikus mozgás,
- nyitott érdeklődés,
- differenciált érzékelés és észlelés,
- a kialakult testséma, én- tudat és téri tájékozottság,
- a tanulás alapját képző szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás és feladattudat,
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel.

I.3.6. Óvodakép

Az óvoda a családi nevelést kiegészítő, önálló nevelési intézmény. Célja, hogy megalapozza az iskolai életre való alkalmasságot, támogassa a gyermek személyiségének kibontakozását, és elősegítse az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges alapképességek fejlődését. Intézményünk kiemelt feladatának tekinti az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentes támogatását.
A halmozottan hátrányos gyermekek nevelésénél az egyik legfontosabb az óvó-védő, ellátó-gondozó funkció, az egészség megőrzése érdekében végzett prevenció,
A MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodája 2025. szeptember 1-jétől sportóvodaként működik. Intézményünk kiemelt célja a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése, a sport iránti pozitív attitűd megalapozása, valamint a közösségi nevelés és esélyteremtés mozgásalapú támogatása.

II. A MIÓVI NYITNIKÉK SPORT TAGÓVODÁJÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Nyitni kék, fütyülöm,
nyitni kék,
hinni és bízni
kellenék,
Nyitni kék! Ébred
a hegy, a völgy,
tudom, mire gondol
a néma föld.
Õ volt a szája,
a Nyitnikék,
elmondta a holnap
üzenetét:
a hitet, a vágyat
fütyülte szét,
kinyitotta a föld
örök szivét:
fütty-fütty-fütty,
nyitni kék, nyitni kék –
Nyisd ki, te, versem,
az emberekét!
Szabó Lőrinc: Nyitnikék (részlet)

II.1. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Célunk:

Az óvodánkba járó gyermekek

- esélyegyenlőségének megvalósítása
- a nemzeti és az egyetemes értékek közvetítése
- multikulturális és interkulturális értékek közvetítése
- egészséges életmódra nevelés
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének, beilleszkedésének segítése, egyéni és differenciált fejlesztés által
- tehetséggondozás.

A gyermekek differenciált fejlesztése nem kiemelten, hanem saját csoportjukban egyéni, illetve mikrocsoportos formában történik. A fejlesztési terv végrehajtásával kívánjuk elérni, hogy gyermekeink kiegyensúlyozottak, érdeklődőek, nyitottak legyenek az ismeretek befogadására, és váljanak alkalmassá az iskolai tanulmányok megkezdésére. A családok nagyobb odafigyelést tanúsítsanak gyermekeik gondozására, nevelésére.

Feladataink:

- a gyermekek fejlettségének megismerése,
- a gyermekek csoportba való befogadásának elősegítése személyes példamutatással,
- az egyéni bánásmód, a folyamatosság, a fokozatosság elvének kiemelt alkalmazása, valamint konstruktív fejlesztés biztosítása,
- a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatása, a szocializációra, az étkezési, higiénés, öltözködési szokások kialakítására, a közösségi életre nevelés, a beilleszkedés elősegítésére helyezi a hangsúlyt.

A fejlesztés tartalma:

Szeretetteljes légkörben fogadjuk a gyermekeket, fontos, hogy a családok bizalmát megnyerjük.
Az új gyermekek befogadását elősegítik a vegyes életkorú csoportok, csak kevés új gyermek érkezik, s több időt, figyelmet tudunk rájuk fordítani. A régebbi óvodások segítenek a befogadásban, későbbiekben a csoportélet szokásainak elfogadásában.
A családokat tájékoztatjuk az óvoda alapvető elvárásairól, és egyben segítjük a szülőket a tárgyi feltételek megteremtésében (ruhagyűjtési akciók, tisztasági felszerelések stb.).

II.1.1. Az egészséges életmód kialakítása

Az egészséges életmódra nevelés kiemelt jelentőséggel bír óvodai nevelőmunkánkban. Célunk, hogy a gyermekek testi-lelki jólléte biztosított legyen, valamint kialakuljanak azok az életvezetési kompetenciák, amelyek hozzájárulnak egészségük megőrzéséhez és harmonikus fejlődésükhöz.
Az egészséges táplálkozás alapelveit – mint a só-, cukor- és zsírfogyasztás mérséklése, illetve a zöldség-gyümölcs fogyasztás ösztönzése – játékos, tapasztalati úton közvetítjük a gyermekek felé. Fontosnak tartjuk a napi rendszerességű mozgás és a pihenés megfelelő arányának biztosítását, hogy a gyermekek napi ritmusa kiegyensúlyozott legyen.
A befogadási időszakban különös figyelmet fordítunk az alapvető higiénés szokások megismertetésére: a mosdó- és WC-használat, valamint a testápolás helyes sorrendjének gyakorlása mindennapos tevékenységünk része. E szokások megalapozása különösen fontos azon gyermekek esetében, akik komfort nélküli lakáskörülmények közül érkeznek.
Az önállóság fejlesztése érdekében bátorítjuk a gyermekeket az öltözködésben, étkezésben, testápolásban való aktív részvételre. Azoknak a gyermekeknek, akik reggeli nélkül érkeznek, biztosítjuk a reggelizés lehetőségét, hogy megfelelő energiaszinttel kezdhessék a napot. Az eltérő étkezési szokások vagy lemaradások kezelését nyugodt, kulturált környezetben, személyes példamutatással és türelemmel segítjük.
Az öltözködési szokások alakításában szorosan együttműködünk a szülőkkel, fokozatosan alakítva a gyermekek öltözködési önállóságát. Hangsúlyozzuk a réteges, az időjárásnak megfelelő ruházat fontosságát, hozzájárulva ezzel a gyermekek egészségének megőrzéséhez.
A gyermekek testi és pszichés fejlődését segítő sporttevékenységek – mint a sakk, a labdarúgás és a birkózás – célzott alkalmazásával komplex módon fejlesztjük a stratégiai gondolkodást, a szociális készségeket, az önfegyelmet és a mozgáskoordinációt. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak a gyermekek önbizalmának erősítéséhez, közösségi beilleszkedéséhez, valamint az egészséges életmódhoz kapcsolódó attitűdök kialakulásához. A sportmozgások közösségformáló és személyiségfejlesztő ereje révén a gyermekek megtapasztalják a mozgás örömét, a közös játék élményét és a szabálykövetés fontosságát.

Feladatok:

- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása az óvodai környezetben.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- A gyermekek rendszeres gondozása, testi szükségleteik kielégítése (pl. étkezés, higiéné, pihenés).
- Az egészségmegőrző szokások kialakítása, különös tekintettel a komfort nélküli lakásokban élő családok gyermekeinek alapvető higiénés szokásaira.
- Egészségmegőrzés, edzés, prevenció biztosítása; gyógytestnevelés, só szoba alkalmazása szükség esetén.
- Rendszeres kapcsolattartás az óvoda orvosával és védőnőjével a gyermekek egészségügyi állapotának nyomon követése érdekében.
- A szülők folyamatos tájékoztatása és bevonása az egészséges életmódra nevelés folyamatába.
- Az érzékszervek egészséges működésének támogatása (pl. megfelelő fényviszonyok, zajszint, mozgásos tevékenységek).

- A harmonikus, összerendezett mozgás, a testi képességek és a mozgáskultúra fejlesztése a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva.

II.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodai nevelés célja, hogy biztonságos, szeretetteljes, családias légkörben támogassa a gyermekek harmonikus fejlődését, beilleszkedését, valamint szociális és érzelmi kompetenciáinak alakulását. Intézményünk minden dolgozója kiemelt empátiával fordul a gyermekek és családjaik felé, elősegítve ezzel az óvodai életbe való zökkenőmentes beilleszkedést.
A hozzánk érkező gyermekek között gyakran találkozunk érzelmileg szélsőséges megnyilvánulásokkal – előfordulhat indulatos, majd szeretetigényes viselkedés is. A gyermekek egyéni szükségleteire reflektáló, sokszínű tevékenységek biztosításával segítjük az érzelmek kiegyensúlyozását, viselkedésük optimális mederbe terelését.
Társas kapcsolataik fejlődését személyes példamutatással, a pozitív viselkedésformák megerősítésével, valamint a társas együttélés szabályainak elfogadtatásával támogatjuk. Konfliktushelyzetekben viselkedésmintákat közvetítünk, amelyek segítik a gyermekeket az empatikus, önérvényesítő, de együttműködésen alapuló problémamegoldás elsajátításában.

Nevelési feladataink:

- A társas élet alapvető szabályainak, együttélési normáinak közvetítése közös élmények és tapasztalatok által.
- Az erkölcsi érzelmek, mint például az együttérzés, segítőkészség és igazságosság alapozása.
- Az udvariasság, figyelmesség, tolerancia és más társas magatartásformák fejlesztése.
- A társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás képességének kialakítása, az önérvényesítő, de szociálisan elfogadható viselkedés támogatása.
- A kitartás, céltudatosság, akadályokkal való megküzdés és az akarat fejlesztése különböző tevékenységeken keresztül.
- A reális, saját értékeit felismerő, pozitív énkép megalapozása; a gyermek szükségleteinek, attitűdjeinek alakulásának támogatása.
- A csoportélet hagyományainak megőrzése, közösségi szokások ápolása.
- A gyermekek és az óvoda valamennyi dolgozója közötti kapcsolatot pozitív attitűd, bizalom és tisztelet jellemezze.
- A gyermek szülőföldhöz való kötődésének megalapozása a szűkebb és tágabb környezet megismertetésén keresztül.
- A hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek speciális, óvó-védő és kompenzáló nevelése, egyéni szükségleteik figyelembevételével.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek befogadása, fejlesztésük biztosítása, valamint számukra a sikerélményhez való hozzásegítés.

II.1.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés

Anyanyelvi nevelés – a kommunikációs képességek megalapozása. Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet minden területén jelen van, nem különálló tevékenység, hanem átszövi a mindennapokat. A kommunikáció – mint az önkifejezés, kapcsolattartás és gondolkodás eszköze – fejlesztése kiemelt célunk.

Feladat:

- A tapasztalatok, érzelmek és gondolatok szóbeli kifejezésének fejlesztése, a beszédkedv fenntartása.
- A kommunikációs képesség, a kontaktusteremtés és az önkifejezés eszközeinek alakítása: a gyermekek meghallgatása, kérdéseik érvényesítése és megválaszolása.
- A felnőttek által nyújtott modellértékű, helyes, kifejező beszéd következetes alkalmazása.
- A szókincs gazdagítása, verbális készségek fejlesztése játékos formában (pl. mondókák, nyelvi játékok, bábozás).
- Az írott nyelv iránti érdeklődés felkeltése és támogatása: könyvek nézegetése, képkönyvek mesélése, vizuális jelek használata a csoportszobában.
- A kommunikációhoz szükséges alapvető szókészlet, udvarias kifejezések tudatosítása.

Szakértői támogatás, szűrések, vizsgálatok:

- A 3 éves korú gyermekek beszédállapotának vizsgálata a KOFA-3 teszttel, a szülők bevonásával.
- Az 5 éves gyermekek logopédiai szűrése**,** a beszédhibák korai felismerése és nyomon követése érdekében.
- A szűrést követően rendszeres logopédiai fejlesztés biztosítása helyben, képzett logopédus közreműködésével.

II.2. A Lépésről- Lépésre Óvodafejlesztő program alappillérei

Az óvodai nevelés országos alapprogramja tartalmazza azokat az általános pszichológiai-pedagógiai elveket, amelyeket a gyermekek érdekében érvényesíteni kell.

A Lépésről- Lépésre óvodai program sajátosságai

A program 4 koncepciója:
1) Individualizált fejlesztés.
2) Sajátos tevékenységközpont-rendszerben biztosítja a feltételrendszert, a tevékenységi formák színtereit, a szabad játékot és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységek választási lehetőségeit. Ez a rendszer szintetizálja a szervezeti kereteket, és integrálja a fejlesztés tartalmát.
3) A családok bevonása az óvodai életbe. Aktivizálja a szülőket az együttműködésben. Erősíti a szülők felelősségét, támogatja a családi nevelés problémáinak megoldását. Az óvodapedagógus a rendszerben mintát ad a közös játékra, a gyermekekkel való törődésre, a nevelésre.
4) Szociális feladatok felvállalása. A program, az óvoda lehetőségeit, a település igényeit, a családok helyzetét és a gyermekeket érintő társadalmi háttérfolyamatokat figyelembe véve támogatja a szociálpedagógus feladatainak beépítését az óvoda által felvállalt tevékenységek körébe

II.2.1. Individualizálva szocializál

A gyermek személyiségfejlődése során az egyéni sajátosságok figyelembevételével biztosítjuk a közösségi életbe való fokozatos beilleszkedést. A „Lépésről Lépésre" programunk sajátos tevékenységközpont-rendszerében a gyermek szabadon választhat a játék és az óvodapedagógus

által felkínált fejlesztő tevékenységek között. Ez a rendszer szintetizálja a szervezeti kereteket integrálja a fejlesztés tartalmát, lehetőséget adva az egyéni képességek kibontakoztatására és a közösségi tanulásra.

A szocializáció folyamatát:

- az egyéni fejlettségből kiindulva szervezzük meg,
- tudatosan formáljuk a társas kapcsolatokat és együttműködéseket,
- fejlesztjük az empátiát, a szabálytudatot és az önszabályozást,
- támogatjuk a gyermekek társas élményeit játék és közös tevékenységek által.

Kiemelt figyelmet fordítunk a kulturális nevelésre és a hagyományok ápolására. Az óvodai élet során megjelennek a Magyar nemzeti- és keresztény ünnepeink, jeles napok, szokások és értékek, ezzel elősegítve a nemzeti identitás kialakulását és a sokszínűség elfogadását.

A családokat partnerként kezeljük a nevelési folyamatban. Rendszeres együttműködésre törekszünk, erősítjük a szülők felelősségét, és segítséget nyújtunk a családi nevelés kérdéseiben. Az óvodapedagógus mintát ad a gyermekkel való együttlétre, közös játékra, nevelésre, erősítve ezzel a gyermek és a szülő közötti kapcsolatot is

II.2.2. Az individualizálás elvei és lehetőségei óvodánkban

Minden gyermek saját tempóban fejlődik, más-más tapasztalatokat, képességeket, szükségleteket és élményvilágot hoz magával. Azonos életkorú gyermekek között is jelentős eltérések lehetnek a fejlődésben, ezért nevelési gyakorlatunkat az egyéni sajátosságokra építjük.

Az individualizálás célja, hogy:

- minden gyermek a saját fejlődési szintjén kapjon támogatást,
- egyéni célokat határozzunk meg számára,
- figyelembe vegyük erősségeit, szükségleteit és érdeklődési körét.

A gyermekek közötti különbségek megnyilvánulhatnak:

- biológiai szükségleteikben (pl. étkezés, szomjúság, alvásigény),
- adottságaikban és mozgásfejlődésükben,
- tapasztalataikban, élményeikben,
- szociális készségeikben és kapcsolatteremtési stílusukban,
- érdeklődésükben, tanulási stílusukban,
- sajátos nevelési igényeikben, temperamentumukban,
- énképük és önállóságuk alakulásában.

Az individualizáló nevelés elvei intézményünkben:

- A gyermek személyiségének fokozatos megismerése az óvodába lépéstől kezdve.
- A gyermekkel való bizalmi kapcsolat kiépítése, személyes odafigyelés a mindennapi tevékenységek során.

- Beszélgetések, amelyekben a gyermek van a középpontban, lehetőséget adva önkifejezésére.
- A gyermekek élmény- és tapasztalati világának feltérképezése.
- Kedvenc tevékenységeik, játékaik és szokásaik megismerése.
- A mozgásigény rugalmas kielégítése, a szeparáció lehetőségének biztosítása a térszervezés révén.
- A személyesség biztosítása a gyermekek munkáinak, tárgyainak egyéni tárolásával.
- A gyermekekre vonatkozó információk bizalmas kezelése.

A csoportszoba elrendezésében és az eszközhasználatban is megjelenik az individualizálás szemlélete: biztosítjuk a személyre szabott játéktereket, az egyéni elvonulás lehetőségét, és a szabad választást támogató környezetet. Így minden gyermek kibontakoztathatja saját képességeit egy elfogadó, támogató közösségi térben.

II.2.3. Sajátos tevékenységközpont rendszer– az óvodai élet tevékenységeinek formái

A „Lépésről Lépésre" program sajátossága a tevékenységközpont-rendszer, amely az óvodai nevelés szervezeti és tartalmi alapja. Ez a rendszer a gyermek aktív részvételére, önállóságára és kreativitására épít. A tevékenységek a gyermek belső világát kapcsolják össze a külső környezettel – kielégítik fejlődési szükségleteiket, támogatják önkifejezésüket, és lehetőséget biztosítanak a tapasztalati úton történő tanulásra.
A tevékenységközpontok állandó, mégis rugalmas struktúrát biztosítanak a szabad játékhoz és az óvodapedagógus által felkínált fejlesztő tevékenységekhez. A pedagógiai célokat és a gyermekek aktuális szükségleteit figyelembe véve ezek a központok:

- biztosítják a differenciált fejlesztés lehetőségét,
- alkalmasak a személyre szabott tanulás támogatására,
- elősegítik a társas kapcsolatok alakulását, együttműködési készségek fejlődését,

A csoportszoba berendezése lehetőséget nyújt:

- a gyermekek szabad mozgására, önálló eszközhasználatára,
- az épített terek, játékhelyzetek több napon át való megtartására,
- a mobilitásra, amely lehetővé teszi a tér aktuális igények szerinti átrendezését.

A gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő teret:

- szabad játékhoz, játékfajtákhoz,
- énekes, mozgásos tevékenységekhez,
- étkezéshez, pihenéshez, személyes holmik elhelyezéséhez,
- az önállóság gyakorlásához, például az eszközök elrakásában piktogramok segítik a tájékozódást.

A központok folyamatosan elérhetők, eszköz- és nyersanyagkínálatuk igazodik az évszakhoz, témaprojektekhez, valamint a gyermekek életkorához és fejlettségéhez. Kevesebb kész eszköz, több kreativitásra ösztönző alapanyag segíti a gyermekek önkifejezését és problémamegoldását.

A 7 tevékenységközpont

Családi és szerepjáték központ – családi, társadalmi szerepek gyakorlása, munka jellegű tevékenységek (pl. főzés, salátakészítés),
Irodalmi és ének-zenei központ – élőszavas mesélés, versek, dalok, mozgásos játékok kezdeményezése mikrocsoportokban,
Homok-víz és modellező központ – terepasztalok, természeti anyagok, kísérletező játékok,
Építő-barkácsoló központ – építőelemek, barkácsolás, kreatív alkotás, szituációs szerepjáték,
Művészeti központ – rajzolás, festés, kézimunka, kézművesség,
Manipulációs és szabályjáték központ – asztali játékok, társasjátékok, logikai és szabálytudatot fejlesztő játékok,
Természetismereti központ – udvar, kert, séták, megfigyelések, élő és élettelen környezeti elemek felfedezése.

A központok működése megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlettségi szintjének, nevelési szükségleteinek. Szinterei a szabad játéknak és az óvodapedagógus által irányított tevékenységeknek egyaránt, és eszközei a gyermek sokoldalú, élményközpontú fejlődésének.

II.2.4. A családok bevonása az óvodai életbe

A „Lépésről Lépésre" program egyik alappillére a család és az óvoda partneri együttműködése. Intézményünk a családi nevelést kiegészítő szerepkörében arra törekszik, hogy a szülőkkel kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló kapcsolatot alakítson ki. Tudatában vagyunk annak, hogy a családok szociális, kulturális és élethelyzeti jellemzői eltérőek, ezért az együttműködés formáit rugalmasan és érzékenyen alakítjuk.

A szülők bevonása során figyelmet fordítunk arra, hogy:

- a család pótolhatatlan szerepet tölt be a gyermek nevelésében,
- a szülő mint partner jelenik meg a nevelési folyamatban,
- a szülők kompetenciája és felelősségérzete erősödik az óvodai részvétel révén,
- az óvodai jelenlét során mintákat kapnak a gyermeknevelséhez, közös tevékenységekhez.

A szülők az óvodai életben különböző szinteken vehetnek részt:

- megfigyelőként, elsősorban saját gyermekük fejlődésének követése céljából,
- segítőként, például a befogadás idején vagy alkalmankénti részvétellel,
- aktív közreműködőként, közös tevékenységekben (pl. kézműves foglalkozás, ünnepek előkészítése).

Az együttműködés formái lehetnek:

- informális kapcsolattartás (reggeli/délutáni találkozások, telefon, e-mail),
- formális alkalmak (szülői értekezletek, fogadóórák, Szülői Kör),
- közös programok (kirándulások, sportnapok, ünnepségek),
- tájékoztatás (hirdetőtáblák, információs falak, honlap, zárt facebook csoportok)

Intézményünk – szükség esetén – családsegítő, gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberekkel, valamint helyi szociális szolgáltatókkal is együttműködik, hogy támogassa a szülőket a gyermeknevelési feladataik ellátásában.

A családok támogatása és az óvodába való zökkenőmentes átmenet érdekében:

- előkészítjük a gyermekek befogadását,
- bemutatjuk az óvoda programját, nevelési gyakorlatát,
- segítünk a szülők és gyermekek szorongásainak oldásában,
- és biztosítjuk az érzelmi biztonságot adó felnőtt-gyermek kapcsolatot.

Célunk, hogy a szülők megerősítést, támogatást és közösséget találjanak az óvodai életben való részvétel során – a gyermekek érdekét és jólétét szem előtt tartva.

II.2.5. Családgondozás és szociális munka

A családokkal való együttműködés, a családgondozás és a szociális támogatás intézményünk elkötelezett pedagógiai gyakorlatának része
Tapasztalataink szerint számos családi probléma megoldása túllép az óvodapedagógusok számára a köznevelési törvényben meghatározott gyermekvédelmi feladatokon. Intézményünk elkötelezett abban, hogy a gyermekek érdekeit szem előtt tartva aktívan részt vállaljon a családok támogatásában.

A családsegítés lehetőségei óvodánkban:

- empatikus, bizalomra épülő kapcsolat kialakítása a családokkal,
- a másság, az eltérő kultúrák és az etnikai hovatartozás elfogadása,
- nyitott, szociálisan érzékeny óvodai légkör megteremtése,
- mintaadás a szülők számára az otthoni neveléshez, napirend kialakításához,
- érzékenység a társadalmi problémák (pl. munkanélküliség, elszegényedés) hatásaira,
- a családi funkciózavarok felismerése, segítő támogatása,
- a családok sokféleségének értékként való kezelése,
- együttműködés külső szakemberekkel (óvodai szociális segítő, óvodapszichológus, családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat)

A gyermekvédelem az óvodában dolgozók közös felelőssége. A gyermekvédelmi tevékenységet az intézményen belül a tagintézmény-igazgató koordinálja.

A tagintézmény-igazgató gyermekvédelmi feladatai:

- az óvodai gyermekvédelmi munka szakmai koordinálása és ellenőrzése,
- aktív részvétel a „szülői kör” munkájában,
- kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal és egyéb segítő hálózatokkal,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, felismerése és megfelelő kezelése.
- évi 1 alkalommal Védőnői Kerekasztal összehívása

Célunk, hogy a szociális érzékenység ne csak jelen legyen az óvodai mindennapokban, hanem strukturáltan, felelősen képviselje a hátrányos helyzetű családok érdekeit, hozzájárulva a gyermekek esélyeinek kiegyenlítéséhez.

III. Az óvodai élet tevékenységformái

III.1. Játék

A játék az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, spontán, szabad tevékenysége, örömforrása, a fejlődés legtermészetesebb színtere. Integráló tevékenység, amely lehetőséget teremt az önkifejezésre, társas kapcsolatok gyakorlására, élmények feldolgozására és tapasztalatok megszerzésére. A gyermek a játékban kapcsolja össze belső világát a külső környezettel, miközben fejlődnek szociális készségei, kommunikációja, kreativitása és kognitív képességei.
A „Lépésről Lépésre" program sajátos tevékenységközpont-rendszere biztonságos, motiváló és választásra ösztönző környezetet biztosít a szabad játékhoz. A tevékenységközpontok rugalmasan igazodnak a gyermekek érdeklődéséhez, életkorához, fejlődési üteméhez és a projektalapú nevelési tartalmakhoz. A játékeszközök kiválasztásába, az eszköztár bővítésébe a gyermekek és a szülők is bevonhatók, így a gyermekek megtapasztalhatják az együttműködés és a felelősség élményét.
Az óvodapedagógus szerepe tudatos, támogató és fejlesztő: megfigyeli a gyermekek játékát, reagál jelzéseikre, segíti ötleteik kibontakoztatását, konfliktuskezelését, illetve személyiségfejlődésüket indirekt módon irányított játékhelyzetekben is támogatja.
Külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, élményszegény környezetből érkező gyermekek játékának gazdagítására, az élményszerzés lehetőségeinek bővítésére.
A játékidő védett és kiemelt szerepet kap az óvodai napirendben. A gyermekek szabadon választhatják meg tevékenységeiket, beleértve az óvodapedagógus által felajánlott, tanulást támogató játékos helyzeteket is, amelyeket örömmel, aktívan élnek meg.
Játékformák:

- gyakorló és konstruáló játékok,
- szimbolikus és szerepjátékok, dramatizálás, bábozás,
- szabályjátékok, társasjátékok,
- népi gyermekjátékok, énekes-mozgásos körjátékok,
- udvari mozgásos játékok.

A játék során szerzett tapasztalatokat az óvodapedagógus a gyermekek egyéni fejlesztésében és a nevelési terv céljainak megvalósításában tudatosan hasznosítja.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Önállóan képesek játékot kezdeményezni, betartják a játék szabályait, képesek a szerepek kiosztására és a szerepnek megfelelően tevékenykedni.
- Játék közben képesek alkalmazkodni egymáshoz, kialakul a kreatív együttműködés készsége. Megnyilvánulnak és kialakulnak baráti kapcsolataik, elfogadják a viselkedési szabályokat.
- Fejlődik beszédkészségük, közlési vágyuk ösztönözi beszédkedvüket, bővül szókincsük.
- Igényükké válik a szellemi erőfeszítést feltételező, szabályokat betartó, ügyességet, együttműködési igénylő játékfajták játszása.

III.2. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység.

A gyermek, munka jellegű tevékenysége:

- önként – azaz örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység,
- tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok (pl.: kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) alakításának fontos lehetősége,
- cselekvő tanulással is kapcsolatban van,
- közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze.

Célunk:
Az együtt és egymásért végzett munka értékének, megbecsülésének megalapozása, munkához való pozitív viszony kialakítása. A sokféle tevékenység segítse a különböző képességek fejlődését.

Rendszeres értékeléssel, dicsérettel, türelemmel segítjük a cigány gyermekek cselekvési kultúrájának fejlesztését. Aktivitásukra építve bevonjuk őket a csoport mindennapi életét átfogó munkajellegű tevékenységekbe, megéreztetjük velük, hogy a munkának értéke van és megbecsüljük azt.
A munka megszerettetésével és az ahhoz szükséges képességek fejlesztésével a gyermekeken keresztül hatunk a családokra. Lehetőséget kínálunk az óvodai munkafeladatok vállalására (az udvar takarítása, növények telepítése, gondozása stb.).

a.) Az óvodapedagógus feladatai:

A legfontosabb azoknak a gyermekméretű eszközöknek és állandó helyüknek a biztosítása, amelyekkel a gyermekek testi épségét nem veszélyeztető munkák önállóan végezhetők.
Fontos továbbá:

- a munkavégzés ösztönzése, értékelése, pozitív attitűd kialakítása,
- erkölcsi normák, ítéletek megalapozása,
- a vegyes életkorú csoportokban a nagyok érdekében a feladatok differenciálása (vállaljon kötelezettséget, törekedjen az eredményes elvégzésére, küzdje le az akadályokat),
- az emberi munka jelentőségének, az alkotás szépségeinek bemutatása,
- a nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése,
- a tevékenységekhez kapcsolódó munkavégzéssel összefüggő fogalmak műveletek megnevezése, mondatba foglalása,
- a szülők munkájának megismertetése,
- a gyermekek önálló, szükségletből fakadó munkavégzésének támogatása, a gyermekek próbálkozásainak segítése, a túlvédés és aktivitásuk fékezésének elkerülésével.

b.) A tevékenység tartalma:

A játékidőben, az élethelyzetekben, bármely tevékenységben adódik lehetőség a munkavégzésre. A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítéséért dolgoznak az óvodapedagógus közreműködésével, majd később szívesen végeznek munkát társaikért is.

A leggyakoribb munkafajták:

- az óvodai életet végigkíséri az önkiszolgáló munka, amely a gyermekek önállóságát, önfegyelmét, kitartását, feladattudatát fejleszti,
- a játékban megjelenő, önmaguk és társaik valós szükségleteit kielégítő munkák, a gyermekek önként vállalt, alkalmi tevékenységei (tízórai, saláta-készítés, sütés),
- a csoporthagyományok ápolásához kapcsolódó munkák (ünnepi készülődések: takarítás, díszítés, a terem átrendezése, meglepetések, ajándékok készítése),
- az élő környezet rendszeres ápolása (növények, állatok gondozása),
- az önként vállalt és kisebb csoportokban is végezhető alkalmi megbízatások (a tevékenységközpontok rendjéért vállalt feladatok),
- a játékfajtákkal egybeeső munkák (önként vállalt barkácsolás, a játékeszközök javítása),
- együttműködés a szülőkkel, a csoportokért felvállalt munkában.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- a vállalt naposi munkáját önállóan, örömmel végzi,
- önállóan ellátja a maga körüli teendőket,
- szívesen vállalja és teljesíti a felnőttől kapott megbízatásokat,
- észreveszi, ha a társa segítségre szorul és segíti,
- a csoport játékait elrakja, elrendezi a csoportszobában és az udvaron,
- örömmel és aktívan részt vesz környezete tisztán tartásában és díszítésében,
- ötleteivel és tevékenységeivel bekapcsolódik a csoportszoba átrendezésébe,
- részt vesz a játékszerek tisztításában, csoportszoba takarításában,
- a növények gondozásában, átrendezésében, a növények, termések gyűjtésében vesz részt,
- segít az udvar, az óvoda környezetének rendben tartásában, szépítésében.

III.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodás gyermek tanulása még cselekvésbe ágyazott, lehetőség szerint játékba integrált, tehát sok esetben önkéntes, mégiscsak tanulás, amely jól elkülöníthető a játék folyamatától. A feladattudat, a feladattartás, az irányíthatóság, az együttműködés, az önállóság más szintjén működik, mint a játékban.
Lényeges jellemzője, hogy a gyermekek kreativitására épül, nem a pedagógus által elképzelt megoldásmódok az elvárhatók, hanem a gyermekek által kezdeményezett utak, mert ez hasonlít leginkább a spontán játékra. Az egyénre szabott módszerek, eszközök, valamint az eltérő idejű tanulási idő mind az óvodai tanulás jellemzői.
Az óvodai tanulás célirányos, konkrét fejlesztőhatása leszűkíthető egy-egy részterületre, arra vonatkozóan viszont hatékony. Tervezendő, direktebben lehet és be kell kapcsolódni a felnőttnek, folyamatát szervezni szükséges.
Az óvodai tanulás a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó, cselekvésbe ágyazott, sok esetben játékba integrált folyamat. Nem elkülönült ismeretátadás, hanem élményszerű, tapasztalati úton történő fejlődés, amely a gyermek kíváncsiságára, motivációjára, kreativitására épít. A tanulás színtere lehet spontán játék, szabad tevékenység, valamint az óvodapedagógus által kezdeményezett, felajánlott tevékenység is.

A „Lépésről Lépésre" program sajátossága, hogy a tanulás a tevékenységközpontok rendszerén keresztül valósul meg, ahol a gyermekek szabadon választhatják meg, mivel és hogyan foglalkoznak. A program a tapasztalatszerzésen, önálló felfedezésen, kísérletezésen alapuló tanulást részesíti előnyben, figyelembe véve az egyéni fejlődési ütemet és a gyermeki kezdeményezéseket.

A tanulás szervezeti formái:
választható tevékenységek, amelyek a játék során vagy spontán helyzetekből alakulnak ki,
kötelezően választható tevékenységek, ahol a gyermek szabadon dönt, de részt kell vennie valamelyik felkínált lehetőségben.
A 2025. szeptember 1-jétől hatályos Óvodai Nevelés Országos Alapprogram előírásának megfelelően a nagycsoportos (tanköteles kor előtti évben járó) gyermekek számára az óvodai nap folyamán biztosítjuk a legalább napi 45 perces, intézményes keretek között megvalósuló, célzott fejlesztő tevékenységeket. E tevékenységek nem hagyományos értelemben vett foglalkozások, hanem az egyéni szükségletekre, fejlettségre és érdeklődésre építő, irányított tanulási lehetőségek, amelyek több tevékenységközpontban, az óvodapedagógus felajánlásain keresztül, játékos keretek között valósulnak meg.
kötött tevékenységek, amelyek elsősorban a nagycsoportos korosztály számára szervezett mozgásfejlesztés

A tanulás a gyermekek szempontjából:

- döntési szabadságot, választási lehetőséget biztosít,
- nem egyetlen jó megoldást vár el, hanem támogatja az eltérő, kreatív gondolkodást,
- a tevékenységhez kapcsolódó problémák megoldásán keresztül fejleszti a gondolkodást és szociális képességeket,
- segíti a feladattartás, önállóság és együttműködés kialakulását.

Az óvodapedagógus feladata a tanulási folyamat indirekt irányítása: megfigyelés, élménynyújtás, differenciált eszközhasználat, a gyermek egyéni érdeklődésére, fejlődési szintjére épülő támogatás. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különösen nagy figyelmet fordítunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek képességfejlesztésére, élményszerzésére és eszközhasználatának támogatására.

A tanulás komplex nevelési folyamat része, amelyet áthat:

- a játékon keresztüli tapasztalatszerzés,
- az óvodapedagógus által felajánlott fejlesztő tevékenységek,
- a projektmódszer alkalmazása a komplex témák feldolgozásában (Levegő – Tűz – Víz – Föld),
- és az integrált műveltségtartalmak megjelenése

A gyermekek tevékenységei során alkalmazott eszközök, módszerek és az időtartam mindig az egyéni sajátosságokat és a gyermek önkéntes részvételét tiszteletben tartva kerülnek megválasztásra.

III.3.1. Mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális

személyiségfejlődéséhez, valamint az egészséges életvitel kialakulásához.
A mozgás az óvodáskorú gyermek fejlődésének egyik legfontosabb eszköze, ezért a mozgásos tevékenységek szervezése az óvodai nevelés mindennapjainak szerves része.
A rendszeres mozgás, a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó játékos gyakorlatok és változatos testmozgási formák elősegítik a pszichomotoros képességek fejlődését, a mozgáskoordináció megerősödését és az értelmi fejlődés támogatását. Az aktív szabad játék mellett kiemelten jelennek meg a játékba ágyazott mozgásos helyzetek, amelyekben az irányított testmozgás is természetes, örömteli módon valósul meg.
Testi képességeik közül állóképességük gyengébb, ezért ennek fejlesztése fokozott körültekintést igényel. Mozgásukban bátrak, mozgékonyak, ezért jól fejleszthetők ügyességük, gyorsaságuk. A mozgásfejlesztés közben adódik a legtöbb alkalom a testséma kialakítására, irányok gyakorlására. A mozgásos játékok során tapasztalatokat szerezhetnek az erkölcsi ítéletekről, normákról is.

Célunk:

- A gyermekekben egész életre szóló érdeklődés, igény és szeretet kialakítása az egészséges életmód és a mozgás iránt.
- A gyermekek testi képességeinek és mozgáskultúrájának fejlesztése, a személyiség akarati tényezőinek alakítása
- A társakkal végzett együtt mozgás tapasztalatainak gazdagítása,

Feladataink:

- A gyermekek eltérő mozgásigényének folyamatos kielégítése a csoportszobában, a szabad tevékenységközpontokban, az előtérben és az egész évben használható, tematikusan felszerelt udvaron.
- A gyermekek életkori és egyéni fejlettségéhez igazodó, játékos mozgásfejlesztés napi kezdeményezése, amely az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség fejlesztését célozza.
- A mozgáshoz szükséges eszközök, kézi szerek rendszeres és tudatos használata, valamint a természet adta lehetőségek kiaknázása.
- A térbeli tájékozódás, helyzetfelismerés, döntéshozatal, alkalmazkodás fejlesztése mozgásos játékszituációkban.
- A szókincs és gondolkodás fejlődésének támogatása a mozgásformák megnevezésén és gyakorlati tapasztalatokon keresztül.
- Differenciált fejlesztés a gyermekek eltérő mozgásképességeinek és teljesítményének figyelembevételével, a túlterhelés elkerülésével.
- A testtartás, lábboltozat és finommotorika fejlesztése

A tevékenység tartalma:

- természetes mozgások: járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobások,
- mozgásjátékok: futó-fogó, sor-váltóversenyek, labdajátékok, szabályjátékok,
- játékos mozgások: utánzójátékok, zenére végzett mozgások,
- prevenciós gyakorlatok: szerekkel, kézi szerekkel, és az udvari felszerelések, terepviszonyok kihasználásával.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- teljesítőképessége növekszik, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik,
- mozgástapasztalatai bővülnek,
- térbeli tájékozódó képessége, térészlelése pontosabbá válik,
- megszereti és igényli a mozgást,
- képes minden természetes mozgás elvégzésére,
- mozgások végrehajtása gördülékeny, könnyed, pontos,
- képes változó tempójú, ritmusú, irányú mozgásra,
- önként vesz részt a közös mozgásos játékokban,
- betartja a szabályokat, csapatban együttműködő,
- megtapasztalja a küzdeni vágyást, a győzni akarást, a kitartást, valamint a nagy közösséghez való tartozást,
- tud dönteni versenyhelyzetekben, egyéni képességeinek megfelelően,
- ügyesen használja a tornaeszközöket, tornaszereket, érti a szakkifejezéseket

A mindennapos testmozgás szerepe és szervezési lehetőségei

A gyermekek egészséges fejlődése szempontjából meghatározó a mindennapos mozgás biztosítása. A mozgásos tevékenységek – spontán és irányított formában – kedvezően hatnak a kondicionális képességek, különösen az erő és állóképesség fejlődésére, hozzájárulnak a szervezet teherbíró képességének növeléséhez, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásához, valamint kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.

A szabad játék keretében végzett természetes mozgásformák (futás, mászás, egyensúlyozás, ugrás stb.) mellett napi rendszerességgel szervezünk irányított mozgásos tevékenységeket is. A komplex mozgásformák beépülnek más óvodai tevékenységekbe is, elősegítve a gyermekek pozitív énképének, önkontrolljának, érzelemszabályozásának, együttműködési készségének, kommunikációjának, problémamegoldó gondolkodásának és tanulási képességeinek fejlődését.

A mozgásos tevékenységek szervezésekor törekszünk:

- a gyermekek egyéni szükségleteinek és fejlettségének figyelembevételére,
- a kooperatív mozgásos játékok alkalmazására,
- a szabadtéri mozgás lehetőségeinek mindennapos kihasználására.

A mindennapos testmozgás szervezhető a tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron. A tevékenységekbe beépíthetők a zenére végzett mozgásos feladatok, énekes játékok, ritmusgyakorlatok, valamint népi játékok és táncok – különösen a néptánc, amelyek a mozgáskultúra játékos, élményszerű fejlesztését segítik elő.

III.3.3.2. Óvodai sportfoglalkozások

A sport kiemelkedő szerepet játszhat a hátrányos helyzetű gyermekek integrációjában, különösen egy olyan óvodában, ahol a közösségépítés és az esélyteremtés kiemelt cél. A MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodájában 3 sporttal foglalkozunk kiemelten: sakk, labdarúgás, birkózás

SAKK

A sakk óvodai alkalmazása játékos formában fejleszti a gyermekek gondolkodási műveleteit, problémamegoldó képességét, logikai gondolkodását, koncentrációját és emlékezetét. Mindez a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó módon történik, figyelembe véve az egyéni fejlődési ütemet és az élményszerű tanulás elvét. A sakk, mint képességfejlesztő eszköz nem célorientált versenyhelyzeteket teremt, hanem a szabályok megértésén és az együttgondolkodáson keresztül támogatja a személyiség fejlődését, az önfegyelem kialakulását, valamint az egymásra figyelést.

Cél:

- A gyermekek kreativitásának, memóriájának és térbeli tájékozódásának fejlesztése.
- A logikai gondolkodás, megfigyelőképesség és problémamegoldás támogatása.
- Az együttműködés, társas kapcsolatok és szabálykövető viselkedés fejlesztése.
- Az önfegyelem, türelem és kitartás erősítése a tevékenységek során.

Feladat:

- A sakk megismertetése játékos, életkorhoz illeszkedő módon, heti rendszerességgel egy-egy csoportban.
- A sakkfigurák, lépések, alapszabályok bemutatása tematikus foglalkozásokon (pl. bábuk mozgása, egyszerű stratégiai gondolkodás).
- A sakk mint eszköz használata más alapképességek fejlesztésére: irányok felismerése, síkbeli tájékozódás, sorrendiség, számfogalom.
- A gyermek érdeklődésének megfelelő, szabadon választható bekapcsolódás biztosítása a foglalkozásokba.
- A játék során az egyéni különbségek figyelembevétele, a sikerélmény biztosítása minden

A sakkfoglalkozásokat heti rendszerességgel, játékos formában tartjuk az adott óvodai csoportban. Emellett tehetséggondozás céljából kéthetente egy alkalommal külön szervezett sakkfoglalkozást is biztosítunk, középső- és nagycsoportos gyermekek számára. Ez utóbbi keretében a gyermekek életkorához és érdeklődéséhez igazítottan mélyítjük el a sakk alapjait, és célzottan fejlesztjük a logikai gondolkodást, problémamegoldást, valamint a szabálykövetés képességét.

LABDARÚGÁS

Intézményünk évek óta aktív résztvevője a Magyar Labdarúgó Szövetség által szervezett Bozsik Programnak. A program célja, hogy játékos formában biztosítson lehetőséget a gyermekek számára a labdarúgás alapjaival való ismerkedésre, ezzel is támogatva az egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testmozgás örömteli megélését és a sport iránti pozitív attitűd kialakulását.

Cél:

- A gyermekek pozitív kapcsolatának kialakítása a labdarúgással és a mozgásos sporttevékenységekkel.
- A rendszeres sportolás és testmozgás örömteli megtapasztalása.
- A közösséghez tartozás, az együttműködés és a sportszerű viselkedés erősítése.
- Egyenlő esély biztosítása minden gyermek számára, társadalmi háttértől függetlenül.
- A tehetséges gyermekek utánpótlás-nevelésbe való bevonásának támogatása.
- Aktív részvétel a Bozsik tornákon.

A foglalkozások megszervezése hetente 1 alkalommal intézményi keretek között, játékmester képesítéssel rendelkező óvodapedagógusok vezetésével az óvoda udvarán vagy a tornateremben történik.
Havonta 1 alkalommal külső edzés (DVTK), ahol a korosztályi sajátosságokat figyelembe vevő szakedző foglalkozik a gyermekekkel

BIRKÓZÁS

A birkózás játékos és élményszerű formában támogatja a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődését. Heti egy alkalommal intézményünk nagycsoportos gyermekei a DVTK Birkózócsarnokában vesznek részt edzésen, szakedző vezetésével. A foglalkozások célja, hogy strukturált, biztonságos környezetben vezessék le a gyermekek fölösleges energiáikat, miközben fejlődik mozgáskoordinációjuk, önbizalmuk, fegyelmük és társas érzékenységük.

Cél:

- A mozgáskoordináció, egyensúlyérzék és fizikai erő fejlesztése.
- Az önfegyelem, szabálykövetés és önkontroll kialakítása.
- A társas kapcsolatok, együttműködés és empátia erősítése a páros gyakorlatok során.
- Az önértékelés és önbizalom támogatása sikerélményen keresztül.

Feladat:
A sport iránt érdeklődő nagycsoportos gyermekek kiválasztása.

III:3.2. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, zenélés felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
Óvodánkban külön figyelmet szentelünk megyénk népi zenei hagyományainak megismerésére, tovább élésének segítésére.

Célunk:
Közös ének-zenei élmények nyújtása, melyben a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét, mely elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladataink:

- A zenei neveléshez szükséges atmoszféra megteremtése, derűs légkör biztosítása.
- A készségek fejlesztése, a mozgás, a hang, szöveg összekapcsolásával, sok zenei élmény nyújtása, és az éneklés ösztönzése.
- A gyermekek életkori, egyéni képességek figyelembevételével válogatott zenei anyag gyűjtése, beszédhanggal való játékok, képességfejlesztő játékok, mondókák, gyermekjátékok és néptáncok, népdalok, kortársművészeti alkotások, nemzeti, etnikai kisebbségi zene megismertetése,
- A zenei ritmus és formaérzék fejlesztése (a test hangjai), zenei kreativitás alakítása,
- A természetes énekhanggal, gépi zenével, hangszervekkel nyújtandó zenehallgatás, a természet hangjainak hallgatása,

- Gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élménnyel,
- Beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése

A tevékenység tartalma:
Az ének-zenei tevékenység a gyermekek, és az óvodapedagógus kezdeményezésére az egész napot áthatja. A mozgás- a ritmus, a zene egymástól elválaszthatatlan egységben jelent zenei élményt az óvodáskorú gyermekek számára. A globális zenei tevékenységekben, amelyekben elsősorban a közös mozgás, éneklés jelenti a legnagyobb élményt, nem az analizáló zenei nevelés dominál.
A program Kodály Zoltán és Forrai Katalin által teremtett hagyományokra építi a zenei nevelést.
A gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan élik meg a zenét, mint a hangulatok, érzelmek, a jó közérzet fontos kifejezőjét. A projekt-rendszerben elválaszthatatlan a tevékenységtől a gyermekek asszociáció által kezdeményezett ének, énekes játék, és az óvodapedagógus által felajánlott lehetőség.
A zenei élménynyújtásba bekapcsolódhatnak a zenéhez értő, zenét művelő szülők, nagyobb testvérek is, az óvodában szervezett bemutatkozásokkal. Fontos a zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése, mely a kompetencia alapú óvodai programcsomagban hangsúlyos szerepet kap.
A zenei hallás, ritmus és formaérzék-fejlesztés, a beszédhanggal való játékok, a környezet hangjainak megismerése és felismerése, a játékos képességfejlesztés, a mondóka, gyermekjátékok, táncok, dalok és népdalok tanulása, az óvodapedagógus mintaadásán túl a tervszerűséget is feltételezi.
A zene egy nép kultúrájának sajátos része, amellyel a kötődések, az identitás megalapozható. Ugyanakkor elválaszthatatlan a multikultúrától, más népek zenéjétől. Zenei érdeklődésük óvodáskorban szembetűnő, ritmusérzékük, tánckészségük fejlett, tisztán szépen énekelnek.
Képességeiket kihasználva biztosított a sikerélményhez való juttatás, az önkifejezés, önmegvalósítás lehetősége.
A sokat éneklő, játszó óvodapedagógus mellett a gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan sajátítják el a zenei anyanyelvet.
A zenei élmények nyújtásában, hagyományok ápolásában, felhasználjuk a borsodi népi játékokat. (Liptovszkiné: Borsodi népi játékok) A hagyományokat. a hagyományos értékeket közvetítjük az „Így tedd rá” program elemeivel is.
A zenei nevelés az óvodai élet egészét átszövi, az érzelmi biztonságot nyújtó közösségi élmények és az önkifejezés eszközeként is működik. A gyermekek számára biztosítjuk az éneklés, zenélés, ritmikus mozgás és zenehallgatás örömteli lehetőségeit. A zenei élményszerzés spontán és irányított formában egyaránt megvalósulhat, a gyermekek kezdeményezéseire építve. Fontosnak tartjuk a magyar népi játék- és dalkincs megőrzését, ugyanakkor lehetőséget adunk más népek zenéjének megismerésére is, erősítve a kulturális identitást és a nyitottságot. A tevékenységek során törekszünk a kreatív, improvizatív zenei megnyilvánulások támogatására, a gyermekek zenei érdeklődésének kibontakoztatására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- egyszerű dallammotívumokat tisztán énekel vissza, megkülönbözteti és alkalmazza az egyenletes lüktetést, valamint a ritmust
- ritmusmotívumokat tud visszatapsolni, használja a ritmushangszereket a dalok, mondókák
- zenei kísérésére,

- felismeri a természet és környezete hangjait, társai hangját,
- képes megkülönböztetni és alkalmazni a halk-hangos, magas-mély, gyors – lassú mondókázást, éneklést,
- felismeri az énekes játékokat kezdő-vagy belső motívumáról, jellemző ritmusáról, játékáról, eszközéről, dúdolásról, hangszerjátékról,
- bátran, énekel csoporttársaival és egyedül is,
- képes gyors-lassú tempó kifejezésére énekléssel és mozgással,
- változatos térformában, játékos táncmozdulatokkal mozog,
- társaival egyöntetű szép mozgásra képes,
- kitalál szövegeket, ritmusokat, dallamokat, mozdulatokat, improvizál,
- szívesen, érdeklődve hallgatja az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát, a gépi zenét.

III.3.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszközei: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka különböző fajtái, műalkotásokkal való ismerkedés. A beszéd mellett az ábrázolás egy újfajta önkifejezési móddá, közlő nyelvvé válhat.

Célunk:

A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése. A gyermekek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

A nap minden szakában elérhetőek a vonzó, önkifejezésre, alkotásra, cselekvésre ösztönző eszközök.

- Az alapvető technikák bemutatása, megismertetése, az önkifejezés elősegítése, fantáziájuk megjelenítése.
- Tehetséges gyermekek kibontakoztatása. (Ügyes kezek szakkör)
- A gyermekek szép iránti nyitottsága, esztétikai érzékenységük alakítása, ízlésformálása.
- Finommotorika fejlesztése, írás előkészítés
- A tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozások, a spontán beszéd formáinak fejlesztése.

A tevékenység tartalma:

A vizuális nevelés során a gyermekek megismerkednek:

- rajzolás,
- festés,
- mintázás, építés-téralakítás,
- különféle anyagokkal (papír, textil, fonal, anyag, agyag, gyurma, fa, természetes anyagok stb.) való
- bánásmód, változatos technikáival, az ehhez szükséges eszközökkel való gyakorlás során.
- Az anyaggal való játék örömét, az alkotás élményét megélő gyermek számára kezdetben nem az eredmény, hanem a tevékenység a fontos. A tevékenységnek van ugyan kézzel

fogható, látható eredménye, de ennek értékelése csak a megerősítés, ösztönzés szándékával történik. Az óvodapedagógus szerepét ezek a tevékenységek nem nélkülözhetik.

- Az óvodapedagógus ízlése, mint modell, követendő példaként hat a gyermekekre. Ezért a csoportszoba színvilága, a tárgyak és dekorációk legyenek mértéktartóak, ízlésesek.
- A csoportszoba külső megjelenésében is tükrözze az évszakot, a gyermekek speciális érdeklődését, a játéktevékenység, illetve projektek témáinak alakulását.
- A vizuális látásmód szélesítését szolgálják: a kiállítások, múzeumlátogatások, valamint a műalkotások bemutatása, megismertetése.
- Egész nap folyamán rendelkezésükre áll a vizuális technikák gyakorlására szolgáló valamennyi eszköz. Mindez biztosítja erőteljes színhasználatuk és formai ábrázolásuk kibontakoztatását.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- változatos formákat, színeket alkalmaz, érvényesíti kedvelt színeit,
- élménye, elképzelése, képzetei megjelenítésében többnyire biztonsággal használja a képi kifejezés eszközeit,
- formaábrázolása gazdag, változatos, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- fokozott önállósággal tudja alkalmazni a megismert technikákat és eszközöket, képes az önálló elképzeléseit megvalósítani,
- kialakul alkotó, együttműködő képessége,
- emberábrázolásában megjelennek a részformák,
- próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is,
- egyéni képességeinek, fejlettségének megfelelően alkalmazza a kis kézműves technikákat,
- képes az írásmozgás kialakulásának megfelelően használni a ceruzát,
- képes a közös kompozíciók elkészítésére, örömét leli a közös munkában,
- szívesen készít ajándékot, mellyel átéli az ajándékozás élményét, örömét, rácsodálkozik a szépre, tud gyönyörködni benne,
- megfogalmazza értékítéletét, tud beszélni az alkotásokról,
- szívesen vesz részt az óvodai környezet szépítésében,
- bátor, ötletes az építésben, a téralakításban,

III.3.4. Verselés, mesélés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

Célunk:

- Olyan irodalmi élmények nyújtása, mely hozzá segíti a gyermekeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatainak megismeréséhez, a lehetséges, megfelelő viselkedésformák elsajátításához.

- A belső igény kialakítása az irodalmi élmények örömteli befogadására
- A klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetésével a multi- és interkulturális nevelés megvalósítása.

Feladataink:

- Mesék, versek, mondókák igényes kiválasztása a gyermekek életkorának és érdeklődésének megfelelően. Irodalmi anyagunkat a magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok, szólások, gazdag tárházára építjük. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
- Előnyben részesítjük az élőszavas mesemondást, amely személyesebb kapcsolódást, erőteljesebb érzelmi hatást és intenzívebb nyelvi élményt nyújt a gyermekek számára, miközben fejleszti fantáziájukat, figyelmüket és belső képi világukat.
- A meséléshez, verseléshez megfelelő nyugodt légkört alakítunk ki, az ehhez kapcsolódó csoportbeli hagyományok figyelembevételével (mesepárna, gyertya… stb.).
- Mesélés közben személyes kapcsolat kialakítására törekszünk, vagyis a tekintet, mimika, hanglejtés fokozza a meseélményt.
- A versek, mondókák dúdolók, ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével, nyújtsanak a gyermekeknek érzelmi élményt.
- Teret biztosítunk az irodalmi élmények megjelenítésére (művészetek eszközeivel, dramatizáláshoz szükséges kellékekkel),
- dramatizálással, bábozással, saját vers és mesealkotással.
- A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása,
- A gyermeki beszéd- kommunikáció fejlesztése, beszédfejlesztő módszerek alkalmazása.

A tevékenység tartalma:

- Mindennap kezdeményezünk mikro-makrocsoportokban mese- és vershallgatást, mondókázást, továbbá jó alkalom az elalvás előtti mesélés.
- Csoportjainkban a nagyok szívesen hallgatják a kisebb gyermek számára választott irodalmi anyagot, ugyanakkor fejlettségük és érdeklődésük figyelembevételével hosszabb, folytatásos történeteket és elbeszéléseket is mondunk.
- A gyermekek által készített eszközök felhasználása bábozáshoz, dramatizálásához, a kitalált történetek eljátszása, bemutatása.
- A mesekönyvek megbecsülése, gyűjtése és kölcsönzési lehetőség biztosítása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik,
- ismert és kedvelt mesei motívumot dramatizál, lerajzol,
- mesél a képek alapján,
- várja, igényli, figyelmesen, csendben hallgatja a verset, mesét,
- szívesen mesél, dramatizál,
- fejlődik erkölcsi ítélőképessége, önkifejező készsége,
- az esztétikai élmények hatására fejlődik képi világa,
- elvonatkoztat a mesétől a valóságig,

- gazdagodik szókincse, beszédértése.

III.3.5. A külső világ tevékeny megismerése

Ez a feladat tartalmi szempontból két, egymástól elválaszthatatlan tapasztalati kört foglal magában.
A). Az első kör: a tárgyi, természeti környezettel, a jelenségekkel, folyamatokkal, anyagokkal kapcsolatos tapasztalatoktól – a társadalmi környezet történéseinek érzékeléséig terjed.
B.) A második kör: a környezetben, a tevékenységekben, az élethelyzetekben szerezhető matematikai tapasztalatokat integrálja.

A) Élő-élettelen környezet

A külső világ felfedezése az óvodás gyermek kíváncsiságára, élményszerű tapasztalatszerzésére épít. Ennek során a gyermek ismereteket szerez az élő és élettelen természeti környezetről, valamint a társadalmi környezet működéséről. A tevékenységek célja a környezet iránti felelős, értő és érzékeny viszony megalapozása, a természeti jelenségek, folyamatok megértésén túl a társas együttélés normáinak megtapasztalása.
Célok:

- A természet szeretetének, védelmének, az emberi környezethez való pozitív viszony kialakítása.
- A valóság sokoldalú megtapasztalása révén a világ holisztikus szemléletének megalapozása.
- A gyermekek környezettudatos magatartásának és a fenntartható életvitel alapjainak megalapozása.

Feladatok:

- Változatos megfigyelési, vizsgálódási lehetőségek biztosítása valós környezetben és tevékenységközpontokban.
- A gyermek kíváncsiságát ébren tartó eszközök, élmények és közös tapasztalatszerzés biztosítása.
- A természeti és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítása személyes példamutatással.
- A fenntarthatóság elveinek érvényesítése a mindennapi tevékenységek során: a természeti erőforrások védelme, a tudatos anyaghasználat, az újrahasznosítás, a növény- és állatgondozás beépítése a nevelési gyakorlatba.

A tevékenységek tartalma:
A gyermekek a közvetlen környezetük (óvoda udvara, család, lakóhely, közösségi terek) megismerésével szereznek tapasztalatokat a természeti és társadalmi jelenségekről.
A homok-víz asztal, természetismereti központ, kísérletek, megfigyelések és tematikus séták élményszerű lehetőséget biztosítanak a felfedezésre.
Hangsúlyos a környezettudatosság, az élőlények gondozása, az évszakokhoz és ünnepekhez kapcsolódó hagyományápolás.
A tevékenységek során a gyermekek a fenntartható életmód szokásait is elsajátíthatják: szelektíven gyűjtik a hulladékot, odafigyelnek a takarékos víz- és energiahasználatra, valamint megismerik az újrahasznosítás lehetőségeit.
A természetes anyagokkal való játék, a komposztálás, a madáretetés, a veteményes- vagy fűszernövénykert gondozása mind segítik a környezeti nevelést.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- tudja személyes adatait, szülei munkájáról van elképzelése,
- fel tudja sorolni a fő testrészeket az emberi test felépítése szerint, az érzékszervek funkcióit, védelmét,
- ismeri és képes alkalmazni az elemi gyalogos közlekedési szabályokat,
- ismeri a különböző közlekedési eszközöket,
- ismeri szűkebb, tágabb környezetét,
- ismeri és biztonsággal tájékozódik az óvoda helyiségeiben,
- felismeri és megnevezi a színeket, azok sötét és világos változatait,
- felismeri és segítséggel megnevezi a napszakokat, megnevezi a hét napjait, a hónapokat, évszakokat, különbséget tesz azok között, megfogalmazza jellemzőiket,
- ismeri a növény, állat és más gyűjtőfogalom tartalmát,
- ismeri a növények fejlődésének feltételeit, tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van,
- ismeri a jeles napok tartalmát, átérzi az ünnepek jelentőségét,
- rendelkezik ismeretekkel, hogy gyermekként mit tehet környezetünk megóvása érdekében, gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat,
- tisztában van a környezetszennyezés ártalmaival.

B) Matematika

A külső világ megismerése során matematikai tartalmú ismeretek birtokába jut a gyermek. Az óvodában minden szituációban, tevékenységben adottak a lehetőségek a matematikai tapasztalatok szerzésére.

Célunk:

A bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában, a gyermekek igényeihez, ötleteihez, természetes kíváncsiságaihoz igazodva.

Feladataink:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása. A környezet megismerése közben matematikai tapasztalatok birtokába is jut a gyermek, így természetes módon ismerkednek meg a matematikai fogalmakkal. A matematikai kifejezések fokozatosan beépülnek a beszédükbe, felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat. Fejlődik tér, sík és mennyiség fogalmuk.

A tevékenység tartalma:

1. Tájékozódás a térben és a síkban tárgyak, személyek segítségével.
2. Téri viszonyok észlelése (irányok).
3. Személyek, tárgyak összehasonlítása, válogatása, osztályozása, saját szempontok alapján
4. Mennyiségek összehasonlítása, összemérése, számolási készség alapozása.
5. Összetartozó dolgok megfeleltetése.

6. Sorba rendezés sok szempontú megközelítésben.
7. Sorok kiegészítése (soralkotás).
8. Sorba rendezett elemek helye a sorban, a sorszámok szerepe az elemek helymeghatározásában.
9. A matematikai műveletek előkészítése (mérések különböző egységekkel, a számosság változásainak észlelése, manipuláció geometriai formákkal térben-síkban).
10. Matematikai műveletek: mérés, becslés, számolás (különböző anyagokkal, mérés alapegységekkel, időmérés mérőeszközökkel).

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- tud halmazokat létrehozni, szétválogatni, részhalmazokra bontani, összeméri azok elemeit becsléssel, számolással, párosítással, másolással mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság, megadott szempont alapján,
- érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket (több, kevesebb, ugyanannyi),
- önállóan össze tud hasonlítani becsléssel, méréssel mennyiségeket (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület, szélesség, vastagság),
- a relációs szavakat készségszinten használja,
- ismeretei vannak a szimmetriáról, felismeri a szimmetrikus alakzatokat,
- tud sorba rendezni,
- használja a tő és sorszámneveket,
- kialakult a számfogalma, elemi műveletekre képes 10-es számkörön belül,
- megkülönbözteti az irányokat térben és síkban, érti és használja a névutókat,
- egyre nagyobb biztonsággal használja a jobb- bal irányokat,
- képes térbeli és síkbeli alakzatokat megkülönböztetni, megnevezni,
- kis számoknál, számlálás nélkül, számkép alapján felismeri a számosságot, érti a semmi (0) fogalmát,
- tud ellentétpárokat képezni,
- szívesen vesz részt matematikai játékokban.

A matematikai tapasztalatokhoz megfelelő problémahelyzetet sugalló környezetet, eszközöket kell biztosítani (tárgyak, tárgyképek, piktogramok).

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének alapvető feltétele a tudatosan megtervezett és megszervezett óvodai napirend és heti rend. A rendszeresen visszatérő, ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermekek számára. A napi gyakorlatban a folyamatosság és rugalmasság elve érvényesül – figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a gyermekek aktuális állapotát és a nevelési célkitűzéseket.
Intézményünkben a nevelési program vegyes életkorú és részben osztott csoportokban valósul meg. Ez a csoportösszetétel lehetőséget biztosít a differenciált, egyénre szabott fejlesztésre, valamint elősegíti az együttműködést, a szociális tanulást. A csoportszervezési forma a nevelőtestület és a szülők körében is támogatott, és hosszú távon eredményesnek bizonyult.
A MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodájában kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek mindennapos mozgásigényének kielégítésére és a sport iránti pozitív attitűd megalapozására. Ennek érdekében a rendszeres mozgásfejlesztésen túl heti rendszerességgel szervezett, célzott sporttevékenységeket is biztosítunk – például labdajátékokat, birkózást, sakkot vagy futást –, melyek során fejlődik a gyermekek koordinációja, állóképessége, önfegyelme és szociális készsége.
A sporttevékenységek szerepelnek a heti rendben, és a napirendben kijelölt mozgásos időszakokban valósulnak meg – igazodva a gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez. A tervezés szintjén a sportfoglalkozásokat a projekttervek és hetitervek részletesen tartalmazzák, figyelembe véve a személyi és tárgyi feltételeket, valamint a gyermekcsoportok aktuális igényeit.
A tervezés minden szintje összhangban van a 2025-től hatályos ÓNOAP tartalmi követelményeivel, és a oviKRÉTA rendszer felületén valósul meg.

Hosszabb távú tervezés:

1. Nevelési terv
2 féléves intervallumra készítjük. Ez a terv tartalmazza a gondozás és közösségi élet tevékenységeit, szokásait és az ezekhez kapcsolódó szervezési feladatokat, melyeket az oviKRÉTA rendszerben rögzítjük.

2. Projekt
A projekt időtartamát, témáját, az óvodapedagógus határozza meg, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, érdeklődési körét, felfedezési vágyát a természeti és társadalmi környezet gazdagságait, s a gyermekek témákhoz kapcsolódó tapasztalatait. A projekt választás során az óvodapedagógus közvetlen tapasztalásra és élményszerzésre alkalmas tevékenységet tervez, s eközben kézzel fogható konkrét tárgyakat használ a problémamegoldó képességek, kritikai gondolkodás és a fogalmak mélyebb megértése fejlesztésére. Átfogó nevelési tervet alkalmaz, amely a fejlődés minden területét, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztési lehetőségeit egyaránt figyelembe veszi. A
A projektterv rugalmas, folyamatosan alakítható – a gyermekek fejlődési üteméhez igazítva módosítható és bővíthető. Ez biztosítja a nevelők együttműködésének zavartalanságát és a fejlesztés hatékonyságát.

A tevékenységek időkeretei:

- napirend

- hetirend

Napirend
A napirendben a stabilitás és a rugalmasság egyensúlya biztosítja a gyermekek biztonságérzetét és egyéni szükségleteik kielégítését. A napirend részeként a tanköteles korú gyermekek számára naponta legalább 45 perces irányított tevékenységet biztosítunk, amely megfelel a kötelező óvodai fejlesztés követelményeinek. tevékenységek a hetitervben is rögzítésre kerülnek, és onnan követhetők vissza az oviKRÉTA rendszer segítségével.
A dajkai jelenlét és együttműködés lehetővé teszi, hogy mikrocsoportos formában, párhuzamosan többféle tevékenység is megvalósulhasson.

Stabil pontok: étkezések időpontjai, szabad levegőn való tartózkodás, játéktevékenységek megszokott időtartama.
Rugalmasság: a reggelizés és tízóraizás módjában, az időjáráshoz igazított tevékenységek időkereteiben (pl. szabadtéri játék).

IV.1. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az óvodai élet meghatározó része az évkörhöz, a természet rendjéhez, a népi hagyományokhoz, nemzeti és vallási kultúránkhoz, valamint a gyermekek élményvilágához kapcsolódó ünnepek, megemlékezések és közös programok megvalósítása.
A mai családok életében egyre inkább háttérbe szorulnak a közösen átélt ünnepek és rítusok. Ezért kiemelten fontos feladatunk az óvodai ünnepi hagyományok őrzése, újraértelmezése és élményszerű átadása, melyek a gyermekek számára érzelmi biztonságot nyújtanak, erősítik identitásukat, közösségi érzésüket és kulturális gyökereikhez való kötődésüket.
Az ünnepek megszervezését és lebonyolítását az óvodapedagógusok együttműködésben, egymás szakmai támogatásával végzik. A gyermekek életkori sajátosságainak és csoportösszetételének megfelelően alakítjuk ki az ünnepi alkalmak tartalmát, formáját és időtartamát.

1. Közös óvodai ünnepek

Ezek az ünnepek minden gyermek számára közösen megélt, közösségformáló események, melyek során a kulturális hagyományok, a közösségi élmény és a kreatív tevékenységek összekapcsolódnak.
Vízkereszt -(a hitoktató részvételével)
Farsang – télbúcsúztató, játékos, zenés, vidám közösségi esemény
Március 15. – a magyar nemzeti identitás ünnepe, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emléke
Gyermekhét – a gyermekek örömteli, szabad tevékenységekben gazdag hete
Június 4. -Nemzeti összetartozás napja: Ezen a napon a gyermekek életkorához illő módon emlékezünk a trianoni békediktátumra, a magyarság összetartozásának fontosságát hangsúlyozva.
Október 23. – Az 1956-os forradalom emléknapja Az óvodai közösség tagjai méltóságteljes, gyermekközeli formában emlékeznek az 1956-os eseményekre, kiemelve a szabadság, a hazaszeretet és az összefogás értékeit.
Mikulás – az örömszerzés, az ajándékozás, a jó cselekedetek megerősítésének napja
Karácsony – keresztény ünnepkörhöz kapcsolódó szeretet- és békeüzenet közvetítése (Karácsonyra készülődésben, az advent időszakában a hitoktató részvételével)

2. Csoportünnepek

A csoporton belüli ünnepi alkalmak szorosabb érzelmi kötődést, bensőségesebb ünneplést tesznek lehetővé.
Születésnapok – a gyermekek egyéni ünnepnapja, amely során középpontba kerülnek, megtapasztalják a közösség szeretetét, figyelmét
Húsvét – a keresztény hagyományokhoz kötődő, a tavasz, az újjászületés szimbóluma (szülőkkel közös játszóház szervezése)
Anyák napja – az édesanyák, nagymamák tiszteletének ünnepe
Nagycsoportosok búcsúzója – az óvodás évek lezárása, az iskolába készülő gyermekek búcsúztatása ünnepélyes formában

3. Megemlékezéseink és jeles napjaink

A jeles napok, környezeti és kulturális emléknapok hozzájárulnak a gyermekek környezeti érzékenységének, szociális nyitottságának és értékek iránti fogékonyságának kialakításához.
Magyar népmese napja
Szent Mihály napja
Állatok világnapja
Zene világnapja
Márton nap
A magyar kultúra napja
Víz világnapja
Föld napja
Madarak és fák napja

Ezekhez a napokhoz vetélkedők, kirándulások, közös alkotások, megfigyelések, játékos tanulási helyzetek kapcsolódnak. **Őszi Kavalkád** és **Tavaszi Kavalkád** rendezvényinken emlékezünk meg ezekről a napokról. Célunk a környezettudatos magatartás megalapozása, a természet szeretetének és védelmének kialakítása, a növények és állatok iránti gondoskodásra nevelés.

4. Egyéb óvodai rendezvények

Ezek az események színesítik az óvodai élet mindennapjait, változatos élményeket biztosítanak, elősegítik a közösségi együttlétet és a szülők bevonását is.

- Bábelőadások, mesejátékok (külső vagy belső előadásban)
- Kirándulások (helyi környezet és tágabb természeti értékek megismerésére)
- Sportprogramok (pl. mozgásos játékdélután, sportversenyek, családi sportnap)

V. ESÉLYTEREMTÉS, ESÉLYEGYENLŐSÉG

V.1. Esélyteremtés / a HH és HHHH gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése /

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása akkor valósulhat meg, ha általánossá válik az a gyakorlat, hogy minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Az esélyteremtő munkában az óvodapedagógusok, a pedagógiai asszisztensek és a dajkák egyaránt részt vesznek.
Célunk: A hátrányos helyzetű gyermekek eredményes nevelése, óvodai beilleszkedésének, sikeres iskolakezdésének támogatása.
A tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint – esélyteremtő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és (tovább) fejlesztésével.

Az esélyteremtést segítő pedagógiai tevékenységek:
Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet.
Feladataink:

- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása
- óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis)
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása,
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel: Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, civil szervezetek
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése.
- Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatás)
- Tankötelezettség halasztásával kapcsolatos ügyintézés civil szervezetek bevonásával
- Külföldre költözés esetén a gyermek jogviszonyának szüneteltetésével kapcsolatos ügyintézés segítése
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése (Szülői Kör)

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekben:

- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása, elfogadtatása
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés
- A mozgás és a sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás és feladatmegoldó képességeket, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét

- Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére
- Differenciált fejlesztés, fejlesztő pedagógiai foglalkozások
- Egészségnevelés
- Élményszerző kirándulások szervezése, részvétel biztosítása
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása
- Pályázatok figyelése
- Multikulturális ismeretnyújtás: életvezetés, cigány irodalom, a cigányság történet
- Tehetséges gyermekek fejlesztése
- Szülőknek felajánlott segítség
- Sportolási lehetőség az óvodában
- Szülői kör: Játékos ismeretterjesztő klubfoglalkozások
- Szülőkkel közös programok (pl. kertgondozás, Nyíltnapok, Közös ünnepek,)

V.2. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a speciális nevelési-oktatásiszükségletekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az óvodában

Az integrált nevelés feltételei

- A pedagógiai program tartalmazza az SNI gyermekek fejlesztési irányait.
- Az óvodapedagógus egyéni fejlesztési tervet készít, alkalmazza a diagnózisban javasolt eljárásokat.
- Együttműködés valósul meg a szülőkkel, a segítő szakemberekkel, a gyermek igényeihez illeszkedő nevelési eljárások kialakításában.
- A gyermek környezetét, tárgyi feltételeit a szakértői bizottság javaslatai alapján alakítjuk ki.

A szakmai segítés hálózata

A fejlesztésben utazó gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, óvodapszichológus, logopédus és a szakszolgálat is részt vesz.

Sikerkritériumok

- A gyermek beilleszkedése a közösségbe
- Egyenlő hozzáférés a tevékenységekhez
- Saját fejlődési üteméhez mért előrehaladás

Intézményünk a befogadó, elfogadó szemlélet és a támogató szakmai környezet biztosításával törekszik arra, hogy minden gyermek a rá jellemző legoptimálisabb feltételrendszer mellett fejlődhessen, kibontakozhasson.

V.3. Tehetséggondozás

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek adottságainak felismerésére és fejlesztésére, különös tekintettel a tehetség korai azonosítására, valamint a személyiségükhöz illeszkedő támogatás biztosítására. A tehetséges óvodás mindenekelőtt gyermek, akinek elsődleges tevékenysége a játék. Ezért feladatunk olyan inspiráló, élményszerű környezet biztosítása, amelyben a gyermek a saját képességei optimumán teljesíthet, miközben megéli a fejlődés örömét és kibontakoztathatja érdeklődési irányait.

1. A tehetséggondozás célja és feladatai

- A tehetség korai életkori megjelenésének figyelembevételével történő felismerés és azonosítás.
- A tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása, egyéni képességeinek kibontakoztatása, önbizalmának növelése, motivációjának fenntartása.
- A tehetség kibontakozását akadályozó tényezők felismerése és kezelése.
- Változatos pedagógiai eszközökkel segíteni a gyermek egyéni fejlődési útját.
- Tanácsadás, konzultáció biztosítása a szülők és a pedagógusok részére.
- Szükség esetén javaslattétel speciális tehetségfejlesztő programban való részvételre.
- A tehetségazonosítást és -fejlesztést végző pszichológus szakmai kapcsolatot tart a helyi és országos tehetségfejlesztő hálózatokkal.

Intézményi háttér és szakmai feltételek

Tagóvodánk 2013 óta regisztrált tagja az Országos Tehetségpontnak. Az intézmény több pedagógusa tehetséggondozó képesítéssel rendelkezik, pszichológus is segíti a munkát. A tehetséggondozás a pedagógiai program szerves része, mindennapi tevékenységeinkbe beépül.

A tehetséggondozás formái

- Egyéni tehetséggondozás a gyermekcsoport mindennapjaiba integráltan.
- Csoportszintű fejlesztés különböző tehetségterületeken.
- Kiscsoportos gazdagító foglalkozások – játékos, élményalapú formában.

Kiemelt tehetségterületek intézményünkben

- **Sport**: sakk, labdarúgás, birkózás – koordináció, stratégiai gondolkodás, önfegyelem fejlesztése.
- **Zene**: ritmikus játékok, ének-zene, hallásfejlesztés, szereplési lehetőségek
- Ügyes kezek" szakkör, kreatív alkotótevékenységek.

Fejlesztési fókuszok

- **Erős oldal támogatása**: A gyermekek érdeklődésének megfelelően sokoldalú lehetőségek biztosítása, ismereteik elmélyítésének segítése, az élményközpontúság és a játék elsődlegességének megtartásával.
- **Gyenge oldal erősítése**: Az esetleges lemaradások (pszichomotoros képességek, szociális vagy motivációs nehézségek) célzott fejlesztése szakemberek bevonásával.
- **Közösségformáló tevékenységek**: A szociális érzékenység fejlesztése során a tehetséges gyermekek megtapasztalhatják, hogy az érték nem kizárólag az intellektuális képességek mentén mérhető.

VI. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

VI.1. Partnereink

Az óvoda nyitott modelljéhez hozzátartozik az óvoda környezetével való nyitott együttműködés, kapcsolattartásunk-rendszerünk

Az óvoda és a család:

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Szülői Kör havonkénti megrendezése

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

Célunk az együttműködés terén:

- a családok megismerése a gyermek fejlesztéséhez
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, melyet számos módon elősegít az intézmény, igazodva a család nyelvhasználati jellegzetességeihez
- együttműködés és az ismeretek, információk rendszeres cseréje
- a gyermeknevelséhez nyújtandó segítségadás koordinálása
- a kölcsönös bizalom megteremtése szülők aktív közreműködésére történő inspirálás saját gyermekeik óvodai nevelése terén:
- az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése.
- az együttműködés szabályainak betartása,
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében.
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel
- hosszú távú együttműködéseket építeni az intézményekkel;
- támogató kapcsolatokat létrehozni a többi szülővel.

A szakértői bizottsággal való kapcsolattarásunk területei:

- magatartási és értelmi zavarok kiszűrése, fejlesztőprogramok tartása az arra rászoruló gyermekek részére, iskolaérettségi vizsgálatok végzése.

Oktatási Hivatal, Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ

- A kapcsolattartásban főszerep jut a továbbképzések terén. Szaktanácsadói munkájukat szükség szerint igénybe vesszük.

Gyermekvédelmi szervekkel való kapcsolattartásunk területei:

- Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálattal való tartalmas együttműködés.
- Lehetőség szerint a Szülői Kör működtetésébe bevonjuk a Családsegítő Szolgálat szakemberét, aki segíti a szülők és gyermekek szociális és mentál-higiénés problémáik megoldását, családgondozási feladatok ellátását.
- A Gyermekjóléti Szolgálattal való kapcsolattartásunk a törvényi előírásoknak és a helyi szabályozásoknak megfelelően alakul.

Az óvoda orvosával, fogorvosával és védőnőjével való tartalmas kapcsolat nélkülözhetetlen a helyi program megvalósításának folyamatában. E kapcsolattartás során kiemelt hangsúlyt kap az egészséges életmódra nevelésben való együttműködés, mely egyrészt a gyermekre, másrészt a szülőkre irányul.
1. a gyermekek felé: testi fejlettségük felmérése, fertőző - járvány jellegű betegségek megelőzése (tetű, ótvar stb.) esetleg kezelése,
2. a szülők felé: felvilágosító-megelőző feladatok stb. - ennek színtere a Szülői Kör
Az óvodapedagógus, az infokommunikációs eszközök és a különböző online csatornák használatával is erősíti kapcsolatát, együttműködését a partnerekkel

Az óvoda iskola kapcsolata

Az óvodai nevelés fontos feladata az iskolába lépéshez szükséges alapkészségek megalapozása és a gyermekek zavartalan átmenetének biztosítása. Intézményünk az iskolákkal való szoros együttműködésre törekszik, hogy a nevelési szakaszváltás során érvényesülhessen a gyermekek fejlődési folyamatának folytonossága.

Célunk:

- Az óvoda és iskola közötti együttműködés erősítése, az egymásra épülés biztosítása a nevelés-oktatás folyamatában.
- A gyermekek érzelmi biztonságának megtartása az iskolakezdéshez közeledve.
- Az iskolai kompetenciák (szövegértés-szövegalkotás, matematikai gondolkodás, szociális készségek, életviteli ismeretek) alapozása játékos, élményalapú helyzeteken keresztül.
- A tanulási motiváció ébrentartása, a kíváncsiság, kreativitás és kompetenciaélmény erősítése.

Feladataink:

- Az óvodai pedagógiai munka megismertetése az iskola pedagógusaival.
- Rendszeres szakmai konzultációk szervezése az iskolával az óvodai kompetenciaalapú nevelés tartalmáról és módszereiről.
- Iskolalátogatások szervezése, közös játszóházak, élménynapok az iskolai környezetben.
- Az iskolaérettség komplex megközelítése – figyelembe véve a gyermekek testi, értelmi, szociális és érzelmi fejlettségét.

- Egyéni megfigyelések alapján a szülők tájékoztatása félévente a gyermek aktuális fejlettségi állapotáról (dokumentálva az oviKRÉTA rendszerben).
- Konzultáció a szülőkkel és iskolapedagógusokkal a gyermek fejlődéséről, az átmenet egyéni sajátosságairól.
- A gyermekek iskolai beilleszkedésének közvetett támogatása a pozitív énkép, önbizalom, szabálytudat, kommunikációs és együttműködési készségek, valamint az önálló tanulási attitűd megalapozása által.
- Szükség esetén a gyermek további támogatására irányítás, szakértői vélemény és iskolapszichológusi konzultáció kezdeményezése.

A kapcsolattartás formái:

- Tanítói hospitálások az óvodában
- Óvodapedagógusok és gyermekek látogatása az iskolában.
- Iskolásokkal közös programok szervezése
- Tanítók bemutatkozása az óvodai szülői értekezleteken
- Tapasztalatainak megbeszélése (az óvodapedagógusok és a tanítók körében)

VII. GYERMEKVÉDELEM

Gyermekvédelmi munkánkat az 1997. évi XXXI. törvény, az Óvodai nevelés országos alapprogramja (2025), valamint a MIÓVI Nyitnikék Sport Tagóvodája Pedagógiai Programja és Munkaterve szabályozza. Tevékenységünk célja, hogy minden gyermek biztonságos, elfogadó, fejlődést támogató környezetben nevelkedhessen, különös figyelemmel a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett és speciális szükségletű gyermekekre.
Gyermekvédelmi tevékenységünk szervesen illeszkedik az óvodai mindennapokhoz, a prevenciót, a támogatást és a gyermekek méltóságának megőrzését tartjuk legfontosabb feladatunknak.

Alapelvek és célok

- Az esélyegyenlőség biztosítása és a hátránykompenzáció megvalósítása.
- A gyermekek jogainak érvényesítése, a „másság" elfogadásának megerősítése.
- A szociálisan hátrányos helyzetű, illetve enyhe értelmi fogyatékos gyermekek egyéni képességeik szerint történő fejlesztése.
- Inkluzív nevelési szemlélet alkalmazása, differenciált módszerek használatával.

Megelőzés és feltárás

- A veszélyeztetettség felmérése a nevelési év elején történik: gyermek anamnézis, konzultáció családsegítő munkatársaival, védőnőkkel, óvodai szociális segítővel
- A veszélyeztetettség lehet környezeti, egészségügyi, anyagi vagy magatartási eredetű.
- A cél a fejlődést akadályozó tényezők mielőbbi felismerése és megszüntetése.

Együttműködés a családokkal és társszervezetekkel

- A nevelés alapja a családokkal való együttműködés.
- Folyamatos kapcsolatot tartunk a családsegítő szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal, védőnővel,
- A szülőket tájékoztatjuk az aktuális szociális támogatási lehetőségekről.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai

- Az óvodapedagógusok jelzési kötelezettséggel élnek probléma esetén.
- A kijelölt gyermekvédelmi felelősök a nevelési év elején felmérést végeznek, év közben nyomon követik a veszélyeztetett gyermekeket.
- Részt vesznek esetmegbeszéléseken, gyermekvédelmi értekezleteken, szakmai képzéseken.

Sikeresség mutatói

- A gyermek családban történő megtartása.
- A hároméves korú gyermekek teljes körű beóvodázása.
- Kudarcmentes iskolakezdés biztosítása.
- A gyermekek megfelelő intézménybe történő irányítása.
- A pedagógusok elfogadó, empatikus hozzáállásának beépülése a mindennapi nevelésbe.

VIII. A GYERMEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MÉRÉSE ÉRTÉKELÉSE

A gyermek fejlődésének nyomon követése

A pedagógiai munka tervezése, elemzése a gyermekek egyéni megfigyelései, az egyénre szabott nevelési – fejlesztési eljárások folyamatos írásbeli munkát igényelnek. Segítik a folyamatok célirányos, célszerű egymásra épülését, ugyanakkor rugalmas alkalmazást és a gyermekekhez való igazodást biztosítják.
A gyermekek fejlődésének dokumentálása a oviKRÉTA rendszerben történik. Az egyéni fejlődési utak követése, a nevelési és tanulási folyamatok elemzése – 3-tól 7 éves korig – folyamatos megfigyelésen, diagnosztikus értékelésen alapul. A szülőket félévente tájékoztatjuk gyermekük fejlődéséről, a digitálisan rögzített adatok és pedagógiai megfigyelések alapján. A rendszer lehetőséget ad a célzott fejlesztések tervezésére, valamint a pedagógus–szülő együttműködés

OM: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY PETNEHÁZY ÚTI TAGÓVODÁJÁNAK

„KÖRNYEZETI NEVELÉS A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN”

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Petneházy Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

1. HELYZETKÉP 3
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT 3
2.1 Gyermekképünk 3
2.2. Óvodaképünk 3
3. PROGRAMUNK CÉLJAI, ALAPELVEINK 4
4. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK FELADATAI 5
4.1 Az egészséges életmód alakítása 5
4.2Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 6
4.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása 6
5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI 8
5.1 Személyi feltételek 8
5.2. Tárgyi feltételek 8
5.3 Az óvodai élet megszervezése 8
5.4.1 Az óvoda és család kapcsolata 9
5.4.2 Az óvoda és társintézmények kapcsolata 10
6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 10
6.2 Verselés, mesélés 11
6.3 Ének, zene, népi játék, tánc 12
6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka 13
6.5 Mindennapos mozgás 14
6.6 A külső világ tevékeny megismerése 16
6.7 Munka jellegű tevékenységek 20
6.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás 21
7. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE 21
7.1 A tehetséggondozás megalapozása 21
7.2 Hátrányos helyzetű és a speciális nevelést igénylő gyermekek nevelésének elvei (BTMN, SNI) 21

1. HELYZETKÉP

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája Miskolc nyugalmas, részben zöldövezeti városrészben található. Az intézmény önkormányzati fenntartású, melyben három vegyes életkorú csoport működik.
Az óvoda vonzáskörzete egy konszolidált kertvárosi rész, továbbá egy a 60-as években épült lakótelep. Gyermekeink másik része a közeli kertesházas övezetből, illetve vidékről érkezik, akik szívesen választják a természetközeli, családi hangulatú óvodai intézményt.
Óvodánk családias légköre, nyitottsága, gyermekközpontúsága az itt dolgozók személyisége maximálisan eleget tesz a szülők elvárásainak. Alkalmazotti testületünk szakmai elhivatottsága, tevékenysége biztosítékot jelent az óvodában folyó nevelőmunka magas színvonalának teljesüléséhez. A nevelőmunkát optimálisan 6 óvodapedagógus, melyből 1 mesterpedagógus, 2 szakvizsgázott pedagógus, 3 szakképzett dajka és 2 pedagógiai asszisztens látja el.
A tárgyi feltételeink megfelelőnek mondhatóak, köszönhetően az 1992-ben létrehozott alapítványnak is. A tanuláshoz fejlesztő eszközkészleteinket, udvari játékeszközeinket igyekszünk ebből a forrásból folyamatosan bővíteni. Köszönhetően a szülőknek, akik adójuk 1%-ával támogatják az óvoda alapítványát.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„Szép dolog kifaragni egy szobrot és életet adni neki,de még szebb kiformálni egy emberi lelket és megtölteni igazsággal.”
(Victor Hugo)

2.1 Gyermekképünk

Pedagógiai felfogásunk az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottak szerint az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. *„A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.”* [1]

2.2. Óvodaképünk

Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.
Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.
Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

[1] 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendeletaz Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Az óvodai nevelésünkben alapelv

- a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a személyiségfejlődést, az egyéni készségek és képességek kibontakoztatását,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk,
- a pedagógus személyisége, egyéni mintaadása a leghatékonyabb nevelési eszközünk.

Az intézménybe járó gyermekek, szülők igényeit figyelembe véve alakítottuk egyéni arculatunkat, mely a helyi pedagógiai programunkat is meghatározta. Hisszük, hogy a kitűzött céljainkat csak a családokkal összhangban, közös elvek mentén lehet sikeresen elérni. Környezettudatos szemlélettel, az optimális feltételek megteremtésével szeretetteljes, családias légkört teremtünk, mely érzelemben gazdag környezetet s az értelmi képességek tág terét biztosítja a gyermekek egyéni képességeinek megfelelően. Számunkra nagyon fontos, hogy a nevelésünk cél- és feladatrendszerében a gyermekek mindenekfelett álljanak.
Környezetünk megismerése kiemelt hangsúlyt kap munkánk során, ezért törekszünk arra, hogy a gyermekek nyitottak legyenek a természeti és társadalmi élmények befogadására. Ennek támogatására gazdag, tapasztaláson alapuló élményt biztosítunk a gyermekek számára. Kedvező helyi adottságunkat kihasználva törekszünk a természettől való elidegenedés mértékének csökkenésére.

3. PROGRAMUNK CÉLJAI, ALAPELVEINK

Céljaink:

- elősegíteni az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését,
- a gyermeki személyiség kibontakozását,
- a hátrányok csökkentését,
- az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele, ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

Alapelveink:

- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, elfogadása, szeretetet és megbecsülést nyújtó óvodai élet alakítása,
- a gyermekek egyéni képességeinek figyelembevételével, személyiségük sokoldalú kibontakoztatása,
- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében igyekszünk biztosítani az önazonosság megőrzését, ápolását és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét,
- óvodai nevelésünk folyamatos lehetőséget biztosít a gyermekek fejlesztésére, az egyéni képességeket és differenciált fejlesztést figyelembe véve, tudatosan szakképzett pedagógusok irányításával.
- az óvodapedagógusok a szabad játéktevékenység feltételeinek biztosításával építik fel az óvodai nevelés feladatait a célkitűzéseik összhangjában, szem előtt tartva a komplexitás elvét,
- alapelveink megvalósítása érdekében arra törekszünk, hogy érzelmi biztonságot nyújtó

légkört alakítsunk ki, amelyet változatos tevékenységek révén valósítunk meg,
- tiszteletben tartjuk a család elsődleges szerepét, törekszünk a közös nevelési elvek alakítására,
- segítjük azoknak a szokásoknak kialakítását, amelyek a környezet védelméhez, megóvásához kapcsolódnak, és melyek a gyermeket természetszerető, tisztelő és védő emberré teszik.

4. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK FELADATAI

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

4.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód, életvitel, szokások és cselekedetek, valamint magatartásformák összessége. A környezeti tényezők segíthetik vagy lassíthatják az öröklött adottságok kibontakozását. Nagyon fontos, hogy az óvoda feltételrendszere, szervezési módjai, szokásrendje, nevelési hatásai segítsék elő, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően legyen képes a környezethez való legoptimálisabb alkalmazkodásra.

A gondozási, nevelési feladatok alkalmával megvalósuló mentálhigiénés szemlélet, a lelki egészség óvása kiegyensúlyozott légkörben, az egyéni igényeknek megfelelő óvoda-család, óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka kapcsolat az egészséges életmód alakítását szolgálja.

Célunk:
- a testi-lelki elégedettség, harmónia biztosítása az óvodai élet során,
- egészséges életmód iránti igény megalapozása az óvodai életet követő életszakaszokra.

Feladataink:
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermekek testi képességei fejlődésének segítése,
- személyi feltételek biztosítása,
- egészséges, biztonságos környezet biztosítása,
- betegségek megelőzése, az egészség védelme, edzése, megőrzése,
- helyes életritmus biztosítása,
- egészségügyi szokások, készségek, képességek elsajátítása,
- az egészséges életmód alakításának feltétele, a gyermekek számára előírt minimális térigény biztosítása,
- prevenciós és korrekciós testi, lelki és érzelmi nevelés, a szükséges szakemberek bevonásával,
- a problémamegoldó, alkalmazkodó képességek erősítése az életvezetési képességek fejlesztésén keresztül,
- a gyermekek állandó vízigényének kielégítése a táplálkozás területén,
- egyéni bánásmód biztosítása a különféle táplálkozási problémákkal küzdő gyermekek számára.

4.2Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek magatartásának jellemző sajátossága az érzelmi beállítódás. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért fontos, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonos, szeretetteljes légkör vegye körül.
Mindezért szükséges, hogy:

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket,
- a gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi
- töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának
- alakulását, engedjen teret önérvényesítő, önkifejező törekvéseinek,
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit,
- nevelje a gyermeket a másság elfogadására, tiszteletére.

Célunk:

- a derűs, vidám, élményekben gazdag, szeretetteljes érzelmi biztonságot nyújtó, kiegyensúlyozott óvodai légkör és kapcsolatrendszer alakítása, amelyben a gyermekek jól érzik magukat és lehetővé válik pozitív tulajdonságaik minél teljesebb kibontakozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek közötti kapcsolatrendszer bővítése, társas szükségleteik kielégítése,
- a szociális érzékenység fejlesztése,
- az erkölcsi és akarati tulajdonságok alakítása,
- az intézmény alkalmazottainak mindenkori minta nyújtása a kommunikációra, egyéni bánásmódra,
- törekszünk arra, hogy a gyermekekkel igazságosan és differenciáltan, egyéni sajátosságaikhoz igazodva bánjunk,
- pozitív érzelmi töltettel segítjük a szociális érzékenység fejlődését és az én-tudat alakulását, beleértve az együttérzés, a bizalom, az örömszerzés és a bánat átélését,
- igyekszünk kialakítani a gyermekekben a saját érzelmeinek kifejezését, viselkedésükben a pozitív tulajdonságok értékét, valamint az erkölcsi érzelmekhez való helyes viszonyukat,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében magas szintű elfogadással, toleranciával, empátiával, hitelességgel segítjük az inkluzív nevelés megvalósulását,
- fokozott hangsúlyt helyezünk a biztonságérzet, érzelmi kötődés kialakítására és nyugalom megteremtésére.

4.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Anyanyelvi fejlesztés és nevelés
Óvodai életünk minden tevékenységformájában jelen van az anyanyelvi és értelmi fejlesztés, folyamata szoros egységet alkot, egymást kiegészítve, egymásra épülve jelenik meg pedagógiai munkánkban.
A beszéd az önkifejezés és a személyiség megnyilvánulásának alapvető eszköze, amely szorosan kapcsolódik az egyén fejlődéséhez. Az ember örökli a beszéd képességének alapjait, de a kifejező és árnyalt beszédet tanítani kell. Az óvodai nevelésünkben kiemelt szerepet kap a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, amely lehetőséget biztosít a gyermekek számára a sokoldalú, aktív ismeretszerzésre, a szókincs bővítésére, az írás és olvasás hangtani megalapozására, valamint a kommunikációs készség fejlődésére. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszéltető környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel, valamint a természetes beszéd és kommunikációs kedv, közlésvágy és beszédfantázia fokozásával - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célunk:

- a magyar nyelv szépségeinek megismertetésén és megbecsülésén keresztül a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének felkeltése és fenntartása, valamint a helyes beszéd kialakítása.

Feladataink:

- beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör kialakítása,
- a gyermekek aktív és passzív szókincsének bővítése,
- verbális és nonverbális kifejezésmódok alkalmazása,
- a már kialakított beszélgető kör további alkalmazása,
- beszédkultúra kialakítása, beleértve a beszédfegyelem és mások meghallgatásának fontosságát,
- példaértékű kommunikáció kialakítása a felnőtt közösségünkben,
- a beszédhibák felismerése, megfelelő módszerekkel történő javítása, logopédus bevonásával.

Értelmi fejlesztés és nevelés

Az értelmi fejlesztés és nevelés során az óvoda alapvetően a gyermek érdeklődésére és kíváncsiságára épít, és egyéni fejlődési üteméhez igazodva biztosít változatos tevékenységeket. Ezek által a gyermekek spontán tapasztalatokra tehetnek szert a természeti és társadalmi környezetükről, amelyeket különböző tevékenységekben és élethelyzetekben gyakorolhatnak.

Az értelmi nevelés *célja* a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak és ismereteinek rendszerezése, bővítése, valamint az értelmi képességek - érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás és kreativitás - fejlesztése. Ebben a folyamatban kiemelt hangsúlyt kap a differenciálás, azaz az egyéni képességek szerinti fejlesztés. Az óvodai életben előre haladtával egyre nagyobb szerepet kap az önálló gondolkodásra nevelés, a döntési képesség, a percepció fejlesztése, valamint a fokozott figyelemkoncentrációt igénylő tevékenységek bővülése.

Feladataink:

- a valóság megismeréséhez, összefüggéseinek feltárásához szükséges képességek harmonikus fejlődésének biztosítása,
- a megismerő tevékenységet segítő képességek (a figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, képzelet, gondolkodás) fejlesztése,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni terv szerint való fejlesztése,
- az egyéni képességek kibontakozásának elősegítése,
- a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése,
- az értelmi képességek /érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás, képzelet / és a kreativitás fejlesztése.

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

5.1 Személyi feltételek

Az óvodában az óvodapedagógus kulcsszerepet játszik a nevelőmunka folyamatában. Jelenléte és aktív részvétele elengedhetetlen az óvodai nevelés teljes időtartamában. Az óvodapedagógus elfogadó és segítő attitűdje modellt állít a gyermekek elé, és fontos mintát jelent számukra.
Az óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők összehangolt munkája nélkülözhetetlen az óvodai nevelés hatékonyságához. Szakemberek segítségével biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését is. Azon gyermekek számára, akik hazájukat elhagyni kényszerültek, a lehetőségekhez mérten biztosítjuk, hogy a gyermekek megismerjék egymás kultúráját, anyanyelvét.
A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai által biztosítjuk a lelkiség szerinti bánásmód, nevelés, műveltségtartalom átadását.

5.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény 1960-ban kezdte meg működését 3 csoporttal.
Az óvoda udvarát, épületét és berendezését úgy alakítottuk ki, hogy mindenekelőtt a gyermekek biztonságát, kényelmét és harmonikus fejlődését szolgálja. Nagy figyelmet fordítunk a természetes anyagok dominanciájára mind a bútorok, berendezési tárgyak, mind pedig a játékeszközök tekintetében. Az eszközök használatánál a fenntarthatóság elveit követjük. Az ehhez szükséges tárgyi feltételek megteremtése kiemelt prioritás számunkra. A gyermekek mozgás- és játékigényeinek kielégítése különösen fontosnak tartott szempont.
Az intézmény csoportszobái esztétikusak, harmónikusak, otthonosak, elrendezésük lehetővé teszi, hogy a gyermekek szükségleteik, tevékenységük szerint részt vegyenek. A gyermekek által használt tárgyi eszközöket mindig hozzáférhető és biztonságos helyen tartjuk.
Az óvodai munkatársak számára is optimális munkakörnyezetet igyekszünk biztosítani.

5.3 Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez napirendünk biztosítja a szükséges feltételeket. Mindezeket megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével valósítjuk meg.
A gyermekek igényeit fegyelembe véve pedagógusaink személyiségükkel, szakmai érdeklődésükkel, tapasztalataikkal nevelik a gyermekeket a mindennapok során, élve a pedagógiai szabadsággal.
Napirendünk biztosítja a szükséges feltételeket a gyermekek egészséges fejlődéséhez. Ennek érdekében megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető és differenciált tevékenységeket tervezünk és szervezünk. Pedagógusaink figyelembe veszik a gyermekek igényeit, és személyiségükkel, szakmai érdeklődésükkel és tapasztalataikkal nevelik őket a mindennapok során, élve a pedagógiai szabadsággal.
Az óvodai nevelés a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szerveződik. Ehhez nélkülözhetetlen az óvodapedagógus folyamatos közreműködése, jelenléte.
Az óvodai nevelés tervezését, a gyermekek megismerését és fejlesztését a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, feljegyzések segítik.
A gyermekek fejlődését a gyermek fejlődésének nyomon követése dokumentumban rögzítjük, az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Az eredmények ismeretében fejlesztési tervet készítünk, tapasztalatainkról, évente két alkalommal tájékoztatjuk a szülőket.
Csoportnaplónk általános képet ad a tudatosan tervezett célokról, tevékenységekről, a csoport életéről, amelyet féléves lebontásban tervezünk és értékelünk.

Szükség esetén intézményünk speciális szakemberek, mint logopédus, óvodapszichológus és utazó fejlesztő és utazó gyógypedagógus segítségét kéri.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt, lehetőség szerint külön teremben.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából szükség szerint a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

		Időkeret	Tevékenységek
Délelőtt		**6.00-7.00**	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
		7.00-9.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen napi 45 perc) testápolás, folyamatos tízórai
		9.00-10.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás (nagycsoportban összesen napi 45 perc)
		10.30-11.45	Mozgás a szabadban
		11.45-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
Délután		**13.00-14.45**	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés
		14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
		15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

5.4 Az óvoda kapcsolatai

5.4.1 Az óvoda és család kapcsolata

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését, melynek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda nyitottabbá tétele érdekében a hagyományos ünnepeinket a szülőkkel közösen szervezzük meg, építve aktív jelenlétükre. Ezek a családikkal közösen átélt programok, események, ahol a gyermek és felnőtt közösen tevékenykedik örömszerzés lehetőségét nyújtja mind két fél számára. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez és a mindenkori járványhelyzet előírásaihoz.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, azoknak megfelelően, a személyiségi jogokat tiszteletben tartva nyújt segítséget. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

5.4.2 Az óvoda és társintézmények kapcsolata

Az **általános iskolákkal** való együttműködés elengedhetetlen a zökkenőmentes befogadás érdekében, és örömmel tapasztaljuk, hogy az iskolák részéről egyre nyitottabb és közvetlenebb megnyilvánulások mutatkoznak ezen a területen.

A **MESZEGYI Petneházy Bölcsőde**– folyamatos a kapcsolattartás az érkező gyermekek érdekében, illetve visszacsatolás az óvodai nevelésben résztvevőkről.

A **Miskolci Pedagógiai Oktatási Központtól** (POK) igényeljük a szakmai továbbképzésekben való segítséget, a szakmai információáramlást, valamint folyóiratok és kiadványok megjelenését.

A **Borsod- Abaúj- Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével** igyekszünk szoros kapcsolatot fenntartani, különösen figyelmet fordítva az óvodás gyermekek személyiségfejlődésére.

A **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény** gyermekvédelmi feladatai révén segítséget nyújt az óvodapedagógusoknak, a családoknak problémamegoldó tevékenységével, tanácsadásával és prevenciós szolgáltatásaival, lehetőséget biztosítva gondjaik megoldásában.

A gyermekek egészségügyi ellátását biztosító intézmények:

Óvoda védőnője, fogorvosa, gyermekorvosa– egészségvédelem prevenció megvalósulását segíti elő a közös munka.

II. Rákóczi Ferenc Könyvtár Kaffka Margit Fiókkönyvtár – olvasóvá nevelés érdekében elengedhetetlen a közös munka.

Kemény Dénes Sportuszoda – Úszó Nemzeti Programban való részvétel.
Miskolci Városi és Szabadidőközpont
Zöld Kapcsolat Egyesület – fenntarthatóság elvének megvalósulásához nyújt támogatást.
Csodamalom Bábszínház
Herman Ottó Múzeum

6. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI, ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

6.1 Játék
A játék kisgyermekkorban nemcsak a legfontosabb, hanem a legfejlesztőbb tevékenység is, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.
A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, amelynek minden nap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell teljesülnie. Sajátos öntevékenység, amely szabad akaratra épül, és az önkifejezés által érvényesül. Ez a tevékenység a fejlesztés eszköze, segítve és erősítve az anyanyelvi kifejezőképességet, kreativitást és pszichikumot. Minden nap folyamatosan sok lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy az általuk érdekes és szabadon választott tevékenység közben gyakorolhassák azokat a funkciókat, amelyek a fejlődésüket elősegítik. A játékban való tudatos jelenlétünk pedig lehetővé teszi a direkt vagy indirekt irányítás lehetőségét.

A gyermeki játéktevékenységekben rejlő nevelési lehetőségek megfelelő feltételek biztosításával bontakoztathatók ki:

- Nyugodt légkör megteremtése
- Megfelelő hely biztosítása a különböző játékformákhoz
- Játékhoz szükséges optimális idő biztosítása
- Esztétikus játékszerek, anyagok, eszközök lehetőleg természetes anyagokból
- A gyermek tapasztalatainak gazdagítása, élményszerzési lehetőségek biztosítása

Célunk:

- a játék váljon a gyermek elsődleges személyiségfejlesztő eszközévé.

Feladataink:

- előtérbe helyezzük a szabad játék kiemelt szerepét,
- lehetőséget adunk a különböző játékformák megvalósulására (gyakorló, szimbolikusszerep, szabály, konstruáló),
- megfelelő mennyiségű eszközt biztosítunk számukra,
- színes kommunikációnkkal felébresztjük a gyermek közlési vágyát,
- a gyermek egyéni fejlődéséhez igazodva a játék minőségének fejlesztésére törekszünk,
- a társas és szerepjátékok megismertetése során beépülnek a személyiségükbe a viselkedési normák és szabályok.

A *gyakorlójáték* bevezetője és kiegészítője a többi játékfajtának, különösen a 3-4 évesek játékának. Ez a játékforma az eszközhasználatban, mozgássorok kialakításában és manipulálásban valósul meg, segítve a gyermekek motoros és szem-kéz koordinációjának fejlődését.

A *szerepjáték* során a gyermekek tapasztalataikat és elképzeléseiket, valamint hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A vállalt szerepek révén ábrázolják a valóság számukra fontos mozzanatait, és ezen keresztül fejlesztik az empátiát és a kommunikációs készségeket.

A *szabályjátékban* nem a művelet vagy a szerep a rögzített, hanem a feladat és a szabály. Ez a játékforma meghatározott célok elérésére irányul, ami mozgás- és értelemfejlesztő hatással bír.

A *konstrukciós játék* során a gyermekek különféle elemekből és anyagokból saját elképzeléseik alapján építményeket, játékszereket és modelleket hoznak létre. Ez a tevékenység fejleszti a kreativitást, a problémamegoldó képességet és a térbeli gondolkodást.

Bábozás és dramatizálás során a gyermekek eljátsszák ismert meséket, kitalált helyzeteket és szituációkat. A játék során aktívan beleélik a szereplők helyzetébe magukat, ami segíti a kreativitást és az empátiát.

6.2 Verselés, mesélés

A mese szorongásoldó hatással bír, és belső képteremtésre tanít. Fontos, hogy a gyermek szeresse a verseket és a meséket, örömet találjon bennük, és várja az újabb élményeket. A vers és a mese az anyanyelv közegén keresztül emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, fejleszti a gyermek erkölcsi képességeit és esztétikai fogékonyságát. Az érzelmi biztonság megteremtésének egyik fontos eszköze. A mesék, versek által megalapozódik a könyvekhez való pozitív viszony, mely elősegíti a későbbiekben az olvasóvá válást

Az óvodában közvetített mesék nagy részét a népmesék alkotják, de helyet kapnak a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemei is, kortárs irodalmi művek, valamint más népek, nemzetiségek meséi is. Finom árnyalataikkal, nyelvi fordulataikkal, a mondatok szép lejtésével és ismétléseikkel vizuális képek sorát vetítik a gyermek elé. Eközben fejlesztik belső képalkotását, szókészletüket, fantáziájukat és esztétikai érzéküket. A mesélővel való személyes kapcsolat során a gyermek érzelmi biztonsága erősödik, szorongásai feloldódnak. Az altatók, mondókák, kiszámolók, találós kérdések, szólások, rigmusok, természet változását figyelő, időjárást jósló mondások mind hozzátartoznak a gyermekkor hagyományaihoz. Növelik a gyermekek érzelmi biztonságát A mondókák többségéhez, mint a kiolvasó, táncoltató, lovagoltató, kézjáték, játékos mozgás is párosul, mely által fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. A mese kiválasztása tudatosan történik, figyelembe véve a korosztály, csoport, egyéni fejlettségi szintet. A mesére való ráhangolódás segíti a mesék befogadását. A vers és mese mellett fontos szerep jut a bábozásnak és a dramatikus játékoknak. A közös játékok során a személyiségfejlesztéshez a drámapedagógia eszközeit is felhasználjuk. A megfelelő eredmény eléréséhez azonban elengedhetetlen a nyugodt légkör és a jól kialakított szokásrendszer, melynek megteremtése már a kiscsoportoktól kezdve feladatunk.

Célunk:

- a gyermekekkel való különleges, játékos beszédkapcsolat kialakítása során arra törekszünk, hogy kielégítsük szellemi szükségleteiket, és egyben fejlesszük beszédüket, tanulásukat, tanításukat,
- fontos, hogy a beszéd játékos és interaktív legyen, hogy ne csak szórakoztasson, hanem kellemes időtöltést és együttes élményt nyújtson mindannyiunk számára.

Feladataink:

- az irodalmi anyagok gondos összeállítása,
- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek mozgással, ábrázolással, dramatizálással kifejezhessék irodalmi élményeiket,
- különböző nyelvi érintkezési formák kialakítása, aktív részvétel a verbális tevékenységben,
- pozitív attitűd kialakítása a verselés, mesélés iránt,
- időnként meseelőadásokat szervezünk, bábszínházi látogatásokkal színesítve élményeiket,
- a jó és rossz fogalmának kialakítása, erkölcsi értékrend megalapozása.

6.3 Ének, zene, népi játék, tánc

A zene és az ének a második anyanyelvünk, amely segítségével túl tudunk lépni a szavak korlátain. Az éneklés, a népi gyermekdalok, az énekes játékok és a zenélés örömet adnak a gyermeknek, miközben felkeltik zenei érdeklődését és formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Ez pozitívan hat személyiségének fejlődésére és megalapozza zenei anyanyelvének kialakulását. A néphagyományok, a népdal, néptánc, népi játék a nemzeti nevelés eszközeként szolgál. A zenei nevelés által a gyermek fogékonyabbá válik a szép befogadására, és formálja az esztétikai érzékét és emberi magatartását. Az ének-zenei tevékenységekkel megszerettetjük az éneklést és a dalos játékokat, valamint megtanítjuk őket a szép, tiszta éneklésre. Az óvodai ének-zenei nevelés során az érzelmi kapcsolatok is erősödnek, hiszen együtt örülünk és bánkódunk, ezáltal fejlesztve az együttlét társas örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, valamint a gyermek- és néptáncok részvétele segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A zenei anyag többsége a naptári

évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző állami, egyházi jeles ünnepekhez fűződik.

Célunk:

- a gyermekeknek az éneklés örömet szerezzen, belőle társas éneklés, társas zenélés, bontakozzon ki, alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladataink:

- a zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése,
- a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, élménynyújtás,
- képességfejlesztés: hallás, éneklési készség, ritmusérzék harmonikus, szép mozgás kialakítása,
- megfelelő tér és eszközök biztosítása a zenei neveléshez,
- biztonságérzet alakulásának segítése a zene által keltett érzelmek által,
- megfelelő szintű mozgáskoordináció kialakulásának segítése, a kapcsolódó mozgások által,
- hagyományápolás, a népzenei alkotások tovább élésének biztosítása,
- differenciált egyéni fejlesztés a hátrányok kompenzálására,
- a népi játékok segítségével lehetőséget teremtünk a gyerekek számára a mozgáskultúra alapjainak lerakására.

6.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka különböző fajtái a műalkotásokkal való ismerkedés fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A tevékenység olyan örömforrás a gyermek számára, amely hozzájárul az alkotás, önkifejezés, a környezet esztétikai alakítása és az esztétikai élmények befogadásának igényéhez. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására, a tehetségek fejlesztésére, bátorítására. Az ábrázoló tevékenység eszközeit olyan szempontok szerint választjuk ki, amelyek jó szórakozást nyújtanak, de elősegítik a gyermekek látásának, észlelésének, finommotorikájának, a szem-kéz koordinációjának fejlődését.
Az ábrázoláshoz, önkifejezésükhöz szükséges eszközöket könnyen elérhetővé tesszük az egész nap folyamán. Sokféle eszközt biztosítunk a gyermekek számára, de ugyanakkor megtanítjuk az őket az eszközök célszerű kezelésére, a technikák és anyagok változatos használatára. Így ügyesedik a kézmozgásuk, finommotorikájuk.
A kirándulások alkalmával gyűjtött terméseket (falevél, makk, gesztenye, bogyók, magvak) ábrázoló tevékenységünkben felhasználjuk, a gyermek kreativitására fantáziájára bízva. A fenntarthatóság elvének szem előtt tartása ezen területen is kiemelt feladatunk, előtérbe helyezzük a természetes anyagok használatát, az újrahasznosítás, újrahasználás elvét alkalmazzuk, mind az eszközök kiválasztásánál, mind az alkotások megvalósulásában.
Óvodapedagógusaink nyitottak a különleges, újszerű technikák elsajátítására és eszközök használatára, amely a gyermeki tevékenységet esztétikussá, változatossá teszi.

Célunk:

- változatos tevékenykedési lehetőségekkel segíteni a gyermekek pontos vizuális emlékezetének, kézmozgásának, vizuális gondolkodásának fejlesztését,

- a gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- a látás, érzékelés rendszerének, térpercepciójának, testsémájának, alaklátásának és formaállandóságának fejlesztése, valamint a nagy és kis mozgások, valamint a manuális érzékelés és a finommotoros mozgások fejlesztése,
- feltételek biztosítása, ideértve a tapasztalatokat, élményeket, lehetőségeket és megfelelő eszközöket,
- technikai ismeretek elsajátítása és különböző tevékenységek széles skálájának biztosítása megfelelő eszközökkel,
- differenciált egyéni fejlesztés a hátrányok kompenzálására, hogy minden gyermek megkapja a szükséges támogatást és segítséget,
- az írásmozgás koordinációjának fejlesztése sokféle tevékenységgel,
- önértékelés, önbizalom és sikeresség megalapozása azáltal, hogy a gyermekek sikereket érnek el és megtapasztalják a saját képességeiket,
- képességek, készségek és kreativitás fejlesztése különböző tevékenységek révén,
- ismeretek szerzése a felhasznált anyagok és módszerek kapcsán,
- a tanulás folyamatának alakítása az egyes fázisok felidézése által,
- balról-jobbra haladással az írás-olvasás mozgás-mechanizmusának elsajátítása, ami fontos a megfelelő írás-olvasási készségek kialakításához.

6.5 Mindennapos mozgás

Az óvodában a mozgásnak alapvető szerepe van a gyermekek egészséges fejlődésében és az egészséges életmód kialakításában. A mozgásfejlesztés játékos és sokoldalú, áthatja az óvodai életet, és pozitív hatással van az egészségre és a fejlődésre.
Az óvodai mozgásprogramok célja a gyermekek fizikai és mentális képességeinek fejlesztése, a testi aktivitás örömének megtapasztalása és az egészséges életmódra való nevelés. A rendszeres mozgás segíti a kondíció fejlődését, az izomegyensúly kialakulását, és támogatja a helyes testtartást. Emellett a mozgásos tevékenységek kiegészítik az egészséges életmódra nevelés hatásait.
A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok kialakulását, az együttműködő képességek fejlődését, és erősíti az egészséges versenyszellemet. Az óvodai nevelés során fontos figyelembe venni az egyéni szükségleteket és képességeket, és lehetőséget biztosítani minden gyermek számára a mozgásra.
Mivel egyre több gyermek mozgásszegény életmódot folytat, az óvodában különösen fontos a mozgás időtartamának növelése és a céltudatos, aktív mozgások beépítése a napirendbe. Az új eszközök és tevékenységek segítenek felkelteni a gyermekek érdeklődését és serkentik őket a mozgásra, például kosárlabdával vagy más sporteszközökkel.

Célunk:

- a személyiség sokoldalú fejlesztése, változatos tevékenykedtetésen, a fizikai aktivitáson keresztül,
- a szellemi aktivitás előkészítése a gyermek, alkotó gondolkodásának kibontakoztatása.

Feladataink:

- a fizikai állóképesség fejlesztése, az önértékelés és az önbizalom növelése,
- a gyermekek személyisiségét fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása,
- a nagy és finom mozgások, a fizikális erőnlét fejlesztése, egyensúlyfejlesztés, szem-kéz és szem-láb koordináció, valamint a ritmusérzék fejlesztése,
- a testséma fejlesztése, amely magában foglalja a testrészek ismeretét, a test koordinációjának kialakítását, valamint a testfogalom erősítését.,
- kézügyesség, a laterális dominancia, valamint a dominancia fejlesztése,
- a vizuális és auditív percepció fejlesztését alapozó, ill. azt kiegészítő mozgások, pantomimika fejlesztésével a testséma és az emocionalitás fejlesztése,
- a problémamegoldó képesség erősítése mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal,
- mozgással kapcsolatos szókészlet fejlesztése,
- egészséges versenyszellem kialakítása,
- megfelelő tér és eszközök biztosítása a mozgásfejlődéshez, fejlesztéshez,
- mozgáskoordináció fejlesztése a kötelező és a szabad mozgásban,
- testtartási problémák szűrése, korrekciója szakember segítségével,
- differenciált egyéni mozgásfejlesztés a hátrányok kompenzálására,
- hosszabb túrák, versenyjátékok szervezése az állóképesség javítására,
- vízhez szoktatás, úszásoktatás középső és nagycsoportos korú gyermekek számára.

Mindennapos mozgás

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, szervezzük meg. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az irányított mozgásos tevékenységek, játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az a gyermekek mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. Így a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok, táncok, a néptánc. Mindeközben játékos, táncos formában hatékonyan fejlődik a mozgáskultúrájuk.
Előtérbe helyezzük a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására.
Minden korcsoportban naponta 10-15 perces időtartammal szervezzük meg a mozgásos tevékenységeket, lehetőség szerint a szabadban, amelyeket mozgásos játékokkal, láb- és tartásjavító gyakorlatokkal, gimnasztikával, valamint természetes mozdulatokkal egészítünk ki.

Sportprogramok

Programunk részeként lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy jártasságot szerezzenek néhány sportágban, például úszásban vagy korcsolyázásban.

Rendszeresen részt vesznek óvodák közötti sportrendezvényeken is, ahol megtapasztalják a sikert és a kudarcot egyaránt, ezáltal fejlesztve az érzelmi intelligenciájukat. Évente szervezünk kirándulásokat a szülők bevonásával, ezzel támogatva az egészséges életmód kialakítását és pozitív hatást gyakorolva a családok életmódjára és szemléletére.

Szabadjáték

Az óvodai nevelés során fontos, hogy minden gyermek számára lehetőséget biztosítsunk a spontán mozgásos tevékenységekre, figyelembe véve az egyéni szükségleteket és képességeket. Törekednünk kell a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, ahol mindenki részt vehet, senki sem esik ki végleg, és a fókusz a játék és a mozgás örömén van, nem a teljesítmény vagy az eredmény.

Kötelező mozgásfejlesztő tevékenység

A sokszínű, változatos örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák, játékok azt a légkört, tanulási környezetet jelentik, amelyeket a kötelező mozgásos tevékenységekben is figyelembe kell venni. Kötött mozgás foglalkozást kis és középső csoportban hetente 1x nagycsoportban hetente 2x tartunk. Középső és nagycsoportban úszásoktatást, nagycsoportosok számára korcsolyázás is szervezünk a járványhelyzet figyelembevételével.

6.6 A külső világ tevékeny megismerése

Az óvodai nevelés akkor valósítja meg célját, ha programját a gyermekek környezetével kapcsolatos gazdag tevékenységrendszerébe ágyazza, kihasználja a tapasztalatszerzés természetes élethelyzetét, s ezeket tudatosan meg is szervezi. Elősegíti, hogy a gyermekek természeti és társadalmi környezetükről tapasztalatokat szerezzenek, mely tapasztalatok szükségesek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, a környezettel való aktív kapcsolat tevékeny kialakításához. Segíti a gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását, fejleszti értelmi képességeiket, lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének megalapozását, melyben nagy szerepe van a hagyományápolásnak.
A néphagyománnyal való ismerkedés során a gyermek megismeri szűkebb és tágabb környezetének értékeit, tárgyi emlékeit, jeles napok szokásait, tartalmát. A kisgyermek első tapasztalatait környezetéből meríti.
A különböző hatások ellenére a családi nevelésnek alapozó, a fejlődés folyamán a személyiség jellemzőinek kialakulásában elsődleges szerepe van. Az óvoda környezetével, tevékenységrendszerével két fontos területen járulhat hozzá az otthonról hozott tapasztalatok gazdagításához:

- más jellegű tevékenységet kínál a gyermeknek,
- a gyermektársak, a derűs nevelői attitűd.

Mindezek eredménye a személyiségfejlesztés környezeti feltételeinek kiszélesítése, az óvodán kívüli nevelés kiegészítése és a hátrányok kompenzálása.
Óvodánk nyitottsága, a családokkal való szoros együttműködés lehetővé teszi számunkra a szülő természetbarát szemléletének formálását is. Intézményünk felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az egészséges életvitelre.

A környezet mennyiségi és formai viszonyai a környezet megismerésére nevelés feladatkörében jelenik meg. A matematikai tartalmú tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb. Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését.
Egyéni feladatmegoldás egyéni sikert eredményez, a közös siker pedig erősíti a csoporttudatot.
Az óvodai játék, munka, tapasztalatszerzés folyamatában jelen van a matematikai tapasztalatszerzés, megfigyelés. Figyelemmel kísérjük a gyermek érdeklődését, matematikai megnyilvánulásait, s azokra úgy reagálunk, hogy újabb jelenségek, összefüggések megláttatására, matematikai tevékenységek végzésére ösztönözze őket. Tudják felismerni a mennyiségi, alaki, nagyságbeli tér viszonyokat, alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemléletük. Ezek feldolgozásával, a felderítés, a kutatás, keresés, felfedezés, a problémamegoldás módszerével, az egyéni képességek figyelembevételével alapozzuk meg a matematikai tartalmú ismereteiket.

Célunk:

- gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek mozgásos és érzékszervi tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről,
- fedezzék fel a természeti és tárgyi környezet szépségeit,
- tudjanak rácsodálkozni a szépre, a jóra,
- váljék igényükké a természeti és épített környezet védelme megóvása, a környezettudatos életforma,
- segítséget nyújtani a gyermekeknek, hogy az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetet megismerjék és megértsék közvetlen tapasztalatszerzéssel.

Feladataink:

- természeti és társadalmi környezet megfigyelése és tapasztalatok szerzése,
- néphagyományok ápolása,
- környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása,
- környezetalakítás,
- környezetvédelem - komposztálás, szelektív hulladék gyűjtés, fűszerkert, zöldségeskert kialakítása, gondozása, bogárszálló telepítése,
- ismeret szerző kirándulások szervezése, erdei iskola látogatása,
- népi eszközök, tárgyi értékek gyűjtése, óvása,
- népi kismesterségek megismerése, gyakorlása,
- népi gyermekjátékok készítése,
- természetsarok kialakítása a csoportban,
- önálló véleményalkotás, döntési képesség fejlődésének segítése,
- környezet alakításának támogatása,
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek alkalmazása.

A környezetszennyezés és a természet pusztítása elérte azt a mértéket, amikor a változás csak egy radikális szemléletváltással lehetséges. Az óvodás korú gyermekeknél már ki kell alakítani egy olyan természetszemléletet, amely tiszteletben tartja és elfogadja a természet törvényeit, és készen áll a jelzéseinek befogadására. Pedagógiai programunk központi része a környezettudatos magatartás kialakítását segítő tevékenységrendszer és a megfelelő tárgyi környezet kialakítása.

A családokban is fontosnak tartjuk a tiszta és egészséges környezet iránti igény és szemlélet kialakítását, a fenntarthatóság elvének alkalmazását.

Környezetvédelmi jeles napok

- A Takarítási Világnapon közvetlen környezetünk (csoportszoba, öltöző, előtér, udvarrész) rendbetételére törekszünk, ezzel is éreztetve a rend, a tisztaság, környezetünk megóvásának fontosságát.
- Autómentes Világnap, alternatívák megismerése, azok pozitívumainak kiemelése.
- Állatok Világnapján az állatokkal ismerkedünk a korcsoportnak megfelelő szervezési keretben/kirándulás, állatkert, séták, állatsimogatás, baromfiudvar.
- Víz Világnapján való megemlékezést természetes vizeink természetes környezetében való megfigyeltetésével, a vízzel való játékkal, vizsgálódással tesszük élményszerűvé. (Lillafüred: forrás - vízesés, Tapolca: csónakázó tó)
- Föld Napján a gyermekekkel, családokkal közös virágültetést szervezünk és az udvaron játékos vetélkedőn vesznek részt a gyermekek.
- A Madarak és Fák Napja a madarakkal való tudatosabb és elmélyült ismerkedés lehetőségét teremti meg, de fontos célkitűzésünk és feladatunk is, MADÁRBARÁT ÓVODA lévén. Ezen a napon/héten, játékos vetélkedők, mozgásos játékok, madárgyűrűzés, madarász bemutatója színesíti a programot.
- Kiemelten foglalkozunk a madarak védelmével, az évszaknak megfelelő teendőkkel (pl.: etetők, itatók elhelyezése, odúk takarítása).
- Környezetvédelmi Világnap–fenntarthatóságra, újrahasznosíthatóságra való figyelemfelhívás, hiszen veszélyben vannak a természet és a környezeti értékeink. Műanyagszennyezés leküzdésének segítése.

Hagyományaink

- Márton-nap alkalmával a csoportok lámpásokat készítenek, sütőtököt sütnek, s a családokkal közösen az óvoda közvetlen környékén verselve, énekelve, lámpásokkal körbejárnak. A program végén, az óvoda udvarán vendégül látják a résztvevő családokat (tea, libazsíros kenyér, sütőtök).
- Gyermeknapon mozgásos programunkon együtt játszik szülő, gyermek, pedagógus.
- A nagycsoportosok búcsúztatása a csoportok hagyományainak megfelelően történik, a csoportok és a búcsúzó nagycsoportosok kis műsorral köszönnek el egymástól.

Ünnepeink

- A gyermekek születés-és névnapját a csoportban kialakított hagyományok szerint ünnepeljük meg.
- Advent kezdete az adventi koszorú elkészítésével megkezdődik az ünnep-várás, a karácsonyi készülődés időszaka.
- Mikulás nap a gyermekek egyik legkedvesebb, legtöbb izgalommal járó ünnepe. Dalokkal, versekkel, dramatizálással készülünk a Mikulás fogadására. A gyermekeknek meglepetésekkel kedveskedünk.
- Adventi készülődés, karácsony egy hosszabb időszakot foglal magában, mely alkalmával a termet, öltözőt, előteret díszítünk, ajándékokat, díszeket készítünk, mézeskalácsot sütünk.

A karácsonyi készülődésnek része a szülőkkel való közös program – az adventi játszóház, amely kellemes hangulatával a család és az óvoda kapcsolatát is erősíti.

- A farsang előkészületei során a gyermekekkel együtt farsangi szemüvegeket, álarcokat, maszkokat készítünk. Feldíszítjük a csoportszobát, öltözőt, előteret. Jelmezes farsangi mulatságokat szervezünk csoportonként.
- A Nagyböjt - húsvéti készülődés során teremdíszítésre, természetes anyagokkal tojás díszítésére, locsolkodó versek, és a locsolkodási néphagyomány megismertetésére kerül sor.
- Pünkösd – Szentlélek eljövetele
- Anyák napja a gyermek és az anya érzelmi kapcsolatának legmeghittebb ünnepe. Verssel, dallal és ajándékkal köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat.
- A Gyermeknapot a vidámság, derű, jó hangulat jellemzi. Tartalmas, vidám programokat, szervezünk, és ajándékokkal lepjük meg óvodásainkat.
- Ünnepeink továbbá a Magyar jeles napok:
  - Január 22. A magyar kultúra napja
  - Április 24. Népviselet napja
  - Szeptember 30. A Magyar Népmese Napja
  - Október 9. A magyar népi játék napja
  - November 13. A magyar nyelv napja

Nemzeti ünnepeink

A 3-7 éves gyermekek számára fontos, hogy életkori sajátosságaiknak megfelelő módon részesei legyenek nemzeti ünnepeinknek. Megemlékezünk a régi korok eseményeiről, hőseiről, megteremtve ezzel csiráját a szülőföld, a haza szeretetének.
Képek gyűjtése, nézegetése, jelképek megismerése, ünnepi környezet kialakítása során a gyermekek átélhetik az ünnepek hangulatát.
A nemzeti ünnepeinkről való megemlékezés csoportszinten történik a gyermekek életkorának és fejlettségének figyelembevételével. Megéreztetjük az ünnepi hangulatot, amely később alapja lesz a mélyebb tartalom megértésének. A megemlékezés során arra törekszünk, hogy a különböző tevékenységek- zászló festése, kokárda készítése, óvoda díszítése- során a gyermekek átérezhessék az ünnep hangulatát. Tudatosítjuk bennük, hogy magyarok vagyunk, Magyarország a hazánk. Meghallgatjuk a Himnuszt, a Szózatot, felkeressük a városi köztéri ünneplő helyeket, ahol elhelyezzük a megemlékezés virágait, illetve a gyermekek által készített nemzeti színű szimbólumokat (zászló, kokárda).

Megemlékezünk:

- az 1848–49-es szabadságharcról,
- május utolsó vasárnapjáról, a Magyar Hősök Emlékünnepéről,
- június 4-ről, a Nemzeti Összetartozás Napjáról,
- augusztus 20-ról, az államalapítás és Szent István ünnepéről,
- október 23-ról, az 1956-os forradalomról.

6.7 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés egyik eszköze a munka és a munka jellegű játékos tevékenység. A munka célra irányuló tevékenység, többnyire külső irányítással folyik, a gyermekektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli.
A munka végzése közben megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek természeti és társadalmi környezetükről. Minden munkatevékenység újabb tapasztalatok forrását jelenti.
A kedvvel végzett munka hatására alakul ki a gyermekekben a munkavégzés készsége és szokása. Közben megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát, ismerkednek a munkaszervezés folyamataival. Munkavégzés során alakul kötelességtudatuk, felelősségtudatuk, erősödik kezdeményezőkészségük, fejlődik együttműködési képességük. Az óvodában a munka elsősorban közösségért végzett tevékenység, közben alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok, elősegíti a kapcsolatok színesebbé, bensőségessé válását. Lehetővé válik általa a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességteljesítés gyakorlása, az önértékelés és a közösségi értékelés alakulása.
A munka saját és mások elismerésére nevelés egyik formája, mely folyamatos együttműködést és konkrét, reális a gyermekhez mért fejlesztő értékelést igényel.

Munkafajták:

- saját személyükkel kapcsolatos munkák,
- közösségért végzett munka /naposság/,
- alkalomszerű megbízatások,
- környezet rendjének megőrzése,
- növény és állat gondozás.

Célunk:

- gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert,
- munkavégzés közben alkalmazkodnak egymáshoz, megbecsülik egymás munkájának eredményét, fejlődnek közösségi kapcsolataik, alakul feladattudatuk, felelősség érzetük.

Feladataink:

- lehetőség biztosítása a gyermek számára olyan munkák végzésére, amelyek fejlesztik képességüket, gazdagítják személyiségüket,
- tapasztalat útján fedezzék fel a gyermekek a munka hasznosságát, szükségességét,
- éljék át a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert, munkavégzés közben,
- alkalmazkodjanak egymáshoz,
- becsüljék egymás munkájának eredményét,
- éljék át az én csináltam, mi csináltuk sikerélményét,
- tudatosuljon bennük mikor játsszák a munkát és mikor végeznek eredményt hozó munkát,
- a munkavégzés során a higiéniai és balesetvédelmi szabályok betartása, egészség, testi épség megóvására nevelünk,
- fontos feladatunk a munkához való pozitív viszony kialakítása, melyben támaszkodunk a

munkára nevelés potenciális feltételeire,
- a közösségért végzett feladatok által a közösségi kapcsolatok erősítése,
- a munkafolyamat fázisainak felidézésével a tanulási képességek fejlesztése,
- az egymástól való tanulás megvalósítása,
- az önértékelés, önbizalom alakulásának segítése.

6.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodánkban a tanulás, az egyéni szükségletekhez igazodó, játékba ágyazott tevékenységeken keresztül történő differenciált fejlesztéssel valósul meg. A gyermekek tanulási képességeinek kibontakoztatása és a teljes óvodai életet átfogó feladatunk. A gyermek tanuláshoz való viszonyát, motivációját meghatározzák a gyermek adottságai, tapasztalatai, és az óvodai nevelés folyamán biztosított tanulási formák. A tevékenységek megvalósításakor építünk az előzetes élményre, tapasztalatra, az utánzásos, spontán, játékos felfedeztető és cselekvéses, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzésre, az irányított és szervezett tevékenységekre. Az óvodapedagógus épít a gyermekek élményeire, tapasztalatira, ismereteire.

7. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

7.1 A tehetséggondozás megalapozása

- legfontosabb feladatunk a tehetségnek és annak megjelenési formáinak beazonosítása.
- a tehetség ígéretek kibontakoztatását egyénre szabott, differenciált fejlesztéssel támogatjuk.
- A szülők támogatásának elnyerésével hatékonyabban tudjuk megvalósítani tehetséggondozó feladatainkat.
- Partnerek bevonása a tehetség erős és gyenge oldalának feltérképezésére
- Tehetség műhelyek ajánlása a feltárt gyermeki tehetség kibontakoztatására.
- Intézményen belüli tehetségműhely kialakítása (komplex tehetségműhely – mozgás – tánc, ének-zene).

7.2 Hátrányos helyzetű és a speciális nevelést igénylő gyermekek nevelésének elvei (BTMN, SNI)

- az óvoda működésének egész folyamán a gyermekek mindenekfelett álló érdekét biztosítja,
- tiszteletben tarjuk a családban nevelkedés jogát,
- fokozott védelmet biztosítunk a fogyatékkal élő gyermek számára,
- együttműködünk az egészségügyi és szociális intézményekkel,
- a gyermeki jogok védelmét az óvoda minden dolgozója kötelességének tartja,
- gyermekvédelmi munkánk hosszú távú célja a helyi sajátosságok ismeretében: mentálhigiénés óvodai rendszer kialakítása, minden óvodás korú gyermekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, a speciális segítséget igénylő gyermekek és családok komplex gondozása,
- programunk személyiségelvre épül, megelőzheti a magatartási és tanulási zavarok kialakulását.

Céljaink, feladataink:

- a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése,
- minden gyermeknek joga van arra, hogy egyéniségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen,
- az esélyegyenlőtlenség csökkentése mellett kiemelt feladat az előítéletek kialakulásának megelőzése. Magatartásmintákkal igyekszünk elősegíteni az elfogadást a gyermekekben és a szülőkben,
- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – különleges védelem illeti meg,
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége s ebben óvodánk kiegészítő szerepet játszik,
- biztosítjuk az egyenlő bánásmód elvének, és az esélyegyenlőségnek mindenkire kiterjedő megvalósulását.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
PITYPANG SPORT TAGÓVODÁJA

„KÖRNYEZETTUDATOS GONDOLKODÁS MEGALAPOZÁSA”

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 028572

3528 Miskolc Fövényszer utca 35.

Készítette: A MIÓVI Pitypang Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalomjegyzék

1. Bevezető ... 3
1.1 Intézményünk bemutatása ... 3
1.2 Személyi feltételek ... 4
1.3 Tárgyi feltételek ... 4
2. Alapelveink ... 5
2.1 A Pedagógiai program alapelvei ... 5
2.2 Jövőkép ... 5
2.3 Óvodakép ... 6
2.4 Gyermekkép ... 6
2.5 Pedagóguskép ... 7
2.6 Dajka, pedagógiai asszisztens kép ... 8
3 A pedagógiai program bemutatása ... 8
4. Óvodai nevelésünk célja ... 9
4.1 A nevelési programunk sajátosságaiból eredő nevelési célunk ... 9
5. Nevelés keretei ... 10
5.1 Egészséges életmód alakítása ... 10
5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása ... 11
5.3 Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 13
6. Az óvodai élet szervezeti keretei ... 14
6.1 Csoportszerkezet ... 14
6.2 Napirend ... 15
6.3 Hetirend ... 16
7. Az óvodai élet tevékenységformái ... 17
7.1 A játék ... 18
7.2 Verselés, mesélés ... 19
7.3 Ének, zene, népi játék, tánc ... 21
7.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ... 22
7.5 Mozgás ... 23
7.6 A külső világ tevékeny megismerése ... 24
7.6.1 Környezet megismerésére nevelés ... 24
7.6.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés ... 25
7.7 Munka jellegű tevékenységek ... 26
7.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 27
8. A dokumentumok rendje ... 28
8.1 oviKRÉTA ... 28
8.2 A gyermek fejlődésének nyomon követése ... 28
9. Az óvoda hagyományos ünnepei, rendezvényei ... 29
10. Óvodánk kapcsolatrendszere ... 30
10.1 Óvodánk kapcsolata a családdal ... 30
10.2 Az óvoda egyéb kapcsolatai ... 31
11. Sport Óvoda program ... 34
12. Záró gondolatok ... 36

1. Bevezető

Óvodánk arculatát a nevelőtestületben együtt tevékenykedő óvodapedagógusok folyamatosan alakítják pedagógiai hitükkel, módszereikkel, közösen vállalt értékeikkel.
Pedagógiai Programunk alapját az Óvodai nevelés országos alapprogramja képezi.
A program megírásakor figyelembe vettük a helyi hagyományainkat, szokásainkat, a folyamatos változásokat, a gyermekek, a szülők és az óvodapedagógusok igényeit, valamint a fenntartó elvárásait.

Intézményünk nevelési programjában kiemelt hangsúlyt fektetünk a **környezeti nevelésre és a fenntarthatóságra nevelésre**, melynek célja a gyermekek természetszeretetének, környezettudatos gondolkodásának megalapozása. A mindennapi tevékenységek során tudatosan alakítjuk a gyermekek pozitív viszonyát a természethez, ösztönözzük őket a környezet védelmére, a felelős magatartásra, és gyakorlati tapasztalatokat biztosítunk számukra az újrahasznosítás, energiatakarékosság és hulladékcsökkentés terén. A szabad játék prioritása mellett a környezeti nevelés kiemelésével megismertetjük a gyermekekkel a minket körülvevő élő és élettelen természeti értékeket, megértetjük a természetvédelem fontosságát, és alapvető viselkedéskultúrává alakítjuk ki bennük az óvó, féltő, megelőző és megőrző környezettudatos magatartást. Az óvodai tevékenységek és az óvodán kívül szervezett színes programok lehetőséget teremtenek, hogy gyermekeink változatos mozgásos, érzékszervi tapasztalatszerzések során fedezzék fel a közvetlen és tágabb természeti és társadalmi környezetüket.

Emellett sportóvodai minősítésünknek megfelelően kiemelt feladatunk a gyermekek **mozgásfejlesztése, az egészséges életmódra nevelés és a rendszeres testmozgás iránti pozitív attitűd kialakítása**. Célunk, hogy a mozgás örömteli tevékenységként épüljön be a gyermekek mindennapjaiba, és hozzájáruljon testi-lelki fejlődésükhöz, kitartásuk, koordinációjuk és együttműködési képességeik erősítéséhez.
E két kiemelt terület – a környezeti nevelés és a mozgásközpontú szemlélet – egymást erősítve járul hozzá a gyermekek komplex fejlődéséhez és a harmonikus személyiségformáláshoz**.**

Valljuk, hogy hatékony fejlesztő nevelőmunkát csak a családokkal való kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló együttműködéssel, valamint szakmailag felkészült alkalmazotti közösség közreműködésével lehet végezni.

1.1 Intézményünk bemutatása

Intézményünk neve: Miskolci Integrált Óvoda Intézmény Pitypang Sport Tagóvodája
Intézményünk címe: 3528 Miskolc, Fövényszer utca 35.
Telefonszáma: 46/530-565
E-mail: pitypangovi1@gmail.com
OM azonosító: 028572
Fenntartó: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata 3525 Miskolc Városház tér 8.
Honlap: www.miovi.hu

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Sport Tagóvodája Miskolc-Martinkertvárosban található, nyugodt, családi házas övezetben. Az épületet 1986-ban vették először birtokba a gyermekek, melyet a „Vasút a gyermekekért Alapítvány” működtetett 14 éven keresztül. 2000.

szeptemberétől az intézmény Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartása alá került. A „Pitypang" előnevet 2007-től viseli. Intézményünk hivatalos neve 2025. szeptember 1-től MIÓVI Pitypang Sport Tagóvodája.

Az óvoda közössége elsők között – 2005-ben - pályázott a „Zöld Óvoda" cím elnyerésére, melyet folyamatosan fenntartottunk, és ennek eredményeként 2015-ben vettük át az „Örökös Zöld Óvoda" kitüntető címet. Az intézmény a Madárbarát Óvoda és az Állatbarát Óvoda címmel is rendelkezik. Óvodánk – a szülők javaslata alapján - 2016-ban elnyerte a Családháló díjat, ezzel „Az év óvodája" lett.

1.2 Személyi feltételek

A nevelő, oktató munkát 16 óvodapedagógus látja el, akiknek elfogadó, támogató személyisége meghatározó a gyermekek számára, értékfelfogása erősen hat a gyermekekre. Az óvodapedagógusok mindegyike felsőfokú végzettségű.
A nevelőmunkát segítő 8 dajka és 2 pedagógiai asszisztens, segítő attitűdje szintén mintát jelent a gyermekek számára. Az óvodapedagógusok vonják be a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe. A közösség tagjai valamennyien vállaljanak felelősséget a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért. Nevelőtestületünket a folyamatos szakmai megújulás igénye jellemzi, fiatal kolleganőinknek is ezt a szemléletet adjuk tovább.

1.3 Tárgyi feltételek

A csoportszobáink berendezését úgy alakítjuk, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlesztését. Legyen tiszta, gondozott, esztétikus minden csoportszoba, öltöző, mosdó, konyha, udvar.
A gyermekek óvodai életének színterei esztétikusak, barátságosak, játékra ösztönöznek, biztonságot nyújtanak, és elősegítik az önálló tevékenységválasztást. A környezet kialakításában a gyermekek saját igényeik és tevékenységeik mentén aktívan részt vehetnek. A belső terek biztosítják a szabad mozgás és játék lehetőségét, harmonikus színekkel, formákkal és lehetőség szerint természetes anyagokkal vesszük körül a gyermekeket.
Nagy tornatermünk biztosítja a szervezett mozgásfejlesztést, szabad játékot, változatos tornaszerekkel, eszközökkel. Fejlesztőszoba ad helyet a külön fejlesztő tevékenységeknek.
Udvarunk elhelyezkedését, nagyságát illetően a városban egyedülálló. Minden évszakban biztosítja eszközeivel, szabad területeivel a mozgást, a tiszta levegőről pedig árnyas fái gondoskodnak. Lehetőséget nyújt a madarak mindennapos megfigyelésére, gondozására is.
A gyerekek kerti munkában is részt vesznek, számukra biztonságos kerti szerszámok használatával.

Óvodánk főzőkonyhával nem rendelkezik, a gyermekek saját csoportszobájukban étkeznek. Az ételek kiosztását és a mosogatást a tálaló konyhán végzik az alkalmazottak. A gyermekek napi háromszori étkezést kapnak, a speciális étrendre szoruló gyerekek étkezése biztosított.

Közösségünk elsők között pályázott a minisztérium által kiírt cím elnyeréséért és három sikeres pályázat után 2015-ben, munkánk elismeréseként átvehettük az **Örökös Zöld Óvoda** kitüntető címet.

A cím megköveteli, hogy a mindennapi nevelőmunka során teljesítsük és megvalósítsuk a „zöld óvodaság" elvárásait.

- Az óvodapedagógusok elkötelezettek a fenntarthatóság eszmeisége iránt.
- Az egész alkalmazotti közösség közös értékeket képvisel és közvetít.
- A fenntarthatóság eszmeiségéhez hűen, a környezet megismerésére, szeretetére, tiszteletére és védelmére nevelünk.

2010-ben az óvoda a Madárbarát címet is kiérdemelte. Madárvédelmi berendezések (madáritatók, madáretetők, odúk) elhelyezéséről is gondoskodunk, biztosítva számukra a folyamatos táplálékot és fészkelési lehetőséget.

2. Alapelveink

2.1 A Pedagógiai program alapelvei

Alapelvünk, hitünk, hogy természetbarát gyermek, csak természetbarát környezetben nevelhető.

- A nevelés középpontjában a gyermek és környezete áll.
- A játék a kisgyermek természetes, korsajátos, globális, érési-tanulási aktivitása.
- A nevelésben a valódi tudás az, amit a gyerek maga fejt meg, cselekvésein keresztül sajátít el, és azt képes alkalmazni.
- A különbségek elfogadtatása, a mássággal szembeni tisztelet, tekintet nélkül nemére, eredetére, hitére, kultúrájára, szociális helyzetére, adottságaira, képességeire. Az egyéni érdeklődés és fejlődési ütem tiszteletben tartása, tehetségek felismerése és intenzív fejlesztése.
- A differenciálás a nevelőmunkában és a tanulás szervezésében alapvető fontosságú. A fejlesztő hatások mindig a gyermek életkorához, egyéni igényeihez, szükségleteihez igazodnak, a figyelem, kivárás, tolerancia, segítségnyújtás, elfogadás, türelem jelenjen meg a mindennapokban.
- A fenntartható fejlődés egyet jelent, környezetünk értékeinek megtartásával a jövő generációk iránti felelősségünkkel.
- Óvodánk egyéni arculatát a helyi körülmények és sajátosságok figyelembevételével, a nevelőtestület egységes szemlélete, valamint az itt tevékenykedő emberek azonos szándéka adja.
- A szülőkkel való együttműködés érdekében törekszünk a jó kapcsolatra, bizalmuk elnyerésére.

2.2 Jövőkép

Olyan nemzedék felnevelése, mely gondolkodásában, cselekedeteiben, beállítottságában keresi az utat, ami összeegyeztethető környezetével. Olyan gyermekek nevelése, akik természetes módon igénylik a mozgást, örömmel vesznek részt sportos tevékenységekben, és életvitelük részévé válik az egészséges, aktív életmód.

2.3 Óvodakép

Olyan óvoda megteremtésére törekszünk, ahol az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális személyi, tárgyi és szakmai feltételei biztosítva vannak.
Az intézmény nevelési céljai határozzák meg az óvodai nevelés folyamatába a módszerek eljárások kiválasztását, alkalmazását.
A mese, a vers, a számok világa, a mozgás, az élmények, a szokásrendszer vagy a környezet megismerése nem merev korlátok közé szorított követelmény.

Az óvodában folyó nevelő-fejlesztő munka alapjaként a gyermekek adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik. Az óvodapedagógusok a pedagógiai programban meghatározottak alapján végzik nevelő-fejlesztő munkájukat, a gyermekek egyénre szabott értékelését.
Az intézményben folyó nevelő-fejlesztőmunka segíti a gyermekeket, hogy felfedezzék és kibontakoztassák egyéni képességeiket, a lemaradó gyermekek segítséget kapnak a felzárkózásra, a tehetségígéretek kiemelkedő képességeik gyakorlására.

Nagy hangsúlyt fektetünk

- a fenntartható fejlődési célok-, tanulási lehetőségek megvalósítására,
- az egészséges életmódra nevelésre,
- a rendszeres mozgásra, szabad levegőn való tartózkodásra,
- tiszta, esztétikus, biztonságos, ingergazdag környezet kialakítására,
- a szülőkkel való partner-elvű együttműködésre,
- a környezetbarát, óvodai környezet kialakítására és fejlesztésére.

Az óvodában folyó nevelő-fejlesztő munka közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások, képességek fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását (szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság), valamint támogatja a mozgás iránti pozitív attitűd, a sport szeretete és az egészséges életmód szokásainak megalapozását. Fontos, hogy gyermekeink megismerjék nemzeti hagyományainkat, a zöld jeles napok jelentőségét.

2.4 Gyermekkép

Elfogadjuk, hogy minden gyermek egy adott személyiség, aki eltérő adottságokkal jön a világra, eltérő környezetben nevelkedik, eltérő az érdeklődése, fejlettségi szintje és fejlődési üteme. Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával biztosítjuk, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. A tehetségígéretek és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek gondozását, fejlődésük támogatását fontos feladatunknak tekintjük, ezért fejlesztési stratégiáink kimunkálásában minden gyermek számára biztosítjuk az egyenlő hozzáférést. Olyan gyermekeket nevelünk, akik érdeklődőek, nyitottak, érzékenyek a környezet állapota iránt, fontos számukra a szűkebb és tágabb környezet értékeinek megőrzése. Kialakul bennük a környezet ismeretén és személyes felelősségükön alapuló környezetbarát, környezettudatos magatartásuk, egyéni és közösségi szinten. Személyes környezettudatos, pozitív példamutatásunkon keresztül hatunk minden

kisgyermekre, ennek garanciája a pedagógiai következetesség, hitelesség és elhivatottság. Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztésével, aktív tapasztalatszerzés lehetőségével, megalapozzuk az élethosszig tartó tanulást. Az óvodai nevelésünk elősegíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

A gyermekek egyéni igényeit megértéssel, empátiával fogadjuk és törekszünk a kiegyensúlyozott, harmonikus alaphangulat kialakítására.
A gyermekek személyiségének optimális fejlődése, kibontakoztatásának elősegítése érdekében nevelőmunkánk során érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, nyugodt légkört, a gyermekek igényeit kielégítő, gyermekközpontú, befogadó, szeretetteljes, előítélettől mentes környezetet alakítunk ki.

Gyermekeinket életkori sajátosságaik, egyéni képességeik figyelembevételével, differenciált módon, játékosan, főként tapasztalati úton szerzett megfigyeléseikre építve neveljük.
Fontosnak tartjuk, hogy boldog, érzelmileg gazdag, a környezetével harmóniában együtt élő, együttműködő, egészségesen fejlődő gyermekeket neveljünk.
Gyermekeink szívesen járnak óvodába, jól érzik magukat a gyermekközösségben. Felszabadultan játszanak.
Környezetükhöz kötődnek, abban jól tájékozódnak, fogékonyak a szépre.
Tisztelik a velük foglalkozó felnőtteket, bizalommal fordulnak hozzájuk.
Bátran, egészséges önbizalommal, jól kommunikálnak, érzelmeiket képesek verbális és nonverbális módon is kifejezni, érdeklődőek, sok-sok tapasztalattal felvértezettek.
Tevékenységeik során megfelelő önállósággal, kezdeményezőképességgel, aktivitással, nyitottsággal, alkalmazkodóképességgel rendelkeznek.
Szívesen és ügyesen mozognak.
Szeretik és örömmel végzik a különböző művészeti, alkotó tevékenységeket, melyek során gyakran használják fel az újrahasznosítható hulladékokat.
Képesek együttműködni társaikkal, az alá- és fölérendeltségi viszonyok önkéntes kialakítására.
Magatartás-és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasak, illemtudóak.
Elfogadják, tolerálják, segítik a különleges bánásmódot igénylő társaikat.
Környezetük rendben tartása során figyelnek a szelektív hulladékgyűjtésre.
Szeretik, óvják és védik a természetet.
Örömmel mozognak, szeretik a kihívásokat, tudnak együttműködni, és a játékos versenyhelyzeteket is egészséges szemlélettel kezelik.

2.5 Pedagóguskép

Az óvodai nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. A pedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Az óvodánkban dolgozó pedagógusok a szabad játék prioritását hangsúlyozzák, szívesen és örömmel végzik nevelő-fejlesztő munkájukat.
Minden óvodapedagógus pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának alkalmazása által kizárólag a gyermek védelmében és érdekében cselekedik. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, minta a gyermekek számára. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása során pedagógusaink arra törekszenek, hogy a gyermekek számára szeretetteljes, derűs, megértő, elfogadó légkört, állandó értékrendet, biztonságos környezetet, érzelmi biztonságot teremtsenek. Ahhoz, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott légkör jöhessen létre, pedagógusaink mindig szem előtt tartják a gyermeki önállóságot fejlesztő, a játékban való elmélyülést segítő óvodapedagógusi magatartást.

A nevelőtestület tagjai rendelkeznek az óvodapedagógusi munkához szükséges szakmai és módszertani, a tevékenységek szervezéséhez, tartalmi közvetítéséhez szükséges szaktudományos ismeretekkel. Ismerik az óvodai nevelés, a benne megvalósuló fenntarthatóságra nevelés társadalmi jelentőségét, az óvodáskorú gyermek komplex személyiségfejlődéséhez pedagógiai, pszichológia sajátosságait, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumjait. Képesek felmérni kompetenciájukból származó szakmai lehetőségeiket és feladataikat, együttműködni a családokkal, kapcsolatot tartani társintézményekkel. Képesek az átlagtól eltérő képességű gyermekek felismerésére, hatékony differenciált nevelésükre (kiemelt figyelmet igénylő gyermek). Törekszenek a gyermekek fejlődésének elősegítésére, saját személyiségük megismerésére, szakmai megújulásukra. Nyitottak a tapasztalatszerzésre, a segítségkérésre és elfogadásra, valamint az innovációra.
A párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket és a szabad választás lehetőségét. Figyelembe vesszük a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát és ehhez igazítjuk a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit.
Színes, változatos módszereket alkalmazunk. Az ismeretek átadásakor a komplexitásra törekszünk, melyet a gyermekek tevékenykedtetésével, cselekvésbe ágyazottan valósítunk meg. Munkánkban a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeljük.
Értékeléseikkel, visszajelzéseikkel a gyermekek fejlődését segítjük.
A gyermekeket az egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveljük. Munkánk során olyan munkaformákat, módszereket alkalmazunk, amelyek önellenőrzésre, önértékelésre ösztönzik a gyermekeket, elősegítik önértékelési képességeik kialakulását.

Pedagógusok az óvoda alapdokumentumaiban megfogalmazott értékekkel egyetértenek, képviselik azok megvalósulását. A pedagógusok munkáját közvetlenül segítőkkel szemben hatékony, rugalmas, észszerű munkavégzéshez irányító, támogató szereppel rendelkezik. A szülőkkel való kapcsolat alakítója, fenntartója, ápolója.
Kommunikációnkat minden partnerrel a folytonosság, a kölcsönösség és konstruktivitás jellemzi. Tudatosan ösztönözzük a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját.
Saját pedagógiai gyakorlatunkat folyamatosan elemezzük és fejlesztjük.
Az óvodai nevelés eredményességének alapja az óvodapedagógusok, a pedagógiai munkát közvetlen segítő munkatársak (dajka, pedagógiai asszisztens) összehangolt munkája szükséges.

2.6 Dajka, pedagógiai asszisztens kép

A pedagógiai munkát segítő munkatársak a nevelőmunkában társ és segítő szerepét töltik be, az óvodapedagógussal összehangolt munkájuk döntően hozzájárul az eredményes óvodai neveléshez. A dajkák és a pedagógiai asszisztensek a napi élet szintjén részt vesznek a pedagógiai programban megfogalmazott feladatok megvalósításában. Ugyanazon szokásokat, szabályokat, viselkedési mintákat közvetítik a gyermekek felé, mint az óvodapedagógusok, ezáltal kiegészítve munkájukat.

3 A pedagógiai program bemutatása

Programunk az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épülő, a fenntarthatóság eszmeiségét tartalmazó pedagógiai program. Ez az alapja az éves pedagógiai munkatervnek és a csoportok nevelési terveinek. Így tudatosan tervezettek a gyermekek környezettudatos magatartását alapozó zöld tartalmak. Pedagógiai programunkban arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyermekeket a

természet szeretetére és tiszteletére neveljük.
Az óvoda nevelés **egyik kiemelt feladata**, hogy már ebben az életkorban megéreztessük, megértessük a környezetvédelem fontosságát, begyakoroljuk az ezzel kapcsolatos szokásokat. E gondolkodásmód azonban nem korlátozódhat a jeles napokra, a szemléletnek át kell szőnie az egész nevelést, az óvodai élet hétköznapjait. A gyermekekben él a megismerés vágya. Nem mindegy milyen hatások érik a környezet és természet megismerése kapcsán. A környező világ tevékeny megismerésében a közvetlen tapasztalásra, megfigyelésre, vizsgálódásra, cselekvésre építünk. A családok bevonása nevelésünkbe, programjainkba, tágabb, társadalmi szinten fejti ki hatását. A környezetvédő életmód segít a környezetbarát szokások kialakításában és formálásában, melyek azután megalapozzák a környezettudatos gondolkodást.
Célunk a szülők és az óvodában dolgozó felnőttek ökológiai szemléletének formálása is a természetet szerető, tisztelő, védő gyermekek mellett.
Kiemelt feladatunk továbbá a sportóvoda program keretében az egészséges életmódra nevelés, a gyermekek sokoldalú mozgásfejlesztése, valamint a rendszeres testmozgás és sportolás iránti pozitív attitűd megalapozása. Célunk, hogy a mozgás örömét élményszerű tevékenységeken keresztül tapasztalják meg a gyermekek. Nevelőmunkánk során kiemelt figyelmet fordítunk a prevencióra, az egészséges életvitel szokásainak kialakítására, valamint a mindennapos mozgás iránti igény belsővé tételére.

4. Óvodai nevelésünk célja

Óvodai nevelésünk célja, olyan biztonságot nyújtó, szeretetteljes, elfogadó légkör kialakítása, mely elősegíti a gyermekek személyiségének kibontakozását. A családi nevelést kiegészítve az eltérő szociális környezetből érkező 3-6-7 éves korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, egyéni fejlettségüknek megfelelő differenciált komplex fejlesztése, a gyermeki önállóság alakítása.

4.1 A nevelési programunk sajátosságaiból eredő nevelési célunk

- Az élő és élettelen környezet megismertetése, a természeti és társadalmi lakókörnyezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozása.
- Sokrétű tevékenység biztosítása, melynek során átélik a gyermekek a felfedezés örömét, megtapasztalják környezetalakító munkájuk eredményét.
- A gyermekek viselkedésében jelenjenek meg környezet-harmonikus jártasságok, készségek. Közvetlen tapasztalataikon, érzelmi kötődésükön keresztül jussanak el környezetük megbecsüléséhez, védelméhez.
- A gyermekek érdeklődésére, cselekvési vágyára, érzelmi vezéreltségére alapozva, korszerű szokásrendszert, gondolkodásmódot, és viselkedés-kultúrát alapozása.
- A fenntarthatóságra nevelés erősítése.
- A helyes és egészséges életvitel, a környezetbarát szemléletmód tudatosítása, családokkal együttműködő szemléletalakítás.
- Az óvoda környezetében lévő helyi közösségek értékeinek megismerése, azok védelme, fontosságának tudatosítása.
- A mozgás megszerettetése, testtudat alakítása, egészséges táplálkozás fontosságának megismertetése.
- A mozgáskoordináció, egyensúly, és ritmusérzék fejlesztése.

- A kitartás, önfegyelem, együttműködés, szabálytudat és önbizalom erősítése.
- Együttműködési képesség fejlesztése annak érdekében, hogy empátiával forduljanak társaik felé, és a játékban, mozgásban, mindennapi helyzetekben a csapatmunka, a fair play és a kölcsönös tisztelet értékei szerint viselkedjenek.
- A sport iránt különösen érdeklődő vagy tehetségígéretek korai felismerése és megfelelő irányba terelése.

5. Nevelés keretei

5.1 Egészséges életmód alakítása

Pedagógiai szemléletünkben az egészségre nevelés az egészség megvédése annak edzésére irányuló tervszerű személyiségfejlesztést jelent, amely a nevelés folyamatában állandóan jelen van.
A gyermekek korábbi tapasztalataira alapozva, tovább erősítve, vagy korrigálva alakítjuk a testápolás, étkezés, öltözködés, mozgás, testedzés, pihenés szokásrendszerét.
A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése elősegíti növekedésüket, fejlődésüket, megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit. A folyamatos, rugalmas napirendünkkel, a stresszmentes, kiegyensúlyozott, biztonságos, nyugodt, légkör megteremtésével biztosítjuk a betegségmegelőzés, a testi és mentális egészségmegőrzés, szokásainak alakítását, a gyermekek testi képességeinek, harmonikus, összerendezett mozgásának optimális fejlődését.
A gyermekek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését a mozgásos tevékenységek a tornateremben, a mindennapos mozgás, és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások szolgálják.

Az egészséges életmódra nevelés, a természet és életközeliség komplexen alkotja óvodánk egészségnevelési programját.

Valljuk, hogy az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatásban van, egymásra épül, és egymást kiegészíti. A természet, a környezet óvása, védelme pedig nélkülözhetetlen az egészséges emberi élethez, hiszen az ember a természet része. Ezért nagyon fontosnak tartjuk a környezettudatos szemlélet és magatartás, a környezetvédelemhez és megóvásához kapcsolódó szokások megalapozását.
Az életvezetési készségek fejlesztése során arra törekszünk, hogy a gyermekek képessé váljanak a problémák önálló felismerésére és megoldására, a változó helyzetekhez való rugalmas alkalmazkodásra, a nehézségek leküzdésére, valamint a tudatos, átgondolt döntések meghozatalára és a hatékony, nyitott kommunikációra. E készségek megalapozzák azt a személyes kompetenciarendszert, amely elősegíti a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődését, és hozzájárul ahhoz, hogy a későbbiekben egészséges, tudatos életvezetésre legyenek képesek.
A személyi és tárgyi feltételek biztosításával elősegítjük az egészséges és biztonságos környezet megteremtését (környezet tisztántartása, jó világítás, levegőcsere, zöld növények), mely pozitív hatást gyakorol a gyermekek fejlődésére és fejlesztésére.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermekek a kialakított szokásoknak megfelelően felszólítás nélkül, önállóan végzik a testápolási teendőket, fontosnak tartják saját higiéniájukat.

- A gyermekek képesek szükségleteiket késleltetni, szükségleteiket képesek önállóan kielégíteni.
- WC-zést követően a kislányok és a kisfiúk is szükség esetén önállóan használják a toalettpapírt, használat után lehúzzák a WC-t.
- A tisztálkodó szerekből a szükséges mennyiséget használják, a vízcsapot elzárják maguk után.
- Ismerik a tisztálkodási eszközök helyét, azokat megfelelően használják, tisztán tartják.
- Zsebkendőjüket köhögéskor, tüsszentéskor önállóan használják.
- Szükség esetén, önállóan használják a fésűt.
- A kulturált étkezés alapvető szokásait ismerik (asztalnál ülve, halkan, csukott szájjal étkeznek). Igénylik az asztal esztétikus rendjét.
- A felnőttekkel és társaikkal szemben is használják az étkezéshez kapcsolódó udvariassági kifejezéseket.
- Ismerik az ételek és az étkezéshez kapcsolódó tárgyak, tevékenységek megnevezését.
- Képesek önállóan eldönteni, miből mennyit tudnak elfogyasztani. Kulturáltan étkeznek.
- Megfelelő kéztartással, rendeltetésszerűen használják az evőeszközöket (kanál, kés, villa).
- Terítés során az edényeket biztonságos fogással viszik a megfelelő helyre, ügyeljenek az asztal, illetve környezetük rendjére, tisztaságára.
- Szükség szerint használják a szalvétát.
- Szívesen fogyasztanak zöldféléket, gyümölcsöket.
- Önállóan öltöznek, ruháikat ki – begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Szükség esetén, időjárástól függően változtatnak öltözékükön.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára Ismerik a szelektív hulladékgyűjtés célját és gyakorlatának elemeit.
- Kialakulóban vannak azok az alapvető magatartási formák, szokások, amelyek e természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, alakul a környezet tudatos magatartásformájuk.
- Életkoruknak megfelelő környezettudatos magatartást tanúsítanak.
- Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.
- Szívesen mozognak a szabadban évszaktól függetlenül.
- Életkoruknak megfelelően edzettek testileg és lelkileg.
- Ismerik és betartják az egészséges életmóddal kapcsolatos alapvető szokásokat, szabályokat.
- Vigyáznak környezetük rendjére, tisztaságára.

5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Elsődleges célunk, hogy a befogadástól kezdve biztonságos, szeretetteljes, aktív légkörben a gyerekek jól érezzék magukat, bekapcsolódjanak a közös tevékenységekbe. Kiépítjük a szokás és szabályrendszert, és pozitív modellt állítunk a gyermekek elé. A jó csoportlégkör kialakításához hozzájárulnak a sokszínű tevékenységek, a közös élmények. Csakis a saját erejében, képességeiben magabiztos gyermek válik szintén magabiztos, de jó értelemben kétkedő, tanulni vágyó, tanulni tudó, önmaga és a világ változásait követni tudó felnőtté. Fontos, hogy a gyerekek elfogadják

egymást eltérő tulajdonságaikkal együtt.
A gyermekek fejlődésének tempója élet- és nevelési körülményei eltérőek. Különböznek egymástól testi, lelki, idegrendszeri sajátosságaikban, értelmi képességeik, nyelvi kifejezőkészségük, társas magatartásuk, érzelmeik, érdeklődésük, aktivitásuk terén. Ezért nagyon fontos a gyermekek életkörülményeinek, családi szokásainak, egyéni, sajátos nevelési szükségleteinek, anamnézisének ismerete, mely alapja a sikeres és hatékony nevelő-fejlesztő munkánknak. A gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek gyakorlása, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek inkluzív nevelése; a környezeti értékekhez fűződő pozitív attitűd formálása, különös tekintettel: a környezettudatos szemléletmód, a természetvédelemmel kapcsolatos ismeretek megalapozására.
Pozitív érzelmi viszonyt kell teremtenünk, a természet és a gyermek között, olyan attitűdöket, szokásrendszereket kell kialakítanunk, melyek a természet, az élőlények és az élet tiszteletében fejeződnek ki. Az attitűdöt, környezetbarát cselekvéseink és szokásaink határozzák meg.
A gyermekek modellkövetés útján sajátítják el azokat a magatartásmódokat, melyek szükségesek a közösségi léthez. Az együttjátszás során felmerülő konfliktusok kezelésében, megoldásában fontos szerepe van a felnőtteknek. Ennek elsődleges forrása a szülő által nyújtott modell. Az óvodában felmerülő gyermekek közti konfliktusok megoldásának elősegítése, a gyermekekkel az erőszakmentes konfliktuskezelési technikák megismertetése elsősorban óvodapedagógusi feladat, de a helyzet mérlegelése után esetenként a szülőket is tájékoztatni kell a felmerülő problémáról, extrém esetekben szakember bevonása is indokolttá válhat.
Az óvodában dolgozó felnőttek viselkedésmintái meghatározó szerepet játszanak a gyermekek közösségi, társas viselkedésének alakulásában. Az óvodapedagógus személyisége, kommunikációja, bánásmódja modell értékével hat a csoporttevékenységek folyamatára és a gyermekek egyéni fejlődésére, továbbá az óvodapedagógus viszonya egy-egy gyermekhez hat a csoporton belüli gyermek-gyermek kapcsolatokra is.
Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek lehetőséget kell teremteni, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

<u>A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére</u>

- A gyermekek kötődnek az óvodához, szívesen járnak az óvodába, jól érzik magukat; elfogadják, szeretik egymást és a velük foglalkozó felnőtteket.
- Környezetükben jól eligazodnak, képessé válnak együttműködésre felnőttekkel, gyerekekkel egyaránt.
- Éntudatuk kialakult, érzelmeiket érthetően kifejezik, szándékaikat képesek érvényesíteni.
- Társas kapcsolataik megszilárdultak, baráti kapcsolatokat könnyen kialakítanak.
- Megértik, elfogadják és tolerálják, hogy az egyes emberek különbözőek. Szükség esetén a tőlük elvárható módon segítséget nyújtanak.
- Magatartásuk érzelem- és indulatvezéreltsége csökken, képesek vágyaik teljesülésének késleltetésére (önfegyelem), a kudarcok elviselésére.
- Képesek az akadályokat leküzdeni és a felmerülő problémákat önállóan, változatos módon megoldani, konfliktusaikat megfelelő módon erőszakmentesen kezelni.
- A szabályokat elfogadják és betartják (szabálytudat).

- Az elkezdett tevékenységet befejezik (feladattudat).
- Kialakul a szülőföldhöz való kötődés, tisztelik és becsülik szűkebb és tágabb környezetüket, fejlődik hazaszeretetük.
- Az alapvető viselkedési normákat követik, életkoruknak megfelelő erkölcsi és akarati tulajdonságokkal, szokásokkal rendelkeznek.
- Kialakulóban vannak azok az alapvető magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, alakul a környezettudatos magatartásformájuk.

5.3 Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az értelmi nevelés és anyanyelvi nevelés az óvodai nevelő-fejlesztő munka egészét, minden területét áthatja. Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása a nevelőtevékenység egészében jelen van.
A beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze az óvodapedagógus példamutató beszéde, kommunikatív viselkedése. A gyermek azt utánozza, amit hall, és úgy, ahogyan hallotta, ezért lényeges a környezetében élők helyes és szép beszéde. Az óvodapedagógusnak, pedagógiai asszisztensnek, dajkának törekednie kell beszélgetés közben a szemléletességre, a képszerű kifejezések alkalmazására, mely segíti a gyermek gondolkodásának, képzeletének fejlődését is.
Az óvodában a beszélő környezet hatására, a beszédhelyzetekben szerzett tapasztalatai során a gyermek átveszi, szinte észrevétlenül tanulja meg környezetétől a nyelvtanilag helyesen felépített mondatok szerkesztését.
Az értelmi képességek kibontakoztatása, az önálló, az alkotó, az aktív gondolkodás alapjainak lerakása nagyon fontos helyet foglal el az óvodai nevelésben. A mindennapokban komplexen megvalósuló értelmi nevelést és fejlesztést a gyermekek kíváncsiságára építjük, melyhez változatos tevékenységeket, tapasztalatszerzési alkalmakat (látens és perceptuális tanulási lehetőségeket) biztosítunk. A gyermekek a színes, változatos tevékenységeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
Az értelmi nevelés során átgondolt tervezéssel alakítjuk ki, hogyan kell tudatosan együtt élni környezetünkkel, hogyan kell védenünk azt.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.
- Aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókészletüket, választékosan, gazdag szókinccsel beszélnek, mesélnek. Az új és ismeretlen kifejezések jelentésére rákérdeznek.
- Beszédük összefüggő, elbeszélésük folyamatos, törekszenek a történések logikai, időrendi sorrendjének követésére.
- Ismerik és használják az udvariassági szófordulatokat.
- Szívesen nézegetnek könyveket, folyóiratokat, beszélnek, mesélnek a képekről.
- Figyelmesen, nyugodtan képesek végighallgatni mások megnyilatkozásait.
- A gyermekek kíváncsiak, érdeklődőek környezetük változásai, eseményei iránt.
- Motiváltak, keresik, kutatják, vizsgálják a jelenségek okát.
- Képesek a velük kapcsolatos élmények feldolgozására.
- Koruknak megfelelően észlelésük differenciált, megfigyeléseik egyre pontosabbak, felismerik és megnevezik a mennyiségi, térbeli, geometriai és időbeli viszonyokat, képesek összehasonlítani, csoportosítani; ok-okozati, időbeli összefüggések értelmezésére (kauzális gondolkodás); elemi következtetéseket megfogalmazására.
- A cselekvő szemléletes és szemléletes képszerű gondolkodáson túl megjelenik az elvont, nyelvi gondolkodás szintje.
- Képesek egyszerű problémák önálló megoldására, ismereteiket, tapasztalataikat (egyéni sajátosságaikhoz mérten) jól alkalmazzák a különböző élethelyzetekben.
- Élményeiket képesek kreatív, sajátos, egyéni módon, szabadon kifejezi: mozgásban, játékban, vizuális alkotásokban.

6. Az óvodai élet szervezeti keretei

6.1 Csoportszerkezet

A csoportok kialakításának szempontjai:

- az óvodába jelentkező gyermekek összetétele, aránya
- halmozottan hátrányos (HHH), hátrányos (HH), beilleszkedési tanulási, magatartási zavarokkal küzdő gyerekek (BTMN), sajátos nevelési igényű gyerekek (SNI) arányos létszáma a csoportokban.
- és az óvodapedagógusok javaslata.

A csoportok szervezésénél lehetőségeinknek megfelelően törekszünk a homogén csoportok létrehozására.

6.2 Napirend

A napirend az a szervezeti keret, ami lehetővé teszi a nyugodt és kiszámítható óvodai életet. Változatos tevékenységekkel, az aktív és a passzív pihenés életkornak megfelelő váltakozását biztosítja. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. Napirendünk rugalmas, lehetővé teszi, hogy az előre nem tervezett, de a gyermekek fejlődését szolgáló eseményeket is beiktassunk. A napirendben meghatározott tevékenységek megvalósítása során figyelembe vesszük a gyermekek egyéni szükségleteit, aktuális érzelmi, fizikai állapotát, ehhez igazítjuk a tevékenységek időtartamát, tempóját, módszereinket. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása.
A napirendet csoportonként az életkori igényekhez igazítva az óvodapedagógusok a csoportnaplóban rögzítik.
A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
A rugalmasság vonatkozik a reggelizés és uzsonnázás módjára, az eltérő egyéni alvásigény figyelembevételére, a gyermek alapvető biológiai szükségleteinek rugalmas kielégítésére.
Az évszakhoz igazodó napirendben az időkeretek szintén rugalmasan alakíthatók.
Az évszakokhoz igazodva határozzuk meg a szabad levegőn töltött tevékenységek időtartamát, mely az egészséges életmódra nevelésben, a mozgásigény kielégítésében fontos szerepet játszik.
Fontosnak tartjuk a téli időszakban is a rendszeresen szabad levegőn végzett testmozgást, mellyel a gyermekek szervezetének ellenálló képességét növeljük, immunrendszerét erősítjük.
Mindennapos mozgást az időjárástól függően a szabadban, a tornateremben, illetve a csoportszobában végzünk.
A napirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Általános napirendi elosztás:

06.30 – 07.00	gyermekek folyamatos érkezése, játék
07.00 – 08.30	szabad játék, szabadon választott tevékenység, tevékenységben megvalósuló tanulás (nagycsoportban összesen napi 45 perc)
08.30 – 09.15	folyamatos tízóraizás
09.15 – 10.00	óvodapedagógus által kezdeményezett tapasztalatszerzés/ tevékenységekben megjelenő tanulás (nagycsoportban összesen napi 45 perc), mindennapos mozgás
10.00 – 11.45	udvari játék, séta, szabadon választott tevékenység/ tevékenységekben megjelenő tanulási helyzetek kihasználása (fedett foglalkoztató) (nagycsoportban összesen napi 45 perc), egyéni képességfejlesztés
11.45 – 12.30	ebédelés, készülődés a pihenéshez
12.30 – 14.30	pihenés (egyéni igények lehetőség szerinti figyelembevételével)
14.30 – 15.30	teremrendezés, folyamatos uzsonnázás
15.30 – 17.00	szabad játék, folyamatos eltávozás

A tankötelezettség előtti utolsó óvodai évben a nagycsoportos gyermekek számára napi 45 perces időkeretben biztosítunk olyan fejlesztő tevékenységeket, amelyek célja a későbbi iskolai előmenetelhez szükséges képességek és készségek megerősítése. Ezek a tevékenységek a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodva differenciált módon valósulnak meg.

6.3 Hetirend

A hetirendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő stabil, a rendszerességet, a szokásokat rögzítő tevékenységek és ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján a rugalmasságra.
A hetirendben életkortól függően naponta biztosítjuk a rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó.

A választható és / vagy kötelezően választható tevékenységek a személyi feltételektől függően 2-3 féle tevékenységben kezdeményezhetők. A gyermekek választásai, a résztvevők fejlettsége alapján, valamint a tevékenység jellegétől függően dönti el, a pedagógus hol van közvetlen részvételére szükség.

A hetitervek témáit az óvodapedagógus határozza meg, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, érdeklődési körét, felfedezési vágyát, a természeti és társadalmi környezet gazdagságait, s a gyermekek témákhoz kapcsolódó tapasztalatait.

A tervezés során az óvodapedagógus közvetlen tapasztalásra és élményszerzésre alkalmas tevékenységet tervez, a gondolkodás és a fogalmak mélyebb megértésének fejlesztésére.
Átfogó nevelési tervet alkalmaz, amely a fejlődés minden területét figyelembe veszi.

Javasolt hetirend
Az óvodapedagógus által kezdeményezett irányított tapasztalatszerzések, tervezett tevékenységek

- Verselés, mesélés: naponta
- Ének, zene, népi játék, tánc: heti egy alkalommal
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka: heti egy alkalommal
- Külső világ tevékeny megismerése: környezeti nevelés, környezetismereti tapasztalatok szerzése: heti egy alkalommal
- Külső világ tevékeny megismerése: matematikai tapasztalatok szerzése heti egy alkalommal
- Mozgás (kötött formában) heti egy alkalommal
  Játékos mozgás tevékenységek, mozgásfejlesztő játékok: naponta

A felajánlott tevékenységek szervezeti keretei

Az óvodapedagógus döntésétől függ – módszertani szabadságának érvényesülésével párhuzamosan, az egyéni eltérések, életkori jellemzők ismeretében – a felajánlott tevékenységek formáinak megválasztása.
A tornaszobai mozgás minden korcsoportban kötött.
Kiscsoportban, illetve a vegyes csoport 3-4 évesei részére a többi foglalkozás szinte mindegyike kötetlen.
Középső csoportban és a vegyes csoportok 5-7 évesei részére már nagyobb számban fordulnak elő kötött foglalkozások, de egy-egy téma feldolgozása kötetlen formában is történhet.

A gyermekek a tevékenységeket egyénileg, mikrocsoportban vagy együtt, csoportosan végzik.
Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített - nem kötelező - feljegyzések, dokumentumok is szolgálják. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg.
Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

A hosszabb távra történő tervezés a gyermekek komplex fejlesztésére irányul. Magában foglalja a személyiség teljes egészének fejlesztését minden képességet érintve, az egyén szükségleteire tekintettel, valamint a gyermekcsoport életterét jelentő tevékenységek, csoporthagyományok, események, tapasztalások, közös élmények szervezésének feladatait.

7. Az óvodai élet tevékenységformái

Tartalma:

Játék
Verselés, mesélés
Ének, zene, népi játék, tánc
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
Mozgás
A külső világ tevékeny megismerése:
- Környezet megismerésére nevelés
- Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Munka jellegű tevékenységek
A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Minden tevékenységi formában célunk:

- a sokféleséget biztosító tárgyi környezet kialakítása,
- a megismerés iránti érdeklődés felkeltése,
- a munka megbecsülésére nevelés,
- az önálló munkavégzésre való képesség kialakítása,
- véleménynyilvánítás szabadságának kibontakoztatása,
- közösségi tevékenységekben való részvételre ösztönzés,
- gyermeki kompetencia sokoldalú fejlesztésére törekvés,
- a gyermek motiváltsága fontosabb legyen, mint a pedagógus ismeretközlési akarata,
- az óvodapedagógus minden tevékenység közben használja ki a mennyiségi, tartalmi, időbeli differenciálás lehetőségét.

Feladat:

- a hetirend és a napirend és minden tevékenység az aktuális helyi sajátosságok, valamint gyermekek összetétele alapján szerveződjenek az életkorhoz igazodva,
- a játék legyen minden résztevékenység jellemzője, valamennyi fejlesztési terület alapvető tevékenységi formája.

7.1 A játék

A játék a gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, ezért az óvodai nevelés leghatékonyabb nevelési, fejlesztési eszköze. A játék elválaszthatatlan a fejlődés egészétől, elválaszthatatlan a kognitív, az érzelmi, akarati, szociális, társas fejlődéstől, a mozgástól, a világkép és a tudat kialakulásától. A játék a gyermek önmegvalósítása, érzelmeinek és vágyainak, lelkiállapotának önkifejezése, fejlettségének legjobb mutatója. A játék fejlődése a gyermek személyiségfejlődésének a tükre. A játékhoz megfelelő helyet, játékszereket, a gyermeki fantáziát megmozgató anyagokat biztosítunk, Zöld Óvoda lévén, lehetőség szerint előnyben részesítjük a természetes anyagokból készült játékokat. A gyermek személyiségfejlődése a szabadjátékban a legintenzívebb. Az utánzás, a tevékenységi vágy, az önállósulás, az értelmi, motoros képességek, a kommunikációs készség, az érzelmi, akarati tulajdonságok, a szociális magatartás mind-mind a játékban fejlődik ki.
A szabadjáték közben az óvodapedagógus támogatása, segítsége, ötletadása a gyermek igényeihez igazodik. A gyermek kötetlenül, szabadon eldöntheti, hogy a játékból mikor kíván kilépni, illetve meddig akar benne részt venni.
A gyermek, játék közben szinte észrevétlenül tanul. Ezért napirendünkben a rugalmasságot szem előtt tartva a párhuzamosan végezhető tevékenységekre helyezzük a hangsúlyt, így a gyermekek elsődleges tevékenységére a játékra fordított egybefüggő, viszonylag hosszú idő biztosított.

Szabad játék
Ebben az esetben az óvodapedagógus biztosítja a gyermekek számára az önállóságot, szabadságot a

- játéktevékenység kiválasztásában
- a játékeszközök megválasztásában
- a társak kiválasztásában
- a gyermeki játékelgondolás megvalósulásában
- a játszóhely megválasztásában és kialakításában

Fontos, hogy a játék folyamatossága érdekében elegendő idő maradjon a játék befejezésére és lehetőség kínálkozzon a későbbi folytatásra.

A kezdeményezett játék
Ebben az esetben a pedagógus szándékosan teremt olyan helyzetet, amelyben a gyermekek egyéni érdeklődési körének, egyéni fejlettségének ismeretében ajánl fel játéktevékenységet.
Ez akkor hatásos, ha a gyermek érdekében történik, mert elősegítik fejlődését, kielégítik igényét.

Ebben az esetben is

- a gyermeknek módja van megválasztania játéktevékenységet és élni a felkínált lehetőséggel
- biztosítani kell a gyermek számára az önállóságot, és az önmegvalósítást
- célja a gyermek képességeinek, kompetenciájának fejlesztése, figyelembe véve aktuális állapotát

Célok

- A gyermek saját elképzeléseinek, vágyainak, kreatív ötleteinek kibontakoztatása az önkéntes, örömmel végzett játéktevékenységekben.
- Játéktevékenységeken keresztül a külvilág alapos megismerése.
- A játék formáinak és tartalmának gazdagítása.

- A játék rendje megszokássá váljon.
- Egészséges versenyszellem kialakítása.

Különböző játékfajták és feladatok:

Gyakorlójáték

- Ismétlés, cselekvés közben anyagok, eszközök megismerése.
- Szöveg-, dallam-, mozgásismétlő játékok, ritmusjátékok megismerése, követése.
- A gyakorlójátékok lehetőségeinek felhasználása részképességekben lemaradást mutató gyermekeknél.

Szimbolikus szerepjátékok:

- Egyszerű szabálykövetések megtanulása.
- Jellegzetes cselekvések, műveletek utánzása.
- Játékszabályok elfogadása, betartása.
- A környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése az önálló vagy a csoportos munkába.

Konstruáló játék:

- Játékok összerakása, összeszerelése egyéni elképzelések alapján.
- Összerakosgatások, szerelések egyszerű, az élethelyzetnek megfelelő tárgyak elkészítésével (a valóság és a képzelet követésével).
- Játszanak olyan egyszerű, szabályokhoz kötött ügyességi és egyéb játékokat, melynek szabályai könnyen betarthatóak
- Maguk is hozzanak létre a játékhoz kapcsolódó szabályokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermekek bekapcsolódnak a különböző játéktevékenységekbe.
- Élvezik a játékot, alkalmazkodnak a normákhoz.
- Aktívan vesznek részt az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban.
- Képesek a szabályok megtanulására, alkalmazására.
- Kezdeményező magatartásúak.
- Képesek élményeik eljátszására.
- Elfogadják társaik javaslatait, ötleteit.
- Képesek a csoportban való játékra.
- Élvezik az alkotás örömét, amit az alkotásra való képesség szerez nekik.

7.2 Verselés, mesélés

Célok

- A verselés, mesélés élmény által megismertetni a magyar nyelv szépségét, kifejező erejét.
- Hallási és beszédhallási figyelem fejlesztése.
- A beszéd eszközként való használatának fejlesztése, szókincsfejlesztés.
- A gyermekek képi világának, fantáziájának és szimbolikus gondolkodásának fejlesztése a tudatos meseválasztás által.
- A beszédmegértés képességének fejlesztése.

- Igény kialakítása az irodalmi élményekre, irodalmi fogékonyság megalapozása, olvasóvá nevelés.
- A beszédkedv felkeltése, megőrzése.
- A beszédszervek megfelelő mozgásának fejlesztése.
- Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése a beszéden keresztül.
- A könyv, az irodalom iránti vonzódás kibontakoztatása, a könyvvel való helyes bánásmód.
- A magyar gyermekköltészet, népi hagyományok gazdag lehetőségeinek kihasználása a mindennapos verselésre, mondókázásra, mesélésre. Az óvodában a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva helyet kapnak a népi hagyományokat őrző mesék, mondókák és rigmusok, a klasszikus és kortárs irodalmi művek, valamint más népek és nemzetiségek meséi egyaránt.

Feladatok

- A megfelelő légkör megteremtése az irodalmi mű befogadására.
- A népi és a klasszikus irodalmi alkotások egyaránt szerepeljenek az óvodai életben.
- Az óvodapedagógus irodalmi ismeretanyaga gazdag legyen.
- Az óvodapedagógus előadásában érvényesüljenek a beszéd zenei elemei.
- Az óvodapedagógus a mesét tudatosan választja a csoport és a gyermekek egyéni fejlettségének, valamint a korosztály figyelembevételével.
- Többször ismételjük meg a kedvenc meséket.
- Éreztessük a gyermekekkel, hogy a mesemondás lényeges esemény, mely minden nap sajátos rítusnak megfelelően, megszokott módon történik.
- Tevékenységeinket hassa át a mindennapos mondókázás, verselés, mely illeszkedjen a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához, az évszakokhoz, stb.
- Lehetőséget kell adni a gyermekek elbeszéléseinek, mesemondásainak türelmes végig hallgatására.
- Fontos, hogy a jól kiválasztott verseket gyakran ismételgessék a gyermekek, így elsajátíthassák azokat.
- A gyermekek érdeklődésének felkeltése érdekében minél több, fejlettségüknek megfelelő könyvet biztosítsunk számukra a könyvespolcon.
- Délutáni pihenés előtt mesét, folytatásos mesét olvassunk számukra, mely életkoruknak megfelel.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermekek érzelmi biztonságának erősítésének lehetőségét használjuk ki.
- Az irodalmi művek kiválasztásánál ügyeljünk arra, hogy a téma legyen gyermek közeli, vidám, humoros, ritmusos, költői képeket tartalmazó, szóljon a természetről, az állatokról, csodás lényekről, gyermekekről, kövesse az évszakok változásait.
- Az óvodapedagógus kezdeményezze, hogy a szülők otthon is minél többet verseljenek, meséljenek gyermekeiknek.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Szívesen ismételgetnek verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.

- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak egymásnak.
- Megjegyeznek 10 – 12 mondókát, 6 – 8 verset, ismernek 15 – 20 mesét.
- A folyamatos mesék, verses mesék meseszálait össze tudják kötni.
- Tudnak történeteket folytatni, illetve kitalálni.
- Igényükké válik a könyvek nézegetése, mesék, versek hallgatása.
- Vigyáznak a könyvekre.

7.3 Ének, zene, népi játék, tánc

Célok

- A gyermekek zenei élményekhez juttatása, az óvodapedagógus éneke, vokális és hangszeres zene segítségével, közös éneklésen és a zenei érdeklődés felkeltésén keresztül.
- Zenei képességek, készségek kialakítása, fejlesztése.
- Ritmusérzék, zenei hallás, zenei emlékezet, egyszerű tánclépések kialakítása, fejlesztése.
- Önálló, tiszta éneklésre szoktatása a gyermekeknek.
- Ünnepekhez kapcsolódó szokások, dalok, zenék megismertetése, hagyományok ápolására való törekvés.
- Zenei nevelésen keresztül elősegíteni az esztétikai érzék, a közösségi érzés csíráinak fejlődését.
- A gyerekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladatok

- Az óvodapedagógus biztosítsa a zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört.
- A fokozatosság betartása legyen fontos szempont a zenei anyag feldolgozásában a zenei képességek fejlesztésében.
- Legyen mód arra, hogy a gyermekek az egész nap folyamán zenei élményhez jussanak.
- A zenei nevelés a gyermekek érzelmére, értelmére hasson.
- Lehetőség nyíljon a népzene, az egyszerű népi tánclépések elsajátítására.
- Feladat legyen a mozgások esztétikus megformálása.
- A zenei nevelés anyaga igazodik az évszakokhoz, a természethez, az emberi élet fordulóihoz és az ünnepekhez. Az ének, zene, népi játék, néptánc és hagyományok élményalapú módon közvetítik a nemzeti értékeket, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Élvezettel játszanak énekes játékot.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Érzik az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát.
- Élvezettel hallgatnak zenét.
- Egyöntetűen, középerős hangon, artikulált, szép szövegkiejtéssel tudnak énekelni.

- Megkülönböztetik és felismerik egymás hangját, többféle zörejt, a természet és a közlekedés hangjait, a megismert hangszerek hangját.
- Bátran és kedvvel használják a ritmushangszereket.
- Egyszerű és természetes mozdulatformákat alkotnak, képesek a változatos térformákkal,
  szép testtartással, tekintettel táncos mozgásokat végezni.

7.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célok

- A gyermekek ízlésének, alkotó és befogadóképességének, fantáziájának, kreatív gondolkodásmódjának kibontakoztatása.
- Az esztétikumra való érzékenység kifejlesztése.
- Vizuális tapasztalatok nyújtása az életkornak megfelelően.
- A vizuális jelrendszer megismertetése (pont, vonal, folt, színek, formák).
- Szín- és formavilág gazdagítása.
- Kézmozgások finomítása.
- Egyszerű munkafogások és eszközhasználat képességének fejlesztése (különböző anyagok és technikák megismertetése).
- Sokféle lehetőség megmutatása a képi és térbeli megjelenítésre.
- Az íráshoz szükséges mozgáskoordináció alakítása.

Feladatok

- Az óvodapedagógus biztosítsa az alkotó-, alakító tevékenységhez szükséges feltételeket.
- Megismertetni a gyermekeket a különböző eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a különböző technikai lehetőségekkel, előtérbe helyezve a természetes anyagok, termések felhasználását.
- A tevékenységek differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- Az óvodai esztétikus környezet megteremtése.
- A gyermekek számára a nap minden részében biztosítottak legyenek az élményre épülő kifejezéshez szükséges eszközök.
- A gyermeket juttassa el az óvodapedagógus a saját szintjükön történő alkotás öröméhez.
- Lehetőség legyen az új ábrázolási technikák megismerésére, kipróbálására.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Egyéni módon jelenítik meg az élményeiket és elképzeléseiket a képalkotásban.
- Alkotásaikra jellemző a részletező formagazdagság, színek egyéni alkalmazása.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélni tudnak az alkotásról.
- Örülnek az egyéni és a közös kompozícióknak.
- Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- Jártasak az eszközök megfelelő használatában.
- Megbecsülik egymás alkotásait.

7.5 Mozgás

Célok

- A mozgás megszerettetése, a tudatos mozgásigény kialakítása.
- A szervezet sokoldalú fejlesztése.
- Fizikai képességek fejlesztése:
  - kondicionáló képességek (erő, gyorsaság, állóképesség)
  - koordináló képességek (ügyesség, egyensúlyérzék fejlesztése, hajlékonyság fokozása)
- A rendszeres mozgás által a légző, keringési szervek teljesítőképességének növelése, a csont és izomrendszer teherbíró képességének fokozása.
- Az egészséges életmód kialakítására nevelés.
- Pozitív személyiségtulajdonságok erősítése.
- A térbeli- és időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
- Az alkalmazkodóképesség, problémamegoldás fejlesztése.
- A szem-, kéz-, láb kondíciójának fejlesztése.
- A nagymozgások, a rugalmasság, az egyensúly párhuzamos fejlesztése.
- A testrészek megismerése, testséma ismerete.
- A gyermekek mozgás iránti érdeklődésének kialakítása, a mozgás örömének megtapasztalása, a nagymozgások és mozgáskkordináció fejlesztése játékos, életkornak megfelelő mozgásos tevékenységeken keresztül.

Feladatok

- Megfelelő idő, hely, eszköz, tiszta környezet biztosítása a gyermek mozgásigényének kielégítésére.
- Az óvodai csoport napirendjében minden nap helye legyen a mozgásnak, amely vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességeit. A mindennapos testmozgás a csoportszobában, a tornateremben vagy az udvaron is megszervezhető. A mozgásos tevékenységek alapvető szervezeti formái: a spontán, aktív szabad játék során megvalósuló mozgás; a mindennapos, irányított mozgásfejlesztés; valamint a tervszerűen szervezett mozgásos tevékenységek.
- A mozgásos feladatok összeállításánál a gyermekek mozgástapasztalataira, játékos kedvére építsünk. Képezhetik részét zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok, amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra fejlesztését.
- Lehetősége legyen a gyermeknek arra, hogy az egyes gyakorlatokat saját képességeinek szintén hajtsa végre.
- Tartási rendellenességgel küzdő gyermekek kiszűrése, szakember segítségének kérése.
- Különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése érdekében.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- Kialakul a harmonikus és összerendezett mozgás.
- Kialakul a játékok közben az egészséges versenyszellem.
- Szívesen kezdeményeznek futó-, fogó-, és labdajátékokat.
- Nagymozgásuk, finommozgásuk, egyensúlyérzékelésük összerendezett.

- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Képesek sorozatugrásokat, összetett gyakorlatokat végezni.
- Gyakorlottak a páros és az egy lábon való szökdelésekben.
- Állóképességük, teherbírásuk fejlett, bírják a hosszantartó, lassú és közepes iramú futást.
- A természetes támaszgyakorlatokat (kúszás, csúszás, mászás) ismerik és végzik.
- Szívesen és helyesen végzik a prevenciós gyakorlatokat.

7.6 A külső világ tevékeny megismerése

7.6.1 Környezet megismerésére nevelés

Célok

- A természetet szerető, az élő- és élettelen környezet iránt érdeklődő gyermek nevelése.
- A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a gyermekben a természet, az emberi alkotások felé, tanulja meg azok védelmét, az értékek megőrzését.
- A szerzett tapasztalatok, szempontok alapján történő rendszerezésének megtanítása.
- Összefüggések megláttatása.
- Ismerjék meg a szülőföld, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi népszokások és tárgyi kultúra értékeit, ezek szeretetét.
- A felfedezés örömének érzékeltetése.
- A gyermek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.
- Az alábbi irányelvek figyelembevétele az óvodai nevelés során:
- a környezet az emberiség közös öröksége,
- a környezet minőségének megőrzése mindannyiunk kötelessége, minden ember képes hozzájárulni a környezet védelméhez.
- Környezetvédelmi ismeretek, környezettudatosság közvetítése a gyermekek felé.

Feladatok

- A környező világ tevékeny megismerésének óvodapedagógusi feladatai épüljenek a gyermekek otthoni és óvodán kívüli tapasztalataira, ismereteire.
- Lehetőség nyíljon minél több érzékszervvel való tapasztalásra, élmények több szempontú felidézésére.
- A gyermekek számára biztosított legyen a tér, az idő, az eszköz a spontán és szervezett, az alkalmi és folyamatos megfigyelések, egyszerű kísérletek, gyűjtések elvégzésére.
- Az óvodapedagógus kísérje az ismeretnyújtást magyarázattal, így mélyítve el a gyermek ismereteit.
- A gyermekek elmondhassák élményeiket, tapasztalataikat.
- Érezzék a gyermekek, hogy a természeti környezet nélkül nem létezhetne az ember.
- A gyermekeket a környezet rendjének, tisztaságának megtartására, az élő környezet megóvására neveljük.
- A pedagógus segítse a szülőket abban, hogy felismerjék a gyermekek környezet iránti érdeklődésének fontosságát.

- Segítsük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeik kialakulását a kortársaikkal való kapcsolataikban, és a környezet alakításában.
- Az óvodapedagógus a témák megválasztásánál vegye figyelembe az óvoda területi elhelyezkedését (pl. Bükk, Miskolc-Tapolca, Miskolci Állatkert)
- Környezettudatos nevelés, amely a természeti, az épített, a társas társadalmi környezet fenntarthatósága érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítását jelenti.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Tudják születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségükben.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, néhány madarat és bogarat.
- Ismerik környezetük növény- és állatvilágát, és részt vesznek azok ápolásában.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- Tevékenyen részt vesznek a környezetük védelmében és megóvásában.
- Vigyáznak a tisztaságra a csoportban, az udvaron egyaránt.
- Tisztában vannak az óvodai dolgozók munkájával, egymás és a felnőttek munkáját megbecsülik.
- Ismerik a napszakokat és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket.
- Felsorolják testrészeiket, tudják funkcióikat, hogyan kell ápolni, védeni.
- Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, üzleteket, tudják kik dolgoznak ott.
- Tudják, milyen érdekes látnivalók vannak a környéken, gyakorolják az érdeklődő befogadást a különböző színházi, múzeumi, kiránduló tevékenységek közben.
- A gyermekek képessé válnak önálló véleményalkotásra a környezetükkel kapcsolatban.
- A gyermekekben kialakul a környezettudatos megatartás.
- Megismerkednek a koruknak megfelelően a környezetvédelem fontosságával.

7.6.2 Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Célok

- Matematikai tapasztalatszerzés a környezet mennyiségi viszonyain, formáin, relációin keresztül.
- Matematikai problémamegoldó képesség kialakítása.
- A környezet tevékeny megismerése közben, a gyermek mennyiségi, formai, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének kialakítása.
- Az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása.

Feladatok

- A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyelések alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatók, szétválogathatók tulajdonságaik, ill. saját szempontok alapján.

- A számfogalom megalapozása érdekében végezzenek a gyerekek mérési, összemérési feladatokat mennyiségekkel, különböző halmazokkal, különböző egységekkel.
- Szerezzenek tapasztalatokat a geometria körében (pl. építéssel, síkbeli alkotásokkal).
- Jussanak el a geometriai formák felismeréséig.
- Matematikai kíváncsiság, érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermek megfelelő szöveget tud alkotni a mennyiségi viszonyokat ábrázoló képekről.
- Elemei műveletek végzése 10-es számkörben.
- Képes sorozatokat alkotni.
- Megnevezi a térbeli állások helyzetének irányait (jobb, bal, előtt, mögött, alatt, fölött, mellett között)
- Alakzatokat, tárgyakat, élőlényeket adott szempont szerint képes válogatni.
- Az alakzatokat síkban és térben képes lemásolni.
- Képes a mennyiségek összehasonlítására (több, kevesebb, ugyanannyi stb.)
- A síkbeli alakzatokat tulajdonság szerint képes szétválogatni (kör, négyzet, téglalap, háromszög).
- A térbeli alakzatok közül ismeri a kockát és a gömböt.
- Képessé válik a megkezdett feladat folytatására.
- Képes a valóságnak megfelelő ítéletalkotásra.
- Gondolatait tevékenységgel és szóval is ki tudja fejezni.

7.7 Munka jellegű tevékenységek

Célok:

- A változatos munka jellegű tevékenységek során, olyan tulajdonságok, szokások kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, alakítják közösségi kapcsolatait.
- Baráti, egymást segítő kapcsolatok támogatása.
- Munkamegosztásra nevelés.
- Munka során a meglévő tapasztalatok erősítése, azok bővítése.
- A munka eredményének megbecsülésére nevelés.
- Örömmel, jókedvvel végzett munka eredményeinek megérzése.
- Jártasságok szerzése eszközök, szerszámok használatában.
- Kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság erősítése a gyermekekben.

Munka jellegű tevékenységek:

- Alkalomszerű munkák:
  - Megbízatások végzése, önkéntesség alapján.
  - Ünnepi készülődések (ajándéktárgyak készítése, terem dekorálása stb.)
  - Udvar és csoportszoba rendezése (kisebb tárgyak helyretétele, szállítása, rendrakás).
  - Információk átadása (épületen belül).

- Segítségadás a kisebbeknek a felnőttek indíttatására, illetve önállóan.
- Önkiszolgálás:
  - Saját személyükkel kapcsolatos feladatok ellátása (testápolás, étkezés stb.)
- Naposi munkák:
  - Étkezés előtti előkészületek elvégzése (teremrendezés, terítés stb.)
  - Terem- és udvarrendezésben való részvétel.
- Egyéb tevékenységek:
  - Közreműködés a növények gondozásában óvodapedagógusi irányítással, majd önállóan.
  - Gyűjtőmunkák végzése (gyűjtött anyag elhelyezése az élősarakban, illetve az arra kijelölt helyen).

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- Önállóságra törekvés, az önként vállalt feladatok megfelelő teljesítése.
- Megbízások pontos teljesítése.
- Saját képességeinek megismerése.
- Megfelelő eszközhasználat megtanulása, veszélyek megismerése.
- Saját és társai testi épségének megóvására törekvés munka közben.
- Környezetükben lévő növények gondozására való képesség.
- Egyéni fejlettségi szintnek megfelelő feladatok végzése.
- Szerszámok tárolási helyének, használati módjának ismerete.
- Munka iránti tisztelet kialakulása.
- Munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek kialakulása

7.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célok:

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak (képességeinek) sokoldalú fejlesztése, amely alkalmassá teszi őt az egész életen át tartó tanulásra, ismeretszerzésre.
- Az egyénre szabott képességfejlesztés kerüljön a középpontba, hangsúlyozva a tevékenykedések közben megszerzett ismeretek fontosságát, a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire építve.
- A gyermeki magatartás tevékeny legyen.
- Attitűdök erősítése.
- Gondolkodás, tapasztalatszerzés örömének átélése.
- A tudás, tanulás iránti vágy felkeltése.
- Képszerű és szemléletes gondolkodás kialakítása.
- Problémahelyzetek megoldására való képesség megszerzése.
- A megismerési képességek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

- Az értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának kielégítése.
- Olyan lehetőségek kínálása a gyermekek részére, amelyben megismerhetik a felfedezés,

kutatás örömét.

- A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- A gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- Olyan tapasztalatokhoz juttatása a gyermekeknek, amelyekben saját teljesítőképességeiket megismerhetik.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermekek önállóan tudnak konkrét jelenségek esetén következtetni, ítéletet alkotni.
- Kialakul feladattudatuk.
- Ismerik saját értékeiket.
- Felfedezik az ok-okozati összefüggéseket.
- Törekednek többféle megoldás keresésére.
- Képesek gondolataikat szavakba önteni, mondatokba foglalni.
- El tudják különíteni egymástól a mese és a valóság elemeit.
- Szándékos figyelmük eléri a 25-30 percet.

8. A dokumentumok rendje

8.1 oviKRÉTA

Az oviKRÉTA **rendszeres, naprakész vezetése, melynek t**artalma:

- Gyermekek adatainak nyilvántartása
- Csoport- és jelenléti nyilvántartás
- Nevelési feladatok
- Csoportnapló
- Hetirend
- Napirend
- Szülői értekezletek
- Szervezési feladatok
- Feljegyzések a csoport életéről

8.2 A gyermek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek fejlődésének nyomon követése az oviKRÉTÁban történik. A gyermek fejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább nevelési évenként kétszer – az óvodapedagógus rögzíti. A nyomon követés magában foglalja:

- A gyermek egyéni fejlődési ütemének dokumentálását (pl. mozgásfejlődés, szociális készségek, kommunikáció, önállóság),
- Megfigyelések és fejlesztési javaslatok rögzítését,
- Fejlesztési naplók, egyéni nevelési tervek készítését és frissítését,
- Digitális nyomon követhetőséget a szülők és az intézményvezetés számára.

Az óvoda a gyermekek fejlődését folyamatosan figyelemmel kíséri, írásban dokumentálja, és erről rendszeres tájékoztatást nyújt a szülők számára.
Kitöltésének módszere: folyamatos megfigyelés spontán tevékenységekben, játékos feladatokban és egyéb szervezett tevékenységekben.
Az OviKRÉTA anamnézis funkciója az óvodai rendszer részeként az egyes gyermekekre vonatkozó alapvető háttérinformációk, családi és fejlődési előzmények strukturált rögzítésére szolgál. Lehetőség nyílik arra, hogy az óvodapedagógusok pontos képet kapjanak a gyermekek egyéni sajátosságairól, szükségleteiről és korábbi tapasztalatairól.

9. Az óvoda hagyományos ünnepei, rendezvényei

Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Jeles napok kapcsán felidézzük a hagyományokat. Az ünnepek nem csak nevelési célból fontosak, hanem azért is mert nagyon sok tevékenységi lehetőséget is biztosítanak a gyermekek számára. Az ünnep tulajdonképpen kiemelkedik a mindennapokból- megjelenésében, tevékenységében és hangulatában. Ünnepeink az óvodában családias hangulatban zajlanak, az együtt ünneplés az együtt játszás öröme teszi emlékezetessé ezeket a napokat a gyerekek számára. Az ünnepek csak a szülők együttműködő támogatásával érhetik el hatásukat. Óvodánk életében kiemelt jelentőségűek a zöld ünnepek, melyek megvalósítására nagy hangsúlyt fordítunk. Az ünnepek tényleges sikerének előfeltétele az átgondolt, alapos, minden részletet magába foglaló előkészület.

Az óvoda hagyományos ünnepei, rendezvényei:

Szeptember:
- Családi délután és sportnap a mobilitás hetéhez kapcsolódóan

Október:
- Idősek világnapja alkalmából nagyszülős délelőtt
- Október 23. 1956-os forradalom

November:
- Márton napi családi délután
- Adventi előkészületek

December:
- Mikulás
- Adventi kézműves délután a csoportokban
- Karácsony ünnepség a tornateremben

Január:
- Iskolalátogatás

Február:
- Medve hét
- Farsang

Március:
- Óvodai jótékonysági bál
- Március 15. Nemzeti ünnep

Április:
- Nyílt nap az új kiscsoportosoknak
- Húsvét az óvodában

Május:
- Anyák napja
- Gyermeknapi rendezvény az óvoda udvarán
- Nagycsoportosok búcsúztatása, évzáró
- Kirándulások

A felsorolt rendezvényeken túl a nevelési év folyamán minden hónapban kulturális műsorokkal készülünk a gyermekeknek az óvodában, valamint ellátogatunk a Tompa Mihály Könyvtárba, a Csodamalom Bábszínházba.
Születés és névnap:
Az óvodai csoportok hagyományaihoz igazodik a születés- és névnap ünneplése.

Zöld ünnepek:
Minden évben más-más jeles napunk, zöld ünnepünk kerül nagyobb projekt keretein belül megvalósításra.

- Szeptember vége: Az erdők hete
- Október 4. Állatok világnapja
- Október 8. Madármegfigyelő nap
- Március 18. Újrahasznosítás világnapja
- Március 21. Az erdők világnapja
- Március 22. Víz világnapja
- Április 22: Föld Napja
- Április 30: Méhek napja
- Május 10: Madarak és fák napja
- Június 05. Környezetvédelmi világnap

10. Óvodánk kapcsolatrendszere

10.1 Óvodánk kapcsolata a családdal

Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, a gyermek befogadásától, az iskolába lépésig. A gyermek számára a szülő az elsődleges mintakép, így elengedhetetlen a jó együttműködés.
Fontos feladatunknak tartjuk a családok megismerését, a velük való szoros együttműködést, ha szükséges segítséget nyújtunk. Tájékoztatjuk a szülőket nevelési elképzeléseinkről, módszereinkről, programokról. Különös figyelemmel, tapintattal és realitással adunk tájékoztatást a szülőnek saját gyermekéről a napi kapcsolattartás, illetve a fogadóórák alkalmával, éreztetjük, hogy a segítő szándék vezérel minket. A szülők a gyermekek és az óvodapedagógusok együttműködésének formái egyaránt a gyermekek érdekeit képviseli.
A kapcsolattartás formái:
- szülői értekezlet
- fogadóórák

- családi délutánok
- nyílt napok
- szülői szervezet
- óvodai ünnepek
- zárt facebook csoport
- MIÓVI weboldala

A kapcsolattartás céljának, tartalmának, formájának és szervezeti keretének meghatározása tudatos, tervszerű munkát igényel az óvodapedagógusoktól. A kapcsolattartás formáiban óvodánk nyitott és kezdeményező.
Támogatjuk a nagyszülők aktív részvételét, amely mind a gyermekek, mind a nagyszülők oldaláról hangsúlyosan pozitív elemeket tartalmaz. Biztosítunk lehetőséget arra, hogy a szülők közvetlenül tarthassanak kapcsolatot az óvodapszichológusával, az EGYMI szakembereivel, az óvoda szociális segítőivel. A szülők képviseletét a csoport által megválasztott szülők látják el, szülői munkaközösség. Segíti az óvoda és családi nevelés összhangjának megteremtését.
Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvodából vitt gyermeki minta, a családok többségére hatást gyakorol.

Együttműködés segítése, családokat támogató tevékenységek:

- Az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése.
- A családok helyzetének, a gyermekek személyiségének megismerése.
- A kölcsönös bizalom megteremtése.
- A gyermeknevelséhez nyújtandó segítségadás koordinálása.
- Az együttműködés szabályainak betartása.
- Közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében.
- A felnőttek bevonása, a zöld programokba, az egészséges, fenntartható életvitel segítése.

10.2 Az óvoda egyéb kapcsolatai

Célunk, hogy a külső intézményekkel való kapcsolattartás tervszerűen épüljön be nevelőmunkánkba és ez a tervszerűség segítse elő a gyermekek fejlődését.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény - MIÓVI

Folyamatos munkakapcsolat fenntartása a mindennapi tevékenységeinkből adódó gondok és problémák hatékony megoldása aktív közreműködésükkel oldhatók meg.
Kapcsolattartás formái:

- Elektronikus és papír alapú levelezés formájában.
- Tagintézményi-igazgató számára tartott értekezlet.
- Havi rendszerességgel értekezlet alkalmával.
- Hivatalos ügyintézés.
- Személyes találkozások alkalmával.

Óvoda-iskola kapcsolat

Iskolával való kapcsolattartás formái és módszerei alkalmazkodnak a helyik sajátosságokhoz, szokásokhoz, szükségletekhez és feladatokhoz. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező.
Kapcsolattartás formái:

- Tanköteles korú gyerekek látogatása az iskolába, ahol megismerkedhetnek az iskolai környezettel, tanító nénikkel.
- Óvodapedagógusok részvétele az iskolai tanévnyitó ünnepségen.
- Óvodai csoportok részvétele iskolai ünnepélyeken.
- Szakmai tapasztalatcserék, problémák, eredmények megbeszélése az alsós pedagógusok és az óvodapedagógusok részvételével.
- A Miskolci Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolával – mely Ökoiskola – közös programok szervezése a fenntarthatóságra nevelés jegyében.
- Tanítónénik látogatása a búcsúzó gyerekek évzáró ünnepségén.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodából az iskolába való átmenet minél zökkenőmentesebb legyen, a jó kapcsolat alapja a tisztelet, a tolerancia és egymás munkájáénak megbecsülése. Célunk, hogy a gyermekek tudásvággyal telve kíváncsian, örömmel menjenek szeptember első napján iskolába, ahol szeretettel várja őket az ismerős tanító néni, a korábban már megismert iskolai környezetben, Ennek érdekében folyamatos hagyományteremtő és megtartó kapcsolatra törekszünk.
Intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alapképességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat.
Óvodapedagógusok látogatása az iskolában.
Az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése az iskolába kerülő gyerekekkel.

B. A. Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és Tagintézménye

Folyamatosan és szükség szerint tartjuk a kapcsolatot, mely kapcsolattartásban fontosnak tartjuk a gyermek érdekében történő még fokozottabb együttműködést.
Az óvoda előmozdítja a Pedagógiai Szakszolgálat munkáját azzal, hogy folyamatosan tájékozódik a gyermek fejlődéséről, betartja a vizsgálat kéréséhez szükséges határidőket, az elvárt szülői együttműködést segíti, a szakértői vizsgálatot követően alkalmazza a megfelelő eljárásrendet.
A gyermekek fejlesztésében aktívan részt vesznek a szakszolgálat által kiközvetített fejlesztő pedagógusok és logopédusok.
Logopédus: A logopédus évek óta rendszeresen végzi fejlesztő munkáját óvodánkban. Feladata a beszédhibák kijavítása, beszédindítás, nyelvi kommunikációs zavarok javítása. Folyamatos konzultáció az óvodapedagógusokkal, szülőkkel való kapcsolattartás az együttműködés érdekében.

MESZEGYI – Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Munkánkban segítséget nyújt szociális és mentálhigiénés problémák megelőzésében és megszüntetésében (szorongás, magatartási problémák, óvodai hiányzás, gyermeknevelési kérdésekben pl. önállótlanság, szülő gyermek viszony, családon belüli problémák, pl. bántalmazás, válás, veszteség, szerhasználat stb.)
Kapcsolattartás formái:

- Tanácsadás
- Információnyújtás
- Közvetítés szolgáltatásokhoz
- Részvétel a szülő és a pedagógus közötti megbeszélésen
- Jelzőrendszer működtetése az intézmény, a család és a Gyermekjóléti Szolgálat között

Gyermek egészségügyi szakemberek (védőnők)

Kölcsönös tájékozódás, tájékoztatás a gyermek egészségi állapotáról. A szakmai munkához szükséges információk megszerzése. Szűrővizsgálatokhoz a szükséges adatok biztosítása, szervezésének segítése.

Tompa Mihály Könyvtár

- Rendszeres könyvtárlátogatások szervezése.
- Részvétel mesehallgatásokon, könyvtári foglalkozásokon.
- A könyvtárhasználat megismertetése, a családok ösztönzése az olvasás közös élményére.
- Kulturális nevelés, közösségi élmények erősítése.

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Részvétel a közművelődési intézmények által szervezett programokon.
Megismerteti a könnyen megközelíthető intézményeket a gyermekkel.
Tájékozódik a könyvtári-, múzeumi-, és bábszínházi programokról.
Megismerteti a szülőkkel is a közművelődési intézmények programjait.

<u>Óvodai partnerkapcsolatok a 'Zöld Óvoda' tartalmak megvalósításához kapcsolódóan:</u>

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Az egyesület miskolci tagjaival együttműködve elsősorban az óvoda épületén belül vagy az udvaron, szervezünk programokat. (madárgyűrűzések megfigyelése óvodánk udvarán, madárbarát óvoda udvar kialakításában segítség igénylése)

Miskolci Állatkert

Az egyik kedvelt kirándulási úti cél, ahol a gyermekek számára életkori sajátosságaikhoz igazodó programokat tudunk szervezni.
A parkban eltöltött programok mellett, lehetőség szerint élünk az intézményben megvalósítható programokkal is.

Északerdő Zrt.

Részt veszünk az óvodások számára szervezett programokon (tanösvény túra, környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó programok). Erdei tábor szervezése nagycsoportosoknak, amely során elsődleges célunk a természet közeliség biztosítása. Ennek keretein belül olyan programok szervezése, amelyek a fenntarthatóság jegyében zajlanak.

Liopold Macskaélet Állatvédő Alapítvány
Miskolci Második Esély Állatvédő Alapítvány

Intézményünk a civil szervezetekkel való kapcsolattartása során (adománygyűjtés) alakítja a gyermekek viselkedését. A gyermek ismerje meg az őt körülvevő világot, életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten, alakuljon ki benne az együttérzés képessége, a segítőkészség igénye.

Óvodai partnerkapcsolatok a 'Sport Óvoda' tartalmak megvalósításához kapcsolódóan:

-DVTK
-MLSZ
-Kemény Dénes Sportuszoda

11. Sport Óvoda program

Óvodánk elkötelezett a gyermekek sokoldalú mozgásfejlesztése, az egészséges életmódra nevelés és a rendszeres sportolás iránt. Intézményünk Sport Óvoda programja különféle sporttevékenységeken keresztül biztosít lehetőséget a gyermekek számára, hogy életkoruknak megfelelő, örömteli mozgásformákban vegyenek részt miközben fejlődnek fizikai, szociális és kognitív képességei is.

1. DVTK Ovifoci Program

A DVTK támogatásával évente 5 alkalommal érkezik óvodánkba egy képzett edző, aki 45 perces foglalkozásokat tart a nagycsoportos gyermekek számára.
A program célja:

- A labdarúgás alapjainak játékos megismertetése fiúkkal és lányokkal egyaránt
- A kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése
- A rendszeres sportolás megszerettetése és az egészséges életmódra nevelés
  A foglalkozásokhoz szükséges sporteszközöket a Bozsik Intézményi Program biztosítja.

2. Bozsik Intézményi Program

A Bozsik Program keretében heti rendszerességgel két óvodapedagógus tart 30 perces labdás foglalkozást, melyeken a gyermekek játékos formában ismerkednek a labdarúgással. A program résztvevői évente több alkalommal részt vesznek Bozsik Fesztiválokon.
A program célja:

- A labdarúgás megszerettetése
- A mozgáskoordináció és figyelem fejlesztése
- A közösségi élmények megélése és a sportos életmód iránti motiváció erősítése
  Az eszközök szintén a Bozsik Program támogatásával állnak rendelkezésünkre.

3. „Fuss az óvodáért!" – Családi sportnap

Ősszel és/vagy tavasszal megrendezésre kerülő közösségi futás az óvoda körül, melyen gyermekek, szülők és pedagógusok közösen vesznek részt.
Célja:

- A mozgás közös élményének megélése
- A közösségépítés és a családok aktivizálása
- Az egészséges életmód fontosságának hangsúlyozása

4. Vízhez szoktatás, vízbiztos úszás elsajátítása az Úszó Nemzet Programban való részvétellel

Célja:
- A vízbiztonság kialakítása
- A sport iránti érdeklődés felkeltése
- A gyermekek egészséges életmódra való törekvésének ösztönzése

5. Túranapok
Kéthavi rendszerességgel családi túrát szervezünk, amely lehetőséget biztosít a természetben való aktív együttlétre.
Célja:
- A természetközeli élmények biztosítása
- Környezet- és természetvédelmi szemlélet erősítése
- Közösségépítés, családok bevonása

6. Apák napi sportnap
Évente egy alkalommal sportos családi délutánt szervezünk az édesapák és gyermekeik közös részvételével.
Célja:
- A családi kötelékek erősítése a közös sportélmény által
- A mozgás iránti pozitív attitűd közvetítése a szülők példáján keresztül
- Közösségi élmények nyújtása és szórakozás biztosítása

7. Mozgáskotta módszer alkalmazása
Az óvodánkban rendszeresen alkalmazzuk a *Mozgáskotta* módszert, amely a gyermekek természetes mozgásigényére építve segíti a:
- Mozgáskoordináció, egyensúly és térérzékelés fejlesztését
- Kreativitás és önkifejezés támogatását
- Tanulási képességek fejlesztését a mozgás és gondolkodás összekapcsolásával

8. Labdához szoktatás minden korosztályban
A labdás játékok minden korcsoportban jelen vannak, segítve a:
- Mozgáskoordináció
- Szem-kéz és szem-láb koordináció
- Társas kapcsolatok és csapatmunka fejlődését
  Az eszközök rendelkezésünkre állnak, így a labdás tevékenységeket minden szervezett mozgás során beépítjük.

12. Záró gondolatok

Az itt töltött évek alatt a gyermek egész személyiségét fejlesztjük. Feladataink sokrétűek, a tevékenységformák között szoros összefüggés van, egyiket sem kezeljük elszigetelten. Olyan gyermek nevelésére törekszünk, aki testileg-lelkileg kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, önmagát és másokat elfogadni tudó. Nevelési feladatainkat az életkori sajátosságok és egyéni fejlettség figyelembevételével valósítjuk meg.
A gyermekek napi fő tevékenysége a játék, melyből kiindulva komplex módon törekszünk a környező világ megismertetésére. A játékot tudatosan használjuk fel az egyéni képességek fejlesztésére, a tehetség kibontakoztatására.
Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek környezettudatos szemléletének, gondolkodásának, magtartásának megalapozására és formálására. Feladatunknak tartjuk, a „rácsodálkozás" képességének megtartása mellett, a tanuláshoz szükséges készségek, képességek folyamatos alakítását, az ehhez szükséges lehetőségek biztosítását.
A gyermekek nevelésében kiemelt helyen szerepel az egészséges életvitel alapozása, az egyéni és speciális igényekhez igazított egyéni bánásmód megteremtése, a tehetségígéretes gyerekek céltudatos fejlesztése.
Sport óvodaként különösen fontos számunkra a mozgás megszerettetése, a mozgás iránti belső motiváció kialakítása, valamint a rendszeres, örömteli mozgásos tevékenységek biztosítása. A gyermekek testi képességeinek fejlesztése – különös tekintettel a mozgáskoordinációra, az egyensúlyra, a ritmusérzékre, valamint a kitartás, önfegyelem és szabálytudat alakítására – szerves része a mindennapoknak. A csapatmunka, a fair play, a közös szabályok elfogadása és az empátia erősítése a sporttevékenységek által is megvalósul, hozzájárulva a gyermekek szociális és érzelmi fejlődéséhez.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
Selyemréti Sport Tagóvodája
Pedagógiai Program

MOZGÁSKÖZPONTÚ ÓVODAI PROGRAM

Készítette: A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 01.

2025.

Tartalom

1. Bevezetés 2
2. Gyermekkép és óvodakép 2
2.1. Gyermekkép 2
2.2. Óvodakép 3
3. Az óvodai nevelés célja 3
4. Az óvoda nevelési feladatai 4
4.1. Egészséges életmódra alakítása 4
4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 5
4.3. Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 5
4.4. Kultúra átadás 5
5. Fejlesztőprogram 6
5.1. Fejlesztő programunk alkalmazásának alapelvei: 6
6. Az óvodai élet tevékenységei 7
6.1. Játék 7
6.2. Verselés, mesélés 7
6.3. A külső világ tevékeny megismerése 8
6.4. A külső világ tevékeny megismerése: matematikai tartalmú tapasztalatszerzés 8
6.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 9
6.6. Ének, zene, népi játék, tánc 9
6.7. Mozgás 10
7. A tevékenységben megvalósuló tanulás 10
8. Az óvodai élet megszervezése 11
8.1. Csoportszervezés 11
8.2. Napirend 11
8.3. Hetirend 12
8.4. oviKRÉTA 12
9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére 12
10. Hátránykompenzáló tevékenységek 13
11. Sportóvodai tevékenység 15
11.1. Alapelvek 15
11.2. A sportóvodai nevelés céljai 15
11.3. Az eredmények várható területei 16
12. Kapcsolatrendszer az óvodai nevelésben 17
12.1. Gyermek–gyermek kapcsolat 17
12.2. Gyermek–óvodapedagógus kapcsolat 17
12.3. Óvoda–család kapcsolat 17
12.4. Nevelőtestületen belüli kapcsolatok 17
12.5. Kapcsolatok a fenntartóval, szakmai partnerekkel és a helyi közösséggel 17
12.6. Kapcsolat az óvoda és bölcsőde között 18
12.7. Kapcsolat az óvoda és iskola között 18
13. Összegzés 18

1. Bevezetés

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Sport Tagóvodája a Tiszai Pályaudvar, illetve a Selyemréti Strandfürdő közelében található lakótelepi, bérházas övezetben a Szinva folyásának mentén.
Óvodánk három csoporttal működik, melyben a gyermekek otthonosan érezhetik magukat, hiszen minden az ő igényeik figyelembevételével lett kialakítva. Rendelkezünk egy jól felszerelt tornaszobával, ahol a gyermekek szívesen végeznek mozgásos tevékenységeket. Az óvoda udvara tágas, átlátható, változatos talajú részekkel és számos eszközzel, mely sokféle szabad játékra ad lehetőséget.
Kiemelt feladataink közé tartozik a gyermekek sokoldalú és kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Derűs, szeretetteljes, befogadó légkört biztosítunk számukra, melyben személyiségük ki tud bontakozni és az esetleges hátrányaik csökkennek. Hiszünk az inkluzív nevelésben, nagy figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeinkre, valamint a gyermekvédelmi feladatainkra is. A fejlesztő és segítő kollégákkal szoros együttműködésben dolgozunk. Folyamatosan törekszünk a harmóniára mind a felnőttek, mind a gyermekek tekintetében.
A tanulási nehézségek megelőzésének és leküzdésének fontos alappillére a mozgásközpontú szemlélet, mely többek között segíti a hátrányos szociális környezetből érkező gyermekek felzárkóztatását.

2. Gyermekkép és óvodakép

„Minden gyermek mögött, aki hisz magában, áll valaki, aki először hitt benne."
(Mathew L. Jacobson)

2.1. Gyermekkép

Minden ember egyedi és megismételhetetlen, a vele született jellemzői, az öröklött tulajdonságai csupán csak alapul szolgálnak a további kompetenciák fejlődésében. A gyermekek személyiségfejlődésének elsődleges színtere a család, az itt tapasztalat szokásokat, az átélt élményeket, a környezeti hatásokat kezdetben itt sajátítja el. Az otthon tapasztaltak nyújtanak egy kiindulópontot a további út során.
A gyermekek nevelésének elsődleges színtere a család, ahol elkezdődik a saját normarendszer felépítése. Az óvodába érkezést követően a szülőkkel együttműködve, az otthonról hozott jó gyakorlatokat támogatva igyekeznünk kell a gyermekeket minden egyes életszakaszukban a koruknak megfelelően elfogadni, nevelni és fejleszteni. Fel kell zárkóztatnunk őket a rohanó világunkhoz, de meg kell tanítanunk azt is, hogy képesek legyenek lecsendesedni, önmaguk felé fordulni, ha éppen erre van szükség. A természet védelme, az egészség megóvása, a megfelelő értékrend felállítása ehhez elengedhetetlen.
A szülőkkel szoros együttműködésben célunknak kell tekinteni, hogy a gyermek szívesen járjon az óvodába, majd a megfelelő alapok biztosítását követően kudarc nélkül az iskolába. A gyermekeket

segítenünk kell az önkifejezésben, fel kell ismernünk azt, hogy kinek van szüksége segítségre, illetve azt is, ha egy tehetség van kibontakozóban.
Támogatnunk kell a társas kapcsolatokat, az érzelmek fejlődését is. Mindezek mellett pedig támogatnunk kell az önállóságot és a segíteni akarást, kibontakoztatva a szeretetet és a kölcsönös bizalmat.

2.2. Óvodakép

Az óvoda feladata, hogy a 3 évet betöltött kisgyermekek harmonikus, nyugodt fejlődését biztosítsa egészen az iskola megkezdéséig, azonban addig nagyon hosszú út vezet. Az óvodában eltöltött évek alatt a szülői nevelés kiegészítéseként kell működnünk, szoros kapcsolatot ápolva. Fontos momentum az egymás folyamatos tájékoztatása nemcsak a fejlettséggel kapcsolatban, hanem igény szerint az éppen zajló jó, vagy rossz eseményekkel kapcsolatban, így komplex képet alkotva a gyermek érzelmi, és lelki állapotáról is.
Segítenünk kell a gyermekeket az életkoruknak megfelelő fejlődésben, ezen belül is a sajátos nevelési igény, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség és a tehetséges gyermekek korai felismerésében.
A tevékenységek, programok változatosságával, az eszközök sokszínűségével biztosítjuk a gyermeki kíváncsiság felkeltését, a figyelem fenntartását.

3. Az óvodai nevelés célja

„Nem az számít, hogy honnan jöttél, hanem az, hogy hová tartasz.”
(Ella Fitzgerald)

A gyermekek befogadásától kezdve ügyelünk arra, hogy a szülői nevelés kiegészítéseként egészséges, harmonikus, nyugodt környezetet teremtsünk a gyermekek számára. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való kapcsolattartásra, az interperszonalitás fontosságára.
Azon dolgozunk, hogy a gyermekek személyisége megfelelő módon és ütemben bontakozhasson ki, megfelelő környezeti és szociális hatások, illetve a nevelés révén.
Az óvodai évek alatt az alapkészségek és képességek elsajátítása mellett az esetleges tanulási nehézség, vagy sajátos nevelési igény felismerésére és fejlesztésére is figyelnünk kell, hogy minél korábban tudjunk foglalkozni a hátrányok csökkentésével, így megelőzve a lemorzsolódást. A sikeres iskolai beilleszkedés alapjaként a testi, szociális, érzelmi, értelmi és lelki fejlődés folyamatos nyomon követését, egyéni fejlesztéseket alkalmazunk a mindennapokban.
A gyermekekkel elfogadóak vagyunk, sok esetben alkalmazkodunk a napi igényeikhez, így megteremtve a befogadó környezetet, ahol otthonosan érezhetik magunkat. Ehhez kapcsolódóan segítjük őket az úton, melyen az énkép, az önismeret, és az önértékelés megalapozható, következő lépcsőfokként pedig az erkölcsi értékteremtés és a társadalmilag is megfelelő normák is kialakulhatnak.
A nemzetiségi óvodai nevelés kapcsán biztosítjuk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését és átörökítését. A gyermekek számára így kialakítható a pozitív érzelmi viszony saját nemzetük, kultúrájuk iránt az életkori sajátosságaiknak megfelelően.

Miden egyes gyermeket külön egyéniségként a legnagyobb tisztelettel, egyenlő esélyekkel kezelünk, hagyjuk, hogy a saját ütemükben bontakozzon ki egyéniségük, készségeik és képességeik.
Biztosítjuk a gyermekek számára:

- a felhőtlen szabad játék lehetősége,
- a nyugodt, szeretetteljes légkör,
- az érzelmi biztonság,
- a sokszínű tevékenységrendszer,
- az inkluzív nevelés,
- az egyéni fejlesztési lehetőségek,
- a tehetség támogatása,
- a szükségleteik kielégítése,
- a személyi és tárgyi feltételek,
- a normák, értékek közvetítése,
- az egészségfejlesztés,
- az esélyegyenlősége,
- a multikulturális integráció.

Óvodánk kiemelt feladatának tekinti az iskolára való felkészítést, a gyermekek életkorához és egyéni sajátosságaihoz igazodó fejlesztő tevékenységek által. Célunk, hogy a gyermekek megfelelő alapképességekkel, magabiztosan és motiváltan kezdjék meg iskolai tanulmányaikat, melyhez elengedhetetlen a sokoldalú fejlődés segítse.

- Támogatjuk a tanköteles kor előtti évben a gyermekek iskolára való felkészülését,
- fejlesztjük azokat a képességeket és készségeket, amelyek az iskolai tanulás alapjai,
- a fejlesztést a gyermek életkorához, egyéni fejlettségéhez és terhelhetőségéhez tervezzük,
- a tevékenységek során kiemelt szerepet kap a játékosság, a differenciált bánásmód, valamint az önbizalom és motiváció erősítése.

4. Az óvoda nevelési feladatai

4.1. Egészséges életmódra alakítása

Az egészséges életvitel igényének kialakítása érdekében az optimális életritmusra törekszünk, melyet a napirend szabályoz. Gondozási, étkezési, testápolási, öltözködési, betegségmegelőzési feladatok teljesítését a tevékenységet kísérő megerősítés segíti. A gondozási, testi, nevelési, mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátásával elősegítjük a gyermekek egészségének, testi épségének védelmét, óvását, edzését, megőrzését.
Figyelmet fordítunk a környezet védelméhez, megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására. Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása érdekében a megfelelő szakemberek bevonása a szülőkkel együttműködve.
A fejlesztőprogram részfeladatainak nagy része az egészséges életmódra nevelés területén belül is megvalósítható.

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.
Mindezért szükséges, hogy már óvodába lépéskor is kedvező érzelmi hatások érjék a gyermekeket, az óvodapedagógus-gyermek, a gyermek-dajka, a gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd érzelmi töltés jellemezze. A gyermekek személyiségének és magatartásának az értékmutató felnőttek példája kiemelt fontossággal bír, a verbális és metakommunikáció, a viselkedés, a bánásmód modell értékű a gyermekek számára. Igyekeznünk kell a csoportokban közös élményeket, programokat biztosítani, melyek erősítik a gyermekekben az összetartozást, és az ehhez kapcsolódó igények kialakulását. Törekednünk kell arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az egészséges énkép és az életkoruknak megfelelő ön-, és társas értékelési rendszer, normákhoz igazodó értékrend.
A nemzeti identitástudat kialakulása is fontos szerepet tölt be a kötődés megalapozásában, szűkebb értelemben a családhoz tartozás, tágabb értelemben pedig a szülőföldhöz kötődés, és a hazaszeretet tekintetében.

4.3. Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, minden egyes tevékenységben megjelenő folyamat. A helyes szép beszéddel mélyítjük érzelmeiket, fejlesztjük esztétikai érzéküket, előkészítjük őket az irodalmi élmények befogadására.
Fejlesztési feladatainknak a család, a környezet megismeréséből kell kiindulnia, hogy a gyermekek egyéni képességeiknek megismerésén keresztül hatást fejthessünk ki. Az anyanyelv fejlesztése óvodánkban spontán helyzetek és tevékenységek, irodalmi nevelés, az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben, anyanyelvi játékokban, megfelelő cselekvéses tanulásban történik, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Differenciáltan támogatjuk a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó, valamint migráns gyermekeket a magyar nyelv elsajátításában.
A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását beszélő és beszéltető környezettel ösztönözzük. Törekedjünk a világos, tiszta kifejezések használatára, a helyes szó és mondatalkotásra, az artikulációra, a hangerőre és a tempóra. Az esetleges ejtési hibák, vagy beszédfogyatékosság észlelése után a logopédiai szolgálat segítségét vesszük igénybe.
Segítünk befogadni a verbális és metakommunikációs információáradatot. A gyermek saját ütemében hagyjuk kibontakozni, aktívvá válni szókincsüket, támogatni önkifejezésüket.

4.4. Kultúra átadás

Kiinduló pontnak tekintjük a társadalmi és természeti környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat. Ezekre építve új élményekkel, ismeretekkel gyarapítva juttatjuk el magasabb szintre a gyermekeket, figyelemmel egyéni és életkori fejlődési ütemükre.
Gyakorlatban nem választjuk szét a tevékenységeket, hanem hetente, vagy projektként egy-egy témát komplexen, több oldalról megközelítve dolgozzuk fel. Tervezőmunkánk során figyelembe vesszük a nevelési területek egymásra épülését.
A kultúraátadási folyamat az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretekben valósul meg cselekvéses tanulás formájában, biztosítva a felfedezés, kreativitás lehetőségét. Az értékelés fontos eleme a mindennapoknak, mely segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

5. Fejlesztőprogram

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek mindennapi integrációja érdekében utazó gyógypedagógus, utazó fejlesztőpedagógus óvodapszichológus, logopédus és szociális segítő áll rendelkezésre.
Az esélyegyenlőség maximális biztosítása mellett elfogadó és nyílt környezetet teremtünk, melyben a gyermekek társas interakcióira nagy figyelmet fordítunk, a megértésre és a türelemre fókuszálunk. Biztosítjuk a megfelelő tárgyi feltételeket, a differenciálást, az egyéni fejlesztést.
Célunk, hogy a gyermekek toleráns viselkedésükkel példaértékűek legyenek a felnőttek számára. Segítsék egymást a közösségbe való beilleszkedés során.

5.1. Fejlesztő programunk alkalmazásának alapelvei:

A tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél —több elméleti megfontolásból is — a mozgásra alapozunk:

- a 3-7 éves korosztály alapvető megnyilvánulási formája,
- épít a gyermekek belső motivációjára,
- kapcsolódik a gyermekek spontán tevékenységeihez,
- biztosítja a gyermekek jó közérzetét.

A fejlesztő programból fakadó részfeladataink:

- Mozgásfejlesztés:
  - nagymozgások,
  - egyensúlyérzék,
  - szem-kéz, szem-láb koordináció,
  - mozgáskoordináció,
  - tartásjavítás,
  - kondíció,
  - izomerősítés
- Testséma fejlesztés:
  - testrészek ismerete,
  - testhatárok észlelése,
  - testséma kialakulása,
  - térérzékelés
  - a személyes tér kialakítása.

- Érzékelés, észlelésfejlesztés:
  - vizuális,
  - verbális,
  - auditív,
  - taktilis,
  - alaklátás, formaállandóság,
  - kinesztetikus észlelés,
  - szerialitás,
  - keresztcsatornák,
  - megfigyelőképesség.

6. Az óvodai élet tevékenységei

6.1. Játék

A gyermek játéka kreativitását fejlesztő és élményt nyújtó tevékenység, amely a fejlődésének legfőbb eszköze. Ezért óvodánkban elsődlegesnek tartjuk a szabad játék túlsúlyát. Folyamatosan lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek arra, hogy számukra érdekes és szabadon választott tevékenységek közben fejlesszék azokat a funkciókat, amelyek az aktuális fejlődésüket elősegítik. Ezt a megfelelő feltételek biztosításával valósíthatjuk meg.
A szabad játék legfontosabb része az önkifejezés. A legfontosabb, és a legfejlesztőbb tevékenység, melynek zavartalanul kell folynia.
Tudatos óvodapedagógusi munkánk fontos eleme a játékeszközök kiválasztása és a játék folyamatának indirekt irányítása. Figyelmet fordítunk arra, hogy a játékok milyen részképességeket fejlesztenek a használatuk során.
Fontosnak tartjuk, hogy bármely területen kiemelkedő vagy akár lemorzsolódó gyermek is megtalálja a legmegfelelőbb eszközt, és tevékenységet, ami további fejlődését elősegíti. A fejlesztésre szoruló gyermekekre több figyelmet fordítunk a szabad játék során is. Ebben a tevékenységben is fontos a felnőttek mintaadása, mely hatással van a gyermekek fejlődésére, viselkedésére.

6.2. Verselés, mesélés

A nevelés célja a nyelv szépségének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a gyermekek biztonságos önkifejezését meglapozása, korosztályuknak megfelelő irodalmi élmények nyújtása és érdeklődésük felkeltése.
Feladatunknak tekintjük az anyanyelv megismertetésén, az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos élmények nyújtását.
A vers és a mese, a ráfordított gyakoriság tekintetében túl van egy tevékenységi ág keretein. A mindennapos mesélés, mondókák, verselés a gyermekek mentálhigiéniájának elmaradhatatlan eleme.
A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett a csoportösszetétel figyelembevételével a mese-vers anyag megválasztásával a multi és interkulturális nevelés megvalósítására törekszünk. Értékként kezeljük a gyermekek állampolgársága, anyanyelve közötti különbséget. A nyelv elsajátítása vonatkozásában érvényesítjük a szükséges differenciálást, az egyéni képességek fejlesztését. A gyermekek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
Mindezek mellett az érzelmi biztonság megteremtésében fontos szerepet játszanak az ismétlődő mesék, versek, mondókák és dúdolók. Ezek ritmusukkal, valamint a mozdulatok és szavak egységével érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak a gyermekeknek.
A magyar nyelv és gyermekköltészet változatos megfogalmazásain át az árnyaltabb kifejezéseken keresztül alakul a gyermekek stílusa is. Törekszünk mind az aktív, mind a passzív szókincs gyarapítására minden egyes kezdeményezés során, valamint az egész napunk folyamán.
Az érzelmek kifejezésére is megadjuk az alkalmat a mesék, versek feldolgozása közben, biztosítjuk számukra a nyugodt, biztonságos, befogadó környezetet.

A mesehallgatás során fejlesztjük belső képi világukat, képzeletüket, a mesék cselekménye által feldolgozhatják a saját életükben történő eseményeket. A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik csodálatos formája.
A pozitív személyiségfejlesztő hatásokon túl, az esztétikai élmény nyújtása, és a nyelvünk szépségének megismertetése is fontos eleme az irodalmi nevelésnek.

6.3. A külső világ tevékeny megismerése

Építünk a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, tevékenységi vágyára. Lehetőség szerint mindent közvetlenül a természetben szemléltetünk.
A környezet megismerése elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását és döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
Az értékek átadása és megőrzése nemcsak nevelésen keresztül, hanem példákkal, környezeti hatásokkal és tapasztalatokkal is megtörténhet.
Közösen megismerkedhetünk hazánk kincseivel, természeti adottságaival, honos állatainkkal és növényeinkkel, mindeközben pedig a népi hagyományok, szokások védelmét, és szeretetét is kialakíthatjuk a gyermekekben. Célunk a lehető legátfogóbb és jól strukturált tudás megszerzése, valamint a környezetünkben való tájékozódás megalapozása.
Alkalmat teremtünk arra, hogy tapasztalatokat szerezzünk az érzékszerveken keresztül, taktilis érzékeléssel, így elmélyítve a megszerzett tudást, ismereteket. Feladatunk, hogy észrevegyük a spontán helyzeteket, és megteremtsük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermekek tapasztalati úton rácsodálkozhatnak a környezetükre az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően, a környezettudatos magatartás megalapozásával. A környezetünk megóvásának aktív részvételével biztosítjuk a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását.

6.4. A külső világ tevékeny megismerése: matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

A gyermekek környezeti megismerésének vágyát használjuk fel a matematikai tartalmak megismerése céljából is.
Sokszínű matematikai tevékenykedéssel, a gyermek érzékszerveire ható változatos cselekedtetéssel érhetjük el a célunkat. Utánozza a felnőtteket és a társait, újra és újra próbálgatja képességeit, sikerélményt okoz neki egy-egy összefüggés felismerése, megértése, a problémahelyzetek megoldása.
Célunk a környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása ezáltal, a gyermek ítélő képességének tér-sík és mennyiség fogalmának alakítása.
A matematikai tapasztalatszerzés során különös figyelmet fordítunk a pszichikus funkciók fejlesztésére, ideértve a vizuális és auditív észlelést, a memóriát és a figyelmet. A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus és problémamegoldó gondolkodás megalapozása. A gyermek természetes kíváncsiságának felkeltése elengedhetetlen ahhoz, hogy sikereket érjünk el. Az egyéni, önálló problémamegoldásra való törekvés is része a tapasztalatszerzésnek. A megfigyelések alkalmával fontos, hogy a gyermekek önállóan is vegyék észre az összefüggéseket, és ki tudják fejezni ezzel kapcsolatos meglátásaikat. Törekedjünk a többféle megoldás, elérési út támogatására, hagyjuk, hogy a gyermekek önállóan gondolkodjanak.

6.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az óvodapedagógusok feladata, hogy az egész nap folyamán biztosítsák az ábrázolás lehetőségét a gyermekek számára, amik nem csupán a rajzolást jelenti, hanem a mintázást, képalkotást, építést, amelynek csak a képzelet szab határt. A tevékenység öröme, és a tevékenység iránti érdeklődés az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az élmények befogadására alkalmas. Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Sokféle tevékenység sorolható ide a firkálástól a rajzon át a festésig, a bábkészítéstől kezdve a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával barkácsolt eszközökig minden. Az óvodai művészeti alkotásoknak legjobb modellje a család, a természet változása, állandó megújulása, a növény és állatvilág.
A tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítik a képi - plasztikai kifejezőképesség komponáló - térbeli tájékozódó - és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermek tér - forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
A gyermekek szabad képi és térbeli önkifejezése az élményeik és fantáziaviláguk kreatív megnyilvánulása. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás, és a zene kapcsolata olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből táplálkozhat. Ehhez biztosítanunk kell a zavartalan tevékenységi lehetőségeket, a baleset-megelőzés figyelembevételével.

6.6. Ének, zene, népi játék, tánc

Az zenei tevékenység a hét minden napján, a nap bármely időszakában, a napirend lehetőségeinek megfelelően, más tevékenységekkel komplexen együttműködve. Az óvodai zenei nevelésünkkel a gyermekeket élményhez juttatjuk, formáljuk ízlésüket. Fejlesztjük hallásukat, ritmusérzéküket, zenei emlékezetüket, játékos zenei alkotókedvüket, elősegítjük mozgáskultúrájuk fejlődését. Zenei anyagaink közé soroljuk az ölbeli játékokat, mondókákat, énekes játékokat, a kortárs és a művészi értékű zenét is.
Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkelti a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.
Az óvodai ének-zenei tevékenység kitűzött céljainak, feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.
A dalos játékok közös éneklése fejleszti a zenei készségeket /ritmusérzék, hallás, éneklési készség/ és formálják a gyermek nyelvérzékét. Helyesebb lesz beszéde, kiejtése, hanglejtése. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.

6.7. Mozgás

Célunk olyan gyermekek nevelése, akik szeretnek mozogni, és mindennapjaikat valamilyen módon örömteli aktivitásokkal töltik. Fontosnak tartjuk a pszichomotoros készségeik és képességeik kialakítását és fejlesztését, valamint a megfelelő testi és fizikai erőnlét kialakítását. Emellett célunk a koordinált mozgás és a finommotoros készségek fejlesztése.
Rendszeres mozgásos tevékenységek, játékok és feladatok pozitívan befolyásolják a kondicionális képességeket, hozzájárulnak a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásához, és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait. A komplex testmozgások pedig együttesen hatnak a gyermek személyiségfejlődésére.
A mozgás sokoldalú tevékenységei és feladatrendszere áthatja az egész óvodai életet. Jelen van a szabad játékban, a foglalkozásokon és a sportprogramokon egyaránt. A mozgásfejlesztés, kezdve az aktív nagymozgásoktól egészen a finommotoros manipulációkig, minden területet magában foglal, és kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek fejlődését. Az óvodáskor a természetes helyzetváltoztató és finommotoros készségek tanulásának intenzív időszaka, amelyet sokféle, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlatokkal és játékokkal kell támogatni. Ebben az életszakaszban a gyermek leginkább a mozgás által szerez információkat a környezetéről, így gazdagodnak tapasztalatai, és a mozgás hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.
Az óvodában a mozgást előtérbe helyező életmód megalapozása kulcsfontosságú része a gyermekek testi-lelki fejlődésének. Az óvodai nevelés során ennek a területnek több fontos feladata van, amelyeket kiemelten kezelünk:

- mozgás iránti pozitív attitűd kialakítása,
- változatos mozgásformák biztosítása,
- a gyermekek mozgásfejlődésének nyomon követése és támogatása,
- egészséges életmódra nevelés részeként a testmozgás szerepének tudatosítása,
- természetes mozgásigény kielégítése,
- térbeli tájékozódás és koordináció fejlesztése,
- szociális készségek fejlesztése mozgásos játékokon keresztül.

A mindennapos spontán, és szervezett keretek között megvalósuló mozgás változatos formáinak elősegítésére alkalmazunk IKT eszközöket. Preferáljuk a zenés gimnasztikát, melynek erős motiváló hatásait érzékelhetjük.

7. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatosan zajlik, nagyrészt utánzásos és spontán tevékenységek révén, melyek támogatják a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek szervezeti és időbeli keretek között valósulnak meg. A tanulás célja a gyermek kompetenciáinak fejlesztése, kiindulva az előző tapasztalatokból és ismeretekből. A tanulás alapfeltétele a gyermek aktív részvétele és a közvetlen, érzékszervi tapasztalatok biztosítása. Az óvodapedagógus a tanulási folyamatot személyre szabottan és pozitív visszajelzésekkel segíti, ezáltal elősegítve a gyermekek egyéni személyiségfejlődését.
A tanulás lehetséges formái:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses,

- a spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés - a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

A tanulás folyamatosan jelen van a gyermekek életében, hiszen minden helyzetben képesek tanulni. Az egyik alapvető formája ennek a játék. A felfedezés és megtapasztalás játékos élmény, és célunk, hogy a játékos tanulás örömet okozzon a gyermekeknek. A tanulási folyamat során vonzóvá tesszük a tanulást játékos feladatokkal, mivel ez a belső motivációra épít. Ezáltal növeljük a gyermek aktivitását, kíváncsiságát, valamint a figyelem mélységét és tartalmát. Emellett kihasználjuk a motivációs eszközök és a differenciálás lehetőségeit is.

8. Az óvodai élet megszervezése

8.1. Csoportszervezés

Minden évben az új csoportok kialakítását az újonnan érkező gyermekek kor szerinti összetétele, valamint az iskolába menő és az óvodában maradó gyermekek száma határozza meg. Ennek megfelelően lehetőség szerint osztott és osztatlan csoportokat is alkalmazunk a nevelésben teret adva az iskolaelőkészítő tevékenység megvalósításának.

8.2. Napirend

Az évszakhoz igazodva és a gyermek természetes mozgásigényét előtérbe helyezve tervezzük meg napirendünket. Rugalmasan kezeljük, hogy lehetőséget adjunk a különböző életkorú és fejlettségű gyermekeknek az elmélyült tevékenységre. Napirendünk maximálisan alkalmazkodik a gyermekek igényeihez és fejlettségi szintjükhöz. A gyermekek önállóságának fejlődése és kapcsolatainak építése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a gondozásra. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevelőként is részt vesz, kapcsolatokat épít a gyermekekkel, és segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.
Az iskolába készülő gyermekek az utolsó óvodai évükben naponta 45 percet töltenek olyan fejlesztő tevékenységgel, amely segíti őket abban, hogy később sikeresen vegyék az iskolai kihívásokat. A napirend tervezésekor a gyermekek egyéni képességeihez és terhelhetőségéhez igazodunk. Célunk, hogy minden gyermek a saját tempójában, játékos módon fejlődjön, és minél felkészültebben kezdje meg az iskolát.
A napirend következetes tervezése során kellő figyelmet kell fordítanunk, hogy továbbra is a játékos, életkornak megfelelő megközelítést kövessük. Célunk, hogy a gyerekeket készségekben és érzelmileg is felkészítsék az iskolára.
A megvalósításhoz elengedhetetlen elemek:

- az óvodapedagógusoknak legyen mozgásterük a megvalósításban,
- az 45 perces időkeret a gyermekek igényeihez mérten alakuljon, akár több részletben valósuljon meg,
- a szülők is megfelelő tájékoztatást kapjanak,
- és a gyermekközpontú szemlélet ne vesszen el.

8.3. Hetirend

A különböző tevékenységeket, figyelembe véve a komplexitásukat, rugalmasan kezeljük, kivéve a mozgás sajátos feladatait és céljait, amelyek speciális eszközöket és helyigényt igényelnek. A napirendben a legtöbb időt a játékra fordítjuk, mivel ezáltal megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok. Olyan légkört teremtünk, ahol a gyermekek felszabadultan tevékenykedhetnek és választhatnak a rendelkezésre álló lehetőségek között.
Kiemelt figyelmet fordítunk iskola-előkészítő fejlesztő tevékenység előkészítésére az óvodai heti rend tervezésekor.

8.4. oviKRÉTA

Intézményünkben az oviKRÉTA alkalmazása hozzájárul a nevelési folyamatok átláthatóbbá tételéhez, a szakmai munka egységes dokumentálásához, valamint az adminisztratív feladatok hatékonyabb ellátásához.
A rendszer lehetőséget biztosít a gyermekek fejlődésének nyomon követésére, a megfigyelések és fejlesztési tervek digitális rögzítésére, valamint a különböző pedagógiai dokumentumok (pl. csoportnapló, felvételi-,és mulasztási napló, TÉR) elektronikus kezelésére. Igény szerit a szülőkkel való kapcsolattartás is korszerűbbé válik a rendszer segítségével, például az értesítések vagy hiányzások rögzítésével.
Az oviKRÉTA rendszer összhangban áll az óvodai pedagógiai program célkitűzéseivel, különösen a gyermekek egyéni fejlődésének támogatására, a pedagógiai munka minőségének fejlesztésére irányuló törekvésekkel. A digitális eszközök integrálása az óvodai életbe a korszerű nevelési gyakorlat szerves részévé válik, mindemellett elősegíti a pedagógusok közötti együttműködést, az intézmény szakmai fejlődését, valamint az adatalapú tervezést és értékelést.
Intézményünk elkötelezett az oviKRÉTA rendszer hatékony és tudatos használata mellett, szem előtt tartva a gyermekek érdekét, a pedagógiai munka hitelességét és a jogszabályi megfelelést.

9. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az óvodai élet a gyermekek számára általában a 3. életévüket betöltött időszakban kezdődik. Az óvodások belső érésének és az óvodai nevelési folyamatnak köszönhetően a legtöbb gyermek hat-hét éves korára eléri az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szintet. A rugalmas beiskolázás lehetőséget biztosít arra, hogy az iskolába való lépést a gyermek fejlettsége alapján határozzuk meg. Az eredményes iskolakezdéshez szükséges a megfelelő testi, lelki és szociális érettség.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermeknek hatéves kora körül megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, mozgása összerendezettebb, harmonikus, finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan irányítani képes.

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége

van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozódásnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, növekszik a tartalma terjedelme. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Végig hallgatja mások beszédét és megérti azt. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat, ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait. Ismeri a növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- Az óvodáskor végére szociálisan éretté válnak az iskolára. A szociálisan érett gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre. Képes egyre több szabályhoz alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s a feladatok elvégzésében egyre kreatívabb, kitartása, munkatempója, önállósága fokozódik.
  A sajátos nevelési igényű gyermekek estében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
  A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait.

10. Hátránykompenzáló tevékenységek

Az óvodánkba járó gyermekek között vannak hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési sikere érdekében szoros együttműködést tartunk fenn a szociális segítőkkel, védőnőkkel, fejlesztőpedagógusokkal, logopédusokkal, pszichológusokkal és a Szakszolgálat munkatársaival. Célunk, hogy időben felismerjük a veszélyeztetettséget és a hátrányos helyzetet, segítséget nyújtsunk a károsító tényezők megszüntetésében, mindig tiszteletben tartva a gyermekek személyiségi jogait. Az óvodai élet minden területén biztosítjuk a gyermekek egyenlő hozzáférését és nagyfokú odafigyelést, személyes törődést. A gyermekek számára befogadó, családias környezetet teremtünk, amelyben biztonságban érezhetik magukat. Fontosnak tartjuk, hogy elegendő időt szenteljünk a szabad játék kibontakozására, így az óvodában valódi gyermeki élményekben lehet részük, kiszakadva az otthoni légkörből.
A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:

- a gyermek családi hátterének, környezetének megismerése,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrése,

- esélyegyenlőség biztosítása,
- inkluzív nevelés,
- kölcsönös bizalomra épülő kapcsolat kialakítása a szülőkkel, segítő szándékú együttműködés.

Az iskolaelőkészítő tevékenységek hátránykompenzáló szerepe az óvodában kulcsfontosságú, különösen a szociálisan, kulturálisan vagy nyelvileg hátrányos helyzetű gyermekek esetében. Kompenzációs funkciók megjelenése a gyakorlatban:

- Célzott készségfejlesztés
  A hátrányos helyzetű gyerekek gyakran ezekben a területeken mutatnak lemaradást az ingerszegény környezet miatt.
  - anyanyelvi fejlettség (szókincs, beszédértés)
  - figyelem, koncentráció
  - finommotorika (ceruzafogás, rajzolás)
  - matematikai alapképességek (mennyiségfogalom, sorrendiség)
  - szociális készségek (együttműködés, szabálytartás)
- Differenciálás
  A pedagógus az iskolaelőkészítés során is figyelembe veszi az egyéni különbségeket:
  - kisebb létszámú kiscsoportos foglalkozások
  - egyéni fejlesztési terv (ha szükséges)
  - differenciált eszközhasználat (pl. manipulációs játékok, vizuális segédeszközök)
  - eltérő tempó és elvárás
- Nyelvi és kulturális hátrányok kompenzálása
  Az otthonról hozott szókincs és kommunikációs képességek eltérő szintje miatt a nyelvi fejlesztés kulcsfontosságú.
  - mondókák, mesék, dramatikus játékok rendszeres alkalmazása
  - képolvasás, szókapcsolatok, történetalkotás gyakorlása
  - nyelvi játékok a passzív szókincs aktivizálására
- Kapcsolat a családokkal
  A hátránykompenzáció csak akkor lehet igazán hatékony, ha a családokat is bevonjuk a folyamatba:
  - szülői tájékoztatók az iskolaérettség feltételeiről
  - ajánlások játékos formában (pl. otthoni beszélgetések témái)
  - családsegítőkkel, fejlesztőpedagógusokkal való együttműködés
- Multidiszciplináris együttműködés
  - fejlesztőpedagógus
  - gyógypedagógus
  - logopédus
  - pszichológus
  - szociális segítő
  - iskola
- Énkép és tanulási motiváció erősítése
  A hátrányos helyzetű gyermekeknél gyakran alacsony az önbizalom, tanulási kedv. A sikerélmény biztosítása elengedhetetlen:
  - pozitív visszajelzések
  - kis lépésekben haladás
  - játékos, élményszerű tanulás

- önállóságra nevelés

- Az iskolaelőkészítés hátránykompenzáló előnyei:
  - a pedagógus tudatosan és célzottan építi be a kompenzációs szempontokat,
  - a fejlesztés játékos és életkorszerű marad,
  - és a gyermekeket egész személyiségükben támogatják, nemcsak tudásukban.

11. Sportóvodai tevékenység

A mozgás a kisgyermekkori fejlődés egyik legfontosabb alappillére. A rendszeres fizikai aktivitás nem csupán a testi képességeket fejleszti, hanem hozzájárul a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális fejlődéséhez is. A sportóvodai program célja, hogy a mozgás szeretete a mindennapok részévé váljon, megalapozva az egészségtudatos, aktív életmódot.
Egy olyan nevelési környezet megteremtése a cél, ahol a mozgás nem külön tevékenység, hanem a gyermeki lét természetes része – örömforrás, fejlesztő erő és közösségformáló élmény egyszerre.
A program célja a mozgás örömének átadása, sikerélmény biztosítása minden gyermek számára. Hisszük, hogy az aktív, örömteli mozgás hozzájárul a gyermekek testi-lelki egészségéhez, társas kapcsolataik fejlődéséhez, és az iskolai életre való sikeres felkészülésükhöz.

11.1. Alapelvek

- Minden gyermek mozoghat – sikerélmény központúan.
- A mozgás örömforrás, nem teljesítménykényszer.
- A játékos, változatos tevékenységformák támogatják a sokoldalú fejlődést.
- Az egészséges életmódra nevelés beépül a mindennapokba.
- A családok bevonása, együttműködése kiemelt fontosságú.

11.2. A sportóvodai nevelés céljai

- A mozgás megszerettetése, mozgáskultúra fejlesztése.
- A fizikai aktivitás elérése.
- Egészséges életvitel szokásainak megalapozása.
- Képességek fejlesztése: egyensúly, koordináció, gyorsaság, kitartás.
- A társas kapcsolatok, együttműködési készségek formálása.
- A gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus fejlődésének támogatása.
- A gyermekek mozgásigényének kielégítése.
- A mozgásszegény életmód kompenzálása.
- A figyelem, kitartás, együttműködés fejlesztése.
- A szociális hátrányok kompenzálása.
- Példamutatás.

11.3. Az eredmények várható területei

- Fejlődő mozgáskultúra, egészségesebb gyermekek.
- Magasabb szintű koncentráció, szabálytartás.
- Pozitív szociális kapcsolatok, csapatmunka fejlődése.
- Iskolaelőkészítés, testileg-lelkileg kiegyensúlyozottabb gyerekek.

11.4. Konkrét mozgásos tevékenységek és sportfoglalkozások

- **Képességfejlesztő zenés gimnasztika**

  A zenés gimnasztika célja a gyermekek mozgáskultúrájának formálása, a helyes testtartás kialakítása, valamint a ritmusérzék és a motoros készségek fejlesztése. A foglalkozások zenére végzett, változatos feladatsorokkal, egyszerű gimnasztikai koreográfiák elsajátításával valósulnak meg. E tevékenység során a gyermekek nemcsak mozgásos készségeiket fejlesztik, hanem a közös munkán keresztül kooperatív viselkedést is tanulnak, amely megalapozza az együttműködést és közösségben való működést. A foglalkozások alkalmat adnak a tehetséges gyermekek felismerésére, további irányítására is. A tevékenység lebonyolítása a gyermekek napirendjéhez igazodik, helyszíne a csoportszoba vagy jó idő esetén az udvar. A megvalósításhoz szükséges eszközök: zenelejátszó eszköz, tornaeszközök (tornakarika, gumilabda, szalagok), valamint váltóruha.

- **OTP Bank Bozsik-program**

  Az intézmény részt vesz az OTP Bank Bozsik-programban, amely játékos formában ismerteti meg a gyermekeket a labdarúgás alapjaival. A program kiemelt célja a szem-láb koordináció fejlesztése, a csapatsport iránti érdeklődés felkeltése, valamint a sportszerű viselkedés megalapozása. A rendszeres foglalkozások során fejlődik a gyermekek állóképessége, téri tájékozódása, kitartása és együttműködő magatartása. A tehetséges gyermekek azonosítása és irányítása szintén fontos része a programnak. A tevékenység negyedéves Bozsik-fesztiválokon való részvétellel is kiegészül. A foglalkozások csoportszobában vagy udvaron zajlanak. A programhoz kapcsolódó eszközöket a program saját forrásból biztosítja.

- **Táncos tehetségműhely**

  A táncos tehetségműhely célja a mozgásművészeti alapismeretek megismertetése és a gyermekek érzelmi, ritmikai, valamint testtudati fejlődésének támogatása. A foglalkozások során fejlődik a testtartás, a zenei ütemérzék, valamint a keresztcsatornák működése, ami hozzájárul az idegrendszer éréséhez is. Kiemelt szerepet kap a gátlásoldás, a feszültség levezetése és a szabad önkifejezés lehetősége. A műhely hátrányos helyzetű gyermekek számára is nyitott, esélyt biztosítva a tehetség felismerésére és kibontakoztatására. A foglalkozások a csoportszobában vagy udvaron zajlanak, szükséges eszközök: zenelejátszó eszköz és váltóruha.

11.5. Szervezési szempontok

Minden mozgásos tevékenység és sportfoglalkozás igazodik a gyermekek napirendjéhez, aktuális fizikai és pszichés állapotához. A tevékenységek során biztosított a balesetmentes környezet és az életkori sajátosságokat figyelembe vevő differenciált szervezés. Az intézmény kiemelten fontosnak tartja a rendszeres, élményalapú mozgás örömét, amely hosszú távon is megalapozza az egészséges életmód iránti pozitív attitűdöt.

12. Kapcsolatrendszer az óvodai nevelésben

Az óvodai nevelés egyik alapvető pillére a szereplők közötti harmonikus, együttműködésen alapuló kapcsolatrendszer kialakítása és fenntartása. Intézményünk célja, hogy olyan támogató, elfogadó és biztonságos szociális környezetet teremtsen, amelyben a gyermekek személyisége optimálisan fejlődhet, és amely elősegíti a közösséghez való tartozás érzésének kialakulását.

12.1. Gyermek–gyermek kapcsolat

Az óvodai nevelés során nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek közötti interakciók támogatására. Játékos tevékenységek, közös feladatok és szabályjátékok által fejlődnek a gyermekek szociális készségei, együttműködési képessége, empátiája és konfliktuskezelő technikái.

12.2. Gyermek–óvodapedagógus kapcsolat

A biztonságos kötődés, az elfogadás és az egyéni bánásmód biztosítása révén az óvodapedagógus modellként szolgál a gyermekek számára. Törekszünk a meleg, támogató kapcsolat kialakítására, mely megalapozza a gyermek önbizalmát és nyitottságát a tanulásra.

12.3. Óvoda–család kapcsolat

A nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a családi és az óvodai nevelés egymást kiegészítve, közös célok mentén történik. Fontosnak tartjuk a kölcsönös bizalomra, nyitottságra és partnerségre épülő együttműködést. A szülőkkel való kapcsolattartás rendszeres formái: szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, közös programok, egyéni konzultációk.

12.4. Nevelőtestületen belüli kapcsolatok

A nevelőtestület tagjai közötti együttműködés, szakmai párbeszéd és közös felelősségvállalás biztosítja az óvoda nevelési céljainak hatékony megvalósítását. Fontosnak tartjuk a munkatársak közötti nyitott kommunikációt, a tapasztalatcserét és az egymás iránti tiszteletet.

12.5. Kapcsolatok a fenntartóval, szakmai partnerekkel és a helyi közösséggel

Intézményünk nyitott a külső partnerekkel való együttműködésre. Rendszeres kapcsolatot tartunk a fenntartóval, a pedagógiai szakszolgálattal, valamint a helyi közművelődési és kulturális intézményekkel, alapítványokkal. Ezek a kapcsolatok hozzájárulnak a gyermekek sokoldalú fejlődéséhez és társadalmi beágyazottságuk erősítéséhez.

12.6. Kapcsolat az óvoda és bölcsőde között

Az óvoda és a bölcsőde közötti kapcsolat kiemelten fontos az átmenetek megkönnyítése érdekében, különösen a 2-3 éves korosztály esetében. A fokozatosság elve alapján történő befogadás segíti elősegíti az új közösségbe való beilleszkedést.

Céljai:

- A kisgyermek zökkenőmentes átlépése a bölcsődéből az óvodába.
- A gyermekek szociális, érzelmi biztonságának fenntartása.
- A pedagógusok közötti szakmai párbeszéd és tapasztalatcsere.

Formái:

- Látogatások, ismerkedő napok az óvodában a bölcsődések számára.
- Közös szakmai megbeszélések.
- Szülői tájékoztatók, konzultációk az átmenetről.

12.7. Kapcsolat az óvoda és iskola között

Az óvodából iskolába való átmenet kritikus időszak a gyermek életében, amelyben kulcsszerepe van az óvoda és iskola együttműködésének. Az óvoda-iskola átmenet során kialakított pozitív élmények és a következetes pedagógiai támogatás segítik a gyermekek önbizalmának növekedését, alkalmazkodóképességük fejlődését, és megalapozzák az iskolai sikerességet.

Céljai:

- A gyermekek iskolaérettségének támogatása.
- A gyermekek zökkenőmentes beilleszkedése az iskolai közösségbe.
- Az óvodapedagógus és tanító közötti információcsere, együttműködés.

Formái:

- Iskolalátogatások, nyílt napok az iskolában az óvodások számára.
- Közös rendezvények.
- Az óvónők és tanítók közötti konzultáció, gyermekek fejlettségi állapotának megvitatása.
- Szülők tájékoztatása az iskolakezdésről.

13. Összegzés

A pedagógiai program megvalósítása során intézményünk kiemelt figyelmet fordít a gyermekek egyéni fejlődési ütemének támogatására, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának csökkentésére.

A fejlesztések során alkalmazott differenciált pedagógiai módszerek, a rendszeres megfigyelés és visszacsatolás lehetővé teszi az egyéni szükségletekhez való alkalmazkodást.

Kiemelt célunk a korai prevenció, valamint, hogy a mozgásra épülő, játékos tanulási formák hatékony eszközei legyenek a hátránykompenzációnak. A szülőkkel való együttműködés szintén fontos támogató tényezőként jelenik meg, amely elősegíti a program céljainak elérését.

Elengedhetetlen a kialakított jó gyakorlatok fenntartása és integrálása a mindennapi pedagógiai tevékenységbe, a jövőben is szem előtt tartva a gyermekközpontú, esélyteremtő, értékközvetítő nevelés elveit. Intézményünk célja, hogy aktív szerepet vállaljon a gyermekek iskolai életre való felkészítésében, és megalapozza számukra a további nevelési-fejlesztési folyamatok sikerességét egy támogató, motiváló környezetben.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
STADION SPORT TAGÓVODÁJA

„MOZGÁSMŰVELTSÉG FEJLESZTŐ ÓVODAI NEVELÉSI” PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

KÉSZÍTETTE: A MIÓVI STADION SPORT TAGÓVODÁJÁNAK NEVELŐTESTÜLETE

2025.

Mozgásműveltség fejlesztő óvodai nevelési program tartalmi felépítése

Tartalomjegyzék

1. HELYZETELEMZÉS 4
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT 4
2.1. GYERMEKKÉP 5
2.2. ÓVODAKÉP 5
3. NEVELÉS CÉLJA 5
4. NEVELÉS FELADATRENDSZERE 6
4.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS, EGÉSZSÉG ÓVÁSA 7
4.2. A KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK 7
4.3. A KULTURÁLT ÉTKEZÉS SZOKÁSAIRA NEVELÉS 7
4.4. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS 8
4.5. ÉRTÉKELÉS 12
4.6. FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE 12
4.7. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA 14
5. MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZRENDSZERE 14
5.1. KÖRNYEZET 14
5.2. ÉPÜLET, UDVAR 14
5.3. SZEMÉLYI KÖRNYEZET 14
6. ÓVODA KAPCSOLATAI 15
7. TEVÉKENYSÉGEKET SEGÍTŐ ESZKÖZ (TÁRGYI KÖRNYEZET) 15
8. TERVEZÉS 16
9. NEVELÉS FELADATRENDSZERE 16
9.1. HETIREND, NAPIREND 17
10. TEVÉKENYSÉGEK 19
10.1. JÁTÉK 19
10.2. TANULÁS 20
10.3. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK 20
10.4. MOZGÁS TEVÉKENYSÉG 21
10.5. VERSELÉS, MESÉLÉS 24
10.6. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA 25
10.7. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC 26
10.8. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE 27
11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MUTATÓI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 27
11.1. TESTI FEJLETTSÉG, MOZGÁS 27
11.2. SZOCIÁLIS MAGATARTÁS 28
12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI 28
13. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA 29
14. BALESETMEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS 29
15. DIFFERENCIÁLÁS 30
16. INKLUZÍÓ 30
16.1. INTEGRÁCIÓ 30
16.2. AZ ÓVODÁNKBAN MEGVALÓSULÓ - INTEGRÁLT - NEVELÉS 30
16.2.1. AZ INTEGRÁLT FEJLESZTÉSBEN RÉSZT VEVŐ ÓVODAKÉNT 31

16.2.2. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁCIÓJA 31
17. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 32

1. HELYZETELEMZÉS

Miskolc Bulgárföld városrészén található a MIÓVI Stadion Sport Tagóvodája, amely 1975-ben épült. Területe 5281 m², mely nagy zöld udvarral rendelkezik, számtalan mozgáslehetőséget nyújtó mászókával, hintákkal, színes téri tájékozódó képességet fejlesztő aszfaltra festett játékokkal. A Stadion Sport Óvoda nevet 2011 –ben vette fel, mely egy plakettel és felirattal is láthatóvá vált az óvoda déli főbejáratánál. Óvodánkban, 1990-ben kezdődött a megújulási törekvés mely során az itt dolgozó pedagógusok munkája – gyakorlati kipróbálás, együttgondolkodás- segítette a program kidolgozását, mely 1997-ben készült el. Az épület energetikai felújítása és bővítése 2021-től 2023-ig tartott, mely során még egy csoportszobával, és tornaszobával gazdagodott óvodánk. Sportóvodaként nagy vágyunk teljesült azzal, hogy a mozgástevékenységeket nagyobb helyen és meglévő eszközparkunk bővülésével, rendszeres használatával végezhetjük.

Óvodánkban alkalmazott pedagógiai programunk tartalmi elemei:
A gyermekek biológiai fejlődése, mozgásfejlődése, elsősorban rendszeres testmozgással, testedzéssel biztosítható. Az óvodai nevelés célja az óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésének segítése. A gyermek fejlődése számos tényező együttes hatásának eredménye. Az egészséges életmódra, az egészséges életvitel igényére nevelés ebben az életkorban kiemelkedő jelentőséggel bír. A 3-7 éves korosztály lételeme a mozgás, *így a* gyermeke*k*et nem kell motiválni a mozgásra, hiszen nem tud nem mozogni. Miközben mozog, tapasztalatokat gyűjt, fejlődik csont- és izomrendszere, alakulnak mozgáskoordinációi, testi képességei. Gyorsabbak, önállóbbak, finomabbak lesznek mozdulatai. Egyre többféle mozgást képes elvégezni, egyre több készsége, szokása alakul, egyre inkább képessé válik mozgásának, viselkedésének tudatos irányítására, mozgásigényének elhalasztására. A gyermek mozgásigényének kielégítése, ezzel együtt harmonikus és összerendezett mozgásfejlesztésére, ezen keresztül értelmi képességének fejlesztése, különösen lényeges feladat az óvodában. A magyar pedagógia hagyományainak, értékeinek figyelembevételével a jelenkor igényére alapozva készült a Mozgásműveltség fejlesztő óvodai *pedagógia*i program.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Olyan óvodát szeretnénk, ahol a nyugodt, érzelem gazdag, inspiráló légkör és a tartalmas együttes munka eredményeképpen az intézmény minden dolgozója és a gyermekek is jól érzik magukat. Szeretnénk, ha a gyermekek számára a magas szakmai felkészültséggel, széles látókörrel rendelkező, folyamatosan fejlődni képes óvodapedagógusaink a pedagógiai munkát segítőkkel együtt megteremtenék a gyermeki személyiséget tisztelő, egyenlő esélyek elvén működő, biztonságot nyújtó óvodai környezetet, a gyermekek olyan jellemvonásait erősítenék, mellyel megalapoznák az élethosszig tartó tanulás igényét, és amelyek által a gyermeknek helyes énképe és önértékelése alakul ki. Fontos, hogy a 3–7 éves korosztállyal kapcsolatos szakmai tudásunk birtokában a családi nevelést kiegészítve az óvodában is biztosítsuk a fejlődés optimális feltételeit, segítsük, támogassuk a szülőket, nehézségeik megoldásában partnereik legyünk. Óvodánk legfontosabb feladata a jövőben is, hogy az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével segítse az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki

személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, együttműködő készségük és akaratuk fejlesztését.

2.1. Gyermekkép

Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Az óvodai nevelés a fejlődő gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Figyelembe vesszük, hogy az érés genetikai adottságokon is múlik, valamint a környezeti hatások is meghatározzák. Kiemelt feladatként az egészséges életmódra nevelést határoztuk meg, hisz az életminőség alapját adja.

2.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvodai nevelés a családi nevelést egészíti ki a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységével, megfelelő tárgyi, személyi környezetével biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodai nevelés funkciói (óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő) segítenek a gyermeknek elérni a kisiskoláskor pszichikus feltételeit. Cél, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása is). Az óvodai nevelésben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze, a nevelés tegye lehetővé, és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez igazodnak. Az óvodai nevelés gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről. A nemzetiséghez tartozó gyermekek a multikulturális nevelésben integrálódhatnak. A hazájukat elhagyni kényszerülő migráns családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

3. NEVELÉS CÉLJA

A mozgás szeretetére építő életvitel, életmód megalapozása. Az óvodai nevelés célja az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiség fejlődésének segítése. Ezzel a legmegfelelőbb tevékenységi formával a tervszerű, rendszeres mozgással. A gyermekek biológiai fejlődése, mozgásfejlődése, elsősorban rendszeres testmozgással, testedzéssel biztosítható. A gyermek fejlődése számos tényező együttes hatásának eredménye. Az egészséges életmódra, az egészséges

életvitel igényére nevelés ebben az életkorban kiemelkedő jelentőséggel bír. Az óvodai nevelés szakasza a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. Pedagógiai programunk a családi nevelés kiegészítője. Célunk a családok aktív bevonása az óvodai nevelőmunkába, melynek kereteit rendezvényeink, közös sportélményeink adják. Biztonságos, tevékeny, élményekben gazdag óvodai élet során biztosítjuk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását.

Céljaink:

- nevelésünk hatására a gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek, kreativitásuk szabadon kibontakozzon.
- a cselekvő, felfedező tevékenységeken keresztül a gyermekek életkoruknak megfelelő ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek és értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlődjenek.
- örömmel vegyenek részt a felfedezésben, az ismeretszerzésben, szeressék és védjék a természetet, vegyék észre és csodálkozzanak rá mindenütt a szépre. Már egészen kicsi koruktól kezdve önállóságra szoktatjuk a gyermekeket, és ezáltal elősegítjük önbizalmuk fejlődését.
- pedagógusaink és a nevelési munkát segítő kollégák példamutató magatartással és a megfelelő környezet kialakításával biztosítsák az egészséges életvitelt, a környezettudatos magatartást, a gyermekek, erkölcsi, közösségi nevelését, szocializációját, képességeik fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását.
- olyan harmonikus gyermekközösség kialakítása, amelyet egymás elfogadása, kölcsönös megértése, tisztelete és szeretete hat át.

4. NEVELÉS FELADATRENDSZERE

Feladata: A mozgás célzott fejlesztése a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatása. A gyermeknek a mozgásos tapasztalatai során fejleszteni környezetével való – közvetlen és közvetett – kapcsolatrendszerét, saját testéről szerzett információit (én-tudat alakítása). A szervezet általános, sokoldalú fejlesztésével, képzésével elősegíteni a gyermek megfelelő testi, akarati, erkölcsi tulajdonságainak fejlődését, értelmi képességeinek fejlesztését.

- Készségfejlesztés, a gyermekek mozgásos tapasztalata során a környezettel való kapcsolatrendszer kialakítása, megerősítése. A mozgás fejlesztése a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatása. A mozgásos játékok az egészséges testfejlődést alapozzák meg és segítik a szabályok betartása által az értelmi nevelést.
- A szervezet általános, sokoldalú fejlesztésével, a gyermekek megfelelő testi, akarati, erkölcsi tulajdonságainak, értelmi képességeinek fejlesztése. A megmaradt csecsemőkori (primitív) reflexek felismerése, felmérése és célzott gyakorlatokkal való leépülésének a segítése.
- Inklúzió, esélyteremtés, hátránykompenzáció az eltérő képességű és nemzetiségű gyermekek számára: Az inkluzív nevelés nem csak a fogyatékos és nemzetiségi gyermekek számára fontos, hanem minden gyermek számára, mivel elősegíti az elfogadást, a toleranciát és az egyenlőséget. Az inkluzív nevelés segít abban, hogy a gyermekek megértsék és elfogadják a különbözőségeket, és megtanulják, hogyan működjenek együtt másokkal.

- Fenntarthatóságra, környezettudatos magatartásra nevelés az óvodai élet mindennapi tevékenységei során. A kreativitás kibontakoztatására- nyitottságot teremt a természet felé, közelséget a természetes, újrahasznosított anyagokhoz.
- A néphagyományhoz kapcsolódóan átélt tevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyermekre, erősítik a közösséghez tartozás érzését. Nem csak érzelmi kötődés. hanem a komplex személyiség fejlődés elősegítői. Ezen belül a közös alkotás öröme – közösségformáló erő. A hagyományőrzés rendszeres és tudatos beépítésével az óvodai nevelői munkába érzelmi, esztétikai, erkölcsi, ezen belül a szülőföld iránti szeretet valósul meg, az óvodai nevelés komplex részeként.
- Tehetséggondozás, differenciálás a gyermekek testi, értelmi képességeinek és egyéni fejlettségi szintjének megfelelően az óvodai nevelés minden területén.
- Ismerkedés különféle sportágakkal, (úszás, korcsolya, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, birkózás, ritmikus sportgimnasztika), sportközpontokkal, edzőkkel, ezáltal lehetőség adódik a gyermekek a képességeinek sokoldalú fejlesztésére, és a különböző szakosztályok utánpótlás csapataiba való felvételre, megtalálni mindenki számára azt a mozgásformát, amiben ügyes.

4.1. Egészséges életmódra nevelés, egészség óvása

Legfontosabb feladat:
- A gyermeki szükségletek kielégítése, a testi, lelki szükségletek harmonikus összehangolása, heti, napi, életritmus kialakítása.
- Kiemelten kell kezelni a gyermekek fejlődésének elősegítését (kulturált étkezés szokásai, egészséges, korszerű táplálkozás, pihenés, testedzés) a helyes higiéniai szokások kialakítását (tisztálkodás, WC használat).
- Az egészséges étkezési szokások megalapozása (magas cukortartalmú ételek, italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve a tejtermékek fogyasztásának ösztönzése).
- A diabeteszes, ételintoleranciás, tartósan beteg gyermekek nevelése, gondozása kiemelt feladatunk.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása a szülő és a szakemberek bevonásával.

4.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek integrációja, az inkluzív szemlélet kiemelten fontos. Ez a befogadó szemlélet az inkluzív szemlélet megvalósítása számunkra azt jelenti, hogy minden gyermeket a maga szintje és képességei, a várható egyéni teljesítményeinek függvényében fejlesztünk, nevelünk – a differenciálás pedagógiai módszerével. A tehetségígéretes gyermekek azonosítása, fejlesztése és a későbbi tehetséggondozás megalapozása mindennapjainkat átszövi, különösen a kiegészítő mozgástevékenységek során.

4.3. A kulturált étkezés szokásaira nevelés

- helyes testtartás kialakítása
- esztétikus terítésre szoktatás, megfelelő teríték biztosításával
- életkortól és fejlettségtől függő étkezéshez szükséges eszközök önálló és helyes használata

Egészséges, korszerű táplálkozás:

- a gyermekek számára eddig ismeretlen ételek elfogadtatása
- különféle anyagcserezavarokban szenvedő gyermekek egyedi étrendjének megoldása
- a mindenkori folyadékigény kielégítése

4.4. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Fontosnak tartjuk, a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozását. Óvodánk egyszerre kívánja elősegíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, teret engedve az önkifejező törekvéseinek. Örökös Boldog Óvodaként erősítjük a gyermekek mentális egészségét, olyan nevelési hátteret teremtünk, ahol mindenkinek esélye van rá, hogy jól érezze magát. A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, az érzelmi állapot tartósságának fokozása, valamint az érzelmek felett való uralkodás képességének megerősítése. Az emberi pozitív személyiségjegyek tudatosítása, az óvoda valamennyi alkalmazottjának modellértékű viselkedése. Az óvoda elfogadtatása – befogadás – nagy odafigyelést igényel, bármilyen korú legyen a gyermek. A későbbiek során a gyermek, szülő és óvoda kapcsolatának meghatározója lehet. A gyermek óvodában eltöltött idejét úgy kell megtervezni, hogy mindig érezze az érzelmi biztonságot, ehhez szükséges az óvodapedagógus, és dajka elfogadó, gondoskodó segítő személye. Az egységes óvodai jelek is biztosítják a gyermek érzelmi stabilitását. Az óvodában végzett sokmozgásos tevékenységek fejlesztik a gyermek pozitív emberi magatartását, társaihoz való viszonyulását, versenyszellemet, kudarctűrést, figyelmet, türelmet, kitartást, egymás iránti figyelmességet, segítőkészséget. Az életrend és a tevékenységek lehetőséget adnak a gyermekek természetes, társas szükségleteinek kielégítésére. A modell értékű pedagógus és más dolgozói kommunikáció, bánásmód elősegíti a gyermekek különbözőségeket elfogadó, másság tisztelő szemléletének alakítását. Közös tevékenységek szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, szokás- és norma rendszerének megalapozását. Kapjanak a gyermekek sok lehetőséget emberi és természetes környezetük megismerésére, tapasztalatszerzésre, ismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, megalapozva ezzel a szülőföldhöz való kötődést. A halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek megfelelő, specifikumfüggő nevelésének biztosítása a feladatunk. Az óvodai csoportok szervezése: A napi óvodai élet keretei között biztosított, sokmozgásos tevékenységek miatt, az azonos életkorú gyermekek csoportelosztása szükséges.

Célunk:

- A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

- A különbözőség tiszteletben tartásával, egymás kultúrájának és szokásainak megismertetésével alakuljon ki, erősödjön a gyermekek identitása.
- A gyermekek szűkebb és tágabb környezetének megismertetésével a hazaszeretet érzelmi megalapozása
- Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családias légkör megteremtése
- Programunk megvalósításának fontos feltétele, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- A jó közérzet növeli a biztonságérzetét, nyitottabbá teszi a gyerekeket a társak felé, a szeretett felnőtt mintája követésre ösztönöz.
- A Boldogságóra-program segítségével a gyermekek önbizalmát, magabiztosságát erősítjük, amely sikerhez, ösztönzéshez és új lehetőségekhez vezet.
- A gyermekek nevelése egyénre szabott szokás és szabályalakítással, az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Hagyományaink kincsei és az ünnepek varázsa – Közösségépítés és értékteremtés az óvodában

A hagyományok ápolása, a nemzeti és családi ünnepek közös megélése óvodánk pedagógiai programjának szerves és meghatározó részét képezi. Hisszük, hogy ezen alkalmak hidat képeznek a múlt, a jelen és a jövő között, segítve a gyermekeket gyökereik megismerésében, nemzeti és kulturális identitásuk alapjainak lerakásában. A visszatérő ünnepek és szokások biztonságot, érzelmi biztonságot és az évkör ritmusának megértését nyújtják a kicsik számára, kiszámítható keretet adva mindennapjaiknak.

Az ünnepek nem csupán az öröm és a vidámság forrásai, hanem a közösségformálás és az összetartozás érzésének elmélyítésének kiemelkedő eszközei is. A közös ünneplés során a gyermekek megtapasztalják az együvé tartozás élményét, megtanulnak egymásra figyelni, osztozni az örömökben és tiszteletben tartani mások érzéseit. Ezáltal fejlődik szociális kompetenciájuk, empátiájuk és együttműködési készségük.

Különös hangsúlyt fektetünk arra, hogy az ünnepekre való **felkészülés folyamata maga is pedagógiai értéket hordozzon.** A gyermekek aktív részvétele a tervezéstől a megvalósításig számos területen fejleszti őket:

- **Kreativitás és alkotókedv:** A saját kezűleg készített alkotások örömet szereznek, és lehetőséget adnak az önkifejezésre.
- **Finommotorika és kézügyesség:** A barkácsolás, rajzolás, festés, gyurmázás mind hozzájárulnak ezek fejlesztéséhez.
- **Kognitív képességek:** Az ünnephez kapcsolódó történetek, jelképek megismerése bővíti tudásukat, fejleszti memóriájukat és gondolkodásukat.

- **Együttműködés és felelősségvállalás:** A közös feladatok során megtanulnak csapatban dolgozni, egymást segíteni és felelősséget vállalni a rájuk bízott részfeladatokért.
- **Kitartás és türelem:** Egy-egy alkotás vagy műsorrészlet elkészítése időt és erőfeszítést igényel, ami fejleszti ezen erényeiket.
- **Pozitív énkép és sikerélmény:** A jól elvégzett munka, a közös alkotás öröme és a felnőttek elismerése erősíti önbizalmukat.

Az előkészületek során átélt közös tevékenységek és az azt követő ünneplés mélyítik a gyermekek élményeit, lehetővé teszik számukra, hogy valóban magukénak érezzék az ünnepet. Óvodánkban arra törekszünk, hogy a családokkal szoros együttműködésben, az ő hagyományaikat is tiszteletben tartva, élményekben gazdag, szeretetteljes légkörben ismertessük meg a gyermekeket kultúránk és közösségünk értékeivel. Célunk, hogy ezek az élmények maradandó, pozitív nyomot hagyjanak a gyermekekben, és megalapozzák a közösségi értékek, a kulturális örökség tiszteletét és továbbélését.

MEGEMLÉKEZÉS, ÜNNEPSÉG MEGNEVEZÉSE, IDŐPONTJA	
MEGNEVEZÉSE	**IDŐPONTJA**
SZEPTEMBER	
ÚJONNAN ÉRKEZŐ GYERMEKEK BEFOGADÁSA	SZEPTEMBER 1-2. HETE
SZÜRET	SZEPTEMBER 3. HETE
TAKARÍTÁSI VILÁGNAP	SZEPTEMBER 20.
AUTÓMENTES EURÓPA-NAP	SZEPTEMBER 22.
MIHÁLY-NAP	SZEPTEMBER 29.
OKTÓBER	
IDŐSEK VILÁGNAPJA ZENE VILÁGNAPJA	OKTÓBER 1.
ÁLLATOK VILÁGNAPJA	OKTÓBER 4.
KENYÉR VILÁGNAPJA	OKTÓBER 16
1956-OS FORRADALOM	OKTÓBER 23. HETE
NOVEMBER	
„TÖK JÓ" HÉT	NOVEMBER ELSŐ HÉT
MÁRTON NAP	NOVEMBER 11.
A MAGYAR NYELV NAPJA	NOVEMBER 13.
KATALIN NAP	NOVEMBER 25.
ANDRÁS NAP	NOVEMBER 30.
DECEMBER	
ADVENT	DECEMBER 01-23.
BORBÁLA NAP	DECEMBER 4.

MEGEMLÉKEZÉS, ÜNNEPSÉG MEGNEVEZÉSE, IDŐPONTJA	
MEGNEVEZÉSE	**IDŐPONTJA**
MIKULÁS	DECEMBER 06.
LUCA NAP	DECEMBER 13.
KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS	DECEMBER 3. HETE
KARÁCSONYI ÜNNEPSÉG	DECEMBER 3. HETE
JANUÁR	
MICIMACKÓ NAP	JANUÁR UTOLSÓ HETE
VÍZKERESZT	JANUÁR 6.
A MAGYAR KULTÚRA NAPJA	JANUÁR 22.
FEBRUÁR	
FARSANG	FEBRUÁR HÓNAPBAN
BÁLINT-NAP	FEBRUÁR 14.
MÁTYÁS NAP	FEBRUÁR 24.
MÁRCIUS	
NŐNAP	MÁRCIUS.08.
„VIGYÁZZ, KÉSZ, ZÖLD!” ÚJRAPAPÍR, ÚJRAHASZNOSÍTÁS, ERDŐK VILÁGNAPJA	MÁRCIUS 2-3 HETE
GERGELY NAP	MÁRCIUS 12.
NEMZETI ÜNNEP 1848/49-ES SZABADSÁGHARC	MÁRCIUS 15. HETE
SÁNDOR, JÓZSEF, BENEDEK	MÁRCIUS 18, 19, 21.
VÍZ VILÁGNAPJA	MÁRCIUS 22.
ÁPRILIS	
OVIKÓSTOLÓ	ÁPRILIS
HÚSVÉTI ELŐKÉSZÜLETEK	ÁPRILIS
FÖLD NAPJA	ÁPRILIS 22.
A NÉPVISELET NAPJA	ÁPRILIS 24.
MÉHEK VILÁGNAPJA	ÁPRILIS 30.
MÁJUS	
TŰZOLTÓK NAPJA	MÁJUS 4.
ANYÁK NAPJA	MÁJUS ELSŐ HETE
MADARAK ÉS FÁK NAPJA	MÁJUS 10.
MISKOLC VÁROS NAPJA	MÁJUS 11.
FAGYOSSZENTEK	MÁJUS 25.
PÜNKÖSD	MÁJUS UTOLSÓ HETE
A MAGYAR HŐSÖK EMLÉKÜNNEPE	MÁJUS UTOLSÓ VASÁRNAPJA
JÚNIUS	
GYEREKNAPI HÉT	MÁJUS UTOLSÓ HETE
APÁK NAPJA	JÚNIUS 3. HETE
NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA	JÚNIUS 4.
KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP	JÚNIUS 5.

MEGEMLÉKEZÉS, ÜNNEPSÉG MEGNEVEZÉSE, IDŐPONTJA	
MEGNEVEZÉSE	**IDŐPONTJA**
ÓCEÁNOK VILÁGNAPJA	JÚNIUS 8.
AUGUSZTUS	
ÁLLAMALAPÍTÁS ÉS SZENT ISTVÁN ÜNNEPE	AUGUSZTUS 20. HETE

4.5. Értékelés

Cél: A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.
Az óvodapedagógus feladatai: Előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, az értékorientált közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására.
Az értékelést fontos személyiség és közösségalakító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: A gyermekek átfogó értékelését az óvodapedagógusok elvégzik évente két alkalommal törvényi szabályozásnak megfelelően a gyermekenként vezetett személyiség naplóban, méréseik alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés, a gyermeki tevékenységek és produktumok vizsgálata alapján.

4.6. Fejlődés nyomon követése

Pedagógiai munkánk alapvető és kiemelt fontosságú eleme minden hozzánk járó gyermek fejlődésének egyénre szabott, tudatos és folyamatos nyomon követése. Ennek érdekében egy átfogó dokumentációs rendszert alkalmazunk, amely nélkülözhetetlen eszköze a célzott fejlesztésnek és a gyermekek optimális támogatásának óvodai éveik alatt.
Ez a részletes dokumentáció a gyermek óvodánkba érkezésekor kezdődik, gondosan rögzítve a gyermek anamnézisét, vagyis azokat az előzetes fejlődési, egészségügyi és családi információkat, amelyek ismerete elengedhetetlen a pedagógiai munka megkezdéséhez. Ugyanilyen fontosak a befogadási időszak első, meghatározó tapasztalatai, melyek segítenek megérteni a gyermek kezdeti reakcióit és szükségleteit az új környezetben.
A továbbiakban a dokumentáció folyamatosan bővül, részletesen kitérve a gyermek fejlődésének legfontosabb mutatóira. Ez magában foglalja az érzelmi-szociális, az értelmi, a beszéd- és a mozgásfejlődés területeit, valamint minden olyan, az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb lényeges megfigyelést, amely a gyermek egyéni haladását és érdeklődését tükrözi.
A rendszeres megfigyelések és feljegyzések alapján fogalmazzuk meg azokat a pedagógiai megállapításokat és tervezett intézkedéseket, amelyek a gyermek további fejlődését célozzák, és természetesen nyomon követjük az ezek által elért eredményt. A gyermek egyéni útját, kreativitását és képességeinek kibontakozását jól tükröző gyermeki produktumokat, alkotásokat szintén gondosan összegyűjtjük és megőrizzük e folyamat részeként, hiszen ezek értékes betekintést nyújtanak fejlődési ívébe.
Amennyiben a gyermek fejlesztéséhez külső szakértői segítség válik szükségessé, a dokumentáció szerves részét képezik a szakértői bizottság vizsgálatainak megállapításai, a fejlesztést végző szakpedagógusok (pl. gyógypedagógus, logopédus) fejlődést szolgáló intézkedésekre tett javaslatai és az általuk elért eredmények, valamint az esetleges felülvizsgálatok következtetései is.

A hatékony együttműködés és az információk naprakész megosztása érdekében Konzultációs lapot is vezetünk. Ez a dokumentum tartalmazza a szülőkkel folytatott egyeztetések, tájékoztatások időpontjait és lényeges tartalmát, valamint a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel (pl. óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus) folytatott konzultációk összegzését. Indokolt esetben, a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva, és mindenkor a szülőkkel szoros együttműködésben, kezdeményezzük a pedagógiai szakszolgálat bevonását és segítségének igénybevételét.
Ez az átfogó és gondosan vezetett dokumentációs rendszer biztosítja, hogy minden gyermek személyre szabott figyelmet és támogatást kapjon, lehetővé téve számunkra, hogy fejlődésüket a legmegfelelőbb és leghatékonyabb módon segítsük elő az óvodában töltött évek során.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció mely az oviKRÉTA felületén található, tartalmazza:

Gyermek fejlődésének nyomon követése
Anamnézis
Életszakasz: óvodakezdés előtt
A gyermek általános egészségi állapota
A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
Egyéb jellemzők
Életszakasz: óvodakezdés
A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
A gyermek szokásai, önállósági szintje
A gyermek általános egészségi állapota
Egyéb
Értékelési szempontok:
A gyermek motoros fejlettsége
nagymozgás
finommozgás
vizuomotoros mozgás
A gyermek kommunikációs fejlettsége
beszédértés
beszédprodukció
A gyermek szociális fejlettsége
társas kapcsolatok
játék
énfejlődés
A gyermek önállóságának fejlettsége
önállóság
önszabályozás
szokások
A gyermek kognitív fejlettsége
megismerő funkciók

4.7. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai élet változatos tevékenységei a gyermek anyanyelvi nevelését, értelmi képességeinek fejlesztését is szolgálja. E fejlesztő munkát nem szükséges külön kiemelten kezelni. A gyermeki tevékenységek minderre lehetőséget nyújtanak. Fontos és elkerülhetetlen a gyermek utánzó hajlama miatt az őt nevelő személyek példamutatása. A helyes és érthető beszéd fejlesztésén kívül szükséges az egyéb kommunikációs jelzésekre is ráirányítani a gyermekek figyelmét. Ezek gyakorlását az óvoda mindennapjaiban a tevékenységek segítségével kell megoldani. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés célja: az anyanyelv szeretete, ismerete a kommunikációs kedv fenntartásával, továbbá az inger- és élmény gazdag környezet megteremtésével, az érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, és a mozgás fejlődésének folyamatos biztosítása. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. Időt és helyet kell adni a felnőttek és gyermekek, gyermekek és gyermekek egymás közötti beszélgetéseire. A saját gondolataik mások előtt szóban való kifejezése, és meghallgatása fejleszti a verbális kommunikációt, és a másik tiszteletére is nevel. A feladatcsoportok és tevékenységek során átadásra kerülő ismeretek tervezése, életkor és egyéni képességek figyelembevételével óvodai gyermekcsoportok keretei között történik.

5. MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZRENDSZERE

5.1. Környezet

Óvodánk Miskolcon a Bulgárföldi lakótelep közepén, a DVTK, és a Diósgyőri Tanuszoda közelében fekszik. A sportolási lehetőségek adottak. Amennyiben lehetőség van korcsolyázásra, bérelt busszal szállítjuk a gyerekeket a korcsolyapályára.

5.2. Épület, udvar

Az óvoda épületének berendezései a gyermekek biztonságát, egészségének óvását, és mozgásterének biztosítását szolgálják. A tárgyak, bútorok a gyermekek méreteinek megfelelően könnyen mozgathatóak legyenek, így ha szükséges a mozgástér növelése egyszerűbben oldható meg. Szükséges az árnyékos és napos udvarrészek, a mozgástevékenységek megtartásához az egyenletes füves területek biztosítása. Homokozók, EU szabványos mászókák, elhelyezése gazdagítja, színesíti a gyermekek játék- és mozgástevékenységét. A kerékpározáshoz, görkorcsolyázáshoz, rollerezéshez nyújtanak segítséget az aszfaltozott területek.

5.3. Személyi környezet

Nem elegendő csak a gyermek fejlődéséhez szükséges eszközök, tárgyak biztosítása. A környezet fogalmába – ebben az esetben – beletartoznak azok az emberi kapcsolatok is, amelyek a gyermeket körülveszik. Ezt a személyi környezetet elsősorban az óvodapedagógusok, a nevelő munkát közvetlenül segítő dajkák és az óvoda többi dolgozói alkotják, de a gyerekek napi kapcsolatban állnak külső szakemberekkel is, korcsolya- és úszóedzőkkel. Összehangolt munkájuk hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez. A dolgozók elfogadó, segítő attitűdje mintát jelent a gyermekek számára. A pedagógus személyisége döntő szerepet játszik a gyermeknevelésben. A gyermekkel való kapcsolatban az óvodapedagógus személyisége teljességgel meghatározó, legyen egy olyan modell, aki sugárzó, aki közvetít – fontos a teljes érzelmi azonosulás, mert akkor hiteles és főleg csak így lehet eredményes az, amit átad a gyermekeknek. A gyermekek nagyon jól tudják venni a jelzéseket, hiszen a gyermeket érzelmei irányítják, tanulása elsősorban modellkövetés. Így az óvodapedagógus feladata az óvodai nevelés rendszerében nemcsak felelősségteljes tervező munkát igényel, hanem egyéni megvalósítást, amely a gyermekek tevékenységi formáin keresztül a fejlesztés tartalmi eszközeivel – anyanyelvi, ének-zenei, rajzolás, mintázás, külső világ tevékeny megismerése – sokoldalú, harmonikus személyiség kibontakoztatását biztosítja. Fontos az egyéni arculat kialakulása óvodán belül vagy egy-egy gyermekcsoportban. Az óvodai nevelőmunka eredményességét befolyásolja az óvoda - pedagógusok elméleti felkészültsége és belső emberi tulajdonságaik: kapcsolatkészségük, nyitottságuk, empátiás érzékenységük és kooperációs képességük.

6. ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. Az óvoda a szülők és gyerekek részére szakmai szolgáltatást nyújt, ennek eredményeként válik lehetővé a rendszeres mozgás. A zökkenőmentes együttműködés megköveteli a rendszerességet, pontosságot, megbízhatóságot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait együttműködés során a segítségnyújtás családokhoz illesztett megoldásait alkalmazza. Az óvoda közelében található bölcsődékkel, iskolákkal fontos a jó együttműködés kialakítása. Rendszeres kapcsolat fenntartása a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal, és a MESZEGYI (Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény) hálózatával. Egyéb művészeti körökkel (színház, könyvtár, múzeum, bábszínház, mozi) az általuk ajánlott programoktól függ az együttműködés. Külső szakemberek: az óvodapszichológusok az óvodapedagógusoknak, dajkáknak egyéb, dolgozóinknak és a szülőknek közvetlen segítséget nyújt. Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai, a kiegészítő mozgástevékenységek irányítói (pl. úszó és korcsolyaedzők). Sportlétesítmények: a mozgás tevékenységet kiegészítő testmozgások: úszás, korcsolya, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, birkózás, ritmikus sportgimnasztika, atlétika szükségessé teszi a speciális kapcsolatok kialakítását. A zökkenőmentes együttműködés megköveteli a rendszerességet, pontosságot, megbízhatóságot.

7. TEVÉKENYSÉGEKET SEGÍTŐ ESZKÖZ (TÁRGYI KÖRNYEZET)

A gyermekek tevékenységéhez szükséges eszközök nélkül nem valósíthatók meg a kitűzött célok, feladatok. A gyermeki tevékenységet közvetlenül segítő eszközök, és a mozgás-tevékenységet segítő: megfelelő méretű, mennyiségű és minőségű torna és kéziszerek. A mozgástevékenységet segítő eszközök a megfelelő méretű torna- és kézi szerek, melyeket folyamatosan bővítünk. Különös figyelmet fordítunk a gerinc- és lábdeformitások megelőzését segítő eszközökre. Játéktevékenységet segítő: a játékszer játékeszközzé funkciója által válik, vagyis az által, hogy a

gyermek játéka során alkalmazza. A játékeszközök és a játékszerek egyaránt a játékot szolgálják. Játékszerek lehetnek: kész játékszerek (valóság kicsinyített modelljei), félkész játékszerek (építőelemek, különféle anyagok, amelyből eszközt készít), mindennapi élet egyes használati tárgyai. Ezek a gyakorló (vagy funkciójáték), mozgásos, dramatikus, szerep (utánzásos), építő, szellemi, népi játékok segítői. Egyéb tevékenységet segítő eszközök: a mese-vers, festés-rajzolás-kézi munka, ének-zene, népi játékok környezet megismerése - környezetvédelme, környezet-téri-formai-mennyiségi megismerése, munka jellegű tevékenységeket szolgálják. A játékszerek és más tevékenységeket segítő eszközök kiválasztása az eszközöknek a gyermek tevékenységébe való bekapcsolása az óvodapedagógustól pedagógiai tudatosságot követel. A gondosan megválasztott és a rendelkezésre álló eszközök elősegítik a gyermek személyiségének fejlődését a tevékenységek sokoldalú, sokszínű végzésével.

8. TERVEZÉS

Az óvodapedagógusnak, hogy minden gyermeket az adottságainak és képességeinek alapján az iskolai életmódra felkészítsen, tudatos tervezőmunkára van szüksége. E munka a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után a fokozatosság és tervszerűség elvei alapján kell, hogy érvényesüljön. Éves szinten – nevelési év – végig kell gondolni, hogy melyek azok a szokások, képességek, ismeretek, amelyek a sokoldalú tevékenységek segítségével alakíthatók, fejleszthetők, átadhatók a gyermekeknek.

9. NEVELÉS FELADATRENDSZERE

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek harmonikus, tevékenységeik során is megfigyelhető fejlődésének és fejlesztésének alapvető feltételeit a gondosan kialakított napirend és hetirend teremti meg. Ezek a keretek teszik lehetővé a megfelelő időtartamban biztosított, akár egy időben, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek megvalósítását, valamint azoknak a fokozatosan hosszabbodó (5-35 perces) csoportos foglalkozásoknak a megszervezését, amelyek a gyermekek együttműködési készségét és feladattudatát fejlesztik. A napirend rugalmasan igazodik a különféle tevékenységekhez, a gyermekek egyéni szükségleteihez, és tekintettel van a helyi sajátosságokra és igényekre is. A mindennapok rendszeressége és az ismétlődő elemek a gyermekek érzelmi biztonságának kialakulását segítik elő.

A hatékony napirendet a folyamatosság és a rugalmasság együttesen jellemzi, lehetővé téve, hogy alkalmazkodjon a gyermekek aktuális motivációs állapotához, aktivitási szintjéhez és a környezeti változásokhoz. Kulcsfontosságú a különböző tevékenységek közötti kiegyensúlyozott arányok megteremtése, miközben a játéknak mindig kiemelt jelentőséget tulajdonítunk. A napi és heti rendet az adott gyermekcsoportot nevelő óvodapedagógusok közösen alakítják ki.

Az óvodai élet megszervezésében a gondozási feladatoknak is meghatározó szerepük van. Az óvodapedagógus a gondozási tevékenységek során is nevel, mélyíti a gyermekekkel való kapcsolatát,

és támogatja önállóságuk kibontakozását, mindezt a nevelő-gondozó munkát segítő munkatársakkal szoros együttműködésben.

Az óvodai élet szervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a személyes kapcsolatok ápolására, az élő szóval elmondott mesék és a közösségi játékélmények biztosítására.

Az óvodai nevelés megtervezését, a gyermekek fejlődésének megismerését, támogatását és nyomon követését különféle, jogszabályban előírt dokumentumok segítik. Az óvodai nevelés kizárólag a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program mentén, a teljes óvodai életet átfogó tevékenységek keretében, az óvodapedagógus elengedhetetlen jelenlétével és aktív közreműködésével valósulhat meg.

Azok a gyermekek, akik a tanköteles kor elérését megelőző nevelési évüket töltik, naponta összesen 45 perc időtartamban vesznek részt iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai foglalkozásokon. Ezeket a tevékenységeket az óvodai csoportokban, differenciáltan, a gyermek egyéni terhelhetőségét figyelembe véve szervezzük meg – és amennyiben az intézmény infrastrukturális adottságai engedik, külön erre a célra kialakított térben – a későbbi sikeres iskolai előmenetelhez szükséges képességek és készségek fejlesztése érdekében.

A tanköteles korba lépett, de továbbra is óvodai nevelésben részesülő gyermekek esetében a 6. pontban foglaltakat úgy kell alkalmazni, mintha ők is a tanköteles kort megelőző nevelési évükben járnának.

A tanköteles kor elérését megelőző nevelési évtől kezdődően a gyermek fejlődésének nyomon követése kiegészül az iskolakezdéshez nélkülözhetetlen készségek és képességek rögzítésével a kötelezően vezetett dokumentációban. Ez az iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységek célzott tervezését szolgálja. A tanköteles kor betöltésekor aktuális nevelési évben lehetőség van diagnosztikus mérési rendszer alkalmazására a gyermekek fejlődésének részletesebb vizsgálata céljából.

E tervezést az óvodapedagógus szervezőmunkája követi. (A jó nevelőmunka elengedhetetlen része az átgondolt szervezés.) A nevelési év keretei között, féléves időegységekre történik. A gyermekek iskolai életmódra való felkészítéséhez tudatos tervező munkára van szükség. A gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után a fokozatosság, és tervszerűség elveit kell alkalmazni. A környezeti változások, évszakváltások ünnepek, megadják a tervezés alapját, melyekhez kapcsolódva az óvodapedagógusok ötletei adják a kezdeményezések tartalmát.

9.1. Hetirend, napirend

A tevékenységek tervezése heti szinten történik. A tevékenységek hetirendje segíti az óvodapedagógus tervező-szervező munkáját, beleépítve a kiegészítő mozgástevékenységeket is. A hetirendet az óvodapedagógusok összehangolt munka során alakítják, mivel a kiegészítő mozgástevékenységek meghatározott napokon vannak, így hozzá kell igazítani azokat.

Hetirend	
Az óvodai kezdeményezések (nagycsoportban 45 perc): • verselés, mesélés • külső világ tevékeny megismerése • külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal • rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • mozgás • ének. zene, népi játék, tánc • Boldogságóra-program tartalmi elemei a hét meghatározott napján.	**Kiegészítő mozgástevékenységek:** • Úszás: középső csoportban heti egy, nagy csoportban heti két alkalommal (szeptembertől- május 31-ig) • Korcsolya: (lehetőség szerint) • Ovifoci • Bozsik torna

A napirend keretei között, a gyermeki szükségletek kielégítése történik, egyben segíti a napi életritmus kialakítását. A napirend három fő részből áll: délelőtti, déli, délutáni. Mindig előfordul, hogy egy dominánsabb tevékenység, az óvodapedagógus részéről nagyobb odafigyelést, komplex tervezést igényel. A napi tevékenységeket úgy kell megszervezni, hogy a gyerekek minél több időt tölthessenek a szabadban. A játék, munka esetében, konkrét témák, tevékenységek, a mozgásnál (teljes nevelési évre átgondolva) a mozgásanyag heti időegységre lebontva kerül tervezésre. A kiegészítő mozgástevékenységek mozgásanyagát a tevékenységet irányító óvodapedagógus vagy a külső szakemberek határozzák meg havi szinten. A tanulás, mint tevékenység – külön nem kerül tervezésre – beépül, jelen van az óvodai élet mindennapjaiban. A tevékenységek tervezésénél is nélkülözhetetlen a pedagógiai tudatosság - pedagógiai alapelvekre épül - és a gyermekek egyéni fejlődési ütemének és életkori sajátosságainak figyelembevétele.

Időkeret		**Állandó tevékenységek**
Délelőtt	6.30-7.00	Gyülekezés összevont csoportban, játék,
	7.00-10.15	Folyamatos tízórai, kezdeményezés, közös beszélgetések a szőnyegen, mindennapos mozgás, mindennapos mese. Szabadon választható tevékenységek. Kiegészítő mozgástevékenységek Nagycsoportban összesen napi 45 perc
	10.15-11.45	Készülődés, öltözködés. Játék, séta a szabadban.
	11.45-13.00	Készülődés az ebédhez: terítés, tisztálkodás, ebéd. Tisztálkodás, előkészület a pihenéshez.
Délután	13.00-14.30	Pihenés.
	14.30-16.30	Teremrendezés, tisztálkodás. Uzsonna. Játék a szabadban, vagy a csoport szobában.
	16.30.- 17.00	Játék a csoportszobában összevont csoportban

10. TEVÉKENYSÉGEK

10.1. Játék

Legfőbb tevékenységi forma, mely az egész óvodai nevelést átszövi. A gyermek ennek során szélesíti látókörét, szociális tapasztalatra tesz szert, megismétli, és alkotó módon kombinálja a környező élet jelenségeit. Az óvodapedagógus feladata, biztosítani a megfelelő légkört, helyet, időt, eszközöket.
A játék folyamatában az óvodapedagógus jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. A szervezésben legnagyobb lehetőséget a szabad játék kap, de kiemelt jelentősége van a nevelésben minden tájékozódó, kreativitást fejlesztő, élményt adó játéktevékenységnek.

Játékfajták:

- Gyakorló vagy funkciójáték:

Játékszerekkel, különféle anyagokkal végzett gyermeki manipulációk. Ebben a játékban elsősorban az eszközök tulajdonságaival, tárgyak egymáshoz való viszonyulásával, működésével ismerkednek a gyerekek.

- Építő játék

A gyerekek különféle hasábokból, konstrukciós játékokból, építő elemekből építményeket, játékszereket, tárgyakat hoznak létre. Az elkészült modelleket a gyermekek gyakran használják egyéb játékaikban.

- Szerep (utánzó) játék:

Ebben a játékban a gyermekek tapasztalataikat, eddigi ismereteiket, elképzeléseiket, hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A felvállalt szerepen keresztül ábrázolják a valóságból számukra lényeges mozzanatokat. E játék segíti az emberek közötti társas kapcsolatok fejlődését, az alá-fölérendelt szerep elfogadását.

- Dramatikus játék:

A gyermekek elsősorban irodalmi élményeinek szabadon választott, kötetlen formában, történő feldolgozása a dramatikus játék. A mesék hőseinek vagy a szerepben ábrázolt személynek a tipikus vonásait reprodukálják. Segíthet az emberi kapcsolatok formálásában, viselkedési minták elsajátításában, negatív élmények feldolgozásában.

- Mozgásos játék:

Domináns eleme az aktív mozgás. Ezek a játékok felölelik a gyermek mozgásának minden formáját, és ezek kombinációját. Segítik a mozgásfejlődést, téri tájékozódást.
A mozgásos játékok tartalmának gazdagsága, a feladatok változatossága, és életszerűsége, a mozgások széles skálája, intenzitása és szellemi fejlesztő hatása miatt fontos az óvodai nevelésben.

- Szabályjátékok:

A játéktevékenység meghatározott eredmény elérésére irányul. A szabályok betartása, morális magtartási követelményeket visz be a gyermekek tevékenységébe. A feladatok megoldása közben jelentkezik először a gyermekeknél az önértékelés mozzanata.

- Népi játékok:

Tartalma, formája rendkívül sokrétű. Visszatükrözi az adott nép életmódját, gondolat-és érzésvilágát.

Fő típusai: Énekes-táncos játékok, mondókás-, dramatizáló-, társas és vetélkedő-, mozgásos játékok. A népi játékok az óvodai élet különböző tevékenységi formáiban is jelen vannak.

A játék témája:
A valóságnak az a jelensége vagy jelenség csoportja, amely visszatükröződik a gyermek játékában. Forrása mindig a valóság, a gyermek élményei. A csoportos játékhoz azonos egyéni élményekre van szükség. Az óvodapedagógusnak meg kell találni a lehetőségeket, hogy a gyermekek közös élményekben is részesüljenek. Az óvodapedagógusnak az adott gyermek és gyermek csoport fejlettségének megfelelően kell a játékot fejleszteni. A játéktevékenység a hét minden napján jelen van.

10.2. Tanulás

A tanulás, mint folyamat a gyermek egész napi óvodai életében nyomon követhető. A tanulás célja a gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése, és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás formái: utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, spontán játékos tapasztalatszerzés, cselekvéses tanulás, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati problémamegoldás, kezdeményezett tanulás.

Az óvodai nevelés feladata, hogy fejlessze a gyermekekben a tanulás motívumait, kialakítsa a tanulást, mint tevékenységet. A tanulás az óvodáskor végére az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével válik általában teljesen elkülönült önálló tevékenységi formává. Az óvodai nevelés célja ezzel az iskolai beilleszkedés közvetett segítése.
Tanulás a játék motivációs bázisára támaszkodik. Az óvodás gyermek tanul, még játszik, és játszva tanul. A tanulás - mint folyamat - a gyermek egész napi óvodai életében nyomon követhető. Az óvodai nevelés feladata, hogy kifejlessze a gyermekekben a tanulás motívumait, – az ismeretek és készségek elsajátításának igényét – kialakítsa a tanulást, mint tevékenységet. Az ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása az óvodás gyermek tanulásában – egyéni fejlődési ütemének megfelelően – egyre inkább előtérbe lép. A tanulás az óvodáskor végére – óvodából iskolába való átmenet – az óvodai élet sokszínű tevékenységeinek segítségével válik általában teljesen elkülönült önálló tevékenységi formává.

10.3. Munka jellegű tevékenységek

Önkiszolgálás: a gyermek saját személyének kiszolgálása az egészséges életmód kialakítása, önként végzett tevékenység, tapasztalatszerzés, készség és képességfejlesztés lehetőségét teremti meg. A munka jellegű tevékenységek a felnőttel együttműködve, pozitív megerősítéssel játékos formában a „munkafolyamatok" fokozatos bevezetésével oldhatók meg (önként vállalt naposi munka 5 éves kortól) itt az óvodapedagógus pozitív megerősítése szükséges. A munka jellegű tevékenységek a

személyiségfejlesztés fontos formái. A gyermekekre bízott feladatok elvégzésének figyelemmel kísérése következetességet kíván az óvodapedagógustól.

10.4. Mozgás tevékenység

A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, képességeik fejlesztésére indokolt bonyolultabb, nagyobb erőkifejtést, figyelmet igénylő gyakorlatok beiktatása. Az óvodapedagógus a testgyakorlatok végrehajtásának fokozatait, fajtáit a gyermekek képességeihez igazodva állítja össze. A gyakorlatok nehezítése, bonyolultabbá tétele, kéziszerekkel és tornaszerekkel történik. A labda mindig jelen van a foglalkozásokon. A gyermekek állóképességének fejlesztése érdekében a játékok tervezésénél az utánzó, futó-, fogó-, és versenyjátékok dominálnak. Játékban gazdagabb, kötetlenebb, de fegyelmezett légkörű, foglalkozásmodellekben szükséges dolgozni. Egész év folyamán fontos a mozgásos játékok alkalmazása. E játék során ügyesednek, önbizalmuk nő, bátorságra tesznek szert, hozzászoktatja őket a szabályok betartásához, önuralomhoz.

A test deformitásának megelőzése és annak ellensúlyozása:
A lábboltozat és a talpboltozat süllyedése a hanyag testtartás megakadályozása a gyermek izomzatának sokoldalú megerősítésével történhet. Szükség van a lábboltozat, talpboltozat süllyedése ellen ható, boltozaterősítő gyakorlatokra. Helyes testtartás kialakítását segítő gyakorlatokra. Ezek a tevékenységek keretébe épülnek be.

Rendszeres mozgásra szoktatás elvei:
Ahhoz, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a rendszeresen végzett szervezett keretek között végrehajtott sokirányú mozgásban, a mozgásról szerzett pozitív élményeiket kell megerősíteni. A fejlesztésnél figyelembe kell venni az egyéni adottságukat, és képességeiket, mindennek a fokozatosság elvével kell együtt járnia. A fokozatosságnak és türelemnek kell érvényesülni a kiegészítő mozgástevékenységek foglalkozásainak ráhangolásánál. Döntő feladata a gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, a vázizomzat erősítése, a helyes testtartás kialakítása, mozgásigény kielégítése, társaikra figyelés gyakorlása. A tevékenységek szervezésénél az egyéni szükségletek és képességek figyelembevétele kiemelten fontos.
A mindennapi mozgás feladata: a szervezet felfrissítése, megmozgatása.
A mozgás a gyermekek egyik legalapvetőbb szükséglete és természetes megnyilvánulási formája. A rendszeres, örömteli és közösségben végzett testmozgás kiemelten fontos a gyermekek harmonikus személyiségfejlődéséhez és az egészséges életvitel megalapozásához. Az óvodában a mozgásos tevékenységek három fő formában jelennek meg: spontán mozgás a szabad játékban, irányított mindennapos mozgásfejlesztés és szervezett mozgásos tevékenységek.
A rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok kulcsfontosságúak a pszichomotoros készségek és képességek kialakításában és fejlesztésében. Az óvodáskor ideális időszak a természetes helyváltoztató és finommotoros mozgások elsajátítására, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésére. Ezt a fejlődést sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal és játékokkal kell támogatni. Ez biztosítja a mozgás és az értelmi fejlődés pozitív kölcsönhatását. A mindennapos aktív szabad játék mellett hangsúlyosak az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos keretek között fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek és feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően befolyásolja a kondicionális képességek, különösen az erő és az állóképesség fejlődését, ami hatással van a gyermekek szervezetének terhelhetőségére és egészséges fejlődésére. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakításában, erősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.
A szabad játékban megvalósuló spontán mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos foglalkozások. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet más tevékenységeibe is, és együttesen hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére, beleértve a pozitív énkép kialakulását, az önkontrollt, az érzelemszabályozást, a szabálykövető társas viselkedést, az együttműködést, a kommunikációt, a problémamegoldó gondolkodást és a tanulási képességet.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján biztosítani kell minden gyermek számára, figyelembe véve egyéni szükségleteiket és képességeiket. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására és a szabad levegő minél gyakoribb kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok, különösen a néptánc, amelyek jelentősen hozzájárulnak a mozgáskultúra játékos és táncos formában történő fejlesztéséhez. A mindennapos testmozgás megszervezhető az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is.
Anyaga lehet a már megismert gimnasztikai gyakorlatok, mozgásos játékok, kettő kombinációja, valamint zenés gimnasztika. A mozgás tevékenység keretei között olyan tervszerű, rendszeres ráhatásra kell törekedni, hogy a testgyakorlatok tudatos alkalmazásával, a személyiség sokoldalú fejlesztésével, a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakozását, a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja. A sajátos feladatok részfeladatokra történő bontással oldhatók meg. Felismerve a csecsemőkori reflexek leépítésének lehetőségeit a mindennapi mozgás során alkalmazzuk Stephen- Sarlós Erzsébet által kidolgozott, és bevált program elemeit, társítva a DSZIT tornával.

Testi fejlődés biztosítása:
Összes szervek, szervrendszerek funkcionális tulajdonságainak javítása. Vázizomzat sokoldalú, arányos erősítése, fejlesztése.
Motoros képességek fejlesztése: kondicionális (állóképesség), koordinációs (téri tájékozódás, egyensúlyérzék, ritmuskészség), mozgékonyság, hajlékonyság.
Mozgásműveltség kialakítása, jártasság, készség szintjén: mozgásos cselekvések, gazdaságos végrehajtási módjának elsajátítása, mozgásos cselekvések szép kivitelezése. Mindezekkel összefüggő elméleti ismeretek elsajátítása.

Játék, versenyigény felkeltése, kielégítése:
A gyermekeknek a befogadás idejétől kezdődően az óvodapedagógus lehetőséget teremt az együtt mozgásra (mindennapi mozgás). Cél a belső igényből fakadó mozgás pozitív érzelmi töltöttsége, megerősítése. Elsősorban a játékos utánzó mozgások domináljanak. A labda, mint játékeszköz mindig legyen jelen.

Kiegészítő mozgástevékenységek

A legfontosabb itt is az érzelmi ráhangolódás, a kiegészítő mozgással is a gyermek önálló tapasztalatszerző lehetőséget kapnak. A tevékenység során jártasak lesznek az adott mozgás terén, idegen környezetben megtanulnak mozogni, viselkedni, kommunikálni.

- Úszás: megtanulásának alapja a vízszeretet kialakítása. Célja a gyermekek vízbiztonságának megteremtése, egy úszásnemmel való ismerkedése. A jobb keringési rendszer, a megerősödött izomzat, az átmozgatott ízületek, mind- mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyerekek mozgás és vázizomzata fejlettebb legyen. Ritkábban betegszenek meg, a légúti fertőzések veszélye is csökken, egészségesebbé, edzettebbé válnak az úszás segítségével.
- Korcsolya: a jéghez való szoktatás, a jégen való biztonságos közlekedés, egyensúlyérzék fejlesztése.
- Labdajátékok: A labdás gyakorlatok fejlesztik a testi- és idegrendszeri funkciókat, a szem-kéz és szem-láb koordinációt, továbbá hatással vannak a térbeli tájékozódás fejlesztésére és a gömbérzék fejlesztésére. A kisgyermekkori labdás gyakorlatok nagy hatással lehetnek a mozgások térbeli és időbeli érzékelésére és pontosítására. A fejlesztő mozgásos játékok közül a legnépszerűbbek a különböző labdajátékok, például a foci, nem véletlenül. A foci hatása a fejlődésre, a gyerekek életének szinte minden területére kihat, természetesen pozitívan. A foci, mint sport segít levezetni a felesleges energiát, növeli az erőnlétet, fejleszti a mozgást és koordinációt, együttműködésre nevel. Továbbá a foci előnyei közé tartozik az is, hogy a csapatjáték által a gyerek egy közösség része lehet: megtanul beilleszkedni, csapatban gondolkodni, új barátokat szerezni, illetve a „valahová tartozás" érzése magabiztosabbá is teheti őt. Sportolás hosszútávon elősegíti az egészséges életmód elsajátítását. A sporttevékenység, főként a csapatsportok, elősegítik az összetartás és összetartozás érzését, és megtanulják tisztelni egymást, illetve az ellenfelüket is. Mindez kedvezően hat a szocializációra, a gyerek könnyebben fog tudni beilleszkedni egy új közösségbe a későbbiekben. Emellett erősödik az önbizalma.
- Atlétika: Óvodás korban a testi képességek, a fizikai erőnlét fejlesztése, valamint mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése is elengedhetetlen szerepet töltenek be a gyermekek életében. A mozgás sokoldalú tevékenység, amelynek feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelési foglalkozásokon túl jelen van a szabad játékban, környezeti és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is.
- Mozgáskoordináció: A kicsiknél a képességfejlesztés, a koordináció, a kondíció alakítása, a különböző mozgások megtanulása fontos. Szökdelnek, ugranak, futkároznak sorversenyek, váltóversenyek vannak, mindezek játékos formában. A mozgás a gyermekek lételeme, mely a személyiség egészét fejleszti, ezáltal maximálisan ki kell elégíteni. Ezt a különböző mozgásos tevékenységek szolgálják. A gyermekkorban végzett mozgás az egészségmegőrzés alapja. A mozgásos cselekvésen, játékon keresztül tapasztalja meg a gyermek önmagát, társait és az őt körülvevő világot. A mozgás élménye segíti énképének formálódását. Az egészséges gyermek fejlődésében a mozgásfejlődés bázisán alakulnak ki az író- rajzolómozgások, valamint a beszéd. A helyes irányú testi nevelés érdekében szükséges a gyermekek szomatikus és pszichés fejlődése, törvényszerűségeinek ismerete. a gyermekekkel való rendszeres foglalkozás, mely hatással van további fejlődésére. A mozgáskoordináció nem más, mint a mozgás egy sajátossága, annak optimális és célszerű,

tér- és időbeli végrehajtása. A mozgáskoordináció olyan sajátos feltételrendszer, melynek fontos szerepe van a mozgásszabályozás létrejöttében, adott feltételeknek megfelelően.
A mozgáskoordináció fejlesztésére a legtöbb természetes mozgás alkalmas. Olyan testgyakorlatokkal, mozgásformákkal lehetséges, melyek váratlan körülményeket teremtenek, több megoldási lehetőséget tesznek lehetővé, és a megszokottól eltérő módon hajtjuk végre. pl: összetett feladatsorok, különböző sebességgel haladó tárgyak követése, kis alátámasztási felületen végzett testgyakorlatok, gyors irányváltoztatást igénylő helyzetek. A határozott formájú gyakorlatoknál a figyelmet kiváltó gyakorlatok segítik elő legjobban a mozgáskoordináció fejlesztését. (téri tájékozódó képesség, kinesztetikus érzékelés, reakcióképesség, ritmusérzék, egyensúlyérzék, gyorskoordináció, állóképességi koordináció.

- Ritmikus sportgimnasztika: A ritmikus gimnasztika egy olyan komplex és harmonikus mozgások zenére történő gyakorlása, mely nagymértékben fejleszti a gyermekek mozgáskoordinációs készségét. Elsajátítják a balett és a művészeti torna alapmozgásait. Játékosan ismerkednek meg a különböző kéziszerekkel, mint labda, karika, szalag vagy buzogány. Helyes testtartásra, harmonikus és esztétikus mozgásra, ügyességre nevel. Fejlődik a gyermek: mozgáskoordinációja, koncentrációja, egyensúlyérzéke, szép érzéke, ritmus-és hallás érzéke, térorientációja, mozgásszervek működésének javulása, laza rugalmas izmok, kötőszövetek, így jobban elérhető a kívánt ízületi mozgékonyság.
- A kosárlabda edzések célja: az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságokat figyelembe véve, speciális tematika alapján a kosárlabda alapjainak megismertetése és megszerettetése játékos formában és a sportjáték szabályainak, technikai elemeinek elsajátítása. Pozitív hatásai: Mozgáskoordináció-javítása, fejlesztése, labdaérzékelés fejlesztése, gyorsaságfejlesztés, kosárlabda technikai alapok elsajátítása, mindezt játékos formában.
- Birkózás: A birkózás fontos a motoros képességfejlesztésben. Olyan elemeket tanulhatnak a gyermekek, melyeket a hétköznapi életben is tudnak használni, mint például az esések, tompítások, melyekkel komolyabb sérüléseket is meg tudnak előzni. Főként a nagy mozgások fejlesztését segíti elő, amely fontos a mozgáskoordináció szempontjából. Ezek mellett erősítő hatású is, és az állóképességet is fejleszti. A gyorsaság és a nyújtó gyakorlatok fejlesztése szintén előnyös a gyermekeknek ebben a korban.

A mozgástevékenységek lehetősége függ az adott nevelési évben megvalósuló rendszeres sportfoglalkozásoktól, mely tevékenységek tervezését, irányítását szakedzők végzik heti rendszerességgel.

10.5. Verselés, mesélés

Az magyar gyermekköltészettel, a népi dajkai hagyományokkal az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés eszköze. Az élőszavas meséléssel, az óvodás gyermekek szemléletmódja, világképe gazdagodik. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A Boldogságprogram meséi, versei sokrétűen segítik a gyermekek fejlődését, megértetik velük az érzelmeket és azok kezelését, erősítik a társas kapcsolataikat és empátiájukat. Serkentik a gondolkodásukat és a képzeletüket, növelik az önbizalmukat, támogatják a nyelvi fejlődésüket és javítják a figyelmüket. Mindemellett pozitív szemléletet közvetítenek az

öröm és a remény üzenetével. Beszéltető környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel minden tevékenységben jelen van. Általa fejlődik a gyermek önkifejező képessége, természetes erkölcsi tulajdonságai.
A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A gyermekek saját verseinek megalkotása, majd azok mozgással és rajzzal való összekapcsolása az óvodában egy csodálatos lehetőség az önkifejezésre. Ebben a folyamatban a szavak életre kelnek, segítve őket abban, hogy megmutassák a világnak, mi lakik a szívükben és a fejükben. Ez a játékos tevékenység nemcsak a képzeletüket és a kreativitásukat fejleszti, hanem abban is segít nekik, hogy jobban megértsék és kifejezzék az érzéseiket. Az óvodában a 3 és 7 év közötti gyerekek életkorának megfelelően válogatott irodalmi alkotásokkal találkoznak. Ez a sokszínű kínálat magában foglalja a magyar népi hagyományok kincsestárát – népmeséket, népi mondókákat és rigmusokat, a magyar történelem mondáit és meséit –, a klasszikus és kortárs magyar irodalom gyöngyszemeit, valamint más népek és nemzetiségek meséit is.

- Verselés: A kisgyermekek a vers iránti fogékonysága azon alapszik, hogy a ritmus és a hangzása, amely megragadja, ugyanahhoz az érzékletes, érzelmekkel átszőtt, élményközeli témához tartozik, mint a mozgás, amelyet helyettesít, és a hangulat, amelyet kifejez.
- Mesélés: Az óvodás gyermek otthonos ebben a világban. Sokféle helyzetet kínál, amelyben a gyermek áttételesen követheti vágyait.

Előadásmódja az óvodapedagógus részéről megfelelő felkészültséget követel. A csoportokban a mese, vers hallgatásának állandó helye van. A megfelelő ráhangolást és a nyugalmat az óvodapedagógusnak kell megteremteni. Kiválasztásakor mindenkor a gyermekek fejlettsége a meghatározó. Tartalmát tekintve lehet évszak hangulatát kifejező, állatokról szóló, tréfás humoros hangulatú, tündérvilágot megjelenítő, ünnepek köszöntését szolgáló. Válogatása elsősorban a magyar népköltészet és népmese világából történjen, helyes arányát megtalálva a klasszikus és a kortárs gyermekirodalmi alkotások megismertetésének.

A mindennapos verselés, mesélés és mondókázás az óvodában elengedhetetlen a gyermekek sokoldalú fejlődéséhez. A mesék varázslatos világai segítik a képzeletüket, szárnyakat adnak a kreativitásuknak, és új távlatokat nyitnak meg előttük. A történeteken keresztül megismerik az emberi érzelmek széles skáláját, megtanulják megérteni mások helyzetét, és építik az empátiájukat. A mesék erkölcsi tanulságai finoman szövik be a tudatukba a helyes és helytelen közötti különbséget, formálva ezzel a világlátásukat és értékrendjüket.
A mondókák ritmusa és dallama igazi zenei élményt nyújt a kicsiknek. Fejlesztik a beszédkészségüket, a ritmusérzéküket és a memóriájukat. A játékos szavak és mozdulatok összekapcsolása örömteli közös élményt teremt, erősítve a csoportkohéziót és a közösséghez tartozás érzését. A mondókázás a nyelvvel való kísérletezésre ösztönöz, megalapozva a későbbi olvasás és írás készségeit.
A mindennapos mesélés és mondókázás nem csupán szórakozás, hanem egy olyan befektetés a gyermekek jövőjébe, amely gazdagítja a szókincsüket, fejleszti a kommunikációs képességeiket, erősíti a kognitív funkcióikat, és megalapozza a pozitív érzelmi és szociális fejlődésüket. Ezek a meghitt pillanatok a pedagógus és a gyermekek között olyan köteléket is teremtenek, amely biztonságot és bizalmat sugároz, elősegítve ezzel a boldog és kiegyensúlyozott óvodáséveket.

10.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekek firkálás közben magukban a mozgásban és a mozgás eredményeképp létrejött vonalakban és színekben találják meg örömüket. A firkálás, mint „mozgásos játék" a kézügyesség fejlesztése szempontjából nagyon jelentős. A mozgástevékenység során alkalmazott labdás technikai elemek az ecset és ceruzafogás megfelelő elsajátítását segítik. A gyermekek saját testükről szerezett tapasztalatai az emberábrázolást teszik pontosabbá. A szükséges eszközök használata során lehetőség nyílik megismerésükre, gyakorlás közben a helyes használatukra.
Agyagozás, gyurmázás, tépés, vágás, ragasztás, varrás, térplasztika, építés jelenti ezt a tevékenységet. Közben fejlődik a kéz finom mozgása, a megfigyelő, problémamegoldó és egyéb képességei a rész és egész viszonyának térbeli megértése, térbeli tájékozódás a háromdimenziós látásmód kialakulása. A népművészeti motívumok, technikák alkalmazásával, a szín- és formavilágot ismerhetik meg. Ezek a tevékenységek az óvodai élet mindennapjaiban valósulnak meg, a csoportszobában állandó helye van és rendelkezésre állnak a különböző eszközök. A megvalósításra a hét mindennapján biztosítani szükséges a megfelelő időt, helyet, eszközt. A pedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás, és a kézimunka technikai elemeivel és eljárásaival.

10.7. Ének, zene, népi játék, tánc

Az éneklés, zenélés, felkelti a gyermekek érdeklődését, formálja a zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. A gyerekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A zörejek egyéb hanghatások, általában mozgással együtt jelennek meg, ezáltal a hallás- és ritmusérzék fejlesztés, komplex módon érvényesül. Fontos a tiszta éneklési készség fejlesztése, természetes énekhang hallása, a zenei hangok felfedeztetése. Az énekes népi játékok, és az igényesen válogatott kortárs művek a zenei kreativitás és képességfejlesztés fontos eszközei. A zenélés, éneklés a napi tevékenység részévé kell, hogy váljon.
Az óvodában a környezet hangjainak figyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok és a zenélés örömet szereznek a gyermekeknek, miközben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket és esztétikai érzékenységüket. A közös, élményteli ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus és a mozgás szépségét, valamint a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése és hallgatása, a néptáncok és népi játékok segítik a hagyományok megismerését és továbbadását. Az óvodai ének-zenei nevelés eredményes megvalósítása alapozza meg és segíti elő a zenei anyanyelv kialakulását.
A népi játékok és a gondosan kiválasztott magyar kortárs művészeti alkotások fontos eszközök a gyermekek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának fejlesztésében. Az éneklés, zenélés, népi játékok és néptánc a gyermekek mindennapi tevékenységének természetes részévé válnak a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenei anyag nagy része kapcsolódik a naptári évhez, a természeti jelenségekhez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fontos eseményeihez, valamint a különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez. A népi játékok, gyermekdalok, néptáncok és a zenehallgatási anyag kiválasztásakor az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelésben részt vevő gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány és az ünnepek meghatározó szerepet töltenek be a nemzeti nevelésben, az élményeken alapuló értékátadás eszközeiként, a gyermekek korosztályi sajátosságaira építve.

10.8. Külső világ tevékeny megismerése

E tevékenység keretei között a gyermekek az őket körülvevő valóságos világ összefüggéseit ismerik meg. Az óvodába lépés pillanatától fontos a tér, mennyiség, a forma azonosságainak, különbözőségeinek, összefüggéseinek megfigyeltetése, megértetése. A matematikai tartalom mindent átfog, áthat, és állandóan jelen van a tevékenységekben. Legfontosabb elv, mindent a természetes környezetben megfigyeltetni, az összefüggéseket, változásokat megértetni és ez által megfelelő ismeretekhez juttatni a gyermeket. A gyermeket körülvevő világ személyes megtapasztalása, szerepek magatartási módok megtanulása, környezeti értékek felismertetése, fogalmak tisztázása, a tudatos felelősségteljes cselekvés kialakítása, a környezet védelme érdekében. Az időjárás, és a természet változásainak megfigyelése, és folyamatos nyomon követése, állatok, növények tulajdonságainak, életmódjának megfigyelése, gondozása, anyagok tulajdonságainak megismerése. Az óvodai élet mindennapjaiban valósulhat meg a gyermek vagy felnőtt kezdeményezésére alapozva. A szabadban folytatott tevékenységek a tapasztalás közvetlensége révén az élmény hitelességét biztosítják. A tapasztalás lehetőséget ad a néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeinek megismerésére, majd az ismeret tevékenységben való alkalmazására.

Társadalmi változások megfigyelése
A gyermekek figyelmének ráirányítása a szűkebb és tágabb környezet jelenségeire, és az ott élő emberek életmódjára, kultúrájára. A lakókörnyezet közvetlen megismerése segítséget ad a könnyebb eligazodásban, biztonságot teremt számukra. Viselkedés minták gyakorlása közösségen belül. A felnőttek által végzett munka jellemzőinek megismerése.

Természet védelme
Meg kell értetni a gyerekekkel, hogy a saját életterük védelme, gondozása egészségesebbé teszi fejlődésüket. Így a közvetlen és közvetett környezet tisztaságának és annak megtartásának felismertetése. A természet védelme, gondozása.

Matematikai tartalom:
Az óvodai matematikai nevelés az óvodai nevelés része, hozzájárul a gyermeki személyiség alakulásához, a képességek fejlesztéséhez, alapot biztosít az iskolai tanuláshoz. A matematikai nevelést folyamatként értelmezzük. Anyagát elsősorban nem ismeretek alkotják, hanem gondolkodásfejlesztést jelent, cselekvéses és gondolati tevékenységeket tartalmaz.

11. A GYERMEKEK FEJLETTSÉGI SZINTJÉNEK MUTATÓI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

11.1. Testi fejlettség, mozgás

A megtanult mozgások tökéletesebbek, összerendezettebbek lesznek, megjelennek a mozgáskombinációk. Megtörténik hét éves korra az első alakváltozás. A gyermekek ugyanazt a

mozgást egyre több kombinációban és egyre több feladathelyzetben képesek felhasználni. Állóképesek, erősek, gyorsak, ügyesek, lazák, szervezetük ellenálló.

11.2. Szociális magatartás

A gyermekek képesek megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek, Környezetükkel való kapcsolatrendszerük széleskörű. Nagy a nyitottságuk, közvetlenségük társaik és a felnőttek irányába. Szívesen vesznek részt a közös tevékenységekben. Képesek szerepek kiosztására, döntéshozásra. Saját maguk és táraik kiszolgálásában önállóak. Egymással és a felnőttekkel szemben udvariasak, türelmesek. A gyermekek tevékenységében egyre inkább elhatárolódik a játék a feladattól. Feladatvégzés közben figyelme kevésbé elterelhető. A kapott feladat elvégzését előbbre valónak tekinti minden más tevékenységnél. Pozitív emberi magatartás, társaikhoz való viszonyulás, segítőkészség, figyelmesség jellemzi személyiségüket. Kialakul az egészséges versenyszellem.
Gazdag ismeretekkel rendelkeznek a többféle és több oldalról történő megtapasztalás segítségével. Saját testükről szerzett információik széleskörűek, előtérbe kerül az ismeretszerzés igénye. Megismerő funkcióik magas szintűek. Óvodai és külső környezetben magabiztosan mozognak, könnyen teremtenek kapcsolatot. Bátran kommunikálnak a felnőttekkel és társaikkal. Minden helyzetben képesek megértetni magukat. Tisztán, érthetően, választékosan beszélnek. Aktív szókincsük – a széles körű tevékenységek segítségével- gazdag. Értik és használják a különféle metakommunikációs jelzéseket. Ennek fejlődéséhez a sokmozgásos tevékenységek nagymértékben hozzájárulnak. E szakmai program segítségével a gyermek személyisége olyan széles körű fejlődést mutat, hogy bármilyen szakmai program alapján dolgozó iskolában képesek eredményesen helyt állni.

12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái:

Az óvoda a családdal szorosan együttműködve szolgálja a gyermekek fejlődését. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül. A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása és korosztályi tapasztalata, mely alapján hathatós segítséget tud nyújtani a gyermek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri együttműködésük elengedhetetlen a gyermek harmonikus fejlesztése érdekében.
A szülői munkaközösség az óvodai közösség szerves része. Munkájukat az igazgató és a csoportos óvodapedagógusok segítségével munkaterv alapján végzik. Nevelési év elején a szülők 5 főt választanak maguk közül, akik egy főt választanak a szülői szervezet elnökévé.

Az eredményes együttműködés legfontosabb feltételei:

- Kölcsönös bizalom a család és az óvoda között, nyílt őszinte együttműködés.
- Az óvodának tiszteletben kell tartani a család világnézetét.
- A szülőnek éreznie kell, hogy gyermekét szeretik az óvodában.
- A szülő és az óvodapedagógus is érezze, hogy számítanak a véleményére, kölcsönösen tiszteletben tartják egymás nevelési elveit.

13. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

Óvodánk óvodapedagógusai közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésében, megelőzésében és megszüntetésében. Ennek során, amennyiben a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk, együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal. A nevelési év kezdetekor írásban tájékoztatjuk a szülőket a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, elérhetőségének helyéről, idejéről. A gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri az óvodában folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. A nevelési intézmény igazgatója felel a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért.

14. BALESETMEGELŐZÉS ÉS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Az év megkezdésekor, illetve szükség szerinti gyakorisággal (pl. kirándulás előtt) az életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően ismertetjük a gyermekekkel az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó szabályokat. Felhívjuk a figyelmüket a veszélyforrásokra. Az ismertetés tartalmát dokumentáljuk.

Balesetvédelmi oktatás rendje:
A folyosókon való közlekedés szabályai:

- futás a csúszós burkolat miatt nem megengedett,
- jobb oldalon való haladás,
- radiátor, padok, öltözőszekrény mellett fokozott figyelem a balesetveszély miatt,
- ajtók mellett fokozott figyelem,
- lépcsőn való közlekedésre kiemelt figyelem.

Játékok, eszközök használatának bemutatása, figyelem felhívása a pontos kezeléshez.
Öltözőkben, mosdókban való fegyelmezett viselkedés:

- mosdóban a csapok mellett egymás testi épségére való figyelem
- lecseppent víz esetében dajka néniknek szólni szükséges, hogy feltörölhesse a balesetveszély elhárítása miatt.

Közutakon való közlekedés:

- jobb oldalon haladás,
- kézfogással közlekedés.

Ágyrakás szabályainak folyamatos tudatosítása- nagycsoportban 2 gyerek visz egy ágyat.

Úszás során – közlekedés- kézfogással

- öltözőben padra nem állhatnak a gyerekek,
- medence mellett futás tilos!,
- csak papucsban lehet közlekedni,
- csak az edző utasítására lehet bemenni a vízbe,

- maguk, és társaik testi épségére vigyázni kell.

Kirándulás során:

- játékok közbeni sérülések elkerülése,
- környezetünkre figyelem, tilos szemetelni

Minden baleset, sérülés- bárhol történt az óvodában jelentési kötelezettséggel bír!

Az óvodapedagógus feladata:
A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

15. DIFFERENCIÁLÁS

Programunkban a differenciált fejlesztés azt jelenti, hogy minden gyermek a maga módján, a maga ütemében, a maga képességei szerint tudjon fejlődni és ki tudjon kibontakozni. Véleményünk szerint a kiugró képességű gyerekek fejlesztése is ebbe a körbe tartozik, hiszen az elv azonos, mert mindenkit a maga szintje és képességei szerint kell nevelni. A kisgyermek fejlődésében nem hagyjuk figyelmen kívül az érést, amely a fejlődési folyamat sajátos, ám mindig jelenlévő jelensége. Tudjuk, hogy az érés során válik láthatóvá, hogy a fejlődés nem egyenletes, nem egyenes vonalú, felfelé tartó irány, hanem hol felgyorsuló, hol lassuló, időnként stagnáló, néha visszaeső vonulat. Legtöbbször nem tudható előre, hogy a személyiség mely összetevői fejlődnek majd „jól”, vagy mely összetevői alakulnak másképp, illetve azok mikor „hozzák be” magukat. A hagyományosan jól fejlődő jegyek és az eltérően fejlődők együttesen vannak jelen a személyiségben, valamint az egyes képességek sem egyszerre és nem egyenletesen fejlődnek.

16. INKLUZÍÓ

Nevelésünkben az inkluzív azt jelenti, hogy a „minden gyerek más” elvet valljuk, és ez az elv programunk minden elemében érvényesül.

16.1. Integráció

Az integráció az inkluzív pedagógiai gyakorlatunk azon része, amely a többségtől bármilyen szempontból eltérő gyermekek elfogadását és a többséggel történő együttnevelését jelenti. Programunkban a differenciálás értelmezése az inkluzív pedagógia, ez adja az integrációs nevelésünk ideológiai hátterét. Inkluzív pedagógiánkban a cél a gyermek saját szintjének maximumára való eljuttatása.

16.2. Az óvodánkban megvalósuló - integrált - nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelésük. Az együttnevelést vállaló intézményként többet vállalunk, magasabb értéket kínálunk a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget.

16.2.1. Az integrált fejlesztésben részt vevő óvodaként

Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit, Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez. Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, segíti.
Sikerkritérium: a gyermekek beilleszkedése, fejlődése, az együtt haladás lehetőségéhez mérten, korosztályának megfelelő.

16.2.2. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációja

Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyerek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek: különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, kiemelten tehetséges gyermek. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek estében. A gyerekek fejlődésének nyomon követésekor megismerjük pillanatnyi fejlettségi állapotukat annak érdekében, hogy tovább lehessen fejleszteni őket. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek is különbözőek, egyediek, ezért speciális nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek ugyanúgy, mint bárki más. A pedagógusaink értő figyelemmel fordulnak feléjük. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért. Minden gyereknek joga van, életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő szinten, tisztában lenni saját állapotával, jogaival és lehetőségeivel. Pedagógiai programunkban a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése több irányban történik: az óvodapedagógus kompetenciájánál fogva a differenciálási szintekre és a képességfajtákra vonatkozó ajánlásokat variálja az adott kisgyerek fejlettségi szintjéhez, állapotához igazítva, figyelembe véve a segítő szakkompetencia (fejlesztő- és gyógypedagógus, logopédus) útmutatásait.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése során az alábbiak szerint a szükséges pedagógiai feltételeket biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermeket fejlesztő szakemberek számára. Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához; az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelése a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az óvodapedagógus feladatai: A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse. Bizonyos funkciók tartós stagnálása esetén visszatérni a gyermeknek arra a fejlettségi szintjére, ahol még biztonságosan mozog, és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat el kell juttatni őt a következő szintre. A lemaradások természetes módon történő fejlesztése sok mozgással, játéktevékenységgel. Idő és lehetőség biztosítása a hiányosan elsajátított vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésére, korrigálására.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése
A tehetség korai jelei: Vannak gyerekek, akiknél már igen fiatal korban feltűnik, hogy adottságai valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Kiemelkedő szerepe van a családnak, az óvodának, a társaknak. Tehetségre utaló jegyek az óvoda gyakorlatában: Az óvoda a maga kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel akarva akaratlanul felszínre hozza a többet teljesítő gyerek adottságait, képességeit.
Az óvodánkban a segítő tevékenység az adott korcsoport képességeit, adottságait figyelembe véve az alábbi területeken zajlik: vizuális tevékenységben, zenei tevékenységekben, mozgásos tevékenységben. Az óvodapedagógusi feladatok, a tehetség felismerésekor: Segítse a tehetségígéret felismerését, lehetőséget adva a gyermeknek a tehetsége gyakorlására.

Hátrányos és halmozottan hátrányos gyerekek nevelése
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység. Bármilyen hátrányos helyzetből származó lemaradás csakis szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve ellensúlyozható. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségünknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van. Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

17. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Óvodánk a pedagógiai program megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük különösen az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározásakor, a felvételi kérelmek elbírálásánál, az óvodai szabályrendszer megállapítása és a követelménytámasztás során. Az esélyteremtés az óvodában azt jelenti, hogy minden gyermek azonos lehetőségeket és feltételeket kap a fejlődéséhez és tanulásához, függetlenül a származásától, társadalmi helyzetétől vagy képességeitől. Az

esélyteremtés fontos eleme az óvodai nevelés, mert az óvodáskor a gyermekek alapvető kompetenciáinak és képességeinek kialakítása és fejlesztése időszaka. Az óvoda felelős a gyermek teljeskörű fejlesztéséért, különös tekintettel a szociális és érzelmi fejlesztésre, a kreatív és művészeti tevékenységekre, a motorikus képességekre és az előtanulási készségek kialakítására. Az esélyteremtés az óvodában hozzátartozik a differenciált pedagógiai módszerek, a differenciált tanulásszervezés, a beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek támogatása és a hozzátartozó szolgáltatások biztosítása. Az óvodáknak elkötelezetten kell dolgozniuk az esélyteremtésért és az esélyegyenlőségért, és lehetőségeik szerint segítséget kell nyújtaniuk a hátrányos helyzetű gyermekeknek a személyes és szakmai tudás, valamint a társadalmi integráció eléréséhez. Az esélyteremtés az óvodában tehát arról szól, hogy minden gyermeket a legjobb képességeik szerint támogatnak és fejlesztenek, hogy lehetőséget kapjanak az egyenlő esélyekhez és a sikeres jövőhöz.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY SZÁZSZORSZÉP TAGÓVODÁJA

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Százszorszép Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

BEVEZETÉS **2**
1. HELYZETKÉP **2**
1.1. ÓVODAKÉP 3
1.2. GYERMEKKÉP 4
1.3. PEDAGÓGUSKÉP 4
1.4. PEDAGÓGIAI ASSZISZTENSKÉP 5
1.5. DAJKAKÉP 5
1.6 SZÜLŐKKEL SZEMBENI KÍVÁNALOM 5
2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT **5**
3. AZ ÓVODA ÁLTALÁNOS FELADATAI **9**
3.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA 10
3.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS 12
3.2.1. BEFOGADÁS 13
3.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA 14
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI **15**
4.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK 15
4.2. TÁRGYI FELTÉTELEK 16
5. SZOKÁS- ÉS NORMARENDSZER **17**
5.1. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE 17
5.2. NAPIREND 18
5.3 NYÁRI NAPIREND 19
5.4. HETIREND 19
5.5. ÜNNEPEK, JELES NAPOK 21
5.6. MEGEMLÉKEZÉSEINK, ÜNNEPEINK 21
6. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI **22**
EGYÉB EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁINK 23
7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI **24**
7.1. JÁTÉK 24
7.2. VERSELÉS, MESÉLÉS 26
7.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC 27
7. 4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA 28
7. 5. MINDENNAPOS MOZGÁS 29
7.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE 31
7.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK 34
7.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS 34
8. TEHETSÉGGONDOZÁS MEGALAPOZÁSÁNAK ELVEI ÉS DOKUMENTÁCIÓJA **35**
9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE **36**
10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE **38**

BEVEZETÉS

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodájának sajátos arculatát tükröző, korszerű pedagógiai elvek és értékek mentén átgondolt, a hatályos jogszabályok figyelembevételével elkészített pedagógiai programját tartja most a kezében.

„Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit." [1]

Óvodapedagógusainkkal, pedagógiai munkát segítő munkatársainkkal közösen optimális feltételek megteremtésével, egységes pedagógiai program mentén neveljük, segítjük a gyermeki személyiség kibontakozását. Pedagógiai programunkban megjelenik óvodánk sajátos arculata. Óvodánkban minden azért van, hogy a hozzánk járó gyermekek boldogok legyenek. Társas kapcsolataikat jellemezze a bizalom, egymás elfogadása, tisztelete, szeretete.

1. HELYZETKÉP

A MIÓVI Százszorszép Tagóvodája a Szinva patak mellet, a város központjában helyezkedik el, leginkább társasházak övezik. Több mint ötven éve áll a családok szolgálatában. A kétszintes épület 1971-ben épült, két tornaszobával, esztétikusan berendezett, hangulatos csoportszobákkal, tágas játszóudvarral rendelkezik. 2023. szeptemberétől 6 csoportban összesen 150 gyermek elhelyezésére van lehetőség. Az óvoda épülete, udvara és berendezései szolgálják a gyermekek kényelmét, biztosítva fejlődésüket és egészségük megőrzését.

Szociokulturális szempontból a családok helyzete igen sokféle. Jelen vannak magasan képzett, jómódú családok és a hátrányos helyzetű családok is, többségében azonban a középréteghez tartozó családok gyermekeit neveljük. Ezt a sokszínűséget figyelembe véve pedagógiai fejlesztésünk kiemelt szempontja az egyéni és differenciált bánásmód.

Pedagógiai programunk megalkotása során abból indulunk ki, hogy

- a gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg,
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, hátránycsökkentő szerepet töltenek be,
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

[1] 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

1.1. Óvodakép

Az óvodáskor meghatározó a testi, lelki, szellemi fejlődésre nézve. Óvodánk sajátos arculatához tartozik a gyermekközpontú, derűs, biztonságot sugárzó légkör, amely a hivatásukban elkötelezett pedagógusok, magas szinten végzett nevelőmunkájával párosul. Pedagógusaink munkáját áthatja a szeretteten alapuló magatartás és a játékosság, amely fokozza a gyermek érdeklődését, a megismerés vágyát és a felfedezést örömét. Óvodánkat mindig is magas színvonalú szakmai munka jellemezte. Meggyőződésünk, hogy az óvodapedagógusaink módszertani szabadságát meghagyva, optimális feltételek megteremtésével segítjük a gyermeki személyiség kibontakozását.

Célunk olyan személyiség nevelése, aki nyitott a körülötte lévő világra, bízik a felnőttekben, elfogadja és tolerálja a másságot, nem ad teret az előítéletnek. Szeretnénk óvodásainkat optimista életszemléletű, alkalmazkodásra és megújulásra képes boldog gyermekként látni.

Az óvodai nevelésünk további célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Feladatunk, hogy gyermekek képességei önmagukhoz mérten optimálisan fejlődjenek, megfelelő ismeretanyaggal, képességekkel és készségekkel rendelkezzenek az óvodáskor végére. Gyermeki személyiség fejlesztését differenciáltan, életkori sajátosságoknak megfelelően, egyéni képességek figyelembevételével, játékos tevékenységeken keresztül törekszünk kibontakoztatni.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Ennek célja a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességeik és készségeik fejlesztése.

Az óvodai csoportokban naponta 45 perces időkeretben részesülnek a feladatra differenciált, gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó fejlesztésben.

A játék elsődlegességét hangsúlyozzuk. Előtérbe helyezzük a mással nem helyettesíthető szabad játékot, ami átfogó módon fejleszti a gyermeki személyiséget.

A **tehetségígéretekre épülő tevékenységeinkben**, mint pl. az „Ügyes kezek” csoportos tevékenységek során, a „Kreatív drámagyakorlatok” csoportos tevékenységek alkalmával, kiemelt fontosságot kapnak a művészeti értékek, a kreativitás erősítése. A gyermeki képességek, kibontakoztatása mellett a néphagyományőrző szemléletmóddal, a néphagyományőrző csoportunkban, valamint az „Így tedd rá!” népi játék, néptánc módszertani programmal hangsúlyt fektetünk hagyományaink ápolására, kulturális értékeink átörökítésére.

A gyermekek mindenkori érdekeit szem előtt tartva, hagyományaikat megőrizve követjük az Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakat.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az **óvoda funkciói**: óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő funkciók. Ezen funkciók hatására a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az **óvodai nevelésben alapelv**, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk,
- a szabad játék mással nem helyettesíthető kiemelt tevékenység.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, valamint, hogy megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

1.2. Gyermekkép

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakozásában, az esetleges hátrányok csökkentésében a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Hisszük, hogy minden gyermeket ugyanaz a magas színvonalú szeretetteljes nevelés illet meg.

Intézményünkbe járó gyermekek legyenek boldogok, kiegyensúlyozottak, kreatívak, nyitottak, érdeklődőek a külső világ megismerésére, önállóak, együttműködőek, pozitív énképpel rendelkezzenek, fogadják el a különbözőséget, rendelkezzenek szabály- és feladattudattal, tudjanak alkalmazkodni a változásokhoz.

Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik tele vannak élményekkel, tudnak nevetni, felfedezni, rácsodálkozni, őszintén megnyilvánulni, kellő empatikus készséggel rendelkeznek, társaikkal szemben együttérzőek, kapcsolódni tudnak a művészeti ágakhoz, így a zenéhez, irodalmi élményekhez, kézműves, alkotó tevékenységekhez.

1.3. Pedagóguskép

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Nevelőtestületünk a nevelőmunka sikerének és hatékonyságának érdekében szakmailag folyamatosan fejlődik. A nevelőtestületre jellemző a nyitottság, a szakmai megújulásra való törekvés és az önképzés igénye. Fontos számunkra, hogy figyeljünk egymásra, bízzunk egymásban és tanuljunk egymástól. Törekszünk a minőségi munka megvalósítására.

Óvodapedagógusaink feltétel nélkül szeretik, tisztelik a gyermekeket, a szülőt, elfogadják a különbözőséget. Jellemzi őket a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, a megújulásra való törekvés, egymás munkájának megbecsülése, elfogadása, segítése, tisztelete, együttműködés a közösen megfogalmazott célok elérése érdekében. Jellemző a jó munkahelyi légkör, kreativitás, hatékony problémamegoldás. Szakmailag elhivatottak, törekszenek megfelelni a társadalmi, oktatáspolitikai és szervezeti elvárásoknak. A gyermeki közösség aktív, tevékeny irányítói. Tudatosan alkalmazzák a közösségfejlesztés változatos módszereit.

- rendelkezik a hatályos jogszabály által előírt szakirányú végzettséggel korszerű elméleti tudáson alapuló ismeretekkel,
- folyamatos önképzési igény jellemzi,
- kommunikációja kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértését tükrözi,
- pedagógiai munkája tükrözi elhivatottságát,
- a kötelező dokumentációkat kellő szakmaisággal vezeti,
- a pedagógusetika követelményeit, munkafegyelem és közösségi együttműködés normáit megtartja,
- a humanista pedagógia elveit követi,
- megjelenése és viselkedése mindenkor pozitív értéket közvetít,
- képviseli a pedagógiai program szellemiségét,

1.4. Pedagógiai asszisztenskép

A gyermekcsoportok mindennapjainak segítői. Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait, annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában. Támogatóan segíti a beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekeket a csoport életébe, ezáltal az egyéni bánásmódot igénylő gyermekek elfogadtatásában jelentős szerepe van. A gyermekekkel türelmes, szeretetteljes kapcsolatot ápol, segíti a személyiségük fejlődését. Tevékenyen vesz részt a gondozási feladatok ellátásában, szokások alakításában. Gondoskodik a gyermekek testi épségéről, erkölcsi védelméről. Viselkedésével, beszédkultúrájával pozitív mintát ad, értéket közvetít. Aktív segítőként vesz részt a rendezvények szervezésében, lebonyolításában. Feladatuk továbbá a kiscsoportos fejlesztések és nevelési időn kívüli gyermekprogramok előkészítése, szervezése.

1.5. Dajkakép

Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait, annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában. Szokásrendszer alakításában személyes példaadásával erősíti a gyermekeket. Kommunikációja mind a gyermekekkel, mind a felnőttekkel megfelelő, példamutató. Munkavégzése során pontos, precíz, folyamatosan biztosítja az óvodai élethez szükséges higiéniai feltételeket. Aktív szerepet vállal a rendezvények lebonyolításában. Jellemzi a gyermekszeretet, empátia, mintaadás, együttműködés, tolerancia, problémamegoldás, szociális érzékenység, szakmai felkészültség.

1.6 Szülőkkel szembeni kívánalom

A szülők fogadják el, tiszteljék az óvoda értékrendjét, nevelési elveit, becsüljék meg az intézményben dolgozók munkáját. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk arra, hogy az óvoda pedagógiai programját, feladatait megismerjék, támogató légkört biztosítunk a szülők gyermeknevelési kompetenciájának erősítéséhez, családi vagy környezeti kockázati tényezők fennállása ellenére minőségi nevelést tudjon adni gyermekének.

2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Ahogyan a százszorszép nyitja ki szirmait és kezd el növekedni a napfény hatására, úgy törekszünk a gyermeki személyiség kibontakozásának segítői lenni.

Előtérbe helyezzük a mással nem helyettesíthető szabad játékot, ami átfogó módon fejleszti a gyermeki személyiséget. Szemléletmódunkat a gyermekközpontúság jellemzi. Önállóan gondolkodó, kreatív, kiegyensúlyozott gyermekeket nevelünk egyéniségüket szem előtt tartva.

Nevelésünk biztosítja a gyermekek számára az iskolába lépéshez szükséges készségek, képességek megszerzését, ugyanakkor megőrizzük az óvodapedagógia módszertanának alapértékeit. A gyermekek tudásvágyára, kíváncsiságára építve igyekszünk biztosítani a fejlődéshez szükséges feltételeket. A gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk.

A változatos műveltségtartalmak átadását mindennapi beszélgetéssel, énekléssel, mesével, verssel, művészeti élménynyújtással kívánjuk elérni. Biztosítjuk a gyermekek spontán mozgásigényének kielégítését, emellett a tudatos mozgásfejlesztésen belül a nagy- és finommozgás gyakorlását.

Élményekben gazdag programokat szervezünk annak érdekében, hogy a természeti és társadalmi környezetet közelebb hozzuk a gyermekekhez.

A családdal együttműködve olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik bizalommal és szeretettel fordulnak társaik és a felnőttek felé, toleránsak, valamint elfogadják egymás különbözőségét.

Helyi sajátosságainkhoz alkalmazkodva igyekszünk minél színesebbé tenni óvodánk profilját.

- A **néphagyományőrző csoport**ban a hagyományok éltetése beépül az óvodai nevelés teljes folyamatába, és érzelmekre hatóan színesíti a gyermeki tevékenységeket. A népi kismesterségek, a jeles napokhoz kapcsolódó hagyományok megismertetése, az ünnepelni tudás képessége a családok együttműködésével valósul meg. Feladatunk a népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának megfelelő, számukra örömteli ingerek, élményeket adó és cselekvésre késztető elemek kiválogatása és azok nevelési folyamatba való illesztése.

  A néphagyományőrzés gazdag lehetőségét kínálja a gyermekek sokirányú harmonikus fejlesztésének, lehetőséget ad a kreativitás kibontakoztatására. Nyitottságot teremt a természet felé. Barkácsolások során előtérbe kerülnek a természetes anyagok. A népi játékok meghatározó szerepet töltenek be. A gyermekmondókákon, népmeséinken keresztül erősödik az értelmi nevelés és ezzel párhuzamosan az anyanyelvi nevelés is. Népdalaink érzelmi motivációt indítanak el a gyermekekben, melyek esztétikai élményt nyújtanak és erősítik a nemzeti identitástudat alakulását is.

- Óvodánk a 2020-2021-es nevelési évben pályázott a **Boldog Óvoda** címre, melyet sikeresen elnyertünk. A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet nyílt pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények számára „Boldog Óvoda" és „Örökös Boldog Óvoda" cím elnyerésére. „A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötletet és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az óvodás korosztály számára." Az óvodában Boldogságpercek csökkentik a gyermekek szorongását, miközben erősítik önbizalmukat, kiegyensúlyozottabbá válnak a gyermekek. A Boldogságprogram és a Pedagógiai Program óvodánk pedagógiai végcéljai, morális és funkcionális alapelveink, nevelési céljaink, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a Boldogságprogramban megfogalmazott célokkal.

A mi céljaink:

- a tolerancia, egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás,
- az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is,
- a nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet,
- a problémamegoldás képességének kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet, enélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség,
- az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban,
- a vitakultúra elemeinek /bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás/folyamatos alkalmazása,
- minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása,
- a saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése,
- az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
- a környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív irányú cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása,
- az identitásélmény/önismeret és autonóm világkép/kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése,
- kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

Tehetségígéretekre épülő tevékenységeink

„A tehetség nem más, mint egy potenciális lehetőség, ígéret arra, hogy valaki, valamilyen társadalmilag hasznos emberi tevékenységi körben kiemelkedő teljesítményt hozzon létre úgy, hogy ez számára megelégedettséget, sikerélményt jelentsen." Czeizel 1997

Gyakran azonosítják a tehetséget a kiemelkedő képességgel, kíváncsisággal, rugalmas gondolkodásmóddal, alkotóerővel. Mindezek azonosításához megfelelő környezeti háttérre van szükség. Gyermekkorban a potenciális tehetséget keressük, melynek kibontakozását óvodánkba működő tehetségígéreteket támogató műhelyek segítik.

- Minden csoportunkban prioritást élvez a játék, mely a gyermekeinket segíti az életre való felkészülésben. A ma gyermekének életében is ugyanolyan helyet és szerepet tölt be a játék, mint az évszázadokkal ezelőtt élt gyermekek mindennapjaiban.

  A játék örök és ezt támogatja, segíti az **„Így tedd rá!"** program is a népi játékok „vissza tanításával" és terjesztésével, mellyel szeretnénk segíteni a gyermekek fejlődését és harmonikus életének kialakítását. Észrevétlenül, utánzással elsajátítják a magyar néptánc alapjait, élményekhez juttatva őket nap, mint nap; megőrizve és tovább örökítve hagyományainkat, népi kultúránkat. Balatoni Kata programgazda gondolatán alapuló „Így

tedd rá!" módszertan immár nemzetközileg is elismert népi játék, néptánc módszertani program. Komplexitásának köszönhetően minden kompetenciaterület fejlődését segíti, támogatja. A szemlélet megértése, elfogadása, megélése, alkalmazása során a pedagógus és gyermek is olyan tapasztalatokkal, élményekkel, ismeretekkel találkoznak, mely szinte észrevétlen beépül a mindennapi élet forgásába. Segít a belső fejlődésében, önismeretben, az önkifejezés által az érzelmek megélésének lehetőségét biztosítja.

Cél, hogy játékos formában, hagyományos népi játékokon keresztül fejlesszük a gyermekek mozgáskészségét, ismertessük meg velük a magyar néptánc alapjait. Mindeközben fejlődik a gyermekek mozgáskoordinációja, ritmusérzéke, zenei hallása, játékkészsége, szociális készsége. Fontos szerep jut az ugróiskoláknak, szimbólumoknak (tulipánok, dió), egyéb mozgásra késztető játékoknak (babzsák, gumi, korong, simi labda). A mondókák által fejlődik beszédkészségük, szókincsük, párbeszédes játékokon keresztül a kommunikációs készségük. Kör-és ügyességi játékokon, feladatokon keresztül fejlődik a gyermekek memóriája, szabálytudatuk, szabálytiszteletük, önfegyelmük. A játékok dalanyagának szövegein keresztül gyarapodik szókincsük, szövegértési képességük. A mozgáson keresztül fejlődik térbeli tájékozódó készségük.

A hagyományos paraszti kultúrában a játék, a teljes szocializációs folyamatot biztosította, tehát minden kompetencia terület fejlődésére lehetőséget adott, mindvégig a gyermekek korosztályi sajátosságainak megfelelően. A tudásátadáson túl azonban igen fontos szerepet töltött be a belső személyes fejlődésben is. A közösségben való lét az önkifejezés és az érzelmek megélésének lehetőségét is adta egész életen át. Ezeket a lehetőségeket kihasználva törekszünk tehetségígéreteink képességeit fejleszteni, és az óvoda közösségét összekovácsolni a különböző közös ünnepeink alkalmával és a mindennapokban.

Mindehhez minőségi hanganyagokkal, és eszköztárral rendelkezünk, melyek körét folyamatosan bővítjük.

- Művészeti tevékenységeken keresztül a kreativitás, alkotó szemléletmód és cselekvés formálása elsődleges feladatunk. **„Ügyes kezek"** mikrocsoportos fejlesztő tevékenységek alkalmával a gyermekeket sikerélményhez juttatjuk, megismerkednek különböző anyagokkal, technikákkal, egyedi alkotásokat hoznak létre. A kreativitás, az alkotó gondolkodás, a cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata. A kreatív emberek sajátossága a valami újat alkotás, a változások elindítása, az önálló egyéniség kifejezése. Óvodáskorban hihetetlenül nagy lehetőségek vannak a kreatív képességek kibontakoztatására. A művészet megismertetése, megszerettetése már az óvodáskorban elkezdődik. A művészeti nevelés az egyéniség színeinek kibontakoztatását is jelenti, éppen ezért arra törekszünk, a gyermek maga találja ki és valósítsa meg elképzeléseit, akkor nyújtunk neki ehhez segítséget, ha ezt a gyermek kéri és igényli. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztosabban kezelik azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére. Fejlődik szem- kéz koordinációjuk, finommotorikai készségük, kreativitásuk, fantáziájuk, problémamegoldó képességük, önbizalmuk, szociális képességeik.
- **„Kreatív drámagyakorlatok"** keretén belül helyzetgyakorlatokkal tarkított drámapedagógiai fejlesztő elemeket és eszközöket alkalmazva vidám hangulatú foglalkozásokra van kínálati lehetőség. A drámafoglalkozás fejlesztő hatása hamar

megmutatkozik a gyermekeknél a verbális és nonverbális kommunikációjukban, szókincsükben, nyelvgyakorlatok által az anyanyelv területén, memória és gondolkodási műveletek terén. Fejlődik elemi alapkészségük, így önállóságuk, szociális kapcsolatuk, empátia készségük. Önbizalom növelésére, szorongás- és feszültségoldásra is megoldást nyújt.

Foglalkozások során bővül szociális készségük, valamint saját énképük megismerésével foglalkoznak a drámapedagógus kolléga irányításával, emellett fejlődik hallásuk, szókincsük is. Erre több fajta játékos gyakorlat ad lehetőséget. Legfontosabb gyakorlat a tanítási dráma, ami egy már általuk ismert mese köré épül, mely fontos témát ecsetel, amit a gyermekeknek kell közösen megoldani, vagy megoldást találni rá. Ilyen fajta témák lehetnek, pl. kudarc érzése, elhanyagoltság érzése, gyász feldolgozása, szülők válása, kisebbségek a csoportokban.

A tevékenységek eleje mindig egy boldog hálakörrel indul, ami így hangzik: „Ma azért vagyok hálás, mert…" Ezután olyan játékos gyakorlatsor következik, ahol komoly zenére kell önmagunkra és társainkra is figyelni. Ezt követően olyan játékokat, helyzetgyakorlatokat játszanak, amik az adott témáinkhoz kapcsolódnak. Játék közben a gyermekek észre sem veszik, hogy milyen fontos témákat dolgoznak fel, mégis szívesen kapcsolódnak be és játszák el az ötletesebbnél ötletesebb jeleneteket.

A gyermekeknek zenei és ritmusfejlesztő játékokon keresztül lehetőségük van a szabad önkifejezésre. A zene jótékony hatással bír az idegrendszerre, feszültségoldó hatású és segíti a gyermekek tanulási alapkészségeit is a jövőben, valamint szókincsük is fejlődik, ami nagyban hozzájárul a nyelvi készség és szókincsük fejlődésében.

- Aktív résztvevői vagyunk a **Magyar Labdarúgó Szövetség OTP Bank Bozsik Intézményi program**nak, amely a gyermekek mozgásfejlesztésére, edzettségére, a sport megszerettetésére fektet hangsúlyt. Udvarunkon található műfüves focipálya további mozgáslehetőséget biztosít a csoportoknak, ahol biztonságos körülmények között a szabad levegőn játszhatnak labdajátékokat és egyéb mozgásfejlesztő tevékenységeket.
- **Úszás oktatás**ra van lehetőség az 5. életévüket betöltött gyermekeknek. A program elsődleges célja az egészséges életmód megalapozása, ezáltal az életminőség javítása. Másodlagos célja, hogy a vízben biztonságosan tudjanak mozogni, legyen számukra jó érzés, hogy bárhol, bármikor is kerülnek vízbe uralni tudják ezt a közeget.

3. AZ ÓVODA ÁLTALÁNOS FELADATAI

Célunk, hogy az óvodánkban nevelt gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakoztatását elősegítsük, ideértve a különleges gondozást igénylő gyermekek ellátását is és a tehetségígéretű gyermekek fejlesztését is.

Feladatunk, hogy képességeik önmagukhoz mérten optimálisan fejlődjenek, megfelelő ismeretanyaggal, képességekkel és készségekkel rendelkezzenek az óvodáskor végére.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,

- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Fontosnak tartjuk a családi nevelés folytatását, kiegészítését és a gyermekek komplex nevelését, mindezt érzelmileg biztonságot nyújtó, kiegyensúlyozott légkörű, esztétikus környezetben.

Prioritást élvez az intézményünk falai közé járó gyermekek személyiségének fejlesztése. Az óvoda olyan élettér, ahol a gyermekek önfeledten tudnak játszani, tevékenykedni. A mi feladatunk ehhez a megfelelő feltételek biztosítása, a nyugalom megteremtése.

A 3-6 éves korú gyermek legelemibb létformája a játék. Napi szinten, akár hét-kilenc óra játékszükségletet kell kielégíteni. Az óvodai ismeretszerzés éppen ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás. A játékon keresztül jut el az őt körülvevő világ megismeréséhez. Miközben énekel, verset mond, mesét hallgat, számol, rajzol, fest, barkácsol, kirándul, indirekt módon tanul. Önmagát bizonyos fokig ellátja, segít a felnőtteknek, így munkát is végez.

Az óvodapedagógusok pedagógiai, pszichológiai tudatossággal segítik a gyermekek testi-lelki fejlődését, biztosítják számukra az egészséges életmódot, érzelmi, értelmi nevelést. Ilyen közegben nyitottsággal képesek a környezet hatásait befogadni, vagy másokat éppen elutasítani. Így alakul ki a megfelelő önbizalom és az ezek következtében mások felé irányuló bizalom.

Logopédiai szűrést követően rendszeres heti fejlesztést kapnak azok a gyermekek, akiknél a szakember hanghibát, beszédhibát észlel.

A szeretteten alapuló, egyéni képességek kibontakoztatását segítő, tehetség felismerését támogató, egészséges életvitelt erősítő nevelést hangsúlyozzuk.

Az óvodánk kiemelt értékei az itt dolgozók szakma iránti elköteleződése, a kollégák partneri kapcsolata, a családdal való szoros együttműködés. Az óvodai élet lehetővé teszi, hogy a gyermekek boldogan, aktívan, cselekvően éljék meg mindennapjaikat, személyiségük kibontakozhasson, a világra, a környezetükre kíváncsivá, kutatóvá formálja jellemüket.

Arra törekszünk, hogy szeressék és becsüljék az életet, családjukat, erkölcsösen éljenek. Óvják egészségüket, mutassanak példát majdan gyermekeiknek. Őrizzék a hagyományokat.

3.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a

fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz.
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása;
- a gyermek állapotának megfelelő speciális, diétás – tejmentes, laktóz mentes, glutén mentes, diabéteszes – étrend biztosítása.

A gondozás és nevelés szoros egységet alkotnak. Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve nagy hangsúlyt kap az óvodai nevelésben az egészséges életmód kialakítása. Minden esetben a gyermekek életkorához, képességeiknek fejlettségéhez igazodva tervezzük, alakítjuk testi, lelki, gondozási, nevelési feladatainkat.

A gyermekek jó közérzetét biztosítja a testi szükségletek kielégítése. Mindennapi óvodai életünk része az egészséges életvitel kialakításában a gyermekek gondozása, mozgásigényének kielégítése, tisztálkodás, fogmosás, öltözködés, pihenés, levegőzés, a napfény jótékony hatásainak kihasználása, a helyes táplálkozás.

Az óvodába lépés első pillanatától kezdve fontos feladatunknak tartjuk a gyermekek egészségének fenntartásához, zavartalan fejlődéséhez nélkülözhetetlen alapképességek alakítását, egészséges életvitel iránti igényük formálását. Az óvodába kerülő cukorbeteg gyermeknek vagy allergiás gyermeknek joga van állapotának megfelelő megkülönböztetett ellátásra, gondoskodásra, egészséges, biztonságos feltételeknek a megteremtésére, mely feltételnek óvodánk megfelel. Szükség esetén egy kolléga megfelelő információval rendelkezik, hogy szakszerű segítséget adjon.

Az óvodapedagógus és a gyermekek közötti meghitt, támogató, elfogadó viszony kialakítása meghatározó szerepet tölt be abban, hogy kedvező irányú változást érjünk el a gyermekek és a családok egészségi állapotának formálásában.

Kiemelt célunk olyan attitűdök kialakítása, melyek elősegítik a gyermekek természet iránti felelősségérzetének létrejöttét, különös tekintettel a fenntartható fejlődésre és a környezetvédelemre. Mindezeket környezetbarát szokásaink és cselekvéseink határozzák meg.

Ennek érdekében feladatunk, hogy élmények és tapasztalások útján olyan környezeti kultúrához juttassuk a gyermekeket, melyek alapjai lehetnek felnőttkori gondolkodásuknak és életmódjuknak. Mindezek eszköze lehet a pedagógus környezettudatos magatartása - takarékosság, újrahasznosítás - a természettel való pozitív érzelmi viszony kialakítása, és a holisztikus szemléletmódot szolgáló újfajta pedagógiai módszerek alkalmazása: projekt pedagógia, konstruktivitás, kooperatív tanulás.

Különös figyelmet igényelnek a hátrányos helyzetű gyermekek. Szükség esetén együttműködünk az óvodai védőnővel. Szociokulturális hátterük feltérképezése után megelőző jelleggel szakemberek bevonásával egészítjük ki az egészségtudatos életmód alakításának folyamatát.

Várható fejlődés óvodáskor végére:

- étkezési kultúrája kialakult, biztonsággal használja az evőeszközt, nyugodtan, jó hangulatban étkezik,
- fizikálisan egészséges, sokat mozog, ügyesedik, erősödik, kitartó a mozgásos játékokban,
- harmonikusan együttműködik társaival, örömként éli meg a közös játékot, mozgást,
- nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése összerendezett,
- ismeri és biztonsággal használja a mozgásos tevékenységhez szükséges eszközöket,
- szokássá válik a rendszeres, gondos tisztálkodás, fogmosás, szükség szerint használja a zsebkendőt, fésűt, szalvétát, önállóan használja a WC-t,
- segítség nélkül öltözködik, vigyáz környezetére, maga körül rendet tart, figyel a játékeszközeire,
- segít társainak, szükség esetén segítséget kér és elfogad,
- konfliktus helyzetben a legmegfelelőbb megoldást alkalmazza,
- ismeri, elfogadja, megérti a másságot, megbecsüli az értékességet, elfogadó a gyengeséggel szemben,
- szokás- és szabályrendszert ismeri, alkalmazza,
- a tevékenységekkel együtt járó veszélyforrásokat megismeri, elsajátítja az elvárható magatartásformákat.

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék,
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek,
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (például: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

A gyermekek egymás közötti kapcsolatának alakulásában lényeges szempont, hogy az óvodapedagógus bizonyos szabályokat, hagyományokat, alapvető emberi értékeket el tudjon fogadtatni a gyermekekkel, és ők ezeket megfelelően alkalmazzák. A kulturált viselkedési formák megtanítása során alakítjuk ki a gyermekekben az egymás és a felnőttek iránti szeretetet, tiszteletet, türelmet, a figyelmességet és a különbözőségek elfogadását. Feladatunk az udvarias, erőszakmentes, etikus viselkedés megtanítása, gyakorlása az adott közösségen belül, a helyes szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás erősítése.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel. Igénybe vesszük logopédus, fejlesztő pedagógus segítségét.

Várható fejlődés óvodáskor végére:

- kialakultak a társas együttélés szabályai, befejeződik az életkoruknak megfelelő szocializáció, kapcsolatteremtő képességei,
- felnőttekkel, gyermekekkel együttműködő, társaival képes kooperálni, feladatot megosztani, konfliktust megoldani,
- kudarctűrése életkorának megfelelő,
- együttműködő, befogadó, igényli a szépet,
- ismeri, betartja a közösségi viselkedési formákat, normákat,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek, képességeiknek megfelelően felismerik társaik igényeit, próbálnak alkalmazkodni hozzá.

3.2.1. Befogadás

A következő nevelési év kiscsoportosait és a szülőket már kora tavasszal szeretettel várjuk a beiratkozást közvetlenül megelőző időszakban meghirdetett nyílt játszó délelőttökön. A szülők és a gyermekek megismerkedhetnek az óvodánkkal, a leendő óvó nénikkel, a dadussal, a csoportszobával. Eltölthetnek egy kis időt a csoportokban, bepillantást nyerhetnek az óvodai életbe, hogyan is zajlik egy délelőtt az óvodában. A gyermekeknek apró kis ajándékkal kedveskedünk, amiről eszébe juthat, hogy ő már nemsokára óvodás lesz.

A beiratkozás alkalmával szintén várjuk a szülőkkel együtt a gyermekeket is. Májusban a szülők értesítést kapnak gyermekük felvételéről és az első szülői értekezlet időpontjáról.

Az első szülői értekezlet fontos a szülők és a mi számunkra is. Ez az első olyan színtér, ahol először találkozunk közvetlenebb körülmények között, ahol már tényleg minden arról szól, hogy milyen is lesz az óvodakezdés. Igyekszünk minden olyan információt átadni, amelyeken keresztül a szülők meggyőződhetnek arról, hogy mindent a gyermekükért teszünk, melyekből megismerhetik céljainkat, azokat a szokásokat, szabályokat, amelyek a közösségi élet során elengedhetetlenek. Megbeszéljük, hogy csak együtt tudjuk a gyermekeket átsegíteni a befogadás nehézségein, kérjük együttműködésüket az elkövetkezendő években is. Tájékoztatjuk őket a Pedagógiai Programunkról és óvoda házirendjéről.

Kiválaszthatják a jelüket is, ami az egész óvodai életüket végig kíséri. Ismertetjük részletesen a szülőkkel, hogy miként képzeljük el a befogadást. Nyitottak vagyunk feléjük, hogy érezzék, bátran kérdezhetnek, tanácsot is kérhetnek. Lehetőséget biztosítunk a családlátogatásra, időpontot egyeztetünk, amikor a leendő óvó nénik saját otthoni biztonságos közegében ismerhetik meg a gyermekeket.

A befogadás minden gyermeknél más és más ütemben, az egyéni szükségleteknek megfelelően történik. Az első napon még rövidebb időre, majd folyamatosan hosszabb időre maradnak itt a gyermekek. A befogadás a közösségi élet alakulásának egész későbbi folyamatára is kihat. Sok türelmet, gyöngédséget igényel minden gyermek számára. A szokás- és szabályrendszer a napirendhez igazodik, rugalmasan alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz. Velük együtt alakítjuk a szokásokat, napról napra folyamatos ismétléssel érjük el, hogy természetesek legyenek számukra a szokások, biztonságot nyújtson az állandó napirend, hogy el tudjanak igazodni a maguk módján a számukra teljesen új óvodai életben.

A gyermekek magukkal hozhatják kedvenc puha, az elválást és az elalvást segítő otthoni játékukat, az „alvókát”.

Célunk, hogy a gyermekek örömmel jöjjenek az óvodába, jól érezzék magukat, élvezzék, hogy a csoport tagjai, ahol mindig várják és szeretik őket, ahol megmutathatják és kibontakoztathatják egyéniségüket, egyéni képességeiket.

Az első pillanattól kezdve a szeretetteljes, derűs, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésével, bátorító neveléssel ösztönözzük őket az új dolgok megismerésére.

3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodában a napirend valamennyi pontját áthatja a nevelés és a fejlesztés. A gondozás, a játék és a beszélgetések során folyamatosan érik fejlesztő hatások a gyermekeket. Éppen ezért tekintjük az óvodai nevelés, nem csupán a foglalkozások feladatának az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítását.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodai környezetben hallott beszéd tempójában, hangerejében, szókincsében, hangsúlyában és stílusában alkalmazkodjon az óvodás korosztály igényeihez, és

legyen példaértékű. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Tudjuk, hogy az óvodás gyermek önmagán, saját tapasztalatain keresztül, tevékenységbe, játékba ágyazva sajátítja el az ismereteket, ezért azok átadásánál igyekszünk megtalálni a legoptimálisabb formát, módszereket és eszközöket ennek eléréséhez.

Az értelmi nevelés további feladatai:

- egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) – alkotóképesség – fejlesztése.

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. Óvodapedagógusaink úgy szervezik a mindennapi óvodai életet, hogy a gyermeki gondolatok, megnyilvánulások szabad áramlásával gazdagíthassák a játékot. A gyermeki ötleteket beépítik a tanulási folyamatba, építenek a gyermekek felvetéseire és kérdéseire, ezzel is hozzájárulva az oldott légkör megteremtéséhez.

Várható fejlődés óvodáskor végére:

- nyitott, érdeklődő, alapvető megismerési folyamatait tudatosan képes irányítani,
- kialakul a tanuláshoz szükséges figyelme, fegyelme, monotóniatűrése,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetéről,
- matematikai tartalmú ismeretekkel rendelkezik,
- kialakulóban van kreativitása, problémamegoldó gondolkodása,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolába lépés idejére, életkori sajátosságuk révén, sérülési fajtájuk, annak súlyosságától meghatározottan képessé válnak az iskolai élethez szükséges testi, lelki, szellemi feltételeknek.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A pedagógiai munka megszervezésében az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap. Az eredményes munka eléréséhez elengedhetetlen, hogy figyelemmel kövessük a szükségleteket, a

hiányt, valamint az adódó problémákat hatékonyan kezeljük és jelezzük a munkáltató felé. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk épületeit, udvarait, kertjeit, berendezéseit úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Az épület 2019. évben energetikai felújításon esett át. Tárgyi feltételeink az elmúlt időszakban jelentősen sokat javultak. Tárgyi eszközeink tárolása a gyermekek biztonságát figyelembe véve történik. Egységenként két csoport gyermekei részére kialakított mosdó és öltöző áll rendelkezésre.

A gyermekek óvodai színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségleteiknek és tevékenységeiknek megfelelően vesznek részt. Lehetővé tesszük számukra mozgás- és játékigényük kielégítését harmóniát árasztó színekkel, formákkal és természetes anyagokkal vesszük körül őket.

Csoportszobáink berendezése az adott csoport szellemiségét tükrözik, megfelelnek a rendeletben előírt feltételeknek. A berendezési tárgyak cseréje nehezen kivitelezhető, támogatói segítséggel pótolható, szükség esetén javítható.

Törekszünk arra, hogy az óvoda tárgyi környezete egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak számára is. Csoportszobáink berendezése az adott csoport szellemiségét tükrözi.

Óvodáink tágas kerttel, játszóudvarral rendelkezik, füves és kavicsos területekre bontott. Játszóterünk korszerű, EU szabványnak megfelelő, biztonságos. Támogatói, szponzori segítséggel sikerült kicserélni a régi, elavult udvari játszóeszközeinket. Változatos mozgásfejlesztő eszközök, játékok állnak rendelkezésre – hinta, csúszda, mérleghinta, poly-ball, rugós játékok, mászóka, homokozó, műfüves pálya, kerékpározásra, rollerezésre alkalmas betonozott tér.

Nevelő-oktató munkánkat elégséges számú technikai eszközök, IKT eszközök segítik. Különböző képességfejlesztő játékok, jelentős számú szakmai és gyermekirodalmi könyvek állnak rendelkezésünkre. Zenei neveléshez, mozgásfejlesztéshez biztosítottak a megfelelő eszközeink. A különböző tevékenységekhez szükséges felszerelések, fejlesztő eszközök, tornaszerek, szakkönyvek rendelkezésünkre állnak, eszköztárunk folyamatosan bővül, viszont egy része elavult, fejlesztésre szorul. Kiemelt figyelmet fordítunk a mozgásfejlesztő eszközökre, így Mozgáskotta rendszerrel és többfunkciós mászókészlettel is rendelkezünk., udvarunkon pedig egy műfüves pálya várja a mozogni vágyó gyermekeket.

Eszközeink:

- megfelelő méretűek,
- környezetbarát anyagból készültek,
- biztonságosak,
- változatos tevékenységekre adnak lehetőséget.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek az óvodába lépésétől kezdve nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, harmonikus és boldog légkörben nevelkedjen. A gyermekek mindenkori érdekeit szem előtt tartva, hagyományainkat megőrizve követjük az Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakat.

5. SZOKÁS- ÉS NORMARENDSZER

5.1. Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésének nevelési évében diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, amelyek növekvő időtartamú (5-45 perc) csoportos és differenciált tevékenységek szervezésével valósulnak meg.

Óvodapedagógusaink a csoportok arculatához igazodva építik fel, választják ki a számukra megfelelő szervezeti és időkeretet a tevékenységekhez.

Az óvodánk teljes nyitvatartási idejében szakképzett óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel. A féléves nevelési terv határozza meg a kialakítandó és elmélyítendő szokásokat. Annak értékelése alapján kerül megfogalmazásra a következő félév terve. A tervezés során figyelembe vesszük a gyermekek egyéni és a csoportok életkori sajátosságait.

A napirend kialakításánál a játék, a játékosság kiemelt szerepét hangsúlyozzuk. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek. Alkalmazkodunk az egyéni és életkori sajátosságokhoz.

5.2. Napirend

Időpont	Tevékenységek
7:00 – 9:00	A gyermekek folyamatos érkezése Játék, szabadon választott tevékenység, játékba ágyazott fejlesztés, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen napi 45 perc) testápolás, folyamatos tízórai
9:00 – 11:30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobában Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás Udvari, csoportszobai játék, játékba ágyazott tevékenység, mindennapos mozgás (nagycsoportban összesen napi 45 perc)
11:30 – 13:00	Készülődés az ebédhez, ebéd, testápolás, tisztálkodás
13:00 – 15:30	Pihenés, folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés
15:30 – 17:00	Játék, szabadon választott tevékenység a csoportszobában vagy az udvaron Egyéni képességfejlesztés (nagycsoportban összesen napi 45 perc)

Napirendünk alkalmazkodik az egyéni és életkori sajátosságokhoz. A napirend keretet ad a játék, a játékba ágyazott fejlesztés és a gondozási tevékenységek folyamatosságának. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

5.3 Nyári napirend

Az év közben már kialakított szabályok, szokások megtartásával az óvodapedagógus a nyári élet megtervezésénél lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadon élvezzék, közben legyen lehetőségük változatos tevékenységekre, közvetve kompetenciáik fejlesztésére.

Időpont	Tevékenységek
7:00 – 12:00	Párhuzamos tevékenységek: játék a szabadban, reggeli, zuhanyozás, napozás, egyéb szabadon választott tevékenység, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység.
12:00 – 13:00	Előkészület az ebédhez, ebéd, testápolás, tisztálkodás
13:00 – 15:30	Előkészület a pihenéshez, pihenés, folyamatos ébredés, testápolás, uzsonna
15:30 – 17:00	Játék, szabadon választott tevékenység

5.4. Hetirend

A hetirendben az Alapprogramban is meghatározott tevékenységek váltják egymást, ügyelve a tanulás lehetséges formáinak és módszereinek változatos alkalmazására. Figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit. Ennek tervezése a közös programrészben megfogalmazott elemekkel megegyezően történik és a nevelési év kezdetétől a végéig /szeptember 01-augusztus 31-ig/ tart. A játékos tapasztalatszerző foglalkozásokat többségében kötetlen formában szervezzük.

A hetirend kialakításánál figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit. Fontosnak tartjuk, hogy a különböző tevékenységi formák kiegészítsék egymást, épüljenek egymásra, lehetőséget adva egy téma sokoldalú megközelítésére.

Heti rendszerességgel szervezünk a gyermekek számára:

- verselés, mesélés
- ének, zene, népi játék, tánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- mindennapos mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése tevékenységeket

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Az óvodai csoportnapló az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál. A csoportok tervező munkájának alapja a Pedagógiai Programunk. Meghatározó tényező a csoportok összetétele, a gyermekek életkora, egyéni fejlettségük.

2023-2024-es nevelési évtől az OviKréta digitális rendszer került bevezetésre, az óvodai adminisztráció, naprakész információk biztosítására, egyéni-csoportos fejlesztési tervek elkészítésére, értékelésére, gyermeki fejlődés nyomon követésére.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok szolgálják.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Gyermek fejlődésének nyomon követése dokumentum tartalmazza:

- **Anamnézis**
- **Életszakasz: óvodakezdés előtt**
  - A gyermek általános egészségi állapota
  - A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
  - Egyéb jellemzők
- **Életszakasz: óvodakezdés**
  - A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
  - A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
  - A gyermek szokásai, önállósági szintje
  - A gyermek általános egészségi állapota
  - Egyéb

Értékelési szempontok:

- **A gyermek motoros fejlettsége**
  - Nagymozgás
  - Finommozgás
  - Vizuomotoros mozgás
- **A gyermek kommunikációs fejlettsége**
  - Beszédértés
  - Beszédprodukció
- **A gyermek szociális fejlettsége**
  - Társas kapcsolatok
  - Játék
  - Énfejlődés
- **A gyermek önállóságának fejlettsége**
  - Önállóság
  - Önszabályozás
  - Szokások
- **A gyermek kognitív fejlettsége**
  - Megismerő funkciók

5.5. Ünnepek, jeles napok

Óvodai ünnepeink, jeles napjaink színesítik óvodánk életét. Lehetőséget nyújtanak a családokkal való találkozásra, beszélgetésekre. Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy tartalmi, formai megjelenítésük a gyermekek számára érthetőek, élménnyel telítettek, és értékközvetítőek legyenek.

A szülők maguk is részesei lehetnek különböző tevékenységeknek. Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda az együttműködés során tisztázza a szülővel, hogy melyik ünnep, hagyomány mikor és milyen mélységben illeti meg a szülői házat.

Hagyományként szerveződik minden nevelési évben a szülők kikapcsolódását és közösségi formálódását segítő alapítványi est, gulyás parti és családi nap és ünnepekhez kapcsolódó kézműves foglalkozások szülőkkel együtt.

Kirándulásainkat a szülő és a gyermek együttes részvételével valósítjuk meg annak érdekében, hogy az óvoda és a család kapcsolata a kölcsönös tisztelet jegyében elmélyüljön. Különösen kedveltek az úgynevezett kalandtúrák, állatparki látogatások.

Az egészséges életmód és természetszeretetre nevelés jegyében, valamint a szülőföldhöz való kötődés alapjaként alkalmanként szervezünk az óvodai közösség egészét érintő kirándulásokat is.

A születésnapok, névnapok megünneplése csoportonként eltérő szokásokkal zajlik, az óvodapedagógusok belátása alapján a gyermekek érzelmi igényeit, a csoport szokásait figyelembe véve.

5.6. Megemlékezéseink, ünnepeink

Zene Világnapja	Október 1.
Állatok Világnapja	Október 4.
Nemzeti ünnep	Október 23
Egészség hónap	Október hónap
Népi játék napja	Október hónap
Márton napi ludasságok, lámpás felvonulás	November 11.
Adventi süti vásár	November 30.
Adventi gyertyagyújtás	Adventi időszak négy hétfői napján
Mikulás ünnep	December 6.
Karácsonyi ünnep	December 16-22.
Farsang	Február hónap
Ovi hívogató	Március hónapban
Nemzeti ünnepünk	Március 15.
Boldogság világnapja	Március 20.
Víz világnapja	Március 22.

Húsvét	Mindenkori naptári évnek megfelelően
Föld napja/Nagyszülők napja	Április 22.
Anyák napja	Április utolsó hete- Május első hete
Apák Napja	Április-Május
Madarak és fák napja	Május 10.
Gyermek heti programok	Május utolsó hetén
Pünkösd	Mindenkori naptári évnek megfelelően
Évzáró rendezvények csoportonként	Május közepétől június közepéig eső időszakban

A fenti események szervezése évenként változik: csoport szintű, óvodaszintű, szülőket is bevonó keretek között, az adott nevelési év éves munkatervében megjelölt formában (anyagi források, aktuális célok, időjárás, egészségügyi helyzet stb. függvényében).

6. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Óvoda és a társintézmények (bölcsőde, iskola) kapcsolata

Az óvodáknak előre látóan arra is gondolni kell, hogy már korábban – az óvoda szolgáltatásainak igénybevételét megelőzően – képet kell kapni a majdani szülők elvárásairól. Nem lehet az intézmény számára közömbös, hogy melyik intézmény szolgáltatásait veszik igénybe egy-két év múlva.

A nevelőmunka összehangolása és a bölcsődéből óvodába, illetve óvodából iskolába történő zavartalan átmenet érdekében, a folyamatos, összehangolt kapcsolatrendszer kialakítását eredményezi.

A **bölcsőde** – óvoda kapcsolatában fontos a kölcsönös nyitottság és a folyamatosság biztosítása a gyermekek biztonságérzetének megőrzése érdekében.

Az óvoda – **iskola** eredményes együttműködésének kulcsa a folyamatos kommunikáció és információáramlás. Az óvodapedagógus tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az iskola

megkezdése előtt lévő óvodás érdeklődéssel, örömmel, teli várakozással induljon el az első osztályba.

Az intézményi programban említett kapcsolattartási formákon kívül, - a kiemelt területünknek megfelelően törekszünk a helyi sajátosságok adta kulturális lehetőségek hatékonyabb kihasználására pl.: Színházi gyermekdarabok, Bábszínházi előadások látogatása, vendégművészek meghívása, hangszerek bemutatása.

Egyéb együttműködési formáink
Kapcsolat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával (fenntartó)

- Közös szakmai munka
- Közös program

Kapcsolat a családdal:

- Beszélgetés
- Beiratkozás
- Családlátogatás
- Befogadás
- Szülői értekezletek
- Fogadóóra
- Nyílt napok
- Óvodai ünnepek, rendezvények
- Közös programok (kirándulás, színház, kisérés stb.)

Kapcsolat a bölcsődével:

- Egymás nevelési elveinek megismerése
- Közös programok
- Egymás munkájának megismerése

Kapcsolat az iskolával:

- Közös szülői értekezlet
- Egymás nevelési elveinek megismerése közös megbeszélések során
- Közös programok - kiállítások
- Nagycsoportosok óralátogatása
- Művészeti foglalkozásokon való részvétel

Kapcsolat más óvodákkal, lehetőség szerint a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményeinek egyikével is:

- Egymás nevelési elveinek megismerése
- Közös programok
- Egymás munkájának megismerése

Kapcsolat a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménnyel:

- Személyes kapcsolat felvétele
- Dokumentumok elemzése

Kapcsolat a MESZEGYI-vel és a Gyámügyi Hivatallal:

- Személyes kapcsolat felvétele
- Esetmegbeszélések
- Egymás munkájának megismerése
- Visszajelzések

Kapcsolat civilszervezettekkel:

- Személyes kapcsolat felvétele
- Esetmegbeszélések
- Egymás munkájának megismerése
- Visszajelzések elemzése

Kapcsolat az egészségügyi szervekkel (védőnő, fogászat):

- Szűrések
- Esetmegbeszélések

Kapcsolat sportlétesítményekkel:

- Versenyek
- Sportfoglalkozások

Kapcsolat a gyermek programokat ajánló közművelődési intézményekkel (színház, bábszínház, múzeum, kiállító terem):

- Előadások, kiállítások
- Jeles napok

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

A tevékenységek anyagát úgy állítjuk össze a tervezés során, hogy napról napra, hétről hétre gazdagodjon, bővüljön a gyermekek tudására. Igyekszünk a tanultakat minél több szempontból és formában feldolgozni, így folyamatosságot biztosítunk a tevékenységek között. A tevékenységformákon keresztül a gyermekek életkori sajátosságait szem előtt tartva, gyermekközpontú óvodai élet megteremtésével, a családi nevelésre alapozva, illetve azt kiegészítve gondoskodunk megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről. Az óvoda helyiségeit az aktuális időszakhoz, témához illeszkedően dekoráljuk, formálva a gyermekek ízlésvilágát. Arra törekszünk, hogy óvodásaink magabiztos, kreatív, problémamegoldásra és önkifejezésre képes gyermekek legyenek.

7.1. Játék

Kisgyermekkorban a játék a gyermek számára a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenység. Elemi pszichikus szükséglete, melynek naponta, visszatérő módon, lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. Éppen ezért a játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Óvodapedagógusként törekednünk kell arra, hogy ezt a folyamatot sokoldalúan támogassuk. A gyermek az őt körülvevő világról szerzett tagolatlan benyomásait a játékában rendszerezi és dolgozza fel, így válik kiemelten jelentős, egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységé. Ezért az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyát. Az óvodai napirendben, időbeosztásban, a játékos

tevékenységszervezésben meg kell mutatkoznia a szabad játék érvényesülésének, kiemelt jelentőségének. Az óvoda fontos szerepet tölt be ezen a területen is a gyermek életében.

Célunk: a gyermek harmonikus fejlődésének elősegítése és az elmélyült játék kibontakozásának támogatása

Feladataink:

Szükség van egy részről az óvodapedagógus játéktámogató hozzáállására. Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja a gyermek számára a kitartó és élményszerű, elmélyült játékot:

- Feltételteremtő tevékenység
- Igény szerinti együtt játszás
- Támogató, serkentő, ösztönző magatartás
- Indirekt akciók

Ezen kívül az óvodapedagógusnak ismernie kell a gyermeki játék különböző szükségleteit, azok megfelelő beazonosítását az adott gyermekcsoportban (interaktivitás alapú játékszükséglet, hipotézis központú játékszükséglet, átváltozás centrikus játékszükséglet, szabályozás centrikus játékszükséglet, tér fókuszú játékszükséglet). Ezzel összefonódva megjelennek a tárgyi feltételek, melyek a gyermeki játék kibontakozására adnak lehetőséget, illetve feltételteremtő szereppel is bírnak. Az óvodában a gyermek számára biztosítani kell elegendő teret és időt az elmélyült és kitartó játékhoz. A gyermeki játékszükséglet kielégítését, a fantázia kibontakozását és a gyermeki játék különböző formáit (gyakorló játék, konstruáló játék, szimbolikus játék, szabály játék) elősegítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség.

Várható fejlődés az óvodáskor végére:

- az életkori sajátosságoknak megfelelő játékkal játszanak,
- elmélyülten, örömmel, kreatívan, szabad képzettársításokat követve játszanak,
- szociális kompetenciáik fejlődnek – képesek az együtt játszásra, kompromisszumkötésre,
- szabálytudatuk, kudarctűrő képességük fejlett, a közösen felállított szabályokat képesek betartani,
- képesek önállóan játékot kezdeményezni vagy bekapcsolódni mások játékaiba,
- társaik és a felnőttek elképzeléseit megértik, törekszenek megfelelni környezetük igényeinek,
- képesek szerepjátékokban a felvett szerepet eljátszani, megjeleníteni,
- logikusan, kreatívan képesek problémát megoldani,
- önállóan oldják meg a váratlan helyzeteket.

Tevékenységformáink, melyek heti rendszerességgel megjelennek a mindennapokban:

- verselés, mesélés
- ének, zene, népi játék, tánc

- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- mindennapos mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése foglalkozásokat

7.2. Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb eszköze. A mese különösen alkalmas az óvodás korú gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A mesék által a gyermek előtt feltárulnak a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyai, a lehetséges viselkedésformák. Visszaigazolja a gyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást is kínál. Mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. Éppen ezért rendkívül fontosnak tartjuk a szülők szemléletének formálását, a bensőséges kapcsolatot feltételező és alakító mesélés iránt.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mozgással összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami segíti őket olvasóvá válásukhoz. A ritmus, a mozdulatok és szavak egysége érzéki-érzelmi élményt nyújt, közben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

Óvodánkban művészi értékű, elsősorban magyar irodalmi alkotásokkal ismertetjük meg a gyerekeket. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag, jó és erős alapot biztosítanak a mindennapos mondókázásnak, verselésnek. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek meséinek egyaránt helye van. Meseválasztáskor tudatosan figyelünk a gyermekközpontúságra, a korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az óvodai irodalmi nevelés a gyermeki irodalom változatos anyagára építve hozzájárul a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez (érzelmi, esztétikai, erkölcsi, közösségi, kommunikációs). Gyermekkorban az ön- és világmegértés alapja a játék és a mese.

A versek mesék megismertetésével, változatos módszerekkel, eszközökkel történő megjelenítésükkel a **célunk**:

- élményt adni a gyerekeknek magukról és a világról: az önkifejezés, önismeret segítése; a világ megismerése, a látószög növelése -- „érti, éli, meséli” (Bajzáth Mária)
- az irodalom iránti fogékonyság és az olvasóvá nevelés megalapozása;
- kultúraátadás (közösségi értékek, normák);

- az érzelmi intelligencia fejlesztése;
- esztétikai tapasztalatok (mindennapi és művészi) biztosítása;
- a fantázia működésének segítése;
- örömmel beszélés: a nyelvi kifejezőkészség fejlesztése; magabiztos és igényes nyelvhasználat;
- közös, szociális élmény biztosítása.

Feladatunk:

- kellemes, nyugodt, érzelem gazdag légkör kialakítása,
- a könyv, az irodalom élményének biztosítása, az olvasóvá nevelés megalapozása.

Az irodalmi alkotások megjelenítéséhez, élménykibontakoztatásához anyagokra, eszközökre, megfelelő helyre és elegendő időre van szükség. Az irodalmi alkotások dramatizálása által fejlődik a gyermek produktív fantáziája. A bábjátékokban rejlő lehetőségek inspirálják, motiválják a gyermeket. Az élménynyújtást kötetlen formában szervezzük a nap folyamán bármikor, komplex módon gondolkodva, amikor a hangulat, tevékenység, aktivitás, hely lehetővé teszi, a csoportban kialakított szokásoknak megfelelően.

Várható fejlődés az óvodáskor végére:

- igénylik a rendszeres mesehallgatást és szívesen idéznek fel meséket, mondogatnak mondókákat, verseket,
- rögzülnek a mesehallgatáshoz kötődő szokások,
- felismerik a klasszikus népmesei kifejezéseket, közmondásokat,
- szeretik, becsülik, örömmel lapozgatják a könyveket,
- szívesen élik újra az élményeiket akár bábozás, dramatizálás segítségéve,l
- mesehallgatás közben képesek a belső képalkotásra.

7.3. Ének, zene, népi játék, tánc

Csoportjaink életében valamilyen formában minden nap megjelenik az ének és a zene, hiszen feszültségoldó hatású, több területet fejleszt egyszerre a memóriától a testsémán át a közösségi érzékig. Segítségével valamennyi területet fejleszthetjük (pl. légzés, artikuláció, szövegértés, mozgás és beszédritmus). A dalok, mondókák anyagát hozzákapcsoljuk tevékenységeinkhez, környezetünk jelenségeihez, hangulatfokozó, konfliktust megelőző, megoldó eszközként is alkalmazzuk.

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei ritmusérzék - ütem, ritmus, tempó, zenei hallás - tiszta éneklés, dinamika, hangszín, zenei emlékező- és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék fejlesztése.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik, meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző- állami, egyházi, jeles-ünnepekhez fűződik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegít a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának, zenei ízlésvilágának alakításában. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával, fejlődik zenei hallása, kialakul éneklő kedve. A zene segítségével, énekléssel, mondókázással erősödik testi-, lelki-, szellemi harmonizációja.

Várható fejlődés az óvodáskor végére:

- a gyermeknek kialakul az igénye a zenére, mondókázásra, egy-egy adott helyzetben felszabadultan, örömmel játszanak dalosjátékot, énekelnek, kezdeményeznek énekes játékokat,
- mondókázás, babázás, lovacskázós játékok, saját maguk öröméből fakadóan való éneklése,
- zenei hangszerekkel közösen és örömmel zenélne,
- alapvető zenei képességek kialakulása: zenei hallás, zenei ritmusérzék, belső hallás, zenei formaérzék elsajátítása,
- zenei tapasztalat szerzése a különböző magyar hagyományú időszakokból.

7. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képiplasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességek alakulását, a gyermeki

élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket a különféle eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és változatos eljárásaival, új megoldások keresése, a kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóság nevelés, valamint előtérbe helyezi a természetes anyagok, eszközök felhasználását. A gyermekek számára megszokott és elérhető helyen rendelkezésre állnak az eszközök, anyagok, amivel a gyermeki fantáziának megfelelően dolgozhatnak, alkothatnak. Célszerű az alkotó tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolása, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendetlenséggel. Szokásrend alakításával lehet képessé tenni a gyermekeket környezetük rendben tartására.

Az ábrázolás sokszor helyettesíti a szóbeli a kommunikációt, a gyermekek könnyebben, látványosabban tudják kifejezni érzéseiket, gondolataikat. Fontosnak tartjuk valamennyi gyermek munkájának, alkotásának elismerését, tiszteletben tartását. A tevékenységek megszervezéséhez pedagógiai alapot adhatnak az évszakok változásai, a természet szépségei, tárgyai, a gyermekek által megérthető világ eseményei. Az ünnepek, jeles napok érzelmileg is közel állnak a kisgyermekhez, így ugyancsak hasznosíthatóak a kreatív kézműves tevékenységek során.

Fontosnak tartjuk az elfogadás, a tolerancia biztosításával a gyermeki munkára értékként való tekintést. Az ötlettől a megvalósításig főként dicséretet, buzdítást, elismerést, bátorítást, útmutatást várnak a gyermekek. Célunk ezen a képességterületen továbbra is a tehetségígéretek felismerése és a gyermekek továbbfejlesztése, a gyermeki alkotóképesség és önkifejezés felébresztése, az alkotások során alakuljon tovább személyiségük, érzelmi intelligenciájuk, szociális érzékenységük.

Várható fejlődés az óvodáskor végére:

- szívesen és önként vesznek részt többféle vizuális tevékenységekben,
- vizuális tapasztalatokkal rendelkeznek, változatosformában egyéni kifejező módon, kreatívan reprodukálják élményeiket, elképzeléseiket,
- változatos technikai ismereteikkel képesek alkotni, megjeleníteni meséket, játékokat, fantáziájukban megtervezett eszközöket stb.,
- tevékenységek közben képessé válnak együttműködni társaikkal,
- síkban, térben jól tájékozódnak.

7. 5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,

b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,

c) szervezett mozgásos tevékenység.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődéskedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A gyerekek egészséges fejlődésének érdekében megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét. A különböző mozgások elsajátításának folyamatát a gyermekek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építjük. Szem előtt tartjuk, hogy a mozgás tevékenység legértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új meg új tapasztalatok szerzésére is. Az óvodapedagógus biztosítja, hogy az adott gyakorlatot mindenki saját képességei szerint hajtsa végre.

A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. Kiemelt figyelmet fordítunk az udvari játékra, időjárásnak megfelelően a lehető legtöbb időt töltjük a szabad levegőn, illetve gyakran szervezünk különböző mozgásfejlesztő tevékenységeket az udvaron.

Az irányított mozgásfejlesztés alkalmával lehetőséget teremtünk tudatosan szervezett testedzésre, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak megfelelő komplex képességfejlesztésre.

A szervezett tevékenységek során fontos feladatunknak tekintjük, hogy tovább fejlesszük a korábban kialakult kezdeményező kedvet, önállóságot, bátorságot, kitartást, egymás segítését, alkalmazkodó képességet, ások sikereinek elismerését.

A gyermekek számára érvényes ajánlások, hogy a hibákat gyakorlat közben a helyes mozgás dicséretével javítjuk, a hibajavítást tapintatosan végezzük, a bátortalanabb, vagy ügyetlenebb gyermekeknek segítünk, törekszünk a pozitív megerősítés használatára.

A tervezésnél szem előtt tartjuk a csoport egészségi állapotát, egy-egy gyermek fáradékonyságát és fejlettségi szintjét. Kihasználjuk a környezeti feltételek adta lehetőségeket. pl.: tornaterem, udvar, műfüves pálya, mozgásfejlesztő eszközök.

Várható fejlődés az óvodáskor végére

- Mozgásuk összerendezetté, megfelelő ritmusúvá válik.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Fejlődik tér és idő tájékozódó képességük.
- Megszeretik és igénylik a mozgást.
- Egyéni-, csoportos-, sor és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógus segítségével és a szabályok pontos betartásával.
- Megértik az egyszerű vezényszavakat.
- A természetes járást, ütemes járással váltakoztatják.
- 20-30 métert képesek futni.
- Neki futással, tetszés szerinti akadályt átugranak, ugrásukat a talajéréskor fékezni tudják.
- Kis labdát dobnak távolba.
- Labdát vezetnek helyben.
- Egy kezes felső dobással célba dobnak.

7.6. A külső világ tevékeny megismerése

Az óvodai nevelés célja, feladata olyan szokások, szokásrendszerek és viselkedési formák kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy a gyermekek harmonikus kapcsolatba kerülhessenek természeti és társadalmi környezetükkel, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyezni a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására. Fontosnak tartjuk, hogy a környezeti nevelés során a fenntarthatóság gondolata hangsúlyosan megjelenjen, a természeti, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (és ezen belül a fenntartható fejlődés, a fenntartható fogyasztás) érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások bevezetése megindúljon, az óvodás korú gyermekek sajátosságaihoz igazodva fokozatosan egyre nagyobb teret kapjon. A fenntarthatóságra nevelés áthatja az óvodai nevelés egész folyamatát, ez egyben szemléletformálás is, melynek eszköze a nevelés. Óvodapedagógusainkat olyan feladat elé állítja, amelyek ismeretével a jövőbeni kihívások, érdekek szerint formálják a ma gyermekeinek szokásrendszerét, mentalitását, életmódját, kapcsolatait önmagával és másokkal.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő, biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. A környezeti nevelés folyamatában nyitottá válik ismereteinek megújítására, környezeti problémák feltárására, ennek megoldását segítő készségeknek, képességeknek, érzelmi viszonyulásának

alakítására. Megismeri a szülőföldjét, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat és néphagyományokat, szokásokat, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A nevelés fontos feladata a szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, a helyi népszokások feleleventésével. Feladat a pozitív magatartásmódok kialakítása, a környezeti kultúra iránti igény megalapozása, a gyermek közvetlen környezetében levő élővilág megismertetése és megszerettetése, az élő és élettelen környezeti tényezők közötti leglényegesebb összefüggések megláttatása, a helyi adottságok, lehetőségek feltárásával, felhasználásával.

A külső világ tevékeny megismerése az egész óvodai - és óvodán kívüli – életet átszövi. Az udvari játék, a kiskert a kirándulások, séták megannyi lehetőséget nyújtanak a tervezett és a spontán ismeretszerzésre.

A tevékenységek sokrétű tapasztalattal segítik a gyermekek fejlődését, megalapozzuk a környezettudatos magatartásforma kialakulását a fenntartható fejlődés érdekében. A gyermekeknek változatos lehetőségeket biztosítunk a tapasztalatszerzésre, az ismeretek bővítésére, minden esetben az életkori sajátosságokat szem előtt tartva. Az udvar az év minden szakaszában olyan színhely, ahol a gyermekek megfigyelhetik a természet különböző jelenségeit, élőlényeit. Természetesen a kertben élő rovarok, kis állatok élete is a gyermekek szeme előtt folyik. Óvodapedagógusi feladat ezekre a gyermekek figyelmét felhívni, a természet szépségeit megmutatni. Az udvar tehát nem csak a játék színtere. Itt ismerkednek a gyermekek a kerti munkákkal, amiben megfelelő szerszámokkal ők is részt vehetnek.

A közös program keretében tavasszal ültetett növényekről, virágokról folyamatosan gondoskodnak. Ebben a folyamatban ismereteket szereznek a növények életfeltételeiről, fejlődésükről, látják munkájuk eredményét.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyság és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy a kirándulások, séták alkalmával szerzett élmények és azok feleleventése során meg tudják fogalmazni a természethez kapcsolódó gondolataikat, meg tudják jeleníteni ezeket alkotásaikban.

A matematikai tartalmú tapasztalatokat spontán és tervezett formában szerzi a gyermek. A tapasztalás során képességei fejlődnek. Az óvónő feladata, hogy biztosítsa a fejlődés feltételeit, építsen a gyermek kíváncsiságára, megfelelő tevékeny helyzetet teremtsen az élménygyűjtéshez, mérésekhez, ítéletalkotáshoz, a mennyiség, alak, nagyság és téri viszonyok fölismeréséhez, játékban való gyakorlásához, illetve kötött foglalkozásokon ezek rendszerezéséhez. Az életkornak megfelelő gondolkodási műveletek, a rendezés, rendszerezés elsajátítása, a kötetlenül kezdeményezett, vagy kötötten szervezett foglalkozásokon történik. Alkalmazkodni kell a gyermekek egyéni tempójához, lehetőséget kell adni az egymástól való tanulásra, tapasztalatok és a gondolatok kicserélésére. Ki kell használni a páros tevékenységi forma, és a kiscsoportos foglalkozás előnyeit. Az óvónőnek törekedni kell arra, hogy a gyermeket a problémahelyzet és a probléma megoldása önmagában motiválja. A matematikai nevelés egy folyamat, melyet a tervezésben szem előtt kell tartani.

A matematikai problémák iránt felkeltjük az érdeklődést és kielégítjük a gyermekekben élő természetes kíváncsiságot, mindezt játékba, játékos feladatokba ágyazva, mivel az óvodás gyermek legjobban az érzékszervi, mozgásos, cselekedtető formában sajátítja el a matematikai összefüggéseket, relációkat.

Várható fejlődés az óvodáskor végére

- Elemi ismeretekkel rendelkezik növényekről, állatokról, természeti jelenségekről, a Föld védelméről, környezettudatos magatartásról, fenntartható fejlődésről, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, amelyek a természeti és társadalmi környezet megóvásához és megbecsüléséhez szükségesek.
- Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségében.
- Felismerik a napszakokat.
- Testsémája kialakult.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számolni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra – balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (pl. fölé, alá, közé stb.)

- Képesek elemi ok – okozati összefüggések megértésére, egyszerű következtetésekre.
- Ismeretei megjelennek az aktív szókincsében.

7.7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutatómunka és munka jellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

A gyermek munkajellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége;
- a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Minden gyermeket olyan munkával bízunk meg, amely készségeit fejleszti és sikerélményhez juttatja. Célunk egyrészt az önkéntesség, másrészt a közösség érdekében végzett tevékenység örömének átélése.

7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető folyamat. Az óvodás korosztály tanulásának igazi terepe a játék. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzáson alapuló, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Szabad játék során önálló tapasztalatszerzésre, belső és külső világ megismerésére van lehetőség. A játék egy rugalmas közvetítőterep, ahol a gyermek belső képi világa és a normákkal, szabályokkal teli külső világ találkozik egymással anélkül, hogy ez a gyermek számára konfliktust jelentene. A spontán szerzett ismeretek mellett megjelenik az óvodapedagógus által kezdeményezett, irányított játék tevékenység, mely magában hordozza a tanulás jegyeit is. Kisgyermekkorban a játék és a tanulás nem különíthető el. A játék elemei a gyermeki műveltség alkotórészei, különböző élethelyzetek, technikák, tanulási módok megjelenítési formái. Az tanulás nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus általkezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzás, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- spontán játékos tapasztalatszerzés;
- játékos, cselekvéses tanulás;
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Várható fejlődés óvodáskor végére:

- a gyermekek kíváncsiak, érdeklődőek, nyitottak a külső környező világra,
- képesek bizonyos ideig elmélyülten tevékenykedni a választott vagy ajánlott dologgal,
- egy-egy helyzetben önállóan döntenek,
- játék során ötleteiket, elképzeléseiket, annak kivitelezési módját önállóan hajtják végre,
- az elkezdett tevékenységben kitartóak, a játékot végig viszik, befejezik,
- felnőttekkel, társaikkal képesek nyíltan, szorongásmentesen beszélgetni, megértik egymást,
- képesek kompromisszumra, szeretnének környezetük igényeihez igazodva cselekedni.

8. TEHETSÉGGONDOZÁS MEGALAPOZÁSÁNAK ELVEI ÉS DOKUMENTÁCIÓJA

Fontosnak tartjuk a tehetségígéretű gyermekek felismerését és támogatását, hogy képességeik további fejlődésében segítségükre tudjunk lenni. Támogató légkört teremtünk és olyan játékos differenciáló tevékenységeket biztosítunk, amelyek a tehetséges gyermek speciális szükségleteit kielégítik.

A gyermeki fejlődés ezen szakaszában még nem minden területen mutatkozik meg a tehetség. Tapasztalataink alapján a mozgásos, zenei, matematikai, vizuális képességek terén fedezhetünk fel tehetségígéreteket. Az óvodai tehetséggondozás a tehetségígéretek megtalálásával kezdődik, majd a fejlesztés egyénre szabottan folytatódik. A fejlődést a gyermek egyéni fejlődését nyomon követő dokumentumban rögzítjük.

Az óvodás korosztály esetében a spontán és/vagy egy adott szempont szerint célzott megfigyeléseken alapszik a gyermeki személyiség megismerése.

Az óvodapedagógus feladatai közé tartozik a gyermekek fejlesztése, önmagukhoz mérten tehetségük kibontakoztatása, együttműködésének, társas kapcsolatainak, kommunikációjának fejlesztése, esélyegyenlőség biztosítása, átlagon felüli adottságok, kreativitásuk, motivációjuk felfedezése, tehetséggondozó programok biztosítása, alkotó szabadság, merészség légkörének megteremtése.

Mindezek érdekében az óvodapedagógusnak fel kell ismernie, és gondoznia kell a tehetség-ígéretes gyermeket, akár a csoportjában, akár külön foglalkozáson újszerű módszereket, egyénre szabott technikákat alkalmazásával. Biztosítania kell a megfelelő tárgyi feltételeket a fejlesztéshez, valamint be kell vonnia a szülőket a tehetségfejlesztő munkába, hogy velük együtt munkálkodva még hatékonyabban tudjuk megvalósítani a tehetséggondozást, és az ezzel kapcsolatos feladatokat, pl. iskolaválasztást.

A tehetségazonosítás során törekszünk felismerni a gyermekeinkben rejlő tehetségígéretet, hajlamot a képességek, kreativitás, motiváció terén. Ennek megállapításához több szempontra is szükségünk van. Leggyakoribb azonosítási lehetőség a megfigyelésen alapuló módszer, megfigyelési szempontsor létrehozása, alkalmazása.

Az óvodai tehetséggondozás korosztályi sajátosságokból adódóan specifikus céljai

- A tehetséges gyermek erős oldalainak fejlesztése mellett célunk a tehetséggel összefüggő, és az attól független gyengébb képességek fejlesztése, az egész személyiség támogatása.
- Megfelelő légkör kialakítása a csoportban annak érdekében, hogy az átlagot meghaladó képességű gyermek személyisége nehogy elbizonytalanítsa, kisebbségérzéssel töltse el a többi gyermeket.
- Kiegészítő tevékenységek keresése és biztosítása, melynek célja a feltöltődés.
- Elegendő pihenés biztosítása, szem előtt tartva, hogy a tehetséges gyermekek egy részének sokkal kevesebb az alvásigénye, mint a társaiknak. Így lehetőséget biztosítunk a pihenőidőben csendes tevékenység végzésére.

Segíteni kell az óvodapedagógusokat a tehetséggondozás megvalósításában. Fontos szem előtt tartani, hogy csak kreatív pedagógus képes kreatív gyermekeket nevelni és fejleszteni. Ezért elengedhetetlen az óvodapedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos gazdagítása, pályázatok, előadások, hospitálások, bemutatók, tárgyi feltételek biztosítása.

9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében az óvodapedagógus elsődleges feladata az, hogy segítse a gyermek alkalmazkodását az óvodai élethez. Megismerve a gyermek személyiségét, problémáját, erősségeit és fejlesztendő területeit, olyan differenciált tevékenységeket biztosítson, amelyek a gyermek egyéni fejlődését, a csoportba való beilleszkedését elősegítik.

A gyermekcsoportok megtapasztalhatják a másság elfogadásának élményét, megtanulhatják a segítő együttélés módját a különleges figyelmet igénylő társaikkal való együttlét során.

Intézményünkben vállaljuk az SNI, BTMN, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az értelmileg enyhén sérült gyermekek integrációját.

Óvodáinkban azokkal a gyermekekkel egyénileg is foglalkozunk, akik életkorukhoz képest lemaradást mutatnak valamilyen képesség, készség területén, vagy szociokulturális hátrányukat kompenzálni kell, az esélyegyenlőség érdekében.

Tehetség ígéretű gyermekek képességeinek, készségeinek további fejlesztését feladatunknak tekintjük. Lehetőséget biztosítunk nekik arra, hogy a mindennapok során, cselekvéses helyzetekben személyiségük tovább fejlődhessen.

Célunk

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése és fejlesztése az óvodai csoportban integráltan, a programunkban meghatározott elvek és célok szerint, biztosítva számukra a speciális fejlesztés és a felzárkózás lehetőségét.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, önállóságának, együttműködő képességének fejlesztése a sikeres szocializáció érdekében.
- A bennük rejlő tanulási potenciál kihasználása, problémamegoldó képességeik fejlesztése.
- Annak szem előtt tartása, hogy az elvárásaink minden esetben igazodjanak a gyermekek fejlődési üteméhez.
- Interperszonális kapcsolatok alakítása, annak érdekében, hogy e különleges bánásmódot igénylő gyermekek minél előbb és minél nagyobb mértékben integrálódjanak az óvodai csoportba, gazdagítva és színesítve azt.

Feladataink

- Olyan modell nyújtása és támogató légkör kialakítása, ami pozitív módon befolyásolja a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek személyiségfejlődését.
- Olyan speciális tevékenységek beépítése a mindennapi tevékenységekbe, melyek ezen gyermekek felzárkóztatását segítik elő.
- A gyermek családi hátterének megismerése, megfelelő tájékoztatás, tanácsadás, támogatás a szülőknek. A legmegfelelőbb kommunikációs csatornák és módszerek megkeresése, alkalmazása.
- Megfelelő vizsgálatok kérése (Nevelési Tanácsadó, Pszichológus, Logopédus)
- Olyan komplex (logopédusi, pszichológusi, orvosi, gyógypedagógusi) szakvélemények figyelembevétele, melyek segítségével jobban megismerhetjük a gyermeket, és a sérülésük struktúráját.
- A gyermekek sérülés-specifikus fejlesztése, megfelelő szakemberek segítségével, elősegítve ezzel a felzárkózást és a harmonikus személyiségfejlődést.
- A mindennapos fejlesztő tevékenységek megszervezése, a differenciálás, és az egyéni bánásmód elvének kiemelt alkalmazásával (mozgás-, vizuális-, akusztikus és taktilis észlelés, értelmi képességfejlesztés, beszéd-, és kommunikációfejlesztés, megismerő folyamatok alakítása, önállóságra nevelés, szokás-, és szabályrendszer kialakítása, gyakorlása).
- A gyermekek bevonása a csoport mindennapi életébe, a közös tevékenységekbe, elősegítve a hozzájuk való kapcsolódást (az én-képük erősítésével, sikerélményt nyújtó megbízások adásával, példamutatással, ösztönző figyelemfelhívással).

Azoknak a gyermekeknek, akiknek speciális szükségletük kielégítése érdekében segítségére van szüksége, az óvoda külső szakember – gyógypedagógus – megbízásával biztosítja a szakszerű ellátást. A BTMN-es gyermek fejlesztéséhez a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményének szakemberei megfelelő terápiát, fejlesztést nyújt.

10. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá válik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- testi,
- lelki,
- szociális érettség,

amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.
A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
SZEDER ÚTI TAGÓVODÁJA

„KÖRNYEZETVÉDELEM TOLNAI GYULÁNÉ MÓDSZERÉVEL” PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM azonosító: 028572

Készítette: A MIÓVI Szeder Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

MIÓVI Szeder Úti Tagóvodája

Ha az életedet valami nagyon jónak és valami nemesnek akarod szentelni, sőt Isteninek, akkor neveld az Ifjúságot."

/Don Bosco/

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS 4
I. HELYZETKÉP 4
I.1. Az intézmény bemutatása 4
II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT 5
III. INTÉZMÉNYKÉP – JÖVŐKÉP 6
III.1. Intézménykép 6
III.2. Pedagóguskép 7
III.3. A pedagógiai munkát segítők képe 8
III.4. Gyermekkép 8
IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK 9
IV. 1. Alapelvek, értékek 9
IV.2. Célok, feladatok 9
V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI 10
V.1. Az egészséges életmód alakítása 10
V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 13
V.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 15
VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI 17
VI.1. Hetirend 17
VI.2. Napirend 18
VI.3. Ünnepek 18
VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI 25
VII.1. Játék 25
VII.2. Munka jellegű tevékenységek 27
VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 29
VII.4. Verselés, mesélés 31
VII.5. Ének, zene, népi játék, tánc 33
VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 36
VII.7. Mozgás 39
VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel 44
VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE 50
IX. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE 51
IX.1. A tervező munka és a csoportnapló 51
IX.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja 52
X. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 53
X.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések 53
X.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 54
XI. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK 55
XII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE 57
XII.1. A sajátos nevelésű gyermekek nevelése 57
XII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése 57
XII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása 58
FELHASZNÁLT IRODALOM 58

BEVEZETÉS

Az intézmény bemutatása Óvodánk Komlóstetőn, Miskolc zöldövezeti részében található, távol a város forgatagától. A Bükk hegység lábánál, Tapolca és Diósgyőri Vár között. 1992-ben épült, új egyedi technológiával a lakótelep szívében, családi házak és bérházak gyűrűjében.

Intézményünk 2020-2022 között TOP-6.2.1-16-MI1-2017-00004 azonosító számú projektje keretében vissza nem térítendő támogatásban részesült. Intézményünk 5 csoportos óvodaként működik, ahol fejlesztőszoba és új tornaterem is támogatja az ide járó gyermekek megfelelő ellátását, fejlesztését. Az óvoda udvarának területe is növekedett, amely így új játékeszközökkel felszerelt udvarész. Az óvoda működési feltételei megfelelő színvonalon biztosítottak. Az óvoda környezetében található egy uniós játszótér, ami 2014-ben lett felújítva. A jó levegőt a közeli erdő biztosítja.

A lakótelep lakosságát tekintve ~4000 fő. A nagyvárosi átlaghoz képest viszonylag konszolidált lakótelep, ahol az emberek törődnek egymással, környezetükkel. Hajlandóak tenni a lakótelep szépségéért, a közösségi élet tartalmasabbá tételéért, amiben helyi önkormányzati képviselőnk is élen jár, elkötelezett, az óvoda irányában, folyamatos támogatást nyújt.

Óvodánk gyermekeinek zöme Komlóstetői lakos, de az óvoda körzetén kívül eső körzetekből is fogadjuk a gyermekeket. Óvodásaink családi háttere vegyes, nagytöbbségében átlagos. Óvodánk férőhelye, alapító okiratunk szerint 125 fő. Az óvoda modern, tetszetős épületben helyezkedik el, 5 foglalkoztató helyiséggel és az ezekhez tartozó kiszolgálóhelyiségekkel. Az 5 foglalkoztató helyiségből kettőben galéria is található, így javítva a helykihasználást, valamint újabb játékterületet, birtokba vehető „életteret" nyújtva a gyermekeknek. A tágas aula szükség esetén tovább bővíthető, egybenyitható két csoportszobával, ideális helyszínt biztosít a különböző óvodai szintű rendezvények számára: teljes óvodai szülői értekezlet, bál, évzárók, farsang, egyéb rendezvények. Az óvoda tágas udvara sok játékot, mozgást tesz lehetővé a gyermekek számára. Az udvari játékok fejlesztése 2021-2022-ben megtörtént modern EU szabványnak megfelelő eszközöket telepítettünk.

I. HELYZETKÉP

I.1. Az intézmény bemutatása

Intézményünk tárgyi feltételei:
A tárgyi feltételek korszerűsítése és fejlesztése a költségvetés lehetőségeinek megfelelően folyamatos, a biztonságos, korszerű, és a pedagógiai gyakorlat megvalósítását szolgáló eszközök beszerzése. A tagóvodánk belső tereinek kialakításakor az óvodai dolgozók esztétikus, praktikus, a gyermekek magas színvonalú ellátását szolgáló, környezeti feltételeket igyekeznek biztosítani. A megfelelő szintű feladatellátáshoz az alapvető eszközökkel az óvodánk rendelkezik. A tagóvodánk a Miskolci Fekete Szeder Alapítvány támogatásával is folyamatosan bővíti eszközeiket, tárgyi feltételeiket.

Intézmény szervezeti elemei, nevelőtestületünk:
Az intézményt tagintézmény-igazgató vezeti, Igazgatói irányítással. A szakmai munkát logopédus, fejlesztőpedagógus, óvodapszichológus támogatja. A nevelő munkát közvetlenül segíti 1 fő pedagógiai asszisztens és 5 fő dajka. A jogszabályi kötelezettségüknek megfelelően, az

óvodapedagógusok, rendszeresen vesznek részt, továbbképzéseken és az integrált intézmény keretei között működő munkaközösségek munkájában. A munkaközösségek a megújulás és az új pedagógiai módszerek megismerésének elsődleges színterei. Ilyen módszer például a Zöld Szív természetpedagógiájának jógyakorlatai, melyet pedagógiai programunk mellett vezetünk be az óvodai élet mindennapjaiba. Ebben segítségünkre van a „Zöld Szívvel, lélekkel az óvodában" című módszertani és gyakorlati útmutató, mely áthatja egész pedagógiánkat, és egy környezettudatosabb, empatikusabb nevelési elvet nyújt.

Óvodánk partneri hálózata:
A partnerközpontú működésre törekszünk valamennyi partnerünkkel a gyermek, pedagógus, szülő, fenntartó, társintézmények, közművelődési intézmények, egészségügyi intézmények, köznevelés irányítás intézményei, szakmai szolgáltatás intézményei) a kölcsönös az együttműködés és a kapcsolattartás folyamatos.

II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Az intézményünkben fontos, hogy gyermekeinket érzelmi biztonság, otthonosság derűs légkör szeretet vegye körül. Az óvoda épülete, udvara, berendezései megfelelően szolgálják a gyerekek kényelmét, biztosítják egészségük megőrzését, lehetővé teszik a mozgás és játékigényeik kielégítését. Helyi programunkban nagy figyelmet fordítunk a gyerekek egyéni, eltérő fejlődési ütemére. Gyermekközpontú nevelésünk fő célja az óvodás gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve. Intézményünkben olyan pedagógusok nevelik a gyermekeket, akik elkötelezettek programunk értékei iránt. Munkájuk során törekednek az egyéni képességek kibontakoztatására és az egyéni képességek differenciált fejlesztésére.

Programunk: „Környezetvédelem Tolnai Gyuláné módszerével" Sok évvel ezelőtt kidolgozott programjai elsősorban az iskolára készültek. A heurisztikus program - mint nevében is benne van - a felfedezésre épül. Írást - olvasást tanító módszerét, a programnak az óvodára való kiterjesztésére Ica néni egyik volt tanítványa hatására szülőfalujában, Boldván került sor, az ottani óvoda kollektívája segítségével. Az anyanyelvi program gerincét a hangoztatási mondókaanyag, és a titkos nyelv képezik, komoly beszédjavító, iskola-előkészítő szereppel. Számunkra rendkívül szimpatikus a szülőhely - lakókörnyezet - haza megismertetésére és megszerettetésére irányuló törekvése, a természetes anyagok használatának előtérbe állítása, valamint az erdő és annak élővilágának felfedezése. Gyümölcsprogramunk hozzájárul a gyerekek életre és étrendre neveléséhez és segít abban is, hogy a helyes étkezési szokások kialakuljanak ennél a korosztálynál. Fontosnak tartjuk a szakmai tudás folyamatos bővítését, keressük az önképzés és továbbképzési lehetőségeket. Valljuk. hogy az óvodapedagógusok és a nevelést segítő alkalmazottak együttes munkája elengedhetetlen a hatékony óvodai nevelésünkben. Valljuk, hogy a gyermekeket minden életszakaszban orientálnunk kell valamire, vezetni kell valahová. A felnövekvő nemzedéket fel kell készíteni a változó felnőtt társadalomban való igazodás képességére, arra, hogy őrizzék az emberi értékrendet, védjék a természetet, hogy tudjanak alkalmazkodni a rohanó világhoz, legyen önbizalmuk, belsőtartásuk. Óvodánk nyitott a családok felé. Kapcsolatainkban ők az elsődleges partnereink elengedhetetlen a kölcsönös bizalomra épülő kapcsolat, a gyerekek személyiségének kibontakoztatásában fontos a sokoldalú együttműködés. Törekszünk arra, hogy óvodásaink éretté váljanak az iskolára, fizikailag, lelkileg és értelmileg egyaránt.

Fontosnak tartjuk a környezeti nevelés mellett a természeti nevelést is hangsúlyozni, melynek alapja a „természetempátia" (azaz a természettel való azonosulni tudás), ezért programunkat kiegészítettük a Zöld Szív természeti nevelési civil egyesület által kiadott Zöld Szívvel, lélekkel című könyvben található jó gyakorlatokkal. Míg a környezeti nevelés emberközpontú, ez a szemlélet az univerzumból kiindulva bontja le az ember helyét a világban. A zöldszívesek olyan emberek, akik harmonikus egység megalkotására törekszenek a világgal és a benne lévő élő és élettelen dolgokkal. Szemléletüket áthatja a szelíd megismerés és empátia, valamint az az elmélet, miszerint nem felsőbbrendű lények, hanem vendégségbe érkező barátok vagyunk a természetben.

Küldetésünk az programhoz tartozó jógyakorlatokkal, hogy A Zöld Szív 10 pontját betartva terelgessük az intézményünkben nevelkedő gyermekeket egy olyan jövő felé, mely fenntarthatóbb, az emberek törekednek benne a környezettudatos magatartásra, a környezet védelmére és a pazarlásmentes életmódra. A 10 pont a következő:

1. Becsüld és óvd a természet értékeit!
2. Szeresd a vadon élő növényeket-fákat, virágokat. A zöldszívesek sohasem tépnek le vadvirágot!
3. Védd a vadon élő állatokat!
4. Gondoskodj élőhelyük megőrzéséről.
5. Végy védnökséged alá egy természeti értéket!
6. Védd meg az itt található növény- és állatvilágot!
7. Vigyázz a patakok, folyók, tavak vizére!
8. Becsüld a jó levegőt!
9. Őrizd a természet és környezeted tisztaságát!
10. Ültess egy fát és vigyázz rá!

Mivel óvodánk nem messze található az erdőtől és zöld övezeti részek veszik körül, ezért mi azt az erdőrészt vesszük védnökségünk alá, mely közel esik hozzánk, és minden korosztály számára lehetséges annak megközelítése. Így már egészen kiscsoporttól el tudjuk kezdeni a 10 pont szem előtt tartására irányuló nevelést.

III. INTÉZMÉNYKÉP – JÖVŐKÉP

III.1. Intézménykép

Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik évétől az iskolába lépésig, legfeljebb hétéves korig. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Ezzel összefüggésben kiemelt feladatunknak tekintjük a családok mind jobb megismerését, milyenek a nevelési módszereink, hogyan gondozzák gyermekeinket, milyen szocializációs mintát nyújtanak, milyen a család összetétele. Mindezek feltárása az óvodapedagógus feladata még a gyermek óvodába lépése előtt, hogy meg tudjon felelni a családi nevelés kiegészítésének. Szükségesnek tartjuk az intézményi nyitottságot, hogy a szülő az óvodában folyó munkát megismerve, saját nevelő munkáját tudatosabban végezze, ill. a kölcsönös tapasztalatcserékkel biztosíthassuk a gyermekek személyiségfejlesztését, szocializálódását, személyiségük, testi. Lelki épségük védelmét. Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, amelyben minden feltétel adott ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességeik optimálisan fejlődhessenek. Célunk, hogy gyermekeink tanulási

kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét. A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük. Az egész életen át tartó tanulásra való alkalmasság számos tanulási helyzet és kihívás iránti szükséglet és indítékok korai megalapozását jelenti, az óvoda preventív funkcióját megerősíti. Az információs társadalom digitális állampolgárát célzó, valamint, az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok megerősítése mellett. A tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítjuk, egyéni fejlődési tervet biztosítunk, eredményeinket mérjük és értékeljük. Munkánkban az e pedagógiai programban meghatározott módszerek mentén az óvodapedagógusok változatos, egyénre szabott módszerekkel végzik nevelő munkájukat.

Intézményi jövőkép:
Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát. Azon dolgozunk, hogy e feladat sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával. Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására, ezért a helyi köznevelési intézmények hálózatos kapcsolódásának, külső és helyi kapcsolatainak erősítésére, tovább építésére, helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések fejlesztésére törekszünk. Hisszük, csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket annak érdekében, hogy biztosan eligazodjanak majd a világban. Munkatársaink széleskörű szakmai felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettsége jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez.

Célunk a Zöld Szív filozófiájának megismertetése én annak beépítése intézményképünkbe és jövőképünkbe. Ezzel is törekszünk arra, hogy a pedagógusok szakmai felkészültségét bővítsük, jógyakorlatokkal egészítsük ki módszertani tárukat. Hiszünk abban, hogy ha megfelelő példával és modell értékű viselkedéssel szolgálunk gyermekeinknek, olyanná válhat a jövő generációja. Ezáltal próbáljuk zöldszívesekké nevelni az intézményünkbe érkező gyermekeket, hogy a természettel harmóniában élve, azt óvva éljék mindennapjaikat.

III.2. Pedagóguskép

Az óvodapedagógus feladata a családi nevelés kiegészítése, az óvodáskorú gyermekek, testi-lelki-szellemi gondozása, nevelése, fejlesztése.

Az óvodapedagógus legfontosabb személyiségjegyei:
- gyermekszerető,
- empatikus,
- toleráns,
- képes a másság elfogadására és elfogadtatására,
- kreatív,
- türelmes,
- jó humorérzékű,
- jó szervező képességekkel rendelkezzen,
- kiváló kommunikációs képesség megléte,
- igazságos,

- igényes,
- rendelkezik egy egészséges önkontrollal,
- tájékozott a természeti és társadalmi dolgokban, valamint szakmai téren egyaránt.

Mindezen tulajdonságok tükrében nevelődő gyermek biztonságban érzi magát, szeretet és odafigyelés veszi körül, személyisége harmonikusan fejlődhet, gyermeki jogai érvényesülhetnek. Az ilyen személyiség jegyekkel rendelkező óvodapedagógusnak nem okoz gondot a többszintű játék átlátása, irányítása, jó helyzetfelismeréssel, reagáló képességgel tovább lendíti, segíti azt.

III.3. A pedagógiai munkát segítők képe

- gyermekszerető, gondoskodó,
- nyugodt, barátságos,
- másságot elfogadó, toleráns,
- empatikus,
- igényes, kötelességtudó. Jó a helyzetfelismerő képessége,
- önálló és tevékeny együttműködés jellemzi,
- modellkövetésre alkalmas,
- elhivatott,
- kompetencia határait betartó,
- alkalmazkodni képes, rugalmas,
- kollégáival együttműködő a jó munkahelyi légkör megteremtése érdekében.

Az óvodánk munkatársi közösségének tagjaira jellemző a mélységes gyermekszeretet, a gyermekek védése, óvása, elfogadása. Fontos az összehangolt munka a dajkákkal, pedagógiai asszisztensekkel. Folyamatos tájékoztatásukra, továbbképzésre megfelelő időt biztosítunk. Ismerik a pedagógiai programban lefektetett alapelveket, tisztázzuk szerepüket az integrációs folyamatokban, világossá, egyértelművé tesszük, hogy a nevelés folyamán mi az ő kompetenciájuk. A folyamatos párbeszéddel, személyes példaadással elősegítjük elfogadó, befogadó, segítő beállításokat, mely pozitívan járul hozzá a gyermek – dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolathoz. Az óvodapedagógus és a dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolata az óvodapedagógus irányításával egymást kiegészítő, szakmai alapokon álló kollegiális viszony. Egymás segítségével alakul ki a munkamegosztás a mindennapi működés során.

III.4. Gyermekkép

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, biztosítva minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, meglévő hátrányai csökkenjenek, és nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanulnak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.

Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét.

- A gyermekeknek joga van a boldog gyermekkorra, amelyben szívesen jár óvodába.

- Figyelembe veszik az egyenlő hozzáférés biztosításával a gyermekeket megillető jogokat.
- Szeretet- és biztonság igénye nagy.
- Érzelmei vezérlik, környezetéhez kötődő.
- Nagy mozgásigénnyel rendelkezik.
- Érdeklődő, kedvük, igényeik, elképzeléseik, vágyaik szerint játszhatnak tevékenyek nyitottak környezetük iránt.
- Szívesen vesz részt a napi tevékenységekben. Kíváncsi, őszinte, vidám.
- Kedvük, igényeik szerint mozoghatnak térben és időben, zenében és festésben átélhetik a mesék, a versek szárnyaló világát, átérezhetik a hagyományok üzenetét babázhatnak, dramatizálhatnak.
- Nap, mint nap változatos, színes élményeket szerezhetnek önmagukról, barátaikról, a segítő, befogadó, elfogadó felnőttek jelenlétéről, a közösségről, az őket körülvevő világról, a környezetről, a természet csodáiról, a számok, a mennyiségek birodalmáról.
- Játszva tanulhatnak egymástól és a felnőttektől.
- Kérdéseiket bátran, nyíltan megfogalmazhatják.
- A megoldandó helyzeteknek számos megoldása lehetséges számukra.
- Az óvodában alkalmazott szabályokat és szokásokat igyekszik betartani.
- Gyakorolja az egészséges életvitel szokásait.

IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK

IV. 1. Alapelvek, értékek

A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását, egészséges gyermeket egészséges, esztétikus környezetben nevelni a gyermekkel a családért, a családdal a gyermekért.

IV.2. Célok, feladatok

Nevelésünk céljai:

- Testileg, szellemileg egészséges gyermekek nevelése.
- Olyan jártasságok, készségek, képességek kialakítása, melyek biztosítják, az iskolába való átmenetet s megalapozzák ottani életét a gyermeknek.
- A környezetét megismerő, védő, szerető, gondosan alakító gyermekek nevelése.

Nevelési feladataink:

Általános feladatok:	• az egészséges életmód alakítása, • az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, • az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
Pedagógiai Programunk kiemelt feladatai:	• a környezet megismerésére, megszerettetésére, védelmére nevelés.

- a zenei nevelés fontossága, a hangoztatási mondóka anya, az egészségnevelő szerepe, beszédjavító, iskola-előkészítő funkciója (tehetséggondozás, felzárkóztatás.)

Az óvodai nevelés célja: az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.)
Szükséges tehát a gyermek legteljesebb megismerése, fejlődésének nyomon követése s ezek ismeretében olyan tervezett fejlesztés megvalósítása, melyben minden gyermek a saját üteme és fejlettségének megfelelően fejlődhet.
Magunkra nézve kötelezőnek tartjuk a személyiség lapok vezetését, melyen jól nyomon követhető a fejlődés üteme, milyensége, megtorpanása. Ez segíti a tervezést, a továbblépést.
A nevelési cél megvalósítását fokozza az intézmény kapcsolatrendszere, a tevékenységbe ágyazott fejlesztés, valamint az általunk megismert s alkalmazott „Tolnai módszer", mely segíti az egyéni képességek kibontakoztatását, kiemelt szerepet ad a beszédjavításnak, tehetséggondozásnak, felzárkóztatásnak.

Az óvodai nevelés, az alapelvek megvalósítása érdekében feladatunk:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtésére.
- A testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermekközösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról, e tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről.
- A kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI

V.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- A gyermekek egészséges és kiegyensúlyozott nevelése
- A gyermekekben az egészséges életmód igényének kialakítása a szokások és szabályok betartásával, ismeretek és szokások belsővé tétele.
- A gyermekek lelki- és testi szükségleteinek kielégítése

Feladat:

- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlődésének elősegítése.

- Az egészséges életmód fontos alapja a gyermekek igényeihez alkalmazkodó napirenddel segítünk elő.
- A megfelelő szakembereket is bevonjuk a gyermekek megfelelő fejlődése érdekében.
- A gyermekek egészségének védelme, betegségmegelőzés és egészségmegőrzés.
- A helyes táplálkozás és egészséges életmód megalapozása a tisztálkodáson, étkezésen, testápoláson keresztül. A változatos étkezésre való ösztönzés.
- Biztonságos és harmonikus környezet biztosítása.

Étkezés:

- Az együttes étkezés során ismerik meg azokat az illemszabályokat, melyek a kulturált étkezés elengedhetetlen feltételei.
- A közösen történő étkezés alatt formálódik a gyermek egyéni ízlése.
- Az egyéni érzékenységet mindig figyelembe vesszük (allergia stb.)
- A gyermeknek nem csak az étkezések után biztosítjuk a folyadék bevitelét, hanem a nap folyamán bármikor.
- A gyümölcsök, zöldségfélék fogyasztása is hozzájárul a gyermekek egészséges életmódjának alakulásához, folyamatos vitaminbeviteléhez.
- Az étkezés előkészületei életkoronként változik, önkiszolgálás, ill. naposi munkával valósul meg.
- Tanulják meg, hogyan kell helyesen tartani az evőeszközt. Az asztal felé fordulva, a tányér fölé hajolva étkezzenek, vigyázzanak ruháik tisztaságára, törekedjenek a kulturált étkezésre.
- Ha arcuk maszatos lesz, használjanak szalvétát.
- Ebéd közben ne beszélgessenek, az ételt próbálják csukott szájjal rágni.
- Az étkezés befejeztével a poharaikat vigyék vissza helyükre, székük tolják vissza az asztalhoz, szalvétájukat dobják a szemétbe.

Testápolás

- Külön pelenkázó helyiséget alakítunk ki a még nem szobatiszta gyermekek számára, tiszteletben tartva a gyermekek személyiségi jogait.
- A WC használat során fontos feladatunk, hogy a gyermekek használják a WC papírt, a WC-t húzzák le maguk után. A kisfiúk az ülőkét mindig hajtsák fel abban az esetben, ha állva használják a WC-t.
- A mosakodás, kéztörlés, fésülködés, fogmosás, WC, körömkefe használat helyes technikáját bemutatjuk a gyermekeknek.
- Kézmosás előtt tűrjék fel ruhájuk ujját, a szappant minden esetben használják, habosítsák fel. A kézmosást befejezve kezükről a mosdókagylóba csepegtessék le a vizet, majd saját törölközőjükbe töröljék szárazra.
- Feladatunk, hogy mindenki tudja a zsebkendő helyét, azt használat után dobják egyenesen a kukába.
- A lányok haját, ha szükségek napközben megfésüljük, megigazítjuk. A pihenés alkalmával vegyék ki a hajgumikat és csatokat. Pihenőidő után mindenki hozza a saját fésűjét, hajukat megfésüljük (a nagyobbak már önállóan is fésülködhetnek) és összefogjuk.

Öltözködés:

- Fontos feladat, hogy a gyermekek ismerjék fel saját jellel ellátott helyüket, ismerjék meg saját ruhadarabjaikat.
- Próbálján meg önállóan levenni ruhájukat és cipőjüket, szükség szerint kérjenek segítséget egy felnőttől.
- Levetett ruhájukat rakják zsákjukba.
- Levetett cipőjüket rajkák a helyükre.

Mozgás:

- A nap folyamán szervezett játékos mozgásra van lehetőség a mindennapos mozgáson, melyet lehetőleg szabadban, vagy a csoportszobában végzünk.
- A gyermekek mozogjanak minél többet, és motiváljuk őket arra, hogy bekapcsolódjanak a mozgásos kezdeményezésekbe.
- Fejlődjön állóképességük, ügyességük.
- Fontos feladat, hogy óvják saját és társaik testi épségét, a szabályokat igyekezzenek betartani.
- Fő feladatunk, hogy a gyermekeket minél több sikerélmény érje, ezáltal motiváltabban vesznek részt a mozgásos tevékenységekben.
- Az óvodai élet minden napján biztosítjuk a gyermekek számára a mozgást az aktív szabad játék mellett.
- Játékos környezetben, játékba ágyazva fejlesztjük az alapvető mozgáskészségeket és a gyermekek kapcsolódó fogalmi rendszerét.
- Minden lehetséges alkalommal kihasználjuk a szabad levegőn tölthető időt.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, néptánc.

Pihenés:

- A nyugodt pihenés feltétele, hogy a gyermek a kényelmetlen ruhadarabjait levegye, meghittség, biztonság vegye körül.
- A gyermekek vegyék le cipőjüket és tegyék ágyuk széléhez.
- A kislányok vegyék ki hajukból a hajgumikat és csatokat.
- A gyermekek a nyugodt pihenéshez behozhatják "alvókájukat" is.
- A mese és zene után nyugodjanak meg és pihenjenek. Aki nem alszik az se zavarja társait hangoskodással.

Egészségvédelem:

- Megfelelő szellőztetés a csoportszobákban.
- Csoportszobák és közös terek megfelelő kivilágítása.
- Biztonságos környezet megteremtése.
- Udvar rendben tartása, levelek söprése, rendezett környezet biztosítása.
- A gyermekben a balesetvédelmi szabályok tudatosítása.
- Kapcsolattartás a védőnővel és fogorvossal.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvoda épületét, csoportszobát esztétikusan, barátságosan, biztonságosan rendezi be. Biztosítja a változatos mozgásformák tér, idő és eszközigényét.
- Figyelemmel kíséri a gyermek egyéni fejlődését. (személyiség lapokon is).
- Figyelembe veszi a gyermek egyéni szükségleteit, annak megfelelően biztosítja étkezését, mozgását, gondozását.
- Példamutató, segítő közreműködéssel biztosítja a gyermekek mind önállóbb gondozási teendőit. Megteremti a megfelelő légkört az egyes tevékenységeknek megfelelően.
- Együttműködik és irányítja a dajkai munkát a csoportjában a gondozási és egyéb feladatok ellátásában. Együttműködik a családokkal a gyermek egészségének óvása, védelme, fejlesztése érdekében.
- Rugalmas napirenddel biztosítja a folyamatosságot.
- Tiszteletben tartja a gyermekek eltérő étkezési szokásait, a gyermekeket ösztönzi a különböző ételfajták megkóstolására.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek betartja a megismert és elsajátított higiéniás szokásokat és szabályokat. Ismeretei vannak az egészséges életmóddal kapcsolatban.
- Képes megteríteni asztalát önállóan és esztétikusan, az evőeszközöket megfelelően, rendeltetésszerűen használja. Képes a kulturális étkezésre.
- Tudja, hogy mikor mosson kezet, tisztálkodjon meg. Igényévé válik az ápoltság, tiszta megjelenés. Önállóan és helyesen most kezet és fogat. Önállóan tudja használni a WC-s és tud orrot fújni papírzsebkendőbe.
- Önállóan öltözködik és vetkőzik. Levett ruháit kifordítja, összehajtva zsákjába helyezi. Cipőfűzőjét képes önállóan bekötni.
- Mozgása összerendezett, harmonikus. Örömmel vesz részt mozgásos tevékenységekben.

A Zöld Szív szemléletet folyamatosan hangsúlyozza a az esztétikus, biztonságos környezetet, illetve, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a tiszta levegőn, ahol minden élőlénynek fontos szerepe van. A zöldszíves gyermekek tesznek azért, hogy környezetük tiszta maradjon, hiszen ez kihat saját egészségükre is. A cél, hogy a felnőttek által teremtett tisztaság megőrzésére neveljük őket. Ezért fontos lehet gyermekek számára méretezett takarító eszközök a csoportszobában és az udvaron is. (kis seprű, levélseprű, törlőrongy, stb..

V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Célunk:

- Érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül a gyermekeket.
- A kisgyermekek jól érezzék, és otthon érezzék magukat az óvodában.
- Érzelmi, erkölcsi és közösségi normáik kialakuljanak.
- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak közvetítése.
- A szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megismertetjük gyermekeinkkel a szűkebb, majd a tágabb környezetünket, hogy abban biztonsággal tudjanak tájékozódni.

- Az óvodában dolgozó emberek bemutatása, közös óvodai rendezvényen a gyermekcsoportok összeismertetése.
- A csoportszoba otthonos, hangulatos és esztétikus berendezése.
- Érzelmi biztonságot, otthonosságot, derűs, szeretettel teli légkört biztosítunk.
- Mintát adunk érzéseink kifejezésére, a másság elfogadására, a társakkal, felnőttekkel való kommunikációra, viselkedésre
- Segítjük a barátságok, társas kapcsolatok alakulását, ennek feltételeinek megteremtéséről gondoskodunk.
- Teret adunk a gyermek önérvényesítő megnyilvánulásainak.
- Az egyéni fejlettségeket a szocializációs folyamatban is nyomom követjük, s figyelembe vesszük a fejlesztés során.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Ismeri a közösségi szokásokat, viselkedésmintákat, megfelelően alkalmazza azokat saját magatartásában.
- A gyermek a csoportjában otthonosan mozog, tevékenykedik, ragaszkodik óvodájához, biztonságban érzi magát.
- Érdeklődik társai iránt, igényli a társakkal való együttlétet.
- Érzelmein, indulatain korához képest tud uralkodni.
- Érzelmi élete gazdag, érzelmeit kifejezi.
- Elfogadja a csoport szabályait.
- Elfogadja a másságot.
- Kompromisszumra képes, konfliktus helyzetben keresi a megoldást.
- A szűkebb és tágabb környezetében jól eligazodik; tiszteli és becsüli szülőföldjét.
- Feladat és szabálytudata kialakult.
- Tiszteli a felnőtteket és a gyermektársait.
- A közös tevékenységekben örömmel, érdeklődéssel, aktívan vesz részt.

A természetpedagógiai módszerek kihatnak nem csak a gyermek és az ő attitűdjére a természeti kincsek és élőlények iránt, de nagy hatással vannak az egyén-természet, illetve egyén-egyén közötti érzelmi kapcsolatokra is. A zöldszíves gyermekek természethez való érzelmi viszonyulása egyből felismerhető. A szelíd, óvatos megközelítés mellett az elfogadás elve is érvényesül az ő szemléletükben. Az ilyen szemléletben nevelkedő gyermek képed mindent és mindenkit elfogadni olyannak, amilyennek született. Ez nem csupán növényekre és állatokra vonatkozik de az emberi kapcsolatok terén is megnyilvánul. A gyermekek az erkölcsi nevelés során alapvető társadalmi normákat ismernek meg. A zöld szíves gyermekek nem csak ember-ember közötti, de ember-természet közötti különleges normarendszert is elsajátíthatnak. A közösségi nevelés során a gyermekek megismerik és elsajátítják az óvoda és csoport szokás- és szabályrendszerét, mely lehetővé teszi, hogy az óvodai közösség tagjaként működjenek. Ennek a folyamatnak az is a része, hogy a gyermekek megtanulják, hogyan viselkedünk a természetben. A zöldszíves gyermekek nagy empátiával rendelkeznek a természetben található élőlények iránt, ezért ez az érzékenység nem csak a természettel való kapcsolatukat, de emberi kapcsolataikat is befolyásolja, arra hatással van.

V.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

- A magyar nyelv helyes használatának, szeretetének, megbecsülésének kialakítása.
- A természetes beszéd és beszédkedv ösztönzése, fenntartása.
- A spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése.
- Képzelet, figyelem, összpontosításra való képesség, emlékezet, gondolkodás fejlesztése.
- Beszédhallás és szövegértés fejlesztése.

Feladatunk:

- Elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol a gyermekek bátran elmondhatják gondolataikat.
- Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismertetése társadalmi és természeti környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességeik.
- Mintaadás, nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezetet biztosítunk.
- A gyermekek élményeire, érdeklődésére és kíváncsiságára építve alapozva történik.
- Gyermekek beszédkedvének felkeltése kommunikációs helyzetek teremtésével.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoport légkör kialakítása, ahol a gyerekek szívesen és bátran beszélnek, kérdeznek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére és szeretetére nevel.
- Élménygazdag környezet teremtése anyanyelvi játékokon keresztül.
- Megragad minden alkalmat a beszéltetésre, a beszélgetésre, a verbális kommunikáció fejlesztésére.
- Gyermekek szókincsének bővítése minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzéssel, megfigyelési lehetőség biztosításával.
- Mesével, játékkal fejleszti a gyermekek képzeletét, fantáziáját.
- A gyermekeket szellemi aktivitásra ösztönzi gondolkodásra késztető helyzetek teremtésével.
- Minden gyermeki kérdés megválaszolása, illetve ösztönözni őket kérdések feltevésére is.
- Szakmai kapcsolattartás logopédussal, fejlesztő pedagógussal.
- Sokoldalú, változatos tevékenységek biztosítása, mely később élménnyé válik, drámajáték alkalmazása.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szemkontaktust teremt és megtart.
- Szókincse korának megfelelő.
- Szívesen beszélget, bátran kérdez.
- A közölt információkat megérti.
- Metakommunikációs eszközöket helyesen használ.

- Élményeit, gondolatait érthetően elmondja.
- Verbális emlékezete korának megfelelő, gondolatait kifejezi, egyszerű történeteket elmesél.
- Ismeri az udvariassági kifejezéseket.
- Figyelme tartós, problémamegoldó és kreatív gondolkodás jellemzi.
- Helyesen, tisztán, érthetően beszél.

Az óvodás kor végére elért fejlődési mutatók:
Programunkkal a gyermekek javára kívánunk cselekedni. Az óvodáskor végére tapasztaljuk játékuk ötletgazdagságát, egyre eredetibb kivitelezését, a társas kapcsolatok pozitív irányban történő elmozdulását. Megtapasztaljuk türelmes viselkedésüket, amelyek az akadályok legyőzésére kerülnek előtérbe. A szabályok megtartásán keresztül, viselkedésük keresetlenségéből és a konkrét helyzetekből adódó változatos alkalmazkodásukból, az agresszió csökkenéséből. De mindezt jelzi beszédük, testi-lelki egészségük, ügyesedésük és műveltségi gyarapodásuk is. Szeretnek az óvodapedagógus, a dajka közelében lenni, akiknek kedves, szeretetteljes, de következetes magatartását együttműködéssel és utánzással viszonozzák. A legnagyobb öröm, ha szeretnek óvodába járni, és úgy ítélik meg az ott töltött időt, mint ahol jót és jól lehet játszani. Megfogalmazódik bennünk az a kérdés, hogy milyen emberi magatartás, pedagógusi hitvallás szükséges ahhoz, hogy valóban a ránk bízott kisgyermekek javára tudjunk cselekedni?
A legfontosabbnak a következőket tartjuk:

- Gondoskodó szeretettel vegyük körül a gyermekeket.
- Ne csináljunk „tanítási" helyzeteket.
- Mi felnőttek is tanuljunk meg újra játszani, mutassunk példát a játék aprófogásaira.
- Minden idegszálunkkal, figyelmünkkel forduljunk a gyermekek felé.
- Ne sürgessük őket, lassan, „biztos kézzel dolgozzunk", oldott, derűs légkörben.
- Vigyünk folyamatosságot, rugalmasságot, spontaneitást a nevelési folyamatba.
- Higgyünk a játék és a mese lelket finomító, képzeletet, fantáziát megmozgató, a megismerési vágyat felkeltő erejében.
- Ne akarjunk egyforma személyiségeket nevelni, hiszen minden gyermek más és más, de kincs a számunkra valamennyi.

Mindehhez:

- Művelnünk kell folyamatosan önmagunkat, hogy igényesek tudjunk maradni egy életen át.

Ne adjuk fel egykönnyen az értelmeinkkel és az érzelmeinkkel megerősített, a gyakorlatban kipróbált pedagógiaiálláspontunkat.

A zöldszíves filozófia nagy hangsúlyt fektet az anyanyelvi kultúra megalapozására is. A magyar népmesék és gyermekversek a természet csodáit nagyon szemléletesen mutatják be. Maga a természet is inspirációt adhat nekik, hogy azt a szépséget, amit környezetükben tapasztalnak, szavakba önthessék, meg tudják fogalmazni. A mindennapi kommunikáció során különleges és speciális szavakkal is találkoznak a gyermekek, mint például védett élőlény, természetvédelmi terület, és egyéb kifejezések, melyek beépülnek szókincsükbe. A gyermekek értelmi képességeit nagyon sokrétűen lehet fejleszteni. Leginkább a kognitív képességek segítik azok fejlődését. A természetpedagógia során az elvont gondolkodás fejlődésével egyidőben ismerkednek meg a gyermekek a természetvédelem és fenntarthatósággal kapcsolatos fogalmakkal. Ezek segítségével is képesek lesznek elemi következtetések levonására, meg tudják érteni, hogy tetteiknek vannak következményeik.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A gyermekek egészséges fejlődéséhez óvodánk heti- és napirendje biztosítja a feltételeket, melyek építenek a gyermekek életkori sajátosságára, illetve az együttműködő képességet és feladattudatot fejlesztő, növekvő időtartamú tevékenységek tervezésével és szervezésével valósul meg. Napirendünkbe a gondozási feladatok is beletartoznak, melyek során a pedagógusok és a nevelést segítő munkatársak fejlesztik a gyermekek önállóságát. Az óvodai nevelés országos alapprogramja alapján óvodánkban a gyermekek, tanköteles korukat megelőző évben (készségeik és képességeik differenciált fejlesztése érdekében), napi összesen 45 perces iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Fejlődésük nyomonkövetése az iskolai tanulmányokat megelőző évtől az iskolába lépéshez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki. Abban az évben, melyben a gyermek betölti a tanköteles kort, diagnosztikus mérési rendszert alkalmazunk fejlődésének mérésére.

VI.1. Hetirend

Cél:
A rendszerességgel, folyamatossággal, ismétlődésekkel érzelmi biztonság nyújtása a gyermekek számára. A gyermekek egészséges fejlődésének biztosítása a hetirend feltételei által.

Feladat:
A gyermekek életkori sajátosságaikhoz, a csoport összetételéhez mérten a hetirend tudatos megtervezése. Biztosítsuk a témák sokoldalú megközelítését különböző ismeretszerzési lehetőségekkel.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:
A heti tevékenységek komplex egységgé szervezése. A tervezés és szervezés folyamatában különösen figyelembe veszi a csoport szokásrendjét és a helyi adottságokat. A tevékenységnél mind tervezésben mind megvalósításban a helyet és az időt megfelelően választja meg. Figyelembe veszi a változó körülményeket, spontaneitás lehetőségének kialakulását. Célszerű megválasztása a tevékenységek szervezeti kereteinek.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint tervezett tevékenységeket tervez és valósít meg:

- Verselés, mesélés
- Ének, zene. népi játék, tánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- Külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel
- Mozgás

A mozgás foglalkozásokat rossz idő esetén a tornateremben szervezzük. Jó idő esetén lehetőség van kimenni a salakpályára, játszótérre, erdei tisztásra stb. Hetente egyszer, csoportonként más-más napon tartjuk az irányított mozgásos tevékenységeket.

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Tapasztalat gyűjtése, élményszerzések, séták, kirándulások, piaclátogatás, boltlátogatás stb..	Felajánlott tevékenységek a tapasztalatok, élmények feldolgozásának megfelelően komplexen.			

A kezdeményezések a témaheteknek megfelelően hatják át a mindennapokat, érvényesül a komplexitás, a gyermeki reakciók, érdeklődések irányítanak. Mindennapos mozgás naponta időjárástól függően a szabadban vagy a csoportban. A mindennapos mozgás a nap folyamán, bármikor gyermeki igény alapján beépíthető

VI.2. Napirend

Cél:
Rendszerességgel, ismétlődésekkel érzelmi biztonság nyújtása a gyermekek számára. Biológiai és pszichológiai feltételeket megteremtése a gyermekek egészséges fejlődéséhez. A gyermekek egyéni és életkori szükségleteikhez megfelelő aktív és passzív pihenés valamit változatos tevékenységek nyújtása.

Feladat:
Folyamatos szabad játék biztosítása. A tevékenységek szervezésénél és megvalósításánál a folyamatosság és kötetlenség érvényesítése. Érzelmi biztonság megteremtése a rendszeresség kialakulásával. Párhuzamos tevékenységek tudatos tervezése. Differenciált napi tevékenységek biztosítása (nagycsoportban összesen napi 45 perc). A gyermekek életkorához mérten megfelelő időtartamú tevékenység megvalósítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:
A csoport stabil szokásrendjének kialakítása. A tízórai folyamatosságának zavartalan működését biztosítja. Figyelembe veszi a helyi adottságokat. Színes, izgalmas, zavartalan óvodai életet biztosít a gyermekek számára. A különféle tevékenységeket játékba ágyazva valósítja meg. A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe veszi. Nyugodt, biztonságot nyújtó, kellemes légkört teremt a gyermekek számára.

VI.3. Ünnepek

A hagyományápolás tartalma beépül az óvodai nevelés teljes folyamatába, átszövi az óvodában folyó gyermeki tevékenységeket. Ez a szemléletmód meghatározza teljes óvodai nevelő munkánk tervezését, szervezését, a mindennapi életet.

Cél:

- Az ünnepre való készülődéssel, a közös öröm élményével, a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése.
- Közös élmények átélése által az ünnepek közösségformáló hatásának érvényesítés.
- Hagyományápolás, történelmünk megismertetése.
- A természet- és környezetvédelem jeles napjainak megünneplése.

Feladat:

- Az ünnepek, jeles napok beillesztése a gyermeki tevékenységi formák sorába.
- Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok jelentőségének hangsúlyozása.
- Jeles napok, ünnepekhez kapcsolódó jelképek, szimbólumok megismertetése.
- Pozitív érzelmek közvetítése, fejlesztése az ünnepek erkölcsi tartalmának megismertetésével.
- Környezettudatos magatartás erősítése a gyermekekben, környezetünk sajátosságainak megismertetése a „Zöld ünnepek" által.
- Szülőföldhöz való kötődés megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- Az ünnepek, megemlékezések megszervezése a gyermekek életkori sajátosságainak és a helyi sajátosságok figyelembevételével.
- Az ünnepi „műsorok" tartalmának és időtartamának megfeleltetése pedagógiai értékeinknek, és a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően.
- Elkerüli a gyermekeket megterhelő, esetleg szorongással járó szerepeltetéseket.
- Maximálisan tolerálja az ünnepekre, ünneplésre vonatkozó, szokásostól eltérő (esetleg vallási v. világnézeti alapú) szülői igényeket, elvárásokat.
- Biztosítja a közös élményszerzést a családokkal közösen.

1. Néphagyományőrző jeles napok:

Őszi ünnepkör:

- Évszak koszorú készítése, termések gyűjtése, szüret, aszalások, termés bábok készítése, töklámpás készítése.
- Október 23. 1956-os forradalom
- November 11. - Márton-napi játszóház.

Téli ünnepkör:

- Adventi koszorú készítése csoportszobában és az aulában, gyertyagyújtások, Luca-napi búzavetés, mézeskalácssütés, karácsonyfa díszítés, karácsonyi asztalterítés, csoportszoba és auladíszítés, téli sportjátékok, madáretetés, Újévi jókívánságok, télcsúfoló farsang.
- December 6. – Miklós Mikulás napja.
- December 24. előtt két héttel – Karácsonyi ünnep az aulában.
- Január 1. utáni napok – Újév napja január 6. – Vízkereszt.
- Farsang („mozgó nap").
- Február 2. – Medvéhez kötődő megfigyelések.

Tavaszi ünnepkör:

- Zöld ágakból évszakkoszorú, termek és aula díszítése, tavaszi hajtatások, palántaültetés, csíráztatás, erdei séták, húsvéti tojás festés, locsolkodás, májusfa állítás, tavaszi mozgásos népi játékok, sárkány reptetés, Anyák-napja, évzáró, gyereknap.
- Március 18., 19., 21. – Sándor, József, Benedek napja.
- Április 1. – A bolondozás napja.
- Húsvét („mozgó nap") húsvéti szokások.
- Április 22.- Föld napja

- Május utolsó hete- Gyermeknap

Nyári ünnepkör:

- Sportjátékok, természetes anyagokból játékkészítés, erdei kirándulások, a városi nevezetességek megtekintése, udvargondozás, nyári gyűjtőmunkák, búzakoszorú készítés.

2. Óvodánk hagyományai:
   - Márton nap Nov. 11.: Márton napi nagyszabású játszóház, ami ismételten az ismerkedést szolgálja. Lampionos felvonulás a lakótelepen.
   - Mikulás.
   - Karácsony.
   - Mackó hét
   - Farsang
   - Nőnap

3. A gyermeki élet sorsfordulóihoz kapcsolódó jelesnapok
   - A gyermekek név- és születésnapja az óvodában.
   - Az óvodába érkező gyermekek fogadása.
   - Anyák -napja.
   - Évzáró, iskolába menő gyermekek búcsúztatása.
   - Gyermeknap.

4. Zöld ünnepeink
   - Szeptember 22.- Autómentes világnap
   - Október 5.- Állatok világnapja
   - Október 10.- A komposztálás világnapja
   - Február 22.- Víz világnapja
   - Április 22.- Föld napja
   - Május 10.- Madarak és fák napja
   - Május 20.- Méhek világnapja
5. Nemzeti ünnepeink és kapcsolódó hagyományok
   - Október 23. – 1956-os forradalom ünnepe
   - Március 15. – Nemzeti ünnep

VI.4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

Célunk az együttműködés terén:

- a gyermekek fejlődésében a folytonosság biztosítása,
- a gyermekek személyiségének megismerése,

- a családok megismerése a gyermek fejlesztéséhez,
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, melyet számos módon elősegít az intézmény, igazodva a család nyelvhasználati jellegzetességeihez,
- a feladatok egységes értelmezése,
- együttműködés és az ismeretek, információk rendszeres cseréje,
- a gyermeknevelséhez nyújtandó segítségadás koordinálása,
- a kölcsönös bizalom megteremtése szülők aktív közreműködésére történő inspirálás saját gyermekeik óvodai nevelése terén,
- az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése,
- az együttműködés szabályainak betartása,
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében,
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is.

Feladatok:

- a családok elköteleződésének támogatása,
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel,
- megérteni és elfogadni a gyerekek fejlődésének megfelelő nevelési programot/nevelési tervet/szakmai programot,
- megfelelő nevelési stratégiákat alkalmazni,
- hosszú távú együttműködéseket építeni az intézményekkel,
- támogató kapcsolatokat létrehozni a többi szülővel,
- hasznosítani a közösségi szolgáltatásokat (Barbour,1996).

<u>Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:</u>
A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel valókapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. A családi nevelés meghatározója az intézményes nevelésnek, így nem kívülállóként, hanem intézményen belüli kapcsolatként kell kezelnünk.

<u>Intézményi elvárás a családokkal való kapcsolattartás vonatkozásában:</u>

- A szülői értekezletek tervezése, szervezése a programnak megfelelően egy nevelési évben háromszor.

- Nyílt hét, a szülő jelzésére előre bejelentett időpontban betekinthet az óvodai élet mindennapjaiba. A nyílt hét rendszere a mindenkori éves intézményi munkaterv mellékletében található.
- Szülői igényre bármikor nyitottság biztosítása.
- Fogadóórák: Az év folyamán rendszeresen tartanak fogadóórát a vezető óvodapedagógus, tagóvoda vezető, csoportos óvodapedagógusok, külön időpontokban, ami biztosítja a szülők részére a diszkrét, személyes párbeszéd lehetőségét.
- Napi találkozások.
- Családlátogatások szükség esetén.
- Nevelőszülős gyermekek szüleinek, gyámjának bevonása életünkbe.
- Kirándulások csoportos szinten.
- Játszóházak, óvodai rendezvények az óvoda kialakult hagyományrendszerére építve.
- „Szeder Mocorgó" foglalkozások az óvoda előtt álló kicsik és szüleik részére.
- Az óvodába lépés előtti óvodalátogatások, befogadás egyéntől függően.
- Júniusban szülői értekezlet a leendő kiscsoportosok szülei részére.

A kapcsolattartás további lehetséges formái:

- Elektronikus levelezés, online zárt csoportok

<u>Óvodán kívüli kapcsolatok</u>
Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Cél: Folyamatos és gördülékeny együttműködés a partnerekkel.

Feladat: Tervszerű működtetés a partnerkapcsolatokat illetően.

<u>Együttműködés az Önkormányzattal, mint fenntartóval és a helyi képviselővel</u>
Közös érdekünk a felnövekvő nemzedék minél jobb értelmi, érzelmi és testi fejlesztése. A programválasztásnál is ez vezérelt bennünket, ill. figyelemmel voltunk arra, hogy nehéz anyagi helyzetben hogyan lehetne hatékonyabb személyiségfejlesztést megoldani. Törekszünk képviselőnknek nagyobb rálátást biztosítani óvodai életünkre, mindennapi problémáinkra, így maximális anyagi és erkölcsi támogatást kapva tőle.

<u>Az óvoda és az iskola együttműködése, az óvoda-iskolai átmenet támogatása</u>
Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- az intézmény partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése,
- intézményi és intézményközi műhelyek működtetése,
- intézményi átmenetet segítő programok kidolgozása és működtetése,
- a gyermekek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez és a sikeres iskolai előrehaladás megalapozásának érdekében óvoda-általános iskola átmenet program kidolgozása és bevezetése a kötelező felvételt biztosító általános iskolával,

- az óvoda-iskola átmenet komplex (mérésen és nyomon követésen alapuló) differenciált pedagógiai támogatása,
- a tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek esetében beavatkozás a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődését elősegítő pedagógiai eszköztár használatával,
- óvoda-iskola közötti munkaközösség létrehozása, éves munkaterv szerinti működtetése,
- intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alapképességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat. Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot" szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni aziskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is. A gyermekhez illesztett iskolakezdést, a kudarcok megelőzését szolgálják a pedagógiai programban azok a speciális, pedagógusokra vonatkozó feladat-meghatározások is, amelyek általános hatókörű szabályozóként érvényesek az intézmény teljes nevelőtestületére,
- Térségünkben egy iskola működik, feladatunknak tekintjük, hogy a zökkenőmentes átmenet érdekében munkájukat, nevelési- oktatási célkitűzéseiket jól ismerjük. Ugyanakkor lehetőséget adunk az ott dolgozó pedagógus kollégáknak is munkánk és gyermekeink megismerésére.

A kapcsolattartás lehetséges formái:

- óvodapedagógusok látogatása az iskolában; évnyitón való részvétel,
- tanítók bemutatkozása az óvodai szülői értekezleteken,
- októberben az átvezető időszak tapasztalatainak megbeszélése (az óvodapedagógusok és a tanítók körében), feladatok meghatározása,
- munkatervi szinten szabályozott/Együttműködési Megállapodás alapján, folyamatos szakmai kapcsolattartás az iskolával,
- az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése az iskolába kerülő gyerekekkel,
- gyermekeinkkel látogatásokat teszünk az iskolában,
- közös rendezvényeket szervezünk (Idősek napja, Tavaszköszöntő, sportversenyek stb.),
- rendszeresen részt veszünk az iskolában hirdetett rajzpályázatokon,
- ünnepélyeken való részvétel az iskolában (március 15., karácsony, farsang stb.),
- a gyermek megismerését látogatások szervezésével tesszük lehetővé a tanítóknak,
- óvodai programunkról tájékoztatjuk az iskolában dolgozó kollégákat,
- rendezvényeinkre meghívjuk a leendő elsős nevelőket, védőnőket,
- a családot segítve az átmenetben óvodai szülői értekezleten bemutatjuk a leendő elsős pedagógusokat, ahol kötetlen beszélgetést folytathatnak velük,
- együttműködésünknek része, hogy különböző szervezéseinknél egyeztetünk, megkímélve a családokat a gyermek-elhelyezési problémáktól (nevelés nélküli munkanapok, kirándulások stb.),
- az átmenetet közvetlenül meghatározó további fontosnak ítélt alapelveink melyet az iskolai tanítókkal éves munkaterv alapján együttműködve kívánunk megvalósítani,
- az elfogadó légkör, a kellemes, esztétikus környezet megteremtése,

- a gyermek szükségleteire figyelő szokásrend kialakítása,
- az életkori sajátosságok és az egyéni különbségek figyelembevétele a követelmények támasztásában, a tanulás tervezésében és irányításában,
- a beilleszkedés segítése, egyéni átvezetés,
- a biztonságot nyújtó személyhez kötődés elősegítése,
- az érdekes, élményszerű tanítás (fokozatosságra, egyéni bánásmódra épülő, egyéni képességeket figyelembe vevő differenciálás),
- az önálló munkavégzés algoritmusának elsajátíttatása,
- folyamatos ellenőrzés, fejlesztő értékelés, önértékelés,
- segítségnyújtás a lemaradások, hátrányok kompenzálásához,
- partneri együttműködés a szülőkkel.

Együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálati intézményekkel
A hatékonyabb munkavégzés és az egészséges gyermeki személyiség kialakítása érdekében fontos a velük való kapcsolattartás. A Szakszolgálat területi szakemberei eddig is segítették nevelői munkánkat, s a jövőben is számítunk rájuk a gyermekek sokoldalú, eredményes fejlesztése érdekében.

Együttműködés a logopédussal
Programunkban arra törekszünk, hogy minél nagyobb hangsúlyt kapjon a beszédzavarok prevenciója, ám évről évre több gyermek igényli a szakember segítségét. Kölcsönösen segítjük egymás munkáját, konzultálunk, szülői értekezletre meghívjuk, hogy tájékoztassa a családokat a megelőzésről, segítésről. Óvodánkban biztosítjuk a nyitvatartási idő alatti foglalkozásokat is.

Együttműködés a gyermekorvossal, védőnővel
A bölcsődéből jövő gyermekek érdekében - már hagyományosan – jó kapcsolat alakult ki a két intézmény között. Óvodába kerülés előtt tájékozódunk a védőnőktől, ill., hogy már ismerősként találkozhassunk az óvodában. A védőnők is felkeresik egy idő után a gyermekeket ill., ha szükséges még a befogadás alatt jelenlétükkel segítenek. Az év folyamán folyamatos jelenlétükkel, konzultációs lehetőségekkel segítik munkánkat.
Az egészséges életmód kialakítása érdekében a szülők mind szakszerűbb tájékoztatása céljából szülői értekezleten ismertetjük meg a szülőket a helyes táplálkozással, egészséges életmóddal. Ezekre a megbeszélésekre, tájékoztatókra az intézmény gyermekorvosát, ill. védőnőjét kérjük fel.

Együttműködés a kulturális intézményekkel
Programjaik színesíthetik óvodai életünket, ezért fontosnak tartjuk azok figyelemmel kisérését. Kiállítások, mese előadások, zenés rendezvények megtekintését szervezzük ezen intézményekben. Az élő színházi előadás mással nem pótolható élményt nyújt a gyermekeknek. A Vadasparkba tett látogatások mindig izgalommal telítettek, s rengeteg ismeretet, tapasztalati lehetőséget rejt. További lehetőségek: Diósgyőri Vár, Tiszai pályaudvar, Erdei kisvasút, a város nevezetességeinek megtekintése.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

VII.1. Játék

Cél:

- Óvodás gyermekek fő tevékenysége a játék, ehhez biztosítjuk a sokszínű játéklehetőségeket, ezáltal a gyermekek pozitív kisugárzású, kiegyensúlyozott, boldog és nyitott lesznek.
- A játék, olyan örömforrás, melyet más tevékenységek nem tudnak ebben a korban biztosítani, megnyugvást ad, felszabadít és felemel.
- A játék a szabadságot biztosítja a gyermeknek a fejlődéshez, önmegvalósításának az eszköze, melyben szabadon szárnyalhat képzelete, fejlődik értelmi, érzelmi, akarati képessége, mozgása, állóképessége. Ebben a tevékenységben gyakorolja a szocializálódást, alakul jelleme.

Feladat:

- A szabadjáték tevékenység biztosítása.
- Derűt és biztonságot sugárzó csoportszobák kialakítása, ahol szeretetteljes odafigyeléssel nevelő óvodapedagógusok és dajka nénik segítik a gyermek fejlődését, tiszteletben tartva a gyermeki személyiséget, a gyermekek szabadságvágyát, igényeit, segítve önállósulásuk kibontakozását.
- Olyan élmények biztosítása (közös séták, kirándulások, családlátogatások, intézmények látogatása) melyek örömet adó játéktémát nyújtanak.
- Megismertetjük őket a természetes anyagok nyújtotta lehetőségekkel és ezek segítségével különböző játékeszközöket készítünk közösen is.
- Változatos, az aktuális témákhoz, évszakhoz kapcsolódó játék és mozgáslehetőség biztosítása az udvarokon és a csoportszobákban egyaránt.
- A különböző játékfajták feltételeinek megteremtése a csoportszobán belül, a gyermekek életkorának megfelelő eszközök biztosítása.
- Pedagógusok tervezése, a célok elérése érdekében melyek által újabb élményekkel gazdagodhatnak a gyermekek.
- Az együtt játszás örömének megismertetése, megtapasztalása és megszerettetése.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I.szint

- Ismerjék meg a csoportszobát, a játékokat és a rendeltetésszerű használatukat.
- A játékok helyeinek megismerése.
- Igényük szerint válogassanak a játékeszközök közül, vigyázzanak rájuk és törekedjenek a játékmegosztásra.
- Próbálkozzanak a különböző játékfajták játszásával (pl. szerepjáték, gyakorló játék, konstruáló játék).
- Örömmel tevékenykedjenek az óvodapedagógussal és a társaikkal.
- Szívesen kirakózzanak és gyurmázzanak.
- Élvezzék az óvodában töltött időt.

II.szint

- Életkoruknak megfelelő játékok választása és játszása.
- Tudjanak kompromisszumot kötni és egyes esetekben lemondani a játékukról.
- A játékeszközöket rendeltetésszerűen használják, ha szükségük van rá kérjék el társaiktól majd tegyék a megfelelő helyre azokat.
- Kapcsolódjanak be a közös játékokba.
- Korábbi tapasztalataikat és élményeiket építsék be játéktevékenységükbe.
- A játékok során vállaljanak és osszanak szerepeket egymás között.
- Kezdeményezzenek szerepjátékokat, szabályjátékokat és kreatív játékokat.
- Figyelmeztessék társaikat a szabályok betartására.
- A játékok alkalmával figyeljenek oda társaik igényeire és kéréseire, törekedjenek megfogalmazni kérdésüket és óhajukat.
- Készítsenek önállóan játékeszközöket pl. bábokat.
- Az konstruáló játékok során törekedjenek a bonyolultabb művek készítésében.
- Játék ötleteikre legyen jellemző az önállóság.
- Esetleges konfliktus esetén bátran kérjék a pedagógus segítségét, tanácsát.

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- A pedagógus, különböző módon közelít a játéktevékenységhez, a gyermeki személyiség ismeretében: kezdeményezi és alakítja, mintát ad, választási lehetőségeket kínál, biztosítja a játék feltételeit, szabadságát, megfigyel, elemez, értékel, ennek eredménye alapján fejleszt.
- Olyan játékos helyzetek és tanulási lehetőségek teremtése, mely során a gyermekek egyéniségének, aktuális érdeklődésének és fejlettségi szintjüknek megfelelően kösse le érdeklődésüket, és aktív szellemi-testi energiáikat.
- Differenciálás, inkluzívitás és integráció a játékban való tanulás folyamatában.
- Úgy tervezze meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak: látás, hallás, mozgás, és a verbális kommunikáció stb. együttesen szolgálják a tanulást.
- Amilyen gyakran csak lehet, tervezzen az óvodapedagógus cselekedtető és gondolkodtató tevékenységeket annak érdekében, hogy felkeltse a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, erősítse a gyermekek szándékait és kezdeményezéseit.
- Biztosítja a játékhoz szükséges nyugodt, kiegyensúlyozott és biztonságos légkört.
- Megteremti a megfelelő helyet, időt és eszközöket, melyek biztosítják a tartós, zavartalan játékfolyamatot.
- Sokszínű játéktevékenységek lehetőségének felajánlása.
- A szabadjáték lehetőségének biztosítása.
- Konfliktus esetén segítségnyújtás a gyermekek számára.
- Szükség szerint bekapcsolódik a gyermekek játékába, élvezi azt és játszótársként szerepet vállal benne.
- Elősegíti, hogy minden gyermek életkori és egyéni sajátosságának megfelelően bontakozzon ki a játékok során.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Legyen jellemző a kreativitás és az örömteli és fantáziadús játék.
- Lelje örömét a társakkal való együtt játszásban.

- Kitartó és elmélyült és alkalmazkodó legyen játéka.
- Konfliktusait törekedjen önállóan megoldani, tartsa tiszteletben társai játékát.
- Vállaljon szerepet egyes játéktevékenységekben.
- Alakuljon ki szabálytudata és feladattudata, törekedjen a szabályok betartására.
- Segítse kisebb társait.
- Óvja meg a játékeszközöket.
- Tartsa be a kulturális viselkedési formákat az együtt játszások alkalmával.

A zöldszíves gyermekek játékában is megjelenik az a szellemiség, ami áthatja a pedagógiai programot. Mivel a gyermekek saját élményeiket és tapasztalataikat is belevonják játékukba, ezért ezek a gyermekek beleszővik játéktevékenységükbe, interakcióikba és a választott eszközökbe ezt a felfogásmódot. Gyakrabban beépülnek játékukba azok a tapasztalások, melyek a megfelelő pedagógiai tervezőmunka során érik őket. Így többször kerül sor olyan természeti elemek építésére vagy szituációk eljátszására, mellyel már találkoztak a Zöld Szív program során (pl. erdő építés, virág ültetés eljátszása).
Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- Saját példáján keresztül is modellezi a természet iránti tiszteletet (pl. nem tépi le a virágokat, gyűjtésnél figyel a természet megóvására).
- Ráirányítja a gyerekek figyelmét a környezet értékeire, szépségeire.
- Olyan játék- és élménytér kialakítása, ahol a gyerekek természetes anyagokkal (pl. homok, víz, levelek, ágak) szabadon játszhatnak.
- A játszótéren vagy udvaron lehetőségek biztosítása természetmegfigyelésre (pl. madáretető, rovarhotel, mini veteményes).
- Újrahasznosított, természetes eszközök elérhetővé tétele a játékhoz.

VII.2. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- Az óvodai élet alkalmával játékosan ismerkedjenek meg az életkoruknak megfelelő munkafolyamatokkal, így kialakul a munka iránti tisztelet és felelőségérzet.
- A munka szeretetének megtapasztalása, az elvégzett munka örömének megélése, megbecsülése.
- A gyermekek a munka által megtanulják tisztelni mások munkáját és megértik annak fontosságát és jelentőségét.
- Önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk, kitartásuk alakuljanak ki.
- Felelősségérzettel, feladattudattal dolgozzanak.

Feladat:

- A tapasztalatok bővítése, rendezése és a képességeik fejlesztése a gyermekek munka jellegű tevékenysége során.
- A munkához szükséges gyermeki készségek segítése, alakítása és formázása.
- A felelősség tudat erősítése.
- A kíváncsiság és tevékenykedési vágy kielégítése, gyermekek komplex személyiségfejlesztése.
- A feladattudat és kitartás erősítése, fejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I.szint

- Ismerkedjenek az önkiszolgálás munkáival (pl. étkezés, csoport szoba rendbetétele, öltözködés és tisztálkodás).
- A munka jellegű tevékenységek alkalmával igényeljék a példamutatást és segítséget a felnőttektől.
- Vegyenek részt a rendrakásban és az elszólt játéktárgyak összepakolásában.
- A pedagógus kérésére végezzenek kisebb alkalomszerű munkákat.
- Próbáljanak ügyelni a szűkebb környezetük tisztántartásában és gondozásában.

II.szint

- A naposság alkalmával önállóan végezzék a feladatukat, a felnőtt segítő jelenlétével.
- Törekedjenek segíteni kisebb társaiknak a gondozási tevékenyégek alkalmával.
- Örömmel vállaljanak alkalmi megbiztatásokat (pl. üzenet átadása, szalvéta hajtogatás, gyümölcs kínálás).
- Segítsék a pedagógust a különböző eszközök kiosztásában és összeszedésében.
- Ügyeljenek szűkebb és tágabb környezetük esztétikus és higiénikus tisztaságára (pl. sepregetés, víz feltörlése stb.).
- Segítsenek a madarak gondozásában (pl. itatók feltöltése, etetők megtöltése).

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezése, - a gyermekkel való együttműködést, folyamatos konkrét, reális a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő- értékelése - belső és külső környezetben végzendő munkák feltételeinek megteremtése.
- Nyugodt, bizalmon alapuló légkörkialakítása.
- Megfelelő, célszerű eszközök biztosítása, melyek mindig hozzáférhető helyen vannak elhelyezve.
- Elegendő munkalehetőségek megszervezése, megfelelő hely és időbiztosítása.
- A munkafajták mennyiségének fokozatos bevezetése, differenciált munkavégzés.
- Kerti munkák, növények ápolásának, állatok gondozásának megismertetése, felügyelete, ellenőrzése, értékelése, jutalomból történjék.
- A nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése azáltal, hogy a munka jellegű tevékenységet lányok és fiúk egyaránt gyakorolják.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Ügyeljen önmaga és környezete rendezettségére és tisztaságára.
- Örömmel vegyen részt a munka jellegű tevékenységekben, végezze kitartóan a rábízott feladatot.
- Szívesen vállaljon megbízatásokat, feladatokat és ezt legjobb tudása szerint végezze el.
- A munkaeszközöket használja rendeltetésszerűen.

Az óvodáskor során a tanulás, a játék és a munka egységet alkotnak, nem lehet őket elválasztani egymástól, hiszen játék közben tanul és munkát is végez a gyermek. Az óvodapedagógus fontos feladata felmérni és gyakorlatba ágyazni, hogy a gyermekek milyen munka jellegű tevékenységeket tudnak végezni, milyen feladatokba lehet őket bevonni. A zöldszíves gyermekek aktívan részt vehetnek beltéri és kültéri feladatokban egyaránt, melyek támogatják környezetünk, és ezáltal a Föld védelmét.

A munka jellegű tevékenységek célja egy zöld óvodában, hogy a gyermekek játékos módon, de valós tevékenységeken keresztül tapasztalják meg a környezet védelmét, a felelősségteljes viselkedést és az önállóságot. Ezek a tevékenységek beépülnek a mindennapokba, és évszakokhoz is igazíthatók.

Kiemelt zöldszíves munka jellegű tevékenységek:

- Kertészkedés (ültetés, palántázás, gazolás, locsolás)
- Komposztálás (zöldhulladékok gyűjtése és komposztba helyezése, avargyűjtés)
- Esővízgyűjtés, növénylocsolás
- Udvarrendezés (seprés, rendrakás)
- Madáretetés, madárgondozás télen
- Csoport élőlényeinek gondozása
- Természet kincseivel való tevékenykedés

VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- Elsődleges cél, a gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése és a differenciált személyiség fejlődésük elősegítése.
- A gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, a megfelelő ismeretek átadása.
- A gyermeki kíváncsiságra épülő többirányú tapasztalatszerzés, élményszerzés.

Feladat:

- Motiváló, élmény gazdag környezet megteremtése, mely támogatja a tanulás lehetőségét.
- A sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése mely a változatos cselekvő aktivitásra épül.
- Az érzelmi képességek fejlesztése (emlékezet, kreativitás, érzékelés stb.).
- A szűkebb és tágabb környezetben szerzett tapasztalatok rendszerezése.
- A gyermekek játékos tevékenységének és megismerési vágyának kielégítése.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I.szint

- Törekedjenek a kommunikációra társaival és a felnőttekkel.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységekben egyre nagyobb gyakorisággal vegyenek részt.
- Az utánzás és a mintaadás útján bővüljenek ismereteik és alakuljanak szokásaik.

- A sokoldalú tapasztalatszerzés alkalmával fejlődjön megfigyelőképességük.
- Legyenek érdeklődőek a környezetükben megtalálható tárgyak és eszközök iránt.
- Spontán, sok érzékszervet igénybe vevő és játékos tapasztalatszerzés biztosításával fejlődjön érzékelésünk és észlelésük.
- A pedagógus motivációja segítségével figyelmük egyre hosszabb ideig legyen fenntartható.
- Legyenek együttműködőek és teremtsenek kapcsolatot társaikkal és a felnőttekkel egyaránt.

II.szint

- Ismerjék fel az ok-okozati összefüggéseket mely a felfedezés és a kutatás lehetőségével biztosítva van számukra.
- Alakuljon ki elemi, cselekvő és fogalmi gondolkodásuk egyaránt.
- Törekedjenek a figyelem összpontosításra a kreatív gondolkozásra és a problémamegoldásra.
- A feladatokat egyre kitartóbban hajtsák végre miközben alakul szabály és feladat tudatuk.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységekbe örömmel és szívesen vegyenek részt.
- Egyre több ismeretre tegyenek szert a játékos és sokoldalú tapasztalatszerzést eredményeként.
- Különböző ösztönző helyzetek megteremtésével tapasztalják meg a gondolkodás örömét és ezáltal fejlődjenek megismerő képességeik.
- Fejlődjön szándékos és tartós figyelmük a megfigyelések és tapasztalatszerzések során.
- Az óvodapedagógus értékelése által fejlődjön önbizalmuk és önértékelésük.

<u>Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:</u>

- A kötetlen szervezési forma a tervezések és a megvalósítások alapját képzik, a kötött forma a mozgás tevékenységre terjed ki.
- Tanulási lehetőségek biztosítása a minden érzékszerve ható megismerési folyamatokhoz.
- Úgy tervez és valósít meg hogy figyelembe veszi a gyermekek korábbi ismereteit, tapasztalatait, képességeit és kíváncsiságát.
- A tanulási lehetőségek alkalmával célja és feladata, hogy a gyermekeket sikerélményhez juttassa.
- Figyelembe veszi a gyermekek aktuális érdeklődését és ennek megfelelően tevékenykedik.
- A projekt pedagógiát, a kooperatív tanulási módszereket és a dráma pedagógiát megfelelően alkalmazza.
- Mozgással, kísérletezésekkel, játékos tevékenykedésekkel és párhuzamos tevékenységek szervezésével lehetőséget biztosít a tapasztalatszerzésre.
- A spontán tanulási lehetőségeket felismeri és kihasználja.
- A tanulási lehetőségek alkalmából figyelembe veszi a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait és ennek megfelelően személyre szabottan értékel, mely segíti az énkép megfelelő kialakulását.

<u>Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:</u>

- Megfelelő szinten van a kreatív gondolkodásuk, problémamegoldó képességük és helyzet felismerésük.

- Az iskolához szükséges készségek képességek kialakulóban vannak.
- Belső motivációjukká válik a nyitottság és a kíváncsiság.
- Kitartásuk, feladat tudatuk, önállóságuk a minden napokban megmutatkozik.
- A tanuláshoz szükséges kompetenciák megfelelően fejlődnek.
- Életkoruknak megfelelő szinten vannak az értelmi képességeik.
- Akár önállóan is tevékenykednek.

VII.4. Verselés, mesélés

Cél:

- Az óvodáskorú gyermekek érzelmi értelmi és szociális fejlődésének elősegítése a pozitív személyiség jegyeinek megalapozása a gyermekirodalom segítségével.
- A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő mondókák mesék versek megismertetése és ezáltal az irodalom megszerettetése.
- A gyermeki fantázia fejlesztése.
- Az irodalmi művekhez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.

Feladat:

- Mindennapos irodalmi élmények biztosítása élőszavas verselésekkel és mesélésekkel.
- Új versek, mesék, mondókák élményszerű bemutatása, gyakorlása és ismétlése.
- A gyermekek népmesékkel, néphagyományokat felelevenítő mondákkal, rigmusokkal, mondavilág elemeivel és meséivel való megismertetése.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok ápolása.
- Teret adni a gyermek saját vers- és mesealkotásának, mint az önkifejezés eszközének.
- Az önkifejezés lehetőségének biztosítása (pl. bábozás, dramatizálás).
- Korábbról ismert irodalmi művek felidézése és gyakorlása.
- Az irodalmi művek iránti érdeklődés megerősítése.
- A meséléshez elengedhetetlen biztonságos légkör kialakítása, közös élmény lehetőségének biztosítása.
- Érzelmi, erkölcsi és értelmi készségek fejlesztése.
- A témákhoz kapcsolódó irodalmi művek választásával további ismeretátadási lehetőség biztosítása.
- Új fogalmak ismertetése szókincs bővítés.
- A mesék segítségével feszültségoldás és szorongásoldás.
- Az irodalmi művek tartalmával az empátia, az egymásra való odafigyelés és a segítség tulajdonságainak kialakítása.

A differenciálás lehetőségei:

(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)

I. szint

- A mese hallgatással, verseléssel és mondókázással bővüljön szókincsük beszéd értésük és beszéd észlelésük.
- A versek és mesék hallgatása során fejlődjön figyelmük és fantáziájuk.
- A történetek apró részleteinek felidézésével fejlődjön memóriájuk, mondat alkotóképességük.

- Alakuljon ki mese tudatuk.

II. szint

- Bővüljön szókincsük az új szavak megismerése értelmezése és használata alkalmával.
- Tudjanak különbséget tenni a mese és valóság között, alakuljon ki mesetudatuk.
- A versek szövegének pontos visszaadásával fejlődjön emlékezetük, önkifejező képességük.
- Tudják felidézni a történeti sorrendeket.
- Fejlődjön logikus gondolkozásuk a versek és mesék ok-okozati összefüggéseinek felfedezésével.
- Fejlődjön képzeletük és fantáziájuk a versek és mesék meghallgatása és felidézése során.
- A mesék, versek és mondókák eljátszása során a verbális és nonverbális kifejező készségük erősödjön.
- Fejlődjön nyelvi készségük az új szavak és kifejezések megismerésével.

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- Erősítse a gyerekek ösztönös, spontán kezdeményezéseit.
- Őrizze a népköltészet remekeit.
- Válogasson a kortárs irodalomból.
- Más népek meséit is ismertess meg a gyerekekkel.
- Készítsenek a gyerekekkel közösen képeskönyvet, mesét, ütőhangszereket, találjanak kidalokat, mondókákat.
- Alkalomszerűen vonják be a szülőket is a közös éneklésbe a hagyományok ápolásába.
- A gépi zenét csak megfelelő válogatással és ízléssel használja.
- Egyéni képességek figyelembevétele.
- Lehetőség szerint minden korosztály, igényeinek és érdeklődéseinek kielégítése.
- A megfelelő hely kialakítása.
- Megfelelő irodalmi anyag összeállítása.
- Színház, Bábszínház látogatások szervezése.
- A csoport könyvtárának fejlesztése szülői segítséggel.
- Szerettesse meg előadásmódjával a meséket, verseket.
- Adjon példát bábok kezelésére, készítésére.
- Óvja meg a gyermekeket az értéktelen, durvaságot, kegyetlenséget tartalmazó meséktől.
- Adjon tanácsot a családnak meséskönyvek vásárlásához, formálja ízlésvilágukat.

Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Igényük ki válik a minden napos verselése és mesélés.
- Örömmel nézegetnek könyveket.
- Önállóan meséket dramatikus játékokat is képesek alkotni.
- A mesetudatuk kialakul.
- Figyelemmel végig hallgatják az irodalmi alkotásokat.
- Várják a mesélést és verselése, önként csatlakoznak a felajánlott tevékenységekhez.
- Kedvenc meséket verseiket képesek emlékezetedből felidézni.
- A megkezdett mesét képesek folytatni és befejezni.

- A versekből és mesékből megismert szófordulatokat, szavakat akár beszédükben is alkalmazzák.

A természet szeretetének erősítése során a gyermekek érzelmi kötődést alakítanak ki a növények és állatok iránt. Környezettudatosság fejlesztése során az újra hasznosításról, vízvédelemről, fák ültetéséről szóló versek és mesék tudatosítják a környezetvédelem fontosságát. A természeti elemekről szóló mesék és mondókák fejlesztik a gyermekek képzeletét. Mesedramatizálás során eljátszanak egy természetvédelmi mesét. Környezetvédelmi mesenapokat tartunk, természetvédelmi mesék olvasásával, mese alapján környezetbarát tevékenységeket végzünk (pl. falevelekből képkészítés, madáretető építése). A mesék közben különböző természetes hanghatásokat utánzunk, a természet hangjait belecsempészve a mesébe. (susogó levelek, csobogó víz, madárcsicsergés). Nagyobb gyermekekkel Zöld mesenapot tartunk, ahol előadnak egy választott természetvédelmi mesét társaiknak vagy a szülőknek. Zöld mesekönyv készítése során saját meséket találhatnak ki a környezetvédelemről és azokkal illusztrálhatják.
A mesélés verselés a Zöld Óvodában nemcsak szórakoztató, hanem segíti a gyermekeket abban, hogy megértsék a természet szépségét és felelősséget érezzenek annak megóvása iránt.

VII.5. Ének, zene, népi játék, tánc

Cél:

- A gyermekek zenei anyanyelvének, zenei ízlésének, zenei érdeklődésének zenéhez kapcsolódó mozgásának megalapozása és formálása.
- Zenepedagógiai módszerek, ritmikus mozgás, tánc, ének nevelő hatásának érvényesítése.
- Esztétikai, művészeti értékek befogadására nevelés.
- Zenei élmények és tapasztalatok nyújtása.
- Zenei élmények, alkotások befogadására nevelés.
- Az éneklés, zenélés pozitív élményének a felfedeztetése.
- Az énekhez, zenéhez tánchoz, zenahallgatáshoz való pozitív viszony kialakítása.
- A zenei alkotások iránti fogékonyság kialakítása.
- A dallam, ritmus, mozgás egységének, élményének, szépségének a felfedeztetése.
- A szülőföld értékeinek átörökítése énekes népszokások, népi mondókák, dalos játékok által.
- A folyamatos zenei élmények biztosítása.
- A népzene megismertetése, megszerettetése.

Feladat:

- Az ének, zene, tánc iránti érdeklődés kialakítása és annak fenntartása.
- Zenei érdeklődés felkeltése és fenntartása.
- A zenei alkotások, zeneművek iránti érdeklődés felkeltése.
- Ölbeli játékok megismertetése.
- Népi gyermekjátékdalok megismertetése.
- Népi mondókák megismertetése.
- Népdalok megismertetése.
- A környezet zörejhangjainak megismertetése, felismertetése.
- Játékos táncmozdulatok megismertetése.
- Műdalok, más népek dalainak megismertetése.
- Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok megismertetése.

- Ritmushangszerek használatának megismertetése.
- Ölbeli játékok gyakorlása/ismétlése.
- Népi gyermekjátékdalok gyakorlása/ismétlése.
- Népi mondókák gyakorlása/ismétlése.
- Játékos táncmozdulatok gyakorlása/ismétlése.
- Műdalok, más népek dalainak gyakorlása/ismétlése.
- Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok gyakorlása/ismétlése.
- A környezet zörejhangjainak felismerésének, megkülönböztetésének gyakorlása/ismétlése.
- Ritmushangszerek használatának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- Az ellenőrzés, értékelés során a zenei ismeretek pontosítása, megerősítése.
- A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önismeret erősítése
- A pozitív értékeléssel a gyermeki éneklési kedv megerősítése.

Nevelési feladat:

- A közös énekléssel, zenéléssel a közösségi érzés erősítése.
- A gyermekjátékdalok közös élményével a szocializáció elősegítése, fejlesztése.
- Egymás meghallgatásával türelemre nevelés.
- Dalos játékok által gátlások feloldása.
- A közös játék által az együttműködés fejlesztése.
- A dalos játékok során a szabálytudatuk kialakítása.
- A dalok, mondókák mondanivalója által az akarati, erkölcsi tulajdonságok fejlesztése.
- Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- Komplex személyiségfejlesztés a zenei nevelés teljes eszköztárával.
- Zenei élmény nyújtásával az esztétikai ízlés fejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I. szint

- Az egyenletes lüktetést érzékelése, érzékeltessék.
- Dal felismerés dúdolásról, hangszerjátékról.
- Fejezzék ki az egyenletes lüktetést játékos mozgással, körbejárással, tapssal.
- Tudjanak egyszerű játékos mozgásokat elvégezni.
- A mélyebb és magasabb hangokat figyeljék meg, ismerjék fel.
- Tempótartás segítséggel.
- Próbálják átvenni a változó kezdőmagasságot.
- A halk-hangos közötti különbséget ismerjék fel, figyeljék meg,
- Különböző zörejek, hangszerek, ritmushangszerek hangszínét felismerjék.
- A lassú és gyors közötti különbséget ismerjék fel, alkalmazzák mozgással, énekléssel.
- Használjanak ritmusjátszó hangszereket.

II. szint

- Tudják megkülönböztetni a dalritmust és az egyenletes lüktetést.
- A dalok, mondókák ritmusát tudják visszaadni, képesek legyenek ritmusvisszhangra.
- A dalokat és mondókákat felismerjék ritmusról.
- Képesek legyenek kifejezni a különböző tempókat mozgással és énekkel.
- Legyenek képesek dallamfelismerésre.
- Tudjanak dallamokat kitalálni.
- Értsék meg a halk-hangos fogalompárt.
- Képesek legyenek finomabb hangszínek megfigyelésére, megkülönböztetésére (beszéd- és énekhangokban, természetben, zörejekben,).
- Ütőhangszereket önállóan használják.
- Játékos mozdulatokat kitalálása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- Nyugodt légkörben, változatos módon felkelti a gyermekek érdeklődését.
- A dal, zene alkalmazásával megszépíti, megszínesíti a gyermeki hétköznapokat és lehetőséget ad érzelmeik intenzív kiélésére, fogékonnyá teszi a gyermekeket a „szép" befogadására.
- Igényesen válogatja a zenei anyagot, elsősorban a klasszikus zene és a népzene anyagából és kiegészítve a kortárs művészeti alkotásokkal.
- A zenei anyagot évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolja.
- Megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít.
- Megteremteni a mindennapi ének, zene, tánc lehetőségét.
- A műveltségterületek közötti komplexitást érvényesítése (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- Óvodáskor végére fejlődés jellemzői.
- Képesek zenei élmény befogadására, élvezetére.
- Örömmel vesznek részt az énekes játékokban.
- Felismerik a jól ismert mondókákat, dalokat.
- Képesek az egyenletes lüktetést, ritmust érzékeltetni mondókán, dalon.
- Képesek játszani ritmushangszereken.
- Különbséget tudnak tenni a zenei fogalompárok között.
- Képesek hangosan, halkan, lassan, gyorsan, magasan és mélyen énekelni, mondókázni.
- Játékos táncmozdulatokra, összerendezett mozgásra képesek.
- Egyszerű dallamokat tudnak improvizálni.

Zöldszíves szemlélet szerint a természetvédelem fontosságát vidám, játékos dalokkal hangsúlyozzuk. Környezettudatos ritmus hangszereket használunk, melyeket a gyermekek saját maguk készítenek el, újrahasznosított eszközökből (sajtosdobozból, dob, magvakkal töltött papír guriga stb.) A természet hangjainak megfigyelése, madárhangok, erdei neszek utánzása természetes környezetben az óvoda mellett található erdőben valósítható meg. A népi gyermekdalok, dalos játékok során ismerkednek a gyermekek a magyar nép hagyományaival, az ember természethez való viszonyulásával, egymáshoz való kapcsolatával. A játékos zenei tevékenységek a természet jegyében valósulnak meg. A természet témájú dalok tanulásával észrevétlenül jutnak új ismeretekhez, mely a környezetvédelem fontosságát hangsúlyozza. A dalos játékok, mondókák sugallják a természeti

értékek megbecsülését, megőrzését. Számtalan növény – és állatfajjal is megismerkednek a gyermekek, ami további kutatásra késztetheti őket. Hangutánzás, természetzene- állatok hangjának utánzása, természet hangjai. Zenés mozgásos játékokat a szabadban is végzünk. Levéltánc, napfény és esőtánc, állatutánzó mozgásos játékok zenére- időjárás változásainak zenés és mozgásos megjelenítése. Dalaink környezetvédelmi üzeneteket sugallanak-pl. hulladékgyűjtő dalok az újrahasznosítás fontosságáról, dalok a víz védelméről, fontosságáról, fák ültetésének jelentőségéről a Víz és a Föld megóvása érdekében.

VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél:

- Az örömteli cselekvés és igény kialakítása az alkotásra, esztétikai élmények befogadására, önkifejezésre.
- Az ábrázolás eszközeivel, öröm átélésével a gyermeki érzések, élmények kifejezésének elősegítése.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal a gyermeki személyiség fejlesztése.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- Vizuális tapasztalatok és élmények nyújtása egyéni fejlettségnek, életkornak megfelelően.
- Vizuális alkotások, élmények befogadására nevelés.
- Új technikákkal való ismerkedés.
- A vizuális tevékenységek módszereivel, eszközeivel a gyermekek gondolati és érzelmi világának kifejezésére ösztönzés.
- A vizuális önkifejezés lehetőségeinek biztosítása, ezáltal a vizuális élmények megtapasztaltatása.
- Folyamatos vizuális élmények biztosítása.
- Az alkotás öröméhez és élményéhez való hozzásegítés.
- Az ábrázoló tevékenységekhez való pozitív viszonyulás kialakítása.

Feladat:

- A vizuális tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése.
- Az ábrázoláshoz fűződő pozitív érzelmi viszony fenntartása.
- A rajzolás és festés technikáinak megismertetése.
- A mintázás és alaptechnikák alaptechnikáinak megismertetése.
- A változatos technikák, eszközök, anyagok, megismertetése.
- Művészeti alkotások és népművészeti elemek megismertetése.
- A rajzolás technikáinak alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- A festés technikáinak alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- A mintázás alaptechnikáinak alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- A kézimunka alaptechnikáinak alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- Az ábrázoló eszközök használatának alkalmazása/gyakorlása.
- Az ellenőrzés, értékelés során pozitív megerősítés.
- A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

- Az ellenőrzés, értékelés során a technikák helyes alkalmazásának pontosítása, megerősítése.

Nevelési feladat:

- Érzelmi nevelés az alkotás élménye által.
- Az alkotás örömének megtapasztaltatása.
- A közösségi érzés erősítése a közös tevékenykedés közben.
- A gyermekek önálló vélemény alkotásának, döntési képességének fejlesztése.
- Feladattudat kialakítása és fejlesztése.
- Kreatív önkifejezés, alkotás igényének alakítása.
- A gyermekek vizuális, esztétikus fogékonyságának megalapozása.
- Esztétikai nevelés a vizuális tevékenységek által.
- Esztétikai igényességük alakítása, fejlesztése.
- Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I. szint

- Firkálgatással, rajzolgatással, festéssel fejlődjön képalakításuk.
- Fejlődjön ritmusképzésük többféle módon (vonalak rendszerével, körfirkával).
- Rajzoljanak nagyobb felületre, homokba pálcával, aszfaltra krétával.
- Gyakorolják az ujjal való festés technikáját.
- Alakuljon a ceruzafogásuk.
- Próbálgassák a képi elemeket, részformák elemeit egymáshoz rendelni (pl. fej és törzs, autó és kerekei stb.).
- Az emberalak részformái fokozatosan jelenjenek meg: fej, törzs, karok, lábak.
- Próbáljanak tájékozódni a kép síkján: szélén, közepén.
- Díszítsenek különféle sablonokat tetszés szerint.
- A rajzolás, festés során a színeket különböztessék meg.
- Próbálgassák a mintázás fogásait: gyurkálás, formálgatás, díszítés.
- Próbálgassák az anyagok formálását (ütögetés, karcolás, gyűrögetés, tépegetés, simítás, ragasztás stb.).
- Próbálkozzanak az olló használatával.
- Ismerkedjenek különféle anyagokkal, eszközökkel (ragasztó, fonál, színes papír stb.).
- Alapozzák tér-forma képzeteik fejlődését játékok, tárgyak, kockák rakosgatásával.

II. szint

- Rajzolással, festéssel fejlődjön képalakításuk.
- Legyen helyes a ceruzafogásuk.
- A rajzolt formákat gazdagítsák, díszítsék részformákkal, forma ismétléssel, színekkel.
- Emberábrázolásuk legyen részletes (fej, törzs, végtagok testrészei).
- Ismerjék az ecset helyes fogását, használati módját, a festés technikáját.
- Változatos, sokrétű színt használjanak a festés és rajzolás során (színérzék fejlesztése).

- Mintázás során felismerhető formákat hozzanak létre az alaptechnikák pontos kivitelezésével (gömbölyítés, lapítás, sodrás).
- Tépéssel, sodrással fejlődjön finommotorikai képességük.
- Készítsenek különféle sablonoknak mintázatot sordísszel (meghatározott formák váltakozása, vagy képzelet alapján.).
- Alakítsanak képet, rajzoljanak az udvaron, aszfalton nagy méretben is.
- Térviszonyokat ábrázoljanak (mellett, fölött, fent, lent, középen, szélen).
- Tudjanak használni könnyen megmunkálható anyagokat (textil, dobozok, fonal, stb)
- Gyakorolják az olló helyes használatát.
- Vonal mentén gyakorolják a vágást.
- Próbálják a szövést, fonást, varrást.
- Készítsenek termésbábokat, barkácsoljanak különféle anyagokkal.
- Tér-forma képzeteiket gazdagítsák különféle térbeli alakzatok létrehozásával, építésével.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- Nyugodt légkört, műhelyhangulatot alakít ki az alkotó tevékenységekhez.
- Az alkotó tevékenységek feltételeit megteremti.
- A vizuális tevékenységek lehetőségét mindennap biztosítja.
- Állandó vizuális helyet alakít ki.
- Az évszakok tematikája szerint tervezi a tevékenységeket.
- A tevékenységek előtt eszköz előkészítés.
- A vizuális tevékenységek differenciált szervezeti formáit biztosítja.
- Az eszközök használatát megismerteti a gyermekekkel.
- A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeit és eljárásait megismerteti.
- A kézimunkához használt anyagokat megismerteti.
- Változatos technikákat, anyagokat, eszközöket alkalmaz a csoport és az egyén fejlettségi szintjének megfelelően.
- Érdeklődést felkeltő vizuális élményeket és a változatos megfigyelési lehetőségeket biztosít.
- A gyermekek kreativitását kibontakoztatja (szabad eszközhasználat, a gyermekek által elérhető helyen biztosítása).
- Erősíti a gyermekek alkotókedvét, erősíti önbizalmukat.
- Biztatja a gyermekeket az újszerű gondolkodásra.
- Bátorítja a gátlásos gyermekeket.
- Gyakoroltatja az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását.
- Igénye van az esztétikus környezet kialakítására.
- Ügyel a csoportszoba mértéktartó díszítésére.
- Élményszerző sétákat és kirándulásokat szervez megfelelő számú kísérő biztosításával.
- Gyűjti, illetve a gyerekekkel gyűjteti az évszakoknak megfelelő terméseket.
- Lehetőség szerint múzeumban, egyéb helyeken kiállításokat tekintenek meg.
- Lehetőség szerint a vizuális tevékenységek során a szelektív hulladékgyűjtést gyakorolja, gyakoroltatja.
- A gyermekek rajzait, alkotásait összegyűjti.

- Személyiségében a tolerancia, az elfogadás dominál, a gyermekek munkáit értékként kezeli.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermekek munkáit a szülők és a társaik is láthassák.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Tudnak egyszerű formákat rajzolni, papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Tudnak egyszerű formákat, alakzatokat festeni.
- Formaábrázolásuk változatos.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák.
- Egyszerűbb mozgásokat is meg tudnak jeleníteni.
- Színeket bátran használják.
- Tudnak egyszerű felismerhető formákat mintázni, létrehozni.
- Tudják a kézimunka egyszerű alapelemeit alkalmazni.
- Egyszerű alak építése térben.
- Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, megnevezésére.
- Az általuk ismert eszközöket és technikákat biztosan alkalmazzák.
- Ceruzanyomatékuk és vonalvezetésük biztos és megfelelő.
- Képesek alkotni önállóan és csoportban is.
- Alkotásaik tiszták és esztétikusak.
- Képesek alkotás közben környezetük tisztaságára vigyázni.
- Képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket egyszerű képalkotásban.
- Alkotásaikban megjelennek a mese és versillusztrációk.
- Képesek elképzelés után meseszereplőket, eseményeket megjeleníteni.
- Képesek közös vizuális tevékenységben együttműködni társaikkal.
- Képesek meglátni környezetük szépségét, esztétikumát.
- Képesek saját és társaik alkotásairól önálló véleményt alkotni

A zöld szíves gyermekek gyakran inspirálódnak a természet által, észreveszik annak apró csodáit is. A természetben tett kirándulások, túrák és séták alkalmával a gyermekek nagyon sok olyan dolgot látnak, melyet utána szívesen megörökítenek. Csodálatos alkotások születhetnek a természet adta kincsek felhasználásával is, melyet akár a fent említett séták alkalmával vagy az udvari játékok során a gyermekek saját maguk gyűjthetnek össze. A pedagógus fontos feladata, hogy hagyja a gyermekeket saját kreativitásuk és képzelőerejük nyomán is alkotni, hiszen a zöldszíves gyermekek nagyon nyitottak és fogékonyak az új technikák kipróbálására és különböző anyagok felhasználására barkácstevékenységük során.

VII.7. Mozgás

Cél:

- A gyermekek testének, személyiségének és idegrendszerének fejlesztése, az egyéni szükségletek, képességek figyelembevételével.
- Egészséges életmódra nevelés.
- A gyermekek fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgáslehetőség biztosítása.
- A mozgásképességek - a természetes fejlődésen túli (növekedés, fejlődés, érés) fejlesztése.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- Az egészséges életmód kialakítása a testi-lelki-szellemi harmónia érdekében.
- A mozgás megszerettetése rendszeres egészségfejlesztő testmozgással.
- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése.
- A gyermekek mozgásos játékigényének a kielégítése.
- A rendszeres mozgásigény kialakítása.
- A mozgáshoz való pozitív viszonyulás kialakítása.
- A rendszeres testmozgással a gyermekek edzése.
- A gondozás, egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése mozgásfejlesztéssel.
- Mozgáskultúra kialakítása, gazdagítása, fejlesztése.
- A komplex testmozgásokkal a gyermek egész személyiségének a fejlesztése.

Feladat:

- Mozgáskedv és mozgásanyag iránti érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- Változatos mozgásfejlesztő játékokkal és eszközökkel a rendszeres mozgásaktivitás fenntartása.
- A járás, futás anyagának megismertetése.
- A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok megismertetése (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok: szalaggal, körkötéllel, babzsákkal, labdával stb.).
- Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése emelt szeren (pl. pad). Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése kéziszerekkel (szalag, babzsák, labda stb.).
- A csúszás, kúszás, mászás (természetes támaszgyakorlatok) anyagának a megismertetése. Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése (vonalak között: járással, kúszással, mászással).
- Az ugrás, szökdelés anyagának megismertetése.
- A talajtorna jellegű gyakorlat megismertetése (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- A függésgyakorlat anyagának a megismertetése (bordásfalon, létrán, gyűrűn).
- A labdagyakorlat megismertetése (fogás, gurítás, dobás-elkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- A szabályjáték megismertetése (futójáték, fogójáték, sorverseny, váltóverseny, labdajáték, egyéb játék).
- A járás, futás anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása.
- A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok, babzsákkal, labdával stb.) alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- A csúszás, kúszás, mászás anyagának (természetes támaszgyakorlatok) alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése (vonalak között: járással, kúszással, mászással).
- Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése emelt szeren (pl. pad).

- Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése kéziszerekkel (szalag, babzsák, labda stb.).
- Az ugrás, szökdelés anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése.
- A talajtorna jellegű gyakorlat alkalmazása/gyakorlása/ismétlése (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- A függésgyakorlat anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése (bordásfalon, létrán, gyűrűn).
- A szerugrás anyagának alkalmazása/gyakorlása/ismétlése (padon végezhető különböző előkészítő ugrásgyakorlatok).
- A labdagyakorlat alkalmazása/gyakorlása/ismétlése (fogás, gurítás, dobáselkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- A szabályjáték alkalmazása/gyakorlása/ismétlése. (futójáték, fogójáték, sorverseny, váltóverseny, labdajátékok, egyéb játékok).
- Az ellenőrzés, értékelés során a helyes mozgáskivitelezés pozitív megerősítése.
- A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.
- Az ellenőrzés, értékelés során a mozgás ismeretek pontosítása, megerősítése.

Nevelési feladat:

- Érzelmi nevelés a pozitív érzelmi hatások által és megerősítések alkalmával.
- Közösségi nevelés, szociális képességek fejlesztése a mozgásos játékok során.
- Együttműködési képesség fejlesztése.
- Versengési képesség fejlesztése.
- Érdekérvényesítési képesség fejlesztése.
- Önállóság fejlesztése.
- Esztétikai nevelés a harmonikus, esztétikus mozgás kialakításával.
- Tűrőképesség, kitartás fejlesztése.
- Kudarctűrő képesség fejlesztése.
- Az alkalmazkodó képesség fejlesztése.
- A sikerélmény biztosításával a pozitív önértékelés fejlesztése.
- Szokások alakításával a kívánatos viselkedésminták elsajátítása.
- Erkölcsi nevelés az akarati tulajdonságok fejlesztésével.
- Az egészséges versenyszellemmel az erkölcsi érzék fejlesztése.
- A szabálytudat kialakításával értelmi nevelés.
- Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- Anyanyelvi nevelés a helyes kommunikációs mintával.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I. szint

- Alakuljon ki a testtudatuk, testképük.
- Fejlődjön a nagymozgásuk.
- Fejlődjön a szem - kéz, szem - láb koordinációjuk.
- Alakuljon a térészlelésük.

- Fejlődjön az alaklátásuk.
- Tudják megkülönböztetni a test két oldalát a kéz segítségével (szalag, matrica használata).
- Fejlődjenek a motorikus alapkészségeik (kondicionális képességek, koordinációs képességek, ízületi mozgékonyság).
- Fejlődjön az alap állóképességük (kondicionális képesség).
- Fejlődjön az alaperő képességük (amely biztosítja az alapvető mozgásokat, kondicionális képesség fejlődését).
- Fejlődjön a reakció képességük (kondicionális képesség)
- Fejlődjön a téri tájékozódó képességük (koordinációs képességek).
- Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-tapintásos, vizuális-auditív).

II. szint:

- Fejlődjön a finommotorikus mozgásuk.
- Fejlődjön a szem - kéz - láb koordinációjuk.
- Fejlődjön a mozgásérzékelésük.
- Fejlődjön a térérzékelésük.
- Alakuljon ki a testséma.
- Alakuljon ki az „oldaliság”.
- Motoros képességük összehangoltan fejlődjön.
- Fejlődjön az erő-állóképességük (kondicionális képesség).
- Fejlődjön a mozgásgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- Fejlődjön a gyors reakció képességük (kondicionális képesség).
- Fejlődjön a mozdulatgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- Fejlődjön a mozgásritmus képességük (koordinációs képességek)
- Fejlődjön az egyensúlyérzékük (koordinációs képességek).
- A testséma kialakulása által fejlődjön az izomérzékelésük (koordinációs képességek).
- Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-auditív-kinesztétikus).

<u>Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:</u>

- A mozgástevékenységekhez jó hangulatot teremt.
- Gondoskodik arról, hogy a játék az elsődleges, a versengés ne legyen hangsúlyos.
- A mozgástevékenységek anyagát a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételével állítja össze.
- Biztonságos, higiénikus környezetet teremt a spontán és szervezett mozgástevékenységekhez.
- A mindennapi mozgás feltételeit megteremti (hely, idő, tér, eszköz.).
- Kötetlen formában biztosítja a szabad mozgástevékenységet.
- Biztosítja a mindennapi frissítő mozgást szabadon és szerrel egyaránt (pl. ugróiskola, ugrókötelezés, hintázás, labdázás, bukfencezés).
- A szervezett mozgásos tevékenységek közben a kéziszereket gyakran használja.
- Az óvodai udvar nagymozgást fejlesztő lehetőségeit mindennap kihasználja.
- A szervezett mozgástevékenységeket játékosan vezeti.
- Biztosítja a spontán és szervezett mozgásos tevékenységek közben a téri irányok, névutók megismerését, gyakorlását.

- A spontán érzelmi motivációkra épít, az egyéni fejlettség figyelembevételével.
- A szervezett mozgástevékenységhez minden gyermek megfelelő, kényelmes ruházatáról gondoskodik.
- Biztosítja a balesetmentes tárgyi környezetet.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Örömmel vesz részt a különféle mozgásos tevékenységekben.
- Igényli a mindennapi mozgást.
- Az óvodai mozgásfejlesztő eszközök, kéziszerek használatát ismeri.
- Nagymozgása harmonikus, összerendezett.
- Képes helyben szökdelni, páros és egy lábon fel- és leugrani.
- Páros lábon történő előre és hátra ugrása biztos.
- Különböző dobásformákat elsajátít.
- Az elkapott szert (labdát) biztonságosan kezeli. Ismeri, alkalmazza az alapvető labdatechnikai elemeket.
- Mászása, csúszása, kúszása összerendezett mozgású.
- Egyensúlya szokatlan testhelyzetekben (mint pl. egy lábon állás) megfelelő.
- Finommotorikája fejlett, iskolakezdésre alkalmas.
- Szem – kéz - láb koordinációja fejlett, stabil.
- Téri tájékozódása kialakult, az irányokat meg tudja különböztetni.
- Testsémája kialakult.
- Alap - állóképességgel rendelkezik, bírja a terhelést.
- Erő- állóképességgel rendelkezik (képes nagyobb erőkifejtésre).
- A szervezett mozgáshoz kapcsolódó vezényszavakat ismeri, megérti.
- Egészséges versenyszellemmel rendelkezik.
- Szabálytudata kialakult.

A kültéri mozgást a zöldszíves gyermekek is ugyanúgy kedvelik, viszont ők próbálnak úgy mozogni környezetükben, hogy azzal ne ártsanak a egyetlen élőlénynek sem. Az óvodapedagógus fontos feladata, hogy arra törekedjen, a gyermekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn. Amennyiben ezt az időjárási körülmények nem teszik lehetővé, abban az esetben zárt helyen megvalósuló (pl. csoportszoba, tornaterem) mozgásszervezésnél is próbáljanak visszautalni korábbi természeti élményekre. Erre alkalmas a megfigyelt növények és állatok mozgásának utánzása, és a megtanult viselkedési szabályok játékba való bevonása. Itt is nagyon fontos a következő elv: „nem felemellek, hogy a vendégem legyél, hanem lehajolok hozzád, hogy vendéged lehessek.”

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- Biztonságos mozgástér kialakítása, de hagyja a gyerekeket kipróbálni magukat.
- Bátorít, nem tilt.
- Példát mutat: együtt fut, mászik, megfigyel a gyerekekkel.

Mozgásos lehetőségek zöldszíves gyermekeknek:

- Udvari játékok természetes anyagokkal
- Kerti mozgások (pl. seprés, gereblyézés, öntözés, stb..)
- Napi rendszerességgel kint tartózkodás – évszaktól függetlenül (megfelelő öltözetben).

- Futás, mászás, ugrás, egyensúlyozás természetes terepen.
- Tervezett mozgásos foglalkozások során zöld mozgásos játékötletek és utánzások bevezetése.
- Kirándulások, túrák, séták a természetben

VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel

Cél:

- A gyermekek eljuttatása olyan tapasztalat birtokába, melyek a közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi világban való eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése.
- Környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédő és szerető emberré válás elősegítése.
- A gyermeki tevékenységek közbeni ismeretszerzés biztosítása a környező valóság formáiról, mennyiségi viszonyairól, tárgyak tulajdonságairól (matematikai tartalmú tapasztalatok

Tervezett tevékenységek további céljai:

- A természeti, emberi, tárgyi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- A szűkebb/tágabb környezet megismertetése.
- Emberi alkotások védelme, értékek megőrzésére nevelés.
- Szülőföld, néphagyományok megismertetése, néphagyományőrzés.
- Szülőföld szeretetére nevelés.
- Családi, óvodai és a tárgyi kultúra értékeinek megszerettetése, védelmére nevelés.
- A természetszerető, a természetet védeni vágyó gyermekek nevelése.
- Környezetkultúra és a biztonságos életvitel megalapozása.
- Környezettudatos magatartásformálás.
- Az ökológiai szemléletmód (természetvédelem) megalapozása.
- Minden gyermeki tevékenységben a matematikai tartalom felfedeztetése.
- Természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól felfedeztető tapasztalatszerzés.
- A matematikai tartalmú tapasztalatok alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.

Feladat:

- A téma iránti pozitív érzelmi motiválás, a gyermeki kíváncsiság felkeltése.
- A pozitív érzelmi viszony, motiváltság fenntartása.
- A természeti környezetről folyamatos ismeretszerzés biztosítása (pl. az ősz jellemző jegyeinek felfedeztetése).
- Az emberi környezetről folyamatos tapasztalatszerzés (pl. a bolti eladó munkájának bemutatása).
- A tárgyi környezet folyamatos megfigyeltetése, megtapasztaltatása (pl. a szárazföldi közlekedési eszközök megfigyeltetése séta közben.

- Tapasztalatszerzés a halmazokról (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- Tapasztalatszerzés a relációkról (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; több, kevesebb, ugyanannyi; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnév; sorozatok).
- Geometriai tapasztalatszerzés (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- Téri irányok, névutók megismertetése.
- A természeti környezetről szerzett ismeretek gyakorlása/alkalmazása (pl. Az ősz jellemző jegyeinek felismerése, megnevezése).
- A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek alkalmazása (pl. a szárazföldi közlekedési eszközök felismerése, megnevezése).
- Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok gyakorlása (pl. A szimulációs játék során a bolti eladó munkájának gyakorlása).
- A halmazokkal végzett matematikai műveletek gyakorlása/ismétlése/ alkalmazása (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- A relációkról szerzett ismeretek, műveletek gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnév; sorozatok).
- Geometriai formákról szerzett ismeretek, gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- Téri irányok, névutók gyakorlása, használata.
- A megszerzett matematikai ismeretek alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.
- A természeti környezetről szerzett ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok rendszerezése megadott szempontok alapján.
- A megszerzett matematikai ismeretek rögzítése a gyermeki tevékenységekben.
- Az ellenőrzés, értékelés során a gyermekek pozitív megerősítése.
- Az ellenőrzés, értékelés során az ismeretek pontosítása, megerősítése.
- A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

<u>Nevelési feladat:</u>

- Természeti, emberi, tárgyi környezet szeretetére, megbecsülésére nevelés.
- A sokrétű ismeretszerzéssel a gyermekek biztonságérzetének növelése a szűkebb és tágabb környezetben.
- A közös tapasztalatszerzések során a társas kapcsolatok, akarati tulajdonságok fejlesztése.
- A kulturált magatartási- viselkedési szokások alakítása.
- A gyermekek erkölcsi érzékének, erkölcsi ítélőképességének formálása.
- Az önálló véleményalkotás elősegítése tudatos pedagógiai helyzetek kialakításával.
- Dicsérettel, biztatással a pozitív én-kép, önértékelés kialakítása.

- A természet esztétikumának felfedeztetése, érzékeltetése.
- Az esztétikai érzék megalapozása, fejlesztése.
- Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása.

A differenciálás lehetőségei:
(A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve)
I. szint

- Ismerkedjenek meg saját jelükkel, a csoportszobával és az óvoda helyiségeivel, udvarával.
- Ismerkedjenek meg az óvodában dolgozó felnőttekkel.
- Ismerkedjenek meg (biztonságérzetük kialakulása után) az óvoda közvetlen környezetével (az óvoda utcájával és annak főbb épületeivel).
- Ismerjék fel és nevezzék meg a képeken látható családtagjaikat (fényképekről, digitális képekről).
- Figyeljék meg a természet változásait az udvaron, élményszerző séta közben, kiránduláson.
- Figyeljék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete stb.
- Figyeljék meg, kapcsolódjanak be a természetgondozó munkákba (falevél sepregetés, gyűjtés, gereblyézés, hólapátolás, száraz ágak, gallyak gyűjtése, növények ültetése, gondozása).
- Ismerkedjenek meg több érzékszervre hatóan (ízlelés, szaglás, tapintás) az évszakok jellemző gyümölcseivel, zöldségeivel.
- Ismerkedjenek meg az évszakok terméseivel, terményekkel (dió, makk, gesztenye, mogyoró, napraforgó mag, búza, kukorica).
- Ismerkedjenek meg az évszakok jellemző ünnepeivel, ünnepköreivel.
- Ismerjenek meg néhány háziállatot, és figyeljék meg azok jellemző jegyeit. (kutya, macska, ló, tyúk, kakas stb.).
- Ismerjenek és nevezzenek meg néhány vadon élő állatot, melyek a hallott mesékben, versekben szerepelnek (róka, farkas, medve, nyúl, őz, szarvas).
- Ismerjék meg a nálunk telelő madarakat. Kapcsolódjanak be a madáreleségek készítésébe. Figyeljék meg az udvaron elhelyezett madáretetőket.
- Ismerjék fel és nevezzék meg főbb testrészeiket.
- Ismerkedjenek meg a testrészek alapvető funkcióival.
- Szerezzenek játékos tapasztalatokat az érzékszervek funkcióiról.
- Ismerjék az alapvető egészségvédelmi szokásokat (kézmosás, zsebkendő használat, időjárás szerinti öltözködés stb).
- Ismerjék meg az orvos gyógyító munkáját.
- Ismerjék meg és gyakorolják a csoportos gyalogos közlekedés elemi szabályait, a gyalogátkelőhelyen való közlekedést.
- Figyeljék meg az autóúton és sínen közlekedő járműveket, nevezzék meg azokat.
- Ismerjék meg a környezettudatos magatartás elemi szabályait (vigyázzanak a növényekre, állatokra, környezetük tisztaságára).
- Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken:
- Halmazok (1- 5-ös számkörig).

- Összehasonlítás tulajdonságaik szerint (szín, forma, nagyság).
- Számosság megállapítása becsléssel majd számlálással, tőszámnevek.
- Elemek csoportosítása megadott szempontok szerint.
- Több, kevesebb, ugyanannyi megállapítása becsléssel, majd számlálással.
- Halmaz elemeinek változtatása (hozzáadás, elvevés, ugyanannyivá tétel).
- Mennyiségek összehasonlítása becsléssel, összeméréssel.
- Kisebb, nagyobb.
- Magasabb, alacsonyabb.
- Hosszabb, rövidebb.
- Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt).
- Elemek rendezése megadott szempontok szerint (növekvő sorrend).
- Geometriai tapasztalatok szerzése Gömb, gömbölyű. Kör, kör alakú témakörben.

II. szint

- Nevezzék meg az óvoda pontos nevét, csoportjainak elnevezését, és az óvodában dolgozó felnőtteket nevükön szólítsák.
- Élményszerző séták, kirándulások alkalmával ismerkedjenek meg az óvoda tágabb környezetével.
- Sorolják fel saját családtagjaik vezeték- és utónevét, ismerjék a rokoni kapcsolatokat (apa, anya, gyerekek, testvérek, nagyszülők, dédszülők, unokatestvérek).
- Nevezzék meg lakcímüket, szüleik foglalkozását, munkahelyét.
- Fedezzék fel és nevezzék meg a természet, évszakok látható változásait, az évszakok szépségét.
- Ismerjék fel, és nevezzék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete, ember természetgondozó munkája.
- Fedezzék fel a természet változása és az állatok élete közötti összefüggéseket (állatok élete ősszel – költöző madarak, állatok élete télen – téli álom, elbújás, stb.).
- Ismerjék, nevezzék meg az évszakokra jellemző gyümölcsöket, zöldségeket, virágokat (piaclátogatás során).
- Ismerjék fel és nevezzék meg, csoportosítsák az évszakok jellemző terméseit, terményeit.
- Önállóan végezzék az apróbb udvargondozó munkákat, így szerezzenek tapasztalatot az ember természetgondozó munkájáról (kiskertgondozás, gyógynövények ültetése, falevelek önálló összegyűjtése stb.).
- Ismerjék fel, nevezzék meg az évszakokhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket, jeles napokat, azok jellemzőit.
- Ismerjék fel, nevezzék meg a háziállatokat, azok jellemző jegyeit.
- Csoportosítsák a háziállatokat.
- Ismerjék fel és nevezzék meg az erdőn, mezőn, hazai tájakon élő vadon élő állatokat.
- Ismerkedjenek meg a földgömbbel.
- Ismerjék és nevezzék meg a napokat, napszakokat, hónapokat, évszakokat.
- Ismerjék fel, hogy az óvodában milyen napszakokat töltünk.
- Ismerkedjenek meg az egzotikus tájakon élő vadállatokkal.
- Nevezzék meg az érzékszerveket, testészeiket és azok funkcióit. Ismerjék meg, hogy a bőrünkkel is tudunk érzékelni (hőérzékelés).

- Ismerjék fel a betegség – orvos gyógyító munkája – gyógyszerek közötti okokozati összefüggéseket.
- Nevezzék meg az egészségmegőrző szokásokat: kézmosás, tisztálkodás, orrfúvás, érzékszervek védelme, helyes öltözködés stb.
- Nevezzék meg a gyalogos közlekedés szabályait, ismerjék a jelzőlámpa, gyalogátkelőhely funkcióját.
- Csoportosítsák a közlekedési eszközöket aszerint, hogy hol közlekednek (vízi, légi, szárazföldi) és gyorsaság szerint.
- Végezzenek egyszerű játékos kísérleteket különböző anyagokkal: levegővel, hóval, jéggel, vízzel, homokkal, papírral stb. Ismerjék meg azok tulajdonságait.
- Ismerjék meg a környezettudatos magatartás alapjait, gyakorolják azokat (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoskodás vízzel, elektromos árammal, környezet épségének, tisztaságának megóvása, állatok, természeti környezet védelme stb.).
- Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken: Halmazok, összehasonlítás tulajdonságaik szerint, összehasonlítás becsléssel, párosítással, számlálással.
- Számosságuk megállapítása számlálással, tőszámnév.
- Rendezés számosság szerint.
- Rendezés sorszám szerint, sorszámnevek.
- Igaz - hamis ítéletek megállapítása.
- Halmaz elemeinek egyesítése, számosság megállapítása.
- Tulajdonságaik változtatása számosság szerint (hozzáadás, elvevés, ugyanannyivá tétel).
- Mennyiségek összehasonlítása becsléssel és összeméréssel.
- Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt, között, jobbra, balra).
- Elemek rendezése megadott szempontok szerint, sorozatok.
- Geometria: gömb, kör, téglatest stb.

<u>Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:</u>

- A külső világ megismerését - amelybe beletartozik a matematika tartalmú tapasztalatok megszerzése is - óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeli.
- A matematikai tapasztalatok megszerzését a külső világ megismerése közben, a játékok, kirándulások, alkotások, barkácsolások, tevékenységek alkalmával életszerűen megtapasztalva, vagy éppen az óvodapedagógus által felkínálva jeleníti meg.
- Élményszerző sétákat, kirándulásokat szervez.
- Az évszakok tematikája szerint tervez és valósít meg.
- Kiemelten kezeli a természet- és környezetvédelmet.
- Az évszakhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket és jeles napokat megünnepli.
- A tapasztalatszerzés eszközeit a tevékenységek előtt gondosan előkészíti.
- A tevékenységekhez megfelelő élményt, helyet, időt és eszközt és biztosít.
- A gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére épít.
- Természetsarkot alakít ki (termések gyűjtése, rügyeztetés, csíráztatás, hajtatás, növények gondozása stb.).
- Lehetőség szerint veteményes, gyógynövényes, virágos kertet alakít ki és folyamatosan gondozza a gyermekekkel.

- Évszaknak megfelelő kerti munkákat szervez (falevelek gereblyézése, összegyűjtése, hólapátolás stb.).
- Lehetőség szerint gyakoroltatja a szelektív hulladékgyűjtést, a vízzel, elektromos árammal való takarékoskodást.
- Megismerteti a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- Egyszerű kísérleteket végeznek.
- A külső világ tevékeny megismerésében rejlő matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzését biztosítja.
- Érvényesíti a játékosság elvét.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek tudják a nevüket, szüleik nevét, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket, idejüket.
- Ismerik a pontos lakcímüket.
- Eligazodnak az óvoda környékén.
- A családi, tárgyi, óvodai kultúra értékeit megismerték.
- Ismerik a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- Megnevezik saját testrészeiket, érzékszerveiket.
- Ismerik az egészséges életmód alapvető szokásait.
- Kialakult a tisztaság iránti igényük.
- Ismerik az orvos gyógyító munkájának fontossága.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, rovarokat.
- Felismerik környezetük növényeit, azok gondozását.
- Különbséget tesznek az évszakok között
- Megnevezik a napszakokat.
- Megkülönböztetik a közlekedési eszközöket (vízi, légi, szárazföldi).
- Tudják az alapvető közlekedési szabályokat, azokat betartják.
- Képesek az állatok, növények megbecsülésére.
- Felismerik, megnevezik az alapszíneket és színárnyalatokat.
- Egyszerűbb problémát képesek észlelni és megoldani.
- Környezetükben lévő mennyiségi, térbeli, formai összefüggéseket felismerik.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket.
- Helyesen használják a matematikai kifejezéseket.
- Követik az irányokat és tudnak térben tájékozódni.
- Térbeli, síkbeli alakzatokat képesek szétválogatni.

A zöldszíves gyermekek környezetüket oly módon fedezik fel, hogy annak élővilágát kíméljék, ne zavarják meg és ne pusztítsák el. Célunk a gyermekek természetes kíváncsiságára építve a környezet sokoldalú megfigyelése és megtapasztalása, a természet szeretetének, védelmének megalapozása. Fontos a gyermekekben már óvodás korban kialakítani azt a tudatosságot, mely a környezet és annak minden tagjának fontosságát hangsúlyozza, és azok óvására, védelmére összpontosít. A természetes környezetben való számolás, mérések, összehasonlítások remek lehetőséget nyújtanak a matematikai tapasztalatszerzésre. Fontos itt megjegyezni, hogy a program nagy hangsúlyt fektet a pazarlás elkerülésére, tehát a sok-kevés, illetve több-kevesebb-ugyanannyi fogalmak

nyomatékosítására is. Fontos, hogy a gyermekekbe már ebben a korban is megjelenjen az az érzékenység, amely a „kevesebb is elég" eszméjét hatja át. Ez megelőzheti a későbbi pazarló életmód kialakulását (pl. ételpazarlás, víz- és energiapazarlás).

Az óvodapedagógus feladatai a megvalósítás során:

- Megfigyel, ösztönöz, de nem old meg helyettük.
- Támogatja a spontán matematikai gondolkodást.
- Környezet tudatos előkészítése (pl. termések kihelyezése)
- Élményszerű tanulás biztosítása: lehetőséget ad a több érzékszervez keresztüli megtapasztalásra.

Különböző lehetőségek a témában zöldszíves gyermekeknek:

- Évszakok és azok változásainak megfigyelése séták és kirándulások alkalmával
- Növénygondozás a kiskertben
- Élőlények megfigyelése anélkül, hogy megzavarnánk azokat
- Időjárás táblák bevezetése
- Kísérletezések a különböző természetben is megtalálható anyagokkal (pl. víz, föld, fa,termések)
- Termések számolása és osztályozása
- Építkezés természetes elemekből
- Tündérkert készítése közösen

VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Programunkkal a gyermekek javára kívánunk cselekedni. Az óvodáskor végére tapasztaljuk játékuk ötletgazdagságát, egyre eredetibb kivitelezését, a társas kapcsolatuk pozitív irányban történő elmozdulását. Megtapasztaljuk türelmes viselkedésüket, amelyek az akadályok legyőzésekor kerülnek előtérbe.
A szabályok megtartásán keresztül, viselkedésük keresetlenségéből és a konkrét helyzetekből adódó változatos alkalmazkodásukból, az agresszió csökkenéséből. De mindezt jelzi beszédük, testi-lelki egészségük, ügyesedésük és műveltségi gyarapodásuk is.

Szeretnek az óvodapedagógus, a dajka közelében lenni, akiknek kedves, szeretetteljes, de következetes magatartását együttműködéssel és utánzással viszonozzák.
A legnagyobb öröm, ha szeretnek óvodába járni, és úgy ítélik meg az ott töltött időt, mint ahol jót és jól lehet játszani.
Megfogalmazódik bennünk az a kérdés, hogy milyen emberi magatartás, pedagógusi hitvallás szükséges ahhoz, hogy valóban a ránk bízott kisgyermekek javára tudjunk cselekedni?

A legfontosabbnak a következőket tartjuk:

- Gondoskodó szeretettel vegyük körül a gyermekeket.
- Ne csináljunk „tanítási" helyzeteket.
- Mi felnőttek is tanuljunk meg újra játszani, mutassunk példát a játék apró fogásaira.
- Minden idegszálunkkal, figyelmünkkel forduljunk a gyermekek felé.
- Ne sürgessük őket, lassan, „biztos kézzel dolgozzunk", oldott, derűs légkörben.
- Vigyünk folyamatosságot, rugalmasságot, spontaneitást a nevelési folyamatba.

- Higgyünk a játék és a mese lelket finomító, képzeletet, fantáziát megmozgató, a megismerési vágyat felkeltő erejében.
- Ne akarjunk egyforma személyiségeket nevelni, hiszen minden gyermek más és más, de kincs a számunkra valamennyi.

Mindehhez:

- Művelnünk kell folyamatosan önmagunkat, hogy igényesek tudjunk maradni egy életen át.
- Ne adjuk fel egykönnyen az értelmeinkkel és az érzelmeinkkel megerősített, a gyakorlatban kipróbált pedagógiai álláspontunkat.
- Legyünk képesek mindehhez megnyerni a szülők segítőkészségét.

IX. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

IX.1. A tervező munka és a csoportnapló

Cél: Az Óvodai nevelés országos alapprogramjával, a Pedagógiai Programjával, Munkatervével összhangban történik a tervezés.

Feladat: A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve történik a differenciálás, a csoporthoz igazítva, a gyermekek előzetes ismereteire, tapasztalataira, aktualitásokat figyelembe véve mindig rugalmas, komplex tervezés

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:
A pedagógiai adatrögzítés kiterjed

- A csoportnaplóban feltünteti az óvoda nevét, OM azonosítóját, címét, nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és idejét, a tagóvoda-vezető aláírását, az óvodai körbélyegző lenyomatát, a Pedagógiai Program nevét.
- A gyermekek nevét, óvodai jelét, a fiúk és lányok számának összesített adatait, az SNI-s BTMN-es gyermekek számát, azon gyermekek számát, akik bölcsődei ellátásban részesültek és a tanköteles gyermekek nevét: A napirendet, tevékenységek időtartamát és tevékenységeket, a heti rendet napi bontásban, nevelési feladatokat, szervezési feladatokat, a tervezett programokat és azok időpontjait. A teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit, értékeléseket, a hivatalos csoportlátogatásokat. A látogatás célját, idejét, látogató nevét, beosztását, a látogatás szempontrendszerét, eredményét, a feljegyzést a csoport életéről, születés – és névnapok felvezetését, egészségügyi adatok nyilvántartását, fejlesztőpedagógiai, logopédiai ellátást igénylő gyermekek nevét, balesetvédelem tervezését, tematikus éves tervet
- Egy nevelési évben 2 alkalommal nevelési tervet és értékelést készít
- SNI-s és hátrányos helyzetű gyermekre vonatkozó fejlesztési célokat is tartalmaz a nevelési terv, ha a csoportban van ilyen gyermek
- a tevékenységekben megvalósuló tanulás heti tervezéssel készül, mely egymással összefüggő tevékenységterveket tartalmaz (téma, cél, feladat, módszer, eszköz, szervezeti forma, differenciálás)
- a feladatok tagolása: didaktikai, nevelési, készség-és képességfejlesztési feladat

- a nevelési év augusztus 31-ig tart, Június 15-augusztus 31-i időszakára a 6.sz. Mellékletben szereplő "Nyári udvari élet" dokumentumában történik az óvodapedagógusok tervező-értékelő munkája
- tervezésnél figyelembe veszi: hagyományokra, innovatív elemekre épül, komplex módon, a csoport fejlettségi szintjéhez igazodva, előre átgondolt, tudatos
- a gyermekek fejlettségének figyelemmel kísérésére
- a felvételi és mulasztási napló vezetésére

IX.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja

- Pedagógiai Program
- éves Munkaterv
- csoportok éves terve
- nevelési tervek melyben az óvodapedagógus rögzíti
  - az egészséges életmód,
  - az érzelmi nevelés-szocializáció,
  - az értelmi fejlesztés, nevelés (játék, anyanyelvi nevelés) során elérni kívánt szintet, a fejlesztés feladatait, a tevékenységet, valamint a kapcsolódó szervezési feladatokat. A tervezés minden esetben egyénre szabottan történik.

Tervezésben megjelöljük azt a szintet, ahol a gyermek áll, mivel, hogyan, hová kívánjuk eljuttatni. Komplex módon mindig az egész személyiségből indulunk ki, s azt fejlesztve jutunk el egy magasabb szintre, vagy próbáljuk megtartani, stabilizálni a meglevő szintet.

A tevékenységek tervezése:
A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal témaköreiből indul ki, s kapcsolódik a többi tevékenységhez komplex módon. Ebben valósul meg a környezet szeretetére, védelmére nevelés, a felzárkóztatás, a kreatív fejlesztés. Az évszakonkénti lebontásban helye van minden ünnepnek, legyen az néphagyományt ápoló, nemzeti, a gyermeki élet ünnepei, vagy a környezetvédelemmel kapcsolatos zöld ünnepek. Az óvodapedagógusok csoportjuk s benne a gyermekek ismeretében kapcsolnak a témákhoz olyan tevékenységeket, melyben a személyiség fejlesztés differenciáltan megvalósítható. Ha egy adott feladat több szintűen kidolgozható, akkor nem a gyermek életkora, hanem a fejlettségi szintje határozza meg, hogy melyik lehetőséget választja. A heti rendben mód nyílik a sokrétű gyakorlásra s ez a záloga a fejlesztésnek, felzárkóztatásnak, tehetséggondozásnak. Elvünk az, hogy inkább keveset, de alaposan, mint sokat elnagyolva. Megvalósul az óvodapedagógus módszertani szabadsága. a gyermek önkifejezésének lehetősége, nem sérül a szabad játék sem.

- **A gyermekek fejlettségi szintjének rögzítése:**

A gyermekek fejlődésének nyomon követési dokumentuma
Ez intézményünk saját kidolgozású, elektronikus úton előállított dokumentuma, mely tartalmában, megfelel a mindenkori jogszabály előírásoknak, a gyermek óvodába kerülésétől az iskolába lépésig tart a gyermek fejlődésének nyomon követése. A dokumentáció tartalmazza a gyermek anamnézisét, a befogadási időszak végén a tapasztalatok rögzítését. Tartalmazza a fejlődési mutatókat, a gyermek fejlettségi szintjét, a fejlődés ütemét, a differenciált nevelés irányát, egyéb megfigyeléseket, intézkedéseket, az elért eredményt, szakértői vizsgálat megállapítását, intézkedésre tett javaslatait, felülvizsgálat megállapításait, és a szülői tájékoztatás feljegyzéseit. Mindig mindenkit

csak önmagával hasonlítunk össze. Minden esetben megpróbáljuk a pozitív elemeket kiemelni és értékelni. Szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek saját ütemük, „érési programjuk" szerint fejlődnek. Valljuk, hogy a hatékony és tudatos tevékenység elengedhetetlen feltétele a folyamatos és rendszeres időközönként történt értékelés. Ez elképzelhetetlen ellenőrzés nélkül.
A mérés, értékelés alapjait a pedagógiai munka tervezése, elemzése, a gyermekek egyéni megfigyelései jelentik. Év végén az óvodapedagógusok összegző értékelést végeznek a gyermekek közösségi életének, fejlődésüknek alakulásáról. Ahhoz, hogy a gyermek fejlesztése hatékony legyen meg kell ismerni mely részképesség hiánya okozza az esetleges lemaradást. Ennek egyik módszere a megfigyelés, melyet végezhetünk csoportos, egyéni vagy mikrocsoportos formában, természetes környezetben. Arra kell törekedni, hogy minden funkcióra kiterjedő legyen, a teljes gyermeki személyiség feltérképezésére irányuljon. A mérés a fejlesztés eszköze, az értékelés segítséget nyújt az együttműködéshez, a szülők megfelelő tájékoztatásához, csoportprofil készítéséhez.

- A gyermekeket 3 évesen a logopédus méri fel a KOFA teszttel, melyet a szülő tölt ki gyermekéről
- 4 éves korban BTMN prevenciós szűrővizsgálat történik szakember bevonásával, szülői hozzájárulással
- A gyermeket 5 éves korában logopédus méri fel-beszédfejlettség szintmutatói
- 5-6 éves korban tehetségígéretek szűrése történik
- A gyermekek egyéni differenciálása megnyilvánul a képességeiknek megfelelő feladatok végzésében, az eszközök használatában, különböző technikák alkalmazásában, a tevékenység tartalmi kibontakozásában, témaválasztásban, valamint a tevékenységhez illeszkedő munkaformában. A differenciálás sokféle lehetőségével biztosítottá válik a gyermekek egyéni képességeik kibontakoztatása, fejleszthetősége.

Az óvodapedagógus biztosítsa az egyéni differenciálás lehetőségeinek megvalósítását, a tevékenység szervezése és tervezése során tudatosan épít a gyermeki képességekben megnyilvánuló eltérések figyelembevételére.

X. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

X.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések

Cél:

- Kölcsönös felelősségen alapuló együttműködés a családokkal, óvodán kívüli szervezetekkel.
- Az egyenlő bánásmód biztosítása, a meglévő hátrányok csökkentése a nevelés minden területére vonatkozóan.

Feladat:

- A gyermeki jogok érvényesítése, érdekeik képviselete.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása az intézmény szolgáltatásaihoz miden gyermek számára.
- Törvényi előírások figyelembevétele, egyenlő esélyek biztosítása.
- Különbözőségek sokszínűségének tolerálása, másság elfogadása.
- A gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítése érdekében a pedagógiai kultúra megújítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- A gyermekek szükségleteinek megismerése.

- Differenciált, személyes bánásmód alkalmazása a gyermekek érdeklődésének figyelembevételével.
- Minden gyermek egyéni képességei és szükségletei szerinti fejlesztésének megvalósítása.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések (Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

- A gyermekek személyiségfejlődését önmagukhoz való viszonyítása.
- A gyermekek fejlődésének reális, konkrét, előremutató segítő értékelése önmagukhoz viszonyítva.
- Változatos módszerek és foglalkoztatási formák alkalmazásával biztosítja a felzárkóztatást, a kiemelkedő képességek gondozásának lehetőségét.
- Reálisan, szakszerűen elemzi, értékeli az egyéni bánásmód megvalósulását.
- Korrekt módon tájékoztatja, támogatja a szülőket a gyermeki jogok védelmében.
- Felkutatja, és eljuttatja a családokhoz - a gyermekek fejlődését biztosító, esélyegyenlőséget segítő támogatási formákat
- Összehangolja az óvodán kívüli szervezetek segítő tevékenységét a gyermekek szükségleteivel. - Kezdeményezi szakemberrel történő együttműködést a korrekciós - érzelmi, szociális, értelmi és mozgásos - feladatok ellátásában

X.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek (Fogalom meghatározás, cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

1. A szülő vagy a családba befogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba befogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

2. A szülő vagy a családba befogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba befogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.

3. A gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti három pontban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll. Valamint továbbá: A nevelésbe vett gyermek. Az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Cél:

- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelése.
- A hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozásának érvényesülése és a gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélet.

Feladat:

- A hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozására vonatkozó intézkedések.
- Egyes nevelési területek erőteljesebb középpontba helyezése és tudatosabb érvényesítése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- Támogatja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratását.
- Megteremti az integrációt elősegítő csoportalakítás feltételeit.
- Törekszik az igazolatlan hiányzások minimalizálására.
- Támogatja a szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítását.
- Komplex állapotfelmérést végez az óvodába lépéskor.
- Biztosítja a kisgyermek egyénre szabott befogadását.
- Nagy hangsúlyt helyez az érzelmi nevelés, szocializáció, egészséges életmódra nevelés, kommunikációs nevelés területeinek fejlesztésére.
- Tudatosan fejleszti önmaga és környezete társadalmi érzékenységét.
- Korszerű óvodapedagógiai módszereket alkalmaz.
- Egészségügyi szűrővizsgálatokat kezdeményez.
- Hangsúlyozza a gyermekorvosi és védőnői tanácsadás fontosságát.
- Gyermekjóléti szolgáltatásokat kezdeményez, illetve szervez.
- Aktívan együttműködik a szociális ellátórendszerrel.
- Tudatos pedagógiai munkájával támogatja az iskolaérettség elérését.
- Támogatja az iskolaválasztást.
- Közös óvoda-iskola átmenetet segítő programokat szervez az érintett iskolákkal.
- Egyéni beszélgetéseket kezdeményez.
- Személyes kapcsolatot alakít ki minden szülővel.
- Rendszeres tájékoztatást ad a gyermekek fejlődéséről.
- Tudatosan alakítja a szülői közösségeket, közösségfejlesztő rendezvényeket szervez.
- Családlátogatásokat kezdeményez.
- Törekszik a szülői igények kielégítésére, szemlélete partnerközpontú

XI. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek (Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai

Cél:

- Minden gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, saját családi környezetében történő egészséges felnevelkedésének támogatása.

- A gyermekek fejlődését hátráltató körülmények megszűntetése a pedagógiai és gyermekvédelmi feladatok szoros kapcsolódásával.
- Az óvoda és a családok között bizalomra épülő kapcsolatrendszer kialakítása.

Feladat:

- Szeretetteljes légkör megteremtése, óvó-védő szociális funkciók biztosítása.
- A prevenció kiterjesztése minden gyermekre.
- A gyermeki szükségletek kielégítése minden rendelkezésre álló eszközzel.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása a hátrányok csökkentésére.
- Egyéni képességekre és fejlődési ütemre igazított nevelés.
- A gyermekek családi hátterének, szociális körülményeinek megismerése.
- A veszélyeztető körülmények feltárása.
- A szülői szerep eredményesebb megvalósításának segítése.
- A gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén javaslatot tesz védőóvó intézkedésekre.
- Segíti az újonnan érkező gyerekek befogadását, igyekszik beilleszkedésüket zökkenőmentessé tenni.
- Felismeri a problémákat, a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzet okozta tüneteket- jelzi a gyermekvédelmi felelősnek, és adekvát szakember – pl. pszichológus segítségét kéri.
- Tájékoztatja a gyermekvédelmi felelőst igazolatlan hiányzás esetén.
- Differenciált fejlesztéssel segíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekek felzárkóztatását.
- Korrekt, kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló együttműködő kapcsolatot alakít ki a szülőkkel, szükség esetén családlátogatásokat szervez, a tapasztalatokat dokumentálja.
- Probléma esetén fogadóórákat kezdeményez.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében.
- Támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti a családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a kisgyerek családban történő felnevelését.

A gyermekvédelmi felelős feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- Összefogja a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat az óvodában.
- Tájékoztatja a szülőket a különböző kedvezményekről, anyagi veszélyeztetés esetén rendszeres vagy rendkívüli támogatás megállapítását kezdeményezi.
- Együttműködik a jelzőrendszer tagjaival.
- Segíti, támogatja az óvodapedagógusokat a fogadóórák és családlátogatások alkalmával.
- Ha a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az óvoda nem tudja megszűntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.
- Elkészíti a jelzőrendszeri beszámolót.
- Prevenciós és szabadidős programokat szervez.
- Szociális szolgáltatásokat szervez.

- A gyermekvédelmi munkát dokumentálja gyermekvédelmi naplóban.

XII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. pontja szerint kiemelt figyelmet igénylő az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vagy kiemelten tehetséges vagy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, valamint gyógykezelés alatt álló gyermek.

XII.1. A sajátos nevelésű gyermekek nevelése

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi-, vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb fejlődési zavarral (pl. figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Célunk:
- A sérült gyermekek hátrányok nélküli beilleszkedésének támogatása.
- A gyermekek közti különbségek elfogadása.
- Az integrált nevelés és az esélyegyenlőség megteremtése.

Feladatunk:
- Elfogadó és befogadó közeg kialakítása.
- A játék és eszközhasználat segítése.
- A gyermekeket az elfogadásra, szeretetre nevelése.
- Olyan tevékenységek, programok szervezése, melyben a gyermekek egyéni sikereket érhetnek el, támogatva ezzel a felzárkóztatás folyamatát.
- Szociális képességek kialakítása.
- „Egyedül nem megy” SNI-s pályázaton való részvétel.

A sajátos nevelésű gyermekek teljeskörű fejlesztéséhez speciálisan képzett szakember szükséges.

XII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzd az a gyermek, aki szakértői bizottság szakértői véleménye alapján életkorához képest jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányossággal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlesztése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelésű gyermeknek.

Célunk:
- Elfogadó közeg kialakítása.
- A szocializáció folyamatának segítése, beilleszkedés támogatása.

Feladatunk:

- A gyermekek fejlesztése életkori sajátosságuk figyelembevételével.
- Gyermekek és szülők segítése egyaránt.
- Tanulási, magatartásszabályozási hiányosságok csökkentése.
- Gyermekek közösségbe integrálása.
- Innovatív, egyéni sajátosságokra alapozó módszerek alkalmazása.

XII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása

Kiemelten tehetséges az a gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magasfokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Célunk:
- A tehetséges gyermekek felfedezése.
- Lehetőségek kínálása a gyermekek kreativitásának kibontakozására.
- Az óvoda tehetséggondozási stratégiájának megvalósítása.

Feladatunk:
- Kompetenciafejlesztés.
- Kiemelt figyelem a kreativitás kibontakozásának lehetőségére.
- Együttműködés szakemberekkel (fejlesztőpedagógus, pszichológus) és a szülőkkel.
- Együttműködés más intézményekkel (pedagógiai szakszolgálat, bábszínház, kerületi óvodák, iskolák).
- Tehetséges gyermekek által készített produktumok bemutatása, kiállítás szervezése.

Óvodánkban a kiemelten tehetséges gyermekek fejlesztése az óvodai csoportban, valamint a kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó" foglalkozásokon történik. Ilyen foglalkozás az Angol-kuckó, a Bozsik-foci, a Zene - Ovi, és az úszásoktatás.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
2. *Dr Füle Sándor* – A PEDAGÓGIAI PROGRAM KÉSZÍTÉSE OKI, Budapest 1997.
3. *Tolnai Gyuláné* – ISKOLAELŐKÉSZÍTŐ AZ ÓVODÁBAN Miskolc, 1997.
4. *Tolnai Gyuláné* – A TERMÉSZET ÜZENETE 1. KÖTET Debrecen, 1998.
5. *Deákné B. Katalin* – MINDEN KEZDET NEHÉZ 1997.
6. *Majorossy Judit* – EGYÜTT AZ ELSŐ OSZTÁLYBA TRIVIUM Kiadó, Budapest, 1992.
7. ÓVODAI NEVELÉS JÁTÉKKAL, MESÉVEL Elmélet és módszertan. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1996.
8. *Kovács György- Bakosi Éva* – JÁTÉK AZ ÓVODÁBAN. Debrecen, 1998.
9. *Dr Kuti István és dr. Kuti Istvánné* – KÖRNYEZETI NEVELÉS AZ ÓVODÁBAN, KÖRLÁNC Kecskemét, 1995.
10. *Forrai Katalin* – ÉNEK AZ ÓVODÁBAN. Zeneműű Kiadó, Budapest 1974.
11. *Dr Kovács György – Karczewicz Józsefné – Miehle Anna* – FREINET HATÁSA A MAI MAGYAR ÓVODAPEDAGÓGIÁRA. Horizont, 1993.

OM: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

SZILVÁS SPORT TAGÓVODÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Szilvás Sport Tagóvodájának nevelőtestülete
Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

1 Bevezető ... 3
2 Intézményünk bemutatása ... 4
3 Pedagógiai programunk rendszerábrája ... 5
4 Pedagógiai programunk küldetése, filozófiája ... 5
5 Gyermekkép ... 6
5.1A fejlődés jellemzői óvodáskor végére ... 6
6 Óvodakép ... 7
7 Óvodai nevelésünk célja és feladatai ... 11
7.1 Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program ... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
7.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 17
7.3 Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 19
7.4 Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 19
7.4.1 Értelmi nevelés és fejlesztés ... 21
8 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása ... 22
8.1 Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében ... 22
8.2 Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében ... 24
8.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén ... 25
9 Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések ... 26
Szülők ... 29
10 Az óvoda tevékenységformái ... 29
10.1 Játék ... 29
10.2 Munka jellegű tevékenységek ... 33
10.3 Tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 35
10.3.1 A külső világ tevékeny megismerése ... 36
10.3.2 Mozgás ... 42
10.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ... 45
10.3.4 Verselés, mesélés ... 47
10.3.5 Ének, zene, népi játék, tánc ... 49
11 A nevelő-fejlesztő munka dokumentációs rendszere óvodánkban ... 51
12 Az óvoda személyi és tárgyi feltételei ... 53
13 Óvodánk kapcsolatrendszere ... 54

1 Bevezető

A pedagógiai programunk alapját az Óvodai nevelés országos alapprogramja képezi. Az óvoda helyi pedagógiai programja tartalmazza az óvoda nevelési koncepcióját, mindazokat az értékeket, melyek meghatározzák nevelési sajátosságainkat, alapelveinket. A pedagógiai programunkban a közös alapelvek, célok, feladatok mellett megjelennek az egyes egységekre jellemző sajátos arculatok is. A természet megszerettetése, védelme, a tiszta környezet, az egészséges életmód és a fenntarthatóság iránti igény alapjainak a lerakása fontos feladata óvodai nevelésünknek, amely kiegészül a mozgás fontosságának beemelésével is. A fenntarthatóság pedagógiájának jelenlétével tág, horizontálisan és vertikálisan is az egész nevelést átható elveket valósítunk meg a családok aktív bevonásával. Hangsúlyt fektetünk a környezetvédelem a hagyományőrzés, a magyar nemzeti identitás tudat rendszeres és tudatos beépítésére. Célunk, hogy a gyerekek és családtagjaik örömmel vegyenek részt a jeles napokat megelőző közös készülődésekben, ünnepeken, jeles napokon, melyek során feladatunk a néphagyományok megismertetése, átadása, a pozitív közösségi élmények, az összetartozás megélésének nyújtása. Az értékek átadása során fejlődnek a gyermekek tanuláshoz szükséges kompetenciái, képességei, erkölcsi, esztétikai érzékük, igényük formálódik. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, óvodánk a családi nevelést kiegészítve, a szülőkkel együttműködve járul hozzá a boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor megéléséhez.

Elkötelezett téziseink:

„Meg kell tanulniuk a gyermek szemével látni és fülével hallani, meg kell tanulnunk a gyermek élményvilágának a szintjén beszélni. Meg kell tanulnunk mindenekelőtt azt, hogy ráálljunk a gyermek érzelmi hullámhosszára, megéljük emocionális történéseit, elfogadjuk vágyait, tiszteljük fantáziáját, s mindezzel elégítsük a szabad kommunikációt, a nyitott személyiség kibontakozását. Ennek feltétele pedig nem kevesebb, mint a gyermekbe vetett bizalom, az iránta érzett felelősség, amelyből nyílt és derűs légkörben, észszerű szabályok között, a gyermek felelőssége is kicsírázik.

(Mérei Ferenc)

A gyermekeknek érzelmi biztonságot, szeretetteljes, családias légkört, komplex tevékenységrendszert valósítunk meg, szívügyünknek tekintjük az inkluzív nevelést.
Kiemelten tervezzük és szervezzük a testi-lelki egészségnevelést. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód kialakítására, a testmozgás és a sporttevékenységek mindennapi gyakorlatára, természetvédelemre és a hagyományok ápolására.
Fontos elvünk, hogy minden gyermek a saját kognitív képességrendszerének figyelembevételével fejleszthető, miközben hatnak rá a kortárs kapcsolatok és az óvoda alkalmazotti közössége.
Az óvodai dolgozók feltétel nélküli szeretete a szociális tanulás alapköve.
Közvetetten segítjük az óvoda-iskola átmenetet, az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások kialakulását.
Érzékenyek vagyunk a gyermekek egyéni szükségletei, tipikus és atipikus fejlődési zavarai, szociális anomáliái iránt.
Figyelmet fordítunk az atipikusan fejlődő gyermekeink fejlődését segítő szakemberekkel való kapcsolattartásra.

2 Intézményünk bemutatása

Intézményünk a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Sport Tagóvodája. Az óvoda helyileg az elsők között épült fel az Avas lakótelep II. ütemében, a nyolcvanas években.
Az Alapító Okiratunk szerint 100 engedélyezett férőhellyel rendelkezünk. A gyermekcsoportok összetételét mindig a beíratott gyermekek életkora és létszáma határozza meg, de törekszünk homogén csoportok kialakítására.
A beiratkozást megelőző nyílt napok alkalmával lehetőséget teremtünk óvodánk megismerésére, ahol az érdeklődők tájékoztatást kapnak pedagógiai programunkról. Mindez segíti a családokat az óvodaválasztásban.
A lakótelepen és környezetében minden lehetőség adott, hogy a gyermekek minél sokoldalúbb fejlesztését megvalósítsuk. Ehhez megfelelő teret biztosít a Máltai Játszótér, Miskolc-Tapolca, az Avasi Közösségi Kert, az óvoda mellett felépült szabadidő park. Mivel a mozgásfejlesztés a képesség fejlesztés legjavát képezi, óvodánk változatos mozgásfejlesztő eszközökkel rendelkezik. Évek óta részt veszünk az OTP Bank Bozsik-programjában és az Úszó Nemzet Programban is. A jól felszerelt tornaszoba, a Mozgáskotta eszközkészlete, a WESCO elemek, a ROTICON mászóka, a csoportszobai csepphinták, segítik a mindennapi mozgásigény kielégítését. Az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez, a logopédiai foglalkozásokhoz fejlesztő szobát, az egészség megőrzéshez só- homokozót biztosítunk. Az óvoda udvara dombos, ami a téli szánkózásnál nagy előnyt jelent. A hatalmas fák egész évben kellemes árnyékot adnak. A befüvesített udvaron minden csoport számára van homokozó és csúszda. A csoportszobák nyugodt, barátságos környezettel várják a gyermekeket. Berendezéseit úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Csoportszobáink az adott csoport szellemiségét tükrözi.
Célunk hozzájárulni egy boldog, kiegyensúlyozott gyermekkor megéléséhez. Munkánk során igazodunk a gyermekek egyéni szükségleteihez, igényeihez, egyéni fejlettségéhez, érési tempójához. A differenciált személyiségfejlesztés, tehetséggondozás, hátránykompenzálás, a tanuláshoz szükséges képességek, részképességek megalapozása, játékba és szervezett tevékenységbe ágyazottan történik. Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek inkluzív nevelése, a megfelelő szakemberek bevonásával, a családdal történő szoros együttműködésben valósul meg.
Óvodánkba az óvodai szociális segítő heti rendszerességgel jár, konzultál az óvodapedagógusokkal, a felmerülő problémáink megoldásában segítséget nyújt.

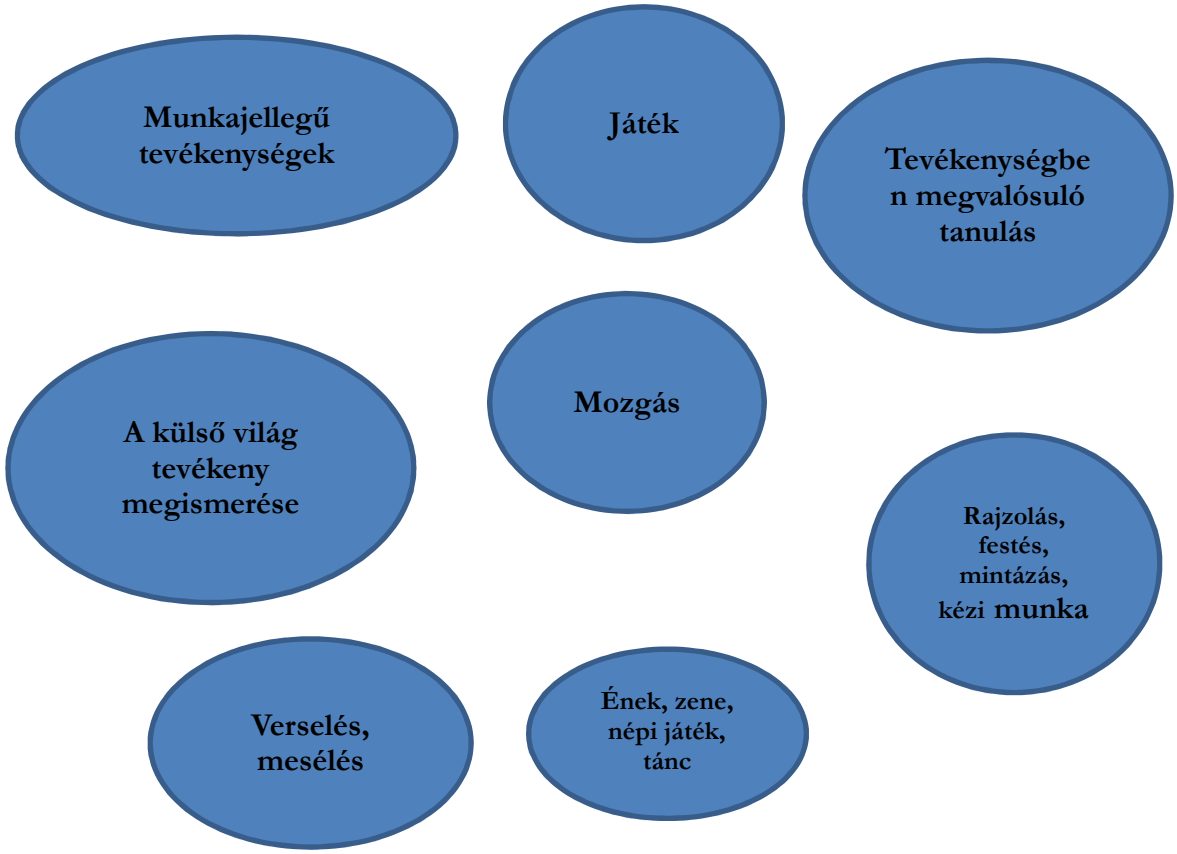
3 Pedagógiai programunk rendszerábrája

A program célja, feladata:
Komplex személyiségfejlesztés a néphagyományőrzés, a környezetvédelem, a játék és anyanyelvi nevelés kiemelt feladatainak megvalósításával
Az óvodáskorú gyermekek mozgásfejlesztése

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása	**Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés**

Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A program tevékenységformái

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére

4 Pedagógiai programunk küldetése, filozófiája

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú, és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányaik csökkenjenek. Nevelési rendszerünkben kiemelt jelentőségű a gyermekek számára a szabad, elmélyült játék lehetőségének biztosítása, melyben teljes személyiségfejlődésük megvalósulhat. Kiemelt feladatunk az anyanyelv

fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása. Az óvodánk feladatának tekinti esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését.
Ennek érdekében fontosnak tartja:

- A nevelőtestület átfogó, intézményre szabott, belső intézményi innovációt támogató és komplex (kiemelten pedagógiai) fejlesztési programokba való bekapcsolódását.
- A helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések kialakítását, működtetését, fenntartását a kitűzött célok elérése érdekében. A minőségi nevelés nyújtásához szükséges komplex fejlesztést, valamint a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett csoportok tanulási sikerességének elősegítését, az egyenlő esélyek megteremtését.

5 Gyermekkép

Minden gyermek maga a csoda, mással nem helyettesíthető, egyedi.
Az óvodai nevelés a 3-7 éves gyermek személyiségének alakulásában egész életre meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt. Óvodai nevelésünk abból indul ki, hogy a gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény. Célunk az egyéni fejlődési ütem, képesség, tehetség, szociokulturális háttér figyelembevételével a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás segítése, a tehetség kibontakoztatása.
Nyitottak vagyunk a (kiemelt figyelmet igénylő) speciális nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelésére. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára a magas színvonalú és szeretetteljes nevelést, törekedve hátrányainak csökkentésére, ugyanakkor nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
Nevelőtestületünk az óvodai évek során befogadó, érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes légkörben törekszik a gyermekek egyéni képességeinek a kibontakoztatására. Az egyenlő hozzáférés esélyével biztosítunk a számukra olyan sokféle tevékenységet, amelyek által szabadon kiteljesedhetnek, testileg-lelkileg megerősödhetnek, kibontakozhat egyéniségük. Célunk, olyan személyiségvonások kialakítása, aki nyitott a körülötte lévő világra, bízik a felnőttekben, elfogadja és tolerálja a másságot, nem ad teret az előítéletnek. Minden kisgyermek egyedi, mással nem helyettesíthető, fejlődő személyiség, életkoronként és egyénenként változó test-lelki szükségletekkel. Ezek kibontakoztatására törekszünk gyermekközpontú, befogadó óvodai nevelésünkkel. Szeretnénk óvodásainkat optimista életszemléletű, alkalmazkodásra és megújulásra képes, boldog gyermekként látni.

5.1 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Az óvodáskor végére az óvodai és családi neveléssel, valamint a gyermekek egyénenként változó fejlődési ritmusával, óvodásaink többsége belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:
Testi fejlettség területén

- A gyermek egészségesen fejlődik, arányosan fejlett, teherbíró lesz.
- Mozgása összerendezettebbé, harmonikusabbá válik, fejlődik mozgáskoordinációja és finommotorikája.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan tudja irányítani.

Lelki fejlettség területén

- Nyitott, érdeklődő, készen áll az iskolába lépésre.
- Folyamatosan fejlődnek a tanuláshoz szükséges képességei (érzékelés, észlelést, emlékezete, gondolkodás, figyelem).
- Probléma helyzetekben törekszik a megoldás keresésére, szívesen kísérletezik.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodása mellett elemi fogalmi gondolkodása is formálódik.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, szándékos bevésés és felidézés, növekedik figyelmének tartalma, terjedelme.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal ki tudja fejezni.
- Használja a szófajokat, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat.
- Végig hallgatja és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről (tudja nevét, címét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit).
- Képes időrendiséget felállítani.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Sajátos nevelési igényű gyermek speciális szakemberek segítségével támogatott pedagógiai munkával eljut arra a fejlettségi szintre, amely a számára megfelelő iskolatípusba való beiskolázáshoz szükséges.

Szociális fejlettség területén

- Képes kapcsolatteremtésre, együttműködésre felnőttekkel és gyermektársaikkal egyaránt.
- Késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- A kitartás, munkatempó, önállóság, önfegyelem folyamatos fejlődésével feladattudata kialakulóban van, a feladatot megérti és eredményesen elvégezi.
- Ismeri a szabályokat, törekszik azok betartására, és társait is figyelmezteti erre.
- Igényévé válik a tevékenységekben való részvétel, az együttműködés a felnőttekkel,
- gyermekekkel egyaránt

6 Óvodakép

Intézményünk arculatához tartozik, a gyermekközpontú, derűs, biztonságot sugárzó légkör, amely a hivatásukban elkötelezett pedagógusok magas szinten végzett nevelő munkájával párosul. Nevelésünk célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkor és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
Feladatunk, hogy képességeik önmagukhoz mérten, optimálisan fejlődjenek, megfelelő ismeretanyaggal, képességekkel és készségekkel rendelkezzenek az óvodáskor végére. A gyermekek számára kialakítjuk az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkört, a befogadás

változatos módszereivel. Az ingergazdag környezettel segítjük a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelését és fejlesztését. Törekszünk arra, hogy folyamatosan biztosítsuk a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását, célzott és személyre szabott beavatkozások, intézkedések megvalósulását. Azon dolgozunk, hogy a feladat sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával. Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására, ezért a helyi köznevelési intézmények hálózatos kapcsolódásának, külső és helyi kapcsolataink erősítésére, továbbfejlesztésére törekszünk. Munkatársaink széleskörű szakmai felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettsége jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez. Célunk, hogy fejlődjön a gyermekek felelősségérzete önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt. Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, amelyben minden feltétel biztosított ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességei optimálisan fejlődjenek. Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét. A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük.
Az IKT eszközeit használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok figyelembevétele mellett.
A digitális eszközök használatának relevanciáját nem kérdőjelezzük meg, de fontosnak tartjuk a digitális házirend betartását:

1. A képernyővel eltöltött idő kizárólag akkor indokolt, ha a komplex tevékenység tartalmát színesíteni az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságait figyelembevéve.
2. A csendespihenőt tiszteletben tartjuk, az elalvás előtti mese élőszóval történik, esetenként használunk altatódalok meghallgatásához IKT eszközt!
3. Korlátozzuk, hogy milyen tartalmakkal szembesülnek a gyermek a komplex tevékenységek során.
4. A digitális eszközök tárolása és általános kezelése kizárólag az alkalmazotti közösség feladata!
5. Játékokat, különböző alkalmazásokat önállóan nem tölthetnek le a gyermekek!
6. Az online etikettet felelősségtudatosan betartjuk!

A mi óvodánkban az óvodapedagógus fontosnak tartja
a szülőkkel való folyamatos együttműködést – azon belül:

- a családok helyzetének, a gyermekek személyiségének megismerését,
- a gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálását,
- a kölcsönös bizalom megteremtését,
- az együttműködés szabályainak betartását,
- a közös célok megvalósítását a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében,
- a családok elköteleződésének támogatását,
- a tiszteleten alapuló pedagógiai kommunikációt.

Az óvodáskorú gyermekek fejlődése szempontjából kiemelkedően fontos a pedagógusok és a szülők közötti hatékony kommunikáció, interakció és együttműködés.
Ennek több szempontból is jelentősége van:

1. Egységes nevelési elvek kialakítása

A gyermekek biztonságérzetét és fejlődését elősegíti, ha az otthoni és az óvodai nevelés között nincs nagy eltérés. Ha a szülők és az óvodapedagógusok folyamatosan egyeztetnek a nevelési elvekről, elvárásokról és szabályokról, akkor a gyermek számára következetes környezet alakul ki. Az egységes nevelési elvek során kiegyensúlyozott személyiségfejlődés figyelhető meg.

2. A gyermek jobb megismerése
A szülők otthoni megfigyelései és a pedagógusok óvodai tapasztalatai együttesen teljesebb képet adnak a gyermek személyiségéről, szokásairól, erősségeiről és esetleges nehézségeiről. Ez segíti a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelő nevelési módszerek kialakítását.

3. Problémák korai felismerése és kezelése
Ha jó az együttműködés, a szülők és pedagógusok hamarabb észreveszik a fejlődési, viselkedési vagy érzelmi problémákat, és közösen kereshetnek megoldást – akár szakember bevonásával is. Ez különösen fontos az óvodáskorú gyermekek esetében, mert ekkor még rugalmasan formálható a fejlődés.

4. Bizalom és érzelmi biztonság
A gyermek számára megnyugtató, ha látja, hogy a szülei és az óvodapedagógus jó kapcsolatban vannak, együttműködnek. Ez növeli a gyermek biztonságérzetét, megkönnyíti a beszokást, és kedvezően hat a szociális fejlődésére is.

5. Fejlődés támogatása otthon és az óvodában is
Ha a pedagógus megosztja a gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatait, a szülők otthon is tudatosabban támogathatják azt. Ugyanez fordítva is igaz: a szülők visszajelzései alapján az óvodapedagógus is személyre szabottabban tud foglalkozni a gyermekkel.

6. Közös nevelési célok
A szülőkkel való együttműködés során a pedagógus könnyebben tud közös nevelési célokat meghatározni, és ezekhez jobban tud alkalmazkodni a nevelési-oktatási folyamat.

Összességében tehát a szülők és pedagógusok közti rendszeres, őszinte és támogató kommunikáció a gyermek harmonikus fejlődésének, biztonságérzetének és jó közérzetének egyik alapfeltétele.

Hogyan lehet innovatív a pedagógiai kommunikáció az óvodapedagógus és a szülők között?
1. Digitális kommunikációs platformok bevezetése
- Online szülői felületek: ezek lehetővé teszik a napi események, fotók, videók megosztását, gyors információcserét. Az etikai és a jogi szabályzók figyelembevételével történjen a megosztás, ennek érdekében a szülőket nyilatkoztatjuk.
- Havi vagy heti hírlevelek e-mailben vagy applikáción keresztül a pedagógiai célokról, tevékenységekről, ajánlott otthoni foglalkozásokról, tevékenységekről.
- Közösségi zárt csoportok (pl. zárt Facebook-csoport): ahol folyamatos a kapcsolat, és a szülők könnyen elérhetők.
2. Interaktív szülői workshopok és tréningek
- Játékos nevelési workshopok a szülők számára, amelyek bemutatják, hogyan lehet az óvodai módszereket otthon is alkalmazni (pl. Montessori-ötletek, mozgásfejlesztés, mesélés, anyanyelvi játékok, Lego matematika stb…).
- Közös élményalapú műhelyek (szülő-gyermek páros programok): gyurmázás, festés, bábozás, kertészkedés, közös programok, stb.

- Szemléletformáló előadások – vendégelőadókkal (pszichológus, logopédus, dietetikus) a gyerekek fejlődéséről.

3. Együttműködésen alapuló programtervezés

- Közös célkitűzések kialakítása: a szülők bevonása a pedagógiai tervezésbe (pl. év eleji kérdőívek a szülői elvárásokról, célokról).
- Nyílt hét vagy szülők az óvodában nap: amikor a szülők részt vehetnek a komplex tevékenységeken, betekinthetnek a napi rutinba, a gyermekek közösségi életébe, a szociális tanulás lehetőségeibe.
- Szülői tanácsadó csoport létrehozása az óvoda stratégiai ügyeinek megbeszélésére (pl. rendezvények, fejlesztések, adománygyűjtés).

4. Digitális portfólió a gyermek fejlődéséről

- Minden gyermekhez egy egyéni digitális fejlődési napló (portfólió) vezetése, amelyben dokumentálják a gyermek előrehaladását, alkotásait, megfigyeléseit. (oviKRÉTA)
- A szülők rendszeresen hozzáférhetnek ehhez, és saját megfigyeléseiket is hozzáadhatják.

5. Közösségi események és interkulturális programok

- Családi napok, tematikus közösségi programok, ahol a családok jobban megismerhetik egymást és az óvodai életet (pl. nemzeti ünnepek, néphagyományok közös megélése).
- Kultúrák hete – a sokszínűség elfogadását segítő program, ahol a családok bemutathatják saját hagyományaikat, ételeiket, történeteiket.

6. Visszajelzési és értékelési rendszerek

- Online anonim kérdőívek: rendszeres visszajelzések gyűjtése a szülői elégedettségről, javaslatokról.
- Konstruktív szülő-pedagógus beszélgetések nemcsak problémák esetén, hanem dicséret, közös célkitűzés érdekében.

7. Digitális tanulástámogatás otthonra

- Ajánlott online játékok, mesék, feladatok otthoni használatra (az óvodapedagógus által kiválogatva pl. DIOO).
- Digitális mesetár, mozgásos fejlesztő videók, beszédfejlesztő játékgyűjtemény.

Ezek az alternatívák és innovatív megközelítések nemcsak a hatékonyabb kommunikációt segítik elő**,** hanem azt is, hogy a szülők aktív résztvevőivé váljanak az óvodai nevelési folyamatnak. Ez erősíti a nevelési partnerséget, kohéziót és produktívan hat a gyermek érzelmi és szociális fejlődésére.

A pedagógusainktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. Támogató környezetet nyújtsanak a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez.

A mi óvodánkban az óvodapedagógus fontosnak tartja, hogy

- tudatos értékközvetítő, az együttműködést, altruizmust, nyitottságot, társadalmi érzékenységet, más kultúrák elfogadását segítő tevékenységet végezzen,
- megvalósítsa a tevékenységek, tartalmak közötti integrációt, és ennek érdekében a kollégáival való együttműködést,
- munkáját az óvodás korú gyermekek személyiségének és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztésének szem előtt tartásával végezze,

- a gyermekek pozitív tulajdonságait megerősítse
- megismertesse a gyermekeket szűkebb és tágabb környezetükkel, amely segíti a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés kialakulását,
- szakmai munkájával hozzájáruljon az intézmény pedagógiai programjának megvalósításához,
- pedagógiai munkáját a szabályozó dokumentumok alapján tervezze, és valósítsa meg,
- munkáját az alapos felkészülés, tervezés és a rugalmas megvalósítás jellemezze,
- az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő stratégiákat, módszereket tudatosan alkalmazza,
- a nevelést és fejlesztést egységként kezelje,
- minden egyes gyermekben megtalálja az értéket, a fejlődés lehetőségét,
- az egyéni fejlesztést segítő módszertant alkalmazzon,
- a gyermekek fejlődésében a folytonosságot biztosítsa,
- szociális érzékenységgel, segítőkészséggel dolgozzon,
- szakszerű, érthető, nyílt és hiteles kommunikációt folytasson,
- pedagógiai helyzetekben együttműködést, kölcsönösséget, asszertivitást segítő kommunikációt alkalmazzon,
- pedagógiai munkáját előítéletektől mentesen végezze,
- az integráció, inklúzió szemléletét a gyakorlatban is megvalósítsa,
- a változtatást, változást természetesként kezelje,
- példaadó magatartás, munkavégzés jellemezze,
- felelősséget vállaljon nevelő és fejlesztő munkájáért,
- a pedagógus pálya jogi- és etikai normáit betartsa,
- elfogadja a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikát,
- lojális legyen intézményéhez és kövese a képviselt értékeket.

7 Óvodai nevelésünk célja és feladatai

Célunk, az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése egyéni sajátosságok, eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást, bánásmódot igénylő gyermek ellátását is).
A Sport Óvoda célja, hogy a gyermekek egészséges testi, szellemi és érzelmi fejlődését támogassa a mozgás, a játék és a sport iránti szeretet kialakításával. Programunk kiemelten hangsúlyozza a mozgás iránti pozitív attitűd kialakítását, az összetartozás és a fair play értékeinek közvetítését, valamint az egészségtudatos életmód megalapozását.

Feladatunk

- a 3-7 éves gyermek szocializációjának érzelmi, erkölcsi és a közösségi nevelésének segítése a szociálisan kívánatos magatartásformák kialakítása,
- a gyermek képességeihez, fejlődési üteméhez alkalmazkodó komplex, differenciált személyiség-és képességfejlesztés, szem előtt tartva a prevenció és a korrekció szükségességét,
- tevékenységekben megvalósuló ismeretszerzés, a gyermek szükségleteihez, igényeihez, vágyaihoz igazított tapasztalatszerzés, gyakorlás megvalósítása,

- az egészséges életmód szokásainak és a környezettudatos magatartás alapjainak lerakása a gyermek szociokulturális hátterének figyelembevételével,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének megvalósítása,
- a játék során az óvodás szerezzen tapasztalatokat a külvilágról és önmagáról, élethelyzetekhez kapcsolódó benyomások megnyugtató feloldásáról,
- a szabad, elmélyült játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének a megvalósulása,
- legyen örömük a játékban, bontakozzanak ki egyéni vágyaik és ötleteik, szabadon és kreatívan használják a rendelkezésre álló eszközöket.

7.1 Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása

A teljes körű egészségfejlesztés célja

Az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét biztosító, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, óvodánk mindennapjaiban rendszer szerint működő, egészségfejlesztő tevékenységekben.
Az egészséges életmód kialakítása az egészségprogramban megfogalmazott elvek, feladatok alapján valósul meg. Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, pihenés megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel biztosítjuk az egészséges életvitel igényének kialakulását, elősegítjük testi-lelki fejlődését, ezen kívül hozzájárulunk az egész személyiség fejlődéséhez.
Egészséges, tiszta, biztonságos környezet megteremtése, higiéniás szabályok kialakítása, az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet.

A dajkák feladata

- Mindennapos portalanítás, felmosás, fertőtlenítés, szellőztetés, tisztítószerek gondos kezelése, zárása, balesetmentes környezet fenntartása.

Az óvodapedagógus feladata

- A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeli, szükség esetén kezdeményezi javítását, cseréjét. Az udvari, vagy játszótéri játékoknál, sétán, felhívja a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, a biztonságos játék és közlekedés szabályaira.
- Stabil szokásrendszert alakít ki a higiéniás szabályok betartását illetően.
- Folyamatosan felhívja a figyelmet a házirendben rögzített szabályok betartására.
- A gyermekek testi képességeit folyamatosan fejleszti, a harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését elősegíti.
- Védi és edzi a gyermekeket, alakítja az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásait.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, nyugodt és biztonságos környezetet biztosít.
- Biztosítja az óvodában a gyermekek mentálhigiénés védelmét.
- A különleges bánásmódot igénylő, ezen belül a sajátos nevelésű igényű gyermekek esetében speciális szükségleteket kielégíti, a megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az

óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat lát el.

- Személyes példaadással, az ünnepekhez kapcsolt szokásrendszer alakításával a gyermekek megfelelő étkezési szokásainak alakítására törekszik.

Az egészségvédelem területei

- Egészséges táplálkozás
- Mindennapos mozgás, szabad levegőn való tartózkodás
- Tisztálkodás
- Öltözködés
- Pihenés, szabadidő hasznos eltöltése
- Helyes életritmus
- Napirend
- Testi és lelki egészség fejlesztés, a viselkedési függőségek kialakulásának megelőzése
- A bántalmazás, erőszak megelőzése
- Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Egészséges táplálkozás

Az egészségfejlesztési program az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja.
Az egészséges táplálkozás megvalósulása az élelmezési normán, az étrend összeállításán, a pedagógusok egészségpedagógiai kulturáltságán és a szülők segítő együttműködésén is múlik.
Az egészséges táplálkozás megvalósításában a szülőnek és az óvodapedagógusnak is kiemelt szerepe van.

Az óvodapedagógus feladata

- Tájékozódik a gyermekek esetleges ételérzékenységéről.
- Nyugodt, kulturált étkezési körülményeket biztosít.
- A szülőket partnerként megnyerve ösztönzi az egészséges élelmiszerek fogyasztását ünnepek, rendezvények alkalmával is.
- Ösztönzi a gyermekeket tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök fogyasztására.
- Tálaláskor figyelembe veszi az egyéni igényeket.
- Gondoskodik arról, hogy a gyermekeknek az egész nap folyamán lehetőségük legyen a folyadékpótlásra.
- Az ünnepek alkalmával az egészségtelen édességek nyújtotta örömök helyett élményszerű társas együttlétet biztosít /társak figyelmessége, szeretete, az együttlét öröme, a társra figyelés/. Megtapasztaltatja a gyermekekkel, hogy nem az evés, ivás nyújtja a legnagyobb örömet az ünnepek során.
- Az ismeretek rögzítését az élményszerű tapasztalatszerzés, cselekedtetés segíti /piaci séta, vásárlás, salátakészítés, ételek elkészítése/.
- A dajkával közösen az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében tapintatosan ösztönzi a gyermekeket az új ételek megkóstolására, maga is példát mutat, pozitív minta kiemelésével rögzíti a helyes táplálkozás szokásait.

Mindennapos mozgás
Az óvodapedagógus feladata

- Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését.
- Minden nap szervez mozgásos tevékenységet a csoportszobában, tornateremben vagy tornaszobában, udvaron.
- Úgy szervezi a napirendet, hogy a gyermekek nagyfokú mozgásigénye kielégüljön.
- A csoportszobában a mozgásos tevékenységek végzéséhez biztosítja a feltételeket.
- Lehetővé teszi a minél változatosabb mozgásformák kipróbálását és gyakorlását csoportszobában, tornaszobában, tornateremben, udvaron.
- Időjárástól függően törekszik a szabadban történő mindennapos mozgás megvalósítására.
- Időjárástól függően napi 1-3 óra levegő- és napfényezést biztosít a fokozatosság betartásával.
- Lehetőség szerint, a gyermekek életkorához igazodva sétákat, kirándulásokat szervez.
- Probléma észlelése esetén javasolja a gyermek további, szakorvosi vizsgálatát.
- A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi, biztosítva az egészséges kint tartózkodás feltételeit.

Tisztálkodás
Az óvodapedagógus feladata

- A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- A tisztálkodási folyamatot megismerteti, kialakítja a helyes sorrendet és technikát, folyamatosan biztosítja az ehhez szükséges feltételeket.
- Fokozott figyelmet fordít a gyermekek fogápolási szokásainak alakítására, eközben a takarékos vízhasználatra is felhívja a figyelmet.
- A tisztaság alapvető fontosságát, a betegség, a fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel, folyamatosan tudatosítja a gyermekekben.
- Fokozatosan alakítja az önállóságot.

Öltözködés
Az óvodapedagógus feladata

- A dajkával együttműködve elegendő időt és segítséget biztosít az öltözködéshez, kialakítja a megfelelő helyet a ruházat elkülönített tárolására.
- A szülőkkel való kapcsolattartás során kéri a szülőket a kényelmes, egészséges benti és kinti ruha, váltócipő és pótruha biztosítására.
- Ösztönzi a gyermekeket, hogy hőérzetüknek megfelelően vetkőzzenek le, ill. öltözzenek fel.
- Tájékoztatja a szülőket az egészséges cipőviselet fontosságáról, a lúdtalp, valamint a balesetveszély megelőzése érdekében.
- Kéri a szülőt a szervezett mozgáshoz a tornafelszerelés biztosítására.
- Ösztönzi a szülőket arra, hogy óvodai ünnepségeken az alkalomhoz illő ruhában jelenjenek meg a gyermekek.

Pihenés

Az óvodapedagógus feladata

- A csoport szükségleteinek megfelelően és a fertőzésveszély csökkentése érdekében gondoskodik a nyugodt pihenés feltételeinek megteremtéséről. (szellőztetés, légfertőtlenítés, sötétítés, ágyak kellő távolságra történő lerakása)
- A gyermekek elalvását, kényelmét, biztonságát segítő szokásrendszert alakít ki (felesleges ruházat levetése, meleg takaró, mesélés, éneklés, relaxációs zenehallgatás, testi közelség, párologtató alkalmazása).
- A pihenés időtartamát a gyermek szükségletéhez igazítja, az ébren lévő gyermeknek csendes tevékenységet biztosít.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermek kedves, apró, személyes tárgyát magához vehesse.

Helyes életritmus

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermek óvodában töltött idejét élettani szükségleteik figyelembevételével tudatosan tervezi.
- A családdal együttműködve fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően alakítja a helyes életritmust.
- Az étkezések, a szabad játéktevékenységek, a kötött és kötetlen foglalkozások célszerű megszervezésével egy nyugodt, kiegyensúlyozott napirendet biztosít.

Napirendünk

Az óvoda napirendjének összeállítása során az óvodapedagógus törekszik a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtésére. A tevékenységeket a gyermekek érdeklődésének, fáradékonyságának és egyéni szükségleteinek figyelembevételével szervezi. A napirend rugalmassága ellenére a főbb kereteket megtartja a szokásrendszer alakulása, a biztonságérzet és tájékozódás érdekében. A különféle tevékenységek szervezésénél arra törekszik, hogy azok lehetőség szerint folyamatosan, a gyermekek felesleges várakoztatásának kiküszöbölésével folyjanak.

	Időkeret	Tevékenységek
Délelőtt	**6.00-7.00**	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
	7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, (nagycsoportban összesen 45 perc), testápolás, folyamatos tízórai
	10.00-11.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás (nagycsoportban összesen 45 perc)
	11.30-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
Délután	**13.00-14.45**	Testápolás, készülődés a pihenéshez, pihenés, igény szerint otthonról hozott alvóka használata, élő szavas mesélés.
	14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
	15.30-17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni

terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltéskori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

A gyermek tevékenységei

- bekapcsolódik az óvodapedagógus által kezdeményezett és szervezett tevékenységekbe,
- egyéni szükségleteinek, életkori sajátosságainak megfelelően étkezik, használja az evőeszközöket,
- a mosdóban használja a tisztálkodási eszközöket,
- egyéni képességeihez mérten öltözködik,
- használja a mozgásfejlesztő eszközöket,
- részt vesz az évszaknak megfelelő mozgáslehetőségekben,
- részt vesz orvosi szűrővizsgálatokon,
- nyugodt körülmények között, egyéni igényei szerint pihen vagy csendben játszik az óvodapedagógus által biztosított helyen.

Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek kialakulásának megelőzése
Az óvodában folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket.
Az óvodapedagógus feladata

- Az egészség megőrzéséhez szükséges magatartásformák megismertetése, rögzítése, a nem kívánatos magatartásformák elkerülése, a folyamatos és fokozatos ismeretnyújtás a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével.
- A gyermekek testi és pszichikai feltöltődése érdekében - a szülők bevonásával – az optimális napirend, hétvégi napirend kialakítása.
- A szülők szemléletformálása, meggyőzése a gyermekek TV-nézéssel, számítógép, tablet, okostelefon használattal töltött napi óraszámának csökkentése érdekében, mely elősegítheti a pihentebb idegrendszert, lehetőséget biztosítva a kognitív képességek optimális fejlődéséhez.

A bántalmazás, erőszak megelőzése
A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmódot, a szexuális visszaélést, az elhanyagolást vagy hanyag bánásmódot, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját.
Elhanyagolást jelent, ha a szülő, gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét.

Érzelmi bántalmazást jelent a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmód, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ide tartozik a gyermekben az állandó félelem érzet vagy szorongás keltése, megszégyenítés, kritizálás, érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek, szem- és fültanúja más bántalmazásának.
Szexuális bántalmazást jelent a gyermek bevonása olyan szexuális aktivitásba, amelyre a gyermek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
Házirendünkben vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek és a szülőknek az óvodában való tartózkodás során be kell tartaniuk. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében, illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre.

Az óvodapedagógus feladata

- Tudatosítja a gyermekekben, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengetek baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne.
- Felhívja a figyelmet, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magában, illetve mire érdemes odafigyelniük, milyen szabályokat kell betartaniuk a balesetek megelőzése érdekében.
- Ismerteti az óvodai nevelési év elején, valamint szükség szerint, a tevékenységek megkezdésekor és a játékeszközök használatba vétele előtt a védő óvó előírásokat.
- Kitér az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásra, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokra, a tilos és az elvárható magatartásformákra.
- A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismerteti. Az ismertetés tényét a csoportnaplóban dokumentálja.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- önállóan végzi a testápolási teendőket,
- a kulturált étkezés szokásainak megfelelően, önállóan étkezik, készség szinten használja az evőeszközöket,
- törekszik az asztal rendjének, tisztaságának megtartására,
- önállóan, megfelelő sorrendben vetkőzik, öltözik, ruháit rendben tartja,
- csizmáját, cipőjét letisztítja, cipőfűzőjét megköti.

7.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Óvodáskorban a gyermekek személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott légkör vegye körül, ahol biztosított a fejlődésükhöz szükséges sokféle, változatos élmény és tevékenység. A csoportnak igen fontos szerepe van ebben, mivel a család hatásait kiegészíti és a szocializáció egyéb lehetőségeit biztosítja, amely fontos az iskolai alkalmasság szempontjából is.
Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, a társadalmi szerepek elsajátítása alapvető, személyiségfejlesztő. Ennek része kell, hogy legyen az erkölcsi nevelés, az akarati tulajdonságok fejlesztése, az erkölcsi érzelmek alakítása, a táj-és szülőföld szeretetére nevelés, a munkához való pozitív viszony, az egymással szembeni tolerancia, a keresztény kulturális értékek megismerése, mélyítése, nyitottság az új értékek befogadására.

Az óvodapedagógus feladata

- Bővíti a gyermekek közötti kapcsolatrendszert, társas szükségleteik kielégítésére törekszik.
- Fejleszti szociális érzékenységüket. Az óvodába kerüléstől fokozatosan és folyamatosan ismerteti meg a gyermekeket közvetlen környezetükkel, a néphagyományokkal, népmesékkel, népi énekes játékokkal, erősítve ezzel a gyermekek nemzeti identitástudatát.
- Alakítja az erkölcsi és akarati tulajdonságokat. Nevelőmunkája során folyamatosan törekszik a keresztény értékként is megjelenő legfontosabb tulajdonságok: szeretet, jóság, önzetlenség, tolerancia, megbocsátás - alakítására.
- Az intézmény összes alkalmazottjával mintát ad a helyes kommunikációra.
- Pozitív érzelmi töltettel segíti a szociális érzékenység fejlődését, az én-tudat alakulását (együttérzés, bizalom, örömszerzés, bánat stb. átélése).
- Kialakítja a gyermekekben saját érzelmeik kifejezésének képességét, viselkedésükben a pozitív tulajdonságok értékét, valamint az erkölcsi érzelmekhez való helyes viszonyukat.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében magas szintű elfogadással, toleranciával, empátiával, hitelességgel segíti az inkluzív nevelés megvalósulását.

A jutalmazás, értékelés elvei

A jutalmazás mindig konkrét, a gyermekek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást csak ritkán, indokolt esetben alkalmazunk.
A fegyelmező intézkedések mindig a gyermekek viselkedésének közösség ellenességére irányulnak, a pillanatnyilag adott magatartást ítélik el és nem a gyermeket. Elkülönítés (csoport területéről), étel, levegőzés vagy szeretet-megvonás nem alkalmazható.

Az óvodapedagógus feladata

- Az értékelést fontos személyiség- és közösségalakító tényezőként alkalmazza.
- Az óvodában a pozitív értékelést alkalmazza elsődlegesen, melynek formája a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás, érzelmek kifejezése, kiemelt - megtisztelő feladatadás, a gyermek számára kedves tevékenység biztosítása.
- Mintaadással, áttereléssel, megbeszéléssel erősíti a gyermekek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja a pozitív motivációkat.

A befogadás

A befogadás folyamatában az óvodai életbe újonnan kerülő gyermek megszerzi biztonságát, elfogadja az óvodapedagógust, az óvodás társait és az óvodai élet szokásait, beilleszkedik.
A sikeres befogadáshoz alkalmazott módszerek, eljárások:

- Lehetőség szerint a gyermek óvodába érkezése előtt tájékozódás a családi háttérről, családlátogatás.
- Bölcsődés gyermek esetében konzultáció a gondozónővel.
- Mindkét óvodapedagógus jelenléte valósul meg mindaddig, amíg a gyermekek megfelelő érzelmi biztonságot el nem érnek.
- Valamennyi dolgozó törekszik a szeretetteljes, tapintatos légkör kialakítására a szülővel és gyermekkel egyaránt.
- Folyamatos információcsere megvalósítása a szülőkkel és kolléganőkkel.
- Lehetőség szerint a gyermekek óvodában töltött idejének emelése fokozatosan történik.

- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekről befogadás előtt alaposabb tájékozódás, egyéni igény szerinti, szülőkkel egyeztetett befogadási folyamat megvalósítása indokolt.
- A biztonságérzetet segítő, megnyugtató tárgyak behozatalának preferálása elősegíti a zökkenőmentes befogadást.

7.3 Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, eredményes megvalósítása hozzájárul a gyermek személyiségének teljes kibontakoztatásához, az iskolai képességek megalapozásához, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
Változatos tevékenységi formákon keresztül a gyermekek megismerkednek természeti és társadalmi környezetükkel, mindeközben fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességeik, melynek segítségével képesek lesznek az őket körülvevő világban eligazodni.
Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés fókuszában a gyermekek szocializációjának elősegítése, egyéni fejlesztésének biztosítása, cselekvésbe ágyazott képesség fejlesztése, az iskolára való alkalmasságának elősegítése áll.
Mindez a gyermekek spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára, élményeikre alapozva, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, differenciáltan, cselekvésbe ágyazva történik, mely átfogja az óvodai nevelőmunka egészét.
A kommunikáció által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei, kapcsolatai, fejlődik beszédkészsége, beszédértése, anyanyelvi kultúrája.
A beszédfejlesztés magába foglalja a beszédszervi izomzat ügyességét, erősítését és koordinálását segítő gyakorlatok játékos formában történő végeztetését is.
Az anyanyelvi nevelés során figyelmet fordítunk a lassabban fejlődő gyermekre, hogy időben részesüljön szakember segítségében, valamint a nyelvi hátrányokkal küzdő nemzetiségi gyermek esetében a korrekcióban.

7.4 Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodapedagógus feladata

- Megismeri a család anyanyelvi kultúráját, az eredményesség érdekében törekszik, hogy partnerré váljanak a szülők gyermekük anyanyelvi nevelésében.
- Ösztönzi a szülőket arra, hogy gyermekeikkel sokat beszélgessenek, meséljenek nekik.
- Tudatosan és folyamatosan megfigyeli a gyermekek beszédét, ezzel megismeri azt a beszédszintet, amelyről elkezdheti a csoport, illetve az egyes gyermekek fejlesztését.
- A gyermekek anyanyelvi és értelmi képességeinek alakulásáról tájékozódik a megfigyelésekkel, képességmérésekkel, az eredmények függvényében megtervezi a gyermekek differenciált fejlesztését. Elvégzi a szükséges dokumentálást.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlégkör kialakításával eléri, hogy
- a gyermekek szívesen és bátran beszéljenek, kérdezzenek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.
- Élmény gazdag környezetet teremt, anyanyelvi játékokat szervez.
- A fejlesztő játékokat tudatosan tervezi, melynek során a beszédszervek ügyesednek, a beszédkedv erősödik, a hallás, beszédhallás fejlődik, az auditív ritmus és emlékezet bővül, a fonológiai kódoláshoz szükséges képességek megalapozódnak.
- Fogalomhasználata pontos, a 3-7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó mintát nyújt példamutató beszédével, helyes stílusával, változatos szóhasználatával.

- Úgy alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációt, hogy azok egymásnak ne mondjanak ellent.
- Figyelmet fordít a gyermekek felől érkező nonverbális jelzések értelmezésére, használatának fejlesztésére.
- A bábjáték és a drámajáték elemeit az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközeként alkalmazza.
- Differenciált fejlesztéssel elősegíti mind a beszédében gátolt, mind a kiemelkedően gazdag szókinccsel rendelkező, választékosan beszélő gyermekek beszédkészségének fejlődését.
- Önképzéssel, a szakirodalom felhasználásával fejleszti anyanyelvi kultúráját, kérdéskultúráját, hatékony kommunikációját.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére neveli a gyermekeket.
- Törekszik arra, hogy megismertesse a gyermekeket a régies, népi nyelvezettel, tárgyakkal, neveikkel, használatukkal, szavak jelentésével.
- Az óvodai élet egészében törekszik a gyermekek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására.
- Ösztönzi a gyermekek verbális és nem verbális kommunikációját.
- A gyermekek kérdéseire mindig válaszol, személyre irányuló figyelmet biztosít.
- Olyan beszédfegyelmet alakít ki a gyermekekben, hogy legyen türelmük egymást meghallgatni.
- Figyelmet fordít a gátlásos gyermekekre, empátiájával törekszik a szóbeli aktivizálásra.
- Odafigyeléssel kezeli az ingerszegény, rossz szociális háttérrel rendelkező gyermekek szűk ismereteinek, szókincsének bővítését.
- Lehetőséget biztosít a különösen fejlett kommunikációs készségekkel rendelkező, tehetséges gyermekek kreatív megnyilvánulására.
- Figyelemmel kíséri az előforduló beszédhibákat, a súlyosan beszédhibás, illetve megkésett beszédfejlődésű gyermekeket további vizsgálatokra, szakemberekhez irányítja
- Tanköteles korú gyermekek esetében fokozottabban együttműködik a logopédussal a szűrővizsgálatok lebonyolításában, különös tekintettel az év közben érkező gyermekekre.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a logopédussal. A szerzett tapasztalatokat, ismereteket beépíti a gyermek egyéni fejlesztési tervébe.
- Anyanyelvi játékokat tervez és szervez, amelyek:
- a beszédszervek ügyességét célozzák,
- a hallás, a beszédhallás, a belső hallás fejlődését segítik,
- a hangok felismerését, raktározását, felidézését szolgálják,
- a helyesen ejtett hangok, tiszta artikuláció gyakorlását célozzák,
- sajátos anyanyelvi formák felismerését, elsajátítását segítik,
- szavak értését, rögzítését, felidézését támogatják.

A gyermek

- az óvodai élet minden tevékenységében életkorának és fejlettségének megfelelően, szívesen kommunikál,
- beszélget a társaival és a felnőttekkel, nonverbális eszközökkel is kifejezi magát,
- kérdez, válaszol a társak és a felnőttek kérdéseire,
- odafigyel és megérti környezete nonverbális közléseit,

- az óvodapedagógus által megkezdett mesét befejezi, önállóan mesél, történeteket talál ki, használja képzeletét,
- mondókákat, verseket mond, rövid rigmusokat improvizál,
- ismert meséket, kitalált történeteket jelenít meg bábokkal, dramatizál,
- képek alapján történeteket sorba rendez, elmesél,
- szituációs játékok során, nyelvi fordulatokat, udvariassági kifejezéseket gyakorol,
- anyanyelvi játékokat játszik,
- drámajátékokat játszik.

A gyermeki fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
A gyermek

- folyamatosan, érthetően kommunikál, beszél,
- aktívan használja a már meglévő szókincsét,
- képes gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal kifejezni,
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat,
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot,
- nyugodtan, figyelmesen végig hallgatja az óvodapedagógust és társait,
- beszédét személyiségének és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmének megfelelő,
- természetes gesztusokkal, arcjátékkal kíséri.

7.4.1 Értelmi nevelés és fejlesztés

Célja: a pszichikus funkciók és részképességek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata

- Figyelembe veszi a gyermekek értelmi fejlesztése, nevelése során a gyermekek már meglévő tapasztalatait, élményeit és ismereteit; a nevelés során épít azokra.
- A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.
- A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra épít, minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít.
- Olyan változatos tevékenységeket biztosít, melyeken keresztül a gyermek dolgokról, jelenségekről természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben tapasztalatokat szerezhet.
- Megvalósítja a gyermek spontán ismereteinek rendszerezését, bővítését, a kognitív képességek, kreativitás fejlesztését.
- Élmények nyújtásával, mesehallgatással, játékos tevékenységek biztosításával fejleszti a képzeletet és fantáziát.
- Nyitott, játékos helyzetek megteremtésével többféle megoldás keresésére ösztönzi a gyermekeket.
- Az ismeretanyag cselekvő és kísérletező jellegű feldolgozásával megalapozza a későbbi problémamegoldó gondolkodás kialakulásának feltételeit.
- A problémák változatos megfogalmazásával az egyéni válasz keresésére ösztönöz.
- Lehetőséget biztosít az értelmi nevelés során a gyermekek spontán ismereteinek a rendszerezésére, különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlására.

8 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása

A gyermekek egyéni igényeire épülő, differenciált, preventív és a hátrányok csökkentését támogató pedagógiai gyakorlat, valamint feltételrendszer fejlesztése. A gyermekek sikeres iskolai tovább haladást megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődésének elősegítés a pedagógusok módszertani eszköztárának bővítésével, új módszerek, innováció, jó gyakorlatok adaptálásával.
Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással – a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések biztosításával.

A pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének eredményességét elősegítő óvodapedagógusi jellemzők:

- Az elfogadás, integrálás, inklúzió természetes a számára.
- Folyamatos, rugalmas napirendet biztosít.
- Olyan tevékenységeket szervez, amelyekben minden gyermek képességének megfelelően lehet aktív.
- Empatikus, toleráns, rugalmas attitűddel rendelkezik.
- Nyitott a munkáját segítő szakmai kapcsolatok építésére, az együttműködésre.
- Igénye van a szakmai fejlődésre.
- Tisztában van saját kompetenciáinak határaival.

8.1 Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében

Óvodánk tudatosan és felkészülten fogadja be az értelmileg enyhén sérült, tanulásban akadályozott és beszédfogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Befogadó szemléletünk alapelvei

- Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- A csoportjukban integrációt folytató kollégákat az egész alkalmazotti közösség támogatva segíti.
- A gyógypedagógus komplex segítséget nyújt a befogadó intézménynek.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel történő kölcsönös kommunikációra, a hatékony együttműködés kialakítása érdekében.
- Az integrált neveléshez kapcsolódó attitűd folyamatos fenntartása.

Az óvodapedagógus feladata

- A sajátos nevelési igényű gyermekek terhelhetőségéhez igazított nevelés, fejlesztés megvalósítása.
- Az óvodapedagógusi kompetenciákkal hátránykompenzáció megvalósítása a fejlesztési irányt meghatározó szakértői vélemény diagnózisa, javaslata, illetve, a gyógypedagógussal való folyamatos konzultáció alapján.
- A fejlesztés elemeinek, felépítésének a gyermekek fejlettségi szintje, fejlődési üteme alapján történő meghatározása, melyben az egyes fogyatékossági típusnak megfelelően más - más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Az eredményes integrált nevelés megvalósításának folyamata
A befogadás szakasza
Célunk

- A sajátos nevelési igényű gyermek illeszkedjen be az óvodai csoportba, a csoport fogadja őt be, a közösség hasson rá húzóerőként.
- Az óvodai nevelés és a gyógypedagógiai fejlesztés hatására képességei optimálisan fejlődjenek.
- A többségi gyermek és felnőtt közösség az együttélés során olyan humán értékekkel gazdagodjon, mint elfogadás, tolerancia, segítőkészség, értékelődjön fel az egészség, mint érték.

A nevelés, fejlesztés szakasza
A nevelőtestület feladata
Valamennyi pedagógusnak ismernie kell a különböző eljárásrendeket, helyettesítés esetén a csoportos óvodapedagógussal konzultáció a gyermek nevelésének, fejlesztésének módjáról.

Az óvodapedagógus feladata

- Megfigyelések, elvégzése, dokumentálása.
- A gyermek csoportban történő fejlesztésének megvalósítása differenciált fejlesztéssel
- Folyamatos konzultáció a gyógypedagógussal.
- A gyermek kontroll vizsgálatának előkészítése.
- Folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a szülővel.

Eredmények

- A gyermekek számára természetessé válik a másság elfogadása, szeretik, segítik társaikat.
- A többségi szülői közösség elfogadóbbá, támogatóvá válik.
- Az óvoda nevelési, tanulási gyakorlata segíti, hogy minden gyermek egyéni képességei, érdeklődése szerint vegyen részt az óvodapedagógusok által felkínált tevékenységekben.
- Az óvodapedagógusok egyre több olyan módszert ismernek és alkalmaznak, amellyel segíteni tudják a SNI-s gyerekek óvodai csoportba való befogadását.

Az óvodából iskolába történő átmenet szakasza

- Beiskolázáshoz szükséges kontroll vizsgálat előkészítése.
- A gyermek iskolai készültségének vizsgálatával kapcsolatos valamennyi óvodapedagógusi mérés, megfigyelés eredményének megismertetése a szülővel.
- A szülő segítése az iskolaválasztásban.
- Óvoda- iskola átmenet megvalósítása az eljárásrendnek megfelelően.
- Óvoda–iskola átmenet komplex (mérésen és/vagy nyomon követésen és/vagy intézményi együttműködésen alapuló), differenciált, pedagógiai támogatással valósul meg

A hátránykompenzáció eredményességét biztosító tényezők

- A sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.

- Indokolt esetben speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés.
- A kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztése.
- Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósításához.
- Az óvodai dolgozók és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermekek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez. Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakításakor igénybe kell venni a szakirányú közreműködést (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat). Fokozottan szükséges a szülők, az óvoda szoros, érdemi, egymást erősítő együttműködése.
- A fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, foglalkoztatást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.
- Az együttnevelés megvalósításában az óvodapedagógussal szemben az alábbi követelmény teljesül: tudatos pedagógia, pszichológia felkészültség, pozitív nevelői attitűdök, mint elfogadás, befogadás, empátia, hitelesség – és az integrált neveléshez szükséges kompetenciák megléte; individuális módszerek ismerete, technikák alkalmazása;
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- figyelembe veszi az eltérő képességeket, tolerálja az eltérő viselkedést;
- együttműködik a különböző szakemberekkel, iránymutatásaikat, javaslataikat beépíti

8.2 Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít. Közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. A gyermek fejlesztő foglalkozáson való részvétele szükséges. A fejlesztő foglalkozás a pedagógiai szakszolgálat irányításával és az általa készített szakvélemény alapján, az óvodai nevelés keretében, fejlesztő pedagógus részvételével valósítható meg.

Cél: a gyermek társas kapcsolatai kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságainak csökkentése.
A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével a közösségbe történő integrálása, megismerő funkcióinak differenciált fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata

- Elfogadó, befogadó óvodai légkört alakít ki.
- Differenciált bánásmóddal, pozitív megerősítéssel, társas kapcsolatokat alakít ki.
- Óvodapedagógusi kompetenciáival segíti a gyermek fejlesztését.

- A gyermek sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével valósítja meg a közösségbe történő integrálást, fejlesztést.
- Csökkenti a gyermek magatartásszabályozási hiányosságait.
- Az óvodapedagógus a szakvéleményben foglalt iránymutatások figyelembevételével tervezi nevelő, fejlesztő munkáját
- Nevelő, fejlesztő munkája során törekszik egyéni- és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között történő differenciált fejlesztésre.
- Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Együttműködik a gyermeket ellátó más szakemberekkel (logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus).
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről.
- Segítséget nyújt az otthoni neveléshez.
- A gyermek kontroll vizsgálatát előkészíti.
- Elősegíti a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenetet.

Várható eredmények

- A gyermek beilleszkedik a csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadja, alkalmazkodik hozzá.
- Magatartása az életkor szerinti elvárható viselkedési formák felé közelít.
- A tanuláshoz szükséges képességei az óvodapedagógusi és fejlesztőpedagógusi fejlesztés hatására fejlődnek

8.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén

A köznevelési törvény szerint „kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Óvodában még jellemzően tehetség ígéretekkel találkozunk, felismeréséhez három területen kell megfigyelnünk a gyermeket: milyen képességgel rendelkezik, amely átlagon felülinek tekinthető, emellett mennyire jellemző rá a magas fokú kreativitás és az erős motiváció.

Kiemelkedő képességterületek lehetnek az alábbiak:

- nyelvi
- zenei
- matematikai-logikai
- vizuális, téri
- testi-mozgásos
- szociális-interperszonális
- intraperszonális

A magas fokú kreativitással rendelkező gyermek nehezen illeszthető keretek közé, kérdésfeltevése és problémamegoldása sem a megszokott, viselkedése sokszor nem bejósolható, ezért "zavaró" lehet.

Az érdeklődési köréhez köthető erős motiváltság, folyamatos, kíváncsiság és az ehhez kapcsolódó elmélyülés szintén jellemzője az óvodai tehetségígéreteknek.

Célunk a tehetségígéretes gyermekek nevelése, fejlesztése kapcsán kettős:

- tehetségének gondozása
- gyengébb képességterületeinek fejlesztése

Az óvodapedagógus feladata

- Felismeri - szükség esetén kolléga vagy szakember segítségével- a tehetség megjelenési formáit.
- Teret ad a gyermek kreatív megnyilvánulásainak
- Differenciált fejlesztéssel segíti kiemelkedő képességeinek kiteljesedését, fejlődését
- Rugalmas napirenddel, elkülönülés lehetőségével biztosítja a gyermek számára az elmélyült alkotást
- A gyermek gyenge területét (ami gyakran szocializációs probléma) tudatosan fejleszti.
- Lehetőségeket teremt a gyermek tehetségének óvodában, óvodán kívüli megmutatkozására (rajzpályázat, sportverseny, Bozsik-program, DVTK –ovi foci, versmondó verseny, dramatizálás).
- Tájékoztatja, és együttműködő kapcsolatot alakít ki a szülőkkel a tehetséges gyermek tovább fejlődésének érdekében.
- A tehetség specifikumának megfelelően irányítja a gyermeket szakemberekhez.
- Segíti a szülőket a tehetség ígéretet mutató gyermek megfelelő iskolatípusba való irányításában.

Várható eredmények

- A gyermek személyisége, erős és gyenge képességei, sokoldalúan, folyamatosan fejlődnek.
- Önkifejező és önérvényesítő törekvések során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.
- A szülők támogatják a gyermeket tehetségük kibontakoztatásában.
- Tehetségének megfelelő iskolatípusban kezdi meg a tanulmányait.

9 Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Célunk a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelésoktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentése hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozásával és (tovább) fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtésével. A pedagógiai munka, a pedagógiai kultúra megújítása, az innovációs hajlandóság erősítése a nevelőtestületen belül, a hálózati kapcsolatok révén megismert jó gyakorlatok átvétele.
Nevelési rendszerünkben a gyermekvédelem célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének javítása és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés az illetékes szakemberekkel, szakhatóságokkal.

Az óvodai gyermekvédelem elvei
A gyermeki jogok elválaszthatatlanok az emberi jogoktól.
A gyermeket megilletik az alapvető emberi jogok és további jogként fogalmazódik meg a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemre és gondoskodásra való gyermeki jog.
Az óvoda a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja.

A jelzőrendszer működésének, működtetésének különös alapelvei

- **Az egyén szakmai felelősségének elve:** Az észlelő-, jelzőrendszer valamennyi résztvevőjének azonnali feladata elősegíteni a rossz bánásmód megszüntetését.
- **Együttműködés elve**
- **Felelősség elve:** Kiskorú veszélyeztetése bűntett elkövetésének gyanúja esetén a gyanút észlelő feladata (a gyermekjóléti szolgáltatón kívül) hatósághoz is fordulni – így elősegítve a rossz bánásmód mielőbbi megszüntetését.
- **Kompetenciahatárok betartásának elve:** A rossz bánásmód súlyos esetét észlelőnek, nem feladata a nyomozás! A jelzőrendszer feladata ilyenkor a feljelentés megtétele.
- **Írásbeliség elve:** A gyermekkel kapcsolatos rossz bánásmód, illetve bántalmazás azonnali jelzését (telefonos, szóbeli, elektronikus stb.) követően minden esetben elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszeri tag írásbeli feljegyzést is készítsen, amely a problémát konkrétan és körültekintően tartalmazza, és azt megküldje a gyermekjóléti szolgálatnak.

Az óvodapedagógus feladata, tevékenységei

- Kiemelt figyelmet fordít a gyermekek teljesítmény-. viselkedés-, és magatartászavaraira, testi, lelki tüneteire. A veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében aktívan közreműködik.
- Eleget tesz gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszeri kötelezettségének:
- Jelez a gyermekvédelmi felelősnek
- Jelez az óvodai szociális segítőnek
- Jelez az intézményvezetőnek
- Aktívan részt vesz a jelzőlap, pedagógiai vélemény, egyéb hatóság által kért adatszolgáltatásban.
- Részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción
- Partneri kapcsolatot alakít ki a családokkal, megértő, segítő, elfogadó attitűd érvényesítésével. (Családlátogatások, fogadóórák, beszélgetések, nyílt napok, szülői fórumok, családi közös programok.)
- Részt vesz a családok számára szervezett adománygyűjtésekben, elosztásban.
- Mentálhigiénés szemléletmódot érvényesít.
- Biztosítja az egészséges és balesetmentes környezetet.
- Részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Gyermekvédelmi felelős feladata, tevékenységei

- Éves gyermekvédelmi munkatervet és beszámolót készít.
- Működteti a gyermekvédelmi belső, külső jelzőrendszert.
- Szorosan együttműködik az óvodai szociális segítővel, a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal, részt vesz a jelzések megfogalmazásában, küldésében.
- Részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción, gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken, jelzőrendszeri értekezleteken.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentációt naprakészen vezeti.
- Szükség esetén részt vesz a fogadóórákon, családot látogat.
- A törvényi előírásoknak megfelelően tájékoztatja a szociális juttatások lehetőségeiről a szülőket és a pedagógusokat.
- Segíti a pedagógusokat gyermekvédelmi feladatainak ellátásában, konzultáció keretében.

Óvodai szociális segítő tevékenységei

- Az óvodai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt az intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és az intézmény pedagógusainak. Az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai szociális segítő a gyermekvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.
- Az óvodai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermekvédelmi feladatokat lát el.

Ennek keretében segíti

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe való beilleszkedéséhez, valamint a személyiségének fejlesztésében,
- a gyermeket a lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek óvodáztatási kötelezettségének teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek családját a gyermek óvodai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- a jelzőrendszer működését.

Gyermekvédelmi tevékenységek

Integrációt elősegítő csoportalakításra törekszünk.

- Nevelőtestületi együttműködés keretében rendszeres team munka, esetmegbeszélések, hospitálások szerveződnek meg.
- A hátrányos helyzet leggyakoribb okainak (környezeti, anyagi, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok) meghatározása
- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitvatartás kialakítása valósul meg intézményünkben Intézményi innováció keretében „Maradj ma velem az oviban” program megvalósítása.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése, megszervezése Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok)
- Eredményesség vizsgálata: hiányzás csökkenése, iskolakezdés megfelelő időben, új eljárás bevezetésének tapasztalatai.
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei) megismerése, alkalmazása a pedagógiai gyakorlatunkban. Tanügyigazgatást támogató tevékenységek (pl. szülői kérelmek megírása, benyújtása) Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatás).
- Egyéni beszélgetések, gyermeknevelléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása.
- Eredményesség (indikátorok teljesülése: hiányzás csökkenése, iskolakezdés megfelelő időben, új eljárás bevezetésének tapasztalatai az iskolaérettség elérése) mérése, elemzések készítése az éves óvodavezetői beszámolóban.

Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner szervezetekkel

Partnereink	A partner képviselője	Kapcsolattartás módja
Szülők	A gyermekvédelmi szolgáltatásra szoruló gyermekek szülei	• Családlátogatások • Megbeszélések • Szülői értekezlet, • Fogadóóra
MESZEGYI Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény Módszertani Központ	óvodai szociális segítő, családsegítők	• Esetmegbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk, jelzőrendszeri értekezletek • Személyes konzultáció az óvodai szociális segítővel • Jelzések megtétele • Segélyakciókban való részvétel
Családok Átmeneti Otthona Gyermekek Átmeneti Otthona	Családgondozó	• Konzultáció a családgondozóval • A gyermek nevelésével megbízott szakemberek meghívása az óvoda szülői értekezletére, rendezvényeire
Területileg illetékes Járási Hivatalok Gyámügyi Osztályai	Hivatal munkatársa	• Jelzési kötelezettség teljesítése, információ és adatszolgáltatás.
B.-A.-Z. Vármegyei Gyermekvédelmi Központ Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	Gyermekvédelmi gyámok	• A gyermekvédelmi szakellátásban elhelyezett gyermekek gyámjával való kapcsolattartás.
Nevelőszülői hálózatok	Nevelőszülői tanácsadók	• Nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek esetében kapcsolattartás, információ szolgáltatás.
Miskolc Megyei Jogú Város Lakosságszolgálati Főosztály Szociális és Köznevelési Osztály	Szociális Osztály munkatársai	• Gyermekvédelmi támogatásokhoz és egyéb szociális támogatásokhoz óvodai igazolások nyújtása
B.-A.-Z Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	Szakszolgálat vezető, ügyintéző, szakemberei	• Logopédiai ellátás • Egyéni, speciális, fejlesztőfoglalkozások • Fejlesztő csoportba irányított gyermekek vizsgálata, fejlesztése • Beiskolázás előtti felmérés, tanácsadás
Megyei Szakértői Bizottság	Vizsgálatvezető	• SNI-s gyermekekkel kapcsolatos vizsgálat
Gyermekorvosok, óvodaorvos, Védőnői Szolgálatok	Orvosok, védőnők	• Egészségi okból veszélyeztetettek figyelemmel kísérése • Egészségvédelmi tanácsadás • Tisztasági vizsgálatok
Miskolc Megyei Jogú Város Nemzetiségi Önkormányzata	Elnök	• Esélyegyenlőség megteremtéséhez való hozzájárulás
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	Területi önkormányzati képviselő	• Hátrányos helyzetű családok gyermekeit nevelő intézmény támogatása a hátrányos helyzet csökkentése, esélyegyenlőség megteremtése érdekében

10 Az óvoda tevékenységformái

10.1 Játék

A játék az óvodáskor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a gyermekek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és

lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermekek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásaikat játékukban tagolják. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. A gyermeki játéktevékenységekben rejlő nevelési lehetőségek megfelelő feltételek biztosításával bontakoztathatók ki:

- Nyugodt légkör megteremtése.
- Megfelelő hely biztosítása a különböző játékformákhoz.
- Játékhoz szükséges optimális idő biztosítása.
- Esztétikus játékszerek, anyagok, eszközök.
- A gyermek tapasztalatainak gazdagítása, élményszerzési lehetőségek biztosítása.

Nyugodt légkör megteremtése

Az óvodapedagógus feladata

- Tudatos jelenlétével biztosítja a játék folyamatában az indirekt irányítást.
- Nyugodt, alkotó és derűs légkört teremt, mely biztonságérzetet nyújt a gyermek számára.
- Lehetőséget biztosít a gyermeknek a szabad téma, eszköz és társválasztásra.
- Segíti a játékot kellő időben sok új ötlettel, megerősítéssel, ha szükséges a konfliktus helyzetek megoldásával, hatékony kommunikációjával.
- Biztosítja a megfelelő egyensúlyt, életszerűséget a szabályok, normák felállításakor, mert ezek segítik a rugalmasságot, az oldott légkör fenntartását, az elképzelések valóra válását.

Megfelelő hely biztosítása a különböző típusú játékokhoz

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelő helyet biztosít a változatos játéktevékenységeknek (kuckósítás, mesesarok, bábozás, barkácsolás, rajzolás-festés- mintázás-kézimunka, képességfejlesztő-, mozgásos-, szerepjátékok stb.).
- Lehetővé teszi, hogy játék közben a gyermek maga is kialakíthasson babasarkokat, kuckókat, kedve szerint bevonhassa a környezetében lévő tárgyakat játékába.
- Törekszik arra, hogy a gyermeknek a szabadban is legyen módja minden évszakban különböző játék fajták játszására.
- Ösztönzi a gyermeket arra, hogy a szabadban minél több nagymozgásos játéktevékenységet folytasson.
- Alkalmat biztosít a gyermeknek az udvar valamennyi mozgásfejlesztő eszközének használatára.

A játékhoz szükséges idő biztosítása
Az óvodapedagógus feladata

- Biztosítja az elmélyült szabadjáték kialakulásához a minél hosszabb, megszakítás nélküli, folyamatos játékidőt.
- Folyamatos, rugalmas napirend kialakításával megteremti a feltételeit annak, hogy a megkezdett játékot a megszakítás után is folytathassa a gyermek.
- Biztosítja, hogy a délelőtti és délutáni játékidő egyenértékű legyen.

- A napi élet szervezése során, az udvari játéktevékenységekhez minél több időt biztosít a gyermek számára évszakhoz, időjáráshoz igazodva.

Az esztétikus játékeszközök
Az óvodapedagógus feladata

- A játékhoz olyan eszközöket biztosít, melyek ízlésesek, egyszerűek, és minden alkalommal a gyermek rendelkezésére állnak, könnyen elérhető helyen.
- Figyelembe veszi, hogy a korosztályoknak, illetve a gyermekek egyéni fejlettségének különböző az eszközigénye, így a minőségről, választékról és azok bővítéséről folyamatosan gondoskodik.
- Megengedi, hogy a gyermek a környezetében található tárgyakat kedve szerint bevonhassa a játékába.
- Gondoskodik a készen kapható játékeszközökön kívül a gyermeki fantázia kibontakozásához szükséges változatos anyagokról, félkész és szimbolikus eszközökről, a kellékek gazdag választékáról.
- Olyan játékszereket biztosít, amelyek alkotásra ösztönzik a gyermeket, többféle módon felhasználhatók, a velük való játék kihívás a gyermek számára.
- Újrahasznosítható és természetes anyagokból játékeszközöket készít.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermekek az óvodai játékhoz felhasználható, kedvelt, otthoni tárgyaikat behozhassák az óvodába.
- Az udvaron is megteremti a kreatív, szabadjáték lehetőségét, a kirakott csoportszobai játékokkal, udvari játékeszközökkel.

A gyermek tapasztalatainak gazdagítása

Az óvodapedagógus feladata

- Megismeri a gyermek otthoni játékfeltételeit, az óvodán kívüli tapasztalatait, élményeit.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermek a családban, óvodában, tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat, élményeket játékidőben újra, s újra átélhesse.
- Elősegíti, hogy a gyermek játékának színvonala egyre magasabb szintre jusson, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és a cigány nemzetiségi gyermekek játékkultúrájának fejlesztésére.
- Biztosítja a gyermek számára, az élményszerzési és tapasztalathoz jutás lehetőségét a különböző játékformákhoz.
- Ösztönzi a gyermeket arra, hogy az egyénileg és közösen átélt élmények megjelenjenek játéktevékenységeiben.
- Sétákat, kirándulásokat szervez, mert ezek fejlesztő hatása megmutatkozik a gyermeki játéktémákban, tevékenységekben, élmények feldolgozásában.
- Együtt játszáskor utánozható mintát ad, beleérző képessége motiváló a gyermek számára.
- Bevonható társ, segítő kezdeményező, ha a játékfolyamat elakad.
- Irányítása játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni, játéksegítő metódusai szituációtól függőek, indokolatlanul nem avatkozik a játékba, él az indirekt irányítás módszerével.
- Magatartása, hangja mindig igazodik a játék tartalmához, hangulatához.
- Észreveszi és támogatja a gyermek egyéni játékötleteit, hagyja a gyermeket „kalandozni”.

- A félénk, bátortalan, passzív vagy újonnan érkező gyermeket próbálja bevonni a játékba, megfelelő odafigyeléssel, kommunikációval, érzelmi ráhangolódással, tapintattal segíti.
- Pozitívan épít a játék közben kialakult baráti kapcsolatokra.
- Törekszik arra, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermek minden játéktevékenységben részt vehessen, ehhez sokféle, a gyermek képességeinek megfelelő, speciális játékeszközöket biztosít.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- játékában megjelennek a különböző játékfajták,
- mozgásos, verbális és manipulációs játékot játszik,
- játékszerekből, különböző anyagokból, elemekből tárgyakat hoz létre, konstruál, átéli az „én készítettem" alkotás örömét,
- képessé válik arra, hogy bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozzon létre,
- ÖKO játékokkal játszik, vagy maga is készít ilyen játékokat.
- szerepjátéka során különböző emberi-társadalmi szituációba éli bele magát, majd „sajátos" mondanivalója szerint eljátssza, átéli a helyzeteket,
- szimbolikus szerepjátékot játszik, ami többoldalú örömszerzést jelent a számára, oldja esetleges szorongásait,
- gyakorolja a szociális magatartásformákat, fejleszti társas kapcsolatait,
- szabályjátékokat játszik, igyekszik betartani a szabályokat,
- bábozik, meséket dramatizál.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- játék elgondolása szélesedik, és ez által megjelenik a többféle ötletből kialakított tartalmas játék
- játékában dominánsan jelentkezik a szimbolikus játék
- képes kitartóan, több napon keresztül egyazon játéktémában részt venni
- megérti és elfogadja játszótársai elgondolásait, tevékenységük logikáját, együttműködő, alkalmazkodik játszótársaihoz
- szabályjátékot játszik, alkalmazkodik a játék szabályaihoz, figyelmezteti társait a szabályok betartására
- játékában jelen van az egészséges versengés
- képes a játéktevékenység megszervezésére, játékeszköz kiválasztására, felhasználására
- a szerepekből fakadó magatartási formákat betartja
- megfelelő tapasztalatok élmények birtokában együttműködő a játék előzetes, közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, elosztásában, váltogatásában
- vállalja a számára kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is
- le tud mondani egy-egy kedves játékszerről
- tud a játékelemekből játékszereket is készíteni, és ezt felhasználja játékában
- szerepjáték közben épít, szerel, szerkeszt, barkácsol, a létrehozott alkotás hatására képzeli bele magát különböző élethelyzetekbe

10.2 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és cselekvő tapasztalással egybeeső, munka jellegű tevékenység. A társadalmi környezet tevékeny megismertetésének fontos részét képezi. Ahogy a tevékenység az idők során egyre önállóbbá válik (önkiszolgálás, naposi munka, megbízások önálló teljesítése), ez a gyermekek egyre magasabb együttműködését igényli.
A munkavégzés segíti a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességtudat, önértékelés kialakulását és fejlődését, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
A munka esztétikai nevelő hatása önmagából következik, általa a „szép" fogalma mélyebb tartalmat kap.
A vegyes életkorú, vagy nagyon eltérő fejlettségi szintű csoportban ügyelni kell arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, de egyik gyermeket se terhelje az túl.

Az óvodapedagógus feladata

- Minél több munka jellegű tevékenységet biztosít a gyermek számára – életkorához igazodóan.
- Támaszkodik a munka játékkal megegyező sajátosságaira.
- Megteremti a gyermek számára az életkorához, erejéhez mért munkalehetőségeket.
- Erősíti a gyermekben a munka szükségességének érzését, nélkülözhetetlenségének felismerését.
- Elegendő időt biztosít minden egyes gyermeknek a munkafogások elsajátítására, megtapasztalására.
- Az óvoda lehetőségeit figyelembe véve a gyermeknek tartalmilag gazdag, változatos feladatokat ad.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermek az általa különösen kedvelt munkafajtákban elmélyedhessen.
- Olyan pedagógiai feltételeket teremt, hogy a munka örömteli legyen a gyermek számára és önként vállalja azt.
- A munkavégzéshez megfelelő időt, a tevékenység gyakorlásához megfelelő méretű, biztonságos eszközt biztosít.
- Gondoskodik arról, hogy a munka jellegű feladatok a napi tevékenységek természetes részét alkossák.
- Törekszik a gyermekkel való együttműködés során a folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermek saját magához mért, fejlesztő értékelésére.
- Minden csoportban - minden fajta munkához-, megteremti az önálló munkavégzés lehetőségét.
- Fokozatosan vezeti be a munkafajtákat, megfelelő mintát ad az eszközök használatához, a helyes sorrendiséghez.
- Figyelembe veszi, hogy a munka a gyermeki fegyelmezett magatartás alakításának egyik fontos eszköze.
- Tudatosítja a gyermekben, hogy a naposi munka végzése nélkülözhetetlen a csoport számára.
- Különös gondot fordít a más csoport, vagy az egész óvoda érdekében végzett munkára.
- Minden évszakban folyamatosan bevonja a gyermeket az élősarok, udvar, kiskert és sziklakert gondozásába.

- A munka nevelőértékének felhasználásával törekszik a szociálisan hátrányos helyzetű gyermek beilleszkedésének elősegítésére.
- A család és óvoda elvárásai közötti összhang kialakítására törekszik a gyermek saját személyével kapcsolatos munka elvégzése terén.
- A gyermek fejlettségi szintjének megfelelően, pozitív megerősítéssel értékeli a munkavégzést.
- Törekszik arra, hogy a kiemelt figyelmet igénylő, SNI gyermek megérezze, hogy ő is képes egyszerűbb megbízatásokat végrehajtani.
- Dicsérettel, biztatással a gátlásos, visszahúzódó gyermeket is megpróbálja bevonni a munkavégzésbe.
- Megszervezi az óvoda környezeti neveléséhez kapcsolódó munkatevékenységeket / papírgyűjtés, kertrendezés, szülőkkel közös virágültetés stb./.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- önkiszolgáló tevékenységet végez,
- naposi munkát végez,
- felelősi munkát vállal: öltöző-, mosdó-, élősarok felelős,
- segíti a felnőtt munkáját a környezet kialakítása, a napirend megvalósítása érdekében,
- az ünnephez kapcsolódó munkatevékenységekben részt vesz (takarítás, díszítés),
- segíti a kisebb-, és a segítséget igénylő társát,
- az évszakoknak megfelelő munkában segít a felnőttnek (gereblyézés, falevélgyűjtés, sepregetés, veteményeskert, sziklakert, virágoskert gondozása, gyomlálás, kapálás, locsolás, hólapátolás),
- a tevékenységek eszközeinek elpakolásában aktívan részt vesz,
- kisebb feladatokat önállóan elvégez,
- ágyneműjét, ruháját összehajtogatja, a ruhaneműjét a helyére teszi,
- fogápolási eszközeit tisztán tartja,
- segédkezik a csoportszoba díszítésében, rendezésében,
- a szabadban való játékhoz szükséges eszközöket a megjelölt helyre viszi,
- részt vesz ajándék- és környezetének díszítésére alkalmas tárgyak készítésében,
- körülményektől függően az óvodapedagógus által megbízatásokat teljesít.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- igényévé válik az esztétikus környezet megteremtése saját munkájával,
- a vállalt naposi munkáját önállóan, örömmel végzi,
- önállóan ellátja a maga körüli teendőket,
- szívesen vállalja és teljesíti a felnőttől kapott megbízatásokat,
- észreveszi, ha a társa segítségre szorul és segíti,
- a csoport játékait elrakja, elrendezi a csoportszobában és az udvaron,
- szívesen és önállóan végzi felelősi munkáját,
- örömmel és aktívan részt vesz környezete tisztán tartásában és díszítésében,
- ismeri és óvja az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkáját,

- ötleteivel és tevékenységeivel bekapcsolódik a csoportszoba átrendezésébe,
- egyéni ötleteit felhasználva végez munka jellegű tevékenységeket,
- az élősarokban lévő növények gondozásában, átrendezésében, a növények, termések gyűjtésében vesz részt,
- megtanulja, mit, hol, mikor gyűjthetnek,
- segít az udvar, az óvoda környezetének rendben tartásában, szépítésében.

10.3 Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás az óvodai nevelés teljes folyamatában jelen van, belső motivációból táplálkozik, a gyermek cselekvő aktivitására épít, és játékba ágyazottan valósul meg.
Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásra épülő, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.
Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg, melyek a csoportok hetirendjében tükröződik.

Hetirendünk

A hetirend pedagógiai programunknak megfelelően a komplexitás elvét követi.
Alapja a kötetlenség, kivétel a szervezett mozgás, melyet heti egy, illetve két alkalommal, kötelező jelleggel, előre megtervezett napokon tartanak a csoportok.

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Mozgás/ szervezett mozgás	Mozgás/szervezett mozgás	Mozgás/szervezett mozgás	Mozgás/szervezett mozgás	Mozgás/szervezett mozgás
A külső világ tevékeny megismerése				
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka				
Ének, zene, népi játék, tánc				
Verselés, mesélés				
Anyanyelvi nevelés	Anyanyelvi nevelés	Anyanyelvi nevelés	Anyanyelvi nevelés	Anyanyelvi nevelés

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendszerezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésekor épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
A tevékenységekben megvalósuló tanulás során a gyermekek fejlesztése leghatékonyabban differenciált személyiségfejlesztéssel valósul meg. Ez magában foglalja a gyermek sajátos fejlettségéhez, személyiségéhez, érdeklődéséhez, motiváltságához igazodó tanulásszervezést, a megfelelő tevékenységi forma, hely, idő, eszköz megválasztását, a módszertani gazdagság megvalósítását. Része e tevékenységnek a folyamatos hátránykompenzáció csakúgy, mint a tehetséggondozás.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás lehetséges formái az óvodában

- utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedés tanulás; szokások alakítása,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,

- az irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus feladata

- Olyan környezetet alakít ki a gyermekek számára, ahol spontán és szervezett módon, változatos körülmények között, lehetőségük van a minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzésre.
- A gyermekek tapasztalataira építve, nyugodt légkörben, gazdag, sokszínű élményt nyújt, miközben bővíti, rendszerezi meglévő ismereteiket, fejleszti megismerő funkcióikat, a tanuláshoz szükséges képességeiket.
- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára épít, megpróbálja kielégíteni megismerési vágyukat. A felmerülő kérdésekre mindig választ ad, kérdéseivel a problémamegoldó gondolkodást elősegíti.
- Figyel az egyéni szükségletekre, igényekre, ennek megfelelő módszereket, eljárásokat alkalmaz, változatosan alkalmazza a lehetséges munkaformákat, előtérbe helyezi a mozgást, a játékosságot, kihasználja a szociális nevelés lehetőségeit.
- Egy dolgot, témát több oldalról, minél sokoldalúbban megismertet.
- Minél több, a gyermeki aktivitásra épülő, a kreativitását fejlesztő tevékenységet szervez.
- Érdeklődő, motiváló magatartásával segíti a gyermeki aktivitás kibontakoztatását.
- A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömét. Ennek érdekében IKT eszközöket is használ.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségfejlődését.
- Felfedezi és gondozza a tehetségígéretnek bizonyuló, érdeklődő gyermekek képességeit.
- Tekintettel van a gyermekek eltérő szociokulturális helyzetére, differenciált neveléssel hátránykompenzációt valósít meg, különös figyelmet fordít a hátrányos, halmozottan hátrányos, az értelmileg, szociálisan lassabban fejlődő gyermekekre.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében szokásostól eltérő nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárásokat alkalmaz.
- Felfigyel a különböző tanulási részképesség zavarokra, szükség esetén szakember bevonásával azokat korrigálja.

10.3.1 A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerésének célja, hogy a gyermekek életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti-és társadalmi környezetről. A valóság felfedezése során alakuljon pozitív érzelmi viszonyuk a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulják meg azok védelmét, az értékek megőrzését.
Óvodánk nyitottsága, a családokkal való szoros együttműködés lehetővé teszi számunkra a szülő természetbarát szemléletének formálását is. Intézményünk felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az egészséges életvitelre.
Játékos tevékenységek, beszélgetések, közös élményszerzések alkalmával, kiemeljük a legfontosabb emberi tulajdonságokat (figyelmesség, megértés, együttérzés, tapintat, segítőkészség, áldozatvállalás), ezekkel is erősítve a családhoz, szereteteinkhez való kötődés érzését.
Az ünnepek, hagyományok és jeles napok jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében, azokat az egyes óvodai egységek maguk alakítják, a szervezés kerete munkatervben megfogalmazottak szerint valósul meg.

Ünnepek, hagyományok és ~~a~~ jeles napok ajánlott szervezése

Minden ünnepet és jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, mely során az óvodapedagógus folyamatosan változatos élményeket, tevékenységeket biztosít. Az előkészület időszakában történő élmények, séta, kirándulás, együtt játszás, együtt munkálkodás, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát. Az óvodapedagógus gondoskodik arról is, hogy a gyermekeket körülvevő környezet (csoportszoba, öltöző, előtér) díszítése megfelelő hangulatot, ráhangolódást teremtsen.

Ünnepségeink kiemelkednek mindennapi életünkből, de előzményei és emlékei illeszkednek a gyermekek természetes életmenetébe.

Ünnepeink

- A gyermekek születés-és névnapját a csoportban kialakított hagyományok szerint ünnepeljük meg.
- Advent kezdete: az adventi koszorú elkészítésével megkezdődik az ünnep-várás, a karácsonyi készülődés szívet-lelket melengető időszaka. A gyertya színeinek jelentése (hit, remény, öröm, szeretet), mint keresztény értékek közvetítése.
- Mikulás nap a gyermekek egyik legkedvesebb, legtöbb izgalommal járó ünnepe. Dalokkal, versekkel, dramatizálással készülünk a Mikulás fogadására. A gyermekeknek meglepetésekkel kedveskedünk. Szent Miklós legendájának elmesélése, az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- A karácsonyi készülődés egy hosszabb időszakot foglal magában. Ebben az időszakban a játéksarkokban nagytakarítást végzünk, termet, öltözőt, előteret díszítünk, ajándékokat, díszeket készítünk, mézeskalácsot sütünk. A karácsonyi készülődésnek része a szülőkkel közös program, amely kellemes hangulatával a család és az óvoda kapcsolatát is erősíti.
- A farsang előkészületei során a gyermekekkel együtt farsangi szemüvegeket, álarcokat, maszkokat készítünk. Feldíszítjük a csoportszobát, öltözőt, előteret. Jelmezes farsangi mulatságokat szervezünk csoportonként.
- A húsvéti készülődés során teremdíszítésre, természetes anyagokkal tojás díszítésére, locsolkodó versek, és a locsolkodási tavaszváró néphagyomány megismertetésére kerül sor.
- Anyák napja a gyermek és az anya érzelmi kapcsolatának legmeghatóbb ünnepe. Verssel, dallal és ajándékkal köszöntjük az édesanyákat, nagymamákat.
- A nagycsoportosok búcsúztatása az egyes óvodai egységek hagyományainak megfelelően történik
- A Gyermeknapot a vidámság, derű, jó hangulat jellemzi. Tartalmas, vidám műsorokat, szervezünk és ajándékokkal lepjük meg óvodásainkat.

Nemzeti ünnepeink - október 23. és március 15.

A 3-7 éves gyermekek számára fontos, hogy életkori sajátosságaiknak megfelelő módon részesei legyenek nemzeti ünnepeinknek. Megemlékezünk a régi korok eseményeiről, hőseiről, megteremtve ezzel csiráját a szülőföld, a haza szeretetének.

Képek gyűjtése, nézegetése, jelképek megismerése, ünnepi környezet kialakítása során a gyermekek átélhetik az ünnepek hangulatát.

A nemzeti ünnepeinkről való megemlékezés csoportszinten történik a gyermekek életkorának és fejlettségének figyelembevételével. Megéreztetjük az ünnepi hangulatot, amely később alapja lesz a mélyebb tartalom megértésének. A megemlékezés során arra törekszünk, hogy a különböző tevékenységek- zászló festése, kokárda készítése, óvoda díszítése- során a gyermekek átérezhessék

az ünnep hangulatát. Tudatosítjuk bennük, hogy magyarok vagyunk, Magyarország a hazánk. Meghallgatjuk a Himnuszt, a Szózatot, felkeressük a városi köztéri ünneplő helyeket, ahol elhelyezzük a megemlékezés virágait, illetve a gyerekek által készített nemzeti színű szimbólumokat. (zászló, kokárda).

A külső világ tevékeny megismerésének témakörei

- Család
- Felnőttek munkája
- Testünk
- Érzékszerveink
- Egészséges táplálkozás, egészségvédelem
- Szűkebb és tágabb környezet
- Közlekedés
- Idő múlása: napszakok, napok, hetek, hónapok
- Évszakok,
- Növények, állatok
- Színek
- Nemzeti ünnepek
- Iskolások leszünk
- Környezetvédelmi jeles napok
- Ünnepeink, hagyományaink

Az óvodapedagógus feladata

- Elegendő időt, alkalmat, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat- ismeret szerzésére, a környezeti kultúra megismerésére.
- A gyermekeket az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az egészséges életvitel igényére, valamint, az ezekhez szükséges önfegyelemre neveli.
- Ösztönözi a gyermekeket a tiszta ivóvíz fogyasztására.
- Épít a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára.
- Törekszik arra, hogy az állat-és növényvilág megismerése során a felelős magatartás gyakorlására is sor kerüljön (téli madáretetés, virágültetés).
- Megalapozza a gyermekekben a környezettudatos magatartást.
- Megláttatja a gyermekekkel a természet szépségét, hatékony kommunikációjával, környezettudatos magatartásával bemutatja a környezetvédelem fontosságát.
- A környezetvédelmi jeles napokon különféle tevékenységeket, játékos feladatokat, a helyi lehetőségeknek megfelelően kirándulásokat szervez.
- Séta, kirándulás alkalmával megtanítja a gyermekeket a szabadban a természetben való kulturált viselkedésre, a környezettudatos magatartásra.
- Törekszik arra, hogy amit csak lehet helyszínen, a természetben, élőben figyeltessen meg.
- Kialakítja a csoportszoba egyéni arculatát természetsarok létrehozásával, a természet által adott kincsekkel.
- Megismerteti a gyermekekkel az óvoda különböző helységeit, azok funkcióit.
- Lehetővé teszi, hogy a gyermekek megismerkedhessenek az óvodapedagógus, dajka és más felnőttek munkájával.

- Szituációs játékok segítségével ösztönözi a gyermekeket arra, hogy a személyes adataikat ismerjék meg.
- Lokálpatrióta szemlélet kialakítására törekszik közvetlen városunk, lakóhelyünk megismertetésével.
- Sétákat szervez az óvoda környékén a gyalogszerrel könnyen megközelíthető intézmények, szolgáltatók, természeti környezet (orvosi rendelő, OTP-fiók, könyvtár, posta, templom, gyógyszertár, kisállat-kereskedés, élelmiszer-zöldség- és virágbolt, pékség, fodrászat, rendőrség, bölcsőde, piac, avasi arborétum, avasi sportpálya, Avasi Kilátó, Országos Meteorológiai Hálózat Miskolci Állomása) megismerése céljából.
- Élményszerző alkalmakat szervez a pályaudvar, tűzoltóság, mentőállomás, illetve az ott dolgozók munkájának megismerésére.
- Megismerteti és gyakoroltatja a közlekedés alapvető szabályait.
- A gyermekeket a vízzel, árammal, papírral történő takarékoskodásra ösztönzi.
- Szelektív hulladékgyűjtés szervezésével erősíti a gyermekekben és a családokban a környezet megóvása iránti elkötelezett magatartást.

A gyermek tevékenységei

A gyermek

- figyeli a hónapok, napok, napszakok változásait, ehhez kapcsolódóan tevékenykedik,
- megismerkedik a növény-és állatvilággal, rendszeresen gyűjt természetes anyagokat, eteti a télre itthon maradt madarakat,
- aktívan bekapcsolódik az élősarok növényeinek gondozásába,
- részt vesz a szelektív hulladékgyűjtésekben,
- séták, kirándulások alkalmával megismerkedik szűkebb és tágabb környezetével, gyakorolja a közlekedés szabályait,
- megismerkedik az óvoda helységeivel, azok funkciójával,
- aktívan részt vesz az óvodai környezet szebbé tételében,
- elsajátítja az egészség megóvásához szükséges ismereteket, szokásokat, gyakorolja azokat.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- tudja személyes adatait-lakása címét, szülei foglalkozását, munkájukról van elképzelése,
- fel tudja sorolni a fő testrészeket az emberi test felépítése szerint, az érzékszervek funkcióit, védelmét,
- ismeri és képes alkalmazni az elemi gyalogos közlekedési szabályokat,
- ismeri a különböző közlekedési eszközöket,
- ismeri szűkebb, tágabb környezetét,
- ismeri és biztonsággal tájékozódik az óvoda helyiségeiben,
- ismeri a környezetében lévő néhány intézmény rendeltetését,
- felismeri és megnevezi a színeket, azok sötét és világos változatait,
- felismeri és segítséggel megnevezi a napszakokat, megnevezi a hét napjait, hónapokat, évszakokat, különbséget tesz azok között, megfogalmazza jellemzőiket,
- rendelkezik ismeretekkel, hogy gyermekként mit tehet környezetünk megóvása érdekében, gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat,

- tisztában van a környezetszennyezés ártalmaival,
- ismeri a növény, állat és más gyűjtőfogalom tartalmát,
- ismeri a növények fejlődésének feltételeit, tudja, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van,
- ismeri a jeles napok tartalmát, átérzi az ünnepek jelentőségét,
- munkájával aktívan részt vesz környezete szebbé tételében,
- rendelkezik ismeretekkel egészségének megóvása érdekében gyakorolja az óvodában elsajátított szokásokat.

Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése

A gyermek az őt körülvevő környezeti valóság mennyiségi és térbeli viszonyait, formáit a mindennapi élethelyzetben, játékos formában megfigyeli, felfedezi, megtapasztalja. A megismerő, felismerő képességek /érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, tapasztalás, megértés, probléma megoldás/ mindeközben fejlődnek.

A külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolható matematikai tartalmak:

- Halmazok, részhalmazok keletkeztetése, összehasonlítása tulajdonság szerint (tárgyak szétválogatása és összehasonlítása megadott szempont szerint, saját szempont szerint).
- Halmazok keletkeztetése számlálással, növekvő számsor kialakításával, kiegészítéssel.
- Homogén és heterogén elemű halmazok számosságának megállapítása, tőszámnevek (több-kevesebb-ugyanannyi megállapítása) .
- Különböző számosságú halmazok egyenlővé, egyenlőtlenné tétele (hozzáadás, elvétel, ugyanannyivá tétel).
- Rendezett sor alakítása, sorszámnevek.
- Műveletek végzése halmazokkal: halmaz részhalmazokra bontása, részhalmazok nagyságának változtatása, halmaz egységességének megfigyelése.
- A külső világ tárgyainak megfigyelése jellemző kiterjedésük (hosszúság, magasság, szélesség) tekintetében.
- A tárgyak kiterjedésének összehasonlítása (hosszabb-rövidebb, alacsonyabb- magasabb, keskenyebb-szélesebb), sorba rendezése térben és síkban.
- A külső világ geometriai testeinek (gömb, téglatest, kocka) és síkidomainak (kör, téglalap, négyzet) megismerése.
- Szimmetrikus formák létrehozása.
- Térbeli relációk megismerése és gyakorlása (alul-felül, alá-fölé, elől-hátul, elé-mögé stb.) .
- Mérések különféle egységekkel (hosszúság, magasság, terület, űrmérték stb.) .

Az óvodapedagógus feladata

- Figyelemmel kíséri a gyermekek érdeklődését, matematikai megnyilvánulásait, erre alapozva újabb jelenségek, összefüggések megláttatására, matematikai tartalmú tevékenységek végzésére ösztönzi őket.
- Megteremti a feltételeket a matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzéséhez játékélményhez, élethelyzetekhez kapcsolódva.
- Lehetőséget biztosít a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra, felfedezésre.
- Úgy szervezi a tevékenységeket, hogy sikeres feladatmegoldásra minden gyermeknek legyen lehetősége.

- A gyermekek kutató kíváncsiságára, érdeklődésére épülve matematikai tartalmakat közvetítő tevékenységeket tervez és szervez.
- A gyermekek aktivitását és érdeklődését fenntartó eszközöket biztosít.
- Problémaszituációk megteremtésével segíti a gyermekek problémamegoldó gondolkodásának fejlesztését.
- Problémaszituációk megoldása során teret enged a gyermekek sajátos, kreatív problémamegoldásának érvényesülésének.
- Változatos, érdeklődést keltő szituációk megteremtésével és felfedeztetésével eléri, hogy a gyermekek érzékennyé váljanak az ismeretlen, újszerű helyzetek iránt és szívesen vállalkozzanak azok megoldására.
- Differenciált fejlesztéssel segíti a matematikai tevékenységek szervezésének az eszközével is az értelmi képességek területén elmaradást mutató gyermekeket.
- Felfigyel a kiemelkedő képességű gyermekekre, fejlesztésük irányvonalához szükség szerint szakember segítségét kéri.
- Ösztönzi a gyermekeket arra, hogy tevékenységeik során alkalmazzák a megszerzett matematikai tartalmú ismereteket.
- Megismeri a csoport és ezen belül az egyes gyermekek értelmi képességeinek egyéni fejlettségi szintjét.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- a külső világ tevékeny megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokat szerez, matematikai kifejezéseket ismer meg,
- képes játékos cselekvés közben matematikai műveletek végzésére (számolás, sorba rendezés, párba rendezés, mérés, összemérés),
- tájékozódik térben és síkban, ismerkedik mértani testekkel (kocka, téglatest, gömb), síkmértani alakzatokkal (négyzet, téglalap, kör),
- összkép alapján ismerkedik a kis számokkal (0-6),
- játékos matematikai feladatok keretén belül,10-es számkörben elemi műveleteket végez.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- tud halmazokat létrehozni, szétválogatni, részhalmazokra bontani, összeméri azok elemeit becsléssel, számolással, párosítással, másolással mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság, megadott szempont alapján,
- érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket (több, kevesebb, ugyanannyi),
- önállóan össze tud hasonlítani becsléssel, méréssel mennyiségeket (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület, szélesség, vastagság),
- a relációs szavakat készségszinten használja,
- ismeretei vannak a szimmetriáról, felismeri a szimmetrikus alakzatokat,
- tud sorba rendezni,
- használja a tő és sorszámneveket,
- megkülönbözteti az irányokat térben és síkban, érti és használja a névutókat,
- egyre nagyobb biztonsággal használja a jobb- bal irányokat,

- képes térbeli és síkbeli alakzatokat megkülönböztetni, megnevezni,
- kialakult a számfogalma, elemi műveletekre képes 10-es számkörön belül,
- kis számoknál, számlálás nélkül, számkép alapján felismeri a számosságot, érti a semmi (0) fogalmát,
- tud ellentétpárokat képezni,
- megjelennek játékában a matematikai ismeretek,
- szívesen vesz részt matematikai játékokban.

10.3.2 Mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:
- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

1. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

2. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

3. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.

4. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

5. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben

segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában. A mozgásfejlesztés sok játékos elemet tartalmaz, a játékban pedig természetes módon fellelhetők a különböző mozgásos tevékenységek. A rendszeresen végzett mozgásos játékoknak nagy szerepe van a mozgásigény kielégítésében, a képességek fejlesztésében, a nagy- és kismozgások alakulásában, az ismeretszerzésben és a feladatmegoldó képesség alakításában. A rendszeres mozgás, mozgásos játékok során fejlődnek a gyermek pszichikai, testi, értelmi, szociális képességei, ennek eredményeként egészségesebb lesz, biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az egészséges életmódot erősítő tevékenységnek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában, az óvodai nevelés mindennapján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára elérhető kell, hogy legyen, biztosítani szükséges.

Az óvodapedagógus feladata

- Törekszik a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzésére, a mozgás megszerettetésére.
- Lehetőséget teremt az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe vevő játékos mozgásra, irányított mozgásos tevékenységre.
- A mozgás változatos eszközeivel, lehetőségeivel segíti elő a test egészséges fejlődését, az egészséges életvitel, egészségmegőrző szokások kialakulását, a gyermek mozgás- és játékigényének kielégítését.
- Szem előtt tartja, hogy az irányított mozgásos tevékenységek legértékesebb része a játék.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri, fejleszti a testi képességek, fizikai erőnlét fejlődését, idejében reagál a visszaesésekre.
- Fokozatosan szoktatja hozzá a gyermeket az együttes, irányított mozgástevékenységekhez.
- Bővíti a gyermek mozgástapasztalatait, alakítja a mozgáskészséget.
- Az alapmozgások eredményes elsajátítása érdekében fejleszti a motoros képességeket, a koordinációt.
- Rendszeresen szervez udvari mozgásos játékokat, játékos versengéseket, amelyeken az óvoda valamennyi gyermeke részt vehet.
- Gondoskodik a tornaszerek balesetmentes elrendezéséről, használatáról.
- Felhívja a szülő figyelmét a mozgásos tevékenységhez szükséges tornafelszerelés fontosságára.
- Jó levegőt, tiszta környezetet biztosít a tornateremben, csoportszobában végzett mozgásos tevékenységekhez.
- A mozgáson keresztül fejleszti a gyermek értelmi struktúráit, szociális képességeit.
- Csoportszobai játékidőben is biztosítja a mozgás lehetőségét, az egyéni mozgásigény kielégítését, a meglévő tornaszobai eszközökkel, az erre kialakított helyen.
- A mozgás tervezése, szervezése során tekintettel van az évszakok adta lehetőségekre.
- Alakítja a gyermekek mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolódó szókészletét, utasításait egyszerű felszólító módban adja.
- Él a környezeti és tárgyi feltételek adta lehetőségekkel (tornaszoba, különböző tornaszerek, eszközök, udvar, udvari fajátékok.).

- Lehetőség szerint a mozgást, a mozgásos játékokat a szabadban szervezi.
- Az irányított mozgásos tevékenységek tervezése során törekszik a differenciált feladatadásra, lehetőséget ad az öndifferenciálásra.
- Biztosítja a szabad játék lehetőségét a meglévő tornaszerekkel, tornaeszközökkel.
- Törekszik arra, hogy az irányított mozgásos tevékenységek végzése során a várakozási idő minél kevesebb legyen, folyamatosan mozogjon a gyermek.
- Optimális gyakorlási időt, helyet biztosít, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően gyakorolhassa a különböző mozgásformákat.
- A mozgásformákat, gyakorlatokat a pozitív minta kiemelésével javítja.
- A gyakorlatok, mozgásformák esztétikus bemutatására, bemutattatására törekszik.
- Épít a gyermek meglévő mozgástapasztalatára, játékos kedvére a különböző mozgásos játékok tervezése során.
- Stresszoldó mozgásos tevékenységeket tervez, szervez.
- Használja a speciális fejlesztő tornaszereket.
- Használja a zenét, mint a mozgáskoordináció fejlesztésének eszközét.
- Felfigyel a gyermek mozgásában fellelhető különleges képességekre.
- Törekszik versenytapasztalatokhoz, sikerélményhez juttatni a gyermeket.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- természetes mozgásokat végez az óvoda bármely területén (pl.: fára mászik, dombon csúszik, kúszik, játékpályán kerékpározik, hóembert épít, szánkózik, csúszkál a havas dombon, sík területen),
- jár és fut különféle módon, alakzatokban,
- fut természetes módon, kötetlenül, a járásnál megismert alakzatokban, versenyszerűen,
- csúszik, kúszik, mászik változatos eszközökön és módon,
- különböző testhelyzetekkel ismerkedik,
- gimnasztikai gyakorlatokat, rendgyakorlatokat végez,
- egyensúlyozik természetes és mesterségesen létrehozott helyzetekben,
- távol-, magas-és mélyugrást végez,
- erő, ügyesség, állóképességet, gyorsaságot fejlesztő gyakorlatokat végez,
- láb-és testtartást javító gyakorlatokat végez játékosan,
- gurul a test hossztengelye körül, guruló átfordulást végez különböző kiinduló helyzetekből,
- az óvoda tornatermének gazdag eszköztárával különféle mozgásfejlesztő feladatokat végez, az elsajátított mozgásformákat változatos helyzetekben gyakorolja,
- futó- és fogójátékokat, szabályjátékokat, és labdajátékokat játszik,
- labdajátékok során ismerkedik a labda „különleges” tulajdonságaival,
- többféle méretű, anyagú, súlyú labdával dob, játszik,
- mozgásos, vagy alakoskodó, szerep- vagy utánzó játékot, szabályjátékot, stresszoldó mozgásos gyakorlatokat játszik,
- az udvaron és csoportszobában rendelkezésre álló mozgásos eszközöket igényének megfelelően használja.

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- teljesítőképessége növekszik, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik,
- mozgástapasztalatai bővülnek,
- térbeli tájékozódó képessége, térészlelése pontosabbá válik,
- megszereti és igényli a mozgást,
- képes minden természetes mozgás elvégzésére,
- képes változó tempójú, ritmusú, irányú mozgásra,
- tudja rendezni a mozgássorokat,
- testsémája kialakul,
- uralkodik saját mozgásán,
- önként vesz részt a közös mozgásos játékokban,
- betartja a szabályokat, csapatban együttműködő,
- megtapasztalja a küzdeni vágyást, a győzni akarást, a kitartást, valamint a nagy közösséghez való tartozást,
- tud dönteni versenyhelyzetekben, egyéni képességeinek megfelelően,
- ügyesen használja a tornaeszközöket, tornaszereket, érti a szakkifejezéseket,
- képes alkalmazkodni társaihoz megváltozott helyzetekben is.

10.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka tevékenysége a gyermek élmény-és fantázia világának képi, szabad önkifejezése. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.
A gyermeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi-, plasztikai kifejező képesség birtokába juttatja, kialakítja benne az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességeket. Általa gazdagodik a gyermek tér-, szín-, forma képzete, fejlődik esztétikai érzéke, a szép iránti nyitottsága, esztétikus környezetre való igénye. Fejlődik önkifejezése, egyénisége.
Jártasságra tesz szert a különböző eszközök használatában, változatos technikákat ismer meg, kialakul az írás elsajátításához szükséges finommotorikája.
Az óvodapedagógus feladata

- Megteremti a feltételeket az esztétikai élmény befogadására.
- Az egész nap folyamán teret és nyugodt, biztonságos légkört biztosít az önálló rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenykedéshez.
- Segíti a kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutását.
- Megismerteti a gyermeket az eszközök használatával, egyszerű munkafogásaival, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Felkelti a gyermekben a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka anyagaival, eszközeivel, való tevékenység vágyát.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka lehetőségei közül a lehető legtöbbet használja ki a gyermek fejlesztése érdekében.
- Olyan csoportlégkört teremt, melyben a gyermek legegyszerűbb produktumának is tud örülni és a gyermekek is észreveszik egymás munkáját.
- Megfelelő helyet biztosít a gyermek produktumainak gyűjtéséhez.

- Nem korlátozza a gyermek ötleteik, szabad utat enged a kreativitásnak.
- Feloldja a gyermek esetleges félelmeit a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka eszközeivel szemben, szükség esetén alternatív lehetőséget ajánl fel.
- A fejlesztés eszközeként tervezi és alkalmazza a kis kézműves technikákat – agyagozás, szövés, fonás, gyöngyfűzés, batikolás -, biztosítja az ehhez szükséges eszközöket.
- Értékként kezeli a gyermekek produktumát, gondoskodik minden gyermek munkájának folyamatos bemutatásáról a csoportszobában és a szülők által jól látható helyen is.
- Olyan szituációt teremt, hogy az elkészített tárgyak túlmutassanak a gyakorlás feladatán: ajándék-, dísz-, játéktárgyak, közvetlen környezetük esztétikai szépítésére is szolgáljon.
- Segíti a gyermek tér-, forma-, és színképzetének gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységét, szép iránti nyitottságát, igényességét, fogékonyságát.
- Rajzolás közben figyelemmel kíséri a helyes ceruzafogást.
- Alkalmat teremt sok, apró résztevékenységből álló, mikró csoportos munkára is, amikor a gyermekek közösen alkothatnak.
- Ösztönzi a gyermeket az óvodás rajzpályázatokon való részvételre.
- Megismerteti a gyermeket értékes műalkotásokkal, népművészeti alkotásokkal.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- firkálgat, homokot, havat formáz, gyurkál, nyomot hagy
- ismerkedik a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka anyagaival, óvodapedagógusi segítséggel a felhasználási lehetőségekkel
- szívesen alkalmazza a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka eszközeit, hogy saját elképzeléseit megvalósítsa, örömét lelje az alkotásban
- játékidőben kedve szerint, rajzolgat, gyurmázik, hajtogat, fest, mintáz különböző eszközökkel, ujjal, ecsettel
- képeket alkot rajzolással, festéssel, ragasztással, karcolással, nyomtatással papírra, aszfaltra, homokba
- egyre nagyobb részletességgel ábrázol embert
- tapasztalatokat gyűjt a környező világ formai, színbeli tulajdonságairól
- játékeszközöket, tárgyakat, kellékeket készít játékához, dramatizáláshoz, bábozáshoz
- társai, szülei megajándékozásához, környezete szebbé tételéhez
- részt vesz szűkebb és tágabb környezete alakításában, díszítésében
- mintáz tárgyakat, állatokat, növényeket, embereket egyéni elképzelései alapján
- papírt hajtogat, tép, vág, ragaszt, díszítő elemeket alkalmaz a kézimunkában
- az óvodapedagógus segítségével makettet, terepasztalt készít természetes anyagok felhasználásával
- változatos formákat mintáz agyagból, gyurmából, homokból, hóból
- egyszerűbb technikákkal varrás

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- változatos formákat, színeket alkalmaz, érvényesíti kedvelt színeit,

- élménye, elképzelése, képzetei megjelenítésében többnyire biztonsággal használja a képi kifejezés eszközeit,
- formaábrázolása változatos, képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- fokozott önállósággal tudja alkalmazni a megismert technikákat és eszközöket,
- kialakul alkotó, együttműködő képessége,
- emberábrázolásában megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzésével is,
- egyéni képességeinek, fejlettségének megfelelően alkalmazza a kis kézműves technikákat,
- képes az írásmozgás kialakulásának megfelelően használni a ceruzát,
- képes a közös kompozíciók elkészítésére, örömét leli a közös munkában,
- szívesen készít ajándékot, mellyel átéli az ajándékozás élményét, örömét,
- szívesen vesz részt az óvodai környezet szépítésében,
- önállóan díszít tárgyakat, az óvodapedagógus irányításával képes az anyagszerűségre törekvés szabályait betartani.

10.3.4 Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A vers és a mese az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, fejleszti a gyermek erkölcsi képességeit és esztétikai fogékonyságát. Az érzelmi biztonság megteremtésének egyik fontos eszköze.
Az óvodában közvetített mesék nagy részét a népmesék alkotják. Finom árnyalataival, nyelvi fordulataival, a mondatok szép lejtésével, ismétlésekkel vizuális képek sorát vetíti a gyermek elé. Eközben fejleszti belső képalkotását, szókészletét, fantáziáját, esztétikai érzékét.
A népmesék mellett a klasszikus és kortárs irodalmi művek is helyet kapnak az irodalmi élmény közvetítése során, melyek közösségteremtő ereje is megvalósul, ezáltal erősítjük és elmélyítjük a nemzeti és keresztényi tudatot. Helyet kapnak - főként Nemzeti Ünnepeinkről való megemlékezések alkalmával, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi.
Az altatók, mondókák, kiszámolók, találós kérdések, szólások, rigmusok, természet változását figyelő, időjárást jósló mondások a gyermekkor hagyományai. A mondókák többségéhez, mint a kiolvasó, táncoltató, lovagoltató, kézjáték, játékos mozgás is párosul.

Az óvodapedagógus feladata

- Nyugodt feltételeket teremt a meséléshez, verseléshez szükséges hangulat kialakításához.
- Mesehallgatási szokások kialakítására törekszik, a mesemondást a nap kiemelkedő eseményévé igyekszik tenni.
- Törekszik a vers és a mese megszerettetésére, a művek kifejező hangulatos előadására, a beszéd zenei elemeinek érvényesítésére.
- Ügyel a példaértékű, tiszta, érthető, szép beszédre, kiejtésre, törekszik belső átéléssel, személyiségének egyéni varázsával élményhez juttatni a gyermeket.
- Igényes irodalmi anyag összeállítására törekszik.
- Figyelembe veszi, hogy a gyermek életkorának megfelelő irodalmi élményben részesüljön.
- A mesék mágikus csodákkal és átváltozásokkal teli világképe közvetítésének segítségével ráébreszti a gyermeket a pszichikus realitásokra, hozzájárul a mesei kettős tudat kialakulásához.

- Épít a vers, mese azon tulajdonságaira, mely az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokat közvetít, erkölcsi tartalmat hordoz.
- Mindennapi meséléssel elősegíti a gyermek belső képalkotási képességének fejlődését, érzelmeinek mesén keresztül történő feldolgozását, mentálhigiénés fejlődését.
- A mese élményszerű előadásával, bábozással, a drámapedagógiai eszközök beépítésével inspirálja a gyermeket az önálló dramatizálásra, bábozásra.
- Eszközök, hely biztosításával elősegíti, hogy a gyermek ismert meséket, verseket szimbolikus játékában megjelenítsen.
- A gyermeket önkifejezésre ösztönzi saját, mozgással vagy ábrázolással kísért vers- és mese alkotásán keresztül.
- Biztosítja a gyermek számára a szabad választás lehetőségét, eléri, hogy a gyermeknek legyen kedvenc meséje.
- Gyakori ismétlési lehetőséget biztosít a gyermek számára.
- Tudatosan tervezi egyes mesék fokozatos feldolgozását.
- Esztétikus kellékeket biztosít a bábozáshoz, dramatizáláshoz.
- Törekszik a családok mesélési szokásainak megismerésére, igény szerint segítséget nyújt az értékes gyermekirodalom kiválasztásában.
- Megalapozza az irodalomhoz, a könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolat kialakulását.
- A nyugodt pihenés előtti mesék megválasztásában és előadásában körültekintő.
- Lehetőség szerint bábszínházi, színházi előadások élményéhez juttatja a gyermeket.
- Gondoskodik arról, hogy esztétikus mesekönyvek és képeskönyvek álljanak a gyermek rendelkezésére, lehetővé teszi az azokban való önálló, zavartalan elmélyülést.
- A gyermeket a könyvek megfelelő használatára, tiszteletére tanítja.
- Ünnepekre és jeles napokra való készülődés hangulatát az igényesen kiválasztott versekkel, mesékkel fokozza, a készülődés során törekszik a komplexitásra.
- Lehetővé teszi, hogy a szülők is tájékozódhassanak a vers és mese anyagáról.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- képeskönyvet nézeget
- mondókát és verset mond
- mesét és verset hallgat, ismert mesét mond, kitalál mesét
- ismert verset, mesét, történetet, kitalált cselekményt dramatizál
- drámajátékot játszik
- kedvenc meséit szimbolikus játékban megjeleníti
- bábozik
- színházi- és bábelőadáson vesz részt
- cselekményt ábrázoló képekről történeteket talál ki

A gyermeki fejlődés jellemzői óvodáskor végére
A gyermek

- az óvodapedagógus által elmondott versek ismételgetésébe önként bekapcsolódik
- ismert és kedvelt mesei motívumot dramatizál, báboz, lerajzol
- mesél a képek alapján

- várja, igényli, figyelmesen, csendben hallgatja a verset, mesét
- szívesen mesél, bábozik, dramatizál
- fejlődik erkölcsi ítélőképessége, önkifejező készsége
- az esztétikai élmények hatására fejlődik képi világa
- elvonatkoztat a mesétől a valóságig
- gazdagodik szókincse, beszédértése
- vigyáz a könyvekre

10.3.5 Ének, zene, népi játék, tánc

Az éneklés, a népi gyermekdalok, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát, pozitívan befolyásolják személyiség fejlődését, megalapozzák a zenei anyanyelv kialakulását. Az élményt nyújtó, közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, és továbbélését segítik elő.
Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
Ünnepek alkalmával lehetőséget teremtünk a vallásos témájú énekekkel való ismerkedésre.

Az óvodapedagógus feladata

- Az óvodai életet úgy szervezi, hogy megteremtse az éneklés, zenélés alapvető feltételeit.
- Oldott, derűs légkör megteremtésével segíti, a gyermekjátékos, zenei alkotókedvének, kreativitásának kibontakozását.
- Az éneklésen, zenélésen keresztül feloldja a gyermek gátlásait, növeli biztonságérzetét, önfegyelmét, hat a gyermek érzelmeire.
- Segíti a közösségi érzésnek és magatartásnak a kialakulását a zene eszközeivel is.
- Tudatosan, tervszerűen, az életkori sajátosságok, egyéni zenei fejlettség figyelembevételével tervezi, fejleszti a gyermek éneklési készségét, zenei ritmusérzékét, hallását, harmonikus, szép mozgását.
- Épít a roma nemzetiségi gyermek ritmusérzékének, mozgáskészségének szembetűnő fejlettségére és képességeit kiaknázva sikerélményhez juttatja őt.
- Ölbeli játékokkal, mondókákkal, gyermekdalokkal, népi dalos játékokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal alakítja a gyermek nyelvi kifejezőképességét, bővíti szókincsét, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
- Örömmel fogadja, és támogatja a gyermek spontán zenélésre, éneklésre való törekvését.
- Törekszik arra, hogy a csoport és az óvoda ünnepeihez hangulatilag kapcsolódó dalanyagot a gyermek megismerje, elsajátítsa.
- Olyan dalt, népdalt, zenei művet választ a zenehallgatás anyagaként, ami felkelti a gyermek érdeklődését, és esztétikai élményhez juttatja.
- Önképzéssel törekszik arra, hogy zenei repertoárja gazdag, változatos, sokszínű legyen.
- Zenehallgatási anyag kiválasztásánál előtérbe helyezi a népdalokat.
- Törekszik az élményszerű előadás módra.
- Igényesen válogat a kortárs művészeti alkotások közül.
- Hangszeres játékával élményszerűbbé teszi a zene hallgatását.

- Felismeri és támogatja a zenei képességeiben tehetséges gyermeket, egyéni fejlesztéssel segíti képességeinek a kibontakozását.
- Természetes anyagokból ritmushangszereket készít, a csoport létszámának megfelelően.
- A csoportszobában zenesarkot, vagy zenepolcot alakít ki.
- Lehetőséget biztosít arra, hogy heti egy alkalommal, nagy térben (tornaszobában, tornateremben) vegyen részt a gyermek az éneklésben, zenélésben, gyermektáncban.
- Lehetővé teszi, hogy a szülők is tájékozódhassanak a mondóka és dalanyagról.

A gyermek tevékenységei
A gyermek

- kifejezi az egyenletes lüktetést tapssal, mozgással, eszközzel
- felhasználja a természetben található anyagokat, terméseket a mondókák, dalos játékok egyenletes lüktetésének, ritmusának kifejezésére
- ritmushangszereket használ
- megkülönbözteti a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú mondókát és éneklést
- figyel környezete hangjaira és felismeri azokat
- felismeri a dalokat, mondókákat ritmusáról, dallamfordulatairól, játékáról, eszközeiről
- egyszerű, játékos táncmozgásokat végez, társaihoz igazodva mozog
- mondókára, dalra ritmikusan mozog, táncol
- saját örömére énekelget egyedül, és a közösségben is
- ünnepi alkalmakkor társaival énekel
- énekes játékokat kezdeményez, játékot talál ki, improvizál
- népi játékokat és népi dalos játékokat játszik, és ezeken keresztül megismeri a különböző mozgásformákat, térformákat és alkalmazza azokat
- zenei képességfejlesztő játékokat játszik

A gyermeki fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
A gyermek

- a hat hang terjedelmű dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel énekli
- egyszerű dallammotívumokat tisztán énekel vissza
- megkülönbözteti és alkalmazza az egyenletes lüktetést, valamint a ritmust
- ritmusmotívumokat tud visszatapsolni
- használja a ritmushangszereket a dalok, mondókák zenei kísérésére
- felismeri a természet és környezete hangjait, társai hangját
- képes megkülönböztetni és alkalmazni a halk-hangos, magas-mély, gyors - lassú mondókázást, éneklést
- felismeri a énekes játékokat kezdő-vagy belső motívumáról, jellemző ritmusáról, játékáról, eszközéről, dúdolásról, hangszerjátékról
- bátran énekel csoporttársaival és egyedül is
- felelgetős mondókákat, énekes játékokat tud két csoportban mondani, énekelni
- képes gyors-lassú tempó kifejezésére énekléssel és mozgással
- változatos térformában, játékos táncmozdulatokkal mozog
- társaival egyöntetű szép mozgásra képes
- kitalál szövegeket, ritmusokat, dallamokat, mozdulatokat, improvizál

- szívesen, érdeklődve hallgatja az óvodapedagógus énekét, hangszeres játékát, a gépi zenét

11 A nevelő-fejlesztő munka dokumentációs rendszere óvodánkban

2024. szeptember 1-jétől Pilot módszerben ismerkedtünk meg az oviKRÉTA rendszerrel, amit a törvényi előírásoknak megfelelően használ a nevelőtestület.
A felület jelenleg is folyamatos fejlesztés alatt áll, tartalmazza a csoportnaplót, felvételi és mulasztási naplót és a gyermek fejlődésének nyomon követését.

Az elektronikus napló tartalmában koherens a Pedagógiai Programmal, fejlődési naplóval, mérések és megfigyelések rögzített eredményeivel.

Gyermek fejlődésének nyomon követése
Anamnézis
Életszakasz: óvodakezdés előtt
A gyermek általános egészségi állapota
A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
Egyéb jellemzők

Életszakasz: óvodakezdés
A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
A gyermek szokásai, önállósági szintje
A gyermek általános egészségi állapota
Egyéb

Értékelési szempontok:
A gyermek motoros fejlettsége
nagymozgás
finommozgás
vizuomotoros mozgás

A gyermek kommunikációs fejlettsége
beszédértés
beszédprodukció

A gyermek szociális fejlettsége
társaskapcsolatok
játék
énfejlődés

A gyermek önállóságának fejlettsége
önállóság
önszabályozás
szokások

A gyermek kognitív fejlettsége
megismerő funkciók

Tartalma

- Csoport-és gyermekadatok
- Hetirend-napirend
- Nevelőmunka féléves terve (Egészséges életmód alakítása; Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés; Anyanyelvi nevelés; Játék; Munka; Differenciált képességfejlesztés)
- Féléves nevelőmunka összefoglaló értékelése
- Nyári nevelőmunka terve
- Szervezési feladatok havi terve
- Tevékenységek, fejlesztési feladatok heti terve
- Heti, összefoglaló reflexió, napi aláírás
- Évszakonkénti illetve aktuális balesetvédelmi oktatások
- Családokkal való kapcsolattartás
- Szülői Szervezet tagjai, elérhetőségük
- Vezetői, szakértői ellenőrzések időpontjai

Fejlődési napló

A gyermekek fejlődésének nyomon követése óvodánkban a gyermek óvodába lépésétől az óvodáskor végéig tartó folyamatos feladat. Az óvodai megismerés elsődleges eszköze a meghatározott céllal, tervszerűen, rendszeresen végzett megfigyelés, elsősorban spontán játékban. Ez nem zárja ki a szervezett tevékenységek során történő információszerzés lehetőségét. A megfigyelések tapasztalatainak rögzítésének dokumentuma a Fejlődési napló. A gyermekek képességvizsgálatának eredményei alapján körvonalazódik az is, hogy melyek azok a területek, amelyekre csoportszinten nagyobb figyelmet kell fordítani. Ennek megfelelően a fejlesztendő területek megjelennek a csoportra vonatkozó nevelési terven belül a differenciált képességfejlesztés féléves tervében a csoportnaplóban.

Fejlődési napló tartalma

- Anamnézis
- Családokkal való kapcsolattartás
- Fiziológiai jellemzők, biológiai szükségletek
- Testi fejlettség mutatói
- Értelmi/beszéd fejlettség mutatói
- Lelki fejlettség mutatói
- Szociális fejlettség mutatói
- A gyermek fejlődése kapcsán tett megállapítások, intézkedések
- Differenciált képességfejlesztés, eredményei
- Mellékletben: Szülői tájékoztatások, szakértői vizsgálatok megállapításai, fejlesztő szakember javaslatai

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermekek személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, első sorban a játékukon keresztül tárja fel.
- Elvégzi azokat a megfigyeléseket, amelyekhez megfelelő kompetenciával rendelkezik Megfigyeléseit rögzíti a fejlődési naplóban.

- Az eredmények ismeretében differenciált fejlesztést tervez
- Egyéni, mikro vagy kis csoportos fejlesztést végez, a fejlesztés eredményességéről reflektál.
- A reflexió alapján tervező, nevelő, fejlesztő munkájában korrekciót hajt végre.

Folyamatosan konzultál a különböző vizsgálatokat végző szakemberekkel és a gyermekkel kapcsolatos információkat a fejlődési naplóban rögzíti.

12 Az óvoda személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltétel

Az óvoda arculatában meghatározó jelentőségűnek tekintjük dolgozóink felkészültségét, emberi értékeit.

Az óvoda egységesen, magas színvonalon megvalósuló pedagógiai munkájának feltétele az óvodapedagógusok folyamatos önképzése, továbbképzése, önálló tanulása. Az óvodában folyó belső továbbképzés alapját a bemutató foglalkozások, a beszámolók, a munkaközösségi foglalkozások adják, ezek szintén részét képezik az éves munkatervnek, és segítik az óvodapedagógiai változásokkal történő lépéstartást.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó óvodapedagógiai munkájának segítése és értékes szakmai ötletek közkinccsé tétele, valamint az új kolléganők óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása.

A bemutató foglalkozásokon való részvételi lehetőség igény és érdeklődés szerint, kölcsönös betekintési alkalmat ad egymás nevelőmunkájába.

Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket, melynek megvalósulásához törekszik folyamatosan megszerzi a megfelelő képzettséget.

Célunk a színvonalas kisgyermekkori nevelés biztosítása minden gyermek számára, különösen a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül a fogyatékkal élő, valamint a tehetséges gyermekek részére. Ezért az elkövetkezendő években óvodapedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – kiemelten a pedagógiai programunkban megfogalmazott cél és feladatrendszer határozza meg.

Az óvoda tárgyi feltételei

Az óvoda objektív feltételrendszerének a fejlesztése az óvoda évenkénti költségvetési keretének a függvénye, melyet a Fenntartó a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelően biztosít.

Az óvoda tárgyi feltételei közül azokat az eszközöket, amelyeket a gyermekek használhatnak számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságát szem előtt tartva kell kihelyezni. Folyamatos felülvizsgálatukra nagy gondot kell fordítani.

Az óvodák tárgyi feltételeinek javításához az alábbi forrásokat vesszük igénybe:

- Éves költségvetés
- Pályázatok
- Az óvodák alapítványának támogatása
- Szponzori támogatás
- Képviselői támogatás
- Szülői felajánlás
- A nevelőtestület hozzájárulása.

13 Óvodánk kapcsolatrendszere

Partner megnevezése	A kapcsolattartás elvei, formái	Óvodapedagógusi feladatok
Fenntartó: Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	A megfelelő információáramlás biztosítása Kölcsönös tisztelet, bizalom, segítőkészség és együttműködési készség	A fenntartó közneveléssel kapcsolatos igényét, rendelkezéseit figyelemmel kíséri.
Család	Az együttműködés egyenrangú, nevelőtársi viszonyban valósuljon meg A szülő találjon az óvodapedagógusban támaszt és segítséget gyermeke fejlesztéséhez. A szülő érezze, hogy számítanak a véleményére, tiszteletben tartják nevelési elveit,	Törekszik a nyílt, őszinte kapcsolat kialakítására Biztosítja az óvodai élet nyitottságát. Tájékoztatást nyújt (évente 2 alkalommal írásban) a gyermek fejlődéséről Törekszik arra, hogy a szülők megismerjék az életkori sajátosságokat és az óvodában kialakított szokásrendszert. Formája a szülők nevelési kultúráját. Szülőkkel közös programokat szervez.
Bölcsőde	A kapcsolattartást a kölcsönös bizalom, a nyitottság és egymás munkájának tisztelete, megbecsülése jellemezze Kapcsolattartási formák: Konzultációk, szakmai, illetve tájékoztató jellegű megbeszélések Közös rendezvények, programok, ünnepségek Kölcsönös látogatások az intézményekben	Tájékozódik a bölcsődéből érkező gyermekekről a gondozónőktől. Megismeri a bölcsődei szokásrendszert és a befogadáskor épít arra. Meglátogatja a leendő kiscsoportosokat még a bölcsődében. Közreműködik a közös programok szervezésében.
Iskola	**Kapcsolattartási formák:** Konzultációk, szakmai, illetve tájékoztató jellegű megbeszélések Közös rendezvények, programok, ünnepségek Kölcsönös látogatások az intézményekben	Megteremti a feltételeit, hogy a tanítók minél teljesebb képet kapjanak az óvoda életéről, munkájáról. Lehetőség szerint ellátogat a gyermekekkel az iskolába. Részt vesz szakmai konzultációkon. Közreműködik a közös programok szervezésében. SNI, BTMN gyermekek esetében átvezetési tervet valósít meg
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	Folyamatosan és szükség szerint tartjuk a kapcsolatot, mely kapcsolattartásban fontosnak tartjuk a gyermek érdekében történő még fokozottabb együttműködést Az óvoda előmozdítja a Pedagógiai Szakszolgálat munkáját azzal, hogy folyamatosan tájékozódik a gyermek fejlődéséről, betartja a vizsgálat kéréséhez szükséges határidőket, az elvárt szülői együttműködést segíti, a szakértői vizsgálatot követően alkalmazza a megfelelő eljárásrendet.	Előkészíti a gyermekek számára szükséges vizsgálatokat Együttműködik a szülőkkel, a Szakszolgálattal a vizsgálat lebonyolításában. Együttműködik a gyermekek fejlesztését végző szakemberekkel.
Gyermek egészségügyi szakemberek	Kölcsönös tájékozódás, tájékoztatás a gyermek egészségi állapotáról	Felkészíti a gyermeket az orvos és a védőnő látogatására.

Partner megnevezése	A kapcsolattartás elvei, formái	Óvodapedagógusi feladatok
(orvos, védőnő)	A szakmai munkához szükséges információk megszerzése Szűrővizsgálatokhoz a szükséges adatok biztosítása, szervezésének segítése	Igényli, és munkájában figyelembe veszi a kapott információkat. Szükség szerint konzultál a védőnőkkel.
Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona	Az Otthonból érkező gyermekek speciális törődést és nagyobb figyelmet igényelnek. A Gyermekek Átmeneti Otthonából érkező gyermekek esetében figyelembe kell venni – s az óvodának a lehetőségek arányában kompenzálnia kell - a családi háttér hiányát is.	Szükség szerint konzultál a családsegítőkkel.
MESZEGYI	A nyitott, kölcsönös kapcsolat az alapja az óvodapedagógusok és a szociális segítő viszonyának.	Elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek nevelésében és azok családjainak segítésében működünk együtt az óvoda szociális segítőjével.
Kapcsolat a közművelődési intézményekkel	A kapcsolattartás formája: Részvétel a közművelődési intézmények által szervezett programokon	Megismerteti a könnyen megközelíthető intézményeket a gyermekkel. Tájékozódik a könyvtári-, múzeumi-, és bábszínházi programokról. Megismerteti a szülőkkel is a közművelődési intézmények programjait.
Kapcsolat külhoni magyar óvodákkal	Lehetőség keresése külhoni magyar óvodával, vagy óvodákkal történő kapcsolatfelvételre. Kialakult kapcsolat esetén, a kölcsönösség jegyében szakmai tapasztalatcsere megvalósítása.	Nyitott a külhoni magyar óvodákkal történő kapcsolattartásra. A kapcsolat felvételi lehetőségekről - például pályázati lehetőség – tájékozódik. A már kialakult szakmai kapcsolatban aktívan részt vesz.
Kapcsolat a DVTK Labdarúgó Sportakadémiával	A Sportakadémia által szervezett foglalkozásokon képzett edző foglalkozik a gyermekekkel, támogatva a tehetség ígéretek felismerését, kibontakoztatását.	Biztosítja a foglalkozások zökkenőmentes megtartását.

Irodalomjegyzék

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

- 126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről

Melléklet

MIÓVI Szilvás Sport Tagóvodája			
SPORTÁG	**CÉL**	**FELADAT**	**ESZKÖZIGÉNY**
Foci- OTP Bank Bozsik – program DVTK Ovifoci –folyó nevelési évben 5 alkalommal jön egy edző, ő tartja a foglalkozásokat	• A tehetségkutatás és a tehetségek fejlesztése.	• A gyerekek ismerkedjenek meg a labdarúgással, legyen lehetőségük szervezett keretek között játszani, a pozitív élmények miatt pedig minél tovább, egészen felnőttkorukig sportoljanak, másképpen: a sport világában maradjanak.	Mivel évek óta részesei vagyunk a programnak, viszonylag nagy eszközállománnyal rendelkezünk. (Kisebb műfüves udvarrészünk is van, ami fejleszthető)
Úszó Nemzet Program	• A gyermekek egészséges életmódra való törekvésének ösztönzése, és ezáltal életminőségük javítása. A középtávú cél, hogy minden gyermeknek legyen lehetősége vízbiztos úszás elsajátítására az általános iskola 2. osztályáig nemtől, kortól, identitástól, szociális, fizikai és mentális helyzettől függetlenül.	• 36 óra úszásoktatás (szeptember 1.-én, 5 éves kort betöltött gyermekek kerülhetnek a programba) • minden gyermek alapvető úszástudást szerezzen • a gyermekek heti egy alkalommal vesznek részt a programon, amelyre külön busszal szállítják őket	A program biztosítja a felszerelést, az utazás lebonyolítását, és az oktatást.

MIÓVI Szilvás Sport Tagóvodája			
SPORTÁG	**CÉL**	**FELADAT**	**ESZKÖZIGÉNY**
Magyar Mozgáskotta Program	• Változatos játékok sorozatán keresztül észrevétlenül fejleszti a gyermek mozgását, ügyességét, figyelmét és téri tájékozódását.	• játszva, könnyedén és vidáman valósuljon meg a mozgásfejlesztés	Óvodai optimum csomaggal rendelkezünk, amely felújításra szorul (elért a szőnyeg hátulja kb. 15 éves).
Labdajátékok: • kosárlabda • kézilabda • röplabda	• Labdához szoktatás.	• a kognitív, motoros és szociális képességek fejlesztése	• Minimális eszközfejlesztés szükséges. • Megfelelő cipő biztosítása a szülők részéről.
Lovas oktatás-lovas terápia	• A lovaglás fizikai, mentális és érzelmi szinteken is fejleszti a gyermekeket. • A sérülés/károsodás, a fogyatékosság/zavar, az akadályozottság/korlátozottság ismeretében a ló és a lovaglás hatásainak felhasználása a minél gyorsabb, eredményesebb gyógyulás, képességfejlődés, és rehabilitáció érdekében. (BTMN, SNI gyermekekre vonatkoztatva)	• érzelmi, akarati funkciók fejlesztése • kommunikációs és interakciós képességek javítása • figyelem, gondolkodás fejlesztése stb. • a szülői igény és beleegyezés esetén, az 5 évet betöltött gyermekek heti egy alkalommal vesznek részt a programon, amelyre külön busszal szállítják őket. Egy csoportot 7 gyermek, és egy fő óvodai kísérő alkot.	A díjazás tartalmazza a lovasiskola által biztosított a felszerelést, az utazás lebonyolítását, és az oktatást. https://dante-lovarda7.webnode.hu/

OM: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY SZIVÁRVÁNY TAGÓVODÁJÁNAK „JÁTÉKVILÁG” PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Szivárvány Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalomjegyzék

I.2.1. Célunk 4
I.2.2. Gyermekkép 5
I.2.3. Óvodakép 6
A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÉPÍTÉSE 7
II. 1. Bevezetés 8
III.2. Az óvoda funkciói 8
III. 3. Az óvodai nevelés feladatai 10
III.3.1. Alapelveink, specialitásaink: 11
III.3.2. Az óvodai nevelés feladatai 11
III.3.3. Feladatrendszer 13
III.3.3.1. Az egészséges életmód alakítása 13
III.3.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés 16
III.3.3.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 20
III. 4. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI 22
III.4.1. A játék 23
III.4.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 28
III.4.3. A külső világ tevékeny megismerése 30
III.4.4. A mozgás 34
III.4.5. A művészeti tevékenység feladati 37
III.4.8. Munkajellegű tevékenységek 43
III. 5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE 45
III.5.1. A rugalmas napirend 45
III.5.2. A hetirend 45
III.5.3. Az óvodai csoport szerkezete 46
III.6. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei 47
III.6.1. Ünnepeink 48
III.6.2. Megemlékezéseink 48
III.6.3. Az óvoda rendezvényei 49
III.7. Az intézmény speciális szolgáltatásai 49
IV.1. Partnereink 50
IV.2. Esélyegyenlőség/ a különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése / 56
IV.2.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) 57
IV.2.2. Kiemelten tehetséges gyermek 59
IV.2.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 60
IV.3. Gyermekvédelem 62
IV.4. Kiegészítő program 65
IV.5. Az óvodában folyó nevelőmunka ellenőrzési, mérési, -értékelési, - minőségbiztosítási rendszere 67
IV.5.1. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése 68
IV.5.1.1. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése 68
IV.5.2.2. A Pedagógiai Program ellenőrzése, értékelés 73
IV.5.2.3. Az intézmény nevelő – fejlesztő munkáját érintő egyéb értékelések 73
A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI 74
1.sz. melléklet 74

2. sz. melléklet.....75
Felhasznált irodalom.....76

A MIÓVI Szivárvány Tagóvodája a város egyik szép zöldövezeti területén, az Észak – Kiliáni lakótelepen helyezkedik el. A családokra jellemző a heterogén összetétel. A gyermekek nevelése derűs családias légkörben folyik melyhez biztosítottak a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos tevékenységek. Kiemelkedő jelentőséget tulajdonítunk a **játéknak**, melyre helyi óvodai programunkat építettük. A gyermek a játékélményeit a környező valóságból meríti, alkotó, konstruáló, díszítő, rajzoló tevékenysége is ebből fejlődik ki. Így alakítottuk ki önálló, vizuális arculatunkat, melynek célja a szépség megalkotására, befogadására nevelés, a világban és nemzetünkben felhalmozódott művészeti értékek megismertetése, az esztétikum iránti igény kialakítása. Nevelőmunkánk 2007-től Kompetencia Alapú Óvodai Programcsomaggal színesedett.

Pedagógiai programunk hangsúlyai:
Közös felelősséget kell érezni szülőnek és pedagógusnak egyaránt gyermekeink neveléséért. Ennek megfelelően olyan nyitott óvoda megvalósítására törekszünk, ahol érvényesülnek a gyermekek érdekeit szolgáló szülői elvárások és megvalósul az együttnevelés.
Közös célunk a gyermekeket felvértezni mindazokkal a tapasztalatokkal, melyekkel eligazodhatnak a világban. A nyitottság élményt, tapasztalatot, helyzeteket kínál, amelyben a gyermekek:

- önállóan gondolkodhatnak,
- támogatást kaphatnak a természetes kíváncsisághoz,
- erősíthetik felfedező kedvüket,
- kreatívan reagálhatnak,
- együtt gondolkodhatnak,
- helyzetek között választhatnak, dönthetnek.

Pedagógiai programunkban kiemelkedő szerepet kap:

- gyermekek egyéni különbségei, eltérései, a fejlettségi szinthez igazodó komplex - képességfejlesztés,
- a gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése,
- szülők óvodai életbe való bevonása,
- élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása,
- egészségtudatos nevelés: egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása,
- környezeti nevelés
- hátrányok csökkentése, tehetség kibontakoztatása
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

I.2.1. Célunk

A személyiségértékek, tulajdonságok sokoldalú fejlesztését megalapozni: a **Játékvilág** Óvodai Program által, melyet a beillesztett kompetencia alapú óvodai programcsomag tesz színesebbé.

I.2.2. Gyermekkép

A program a 3-7 éves korú gyermekek fejlődésének támogatását és SZEMÉLYISÉGÜK fejlesztését vállalja fel. A gyermekekhez az életkori sajátosságok és az egyéni szükségletek, különbségek ismeretében közelít.
Ennek tudatában nevelőmunkánk eredményeként rendelkezzenek gyermekeink az alábbi személyiség tulajdonságokkal:

- Legyenek autonóm személyiségek, rendelkezzenek pozitív énképpel, önérvényesítő képességgel, érzelmi gazdagsággal, legyenek érzékenyek a művészetek, a természeti, társadalmi környezetük iránt.
- Tudják saját szükségleteiket kifejezni.
- Sajátítsák el a kulturált magatartás szokásait, az önfejlesztő, a befogadó, elfogadó, együttműködő, segítőkész magatartást, az empatikus, szolidáris viselkedést, a döntés, a választás, a rugalmas gondolkodás, a kreativitás képességét.
- Ismerjék fel és fogadják el a különbözőségeket.
- Tanuljanak meg a szocializáció szempontjából fontos szokásokat, magatartásmódokat:
  - Legyenek kompromisszumokra, konszenzusokra kontaktuskeresésre képesek.
  - Sajátítsák el a kommunikálás a társalgás az önszabályozás, az önkontroll technikáit
  - Társas konfliktusokban, felnőtt segítsége nélkül is keressék a megoldásokat.
  - Teljesedjék ki az önkifejező és az együttműködő képességük.

Értelmi fejlődésük során:

- leljék örömüket a felfedezésben, próbálkozzanak az élethelyzetekben, tevékenységekben
- ápolják a hagyományokat
- szeressék, védjék a természetet, az élőlényeket
- érdeklődjenek az írott nyelv és a jelzések iránt.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, tanuljanak meg figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.
Célunk, hogy hagyományainkra, tapasztalatinkra és az óvodánk pedagógiai programjára építve - kialakítsuk és fejlesszük gyermekeinkben az örök emberi erkölcsi értékeket:

- a közösség iránti felelősségvállalást,
- mindazokat az alapvető képességeket, melyek a békés úton való konfliktusrendezést, a békés egymás mellett élést segítik.

Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét. A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük. Az egész életen át tartó tanulásra való alkalmasság számos tanulási helyzet és kihívás iránti szükséglet és indítékok korai megalapozását jelenti.
Együtt nevelünk a családokkal. A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonását az intézmény életébe.

I.2.3. Óvodakép

Az óvoda nyitottsága, mint elv, befolyásolja az óvoda kapcsolatainak alakítását, a családoktól az iskolával való együttműködésig.
A nevelési hitvallásunk a multikulturális és interkulturális szemléletmód és nevelési gyakorlat kialakítása. Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó környezetben nevelkedjen.
A gyermeki személyiséget övező bizalom

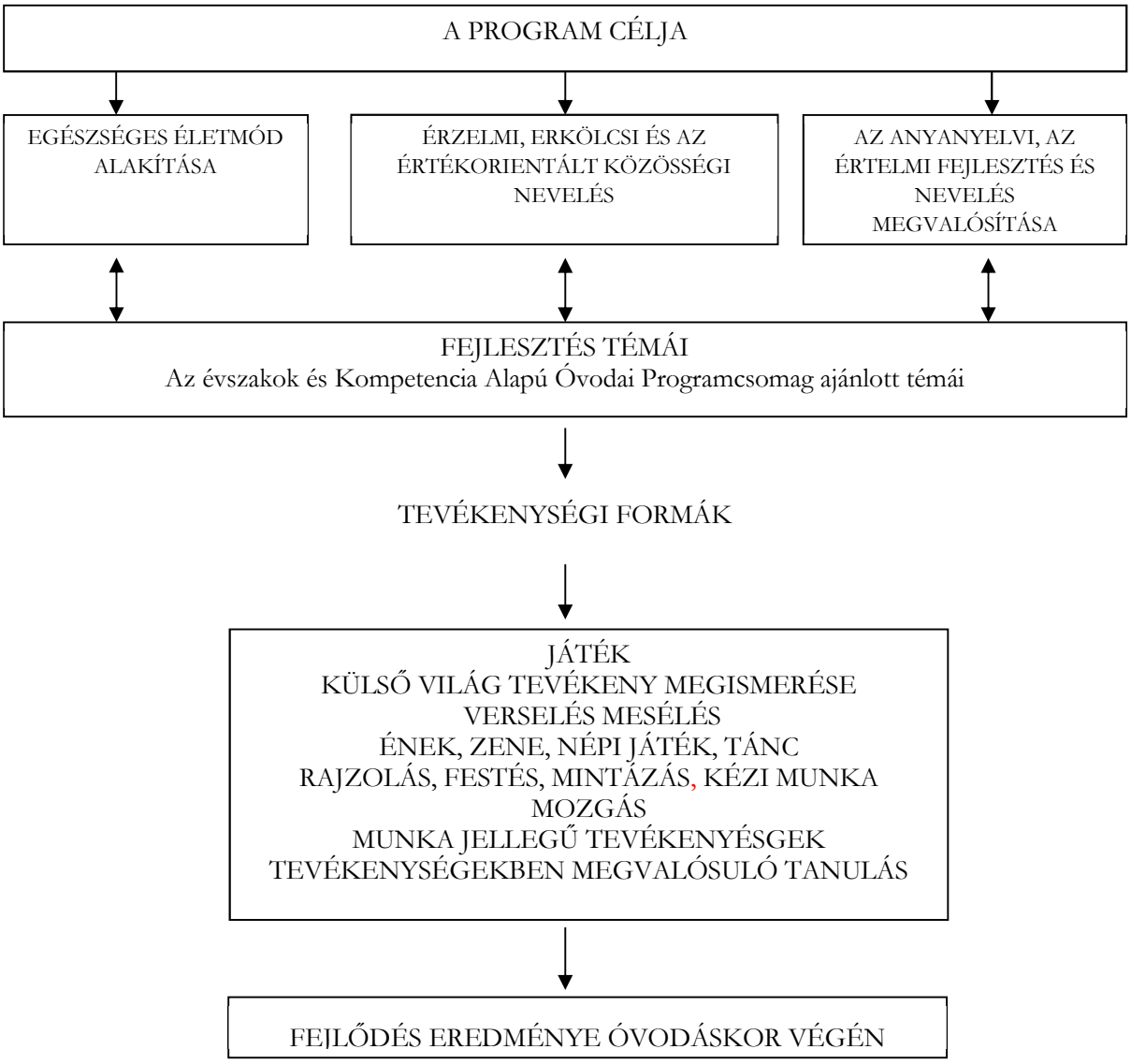
- pedagógiai optimizmus,
- a különbözőségek elfogadása,
- a diszkrimináció tilalmának érvényesítése által valósul meg.

A **NYITOTT ÓVODA**, a szűkebb környezet igényeihez igazodva, s azok által befolyásolva, szakmailag önálló intézményként elsősorban a gyermekek nevelését a családi nevelés kiegészítését vállalja fel.
Az óvoda a teljes társadalmi környezet, de elsősorban a családok felé nyitott.
Kiemelt feladatnak tekintjük az óvoda-iskola átmenetet. Intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alapképességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődést. Az óvoda a partneriskolával programokat szervez, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelő-oktató munkába.

A nyitott óvoda jellemzői:
Az óvodapedagógusok és munkatársaik:

- ismerik a családok szükségleteit,
- ismerik a családok értékrendjét és a szülők véleményét az óvodai nevelésről,
- bevonják a szülőket az óvodai életbe és szakmai támogatást adnak a családi neveléshez,
- a szülők igényeihez igazodva gyarapítják pszichológiai, pedagógiai, egészségügyi ismereteiket,
- a családok közreműködésével, kapcsolatot keresnek az idősebbek, a nagyszülők nemzedékével, bevonják őket a gyermekélethez kötődő hagyományainak ápolásába,
- a családokkal közösen gazdagíthatják a gyermekek tapasztalatait, élményeit, az óvoda feltételrendszerét.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÉPÍTÉSE

II. 1. Bevezetés

Intézményünk 1962-ben épült. A város egyik szép zöldövezeti területén helyezkedik el. Az óvodát nem csak társasházak, hanem esztétikus családi otthonok és szép természeti környezet veszi körül. Száz férőhelyes négy csoporttal működő óvoda.
Visszatekintve a múltra, intézményünk mindig a magyar pedagógia eredményeire támaszkodva, a tradíciókat szem előtt tartva fogalmazta meg fejlesztési elképzeléseit és egészítette ki a környezet igényével, s az önálló arculat megteremtésével. Az óvodai nevelésben bekövetkezett változások eredményeként 1991-ben saját pedagógiai programot alkotott a nevelőtestület. Napjainkban a **Játékvilág program** alapján folyamatosan megújuló szemlélettel, módszerekkel, pedagógiai érzékkel törekszünk megvalósítani mindazt, amit változó korunk megkíván tőlünk.
A program bevezetése óta eltelt időszak nevelőmunkájának jellegzetességei: 2001-2021 között óvodánk a Miskolci Nyitnikék Óvoda tagóvodájaként részprogrammal működött. 2006-2007 nevelési évtől intézményünk egy csoportja részt vett a Kompetencia alapú programcsomag tesztelésében. A nevelőtestület többi tagja is megismerte a programot, és a 2008-as nevelési évtől bevezetésre került minden csoportban. 2021. augusztusától a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény tagjává vált óvodánk, megtartva sajátos arculatát.

A programot meghatározó tényezők

- Gyermek- és személyiségközpontúság
- Nyugodt érzelmi biztonságot adó nevelési légkör
- A játék elsődlegessége
- Differenciált egyéni bánásmód
- Gyermeki jogok érvényesülése
- A gyermekek mozgásigényének kielégítése, testi épségének védelme
- Az óvodapedagógus szakmai önállóságának tiszteletben tartása.
- Derűs, családias légkörben változatos tevékenységet biztosítva kiemelkedő jelentőséget tulajdonítunk a játéknak, melyre helyi óvodai programunk is épül.
- A lehető legnagyobb konkrétsággal határoztuk meg azt, ahová a gyermekeket el akartuk juttatni, tehát a végállapotot.

Ezen eredmények birtokában készült el 1991-ben a pedagógiai programunk, melynek jellemzője: **a játékba** ágyazott tanuláson keresztül, a külső világ tevékeny megismerése, melyhez párosul az intézmény önálló művészeti tevékenységet kiemelő arculata.

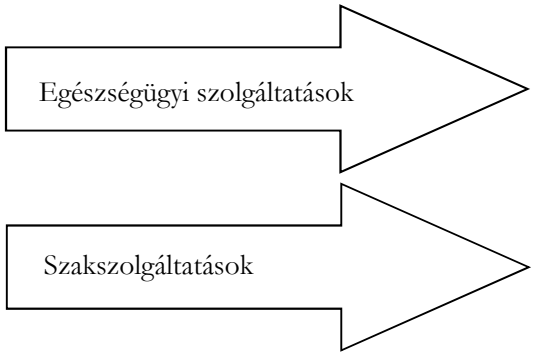
III.2. Az óvoda funkciói

ÓVÓ-VÉDŐ FUNKCIÓ

Az óvodai nevelésben elsődlegesnek tekintjük, az érzelmi dominancia elvét, amelyet a pozitív érzelmekre, élményekre hangolódást a békés, derűs légkör kialakítását jelentik. Így érvényesülhet csak az egyik alapvető funkció, az óvó-védő funkció.

- Az óvó-védő funkció teljességéről akkor beszélhetünk, ha a személyi feltételeken túl a tárgyi környezet esztétikája kifogástalan.

- Az óvoda derűs légköre biztonságot és védettséget nyújt a gyermekeknek, amely az óvoda külső tereinek, udvar, kert harmóniájában is meg kell, hogy jelenjen.
- Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a gyermekek testi épségének védelme érdekében a mászókák, ügyességet igénylő és fejlesztő játékeszközök megfelelő állapotát.
- Különös gondot igényel az óvodapedagógusoktól a séták, kirándulások óvodán kívüli tevékenységek biztonságának megteremtése, amely a gyermek balesetmentes nevelésének a feltétele.
- Az óvó-védő funkció megőrzésében jelentős szerepet kapnak a rendszeres

Óvoda orvosi,
Védőnői felügyelet,
Fogászati szűrés

Logopédiai,
Fejlesztőpedagógiai,
Gyógypedagógiai ellátás,
Gyógytestnevelés

Az egészségügyi szolgáltatások célja, elsősorban a prevenció, amely a 3-7 éves korú gyermek egészséges testi, lelki fejlődését szolgálja. A szakszolgáltatások pedig a gyermekek egészségügyi, valamint pedagógiai célú fejlesztését, habilitációját és rehabilitációját szolgálják.

SZOCIÁLIS ELLÁTÓ FUNKCIÓ

Ez a funkció a gyermekek ellátásával, gondozásával a legfontosabbat érvényesíti: a gyermek egészséges testi fejlődését, fizikai állapotának védelmét és fejlesztését.

- A gyermekek egészséges és korszerű táplálkozásának biztosítása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer megteremtése.
- A gyermekek gondozása, testi szükséglegeinek kielégítése.
- A testi képességek fejlődésének elősegítése.
- Az egészséges életmód szokásrendszerének megalapozása.
- Prevenciós munka (kapcsolat a családsegítő szolgálattal, pszichológus munkatársakkal)

NEVELŐ ÉS SZEMÉLYISÉGFEJLESZTŐ FUNKCIÓ

A legalapvetőbb, legkiemeltebb területe a programunknak. A közoktatásrendszer első alappillére az óvoda. A nevelés által megteremti mindazon készségeket, képességeket, amelyek lehetőséget nyújtanak az elkövetkezendő életszakasz teljesítéséhez szükséges személyiségjegyek kialakítására.
A nevelő személyiségfejlesztő funkció célja, hogy a társadalmi igényekhez igazodva: fizikailag, szellemileg ép, érzelmileg gazdag, a világra nyitott érdeklődő aktív alkotó személyiség nevelése, az óvodás korú gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése életkori szakaszonként és egyénenként.

- Ezért óvodai nevelésünket az alkotó, kezdeményező, kreatív, felfedező, játékos légkörű nevelés jellemzi.
- A nevelés révén nyújtott ismeretek, készségek, tudás, amelyeket a gyermek elsajátít, fejlessze jellemének megalapozását, magatartásának formálását.
- Az alapfunkciókon túl differenciált egyéni, mikrocsoportos tevékenységi formákkal foglalkozunk:
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek biztosításával,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztésével, fejlődésének segítésével.
- Kiemelten foglalkozunk az intézmény sajátos arculatát megteremtő rajzolás, festés, kézimunka tevékenységgel (ábrázolás, rajzolás, festés, gyurmázás, szövés, batikolás, konstruálás-építés stb.).
- Óvodai nevelő funkció szerves része a környezetvédelem, a környezettudatos magatartás alakítása, a fentarthatóságra nevelés, a gazdag természeti - társadalmi tapasztalat és a néphagyomány ápolás.

Az óvodapedagógus feladatai:

- inkluzív pedagógiai szemlélet – egyéni differenciálás
- kompetencia alapú nevelés
- környezetünk védelmére nevelés
- anyanyelvi nevelés
- a játékba integrált spontán és szervezett cselekvéses, párhuzamos tevékenységekbe megvalósuló tanulás alkalmazása a mindennapi nevelésben
- az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység szervezése a gyermekek számára a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől.

III. 3. Az óvodai nevelés feladatai

Elsődleges célunk: hogy az óvodai nevelésünkben minden a gyermekért, a gyermek személyiség-fejlesztéséért történjen.

Óvodánk tevékenységét az alábbi célok határozzák meg, munkánk során:

- Gyermekeink számára megteremtsük azt, hogy biztonságban, egészséges környezetben nevelkedjenek, szem előtt tartva alapvető tevékenységüket, a JÁTÉKOT.
- Az óvodai életrend kialakításával: a szokásrendszer megalapozása, a folyamatos játék, az ismeretnyújtás, a munka jellegű tevékenység, a szabadidő, pihenőidő, a testmozgás beépítésével, a sportolási, étkezési lehetőség biztosításával, életkorának és fejlettségének megfelelően biztosítjuk fejlődését úgy, hogy tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségét és emberi méltóságát.
- A helyi igényeknek megfelelően az óvoda sajátos arculatának, hagyományainak – művészeti tevékenység – továbbfejlesztése olyan formában, hogy megfelelő alapot adjunk a környező iskolák művészeit tevékenységhez (rajz, tánc, testnevelés tagozat – Miskolci Kaffka Margit

Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola).

- Nevelési tevékenységünkben kiemeltnek tekintjük az óvoda-család, az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatát. A gyermeki szeretet, az óvodapedagógus által biztosított kiegyensúlyozott légkör, a tudatosan tervezett pedagógiai munka, a szülők együttműködő partneri nevelése biztosítja az óvodás számára azt, hogy képességeihez mérten, differenciált tevékenységek szervezésével elősegítsük a sikeres iskolakezdést.

III.3.1. Alapelveink, specialitásaink:

Szocializáció és individualizáció

Nevelésünk célja a gyermek egyéni értékeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján. Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai nevelkedjen.

A szocializáció és individualizáció folyamatát egyaránt hangsúlyosnak tartjuk. A gyermekek tevékenységéhez - a szabályok pontos megjelölésével - megfelelő szabadságot biztosítunk. A gyermekben alakuljon ki a szabálytudat, s annak konzekvenciái. A felnőtt bátorítson minden gyermeket, mely során kialakul pozitív énképe, elégedettsége. A gátlásos, visszahúzódó gyermek legkisebb pozitív változásait is örömmel hangsúlyozzuk. A változatos tevékenységek során adjuk meg az önálló döntés és választás lehetőségét.

A szocializáció folyamatában spontán és véletlen helyzetekben rejlő, pl. a társas élet, az alapvető udvariassági szokások, magatartásmódok fejlesztésénél fedezzük fel annak pedagógiai értékeit, és szándékosan teremtsünk hasonló szituációkat.

- **A játék szocializáló szerepe**

A gyermeknek joga van játékát befejezni. A tevékenység befejezése adja meg a társak számára a játékeszközök átvételét, a csoport által megalkotott szabályok alapján. A kialakult játszócsoportok az együttműködés szabályainak alakításaiban egyezkedéssel, kompromisszummal vegyenek be új társakat, tanulják meg a viselkedéskultúra alapjait.

Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei szituációktól függően változnak.

A gyermekek nyugodt játéka esetén, vagy ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása: követő szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni.

A kiscsoportosok esetében, ha szükség van rá, játékot kezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is támogató, engedő és elfogadó. Támogató szerepet vállal, azon gyermekek játékában, akik kevésbé kreatívak, vagy ötletszegények. Az óvodapedagógus beavatkozik a játékba, ha a gyermekek közötti konfliktushelyzet, vagy testi épségük megóvása ezt kívánja.

- **Konfliktuskezelés**

A közösségi élet szabályait úgy alakítjuk, hogy ráneveljük a gyermekeket a kialakult konfliktusok oldására, kompromisszumkeresésre. A konfliktusfeloldó beszélgetések során erősítsük a gyermekben a felelősségérzetet, mások érdekeinek figyelembevételét, a tolerancia fontosságát.

III.3.2. Az óvodai nevelés feladatai

Óvodai nevelésünk feladata a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság felkeltése, és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetencia érzés kialakítása, fenntartása. Az anyanyelvi

nevelés hassa át az egész óvodai tevékenységrendszert. Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a különbözőség elfogadása mindenkinek természetessé válik.

- Valamennyi óvodapedagógus biztosítson – minél változatosabb többfajta tevékenység egy időben való gyakorlásához – megfelelő feltételeket, kiemelve a JÁTÉKOT, mint az óvodáskorú gyermek megismerési folyamatának eszközét.
- A tevékenységek megszervezésénél támaszkodjanak a gyermekek ismereteire, élményeire és tapasztalataira.
- Minden gyermek számára biztosítani kell az egészséges pszichikai, testi fejlődést elősegítő mozgásformákat, (kis és nagymozgások) támogatni és kreatív magatartását és alkotó vágyát.

Általános nevelési feladataink

- Egészséges életmódra nevelés
- Érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodapedagógus feladatai

- Inkluzív pedagógiai szemlélet, kompetencia alapú nevelés
- Környezettudatos magatartás kialakítása, anyanyelvi nevelés
- A játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás a mindennapi nevelésben

Nevelési elveink

Alapelv: Az óvodánkban komplex nevelés folyik

- A gyermeki jogok maximális elismerése és a gyermeki személyiség tisztelete.
- Az esélyegyenlőség biztosítása, az interkulturális (nemzetiségi, migráns stb.), sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- Pedagógiai munkánk középpontjában az együttműködési és szociális készségek tudatos fejlesztését állítjuk. (kooperáció, kommunikáció)
- Az óvoda nyitott nevelési intézmény a szűkebb és tágabb környezettel való szorosabb kapcsolat kialakítására törekszik.

Óvoda-iskola átmenet segítése:

Célja: A gyermeki kíváncsiság, aktivitás ébrentartása, és kielégítése, a kreativitás elősegítése, a kompetencia érzés kialakítása. Játékba ágyazottan változatos tevékenységek által valósuljon meg az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettség elérésének támogatása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
- Az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segítse hozzá a gyermeket, fejlessze problémamegoldó képességét.

- Gazdag tevékenységkínálattal teremtse meg a választás lehetőségét.
- Vegye figyelembe a gyermek érési folyamatait.
- Integrálja játékba a nevelés eszközeit.
- Tervezzen tudatosan, alapozzon a gyermekek spontán érdeklődésére, kívánságára, igényére, tudásvágyára.
- Valósítsa meg a tanulási folyamatban a rendszerességet, a fokozatosságot és a folyamatosságot.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése dokumentumban rögzítse a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek fejlődését.
- Az Oktatási Hivatalhoz való Halasztási kérelem beadása előtt nyújtson megfelelő tájékoztatást a szülők számára, a tanköteles gyermek fejlettségi mutatóit illetően.
- Adjon meg minden információt, segítséget a gyermek fejlettségéről, fejlesztéséről.
- Legyen képes a gyermek érdekében pozitív érzelmi és jó interaktív-kommunikatív viszony kialakítására.
- A szociális tanulás során segítse, elsajátítani azokat az értékeket, normákat, melyeket megfogalmazott az óvoda.

III.3.3. Feladatrendszer

III.3.3.1. Az egészséges életmód alakítása

Óvodai nevelőmunkánkban az egyik legfontosabb feladatunk a gyermekek egészséges életmódra nevelése, melynek elsődleges értelmezésében azokat a tervszerű ráhatásokat tekintünk legfontosabbnak, melyet a szervezet megóvása, gondozása, egészséges fejlődése a testi képességek kibontakoztatása, valamint a mozgáskészségek fejlesztése érdekében végzünk.

Az egészséges életmód kialakításánál célunk:
Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az óvodapedagógus feladata:

- Megteremtjük az eredményes testi fejlődés biztosításához azokat a feltételeket, amelyek leginkább megfelelnek a gyermek életkorának, fejlettségének egyéni adottságainak.
- Első ilyen feltétel az egészséges, tiszta környezet megteremtése, mert csak így érhető el, hogy a gyermekek megszokják, megszeressék és igényeljék a tisztaságot.
- A gyermekekkel meg kell ismertetni a tisztaságra vonatkozó szabályokat, lehetőségeket kell biztosítani azok fokozatos, folyamatos gyakorlására – ellenőrzéssel biztosítva a szabályok következetes betartását. Így érhető el, hogy a szabályok megtartása, szokássá alakuljon ki a gyermekekben.
- Személyi higiéniára nevelés: kézmosás, körömápolás, mosakodás, fogápolás, hajápolás, zsebkendőhasználat, WC papírhasználat.
- Az óvoda udvara, játszóterülete, a játékeszközök sokfélesége számtalan, változatos lehetőséget biztosítson, a különféle mozgáslehetőségekre, játéktevékenységekre.
- Az udvari élet megszervezése során, az óvodában eltöltött idejük nagy részét töltsék a szabadban, az évszakok, a hőmérséklet és az időjárás figyelembevételével. Az udvar fedett része nyújtson lehetőséget az esős időben is a kint tartózkodásra.
- Törekednünk kell a csoportszobák barátságos, otthonos jellegének kialakítására, hogy minél több természetes anyag vegye körül a gyermeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal, formálja esztétikai érzéküket.
- A csoportszoba berendezési tárgyai megfelelő méretűek és könnyen tisztíthatók legyenek, hogy a gyermekek maguk is megváltoztathassák a tárgyak helyét, törekedni kell a meghitt kuckók kialakítására.
- Az öltözők, mosdó helyiségek elrendezésében fektessünk hangsúlyt a gyermek egyéni szükségleteire – öltözés, WC használat, folyamatos folyadékpótlás.
- Intézményünk alapvető feladata, hogy kialakítsa, pontosítsa a testápolással, az öltözködéssel kapcsolatos szokásokat, melyet a szülőkkel együttműködő neveléssel lehet megalapozni.
- A szükségletek kielégítésénél vegyük figyelembe a személyiség intimitásának védelmét, öltözés, WC használat alkalmával.
- Az idegrendszer védelmét jelentő nyugodt légkör megteremtése érdekében fontos a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó RUGALMAS NAPIREND kialakítása.

A fejlődés folyamata:

- Fokozatos önállóság
- Belső igény kialakulása
- Az eszközök rendeltetés szerinti használata
- Önálló, fejlettségnek megfelelő részvétel az eszközök folyamatos biztosításában

A gyermeki szervezet edzése

- A gyermekek testi fejlődésének érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, ezzel együtt a harmonikus és összerendezett mozgásfejlesztésre – rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a szabadban szervezett foglalkozások, kinti játéktevékenység és úszásoktatás alkalmával.

- A gyermekek biológiai fejlődését, csakúgy, mint mozgásfejlődését napi testmozgással, testedzéssel kell megteremteni, tervszerűen megválasztott, céltudatosan alkalmazott testgyakorlatok, mozgások gyakorlása által. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
- A 3-7 éves gyermek képességeinek fejlesztése az életkorhoz kötött finom szenzibilis fázisok figyelembevételével, továbbá a széleskörű, változatos mozgásfejlesztés mozgástapasztalat, mozgásélmény biztosításával.
- A koordinációs - és állóképesség fejlesztése a helyes testtartás, illetve lábboltozat alakítása.
- Edzés – motoros képességek fejlesztése, a test általános erejének, állóképességének növelése.
- Törekedni kell a gyermekek mozgásműveltségének kialakítására, hogy többféle mozgás elvégzésére legyenek képesek, s az egyre több készség szokássá alakuljon, mivel így válik képessé mozgásának viselkedésének tudatos irányítására.
- A játékigény felkeltése, kielégítése, a mozgás megszerettetése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A testápolási szokások megfelelően rögzülnek, a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fésülködnek, fogat mosnak.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.
- Önállóan használják a zsebkendőt.
- Önállóan döntenek, hogy mennyi ételt fogyasszanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, és higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, villát, kést. Étkezés közben halkan beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznek, ruháikat esztétikusan összehajtva a helyére teszik. Cipőjüket befűzik, helyére teszik.
- Környezetükben mindenütt igyekeznek rendet tartani.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára
- Az eszközökkel, berendezésekkel óvatosan bánnak, a rendetlenséget megszűntetik.
- Szívesen tartózkodnak az udvaron, szeretnek tornázni, és önállóan részt vesznek mozgásos játékokba.

Baleset megelőzésre nevelés

A baleset megelőzésre nevelés természetes módon épül be az óvoda mindennapi tevékenységébe, különösen a játék, gondozás, környezet megismerés területeibe.
A nevelés folyamatában olyan magatartásformák kialakítására törekszünk, mellyel a balesetek elkerülhetők.

Az óvodapedagógus kötelessége, hogy rendszeresen felhívja a gyermekek figyelmét a környezetben lévő veszélyhelyzetekre, alakítson ki, tanítsa meg a gyermekekkel a veszélyelkerülő technikákat. Ebbe a szülőket is feltétlenül be kell vonni. A baleset megelőzés érdekében a család és az óvoda összehangolása szükséges.
Feladatok:

- A veszélyhelyzetek felismertetése, elkerülése,
- az eszközök balesetmentes használata
- biztonságos közlekedésre nevelés.

III.3.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés.

A szociális és érzelmi nevelés célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak kibontakoztatása a közösségen belül a csoport normái alapján, tevékenységeken keresztül.
Fejleszteni azokat a képességeket, amire szüksége van a gyermeknek, hogy hatékony felnőtté váljon, hogy jól boldoguljon a társas kapcsolatokban, hogy boldog és sikeres ember legyen. Az óvoda nevelje a gyermekeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére nyitott légkör, szeretetteljes irányítás segítségével, döntési képességek fejlesztésével, szokás és normarendszer megalapozására törekedjen.

- Kreativitás és fantázia
- az érzelmek szabad kifejezése
- megfelelő frusztrációtűrés
- szabadjon nemet mondani
- szükséges határok elfogadása
- az örömérzés átélésének képessége.

Az óvodai nevelésünkben elsődlegesnek tartjuk az érzelmi dominancia elvét, melyhez megfelelő empatikus - megértve együttműködő - nevelői magatartás párosul. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.
Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosításának feladatai:
Modellértékű, befogadó attitűd, különbözőségek elfogadásának természetessé tétele a gyermekek számára. Különbözőségek tisztelete, elfogadása, sajátosságainak megismerése, kezelése, egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.
Az önálló véleményalkotás, döntési képesség megalapozása, problémahelyzetek mérlegelésével, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével.

Célunk ezáltal: a szociális életre nevelés, az életkori sajátosságoknak megfelelő szocializáció kialakítása, elősegítése úgy, hogy az óvodapedagógus és a dajka egész lényével neveljen. Mutasson őszinte érdeklődést a gyermek iránt, és lelkesedjen a közösen elérendő célokért.

Az óvodapedagógus és a nevelőmunkát segítők – pedagógiai asszisztensek, dajkák – együttműködése
A pedagógiai asszisztens és a dajka az óvodapedagógus segítőtársa. Munkája, a célok, a nevelési feladatok és az óvodai élet napi szervezése szempontjából egyaránt fontos. A dajka is nevel, ő is hat a gyermekcsoportra, tehát neki is tudnia kell, hogy milyen rendszer, milyen elvek, milyen elképzelések alapján nevelünk. A sok tevékenység figyelemmel kísérése a csoportszobán kívüli terek megnövelése és hasznos játéktérré alakítása ugyancsak megköveteli, hogy a dajka szorosabban együttműködjön a csoporttal.

Egyéni bánásmód a közösségben
A megvalósítás alapvető feltétele, a gyermek életkori és egyéni jellemzőinek alapos ismerete. Az egyéni különbségek leginkább a társas kapcsolatokban tűnnek ki. Külön figyelmet fordítunk azokra a gyermekekre, akiknek fejlődését negatív környezeti hatások gátolják. Figyelmet érdemelnek a kiemelkedő képességű gyermekek is. Az egyéni bánásmód nem feltétlenül külön tevékenységet jelent, a gyermekek egy részének éppen a csoporton belül van szüksége egyéni bánásmódra.

Az értékelés:
Az értékelés hozzájárul a gyermek csoportban elfoglalt helyének, társa és a felnőttek róla alkotott véleményének alakulásához. A pozitív értékelést megerősíti a helyes magatartás, elősegíti az óvodapedagógus elvárásainak belsővé válását. A negatív értékelés és az elmarasztalások mutassanak a kívánatos magatartás irányába. Jutalmazás kiterjedhet a dicséret különböző módjaira – a testi közelségtől, a dicséretet jelző pillantástól, gesztustól, mimikától, szóbeli megfogalmazásig.

A fejlődés várható eredménye:
- kialakul a gyermekek én tudata és önérvényesítési törekvései
- képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre
- elfogadják a különbözőséget
- akaratukat alá tudják vetni mások akaratának

- örülnek a közösen elért sikereknek, ötleteikkel alakítják környezetüket
- bíznak önmagukban és társaikban
- érdeklődnek egymás iránt, tekintettel vannak egymásra
- alkalmazkodnak a szabályokhoz, tudják késleltetni szükségleteik kielégítését
- készen állnak az iskolai életre, az új környezet elfogadására

Az óvodapedagógus feladatai:

- A pedagógiai asszisztens és a dajkák felelős bevonása a nevelésbe.
- Barátságos otthonos szeretetteljes légkör biztosítása, az óvodai közösségbe való beilleszkedés elősegítése.
- Az óvodai befogadás fokozatos, gondos előkészítése, megszervezése (ismerkedés az óvodával, szülőkkel meghitt beszélgetések, anyás befogadás).
- Készítsen anamnézist a gyermekről és kérje meg a szülőket, mutassák be gyermeküket írásos formában.
- Óvodapedagógus-gyermek kapcsolatában érvényesüljön az állandó törődés érzése, amely legfontosabb szubjektív előfeltétele a gyermekek fejlesztésének (érvényesítse az elfogadás elvét).
- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtésével segítse, gyermekek társas kapcsolatainak alakítását „éntudatának", „önérvényesítő" törekvésének fejlődését.
- Gyermek-gyermek kapcsolatában kialakítani a másikkal való érintkezés és együttműködés szabályait, amely a társas kapcsolatok és a közösségi tevékenységek alapfeltétele.
- Érzelmi nevelés területén: a szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- A felnőttek és gyermekek iránti megbecsülés, tisztelet érzésének megalapozása.
- Helyes gyermeki szemléletmód kialakítása, a különbözőség toleranciájának elfogadása.
- Élménybefogadó képesség fejlesztése.
- Ösztönök, érzelmek, indulatok irányításának fejlesztése, konfliktuskezelés.
- Sajátos törődést igénylő, érzelmi zavarokkal rendelkező gyermekek segítése.
- A szocializációs magatartás kialakításában, a felnőttekkel, társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása, gyakorlása. Az óvodai élettel összefüggő szokásrendszer fokozatos finomítása, fejlesztése, gyakorlása.
- Közösségen belül az együttműködés, együttjátszás, együttdolgozás képességeinek kialakítása, gyakorlása.
- Kísérje figyelemmel a közösségen belül az egyes gyermekek fejlődési ütemét.
- Alakítsa ki saját csoportja hagyományait, szokásrendszerét, jelképrendszerét, amely mélyíti a gyermekek összetartozását, együttérzését.
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokásait.
- Kulturális viselkedési szabályok kifejlesztése, gyakorlása.
- Segítőkészség, türelem, fegyelem, érdeklődő magatartás kialakítása.
- Felelősségérzet, önálló vélemény, döntés alakítása.
- Önfegyelem, önkontroll megtanítása, metakommunikációs jelzések értelmének elsajátítása.
- Én tudat, közösségi tudat kialakítása, fejlesztése.
- Kiemelten figyeljen azokra a gyermekekre, akiknek fejlődését negatív hatások, társadalmi, kulturális hátrányok gátolják.

- Működjön együtt a családdal, a gyermekvédelmi szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal, családgondozóval, a hátrányok csökkentése miatt.
- Szervezzen közös tevékenységeket a gyermekek és a családok számára.
- Az erkölcsi tulajdonságok, szociális készségek és képességek attitűdök, azaz kompetenciák (együttműködés, önállóság, segítőkészség, önkifejezés, önérvényesítés, önfegyelem, a közös értékek óvása, védelme, kitartás, akarat, feladat, szabálytudat, együttérzés, önzetlenség, figyelmesség stb.) fejlődéséhez, a szokások gyakorlásához, szükséges tevékenységi, és értékelési rendszer, interakciós kultúra biztosítása, az értékrend megalapozása.
- Az óvodai dokumentumokban megfogalmazott normarendszer elfogadására, nevelési felfogásba építésére motiválás. A családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadása. A szülőkkel, gyermekkel való közös gondolkodás, véleménycsere, döntés eredményeként a programmal összeegyeztethető, plurális értékek beépítése az óvoda normarendszerébe. (Inkluzív nevelés, pld: migráns gyermekek.)
- Irányítsa a gyermekek figyelmét az őket körülvevő szépségre, a követendő jó tulajdonságokra. Ismertesse meg a gyerekeket a kulturális értékekkel, erősítse bennük a hazaszeretet érzését, a nemzeti identitástudatot.
- A szocializálás gyakorlatát akkor teljesíthetjük hatékonyan, ha óvodásainknak egyenként is maximálisan segítséget nyújtunk. Ha biztosítjuk életkori és egyéni, pszichológiai és szociológiai okokból - adódó – sajátosságaik, igényeik, szükségleteik kielégítését, az egyre magasabb szintű tevékenységi formák lehetőségét. Ezáltal alapozzuk meg, alakítjuk és fejlesztjük azokat a tulajdonságokat, melyek a gyermeket később egy közösség értékes tagjává tehetik.

A fejlődés várható eredményei:

- Ismeri szűkebb, tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kapcsolódás alapja.
- Ragaszkodik óvodájához, a kisebb gyermekhez, felnőttekhez.
- A gyermek igényévé válik a helyes viselkedési szabályok betartása.
- Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak.
- Közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Konfliktushelyzetben társaikkal megegyeznek.
- Érdeklődnek barátaik, társaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Ismerik saját képességüket, megfelelő önbizalommal rendelkeznek, de a kudarcot is el tudják fogadni.
- Örömérzésüket szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- Kialakul a gyermekek Én-tudata és érvényesítési törekvései.
- Képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre.
- Elfogadják a különbözőséget.
- Akaratukat alá tudják vetni mások akaratának.
- Örülnek a közösen elért sikereknek, ötleteikkel alakítják környezetüket.
- Alkalmazkodnak a szabályokhoz, tudják késleltetni szükségleteik kielégítését.

- Készen állnak az iskolai életre, az új környezet elfogadására.

III.3.3.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodás gyermekek értelmi fejlesztése az egyéni fejlődésüket figyelembe véve megfelelő fokon, sajátos módon történik. A gyermekeket aktivitásra, problémák meglátására és kifejtésére és azok megoldására tegyük képessé. A beszéd, a kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze legyen. A kommunikáció által erősödjön gyermek biztonságérzete, bővüljön tájékozottsága, gazdagodjanak ismeretei, kapcsolatai, fejlődjön beszédkészsége, anyanyelvi kultúrája.
Az óvoda a gyermek közvetlen környezetéből hozott ismereteire, a gyermek megismerési vágyaira, érzelmi beállítottságára és érdeklődésére támaszkodva fejleszti. Az iskolára való előkészítés az óvodában nem külön feladat, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató három-négy éves nevelési feladat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítésében az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
Az értelmi képességek kialakítására, az érzékelésre, a figyelem, a képzelet, a gondoskodás fejlesztésére, az óvodai nevelés számtalan lehetőséget biztosít. Nagyon fontosnak tartjuk nap, mint nap megkeresni a módot arra, hogy a gyermek lássa, hallja, tapasztalja, megismerje, a körülötte levő dolgokat, jelenségeket, változásokat. Az értelmi fejlesztés a megismerésen alapul, amely nem más: mint a gyermek fejlődését alapvetően meghatározó pozitív tevékenységek összessége. A változatos tevékenységek során sajátos analízisével, szintézisével, erősödik az észlelés képessége a memória, figyelme, képzelet és kreativitás.
Célunk: problémamegoldó gondolkodásra ösztönözni a gyermekeket a játék és tapasztalatszerzés alkalmával.

Az anyanyelvi nevelés célja:
Az óvodai anyanyelvi nevelés, mint komplex folyamat segítse a szociális kapcsolatok kiépítését, valamint legyen az egymás közötti kommunikáció legfontosabb eszköze. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységforma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelvi nevelés közvetítő elemként jelen van a nevelési folyamat minden mozzanatában. Eredményes megvalósítása hozzájárul a gyermekek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdéséhez. A beszéd a környezettel való érintkezésnek, az önkifejezésnek és a gondolkodásnak a legfőbb eszköze. Fejlesztési feladatainak a család a környezet megismeréséből kell kiindulnia. Az egyéni képességek megismerése tudatos és folyamatos kell, hogy legyen. Az újabb fejlesztési szint felismerése érdekében minden adódó lehetőséget ki kell használni beszélgetésre.

Kiemelt szerepe van az értelmi fejlesztés megvalósításában az ANYANYELVI NEVELÉSNEK, amely az óvodai élet minden mozzanatában jelen van. A kisgyermek beszélni tanulása, nagyon hosszú folyamat, amely egyfelől az artikulációs másfelől pedig a percepciós rendszer tökéletesedésével jellemezhető.
A mindennapok társas helyzeteihez rugalmasan alkalmazkodó, komplex kommunikatív viselkedésen belül kialakuló beszédkapcsolat feltételeinek kialakítása, beszédkészség fejlesztése.
Ahhoz, hogy a gyermek helyesen beszéljen és megértse az elhangzó beszédet, elengedhetetlen a családi, szülői háttér, később pedig az óvodai környezet és az óvodapedagógus kifogástalan, mintaszerű beszéde. Az óvodának, illetve az óvodapedagógusoknak óriási szerepük van, hiszen a

legszenzitívebb korban (3-7 éves időszakban) mintául szolgálnak az anyanyelvét éppen elsajátító kisgyermeknek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Ismerje meg a családok anyanyelvi kultúráját.
- Az óvodapedagógus és gyermek közötti kialakult bensőséges kapcsolat segítse elő a sokrétű kommunikációs helyzetnek megfelelő: beszédritmus, hangerő, hanglejtés, beszédkészség és metakommunikáció fejlődését.
- Fejlessze a gyermekek beszédértését, mondatalkotási készségét.
- Késztesse a gyermekeket gondolataik, érzelmeik, szükségleteik, kívánságaik szóbeli kifejezéseire. Törekedjen arra, hogy a gyermekeknél a tevékenységek során kialakuljon a párbeszéd az egymásra figyelés.
- Segítse a gyermekeket a különbözőség elfogadásában, törekedjen arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény és képesség a beszédkapcsolatokon alapuló együttműködésre.
- A gyermekek beszédkedvének motiválásával, alakítsuk ki az igényt a megnyilatkozásra: élmények, érzelmek és ismereteik közlésére.
- Figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni kialakulóban lévő beszédsajátosságait, hogy megalapozzuk gyermekeinkben a készséget a szóbeli kapcsolatteremtésre, a szóbeli kapcsolat fenntartására, a nyelvi kommunikációra.
- Egyénre szabott differenciált fejlesztés alkalmazása.
- A készségkialakítás során értelmi szintjüknek és érdeklődésüknek megfelelően megéreztessük velük a beszéd funkciót és a funkciókat hordozó nyelvi eszközöket – gondolatokat kifejező dialógus az érzelmeket tükröző hangsúly, ritmus- jelentőségét.
- Problémamegoldó képességek fejlesztése a problémák meglátására, okainak megismerése, megoldási módok keresése.
- Változatos élményekkel, vers, mese, bábjáték, mondókázás, nyelvi játékokkal fejlessze a gyermekek szókincsét, beszédszerveket (játékos légző gyakorlatok, hangutánzó gyakorlatok, nyelv és ajakgyakorlatok).
- A kiemelkedő képességgel rendelkező gyermekek felismerése, fejlesztése.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott pozitív értékeléssel a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.
- A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség- és képességfejlesztés megvalósítása. A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építés. A spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése, bővítése mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásának biztosítása.
- Irodalmi szövegek, kifejezések, szólások nyelvi fordulatok használatával, gazdagítjuk a gyermekek kifejezőkészségét ritka, régies tájnyelvi szavak megismertetésével.
- Tudatosan és folyamatosan megfigyeljük a gyermekek beszédkészségét, felmérjük beszédhibáikat. Súlyosabb, vagy rögzült beszédhibával logopédushoz irányítjuk őket.
- Törekszünk arra, hogy gyermekeinknél szokássá váljon az udvarias kifejezések használata, egymás tisztelete, megértése, amely a szociális viselkedés fejlesztését is szolgálja.

- Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy az óvodapedagógusok az óvodai munkát segítő dolgozók beszéde példamutató legyen.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermekek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás.
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés tapasztalatszerzés, felfedezés, új gyakorlati probléma megoldás
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A fejlődés várható eredményei:

- Összefüggően beszélnek, bátran nyilvánítanak véleményt, elbeszélésük folyamatos.
- A feltett kérdésekre pontosan, adekvátan felelnek.
- Motiváltak a szóbeli közlésre.
- Képesek a hallott szöveg megértésére.
- Képesek az ok-okozat összefüggések megfogalmazására, következtetések levonására.
- Szókincsük életkoruknak megfelelő.
- Beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal teremtik meg, és tartják fenn a kapcsolatot
- Figyelmesen végighallgatják társaikat és a felnőtteket.
- A tanult mondókákat, verseket, meséket felidézik, eljátsszák.
- Alkotás közben beszélgetnek, énekelnek, mondókáznak.
- Megnevezik a térirányokat és végrehajtják a térben való mozgásra vonatkozó utasításokat.
- Időészlelésére jellemző, hogy tájékozódnak a napszakok, évszakok és a hét napjai között.
- Szándékosan emlékeznek a közeli és távoli eseményekre is.
- A tanköteles korú gyermekek értelmi képességei az iskolakezdéshez szükséges szintre fejlődnek, stabil alapokat biztosítva a későbbi tanulmányi sikerekhez.

III. 4. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

Óvodai nevelésünk célja a teljes gyermeki személyiségfejlesztése és az életre való felkészítés a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül. E célt szerteágazó egymásra épülő egymással összefüggő feladatokkal, komplex módon érvényesülő tevékenységekkel érjük el. Az óvodai nevelésünk legtartalmasabb leggazdagabb fejezetéhez érkeztünk. E gyűjtőfogalom alá rendezzük a tevékenységformákat és a fejlesztés tartalmi eszközeit.

A komplex tevékenységi formák sorrendje:

- JÁTÉK, a tevékenységekben megvalósuló tanulás
- a külső világ tevékeny megismerése
- művészeti tevékenységek: rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- mozgás
- munka jellegű tevékenységek

Valamennyi tevékenységi forma fejlesztésénél a következő meghatározó tényezőket vesszük figyelembe:

- Egyrészt azt, hogy a gyermek milyen ismeretanyaggal, készséggel, képességgel, egyéni sajátossággal érkezik az óvodába, tehát a KIINDULÓ ÁLLAPOTOT.
- Megfigyeljük a gyermekek összetételét az ismereteik és készségjellemzőik alapján.
- A gyermeki sajátosságok alapos ismerete, a tevékenységekhez illő szervezeti formák, módszerek megtalálása, a nevelési folyamat ritmusának helyes szabályozása a komplexitás figyelembevételével.
- A gyermekek és szülők igényeit.
- A rendelkezésre álló eszközállományt.

Az óvodai élet tevékenységformái a különböző életkorokban magasabb szinten megismétlődnek, állandó körforgásban vannak. Ez az állandó ismétlődés adta számunkra azt az ötletet, hogy a fejlesztési témákat az évszakok változásaira építsük. A 2006-2007 évi programtesztelés után a – tematikus terveket- a Kompetencia alapú programcsomag ajánlott fejlesztési témáival egészítettük ki. Ezen témákra támaszkodva dolgozzuk ki azokat a tematikus terveket, amely a fejlesztés lehetőségeit adják.

Őszi hangulat	TŰZ (október, november, december)
Tél örömei	VÍZ (január, február, március)
Tavasz ébredésére	FÖLD (április, május, június)
Nyári élmények	LEVEGŐ (július, augusztus, szeptember)

III.4.1. A játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.
A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.
Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játék olyan komplex tevékenységforrás, melyben az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése. Óvodánkban jól kialakult szokás az óvodapedagógusok által készített és alkalmazott szabályjátékok felhasználása a játék, és a tanulási tevékenységekben. Személyiségzavarok kialakulását előzheti meg, feloldja az elfojtott érzelmeket, indulatokat. A játékban a gyermekek folyamatosan gyakorolják az együttműködést, kooperációt és a kölcsönös kommunikációt. Ez teremti meg a társas kapcsolatok alakulását, érzelmi életük gazdagítását.
Valamennyien tudjuk, hogy a személyiség fejlődésének milyen fontos területe a játék, így a benne rejlő nevelési lehetőségeket céljainknak megfelelően, tudatosan használjuk fel. Óvodai életünk mindennapját, minden tevékenységi formáit átszövi a játék, és erre a komplex tevékenységi forrásra épül a pedagógiai programunk.

A játék célja:
A játék megértéséhez ismernünk kell a játék sajátosságait, azokat az ismertetőjegyeket, amelyek megkülönböztetik más tevékenységtől.

- A játék spontán a gyermek szabadon választott, külső késztetésektől mentes tevékenységei. Pszichológiai alapja: a gyermek tevékenységi vágya, amely nem a gyermek motorikus nyugtalanságából fakad, hanem cselekvési szükségleteiből és önálló törekvéseiből.
- A játék örömforrás a gyermek számára, melyben a cselekvés, a manipuláció és az elképzelés szerez örömet. Motivációja nem a célban, hanem a tevékenységben van, tehát önmagáért való.
- A játék sajátosan céltudatos tevékenység. A játék célja, mindig az óvodáskorú gyermek közvetlen indíttatásából, belső állapotából, vágyából, indulatából ered. A céltudatosság állandó jellemzője, hogy a konkrét cél nem állandó, könnyen felcserélődik, megváltozik.
- A játéktudat a játék komolyságával ellentétes irányban hat. A játékban a valóság és a képzeleti kép keveredik, de a kettő mégis elkülönül a gyermek tudatában. Viszont a gyermek bármennyire is beleéli magát a játékba, mégis megőrzi realitás érzékét. Ugyanez vonatkozik a kialakult társas kapcsolatokra is.
- A játék fontos meghatározó eleme az utánzás, amely egyben mozgatója a gyermeki cselekvésnek. Az utánzás, a játék és a személyiség fejlődésével kölcsönhatásban fejlődik. A felnőttek tevékenységének a megfigyelése, az utánzó játék alapvető forrása. Így az óvodáskori játékos utánzás a szociális tanulás fontos eszköze.

Az óvodáskorban a játék a tanulás legmeghatározóbb színtere. A gyermek játéka élményen alapszik, ezek útján ismerkedik meg a világgal, a tárgyakkal, a tárgyak tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel, mely hatással van értelmi képességeink fejlődésére.
A játékon belüli tanulás, a gyermek szükségleteihez, igényeihez, vágyaihoz igazított tapasztalatszerzés, melyben a gyakorlás, a sokoldalú próbálkozás ad lehetőséget az akadályok leküzdésére, a konfliktusok megoldására, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére. Ezek szerint, ahogy a gyermek egyre képesebbé válik az összetettebb, bonyolultabb játékokban való részvételre, így válik képessé a tudatosabb tevékenységek önkéntes vállalására, így jelenik meg a belülről vezérelt játéktémák mellett a külső késztetésen alapuló játékok igénye is.

Céljaink:
A megfelelő csoportlégkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel, multikulturális- interkulturális szemlélettel. Megteremteni a szabad mozgást, a szabad tevékenykedést az önállóság a kezdeményezés és együttjátszás és munkálkodás lehetőségeit. Pedagógus szerepe a játékban: támogató, inspiráló, közvetítő, feltételeket megteremtő. Szükség és igény szerint játszik, partnerségre törekszik. A közösségi élet, a játék szabályainak, normáinak gyermekekkel és szülőkkel közös formálása, a gyermeki véleménynyilvánítás és döntőképesség erősítése különös tekintettel a konfliktushelyzetek megoldási lehetőségeire. Állandó szokásokat, hagyományokat és ritmikus életrendet kialakítani. A gyermekek adottságait figyelembe véve fejlődését maximálisan segíteni.
Társas és baráti kapcsolatok, illetve kisebb csoportok kialakulását elősegíteni. Törekedni kell a gyermek szociális helyzetéből adódó különbségek csökkentésére, a komplex személyiség fejlesztésre. A gyermekek személyiségének fejlettsége olyan szintet érjen el, amely biztosítja, hogy az iskolába jól be tudjanak illeszkedni, az ottani körülményeknek megfelelően tudjanak viselkedni és tanulni.
Testileg-lelkileg egészséges érdeklődő a világ megismerésére törekvő, kezdeményező, kreatív, határozott jellemű, érzelmekben gazdag, segítőkész személyiség kialakítása.

Az óvodapedagógus feladata:

- A játékhoz szükséges megfelelő feltételek megteremtése.
- A rugalmas napirenden belül az elmélyült játék kialakításához minél hosszabb, folyamatos játékidő biztosítása.
- Közösségi életük fejlődéséhez szükséges kiegyensúlyozott, nyugodt légkör megteremtése.
- Különösen fontos a gyermekek életkori követelményeinek figyelembevételével megfelelő helyet, esztétikus környezetet biztosítani számukra ideiglenes és állandó játszóhelyek kialakításával.
- Teremtsünk lehetőséget: a nyugodt, de a mozgást és testi képességeket fejlesztő játszóhely kialakítására, az óvodaudvaron, kertben és kirándulások alkalmával.
- A játékszerek és játékeszközök legyenek esztétikusak, tartósak, könnyen tisztíthatók. Feleljenek meg a gyermekek igényeinek, keltsék fel érdeklődésüket.
- A megfelelő készen vett játékeszközök biztosítása mellett, közösen készített eszközök, a sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak, valamint a megismert egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök biztosítása melyek erősítik a gyermeki kreativitás önkifejezés, alkotókedv közös tervezés együttműködés kibontakoztatása.

- A játék fajták témája, tartalma, a gyermek egyéni vagy közösen szerzett benyomásaira, tapasztalataira épüljön.
- A gyakorló játéknál biztosítsunk lehetőséget az ismétlések révén a különböző képességek gyakorlására.
- A gyakorló játék: kutató, manipuláló, hallási, látási megismerésen alapuljon. Fejlessze a hangképző, beszédképző, a mozgást gyakorló (nagy és finom mozgás) cselekvési és gondolkodási megismerő folyamatokat.
- Fejlessze a gyermek erejét, ügyességét, állóképességét és izomrendszerét.
- Építő és konstruáló tevékenységében a vizumotoros (látásos-mozgás) és problémamegoldó gondolkodást és megfigyelőképesség kialakulását.
- A szerepjáték pedagógiai szempontból nyújtson lehetőséget a személyiség minden vonásának, minden készségének fejlesztésére, a legkülönbözőbb ismeretek elsajátítására, gyakorlására.
- A szerepjáték biztosítsa a gyermek kezdeményezőkészségének, önállóságának megvalósítását. Tapasztalataikhoz, ismereteikhez, elképzeléseikhez fűződő érzelmeik kibontakoztatását.
- Törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy a gyermekek változatos szerepekben vegyenek részt a játékban, ahol egyéni képességeinek legfejlettebb szintjére juttassa el őket.
- A szerepjáték tevékenységi formái által fejlődjön megfigyelő, empatikus és társas kapcsolatteremtő képességük, szociális érzékenységük.
- Az óvodapedagógus alakítsa ki a gyermekekben az igényt, hogy játékaikhoz önmaguk által létrehozott eszközöket használjanak fel. Ennek teremtse meg a feltételeit, hogy bármikor rendelkezésükre álljon.
- Nyújtson segítséget a különböző anyagok, eszközök, szerszámok használatának elsajátításában. Játékaik elkészítése közben, ösztönözze őket újabb ötletek kipróbálására.
- A létrehozott eszközöket minden esetben használják fel különböző játékaikban, dramatizálásban, konstruálásban.
- A barkácsolás fejlessze megfigyelőképességüket, megismerő folyamataikat, képzeletüket, kézügyességüket, gondolkodásukat és vizumotoros képességüket.
- A dramatizálás: a gyermeki játék élményhátterét, a valóságot és a mesevilágot tükrözze. A dramatikus játékban a képzeletbeli képekből építhesse a verbális jelzések segítségével, így kell eljutnia a gyermeknek a cselekmény elgondolásáig, majd a cselekmény megalkotásáig.
- Feladatunk ezért a rendszeres irodalmi élmény nyújtása.
- Alakítsunk ki olyan „varázslatos” környezetet, légkört, amely mesemotívumok, cselekmények, mesés szerepek kreatív megformálására ösztönzi a gyermeket.
- A bábjátékban a gyermekek közvetlenül nyilvánuljanak meg. Bábozásuk tükrözze a környezethez való viszonyukat, az átélt cselekvés és történés felhasználásával, úgy, hogy közben oldódjanak gátlásaik, szorongásaik.
- Az építő-konstruáló játékban az alkotás igényét kell kialakítani a gyermekben, mely kreativitásuk mellett értelmi és társas képességeiket is sokoldalúan fejleszti.
- Biztosítanunk kell az életkori sajátosságoknak, és egyéni képességeknek megfelelően a játékszerek különböző fajtáit: fa, fém műanyag, félkész játékszerek, eszközök.
- Segítse elő az óvodapedagógus, az egyszerűtől induló, majd az egyre bonyolultabbá váló alkotások létrehozását. Segítse elő a választott vagy elképzelt modell egyre pontosabb

megközelítését, a bonyolultabb játékelemek biztos kezelését, a szerepjátékkal való sokoldalú kapcsolatát.

- Szabályjáték alkalmazásával alakítsuk ki a gyermekekben a szabály dominanciáját, s az ahhoz tartozó helyes viselkedési formát – NORMÁT.
- E játékfajtánál fejlesszük önuralmukat, önfegyelmüket, toleranciájukat, felelősségüket és feladat tudatukat.
- E mozgásos szabályjátékok biztosításával alakítsuk ügyességüket, állóképességüket, kitartásukat és mozgáskoordinációjukat. Növeljük gyorsaságukat, rugalmasságukat.
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése.
- Lehetőséget kínálni a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit. Ennek érdekében indokolt esetben használja az IKT-eszközöket is.
- A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- A gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- A cselekvéses tanulás személyre szabott legyen, az óvodapedagógus pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Értelemfejlesztő játékok beiktatásával törekszünk a megismerési folyamat kialakítására, az értelmi képességek, a figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, és fogalomalkotás bővítésére.
- Valamennyi játéktevékenységben tartsuk tiszteletben a gyermeki játék önállóságát. Segítsük elő a szocializációs folyamatok erősödését, a gyermekek közötti kapcsolatteremtő és együttes cselekvés képességeiben,a közösségi magatartási formák kialakulásaiban.
- Az óvodapedagógus figyelje, értse, érezze gyermekei játékát, mindig ott, és annyi segítséget nyújtson, amennyit fejlődésük igényel.
- A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszédek támogatása verbális ismeretekkel, fogalomalkotás segítésével, a beszéd, prozódiai elemeinek gazdagításával. Beszédalkalmakkal, az új szavak, szófajok, különböző igeidők, módok, ragozás tanulásának fogalmak megértésének a magyaros mondatalkotás kontextusos beszéd, szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.

A fejlődés várható eredményei:

- Legyen öntevékeny, önálló.
- Képes legyen alkotóan részt venni a játékban egyedül és társaival is.
- Beszéde legyen érthető, folyamatos, tiszta, ami élményeinek, ismereteinek, gondolatainak, érzelmeinek, vágyainak közlésére szolgál.
- Bátran kérdezzen a felnőttől és a társaitól.
- Véleményét ki tudja fejezni.
- Legyen kreatív.
- Mozgása legyen összerendezett, harmonikus.
- Rendelkezzen elemi szinten az önelfogadás, önértékelés képességével.
- Legyen toleráns társaival, fogadja el, hogy nem vagyunk egyformák.
- Együttműködése által tudjon együtt játszani, csoportos feladatokat elvégezni.
- Ismerje az alapvető viselkedési formákat.

- Rugalmasan alkalmazkodjék azokhoz az új szabályokhoz, melyek
- megfelelnek a gyermeki tevékenységeknek.
- Legyen segítőkész, ha kell, kérjen segítséget.
- Képes legyen alkalmazkodni másokhoz.
- Képes legyen konfliktusait társaival rendezni.
- A problémák, megoldására csak akkor kérje a felnőtt segítségét, ha nem tudja önállóan megoldani.
- Tudja, hova tartozik, legyen tisztában nemzetiségével.
- Korának megfelelően tartsa be azokat a magatartási formákat, melyek a természet és társadalmi környezet megbecsüléséhez szükségesek.
- Tartsa rendben a körülötte levő tárgyakat, vigyázzon játékaira, azokra az eszközökre, melyeket használ, legyen igénye a tisztaság.

III.4.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
Az óvodában a TANULÁSI folyamat a JÁTÉKBAN egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenységi formákban valósul meg. A tanköteles korú gyermekek a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A játék és a tanulás kapcsolatát és egymásra épülését, a két tevékenységre jellemző komplexitás is bizonyítja, amennyiben mindkét fogalomhoz többféle tevékenység is tartozik. A játék sokféleségét már megismertük, ugyanígy a tanulás felosztása szerint lehet többféle. Beszélünk: motoros, szociális és verbális tanulásról, de ugyanezeket felfedezhetjük a játékban is.
A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése. Az óvodai tanulásban kiemelkedő szerepe van a MOTIVÁCIÓ-nak. A gyermekek érdeklődésének tevékenységi vágyának felkeltéséhez elengedhetetlen. A játék és a tanulás közös elemei egyaránt meghatározói a játékon belül és játékon kívüli tanulásnak, így a játékon belüli tanulás, kisugárzik a játékon kívüli tevékenységekre. A gyermekek spontán játékukban tapasztalnak, kísérleteznek, felfedezik és megismerik környezetüket. A játék tehát a tanulás alapvető formája.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;

- a gyakorlati problémamegoldás.

A nevelés egészen belül megvalósuló tanulás lehet

- Önálló vagy irányított tapasztalatszerzés.
- Komplex tevékenységek, kötött és kötetlen kezdeményezések, önkéntes szabad játékban választható tevékenységek, séták, kirándulások, beszélgetések.

A tanulás szervezési módjai

- mikrocsoportos (különös tekintettel a tanköteles korú gyermekekre, akiknek célzott, a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához szükséges képességeik és készségeik fejlesztése érdekében a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra koncentrált iskola-előkészítő pedagógiai tevékenységet szervezünk)
- páros
- egyéni

A nevelés egészén megvalósuló tanulás lehet

- Mindennap jelen lévő: mesélés, verselés, anyanyelvi nevelés; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; mozgás
- Tervszerűen kezdeményezett: külső világ tevékeny megismerése (matematikai tapasztalat szerzéssel), ének, zene, énekes játék, gyermektánc a tanköteles korú gyermekeknél iskola-előkészítő pedagógiai tevékenység napi 45 percben

Komplex fejlesztési területek felosztása:

- Őszi hangulat - Tűz (október, november, december)
- Téli örömök - Víz (január, február, március)
- Tavasz ébredése - Föld (április, május június)
- Nyári élmények - Levegő (július, augusztus, szeptember)

A négy komplex fejlesztési terv három témakör köré csoportosul:

- család
- élő és élettelen világ
- közösségi nevelés

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építés. A spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése bővítése mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásának biztosítása.
- Sokszínű, változatos cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása. Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükséglethez, és egyéni képességhez igazodva.
- Kompetenciák fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése.
- Értelmi képességek fejlesztése érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás.

- A gyermekek kíváncsiságának, megismerési vágyának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése.
- A gyermekek számára olyan szituációk biztosítása, ahol megismerő, felfedező, kutató vágyait kielégíthetik.
- Megfelelő tevékenységek biztosítása a gyermekek érdeklődésének figyelembevételével.
- A gyermekek aktivitásának, önállóságának, kitartásának, figyelmének, feladat és szabadságtudatának fejlesztése.
- Az óvodapedagógus nyújtson segítséget a gyermekek tapasztalatszerzéséhez, melyben saját teljesítőképességét is megismerheti.
- Az óvodapedagógus személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a tanulás irányítása során a gyermek személyiségének kibontakozását.
- A fejlesztéshez szükséges eszközöket és digitális anyagokat ismeri és kritikusan, céljainak megfelelően használja.

A fejlődés várható eredményei:

- Kitartó, fegyelmezett cselekvés jellemezze, hogy az iskolai elvárásoknak meg tudjon felelni.
- Legyen képes önálló munkavégzésre, ugyanakkor a neki adott feladatok elvégzéséhez - ha szükséges - bátran kérjen segítséget.
- Legyen feladattudata, feladattartása.
- Legyen nyitott, érdeklődő.
- Gondolkodása, problémamegoldása tegye alkalmassá a cselekvő gondolkodásra, mely az elvont gondolkodás alapja.
- Érzékelésének, észlelésének fejlettségi szintje tegye lehetővé a tanulást.
- Érdeklődése által vezényelve kitartóan dolgozzon.
- Finommotorikája tegye képessé az írás elsajátítására.
- Legyen érdeklődő környezete iránt.
- A tanköteles korú gyermekek értelmi képességei az iskolakezdéshez szükséges szintre fejlődnek, stabil alapokat biztosítva a későbbi tanulmányi sikerekhez.

KOMPLEX TEVÉKENYSÉGEK RENDSZERE

III.4.3. A külső világ tevékeny megismerése

A tevékenységek megtervezéséhez, megszervezéséhez, kitűnő pedagógiai alapot az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermek által megérthető világ tárgyai és eseményei adják. Ezért tervezünk a különböző természeti változásoknak megfelelően, hogy a gyermekek újra éljék meg mindazt, amit a tágabb és szűkebb környezetünkben tapasztalnak, látnak, hallanak. Ehhez illesztjük a kompetencia alapú programcsomag TŰZ, VÍZ, FÖLD, LEVEGŐ témáit.
Erre alapozzuk minden esetben a gyermeki tevékenység formáit: a játékot, a környezet megismerését a mozgást, a művészeti tevékenységeket (vers-mese, ének-zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, kézimunka), a munkát és a tanulást.
A külső világ megismerésén belül külön foglalkozunk a természeti-társadalmi környezet megismerésével és a matematikai tartalmú tapasztalatszerzéssel.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

A külső világ tevékeny megismertetésével célunk, hogy:

- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan ismeretek birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
- Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
- Óvodásaink fedezzék fel a valóságban jelenlevő dolgok, események, történések közötti összefüggéseket. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, a gyermek tanulja meg azok védelmét, az értékek megőrzését.
- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartás alakítása, az újrahasznosítás lehetőségeinek kihasználása. Fontos, hogy a gyermekek megtanuljanak gondoskodni a növényekről, az állatokról, amely lehetőséget ad a szociális tanulásra.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- A gyermekek minél többet tartózkodjanak a természetben, hogy egyre jobban igényeljék a szépet, a környezetvédelem fontosságát és a környezet higiéné szerepét.
- Segítse elő a természetet szerető természettisztelő – értékeit megbecsülő, óvó- védő emberré váljon, személyes példamutatással járuljon hozzá ennek megvalósításához.
- Biztosítson a természetsarokban élőlényekről megfigyelt természeti jelenségekről, stb. szóló folyóiratokat, ismeretterjesztő könyveket.
- Az ismeretek gyarapításával, feldolgozásával, ébren kell tartani a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését.
- Biztosítsuk a gyermek számára az alkalmi és folyamatos megfigyelést: séták, kirándulások alkalmával, mely segítse elő, hogy maguk fedezhessék fel környezetük tárgyait, jelenségeit.
- A gyermekek kísérjék figyelemmel a természet és az időjárás változásait, s azt, hogy ez milyen hatással van az élőlényekre, környezetünkre.
- Lehetőséget kell teremteni, a minél több érzékszervvel való tapasztalásra, az élmények több szempontú felidézésére, melyeket folyamatosan használjanak fel tevékenységükben.
- Feladatunk, hogy a gyermek figyelmét a lényeges jegyekre irányítsuk, a beszélgetés kapcsán támaszkodjunk a gyermek korábbi élményeire, ismereteire is.

- Segítsük elő a kísérletek, vizsgálódások, gyűjtések, kirándulások, élőhelyek felkeresését.
- Intézményünkben továbbra is teremtsünk alkalmat veteményeskert kialakítására és állatok gondozására (akvárium, téli madáretetés).
- Óvodásaink szívesen és örömmel végezzék el a különböző munkafajtákat a természetsarokban, kertben: ültetés, öntözés, kapálás, szüret, betakarítás, állatgondozás.
- Fejlesszük a gyermekek aktivitását, önállóságát, önfegyelmét és biztonságérzetét, pl.: ültetésnél, gyűjtésnél, szerszámok, talaj előkészítésénél, gondozásnál, ápolásnál.
- Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a gyermekek a megszerzett ismereteket gyakorlatban is alkalmazzák, mert csak így nyílik lehetőség ismereteik elmélyítésére, jártasságaik, készségeik kibontakoztatására.
- Nevelésünk egyik fontos feladata nemzeti kultúránkhoz, hagyományainkhoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, elmélyítése: ünnepek, hagyományok, jeles napok beillesztése a csoportok életébe.
- Feladatunk a természettel kapcsolatos megemlékezések Madarak és fák napja, Állatok világnapja, Föld napja révén a természet óvásának, a növények védelmének és a környezet esztétikai igényeinek a megalapozása.
- Alakítsa ki a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt, tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környéke lehetőségeit, kiránduló helyeit.
- Fokozottabban szorgalmazni kell városunk nevezetességeinek megismerését – Diósgyőri vár, Avasi kilátó, Nemzeti Színház, Vadaspark stb. – a lokálpatriotizmus megalapozását.
- A megismerési folyamatokban fejlessze a gyermek kommunikációs készségét.
- A környező valóság megismerésének keretein belül szükséges megvalósítani, a matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzését, amely az érzékelésre, észlelésre és megfigyelésre épül.

A matematikai tartalmú tapasztalatszerzés és ismeretnyújtás célja:
A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen matematikai tapasztalatokat és ismereteket a közvetlen és tágabb természeti- emberi – tárgyi környezetben. Ismerje fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat alakuljon ítélőképessége, fejlődjön tér- sík- és mennyiségszemlélete. A matematikai tapasztalatok szerzését, a külső világ tevékeny megismerése során, komplex módon valósítjuk meg:

- Utánzásos minta, minta-modellkövető.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő.
- Gyakorlati probléma és feladatmegoldás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra adott válaszok.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek.
- A matematikai tapasztalatok kialakításában meghatározó szerepet kapjon a megismerő problémamegoldó tevékenység, a szerkesztő, összerakó munka, az ítélőképesség, melyre teremtsünk minél kedvezőbb helyzeteket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának támogatása.
- Az iskola megkezdéséhez szükséges matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzése; részképességek, műveletek elsajátításának segítése.

- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben lehetővé teszi számukra matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- A megismerés által fejlődjön alkotókedvük, fantáziájuk, együttműködési tevékenységük.
- A valóság tárgyainak jelenségeinek megfigyeltetésén keresztül fejlesszük forma- és szín észlelésüket. Eközben ismerkedjenek a méret, az irány, a hosszúság és a tömeg viszonylagos fogalmával.
- A környezetben törekedjünk a hallási és látási képességek fejlesztésére, a háromdimenziós látásmód kialakítására, a geometriai formák felismerésére.
- A természetben, a tevékenységformákban segítsük elő a számfogalom kialakulását a számolási készség fejlesztését, a mennyiség rendezettségét, a manipulációs és logikai készség megalapozását.
- A tapasztalatszerzés közben fejlődjön anyanyelvi ismeretük, emlékezetük, gondolkodásuk, képzeletük és feladattudatuk.
- Fontos, hogy megértsék az azonosítást, a megkülönböztetést, az összefüggések felismerését.
- Az analizáló, szintetizáló műveletek végzése során, jusson el a gyermek a magasabb szintű folyamatok kialakításához, a síkban és térben való tájékozódáshoz.
- Fordítson kiemelt figyelmet az óvodapedagógus a tehetséges gyermekek azonosítására, gondozására és differenciált fejlesztésére.
- A gyermekeken keresztül a szülőkre is hathatunk, tudatosítsuk bennük, hogy a gyermek fejlődéséhez nélkülözhetetlenek a biológiai ingerek, a természetben, társadalomban végzett változatos élmények, tapasztalások.

Fejlődés várható eredménye:

- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri néhány jellegzetességeit, ismeri a napszakokat.
- Tudja csoportosítani az állatokat élőhelyük szerint, ismeri azok tulajdonságait.
- Ismerji és használja a gyűjtőfogalmakat, tudja, mi tartozik oda.
- Végezze el a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Ismeri társadalmi és családi környezete legfontosabb adatait (szüleik nevét, foglalkozását, lakcímüket, óvodájuk nevét…)
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Használja az elemi közlekedési szabályokat.
- Ismeri a testrészeket, a testének felépítését.
- Képes az általánosításra, következtetések levonására, ok-okozati összefüggések felismerésére.
- Észreveszi a természetben lévő szépséget, vigyáz a környezetre.
- Képes a halmazokat megadott szempont alapján csoportosítani.
- Ismeri a különböző térbeli alakzatokat, kreatív módon alkot, másol.
- Felismeri a síkidomokat, meg tudja különböztetni az egymásra rajzolt formákat (Gestalt funkció).
- Tud szempont szerint sorba rendezni, sorozatot készíteni.

- Felismeri a tükrös alakzatokat, létre tudja hozni azokat síkban és térben egyaránt.
- Tud tízig, húszig számolni, felismeri a több- kevesebb –ugyanannyi fogalmát, létre tudja hozni hozzátevéssel, elvétellel.
- Ismeri a „pár" fogalmát, képes megítélni a megállapítások igazságát (igaz-hamis).
- Megkülönbözteti a jobbra, balra irányokat, érti a helyzeteket kifejező névutókat.
- Ismer logikai játékokat, betartja azok szabályait.
- Képes tömegek, űrtartalmak területek összehasonlítására becsléssel, méréssel.
- Nyitott a matematikai ismeretek befogadására.

III.4.4. A mozgás

Az óvodáskorú gyermek életeleme a mozgás, ezért nem lehet elképzelni tartósan nyugalmi állapotban. Ez a kor a motoros aktivitás sokoldalú megnyilvánulásának korszaka.
A gyermekek ebben az életkorban olyan biológiai, pszichológiai változásokon mennek át, melyek döntő módon kihatnak felnőttkori személyiségük alakulására. A gyermekkorban elmulasztott kihasználatlan lehetőségek nem térnek vissza, negatív jelleggel majd a felnőtt életük kísérő jelenségévé válnak. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
A gyermekek mozgásos aktivitásának kiéléséhez, sokoldalú és harmonikus fejlődéséhez, semmi mással nem pótolható hatékonysággal járul hozzá a játék. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
A képességek fejlesztése mindig a gyermek biológiai fejlettségéhez, életkori sajátosságaihoz igazodik differenciált feladatadással.
A kisgyermek a legtöbb tapasztalatát a legmaradandóbb élményeiket, 3-7 éves korban gyűjti. Ezért programunkban a mozgás fejlesztését két részre tagoljuk:

- A gyermekek különböző önálló szabad mozgása.
  A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A különböző szervezett testmozgás.
  A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.
A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Célunk az óvodáskorú gyermekek mozgásfejlesztésében:
Az egészség megőrzése és megszilárdítása, a szervezet edzése, a szervezet fejlődésének növekedésének támogatása és a testi képességek kialakulásának elősegítése, valamint a mozgásműveltség fejlesztése. A környezet egészséges feltételeinek megteremtése, a tervezett és kötetlen testgyakorlatok, a természet erőinek rendszeres felhasználása, nevelési céljaink megvalósítását segíti.
A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A mozgás sajátos feladatait részfeladatokra bontva valósíthatjuk meg, amelyek négy főrészre oszthatók.

1. A szervezet általános képzésének a testi fejlődésének biztosítása
   - szervrendszerek, szervek funkcionális tulajdonságainak javítása,
   - a törzsizomzat, végtagok (kéz, láb) sokoldalú arányos fejlesztése,
   - egyéni képességekből fakadó: fejlődési rendellenességek testi elváltozások megelőzése, javítása. (pl.: hanyag tartás, harántboltozat süllyedés)
2. A motoros képességek fejlesztése
   - a test általános erejének, kondíciójának növelése,
   - reakciógyorsaság és mozgásgyorsaság fejlesztése,
   - a fizikai állóképesség növelése,
   - mozgásérzékelés: egyensúlyérzék, mozgékonyság, hajlékonyság, rugalmasság, lazaság fejlesztése.
3. A mozgásműveltség kialakítása
   - mozgáskészségek, mozgássajátosságok kialakítása,
   - a mozgásos cselekvések helyes végrehajtási módjainak elsajátítása,
   - a mozgásos formák cselekvések esztétikus kivitelezése.
4. A játék versenyigény felkeltése, kielégítése, a mozgás megszerettetése.
   - A gyermekek számára váljék biológiai és kulturális szükségletté a rendszeres testmozgás.
   - A rendszeres sporttevékenységein keresztül segítjük a szervezet edzettségét és teherbíró képességét.
   - Élményekben gazdag, vidám, kooperatív versenyek szervezésével fejlesztjük közösségi magatartásukat.

- A mozgás formáinak gyakorlása közben alakítsuk az egészséges életmód szokásait.

Döntő feladat valamennyi részterületen a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztése, csontozatának erősítése, a helyes testtartás kialakítása, a mozgás- és játékigény kielégítése.
A külső világ tevékeny megismerésének feladata, hogy a gyermek minél több időt töltsön a szabadban, ezért mozgásfejlesztésük is ilyen formában történik az időjárás függvényében. A gyermek, különböző jellegű önálló szabad mozgása – számos egyéb hatás mellett – ezért is jelentős, mert kipróbálhatják saját mozgásbeli teljesítőképességüket.
Az óvoda udvara a mozgásfejlesztésének egyik legfontosabb színtere, ahol a gyermekek megfelelő játszóterülettel rendelkeznek és az udvari játékeszközök sokféle mozgáslehetőséget kínálnak. Így tapasztalhatják az újabb és újabb próbálkozások után, hogy egyre több mindenre képesek. A szabadon mozgó gyermek sokféle mozgáspróbája során megtanulja, a veszélyhelyzet felmérését, de jó pedagógiai feltételek mellett a veszélyhelyzet megszüntetését is.
Az önálló szabadban végzett mozgás, nem csak az egyes változatos mozgásformákra adnak lehetőséget, hanem szerep és szabályjátékokra, udvari munkára, amely hasonlóan alakítja a szervezet sokoldalú fejlesztését. (Sport- és versenyszerű játékok a népi dalos körjátékokra, építő, konstruáló játékra, szerepjátékra és kerti munkára.
Mindezek együtt olyan ötleteket, élményeket, olyan motivációkat hívhatnak elő a gyermekből, amelyekre vagy nincs, vagy csak nagyon korlátozottan van lehetőség a csoportszobában. Ezek mind a kis és nagymozgásokat, az érzékszerveket és kreativitásukat, valamint a társas kapcsolataikat jelentősen fejlesztik.
A szervezett mozgás jelentősége jól ismert a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás megvalósításában. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
A mozgás anyagát az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságát figyelembe véve a torna, az atlétika és a labdajátékok ágaiból választjuk ki, melyet a gyermekek vízhez szoktatásával, úszás oktatásával és gyermektánccal egészítünk ki.
Az óvodai mozgás területén motoros képességek fejlesztése, a mozgásanyag megválasztása, a gyermekek mozgásaktivitása a 3-7 éves korú gyermekek sajátosságaira épül. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás elősegíti a tudatos tervszerű mozgáskészség megalapozását, illetve a mozgások finom koordinációjának kialakulását, majd megszilárdítását és a motoros képességek fejlesztését. Miután minden nap alkalmazzuk ezért lehetővé válik, hogy a kötelező mozgás tevékenység során már megtanult mozgásokat még jobban megismerjék és elsajátítsák a gyermekek.
A szervezett mozgásfejlesztésnél, elsődleges szempont a gyermekek életkori és egyéni fejlődésükből adódó különbségek figyelembevétele. Fontos feladat, a jó szervezés, a rendelkezésre álló idő aktív kihasználása, a vidám, jó hangulat megteremtése. Mivel a mozgásfejlesztés a családon és az óvodán belül valósul meg, így nagyon fontos, hogy tudatosítsuk a szülőben a rendszeres testmozgás és testedzés fontosságát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodában tartózkodás teljes időtartama alatt biztosítsa a megfelelő helyet, időt, eszközt, tiszta környezetet a gyermek mozgásfejlődésének kielégítésénre.
- Adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra.
- Biztosítja a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának feltételeit.
- Egyensúlyérzék fejlesztése.
- Helyes testtartás kialakítása.
- Változatos eszközök és a gyermek önálló szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.
- Szervezze úgy a csoport napirendjét, hogy legyen helye a napi mozgásnak, edzésnek.
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait.
- Szervezzen mozgásos játékokat, sport, és versenyjátékokat az udvaron.
- Szervezzen lábboltozat erősítő, speciális és tartásjavító gimnasztikai gyakorlatokat.
- Társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek –én határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése.
- A mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség megismerése.
- Változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosítása a mindennapos mozgásra valamennyi gyermek számára.
- Világos, konkrét, értékeléssel a pozitív énkép alakulásának támogatása.

A fejlődés várható eredményei:

- A gyermek szeret mozogni, kitartó a mozgásos játékokban.
- Tartsák be a szabályokat a különböző versenyjátékok játszásakor.
- Ismeri az irányokat, tud térben tájékozódni.
- Tud ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeret futni, képes 50-100 métert kocogni.
- Tud labdát vezetni, pattogtatni.
- Célba dob egykezes felső dobással.

III.4.5. A művészeti tevékenység feladati

A művészeti nevelésnek nagy szerepe van a személyiség egészséges fejlődésében, elősegíti az érzelmek sokszínű kifejezését, átélését, valamint az önkifejezés eszköze. Programunk komplex módon értelmezi a művészeti nevelést. A különböző területek összekapcsolása maradandó élményt nyújt a gyermekek számára. A verselés mesélés; az ének, zene, énekesjáték, gyermektánc; és a rajzolás, festés, mintázás, kézi munka állandóan jelen lévő választható tevékenység a csoportszobában és a szabadban..
Célunk a világ és nemzetünk művészeti értékeinek megismertetése, az esztétikum iránti igény kialakítása.

A verselés mesélés, anyanyelvi nevelés

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.
A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Cél, hogy megalapozzuk az irodalomhoz, a könyvekhez fűződő érzelmi kapcsolatukat. A verselés mesélés öröm és élmény legyen számukra, olyan formában, hogy közben fejlesztjük a gyermekek erkölcsi érzelmeit, ítéleteit, magatartását, esztétikai fogékonyságát.
Legfontosabb a ***magyar anyanyelv elsajátítása,*** a gyermekek beszédkészségének kifejezőkészségének, szép kiejtésének, a helyes hangsúlyozásnak megalapozása, szókincsünk gyarapítása. A versekkel, mesékkel való megismertetés csak akkor érheti el kitűzött célját, ha válogatunk az irodalmi alkotások között és gyermekeinknek a legértékesebbeket kínáljuk. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat feleleventő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Egységes műveltségi anyagot kell közvetítenünk, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait és érdeklődését.
- Arra kell törekednünk, hogy az általunk átadott műveltségi tartalom, legyen mindenekelőtt nemzeti, így kerüljenek első helyre a magyar népköltészeti és az irodalmi műalkotások: mesék, versek. A mesélés, verselés kezdeményezés anyaga legyen, változatos, gerincét a magyar népmesekincs alkossa, kiegészítve más népek meséivel, igaz történetekkel, rövid elbeszélésekkel és klasszikus, valamint kortárs mesékkel.
- Biztosítani kell, hogy érvényesüljön az érzelmi, értelmi és anyanyelvi nevelési feladatok sora, a gyermekirodalomhoz szorosan kapcsolódó tevékenységek, módszerek (bábjáték, dramatizálás) sajátos eszközeivel.
- A verselés mesélés adjon lehetőséget az indulatok feldolgozására, a szorongások leküzdésére, a gátlások megszüntetésére, mivel ez mozgásba hozza a gyermeki képzeletét, amely megbékíti félelmeivel és erősíti önbizalmát.
- Törekedni kell kisebb csoportokban, dúdolók, ritmikus mondókák, verses mesék alkalmazására. A verselés mesélés anyagát, a felelgetős mondókák, halmozó és láncmesék, verses mesék és fokozatosan hosszabbodó bonyolódó prózai mesék váltsák fel.
- A versek lehetőleg mozgásos fantáziához, vagy énekes játékhoz kapcsolódjanak, ahol a ritmus és a hangzás legyen az elsődleges.
- Aktív és passzív szókincs bővítése, kommunikációs képesség fejlesztése.
- Biztosítsunk lehetőséget minden nap folyamán a verselésre, mondókázásra, mesélésre. Törekedjünk az ismétlések gyakoriságára, melyhez párosuljon megfelelő előadásmód (metakommunikáció) és esztétikus szemléltető eszköz.
- Szervezzünk bábműsort gyermekeink számára, teremtsünk lehetőséget bábszínház és színházi előadás megtekintésére.

- Adjunk lehetőséget a gyermekek óvodán kívül szervezett élményeinek reprodukálására.
- Az irodalmi élmények feldolgozását segítsük elő különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával.
- Javasolja a szülőknek, hogy otthon is verseljenek, meséljenek.
- Ünnepek, ünnepélyek, hagyományok, jeles napok alkalmával, versek, mesék, történetek megismertetésével emeljük az ünnep hangulatát.
- A verselés mesélés alkalmával, a gyermeki személyiség lehető legsokoldalúbb harmonikus, szilárd erkölcsi alapokon nyugvó fejlesztésére törekszünk úgy, hogy megszerettessük a népköltészeti és irodalmi műalkotásokat.

A fejlődés várható eredményei:

- Szereti, és szívesen hallgatja a meséket, verseket.
- Várja, igényli a mesehallgatást.
- Kedvenc meséjét önállóan elmondja, eljátssza, illetve társakkal közösen képes dramatizálni.
- Tud mesét, történetet kitalálni, s azt mozgásban megjeleníteni.
- Önállóan is vállalkozik meseszövésre.

Ének, zene, népi játék, tánc

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc célja, hogy a gyermek szép iránti fogékonyságát, nyitottságát, zenei képességének fejlesztését elsősorban érzelmi alapokon próbáljuk kibontakoztatni.
Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A zenére, a zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok (kiemelten a néptánc) a mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik, ezzel is fejlesztve a mozgáskultúrát, a játékos, táncos úton történő komplex személyiségfejlesztést.
Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Cél: a zenét kedvelő, zenét szerető emberek nevelése, a zenei anyanyelv megalapozása, a gyermek, hallás, ritmusérzék, harmonikus szép mozgás fejlesztésében. A zene keltse fel és fokozza az aktivitást, szabályozza a feszültséget, indulatokat vezessen le. Teremtsen nyugalmat, mobilizálja a különböző érzelmeket, serkentse a képzeletet és alakítsa a viselkedést.

Az óvodapedagógus feladata:

- Juttassa zenei élményhez a gyermekeket.

- Fejlessze a gyermekek zenei alkotókedvét.
- Hasson a zenei neveléssel a gyermekek érzelmére, értelmére.
- Az óvodába lépéstől kezdve énekeljünk, mondókázzunk a gyermekeknek.
- Feladatunk az érdeklődés felkeltése, majd fenntartása, s ennek révén szerettethetjük meg a gyermekkel a zenei tevékenységeket.
- Az ének-zenei tevékenység központi feladata a zenei képességek, és készségek fejlesztése kell, hogy legyen. Fejlesszük a gyermekek alkotókedvét. A dallamhangok tiszta éneklése, utánzás alapján történjen, a ritmikai elemek pedig játékos mozgásokkal véső djenek be.
- A zenei nevelés keretében fejlődjenek a gyermek értelmi képességei is a ritmusképző és hallásfejlesztő gyakorlatok: a zenetanulás, a közös éneklés és játék, valamint a zenehallgatás tegye ezt lehetővé.
- A zenei képesség fejlesztése, a hallásfejlesztés, és a ritmusfejlesztés keretein belül valósul meg
- A zenei ízlés megalapozásához hozzátartozik a zenehallgatás befogadására szoktatás, melynél feladatunk a különböző jellegű dalok, zenei hangulatok és a hangszerek sajátos hangszínének bemutatása.
- A zene, az éneklés színessé és örömtelivé teheti a mindennapok sorából kiemelkedő ünnepeket. Az esztétikusan előadott játékok, kis táncok az együttes éneklés, a gyermekek számára igazi örömet jelenthetnek, ezért fontos a népi játékokkal és a néptánccal való ismerkedés, mert a magyar népi kultúra iránti érdeklődést segítik elő, a magyar népszokások, jeles napok megismerésével és ápolásával a nemzeti identitást is fejlesztik.
- Általános feladat, az ének-zenei tevékenységeknél, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a ritmusérzék életformáló szerepére, mivel a jó ritmusú ember könnyebben koncentrál, felfogóképessége, gondolkodása frissebb, fejlettebb.
- Adjon lehetőséget az önkifejezésre: zenés mozgás, vagy zenés festés által.

A fejlődés várható eredményei:

- Részt vesz az ének-zenei kezdeményezéseken
- Szabadidőben is szívesen énekel.
- Bekapcsolódik dalos játékok játszásába.
- Adottságaihoz mérten tisztán énekel
- Folyamatosan fejlődnek zenei készségei, képességei
- Szívesen hallgat zenét, zeneműveket
- Érdeklődik a hangszerek iránt, egyszerű ritmushangszereket tud használni.
- Zenére képes mozgást, táncos mozdulatot előadni, mozgását képes társaihoz igazítani.
- Képes egyszerű zenei motívumok alkotására.
- Megkülönbözteti a zenei fogalompárokat

A szöveges dalok alkotórésze: a beszéd, a ritmus és a dallam legyen segítője az anyanyelvi nevelésnek. Az óvoda szolgálja, játékos formában a zenei ízlésnevelést és a magyar zenei anyanyelv megalapozását

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka adja tagóvodánk **sajátos arculatát**.
A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. A megfigyelő, ábrázoló, alakító cselekvés a tanulás sajátos módja, a megismerés eszköze. A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka csak a gyermekek személyes részvételével, aktív, alkotó cselekedeteivel valósulhatnak meg. Eszköze a látási, mozgási, tapintási információkra támaszkodó, érzékelés tapasztalatszerzés, amely a dolgok látható tulajdonságaira, a térbeli, formai, színbeli jelenségekre és ezek esztétikai viszonyaira irányul.

Cél: A gyermekekben alakuljanak ki az alkotás, önkifejezés igényei. Tevékenység során egyéni ütemnek megfelelően alakuljanak képességeik, a tér, forma, szín kifejezésében. Változatos technikákkal, eljárásokkal, eszközökkel, anyagokkal ismerkedjenek, és használják azokat alkotásaikban. Szerezzenek anyagismereti tapasztalatokat, ismerkedjenek az alakíthatóság lehetőségeivel és korlátaival. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka során a gyermekek alkotó folyamatot élnek át. E folyamat közben lehetőség van próbálkozásra, kísérletezésre.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek érdeklődésének felkeltése, a környezet tér-, szín- és formavilág iránt.
- A gyermek látáskultúrájának fejlesztése érdekében, megfigyelési, tapasztalatszerzési élmények biztosítása.
- A gyermeki alkotó tevékenység feltételeinek további megteremtése a napirenden belül: megfelelő légkör, hely, idő, megfelelő minőségű és mennyiségű eszköz álljon rendelkezésre.
- A gyermekek ismerjék meg a tevékenységükben használható eszközök, anyagok tulajdonságait, a velük való bánásmódot.
- Fontos feladat a gyermekkel az önkéntes alkotás örömét megszerettetni, kreativitásukat, kombináló készségüket, logikájukat, ízlésüket fejleszteni.
- Egyéni képességfejlesztés, kreatív magatartás kibontakoztatásának, érvényre juttatása.
- A gyermekek egyéni érettségükhöz igazodó differenciált fejlesztésben részesüljenek.
- A népi kismesterségek egyszerű formáinak gyakoroltatása: agyagozás, varrás, szövés, gyöngyfűzés, batikolás, üvegfestés.
- A csoportok berendezésében a természetes anyagok kapjanak nagyobb szerepet.
- Kiállítások, múzeumok, képtárak látogatása lehetőség szerint.
- Az óvodapedagógus segítse elő, hogy a szülők is teremtsék meg otthoni környezetben az alkotó, alakító tevékenység feltételeit, a gyermekek munkáit értékeljék és örüljenek azoknak.

Az általános feladatokon túl a mindennapi rajzolás, mintázás, kézimunkázás, műalkotásokkal való találkozás lehetőségei adják a képességfejlesztés lehetőségeit, melyek az alábbiak:

- Ábrázoló, alakító képesség, alaklátás formaállandóság fejlesztése.
- Helyes eszközfogás készségének megismertetése, kialakítása, gyakorlása.
- Létrehozásra, alkotó képességre való ösztönzés.
- Alakzatok, színek, arányok, méretek észlelésének felismertetése.
- Formák, színek, méretek, felismertetése, formaérzék kialakítása.
- Élmény, fantáziavilág és díszítőérzék fejlesztése.
- Építés: belső térszemlélet kialakítása, figurák térbeni kompozícióba rendezése.
- Irány és időviszonyok fejlesztése.
- Képi plasztikai kifejezőkészség kialakulásának segítése.
- Látási, mozgási rendszerek koordinációjának fejlesztése.
- Nagymozgások, majd kéz és ujjak finommozgásának fejlesztése.
- Tapintás, vizuális észlelés, szem és kéz összerendezettségének fejlesztése.
- Ok-okozati összefüggések felismerése.
- Összehasonlítás, szétválasztás, csoportosítás készségének kialakítása.
- Testséma, térfogalom, testrészek ismerete, emberábrázolás.
- Térbeli alakzatok, viszonyok felismertetésének fejlesztése.
- Térbeli alkotó- és rendezőképesség kialakítása.
- Vizuális helyzet, memória, ritmus fejlesztése.
- Vizuális zártság, rész-egész észlelése.
- Emlékezet, képzelet, problémamegoldó készség és verbalitás fejlesztése.
- Esztétikai érzékenység és „belelátó" képesség kialakításának elősegítése.
- Környezettudatos anyaghasználatára szoktatás.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására. Az alkotás során teret és lehetőséget kap mindaz, ami szép és harmonikus, az igényességre törekvés, amelynek a mindennapok munkájában meg kell jelennie. Elsősorban az óvodapedagógus példája a meghatározó e téren, mert a gyermek számára követendő modell lehet minden megnyilvánulásukban. Az ő irányító, szervező tevékenysége, őszinte lelkesedése pozitív irányba befolyásolja a gyermeket, a széphez való kötődést, esztétikai ítéleteivel, mintát adhat érzelmi reakcióinak fejlesztésével.

A fejlődés várható eredményei:

- Képesek az őket körülvevő világ képi, plasztikai megjelenítésére.
- Élmények, jelenségek, emlékképek felidézésével, szabad képzelettársítással formákat, alakzatokat hoznak létre.
- Tájékozottak jártasság szintjén az alaptechnikákban, ismernek és tudnak kevert technikákat alkalmazni.
- Ismerik az egyes eszközök, anyagok helyes felhasználási módját, alkalmazását.
- Fejlettségüknek megfelelően, örömmel vesznek részt az alkotó tevékenységekben.
- Kialakul igényük az esztétikum és a környezetük díszítése iránt.
- Részt vesznek a vizuális eszközök tisztántartásában, és környezetük rendbetételében.

III.4.8. Munkajellegű tevékenységek

A gyermek munkája és játékos jellege, valamint a játékhoz kapcsolódó jegyei miatt szintén színtere gyermeki tanulásnak.
A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység - az önkiszolgálás, a segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás. A munka az óvodáskor végéig játékos jellegű marad. A munka mindig célra irányul, többnyire külső instrukciók alapján folyik, amely a gyermektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli.
A munka elvégzését külső szükségesség indokolja. A gyermeknek valamit teljesítenie kell, így munkájának eredményét ő és mások egyaránt tapasztalhatják.
A munka jellegű tevékenységeknél célunk olyan tevékenységek gyakorlása, amely pozitív hatással van a gyermekre, és közvetlen környezetére. Tanulják meg az általuk végzett munka menetét, eszközhasználatát, éljék át a munka örömét, az eredményért vállalt erőfeszítés nehézségét, szépségét.

A gyermek munka jellegű tevékenysége:
- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége;
- a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A játékidőben kerül sor a munka jellegű tevékenységek megszervezésére, így a munka szervesen összefonódik a játékkal, gyakran szét sem választható.
A különböző munkafajták: A gyermek saját személyiségével kapcsolatos munkák, az önkiszolgálás, a naposság, a csoport érdekében végzett munkák, vagy a kerti munka közös vonásaként kell kiemelni, hogy valamennyi tényleges munkavégzést, azaz tevékenykedést jelent az óvodában. A *munkára nevelés feladatainak meghatározása* szempontjából fontos a megfelelő korosztályok képességeinek figyelembevétele.

- Feladatunk a gyermek saját személyiségével kapcsolatos – egyéni indítékokból fakadó – kezdetben öncélú tevékenységét, célirányos tevékenységgé alakítani (gondolkodás, önkiszolgálás, szokásrendszer megalapozás).
- A szokásrendszer folyamatos megszilárdítását gyakorlással kell elősegíteni.
- Az önkiszolgálást az óvodai nevelés folyamatában végig meg kell őrizni.
- Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyermekek önkéntesen, önállóan, kedvük és képességeik szerint végezhessenek munkát (önmagával kapcsolatos önkiszolgáló és társai érdekében végzett munkatevékenységekben).
- Folyamatosan biztosítsuk, bővítsük a munkatevékenységhez szükséges megfelelő eszközöket.
- A munkaeszközöket megfelelő helyen tároljuk, hogy a gyermekek bármikor elővehessék, használhassák, amikor szükséges.
- A naposi teendők ellátásában fokozatosan felváltva vonjuk be a csoport tagjait.

- A naposok számára pontosan körvonalazzuk a feladatokat, megfelelő sorrendben a fokozatos terhelés szem előtt tartásával.
- Nyújtsunk lehetőséget nap, mint nap megbízatások teljesítésére.
- Olyan feladatokat is végezzenek szívesen, amelynek közvetlenül nem látják hasznát, pl.: ajándékkészítés, üzenetközvetítés.
- Folyamatosan biztosítani kell a lehetőséget növények, esetleg állatok gondozására, úgy a csoportszobában, mint a szabadban.
- Az évszaknak megfelelően biztosítsunk lehetőséget a gyermekek számára kerti munkavégzésre, amely a megfigyelés, gondozás és tapasztalás révén új ismeretekhez juttatja őket.
- A tapasztalatok útján fedezzék fel a munka hasznosságát és szükségességét.
- Teremtsünk lehetőséget játékidőben a különböző munkatevékenységekre: barkácsolás, sütés, befőzés.
- Vonjuk be a gyermeket a csoportszoba átrendezésébe, az ünnepekre való készülődésbe, dekoráció készítésébe.
- Legyen lehetőségük ezekben a helyzetekben egymáshoz alkalmazkodni, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert.
- Feladatunk, hogy valamennyi munkatevékenység jelentsen örömet a gyermeknek, melyet teljesen önállósággal végezhessenek.
- Teremtsünk alkalmat arra séták, kirándulások és látogatások alkalmával, hogy megismerkedjenek felnőtt foglalkozásokkal és különböző idénymunkákkal: pl.: vetés, betakarítás, szüret.

Az óvoda hivatott elkezdeni a munkára nevelést, felkelteni a gyermekben a szorgalmat, a munka iránti érdeklődést és szeretetet, megtanítani őket a munkakészségekre. A közösségben végzett munka során kialakul a gyermekben a kötelességérzet, a felelősségtudat.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus legyen tudatos a pedagógiai szervezés, a gyermekkel való együttműködés és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése kapcsán.
- Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget arra, hogy önként, önállóan kedve és képessége szerint elvégezhesse az önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végezzen munkatevékenységet.
- Folyamatosan biztosítsa, bővítse a munkatevékenységhez szükséges megfelelő munkaeszközöket.
- A munkaeszközök számára biztosítson olyan helyet, ahol a gyermek bármikor elérhetik és használhatják azokat.
- Arra törekedjen, hogy minden munkatevékenység örömet jelentsen a gyermeknek, és képességeiknek megfelelően végezhessék azokat.
- Tartsa szem előtt a környezettudatos gondolkodás közvetítését.
- Értékelése legyen konkrét, reális, differenciált, fejlesztő jellegű.

A fejlődés várható eredményei:

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Örülnek, ha önként vállalt feladataikat teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- Szívesen részt vesznek külső és belső környezetük esztétikus kialakításában, rendben tartásában.

III. 5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A gyermekek óvodai életének kialakítását a céltudatosság jellemezze.

III.5.1. A rugalmas napirend

A gyermekek érdekeit szolgáló napirend biztosítja az egészséges fejlődésüket, azzal, hogy megfelelő időkereteket jelöl meg, minden tevékenységéhez, ugyanakkor a rendszeresen visszatérő ismétlődések, érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekekben.
A napirendet minden esetben a gyermekek életkorához, egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. A napirendben a legtöbb időt a gyermek legfőbb tevékenysége, a JÁTÉK kapja. Minden csoport és gyermek esetében és minden tevékenységére vonatkozóan, egész nap folyamán érvényesüljön a részben folyamatos napirend.
Az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztésénél vegyük figyelembe a gyermekek önállóságának, ügyességének a fejlődését. Az évszakok, az időjárás változásai és a váratlan események szükségessé teszik, hogy a napirend módosítható és változtatható legyen.
Fontos, hogy egymás mellett működő csoportok megfelelő időeltolással kezdjék meg tevékenységüket.
A napirendhez kapcsolódó tevékenységek időtartamát, a gyermek biológiai szükségleteinek megfelelően, általánosan szabályoztuk le, hogy valamennyi óvodapedagógus számára lehetőség legyen óvodásaink fejlettségi szintjéhez igazodó, legoptimálisabb óvodai életrend kialakítására.

III.5.2. A hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan folyamatosságot, a rendszerességet és a megfelelő nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban. Lehetőséget biztosít a szokásrendszer segítségével gyermekeink életének megszervezésére. A hetirend ugyanolyan rugalmas, mint a napirend, főleg jellemző ez az óvodai befogadás időszakaira és a nevelési év kezdetére.
A hetirend fokozatossága, rendszeressége, pontossága egyre jobban előtérbe kerül az iskolába lépés közeledtével. A gyermekek a tanköteles korúakat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előhaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Alapvető szempont a hetirend összeállításánál, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységekre.

A hetirend segítse elő a gyermekek életének észrevétlen szabályozását, ahol lehetőség nyílik az önálló tevékenységek megvalósítására, javaslatok meghallgatására és kipróbálására. Programunkra jellemző, a gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztése. A témákhoz kapcsolódó komplex tevékenységek gazdag lehetőséget biztosítanak a gyermeki kompetenciák fejlődéséhez, fejlesztéséhez.
A hetirend kialakítása természetesen az óvodapedagógus feladata, ez a felosztás csak az egy példa, ezen kívül még számtalan variációs lehetőséget alakíthatunk ki. (lásd. Melléklet)
Az óvodai életrend, ahol a nevelési célok és feladatok megvalósítása elképzelhetetlen tudatos tervező, szervező, ellenőrző, értékelő munka nélkül.
Az óvodapedagógus szerepe a tervszerű nevelőmunkával kapcsolatban kettős. Először önmagát kell céltudatosan a közelebbi és távolabbi feladatokhoz kiművelni, örök képzésben és továbbképzésben a lehetséges legkorszerűbb szakmai és emberi szinteket elsajátítani. Másodszor a felkészültség birtokában el kell végeznie a konkrét tervező munkát. Tárházából ki kell választani azokat az ismeretanyagokat, módszereket, eszközöket, amelyek a gyermekek komplex fejlesztését szolgálják.
A tervezés középpontjában a GYERMEK áll, a hozzá tartozó tárgyi, személyi feltétellel. A feltételrendszer adott, ehhez kell kapcsolni a tervezésnél a gyermekek egyéni sajátosságaiból fakadó fejlettségi szinteket, melyben meghatározó a családból hozott ismeretanyag. Mivel a gyermekek családi és szociális helyzete igen változó képet mutat, ezért programban a KIINDULÓ ÁLLAPOTOT megjelölni nem lehet, ez az óvodapedagógus feladata a gyermek ismeretében.

Az óvodapedagógus feladata a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- A csoportra vonatkozó tervét a nevelés évre készíti el, melyet heti bontásban vezeti az oviKRÉTA felületén.
- A gyermekcsoport igényeinek függvényében állítja össze a hetirendet és a napirendet.
- A heti ütemterv rugalmasan kezelendő, lehetőség van módosításokra és változtatásokra. A heti terv a napi feladatot is tükrözi, ezért nem szükséges külön a vázlatírás.
- Gyermekcsoportjában folyamatos megfigyeléseket végez, a gyermekekről szóló tapasztalatok félévente rögzítésre kerülnek „gyermek fejlődésének nyomon követése” című dokumentumban.
- A nevelőmunkát folyamatosan értékeli, dokumentálja reflexió formájában.

A pedagógiai programunk keret jellegű céljait, feladatait az egész óvodára vonatkoztatva határoztuk meg. A tervezésnél az általános feladatokat, csoportra lebontva, életkori sajátosságok figyelembevételével készítik el az óvodapedagógusok, szakmai felkészültségük birtokában, élve módszertani szabadságukkal.

III.5.3. Az óvodai csoport szerkezete

Az óvoda csoportszerkezetének kialakításakor figyelembe vesszük:

- az óvodai felvételére jelentkezők összetételét,
- a gyermekek személyiségét,
- a szülők igényét.

Óvodánkban az alábbi csoportszerkezetek találhatók meg:

- vegyes életkorú csoportok.

Az óvoda kapcsolatában, elsődleges szempont, hogy a nevelési célok megvalósításában a szülői házzal közösen valósítsuk meg a 3-7 éves gyermekek személyiségének fejlesztését. A család és az óvoda jó kapcsolata semmi mással nem pótolható pedagógiai hatások forrása. Ezekben a hatásokban a családi nevelés a döntő, hiszen egész életen át tartó szokásokat, magatartásformákat alakít ki. Az óvodai nevelési feladatok megvalósítása, a család és az óvoda szoros együttműködő kapcsolata révén elképzelhetetlen. A jól szervezett együttműködésnek a jó partneri viszony kialakításában kell megmutatkoznia, amely elsődlegesen a segítőkészségben, a nevelési elvek tisztázásában és összehangolásában a közös előnyök megláttatásában, a gyermek harmonikus fejlődése érdekében kifejtett meggyőződésben és sok otthon is hasznosítható tanácsban valósuljon meg.

A célkitűzés megvalósítását segítő feladatok:

- Az óvoda legyen egészen nyitott, hogy a szülők is sajátjuknak érezzék. A nyitottság nem csak azt jelenti, hogy a szülők bemehetnek az óvodába, csoportokba, hanem azt is, hogy az óvoda képes fogadni a szülők, a nagyszülők által közvetített értékeket.
- A nevelőpartneri viszony eredményeként mind a családban, mind az óvodában megközelítőleg azonos követelményeket állítunk a gyermekek elé.
- Tanulják meg tisztelni a gyermeket, érezzék meg a nevelésben a távlat jelentőségét, a nevelés váljon egyre tudatosabbá.
- Ismerjék meg a szülők az óvodai életet, az óvodapedagógusok és óvodai dolgozók munkáját.
- Lássanak jó példát a konfliktushelyzetek megoldására, az egyéni bánásmódra, a differenciált foglalkoztatásra, a változatos, játékos tanulási módszerekre.
- Az óvoda részéről a már meglévő kapcsolatokat törekszünk még tartalmasabbá tenni.

Törekedjünk a nyílt napokat, nyílt heteket megfelelően megszervezni, hogy folyamatosan tájékozódhassanak, gyermekük fejlődéséről.
A fogadóórákat szülői igény alapján valósítsuk meg, mely a kölcsönös bizalom alapjára épüljön. Érjük el, hogy a szülők az óvodában szervezett eseményekben, tevékenységekben játszódélutánok, ünnepek, stb. aktívan kapcsolódjanak be. Mondják el ötleteiket, javaslataikat, ha lehet, ezek valósuljanak is meg.
A feladatok megvalósításához nélkülözhetetlen az óvodapedagógusok ötletessége, kreativitása, leleményessége, határozottsága, ugyanakkor képessé kell válniuk a különbözőség elfogadására is.

III.6. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei

Az óvodai életünkben jelentős szerepet töltenek be az óvoda hagyományos ünnepei, népszokásai, jeles napjai, megemlékezései. A mindennapok forgatagából kiemelkednek ezek a napok, melyek nemzetünkhöz, óvodai közösségünkhöz való kapcsolódást jelenti.
Néphagyományok felelevenítése, megismerése egyszerre illemtan, erkölcskódex, íratlan törvény, művészet, költészet. A kultúra hagyományozódásának spontán formája, amelyben a nap ünnepei és hétköznapjai lejátszódnak.

Az ünnepek, és hagyományok felidézésével a gyermek számára áttekinthetőbbé válik a társadalmi környezet. Ezért szükséges, hogy az ünnepek és hétköznapok elkülönüljenek egymástól.

III.6.1. Ünnepeink

Magyar Nemzeti Ünnepek és emléknapok

Március 15	1848/49-es szabadságharc
Augusztus 20.	Államalapítás és Szent István ünnepe
Október 23.	1956-os forradalom

Néphagyomány őrző ünnepeink, magyar jeles napok

Január 22.	A magyar kultúra napja
Február vége	Farsangi alakoskodás
Május eleje	Májusfa állítás
Szeptember 30.	A Magyar Népmese Napja
Október 9.	A magyar népi játék napja
November 11.	Márton nap

Keresztény ünnepeink

December 6.	Mikulás
December 24-25-26.	Advent – Karácsony
Tavasz (változó dátum)	Húsvét
Tavasz-nyár eleje (változó dátum)	Pünkösd

Közös óvodai ünnepek:

Május eleje	Anyák napja
Május vége	Gyereknap - gyerekhét
Június eleje	Iskolába induló gyermekek búcsúztatása
Június eleje	Évzáró

III.6.2. Megemlékezéseink

Óvodásainkkal megemlékezünk:

- Madarak és fák napjáról,
- Zene világnapjáról,
- Állatok világnapjáról,
- Víz világnapjáról,
- Föld napjáról.

A megemlékezés kapcsán fát ültetünk, állatokat etetünk, kísérleteket végzünk kirándulásokat szervezünk.

Az ünnepek, ünnepélyek nem csak a belső érzelmekre vannak nagy hatással, hanem a külsőségekben is megjelennek.

- közösen díszítjük a csoportszobákat,
- a hétköznapitól eltérő, ünnepi ruhában jelenünk meg

- ajándékot készítünk, jókívánságot küldünk egymásnak.

III.6.3. Az óvoda rendezvényei

Csak gyermekeknek szervezendő:

- bábelőadás
- népzenei műsorok

Szülők, gyermekek, óvodapedagógusok rendezvényei:

- óvodai kirándulások
- nyílt délelőttök
- sport programok.
- Mikulás várás a szülőkkel

Óvoda, szülők rendezvényei:

- játszódélutánok

Az óvoda ünnepei és egyéb rendezvényei már hagyománnyá váltak intézményünkben, ezért célunk nem a feladatok megjelölése, hanem a tartalmi munka fejlesztése, mélyítése. Az óvodapedagógusok a közös óvodai ünnepek, rendezvények és programok megvalósításában együttműködnek, és szakmai támogatást nyújtanak egymásnak.

III.7. Az intézmény speciális szolgáltatásai

Az óvoda elsősorban a szülők igénye alapján egyéb szolgáltatásokat is szervez. A szolgáltatás olyan tevékenységekre terjed ki, ami nem tartozik az óvoda alapfeladatai közé. Nagyon alapos, átgondolt, körültekintő tervezéssel, szervezéssel kell kialakítani ezen tevékenységi formákat, melynél elsődleges szempont, hogy az intézmény rendelkezzen ennek megszervezéséhez szükséges feltételekkel.

Intézményünkben az alábbi szolgáltatásokat nyújtjuk 4-5-6-7 éves gyermekeknek:

- néptánc
- karate
- gyógytestnevelés
- hittan

A szolgáltatások időpontja: heti 1-1- alkalommal.
A szolgáltatást külsős szakemberek (néptánctanár, karate oktató, gyógytestnevelő, hitoktató) nyújtják.

A speciális szolgáltatások körében meg kell említeni nagycsoportos gyermekeink úszásoktatását, mely szülői igény alapján valósul meg, a közelünkben lévő Diósgyőri Tanuszodában. Az úszásoktatást, vízhez szoktatást szakemberek végzik. Az oktatás időtartama kettő hét.

IV.1. Partnereink

Az érdekelt felek azonosításának szabályozása

Az óvoda nyitott modelljéhez hozzátartozik az óvoda környezetével való nyitott együttműködés, kapcsolattartásunk-rendszerünk

Partnerek **1. Közvetlen** **2. Közvetett**	**Az együttműködés formái**	**Az együttműködés gyakorisága**	**A kapcsolattartó személy a partner részéről**	**A kapcsolattartó személy az óvoda részéről**	**A kapcsolattartás frissítésének időpontja**
1.1. **MIÓVI**	napi munkakapcsolat, vezetői értekezlet összehangolt szakmai munka	naponta havi az éves munkaterv alapján,	igazgató igazgatóhelyettesek intézményi titkár	tagintézmény-igazgaztó	minden nevelési év első napja, változás esetén azonnal
1.2. **A GYERMEKEK**	napi óvodai élet, egyéni és csoporthelyzet	naponta	valamennyi gyermek	adott csoport óvodapedagógus	minden nevelési év első napja igény alapján az év során folyamatosan
1.3. **AZ ÓVODÁBA JÁRÓ GYERMEKEK SZÜLEI**	napi kapcsolat, szülői értekezlet, családi napok, ünnepségek, közösen szervezett egyéb programok	naponta, az éves Munkatervnek megfelelően Óvoda-család kapcsolata című fejezetben részletesen kidolgozva	a Szülői Szervezet mindenkori vezetője	a csoportok óvodapedagógusai, tagintézmény-igazgató	minden nevelési év 09.01.

Partnerek 1. **Közvetlen** 2. **Közvetett**	**Az együttműködés formái**	**Az együttműködés gyakorisága**	**A kapcsolattartó személy a partner részéről**	**A kapcsolattartó személy az óvoda részéről**	**A kapcsolattartás frissítésének időpontja**
1.4. **ÓVODAPSZICHOLÓGUS**	gyermekek viselkedés megfigyelése csoporton belül egyéni foglalkozás	megállapodás szerint szükség esetén	MIÓVI óvodapszichológusa	tagintézmény-igazgató	nevelési év elején
1.5. **A FENNTARTÓ:** **Miskolc M. J. Város Önkormányzata**	értekezletek, munkamegbeszélések, írásbeli tájékoztató, jegyzőkönyvek, beszámolók,	a fenntartói jogszabályi elvárásoknak megfelelően, a feladatok aktualitásának időpontjában	Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Lakosságszolgálati Főosztály Szociális és Köznevelési Osztály	igazgató, tagintézmény-igazgató	minden nevelési év 09.15., szükség szerint
1.6. **Kaffka Margit Általános és Alapfokú Művészeti Tagiskola**	közös ünnepek, első osztályosok bemutató óráján való részvétel, nyílt napok közös szakmai tapasztalatcserék	a mindenkori éves munkatervnek megfelelően,	az általános iskola igazgatóhelyettese, néptánctanára, rajztanára	tagintézmény-igazgató az óvod-iskola kapcsolatért felelős óvodapedagógus	tervezetten, szükség szerint
1.7. **Miskolci Könyves Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola**	első osztályosok bemutató óráján való részvétel, nyílt napok	a mindenkori éves munkatervnek megfelelően,	az általános iskola igazgatóhelyettese	tagintézmény-igazgató	tervezetten, szükség szerint

Partnerek 1. **Közvetlen** 2. **Közvetett**	**Az együttműködés formái**	**Az együttműködés gyakorisága**	**A kapcsolattartó személy a partner részéről**	**A kapcsolattartó személy az óvoda részéről**	**A kapcsolattartás frissítésének időpontja**
				az óvod-iskola kapcsolatért felelős óvodapedagógus	
Közvetett partnerek:					
2.1. Belügyminisztérium	a törvényi szabályozókon keresztül	a törvényi szabályozóknak megfelelően	Oktatási Hivatal	igazgató	jogszabályoknak megfelelően
2.2. Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény **Szükség esetén Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat**	a családok szociális és mentális problémáiban való segítségnyújtás, egyeztetés, esetmegbeszélések családi napok szervezése, szakmai megbeszélések	megállapodás szerint, szükség esetén megállapodás szerint	Módszertani munkatárs óvodai szociális segítő a MESZEGYI szakembere MESZEGYI Aranykor Idősek Otthona mentálhigiénés szakembere	tagintézmény-igazgató	nevelési év elején nevelési év elején

Partnerek 1. Közvetlen 2. Közvetett	Az együttműködés formái	Az együttműködés gyakorisága	A kapcsolattartó személy a partner részéről	A kapcsolattartó személy az óvoda részéről	A kapcsolattartás frissítésének időpontja
MESZEGYI – Aranykor Idősek Otthona	közös kulturális programok				
2.3. A gyermekorvos és a védőnő	napi kapcsolat, a gyermekek időszakos orvosi vizsgálata a Megállapodás alapján, szülői tájékoztatások	szükség esetén napi kapcsolat az éves megállapodásnak megfelelően	óvodaorvos, az óvoda védőnője megállapodás alapján	igazgató, tagintézmény-igazgató	minden költségvetési év első napja: január 31.
2.4. Pedagógiai Szakszolgálat /logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő/	gyermekek szakértői vizsgálata, fejlesztő foglalkozások szervezése, kis létszámú csoportok működtetésének szakmai segítése	szűrések a nevelési év elején szükség esetén	B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő.	esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, tagintézmény-igazgató	szükség esetén
2.5. OTP Bank Bozsik Intézményi Program	edzés, grassroots fesztivál	hetente negyedévente	körzeti szervező	tagintézmény-igazgató, játékmester	nevelési év elején
2.6.	megbeszélések, családi napok,	alkalomszerűen,	Észak-kilián	igazgató, tagintézmény-igazgató	szükség esetén

Az óvoda területi önkormányzati képviselője	egyéb ünnepségek és rendezvények, segítségadás az intézmény szakmai eszközökkel való bővítésében	hagyományainknak és az éves munkatervnek megfelelően	önkormányzati képviselője		
2.7. Pedagógiai Oktatási Központ	továbbképzések szervezése, közös kutató munka, publikációk, szakmai fórumok szervezése	az éves Munkaterv alapján a szakmai aktualitásoknak megfelelően	POK szaktanácsadók	igazgató	minden nevelési év 09.15-ig
2.8. GasztVital	gyermekélelmezés biztosítása,	naponta	élelmezési feladatokat ellátó pedagógiai asszisztens	élelmezési feladatokat ellátó pedagógiai asszisztens, tagintézmény-igazgató	szükség szerint
2.9. MKMK	az óvoda működtetéséhez szükséges gazdálkodási feladatok folyamatos ellátása	szükség esetén	MKMK igazgatója	igazgató tagintézmény-igazgató Intézményititkár	minden költségvetési év elején 01.31-ig
2.10 Intézményünk érdekvédelmi szervezetei	dolgozói érdekképviselet, szakszervezeti fórumok,	aktuális időpontban		igazgató	
2.11. Közművelődési intézmények	élménynyújtás a gyermekek számára	a nevelési év alapján elkészített	művészeti vezető előadás szervező	az éves Munkatervben megbízott óvodapedagógus	alkalomszerűen

		megállapodások alapján			
2.12. Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ	alkalomszerű, közegészségügyi ellenőrzések, intézményi igénynek megfelelően	szúrópróbaszerűen	szakalkalmazottak	igazgató tagintézmény-igazgató	a mindenkori ellenőrzések időpontjában
2.13. Kilián Észak Közösség	kulturális programok	alkalomszerű	KÉK vezetője	tagintézmény-igazgató	

A tagóvoda-igazgató és az óvodapedagógusok személyesen, illetve az infokommunikációs eszközök és a különböző online csatornák használatával is erősíti kapcsolatát, együttműködését a partnerekkel.

Az óvoda partneri kapcsolatai közül, a szülőkkel való kapcsolattartáson túl, kiemelt jelentőségű az iskolákkal való kapcsolattartás.

Az óvoda iskola átmenet:

Együttműködés egyes iskolákkal az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében. A gyermeki kompetenciák fejlesztése az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása.

Célunk:

Az egymásra épülés érvényesítése a nevelés folyamatában. A gyermekek kudarc nélküli átmenetének segítése, érzelmi ráhangolása, a gyermeki kíváncsiság, aktivitás ébrentartása és kielégítése a kreativitás elősegítése a kompetencia érzés kialakítása.

Feladataink:

Óvodai nevelő-fejlesztő munkánk megismertetése az iskola pedagógusaival, szakmai konzultációk, közös programok, iskolalátogatások szervezése. Az iskolába menő gyermekek beilleszkedésének nyomon követése, valamint a gyermekek iskolai előmenetelének uránkövetése.
Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

Az óvoda kapcsolatrendszerei:

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.
Célunk az együttműködés terén:

- a családok megismerése
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, együttműködés, jó partneri viszony kiépítése és fenntartása
- együttműködés és az ismeretek, információk rendszeres cseréje
- a gyermeknevelséhez nyújtandó segítségadás (óvodapedagógus, pszichológus, szociálpedagógus)
- az együttműködés szabályzóinak betartása,
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében.
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel

IV.2. Esélyegyenlőség/ a különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése /

Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelménye: minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz.

Feladatunk:

- hogy az általunk ellátott gyermek, hozzájusson minden olyan szolgáltatáshoz, amely ahhoz szükséges, hogy személyisége szabadon kibontakozhasson.
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermek részére segítséget nyújtsunk.
- hogy a gyermek, vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön.
- hogy a gyermek, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatásban nevelésben részesüljön

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek – olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a speciális nevelési-oktatási szükségletekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az óvodában.

IV.2.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI)

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült gyermekeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi és személyi (pedagógiai asszisztens) feltételek és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

Feladatok a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztésének megvalósításában:

a.) pedagógiai programunk figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
b.) külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
c.) a tagóvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programok, akkreditált továbbképzések végzésében.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazó gyógypedagógus szolgálat). Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, az óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.
Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődése tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbiak szolgálják:
Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a habilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- A gyermek fogyatékosságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:
- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd) eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek adaptációjában.

Az integrált nevelésben az óvodák – a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint – vehetik igénybe az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

A sajátos nevelési igényű gyermekek típusai sérülés specifikumaik alapján

- mozgásszervi fogyatékos /mozgáskorlátozott /
- látássérült,
- hallássérült,
- enyhén értelmi fogyatékos,
- középsúlyosan értelmi fogyatékos,
- beszédfogyatékos,
- autizmus spektrum zavarral küzdő,
- fejlődés egyéb pszichés zavarával /súlyos tanulási, figyelem – vagy
- magatartásszabályozás zavarral/ küzdő gyermek.

IV.2.2. Kiemelten tehetséges gyermek

Az óvoda feladata:

- korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás, amelynek során a tehetség életkori megjelenését figyelembe kell venni,
- a tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása, szükség esetén további megsegítésre irányítás,
- tanácsadás, támogatás a szülőnek,
- „tehetségszűrés" kérése a Pedagógiai Szakszolgálattól
- konzultációs lehetőségek keresése az óvodapedagógusok részére,
- javaslat speciális tehetségprogramban való részvételre
- konzultáció a pedagógus részére,
- speciális tehetségprogramban való részvételre javaslat adása,
- a tehetségazonosítás, a tehetséggondozás feladatát ellátó óvodapedagógus szakmai kapcsolatot tart a feladat ellátási körzetében működő tehetségfejlesztő programok vezetőivel és az óvodapszichológussal.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás feltételei adottak. A jelen gyakorlatunk szerint a tehetségígéretek a csoportjukban kapnak differenciált, képességeiknek megfelelő fejlesztést. Vannak gazdagító programjaink is: néptánc, karate és játékos ismerkedés idegen nyelvvel. A gazdagító programokba a gyermekek csoportközi szervezéssel, óvodapedagógus ajánlására, illetve szülői kérés alapján kapcsolódhatnak be. 2019 februárjában Együttműködési megállapodást kötöttünk a Pedagógiai Szakszolgálattal, szükség esetén támogatást kapunk tehetségazonosító, tehetségfejlesztő munkánkhoz.

A tehetséggondozás formái:

- A gyermekcsoportban, differenciált, egyéni tehetséggondozás
- Óvodai szinten történő csoportos fejlesztés különböző területeken

Fejlesztendő területek:

- gyermekek kiemelkedő képességeinek továbbfejlesztése

A gyermek egy-egy területen rengeteg ismeretanyagot halmoz fel. Segítenünk kell, hogy ezek elmélyítésében.

Nem célunk, hogy korán „kis tudóst" neveljünk belőle, hanem hogy a sokféle dolgot megismerve, kialakíthassa későbbi érdeklődési irányait. Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak, a „játék mindenek felett." elvét figyelembe véve. Fontos a nyugodt körülmények megteremtése, tárgyi feltételek biztosítása. Kerüljenek előtérbe a logikai, szellemi játékok, tevékenységek.

- gyermekek gyengébben fejlődő területeinek segítése, támogatása

Mindenképpen olyan hiányosságokat kell a „gyenge" oldalon értenünk, amelyek a tehetség fejlődését megnehezítik, vagy éppenséggel megakadályozzák. A gyermek esetleges gyenge oldalának diagnosztizálása után, szakember segítségével fejleszteni kell. Problémák adódhatnak a pszicho

motoros képességek, érzelmi-szociális érettség (egyenlőtlen fejlődés) esetleg motivációs területen is.

- légkör javító tevékenységek

Ezeknél a gyerekeknél előfordulhat, hogy szociálisan kevésbé érzékenyek. Ilyenkor mindannyian átélhetik, hogy nem csak az intellektuális kiválóság az érték. Különböző játékokat, foglalkozásokat kínálunk számukra: gazdagító kiscsoportos foglalkozások.

Az óvodapedagógus feladatai:

- felismerni a kreatív gyerekeket, a tehetségígéreteket.
- ösztönözni, motiválni kreativitásukat
- az elkallódás elhárítása
- harmonikus, folyamatos fejlesztés
- változatos nevelési eszközökkel segíteni fejlődésüket
- szükség esetén önbizalom növelése
- képességeik alkalmazása
- pályázati lehetőségek keresése és kihasználása
- szülőkkel való kapcsolattartása

Tehetségfejlesztés területei:

- természeti
- művészeti (zenei, vizuális)
- testi, kinesztetikus

Azt kívánjuk elérni, hogy a gyermek egyéni képességei optimumán teljesítsen, és ez tudatosodjon is benne.
Nagyon fontos alapelvünk: a tehetséges óvodás elsősorban gyermek, akinek elsődleges tevékenysége a játék, éppen ezért feladatunk, hogy élménydús környezetet teremtsünk számára.

IV.2.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyigazgatásról szóló törvény 67/A. § (1)-(2) bekezdése alapján
- Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
c) * a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak

nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

- (2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
b) a nevelésbe vett gyermek,
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekben:

- A szociális hátrányokkal küzdő családok azonosítása.
- Őszinte, bizalmas viszony kialakítása, fenntartása
- Az önművelés igényének kialakítása
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása, elfogadtatása
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés
- A sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás és feladatmegoldó képességeket, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét
- Differenciált fejlesztés
- Egészségnevelés
- Élményszerző kirándulások szervezése, részvétel biztosítása
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása
- Pályázatok figyelése
- Multikulturális ismeretnyújtás
- Tehetséges gyermekek fejlesztése
- Szülőknek felajánlott segítség
- Szülőkkel közös programok (pl. kertgondozás, Nyíltnapok, Közös ünnepek,)
-

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:
Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet.
Feladataink:

- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel
- Óvoda-iskola átmenet segítése
- Iskolakészültség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése.
- Segítségadás a szülők számára a tanköteles korú gyermekek halasztási kérelme kapcsán
- Iskolaválasztás támogatása
- Szülői Szervezet kialakítása, rendezvények szervezése

A Pedagógiai Program működtetésének szabályozása

Elvárható eredmény:
A Pedagógiai Program megalkotását és legitimálását követően a fenntarthatóság megvalósul, melyet az alábbi szabályozás biztosít:

Pedagógiai Program fenntarthatóságát biztosító tevékenység megnevezése	Felelős	Határidő	Keletkezett dokumentum
A Pedagógiai Program cél, feladat és tevékenységrendszerének felülvizsgálata az előző nevelés év önértékelése és az esetlegesen megváltozott jogszabályok alapján	Tagintézmény-igazgató	Minden nevelési év 09.10-ig	Jegyzőkönyvek, Feljegyzések, Módosító javaslatok, Határozat(ok)
Az intézmény Pedagógiai Program működtetésének nevelési évre szóló munkatervének elkészítése, megvitatása, elfogadása.		Minden nevelési év 09. 15-ig	Helyzetelemzésre épülő, a Pedagógiai Programra épülő nevelési évre szóló éves munkaterv

IV.3. Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi munkánk céljai:

- Az óvodánkba érkező, szociális helyzetükből adódóan lemaradást mutató gyermekeink az iskolai életet egyenlő eséllyel kezdjék iskolás társaikkal,
- A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése pozitív hatásrendszer és az alapvető szükségletek kielégítésének biztosításával,
- A SNI gyermekek önmagukhoz képest eljussanak a fejlődőképességük optimális fokára, mellyel biztosítjuk, hogy képességeiknek megfelelő intézményben kezdhessék el iskolai életüket,
- Legyen természetes gyermekeink, szüleik és a felnőtt dolgozók körében a „másság” elfogadása.
- Célunk, hogy az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával intézményünk biztonságot nyújtó természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül hovatartozásától, egyéni adottságaitól, fejlődési ütemétől.
- A differenciált módszerek eszközök alkalmazásával, alapozódjanak meg az életben való eligazodást segítő alapkészségek. A gyermekek fejlettségi szintjüknek megfelelően jussanak az előrelépésükhöz, szükséges képességekhez, ismeretekhez. Az együttnevelés célja a teljes integráció.

Gyermekvédelmi munkánkban fő szerepet kap a gyermeki jogok érvényesítése és eredményre juttatása.

A család elsődleges társadalmi közeg, az egy háztartásban, életvitelszerűen együtt élő emberek közössége, ahol a felelősség egymásért az összetartó erő, és a létfeltételek közös megteremtését segíti. A család biztosít teret a személyiség kialakulásához, fejlődéséhez, elfogadásához. Napjainkban a társadalmi-gazdasági folyamatok megváltoztatták a családok szerkezetét, működését, még magát a család intézményét is.

Veszélyeztetettnek mondhatjuk az olyan állapotot, amely a gyermek:

- testi,
- értelmi,
- érzelmi vagy
- erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó és a környezete nem biztosítja, gátolja vagy megakadályozza.

Azon családok és azon családok gyermekei fokozott figyelmet igényelnek, ahol az említett állapotok fennállnak. A megelőzés sikerét azáltal lehet biztosítani, hogy már a veszélyeztetettség kezdeti szakaszában el kell távolítani azokat az akadályokat, melyek a gyermek fejlődését gátolják.

A veszélyeztetettség okai:
Környezeti okok lehetnek a családon belül és azon kívül is. Óvodásaink elsősorban a családon belüli okok miatt lehetnek, veszélyeztettek. Oda kell figyelnünk azokra a gyermekekre, akiknek szülei elváltak, válófélben vannak, élettársak, a gyermek nem a szülőkkel nevelkedik /nagyszülőknél, más rokonnál/, házasságon kívüli kapcsolatban élő szülő neveli.
Persze maguk ezek a tények önmagukban nem veszélyeztetők, de gondozási-nevelési hiányosságokhoz vezethetnek.

Egészségügyi okokból veszélyeztetett lehet a gyermek, ha a családban fertőző beteg él, akit nem lehet megfelelően elkülöníteni.
Anyagi okból veszélyeztetett a gyermek, ha a szülő, nevelő munkaképtelen, csökkent munkaképességű, munkanélküli és kapott jövedelme olyan alacsony, hogy a család eltartására nem elegendő.

Összegezve: a gyermek lehet veszélyeztetett:

- környezeti okok,
- magatartási okok,
- egészségügyi okok,
- illetve több együttálló ok miatt.

Mindezeket igyekszünk felmérni a nevelési év elején:

- óvodai felvételt megelőző ismerkedés alkalmával, a befogadási időszak közben, illetve a személyes beszélgetések alkalmával
- a gyermek anamnézisének elkészítésekor.

Gyermekeink nevelése csak a családokkal való szoros együttműködés során valósulhat meg.

Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner társszervekkel

A közvetlen társadalmi környezetünkben működő társadalmi szervezetekkel és intézményekkel aktív partnerközpontú kapcsolatot építünk ki és tartunk fenn. A kapcsolattartás folyamatos fenntartásáért, hatékony működtetéséért felelős az intézményvezető, az esélyegyenlőség területért felelős vezető-helyettes, a MESZEGYI munkatársa, a tagintézmény-igazgató és a gyermekvédelmi megbízott. A gyermekvédelem minden óvodapedagógus feladata.

Partnereink	Partner képviselője	Kapcsolattartás módja	Időkeretek
Szülők	a gyermekvédelmi Gondoskodásra szoruló gyermekek szülei	megbeszélések,	szükség szerint, folyamatosan
MESZEGYI Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	a területért felelős mindenkori munkatársak	fogadóóra tartása, esetmegbeszélések,	szükség szerint
Miskolc M.J. Város Önkormányzat Szociális Osztálya	Szociális és Köznevelési Osztály területi munkatársai	gyermekvédelmi támogatások kérelme	szükség szerint
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat	B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat vezetője	logopédiai ellátás, egyéni speciális fejlesztő foglalkozások, beiskolázás előtti felmérés, tanácsadás szülők számára nevelési tanácsok	szükség szerint
Az óvoda orvosa és védőnője	az óvoda orvosa és védőnője	a gyermekek óvodába való irányítása, egészségi okból veszélyeztetettek nyomon kísérése	nevelési év elején és szükség szerint
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ	területi felügyelő	tisztasági tanácsadás és felügyelet, a testen fellelt élősködők elleni szerek biztosítása a rászoruló gyermeknek.	negyed-évenként, szükség szerint

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

A nevelési év elején:

- az éves munkaterv mellékleteként a gyermekvédelmi terv elkészítése,
- a rendelkezésre álló információk alapján az óvodába járó gyermekek szociális és egyéb szempontú állapotának meghatározása,
- a kapcsolatépítés az érintett családokkal
- térítési díjkedvezmény kérőlapok kiosztása, segítségnyújtás a kitöltésében

- igény esetén a szünidei gyermekétkeztetés megszervezése.

A nevelési év során:

- Állandó kontroll a veszélyeztetett gyermekek felett – konzultáció az óvodapedagógusokkal
- Az előző táblázatban meghatározott partnerekkel való folyamatos kapcsolattartás
- A gyermekvédelmi munkaközösség munkájában való részvétel
- Folyamatos önképzés, konferenciákon való részvétel, jogszabályok nyomon követése.

A gyermekvédelmi program megvalósításának erőforrásai, feltételei

Személyi	- gyermekvédelmi munkával megbízott óvodapedagógus - a gyermekvédelmi megbízott folyamatos képzésének biztosítása - az óvoda dolgozóinak folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi feladatokról a hatályos jogszabályoknak megfelelően - nevelő munkát segítő dolgozók folyamatos fejlesztése a témában
Tárgyi	Ezen Pedagógiai Program első oldalán felsorolt jogszabályoknak, valamint a cél és feladatrendszernek megfelelően: - egészséges, biztonságos és nyugodt környezet fenntartása, folyamatos fejlesztése, - a fogyatékos gyermekek fejlesztéséhez nélkülözhetetlen, eszközök biztosítása,
Anyagi	- önkormányzati képviselők támogatásának elnyerése,

Sikerkritérium:
A gyermekvédelmi terv, év végi értékelő elemzése alapján:

- A körzetünkben élő valamennyi hároméves gyermek óvodai beíratása megtörténik
- A kudarcmentes iskolakezdés teljes mértékben megvalósul a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek körében,
- Az SNI gyermekek időben, a fejlődésüknek megfelelő fejlesztésben részesülnek.
- Dolgozóink mindennapi munkájába teljes mértékben beépül a toleráns, elfogadó, segítő és együttműködő magatartás,
- A kapcsolattartási táblázatban meghatározott kapcsolattartási módok a legteljesebb mértékben teljesülnek.

IV.4. Kiegészítő program

IDEGEN NYELVI PROGRAM

1.) Helyzetelemzés
Óvodánkban 2010. év óta folyik játékos idegen nyelvi programunk. A program bevezetését egyrészt szülői igény, másrészt az a felismerés vezérelte, hogy napjainkban fontos, hogy gyermekeink idegen

nyelvi kommunikációs képességeinek alapjait minél hamarabb letegyük. Az idegen nyelv elsajátításának személyi feltételei adottak intézményünkben.
A tárgyi feltételek biztosításával arra törekszünk, hogy a nyelvi eszközökön túl a magyar és az idegen nyelvi kultúra jegyei is megjelenjenek a nyelvi csoportban (térképek, mesekönyvek… stb.), ahová a gyermekek előzetes képességszűrés nélkül kerülnek.

2.) A nyelvi nevelés megszervezése
Lényegesnek tartjuk, hogy a nyelvi napokon is a csoport óvodapedagógusa foglalkozik a gyermekekkel, - nem egy idegen, történetesen egy óraadó – hiszen ő ismeri a legjobban a csoportjába járó gyermekeinek fejlettségi szintjét, érzelmileg hozzá kötődnek a legjobban.
A megfelelő idegen nyelvi atmoszféra kialakítása érdekében „nyelvi délelőttöket" szervezünk. A természetes játékszituációra épülő kezdeményezések az egész délelőttöt áthatják. A nyelvi csoportba járó gyermekek napirendje semmiben nem változik az idegen nyelv elsajátítása miatt, mivel az, a gyermek saját csoportjában a napi tevékenységbe beágyazva, folyamatosan történik.
Fontos, hogy a gyermekek a lehetőségekhez képest, az adott nyelvi környezetben játszhassanak, cselekedhessenek az egész tevékenység ideje alatt.

3.) A nyelvi nevelés célja
Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően ismerkedjenek az idegen nyelvvel, más népek kultúrájával, hagyományaival.
A gyermekekben alakuljon ki a pozitív érzelmi viszony az idegen nyelv iránt, amely a későbbiek során majd végigkíséri nyelvtanulásuk szakaszait. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek nyitottak, fogékonyak legyenek, világképük bővüljön, ismereteik gazdagodjanak. Az idegen kultúrával való ismerkedés segíti őket, majd később a másság elfogadásában is.

4.) A nyelvi nevelés feladatai
- A legfontosabb feladatunk a megfelelő idegen nyelvi atmoszféra megteremtése. A derűs, nyugodt csoportlégkör lehetővé teszi, hogy a gyermekek az idegen nyelvű környezet ellenére is biztonságban érezzék magukat.
- Az óvodapedagógus – mint „nyelvi közvetítő" szép, érthető beszédstílussal, megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel törekszik a beszédpélda adására.
- A gyermekek érdeklődésének felkeltése, a nyelvre való ráhangolás, motiválásuk, fontos feladatunk a nyelvelsajátítási képességük megalapozásában.
- A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítjuk az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást. A beszéd megértés után a beszédkészség kialakítása a feladatunk.
- Feladatunk a magyar és az idegen nyelvű ismeretanyag egyensúlyának megteremtése és fenntartása. Az idegen nyelvi témaválasztás kapcsolódik a gyermekek mindennapi tevékenységéhez, anyanyelvi szókincséhez.
- Az idegen nyelvű kultúrakincsből (irodalom, zene, népi játékok) tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezzük meg a nyelvelsajátítását.

5.) A nyelvi nevelés tartalma
Az idegen nyelv elsajátítása a gyermekek egyénenként változó képességei alapján, kíváncsiságára és érdeklődésére építve, spontán és tervszerű nyelvi tapasztalatszerzésen alapul.
Elsősorban olyan ismeretanyagot tervezünk, amely kapcsolódik az aktuális projekt témához, a gyermekek mindennapi tevékenységéhez. A gyermekek észrevétlenül, megerőltetés nélkül szerzik

meg az ismereteket. A kezdeményezéseket mikrocsoportos formában, sok mozgással, cselekvéssel szervezzük, a legfontosabb alapelvet, a játékosságot előtérbe helyezve. Mindig egyszerű, rövid mondatokban kifejező mimikával, gesztusokkal a helyzetnek megfelelően ismétlésekkel fejezzük ki magunkat.
A gyermek környezetében az idegen nyelv szerkezetének jellemzői olyan mintaként szolgálnak, amelyet tapasztalati úton, utánzással sajátít el. Az új fogalmak, szavak jelentéstartalma összefügg a konkrét tárgyakkal, cselekvésekkel.
Fontos a gazdag motiváció, a sokoldalú szemléltetés, a változatosság, a variatív gyakorlás. A beszédkészség kialakítása sok türelmet igényel. A gátlásosabb gyermekeknél sokat segít a báb. A gyermekek így jobban beleélik magukat a szituációba, követve a báb mondanivalóját.
A szóbeli aktivizálásra több alkalmat keresünk: pl. játékos kérdés, felelet, párbeszéd formájában. A gyermekek beszédbiztonságának a megalapozására, sokféle gyakorlatot végzünk, ezeket a magyar napokon az anyanyelvi fejlesztéshez is használjuk. A játékos, mozgásos, ritmusos gyakorlatok a beszédszervek mozgását és a fonémia hallást egyaránt fejlesztik.
Pl.: motoros fejlesztő gyakorlatok:

- ajaktorna – nyelvtorna, légzésgyakorlatok, ritmusgyakorlatok,
- auditív fejlesztő gyakorlatok:
- hangutánzó, hangfelismerő gyakorlatok.

A német és angol népszokásokhoz kötött jeles napokat hagyományteremtő módon magunk is szervezzük és ünnepeljük a többi csoporttal és a szülőkkel közösen.

IV.5. Az óvodában folyó nevelőmunka ellenőrzési, mérési, -értékelési, - minőségbiztosítási rendszere

A MIÓVI Szivárvány Tagóvodája a 2024/2025. nevelési évtől az oviKRÉTA dokumentációját használja, mely magában foglalja a felvételi-mulasztási naplót, a csoportnaplót és a gyermekek fejlődésének nyomon követése dokumentációit is.

A gyermekcsoport nevelési, tevékenységi programja

- Szokás és szabályrendszer tervezése (Nevelési terv)

Időkeret: félév
Értékelés: félévente

- Eseményterv-programterv

Időkeret: éves

- A tevékenységi rendszer fejlesztési terve (Csoportnapló)

Időkeret: hetente, illetve a témáknak megfelelően

Egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentuma

Egyéni fejlettséget diagnosztizáló, tényfeltáró, helyzetelemző és fejlesztési feladatokat tervező dokumentum, amely 3-7 éves korig kiterjed a nevelési és a tanulási folyamatokra is.

- A gyermek fejlődésének nyomon követése: /félévente/
- Jelenléti ív – Pontos adatkezelés, naprakész nyilvántartás.
- Gyermek adatai - Pontos adatkezelés, naprakész nyilvántartás.

IV.5.1. A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés és értékelés célja a pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése.
Területei:

- dokumentumok ellenőrzése, elemzése,
- a nevelőmunka feltételeinek ellenőrzése,
- pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése,
- pedagógiai program megvalósulásának nyomon követése, ellenőrzése.

A tagóvodaóvoda pedagógiai munkájáért a tagintézmény-igazgató a felelős, tehát az ellenőrzés és értékelés is elsősorban az ő feladata. A szervezés és működtetés feladatait a Szervezeti és Működési Szabályzat, a belső ellenőrzés rendszerét a Belső Ellenőrzési szabályzat rögzíti.
Fontos az objektív értékelés, amely alaposságot, körültekintést igényel. A gyakorlati munka elemzése során elsődleges szempont az önálló munka tiszteletben tartása, a módszertani szabadság biztosítása, a pozitív megerősítés, az elfogadott elvek számonkérése.
A pedagógiai gyakorlat ellenőrzése két szinten történik:

- a gyermekek fejlettségének értékelése és
- az óvónői gyakorlati munka szintjén.

A gyermekcsoport fejlettségének értékelése az egyéni megfigyelések eredményeinek és az egyéni munkák áttekintése után közös konzultációval történik.
Mivel a gyermekek megfigyelési adatait folyamatosan gyűjtjük az óvodás évek alatt, ezért az összehasonlítás reális eredményt mutat. A fejlettségi mutatók ismeretében a gyakorlati munka megfigyelése egészíti ki az óvodapedagógusi pedagógiai gyakorlat ellenőrzését és értékelését.
Az óvodapedagógusok pedagógiai munkájának ellenőrzésére azért van szükség, hogy munkájuk értékelésével tisztában legyenek, megőrizzék a megújulás képességét, innovációjuk szakmai kontroll segítségével fejlődjön.
Az ellenőrzés a nevelési év folyamán előre ütemezetten történik – az óvoda éves pedagógiai, működési terve tartalmazza. Év végén összegző értékelés készül. Az egész óvodát érintő folyamatokban kiemelt jelentőségű a kimenet, az iskolába lépés szorosabb ellenőrzése, értékelése.

IV.5.1.1. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

A pedagógiai munka tervezése, elemzése a gyermekek egyéni megfigyelései, az egyénre szabott nevelési – fejlesztési eljárások folyamatos írásbeli munkát igényelnek. Segítik a folyamatok célirányos, célszerű egymásra épülését, ugyanakkor rugalmas alkalmazást és a gyermekekhez való igazodást biztosítják.
A gyermekcsoport nevelési – tevékenységi programjának tervezése a gyermekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, a feladatok egymásra épülnek. A terv nem megmásíthatatlan, hanem az élethelyzetek, a gyermekek, az aktuális feladatok irányítják a folyamatot.
A tagintézmény-igazgató a csoportlátogatások alkalmával folyamatosan ellenőrzi és értékeli a tervezést olyan céllal, hogy az mennyire szolgálja a pedagógiai program célját és feladatát. Év végén az óvodapedagógusok értékelést végeznek a gyermekek közösségi életének és egyéni fejlődésüknek

alakulásáról. Az egyéni képességfejlesztésnek mindenhol érvényesülnie kell. Minden óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy melyik gyermeket miben, mivel kell fejleszteni ahhoz, hogy önmagához képest optimálisan fejlődjön. Legfontosabb a gyermekek folyamatos megfigyelése, megismerése.
Követni kell fejlődési ütemüket, jelezni a lemaradásokat és az egyénhez kötődő feladatokat.
Az óvodapedagógusok évente 2 alkalommal, illetve szükség szerint, tájékoztatják a szülőket gyermekük fejlődéséről.
A gyermekek tevékenységének ellenőrzése és értékelése során törekedni kell a személyre szabott, konkrét értékelésre, az értékelés módszereinek változatos alkalmazására, az erősségek kiemelésére, a pozitív visszajelzésekre.

Az egyéni fejlődést tartalmazó dokumentum szempontjai:

I. Szociális képességek

1. Társas kapcsolatok, játék, viselkedés, neveltségi szint, szokásismeret
   a. Társas magatartás, közösségi szokások, együttműködési képességek
   b. Erkölcsi ítélőképesség, udvariasság, érintkezési szokások, alkalmazkodás
2. Érzelmek, motivációk, beállítódás, akarati megnyilvánulások
   a. érzelmek, motivációk, beállítódás
   b. akarati tényezők

II. Értelmi képességek

1. Kognitív szféra
   a. Gondolkodási műveletek

- fogalomismeret, tájékozottság
- összehasonlítás, megkülönböztetés
- következtetés, ítéletalkotás, analízis, szintézis
- konkretizálás, általánosítás, csoportosítás, osztályozás
- számfogalom, téri, időbeli viszonyok, szimmetria, szerialitás

   b. Pszichikus funkciók működtetése

- koncentráció, feladattartás, figyelem
- érdeklődés
- emlékezet
- képzelet
- problémamegoldó képesség

2. Érzékszervi szféra, percepció

- testséma ismeret
- hallásérzékelés (auditív percepció)
- látásérzékelés (vizuális percepció
- tapintásérzékelés (taktilis percepció)
- koordinációs működés (test, kéz, láb, szem), kinesztetikus érzékelés

keresztcsatornák működése

- téri irányok, relációk érzékelése, időérzékelés

III. Verbális képességek

1. Nyelvhasználat
   a. az összefüggő, folyamatos beszéd megjelenése
   b. a beszéd tisztasága, a nyelvhelyesség
2. Verbális kommunikáció
   a. beszédértés
   b. nyelvi kifejezőkészség

IV. Testi képességek

1. Nagymozgások
   a. mozgáskoordináció, motoros képességek
   b. téri tájékozódás nagymozgással a cselekvés szintjén
2. Finommotorikus mozgások
   a. ábrázoló tevékenység (rajzolás, mintázás, festés, kézimunkázás)
   b. ábrázolás a mindennapi életben (játék, barkácsolás, díszítés)

A csoportok év végi értékelései határozzák meg a következő nevelési év kiemelt feladatait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:
A gyermekek az óvodáskor végére, a belső érés, a családi nevelés, az óvodai nevelési folyamat eredményeként elérik az iskolai munkához, iskolai élethez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolai élethez szükséges kritériumok:

- testi
- lelki és
- szociális érettség.

A testi fejlettség jellemzői:
A gyermek életkorának megfelelő fejlettség:

- Első alakváltozás
- Megváltozott testarányok
- Megkezdődött fogváltás
- A látás, hallás épsége.
- A mozgásszervek, statikai funkciók, az izmok kellő fejlettsége.
- Megfelelő teherbíró képesség.
- Nagymotoros készségek, a felsőtest és a lábak mozgáskoordináltsága, megfelelő egyensúlyérzék.
- A Finommotorikus készségek, a szem-kéz koordináltságának megfelelő fejlettsége.
- Ismeri a testrészeiket, azok funkcióit, védelmét.
- Követi a megismert egészségügyi és higiénés szokásokat.
- Testi szükségletei kielégítését képes szándékosan irányítani.

Lelki fejlettség:

A gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődéssel készül az iskolába lépésre. Elsajátította a tanuláshoz szükséges alapismereteket, különböző tapasztalatokat, gyakorlati készségeket szerzett. Érzékelése, észlelése tovább fejlődik. Kialakul a megbízható emlékezet.

A gyermek képes:

- Ismeretlen fogalmat nem tartalmazó, egyszerű bővített vagy összetett mondat (kb. 14-16 szótag) visszaadására hallás után,
- A hallott rövid mesék, történetek szándékos megjegyzésére, lényeges mozzanatok, cselekvések kérdések alapján történő felidézésére.
- Rendelkezik életkorának megfelelő szóbeli kifejező készséggel.
- Életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat, érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél.
- Gondolatait, érzelmeit szavakba öntve bátran el tudja mondani.
- Megfelelően reagál a szóbeli információkra.
- Odafigyel a felolvasott szövegre. A könyv képeit nézegetve el tud mesélni egy történetet.
- Az irodalomhoz kapcsolódó tevékenységekben önálló.
- Felismeri a beszélt nyelv közötti összefüggést. (érezzen késztetést arra, hogy „majd meg tanulok írni").

Az óvodáskor végére el kell jutnia a gyermeknek a prekauzális gondolkodási szintről a konkrét gondolkodás szintjére:

- El kell érnie a lényeglátás bizonyos fejlettségét.
- Annak felismerését, hogy az egész részekből áll és részekre bontható
- Elemi fogalmak, ítéletek és következtetések alkotására való képességre, ezen belül bizonyos ok-okozati összefüggések meglátására
- Rendelkeznie kell a térbeni tájékozódás, észlelés alapjaival, alapvető térbeli összefüggéseket felismer.

Az óvodáskor végére a gyermek tisztában van a geometriai ábrákkal és azok elnevezését tudatosan használja.

Megérti a mennyiségek közötti összefüggéseket, matematikai műveleteket végez (számlálás, hozzáadás-elvevés stb.)

Különböző sajátosságok szerint tud csoportosítani, sorba rendezni.

Képes a sorminták reprodukálására.

Megérti az észleléssel kapcsolatos fogalmakat.

Visszaidézi, s rekonstruálja az események sorrendjét.

Hozzávetőlegesen tisztában van az idő fogalmával.

Megfelelő a kézügyessége, mozgásbeli fejlettsége, mozgások célnak megfelelő irányítása. Fejlett az ábrázoló képessége. Vizualizálja az elképzeléseit. Sokféle írószerszámot használ. Bátran kísérletezik a különböző anyagokkal, eszközökkel.

Az óvodai évek alatt a természet- és társadalmi környezetben alapvető tájékozottságot szerez.

Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról.

Tudja a nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat.

Jól tájékozódik szűkebb lakóhelyén. Ismeri a környezetében élő állatokat, növényeket, azok gondozását, védelmét.

Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
Ismeri, és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően szókinccsel rendelkezzen

Szociális érettség:

- Az óvodai élet végére az egészségesen fejlődő gyermekek készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására, képesek az együttműködésre, a megfelelő kapcsolatteremtésre, társaikkal és a felnőttekkel.
- Kialakult a feladattudata, feladattartása, ezen belül bizonyos monotónia tűrése, önálló munkavégzésre való képessége.
- Legalább átlagos a munkatempója. A feladatok életkorra jellemző (átlagos) időn belül történő felfogására képes.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme: legalább 5-10 percig tartó akaratlagos figyelemre, és a tárgyak, jelenségek lényeges megfigyelésére képes.
- Megfelelő az önértékelése, önbecsülése.
- Ismeri önmagát, családját és kulturális csoportját.
- Pozitív a hozzáállása magához és másokhoz.
- Megbízik önmagában, önállóságot mutat.
- Tiszteli saját és mások jogait. Kivárja a sorát. A legtöbb szabályt, szokást képes követni.
- Empátiát mutat, megérti és respektálja a különbségeket.
- Érzelmeit megfelelő módon fejezi ki.
- Felelősséget vállal, elfogadja az alternatívákat.
- Képes kompromisszumot kötni és párbeszédet használ a probléma megoldására.
- Keresi a saját mércéje szerinti szépséget és harmóniát, meghatározza a saját kritériumát a szépségről, harmóniáról.

A **sajátos nevelési igényű gyermekek** fejlesztése során a nevelés hatására a sérülés arányában a fogyatékos kisgyermeknél is ki kell alakulnia az:

- alkalmazkodó készségnek,
- akaraterőnek,
- önállóságra törekvésnek,
- együttműködésnek.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni.
A multiszenzoros fejlesztés magába foglalja a:

- vizuális,
- akusztikus,
- taktilis mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességek,

- a beszéd-és nyelvi készségek fejlesztését – a fogyatékosság szintjének megfelelően más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

IV.5.2.2. A Pedagógiai Program ellenőrzése, értékelés

A Pedagógiai Program ellenőrzése, értékelése az átfogó Intézményi önértékelés részét képezi, melyet 5 évente végzünk.
Az értékelés során a pedagógiai programban megtalálható, a célok elérését biztosító, elsősorban pedagógiai folyamatok tervezési, megvalósítási, ellenőrzési és értékelési rendjének tudatosságát, az eredményeknek megfelelő és szükséges korrekciók elvégzésének hatásosságát, fejlesztő jellegét vizsgáljuk.
Az elemzésben, a program beválásának eredményességének vizsgálatában az tagintézmény-igazgató és az önértékelést támogató csoport irányításával valamennyi óvodapedagógus részt vesz. A program ellenőrzése, értékelése során építünk a Tanfelügyeleti ellenőrzés tapasztalataira, eredményeire.

IV.5.2.3. Az intézmény nevelő – fejlesztő munkáját érintő egyéb értékelések

A tagintézmény-igazgató éves értékelése az intézményi nevelő-fejlesztő munkáról.
Az éves munka értékelésének alapja a nevelési év:

- Munkaterve,
- Az intézmény éves önértékelési terve,
- Ellenőrzéseit követő értékelések,
- Az óvodapedagógusok által elkészített a gyermek csoportokra vonatkozó éves értékelések.

Az óvodapedagógusok önértékelése az alábbi területekre terjed ki:

1. Pedagógiai, módszertani felkészültség
2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók
3. A tanulás támogatása
4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység
6. A pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI
1.sz. melléklet

Napirend
3-6 éves gyermekek részére
(vegyes csoport)

Időbeosztás	Tevékenységek
6:30 – 7.00	Gyülekezés, személyes percek
7.00-9.00	Szabad játék, Testápolás, Tízóraizás
9.00-10.30	Kezdeményezések: - élmények, tapasztalatok, ismeretek szerzése, bővítése - képességek fejlesztése - differenciált, egyénre szabott fejlesztés (tanköteles korú gyermekek számára összesen napi 45 perc) Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás
10.30.-11.45	Testápolás, öltözködés Levegőzés: - szabad játék az udvaron, - séta, - kirándulás
11.45-12.45	Testápolás, öltözködés Ebédelés
12.45-15.00	Testápolás, Csendespihenő mesével, altatóval
15.00-15.30	Testápolás, Uzsonnázás
15.30-17.00	Szabad játék

2. sz. melléklet

Hetirend

	Kötetlen önkéntes, szabad játékban választható tevékenység	**Választható irányított tevékenység**	**Kötött tevékenység**
Hétfő	Ének, zene, népi játék, tánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Verselés, mesélés	Külső világ tevékeny megismertetése Tervezett szervezett tevékenységek (nagycsoportos korú gyermekek számára napi 45 perc)	Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás
Kedd	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Ének, zene, népi játék, tánc Verselés, mesélés		Mozgás Tervezett szervezett tevékenységek (nagycsoportos korú gyermekek számára napi 45 perc)
Szerda	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Mesélés, verselés	Ének, zene, népi játék, tánc Tervezett szervezett tevékenységek (nagycsoportos korú gyermekek számára napi 45 perc)	Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás
Csütörtök	Ének, zene, népi játék, tánc Verselés, mesélés	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Tervezett szervezett tevékenységek (nagycsoportos korú gyermekek számára napi 45 perc)	Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás
Péntek	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Ének, zene, népi játék, tánc	Verselés, mesélés Tervezett szervezett tevékenységek (nagycsoportos korú gyermekek számára napi 45 perc)	Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás

Felhasznált irodalom

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
- Bakonyiné Vince Ágnes – Nagyné Kosza Ilona: Mozgás öröm a szabadban Multigráf GMK 1989.
- Balázsiné Szűcs Judit: Miből lesz a cserebogár Alex-typo Kiadó és reklámiroda, 1992.
- Becsy Bertalan Sarolta – Kunos Andrásné: Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása Nemzeti Tankiadó 1994.
- Benedek István: Óvodavezetés másképpen? Okler Oktatási Iroda, 1997.
- Bernát István – Mezei Gyula – Odor Klára – Pari Károlyné – Szebeny Péter: Óvodai menedzsment Budapest, 1994.
- B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék Calibra Kiadó, 1993.
- Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program Miskolc, 1996.
- Forrai Katalin: Ének az óvodában EditioMusica Budapest, 1993.
- Dr. Gosy Mária: Beszéd és óvoda Budapest, 1997.
- Kárpáti Andrea – Kassa Mária Valéria: Vizuális nevelés világszerte Tankönyv Kiadó Budapest, 1984.
- Kárpáti Andrea: Képolvasás Tankönyv Kiadó Budapest, 1985.
- Kondacs Mihályné – Podmoniczki Mária: Vizuális nevelés az Óvodában Calibra Kiadó Budapest, 1993.
- Kovács György – Bakosi Éva: Játék az óvodában Debrecen, 1995.
- Kompetencia alapú tanulás Óvodai programcsomagja (Sulinova 2006.)
- Dr. Kövér Sándorné: Óvodavezetés nemcsak vezetőknek Hajdúböszörmény, 1993.
- Kövérné Toldi Zita: Pedagógiai programkészítés az óvodában Debrecen, 1997.
- Mc. Cormac – H. Mark: Ha vinni akarod valamire Novotréd Kiadó Budapest, 1990.
- Mezei Gyula – Odor Klára – Szebenyi Péter: Közoktatás módszertana Nemzeti Tankönyvkiadó Vállalat Igazgatósága Budapest
- Mérei Ferenc – V. Binet Ágnes: Gyermeklélektan
- Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan? NAT-TAN, 1997. Budapest
- Dr. Oszetzky Tamásné: Mindennapos testnevelés az óvodában Művelődési és Közoktatási Minisztérium Testnevelés és Sport Önálló Osztály, 1994. Művelődési és Közoktatási Minisztérium: Óvoda az ezredfordulón 1998.
- Szűcs Józsefné: Család és óvoda nevelőpartneri program Debrecen, 1997.
- Dr. Tóthszőllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában (Bp. FER-CO Kft. És a Váci Ofszet Kft. 1994.)
- Varonkai Zoltánné: Az óvodai nevelés és tanulás tervezése a csoportnaplóban Budapest, 1997.
- Vekerdi Tamás: Az óvoda és az első iskolai évek a pszichológus szemével Tankönyv Kiadó

OM: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY SZLOVÁK NEMZETSÉGI TAGÓVODÁJA

Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci Slovenská Národnostná Materská Škola

A „LÉPÉSRŐL-LÉPÉSRE" ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM ADAPTÁCIÓJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Szlovák Nemzetiségi Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Óvodánk küldetés nyilatkozata

„Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegzettek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságosságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.
A Te gyereked miben él?”

Dorothy Law Nolte

Tartalomjegyzék

Óvodánk küldetés nyilatkozata....2
Bevezető....4
I. Helyzetelemzés....4
I.1. Óvodánk bemutatása....4
I.2.1. Az óvoda humán erőforrásai....4
I.2.2. A Pedagógiai Programunk megvalósításának tárgyi feltételei....6
I.3. A Lépésről-lépésre óvodai program célja, gyermekképe....6
II. Gyermekképünk....6
III. Óvodaképünk....8
IV. A Program sajátosságai és koncepciója....9
IV.1. Individualizálva szocializál....9
IV.1.1. Individualizálva szocializál....9
IV.1.2. Tevékenységközpont rendszerben fejleszt....10
IV.1.3. A családok bevonásának sajátos rendszerére épít....10
IV.1.4. A családok szociális támogatásában, segítésében közreműködik....10
IV.2. Az individualizálás lehetőségei, elvei óvodánkban....11
V. A Lépésről-lépésre óvodai program feladatrendszere....11
V.1. Egészséges életmód alakítása....12
V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés....12
V.3. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....14
V. 4. Az anyanyelv fejlesztése....15
V. 5. Művészeti nevelés....16
V. 6. A külső világ tevékeny megismerése....16
VI. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai....17
VI. 1. Játék....17
VI. 2. Munkajellegű tevékenységek....20
VI.3.A tevékenységekben megvalósuló tanulás....20
VII. A tevékenységek tartalma....21
VII.1. Az anyanyelvi nevelést megalapozó mesélés, verselés, mondókázás....21
VII.2. Az ének, zene, népi játék, tánc tartalma....22
VII.3. A rajzolás, festés, mintázás kézimunka tevékenység tartalma:....22
VII.4. A mindennapos mozgás tartalma....23
VII.5. A külső világ tevékeny megismerése....24
VIII. Az óvodai élet, a tevékenységek szervezeti keretei, a tervezés....24
IX. Családok bevonása az óvodai életbe....27
X. Együttműködések, külső kapcsolat....28

Bevezető

A tagintézmény Pedagógiai Programja az O.K.I. által minősített Lépésről Lépésre Óvodafejlesztő Program alapján készült el. A „Helyzetelemzésben" feltárt helyi sajátosságainknak megfelelően ez a gyermekek legoptimálisabb fejlődését szolgálja, szem előtt tartva a szülők szociális és mentális támogatását, továbbá a szlovák nemzetiségi és a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésének sikeres megvalósítását.

A program célja: „A 3-7 éves gyermekek fejlődésének támogatása és személyiségfejlesztése. A gyermekekhez, mint egyedi, mással nem helyettesíthető individuumokhoz és szociális lényekhez, az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek, különbségek ismeretében közelítünk. A feltételrendszerrel, a tevékenységek tudatos befolyásolásával segítjük a személyiség kibontakozását, tekintettel az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, nembeli, érésbeli, vérmérsékleti különbségekre, és a családok értékrendjének sokféleségére.

Óvodánkban a szlovák nemzetiségi óvodai nevelés formája: szlovák nemzetiség nevelést folytató kétnyelvű óvoda.

A szlovák nemzetiségi nevelésben résztvevő óvodás gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiségi kultúra megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok, a szlovák nyelv átörökítését és fejlesztését szolgáljuk.

A sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének biztosításához – különleges gondozási igényüket kielégítve – a másságot elfogadó környezet folyamatos fenntartása."

I. Helyzetelemzés

I.1. Óvodánk bemutatása

Szlovák nemzetiségi óvodánk a Bükk völgyében, csodálatos környezetben található Miskolc településrészén, Bükkszentlászlón. Az intézmény 1998-tól szolgálja a szlovák anyanyelvű nemzetiségi óvodai nevelést., szlovák nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvodaként.

Miskolc város egyik legjobban felszerelt óvodájának mondható. Óvodánk egy vegyes életkorú csoporttal működik, Fiókák csoportja. A településrészt többségében szlovák nemzetiségi emberek lakják, ahol még ma is él a szlovák hagyomány, kultúra és a nyelv. Az értékek megóvását intézményi keretek között valósítjuk meg, mely kiemelt feladatként jelenik meg a programunkban. A folyamatos eszközbővítéshez és fejlesztéshez rendkívüli mértékben járul hozzá a helyi és szlovák nemzetiségi önkormányzat és a szülők anyagi támogatásai. Az itt élő családok megfelelő szociokulturális hátteret biztosítanak a gyermekeik kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez. Jellemző a több generációs családok jelenléte, ami eredményesen segíti elő a szlovák hagyományok ápolását. Teljes mértékben érvényesül a családok elsődleges szerepe a gyermekek nevelésében, melyben az óvoda kiegészítő szerepet tölt be. A családok ismerik egymást, jól működő közösséget formálnak, az óvoda életében együttműködőek. A családokra jellemző, hogy dolgosak, törekvőek, rendezett anyagi háttérrel rendelkeznek. A családok szociális hátterében minimális eltérések vannak. A nagyszülők besegítenek az unokák nevelésébe, velük is jó kapcsolatot ápolunk, bevonhatjuk őket a szlovák hagyományaink átadásába.

I.2.1. Az óvoda humán erőforrásai

Az intézmény dolgozói létszáma megfelelőn biztosítja az intézményi működést. (Pontos adatokat a mindenkori éves statisztikai jelentés tartalmazza.). Az óvoda nevelőtestületének iskolai végzett-

sége a nemzeti köznevelésről szóló törvény előírásainak megfelelő. Az óvodai nevelő-fejlesztő munka segítője a pedagógiaiasszisztens és a szakképzett dajka, akinek a munkája nélkülözhetetlen a gyermekek sokoldalú és eredményes nevelésének megvalósításában.

Az óvodapedagógus személyiségjegyei

Cél és feladatrendszerünkből adódó kiindulási pontok:
- Minden gyermek a saját képességrendszerének figyelembevételével nevelhető, fejleszthető.
- A gyermeket fejlesztik a társas kapcsolatok, neveli az óvoda összes dolgozója.
- A szlovák nemzetiségi óvodapedagógus anyanyelvi szinten beszéli a kisebbség nyelvét, jellemzően szlovák nyelven szervezi az óvodai életet,
- Valamennyi óvodapedagógus, óvodai munkát segítő munkatárs ismeri a szlovák nemzetiségei kultúrát, hagyományokat, szokásokat és ezt beépíti a nevelő-fejlesztő munka folyamatában,
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek részére lehetőséget biztosít, hogy megismerjék egymás kultúráját, anyanyelvét

Ezért a felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet és azt, hogy

„Tisztellek téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre."

A Pedagógiai Programunk cél és feladatrendszerének eredményes és hatékony megvalósításához nélkülözhetetlen óvodapedagógusi személyiségjegyek:

- a gyermekek felé őszinte érdeklődéssel fordul: *" A gyermeket úgy kell elfogadni, amint van, nem úgy amilyennek mi kívánjuk…"* / Wargha István/
- nem vezérel, hanem segít,
- nem vezéreli, hanem szolgálja a gyermeket,
- türelem és kivárás jellemzi,
- az akadályokat kellő mértékben hárítja el: kellő mértékben, ne többet, mint szükséges,
- rendelkezik az egyéni fejlesztés stratégiájával,
- elemző képességgel rendelkezik,
- nem a gyermekeket differenciálja, hanem az elvárásokat az adott gyermekkel szemben, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait,
- jó kommunikatív képességgel rendelkezik: kevés szóval, a gyermeket meghallgatva nevel,
- bevallja és elfogadja kudarcait,
- képes az önjutalmazásra,
- támogató tanulási környezetet biztosít, melyben a legoptimálisabban fejlődhet a gyermek tanulási képességei
- megalapozza a gyermek egész életen át tartó tanulás igényét és képességét a tanulási kompetenciáinak, egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével
- rugalmas tanulási utat biztosít az IKT eszközök előtérbe helyezésére, az életkori sajátosságokat figyelembe véve
- bizalomra épülő, tevékenységközpontú légkört alakít ki csoportjában

Összegezve:
A HATNI TUDÁS VÁGYA, AZ ADNI TUDÁS KÉPESSÉGE jellemzi az e programban dolgozó óvodapedagógust.

I.2.2. A Pedagógiai Programunk megvalósításának tárgyi feltételei

Intézményünk szakmailag önálló. Az intézmény költségvetése az alapvető működési költségeket fedezi, melyet kiegészít a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat támogatása is. A szlovák nemzetiség tagóvoda tálaló konyhával rendelkezik, amelynek felszereltsége és állapota megfelelő. Különálló ebédlővel rendelkezünk.
A Lépésről-lépésre óvodai program megvalósításához nélkülözhetetlen eszközök és berendezések az intézményben biztosítottak. Csoportszobánk otthonos, barátságos, játékra motiváló, tágas, ízlésesen berendezett, színösszeállításában is harmonikus. Tárgyait, eszközeit természetes alapanyagú bútorokkal és eszközökkel igyekszünk berendezni úgy, hogy az tükrözze a természetességet és a nemzetiségi jellegünket, melyeket a gyermekek adott szükségleteikhez, tevékenységeikhez tetszés szerint alakíthatják. A tágas csoportszoba lehetővé teszi a mozgás- és játékigényük kielégítését.

I.3. A Lépésről-lépésre óvodai program célja, gyermekképe

A Lépésről-lépésre óvodai program célja

Az óvodáskorú gyermekek fejlődésének támogatása és személyiségfejlesztése. Valamennyi óvodás gyermek számára az óvodához való egyenlő hozzáférés biztosítása, előítélet mentes, befogadó óvodai légkör folyamatos fenntartása. A gyermekekhez, mint egyedi, mással nem helyettesíthető individuumokhoz és szociális lényekhez, az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek, különbségek ismeretében való közelítése. A feltételrendszerrel, a tevékenységek tudatos befolyásolásával segíteni a személyisége kibontakozását, tekintettel az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, nembeli, vérmérsékleti különbségekre és a családok értékrendjének sokféleségére.

A szlovák nemzetiségi nevelésben résztvevő óvodás gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiségi kultúra megismerése és elsajátítása, a kulturális hagyományok, a szlovák nyelv átörökítése és fejlesztése, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása. Az óvodai élet tevékenységi formáiban a két nyelv használatának érvényesítése oly módon, hogy a hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésén van.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekek számára az önazonosságuk megőrzésének biztosítása, ápolása, erősítése, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelme.

A sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének biztosításához – a különleges gondozási igényüket kielégítve - a másságot elfogadó környezet folyamatos fenntartása.

II. Gyermekképünk

Olyan gyermek, aki érzelmileg gazdag, aki nyugodt, tele van élményekkel, erősen kötődik a szlovák nemzetiség nyelvéhez, kultúr kincséhez: meséhez, zenéhez, szín – forma- tárgyi világához. Aki környezetében jól tájékozódó érdeklődő, kiegyensúlyozott önmagát értékelni tudó és másokat elfogadó együttműködő. Olyan gyermek, aki tud szeretni, boldogan fedezi fel, csodálkozik rá a körülötte lévő világra.

„Engem ne emeljen a magasba senki,
Ha nem tud odáig tartani,
Amíg megnövök.
Guggoljon ide mellém,
Ki nem csak hallani, de
Érteni akar, hogy közel
Legyen a szívdobogásunk.”
(Birtalan Ferenc)

Általános nevelési feladataink:

- A lépésről-lépésre óvodai programunk alapvető feladatának tekinti a személyiség dimenziók harmonikus fejlesztését, a gyermekek erősségeinek és esetleges hátrányainak feltárását.
- A személyiségértékek, tulajdonságok, képességek közül, az egyoldalú fejlesztés elkerülésével, kiemelten alapozzuk meg az alábbiakat:

- a személyiség autonómiáját, pozitív énképét, önérvényesítő képességét
- a saját szükségletek kifejezésének képességét
- az érzelmi gazdagságot
- a kulturált magatartás szokásait
- az önfejlesztő magatartást
- a másság tolerálását
- a társakkal való együttműködést
- a döntés, a választás, a rugalmas gondolkodás, a kreativitás képességét
- a művészetek, a természeti, társadalmi környezetük iránti érzékenységüket
- alapvető képességeket, melyek a békés úton való konfliktusrendezést, a békés egymás mellett élést segítik
- fejlődjön a gyermekek felelősségérzete önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt

- A sajátos tevékenységközpont-rendszerrel és a gyermeki szabadság biztosításával támogatjuk a szocializáció szempontjából fontos szokásokat, magatartásokat:

- a kompromisszumok, konszenzusok és az önérvényesítés stratégiáinak megtanulását
- a kontaktuskeresést, a kommunikálás és társalgás technikáinak elsajátítását
- a társas konfliktusokban kevés felnőtt segítséggel a megoldások keresését
- az önszabályozás, az önkontroll alakulását
- a közös tevékenységekben az igényeknek, elképzeléseknek megfelelő szervezési teendők felvállalását
- a gyermekek játékszükségletének kielégítését, az önkifejezés és az együttműködés kiteljesedését
- a kisebbségi identitástudat kialakulását és fejlesztését

- Az értelmi fejlődésben a gyermekek eltérő tapasztalataira, egyéni és közös élményeire, érdeklődésükre és kíváncsiságukra építve: - a cselekvés, tevékenység, - a beszéd és a – gondolkodás egységét biztosítva fontosnak tartjuk:

- az utánzásra épülő tanulással együtt a felfedezéseket, a próbálkozásokat, az élethelyzetekben, tevékenységekben történő felismeréseket, a pszichikus funkciók intenzív fejlődését
- a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében integrált keretek között biztosítjuk a spontán tanulást, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését
- a szlovák nemzetiségi életmódhoz és a kultúrához kötődő hagyományok és szokások ápolása, fejlesztését,

- a természet, az élőlények szeretetét és védelmét,
- az írott nyelv és a jelzések iránti érdeklődést,
- anyanyelvi környezet biztosítása a szlovák nemzetiségű gyermekek számára. A két nyelv (magyar és szlovák) használatának aránya: 50 % -50%.

➢ Kiemelten fontosnak tekintjük az egészséges testi és lelki fejlődést, az egészséges életmód szokásainak alakítását, a szükségletek és a mozgásigény kielégítését, az egészség óvását, védését az esetleges hátrányok korrekcióját

➢ A szlovák nemzetiségi nevelés keretein belül:

- A gyermekek felkészítése a szlovák nemzetiségi nyelv iskolai tanulására,
- A szlovák nemzetiségi identitástudat kialakítása és fejlesztése.

III. Óvodaképünk

Óvodaképünk a **NYITOTT ÓVODA**. Óvodánk nyitott, a családi ház és a társadalmi környezet felé. Intézményünk elsősorban a családok felé nyitott, a nemzeti köznevelésről szóló törvénynek megfelelően: „A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet töltenek be." A gyermek személyiségfejlődésében pozitív énképének kialakulásában meghatározó jelentőségű a család. Óvodánk a környezetében élő családokból érkező gyerekek számára elsősorban a családi nevelés kiegészítésére törekszik. Első lépésként, az óvodába lépést megelőző időszakban, a csoportok óvodapedagógusai megismerik a családok szükségleteit, értékrendjét: kérdőív, elbeszélgetés útján. Nagy hangsúlyt fektetünk a szülői házzal való nyitottság folyamatában a mintaadásra. Azzal, hogy a szülő aktívan részt vesz – az egészségügyi szabályok betartásával – az óvoda életében mintát kap a pozitív nevelési módszerekhez. Eközben mi soksok olyan információhoz jutunk a gyermekről, otthoni környezetéről, mely segítséget jelent számunkra az egyéni fejlesztés során. A családi házzal való kapcsolattartásunk során nagy hangsúlyt fektetünk a kölcsönös bizalom kiépítésére. A szülők merjenek bátran hozzánk fordulni problémáikkal, osszák meg velünk gyermekeikkel kapcsolatos gondjaikat, örömeiket. A bizalom kiépítésének első lépése a befogadás ideje, mely az előjegyzés napjával kezdődik. A szülőnek és gyermekének már ekkor éreznie kell, hogy örömmel és szívesen várjuk őket és nyitottságunkkal meg is kell őt győznünk arról, hogy gyermeke nálunk meleg, harmonikus, szeretetteljes légkörre talált. A szülőkkel való kommunikációt a kedélyesség, szívélyesség, megértő viselkedésünk jellemzi. A család és az óvodapedagógusok közötti kommunikáció összetevői: üzenetek, nap -eleji és -végi beszélgetések, családlátogatások és egyéb kapcsolattartási formák. A kommunikáció során nyert családi információkat bizalmasan kezeljük. Nyitottságunk biztosítja az információáramlás zökkenőmentességét is, a szülőknek ismerniük kell hosszú és rövid távú céljainkat, csak így tud azonosulni kitűzött céljainkkal:

- Pedagógiai Programunk megismertetése a szülőkkel,
- Éves céljaink és feladataink ismertetése
- A gyermekekkel kapcsolatos információk, fejlesztési feladatok

A szülők részt vesznek közös óvodai programjainkon. A nemzetiségi hagyományok és kultúra ápolásainak szerves részévé válnak a szülők. Segítik a szlovák nemzetiségi hagyományok felkutatását, ápolását és az óvodai életbe való beépítését. A Bükkszentlászlói szlovák nemzetiségi óvópedagógusok a szlovák kultúra közvetítőiként tudatosítják a szülőkben és gyermekekben: a „gyökerek" meghatározzák egész életünket, azt ápolni és tisztelni kell. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzeti hagyományok átörökítését, a gyermekek szlovák nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. A nyitott óvoda modelljéhez hozzátartozik az óvoda környezetével való nyitott együttműködés is, melyről a „Kapcsolattartásaink" című fejezetben írjuk le elveinket.

IV. A Program sajátosságai és koncepciója

Az óvodai nevelésben alapelv:
a., a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi,
b., a nevelés befogadó, gyermekközpontú, ennek megfelelően lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását.

Nevelési céljaink és az alapelvek figyelembevételével a Lépésről-lépésre óvodai program **sajátosságai**:

IV.1. Individualizálva szocializál

1. Sajátos tevékenységközpont-rendszerben biztosítja a feltételrendszert, a tevékenységi színtereit a szabad játékot és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységek választási lehetőségit. Ez a rendszer szintetizálja a szervezeti kereteket és integrálja a fejlesztés tartalmát.

2. A családok bevonás az óvodai életbe. Aktivizálja a szülőket az együttműködésben. Erősíti a szülők felelősségét, támogatja a családi nevelés problémáinak megoldását. Az óvodapedagógus a rendszerben mintát ad a közös játékra, a gyermekekkel való törődésre, a nevelésre.

3. A program, az óvoda lehetőségeit, a környezetünk igényeinek, a családok helyzetét és a gyermekeinket érintő társadalmi háttérfolyamatokat figyelembe véve támogatja a nevelési folyamatokat.

IV.1.1. Individualizálva szocializál

a. <u>Individualizál</u>

- egyéni szükségletekre épít,
- szükségleteket fejleszt; differenciáltan; figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű gyermekek különleges gondozási igényének kielégítésére,
- a személyiség sokszínűségét tolerálja,
- az eltérő szükségleteket felismerve, egyénre szóló fejlesztő programot készít,
- a gyermekek személyiségének alapos megismeréséből indul ki,
- az erősségekre épít,
- a fejlődést differenciáltan értékeli,
- segíti a szlovák nemzetiségi identitástudat kialakítását és fejlesztését, a migráns családok interkulturális nevelésen alapuló integrációját.

<u>b. Szocializál</u>

- az egyéni fejlettségből kiindulva megteremti a szocializáció optimális feltételeit,
- tudatosan alakítja a szociális viszonyokat, együttműködéseket,
- ápolja és fejleszti a szlovák nemzetiségi életmódhoz, kultúrákhoz kötődő hagyományokat és szokásokat

IV.1.2. Tevékenységközpont rendszerben fejleszt

7 tevékenységközpontot szervez:
- családi játék (szerepjátékok),
- irodalmi, ének-zenei tevékenység központja,
- az építőjáték (konstruálás, barkácsolás) központja,
- az ábrázoló művészeti tevékenységek, kézművesség központja,
- a manipulációs (társasjátékok) tevékenységek központja,
- homok és vízasztali tevékenységek,
- a természetismereti tevékenységek központja.

Ezek a központok a színterei:
- a szabad játéknak és az óvodapedagógus által irányított tevékenységeknek (játékos tanulás).

A központok feltételrendszere, a helyigénye, időtartama, a gyermekek létszáma, a tevékenységek tartalma, jelege és formája az önállóság és az irányítás aránya, a felnőttek száma, a fejlesztési céloknak vannak alárendelve, ugyanakkor a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének, sajátos nevelési igényeinek megfelelően, a szlovák nemzetiségi hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

IV.1.3. A családok bevonásának sajátos rendszerére épít

Az óvodáskorú gyermek. nevelésének elsődleges színtere a család
A családok (a felnőttek, testvérek) számára az óvoda nyitott, a csoportszoba az együttműködés fő színtere: A hagyományos együttműködési formákkal szemben új minőségű kapcsolattartó formák működnek:
- a szülő besegít az óvodai életbe,
- közreműködik a feltételek megteremtésében,
- bevonható: érdekes témák, a település hagyományainak ápolásába, a hagyományok felelevenítésébe, a saját gyermekét fejlesztő tevékenységekbe, a gyermek fejlesztésének folyamatába,
- a szülői rétegek szükségleteire épülnek a programok, a szülői szervezetek működtetésének új lehetőségeit tartalmazza,
- a szlovák nemzetiségi nevelőmunka kiegészül a családdal való együttműködéssel, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, a hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.

IV.1.4. A családok szociális támogatásában, segítésében közreműködik
- szolgáltatásokat biztosít: a gyermekek nevelését segítő programokkal,
- a szülők- gyermekek szabadidő szervezésében közreműködik,
- a külső segítőhálózattal – MESZEGYI – a kapcsolatot tartja, kiegészíti a szlovák nemzetiségi nevelőmunkát a nemzetiségi szervezetekkel való együttműködést,
- támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rugalmasság fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez,
- szülői rétegigények kielégítését szervezi.

IV.2. Az individualizálás lehetőségei, elvei óvodánkban

Az individualizáló nevelés, fejlesztés olyan pedagógiai megközelítés, amely figyelembe veszi mindazt, amit a gyermekek egyéni különbségként hoznak magukkal. Az individualizálás a gyermekek közötti különbségek, felismerésére épül, és áthatja az egész óvodai életet, annak minden tevékenységét. Minden gyermeket figyelembe vesz a maga fejlődési szintjén. A gyermekek ismeretében egyéni célokat tűzünk ki, az egyéni erősségek és igények méltánylásával. Hiszen az azonos korú gyermekek között is jelentős fejlődésbeli különbségek vannak.
Ez megnyilvánulhat:

- a gyermekek eltérő biológiai szükségleteiben (mikor éhes, szomja, mennyit eszik stb.,
- adottságaikban,
- sajátos nevelési igényükben,
- tapasztalataikban,
- a mozgásigényükben,
- a szociabilitásukban,
- az érdeklődésben, az egyéni élményekben,
- az énképben, a tanulás stílusában,
- a kontaktusteremtésben.

Ezért az óvodapedagógusoknak jól kell ismerniük a fejlődési tendenciákat. Ehhez nyújt segítséget a személyiségnapló, amelynek vezetése a fejlettség és a fejlesztési feladatok regisztrálására szolgál
Az individualizálás elvei:

- A gyermek személyiségének megismerése az óvodába lépéstől kezdve – képességek, erősségek, gyenge pontok regisztrálása (személyiségnapló),
- A személyes kontaktus biztosítása a tevékenységekben, az óvodapedagógus és a gyermek között, gyermek – dajka között,
- A gyermekekkel való beszélgetések,
- A személyesség mélységéig eljutó beszélgetés, amelyek főszereplője a gyermek,
- A gyermekek eltérő testi-lelki szükségleteinek figyelembevétele:

a) A gyermekek élményvilágának tapasztalati körének és információinak megismerése.
b) Érdeklődési körének adottságának, temperamentumának megismerése.
c) Sajátos nevelési igényeinek kielégítése
d) Kedvenc időtöltésének, játékának megismerése,

- Az eltérő időpontban jelentkező mozgásigény folyamatos kielégítése
- Az igény szerinti szeparáció lehetőségeinek biztosítása a terem berendezésével,
- A személyiség biztosítása a gyermekek munkáinak személyes tárgyainak tárolásában,
- A gyermekekre vonatkozó információk bizalmas

V. A Lépésről-lépésre óvodai program feladatrendszere

Az óvodai nevelés feladatai az óvodai élet tevékenységformáinak keretében, az óvodapedagógus tudatos nevelőmunkájának következtében valósulnak meg, és a gyermek személyiségének fejlődését eredményezik.

V.1. Egészséges életmód alakítása

Ez a feladatkör az óvodai nevelés funkciói közül a legfontosabbat érvényesíti, vagyis az egészség, a testi fejlődés, a fizikai állapot védelmét és fejlesztését.
Célunk az egészséges és kulturált személyiség fejlesztése érdekében a személyes motívumok kialakítása

- **az önkiszolgálási motívumok** közé tartozó biológiai szükségletek, a komfortszükséglet a mozgás és élményszükséglet
- **önvédelmi motívumok** fejlesztése az egészséges életmódra nevelés, a konfliktusok kezelésére történő nevelés kapcsán
- **a szuverenitás motívumainak kialakítása**, mint az önállósulási és öntevékenységi vágy
- **önértékelési motívumok fejlesztése**, mint az önbizalom és az önbecsülés, a reális, a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés eredményeként.

Feladataink közé tartozik ezek alapján:

- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása,
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- összerendezett nagy és kismozgások (finommotorika) fejlesztése,
- testi képességek fejlődésének elősegítése,
- a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód szokásainak megalapozása: testápolás, étkezés, öltözködés, betegségmegelőzés, egészségmegőrzés,
- életvezetési készségek fejlesztése az egészséges életmód kialakításához: problémamegoldás, alkalmazkodó képesség, nehézségek leküzdése, mérlegelő gondolkodás, hatékony kommunikáció,
- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- a környezet védelméhez, fenntarthatóságához és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása
- sajátos nevelési igények kielégítése, prevenciók és korrekciós testi fejlesztés feladatai szükség esetén speciális szakemberekkel együttműködve.
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
-

V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Kiemelten fontos, hogy a gyermeket az óvodába folyamatosan szeretetteljes légkör vegye körül, ennek érdekében már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket. Az óvodapedagógus – gyermek, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot a teljes óvodai élet alatt pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. A szocializáció és a polarizált érzelmek is a tanulás eredményei. Ebben a folyamatban fontos, hogy a magasabb rendű érzelmeket is kibontakoztassuk.

Célunk a szociális képességek fejlesztése

- **szociális kommunikációs képességek fejlesztése**, mint a kommunikáló felek aktivitásnak: azaz érzelmi állapotának, magatartásának és viselkedésének aktuális befolyásolási képességének fejlesztése
- **a kötődés képességének fejlesztése**, melynek gazdagsága, ereje és minősége meghatározza a szociális életminőséget, a szociálisviselkedést, és a személyiség szociális fejlődését
- **csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség megalapozása és fejlesztése** a gyermekeink életkorához illeszkedő ünnepeink megünneplése, versenyek, és számos, az óvodai életre jellemző helyzetek során – törekszünk a reális ön – és társértékelés kialakítására
- **Az együttműködés, a vezetés és a versengés képességeinek megalapozása és fejlesztése** a segítő együttműködés rendszeres alkalmazásával, a segítő nevelői magatartás megtapasztalásával, valamint a mozgásos és a különböző versenyjátékok gyakorlása során.

Feladataink ezek alapján:

- Az erkölcsi, szociális érzelmek megalapozásának feltétele az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, nyitott, a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez szükséges harmónia, családias légkör megteremtése,
- Pozitív erkölcsi tulajdonságok megerősítése (együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás),
- Szociális érzékenység kialakításával segítjük a másság elfogadását.
- A gyerekek tudjanak rácsodálkozni a természetben és az őket körülvevő közvetlen óvodai környezetükben a szépre és a jóra, tiszteljék és becsüljék azt. Ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való alapja.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megalapozása.
- Esztétikai értékítélet megalapozása az esztétikai élményeken keresztül.
- Az életkori sajátosságok figyelembevételével a gyermeki kíváncsiság, érdeklődés felkeltése,
- meghitt beszélgetésekkel kommunikációs aktivitás fejlesztése,
- az érzelmi alapigények kielégítésének segítségével (biztonságérzet, védettség, sajátos nevelési igény) a szabad önkifejezés képességének fejlesztése életkornak megfelelő formában (verbális, vizuális, metakommunikatív).

A szocializáció szerepekre készít fel, meglevő kulturális, viselkedési módozatok elsajátítását jelenti. Ez is tanulás eredménye, mivel a gyermek ezt nem tudja önmagától felfedezni.

- A szabályok felfedeztetése mintaadással, szokássá válásának elősegítése a kezdeti gátlás feloldásával, a sajátos nevelési igényű gyermekek különleges gondozásával, mintakövetéses tanulással, egyéni élmények átélésével.
- A szlovák nemzetiségi kultúra, norma és a családi nevelésből eredő testi, lelki, szociális szükségletek formálása.
- A szlovák nyelvből adódóan nagy hangsúlyt helyezünk a metakommunikációs helyzeteben történő tájékozódás gyakorlására.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a családdal való együttnevelést, a családok szokásrendszernek megismerését és a családok bevonását az óvodai életbe.
- Értékként kezeljük a szlovák nemzeti hagyományokat, tiszteletben tartjuk az eltérő kultúrák sajátosan szocializáló szabályait.

V.3. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk az értelmi képességek fejlesztése:

- **a megismerés képességeinek fejlesztése**, mint a megfigyelés, a kódolás képessége, a kísérletezés, elemzés és érvelés
- **a beszéd, a kommunikáció fejlesztése**, melynek alapvető funkciója a kivitelező tevékenység, a megismerés, a gondolkodás és a tanulás szolgálata. A szlovák nemzetiségi nevelés során törekedünk arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtésével – figyelembe véve a gyermekek szlovák nyelvismeretét – minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció. Óvodapedagógusaink a rendszeresen visszatérő, ismétlődő kommunikációs helyzetekkel biztosítják az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást.
- **a gondolkodás bonyolult képességrendszerének fejlesztése**, mint a viszonyítás, az általánosítás és osztályozás, valamint a problémamegoldás
- **a megismerési vágy felkeltése,** a természetes kíváncsiság vágy táplálása
- **a tanulási képesség fejlesztése** az értelmi képességek fejlesztésével: a tapasztalati és értelmező, valamint az önálló és szociális tanulási módok során.
- a felfedezési vágy felkeltésére**,** melynek alapja a felfedeztető tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata
- **az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása / megtanítása** biztosítja, a játék, a játékosság kapcsán a szimuláció gazdag eszköztára pedig támogatja az egyes témák feldolgozását, a játékszeretet továbbfejlesztését
- **optimális teljesítmény vágy kialakítása** a következetes és reális értékeléssel, a szélsőségektől mentes, a tanulás értelmének megmutatása olyan játékos és egyéb helyzetekben, mikor a gyermekek megtapasztalhatják tudásuk gyakorlati hasznát, érzékelve saját változásukat és fejlődésüket.

Ennek alapján feladatunk:

– Egyéni fejlettségi szintekre építő választható tevékenységek során rácsodálkozási élményeken keresztül az élménybefogadó képesség megalapozása, erősítése,
– Az intellektuális érzelmek fejlesztése az egész élet folyamán való tanulás igényének megalapozása érdekében.
– A tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozásával a gondolkodási műveletek fejlesztése
– Az anyanyelvi fejlesztés és ezzel párhuzamosan a szlovák nyelvi fejlesztés megvalósítása

Programunkban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának megfelelően, a gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosítunk lehetőséget tapasztalatszerzésre a természeti és társadalmi környezetről.

Tevékenységközpontú szemléletünk legfőbb megnyilvánulása az a rendszer, amely egységbe foglalja, integrálja a személyiség fejlődésében meghatározó tevékenységformákat, a játékot, a tanulást és a munkajellegű tevékenységeket. E szemlélet alapján a gyermekek természetes életterében cselekedtető helyzetek szolgálják a fejlődést és fejlesztést.

A tér berendezése során az alábbi szempontokat vettük figyelembe:
Megfelelő hely biztosítása:

- a szabad játékhoz,
- a játékfajtákhoz,

- az egyéb tevékenységekhez,
- a tanköteleskorú gyermekek eredményes iskolai előrehaladásához, felkészítéséhez,
- a spontán, szabad mozgáshoz,
- egészségfejlesztő, irányított, szervezett testmozgáshoz,
- az étkezéshez /folyamatos tízóraihoz/,
- a mozgásos szabályjátékhoz, énekes játékhoz.

A gyermek önállóságának és kreativitásának kibontakozása érdekében:
- a berendezés mobilitása, a terem igények szerinti alakíthatósága.

A gyermekcsoportban a változó szükségletek kielégítése:
- a csoport életkori összetételétől, érdeklődésétől, az aktuális élményektől függ.

A csoportszoba berendezésének és felszerelésének alakítása:
- az évszak, az időjárás, a témaprojekt figyelembevételével
- az óvoda környezetet tükrözi a szlovák nemzetiség kutúráját, életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

A tevékenységközpontok helye viszonylag állandó. Számuk, a körülhatárolt terek nagysága, felszerelése, berendezése változik. A gyermekek a játékban átrendezik a tereket. Kivételt képez az ábrázolás eszköztára és a homok-víz asztal.

A hét tevékenységközpont a következő:
1. A családi és egyéb szerep-szituációs drámajáték központja, valamint a gyermek saját szükségleteire szervezett munkajellegű tevékenységek színtere (sütés, salátakészítés …),
2. Irodalmi, ének-zeni tevékenységek, mikrocsoportos mozgásfejlesztő játékok kezdeményezésének központja,
3. Homok-víz asztali tevékenységek, modellezések, terepasztali játékok központja,
4. Építőjátékok, barkácsolás, szerepjátékok központja (mozgásfejlesztő játékok kezdeményezésére is alkalmas),
5. Művészeti tevékenységek központja (ábrázoló, kézi munka, kézműves, konstruáló tevékenységek),
6. Manipulációs, asztali, társas, szabályjátékok központja,
7. Természetismereti központ – az udvar, a külső környezet.

A tevékenységközpontok választásokra, elmélyült tevékenységekre ingerlő környezetet jelentenek. A gyermekek szabadon rendelkeznek az eszközökkel, és a nyersanyagok felhasználásával. Szükségleteiknek megfelelően gazdagíthatják az eszköztárat. Kevesebb kész eszköz, több kreativitásra serkentő anyag áll a gyermekek rendelkezésére. A folyamatos játékot, a gyermekek tájékozódását segítik azok a kis kártyák, amelyek a polcokon az eszközök helyét jelzik. A gyermekek öntevékenyen rakják el az eszközöket, ha már nem használják. A csoportszobában több napon át folytatódó játékban, a terem nagyságától függően, megőrzik a kialakított tereket, építményeket. Az eszközök elrakása elsősorban a művészeti tevékenységeknél szükséges (festékek, ecsetek…stb).

V. 4. Az anyanyelv fejlesztése

A Lépésről-lépésre óvodai programon belül kiemelten kezeljük az anyanyelv fejlesztését. Az anyanyelvi nevelés komplex módon épül be a teljes óvodai nevelő-fejlesztő folyamatba.

Feladatunk a beszélő környezet kialakítása, fenntartása:
- tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése,
- kontaktusteremtés, a kommunikációs képesség, önkifejezés eszközeinek fejlesztése,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek tapintatos, egyéni fejlesztése,
- írott nyelv iránti érdeklődés felkeltése,
- a szlovák nemzetiségi kultúr kincsből és az anyanemzet kultúrájából tudatosan felépített tematika segítségével a nyelvsajátítás megszervezése, szlovák anyanyelvi környezet megvalósítása az egész nap folyamán,
- felnőtt (óvodapedagógus, dajka, más dolgozók) mintaadó kommunikációja - javítgatás elkerülése
- a gyermek türelmes meghallgatása,
- a gyermeki kérdések támogatása és a
- a gyermeki válaszok igénye.

V. 5. Művészeti nevelés

Programunk kiemelten kezeli a kreativitás fejlesztését, komplexitásra törekszik a művészeti nevelés terén:
- az érzelmi nevelés fontos eszközeként a polarizált érzelmek megalapozása, az empátia, az önkifejezés erősítése,
- az esztétikai és etikai élmények nyújtásával az esztétikai és etikai fogékonyság formálása,
- az irodalom, az ének-zenei nevelés tartalmával a népi hagyományok, a kultúra gyökereinek ápolása,
- a drámapedagógia eszközeivel az érzelmek, gondolatok mozgással és egyéb eszközökkel történő kifejezésének segítése,
- az alkotás, az esztétikum létrehozásának ösztönzése,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztése,
- a szlovák nemzetiségi kultúra hagyományos forma és színvilágának, hagyományainak, zenei és táncmotívumainak ápolása,
- a multikulturális értékek megbecsülése.

V. 6. A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése tartalmi szempontból két egymástól elválaszthatatlan kört foglal magában.

Az első kör: a tárgyi, természeti környezettel, a jelenségekkel, folyamatokkal, anyagokkal kapcsolatos tapasztalatoktól a társadalmi környezet történéseinek érzékeléséig terjed.
A második kör: a környezetben, a tevékenységekben, az élethelyzetekben megszerezhető matematikai tapasztalatokat integrálja.
A természeti és társadalmi környezet a művészeti tevékenységek forrása is, tehát az ismeretek integrációja széleskörű. Bármely jelenség, történés, folyamat sokféle információt hordoz, amelyet a felfedező, kereső probléma érzékeny gyermekek több oldalról, aspektusból megtapasztalhatnak.
A külső világ megismerésének elsődleges forrása, maga a természet és a társadalmi valóság, a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb világ, amelynek vannak általános jellemzői, de jelentősebb eltérésekkel tapasztalhatja meg a gyermek mindezt lakókörnyezetünk, a hegyvidéki táj jellegétől függően.

A Lépésről-lépésre programban a külső világ megismerését szolgálja a természetismereti tevékenységközpont is, ahol a gyermekek gyűjteményei a folyamatok, a különféle anyagok és jelenségek közvetlenül is megfigyelhetők, megtapasztalhatók, egyéni érdeklődéstől függően a sajátos nevelési igényű gyermekek számára is differenciált lehetőséget adva a tapasztalatszerzésre.
A másik fontos tapasztalati forrás: a homokkal, vízzel és különböző anyagokkal ellátott tevékenységközpont, ahol a tudatosan biztosított eszközökkel a gyermekek kísérletezhetnek, próbálkozhatnak.
A természeti, társadalmi, matematikai tapasztalatok, ismeretek változó körülményekben történő játékos alkalmazását segítik a szabály és a társasjátékok.
A mozaikszerű megfigyelések rendezését szolgálják a gyermekek által készített tablók, képes könyvek, „tematikus albumok „.
Az óvodapedagógus feladatai közül kiemelt jelentőségű a természet, az élővilág szeretetére és a környezetvédelemre nevelés.
Az óvoda udvara, a lakóhely, a családok otthona, a szülők munkahelye, az intézmények mind a megismerés forrásai. Ezek feltárásában, az előkészületekben a gyermekek és a szülők aktívan részt vesznek.
A szlovák nemzetiség hagyományainak és jellegzetességeinek megismerését is a szülők bevonásával valósítjuk meg. Ezzel biztosítjuk azt, hogy óvodánk környezete tükrözi a szlovák nemzetiségi kultúráját, életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

VI. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

VI. 1. Játék

Programunk alappilléreinek egyike az individualizálás, mely a játékban, mint a gyermek elsődleges tevékenységében realizálódik.

Pedagógiai Programunkban a játékot kiemelt gondossággal szervezzük. A kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, a gyermek elemi, pszichikus szükséglete. Integráló tevékenység, amelyet végig kísér a tanulás és a munka néhány jellemzője. A spontán tanulás színtere. A játékszükségletből fakadó eszközkészítés során a felnőtt segítségével technikai megoldásokat tanulnak meg. Ez különösen hangsúlyos a munkaszeretet megalapozásának folyamatában. A munka megbecsülésére nevelés legfontosabb a hátrányos helyzetben nevelkedő gyermek számára, hiszen szülei önhibájukon kívül a társadalom perifériájára kerültek, munkahelyük elvesztése miatt. Egyes játékfajtákban külső cél nélkül, a gyermek reprodukálja a felnőttek munkáját, majd a barkácsolásban, konstruálásban megjelenik a „valaminek a létrehozására” törekvés. A gyermek a játékban számtalan információt ad önmagáról, belső világáról, kellemes és kellemetlen élményeiről. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában taglalja. Itt alakulnak társas kapcsolatai, gazdagodnak szociális érzelmei, a világról szerzett tapasztalatai, ismeretei.
A szabad játék helye a Lépésről-lépésre programban kiemelt.

A játék szabadságának értelmezése:

- spontán jellegű,
- egyéni és közös élményekből táplálkozik /szabadon emelhet ki elemeket az élményből, vagy tetszés szerint, érzelmi indíttatásoktól vezérelve átrendezheti, szubjektíven reprodukálhatja/,
- az eszköz és a térhasználat szabadsága,

- a tevékenység önmagában is öröm forrása,
- érdeklődés, érzelmi azonosulás vezérli, egy-egy tevékenységben megjelennek a munkavégzés szabályai,
- önként vállalhat szerepeket,
- a sajátos nevelési igényű gyermek is lehetőséget kap a harmonikus kiteljesedésre,
- képzeletével gazdagíthatja a valóságból származó élményeit, irreális helyzeteket hozhat létre.

A játékban tanulás sajátos lehetőségei:

- a gyermek életkorától és fejlettségi szintjétől függően választhat,
- minden szituációban örömforrásként éli meg az ismeretek elsajátítását,
- nem érzékeli a kötöttségeket az irányított tevékenységekben.

A nyugodt játék feltételei

a) <u>A felnőtt szerepe a játéktevékenységben:</u>

- a szülők aktív bevonása,
- a feltételek közös megteremtésében való együttműködés / élmény, eszközök készítése, hely, idő, a tevékenységközpontok kialakítása/,
- az együttműködésben az alapvető udvariassági szokások erősítése,
- a gyermeket figyelő, segítő, megerősítő tevékenység, a sajátos nevelési igényű gyermek másságát elfogadó környezet folyamatos, tapintatos fenntartása,
- a témák közelebb hozása érdekében „tematikus" tablók készítése, az élmények megbeszélése, felidézése,
- a direkt beavatkozások elkerülésével a holtpontra jutott tevékenységek motiválása,
- partnerként szerepet vállalva, a szituációkba beilleszkedve, együttműködve a tevékenység gazdagítása,
- a gyermek meg nem oldott konfliktusainak feloldása,
- a nehezen beilleszkedő gyermekek társas kapcsolataiban jelentkező nehézségek feloldása,
- a gyermekek kezdeményezéseitől függően egy-egy nagyobb témakörre történő ráhangolás;
- ha szükséges részvétel a játékban:
  - szerepvállalás,
  - kreatív megoldások megkeresésében és kivitelezésében való közreműködés,
  - helyzetek elemzése,
  - közös szabályok megbeszélése,
  - közvetlen tapasztalatok kiegészítése,
  - a közvetett információk felidézése
  - a társas kapcsolatok befolyásolása
  - érdekes témák összegyűjtése,
  - az otthoni feladatokban a szülők aktivizálása,
  - a témaprojektek átgondolása, előkészítése.

b) Az individualizálás lehetőségei a játékban

Az óvodai élet kezdő szakaszában a gyermek valódi játszótársa gyakran a felnőtt, az óvodapedagógus, vagy a befogadásban közreműködő szülő. A bevonható társként jelenlévő óvodapedagógus a gyermek egyéni igényei szerint segítheti az elakadó játékot. Fontos a felnőtt és a gyermekek

közötti személyes kontaktus, amely megnyilvánulhat a kommunikációban, jelzésekben, tevékenységekben. Ez a kapcsolat serkenti a gyermeket a felnőtt utánzására, a minta követésére a társakkal való együttműködésre.
A szabad játék fejlesztő hatását tekintve az időtartamban is a legfontosabb, domináns tevékenység.
Ezért ebben a tevékenységben adják a gyermekek a legtöbb jelzést a személyiségükről. Ugyanakkor a család után ez a tevékenység a szocializáló tér, amelyben a kortárskapcsolatok alakulnak.
Az óvodapedagógus feladatai az egyéni eltérések tolerálása érdekében a játékban:

- a gyermekek jelzéseinek, viselkedésének megfigyelése, az információk értékelése,
- az egyéni érdeklődésnek megfelelő játékfeltételek megteremtése, az egyéni szándékok, elképzelések támogatása,
- konfliktushelyzetekben az egyén bevonása a megoldásba, a szabályalkotásba,
- az egyének eltérő szociális szükségleteinek, a sajátos nevelési igényű gyermekek igényeinek kielégítése,
- egyénekre irányuló kommunikáció,
- a gyermekek érzelmi kötődéseinek erősítése, formálása,
- közvetlen segítségadás a társtalan, nehezen beilleszkedő gyermekek esetében.

Dajka feladata:

- Segíti az óvodapedagógus gondozó- nevelő tevékenységét. Az óvodai napirendhez igazodva önállóan képes tervezni és szervezni napi tevékenységét. Az előre nem tervezett feladatokhoz is rugalmasan tud alkalmazkodni. Az óvodai gyermek csoportok életében a dajkának aktívan is részt vesz.

c) A játékidő biztosítása:
A szabad játék védelmét a napirendben megfelelő időtartam biztosítja. A folyamatos napi tevékenységek során a testápolásra, öltözködésre, étkezésekre, alvásra és pihenésre szánt idő kivételével az egész nap a szabad játék rendelkezésére áll.
Lásd: Napirend fejezetnél!

d) Az élmények biztosítása:
Az óvodapedagógus a gyermekek játékából és a kommunikációból tud következtetni az egyéni élményekre. Ezek az egyéni élmények változatosak, a családi háttér különbségeiből adódóan.
Különösen fontos a sok közös óvodai élményforrás biztosítása. Ezek a közös élmények intenzitásukkal játékra inspirálnak. A pozitív érzelmi azonosulás érdekében fontos számunkra a gyermekekkel közösen megbeszélni, hová is mennének szívesen „élményszerzésre". A gyermekek tájékozottsága, érdeklődése, sajátos nevelési igénye, korábbi tapasztalatai befolyásolják azoknak a témáknak a számbavételét, amelyekkel kapcsolatban közös élmény szervezhető.
A téma, a tartalom, és a szerepek a játék fontos elemei. A sok közös élmény, a gyűjtőmunka, a gyerekek által készített játékeszközök, a témák több szempontú megközelítése, és tevékenységekhez kapcsolása gazdagítja a játékfajtákat.
A szabályjáték helye a tevékenységekben:
A gyermekek egyéni döntés alapján kapcsolódnak be a játékba. Az óvodapedagógus a kezdeményezést követően indirekt formában segíti a tevékenységet. A gyermekek a témaprojektekhez társasjátékokat készíthetnek.
A játék rendszerébe szervesen illeszkedik a nemzetiségi kultúrában fellelhető játék, elsősorban mozgásos formában.

A szlovák néphagyományok átörökítésének természetes közege a derűs családias légkörben kialakult játék.

VI. 2. Munkajellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a munkajellegű játékos tevékenységek és a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató munka.
A gyermekek munka jellegű tevékenysége:
- önként – örömmel és szívesen végzett játékos tevékenység,
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének színtere,
- képességek, készségek, akarati tulajdonságok alakításának fontos lehetősége,
- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze.

A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos pozitív értékelést igényel.
A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítéséért dolgoznak az óvodapedagógus közreműködésével, majd később szívesen vállalnak munkát társaikért is. Ennek megvalósítása érdekében az óvodapedagógus feladatai:
- olyan eszközöknek és azok állandó helyének biztosítása, amelyekkel önállóan végezhetők a gyermekek testi épségét nem veszélyeztető munkák,
- vegyes életkorú csoportban a nagyok érdekében a feladatok differenciálása,
- az emberi munka jelentőségének, az alkotása szépségeinek bemutatása, ezen belül a szlovák nemzeti kultúrában meglévő hagyományok megismertetése,
- szülők munkájának megismerése,
- a gyermekek önálló munkavégzésének támogatása a túlvédés és az aktivitás fékezésének elkerülésével.

VI.3.A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A Lépésről-lépésre programban az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységek rendszeres, módszeres, műveltségtartalmat, közvetítő szerepet töltenek be.
A felajánlott tevékenységek és játéktevékenységek ugyanabban a tevékenységközpont-rendszerben folynak.

A felajánlott tevékenységek variációi:
1) Kötelező, nagycsoportos formában szervezett mozgásfejlesztés. Vegyes életkorú csoportban a nagyok részére kötelező, a kisebbek részére koruknak megfelelő formában.
2) Kötelezően választható tevékenységek: Több tevékenységközpontban felajánlott lehetőségből a döntés kötelező a választás szabad.
3) Választható tevékenységek: Dominánsan ezt alkalmazza az óvodapedagógus a szabad játék határain belül, annak zavarása nélkül a spontán helyzeteket felhasználva.

A felajánlott tevékenységek általános jellemzői a gyermekek szempontjából:
- a választás, döntés lehetőségét biztosítva feladattartásra nevel,
- a tevékenységbe ágyazott műveltségtartalom integráltan vagy projektek keretében kerül megközelítésre,
- a gyerekek a cselekvés, tapasztalás szintjén ismerkednek meg a problémákkal és a személyes kontaktus, beszélgetés során tapasztalataikat elemi, fogalmi szinten is kifejezhetik,

- a gyermekek a felnőtt és a kortársak mintájának utánzásával, valamint felfedezéssel, kísérletezéssel, szándékos figyelem és bevésés aktivizálásával játékosan, a sajátos nevelési igényű gyermekek másságát elfogadó környezetben tanulnak.

A felajánlott tevékenységek jellemzői az óvodapedagógus szempontjából:
- tervszerű, átgondolt, de a gyerekek által formálódó, változó, kreativitásukkal gazdagodó tevékenységekben érvényesül a nevelés kultúraközvetítő szerepe,
- a tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, sok érzékszervét foglalkoztató, a sajátos nevelési igényű gyermek szükségleteit is kielégítő tapasztalás lehetőségének biztosítása.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre. A teljes óvodai életet átfogó folyamatos helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, a szabad játékot tiszteletben tartó felajánlott tevékenységekben valósul meg. A program szellemiségétől távol áll a direkt kényszerítő megoldás. Az óvodapedagógus a felajánlott tevékenységekben tekintettel van az egyéni szükségletekre, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődési ütemére, az eltérő érdeklődésre és növekvő időtartamú csoportos foglalkozások keretében valósítja meg a fejlesztést.
A témaprojektekben helyet kap a szlovák nemzetiség hagyományaiból adódó műveltségtartalmak feldolgozása is.

VII. A tevékenységek tartalma

A Lépésről-lépésre óvodai program a gyermekek „koherens világképének" kialakítása érdekében integrálja a műveltségtartalmat. Az integrálás, vagy nevezhető projekt-rendszernek is, azért hatékony az óvodai nevelésben, mert a tevékenység, a tapasztalás szintjén kerül sor a probléma összefüggéseinek feltárására. A komplex témakörök a gyermekek eltérő megfigyeléseikből, felismeréseikből következően több oldalról közelítik meg a feldolgozás hosszú folyamatában, alakítva, gazdagítva azokat. A tevékenységeket a gyermekek érdeklődése, tapasztalatai, a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségletei befolyásolják. A projektek hatással vannak a szabad játék témáira is. A felajánlott tevékenységek gyakran gazdagítják a szabad játékot. Ötlettel szolgálnak, inspirálnak, közös élményforrást jelentenek a további, gyermekek által kezdeményezett tevékenységekhez. A tartalom hordozói azok a tevékenységek, amelyeket a gyermekek vagy az óvodapedagógus kezdeményeznek. Ezeknek a színterei a kötelező mozgásfejlesztés kivételével az óvodai csoportszoba tevékenységközpontjai és a külső világ. Alkalmanként egy-egy érdekesebb projekt feldolgozásában a szülők is bekapcsolódhatnak. A tevékenységekben a teljes személyiségre kell hatni, az egyoldalú intellektuális fejlesztés elkerülése érdekében. Az óvodapedagógus a felajánlott tevékenységekben tekintettel van az egyéni szükségletekre, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődési ütemére, az eltérő érdeklődésre és növekvő időtartamú csoportos foglalkozások keretében valósítja meg a fejlesztést.
A szlovák anyanyelvi nemzetiségi csoportban az óvodai élet napirendjében, így a különböző tevékenység tartalmak folyamatában a gyermekek fejlesztése két nyelven folyik: magyar és szlovák nyelven.

VII.1. Az anyanyelvi nevelést megalapozó mesélés, verselés, mondókázás

Az irodalmi nevelést megalapozó mesélés, verselés, mondókázás sokféle tevékenységhez spontán kapcsolódik, a gyermekek kezdeményezéseire, vagy az óvodapedagógus ösztönzésére, melyek

hozzájárulnak az anyanyelvi neveléshez és a gyermek érzelmi biztonságához. Ez utóbbi kezdeményezett helyzet, amely lehet választható, a gyermek fejlettségétől, a sajátos nevelési igényű gyermek szükségleteitől függően, vagy a családi háttér hiányait ismerve, alkalmanként az egész csoport számára felajánlott tevékenység (mesehallgatás).
A mondóka, a vers, mozgásra ösztönzi a gyermeket. A mélyebb érzelmi megközelítés elérése érdekében az improvizálást segítő óvodapedagógus erre is példát adhat. Programunkban a gyermekek által alkotott mesék, elbeszélések, egyénileg és közösen készített mesekönyvek fontos szerepet töltenek be, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A mesék érzéki, érzelmi élményeket nyújtanak, közben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. A meseválasztás tudatos, gyermekközpontú, épít a csoport és az egyéni fejlettségi szintre. Ezek természetesen nem helyettesíthetik a népi, klasszikus és kortárs irodalmi, a magyarsáság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit, meséit, valamint a szlovák verseket és meséket.
A szlovák nemzetiség kultúr kincsből és az anyanemzet kultúrájából tudatosan felépített tematika szerint folyik, a természetes nyelv ápolása és a kisebbségi identitástudat megalapozása.
A szlovák irodalmi nyelvvel a gyermekek szlovák nyelvi meséken, mondókákon keresztül is ismerkednek.

VII.2. Az ének, zene, népi játék, tánc tartalma

Óvodánkban az ének-zenei tevékenység a legkedvesebb a gyermekek számára. Ez természetes is, hiszen a zene, a tánc része az életüknek. A nap bármely szakában, időtől és helytől függetlenül táncolják a családból hozott néptánc motívumokat. Többen is képesek már ilyen zsenge korban a nemzetiségi kultúra archaikus, speciális táncmozdulatait kifejezni. A szlovák nemzetiségi csoport hagyományápoló tevékenységében nemcsak a szülők, hanem az Észak - magyarországi régió társintézmények is segítséget nyújtanak. Ilyen formában már életszerűen valósul meg a nemzeti kulturális hagyományok átörökítése. A globális zenei tevékenységekben, amelyekben elsősorban a közös mozgás, éneklés jelenti a legnagyobb élményt, nem az analizáló zenei nevelés dominál. A zenei anyag összeállítása igazodik a naptári évhez, évszakokhoz, természet jelenségeihez, jelesnapokhoz és a különböző- állami, egyházi, jeles- ünnepekhez. A gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan élik meg a zenét, mint a hangulatok, érzelmek, a jó közérzet fontos kifejezőjét. A projekt rendszerben elválaszthatatlan a tevékenységtől a gyermekek asszociáció által kezdeményezett ének, énekes játék, és az óvodapedagógus által felajánlott lehetőség. Ez utóbbi kötelező, illetve választható formában is felajánlható.
Az ének-zenei nevelés feladatai:
A készségek fejlesztése a mozgás -hang - szöveg összekapcsolásával, sok zenei élmény nyújtása és az éneklés ösztönzése.
A zenei élmény nyújtásába bekapcsolunk zenéhez értőt, zenét művelő szülőket, nagyobb testvéreket.
Fontosnak tartjuk a zenei kreativitás fejlesztését, amelyet az improvizációk támogatásának segítünk. A zenei hallás, ritmus és formaérzék-fejlesztés, a beszédhanggal való játékok, a környezet hangjainak megismerése és felismerése, a játékos képességfejlesztés, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, az óvodapedagógus mintaadásán túl az átgondolt tervezéssel válik tudatos személyiségfejlesztő tényezővé.

VII.3. A rajzolás, festés, mintázás kézimunka tevékenység tartalma

Programunkban sokszínű lehetőséget biztosítunk a vizuális nevelés részterületeinek gyakorlására.

Az anyaggal való játék örömét, az alkotás élményét megélő gyermek számára nem az eredmény, hanem a tevékenység a fontos. A tevékenységnek van ugyan kézzel fogható, látható eredménye, de ennek értékelése csak a megerősítés, ösztönzés szándékával történik. Az óvodapedagógus szerepe ezekben a tevékenységekben is meghatározó. A vizuális hatásmód befolyásolása, az önkifejezés technikáinak bemutatása, a műalkotások megismerésének szervezése, a sajátos nevelési igényű gyermekek tapintatos fejlesztése, az óvodapedagógus feladata. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termések felhasználását, az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés érdekében.
A szülők bekapcsolására is lehetőséget teremtünk a környezetalakításban, a kézműves tevékenységek bemutatásában.
A gyermekek munkáinak megbecsülését szolgálják a kiállítások, és felhasználásuk a környezet szépítésében.
A csoportszoba színvilágának megteremtésében a mértéktartás és a harmónia a meghatározó számunkra. Fontosnak tartjuk, hogy tükrözze az évszakokat, a gyermekek speciális érdeklődését, a játéktevékenység témáinak alakulását.
A szlovák kultúr kincs népi motívumait megjelenítjük a díszítő munkában és a kézi munka területén.

VII.4. A mindennapos mozgás tartalma

Óvodánkban az egészséges életmódra nevelés, a testi fejlődés elősegítése érdekében a legfontosabb terület a koordinált mozgás fejlesztése. A mozgásfejlesztést a helyi sajátosságainknak megfelelően valósítjuk meg. Intézményünkben a mozgásfejlesztés színtere a csoportszoba, a szabad tevékenységközpontok és az egész évben rendelkezésre álló, nagy mozgásteret biztosító udvar. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermekek optimális személyiségfejlődéséhez és az egészséges életvitel kialakulásához.
A gyermekek igényeinek megfelelően, az óvodapedagógus döntése alapján naponta szervezett, kezdeményezett az egészségfejlesztő testmozgás. A heti tervben minimum két alkalommal kötelező, szervezett mozgásos tevékenység szerepel, és két alkalommal mozgásfejlesztés szabályjátékokkal a mindennapos rövid játékos mozgásfejlesztés mellett. Az irányított, mindennapi testmozgás szervezhető zenére végzett feladatok, játékok és táncok, néptánc, melyek jelentős mértékben fejlesztik a mozgáskultúrát. A mozgásfejlesztő szabályjátékok eszköztárát bővítjük a szlovák kultúra hagyományában fellelhető játékeszközökkel, és a szülők közreműködésével készült eszközökkel. A mozgás játékblokkok anatómiai – élettani szempontokat érvényesítő rendszerre épülnek.
Tartalmai: a természetes mozgások, mozgásos játékok, prevenciós gyakorlatok szerekkel, kézi szerekkel és az udvari felszerelések, terepviszonyok kihasználásával. A gyerekek mozgásigénye és készsége eltérő, ezért

Differenciálunk:
Az időtartamban, a mozgástempóban, mennyiségben és minőségben, külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek mozgásfejlesztésére.
Fejlesztjük a testi képességeket: az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás).
Fejlesztő tevékenységünk megfelel az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott részfeladatoknak:
- természetes mozgás fejlesztése,

- testi képességek fejlesztése,
- teherbíró képesség és az egyes szervek teljesítőképességének fokozása,
- motoros képességek fejlesztése,
- téri tájékozódás fejlesztése (térpercepció),
- a személyiség akarati tényezőinek formálása.

VII.5. A külső világ tevékeny megismerése

Programunkban egyik kiemelt feladatunk: a tárgyi feltételek biztosítása a gyermekek tapasztalatszerzésében.
Ezzel összefüggésben valósítjuk meg az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott, gyermeki aktivitásra és érdeklődésre épülő, természeti -emberi-tárgyi környezetről szerzett tapasztalatok interiorizációját.
A valóság felfedezésének folyamatába illeszkedik másik kiemelt feladatunk: a természethez, az emberi alkotásokhoz fűződő pozitív érzelmi viszony, a környezetvédelem, a fenntarthatóság, az értékek tudatos megőrzésének tudatosítása.
A helyi néphagyományok, szokások megismerését bővítjük a szlovák nemzeti kultúra értékeinek feltárásával.
A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek. Minden szituációban, tevékenységben adottak a lehetőségek a matematikai tapasztalatok szerzésére. A kezdeményezett helyzetek, konkrét tevékenységek, amelyben a gyerekek az óvodapedagógus támogatásával és segítségével felfedezhetnek, próbálkozhatnak, kísérletezhetnek, alkalmasak az azonosságok, különbségek felismertetésére, a sorba rendezésre, matematikai művelet végzésére.
A matematikai megismerés tartalma:
- tájékozódás a térben, a téri viszonyok ismerete,
- személyek, tárgyak összehasonlítása, válogatása, osztályozása, összemérése és számlálása a tevékenységekben,
- sorba rendezés,
- mérések, becslések, mérőeszközök alkalmazása.

A műveltségtartalom integrált megközelítéséből következően a gyermekek minden tevékenységének lehet matematikai tartalma, melyek értelmezése során figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek tapintatos fejlesztésére is.

VIII. Az óvodai élet, a tevékenységek szervezeti keretei, a tervezés

Az óvodapedagógus döntésétől függ – az egyéni eltérések, életkori jellemzők ismeretében – a felajánlott tevékenységek formáinak a megválasztása.
A felajánlott tevékenységek háromféle szervezeti keretben folynak:
- Választható tevékenységek: egyidőben többféle tevékenységből lehet választani.
- Kötelezően választható tevékenységek
- Kötött mozgástevékenység: minden nap, minden csoportban spontán és/vagy, szervezett formában

A gyermekek a tevékenységeket egyénileg vagy mikrocsoportban végzik. A tervezés hosszabb távú komplex tervre és rövidebb napi és heti rendre, heti tervre, napi tervre bontható. A hosszabb

távra történő tervezés a gyermekek komplex fejlesztésére irányul. Magába foglalja a személyiség teljes vertikumának fejlesztését, minden képességet érintve, az egyén szükségleteire, a sajátos nevelési igényű gyermekekre tekintettel, valamint a gyermekcsoport életterét jelentő tevékenységek, csoporthagyományok, események tapasztalások közös élmények szervezésének feladatait. A tanköteles korú gyermekek, a megelőző nevelési évben iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos a képességeik, készségeik fejlesztése differenciáltan és egyéni fejlettségek figyelembevételével az óvodai csoportban naponta, összesen 45 perces időkeretben, mely külön térben is szervezhető. Ennek az alkalmazása során a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni a tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket.

Hosszú távú tervezés formái:

1. Nevelési terv
   2 féléves intervallumra készítjük.

Ez a terv tartalmazza a gondozás és közösségi élet tevékenységeit, szokásait és az ezekhez kapcsolódó szervezési feladatokat.

2. Projekt

A projekt időtartamát, témáját, az óvodapedagógus határozza meg, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait, érdeklődési körét, felfedezési vágyát a természeti és társadalmi környezet gazdagságait, s a gyermekek témákhoz kapcsolódó tapasztalatait. A projekt választás során az óvodapedagógus közvetlen tapasztalásra és élményszerzésre alkalmas tevékenységet tervez, s eközben kézzel fogható konkrét tárgyakat használ a problémamegoldó képességek, kritikai gondolkodás és a fogalmak mélyebb megértése fejlesztésére. Átfogó nevelési tervet alkalmaz, amely a fejlődés minden területét, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztési lehetőségeit egyaránt figyelembe veszi. A szlovák anyanyelvi nemzetiségi csoportban a tervező munka két nyelven történik: magyarul és szlovákul.

A tevékenységek időkeretei: a napirend és a heti rend.
A napirendet a stabilitás és a rugalmasság jellemzi.
A rugalmasság vonatkozik a reggelizés módjára, az eltérő egyéni alvásigény figyelembevételére, a gyermek alapvető biológiai szükségleteinek rugalmas kielégítésére.
Az évszakhoz igazodó napirendben az időkeretek rugalmasan alakíthatók.

Napirend:

Az életkori összetételtől függően változhat. A napirend rugalmas, folyamatos, igazodik a szervezett tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, igényeihez a helyi szokás és szabályrendszer figyelembevételével. A napirend összeállításánál kiemeljük a szabad játék elsődleges szerepét és a tevékenységen keresztül szerzett tapasztalatok fontosságát.

Hetirend:

A heti rendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő stabil, a rendszerességet, a szokásokat erősítő tevékenységek, ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján a rugalmasságra.
A heti rendben életkortól függően naponta biztosítjuk a rendszeres mozgásfejlesztést, a kötelezően szervezett mozgás heti két alkalommal előre megtervezett napon valósulnak meg. A keret és az időtartam változó.

A vegyes összetételű csoportban a nagyok kötelezően választható, differenciált tevékenységei a kisebbek számára önként választható lehetőséget jelentenek.
A választható és / vagy kötelezően választható tevékenységek a személyi feltételektől függően 2-3 féle tevékenységközpontban kezdeményezhetők. A gyermekek választásai, a résztvevők fejlettsége, sajátos nevelési igénye alapján, valamint a tevékenység jellegétől függően dönti el a pedagógus hol van közvetlen részvételére szükség.

A gyermekek fejlődésének és fejlesztésének regisztrálása:
A hosszabb távú tervezés része: **A gyermek egyéni fejlődését nyomon követő napló/Személyiség napló**
A személyiségnapló megfigyelési szempontjai a teljes személyiségre, minden képességkörre és fontosabb részképességekre irányulnak. Segít abban, hogy az óvodapedagógus megállapíthassa a gyermek erősségeit és a gyengébb pontjait, regisztrálhassa a fejlődést.
A személyiségnapló vezetése folyamatosan történik a gyermek óvodába lépésétől a beiskolázásáig.
Kitöltésének módszere: megfigyelés – spontán tevékenységekben – játékos feladatokban és egyéb szervezett tevékenységekben.
A megfigyelések tapasztalatait az **oviKRÉTA** „Gyermek fejlődésének nyomon követése" felületen kerül rögzítésre, az alábbi szempontrendszer alapján:

Anamnézis
Életszakasz: óvodakezdés előtt
A gyermek általános egészségi állapota
A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
Egyéb jellemzők
Életszakasz: óvodakezdés
A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
A gyermek szokásai, önállósági szintje
A gyermek általános egészségi állapota
Egyéb jellemzők
Értékelési szempontok:
A gyermek motoros fejlettsége
nagymozgás
finommozgás
vizuomotoros mozgás
A gyermek kommunikációs fejlettsége
beszédértés
beszédprodukció
A gyermek szociális fejlettsége
társaskapcsolatok
játék
énfejlődés
A gyermek önállóságának fejlettsége
önállóság
önszabályozás
szokások
A gyermek kognitív fejlettsége
megismerő funkciók

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából 4 éves kortól, illetve a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható. (DIFER)

IX. Családok bevonása az óvodai életbe

Helyi óvodai programunk alappillére a családok bevonása az óvodai életbe.
A családokkal való együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
Az óvodapedagógus kellő tapintattal és körültekintéssel – a gyermek érdekeit szem előtt tartva – segíti a családokban a szülőket, hogy szülői feladataikat minél eredményesebben végezhessék.
Az óvoda pótolhatatlan, mással nem helyettesíthető funkciója: a családi nevelés kiegészítése, a speciális, kortárs kapcsolatban történő szocializálás.
Az óvoda nyitottsága lehetővé teszi, hogy a családokban meglévő értékek felszínre kerüljenek. A kisgyermek rajongva szereti a szüleit. A szülővel szemben az óvodapedagógusnak nem lehetnek előítéletei.
A gyermek fejlődéséről az óvoda köteles a szülőket rendszeresen informálni. A szülőknek jogaik vannak, s azokat a gyermekek érdekében érvényesíthetik. A szülőkre vonatkozó kötelességeket az óvoda Házirendje tartalmazza.
A családok sokféleségéből következően szokásaik, kultúrájuk, szükségleteik is eltérőek.
Az óvodának lehetőséget kell adnia arra, hogy a gyermekek megismerkedjenek saját kultúrájukkal és az ehhez kötődő hagyományokkal (szlovák nemzetiségi hagyományok beépítése a nevelő-fejlesztő munkába).
Több generációs családok esetében a nagyszülők is képviselhetik a családot, gyermekkori élményeik felidézésénél, tárgyi, kulturális, gyermekjáték hagyományainak továbbadásával erősíthetik a családi kapcsolatokat, gazdagíthatják a gyermekek érzelmeit.
Az óvoda különféle programokkal betölti a kultúra közvetítő és kultúra teremtő szerepet is, segíti a kis településrészt, a civilszerveződéseket, mely által az itt lakó emberek megélhetik azt a közösségi élményt, amely erősíti identitástudatukat, nemzetiségi énképüket.
A család óvodai életbe való részvételének sokféle lehetősége van:
- családi szoba működtetése előadások, tájékoztatások városi rendezvényekről, lehetőségeiről, Klub-programok),
- szükség szerint családlátogatások,
- szülői megbeszélések útján.

A szülőnek lehetősége van arra, hogy alkalmanként, előzetes megbeszélés alapján gyermeke csoportjában besegítsen a szervezési és gondozási feladatokban.
Az együttes tevékenység során a szülők sok információt szereznek gyermekeikről, az óvodában folyó nevelési-fejlesztő munkánkról, s maguk is gazdagítják személyiségükkel a csoport életét Az

óvodapedagógusok szakmai felkészültsége, a törvények, az óvodai dolgozók felelősségérzete garancia arra, hogy az együttműködésben képesek eldönteni, melyik megoldás a hatékonyabb, kit lehet bevonni az óvodai életbe.

X. Együttműködések, külső kapcsolat

Team munka az óvodában

Az óvoda rendszerként működik és azért, hogy funkcióit zavartalanul érvényesíteni tudja a gyermekek érdekében, minden tényező működését össze kell hangolnia. Az óvoda testületében a team-ben dolgozók harmonikus együttműködésére van szükség. Az óvodapedagógusaink szakképzett munkatársa a dajka néni, aki a gondozásban, szervezésben és egyéb tevékenységben minta a gyermekek számára. Az individualizáló nevelés személyes kontaktusokra épül, amelyre akkor van lehetőség, ha 5-6 gyermekre jut időnként egy felnőtt.

Együttműködések, külső kapcsolatok: Ez a fejezet részletesen kidolgozott a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei Pedagógiai Program szervezeti szintű közös fejezetbe

XI. Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei Pedagógiai Program szervezeti szintű közös fejezetében

OM: 028572

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY TÜNDÉRKERT SPORT TAGÓVODÁJÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Tündérkert Sport Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

I. GYERMEKKÉPÜNK....3
II. ÓVODAKÉP....4
III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI....6
1. Személyiség fejlesztés....6
2. Az egészséges életmód alakítása....7
3. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés....7
4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....8
5. Az életvezetési készségek fejlesztése az óvodai nevelésben....9
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE....10
1. Személyi feltételek....10
2. Tárgyi feltételek....11
3. Csoportjaink szokás és szabályrendszere....12
4. Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység az óvodai nevelés utolsó évében....13
5. Diagnosztikus mérési rendszer alkalmazása a gyermekek fejlődésének vizsgálatához a tanköteles kor előtti nevelési évben....14
6. Az óvoda kapcsolatai....15
7. Gyermekvédelem....17
V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI....18
1. Játék....18
2. Verselés, mesélés....19
3. Ének, zene, népi játék, tánc....21
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka....22
5. Mozgás....23
6. A külső világ tevékeny megismerése....25
7. Munka jellegű tevékenységek....28
8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás....29
VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE....32
Tehetséggondozás....32
A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartászavaros gyermekek integrált nevelése kapcsán feladataink:....32
A hátrányos helyzetű gyermekek optimális fejlesztése érdekében fontos feladat:....32

I. GYERMEKKÉPÜNK

„Mit csináltál a rád bízott talentumokkal?
Nincs más számonkérés, csak gyermekeink tekintetében,
ahány szóra vágyó gyermek,
a jövőnek megannyi lámpása a meglódult időben.”
/Sütő András/

Pedagógiai Programunk főként óvodapedagógusaink feladatairól szól, de minden sor leírása közben a gyermekekre gondoltunk. Igazából a gyermekről beszélünk, érzelmeiről, kötődéseiről, gondolatairól, játékáról, arról az indulattelt feszültségről, és annak jó érzésű oldódásáról, mely a gyermeki lényeget adja.
Ha átéljük, átérezzük a gyermek feszültségeit, nem csak a gyermeket ismerjük meg jobban, hanem magunkat is. Nevelni akkor tudunk igazán, ha látjuk a gyermekben a felnőttet, akivé lesz, illetve akivé alakítani szeretnénk. Minden gyermekre úgy kell néznünk, mint a művész a kőtömbre, látnunk kell a tömbben a lényeget, tudnunk kell, hogy mit dolgozzunk le, mit hagyjunk ott, és mit tegyünk hozzá, hogy a lényeg a legteljesebb mértékben kirajzolódjon.
Így a pedagógus tudósnak és művésznek is tekinthető egyszerre.
Szakmája területén belül tudósnak, a szakáguk pedagógiai, pszichológiai ismeretek tőle telhető legjobb tudójának. Ugyanakkor művészi szinten kell tudni bánnia azzal az élő rendszerrel, melybe tevékenysége folyamán szükségképpen beavatkozik.
Felvetődhet a kérdés, hogy milyen gyermeket akarunk nevelni? Erre, ha röviden akarunk válaszolni, azt mondjuk, boldog gyermekeket. De mi is az a boldogság? A boldogság nem más, mint a lehető legjobb lelkiállapot. Gyermekképünk tükrözi a mi közreműködésünkkel folyó tartós örömöt. Amikor a gyermekek hiszik, hogy nemcsak őket akarjuk felemelni, hanem mi is be akarunk lépni az ő birodalmukba, és hagyjuk magunkat általuk vezetni, mert így tudunk velük együtt, ők pedig velünk együtt nagyobb utat bejárni az élet és a boldogság birodalmában.
Nevelőtestületünk abból a tényből indul ki, hogy minden gondjaira bízott gyermek önálló személyiség, egyedi és mással nem helyettesíthető indivídum. Életkoronként és egyénenként változó tulajdonságokkal rendelkeznek, mindegyikőjüket egyéni képességeikhez mérten tudásunk legjavát adva kell fejleszteni. Ezek szerint: a gyermek fejlődő, szociális személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
E tényezők együttes hatásának következtében, a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
Óvodánk az inkluzív pedagógia, a differenciálás, az esélyegyenlőség megvalósítására törekszik.
Biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerülve a nemi sztereotípiák erősítését, elősegítve a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.
Feladatunk még az óvoda – iskola átmenet segítése annak figyelembevételével, hogy a gyermeket az iskolára való alkalmasságot nem egyformán, nem egy időben, nem egy ütemben és nem egyforma megtámogatottsággal érik el.

II. ÓVODAKÉP

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodája a Győri kapu térségében lakótelepi övezetben elhelyezkedő intézmény, mely 1971-ben nyitotta meg kapuit az óvodás gyermekek fogadására.
Az intézmény 1999-től többféle integrációban működött, 2021. augusztus 01-től a MIÓVI tagintézményeként.
Az épület nyolc óvodai csoportszobával épült. Jelenleg négy csoporttal, 100 férőhellyel működik.
Csoportjaink osztott szervezési formában működnek. 2018/2019-es nevelési évtől megkaptuk a Sport Tagóvoda címet. Az óvodába lépéstől kezdve a gyermek mozgásfejlődését, későbbi sportbéli sikerét a rendszeres testedzéshez való viszonyát jelentős mértékben az intézményes mozgás színvonala határozza meg.

2017-ben óvodánk teljesen megújult Az épület energetikai és gépészeti felújításon esett át, az udvar játszóterülete több új játékelemmel bővült. Kialakításra került egy tornaterem és egy judo szoba, valamint fejlesztő szobával is bővült az óvoda.

A folyamatos fejlesztésnek és az óvodai dolgozók elhivatottságának köszönhetően a csoportszobák esztétikusak, kellemes környezetet biztosítanak az ide járó gyermekeknek.
Alapelvünk: a gyermeki fejlődésbe vetett bizalom, mint a pedagógiai optimizmus megvalósítása a különbözések elfogadása, a diszkrimináció tilalmának érvényesítése.

- A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést, olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen, mely igazodik:
    - egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz,
    - fejlődési üteméhez.

- A 3-7 éves gyermek létformája a játék, amely legfőbb élményforrás számára, ugyanakkor a személyiségfejlesztésnek színtere, a tanulás, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

- A napirend összeállításánál biztosítjuk a gyermekek számára, hogy minél több időt töltsenek játékkal, ezen belül a szabad játékkal.

- Óvodánkban komplex nevelés folyik, a nevelési területek elméletileg differenciáltak, elkülönültek, a gyakorlatban azonban a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak.

- Óvodapedagógusaink megteremtik annak lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotó munkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják és éberen tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömének az átélésére.

- A belsőséges kapcsolat kialakításához egyéni differenciált bánásmódot alkalmazunk, hiszen a gyermek fejlődésének alapja, hogy féltő, óvó, gondoskodó szeretet, folytonos stabil biztonság vegye körül.

- A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeknek is joga van, hogy a neki megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön.

- Óvodánkban olyan légkört alakítottunk ki, ahol a különbözőség felé fordulás mindenki számára természetessé vált.

- Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközének és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel kezeljük.

- Nagyon fontosnak tartjuk a testi nevelést, és ezzel együtt az egészséges életmód kialakítását és formálását, a motoros és koordinációs képességek, készségek fejlesztését, a mozgásigény kielégítését.

- Az óvodánkban élő hagyományok, ünnepek kiemelt jelentőségűek, hiszen ez érzelmi nevelésünk fontos színtere.

- Már óvodáskorban szeretnénk megalapozni a természetszemléletet gyermekeinkben, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó, jelzéseit befogadó személyiséggé formálja. Fontosnak tartjuk olyan tárgyi környezet kialakítását, pedagógiai tevékenységrendszert, mely megalapozza és segíti a gyermek környezettudatos magatartását. A Zöld Óvoda cím birtokában fontosnak tartjuk a Környezetvédelmi Világnapok megünneplését.

- Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és szabadságok védelmét.

- A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, hogy milyen nevelési hatások érik a családjában. Nevelési célunk a családokkal való együttműködés, a családok segítése, erősítése. Az óvodapedagógusok napi kapcsolatban állnak a szülőkkel, ezáltal az együttnevelés, együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszere biztosított.

- Óvodánk segíti az iskolai közösségbe tartozó beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

- A gyermekek életre való felkészítése tevékenységekre alapozott nevelőmunka által.

- A gyermek társas kapcsolatait a nyitottság, őszinteség, segítőkészség, szeretet jellemezze.

A felsorolt alapelvek érvényesítésekor figyelembe vesszük:

- az Óvodai nevelés országos alapprogramját,
- a fejlődéslélektan tudományos megállapításait,
- az inkluzív pedagógia cél- és feladatrendszerét,

- a magyar nemzeti kultúra hagyományait,
- a magyar óvodapedagógia eddigi progresszív eredményeit,
- a játék, az érzelmek, az erkölcs meghatározó szerepét,
- a gyermek fejlődésének nyomon követését,
- az iskolára alkalmasság fejlettségi szintjeit.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Pedagógiai munkánkban központi helyet foglal el a cél, mint a nevelés távoli és közelebbi perspektíváit mutató, a nevelési folyamatot irányító és meghatározó, annak egységes voltát biztosító gyűjtőfogalom. Célnak tekintjük azt a végső állapotot, amelyet nevelésünkkel el akarunk érni. Ilyen értelemben célunk, hogy az óvodánkban nevelődő és onnan kikerülő gyermekek ***sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakoztatását elősegítsük,*** ideértve a különleges gondozást igénylő gyermekek ellátását is.
Óvodánkból jól szocializált gyermekeket szeretnénk kiengedni, akik biztos érzelmi alapon állnak, képességeik önmagukhoz mérten optimálisan fejlettek, megfelelő ismeretanyaggal rendelkeznek. Mindezen tulajdonságok együttesen szükségesek az iskolai élet megkezdéséhez. Harmonikus személyiség olyan közegben formálódik, mely békés nyugodt, szereteten alapul, elfogadja a gyermeknek azokat a tulajdonságait, jegyeit is, melyek esetleg nem pontosan egyeznek az általánosan elfogadottakkal. Ilyen környezet hatására alakul ***énképe reálisan***, látja meg saját értékeit, kiemelkedő tulajdonságait, és válnak tudatossá benne személyiségének azon vonásai, melyek hiányosak, esetleg negatív előjelűek. Ezek az ***önismeret*** alapjai, mert e folyamat kezdete már óvodás korra tehető.
Önmaga elfogadása szükséges ahhoz, hogy ***kapcsolatait jól tudja kialakítani, illetve kezelni***. Ez egyaránt értendő a ***gyermek-felnőtt*** és ***gyermek-gyermek kapcsolatra***, hogy a különbséget megérezze, illetve értelmes ***kooperációra alkalmassá váljon***. A kapcsolatteremtés interakcióban zajlik, melynek legfontosabb eszköze a beszéd. Fontos, hogy a gyermek ***életkorának megfelelő nyelvi szinten álljon.*** Nevelőmunkánkban nem csupán helyet, teret adunk a gyermek spontán fejlődésének, hanem lehetővé tesszük, elősegítjük azt, tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek teremtésével Ezekben a tervezett nevelési helyzetekben maximálisan figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, és az eltérő fejlődési ütem szem előtt tartásával tervezzük a fejlesztő feladatokat. Valljuk, hogy a gyermek óvodába lépése pillanatától a családdal együtt vagyunk felelősek azért, hogy személyiségük alakulása megfeleljen társadalmunk követelményeinek. Célunk, egyrészt folytatni a család nevelő munkáját, másrészt pedig kiegészíteni azt. Még inkább érvényes ez a sajátos nevelési igényű gyermekekre, mert ők csak mélyen érzelmi alapon álló, empátiás környezetben tudják leküzdeni fogyatékosságukból adódó hátrányukat. Így tudjuk segíteni e gyermekek komplex rehabilitációját, elősegíteni társadalmi adaptációjukat. Célunk az etnikai kisebbségből származó gyermekek szocializációjának segítése, a családi és közösségi elvárásoknak megfelelő viselkedésformák összhangjának megteremtése integrált nevelési feltételek keretében.

1. Személyiség fejlesztés

A személyiségfejlesztést a 3 - 7 éves korú gyermek életkori sajátosságaiból adódóan a tevékenység, tevékenységfejlesztés központba állításaként fogjuk fel. Személyiségük rendszere (szomatikus, mentális, illetve szociális szféra) tevékenység közben alakítható. Ebben az életkorban a három szféra fejlesztése nem különíthető el egymástól, mert a gyermek egész személyiségével vesz részt a

feladatokban, érzelmektől áthatva cselekszik, mozog, tanul és akarati megnyilvánulásai is meghatározzák a tanulási folyamat eredményességét.

2. Az egészséges életmód alakítása

A gyermek fejlődő személyiség, ezért sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak. Szükséglete kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.
Az egészséges életmódra nevelés ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.
Ezen belül:

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése az óvoda épületén belül és külső területein is.
- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, alkalmazkodóképességének alakítása.
- Az egészséges életmód, étkezés, a testápolás, öltözködés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, a legalapvetőbb testi szükségletek felismertetése és kielégítésükhöz való hozzájárulás a gyermek részéről.
- A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony, pozitív viselkedési normák és magatartás kialakítása, a környezeti kultúra iránti igény megalapozása.
- Szükség esetén az óvodánkban dolgozó megfelelő szakemberek bevonásával speciális, gondozó, prevenciós és korrekciós testi nevelési feladatok ellátása.

3. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés biztosítása terén az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.
Mindezért szükséges, hogy:

- Már az óvodába lépéskor kedvező, vonzó érzelmi hatások érjék a gyermeket.
- Derűs, nyugodt, tevékeny óvodai élet szokásainak alakítását segítjük elő.
- Óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- Elősegítjük a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását, teret engedünk az én érvényesítő törekvéseinek.
- Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit - barátkozás, szimpátia, a különbözőség elfogadására neveljük gyermeket.
- Alakítjuk segítőkészségüket, együttérzésüket, figyelmességüket.

Befogadás

Az első találkozás szinte minden gyermek esetében alapvetően meghatározza az óvodához fűződő további kapcsolatát. A gyermekek különböző érzelmekkel fogadják az óvodát. Ebben az időszakban mindenfajta érzelmi megnyilvánulás lehetséges.
Intézményünkben először az Ovikóstolónál találkozik a gyermek az óvodával, az óvodapedagógusokkal. Ezen a napon megmutatjuk a szülőknek és gyermekeknek a termeket, helyiségeket, a tárgyi ellátottságot.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy már nyáron is bejöhessenek hosszabb - rövidebb időre az óvodába.
Az óvodába lépés első napjaiban módot adunk a szülőknek a fokozatos és folyamatos befogadásra. Ennek ideje, a szülő lehetőségeitől, igényeitől, a gyermek érzelmi reakcióitól függ. Általában egy-két hét elegendő ahhoz, hogy a gyermekek megszokják az óvodai környezetet, de előfordulhat, hogy ennél több időre van szükségük, ettől sem zárkózunk el.
Általában augusztus végén tartjuk az első szülői értekezletet, mely alkalmat biztosít arra, hogy megbeszéljük, hány gyermek kezdi meg egyszerre az óvodai életet. A folyamatos befogadás több szempontból is indokolt. Az első óvodai héten a két óvodapedagógus a gyermekek létszámának, illetve a csoport igényének megfelelően szervezi munkabeosztását.
Megkönnyíti a gyermek számára az elválást, ha az otthonra emlékeztető kedves tárgyat behozza az óvodába.
Már a befogadás alatt kezdjük kialakítani a szokásrendszert, hogy a megszokott ritmus is segítse a gyermeket a biztonságérzet alakulásában.
A ***szociális kompetencia szempontjából*** különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Az együttműködési készség megalapozása, fejlesztése érdekében

Feladatunk:

- olyan óvodai élet szervezése, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (pl.: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (Pl.: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését,
- a gyermek nyitottságára építve segítjük elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű óvodapedagógusaink viselkedése, példakép a társas viselkedés alakulásában, ő szervezi meg a gyermekek életrendjét és azokat a közös tevékenységeket, amelyekben a társas kapcsolatok alakulnak,
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a tehetséges gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel intézményünkben dolgozó szakembereinktől.

4. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Óvodai nevelő tevékenységünkben kiemelt jelentőséget kap az **anyanyelv fejlesztése** és a kommunikáció különböző formáinak alakítása helyes mintaadással.
Különösen a gyermeki közlésvágy kibontása, fenntartása, az aktív szókincs gyarapítása, gazdagítása érdekében sokat beszélgetünk a gyermekekkel.
Olyan beszélő környezetet és helyzeteket teremtünk számukra, ahol a kérdések, a beszélgetés természetes formái, módjai, az információ, az ingerek feldolgozásának.
Figyelembe vesszük, hogy a gyermek a nyelvelsajátítás melyik fázisában, a beszédfejlődés melyik állomásán tart. Biztosítjuk a nyelvi kreativitás lehetőségét, amelyet a gyermekek nagyon könnyedén és játékosan élnek meg.
Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának, az óvodai ***nevelőtevékenység egészében kiemelt jelentőségű.***

A gyermek megismerési vágyára, érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira építve biztosítunk változatos tevékenységi formákat, amelyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek természeti és társadalmi környezetükről.
Lehetőséget kínálunk a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit a gyermek egyéni érdeklődésének megfelelően. Az **értelmi fejlesztés** további feladatainál egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalataira kell építenünk – látás, hallás, tapintás – az így szerzett ismereteiket rendszereznünk, bővítenünk és az egyszerű összefüggéseket észre vetetni, másrészt az értelmi képességeket – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – és kreativitást kell fejlesztenünk.
Lehetőséget adunk a gyermekeknek az ismeretetek többféle módon való megszerzésére, megtapasztalására.
Óvodánk nevelési célja a 3-7 éves gyermek nevelése, sokoldalú fejlesztése az ***iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szint elérése érdekében, a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek intézményes nevelésével*** a komplex rehabilitáció elősegítése, felkészítésük az iskolai életre.
A gyermek tevékenységformái - a játék, a munka jellegű tevékenységek és a tanulás – a nap folyamán nem egymástól elkülönülten, hanem összefonódva, a hatásokat felerősítve és segítve jelennek meg.
A fejlesztés tartalmi eszközei közül a külső világ tevékeny megismerése során lehetőséget adunk a gyermeknek az embert körülvevő totális világ megismerésére. Törekszünk komplex módon kialakítani ezt a nevelési területet, hiszen a valóságban is egységben jelenik meg számára a külvilág, és matematikai ismereteit is az őt körülvevő környezet megismerése és az attól való elvonatkoztatás útján szerzi meg a gyermek.
Ugyanez érvényes az esztétikai nevelés területére, az irodalmi, zenei, vizuális nevelés egymást áthatva és kiegészítve jelenhet meg a nap bármely szakában.

Kiemelt feladataink:

- Természetes mozgáskedv fenntartása, mozgás megszerettetése.
- Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása.
- Testi képességek fizikai erőnlét fejlesztése.
- Mozgástapasztalatok bővítése, gyakorlással a mozgáskészség alakítása.
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése.
- A testi neveléssel együtt az egészséges életmód kialakítása, formálása.

5. Az életvezetési készségek fejlesztése az óvodai nevelésben

Nevelési célkitűzés

Az óvodai nevelés kiemelt célja a gyermekek személyiségének harmonikus, sokoldalú fejlesztése, különös tekintettel azokra a készségekre és képességekre, amelyek hozzájárulnak a gyermekek életvezetési kompetenciáinak kialakulásához. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés elősegíti a gyermekek önismeretét, problémamegoldó képességét, alkalmazkodóképességét, érzelemszabályozását, kritikus gondolkodását és hatékony kommunikációját.
A korai gyermekkorban szerzett tapasztalatok és élmények alapozzák meg azokat a belső erőforrásokat, amelyekre a gyermekek az iskolai évek során, majd felnőttként is támaszkodni tudnak. E nevelési terület támogatja továbbá az egészséges életmód iránti igény kialakulását.

Fejlesztési feladatok

Az életvezetési készségek fejlesztése során az alábbi kulcsterületek kapnak hangsúlyt:

a) Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- A gyermekek ösztönzése arra, hogy önállóan is keressenek megoldást a felmerülő konfliktusokra.
- Alternatívák felismerése, következmények mérlegelése.
Tevékenységjavaslat: „Mi történne, ha…?" mesemódosítás, szabályalkotás.

b) Rugalmas alkalmazkodás
- Új helyzetekhez való pozitív hozzáállás.
Tevékenységjavaslat: szerepjáték új gyermek érkezésekor, napirendváltozás dramatizálása.

c) Érzelmi tudatosság
- Érzelmek felismerése, kifejezése, önszabályozás.
Tevékenységjavaslat: érzelemkártyák, légzőgyakorlatok.

d) Kommunikáció
- Aktív hallgatás, énüzenetek.
Tevékenységjavaslat: „Beszélő tárgy", páros interjú-játék.

e) Egészséges életmód
- Helyes szokások megismerése.
Tevékenységjavaslat: egészségnap, dramatikus játék: „Hogyan leszünk egészségesek?"

Módszertani alapelvek
Játékos tanulás, élményalapú nevelés, differenciált bánásmód, példamutatás és személyes kapcsolat biztosítása.

A család szerepe
Szülői tájékoztatás, közös programok szervezése, együttműködés a gyermek fejlődésének támogatásáért.

Értékelés, visszacsatolás
Folyamatos megfigyelés, egyéni fejlődés

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

1. Személyi feltételek

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel szakképzett óvodapedagógus foglalkozik, szervezi és irányítja a gyermekek óvodai nevelését.

Nevelőtestületünk bemutatása:
Az óvodában, a nevelőmunka központjában a gyermek áll.

- Kulcsszereplője az **óvodapedagógus**, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.
  Az óvodapedagógus elfogadó, segítő támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Legyen alkotni vágyó, tapintatos, hiteles, önálló elképzelését az elfogadott keretek között megvalósítani tudó személyiség.

- Óvodai csoportonként két szakképzett óvodapedagógus tevékenykedik a gyermekekkel. Fontos, hogy megfelelő színvonalon tudjanak együtt dolgozni, jó viszonyt alakítsanak ki, kiegészítsék egymást, a pedagógiai elveiket egyeztessék. A gyermek nevelésének érdekében vállalják fel a szülők meggyőzését, ha ellentét alakul ki a szülő és az óvoda nevelési elvei között.
- Az óvodapedagógusnak törekednie kell arra, hogy minden nap élményekben gazdag legyen a gyermekeknek.
  Legyen igénye az önképzésre, fejlessze szakmai tudását.
- Fontosnak tartjuk a minőségi pedagógiai munkát, módszertani felkészültséget az óvodapedagógus, a pedagógiai szakmai ellenőrzések során magas szinten teljesítse a rendeletben meghatározott követelményeket:
  - az általános pedagógiai szempontoknak való megfelelés.
  - az Óvodai nevelés országos alapprogram nevelési céljainak való megfelelés.
  - az intézmény pedagógiai programjának való megfelelés.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak:
Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. Az intézményekben csoportonként egy dajka látja el a teendőket.
A szakképzett **dajkák** kellő tapintattal, megértéssel dolgozzanak. Álljanak mindig az óvodapedagógus és a gyermek rendelkezésére, hiszen a folyamatosság, a gördülékenység, a biztonság megteremtéséhez nagyban hozzájárulnak.
Az esztétikus, gondozott udvar rendben tartása, a kisebb karbantartást igénylő, javító munkák elvégzése a gondnok feladata.
A pedagógiai munkát a **pedagógiai asszisztens** segíti.
A gyermekek egészséges fejlődését, a testi elváltozások korai felismerését segíti az óvoda orvosa és a védőnők munkája. Lehetőség szerint óvodapszichológus, óvodai szociális segítő segíti, támogatja a szülők, az óvodapedagógusok munkáját.
A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az intézmény épülete tágas csoportszobákkal, biztonságos, tiszta, esztétikus környezetet biztosít a gyermekeknek. A csoportszobák berendezése és felszereltsége lehetővé teszi a gyermekek szabad játék és mozgásigényének kielégítését, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül őket. Minden gyermek számára biztonságos módon elérhetők azok az eszközök, amelyet használhatnak a tevékenységek során. A sportprogramok megvalósításához 120 m^3–es tornaterem és külön judó terem áll rendelkezésünkre.
A tágas udvar, a fák, növények lehetőséget biztosítanak a szabadlevegőn történő mozgásra, játékra, de a környezettudatos magatartás alakítására is.
A gyermekek óvódai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak amelyek alakításában gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vehetnek részt.
Lehetővé tesszük a mozgás és játék igényük kielégítését a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőség szerint természetes anyagokkal vesszük körül Őket.
Az óvoda helyiségei minden dolgozó számára megfelelő munkakörnyezetet biztosítanak.
A szülők kényelmes körülmények között adhatják át gyermekeiket az óvoda dolgozói számára.

3. Csoportjaink szokás és szabályrendszere

A tanulás megtervezéséhez éves tervet készítünk, amelyet hetenkénti bontásban vagy projektek formájában rögzítünk a csoportnaplóban, heti tervben.
A nevelési tervet félévente tervezzük, míg a szervezési feladatokat havonta ütemezzük. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Napirend

IDŐ	TEVÉKENYSÉG
7.00-12.00 Ezen belül rendszeres sportfoglalkozások: • úszás • judo • labdajátékok	Szabad játék, ezen belül: • Párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység • Gondozási tevékenységek • Tízórai • Kötetlen, illetve kötelező tanulási folyamat • Mindennapos frissítő mozgás • Mozgásos játék az udvaron, udvari játék séta, megfigyelések végzése.
12.00- 14.45	Gondozási feladatok Ebéd Pihenés
14.45.-17.00	Gondozási feladatok Uzsonna Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenységek.

Június 15. és augusztus 31. közötti időszakban nyári napirend szerint szervezzük meg a gyermekek óvodai életét.

Napirendünk figyelembe veszi a különböző életkorú és fejlettségű gyermekek szükségleteit, életkori sajátosságait. A folyamatos napirend, mint az egymást követő napirendi szakaszok játékba integrált, a gondozási tevékenységgel összekapcsolódó szervezeti keretét biztosítja.
Célunk, hogy a gyermekeknek a megfelelő feltételek biztosítása mellett lehetőségük nyíljon arra, hogy a meglévő fejlettségi szintjükről egyéni tempójukban haladva fejlődjenek. Mindeközben cselekvéseikhez – tevékenységeikhez elegendő hely, idő, tér és eszköz áll rendelkezésre.

Napirendünk jellemzői:

- A játék a fő tevékenység, amelyben integráltan vannak jelen a melléktevékenységek.
- A folyamatosság kiterjed az egész napi nevelési folyamatra, az étkezésre, a pihenésre, tanulásra éppen úgy, mint minden a gyermek által végzett tevékenységre. Ez egyben azt is jelenti, hogy a csoportban egymás mellett, párhuzamosan több tevékenység is zajlik, amelyhez a gyermek adott időkereten belül szabadon kapcsolódhat.
- A folyamatos napirendben a gyermek játéka az óvodai életük egészét átfogó, átható, az egyén fejlettségéhez, adottságaihoz.
- Meglévő képességeihez, tulajdonságaihoz igazodó élettér.
- Az óvodapedagógus és a dajka élni tud az egyéni, differenciált segítségadás lehetőségeivel.

- Figyelembe veszi a gyermek biológiai szükségleteit, egyéni tempóját, fejlettségi szintjét.
- Intimitást biztosít azzal, hogy a gyermek a gondozással kapcsolatos tevékenységet nem egyszerre végzi a többiekkel.
- A sportfoglalkozásokat a középső és nagycsoportos gyermekeknek szervezzük.

Hetirend

Életkor	Kötetlen	Kötött
3 – 7 életév	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Verselés, mesélés Külső világ tevékeny megismerése	Mozgás

Az óvodapedagógus a gyermek fejlettségi szintjét szem előtt tartva differenciáltan határozza meg, hogy milyen módon, milyen eszközöket és módszereket alkalmaz annak érdekében, hogy a gyermeket eljuttassa a fejlődés magasabb szintjére.
A hét keretén belül egy-egy nap bizonyos tevékenységforma hangsúlyozott. és ennek megfelelően történik a célirányos készség és képességfejlesztés.
A gyermekeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedve szerint folytathassa a hét folyamán.

4. Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység az óvodai nevelés utolsó évében

Célkitűzés

A gyermekek iskolai életre való felkészítése az óvodai nevelés egyik kiemelt feladata a tanköteles kort megelőző évben. A cél, hogy a gyermekek olyan alapképességekkel és alapkészségekkel rendelkezzenek, amelyek megalapozzák az iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciáikat, segítik a zökkenőmentes iskolakezdést, valamint az eredményes iskolai előrehaladást.

A fejlesztő pedagógiai tevékenység jellemzői

Az iskolai életre történő felkészítés részeként a gyermekek: napi összesen 45 perc időkeretben, differenciált módon, egyéni szükségleteikhez, fejlettségi szintjükhöz és terhelhetőségükhöz igazodó, amennyiben az óvoda infrastrukturális adottságai lehetővé teszik, külön térben szervezett, fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
Ezek a foglalkozások nem iskolai tananyagok tanítására irányulnak, hanem az iskolai tanuláshoz szükséges alapkészségek megerősítését, érési folyamatok támogatását szolgálják.

A fejlesztés főbb területei

a) Anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés
- szókincsbővítés, nyelvi tudatosság,
- beszédészlelés és -értés,
- szóbeli szövegalkotás, beszédritmus, artikuláció.

b) Figyelem, emlékezet, gondolkodás
- irányított figyelem fenntartása,
- verbális és vizuális memória fejlesztése,
- analógiás gondolkodás, egyeztetések, szabályfelismerés.

c) Finommotorika, grafomotorika

- ceruzafogás, kéz-szem koordináció,
- kézírás-előkészítő mozgások, irányok érzékelése.

d) Testséma, téri tájékozódás
- jobb-bal irányok megkülönböztetése,
- síkban és térben való eligazodás.

e) Érzelmi-szociális érettség
- szabálytudat, feladattartás,
- együttműködés, konfliktuskezelés, önértékelés.

f) Matematika-előkészítő kompetenciák
- számfogalom, mennyiségek összehasonlítása,
- mértani formák, sorozatok, relációk.

Módszertani alapelvek
A fejlesztés játékos, élményalapú, motiváló módon történik. Az alkalmazott módszerek:
- játékos feladatok és munkalapok,
- fejlesztő játékok, páros és csoportos tevékenységek,
- mozgásos és ritmikus gyakorlatok,
- vizuális és auditív eszközök használata.

A pedagógus figyelembe veszi:
- a gyermek egyéni érési ütemét,
- aktuális érzelmi és kognitív állapotát,
- fejlesztési szükségleteit, és
- az esetleges sajátos nevelési igényt is.

A fejlesztő tevékenység szervezeti keretei

A 45 perces időkeret rugalmasan bontható, akár 2×20–25 perces részre is. A foglalkozások megszervezése kiscsoportos vagy egyéni formában történik. A csoportlétszámot és a differenciálást a gyermekek aktuális fejlettségi szintje határozza meg. Amennyiben lehetséges, a foglalkozások külön fejlesztő térben zajlanak, nyugodt, ingerszegény környezetben.

Együttműködés és visszacsatolás
A fejlesztő tevékenység szorosan kapcsolódik a gyermek egyéni fejlődési naplójához és a pedagógiai diagnosztikához. A pedagógus rendszeresen dokumentálja a fejlődést, konzultál a szülőkkel, és szükség esetén együttműködik logopédussal, fejlesztőpedagógussal, gyógypedagógussal. Az iskolai átmenetet elősegíti a leendő első osztályos tanítókkal való kapcsolatfelvétel, az átadás-átvétel folyamata. A tankötelezettség eléréséhez közeledve különösen fontos az óvodai nevelés támogató, fejlesztő szerepe, amely nemcsak a kognitív, hanem az érzelmi, társas és motoros területek érettségét is figyelembe veszi. A gyermekek iskolára való alkalmassága nem csupán tudástartalmak, hanem komplex személyiségfejlődésük alapján ítélhető meg.

5. Diagnosztikus mérési rendszer alkalmazása a gyermekek fejlődésének vizsgálatához a tanköteles kor előtti nevelési évben

Jelenleg a gyermekek fejlődésének nyomon követése a nevelési év során folyamatos pedagógiai megfigyelésen alapszik, illetve vezetjük a gyermekek dokumentációját az oviKRÉTA rendszerben

is. Vannak pedagógusaink, akik képesítése megfelel arra, hogy a gyermekeket célzott diagnosztikus méréssel mérjék, amennyiben szükségesnek érzik.

6. Az óvoda kapcsolatai

- **Fenntartó**

A fenntartóval való kapcsolattartás az igazgató feladata, mivel fontos az információáramlás biztosítása, valamint a fenntartói igények és elvárások beépítése az óvoda mindennapi működésébe. Az igazgató feladata továbbá ezen információk egyértelmű közvetítése az óvodai dolgozók felé.

- **Szülő**

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának megfelelően az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak.
Nagy hangsúlyt fektetünk a szülői házzal való nyitottság folyamatában a mintaadásra. Azzal, hogy a szülő aktívan részt vesz az óvoda életében, mintát kap a pozitív nevelési módszerekhez. Ezáltal sok-sok olyan információhoz jutunk a gyermekről, az otthon környezetéről, mely segítséget nyújt számunkra az egyéni fejlesztés során.
A családdal való kapcsolattartásunk során nagy hangsúlyt fektetünk a kölcsönös bizalom kiépítésére. A szülők merjenek bátran hozzánk fordulni problémáikkal, osszák meg velünk a gyermekeikkel kapcsolatos gondjaikat, örömeiket.
A szülőkkel való kommunikációt a segítőkészség és megértő viselkedésünk jellemzi.
A család és az óvodapedagógusok közötti kommunikációeszközei az óvoda honlapja, üzenetek, napi beszélgetések, fogadóórák, családlátogatások, szülői segítőcsoportok, faliújság, szülői értekezletek. A szülőkkel folytatott kommunikáció során szerzett családi információkat bizalmasan kezeljük.
Nyitottságunk biztosítja az információáramlás zökkenőmentességét is, a szülőknek ismerniük kell hosszú és rövid távú céljainkat, csak így tudnak azonosulni kitűzött céljainkkal:

- Pedagógiai Programunk megismertetése a szülőkkel,
- Éves céljaink és feladataink ismertetése (óvodai és csoport szintű)
- A gyermekekkel kapcsolatos információk, fejlesztési feladatok (fejlődés nyomon követése) évente két alkalommal.

A szülők számára lehetőséget biztosítunk, hogy részt vegyenek közös óvodai és csoportszintű programok A családok bevonása az óvodai életbe aktivizálja a szülőket az együttműködésben, erősíti a szülők felelősségét, segíti a családi nevelés problémáinak megoldását.
Az óvodapedagógus a rendszerben mintát ad a közös játékra, a gyermekekkel való törődésre, a nevelésre.

Óvodánkban Szülői Szervezet működik, mely szoros kapcsolatot tart az óvodával és közvetítő szerepet tölt be a családi és óvodai nevelés között.
Programunk a családok szociális támogatásában, segítésében közreműködik:

- szolgáltatásokat biztosít: a gyermekek nevelését segítő programokkal speciális szolgáltató intézmények és az önkormányzat lehetőségeiről tájékozódik és
- közvetítő szerepet tölt be a családok felé.

Óvodánk ünnepei

Az ünnep a maga sajátos tartalmával, külső megjelenésével különleges érzelmek átélésére ad lehetőséget.

A közös készülődések, tervezgetések távlatot jelenthetnek a gyermek számára. Az ünnep célját akkor éri el, ha az óvoda mindennapjaitól eltérő külső keretek között zajlik, szervezésében a gyermekek is részt vesznek, koruknak megfelelő tevékenységgel. Az óvoda által a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttek és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotukat, amely segít szorosabbra fűzni a gyermek és szülő kapcsolatát, valamint a szülő és óvoda kapcsolatát.

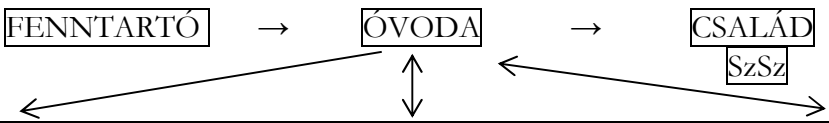
Óvodánkban az ünnepek az alábbi témakörben valósulnak meg

	Csoportszinten	Óvodai szinten
A gyermekek ünnepei	Születésnap, névnap Anyák napja Nagycsoportosok búcsúztatása	Mikulás Karácsony Gyermeknap
A természet változásaival összefüggő ünnepek	Farsang Húsvét Jeles napok Márton nap	
Nemzeti ünnepeink	Október 23. Március 15.	

Az óvodai ünnepek, ünnepélyek, jeles napok nyitott, vagy zárt megrendezését az óvodapedagógusok döntik el figyelembevéve a gyermekek fejlettségét, az óvoda hagyományait, a gyermekek és a szülők igényeit.
Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplő ruha felnőtteknek, és gyermekeknek egyaránt.

Külső kapcsolatok:
Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be.

KAPCSOLATOK MODELLJE

Társintézmények	Közművelődési Intézmények	Segítők
- Bölcsőde - Iskola - Uszoda	- Nemzeti Színház - Miskolci Csodamalom Bábszínház - Mozi - Könyvtár - Múzeum - Miskolci Állatkert és Kultúrpark	- Orvos-védőnő - Logopédus - Óvodapszichológus - MESZEGYI szakemberei - Pedagógiai Szakszolgálat - Óvodai szociális segítő

- Fontosnak tartjuk a környező bölcsődékkel való jó együttműködést, egymás munkájába való betekintést.
- A megfelelő iskolaválasztás céljából fontos az óvoda és az iskolák közötti együttműködés. Több iskolával kötöttünk együttműködési megállapodást, törekszünk az óvoda-iskola kapcsolatának ápolására.
- A 2018/ 2019-es nevelési évtől a Miskolci Gyarmati Dezső Sport Általános Iskola tanítói vezetik a judo és labdajátékos sportfoglalkozásokat középső és nagycsoportos gyermekek számára.
- Az úszás oktatást a Miskolci Kemény Dénes Uszoda látja el.
- A sokrétű nevelési feladatok megoldását segítik a közművelődési intézményekkel való együttműködés.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek megfelelő fejlesztése érdekében továbbra is szükséges a folyamatos kapcsolattatás:
    - Borsod- Abaúj- Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
    - Szakértői Bizottság
    - Logopédus
    - Óvodapszichológus
    - Orvos-védőnő
    - Óvodai szociális segítő
    - MESZEGYI szakemberei.

7. Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi tevékenység célja:

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetésére való törekvés.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Segíti az óvodapedagógusok gyermekvédelmi munkáját.
- Az óvodapedagógusok visszajelzéseit alapul véve nyomon követi és nyilvántartásba veszi a veszélyeztetett gyermekeket, és az okok megszüntetésére törekszik.
- Igyekszik feltárni a veszélyeztetettség okait, amennyiben az okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálattól.
- A védő-, óvó előírásokat figyelemmel kíséri, a szülőket tájékoztatja a támogatások lehetséges formáiról.

Az óvodai gyermekvédelmi tevékenység egyéb megvalósulási formái:

- Étkezési térítési kedvezmény igénybevételéhez segítségnyújtás a családok számára.

Feladat:

- A MESZEGYI felkérésére részt vesz az esetmegbeszélésen.
- Az óvodában, a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címét, telefonszámát az óvodai szociális segítő elérhetőségét.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

1. Játék

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Ezen egyedülálló eszközt használhatjuk legeredményesebben az óvodáskorú gyermek fejlődésének érdekében. A legtöbb információt a gyermekről, értelmi fejlettségéről, érzelmi akarati életéről, szociális érettségéről, mozgásfejlődéséről, a gyermeki személyiség egészéről a játék, különösen a szerepjáték adja.
Folyamatos napirendünk hatásaként a gyermek számára hosszantartó, zavartalan játékidőt biztosítunk. Így a gyermekeknek lehetőségük van arra, hogy addig folytathassák játékukat, míg az számukra érdekes, örömöt adó.

Gyermeki tevékenységek:

- Gyakorlójáték során ismerkedik az új játékeszközökkel, a környezettel.
- Tapasztalatait, ismereteit, elképzelését és az ezekhez fűződő érzelmeit megjeleníti szerepjátékában.
- Irodalmi élményeit szabadon választott, kötetlen módon dramatizálja, elbábozza.
- Az élethelyzeteket újra alkotó szerepjátékához, irodalmi élményéhez maga készíti el (barkácsolja) a szükséges eszközök egy részét, a bábokat.
- Kockákból és más játékszerekből, különböző alkatrészekből, anyagokból építményeket, különféle tárgyakat hoz létre (épít, konstruál).
- Pontos, meghatározott szabályok szerint zajló szabályjátékot játszik, amely lehet mozgás, vagy értelmi képességeket fejlesztő.
-

Az óvodapedagógus:

- Biztosítja a nyugodt légkört, a gyermek kiegyensúlyozottságához nélkülözhetetlen, mely játékára közvetlenül hatással van.
- A napirend összeállítása közben vegye figyelembe, hogy a gyermeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Juttassa érvényre a napirendben, a játékos tevékenységek szervezésében a játék kiemelt szerepét.
- Tegye lehetővé a gyermekek számára, hogy játékukban szabadon és zavartalanul jeleníthessék meg és dolgozhassák át élményeiket, tapasztalataikat, képzettársításaikat, amelyeket az őket körülvevő világról eddig alkottak.
- Tudatos jelenlétével biztosítja az élményszerű és elmélyült gyermekei játék kibontakozását.
- Adjon utánozható mintát a gyermekek játéktevékenységéhez, és vegyen részt a gyermekek játékában amennyiben játszótársnak kérik. Támogató, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival segítse a gyermekek játékát.
- Legyen a játék segítője, kezdeményezője a játékfolyamat elakadásakor. Segítse a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekek szabad mozgása, a játék térbeni kibontakozása, az egymás mellett játszó csoportok és az egyedül játszó gyermek számára is megfelelő hely szükséges.
- Érvényesítse, hogy a gyermekeknek lehetősége legyen az elbújásra, a szemlélődésre, illetve a terem átalakítására a játék céljainak megfelelően.

- Vegye figyelembe, hogy egy-egy gyermek óvodán kívüli egyéni élménye is lehet a közös játék kiindulópontja, és a közös játék ösztönözheti a kívülálló gyermeket arra, hogy bekapcsolódjék a játékba.
- Támogassa önállóságukat és adjon lehetőséget a szabad kezdeményezéseikre. Törekedjék arra, hogy a gyermekeknek az udvaron, a szabadban is, minden évszakban módja legyen a játékra.
- Nyújtson a gyermekek számára játéktevékenységet gazdagító élményeket, adjon utánzáson alapuló mintát.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a játékeszközök használatát, helyét és variációs lehetőségeit.
- Gondoskodjon olyan eszközökről, melyek többféle célt szolgálnak, és hozzájárulnak a gyermek fantáziájának fejlődéséhez.
- Gondoskodjon olyan játékeszközökről, melyek esztétikusak, könnyen tisztíthatók és biztonságosak a gyermekek számára.
- A játékeszközök válogatása során vegye figyelembe, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek, esetleg speciális játékeszközöket igényelnek.
- Tartsa szem előtt, hogy a játékeszközökből, anyagokból megfelelő mennyiségű álljon a gyermekek rendelkezésére.
- Fogadja el a gyermekek szabályait is, hagyja cselekedni, őket saját elgondolásuk szerint Engedjen teret érzelmeik, belső feszültségeik levezetésére a különböző játékfajtákon keresztül.
- Teremtse meg a feltételeket, hogy játékidőben barkácsolhassanak, bocsásson rendelkezésükre olyan eszközöket, anyagokat, melyek könnyen megmunkálhatók.
- Bábjátékával ébressze fel a gyermekek érdeklődését az önálló bábozáshoz, nyújtson segítséget a megvalósításához.
- Ösztönözze, hogy a gyermek szereplési vágya alkotó tevékenységgel párosuljon.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermek a szabadon választott játékban is megtartsa annak szabályait, társaihoz udvarias, előzékeny legyen.
- Érvényesítse, hogy a szabályjátékok szabályainak elfogadása önkéntes vállalás legyen, és a gyermek önállósága ne a szabályok önkényes megváltoztatásában fejeződjék ki.
- Vegye figyelembe, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek játékának fejlettsége eltér az ép gyermekekétől.
- Segítse elő, hogy oldódjanak a sajátos nevelési igényű gyermekek kapcsolatteremtési zavarai, ezáltal hamarabb résztvevőivé válhatnak az ép gyermekekkel való játéknak.

2. Verselés, mesélés

A 3 – 7 éves gyermek életkorának a vers és a mese a legmegfelelőbb irodalmi műfaj.
Élménye érzéki benyomásaiból támad, amely érzelmi állapotokat hoz létre. A gyermek szereti a verset és a mesét, örömöt okoz számára, várja a vele való találkozást. Az óvódában a 3-7 éves gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helyet biztosítunk.

Gyermeki tevékenységek:

- Befogadási időben a gyermek szívesen van a felnőttel, mondókázik, höcögtetőket mond, igyekszik bekapcsolódni a kezdeti passzív hallgatás után, már fokozatosan megtanulja ezeket.
- Képeskönyveket nézeget, barátkozik a képpel, felismeri a szereplőket, a történést, esetleg a szöveg érzelmi, hangulati tartalmát is.
- Az óvodapedagógus kezdeményezésekor mesét hallgat, majd később önállóan is kezdeményez mesemondást.
- A legkedveltebb meséket, verses meséket eleinte az óvodapedagógus vezetésével, majd később önállóan elmondja, dramatizálja.
- Verset hallgat, a legjobban tetsző szövegű, ritmusú verseket megtanulja.
- Más népek meséivel, irodalmi alkotásaival ismerkedik meg.

***Az óvodapedagógus*:**

- Teremtse meg az óvodapedagógus a mindennapos mesélés feltételeit, varázslatos hangulat megteremtésével a mesébe való beleélését.
- Tegye változatossá az irodalmi élményanyagot, szerettesse meg a verset, mesét, okozzon örömöt és érje el, hogy a gyermek igényelje ezeket.
- Segítse elő az anyanyelvi fejlesztést, jól kiválasztott versek, mesék alkalmazásával.
- Támogassa, hogy nyelvileg tiszta és értékes (meséket) irodalmi anyagot halljon a gyermek, fektessen nagy hangsúlyt a népi eredetű mesék felhasználására, melyeknek erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít.
- A versanyag kiválasztásánál is törekedjen a népi mondókák beépítésére, de válasszon jelentős magyar költők versei közül is.
- Törekedjék arra, hogy a verseket, mondókákat, a kedvelteket újra és újra hallhassák a gyermekek.
- Éreztesse, hogy a mindennapi mesemondás a nap lényeges eseménye.
- Törekedjék arra, hogy a kötetlen formában szervezett foglalkozásokhoz nyugodt csoportlégkört biztosítson, hogy azok a gyermekek is részesei legyenek a mesének, akik valamilyen más jellegű tevékenységet folytatnak.
- Segítse elő a gyermekek önálló mese és vers mondását, amely önbizalmukat erősíti.
- Teremtsen lehetőséget a bábozásra, mesedramatizálásra, melyben a gyermek elmondhatja érzelmeit, vágyait. Biztosítson ehhez megfelelő feltételt, eszközt a többszöri meseismétléssel. Egy mesét sokszor, sokféle formában halljon a gyermek.
- Elalvás előtt meséljen szelídebb, folytatásos mesét.
- Alapozza a könyvhöz, irodalomhoz való pozitív érzelmi kapcsolatukat.
- Juttassa a gyermeket színházi élményekhez is, látogassanak el báb – és nagy színházba, melynek során esztétikai, vizuális élményeket szerezhet.
- Alakítsa az irodalmi élmények segítségével közösségi érzelmeiket, magatartásukat.
- Az irodalom, nyelvi-stilisztikai eszközeinek kihasználása.
- Biztosítson a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek számára, fejlettségi szintjüknek megfelelő irodalmi nevelést.

3. Ének, zene, népi játék, tánc

A gyermekek esztétikai ítélőképessége ebben az életkorban még fejletlen, de nagyon sok befolyásoló tényező hat rá (rádió, televízió, egyéb gépi zene). Igen nagy az óvodai nevelés felelőssége, hogy megfelelő, helyes irányba terelje a gyermekek bontakozó zenei érdeklődését. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésbe, az élmény alapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Gyermeki tevékenységek:

- A gyermek szívesen, örömmel énekel, játssza a dalos játékokat.
- Csoportosan és egyénileg, tisztán és szépen képes énekelni.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondja.
- A már megtanult mozgásokat, gyakorolt dalokat újra és újra átéli.
- Gyakorolja a különböző hallás- és ritmusérzék fejlesztő feladatokat.
- Ő maga is kezdeményezi, szervezi a dalos játékokat, vagy játékot talál ki az énekhez.
- Esztétikusan, szépen, társaihoz igazodva mozog.
- Egyszerű játékos táncmozgásokat végez.
- Térformákat alakít ki segítséggel, majd önállóan is.
- Ütőhangszereket használ.

Az óvodapedagógus:

- Teremtsen minél több alkalmat, melyben közös tevékenységen keresztül fejleszti a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét és alkotókedvét.
- Érvényesítse a gyermek zenei tevékenységében a zene és mozgás összefonódását, a mindennapi tevékenységek során, a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Ösztönözze a gyermekeket a kezdeményezéseken az aktív részvételre.
- Törekedjen arra, hogy a megválasztott zenei feladatok a gyermek fejlettségi szintjéhez alkalmazkodva, megfelelően valósuljanak meg.
- Segítse zenei hallásuk, zenei kifejezőkészségük, ritmusérzékük fejlődését, fejlessze zenei kreativitásukat. (mozgás rögtönzése: zenére, dallamra, ritmusra)
- Adjon lehetőséget a gyermekek számára az általuk is kezelhető ritmushangszereken való játékra.
- Tekintse feladatának közvetlen környezetünk néphagyományainak ápolását. (Borsodi Népi Gyermekjátékok megismerésével)
- Kövesse a fokozatosság elvét a zenei anyag összeállításában, feldolgozásában, a zenei képességek fejlesztésében.
- A zenehallgatási anyag kiválasztásakor törekedjen arra, hogy repertoárja gazdag, változatos, multi-, interkulturális legyen. Tartalmazzon kortárs művészeti alkotásokat is.
- Változatos dalos játékok éneklésével, játszásával adjon módot a térérzékelés minél többoldalú megtapasztalására.
- Használja ki a tánc nyújtotta személyiségfejlesztési lehetőségeket, érje el, hogy a gyermekek szeressék meg a zenét, tudjanak önfeledten zenére mozogni, érzelmeket kifejezni.

- Ismertesse meg más népek mondókáit, gyermekdalait. (nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó és migráns közösségek)
- Biztosítson a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermek számára fejlettségi szintjének megfelelő zenei anyagot és képességfejlesztő feladatot.
- Tartson kapcsolatot a közeli zeneiskolával, a tehetséges gyermekek felkarolása miatt.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A tevékenység alkalmas arra, hogy a világba kilépő gyermek szemét tágra nyissuk, érdeklődését, csodálkozó tiszteletét felkeltsük az őt körülvevő világ színei, formái iránt. Az óvodában nem művészeket nevelünk, hanem olyan gyermekeket, akik törekszenek munkájukban a szépség ábrázolására, magatartásuk és cselekvéseik szép és jó kivitelezésére. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra fenntarthatóságra nevelés.

Gyermeki tevékenységek:

- A gyermekek a rendelkezésükre álló eszközökkel rajzolnak, firkálgatnak.
- Festenek, hogy vágyaikat, gondolataikat, elképzeléseiket színes, dekoratív képpé alakíthassák.
- Közös bábozásaikhoz, dramatizálásaikhoz kiegészítő kellékeket barkácsolnak.
- Szüleik, barátaik iránti szeretetük, összetartozásuk kifejezésére apró ajándéktárgyakat készítenek.
- Papírt hajtogatnak, montázst készítenek annak érdekében, hogy környezetüket szebbé, barátságosabbá varázsolják.
- Játékaik kiegészítéséhez, elképzeléseik megvalósításához barkácsolnak.
- Díszítenek különböző anyagok és termések felhasználásával.
- Különböző eszközökkel és technikákkal nyomot hagynak. (ujjal való festés, tükrön habbal történő nyomhagyás, vastag zsírkréta használata)
- Festenek, rajzolnak hagyományos és sérülés-specifikus eszközökkel.

Az óvodapedagógus:

- Győződjön meg arról, hogy a gyermek számára van egy állandó hely a csoportszobában, ahol zavartalanul, kényelmesen dolgozhat.
- Biztosítson az egész nap folyamán elegendő időt a tevékenység végzésére.
- Tegye lehetővé, hogy mindig elérhető helyen álljon a gyermek rendelkezésére mindenféle anyag és eszköz, amivel a fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat.
- Gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagítása, saját formanyelv, alkotó, alakító önkifejezés fejlődésének segítése.
- Juttassa a gyermeket egyéni fejlettségi szintjének megfelelően képi- plasztikai kifejező képesség birtokába.
- Alakítsa ki az elemi komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet.
- Segítse a téri, formai- és színképzetek kialakulását, gazdagodását.
- Ismertesse meg a gyermeket a különböző anyagokkal, változatos munkafogásokkal, technikai alapelemekkel.

- Fejlessze az eszközök használatának, karbantartásának szokásait, a munkaszervezés képességét.
- Teremtse meg a képi- plasztikai, ábrázoló- és konstruáló képesség fejlődésének feltételeit.
- Biztosítsa az élmények, megfigyelések és a fantázia, képi- térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét.
- Teremtse meg az ábrázolás hangulati feltételeit, a fejlődést belülről serkentő motiválást, juttassa a gyermeket az alakítás, formázás öröméhez.
- Juttassa a gyermeket vizuális élményekhez múzeumlátogatások, művészeti alkotások megtekintése által.
- Érje el személyes példamutatással, hogy a gyermekben kialakuljon a szép iránti nyitottság, igényesség.
- Vegye figyelembe és alkalmazza a kompetencia tématerv ajánlásait. (a program szerint működő csoportot)
- Segítse a kezdeményező, kreatív megoldások érvényre jutását.
- Törekedjen jó minőségű, természetes anyagok használatára.
- A sajátos nevelési igényű gyermeket juttassa minél több és változatos élményanyaghoz, mivel sérülésükből fakadóan képi látásmódjuk beszűkült.
- A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermek számára biztosítson a képességek fejlesztéséhez szükséges speciális eszközöket és anyagokat (pl.: ceruzafogók, vastagabb rajzeszközök, csúszásgátló alátét, papírlefogó, speciális olló, gyurmák, festékek).
- Használja ki a tevékenység lehetőségeit abból a szempontból, hogy a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek gátlásait oldja, csoportba való beilleszkedését segítse.

5. Mozgás

Az óvodáskorú gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, önérvényesítési módja a mozgás. Mivel a gyermekek a nap nagy részét az óvodában töltik, ezért nekünk kell biztosítani a lehetőséget a mozgásra, a testi képességek fejlesztésére. Tudatosan építünk a gyermek mindennapi életében használt spontán tapasztalat útján szerzett mozgásismereteire, s azokat a tervezett, szervezett foglalkozásokon fejlesztjük, bővítjük.
Az óvodai mozgás szervezeti kereteit és tartalmát tekintve alkalmas az életen át tartó sportolás megalapozására. Az óvodáskor sokrétű mozgásformák tökéletesedésének az első mozgáskombinációk megvalósításának az időszaka. Az alapkészségek középső és nagycsoportban differenciálódnak, az ebben a korban kialakított széles mozgásbázis nagyon stabil és egy életre szóló szilárd alapot adhat. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- spontán, aktív, szabad játékban megjelenő mozgástevékenység,
- irányított mindennapos mozgásfejlesztés
- szervezett mozgásos tevékenység

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (a kiemelt néptánc), amelye jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvódai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszó udvaron is megszervezhető.

Gyermeki tevékenységek:

- természetes támaszgyakorlatokat végez,
- mozgásos játékokat, szabályjátékokat játszik,
- gimnasztikai gyakorlatokat végez,
- járás-, futás- és ugrásgyakorlatokat végez,
- különböző eszközökkel dob,
- egyensúlygyakorlatokat végez,
- természetes mozgásokat végez,
- kéziszereket használ,
- guruló mozgásokat végez.,
- szabadban kötetlen mozgásgyakorlatokat végez.

Az óvodapedagógus:

- Biztosítsa a rendszeres egészségfejlesztő testmozgást a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékokat és feladatokat, valamint a pszicho motoros készségek és képességek kialakítását, formálását és fejlesztését.
- Segítse elő a természetes hely, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulását, a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakaszát a sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban való gyakorlási formákkal, játékokkal, mellyel biztosítja a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező hatását.
- Biztosítsa a mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazását, amelyek kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül az erő és állóképesség fejlődésére, és befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.
- Teremtse meg azokat a feltételeket, amelyeknek fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásban, felerősítésében kiegészítve a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.
- Egészítse ki a spontán és a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket az irányított mozgásos tevékenységekkel. Építse be a komplex testmozgásokat az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben ezek együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív én-kép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.
- Biztosítsa minden gyermek számára a spontán – játékban, azon belül a szabad játékban-, megjelenő mozgásos tevékenységeket, az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés mindennapján, az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével.
- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül, illetve törekedjen a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.
- Biztosítsa a gyermek szabad mozgásgyakorlásának feltételeit, adjon ötleteket, irányítsa a gyermek figyelmét a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.
- Biztosítson változatos eszközöket, megfelelő helyszíneket a változatos mozgásgyakorláshoz, ötleteivel gyarapítsa a kézi szerek skáláját, hozzon létre sokféle eszközkombinációt.
- Teremtsen minél több mozgási lehetőséget óvodán kívül is, vigye a gyermeket játszótérre, uszodába, kirándulni, korcsolyázni, stb.

- A szülőkkel együttműködve, a gyermekkel egyéni érdeklődésének, temperamentumának figyelembe vételével differenciált (prevenció, korrekció, tehetséggondozás) mozgáslehetőség biztosítása.
- Vállaljon szerepet a prevencióban, gerincferdülést és lúdtalp megelőző tornagyakorlatok tervezésével a mindennapi mozgásban.
- Keltse fel az igényt a gyermekben a játék és verseny iránt, elégítse ki ezeket, szerettesse meg a mozgást.
- Valósítsa meg a mozgásműveltség kialakulását.
- Törekedjen a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgásra késztető biztonságos környezet kialakítása.
- Biztosítson a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek számára, fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgási lehetőséget.

Az óvodai sportfoglalkozások rendszere:
Nagycsoport:
Úszás: heti 45 perc, heti 1 alkalom.
Labdás alapozó játékok: 1 foglalkozás 20 perces, 1 foglalkozás 25 perces, heti 2 alkalom.
Judo alapozó: 1 foglalkozás 20 perces, 1 foglalkozás 25 perces, heti 2 alkalom.
Az úszásfoglalkozások a Miskolci Kemény Dénes Uszodában valósulnak meg, az uszoda szakembereinek irányítása mellett.
A labdás alapozó foglalkozásokat a Gyarmati Dezső Sport Általános Iskola labdás akkreditált továbbképzést elvégző tanítói tartják.
A judot óvodai gyakorlattal rendelkező oktató tartja.
Az év során 10 alkalom „ovi-kori „oktatás , gyakorlott oktatókkal, szülők igényei alapján

Bozsik foci:
Az Magyar Labdarugó Szövetséggel kötött együttműködési megállapodás szerint évente 4 alkalommal veszünk részt a programban.

6. A külső világ tevékeny megismerése
Célunk, olyan gyermeki személyiség kialakítása, mely életkorának megfelelő biztonsággal tud tájékozódni.
Harmóniában képes élni a természeti környezettel, tudatában van annak, hogy ő is felelős a környezetéért, képes rácsodálkozni a természet szépségeire.
Olyan közösségi magatartás viselkedésmód kialakítása, melynek birtokában képes lesz a gyermek értékelni és tisztelni szülőföldjét, hazai tájat, lakóhelyét, helyi hagyományokat, szokásokat.

Gyermeki tevékenységek:

- A gyermek az óvodapedagógus segítségével ismerkedik az őt körülvevő társadalmi környezet színtereivel, ezek funkcióival.
- Tiszteletben tartja a mások által létrehozott értékeket.
- Folyamatosan betartja a kialakult szokásokat, szokásrendszereket, melynek segítségével harmonikusan együtt tud élni környezetével.
- Megismeri a szülőföld és az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét és védelmét.

- Megismeri a népi kultúra gazdag világát, a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakokhoz, valamint az egyházi ünnepekhez kapcsolódva.
- Tapasztalatot szerez az élő- és élettelen környezet összefüggéseiről.
- Tevékenyen részt vesz az őt körülvevő környezet alakításában, formálásában.
- Gyönyörködik a természet szépségeiben úgy, hogy közben érintetlenül hagyja azt.
- Részt vesz a környezet átalakításában, védi, óvja a környezetet, a természetet.
- Folyamatosan ismerkedik az őt körülvevő növény - és állatvilággal, tiszteletben tartva azok életkörülményeit.
- Cselekvően részt vesz a megismerési folyamatokban.
- Tapasztalatai alapján gondolkodási műveleteket végez.
- Ismerkedik a környezet matematikai vonatkozásaival, tapasztalatokat szerez, ezeket feldolgozza, beépíti ismeretrendszerébe.
- A tiszta környezet kialakítását a gyermekek közreműködésével.
- A környezet védelme, szelektív hulladékgyűjtés.
- Minél több idő töltése a szabadlevegőn, séta, kirándulás szervezése.
- A mindennapi feszültség, létbizonytalanság a korszerűtlen táplálkozás a gyermek életét negatívan befolyásoló tényező, ezért fontos az egészséges életmódra nevelés.
- Jeles napok megünneplése.
- Zöld Óvoda Programok megvalósítása.

Az óvodapedagógus:

- A gyermek aktivitására és érdeklődésére építve a környező világ minél több jelenségével hozza természetes, érzékszerveit ingerlő közelségbe, így tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti,- emberi, -tárgyi környezete formai, mennyiségi, téri viszonyairól, esztétikai szépségéről.
- Szervezzen - lehetőség szerint - témához kapcsolódó sétát, kirándulást, programokat, (múzeum, tárlatlátogatás, stb.) a gyermekcsoport számára. Ezen alkalmak adjanak lehetőséget arra, hogy a gyermek rácsodálkozhasson az őt körülvevő természeti és társadalmi környezet szépségeire, jelenségeire, így pozitív érzelmi viszony alakul ki a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
- Segítse a gyermeket – miközben felfedezi környezetét - hogy olyan tapasztalatok birtokába jusson, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Ismerje meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, szeresse és védje azokat.
- Segítse a gyermeket abban, hogy a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jusson, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Ismerje fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, így alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík-és mennyiségszemlélete.
- Biztosítson elegendő időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartás formálás alapozására, alakítására.

- Biztosítson a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek számára, fejlettségi szintjüknek megfelelően a külső világ tevékeny megismerésében.
- Teremtsen lehetőséget alkalmi és folyamatos megfigyelésekre, az ismeret és tapasztalat szerzés érdekében az alábbi témakörökben.

Természeti környezet témakörében:

- Figyeltesse meg az évszakok hatását a természetre, változásainak jellemző jegyeit.
- Tevékenységeken keresztül ismertesse meg a hónapok, hetek, napok, napszakok változását, egymásutániságát.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek tapasztalatokat gyűjtsön az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről.
- Ismertesse meg az évszakokhoz kapcsolódóan a növények (zöldség, gyümölcs, virág) jellemző tulajdonságait, gondozását, felhasználásának lehetőségeit.
- Ismertesse meg a gyermekkel a környezetünkben található fák, bokrok, gyógynövények nevét, fedeztesse fel jellemző tulajdonságaikat, figyeltesse meg évszakonkénti előfordulásukat.
- Ösztönözze a gyermeket a természetes anyagok széleskörű gyűjtésére, felhasználására.
- Figyeltesse meg az állatok külső jegyeit, életmódját, kicsinyeit, hangját lehetőlegvalóságos környezetünkben.
- Biztosítsa a madáretetéshez szükséges feltételeket,- esetenként akváriumban élő halak gondozását. Adjon lehetőséget a növények közvetlen gondozására, fejlődésük folyamatos megfigyelésére a csoportban, udvaron. (Csíráztatás, hajtatás, ültetés, virágoskertben, csoportban stb.)
- Fedeztesse fel környezetünk színeit.
- Segítse elő, hogy egy-egy tárgyat, fogalmat, jelenséget minél több oldalról, összefüggéseiben ismerjen meg. Kísérletezhessen növényekkel, vízzel, széllel, fénnyel, hóval stb. Gondolatait, véleményét bátran, elmondhatja, véleményt cserélhetnek.
- Ébressze fel a gyermekben a környezete iránti szeretetet, a megóvás igényét, hogy a későbbiekben természet szerető, természettisztelő, értékeit megbecsülő emberré váljon. Ezért ösztönözze a gyermeket abban, hogy aktívan vegyen részt környezete formálásában, védelmében, és a megóvásához szükséges szokások gyakorlásában, így válik környezettudatos magatartást követő felnőtté.
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a környezeti ártalmakra, a környezetszennyezés negatív hatásaira, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára.
- Szervezzen ismeretszerző tevékenységeket a föld, levegő, víz védelmére. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntésképességének fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Társadalmi környezet témakörében:

- Ismertesse meg a szülőföld, a helyi néphagyományok és szokások, a tárgyi kultúra értékeit, védelmét.
- Ismertesse meg a gyermeket a közvetlen környezetével, a környező intézmények rendeltetésével, a helyi nevezetességekkel.
- Ismertesse meg a környezetünkben élő felnőttek munkájával.

- Adjon lehetőséget, hogy a gyermek beszéljen a családról, a családtagok összetartozásáról, otthoni feladataikról, munkájukról.
- Játék során ismerkedjen meg érzékszerveivel, testrészeivel, azok funkciójával, ápolásával.
- Figyeltesse meg és gyakoroltassa a gyalogos közlekedés szabályait, illetve a járműveken való utazást, a helyes viselkedést.

Matematikai tartalmú kiegészítve:

- Használja ki a gyermek természetes kíváncsiságát, érdeklődését.
- Biztosítsa a lehetőséget, hogy a gyermek szabadon próbálkozhasson, elemi tapasztalatokat szerezhessen, gyakorolhasson, egyéni fejlettségének figyelembevételével a nap folyamán.
- A 3-4 éves gyermekek között játék közben biztosítson helyzeteket matematikai tartalmú tapasztalatszerzésre.
- Vegye figyelembe a gyermek eltérő fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, szükség szerint differenciáljon.
- Biztosítsa a gyermek önálló problémamegoldó gondolkodásának fejlődését.
- Változatos matematikai tartalmú játékokban gyakorolhassa a gyermek a különféle gondolkodási műveleteket Tegye lehetővé, hogy a gyermek kísérletezzen, próbálkozzon különböző megoldásokkal, majd szabadon elmondhassa véleményét, ítéletet alkothasson.
- Biztosítson a gyermek számára elegendő helyet, időt, eszközt a tapasztalatszerzésre.
- Adjon lehetőséget arra, hogy tapasztalatait más helyzetben, szituációban is alkalmazhassa.
- A feladatok megfogalmazásánál törekedjen annak pontos megfogalmazására, és a gyermeket is a helyes szóhasználatra ösztönözze.

7. Munka jellegű tevékenységek

A munka végzését külső szükségesség indokolja. A gyermeknek valamit el kell végeznie, aminek eredményét ő és a környezete is tapasztalja.

Gyermeki tevékenységek:

- Naposság, melynek során a gyermek olyan munkát végez, amely nélkülözhetetlen a csoport életrendjében. (A naposság keretébe tartozó tevékenységeket, azok szabályozását az óvodapedagógusok maguk döntik el.)
- Alkalomszerű munkát végez a környezet átalakítása, a napirend céljainak megvalósítása érdekében. Az időről időre szabályosan ismétlődő munkában részt vesz.
- Évenként ismétlődő munkatevékenységek: ünnepekhez kapcsolódó, Pl. Karácsonyi mézeskalácssütés, Anyák napjára készülődés, teremdíszítés születésnapokra, farsangra, stb.
- Az óvodapedagógus munkáját segítő kisebb feladatok, megbízatások, melyek a napi tevékenységből adódnak.
- Növény- és állatgondozás, melynek során ezek életfeltételeinek megteremtéséhez járulnak hozzá a gyermekek.
- A csoportok udvarrészeinek folyamatos gondozása, szépítése, rendben tartása.
- Lehetőség szerint az évszaknak megfelelően segítenek az udvar, a kert rendbetételében, gondozásában, virágokat ültetnek, locsolnak, veteményeznek.
- Kerti szerszámokat használnak, komposztálnak, papírhulladékot gyűjtenek.

Az óvodapedagógus:

- Cselekvő tapasztalással fedeztesse fel a munka hasznosságát, szükségességét.
- Biztosítsa, hogy a gyermek aktív munkatevékenysége játékos jellegű maradjon, de erősítse és fejlessze az önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvéseket, a munka sajátos, játéktól eltérő vonásait a gyermeki szükségleteket kielégítve.
- Szervezze úgy a munkatevékenységet, hogy a gyermek számára természetes, vonzó legyen a munkába való bekapcsolódás, belső motiváció késztesse erre őt, önként, örömmel és szívesen végezze azt.
- Ismertesse meg a gyermekkel az általa végzett munka menetét, az eszközök helyes használatát a tevékenység esztétikus végrehajtását.
- Ösztönözze őket arra, hogy ebben a helyzetben is képesek legyenek alkalmazkodni egymáshoz.
- Tudatosítsa, hogy a munka eredménye akkor tökéletes, ha pontosan, alaposan, a szabályoknak megfelelően végzik, szoktassa a gyermekeket a fegyelmezett, kitartó munkavégzésre.
- A balesetvédelmi, higiéniai szabályokat tartassa be.
- Törekedjen arra, hogy a képességeikhez mérten mindenkinek legyen valamilyen feladata a csoport életében.
- Juttassa a gyermekeket az „én csináltam", „mi csináltuk" sikerélményéhez.
- Segítse elő, hogy a gyermekek fejlettségüktől függően bekapcsolódhassanak az udvari munkába (ásás, gereblyézés, locsolás).
- Segítse elő, hogy a gyermekek megismerjék az óvoda dolgozóinak munkáját.
- Fejlessze a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek munkához való pozitív viszonyát.
- Adjon lehetőséget arra, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően saját környezetükben környezetvédelemmel kapcsolatos munkát végezzenek.
- Konkrét, reális fejlesztő értékelést adjon a gyermek életkorához igazodva.
- Erősítse a családban azt a szokást, hogy a gyermekek otthon is végezzenek saját személyiségükkel kapcsolatos tevékenységeket, vonják be a közös tennivalókba.
- A sajátos nevelési igényű gyermek számára a képességéhez mérten nyújtson segítséget (se többet, se kevesebbet).
- A naposság bevezetésénél mind az életkor, mind a kiválasztott gyermek fejlettségét vegye figyelembe (naposság vagy csak önmaguk kiszolgálása), különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekre.
- A munka jellegű tevékenységek szervezésekor az igényesség, a rendszeresség és az esztétikai szempontok dominálnak.

8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodás gyermek tanulására a cselekvő gondolkodás jellemző, ami a gyakorlatban a gyermek számára szinte játék. A tanulási folyamatnak szociális, mozgásokon alapuló és értelmi képességeket mozgató összetevői vannak. Többnyire mindig mindegyik összetevő jelen van és az hogy mikor melyik dominál, mikor melyik kap nagyobb hangsúlyt az mindig az adott tanulási helyzettől, valamint a gyermek általános és pillanatnyi állapotától függ. Konkrétan az érési folyamatának irányától és tempójától, ami nem egyenletesen alakul. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvódai életet átfogó, folyamatos és alapvető folyamat. A

gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvódapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, és ismereteire.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciájának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
Az óvodában a tanulási folyamat kísérletezéseken, felfedező ismeretszerzésen, valódi cselekvésen alapul, érzelmi megközelítés és saját élményű tanulás keretében.
A játékba, tevékenységbe integrált tanulás a fejlesztés előfeltétele.

Tanulásszervezési formáink:

- utánzásos tanulás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- cselekvéses tanulás,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, az egyéniségéhez igazodó értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

A tudatos tervezőmunka, az optimális egyéni fejlesztés eredményeként minden gyermek magasabb fejlődési fokozatot ér el a korábbihoz képest.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódig. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:
testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálódásának, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről;
    - tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat,
    - ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait,
    - ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét,
    - felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit,
    - ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák,
    - szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek,
    - elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg.
- Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség-harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.
A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

Nagyon fontos, hogy a gyermekeket onnan kell fejleszteni, ahol jelenleg tart, és olyan messzire vinni a dolgok megismerésében amennyire elképzelhető.

Tehetséggondozás
Tehetségen azt a veleszületett adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.
Óvodában tehetség-ígéretekről beszélünk. Először a tehetség-ígéretek megállapítása történik, majd a fejlesztés egyénre szabott módjával folytatódik.
Célunk:

- a tehetséges gyermek erős oldalának a fejlesztése.
- egy adott tehetséges gyermek tehetségével összefüggő gyenge oldalának kiegészítése.
- olyan területek támogatása, amelyek kiegészítik a direkt tehetségfejlesztést.

Feladat:

- felismerni és gondozni a tehetségígéretű gyermekeket a csoportban, vagy külön foglalkozásokon,
- bevonni a szülőket a fejlesztő munkába,
- újszerű módszerekkel, egyénre szabott technikákkal foglalkozni a gyermekekkel.

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartászavaros gyermekek integrált nevelése kapcsán feladataink:

- az integráló csoport létszámának optimális meghatározása,
- a korrekció és gyógypedagógiai fejlesztés biztosítása,
- a gyermekekkel foglalkozó szakemberek csapatmunkája,
- az óvodapedagógusok felkészítése, segítése a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására,
- az óvodapedagógus és gyógypedagógus együttműködése az egyéni fejlesztési program megvalósulása érdekében.

A hátrányos helyzetű gyermekek optimális fejlesztése érdekében fontos feladat:

- az előítéletektől mentes, megértő, segítő, attitűd kialakulása,
- a hátránykompenzációt, a fejlődés segítését szakemberek segítségével,
- az elvárt viselkedési formák tanítása az integrált nevelés érdekében.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
VADÁSZ ÚTI TAGÓVODÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Vadász Úti Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci
3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.
Adószám: 15766115-2-05
OM azonosító: 028572

ADAPTÁCIÓ:

A LÉPÉSRŐL-LÉPÉSRE MINŐSÍTETT ÓVODAFEJLESZTŐ PROGRAM ALAPJÁN

Tartalom

I.1 Helyzetelemzés, óvodakép 5
I.2. Gyermekkép 5
II.1. Az óvodai nevelés feladatai 5
II.1.1. Az egészséges életmód alakítása 7
II.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés és fejlesztés 8
II.1.3. Az anyanyelvi, értelmi nevelés és fejlesztés. 9
II.1.4. Multikulturális nevelés, esélyteremtés 10
II.2. A Lépésről-Lépésre Óvodafejlesztő program alappillérei 10
II.2.1. Individualizálva szocializál 11
1. Az individualizálás elvei: 11
2. Az individualizálás lehetőségei a játékban 12
3. Érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása 14
II.2.2. Sajátos tevékenységközpont rendszer az óvodai élet tevékenységeinek formái 17
Matematika 35
II.3. Az óvodai élet megszervezése 39
TERVEZÉS 39
II.4. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei 42
II.4.1. Ünnepeink 42
II.4.2. Megemlékezéseink 43
II.4.3.Az óvoda rendezvényei 43
II.5. Szolgáltatásaink 43

Aranyosi Ervin: Gyermeki lélek részlet

Ne kösd feltételhez az
ő szeretését,
hagyd meg igazságát
lelke boldog részét.
Tanulj inkább tőle
csodálni világot,
szeretni az élőt,
mit a lélek látott!

Hadd tudjon örülni e
szép földi létnek!
Hadd keljen lelkében
boldog földi ének!
Hadd áradjon lelke, tegyen
mindent szebbé, váljon a
világa
végre nemesebbé!

Hagyd a csodás lelkét
őszintén örülni, a
világ trónjára
boldogan felülni!
Élvezni a létet,
mást is felemelni,
saját életéhez szép
értelmet nyerni!

I.1 Helyzetelemzés, óvodakép

A Miskolc-Pereces városrészben elhelyezkedő integrált intézményként működő Miskolci Integrált óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodájában két csoportban folyik a 3-7 éves korú gyermekek nevelése. Az ide járó hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nagy száma, valamint a családok társadalmi, szociokulturális háttere miatt intézményünk csatlakozott az EFOP 3.1.5-16-2016-0001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása" kiemelt projekthez. A nevelők és szülők közös törekvése, hogy a gyermekek biztonságban, egészségben nevelődjenek, ismeretekben, tudásban gazdagodjanak, miközben tehetségüket és egyéniségüket kibontakoztatva szocializálódnak. Óvodánk tiszta levegőn, csöndes helyen, erdő övezte környezetben található. A közeli erdőszél nagyon sok közvetlen tapasztalatszerzésre nyújt lehetőséget a hiányos ismeretekkel óvodába érkező gyermekek és aluliskolázott szüleik számára. Egyéni arculatot biztosítanak intézményünknek a "zöld óvoda" programok. Két csoportos, külterületi óvodára jellemző a családias, otthonos, megtartó, biztonságot nyújtó légkör. A családok jól ismerik egymást. A két csoportban a testvérek, rokonok, szomszédok, barátok egy csoportba kerülnek, megkönnyítve a családból való kiszakadást, s a HH, HHH, BTMN, valamint a SNI gyermekek számára biztonságot nyújtó, befogadó légkör kialakítását.

I.2. Gyermekkép

Programunk a 3-7 éves korú gyermekek fejlődésének támogatását és személyiségük fejlesztését vállalja fel. A gyermekekhez, mint egyedi, mással nem helyettesíthető individuumokhoz és szociális lényekhez, az életkori sajátosságok és az egyéni szükségletek, különbségek ismeretében közelít. Ennek tudatában nevelőmunkánk eredményeként el szeretnénk érni, hogy rendelkezzenek gyermekeink az alábbi személyiség tulajdonságokkal:

- legyenek autonóm személyiségek, rendelkezzenek pozitív énképpel, önérvényesítő képességgel, érzelmi gazdagsággal, legyenek érzékenyek a művészetek, a természeti, társadalmi környezetük iránt,
- tudják saját szükségleteiket kifejezni,
- sajátítsák el a kulturált magatartás szokásait, az önfejlesztő, a befogadó, elfogadó, együttműködő, segítőkész magatartást, az empatikus, szolidáris viselkedést, a rugalmas gondolkodás, a kreativitás képességét,
- ismerjék fel és fogadják el a különbözőségeket, legyenek toleránsak a kiemelt figyelmet igénylő társaikkal szemben.

II.1. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladatai az óvodai élet tevékenységformáinak keretében, az óvodapedagógus tudatos nevelőmunkájának következtében valósulnak meg, és a gyermekek személyiségének fejlődését eredményezik. Az intézményben folyó pedagógiai munka segítse elő az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség sokoldalú kibontakozását a hátránycsökkenést az életkori és egyéb sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételét az iskolaérettség eléréséhez.

Célunk:
hogy gyermekeink egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét, szem előtt tartva az egyenlő bánásmód elvét. Nevelőmunkák célja továbbá:

- az óvodánkba járó gyermekek esélyegyenlőségének megvalósítása,
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai elhelyezés biztosítása az önazonosság megőrzése mellett,
- multikulturális nevelésen alapuló integráció megvalósítása,
- egészséges életmódra nevelés,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének, beilleszkedésének segítése, egyéni és differenciált fejlesztés, egyenlő bánásmód által,
- tehetséggondozás.
- tankötelezettségi korúaknak az iskolaérettség elérését.

A gyermekek differenciált fejlesztése nem kiemelten, hanem saját csoportjukban egyéni, illetve kiscsoportos formában történik. A fejlesztési terv végrehajtásával kívánjuk elérni, hogy gyermekeink kiegyensúlyozottak, érdeklődőek, nyitottak legyenek az ismeretek befogadására, és váljanak alkalmassá az iskolai tanulmányok megkezdésére. A családok nagyobb odafigyelést tanúsítsanak gyermekeik gondozására, nevelésére.

Feladataink:

- a méltányos óvodai nevelés megerősítése,
- az óvoda befogadó, hátránycsökkentő és preventív szerepének erősítése a későbbi iskolai sikeresség érdekében,
- a gyermekek családi körülményeinek feltérképezése az óvodába lépés előtti
- családlátogatással,
- a gyermekek fejlettségének megismerése,
- a gyermekek csoportba való befogadásának elősegítése személyes példamutatással,
- az egyenlő, valamint egyéni bánásmód, a folyamatosság, a fokozatosság elvének kiemelt alkalmazása, valamint konstruktív fejlesztés biztosítása,
- szociálisan hátrányos helyzetű, valamint a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatása, szocializációjuk támogatása, az étkezési, higiénés, öltözködési szokások kialakítására, a közösségi életre nevelés, a beilleszkedés elősegítésére helyezi a hangsúlyt.

A fejlesztés tartalma:
Szeretetteljes légkörben fogadjuk a gyermekeket. Fontosnak tartjuk, hogy a családok bizalmát elnyerjük. Az új gyermekek befogadását elősegítik a vegyes életkorú csoportok. Kevés új gyermek érkezik, így több időt, egyéni törődést, differenciált segítségnyújtást, figyelmet tudunk rájuk fordítani. Az óvodában maradók segítenek a befogadásban, beilleszkedésben, a csoportélet, a közösség szokásainak elfogadásában.
A családokat tájékoztatjuk az óvoda alapvető elvárásairól, valamint segítjük a szülőket a tárgyi feltételek megteremtésében ruhagyűjtési akciók, óvodai felszerelések beszerzése által.

II.1.1. Az egészséges életmód alakítása

Egészséges életmód, gondozás

Befogadás ideje alatt megismertetjük a gyermekekkel a mosdó és a wc használatát, a testápolási szokások sorrendjét, s ezeket a helyes egészségügyi szokások kialakulásának érdekében folyamatosan, következetesen gyakoroljuk.
Az otthoni, rendszertelen, egyoldalú táplálkozást óvodánk konyhája napi rendszerességgel igyekszik kompenzálni étrend összeállítás, új ízek stb.
A reggeli nélkül érkező gyermekeket megreggeliztetjük. Az étkezési szokásokban előforduló egyéni különbségeket, lemaradást kulturált körülmények biztosításával, személyes példaadással próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni. A főzőkonyha étrendje elősegíti az egészséges, sokszínű, korszerű táplálkozást.
Az öltözködési szokásokat a szülők bevonásával fokozatosan alakítjuk, hangsúlyozzuk a réteges, az időjáráshoz igazodó öltözködés szükségességét
A jó közérzethez elengedhetetlen a fehérnemű tisztántartása és váltása. A mindennapos mozgás és a túrázás felváltva valósul meg intézményünkben az egészséges tiszta levegőn és tiszta forrásvíz használatával. / Vilma forrás/
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

Feladatok:

- az egészséges életmód tárgyi feltételeinek biztosítása,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet nyújtása,
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteik kielégítése,
- az egészséges életmód szokásainak kialakítása, különös tekintettel a komfort nélküli lakásokban élő családok gyermekeinek alapvető higiéniai szokásainak megalapozására,
- az egészség megőrzése, edzése, prevenció, valamint a gyógytestnevelés megszervezése a Pedagógiai Szakszolgálat véleményét figyelembe véve,
- rendszeres kapcsolattartás az óvoda orvosával és védőnőjével a gyermekek egészségének ellenőrzése érdekében,
- a szülők rendszeres tájékoztatása,
- az érzékszervek egészséges működésének segítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás, a testi képességek, a mozgáskultúra fejlesztése.

Gyógytestnevelés

A nevelési-oktatási intézményekre nagy feladat és fellelőség hárul az egészséges életmódra nevelés, az egészség védelme, a betegségek megelőzése terén. A gyermekorvosi és ortopédiai szűrővizsgálatok feltűnően magas arányban mutatnak ki, már óvodáskori, kezdődő mozgásszervi elváltozásokat, ami iskoláskorban tovább emelkedik.

Egyre hangsúlyosabbá válik a nevelésben a prevenció, mely a mozgás részét képező gyógytestnevelési kategóriák alapja. Felismerve ennek a kérdésnek a fontosságát az intézményünkbe járó gyermekek részére gyógytestnevelési foglalkozások elérhetőségét biztosítjuk a Pedagógiai Szakszolgálat véleményét alapul véve. Gyermekeink hátrányos szociális hátterét is figyelembe véve fokozott felelősséget kell vállalnunk egészségük javítása, védelme érdekében. A mindennapi mozgás szervezése közben külön figyelmet fordítunk a lábboltozatot erősítéséhez szükséges mozgásanyag kiválasztására.

A gyógytestnevelési elemeket is magába foglaló mozgásfoglalkozások várható eredményei: A gyógytestnevelési elemeket magába foglaló mozgásanyag beiktatása hatékonyan hozzájárul az óvodáskorban kezdődő elváltozások javításához, megelőzéséhez. Segíti az egészségi állapot szinten tartását, rehabilitációját. Fejleszti a testi motoros képességeket, a mozgásműveltséget, az edzettséget.

II.1.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés és fejlesztés

Érzelmi nevelés, társas kapcsolatok

Az óvodapedagógus feladata:
A családias, biztonságos légkör segíti a gyermekek beilleszkedését az óvodába. Az óvoda minden dolgozója különös empátiával fordul a beérkező gyermekek és szüleik felé. A nevelőközösség tagjai pedagógiai feladatik során figyelembe veszik és értékként közvetítik a gyermekek kulturális, társadalmi hátteréből adódó sajátosságokat. A gyermekeket egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet mentességre nevelik. Gondoskodás közben, a gyermekcsoportot vezetve ösztönzik a gyermekek közötti véleménycserét, fejlesztik a rá bízott gyermekek kommunikációs képességeit, harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremtenek. Ezekre a gyermekekre általában jellemző a szélsőséges érzelmi magatartás (időnként indulatosak, máskor szeretetéhesek). A megfelelő tevékenykedtetés biztosításával igyekszünk a szélsőséges megnyilvánulásukat optimális mederbe terelni. Társas kapcsolatuk alakulását személyes példamutatással, pozitív tulajdonságok kiemelésével és a helyes magatartási formák elfogadtatásával segítjük. Viselkedésmintákat nyújtunk a konfliktus-helyzetek kezelésére. A megfelelő tevékenykedtetés biztosításával, Peter Hess hangtálak alkalmazásával igyekszünk a szélsőséges megnyilvánulásukat optimális mederbe terelni, szorongásukat oldani, a szocializációs folyamatokat támogatni.
Az óvodából az iskolába történő átmenet elősegítése az Általános Iskolai nyíltnapok látogatásával.

Feladatok:

- a társadalmi élet alapvető ismereteinek közvetítése közös élmények, tapasztalatok útján,
- az erkölcsi érzelmek megalapozása,
- az alapvető udvariassági szokások magatartásmódok fejlesztése,
- a társas élet szabályaihoz való alkalmazkodás és az önérvényesítés erősítése,
- a tevékenységekben az eredményre törekvés, akadályok leküzdésére nevelés, az akarat
- fejlesztése,
- a reális, saját értékeit felismerő énkép alakítása, a szükségletek, attitűdök beállítása, formálása,
- a személyes és a csoportélet hagyományainak ápolása,
- a gyermek - dajka és más óvodai dolgozó kapcsolatait pozitív attitűd jellemezze,
- szülőföldhöz való kötődés alapjaként, a gyermek ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét,

- a HH és HHH gyermekek speciális óvó-védő gondozása,
- SNI és a BTMN gyermekek befogadása, sikerélményhez juttatása,
- A MIÓVI Vadász Úti Tagóvodájában Peter Hess hangtálakkal végzett játékos feladatok, „Csendszünet" bevezetése az óvodai életbe.

II.1.3. Az anyanyelvi, értelmi nevelés és fejlesztés megvalósítása

A Lépésről–lépésre program az értelmi nevelés során három nevelési alapelvet követ. A konstruktivizmus elve, mely szerint a gyermekek maguk építik fel világukat, ismeretanyagukat, a felnőtteknek ebben alapvetően segítő, közvetítő szerepe van. Fejlettségi szintnek megfelelő foglalkoztatás, mely a gyermek ismeretén alapul, annak megértésén, hogy minden gyermek azonos fejlődési stádiumokon megy keresztül, mégis mindegyikük egyedi, individuális lény. Progresszív nevelés olyan környezetet igyekszik létrehozni, amely támogatja az egyes gyermekek készségeinek és érdeklődésének fejlődését, ugyanakkor elismeri a két gyermek közötti, illetve kiscsoportos interakciók fontosságát.

Feladatok:

- olyan tárgyi környezet biztosítása, mely felkelti, és ébren tartja a gyermekek érdeklődést, kíváncsiságát, az új megismerése iránti igényét, a saját ötletei megvalósításának vágyát,
- a gyermekek fejlettségi szintjének alapos megismerése,
- a természeti és társadalmi környezettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok, élmények rendszerzése, bővítése, élethelyzetekben való gyakorlása,
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet, kreativitás fejlődést elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Anyanyelvi képességek fejlesztése – kiemelt jelentőségű az értelmi nevelés megvalósítása során a Tanköteles kor elérésével, az iskolaérettség elérése különböző innovatív módszerekkel.
Boldogságóra képzésen tanultak átadása a gyermekek önismeret fejlesztése, társas kapcsolatok fejlesztése érdekében.

Feladatok:

- a tapasztalatok, érzelmek, gondolatok szóbeli kifejező készségének fejlesztése, beszédkedv fenntartása,
- a kontaktusteremtés, a kommunikációs képesség, önkifejezés eszközeinek fejlesztése, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdés érvényesülése, megválaszolása,
- az írott nyelv iránti érdeklődés támogatása,
- szókincsbővítés, játékos beszédfejlesztés, verbális készségfejlesztés,
- rendszeres logopédiai felmérés és foglalkozás képzett logopédussal helyben,
- „meseterápiás foglakozások" bevezetése a Vadász Úti Tagóvoda másik csoportjában is,
- mondókákon, népi dramatikus játékokon keresztül az anyanyelvi ismeretek megbecsülése, ápolása.

Az óvodai élet minden területén kiemelt helyet kap a szociálisan hátrányos, halmozottan hátrányos, BTMN, SNI gyermekek anyanyelvi fejlesztése, az óvoda hátránycsökkentő szerepének érvényesülése.

Feladatunk ennek tükrében:

- a kommunikációhoz szükséges alapvető szavak, udvarias kifejezések megismertetése,
- szókincsük bővítése, önkifejezésük támogatása,
- a felnőttek által nyújtott példaértékű beszéd használata.

Az őket érdeklő, hozzájuk közel álló történetek, mesék, versek megismertetésén keresztül tudjuk őket megnyerni a mese szeretetére.

.

II.1.4. Multikulturális nevelés, esélyteremtés

A multikulturális nevelés a pedagógiai kultúra része; didaktikai kategória, amely érzékeny mutatója annak, hogy a nevelő adott esetben a gyermekcsoport kulturális sokféleségét erőforrásként használja a nevelésben. A nevelés során érzékeltetni kell a kulturális különbségek és a társadalomban lévő emberi viszonyok jellegzetességeit. A pedagógus olyan kompetenciákat alakítson ki a gyermekekben, amelyek képessé teszik őket arra, hogy szembenézzenek a nemzetközi közösségekben meglévő sokszínűséggel, különbözőségekkel, és tanulják meg kezelni ezeket. A multikulturális nevelés célja, hogy a különféle, kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozó kognitív, verbális és nonverbális készségeket fejlesszen ki. Nevelőközösségünk pedagógusai figyelembe veszik a gyermekcsoportokba járó gyermekek sajátosságait, fölkínálják és beépítik a saját kultúrájukból származó énekeket, verseket, meséket. Alkalmassá szeretnénk tenni környezetünket a befogadó típusú óvodai nevelésre, ahol a többségi gyermekekkel együtt nevelődhetnek a szociálisan hátrányos helyzetű, a kiemelt figyelmet igénylő és s hazájukat elhagyni kénytelen családok gyermekei is. Nevelőközösségünk tagjai tiszteletben tartják a gyermekek személyiségét, tudatosan keresik a bennük rejlő értékeket. Felelősen, és elfogadóan viszonyulnak a gyermekekhez. Tudjuk, hogy óvodáskorban a gyermekek különösen fogékonyak a külső hatásokra. Az idegrendszer érésének ebben a szenzitív szakaszában nagy jelentősége van a minden irányú érzékeléses tapasztalatoknak, a mozgásra, beszédre ösztönző környezetnek, ezért a fejlesztést optimálisan ehhez érdemes igazítani.

II.2. A Lépésről-Lépésre Óvodafejlesztő program alappillérei

Az óvodai nevelés országos alapprogramja tartalmazza azokat az általános pszichológiai-pedagógiai elveket, amelyeket a gyermekek érdekében érvényesíteni kell.

A Lépésről-Lépésre óvodai program sajátossága, a program 4 koncepciója:

- Individualizált fejlesztés.
- Sajátos tevékenységközpont-rendszerben biztosítja a feltételrendszert, a tevékenységi formák színtereit, a szabad játékot és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységek választási lehetőségeit. Ez a rendszer szintetizálja a szervezeti kereteket, és integrálja a fejlesztés tartalmát.
- A családok bevonása az óvodai életbe aktivizálja a szülőket az együttműködésben. Erősíti a szülők felelősségét, támogatja a családi nevelés problémáinak megoldását. Az óvodapedagógus a rendszerben mintát ad a közös játékra, a gyermekekkel való törődésre, a nevelésre.
- Szociális feladatok felvállalása. A program, az óvoda lehetőségeit, a település igényeit, a családok helyzetét és a gyermekeket érintő társadalmi háttérfolyamatokat figyelembe véve támogatja a szociálpedagógus feladatainak beépítését az óvoda által felvállalt tevékenységek körébe.

II.2.1. Individualizálva szocializál

Az óvodai nevelésben az életkori és életkori szakaszonként jelentkező általános jellemzők mellett az ember egyediségére, a gyermekek között meglévő különbségekre irányul a figyelem. A Lépésről-Lépésre óvodai programban a család és az óvoda szocializáló szerepét hangsúlyozva, a gyermekek intenzív „én-fejlődés" szakaszában kiemelt jelentőségű az egyediség, az egyéniség támogatása, megalapozása. Az óvodáskor végére jut el a gyermek az önérvényesítéstől az együttműködésig, a társak szükségleteinek, igényeinek, szándékainak megértéséig. A gyermek hozza magával genetikusan múltját, ami nincs még teljesen beprogramozva, kezdettől fogva a környezetén keresztül válik azzá, ami. A fejlődés tehát részben a természet munkája, másrészt a nevelés, a fejlesztés eredménye. Az egyén „nyersanyagkészlettel" születik és az általános emberi képességeinek kialakulásához is megfelelő környezeti hatásokra van szükség. A sajátos lelki jelenségek kezdettől fogva nem az önmagába zárt individuumban játszódnak, hanem emberek, a gyermek és a felnőttek között zajlanak, s utána válnak egy emberen belülivé. A fejlődés tehát sohasem tekinthető pusztán önfejlődésnek, mivel a legspontánabb formáiban is kulturális fejlődés, a kultúra belsővé tétele. Ezért a gyermekek fejlődése feltételezi, megkívánja a nevelést. A személyiségfejlődés, az individuum alakulása döntően külső hatásokra következik be, miközben a gyermek másokkal együtt létezik. Ezekben az együttlétekben, személyközi kapcsolatokban következik be a szocializáció. A nevelés úgy is értelmezhető, mint tudatosan szocializáló tevékenység
Az individualizáló nevelés, fejlesztés olyan pedagógiai megközelítés, amely figyelembe veszi mindazt, amit a gyermekek egyéni különbségként hoznak magukkal. Az individualizáló nevelés érdekében az óvodapedagógus érzékenyen reagál a különbségekre. Ez akkor valósítható meg, ha gyakori interakció jön létre a gyermek és az óvodapedagógus között. Az egyéni eltéréseket toleráló felnőtt magatartása modell értékű a gyermekek számára is. Az individualizáló nevelés egyszerre erősíti az egyediséget, és ösztönöz az együttműködésre, támogatja a gyermekek szocializációját. Ez utóbbit is az egyéni sajátosságok ismeretében segíti, eltérő módszerekkel, különböző, egyénre szabott mértékben. Az individualizálás áthatja az egész óvodai életet és annak minden tevékenységét. Az azonos korú gyermekek között is jelentős fejlődési különbségek vannak.

Megnyilvánulhat:

- a gyermekek eltérő, biológiai szükségleteiben,
- az adottságaikban,
- a tapasztalataikban,
- a mozgásigényükben,
- az érdeklődésben, az egyéni élményekben,
- az énképben, a tanulás stílusában,
- a kontaktusteremtésben.

1. Az individualizálás elvei:

- a gyermekek személyiségének megismerése az óvodába lépéstől kezdve,
- együttnevelés keretei között is az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtése,
- a gyermekek személyiségfejlődési, tanulási nehézségeinek felismerése, hatékony segítségnyújtás, szükség esetén szakember segítségének kérése,
- a gyermekben a tehetségígéret felismerése, annak tudatos kibontakoztatásának megsegítése,

- az erősségek és az esetleges hátrányok számbavétele alapján az egyéni fejlesztés elvének érvényesítése, képességek, részképességek elemzése,
- óvodai fejlesztő program keretében megvalósuló felzárkóztatás megvalósítása, hátránycsökkentés,
- a személyes kontaktus biztosítása a tevékenységekben óvodapedagógus-gyermek között,
- a gyermekek eltérő egyéni testi-lelki szükségleteinek figyelembevétele,
- az igény szerinti szeparáció lehetőségeinek biztosítása a terem berendezésével,
- az eltérő időpontban jelentkező mozgásigény folyamatos kielégítése állandó mozgástérrel,
- a személyesség biztosítása a gyermekek munkáinak, személyes tárgyainak tárolásában,
- a gyermekre vonatkozó információk bizalmas kezelés.

2. Az individualizálás lehetőségei a játékban

Az óvodai élet kezdő szakaszában a gyermek valódi játszótársa gyakran a felnőtt, az óvodapedagógus, vagy a befogadásban közreműködő szülő. A bevonható társként jelenlévő óvodapedagógus a gyermek egyéni igényei szerint segítheti az elakadó játékot. Fontos a felnőtt és a gyermekek közötti személyes kontaktus, amely megnyilvánulhat a kommunikációban, jelzésekben, tevékenységekben. Ez a kapcsolat serkenti a gyermeket a felnőtt utánzására, a minta követésére a társakkal való együttműködésre. A szabadjáték fejlesztő hatását tekintve és időtartamban is a legfontosabb, domináns tevékenység. Ezért ebben a tevékenységben adják a gyermekek a legtöbb jelzést a személyiségükről. Ugyanakkor a család után, ez a tevékenység az a szocializáló tér, amelyben a kortárskapcsolatok alakulnak.

Az óvodapedagógus feladatai az egyéni eltérések tolerálása érdekében a játékban:

- a gyermekek jelzéseinek, viselkedésének megfigyelése, az információk értékelése,
- az egyéni érdeklődésnek megfelelő játékfeltételek megteremtése,
- az egyéni szándékok, elképzelések támogatása,
- konfliktus-helyzetekben az egyén bevonása a megoldásba, a szabályalkotásba,
- az egyének eltérő szociális szükségleteinek kielégítése,
- egyénekre irányuló kommunikáció,
- a gyermekek érzelmi kötődéseinek erősítése, formálása, egyenlő bánásmód alkalmazása,
- közvetlen segítségadás a társtalan, nehezen beilleszkedő gyermekek esetében.

Az óvodai élet megszervezésében is tekintettel kell lenni az eltérő szükségletekre. Ez vonatkozik az életkori eltérésekre és az azonos korosztály egyéni igényeire is. A napirend helyes életritmust biztosító stabil pontjain túl, a rugalmasság és a folyamatosság, az egyéni igényekhez való alkalmazkodást szolgálja. Az eltérő szükségletek az alvás, az egyes tevékenységek időtartamában, a délelőtt jelentkező mozgásigényben jelentkeznek elsősorban. A napi étkezések közül az ebéd időpontja kötött. A reggeli, vagy tízórai és az uzsonna időpontja a gyermekek igényei szerint alakítható. Ezeket az óvodán kívüli tényezők jelentősen befolyásolják. A családok helyzete, szokásai, a lakáskörülmények, a reggeli óvodába érkezés ideje, a rugalmas szükséglet-kielégítést kívánja meg. Természetesen egy

meghatározott időkereten belül biztosítható a folyamatosság a délelőtti és a délutáni étkezéseknél. Ez a megkötés a gyermekek egészségének védelmében fontos.

a) Hogyan érvényesíti az óvodapedagógus a személyiségközpontú szemléletet a csoportszobai feltételek megteremtésében?

Az óvodáskorú gyermekek társas kapcsolatainak alakulásához, az érzelmi kötődésekhez időre van szükség. Ezért az óvodai élet kezdetén fontos, hogy azok a tárgyak, amelyek a gyermeket az otthonához kötik, rá emlékeztetik.

Az egyén, egyediség, személyiség tiszteletének jelei a következők:

- az egyéni érdeklődés megjelenítése a tevékenység-központokban,
- a gyermekek jelei mellett a keresztnevük jelölése (nyomtatott nagybetűvel),
- a gyermekek egyéni életének történései az albumokban,
- a családok életét bemutatótablók-fotókkal,
- a hétvégi családi élmények megbeszélése,
- a tér tagolása a tevékenység-központokban, 2-3 gyermek elmélyült együttes tevékenységeihez.

b) A személyiségközpontú szemlélet érvényesülése az óvodapedagógus tevékenységeiben.

Az óvodapedagógus személyisége és minden megnyilvánulása érzelmi biztonságot, szeretetet, megértést és védelmet sugároz a gyermekek felé. Az elfogadás nem zárja ki a tudatos fejlesztést, a gyermeki személyiség formálásának szándékát. Az eltérések tolerálásában mintát adó óvodapedagógus könnyen el tudja fogadtatni társaival a nehezebben beilleszkedő, szocializálódó, vagy nagyobb hátrányokat hordozó, illetve sérült gyermekeket.

Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolat fontosabb elvei:

- személyre szóló pedagógiai hatások,
- szeretetteljes elfogadás,
- pedagógiai optimizmus a kommunikációban és ezt kifejező metakommunikáció,
- segítségadás a gyermekek egyéni problémáinak megoldásában,
- a személyiség értékeinek hangsúlyozása és elfogadtatása a kortársakkal,
- személyes élményeket, érzéseket, gondolatokat feltáró beszélgetés alkalmanként, egyénenként,
- a gyermekek kommunikációjának megértése, megfejtése,
- a szülők bevonása a gyermekeket érintő nevelési kérdésekbe,
- a tevékenységek feltételeinek és a kezdeményezett szabályjátékoknak az egyénekre szabott befolyásolása,
- a gyermekek változó testi, lelki szükségleteinek megfelelő törődés,
- a gyermekek optimális fejlődését elősegítő az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó differenciált nevelési-tanítási-tanulási folyamat tervezés,
- a nevelés/tanulás támogatása során a gyermekek egyéni céljainak és szükségleteinek, a

gyermekcsoport sajátosságainak figyelembevétele.

A család alapozza meg az óvodásgyermek „énképének" alakulását és elindítja a szocializáció útján. Ezt a folyamatot tovább gazdagítják azok az emberi kapcsolatok, amelyek a gyermekeket az óvodában körül veszik. Az óvodapedagógus személyisége, jelzései, hatásai, mintája az erős érzelmi kötődés alapján, jelentős szerepet tölt be az énkép formálásában. Az énképet befolyásolják a társak is megnyilvánulásaikkal, jelzéseikkel. Az egyént körbefonó szeretetteljes légkör erősíti a gyermekben a pozitív képet, nyitottabb lesz a társak felé és könnyebben beilleszkedik. A szocializációt segíti az egyén erősségeire építő individualizáló nevelés. A személyiség fejlődésének és fejlesztésének ez a két dimenziója egymástól elválaszthatatlan. A külső hatások irányuktól függően azonban előidézhetnek nem kívánatos hangsúlyeltolódásokat. Az egészséges személyiség megőrzi egyediségét, egyéniségét és ugyanakkor megtanulja az együttműködést, az alkalmazkodást, az egyezkedést és a társadalmi lét szabályait.
A Lépésről-Lépésre óvodai program a gyermekek pozitív önértékelésének támogatásával az aktív személyiség önfejlesztő erőit alapozza meg.

3. Érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása

a) Óvodáskorban, a magatartás megnyilvánulásaiban, a tevékenységekben meghatározó szerepet töltenek be az érzelmek.

Behálózzák a gyermekek életét, és sajátos motivációként alakítják viselkedésüket. A magasabb rendű érzelmek a gyermekek tapasztalatai során alakulnak ki. Ezért fejlődésükben meghatározó a családban a szülők szerepe, az óvodában az óvodapedagógus mintája, aki hangsúlyaival, gesztusaival, mimikájával is kifejezi érzelmeit. A tevékenységközpont-rendszer az a színtér, ahol a gyermekek kiteljesedhetnek, és kapcsolatba kerülhetnek társaikkal.

A Lépésről-Lépésre óvodai programban az érzelmi biztonság és a pozitív érzelmek fejlődése az alábbi elvek érvényesítésével valósul meg:

- élethelyzetekben, szituációkban az érzelmeket aktivizáló hatásokkal,
- a művészetek eszközeivel,
- a minden gyermek felé kifejlesztett szeretetteljes elfogadással és megértéssel,
- az érzelmeket kifejező gyermeki megnyilvánulások támogatásával és a szükséges kontroll erősítésével,
- az érzelmeket átélő, empatikus felnőtt magatartás-mintájával.

b) Az óvodai életben a gyermek a szocializáció újabb minőségét éli át

A családi védettségből naponta kilépve számára kitágul a szociális tér, egyre nő a személyiségére hatást gyakorló személyek száma. A szülő - gyermek-testvér kapcsolat újabb szokásokkal, magatartásformákkal gazdagodik. A kortársak és az óvoda dolgozói jelzéseikkel, értékeléseikkel alakítják a gyermek önmagáról kialakított képét. Megtanulja megismerni önmagát, az együttélés szabályait, a társas életbe elvárt viselkedésmódokat. A fejlődésben meghatározó szerepet tölt be az óvodapedagógus, aki elsősorban az anyát helyettesíti napközben. A gyermek és a nevelő között létrejövő érzelmi kapcsolat minősége befolyásolja szociális érzékenységét, közérzetét. A jó közérzet

növeli a biztonságérzetet, nyitottabbá teszi a gyermeket társai felé, és a modellválasztás legfőbb indítéka a szeretet, majd a kortársak szociális erője késztet mintakövetésre. A másik fontos személy, akihez erősen kötődhet az óvodában, a **dajka néni**. A dajka az óvodapedagógus segítő társa. Munkája, a célok, a nevelési feladatok és az óvodai élet napi szervezése szempontjából egyaránt fontos. A dajka nemcsak technikai személyzet a gyermek életében, hanem nevelésének egyik segítője is, aki mintául szolgál:

- interperszonális kapcsolatok,
- viselkedés, beszéd,
- személyi higiéné, ápoltság, gondozottság terén,
- a gyermekek gondozási feladatain kívül, az óvodapedagógus irányításával, részt vesz az óvodai tevékenységek minden területén,
- a tevékenység központokban segíti a kiscsoportos foglalkoztatási forma megvalósulását,
- támogatja a játéktevékenység kibontakozását és fejlődését,
- példát mutat a munkára nevelés terén,
- gyermekszerető és empatikus személyiségével hozzájárul a gyermekek egészséges érzelmi fejlődéséhez.

A szocializáció összetett folyamat, amelyben a gyermekek sokféle tapasztalatot szereznek. A fejlődést támogató óvodapedagógus átgondolt, a gyermekekre figyelő nevelőmunkájával befolyásolja a folyamatot. Segíti a nembeli különbözésből fakadó sajátos értékek megőrzését és oldja a sztereotípiák merevségét. A gyermekek között jelentős eltérések, az együttműködés szokásait, az alapvető magatartásmódokat tekintve. Ezek a különbségek részben az egyéni jellemzők, másrészt a családi nevelés hatására alakulnak ki. Gyakori jelenség a tehetséges gyermekek erős, „én-központú" beállítást, amely nehezebben befolyásolható a társakkal való együttérzés és együttműködés irányába. A tevékenységközpont-rendszer biztosítja a 20-25 fős óvodai csoportban a gyermekek kis létszámú mikroközösségeinek létrejöttét, amely ideális teret jelentenek a jó közérzet, a személyes kapcsolatok és az elmélyült tevékenységek kialakulásához. Az óvodáskorú gyermek szociális viszonyai kezdetben helyzeti eredetűek. A hely, a téri összetartozás meghatározó a „mi" tudatban. A szocializáció feltételei: a kontaktus másokkal, a társakkal, a személyes kommunikálás lehetőségei. A tagolt tér kisebb csoportosulásokra ösztönöz, tartalmasabb interakciókra ad esélyt. A gyermekek érzelmi kötődései nem ugyanolyan erősek minden gyermek irányába. A szeparációs lehetőségek erősítik a baráti kapcsolatokat. Ugyanakkor a gyermekek teljes szabadságot kapnak, szociális szükségletektől függően a terek formálásában. A mobilberendezés jól szolgálja a gyermekek változó elkülönülési, vagy együttműködési igényeit. A szocializáció szempontjából a szabad játéktevékenységnek van a legnagyobb jelentősége. Ez a tevékenységközpont-rendszer a játéktér, amelyben a feltételeket a gyermekek és az óvodapedagógus közösen alakítják. A játék szabadsága és gyermek önkiteljesedése a közösségi élet szabályai között ésszerű korlátokkal valósul meg. A közösségi szabályok megalkotásában és közvetítésében indirekt módon vezérlő szerepet tölt be az óvodapedagógus, biztosítva a folyamatban a gyermekek aktív közreműködését.

Az óvodapedagógus feladatai a szocializáció támogatásában:

- a gyermekek társas kapcsolatainak megfigyelése és alakítása (a magányos gyermekek felé a páros kapcsolat erősítése),
- a közös élmények forrásainak gazdagítása, a társadalmi tapasztalatok bővítése,
- a gyermekek és szülők bevonásával a csoportélet hagyományainak kialakítása és ápolása,
- a viselkedés-kultúra megalapozása,
- a közösségi élet szokásainak és az együttműködés szabályainak alakításában a gyermekek aktivizálása, egyezkedésekkel, kompromisszumokkal,
- a kiscsoportos tevékenységek körének bővítése a felajánlott, szervezett keretekben,
- a társas, - szabályjátékok rendszeres biztosítása,
- a hazához, tájhoz, kultúrához kötődés erősítése, az értékek megbecsülésére nevelés,
- a gyermekélet tájjellegű hagyományainak ápolása a családok, idősebb generációk bevonásával,
- a másság elfogadásának érdekében ismerkedünk más népek kultúrájával, hagyományával, nyelvével,
- a gyermekek érintő pozitív családi események alkalmanként számbavétele,
- a jeles napok, szimbolikus ünnepeink, a nemzeti ünnep hagyományainak megteremtése az óvodai életben,
- a tevékenységekben a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak fejlesztése: az együttérzés, az önzetlenség formálása, a tolerancia, a mások érdekeinek figyelembevételére nevelés,
- a konfliktusok megbeszélésének és kezelésének, bemutatása indirekt formában, demokratikus légkörben,
- a megkezdett tevékenységek befejezésére ösztönzés,
- a gyermekek által vállalt feladatokban az akadályok leküzdésére motiválás,
- az elképzeléseket, a közös terveket összehangoló stratégiában a játszótársként, alkalmanként bekapcsolódó óvodapedagógus személyes mintaadása,
- a gyermekek pozitív értékelése, az egyéni igényekhez, szükséglethez és fejlettséghez igazodó hangsúlyokkal és gyakorisággal.

A szocializációt, a csoportélet kohézióját szolgálják a programban azok az eszközök, felszerelések, tablók és táblák, amelyeken láthatóvá, szemléletessé tehetők a gyermekek és a társaik, barátaik felé irányuló törődése. A hiányzó gyermekek fényképeinek elhelyezése. A gyermekek egyéni sikereinek megjelenítése a tablón. A gyermek életében történő változás megjelenítése (kistestvérem született). Ezeknek az elkészítésében az óvodapedagógus kezdeményező szerepet vállal. Hasonló szerepet tölt be a spontán beszélgetés, illetve a napi rendszerességgel szervezett „beszélgető kör". Ez utóbbi a társalgás szintjén, a gyermeki élmények, az aktuális események, hangulatok, érzések és gondolatok egymással való megosztását, az összetartozás érzését és tudatosítását szolgálja. Alkalom arra is, hogy azokra a gyermekekre is felfigyeljenek, akiket a napi tevékenységben elkerültek, akikkel alig kommunikáltak. Ez az együttlét lehetőség arra is, hogy a gyermekekkel együtt megtervezzük a napi, illetve a heti programokat is., előkésztve a feldolgozandó témákra a ráhangolást. Aktivizálja a gyermekeket élménybeszámolókra. Belülről elindított kíváncsiság, kutatásvágy által nyújt lehetőséget ismeretszerzésre és rögzítésre, együtt játszásra, egyéni adottságainak bemutatására. Segíti a szocializációs folyamatokat.

A beszélgető kör ideje általában a délelőtti időszakban, akár napközben is történhet, hetente többször is. Formája kötetlen, érinthet egész közösséget, illetve kisebb csoportot.

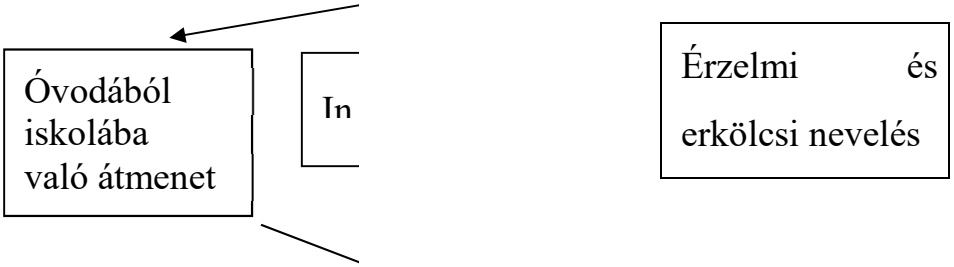
II.2.2. Sajátos tevékenységközpont rendszer az óvodai élet tevékenységeinek formái

A Lépésről-Lépésre óvodai program tevékenységközpontú szemléletének legfőbb megnyilvánulása az a rendszer, amely egységbe foglalja, integrálja a személyiség fejlődésében meghatározó tevékenységformákat, a játékot, a tanulást és a munkajellegű tevékenységet.

A program felépítése

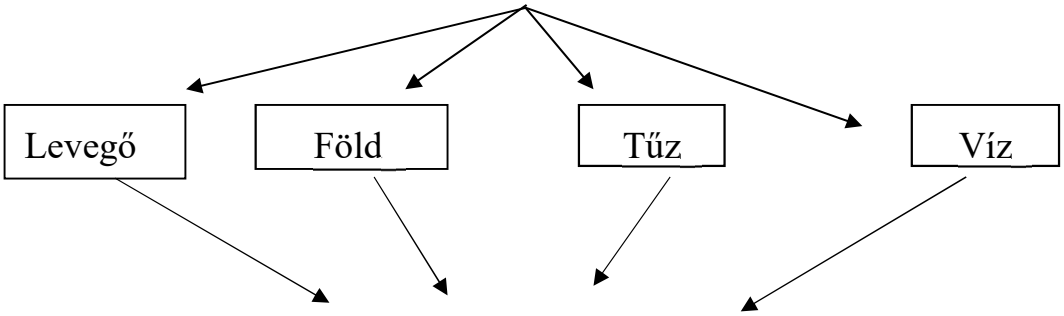
Cél

A komplex fejlesztés területei

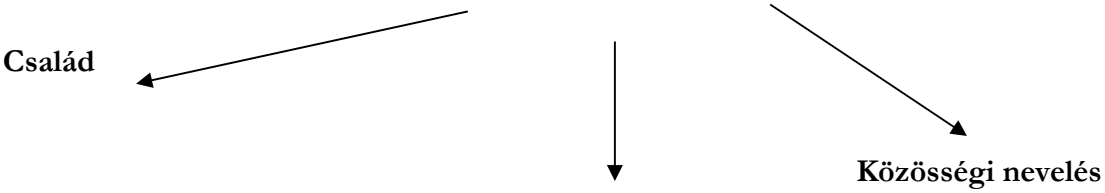

Tartalom

Komplex fejlesztési terv

Fejlesztési tématerv

Élő-élettelen

A TEVÉKENYSÉGKÖZPONTOK RENDSZERE

1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*	*7.*
Családi, szituációs és szerepjáték központ	Építőjáték, barkácsolás, konstruálás központja	Manipulációs tevékenység-központ	Homok-víz asztali tevékenységek központja	A külső világ, a környezet megismerésének központja	Irodalmi, ének-zenei tevékenység mozgásfejlesztés központja	Művészeti tevékenységek központja (rajzolás, mintázás, kézimunka)

SZABAD JÁTÉK

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS ÁLTAL FELAJÁNLOTT

TEVÉKENYSÉGEK: választhatóak, kötelezően választhatók

A tevékenység, az aktív személyiség megnyilvánulása, az óvodáskorú gyermek szükségleteinek kielégítője, összekötőszál a belső világ és a külső környezet között. A tevékenységben, annak minőségében tükröződik a gyermek fejlődése, miközben az eredményes cselekvések, műveletek visszahatnak a belső feltételek alakulására. Az önkifejezés, a kontaktusteremtés, kapcsolattartás fontos eszközei a tevékenységek, amelyek az óvodáskorban a cselekvésre, manipulációra, a közvetlen szenzomotoros tapasztalásra épülő értelmi aktivitást is magukba foglalják. E szemlélet alapján a gyermekek természetes életterében zajló és szervezendő tevékenységek, cselekedtető helyzetek szolgálják a fejlődést és a fejlesztést. A gyermekek képességeinek kibontakoztatásában, óvodáskorban meghatározó szerepe van tehát a tevékenységeknek.
A tevékenységközpontok állandó lehetőséget adnak a sokszínű tevékenységekre, a gyermekek szükségleteinek megfelelően.

Feladatunk:
megfelelő hely biztosítása:

- a szabad játékhoz,
- a játékfajtákhoz,
- az egyéb tevékenységekhez,
- a spontán, szabad mozgáshoz,
- az étkezéshez,
- a mozgásos énekes játékokhoz,
- az elkülönülve, a személyes tárgyak tárolásához.

A gyermekek önállóságának és kreativitásának kibontakozása érdekében:

- a berendezés mobilitása, a terem igények szerinti alakíthatósága.

A Gyermekcsoportban a változó szükségletek kielégítése:

- a csoport életkori összetételétől, a gyermekek egyéni szükségleteitől, érdeklődésétől, fejlettségétől, az aktuális élményektől,
- a lányok és a fiúk arányától függően.

A csoportszoba berendezésének és felszerelésének alakítása: az évszak, az időjárás, a témaprojektek figyelembevételével.

A tevékenységközpontok helye viszonylag állandó. Számuk, a körül határolt terek nagysága, felszerelése, berendezése változik. A gyermekek a játékban átrendezik a tereket.

A 7 tevékenységközpont a következő:

1. A családi és egyéb szerep-szituációs drámajáték központja, valamint a gyermekek saját szükségleteire szervezett munka jellegű tevékenységek színtere (sütés, salátakészítés).
2. Irodalmi, ének-zenei tevékenységek, kiscsoportos mozgásfejlesztő játékok kezdeményezésének központja.
3. Homok-víz asztali tevékenységek, modellezések, terepasztali játékok központja.

4. Építőjátékok, barkácsolás, szerepjátékok központja (mozgásfejlesztő játékok kezdeményezésére is alkalmas).
5. Művészeti tevékenységek központja (ábrázoló, kézimunka, kézműves, konstruáló tevékenységek).
6. Manipulációs, asztali, társas, szabályjátékok központja.
7. Természetismereti központ – az udvar, a külső környezet.

A tevékenységközpontok választásokra, elmélyült tevékenységekre ingerlő környezetet jelentenek. A gyermekek szabadon rendelkeznek, az eszközökkel, és a nyersanyagok felhasználásával. Szükségleteiknek megfelelően gazdagíthatják az eszköztárat. Kevesebb kész eszköz, több kreativitásra serkentő anyag áll a gyermekek rendelkezésére. A folyamatos játékot, a gyermekek tájékozódását segítik azok a kis kártyák, piktogramok, amelyek a polcokon az eszközök helyét jelzik. A gyermekek öntevékenyen rakják el az eszközöket, ha már nem használják. A csoportszobában több napon át folytatódó játékban, a terem nagyságától függően, megőrzi a kialakított tereket, építményeket. Az eszközök elrakása elsősorban a művészeti tevékenységeknél szükséges. A kártyák az élethelyzetekben szerezhető matematikai tapasztalatokat is gazdagítják. Ez a rendszer a szabad játék és az óvodapedagógus által felajánlott, választható tevékenységek színtere, a gyermekek természetes élettere.

II.2.2.1 Az óvodai élet tevékenységformái Játék

Az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, spontán szabad tevékenysége, örömforrása a játék. Integráló tevékenység, amelyet végig kísér a tanulás és a munka néhány jellemzője. Ez a spontán tanulás színtere. Egyes játékfajtákban külső cél nélkül, a gyermek reprodukálja a felnőttek munkáját, majd a barkácsolásban, konstruálásban megjelenik a „valaminek a létrehozása" törekvés. A gyermekek játék közben számtalan ismerettel, tapasztalattal gazdagodnak. A játékszükségletből fakadó eszközkészítés során a felnőtt segítségével technikai megoldásokat tanulnak meg. A gyermek a játékban számtalan információt ad önmagáról, belső világáról, kellemes és kellemetlen élményeiről. A játékban integrálja a külső és a belső világot, „híd" a képzelete és a valóság között. Itt alakulnak társas kapcsolatai, gazdagodnak szociális érzelmei és a világról szerzett tapasztalatai, ismeretei. A szociálisan hátrányos gyermekek játékát a nagycsaládban és a természet közelben élés hatásai motiválják. A fentiekre építve szélesítjük a későbbiekben játék kultúrájukat. A játékeszközök használatát bemutatjuk, és különös gondot fordítunk arra, hogy vigyázzanak rá. Elképzeléseik, ötleteik megvalósításához támogatást nyújtunk. A játékban gyakorolhatják az együttélés szabályait, egyben felhasználunk minden alkalmat személyiségük fejlesztésére.

Célunk:
A gyermek által szabadon kezdeményezett, spontán játék elősegítése. A fejlesztési feladatok játékban történő alkalmazásával naponta és folyamatosan sok-sok lehetőséget biztosítva a gyermekeknek arra, hogy számunkra érdekes és szabadon választott tevékenység közben gyakorolhassák azokat a funkciókat, melyek mindenkori fejlődésüket elősegítik.

Az óvodapedagógus feladatai a játék feltételeinek megteremtésében:
Megfelelő hely biztosítása:

A csoportszobában a mozgalmasabb és a csendesebb tevékenységek elkülönítése, megfelelő elhelyezése fontos szempont. A teremben a mozgás biztosítására a legalkalmasabb: az építőjáték és az irodalmi-, ének-zenei tevékenységközpont, ahol mozgásfejlesztő szabályjátékok kezdeményezhetők. A mozgásigény folyamatos kielégítésére alkalmas az eszközökkel felszerelt öltöző, a kihasználatlan előtér is. A mobil bútorokkal a terek igény szerint alakíthatók. A sok tároló felület alkalmas a gyermekek által készített kiegészítő-eszközök elhelyezésére. A játékformák iránti igények alakulását követi a terek nagysága. A térelválasztó mobilrendszer segítségével a gyermekek a tereket formálhatják.

A játékidő biztosítása:
A szabad játék védelmét a napirendben megfelelő időtartam biztosítja. A várakozási idő kiküszöbölésével, a testápolásra, öltözködésre, étkezésekre, alvásra és a pihenésre szánt idő kivételével az egész nap a szabad játék rendelkezésre áll. Az óvodapedagógus által kezdeményezett választható és kötelező tevékenységek időtartama a nagyok esetében nem haladja meg a 20-25 percet.

Az élmények biztosítása:
A gyermekek játékának motiváló ereje az élmény, amely sokféle lehet. A gyermekek a kellemes és a kellemetlen élményeiket újra élik a játékban. Nem minden átélt helyzet jelent élményt, és nem minden élmény indukál játékot. Az óvodapedagógus a gyermekek játékából és a kommunikációikból tud következtetni az egyéni élményekre. Ezek az egyéni élmények változatosak, a családi háttér különbségeiből adódóan. Az ingerszegény környezetből érkező gyermekek egészséges személyiségfejlődése érdekében különösen fontos a sok közös óvodai élményforrás biztosítása. Ezek a közös élmények intenzitásukkal játékra inspirálnak. Fontos tehát a gyermekekkel közösen megbeszélni, hová mennének szívesen „élményszerzésre". A gyermekek tájékozottsága, érdeklődése, korábbi tapasztalatai, befolyásolják azoknak a témáknak a számbavételét, amelyekkel kapcsolatban közös élmény szervezhető. A téma, a tartalom, és a szerepek a játék fontos elemei. A Lépésről-Lépésre óvodai programban a projekt-rendszerű műveltségtartalom feldolgozása a felajánlott tevékenységekben a játékot is befolyásolja, indukáló szerepet tölthet be. A sok közös élmény, a gyűjtőmunka, a gyermekek által készített játékeszközök, a témák több szempontú megközelítése, és tevékenységekhez kapcsolása gazdagítja a játékfajtákat.

Az óvodapedagógus feladatai játék közben:

- a gyermekek jelzéseinek megfigyelése és elemzése személyiségük megismerése érdekében,
- a közös élményeket nyújtó látogatások szervezése,
- a gyermekek elképzeléseinek támogatása,
- a játéktevékenységben az együttműködés szokásainak, az udvarias magatartás formáinak
- alakítása,
- a csoportélethez kötődő hagyományok ápolása,
- a gyermekek fejlettségétől függően, igényeiknek megfelelően a játékfolyamat segítése,
- a személyes kontaktus naponkénti kialakítása, a gyermek személyes problémáinak, egyéni élményeinek meghallgatása,
- a társas kapcsolatok, érzelmi kötődések támogatása,
- az egyezkedések, választások, döntések segítése,
- a játékban megjelenő fejlődésben különbségek tolerálása.

a.) A tevékenység tartalma

A tevékenység és a kommunikáció az összekötő fonal a gyermek, a társai és az óvodapedagógus között. A tevékenységközpontok egységes rendszerbe integrálják azokat a tevékenységeket, amelyeket az óvodapedagógus tudatosan és átgondoltan, választási lehetőségként a gyermekek számára biztosít.

Játékformák:

- gyakorló játék (konstruáló játék),
- szimbolikus és szerepjáték: színlelő-, szerep-, fantáziajáték-, bábokkal előadás-, dramatizálás, alkotójáték, barkácsolás,
- szabályjáték,
- udvari játéktevékenység.

A programban a szabad játék fogalmának használata jelzi azt, hogy a gyermekek önként vállalt tevékenységei időtartamban is domináns a nap folyamán. Ugyanakkor a szabad játék mellett, ugyanabban a tevékenységrendszerben, a gyermekek választásai, kezdeményezései, és az óvodapedagógus felajánlásai a játékban tanulás sajátos formáit eredményezik. A gyermekek a nem didaktikai mozzanatok alapján szervezett tevékenységeket életkoruktól és fejlettségüktől függően választhatják. Ezekre a helyzetekre szolgál „az óvodapedagógus által felajánlott tevékenység" elnevezése. Ezeket a gyermekek ugyanúgy örömforrásként élik meg, mint a szabad játékot. A felajánlott tevékenységekben az óvodapedagógus szempontjából vannak megkötések, a gyermekek a folyamatot önállóságuktól és kreativitásuktól függően szabadon alakítják. Ezek a tevékenységek a műveltségtartalmat tervszerűbben közvetítő, kezdeményezett, vagy irányított játéknak is minősíthetők. (például: egy szabályjáték kezdeményezése vagy tapasztalatok szerzésére inspiráló helyzet előkészítése a homok-víz asztalnál: a gyermekek által elképzelt, a szabad játékhoz szükséges eszközök készítését segítő technikák bemutatása: ének-zenei tevékenység kezdeményezése).
A játék szabadsága nem jelenti a gyermekek magukra hagyását. Az óvodapedagógus fejlesztő, feltételteremtő, folyamatokat befolyásoló szerepe tudatos tevékenységet jelent. A gyermekek közös élményeinek gazdagítása, az élmények forrásainak tervezése, a szocializáció segítése, az érzelmek, a szokások, a magatartásmódok formálása, a kultúra közvetítése, a kevésbé önálló, nem kreatív, élményszegény gyermekek játékának fejlesztése, az óvodai nevelés felvállalt funkcióinak érvényesítését jelentik. A mintaadó óvodapedagógus a játékban a magatartásra is hat, elsősorban azzal, ha maga is bekapcsolódik – a gyermekek igényeitől függően – a játékba. A gyermekek egyéni, közös közvetlen és közvetett tapasztalatai, élményei sokféle forrásból származnak. A gyermekek érdeklődési köre kitágult, a játéktémák többsége televíziós élmény, ami lehet nagyon pozitív is. Érthető módon gyakrabban élik újra játékukban a félelmeket keltő, kellemetlen élményeket.
Az óvodapedagógus segít a gyermekek közötti megoldatlan konfliktusok kezelésében, a lehetséges megoldások demokratikus megvitatásában. A nagyobb gyermekek gyakran napokon keresztül folytatják érdekes témájú játékukat, amelyben maguk is kezdeményezik a felnőtt bekapcsolódását, még szerepet is osztanak az óvodapedagógusra. A játékszükségletből, ötletekből fakadó eszközigény kielégítése, a feltételek bővítése, a gyermekekkel kooperálva előre megtervezhető, a szükséges anyagok folyamatos gyűjtésével, a családban nélkülözhető, érdekes eszközök felhasználásával. Az eszköztár az igények változását követi, aminek gyarapításába a szülők is bekapcsolódnak. Az óvodai életbe bevont szülők egy-egy játékban, tevékenységben (társasjáték, kézművesség, barkácsolás) maguk is mintát adhatnak.

A gyermekek személyiségének ismeretében az óvodapedagógus a kezdeményezett szabály és társasjátékokkal tudatosan fejleszti az egyének képességeit, részképességeit. A mozgást, a kommunikációt, a pszichikus funkciókat fejlesztő játékok alkalmasak a gyermekek személyiségének formálására. A kezdeményezett, irányított szabályjátékban biztosítva van a gyermekek szabadsága, az óvodapedagógus épít érdeklődésükre. A gyermekek egyéni döntés alapján kapcsolódnak be a játékba. Az óvodapedagógus a kezdeményezést követően indirekt formában *segíti* a tevékenységet, amennyiben (páros kapcsolatban) társként részt vesz a folyamatban. A gyermekek a témaprojektekhez társasjátékokat készíthetnek. Az óvodapedagógus kezdeményezéseivel legyen tekintettel az elmélyült gyerekekre.
A program, a sajátos tevékenységközpont-rendszerben biztosítja a játék feltételeit. A feltételek alakításába bekapcsolódnak a nagyobb gyermekek (a tér berendezésébe és az eszközök gyarapításába) és bevonhatók a szülők is. Az óvodapedagógus felelőssége, fejlesztő tevékenysége meghatározó jelentőségű.

II.2.2.2. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység.

A gyermek, munka jellegű tevékenysége:

- önként – azaz örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység,
- tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok (pl.: kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) alakításának fontos lehetősége,
- cselekvő tanulással is kapcsolatban van,
- közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze.

Célunk: Az együtt és egymásért végzett munka értékének, megbecsülésének megalapozása, munkához való pozitív viszony kialakítása. A sokféle tevékenység segítse a különböző képességek fejlődését.

Rendszeres értékeléssel, dicsérettel, türelemmel segítjük a gyermekek cselekvési kultúrájának fejlesztését. Aktivitásukra építve bevonjuk őket a csoport mindennapi életét átfogó munkajellegű tevékenységekbe, megéreztetjük velük, hogy a munkának értéke van és megbecsüljük azt. A munka megszerettetésével és az ahhoz szükséges képességek fejlesztésével a gyermekeken keresztül hatunk a családokra. Lehetőséget kínálunk az óvodai munkafeladatok vállalására, az udvar takarítása, növények telepítése, gondozása stb.

a.) Az óvodapedagógus feladatai:

A legfontosabb azoknak a gyermekméretű eszközöknek és állandó helyüknek a biztosítása, amelyekkel a gyermekek testi épségét nem veszélyeztető munkák önállóan végezhetők. Fontos továbbá:

- a munkavégzés ösztönzése, értékelése, pozitív attitűd kialakítása,
- erkölcsi normák, ítéletek megalapozása,
- a vegyes életkorú csoportokban a nagyok érdekében a feladatok differenciálása (vállaljon kötelezettséget, törekedjen az eredményes elvégzésére, küzdje le az akadályokat),
- az emberi munka jelentőségének, az alkotás szépségeinek bemutatása,

- a nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése,
- a tevékenységekhez kapcsolódó munkavégzéssel összefüggő fogalmak műveletek megnevezése, mondatba foglalása,
- a szülők munkájának megismertetése,
- a gyermekek önálló, szükségletből fakadó munkavégzésének támogatása, a gyermekek próbálkozásainak segítése, a túlvédés és aktivitásuk fékezésének elkerülésével.

b.) A tevékenység tartalma:

A játékidőben, az élethelyzetekben, bármely tevékenységben adódik lehetőség a munkavégzésre. A gyermekek kezdetben önmagukért, saját szükségleteik kielégítéséért dolgoznak az óvodapedagógus közreműködésével, majd később szívesen végeznek munkát társaikért is. A leggyakoribb munkafajták:

- az óvodai életet végig kísérő önkiszolgáló munka, amely a gyermekek önállóságát,
- önfegyelmét, kitartását, feladattudatát fejleszti,
- a játékban megjelenő, önmaguk és társaik valós szükségleteit kielégítő munkák, a gyermekek önként vállalt, alkalmi tevékenységei (tízórai, saláta-készítés, sütés),
- a csoporthagyományok ápolásához kapcsolódó munkák (ünnepi készülődések, takarítás, díszítés, a terem átrendezése, meglepetések, ajándékok készítése),
- az élő környezet rendszeres ápolása (növények, állatok gondozása),
- az önként vállalt és kisebb csoportokban is végezhető alkalmi megbízatások (a
- tevékenységközpontok rendjéért vállalt feladatok),
- a játékfajtákkal egybeeső munkák (önként vállalt barkácsolás, a játékeszközök javítása),
- együttműködés a szülőkkel, a csoportokért felvállalt munkában.

II.2.2.3. Tanulás

Az óvodás gyermek tanulása még cselekvésbe ágyazott, lehetőség szerint játékba integrált, tehát sok esetben önkéntes, mégiscsak tanulás, amely jól elkülöníthető a játék folyamatától. A feladattudat, a feladattartás, az irányíthatóság, az együttműködés, az önállóság más szintjén működik, mint a játékban. Lényeges jellemzője, hogy a gyermekek kreativitására épül, nem a pedagógus által elképzelt megoldásmódok az elvárhatók, hanem a gyermekek által kezdeményezett utak, mert ez hasonlít leginkább a spontán játékra. Az egyénre szabott módszerek, eszközök, valamint az eltérő idejű tanulási idő mind az óvodai tanulás jellemzői. Az óvodai tanulás célirányos, konkrét fejlesztőhatása leszűkíthető egy-egy részterületre, arra vonatkozóan viszont hatékony. Tervezendő, direktebben lehet és be kell kapcsolódni a felnőttnek, folyamatát szervezni szükséges. A teljes óvodai nevelést áthatja, a teljes óvodában eltöltött időszakot átfogja. Az óvodában komplex nevelés folyik. Nevelési cél a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása. A képességfejlesztés az elsődleges, ennek szolgálatában áll a minden nevelési területre kiterjedő úgynevezett törzs- és kiegészítő anyag, valamint a fejlesztéshez szükséges eszközök és digitális anyagok.

Az integráló nevelési terület: a külső világ tevékeny megismerése, ezen belül a matematikai tartalmú tapasztalatok. Az integrált nevelési területek (anyanyelvi, irodalmi, vizuális nevelés) zárják a komplexitást. Ezek a nevelési területek adják a törzsanyagot. Kiegészítő anyag: A világ megismerésének elérhetősége, a Környezeti szabályjáték gyűjtemény, a Bábjátékok, a Zenevarázs – új utak az óvodai zenei nevelés terén – és a Kiegészítő segédlet, melynek tartalmát a dramatikus elemeket tartalmazó játékok, a mozgásos játékok, a pedagógiai játékgyűjtemény és példatár adják.

A komplex fejlesztési tervek felosztása az ősmagyarok és a magyar kultúra jelképrendszerét követi:

- Levegő: július, augusztus, szeptember
- Tűz: október, november, december
- Víz: január, február, március
- Föld: április, május, június

A négy komplex fejlesztési terv három fejlesztési tématerv köré csoportosul: a) Család

- Élő-élettelen világ
- Közösségi nevelés

Az óvodánkba járó gyermekek nagyrészt ingerszegény környezetből szerzik tapasztalataikat, mindennapjaikat általuk spontán módon kezdeményezett játékok töltik ki. Ezek a játékok személyiségüket csak részben fejlesztik, önmagukban nem biztosítanak lehetőséget az egyes képességek fejlődésére. Ezért szükséges az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított fejlesztő játék, valamint a tudatos és tervszerű, differenciált tevékenykedtetés feltételrendszerének biztosítása. A fejlesztést a kötetlenség jegyében valósítjuk meg. A képességek kibontakoztatásához szükséges eszközöket az óvodában biztosítani tudjuk a gyermekeknek, mivel otthoni környezetükből ezek is teljesen hiányoznak ceruza, zsírkréta, rajzlap, mesekönyvek, labda.

A tevékenység tartalma:

Az óvodában a tanulás folyamatos, mert minden helyzetben utánoz, tapasztal, tevékenykedik a gyermek. A tanulás, az életet végig kísérő folyamat, alapfolyamat, amely az óvodáskorban, az alaptevékenységben, a játékban a leghatékonyabb. A tanulás, az életkori jellemzőktől befolyásolva, az óvodáskorban az óvodapedagógus által felajánlott „kezdeményezett foglalkozásokon" is megvalósulhat. Programunkban a játéktevékenységek és a felajánlott tevékenységek ugyanabban a tevékenységközpont-rendszerben folynak. Kivételt képez a rendszeres, fokozatosan kötelezővé váló nagycsoportos formában szervezett mozgásfejlesztés. A felajánlott tevékenységek rendszeres, módszeres műveltségtartalmat közvetítő szerepet töltenek be, önálló, problémakereső tevékenységre motiválnak, közvetlen tapasztalást biztosítanak tevékenységekbe ágyazva (nem a hagyományos didaktikai folyamatban).
A tartalom a komplex fejlesztési tervben jelenik meg, mely 4 nagy téma köré épül fel: Levegő, Tűz, Víz, Föld. A komplex fejlesztési tervek 3 fejlesztési tématerv köré épülnek a projektek feldolgozása során: - élő, - élettelen, - a család, - közösségi nevelés, egyéni bánásmód. A tartalom feldolgozását indokolt esetben IKT eszközök felhasználásával segítjük.

A felajánlott tevékenységek háromféle szervezeti keretben folynak:

- választható tevékenységek egy időben többféle tevékenységből,
- kötelezően választható tevékenységek időtartamuk a tevékenységek eredményes befejezéséig terjed, maximum 20-25 perc,
- és a kötött foglalkozás (a mozgás minden korosztályban és a nagyoknak az ének-zenei tevékenység havonta egy alkalommal a vegyes csoportban).

A tevékenységek időtartamát a választható tevékenység esetében nem lehet meghatározni, mert a gyermekek a játékszíntér tevékenységközpontjában választanak számukra érdekes lehetőségeket. Ezeket váltják, vagy tovább fejlesztik szabad játékká. Az óvodapedagógus kényszerítő eszközöket nem alkalmaz.

A felajánlott tevékenységek variációi:

Kötelező, a nagycsoportosok számára szervezett mozgásfejlesztés. Vegyes életkorú óvodai csoportban a nagyok részére kötelező, alkalmanként más csoport, saját korosztályukkal közösen. Hasonlóan szervezhető, az alkalmanként nagyoknak kötelező ének-zenei tevékenység. 6-7 évesek számára kötelező a Külső világ tevékeny megismerése november 1-től.

Kötelező tevékenységek: Az óvodapedagógus több tevékenységközpontban ajánl fel lehetőségeket a nagyoknak, amelyekből választhatnak. A döntés kötelező, a választás szabad. A választást követően a gyermekek a tevékenységet szabadon alakítják, majd egy megkezdett tevékenység befejezését követően, érdeklődésüknek megfelelően váltanak.

Választható tevékenységek: A szabad játék keretein belül, annak zavarását elkerülve, spontán helyzetekből, gyermeki kezdeményezésekből, vagy felajánlással, indirekt módon történik a tevékenységek célirányos továbbfejlesztése (pl.: egy ének-zenei tevékenység kezdeményezése, egy kialakult helyzet továbbfejlesztése). Az óvodapedagógus ezt a tevékenységformát dominánsan alkalmazza.
A kisebb gyermekek számára minden felajánlott tevékenység választható. Alkalmanként az óvodapedagógus megfelelő előkészületekkel például egy kötelező mozgásfejlesztést követően, amikor az egész csoport együtt van, felajánlhatja a közös beszélgetés, a közös mesehallgatás lehetőségét (pl.: a „beszélgető körben"). A kisebbek, ezekből a tevékenységekből bármikor szabadon átmehetnek más tevékenységbe, szabad játékot kezdeményezhetnek.

A felajánlott tevékenységek általános jellemzői:
A gyermekek szempontjából:

- a választás, a döntés lehetőségének biztosítása, feladattartásra nevel,
- a tevékenységbe ágyazott műveltségtartalom integráltan, vagy ún. „projektek" keretén belül kerül sok szempontú megközelítésre,
- a gyermekek a cselekvés, a tapasztalás szintjén ismerkednek meg a problémákkal, és a személyes kontaktus, beszélgetések során tapasztalataikat elemi, fogalmi szinten is kifejezhetik,
- a gyermekek a felnőtt, a kortársak mintájának utánzásával, valamint felfedezéssel, kísérletezéssel, próbálkozásokkal, a szándékos figyelem és bevésés aktivizálásával játékosan tanulnak.

A program szellemiségétől távol áll a direkt, kényszerítő megoldás. A kötelezően választható tevékenységeket novembertől, augusztus végéig szervezzük, az iskolába készülő nagyok számára.

A felajánlott tevékenységek formái:
A gyermekek a tevékenységeket, az óvodapedagógus átgondolt felajánlásai alapján saját döntésüknek megfelelően egyénileg vagy kiscsoportban végzik. A kiscsoportos együttműködés lehetőségei a gyermekek szocializációjának minőségétől is függ. Az életkori jellemzők, az egyéni fejlettség, a tevékenység jellege befolyásolják a formákat. A kötelező foglalkozás differenciáltan szervezhető.

Integrált műveltségtartalom a felajánlott tevékenységekben:
Az integrált ismeretfeldolgozás hagyományai az óvodai nevelésben, elsősorban a művészeti tevékenységekben alakultak ki (mesedramatizálás – énekes, dalos játékok – színpadi kellékek készítése). Ez a szemlélet közel áll az óvodáskorú gyermekek világlátásához. Az integrálás mozaikszerű, foglalkozási ágakra parcellázott ismeretek helyett, a tevékenységekben komplexen jelenlévő problémák különböző aspektusból való közelítését és megoldását jelenti. A projektrendszer adja az integráció lehetőségeit.

Milyen integráló szálak, **projektek** szolgálják a tevékenységben a személyiségfejlődést?

- A legismertebb a témaprojekt, amely közös élményre, előkészületekre épül, és egy téma köré szerveződnek a felajánlott tevékenységek (állatkerti élmény, a manipulációs tevékenységközpontban, a homokasztali tevékenységben, vagy a barkácsoló, ábrázoló tevékenységben),
- A gyermek által készített eszközök indukálhatnak sokféle tevékenységet a központokban,
- Az ünnepi készülődések, munkajellegű tevékenységek integrálják a matematikai, környezetismereti, művészeti tevékenységeket, felajánlott helyzeteket (mérés, egyensúlyérzék fejlesztés, ritmusok a környezetben, a matematikai tapasztalatokban, zenében, a testben stb.).
- Az óvodapedagógus a felajánlott tevékenységekben a differenciálás elvét érvényesíti. A gyermekeknek további választási lehetőségei vannak (eszközt, technikát, feladatot, együttműködési formát, vagy önálló tevékenységet választhat).
- Az óvodapedagógus a felajánlott tevékenységekben is tekintettel van az egyéni szükségletekre, a fejlődési ütemre és az eltérő érdeklődésre.

II.2.2.4. Mozgás

Az egészséges életmódra nevelés testi fejlődés elősegítése érdekében legfontosabb terület a gyermek mozgásigényének kielégítése, mozgásfejlesztése. Óvodánkban mindig megkülönböztetett figyelemmel kezeltük és kezeljük az egészséges életmódra nevelést a mozgásfejlesztéshez szükséges eszközök folyamatos bővítésével, tornaterem kialakításával

Mozgásfejlesztés
Fokozott mozgásigényüket naponta kielégítjük:

- tornatermükben rendelkezésünkre álló eszközökkel,
- a szabadban a tér kihasználásával kedveltetjük meg a mozgást.

Testi képességeik közül állóképességük gyengébb, ezért ennek fejlesztése fokozott körültekintést igényel. Mozgásukban bátrak, mozgékonyak, ezért jól fejleszthetők ügyességük, gyorsaságuk. A mozgásfejlesztés közben adódik a legtöbb alkalom a testséma kialakítására, irányok gyakorlására. A mozgásos játékok során tapasztalatokat szerezhetnek az erkölcsi ítéletekről, normákról is.

Mindennapos mozgás
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho-motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet **minden napján** biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhet
A naponta szervezett mozgásfejlesztő játékokat vonzóvá tesszük a gyermekek számára. Egészségnapok, Egészséghét beiktatásával népszerűsítjük családon belül is a több zöldség, gyümölcs, egészséges élelmiszerek fogyasztását, amely által erősíteni kívánjuk az otthoni egészségmegőrző szokások kialakulását.

Célunk:

- A gyermekekben egész életre szóló érdeklődés, igény és szeretet kialakítása az egészséges életmód és a mozgás iránt.
- A gyermekek testi képességeinek és mozgáskultúrájának fejlesztése, a személyiség akarati tényezőinek alakítása.
- A társakkal végzett együtt mozgás tapasztalatainak gazdagítása.
- A gyermek „én" határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperációs képességének fejlesztése.

Feladataink:
Az eltérő szükségletű gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítése a csoportszobában, a szabad tevékenységközpontokban, valamint az erre a célra kialakított előtérben. Szabad mozgás az egész évben rendelkezésre álló tematikusan felszerelt udvaron, ahol a nagy mozgástér és az egyéb tevékenységek, elkülönítése biztosítja a zavartalan mozgásteret és gyakorlást. A gyermekek igényének megfelelően naponta kezdeményezünk mozgásfejlesztést. A gyermekek életkori és egyéni fejlettségének megfelelő, játékos tevékenységek a testi képességek erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) fejlesztése érdekében. Kézi szerek és eszközök rendszeres használata, mely alkalmazkodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz. A természet adta lehetőségek kihasználásával fokozatos és rendszeres mozgással segítse a gyermekek növekedését, teherbíró képességét, az egyes szervek teljesítőképességét. Mozgásfejlesztés mellett segítse a térben való tájékozódás, a helyzetfelismerés, a döntés, alkalmazkodóképesség alakulását A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének a szókincs, az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődésének segítése, a mozgásformák megnevezéssel, A gyermekek eltérő mozgásigénye és készsége miatt differenciálni kell az időtartamban, a mozgástempóban, a mennyiségben és minőségben. Ügyeljünk arra, hogy a játékoknál a kisebb teljesítményű gyermek önbizalma ne csökkenjen. Figyeljünk a gyermekek testtartására, lábboltozat erősítésére, tájékoztassuk a szülőket a mozgás fontosságáról, személyiségfejlesztő hatásáról, a prevenció jelentőségéről. Finommotorika, nagymozgás, testséma fejlesztése.

A tevékenység tartalma:
A „mozgás foglalkozás" a kötelező mozgásfejlesztés szervezeti kerete. A foglalkozás, a mozgásos játékblokkok anatómiai-élettani szempontokat érvényesítő rendszerére épül.
természetes mozgások: járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobások,
mozgásjátékok: futó-fogó, sor-váltóversenyek, labdajátékok, szabályjátékok, játékos mozgások: utánzójátékok, zenére végzett mozgások, prevenciós gyakorlatok: szerekkel, kézi szerekkel, és az udvari felszerelések, terepviszonyok kihasználásával.
A Vadász Úti Tagóvodában a tematikus foglalkozások mellett az innovációs terv részeként heti 1 alkalommal a Vadvirág csoportban külön sportfoglalkozás megtartására kerül sor.

II.2.2.5. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, zenélés felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Óvodánkban külön figyelmet szentelünk megyénk népi zenei hagyományainak megismerésére, tovább megélhetésének segítésére.

Célunk:
Közös ének-zenei élmények nyújtása, melyben a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét, mely elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladataink:
- A zenei neveléshez szükséges atmoszféra megteremtése, derűs légkör biztosítása.
- A készségek fejlesztése, a mozgás, a hang, szöveg összekapcsolásával, sok zenei élmény nyújtása, és az éneklés ösztönzése.

- A gyermekek életkori, egyéni képességek figyelembevételével válogatott zenei anyag gyűjtése, beszédhanggal való játékok, képességfejlesztő játékok, mondókák, gyermekjátékok és néptáncok, népdalok, kortársművészeti alkotások, nemzeti, etnikai kisebbségi zene megismertetése.
- A zenei ritmus és formaérzék fejlesztése (a test hangjai), zenei kreativitás alakítása.
- A természetes énekhanggal, gépi zenével, hangszervekkel nyújtandó zenehallgatás, a természet hangjainak hallgatása.
- Gondolkodás és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élménnyel.
- Beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése.
- A MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája Vadvirág csoportjában hangsúlyt kap az „Így Tedd Rá!" néptánc módszertan alapján tervezett zenei nevelés, valamint a ritmushangszerekkel történő zenélés, zenei ízlésformálás.

A tevékenység tartalma:

Az ének-zenei tevékenység a gyermekek, és az óvodapedagógus kezdeményezésére az egész napot áthatja. A mozgás- a ritmus, a zene egymástól elválaszthatatlan egységben jelent zenei élményt az óvodáskorú gyermekek számára. A globális zenei tevékenységekben, amelyekben elsősorban a közös mozgás, éneklés jelenti a legnagyobb élményt, nem az analizáló zenei nevelés dominál.

A program Kodály Zoltán és Forrai Katalin által teremtett hagyományokra építi a zenei nevelést.

A gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan élik meg a zenét, mint a hangulatok, érzelmek, a jó közérzet fontos kifejezőjét. A projekt-rendszerben elválaszthatatlan a tevékenységtől a gyermekek asszociáció által kezdeményezett ének, énekes játék, és az óvodapedagógus által felajánlott lehetőség.

A zenei élménynyújtásba bekapcsolódhatnak a zenéhez értő, zenét művelő szülők, nagyobb testvérek is, az óvodában szervezett bemutatkozásokkal. Fontos a zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése, mely a kompetencia alapú óvodai programcsomagban hangsúlyos szerepet kap.

A zenei hallás, ritmus és formaérzék-fejlesztés, a beszédhanggal való játékok, a környezet hangjainak megismerése és felismerése, a játékos képességfejlesztés, a mondóka, gyermekjátékok, táncok, dalok és népdalok tanulása, az óvodapedagógus mintaadásán túl a tervszerűséget is feltételezi.

A zene egy nép kultúrájának sajátos része, amellyel a kötődések, az identitás megalapozható. Ugyanakkor elválaszthatatlan a multikultúrától, más népek zenéjétől. Zenei érdeklődésük óvodáskorban szembetűnő, ritmusérzékük, tánckészségük fejlett, tisztán szépen énekelnek. Képességeiket kihasználva biztosított a sikerélményhez való juttatás, az önkifejezés, önmegvalósítás lehetősége.

Hagyományőrző népi együttesek meghívásával megismerkedhetnek az ének, zene, tánc, ritmus elemeivel, eszközeivel (kanna, kanál stb.) Az itt kitűnő tehetséges gyermekek zenei nevelésének továbbvitelét ösztönözzük a szülők felé. A sokat éneklő, játszó óvodapedagógus mellett a gyermekek az anyanyelvhez hasonlóan sajátítják el a zenei anyanyelvet.

A zenei élmények nyújtásában, településünk (Liptovszkiné: Borsodi népi játékok) zenei hagyományainak ápolásában, az idősebb generáció szerepe is fontos.

A gyermeki kreativitás kibontakozhat a sokféle ütő, ritmushangszer elkészítésével és használatával.

II.2.2.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszközei: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka különböző fajtái, műalkotásokkal való ismerkedés. A beszéd mellett az ábrázolás egy újfajta önkifejezési móddá, közlő nyelvvé válhat.

Célunk:
A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése. A gyermekek tér, forma, szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- A nap minden részében elérhetőek a vonzó, önkifejezésre, alkotásra, cselekvésre ösztönző eszközök.
- Az alapvető technikák bemutatása, megismertetése, az önkifejezés elősegítése, fantáziájuk megjelenítése.
- Tehetséges gyermekek kibontakoztatása.
- A gyermekek szép iránti nyitottsága, esztétikai érzékenységük alakítása, ízlésformálása.
- Finommotorika fejlesztése, írás előkészítés
- A tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozások, a spontán beszéd formáinak fejlesztése.
- A MIÓVI Vadász Tagóvodája Vadvirág csoportjában heti rendszerességgel bevezetésre kerülő mandalafestés, mint művészetterápiás eszköz lehetőséget teremt a tehetség kibontakoztatása mellett az érzelmi problémák megjelenítésére és oldására újfajta önkifejezési módként.

A tevékenység tartalma:
A tevékenység során a gyermekek megismerkednek:

- rajzolás,
- festés,
- mintázás, építés-téralakítás,
- különféle anyagokkal, papír, textil, fonal, anyag, agyag, gyurma, fa, természetes anyagok, stb.
- való bánásmód, változatos technikáival, az ehhez szükséges eszközökkel való gyakorlás során,
- Az anyaggal való játék örömét, az alkotás élményét megélő gyermek számára kezdetben nem az eredmény, hanem a tevékenység a fontos. A tevékenységnek van ugyan kézzel fogható, látható eredménye, de ennek értékelése csak a megerősítés, ösztönzés szándékával történik. Az óvodapedagógus szerepét ezek a tevékenységek nem nélkülözhetik.
- A szülők bekapcsolódására és közreműködésére sok lehetőség van a környezetalakításban, a kézművességet folytató felnőttek munkájának, alkotásainak bemutatásában. A gyermekek munkáinak megbecsülését szolgálják a kiállítások és felhasználásuk a környezet szépítésében. Az óvodapedagógus ízlése, mint modell, követendő példaként hat a gyermekekre. Ezért a csoportszoba színvilága, a tárgyak és dekorációk legyenek mértéktartóak, ízlésesek.
- A csoportszoba külső megjelenésében is tükrözze az évszakot, a gyermekek speciális érdeklődését, a játéktevékenység, illetve projektek témáinak alakulását.
- A vizuális látásmód szélesítését szolgálják: a kiállítások, múzeumlátogatások, valamint a műalkotások bemutatása, megismertetése.

- Egész nap folyamán rendelkezésükre áll a vizuális technikák gyakorlására szolgáló valamennyi eszköz. Mindez biztosítja erőteljes színhasználatuk és formai ábrázolásuk kibontakoztatását.

II.2.2.7. Verselés, mesélés

A verselés, mesélés az anyanyelvi nevelés fontos eszköze, mely érzelmi biztonságot, élményeket nyújt a gyermekek számára.

Célunk:
Olyan irodalmi élmények nyújtása, mely hozzá segíti a gyermekeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatainak megismeréséhez, a lehetséges, megfelelő viselkedésformák elsajátításához.
A belső igény kialakítása az irodalmi élmények örömteli befogadására
A klasszikus és kortárs irodalmi művek megismertetésével a multi- és interkulturális nevelés megvalósítása.

Feladataink:
- Mesék, versek, mondókák igényes kiválasztása a gyermekek életkorának és érdeklődésének megfelelően. Irodalmi anyagunkat a magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok, szólások, gazdag tárházára építjük.
- A meséléshez, verseléshez megfelelő nyugodt légkört alakítunk ki, az ehhez kapcsolódó csoportbeli hagyományok figyelembevételével (mesepárna, gyertya… stb.).
- Mesélés közben személyes kapcsolat kialakítására törekszünk, vagyis a tekintet, mimika, hanglejtés fokozza a meseélményt.
- A versek, mondókák dúdolók, ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével, nyújtsanak a gyermekeknek érzelmi élményt.
- Teret biztosítunk az irodalmi élmények megjelenítésére (művészetek eszközeivel, dramatizáláshoz szükséges kellékekkel),
- dramatizálással, bábjátékkal, saját vers és mesealkotással.
- A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása.
- A gyermeki beszéd- kommunikáció fejlesztése, beszédfejlesztő módszerek alkalmazása.
- A MIÓVI Vadász Úti Tagóvodája Vadvirág csoportjában heti 1 alkalommal a meseterápiás foglalkozás keretében, gyermekek személyiségének sokoldalú, erkölcsi, érzelmi, anyanyelvi és értelmi fejlesztése

A tevékenység tartalma:
- Mindennap kezdeményezünk kis és nagyobb csoportokban mese- és vershallgatást, mondókák, továbbá jó alkalom az elalvás előtti mesélés.
- Csoportjainkban a nagyok szívesen hallgatják a kisebb gyermek számára választott irodalmi anyagot, ugyanakkor fejlettségük és érdeklődésük figyelembevételével hosszabb, folytatásos történeteket és elbeszéléseket is mondunk.
- A gyermekek által készített eszközök felhasználása bábjátékhoz, dramatizálásához, a kitalált történetek eljátszása, bemutatása.
- A mesekönyvek megbecsülése, gyűjtése és kölcsönzési lehetőség biztosítása.

- Alkalmanként egy-egy szülő, nagyszülő felkérése gyermekkori élményeinek, kedvenc meséinek elmondására.

II.2.2.8. A külső világ tevékeny megismerése

Ez a feladat tartalmi szempontból két, egymástól elválaszthatatlan tapasztalati kört foglal magában.

- Az első kör: a tárgyi, természeti környezettel, a jelenségekkel, folyamatokkal, anyagokkal kapcsolatos tapasztalatoktól – a társadalmi környezet történéseinek érzékeléséig terjed.
- A második kör: a környezetben, a tevékenységekben, az élethelyzetekben szerezhető matematikai tapasztalatokat integrálja.

Élő-élettelen környezet
A külső világ megismerésének elsődleges forrása, maga a természet és a társadalmi valóság, a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb világ, mely sokféle információt hordoz, s melyet a felfedező, kereső probléma érzékeny gyermek több oldalról megtapasztalhat.
Célunk:

- Olyan szokás- és viselkedési formák kialakítása a célunk, melyek meghatározzák a természeti és emberi környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítását.
- A természet védő-óvó, környezetét szerető ember nevelése.
- A szerzett ismeretek, tapasztalatok holisztikus látásmód köré rendezése.

Feladataink:

- A tapasztalatszerzéshez szükséges sokoldalú lehetőség biztosítása, valóságos élményekhez való juttatás.
- A kereső tapasztaláshoz különféle eszközök biztosítása, a gyermek kíváncsiságának ébrentartása.
- Érdekes jelenségek létrehozása, a jelenségek mögötti összefüggések magyarázata „koherens" világkép kialakítás).
- Az integrált témafeldolgozást segítő tevékenységek indukálása élmények felelevenítése beszélgetéssel, a tevékenységközpontok összekapcsolására ösztönzés. Gyermekek kezdeményezéseit segítő feltételteremtés (milyen eszközök szükségesek, hogyan szerezhetők be, készíthetők el.
- Tapasztalatok megfogalmazásának segítése, a szókincs bővítése.
- A természeti, a társadalmi környezethez való pozitív hozzáállás megalapozása személyes példamutatással, A tiszta, gondozott, esztétikus környezet kialakítása a gyermekekkel közösen.

A tevékenység tartalma:
A külső világ megismerését szolgálják a valóságban végzett megfigyelések:

Társadalmi lakóhely, családok otthona, intézmények, szülők munkahelye, szülőföld.
Természeti - óvodánk udvara, környéke a helyi természeti adottságok a Bükk hegység, Vadaspark, Lillafüred, Szinva patak.

A valóságban szerzett tapasztalatok reprodukálása, a jelenségek előidézése a természettudományi központban és a homok-víz asztal mellett folytatódik. A gyermekek gyűjteményei, a folyamatok, a

különféle anyagok és jelenségek közvetlenül is tapasztalhatók, a tudatosan biztosított eszközökkel a gyermekek „kísérletezhetnek", próbálkozhatnak: nagyító, térkép, földgömb, szakkönyvek, mérleg, dugók, … stb. A megfigyelések rendezésére a gyermekek képeskönyveket, „tematikus tablókat" készítenek. A környezetismeretre nevelés során a tűz, víz, föld, levegő témák keretében a gyermekekkel feldolgozzuk az élő és az élettelen világot. Megismerkednek a társadalmi élet összetevőivel, hagyományaival, szokásaival, szociális normákkal, értékítéletekkel. A források feltárásában, az előkészületekben, a szervezésben a gyermekek és a szülők aktívan részt vehetnek. Kiemelt jelentőségű a természet, az élővilág szeretetére és a környezetvédelemre nevelés. A gyermekek aktívan részt vesznek a környezetünk alakításában, növények, állatok gondozásában. Személyes példamutatásunkkal naponta gyakorolhatják a környezettudatos magatartást (nem szemetelünk, nem bántjuk a fák ágait, etetjük a madarakat). Olyan hagyományokat építünk be az óvodai életbe, amelyek szebbé, gazdagabbá teszik a gyermekek életét: állatok, víz, föld, madarak és fák napja, környezetvédelmi világnap. Óvodánk környezetének lakóit is bevonjuk, környezetünk szebbé tételébe, annak megóvásába.

Matematika, matematikai fogalmak

A külső világ megismerése során matematikai tartalmú ismeretek birtokába jut a gyermek. Az óvodában minden szituációban, tevékenységben adottak a lehetőségek a matematikai tapasztalatok szerzésére.

Célunk:
A bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedése összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában, a gyermekek igényeihez, ötleteihez, természetes kíváncsiságaihoz igazodva.

Feladataink:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása. A környezet megismerése közben matematikai tapasztalatok birtokába is jut a gyermek, így természetes módon ismerkednek meg a matematikai fogalmakkal. A matematikai kifejezések fokozatosan beépülnek a beszédükbe, felismerik a mennyiségi, alaki, méreti és téri viszonyokat. Fejlődik tér, sík és mennyiség fogalmuk.

A tevékenység tartalma:

1. Tájékozódás a térben és a síkban tárgyak, személyek segítségével.
2. Téri viszonyok észlelése (irányok).
3. Személyek, tárgyak összehasonlítása, válogatása, osztályozása, saját szempontok alapján
4. Mennyiségek összehasonlítása, összemérése, számolási készség alapozása.
5. Összetartozó dolgok megfeleltetése.
6. Sorba rendezés sok szempontú megközelítésben.
7. Sorok kiegészítése (soralkotás).
8. Sorba rendezett elemek helye a sorban, a sorszámok szerepe az elemek helymeghatározásában.
9. A matematikai műveletek előkészítése (mérések különböző egységekkel, a számosság

változásainak észlelése, manipuláció geometriai formákkal térben-síkban).

10. Matematikai műveletek: mérés, becslés, számolás (különböző anyagokkal, mérés alapegységekkel, időmérés mérőeszközökkel).

A matematikai tapasztalatokhoz megfelelő problémahelyzetet sugalló környezetet, eszközöket kell biztosítani (tárgyak, tárgyképek, piktogramok). A matematikai tapasztalatokat bármely tevékenységben bővíteni lehet: a szabályjátékokban, társasjátékokban, a térben, élethelyzetekben. A manipulációs tevékenységközpontban a gyermekek rendelkezésére állnak azok az eszközök, amelyekkel egyénileg is tevékenykedhetnek, illetve az óvodapedagógus közreműködésével részképességeik fejleszthetők. A homok-víz asztali tevékenységek alkalmasak az anyagokkal való ismerkedésre, mérésre. Az építőtevékenység központjában elhelyezett építőelemek a spontán tapasztalatokat bővítik és alkalmanként jól használhatók a térbeli matematikai játékokhoz. A tevékenységközpontok bármelyikében van mód a spontán és felajánlott tevékenységben matematikai tapasztalatokra. A kezdeményezett helyzetek, konkrét tevékenységek során a gyermekek az óvodapedagógus támogatásával és segítségével felfedezhetnek, próbálkozhatnak, kísérletezhetnek, (pl.: tárgyak tömegének összehasonlításával, … stb.). A gyermekek egyéni fejlettségétől függően van szükség a matematikai műveletek indirekt módon történő modellezésére. A műveltségtartalom integrált megközelítéséből következően a zenei, az ábrázoló tevékenységnek éppúgy lehet matematikai, környezetismereti tartalma, mint a matematikai játékoknak.

II.2.3. A családok bevonása az óvodai életbe

A Lépésről-Lépésre óvodai program harmadik alappillére a családok bevonása az óvodai életbe. Az óvodák hagyományos, jó együttműködését új szemlélettel és új formákkal gazdagíthatjuk. Az óvodai nevelés elsősorban a családi nevelés kiegészítésére vállalkozik. A társadalmi folyamatok nem kívánatos hatására és egyéb okok miatt a családok funkciói sérülhetnek. Óvodánknak át kell vállalnia a család által meg nem oldott feladatokat is, a gyermekek érdekében. A jól működő családok szokásainak, értékrendjének megismerése számunkra ugyanolyan fontos, mint a krízishelyzetben lévő családoké. Lényeges a családokhoz közeledés szemlélete. Kellő tapintattal és körültekintéssel segítjük, hogy a családokban a szülők feladataikat minél eredményesebben teljesíthessék. Ezt kívánja meg a gyermekek érdeke, a nevelőmunka sikeressége.

a.) A szülők óvodai életbe való bevonásának pedagógiai hatásai:

A szülők felelősségérzete megnő azáltal, hogy közvetlenül is megélik az óvodai életben az óvodapedagógusok felkészültségét és a gyermekük fejlesztésére tett erőfeszítéseit. Bővül pedagógiai, pszichológiai tájékozottságuk. Mintát láthatnak a nevelési helyzetek megoldására, elsajátíthatják az óvodapedagógusok attitűdjeit. Az óvodában gyermekével együtt játszó szülő megtanulhatja, hogyan lehet otthon is érdekes tevékenységeket szervezni. A szülő alkalmanként besegíthet a szervezési és gondozási feladatokba. Az együttműködés, együttes tevékenység során a szülők sok információt szereznek gyermekükről. A szülők érdekes gyűjteményeikkel gazdagíthatják a csoport tapasztalatait. A problémákkal magukra maradó szülők, társakra találhatnak, bátorítást és segítséget kaphatnak az óvodai ismeretségek, a hasonló sorsúaktól. Az óvoda feltételrendszerének javításában aktívabban részt vállalnak azok a családok, amelyek jobban kötődnek az intézményhez.

b.) Intervenciós gyakorlat: a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásai kapcsán A komplex beavatkozási stratégia, fejlesztési terv és gyakorlat (IPR) kidolgozása a helyi szükségletek alapján. A stratégiai terv tartalmazza az óvodában elérhető, a családi nevelés gyakorlatát segítő szolgáltatásokat (az óvodapedagógusok speciális képzetségeinek kihasználása, a logopédus, pszichológus, gyermekjóléti szolgálat, egészségügyi intézmények, szociális ágazat bevonása, szülői klub, fogadó óra, játszó délután).

c.) A családokhoz közeledés jellemzői:
Az óvodapedagógus erősíti a szülő kötelességérzetét azzal, hogy hangsúlyozza a család pótolhatatlanságát. Feltételezi, hogy minden család közvetít értékeket valamilyen mértékben. A szülő partner a nevelésben, akinek igényei és szükségletei vannak. A szülővel szemben nincsenek előítéletek. A gyermekek fejlődéséről félévenként az óvoda rendszeres információkat ad a személyes beszélgetések során. A szülőknek jogaik vannak, s azokat a gyermekek érdekében érvényesíthetik.

d.) A családok bevonásának alapszabályai:
Az óvodapedagógus tekintettel van az alábbiakra: az óvodában a nevelés nem bízható a szülőre. A szülő egészségi állapota nem veszélyeztetheti a gyermekek egészségét. Az óvodapedagógus nem hagyhatja magára a szülőt a gyermekekkel.
A szülőre vonatkozó szabályok: bizalmas információkat nem adhat ki illetéktelen személyeknek. Nem nyilváníthat véleményt mások gyermekeiről. Csak egészséges szülő vállalhat aktív részvételt a csoportban a kötelező szűrés igazolása… stb.

A családok bevonásának formái:

- A passzív részvételt vállaló szülő jelenléte a csoportban, elsősorban a saját gyermekének megfigyelését szolgálja. A gyermekek óvodai magatartásának közös elemzése különösen fontos nagyobb lemaradások, vagy problémák esetében. A munkanélkülivé váló szülő mentális támogatást kap az óvodapedagógustól, ha érzi, hogy szükség van rá, hogy fontos személy.
- A passzív-segítő szülő közreműködik a gyermek befogadásában, elsősorban a benntartózkodásra vállalkozik, és részt vesz a saját gyermeke gondozásában (bekapcsolódik a gyermekével való foglalkozásba speciális szakember támogatásával).
- Az aktív-segítő szülők azok, akik alkalmanként, vagy előre tervezve, közreműködnek a gondozásban a közös élmények biztosításában, egyes tevékenységekben (kézimunka, kézművesség, hagyományápolás, sütés, főzés… stb.). Az óvodapedagógus egy táblán jelezheti előre azokat a napokat és tevékenységeket, ahol a szülők, közreműködésére számít. A feladatok megjelölésével segíti a szülők döntését.

Az óvodai életbe bevont szülővel nem lehet az óvoda törvényben biztosított személyi feltételeinek hiányát pótolni.

A szülők bevonása az óvodai nevelés programjába
A családok sokféleségéből következően szokásaik, szükségleteik és a kapcsolatfelvétel is eltérő lehet. Változó a szülők szabadideje is. A kapcsolattartás stratégiájának vannak informális és formális változatai:
- ismerkedő látogatás az óvodában,
- családlátogatások,

- reggeli, délutáni találkozások,
- telefonhívás, szülői értekezletek,
- hirdető táblák (információk közlése, együttműködést köszönő tábla… stb, - ötletláda,
- Sülői Szervezet, mint szülői érdekképviselet,
- Közös szabadidő programok (kirándulások, sportdélután, családok bemutatkozó délutánja… stb.,
- Közös ünnepségek és az előkészületekben való részvétel. (Az óvoda hagyományos ünnepei, karácsony, anyák napja, Gyermeknap).

Az óvoda lehetőségeitől és a családok kulturális hátterétől függően, az együttműködés formái tovább bővíthetők.
Az óvodapedagógusok felkészülése a családok fogadására.

A családból az óvodába való átmenet könnyítése érdekében fel kell oldani a szülők, a gyermekek félelmeit, szorongásait. Ezt a többségnél az első elválás ténye okozza.
A szülőket meg kell ismertetni a programmal, az óvodával és a nevelőtestülettel. Elő kell készíteni a befogadást. Az óvoda is felkészül a gyermekek fogadására, a család, a gyermekek megismerésével, a vonzó tevékenységek szervezésével, az érzelmi biztonságot jelentő óvodapedagógusok munkájának összehangolásával. Az óvodapedagógusok szakmai felkészültsége, a törvények, az óvodai dolgozók felelősségérzete garancia arra, hogy az együttműködésben képesek eldönteni, melyik megoldás a hatékonyabb, kit lehet bevonni az óvodai életbe.

II.2.4. Családgondozás és szociális munka

Pedagógiai programunk negyedik pillére a családgondozás, illetve a családokkal végzett szociális segítés.
A problémák megoldása már túlmutat a köznevelési törvény óvodapedagógusok számára meghatározott gyermekvédelmi feladatain.
Felismertük, hogy vállalnunk kell plusz feladatokat a családok gondjainak segítésébe.

Lehetőségeink a családsegítésben

- kellő empátiával a családok megismerése, bizalmi légkör kialakítása,
- a másság, etnikai hovatartozás tolerálása, a nyitott, szociálisan érzékeny intézményben,
- a szülők óvodai életbe való részvételének biztosítása - mintaadás a gyermekek otthoni napirendjének kialakításához – összehangolt pozitív hatás megteremtése az együttnevelésben,
- segítő kapcsolat kialakítása,
- családok megértésére törekvés a társadalmi hatások, folyamatok nemkívánatos hatásinak ismerete /munkanélküliség, elszegényedés/,
- családon belüli funkciózavarok felismerése,
- a családok sokféleségének, sokszínűségük tolerálása, értékek felismerése, felismertetése.

A gyermekvédelméért minden óvodapedagógus felelős. A gyermekvédelmi munkát az általános intézményvezető helyettes koordinálja. Feladatai:

- „szülői kör” munkájában való részvétel,
- gyermekvédelmi munka ellenőrzése.

II.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor, abban a nevelési évben **diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható**.

A gyermek egészséges fejlődésének elengedhetetlen feltétele az óvodai élet alapos, átgondolt megszervezése, a megfelelő időtartamú tevékenységformák megtervezése. A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermekekben. A gyakorlati megvalósítást a folyamatosság és rugalmasság jellemzi.

Az óvodai programunkat két csoportban valósítjuk meg. Ez a csoportalakítási forma pedagógiai gyakorlatunkban már bevált, a szülők támogatását is élvezi. Az életkori jellemzők ismeretében és az egyéni eltérésekre építve választjuk meg a felajánlott tevékenységek formáit.

TERVEZÉS

TERVEZÉS HOSSZABB TÁVRA

PROJEKTTERV: A célkitűzések, témakörök, feltételek, közös élmények átgondolását jelenti. Itt történik a témakör felbontása tevékenységközpontokra. Komplex, „nem szűk ismeretfeldolgozást jelent, hanem kiterjed a csoport szokások, magatartásformálás átgondolására is.
A tervek, programok team munkában készülnek. Résztvevők:

- az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusosok,
- alkalmanként dajka, szülő, akinek a bevonását előre tervezzük.

Ez a terv biztosítja a tervezési folyamatok átgondolásával a nevelők zavartalan és konfliktusmentes együttműködését.
Ez egy mobil terv, vázlat, mert a gyermekek fejlődésétől függően folyamatosan alakul.

FEJLŐDÉS NYOMONKÖVETÉSE: A hosszabb távú tervezés részét képezi: az egyéni fejlődés, és fejlesztés dokumentációja. Egyéni fejlettséget diagnosztizáló, tényfeltáró, helyzetelemző dokumentum, amely 3-7 éves korig kiterjed a nevelési és a tanulási folyamatokra is. Ez a dokumentum szolgálja az etnikai gyermekek fejlesztésének mutatóit is. A szülőket félévenként tájékoztatjuk a gyermekük fejlődéséről

TERVEZÉS RÖVIDTÁVRA

HETIREND	**NAPIREND**
és	és
HETITERV	**NAPITERV**

Az időkeretek az életkortól és egyéb tényezőktől függően rugalmasan változnak.

NAPIREND

A napirendet a stabilitás és a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet, az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik (étkezések időpontja, a szabad levegőn tartózkodás, a játéktevékenység időtartama… stb. A rugalmasság vonatkozik a reggelizés, tízóraizás módjára, az eltérő egyéni alvásigény figyelembevételére, a gyermek alapvető biológiai szükségleteinek rugalmas kielégítésére. Az évszakhoz igazodó napirendben az időkeretek rugalmasan alakíthatók pl. a szabad levegőn tartózkodás. A játékidő biztosítása, különösen a téli hónapokban, amikor a gyermekek több időt töltenek a csoportszobában, és kisebb a mozgástér.

		Időkeret	**Tevékenységek**
Délelőtt		**6.30-7.00**	A gyermekek folyamatos érkezése, játék az összevont csoportokban
		7.00-10.00	Szabad játék, tevékenységekben megvalósuló tanulás, nagycsoportban összesen napi 45 perc testápolás, folyamatos tízórai
		10.00-11.30	Szabad játék, differenciált képességfejlesztés, tapasztalatszerzés csoportszobában, szabadban, fejlesztő szobákban Tervezett, szervezett tevékenységek, mozgás nagycsoportban összesen napi 45 perc
		11.30-13.00	Készülődés az ebédhez, testápolás, munka jellegű tevékenységek (naposi munka), ebéd
Délután		**13.00-14.45**	Testápolás (fogmosás), készülődés a pihenéshez, pihenés, 14.00-tól az ébren lévő gyermekek csendes tevékenységet folytathatnak az erre kijelölt helyen. Egyéni képességfejlesztés
		14.45-15.30	Folyamatos ébredés, testápolás, készülődés az uzsonnához, uzsonna, testápolás
		15.30-16.30.	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron, egyéni képességfejlesztés

NAPITERV

A heti terv a napi feladatokat is tükrözi, ezért napi terv készítése nem szükséges

HETIREND

A hetirendben, a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő stabil, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek, és ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján a rugalmasságra.
A hetirend az óvodapedagógusok által felajánlott tevékenységeket tartalmazza, amelyek:

- választhatók
- kötelezően választhatók, kötelezőek

A hetirendben rögzítjük a mindennapi rendszeres mozgásfejlesztést.
A nagycsoportos gyermekek számára kéthetente, illetve saját korosztályával közös, kötelező mozgást, illetve ének-zenei tevékenységet szervezünk.
A hetirendben tervezett, felajánlott tevékenységek szervezeti keretei változhatnak. Egyik héten pl. a keddi napra kötelezően választható, a másik héten ugyanerre a napra választható tevékenységet tervezhetünk.
A választható és/vagy kötelezően választható tevékenységek egy-egy napon a személyi feltételektől függően 2-3 féle tevékenységközpontban integrált feldolgozással) kezdeményezhetők. A tevékenységek közül az óvodapedagógus a gyermekek választásai és a résztvevők fejlettsége alapján, valamint a tevékenység jellegétől függően dönti el, hol van a közvetlen részvételére, mintájára és segítő közreműködésére szükség (pl.: technikák bemutatása, és ezzel egy időben a homok asztalnál terepasztal készítése, miközben az elkészült eszközöket is felhasználva a másik óvodapedagógus kezdeményezhet ének-zenei tevékenységet).
Az aktív dajkai segítség a tevékenység közötti választás lehetőségét bővíti, kisebb létszámú kiscsoportok párhuzamos, egy időben történő tevékenykedtetésre ad lehetőséget/. A gyermekek a kezdeményezett helyzeteket szabadon tovább fejlesztik, és összekapcsolhatják más tevékenységközpontban folyó játékkal.

HETITERV

A hetirend egy keret, amelyet tartalommal a hetitervben töltünk meg. Itt tervezzük meg a tevékenységközpontokban szervezendő játékot és a játékos tanulást biztosító folyamatokat. Itt kerül sor a feltételek átgondolására:

- a komplex fejlesztési téma meghatározására,
- a tématerv, projektterv megnevezésére,
- a célok megfogalmazására,
- a nevelési területek fejlesztési témájának, feladatainak kitűzésére.

oviKRÉTA
<u>Gyermek fejlődésének nyomon követése</u>
<u>Anamnézis</u>
Életszakasz: óvodakezdés előtt
A gyermek általános egészségi állapota
A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
Egyéb jellemzők
Életszakasz: óvodakezdés
A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
A gyermek szokásai, önállósági szintje

A gyermek általános egészségi állapota
Egyéb
Értékelési szempontok:

A gyermek motoros fejlettsége
nagymozgás
finommozgás
vizuomotoros koordináció és mozgás összehangolt működtetése.

A gyermek kommunikációs fejlettsége
beszédértés
beszédprodukció
A gyermek szociális fejlettsége
társaskapcsolatok
játék
énfejlődés
A gyermek önállóságának fejlettsége
önállóság
önszabályozás
szokások
A gyermek kognitív fejlettsége
megismerő funkciók

II.4. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az óvodai életünkben jelentős szerepet töltenek be az óvoda hagyományos ünnepei, népszokásai, jeles napjai, megemlékezései. Családjaink állapota, az elszürkülő családi élet, a hagyományok ápolásának hiánya még inkább indokolttá teszi az óvodai ünnepi szokásaink megőrzését. Az óvodapedagógusok a közös óvodai ünnepek, rendezvények és programok megvalósításában együttműködnek, és szakmai támogatást nyújtanak egymásnak.

II.4.1. Ünnepeink

Magyar Nemzeti Ünnepek és emléknapok
Március 15. 1848/49-es szabadságharc
Augusztus 20. Államalapítás és Szent István ünnepe
Magyar jeles napok
Január 22. A magyar kultúra napja
Február 20 Farsang
Április 24. Népviselet napja
Szeptember 30. A Magyar Népmese Napja
Október 9. A magyar népi játék napja
November 13. A magyar nyelv napja

Keresztény ünnepeink
Advent - Karácsony
Nagyböjt - Húsvét

Pünkösd – Szentlélek eljövetele

Csoportok ünnepei
- születésnapok megünneplése

II.4.2. Megemlékezéseink

Óvodásainkkal megemlékezünk a Madarak és Fák Napjáról, az Állatok Világnapjáról és a Föld Napjáról. A megemlékezés kapcsán vetélkedőt, kirándulást szervezünk.
Énekelj az Erdőben, minden évben a Madarak és Fák Napján tartanak az országban és tartunk a Bükk lábánál.
Feladatunk a környezettudatos magatartás megalapozása. Célunk, hogy kialakítsuk a gyermekekben a környezet tisztaságának igényét, hogy óvják, védjék a növényeket, szeressék az állatokat.

II.4.3.Az óvoda rendezvényei

- báb előadások,
- népzenei műsorok.
- óvodai kirándulások,
- sport programok.
- szülői csoport foglalkozásai

II.5. Szolgáltatásaink

- **Játékos gyermektorna**

Célja: tehetséggondozás, esélyegyenlőség biztosítása
Igénybe vevők köre: 4-5-6-7 éves korú gyermekek

- **Gyógytestnevelés**

Célja: prevenció és tartásjavítás Szakorvosi véleménynek megfelelő mozgásterápia. Szakember biztosított. Igénybe vevők köre: orvosi vélemény alapján.

- **Fürgekezek kézműves foglalkozás**

Célja: Kreativitás, esztétikai érzék, finommotorika fejlesztése,
Iskola érettség előkészítése, tehetséggondozás,
Ismerkedés képzőművészeti technikákkal
Igénybe vevők köre: 4-5-6 éves tehetséges gyermekek.

- **Hittan foglalkozások**

Célja: A szülői igények kielégítése

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
VÁRHEGY ÚTI TAGÓVODÁJA

„EGÉSZSÉG, MOZGÁS, KÖRNYEZET, MINT A JÖVŐNK ALAPJA”

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette: A MIÓVI Várhegy Úti Tagóvodájának nevelőtestülete
Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom

1 Óvodánk szociokulturális háttere ... 3
1.1 Személyi és tárgyi feltételek ... 3
2 Gyermekkép ... 4
3 Óvodakép ... 4
4 Óvodai nevelésünk céljai ... 4
5 Óvodai nevelésünk alapelvei ... 4
6 Óvodai nevelésünk feladatai ... 6
6.1 Az egészséges életmód alakítása ... 6
6.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 7
6.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 7
7 Óvodánk egészségfejlesztési programja ... 9
7.1 Óvodánk egészségfejlesztési feladatai ... 10
8 Esélyegyenlőség biztosítása, különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztése, fejlődésének segítése ... 13
8.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek ... 13
8.2 Tehetségígéretű gyermek ... 14
8.3 Tehetséggondozás ... 14
9 A nevelés keretei és tartalma ... 16
9.1 Egészséges életmód alakítása ... 16
9.2 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása ... 21
9.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés ... 23
10 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai ... 25
10.1 Játék ... 25
10.2 Verselés, mesélés ... 27
10.3 Ének, zene, népi játék, tánc ... 29
10.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ... 31
10.5 Mindennapos mozgás ... 33
10.6 A külső világ tevékeny megismerése ... 40
10.6.1 A környezet védelme ... 42
10.6.2. Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés ... 44
10.7 Munka jellegű tevékenységek ... 46
10.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás ... 48
11 Ünnepek, hagyományok ... 49
12 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére ... 50
13 Óvodánk kapcsolatai ... 51
Irodalomjegyzék ... 54

1 Óvodánk szociokulturális háttere

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Várhegy Úti Tagóvodája Miskolc-Tapolcán, üdülőövezetben, az erdő és a természet közvetlen közelében helyezkedik el. Nevelő és fejlesztő munkánkat családias légkörben végezzük. Négy csoportos óvodánkat meghitt hangulat és nyugodt, családias légkör jellemzi. Vegyes csoportokban zajlik a nevelés és fejlesztés.
A lakosság összetétele sokszínű, anyagi és társadalmi helyzetük stabil, iskolázottságuk magasabb az átlagnál. Lakáskörülményeik és életvitelük révén anyagilag jobban tudják támogatni gyermekeiket, így a hátrányos helyzetben élő gyermekek száma jelentősen kevesebb. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú és befogadó. Minden gyermek számára biztosítjuk az egyformán magas színvonalú, szeretetteljes nevelést, az esélyegyenlőséget és a meglévő hátrányok csökkentését. Tevékenységeinket és fejlesztő munkánkat az életkori sajátosságok és az egyéni képességek figyelembevételével valósítjuk meg. Ennek érdekében a legtöbb időt az örömteli játéknak és a játékba ágyazott tevékenységeknek szenteljük.

Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás kialakítására, különös tekintettel a szelektív hulladékgyűjtésre, komposztálásra, a környezetvédelemre és a tisztaság megőrzésére. A gyermekeket a természet szeretetére és védelmére neveljük. Kihasználjuk az elhelyezkedésünkből adódó lehetőségeket, sokat sétálunk, kirándulunk, és megfigyeljük a természet változásait. Gyakran látogatunk el helyi vizeinkhez, mint a Mester Kelemen-forrás, a Békás-tó és a Hejő-patak. Büszkék vagyunk a Madárbarát Óvoda címre.

Kiemelten fontosnak tartjuk az egészséges életmód alapjainak lefektetését. Az egészséges és változatos táplálkozás mellett hangsúlyozzuk a megfelelő zöldség-, gyümölcs- és vízfogyasztás fontosságát. Jól felszerelt tornatermünk biztosítja a sokoldalú mozgásfejlesztést, kielégítve a gyermekek természetes mozgásigényét, és hozzájárul egészségük megőrzéséhez. Tágas udvarunk biztonságos és korszerű mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt, amelyek lehetőséget biztosítanak a mozgásos játékokra is.

1.1 Személyi és tárgyi feltételek

Szubjektív feltételek

Minden óvodai csoportban óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel, heti váltásban látva el feladataikat. Az óvodapedagógusok állandó jelenléte szükséges a gyermekek folyamatos tevékenykedtetéséhez, valamint a kooperáció és kommunikáció általi fejlesztéséhez. Nevelőtestületünk szakmai képzettsége biztosítja a helyi pedagógiai programunk sikeres megvalósítását, nemcsak óvodapedagógusi, hanem fejlesztő-differenciáló szakpedagógusi és közoktatási vezetői végzettséggel is rendelkezünk.

Nevelőtestületünk legfontosabb jellemzői

- Világosan megfogalmazott, közös célok és elfogadott normák alapján, maximális részvétellel végzi munkáját.
- Jó munkahelyi légkörben, folyamatos, megbízható kommunikációval, a demokrácia működtetésével, összetartó közösséget alkot, s mindezek befolyásolják óvodánk nevelési eredményeit.
- A vezetői irányítás hatékonysága az együttműködés fokával, a közösség állapotával mérhető.

- Optimális feltételek, munkakörnyezet biztosítása az óvoda munkatársainak.

Az óvodai csoportokban egy dajka látja el a csoporttal kapcsolatos feladatokat, biztosítva az óvoda és a csoport rendjét, tisztaságát és balesetmentes környezetét.

2 Gyermekkép

Az egyik legcsodálatosabb dolog a világban, hogy minden ember egyedi, pótolhatatlan személyiség. Valljuk, hogy a gyermekeket minden életszakaszban irányítani és vezetni kell. Fel kell készíteni őket a változó társadalomra, hogy megőrizzék az emberi értékeket, védjék a természetet, és egészséges életmódot folytassanak. Fontos, hogy önbizalmuk, belső tartásuk legyen, valamint rendelkezzenek a szükséges tudással és képességekkel céljaik eléréséhez.
Az óvodai nevelés kulcsfontosságú, hiszen itt kezdődik a gyermek társas élete. Az óvoda támogatja a gyermekek fantáziáját, érzelmeit, és önállóságra való törekvését. Fontos, hogy a gyermekek érzelmi hullámhosszára hangolódjunk, elfogadjuk vágyait, tiszteljük fantáziáját, és segítsük a nyitott személyiség kibontakozását. Nyílt és derűs légkörben, ésszerű szabályok között, a gyermekek megtanulják az együttműködést, a segítőkészséget, és a szeretet megnyilvánulásait.
„Mi kaptunk kedvet arra, hogy odafigyeljünk gyermekeinkre esetleg hátunkon hordozzuk őket, mint az indián anyák, mi próbáljuk megérteni zaklatottságukat, kutatni furcsa - okoskodásuk jelentését. Felismertük ezzel azt is, hogy a gyermekek élményvilága a valóság egyik érvényes feldolgozása, - elfogadtuk az öntörvényű gyermeki létet, mint a látványnak egyik lehetőségét, mint az esztétikumnak egyik forrását."

(Mérei F.)

3 Óvodakép

„A gyermek a legfőbb érték a sajátos életkoronként / életkori szakaszonként/ és egyénenként változó testi és lelki szükségleteivel, sajátosságaival együtt. „
Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye, amely kiegészíti a családi nevelést, és a gyermek harmadik életévétől a tankötelezettség megkezdéséig tart. Kiemelt feladata a kisgyermekkori fejlesztés, valamint a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek támogatása.
Az óvoda pedagógiai tevékenységei és tárgyi környezete biztosítják a gyermekek optimális fejlődését és nevelését. Az intézmény teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő, és személyiségfejlesztő funkcióit, miközben felkészíti a gyermekeket az iskoláskorba való átlépésre.

4 Óvodai nevelésünk céljai

- Elősegítjük az óvodások sokoldalú és harmonikus fejlődését.
- Támogatjuk a gyermeki személyiség kibontakozását.
- Csökkentjük a hátrányokat.
- Figyelembe vesszük az életkori és egyéni sajátosságokat, valamint az eltérő fejlődési ütemet, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

5 Óvodai nevelésünk alapelvei

„Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásakor a gyermek, fejlődő személyiségéből indulunk ki és a gyermek egyenlő esélyéhez érkezünk el."

- A gyermek személyiségét, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A gyermeket szerető gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni

készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- A nevelésnek a gyermeki személyiség kibontakoztatására kell irányulnia oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Óvodai nevelésünk alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk
- A gyermeki szükségletek kielégítéséről.
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.
- A tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről.
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk
- Az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését.
- A multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A nemzetiségi óvodai nevelés célja
Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően, a nemzetiség kultúrájának megismertetése és a kulturális hagyományok átörökítése és fejlesztése. A gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony saját nemzetiségi kultúrájuk iránt.

A hazájukat elhagyni kényszerülő, -migráns- családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk
- Az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- Az elfogadó, segítő környezetet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése
Az esélyegyenlőség magában foglalja a másság elfogadását, vagyis egy olyan személy egyenlő társként történő elismerését, aki az átlagos jellemzőkkel mérve eltérő, és akit emiatt a közösségből való kirekesztés veszélye fenyeget. Az elfogadás mértéke azt mutatja, mennyire hajlandó valaki – saját értékelése alapján – például egy sérült, fogyatékos, szociálisan hátrányos helyzetű vagy kultúrában elmaradott személyt társadalmilag egyenértékű emberként elismerni, megérteni és befogadni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk
- A sajátos nevelési igény szerinti tárgyi feltételek, segédeszközök meglétét és szakember (utazó gyógypedagógus) alkalmazását.
- Nagyobb mértékű differenciálást, fejlesztő, korrekciós célú pedagógiai eljárások alkalmazását, egyéni fejlesztési tervet.
- A gyermekek érzelmi-értelmi életének fejlesztését az együttnevelés lehetőségeinek

felhasználásával, megfelelő mentális komfortérzetét.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének célja
A sajátos nevelési igényű gyermek alkalmazkodó készségének, a közösségbe való beilleszkedésének segítése. Az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés kialakítása, fejlesztése.

Feladatunk

- A gyermekkel szemben támasztott elvárások igazodjanak a gyermek fejlettségéhez.
- A fejlesztés a számukra megfelelő területen, igényüknek megfelelően valósuljon meg.
- A fejlesztés ne terhelje túl a gyermeket, kapjon meg minden segítséget hátrányainak leküzdéséhez.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tevékenység team-munkában kialakított nevelési folyamatban valósuljon meg.
- A fejlesztés céljait minden esetben az orvosi-gyógypedagógiai-pszichológiai vizsgálat diagnózisára kell építeni.
- A gyermekek integrált nevelésében részt vesz a fogyatékosság típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus.

6 Óvodai nevelésünk feladatai

Az óvodai nevelésünk feladatai:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

6.1 Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja: az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a gyermek gondozása, egészségének védelme, edzése, óvása megőrzése.

Feladatunk

- A gyermek gondozása, testi-szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása,
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

6.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermekek viselkedését az érzelmek vezérlik. Ezért elengedhetetlen, hogy érzelmi biztonság, otthonosság, derűs és szeretetteli légkör vegye őket körül az óvodában, már a belépéskor is.
Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek közötti kapcsolatot pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze. Az óvodapedagógusok és az alkalmazottak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű a gyermekek számára.
Az óvodai életben a gyermekek szocializációja új szintre lép: emberi kapcsolataik gazdagodnak, önismeretük és a társas élet szabályainak megismerése fejlődik. A közös élményekre épülő tevékenységek kiemelten fontosak, segítve a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és normarendszerének megalapozását.
A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése speciális ismereteket és differenciált fejlesztést igényel. Szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor) közreműködésével biztosítjuk a speciális törődést.

A nevelés célja

A társas együttélés és az életkorban elvárható alapvető erkölcsi normák szokás szintű megalapozása. A gyermekek erkölcsi és szociális érzékenységének fejlesztése, éntudatának alakítása. Az értelmes fegyelem kialakítása, az összetartozás érzésének mélyítése, annak megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól.

Feladatunk

- Nyugodt, biztonságérzetet adó, derűs légkör megteremtése, amit a kölcsönös bizalom áthat.
- Gondoskodás a csoportszoba otthonos, barátságos berendezéséről, amely megfelel a gyermekek életkorának és testi-lelki szükségleteinek.
- Az anya-gyermek és gyermek-család kapcsolatának alapos megismerése.
- Változatos tapasztalati lehetőségek teremtése, melyek alapozzák a társas együttélés szabályait és az alapvető erkölcsi normákat.
- Közös élményeken alapuló tevékenységek során erkölcsi tulajdonságok (segítőkészség, figyelmesség, együttérzés, önzetlenség) fejlesztése.
- A gyermekek énképének, éntudatának, önismeretének, önértékelésének és feladattudatának alakítása.
- A gyermekek belső igényének felkeltése a társas kapcsolatok kialakítására.
- A másság elfogadásának szoktatása.
- Őszinte, természetes magatartással pozitív minták nyújtása, viselkedéssel jelezve az elvárásokat.
- Gondos befogadás, a szülőktől való fokozatos elszakadás lehetőségének megteremtése, szoros érzelmi kapcsolat kialakítása a gyermekkel.
- A gyermek nyitottságára építve segíteni őt környezetének megismerésében, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- Felismertetni a természetben és az emberi környezetben rejlő szépséget és jót, a rácsodálkozás örömét, mindezek megbecsülését.

6.3 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A beszéd az önkifejezés fontos eszköze, és a személyiség legfontosabb megnyilatkozása. A beszéd képességének alapjait az ember örökli, de a kifejező, gazdag beszédet tanítani kell. Ezért óvodai

nevelésünk kiemelt része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. A kommunikáció nemcsak cél, hanem eszköz is a társas kapcsolatokban.

Az anyanyelvi nevelés átfogja az óvodai nevelés minden területét. Lehetőséget ad a gyermeknek a sokoldalú, aktív ismeretszerzésre, a szókincsbővítésre, az írás és olvasás alapjainak kialakítására, valamint a kommunikációs készség fejlesztésére. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszéltető környezettel, helyes minták és szabályok közvetítésével - segíti ezt a folyamatot.

Nevelés célja

- Képessé tenni a gyermekeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk befogadására, megértésére.
- Képessé tenni őket arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat, szóban pontosan és hatásosan ki tudják fejezni. Meg tudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakuljon tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük. Az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel, kifejezőkészséggel rendelkezzenek.

Feladatunk

- A gyermekek szókincsének bővítése és sajátos nyelvi formák megismertetése, valamint a helyes artikuláció és választékos beszédstílus megalapozása.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes, derűs légkör megteremtése beszélgetésre alkalmas környezetben, ahol a gyermekek szívesen nyilatkoznak és mesélnek élményeikről.
- Példaadás a megfelelő hangképzésre, beszédtempóra, hangsúlyra, hanglejtésre, és tiszta beszédre. Az adott szituációnak megfelelő egyszerű, világos beszéd alkalmazása.
- Az óvodába lépéskor a gyermek nyelvi fejlettségének felmérése és a család nyelvi kultúrájának megismerése, valamint a szülők figyelmének felhívása a beszélgetés kapcsolaterősítő hatására.
- A gyermekek anyanyelvi fejlettségének folyamatos figyelemmel kísérése.
- Lehetőség biztosítása minden gyermek számára a folyamatos beszédgyakorlásra és a mások meghallgatása képességének fejlesztésére.
- A gyermekek megismertetése a kommunikáció verbális és nonverbális eszközeivel.
- Az auditív emlékezet és beszéd ritmusának fejlesztése játékos gyakorlatokkal.
- Beszédszerveket ügyesítő gyakorlatok és beszédtechnika (légzés- és kiejtéstechnika) fejlesztése.
- Anyanyelvi játékok beépítése a mindennapi életbe.
- Beszédhibák felismerése és megfelelő módszerekkel történő javítása, logopédus segítségével.
- SNI gyermekek speciális segédeszközök használatának segítése.

Az értelmi fejlesztés-nevelés megvalósítása

Az óvoda a gyermek egyéni érdeklődésére és kíváncsiságára építve változatos tevékenységeket biztosít, amelyeken keresztül tapasztalatokat szerezhet a természeti és társadalmi környezetről. Ez elősegíti kognitív képességeinek fejlődését, mint például az érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem és gondolkodás. A környezetről szerzett tapasztalatok rendszerezése magasabb fejlettségi szintre juttatja a gyermeket.

Az értelmi fejlődés során az óvodásnak el kell érnie az észleléses és finom mozgásos funkciók maximális szintű működését, amelyhez a nyelvi szimbolikus megismerési szint is szervesen kapcsolódik.

Az értelmi nevelés célja

A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás és kreativitás fejlesztése.
Az értelmi fejlesztés folyamatában kiemelt hangsúlyt kap a differenciálás, az egyéni képességek szerinti fejlesztés.
Az óvodai életben előre haladva egyre nagyobb szerepet kap az önálló gondolkodásra nevelés, a döntési képesség, a percepció fejlesztése, a figyelemkoncentrációs tevékenységek bővülése.

Feladatunk

- A természeti és társadalmi környezetről tapasztalatok szerzése, bővítése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezése, tudásvágyának felkeltése és kielégítése.
- Észleléses struktúrák fejlesztése.
- A problémamegoldó és logikus gondolkodás elősegítése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása.

7 Óvodánk egészségfejlesztési programja

Az óvodai egészségnevelés létfontosságú a személyiségfejlődésben, mivel a gyermekkortól kezdve az egészség fejlesztése kiemelkedő fontosságú.
A modern egészségnevelés célja, hogy felkészítse az óvodásokat az egészség megőrzésére, edzi testi erőnlétüket, gondozza lelki fejlődésüket és szociális készségeiket. Az egészségnevelés nemcsak testi, hanem lelki és társadalmi jólétüket is szem előtt tartja, és az egész személyiségüket fejleszti. Az óvodai nevelésben az egészség fogalma nem csupán betegség hiányát jelenti, hanem aktív, célirányos életmódot és egészséges választásokat is magában foglal. A mindennapos óvodai nevelés az egészséget, mint alapvető értéket állítja nevelő programjába. Biztosítja az esélyegyenlőséget, fejleszti és korrigálja a gyermek életmódbeli képességeit.
Az egészség hármas: testi, lelki, társkapcsolati jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, azaz: annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat. A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre azonban nekünk, óvodapedagógusoknak tudatosan kell felkészülnünk.
Az egészségvédelem tanítható és fejleszthető, és az egészséges szokások kialakítása már gyermekkorban elkezdődik, ami kihat az egész életre. Az egészségvédelem az egyén és a társadalom érdekét szolgálja, és az egészségfejlesztés kiemelt fontosságú az óvodai nevelésben.

A gyermek-egészségügyi szakszolgálat és óvodánk kapcsolata

Az óvodánk aktívan együttműködik a gyermek-egészségügyi szolgálattal, ami magába foglalja a gyermek-egészségügyi ellenőrzéseket, az egészségnevelést és a prevenciós tevékenységeket. Ennek keretében rendszeresen részt veszünk a gyermek-egészségügyi vizsgálatokon, és integráljuk az egészségfejlesztést az óvodai programokba. Ezáltal biztosítjuk a gyerekek egészségének és fejlődésének megfelelő támogatását és gondozását.

Az egészségügyi szolgálat visszatérő feladata
Minden egészségügyi vizsgálat együttes védőnői és óvodapedagógusi előkészítést, megbeszélést igényel.

A szülők és a külső szervezetek együttműködésének segítése
A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába. Ezért fontos feladatunk az egészségügyi szolgálat egészségvédő és fejlesztő tevékenységének segítése, a szülők számára rendezett közös programok, higiénés és sportrendezvények szervezése.

- Alternatív mozgásprogramok
- Úszásoktatás
- Korcsolyaoktatás
- Gyermektorna
- OTP Bozsik Program

7.1 Óvodánk egészségfejlesztési feladatai

Óvodai nevelésünk elválaszthatatlan része az

- egészség fejlesztésére és az
- egészségkárosodás megelőzésére irányuló nevelő tevékenység.

Mindkét egészségfejlesztési feladat

- a testi (szomatikus),
- a lelki (értelmi, érzelmi, akarati) és
- szociális (társas, közösségi) nevelő tevékenységre vonatkozik.

Az óvoda nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül, az óvodai élet valamennyi szakaszára kiterjed.

A szomatikus nevelés feladatai
A szomatikus nevelés körében mindennapos óvodai feladat

- a személyi higiénére nevelés (a testápolás, a ruházat, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés gyakorlása),
- az óvoda környezeti tisztaságának megóvása,
- a fertőző betegségek és tartási rendellenességek megelőzése.

A szomatikus nevelés aktív gyakorlatának tartjuk a testedzést, az óvodai nevelési programban szereplő mozgást, a mozgáskultúra megalapozását, vagyis a rendszeres, mindennapos mozgás, fizikai aktivitás, szokássá, magatartásuk részévé alakítását.

A személyi és környezeti higiénia fejlesztése
Személyes tisztálkodás
Fontos, hogy az óvodában átadjuk a megfelelő higiénés szokásokat a gyermekeknek, miközben tiszteletben tartjuk az otthoni szokásaikat. Ennek része az is, hogy segítünk nekik beilleszkedni az óvodai tisztálkodási rendbe, anélkül, hogy megszégyenítenénk őket. A pedagógusoknak konzekvensnek, de diszkréteknek kell lenniük ebben a támogatásban.
A legfőbb személyi higiéniás nevelési feladat

- a kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben),
- a saját személyi felszerelés (törölköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés,

tornafelszerelés, alvópárna) használata,

- alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Az wc-használat és a wc-papír kezelése olyan higiéniai gyakorlatok, amelyekhez a gyermeknek egyéni figyelmet és segítséget kell kapnia az óvodapedagógustól és a dajkától, miközben tiszteletben tartják a gyermek személyes határait és biztosítják az intimitást.

Környezeti higiénia

Az egyre globalizálódó világban az óvodai nevelés felelősségi köre kiterjed a természetvédelemre, a hulladékkezelésre és az energiatakarékosságra is. Az óvodai környezet hatással van a gondozás minőségére, ezért fontos feladatunk az ideális környezet megteremtése.

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja

- az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását,
- a csoportszobák szellőztetését, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását,
- az ivóvíz higiéniáját,
- az udvar tisztán tartását, gondozását,
- a játékeszközök higiéniáját, rendben tartását,
- az óvodapedagógus és a gyermek együttműködését.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése

A kisgyermekkori táplálkozás alapfeltétel a fejlődéshez. Az óvodások étrendjét a gyermekek biológiai sajátosságaihoz igazítjuk, figyelembe véve, hogy gyomruk kicsi, és nem alkalmas nagy mennyiségű táplálék befogadására. Ezért kerüljük az étrendben a zsíros és nehezen emészthető ételeket. Az óvodapedagógusoknak fontos szerepe van az étkezések lebonyolításában és az egészséges táplálkozás megkedveltetésében. Együttműködünk a szülőkkel és támogatókkal, hogy bevezessük a gyümölcs- és zöldségnapokat, és lehetőséget teremtsünk a gyermekek számára az új ízek felfedezésére. A megfelelő folyadékbevitel biztosítása is kiemelt fontosságú.

Rendszeres mozgás biztosítása

A mozgás alapvető életjelenség a kisgyermekkorban, amely hozzájárul a gyermek környezetének felfedezéséhez és megismeréséhez. A mozgásszükséglet kielégítése főként a játék útján valósul meg, ezért a mindennapos mozgásban is hangsúlyozzuk a játékos mozgásfontosságát.

Mozgás a szabadban

Az udvari játékok és munkaeszközök használata segíti a gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését az óvodában. Fontos azonban, hogy az óvodapedagógusok biztosítsák az általános balesetvédelmi szabályok betartását és gyakoroltassák azokat a gyermekekkel. Különösen figyelmet kell fordítani a szabadban túlzott mozgásra és a fegyelmezetlen játékra, hogy elkerüljük a baleseteket.

Mindennapi mozgás

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését a programunkban szereplő délelőtti és délutáni edző tevékenység

- a mindennapos mozgás,
- mozgás tevékenység,

- és a sportfoglalkozások / úszás, korcsolyázás, ovifoci/ szolgálják.

A testedzés mellett a mozgás a sport megszerettetése, a közös játékos mozgás által kiváltott öröm átélése a cél.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására**.**
Mindennap alkalmazható mozgásgyakorlatok: a mászás, járás, futás, ugrás, dobás, elkapás. A mozgás tevékenység korcsoportra szabott, kis- és középsőcsoportban heti egy, nagycsoportban általában heti két alkalommal. Az óvodai mozgás során alkalmazott mozgásformák alkalmasakká tehetik a gyermekeket az életen át tartó sporttevékenység megalapozására.

A pszichohigiénés / lelki, érzelmi, akarati / nevelés feladatai
A pszichohigiénés nevelés a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel. Főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését, a stresszhatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások" megértését és megoldását.
A pszichohigiénés / lelki/ egészség fejlesztésének főbb feladatai:

- a társas-társadalmi beilleszkedés (integráció) megvalósítása,
- a normatartás (adaptáció) elsajátítása.

A beilleszkedési képesség gyakorlása
Az óvodai nevelési gyakorlatunk kiemelt feladata a gyermekek beilleszkedési képességének (a csoportba történő integrációjának) elősegítése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális integrációjának megvalósítása. A beilleszkedési képesség megvalósítása az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységeket kívánja az óvodai csoportok életébe beilleszteni:

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása személyesen,
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat,
- más származásúakkal, vallásúakkal együttműködés szorgalmazása,
- más gyermekközösségekkel, egyesületekkel kapcsolattartás, barátkozás,
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben,
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az alkalmazkodóképesség fejlesztése /normatartás/
Az alkalmazkodás valamely állapothoz való hasonulást „hozzáilleszkedést" aktív elfogadást, beállítódást jelent.
Napjaink globalizációs környezete ilyen alkalmazkodóképességeket igényel a jövő nemzedékétől:

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás,
- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés,
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias (segítő) viselkedés,
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel,
- betegség esetén a betegviselkedés elfogadása.

A szociális egészség fejlesztési feladatai
Az óvodai nevelés célja a gyermek közösségbe való befogadása, egyenértékű partnerként való elfogadásra való felkészítése és szeretetteljes együttműködésben való részvétel megtanítása. Az óvodában tapasztalt szociokulturális hatások hosszú távon is érvényesülnek a gyermek életében. A harmonikus csoportmiliő és kiegyensúlyozott légkör nélkülözhetetlen az óvoda sikeres működéséhez és eredményes nevelőmunkájához. Az együttműködés során keletkező feszültségek feloldása, a különbözőségek elfogadása és baráti kapcsolatok kialakítása kulcsfontosságú a csoportmunka során. A személyes kommunikáció és együttműködés erősíti az óvodai csoportban kialakuló „én csoportom" tudatot.
A dohányzás megelőzésének óvodai programja
A kutatások kimutatták, hogy az óvodások családjainak több mint felében van dohányzó felnőtt, ami kedvezőtlen példát mutat a gyermekeknek. Ez azt jelenti, hogy a szülőknek a dohányzás elleni nevelése nem mindig hatékony. Ezért fontos elővigyázatossági intézkedésként teljes tilalmat bevezetni az óvoda területén a dohányzásra.
Az óvodapedagógus feladata a kisgyermekek otthoni dohányzásmentes környezete érdekében a szülők szemléletének alakítása, tanácsadással és ismeretterjesztéssel.

8 Esélyegyenlőség biztosítása, különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztése, fejlődésének segítése

Az **esélyegyenlőség és a másság** elfogadása azt jelenti, hogy minden embernek ugyanazok a jogai és lehetőségei vannak, függetlenül származásától, nemétől, nemzetiségétől, vallásától, testi vagy lelki állapotától.
Az óvodapedagógusoknak alapfeladata ezen értékek közvetítése és a másság elfogadtatása a gyermekközösségben. Fontos, hogy megértsük: a fogyatékkal élő gyermek nem beteg, hanem más módon igényel segítséget. Az óvodapedagógusoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek a gyerekek önállóan tudjanak kommunikálni, részt vegyenek a csoportéletben, és érzelmileg is elfogadva érezzék magukat a közösségben. Ennek kulcsa az érzelmes támogatás, a szeretetteljes légkör, és a segítőkészség mind a gyerekek, mind a felnőttek részéről.
Az integráló nevelés követelményeinek teljesítése
Az óvodai nevelésben egyre szélesebb körben valósul meg az együttnevelés (integráló nevelés) társadalmi igénye. Integráló neveléssel-oktatással a sérült életminősége javítható.
Az integrált nevelés során leggyakrabban a beszédhibás gyermekekkel találkozunk, de néha érzékszervi vagy enyhe értelmi fogyatékosak is jelen vannak az óvodában. Az óvodapedagógusoknak szorosan együtt kell működniük a logopédusokkal, gyógypedagógusokkal, és az egyéni fejlesztési terv alapján kell segíteniük a gyermekek fejlődését.
A **szociális hátrányokkal küzdő gyermekek** külön csoportot alkotnak, akiknél nem a szervezeti fogyatékosság okoz nehézségeket a személyiségfejlődésben, hanem a kedvezőtlen családi, társadalmi, kulturális és anyagi háttér hatása (pl. durva bánásmód, mélyszegénység, hajléktalanság, kisebbségi megkülönböztetés).

8.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek

Sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI)
Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés eredményeként a sérült gyermekeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi és személyi (pedagógiai asszisztens) feltételek és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok

megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

A sajátos nevelési igényű gyermekek típusai sérülés specifikumaik alapján

- mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott),
- látássérült,
- hallássérült,
- enyhén értelmi fogyatékos,
- középsúlyosan értelmi fogyatékos,
- beszédfogyatékos,
- autizmus spektrum zavarral küzdő,
- fejlődés egyéb pszichés zavarával /súlyos tanulási, figyelem – vagy
- magatartásszabályozás zavarral/küzdő gyermek.

Feladatok a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztésének megvalósításában

- pedagógiai programunk figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- az igazgató, a tagintézmény-igazgató támogatja az óvodapedagógusok részvételét az óvodai integrációt elősegítő szakmai programokon és továbbképzéseken.

Az együttnevelés megvalósításában feladatunk a gyermekek beilleszkedésének elősegítése, valamint egyenlő hozzáférése az óvodai foglalkozásokhoz.

8.2 Tehetségígéretű gyermek

Feladat

- korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás, amelynek során a tehetség életkori megjelenését figyelembe vesszük,
- a tehetségígéretű gyermek személyiségfejlődésének támogatása,
- tehetségszűrés (szakember segítségével),
- tanácsadás, támogatás nyújtása a szülőknek,
- javaslat speciális tehetségprogramban való részvételre.

8.3 Tehetséggondozás

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni."
(Harsányi 1988., 21. oldal)

A tehetség összetevői

Átlag feletti képességek:

- kiemelkedő gondolkodás, kognitív képességek,

- kiváló emlékezet és kommunikációs készség,
- rendkívüli teljesítmény a logikai feladatokban, valamint a téri geometriai feladatok magas szintű megoldása,
- különleges képességek,
- rugalmas helyzetfelismerés, alkalmazkodóképesség, akklimatizálódás,
- problémafelvető gondolkodás,
- irányított, precíz információfeldolgozás, adatrendszerezés,
- differenciálás és rangsorolás.

Kreativitás:

- átlagostól eltérő, könnyen irányítható gondolkodás,
- új típusú problémamegoldások, többféle variációs lehetőségek kitalálása,
- az újszerű, hétköznapitól eltérő feladatok iránti kíváncsiság,
- sokoldalú érdeklődés,
- határok feszegetése, nonkonformizmus,
- a komfortzónán kívüli szituációkban való alkalmazkodás, humorérzék.

Feladat iránti elkötelezettség (motiváció):

- képesség a bevonódásra és az elhivatott feladatelvégzésre,
- egyes területeken kiemelkedő mennyiségű, rendszerezett lexikális tudás,
- elkötelezettség, tántoríthatatlanság, akár a környezet véleményével ellentétesen is,
- belülről fakadó nyitottság, belső törekvés az eredmények elérésére,
- stabil énkép, magabiztosság, önmagunkban való hit,
- kihívások állítása egy kiválasztott területen,
- a cselekedeteink, tetteink folyamatos mérlegelése, külső személyek véleményének vizsgálata.

(Csák Sándor: Tehetség, 2010.)

A motiváción, a kreativitáson és kivételes képességeken túl a környezeti tényezők is hangsúlyos szerepet érdemelnek, ami nélkül a tehetséges gyermekek fejlesztése elképzelhetetlen.

Óvodai tehetséggondozásunk célkitűzései

- a kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése,
- a kiválóan kreatív tehetségígéretes gyermekek további gondozása gazdagító program keretében,
- a kiemelkedő képességű gyermek erős oldalának tovább erősítése, gyenge területeinek fejlesztése,
- elfogadó, támogató, szeretetteljes légkör biztosítása.

Az óvodai nevelés alapvető tevékenysége a játék. Ezért a tehetségcsírák adottságainak megfigyelését, azonosítását és fejlesztését leginkább játékos tevékenységek során valósíthatjuk meg hatékonyan.

Tehetségfejlesztés területei:

- természeti,
- művészeti (zenei, vizuális),
- testi kinesztetikus,
- nyelvi

Az egyéni képességek optimális teljesítését és tudatosítását kívánjuk elérni a gyermekben. Fontos alapelvünk, hogy a tehetséges óvodás először is gyermek, akinek fő tevékenysége a játék. Ezért feladatunk, hogy számára élménydús környezetet teremtsünk.

Óvodai csoportban zajló tehetséggondozás

Az óvodai élet során a tehetségígéretű gyermekek a csoportjaikban játszanak és tevékenykednek. Az egyéni tehetséggondozás a játéktevékenységek által valósítható meg a leghatékonyabban, mivel a játék az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, spontán, szabad tevékenysége, örömforrása. A gyermek a játékában rengeteg információt ad önmagáról, belső világáról, kellemes és kellemetlen élményeiről. Az óvodapedagógus feladata, hogy elfogadó, szeretetteljes, nyugodt légkört alakítson ki, valamint komplex ismeretek nyújtásával tovább erősítse erős oldalukat, fejlessze gyenge területeiket. Így a kiválóan kreatív gyermekeknek lehetőségük nyílik a tudásuk és a képességeik gyakorlati alkalmazására.

Tehetségműhelyekben zajló tehetségsegítő programok

Az 5-6-7 éves tehetségígéretű gyermekek részt vehetnek gazdagító, dúsító foglalkozásokon, amelyekre az átlagosnál fejlettebb értelmi képességekkel, alkotóképességgel és motivációval rendelkező gyermekek kerülnek be. Ezek a foglalkozások differenciált, kiscsoportos formában zajlanak, ahol a gyermekek széleskörű érdeklődését kielégítik és tovább bővítik. A gazdagító, dúsító műhelyekbe az 5-6-7 évesek járnak, és az egyéni figyelem csak akkor valósítható meg, ha a csoportok kis létszámúak, maximum 10-12 főt jelentenek. A gyermekeket több óvodai csoportból válogatják össze.

A 2023/24-es nevelési évtől heti egy alkalommal kerül sor a tehetségígéretes gyermekek gondozására.

További céljaink között szerepel, hogy a jelenleg működő tehetségműhelyek mellett újakat indítsunk, ezzel széleskörű választási lehetőséget biztosítva a gyermekek számára.

9 A nevelés keretei és tartalma

9.1 Egészséges életmód alakítása

Gondozás

Óvodánkban a helyes életritmus, a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, az edzés, a pihenés és az alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások elsajátításával, gyakorlásával biztosítjuk, a gyermek egyéni sajátosságainak megfelelő egészséges életmódot.

A helyes életritmus

A gyermek életkorának megfelelő helyes életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés központi kérdése. A napi életritmust a rendszeresen megszokott időben végzett tevékenységeket, az élettani szükségletek figyelembevételével tervezzük óvodáinkban.

A helyes életritmust fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a családdal együttműködve alakítjuk ki. Nagyon nagy hangsúlyt fektetünk a befogadásra, a napirend és hetirend kialakítására, betartására.
A jól szervezett napirendünk hozzájárul a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtéséhez.
Napirendünkben a legtöbb időt a játék kapja. Egész nap érvényesül a folyamatosság, a tudatos, tervszerű munka. Az indokolatlan várakozási időt igyekszünk kiküszöbölni.
Napirendünk rugalmassága lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését. Figyelembe vesszük a gyermek önállóságát, ügyességének fejlődését. A napirend főbb kereteit megtartjuk a gyermek biztonságérzete, tájékozódása és a helyes szokások kialakulása érdekében.

A táplálkozás
A növekedés és a fejlődés egyik legfontosabb feltétele a táplálkozás. A gyermek a táplálkozással nemcsak a különböző tevékenységek során elfogyasztott táplálékot pótolja, hanem a növekedéséhez és a fejlődéséhez szükséges energiát is biztosítja. Az óvodában napi háromszori étkezést biztosítunk a gyermekeknek, amely során figyelembe vesszük, hogy a napi tápanyagszükségletüket a kellő mennyiségben és elosztásban kapják meg. A szülők a kifüggesztett étlapról maguk is tájékozódhatnak az óvodában felszolgált ételekről. Az étkezésre a korcsoportoknak megfelelően mindig azonos időpontban kerül sor. Az étkezési előkészületekben a gyermekek fejlettségüktől függően aktívan részt vesznek. Kialakítjuk bennük az esztétikus tálalás, a kulturált étkezés szokásait. Az ételek biztosításánál figyelembe vesszük a gyermek egyéni igényeit és törekszünk az új ízeket is megismertetni velük.

Testápolás
A testápolás a gyermek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. A testápolási műveletek során az óvodapedagógus és a gyermek, dajka és a gyermek között bensőséges kapcsolat alakul ki. A testi szükségletek kielégítésében a gyermeket gondozó felnőtt bizonyos mértékig az anyát helyettesíti A gyermek a benne kialakuló kellemes közérzet hatására sikeresebben sajátítja el az önálló testápolási műveleteket.
Kialakult szokásrendszerünk lehetővé teszi, hogy igényüknek megfelelően használják a mosdót, amikor annak szükségét érzik. Természetesen ilyenkor is szüksége van a felnőtt tapintatos jelenlétére, hogy a gyermek kérésének megfelelően bármikor segíthessen. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodáinkban dolgozó felnőttek ügyeljenek a tisztaságra, a rendre, a személyes ápoltságukra. (példamutatás)

Öltözködés
Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejlesztheti a gyermek ízlését és önállóságát is. A gyermek ruhája évszaknak megfelelően célszerű, kényelmes legyen, ne akadályozza a gyermek önállóságát. A váltóruhát, a sportoláshoz szükséges ruhát a szülők biztosítják gyermekeik számára. A gyermek lábboltozatát és sarkát tartó váltócipő viselése a csoportszobában kötelező.
Az öltözködés nagyon fontos eleme, hogy öltözködés közben a gyermek megismeri testrészeit, az öltözködés szabályait, megjegyzi saját személyes dolgainak helyét, viselését. Eközben fejlődik testséma-ismerete, térészlelése, finommozgása, kommunikációs készsége, értelmi képességei, teljes személyisége

Mindennapos mozgás

A gyermekek mozgásigényének kielégítését és mozgáskészségének fejlesztését a csoportszobában, és a tornateremben végzett, egészségfejlesztő testmozgás, a mozgásos játékok és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják, amelyeket a gyermek részben szabadon választhat meg, részben a nevelő kezdeményezi és szervezi. Az óvodai élet **minden napján** biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A gyermek az udvaron annyit mozoghat, amennyire egyénileg igénye van. A séták és a kirándulások a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt jelentenek a csoport számára.

Edzés

Az edzés megőrzéséhez fontos, hogy a gyermek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Ezért minden évszakban lehetőséget biztosítunk a szabadban való mozgásra, így növeljük ellenálló képességét. A légfürdőzés az edzés könnyen megoldható, és legáltalánosabb formája. Légfürdőzést jelent szabadban, tornaruhában végzett mozgás, a játék és a séta is. Jó idő esetén szabadban tornázunk, napfürdőzünk. Az évszaknak megfelelően kerékpározhat, rollerezhet, labdázhat, szánkózhat a gyermek az óvodai udvaron.

Pihenés

A gyermek alvásszükségletének kielégítése részben az óvodára hárul. A pihenéshez, a nyugodt alváshoz meg kell teremteni a szükséges feltételeket. A megfelelő pihenéshez csendre, nyugalomra van szükség. Az óvodapedagógus elalvás előtti halk dúdolással, rövid meséjével biztosítja a nyugalmat.

A gyermek egyéni szükségleteit figyelembe véve, megengedjük az otthonról hozott alvós játékot / csak kiscsoportban/ valamint, a nagyok tekintetében csendes tevékenységet biztosítunk, ha nem tud aludni. / mesekönyv nézegetése/

Gondozás-szokások alakítása

Feltétele az összes nevelési hatások érvényesülésének. Hozzájárul a gyermek, egész személyiségének alakulásához – a különbözőségek természetes módon való elfogadása, gyermeki empátia erősítése, multikulturális, interkulturális befogadó nevelés, az iskolai beilleszkedés közvetett előkészítése, testi-, lelki-, szociális érettség fejlesztése, fokozott figyelem a SNI gyermekek felzárkóztatására.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal. Területei – összehangolt sürgetésmentes munka, fejlesztő kommunikáció, pozitív érzelemkinyilvánítás.

Az óvodapedagógus feladata

- Biztosítsa az óvoda helyiségeiben a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezetet.
- Óvodába lépésnél az új környezet különböző tüneteket válthat ki. Kísérje figyelemmel, és gondozza a gyermekeket türelemmel, szeretettel.
- Segítse elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését.
- Kérje az orvos, védőnő tanácsát, segítségét. Tartson kapcsolatot velük, és Teremtse meg a szükséges feltételeket az öltöző kialakításánál, a kényelmes öltözködésnek.
- Alakítsa ki a csoportszobákat úgy, hogy legyen elegendő hely és felszerelés a gyermeki

tevékenységek számára.

- Gondoskodjon róla, hogy az erős napsugárzás ellen legyen sötétítő, az ablakon, a természetes megvilágítás domináljon.
- Fordítson gondot a többszöri 5-10 perces szellőztetésre, különösen étkezés után, alvás alatt és mozgásos tevékenység közben.
- Teremtse meg a feltételeket, hogy a mosdóban mindennek legyen meg a helye (fésű, fogmosó, törülköző), tisztántartásukról rendszeresen gondoskodjon a nevelő, oktató munkát közvetlenül segítővel közösen.
- Tartsa távol, illetve távolítsa el a balesetet okozható tárgyakat.
- Ismerje meg a család és a gyermek szokásait, szociokulturális hátterét, ennek figyelembevételével differenciáltan fejlessze a gyermeki készségeket és képességeket.
- Szoktassa a gyermeket az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítására.
- Rögzítse napirendben az egészséges életmód ritmusát, időbeosztást, a tevékenységek váltakozását.
- Folyamatosan konzultáljon probléma esetén a megfelelő szakemberekkel (logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus).
- Vegye figyelembe a gyermek egyéni sajátosságait, ennek megfelelő készség- és képességfejlesztés eszközeit, módszereit alkalmazza.
- Gondozással, védje a gyermekek egészségét, előzze meg a betegségek kialakulását, gyakori szellőztetéssel, megfelelő fűtéssel, edzéssel, higiénikus eszközökkel, az esetleg megbetegedett gyermek elkülönítésével.
- Tájékoztassa a szülőket az óvoda gondozási feladatairól, követelményeiről, hívja fel a figyelmet a következetes magatartás fontosságára.

Testápolás

- Alakítson ki személyes bensőséges kapcsolatot a testápolási, gondozási műveletek során.
- Hívja fel a szülők figyelmét a heti hajmosás fontosságára, a körmök tisztántartására, amely betegségek forrása is lehet.
- Segítse elő a papírzsebkendő, a wc papír használatát, a helyes orrfújás gyakorlását.
- Biztosítsa naponta legalább 1 alkalommal a fogmosás lehetőségét.
- Igényelje a tisztaságot és rendet, vetesse észre a rendetlenséget, és megszüntetésébe vonja be a gyermeket is. Érje el, hogy ez a gyermek belső igényévé váljon

Táplálkozás

- Étkezés terén szervezzen az étkezéshez kulturált körülményeket, mindig tiszta, ép edényeket használjon.
- Biztosítsa a megfelelő időt az önkiszolgálás szokásainak kialakítására, fokozatosan tapintatosan végezze azt.
- Érje el, hogy a gyermek csak a saját evőeszközével és saját tányérjából fogyassza az ételt, ösztönözze annak elfogyasztására.
- Teremtsen lehetőséget az egész nap folyamán folyadék fogyasztására.
- Alakítsa ki a napirendben, hogy azonos időpontban történjen az étkezés, így megerősödnek a táplálkozás feltételes reflexei.
- Segítse elő az új ízek megismerését, megkedveltetését.

Öltözködés

- Kísérje figyelemmel, hogy megfelelő váltócipőt biztosítsanak a szülők a gyermek számára a lúdtalp megelőzése érdekében.
- Az óvodapedagógus irányítsa a gyermekek figyelmét a helyes öltözködés fontosságára, egészségvédelmük érdekében.
- Érje el, hogy a gyermek naponta váltson fehérneműt, harisnyát.
- Biztosítsa, hogy a gyermek a lehető legkevesebbet várakozzon felöltözve a fűtött helyiségben.
- Kérje a szülőket, hogy legyen tartalék fehérnemű, nadrág stb.
- Javasolja a szülőknek a gyermekek többrétegű öltöztetését.
- Biztosítsa, hogy a gyermek bátran öltözhessen, vetkőzhessen a hőmérséklet változásának megfelelően.

Mindennapos mozgás

- Szervezzen minél több szabadban és csoportszobában végezhető mozgásos tevékenységet, a gyermek mozgásigényének kielégítésére és fejlesztésére.
- Biztosítson a gyermek számára kirándulási lehetőséget is, amely a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt nyújt.
- Tájékozódjon a kirándulás előtt a helyszínről, a megközelítés módjáról, a hely
- balesetmentességéről, ösztönözze a gyermeket a környezet tisztaságának megóvására.
- Segítse elő, hogy a gyermek változatos mozgással tapasztalhassa, mire képes, adjon módot arra, hogy új és újabb mozgásformákat próbáljon ki, és gyakorolja a már megszerzett mozgáskészségüket.
- Juttassa a gyermeket öröm és sikerélményhez a mozgás segítségével.
- Az óvodapedagógus növelje a gyermek ellenálló képességét a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással.
- Biztosítsa, hogy a lehető legtöbb időt töltsék a szabadban.
- A csoportszobában gondoskodjon a mozgásos játékok alkalmával friss levegőről, kellemes hőmérsékletről.
- Teremtse meg a lehetőséget a légfürdőzésre és napfürdőzésre az évszaknak megfelelően, és a fokozatosság elvének megtartásával.
- Nyáron használja ki a víz edző hatását permetező zuhanyozással, lábfürdővel.
- Biztosítson a lehetőségek függvényében egyéb edző hatású tevékenységeket: kerékpározás, úszás, labdázás, rollerezés.
- Kedveltesse meg változatos tevékenységekkel a testmozgást.
- Javítsa a testtartást fejlesztő mozgással, a lábboltozatot erősítő speciális gyakorlatokkal segítse a lúdtalp korrigálását.

Pihenés

- Pihenés, alvás idején az óvodapedagógus biztosítsa a gyermeknek a nyugodt alvás körülményeit, az alvásigényhez szükséges időt, segítse elő az elalvás előtti nyugalmi állapotba kerülést dúdolással, meséléssel.
- Ügyeljen arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják a még alvókat.
- Ne erőszakolja a mozdulatlanságot, az alvást.

- Biztosítsa a levegőcserét alvás alatt is.
- Ismerje fel a veleszületett rendellenességet, neurotikus tüneteket, nevelési hibákat, amely lehetővé teszi a mielőbbi korrekciót.
- Ügyeljen arra, hogy a gyermek megszokja a helyes testtartást a gerincoszlop és mozgásszervi elváltozások megelőzése érdekében, nyugalmi és mozgásos állapotok gyakran váltakozzanak a nap folyamán.

Gyermeki tevékenységek

- Elvégzi a saját személyével kapcsolatos feladatokat (testápolás, öltözködés, étkezés stb.), pihen, játszik, mozog.
- A pihenés, alvás egyéni szükséglete eltérő, de nem zavarják egymást a gyermekek.
- Igény szerint használja a zsebkendőt.
- Érzi, ha melege van, fázik, öltözködik le-fel.
- Segít a csoportszoba rendjének helyreállításában, a tisztaság fenntartásában.
- Önmaga is kezdeményez mozgásos játékot a csoportban és a szabadban.
- Egyéni ötletei alapján alkot játékszabályokat.
- Sétál, kirándul, ez alatt lég- és napfürdőzik.
- Változatos mozgásokkal erősödik, differenciálódik mozgása.
- Megismerkedik eddig ismeretlen ételekkel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Önállóan mosakodik, törülközik, kezet mos, amikor szükséges. Ruhája ujját feltűri, fogat mos, fogápoló szereket tisztán tartja. Haját rendben tartja.
- Helyesen fújja az orrát.
- Tüsszentéskor a szája elé tartja a zsebkendőt.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látja el.
- Segédkezik a foglalkoztató átrendezésében.
- Segítséget nyújt társainak és a felnőtteknek.
- Étkezés közben kulturáltan viselkedik. Igényli az asztal esztétikai rendjét.
- Helyesen használja az evőeszközöket.
- Önállóan, megfelelő sorrendben öltözik, vetkőzik.
- Ruháját hajtogatja.
- Cipőfűzőjét megköti, cipőjét szükség esetén letisztítja.
- Ügyel saját személye és környezete rendjére.
- Az eszközökkel óvatosan bánik.
- A rendetlenséget megszünteti.
- Óvja maga és társai testi épségét.

9.2 Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak megvalósítása, az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

Az óvodapedagógus feladatai

- Teremtsen olyan szeretetteljes, derűs légkört, amelyben a gyermekek bátran, szívesen nyilatkoznak meg, mesélnek élményeikről.
- Az anyanyelvi játékokat építse be a mindennapi óvodai életbe, gyakoroltassa a hangzók tiszta ejtését.
- Az óvodába lépéskor tájékozódjon a gyermekek nyelvi fejlettségéről.
- Ismerje fel a beszédhibákat.
- Súlyosabb beszédhibák esetén irányítsa a gyermeket logopédushoz.
- Szép kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéljen, beszéde követésre méltó legyen
- Ismertesse meg a gyermeket a kommunikáció verbális és non-verbális eszközeivel.
- Valamennyi nevelési területhez kapcsolódva folyamatosan bővítse a gyermekek szókincsét.
- Fejlessze a gyermekek beszédhang hallását és beszédértését, auditív emlékezetét, a beszéd ritmusát, ezt szolgáló játékokkal.
- Ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját, hívja fel a szülők figyelmét a beszélgetések kapcsolaterősítő hatására.
- Segítse az SNI gyermekek speciális segédeszköz használatát pl.: hallókészülék.
- A látás sérült gyermek esetében fokozott figyelmet fordítson az auditív észlelés fejlesztésére.
- A hátrányos helyzet gyermekeknél kiemelten fejlessze a beszédhanghallás és a beszédészlelés készségét

Gyermeki tevékenységek

- Igényeiket, szükségleteiket világosan, érthetően megfogalmazzák meg, használják az erre utaló kifejezéseket.
- Gondozási tevékenységek során figyelik az óvodapedagógus utasításait.
- Játék közben használják a párbeszéd fordulatait, közölik egymással gondolataikat, ötleteiket, fokozódik beszédkedvük.
- Az irányított tanulási folyamatban a gyermekek használják a megismert tárgyak, jelenségek, történések kifejezéseit, gazdagodik szókincsük.
- Családi és egyéni élményeikről beszámolnak társaiknak és az óvodapedagógusnak.
- Anyanyelvi és kommunikációs játékokat játszanak az óvodapedagógus irányításával.
- Társaik mozgását verbálisan kifejezik, megnevezik a téri irányokat, használják a névutókat.
- Történeteket találnak ki és mondanak el, ilyenkor alkalmazzák az ismert nyelvi formákat.

A fejlődés jellemzői korosztályonként

3-4 éves korban

A gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően szívesen beszélnek saját cselekvésükről, a velük megtörtént eseményekről. Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak és a megszokott jelenségek nevét. Leggyakrabban kérés, kérdés, felkiáltás formájában nyilatkoznak meg. Tárgyi és személyi környezetükkel kapcsolatos gondolataikat összefüggően fejezik ki, gyakori szövegszerkesztési hibával. A magán és mássalhangzók nagy részét tisztán ejtik.

4-5 éves korban

A gyermekek bátran, szívesen beszélnek. Értik és használják az ismert szavakat akkor is, ha az azokkal jelölt tárgyakat, személyeket nem szemlélik közvetlenül. Gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni, közölnek, leírnak, mesélnek. Társaik beszédére odafigyelnek és

igénylik, hogy őket is figyelmesen meghallgassák. Alkalmazzák a párbeszéd jellegzetes fordulatait, a figyelem felhívást a köszönést, az udvariassági kifejezéseket. Helyesen használják a jelen és a múlt idejű igeidőket, a képzőket, a ragokat, a határozott és határozatlan névelőt. Még előfordul néhány helytelenül képzett vagy helyettesített hang.

5-6-7 <u>éves korban</u>

A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket. Összefüggő beszédükben sok a szóismétlés, kötőszó - halmozás. Elbeszélésük folyamatos de még nem követi mindig a történések logikai, időbeli sorrendjét. Figyelmesen végig hallgatják az óvodapedagógust, részt vesznek a párbeszédben, végig várják a másik gyermek megnyilatkozását. Jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozással, hanglejtéssel, hangerővel és megfelelő tempóval beszélnek. Beszédüket természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik. Tisztán ejtenek minden beszédhangot. Helyesen használják a névmásokat, névutókat, a jövő idejű igéket.

9.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

- Az óvodai életben a gyermek a szocializáció újabb minőségét éli át.
- Megtanulja megismerni önmagát, az együttélés szabályait, a társas életben elvárt viselkedésmódokat.
- A közösségi nevelés szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Ezért olyan óvodai élet szervezésére törekszünk, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, és akaratának szokás-és normarendszerének megalapozását.

Az óvodapedagógus feladata

- Biztosítsa az elfogadó érzelmi alapokra épített kellemes óvodai légkört.
- Tegye lehetővé a gyermek és társai közötti, valamint a gyermek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktus felvételt.
- Biztosítsa annak lehetőségét, hogy a felnőttekkel és a társakkal szembeni, s a társadalmilag elfogadott viselkedési szokás- és normarendszereket elsajátítsa a gyermek.
- Tegye lehetővé az elfogadott viselkedési módok természetes szituációkban történő gyakorlását.
- Segítse elő a gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttdolgozás képességének kialakulását, az élményekben gazdag környezet járuljon hozzá, hogy a gyermekek befogadóvá, elfogadóvá, segítőkésszé váljanak. Legyen természetes számukra a különbözőség.
- Segítse a közvetett iskolai beilleszkedést a pozitív énkép önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.
- A hátrányos helyzetű és az SNI gyermekek speciális fejlesztése szükség szerint, testi-, lelki- és szociális érettség megalapozása az iskolai munkához.
- Tegye képessé a gyermeket arra, hogy az adódó esetleges konfliktusokat önállóan próbálják egymás között megoldani.
- Segítse elő a társakért, a csoportért érzett felelősség kialakulását a gyermeki tevékenység folyamatos értékelése által.
- Biztosítsa, hogy a gyermek társai irányában mindig megértést tanúsítson. Tisztelje társai másságát.

- Tegye lehetővé a csoport életét színesítő visszatérő hagyományok éltetését.
- Állítson a csoport elé távlatokat, melyek a közös tevékenységekkel a gyermekek fejlődésének serkentői.
- Biztosítson alkalmat a baráti kapcsolatok kialakulására. Állandósulását tegye lehetővé közös tevékenységek, élményszerzések biztosításával.
- Környezettudatos magatartás megalapozása, érzelmi viszonyulásuk alakítása a környezettudatos cselekvési szükségletek, szokások, gondolkodás, értékrend, döntési képességek fejlesztésével.

Gyermeki tevékenységek

- Megtanulja tevékenység közben a másokkal való érintkezést és együttműködést.
- Ismeri és alkalmazza társas kapcsolataiban az alapvető társadalmi és erkölcsi normákat.
- Törekszik a felmerülő konfliktusok önálló megoldására és ezáltal szocializálódik.
- Baráti kapcsolatokat alakít ki - ezekben tevékenykedik. Közösen tervezget több napra szóló játékot.
- Eljut az „én”-től a „mi” tudatig.
- Alárendeli saját akaratát másokénak.
- Formálja önfegyelmét, önkifejező, önérvényesítő képességét, ezáltal szabálytudata magasabb szintre jut.
- Társainak segítségére siet – tolerálja a különbözőséget.
- Véleményt mond társairól, tevékenységeikről, környezetéről.
- Önként részt vesz a közös munkavégzésekben, a csoportszoba formálásában – csoport, illetve óvodai közös programokban.
- A népi hagyományok ápolásában tevékenyen részt vesz - pld. Luca napi búzát ültet, komafát cserél, Kisze bábot készít stb. E közös élmények hatására erősödik a csoport közösségéhez, valamint az óvodai közösséghez való kötődése, s ez által formálódik magyarságtudata.
- Programokat szervez rövidebb és hosszabb távú célok szerint.
- Felfedezi szűkebb lakóhelyét, séták, kirándulások alkalmával irányított megfigyelések által megismerkedik szülővárosa nevezetességeivel, ezáltal kialakul benne az együvé tartozás érzése, legyen ez a szülőföldhöz kötődés alapja.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek hozzájárul a csoportszoba szebbé és otthonosabbá tételéhez, figyel az óvodapedagógusra, végrehajtja a kapott feladatokat.
- Megköszöni, ha kap valamit, kezd segíteni másoknak, szívesen játszik együtt.
- A kívánt játékszert elkéri társától, használja az udvarias beszédmód kifejezési formáit.
- Betartja a kulturált étkezés szokásait.
- Tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival. Köszönti a csoportba érkező vendéget.
- Kezd eligazodni a csoport életében, a napirendben. A korábban kialakult szokásokat önállóan alkalmazza. Érti a szabályok lényegét és törekedik is azok betartására. Tevékenységeiben egyre önállóbb.
- Szívesen játszik együtt, érdeklődik társai iránt, segíti őket öltözködés, séta stb. közben.

Önállóan keresi a segítségadás megfelelő formáit. Bízik önmagában és társaiban. Számba veszi a csoport tagjait.

- Keresi a közös tevékenység lehetőségét. Jelzi, ha közölni valója van.
- Tudatosodik benne, hogy egy összetartó csoport része, ezáltal együtt érez társaival, türelmes irántuk, figyelmesen hallgatja meg őket, örül a közösen elért sikernek. Átérzi a csoportért végzett tevékenység fontosságát. A megkezdett tevékenységet befejezi. Elfogadja az adott tevékenység által megkívánt magatartásformát.
- Természetes szükségletté válik a közös tevékenység, képes saját akaratát alávetni másokénak. Tűrő és konfliktusmegoldó képessége magasabb szintre jut. Vállalkozik önálló véleményalkotásra. Alakul a csoport közvéleménye.
- Kapcsolatot alakít ki a többi csoportba járó gyermekkel.

10 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

10.1 Játék

„Csodálatos milyen eredeti tud lenni egy gyermek, ha hagyják."
(Kosztolányi Dezső)

A játék szabadsága a gyermeki élet legfontosabb része. Az óvodában ez az alapvető pszichikus szükséglet minden nap zavartalanul kell teljesüljön. A játék lehetővé teszi a gyermek önkifejezését és szabad akaratát. Azáltal, hogy a gyermek saját benyomásait játékában rendezve dolgozza fel, fejleszti a személyiséget és az önállóságot. Az óvodapedagógusnak mint példaképnek kell lennie a játékban, amely segíti a gyermekeket az önálló játék folyamatában, és támogatja a kapcsolatok kialakulását. Az óvodában a szabad játékot kiemelt jelentőségűnek tartjuk, és ez a prioritás megjelenik a napirendben és a tevékenységszervezésben is.

Játékfajták

A **gyakorlójáték** bevezetője és kiegészítője a többi játékfajtának. Főleg a 3-4 évesek játékát jellemzi. A gyakorló játék az eszközhasználatban, mozgássorok kialakításában, manipulálásban realizálódik.
A **szerepjáték**ban a gyermekek tapasztalataikat, elképzeléseiket hozzájuk fűződő érzelmeiket jelenítik meg. A vállalt szerepen keresztül ábrázolják a valóság számukra lényeges mozzanatait.
A **szabályjáték**ban nem a művelet, nem a szerep a rögzített, hanem a feladat és a szabály. Meghatározott cél elérésére irányul. Mozgás és értelemfejlesztő hatása van.
Konstrukciós játék során a gyermekek különféle elemekből, anyagokból építményeket, játékszereket, modelleket hoznak létre saját elképzelésük alapján.
Bábozás, dramatizálás során eljátszanak ismert meséket, kitalált helyzeteket, szituációkat. A játék során beleélik magukat a szereplők helyzetébe.

Az óvodapedagógus feladatai

- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását.
- Biztosítsa a szükség és igény szerinti együttjátszást, támogató, serkentő, ösztönző, indirekt magatartásával.
- Az óvodapedagógus teremtse meg a feltételeket /hely, idő, légkör és eszköz/, hogy a gyermekek aktivitással, jókedvvel vehessenek részt az elmélyült, folyamatos, nyugodt játékban.

- Gondoskodjon pozitív érzelmeket kiváltó élményekről, így adjon minél több játéktémát a gyermekeknek.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek játékuk során környezetüket formálhassák, kedvük, elképzelésük szerint átalakíthassák, szabadon mozoghassanak a csoportszobához tartozó játékhelyiségekben is.
- Tartsa szem előtt, hogy a gyermekeknek különösen fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő.
- Biztosítson olyan játékeszközöket, amelyek az elmélyült játék kialakulását, és a fantázia fejlődését szolgálják.
- Törekedjen arra, hogy a gyermekeknek az udvaron is álljanak rendelkezésükre barkácsoló, ábrázoló, manipuláló, konstruáló eszközök.
- Ismertesse meg a gyermekeket minél több mozgásos játékkal.
- Képességfejlesztő játékeszközök segítségével tudatosan fejlessze a gyermekek értelmi képességeit /megfigyelés, emlékezet, gondolkodás/.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermek gyakorlójátékot játszik, e tevékenység közben ismerkedik az őt körülvevő világgal, annak tárgyaival.
- Szerepjátékot játszik, ebben jeleníti meg tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit. Ezeket sajátos módon alkotja újra.
- Szabályokhoz igazodva mozgásos és értelemfejlesztő, logikus gondolkodásra serkentő szabály játékot játszik.
- Bábozik, dramatizál, így eleveníti fel irodalmi élményeit kötetlen formában.
- Barkácsol különféle eszközökből, sokféle anyagból játékához felhasználható kiegészítőket.
- Konstruál, eleinte nagyobb, később apróbb kockákból, különböző alkatrészekből, anyagokból építményeket.

A fejlődés jellemzői korosztály szerint

Gyakorlójáték

3-4 éves kor: a játékos mozgást mindig ugyanabban a formában, ugyanolyan szabályok szerint ismétlik. Játékszereket, eszközöket rakosgatnak céltalanul, vagy maguk alkotta szabály szerint.

4-6-7 éves kor: gyakorló játék csak akkor jelentkezik, ha a gyermek fejlődésében lemarad, képességei fejletlenek, de jelentkezhet konstrukciós és szerepjáték elemeként is.

Szerepjáték

3-4 éves kor: képesek olyan szerepjátékok kezdeményezésére és eljátszására, amelyek egyszerű cselekvéseket és kapcsolatokat tartalmaznak.

4-5 éves kor: mozgásuk, értelmi és érzelmi fejlődésük alapján megértik környezetük egyszerűbb jelenségeit, viszonyulásait, készek ezeket játékukban újraalkotni.

5-6-7 éves kor: tudnak vezetni, és játszótársaikhoz alkalmazkodni. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, abban együttműködni, melyben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és kapcsolatait.

Barkácsolás

3-4 éves kor: az óvodapedagógus, a gyermekek bevonásával készít kiegészítő játékszereket.

4-5 éves kor: segítenek az óvodapedagógusnak a játékszerek készítésében és a játékok megjavításában.

5-6-7 éves kor: a barkácsolás, a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze. A kellékekként létrehozott eszközöket felhasználják játékukban

Dramatizálás, bábozás

3-4 éves kor: elsősorban a bábú mozgása kelti fel a gyermekek érdeklődését, ezért a bábuk „éljenek" a gyermekek között, legyen helyük a csoportban.

4-6-7 éves kor: kézméretüknek megfelelő bábokkal báboznak. Kedvelt mesealakokkal, hétköznapi figurákkal önállóan, kitalált szöveggel bábjeleneteket adnak elő.

Szabályjáték:

3-4 éves kor: mozgásszükségletet kielégítő, egyszerű szabályokat tartalmazó játékokat játszanak.

4-5 éves kor: képesek a szabályok megértésére, az óvodapedagógussal közösen ellenőrzik a szabályok betartását, a győzelem érdekében megpróbálnak együttműködni.

5-6-7 éves kor: olyan szabályjátékot választanak, amely nagyobb ügyességet, vagy szellemi erőkifejtést igényel. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására, megjelenik az egészséges versenyszellem.

10.2 Verselés, mesélés

Az óvodai életben a mesélés, mondókázás és verselés kulcsfontosságú szerepet játszik a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtésében és fejlődésében. A gyakran játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdolók és versek ritmusa, mozdulatai érzéki és érzelmi élményeket nyújtanak a gyerekeknek.

A magyar gyermekirodalom, gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag hagyományai biztos alapot nyújtanak a mindennapi meséléshez és verseléshez. Az élőszavas mesék segítenek a gyermekeknek megérteni és feldolgozni érzelmeiket, valamint megerősítik az önálló gondolkodást és képzelőerőt. A mesék által megjelenített világ nemcsak szórakoztat, de erkölcsi tanulságokat is közvetít.

A gyermeki saját versek és mesék alkotása, valamint az ezekhez társított mozgás vagy ábrázolás az önálló önkifejezés egyik módja.

Az óvodai programban a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A mese gyermeki szemmel nézve maga a csoda, amely pihentet, szórakoztat és táplálja a képzeletet. A mese pozitív hatásait erősíti, ha többször ismétlik meg, különböző módszerekkel dolgozzák fel, és esztétikai élményt nyújtanak a gyerekeknek. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

A nap folyamán többször mesélnek a gyermekeknek, lehetőséget adva az önálló szöveg és meseelmondásra. Az előadások általában fejből történnek, különböző eszközökkel színesítve. Az elmondások összhangban vannak a metakommunikációs jelekkel, és arra törekszenek, hogy az esztétikus élményen túl hatással legyenek a gyerekek érzelmeire és fantáziájára.

A bábozás és a dramatikus játékok is fontos szerepet játszanak a gyerekek személyiségfejlesztésében és kreativitásuk kibontakoztatásában. Az óvodapedagógusok a drámapedagógia eszközeit is felhasználják a közös játékokban, de a nyugodt légkör és jól kialakított szokásrend kialakítása elengedhetetlen a sikeres eredményhez.

A nevelés célja

A nyelv szépségének és kifejező erejének megismertetése az óvodai nevelés fontos része. A verselés és mesélés segítségével a gyermekek bevezetést kapnak a nyelv gazdagságába és sokszínűségébe.

Az óvodapedagógusok változatos és igényes irodalmi élményeket nyújtanak a gyermekek számára, ezáltal megalapozva pozitív személyiségjegyeiket és kulturális identitásukat. A népi kultúra felhasználása, beleértve a népmeséket, mondókákat és népdalokat, hozzájárul a gyermekek anyanyelvi és ízlésvilágának kialakításához és gazdagításához. Ezáltal nemcsak a nyelvi fejlődésüket segítik elő, hanem mélyebb kapcsolatot is kialakítanak a kultúrájukkal és hagyományaikkal.

Nevelési feladatok

- Az óvodapedagógus elsődleges feladata az élménynyújtás.
- Biztosítsa az érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt légkört. Alakítson ki állandó mesélő helyet.
- Keltse fel a mese és a vers iránti érdeklődést!
- Ismerje meg a család mesélési szokásait, beszéljen a szülőknek a mese és a vers fontosságáról
- Teremtse meg a mindennapos mesélés lehetőségeit (hely, idő, szokásrend) a pihenés előtti rendszeres meséléshez is!
- A kiválasztott irodalmi alkotások nyújtotta érzelmeket természetes viselkedési módjával közvetítse.
- Az irodalmi anyagot úgy válassza ki, hogy nyelvileg tiszta, esztétikailag értékes mesét, verset halljanak a gyermekek, melyek fejlesztik erkölcsi ítéleteit, magatartását.
- Mese és versmondás alkalmával építsen a spontán adódó helyzetekre, a kedvező körülmények kivárására.
- Éljen a komplexitás lehetőségével. Érje el, hogy a gyermekből, mint „befogadóból" a későbbiekben „előadó" váljék, teremtse meg ennek a megfelelő hely és eszköz feltételeit. (ruhadarabok, fejdíszek, bábok).
- Fejlessze a gyermeknek mind az aktív, mind a passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővítse ismeretanyagát.
- Alkalmazzon minél több mozgással kísérhető verset, mondókát.
- Alkalmazza a néphagyományhoz kapcsolódó irodalmi anyagot.
- Ismertesse meg a népmesék sajátos nyelvezetét, s ezáltal bővítse szókincsüket, használja a tájnyelvet.
- Igaz történetekkel, elbeszélésekkel, szólásokkal, közmondásokkal, csúfolókkal, találós kérdésekkel ismertesse meg a gyermeket.
- Szervezzen könyvtárlátogatást,
- Biztosítson a gyermek számára könyveket és szoktassa a helyes használatára,
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal.
- Az SNI gyermekek nevelése irodalmi élményekbe ágyazott fejlesztéssel.

A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása

Fontosnak tartjuk, hogy **igényes anyagválasztás** előzze meg az irodalmi élmény nyújtását. Csak igazán művészi értékű, a gyermek életkorának és érdeklődésének megfelelő irodalmi műveket választunk. Óvodánkban a nevelőtestület közösen állított össze irodalmi anyagokat, s ebbe szorosan beépítették a Jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó értékes irodalmi alkotásokat, vagy a népköltészet egyes jellegzetes elemeit.

3-4 éves korban főként különböző **ölbeli játékokat**, lovagoltatókat játszunk. Ezek nagy örömet szereznek a gyermekeknek, oldják az óvodába lépés feszültségét, segítik az óvodapedagógus–

gyermek közötti szeretetteljes érzelmi kötődés kialakulását. A „mondóka játékokon" kívül egyszerűbb **népi rigmusokat**, **rövid versikéket** szituációban mondogatunk nekik. A **mesék** közül olyanokat választunk, melyeknek **cselekménye egyszerű, érthető**, pozitív érzelmeket, a biztonságot, a jót sugallják. A meséket, mondókákat sokat ismételjük.
4–5 éves korban **népi mondókákat, névcsúfolókat, hangutánzó mondókákat, tréfás verseket,** halandzsa szövegű kiolvasókat válogatunk, melyek ritmusosak, és könnyen megjegyezhetőek. A vidámságot és a humort fontosnak tartjuk, ebben a korban a gyermekek ezt már megértik. Az egyszerűbb állatmeséket fokozatosan váltják fel a **népmesék**, egyszerűbb **népszokások dramatizálása**. Egyre több csodás elemet tartalmazó **rövidebb tündérmesét** mondunk nekik. A csoda ebben a korban kezd igazán izgalmassá válni. **Rövid csalimeséket** is mondunk, **találós kérdésekkel** csiszoljuk gondolkodásukat.
6-7 éves korban versanyagunk a különböző típusú **népi mondókákkal, kiolvasókkal** gazdagodik. Megerősítjük a **néphagyomány-ápolást**, és a **természet szeretetét**. Megismerkedünk a **nagy magyar költők gyermekeknek szánt, érzelmeire ható szép, lírai verseivel.** A magyar népmesekincs legszebb darabjaival, korunk íróinak **elbeszéléseivel, verses meséivel** stb.

Gyermeki tevékenységek

- Mondókázik, versel kedve szerint és az óvodapedagógussal.
- A hallott meséket eljátssza, dramatizálja.
- A mesékhez bábokat, kiegészítőket készít felnőtt segítségével.
- Ábrázolja kedvenc hőseit, érzéseit.
- Szívesen nézeget meseskönyveket, esetleg mesél a képekről.
- Játékában alkalmazza a tréfás mondókákat.
- Bábozás közben kitárulkozik, szorongásai oldódnak.
- Bábozásban megjeleníti élményeit, közösségeket hoz létre, amely segíti az összetartozás élményét.
- Bábszínházba, színházba mennek az év folyamán több alkalommal.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek, játék közben odaillő szövegeket, rigmusokat mondogat.
- Az elhangzott vers, mondóka, mese ismétlését kéri.
- 8 verset megjegyez, 15-20 verset meghallgat az év folyamán.
- Hangzás, hangulat, érzelem egységében kezdi felfogni a hallott verset, mesét.
- Megszilárdul a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokása, a figyelem fenntartása.
- Csendben végighallgatja a mesét, tekintetén látszik a belső képzeleti kép.
- A folytatásos mesék szálait össze tudja kötni.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásai közé tartozik.
- Vigyáz a könyvekre.
- A szereplők érdekes szólásait, furcsa hangzású nevét megjegyzi, játékában használja.

10.3 Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak, segítik a gyermekek zenei érdeklődését és esztétikai fogékonyságát fejlesztik A közös éneklés és zenei tevékenységek során felfedezik a

dallam, ritmus és mozgás szépségét, örömüket lelik a közös zenélésben. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok segítik a hagyományok megismerését és tovább örökítését. Az óvodai ének-zenei nevelés eredményes megvalósítása elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A gyermekek spontán módon követik a felnőttek mintáját az éneklés és zenélés terén, ami részévé válik mindennapi tevékenységüknek. A közös éneklés fejleszti a ritmusérzéket, hallást és éneklési készséget, miközben javítja a beszéd, kiejtés és hanglejtés minőségét.
A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és táncok fejlesztik a mozgáskészségeket, testsémát és térérzékelést, valamint segítik a vizuális memória fejlődését. Az énekes népi játékok és kortárs művészeti alkotások fontos eszközök a gyermekek zenei képességeinek és kreativitásának alakításában.

A nevelés célja

A zenei készségek, a zene befogadáshoz szükséges képesség fejlesztése, valamint zenét értő és szerető egészséges, boldog emberré nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógusnak fontos feladata, hogy élményeket nyújtson a gyermekek számára az éneklés és zenehallgatás révén.
- Célja, hogy felkeltse a gyermekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket és esztétikai fogékonyságukat.
- Hangolja össze a dalanyagot a zenei nevelési feladattal.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyermekdalokat, dalos játékokat, szoktassa a gyermekeket tiszta éneklésre.
- Fejlessze a gyermekek zenei hallását, ritmus érzékét, harmonikus, szép mozgását.
- Tanítson a gyermekeknek táncos mozgásokat, néptánc-elemeket.
- Dalos játék, tánc során fejlessze a nagymozgásokat, az egyensúlyérzékelést.
- A téri helyzetek, téri irányok mozgásos megélésével fejlessze a térészlelést.
- Ismertesse meg a gyermekeket egyszerű hangszerekkel.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.
- Az óvodapedagógus önmaga zenei kulturáltságát is fejlessze, kutasson új zenei,- még nem tanított- alkotások után.
- Alapozza meg a gyermekek komolyzenei igényét is.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermekek népi dalos játékokat játszanak és ritmikus mondókákat mondanak szabadon és alkalomszerűen, a nap bármely szakában, jókedvvel és érzelmi gazdagsággal.
- Önállóan, tisztán énekelnek, zenét hallgatnak.
- Érzékeltetik az egyenletes lüktetést, ritmust tapsolnak.
- Egyszerű néptánc-mozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvodapedagógus irányításával, később önállóan is.
- Megismerik és játékukban is használják az egyszerű hangszereket /dob, cintányér, háromszög/.
- Szívesen hallgatják az óvodapedagógus énekes és hangszeres előadását.
- Játszanak a hangjukkal: halkan-hangosan, mélyen-magasan énekelnek, mondókáznak.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek a dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel éneklik. 10 dalt biztonsággal énekelnek csoportosan és egyénileg is. A dalokat önállóan is el tudják kezdeni.
- A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Felismerik a magas - mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak így énekelni, dalt kezdeni.
- Ismerik a halk-hangos közti különbséget, tudnak halkan - hangosan énekelni, tapsolni, beszélni.
- Képesek a dallam- motívum bújtatására.
- Megfelelően használják az ütő hangszereket.
- Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés különbségét, ritmusmotívumokat visszatapsolnak.
- Az egyszerű, játékos, táncos mozgásokat motívumnyi ismétlődő szakaszokkal szépen megformálják. Változatos mozgáskombinációkat hajtanak végre. A mozgás során a teret maguk körül kihasználják, bemozogják.
- Képesek dallam, ritmus, és mozgás improvizálására.
- Figyelmesen hallgatják a bemutatott élőzenét és hangszeres játékot.

10.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, a festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
Az óvodapedagógusnak az egész nap során biztosítania kell a tevékenységekhez való teret és lehetőséget, mivel maga a tevékenység és az alkotás öröme is fontos. Fontos, hogy az óvodában kialakuljon az igény az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, valamint az esztétikai élmények befogadására. Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Számos tevékenység tartozik ide, például a firkálás, a rajzolás, a festés, a bábkészítés és a különféle anyagok felhasználásával végzett barkácsolás. Az óvodai művészeti alkotásoknak a család, a természet változása, és az állatok, növények világa lehetnek modelljei. Ezek a tevékenységek segítik a gyermek képi, plasztikai kifejezőképességének fejlődését, valamint a térbeli tájékozódást és rendezőképességet. Továbbá hozzájárulnak a gyermeki élmények és fantáziavilág gazdagodásához és azok képi kifejezéséhez. A gyermek tér-, forma- és színképzetének gazdagodása, képi gondolkodásának fejlődése, valamint az esztétikai érzékenység és az igényesség kialakulása is része ennek a folyamatnak.

A nevelés célja

A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás, és a zene kapcsolata olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből élete végéig táplálkozhat.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit.
- Az óvodapedagógus segítse a gyermek téri, formai és színképzetének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását.
- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkozással a művészeti alkotások, épületek, népi alkotások nézegetésével a szépség iránti vonzódás alakulását.
- Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását.

Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

- Biztosítson sokféle eszközt és anyagot, ismertesse meg a gyermekeket a különböző technikákkal, keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát.
- Erősítse az eszközhasználat pontosságát, az eszközök tisztántartásának igényét.
- Ügyeljen arra, hogy az ábrázolás eszközeivel balesetmentesen bánjanak.
- Segítse elő, hogy a szülők is adjanak gyermeküknek lehetőséget az otthoni ábrázolásra.
- Teremtse meg a szabadidős, illetve kötött ábrázolás hangulati, tárgyi és eszközbeli feltételeit, a minden gyermek fejlődését belülről segítő motiválást.
- Használja ki egész évben az udvari lehetőségeket, a spontán helyzeteket.
- Legyen igényes a környezet formálásában, törekedjék a természetes, jó minőségű anyagok használatára.
- A csoportszoba díszítésében mértéktartó legyen.
- Gyűjtse, és időnként elemezze a gyermekrajzokat.
- Segítse a gyermek látási, tapintási, mozgási érzékelésének összerendeződését, a vizuális élmények teljesebb átélését.
- Az SNI-s gyermeknél fogyatékosságuk figyelembevételével erősítse az észlelő apparátust, a taktilis érzékelést és a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb fejlesztését célozza. Külön gondot fordítva arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.

Gyermeki tevékenységek

- A gyermekek kezdetben firkálnak, majd elnevezik műveiket.
- Rajzolnak, festenek élményeik, elképzeléseik alapján különböző felületekre, a rendelkezésükre bocsátott anyagokkal.
- Játékaikhoz,dramatizáláshoz, bábozáshoz, ajándékozáshoz különböző tárgyakat, kiegészítőket barkácsolnak vágással, ragasztással papírból, textilből, termésből.
- Gyurkálgatnak homokot, agyagot, lisztgyurmát, papírt, közben megismerik az anyagok tulajdonságait, használatát.
- Papírt hajtogatnak, montázst készítenek.
- Képeket készítenek vágyaikról, gondolataikról változatos technikákkal: fonal, nyomat, mozaik, viaszkarcolás, a festés és rajzolás mellett.
- Terméseket gyűjtenek, kavicsokat válogatnak, ezekkel díszítenek felületeket.
- Megismerkednek néhány új technikával, mint pl. a batikolás, gyertyaöntés, gipszöntés, textilfestés, sógyurmázás, kollázs készítés.
- Megismerkednek néhány népi kismesterséggel. Egyszerűbb formában szőnek, fonnak, agyagoznak, tojást festenek, mézeskalácsot készítenek.
- Rakosgatnak, építenek saját elképzelés alapján különböző anyagok felhasználásával.
- A szabadban homokoznak, nagy felületre rajzolnak krétával, kavicsokat rakosgatnak, köveket festenek, virágból láncot fűznek.

A fejlődés jellemzői 5-7 éves korra

- Örömmel, saját kezdeményezésre is ábrázolnak.
- Kommunikációjukban bátran használják az ábrázolás eszközeit.

- Tevékenyen részt vesznek az őket körülvevő tér, valamint a térbeli makettek berendezésében.
- Képalakításban egyéni módon jelezni tudják az elemi térviszonylatokat. Élményeik elképzeléseik, képzeteik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket. Képesek vezetéssel észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat, emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- A közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik elhasználásával. Önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat. Önállóan készítenek tárgyakat, az óvodapedagógus irányításával képesek az anyagszerűségre törekvés szabályait betartani.
- Ismerik a népi kézműves technikák alapjait (szövés, fonás, agyagozás), kis segítséggel alkalmazzák is azokat.
- Kezdenek érdeklődni az érdekes, szokatlan dolgok iránt. Elmondják véleményüket az óvodai környezetről, szívesen vesznek részt annak szépítésében. Időnként felszólítás nélkül is észreveszik a tennivalókat.
- Késztetést éreznek arra, hogy figyelmüket összpontosítsák, technikai tudásukat aktivizálják.

10.5 Mindennapos mozgás

A harmonikus összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése nagyon fontos feladatunk.
A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.
Az óvodáskor a természetes hely-helyzetváltoztató, és finommotoros-mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ebben az életkorban a gyermek leginkább a mozgás által szerez információt környezetéről, ezáltal gazdagodnak tapasztalatai, a mozgás hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.
Az óvodai élet **minden napján** biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
A mozgás sokoldalú tevékenység, feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Jelen van a szabad játékban, a mozgás foglalkozásokon, a sportprogramokon. A mozgásfejlesztés, az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását.
A mozgásos tevékenységek, játékok, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességekre, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulására, kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.

A komplex testmozgások együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére. /alakul a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás/
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornateremben, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A mozgásfejlesztés célja
A gyermekek pszichomotoros készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése. Az iskolai életmód megkezdéséhez szükséges testi és fizikai erőnlét, a megfelelő koordinált mozgás és finommotoros készség elérése. A mozgás a sport szeretet megalapozása.

Nevelési feladatunk

- A természetes mozgáskedv megőrzése, a mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése.
- Egészséges életvitel megalapozása, mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészségek alakítása.
- Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése, a szervezet edzése.
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák fejlesztése /érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás, emlékezet/
- Motoros képességek fejlesztése, mozgásjártasságok, készségek kialakítása.

A gyermekek mozgásigényének kielégítését és mozgáskészségének fejlesztését a csoportszobában, és a tornateremben végzett, egészségfejlesztő testmozgás, a mozgásos játékok, sportprogramok és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják, amelyeket a gyermek részben szabadon választhat meg, részben a nevelő kezdeményezi, szervezi, vezeti.
A gyermek az udvaron annyit mozoghat, amennyire egyénileg igénye van. A séták és a kirándulások a mozgásigény kielégítésén túl együttes élményt jelentenek a csoport számára. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

A mozgástevékenység különböző formái fejlesztik

- a gyermek természetes mozgását,
- a járást,
- futást,
- ugrást,
- dobást,
- támaszt,
- függést,
- és egyensúlyozást.

A mozgásfejlesztés lehetőségei és tevékenységi formái
Mindennapos mozgásos tevékenységek
Minden korcsoportban naponta kétszer 10-15 perces időtartammal szervezzük meg, lehetőség szerint a jó levegőn, a szabadban. Anyagát a mozgásos játékok adják, kiegészülve a láb és tartásjavító gyakorlatokkal és a gimnasztika gyakoroltatásával.

Sportprogramok
Programunkban lehetőséget biztosítunk arra, hogy a mindennapos mozgás foglalkozáson kívül a gyermekek jártasságot szerezzenek néhány sportágban. (úszás, korcsolyázás, OTP Bozsik Program) A gyermekek részt vesznek óvodák közötti szervezett sportrendezvényeken, ahol átélik a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését, elviselését. Évente szervezünk kirándulásokat a szülők bevonásával, ezzel hozzájárulunk az egészséges életmód megalapozásához, és kedvezően befolyásoljuk a családok életmódját, szemléletét.

Szabadjáték
Az óvodai nevelés során az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani a -spontán- mozgásos tevékenységekre. Törekedni kell a fejlesztő hatással bíró kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

A kooperatív játékok jellemzői
- mindenki játszhat bennük, senki nem esik ki végleg,
- nincs győztes vagy vesztes,
- a játéktevékenység és a mozgásöröm áll a fókuszban, nem a teljesítmény vagy az eredmény.

Mozgás tevékenység
A sokszínű, változatos örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák, játékok azt a légkört, tanulási környezetet jelentik, amelyeket a kötelező mozgásos tevékenységekben is figyelembe kell venni. Nagycsoportban a szervezett úszás és korcsolyázás szervezhető az egyik foglalkozás időtartamában.
A mozgás tevékenységek tartalma
Járások, futások, ugrások, csúszás, kúszás, mászás: különböző tempóban, irányokban, sávok között, tárgyak kerülésével, tárgyak alatt, fölött.
- Egyensúlyozó járás: földön, padon, szereken
- Sportok: roller, bicikli, korcsolya.
- Labda, babzsák, karika dobása: különböző irányokba, célba.
- Ugrókötelezés, ugróiskola.
- Függések szereken.
- Testrészek megismerése, megnevezése: gyakorlatok testrészekkel.
- Lateralitás, névutók használata, eszközök rakosgatása.
- Csukott szemmel mozgások végzése.
- Játékok.

A dominancia elvei
- A 3-4 évesek mozgás anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza. Ennél a korosztálynál a nagymozgások fejlesztése, valamint a testrészek ismerete, a tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása, a test személyi zónájának alakítása kiemelt feladat.

- 4-5 éves korban nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Előtérbe kerül az egyensúlyérzék, a szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése.
- 6-7 éveseknél az észlelés fejlesztése a legcélzottabb. Új feladat a finommotorika fejlesztése, az oldaliság tanítása.

Tevékenységek
Játékok

- szerep- és utánzójátékok,
- futójátékok: sorban, körben szétszórtan,
- több csoportban párban,
- egy és két sorból, körből fogásmódok változtatásával,
- szabályjátékok:
  - fogójátékok szerepvállalással körben, házzal, egy fogóval
  - egyéni és csoportos versenyek feladattal, akadályon át
  - kézi szerrel, gimnasztikai alapformákból, járásból, futásból, támaszgyakorlatokból szökdeléssel, változatos feladatokkal, azonos testhelyzetekből történő indulással és érkezéssel,
  - labdajátékok gurítással, átadásával, dobással és célzással
- egyéb játékok (az évszaknak megfelelően)
- fogójátékok: átfutással, ház nélkül egy fogóval, két fogóval.

Gimnasztika
Végezzenek szabad gyakorlatot és legalább kétféle kézi szergyakorlatot (pl. szalaggal, körkötéllel, babzsákkal, labdával stb.). Kézi szergyakorlatok és padgyakorlatok (kézfogással, tapssal, kopogással, dobogással, futás közbeiktatásával).
Végezzenek szabad, páros, továbbá kézi szergyakorlatot (pl. kisszék, labda, asztal és padgyakorlatot) a következő alakformákat felhasználva: kartartások: mély, mellső, magas és oldalsó középtartás, csípőre és válltartás, fejtetőre kör és vállhoz tartás, fogásmódok változtatásával (pl. kézfogás sajátmagával, valamint egy kézzel társsal, könyökfűzés, keresztezett kézfogás). Tarkóra-, mellhez-, vegyes kartartás. Fogásmódok: alsó és felsőfogás. Testhelyzetek: Alap- és terpeszállás, térdelés (két térden, kissé nyitott lábbal) nyújtott és terpeszülés, hason- és hanyattfekvés, guggoló- és térdelőtámasz, csípőbe és térdben hajlított hátsó- és mellső fekvőtámasz.
Lábujj- és sarokállás, hajlított harántterpeszállás, térdelés zárt lábbal, törökülés, zsugor-, sarokülés, mellső, mellső- és hátsó fekvőtámasz.
Guggoló-, lépő és levegőállás térd és lábemeléssel előre és hátra, térdelés egy térden és a másik láb oldalt, lebegőülés, oldalon fekvés, oldalsó fekvőtámasz.
Kar- törzs- térd- és lábmozgások: Emelés, leengedés, lendítés, lengetés, lebegtetés, lökés, húzás, hajlítás, nyújtás, fordítás, páros lábon szökdelés, ujjak nyitása, zárása, mozgatása, csukló hajlítása és nyújtása. Karkörzés egy és két karral előre és hátra a test oldalán és a test előtt lefelé.
Törzshajlítás oldalt, törzsforgatás, térd- és lábemelés, egy lábon szökdelés, után lépés előre és oldalt. Karkörzés két karral és a test előtt lefelé kezdve, tölcsér és malomkörzés, lábkörzés előre, törzsfordításban hajlítás, törzs gyakorlatok kar- és lábtartással és mozgással, után mozgások, helycserék, galoppszökdelés párosával.

Járások
Természetes járás egyenesen és különböző irányokba (balra, jobbra kanyarodással, tárgyak és személyek megkerülésével, körben az óvodapedagógus vezetésével, kézfogással és kézfogás nélkül). Speciális járás lábujjon és térdemeléssel. Ütemérzéket fejlesztő járás tapssal, dobbantással.
Természetes módon egyesével, párokban kézfogással és anélkül, egymáshoz alkalmazkodva, hullámvonalban és átlóirányban oldalt, hátra, különböző kartartásokkal, körben és szétszórtan közben 180 fokos fordulattal, rövidebb és hosszabb lépéssel váltakozva, sarkon és lábujjhegyen (speciális járás) járjanak az óvodapedagógus, majd a gyermekek számolására (ütem érzéket fejlesztő járás). Járjanak természetes módon és az irányok változtatásával, továbbá csigavonalban, nyolcasban. A gyakorlóhely közepén haladjanak balra, majd jobbra kanyarodással körbe, majd ugyanez ellentétes irányba kanyarodással, természetes járás.
A talp külső élén guggolásban és feladatokkal (speciális járás) 8-16 lépést ütemre, dobszóra, majd zenére (ütemérzéket fejlesztő járás).

Futás
Fussanak a gyermekek természetes módon, kötetlenül, egyenes és különböző irányokba, körbe, szétszórtan, irányváltoztatással: balra és jobbra kanyarodással, tárgyak és személyek ki- és megkerülésével.
Fussanak többféle testhelyzetből való indulással és megállás után helyezkedjenek el azonos és különböző testhelyzetekben, lassítással és gyorsítással. Fussanak egy-két akadályon át.
Fussanak 10-15méter távon, haránterpeszállásból indulva. Fussanak 3-4 akadályon át.

Támasz, függés
Csússzanak, kússzanak, mászanak talajon előre, oldalt, körben kézi szerrel is. Bújjanak át egy, majd két különböző magasságú szer alatt.
Mászanak át, fel és le egy, majd két különböző szeren vízszintes és függőleges irányban. Guruljanak egyenes irányban, magasba nyújtott karral.
Mászanak négykézláb egyenes irányba és irányváltoztatásokkal (2x20 méter távon).
Mászanak át, fel és le különbözőképpen felállított szerekre 150cm magasságig, meghatározott támasz- és fogáskereséssel, kézzel és lábbal, tempóváltoztatásokkal.
Csússzanak padon karhúzással és tolással.
Gyakorolják a gurulóátfordulást hajlított terpeszállásból.
A kézállás előgyakorlataként végezzenek rézsútos mély fekvőtámaszt különböző szereken. Gyakorolják a "csikórugdalózást", járjanak függőállásban, érintő magas szeren. Végezzenek lábmozgásokat hátsó függőállásban. Talicskázzanak combfogással.
Mászanak 2-4 akadály, különböző módon való leküzdésével. Végezzenek guruló átfordulást terpesz, zárt, guggoló állásból mellső középtartásba emelt karral érkezés guggoló támaszba, majd állásba.
Végezzenek guruló átfordulást a szalagon, karikán stb. helyből és néhány lépésből, továbbá egymás mellé állva kézfogással párokban ("ikerbukfenc"). Álljanak kézen a lépő láb magasra lendítésével és távoli kilépéssel. Végezzenek „lajhármászást”.

Egyensúlygyakorlatok
Egyensúlyozzanak talajon 50-10 cm széles vonal között kúszva, mászva, természetes járással, egyensúlyozzanak 30 cm magasságig emelt szeren, kézi szerekkel is, 20-10 cm távolságra lévő vonalak, padok között, 5 cm széles vonalon, vízszintes és rézsútos szereken magasabb térdemeléssel, különböző kartartásokkal és közben lépjenek át két-három kézi szert, padon járással

és közben 360 fokos fordulattal, fej-, kar- és lábmozgásokkal összekötve talajon, járás egyensúlyvesztés nélkül.

Ugrások
Előkészítő ugrások: szökdeljenek páros lábon helyben és haladással 1-2 akadályon át. Lépjenek, fussanak át 10-15 cm magas és 50-60 cm széles sávon. Ugorjanak kézi szeren át páros lábbal, helyből távolba és magasba, mélyugrással 30-40 cm magasból guggoló támaszba, majd hajlított állásba. Ugrás célba 100 cm széles sávba vagy körbe, kéztámasszal a padra fel és le, nekifutással távolra és magasra, egy lábról két lábra és egy lábra. Végezzenek távol- és magasugrást néhány lépés nekifutással. Mélyugrás maximum
80 cm magasból 40-10 cm széles szerről. Felugrás nekifutással keresztbe állított két részes ugrószekrényre térdelve, majd guggolásba és tetszés szerinti módon leugrás.

Labdagyakorlatok
Ismerkedjenek a labdával, a labda fogásának, tartásával két kézzel különböző kartartásokkal.
A labdát gurítsák terpeszülésből és állásból társuknak, gurítsák egyenes irányban, majd fussanak a guruló labda után és fogják meg. Dobják fel és le állóhelyből, fogják meg két kézzel.
Dobják fel és le, kapják el a labdát állva és különböző testhelyzetekben, majd végezzenek különböző feladatokat járás és futás közben.
Vezessék a labdát járás, lassú és gyors futás közben. Futás közben tegyék egy meghatározott helyre a labdát, majd vegyék fel. A labdát vezessék két párhuzamos vonal, pad mellett. Adják át a labdát párokban 3-4 méter távolságra lévő társnak egy és két kézzel.

Az óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson lehetőséget a gyermeknek a szabad levegőn való tartózkodásra minél hosszabb időtartamon keresztül.
- Teremtsen minél több mozgási lehetőséget óvodán kívül is, vigye a gyermeket játszótérre, uszodába, jégpályára, kirándulni stb.
- Tegye lehetővé a játék- és mozgásigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő kielégítését.
- Biztosítsa a gyermek szabad mozgás-gyakorlásának feltételeit, adjon ötleteket, irányítsa a gyermek figyelmét a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.
- Biztosítson változatos eszközöket, megfelelő helyszíneket a változatos mozgásgyakorláshoz, ötleteivel gyarapítsa a kézi szerek skáláját, hozzon létre sokféle eszközkombinációt.
- Az óvodapedagógus fejlessze a fizikai állóképességet, a fizikai aktivitáson keresztül készítse elő a szellemi aktivitást, illetőleg a mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként növelje az önértékelést és az önbizalmat.
- Az óvodapedagógus fejlessze a nagy és finommozgásokat és a fizikális erőnlétet:
    - egyensúlyfejlesztés,
    - szem-kéz-, szem-láb koordináció,
    - ritmikus tevékenységgel a ritmusérzék fejlesztése.
- Az óvodapedagógus ügyeljen a testséma fejlesztésére:
    - testrészek ismerete,
    - test koordinációjának alakítása,
    - test fogalom kialakítása

- a kezesség (lateralitás fejlesztése, dominancia erősítése).

- Az óvodapedagógus gyakoroltassa a vizuális és auditív észlelést fejlesztő, alapozó mozgásokat. Az óvodapedagógus törekedjen a problémamegoldások erősítésére mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Az óvodapedagógus fejlessze a mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolható szókészletet.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a gyermekek jó közérzettel, jó hangulatban vegyenek részt a mozgásos feladatokban.
- Az óvodapedagógus a csoportszobában biztosítson mozgásra inspiráló eszközöket, pl. tornapad, zsámoly, bordásfal, karika, egy-egy labda.
- Az óvodapedagógus az udvari játék során is biztosítson elegendő labdát, karikát, ugrókötelet.
- Az óvodapedagógus tanítson a gyermeknek sok mozgásos játékot, régi népi játékokat is, pl. labdajátékokat, ugrókötelezés, ugróiskolát.
- A SNI gyermekek esetében bővítse a kompenzációs lehetőségek körét, a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működését célozza.
- Fogadtassa el a speciális segédeszközök használatát.
- Az óvodapedagógus a különböző mozgások elsajátításának folyamatát a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építse. Tartsa szem előtt, hogy a mozgáslegértékesebb anyagai a játékok, mert nem csak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új meg új tapasztalatok szerzésére is.
- Az óvodapedagógus az óvodai „mozgás" feladatainak teljesítésére a „mozgás" két formáját használhatja fel: a naponta szervezett, úgynevezett mindennapos, frissítő 2x10 perces mozgást, és a heti egy, ill. két foglalkozást. A mozgásos tevékenységeket kísérje pozitív megerősítéssel.
- Tanítsa meg a mozgás során betartandó szükséges és elégséges szabályokat.
- Az egész nap során biztosítson megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységre mind a csoportszobában, mind az udvaron.
- Az eszközök kiválasztásánál igazodjon a gyermekek fejlettségi szintjéhez.
- Segítse elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatot.
- Tudatosan tervezze havonkénti lebontásban a gyermekek mozgásának fejlesztését.
- A mozgásos anyaghoz természetes módon igazítsa a fejlesztési feladatokat.
- Az óvodapedagógus tartsa szem előtt az egészség megőrzését, megóvását.
- Ösztönözze a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra.
- A fizikai aktivitás erősítésével hívja elő a szellemi aktivitást.
- Az óvodapedagógus építsen a spontán érzelmi motivációkra
- A foglalkozáson a gyermekek jó hangulatban, jó közérzettel vegyenek részt.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermekek teste arányosan fejlett, teherbíró, eljutnak az első
- alakváltozáshoz.
- Mozgásuk összerendezett, a megtanult mozgások végrehajtása pontosabb, ritmikusabb, esztétikusabb.

- Képesek a mozgások kombinációjára és különböző helyzetekben való végrehajtására.
- Kialakul a helyzetváltoztatás érzékelése, fejlett a térbeli tájékozódás képessége.
- Biztosan ismerik testrészeiket, magabiztosak az oldaliság tekintetében.
- Finommotorikájuk fejlett, kézizomzatuk erős.
- Egyéni, csoportos, sor és váltó versenyeket játszanak a szabályok pontos betartásával.
- Jártasságot szereznek néhány sportágban.

10.6 A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti-emberi-, tárgyi- környezetről annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek segítik a környezetben való biztos eligazodását. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, s megtanulja ezek védelmét, szeretetét.

A nevelés célja

A gyermekek életkoruknak megfelelő szinten minél több tapasztalatot szerezzenek mozgásos és érzékszervi tevékenységeken keresztül az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Fedezzék fel a természeti és tárgyi környezet szépségeit. Tudjanak rácsodálkozni a szépre, a jóra. Váljék igényükké a természeti és épített környezet védelme megóvása, a környezettudatos életforma.

Nevelési feladatunk

- A mi feladatunk, hogy megtervezzük és megteremtsük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermekek rácsodálkozhatnak a természet szépségeire, összhangjára, tapasztalhatják a kölcsönös előnyöket s maguk is tehetnek azért, hogy kellemes környezetben éljenek.
- Biztosítsunk lehetőséget az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, ezek feldolgozására a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az információ szerzés sokoldalú biztosításával gyarapítsuk az aktív és passzív szókincsüket.
- Megalapozzuk a gyermekekben környezetük védelmének, és a természet szeretetének igényét.
- Lefektessük a környezettudatos, fenntartható magatartás alapjait.

Óvodapedagógus feladatai

- Biztosítson a gyermeknek olyan tevékenységeket, hogy megismerje és megértse az őt körülvevő világot építsen a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek megismerje azt a szűkebb emberi tárgyi környezetet, amelyben él, és hívja fel a figyelmet annak értékeire és szépségeire.
- Biztosítson tapasztalási lehetőséget, séták, kirándulások során, az óvoda udvarán és kertjében, vagy a természetsarokban végzett tevékenységek által.
- Biztosítsa a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok, és virágoskert működjék.
- Alakítsa ki a szülőföldhöz, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív viszonyt. Tegye lehetővé, hogy megismerjék városunk és környékének nevezetességeit és kirándulóhelyeit.

- Méltón a néphagyományok ápolását szem előtt tartva ünnepelje a gyermekcsoporttal a Jeles Napokat.
- Alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt tárgyi környezetével, és a természettel, helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás megalapozására.
- Biztosítson a természetsarokban növényekről, állatokról, megfigyelt természeti jelenségekről szóló folyóiratokat, ismeretterjesztő könyveket és verses köteteket.
- A megtapasztaláson alapuló megismerés, információszerzés biztosításával a gyermek aktív-passzív szókincsének gyarapítása, fogalmak körének és tartalmának bővítése.
- Tanítsa meg a gyermeket a rácsodálkozásra, a környezet szépségeinek értékelésére, figyeltesse meg a természet színeit, hangjait, változásait.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, mondatalkotás aktivizálása, a kontextusos beszéd gyakorlása.

Gyermeki tevékenységek

- Kirándulások, séták során alkalmazza a közlekedés szabályait, megismeri a kulturált viselkedés formáit.
- Megfigyeli az évszakok jellemzőit, az időjárás változékonyságát, tapasztalatot szerez, összefüggőségeket fedez fel a természet változásai az időjárás és az öltözködés összefüggései között.
- Kerti munkát végez, közben megismerkedik a kerti szerszámokkal, azok használatával.
- Az udvaron olyan fákat, növényeket ültet, amelynek termését később elfogyasztja.
- Veteményez, nyomon követi a növények fejlődését, gondozza azokat, közben megfigyeli a fákat, bokrokat és felbukkanó rovarokat.
- Madáretetőt készít, eleséggel látja el az itt telelő madarakat.
- A természetsarokban fa- és cserjegallyakat hajtat, gumót, hagymát, magvakat csíráztat, megfigyeli az induló életet, tárgyakat gyűjt a bővítéshez.
- Az akvárium gondozása közben tapasztalatot szerez a víz állagának változásáról és ennek következtében fellépő élőlényváltozásról.
- A közösen vásárolt, vagy otthonról hozott zöldség- és gyümölcsfélékből vitamintálat készít (reszel, szeletel, ízesít, ízlel)
- Segít az óvoda udvarának, kertjének gondozásában.
- A napszakokra jellemző tevékenységeket eljátssza szimulációs játékban.
- Játéka során alkalmazza a családról, a foglalkozásokról, az emberi testről, ápolásáról szerzett ismereteit.
- A város adta lehetőségek maximális kihasználása, látogatása: iskola, orvosi rendelő, mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség, repülőtér, nagyállomás, piac, múzeumok, Csodamalom Bábszínház, Nemzeti Színház, Vadaspark, Avasi Arborétum, Tapolca, Lillafüred
- Megünnepli a természet ünnepeit, kirándul, barkácsol, gyűjtöget, játékos programokon vesz részt.
- A hagyományos és néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeknek tevékeny résztvevője, a csoporttal közös élményeket szerez, részt vesz a hagyományok felelevenítésében

megismerésében s ez erősíti magyarságtudatát.

- Megfigyeli a környezetszennyezés néhány elemét (füst, por, zaj stb.), ezekkel kapcsolatban egyszerűbb vizsgálódásokat végez.
- A közelben lévő Hejő-patakban megfigyeli a víz tisztaságát, vizsgálódást végez.
- A spontán és szervezett megfigyelések során szerzett ismereteit kiegészíti, elmélyíti a természetsarokban elhelyezett folyóiratok, könyvek nézegetésével, folyamatosan gyűjtött képekből albumokat készít.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Ismeri társadalmi és családi környezete fontosabb adatait.
- Elfogadja és tiszteletben tartja a különbözőségeket.
- Alkalmazza az elemi közlekedési szabályokat, ismer többféle közlekedési eszközt.
- Ismeri és megnevezi a környezetében lévő néhány intézményt, és azok rendeltetését.
- Felismeri a tárgyak, jelenségek között lévő összefüggéseket.
- Tárgyakat, jelenségeket rendeltetésük és külső jegyeik alapján összehasonlít.
- Ismeri a testrészeket, a test felépítését.
- Tudja a napszakokat.
- Megkülönbözteti egymástól az évszakokat, ismeri egyes évszakok néhány jellegzetességét.
- Alkalmazza a „növény" szót, mint gyűjtőfogalmat, tudja, hogy mi tartozik oda (fa, bokor, virág, fű stb.,).
- Ismeri a növény fejlődésének menetét, a fejlődés és az időjárás összefüggéseit.
- Alkalmazza a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit.
- Tudja csoportosítani az állatokat aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok legfőbb jellemzőit védelmét.
- Összehasonlítja a házi szárnyasokat az ismert madarakkal, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismeri a zöldség és gyümölcs fogalmát, több fajta zöldséget, gyümölcsöt.
- Ismeri ezek fontosságát az egészséges táplálkozás szempontjából.

10.6.1 A környezet védelme

A környezetszennyezés és a természet pusztítása olyan méreteket öltött, hogy a kiutat a gyökeres szemléletváltásban találhatjuk.
Már óvodás korban alapozzunk meg egy olyan természetszemléletet, amely a természetet tisztelő, elfogadó, annak törvényeit tiszteletben tartó, jelzéseit befogadó személyiség sajátja. A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása ezért tölt be központi szerepet pedagógiai programunkban.

Feladataink

- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása,
- környezettudatos magatartás megalapozása, ismereteik bővítése,
- a családok szemléletformálása, közös programok szervezése, szelektív hulladékgyűjtés,
- természetes anyagok használatának előtérbe helyezése,
- a szelektív hulladékgyűjtés rendjének és módjának, feltételeinek továbbfejlesztése,

- az udvaron elhelyezett komposztáló használata,
- az óvoda udvarának és környékének rendben tartása és gondozása,
- esővízgyűjtő kihelyezése,
- kiskert, magaságyások gondozása,
- madárvédelmi berendezések ellenőrzése, gondozása, karbantartása, madáretetők, itatók téli feltöltése,
- folyamatos kapcsolattartás civil szervezetekkel (Madártani Egyesület, madárgyűrűzés).

Környezetvédelmi Világnapok megünneplése

Szeptember 20. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Takarítás Világnapja** Csoportszoba, öltözők takarítása, szemétszedés, kertgondozás. Tiszta udvar, rendes ház!
Október 04. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Állatok Világnapja** Vadon élő állatok, bogarak megismerése, hasznuk, fontosságuk Kirándulás a Miskolci Vadasparkba, Nyíregyházi Állatparkba Ne bántsd a bogarakat és rovarokat, ismerd meg őket!
Március 5. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Energiatakarékossági Világnap** Zöldpont Egyesület bemutató házának megtekintése. Lassan járj, tovább érsz!
Március 21. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Erdők Nemzetközi Napja** Kirándulás, az év fájának megismerése. Ne bántsd a fát!
Március 22. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Víz Világnapja** A víz fontosságának tudatosítása. Élhetünk-e víz nélkül? Takarékoskodjunk a vízzel! Kirándulás Lillafüredre és a Pisztrángosba, Békás-tóhoz és a Hejő - patakhoz. A víz az élet, takarékoskodjunk vele!
Április 22. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Föld Napja** Szép környezet kialakítása, virágok ültetése. Értékeink megóvása! Óvd a Földet!
Május 10. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Madarak és Fák Napja** Facsemete ültetése, Kihelyezett madárodúk ellenőrzése. Kirándulás a Miskolci Vadasparkba Vigyázz a madárra, ha kertedbe repül!

Május 22. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Biológiai Sokféleség Nemzetközi Napja** Ismerkedés a védett, és fokozottan védett növény-, és állatfajokkal. Ne bántsd!
Június 05. Feladat, ajánlás: Jelszavunk:	**Környezetvédelmi Világnap** Kirándulás a természetvédelmi területen. Védd a természetet! Ne szemetelj!

10.6.2. Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Az óvodás gyermek környezetét felfedezve és szerepjátékokban másokat utánozva fedezi fel a világot. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Az új készségek kipróbálása és a felismerések megtapasztalása sikerélményeket nyújt neki, amelyek fontosak az óvodai matematikai tanulásban is. A matematikai tapasztalatszerzéshez sokféle érzékszervi tevékenységet és játékot alkalmazunk, ahol a gyermek aktívan részt vesz a tanulásban. Fontos hangsúlyozni a "játékban a matematikát" elvet a "matematika játékosan" helyett. A foglalkozásokon, legyenek azok szervezettek vagy szabad játékidők, a gyermek valós cselekvésekkel és tapasztalatokkal tanulja meg a matematikát. A problémahelyzeteket élményalapú módon, teljes testével megtapasztalva oldja meg.

„ Minden módszer jó, melyik éhséget ébreszt a tudás iránt…"

(C. Freinet)

A nevelés célja

A környezet mennyiségi, alaki, nagyságbeli, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, téri viszonyok megtapasztalása, ezáltal a gyermek ítélőképességének tér-sík és mennyiség fogalmának alakítása.

Nevelési feladatunk

- A tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók fejlesztése, különös tekintettel a vizuális és auditív észlelés a memória és a figyelem fejlesztésére.
- A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus és problémamegoldó gondolkodás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Építsen a gyermekek természetes kíváncsiságára és érdeklődésére, támogassa önálló problémamegoldásukat, és biztosítson lehetőséget az egyéni, aktív tapasztalatszerzésre.
- Az óvodapedagógus megfigyelések és tevékenységek során fejlessze a gyermekek észlelési képességeit, beleértve a vizuális és auditív észlelést, a mozgás- és tapintásos érzékelést, valamint az alaklátást és formaállandóságot.
- Fejlessze a keresztcsatornák működését, a finommotorikát és a testsémát.
- Az óvodapedagógus fejlessze a gyermekek ítélőképességét, egyéni megismerő erőiket, problémalátásukat, problémamegoldó képességüket, összehangolva a csoport egészének fejlesztésével.
- Tegye lehetővé a gondolkodási képesség hajlékonyságát, a többféle megoldás lehetőségét.
- Teremtsen minél több problémahelyzetet, tapasztalási lehetőséget.
- A gyermekek valamennyi érzékszervét vonja be a tapasztalatszerzésbe.

- Alapozza meg a matematikai beállítódást, szemléletet.
- Használja ki azokat a lehetőségeket, amelyek matematikai tartalmat közvetítenek.
- Erősítse az igazság, a jó megoldások megtalálásának kedvét és a hibajavítás igényét, a gondolatok tevékenységgel és szóban történő kifejezésének képességét.
- Hagyja a gyermekeket saját logikájuk szerint gondolkodni és csak szükség esetén irányítsa.
- Helyezze előtérbe a páros és mikrocsoportos foglalkoztatási formákat.
- Teremtsen lehetőséget az egyéni fejlesztésre és a differenciálásra.
- A gyermekek képességeinek ismeretében tervezze az egyénre és csoportra szabott fejlesztéseket.
- A SNI gyermekek esetében a kognitív funkciók, a meglévő ismeretek fejlesztése, az észleléses struktúrák (látás, hallás, tapintás) fejlesztése által.

Gyermeki tevékenységek

- Tevékenykedés közben számolnak, játékos cselekvéssel számtani műveleteket végeznek. Tapasztalatokat szereznek a darabszám változásairól (hozzáadnak, elvesznek, egyenlővé tesznek).
- Ismereteket szereznek a geometria körében. Tépnek, vágnak, rajzolnak síkmértani formákat. Bemozognak földre rajzolt alakzatokat (kör, négyszög, háromszög stb.).
- Összehasonlítanak, szétválogatnak, megnevezett tulajdonságok vagy saját szempontok szerint (halmazok, részhalmazok képzése).
- Kiválasztanak tapintás, látás, hallás, körbeírás alapján tárgyakat.
- Mennyiségi tulajdonságok, térbeli kiterjedések alapján sorberendezést végeznek (sorszámok).
- A számfogalom megalapozása érdekében összemérnek, párosítanak, mennyiségekkel, halmazokkal (becslés, számlálás). Méréseket végeznek különböző egységekkel (magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság, bőség).
- Tükör előtt mozognak. tükörrel tevékenykednek, tapasztalatot szereznek a szimmetria körében.
- Síkbeli és térbeli alkotásokat, építményeket másolnak le, illetve önállóan alkotnak.
- Ritmikus sorokat hoznak létre térben és síkban, önállóan, illetve szabály alapján.
- Tevékenykedés közben tájékozódnak a síkban ábrázolt világban (zárt, nyitott vonalak, labirintus) és a térben (testtudat, irányok, lateralitás, névutók).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

- A gyermekek általában képessé válnak arra, hogy megértsék és kövessék az óvodapedagógus kérdéseit és gondolatait.
- Matematikai jellegű helyzetekben és problémákban szabadon kifejezik saját gondolataikat, megítélik és megbeszélik egymás állításainak igazságát, és esetenként kijavítják saját tévedéseiket.
- Általában szívesen vállalkoznak a felvetett vagy felismert problémák megoldására.
- Képesek megnevezett tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére. Összehasonlításaikat szóban is kifejezik és mások megállapításainak igazságát megítélik.
- Értik és helyesen használják az év során szereplő mennyiségekkel, halmazokkal

kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.

- Magasság és hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni. Az összemérés alapján helyes megállapítást tudnak tenni. Részt tudnak venni más mennyiségek összemérésében, alkalmi egységgel való mérésben.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tudnak állítani különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet. Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 10-ig.
- Tudnak mesélni tevékenységről, történésekről, képről, egyszerű darabszámmal is kapcsolatos történeteket: az elmondott történetet eljátszással, kirakással, rajzzal meg tudják jeleníteni.
- Építéseik, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye továbbra is a szemléletfejlődés: azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képesek megépíteni a mintával megegyező elemekből és színben nagyságban eltérő elemekből is kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerűbb tulajdonságokat meg is nevezni.
- A tükörrel való tevékenységük tapasztalat- és élményszerzésre szolgál: általában kettő, négy elemből álló alakzat tükörképét zsebtükör mögött meg tudják építeni.
- A térben való tájékozódásban elérhető a jobbra, balra irányok és állások megkülönböztetése, értik és követni tudják az irányokat, ill. helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, közé, alatt, fölött). A síkban megszokott megegyezést megértik (mit értünk a vízszintes síkban az alatt, fölött szavakon).

10.7 Munka jellegű tevékenységek

A gyermeki munka önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a munka és a munkajellegű játékos tevékenység, mely számos azonosságot mutat a játékkal. A feladatok elvégzése során a gyermekek megtanulják az eszközök használatát, és megtapasztalják, hogy az ember folyamatosan alakítja és változtatja környezetét. Az eszközök használata mellett kialakulnak a munkavégzés képességeinek alapjai is, mint a kitartás, önállóság, felelősség és céltudatosság.
A munka fontos eszköze a közösségi kapcsolatok és a kötelességteljesítés alakításának, valamint a saját és mások elismerésére való nevelésnek. A munka célra irányuló tevékenység, mely többnyire külső irányítással és késztetéssel történik, és a gyermektől belső fegyelmet, felelősségvállalást és kötelezettségteljesítést igényel. A munka elvégzését külső szükséglet indokolja, így a gyermekeknek teljesíteniük kell feladataikat, melyek eredményét ők maguk és mások is tapasztalják.

Célja

A gyermekek fokozatosan tapasztalják meg a munka örömét, tanulják meg tisztelni a munkát végző embert. Munkavégzés közben alkalmazkodnak egymáshoz, megbecsülik egymás munkájának eredményét, fejlődnek közösségi kapcsolataik, alakul feladattudatuk, felelősségérzetük.

Munkafajták

- saját személyükkel kapcsolatos munkák
- alkalomszerű megbízatások
- környezet rendjének megőrzése

- közösségért végzett munka /naposság/
- növény és állat gondozás

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus teremtse meg a gyermekek számára az életkorokhoz, erejükhöz mért munkalehetőségeket.
- Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek saját személyük, ill. a csoport érdekében maguk végezhessenek el minden olyan munkát, amelyre egészségük károsodása nélkül képesek
- Az óvodapedagógus biztosítsa a legalkalmasabb eszközöket, szoktassa rá a gyermekeket, hogy tartsák azokat rendben.
- Teremtse meg a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört. - Erősítse a munkára késztető indítékokat a gyermekekben.
- Ismertesse meg velük az adott munka eszközeit, azok ésszerű használatát, a munka legcélszerűbb fogásait, azok sorrendjét, a munka ellenőrzésének módjait.
- Törekedjen arra, hogy a munka értékelése során kedvet ébresszen a gyermekekben a további munkához.
- Gondoskodjon arról, hogy a szülő is értse mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.
- Erősítse a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.
- Segítse elő a gyermekek önértékelési képességének, igényszínvonalának és közösségi, társas kapcsolatainak fejlődését.
- Az SNI gyermekek munkavégzését segítse a megfelelő speciális eszközök használatával. Adjon lehetőséget a kevésbé sérült funkciók differenciáltabb, tudatos fejlesztésére.
- Fejlessze a munkavégzéshez szükséges attitűdöket, képességeket és készségeket.

Gyermeki tevékenységek

- Közösségi megbízatásként naposi munkát középső és nagycsoportban végeznek a feladatok fokozatos bővülésével.
- A naposok terítenek, leszedik az asztalt, megkínálják pajtásaikat.
- Szükség szerint átrendezik a termet, segítenek a foglalkozási eszközök kiosztásában.
- Ellenőrzik a csoportszoba és a mosdó rendjét, tisztaságát.
- Segítenek az udvari játékeszközök ki és behordásában.
- Részt vesznek játékok javításában, tisztán tartásában.
- Évszakonként gondozzák kertrészüket és az élő sarok növényeit. Locsolnak, ültetnek, kapálnak, gyomlálnak.
- Udvarrészüket tisztán tartják, összeszedik a szemetet, sepregetnek.
- Alkalomszerűen apró megbízatásokat teljesítenek. Időközönként szétválogatják a játékeszközöket, rendbe teszik a babaszobai szekrényeket, részt vesznek a hó eltakarításban.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén

Jártasságot szereznek a különböző munkafajták elvégzésében. Önállóan használják a munkaeszközöket. Szívesen és önként vállalják a naposságot és egyéb megbízatásokat. Munkavégzésük során fegyelmezettek, munkájukban kitartóak, megbízhatóak. Érzik munkájuk fontosságát és hasznosságát. Munkavégzés közben képesek az együttműködésre. Az egyéni megbízatásokat önállóan teljesítik.

10.8 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretekben valósul meg. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.
Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják, melyek az oviKRÉTA rendszer felületén megtalálhatóak. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer is alkalmazható.
Az óvodai tanulás elsődleges célja, az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.
Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását. Az SNI gyermekek esetében fontos annak szem előtt tartása, hogy egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek.
Az ő spontán tanulásukat, a „kiemelkedő terület” – ükre kell összpontosítani.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedés tanulás
- a spontán, játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés - a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

Óvodánkban a tanulás folyamatos, hiszen a gyermek minden helyzetben képes tanulni. A tanulás alapvető formája a játék. A felfedezés, a megtapasztalás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a képességek, mely alapján a gyermek számára a későbbi tanulás örömet jelent. A tanulási folyamatban a játékos feladatokkal vonzóvá tesszük a tanulást, mert a belső motivációra építünk. Növeljük a gyermek aktivitását, kíváncsiságát, a figyelem tartalmát és mélységét.

11 Ünnepek, hagyományok

Az óvodai élet ünnepei és hagyományai, a közös tevékenységek, a közös készülődés és a várakozás öröme élményt és érzelmi feltöltődést nyújtanak a gyermekek számára, növelve az összetartozás érzését. A gyermekek aktívan részt vesznek a szervezésben, közösen díszítik a termet és készítenek ajándékokat, így átélhetik az örömszerzés örömét. Az ünneplés eltér a mindennapok szokásrendjétől, kiemelkedve azokból: „Ez a nap más, mint a többi." Az ünnepek kiemelik a résztvevőket a hétköznapokból, és pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínálnak a gyermeki személyiség fejlesztésére, a pozitív életérzés elmélyítésére.

Ünnepeink

- Az óvodai élet hagyományos ünnepei
- Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek
- Magyar Nemzeti Ünnepek és emléknapok
- Magyar jeles napok
- Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek
- Időszakos ünnepek, melyek adott alkalomhoz kapcsolódnak.

Eseményeink

Olyan óvodai programokat tartalmaznak, amelyek előre nem tervezhetők ugyan, de a gyermek óvodai életét színesítik, gazdagítják. Ide tartoznak az esetenként megtartott bábszínházi előadások megtekintése, valamint más együttesek műsorán való részvétel, ezen kívül a népi hagyományok köréből ismert „jeles napok" megtartása és a sportnapok.

Kirándulásaink, sportprogramjaink

Az egészséges életmód és természetszeretetre nevelés jegyében alkalomszerű és tervszerű kirándulásokat szervezünk, amelyek az óvodai közösség egészét érintik. Az alkalomszerű kirándulások a környezet aktív megismerésére irányulnak, figyelembe véve a környezetvédelem szempontjait. A szülőföldhöz való kötődés alapjaként fontos, hogy a gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, beleértve szülővárosának jellegzetes nevezetességeit.
Sportprogramjaink között saját szervezésű sportrendezvények szerepelnek, amelyek az óvodán belüli csapatok és csoportok, valamint az óvodák közötti csoportok részvételével zajlanak. Ezen kívül részt veszünk városi és óvodai sportrendezvényeken is.

Óvodánk és a család közös programjai

Az óvoda nyitottabbá tétele érdekében a hagyományos ünnepeinket közösen szervezzük meg a szülőkkel, és építünk az aktív részvételükre. A kirándulásainkon, családi délutánokon a szülők és a gyerekek együtt vesznek részt, így elmélyítve az óvoda és a család közötti kapcsolatot a kölcsönös tisztelet jegyében. Különösen kedveltek a kalandtúrák, állatkerti látogatások, játszóházak.

Ünnepeink

Ünnepek	Zárt ünnep	Nyitott ünnep
Október 23.	X	
Mikulás	X	
Karácsony		X
Farsang	X	
Március 15.	X	
Húsvét	X	
Anyák Napja		X
Búcsú az óvodától		X
Gyermeknap		X

12 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Az óvodai nevelés a gyermek 3 éves korában kezdődik és addig tart, amíg a gyermek el nem kezdi a tankötelezettség teljesítését, vagyis az iskolába lépést. A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába való beiratkozáshoz szükséges fejlettség megléte és annak igazolása.
Az óvodáskor végére a gyermekek többsége eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget, és belépnek az iskolássá érés lassú átmenetébe. A rugalmas beiskolázás lehetőséget ad az életkor és a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
Az eredményes iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- testi érettség
- lelki egészség,
- szociális érettség

a) A **testi**leg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A **lelkil**eg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozódásnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzési időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem növekszik a tartalma terjedelme. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Végig hallgatja mások beszédét és megérti azt. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és

környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait. Ismeri a növényeket, állatokat azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére **szociális**an is éretté válnak az iskolára. A szociálisan érett gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre. Képes egyre több szabályhoz alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van s a feladatok elvégzésében egyre kreatívabb, kitartása, munkatempója, önállósága fokozódik.
A sajátos nevelési igényű gyermekek estében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait.

13 Óvodánk kapcsolatai

Óvoda-család

Mindennapos kapcsolattartás mellett, kiemelt jelentőségű tevékenységünk az Őszi Kavalkád, valamint az ovizáró ünnepség és a Játszóházak, mely segítségével az óvoda dolgozói, a gyermekek és a szülők egyaránt közelebb kerülhetnek egymáshoz.

A kapcsolattartás feladatai

- A kapcsolattartás legyen folyamatos, törekedjen az együttműködésre és a kölcsönös alkalmazkodásra.
- A két fél közötti kapcsolat alapja legyen a tapintat, érezze a szülő az óvodapedagógus segítő szándékát, empátiáját.
- Közös programok segítsék a kapcsolat mélyülését.
- A nyílt napok, közös ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások segítik a minél nagyobb betekintést az óvoda és a család életébe egyaránt.
- Az óvodapedagógus minden egyes családdal külön találja meg a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a segítés legmegfelelőbb módját.
- Mindig reálisan tájékoztassa a szülőket, tisztelve érzelmeiket.
- A szülők tájékoztatása az iskolába menő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait tartalmazó dokumentum betekintésébe való lehetőségéről.
- Indirekt hatások mellett tudatos szemléletformálás különös tekintettel az egészségfejlesztés feladataira.
- Komplex intervenciós (beavatkozási) stratégia, cselekvési terv és gyakorlat kidolgozása, a helyi szükségletek alapján a HH és HHH gyermekek estében.

A kapcsolattartás elve

- Az óvoda a családi nevelést kiegészítve, erősítve tudja betölteni nevelő szerepét, elismerve a család elsődleges szerepét.
- A Szülői Szervezet ellátja a szülői képviseletet, amely működési feltételeit, feladatait, az érvényes jogszabályok alapján alakítja ki.

- A két fél közötti együttműködés egyenrangú nevelőtársi viszonyban valósuljon meg.
- Szükséges, hogy az óvoda minden dolgozója előítélettől mentesen tudjon közeledni minden családhoz.
- A pedagógust és a nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást.

  A titoktartás határidő nélkül fennmarad, a kötelezettség kiterjed azokra is, akik részt vesznek a nevelőtestület ülésén.

Bölcsőde - óvoda
A kapcsolattartás feladatai

- A folyamatos kapcsolattartás a gondozónők és az óvodapedagógusok között lehetővé teszi a gyermek egyéni tulajdonságainak figyelembevételét, alapot nyújtva az óvodai fejlesztő munkához.
- Törekvés a kölcsönös nyitottság és folyamatosság érvényesítésére.
- A kapcsolattartás elve.
- Az intézmény gyermekközpontú szemléletén alapuló, jól összehangolt nevelési gyakorlat segíti az átmenetet a gyermek számára az új közösségbe való beilleszkedéshez.

Óvoda - iskola
A kapcsolattartás feladatai

- Az óvodapedagógusok és tanítónők közötti eszmecsere lehetőségének biztosítása.
- Az óvodapedagógus biztosítja, hogy a gyermek közvetlen tapasztalatokat szerezzen az iskoláról egy-egy látogatás vagy szervezett program alkalmával.
- Az óvodapedagógus figyelemmel kíséri a gyermek iskolai beilleszkedését, és átadja saját nevelőmunkájának tapasztalatait.
- Konzultációk szervezése az óvodából iskolába érkező gyermek beilleszkedéséről és előmeneteléről.

A kapcsolattartás elve
A két intézmény kapcsolatát a kölcsönös nyitottság és bizalom, a pedagógusok együttműködése, nevelőpartneri viszony kialakítása, a nevelőmunka összehangolása jellemezze, amely elősegíti a gyermek zökkenőmentes, zavartalan iskolába lépését.

Civil szervezetek: Idősek otthona - óvoda
A kapcsolattartás feladatai

- Különböző ünnepek alkalmával az idősek köszöntése.
- Az időskorúak tiszteletére nevelés.
- Megbecsülésünk jeleként kisebb ajándékok barkácsolása a gyermekekkel.

A kapcsolattartás elve

- A városrészben élők összetartozás érzésének erősítése, lokálpatriotizmus
- A gyermekben alakuljon ki az idős emberek iránti tisztelet, megbecsülés.

Óvoda-közművelődési intézmények
A kapcsolattartás feladatai

- Látogassanak el a könyvtárba, ahol az óvodapedagógus felkelti a gyermek érdeklődését a könyvek és a könyvtár iránt.
- Nézzenek meg olyan kiállításokat a múzeumokban, amely felkelti a gyermek érdeklődését, életkoruknak megfelelő szinten.
- Látogassanak ki a Vadasparkba, ahol a környezetvédelmi nevelésben kitűzött feladatok megvalósítására nyílik lehetőség.
- Szervezzenek látogatást színházba, bábszínházba, ahol erkölcsi érzelme, esztétikai fogékonysága fejlődik, formálódik magatartásuk.

A kapcsolattartás elve
A folyamatos együttműködés elősegíti a nevelési feladatok sokoldalú megoldását, mely során a gyermek esztétikai élményhez jut, képessé válik a művészetek befogadására, jó alapot képez az általános műveltség kialakulásához.
Az óvodai nevelőmunkát és a családi nevelést segítő intézmények

- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Oktatási Központ
- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye
- Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény
- Egészségügyi Szolgáltatók

A kapcsolattartás feladatai

- Az óvoda vegye igénybe a Szakszolgálat szolgáltatását a problémás helyzetekben, bizonytalan iskolára való alkalmasság esetén.
- Évente látogassa a gyermekeket orvos, fogorvos végezzenek szűrővizsgálatot.
- A védőnők havonta kövessék figyelemmel a higiénés nevelést, a testi-lelki fejlődést.
- Logopédus mérje fel a gyermek beszédfejlettségét, a beszédhibás gyermeket külön foglalkozásokon fejlessze. Végezze el az év elején szükséges szűréseket a tankötelesek körében. Az eredményről egyeztessen az óvodapedagógusokkal.
- A testi betegségekkel küzdő gyermeket gyógytornász segítse a gyógyulásban.
- Szponzorok támogatásával óvodai rendezvények, gyermekprogramok szervezése.
- A MESZEGYI szociális munkatársa rendszeresen látogasson el intézményünkbe és kövesse figyelemmel a szociális segítségnyújtás lehetőségeit.

A kapcsolattartás elve
Tartsák szem előtt, kísérjék figyelemmel a gyermek fejlődését, fejlettségét, segítsék az esetleges elmaradások felismerését, majd korrekcióját.

Irodalomjegyzék

- Agárdi Sándor: Praktikum az óvodai és általános iskolai környezeti neveléshez mindenkinek
- Bauer Gabriella: Az óvodai irodalmi nevelés módszertana
- Becsy Bertalan Sarolta: Az óvodai foglalkozások módszertana
- Bihariné dr. Krekó Ilona – Konczler Gyuláné dr.: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési programhoz Természet – társadalom – ember
- Boza Erzsébet: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program művészeti tevékenységéhez vizuális komplex foglalkozásainak szervezéséhez, Epochális rendszerű tanulási folyamat az óvodában Debrecen 1996.
- Fábián Katalin: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések tervezéséhez
- Fábián Katalin: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program; A tevékenységeken alapuló szokásrendszer kialakítása, a gondozás és az egészséges életmódra nevelés az óvodában
- Forrai Katalin: Ének az óvodában
- Havas Ferenc: A környezeti nevelés célja
- Dr. Kovács György: Óvodapedagógia
- Kovács Lajosné: Vigyázok rád
- A természet szeretete és a magyar nyelvi nevelés; Környezeti nevelés az iskolarendszer egészében és az óvodában Természet- és környezetvédő Tanárok Egyesülete
- Kunos Andrásné: Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása
- Német Imre – Némethné Katona Judit: Zöld kalandra fel! Óvodai nevelési program 1989. Az óvodai nevelés országos alapprogramja Művelődési és Közoktatási Minisztérium
- Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában
- Szarkáné H. Valéria: Az óvodai ének-zene foglalkozások módszertana
- Dr. Szemán Józsefné: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program matematika komplex foglalkozásainak szervezéséhez
- Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában
- Turi Edéné: Gyermekirodalom és anyanyelvi nevelés

Ikt.sz.: 1615/2025.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM: 028572

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pedagógiai Programját a nevelőtestület bevonásával készítette el:

Csizmárné Gede Erika Judit

igazgató

Hatályos: 2025. szeptember 1.
Verzió: III.

Tartalomjegyzék

Bevezető....4
1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és....5
Tagintézményei Pedagógiai Programjainak elnevezése....5
2. A Pedagógiai Program működését, tartalmát meghatározó jogszabályok, dokumentumok és a nyilvánosságra hozatalának módja....7
3. Küldetésnyilatkozat....8
3.1. A MIÓVI bemutatása....9
3.1.1. Intézményi arculat....10
3.1.2. Óvodapedagógus kép....11
3.1.3. Nevelést-oktatást közvetlenül segítő alkalmazottak képe....11
3.1.4. Gyermekkép....11
3.1.5. A MIÓVI Jövőképe, alapelvei, értékei....12
5. Óvodai nevelés célja és feladatai....13
5.1. Az egészséges életmód alakítása....13
5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés....14
5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása....14
5.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei....15
6. A MIÓVI kapcsolatrendszere....16
7. Az óvodai élet tevékenységformái....18
7.1. Játék....18
7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás....18
7.2.1. Verselés, mesélés....18
7.2.2. Ének, zene, népi játék, tánc....19
7.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka....19
7.2.4. Mindennapos mozgás....20
7.2.5. A külső világ tevékeny megismerése....20
7.3. Munka jellegű tevékenységek....20
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére....21
9. A gyermekek fejlettségi szintjének mérése, értékelése, dokumentációja....23
9.1. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja....23
9.2. A dokumentum vezetésének MIÓVI szintű szabályozása....24
10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása....24
10.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében....25
10.1.1. Eljárásrend sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése esetén....27
10.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében....28

10.2.1. Eljárásrend BTMN gyermekek integrált nevelése esetén.....29
10.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén 30
11. Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések 31
11.1. Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner szervezetekkel 33
1. sz. melléklet.....35
Óvodai Fejlesztő Program.....35

Bevezető

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény (a továbbiakban: MIÓVI) 30 szakmai autonómiával rendelkező tagintézménye egységes szemlélet mentén biztosítja a gyermekek sokszínű és inkluzív óvodai nevelését Miskolc város területén. Pedagógiai munkánkat az Óvodai nevelés országos alapprogramjának iránymutatása alapján, a helyi közösségek értékeire, hagyományaira és az intézményi partneri igényekre építve alakítottuk ki.

Intézményünk nevelőtestülete olyan pedagógiai programot dolgozott ki, amely a jogszabályi előírások mellett figyelembe veszi a gyermekek egyéni szükségleteit, a korszerű neveléstudományi elveket, valamint az óvodapedagógusaink szakmai tapasztalatait. A program átdolgozását a jogszabályi környezet változása, az Óvodai nevelés országos alapprogramjának módosítása, valamint az intézmény saját belső fejlesztési igényei és a külső környezeti kihívások tették indokolttá.

A MIÓVI szakmai működését tíz szakmai munkaközösség támogatja, melyek a folyamatos tanulás, az egymástól való tanulás és a tudásmegosztás kultúráját képviselik. Közösségeinkre a konstruktív együttműködés, az elhivatottság és az innovációra való nyitottság jellemző. Pedagógiai Programunk közös alapelvek és célrendszer mentén egységet teremt, ugyanakkor teret ad tagintézményeink egyedi arculatának, nevelési sajátosságainak és értékeinek bemutatására is.

Kiemelt nevelési feladataink között szerepel a fenntarthatóság pedagógiájának gyakorlati megvalósítása, a természettel való harmonikus kapcsolat kialakítása, az egészséges életmód szokásrendszerének megalapozása, valamint a nemzeti identitástudat és a helyi néphagyományok ápolása. Óvodai életünkben különös jelentőséget kapnak a közösen átélt jeles napok, az ünnepekre való készülődés, melyek hozzájárulnak a közösségi érzés erősítéséhez, a hagyományok megéléséhez, továbbadásához.

Intézményünk több tagóvodája eredményesen vett részt az EFOP-3.1.5 és EFOP-3.1.3 uniós projektekben, melyek keretében megvalósuló képzések, mentori támogatások és horizontális tanulási lehetőségek segítették a pedagógiai tevékenység hatékonyságának növelését, különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekek esélyteremtő nevelésére és a lemorzsolódás megelőzésére.

Valljuk, hogy a gyermek nevelése elsődlegesen a család joga és kötelessége, az óvoda pedig a családok partnereként támogatja az egyéni, eltérő ütemű fejlődést, a boldog gyermekkor kiteljesedését.

A MIÓVI igazgatósága számára meghatározó érték a „jó itt lenni” érzésének megteremtése. Olyan intézményi környezet kialakítására törekszünk, ahol a gyermek biztonságban, szeretetteljes, támogató légkörben nevelkedik, és ahol az alkalmazotti közösség elhivatottsága, szakmai tudása és értékrendje garanciát jelent a nevelőmunka magas színvonalára.

Miskolc, 2025. szeptember 1.

Csizmárné Gede Erika Judit
igazgató

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei Pedagógiai Programjainak elnevezése

Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
1	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	3534 Miskolc, Batsányi János utca 2.	Integrált program
2	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodája	3524 Miskolc, Hajós Alfréd utca 3.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Avastetői Tagóvodájának Helyi Pedagógiai Programja
3	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája	3531 Miskolc, Bársony János utca 27.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bársony János Úti Tagóvodája Pedagógiai Programja
4	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája	3530 Miskolc, Vörösmarty utca 64.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Belvárosi Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
5	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Benedek Elek Tagóvodája	3516 Miskolc, Szolártsik tér 1.	MIÓVI Benedek Elek Tagóvodájának Pedagógiai Programja
6	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája	3525 Miskolc, Mátyás Király utca 17.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Brunszvik Teréz Sport Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
7	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája	3534 Miskolc, Fazola Henrik utca 4. B épület 1. ajtó	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Bulgárföldi Tagóvodája „Gyermekvilág” Pedagógiai Programja
8	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája	3534 Miskolc, Árpád utca 4/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Diósgyőri Tagóvodája „Csemeték” Helyi Pedagógiai Programja
9	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodája	3525 Miskolc, Dózsa György utca 36.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Dózsa György Úti Tagóvodája „Komplex Prevenciós Részadaptáció” Pedagógiai Programja
10	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája	3530 Miskolc, Hadirokkantak útja 14.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Eszterlánc Néphagyományőrző Tagóvodája Pedagógiai Programja
11	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény József Úti Tagóvodája	3531 Miskolc, József utca 2.	MIÓVI József Úti Tagóvodája „Kerek-Világ” Pedagógiai Programja
12	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodája	3526 Miskolc, Kassai utca 17.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Kassai Úti Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
13	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája	3526 Miskolc, Katowice utca 33.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Katowice Sport Tagóvodája Pedagógiai Programja
14	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája	3529 Miskolc, Középszer utca 5.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Középszer Úti Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja” Pedagógiai Programja

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei Pedagógiai Programjainak elnevezése

Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
15	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Leszih Andor Úti Tagóvodája	3524 Miskolc, Leszih Andor utca 6.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Leszih Andor Úti Tagóvodája Pedagógiai Programja
16	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája	3534 Miskolc, Könyves Kálmán utca 34.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Mesevár Tagóvodája „Varázslatos Természet" Pedagógiai Programja
17	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény	3534 Miskolc, Batsányi János utca 2.	A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Játék, Mese, Környezetvédelem és Hagyományápolás Óvodai Nevelésünkben Pedagógiai Programja
18	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Sport Tagóvodája	3529 Miskolc, Gesztenyés utca 18.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja" Pedagógiai Program
19	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Nyitnikék Sport Tagóvodája	3533 Miskolc, Andrássy utca 53/a	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Nyitnikék Sport Tagóvodája „Lépésről-Lépésre" Helyi Pedagógiai Programja
20	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodája	3529 Miskolc, Petneházy utca 4.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Petneházy Úti Tagóvodájának „Környezeti Nevelés a Fenntarthatóság Jegyében" Helyi Pedagógiai Programja
21	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Sport Tagóvodája	3528 Miskolc, Fövényszer utca 35.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Pitypang Sport Tagóvodája „Környezettudatos Gondolkodás Megalapozása" Pedagógiai Programja
22	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Sport Tagóvodája	3527 Miskolc, Selyemrét utca 38.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Selyemréti Sport Tagóvodája Pedagógiai Program Mozgásközpontú Óvodai Program
23	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodája	3534 Miskolc, Stadion utca 47/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Stadion Sport Tagóvodája „Mozgásműveltség Fejlesztő Óvodai Nevelési" Pedagógiai Programja
24	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodája	3530 Miskolc, Serház utca 1.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Százszorszép Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja
25	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája	3533 Miskolc, Szeder utca 2/a.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szeder Úti Tagóvodája „Környezetvédelem Tolnai Gyuláné Módszerével" Helyi Pedagógiai Programja

1. Miskolci Integrált Óvodai Intézmény és Tagintézményei Pedagógiai Programjainak elnevezése

Sorszám	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe	Helyi Pedagógiai Programjának elnevezése
26	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Sport Tagóvodája	3529 Miskolc, Szilvás utca 37.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szilvás Sport Tagóvodája Pedagógiai Programja
27	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szivárvány Tagóvodája	3534 Miskolc, Kacsóh Pongrác utca 8.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szivárvány Tagóvodájának „Játékvilág” Pedagógiai Programja
28	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetiségi Tagóvodája Szlovák nyelven: Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci Slovenská Národnostná Materská Škola	3510 Miskolc, Fő utca 103.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Szlovák Nemzetségi Tagóvodája Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl V Miškovci Slovenská Národnostná Materská Škola A „Lépésről-Lépésre” Óvodai Fejlesztő Program Adaptációja Pedagógiai Programja
29	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodája	3531 Miskolc, Aba utca 49.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Tündérkert Sport Tagóvodájának Pedagógiai Programja
30	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodája	3518 Miskolc, Vadász utca 2.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Vadász Úti Tagóvodája Helyi Pedagógiai Programja Adaptáció: A Lépésről-Lépésre Minősített Óvodafejlesztő Program alapján
31	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Várhegy Úti Tagóvodája	3519 Miskolc, Várhegy utca 2.	Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Napraforgó Tagóvodája „Egészség, Mozgás, Környezet, mint a jövőnk alapja” Pedagógiai Program

2. A Pedagógiai Program működését, tartalmát meghatározó jogszabályok, dokumentumok és a nyilvánosságra hozatalának módja

- A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.).
- A 229/2012.(VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról. (továbbiakban: Nkt. Vh.)
- A 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (továbbiakban: Njtv.).
- A 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről (továbbiakban: Csvt.).
- A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (továbbiakban: Púétv.).
- A 403/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet egyes köznevelléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról.

- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet - a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A 661/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról, valamint a 2024. évi kiegészítő költségvetési támogatásról, továbbá a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról.
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.).
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról (továbbiakban: ÓNOAP).
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban: EMMI rendelet).
- 419/2024. (XII.23.) Korm. rendelet - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 77/2025.(IV.15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Alapító Okirata

A Pedagógiai Program Nyilvánosságra hozatalának módja:

- KIR (Köznevelési Információs Rendszer) rendszerben az intézményi közzétételi lista részeként
- Az intézmény honlapján

A Nevelőtestület számára:

- a nevelőtestület valamennyi tagja e-mail útján pdf. formátumban megkapja a módosított Pedagógiai programot
- Az intézmény honlapján: www.miovi.hu

A Szülői Szervet számára:

- Az intézmény honlapján
- szülő kérésére előre egyeztetett időpont alapján megtekinthető (igazgató, tagintézmény-igazgató) és kérhető pdf. formátumban

Egyéb partnerek számára:

- szóbeli tájékoztatás,
- az intézmény honlapján.

3. Küldetésnyilatkozat

Mottó: *„A gyermek olyan, mint a pillangó a szélben. Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik legjobb tudása szerint repül. Miért is hasonlítanád össze őket? Mindegyik más, mindegyik különleges, mindegyik gyönyörű."*

(ismeretlen szerző)

A MIÓVI küldetése, hogy tagóvodáiban a gyermekeket biztonságot nyújtó, elfogadó, szeretetteljes és inspiráló környezet vegye körül, amelyben minden kisgyermek megélheti az óvodáskor örömeit, kibontakoztathatja képességeit, és felkészülhet az iskolai életre – testi, lelki és szociális értelemben egyaránt.

Nevelőtestületeink elkötelezett a gyermekközpontú, inkluzív pedagógiai szemlélet mellett, amelyben kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermek egyéni fejlődési ütemének, adottságainak, érdeklődésének és szociokulturális hátterének. Intézményeink pedagógusai és az őket segítő szakemberek – szaktudásuk, empátiájuk és együttműködésük révén – biztosítják a sokoldalú, differenciált fejlesztést, miközben tiszteletben tartják a gyermekek jogait, és támogatják önkifejezésüket, önértékelésük és énképük fejlődését.

Küldetésünk, hogy:

- kiegészítsük és megerősítsük a családi nevelés értékeit, biztosítva a boldog, harmonikus óvodás éveket;
- olyan nevelési környezetet teremtsünk, amelyben a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő alkalmazott egyaránt biztonságban, megbecsülve és elégedetten érezheti magát;
- partnerei legyünk a családoknak a gyermek személyiségének kibontakoztatásában, nyitott és együttműködésen alapuló kapcsolatrendszert működtetve;
- értékként kezeljük az egészséget, a környezettudatosságot, a társadalmi sokszínűséget, a toleranciát és az erkölcsi nevelés alapelveit;
- olyan intézményi működést biztosítsunk, amely nyitott a társadalmi környezet változásaira, de értékeiben stabil, szakmailag megalapozott és fejlődésre törekvő.

Hisszük, hogy az óvodai nevelés alapja a szeretetteljes, biztonságos és elfogadó közösség, amelyben a gyermek megélheti egyediségét, és megtalálja saját helyét a közösségben. Munkánk során minden nap azon dolgozunk, hogy a MIÓVI-ban nevelt gyermekek szilárd alapokkal, magabiztosan és kiegyensúlyozottan kezdhessék meg iskolai életüket.

3.1. A MIÓVI bemutatása

A Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése akként döntött, hogy a Miskolci Integrált Óvodai Intézményt 30 feladatellátási hellyel 1 székhely és 29 tagintézménnyel fenntartásában működteti. A MIÓVI élén az igazgató áll, akinek munkáját 1 fő általános-, 1 fő szakmai- és 1 fő esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes, valamint 29 fő tagintézmény-igazgató segíti. Az adminisztratív feladatokat óvodai körzetekre bontva intézményi titkárok látják el.

Az intézményeink karbantartási feladatait a Miskolci Közintézmény-működtető Központ (továbbiakban: MKMK) munkatársai végzik a kialakult eljárásrendnek megfelelően. A feladatellátás kiterjed minden tagintézmény külső és belső területére, állagának megóvására. A feladatok tervszerűen, rendszeresen igénybejelentés alapján végzett tevékenységek.

Az infrastrukturális feltételek korszerűsítését a költségvetés és a takarékos gazdálkodás határozza meg. A gyermekek szenzitív, igényes környezetét az alkalmazotti közösség teremti és óvja meg.

Az intézmény igazgatója, a szakmai, munkáltatói és a gazdálkodási jogkört gyakorolja. Az igazgató munkáját közvetlenül az igazgatóhelyettesek segítik az általános, szakmai, esélyegyenlőségi területek dominanciájával. A tagintézmények vezetését igazgatói döntések végrehajtása által tagintézmény igazgatók végzik. Az óvodapedagógusok munkáját dajkák, pedagógiai asszisztensek, gyógypedagógiai asszisztensek, gyógypedagógusok, óvodapszichológusok és óvodai szociális segítők segítik. Óvodapedagógusaink jól képzettek, akik vallják a tevékenységen keresztül megvalósuló tapasztalatszerzés erejét és fontosságát. Az óvodapedagógusok az egyéni érdeklődésüknek és a lehetőségeiknek megfelelően képzések által és önképzéssel bővítik szakmai ismereteiket.

A MIÓVI tíz szakmai munkaközösséghez való csatlakozási lehetőséggel támogatja az intézmény óvodapedagógusait. Az óvodai nevelés tevékenységi területeinek jelentékeny részét, lefedik a munkaközösségek, másfelöl támogatást nyújtanak az inkluzív szemléletű befogadás kialakításához.

Az intézményünkben az értesítendő hozzátartozókat, szülőket a Szülői Szervezet képviseli és kapcsolatot tart az intézmény igazgatóságával. Tevékenységük során hozzájárulnak az intézmény hatékony működéséhez.

Tagintézményeink alapítványokat működtetnek, amelyet a gyermekek és az óvoda javára hoztak létre. Az alapítvány a bevételét az óvoda szépítésére, fejlesztő eszközök vásárlásra, illetve a gyermekeknek szóló kulturális élmények biztosítására fordítják.

A tagintézmények nevelési gyakorlatai különbözőek. A megteremtett sajátos arculatukat folyamatosan fejlesztik és keresik a változások lehetőségeit is, illetve éltetik azon hagyományaikat, amelyek az évek során beváltak, megszilárdultak.

A MIÓVI a fenntartói források kiegészítéseként figyeli a pályázati lehetőségeket, bővíti a partnerkapcsolatait a civil szervezetekkel és alapítványokkal. A MIÓVI igazgatójának és helyetteseinek célja az óvodák hatékony működtetése. Fontosnak tartjuk a szervezetben, hogy a tudásmegosztás által szakmailag gazdagodjon az alkalmazotti közösség, akik többnyire büszkén vállalják, hogy a MIÓVI szakmai közösségének tagjai.

A tagintézményeink színes arculattal várják az érdeklődő szülőket, hogy minden gyermek a képességeinek, egyéni, eltérő érési ütemének, és kiemelkedő területeinek megfelelő intézmény boldog óvodása lehessen.

3.1.1. Intézményi arculat

Pedagógiai Programunk Intézményi arculatát az Óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározottakkal koherensen vallja, hogy:

- Az óvodáskorú gyermek nevelése a család feladata, amely kiegészül az óvodai neveléssel a gyermek harmadik életévétől az iskolai alkalmasságig.
- Az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő feladatok megvalósításával támogatja a családokat.
- Intézményeinkben a legfontosabb a gyermek egyéni, eltérő érési ütemének figyelembevétele és a gyermeki személyiség tisztelete.

- A nevelés fejlesztés, barátságos, feltétel nélküli szeretetteljes, gondoskodó, szenzitív környezetben, érzelmi biztonságban valósul meg.
- Támogatjuk az integrált, inkluzív és differenciált nevelést, a hátránykompenzációt és a tehetségígéretek fejlesztését.
- Hangsúlyozzuk a szabad játék tiszteletét és a tevékenységeken keresztül szerzett megtapasztalás fontosságát és fejlesztő erejét.
- A nevelőtestület és az alkalmazotti közösség hivatástudata kiemelkedő.

3.1.2. Óvodapedagógus kép

- A gyermekek irányába mutatott magatartása: kedves, figyelmes, gondoskodó, inkluzív szemléletű.
- Szülőkkel szemben támogató, segítő, együttműködő, empatikus magatartást tanúsít.
- Képes tolerálni a különbözőséget, és alkalmazni az egyenlő bánásmód elvét.
- Pozitív gondolkodás jellemzi.
- Következetes.
- Konfliktuskezelő, problémamegoldó képessége kiemelkedő.
- Képes a szakmai fejlődésre, nyitott a képzési, önképzési lehetőségekre.
- Szakmai hitelesség jellemzi.
- Képes a konstruktív együttműködésre.

3.1.3. Nevelést-oktatást közvetlenül segítő alkalmazottak képe

- Gyermekszeretet, gondoskodás jellemzi.
- Az óvodapedagógusokkal képes a konstruktív együttműködésre a feladatait pontosan, megbízhatóan végzi.
- Nyugodt, barátságos. empatikus, munkája iránt igényes.
- Önállóan végzi a tevékenységét.
- Képes az alkalmazkodásra.

3.1.4. Gyermekkép

- Szívesen jár óvodába, betartja a szokás és szabályrendszer elemeit.
- Tevékenységeire jellemző a motiváltság, érdeklődésnyitottság, értő figyelem.
- Képes a szeretet megélésére, érzelmei uralására.
- Mozgásigénye nagy.
- Képes a természeti és társadalmi környezet értékeinek megóvására, tiszteletére.
- Bátran kommunikál.
- Nyitott az őt körülvevő felnőttek társaságára.
- Szívesen vesz részt a napi tevékenységekben.
- Az egészséges életvitel szokásaira igénye van.

„Dorothy Law Nolte: Egy élet a kezedben

Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,

Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják az igazságosságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban!"[1]

3.1.5. A MIÓVI Jövőképe, alapelvei, értékei

Óvodáinkban olyan nevelést biztosítunk, ahol:

- lehetőséget biztosítunk a szabad óvodaválasztásra és az átjárhatóságra,
- a családdal együttműködve boldog óvodás éveket nyújtunk,
- partneri panaszokat empatikus attitűddel, problémamegoldó magatartással kezeljük,
- jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő alkalmazott,
- felismerjük a tehetség ígéretet és támogatjuk fejlődésében,
- támogatást nyújtunk a hátrányok csökkentésében, leküzdésében, felzárkóztatásban,
- biztosítjuk a gyermekek fejlődését szakemberek bevonásával,
- esélyt teremtünk az arra rászorulóknak,
- a gyermek alkotó részese az óvoda mindennapi életének,
- érvényesülnek a gyermeki és szülői jogok,
- érték az egészség, a helyes viselkedés, a természeti és társadalmi környezet, a másság elfogadása, a tolerancia,
- a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra,
- az óvoda nyitottságával, rugalmasságával alkalmazkodik a társadalmi környezet változó igényeihez,
- jó munkahelyi légkör jellemzi az óvodáinkat,
- segítő, támogató attitűd jellemzi az alkalmazotti közösséget,
- elkötelezettek vagyunk a fejlődés iránt,
- értéket teremtünk.

Nevelőtestületünk az alapelvek, értékek közvetítése érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,

[1] Színnel lélekkel: Dorothy Law Nolte: Egy élet a kezedben (szinnellelekkel.blogspot.com) Megtekintés: 2025. augusztus 2.

- gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről,
- a szabad játékra és a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek megtapasztalásának lehetőségéről,
- a gyermek egészséges, optimális fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről,
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében és a helyi pedagógiai programunkban biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét és a társadalmi integrálását.

5. Óvodai nevelés célja és feladatai

Az óvodai nevelés célja az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, valamint a gyermeki személyiség fejlesztése. Ezeknek a céloknak megfelelően az óvodai nevelés feladatai közé tartozik:

- az egészséges életmód kialakítása,
- az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés,
- valamint az anyanyelvi, értelemi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél: az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, az egészséges élethez szükséges alapkészségek, képességek kialakítása.

Feladat:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

5.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.
Cél: képességek, tulajdonságok fejlődésének elősegítése, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket arra, hogy önérvényesítési törekvéseiket összehangolják a közösségi élet normáival.

Feladat:

- a gyermekek nyitottságára építve, szűkebb és tágabb környezetük megismerésének támogatása,
- nemzeti identitástudat és hazaszeretet megalapozása,
- érzelmekben gazdag óvodai élet szervezése, sikerélmény biztosítása,
- a gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése mellett az éntudat alakítása,
- a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenységeinek alakítása és az önkifejező törekvéseik támogatása,
- társaikhoz való alkalmazkodás önuralmuk, együttműködő képességük és toleranciájuk fejlesztése,
- a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának, szokás- és normarendszerének megalapozása,
- a nemzetiséghez tartozó gyermekek eltérő életmódjának, kultúrájának kölcsönös elfogadtatása,
- a gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érzelmi és erkölcsi fejlődését segítő korrekciós és kompenzációs fejlesztések, speciális fejlesztő tevékenységek biztosítása, ha szükséges, külső szakemberek segítő közreműködésével.

5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél: az anyanyelv szeretetére és megbecsülésére nevelés. Olyan gyermekek nevelése, akik az életben bátran, érthetően, gazdag szókinccsel, változatosan fejezik ki magukat.
Feladat:

- beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel a kommunikáció különböző formáinak alakítása: nonverbális kommunikáció, metakommunikáció,
- a gyermekek már meglévő anyanyelvi képességeinek differenciált fejlesztése,
- a gyermekek természetes beszéd - és kommunikációs kedvének fenntartása, gyermeki kérdések ösztönzése, meghallgatása,
- élmények és tapasztalatok szerzése a gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismereteinek rendszerezése, bővítése,
- a gyermekek természetes kíváncsiságára és tevékenységi vágyára építve, a környező világot megismerni akaró képességek kibontakoztatása, fejlesztése.

5.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

- Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
- A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
- A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Hetirendi javaslat
Intézményünkben a tevékenységek alapja a kötetlenség, kivétel a szervezett mozgás, melyek heti egy, illetve két alkalommal, kötelező jelleggel, előre megtervezett napokon valósulnak meg. A verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; a külső világ tevékeny megismerése mind az osztott, mind az osztatlan csoportban kötetlen formában kerülnek megszervezésre. A tevékenységi rendszer mellett jelen van az értelmi, érzelmi, akarati, testi, szociális nevelés is.

Napirendi javaslat
A MIÓVI intézményeiben alkalmazott napirend, megtalálható a helyi pedagógiai program dokumentumaiban. A napirend rugalmas, folyamatos, igazodik a szervezett tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, igényeihez a helyi szokás és szabályrendszer figyelembevételével. A napirend összeállításánál tiszteltben tartjuk a szabad játékot és a tevékenységen keresztül szerzett tapasztalatok fontosságát.
A gyermekek személyiségének fejlesztése a megfelelő, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Ünnepek
Az ünnep a maga sajátos tartalmával, külső megjelenésével különleges érzelmek átélésére ad lehetőséget. A közös készülődések, tervezgetések távlatot jelenthetnek a gyermek számára. Az ünnep célját akkor éri el, ha az óvoda mindennapjaitól eltérő külsőségek között zajlik, szervezésében a gyermekek is részt vesznek, koruknak megfelelő tevékenységgel. Amennyiben lehetséges, a szülőket is bevonjuk az előkészületekbe, az ünnepi események lebonyolításába. Az

óvodapedagógusok lehetőséget teremtenek arra, hogy a család és az óvoda között elmélyült kapcsolat alakuljon ki, egymás szokásait, értékrendjét jobban megismerhessük, közelítsük nevelési elveinket. A gyermekek életkoruktól függetlenül – de figyelembe véve életkori sajátosságaikat – minden ünnepen részt vesznek. A közös programok nem csak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt megtervezett kirándulásokat, sportnapokat, kulturális eseményeket, s az ezekre való felkészülést. Az óvodai ünnepek, ünnepélyek, jeles napok nyitott, vagy zárt megrendezését az óvodapedagógusok döntik el figyelembe véve a gyermekek fejlettségét, az óvoda hagyományait, a gyermekek és a szülők igényeit. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplő ruha felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. A nevelési év során nyílt és zárt formában ünnepeljük a természeti és társadalmi jeles napokat. Figyelembe vesszük az értékteremtő hagyományok megteremtését és éltetését. A szülőkkel együttműködve a mindenkori járványügyi szabályoknak megfelelően szervezzük és valósítjuk meg rendezvényeinket. Az ünnepek szervezésénél figyelembe vesszük, hogy a 3-7 éves gyermekek érzelmeiken keresztül látják a világot. Arra emlékeznek szívesen, ami lelküket, érzékszerveiket megragadja. Ezért az ünnepi készülődés a külsőségekben való megjelenítésén túl, élményt nyújtó tevékenységeket jelent számukra.

Az ünnepek dokumentálását a csoportnaplókban az érzelmi nevelés és szocializáció foglalja magában, tartalmazza az ünnepekhez, valamint az eseményekhez kapcsolódó tervezési-szervezési feladatokat. Az ünnepek, jeles napok részletes tervei megtalálhatók a Miskolci Integrált Óvodai Intézmény tagintézményeinek munkatervében és pedagógiai programjában.

6. A MIÓVI kapcsolatrendszere

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény kapcsolatrendszere
Alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet.

Óvoda – család- szülői közösségek, szervezetek, értesítendő hozzátartozó

Cél az együttműködésen alapuló, bizalomra épülő partneri kapcsolat kialakítása a hatékony nevelés érdekében. A MIÓVI alkalmazotti közössége arra törekszik, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük és fejlesszük a gyermeket. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés. Elvünk, hogy a jó kapcsolat semmi mással nem pótolható. Igyekszünk az együttműködés formáit körültekintően megszervezni, mely az információk áramlását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatott közvetíteni. Fontos számunkra, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

Együtt a családokkal
A családokkal való együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az

örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
Az óvodapedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítéletmentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.

Az együttműködés alapelvei

- Kölcsönös nevelőtársi viszony, mely minden előítélettől mentes, kölcsönös bizalom.
- Az óvodapedagógus irányító és modell szerepe.
- A családi hagyományok és értékek megőrzése.
- Az óvoda működésének és nevelési programjának megismertetése.
- A családi nevelés segítése, egyéni igények figyelembevétele.

Az együttműködés formái

- célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása,
- a fejlődés közös értékelése,
- pedagógus, más fejlesztő szakember tanácsa, módszertani segítségnyújtása,
- közös programok szervezése,
- szülői értekezlet,
- egyéni konzultáció,
- fogadóóra,
- családlátogatás,
- tanácsadás.

A **Szülői Szervezet** és az **Óvodaszék** figyelemmel kíséri az óvodában folyó nevelőmunka eredményességét, a gyermeki jogok érvényesülését, gyakorolja törvényes jogait az óvodai nevelőmunkával kapcsolatban, segít az óvoda és családi nevelés összhangjának megteremtésében

Egészségügyi intézmények

A gyermekek egészséges fejlődésének folyamatos vizsgálatát, ellenőrzését az óvoda orvosa, védőnője, fogorvosa látja el.

A kapcsolattartás formái:

- Évente egy alkalommal minden csoportban orvosi vizsgálat elvégzése, az egészségügyi problémákkal küzdő gyermekek szakorvosi rendelésre történő beutalása.
- Évente egy alkalommal fogászati szűrés.

A MIÓVI és a fenntartó kapcsolata

Célunk a kapcsolat lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálatával az intézmény fenntartójával, illetve annak munkatársaival való eredményes és hatékony együttműködés.

Kapcsolattartás formái:

- Havi rendszerességgel értekezletek alkalmával.
- Elektronikus és papíralapú levelezés formájában.
- Online meeting szervezésével.

- Szükség esetén személyes találkozások szervezésével.

7. Az óvodai élet tevékenységformái

7.1. Játék

A játék a gyermek sokoldalú, hatékony, fejlesztő, önkéntes tevékenysége. A MIÓVI teljes nevelőtestülete és alkalmazotti közössége tiszteletben tartja és támogatja a zavartalan, szabad játéktevékenységet. Megteremti annak személyi, tárgyi és közösségi, érzelmi feltételeit. A gyermek a közösségi életből a külvilág és a belső világából származó benyomásait dolgozza fel, ezáltal fejlődik az egész személyisége.

Az óvodai nevelésünk során építünk a gyermek érdeklődésére, a motivált tevékenység iránti nyitottságára, ami által a játéktevékenység az óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszközévé válik. A gyermek egész személyiségét fejlesztő tevékenységének mindennap, visszatérő módon, zavartalanul kell teljesülnie. A gyermek a kortársai játszótársi kapcsolatát megelőzően elsősorban a szülő, nagyszülő, majd az óvodapedagógus együttműködésével játszik.

A felnőtt modell szerepe elengedhetetlen a megismerő folyamatokban és a személyiség fejlődésében. Az óvodapedagógus hatékony támogató tevékenysége hatást gyakorol a gyermekek közötti kapcsolatok kialakulásában. A játéktevékenységhez szükséges feltételekre, kreativitást kibontakoztató, fantáziát fejlesztő eszközökre, fejlesztő játékokra, élményekre van szüksége a gyermeknek, amit az óvodapedagógusok mindennap megteremtenek.

A gyermekek napi játékai gyakorló, konstruáló, szerep- és szabályjátékokból állnak. Az óvodapedagógus megteremti az elmélyült játék feltételeit és támogatja a gyermeket abban, hogy zavartalanul megélhesse érzelmeit, kijátszhassa érzéseit. Az óvodapedagógus helyzetfelismerésének köszönhetően együtt játszással, ösztönzéssel, bátorítással, esetleg indirekt magatartással van jelen a gyermek tevékenységében. Prioritásként kezeljük az intézményeinkben a szabad játék túlsúlyának érvényesülését, amit tervező tevékenységünk során megjelenítünk a napi és hetirendünkben.

7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás

A MIÓVI prioritásként kezeli a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzést. Az óvodai nevelésünket komplex módon áthatja. Szervezett időkeretben, spontán lehetőségek során természeti és szimulált környezetben valósul meg. A gyermekek előzetesen megszerzett tudására építve biztosítunk szenzitív környezetet, amelyben a gyermek utánzásos, spontán, játékos, irányított, gyakorlati problémamegoldó, cselekvő aktivitása dominál.

7.2.1. Verselés, mesélés

A ritmussal, dallammal, mozgással kísért mondókák, versek, mesék, ringatók, ölbéli játékok biztonságot adnak a gyermeknek és hozzájárulnak az anyanyelvi és az érzelmi neveléshez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.
Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek,

nemzetiségek meséinek egyaránt helye van. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok jó alkalmat biztosítanak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
A mesélés, verselés, a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését támogatja. Az óvodapedagógusok a bábozás, dramatizálás eszközeit alkalmazzák a képi formák megjelenítését, alkalmazzák viselkedésformák feltáró elemző tevékenysége során is. A mese hatására alakul a gyermek szemlélete, világképe, a természeti és társadalmi környezethez való viszonya. Érzelmeit megéli, szorongásait oldja, megoldást kereső attitűddel gazdagítja. A mesehallgatás bensőséges légkört teremt, továbbá belső képalkotás során az élményeit könnyedén dolgozza fel. A gyermek önálló mesélése lehetőséget ad az önkifejezésre és a mentális egészség védelmére.
A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására.

7.2.2. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodáinkban a gyermekek zenei érdeklődését a pedagógusok ölbéli játékokkal, népi gyermekdalokkal, élő zenével keltik fel, általa formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat, megfigyeltetve mindeközben a környezet hangjait is. A gyermekek megismerkednek a ritmus, dallam, mozgás, táncmozdulat, néptánc, népi játék, hagyomány szépségeivel, értékeivel. A zenei nevelés által fejlődik anyanyelvi készségük, hallásuk, mozgásuk, érzelmi intelligenciájuk. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.
Az igényesen megválasztott dalanyag támogatja a nemzeti identitástudat erősítését. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.
Nagy jelentőséget tulajdonítunk a tehetségígéretek felismerésére és képességeinek kibontakoztatására.

7.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az alkotó tevékenységre a MIÓVI óvodáiban mindennap lehetősége van a gyermekeknek. Az óvodapedagógusok változatos eszközöket, kreativitást fejlesztő lehetőséget kínálnak. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére. A gyermekek képzeletvilágának megjelenítésére differenciált lehetőséget biztosítunk. A gyermekek alkotásait lehetőség szerint bemutatjuk az intézmény faliújságján. A tehetség ígéretek felismerése után a gyermekeknek kiemelt feladatokkal, lehetőségekkel támogatjuk a fejlődését. Fontosnak tartjuk a kreatív önkifejezést, a fantáziavilág gazdagítását, és az esztétikai érzékük fejlesztését. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

7.2.4. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás.
Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.
Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek.
A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
Törekedni kell a gyermekek szocializációs készségét legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegőn való tartózkodás előtérbe helyezésére.
Az óvodapedagógusok törekednek arra, hogy olyan mozgási lehetőségeket kínáljanak a gyermekeknek, ami örömérzéssel kísért és biztonságot jelent. A mozgás által fejlődik az állóképesség és a kondíció. A komplex mozgások beépülnek a mindennapokba, ezáltal együtt hatnak a személyiség fejlődésére, együttműködésre.

7.2.5. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek megismerkedik a természeti és társadalmi környezetével. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.
Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

7.3. Munka jellegű tevékenységek

A játékba ágyazott, cselekvő tapasztalatszerzésre alkalmas munka jellegű tevékenység fontos eszköze a személyiségfejlesztésnek, az önkiszolgálás kialakulásának. A gyermek szívesen, aktívan

segít a felnőtteknek és társaiknak, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként teljesít alkalmi megbízásokat. Értékké válik a naposi munka, a környezet rendjének gondviselése, növény és állatgondozás. A munka jellegű tevékenységek által fejlődik felelősség- és kötelességtudatuk és a közösségi kapcsolatuk. A MIÓVI óvodapedagógusai a gyermeki munkát tudatosan szervezik, ellenőrzik, reálisan, konkrétan értékelik.

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai alkalmasságot. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezett, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezet és közvetlen felidézés mellett megjelenik a bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészséges fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb természeti és társadalmi környezetét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak,

- az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásában, egyre eredményesebb- szükség szerint kreatív,
- a feladat elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el csak el a fentiekben leírt fejlettség.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A szlovák nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelésben részesülő gyermekek körében

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként:

- a gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt,
- életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja a nemzetiség nyelvén közvetíteni,
- tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben,
- ismerjen a szlovák nemzetiség, az anyanemzet (anyaország) kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat,
- ismerkedjék meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel; tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése során a nevelés hatására a sérülés arányában a kisgyermeknél is ki kell alakulnia az:

- alkalmazkodó készségnek,
- akaraterőnek,
- önállóságra törekvésnek,
- együttműködésnek.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget tükröző gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni; a multiszenzoros fejlesztés magába foglalja a:

- vizuális,
- akusztikus,
- motoros képességek,

- a beszéd és nyelvi készségek fejlesztését,
- taktilis mozgásos észlelés folyamatait.

9. A gyermekek fejlettségi szintjének mérése, értékelése, dokumentációja

9.1. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja

Az iskolai életmódra való alkalmasságnak, az iskolára való felkészítésnek értelmi, érzelmi, akarati, testi, és szociális kritériumai vannak, melyek nélkül a sikeres iskolakezdés nem valósulhat meg.
A gyermekek fejlődésének nyomon követése óvodába lépéstől az óvodáskor végéig tartó folyamatos feladat. Az óvodai megismerés elsődleges eszköze a meghatározott céllal, tervszerűen, rendszeresen végzett megfigyelés, elsősorban spontán játékban. Ez nem zárja ki a szervezett tevékenységek során történő információszerzés lehetőségét.

A megfigyelések tapasztalatait az **oviKRÉTA** „Gyermek fejlődésének nyomon követése" felületen kerül rögzítésre, az alábbi szempontrendszer alapján:

Anamnézis

Életszakasz: óvodakezdés előtt

A gyermek általános egészségi állapota
A gyermek mozgás- és beszédfejlődésének jellemzői
Egyéb jellemzők

Életszakasz: óvodakezdés

A gyermek beszéd- és mozgásfejlettségének jellemzői
A gyermek szociális, érzelmi fejlettségének jellemzői
A gyermek szokásai, önállósági szintje
A gyermek általános egészségi állapota
Egyéb

Értékelési szempontok:

A gyermek motoros fejlettsége

nagymozgás
finommozgás
vizuomotoros mozgás

A gyermek kommunikációs fejlettsége

beszédértés
beszédprodukció

A gyermek szociális fejlettsége

társaskapcsolatok
játék
énfejlődés

A gyermek önállóságának fejlettsége

önállóság
önszabályozás
szokások

A gyermek kognitív fejlettsége

megismerő funkciók

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a

kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából 4 éves kortól, illetve a tanköteles kor betöltésének nevelési évében diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható. (DIFER)

9.2. A dokumentum vezetésének MIÓVI szintű szabályozása

Lépés megnevezése	2,5- 3-4 éves és az Új belépő gyerekek	5-7 éves gyermekek
A gyermeki értékelés időpontjai	Anamnézisek felvételének határideje: óvodakezdés előtt: Szeptember 01. óvodakezdés: Szeptember 30. Értékelés: Január 31. Június 30.	Értékelés: Január 31. Június 30.
A szükséges fejlesztési területek és feladatok meghatározása	Január 31.	Október 31. Január 31.
A szülők tájékoztatása	Október 31. Január 31. Június 30.	Január 31. Június 30.

Szükség esetén szakember bevonása a fejlesztésbe
A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei, gyermekorvos, védőnő, logopédus, óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus és egyéb szakemberek bevonása a fejlesztés folyamatába.

Feltáró módszerek	Feldolgozó módszerek
Megfigyelés, mint elsődleges módszer ❖ közvetlen ❖ közvetett	Minőségi elemzés Mennyiségi elemzés
Vizsgálat: ❖ beszélgetés, ❖ keletkezett gyermeki produktumok elemzése, ❖ szociometria, ❖ aktometria, ❖ diszlexia, ❖ diszkalkulia, ❖ DIFER ❖ egyéb speciális vizsgálatok.	

10. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének megvalósítása

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésének eredményességét elősegítő óvodapedagógusi jellemzők:
❖ Az elfogadás, integrálás, inklúzió természetes a számára.

- Folyamatos, rugalmas napirendet biztosít.
- Olyan tevékenységeket szervez, amelyekben minden gyermek képességének megfelelően lehet aktív.
- Empatikus, toleráns, rugalmas attitűddel rendelkezik.
- Nyitott a munkáját segítő szakmai kapcsolatok építésére, az együttműködésre.
- Igénye van a szakmai fejlődésre.
- Tisztában van saját kompetenciáinak határaival.

10.1. Óvodánk nevelési gyakorlata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében

Óvodánk tudatosan és felkészülten fogadja be a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtésével az alábbiak szerint:

- sajátos nevelési igényű gyermekek, azaz azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékosak, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosak, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek - azaz azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alul teljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat,
- értelmileg enyhén sérült, tanulásban akadályozott és beszédfogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Befogadó szemléletünk alapelvei:

- Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- A csoportjukban integrációt folytató kollégákat az egész alkalmazotti közösség támogatva segíti.
- A gyógypedagógus komplex segítséget nyújt a befogadó intézménynek.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel történő kölcsönös kommunikációra, a hatékony együttműködés kialakítása érdekében.
- Szükség esetén óvodapszichológus támogatja, segíti az óvodai csoportokat és a szülőket.

Az óvodapedagógus feladata:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek terhelhetőségéhez igazított nevelés, fejlesztés megvalósítása.
- Az óvodapedagógusi kompetenciákkal hátránykompenzáció megvalósítása a fejlesztési irányt meghatározó szakértői vélemény diagnózisa, javaslata, illetve, a gyógypedagógussal való folyamatos konzultáció alapján.
- A fejlesztés elemeinek, felépítésének a gyermekek fejlettségi szintje, fejlődési üteme alapján történő meghatározása, melyben az egyes fogyatékossági típusnak megfelelően más - más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Az eredményes integrált nevelés megvalósításának folyamata:

A befogadás szakasza

Célunk, hogy:

- A sajátos nevelési igényű gyermek illeszkedjen be az óvodai csoportba, a csoport fogadja őt be, a közösség hasson rá húzóerőként.
- Az óvodai nevelés és a gyógypedagógiai fejlesztés hatására képességei optimálisan fejlődjenek.
- A többségi gyermek és felnőtt közösség az együttélés során olyan humán értékekkel gazdagodjon, mint elfogadás, tolerancia, segítőkészség, értékelődjön fel az egészség, mint érték.

A nevelés, fejlesztés szakasza

A nevelőtestület feladata:

- Valamennyi pedagógusnak ismernie kell a különböző eljárásrendeket, helyettesítés esetén a csoportos óvodapedagógusokkal konzultáció a gyermek nevelésének, fejlesztésének módjáról.

Az óvodapedagógus feladata:

- Megfigyelések, elvégzése, dokumentálása.
- A gyermek csoportban történő fejlesztésének megvalósítása differenciált fejlesztéssel.
- Folyamatos konzultáció a gyógypedagógussal.
- A gyermek kontroll vizsgálatának előkészítése.
- Folyamatos kapcsolattartás és konzultáció a szülővel.

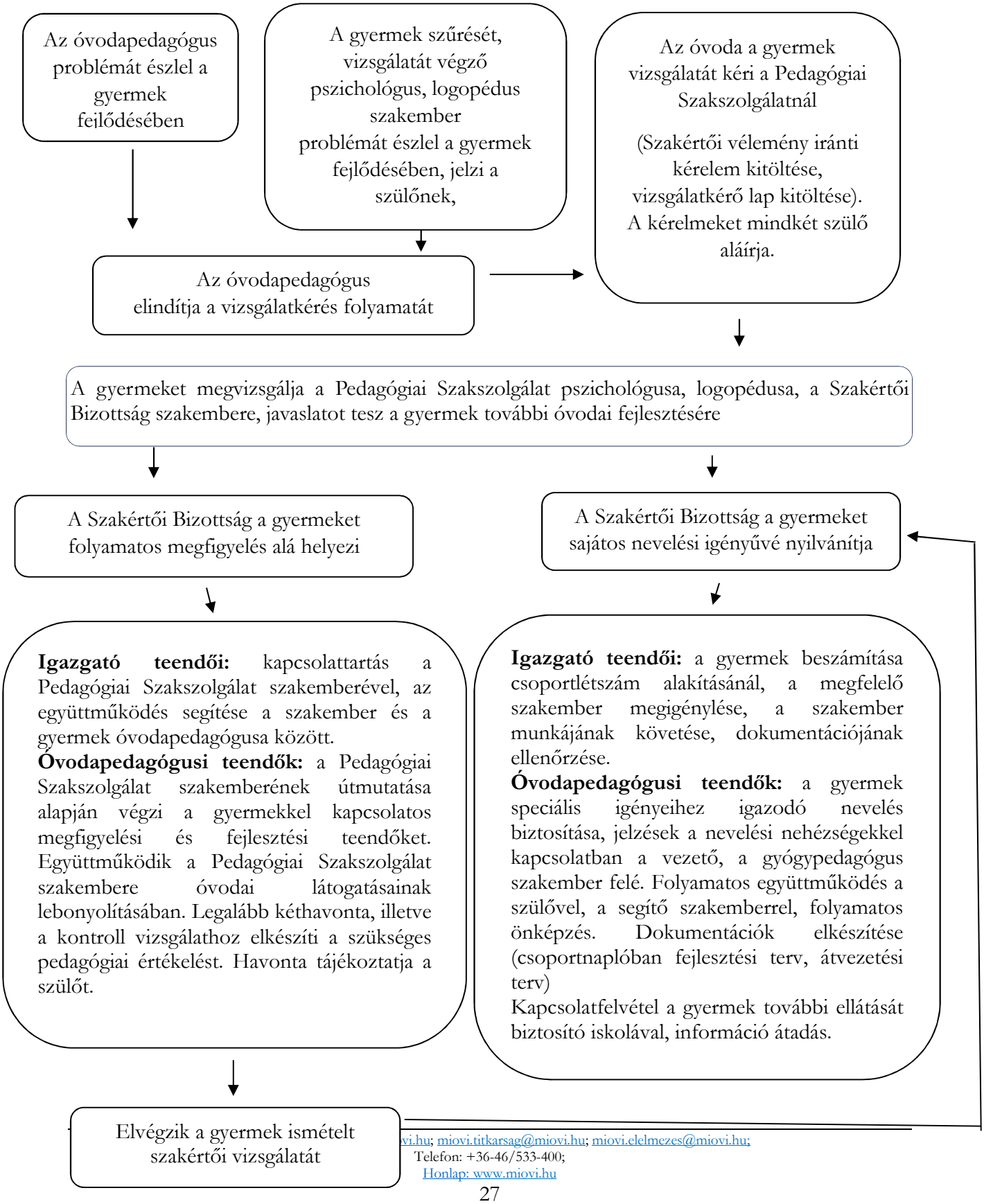
Várható eredmények

- A gyermekek számára természetessé válik a másság elfogadása, szeretik, segítik társaikat.
- A többségi szülői közösség elfogadóbbá, támogatóvá válik.
- Az óvoda nevelési, tanulási gyakorlata segíti, hogy minden gyermek egyéni képességei, érdeklődése szerint vegyen részt az óvodapedagógusok által felkínált tevékenységekben.
- Az óvodapedagógusok egyre több olyan módszert ismernek és alkalmaznak, amellyel segíteni tudják a SNI és BTMN gyermekek óvodai csoportba való befogadását.

Az óvodából iskolába történő átmenet szakasza

- Tanköteleskorú SNI, BTMN gyermekek szakértői vélemény felülvizsgálata iránti kérelmének elkészítése
- A gyermek iskolai készültségének vizsgálatával kapcsolatos valamennyi óvodapedagógusi mérés, megfigyelés eredményének megismertetése a szülővel.
- A szülő segítése az iskolaválasztásban.
- Óvoda- iskola átmenet megvalósítása az eljárásrendnek megfelelően.
- Óvoda–iskola átmenet komplex (mérésen és/vagy nyomon követésen és/vagy intézményi együttműködésen alapuló), differenciált, pedagógiai támogatással valósul meg

10.1.1. Eljárásrend sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése esetén

10.2. Óvodánk nevelési gyakorlata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít. Közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. A gyermek fejlesztő foglalkozáson való részvétele szükséges. A fejlesztő foglalkozás a Pedagógiai Szakszolgálat irányításával és az általa készített szakértői vélemény alapján, az óvodai nevelés keretében, fejlesztő- vagy gyógypedagógus részvételével valósítható meg.

Cél: a gyermek társas kapcsolatai kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságainak csökkentése.
A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével a közösségbe történő integrálása, megismerő funkcióinak differenciált fejlesztése.

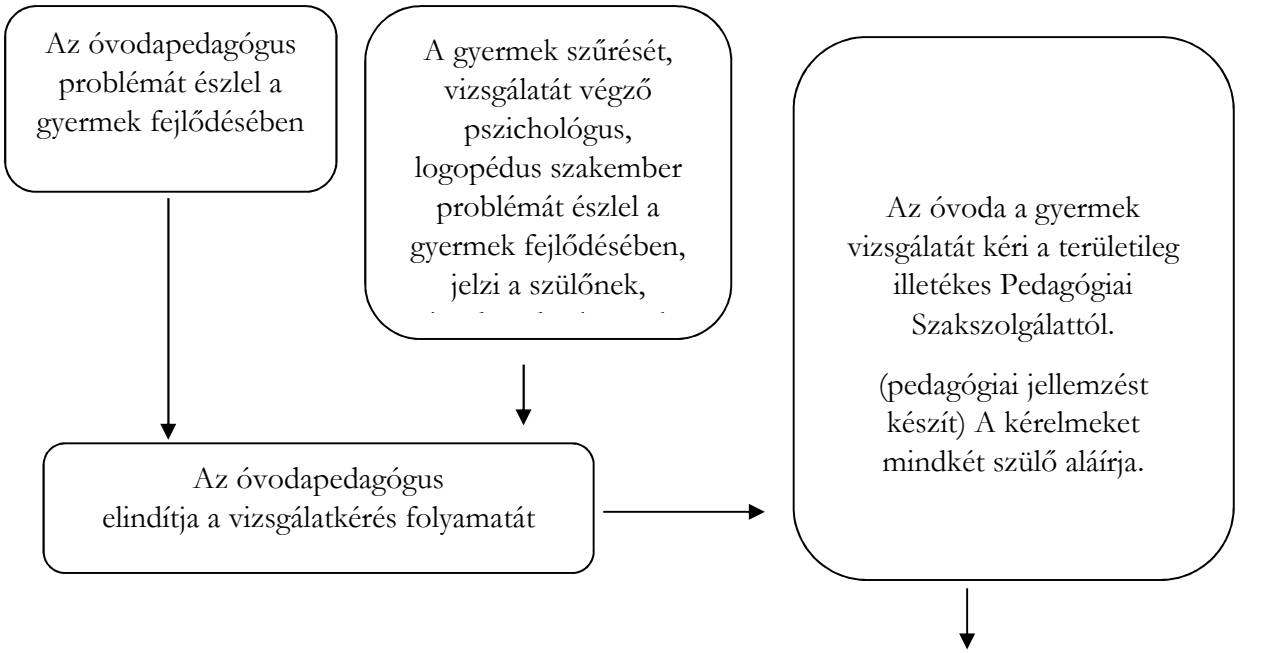
Az óvodapedagógus feladata

- Elfogadó, befogadó óvodai légkört alakít ki.
- Differenciált bánásmóddal, pozitív megerősítéssel, társas kapcsolatokat alakít ki.
- Óvodapedagógusi kompetenciáival segíti a gyermek fejlesztését.
- A gyermek sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével valósítja meg a közösségbe történő integrálást, fejlesztést.
- Csökkenti a gyermek magatartásszabályozási hiányosságait.
- Az óvodapedagógus a szakvéleményben foglalt iránymutatások figyelembevételével tervezi nevelő, fejlesztő munkáját.
- Nevelő, fejlesztő munkája során törekszik egyéni - és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között történő differenciált fejlesztésre.
- Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Együttműködik a gyermeket ellátó más szakemberekkel (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus).
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről.
- Segítséget nyújt az otthoni neveléshez.
- A gyermek kontroll vizsgálatát előkészíti.
- Elősegíti a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenetet.

Várható eredmények

- A gyermek beilleszkedik a csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadja, alkalmazkodik hozzá.
- Magatartása az életkor szerinti elvárható viselkedési formák felé közelít.
- A tanuláshoz szükséges képességei az óvodapedagógusi és fejlesztőpedagógusi fejlesztés hatására fejlődnek.

10.2.1. Eljárásrend BTMN gyermekek integrált nevelése esetén

A gyermeket megvizsgálja a Pedagógiai Szakszolgálat pszichológusa, logopédusa, a Szakértői Bizottság szakembere, javaslatot tesz a gyermek további óvodai fejlesztésére

A Pedagógiai Szakszolgálat a gyermeknél beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget diagnosztizál (BTMN)

Igazgató teendői: kiadja a fejlesztés feladatát az óvoda fejlesztő pedagógusának, ellenőrzi a dokumentációt.

Fejlesztőpedagógus teendői: a szakvélemény alapján elkészíti a gyermek fejlesztési tervét, heti rendszerességgel fejleszt, közreműködik a kontroll vizsgálat elkészítésében.

Óvodapedagógus teendői: a gyermek speciális igényeihez igazodó nevelés biztosítása, jelzések a nevelési nehézségekkel kapcsolatban a vezető, a fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus, felé. Folyamatos együttműködés a szülővel, a segítő szakemberekkel, folyamatos önképzés. Dokumentációk elkészítése, kontrollvizsgálatok előkészítése

10.3. Óvodánk nevelési gyakorlata a kiemelten tehetséges gyermekek nevelése terén

A nemzeti köznevelési törvény szerint „kiemelten tehetséges gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség."
Óvodában még jellemzően tehetségígéretekkel találkozunk, felismeréséhez három területen kell megfigyelünk a gyermeket: milyen képességgel rendelkezik, amely átlagon felülinek tekinthető, emellett mennyire jellemző rá a magas fokú kreativitás és az erős motiváció.
Kiemelkedő képességterületek lehetnek az alábbiak:

- nyelvi,
- zenei,
- matematikai-logikai,
- vizuális, téri,
- testi-mozgásos,
- szociális-interperszonális,
- intraperszonális

A magasfokú kreativitással rendelkező gyermek nehezen illeszthető keretek közé, kérdésfeltevése és problémamegoldása sem a megszokott, viselkedése sokszor nem bejósolható, ezért "zavaró" lehet.
Az érdeklődési köréhez köthető erős motiváltság, folyamatos, kíváncsiság és az ehhez kapcsolódó elmélyülés szintén jellemzője az óvodai tehetségígéreteknek.

Célunk a tehetségígéretes gyermekek nevelése, fejlesztése kapcsán kettős:

- tehetségének gondozása,
- gyengébb képességterületeinek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata

- Felismeri - szükség esetén kolléga vagy szakember segítségével- a tehetség megjelenési formáit.
- Teret ad a gyermek kreatív megnyilvánulásainak.
- Differenciált fejlesztéssel segíti kiemelkedő képességeinek kiteljesedését, fejlődését.
- Rugalmas napirenddel, elkülönülés lehetőségével biztosítja a gyermek számára az elmélyült alkotást.
- A gyermek gyenge területét (ami gyakran szocializációs probléma) tudatosan fejleszti.
- Lehetőségeket teremt a gyermek tehetségének óvodában, óvodán kívüli megmutatkozására (rajzpályázat, sportverseny, Bozsik-program, DVTK – ovi foci, versmondó verseny, dramatizálás).
- Tájékoztatja, és együttműködő kapcsolatot alakít ki a szülőkkel a tehetséges gyermek tovább fejlődésének érdekében.
- A tehetség specifikumának megfelelően irányítja a gyermeket szakemberekhez.
- Segíti a szülőket a tehetségígéretű gyermek megfelelő iskolatípusba való irányításában

Várható eredmények:

- A gyermek személyisége, s gyenge képességei, sokoldalúan, folyamatosan fejlődnek.

- Önkifejező és önérvényesítő törekvések során a gyermek kiemelkedő teljesítményre lesz képes.
- A szülők támogatják a gyermeket tehetségük kibontakoztatásában.
- Tehetségének megfelelő iskolatípusban kezdi meg a tanulmányait.

11. Óvodánk gyermekvédelmi feladatai, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Felhasznált jogszabályok:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 42. § (1), 69. § (1) f)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 6. § (2) d)
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 25. §, 26. §
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról 82. § (2), (5), 83/A. §, 91/E. § ,91/F. §, 91/G. §, 91/H. §
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről XII. cím A szülői felügyelet,
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről Ötödik rész: A gyámság

Nevelési rendszerünkben a gyermekvédelem célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének javítása és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés az illetékes szakemberekkel, szakhatóságokkal.

Az óvodai gyermekvédelem elvei:
A gyermeki jogok elválaszthatatlanok az emberi jogoktól.
A gyermeket megilletik az alapvető emberi jogok és további jogként fogalmazódik meg a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemre és gondoskodásra való gyermeki jog.
Az óvoda a gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer tagja.

A jelzőrendszer működésének, működtetésének különös alapelvei:

- Az egyén szakmai felelősségének elve: az észlelő-, jelzőrendszer valamennyi résztvevőjének azonnali feladata elősegíteni a rossz bánásmód megszüntetését.
- Együttműködés elve
- Felelősség elve: kiskorú veszélyeztetése bűntett elkövetésének gyanúja esetén a gyanút észlelő feladata (a Gyermekjóléti Szolgálaton kívül) hatósághoz is fordulni – így elősegítve a rossz bánásmód mielőbbi megszüntetését.
- Kompetenciahatárok betartásának elve: a rossz bánásmód súlyos esetét észlelőnek, nem feladata a nyomozás! A jelzőrendszer feladata ilyenkor a feljelentés megtétele.
- Írásbeliség elve: a gyermekkel kapcsolatos rossz bánásmód, illetve bántalmazás azonnali jelzését (telefonos, szóbeli, elektronikus stb.) követően minden esetben elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszeri tag írásbeli feljegyzést is készítsen, amely a problémát konkrétan és körültekintően tartalmazza, és azt megküldje a gyermekjóléti szolgálatnak.

Az óvodapedagógus feladata, tevékenységei

- Kiemelt figyelmet fordít a gyermekek teljesítmény- viselkedés-és magatartászavaraira, testi, lelki tüneteire. A veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében aktívan közreműködik.
- Eleget tesz gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszeri kötelezettségének:
  - jelez a gyermekvédelmi felelősnek,
  - jelez az óvodai szociális segítőnek,
  - jelez a tagintézmény-igazgatónak, igazgatóhelyettesnek,
  - aktívan részt vesz a jelzőlap, a pedagógiai vélemény, egyéb hatóság által kért adatszolgáltatásban,
  - részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción.
- Partneri kapcsolatot alakít ki a családokkal, megértő, segítő, elfogadó attitűd érvényesítésével. (családlátogatások, fogadóórák, beszélgetések, nyílt napok, szülői fórumok, családi közös programok.)
- Részt vesz a családok számára szervezett adománygyűjtésekben, elosztásban.
- Mentálhigiénés szemléletmódot érvényesít.
- Biztosítja az egészséges és balesetmentes környezetet.
- Részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Gyermekvédelmi felelős feladata, tevékenységei

- Éves gyermekvédelmi munkatervet és beszámolót készít.
- Működteti a gyermekvédelmi belső, külső jelzőrendszert.
- Szorosan együttműködik az óvodai szociális segítővel, a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal, részt vesz a jelzések megfogalmazásában, küldésében.
- Részt vesz felkérésre esetkonferencián, esetmegbeszélésen, esetkonzultáción, gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzéseken, jelzőrendszeri értekezleteken.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos dokumentációt naprakészen vezeti.
- Szükség esetén részt vesz a fogadóórákon, családot látogat.
- A törvényi előírásoknak megfelelően tájékoztatja a szociális juttatások lehetőségeiről a szülőket és a pedagógusokat.
- Segíti a pedagógusokat gyermekvédelmi feladatainak ellátásában, konzultáció keretében.

Óvodai szociális segítő tevékenységei

- Az óvodai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt az intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és az intézmény pedagógusainak. Az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai szociális segítő a gyermekvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.
- Az óvodai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermekvédelmi feladatokat lát el.

Ennek keretében segíti

- A gyermeket a korának megfelelő nevelésbe való beilleszkedéséhez, valamint a személyiségének fejlesztésében.
- A gyermeket a lehetőségei kibontakozásában.
- A gyermek óvodáztatási kötelezettségének teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását.

- ❖ A gyermek családját, a gyermek óvodai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.
- ❖ Prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését.

11.1. Kapcsolattartás a gyermekvédelemben partner szervezetekkel

Partnereink	A partner képviselője	Kapcsolattartás módja
Szülők	A gyermekvédelmi szolgáltatásra szoruló gyermekek szülei	• Családlátogatások • Megbeszélések • Szülői értekezlet, • Fogadóóra
MESZEGYI Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény Módszertani Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálatok Család-és Gyermekjóléti Központ	óvodai szociális segítő családsegítők	• Esetmegbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk, jelzőrendszeri értekezletek • Személyes konzultáció az óvodai szociális segítővel • Jelzések megtétele • Segélyakciókban való részvétel
OKIT Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	Szolgálat munkatársai	• Bántalmazás miatti akut krízis esetén az azonnali befogadás, titkos menekítés • Ideiglenes óvodai jogviszonnyal kapcsolatos ügyek
Családok Átmeneti Otthona Gyermekek Átmeneti Otthona	Családgondozó	• Konzultáció a családgondozóval • A gyermek nevelésével megbízott szakemberek meghívása az óvoda szülői értekezletére, rendezvényeire
Területileg Illetékes Járási Hivatalok Gyámügyi Osztályai	Hivatal munkatársa	• Jelzési kötelezettség teljesítése, információ és adatszolgáltatás.
B.-A.-Z. Vármegyei Gyermekvédelmi Központ Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat	Gyermekvédelmi gyámok	• A gyermekvédelmi szakellátásban elhelyezett gyermekek gyámjával való kapcsolattartás.
Nevelőszülői hálózatok	Nevelőszülői tanácsadók	• Nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek esetében kapcsolattartás, információ szolgáltatás.
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	Szociális és Köznevelési Osztály munkatársai	• Gyermekvédelmi támogatásokhoz és egyéb szociális támogatásokhoz óvodai igazolások nyújtása

Lakosságszolgálati Főosztály, Szociális és Köznevelési Osztály		
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye	tagintézmény igazgató, ügyintéző, szakemberek	• Szakértői alap-és felülvizsgálatok • Nevelési tanácsadás • Logopédiai ellátás • Fejlesztőpedagógiai ellátás BTMN • Gyógytestnevelés • Óvodapszichológiai ellátás • Kiemelten tehetséges gyermekek, • gondozása
B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság	Igazgató, vizsgálatvezetők	• SNI-s gyermekekkel kapcsolatos vizsgálatok
Gyermekorvosok, óvodaorvos, Védőnői Szolgálatok	Orvosok, védőnők	• Egészségi okból veszélyeztetettek figyelemmel kísérése • Egészségvédelmi tanácsadás • Tisztasági vizsgálatok
Miskolc Megyei Jogú Város Nemzetiségi Önkormányzat	Elnök	• Esélyegyenlőség megteremtéséhez való hozzájárulás
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	Területi önkormányzati képviselő	• Hátrányos helyzetű családok gyermekeit nevelő intézmény támogatása a hátrányos helyzet csökkentése, esélyegyenlőség megteremtése érdekében

1. sz. melléklet

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

Óvodai Fejlesztő Program

Azon feladatellátási helyek számára, ahol az aktuális nevelési év október 1-jei statisztika adatai alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek együttesen számított aránya eléri a tíz százalékot.[2]

[2] A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról 98.§ (5) b bekezdés

ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM

Az óvodai fejlesztő program minden pontja a hatályos jogszabályok figyelembevételével az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 173.§-át.
Az óvodai fejlesztő program erősíti az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésére, a szociális hátrányaik enyhítésére. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű óvodai nevelésben való részvételük.
Az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első évei meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetőek.
A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat. A hátrányos helyzetű családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest.
Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése, a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.
A tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások - szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatóak.
A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és az óvodai dolgozók közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségünknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

1. Óvodai fejlesztőprogram célja

A program kijelöli az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek optimális fejlődésének elősegítésében. Nem ad meg részletes pedagógiai tartalmakat, választandó nevelési tervet, nem nevez meg, nem ír le konkrétan alkalmazandó programokat, viszont kinyilvánítja azt a pedagógiai alapállást, amelyet hatékonynak tart az érintett gyermekek esélyegyenlőségének biztosításában.
Az óvodai fejlesztő program egy olyan rendszernek tekinthető, amelynek elemeit a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében nagyobb tudatossággal és mérhetően is nagyobb eredményességgel kell a nevelési folyamat fókuszába állítani.
Az óvodai fejlesztő program legfőbb jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, amely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

2. Kiemelt területek

2. 1. Szervezési feladatok

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása a teljeskörű, rendszeres óvodába járás biztosítása a célcsoport körében.
- Az önkormányzat nyilvántartása alapján az óvodaköteles gyermeket nevelő családok felkeresése a védőnői és a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása érdekében rendszeres kapcsolattartás a családokkal.
- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitvatartás kialakítása.
- A nevelőtestület hatékony együttműködése érdekében rendszeres team munka működtetése valamennyi munkatárs részvételével, amelyeknek része a háromhavonként, vagy szükség szerint havonta értékelés, az esetmegbeszélések és a hospitálások.

2.2. Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés, részletes anamnézis készítése a belépő gyermekekről.
- Anyanyelvi nevelés és fejlesztés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése).
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés).
- Az egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás).
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei).

2.3. Gyermekvédelmi feladatok, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

- Egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzése minden, illetve speciális probléma esetén az arra rászoruló gyermek esetében (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - szemészet, fülészet, ortopédia - vizsgálatának) kezdeményezése, megszervezése.
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás rendszeres elvégzése (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok).
- Adományozások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése, kirándulások, rendezvények látogatása).
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzbeli hozzájárulások fedezetének hiányában).
- Családi nevelés támogatását célzó szülői csoportok működtetése (óvodapszichológusok, gyógypedagógusok, óvodai szociális segítők bevonásával).

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:

- Családsegítő -és gyermekjóléti szolgálatok (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)
- Védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beíratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás)
- Családok Átmeneti Otthonai
- Gyermekek Átmeneti Otthona
- Nevelőszülői hálózatok
- Pedagógiai Szakszolgálat (konzultációk biztosításának megtervezése és biztosítása)
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat, illetve civil szervezetek (a gyermekek óvodai beíratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés) a gyermek fejlődéséről, szolgáltatások.

2.4. Óvoda-iskola átmenet támogatása

- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása).
- Iskolaválasztás támogatása (a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé, beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő, tehetség minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás).
- Az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása (DIFER mérés 4 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok). A gyermekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében.

2.5. Szülőkkel, családokkal való kapcsolattartás, együttműködés

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- A gyermekek egyénre szabott befogadásának biztosítása.
- Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési napló bejegyzéseinek, a gyermekek alkotásainak megbeszélése, elemzése.
- Egyéni beszélgetések, gyermeknevelléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése.
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése, pl. farsang, karácsony, anyák napja, kirándulás stb.
- Partnerközpontú működés, szülői igények kiszolgálása.

A családi nevelés kiegészítésére irányuló tevékenységeink

- Bevonjuk a szülőket az óvoda életébe, szakmai támogatást adunk a neveléshez.
- A szülők igényéhez igazítva gyarapítjuk pszichológiai, pedagógiai ismereteiket.
- A családokkal közösen gazdagítjuk a gyermekek tapasztalatait.
- Közvetítő szerepet vállalunk a családok és a speciális szolgáltató szociális ellátó intézmények között.

3. Gyermekképünk

Gyermekeinket az óvodában érzelmi biztonság, nyugodt szeretetteljes légkör, vegye körül.
Kötelességünk minden egyes gyermeket megismerni, megérteni, és olyannak elfogadni amilyen.
A gyermek senkihez nem hasonlítható, egyedi, mással nem helyettesíthető szociális lény, akit csakis önmagához képest szabad fejleszteni.
A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését:

- genetikai adottságok
- érésbeli és nembeli különbségek
- vérmérsékleti
- pszichoszociális hatások - a mikrokörnyezet és a makrokörnyezet hatása határozzák meg.

E tényezők hatásának következtében a gyermekeknek sajátos, életkoronként változó testi és lelki szükségletei vannak. Ezért programunkban egy-egy gyermek személyiségét is differenciáltan, a különböző képességek fejlődésbeli eltéréseit tolerálva közelítjük meg.
A családi nevelést tiszteletben tartva, azt segítve, kiegészítve, megerősítve szeretnénk, hogy az óvodánkba járó kisgyermekek vidám, boldog, gondtalan éveket töltsenek nálunk, szeretetben, érzelmi biztonságban.

4. Óvodaképünk

Elsősorban a szülők felé nyitott, hiszen a szülőkkel kialakítandó új minőségi kapcsolatra, a velük való szoros együttműködésre építjük az óvodai nevelést.
Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, hiszen családi értékeket közvetít a gyermekek felé, még akkor is, ha funkciózavarai következtében nem mindig működik jól.
A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok esetében a gyermekek érdekében fel kell vállalnunk a családi nevelést pótló tevékenységet is. Szeretetteljes légkört kívánunk kialakítani következetes fegyelemre neveléssel, különös tekintettel az egymás testi épségének óvására, a segítőkészség kialakítására, a toleráns magatartásra. Biztosítani kívánjuk az élménygazdag mindennapokat a gyermekek testi, lelki fejlődésének mindenekelőtti szem előtt tartásával.

5. Óvodai nevelésünk célja és feladata

A 3-7 éves gyermekek sokoldalú fejlődésének támogatása (az eltérő egyéni szükségletek és életkori jellemzők ismeretében) a személyiség kibontakoztatása. A gyermekek fejlődésének általános tendenciáin túl az egyedit, a másságot, a különbözőséget felismerve, értékként elfogadva közelítsünk a gyermekekhez.

Kiemelten alapozzuk meg:

- a személyiség autonómiáját,
- a saját szükségletei kifejezésének képességét,
- az érzelmi gazdagságot,
- a kultúrált magatartás szokásait,
- az önfejlesztő képességet,
- a másság tolerálását,
- a társakkal való együttműködést,
- a döntés, választás, a problémamegoldó gondolkodás, a kreativitás képességét,
- a természeti, társadalmi környezetük, és a művészetek iránti érzékenységüket.

5.1 Az óvoda szociális ellátó funkciója

Az óvoda mással nem pótolható funkciója: a nevelő, fejlesztő, teljes személyiséget formáló feladatköre. A személyiségfejlesztő folyamatból eredően egyszerre individualizáló és szocializáló. A másságot, az egyéni különbségeket toleráló fejlesztés különös hangsúlyt kap.

Nem zárja ki azonban az együttélésre, együttes tevékenységekre, együttműködésre való felkészítést. E két folyamat egyensúlyának megteremtésére törekszünk, hiszen az egyén fejlődése együtt zajlik az őt körülvevő társak fejlődésével, mert óvodai csoportban él.

A fejlesztés módszere a differenciálás, valamint a személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap a másság, a tolerancia, az identitástudat alapjainak lerakása, az egyéni és életkori sajátosságok függvényében.

Feladataink:

A gyermek egyéni erősségeinek és hátrányainak feltárása.

A tevékenységek tudatos befolyásolásával segíteni a személyiség kibontakoztatását, figyelembe véve az alábbiakat:

- egyéni adottságokat, képességeket, szokásokat,
- nembeli, érésbeli, vérmérsékleti különbségeket,
- a szociokultúrális háttér determinációját,
- a családok értékrendjének sokféleségét.

5.2. A gyermekek lelki és testi egészségének fejlesztése a mindennapi tevékenységek során:

A pedagógusok koordinációjával és a gyermeki szabadság biztosításával támogatjuk a szocializáció szempontjából fontos szokásokat és magatartásmódokat.

- a kontaktuskeresés, a kommunikáció, és a társalgás technikáinak elsajátítása
- a társas kapcsolatokban a konfliktusok békés megoldása, kevésbé bevonva a felnőtteket.
- önszabályozás, önkontroll alakulása.
- az együttműködés kiteljesedése a gyermekek játékába is.

Az értelmi fejlődésben:
A gyermekek eltérő tapasztalataira építve, de a közös élményekre, érdeklődésükre, kíváncsiságukra alapozva biztosítjuk a gondolkodás egységét.
Természetesnek tartjuk, hogy a különböző képességek alapjait jelentő veleszületett diszpozíciók egy személyiségen belül is különböznek.

5.3 Individuális nevelés

Az individualizáló nevelés olyan pedagógiai megközelítés, amely figyelembe veszi, amit a gyermekek
egyéni különbségként magukkal hoznak.
Az egyéni különbségeket toleráló felnőtt magatartása modell értékű a gyermekek számára.
Programunkban az individualizáló nevelés egyszerre erősíti az egyediséget, és fogékony az együttműködésre. Támogatja a gyermekek szocializációját, és áthatja az óvodai élet minden tevékenységét. Az azonos korú gyermekek között is jelentős fejlődésbeli különbségek vannak, melyek megnyilvánulnak:

- a gyermek eltérő biológiai szükségleteiben,
- az adottságokban,
- a tapasztalatban,
- a mozgásigényükben,
- a szociabilitásukban,
- az érdeklődésükben és egyéni élményeikben,
- az én-képben, a tanulás stílusában,
- a kontaktusteremtésben.

Nagy hangsúlyt kap a másság szakszerű kezelésének szükségessége a gyermekekkel foglalkozó óvodákban. Szokásaiknak az óvodai életbe való beillesztése csak egy családias hangulatú, harmonikus, derűs légkörű óvodában lehet. A szociokulturális hátrányt kompenzálni kell, segítséget kell adni a hátrány leküzdéséhez.
A gyermekek esetében súlyosbítja a helyzetet, hogy eltérő kultúráról van szó, bár az óvodánkba járó roma gyermekek nagy része – már a szüleik sem – rendelkeznek megfelelő identitástudattal. Probléma tehát, hogy sem szociálisan, sem kulturálisan, sem mentálisan nem tartoznak már a romák közé (hagyományőrzés, nyelvismeret stb.), de romáknak tartják magukat.
Fontos, hogy ne erőszakkal alakítsuk a gyermek személyiségét, hanem a türelem, megértés, elfogadás, előítéletmentesség legyen vezérlő alapelvünk, de a társadalmi együttélés szabályainak megfelelően hagyjuk egyéniségét kialakulni. A legfontosabb nevelő tényező a példaadás, a differenciálás és a türelem. Nem a különbözőségre helyezzük a hangsúlyt, hanem az azonosságokat keressük sok-sok türelemmel.

5.4. Egyéni, differenciált személyiségfejlesztés

A gyermekek közötti különbözőségekhez, fejlődésbeli eltérésekhez való alkalmazkodás, amely alapján az óvodapedagógus minden gyermeket az egyéni képességeinek ismeretében és a saját fejlődési ütemében fejleszt.
A differenciálás az individualizálást megvalósító:

- szemléletmód,
- metodikai eljárás,
- szervezeti keret,
- tevékenységi munkaforma,
- a tartalom feldolgozásának módja.

Az egyéni, differenciált személyiségfejlesztés feltételei

- Egyénenként meg kell ismerni, dokumentálni kell a gyermekek képességeit, erősségeit és gyenge pontjaikat.

A gyermekek óvodába lépésétől kezdve Fejlődési Naplóban kerülnek rögzítésre a következő információk, adatok:

- Óvodába lépéskor felvételre kerül a gyermekek anamnézise a családok bevonásával.
- A gyermekek értelmi képességeivel, testi és anyanyelvi fejlettségével, érzelmi és akarati tulajdonságaival szociabilizációs fejlettségével kapcsolatos megfigyelési, mérési eredmények.
- A mért eredményekre építve egyéni fejlesztési tervekben kerülnek rögzítésre, azok a feladatok, amelyek egy-egy készség, képesség fejlesztését szolgálja, vagy a tehetség ígéretes gyermekek tehetséggondozását célozzák meg.

A gyermek folyamatos megismerése tevékenységek közben történik (szabadjáték, szabadidő, étkezés, szervezett tevékenység).

A megfigyelés felismerhetővé teszi viselkedési szokásait, kedvenc tanulási formáit, érdeklődési köreit, kiugró képességeit vagy elmaradottságát és fejlődési folyamatát.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekekkel történő beszélgetésekre. A gyermek boldogan beszél önmagáról, és szívesen tevékenykedik együtt a felnőttel. Napjainkban a gyermekek sokkal jobban igénylik az odafordulást, a rájuk figyelést, a beszélgetéseket.

Differenciálás a szabad játékban

A szabad játékban a játék önkéntessége sérthetetlen.

- közös élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségek szervezése, amelyekből tevékenységek indukálhatók,
- a holtpontra jutott tevékenységek segítése, támogatása, tovább lendítése,
- változatos eszközök biztosítása a gyermekek eltérő érdeklődésére tekintettel,
- differenciálásra törekvés a technikák megválasztásával,
- szerepjátékokban eszközökkel, szerepekkel, tevékenységekkel történő differenciálás,
- differenciálás a manipulációs, konstrukciós és építőjátékokban.

5. 5. Szocializáció

Az óvodapedagógus és a gyermek kapcsolatának legfontosabb alapelvei

- személyre szóló pedagógiai hatások,
- szeretetteljes elfogadás,
- pedagógiai optimizmus a kommunikációban,
- segítségadás a gyermekek egyéni problémáinak megoldásában,
- a személyiség értékeinek hangsúlyozása és elfogadtatása a többi gyermekkel,
- törődés a gyermek lelki-testi szükségleteivel.

A szocializáció fejlesztése folyamán

- a gyermek társas kapcsolatainak megfigyelése és alakítása, a baráti kötődések erősítése, magányosok társakhoz segítése,
- közös élmények forrásainak gazdagítása, a társadalmi tapasztalatok körének bővítése,
- a megkezdett feladatok befejezésére ösztönzés,
- motiválás az akadályok leküzdésére,
- az óvodapedagógus, vagy a gyermekek által javasolt témában rendszeres beszélgető kör tartása, annak érdekében, hogy a gyermekek jobban megismerhessék egymást, kifejezőkészségük javuljon, és tartsák tiszteletben egymás beszédét és véleményét.

6. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének tevékenységformái, területei:

A gyermek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása:

- hangulatosan berendezett csoportszoba és játszóudvar,
- lehetőségek kuckók kialakítására

6.1. A gyermekek helyes gondozása, testi szükségleteinek kielégítése

- az eltérő egyéni igények kielégítése,
- az éhesen érkező gyermekek étkeztetése,
- a személyes intimitás védelme WC használatkor, és más esetekben, ha a gyermek igényli,
- a különböző családi háttérből érkező gyermekek helyes higiénés és étkezési szokásainak kialakítása,
- személyes gondozottság kialakítása,
- fontos a hátrányos környezetből érkező gyermekek számára ezeken felül a mozgás és pihenés összhangjának megteremtése, és egy helyes élet, biológiai ritmus kialakítása.

6.2. A gyermekek lelki egészségének védelme, edzése

Feladataink:

- az óvoda pszichés klímájának folyamatos szinten tartása,
- a gyermek szociális biztonságérzetének megteremtése,
- a gyermeki viselkedésben jelentkező zavarok kiszűrése, az okok feltárása, és a segítségadás módjának meghatározása,
- az óvodai alkalmazottak empátiás készségének fejlesztése, a személyes autonómia védelme,
- folyamatos preventív feladat: a tárgyi és személyes stressz tényezők csökkentése.

6.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Óvodáskorban, a magatartás megnyilvánulásaiban meghatározó szerepe van az érzelmeknek. Elengedhetetlen, hogy az óvodában a gyermeket az érzelmi biztonság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.
Az egyén érdekeit szolgálja a helyesen kialakított viselkedéskultúra, amely tartalmazza az ÉN számára fontos tűrési határokat.
Az óvodapedagógus segíti a kulturális beilleszkedést az által, hogy tolerálja a családok, a gyermekek, az értékek másságát és sokszínűségét. A gyermekeket az emberek közötti különbségek elfogadására, értékelésére tanítjuk. Ösztönözzük őket arra, hogy hajlandóak legyenek saját értékeik, előítéleteik őszinte vizsgálatára.
A hátrányos helyzetű gyermekeknek fokozottan szükségük van az empátiára, a féltő, gondoskodó szeretetre, annak érdekében, hogy érezzék a velük foglalkozó pedagógus elfogadását.
Akit megismernek, elfogadnak, ahhoz végérvényesen ragaszkodnak, nemcsak a gyermekek, hanem a szülők is. Fontos, hogy az óvodapedagógus személyesen adjon példát, személyes kapcsolata alakuljon ki a gyermekkel.
A bizalom, példaadás, tisztelet, és következetesség elengedhetetlen a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésében. Mentesítsük őket a megaláztatásoktól. Minden gyermekben van érték, amit felszínre kell hozni, és meg kell erősíteni. Csak kis lépésekkel lehet előre haladni, együttesen jókedvűen, a másság elfogadásával.

6.4. Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés

A hátrányos helyzetű családokban a beszéd és kommunikációs készség hiányai nagyon szembetűnők.

- hiányos szókincs,
- kiejtési hibák,
- rossz névelő használat,
- igekötők, ragok, határozószók helytelen használata,
- tetszés szerinti szórend
- szavak összeillesztésének rendszertelensége
- gyenge mondatszerkesztés
- egyéni kommunikációs stílus, amit a családból hoz, amely sokszor ellentétben áll a többségi társadalom által elfogadott kulturált beszéddel, az óvoda gyakorlatával.

Ezen hiányosságokat az iskolakezdésig feltétlenül korrigálni kell, ezért feltétlenül foglalkoznunk kell a beszédkészség fejlesztésével, a beszédhibák javításával, hangok kiejtésével, valamint a kommunikációs készség fejlesztésével. Szoros együttműködés szükséges a gyógypedagógusokkal, logopédusokkal.
Az óvodapedagógus elsődleges feladata a példaadás, valamint beszédjavító foglalkozások, szituációk szervezése.
Nyelvi játékok:

- beszédkészséget alapozó, fejlesztő játékok, hanganalizálás, mesemondó,
- folytató, befejező játékok,
- logopédiai játékok,
- bábozás, dramatizálás

6.5. Külső világ tevékeny megismerése

Megalapozza a környezettudatos, környezetre figyelő magatartást. Kialakíthatóak azok a szokások, magatartási formák, amelyek a környezettel való harmonikus, klímatudatos együttélést biztosítják. A nagyvárosban élő gyermekeknek erősíteni szükséges a természethez való viszonyukat, hiszen távolabb nőnek fel a természettől, kevésbé ismerik a növény- és állatvilágot. Fontos a minél több, minél sokoldalúbb tapasztalatszerzés biztosítása, hogy kinyissuk előttük a világ kapuját, sok-sok sétával, kirándulással tegyük színesebbé a mindennapjaikat.
Ismeretszerzés közben mód nyílik szerepek, magatartásformák elsajátítására, és a környezeti értékek felismerésére. A természeti és a társadalmi környezettel kapcsolatos szokások: az élet tisztelete, az állat és növényvilág védelme.

6.6. Mozgás

A mozgás az óvodáskor egész időszakában jelentős szerepet tölt be a 3–7 éves gyermek fejlődésében. Ebben az életkorban a gyermekek leginkább a mozgás, a tevékenység által szereznek információt környezetükről. Az értelmi fejlődés alapja a mozgás, ami az egyik legfontosabb eszköz, amelynek a segítségével hatni lehet az idegrendszerre. Általa az idegrendszert érő stimulációk építik az idegsejtek közötti szinapszisokat, segítik az ingerület gyorsabb és hatékonyabb átadását.
A testi képességek fejlesztésének fő célja a mozgás megszerettetése, az egészséges edzettség kialakítása.
A gyermekek mozgásszükséglete befolyásolja optimális terhelhetőségüket.

A fejlesztés legfontosabb színtere az óvoda udvara, melyet minden évszakban biztosítanunk kell.
Feladataink:

- minél több lehetőség biztosítása arra, hogy a gyermekek kedvük szerint, kötetlenül mozoghassanak, de alkalmazzunk mozgásos szabályjátékokat is,
- az egyéni eltérésekre épülő, de életkoruknak megfelelő terhelést biztosítunk a gyermekeknek,
- fejlődésüket mindig önmagukhoz mérjük, a kis lépéseket is értékeljük. Pozitív megerősítéssel sikerélményhez juttatjuk.

6.7. Verselés, mesélés

Az anyanyelvi nevelésen, fejlesztésen túl elősegíti:

- a gyermekek érzelmi nevelését,
- empátiakészségének fejlesztését,
- a versekhez, mondókákhoz, dramatizálásokhoz kapcsolódó mozgások során a szem – kéz koordinációját,
- intellektuális fejlődését,
- szókincs gyarapodását,
- a meséből a gyermek magába szívja a helyes erkölcsi értékeket, gondolkodásmódot, fejleszti igazságérzetét.

6.8. Ének, zene, népijáték, tánc

A zenei nevelés teljes személyiséget formáló, minden tevékenységben benne rejlő lehetőség. A beszéd, a ritmusérzék fejlesztésén keresztül is kiválóan tökéletesíthető.
A gyermekekre jellemző a zenei érdeklődés. Örömmel vesznek részt a dalos játékokban, tudnak és mernek is énekelni, táncolni. Ezen keresztül sok- sok sikerélményhez juttathatjuk őket, és közelebb kerülhetünk hozzájuk a további készség- képesség terület fejlesztése érdekében.

6.9. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A gyermekek alkotás közben gazdagodnak, manuális készségeik, érzékelésük, gondolkodásuk, érzelmeik fejlődnek. Akaratuk és kitartásuk edződik, szín és formaérzékük, térlátásuk gazdagodik. Hagyjuk, hogy a kacatok világából csodákat hozzanak létre. A változatos technikák alkalmazásával lehetőség nyílik az önkifejezésre, átélik az alkotás örömét.
Sikerélmény által önbizalmuk erősödik és újabb alkotásra serkenti őket. Ösztönző, motiváló környezetben a gyermekek örömmel tevékenykednek, közben készségeik, képességeik, képzeletük fejlődik.

7. A családok bevonása az óvoda életébe

Programunkban minden szülői részvételt szívesen fogadunk, nem lehet azonban az óvodai nevelésben az óvodapedagógus szerepét a segítő szülővel behelyettesíteni. A szülők felelősségérzete megnő az által, hogyha bevonjuk őket az óvoda életébe, megtapasztalja az óvodapedagógus felkészültségét, a gyermek fejlesztésére tett erőfeszítéseket, és a családjával szembeni előítélet mentes elfogadást.
Az óvodapedagógus sok- sok információt szerezhet a családokról, a gyermek otthoni hátteréről. Lehetőség nyílik arra, hogy jobban megismerhessük a gyermekek egyéni eltéréseit, adottságait, érdeklődését, erősségeit, valamint a szülők gyermekekkel szemben támasztott elvárásait, a család értékrendjét. Az őszinteség, a segítőkész emberi hangnem bizalmat kelt a hátrányos helyzetű szülőkben, különösen, ha látja, és tapasztalja, hogy gyermekét elfogadják.
A roma családok szokás és értékrendje különböző, ám az a szülő, aki már maga is járt óvodába, onnan pozitív emlékei vannak, szívesen engedi a saját gyermekét is, és örömmel fogadja az óvodapedagógus instrukcióit.
Tegyük hát az óvodát olyanná számukra, hogy szívesen fogadják tanácsainkat, azt látván, hogy mi sem teszünk különbséget, és szívesen és szeretettel neveljük, oktatjuk gyermekeiket.

8.Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi munkánk hosszú távú célja az inkluzív szemléletű óvodai rendszer kialakítása, minden óvodás korú gyermekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, a speciális segítséget igénylő gyermekek komplex gondozása.
Programunk személyiségelvre épül, enyhíti a szociokulturális ártalmakat, megelőzheti a magatartási és tanulási zavarok kialakulását, támogatja a sikeres iskolakezdést, a korai iskolai lemorzsolódás megelőzését. Gyermekvédelmi munkánkat közvetlenül támogatják az óvodai szociális segítők.
Feladataink:

- Enyhítse, elhárítsa azokat a hatásokat, amelyek a gyermekek fejlődésére negatívan hatnak.
- Segítse azoknak a hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulhatnak a gyermekek zavartalan fejlődéséhez.

- Az óvodai gyermekvédelem magába foglalja a gyermekközösség egészére kiterjedő, ezen belül minden egyes gyermek harmonikus személyiségfejlesztéséért kifejtett pedagógiai tevékenységet.

A gyermekekre való fokozott odafigyelés teszi lehetővé, hogy időben fedezhetjük fel a személyiségfejlődési problémákat (nehezen nevelhetőség, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésben való elmaradás).

- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése is csak korai felderítés alapján lehetséges.
- Gyermekek zavartalan fejlődéséért, a gyermekek védelméért az óvodai nevelőtestület együttesen felelős.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

- minden nevelési év elején összesíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek adatait,
- munkatervet készít,
- a feladatokat időrendben rögzíti,
- segíti a csoport gyermekvédelmi munkáját,
- gyermekvédelmi továbbképzéseken részt vesz, az ott hallottakról tájékoztatja kollégáit.

9. Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők feladatai

Az óvodapedagógus mellett, és irányításával, a munkaköri leírásában meghatározott tevékenységek során részt vesz a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális hátrányaik enyhítését célzó, alábbi feladatok ellátásában:

- a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése,
- az egészséges életmód alakítása,
- biztonságos környezet kialakítása,
- kedvező érzelmi hatások, derűs légkör biztosítása,
- érzelmi biztonság nyújtása,
- állandó értékrend közvetítése.

Erkölcsi nevelés feladataiban:

- erkölcsi érzékenység fejlődésének segítése,
- annak elfogadtatása, megértetése, hogy az emberek különböznek egymástól,
- szokás- és normarendszer megalapozásában,
- erkölcsi tulajdonságok kialakítása: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség,
- hazaszeretet, szülőföldhöz kötődés alapozása.

Érzelmi nevelés feladataiban

- normák, csoportnormák, értékek közvetítése,
- pozitív attitűd, érzelmi töltés,
- közös élményeken alapuló tevékenységek szervezése,
- személyes mintaadás, modell értékű szerep betöltése.

Anyanyelvi nevelés feladataiban:

- a kommunikáció különböző formáinak alakítása,
- a beszéd és kommunikációs kedv fenntartása,
- a gyermek meghallgatása,
- kérdésekre, válaszokra figyelés,
- fejlesztendő terület: beszédhallás, beszédértés, beszédtempó, hangutánzás, hangfelismerés, beszéd és gondolkodás kapcsolata, szókincsfejlesztő, képzeletnövelő játékok; a tevékenységeket kísérje beszéd.

Értelmi nevelés feladataiban:

- érdeklődés, kíváncsiság,
- tapasztalatok, élmények,
- fejlődést ösztönző pozitív környezet, pozitív érzelmek, kreatív klíma, reziliencia, rugalmas alkalmazkodás.

Munka jellegű tevékenységek során:

A munka személyiségfejlesztő hatása érdekében feladatunk:

- a munkafeladatok egymás közötti felosztása,
- kortársak segítségének igénylése,

felnőttek segítségének kérés.

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV		
Gyermek neve:		
Születési ideje:		
Mérés ideje:		
Megfigyelési időszak:		
Fejlesztést végző óvodapedagógus/ok neve:		
Megfigyelési, mérési eredmények értékelése:		

…….év……..hó				
idő	**Fejlesztendő terület**	**Tevékenységek Játékok**	**Szükséges eszközök**	**Munkaforma**
1.HÉT				
2.HÉT				
3. HÉT				
4. HÉT				

Kelt: …….. **óvodapedagógus** **óvodapedagógus**

Tájékoztató a gyermek fejlődéséről

Gyermek neve:	
Születési ideje:	
Értékelt terület	**Megállapítások, tapasztalatok, mérési eredmények, fejlesztendő területek**
Érzelmi-akarati élet	
Szocializáció	
Anyanyelvi fejlettség	
Mozgásfejlettség	
Értelmi fejlettség	
Szülői együttműködés szükséges területei	

Miskolc,……

óvodapedagógus
aláírása

óvodapedagógus
aláírása

Gyermekemmel kapcsolatot tájékoztatás egy nyomtatott példányát átvettem:

szülő(k)/értesítendő hozzátartozó(k)
aláírása

A MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY JÁTÉK, MESE, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS HAGYOMÁNYÁPOLÁS ÓVODAI NEVELÉSÜNKBEN PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM azonosító: 028572

6. módosított változat

Készítette: A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény nevelőtestülete

Hatályos: 2025. szeptember 1.

2025.

Tartalom jegyzék

Oldal szám

Bevezető **3.**
I. Gyermekképünk **5.**
II. Óvodaképünk **7.**
III. Az óvodai nevelésünk célja, feladatai, a nevelés rendszere **11.**
III.1. Óvodai nevelésünk célja **11.**
III.2. Óvodai nevelésünk feladatai **14.**
III.2.1. Egészséges életmód alakítása **16.**
III.2.2. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés **17.**
III.2.3. Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása **19.**
IV. Az óvoda nevelésünk rendszere, az óvodai élet megszervezése **21.**
IV.1. Óvodai nevelésünk működési rendszere **21.**
IV.2. Óvodánk személyi feltételei, az alkalmazotti kör jellemzői **22.**
IV.3. Az óvodai élet megszervezése **23.**
IV.3.1. Óvodánk munkarendje **23.**
IV.3.2. Óvodánk tárgyi feltételei **23.**
IV.3.3. Óvodai nevelésünk alapvető keretei **24.**
Iv.3.3.1. Napirend **24.**
IV.3.3.2. Hetirend **25.**
IV.3.3.3. A nevelés tervezése, a gyermeki fejlődés nyomon követése **25.**
V. Az óvodai élet tevékenységformái **28.**
V.1. A játék **28.**
V.2. Verselés, mesélés **30.**
V.3. Ének, zene, népi játék, tánc **31.**
V.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka **33.**
V.5. Mindennapos mozgás **35.**
V.6. Külső világ tevékeny megismerése **37.**
V.7. Munka jellegű tevékenységek **39.**
V.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás **41.**
VI. Az óvoda kapcsolatai **42.**
VII. Óvodai ünnepek, megemlékezések **44.**
VIII. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek **45.**

Összegzés **48.**

Mellékletek:

1. **A partneri kapcsolatok azonosításának szabályozása**
2. **Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő programja**
3. **Projekt és hozzátartozó Hetiterv Minta**
4. **Nyári udvari élet dokumentuma**

Bevezető

A panelházak óriásai között, mint egy kicsi sziget helyezkedik el óvodánk, és óvón, védőn fogadja magába azokat, akik kapuján belépnek.
1988-ban kezdtük el azt a munkát, amely gyermekeink óvodai életmódjának megreformálását eredményezte. Ezen az úton ismerkedtünk meg az Óvodai Nevelés Játékkal, Mesével, c. programmal. Csiszolgattuk, formálgattuk, olyan módon, hogy helyi igényeinknek is megfelelő legyen.
Az eltelt időszak bizonyította, hogy jól választottunk, hiszen a gyermekek, a nevelők „jól érzik magukat a programban" és a szülők is azonosultak vele.

2013-ban vizsgáltuk felül programunkat a 363/ 2012.(XII.17) Kormány rendelete alapján, mely az Óvodai nevelés országos alapprogramját tartalmazza mellékletében, meghatározva az óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

2020.05.16-i kiegészítés az „EFOP-3.1.5-16-2016-00001 tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása" című projekt tartalmi elemeivel, és a legutóbbi módosítást követő időszak innovációival, jogszabálymódosításainak figyelembevételével.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja – továbbiakban Alapprogram - a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a magyar óvodai nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Ezen alapelvek szerint:

- a gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.
- a sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív óvodai nevelésének fenntartása.
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

Mivel az Óvodai nevelés országos Alapprogramja biztosítja az óvodapedagógus pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, így programunk csak a gyermekek érdekében tartalmaz megkötéseket. Ezzel együtt nevelési értékeket, célkitűzéseket, határoz meg.

Óvodánk szakmai közösségének hivatástudata és az elvárásoknak való megfelelés az alapja hitvallásunknak, mely adaptált programunk alapfelfogása is:

„Mi a gyerekkor? A legtágabb értelemben vett tanulásnak és az életfontosságú beállítódások kialakulásának a kora. Nem a kötelességek, hanem a szabadság ideje. Kíváncsi, örömre és elfogódottságra hangolt. Az emberi élet hatalmas tartaléka, melynek kifosztása, megrövidítése bűn a természet rendje ellen, tönkretétele a későbbi tanulási képességeknek."
Az óvoda kötelessége visszaadni a gyermekeknek a mesehallgatás, a mondókázás, az együtt játszás örömét, közben mindent megtenni annak érdekében, hogy megteremtse a gyermekek testi jó érzését, gyarapítsa tudásukat, formálja személyiségüket a szülőkkel karöltve, a gyermekek javára cselekedve.

Óvodai nevelés a játékkal és a mesével! – e korosztály éltető elemével.

Óvodánkat körülvevő lakótelepi sivárság ellentétéként a Bükk hegység közelsége, csodálatos szépsége szinte tálcán kínálta a lehetőséget a természet harmóniájának felfedeztetésére, megőrzésére, megvédésére.
A természetközelség, az évszakok változása, az ehhez kapcsolódó „tennivalók" adták az ötletet, hogy népünk szép szokásait hozzuk közel a gyermekeinkhez.
Az Óvodai Nevelés Játékkal, Mesével programot ezért egészítettük ki környezettudatos neveléssel és a népi hagyományok ápolásával, és ezzel óvodánk egyéni arculatát is kialakítottuk.

A fejlesztés és fenntarthatóság kérdéseit SWOT analízis segítségével vizsgáltuk, ennek tükrében az értékrend teremtő, magatartást, erkölcsi tartást formáló szerepük e tevékenységeknek teszi lehetővé, hogy a gyermekek kötődjenek szűkebb pátriájukhoz, szülőföldjükhöz, hazájukhoz.
Nevelőtestületünk szakmai felkészültsége, gyermekszeretete, tenni akarása garancia a program színvonalas megvalósítására.

Feladatunk az esélyteremtő szerep és hátránykompenzációs képesség erősítése.
Ennek érdekében fontosnak tartjuk:

- a nevelőtestület átfogó, intézményre szabott, belső intézményi innovációt támogató és komplex (kiemelten pedagógiai) fejlesztési programokba való bekapcsolódását**,**
- helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések kialakítását, működtetését, fenntartását a kitűzött célok elérése érdekében
- az óvoda befogadó nevelését erősítő, deszegregációs célú fejlesztése érdekében oktatásszervezési intézkedési tervek fejlesztésének kidolgozását,
- a minőségi nevelés nyújtásához szükséges komplex fejlesztést, valamint a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett csoportok tanulási sikerességének elősegítését, az egyenlő esélyek megteremtését.

I. Gyermekképünk

Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg.
A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, biztosítva minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, meglévő hátrányai csökkenjenek, és nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Gyermekképünk megfogalmazásakor sokat gondolkodtunk azon a kérdésen, hogy milyenek is valójában azok a gyerekek, akik a mi óvodánkba járnak.
Erre a kérdésre a feleletet hitünk szerint a legszemléletesebben

Varga Domonkos fogalmazta meg *„A kölyökkóstolgató”* című könyvében.

> „Aligha van bájosabb teremtés a földön, mint a selymes fejű, maszatos arcú kis bórembukkok. Pedig mennyi baj van velük! Mindenre fel akarnak mászni, mindenről le akarnak esni, mindent a kezükbe akarnak venni, mindent el akarnak ejteni, össze akarnak törni”

Egyszóval tele vannak kíváncsisággal. Állandóan kérdezősködnek, szinte minden második szavuk a „miért?” és „hogyan?”. Arra vágynak, hogy megismerjék azt az érdekes, titokzatos, számukra sokszor furcsa felnőttvilágot, ami körül veszi őket. Az óvodáskorú gyermek kiszolgáltatott. Csak olyan környezetben érzi jól magát, ahol az őt körülvevő felnőttek empátiás készséggel rendelkeznek. Nyitottak a külvilág felé. Önállóbbak lesznek, erősödik „én tudatuk”, akaratuk.
„Minden gyerek egyszeri és megismételhetetlen csoda, a hozzá elvezető útnak is annak kell lennie.”
Meghatározható-e az óvodás fejlettsége általában?
A belső és külső feltételek hatására fejlődése életkori szakaszonként változik.
A kicsi gyermek nem tudatosan halad ezen az úton, viszont „készen áll” újabb és újabb ingerek, ismeretek, élmények, érzelmek befogadására.
Az óvodás kor szenzitív időszak a különbözőségek elfogadásában, az inkluzív, a játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben felnövő gyermek maga is befogadóvá, együttműködővé, segítőkésszé válik.
Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát.

Valljuk, hogy a gyermekeket minden életszakaszban orientálnunk kell valamire, vezetni kell valahová. A felnövekvő nemzedéket fel kell készíteni a változó felnőtt társadalomban való igazodás

képességére, arra, hogy őrizzék az emberi értékrendet, védjék a természetet, hogy tudjanak alkalmazkodni a rohanó világhoz, legyen önbizalmuk, belső tartásuk.

Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét. Az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok megerősítése mellett.

A gyermekeknek joga van a boldog gyermekkorra, amelyben

- **kedvük, igényeik, elképzeléseik, vágyaik szerint játszhatnak**
- **kedvük, igényeik szerint mozoghatnak térben és időben, zenében és festésben**
- **átélhetik a mesék, a versek szárnyaló világát**
- **átérezhetik a hagyományok üzenetét**
- **bábozhatnak, dramatizálhatnak**
- **nap, mint nap változatos, színes élményeket szerezhetnek önmagukról, barátaikról, a segítő, befogadó, elfogadó felnőttek jelenlétéről, a közösségről, az őket körülvevő világról, a környezetről, a természet csodáiról, a számok, a mennyiségek birodalmáról**
- **játszva tanulhatnak egymástól és a felnőttektől**
- **kérdéseiket bátran, nyíltan megfogalmazhatják**
- **a megoldandó helyzeteknek számos megoldása lehetséges**
- **figyelembe veszik az egyenlő hozzáférés biztosításával a gyermekeket megillető jogokat**

Minden óvodapedagógusunk olyan családias, derűs és érzelmekben gazdag légkör kialakítására törekszik, amely biztosítja a gyermekek testi, értelmi és közösségi fejlődését.
A nevelőtestület kiemelt figyelmet fordít a **tehetségek fejlesztésére, a hátrányok kompenzációjára**, a gyermekek érzelmi nevelésére, értelmi fejlesztésére, az egészséges életvitel, a környezettudatos magatartás megalapozására, a gyermekek harmonikus mozgásának fejlesztésére.
A tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítjuk, egyéni fejlődési tervet biztosítunk, eredményeinket mérjük és értékeljük.

Feladatunk, hogy elfogadjuk vágyaikat, fantáziájuk csapongását, „egy hullámhosszon” legyünk velük, miközben elősegítjük személyiségük kibontakoztatását. A társas együttműködés közben megtanulják az egymásra figyelés képességét, tudnak szeretetet adni, képesek lesznek azt befogadni. Az óvodáskor végére a gyermekek a különbözőségekkel természetes módon együtt élnek, koruknak megfelelő mértékben empatikusak, szolidáris játszótársak, csoporttársak.

Célunk, hogy hagyományainkra, tapasztalatinkra és az óvodánk pedagógiai programjára építve - kialakítsuk és fejlesszük gyermekeinkben az örök emberi erkölcsi értékeket:

- az egyén tiszteletét,
- a humánus gondolkodást,
- a közösség iránti felelősségvállalást, összefogás igényét,
- az empátiát, a toleranciát és

- mindazokat az alapvető képességeket, melyek a békés úton való konfliktusrendezést, a békés egymás mellett élést segítik.

Célunk, hogy fejlődjön a gyermekek felelősségérzete önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt.

„…Adtam szádba új szavakat
Tartottalak, aztán titokban
- mint ki fióka madarat röptet -
zárt markom szétnyitottam, mondtam:
Szállj! Próbáld! Erős vagy már,
Elkaplak, hogyha elfáradtál."

(Jobbágy Károly

II. Óvodaképünk

Az óvodánk társadalmi háttere

Az óvodánkba járó gyermekek családi háttere vegyes összetételű az etnikai hovatartozás, a képzettség, a gyermekek száma, az anyagi viszonyok, a lakáshelyzet tekintetében.
A gyermekek óvodán kívül szerzett ismeretei, szokásrendszerük, neveltségi szintjük nagyon eltérő az óvodába kerülés pillanatában. Ebből következik, hogy a családi nevelés kiegészítéseként nagyon különböző elvárásoknak kell megfelelnünk.
Ezért a közösségi nevelés mellett az egyéni fejlesztésre nagy hangsúlyt kell helyezni. Minden gyermeknek meg kell adni azt az esélyt, hogy saját készségeihez, képességeihez viszonyítva, a neki legmegfelelőbb ütemben fejlődhessen. Olyan lehetőséget kell mindenki számára biztosítani, hogy „az óvodáskor végére elérje az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet."
A nevelési feltételek megszervezésében meghatározó e korosztály alapvető megnyilvánulási formája a **játék – mese**, az **érzelmi biztonság** szükséglete, a **mozgás** és a **tevékenység** közbeni ismeretszerzés. Lehetőséget kell adni arra, hogy elegendő hely, idő, élmény és eszköz álljon a rendelkezésükre.
Az **anyanyelvi** nevelés kiemelt jelentőséggel bír nevelésünkben.
„az óvodáskor végére elérje az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet."
A nevelési feltételek megszervezésében meghatározó e korosztály alapvető megnyilvánulási formája a **játék – mese**, az **érzelmi biztonság** szükséglete, a **mozgás** és a **tevékenység** közbeni ismeretszerzés. Lehetőséget kell adni arra, hogy elegendő hely, idő, élmény és eszköz álljon a rendelkezésükre.
Az **anyanyelvi** nevelés kiemelt jelentőséggel bír nevelésünkben.

Óvodai nevelésünk alapelve

- a gyermek személyiségét tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze
- érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkört biztosítunk
- építünk a gyermek érzelmi belső motivációjára
- középpontba helyezzük a gyermek életszükségletéből fakadó mással nem helyettesíthető játék és mese iránti igényét, a fejlesztő hatásokat erre alapozzuk
- tág teret biztosítunk életkorából adódó nagyfokú és változatos mozgásigényének
- az óvodai és a családi nevelés összhangjára törekszünk.

Óvodánkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
Az **óvodapedagógus** kulcsszereplő a nevelés folyamatában, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétel, elfogadó, támogató attitűdje mintát jelent.
A jó pedagógusnak autonóm és tudatos személyiségnek kell lennie, mivel személyisége meghatározó a gyermek számára. Tudnia kell, hogy milyen fontos a nyitottság, az elfogadás, az empátia és a hitelesség. Fontos, hogy minden gyermeknek megtalálja a számára legmegfelelőbb utat a fejlődéshez.
Az óvodás korú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

Együtt a családokkal:
Hisszük, csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket annak érdekében, hogy biztosan eligazodjanak majd a világban. Óvodapedagógusaink széleskörű szakmai felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettsége jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez.
A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének legmegfelelőbb feltételeit. Így teremtődnek meg a következő életszakaszba, a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételei.
A tanköteles korú gyermekeink későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében a gyermek napi rendjét úgy alakítjuk – naponta összesen 45

perces időkeretben - feladatra differenciáltan és az egyéni terhelhetőséget figyelembe véve igazoló iskola-előkészítő tevékenységet szervezünk, a vegyes életkorú (osztatlan) csoportok számára lehetővé tesszük, külön térben szervezzük az iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket.

Együtt az iskolával:
Intézményünkben fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alap képességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat. Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot" szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is. A gyermekhez illesztett iskolakezdést, a kudarcok megelőzését szolgálják a pedagógiai programban azok a speciális, pedagógusokra vonatkozó feladat-meghatározások is, amelyek általános hatókörű szabályozóként érvényesek az intézmény teljes nevelőtestületére.

Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse a gyermekek harmonikus fejlődést, személyiségük kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével - ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.

Törekednie kell a nemzetiségek kultúrájának megismerésére és megismertetésére. Szemléletében, alapelvekben, érték-ítéletben egységes testületben, pedagógiai szabadságával élni tudó óvodapedagógusokra van szükségünk.

A jó pedagógusnak rendelkeznie kell a neveléshez szükséges pedagógusi kompetenciákkal ismeretek (szakmai tudás) szintjén, készségek, képességek szintjén, viszonyulás (attitűd) szintjén:

- **a gyermekek egészséges életmód alakítását szolgáló nevelési feladatok komplex ismerete és folyamatos fejlesztése**
- **az esélyegyenlőség és az inkluzív pedagógia megteremtéséhez elengedhetetlen befogadó gondolkodással rendelkezzen**
- **az óvodai neveléshez és a partnerkapcsolati rendszere működtetéséhez szükséges sajátos óvodapedagógusi kommunikáció, ennek folyamatos fejlesztése**
- **az egyéni, differenciált bánásmód jellemezze nevelési gyakorlatát**
- **a gyermekeket differenciáltan, képességeinek megfelelően fejlessze**
- **legyen együttműködő a gyerekekkel, a szülőkkel, munkatársaival**
- **mindennapi munkájában legyen hangsúlyos az óvó-védő szerepkör, nyújtson stabil biztonságos légkört a gyerekeknek, rendelkezzen a szülőföldhöz kötődő pedagógus attitűddel**
- **személyes megnyilvánulásaival képviselje a természettisztelő magatartást, a hazaszeretet, a nemzeti kulturális értékek tiszteletét, a környezettudatos életvitelt**
- **legyen természetes igénye, életformája az állandó és élethosszig tartó tanulás, a szakmai kompetenciák erősítése, fejlesztése**
- **vegyen részt szakmai innovációban**

Értékeink

„A jó óvoda az, ahol nyugalom van, de nem csend és fegyelem. A jó óvoda az, ahol a legfőbb érték minden gyermek kíváncsisága, kezdeményezése, de főleg játéka, mint a nem tudatos tanulás folyamata.
A jó óvoda az, ahol a ráfigyelés, az odafigyelés, a megfigyelés a gyermeknek lehetőség, a felnőttnek kötelesség. A jó óvoda természetes emberi kapcsolatokat ajánl” valljuk Hűvös Éva szavaival egyetértve.
A nevelést három folyamat egymásba fonódó hatásrendszerének tartjuk:

- **reguláció (szabályozás)**
- **imitáció (utánzás, próbálkozás)**
- **inspiráció (külső-belső ösztönzés)**

Óvodánkban a legfontosabb a játszó gyermek tisztelete, a szabad játékhoz való jog**ának elismerése, a** gyermek fejlődésébe vetett bizalom**.** Megismerési vágy**ának kielégítésével, az** őszinte szeretetteljes légkör**ben,** testi-, lelki-, szellemi egészség**ben felnővő gyerekből válhat** toleráns, **ugyanakkor** autonóm **felnőtt, ehhez elengedhetetlen a** család**dal való szoros együttműködés.**
Mindezek figyelembevételével innovációs törekvésként hoztuk létre 1987-ben – a környezetvédelem és a hagyományápolás központba helyezésével - Helyi Pedagógiai Programunkat, hiszen feltétel nélkül hisszük, hogy a test, a lélek, a szellem kisgyermekkori harmóniájának biztosítéka: a játék és a mese.
Így lett programunk elnevezése: „A játék, mese, környezetvédelem és hagyományápolás óvodai nevelésünkben”.

III. Az óvodai nevelés célja, feladatai, a nevelés rendszere

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségnevelés
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai környezetben nevelkedjen, hogy a fejlődő személyiségnek szeretetteljes gondoskodásban legyen része, különleges védelmet kapjon és differenciált, egyéniségére szabott fejlesztésben részesüljön, miközben csökkennek hátrányai és elfogadó légkör veszi körül.

III. 1. Óvodai nevelésünk célja

Óvodába lépéstől az iskolába lépéshez szükséges fejlettség eléréséig a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi ütemének szem előtt tartásával a **személyiség kibontakoztatása, sokoldalú fejlesztése.**
Az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése, testi, szociális és értelmi érettség kialakítása, az **iskolai** potenciális **tanulási zavarok megelőzése**.

Célunk az egészséges és kulturált személyiség fejlesztése érdekében a személyes motívumok kialakítása:

- az önkiszolgálási motívumok **közé tartozó biológiai szükségletek, a komfortszükséglet a mozgás és élményszükséglet**
- önvédelmi motívumok **fejlesztése az egészséges életmódra nevelés, a konfliktusok kezelésére történő nevelés kapcsán**
- a szuverenitás motívumainak kialakítása**, mint az önállósulási és öntevékenységi vágy**
- önértékelési motívumok fejlesztése**, mint az önbizalom és az önbecsülés, a reális, a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés eredményeként.**

Célunk a szociális képességek fejlesztése*:*

- szociális kommunikációs képességek fejlesztése**, mint a kommunikáló felek aktivitásának: azaz érzelmi állapotának, magatartásának és viselkedésének aktuális befolyásolási képességének fejlesztése**
- a kötődés képességének fejlesztése**, melynek gazdagsága, ereje és minősége meghatározza a szociális életminőséget, a szociális viselkedést és a személyiség szociális fejlődését**

- csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség megalapozása és fejlesztése **a gyermekeink életkorához illeszkedő ünnepeink megünneplése, versenyek, és számos, az óvodai életre jellemző helyzetek során – törekszünk a reális ön – és társértékelés kialakítására**
- Az együttműködés, a vezetés és a versengés képességeinek megalapozása és fejlesztése **a segítő együttműködés rendszeres alkalmazásával, a segítő nevelői magatartás megtapasztalásával, valamint a mozgásos és a különböző versenyjátékok gyakorlása során.**

Célunk a tanulási motívumok fejlesztése*:*

- a megismerési vágy felkeltése, **a természetes kíváncsiság vágy táplálása**
- **a felfedezési vágy felkeltésére, melynek alapja a felfedeztető tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata**
- az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása / megtanítása **biztosítja, a játék, a játékosság kapcsán a szimuláció gazdag eszköztára pedig támogatja az egyes témák feldolgozását, a játékszeretet továbbfejlesztését**
- optimális teljesítmény vágy kialakítása **a következetes és reális értékeléssel, a szélsőségektől mentes, a tanulás értelmének megmutatása olyan játékos és egyéb helyzetekben, mikor a gyermekek megtapasztalhatják tudásuk gyakorlati hasznát, érzékelve saját változásukat és fejlődésüket.**

Célunk az értelmi képességek fejlesztése:

- a megismerés képességeinek fejlesztése**, mint a megfigyelés, a kódolás képessége, a kísérletezés, elemzés és érvelés**
- a beszéd, a kommunikáció fejlesztése**, melynek alapvető funkciója a kivitelező tevékenység, a megismerés, a gondolkodás és a tanulás szolgálata**
- a gondolkodás bonyolult képességrendszerének fejlesztése**, mint a viszonyítás, az általánosítás és osztályozás, valamint a problémamegoldás**
- a tanulási képesség fejlesztése **az értelmi képességek fejlesztésével: a tapasztalati és értelmező, valamint az önálló és szociális tanulási módok során.**

Célunk a személyes képességek fejlesztése*:*

- az önellátási képességek megfelelő szintű fejlesztése **az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás rendszerét és a környezet adta munkatevékenységek kapcsán**
- testi képességek fejlesztése: **kondicionálás, koordinációs képességek**
- az önvédelmi képesség**, mint egészségvédő és identitásvédő képességek fejlesztése**
- az önreflexív képességek fejlesztése **önértékelés, az önmegismerés és az önfejlesztés képességeinek megalapozásával.**

Célunk:

- A speciális kompetenciák fejlesztése.

Valamennyi speciális kompetencia alapja az alkotó képesség, és a kompetenciának megfelelő tehetség. Ahányféle speciális kompetencia, annyiféle tehetség is létezik.

- Az általános alapok fejlesztése**, a tehetség-ígéretes gyermekek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása Óvodánkban a tehetség ígéretes gyermekek fejlesztését a gyermekek közötti különbségeket figyelembe vevő differenciált foglalkoztatással tudjuk megvalósítani.**
- **A játékon keresztül tudományosan és sokoldalúan közvetíteni az ismereteket, és megalapozni a környezettudatos magatartást**
- hogy a nevelés és fejlesztés **a gyermekek és felnőttek számára egyaránt nyugodt légkörben, és megfelelő feltételek mellett történjen**
- A hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése, **különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos bánásmódot igénylő gyermekekre.**
- hogy az óvodapedagógusok és a munkájukat segítők **tudásuk legjavát adva, ismereteik folyamatos bővítésével neveljék és fejlesszék a gyermekeket.**
- A szülők részvételének minél sokrétűbb biztosítása **az óvodai nevelés – fejlesztési folyamatában.**
- hogy az intézményünkkel jogviszonyban állók **elégedettségére, velük együttműködve végezzük munkánkat.**

Célrendszerünk szilárd alapot kíván adni olyan képességek és jártasságok kialakításához, melyek e gyorsan változó világban várnak gyermekeinkre.

Óvodai nevelésünk speciális célja a **természet** tevékeny megismertetése védelme, a természet szeretetére nevelés. Megismertetjük gyermekeinkkel a **népi kultúránkat, szokásainkat**. Segítjük az identitástudat kialakulását és fejlesztését.
A családi nevelésre alapozva, a **családokkal együttműködve** nevelési szokásaikat tiszteletben tartva célunk a gyermeki műveltség megalapozása a játék, a mese, a hagyományápolás és a természetóvás eszközrendszerén keresztül.
A gyermekek alapvető joga a **testi – lelki szükségleteinek** feltétel nélküli **kielégítése,** így egyéni igényei megértéssel való elfogadás

III. 2. Óvoda nevelésünk feladatai

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a gyermeki személyiség komplex fejlesztésének:

- **a (tanult) motívumok kialakításának, mivel a motívumok segítik az embert döntései meghozatalában**
- **a képességek fejlesztésének, mert a képességektől függ a döntések kivitelezésének eredményessége.**

Nevelőmunkánk során olyan motívumokat és képességeket kell fejlesztenünk, melyek eredményeként gyermekeink döntései megalapozottak lesznek, s döntéseik kivitelezésében pedig eredményesek.

Az óvoda nevelési céljainak elérése érdekében teljesítendő feladataink: **A személyiség kibontakoztatása, sokoldalú fejlesztése az egészséges életmód alakítása, az érzelmi erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés által.**
Óvodai nevelő munkánk valamennyi területén központi szerepet kap a bátorító nevelés alkalmazása, valljuk, hogy gyermekeink komplex fejlesztése során a gyermeki pozitívumokra építünk.

1. Egészséges életmód alakítása:
   - a testi szükségletek magas szintű kielégítésével gyermekeink komfortérzetének biztosítása, ilyen irányú igényeinek felkeltése, a jó szokások kialakítása
   - rendszeres mozgással, korszerű táplálkozással az egészséges életvitel megalapozása
   - a természetes mozgások iránti igény megalapozása, a mozgás megszerettetése
   - a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
   - az életkorból adódó természetes kíváncsiságra építve, spontán és irányított tapasztalatszerzés
   - életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek megszervezéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

2. Érzelmi nevelés:
   - Gyermek- és Óvodaképünk megvalósításával minden óvodásunk számára családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes óvodai légkört biztosítása

- a gyermek – felnőtt és a gyermek – gyermek kapcsolat fejlesztése az óvodapedagógus modell hatása és az érzelmi kötődés révén
- érzelmi átélés, az érzelmek kifejezése, az érzelmek feletti kontroll alakítása, erősítése
- a természeti környezet rendezése, szépítése
- a szülőföld iránti szeretet alapjainak a lerakása

3. Erkölcsi nevelés:
   - szabályok, normák kialakítása, a társas együttélés, az önérvényesítés szabályainak megismerése, annak gyakorlása által
   - erkölcsi normák alakítása: a jó, a rossz felismerése, az őszinteség, az igazmondás élethelyzetekben való megtapasztalásán keresztül, valamint az irodalmi élmények átélésén keresztül (mese)
   - lokálpatriotizmus alapjainak a lerakása
4. Értékorientált közösségi nevelés
   - a különbözőségek tolerálása, elfogadása
   - önismeret, önértékelés fejlesztése, a reális óvónői visszajelzések eredményeként
   - a nemi identitás kialakulásának támogatása mellett, a tradicionális nemi szerepek határainak tágítása, a sztereotípiák merevségének oldása
5. Anyanyelv fejlesztése:
   - az anyanyelv fejlesztése helyes mintanyújtással az óvodai nevelőtevékenység egészébenű
   - a beszédhibák időbeli felismerése, szűrése, fejlesztése – javítása (szakember által)
   - a beszédkedv fenntartása, erősítése
6. Értelmi fejlesztés és nevelés:
   - a tapasztalásélmények, ismeretek rendszerezése, bővítése olyan módon, hogy ezen keresztül felfejlődjenek a megismerésre vonatkozó képességeik (kognitív) (valósághű észlelés, tudatos figyelem, emlékezet, képzelet, logikus gondolkodás, kreativitás)
   - a játék és a mese nevelő hatása legyen ösztönző erő az értelmi érettség megalapozása során
   - az iskolai tanulási képességeket meghatározó funkciók fejlesztése, az észlelés és a finommotorika optimális támogatásán keresztül. A fejlesztés alapja: a játék és a mozgás.
   - a környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása
   - a növény és állatvilággal való ismerkedés, annak védelmére nevelés

- hagyományok átörökítése a népmesék, a népi mondókák, a népszokások, a népi mozgáskultúra eszközrendszerén keresztül (jeles napok).

III. 2. 1. Egészséges életmód alakítása

A modern egészségnevelés fogalma követi az egészség modern fogalmának összetevőit, mely a következő: Az egészség a testi (fizikai), szellemi (pszichikus) és társas – társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség hiánya.
Az egészséges életmód alakítása, az egészséges életmódra nevelés összetett folyamat.

Az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű, magában foglalja:

- óvodánkban kialakítandó és rögzítendő szokásokat, melyek a gyermek testi szükségleteit veszik figyelembe (egészséges táplálkozás, kulturált étkezés, testápolás, fogmosás, önállóság, pihenés, öltözködés, mozgás, szabad levegőn tartózkodás stb.)
- az egészséges táplálkozás folyamatos biztosítása során kiemelt figyelmet fordítunk: a napi gyümölcsfogyasztásra, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére és a tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére
- a gyermekek lelki egészségét (érzelmi szükségleteit, érzelmek kifejezésének készségeit, az alkalmazkodás- örömkészség, énkép, ön- és társismeret, elfogadás, konfliktuskezelés készségeit)
- egészséges óvodai környezet kialakítását (épületben és udvaron egyaránt, balesetmentességet)
- környezetvédő- óvó szokásokat
- a napirend alakítását
- az óvodapedagógusok feladatait,
- minden munkatárstól elvárható példamutató magatartást
- az óvodapedagógus és a dajka gondozómunkáját és a gyermeki tevékenységet.

A napi életritmus, a rendszeres és megszokott időben végzett tevékenységek, a sok mozgás, ezek mind hozzájárulnak a gyermekek egészségének megőrzéséhez, jó közérzetük megteremtéséhez, az egészséges életvitel szokásrendszerének kialakításához.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek életkori sajátosságainak, szükségleteinek figyelembevételével a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek kielégítése
- Az egészséges életvitel szokásrendszerének (tisztálkodás, étkezés, öltözködés, mozgás) megalapozása, alakítása.

- A gondozottság igényének a felkeltése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, testi képességek fejlesztése
- Az egészség megőrzésére nevelés a szokások kialakításával
- A testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés, betegségmegelőzés szokásrendszerének megalapozása, a szokások elmélyítése
- A környezet védelmének és megóvása ismereteinek, a környezettudatos magatartás megalapozásának biztosítása
- Szakemberek bevonása a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós tevékenységek végzésébe, együttműködés szülővel, egészségügyi szolgálattal, a szűrővizsgálatok rendszerességének biztosítása.
- Az egészséges életmód elsajátításához szükséges tárgyi környezet biztosítása
- A gyermekeket körülvevő személyek megfelelő segítő attitűdje, mintaadó magatartása

Az egészséges életmód alakításához kapcsolódó gyermeki tevékenységek:

- Gondozottságuk érdekében mosakodnak, fogat mosnak, fésülködnek, megigazítják a ruhájukat.
- A WC-t több, majd kevesebb segítséggel használják.
- Időjárásnak megfelelően helyes sorrendben öltözködnek.
- Naponta levegőznek, ahol egyéni igényüknek megfelelően mozognak és játszanak. Mozgásformákat gyakorolnak, új mozgásformákat találnak ki.
- Szűkebb és tágabb környezetükben sétálnak, illetve kirándulnak.
- Egyéni szükségletüknek megfelelően pihennek.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Önállóan tisztálkodnak (mosakodnak, törülköznek, fésülködnek), önállóan használják a WC-t. Vigyáznak a WC, a mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszik. Fújják az orrukat, tüsszentéskor, köhögéskor használják a zsebkendőt. Testi szükségletei kielégítését képes szándékosan is irányítani, ha kell késleltetni.
- Önkiszolgálásnál önállóan tevékenykednek, segítséget nyújtanak társaiknak és a felnőtteknek.
- Esztétikusan, kulturáltan étkeznek. önállóan, helyesen használják az evőeszközöket.
- Az időjárásnak és a környezeti hőmérsékletnek megfelelően öltöznek, vetkőznek. Ruházatukkal gondosan bánnak, cipőjüket bekötik, ruhájukat gombolják, cipzárazzák.
- Ügyelnek környezetük rendjére, ruházatuk gondozottságára.
- Mozgásuk összerendezett, harmonikus finommozgásokra is képes.
- Edzettek és egészségesek.

III. 2. 2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.

Az erkölcs, azaz a morál olyan szabályozók, minták együttese, amelyek az emberek magatartását, viselkedését, viszonyulását szabályozzák önmaga és környezete számára kedvező irányban, azaz: közös értékek felé mutatva. Az erkölcsi érzék kialakulása egyfajta szocializációs folyamat eredménye, amely egyúttal feltétele is a fejlett szocializált életmódnak.
A családok különböző értékrendet képviselve, különböző módon hatnak a gyerekre.
Az óvodában úgy alakítjuk az együttélés szokásait, azaz a társadalmi normák megalapozását, hogy az eltérő szemléletű családok nevelési értékrendjét figyelembe vesszük a gyermekek mindennapi óvodai nevelésében.
Óvodánk nevelési rendszerébe kiemelt szerepet fordít, hogy gyermekeinkben alakuljon ki az egymás iránti elfogadás, megértés, és a különbözőségek tolerálása, ezért célként valósítjuk meg az együttműködő, biztonságos, szeretetteljes, családias, bizalmon alapuló jó közérzetet biztosító légkört.

Az óvodapedagógus feladata:

- Teremtse meg a nyugodt, biztonságot, szeretetteljes, családias, derűs légkört a csoportjában.
- Az erkölcsi tulajdonságok, szociális készségek és képességek, kompetenciák fejlődéséhez, a szokások gyakorlásához szükséges tevékenységi és értékelési rendszer, interakciós kultúra biztosítása az értékrend megalapozása érdekében.
- Közös élmények biztosítása a szocializáció, a közösségi élet megvalósulása során. A társadalom értékrendje a csoportban érvényes szabályrendszeren keresztül, annak érvényesülésével a csoporttagok közvetítésével épül be a gyermekek személyiségébe, alakítja, formálja magatartásukat. A gazdag és sokoldalú tapasztalatszerzés és a tanulás lehetővé teszi a gyermekek viselkedésmódjának alakulását. A gyakorlás során válnak belsővé az értékorientált közösségi magatartás.
- A csoportszoba kialakítása során vegye figyelembe a gyermekek életkori, és egyéni sajátosságait, tartson fenn megnyugtató, barátságos, biztonságos, sokoldalú játéktevékenységet biztosító környezetet.
- Családpedagógiai ismereteit folyamatosan fejlessze, építse mindennapi nevelő munkájába.
- Biztosítson gyakori és változatos tapasztalási lehetőséget, amely során megalapozódhatnak a társas együttlét, és az alapvető erkölcsi normák szabályai.
- Mintaadással és korszerű pedagógiai módszertani kultúrával és eszközökkel ösztönözze a gyermekek igényét a társas kapcsolatok sokszínűségére, időben figyeljen fel a közösség perifériájára szorult gyermekekre, a különbözőségek elfogadására.
- Az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modelltértékkén épül be a nevelés teljes folyamatába.
- Segítse a gyermekeket a szociális érzékenységük fejlődésében, erősítse éntudatukat, engedjen kellő mértékű teret önérvényesítő törekvésüknek is.
- Gyermekek egyéni különbözőségét, eltérő életkörülményeiket mindig tartsa szem előtt, ennek megfelelően érvényesítse az egyéni bánásmód elvét.
- Segítse elő, hogy minden gyermek kitűnjék valamiben, erősítse az egyes gyermek pozitív megnyilvánulását.
- Erősítse a gyermekek konfliktusmegoldó és kudarctűrő képességét.
- Közösen átélt élményeken keresztül erősítse az összetartozás élményét a csoportban.

A társas együttélés során kialakítandó viselkedésmódok (kompetenciák):

A bizalom, amely a felnőtt – gyermek, gyermek – gyermek kapcsolatban, a komfortérzés kialakításában meghatározó.
A szeretetteljes magatartás, mely meleg, barátságos, elfogadó, simogató légkört biztosít a gyermekcsoport valamennyi tagjának.
A tiszteletadás a felnőtt családtagokkal, az óvoda dolgozóival, vendégekkel és csoporttársakkal szemben.
A figyelmesség, melynek során átélik, és szokásukká válik a mások számára nyújtott örömszerzés képessége.
A segítségnyújtás, melynek során segítik társaikat az önkiszolgálásba, kérésre segítenek a felnőttnek.
A türelem, vágyaikat, elképzelésüket ne akarják azonnal érvényesíteni, késleltessék azt, várják ki a megfelelő pillanatot.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
A kialakult szokások a gyermekek igényévé válnak.
A közös tevékenységekben aktívan részt vesznek.
Képessé válnak az együttéléshez szükséges erkölcsi normák betartására, a közösségi élet szabályainak az elfogadására.
Az együttműködés zavartalansága érdekében kölcsönös engedményekre is képessé válnak.
Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel és társaikkal.
Örülnek a közösen átélt sikereknek, a közös élményeknek.
Kialakulnak baráti kapcsolataik.
Vállalják az adott tevékenység által megkívánt magatartásformát.
Felismerik a „jót", a „rosszat", őszinték, igazat mondanak.
Társaikkal szemben türelmesek, segítőkészek. Bizonyos határokon belül képesek elviselni a kudarcot.

II. 2. 3. Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Óvodai nevelésünk legfontosabb feladata az anyanyelv ápolása, fejlesztése, így valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
A beszéd az önkifejezés része, egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatok kialakításában. Az anyanyelvi nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka valamennyi területét. Lehetőséget nyújt a gyermekek számára a sokoldalú és aktív ismeretszerzésre, miközben bővül a szókincsük és erősödik a társas kapcsolatrendszerük.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Olyan szeretetteljes és derűs légkört biztosítson, amelyben a gyermekek bátran, gátlások nélkül nyilatkoznak meg.
- Szép kiejtéssel, nyelvtanilag helyesen beszéljen, beszéde követésre méltó legyen, mintaként szolgáljon.
- Tájékozódjon az óvodába kerülő gyermekek beszédfejlettségéről.

- A beszédfejlesztés érdekében ismerje meg a család anyanyelvi kultúráját. A szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség és képességfejlesztés valósítson meg.
- Ismertesse meg a gyermekeket a kommunikáció nem verbális eszközeivel is.
- Kezdeményezzen beszélgetéseket naponta a gyermekekkel, „kupaktanács" /" beszélgető-kör" létrehozásával, a természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a beszédfegyelem erősítése céljából.
- Valamennyi nevelési területhez kapcsolódva folyamatosan bővítse a gyermekek szókincsét.
- Biztosítson lehetőséget élményszerzésre, tapasztalatszerzésre, az ismeretek rendszerezésére.
- Fejlessze a gyermekek beszédhallását, emlékezetét az ezt szolgáló játékokkal.
- Az óvónő tartsa szem előtt, hogy az anyanyelvi nevelés az óvodai élet egészében kiemelt feladat.
- Éreztesse meg a nyelv kifejező erejét és szépségét.
- Kérdéseivel ösztönözze beszédre a gyermekeket.
- Ismerje fel a beszédhibákat. Súlyosabb esetekben irányítsa a gyermekeket logopédushoz.
- Törekedjen a szemléletességre, a képszerű kifejezések alkalmazására.
- Az óvónő tartsa szem előtt, hogy a mese az egyik megnyilvánulási vagy közlési mód, amely valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegíti.
- Vegye figyelembe, hogy a gyermekek csak biztonságot nyújtó, derűs légkörben „nyílnak meg".
- Differenciált, egyéni bánásmód alkalmazásával segítse a nyelvileg fejletlen, illetve a kiemelkedően fejlett gyermekeket egyaránt.
- A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.
- A gyermekek értelmi nevelése terén: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése, valamennyi értelmiképesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Gyermeki tevékenységek:

Igényeiket, szükségleteiket megfogalmazzák.
A gondozási feladatok közben figyelik és megértik az óvónő utasításait, közléseit.
Játék közben közlik egymással a gondolataikat, használják, a párbeszéd fordulatait kifejezésre juttatják ötleteiket.
Az irányított ismeretszerzés folyamatában a gyermekek használják a megismert tárgyak, jelenségek, történések nevét, kifejezéseit.
Családi és egyéni élményeikről beszámolnak az óvónőnek, illetve társaiknak.
Anyanyelvi játékokat játszanak az óvónő irányításával.
Történéseket találnak ki és mondanak el, miközben alkalmazzák az ismert nyelvi formákat.

A napi" kupaktanács" / „beszélgető-kör" ideje alatt spontán megnyilvánulnak, ugyanakkor gyakorolják a beszédfegyelmet, gyakorolják az úgynevezett „társalgás" szabályait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

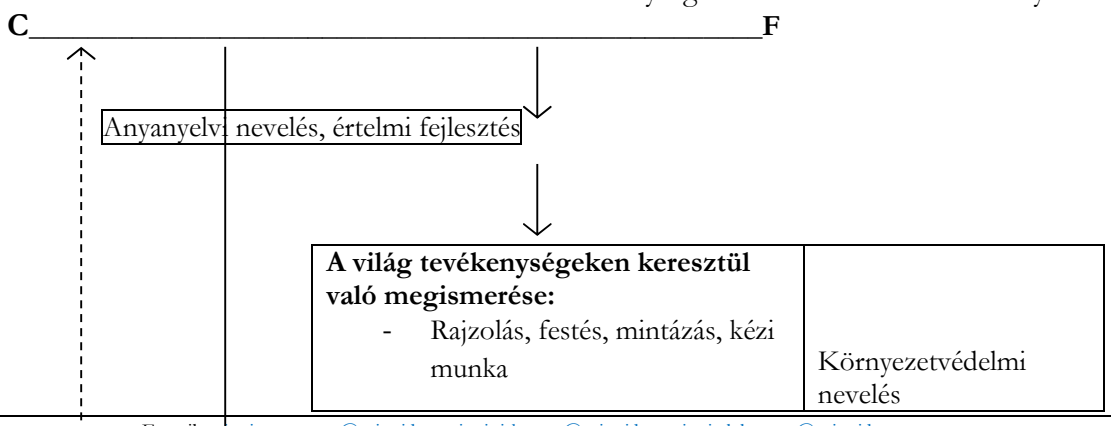
- A gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően szívesen beszélnek saját cselekvésükről, a velük történt eseményekről. Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak és megszokott tevékenységek nevét. Leggyakrabban kérés, kérdés, felkiáltás formájában nyilatkoznak meg. Tárgyi és személyi környezetükkel kapcsolatos gondolataikat egyszerű mondatokkal fejezik ki. A magán- és mássalhangzók nagy részét tisztán ejtik, de előfordul az élettani beszédhiba is.
- Gondolataikat érthetően, összefüggően tudják kifejezni, közölnek, leírnak, mesélnek, felsorolnak. Bátran, gátlás nélkül beszélnek. Beszédük az elvont gondolkodás elemeit is tartalmazza. Használják a személyes névmásokat és személyragokat. Mondatalkotásuk tökéletesedik. Megjelenik az érzelmek szóbeli megfogalmazása. Társaik beszédére odafigyelnek és igénylik, hogy őket is figyelmesen meghallgassák. Alkalmazzák a párbeszéd jellegzetes fordulatait: a figyelemfelhívást, a köszönést, az udvariassági kifejezéseket.
- A gyermekek aktívan használják a tapasztalások során bővült szókincsüket. Türelmesen végig hallgatják az óvónőt és társaikat, részt vesznek a társalgásban. Kifejezően, a témához kapcsolódóan kezdeményeznek beszélgetést. Elbeszélésük folyamatos, de még nem követi mindig a történések logikai és időbeli sorrendjét. Helyes mondatszerkezeteket alkotnak, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel, hangerővel és tempóval beszélnek. Képesek önállóan mesélni, drámajátékokat játszani. Tisztán ejtenek minden beszédhangot. Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, a jelen és a múlt idejű igéket

IV. Az óvoda nevelési rendszere, az óvodai élet megszervezése

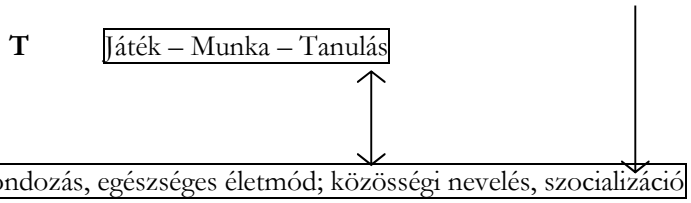
IV. 1. Óvodai nevelésünk működési rendszere

A táblázat vizuálisan jeleníti meg óvodai nevelésünk működésének rendszerét, az elemek egymásra épülését és egymáshoz kapcsolódását.
Feladatainkkal tevékenységformákon keresztül, komplex módon valósítjuk meg.

C = Cél **F** = Feladat **T** = Tevékenység **E** = Eredmény

- Ének, zene, népi játékok, gyermektánc - Verselés, mesélés - Testi nevelés, mindennapos mozgás - Külső világ tevékeny megismerése	Néphagyomány őrzés

A fenti területek egymást áthatva, együttesen, de külön-külön is biztosítják az életkornak megfelelő fejlődést.
A szocializáció, a fejlesztés tartalmi eszközei és a gyermeki tevékenység formái szervesen illeszkednek az alapkoncepcióba. Óvodai fejlesztésünk egésze a játékra és a mesére épül.

IV.2. Óvodánk személyi feltételei, az alkalmazotti kör jellemzői

Pedagógiai programunk megvalósítását felsőfokú, illetve főiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok végzik. Nagy szakmai tapasztalattal rendelkeznek.
Egyre több kolléganő rendelkezik szakirányú végzettséggel, pedagógus szakvizsgával.
Szakmai tudásunk fejlesztése, karbantartása érdekében élünk az önképzés, illetve a szervezett továbbképzés keretében nyújtott lehetőségekkel. A képzési irányultság a nevelési programunknak megfelelően történik.
Az EFOP-3.1.5-ös projekt képzésein való részvétel segítette a vállalt feladatok megoldását. A megszerzett képzésekből megállapítható, hogy felkészült a nevelőtestület a feladat megvalósítására.
A különböző továbbképzéseken szerzett ismereteket óvodán / szervezeti egységeken belül a résztvevő pedagógusok átadják.
A szakmai munkaközösség működése a nevelőtestület önképzésének módja. A szakmai munkaközösségek tevékenysége a szakmai szervezetfejlesztés meghatározó bázisa. Szerveződése önkéntes alapon történik, vezetőjét az intézmény vezetője bízza meg.
Cél: a szakmai tapasztalatok átadása, módszertani eljárások közzététele.
Építő jellegű véleményekkel, tanácsokkal csiszoljuk egymás gyakorlati munkáját.

Célunk: a színvonalas kisgyermekkori nevelés biztosítása minden gyermek számára, figyelemmel a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül a fogyatékkal élő, valamint a tehetséges gyermekek részére. Ezért az elkövetkezendő években óvodapedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – kiemelten a pedagógiai programunkban megfogalmazott cél és feladatrendszer határozza meg.

A **nevelő-fejlesztő munkánk segítői**

Az óvodánk munkatársi közösségének tagjaira jellemző a mélységes gyermekszeretet, a gyermekek védése, óvása, elfogadása.
Fontos az összehangolt munka a dajkákkal, pedagógiai asszisztensekkel. Folyamatos tájékoztatásukra, továbbképzésükre megfelelő időt biztosítunk.
Ismerik a pedagógiai programban lefektetett alapelveket, tisztázzuk szerepüket az integrációs folyamatokban, világossá, egyértelművé tesszük, hogy a nevelés folyamán mi az Ő kompetenciájuk.
A folyamatos párbeszéddel, személyes példaadással elősegítjük elfogadó, befogadó, segítő beállítódásukat, mely pozitívan járul hozzá a gyermek – dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolathoz.
Az óvónő és a dajka/pedagógiai asszisztens kapcsolata az óvónő irányításával egymást kiegészítő, szakmai alapokon álló kollegiális viszony. Egymás segítésével alakul ki a munkamegosztás a mindennapi működés során.
Kapcsolatunk a nevelést segítő szakemberekkel egymást segítő, támogató, erősítő, a folyamatos párbeszéden alapuló, a gyermekek személyiségfejlesztését szolgáló viszony.

IV. 3. Az óvodai élet megszervezése

IV. 3. 1. Az óvodánk munkarendje

A pedagógusok heti teljes munkaidejük nyolcvan százalékát, azaz a kötött munkaidőt, (heti 32 órát) a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló, a gyermekekkel való foglalkozásra fordítják. A munkaidő további felhasználása: a mindenkori hatályos jogszabályoknak megfelelve történik.
Az óvodapedagógusaink hetes váltásban dolgoznak. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel óvodapedagógus foglalkozik.
A nevelőmunkát segítő alkalmazottak heti 40 órában látják el a munkaköri feladataikat, heti váltásban.

IV. 3. 2. Az óvoda tárgyi feltételei

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény a Diósgyőri lakótelepen, a Bükk hegység lábánál helyezkedik el. 1975-ben nyitotta meg. A csoportok osztott, illetve osztatlan életkorú szervezésűek, a szülők igényének megfelelően.
Két gyermekcsoporthoz tartozik egy öltöző és egy mosdó. A csoportszobák tágasak, világosak, berendezésük szín- és formavilága derűt és kiegyensúlyozottságot áraszt. A berendezési tárgyak, eszközök a gyermekek méretéhez igazodnak, kényelmesek és biztonságosak.
Nagy gondot fordítunk arra, hogy minél több természetes anyagból készült berendezési tárgy vegye körül gyermekeinket.
Óvodánknak 2024. szeptemberétől tornaterme van (megszűnő gyermekcsoport helyén), az udvara tágas, kellően tagolt, sok a bokor, a fa, amely a nyári időszakban védi a gyermekeket a káros napsugárzástól és sok lehetőséget ad a mozgásra. Az udvar felszereltsége kielégítő, de állandó és fokozatos fejlesztésre és kellő hatékonyságú védelemre szorul.

Fejlesztő helyiséggel rendelkezünk: logopédiai és gyógypedagógiai (kiscsoportos és egyéni fejlesztés megvalósítása)
Szakmai felszereltségünk, eszköztárunk a törvényi előírásoknak megfelelő, a nevelési programunk megvalósítását elősegíti. Az eszközök folyamatos megújítására, modern és korszerű eszközök beszerzésére a szinten tartás érdekében szükség lesz a jövőben is.
Mindehhez szükséges anyagi fedezet lehetőségei:

- részvétel a pályázatokon
- intézményi költségvetés

A program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszközök jegyzéke
Játék, mese, környezetvédelem és hagyományápolás óvodai nevelésünkben elnevezésű program megvalósításának legfontosabb eszközei:
(az eszközök részben a csoportokban, és a szertárban találhatóak)

IV. 3. 3. Az óvodai nevelés alapvető keretei

A nevelés kereteibe azok a pedagógiai feladatok és gyermeki tevékenységek tartoznak, amelyek az óvodai élet egésze alatt periodikusan ismétlődnek az óvodába lépéstől a hazamenetelig.
A tevékenységek tartalmazzák a játékon belüli szervezett tanulási tevékenységekbe ágyazott tevékenységközpontú differenciált nevelést.
A gyermekek óvodai életének megszervezése során kiemelt hangsúlyt helyeztünk a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosítására.

IV. 3. 3. 1. Napirend

A napirend pontosan visszatérő és rugalmasan változtatható elemekből áll.
Igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez.
A napirend összeállításával a gyermekek életkorának megfelelő életritmus kialakítására törekszünk, nagy, globális időkeretben gondolkodunk, amelyben a gyermekcsoportok egyéni módon használják fel az időkeretet.
Az óvodapedagógusok szem előtt tartják a tevékenységek közötti harmonikus arányokat, melyben a szabad játék kitüntetett szerepet kap.
A folyamatosság elsősorban a várakozásmentességet, a tevékenységek gördülékeny egymásutániságát jelenti. Gyermekközpontú, segíti a sokoldalú személyiség fejlődést.
A napirendi keretek változtathatók, ha azt váratlan vagy tervezett esemény szükségessé teszi. A napirend értelme, hogy egyszerre nyújtsa a rendszeresség biztonságát és az új ötletekre való nyitottságot.
Mivel a gyermekek alapvető tevékenysége a **játék**, a **mese** és a **mozgás**, ezért a napirendünkben ezek a tevékenységek élvezik a leghosszabb időtartamot

Globális napirendi tábla

Az alábbi napirend minta az aktuális nevelési évben működő csoport életkori összetételének megfelelően tervezendő, bővíthető megtartva a szabad játék érvenyítését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

$7^{00} – 11^{30}$	Gyermek folyamatos fogadása, szabad játék, szabadon választott tevékenység, folyamatos tízórai, kezdeményezett tevékenységi formák:5-35 perces csoportos tevékenységek, differenciált tevékenységek, szabad játék gondozás, séta, megfigyelés. élményszerzés A tanköteles korukat megelőző nevelési évben járó gyerekek számára naponta összesen 45 perces időkeretben: iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység, a vegyes életkorú (osztatlan) gyermekcsoportokban amennyiben óvodánk infrastrukturális adottságai és személyi feltételei lehetővé teszik, külön térben szervezzük az iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységeket. Mindennapos mozgás: - spontán aktív szabadjátékban megjelenő mozgásos tevékenység, - irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
$11^{30}– 12^{30}$	Előkészület az ebédhez, ebéd, gondozás.
$12^{30}- 17^{00}$	Előkészület a pihenésre, gondozás, mese, pihenés, uzsonna, szabad játék, kezdeményezett tevékenységi formák.

IV. 3. 3. 2. Heti rend

Az óvodapedagógus meghatározott napra csak a szervezett/kötelező jellegű tevékenységeket tervezi meg a heti rendben.
A többi tevékenység a hét bármely napján feladattól, aktualitástól
függően, esetleg több napon át komplexen szervezhető.

Életkor	Szervezett/ Kötött tevékenység	Kezdeményezett tevékenységi formák
3-4-5- 6-7 évesek	Szervezett Mozgásos tevéknység, Mesélés a hét minden napján	Verselés – mesélés Ének, zene, népi játék, tánc Külső világ tevékeny megismerése Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

IV. 3. 3. 3. A nevelés tervezése, a gyermeki fejlődés figyelemmel kísérése

A pedagógiai adatrögzítés kiterjed

- a nevelés tervezésére,
- az ismeretszerzés tervezésére,
- a gyermekek fejlettségének figyelemmel kísérésére, annak rögzítésére,

- az oviKRÉTA felület folyamatos, pontos, a Pedagógiai Program szabályozásának megfelelő vezetése.

A gyermekek fejlettségi szintjének rögzítése:

2024. december 31-ig az óvodánk által innovált, folyamatosan fejlesztett Gyermeki fejlődés nyomon követési rendszer dokumentum rendszerében rögzítette – a hatályos jogszabályi elvárásoknak megfelelve – a gyermekek fejlettségi szintjét.
2025. január 01-től az oviKRÉTA rendszer „ Gyermek fejlődésének nyomon követése" felületén rögzítjük a gyermekek fejlettségi szintjét, erre alapozva tervezzük meg a további fejlesztési területüket.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelő nevelési évtől az iskolai tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység érdekében.
Az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység – „iskolai életmódra való felkészítés" - eddig is beépült nevelési rendszerünkbe, melynek alapját az Alapprogram „VI. A Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére" fejezetének tartalma adta/adja.
Valljuk, hogy a hatékony és tudatos tevékenység elengedhetetlen feltétele a folyamatos és rendszeres időközönként történő értékelés. Ez elképzelhetetlen ellenőrzés nélkül. A két fogalom elválaszthatatlan egymástól és komplex tevékenységet jelent. „Magában foglalja az óvodapedagógus önellenőrző és önértékelő tevékenységét, valamint az egyes gyermekek fejlődésének, a közösség alakulásának megfigyelését. "Ezen kívül szükség van arra, hogy meghatározott időközönként végig gondoljuk mit is értünk el valójában egy-egy gyermek, illetve a közösség fejlődésében. Ezeket a tényeket írásban rögzítjük, hiszen csak ennek alapján lehet a következő tervidőszak reális fejlesztési tervét elkészíteni.
Mindig mindenkit csak önmagával hasonlíthatunk össze. Minden helyzetben a pozitív elemekre építve törekszünk az objektív értékelésre, mely során szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek saját ütemük, „érési programjuk" szerint fejlődnek.
A gyermek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszert is alkalmazhatunk abban az esetben:

- ha erre megfelelő kompetenciával rendelkezünk,
- vagy szakember bevonásával.

A gyermekek egyéni differenciálása megnyilvánul a képességeiknek megfelelő feladatok végzésében, az eszközök használatában, különböző technikák alkalmazásában, a tevékenység tartalmi kibontakoztatásában, témaválasztásában, valamint a tevékenységhez illeszkedő munkaformában.
A differenciálás sokféle lehetőségével biztosítottá válik a gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatása, fejleszthetősége.
Az óvodapedagógus kiemelt feladata, hogy biztosítsa az egyéni differenciálás lehetőségének megvalósítását, a tevékenység szervezése és tervezése során tudatosan építsen a gyermeki képességekben megnyilvánuló eltérések figyelembevételére.

A nevelési feladatok tervezése

Az óvodapedagógus félévre (a nevelési év első és második felére) rögzíti a **III. 2. Óvodai Nevelésünk feladatai fejezetben l**eírtaknak megfelelve alábbi nevelési területekre

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés

A nevelési év június 01 – augusztus 31-i időszakára 6. sz. Mellékletben szereplő „Nyári udvari élet" dokumentumában történik az óvodapedagógusok tervező-értékelő munkája.

Projekt tervezés

A tevékenységekben megvalósuló tanulás tervezése óvodánkban 2012 évtől „Projekt" módszerrel történik, ennek létjogosultságát megerősíti a 2025. április 22-től érvénybe lépő Alapprogram módosítása: „A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményei, tapasztalataira, ismereteire." (*Alapprogram „Tevékenységekben megvalósuló tanulás" fejezet bekezdése)*

Az ismeretnyújtás tervezése tevékenységformákon keresztül:
Rögzítésre kerül a gyermekek előzetes érdeklődésére, élményeire épülő projekt felépítése:

- elnevezése
- tervezett időszak
- Cél meghatározás
- Tervezett produktum(-ok),
- Élménynyújtó tevékenységek megnevezése, hozzájuk tartozó határidők,
- Gyűjtő munka terve,
- Tevékenységtartalmaknak megfelelő 3 szintre tervezett feladatrendszer az alábbiak szerint: 1. szint: Standard alatt teljesítők, 2. szint: Standard-hez közelítők, 3. szint: Standard fölött teljesítők.

Hetiterv és annak reflexiója:

Az aktuális projekt rendszerének megfelelő heti tevékenységterv és annak hétvégi reflektálása *Minta hetitervet lásd* a 3.sz. Mellékletben

Projekt reflexió

Az aktuális projekt befejezését követő reflektív értékelés

∞

A projektben történő tervezés módszertani szabadságot ad a pedagógusok számára, segít abban, hogy átfogó, tudatosan megtervezett tevékenységekkel adjuk át az ismereteket az adott témakörről a gyermekeknek.
A projekt egy témakör több szempontú feldolgozása, megismerése, a gyerekekkel együttműködve a munkamegosztás, a kooperatív tanulás, a szabad önkifejezés hatja át. A játék, a munka, a tanulás ötvöződik benne, Bármikor módosítható, az újonnan fellépő gyermeki igények beépülhetnek. A tevékenységek a szabad játékban és az óvodapedagógus által felajánlott tevékenységben valósulnak meg.
A tervezett és megvalósult produktumokat a csoportszobáink tükrözik. Projekttábláinkon a szülők számára is követhető a téma feldolgozása.
Mivel minden gyermek a készségei terén eltérő ütemben fejlődik, így a fejlődés szintjei is eltérőek.
Feladatrendszer: (standardek)
1. szint: Standard alatt teljesítők, 2. szint: Standard-hez közelítők, 3. szint: Standard fölött teljesítők.
Az életkortól eltérő szint biztosítására felzárkóztatást, a tehetségek kibontakoztatására tehetséggondozást végzünk.
A heti tervben az egyéni fejlődést figyelembe véve differenciáltan valósítjuk meg feladatainkat a felzárkóztatás, tehetséggondozás területén.
Heti terveink és a projektidőszak lezárásakor reflexiónk ad képet az adott időszakra tervezett céljaink, feladataink konkrét megvalósulásáról a tevékenységterületek összhangjában.
(3. Melléklet: Projekt és a hozzátartozó Hetiterv)

V. Az óvodai élet tevékenység formái:

V. 1. A játék

Az óvodai nevelésünk egészét átszövő, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységi forma, amely egyben az örömforrás alapja, a kisgyermek elemi szükséglete, személyiségének legsokoldalúbb és leghatékonyabb fejlesztő eszköze, melyre nevelési programunk alapvetően épül.
Sokrétű és összetett viselkedést, életmódot, életformát, elsődleges életkategóriát értünk rajta. Szabad képzettársításokat követő cselekvések sorozata, hiszen külső, kényszerítő körülmények nélkül jön létre. Nem az eredmény a fontos, hanem maga a folyamat. A legnagyobb mértékben hat szinte valamennyi pszichés, motoros, szociális személyiségkomponensre.
A gyermek felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőtt modellszerepe a pszichikus szükséglet rangjára emeli és így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Óvodánkban előtérbe helyezzük a szabad játék érvényesülését, a játék kiemelt jelentősége óvodánk napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játéktevékenységszervezésben is megmutatkozik. Spontán tanulási folyamat valósul meg a gyermekek játéktevékenysége során, ismerkednek a külvilággal, megértik, birtokba veszik környezetüket.

Célunk:
A gyermeknek a játék olyan szükséglete, melynek mindennap, visszatérő módon hosszantartóan és zavartalanul ki kell elégülnie
Célunk a tudatos jelenléttel az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozásának segítésével, a szabad játék minél gazdagabb feltételeinek biztosításával, a gyermek játékának pedagógiai, pszichológiai szakértelemmel való támogatása, indirekt módszerekkel az óvodás korú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében.

Az óvodapedagógus feladata
Kisgyermekkorban a játék és a tanulás nem különíthető el egymástól, úgy tanul, hogy játszik, közben érik, tapasztalatokra tesz szert, fejlődnek készségei és képességei.
A játékhoz előzetes élményre, helyre, alakítható, fantáziát megmozgató anyagokra, eszközökre, nyugodt, a játékot támogató helyre, időre és csoportlégkörre van szükség. Mindezek biztosításával, átgondolt megtervezésével az óvodapedagógus feladata, hogy segítse a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, fejlődését amellett, hogy bevonható társsá válik a játékban, segítő, mintát adó, olykor kezdeményező szerepet is betöltve. Kommunikációjával, metakommunikációjával segítse az élményszerű, elmélyült játéktevékenység kialakulását, mely alkalmat ad a gyermekek megfigyelésére a fejlesztési tevékenység megtervezéséhez.
A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelentléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt feltételteremtő tevékenységünk mellett a szükség és igény szerinti együtt játszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásunkkal, indirekt reakcióinkkal érjük el.
Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- **elfogadóan viselkedő pedagógus a nehezen kezelhető gyerekekkel szemben**
- **tevékenységükben ne jelentsenek veszélyt önmagukra és társaikra**
- **bizalom és szituációs játékokkal feszültségoldás**
- **lehetőség biztosítása az elbújásra, "kuckózásra"**

Gyermeki tevékenységek
A gyermekek tevékenységei élményszinten egymással egészet alkotnak, nem bonthatók részekre, hanem összefonódva, a napi tevékenység alkotóelemeiként jelennek meg.
A gyermekek **gyakorló játékot** játszanak. E tevékenység közben ismerkednek az őket körülvevő világgal, annak tárgyaival, eszközeivel, szokásaival. Konstruálnak, eleinte nagyobb, később apróbb eszközök, alkatrészek, anyagok felhasználásával.
A **szimbolikus játékot, szerepjátékot** játszanak, melyben megjelenítik tapasztalataikat, elképzeléseiket, érzelmeiket, pozitív vagy negatív élményeiket, melyeket a játék eszközrendszerén keresztül reprodukálnak. Báboznak, dramatikus játékot játszanak.
Szabályjátékot játszanak szabályokhoz igazodva. a mozgásos és kognitív fejlesztő tevékenységek közben.

Barkácsolnak, különféle eszközökből, sokféle változatos anyagból játékhoz használható kiegészítőket készítenek.
Spontán tanulási folyamat valósul meg a gyermekek játéktevékenysége során, ismerkednek a külvilággal, megértik, birtokba veszik környezetüket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
Önállóan képesek játékot kezdeményezni, betartják a játék szabályait, képesek a szerepek kiosztására és a szerepnek megfelelően tevékenykedni. Játék közben képesek alkalmazkodni egymáshoz, kialakul a kreatív együttműködés készsége. Megnyilvánulnak és kialakulnak baráti kapcsolataik, elfogadják a viselkedési szabályokat. Fejlődik beszédkészségük, közlési vágyuk ösztönzi beszédkedvüket, bővül szókincsük.
Igényükké válik a szellemi erőfeszítést feltételező, szabályokat betartó, ügyességet, együttműködési igénylő játékfajták játszása.
Kezdeményezett tevékenységi formák
A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez hozzájárulnak a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, melyek a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát, fejlesztő, növekvő időtartamú tevékenységek a gyermekek életkorától, igényeitől, fejlettségi fokától függően.
A komplex tervezésben minden nap más tevékenység dominál, így teremtünk lehetőséget az egyes tevékenységekben való elmélyülésre.

V. 2. Verselés – mesélés

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a kövekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek, ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.
Ez az a kommunikációs forma, amire az óvodáskorú gyermekek tartósan, kényszerítés nélkül figyelni tudnak. Ritmusa, képi ereje, folyamatossága, hangulata fogva tartja a képzelőerejüket. Mesehallgatáskor a szó segítségével következik be a valóság és vágyak áthidalása. A mese örömforrás és társas élmény. Beszédnevelő, énképerősítő és a személyiséget összerendező hatása felbecsülhetetlen.
A mese tanít az emberi együttélés törvényeire, magyar népünk szép erkölcsi szokásaira.
A mese cselekménye megmozgatja a gyermekek képzelőerejét, megbékíti őket esetleges félelmeikkel, erősíti önbizalmukat.
A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.
A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.
A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Célunk:
A gyermekek szemléletmódjának és világképének alakítása.

A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, irodalmi élmény nyújtásával a személyiség fejlesztése.
Az anyanyelvi kultúra fejlesztése mellett az értelmi és az érzelmi nevelés erősítése.
A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése.
A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Minden nap mondjon mesét a gyermekek számára, mivel ez a gyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan része.
- Az óvodapedagógus alakítsa ki a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásokat. Alakítsa ki az érzelmi biztonságot is nyújtó állandó mesehelyet.
- Az irodalmi élmény nyújtása legyen kifejező, meggyőző, bánjon változatosan hangjával, hangszínével, gesztusaival, anyagát igényesen válassza meg.
- A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetétel figyelembevételével, a mese, vers anyaga megválasztása során a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, valamint más népek, nemzetiségek meséi is kapjanak helyet a verselés, mesélés tevékenységben
- Teremtsen lehetőséget a mesedramatizálásra.
- Fejlessze a gyermekek aktív és passzív szókincsét, kifejezőkészségét, bővítse ezzel koherens ismeretanyagát.
- Előadásmódja legyen élményszerű, hogy kialakuljon a belső képalkotás folyamata, mely hozzájárul a gyermeki élményfeldolgozáshoz.
- Tegye lehetővé, hogy az ismétlések kellő arányának megválasztásával legyen kedvenc meséjük, mondókájuk, dúdolójuk a gyermekeknek.
- Engedjen teret és adjon lehetőséget az életkori sajátosságokból fakadó gyermeki fantázia kiteljesülésének, tegye lehetővé a mesének mozgással vagy ábrázolással történő kombinálását az önkifejezés részeként, így valósítva meg a komplexitást.
- Fedezze fel a kommunikáció terén jelentkező tehetségígéretet.

Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- lehetőség szerint minden korosztály igényeinek és érdeklődésének kielégítése
- az irodalmi élményt sok egyéb tevékenységgel kapcsolhatjuk össze, így biztosíthatjuk az optimális fejlődést
- anyagkiválasztás lehetőségeinek kihasználása

Gyermeki tevékenységek

Képeskönyveket nézegetnek, mesét hallgatnak, miközben erősödik az egymás iránti figyelmük.
Átélik az összetartozás élményét.
Átéléssel hallgatják a mesét, verset, mondókát.
A mese elemeit beleszövik a játékukba.
Játék közben spontán módon mesélnek, verselnek vagy „alakoskodnak”.
Dramatizálják, bábozzák, saját elképzeléseikhez igazítják az ismert meséket.
Találós kérdéseket, nyelvtörőket, csúfolókat mondogatnak saját maguk és egymás szórakoztatására.
Beszédükben megjelenítik a mese nyelvi fordulatait.

Maguk is találnak ki történeteket, megjelenik a saját mese-, vagy versalkotás tevékenységeikben.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
Játék közben megjelenítik irodalmi élményeiket, beszélgetnek a mesében elhangzottakról.
Megjegyzik a szereplők érdekes vagy széphangzású nevét, játékukban használják a megismert fordulatokat.
Mondókákat, dúdolókat mondogatnak. Képesek arra, hogy emlékezetből felidézzék a mese cselekményét, a versek szövegét, és szívesen mondják el ezeket
Megszilárdulnak a mesehallgatási szokásaik, képesek figyelmük fenntartására, a helyes magatartásra.
Élvezik a folytatásos meséket.
Megértik a mesék erkölcsi, etikai mondandóját. Érzelmileg azonosulnak a mesehősökkel. Ítéleteket alkotnak a mese szereplőinek erkölcsi tulajdonságairól.
Kedvvel dramatizálnak, báboznak, a mese motívumait megjelenítik a játékukban. A mese szófordulatait tudatosan alkalmazzák.

V. 3. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodás korú gyermekek a legfogékonyabbak a zene iránt.
Zenei nevelésünket a néphagyományokra épülő dalos játékokra, népi mondókákra, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokra építettük fel.
Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak, felkeltik a zenei érdeklődést, formálják a zenei ízlést, esztétikai fogékonyságot.
A közös éneklés, mondókázás fejleszti a zenei készségeket, ritmusérzéket, hallást, valamint formálja a gyermekek nyelvi kifejezőképességét. Helyesebb lesz beszédük ritmusa, hanglejtése.
A dalos játékokhoz tartozó mozgásformák, valamint a tánc során fejlődik mozgáskészségük, testséma ismeretük, térérzékelésük.

Célunk
A zenei készségek és képességek fejlesztése.
A zenei élmény megteremtésén keresztül zeneszerető gyermekek nevelése. Esztétikai igény megalapozása, az igényes zenedarabok megválasztásán keresztül.
A zenei kreativitás, önkifejezés fejlesztése.
Spontán tánc jellegű motívumok elsajátítása, utánzáson alapuló táncmozgások megalapozása

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alapozza meg és segítse elő a zenei anyanyelv kialakulását.
- Az óvónő az éneklésen és zenehallgatáson keresztül jutassa élményekhez a gyermekeket, keltse fel a zene iránti érdeklésüket, formálja az ízlésüket az igényes válogatáson keresztül.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a gyermekdalokat, dalos játékokat, fedeztesse fel az éneklés örömét.
- Vegye figyelembe a gyermekek sajátos egyéni adottságait, fejlessze zenei hallásukat, ritmusérzéküket, szoktassa őket harmonikus, szép mozgásra, fedezze fel a tehetségígéreteket.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását.

- Törekedjen a mozgáskultúra fejlesztésére, ismertesse meg a gyermekekkel népi mozgásformáink elemeit.
- Együtt mozgások, különböző lépések (dobbantás, koppantás, páros táncmozdulatok, irányok, forgások) elsajátításának segítése
- Hívja fel a gyermekek figyelmét a környezetükben található zajokra, zörejekre.
- Ismertesse meg a gyermekeket élményt nyújtó módon a népi dalos játékok sokszínűségével.
- Tartsa szem előtt a zene közösségformáló hatását.
- Az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítése zenei élményekkel
- Ismertesse meg a gyermekeket népi hangszereinkkel, illetve néhány más hangszerrel.
- Biztosítsa a gyermekek részére a sokszínű zenei tapasztalatszerzést.
- A téri helyzetek, téri irányok mozgásos formáival fejlessze a térészlelést.
- Fejtsen ki nevelőmunkát a szülők körében az igénytelen zenei darabok mellőzése érdekében.

Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- ünnepekhez, jeles napokhoz kötve, egyéni mozgáskultúrájuknak megfelelő játékok választása
- egyéni képességeik figyelembe vétele

Gyermeki tevékenységek

Népi dalos játékokat játszanak, ritmikus mondókákat mondanak, szabadon és alkalomszerűen a nap bármely szakában, érzelmektől, hangulattól vezérelve.
Egyszerű táncmozdulatokat, együttes mozgásformákat végeznek, eleinte az óvónő irányításával, később önállóan, napi tevékenység közben, saját örömforrás céljából.
Megismerik és használják az egyszerű hangszereket. (dob, cintányér, xilofon, csörgődob stb.)
Jeles napokhoz kapcsolódóan népi hagyományokat elevenítenek fel mozgásformákon, rigmusokon keresztül.
Szívesen hallgatják az óvónő énekét, hangszeres játékát vagy az óvónő által igényesen válogatott zeneszámokat.
Zenei ismereteiket beépítik játékukba, játszanak a hangjukkal, halkan – hangosan, mélyen – magasan énekelnek, mondókáznak.
Megfigyelik a természet hangjait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermekek felismerik egymás hangját.
A dalokat tisztán, szép szövegkiejtéssel éneklik.
Biztonsággal, örömmel énekelnek egyénileg és csoportosan.
Óvónői irányítás nélkül is el tudják kezdeni a dalokat, és el tudják játszani a felelgetős dalokat.
A mondókákat ritmusosan mondják. Felismerik a magas és a mély éneklés közti különbséget, önmaguk is képesek magasan és mélyen énekelni.
Ismerik a halk és hangos közti különbséget, tudnak halkan és hangosan énekelni, mondókázni és beszélni. Képesek a dallammotívum bújtatására.
Érzik a ritmus és az egyenletes lüktetés közti különbséget, ritmusmotívumok tapsolására képesek.

Az egyszerű játékos és táncos motívumokat szívesen végzik, élvezik a mozgásformát. Változatos mozgáskombinációk végzésére is képesek.
Szívesen zenélnek egyszerű ritmushangszereken. Képesek dallam, ritmus és mozgás improvizálására.
Szívesen és örömmel énekelnek. Figyelmesen hallgatják az élő zenét, a hangszeres játékot.

V. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekekre nagy hatással vannak a környezetükben megtalálható vizuális benyomások, ingerek. Ezeket a benyomásokat manuális tevékenységük során újra alkotják, rendezik, illetve átszervezik. Ezért fontos, hogy esztétikus, ízléses és szép tárgyak vegyék körül a gyermekeket, mivel az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiségfejlesztésnek. A tárgyi világ megismerése, feldolgozása, újra alkotása során fejlődik a gyermek vizuális észlelése, emlékezete, képzelete, szín- és formaészlelése. Manuális tevékenysége közben „művei" kifejezővé válnak, tükrözik a világról szerzett ismereteit, elképzeléseit és érzelmi motiváltságát.
A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Célunk
Képi – plasztikai kifejezőképesség és készség kialakítása, fantázia, kreativitás, alkotóképesség fejlesztése, a tevékenységi vágy felkeltése.
A vizuális látásmód fejlesztése, ízlésformálás.
A belső képek gazdagítása a sokféle élményeken keresztül.
Igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, az esztétikai élmények befogadására.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Fejlessze a gyermekek egyéni szintjének megfelelően a látás, a vizuális gondolkodás, a tér, a forma és színképének gazdagodását, esztétikai érzékének alakulását.
- Ismertesse meg a gyermekeket különböző anyagokkal és technikákkal.
- Segítse elő a természet szépségeire, színeire, formáira való rácsodálkoztatással, művészeti alkotások, szép épületek megtekintésével a szépség iránti vonzalmuk alakulását.
- Keltse fel a gyermekekben a tevékenység vágyát, teremtse meg hozzá a hangulati, tárgyi és eszközbeli feltételeket, alkotó légkört teremtsen.
- Fejlessze a finommotorikát, a szem-kéz koordinációt a látási, tapintási, mozgási érzékeléseken keresztül.
- Teremtse meg az ábrázoló tevékenység folyamatosságának lehetőségét a játékos tevékenységeken és az eszközök állandó hozzáférésén keresztül.
- Legyen alkalmuk a gyermekeknek a népi szín- és formavilággal való ismerkedésre, annak kifejezésre juttatására.

- Keltse fel a gyermekekben a manuális tevékenység utáni vágyat, ösztönözze őket az elképzeléseik megvalósítására.
- A mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel gazdagítsa a belső képet, ösztönözze annak megjelenítését.
- Biztosítsa élményeik, megfigyeléseik, illetve fantáziájuk képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét, az alkotó alakító önkifejezés fejlődését.
- Juttassa el a gyermekeket a szépség felfedezésének képességére.
- Legyen igényes a környezet formálásában, helyezze előtérbe a természetes anyagok, termések felhasználását.
- Keressen új megoldásokat a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelésre.
- Biztosítsa az egyéni fejlesztés lehetőségét, az egyes gyermekek közti ábrázoló készség és képességbeli különbségek figyelembevételével.

Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- választási, döntési lehetőség biztosítása a gyermekek számára
- különböző, változatos kreatív eszközök folyamatos biztosítása
- fejlődési szintekhez, eltérésekhez valóalkalmazkodás

Gyermeki tevékenységek

A gyermekek eleinte firkálgatnak, nevet adnak a firkának.
Élményeik, elképzeléseik alapján rajzolnak, festenek, mintáznak.
A manuális tevékenység során érzelmeiket kifejezésre juttatják az elkészült „művekben”.
Játszanak a formákkal és a színekkel, megismerkednek az ábrázolás sokféle technikájával.
Játékaikhoz, bábozáshoz, dramatizáláshoz eszközöket készítenek, barkácsolnak, vágnak, ragasztanak, közben változatos anyagokat, terméseket használnak.
Formázgatnak: homokot, agyagot, lisztgyurmát, közben megismerik az anyagok tulajdonságait, kezelhetőségét.
Terméseket gyűjtenek, ezekkel díszítenek, változatos felületeket képeznek.
Új technikákkal ismerkednek: gyertyaöntés, írókázás, szövés, gipszöntés, sógyurmázás, stb.
Ismerkednek a népi kismesterségekkel, pl.: mézeskalácsot készítenek.
Ismerkednek a népművészet szín-, anyag- és formavilágával.
Nagy felületen „dolgoznak”, képet alkotnak közös tevékenység során.
Rácsodálkoznak a természet és a műalkotások szépségeire.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Élményeik, elképzeléseik, képzeteik megjelenítésében biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
Képalakításban kifejezik az elemi térviszonylatokat. Formaábrázolásuk változatos, önállóan alkalmazzák a megismert technikákat. Képesek hangsúlyozni formaábrázolás során a legfontosabb megkülönböztető jegyeket.
Emberábrázolásaikban megjelennek az aprólékos részletek. Próbálkoznak az egyszerűbb mozgások jelzésével.
Tudnak formákat mintázni saját elképzeléseik alapján. Önállóan és csoportosan képesek játék kiegészítőket, bábokat készíteni.

Finommotorikájuk, térérzékelésük fejlett.
Önállóan képesek a tér alakítására, rendezésére, díszítésére.
Megbecsülik társaik és önmaguk munkáját. Kifejezésre juttatják tetszésüket vagy nemtetszésüket a látottakról. Felfedezik a szépet, a tetszetőst, amit kifejezésre is juttatnak.

V. 5. Mindennapos mozgás

Az óvodáskorú gyermekek legtermészetesebb megnyilatkozási formája a mozgás, amely jelentős szerepet tölt be fejlődésükben. A mozgás adta lehetőségek által gazdagodnak tapasztalataik, alakul testsémájuk, térbeli tájékozódásuk fejlődik. Hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.
A gyermeknek joga van ahhoz, hogy mozgásigényének megfelelően annyit mozoghasson, amennyire szüksége van. Mozgásigénye minden gyermeknek eltérő. Nem korlátozható bizonyos napirendi időpontokra a kielégítésük, hanem az igény jelentkezéséhez igazítandó.
A mindennapi minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Célunk:
Minden gyermek az egyéni képességének, ügyességének megfelelően bátran, gátlások nélkül mozogjon és találjon ki mozgásformákat.
A kedvvel végzett mozgás nyújtson élményt és serkentse a gyermekeket további mozgásra.
A természetes nagymozgások fejlesztése mellett hangsúlyt helyezünk a gyermekek szem - kéz, szem – láb koordinációja fejlődésének segítésére, a gömbérzék fejlesztésére játékos gyakorlatokon keresztül.
A finommotorika fejlesztése, mozgáskoordináció fejlesztése eszközök használatával.
A természetes mozgásigény megőrzése, kielégítése és fejlesztése.
Testi képességek, fizikai erőnlét, állóképesség, kitartás fejlesztése, a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése.
Kommunikációs képességeik fejlesztése a mozgásos tevékenységekhez kapcsolódó fogalmi rendszeren keresztül.
A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásának megalapozása.
A gondozás, az egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése

A fejlesztés tartalma
A tevékenység alapvető szervezeti keretei, melyek beépülnek az óvodai csoportok tervező, megvalósító és értékelő nevelő munkájába, Heti – és Napi rendjébe:
a, spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b, irányított mindennapos mozgásfejlesztés,
c, szervezett mozgásos tevékenység

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelésünk minden napján, a gyermekek egyéni szükségleteit és képességeit figyelembe véve, valamennyi gyermekünk számára biztosítjuk.
Az egészséges életmódra nevelés része az irányított mindennapi mozgásos játék, amely tervezett, részét képezheti a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok (népi) játékok és táncok

(kiemelten a néptánc), melyek jelentősen segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.
A napi tevékenységhez igazodó időpontban rendszeresen játszanak különféle mozgásos szabályjátékokat, kooperatív mozgásos játékokat melynek színtere: az udvar.
A szervezett mozgásos tevékenység kötelező része felépül: a természetes mozgásokból, a játékos mozgásokból, a szabályjátékokból, illetve a prevenciós gyakorlatokból. (láb és tartásjavító gyakorlatok)
A mindennapos testmozgás helyszínei: óvodánk tornaszobája, a csoportszobák, a játszóudvarunk. Gyakori és ajánlatos a tornaeszközök használata, amelyek hozzájárulnak az egyéni képességek fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az óvónő alakítson ki elég helyet – amely biztonságot is nyújt – a mozgáshoz.
- Valamennyi gyermek számára változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségeket biztosítson a mindennapos mozgásra.
- Biztosítson mind a teremben, mind a szabadban kellő számú eszközt.
- Az óvodás korú gyermek biológiai és pszichikai fejlettségét figyelembe véve, (mozgásigény, fejlettség, terhelhetőség) a fokozatosság elvének betartásával szervezze meg mind a kötetlen, mind a kötött mozgás feladatait.
- A zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatokat (népi) játékokat és táncokat (kiemelten a néptánc) építse be a mindennapos irányított mozgásfejlesztésbe
- Alakítsa ki a gyermekekben a biztonságos mozgás végzése közben betartandó legalapvetőbb szabályokat.
- Tegye örömforrássá a gyermekek számára a mozgásformák gyakorlását.
- Az eszközök kiválasztásakor, vegye figyelembe a gyermekek fejlettségi szintjét.
- Tervezzen, szervezzen és vezessen korszerű, fejlődésközpontú, egészségorientált testnevelési szemlélettel foglalkozásokat.
- Ismerje a modern óvodai és iskolai testnevelés/mozgásfejlesztés alapelveit, és tudja alkalmazni azokat.
- Sajátítsák el a relaxáció alapvető technikáit, mint a feszültségszabályozás lehetőségét, továbbá a néptáncok hatásait a gyermekek testi-lelki és szellemi egészsége érdekében.
- Ismerjék meg a gyermekek motivációs rendszerét erősítő technikákat, és bővüljön tudásuk a differenciált tevékenységszervezés módszereivel kapcsolatban, különösen a fejlődésközpontú mozgásos játékok terén.
- Tudatosan tervezze a fejlesztési feladatokat, fejlessze a gyermekek térbeli tájékozódási képességét, valamint személyiségük akarati tényezőit, egyéni szükségleteiket és képességeiket figyelembe véve.
- Biztosítsa a kötött és kötetlen mozgás során a jó hangulatot.
- Segítse elő a társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képességének fejlődését.

Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- sürgetéstől mentes fejlődés – fejlesztés támogatása

- folyamatos megfigyelés a fejlődési napló vezetésével párhuzamosan, tiszta kép alkotása a gyermek meglévő képességeiről
- fizikai képességeik, korlátaik, egészségi állapotuk figyelése, megfigyelése
- differenciálás feladatban, módszerben, időtartamban, szervezésben, eszközökben

A fejlődés jellemzői óvodáskor végén
A gyermekek teste arányosan fejlett, terhelhető és teherbíró. Mozgásuk összerendezett, a tanult mozgásformák kivitelezése esztétikus. Képesek a mozgáskombináció végrehajtására. Fejlődik a térbeli tájékozódó képességük. Ismerik testrészeiket, kialakult az oldaliságuk. Sor- és váltóversenyeket játszanak, a szabályokat betartják, a kudarcot tűrik. Kialakul a mozgás iránti igényük, a mozgás szeretete. Nő szervezetük ellenálló képessége.

V. 6. Külső világ tevékeny megismerése

A gyermekek fejlődésük során tapasztalatot szereznek szűkebb, illetve tágabb emberi-tárgyi környezetükről.
A tapasztalatszerzés során pozitív érzelmi viszonyba kerülnek a természettel, felfedezik annak szépségeit, meglátják annak értékeit, annak formai, mennyiségi és téri viszonyaival együtt
Ismereteik segítik őket abban, hogy életkoruknak megfelelően egyre könnyebben igazodjanak el az emberek és a természet világában.
A környezet felfedezése, megismerése során kialakulnak a gyermekekben a kulturált magatartási formák, az érzelmileg motivált viselkedésformák. Megismerik szülőföldjüket, lakóhelyüket, az itt élő embereket, a helyi hagyományokat, szokásokat, feléled bennük a hazai táj, a családi és tárgyi kultúra iránti érdeklődés és szeretet, átélik a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Célunk
A gyermekek életkoruknak megfelelően szerezzenek meg minél több tapasztalatot, cselekvés – tevékenykedés közben (mozgásos és érzékszervi) az őket körülvevő természeti és a társadalmi környezetről.
A természet szeretetére és védelmére nevelés.
A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos szemlélet, magatartás megalapozása, alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvónő a gyermekek élményeire, tapasztalataira, spontán érdeklődésére, kíváncsiságára és megismerési vágyára támaszkodva ismertesse meg a gyermekeket az őket körülvevő környezeti, társadalmi világgal. Törekedjen arra, hogy a gyermekek a természeti és az emberi környezetről valósághű ismereteket szerezzenek.
- Nyújtson számukra új ismereteket, segítse őket a meglévő tapasztalataik elrendezésében az emberi-, tárgyi-, természeti környezet megismerése során.
- Fejlessze a gyermekek értelmi képességeit, érzékelését, észlelését a valóság felfedezése során.

- Fejlessze közben a gyermekek emlékezetét, tartós figyelmét, gondolkodását, beszédkészségét és kreativitását.
- A spontán helyzetek matematikai tapasztalatszerzésére való felhasználása során nyújtson tapasztalatszerzési lehetőséget a formai, mennyiségi, téri viszonyokról, a tevékenységben való alkalmazás lehetőségeit gazdagítva teremtsen probléma helyzetet.
- Fejlessze a természeti és társadalmi környezet iránti fogékonyságukat, a helyes erkölcsi – érzelmi – magatartásbeli formák kialakulását.
- Irányítsa rá a gyermekek figyelmét a fenntarthatóság és környezetvédelem fontosságára és gyakoroltassa azt tevékenység közben. Figyeltesse meg a természet színeit, hangjait, formáit, változásait.
- Biztosítsa a tervszerű tapasztalatszerzési lehetőségeket a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismertetésére.
- Segítse a szülőket abban, hogy felismerjék a gyermekek környezet iránti érdeklődésének fontosságát.
- Keltse fel a gyermekek érdeklődését a természet és az emberek világa iránt, alakítson ki pozitív érzelmi viszonyt, a megismerés és a befogadás vágyát keltse fel a tapasztalatszerzés során.
- Adjon lehetőséget az irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjére, az önálló véleményalkotásra, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok összegzésére.
- Érzékeltesse a természeti és az emberi környezetben a szépet, a fenntarthatóság és környezetvédelem kiemelkedő szerepét.

Differenciált fejlesztés lehetőségei:

- gyerekek képességeit, erősségeit, fejlesztendő ismereteit
- az érdeklődési körük ismerete
- sokféle érdeklődési körnek megfelelő eszközök biztosítása
- azonos témán belüli különböző tevékenységek kezdeményezése
- térbeliség és síkbeli ábrák leképezésével, eszközök méret, szín és formagazdagságával

A gyermekek tevékenységei

Séták, kirándulások alkalmával elsajátítják a közlekedés alapvető és biztonságos szabályait, a kulturált magatartási formát.
Tapasztalatokat szereznek a természet és az évszakok változásairól, az időjárás változásáról, az állatok életéről, a növények fejlődéséről.
Ok-okozati összefüggéseket ismernek fel.
Szépítik, gondozzák, óvják környezetüket. Gondozzák a növényeket, állatokat. Terméseket, magokat, köveket gyűjtenek.
Játékukban megelevenítik a természetből, az emberi társadalomból szerzett ismereteiket.
Ismerkednek a tér, az idő és a mennyiségi viszonyokkal.
Átélik a néphagyományhoz fűződő eseményeket.
A fenntarthatóság és környezettudatos magatartás gyakorlása a mindennapokban: szelektív hulladék gyűjtés, növény ültetés és ápolás, környezetük rendjének alakítása, fenntartása, komposztálás, stb.
Közintézmények látogatása során ismereteket szereznek tágabb környezetükről.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról, környezetükről.
Ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását.
Gyakorolják a közlekedési szabályok betartását, ismerik a közlekedési eszközöket, a környezetükben lévő intézmények rendeltetését.
Ismerik és megnevezik az emberi testrészeket.
Ismerik a környezetükben élő növényeket és állatokat, különböző szempontok alapján csoportosítják azokat.
Értik a növények fejlődése és az időjárás közti összefüggést.
Gondozzák, védik természet környezetüket.
Érzelmileg kötődnek lakókörnyezetükhöz, városukhoz.
Jól tájékozódnak a térben és időben.
Mennyiségfogalmuk megfelelő szintet ér el.
Ismerik a hagyományőrzéshez kapcsolódó fogalmakat, szokásokat, tárgyi, kulturális értékeket.

V. 7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal sok hasonlóságot mutat. Különbség a tevékenység indíttatásában van, mert elsősorban külső szükségesség indokolja a végzett tevékenységet. Felelősséggel jár, következménye van az elvégzett tevékenységnek.
Hozzájárul a gyermeki kapcsolatok színesítéséhez, mélyítéséhez, fejleszti a gyermekek kitartását, felelősségérzetét, önértékelését, kötelességtudatát.

Munkafajták

Saját személyünkkel kapcsolatosak (önkiszolgálás)
Közösségért végzett munka (naposság)
Alkalomszerű megbízatások
Környezet rendjéért végzett munka
Növény és állatgondozás
Segítés az óvodapedagógusoknak és más felnőtteknek

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos pedagógiai tervezés, szervezés, fejlesztő értékelés

- Az óvónő teremtse meg a gyermekek önálló munkavégzésének lehetőségét, a cselekvő tapasztalás lehetőségét.
- Biztosítsa a munkavégzéshez az eszközöket, ismertesse meg a gyermekekkel azok használatát, hogy a szükséges készségeket el tudják sajátítani.
- Az eszközök a gyermekek által elérhető helyen legyenek elhelyezve.
- Biztosítsa a munka állandóságát és folyamatosságát.
- Az óvónő vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait a megbízatások során. A gyermekek képességeiknek megfelelő feladatot kapjanak.
- Éreztesse meg a gyermekekkel a munka örömét és hasznosságát.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeinek tudatosításával az elvégzett feladat jelentőségének megláttatása, elismerése, megóvása.

Gyermeki tevékenységek
Naposi munkát végeznek a gyermekek koruknak, fejlettségüknek megfelelően. Részt vesznek a gyermekek a teremrendezésben. Segítenek társaiknak és a felnőtteknek.
Gondozzák a környezetükben lévő növényeket és állatokat.
Megbízatásokat teljesítenek. Tevékenyen hozzájárulnak a környezetvédelemmel kapcsolatos teendőkhöz.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
Tudatosan óvják, szépítik a környezetüket.
Koruknak megfelelően önállóan használják a munkaeszközöket.
Jártasságot szereznek a munkafajták végzése során.
Szívesen és önként vállalnak naposságot, különböző feladatokat, megbízásokat. A feladatok végrehajtásában kitartóak, felismerik munkájuk szükségességét, annak fontosságát.
Munkavégzés során együttműködésre képesek

V. 8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Minden egészséges gyermekben működik a veleszületett kíváncsiság, a tanulási vágy. Éppen ezért a tanulás alapvető formája utánzásos, spontán vagy szervezetten megvalósuló, az óvodapedagógus által kezdeményezett, vagy irányított játék során is megszervezhető tevékenység, mely nem szűkül le az ismeretszerzésre.
A felfedeztetés, a rácsodálkozás, a megtapasztaltatás, a megláttatás játékos élménye lehetővé teszi, hogy kialakuljanak azok a készségek, képességek, melynek alapján a gyermekekben kialakul a tudatos tanulás iránti képesség és érdeklődés.
A tanulás folyamata a következőképpen valósul meg:

- a gyermeki (játék) a-tevékenységbe megfelelő időben, alkalmas pillanatban kapcsolódik be az óvónő
- az óvónő által felkínált tevékenységbe, mint napi kínálatba a gyermekek igényeik és belső késztetéseik szerint bármikor és bármennyi időre kapcsolódhatnak be.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetősége.

Célunk:

Az óvodás gyermek készségeinek, képességeinek fejlesztése, attitűdök erősítése,.
A gyermek önálló döntésén alapuló, jól megtervezett tevékenységrendszerben természetes és szimulált környezetben minél több tevékenység biztosítása, mely a személyiség fejlődését-fejlesztését szolgálja
A szenzoros és motoros rendszerek fejlődési és összerendeződési folyamatának játékon keresztül való segítése, a tudás gyarapítása, az egyéni fejlesztés.
A tanulás minden műveltségi területet áthat, és az óvodai nap egésze alatt adódó helyzetekben valósul meg.
Formái:

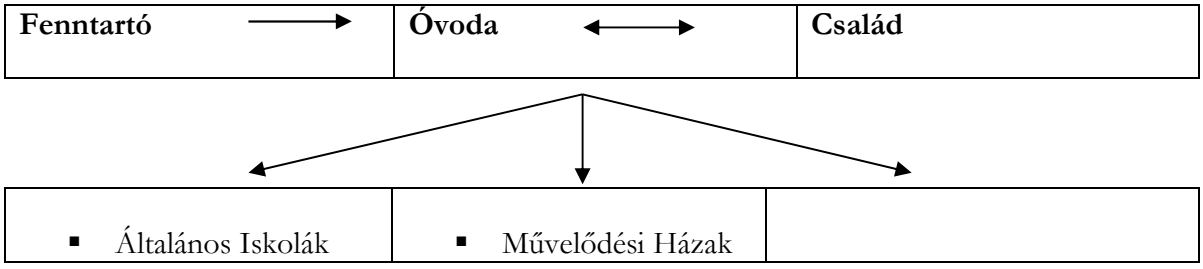
- utánzásos modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos, cselekvéses tanulás
- kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés
- irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés
- gyakorlati problémamegoldás

Az óvodapedagógus feladatai

- Bátorító neveléssel, egyéni, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakoztatását a tanulás folyamatában.
- A tanulást biztosító feltételek megteremtése során építsen a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósítja meg a gyermekek ismeretszerzését, fejlesztését, személyiség fejlesztését.
- A gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és fejlődési sajátosságok figyelembevételével, interaktív tanulási-tanítási módszerek dominanciájával.
- Sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálása.
- Az egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükségletekhez és egyéni képességekhez igazodva.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése személyre szabott, pozitív értékeléssel a tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével.

VI. Az óvoda kapcsolatai

Együttműködési rendszerünk ábrája:

▪ Bölcsőde	▪ Könyvtára ▪ Múzeumok ▪ Színház ▪ Erdei Iskola ▪ Társadalmi szervezetek	▪ Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény ▪ Pedagógiai Szakszolgálat ▪ Gyermekorvos ▪ Védőnő ▪ Gyógypedagógus

Alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet.

Óvoda – család- szülői közösségek

Cél:
Együttműködő, bizalomra épülő partneri kapcsolat kialakítása a hatékony nevelés érdekében. Óvodánkban arra törekszünk, hogy a **szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve** gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük és fejlesszük a gyermeket. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés. Elvünk, hogy a jó kapcsolat semmi mással nem pótolható.
Igyekszünk az együttműködés formáit körültekintően megszervezni, mely az információk áramlását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatott közvetíteni.
A családok sajátosságainak figyelembevételével az együttműködés során érvényesítsük a család központú intervenciós gyakorlatot, a családhoz illesztett segítségnyújtási megoldásokat.
Célunk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

Együtt a családokkal:
A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői rezíliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.
Az együttműködés alapelvei:

* Kölcsönös nevelőtársi viszony, mely minden előítélettől mentes, kölcsönös bizalom,
* Az óvodapedagógus irányító és modell szerepe,
* A családi hagyományok és értékek megőrzése,
* Az óvoda működésének és nevelési programjának megismertetése

∗ A családi nevelés segítése, egyéni igények figyelembe vétele.

Az együttműködés formái:

- célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása
- a fejlődés közös értékelése
- pedagógus, más fejlesztő szakember tanácsa, módszertani segítségnyújtása
- közös programok szervezése
- szülői értekezlet
- egyéni konzultáció
- családlátogatás
- tanácsadás

A **Szülői Szervezet** (SZSZ) figyelemmel kíséri az óvodában folyó nevelőmunka eredményességét, a gyermeki jogok érvényesülését, gyakorolja törvényes jogait az óvodai nevelőmunkával kapcsolatban, segít az óvoda és családi nevelés összhangjának megteremtésében

Egészségügyi szervek

A gyermekek egészséges fejlődésének folyamatos vizsgálatát, ellenőrzését az óvoda orvosa, védőnője, fogorvosa látja el.

A kapcsolattartás formái:

- Évente egy alkalommal minden csoportban orvosi vizsgálat elvégzése, az egészségügyi problémákkal küzdő gyermekek szakorvosi rendelésre történő beutalása.
- Nagycsoportokban látás,- hallásvizsgálat.
- Évente egy alkalommal fogászati szűrés.

Az óvoda és a fenntartó kapcsolata

Cél: A kapcsolat lehetőségeinek folyamatos felülvizsgálatával az intézményfenntartóval, illetve annak munkatársaival való eredményes és hatékony együttműködés.

Kapcsolódó melléklet: 1.sz. A partneri kapcsolatok azonosításának szabályzata

VII. Óvodai ünnepek, megemlékezések

Mikulás: December 6. Miklós püspök emléknapja. Gyermekek megajándékozása. Bábelőadáson való részvétel. Csoportonként ünnepeljük, nem nyílt ünnep.

Karácsony: December 24. Jézus születésének ünnepe. Adventi készülődés csoportonként. Karácsonyi gyertyagyújtás, ajándékozás. Hagyománnyá vált a közös karácsonyi koncerten való részvétel a szülőkkel.

Farsang: Február. Vízkereszttől a hamvazószerdáig szervezhető télbúcsúztató. Nyílt ünnep. Az óvoda valamennyi csoportja egy napon tartja. Jellemzői: jelmezbe öltözködés, alakoskodás, vetélkedők, játék.

Virágvasárnap: Április, Húsvét előtti vasárnap. Kiszebáb égetése a hagyományőrző csoportok szereplésével és a többi csoport bekapcsolódásával, szülőkkel közösen.

Húsvét: Jézus feltámadásának ünnepe. A hagyományok közül a tojásfestést és a hétfői locsolkodást tartjuk fontosnak. Csoportonként ünnepeljük. Zárt ünnep.

Anyák napja: Május első vasárnapja. Minden csoport külön, meghitt légkörben tartja a délutáni órákban.
Pünkösd: húsvét utáni 50. nap. Hagyományőrző csoportok bemutatója a többi csoport és a szülők felé 8vetélkedők, pünkösdi király és pünkösdi királyné-választás).
Gyermeknap: május utolsó vasárnapja. Játékos tevékenységek, programok szervezése.
Szent Iván napi tűzgyújtás: az óvoda udvarán közös program a szülőkkel (barkácsolás, szalonnasütés)

Hagyományápoló rendezvények: szüret, vásár

Megemlékezések
Március 15. – Nemzeti ünnep. Az országzászlónál ünnepelünk közösen az iskolásokkal. Nyílt ünnep.
Május 1. – Májusfa állítása. Tavaszköszöntés. Zárt ünnep csoportos szinten.
Május utolsó vasárnapja – A magyar hősök emlékünnepe. Csoportok szervezésében „Hősök emlékműve"-nek látogatása.
Június 4. – Nemzeti Összetartozás napja. Csoportos szinten a témával kapcsolatos mese feldolgozása
Augusztus 20. – Új kenyér ünnepe. Csoportonként szervezett zárt ünnep.
Október 23. – Az 1956-os Forradalom ünnepe. Intézményi szinten „Szabadság" témakörben „Gyermek rajz" kiállítás.

Magyar jeles napok
Január 22. – A magyar kultúra napja. Csoportos szinten mesedélelőtt szervezése.
Április 24. – Népviselet napja. Csoport szinten IKT eszköz bevonásával népviseletek megismerése, rajzolása, a szülők bevonásával képek gyűjtése. Intézményi szinten táncház szervezése népviseletbe öltözött néptáncos bevonásával.
Szeptember 30. – A Magyar Népmese Napja. A nevelőtestület „Népmese" dramatizálása intézményi szinten
Október 9. – A magyar népi játék napja. Csoportos szinten: népi játék, - kézművesség hete.
November 13. – A magyar nyelv napja. Intézményi szinten egy választott magyar szerző versének megtanulás, csoportos szinten ehhez illusztráció készítése, ebből intézményi szintű kiállítás szervezése.

Őszi és tavaszi családi nap: szülőkkel közös délután, játszóház, kézműves tevékenységek, érzékenyítő játékok, játékos sport feladatok

Nyílt hét: az aktuális nevelési év során egy kijelölt héten a szülők betekinthetnek a csoportok mindennapjaiba

Az ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések, rendezvények konkrét feladattervét , az aktuális nevelési évre szóló Munkaterv tartalmazza.

VIII. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

A modern genetika azt az álláspontot képviseli, hogy az ember képessége, teljesítménye a gének által meghatározott adottság, amelyet döntően befolyásolnak a környezeti hatások. A gének megadják a tól-ig határt, de hogy ezen belül ki mivé alakul, azt a edukáció, azaz a nevelés dönti el!

1. öröklés
2. környezet
3. nevelés

A tehetséges gyermek

Az óvodapedagógus feladata a tehetséggondozásban

A zenei, matematikai, bizonyos mozgásbeli tehetség már az óvodáskorban is megjelenhet. Az óvodáskor **alapozó korszaknak** tekinthető bizonyos értelemben a tehetségnevelésben azzal, hogy a tehetség-ígéretek fejlesztése válik feladattá.
Elsősorban megfelelő **érzelmi kötődést** kell biztosítani a gyerekek számára azzal, hogy törődünk velük, s engedjük őket játszani, miközben támogatjuk fejlődésüket.
Semmiképpen nem különíthetjük el a tehetséges gyermeket a társaitól.

A sajátos nevelési igényű gyermek.
Az a gyermek sajátos nevelési igényű, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság esetén halmozottan fogyatékos vagy a pszichés fejlődés zavarai miatt a tanulási folyamatban tartósan akadályozott (pl. dyslexia).
Az óvodapedagógus feladata a sajátos nevelési igényű gyermekkel kapcsolatban.
Társadalmilag elfogadottan az integráció lényege, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkednek ép társaik közé. A funkcionális integráció esetében az együttnevelés az együtt fejlesztés minden foglalkozásra kiterjed, megjelenik az inklúzió (befogadás) fogalma. A teljes integráció- inklúzió akkor valósul meg, ha a sajátos nevelési igényű gyermek minden idejét együtt tölti ép társaival is.
Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással – a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések különös tekintettel az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 óvodai **alprojektben megfogalmazott célokra, feladatokra**: az óvodapedagógus kötelessége és joga, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együtt működjön a gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, felzárkózását elősegítse.
Sajátos Nevelési Igényű gyermekek integrált nevelésének programja az egységes integrált Pedagógiai program III. pontjában kerül részletes szabályozásra

A hátrányos helyzetű gyermekek

A hátrányos helyzet kifejezés olyan társadalmi helyzetet jelent, amelyben valaki valakihez képest „hátrányban" van, valamiben elmarad. Pedagógiai megközelítésben minden olyan esetben hátrányosnak tekinthető egy gyermek helyzete, amikor az számára a szokásosnál és átlagosnál nehezebb körülményeket idéz elő a személyiségfejlődésében, eredményei elérésében, életminőségében. Ebben a megközelítésben hátrányos helyzetű lehet egy gyermek akkor is, ha jó anyagi körülmények között él, ha városban lakik, ha nincsen sok testvére stb. Másokhoz képest nehezebb az iskolai helyzete annak a gyermeknek, aki:

nyelvi-, kulturális- vagy etnikai- kisebbséghez tartozik, illetve külföldi állampolgár, hiszen az otthon beszélt nyelv eltérhet az iskola nyelvétől, szocializációja, a családi kultúra, a szokások az óvoda által képviselt kultúrától, szokásoktól.

Az óvodapedagógus feladata a hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatban

A gyermek megszületésekor részese lesz egy folyamatnak, amelynek során „belenő", beletagozódik abba a kultúrába, amelyben világra jön, amely körülveszi, amely hatással van rá.
Ez az ún. szocializációs folyamat. A szocializáció egész életen át tart: szocializáció folyik a családban, az óvodában.
Ahhoz, hogy a pedagógus segíteni tudjon a gyermeknek a hátrányok leküzdésében, ismernie kell azt, hogy a gyermek miként szocializálódott. **Különös figyelemre, törődésre van szükségük** azoknak a gyermekeknek, akiket hátrányos helyzetű meghatározással illetnek.
A társadalomnak, így az óvodának is felelőssége van abban, hogy a legszegényebbek, a kulturális körülményeikben korlátozottak csoportjába tartozóknak a lehető legtöbb segítséget megadja ahhoz, hogy helyzetükön javítsanak.
A hátrányos helyzet leggyakoribb okai (környezeti, anyagi, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok)
Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében:
Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint a több szakterületet érintő megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.
Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére:

- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítása
- Nevelőtestület együttműködése (rendszeres team munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások)
- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis)
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése)
- Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés)
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei)
- Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos tevékenység
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése, megszervezése
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok)

- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, táborok szervezése; rendezvények látogatása)
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)
- Védőnői hálózat (korai képességfejlesztéssel kapcsolatos tanácsadás)
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása)
- Tanügyigazgatást támogató munka (Szülői kérelmek benyújtás a POK-ba)
- Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatás)
- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása. Rendszeres (napi, vagy heti) tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon. (Nyílt nap a csoportban, óvodában)
- Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése (családi napok, farsang, karácsony, anyák napja)
- Intézményi önértékelés, eredményesség
- A gyerekek beilleszkednek, biztonságban érzik magukat a befogadó óvodai közösségben.
- A szülők tapasztalják a befogadó környezet pozitív hatását, ezért ők is segítséget tudnak nyújtani a gyermek elfogadásában és fejlesztésében.
- Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket, melyhez folyamatosan megszerzi a megfelelő képzettséget.

Különös tekintettel az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 óvodai alprojektben megfogalmazott célokra, feladatokra
Kapcsolódó Melléklet: 1.sz. Sajátos Nevelési Igényű Gyermekek (SNI) Programja

Összegzés

Az Alapprogram „VI. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére" fejezet teljes tartalmában megfogalmazott jellemzőkre építve neveljük gyermekeinket annak érdekében, hogy az iskolai életmódra alkalmassá váljanak az óvodáskor végére.

Az óvodás kor végére elért fejlődési mutatók

Programunkkal a gyermekek javára kívánunk cselekedni.

Az óvodáskor végére tapasztaljuk játékuk ötletgazdagságát, egyre eredetibb kivitelezését, a társas kapcsolatuk pozitív irányban történő elmozdulását. Megtapasztaljuk türelmes viselkedésüket, amelyek az akadályok legyőzésekor kerülnek előtérbe.
A szabályok megtartásán keresztül, viselkedésük keresetlenségéből és a konkrét helyzetekből adódó változatos alkalmazkodásukból, az agresszió csökkenéséből. De mindezt jelzi beszédük, testi-lelki egészségük, ügyesedésük és műveltségi gyarapodásuk is.
Szeretnek az óvodapedagógus, a dajka közelében lenni, akiknek kedves, szeretetteljes, de következetes magatartását együttműködéssel és utánzással viszonozzák.
A legnagyobb öröm, ha szeretnek óvodába járni, és úgy ítélik meg az ott töltött időt, mint ahol jót és jól lehet játszani.

Megfogalmazódik bennünk az a kérdés, hogy milyen emberi magatartás, pedagógusi hitvallás szükséges ahhoz, hogy valóban a ránk bízott kisgyermekek javára tudjunk cselekedni?

A legfontosabbnak a következőket tartjuk:

- ✓ Gondoskodó szeretettel vegyük körül a gyermekeket.
- ✓ Ne csináljunk „tanítási" helyzeteket.
- ✓ Mi felnőttek is tanuljunk meg újra játszani, mutassunk példát a játék apró fogásaira.
- ✓ Minden idegszálunkkal, figyelmünkkel forduljunk a gyermekek felé.
- ✓ Ne sürgessük őket, lassan, „biztos kézzel dolgozzunk", oldott, derűs légkörben.
- ✓ Vigyünk folyamatosságot, rugalmasságot, spontenaitást a nevelési folyamatba.
- ✓ Higgyünk a játék és a mese lelket finomító, képzeletet, fantáziát megmozgató, a megismerési vágyat felkeltő erejében.
- ✓ Ne akarjunk egyforma személyiségeket nevelni, hiszen minden gyermek más és más, de kincs a számunkra valamennyi.

Mindehhez:

- ✓ Művelnünk kell folyamatosan önmagunkat, hogy igényesek tudjunk maradni egy életen át.
- ✓ Ne adjuk fel egykönnyen az értelmeinkkel és az érzelmeinkkel megerősített, a gyakorlatban kipróbált pedagógiai álláspontunkat.
- ✓ Legyünk képesek mindehhez megnyerni a szülők segítőkészségét .

Higgyünk önmagunk erejében, a gyermekekben, hivatásunk szépségében minden körülmények között.

Mindebben erősítsen bennünket az alábbi verstöredék:

Szabó Lőrinc**: Lóci óriás lesz**

„Nem bírtam vele, tönkrenyúzott,

de azért tetszett a kicsi,
s végül, hogy megverni ne kelljen,
leültem hozzá játszani.
Leguggoltam, s az óriásból
negyedórára törpe lett.
(Mi lenne, gondoltam, ha mindig
lent volnék, ahol a gyerek?)
És ahogy én lekuporodtam
úgy kelt föl rögtön a világ…
és ijesztő volt odalentről,
hogy olyan nagyok a nagyok
hogy mindent tudnak és erősek,
s én gyönge és kicsi vagyok….”